

ΠΡΑΚΤΙΚΑ

ΤΗΣ ΓΕΡΟΥΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

ΠΡΑΚΤΙΚΑ

ΤΩΝ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΕΩΝ

ΤΗΣ ΓΕΡΟΥΣΙΑΣ.

ΠΕΡΙΟΔΟΣ Β'.

ΣΥΝΟΔΟΣ Α.

1847 — 1848.

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ,

ΕΚ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ.

1848.

ΠΡΑΚΤΙΚΑ

ΤΩΝ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΕΩΝ

ΤΗΣ

ΓΕΡΟΥΣΙΑΣ

ΤΗΣ Α.′ ΣΥΝΟΔΟΥ ΤΗΣ Β.′ ΠΕΡΙΟΔΟΥ.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 17 Σεπτεμβρίου 1847 ἡμέρας τῆς ἑβδομάδος τετάρτης.

Προεδρεύοντος τοῦ πρεσβυτέρου τῶν Γερουσιαστῶν Κ. Ν. Ῥενιέρη, συμπαραλαβόντος ὡς Γραμματεῖς δύο τῶν νεωτέρων Γερουσιαστῶν τοὺς ΚΚ. Α. Δοῦκα καὶ Χ. Βλάσην, ἀναγινώσκεται ὁ κατάλογος, καὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν Γερουσιαστῶν πλῆρες ἀποτελοῦντος τὸ Σῶμα, ἄρχεται ἡ Συνεδρίασις περὶ τὴν 10 ὥραν Π. Μ.

Ὁ Προεδρεύων Πρόεδρος διατάττει τὴν ἀνάγνωσιν ἐγγράφου τοῦ Κ. Προέδρου τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου καὶ Β. Διατάγματος διορίζοντος Πρόεδρον τῆς Γερουσίας τὸν Γερουσιαστὴν Κ. Α. Δελιγιάννην.

Τὸ ἔγγραφον τοῦτο καὶ τὸ Β. Διάταγμα ἔχουσιν ὡς ἑφεξῆς.

Ἀριθ. 13 *Πρὸς τὴν Προεδρείαν τῆς Γερουσίας.*

Λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ διακοινώσω εἰς τὴν Γερουσίαν, ὅτι ἡ Α. Μεγαλειότης ὁ Βασιλεὺς εὐηρεστήθη νὰ διορίσῃ σήμερον Πρόεδρον τῆς Γερουσίας τὸν Γερουσιαστὴν Κ. Ἀναγνώστην Δελιγιάννην.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 12 Σεπτεμβρίου 1847.

Ὁ Πρόεδρος τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου
Κ. ΤΖΑΒΕΛΑΣ.

Ὁ Γραμματεὺς
Η. Γ. Παπαηλιόπουλος.

Ο Θ Ω Ν
ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὸ ἄρθρον 78 τοῦ Συντάγματος, ἀπεφασίσαμεν νὰ διορίσωμεν, καὶ διορίζομεν Πρόεδρον τῆς Γερουσίας τὸν Γερουσιαστὴν Κ. Ἀναγνώστην Δελιγιάννην.

Ὁ Ἡμέτερος Πρόεδρος τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου θέλει ἐκτελέσει καὶ δημοσιεύσει τὸ παρὸν Διάταγμα.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 12 Σεπτεμβρίου 1847.

Ο Θ Ω Ν

Ὁ Ὑπουργὸς Κ. ΤΖΑΒΕΛΑΣ.

Λαβὼν τὴν ἕδραν του ὁ Κ. Πρόεδρος ἐκφωνεῖ τὴν ἀκόλουθον προσφώνησιν.

Συναδελφοὶ Κύριοι Γερουσιασταί.

Καλεσθεὶς ὑπὸ τῆς Α. Μ. τοῦ Σεβαστοῦ Ἡμῶν Βασιλέως εἰς τὴν ὑψηλὴν τιμὴν τοῦ νὰ προεδρεύσω τοιούτου Σώματος, συναισθάνομαι ὅλην τὴν σπουδαιότητα τῶν νέων καθηκόντων μου. Ὅ,τι μὲ ἐνθαρρύνει εἰς τὰς ἐνεστώσας μάλιστα περιστάσεις εἶναι, ἀφ' ἑνὸς ἡ πεποίθησίς μου, ὅτι πάντες οἱ συναδελφοὶ διὰ τῆς χαρακτηριζούσης αὐτοὺς μετριότητος καὶ ἐμβριθείας, καὶ διὰ τῆς πρὸς τὸ κοινὸν συμφέρον συμπνοίας των θέλουν μὲ συνδράμει, καὶ ἀφ' ἑτέρου ἡ ἀμετάτρεπτος ἀπόφασίς μου τοῦ νὰ διατηρήσω εὐθύτητα καὶ ἀμεροληψίαν εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν σοβαρῶν τῆς Προεδρείας χρεῶν.

Οὕτω δὲ καὶ εἰς τὴν πρὸς τὴν πατρίδα ἀγάπην καὶ εἰς τὴν πρὸς τὸν Θρόνον, τὸν ἀκρογωνιαῖον αὐτὸν τῆς Πολιτείας μας λίθον, πιστὴν ἀφοσίωσιν ἔχοντες, καὶ τὴν σοβαρότητα τῆς Γερουσιαστικῆς θέσεως, ἀξίως ἐκτιμῶντες, θέλομεν διατηρήσει καὶ ἡμεῖς τὸ Σῶμα τοῦτο εἰς τὴν ὑψηλοτάτην ἐκείνην περιωπὴν, εἰς τὴν ὁποίαν ἔφθασαν παρ' ὅλοις τοῖς Ἔθνεσιν, ὅσα εὐτυχοῦν νὰ κυβερνῶνται ὑπὸ Συνταγματικὴν Μοναρχίαν, ὅλα τὰ τοιαῦτα Σώματα, ἕνεκα τῶν ὡς ἐξ αὐτῆς τῆς θέσεώς των εἰς τὸ Πολίτευμα συντηρητικῶν ἀρχῶν των, καὶ τῆς προσωπικῆς τῶν μελῶν αὐτῶν ἀξίας.

Εὐτυχὴς ἐγὼ, ἂν εἰς τὸ τέρμα ἤδη φθάσας τοῦ πολιτικοῦ μου βίου δυνηθῶ νὰ δικαιώσω, εἰς ἣν ἐκλήθην ὑπὸ τοῦ Ἄνακτος ὑψηλὴν τιμὴν τοῦ Προέδρου τοῦ Σεβαστοῦ τούτου Σώματος, καὶ τῆς Α. Μ. τὴν ἐμπιστοσύνην, καὶ τῶν συναδελφῶν μου τὴν ἀγάπην καὶ ὑπόληψιν.

Ἑπομένως προβαίνει εἰς τὴν ἀνάγνωσιν Β. Διατάγματος τῆς 7

Ἀπριλίου 1847 διορίζοντος Γερουσιαστὴν τὸν Ὑπαναύαρχον Κ. Κ. Κανάρην.

Εἷς τῶν Γερουσιαστῶν παρατηρεῖ, ὅτι ἀνάγνωσις τοιαύτη, μήτε οὐδεμία ἄλλη μὴ ἔχουσα ἀντικείμενον τὰς Ἀρχαιρεσίας τῆς Γερουσίας δύναται νὰ λάβῃ χώραν, πρὶν αὕτη καταρτισθῇ, καθότι τὸ 4 ἄρθρον τοῦ Κανονισμοῦ τῆς Γερουσίας ῥητῶς ἐκφράζεται ὅτι πρώτη ἐργασία τῆς Γερουσίας, κατὰ τὴν πρώτην αὐτῆς Συνεδρίασιν πρέπει νὰ ἦναι ἡ ἐκλογὴ τῶν Ἀντιπροέδρων καὶ Γραμματέων. Παρατηρεῖ πρὸς τούτοις, ὅτι καὶ ἡ ἀνάγνωσις αὕτη ἤθελεν ἀποβῆ ἄσκοπος, καθότι ἄλλα ἄρθρα τοῦ Κανονισμοῦ ὁρίζουσι σαφῶς τὰ περὶ τῆς εἰσαγωγῆς νέων Γερουσιαστῶν, καὶ ἡ Γερουσία εἰς ἄλλας περιστάσεις ἐκανόνισε τὰ περὶ τούτου, προαπαιτοῦσα τὴν προσαγωγὴν τῶν διορισμῶν εἰς τὸ Γραφεῖον.

Ὑποστηριξάντων καὶ ἄλλων τὴν παρατήρησιν ταύτην, ὁ Κ. Πρόεδρος λέγει ὅτι προκειμένου Β. Διατάγματος, νομίζει ὅτι τοῦτο πρέπει παντὸς ἄλλου νὰ προηγηθῇ.

Ἀνθίσταται ἕτερος προτείνων ὅτι δὲν προσβάλλεται ἡ ἰσχὺς καὶ ἀξιοπρέπεια τῶν Β. Διαταγμάτων διὰ τῆς τηρήσεως τοῦ Κανονισμοῦ, τὴν ὁποίαν μάλιστα ὑπεσχέθη πρὸ ὀλίγου ὁ Κ. Πρόεδρος, παρατηρεῖ δὲ συγχρόνως ὅτι καὶ ἂν ἀνεγινώσκετο τὸ τοῦ διορισμοῦ τοῦ Κ. Κανάρη Διάταγμα, πάλιν δὲν ἠδύνατο οὗτος αὐθημερὸν νὰ εἰσαχθῇ, ἀλλ' εἰς ἄλλην τῆς Γερουσίας Συνεδρίασιν.

Ὁ ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Ὑπουργὸς λέγει ὅτι πρέπει μὲν πάντοτε νὰ τηρῆται ὁ Κανονισμός, ἀλλ' ὀφείλει συγχρόνως τις νὰ προσέξῃ μήπως προσβληθῶσι τὰ δικαιώματα τοῦ Στέμματος, τὰ ὁποῖα τὸ συντηρητικὸν Σῶμα τῆς Γερουσίας ὀφείλει πάντοτε νὰ προασπίζῃ. Τούτου ὄντος ἡ ἐπιφερομένη παρεμπόδισις εἰς νέον διοριζόμενον Γερουσιαστὴν τοῦ νὰ λάβῃ μέρος εἰς ὁποιανδήποτε πρᾶξιν τῆς Γερουσίας κατὰ μίαν Σύνοδον, πρὶν τῆς ὁποίας διωρίσθη, ἤθελεν εἶσθαι ἀθέτησις αὐτοῦ τοῦ Συντάγματος, καὶ τοῦ πνεύματος, τὸ ὁποῖον ὑπηγόρευσε τὴν προσθήκην νέων μελῶν εἰς τὸ Σῶμα τῆς Γερουσίας. Ἐπομένως ἐξ ὀνόματος καὶ τῶν λοιπῶν μὴ παρόντων Ὑπουργῶν, νομίζει ὅτι ἂν ἡ Γερουσία διστάζῃ νὰ εἰσάξῃ πρὶν τῶν Ἀρχαιρεσιῶν τὸν νέον Γερουσιαστὴν, πρέπει τοὐλάχιστον ν' ἀναβληθῇ ἡ Συνεδρίασις.

Ἐπαναλαμβάνει ὁ προτελευταῖον ἀγορεύσας, ὅτι ὁ Κ. Ὑπουργὸς μὴ ἀνεχόμενος τὴν παραβίασιν τοῦ Κανονισμοῦ ἀφ' ἑνὸς, ἀφ' ἑτέρου ζητῶν τὴν ἄμεσον εἰσαγωγὴν τοῦ νεοδιορισθέντος

ἢ καὶ τὴν ἀναβολὴν τῆς Συνεδριάσεως, εὑρίσκεται εἰς ἀντίφασιν. Ὁ Κανονισμὸς ῥητῶς ἐκφράζεται περὶ τῶν ἐνεργηθησομένων κατὰ τὴν πρώτην Συνεδρίασιν, ῥητῶς ἐπίσης κανονίζει ὅτι εἰς ἐπομένην μόνον ἐπιτρέπεται ἡ εἰσαγωγὴ νέου Γερουσιαστοῦ· ἑπομένως εἶναι ἀδύνατον νὰ ἐκπληρωθῇ ἡ ἐπιθυμία τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ, ἂν δὲν ἀθετηθῇ ἢ ἂν πρῶτον δὲν μεταῤῥυθμισθῇ ὁ Κανονισμός. Ἀλλ' ἐπειδὴ ὁ Κ. Ὑπουγὸς ἐπεκαλέσθη τὸ Σύνταγμα καὶ τὸ πνεῦμα αὐτοῦ, θέλω ἐξηγηθῇ σαφέστερον. Ὑπάρχουν περιπτώσεις, καθ' ἃς, προκειμένου ζητήματός τινος, εἰς τὸ ὁποῖον δὲν ἔχει τὴν πλειοψηφίαν τὸ Ὑπουργεῖον, γίνεται χρῆσις τοῦ δικαιώματος τοῦ Στέμματος ἡ τῆς εἰσαγωγῆς νέων Γερουσιαστῶν. Ἀλλ' ἐπειδὴ ὀλίγος καιρὸς ἀπαιτεῖται μεταξὺ τῆς παρουσιάσεως τῶν διπλωμάτων καὶ τῆς εἰσαγωγῆς τῶν Γερουσιαστῶν, κατὰ τοὺς ὅρους τοῦ Κανονισμοῦ μας, ἡ Κυβέρνησις εἰμπορεῖ πάντοτε νὰ τοὺς εἰσάξῃ ἐν καιρῷ ὥστε νὰ μὴν προκύπτῃ ἐκ τῆς ἀναβολῆς ἐμπόδιον εἰς τοὺς σκοποὺς τῆς Κυβερνήσεως. Ἀλλ' ἐνταῦθα περὶ οὐδενὸς ζητήματος πρόκειται, ἀλλὰ μόνον περὶ τῆς καταρτίσεως τοῦ Σώματος, ἄνευ τῆς ὁποίας μήτε εἰς ταύτην, μήτε εἰς προσεχῆ Συνεδρίασιν δύναται αὕτη νὰ προβῇ εἰς τὴν εἰσαγωγὴν νέου μέλους.

Παρατηρεῖ ἄλλος ὅτι καὶ εἰς αὐτὴν τὴν εἰς τὸ Σῶμα κοινοποίησιν τοῦ διορισμοῦ τοῦ Προέδρου, προαπῃτήθη σήμερον νὰ τηρηθῇ ὁ Κανονισμὸς, δι' ὃ καὶ ὁ πρεσβύτερος προέδρευσεν· Ἀνεγνωρίσθη ἑπομένως ὅτι οὐδεμία πρᾶξις ἠδύνατο νὰ λάβῃ χώραν, πρὶν νομίμως καταρτισθῇ ἡ Γερουσία. Πᾶσα ἄλλη ἐργασία πρὶν τῶν Ἀρχαιρεσιῶν, ἤθελεν εἶσθαι παραβίασις τῶν ψηφισθέντων ἄτακτος καὶ ἄσκοπος.

Ὁ Ὑπουργὸς τῶν Ἐξωτερικῶν λέγει, ὅτι καθὼς ὁ προσωρινὸς Πρόεδρος εἰς τὴν ἀναγνώρισιν τοῦ ὁριστικοῦ προέβη συμπαραλαβὼν δύο τοὺς νεωτέρους ὡς Γραμματεῖς, τοιουτοτρόπως καὶ ὁ ὁριστικὸς ἠδύνατο ἄνευ ἀθετήσεως τοῦ Κανονισμοῦ, νὰ προβῇ εἰς τὴν εἰσαγωγὴν τοῦ νέου Γερουσιαστοῦ, ἔχοντος ἐπίσης δικαίωμα νὰ λάβῃ μέρος εἰς ὅλας τὰς πράξεις τῆς Γερουσίας. Εἶναι βέβαιον ὅτι ἡ Γερουσία δὲν δύναται νὰ προβῇ εἰς νομοθετικὰς ἐργασίας πρὶν ἢ καταρτισθῇ, ἀλλ' ἡ φράσις τοῦ Κανονισμοῦ ὅτι εἰς πρώτην Συνεδρίασιν γίνονται αἱ Ἀρχαιρεσίαι δὲν δηλοῖ, ὅτι ἀπὸ τὰς Ἀρχαιρεσίας αὐτὰς ἀποκλείονται οἱ τυχὸν νεοδιορισθέντες Γερουσιασταί. Οὐδεμίαν ἑπομένως παραβίασιν τοῦ Κανονισμοῦ ἤθελεν ἐπιφέρει ἡ εἰσαγωγὴ τοῦ Κ. Κανάρη, καὶ ἡ εἰς πρώτην τότε Συνεδρίασιν πρόοδος εἰς τὰς Ἀρχαιρε-

σίας, ἄλλως ἤθελε συμβῆ πλαγία τις παραγνώρισις τῆς θελήσεως τοῦ Βασιλέως.

Ἄλλοι τῶν Γερουσιαστῶν παρατηροῦσιν, ὅτι πολλὰ ἐλέχθησαν περὶ προτιμήσεως τῶν Β. Διαταγμάτων, ὑποδεικνυωμένου τοιουτοτρόπως ὅτι ἡ πρόοδος εἰς τὰς Ἀρχαιρεσίας ἤθελεν εἶσθαι παραγνώρισις τῆς ἰσχύος των, ἢ τῶν δικαιωμάτων τοῦ Στέμματος. Τὴν ἰδέαν ταύτην οὐδεὶς τῶν Γερουσιαστῶν δύναται ν' ἀνεχθῇ, ἐν ᾧ καθὼς ὁλόκληρον τὸ Σῶμα, οὕτως ἕκαστος τῶν Γερουσιαστῶν καυχᾶται ὅτι εἰς πολλὰς περιστάσεις ἔδωκε δείγματα ζωηρὰ τοῦ ζήλου του περὶ τὴν διατήρησιν τούτων. Ἀλλ' ἐνταῦθα πρόκειται περὶ τύπων, ἡ τήρησις τῶν ὁποίων περιβάλλει μάλιστα τὰ Διατάγματα ταῦτα μὲ ἰσχὺν καὶ σέβας περισσότερον.

Ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς, λέγει ὅτι οὐδεὶς ποτὲ ἐννόησε νὰ προσάψῃ τοιαύτην πρόθεσιν εἴς τινα τῶν Γερουσιαστῶν, μήτε νὰ ζητήσῃ τὴν ἀθέτησιν τοῦ Κανονισμοῦ τῆς Γερουσίας. Ἀλλὰ καὶ τὸ γράμμα τοῦ Κανονισμοῦ καὶ τὸ πνεῦμα τοῦ Συντάγματος ἀνερευνῶν, δὲν δύναταί τις νὰ μὴ πεισθῇ, ὅτι εἰς ὁποιανδήποτε ἐργασίαν τῶν Σωμάτων, δὲν δύναται ἡ Κυβέρνησις νὰ κάμῃ χρῆσιν τῶν δικαιωμάτων της, εἴτε διαλύουσα μίαν Βουλὴν καὶ καταφεύγουσα εἰς τοῦ Ἔθνους τὴν ἀπόφασιν, εἴτε προκαλοῦσα τὴν προσθήκην νέων Γερουσιαστῶν πρὸς ἐπικύρωσιν ἑνὸς μέτρου, τὸ ὁποῖον νομίζουσα αὕτη συμφέρον, ἤθελεν ἰδεῖ παρὰ τῆς πλειοψηφίας τοῦ Σώματος ἀντικρουόμενον.

Αἱ Ἀρχαιρεσίαι τῶν Σωμάτων αὐτῶν δὲν εἶναι πρᾶξις μόνον τυπικὴ καὶ ἀδιάφορος, ἀλλ' οὐσιώδης καὶ πολλάκις ἐνδιαφέρουσα τὴν Κυβέρνησιν, δὲν δύναται ἄρα νὰ ἀρνηθῇ τις ὅτι καὶ πρὸς ἐπιτυχίαν τούτων ἀκόμη ὑπὲρ ἑαυτῆς, μία Κυβέρνησις δύναται νὰ καταφύγῃ εἰς τὸ μέτρον ἢ διαλύσεως Βουλῆς ἢ προσθήκης νέων Γερουσιαστῶν, ὁσάκις ἤθελε προγνωρίσει ἐναντίον τὸ πνεῦμα ἑνὸς Σώματος.

Τούτου δοθέντος, ἂν καὶ ὁ διορισμὸς τοῦ Κ. Κανάρη δὲν ἔχῃ οὐδένα πολιτικὸν χαρακτῆρα, καθότι χάριν μόνον τῆς προσωπικῆς ἀξιότητός του διωρίσθη Γερουσιαστὴς, καὶ οὐχὶ πρὸς συμπλήρωσιν πλειοψηφίας, ἐνῷ τοιαύτη δὲν ἀπῃτεῖτο, κατὰ τὴν ὁποίαν δίδουν σήμερον ἑρμηνείαν εἰς τὸ 4 ἄρθρον τοῦ Κανονισμοῦ, ὁ σκοπὸς τῆς Συνταγματικῆς διατάξεως ἤθελε ματαιωθῆ, ἀποκλειομένου τοῦ νέου διορισθέντος ἀπὸ μίαν οὐσιώδη πρᾶξιν τῆς Γερουσίας.

Ἀλλὰ καὶ εἰς τὸ γράμμα αὐτὸ τοῦ Κανονισμοῦ περιοριζόμενοι, καί τοι ἀσθενεστέρου ὄντος τοῦ Συντάγματος πάλιν δὲν ἀθετεῖται ὁ Κανονισμὸς διὰ τῆς προηγουμένης εἰσαγωγῆς τοῦ νέου διορισθέντος. Δὲν εἶναι αὕτη πρᾶξις Νομοθετικὴ ἀπαιτοῦσα τὴν προηγουμένην τοῦ Σώματος κατάρτισιν· δὲν λέγει ὁ Κανονισμὸς ὅτι οὐδεμία ἄλλη πρᾶξις δύναται νὰ προγηθῇ ἐκείνης τῶν Ἀρχαιρεσιῶν, ἀλλὰ μόνον ὅτι εἰς τὴν πρώτην τακτικὴν τῆς Γερουσίας Συνεδρίασιν ἐνεργοῦνται αἱ Ἀρχαιρεσίαι. Νομίζει ἑπομένως, ὅτι καὶ τὸ κείμενον τοῦ Κανονισμοῦ καὶ τὸ πνεῦμα τοῦ Συντάγματος δύνανται νὰ τηρηθῶσι, καὶ ἐξαιτεῖται τὴν σοβαρὰν ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου σκέψιν τῆς Γερουσίας.

Ἀπαντῶν τις εἰς τὸν Κ. ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸν, λέγει, ὅτι κατὰ Συνταγματικοὺς κανόνας, μὴ συντεταγμένης εἰσέτι τῆς Γερουσίας, προκειμένου λόγου περὶ ἐφαρμογῆς καὶ ἑρμηνείας τοῦ Κανονισμοῦ αὐτῆς, αὐτὸς ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν δὲν ἠδύνατο νὰ λάβῃ τὸν λόγον, μὴ ὢν μέλος τοῦ Σώματος τούτου.

Μολαταῦτα τῷ παρατηρεῖ, ὅτι τόσον ῥητῶς ἐκφράζεται τὸ κείμενον τοῦ Κανονισμοῦ, ὥστε οὐδεμίαν ἀφίνει ἀμφιβολίαν. Ὄχι μόνον ἀπαιτεῖ εἰς πρώτην Συνεδρίασιν νὰ γίνωνται αἱ Ἀρχαιρεσίαι, ἀλλὰ προκειμένης εἰσαγωγῆς νέων Γερουσιαστῶν, ἀπαιτεῖ εἰς μίαν μὲν Συνεδρίασιν νὰ ἀναγινώσκεται τὸ Διάταγμα τοῦ διορισμοῦ, εἰς ἑτέραν δὲ μόλις νὰ εἰσάγεται.

Ἡ Γερουσία δημοσίως ἐργαζομένη καὶ συζητοῦσα τὸν Κανονισμόν της, τὸν ὁποῖον ἠρύσατο ἀπὸ τὸν Κανονισμὸν ἄλλου Συνταγματικοῦ Ἔθνους, καὶ θεωρίαν καὶ πεῖραν ἔχοντος, ἐπὶ τρεῖς ἡμέρας ἐβασάνισε τὸ περὶ εἰσαγωγῆς νέων Γερουσιαστῶν ζήτημα. Καί τοι ἔχουσα ὑπ' ὄψιν διατάξεις περὶ ἐπιτροπῶν συστηθησομένων ἐπὶ τῷ ἀντικειμένῳ τούτῳ, σεβασμοῦ χάριν ἀπέφυγε νὰ κάμῃ τοιαύτην μνείαν συναινέσασα ἁπλῶς νὰ διευθύνωνται τὰ Διατάγματα εἰς τὸ Γραφεῖον πρὸς ἁπλῆν ἀναθεώρησιν τοῦ κύρους τῶν τύπων αὐτῶν.

Τοῦτο καθιέρωσεν ἡ Γερουσία, καὶ ἑπομένως κατὰ πᾶσαν εἰσαγωγὴν Γερουσιαστοῦ καὶ μόνον μετὰ τὴν γνωμοδότησιν τοῦ Γραφείου εἰς ἑπομένην τῆς ἀναγνώσεως τοῦ Διατάγματος Συνεδρίασιν, ἐγένοντο οὗτοι δεκτοί. Τοῦτο δὲν πρέπει νὰ λανθάνῃ κυρίως τὸν Κ. ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸν, ὅστις τόσας εἰς ἄλλο Σῶμα κατέβαλε προσπαθείας κατά τινος μὴ ἔχοντος τὰ ἀπαιτούμενα προσόντα, ὅστις ἄνευ τῆς τοιαύτης ἀρχῆς τῆς Γερουσίας, ἤθελεν ἀποτελεῖ σήμερον μέρος αὐτῆς. Παρατηρεῖ πρὸς

τούτοις ὅτι, ἂν ἡ Κυβέρνησις ἤθελεν, ἠδύνατο νὰ ζητήσῃ τὴν εἰσαγωγὴν τοῦ νέου Γερουσιαστοῦ πρὸ καιροῦ, ἐνῷ τὸ Διάταγμα ἐξεδόθη τὴν 7 Ἀπριλίου καὶ μόλις τὴν 14 τοῦ ἰδίου διελύθησαν αἱ Βουλαί.

Ἄλλος παρατηρεῖ, ὅτι ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν ἀφ' ἑνὸς δὲν δίδει πολιτικὸν χαρακτῆρα εἰς τὸν διορισμὸν τοῦ νέου Γερουσιαστοῦ, ἀφ' ἑτέρου δὲ νομίζει ἀναγκαίαν τὴν εἰσαγωγήν του διὰ νὰ λάβῃ οὗτος μέρος εἰς τὰς Ἀρχαιρεσίας, θεωρῶν ἄλλως ἀνατρεπόμενον τὸν σκοπὸν τοῦ διορισμοῦ· ὅτι ἀφ' ἑνὸς δὲν ζητεῖ τὴν ἀνατροπὴν τοῦ Κανονισμοῦ, ἀφ' ἑτέρου δὲ ὁμολογεῖ, ὅτι εἰς ἄλλην Συνεδρίασιν δύναται μόνον νὰ εἰσαχθῇ ὁ νέος Γερουσιαστής.

Ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς ἀντικρούει τὸν εἰπόντα ὅτι δὲν ἠδύνατο νὰ λάβῃ τὸν λόγον ἐνώπιον τῆς Γερουσίας καὶ τοι μὴ οὔσης συντεταγμένης, ἐνῷ τὸ ἀπονέμον τοιοῦτον δικαίωμα εἰς τοὺς Ὑπουργοὺς ἄρθρον τοῦ Συντάγματος, δὲν κάμνει τοιαύτην διάκρισιν. Ὡς πρὸς τὰς ἐκληφθείσας δὲ ὡς ἀντιφάσεις του, λέγει, ὅτι εἶπε μάλιστα ὅτι εἰς τὸν διορισμὸν τοῦ Κ. Κανάρη δὲν ὑπῆρξε πολιτικὸς σκοπὸς, ἀλλ' ὅτι ἐνδέχεται εἰς ἄλλην περίστασιν νὰ ἀναφυῇ τοιαύτη ἀνάγκη, καθ' ἣν αἱ Ἀρχαιρεσίαι δύνανται νὰ ἐκληφθῶσιν ὡς ζήτημα σπουδαῖον. Ὅτι δὲν ἐννόησε ποτὲ ἀθέτησιν τοῦ Κανονισμοῦ τὴν εὐρυτέραν αὐτοῦ ἑρμηνείαν, συμβιβαζομένην μάλιστα μὲ τὸ πνεῦμα τοῦ Συντάγματος· Ὅτι τέλος συντεταγμένην θεωρεῖ τὴν Γερουσίαν, ἅμα αὕτη ἔχει τὸν νόμιμον Πρόεδρόν της, ὅστις καθὼς εἰς τὰς Ἀρχαιρεσίας καὶ εἰς ἄλλας ἐργασίας δύναται νὰ προβῇ μετὰ τοῦ προσωρινοῦ Γραφείου του.

Παρατηρεῖ ἐπὶ τέλους ἄλλος, ὅτι ἀφοῦ ἅπαντες συνωμολόγησαν τὸ ἀπαραβίαστον τοῦ Κανονισμοῦ, καὶ ἐνῷ ὁ Κανονισμὸς ἐκπηγάζει ἀπὸ αὐτὸ τὸ Σύνταγμα, ἀπαιτοῦν τὴν ἀμοιβαίαν τῶν δύο Νομοθετικῶν Σωμάτων κοινοποίησιν περὶ τῆς συντάξεώς των, ματαία ἤδη εἶναι πᾶσα συζήτησις· Ὅτι αἱ Βουλαὶ συνεκροτήθησαν τὴν 28 Ἰουλίου, καὶ αὐτὴ ἡ Κυβέρνησις, γνωρίζουσα τὰς διατάξεις τοῦ Κανονισμοῦ τῆς Γερουσίας, δὲν ἐνόμισε πρέπον νὰ διευθύνῃ τὸ Διάταγμα τοῦτο εἰς τὴν Γερουσίαν, πρὶν αὕτη νομίμως συνταχθῇ, καὶ τοι ἐκδοθέντος τοῦ Διατάγματος ἀπὸ τῆς 7 Ἀπριλίου.

Ἄλλων ἑπομένως ἀντικρουσάντων τὴν ἰδέαν περὶ παραγνωρίσεως τῶν δικαιωμάτων τοῦ Στέμματος, καὶ ἐξαιτησαμένων

τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ Κανονισμοῦ, ὁ Κ. Πρόεδρος τίθησι τὸ ζήτημα περὶ ἀναβολῆς.

Οὐδενὸς τῶν μελῶν τῆς Γερουσίας συναινέσαντος, προβαίνει ἡ Γερουσία εἰς τὸ ἀντικείμενον τῆς ἡμερησίας διατάξεως, τὴν ἐκλογὴν τῶν Ἀντιπροέδρων, τῶν Γραμματέων καὶ τοῦ Ταμίου τῆς Γερουσίας.

Κατὰ τὴν πρώτην ψηφοφορίαν ἀνεδείχθη Ἀντιπρόεδρος ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Χ. Κλονάρης, λαβὼν ἀπόλυτον πλειοψηφίαν εἴκοσι καὶ μιᾶς ψήφου, τριάκοντα καὶ ὀκτὼ Γερουσιαστῶν ψηφοφορησάντων.

Ὁ Κ. Πρόεδρος ἐκήρυξεν Ἀντιπρόεδρον τὸν Κ. Χ. Κλονάρην.

Ἐπιλαχόντων τῶν ΚΚ. Ν. Μέξη μὲ ψήφους δεκαεννέα, τοῦ Κ. Γ. Αἰνιᾶνος μὲ ψήφους δεκαοκτὼ καὶ τοῦ Κ. Α. Μοναρχίδου μὲ ψήφους δεκαεπτὰ, ἐπανελήφθη ἡ ψηφοφορία, ὡς μηδενὸς λαχόντος ἀπόλυτον πλειοψηφίαν.

Τριάκοντα καὶ ὀκτὼ ἐπίσης ψηφοφορησάντων, ἔλαβεν ὁ Κ. Α. Μοναρχίδης ψήφους 17, ὁ Κ. Μέξης ψήφους 11, ὁ Κ. Γ. Αἰνιὰν ψήφους 9.

Ἐπαναληφθείσης καὶ ἐκ τρίτου διὰ τὴν αὐτὴν αἰτίαν τῆς ψηφοφορίας, ἔλαβεν ὁ Κ. Ν. Μέξης ψήφους 20 καὶ ὁ Κ. Α. Μοναρχίδης ψήφους 18.

Ο Κ. Πρόεδρος ἐκήρυξεν Ἀντιπρόεδρον τὸν Κ. Ν. Μέξην.

Προβάσης τῆς Γερουσίας εἰς τὴν ἐκλογὴν τῶν Γραμματέων ἔλαβε, τριάκοντα καὶ ὀκτὼ ψηφοφορησάντων, ὁ Κ. Β. Χρηστακόπουλος ψήφους 37 ὁ Κ. Χ. Βλάσης ψήφους 23 ὁ Κ. Δοῦκας 5 καὶ ἕτεροι ἀνὰ μίαν ψῆφον.

Ὁ Κ. Πρόεδρος κηρύττει Γραμματεῖς τοὺς ΚΚ. Β. Χρηστακόπουλον καὶ Χ. Βλάσην.

Ἐπίσης τριάκοντα ὀκτὼ ψηφοφορησάντων τὸν Ταμίαν, ἔλαβεν ὁ Κ. Σ. Παππαλεξόπουλος ψήφους 28 ὁ Κ. Γ. Παππαηλιόπουλος ψήφους 7 καὶ ἕτεροι ἀνὰ μίαν ψῆφον.

Ὁ Κ. Πρόεδρος ἐκήρυξε Ταμίαν τὸν Κ. Σ. Παππαλεξόπουλον.

Ἀναγινώσκεται ἑπομένως τὸ περὶ διορισμοῦ τοῦ Κ. Κ. Κανάρη ὡς Γερουσιαστοῦ Β. Διάταγμα ἔχον ὡς ἐφεξῆς.

Ἀριθ. 8519.

ΟΘΩΝ
ΕΛΕΩι ΘΕΟΥ
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὰ ἄρθρα 70, 72 καὶ 74 τοῦ Συντάγματος ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν,

Τὸν Κ. Κωνσταντῖνον Κανάρην Ὑποναύαρχον, ἀναδειχθέντα ἐπὶ τοῦ ἀγῶνος α') ἱστορικὸν ἄνδρα διὰ λαμπρῶν ἀνδραγαθημάτων β') Πληρεξούσιον εἰς τὴν ἐν Ἐρμιόνι Ἐθνικὴν Συνέλευσιν καὶ χρηματίσαντα γ') Πληρεξούσιον εἰς τὴν τῆς 3 Σεπτεμβρίου ἐν Ἀθήναις Ἐθνικὴν τῶν Ἑλλήνων Συνέλευσιν καὶ δ') Βουλευτὴν εἰς τὰς τρεῖς Συνόδους τῆς Α'. Βουλετικῆς Περιόδου, εὐαρεστούμεθα νὰ διορίσωμεν Γερουσιαστήν.

Ὁ Ἡμέτερος Πρόεδρος τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου θέλει προσυπογράψει, ἐκτελέσει καὶ δημοσιεύσει τὸ παρὸν Διάταγμα.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 7 Ἀπριλίου **1847**.

Ο Θ Ω Ν

(Τ. Σ.) **Ι. ΚΩΛΕΤΤΗΣ.**

Τὸ διάταγμα τοῦτο παραπέμπεται εἰς τὸ Γραφεῖον.

Ἀναγινώσκεται τὸ ἐξῆς περὶ συντάξεως τῶν Ἀρχαιρεσιῶν τῆς Βουλῆς ἔγγραφον.

Ἀριθ. **176** **ΤΟ ΠΡΟΕΔΡΕΙΟΝ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ.**

Πρὸς τὸν Κύριον Πρόεδρον τῆς Γερουσίας.

Σᾶς γνωστοποιοῦμεν, Κ. Πρόεδρε, ὅτι ἡ Βουλὴ ἐνήργησε τὰς Ἀρχαιρεσίας αὐτῆς, ἀναδειξάσης Πρόεδρον μὲν ἐμὲ, Ἀντιπροέδρους δὲ τοὺς ΚΚ. Μιχαὴλ Ἰατροῦ καὶ Ἰωάννην Περίδην καὶ Γραμματεῖς τοὺς ΚΚ. Λουκᾶν Π. Νάκον, Ἰωάννην Δ. Ἀντωνόπουλον καὶ Εὐστράτιον Μ. Παρίσσην.

Καὶ ταῦτα πρὸς ἐκτέλεσιν τοῦ ἄρθρ. 10 τοῦ Κανονισμοῦ τῆς Βουλῆς.

Ἐν Ἀθήναις τὴν **4** Σεπτεμβρίου **1847**.

Ὁ Πρόεδρος

Δ. ΚΑΛΛΙΦΡΟΝΑΣ.

(Τ. Σ.)

Οἱ Γραμματεῖς

Εὐς. Παρίσσης.

Ἀναγινώσκεται ὡσαύτως τὸ ἐξῆς περὶ διορισμοῦ τοῦ Προέδρου τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου Β. Διάταγμα.

Ο Θ Ω Ν

ΕΛΕΩι ΘΕΟΥ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Εὐαρεστούμεθα νὰ διορίσωμεν Πρόεδρον τοῦ Ἡμετέρου Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου τὸν ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν Ὑπουργὸν

Κύριον Κίτζον Τζαβέλαν ἀντὶ τοῦ ἀποβιώσαντος Κ. Ἰωάννου Κωλέττου.

Ὁ Ἡμέτερος ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς Κ. Ῥήγας Παλαμίδης θέλει δημοσιεύσει καὶ ἐκτελέσει τὸ παρὸν Διάταγμα.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 5 Σεπτεμβρίου 1847.

Ο Θ Ω Ν

Ὁ Ὑπουργὸς Ρ. ΠΑΛΑΜΙΔΗΣ.

Μετὰ ταῦτα προκειμένης αὔριον τῆς ἑορτῆς τοῦ ὀνόματος τοῦ Βασιλέως, κληροῦται Ἐπιτροπὴ, διὰ νὰ παρασταθῇ μετὰ τοῦ Γραφείου εἰς τὴν ἐπὶ τούτῳ τελεσθησομένην τελετήν. Ἔλαχον δὲ οἱ ΚΚ. Πρασακάκης, Αἰνιὰν, Καλογερόπουλος, Δοῦκας καὶ Ψύλλας.

Ἑπομένως προσδιορισθείσης τῆς προσεχοῦς Παρασκευῆς 19 τοῦ τρέχοντος ἡμέρας Συνεδριάσεως διὰ τὴν ἀνάγνωσιν τῆς Ἐκθέσεως τοῦ Γραφείου ἐπὶ τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ νέου διορισθέντος Γερουσιαστοῦ ὁ Κ. Πρόεδρος λύει τὴν Συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος

Α. ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι.

Χ. ΚΑΛΟΝΑΡΗΣ

Ν. ΜΕΞΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς

Β. Χρηστακόπουλος.

Χ. Βλάσης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 19 Σεπτεμβρίου 1847 ἡμέρας Παρασκευῆς.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου καὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν παρόντων Γερουσιαστῶν πλῆρες ἀποτελοῦντος τὸ Σῶμα, ὁ Κύριος Πρόεδρος κηρύττει ἀρξαμένην τὴν Συνεδρίασιν.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης Συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Ὡς ἡμερήσια διάταξις ἀπαγγέλλεται παρὰ τοῦ Προέδρου ἡ ἀνάγνωσις τῆς ἐκθέσεως τοῦ Γραφείου ἐπὶ τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ νεοδιορισθέντος Γερουσιαστοῦ Κυρίου Κ. Κανάρη.

Εἷς δὲ τῶν Γραμματέων ἀναγινώσκει ταύτην ἔχουσαν οὕτω·

« Κατὰ τὴν ἀπὸ 17 Σεπτεμβρίου 1847 ἀπόφασιν τῆς Γε-
» ρουσίας, στηριζομένην ἐπὶ τῶν ἀποφάσεων τῶν προλαβουσῶν

» Συνεδριάσεων καὶ τῆς κατὰ τὴν 21 Ὀκτωβρίου 1844, τὸ » Γραφεῖον τῆς Γερουσίας λαβὸν ὑπ' ὄψιν τὸ εἰδικὸν Διάταγ- » μα τοῦ διορισμοῦ τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Κωνς. Κανάρη Ὑπο- » ναυάρχου, καὶ ἐξετάσαν αὐτὸ, τὸ εὗρε φέρον τὰς ἀπαιτουμένας » διατυπώσεις.»

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 19 Σεπτεμβρίου 1847.

Τὸ Γραφεῖον

Ὁ Πρόεδρος Α. ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι	Οἱ Γραμματεῖς.
Χ. Κλονάρης.	Β. Χρηστακόπουλος
Ν. Μέξης	Χ. Βλάσης.

Μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν αὐτῆς ὁ Πρόεδρος ἀναγγέλει τὴν ἐμφάνισιν τοῦ νέου Γερουσιαστοῦ· δύο δὲ μέλη τῆς Γερουσίας οἱ Κ.Κ. Ἰωάννης Θ. Κολοκοτρώνης καὶ Δ. Ὀλύμπιος εἰσάγουσιν αὐτὸν εἰς τὸ Συνέδριον, προπορευομένων δύω Κλητήρων. Ἀναγνωσθέντος δὲ τοῦ εἰδικοῦ Διατάγματος, ὁ εἰσαχθεὶς δίδει τὸν ἀπαιτούμενον ὅρκον καὶ λαμβάνει τὴν ἕδραν του.

Ἀναγινώσκεται μετὰ ταῦτα ἀναφορὰ τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Π. Νοταρᾶ, αἰτοῦντος ἑξάμηνον ἀπουσίας ἄδειαν, καὶ ἑτέρα τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Β. Βουδούρη, δικαιολογοῦντος τὴν ἀπουσίαν του ἕνεκα ἀσθενείας, ὑποστηριζομένης δι' ἰατρικῆς ἀποδείξεως.

Παρατηρησάντων δέ τινων ὅτι δὲν πρέπει νὰ δίδηται ἀπουσίας ἄδεια ἀνωτέρα τῆς προαποφασισθείσης, ἀπήντησαν ἕτεροι ὅτι ἐπὶ τῶν προκειμένων αἰτήσεων πρέπει νὰ ληφθῇ ἐξαιρετικὸν μέτρον, ὑπαγορευόμενον ἐκ τῆς ἀνάγκης τοῦ γήρατος καὶ τῆς ἀσθενείας· ὅθεν ἡ Γερουσία δὲν εἶναι δίκαιον νὰ παραβλέψῃ τὰς αἰτήσεις ἀνδρῶν τὰ μέγιστα ἀγωνισθέντων καὶ φθασάντων ἤδη εἰς τὸ τέρμα τοῦ βίου των, καὶ ὡς ἐκ τούτου νὰ τοῖς γίνῃ καθυστέρησις τῆς ἀποζημιώσεώς των.

Ἄλλος εἶπεν, ὅτι ἐπειδὴ ἀμφότεροι δὲν δύνανται νὰ ἔλθουν γνωμοδοτεῖ νὰ τοῖς δοθῇ δίμηνος ἀπουσίας ἄδεια, ὡς ἐγένετο καὶ ἄλλοτε εἰς τοὺς ἰδίους, μέχρις ὅτου ἐκδοθῇ Νόμος περὶ τούτου. Ἄλλος ἀντέταξεν ὅτι ἡ περὶ ὑγείας ἄδεια δὲν ἔχει προσδιορισμὸν ἄλλον, παρὰ τὰς πληροφορίας τῶν ἰατρῶν, καὶ γνωμοδοτεῖ νὰ παραχωρηθῇ εἰς τοὺς αἰτήσαντας τρίμηνος ἀπουσίας ἄδεια.

Κατὰ συνέπειαν ὅθεν τῶν παρατηρήσεων τούτων ἡ Γερουσία ἀπεφήνατο νὰ παραχωρηθῇ τρίμηνος ἀπουσίας ἄδεια πρὸς ἀμ-

φοτέρους τοὺς ἀνωτέρω ἀναφερομένους Κυρίους Γερουσιαστὰς κατ' ἐξαίρεσιν.

Ἀναγινώσκεται κατόπιν ἀναφορὰ τοῦ Γερουσιαστοῦ Κυρίου Λογοθέτου Λυκούργου ἐξαιτουμένου δεκαπενθήμερον ἀπουσίας ἄδειαν, καὶ ἡ Γερουσία παραδέχεται τὴν αἴτησίν του.

Ἑπομένως ὁ Κύριος Πρόεδρος λύει τὴν Συνεδρίασιν ἀναγγείλας ὅτι μετὰ τὸν παρὰ τοῦ Γραφείου γενόμενον σχηματισμὸν καὶ τὴν διαίρεσιν τῶν Τμημάτων θέλει συγκαλέσει εἰς Συνεδρίασιν τὸ Σῶμα.

Ὁ Πρόεδρος
Α. ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Χ. ΚΑΟΝΑΡΗΣ.
Ν. ΜΕΞΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Β. Χρηςακόπουλος.
Χ. Βλάσης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 20 Σεπτεμβρίου τοῦ 1847 ἔτους ἡμέρας Σαββάτου.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου καὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν παρόντων Γερουσιαστῶν πλῆρες ἀποτελοῦντος τὸ Σῶμα, ὁ Κύριος Πρόεδρος κηρύττει ἀρξαμένην τὴν συνεδρίασιν.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης Συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Ὁ Κύριος Πρόεδρος ἀναγγέλλει ἑπομένως ὅτι τὸ Γραφεῖον ἐνήργησεν ἤδη τὸν σχηματισμὸν τῶν Τμημάτων τῆς Γερουσίας καὶ ἐξέθεσεν ἐν τῇ Αἰθούσῃ τὴν διαίρεσιν αὐτῶν, προσκαλέσας δὲ τὰ μέλη τῶν Τμημάτων νὰ προβῶσιν εἰς τὴν ἐκλογὴν τῶν Προέδρων καὶ τῶν Γραμματέων αὐτῶν, ὡς καὶ εἰς τὴν τῶν Ἐπιτροπῶν ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν, ἐπὶ τοῦ Λογιστικοῦ καὶ ἐπὶ τῆς εἰς τὸν Βασιλικὸν Λόγον ἀπαντήσεως, ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος
Α. ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Χ. ΚΑΟΝΑΡΗΣ.
Ν. ΜΕΞΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Β. Χρηστακόπουλος.
Χρ. Βλάσης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 27 Σεπτεμβρίου τοῦ 1847 ἔτους ἡμέρας Σαββάτου.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου, καὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν παρόντων Γερουσιαστῶν πλῆρες ἀποτελοῦντος τὸ Σῶμα, ὁ Κύριος Πρόεδρος κηρύττει ἀρξαμένην τὴν Συνεδρίασιν.

Τὰ Πρακτικὰ τῆς προλαβούσης Συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Ἀναγινώσκεται ἑπομένως ἔγγραφον τοῦ ἐπὶ τῶν Αὐλικῶν τελετῶν, ὅτι ἡ Α. Μ. ὁ Βασιλεὺς διέταξε πένθος ὀκτὼ ἡμερῶν ἕνεκα τῆς ἀποβιώσεως τῆς Α. Υ. τῆς Ἡγεμονίδος τοῦ Χόχεν Τζόλερν-Χέλιγγεν Γεν. Πριγγιπέσσης τοῦ Λεϋχτεμπέργ.

Μετὰ ταῦτα ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς ἀναγινώσκει τὰς ἑπομένας δύω ἐκθέσεις εἰσάγων εἰς συζήτησιν δύω Νομοσχέδια, τὸ περὶ φορολογίας τῶν προϊόντων τῆς Γῆς τοῦ 1847 καὶ τὸ περὶ φορολογίας τῶν Μελισσίων τ. ε., συζητηθέντα καὶ ψηφισθέντα πρῶτον παρὰ τῆς Βουλῆς τῶν Ἀντιπροσώπων, ἔχοντα δὲ ὡς ἐφεξῆς.

ΕΚΘΕΣΙΣ

Τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργοῦ ἐπὶ τοῦ φορολογικοῦ Νομοσχεδίου τῶν προϊόντων τῆς Γῆς τ. ε.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν,

Λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ παρουσιάσω εἰς τὴν Γερουσίαν τὸ περὶ φορολογίας τῶν προϊόντων τῆς Γῆς διὰ τὸ ε. ε. Νομοσχέδιον ἐψηφισμένον παρὰ τῆς Βουλῆς.

Οἱ λόγοι, οἵτινες ὡδήγησαν τὴν Κυβέρνησιν τῆς Α. Μεγαλειότητος νὰ τηρήσῃ καὶ ἐφέτος τὸ περυσινὸν σύστημα τῆς φορολογίας τῶν προϊόντων, μέ τινας τροποποιήσεις, ἐξ ἀνάγκης ἐπενεχθείσας, ἐκτίθενται εἰς τὴν πρὸς Βουλὴν ἔκθεσίν μου, τῆς ὁποίας ἀντίγραφον παρασυνάπτω τῇ παρούσῃ μου.

Τὸ εἰς τὴν Βουλὴν ὑποβληθὲν Νομοσχέδιον ὑπέστη συζητούμενον μίαν καὶ μόνην τροποποίησιν, τὴν ἑξῆς.

Ἐπὶ τοῦ ἄρθρ. 3, καὶ μεταξὺ τῶν λέξεων « ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος Νόμου » προσετέθησαν παρὰ τῆς Βουλῆς καὶ αἱ λέξεις « καὶ τῆς κατὰ Δήμους ἐπ' Ἐκκλησίας ἀναγνώσεως. »

Εἰς δὲ τὸν ἀπὸ 25 Ἰουνίου 1846 περὶ φορολογίας τῶν

προϊόντων τῆς Γῆς Νόμον ἔλαβον χώραν αἱ ἀκόλουθοι προσθῆκαι.

ά.) Ἐπὶ τοῦ ἄρθ. 22 μετὰ τὰς λέξεις « ὁ ἔγγειος φόρος τῶν ξηρῶν σύκων » προσετέθησαν καὶ αἱ ἑξῆς « καὶ τῶν τῆς Αἰγίνης ἀμυγδάλων » ἑπομένως τὸ ἄρθρον τοῦτο τροποποιηθὲν οὕτω μετηνέχθη εἰς τὸ Νομοσχέδιον καταλαβὸν τὴν θέσιν τοῦ ἄρθρου 5.

β'.) Κατὰ συνέπειαν τῆς ἀνωτέρω προσθήκης ἐπηνέχθη καὶ ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 36 μετὰ τὰς λέξεις « ὁ ἔγγειος φόρος τῶν λεμονίων καὶ πορτοκαλλίων Τροιζηνίας, Ἄνδρου, Νάξου καὶ Καρυστίας » αἱ ἀκόλουθοι « καὶ τῶν τῆς Αἰγίνης ἀμυγδάλων, » καὶ ἐπὶ τῇ τροποποιήσει ταύτῃ συνετάχθη τὸ ἄρθρ. 6 τοῦ Νομοσχεδίου.

Ἡ ἀνωτέρω τροποποίησις ἐπηνέχθη διὰ τὸν ἑξῆς λόγον.

Κατὰ τὰ δύο τελευταῖα ἔτη ἀνεφύει κατὰ τὴν Αἴγιναν μεταξὺ Δημοσίου, καὶ τῶν φορολογουμένων φιλονεικία τις ὡς ἐκ τῆς φορολογίας τῶν ἀμυγδάλων, τὰ ὁποῖα οἱ μὲν κάτοικοι ἠξίουν νὰ μένωσιν ἀφορολόγητα, θεωροῦντες τὰς ἀμυγδαλαίας ὡς σποράδην ὀπωροφόρα δένδρα, ἡ δὲ Κυβέρνησις ἰσχυρίζετο νὰ ὑπαχθῶσιν αὗται εἰς τὴν ἐκτίμησιν ὡς δένδρα συστάδην. Ἐπειδὴ δὲ τὸ προϊὸν τοῦτο συνήθως ἐξάγεται, ἢ μεταφέρεται εἰς ἄλλα τοῦ Κράτους μέρη, καὶ δύναται εὐκολώτερα νὰ φορολογηθῇ κατὰ τὴν ἐξαγωγὴν, ἢ μεταφορὰν, παρὰ νὰ ἐξακριβωθῇ ἐπὶ τῶν δένδρων, καθόσον μάλιστα ἡ δι' ἐκτιμήσεως ἐξακρίβωσις συνεπιφέρει καὶ ἔξοδα εἰς τὸ Δημόσιον, δὲν ἐδυσκολεύθην νὰ παραδεχθῶ τὴν τροποποίησιν ταύτην, ὡς συμβιβαζομένην καὶ μὲ τὰ συμφέροντα τοῦ δημοσίου.

Ἐπισυνάπτων ἐνταῦθα ἀντίτυπα τῶν ἐπὶ τῆς βεβαιώσεως ἐκδοθέντων Β. Διαταγμάτων, ἀντίτυπον τοῦ ἀπὸ 25 Ἰουνίου 1846 νόμου, καὶ τὰ Πρακτικὰ τῆς Βουλῆς, παρακαλῶ τοὺς Κ.Κ. Γερουσιαστὰς, ὑπ' ὄψιν λαμβάνοντες τὸ κατεπείγον τῆς δημοσιεύσεως τοῦ, περὶ οὗ πρόκειται Νόμου, νὰ εὐαρεστηθῶσι καὶ ἐπιφέρωσι τὴν ἐπιψήφισίν των.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν Σεπτεμβρίου 1847.

Ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργὸς
Ν. ΚΟΡΦΙΩΤΑΚΗΣ.

ΟΘΩΝ
ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Τὸ ἑπόμενον Νομοσχέδιον συζητηθὲν καὶ ψηφισθὲν παρὰ τῆς

Βουλῆς, θέλει ὑποβληθῆ εἰς τὴν Γερουσίαν παρὰ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν, καὶ ὑποστηριχθῆ παρ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν τὰ ἑξῆς·

Ἄρθρ. 1. Ὁ ἀπὸ 25 Ἰουνίου 1846 περὶ φορολογίας τῶν προϊόντων τῆς Γῆς Νόμος, ἰσχύει καὶ διὰ τὸ τρέχον ἔτος 1847 καθόσον δὲν ἀντιβαίνει εἰς τὸν παρόντα.

Ἄρθρ. 2. Οἱ φόροι τῶν προϊόντων ἐκείνων, ὅσα ἐβεβαιώθησαν δυνάμει τοῦ ἀπὸ 23 Ἀπριλίου 12 καὶ (25) Ἰουνίου καὶ 23 Ἰουλίου Β. Διαταγμάτων, καὶ τῆς ἀπὸ 23 Ἰουλίου ὑπ' ἀριθ. 25,090 ἐγκυκλίου τοῦ Ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν, θέλουσιν εἰσπραχθῆ ἐπὶ τῇ βάσει τῶν συνεπείᾳ τούτων κρατηθέντων διπλοτύπων βιβλίων, πρωτοκόλλων ἢ πινάκων τῆς βεβαιώσεως.

Ἄρθρ. 3. Αἱ δηλώσεις τῶν ἀμπέλων κατὰ τὸν § ά. τοῦ περυσινοῦ νόμου, ὡς καὶ αἱ περὶ ἀναθεωρήσεως αἰτήσεις κατὰ τὸν § ς'. θέλουν γίνεσθαι ἐντὸς 15 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως καὶ τῆς κατὰ Δήμους ἐπ' Ἐκκλησίας ἀναγνώσεως τοῦ παρόντος Νόμου, ἡ δὲ καταμέτρησις τῶν ἀμπέλων κατὰ τὸν § ή. ἐντὸς 20 ἡμερῶν, ἀρχομένων ἀπὸ τῆς ἐκπνεύσεως τῆς ἀνωτέρω δεκαπενθημέρου προθεσμίας.

Ἄρθρ. 4. Ὁ ἔγγειος φόρος τῶν ἐλαιῶν ἐξακριβοῦται μετρουμένου τοῦ ἐλαίου εἰς τὰ ἐλαιοτριβεῖα, καὶ ἀποδίδεται εἰς χρήματα λεπτὰ ἑπτὰ τὴν ὀκάν· τὸ δὲ ὀφειλόμενον δικαίωμα τῆς ἐπικαρπίας τῶν εἰς τὰς διατάξεις τοῦ § 2 τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ἀπὸ τοῦ 25 Ἰουνίου π. ε. Νόμου ὑπαγομένων ἐλαιοδένδρων, προσδιορίζεται δι' ἐκτιμήσεως ἐπὶ τῶν δένδρων εἰς ὀκάδας ἐλαίου, καὶ ἀποδίδεται παρὰ τοῦ καλλιεργητοῦ λεπτὰ ἑπτὰ τὴν ὀκάν· κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον βεβαιοῦται καὶ εἰσπράττεται καὶ ὁ ἔγγειος φόρος εἰς τὰ μέρη ἐκεῖνα, ὅπου δὲν ὑπάρχουσιν ἐλαιοτριβεῖα, καὶ ἡ εἴσπραξις τοῦ ἐλαίου γίνεται κατ' ἄλλον τρόπον, ἢ, καὶ ἂν ὑπάρχωσιν, ἡ δαπάνη τῆς ἐπὶ τῶν ἐλαιοτριβείων ἐξακριβώσεως, ὡς ἐκ τῆς ὑπαρχούσης ἀφορίας, ἢ ὡς ἐκ τῆς ὀλιγότητος τῶν ἐλαιοδένδρων εἶναι δυσανάλογος μὲ τὸ ἐλπιζόμενον εἰσόδημα.

Αἱ δὲ πρὸς βρῶσιν χρήσιμοι ἐλαῖαι ζυγίζονται ἢ ἐκτιμῶνται κατ' ἐκλογὴν τοῦ φορολογουμένου, ὅπου ἐναποταμιεύονται λαμβανομένου τοῦ φόρου ἓν ἥμισυ λεπτὸν τὴν ὀκάν.

Ἄρθρ. 5. Ὁ ἔγγειος φόρος τῶν ξηρῶν σύκων καὶ τῶν τῆς Αἰγίνης ἀμυγδάλων, καθὼς καὶ ἐκεῖνος τῶν λεμονίων καὶ πορ-

ταχαλλίων Τροιζηνίας, Ἄνδρου, Νάξου καὶ Καρυστίας εἰσπράττεται εἰς τὰ Τελωνεῖα κατὰ τὴν ἐκτὸς τοῦ Κράτους ἐξαγωγὴν, ἢ τὴν ἐντὸς αὐτοῦ μεταφορὰν αὐτῶν διὰ θαλάσσης.

Ἄρθρ. 6. Ὁ ἔγγειος φόρος τῶν λεμονίων καὶ πορτοκαλλίων Τροιζηνίας, Ἄνδρου, Νάξου καὶ Καρυστίας, καὶ τῶν τῆς Αἰγίνης ἀμυγδάλων, λαμβάνεται ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἀγοραίας τιμῆς βεβαιουμένης κατὰ διμηνίαν ἀπὸ τὴν Διοικητικὴν καὶ Τελωνιακὴν Ἀρχὴν καὶ τὸν Δήμαρχον· ἐπὶ τῶν διὰ ξηρᾶς μεταφερομένων λεμονίων καὶ πορτοκαλλίων ὡσαύτως πληρόνεται ὁ ἔγγειος φόρος ἐπὶ τῇ βάσει τῆς αὐτῆς τιμῆς.

Ἄρθρ. 7. Ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς ἐπιφορτίζεται τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος Νόμου..

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 26 Σεπτεμβρίου 1847.

Ο Θ Ω Ν.

Ὁ Ὑπουργὸς Ν. ΚΟΡΦΙΩΤΑΚΗΣ.

---

* Ἐκθεσις τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν ἐπὶ τοῦ περὶ φόρου ἐπὶ τῶν Μελισσίων Νομοσχεδίου διὰ τὸ ε. ε.

Κύριοι Γερουσιασταί!

Τὸ περὶ φορολογίας τῶν Μελισσίων διὰ τὸ τρέχον ἔτος Νομοσχέδιον συζητηθὲν καὶ ἐπιψηφισθὲν παρὰ τῆς Βουλῆς, εἰσάγεται καὶ εἰς τὴν Γερουσίαν διὰ νὰ ἐπιψηφισθῇ καὶπαρ' αὐτῆς.

Ἀπὸ τὴν πρὸς τὴν Βουλὴν ἔκθεσίν μου, τῆς ὁποίας ἀντίγραφον προσαρτᾶται εἰς τὴν παροῦσαν, θέλετε εὐαρεστηθῆ νὰ παρατηρήσετε τοὺς λόγους, οἵτινες ἔπεισαν τὴν Κυβέρνησιν τοῦ Βασιλέως νὰ προτείνῃ εἰς τὰς Βουλὰς τὸ αὐτὸ σύστημα τῆς ἐξακριβώσεως τῶν κυψελῶν τῶν Μελισσίων καὶ νὰ ἐπιφέρῃ τὰς ἀναγκαίας τροποποιήσεις ἐπ' αὐτοῦ.

Ἡ Βουλὴ, κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ ὑποβληθέντος εἰς αὐτὴν Νομοσχεδίου, ἐπήνεγκεν εἰς τὸ τέλος τοῦ ἄρθρου 2 τὴν ἑξῆς προσθήκην α καὶ ἐντὸς τριῶν ἡμερῶν θέλει παραπεμφθῆ μετὰ τῶν δηλώσεων εἰς τὸν ἁρμόδιον Οἰκονομικὸν Ἔφορον. »

Ἐπισυνάπτεται εἰς τὴν παροῦσαν καὶ ἀντίγραφον τοῦ συγκριτικοῦ πίνακος τῶν ἀποτελεσμάτων τῶν δύο τελευταίων ἐτῶν.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 27 Σεπτεμβρίου 1847.

Ὁ Ὑπουργὸς Ν. ΚΟΡΦΙΩΤΑΚΗΣ.

ΟΘΩΝ

ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Τὸ ἑπόμενον Νομοσχέδιον συζητηθὲν καὶ ἐπιψηφισθὲν παρὰ τῆς Βουλῆς, θέλει ὑποβληθῆ εἰς τὴν Γερουσίαν παρὰ τοῦ Ὑπουρ-

γοῦ τῶν Οἰκονομικῶν, καὶ ὑποστηριχθῇ παρ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρ. 1. Ὁ διὰ τὸ ἐνεστὼς ἔτος ἐπὶ τῶν Μελισσίων φόρος κανονίζεται, ἐξακριβοῦται, καὶ εἰσπράττεται ὑπὸ τὰς αὐτὰς βάσεις καὶ διατάξεις τοῦ ἀπὸ 7 Ἰουνίου 1846 ΛΣ'. Νόμου περὶ τοῦ ἐπὶ τῶν Μελισσίων φόρου, καθόσον αὗται δὲν ἀντιβαίνουσι τὸν παρόντα.

Ἄρθρ. 2. Αἱ ἐν τῷ § ά. τοῦ ἄρθρ. 2 τοῦ ἀνωτέρω Νόμου ὁριζόμεναι δηλώσεις τῶν μελισσοτρόφων, θέλουν γενῆ ἐντὸς 20 ἡμερῶν, ἀφ' ἧς ὁ παρὼν νόμος δημοσιευθῆ, τὸ δὲ βιβλίον τῶν δηλώσεων κατὰ τὸν § γ'. τοῦ ἰδίου ἄρθρου θέλει κλεισθῆ τὸ ἑσπέρας τῆς 20 ἡμέρας, καὶ ἐντὸς τριῶν ἡμερῶν θέλει παραπεμφθῆ μετὰ τῶν δηλώσεων εἰς τὸν ἁρμόδιον Οἰκονομικὸν Ἔφορον.

Ἄρθρ. 3. Ἡ ἀπαρίθμησις κατὰ τὸ ἄρθρ. 4 τοῦ Νόμου ἐκείνου ἐνεργεῖται ἐντὸς 20 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς παραπομπῆς τῶν δηλώσεων εἰς τὸν Οἰκονομικὸν Ἔφορον ἀρχομένων.

Ἄρθρ. 4. Ἡ πληρωμὴ τοῦ ἐπὶ τῶν Μελισσίων φόρου γίνεται τὴν πρώτην Νοεμβρίου.

Ἄρθρ. 5. Ὁ Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν θέλει ἐκτελέσει τὸν παρόντα Νόμον.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 26 Σεπτεμβρίου 1847.

Ο Θ Ω Ν.

Ὁ Ὑπουργὸς Ν. ΚΟΡΦΙΩΤΑΚΗΣ.

Ἀμφότερα τὰ Νομοσχέδια ταῦτα μετὰ τῶν ἐκθέσεων ἀπεφασίσθη νὰ λιθογραφηθῶσι, νὰ προεξετασθῶσι παρὰ τῶν Τμημάτων, καὶ νὰ διορισθῆ Ἐπιτροπὴ διὰ νὰ ὑποβάλῃ εἰς τὴν Γερουσίαν Ἔκθεσιν περὶ αὐτῶν.

Ἓν μέλος τῆς ἐπὶ τῆς ἀπαντήσεως εἰς τὸν Βασιλικὸν Λόγον Ἐπιτροπῆς εἰδοποιεῖ τὸν Πρόεδρον, ὅτι τὸ Σχέδιον τῆς ἀπαντήσεως συνετάχθη, καὶ εἶναι ἕτοιμον νὰ ὑποβληθῆ εἰς τὰ Τμήματα.

Εἷς δὲ τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν ἐκ τοῦ 2. Τμήματος ἀναφέρει ὅτι τὸ Τμῆμα τοῦτο δὲν συνῆλθε νὰ διορίσῃ τὸ διὰ τὴν Ἐπιτροπὴν τῆς ἀπαντήσεως εἰς τὸν Β. Λόγον Μέλος, ὥστε μόνον τὰ τέσσαρα Μέλη συνέταξαν τὸ Σχέδιον, τὸ δὲ 2 Τμῆμα δὲν ἔχει τὸ ἴδιον Μέλος διὰ νὰ ὑποβάλῃ κἂν εἰς τὴν ὁλομέλειάν του τὸ προκείμενον Σχέδιον, μήτε τὰς ἐπ' αὐτοῦ παρατηρήσεις

τῶν Μελῶν τοῦ Τμήματος, καὶ προτείνει νὰ συνέλθῃ τὸ Τμῆμα διὰ νὰ ἐνεργηθῶσι τὰ ἄρθρ. 79 καὶ 80 τοῦ Κανονισμοῦ.

Παρατηρεῖ ἕτερος ὅτι τοῦτο δὲν ἦτον ἴσως ἁρμόδιον νὰ προταθῇ ἐπὶ γενικῆς Συνεδριάσεως, διότι τὸ μὲν Τμῆμα συνῆλθε κατὰ πρῶτον, ἀλλὰ, διαφωνῆσαν, δὲν ἐνήργησε τὴν ἐκλογήν· μετὰ ταῦτα δὲ ἐσυμβιβάσθη, καὶ ἐξελέξατο τὸν Κ. Πονηρόπουλον, ὅστις ἀσθενήσας δὲν ἔλαβε μέρος εἰς τὴν σύνταξιν τοῦ Σχεδίου· ἤδη ὅμως εὑρισκόμενος ἐνταῦθα, ἂς γνωμοδοτήσῃ μὲ τὴν ὁλομέλειαν τοῦ Τμήματος, δυναμένου ν' ἀναπληρώσῃ καὶ εἰς τὴν μερικὴν καὶ εἰς τὴν γενικὴν συζήτησιν πᾶσαν ἔλλειψιν.

Ἄλλος δὲ ἐπρόσθεσεν, ὅτι τὸ ἔργον ἤδη ἐτελείωσε, καὶ ὡς τετελεσμένον δὲν δύναται ν' ἀνατραπῇ. Ἡ Γερουσία, ἥτις ἔδωκε περὶ τούτου τὴν παραγγελίαν της εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν, δὲν δύναται νὰ μὴ παραδεχθῇ τὰς κατ' ἐντολὴν πράξεις της, τὸ δὲ λάθος τοῦ Τμήματος πίπτει εἰς βάρος τοῦ πράξαντος.

Ἡ Γερουσία ὅθεν ἐπὶ τῶν εἰρημένων παρατηρήσεων ἀπεφάσισεν, ὥστε ἡ Ἐπιτροπὴ νὰ ὑποβάλῃ τὸ συνταχθὲν Σχέδιον εἰς τὰ Τμήματα, τὸ δὲ 2ον Τμῆμα νὰ ἐκθέσῃ τὰς παρατηρήσεις του, ἐὰν ἔχῃ, διὰ νὰ ληφθῶσιν ὑπ' ὄψιν παρὰ τῆς Ἐπιτροπῆς, πρὶν ὑποβληθῇ τὸ Σχέδιον εἰς τὴν Γερουσίαν.

Μετὰ ταῦτα προτείνει ἕτερος, ὅτι, διὰ νὰ προληφθῶσι τοιαῦται εἰς τὸ μέλλον διενέξεις, ν' ἀποφασισθῇ ὥστε τὰ ἐμφανιζόμενα Μέλη τοῦ Τμήματος νὰ γνωστοποιοῦν εἰς τὸν Πρόεδρον τὰ μὴ ἐμφανιζόμενα, διὰ νὰ γνωρίζῃ τὴν ἔλλειψιν ταύτην, καὶ ἀπαντᾷ τὰ προκύπτοντα ὡς ἐκ τούτου προσκόμματα καὶ διενέξεις.

Ἡ Γερουσία παραδέχεται καὶ τὴν πρότασιν ταύτην.

Ἀναγινώσκονται ἐπομένως ἀναφοραὶ τῶν Γερουσιαστῶν ΚΚ. Ἰω. Θ. Κολοκοτρώνη καὶ Κωνστ. Κανάρη αἰτούντων τοῦ μὲν πρώτου 15 ἡμερῶν ἀπουσίας ἄδειαν, τοῦ δὲ δευτέρου 12, ἥτις παραχωρεῖται παρὰ τῆς Γερουσίας.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κ. Πρόεδρος λύει τὴν Συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος
καὶ ἀντ' αὐτοῦ ὁ Ἀντιπρόεδρος
Ν. ΜΕΞΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Χ. ΚΛΟΝΑΡΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Β. Χρηστακόπουλος
Χρ. Βλάσης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 29 Σεπτεμβρίου τοῦ 1847 ἔτους ἡμέρας δευτέρας τῆς ἑβδομάδος.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου, καὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν παρόντων Γερουσιαστῶν πλῆρες ἀποτελοῦντος τὸ Σῶμα, ὁ προεδρεύων Ἀντιπρόεδρος Κ. Ν. Μέξης κηρύττει ἀρξαμένην τὴν συνεδρίασιν.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Γενομένου μετὰ ταῦτα λόγου περὶ προσδιορισμοῦ τῆς ἡμέρας, καθ' ἣν μέλλει ν' ἀναγνωσθῇ τὸ σχέδιον τῆς εἰς τὸν Βασιλικὸν λόγον ἀπαντήσεως, εἷς τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν προτείνει ν' ἀναγνωσθῇ πρῶτον ἡ συνοδεύουσα τὸ σχέδιον ἔκθεσις τῆς Ἐπιτροπῆς, καὶ ὕστερον ν' ἀποφασίσῃ ἡ Γερουσία περὶ τῆς τοῦ σχεδίου ἀναγνώσεως.

Ἕτερος δὲ ἀπαντᾷ, προτείνων τὴν εἰς αὔριον ἀναβολὴν τῆς προκειμένης ἀναγνώσεως.

Μετὰ τοῦτον ἐνιστάμενος ἕτερος λέγει, ὅτι πολλοὶ λόγοι ἀποκρούουσι τὴν ἀναβολὴν, καὶ μάλιστα διότι ἡ Γερουσία συγκαλεσθεῖσα κατὰ τὸν Νόμον ἀπὸ τῆς 10 Ἰουλίου, μόλις ἤδη ἤρξατο τῶν ἐργασιῶν της, πολλῶν ἐγερθέντων ἕνεκα τῆς ἀργίας ταύτης παραπόνων καὶ κατακρυγῶν· καταγινομένη δὲ ἤδη εἰς τὸ πρῶτόν της ἔργον, τὴν ἀπάντησιν εἰς τὸν Βασιλικὸν λόγον, δὲν πρέπει ν' ἀναβάλῃ ποσῶς τὴν σπουδαίαν ταύτην ἐργασίαν, ἐν ᾧ ὁ καιρὸς κατεπείγει, περιοριζομένης τῆς προθεσμίας τῶν ἐργασιῶν της εἰς ἕνα καὶ μόνον μῆνα, διότι τὴν ά Νοεμβρίου δικαιωματικῶς ἄρχεται ἑτέρα Σύνοδος, καὶ εἶναι δύσκολον νὰ θεωρήσῃ τὸν Προϋπολογισμὸν, τὸ κυριώτερον ἔργον τῶν Βουλευτικῶν Σωμάτων, κατὰ τὸ μικρὸν τοῦτο διάστημα.

Δὲν παραδέχομαι τὴν ἀρχὴν, ἀπαντᾷ ὁ προλαλήσας, ὅτι τὴν ά Νοεμβρίου ἄρχεται νέα Σύνοδος, διότι ἤδη ἤρξατο ἡ δευτέρα Βουλευτικὴ Περίοδος, καὶ θεωρῶ τὴν ἐνεστῶσαν ὡς πρώτην τακτικὴν αὐτῆς Σύνοδον· τὸ ἀντικείμενον μ' ὅλα ταῦτα τοῦτο δὲν εἶναι τῆς παρούσης ὥρας· περιοριζόμενος δὲ μόνον εἰς τὸ προκείμενον ζήτημα, λέγω, ὅτι 24 ὡρῶν ἀναβολὴ ὄχι μόνον δὲν βλάπτει, ἀλλ' εἶναι μάλιστα καὶ συμφέρουσα εἰς ἡμᾶς.

Τὸ περὶ τῆς λήξεως τῆς Συνόδου ζήτημα, λέγει ἄλλος, εἶναι

ἐκτὸς τοῦ προκειμένου, καὶ διὰ τοῦτο δὲν θέλω νὰ ἐνδιατρίψω εἰς αὐτό· ἀλλ' ἐξετάζων τὴν τῆς ἀναβολῆς πρότασιν, παρατηρῶ, ὅτι λόγοι δικαιολογοῦντες αὐτὴν δὲν ἐρρέθησαν, καὶ ἐπομένως δὲν ὑπάρχουν, ἐν ᾧ ἐκτὸς τῶν ἰσχυρῶν λόγων, τοὺς ὁποίους ἐξέθεσεν ὁ κατὰ τῆς ἀναβολῆς ἐνιστάμενος Κύριος Γερουσιαστὴς ὑπάρχουσι καὶ ἄλλοι. Ἐνθυμεῖσθαι Κύριοι, ὅτι, ὅτε ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν καθυπέβαλεν ἐσχάτως τὰ δύω φορολογικὰ Νομοσχέδια, παρεκάλεσε τὴν Γερουσίαν νὰ ἐπισπεύσῃ τὴν συζήτησιν καὶ ἐπιψήφισίν των, ὡς λίαν κατεπειγόντων ἕνεκα τῆς τοῦ χρόνου παρελεύσεως, ἀλλὰ δυνάμεθα νὰ ἐπιληφθῶμεν ἄλλων ἔργων πρὸ τῆς ἐπὶ τοῦ Βασιλικοῦ λόγου ἀπαντήσεως; Ἔπειτα ἡ ἀναβολὴ δὲν ζητεῖται περὶ σκέψεως, ἀλλὰ περὶ ἁπλῆς ἀναγνώσεως, καὶ διὰ τοῦτο τὴν θεωρῶ ἐπιβλαβεστάτην, καὶ κηρύττομαι ὑπὲρ τῆς τοῦ σχεδίου ἀναγνώσεως.

Ψηφοφορίας ἐπομένως δι' ἀναστάσεως γενομένης, ἡ Γερουσία ἀπεφάνθη ν' ἀναγνωσθῇ τὸ σχέδιον, καὶ εἷς τῶν γραμματέων ἀναγινώσκει α) τὴν ἔκθεσιν καὶ τὸ σχέδιον τῆς Ἐπιτροπῆς, καὶ 2) τὰς ἐπὶ τοῦ σχεδίου τροπολογίας τοῦ πέμπτου μέλους αὐτῆς Κ. Ν. Πονηροπούλου.

Τὰ ἔγγραφα ταῦτα ἔχουσιν ὡς ἐφεξῆς.

Ε Κ Θ Ε Σ Ι Σ.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Ἡ ἐπὶ τοῦ σχεδίου τῆς ἀπαντήσεως Ἐπιτροπὴ συνελθοῦσα, συνέταξε κατὰ τὴν Ὑμετέραν παραγγελίαν τὸ πρῶτον σχέδιον. Εἰς τὴν προηγηθεῖσαν Συνεδρίασιν ἡ Γερουσία ἔλαβεν ἀποχρῶσαν γνῶσιν τοῦ τρόπου, καθ' ὃν διεξήχθη ἡ πρώτη ἐργασία, καὶ νομίζομεν περιττὸν νὰ ἐπανέλθωμεν σήμερον.

Ἀφοῦ συνέταξε τὰς παρατηρήσεις τῶν Τμημάτων, ἡ Ἐπιτροπὴ συνῆλθε πάλιν εἰς δύο συνεδριάσεις. Εἰς τὴν πρώτην παρευρέθησαν ὅλα τὰ μέλη. Εἰς τὴν δευτέραν τὸ μέλος τοῦ Β'. Τμήματος διὰ λόγον ὑγείας δὲν ἔλαβε μέρος· ἀλλ' ἀφοῦ ἀνέγνωσε τὸ συνταχθὲν σχέδιον, ἔγγραψε τὰς τροπολογίας, τὰς ὁποίας θέλει ἐκθέσει ὁ ἴδιος.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 29 Σεπτεμβρίου 1847.

Ἡ Ἐπιτροπὴ
Σ. Καλογερόπουλος
Ἀναστ. Λόντος.
Σ. Παππαλεξόπουλος.

Ὁ εἰσηγητὴς Χ. Κλονάρης

Μεγαλειότατε!

Ἡ Γερουσία ἀναλαμβάνουσα τὰ ἔργα της, πρὸ παντὸς ἄλλου ἐπικαλεῖται τὴν ἐξ ὕψους ἀντίληψιν, ἥτις ἐγγυᾶται ἐξαιρέτως τὴν ἀσφαλῆ εὐόδωσιν τῶν ἀνθρωπίνων πραγμάτων.

Μακρὰ πεῖρα μᾶς ἔδωκε τὴν πλήρη καὶ βαθεῖαν πεποίθησιν, ὅτι αἱ εὐχαὶ καὶ ἡ ἐπιθυμία τῆς Ὑμετέρας Μεγαλειότητος ἦτον, καὶ εἶναι πάντοτε ἡ ἀκριβὴς τῶν Νόμων τήρησις, καὶ ἡ ἰσχυρὰ τῶν ἐξ αὐτῶν πηγαζόντων δικαιωμάτων τοῦ ἔθνους ὑπεράσπισις· ἀλλ' ἐκ τῶν πραγμάτων προκύπτει, ὁτι ἡ ὄντως Βασιλικὴ αὕτη διάθεσις παρεγνωρίσθη, καὶ τὰ δικαιώματα ἐκεῖνα ἐπηρεάσθησαν κατὰ τὰς ἐκλογὰς εἰς διάφορα μέρη, καὶ ἐντεῦθεν προέκυψαν εἰς βαρεῖαν βλάβην τοῦ τόπου πολλὰ δεινὰ, τὴν θεραπείαν τῶν ὁποίων ἐλπίζει ἡ Γερουσία ἀπὸ τὴν βαθεῖαν φρόνησιν καὶ τὴν Πατρικὴν κηδεμονίαν τῆς Ὑμετέρας Μεγαλειότητος.

Ἡ Γερουσία εὔχεται, ὥστε ἡ δυσάρεστος μετά τινος ὁμόρου Ἐπικρατείας διαφορὰ νὰ λάβῃ τὴν λύσιν ἐκείνην, τὴν ὁποίαν εὔχεται καὶ ἡ Ὑμετέρα Μεγαλειότης. Πεποιθεῖα δὲ εἰς τὸν Βασιλικὸν Αὐτῆς χαρακτῆρα, πιστεύει, ὅτι θέλει δώσει τὴν λύσιν ταύτην σύμφωνον μὲ τὴν ἀξιοπρέπειαν τοῦ Στέμματος καὶ τοῦ Ἔθνους.

Ἡ Βελτίωσις τῆς οἰκονομικῆς ὑμῶν καταστάσεως εἶναι τῷ ὄντι ἔργον σπουδαιότατον, καὶ ἀπ' αὐτὴν ἐξαρτᾶται μάλιστα ἡ Ἐθνικὴ τιμὴ καὶ πίστις. Διὰ τοῦτο ἡ Γερουσία θέλει καταβάλει πᾶσαν σπουδὴν καὶ προσπάθειαν πρὸς ἐπεξεργασίαν τῶν Νομοσχεδίων, ὅσα δύνανται νὰ συνεισφέρουν εἰς τὸν σκοπὸν τοῦτον, ἐξ οὗ θέλει πηγάσει καὶ ἡ τακτικὴ πληρωμὴ τοῦ δανείου· εὔχεται μάλιστα νὰ ἴδῃ λαμβανόμενα τὰ πρὸς τοῦτο συντελεστικὰ μέτρα τῆς δυνατῆς τῶν ἐξόδων περιστολῆς, καὶ τῆς τακτικῆς εἰσπράξεως τῶν προσόδων, τῶν ὁποίων τὴν ἀπό τινος καιροῦ αἰσθητὴν ἐλάττωσιν νομίζομεν ἀνεπίδεκτον εὐλογοφανοῦς δικαιολογήσεως.

Τακτοποιουμένου οὕτω τοῦ σπουδαιοτάτου τῆς οἰκονομίας κλάδου, ἐλπίζομεν, Βασιλεῦ, ὅτι ἡ ἱκανοποίησις τῶν ἀπαιτήσεων μιᾶς τῶν Προστατίδων Δυνάμεων περὶ πληρωμῆς τῶν τόκων καὶ τοῦ χρεολύτρου τῆς παρελθούσης ἑξαμηνίας τοῦ Μαρτίου δὲν θέλει βαρύνει τὸ Δημόσιον μὲ νέον δάνειον.

Μὲ τὸν αὐτὸν ζῆλον θέλομεν ἀσχοληθῆ εἰς τὴν κατάρτισιν τῶν λοιπῶν Νομοσχεδίων, ὅσα εἰσαχθῶσι παρὰ τῆς Κυβερνήσεως, καὶ ἀποδεχόμεθα εὐγνωμόνως τὴν σύστασιν τῆς πρὸ τῆς

ἐνάρξεως ἑκάστου ἔτους συζητήσεως τοῦ Προϋπολογισμοῦ, τὴν ὁποίαν ἐξ ἀρχῆς ἐθεωρήσαμεν ὡς βάσιν τῆς συνταγματικῆς τάξεως καὶ, πρώτιστον χρέος τῶν Βουλῶν.

Τὸ πρὸς τὴν πατρίδα χρέος θέλει ἐμπνεύσει εἰς ἕκαστον ἡμῶν καὶ εἰς ὅλους ὁμοῦ τὴν ἀναγκαίαν δύναμιν, ὥστε νὰ νικήσωμεν τὰς περιστοιχιζούσας τὸν τόπον δυσχερείας. Ἡ δὲ θεία Πρόνοια θέλει περιβάλει μὲ τὴν κραταιὰν αἰγίδα τῆς προστασίας Της τὴν Ἑλλάδα, τὴν ὁποίαν ἐξ ἀρχῆς τοῦ ἀγῶνος δὲν ἐγκατέλειψε ποτὲ εἰς τὰς δεινὰς περιστάσεις, καὶ θέλει στερεώσει ἐπὶ ἀκραδάντων βάσεων τὸν Ὑψηλὸν Θρόνον τῆς Ὑμετέρας Μεγαλειότητος.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 28 Σεπτεμβρίου 1847.

Ἡ ἐπιτροπὴ

Σ. Καλογερόπουλος.
Ἀναστάσιος Λόντος.
Σπ. Παππαλεξόπουλος.
Ὁ εἰσηγητὴς Χ. Κλονάρης.

ΤΡΟΠΟΛΟΓΙΑΙ

Τοῦ ἐπὶ τοῦ σχεδίου τῆς εἰς τὸν Β. λόγον ἀπαντήσεως μέλους τῆς ἐπιτροπῆς τῆς Γερουσίας Κ. Ν. Ποτηροπούλου.

Παράγραφος Β'. Μακρὰ πεῖρα μᾶς ἔδωκε τὴν πλήρη καὶ βαθεῖαν πεποίθησιν, ὅτι αἱ εὐχαὶ καὶ ἡ ἐπιθυμία τῆς Υ. Μ. ἦτον, καὶ εἶναι πάντοτε ἡ ἀκριβὴς τῶν νόμων τήρησις, καὶ ἡ τῶν ἐθνικῶν δικαιωμάτων ὑπεράσπισις· ἀλλ' ἐκ τῶν πραγμάτων προκύπτει, ὅτι ἡ ὄντως Βασιλικὴ αὕτη διάθεσις παρεγνωρίσθη κατὰ τὰς ἐκλογὰς εἴς τινα μέρη, καὶ ἐντεῦθεν προέκυψαν δεινά, τὴν θεραπείαν τῶν ὁποίων ἐλπίζει ἡ Γερουσία ἀπὸ τὴν βαθεῖαν φρόνησιν καὶ τὴν πατρικὴν κηδεμονίαν τῆς Υ. Μ.

Παράγρ. Δ'. Ἡ βελτίωσις τῆς οἰκονομικῆς ἡμῶν καταστάσεως εἶναι τῳόντι ἔργον σπουδαιότατον, καὶ ἀπ' αὐτὴν ἐξαρτᾶται μάλιστα ἡ Ἐθνικὴ τιμὴ καὶ πίστις. Διὰ τοῦτο ἡ Γερουσία θέλει καταβάλει πᾶσαν σπουδὴν καὶ προσπάθειαν πρὸς ἐπεξεργασίαν τῶν οὐσιωδῶν νομοσχεδίων, τὰ ὁποῖα θέλουσι συντελέσει εἰς τὸν σκοπὸν τοῦτον, ἐξ οὗ θέλει πηγάσει βαθμηδὸν καὶ ἡ ἐξόφλησις τοῦ δανείου. Εὔχεται μάλιστα νὰ ἤδη λαμβανόμενα τὰ πρὸς τοῦτο συντελεστικὰ μέτρα τῆς δυνατῆς τῶν ἐξόδων περιστολῆς, καὶ τῆς ταχυτικωτέρας εἰσπράξεως τῶν προσόδων.

Παράγρ. Ε'. Τακτοποιουμένου οὕτω τοῦ σπουδαιοτάτου τῆς οἰκονομίας κλάδου, ἐλπίζομεν, Βασιλεῦ, ὅτι πᾶσα ἄλλη ἱκανοποίησις ἀπαιτήσεως μιᾶς τῶν Προστατίδων Δυνάμεων περὶ πληρωμῆς τῶν τόκων καὶ τοῦ χρεολύτρου, ὡς ἡ τῆς παρελθούσης ἐξαμηνίας τοῦ Μαρτίου, δὲν θέλει φέρει τὴν Κυβέρνησιν τῆς Υ. Μ· εἰς δυσκόλους περιστάσεις ἐπιβαρυνούσας τὸ Δημόσιον.

Οἱ λοιποὶ παράγραφοι δεκτοὶ, ὡς ἔχουσιν, εἰς τὸ σχέδιον τῆς ἐπιτροπῆς.

Ν. Πονηρόπουλος.

Μετὰ ταῦτα εἷς τῶν ΚΚ. γερουσιαστῶν παρατηρεῖ, ὅτι τακτικώτερον ἦτον νὰ ὀνομάσῃ ὁ Κ. Πονηρόπουλος γνωμοδότησιν καὶ οὐχὶ τροπολογίαν, τὴν ἐπὶ τοῦ σχεδίου ἔκθεσίν του.

Ὁμολογῶ, ἀπαντᾷ ὁ γερουσιαστὴς Κύριος Ν. Πονηρόπουλος, ὅτι ἔπρεπε νὰ ὑποβάλλω τὰς παρατηρήσεις μου εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν, ἀλλ' ἐμποδισθεὶς ἕνεκα τῆς γνωστῆς ἀσθενείας μου νὰ παρευρεθῶ τὴν προσδιορισθεῖσαν ὥραν εἰς τὴν Συνεδρίασιν αὐτῆς, ἠναγκάσθην νὰ κάμω διὰ τοῦτο χωριστὴν τροπολογίαν, ἥτις κυρίως θεωρεῖται ὡς γνωμοδότησις.

Ἡ Γερουσία ἀποφασίζει νὰ τυπωθῶσι τὸ σχέδιον καὶ ἡ γνωμοδότησις τοῦ Κ. Πονηροπούλου, καὶ νὰ διανεμηθῶσιν εἰς τὰ μέλη, καὶ προσδιορίζει συγχρόνως τὴν ἐρχομένην τετράδην ὡς ἡμέραν τῆς συζητήσεώς των.

Ἑπομένως ὁ Κ. Πρόεδρος λύει τὴν συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος
Α. ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Χ. ΚΑΛΟΝΑΡΗΣ
Ν. ΜΕΞΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Β. Χρηστακόπουλος.
Χ. Βλάσης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς ἕκτης Ὀκτωβρίου 1847, ἡμέρας δευτέρας τῆς ἑβδομάδος.

Ἐκφωνηθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου, καὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν παρόντων Γερουσιαστῶν πλῆρες ἀποτελοῦντος τὸ σῶμα, ὁ Κ. Πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρξαμένην τὴν συνεδρίασιν περὶ τὴν 11 ὥραν Π. Μ.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Ὡς ἀντικείμενον τῆς ἡμερουσίας διατάξεως ἀναγγέλλεται ὑπὸ τοῦ Κ. προέδρου, ἡ συζήτησις ἐπὶ τοῦ σχεδίου τῆς εἰς τὸν Β. λόγον ἀπαντήσεως.

Εἷς τῶν Κ. Γερουσιαστῶν εἶπεν ἔπειτα, ὅτι μίαν μόνην παρατήρησιν, ἀφορῶσαν τὸ κυριαρχικὸν τῆς Γερουσίας δικαίωμα, θέλει κάμει, πρὸ τῆς συζητήσεως τῆς ἐπὶ τοῦ Β. λόγου ἀπαντήσεως, τοῦτ' ἔστιν, ὅτι, ἐνῷ τὴν παρελθοῦσαν δευτέραν ἀπεφασίσθη παρὰ τῆς Γερουσίας, νὰ γενῇ ἡ συζήτησις αὕτη τὴν τετάρτην, πρώτην τοῦ ἱσταμένου μηνὸς, οὔτε κατὰ τὴν ἡμέραν αὐτὴν, οὔτε καὶ κατὰ τὴν ἑπομένην συνῆλθον τινὲς τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν πρὸς συζήτησιν· κατὰ δὲ τὴν παρασκευὴν ἐξεδόθη ἔγγραφον ὑπὸ τοῦ Κ. προέδρου, δι' οὗ προσδιωρίζετο ὡς ἡμέρα τῆς συζητήσεως ἡ σημερινὴ, ἐν ᾧ ἀπεναντίας τὸ Σῶμα τῆς Γερουσίας εἶχεν ἀποφασίσει ἄλλην προγενεστέραν ἡμέραν, ὡς εἴρηται, διὰ τὴν συζήτησιν· καὶ ὅτι ποτὲ ὁ Πρόεδρος δὲν δύναται εἴκοθεν νὰ ὁρίσῃ τὰς ἡμέρας τῆς συζητήσεως ἄνευ τῆς συγκαταθέσεως τοῦ Σώματος, εἰς τὰς ἀποφάσεις τοῦ ὁποίου ὀφείλει καὶ οὗτος νὰ ὑπάγεται, καθὸ μέλος αὐτοῦ, οὐχὶ δὲ καὶ ἀνάπαλιν. Περαίνων δὲ τὸν λόγον του, παρετήρησεν, ὅτι δὲν πρέπει τοῦ λοιποῦ νὰ ἐπαναληφθῇ τὸ ἄτοπον τοῦτο.

Μετὰ ταῦτα εἷς τῶν γραμματέων ἀνέγνω τὸ ἐπὶ τοῦ Β. λόγου σχέδιον τῆς ἀπαντήσεως· εἰπὼν δὲ ὕστερον ὁ αὐτὸς Γραμματεὺς ὅτι ὑπάρχει α.) χωριστὴ γνωμοδότησις τοῦ ἐπὶ τοῦ σχεδίου τῆς εἰς τὸν Β. λογον ἀπαντήσεως Μέλους τῆς Ἐπιτροπῆς τῆς Γερουσίας Κ. Ν. Πονηροπούλου, καὶ β') τροπολογίαι τινὲς ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ σχεδίου ὡς πρὸς τοὺς παραγράφους 2, 3, 4 καὶ 5 τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Γ. Καρκατζάνη, προσέθηκεν, ὅτι ἀπόκειται εἰς τὴν Γερουσίαν ν' ἀποφασίσῃ, ἂν πρέπῃ ἥ τε γνωμοδότησις καὶ αἱ τροπολογίαι ν' ἀναγνωσθῶσιν ἤδη, ἢ ν' ἀναγινώσκωνται μόνον κατὰ τὰ μέρη τοῦ σχεδίου τῆς ἀπαντήσεως, εἰς τὰ ὁποῖα ὑπάγονται.

Ὁ προτείνας τὰς τροπολογίας παρετήρησεν ἑπομένως, ὅτι πρέπει κατὰ τὸν Κανονισμὸν ν' ἀναγνωσθῶσιν αὗται, καὶ ν' ἀποφασισθῇ ὑπὸ τῆς Γερουσίας, ἂν πρέπῃ νὰ συζητηθῶσι σήμερον, ἢ νὰ τυποθῶσι, καὶ διανεμηθῶσι προηγουμένως εἰς τὰ μέλη.

Ἀντιτείνων ἕτερος, ἐπέφερεν, ὅτι δὲν πρέπει ν' ἀναγνωσθῶσιν ἤδη ἅμα μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ σχεδίου τῆς Ἐπιτροπῆς, ἀλλὰ ν' ἀναγισκηται ἑκάστη, ὅτε πρόκειται ἡ συζήτησις τοῦ παραγράφου, εἰς ὃν ὑπάγεται, καθότι δὲν εἶναι τροπολογίαι ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ σχεδίου, ἀλλ' ἐπί τινων παραγράφων αὐτοῦ.

Εἶναι ἀδιάφορον, προσέθηκεν ἄλλος, ἂν αἱ τροπολογίαι τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Καρακατζάνη μεταῤῥυθμίζωσι τινὰς παραγράφους τοῦ σχεδίου τῆς ἀπαντήσεως, καὶ οὐχὶ τὸ σύνολον αὐτοῦ· Ἐπειδὴ δὲ αὗται ἄρχονται ἐκ τοῦ β'. παραγράφου, ὑπάρχει κατάλληλον νὰ συζητηθῇ προηγουμένως ὁ ἀ. παράγραφος, καὶ ὕστερον ν' ἀναγνωσθῶσιν ἅπασαι, ὅπως ἡ Γερουσία ἀπόφασίσῃ, ἂν πρέπῃ, ἢ μὴ, νὰ τυπωθῶσι καὶ διανεμηθῶσιν εἰς τὰ μέλη.

Συναινῶν ἕτερος μετὰ τοῦ προαγορεύσαντος, εἶπεν, ὅτι ἡ τάξις ἀπαιτεῖ ὥστε αἱ τροπολογίαι ν' ἀναγινώσκωνται ἐφ' ἑκάστου παραγράφου τοῦ σχεδίου τῆς ἀπαντήσεως, εἰς τὸν ὁποῖον ὑπάγονται, ἀλλ' ὅτι δὲν εἶναι καὶ ἐναντίος εἰς τὴν γνωμοδότησιν τοῦ ν' ἀναγνωσθῶσιν ἅπασαι ταυτοχρόνως, διότι τὸ αὐτὸ ἀποτέλεσμα ἐπὶ τέλους θέλει προκύψει.

Ἀποφανθείσης ἑπομένως τῆς Γερουσίας, ὅτι πρέπει ν' ἀναγνωσθῶσιν ἅπασαι ἤδη, εἷς τῶν γραμματέων ἀνέγνω αὐτὰς ἐχούσας οὕτω·

« Τροπολογίαι ἐπὶ τοῦ σχεδίου τῆς ἀπαντήσεως.

« Παράγρ. 2. Ἡ Γερουσία, Μεγαλειότατε, ἀναγνωρίζει τὸ σοβαρὸν τῶν περιστάσεων, ἀπὸ τὰς ὁποίας εὑρέθη περιστοιχισμένη ἡ Κυβέρνησις τῆς Ἡμετέρας Μεγαλειότητος, καὶ τὸ καθῆκον, τὸ ὁποῖον εἶχε, σεβαζομένη τὰ δικαιώματα τοῦ Ἔθνους, νὰ προνοήσῃ πρὸς ἐξασφάλισιν τῶν συμφερόντων τοῦ Δημοσίου, καὶ πρὸς διατήρησιν τῆς δημοσίου ἡσυχίας καὶ τάξεως. Περιμένει δὲ νὰ τῇ ὑποβληθῶσι τὰ περὶ τούτων μέτρα, διὰ νὰ ἀποφανθῇ περὶ αὐτῶν κατὰ τὸ καθῆκόν της. »

« Παράγρ. 3. Ἡ Γερουσία εὔχεται, ὥστε ἡ δυσάρεστος μετάτινος ὁμόρου Ἐπικρατείας διαφορὰ, νὰ λάβῃ τὴν λύσιν ἐκείνην, τὴν ὁποίαν εὔχεται καὶ ἡ Ὑμετέρα Μεγαλειότης. Πεποιθεῖα δὲ εἰς τὴν βαθεῖαν σύνεσιν τῆς Υ. Μ παρεκδέχεται, ὅτι ἡ λύσις αὕτη θέλει εἶσθαι σύμφωνος μὲ τὴν ἀξιοπρέπειαν τοῦ Στέμματος καὶ τοῦ Ἔθνους. »

« Παράγραφος 4. Ἡ βελτίωσις τῆς οἰκονομικῆς ἡμῶν καταστάσεως εἶναι τῳόντι ἔργον σπουδαιότατον, ἐξ ἧς ἐξαρτᾶται καὶ ἡ ἐθνικὴ τιμὴ καὶ πίστις. Διὰ τοῦτο ἡ Γερουσία θέλει καταβάλλει πᾶσαν σπουδὴν καὶ προσπάθειαν πρὸς ἐπεξεργασίαν τῶν Νομοσχεδίων, ὅσα δύνανται νὰ συνεισφέρουν εἰς τὸν σκοπὸν τοῦτον, διὰ νὰ εὐκολυνθῇ καὶ ἡ βαθμηδὸν ἐκπλήρωσις τῶν πρὸς τὰς Εὐεργέτιδας Δυνάμεις ὑποχρεώσεων τοῦ Ἔθνους. »

« Παράγρ. 5. Ἀναγνωρίζομεν, Μεγαλειότατε, τὴν ἀνάγκην

εἰς τὴν ὁποίαν εὑρέθη ἡ Κυβέρνησις τῆς Υ. Μ. τοῦ νὰ ἱκανοποιήσῃ τὰς ἐπιμόνους ἀπαιτήσεις μιᾶς τῶν Εὐεργετίδων Δυνάμεων. »

Γ. Καρακατσάνης.

Ἀναστὰς δέ τις τῶν Κ. Γερουσιαστῶν, ὑπεστήριξε τὰς τροπολογίας.

Ἀναγνωσθέντος κατόπιν τοῦ πρώτου παραγράφου τοῦ σχεδίου, καὶ μηδεμιᾶς γενομένης παρατηρήσεως, ἡ Γερουσία παρεδέχθη αὐτὸν παμψηφεί, ὅπως ἔχει.

Ἀναγινώσκεται ἔπειτα 1) ὁ δεύτερος παράγραφος τοῦ σχεδίου τῆς ἀπαντήσεως· 2) ἡ ἐπὶ τοῦ παραγράφου τούτου γνωμοδότησις τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Ν. Πονηροπούλου· καὶ 3) ἡ ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ παραγράφου τροπολογία τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Γ. Καρακατζάνη.

Λαβὼν μετὰ ταῦτα τὸν λόγον ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Ν. Πονηρόπουλος, ὅταν ὑπέβαλον, εἶπεν, εἰς τὴν Γερουσίαν τὴν γνωμοδότησίν μου, τροπολογοῦσαν ἐν μέρει τὸ σχέδιον τῆς ἐπὶ τοῦ Β. Λόγου ἀπαντήσεως, εἶχον λόγους νὰ πιστεύσω ὅτι αὕτη ἤθελεν ὑποστηριχθῆ καὶ ἀπὸ τοὺς πολιτικούς φίλους μου· ἀλλ' ἐπειδὴ ἤδη παρουσιάζεται καὶ τρίτη τροπολογία, ἡ τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Καρακατσάνη, τούτου ἕνεκεν ἀνακαλῶ τὴν γνωμοδότησίν μου ταύτην.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κ. Πρόεδρος ἠρώτησε τὴν Γερουσίαν, ἂν θεωρῇ ἀναγκαῖον, κατὰ τὸν Κανονισμόν, νὰ συζητηθῇ ἀμέσως ἡ τροπολογία τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Γ. Καρακατζάνη, ἢ νὰ τυπωθῇ καὶ διανεμηθῇ εἰς τὰ μέλη. Ὁ δὲ Κ. Καρακατζάνης ὑπεστήριξε τὸ δεύτερον κατὰ πρόκλησιν ἑνὸς τῶν Κ. Γερουσιαστῶν.

Πᾶσα τροπολογία, ἀντεπαρετηρήθη παρ' ἄλλου, πρέπει νὰ ἀφορᾷ μεταβολήν τινα τοῦ σχεδίου, καὶ οὐχὶ ἀνατροπὴν αὐτοῦ· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, ἐνῷ ὁ δεύτερος παράγραφος τοῦ σχεδίου ἔχει χαρακτῆρα πολιτικὸν, ἀπ' ἐναντίας ἡ ἐπὶ τοῦ παραγράφου τούτου τροπολογία, ἔχουσα χαρακτῆρα οἰκονομικὸν, δὲν ἔχει κἀμμίαν σχέσιν μὲ τὸ σχέδιον τῆς Ἐπιτροπῆς, ἀλλ' ἀνατρέπει αὐτὸ ῥιζικῶς, καὶ ὡς ἐκ τούτου δὲν πρέπει νὰ θεωρηθῇ ὡς τροπολογία, ἀλλ' ὡς νέον ἄρθρον, τοῦ ὁποίου δύναται νὰ ὑποστηρίξῃ τὴν παραδοχὴν ὁ προτείνας αὐτό. Ἑπομένως, τούτων οὕτως ἐχόντων, ἡ Γερουσία πρέπει νὰ προχωρήσῃ σήμερον εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ σχεδίου τῆς εἰς τὸν Β. Λόγον ἀπαντήσεως.

Ἀπαντῶν εἰς τὸν προαγορεύσαντα ὁ προτείνας τὴν τροπολογίαν, ἀντέλεξεν, ὅτι ἡ Γερουσία ὀφείλει ν' ἀποφασίσῃ, ἂν πρέπῃ νὰ τυπωθῇ ἡ τροπολογία, ἢ μὴ, μηδόλως θεωρουμένου, ἂν αὕτη ἔχῃ σχέσιν μὲ τὸ σχέδιον τῆς ἐπιτροπῆς, ἢ ῥιζικὴν δεικνύῃ ἀνατροπὴν, διότι πρέπει ν' ἀποφασισθῇ τὸ πρῶτον, καὶ ἔπειτα νὰ θεωρηθῇ τὸ δεύτερον.

Κατὰ τὸν Κανονισμὸν τῆς Γερουσίας, ἀντέτεινεν ἄλλος, ἀνατίθεται εἰς τὴν διακριτικὴν αὐτῆς ἐξουσίαν ν' ἀναβάλλῃ, ἢ μὴ, τὴν συζήτησιν, διὰ νὰ τυπωθῇ καὶ διανεμηθῇ εἰς τὰ μέλη ἡ τροπολογία· μολονότι δὲ νομίζω, ὅτι ἡ ζητουμένη ἀναβολὴ δὲν εἶναι εὔλογος, διὰ νὰ μὴ ἐγερθῇ πράπονόν τι περὶ αὐτῆς, προτείνω νὰ ἀναβληθῇ ἡ συζήτησις εἰς τὴν αὔριον, διὰ νὰ τυπωθῇ καὶ διανεμηθῇ εἰς τὰ μέλη τῆς Γερουσίας ἡ περὶ ἧς πρόκειται τροπολογία.

Οὐδεμίαν, ἐπήνεγκεν ἕτερος, ἔχει σχέσιν ἡ τροπολογία τοῦ Κ. Καρακατζάνη μετὰ τοῦ σχεδίου τῆς ἀπαντήσεως, ἀλλὰ πολλῷ αὐτοῦ εἶναι διαφέρουσα, θεωρουμένη ὡς νέον ἄρθρον ἐπὶ τοῦ σχεδίου, καὶ διὰ τοῦνο ἡ μὲν Γερουσία δύναται νὰ προχωρήσῃ σήμερον εἰς τὴν συζήτησιν, ἡ δὲ τροπολογία νὰ τυπωθῇ καὶ διανεμηθῇ, αὔριον δὲ νὰ γένῃ ἡ περὶ αὐτῆς συζήτησις· ὑπόσχομαι δὲ καὶ ἐκ μέρους μου καὶ τῶν λοιπῶν συναδελφῶν μου, ὅτι δὲν θέλει ἀποφασισθῇ τὸ σύνολον τῆς ἀπαντήσεως σήμερον, ἐὰν δὲν ληφθῇ ὑπ' ὄψιν ἡ τροπολογία τοῦ Κ. Γ. Καρακατζάνη αὔριον· ἂν δὲ ἡ Γερουσία δὲν παραδεχθῇ τὴν ἐξάλειψιν τοῦ 2 παραγράφου τοῦ σχεδίου τῆς ἀπαντήσεως, δύναται καὶ αὔριον νὰ γένῃ ἡ συζήτησις τῆς τροπολογίας, καὶ δὲν εἶναι ἐπάναγκες νὰ λάβῃ χώραν ἀναβολὴ, τοσούτῳ μᾶλλον, καθόσον ἀπὸ τὴν 28 Ἰουλίου ε. ε. αἱ Βουλαὶ ἐκηρύχθησαν ἠνεῳγμέναι ὑπὸ τῆς Α. Μ. καὶ εἰσέτι δὲν ἐγένετο ἡ πρὸς αὐτὴν ἐκ μέρους τῆς Γερουσίας ἀπάντησις· πᾶσα δὲ περαιτέρω προτεινομένη ἀναβολὴ εἶναι πάντῃ ἄσκοπος, καὶ ὡς ἐκ τούτου προτείνω ἡ μὲν τροπολογία νὰ συζητηθῇ αὔριον, τὸ δὲ σχέδιον τῆς ἐπιτροπῆς σήμερον.

Ἀντείπων εἰς τὸν προαγορεύσαντα ὁ προτείνας τὴν τροπολογίαν, ἐπέφερεν, ὅτι, ἀφοῦ παρετηρήθη, ὅτι ἡ τροπολογία ἔχει ἐπιῤῥοὴν ἐπὶ τοῦ προκειμένου σχεδίου τῆς ἀπαντήσεως, εἴτε μὲ τὸ ὅλον εἴτε μὲ τὸ μέρος αὐτοῦ, δὲν πρέπει πλέον ἐξ ἐφόδου νὰ τεθῇ αὕτη εἰς τὴν διάσκεψιν καὶ συζήτησιν τῆς Γερουσίας, ἀλλ' ἀπαιτεῖται νὰ τυπωθῇ, καὶ διανεμηθῇ σήμερον εἰς τὰ μέλη, διὰ νὰ συζητηθῇ τὴν ἐπιοῦσαν μετὰ τοῦ σχεδίου τῆς Ἐπιτροπῆς,

ὑποβαλλομένη προηγουμένως εἰς τὴν ὥριμον ἑκάστου διάσκεψιν.

Συμφωνῶν ἕτερος μετὰ τοῦ ἤδη ἀγορεύσαντος, ἐπρόσθεσεν, ὅτι πᾶσα τροπολογία συζητεῖται συγχρόνως μετὰ τοῦ τροπολογουμένου χωρίου· προτάττεται δὲ ἡ ἐπ' αὐτῆς ψηφοφορία, καὶ τῆς τροπολογίας μὴ γενομένης δεκτῆς, θεωρεῖται ὡς ἰσχύον τὸ κείμενον τοῦ σχεδίου, ἢ τοῦτο δὲν ἔχει ὑπόστασιν, ἂν ἡ τροπολογία ἐγκριθῇ.

Μιδεμιᾶς ἄλλης παρατηρήσεως γενομένης, ἡ Γερουσία παρεδέχθη νὰ τυπωθῶσι καὶ διανεμηθῶσιν εἰς τὰ μέλη ἐντὸς τῆς σήμερον αἱ τροπολογίαι τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Καρακατζάνη διὰ νὰ συζητηθῶσι τὴν ἐπιοῦσαν.

Ἀναγγείλας μετὰ ταῦτα ὁ Κ. Πρόεδρος, ὅτι ἀντικείμενον τῆς ἐπιούσης Συνεδριάσεως θέλει εἶσθαι ἡ ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως ἐπὶ τοῦ σχεδίου τῆς ἐπὶ τοῦ Β. λόγου ἀπαντήσεως, ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος
Α. ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Χ. ΚΑΛΟΝΑΡΗΣ.
Ν. Ι. ΜΕΞΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Β. Χρηστακόπουλος.
Χ. Βλάσσης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 7 Ὀκτωβρίου τοῦ ἔτους 1847 ἡμέρας τῆς ἑβδομάδος Τρίτης.

Ἐκφωνηθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου, καὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν παρόντων Γερουσιαστῶν πλῆρες ἀποτελοῦντος τὸ σῶμα, ὁ Κ. Πρόεδρος κηρύττει ἀρξαμένην τὴν Συνεδρίασιν περὶ τὴν 11 ὥραν Π. Μ.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης Συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Ὡς ἀντικείμενον τῆς ἡμερουσίας διατάξεως ἀπαγγέλλεται ὑπὸ τοῦ Κ. Προέδρου ἡ ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως ἐπί τε τοῦ σχεδίου τῆς ἀπαντήσεως εἰς τὸν Βασ. Λόγον, καὶ ἐπὶ τῶν τροπολογιῶν τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Γ. Καρακατζάνη.

Παρετήρησεν ἐπομένως εἷς τῶν Κ. Γερουσιαστῶν, ὅτι, καθὼς καὶ εἰς τὴν χθεσινὴν Συνεδρίασιν ἀνέφερεν, οὕτω καὶ ἤδη ἐπιμένει, ὅτι ὁ πρῶτος παράγραφος τῶν τροπολογιῶν τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Καρακατζάνη δὲν ἔχει καμμίαν σχέσιν μὲ τὸν δεύ-

τερον παράγραφον τοῦ σχεδίου τῆς ἐπιτροπῆς, ἀλλ' ἀνατρέπει αὐτὸν ῥιζικῶς· ἕνεκα δὲ τούτου πρέπει καὶ ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Καρακατζάνης νὰ συμφωνήσῃ, ὥστε τὸ πρῶτον ἄρθρον τῶν τροπολογιῶν αὐτοῦ νὰ ὀνομασθῇ ὡς ἀντικατάστασις τοῦ 6'. παραγράφου τοῦ σχεδίου τῆς Ἐπιτροπῆς.

Ἀντιτείνων εἰς ταῦτα ὁ προτείνας τὰς τροπολογίας, ἐπέφερεν, ὅτι, διὰ νὰ ἦναι σύμφωνος ἡ ἀπάντησις τῆς Γερουσίας μὲ τὸν Β. Λόγον, ἔθεσεν, ὡς ὑπάρχει ἐπὶ τῶν τροπολογιῶν του, τὸν πρῶτον παράγραφον αὐτοῦ συμφώνως μὲ τὸν τρίτον παράγραφον τοῦ Β. Λόγου· εἶναι δὲ ἀδιάφορον, ὁπωσδήποτε ὀνομασθῇ ὁ παράγραφος οὗτος ὑπὸ τῆς Γερουσίας, εἴτε ὡς τροπολογία, εἴτε ὡς ἀντικατάστασις, ἀρκεῖ μόνον ὡς πρὸς τὴν οὐσίαν του καὶ κατὰ τὸ κείμενον νὰ μὴ πάθῃ βλάβην τινὰ ἢ ἄλλοίωσιν τῆς ἐννοίας του.

Ἀπαντήσας πρὸς τὸν πρὸ τούτου ἀγορεύσαντα ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργὸς, ἀντεπαρατήρησεν, ὅτι κατὰ, τὸν Κανονισμὸν τῆς Γερουσίας ὑπάρχουσι διάφοραι διατάξεις, κανονίζουσαι τὸν τρόπον καὶ τὴν τάξιν τῆς συζητήσεως τῶν τροπολογιῶν· περὶ δὲ τῶν ἀντικαταστάσεων, ἐπειδὴ δὲν γίνεται ποσῶς μνεία εἰς αὐτὸ, καὶ ἑπομένως ἀγνοεῖται ὁ τρόπος, καθ' ὃν μέλλει νὰ γένῃ περὶ αὐτῶν ἡ συζήτησις, ἐπρότεινε διὰ τοῦτο νὰ θεωρηθῇ ὁ πρῶτος παράγραγος τῶν τροπολογιῶν οὐχὶ πλέον ὡς ἀντικατάστασις τοῦ 2. παραγράφου τοῦ σχεδίου τῆς Ἐπιτροπῆς, ἀλλ' ὡς τροπολογία αὐτοῦ.

Καὶ ἀπὸ τῆς χθεσινῆς Συνεδριάσεως, ἀπήντησεν ἕτερος, ἐλέχθη, ὅτι αἱ τροπολογίαι τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Καρακατζάνη δὲν ἔχουν τοὺς τύπους ἀληθοῦς τροπολογίας· καθότι πᾶσα τροπολογία ἢ ἐκ διαμέτρου ἐναντία θέλει εἶσθαι τῆς ἐννοίας τοῦ κειμένου, ἢ μετρία, ἢ τέλος θέλει περιέχει μεταβολὰς τινὰς μόνον αὐτοῦ, ἀλλὰ πάντοτε περιστρεφομένη ἐντὸς τοῦ κύκλου τοῦ αὐτοῦ κειμένου· καθότι ἄλλως δὲν πρέπει πλέον νὰ ὀνομάζηται τροπολογία, ἀλλὰ πρότασις. Ἤδη δὲ ὁ προτείνας τὰς τροπολογίας ἀπὸ δύω ὡρμᾶτο ἰδέας κατὰ τὴν σύνταξιν τοῦ πρώτου αὐτῶν παραγράφου, τὴν μὲν διὰ νὰ ἐξαλείψῃ τὸν δεύτερον παράγραφον τοῦ σχεδίου τῆς Ἐπιτροπῆς, τὴν δὲ διὰ νὰ ἀντικαταστήσῃ τὸν πρῶτον παράγραφον τῶν τροπολογιῶν του· καὶ διὰ μὲν τὴν πρώτην ἔχει, καθὸ Γερουσιαστὴς, τὸ πρὸς τοῦτο δικαίωμα διὰ νὰ ὑποστηρίξῃ αὐτὴν, διὰ δὲ τὴν δευτέραν, καθὸ προλειμένης πλέον τῆς εἰσαγωγῆς νέου παραγράφου, πρέπει νὰ θεωρηθῇ ὁ πρῶτος οὗτος παράγραφος τῶν τροπολογιῶν του ὡς

πρότασις, καὶ καθὸ τοιαύτη ἢ πρέπει ἀμέσως νὰ συζητηθῇ, ἢ τοὐλάχιστον μετὰ μίαν ἡμέραν. Θεωρῶν ὅμως τὸν ά. παράγραφον τοῦτον τῶν τροπολογιῶν ὡς πρότασίν τινα, σκοπὸν ἔχουσαν νὰ παρενείρῃ νέαν τινὰ ἰδέαν ἐπὶ τῆς ἀπαντήσεως εἰς τὸν Β. Λόγον, ἐπρότεινεν, ὥστε οὔτε ἡ συζήτησις σήμερον ἕνεκα τούτου νὰ διακοπῇ, οὔτε ὡς ἀντικατάστασις νὰ ἐκληφθῇ, καὶ παραδεχθῇ, διότι ὁ Κανονισμὸς δὲν ἀναφέρει ποσῶς περὶ ἀντικαταστάσεως, ἀλλὰ νὰ θεωρηθῇ εἴτε ὡς τροπολογία τοῦ δευτέρου παραγράφου τοῦ σχεδίου τῆς ἀπαντήσεως τῆς Ἐπιτροπῆς, εἴτε ἁπλῶς ὡς πρότασις.

Ἐπειδὴ ὁ περὶ οὗ ἤδη πρόκειται πρῶτος παράγραφος τῶν τροπολογιῶν, προσέθηκεν ἄλλος, συνέχεται μετὰ τῶν λοιπῶν τριῶν παραγράφων, οἵτινες εἰσὶ πραγματικῶς τροπολογίαι τινῶν ἄρθρων τοῦ σχεδίου τῆς ἀπαντήσεως, καὶ ὁ προτείνας τὰς τροπολογίας ταύτας ἐνόμισεν ἴσως περιττὸν νὰ διαχωρίσῃ αὐτούς, τούτου ἕνεκα τοὺς συμπεριέλαβεν ὑπὸ τὴν αὐτὴν ἐπωνυμίαν τῶν τροπολογιῶν.

Ἀναπτύσσων ἑπομένως τὸν πρῶτον παράγραφον τῶν τροπολογιῶν ὁ προτείνας αὐτὰς, κατὰ πρότασιν ἑνὸς τῶν Κ. Γερουσιαστῶν, εἶπεν, ὅτι, ἔχων ὑπ' ὄψιν τὸν τρίτον παράγραφον τοῦ Βασιλικοῦ Λόγου καὶ τὴν πρὸς τοῦτον ἀπάντησιν τῆς ἐπιτροπῆς, δι' ἧς αὕτη ἐπεμβαίνει εἰς τὴν ἐπίκρισιν τῶν κατὰ τὰς ἐκλογὰς γενομένων πράξεων τῶν ὑπαλλήλων Ἀρχῶν, συνέταξε τὸν πρῶτον παράγραφον τῶν τροπολογιῶν του, διὰ τοῦ ὁποίου κατὰ τὴν εἰθισμένην τάξιν γίνεται σύμφωνος ἀπάντησις εἰς τὸν 3. παράγραφον τοῦ Βασιλικοῦ Λόγου.

Τὸ ἀντικείμενον τῆς σημερινῆς συνεδριάσεως, ἐπήνεγκεν ἕτερος, εἶναι σοβαρὸν καὶ ἡ ἡμέρα αὕτη εἶναι ἡ λαμπροτέρα τῶν λοιπῶν, καθότι ἤδη παρίστανται οἱ Ὑπουργοὶ, διὰ νὰ θέσουν ἐνώπιόν σας τὴν κυβερνητικὴν πορείαν των· ἐλπίζει δὲ κατὰ τὴν σοβαρότητα τοῦ ἀντικειμένου νὰ γένῃ καὶ ἡ συζήτησις εὔσχημος καὶ ἀξία τῶν ἀπαρτιζόντων τὸ σῶμα τοῦτο ἀξιοτίμων ἀνδρῶν· Διὰ νὰ ἐκπληρωθῇ ὅμως τὸ καθῆκον τοῦτο, πρέπει χωρὶς πλαγίου τινος σκοποῦ ἢ συμφέροντος νὰ λεχθῇ γυμνὴ ἡ ἀλήθεια εἰς τὸν ἀνώτατον τοῦ Κράτους Ἄρχοντα· ἡ δὲ ἐπὶ τοῦ σχεδίου τῆς ἀπαντήσεως Ἐπιτροπὴ, λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν τὰς σημερινὰς περιστάσεις, καὶ θεωρήσασα ὅτι ὁ περὶ ἐκλογῆς Νόμος, ὅστις εἶναι ἡ βάσις τοῦ Συντάγματος, παρεβιάσθη κατὰ τὴν ἐφαρμογήν του κατὰ τὰς γενομένας ἤδη ἐκλογὰς, ἐνόμισε καθῆκον αὐτῆς νὰ ἐκφρασθῇ μὲ ὅλον τὸ σέβας χωρὶς παντάπασι ν' ἀποκρύψῃ τὴν

κατάστασιν τῶν πραγμάτων· δὲν ἐνόμισε δὲ κατάλληλον ἡ Ἐπιτροπὴ ν' ἀπαντήσῃ, ὡς ἀναφέρει ὁ πρῶτος παράγραφος τῆς τροπολογίας, περὶ τῶν πρὸς ἐξασφάλισιν τῶν συμφερόντων τοῦ Δημοσίου, καὶ πρὸς διατήρησιν τῆς δημοσίας ἡσυχίας καὶ τάξεως μέτρων, διότι εἰσέτι δὲν καθυπεβλήθησαν τὰ μέτρα ταῦτα ἐνώπιον τῆς Γερουσίας.

Ἀντιτείνας εἰς τ' ἀνωτέρω ὁ πρωτείνας τὰς τροπολογίας, ἀντεπαρατήρησεν, ὅτι, ἐπειδὴ διὰ τῶν ἐκφράσεων τοῦ σχεδίου τῆς Ἐπιτροπῆς τὰ δικαιώματα τῶν πολιτῶν ἐπηρεάσθησαν κατὰ τὰς ἐκλογὰς, καὶ ἐντεῦθεν προέκυψαν εἰς βαρεῖαν βλάβην τοῦ τόπου πολλὰ δεινὰ, ὑπάρχει ἀντίφασις τῆς νομιμότητος ἀμφοτέρων τῶν Νομοθετικῶν Σωμάτων, ἥτις δύναται νὰ ἐπιφέρῃ δυσαρέστους συνεπείας, παρεμβάλλουσα ἀμφιβολίαν περὶ τῆς νομιμότητος θατέρου τῶν Βουλευτικῶν Σωμάτων, δὲν δύναται νὰ παραδεχθῇ ταύτας τὰς φράσεις, καθὸ ἀντισυνταγματικὰς καὶ βλασφήμους, καὶ ἐπιμένει νὰ ἐξαλειφθῇ ὁλόκληρον τὸ δεύτερον ἄρθρον τοῦ σχεδίου τῆς ἀπαντήσεως, ὡς ἀντιπολιτικὸν καὶ μακρὰν τῆς ἀληθείας.

Ἀντειπὼν πρὸς τὸν προαγορεύσαντα, ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Τρικούπης ἔλεξε τὰ ἑξῆς·

Ὁ προλαλήσας Γερουσιαστὴς εἶπεν, ὅτι, ἂν ἐπιληφθῇ ἡ Γερουσία τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ ἐκλογικοῦ Νόμου, καταστρέφεται ἡ ἀνεξαρτησία τῆς Βουλῆς, καὶ γεννᾶται ἀμφιβολία περὶ τῆς νομιμότητος αὐτῆς, καὶ τότε ὁποία τὰ ἐπακόλουθα; ἡ γνώμη αὕτη ὄχι μόνον δὲν μοὶ φαίνεται ὀρθὴ, ἀλλὰ καὶ λίαν βλαπτικὴ, ἂν τὴν παραδεχθῶμεν, ὡς καταστρέφουσα δικαίωμα ἀναμφισβήτητον τῆς Γερουσίας, καὶ ἐπικαλοῦμαι τὴν προσοχὴν τοῦ Σώματος εἰς τοὺς ἐφεξῆς λόγους μου.

Ἡ πηγὴ τοῦ καλοῦ ἢ τοῦ κακοῦ εἰς μίαν Συνταγματικὴν Κυβέρνησιν εἶναι ἡ καλὴ ἢ κακὴ ἐφαρμογὴ τοῦ περὶ ἐκλογῆς Νόμου. Τὰ Συντάγματα ἔχουν τοὺς θεμελιώδεις ὅρους των, ἀλλ' ὁ κατ' ἐξοχὴν θεμελιώδης αὐτῶν ὅρος, ὁ Νόμος οὕτως εἰπεῖν τῶν Νόμων, εἶναι ὁ περὶ ἐκλογῆς τῶν ἀντιπροσώπων· ἂν ὁ Νόμος οὗτος δὲν ἐπηρεάζηται εἰς τὴν ἐφαρμογὴν αὐτοῦ, ἡ ἀντιπροσωπεία εἶναι ἀλήθεια· ἀλλ' ἐὰν ἐπηρεάζηται, ἡ ἀντιπροσωπεία εἶναι ψευδής. Οἱ λαοὶ εἰς τὴν πρώτην περίστασιν εἶναι ἐλεύθεροι, εἰς τὴν δευτέραν εἶναι δοῦλοι. Ἰδοὺ πόσον οὐσιώδης εἰς τὴν συντήρησιν, καὶ εἰς τὴν εὐδαιμονίαν μιᾶς ἐλευθέρας πολιτείας εἶναι ἡ ἀνεπηρέαστος ἐφαρμογὴ τοῦ Νόμου τούτου,

Ἂν εἰς πᾶσαν συνταγματικὴν Κυβέρνησιν δικαίωμα ἀναμφισβήτητον, καὶ χρέος τῶν Βουλῶν ἱερὸν εἶναι ἡ ἐπιτήρησις τῆς ἀκριβοῦς ἐφαρμογῆς παντὸς Νόμου, συμπεραίνεται, πόσῳ μᾶλλον δικαίωμα καὶ χρέος αὐτῶν εἶναι ἡ ἐπιτήρησις τῆς ἀκριβοῦς ἐφαρμογῆς τοῦ ἐκλογικοῦ τούτου Νόμου, τοῦ Νόμου, καθὼς εἶπα, ὅλων τῶν συνταγματικῶν Νόμων.

Ἀλλὰ τινὲς, εὐλαβούμενοι τὰ δικαιώματα τῆς Βουλῆς, διϊσχυρίζονται, ὅτι, ἐπειδὴ ὁ Νόμος οὗτος ἀφορᾷ τὴν ὕπαρξιν αὐτῆς, πᾶσα ἐπέμβασις τῆς Γερουσίας εἰς τὴν ἐφαρμογὴν αὐτοῦ εἶναι ἀπαράδεκτος, διότι καταστρέφει τὴν κυριαρχίαν καὶ τὴν ἀνεξαρτησίαν τῆς Βουλῆς.

Ἐνταῦθα ὑπάρχει σύγχυσις ἰδεῶν, καὶ εἶναι ἀναγκαῖον νὰ εὐκρινηθῇ τὸ ζήτημα τοῦτο· ἀλλὰ πρὸ τῆς εὐκρινήσεως αὐτοῦ ἔρχομαι ν' ἀποστομώσω τινὰς, οἱ ὁποῖοι δὲν παύουν διαδίδοντες, ὅτι ἡ Γερουσία, ἐπιλαμβανομένη τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ Νόμου τούτου, θέλει νὰ στιγματίσῃ τὴν Βουλὴν ὡς παράνομον.

Κύριοι! ἀνίσχυροι εἶναι οἱ λόγοι, ὅπου λαλοῦν αὐτὰ τὰ πράγματα.

Ἂς παρατηρήσωσιν οἱ διαδίδοντες τὰ τοιαῦτα, αὐτὴν τὴν διαγωγὴν τῆς Γερουσίας πρὸς τὴν Βουλὴν, καὶ ἂς παύσωσι γεννῶντες σκάνδαλον εἰς τὸ κοινὸν, καὶ ἐμβάλλοντες διχόνοιαν μεταξὺ τῶν δύω Νομοθετικῶν Σωμάτων.

Δὲν συνήλθομεν ὅλοι εἰς τὸ Βουλευτήριον, καὶ ἠκροάσθημεν Βουλευταὶ καὶ Γερουσιασταὶ ὅλοι ὁμοῦ τὸν Β. λόγον ἐπὶ τῆς ἐνάρξεως τῶν Βουλῶν;

Ἐγκαθιδρυθεῖσα ἡ Βουλὴ, ὃ ἐστὶν, ἐκλέξασα τὸν Πρόεδρόν της καὶ τὸ Γραφεῖόν της, δὲν ἀνήγγειλε τὴν ἐγκαθίδρυσίν της δι' ἐπισήμου διαγγέλματός της πρὸς τὴν Γερουσίαν; ἀπέρριψεν ἡ Γερουσία τὸ διάγγελμά της; συνταχθεῖσα ἡ Γερουσία δὲν ἀνήγγειλε καὶ αὕτη πρὸς τὴν Βουλὴν αὐτὸ τοῦτο δι' ἐπισήμου διαγγέλματός της; Ὁ Ὑπουργὸς τῶν οἰκονομικῶν δὲν εἰσήγαγε προχθὲς εἰς τὴν Γερουσίαν δύω φορολογικὰ Νομοσχέδια ἐπιψηφισθέντα παρὰ τῆς Βουλῆς, τὰ ὁποῖα ἡ Γερουσία παρεδέχθη ἀδιστάκτως, καὶ τὰ παρέπεμψεν εἰς τὰ Γραφεῖά της; ἠγέρθη ποτὲ λόγος ἐν τῷ Βουλευτηρίῳ κατὰ τῆς νομιμότητος τῆς Βουλῆς; οἱ διαδιδόμενοι λοιπὸν λόγοι εἶναι λόγοι κακοβουλίας.

Ἔρχομαι ἤδη εἰς τὰ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ ἐκλογικοῦ Νόμου, τοῦ Νόμου, καθὼς εἶπα, τῶν συνταγματικῶν Νόμων, καὶ ἐλπίζω νὰ σᾶς πείσω, ὅτι ἐπιλαμβανομένη ἡ Γερουσία αὐτῆς, ἐνεργεῖ

πληρέστατα ἐντὸς τῶν καθηκόντων της. καὶ δὲν προσβάλλει κατ' οὐδένα τρόπον τῆς Βουλῆ, τὴν νομιμότητα.

Ὁ περὶ ἐκλογῆς Νόμος ἔχει, Κύριοι, εἰς τὴν ἐφαρμογήν του δύω διακεκριμένας περιόδους· ἡ σύγχυσις τῶν δύω τούτων περιόδων εἰ μίαν, φέρει τὴν σύγχυσιν τῶν ἰδεῶν, καὶ ἀνάγκη πᾶσα νὰ τὰς διευκρινήσωμεν.

Ἡ πρώτη περίοδος τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ Νόμου τούτου, εἶναι καθ' ἣν ἐφαρμόζεται ἐπὶ τῶν ἐκλογῶν εἰς τὰς διαφόρους Ἐπαρχία. του Κράτους. Ἡ δευτέρα εἶναι, καθ' ἣν ἐφαρμοζεται ἐντὸς τοῦ Βουλευτηρίου, ὃ ἐστὶν ἐπὶ τῆς ἐξελέγξεως τῶν ἐκλογικῶν ἐγγράφων. Ἀναμφιβόλως ἡ δευτέρα αὕτη περίοδος ἀνήκει εἰς μόνην τὴν Βουλήν, καὶ ἡ ἐφαρμογὴ τοῦ Νόμου αὐτοῦ ἐπ' αὐτῆς τῆς περιόδου εἶναι πλήρης, τελεία κα ἀναφαίρετος ἰδιοκτησία μόνης αὐτῆς. Μόνη ἡ Βουλὴ ἐξελέγχει, καὶ ὅ,τι ἀποφασίσει, εἶναι καλῶς ἀ οφασισμένον· καὶ φανερὰν ἀδικίαν ἂν πράξῃ, δὲν ὑπόκειται ἡ ἄδικος ἀποφασίς της εἰς τὴν ἐπικρισιν οὔτε τῆς Γερουσίας οὔτε τῆς ἐκτελεστικῆς ἐξουσίας, διότι ἄλλως κατα στρέφεται ἡ κυριαρχία καὶ ἡ ἀνεξαρτησία της. Ἀλλ' ἡ πρώτη περίοδος τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ Νόμου τούτου, ἡ περίοδος λέγω, καθ' ἣν ἐφαρμόζεται ἐπὶ τῶν ἐκλογῶν εἰς τὰς Ἐπαρχίας, κεῖται ὡς καὶ πᾶς ἄλλος Νόμος ὑπὸ τὴν δικαιοδοσίαν ἐπίσης καὶ τῶν δύω Νομοθετικῶν Σωμάτων, διότι ἡ κατ' αὐτὴν τὴν περίοδον ἐφαρμογὴ τοῦ Νόμου αὐτοῦ, δὲν εἶναι ἔργον τῆς Βουλῆς, διότι Βουλὴ εἰσέτι δὲν ὑπάρχει, ἀλλ' εἶναι ἔργον τῶν Ὑπουργῶν καὶ τῶν ὑπαλλήλων αὐτῶν, καὶ ὁμολογουμένως ἡ ἐπίβλεψις πάσης πράξεω, αὐτῶν εἶναι ἐντὸς τῆς δικαιοδοσίας καὶ τῶν δύω Βουλῶν. Σήμερον περὶ τίνος τῶν δύω τούτων περιόδων πρόκειται; δὲν πρόκειται περὶ τῆς δευτέρας, πρόκειται περὶ τῆς πρώτης, περὶ τῆς περιόδου ἐκείνης, καθ' ἣν ἡ καλὴ ἢ κακὴ ἐφαρμογὴ τοῦ Νόμου τούτου εἶναι ἔργον, ὡς εἶπα, τῶν Ὑπουργῶν καὶ τῶν ὑπαλλήλων αὐτῶν· εἶναι ἄρα ἐντὸς τῆς δικαιοδοσίας τῆς Γερουσίας, καὶ ἡ Ἐπιτροπὴ αὐτῆς ἐπελήφθη νομίμως αὐτῆς.

Ἔχει καὶ ἡ Γερουσία τὸν ἐκλογικόν της Νόμον, καὶ ἡ καλὴ ἢ κακὴ ἐφαρμογὴ αὐτοῦ εἶναι ἐντὸς τῆς δικαιοδοσίας τῆς Βουλῆς, καθὼς εἶναι καὶ τῆς Γερουσίας. Πέρυσι, καθ' ὃν καιρὸν ἐπρόκειτο νὰ εἰσαχθῇ εἰς τὴν Γερουσίαν πολίτης, μὴ ἔχων τὰ προσόντα, δὲν ἐπελήφθη αὐτοῦ τοῦ ζητήματος ἡ Βουλὴ, καὶ δὲν τοῦ ἔκλεισε τὰς θύρας τοῦ Γερουσιαστηρίου; ἐνῷ ὁ πολίτης οὗτος εἶχε τὸ δίπλωμα τοῦ διορισμοῦ του, ὃ ἐστὶ, τὰ ἐκλογικά του ἔγγραφα; ἐταράχθη ἡ Γερουσία; εἶπεν ὅτι ἡ Βουλὴ ὑπερέβη

τὴν δικαιοδοσίαν της, ὅτι κατεπάτησε τὰ δικαιώματά της, τὴν κυριαρχίαν της; ὄχι· τί ἔκαμεν ἡ ἐκτελεστικὴ ἐξουσία, ἰδοῦσα ἀνίσχυρον τὸν διορισμόν της; εἶπεν εἰς τὴν Βουλὴν, ὅτι τοῦτο δὲν ἦτον ἔργον της, ὅτι ἦτον ἔργον τῆς Γερουσίας; ὄχι ἐξεναντίας δὲν ἐπέμενεν εἰς τὴν εἰσαγωγὴν τοῦ πολίτου ὡς Γερουσιαστοῦ, σεβασθεῖσα τὴν γνώμην τῆς Βουλῆς, καὶ ὁ πολίτης δὲν εἰσήχθη εἰς τὴν Γερουσίαν.

Βλέπετε λοιπὸν ὅτι ὄχι μόνον κατὰ θεωρίαν, ἀλλὰ καὶ κατὰ πρᾶξιν, κατὰ πρᾶξιν ἡμῶν αὐτῶν, ὅτι ἡ μία Βουλὴ μετέρχεται νομίμως τὸ δικαίωμα της ὡς πρὸς τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ περὶ ἐκλογῆς Νόμου τῆς ἄλλης Βουλῆς, καθόσον ἀφορᾷ τὴν ἐνέργειαν τῆς Ἐκτελεστικῆς Ἀρχῆς.

Μένει ἤδη νὰ λυθῇ τὸ ἄλλο ζήτημα. Κατεπατήθη τῳόντι ὁ Νόμος; ἐπηρεάσθησαν ἐπὶ τῶν ἐκλογῶν τὰ δικαιώματα τοῦ λαοῦ, καθὼς λέγει τὸ σχέδιον τῆς Ἐπιτροπῆς Σας; δὲν ἐνδιατρίβω εἰς τὸ ζήτημα τοῦτο κατὰ τὸ παρὸν, διότι πρόκειται περὶ μόνου τοῦ ζητήματος τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ Νόμου, καὶ ἂν δὲν ἀπατῶμαι, ἀπέδειξα, ὅτι ἡ Γερουσία ἔχει πλῆρες καὶ ἀναμφισβήτητον τὸ δικαίωμα τοῦ ν' ἀποφανθῇ, ἂν καλῶς ἢ κακῶς ἐφηρμόσθη κατὰ τὰς ἐκλογὰς παρὰ τῆς Ἐκτελεστικῆς Ἐξουσίας ὁ περὶ ἐκλογῆς Νόμος, καθὼς πλῆρες καὶ ἀναμφισβήτητον τὸ δικαίωμα ἔχει νὰ ἐπιληφθῇ περὶ τῆς ἐφαρμογῆς καὶ παντὸς ἄλλου οἱουδήποτε Νόμου.

Ἀπαντήσας εἰς τὰ ἀνωτέρω ἐκτεθέντα ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς, ἐπήνεγκεν, ὅτι παραδέχεται καθ' ὁλοκληρίαν τὸ προοίμιον τοῦ λόγου τοῦ ποὸ τῶν δύο ἀνωτέρω ἀγορευσάντων ὁμιλήσαντος, ὅτι ἡ ἡμέρα αὕτη εἶναι ἡ λαμπροτέρα τῶν λοιπῶν, καὶ τὸ ἀντικείμενον τῆς συζητήσεως σοβαρὸν, ὡς ἀφορῶν τὴν ἐξέλεγξιν τῶν πράξεων τῶν Ὑπουργῶν, ἀρκεῖ μόνον ἡ ἐξέλεγξις αὕτη νὰ γενῇ ἄνευ τινὸς παρεγνωρίσεως· δὲν δύναται δὲ νὰ ἀρνηθῇ ὅτι καὶ ἡ Γερουσία ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ἐξελέγξῃ τὰς πράξεις τῶν Ὑπουργῶν, πλὴν θέλει νὰ μάθῃ τί ἐννοεῖ ἡ ἐπὶ τοῦ σχεδίου Ἐπιτροπὴ διὰ τῶν φράσεων, ὅτι ἐπηρεάσθησαν τὰ δικαιώματα τῶν πολιτῶν κατὰ τὰς ἐκλογὰς, καὶ ὅτι ἡ Βασιλικὴ διάθεσις παρεγνωρίσθη· ἐννοεῖ νὰ ἐπεκτείνῃ τὴν ἐξέλεγξίν της ἐφ' ὅλων τῶν πράξεων τῶν ἀφορωσῶν τὰς ἐκλογὰς ἐν γένει; ἡ δὲ εἰς δύο διακεκριμένας περιστάσεις διαίρεσις τοῦ περὶ ἐκλογῆς Νόμου, τὴν ὁποίαν ὁ προαγορεύσας εἶπεν εἶναι πάντῃ ἰδανικὴ, καθότι ἡ Βουλὴ δὲν ἐξελέγχει εἰμὴ τὴν ἐνέργειαν τῶν ἐκλογῶν, καὶ ἂν ἡ ἐνέργεια αὕτη εἶναι ἐσφαλμένη, καὶ ἡ ἐξέλεγξις τῶν

ἐκλογῶν θέλει εἶσθαι ἐσφαλμένη· πλὴν τὸ δεύτερον τοῦτο ἄρθρον τοῦ σχεδίου τῆς ἀπαντήσεως δὲν ἀφορᾷ ἐν γένει τὰς ἐκλογὰς, καθότι τότε ἠθέλαμεν ὑποπέσει εἰς συνταγματικὴν διάλυσιν, καθότι θέλει προσβάλλει τὸ ἓν Νομοθετικὸν σῶμα τὴν ἀνεξαρτησίαν τοῦ ἑτέρου, ἀλλὰ λέγει ὅτι μόνον εἴς τινα μέρη παρεβιάσθησαν αἱ ἐκλογαὶ, τὰ ὁποῖα ἂν προσδιορισθῶσιν, εἶναι ἕτοιμος αὐτός τε καὶ οἱ λοιποὶ συναδελφοί του Συνυπουργοὶ ν' ἀπολογηθῶσι περὶ τούτων, προσθέσας ὅτι καὶ πάλιν διὰ τούτου θέλει προσγενηθῇ συνταγματικὸς σολλοκισμός· καθότι, ἀφ' οὗ ἡ Βουλὴ ἀπεφάνθη ὅτι καλῶς διεξήχθη ἡ δεῖνα ἢ δεῖνα ἐκλογὴ ταύτης ἢ ἐκείνης τῆς ἐπαρχίας, δὲν δύναται πλέον ἡ Γερουσία ν' ἀποφανθῇ τὸ ἐναντίον, προσβάλλουσα ἓν ὁμόνυμον καὶ ὁμοειδὲς Νομοθετικὸν Σῶμα.

Ἀντειπὼν πρὸς τὸν προαγορεύσαντα ἄλλος, παρετήρησεν, ὅτι ἡ φράσις τοῦ δευτέρου παραγράφου τοῦ σχεδίου τῆς Ἐπιτροπῆς ἀναφέρει ἁπλῶς μόνον, ὅτι τὸ δικαίωμα τοῦ λαοῦ ἐπηρεάσθη ἐν καιρῷ τῶν ἐκλογῶν, οὐχὶ δὲ ὅτι ἐπηρεάσθησαν καὶ αὐταὶ αἱ ἐκλογαί· ἡ δὲ παραβίασις τῶν δικαιωμάτων εἴτε πολλῶν πολιτῶν, εἴτε ὀλίγων, εἴτε ἑνὸς μόνου, εἶναι καὶ πρέπει νὰ θεωρῆται ὡς προσβολὴ καθ' ὅλου τοῦ Ἔθνους, καὶ εἰς μόνος πολίτης ἂν κατὰ τὴν ἐξάσκησιν τῶν πολιτικῶν του δικαιωμάτων παραβιασθῇ, ἡ παραβίασις αὕτη ἀνταναklᾶται ἐφ' ὅλης τῆς κοινωνίας.

Δὲν πρέπει δὲ νὰ θεωρήσωμεν, ἂν φέρ' εἰπεῖν 100 ἢ 10 ψηφοφόροι ἀπέναντι πεντακισχιλίων παρεβιάσθησαν κατὰ τὴν ἐξάσκησιν τῶν πολιτικῶν δικαιωμάτων, ὅτι ἡ ἐκλογὴ εἶναι ἄκυρος, διότι οὐδὲν ἀποτέλεσμα δύναται νὰ ἐπέλθῃ ἀπὸ τοὺς παραβιασθέντας τούτους ὀλίγους ψηφοφόρους ἀλλὰ στενῶς θεωρουμένου τοῦ πράγματος, πρέπει νὰ εἴπωμεν, ὅτι, ἐπειδὴ καὶ παρεβιάσθησαν τὰ δικαιώματα καὶ τῶν ὀλίγων τούτων πολιτῶν, ἡ ἐκλογὴ οὐχ' ἧττον εἶναι παράνομος· πλὴν τοῦτο δὲν εἶναι ἤδη καθῆκον ἡμῶν ἀλλὰ τῆς Βουλῆς· ἡ δὲ Γερουσία πρέπει μόνον νὰ εἴπῃ, ὅτι οἱ κατὰ τὰς Ἐπαρχίας Νομάρχαι, Ἔπαρχοι, Δήμαρχοι καὶ λοιπαὶ πολιτικαὶ καὶ στρατιωτικαὶ Ἀρχαὶ παρεβίασαν τὰ δικαιώματα τῶν πολιτῶν κατὰ τὰς ἐκλογάς· τὴν Βουλὴν πολλαπλῶς ἀνεγνωρίσαμεν ὡς νόμιμον, διότι καὶ συνάμα μετ' αὐτῆς ἠκούσαμεν τὴν ἐκφώνησιν τοῦ Βασιλ. Λόγου, καὶ διαγγέλματα ὑπὸ τοῦ Προεδρείου αὐτῆς ἐδέχθημεν καὶ διευθύναμεν πρὸς αὐτὸ, καὶ διάφορα προσέτι Νομοσχέδια ἐγκριθέντα ὑπ' αὐτῆς εἰσήχθησαν ἐνώπιον τῆς Γε-

ρουσίας ὑπὸ τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργοῦ· ἐπειδὴ ὅμως πανταχόθεν ἀντήχησε φωνὴ διαφόρων ἀνθρώπων, καὶ φίλων τοῦ Ὑπουργείου, ὅτι παρεβιάσθησαν τὰ δικαιώματα τῶν πολιτῶν κατὰ τὰς ἐκλογὰς, ἡ Ἐπιτροπὴ ἐπὶ τῆς συντάξεως τοῦ σχεδίου εὐλόγως ποιοῦσα διὰ τοῦτο, ἐξέτασε τὰς παραβιάσεις ταύτας, καὶ ἔκρινε δίκαιον ν' ἀναφέρῃ περὶ αὐτῶν· περαίνων δὲ τὸν λόγον του, εἶπεν ὅτι ἐπιμένει νὰ μένωσιν ὡς ὑπάρχουσιν εἰς τὸν δεύτερον παράγραφον τοῦ σχεδίου τῆς ἀπαντήσεως αἱ περὶ τῶν κατὰ τὰς ἐκλογας γενομένων παραβιάσεων τῶν δικαιωμάτων τῶν πολιτῶν, καὶ τῶν ἐκ τούτων προκυψάντων δεινῶν φράσεις διὰ νὰ δυνηθῇ ἐκ τούτου νὰ ἐπελθῇ διόρθωσις τῶν πραγμάτων ὡς πρὸς τὸ μέλλον ἀπὸ τὸν ὑπέρατον τοῦ Κράτους Ἄρχοντα.

Μίαν μόνην σπουδὴν ἀντιπαρατηρῶν πρὸς τὸν προαγορεύσαντα ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς, ὑπάρχουσαν καθαρᾷ μεταξύ τινων τῶν Κ. Γερουσιαστῶν, 1) τὸ νὰ κατισχύσῃ ἰδέα τῆς ἐπηρείας τῶν δικαιωμάτων τῶν πολιτῶν κατὰ τὰς ἐκλογὰς. καὶ 2) ὅτι ἡ ὡς δῆθεν προτεινομένη αὕτη ἐπήρεια τῶν πολιτῶν, δὲν παραβιάζει τὰ δικαιώματα τῆς Βουλῆς· ἂν δὲ ἡ ἰδέα αὕτη παραδεχθῇ, τότε ἀναμφιλέκτως θέλομεν ὑποπέσει εἰς τὸν συνταγματικὸν σολοικισμὸν, διότι, ἂν αἱ ἐκλογαὶ ὦσι πλημμελεῖς, πλημμελὴς θέλει εἶσθαι καὶ ἡ Βουλή δὲν προτείνει δὲ τοῦτο ἀπὸ φόβον τινὰ διὰ ν' ἀποφύγῃ δ θεν τὴν ἀπολογίαν του ὡς πρὸς τὰς προτεινομένας ὑπό τινων Κ. Γερουσιαστῶν παραβιάσεις τῶν δικαιωμάτων τῶν πολιτῶν κατὰ τὰς ἐκλογὰς, ἀλλ ἀπεναντίας εἶναι ἕτοιμος αὐτός τε καὶ οἱ λοιποὶ συναδελφοί του νὰ ἔλθῃ εἰς τὰς συζητήσεις αὐτὰς, διὰ νὰ δώσῃ τὰς οἰκείας καὶ καταλλήλους ἀπαντήσεις· πλὴν δὲν ἐπιθυμεῖ νὰ ἐπανέλθῃ εἰς τοῦτο, διότι τότε θέλει ἐπέλθει συνταγματικὸς σολοικισμὸς, καὶ θέλουν παραβιασθῆ τὰ κυριαρχικὰ δικαιώματα τῆς Βουλῆς, τὰ ὁποῖα ἀπόκειται εἰς τοὺς Κ. Γερουσιαστὰς ν' ἀφήσωσιν ἀνέπαφα, συντοῦντες μόνον σοβαρῶς τὰ λοιπὰ ἀντικείμενα τῆς ἀπαντήσεως.

Ἀντιπαρατηρῶν ἕτερος πρὸς τὸν προαγορεύσαντα Ὑπουργὸν, ἀντέλεξεν, ὅτι πρέπει νὰ λυθῇ ἀκριβῶς τὸ ζήτημα, ἂν αἱ κατὰ τὰς ἐκλογὰς τινῶν Ἐπαρχιῶν γενόμεναι παραβιάσεις τῶν δικαιωμάτων τῶν πολιτῶν, δύνανται νὰ ἐπενέγκουν καὶ τὸ παράνομον τῶν οἰκείων ἐκλογῶν· καὶ ὡς πρὸς τοῦτο, δὲν νομίζει εἶπεν, ἄπο σκοποῦ νὰ προσθέσῃ τινὰς παρατηρήσεις.

Ἀμφότερα τὰ Βουλευτικὰ Σώματα ὀφείλουν νὰ ἐπιτηρῶσι

τὰ κατὰ τὰς ἐκλογὰς ἐνεργούμενα πολιτικὰ τῶν λαῶν δικαιώματα, περὶ ὧν κυρίως ἀπαιτεῖται νὰ γίνηται μνεία ἐπὶ τῆς ἐπὶ τοῦ Β. Λόγου ἀπαντήσεως, διὰ νὰ μὴ δύναται νὰ διαφεύγῃ τὴν ὀξυδέρκειαν καὶ τὴν ἐξέλεγξιν τῶν Νομοθετικῶν Σωμάτων οὐδεμία πρᾶξις τῶν Ὑπουργῶν κατὰ τὰς ἐκλογάς. καθότι, ἐνόσῳ αἱ πράξεις τῶν Ὑπουργῶν δὲν ὑπόκεινται εἰς ἐξέλεγξιν, δὲν δύνανται ποτὲ οἱ Νόμοι νὰ ἦναι στερεοί· ἡ δὲ ἐξέλεγξις δὲν προσβάλει ποτὲ τὸ γενόμενον ἀποτέλεσμα, ἀλλ' ἐρευνᾷ μόνον, ἂν διετηρήθη ὁ Νόμος, ἂν ἐφυλάχθησαν οἱ τύποι. καὶ ἂν πρέπῃ πρὸς ἱκανοποίησιν τοῦ καταπατηθέντος Νόμου νὰ δώσωσι τὴν προσήκουσαν εὐθύνην τό τε Ὑπουργεῖον καὶ αἱ λοιπαὶ ὑπάλληλοι Ἀρχαί· οὐδέποτε ὅμως εἰσῆλθεν διαλογισμός τις εἰς τὸν νοῦν τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, διὰ νὰ ἐπέμβουν εἰς ἀλλότρια δικαιώματα, ἀνήκοντα ἀποκλειστικῶς εἰς τὸ ἕτερον Νομοθετικὸν Σῶμα, ἐξελέγχοντες πράξεις ἀνεγνωρισμένας καὶ νομιμοποιημένας ἤδη.

Ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, ἀπαντῶσα ἡ ἐπὶ τοῦ σχετικοῦ τῆς ἀπαντήσεως Ἐπιτροπὴ καλαλλήλως εἰς τὸν Β. Λόγον, οὐδεμίαν ποιεῖται παρεκτροπὴν ἐπ' αὐτοῦ, περιοριζομένη μόνον νὰ ἐκθέσῃ ὅτι τὰ δικαιώματα ἐν γένει τοῦ πολίτου, ἤτοι τὰ ἀστυκὰ, τὰ πολιτικὰ καὶ τὰ φυσικὰ παρεβιάσθησαν ἐν καιρῷ τῶν ἐκλογῶν ἀπὸ τοὺς ἐκτελεστὰς τῶν Νόμων εἰς διαφόρους Ἐπαρχίας, ἐξ ἑκάτων ὁποίων προέκυψαν πολλὰ δεινὰ, τὴν θεραπείαν τῶν ὁποίων ἐπικαλεῖται ἀπὸ τὴν πατρικὴν κηδεμονίαν τῆς Α. Μ.

Ἡ δὲ Γερουσία καθὸ Σῶμα Συντηρητικὸν μεταξὺ Βασιλέως καὶ Λαοῦ ὀφείλει καὶ τὰ Βασιλικὰ δικαιώματα νὰ προασπίζῃ καὶ τοῦ Λαοῦ τὰς ἐλευθερίας νὰ ἐφορᾷ.

Δὲν δύναται δέ τις ν' ἀρνηθῇ ὅτι κατὰ τὰς ἐκλογὰς ἐτέθησαν εἰς ἐνέργειαν διάφορα μέσα, τὰ ὁποῖα καὶ ὁ Νόμος καὶ ἡ ἠθικὴ ἀποδοκιμάζουσιν, ὅτι ἐπηρεάσθησαν συνειδήσεις, ὅτι παρεβιάσθησαν θελήσεις, καὶ ὅτι τὰ τοιαῦτα ἐπέφερον τὴν διαίρεσιν τῶν πολιτῶν, τὴν ἀλληλομαχίαν μεταξὺ τῶν συμπατριωτῶν, τοὺς ὁποίους αὐτοὶ οἱ ὑπάλληλοι διήρεσαν εἰς πολιτευομένους καὶ ἀντιπολιτευομένους, εἰς ὑπουργικοὺς καὶ ἀνθυπουργικούς, εἰς Βασιλικοὺς καὶ ἀντιβασιλικούς. Τὰ δεινὰ ταῦτα δὲν ἔπαυσαν οὔτε μετὰ τὸν ἐκλογικὸν ἀγῶνα· ἐπιθέσεις κατὰ προσώπων, φθοραὶ ἰδιοκτησιῶν, συνεχῆ πλημμελήματα καὶ κακουργήματα λαμβάνουν χώραν ἀκόμη καὶ σήμερον εἰς πολλὰς Ἐπαρχίας· ἂν δὲ τῷ εἶναι συγχωρητέον, θέλει φέρει ὑπ' ὄψιν τῶν Κ. Γερουσιαστῶν, ὅσα συνέβησαν εἰς τὰς Βουλευτικὰς ἐκλογὰς τῆς πατρίδος του, καὶ ὅσα ἐξακολουθοῦν νὰ μαστίζωσιν ἐκεῖνον τὸν

τόπον δεινὰ, ἕνεκα τῆς διαγωγῆς τοῦ διεξαγαγόντος αὐτὰς ὑπαλλήλου· ἐπέρανε δὲ τὸν λόγον του διὰ τῆς λεπτομεροῦς ἐξιστορήσεως ὅλων τῶν παρανομιῶν, τῶν ἐπηρεασμῶν καὶ τῶν κακώσεων, αἵτινες ἔλαβον χώραν κατὰ τὸν ἐκλογικὸν ἀγῶνα εἰς τὴν νῆσον Σίφνον ἀπὸ τὸν ἔπαρχον Καλαμίδαν, καὶ τοὺς λοιποὺς στρατιωτικοὺς καὶ πολιτικοὺς ὑπαλλήλους τοῦ τόπου αὐτοῦ.

Εἰς τὸν ἀγορεύσαντα Γερουσιαστὴν ὁ Κύριος ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς ἀπήντησε τάδε.

Δὲν προεκλήθη παρ' ἐμοῦ ὁ προλαλήσας εἰς τοὺς ὁποίους ἐξέθεσε λόγους πρὸ τῆς λύσεως τοῦ ζητήματος; ὄχι! Ἐὰν θεωρῇ ὅτι κατὰ τὸν προκείμενον τῆς ἀταντήσεως παράγραφον παρίσταται, ὅτι εἰς ὀλίγας Ἐπαρχίας ἐγένοντο ἐπὶ τῶν ἐκλογῶν παρανομίαι, ἃς προσδιορίσῃ αὐτὰς, μ' ὅλον ὅτι πρέπει νὰ ἐνθυμηθῇ ὅτι ἐπρότεινεν ἐπὶ τέλους, ὅτι καὶ τοῦτο θεωρεῖται Συνταγματικὸς σολοικισμὸς, καὶ κατὰ συνέπειαν ἡ Γερουσία ἔπρεπε νὰ ἀποφανθῇ περὶ τῆς παραδοχῆς ἢ μὴ, τῆς τοιαύτης ἀρχῆς, καὶ τότε ἐγὼ θέλω ἀπαντήσει ἀπαθῶς καὶ γαληνιαίως, διότι δὲν κινοῦμαι ἀπὸ τὸ ἴδιον μὲ τὸν προλαλήσαντα πάθος, ἀλλὰ μόνον ἀπὸ τὸ καθῆκον τῆς θέσεώς μου· μ' ὅλον τοῦτο διότι ὁ προλαλήσας ἀνέφερε λεπτομερείας πολλὰς, ὡς Ὑπουργὸς πληροφορῶ τὴν Γερουσίαν, ὅτι ἅπαντα, ὅσα ὁ Κύριος Γερουσιαστὴς ἐξέθεσεν, ἐξετασθέντα διοικητικῶς δὲν ἔχονται ἀληθείας, ἀλλὰ προῆλθον ἀπὸ μίαν σύγκρουσιν τοπικῶν πολυχρονίων παθῶν, καὶ οὐχὶ ἀπὸ ὑπουργικὴν ἐπέμβασιν· κατηγορεῖ τὴν ἀποστολὴν τοῦ Κυρίου Κ. Ῥάδου ὡς Νομάρχου, ἀνδρὸς χαίροντος ἀγαθὴν ὑπόληψιν, ἀλλ' ἡ ἀποστολὴ αὕτη συνετέλεσεν εἰς τὴν εὐταξίαν καὶ οὐχὶ εἰς ἄλλο τι, τὰ πράγματα Κύριοι, ἀποδεικνύουν, ἄλλα τὰ αἴτια καὶ μάλιστα τὴν ἀτέλειαν τοῦ Νόμου, καὶ τὸ ἀδάμαστον τῶν τοπικῶν παθῶν· ὁ Ἔπαρχος, ναὶ, δὲν εἰσήχθη εἰς δίκην, ἀλλὰ μετετέθη· διότι εἰσέτι δὲν ἀπεδείχθη ἡ ἐνοχή του· διὰ τὰς ἐν Μήλῳ τῶν στρατιωτικῶν ἀταξίας ἐστάλη ὁ ὑπομοίραρχος Κ. Δαλωνᾶς, ὅστις ἐταναφέρων τὴν εὐταξίαν παρεκάλει μάλιστα τοὺς τοῦ ἐναντίου μέρους διὰ νὰ ψηφοφορήσωσιν· ἀλλ' εἰς τὰς ἐκλογὰς πάντοτε καὶ πανταχοῦ συμβαίνει νὰ γίνωνται καὶ ἀτοπήματα καὶ διαπληκτισμοὶ, γεννήματα τῶν ἐπιτοπίων παθῶν· ἐπιφυλάχθην δὲ μετὰ ταῦτα νὰ ὁμιλήσω μὲ περισσοτέραν ἀνάπτυξιν εἰς ὅλα τὰ προλεχθέντα.

Ὁ Γερουσιαστὴς Κύριος Τρικούπης, λαβὼν τὸν λόγον, ἀπαντᾷ πρὸς τὸν Κ. Ὑπουργὸν τάδε.

Καὶ εἰς τὴν πρώτην του καὶ εἰς τὴν δευτέραν ἀγόρευσιν ὁ

Κύριος Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν, ἐθεώρησε τὴν ἐπέμβασιν τῆς Γερουσίας εἰς τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ ἐκλογικοῦ Νόμου, ὡς Συνταγματικὸν σολοικισμὸν, καὶ ὡς τοιαύτην τὴν ἀποκρούει.

Ἂς ἐξετάσωμεν, ἂν οὕτως ἔχῃ.

Συνταγματικὸν σολοικισμὸν ἐννοεῖ ἀναμφιβόλως ὁ Ὑπουργὸς τὴν παράβασιν ὅρου τινὸς τοῦ Συντάγματος, παράβασιν δὲ τοῦ Συνταγματικοῦ ὅρου θεωρεῖ, τὸ νὰ ἐπιληφθῇ ἡ Γερουσία τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ περὶ ἐκλογῆς Νόμου· ἂς ἀνοιξωμεν τὸ Σύνταγμα διὰ νὰ εὕρωμεν ἂν ἔχῃ δίκαιον.

Τὸ ἄρθρον 66 τοῦ Συντάγματος λέγει.

« Ἡ Βουλὴ ἐξετάζει τὰ πληρεξούσια τῶν Βουλευτῶν, καὶ ἀποφασίζει περὶ τῶν ἀναφυομένων ἀμφισβητήσεων. »

Κατὰ τὸ ἄρθ. τοῦτο, τὸ Σύνταγμα περιορίζει τὸ ἐξαιρετικὸν δικαίωμα τῆς Βουλῆς ὡς πρὸς τὰς ἐκλογὰς εἰς δύω τίνα· εἰς τὴν ἐξέλεγξιν μόνον τῶν ἐκλογικῶν ἐγγράφων, καὶ εἰς τὰς περὶ τῶν ἐκλογῶν ἀναφυομένας ἀμφισβητήσεις Πρόκειται νὰ ἐπέμβῃ ἡ Γερουσία εἰς τὴν ἐξέλεγξιν τῶν ἐκλογικῶν ἐγγράφων, ἢ εἰς τὰς περὶ τῶν ἐκλογῶν ἀναφυείσας ἀμφισβητήσεις; οὐδαμῶς· ἐνθυμεῖσθε τί εἶπα, ὅτε ἔλαβα πρῶτος τὸν λόγον· εἶπα ὅτι ὁ ἐκλογικὸς Νόμος ἔχει δύω διακεκριμμένας περιόδους, τὴν μὲν, καθ' ἣν ἐνεργεῖται ἐν ταῖς ἐπαρχίαις, τὴν δὲ, τὴν ἐντὸς τῆς Βουλῆς, καθ' ἣν ἐξελέγχονται αἱ ἐκλογαὶ, καὶ ἐξετάζονται αἱ ἀναφυόμεναι ἀμφισβητήσεις. Σᾶς εἶπα ὅτι κατὰ τὴν τελευταίαν ταύτην περίοδον, ἡ ἐφαρμογὴ τοῦ νόμου εἶναι πλήρης τελεία καὶ μοναδικὴ ἰδιοκτησία τῆς Βουλῆς, καὶ ἁμαρτάνει ἡ Γερουσία, ἂν ἐπέμβῃ. Σᾶς εἶπα, ἐν ἐνὶ λόγῳ, ὅ,τι λέγει τὸ Σύνταγμα. Ἀλλ' ἐπὶ τῆς ἄλλης περιόδου τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ νόμου, ἡ δικαιοδοσία τῶν δύω Νομοθετικῶν Σωμάτων εἶναι κοινὴ, διότι τὸ Σύνταγμα τοὺς δύω ἀνωτέρω μόνους ὅρους ἐξαιρεῖ, καὶ τοὺς καθυποβάλλει εἰς μόνην τὴν δικαιοδοσίαν τῆς Βουλῆς. Ἐρωτῶ τώρα, ποίαν τῶν δύω τούτων περιόδων ἀφορᾷ ὁ παράγραφος τῆς ἀπαντήσεως εἰς τὸν Βασιλικὸν λόγον; ἂν ἀφορᾷ τὴν καθ' αὐτὸ Βουλευτικὴν, εἶχε κακῶς, καὶ ἦτον Συνταγματικὸς σολοικισμὸς· ἀλλ' ἀφορᾷ τὴν ἐκτὸς τῆς Βουλῆς, ἐπὶ τῆς ὁποίας ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ἐξασκήσῃ πᾶσαν ἐπιτήρησιν ἡ Γερουσία, διότι ἡ ἐφαρμογὴ τοῦ Νόμου κατ' αὐτὴν τὴν περίοδον, εἶναι ἔργον τῶν Ὑπουργῶν καὶ τῶν Ὑπαλλήλων αὐτῶν, καὶ πάντα τὰ ἔργα αὐτῶν εἶναι ὑπὸ τὴν δικαιοδοσίαν καὶ τῆς μιᾶς Βουλῆς καὶ τῆς ἄλλης. Συνταγματικὸς λοιπὸν σολοικισμὸς δὲν εἶναι τὸ νὰ ἐπιληφθῇ ἡ Γερουσία τῆς κατὰ τὰς

ἐπαρχίας ἐφαρμογῆς τοῦ ἐκλογικοῦ νόμου, ἀλλὰ τὸ ἀνάπαλιν, τὸ νὰ ἀπαγορευθῇ δηλαδὴ αὐτὸ τὸ δικαίωμα εἰς αὐτήν.

Ὁ Κύριος Ὑπουργὸς εἶπε πρὸς τοῖς ἄλλοις, ὅτι ἡ διάκρισις τῶν δύω περιόδων, τὴν ὁποίαν ἔθεσα, εἶναι ἰδανική, ὃ ἐστὶν ἀνύπαρκτος· ἀλλὰ τὸ ἴδ ον ἄρθρον τοῦ Συντάγματος, τὸ ὁποῖον ἀνέφερα, ὑποδεικνύει τὰς δύω περιόδους, ἐξ ὧν ἡ μὲν πρώτη εἶναι ὑπουργική, καὶ διὰ τοῦτο ὑπαγομένη ὑπὸ τὴν δικαιοδοσίαν καὶ τῶν δύω Βουλῶν, ἡ δὲ, Βουλευτική, καὶ διὰ τοῦτο ὑπαγομένη εἰς τὴν δικαιοδοσίαν μόνης τῆς Βουλῆς.

Ὁ Κύριος Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ ὁ Κύριος Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν ἔθεσαν δύω ἀρχὰς τὰς ὁποίας, ἀμηχανῶ πῶς νὰ συμβιβάσω πρὸς ἀλλήλας· εἶπαν ὅτι εἶναι ἕτοιμοι νὰ δώσωσι λόγον, ἂν κατεπατήθησαν τὰ δικαιώματα τοῦ ἔθνους ἐπὶ τῶν ἐκλογῶν, ἀλλ' ἡ ἀπαίτησις τοιούτου λόγου ἐκ μέρους τῆς Γερουσίας προσβάλλει τὴν νομιμότητα τῆς Βουλῆς· εἶπαν μὲ ἄλλους λόγους, ὅτι ἡ Γερουσία δὲν πρέπει νὰ τοὺς ζητήσῃ λόγον· δίδουν λόγον, ἀλλὰ δὲν δίδουν λόγον.

Ἀφοῦ σᾶς ἐξηγήθημεν σαφέστατα, πῶς θεωροῦμεν τὰ τῆς Βουλῆς, διατὶ λέγετε Κύριοι Ὑπουργοὶ, ὅτι θέλομεν νὰ προσβάλωμεν τὴν νομιμότητα τῆς Βουλῆς; διατὶ συνηγορεῖτε ὑπὲρ αὐτῆς, ἐνῷ χρεία καμμιᾶς συνηγορίας δὲν ὑπάρχει; ἀλλ' ὁ σκοπός σας δὲν κρύπτεται· ὑπὸ τὸ πρόσχημα τοῦ ο, θελετε νὰ ἀποφύγητε τὴν εὐθύνην καὶ νὰ βάλλητε ἐνώπιόν σας τὴν ἀσπίδα τῆς Βουλῆς· τοῦτο δὲν εἶναι ἔργον γενναῖον, δὲν εἶναι Συνταγματικόν. Μὴν ἀποκρύπτεσθε ὄπισθεν αὐτῆς, παρρησιασθῆτε εἰς τὸ μέσον θαρραλέως, εἴπατε. ζητήσατέ μας Κύριοι Γερουσιασταὶ, λόγον, ἐξετάσατε τὰς πράξεις μας, καὶ γνωμοδοτήσατε περὶ αὐτῶν· τὰ καθήκοντα τῆς Βουλῆς, Κύριοι Ὑπουργοὶ, εἶναι ἐπίσης καὶ παρ' ὑμῖν καὶ παρὰ τῇ Γερουσίᾳ σεβαστά. Μὴ γίνεσθε αὐτεπάγγελτοι συνήγοροι αὐτῶν· πρόκειται περὶ τῶν ὑπουργικῶν πράξεών σας, ῥίψατε κατὰ γῆς τὴν Βουλευτικὴν ἀσπίδα· παρουσιασθῆτε ὡς Ὑπουργοὶ, γυμνοὶ Ὑπουργοὶ ἐνώπιον ἡμῶν· τοῦτο ἀπαιτεῖ ἡ τιμή σας, τὸ συμφέρον τοῦ Ἔθνους, ἡ ἱκανοποίησις τοῦ Νόμου.

Ὁ Κύριος Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν ἀπαντᾷ.

Δὲν ἐννοῶ, Κύριοι, Συνταγματικὸν σολοικισμὸν τὴν παρὰ τῆς Γερουσίας τῶν ἐκλογικῶν πράξεων ἐξέλεγξιν, ἀλλὰ τὴν ἐνέργειαν τοιαύτης ἐξελέγξεως μετ' ἐκείνην τῆς Βουλῆς· τὴν ἐξέλεγξιν, Κύριοι, ἐπροάβεν ἡ Βουλὴ, καὶ δὲν δύναται πλέον ἡ Γερουσία νὰ ἐξετάσῃ καὶ ἀποφανθῇ τὸ ἐναντίον, ἐκτὸς ἂν ἡ Βουλὴ δὲν εἶχεν εἰσέτι ἀπεφασίσῃ καὶ τότε αἱ ἐπὶ παρανομίᾳ τῆς

Βουλῆς παρατηρήσεις τῆς Γερουσίας ἤθελον χρησιμεύσει· διότι ἡ ἐξέλε ξις αὕτη ἔχει ἀντικείμενον τὴν ἐνέργειαν τῶν ἐκλογῶν καὶ ὅταν ἡ ἐκλογὴ εἶναι πλημμελὴς, ἐπίσης θέλει εἶσθαι καὶ ἡ ἐνεργηθεῖσα ἐξέλεγξις· τοῦτο λέγω Συνταγματικὸν σολοικισμὸν, καὶ δὲν φοβούμεθα ποτὲ νὰ δώσωμεν λόγον, διότι δὲν ἔχομεν τὶ νὰ φοβηθῶμεν.

Ἕτερος τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν ἁπάντων εἰς τοὺς προλαλήσαντας ὑπουργοὺς, καὶ τὸν προτείναντα τὴν τροπολογίαν Κύριον Γερουσιαστὴν λέγει. ὅτι ἡ Βουλὴ κατὰ τὸ 66 ἄρθρον τοῦ Συντάγματος ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ἐξετάζῃ τὰ πληρεξούσια τῶν Βουλευτῶν, ἀλλὰ δὲν πρόκειται ἐνταῦθα περὶ τῆς νομιμότητος τῆς Βουλῆς· μήτε ὑπάρχει καμμία περὶ αὐτῆς ἀμφιβολία, ἀλλ' ὅτι μεταξὺ τῆς παρὰ τῆς Βουλῆς τῶν ἐκλογικῶν ἐγγράφων ἐξελέγξεως καὶ ἐκείνης τῶν ὑπουργικῶν πράξεων ὑπάρχει μεγάλη ἡ διαφορά· οἱ Ὑπουργοὶ δὲ λέγοντες, ὅτι ἡ Γερουσία δὲν δύναται νὰ κάμῃ κανένα λόγον δι' ἐκλογὰς ἐπηρεασμένας, ζητοῦν παντοδυναμίαν, καὶ ἴσως μετ' ὀλίγον εἰσάξουν Νόμον ἐγκλήματος καθοσιώσεως κατὰ τῶν ὁμιλούντων περὶ ἐπηρείας ἐκλογῶν· ὁ δὲ τρόπος τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ ζητήματος τῶν Κυρίων Ὑπουργῶν εἶναι περ εργος· ὁ μὲν τῶν Ἐσωτερικῶν λέγει ὅτι δέχεται τὰς γνώμας τῶν Κ.Κ. Τρικούπη καὶ Ψυλλα. ἀλλὰ παρατηρεῖ ὅτι προσβάλλουν αὗται τὰ δικαιώματα τῆς Βουλῆς, ὁ δὲ τῶν Οἰκονομικῶν θέλων νὰ ὑπερασπισθῇ τὴν Βουλὴν περιέπεσεν, εἰς τὸ ἐναντίον.

Ὑπάρχει, Κύριοι, μία παντοδυναμία εἰς τὰς Βουλὰς, αὐταὶ εἶναι ἀνεξάρτητοι ὡς κυριαρχικαὶ, δὲν ἔχουν χρείαν τῆς ξένης νομιμότητος, οὔτ' ἀπ' ἀλλήλων ἐξαρτῶνται, μήτε ἄλλη ἀρχὴ δύναται νὰ δώσῃ εἰς αὐτὰς ἢ νὰ ἀφαιρέσῃ νομιμότητα· εἶναι αὐθύπαρκτοι, εἶναι αὐτοφυεῖς· καὶ ὅσα μᾶς εἶπον οἱ τῆς ἐναντίας γνώμης, εἶναι ἄγνοια τῆς φύσεως τῆς νομοθετικῆς ἀρχῆς, καὶ ἑπομένως εἶναι σολοικισμός.

Μετὰ τοῦτον ὁ Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν ἐπέφερε τοὺς ἑξῆς λόγους· οἱ Ὑπουργοὶ δὲν ἐννόησαν νὰ ἐναντιωθῶσιν εἰς τὴν πρόθεσιν τῆς Γερουσίας, ὡς φαίνεται εἰς τὸν Β'. §. τῆς εἰς τὸν Β. λόγον ἀπαντήσεως, ἀλλὰ παρατηρήσαντες, ὅτι προσβάλλονται τὰ τῆς Βουλῆς δικαιώματα, προέθεντο νὰ συζήσωσιν εἰς τὴν Γερουσίαν τὸ σοβαρὸν τοῦτο καὶ σπουδαῖον ἀντικείμενον, διότι τὸ ἔργον τῆς ἐξελέγξεως τῶν ἐκλογῶν ἐκ μέρους τῆς Βουλῆς δὲν περιορίζεται μόνον εἰς τοὺς τῶν ἐγγράφων τύπους, ἀλλὰ εἰς ὅλην τὴν οὐσίαν τῆς ἐκλογῆς· ὅθεν ἐὰν (ἐπὶ παραδείγματι) ἐκλάβωμεν

ὡς ἀληθῆ τὰ παρὰ τοῦ Γερουσιαστοῦ Κυρίου Χρυσογέλου ἐκτεθέντα· προκύπτει, ὅτι ἡ Βουλὴ παρηνόμησεν· τοῦτο δὲ ἔχει συνεπείας ὀλεθρίους· ἄλλως τε οὔτε ἐννοήσαμεν οὔτε ἐννοοῦμεν νὰ μὴ δώσωμεν λόγον περὶ πάσης πράξεώς μας, μήτε καταφεύγομεν ὡς εἰς πρόφασιν, εἰς τὰ τῆς Βουλῆς δικαιώματα, διὰ νὰ ἀποφύγωμεν τὴν εὐθύνην.

Ἁπαντῶν ἕτερος τῶν Κ. Γερουτιαστῶν λέγει, εἶναι παράδοξον νὰ ἐπιμένωσιν οἱ Κ. Ὑπουργοί, ὅτι ἡ Γερουσία προέθετο σκοπὸν νὰ προσβάλλῃ τὴν Βουλὴν, καὶ μετὰ τὴν ἐξήγησιν καὶ βεβαίωσιν τοῦ Σώματος τούτου, ὅτι ἡ Γερουσία δὲν ἐπεμβαίνει εἰς τὰς ἀποφασισθείσας πράξεις τῆς Βουλῆς, χωρὶς νὰ ἐπιφέρουν κανένα λόγον, διότι δὲν ἔχουν. Ἡ ἐπιμονὴ αὕτη δὲν φανερόνει ἄλλο, εἰμὴ τὴν ὑπεκφυγὴν τῆς εὐθύνης, ἐὰν ἐξετασθῶσιν αἱ Ὑπουργικαὶ πράξεις. Ὁ σκοπὸς Κύριοι τῆς Γερουσίας, εἶναι ἡ στερέωσις τῶν Νόμων καὶ ὄχι μαύρη συνωμοσία πρὸς καταστροφὴν τῶν Νόμων.

Ἕτερος ἐνιστάμενος εἰς τὸν προλαλήσαντα λέγει, ὅτι εἰς δύο περιστάσεις δὲν δύναται νὰ διαιρεθῇ ὁ ἐκλογικὸς Νόμος. Ἡ ἐκλογὴ εἶναι τὸ αἴτιον καὶ ἡ Βουλὴ τὸ προϊὸν, ὅταν ἡ ἐκλογὴ ἦναι παράνομος, προσβάλλεται ἡ Βουλὴ, ὅθεν λέγω ὅτι ὁ ἐκλογικὸς Νόμος δὲν εἶναι διαιρετέος, καὶ δὲν πρέπει νὰ ἐγγίζωμεν τοιαύτην χορδήν.

Ἕτερος ἐνιστάμενος εἰς τὴν γνώμην τῶν Ὑπουργῶν λέγει, ὅτι ὅλαι αἱ ἀνθρώπινοι πράξεις συνέχονται, ὁ Ὑπουργὸς λέγει, ὅτι ἡ Βουλὴ ἐξέτασεν ὅλας τὰς πράξεις μιᾶς ἐκλογῆς, τοῦτο εἶναι ἀληθὲς, ἀλλὰ μόνον εἰς τὰ ἔγγραφα τῶν ὑπαλλήλων ἀρχῶν ἔγεινεν ἡ ἐξέτασις· ὁ Γερουσιαστὴς ὅμως εἶδεν ἰδίοις ὄμμασι τὴν ἐνέργειαν τῆς ἐκλογῆς καὶ τοῦτο εἶναι ἀξιοπιστότερον· δυνατὸν καὶ οἱ Κύριοι Ὑπουργοὶ νὰ διέταξαν τὴν ἐντὸς τῶν Νόμων ἐνέργειαν τῶν ἐκλογῶν, καὶ αἱ ὑπάλληλοι ἀρχαὶ νὰ μὴν ἐπηρέασαν τὰς ἐκλογὰς, ἀλλὰ πρόκειται περὶ τῶν πράξεων καὶ οὐχὶ περὶ ἐγγράφων· ἡ Βουλὴ ἐνδεχόμενον νὰ ἐνέκρινε ταύτας, τὸ ἐναντίον δὲ ἡ Γερουσία, ἄλλα τοῦτο δὲν συνέβη ἐπὶ πολλῶν Νομοσχεδίων; μήπως καὶ εἰς τὴν ἀπάντησιν τοῦ Λόγου εἶναι πάντοτε αἱ δύω Βουλαὶ σύμφωνοι; Ὄχι· αἱ γνῶμαι ἀμφοτέρων εἶναι ἀνεξάρτητοι, καὶ πολλάκις αἱ ἀποφάσεις των εἶναι διαφορετικαί.

Ἄλλος εἶπεν, ὅτι ἡ Γερουσία δὲν ἐπεμβαίνει εἰς τὴν ἐφαρμογὴν τῶν Νόμων, καὶ μάλιστα τοῦ ἐκλογικοῦ, θεωρουμένου ὡς ἀκρογωνιαίου λίθου τῶν ἐλευθεριῶν μας, καὶ ὅταν τοῦτο

δὲν ὑπῆρχε, πᾶν Ὑπουργεῖον ἠδύνατο νὰ διατάξῃ τοὺς Ἐπάρχους νὰ διορίζουν ὁποίους ἤθελεν ἐγκρίνει τὸ Ὑπουργεῖον ὡς Ἀντιπροσώπους. Τὸ ζήτημα τοῦτο δὲν εἶναι ἐντὸς τῆς λογικῆς, καὶ πρέπει πλέον νὰ παύσῃ.

Ὁ Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν προστίθησιν ὅτι, ἀπόκειται εἰς τὴν Γερουσίαν νὰ ἐξετάσῃ τὸ ζήτημα· ἡμεῖς δὲ παρατηροῦμεν μόνον, ὅτι εἴχομεν δίκαιον νὰ κάμωμεν τοιαύτας εἰς τὴν Γερουσίαν παρατηρήσεις, καὶ μάλιστα ἤδη ἀκούσαντες τὴν ὁμολογίαν τοῦ Εἰσηγητοῦ τῆς Ἐπιτροπῆς εἰπόντος, ὅτι δύναται νὰ ἔχῃ ἄλλην γνώμην ἡ Γερουσία, καὶ ἄλλην ἡ Βουλὴ ἐπὶ τῶν αὐτῶν ἐκλογῶν. Ὁ Εἰσηγητὴς ἀπαντᾷ, δὲν ὡμίλησα οὔτως ὑπὸ τὴν ἔννοιαν αὐτὴν, εἶπον μόνον, ὅτι εἰς τὰς πράξεις τῶν Ὑπουργῶν ἐδέχεται νὰ ἔχῃ διαφορετικὴν γνώμην ἡ Βουλὴ ἀπὸ τὴν τῆς Γερουσίας καὶ τ' ἀνάπαλιν, οὐχὶ δὲ καὶ διὰ τὰς ἐκλογάς.

Λαμβάνω καὶ ἐγὼ τὸν λόγον πάλιν, εἶπεν ἕνας τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν, διὰ νὰ διορθώσω μίαν παρεξήγησιν τοῦ Κυρίου Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν, εἰς τὴν πρώτην μου ὁμιλίαν, καὶ τόσον περισσότερον ἔπρεπε νὰ κάμω τοῦτο, καθ' ὅσον μὲ κατωνόμασε ῥητῶς, ὡς ἐκφράσαντα καθαρῶς τὸν σκοπὸν τῶν ὑπερασπιζομένων τὸ κείμενον τῆς ἀπαντήσεως, ὡς πρὸς τὰς ἐκλογάς.

Τί εἶπον Κύριοι! εἶπον, ὅτι θεωρῶ προσβεβλημένα τὰ δικαιώματα ὅλης της κοινωνίας, ὅταν προσβάλλωνται τὰ δικαιώματα πολλῶν, ὀλίγων, ἢ καὶ ἑνὸς μόνου πολίτου, καὶ ὅτι ἦτον εὐκταῖον πρᾶγμα, ἂν ἡ κοινωνία ἠδύνατο πάντοτε νὰ ἱκανοποιῆται ἐντελῶς κατὰ τοῦτο· ἀλλ' ὅτι διὰ τὸ πεπερασμένον καὶ ἀτελὲς τῶν πραγμάτων τοῦ κόσμου τούτου, πρέπει νὰ ἀρκούμεθα εἰς ὅ,τι τὸ δυνατόν.

Κανεὶς βέβαια δὲν ἠμπορεῖ νὰ διαβεβαιώσῃ, ὅτι κατάχρησις δὲν ἔλαβε χώραν κατὰ τὰς ἐκλογὰς, διότι πρέπει τότε νὰ ὑποθέσῃ, ὅτι ὅλοι οἱ Δήμαρχοι, Πάρεδροι, Ἔπαρχοι, Νομάρχαι κτλπ. εἶναι ἄγγελοι· ἀφ' ἑτέρου μέρους πᾶσα κατάχρησις, ἂν καὶ ἡ ἐλαχίστη, εἶναι κηλὶς εἰς τὴν σκοπουμένην πρᾶξιν· ἀλλ' οἱ ἀνθρώπινοι νόμοι δὲν δύνανται νὰ φθάσωσιν εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ νὰ καταστρέφωσι τὰς πράξεις ταύτας, καὶ διὰ τοῦτο ἐξέφρασα εὐχὴν μόνον, καθὼς εὐχόμεθα καθεκάστην νὰ ἔλθῃ ἡ Βασιλεία τῶν οὐρανῶν εἰς τὸν κόσμον τοῦτον.

Ὁμολογοῦμεν λοιπὸν δημοσίως, ὅτι ἡ ἀπόφασις τῆς Βουλῆς περὶ τοῦ κύρους τῶν ἐκλογῶν, εἶναι ἱερὰ καὶ ἀπαρχβίαστος, καὶ εἰς τοῦτο ἐμμένομεν, καθὼς καὶ ὅλαι αἱ τελεσίδικοι ἀποφάσεις

τῶν δικαστηρίων θεωροῦνται τοιαῦται, ὡς καὶ εἰς αὐτὰ τὰ βάρβαρα ἔθνη, εἰς τὰ ὁποῖα, λέγεται, ὅτι αἱ μὲν ἀποφάσεις εἶναι ἱεραὶ, ὁποιαδήποτε καὶ ἂν ὦσιν, οἱ δὲ ἐκδίδοντες τὰς κακὰς τιμωροῦνται διὰ τιμωρίας τοιαύτης, ἥτις πρέπει νὰ ἐμφαίνῃ καὶ αὐτὴ τὸ ἱερὸν καὶ ἀπαραβίαστον τῶν προσώπων των.

Ἡμεῖς πιστεύοντες, ὅτι ἀδικίαι ἔλαβον χώραν κατὰ τὰς ἐκλογὰς, λέγομεν, ὅτι ἐπηρεάσθησαν τὰ δικαιώματα τῶν πολιτῶν, ἀκολουθοῦντες καὶ τὴν κοινὴν ἔκφρασιν, ἥτις εἶναι αὐτὴ ἡ παραγγελλομένη κοινὴ συναγανάκτησις· ὅταν λόγου χάριν, εἷς τῶν πολιτῶν ἀδικεῖται, διαρπάζεται, κλέπτεται, φονεύεται, οἱ λοιποὶ φωνάζουσιν, ἠδικήθημεν, διηρπάγημεν, ἐφονεύθημεν κτλπ.

Ὁ Κύριος Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν μᾶς εἶπεν, ὅτι τοῦτο ἠδύνατο νὰ γένῃ πρὶν τῆς ἐξελέγξεως τῶν ἐκλογῶν ἀπὸ τὴν Βουλήν· ἀλλὰ ἐκτὸς ὅτι καὶ τότε ἠδύνατο νὰ μᾶς εἴπῃ, ὅτι εἴμεθα ἀναρμόδιοι, καὶ ὅτι δὲν ἔπρεπε νὰ προδικάσωμεν τὴν ὑπόθεσιν, ἡμεῖς δὲν πταίομεν, μὴ δυνηθέντες νὰ πράξωμεν τοῦτο πολὺ προτήτερα, διότι πᾶς ἕνας γνωρίζει τὰ αἴτια τῆς μὴ συγκροτήσεως τῆς Γερουσίας ἐπὶ μῆνας τρεῖς. Μᾶς εἶπε πρὸς τούτοις ὁ Ἴδιος, ὅτι ἡ περὶ τοῦ διορισθέντος Γερουσιαστοῦ πολυήμερος καὶ ἀγωνιώδης συζήτησις εἰς τὴν Βουλὴν, ἔγινε πρὶν ἐπιληφθῇ ἡ Γερουσία τῆς ἐξελέγξεως τῶν προσόντων του, καὶ ἀπεδείξε μὲ τοῦτο, ὅτι ἄλλως δὲν ἤθελεν ἔμβει εἰς ἐκεῖνο τὸ ζήτημα, καὶ ἂν ἤθελεν εἰσαχθῇ ὁ περὶ οὗ λόγος εἰς τὸ Σῶμα τῆς Γερουσίας, ὡς μέλος αὐτῆς. Ἐγὼ ὅμως νομίζω, ὅτι, ἂν ὑπουργός τις ἤθελε τεχνουργήσει ἐν γνώσει τὰ μέσα τῆς εἰσαγωγῆς ἑνὸς Γερουσιαστοῦ, μὴ ἔχοντος τὰ προσόντα, καὶ διὰ τῶν μέσων τούτων ἤθελεν ἀπατήσει τὸν ἀνώτατον Ἄρχοντα τοῦ Κράτους καὶ τὴν Γερουσίαν, καὶ εἰσαχθῇ πραγματικῶς ὁ τοιοῦτος εἰς τὸ Σῶμα τοῦτο, ἡ εἰσαγωγή του δὲν πρέπει ποτὲ νὰ ἀπαλλάξῃ τὸν παρανομήσαντα Ὑπουργὸν ἀπὸ τὴν ποινὴν τῶν Νόμων, μ' ὅλονότι κατὰ τοῦ Σώματος τῆς Γερουσίας δὲν ἤθελε δύναταί τις νὰ εἴπῃ τι.

Διὰ τοὺς λόγους τούτους καὶ δι' ὅσους ἀνεφέραμεν πρότερον, ἐπιμένομεν εἰς τὴν ὑποστήριξιν τοῦ κειμένου τοῦ παραγράφου τῆς ἀπαντήσεως.

Ὁ Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν ἀπαντᾷ εἰς τὸν προαγορεύσαντα, ὅτι κατὰ τὴν ἐπικρατοῦσαν γνώμην, ἡ Προεδρεία τῆς Γερουσίας θεωρεῖται τριετὴς, καὶ ὤφειλεν αὕτη νὰ κάμῃ ἔναρξιν τῶν ἐργασιῶν της ἅμα ἐξεφωνήθη ὁ Β. Λόγος, καὶ ἡ ἀνα-

βολή της αὔτη δὲν δύναται νὰ ἀποδοθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον. Ὁ Κύριος Πρόεδρος ἀναγγέλλει ὅτι ἀρκετὴ ἐγένετο ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἡ συζήτησις.

Εἷς τῶν Γερουσιαστῶν προτείνει νὰ τεθῇ τὸ ζήτημα οὕτως: «ἂν ἡ Γερουσία δύναται, ἢ μὴ, νὰ ἐξετάσῃ περὶ τῆς καλῆς ἐφαρμογῆς τῶν Νόμων.»

Ὁ δὲ Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν προέτεινε νὰ τεθῇ οὕτως· «ἂν ἡ Γερουσία ἔχῃ τὸ δικαίωμα νὰ ἐξετάσῃ πράξεις ἐχούσας ἐπιρροὴν εἰς τὴν νομιμότητα τῶν βουλευτικῶν ἐκλογῶν»· ὁ δὲ Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν, δὲν θέλομεν εἶπε, νὰ ἀποφύγωμεν τὴν εὐθύνην ὡς Ὑπουργοὶ, ἀλλὰ λέγομεν μόνον, ὅτι ἡ κατάκρισις τῶν ἐκλογῶν, καὶ ἡ πλημμελὴς αὐτῶν πρᾶξις καθίστησι πλημμελὲς καὶ τὸ ἀποτέλεσμα, καὶ τοῦτο ἔχει σοβαρὰς συνεπείας· εἶσθε κύριοι νὰ ἐξετάσετε ὅ,τι θέλετε, ἀλλ' ἡ ἐκλογὴ προσβαλλομένη προσβάλλει τὴν νομιμότητα τῆς Βουλῆς.

Ὁ δὲ εἰσηγητὴς τῆς ἐπιτροπῆς ἀπαντᾷ, ὅτι οἱ Κύριοι Ὑπουργοὶ ἐξ ἀρχῆς προέθεντο νὰ ἐνοχοποιήσωσι τὴν Βουλὴν ἐπιφέροντες μῶμον εἰς τὴν νομιμότητα αὐτῆς· ἐνῷ ἡ Ἐπιτροπὴ δὲν εἶχε κατὰ νοῦν εἰμὴ νὰ ἐξετάσῃ τὰς ἐκλογὰς σχετικῶς ὡς πρὸς τὰς ἐκτελεστικὰς Ἀρχὰς, ὕστερον δὲ ἀπὸ τόσην μακρὰν ἐξήγησιν ἐδηλώθη, ὅτι ἡ Γερουσία δὲν προεθετο σκοπὸν νὰ ἐπικρίνῃ τὰς πράξεις τῆς Βουλῆς, διότι τοῦτο ἠθέλεν εἶσθαι ἄτοπον, ἀλλὰ νὰ ἐκφράσῃ εὐχὴν ὥστε νὰ προλαμβάνωνται τοῦ λοιποῦ αἱ παρανομίαι καὶ τὰ ἀτοπήματα.

Κανεὶς Νόμος, ἀπαντᾷ ἕτερος, δὲν περιορίζει τὰ Βουλευτικὰ Σώματα νὰ ἐξετάζωσι περὶ τῆς καλῆς ἢ κακῆς ἐφαρμογῆς τῶν Νόμων, τοῦτο εἶναι μάλιστα κύριον αὐτῶν καθῆκον, ὡς καὶ τὸ νομοθετεῖν, καὶ μήτε ἀμφιβολία περὶ τούτου πρέπει νὰ ὑπάρχῃ.

Ὁ Κ Ὑπουργὸς τῶν Ἐκκλησιαστικῶν κ.τ.λ. προτείνει, ὅτι τὸ ζήτημα εἶναι, ἂν ἡ Γερουσία δύναται νὰ ἐπιληφθῇ τῆς ἐξελέγξεως τῶν ἐκλογῶν εἴς τινας ἐπαρχίας· ὁ δὲ Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν προσθέττει ὅτι, διὰ νὰ μὴ γίνηται ματαία χρονοτριβὴ εἰς τὴν λύσιν τοῦ ζητήματος, ἂν ἐπιμένῃ ἡ Γερουσία, ἂς ὀνομασθῶσιν αἱ ἐπαρχίαι, ἂς προσδιορισθῶσιν αἱ ἐπεμβάσεις, καὶ αἱ παρανομίαι αἵτινες ἔλαβον δῆθεν χώραν πότε καὶ ποῦ, καὶ ἡμεῖς εἴμεθα ἕτοιμοι νὰ ἀπαντήσωμεν.

Γενομένου λόγου ἂν πρέπῃ νὰ τεθῇ τὸ ζήτημα εἰς ψηφοφορίαν, καὶ μὴ παραδεχθείσης τῆς Γερουσίας νὰ τεθῇ εἰς ψηφοφορίαν ἡ ὑπόθεσις περὶ τὴν ὁποίαν περιεστράφη ἡ συζήτησις, τὸ Σῶμα ἀπεφάσισε νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὴν ἀκρόασιν τῶν πραγμάτων τῶν

ἀφορώντων τὰς πράξεις τῶν ἐνεργούντων τοὺς Νόμους κατὰ τὰς ἐκλογάς.

Μετὰ ταῦτα εἷς τῶν Κ.Κ. Γραμματέων λέγει, ὅτι δὲν εἶναι δυνατὸν σήμερον νὰ ἐξακολουθήσῃ ἡ συζήτησις ἐπὶ τοῦ προκειμένου, ὅτι παρῆλθεν ἡ ὥρα, τὰ πρακτικὰ θὰ εἶναι ὀγκώδη καὶ τὸ Γραφεῖον δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ τὰ ἑτοιμάσῃ διὰ τὴν αὔριον. Ἐρωτήσας λοιπὸν ὁ Πρόεδρος τὴν Γερουσίαν καὶ λαβὼν τὴν γνώμην αὐτῆς, ἔλυσε τὴν συνεδρίασιν ἀναγγείλας ὅτι αὔριον τὴν 10 ὥραν π. μ. ἄρχεται ἡ συνεδρίασις, ἀντικείμενον ἔχουσα τὴν ἐξακολούθησιν τῆς συζητήσεως.

Ὁ Πρόεδρος
Α. ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Χ. Κλονάρης.
Ν. Ι. Μέξης.

Οἱ Γραμματεῖς.
Β Χρηστακόπουλος.
Χρῆς. Βλάσσης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 8 Ὀκτωβρίου 1847 ἡμέρας τῆς ἑβδομάδος τετάρτης.

Ἐκφωνηθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου, καὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν παρόντων Γερουσιαστῶν πλῆρες ἀποτελοῦντος τὸ Σῶμα, ὁ Κ. Πρόεδρος κηρύττει ἀρξαμένην τὴν Συνεδρίασιν περὶ τὴν 11 ὥραν Π. Μ.

Τὰ πρακτικὰ τῆ προλαβούσης Συνεδριάσεως, ἀναγνωσθέντα, καὶ διορθωθέντα περὶ τὸ τέλος, ἐπικυροῦνται.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κ. Πρόεδρος ἀπήγγειλεν ὅτι ἀντικείμενον τῆς σημερινῆς Συνεδριάσεως εἶναι ἡ ἐξακολούθησις τῆς ἐπὶ τῆς ἀπαντήσεως πρὸς τὸν Βασιλικὸν λόγον καὶ τῶν ἐπὶ ταύτης τροπολογιῶν συζητήσεως.

Εἷς τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν λαβὼν τὸν λόγον εἶπεν· ἦτοπροτιμώτερον νὰ μὴν ἐπήρχετο πρὸς συζήτησιν τὸ ἀντικείμενον τῆς μὴ καλῆς ἐφαρμογῆς τοῦ Νόμου τῶν Βουλευτικῶν ἐκλογῶν, ἵνα μὴ εὑρεθῶμεν εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ κάμωμεν ἀναλύσεις δυσαρέσωνσυμβεβηκότων, καὶ νομίζει ὅτι οἱ διέποντες τὰ πράγματα ἔπρεπε νὰ ὠφεληθοῦν ἀπὸ τὴν περίσασιν, ὥσε νὰ μὴ μείνουν εἰς τοὺς ζῶντας τὰ πραχθέντα ἀσύγγνωστα τολμήματα, καθὼς καὶ τῷ ὄντι εἶναι· ἀλλ' ἐπελθόντος, ἀναγκάζεται νὰ ὁμιλήσῃ, ἵνα μὴ φανῇ, ὅτι ἐν τῇ Ἑλληνικῇ κοινωνίᾳ πολλοὶ τῶν τιμίων δὲν ἀπολαύουσιν ὑπό-

λήψεως· πᾶς, τὸν κοινὸν νοῦν ἔχων, οὔτε ἀγνοεῖ τὰ ἐπὶ τοῦ ἐκλογικοῦ νόμου λυπηρα συμβάντα, οὐδὲ τὸν Θεὸν φοβούμενος, δύναται νὰ ἀρνηθῇ τὸν ἐπηρεασμὸν καὶ τὰς παραβιάσεις αὐτοῦ. Πρὸς σχηματισμὸν κοινωνιας εὑρέθη ἐν μέσον, οἱ καλοὶ δηλονότι νόμοι, καὶ ἡ ακριβὴς αὐτῶν ἐφαρμογή. Τούτων τηρουμένων μὲν, περιστέλλονται οἱ κακοῦργοι, καὶ ἐξασφαλίζεται ἡ τιμὴ καὶ ἡ ἰδιοκτησία ἑκάστου, καταπατουμένων δὲ, διαλύεται ἡ κοινωνία, καὶ καταστρέφεται τὸ Ἔθνος, καὶ ὁ Θρόνος. Τούτων λοιπὸν οὕτως ἐχόντων, ἐξεταστέον, ἂν ἀληθῶς οἱ νόμοι κατεπατήθησαν, καὶ τούτου δοθέντος, ὁ καταπατητὴς τῶν νόμων εἶναι ὁ αἴτιος ὅλων τῶν δυστυχημάτων τοῦ τόπου, παρελθόντων καὶ μελλόντων. Ἐπειδὴ τὸ Ἔθνος διὰ τῆς Συνελεύσεως συνεφώνησε μετὰ τοῦ Ἡγεμόνος νὰ μετάσχῃ τῶν ἐκλογῶν, καὶ ν' ἀντιπροσωπεύηται διὰ τῆς ἀποστολῆς Ἀντιπροσώπων, ἑκάστη ἐπαρχία ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ στέλλῃ ἐκείνους πρὸς τοὺς ὁποίους ἔχει ἐμπιστοσύνην ἄνευ ἐπεμβάσεώς τινος ἐκ μέρους τῆς Ἐξουσίας· ὅταν ὅμως ἡ Ἐξουσία προτιθεται νὰ ἐκλέξῃ ἄλλους, ἢ τοὺς ὑπὸ τοῦ λαοῦ προτεινομένους, τότε μεταχειρίζεται κατὰ τούτων ὅλα τὰ μέσα, τοὺς καταδιώκει, τοὺς φυλακιζει, τοὺς καταμηνύει ὅτι κινοῦν στάσεις, ἀποστέλλει ἔνοπλον δύναμιν, ἁρπάζει τὰ ψηφοδέλτια ἀπὸ τοὺς πολίτας, τοῖς δίδει ἄλλα, καὶ τοὺς ἀντιτείνοντας ξυλίζει· διὰ νὰ μὴ συμβῇ δὲ ἀποτυχία, οἱ ὑπάλληλοι ἀνοίγουν πρὸ τῆς διαλογῆς τὰς κάλπας, νοθεύουν τὰ ψηφοδέλτια τῶν ἐναντίων, καὶ ῥίπτουν ἄλλα μὴ ψηφοφορησάντων· ἀλλὰ δύναταί τις νὰ εἴπῃ, ὅτι, ἐπειδὴ ἡ ἔνοπλος δύναμις, ὡς ἐλάσσων τῶν πολιτῶν, δὲν δύναται νὰ ὑπερισχύσῃ τούτων, τὰ λεγόμενα εἶναι ψεύδη· ἀλλὰ διὰ νὰ κινηθῇ μία κοινότης κατὰ ταύτης, πρέπει νὰ ὠθηθῇ ὑπὸ τῶν νοημονεστέρων· πλὴν οὗτοι ἀναλογιζόμενοι τὰς καταδρομὰς τῆς ἐξουσίας καὶ τὴν ἐν τοῖς δικαστηρίοις ἀποτυχίαν τῶν δικαίων των, σιωπῶσι· τούτων λοιπὸν οὕτως ἐχόντων, εἶναι προτιμητέα ἡ ἀπόλυτος Μοναρχία τῆς τοιαύτης Συνταγματικῆς πολιτείας διότι ὁ μὲν ἀπόλυτος Μονάρχης δύναται νὰ ἦναι τοὐλάχιστον ἠθικὸς, ὁ δὲ Συνταγματικὸς, μορφόνων τὰς δημοτικὰς ἐκλογὰς, ὅπως θέλει, διὰ τῆς βίας, ὡς ἐξάγεται ἐκ τῶν Πρακτικῶν τῆς 7 Ὀκτωβρίου, παύων τοὺς εὐσυνειδήτους δικαστὰς, καὶ παντοίοις τρόποις ἐκφοβίζων ἅπαντας, ἐκλέγει εὐκολώτατα, ὃν τινα θέλει ὡς Βουλευτὴν, καὶ ἐκδίδει οἵους τινας θέλει νόμους. ταῦτα δὲ λέγων, ἀπεφήνατο ὅτι δὲν προτίθεται νὰ προσβάλῃ πρόσωπα· ἐκτὸς τῶν ῥηθέντων, οἱ νόμοι ἐν ταῖς ἐπαρχίαις κατέστησαν μηδὲν, διότι ὁ ἰσχυρότερον ἔχων φίλον, δύναται ἀτιμω-

ρητὶ τὰ πάντα νὰ κάμῃ· ζθεν εἶναι κάλλιον νὰ γίνωνται αἱ ἐκλογαὶ διὰ διπλωμάτων, ἀποστελλομένων παρὰ τῆς Κυβερνήσεως ἀμέσως πρὸς ὅσους θέλει. Κατὰ τὸν περὶ ἐκλογῆς τῶν Βουλευτῶν νόμον οἱ κατάλογοι ἐκτίθενται τὴν 15 Ἀπριλίου καὶ ἐντὸς 30 ἡμερῶν ἀποπερατοῦνται ἅπασαι αἱ πρὸς ἐκλογὴν ἐργασίαι· ἐν τούτοις ὁ χρόνος οὗτος παρετάθη ἐπὶ πολλοὺς μῆνας, καὶ ὁ σκοπὸς τῆς παρατάσεως εἶναι πρόδηλος. Δύνανται ὅμως οἱ ΚΚ. Ὑπουργοὶ νὰ προτείνωσιν ὅτι πταίουν οἱ Νομάρχαι, ἢ αἱ Δημοτικαὶ Ἀρχαί· πλὴν τοιαύτη πρόφασις ἐπὶ τοῦ αἰῶνος τούτου δὲν δύνται νὰ λεχθῇ· ἀλλ' ἂν ἀληθῶς οὗτοι ἔπταισαν, οὐ μόνον δὲν ἐτιμωρήθησαν, ἀλλ' οἱ μᾶλλον ἐπεμβάντες, καὶ τὸν σκοπὸν τῆς Κυβερνήσεως ἐπιτυχέστερον ἐκτελέσαντες, ἐτιμήθησαν.

Πρὸς πλείω ἀπόδειξιν τῶν λόγων του, ἀνέφερε δύο συγκεκριμένας περιπτώσεις, ἐπιφυλαχθεὶς ν' ἀναφέρῃ καὶ ἄλλας, χρείας καλούσης. Εἰς τὸν Δῆμον Ὑστιαίων τῆς ἐπαρχίας Καρυστίας ὁ Νομάρχης προκηρύξας τὴν ἔναρξιν τῆς ψηφοφορίας, καὶ ὁρίσας τὴν ἡμέραν, καθ' ἣν ἕκαστον χωρίον ἔμελλε νὰ ψηφοφορήσῃ, μετέβη ὁ ἴδιος αὐτόθι, καὶ βλέπων ὅτι ἡ διαταγή του δὲν ἐτηρήθη, ἀναβάλλει τὴν ψηφοφορίαν, καὶ φυλακίζει τούς τε πλείονα ἐπιρροὴν ἔχοντας καὶ τὸν Δήμαρχον ὡς δήθεν τὸν κατάλογον πλαστογραφήσαντες, χωρὶς νὰ δώσῃ Εἰσιτήρια. Εἰς τὸν Δῆμον Κορθίου διαταχθέντων τῶν δημοτικῶν συμβούλων νὰ κάμωσιν ἐπὶ τῆς κάλπης ἐπιτροπήν, οἵαν ἤθελον οἱ Ὑπουργικοί, καὶ ἐπτὰ τούτων διαφωνησάντων πρὸς πέντε, τὴν διαταγὴν τοῦ Ἐπάρχου θέλοντας νὰ ἐκτελέσουν, καὶ ἑτοίμως ἀμφοτέρων τῶν διεχθρῶν μερῶν ἰδίαν Ἐπιτροπὴν συστησάντων, ὁ Ἔπαρχος ἔδωκε κάλπην εἰς τὴν παρὰ τῶν πέντε διορισθεῖσαν Ἐπιτροπήν· οἱ δ' ἄλλοι ζητήσαντες παρὰ τούτου συνδρομήν, διετάχθησαν νὰ δώσουν τὰς ψήφους των εἰς τοὺς ὑπουργικούς· ἐπὶ τῷ σκοπῷ δὲ τούτῳ μετέβη αὐτόθι ὅ,τε Νομάρχης καὶ ὁ Ῥουζοῦ· καὶ ἐπειδὴ οὔτε δι' ὑποσχέσεων, οὔτε δι' ἀπειλῶν ἐδυνήθησαν νὰ τοὺς πείσουν, προστίθενται ἐν γνώσει τοῦ Ἐπάρχου πρὸς τοῖς ὑπάρχουσιν ἑξακοσίοις ψηφοφόροις καὶ ἄλλοι ἑξακόσιοι, καταγραφέντων μάλιστα καὶ πολλῶν ἐν Κωνσταντινουπόλει καὶ ἀλλοθι διαμενόντων, ὡς δηλοῦται ἐκ τῶν παρ' ἱερέως τινος καὶ ἄλλων πολιτῶν ἐγγράφων βεβαιώσεων· δύναταί τις, εἶπε, νὰ εἴπῃ, ὅτι ἀπέναντι τῆς πλειονοψηφίας ταῦτα εἶναι περιττὰ, ἀλλ' ἡ πλειονοψηφία δὲν μεταβάλλει τὴν ἀλήθειαν, καὶ βλάπτονται μόνον οἱ μὴ ἀφίνοντες τὴν συνείδησίν των ἀνεπηρέαστον. Ἐπὶ τέλους προσέθηκεν, ὅτι οἱ λόγοι οὗτοι παρεκίνησαν τὴν ἐπὶ τῆς ἀπαντήσεως πρὸς τὸν Βας.

λόγον Ἐπιτροπὴν ν' ἀναφέρῃ, ὅτι παρεγνωρίσθησαν τὰ δικαιώματα, καὶ ὅτι φρονεῖ, ὅτι ὁ παράγραφος τοῦ σχεδίου τῆς ἀπαντήσεως πρέπει νὰ μείνῃ, ὅπως ἔχει, ὡς πολλὰ μέτριος.

Ἐνιστάμενος πρὸς τὸν προαγορεύσαντα ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς, ἀπήντησεν, ὅτι δὲν ἀμφιβάλλων μὲν ὅ,τι ἤθελον ἀκούσει παρ' αὐτοῦ ὅλας τὰς περὶ τῶν καλῶν νόμων θεωρίας του. ἀλλὰ δὲν εἴλπιζον ποτὲ καὶ νὰ φθάσῃ εἰπὼν οὗτος τοσαύτας βλασφημίας κατὰ τῆς ὁποίας ἤδη χαιρόμεθα Συνταγματικῆς ἐλευθερίας, προτιμητέαν θεωρῶν τὴν ἀπόλυτον ἀπὸ τὴν Συνταγματικὴν Ἐξουσίαν.

Πᾶν σύστημα, Κύριοι, κατὰ τὴν ἀρχὴν τῆς συστάσεώς του ἔχει δυσχερείας καὶ σκοπέλους, μέχρις οὗ κανονισθῶσιν αἱ ἐλλείψεις του, τῶν ὁποίων, προϊόντος τοῦ χρόνου, θέλουν ἐπέλθει διορθώσεις, αἵτινες ἕνεκα τῆς στενότητος τοῦ καιροῦ εἰσέτι δὲν ἐγνώσθησαν. Πλὴν ἂς παραδεχθῶμεν τὸ ἐναντίον εἰς τὴν Ἑλλάδα τῶν ὅσων ἠκολούθησαν εἰς ἄλλα Συνταγματικὰ Ἔθνη. διότι τὸ Ἑλληνικὸν ἔθνος ἐγνώρισε παρὰ πᾶν ἄλλο τὴν ἀξίαν τοῦ ὁποίου ἔχει Συνταγματικοῦ πολιτεύματος, καὶ μικρᾶς πείρας ἔχει ἀνάγκην διὰ τὴν ἐντελῆ τῶν δικαιωμάτων του διαχείρισιν. Εἶναι ἀληθὲς ὅτι εἰς τὴν Νομοτελεστικὴν ἐξουσίαν ὑπάρχει μέγα βάρος κατὰ τὴν ἐνέργειαν τῶν Νόμων, ἀλλὰ οὐχ' ἧττον τὸ βάρος τοῦτο προσγίνεται ὑπ' ἐκείνων, οἵτινες παρεμβάλλουν κωλύματα εἰς τὴν πορείαν των. Ὡς ἐκ τούτου δὲν εἶναι ποσῶς παράδοξον, καὶ ἂν ὑποθέσωμεν διὰ μίαν στιγμὴν ὅτι ἐν ἀγνοίᾳ τοῦ Ὑπουργείου συνέβησαν εἴς τινας ἐπαρχίας ὅσα ὁ προαγορεύσας ἠγόρευσε· Διότι πῶς ἦτο δυνατὸν νὰ διεξαχθῶσι καὶ ἀποπερατωθῶσι συναμα ὅλαι αἱ Βουλευτικαὶ ἐκλογαὶ, καθ' ὅλας τὰς ἐπαρχίας, ἀφ' οὗ τινὲς ἀπὸ κακὴν πρόθεσιν καὶ ἀπὸ δολίους καὶ ἀντισυνταγματικοὺς σκοποὺς ὁρμώμενοι ἠθέλησαν νὰ παρεμβάλλουν ἐμπόδια εἰς τὴν ἐνέργειαν τῶν ἐκλογῶν; Μέγα. ἠγέρθη πόλεμος ἐντὸς τῆς Βουλῆς πρὸ τῆς κατὰ τὴν 14 Ἀπριλίου ε. ε. γενομένης διαλύσεως τῶν Βουλῶν, δι' αἰτίας καὶ διὰ σκοποὺς τινῶν, οἵτινες ἤθελον νὰ ἐπιβάλλουν εἰς τὴν Ἐξουσίαν τὴν θέλησίν των, καὶ νὰ φέρεται αὕτη συμφώνως μὲ τὰ πολιτικά των συμφέροντα, διὰ νὰ κινηθοῦν ἴσως καὶ κατ' αὐτοῦ τοῦ Συντάγματος κατὰ ταῦτα· διότι οἱ κινούμενοι ὑπὲρ συμφερόντων εὐκόλως καὶ κατὰ καὶ ὑπὲρ τοῦ Συντάγματος προσφέρονται ἀναλόγως τῶν περιστάσεων. Οἱ δὲ ὀλέθριοι οὗτοι σκοποὶ δυστυχῶς ἐναπετέθησαν εἰς δύο ἄνδρας τὸν Νικόλαον Κριεζώτην καὶ Θεόδωρον Γρίβαν φίλους μου παλαιοὺς, τοῦ ἑνὸς τῶν ὁποίων, ἤτοι

τοῦ πρώτου, ἐγνώρισα καὶ ἐξετίμησα τὸν ἀξιότιμον χαρακτῆρα, ὡς συμπράξας πολλάκις μετ' αὐτοῦ ὑπὲρ τῶν κοινῶν τῆς πατρίδος, καὶ οἵτινες διὰ τὴν ἁπλοήθειάν των ἠθέλησαν νὰ γίνουν οἱ πρωτοστᾶται ἀπονενοημένου κινήματος. Οἱ Κ.Κ. Θεόδωρος Γρίβας καὶ Ν. Κριεζώτης Ὑποστράτηγοι ἐν ἐνεργείᾳ εἰς τὴν ἐθνοφυλακὴν μετὰ τοῦ Κ. Παππᾶ Κώστα Τζαμάλα ἐν ἀργίᾳ Ἀντισυνταγματάρχου, ζητήσαντες μετὰ τὴν διάλυσιν τῆς Βουλῆς κατὰ τὴν 14 Ἀπριλίου ε. ε. δίμηνον ἄδειαν ἀπουσίας παρὰ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν, λόγῳ κυρίως ἐξασκήσεως τῶν πολιτικῶν των δικαιωμάτων, ἔλαβον αὐτὴν κατὰ τὴν 25 τοῦ ἰδίου μηνὸς Ἀπριλίου.

Ὡς πρὸς τὴν Θεόδωρον Γρίβαν.

Ὁ Θεόδωρος Γρίβας ἔφθασεν εἰς Βόνιτσαν τὴν 5 Μαΐου ὅπου διέμεινεν ἀνενόχλητος· ἀλλὰ ποία ὑπῆρξεν ἡ διαγωγή του; Παραλείποντες τὸν ἀπὸ ἐδῶ μέχρι τῆς Βονίτσης σκανδαλώδη τρόπον του, δι' ὅσα εἶπε καὶ ἐξέμεσε κατὰ τῶν καθεστώτων, περιοριζόμεθα εἰς μόνα τὰ ἐκεῖ.

Τὸ κύριον ἀντικείμενον τῶν προσπαθειῶν του εἰς τὰς ἐν Βονίτσῃ συναναστροφάς του, ἀφ' ἧς ἔφθασεν ἐκεῖ στιγμῆς, ὑπῆρξεν ἓν καὶ μόνον· ὁ διερεθισμὸς τῶν πνευμάτων τῶν ἀθώων πολιτῶν κατὰ τῆς Κυβερνήσεως, καὶ κατ' αὐτοῦ τοῦ ἱεροῦ προσώπου τοῦ Ἀρχηγοῦ τοῦ Ἔθνους, καὶ ἐν ἐνὶ λόγῳ ἡ προτροπὴ τῶν λαῶν τῆς Ἀκαρνανίας εἰς ἀναρχίαν διὰ ποικίλων ψευδολογιῶν, βλασφημιῶν καὶ ἐγκληματικῶν συμβουλῶν καὶ ὑποσχέσεων. τοὐτέστι ὅτι δύνανται ἀτιμωρητὶ ν' ἀποδιώξουν τοὺς ἀπαριθμητὰς τῶν ζώων καὶ τοὺς ἐπιστάτας πρὸς ἐξακρίβωσιν καὶ βεβαίωσιν τῶν προσόδων ἄνευ φορολογικοῦ Νόμου.

Ὅτι αἱ φιλικαὶ σχέσεις τῶν Εὐεργετίδων Δυνάμεων, καὶ ἰδίως τινῶν, τὰς ὁποίας βλασφημῶν ὠνόμαζε, διάκεινται, ἔλεγε, κακῶς κατὰ τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως καὶ τῆς Κυβερνήσεώς Του· βλασφημῶν ἐπίσης ἔλεγεν ὅτι πλοῖα ἦλθον διὰ νὰ ἐκβιάσωσι τὴν Κυβέρνησιν διὰ τὴν ἀπότισιν τοῦ Δανείου διὰ καταναγκαστικῶν μέσων, δηλαδὴ διὰ τῆς κατασχέσεως τῶν προσόδων τοῦ Κράτους.

Ὅτι ἔπρεπε νὰ λάβωσι τὰ ὅπλα κατὰ τοῦ ὑπάρχοντος συστήματος τῆς Κυβερνήσεως, διότι προτίθεται νὰ χαλάσῃ καὶ τὸ ἄρθ. 40 τοῦ Συντάγματος καὶ τὴν ἱερὰν Θρησκείαν μας. Ὅτι ὁ Καλλέργης, ὡς νὰ εἶχε τὴν γνῶσιν του, καὶ Λουδοβῖκος τις Βονοπάρτης περιμένονται πρὸς τὸν σκοπὸν μιᾶς ῥιζικῆς τῶν καθεστώτων μεταβολῆς, μετὰ τὴν ὁποίαν ὑπόσχεται καὶ ἀσι-

δοσίαν καὶ ἀπαλλαγὴν ἐκ τῆς στρατολογίας καὶ ἄλλας τοιαύτας βλασφημίας καὶ ὡμολοχίας.

Καὶ μολονότι τοὺς τοιούτους λόγους οἱ φιλόνομοι κάτοικοι Βονίτσης ἤκουσαν μὲ τὴν μεγαλητέραν ἀποστροφὴν, συντείνονται νὰ ἐπαυξήσουν ἔτι μᾶλλον τὴν πρὸς τὸν θρόνον ἀφοσίωσίν των, καὶ τὴν πρὸς τὰ καθεστῶτα εἰλικρίνειάν των, ἐκτὸς ὀλιγίστων ἀπονενοημένων, ὁ ῥηθεὶς Θ. Γρίβας ἐστοχάσθη νὰ σπείρῃ τὸν τοιοῦτον ἀναρχικὸν σπόρον, καθ' ὅσον περισσότερον ἠδύνατο καὶ εἰς ὅλην τὴν Ἀκαρνανίαν. Ὅθεν καὶ κατορθώσας νὰ ἐκδοθῇ φύλλον πορείας παρὰ τοῦ ἐκεῖ Φρουράρχου διὰ νὰ περιοδεύσῃ εἰς μόνα τὰ χωρία τῆς Ἐπαρχίας Βονίτσης, οὐ μόνον εἰς ταῦτα περιῆλθεν, ἀλλ' ἐξέτεινε τὴν περιοδείαν του καὶ εἰς τὴν Ἐπαρχίαν τοῦ Ξηρομέρου, ἔνθα μετὰ πλείονος τόλμης καὶ ἡμέρᾳ τῇ ἡμέρᾳ αὐξανούσης αὐθαδείας ἐπανελάμβανε τὰς αὐτὰς σπερμολογίας ἀναστατῶν τοὺς εὐπίστους τῶν κατοίκων τῶν μερῶν ἐκείνων· καὶ οὐ μόνον ταῦτα, ἀλλ' ἤρχιζε νὰ συναθροίζῃ καὶ συγκεντρόνῃ περὶ ἑαυτὸν ὁπλοφόρους, ἀφ' ἑνὸς μὲν, ἵνα ἐνισχύῃ τὴν ἐνσπειρομένην εἰς τὰ μέρη ἐκεῖνα ἀναστάτωσιν, καὶ ἀφ' ἑτέρου, διὰ νὰ καταβάλῃ τὰ θεμέλια τοῦ παρατόλμου τούτου κινήματος.

Κρίνω δὲ περιττὸν νὰ ἀναφέρω τὰς λεπτομερείας τῶν διαφόρων ἀξιοποίνων αὐτοῦ πράξεων κατὰ τὴν περιοδείαν ταύτην, τὴν συνεννόησίν του μετὰ λῃστρικῶν συμμοριῶν ἔξωθεν τοῦ Κράτους, τὰς ἀποστολὰς ἀνθρώπων αὐτοῦ πρὸς στρατολογίαν ἐκτὸς τῶν ὁρίων Ἀλβανῶν καὶ ἄλλων, καὶ διαφόρους ἄλλας ἐπίσης ἀξιοποίνους· προβαίνω χάριν συντομίας εἰς τὰς τελευταίας ἀποπείρας αὐτοῦ καὶ τῶν κατ' αὐτοῦ ληφθέντων μέτρων ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως, τῶν εὐτυχῶς ἐπενεγκόντων τὴν διάλυσιν τῶν ὀλεθρίων αὐτοῦ σκοπῶν.

Μαθὼν ὁ ἀρχηγὸς τῆς Χωροφυλακῆς Κ. Δελιγεώργης, περιφερόμενος τότε πρὸς ἐπίσκεψιν τῶν κατὰ τὴν ἐπαρχίαν ἐκείνην Σταθμῶν, τὴν μεθ' ὁμάδος ὁπλοφόρων 30, 40, καὶ 50 καὶ πλέον ἔτι τούτων περιφορὰν τοῦ ῥηθέντος Θ. Γρίβα κατὰ παράβασιν τῶν Στρατιωτικῶν Κανονισμῶν καὶ διαταγῶν τοῦ Ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν, εἰδοποίησε τὸν Ταγματάρχην ἀρχηγὸν τότε τοῦ Μεταβατικοῦ Κ. Πράπαν διὰ νὰ προσκαλέσῃ τὸν σκανδαλωδῶς οὕτω περιφερόμενον Ὑποστράτηγον, διὰ νὰ ἐπανέλθῃ εἰς τὸν ἀρχεῖθεν τροσδιορισθέντα τόπον τῆς διαμονῆς του.

Ὁ Θ. Γρίβας ὅμως ἠπείθησεν εἰς τὴν πρόσκλησιν ταύτην, ἐναντίον πάλιν τῶν Στρατιωτικῶν Κανονισμῶν.

Προσέτι ἐνεργουμένης τότε καταδιώξεως ὑπὸ τῶν Οἰκονομικῶν Ἀρχῶν κατὰ τοῦ πρώην Ταμίου Βονίτσης, ὀφειλέτου τοῦ Δημοσίου Ζαφειριου τινὸς Μαράτου, οὗτος μὲν συνηνώθη μετὰ τῶν παρακολοθούντων τὸν Γρίβαν ὁπλοφόρων, ὁ δὲ Γρίβας ἠρνήθη νὰ τὸν παραδώσῃ εἰς τὴν προσελθοῦσαν πρὸς σύλληψίν του δημοσίαν δύναμιν, ἀποπέμψας αὐτὴν μετ' ἀπειλῆς.

Τέλος μεταβὰς εἰς τὸ χωρίον Περατιᾶ, καὶ συγκεντρωθεὶς καὶ ἐκεῖ μετὰ ἑκατὸν περίπου ὁπλοφόρων, τὴν δημοσιαν τάξιν τῶν περιχώρων ἐτάραττε, καὶ καλεσθεὶς ὑπὸ τῆς Δημοσίας Δυνάμεως, ὁδηγουμένης ἀπὸ τὸν Ὑπομοίραρχον Ἀκαρνανίας Κ. Θ. Σπυρίδωνος, νὰ διαλυθῇ, οὐδόλως πάλιν ὑπήκουσεν, ἀλλ' ἐπέμενεν εἰς τὴν παράνομον ταύτην σύγασίν του καὶ εἰς τὴν αὔξησιν αὐτῆς, τολμήσας μάλιστα νὰ συλλάβῃ καὶ κατακρατήσῃ ὡς αἰχμαλώτους πολίτας Ἕλληνας ἐν οἷς καὶ ὑπαλλήλους τῆς Κυβερνήσεως, ἐκτελοῦντας τὰ καθήκοντά των ἐν τῷ Σταθμῷ Παλαιοχαλιᾶς.

Ὅθεν ὁ Θ. Γρίβας ἀντὶ νὰ ἐξασκήσῃ τὰ πολιτικάτου δικαιώματα καὶ πρὶν ἢ ἔτι ἔλθει ὁ χρόνος τῆς ἐξασκήσεως αὐτῶν, ἔπραξε τὰς ἐξῆς ἀξιοπόνους πράξεις.

Διέσπειρε σπερμολογίας, ταραττούσας τὴν Δημοσίαν τάξιν· ἐξέτεινε τὴν περιήγησίν του ἐναντίον τοῦ φύλλου τῆς πορείας του· Συνεκέντρωσε περὶ αὐτὸν ὁμάδα ὁπλοφόρων συντελοῦσαν μεγάλως εἰς τὴν ἀναστάτωσιν τῶν μερῶν ἐκείνων. Ἠρνήθη νὰ ἐπανέλθῃ εἰς τὸν προσδιορισθέντα τόπον τῆς διαμονῆς του, καλεσθεὶς ὑπὸ τῆς Δημοσίου Δυνάμεως· ἐμποδισε τὴν Δημοσίαν Δύναμιν ἀπὸ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ὑπηρεσίας της εἰς τὴν καταδίωξιν τοῦ Ζ. Μαράτου. Ἠρνήθη αὖθις νὰ διαλύσῃ τοὺς συγκεντρωθέντας περὶ αὐτὸν ὁπλοφόρους, καλεσθεὶς πρὸς τοῦτο κατ' ἐπανάληψιν ὑπὸ τῆς Δημοσίου Δυνάμεως, καὶ τέλος ὀχυρωθεὶς εἰς τὰς ἐκεῖ θέσεις Παλαιοχαλιᾶ καὶ Τεκὲν, καὶ τα πρὸς πόλεμον ἀναγκαῖα ἐφόδια προμηθευθεὶς ἐκ τῶν γειτνιαζόντων μερῶν, ὡς ταῦτα πάντα ὁμολογοῦνται ἐκ τῶν περὶ τούτου ἀποδείξεων, ὑπαρχουσῶν παρὰ τῷ ἁρμοδίῳ Δικαστηρίῳ, κατεχράτησε παρανόμως καὶ πολίτας Ἕλληνας καὶ ὑπαλλήλους τῆς Κυβερνήσεως.

Καὶ ὅμως ἡ Κυβέρνησις ἀπέναντι τούτων πάντων ποῖον εἶχε καθῆκον καὶ τί ἔπραξε;

Οὐδὲ ὡς σπερμολογοῦντα ἐν ἀρχῇ κατεμήνυσεν αὐτὸν, οὐδὲ βλλην τινὰ καταδίωξιν ἔκαμε μέχρι τῆς τελευταίας ἀποπείρας

τῆς πρὸς στάσιν συγκεντρώσεώς του, ὅτε διέταξε τὰ ἐκεῖ Β. Στρατεύματα ὑπὸ τὴν διεύθυσιν τοῦ ἀξιοτίμου Ἀρχηγοῦ τῆς Χωροφυλακῆς Κ. Μ. Δελιγεώργη διὰ νὰ λύσουν τὴν ἀναφανεῖσαν στάσιν.

Καὶ μολονότι τὴν μακροθυμίαν τῆς Κυβερνήσεως καὶ ὁ ῥηθεὶς Ἀρχηγὸς ἐπεσφράγισε προσκαλέσας τὸν Γρίβαν νὰ ἀπολύσῃ τοὺς κατακρατουμένους ὡς αἰχμαλώτους, νὰ διαλύσῃ τοὺς ὑπ' αὐτὸν καὶ νὰ ἐπανέλθῃ εἰς τὰ ἴδια, ὁ στασιαστὴς ὅμως οὗτος καὶ τότε ἠπείθησε καὶ τὴν Δημοσίαν Δύναμιν πρῶτον αὐτὸς ἐπροκάλεσεν εἰς σύγκρουσιν· καὶ μέχρι τῆς 10 Ἰουνίου εἶχε τεθῆ εἰς τὴν καθ' ὅλην τὴν ἔκτασιν θέσιν τοῦ στασιαστοῦ. Μάχης δὲ γενομένης, μολονότι ἐμποδίσθη εἰς ἡμᾶς ἡ διὰ θαλάσσης προσβολὴ αὐτοῦ, διὰ τῆς κατὰ ξηρὰν μόνον κατεστάθη ἄφευκτος ἡ παράδοσίς του, καὶ ἀπὸ αὐτὴν μόνην τὸν ἔσωσε γειτονικὴ εὐσπλαγχνία, τῆς ὁποίας καὶ ταύτης κατεχράσθη προσφυγὼν κατόπιν εἰς ἄλλην ὅμορον Ἐπικράτειαν, ἔνθα ὁλονὲν στρατολογίαν ὑπενεργεῖ καὶ εἰς ἀνησυχίαν διαρκῆ τὴν Κυβέρνησιν θέσας, καὶ τὸ δημόσιον εἰς πλείστας ὅσας δαπάνας ὑποβαλών.

Ὡς πρὸς τὸν Νικ. Κριεζώτην.

Καὶ ὁ Κριεζώτης ἀνεχώρησε τὴν αὐτὴν μὲ τὸν Θ. Γρίβαν ἡμέραν, ἀλλὰ καὶ ἐνταῦθα ἔτι διαμένων, ἦτο συνεννοημένος μετὰ τοῦ φίλου του Σκουρτανιώτου καὶ ἄλλων τινῶν διὰ νὰ ὦσιν ἕτοιμοι διὰ τὸν μέλλοντα ἀγῶνα. Ἀναχωρήσας δ' ἐντεῦθεν καθ' ὅλα τὰ μέρει, ὅθεν διῆλθε, συμβούλια συνεκρότει μετὰ τῶν μετ' αὐτοῦ συνεννοημένων, τὰ περὶ τοῦ μέλλοντος τούτου ἀγῶνος τακτοποιῶν. Φθάσας εἰς Χαλκίδα, ἀφοῦ δι' ὀλίγας ἡμέρας τὰ ἐκεῖ διέθεσεν, ἀναγνωρίσας τὴν ἀνάγκην νὰ ἐξέλθῃ καὶ περιηγηθῇ τὴν Ἐπαρχίαν, καὶ ἄλλα τῆς Νήσου μέρη, διὰ νὰ διοργανίσῃ τελειότερον τὰ πρὸς τὸν σκοπόν του, ἀπεπειράθη νὰ ἐξέλθῃ, καὶ ἐξῆλθε κατ' ἀρχὰς ὑπὸ τὸ πρόσχημα ἐπισκέψεω ἰδιοκτησιῶν του τινῶν, μολονότι καὶ εἰς αὐτὸν εἶχε προσδιορισθῇ κατὰ τοὺς Στρατιωτικοὺς Κανονισμοὺς, τόπος διαμονῆς ἡ πόλις τῆς Χαλκίδος. Τὸ δὲ Φρουραρχεῖον παρέβλεψε μὲν τοῦτο, ὁρμώμενον δὲ ἐκ τῶν ὁποίων εἶχεν, ὡς εἴρηται, διδομένων, ἐπετήρει ἁπλῶς τὴν διαγωγὴν τοῦ Ἀνωτέρου τούτου Ἀξιωματικοῦ κατὰ τὸ χρέος του. Ἐν τούτοις, ληξάσης ἤδη τῆς Βουλευτικῆς αὐτοῦ τριετίας, καὶ παρελθόντος τοῦ ὑπὸ τοῦ Συντάγματος ὁριζομένου χρόνου πρὸς καταδίωξιν Βουλευτῶν, οἱ πολυειδῶς παθόντες ὑπὸ τοῦ Ἀνωτέρου τούτου Ἀξιωματικοῦ, ἀνεκαίνισαν τὰς ἐνώπιον τῆς

Ποιν. Δικαιοσύνης ὑπαρχούσας κατ' αὐτοῦ ἀπαιτήσεις των, ἡ δὲ Δικαιοσύνη ἐπιληφθεῖσα προέβαινεν εἰς τὴν περαιτέρω ὑπὸ τοῦ Νόμου διαγραφομένην αὐτῇ ἐνέργειαν.

Ἀλλ' ὅταν οὕτως νὰ ἐκτείνῃ τὴν περιοδείαν του ἠθέλησε, καὶ διὰ νὰ εὐκολύνῃ ἐπὶ μᾶλλον τὴν πραγματοποίησιν τῶν σκοπῶν του, καὶ διὰ νὰ διασκεδάσῃ κατά τι μέχρι τῆς τοιαύτης πραγματοποιήσεως αὐτῶν, ὅτε καθίστα αὐτὸν τῆς δικαιοσύνης ἀνώτερον, τὴν αὖθις ἀνακαινισθεῖσαν πρόοδον τῶν κατ' αὐτοῦ ποινικῶν ἀπαιτήσεων καὶ τὸ Φρουραρχεῖον εἰδοποίησεν αὐτὸν, ὅτι περὶ τούτου χρήζει τῆς ἀπ' εὐθείας ἀδείας τοῦ Ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν κατὰ τὸ καθῆκον αὐτοῦ· τότε ὁ ῥηθεὶς εὑρίσκων ἐμπόδια διὰ τὴν περιοδείαν του ταύτην, ἔκρινεν ἀναγκαῖον νὰ προσέλθῃ εἰς τὴν Πρωτεύουσαν, τὸ μὲν διὰ ν' ἀποκοιμίσῃ τὴν Κυβέρνησιν πρὸς καιρὸν, λαβοῦσαν ἤδη πολλὰ διδόμενα καὶ ἐξ αὐτοῦ, ἕως ἂν τὸ προσδιορισθὲν ὑπ' αὐτῶν σύνθημα εἰς τὴν Ἀκαρνανίαν δοθῇ, τὸ δὲ διὰ ν' ἀποφύγῃ τὰς συνεπείας τῶν ἀνανεωθεισῶν κατ' αὐτοῦ αὖθις, ὡς ἐῤῥέθη, ποινικῶν ἀπαιτήσεων.

Προβάσης ὅμως ἐν τῷ διατήματι τούτῳ τῆς ἀνεξαρτήτου δικαστικῆς ἐνεργείας, καὶ ἐκδοθέντος δυνάμει τοῦ νόμου δικαστικοῦ ἐντάλματος περὶ προσαγωγῆς αὐτοῦ ἐνώπιον τῆς Δικαιοσύνης, ἡ Ἐκτελεστικὴ Ἐξουσία ἐκτελοῦσα τὸ ὑπὸ τοῦ Νόμου ἐπιβαλλόμενον εἰς αὐτὴν καθῆκον προσήγαγεν αὐτὸν, διαμένοντα ἔτι ἐνταῦθα καὶ τεχναζόμενον τὰ ἐκτεθέντα, ἐνώπιον τοῦ ἐν Χαλκίδι Δικαστηρίου τὴν 9 Ἰουνίου. Ἔκτοτε δὲ διετέλει ἐν τῇ φυλακῇ Χαλκίδος κατὰ τὴν ἐντολὴν τῆς δικαστικῆς ἐξουσίας, τῆς ὁποίας ἡ ἐνέργεια προέβαινεν ὁλονὲν εἰς τὴν διεξαγωγὴν τῆς κατ' αὐτοῦ δίκης. Καὶ ταῦτα μὲν ἀνεξαρτήτως ἀπὸ τῶν ἐκλογικῶν.

Μόλις δὲ περαιωθεισῶν τῶν προπαρασκευαστικῶν ἐκλογικῶν ἐργασιῶν τῆς Ἐπαρχίας Χαλκίδος, εἰς ἣν ἀνῆκεν ὁ ῥηθεὶς Κριεζώτης ὑπὸ τῶν Δημοτ. Ἀρχῶν μέχρι τῆς 10 Ἰουλίου· καὶ προκηρυχθείσης τῆς ἐνάρξεως τῶν ἐκλογῶν τῆς ἐπαρχίας ταύτης, οἱ μὲν ψηφοφόροι ἐξήσκουν κατὰ θέλησιν τὰ δικαιώματά των ἡ δὲ Ἐξουσία περιωρίζετο εἰς τὴν ἐπιτήρησιν τῆς τάξεως· καὶ ἀπέχομεν μὲν λεπτομερῶς νὰ πραγματευθῶμεν περὶ ἀντικειμένων ὑπαγομένων ἀκράτως εἰς τὴν δικαιοδοσίαν τῆς Βουλῆς κατὰ τὸ Σύνταγμα· πρὸς ἀπόδειξιν δὲ τῆς ἐπὶ τούτων διαγωγῆς τῆς Κυβερνήσεως ἀναφέρομεν μόνον τὴν ὑπ' ἀριθ. 10376 ἀπὸ 30

Ἰουνίου ἀπάντησιν τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν, εἰς τὸν ἐρωτήσαντα Νομάρχην διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 358 ἀπὸ 26 Ἰουνίου ἀναφορᾶς του περὶ τῆς διαλογῆς τῶν ψήφων, ἐὰν ὁ ψηφοφορηθεὶς μετ' ἄλλων ὑποψήφιος Κ. Ν. Κριεζώτης ἔχῃ τὴν Βουλευτικὴν ἱκανότητα, καὶ δύναται νὰ ἐκλοθῇ πρὸς αὐτὸν ὑπὸ τῆς Διοικητικῆς Ἀρχῆς, ἐὰν ἀποδειχθῇ πλειονοψηφῶν, τὸ ὑπὸ τοῦ Νόμου περὶ ἐκλογῆς τῶν Βουλευτῶν ὁριζόμενον εἰσιτήριον.

Ἐνῷ ὁ ἐκλογικὸς ἀγὼν εἶχεν ἀποπερατωθῇ ἤδη μέχρι τῆς 29 Ἰουλίου, ὁ δὲ Κριεζώτης ἔμενεν ἔτι ὑπὸ τὸ κράτος τῆς δικαιοσύνης, κατώρθωσε καὶ ἐκεῖθεν ν' ἀποτελειώσῃ διὰ τῶν φίλων του τοὺς ἀρχῆθεν προτεθέντας στασιαστικοὺς σκοπούς του, καὶ ἅμα δραπετεύτας τὴν 31 Ἰουλίου πρὸς τὴν 1 Αὐγούστου εὑρέθη ἀμέσως συγκεντρωμένος ἔξωθεν τῆς Χαλκίδος μετὰ 300 περίπου ὁπλοφόρων, τοὺς ὁποίους τάχιστα ἐπηύξησεν εἰς πολλὰς ἑκατοντάδας, χάρις εἰς τὴν καθ' ὅλον τὸ προηγηθὲν διάστημα ἐνεργηθεῖσαν ὑπ' αὐτοῦ καὶ τῶν φίλων του διοργάνισιν τοῦ κινήματος τούτου.

Εἶναι περιττὸν νὰ ἀναφέρω τὰ μετὰ ταῦτα μέχρι τῆς διαλύσεως καὶ τῆς στασιαστικῆς ταύτης σκηνῆς, διότι ἐγένοντο πασίγνωστα ἐκ τῶν προκηρύξεων τῆς Κυβερνήσεως· ἀρκοῦμαι δὲ νὰ εἴπω ὅτι καὶ τὰ τοῦ Κριεζώτου ἐπιληφθέντα ἤδη ἀπὸ τὸ ἁρμόδιον Δικαστήριον, θέλουσι διαγνωσθῇ ἐν δέοντι καθ' ὅλην των τὴν ἔκτασιν.

Ἐκ τούτων ὅθεν ἁπάντων ἐγένετο δῆλον, ὅτι ἅμα ἡ Κυβέρνησις μετὰ τὴν διάλυσιν τῶν Βουλῶν ἀνεδέχθη τὰ χρέη της, ἤρξατο ἀγὼν στασιαστικὸς, ὅστις δὲν ἔπαυσεν ἔτι ἀπασχολῶν αὐτὴν κατὰ διαφόρους ἐπαρχίας, ἤτοι τὴν Ἀκαρνανίαν, Εὔβοιαν καὶ ἀλλαχοῦ. Τούτου ἕνεκεν ὁ προαγορεύσας δὲν πρέπει νὰ αἰτιᾶται τὴν Κυβέρνησιν διὰ τὴν παραμέλησιν τῆς ἐντὸς τῶν προθεσμιῶν διεξαγωγῆς τῶν Βουλευτικῶν ἐκλογῶν, διότι, κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἐκτεθέντα, ἦτον ἀδύνατον νὰ ἐνεργηθῶσιν αἱ ἐκλογαὶ ἐμπροθέσμως, μολονότι πολλαὶ ἐπεραιώθησαν καὶ πρὸ τῆς τεταγμένης ὑπὸ τοῦ ἐκλογικοῦ Νόμου προθεσμίας. Οὐχ' ἧττον ὅμως ἐγένοντο αἱ πλεῖσται βραδύτητες τῆς ἐνάρξεως τῶν ἐκλογῶν ἀπὸ τὰς διαφόρους Ἐπιτροπὰς, τὰς ὁποίας τὸ Ὑπουργεῖον δὲν ἠδύνατο κατὰ τὸν Νόμον νὰ τιμωρήσῃ ἀλλὰ νὰ νουθετήσῃ, ὡς πολλὰς περὶ τούτου νουθεσίας ἐπισήμως ἀπεύθυνε πρὸς αὐτὰς διὰ τῶν ἁρμοδίων καὶ προϊσταμένων αὐτῶν Ἀρχῶν.

Τούτων δὲ οὕτως ἐχόντων, καταφαίνεται ὅτι αἱ προλεχθεῖσαι

βραδύτητες δὲν ἐγένοντο ἐν γνώσει καὶ ἐκ δολίας προαιρέσεως τῆς Κυβερνήσεως, διότι αὕτη οὐδέν πρὸς τοῦτο εἶχε συμφέρον, ἀλλὰ τοὐναντίον μεγίστην ἀνάγκην τῆς συγκροτήσεως τῶν Βουλῶν, διὰ νὰ ἐπιψηφισθῶσι τὰ φορολογικὰ κυρίως Νομοσχέδια διὰ τὴν ἐντὸς τοῦ λήγοντος ἔτους εἴσπραξιν τῶν προσόδων τοῦ Κράτους

Φέρων δὲ ὁ προαγορεύσας ὡς παράδειγμα τῶν κατὰ τὰς βουλευτικὰς ἐκλογὰς γενομένων ἐγκλημάτων τὴν ἐπαρχίαν Καρύστου, ἐπελάθετο ν' ἀναφέρῃ ὅτι εἰς τὴν ἐπαρχίαν αὐτὴν ὁ ὑποψήφιος Βουλευτὴς Ζέρβας ἐνήργει ἐπιμόνως στάσεις κατὰ τῆς Κυβερνήσεως, τὰς ὁποίας ὤφειλεν αὕτη διὰ τὴν κοινὴν ἡσυχίαν καὶ τάξιν νὰ καταδιώξῃ δραστηρίως. Οἱ δὲ ῥηθέντες ὅτι διὰ τὰς ἐκλογὰς ἐφυλακίσθησαν, δὲν εἶναι ἀληθὲς, καθότι οὗτοι ἕνεκεν ἀποστατικῶν κινημάτων καὶ ἄλλων ἐγκλημάτων κατηγορηθέντες ἐφυλακίσθησαν, δικασθέντες καὶ καταδικασθέντες ἀπὸ τὸ ἐν Χαλκίδι Δικαστήριον τῶν Πλημμελειοδικῶν, καθ' ἃ ἀναφέρουσιν αἱ περὶ τούτου ἐκδοθεῖσαι καταδικαστικαὶ ἀποφάσεις αὐτοῦ. Ὅτι δὲ δὲν ὑπάρχει οὐδεμία ἐκ τῶν κατηγοριῶν κατὰ τὴν ἐνέργειαν τῆς Βουλευτικῆς ἐκλογῆς τῆς ἐπαρχίας Καρύστου, ὡς ὁ προλαλήσας ἀνέφερε, δύναται νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν ὑπὸ τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν ἡ παρὰ τοῦ οἰκείου Τμήματος τῆς Βουλῆς συνταχθεῖσα περὶ αὐτῆς ἔκθεσις, τὴν ὁποίαν καὶ αὐτὴ ἡ Βουλὴ παμψηφεὶ παρεδέχθη, κηρύξασα ὡς νομίμους τῆς ἐπαρχίας ταύτης Βουλευτὰς τοὺς ἤδη ὑπάρχοντας ἐντὸς τοῦ Κ. Ζέρβα· καὶ πρὸς τοῦτο ἀνέγνωσε τὴν ὑπὸ τοῦ ἁρμοδίου Τμήματος τῆς Βουλῆς συνταχθεῖσαν ἔκθεσιν. Περὶ δὲ τῶν εἰσιτηρίων τῶν Βουλευτῶν τῆς ἐπαρχίας Καρύστου, περὶ τῶν ὁποίων ἐγένετο μνεία ὑπὸ τοῦ ἀνωτέρω ἀγορεύσαντος, ταῦτα ἐστάλησαν πρὸς αὐτοὺς ἀπὸ τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν, διότι καὶ ὁ σύλλογος ἐπὶ τῆς διαλογῆς τῶν διαφόρων Ἐπιτροπῶν ἐξετράσθη κατὰ τοῦ κύρους τῆς ἐκλογῆς αὐτῶν, καὶ ὁ Νομάρχης διστάζων νὰ ἐκδώσῃ ὡς ἐκ τούτου τὰ εἰσιτήρια ταῦτα, ἀνέφερε περὶ αὐτοῦ πρὸς τὸ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργεῖον συμβουλευόμενος περὶ τοῦ πρακτέου· τὸ δὲ Ὑπουργεῖον διέταξεν αὐτὸν περὶ τῆς ἄνευ ἀναβολῆς ἐκδόσεως τῶν εἰσιτηρίων, ἅτινα ἐκδοθέντα ἐνεχειρίσθησαν πρὸς αὐτούς, εὑρεθέντας τότε ἐνταῦθα, διὰ τοῦ Ὑπουργείου, τὸ δὲ τοῦ Ζέρβα, ἐπειδὴ οὗτος κατεδιώκετο παρὰ τῆς δικαστικῆς ἐξουσίας, ἔστειλεν ὁ Νομάρχης κατὰ διαταγὴν τοῦ Ὑπουργείου εἰς τὴν οἰκίαν του. Καὶ ταῦτα μὲν ὡς πρὸς τὴν ἐπαρχίαν Καρύστου, ὡς πρὸς δὲ τὴν ἐπαρχίαν Ἄνδρου, αὖθις

θέλω ἀπαντήσει. Τότε οἱ Νόμοι ἐκτελοῦνται ἀκριβῶς καὶ ἐφαρμόζονται ἡσύχως, ὅταν οἱ μὲν διοικοῦντες προσέχουν κατὰ τὴν διοίκησίν των, οἱ δὲ διοικούμενοι ὑπείκουν εἰς τὰς διαταγὰς τῶν Ἀρχόντων καὶ τῆς Κυβερνήσεως, ἡ ὁποία, καίτοι ὡς ἠθικὸν πρόσωπον θεωρουμένη, ἐνδιεφέρετο νὰ ἐκλεχθῶσιν ὡς Βουλευταὶ οὗτοι ἢ ἐκεῖνοι, ἀλλὰ ποτὲ δὲν ἠθέλησε πρὸς τοῦτο νὰ ἐκβιάσῃ οὐδένα κατὰ τὰς ἐκλογὰς, καὶ ἂς ἀποδείξουν οἱ τὸ ἐναντίον πρεσβεύοντες, ἂν ἡ Κυβερνησις ἠθέλησέ ποτε νὰ ἐπιβάλλῃ τὴν θέλησίν της διὰ τῆς βίας εἰς τοὺς λαοὺς διὰ νὰ ἀναδείξωσι Βουλευτὰς ἐκείνους τοὺς ὁποίους αὕτη ἐπεθύμει.

Ἀντειπόντος δέ τινος ὅτι συγχρόνως καὶ κατὰ τὴν αὐτὴν ἡμέραν ἔπρεπε νὰ ψηφοφορῶσι κατὰ τὰς ἐκλογὰς οἱ ψηφοφόροι μιᾶς Ἐπαρχίας ἢ ἑνὸς Δήμου τοὐλάχιστον, καὶ οὐχὶ σήμερον μὲν νὰ ψηφοφορῶσιν οἱ κάτοικοι τοῦ ἑνὸς χωρίου, αὔριον δὲ οἱ κάτοικοι τοῦ ἑτέρου·

Ἐπέφερεν ἄλλος, ὅτι μετὰ μεγίστης τῆς προσοχῆς καὶ εὐχαριστήσεως ἤκουσα τῆς ἀγορεύσεως τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργοῦ, ἀλλὰ δὲν δύναμαι ν' ἀποσιωπήσω ὅτι ἤκουσα ἀπὸ αὐτὸν λόγους μὴ συμφωνοῦντας μὲ τὰ πράγματα, ὡς θέλω τοῦτο ἀποδείξει διὰ τῶν διαταγῶν *καὶ τῶν ἐγκυκλίων, τὰς ὁποίας διεύθυνε πρὸς τοὺς κατὰ τὰς ἐπαρχίας ὑπαλλήλους, τοὺς ὁποίους κατὰ τὴν ἀγόρευσίν του ἐξύμνησεν.*

Δὲν λέγω τίποτε δι' ὅσα ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς κατὰ τὴν ἀγόρευσίν του εἶπεν ἀπολογούμενος περί τε τοῦ Θ. Γρίβα καὶ Ν. Κριεζιώτου, διότι δὲν εἶναι σήμερον ὁ ἁρμόδιος καιρὸς, καθότι ἤδη πρόκειται ν' ἀποδειχθῇ ἂν κατὰ τὰς ἐκλογὰς παρεβιάσθη καὶ κατεπατήθη ὁ περὶ ἐκλογῆς Νόμος. Ἐν καιρῷ ὅμως θέλω ἐπανέλθει ν' ἀντικρούσω εἰς ὅσα περὶ τῶν διαληφθέντων τούτων δύω ἀνδρῶν τοῦ τε Ν. Κριεζιώτου καὶ Θ. Γρίβα ἐλέχθησαν.

Ἡ Συνέλευσις, Κύριοι, ἀπεφάσισεν, ὡς ἐξάγεται ἀπὸ τὴν ὑπ' ἀριθ **640** σελίδα τῶν πρακτικῶν αὐτῆς, νὰ δώσῃ ἐξουσίαν εἰς τὴν Κυβέρνησιν ὡς πρὸς τὴν ἐπιτήρησιν μόνον τῆς διαλογῆς τῶν ψήφων· ἀλλ' αὕτη αὐθαιρέτως ἐπεμβῆκεν εἰς τὴν καταπάτησιν τῆς ἐνεργείας τοῦ ἐκλογικοῦ Νόμου καὶ πρὶν εἰσέτι τῆς διαλογῆς, παραβιάσασα τὰς διαφόρους αὐτοῦ παραγραφὰς καὶ ἐπεμβάσεις, καὶ ἐπομένως ὁλόκληρον τὸν ἐκλογικὸν Νόμον. Πρὸς κατάδειξιν δὲ ἐξ ὑπαρχῆς Σᾶς ἀναγινώσκω, Κύριοι, ἐπι-

στολὴν ἑνὸς τῶν εἰς τὴν εὔνοιαν τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ διακεκριμένων Νομαρχῶν, δι' ἧς φαίνεται ὁ ἐπηρεασμὸς, τὸν ὁποῖον ἠθέλησεν ἡ Ἐξουσία διὰ τῶν ὀργάνων της νὰ φέρῃ εἰς τὰς ἐκλογάς.

Διττῶς ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς διὰ τῶν διαταγῶν του ἐξήγησε τὸν Νόμον τὸν ἐκλογικὸν κατὰ διαφόρους περιστάσεις· Κατὰ μὲν τὴν Πρωτεύουσαν, μετεχειρίσθη τρόπον συμβουλευτικὸν κατὰ τῆς παρανόμου κληρώσεως τοῦ Ὁρκωτικοῦ Δικαστηρίου, εἰς δὲ τὴν Λαμίαν τρόπον ἀκυρωτικόν. Εἰς τὸ Αἴγιον, ἐν ᾧ καθὼς διακελεύει ὁ Νόμος μετὰ τὸ τέλος τῶν παραπόνων γίνεται ἡ κλήρωσις τῆς Ἐπιτροπῆς, ἄνευ τινὸς ἀναβολῆς, εἰς τὴν πατρίδα μου, λέγω, τὸ Αἴγιον, ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς διέταξεν ἐπισήμως τὴν ἀναβολὴν τῆς κληρώσεως τῆς Ἐπιτροπῆς ἐναντίον τῆς ῥητῆς διατάξεως τοῦ Νόμου, ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι τινὲς πολῖται ἀνεφέρθησαν παραπονούμενοι δῆθεν, ὅτι δὲν ἔκαμον τὰς ἐνστάσεις καὶ ἀντιῤῥήσεις των· καὶ διὰ τῆς διαταγῆς του ταύτης ἠπείλησε τὴν ἐπὶ τῶν παραπόνων Ἐπιτροπὴν νὰ παύσῃ καὶ ἀντικαταστήσῃ δι' ἄλλων προσώπων, ἐὰν τυχὸν ἀπειθήσῃ, ἐν ᾧ ὤφειλεν οὗτος, καθὼς ἀνέφερε, νὰ νουθετήσῃ μόνον.

Ἐκτὸς τῆς ἐφευρέσεως τοῦ τρόπου περὶ τῆς παρανόμου κληρώσεως τοῦ Ὁρκωτικοῦ Δικαστηρίου τῆς Πρωτευούσης, ἐφευρέθη καὶ ἕτερος διὰ νὰ ἐμποδίζωνται ὅσοι ψηφοφόροι ἤθελον ψηφοφορήσει ὑπὲρ τῆς ἐναντίας μερίδος τῶν ὑπουργικῶν ὑποψηφίων. Διετάχθησαν ὅθεν οἱ Ὑπαστυνόμοι νὰ δίδωσιν ἐγγράφους ἀποδείξεις εἰς τοὺς ψηφοφόρους περὶ τῆς ἐπὶ τοῦ Συντάγματος καὶ τοῦ Βασιλέως ὀρκοδοσίας των, τὰς ὁποίας ὤφειλον νὰ καταθέτωσιν ἐνώπιον τῆς ἐπὶ τῆς κάλπης Ἐφορευτικῆς Ἐπιτροπῆς πρὸ τῆς ψηφοφορίας των· ἀλλ' οἱ Ὑπαστυνόμοι, ἐν ᾧ ὤφειλον ἀκωλύτως καὶ ἐλευθέρως νὰ δίδωσι τὰς ἐγγράφους ταύτας ἀποδείξεις εἰς πάντα προσερχόμενον ψηφοφόρον, ἔπραττον ὅμως κατ' ἀνωτέραν διαταγὴν τὸ ἐναντίον, καὶ εἰς μὲν τοὺς ψηφοφόρους τῆς Ὑπουργικῆς μερίδος, καίτοι πολλοὺς ἐξ αὐτῶν μὴ ὡρκισμένους, ἔδιδον ἀμέσως τὰς τοιαύτας πιστοποιήσεις, εἰς δὲ τοὺς τῆς ἐναντίας μερίδος, πολλὰ παρενέβαλον ἐμπόδια, εἴς τινας μὲν ἐξ αὐτῶν δίδοντες μετὰ μεγίστης δυσκολίας, εἰς τινας δὲ ὄχι. Πολλαὶ δὲ ἐκ τῶν ἀποδείξεων τούτων κατηγορήθησαν ὡς πλασταὶ καὶ παρεκατατέθησαν παρὰ τῷ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργείῳ, ὁποῖαι εἶναι τὰς ὁποίας ἤδη παρουσιάζω πέντε ἐξ αὐτῶν, καὶ παρακατατίθημι εἰς τὸ Γραφεῖον.

Εἰς τὸν Δῆμον Λαυρίου, ἐνῷ ἦτον ἀρκοῦσα Στρατιωτικὴ δύναμις διὰ τὴν ἐπιτήρησιν τῆς ἡσυχίας τῶν πολιτῶν, κατὰ τὴν ἐκλογὴν, ἀπεστάλη ὅμως καὶ ἄλλη, ἐπὶ τῷ σκοπῷ νὰ ἐκβιάσωσι τοὺς πολίτας διὰ παντὸς ἀθεμίτου μέσου, νὰ ψηφοφορήσωσιν ὑπὲρ τῶν Ὑπουργικῶν ὑποψηφίων.

Ὁ ὑποστράτηγος Ν. Κριεζώτης ἐν καιρῷ τῶν ἐκλογῶν ἦτον εἰς τὴν φυλακὴν τῆς Χαλκίδος, καὶ δὲν ἠδύνατο νὰ πράξῃ ὅσα ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς ἠγόρευσε, διότι, τότε θέλομεν ὑποπέσει εἰς ἀντίφασιν, Μολονότι ἤκουσα μὲ φρίκην τὰς κατὰ τὴν Εὔβοιαν γενομένας ἐν καιρῷ τῶν ἐκλογῶν παραβιάσεις τοῦ ἐκλογικοῦ Νόμου, καταπιέσεις καὶ κακώσεις τῶν πολιτῶν, καὶ πείθομαι περὶ τούτων ἁπάντων, ἐπικαλοῦμαι ὅμως καὶ τὴν μαρτυρίαν τοῦ ἐντίμου Γερουσιαστοῦ Κ. Α. Δοῦκα, ὄντος τότε αὐτόπτου τῶν γεγονότων τούτων.

Δὲν ἐτέθη ἔνεδρα εἰς τὴν θέσιν Δερβένι διὰ νὰ καταλάβουν τὴν εἰς Χαλκίδα συνοδευομένην κάλπην οἱ Ὑπουργικοὶ ὑποψήφιοι καὶ ὁ Πρόεδρος τῆς ἐπιτροπῆς ἐννοήσας τοῦτο, ἦλθε διὰ θαλάσσης εἰς τὴν Χαλκίδα; Δὲν εἶναι ἀπόδειξις τῆς παρὰ τῆς Ἐξουσίας ἐπελθούσης βίας, ὅτι κατὰ τὰς πρώτας ἡμέρας τῆς ἐκλογῆς εἰς τὸν Δῆμον τοῦτον, οἱ ἀντιπολιτευόμενοι ὑποψήφιοι ἔλαβον ὅλας τὰς ψήφους, ἅμα δὲ ἔφθασαν οἱ Στρατ. καὶ πολιτικοὶ ὑπάλληλοι ἀποσταλέντες παρὰ τοῦ Κ. Νομάρχου πρὸς ἐκφόβισιν τῶν πολιτῶν δὲν ἔλαβον οὔτε μίαν; Ὁ Μοίραρχος Εὐβοίας δὲν ἐξέδωκε διάφορα συλλήψεως ἐντάλματα ἐναντίον ἀθώων πολιτῶν, τοὺς ὁποίους μετὰ ταῦτα τὸ Δικαστήριον ἀπέλυσεν; Εἰς τὸν Δῆμον Αἰγαίων δὲν ἐκάθητο ὁ Τελωνιακὸς Σταθμάρχης εἰς τὴν θύραν τοῦ Ναοῦ, ἀπειλῶν καὶ ἐκβιάζων τοὺς ψηφοφόρους διὰ παντὸς ἀνόμου μέσου νὰ λαμβάνουν παρ' αὐτοῦ τὰ ὑπουργικὰ ψηφοδέλτια; Εἰς Χαλκίδα δὲν περιεφέροντο οἱ πολιτικοὶ καὶ στρατιωτικοὶ ὑπάλληλοι, προτρέποντες καὶ ἀπειλοῦντες τοὺς πολίτας νὰ ψηφοφορήσωσιν ὑπὲρ τῶν Ὑπουργικῶν ὑποψηφίων Βουλευτῶν, ἄλλως ἐδέροντο καὶ ἐβασανίζοντο, καθὼς καὶ οἱ Ἱερεῖς; Ὁ Νομάρχης Φθιώτιδος δὲν περιήρχετο τοὺς διαφόρους Δήμους τῆς Ἐπαρχίας Λαμίας μετά τινων ἀρτίως ἀμνηστευθέντων ληστῶν, κακοποιῶν, βιάζων καὶ μαστιγόνων ὅσους ἐκ τῶν δημοτῶν δὲν εὕρισκε συμφώνους μὲ τοὺς ὑπουργικοὺς ὑποψηφίους; Ὅλα ταῦτα πραχθέντα ὑπὸ τῆς Ἐξουσίας, δὲν εἶναι ἀληθὴς παράβασις τοῦ ἐκλογικοῦ Νόμου, καὶ ἑπομένως τοῦ Συντάγματος, καὶ δὲν εἶναι φανερὰ ἐπέμβασις αὐτῆς εἰς τὰς ἐκλογάς;

Εἰς τὴν Ἀχαΐαν, τῆς ὁποίας οἱ φιλόνομοι καὶ φιλήσυχοι αὐτῆς κάτοικοι ἰδιοκτήμονες καὶ ἔμποροι εἶναι ἐγνωσμένοι περὶ τῆς διαγωγῆς των, ὑπάρχει Νομαρχεύων ὁ Γ. Ῥοντόπουλος καὶ Μοίραρχος ὁ Πανᾶς, ἐνῷ ὁ κυρίως Νομάρχης Ἀχαΐας Κ. Σκοῦφος κατὰ διαταγὴν τοῦ Ὑπουργείου διαμένει ἐνταῦθα· τὴν δὲ διαγωγὴν τῶν δύο τούτων ὑπαλλήλων τῆς Κυβερνήσεως ἐν καιρῷ τῶν ἐκλογῶν, καὶ τὰς αὐθαιρέτους πράξεις των τὰ ὁποίας τότε ἐνήργουν, νομίζω περιττὸν ν' ἀναφέρω λεπτομερῶς, καθότι καὶ ὅλος ὁ τύπος περὶ τούτων ἐδημοσίευσε, καὶ τὸ κοινὸν ἐπομένως περὶ αὐτῶν γνωρίζει.

Ὁ Ῥοῦφος ὁ υἱὸς τοῦ ἀοϊδήμου Κανακάρη, μολονότι ἥσυχος, εἰσήχθη ὅμως διὰ τῆς κατηγορίας τοῦ Μοιράρχου Πανᾶ ἐπὶ κλεπταπαδοχῇ ἐνώπιον τῶν Δικαστηρίων καὶ ἠθωώθη. Ὁ Λοντίδης ἐπίσης κατηγορήθη ὑπὸ τοῦ ἰδίου ἐτέρου στάσει καὶ ἠθωώθη, καθὼς καὶ ὁ Τσερτίδης καὶ ὁ Καλαμογδάρτης ἀνεκρίθησαν δι' ἄλλα ἀνύπαρκτα, καὶ ταῦτα πάντα ἐγένοντο διὰ νὰ πτοηθῇ ὁ λαὸς καὶ προπαρασκευασθῇ ἡ ἐκλογή. Ἅμα δὲ ἤρξατο ἡ ἐκλογὴ, ἀμέσως καὶ Μοίραρχος καὶ χωροφύλακες καὶ ὀροφύλακες καὶ λοιποὶ ἔνοπλος σπείρα περιεφέροντο τὰς ἀγυιὰς, ἀπειλοῦντες, δέροντες, βασανίζοντες καὶ πράττοντες τὰ αἴσχιστα κατὰ τῶν πολιτῶν, εἴς τινα τῶν ὁποίων ὁμιλοῦντα ὑπὲρ τῶν ἀντιπολιτευομένων ὑποψηφίων Βουλευτῶν, ὁ Μοίραρχος Πανᾶς ἐπέθεσε χειρόπεδα εἰς τὰς χεῖράς του, βασανίσας αὐτὸν ἀνιλεῶς.

Εἰς τὸν Δῆμον Τριταίας, Κύριοι, ἡ Ἐφορευτικὴ Ἐπιτροπὴ, ἀφοῦ εἶδε τὰς παραβιάσεις καὶ καταπιέσεις τῶν ὑπαλλήλων τῆς Κυβερνήσεως, ἀπεσύρθη. Τότε ὁ Ῥοντόπουλος ὑπῆγεν αὐτοπροσώπως καὶ χωρὶς νὰ συγκαλέσῃ τὸ Δημοτικὸν Συμβούλιον προσεκάλεσε τὸν τυχόντα, ἀπεσφράγισε τὴν κάλπην καὶ τὴν παρεγέμισεν. Οἱ Κύριοι Ῥοῦφος, Τσερτίδης, Λοντίδης καὶ Καλαμογδάρτης μ' ἕνα ἄνθρωπον ἠθέλησαν νὰ περιέλθουν τοὺς Δήμους διὰ νὰ ἐξασκήσουν τὰ δικαιώματά των, καὶ κατὰ διαταγὴν τοῦ Νομάρχου καὶ Μοιράρχου, ἄλλοι ἐμποδίσθησαν νὰ ἐξέλθουν, καὶ ἄλλοι ἐξελθόντες, ἐβιάσθησαν νὰ ἐπανέλθουν. Μυρίαι ἀναφοραὶ ἐδόθησαν πρός τε τὸ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργεῖον, καὶ πρὸς τὸ Ὑπουργ. Συμβούλιον ὑπὸ τῶν πολιτῶν, διὰ νὰ παύσουν πλέον τὰ ἀφόρητα ταῦτα δυστυχήματά των, ἀλλ' εἰς μάτην, δὲν εἰσηκούσθησαν, διότι κατενοήθη πλέον ὁ σκοπὸς τῆς Κυβερνήσεως· καὶ ὡς ἐκ τούτου οἱ πολῖται ἐσταμάτησαν περιμένοντες νὰ δοθῇ τέρμα τῶν δεινῶν των ἀπὸ τὴν Δικαιοσύνην.

Ἀφ' οὗ κατὰ τὸν ἤδη ῥηθέντα τρόπον ἐπεραιώθη ἡ Βουλευτικὴ ἐκλογὴ Ἀχαΐας, καὶ ἔμελλε ν' ἀρχίσῃ ἡ τοῦ Αἰγίου, ἐν ᾧ ἔπρεπε ν' ἀρχίσῃ καὶ αὐτὴ ταὐτοχρόνως, ἀλλ' ὁ σκοπὸς ἦτον νὰ λοθῇ τὸ σημεῖον τῆς πτοήσεως ἀπὸ τὴν πρωτεύουσαν, καὶ οὕτως αἱ λοιπαὶ ἐκλογαὶ νὰ γίνουν ἄνευ ἀντιστάσεως τινός. ἀμέσως ὅτε Ῥοντόπουλος, Πανᾶς, ὁ Ἀνακριτὴς καὶ ὁ Δημοτικὸς Αστυνόμος Πατρῶν ἦλθον ἐκεῖσε, διὰ νὰ θέσωσιν εἰς ἐνέργειαν ὅσα καὶ κατὰ τὴν Ἀχαΐαν ἔτραξαν, καὶ ὅσα ἄλλα ἐλησμόνησαν νὰ πράξουν· ἐγὼ δὲ, ἐπειδὴ ἐνδιεφερόμην διὰ τὴν ἐπιτυχίαν τῶν εἰς τὴν ἐναντίαν μερίδα τοῦ Ὑπουργείου ἀνηκόντων ὑποψηφίων Βουλευτῶν, καὶ ὡς συγγενῶν καὶ φίλων μου, ἀπεφάσισα νὰ περιοδεύσω εἰς διάφορα χωρία τῆς ἐπαρχίας μου, διὰ νὰ ὁμιλήσω μὲ ὅσους εἶχον σχέσιν, καὶ πρὸς τοῦτο εἰδοποίησα τὸν Κ. Ἔπαρχον, διὰ νὰ μὴ τυχὸν ἐμποδισθῶ καὶ ἀναγκασθῶ ἄκων νὰ ἐπαναστρέψω.

Μόλις δὲ ἐξῆλθον εἴς τινα χωρία, καὶ ἀμέτως ὅ.τε Μοίραρχος, καὶ οἱ χωροφύλακες καὶ πᾶσα ἄλλη ἐδρεύουσα ἐν Αἰ ίῳ στρατιωτικὴ δύναμις μὲ παρηκολούθησαν κατὰ πόδας, μὲ σκοπὸν νὰ ἔλθουν εἰς συγκρούσεις μετ' ἐμοῦ διὰ νὰ μὲ παραστήσουν ταραξίαν πρὸς ἐκτέλεσιν τοῦ σκοποῦ, διὰ τὸν ὁποῖον ἐνηργήθη καὶ ἡ κατ' οἶκον ἔρευνα εἰς τὴν οἰκίαν μου, καὶ περὶ τοῦ ὁποίου ἄλλοτε θέλω ἐπανέλθει. Μὴ δυνάμενος ὅθεν νὰ ὑποφέρω, βλέπων ἐνεργουμένους τοσούτους καταναγκασμοὺς, καὶ τοσαύτας κακώσεις κατὰ τῶν πολιτῶν, αἱ ὁποῖαι τότε ἤρχισαν, καὶ ὑποπτευόμενος μὴ τυχὸν ὑποπέσω καὶ ἐγὼ ὑπὸ τὰς ἐπιβουλὰς αὐτῶν, ἠναγκάσθην νὰ ἐπανέλθω ἀέκων εἰς Αἴγιον. Ἤθελα νὰ ὁμιλήσω καὶ περὶ πάντων τῶν διατρεξάντων κατὰ τὴν ἐκλογὴν τοῦ Αἰγίου, ἀλλὰ διὰ νὰ μὴ ὑποτεθῇ ὅτι ὁμιλῶ μὲ σκοπὸν ἰδιαίτερον, περιορίζομαι εἰς ταῦτα μόνον, εὐχαριστούμενος εἰς ὅσα τὸ κοινὸν γνωρίζει περὶ τούτου. Τί δὲ νὰ εἴπω περὶ τῶν Λακωνικῶν, περὶ τῶν γενομένων τοὐτέστι αἱματοχυσιῶν εἰς τὸν Νομὸν ἐκεῖνον, εἰς τὸν ὁποῖον ἀνήκει καὶ εἷς ἐκ τῶν Ὑπουργῶν; Περιττὴν νομίζω πᾶσαν περὶ τούτων λεπτομερῆ διήγησιν, διότι καὶ ἐπιστολαὶ διαφόρων ἐγράφησαν περὶ αὐτῶν, καὶ αἱ ἐφημερίδες οὐχ ἧττον διελαβον ἀκριβῶς καὶ ἐμπεριστατωμένως. Πρὶν ἡ ἀρχίσῃ ἡ Βουλευτικὴ ἐκλογὴ τῆς Ἐπαρχίας Οἰτύλου, τῆς ὁποίας τὰ ἀποτελέσματα εἶναι γνωστὰ πρὸς ἅπαντας, ὁ ἐκεῖσε Ἔπαρχος, διορῶν ταῦτα, ἐπρόλαβεν ἀναφερθεὶς περὶ τῶν συμβησομένων ἐνώπιον τοῦ Νομάρχου Μεσσηνίας, διαγράφων τὰς περὶ τούτου παρατηρήσεις του, αἳ

ὁποῖαι ὅμως κατὰ δυστυχίαν δὲν εἰσηκούσθησαν· καὶ οὕτως ἐπῆλθεν ὁ θάνατος τριάκοντα περίπου πολιτῶν, ἐν οἷς καὶ ὁ ἀγαθὸς νέος υἱὸς τοῦ Ὑποστρατ. Ἀντ. Μαυρομιχάλη. Περαίνων δὲ τὸν λόγον μου, νομίζω ὅτι ταῦτα πάντα ἔπεισαν καὶ θέλουν πείσει ὑμᾶς, Κύριοι Ὑπουργοί, καὶ ὅταν μίαν ἡμέραν ἔλθετε εἰς τὴν ἕδραν τοῦ πολίτου, θέλετε ἐνθυμηθῆ, ὅτι ὁ Νόμος πρέπει νὰ ἰσχύῃ, καὶ νὰ μὴ καταπατῆται παραβιαζόμενος ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως, καθὼς καὶ ὑμᾶς, Κύριοι Γερουσιασταὶ, περὶ τῆς ἀληθείας τῶν γεγονότων, καὶ οὕτω νὰ παραδεχθῆτε τὸν 2 παράγραφον τοῦ σχεδίου τῆς ἐπιτροπῆς.

Ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς ἁπάντων εἰς τὸν προλαλήσαντα, λέγει, ὅτι, οὗτος παρουσιασθεὶς καὶ ὡς κατήγορος, ὤφειλε ν' ἀποδείξῃ τοὺς λόγους του· ἐν τούτοις καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὰ ἐν τῇ Πρωτευούσῃ γενόμενα, εἶπεν, ὅτι, συνέβη φιλονεικία τις, διότι δὲν ἐλήφθησαν ἄτομά τινα εἰς τὴν κλήρωσιν τοῦ Ὁρκωτικοῦ Δικαστηρίου, καὶ διότι δὲν ἐγένετο ἡ κλήρωσις ἐν δημοσίᾳ συνεδριάσει· τὸ πλεῖστον μέρος τοῦ Συμβουλίου εἶπεν, ὅτι ἐλήφθησαν ἅπαντα τὰ γνωστὰ πρὸς αὐτὸ ὀνόματα, καὶ ἡ κλήρωσις ἐγένετο δημοσίᾳ· ὁ Ὑπουργὸς ὡς ἐκ τῶν καθηκόντων του ἐρωτηθεὶς, παρετήρησεν ὅτι ἐκ τῶν ἀνωτέρω περιστατικῶν ἂν τυχὸν ὑπάρχῃ τι, ἡ ἐκλογὴ ἠδύνατο ν' ἀκυρωθῇ ὑπὸ τῆς Βουλῆς, ἀλλ' αὕτη τὴν ἐθεώρησε νόμιμον, ἀποδεχθεῖσα πραγματικὰ τὰ παρὰ τοῦ πλείστου μέρους τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου ὑποστηριχθέντα. Ὡς πρὸς δὲ τοὺς Στρατιώτας μαθὼν παρὰ τοῦ Κυρίου Βλάχου τὴν ἀποστολὴν 30 δηθεν ἱππέων, καὶ πληροφορηθεὶς παρὰ τοῦ Ἀρχηγοῦ τῆς Χωροφυλακῆς, ὅτι ἴσως εἶναι οἱ κατὰ συνέπειαν αἰτήσεως τῆς Ἐπιτροπῆς παρ' αὐτοῦ ἀπὸ τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Στρατιωτικῶν ζητηθέντες, ἔστειλε τὸν Β. Γραμματέα τῆς Νομαρχίας, ἵνα ἀποβάλῃ τοὺς ῥηθέντας ἱππεῖς, ἂν ἀληθῶς ἦσαν ἐκεῖ, ἀλλὰ δὲν εἶχον ὑπάγει. Καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὰ ἐν τῇ Λαμίᾳ, γνωρίζει μόνον ὅτι ἡ κλήρωσις τοῦ Ὁρκωτικοῦ Δικαστηρίου ἐγένετο κατ' ἀριθμὸν, τοὐτέστιν· ἐθεωρήθησαν ὡς μέλη οἱ μικρότερον ἀριθμὸν λαχόντες, τὸ δὲ Ὑπουργεῖον ἐρωτηθὲν ἡρμήνευσε τὸν Νόμον, εἰπόν· ὅτι ἀπαιτεῖται νὰ ἐξαχθῶσιν ἐν πρώτοις ἐκ τῆς κληρωτίδος 15 ὀνόματα ἄνευ ἀριθμῶν, ἅτινα θέλουν εἶσθαι τὰ κυρίως μέλη τοῦ ὁρκωτικοῦ δικαστηρίου, τὰ δὲ κατόπιν ὡσαύτως ἐξαχθησόμενα, θέλουν θεωρηθῆ ὡς παραπληρωματικά. Ὡς πρὸς τὰ ἐν Αἰγίῳ εἶπεν, ὅτι ὁ πρόεδρος τῆς ἐπὶ τῶν παραπόνων ἐπιτροπῆς ἔδωκεν ἄδειαν ἀπουσίας εἰς τρία μέλη συνερχόμενος οὗτος εἰς τὰς πρώτας τέσσαρας

ἡμέρας μὲ ἓν μόνον μέλος, κατὰ τὰς ὁποίας παρουσιασθέντες διάφοροι νὰ δώσωσι τὰς ἐνστάσεις των, καὶ μὴ εὑρόντες ἄρτιον κατὰ τὸν Νόμον ἐπιτροπὴν, παρεκατέθεσαν αὐτὰς διὰ πρωτοκόλλου εἰς τὴν Δημοτικὴν Ἀρχήν· κατὰ δὲ τὴν τελευταίαν ἡμέραν τῆς λήξεως τῆς Ἐπιτροπῆς, παρουσιάσθη ὁ πρόεδρος μὲ δύο μέλη τῆς ἐπιτροπῆς, ἐνώπιον τῶν ὁποίων ἐπαρουσιάσθησαν οἱ ὡς εἴρηται παρακαταθέσαντες τὰς ἐνστάσεις των καὶ ἐξητήσαντο νὰ καταταχθῶσι κατὰ τὴν ἀρχαιότητά των· ἀλλ' ὁ πρόεδρος τότε ἔβγαλε ἀπὸ τὸν κόλπον του ἄλλας ἐνστάσεις, εἰπὼν ὅτι τῷ ἐδόθησαν πρὸ τῶν ἰδικῶν των, ἐνῷ δὲν εἶχε δικαίωμα να τὰς λάβῃ· κατ' ἐκείνην τὴν ἡμέραν δὲ ἡ ἐπιτροπὴ ἐθεώρησε τὰς ἐργασίας της περαιωμένας.

Τὸ δὲ Ὑπουργεῖον ἐρωτηθὲν, ἀπεφήνατο, ὅτι εἶναι δίκαιον ν' ἀναπληρωθῶσιν αἱ ἡμέραι, καθ' ἃς ἡ Ἐπιτροπὴ δὲν εἰργάσθη, ἢ ἀρνουμένων τῶν μελῶν ὡς πρὸς τοῦτο, νὰ κληρωθῶσιν ἄλλα, ἂν τὰ πρῶτα ἐπιμένουν, καὶ τοῦτο διὰ νὰ ἐκπληρωθῇ ὁ Νόμος. Εἰς τὴν Εὔβοιαν τὸ Ὑπουργεῖον δὲν ἐπεμβῆκε παντελῶς, ἡ δὲ Βουλὴ ἐξετάσασα τὴν ἐκλογὴν. δὲν εὗρε κἀμμίαν παρανομίαν· εἶναι ἀληθὲς ὅτι πολῖται τινες ἐφυλακίσθησαν, ἀλλ' ἡ ποινὴ αὕτη ἐπεβλήθη εἰς αὐτοὺς παρὰ τῶν ποινικῶν Δικαστηρίων, ὡς αὐτουργοὺς ἀξιοποίνων πράξεων, καὶ οὐχὶ διὰ τὰς ἐκλογάς. Εἰς τὰς Πάτρας δὲν συνέβησαν ὅσα ἀνέφερεν ὁ προλαλήσας· μόνον τινὲς ταραχοποιοὶ ἐδικάσθησαν· οἱ δὲ ἀναφερόμενοι, καί τοι μετὰ τριάκοντα καὶ περισσοτέρων ὁπλοφόρων ἐξελθόντες, δὲν ἐμποδίσθησαν ὑπὸ τῆς Ἀρχῆς, οὐδὲ ἤθελον ἐμποδισθῆ, ἂν καὶ μετὰ πλειόνων ἐξήρχοντο, μ' ὅλον ὅτι ἡ τοιαύτη διαγωγή των δὲν ἦτον συγχωρητέα· ἂν ὅμως ἐγένοντο καί τινα, τοῦτο προῆλθεν ἐκ τῆς πρὸς ἀλλήλους διαιρέσεως. Καθόσον ἀφορᾷ τὴν Λακωνίαν, ὤφειλε καὶ αὐτὸς ὁ προλαλήσας ν' ἀποστρέψῃ τὸ πρόσωπόν του ἀπὸ ταύτης, τῆς ὁποίας τὰ δεινὰ εἶναι λείψανα τῶν τοῦ 1844 δεινῶν, ἐκ τῶν ὁποίων καὶ ἡ τότε Βουλὴ ἀπέστρεψε τὸ πρόσωπόν της· ὁ Μοίραρχος Κλεώπας κατέτρεγε τὸν λῃστὴν Ξέπαππαν καὶ ἄλλους λῃστὰς καὶ ἐγκληματίας, οἵτινες χάριν τῶν ἐκλογῶν δὲν ἔπρεπε ν' ἀφεθῶσιν ἐλεύθεροι· τινὲς δὲ, μ' ὅλον ὅτι καὶ παρὰ τοῦ ἀξιοτίμου Βουλευτοῦ Κ. Ἀναστασίου Μαυρομιχάλη παρευρεθέντος τότε ἐκεῖ, προετράπησαν νὰ παραδοθῶσιν εἰς τὴν Ἐξουσίαν, δὲν ἠθέλησαν νὰ πεισθῶσιν· ἐρεθισθέντες δὲ κατόπιν παρ' ἄλλων, ὑπήθησαν πρὸς τὴν Κυβέρνησιν καὶ προσκληθέντες, οὐ μόνον δὲν παρέδωκαν τὰ ὅπλα, ἀλλὰ πυροβολήσαντες κατὰ τῶν ἀνθρώπων τῆς Ἐξουσίας, ἐπλήγωσαν βαρέως

ἕνα ἀξιωματικὸν, καί τινας στρατιώτας. Ἡ στρατιωτικὴ δὲ δύναμις διὰ νὰ ὑπερασπίσῃ κατὰ χρέος τὴν στρατιωτικὴν αὐτῆς ἀξιοπρέπειαν καὶ τιμὴν, ἀντιπυροβολήσασα ἐφόνευσε τινὰς ἐξ αὐτῶν· καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ τὸν φονευθέντα υἱὸν τοῦ ἀξιοτίμου ἀγωνιστοῦ Ἀντωνίου Μαυρομιχάλη, μὴ φονευθέντα ὅμως τότε, ἀλλ' εἰς ἄλλην περίστασιν, τὸ Ὑπουργεῖον ἴσως ἐλυπήθη περισσότερον τοῦ προλαλήσαντος· ἀλλὰ ταῦτα πάντα εἶναι ἄσχετα ὡς πρὸς τὰς ἐκλογὰς, καὶ δὲν πρέπει διὰ ταῦτα νὰ κατηγορῆται ἡ Κυβέρνησις· ὅθεν τὸ Ὑπουργεῖον οὐδεμίαν ἔκαμεν ἐπέμβασιν· τὰ δὲ γενόμενα συνέβησαν ἀπὸ ἀτομικὰ πάθη.

Ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Ἰωάννης Θ. Κολοκοτρώνης, εἶπεν ὅτι εἰς τὰ παρὰ τοῦ Κ. Μαγγίνα περὶ τῶν Δικαστηρίων λεχθέντα θέλει ἀπαντήσει ὁ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Ὑπουργός· ὅτι εὐχαριστεῖ τὸν Κ. Α. Λόντον εἰπόντα, ὅτι οἱ ἕνεκα τῶν ἐκλογῶν εἰς τὰ Δικαστήρια σταλέντες, ἀπελύθησαν· καὶ ὅτι ὁ παρακολουθήσας αὐτὸν Τοπαλόπουλος Ἀνακριτὴς ἐπαύθη, καὶ ὅτι ἔφερεν ὡς παράδειγμα τὰ ἐν Χαλκίδι καὶ Πάτραις δικαστήρια, ὅθεν ἐξάγεται ἡ ἀνεξαρτησία των.

Ἕτερος τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν λέγει, ὅτι δὲν εἶχε σκοπὸν ν' ἀναφέρῃ τι περὶ τῆς ἐκλογῆς τῆς Φθιώτιδος, ὡς ἀναφερθεὶς εἰς τὴν Α. Μ., ἂν ὁ Νομάρχης διά τινος ἀπολογίας του δὲν ἀνήρει τοὺς λόγους του· τούτου ἕνεκα λέγει τινά. Ὁ Νομάρχης τῆς Φθιώτιδος ἔκαμε περισσοτέρας παρ' ὅσας ἀνέφερε παρανομίας· τοῦτο ἀποδεικνύεται ἔκ τινος ἐπιστολῆς τοῦ ἰδίου πρός τινα φίλον του, γράψαντα αὐτῷ νὰ μὴν ἐπεμβαίνῃ εἰς τὰς ἐκλογὰς, διὰ τὰς ὁποίας τῷ λέγει, ὅτι δὲν δύναται νὰ πράξῃ ἄλλως, διότι τοιαῦται εἶναι αἱ Αὐθεντικαὶ διαταγαί. Παρατηρεῖ δὲ, ὅτι, ἐν ᾧ διὰ τῆς πρὸς τὴν Α. Μ. ἀναφορᾶς του δὲν προσβάλλει οὐδαμῶς τὸ Ὑπουργεῖον, ἐκεῖνος ῥίπτει τὸ βάρος εἰς αὐτὸ, λέγων, ὅτι κατὰ διαταγὴν ἐνήργησε. Παρατηρεῖ δὲ εἰς τὸν ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸν, ὅτι ὡς πολὺ ὑπὲρ τοῦ Συντάγματος διακινδυνεύσας, ὀφείλει ἔτι μᾶλλον νὰ τηρῇ τοῦτο· ὅτι τὸ Σύνταγμα δὲν ἀρκεῖ νὰ ἦναι ἐν τῷ σιδηρῷ κιβωτίῳ, ἀλλὰ πρέπει νὰ ἐγχαραχθῇ ἐν ταῖς καρδίαις τῶν πολιτῶν· ὅτι ἡ ἐλευθερία εἶναι ἔμφυτος εἰς τοὺς Ἕλληνας, καὶ ἑπομένως τὸ Σύνταγμα θέλει διατηρεῖσθαι, ἐνόσῳ καὶ ἡ Ἑλλὰς, ἥτις καὶ ἐν τῇ νηπιότητι αὐτῆς ἀκόμη συνέστησε τὸ Ἀμφικτυονικὸν Συνέδριον κατὰ μίμησιν τοῦ ὁποίου ῥυθμίζονται πολλὰ Πολιτεύματα ξένων ἐθνῶν.

Ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς ἀπήντησεν ὅτι εἶδε τὴν ἀναφορὰν τοῦ προλαλήσαντος, καὶ πρὸς ἀπάντησιν παρουσιάζει εἰς αὐτὸν μόνον τὴν τοῦ Νομάρχου ἀπάντησιν. Ὅτι καθόσον ἀφορᾷ τὴν ἀναγνωσθεῖσαν ἐπιστολὴν, δὲν ἐπεμβαίνει εἰς τὸ ἀπόῤῥητον αὐτῆς ὡς ἰδιωτικῆς, ἀφ' οὗ δὲν τῷ ἐπιτρέπεται ὁλόκληρος ἡ ἀνάγνωσις αὐτῆς. Ὅτι τὸν εὐχαριστεῖ διὰ τὴν πρὸς τήρησιν τοῦ Συντάγματος προτροπήν του, ἀλλὰ τὸ αἴσθημα αὐτὸ εἶναι καλὸν νὰ ἐμφωλεύῃ εἰς ἅπαντας.

Παρελθούσης δὲ τῆς ὥρας, ὁ Κ. Πρόεδρος ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν, εἰπὼν, ὅτι ἀντικείμενον τῆς ἐπιούσης Συνεδριάσεως εἶναι ἡ ἐξακολούθησις τῆς ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ ἀντικειμένου συζητήσεως.

Ὁ Πρόεδος
Α. ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Χ. ΚΑΟΝΑΡΗΣ.
Ν. Ι. ΜΕΞΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Β. Χριστακόπουλος.
Χρ. Βλάσσης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ.

Τῆς 9 Ὀκτωβρίου 1847 ἡμέρας πέμπτης τῆς ἑβδομάδος.

Ἐκφωνηθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου, καὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν παρόντων Γερουσιαστῶν πλῆρες ἀποτελοῦντος τὸ Σῶμα, ὁ Κ. Πρόεδρος κηρύττει ἀρξαμένην τὴν Συνεδρίασιν περὶ τὴν 11 καὶ ἡμίσειαν ὥραν Π. Μ.

Τὰ Πρακτικὰ τῆς προλαβούσης Συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Ὁ Κ. Πρόεδρος ἀπήγγειλεν, ὅτι ἀντικείμενον τῆς σημερινῆς Συνεδριάσεως εἶναι ἡ ἐξακολούθησις τῆς ἐπὶ τῆς ἀπαντήσεως πρὸς τὸν Βασ. λόγον, καὶ τῶν ἐπὶ ταύτης τροπολογιῶν συζητήσεως.

Ἑπομένως εἷς τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν λαβὼν τὸν λόγον, εἶπε τὰ ἑξῆς. Ἐπειδὴ ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς, διὰ νὰ δικαιολογήσῃ χθὲς τὰς ἐλλείψεις τῆς Κυβερνητικῆς πορείας, ἀπέ-

δωκε ταύτας εἰς συνωμοσίας, καὶ προμεμελετημένας στάσεις, ἀναφέρων μεταξὺ ἄλλων καὶ τὸν Στρατηγὸν Κριεζώτην, σεβόμενος τὴν ὑπόληψιν ἀνδρὸς πρωταγωνιστοῦ καὶ γηραιοῦ Στρατηγοῦ, ὅστις οὐ μόνον τὰ μέγιστα ὑπὲρ τῆς ἀνεξαρτησίας τῆς Πατρίδος συνετέλεσεν, ἀλλὰ καὶ πάντοτε ὑπὲρ τῆς Κυβερνήσεως ἐδείχθη, ἔρχομαι νὰ διηγηθῶ ἀληθείας τινὰς, ἐξ ὧν θέλει πεισθῆ τὸ κοινὸν, ὅτι τὸν ἀδικοῦν οἱ ἀποδίδοντες αὐτῷ σκοποὺς, τοὺς ὁποίους οὐδέποτε ἐφαντάσθη.

Δύο τινὰ κατὰ τὴν ἐμὴν ἰδέαν δύνανται νὰ παρακινήσωσί τινα εἰς ἀτοπήματα, ἡ ἐπιθυμία τοῦ ν' ἀποκτήσῃ ὄνομα, βαθμοὺς, καὶ ἄλλα τούτοις ὅμοια, ἢ ἡ ἀνάγκη τοῦ νὰ διατηρήσῃ, ὅσα ἤδη ἀπέκτησεν· ἂς ἐξετάσωμεν λοιπὸν τὸν Κριεζώτην ὑπ' ἀμφοτέρας τὰς ἐπόψεις.

Ὁ Κριεζώτης μικρὸς ἐν ἀρχῇ τῆς ἐπαναστάσεως ἀνεδείχθη μέγας διὰ τῆς ἀνδρίας του· διότι ἀπολαύσας Στρατιωτικῆς ὑπολήψεως, συνήγαγε περὶ ἑαυτὸν Στρατιωτικὰ Σώματα, προσήνεγκε σημαντικὰς εἰς τὴν Πατρίδα ἐκδουλεύσεις, ἐτιμήθη μὲ τοὺς ὑψηλοτέρους βαθμοὺς, καὶ κατετάχθη οὕτως εἰς τὸν χορὸν τῶν Ἡρώων τοῦ ἀγῶνος μας· ἀφ' ἑτέρου δὲ κύριος μεγάλης ἰδιοκτησίας γενόμενος, ἄγει ἤδη τὸ 70 ἔτος τῆς ἡλικίας, ὅτε πλέον οἱ ἄνθρωποι οὐ μόνον τοσοῦτον εὐκόλως δὲν ἀγαπῶσι νὰ διακινδυνεύωσι τὴν ὕπαρξίν των, ἀλλ' ἀπ' ἐναντίας ἐπιθυμοῦν μᾶλλον τὴν ἡσυχίαν καὶ ἀνάπαυσιν. Ὁ Κριεζώτης ὅθεν σώας ἔχων τὰς φρένας, ἦτον ἀδύνατον νὰ ἐκτραχειλισθῇ ἄνευ ἐλπίδος μέλλοντος, καὶ μὲ τὴν βεβαιότητα τοῦ ν' ἀπολέσῃ τὸ παρελθὸν καὶ τὸ παρὸν, καὶ συνάμα τὴν φυσικήν του ὕπαρξιν.

Μετὰ τὴν διάλυσιν τῆς Βουλῆς, ἂν καὶ ὁ Κριεζώτης ἠδύνατο καὶ ἄνευ ἀδείας νὰ ἐπανέλθῃ εἰς τὴν οἰκίαν του, ὡς μὴ διατελῶν εἰς Στρατιωτικὴν ὑπηρεσίαν, ἐζητήσατο ἐν τούτοις ἄδειαν, καὶ τῷ ἐδόθη ἐπὶ δύο μόνον μῆνας· φθάσας δὲ εἰς Χαλκίδα, εὗρεν ἄλλην διαταγὴν, περιορίζουσαν αὐτὸν ἐντὸς τῆς πόλεως· δὲν εἶναι ἀληθὲς, ὡς ἀνέφερε χθὲς ὁ Κ. Ὑπουργὸς ὅτι ὁ Κριεζώτης ἐξῆλθεν εἰς περιοδείαν χάριν προπαρασκευῆς· ἀλλ' εὑρὼν τὴν ῥηθεῖσαν διαταγὴν, παρεπονέθη εἰς τὸν ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν Ὑπουργὸν, καὶ ἐζητήσατο νὰ τῷ ἐπιτραπῇ νὰ ἐπισκεφθῇ τὰ Κτήματά του, τὰ ὁποῖα πρὸ μηνῶν δὲν εἶχεν ἰδεῖ· τῷ ἐδόθη ἄδεια ἐπὶ 15 μόνον ἡμέρας, ἀλλ' ἐντὸς τῆς περιφερείας τοῦ Δήμου Χαλκίδος· ὑπήκουσεν, ἀλλὰ πάλιν δὲν μένει ἐλεύθερος, καθότι ἀπανταχοῦ εἷς Ὑπομοίραρχος τὸν παρηκολούθει, ὡς ἂν

ἦτον ὑπὸ Ἀστυνομικὴν ἐπιτήρησιν. Ἡ περὶ περιορισμοῦ διαταγὴ, εἶπεν ὁ Ὑπουργὸς, ἐξεδόθη σύμφωνα μὲ τὸν Στρατιωτικὸν περιορισμὸν, ἀλλὰ δὲν εἶναι ἀληθὲς, διότι οἱ ἀξιωματικοὶ περιορίζονται, ὁσάκις κηρυχθοῦν ἔνοχοι ἀξιοποίου τινὸς πράξεως, ἐνῷ κατὰ τοῦ Κριεζώτου ὁ Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν δὲν εἶχεν οὐδεμίαν μήνυσιν· ὅθεν ὁ περιορισμὸς ἦτον ἄδικος, ὡς ἀντιβαίνων εἰς τὸν περὶ ἐκλογῆς Νόμον, ἡ δὲ ἐπιτήρησις ἀδικωτέρα, γενομένη ἐπὶ τῷ σκοπῷ τοῦ νὰ ἐρεθισθῇ ἡ προσβαλλομένη φιλοτιμία τοῦ Κριεζώτου, νὰ δείξῃ ἀντίστασιν, καὶ οὕτω νὰ καταδιωχθῇ.

Πρὶν ἢ μεταβῇ ὁ Κριεζώτης εἰς τὸ ὑποστατικόν του, προηγήθη διαπραγμάτευσις τις ὑπουργικὴ, ἐπροτάθη τοὐτέστιν εἰς αὐτὸν νὰ παραιτηθῇ τῆς Βουλευτικῆς ἐκλογῆς, καὶ τότε αὐτὸς μὲν θεωρεῖται ἀναμάρτητος, ὁ δὲ Νόμος πληρέστατα ἱκανοποιεῖται· ἀλλ' ἀπαντήσαντος αὐτοῦ, ὅτι δὲν ἐπιθυμεῖ μὲν νὰ ἐκλεχθῇ, δὲν δύναται ὅμως νὰ ἐμποδίσῃ τὸν λαὸν τοῦ νὰ δώσῃ αὐτῷ τὰς ψήφους του, ὅτι μετ' εὐχαριστήσεως θέλει ἀκούσει τὴν ἐκλογήν του διὰ ν' ἀποδειχθῇ, ὅτι ὁ λαὸς οὐχὶ ἀπὸ φόβον, ἀλλ' ἀπὸ ἀγάπην τὸν ἐκλέγει, καὶ ὅτι τὴν ἐπιοῦσαν θέλει παραιτηθῇ, καὶ μὴ ἀρεστῆς φανείσης τῆς τοιαύτης ἀπαντήσεως, ἀπεφασίσθη ἡ καταδίωξίς του.

Ἀνέγνωσα ἰδιαίτερον ἔγγραφον τοῦ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργοῦ πρὸς τὸν ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης, ἔχον οὕτω «Κύριε Συ» ναδελφὲ, ἐπιθυμῶ νὰ μάθω τί ἐνεργήσατε περὶ τοῦ Κριεζώτου » διὰ νὰ ληφθῶσι τὰ κατάλληλα μέτρα » ὁ ἕτερος Ὑπουργὸς ἀπαντᾷ οὕτω. « Περὶ τοῦ Στρατηγοῦ Κριεζώτου διετάχθη ὁ » Εἰσαγγελεὺς τῆς Χαλκίδος νὰ ἐνεργήσῃ, ὅ,τι ἐκ τῶν καθη» κόντων του. » Ἐντεῦθεν δηλοῦται ὅτι δὲν ἐνήργει ἡ δικαιοσύνη, ἀλλὰ μία θέλησις, τῆς ὁποίας ἡ ἐπιρροὴ τοῦ Κριεζώτου ἦτο πρόσκομμα, καὶ διὰ τοῦτο ἔπρεπε νὰ καταστραφῇ. Τὸ ἔγγραφον τοῦτο ἐστάλη πρὸς τὸν Νομάρχην Εὐβοίας διὰ νὰ κάμῃ αὐτοῦ χρῆσιν, καὶ ἐκφοβίσῃ τὸν Κριεζώτην διὰ νὰ παραιτηθῇ. Ἐπειδὴ ὅμως οὗτος δὲν ἐπείθετο, ἐπέσπευσαν τὴν ἔκδοσιν τοῦ ἐντάλματος τῆς συλλήψεως, ὅπερ ἐν τούτοις ὁ Ἀνακριτὴς ἐδυσκολεύετο ἐν πρώτοις νὰ ἐκδώσῃ, ὡς μὴ δυνάμενος νὰ χαρακτηρίσῃ τὴν πρᾶξιν ὡς κακούργημα· περίεργον δ' εἶναι, ὅτι, ἐπειδὴ ἀπῃτεῖτο καὶ Ἰατρικὴ Ἔκθεσις, ἐγένετο αὕτη τέσσαρα ἔτη μετὰ τὴν πρᾶξιν, καὶ τέσσαρας ἡμέρας μετὰ τὴν ἔκδοσιν τοῦ ἐντάλματος.

Τὴν ἐντεροκοίλην, τὴν ὁποίαν ἀποδίδουν εἰς τὸ ῥόπαλον

τοῦ Κριεζώτου, εἶχεν ὁ Πετινάρης πρὸ 25 ἐτῶν· τὰς δὲ 100 δραχμὰς ὁ ἴδιος ἔδωκεν εἰς τὸν ἐπιστάτην τοῦ Κριεζώτου Χ. Βάγιαν πρὸς ἀποζημίωσιν τῶν χωρικῶν διὰ τὰ ὁποῖα ὁ βοῦς του εἶχε φάγει βαμβάκια· καὶ εἶναι αἰσχύνη νὰ εἴπωμεν ὅτι ὁ Κριεζώτης ἔλαβε τὰς 100 δραχμὰς διὰ νὰ περιποιήσῃ εἰς ἑαυτὸν ὄφελος ἀθέμιτον, ὅστις εἰς πολλὰς περιστάσεις ἠδύνατο ἀτιμωρητὶ νὰ πράξῃ μυρίας ἀργυρολογίας, καὶ ὅστις μετὰ τὴν τρίτην Σεπτεμβρίου ὢν ἀπόλυτος Τοπάρχης τῆς Νήσου οὐ μόνον δὲν κατεδέχθη νὰ λάβῃ ἓν λεπτὸν, ἀλλὰ διετήρησεν ἀπαραδειγμάτιστον εὐταξίαν. Ὁ Πετινάρης ἔκαμε τὴν καταμήνυσιν κατὰ προτροπὴν τοῦ Μοιράρχου, καὶ παρουσιασθεὶς μετὰ ταῦτα εἰς τὸν Κριεζώτην, οὐδὲ κἂν ἐπεπλήχθη παρ' αὐτοῦ.

Τὰ περὶ τοῦ Τριμύλου δὲν εἶναι ἀληθῆ· οὗτος μετὰ τοῦ συντρόφου του ἔκλεψαν ἀπὸ τὸν Σπυρόπουλον 800 τάλληρα πρὸ τῆς 3 Σεπτεμβρίου. Ἐπειδὴ δὲ ὅλοι οἱ Εὐβοεῖς ἐθεώρουν τὸν Κριεζώτην ὡς γενικὸν Εἰρηνοδίκην, ἀνέφερον εἰς τοῦτον, ὅστις δὲν ἐβράδυνε νὰ μαντεύσῃ, ὅτι ἐκεῖνοι ἦσαν οἱ κλέπται· παρακινηθέντες δὲ νὰ ἀποδώσωσι τὸ κλοπιμαῖον τοῦτο ποσὸν, καὶ μὴ συγκατανεύσαντες, ἐνήχθησαν εἰς τὸ Δικαστήριον, ἀλλὰ μετὰ πεντάμηνον φυλάκισιν ἀπελύθησαν, ὡς μὴ ὑπαρχουσῶν ἀποδείξεων· μετὰ τὴν 3 Σεπτεμβρίου ἀνεφέρθη πάλιν εἰς τὸν Κριεζώτην ὁ Σπυρόπουλος, ἐπαρουσιάσθησαν οἱ κλέπται ἐνώπιόν του, ἐμαρτύρησαν τὴν κλοπὴν, καὶ ὑπεχρεώθησαν ν' ἀποδώσουν τὰ κλοπιμαῖα εἰς τὸν ἰδιοκτήτην· Ἀλλ' ὁ εἷς δαρεὶς ὀλίγον, διότι ἠθέλησε κατ' ἀρχὰς νὰ κρύψῃ τὴν ἀλήθειαν, κατεμήνυσε τὸν Κριεζώτην κατὰ προτροπὴν τοῦ Μοιράρχου· τοῦτο εἶναι καὶ τὸ δεύτερον τούτου κακούργημα· ταῦτα ὅμως ἐγένοντο μετὰ τὴν 3 Σεπτεμβρίου, ὅτε πραγματικὴ ἀναρχία ἐβασίλευεν εἰς τὸν τόπον, καὶ ὁ Κριεζώτης ἔχων ὡς ἐκ τῶν περιστάσεων εἰς χεῖράς του τὴν Ἐξουσίαν, ἐνόμισε μετὰ πεποιθήσεως ὅτι, ἐνεργῶν τὴν εἰς τὸν ἰδιοκτήτην ἀπόδοσιν τῶν κλαπέντων, δικαιοῖ τοῦτον καὶ ἱκανοποιεῖ τὴν Κοινωνίαν· διὰ τὴν πρᾶξιν δὲ ταύτην, διὰ τὴν ὁποίαν ἐφυλακίσθη, ἡμεῖς οἱ ἴδιοι τὸν ἐγκωμιάσαμεν ἄλλοτε.

Καί τοι πάντων ἑτοιμασθέντων διὰ τὴν σύλληψίν του, ὁ Νομάρχης φοβηθεὶς νὰ τὴν ἐνεργήσῃ εἰς Χαλκίδα, ἔγραψεν ὅτι θέλει τὸν στείλει ἐνταῦθα· ὅθεν προσκαλέσας τὸν Δήμαρχον Χαλκίδος τὸν ἐπεφόρτισε νὰ πληροφορήσῃ τὴν σύζυγον τοῦ Κριεζώτου, ὅτι ὁ σύζυγός της πρόκειται νὰ συλληφθῇ, καὶ ὅτι ὡς φίλος τὸν συμβουλεύει νὰ μεταβῇ εἰς Ἀθήνας, ὅσον τάχιον, διότι ἡ Κυβέρ-

νησις θεωρεῖ ἑαυτὴν προσβεβλημένην, ἂν δὲν ἐκλεχθῶσιν οἱ ὑπουργικοὶ ὑποψήφιοι· ὁ δὲ εὐαπάτητος ἀληθῶς καὶ ἀθῶος Κριεζώτης πεισθεὶς εἰς τοὺς λόγους τοῦ Νομάρχου, ἐπανῆλθεν εἰς Χαλκίδα, καὶ διεξοδικὴν μετὰ τούτου συνέντευξιν λαβών, μετέβη εἰς τὴν Πρωτεύουσαν, ἵνα παρουσιάσῃ τὰ παράπονά του εἰς τὸν Βασιλέα, καὶ διαμείνῃ μέχρι τῆς ἀπερατώσεως τῶν ἐκλογῶν· ἀλλὰ μ' ὅλας τὰς ἀπατηλὰς ὑποσχέσεις τοῦ Νομάρχου, μ' ὅλας τὰς φιλικὰς, καὶ γλυκείας ἐκφράσεις καὶ διαβεβαιώσεις τῶν Ὑπουργῶν, καὶ μάλιστα τοῦ Κ. Παλαμίδου, χωρὶς κἂν νὰ τῷ ἐπιτρέψωσι νὰ παρουσιασθῇ εἰς τὸν Βασιλέα, τὸν συνέλαβον, καὶ τὸν μετήνεγκον εἰς τὰς φυλακὰς τῆς Χαλκίδος πρὸς πλείονα ἠθικὴν προσβολὴν καὶ κατάθλιψιν, καὶ πρὸς βεβαιοτέραν ἐπιτυχίαν τῶν ὑποψηφίων Βουλευτῶν.

Ἂν προϋπῆρχε συνωμοσία, ὡς εὐηρεστήθη νὰ εἴπῃ ὁ Κύριος Ὑπουργὸς, ὁ Κριεζώτης δὲν ἤθελε δώσει πίστιν εἰς τὸν Νομάρχην, ἀλλ' ἤθελε κάμει, ὅ,τι ἔκαμε μετὰ τὴν ἀπὸ τὰς φυλακὰς ἀπόδρασίν του, πρὸς δὲ δὲν ἤρχετο εἰς Ἀθήνας, ἢ ἐλθὼν, ἠδύνατο εὐκολώτατα νὰ φύγῃ, ἀφοῦ μάλιστα πρὸ δύο ἡμερῶν εἶχε μάθει τὴν ἐν Ὑπουργικῷ Συμβουλίῳ τῆς 8 Ἰουνίου 6 ὥραν Μ. Μ. ἀποφασισθεῖσαν σύλληψίν του· αὐτὸς ὅμως μὲ θρησκευτικὴν εὐλάβειαν ὑπέκυψεν εἰς τὴν φωνὴν τοῦ Νόμου.

Περὶ τῶν ἐκλογῶν δὲν κάμνω λόγον, ὡς ἄλλου προλαλήσαντος· ἀρκοῦμαι μόνον ν' ἀναφέρω, ὅτι ὁ Κριεζώτης δὲν ἔλαβε ψήφους ἀπὸ τὸν λαὸν ἐκεῖνον, ὅστις ἐν Κοπανᾷ τὴν τύχην του συνεμερίσθη. Ἐν τούτοις ὅπως καὶ ἂν ἐγένοντο αἱ ἐκλογαὶ, ἂν καὶ ὁ Κριεζώτης ἔβλεπεν ὅτι ἀσυγγνώστως ἀδικεῖται, ἔμενεν ἥσυχος εἰς τὰς φυλακὰς, τοῦ Δικαστηρίου τὴν ἀπόφασιν περιμένων· μάλιστα ἔκαμε καὶ ὑπόμνημα πρὸς τὴν Α. Μ. ἐκφράζων τὴν πρὸς τὸν Θρόνον ἀφοσίωσίν του, καὶ ἐπιστολὴν πρὸς τὸν τότε Πρωθυπουργὸν Κ. Κωλέττην, ὁμολογῶν τὴν πρὸς τοὺς Νόμους ὑποταγήν του, καὶ ἐξαιτούμενος δικαιοσύνην. Γινώσκω ὅτι ὁ Βασιλεὺς, ἐξέφρασε τὴν λύπην Του, καὶ τὴν ἐπιθυμίαν τοῦ ν' ἀποφυλακισθῇ ὁ Κριεζώτης· τῷ ὑπεσχέθησαν καὶ ἐγγράφως καὶ προφορικῶς, ὅτι ἐντὸς 5 ἡμερῶν ἀποφυλακίζεται διὰ βουλεύματος· καὶ ἐν τούτοις ἡ μὲν ἀνάκρισις ἐβράδυνεν, οἱ δὲ ὑπάλληλοι ἐσκέπτοντο νὰ τὸν μετακομίσουν εἰς τὰς φυλακὰς τῆς Ναυπλίας.

Ἅπαντα ταῦτα ἔπρεπε νὰ ἐξαντλήσουν τὴν ὑπομονὴν παντὸς ἀνθρώπου· διὰ τοῦτο καὶ ὁ Κριεζώτης ἀπελπισθεὶς, ἐδραπέ-

τευσεν· ἡ δὲ δραπέτευσίς του ἐπέφερεν ἄπειρα δυστυχήματα, διότι ὁ λαὸς ἀγαπῶν αὐτὸν, καὶ μυριοτρόπως ἀδικηθεὶς, τὸν παρηκολούθησε· καὶ ἐν τῇ περιπτώσει δὲ ταύτῃ ἀπέδειξεν ὁ Κριεζώτης, ὅτι τὸ κίνημά του προῆλθεν ἐξ ἀνάγκης, διότι, ὅταν ὁ Ἀξιωματικὸς Κουτκουτάκης τὸν ἐπροσκάλεσεν ἐν ὀνόματι τοῦ Βασιλέως ν' ἀποθέσῃ τὰ ὅπλα, ἀπήντησεν, ὅτι σέβεται μὲν τοὺς Νόμους, ἀλλὰ φοβεῖται τοὺς Ὑπουργοὺς, οἵτινες τὸν ἐφυλάκισαν ἀδίκως· προσέρχεται ὅμως ἂν τῷ δοθῇ ἀμνηστεία· ἐν τούτοις ἂν καὶ ἡ σκηνὴ ταχέως διελύθη, πολλὰ δεινὰ συνέβησαν· ἀθῶοι ἐφονεύθησαν, οἰκίαι ἐπυρπολήθησαν, πράγματα διηρπάγησαν, γυναῖκες ἠτιμάσθησαν, καὶ ἀργυρολογίαι ἀνήκουστοι ἔλαβον χώραν· ἄνευ δὲ ὑπερβολῆς ἡ προξενηθεῖσα ζημία ὑπερβαίνει τὰς 500 χιλ. δραχμὰς, καὶ 70 περίπου χιλιάδες ἐδόθησαν ὡς λύτρα· εἷς φαλαγγίτης ἐκ τοῦ Δήμου τῶν Στηρῶν ἐφυλακίσθη 5 ἡμέρας, ἔδωκε τριάκοντα τάλληρα καὶ 12 εἰσέτι δραχμὰς πρὸς συμπλήρωσιν, διότι τὰ ἐζήτουν δίστηλα· ὁ δυστυχὴς οὗτος ἔδωκεν ἀναφορὰν εἰς τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον, ἐπικαλεσθεὶς τὴν δικαιοσύνην τῶν Νόμων, οἱ δὲ Κ.Κ. Ὑπουργοὶ γνωρίζουσι τὰ περαιτέρω· ἑτέρα ἀναφορὰ τῶν κατοίκων ἁπάντων τῶν Δήμων ἐδόθη πρὸ ἡμερῶν διὰ τοῦ Βουλευτοῦ τῆς Καρυστίας, ἀλλὰ καὶ ταύτης τὴν τύχην οἱ Κ.Κ. Ὑπουργοὶ γνωρίζουσιν· ἂς ῥίψωσιν ἤδη ἓν βλέμμα εἰς τὴν ἐπαρχίαν ἐκείνην, καὶ θέλουσιν ἰδεῖ τὸν λαὸν ζενάζοντα ἕνεκα τῶν ἐράνων· τὸ κακὸν ὅμως δὲν περιορίζεται ἕως ἐδῶ· στρατεύματα τοποθετημένα εἰς διάφορα τῆς Νήσου καὶ τῆς στερεᾶς μέρη, οὐ μόνον ὑπὸ τοῦ λαοῦ τρεφόμενα, μυριοτρόπως τὸν καταπιέζουν, ἀλλὰ καὶ τὸ Ταμεῖον μὲ ὑπέρογκα ἔξοδα ἐπιβαρύνουν· τούτων δ' ἁπάντων μόνη καὶ κυρία αἰτία εἶναι ἡ ἀδικαιολόγητος θέλησις τοῦ νὰ μὴν ἐκλεχθῇ ὁ Κριεζώτης Βουλευτὴς, καὶ ἡ ἐν ταῖς ἐκλογαῖς παράνομος ἐπέμβασις.

Εἶμαι μακρὰν τοῦ νὰ ὑποθάλπω τὰς στάσεις· πάντοτε τὰς ἐπολέμησα, καὶ ἀείποτε δείγματα τῆς πρὸς τὰ καθεςῶτα ἀφοσιώσεώς μου ἔδειξα. Σᾶς ἀπέδειξα μόνον ὅτι ὁ Κριεζώτης δὲν συνέλαβε ποτὲ ἰδέαν στάσεως, ἀλλ' ἐκ τῆς καθ' ἑαυτοῦ ἀδίκου καταφορᾶς ἠναγκάσθη νὰ καταφύγῃ εἰς τὴν βίαν· ἂν δὲ οὗτος εἶναι ἔνοχος ἐγκλήματος, ἂς καταδικασθῇ καὶ ἂς τιμωρηθῇ· πρέπει ὅμως νὰ τιμωρηθῶσι καὶ ὅσοι καταπατήσαντες τοὺς Νόμους, τὸν ὤθησαν εἰς ταῦτα.

Ἕτερος τῶν Κ.Κ. Γερουσιαστῶν, ἀπαντῶν εἰς τὸν προλαλήσαντα,

σαντα, εἶναι παράδοξον φαινόμενον ἐν τῇ ἱστορίᾳ τῶν Ἐθνῶν, λέγει, τὸ νὰ ὑπερασπίζεται ὁ Γερουσιαστὴς τὸν πρὸς τὸν Βασιλέα καὶ τὴν Πατρίδα ἀποστάτην, καὶ τὸν αἴτιον τῆς χύσεως πολλῶν αἱμάτων· ὁ δὲ προλαλήτας ἀνταπαντῶν, λέγει, ὅτι οὐ μόνον ἀποστασίας δὲν προστατεύει, ἀλλὰ καυχᾶται μάλιστα, διότι πάντοτε αὐτὰς κατεπολέμησε· τὸ δ' αἴσθημά του τοῦτο ἐπιμαρτυροῦσιν ἥτε Ἀρκαδία καὶ ἡ Ἀκαρνανία.

Ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς ἀπαντῶν εἰς τὸν προλαλήσαντα, λέγει, ὁμιλήσας περὶ τῶν Κριεζωτικῶν δὲν ἐσκόπουν νὰ ὑπερασπίσω τὰς ἐλλείψεις τῆς Κυβερνητικῆς πορείας, διότι τοιαῦται δὲν ὑπῆρξαν· ἀλλὰ νὰ καταδείξω μόνον τὰ κατ' αὐτῆς ἀναφυέντα προσκόμματα· ἡ δὲ θεωρία τοῦ προλαλήσαντος Κ. Γερουσιαστοῦ, ὅτι δῆθεν ὁ Κριεζώτης δὲν ἦτον δυνατὸν νὰ σφάλλῃ, δὲν δύναται νὰ ἀνατρεψῃ ἓν γεγονὸς, ἐπειδὴ καὶ ὁ ἐναρέτως ἐπὶ πολὺν χρόνον διάγων, εἶναι δυνατὸν νὰ περιπέσῃ εἰς ἁμαρτήματα καὶ ὑπάγῃ εἰς τὴν κόλασιν· μολονότι καὶ ὡς πρὸς τὸ παρελθὸν οὔτε αἱ ἐν Μεθένοις πράξεις του κατὰ τὸ 1832, οὔτε ἡ θλιβερὰ περίστασις ἐκείνη τῆς ἐν Προνοίᾳ Συνελεύσεως, τῆς ὁποίας περιστάσεως ἐκτελεσταὶ ἐγένοντο οἱ ὑπὸ τὴν ὁδηγίαν αὐτοῦ στρατιῶται, καὶ ἄλλαι διάφοροι δύνανται νὰ λησμονηθῶσι. Δὲν προτίθεμαι νὰ τῷ κάμω πανηγυρικὸν λόγον, μολονότι χθὲς τὸν ἔκαμα καθόσον τῷ ἀνῆκεν, οὐδὲ νὰ ἐπιβαρύνω τὴν κατηγορίαν, ἀλλὰ λέγω μόνον, τί ἡ Κυβέρνησις ἔκαμε· τὰς ῥηθείσας μυστικὰς διαπραγματεύσεις παραλείπων, εἰς τὸν περὶ αὐτῶν προλαλήσαντα, ὡς ἀγνώστους εἰς ἐμὲ, λέγω μόνον ὅσα γνωρίζω. Ἐπαναλαμβάνω δὲ πάλιν νὰ εἴπω, ὅτι ὁ Κριεζώτης ἕνεκα τῆς ἁπλότητός του ἴσως ἀποπλανηθεὶς, ἐξώκειλλεν εἰς τὸ ἁμάρτημα τοῦτο, ἀλλ' ἡ Δικαστικὴ Ἐξουσία μόνη εἶναι ἁρμοδία νὰ τὸ ἐξετάσῃ καὶ τὸ ἐκτιμήσῃ· ὁ προλαλήσας ἀνέφερεν ὅτι ὁ Κριεζώτης περιήρχετο ἀδείᾳ τοῦ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν Ὑπουργείου, πλὴν ἡ περίπτωσις αὕτη διαφεύγει τὴν ἐξέτασιν τούτου, διότι ἡ Κυβέρνησις, ἀποχρώσας ἀφορμὰς λαβοῦσα ὡς ἐκ τῶν συνεντεύξεων αὐτοῦ, καὶ μάλιστα ἀπὸ τὴν Ἐπαρχίαν Θηβῶν, ὅτε ἀπὸ τὴν Πρωτεύουσαν μετέβαινεν εἰς Χαλκίδα, ἐν αἷς πολλὰ λεχθέντα καὶ ἀποφασισθέντα, ἔγιναν γνωσὰ εἰς Αὐτὴν, εἶχε δίκαιον νὰ ἐπιτηρῇ τὴν διαγωγήν του· τὸ λυπηρὸν εἶναι, ὅτι ὁ προλαλήσας δὲν περιωρίσθη νὰ ἐξετάσῃ μόνον τὰς κατὰ τὰς ἐκλογὰς πράξεις τῶν Διοικητικῶν ὑπαλλήλων, ἀλλ' ἐπεμβῆκε καὶ εἰς τὰ καθήκοντα τῆς Δικαστικῆς Ἐξουσίας· εἰς τὸ ἀντικείμενον ὅμως τοῦτο δὲν ἐπεμβαίνω, διότι τὰ παρὰ τῶν Δικαστηρίων ἀποφασισθέντα

θεωροῦνται ὡς ἀληθῆ· ὅτι ὅμως ὁ Κριεζώτης εἶχε σκοπὸν ἐπαναστατικὸν, καταδεικνύεται ἐκ τῆς πρὸς τοὺς συμπολίτας του διακηρύξεως, ἥτις, καί τοι ἐν ἀρχῇ διπλωματικὴ δῆθεν φαίνεται, ἐπὶ τέλους ὅμως καταμαρτυρεῖ τὸν σκοπόν του. Δὲν ἀνέχομαι δὲ τὴν κατὰ τῆς τρίτης Σεπτεμβρίου κατηγορίαν περὶ ἀναρχίας, διότι καὶ ἡ Συνέλευσις, καὶ ὁ Βασιλεὺς, καὶ ὁ Κόσμος ὅλος ὡμολόγησαν ὅτι κατὰ τὴν ἐποχὴν ταύτην διετηρήθη μεγίστη τάξις, καὶ διότι ἡ ἡμέρα αὕτη ὑπῆρξε σωτήριος καὶ διὰ τὸν προλαλήσαντα, ὅστις ὡς ἐκ ταύτης κάθηται ἐντὸς τῆς Γερουσίας· Ἂν δὲ ἠρώτησα τὸν ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Ὑπουργὸν περὶ τοῦ Κριεζώτου, τοῦτο ἐνήργησα ἐντὸς τῶν καθηκόντων μου, διότι ἡμέτερον χρέος εἶναι νὰ φροντίζω περὶ τῆς ἀσφαλείας τοῦ Κράτους, καὶ νὰ μανθάνω τὰ κατὰ τῶν διαταραττόντων αὐτὴν δικαστικὰ μέτρα· ἀπορῶ ὅμως, διατί ὁ προλαλήσας, ὁ τοσαῦτα ὑπὲρ τοῦ φίλου του Κριεζώτου γινώσκων, δὲν προσῆλθε μάρτυς ἐνώπιον τοῦ Δικαστηρίου πρὸς ἀθώωσίν του· ὅτι ὅμως, ὡς εἶπεν, ἂν ἦτον συμμέτοχος ὁ Κριεζώτης, δὲν ἠδύνατο νὰ ἔλθῃ ἐνταῦθα, τοῦτο δύνανται νὰ λύσουν οἱ συναποστάται αὐτοῦ, πλὴν ἴσως ἦτο τὸ σύνθημα ν' ἀρχίσῃ ὁ πόλεμος εἰς τὴν Παλαιοχαλιᾶν· σέβομαι τὸν προλαλήσαντα, ἀναγνωρίζω τὴν πρὸς τὸν Κριεζώτην φιλίαν του, ἐπαινῶ τὴν συμπάθειάν του, ἀλλὰ δὲν ὤφειλε νὰ ἐκτείνεται εἰς ἀσυγγνώστους πράξεις. Εὔχομαι σύμφωνα μὲ τὸν λαλήσαντα νὰ τιμωρηθοῦν οὐ μόνον ἐκεῖνοι. καὶ οἱ ὠθήσαντες αὐτὸν εἰς ταῦτα, ἐὰν τοιοῦτοι ὑπῆρξαν, ἀλλὰ καὶ οἱ συνεταῖροι καὶ συνεργοὶ αὐτοῦ.

Ἕτερος τῶν Κ.Κ. Γερουσιαστῶν, λαβὼν τὸν λόγον εἶπε τὰ ἑξῆς· ἂν καὶ εἶναι περιττὸν νὰ ὁμιλήσῃ περὶ τῆς καλῆς ἢ κακῆς ἐφαρμογῆς τοῦ ἐκλογικοῦ Νόμου, διότι οἱ χθὲς καὶ σήμερον προλαλήσαντες ἀρκούντως ἀνέπτυξαν τὰς παραβιάσεις τῆς τε Κυβερνήσεως καὶ τῶν ὑπαλλήλων αὐτῆς Ἀρχῶν, πλὴν, ἐπειδὴ ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς, ἀντιλέξας, ἀπέδωκε ταύτας ὁτὲ μὲν εἰς τὰς στάσεις τοῦ Γρίβα καὶ Κριεζώτου, ὁτὲ δὲ εἰς φήμας ἀδεσπότους, ἀπὸ τοὺς ἀποτυχόντας εἰς τὰς ἐκλογὰς διασπειρομένας, τοὐτέστιν ἠθέλησε ν' ἀποδείξῃ, ὅτι αἱ ἐκλογαὶ δὲν ἐπηρεάσθησαν, ὅτι διετηρήθη μεγίστη τάξις καὶ ἡσυχία, ὡς μὴ λαβουσῶν μέρος κανὲν οὐδ' αὐτῶν τῶν κατὰ τόπους ὑπαλλήλων Ἀρχῶν, θέλων διὰ τῶν λόγων του τούτων νὰ ὑπερασπίσῃ τοὺς ὑπαλλήλους του τούτους, ἐπειδὴ γνωρίζει ὅτι ὅλαι αἱ πράξεις των ἀνατανακλῶνται εἰς τὴν προϊσαμένην των Ἀρχήν. Ὡς ἐκ περισσοῦ δὲ θέλει διαλάβει τὰ κατὰ τὴν ἐπαρχίαν Ναυπλίας, ὅθεν θέλει

ἀποδειχθῆ ὁ προτιθέμενος τῶν ἐπεμβάσεων τῆς Κυβερνήσεως σκοπός. Εἰς τὸν Δῆμον Ναυπλιέων ἦτον καὶ εἶναι Δήμαρχος εἰσέτι, διότι δὲν ἐπαύθη νομίμως· ἂν δέ τις εἴπῃ ὅτι εἰς τὴν περίστασιν ταύτην δὲν ἐφηρμόσθη ὁ περὶ τριετοῦς διαρκείας τοῦ Δημάρχου ἀναφέρων Δημοτικὸς Νόμος, θέλει ἀπαντήσει ὅτι τοιοῦτος εἶναι ὁ σημερινὸς συρμὸς τοῦ Ὑπουργείου· τὰ τῆς Δημαρχίας διῴκησεν ἀπὸ τὸν Ἰούνιον τοῦ 1841 μέχρι τοῦ Ἰουλ. τοῦ 1843· ἐν τῇ ἀπουσίᾳ του δὲ ἐνήργει ὁ β'. Πάρεδρος, ὡς μὴ ὄντος αὐτόθι τοῦ ἀ. Κ. Μασκλαβάνου· διορισθεὶς δὲ πληρεξούσιος, καὶ μετὰ ταῦτα Γερουσιαστὴς, δὲν ἐνήργησεν ἔκτοτε τὰ τῆς ὑπηρεσίας· μετὰ τὴν διάλυσιν δὲ τῶν Βουλῶν ἀναλαβὼν τὰ Δημοτικὰ καθήκοντά του παρὰ τοῦ μετὰ τρία ἔτη λογιζομένων ἀπὸ τοῦ ἔτους 1844 ἐπανελθόντος νὰ ἐνεργήσῃ ὡς ἀ. πάρεδρος Κ. Μασκλαβάνου παρουσιασθέντος τότε εἰς τὸν Δῆμον, διὰ νὰ ἀναλάβῃ τὰ καθήκοντά του μετὰ πενταετίαν σχεδὸν, ὡς σκοπὸν ἔχοντος νὰ ἐπηρεάσῃ τοὺς καταλόγους τοῦ Δήμου ὡς καταφαίνεται ἀπὸ τοὺς ἑξῆς λόγους· ὅτε, λέγει, ἐπανελθὼν ἀνέλαβε τὰ Δημαρχικά του καθήκοντα, ἐνασχοληθεὶς δὲ εἰς τὴν σύνταξιν τῶν καταλόγων, εὗρεν ἐν τῷ πρωτοκόλλῳ τοῦ Δήμου 300 ἀνθρώπους καταγεγραμμένους παρὰ τοῦ ῥηθέντος πρώτου Παρέδρου κατὰ τὰ τέλη τοῦ Ἀπριλίου ἄνευ αἰτήσεώς τινος πρὸς ἐγγραφὴν, τοὺς ὁποίους διέγραψεν ἐκ τοῦ ἐκλογικοῦ καταλόγου, ὡς μὴ ὄντας μάλιστα ἐκεῖ· ἐκτεθέντος δὲ τοῦ καταλόγου, παύεται ὑπὸ τοῦ Νομαρχεύοντος Γραμματέως, ὡς ἀντιπολιτευόμενος, κατήγορος δὲ μάρτυς καὶ δικαστὴς τοῦ περιστατικοῦ τούτου, ἦτον αὐτὸς ὁ ἴδιος Γραμματεύς· ἐν τούτοις ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς, εἰδοποιηθεὶς τοῦτο, οὐδὲν ἐνεργεῖ κατὰ τὸν Νόμον, ἀλλὰ μάλιστα προεβίβασεν ἀκολούθως τοῦτον. Προετοιμασθέντων τῶν πρὸς ψηφοφορίαν, ὁ Νομάρχης ὁρίζει ἡμέραν τῆς ἐνάρξεως αὐτῆς τὴν 29 Ἰουλίου, ἀλλὰ τὴν 28 ἀναβάλλει τὴν ἔναρξιν ἐπὶ τῷ λόγῳ, ὅτι οἱ πολῖται δὲν συνεφώνησαν, καὶ διότι δὲν εἶχεν ἀνάλογον στατιωτικὴν δύναμιν· ἡ ἀληθὴς ὅμως αἰτία ἦτον, διότι δὲν ἠδύνατο νὰ ἐπιτύχῃ ὁ ὑποψήφιος Κωλέττης, ὡς καὶ πραγματικῶς δὲν ἐπέτυχεν, καθὼς θέλει ἀποδειχθεῖ. Καὶ πῶς ἄλλως ἠδύνατο νὰ θεωρηθῇ ἡ ἀναβολὴ αὕτη, ἀφοῦ μάλιστα εἰς τὸ Ναύπλιον μένουν διαρκῶς ὑπὲρ τοὺς χιλίους στρατιῶται; ἐπὶ τέλους ἐγένετο ἡ ψηφοφορία μετὰ πολλὰς χρηματικὰς καταβολὰς, ἀπειλὰς κτλ.

Μετὰ ταῦτα ἄρχεται ἡ ἐν τῷ Δήμῳ τῆς Ἐπιδαύρου ψηφοφορία. Εἰς τὸν Δῆμον τοῦτον ἡ πρώτη Συνέλευσις ἐχάρισεν ἀτέλειαν.

ὅθεν ἐκφρυττον, ὅτι, ἐπειδὴ τὸ Σύνταγμα δὲν ἐξαιρεῖ κανένα τῶν φόρων, πρέπει νὰ γίνῃ ὁ δεῖνα Βουλευτὴς διὰ νὰ ζητήσῃ, καὶ ὑποστηρίξῃ τὴν ἀτέλειαν.

Ἡ κάλπη τοῦ Δήμου Μηδείας ἀναφαίνεται ὅτι εἶχεν ὑπόκρυφον μέρος· γίνεται περὶ τούτου ἔνστασις ἐνώπιον τοῦ Νομαρχεύοντος Γραμματέως καὶ τῆς ἐφορευτικῆς Ἐπιτροπῆς, παρουσιάζεται ὁ ὑπὸ τοῦ Γραμματέως τῆς Δημαρχίας παραγγελθεὶς τεχνίτης πρὸς κατασκευὴν ταύτης, ἀποφαίνεται ὅτι τὴν κατεσκεύασεν οὗτος παραγγελθεὶς ἀπὸ τὸν Δημαρχικὸν Γραμματέα τῆς Μηδείας, γίνονται αἱ ἀνήκουσαι περὶ μὴ παραδοχῆς της ἐνστάσεις, ἀλλ' ἰσχυσάσης τῆς γνώμης ὅτι δὲν ἐγένετο χρῆσις τῆς δολιεύσεως, ὑπελογίσθησαν αἱ ἐν αὐτῇ ψῆφοι, διότι ἄλλως ὁ Κωλέττης δὲν ἐπετύγχανε· καὶ πρὸς ἀπόδειξιν ὅτι δὲν ἐπετύγχανε, λέγει, ὅτι εἰς τὴν ἐπαρχίαν αὐτὴν διὰ νὰ λάβῃ τις ἀπόλυτον πλειονοψηφίαν ἀπαιτεῖται νὰ ἔχῃ πλέον τῶν χιλίων ψήφων, μὴ λαμβανομένης δ' ὑπ' ὄψιν τῆς διπλοπάτου κάλπης, ὁ διαληφθεὶς δὲν ἤθελεν ἔχει πλειονοψηφίαν.

Ταῦτα πάντα ἀποδεικνύουν τὴν ἐνοχὴν τῆς Κυβερνήσεως, καὶ τῇ συγκαταθέσει ταύτης ἐνέργειαν τῶν ὑπαλλήλων.

Ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς ἁπάντων, εἶπεν, ὅτι αἱ ἐκλογαὶ πολλῶν Δήμων δὲν παρατείνονται διὰ νὰ ἦναι Δήμαρχοι φίλοι τοῦ Ὑπουργείου, κατὰ συνέπειαν τοῦ ὁποίου αἰνίττεται συρμοῦ τοῦ Ὑπουργείου τῆς 4 Αὐγούστου, ἀλλ' ἕνεκα Δημοτικῶν κωλυμάτων, ὅλως ἀνεξαρτήτων ἀπὸ τὴν Κυβέρνησιν, διότι καὶ ὁ Δήμαρχος τῶν Καλαβρύτων, καί τοι μὴ φίλος πολιτικὸς τοῦ Ὑπουργείου, δέκα ἤδη ἔτη δημαρχεύει, καὶ τοῦ Ὑπουργείου ὁ συρμὸς δὲν τὸν ἔβλαψεν· ὅτι, ἐνῷ μετὰ τόσα ἔτη ἐπανῆλθεν εἰς τὰ Δημαρχικὰ χρέη του, δὲν πρέπει νὰ καταδικάζῃ τὸν Κ. Μασκλαβάνον, ὅστις κατῴκει καὶ ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖσον ἐκεῖ, καὶ τὸν ὁποῖον ὁ ἴδιος προλαλήσας συνετέλεσε εἰς τὸ νὰ γίνῃ Πάρεδρος, ὡς στενὸς φίλος του. Ἔσπευσε δὲ νὰ καταλάβῃ τὴν θέσιν τοῦ Δημάρχου, διότι ὁ ἀνεψιός του ἦτον ὑποψήφιος Βουλευτής. Ὁ Νομαρχεύων Γραμματεὺς ἀληθῶς τὸν ἔπαυσε, τὸ δὲ Ὑπουργεῖον εἰδοποιηθὲν περὶ τούτου, ἐδείχθη, ὡς ὤφειλε πρὸς ἄνθρωπον φίλον του, καὶ ὑψηλὴν θέσιν κατέχοντα, δηλαδὴ δὲν ἠθέλησε νὰ τῷ διαβιβάσῃ τοὺς κατ' αὐτοῦ πικροὺς ἀλλ' ἀληθεῖς λόγους τοῦ Γραμματέως, καὶ τὴν ἐπ' αὐτῶν ἔγκρισιν τοῦ Ὑπουργείου. Ἡ ἀταξία τῶν ληξιαρχικῶν βιβλίων προέρχεται ἀπὸ τὰς Δημοτικὰς Ἀρχάς, ἐνυπάρχει ἀπὸ τῆς συστάσεως αὐτῶν, καὶ οὐχὶ ἀπὸ

τὸν χρόνον τὸν ὁποῖον ἀναφέρει, καθόσον μάλιστα καὶ ἡ Κυβέρνησις δὲν ἔλαβε καιρὸν νὰ τακτοποιήσῃ τὰ περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου· μέμφεται τὸν Νομάρχην ὡς ἀναβαλόντα τὴν ἐκλογήν· ἔχει δίκαιον, καθότι ὁ Νομάρχης ἀπὸ μεγάλην ἀνάγκην κινηθεὶς δὲν ἐνέκρινε νὰ δημοσιεύσῃ εἰς τὴν προκήρυξίν του καὶ τὰς ἰσχυρὰς αἰτίας, ἐξ ὧν ὑπηγορεύθη τὸ μέτρον τοῦτο, καὶ τὰς ὁποίας ἂν ἤθελε λάβει τὴν καλοσύνην ὁ προλαλήσας νὰ ἐρωτήσῃ, ἤθελε μάθει. Ὅτι δ' ἐγένοντο προσφοραὶ δώρων, ἡ Κυβέρνησις εἶναι ἀνεύθυνος, διότι ἂν αὗται ἔλαβον χώραν, ἐγένοντο παρὰ τῶν περὶ τῆς Βουλευτικῆς θέσεως συναγωνιζομένων. Καθόσον ἀφορᾷ τὴν κάλπην τοῦ Δήμου Μηδείας, ἀπήντησεν, ὅτι δὲν ἐγένετο καμμία νόθευσις, ἂν καὶ ἠδύνατο νὰ ὑποτεθῇ, ὅτι προϋπῆρχε τοιοῦτος σκοπός· τοῦτο δ' ἐξάγεται, ἐκ τοῦ ὅτι ἅπαντες ο ψηφοφορούμενοι εἶχον ἐν αὐτῇ ψήφους· ἡ δ' ἐπιτροπὴ τῆς Βουλῆς, τῆς ὁποίας τὴν ἔκθεσιν ἀνέγνω, ἀπεφάνθη ἐπίσης, ὅτι νόθευσις δὲν ἔλαβε χώραν, ὡς ἀκριβῶς τῆς κάλπης φυλαττομένης. Ὅθεν τὰ ἁμαρτήματα τῶν ψηφοθήρων καὶ τῶν ὑπαλλήλων δὲν δύνανται ν' ἀποδοθῶσιν εἰς τὴν Κυβέρνησιν, ὅταν δὲν λαμβάνῃ μέρος· ἐκτὸς τούτου ταῦτα ἀνήκουν εἰς μόνην τὴν ἐξέλεγξιν τῆς Βουλῆς.

Ἕτερος τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, ὁ Κ. Γ. Μ. Ἀντωνόπουλος, εἶπεν, ἦτον μέλος καὶ Πρόεδρος τῆς ἐπὶ τῆς ψηφορίας τοῦ Δήμου Ναυπλιέων Ἐφορευτικῆς Ἐπιτροπῆς· Ἐντὸς τοῦ Ναοῦ ἡ ἐκλογὴ ἐνηργεῖτο μεθ' ὅλης τῆς εὐταξίας, καὶ ἀμεροληψίας, ἐκτὸς ὅμως τούτου, καὶ εἰς τοὺς ἄλλους Δήμους ἔγιναν τινὲς ἐπεμβάσεις ἐκ μέρους τῶν ὑπαλλήλων, πρὸ πάντων δὲ ἀφόρητος καὶ ἀποτρόπαιος ἦτον ἡ χρηματικὴ διαφθορὰ ἐκ μέρους τινῶν ψηφοθήρων· καθόσον ἀφορᾷ τὴν κάλπην τῆς Μηδείας, καὶ αὐτὸς ἔμεινεν ἐκστατικὸς ὅταν εἶδε τὸ μυστήριον αὐτῆς· διὰ τοῦτο, ἐπειδὴ καὶ ὁ γυναικάδελφός του Χρῆστος Ἀντωνόπουλος ἦτον εἷς τῶν ὑποψηφίων, προέθετο νὰ τὸν ἐμποδίσῃ τοῦ νὰ δεχθῇ τὴν Βουλευτικὴν θέσιν, ἂν ἐπετύγχανεν, ὡς μὴ ἀνεχόμενος νὰ ἴδῃ τοῦτον Βουλευτὴν διὰ τοιαύτης κάλπης, ἀλλ' ἀγαθῇ τύχῃ ἀπέτυχεν· εἶναι ἀληθὲς, προσέθηκεν, ὅτι προϋπῆρχεν ὁ σκοπὸς τῆς νοθεύσεως, ἀλλ' ἐπειδὴ αἱ μὲν ψῆφοι εὑρέθησαν διανεμημέναι εἰς ἅπαντας τοὺς ὡς Βουλευτὰς ψηφοφορουμένους, ἡ δὲ κάλπη ἀσφαλῶς ὑπὸ χωροφυλάκων ἐφυλάττετο, ἐπείσθησαν ἅπαντες, ὅτι δὲν ἐγένετο χρῆσις νοθεύσεως· παρετήρησε προσέτι ὅτι πολλῶν ἐξηγήσεων ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου γενομένων, εἶναι καιρὸς, παραλιπόντες τὰς παραιτέρω λεπτομερείας, νὰ

προβῶσιν οἱ ΚΚ. Γερουσιασταὶ εἰς τὴν ἀποπεράτωσιν τῆς ἀπαντήσεως· φρονεῖ δὲ, ὅτι τὰ μέλη τῆς Γερουσίας εἶναι καλὸν νὰ ἐπιφέρουν ἐπὶ ταύτης τὰς ἀπαιτουμένας διορθώσεις, ἵνα μὴ προσβληθῇ ἡ ἐθνικὴ ὑπόληψις ἐξωτερικῶς. Ἐρωτηθεὶς δὲ παρά τινος τῶν Γερουσιαστῶν, ἂν δύναται νὰ ὀνομάσῃ τὸν διὰ χρημάτων δελεάζοντα τοὺς πολίτας, καὶ ἂν οὗτος ἦτον φίλος τῆς Κυβερνήσεως, ἀτεκρίθη, ὅτι δὲν δύναται ν' ἀναφέρῃ ὀνόματα, καθόσον μάλιστα ὡς γενομένην τὴν ἐκλογὴν παραδεκτὴν ὑπὸ τῆς Βουλῆς, ταύτην μὲν ὀφείλει νὰ σεβασθῇ, τοὺς δὲ ἀναδειχθέντας Βουλευτὰς νὰ θεωρῇ νομιμοτάτους.

Ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς εἶπεν, ὅτι οἱ διδόντες χρήματα ἦσαν πολλοὶ, ὡς λέγουν, καὶ ἀνήκοντες εἰς ὅλα τὰ κόμματα, καὶ ἑπομένως δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ γίνωσι γνωστοὶ· ἁπάντων δὲ προσέτι εἰς τὸν περὶ διαρπαγῶν, ἐράνων, λεηλασιῶν κτλ. τῶν Εὐβοέων προλαλήσαντα, εἶπεν, ὅτι ἐκτὸς τινων τυχαίων περιστατικῶν κατὰ τὴν μάχην καὶ καταδίωξιν τῶν ἀποστατῶν, καὶ τὰ ὁποῖα διωρθώθησαν, οὐδὲν ἄλλο ἐγένετο· τὰ δὲ ἄλλα ἀναφερόμενα δεινὰ, ὡς μὴ ἀποδειχθέντα, εἶναι ψευδῆ, κατὰ τὰς παρὰ τῶν ἐκεῖ Ἀρχῶν δοθείσας ἐπισήμους πληροφορίας.

Ἕτερος τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, λαβὼν τὸν λόγον, εἶπε τάδε· εἰς τὴν Νάξον αἱ ἐκλογαὶ παρεβιάσθησαν, ὡς ἐξάγεται πρὸ πάντων ἐκ τῆς πρὸς τὸν Ἀρχηγὸν τῆς Χωροφυλακῆς ἐκθέσεως τοῦ Μοιράρχου, καὶ ἐκ τῆς πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ναυτικῶν ἐκθέσεως τοῦ Διευθυντοῦ τῆς Γολέτας Κ. Νέγκα, αἵτινες ἀμφότεραι εἰσήχθησαν εἰς τὴν Βουλήν. Εἰς τὴν Τῆνον συνέβησαν ὅσα καὶ εἰς τὴν Σύρον, τουτέστιν ὑπεχρεώθησαν πρὸ πάντων οἱ Δυτικοὶ νὰ λαμβάνωσιν ἐκ τῶν θερμένων εἰς ἓν Κανίστριον παρὰ τοῦ Μόν Σινιόρε καὶ εὐλογημένων παρ' αὐτοῦ ψηφοδελτίων, τὰ ὁποῖα ἀνέβησαν εἰς 900, ἐνῷ μόλις ἦσαν 500 ἠριθμημένα εἰς τὸν κατάλογον. Ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν, προστίθησιν ἔχει ἴδιον σύστημα ὑπερασπίσεως, ὅπερ ἐν γένει δὲν συμμερίζεται, τουτέστι ζητεῖ παρ' ἄλλων ἀποδείξεις, ἐνῷ ὁ ἴδιος δὲν ἀποδεικνύει ὅσα λέγει· οὕτω, λεχθέντος ὅτι ὁ Νομάρχης ἐλίωκε τοὺς ψηφοφόρους, ζητεῖ ἀπόδειξιν. Κατ' ἀρχὰς ἰσχυρίσθη ὁ Κ. Ὑπουργὸς, ὅτι δὲν ὑπῆρξε καμμία ἐπήρεια παρ' οὐδενὸς, ἔπειτα περιωρίσθη εἰς μόνον τὸ Ὑπουργεῖον· ἡ ἀντίφασις αὕτη δεικνύει, ὅτι, ἂν δὲν παρήγγειλε τὸ Ὑπουργεῖον τὴν ἐπήρειαν, τὴν ἐνήργησαν ὅμως οἱ ὑπάλληλοι. Διὰ τοῦτο καὶ ὁ προκείμενος παράγραφος τῆς ἀπαντήσεως, μὴ ἀναφέρων

παρὰ τίνος ἐγένετο ὁ ἐπηρεασμὸς, γνωστοποιεῖ μόνον εἰς τὸν ὑπέρτατον Ἄρχοντα τὸ συμβὰν τοῦτο, καθ' ὅσον μάλιστα εἰς τὸν λόγον τοῦ Ὑπουργείου τοιοῦτος λόγος δὲν γίνεται. Ὁ Κ. Ὑπουργὸς διαλαβὼν ὅτι ὁ Κριεζώτης, ἀφ' ἧς διελύθη ἡ Βουλὴ, ἐνήργει εὐρύχωρον συνωμοσίαν καὶ ἐνταῦθα, καὶ ἐν ταῖς ὁδοῖς, καὶ ἐν τῇ φυλακῇ, ποίαν ἔφερεν ἀπόδειξιν; καὶ μ' ὅλον τοῦτο ζητεῖ παρ' ἡμῶν ἀποδείξεις, ἐνῷ ἡ ἐκτελεστικὴ ἐξουσία εἶναι εἰς θέσιν νὰ γινώσκῃ τὰ πάντα. Ἐκτὸς τούτου, ἀφ' οὗ ἐγίνωσκε τὴν συνωμοσίαν, ὤφειλε νὰ τὴν προλάβῃ, διατηροῦσα ἀκριβῶς ἐν τῇ φυλακῇ τὸν ἀρχηγὸν αὐτῆς. Κατὰ διαφόρους καιροὺς ἐπισυμβαίνουν πολιτικαὶ ἔξεις, τῶν ὁποίων ἡ ἰσχὺ ἐπὶ πολὺ διαρκεῖ· οὕτως ἐν Ἑλλάδι συνέβησαν δύο δυστάρεστα συμβάντα, ἡ 11 Ἰουνίου, καὶ ἡ 4 Αὐγούστου· ἑπομένως, καθὼς μετὰ τὴν ἐν Μαραθῶνι μάχην ἅπαντες τὸ πάλαι ἐπεθύμουν νὰ γίνωσι Μιλτιάδαι, οὕτω καὶ ἤδη πολλοὶ ἐπεθύμησαν τὴν ἀνέγερσιν τῶν συμβάντων τούτων, καὶ τὴν ἐπιθυμίαν των ἔδειξαν τολμηροτέραν κατὰ τὰς ἐκλογάς. Δι' ἐγγράφων ἐγκυκλίων τὸ Ὑπουργεῖον κηρύττει, ὅτι θέλει διατηρηθῇ κατὰ τὰς ἐκλογὰς αὐστηρὰ νομιμότης, οἱ ὑπάλληλοι ὅμως κατηγόρησαν τοῦτο, ὡς ὑποχρεῶσαν τούτους νὰ ἐνεργήσωσι καὶ παρὰ τὴν συνείδησίν των, ὡς ἐξάγεται ἐκ τοῦ γράμματος τοῦ Νομάρχου Φθιώτιδος, λέγοντος ὅτι ἔχει Αὐθεντικὴν Διαταγήν· ὁ Κ. Ὑπουργὸς εἶπεν, ὅτι τὸ Ὑπουργεῖον δὲν ἐνέχεται, εἰς τὰς παρανομίας τῶν Δημοτικῶν Ἀρχῶν, ἀλλ' ἐνέχεται, καθ' ὅσον αὗται μετήρχοντο ἔργα διοικητικά· τὴν μὴ σύγχρονον ἐνέργειαν τῶν ἐκλογῶν ἀποδίδει ὁ Κ. Ὑπουργὸς εἰς τὰς στάσεις, συνωμοσίας, καὶ ἄλλα κωλύματα· τοῦτο εἶναι παράδοξον, διότι ἐν Χαλκίδι, ἔνθα κατ' αὐτὸν ἦτον ἡ ἑστία τῆς συνωμοσίας, αἱ ἐκλογαὶ ἐπεταχύνθησαν, ἐνῷ ἐν τῇ Μεσσηνίᾳ, Ὀλυμπίᾳ καὶ Τριφυλλίᾳ, εἰσέτι δὲν ἐπεραιώθησαν, ἡσυχίας ἄκρας οὔσης κατ' ἐκεῖνα τὰ μέρη. Εἶπεν ὁ Κ. Ὑπουργὸς ὅτι ἡ κάλπη τῆς Μηδείας δὲν ἐνοθεύθη, διότι εὑρέθησαν ψηφοδέλτια ἁπάντων τῶν ψηφοφορουμένων· ἀλλὰ τίς μᾶς βεβαιοῖ, ὅτι δὲν ἀφῃρέθησαν τὰ πλεῖστα τῶν ἐναντίων ψηφοδέλτια, ἵνα μὴ γνωσθῇ ἡ νόθευσις; Λογικῶς λοιπὸν ἐξεταζομένου τοῦ πράγματος, ἡ βραδύτης τῶν ἐκλογῶν ἐγένετο, διά να λαμβάνουν καιρὸν πρὸς διάθεσιν τῶν πνευμάτων, πρὸς ἀποστολὴν Στρατευμάτων κτλ. τούτων δὲ γενομένων, ἔνεσι φόβος, ἵνα μὴ κηρυχθῶμεν ἀνίκανοι Συνταγματισμοῦ, διότι ἀπανταχοῦ αἱ ἐκλογαὶ ἐνεργοῦνται συγχρόνως. Διατί δὲ τοσοῦτοι ἀξιωματικοὶ ἐξωρίσθησαν κατὰ τὰς ἐκλογὰς ἀπὸ τὰς Ἐπαρχίας των, ὡς ὁ Φαρμάκης Μπαλατζῆς

καὶ λοιποί; εἶναι ὑπάλληλοι, εἶπον, καὶ ὤφειλον νὰ μεταβῶσιν εἰς τὴν ὑπηρεσίαν των, ἐνῷ πολλοὶ τούτων εἶσαν διαθέσιμοι· ἐντούτοις εἰς πολλοὺς ἄλλους, ἔχοντας ὑπηρεσίαν, ὡς τὸν Βεΐκον, Γιολδάσην κ.λ.π. ἐπέτρεψαν νὰ μεταβωσιν εἰς τὰς ἐπαρχίας των· ὅτι δ' ἐγένοντο ἐπεμβάσεις ἐξαγεται καὶ ἐκ τοῦ ὅτι ἅπασα ἡ Βουλὴ ὁμορρονεῖ ἤδη, ὅπερ εἰς οὐδὲν Συνταγματικὸν Κράτος συμβαίνει· καὶ ἐκ τοῦ ὅτι ὁ Κριεζώτης, ἐπὶ κεφαλῆς ὢν ἰσχυροῦ Στρατιωτικοῦ Σώματος, ἐδύνατο νὰ λάβῃ ἁπάσας τὰς ψήφους, ἐνῷ ἐκ 5,000 ἀφέθησαν αὐτῷ 1,400 μόνον.

Τοῦ Νομάρχου Φθιώτιδος, προσέθηκεν ἕτερος, διορίσαντος τοὺς ἀμνηστευθέντας λῃστὰς ὡς ὁδηγοὺς, ἐπὶ τῷ σκοπῷ νὰ κακοποιοῦν καὶ καταπιέζουν τοὺς πολίτας εἰς τὰς ἐκλογὰς, καὶ εἰς τὴν Δωρίδα μὴ γενομένης ποσῶς ψηφοφορίας, ἀλλὰ παραγεμισθείσης τῆς κάλπης διὰ νόθων ψηφοδελτίων ὑπὸ τοῦ Ὑπομοιράρχου Κουτζούκου, δὲν ἐγένετο φανερὰ παραβίασις τοῦ ἐκλογικοῦ Νόμου, καὶ ἐπέμβασις τῆς Κυβερνήσεως;

Ἀντιπαρατηρήσας πρὸς τοὺς προαγορεύσαντας ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς, ἐπέφερεν, ὅτι εἰς τὴν Γερουσίαν σήμερον παρήλλαξεν ἡ συζήτησις, καθότι ἀντὶ νὰ λεχθῶσιν ἐνώπιον αὐτῆς ὡρισμένως αἱ Ἐπαρχίαι καθ' ἃς ἔλαβον δῆθεν χώραν παραβιάσεις τοῦ ἐκλογικοῦ Νόμου κατὰ τὰς ἐκλογὰς, ἀπ' ἐναντίας γενικῶς καὶ ἀορίστως κατεκρίθησαν ὡς παράνομοι ὑπό τινων Γερουσιαςῶν ὅλαι αἱ ἐκλογαὶ τοῦ Κράτους, καὶ οὕτως ὁ περίβολος οὗτος τῆς Γερουσίας σήμερον ἐγένετο ἀνακριτικὸς περίβολος τῆς ἐξελέγξεως ἁπασῶν τῶν ἐκλογῶν.

Ἀλλ' ὅσοι ἐκ τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν ἠγόρευσαν ὑπὲρ τῶν παραβιάσεων καὶ τῶν παρανομιῶν, ἔπρεπε, καθὸ περὶ τούτων ἐνδιαφερόμενοι, καὶ συμπάσχοντες μετὰ τῶν παθόντων φίλων καὶ συγγενῶν των, νὰ προσαγάγουν καὶ τὰς ἀποχρώσας ἀποδείξεις των, καὶ νὰ μὴ περιμένουν ταύτας ἀπὸ τὸν ἁρμόδιον Ὑπουργὸν, διότι ὁ Ὑπουργὸς ὁμιλεῖ ἐκ μέρους τῆς Κυβερνήσεως, καὶ ἀντιτάττεται κατὰ τῆς ὑπάρξεως τῶν τοιούτων.

Ἀρκοῦσιν ὅσα χθὲς ἠγόρευσα ἀπολογούμενος περὶ τῶν κατὰ τὴν Ἐπαρχίαν Καρύστου συμβάντων, καὶ ὅσα περὶ τῆς Βουλευτικῆς ταύτης ἐκλογῆς ἡ Βουλὴ τῶν Ἀντιπροσώπων δι' ἐκθέσεώς της παρεδέξατο, καὶ ὡς ἐκ τούτου δὲν δύναμαι πλέον νὰ ἐπανέλθω ἀποκρινόμενος καὶ αὖθις πρὸς τὸν προαγορεύσαντα περὶ τούτων· θέλω δὲ εἴπει μόνον, καθὼς κατὰ τὴν χθεσινὴν

Συνεδρίασιν ὑπεσχέθην, ὡς πρὸς τὰ κατὰ τὴν Βουλευτικὴν ἐκλογὴν τῆς Νήσου Ἄνδρου συμβάντα, τὰ ὁποῖα παρεμορφώθησαν σήμερον ὁλοτελῶς· καθότι εἰς ἅπαντας τοὺς Δήμους τῆς Ἄνδρου καὶ ἰδίως εἰς τὸν Δῆμον Κορθίου, περὶ τοῦ ὁποίου ἐγένετο λόγος, διετηρήθη μεγίστη ἡσυχία κατὰ τὴν ἐκλογήν· μόνον δὲ εἰς τὸν Δῆμον Γαυρίου ὁ Δήμαρχος συνέστησεν ἄνευ ἀδείας ἐθνοφύλακας, καὶ ἀπεδιώχθησαν ἐκ τῆς περιφερείας τοῦ Δήμου αὐτοῦ οἱ ἐπιστάται τοῦ Δημοσίου διὰ τὴν ἀπαρίθμησιν τῶν ζώων· διὰ δὲ τὴν πρᾶξιν του ταύτην καὶ ἄλλας παρατόπους τὰς ὁποίας ἐνήργησεν κατὰ τὴν ὑπηρεσίαν του ὡς Δήμαρχος, ἐτιμωρήθη πειθαρχικῶς· κατὰ δὲ πάντα τὰ ἄλλα διετηρήθη καὶ εἰς τὸν Δῆμον αὐτὸν κατὰ τὴν ἐκλογὴν ἡσυχία, καὶ δὲν διηγέρθη οὐδὲν παράπονον, καὶ οὔτε ὁ Κ. Ῥουζοῦ, οὔτε ἄλλος τις ξένος ἠθέλησέ ποτε νὰ ὑπάγῃ ἐκεῖ ν' ἀναμιχθῇ εἰς τὰς ἐκλογάς, μολονότι ὁ Κ. Ῥουζοῦ, ὡς ἐβεβαιώθην, ἀπελθὼν ἐκεῖ κατὰ τὴν 13 ἢ 14 Ἀπριλίου δι' ὑποθέσεις του μετὰ τοῦ Γάλλου Ὑποπροξένου εὑρισκομένου ἐκεῖ, ἀνεχώρησεν αὐθημερὸν καὶ πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς ἐκλογῆς. Ἐπομένως καλῶς ἤθελε πράξομεν ἐὰν αἰτιώμεθα ἑαυτοὺς εἰς τὰ μεταξὺ ἡμῶν γενόμενα, ἀφίνοντες τοὺς ξένους ν' ἀπέρχωνται ὅπου ἔχουν ὑπηρεσίαν αὐτοί τε καὶ τὰ πλοῖα ὁποιασδήποτε φιλικῆς Δυνάμεως· διότι καὶ ἀπὸ ἄλλους ἤκουσα νὰ λέγουν περὶ πλοίων, καὶ δὲν πιστεύω οἱ ξένοι νὰ καταδέχωνται ν' ἀναμιγνύωνται εἰς τὰ ἐδικά μας πράγματα.

Ὡς πρὸς τὰς συνωμοσίας, περὶ τῶν ὁποίων ἠγόρευσαν τινές, προσθέτω ὅτι ἡ Κυβέρνησις οὔτε τὸ ὅλον τῶν συνωμοσιῶν ἠδυνήθη νὰ γνωρίσῃ μέχρι τοῦδε, οὔτε τὸν ὁλικὸν τῶν συνωμοτῶν ἀριθμὸν, καὶ τὰ ὀνόματα αὐτῶν, μέρος μόνον ἐξ αὐτῶν ἐγνώρισε, καὶ ὅσοι μὲν συνελήφθησαν ἐπ' αὐτοφώρῳ καὶ ἐφυλακίσθησαν, εἶναι γνωστοὶ, τοὺς δὲ ἀγνώστους, τοῦ χρόνου προϊόντος, θέλει ἡ δικαιοσύνη δημοσιεύσει καὶ τιμωρήσει, διότι ἐὰν εἴπω τι περὶ τῶν τοιούτων ἀπὸ σήμερον, θέλει θεωρηθῇ ἐπηρεασμὸς τῆς Δικαστικῆς Ἐξουσίας.

Ὡς πρὸς τὰς κατὰ τὴν Φθιώτιδα συμβάσας δῆθεν παραβιάσεις, περὶ τῶν ὁποίων διϊσχυρίζονται οἱ προαγορεύσαντες, ἂν καὶ ἀναφέρωμαι εἰς ὅσα χθὲς περὶ τούτων ἀπήντησα, ἐπαναλαμβάνω πάλιν νὰ εἴπω ὅτι, δὲν εἶναι παράδοξον νὰ συνέβησαν καὶ παραβιάσεις τινὲς ἐν ἀγνοίᾳ τῆς Κυβερνήσεως ἕνεκα προσωπικῶν παθῶν τῶν μεταξὺ διαφερομένων μερῶν πολιτῶν· ἀλλ'

εἰς τὴν Κυβέρνησιν οὐδὲν ἐκ τούτων ἐγνώσθη, ἐκτὸς τῆς ἀναφορᾶς τοῦ Κ. Αἰνιᾶνος, τῆς ὁποίας ἐγένετο ἡ ἀνατροπὴ διὰ τῆς ἀπαντήσεως τοῦ Νομάρχου Φθιώτιδος.

Ὡς πρὸς τὴν Βουλευτικὴν ἐκλογὴν τῆς Νάξου· διὰ νὰ πληροφορηθῇ ἡ Γερουσία ὅ,τι συνέβη εἰς Νάξον ἐν καιρῷ τῆς ἐκλογῆς, ἀρκοῦμαι μόνον ν' ἀναγνώσω τὸ ὑπ' ἀριθ. 3,967 καὶ ἀπὸ 19 Ἰουλίου 1847 ἔγγραφον τοῦ Νομάρχου Κυκλάδων πρὸς τὸ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργεῖον, ἐκ τοῦ ὁποίου καταφαίνεται πληρέστατα, ὅτι δὲν εἶναι ἀληθῆ ὅσα ἐλέχθησαν κατὰ τῆς ἐκλογῆς ταύτης· καὶ δὲν πρέπει νὰ παραξενεύηται ἂν εἷς Ὑπομοίραρχος ὑπέπεσεν εἰς τοιοῦτον λάθος, διότι κατὰ δυστυχίαν καὶ οἱ ὑπάλληλοι, πολῖται ὄντες, συμμερίζονται τὰς συμπαθείας ἐνίοτε τῶν ἄλλων πολιτῶν.

Ὡς πρὸς τὰ κατὰ τὰς Βουλευτικὰς ἐκλογὰς Τήνου καὶ Σύρας διανεμόμενα ὑπουργικὰ ψηφοδέλτια ὑπὸ τῶν Ἱερέων τοῦ Δυτικοῦ Δόγματος ἐν Κνιστρίοις, δὲν ἐπεμβαίνω ν' ἀπολογηθῶ, ὡς πάντῃ ἀνυπόστατα, καὶ παραιτῶ τὴν γνῶσιν τῶν τοιούτων μυστηρίων, εἴτε τῶν Καθολικῶν, εἴτε τῶν Λουθηροκαλβίνων καὶ ἄλλων· εἰς μόνον τὸν λαλήσαντα.

Καθόσον δὲ ἀφορᾷ τὸν διϊσχυρισμὸν τινῶν, ὅτι ἐν μὲν ταῖς ἐπαρχίαις ἐκείναις καθ' ἃς ἀνεφάνησαν συνωμοσίαι καὶ ἀνταρσίαι κατὰ τῆς Κυβερνήσεως, ἐπεραιώθησαν αἱ Βουλευτικαὶ ἐκλογαὶ, ἐν δὲ ταῖς λοιπαῖς, ἤτοι εἰς Τριφυλλίαν, Ὀλυμπίαν καὶ ἀλλαχοῦ, εἰσέτι δὲν ἤρξαντο, ἀποκρίνομαι, ὅτι βεβαίως ἦτον ἀδύνατον νὰ ἐνεργηθῶσι καὶ εἴς τινας ἐξ ὧν ἀναφέρει μέχρι τοῦδε, ἀφ' οὗ οἱ ἐπιτετραμμένοι τὴν διατήρησιν τῶν πρωτοκόλλων, καὶ τῶν καταστίχων τῶν καταλόγων Δήμαρχοι ὑφήρεσαν αὐτούς· καὶ κατὰ συνέπειαν οἱ τοιοῦτοι Δήμαρχοι εἰσήχθησαν εἰς δίκην ἐνώπιον τῶν Δικαστηρίων διὰ τὰς τοιαύτας πράξεις τῆς ὑφαιρέσεώς των. Περαίνων ὅθεν τὸν λόγον μου, προσθέτω ὅτι αἱ μὲν μέχρι τοῦδε ἀναβολαὶ τινῶν ἐκ τῶν Βουλευτικῶν ἐκλογῶν δὲν προσεγένοντο ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως, ἀλλ' εἴς τινας μὲν ὑπὸ προσωπικῶν παθῶν τῶν διαμαχομένων μερῶν, εἴς τινας δὲ ἕνεκα τῶν ἀποστατικῶν κινημάτων· ὅσα δέ τινες ἐκ τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν περὶ τούτων ἀνέφερον, οὐδεμίαν προσήγαγον ἀπόδειξιν, ἐν ᾧ τὸ Ὑπουργεῖον δι' ἐπισήμων ἐγγάφων ἀνέστρεψε καὶ ἀνεσκεύασε ταῦτα.

Ἀπολογηθεὶς κατόπιν ὁ Πρωθυπουργὸς καὶ Ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν

Στρατιωτικῶν, ὡς πρὸς ὅσα ἐλέχθησαν περὶ τοῦ περιορισμοῦ τινῶν Στρατιωτικῶν, ἀπήντησεν, ὅτι ἕκαστος Στρατιωτικὸς μισθοδοτούμενος ὑπάγεται ὑπὸ τὰς διαταγὰς τοῦ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν Ὑπουργείου, τὸ ὁποῖον δύναται καὶ νὰ τὸν μεταθέσῃ, ὅταν ἐγκρίνῃ, εἰς ὅ,τι δήποτε μέρος θελήσει. Ὡς ἐκ τούτου τὸν μὲν Σπύρον Μήλιον, καθὸ Ἐπιθεωρητὴν τῶν Κυκλάδων καὶ μισθοδοτούμενον διὰ πεντακοσίων δραχμῶν κατὰ μῆνα, μετέθεσα εἰς Τῆνον, τὸν δὲ Φαρμάκην, τότε μόνον ἠναγκάσθην νὰ περιορίσω, ὅταν ἔδειξε σημεῖα ἀποστασίας, ἐνῷ κατὰ τὰς ἐκλογὰς τῆς Ἐπαρχίας του ἦτον ἐλεύθερος καὶ ἐψηφοφορεῖτο ὡς Βουλευτὴς, λαβὼν μάλιστα καὶ 800 ψήφους· περὶ δὲ τοῦ Στρατιωτικοῦ Παπαλεξοπούλου δύναται ἀντ' ἐμοῦ ν' ἀπολογηθῇ ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ Γερουσιαστὴς Κ. Σ. Παπαλεξόπουλος.

Ἀπολογηθεὶς ἐπίσης καὶ ὁ ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν Ὑπουργὸς ἐφ' ὅσων εἷς ἐκ τῶν Κ. Γερουσιαςῶν ἔλεξε περί τινος ςαλέντος εἰς τὸ ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν Ὑπουργεῖον ἐπισήμου ἐγγράφου ὑπὸ τοῦ πλοιάρχου Βασιλικῆς τινος Γολέττας Κ. Νέγκα, πραγματευομένου δῆθεν περὶ τῶν κατὰ τὰς Βουλευτικὰς ἐκλογὰς Νάξου γενομένων παραβιάσεων καὶ ἐπεμβάσεων, ἐπέφερεν, ὅτι εἶναι ἀληθὲς ὅτι ὁ ἀξιωματικὸς τοῦ Ναυτικοῦ Κ. Νέγκας καθυπέβαλεν ἐνώπιον τοῦ ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν Ὑπουργείου ἀναφοράν τινὰ, ἥτις ὅμως δὲν ἀναφέρει ὅτι ἔγειναν ἐπεμβάσεις ἐκ μέρους τῶν ὑπαλλήλων τῆς Ἐξουσίας, ἀλλ' ὅτι οἱ ψηφοφόροι ἀπὸ τὴν ὁρμὴν τοῦ ἐκλογικοῦ ἀγῶνος, ἔπραττον κατ' ἀλλήλων παραβιάσεις, καὶ ἐπυροβόλουν τὰς νύκτας πρὸς ἐκφόβισιν· ἡ δὲ ἀναφορὰ αὕτη καθυπεβλήθη ἐνώπιον τῆς Βουλῆς, ἥτις, λαβοῦσα καὶ ταύτην ὑπ' ὄψιν ὡς καὶ πᾶσαν ἄλλην ἔνστασιν, ἐδίκασε τὴν ἐκλογὴν τῆς Νάξου, καὶ παρεδέχθη αὐτὴν ὡς νόμιμον καὶ κῦρος ἔχουσαν.

Ἀντιπαρατηρήσας πρὸς τοὺς προαγορεύσαντας εἷς ἐκ τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν ἀντέλεξεν, ὅτι προσκαλεῖ τὸν ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸν, νὰ παρακαταθέσῃ εἰς τὸ Γραφεῖον τῆς Γερουσίας, τὸν φάκελλον τῶν ἐγγράφων ἐκείνων, τὰ ὁποῖα διεύθυναν οἱ πολῖται πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον, παραπονούμενοι διὰ τοὺς καταναγκασμοὺς, τὰς κακώσεις, τὰς καταπιέσεις καὶ τὰς παραβιάσεις, τὰς ὁποίας ὑπέςησαν ἐν καιρῷ τῶν Βουλευτικῶν ἐκλογῶν· καθότι οὔτε οὗτος, οὔτε ἄλλος τις ἐκ τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν δύναταί ποτε νὰ πιστεύσῃ τὰ ἐπίσημα ἔγγραφα τῶν ὑπαλλήλων ἐκείνων, τὰ ὁποῖα οἱ ΚΚ. Ὑπουργοὶ ἀνέγνωσαν καὶ ἀνέφεραν,

διότι οἱ ὑπάλληλοι οὗτοι, ὡς ἔνοχοι, δὲν ἠδύναντο οὐδέποτε, καὶ ἐπισήμως μάλιστα, νὰ ὁμολογήσωσιν ἑαυτοὺς ὡς ἐνόχους τῶν παραβιάσεων καὶ ἐπεμβάσεών των κατὰ τὰς ἐκλογάς. Ὡς πρὸς δὲ τὰ περὶ τοῦ Θ. Γρίβα ῥηθέντα, δὲν θέλει εἴπει οὐδὲν ὡς πρὸς ὅσα μέχρι τοῦδε ἐλέχθησαν, εἰμὴ μόνον ὅτι τὴν τρίτην ἡμέραν μετὰ τὸ εἰς Παλαιοχαλιᾶν κλείσιμον τούτου, ἐστάλη πρὸς αὐτὸν ἰδιαίτερον Ὑπουργοῦ τινός ἔγγραφον, δι' οὗ ἐπροσκαλεῖτο νὰ ἐπανέλθῃ εἰς τὴν τάξιν τῆς Ὑπουργικῆς μερίδος καὶ τότε νὰ λάβῃ καὶ τὴν προτέραν θέσιν του, ἄλλως ἤθελεν ὑποφέρει· ἐγγυᾶται ὅμως τὴν βεβαιότητα ταύτην τοῦ ἐγγράφου, καὶ τῶν ἐν αὐτῷ ἀναφερομένων, ὡς ἐλέχθησαν.

Οὐδεὶς ἠδύνατο ποτὲ ν' ἀμφιβάλῃ, ὅτι ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς ἔμελλε πληρέστατα νὰ παραδεχθῇ ἄσμενος, ὅσας κατὰ τὴν Βουλευτικὴν ἐκλογὴν τῆς Ἐπαρχίας Ναυπλίας παραβιάσεις τοῦ ἐκλογικοῦ Νόμου ἔπραξεν ὁ Γραμματεὺς τῆς Νομαρχίας Ἀργολίδος, διότι καὶ ἐπ' αὐτῷ τούτῳ τὸν ἐδιώρισεν εἰς τὴν θέσιν ταύτην.

Ἴσως δὲ ἠδύνατο νὰ θεωρηθῇ ἀληθὲς καὶ νὰ πιστευθῇ, ἐὰν οἱ ΚΚ. Ὑπουργοὶ ἤθελον ὁμολογήσει ὅτι τοῦ λοιποῦ δὲν θέλουν πράξει καμμίαν παραβίασιν, ἀλλὰ νὰ διϊσχυρίζωνται ἤδη, ὅτι δὲν παρεβίασαν τὸν ἐκλογικὸν Νόμον, ἐφαρμοζόμενον κατὰ τὰς Βουλευτικὰς ἐκλογὰς διὰ παντὸς ἀθεμίτου μέσου, τοῦτο εἶναι ἀναίδεια ἀναιδεστέρα τῆς ἀναιδείας· καθότι καὶ τὸν τυχόντα ἂν περὶ τούτων ἐρωτήσῃ τις, τοῦτ' αὐτὸ θέλει συνομολογήσει.

Τίς ὅμως δύναται νὰ πιστεύσῃ, ὅτι ἠδύνατο νὰ ἐκλεχθῇ τις Βουλευτὴς, μὴ ὢν φίλος τοῦ Ὑπουργείου; καὶ πᾶσα περὶ τούτου ἐναντία ἰδέα νομίζω, ὅτι εἶναι ἀσυνειδησία ἀνωτέρα τῆς ἀσυνειδησίας· διότι καὶ τὰ πράγματα αὐτὰ, ὡς πασιφανῆ, δὲν δύνανται νὰ ψευσθῶσι, καὶ εἰς πᾶσαν ζῶσαν ψυχὴν εἶναι πασίγνωστα.

Ἀντιτείνων πρὸς τὸν προαγορεύσαντα ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς, ἀντέταξεν, ὅτι ὅσον μέγα καὶ σοβαρὸν ὑπάρχει τὸ πρὸς ἐπίκρισιν δικαίωμα τῶν ὑπουργικῶν πράξεων, τοσοῦτον ἀπαιτεῖται μετ' ἀνεξαρτησίας συμφερόντων, ἀπαθείας καὶ αὐταπαρνήσεως νὰ ἐξετασθῇ, καὶ νὰ ἐπιστηριχθῇ εἰς τὰ πράγματα· τοῦτο δὲ δὲν λέγω ὁρμώμενος ἀπὸ τὸ συμφέρον τῆς σημερινῆς θέσεώς μου, ἀλλ' ἀπὸ τὸ τοῦ πολίτου. Μὲ ὅλην ὅμως τὴν ὑπόληψιν τὴν ὁποίαν ἔχω πρὸς τοὺς προαγορεύσαντας Κ. Γερουσιαστὰς

παρετήρησα ὅτι οὗτοι δὲν διετήρησαν τὰς ἀρχὰς τὰς ὁποίας προοιμιάζων ἀνέφερα· καὶ ἂν ἀφ' ἑνὸς λυπούμεθα διὰ τοῦτο, ἀλλ' ἀφ' ἑτέρου εὐχαριστούμεθα, διότι εἰς πρώτους ἡμᾶς ἐθεωρήθη συμφέρον νὰ γενῇ τοιαύτη ἐπὶ τῶν ἐκλογῶν ἐπίκρισις, τῆς ὁποίας ἀπεῖχεν ἡ Γερουσία κατὰ τὴν πρώτην περίοδον· ἐκεῖνο δὲ τὸ ὁποῖον, καί τοι προσπαθήσας, δὲν δύναμαι νὰ παραλείψω, εἶναι, ὅτι πολλοὶ ἐκ τῶν ἀγορευσάντων δὲν ἔφερον πρόσωπον καὶ χαρακτῆρα ἐπικριτοῦ, ὁποῖον πρέπει νὰ φέρῃ ὁ προορισμὸς τοῦ Σώματος τούτου, ἀλλὰ πρόσωπον διαδίκου παθόντος· τοῦτο ἀρκεῖ νὰ ἐννοήσῃ ἕκαστος ἔχων ἐνεργητικὸν μέρος, ὅσον καὶ ἂν ἦναι εὐσυνείδητος, ἂν δύναται νὰ ἐκθέσῃ ἀπαθῶς τὴν ἀλήθειαν.

Ἐκ τῶν ἀγορεύσεων τῶν μέχρι τοῦδε γενομένων ἤκουσα ἐνστάσεις κατὰ τῶν ἐκλογῶν, ὁποῖαι ἐγένοντο ἐν μέρει καὶ ἐνώπιον τῆς Βουλῆς, παρ' ἧς καὶ ἐξεδικάσθησαν, ἀλλὰ καμμία καὶ πρότερον καὶ ἤδη Βουλευτικὴ τε καὶ Δημοτικὴ ἐκλογὴ δὲν ὑπάρχει παράδειγμα νὰ ἔμεινεν ἄνευ ἐνστάσεων· διότι πολλάκις οἱ ἀποτυχόντες προσφεύγουν εἰς τὰς ἐνςάσεις, εἴτε διὰ νὰ ἀποδείξουν ὅτι χαίρουν τὴν ἐμπιστοσύνην τῶν Δημοτῶν τῆς ἐπαρχίας των, εἴτε διὰ νὰ καλύψουν δι' αὐτῶν τὴν ἀποτυχίαν των. Μὲ λύπην μου δὲ παρετήρησα ὅτι ὁ περίβολος οὗτος τῆς Γερουσίας μετεβλήθη ἐναντίον τοῦ προορισμοῦ του εἰς ἀνακριτικὴν ἐξέτασιν τῶν Βουλευτικῶν ἐκλογῶν· καθότι εἷς ἐκ τῶν ἀγορευσάντων ἀνωτέρω Κ. Γερουσιαστῶν, εἶπε προοιμιάζων, ὅτι τὰ πάντα κατεστραμμένα ὑπάρχουσιν, ἐνῷ μόνον ἀνέφερεν ὅτι εἴς τινα μὲν ἐπαρχίαν ἀνεβλήθη ἡ Βουλευτικὴ ἐκλογὴ, εἴς τινα δὲ προσετέθησαν Δημόται μὴ ὑπάρχοντες· ἀλλὰ περὶ τούτων ἀρκούντως ὁ ἁρμόδιος ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς ἔδωκε τὰς οἰκείας ἀπαντήσεις καὶ ἐξηγήσεις.

Τίς ὅμως δύναται ν' ἀρνηθῇ ὅτι ἐγένοντο ἴσως καὶ παραβιάσεις τινὲς ἀπὸ τὰ ἐπιτετραμμένα τὴν ἐνέργειαν τῶν ἐκλογῶν πρόσωπα, ἤτοι ἀπὸ τὰ Ὁρκωτικὰ Δικαστήρια καὶ ἀπὸ τὰς ἐπιτροπάς; μήπως ταῦτα ἔλαβον χώραν κατὰ διαταγὴν καὶ ἐν γνώσει τοῦ Ὑπουργείου; Ἀνεκαλύφθη, εἶπον οἱ ἀγορεύσαντες, ἡ τοῦ Ὑπουργείου κατὰ τὰς ἐκλογὰς ἐπέμβασις εἰς τὴν ἀναβολὴν αὐτῶν ἐκ προθέσεως· ἀλλὰ γνωρίζουν οὗτοι ὅτι, ἂν ὑποτεθῇ ὅτι αἱ ἐνεργοῦσαι τὴν ἐνέργειαν τῶν ἐκλογῶν ἐπιτροπαὶ δὲν ἔχουν κἀνὲν συμφέρον εἰς τὴν διεξαγωγὴν τῆς ἐκλογῆς, πάλιν ἀπαιτοῦνται τοὐλάχιστον 50 ἢ 60 ἡμέραι δια τὴν ἀποπεράτωσιν τῶν ἐκλογῶν; Καὶ αἱ τῶν Δημοτικῶν καὶ τῶν

Βουλευτικῶν ἐκλογῶν ἀναβολαὶ προέρχονται ἀπὸ τὰ ἐγχώρια ἀντίθετα συμφέροντα τῶν Δημοτῶν, οἵτινες ἔχουσιν εὐρύτερον στάδιον εἰς τὴν ἀναβολὴν τῶν Βουλευτικῶν ἐκλογῶν, παρὰ εἰς τὴν τῶν Δημοτικῶν.

Δευτέραν ἤδη Περίοδον ἐνηργήθησαν αἱ Βουλευτικαὶ ἐκλογαὶ, καὶ κατ' αὐτὴν ἐπεραιώθησαν αὗται ταχύτερον ἀπὸ τὴν πρώτην, καὶ ἴσως ἔτι ταχύτερον θέλουν ἐκτελεσθῆ καὶ κατὰ τὴν τρίτην.

Ἐκ τούτων ὅθεν ἁπάντων καταφαίνεται, ὅτι οὐδεμία ἀπόδειξις προσήχθη περὶ τῶν ἐκ μέρους τοῦ Ὑπουργείου γενομένων ἀναβολῶν τῶν ἐκλογῶν· καθότι καὶ διαταγαὶ καὶ ἐγκύκλιοι τοῦ ὑπουργείου, δημοσιευθεῖσαι καὶ διὰ τοῦ τύπου, προσεκάλεσαν τὴν ταχεῖαν τῶν Βουλῶν σύστασιν, ἕνεκα τῆς ἀνάγκης τὴν ὁποίαν εἶχε τὸ Ὑπουργεῖον περὶ αὐτῶν, καθὼς χθὲς ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς περὶ τούτου ἠγόρευσεν.

Καθόσον δ' ἀφορᾷ τὰς καταδιώξεις, περὶ ὧν τινὲς ἀνέφερον ὅτι ἐνεργήθησαν κατὰ τὰς ἐκλογὰς, δύναμαι νὰ εἴπω πρὸς τιμὴν τοῦ Ὑπουργείου, ὅτι τοῦτο ἔπραξε περὶ αὐτῶν ὅ,τι ἄλλο Ὑπουργεῖον δὲν ἔπραξε, καὶ πρὸς τοῦτο ἀναγινώσκω τὴν ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν ἐκδοθεῖσαν ἐγκύκλιον ὑπ' ἀριθμὸν 17,700, δι' ἧς διετάττοντο αἱ κατὰ τὰς Ἐπαρχίας Οἰκονομικαὶ Ἀρχαὶ νὰ μὴ καταδιώξωσι καὶ προσωποκρατήσωσιν οὐδένα τῶν ὀφειλετῶν ἐν καιρῷ τῶν ἐκλογῶν. Ὡς ἐκ τούτου ὅθεν, οὔτε εἰς τὸ Ὑπουργεῖον, οὔτε καὶ ἐνώπιον τῶν Βουλευτικῶν Σωμάτων ἐγένετο ποτὲ παράπονόν τι ἐκ μέρους τῶν πολιτῶν ὅτι ἐφυλακίσθησαν κατὰ τὰς ἐκλογὰς διὰ χρέη πρὸς τὸ Δημόσιον.

Εἶχε μὲν θέλησιν καὶ ἐπιθυμίαν τὸ Ὑπουργεῖον νὰ ἐπιτύχωσιν οἱ φίλοι του ὡς Βουλευταὶ, ἀλλὰ ηὐτύχησε νὰ ἦναι οὗτοι ἐκ τῶν ἀπολαμβανόντων πλήρη τῶν συμπολιτῶν των τὴν ἐμπιστοσύνην, καὶ ἂν ὑποτεθῇ ὅτι εἶχε διάθεσιν νὰ συντρέξῃ ὑπὲρ αὐτῶν, δὲν εὑρέθη διὰ τοῦτο εἰς τὴν ἀνάγκην αὐτήν· Οἱ δὲ ἐκλεχθέντες ἤδη Βουλευταὶ, ἂν ἐξετασθῶσιν, θέλει ἀποδειχθῇ ἐναργῶς, ὅτι ὑπάρχουν ἐκεῖνοι, οἵτινες οὐδέποτε ἐστερήθησαν τῆς ἀγάπης καὶ εὐμενείας τῶν συμπολιτῶν των.

Ἐφάνη εἴς τινας ἐκ τῶν Κ. Γερουσιαστῶν παράδοξος ὁ ἰσχυρισμὸς τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν, ὅτι τὰ λεγόμενα εἶναι λόγοι ἁπλοῖ, μὴ στηριζόμενοι εἰς πράγματα. Πῶς θέλετε λοιπὸν, Κύριοι, ὅ,τι λέγει καὶ διανοεῖται ἕκαστος νὰ θεωρηθῇ ὡς ὑπάρχον καὶ ἀληθὲς καὶ βάσιμον; τίς τότε ἤθελεν ἀναδεχθῇ τὴν διεύ-

θυνσιν τῶν πραγμάτων, ἐὰν ἡ τύχη του ἐξήρτητο ἀπὸ τὰς πληροφορίας τοῦ μὲν ἢ τοῦ δὲ Βουλευτοῦ ἢ Γερουσιαστοῦ, χωρὶς αὗται νὰ στηρίζωνται εἰς αὐτὰ τὰ πράγματα; καὶ τοῦτο ἴσως ἠδύνατο νὰ τὸ παραδεχθῇ τις, ἐὰν οἱ λέγοντες ταῦτα δὲν ὡμολόγουν ἤδη ὅτι εἶχον μέρος εἰς τὰς ἐκλογὰς, ὑπεστήριζον ὑποψηφίους ἄλλους ἢ τοὺς ἐπιτυχόντας, εἰς τρόπον ὥστε οὗτοι δὲν φέρουν παρὰ τὸ πρόσωπον τοῦ παθόντος καὶ ἐνάγοντος διαδίκου. Νὰ διϊσχυρίζωνται δὲ τινες ὅτι καὶ ὁ τύπος καὶ τὸ κοινὸν ἔγραψαν καὶ ἀνέφερον περὶ τούτου, ἀποκρίνομαι, ὅτι ὑπὸ μιᾶς καὶ τῆς αὐτῆς πηγῆς ἐπήγασαν καὶ τὰ γραφόμενα καὶ λεγόμενα. Ἡ Βουλευτικὴ ἐκλογὴ τῆς Ὕδρας, φέρ' εἰπεῖν, ἔχει περισσοτέρας ἐνστάσεις ἀπὸ πᾶσαν ἄλλην, καὶ πρὸς τοῦτο ἐρωτῶ τὸν Γερουσιαστὴν Κ. Γ. Κουντουριώτην ν' ἀποκριθῇ ἂν ἔχωνται ἀληθείας αἱ ἐνστάσεις αὗται.

Ἀπαντήσαντος δὲ τοῦ Κ. Κουντουριώτου, ὅτι δύναται περὶ τούτου νὰ ἐρωτηθῇ ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς, ὅστις ἀπέστειλεν εἰς Ὕδραν καὶ στρατιωτικὰ ἀποσπάσματα, καὶ προσθεσάντων διαφόρων Γερουσιαστῶν, ὅτι ἀπεμακρύνθη ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς τοῦ προκειμένου, διότι οὔτε περὶ τῆς Βουλευτικῆς ἐκλογῆς τῆς Ὕδρας ἐγένετο λόγος, οὔτε ἐπομένως περὶ αὐτῆς ἔπρεπε νὰ γένῃ λόγος.

Ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς ἀπήντησε λέγων, ὅτι ὡς παράδειγμα προσήνεγκον τὴν Βουλευτικὴν ἐκλογὴν Ὕδρας, διὰ νὰ ἀποδείξω, ὅτι καὶ κατ' αὐτῆς, τῆς ὁποίας ἡ Γερουσία ἐπελήφθη ὑπάρχουν ἐνστάσεις κατὰ τοῦ κύρους αὐτῆς, καὶ πρὸς τοῦτο ἀναγινώσκω τὴν περὶ αὐτῶν ἔκθεσιν τοῦ οἰκείου τμήματος τῆς Βουλῆς. Περὶ τῶν ἐνστάσεων ὅθεν τούτων κατὰ τοῦ κύρους τῆς Βουλευτικῆς ἐκλογῆς Ὕδρας δὲν ἠδύνατο τὸ Ὑπουργεῖον νὰ ἔχῃ καμμίαν ἐνοχὴν, διότι ἐξ αὐτῶν τῶν ἐνστάσεων προκύπτει ὅτι τὰ ἀναφερόμενα, ὡς ἐνεργηθέντα ἐκεῖ, ἦτον ἐναντίον τῆς θελήσεως τῶν διαταγῶν τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐρωτήσαντος δέ τινος τὸν Κ. Ὑπουργὸν, ἂν διὰ τῆς λέξεως « ἀποτυχόντες » ἐννοῇ τοὺς Γερουσιαστάς.

Ὁ αὐτὸς Ὑπουργὸς ἀπήντησεν ὅτι, ἐπὶ τοῦ προκειμένου δὲν ἐννοεῖ τοὺς Γερουσιαστὰς, ἀλλὰ τοὺς ἀποτυχόντας ὑποψηφίους Βουλευτάς· καθόσον δ' ἀφορᾶ τὸ Αἴγιον ὁ ἴδιος Γερουσιαστὴς ὡμολόγησεν ὅτι εἶναι ἀποτυχών· ἐπανερχόμενος δὲ εἰς τὴν προτέραν του ἀγόρευσιν, προσέθηκεν, ὅτι, ἀφ' οὗ ἐνόμισεν ὁ κατὰ πρῶτον σήμερον ἀγορεύσας ὅτι δύναται νὰ ἐπέμβῃ εἰς τὴν δικαστικὴν ἐξέτασιν τῶν Βουλευτικῶν ἐκλογῶν, εἶπεν, ὅτι ἐπειδὴ

ὁ Ν. Κριεζώτης ἐθεωρεῖτο ὡς γενικὸς Εἰρηνοδίκης τῆς Εὐβοίας, τούτου ἕνεκεν ἔδωκέ τινας μασιγώσεις εἰς κλέπτην τινὰ διὰ νὰ μαρτυρήσῃ τὴν κλοπήν· ἀλλὰ ἐὰν ὑπάρχουν εἰς τὸ Κράτος καὶ ἄλλοι τοιοῦτοι Εἰρηνοδίκαι τότε δὲν ἤθελε πλέον ἰσχύει τὸ Σύνταγμα, ἀλλὰ τὸ δίκαιον τοῦ ἰσχυροτέρου· οὐδεὶς ἐπήνεσε καὶ ἐπροτίμησε τὴν Δικονομίαν τοῦ Ν. Κριεζώτου ἀπὸ τὴν τοῦ Μάουρερ, καὶ κανεὶς δὲν δύναται νὰ συμμερισθῇ τὴν ἰδέαν ταύτην, ὡς ἀνέφερεν ὁ κατὰ πρῶτον ἀγορεύσας.

Εἶναι ὅμως ἀληθὲς ὅτι οἱ σημερινοὶ ὑπάλληλοι εὑρέθησαν εἰς σπουδαίαν καὶ σοβαρὰν ἐποχὴν, καθ' ἣν ἐνηργήθησαν καὶ ἐκλογαὶ καὶ ἀνεφάνησαν καὶ ἀποστασίαι, καὶ ἄνθρωποι, χωρὶς νὰ ἐννοήσω οὐδένα τῶν Κ. Γερουσιαστῶν, οἵτινες ἐνόμιζον ἄλλο τε τοὺς τοιούτος ἀποστάτας ὡς κακούργους καὶ ἐγληματίας, ἤδη τοὺς ἔχουσι φίλους καὶ τοὺς ὑπερασπίζονται.

Ὡς ἀπόδειξιν δὲ τῆς παραβιάσεως δῆθεν τῆς ἐκλογῆς Χαλκίδος ἔφερεν ὁ κατὰ πρῶτον ἀγορεύσας τὸν μικρὸν ἀριθμὸν τῶν ψήφων, τὰς ὁποίας ὁ Ν. Κριεζώτης ἔλαβε, καὶ τὸν μεγάλον ἐπίσης ἀριθμὸν τῶν Εὐβοέων, οἵτινες τὸν παρηκολούθησαν εἰς τὴν ἀποστασίαν του· πλὴν ἂν νομίζῃ τις ὅτι ἑκουσίως οὗτοι τὸν παρηκολούθησαν, ἂς φροντίσῃ νὰ μάθῃ ὁποῖα ἀπειλητικὰ γράμματα ἐγράφησαν διὰ τὴν συγκέντρωσιν αὐτῶν, καὶ ὁποῖα ἀπὸ τὸν Ζέρβαν ἐτέθεσαν εἰς ἐνέργειαν βίαια μέτρα· ὡς ἐκ τούτου ὅθεν δὲν δύναμαι ν' ἀποδώσω τὸ ἄδικον εἰς τοὺς κατοίκους τοῦ Νομοῦ τῆς Εὐβοίας, ὅτι οὗτοι ἑκόντες ἀπεστάτησαν, διότι γνωρίζω τὸν φιλόνομον καὶ φιλήσυχον αὐτῶν βίον· Τελευτῶν ὅθεν τὸν λόγον μου, Κύριοι, προσθέτω, ὅτι ὅταν θέσητε τὴν χεῖρα εἰς τὴν καρδίαν σας, καὶ δὲν ὑπαγορευθῆτε ἀπὸ πλαγίαν τινὰ σκέψιν, θέλετε ἀναγνωρίσει ὅτι τὸ Ὑπουργεῖον πάντοτε ἐσεβάσθη τὰς σοβαρὰς περιστάσεις τῶν βουλευτικῶν ἐκλογῶν, τὰς ὁποίας καὶ νομίμως καὶ ταχύτερον ἐτελείωσεν ἀπὸ πᾶν ἄλλο Ὑπουργεῖον.

Δὲν ἔχω σκοπὸν, ἀπήντησεν ὁ Γερουσιαστὴς Κύριος Τρικούπης, νὰ παρατείνω διὰ μακρῶν λόγων, τὴν συζήτησιν· καὶ δεχόμενος εὐχαρίστως τὴν συμβουλὴν τῶν Ὑπουργῶν, ἀποφεύγω τὰς λεπτολογίας· ἀλλ' ὁ Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν, ὅστις μᾶς ἔδωκε τοιαύτην συμβουλὴν, ἔπρεπε νὰ μᾶς δώσῃ καὶ τοιοῦτο παράδειγμα· ἀλλ' ἔπραξε τὸ ἀνάπαλιν· μᾶς εἶπεν, ἀρξαμένης τῆς συζητήσεως, ὅτι οἱ Ὑπουργοὶ περιορίζονται εἰς τὸ νὰ μᾶς δώσωσι λόγον περὶ μόνων τῶν ἐκλογῶν, περὶ ὧν ἡ Γερουσία ζητήσει λόγον, καὶ αὐτὸς μᾶς ἔρριψεν εἰς τὸ μέσον αὐθορμήτως

τὴν ἐκλογὴν τῆς Ὕδρας, ἐνῷ δὲν ἐγένετο περὶ αὐτῆς οὐδεὶς λόγος· ἔβαλεν εἰς συζήτησιν ὅ,τι ἀπεφάσισεν ἡ Βουλὴ περὶ αὐτῆς τῆς ἐκλογῆς, ἐνῷ ἡμεῖς ἐκηρύξαμεν ἐπανειλημμένως ὅτι δὲν προτιθέμεθα νὰ ἐπικρίνωμεν τὰς πράξεις τῆς Βουλῆς, καὶ ἐνῷ ὁ ἴδιος μᾶς εἶπεν ὅτι ἁμαρτάνομεν ἂν τὰς ἐπικρίνωμεν· καὶ τὸ περιεργότερον, ἐζήτησε τὴν γνώμην ἡμῶν ἐπὶ τῶν ἐνστάσεων κατ' αὐτῆς τῆς ἐκλογῆς, ἐνῷ τοῦτο δὲν εἶναι ἔργον ἡμῶν. Οὕτως ἐννοεῖ ὁ Κύριος Ὑπουργὸς τὴν ἐφαρμογὴν τῶν συμβουλῶν του· ἀλλ' ἐγὼ δὲν θέλω νὰ ἐνδιατρίψω χάριν συντομίας εἰς ὅσα εἶπε, τόσῳ μᾶλλον καθ' ὅσον ἐλεπτολογήθησαν τινὰ τῶν κατὰ τὰς ἐκλογὰς συμβάντων ὑπὲρ τὸ δέον. Ἔρχομαι λοιπὸν νὰ θεωρήσω τὸ κύριον ζήτημα τῆς Γερουσίας, τὸ ὁποῖον μᾶς ἀπασχολεῖ τόσας ἡμέρας, ὑπὸ ἄλλην καὶ σοβαροτέραν ἔποψιν.

Τὸ κύριον τοῦτο ζήτημα, ὅπως καὶ ἂν τὸ περιστρέψωμεν, εἶναι ἡ ἀνεπηρέαστος διατήρησις τῶν ἐλευθέρων θεσμῶν μας.

Ποῖοι εἴμεθα ἡμεῖς, Γερουσιασταὶ καὶ Ὑπουργοί, οἱ ὁποῖοι ἐκλήθημεν νὰ λύσωμεν τὸ ζήτημα τοῦτο; ὅλοι καὶ Ὑπουργοὶ καὶ Γερουσιασταὶ ἀνεξαιρέτως εἴμεθα ἐξ ἐκείνων, οἱ ὁποῖοι καὶ ἐμόχθησαν καὶ ἐκινδύνευσαν καὶ ἐθυσιάσθησαν πολυειδῶς καὶ πολυτρόπως ὑπὲρ τῆς ἀπολαύσεως τῶν ἐλευθέρων αὐτῶν θεσμῶν. Εἴμεθα καὶ ἡμεῖς κτῖσται τοῦ μεγαλοπρεποῦς οἰκοδομήματος τῶν ἐλευθεριῶν μας· δὲν ἐπίκειται λοιπὸν εἰς ἡμᾶς χρέος ἁπλῶς Νομοθετικόν, ἁπλῶς Ὑπουργικόν, ἁπλῶς πολιτικὸν ὑπὲρ τῆς διατηρήσεως τῶν ἐλευθέρων μας θεσμῶν. Ἐπίκειται εἰς ἡμᾶς χρέος ἀνωτέρας φύσεως, χρέος τὸ ὁποῖον αἰσθάνονται μόνοι οἱ φιλόστοργοι γονεῖς πρὸς τὰ τέκνα των ὁσάκις βλέπουν τὰ τέκνα των αὐτὰ πάσχοντα. Θὰ ἐκπληρώσωμεν τὸ χρέος τοῦτο; θὰ δείξωμεν ὅτι ἠξεύρομεν ὄχι μόνον νὰ ἀποκτῶμεν τὰ καλὰ, ἀλλὰ καὶ νὰ τὰ φυλάττωμεν; δὲν προσκαλῶ μόνους τοὺς Γερουσιαστὰς εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν τοῦ χρέους τούτου· προσκαλῶ ἐπίσης τοὺς ἰδίους Ὑπουργούς, πολίτας καὶ αὐτοὺς τῆς Ἑλλάδος ὡς ἡμᾶς, ἀγωνιστὰς ὡς ἡμᾶς, ὀστᾶ ἐκ τῶν ἰδίων ὀστῶν, σάρκας ἐκ τῶν ἰδίων σαρκῶν, καὶ μὴ δυναμένους νὰ ἐπιθυμήσωμεν ἄλλο παρ' ὅ,τι ἐπιθυμοῦμεν καὶ ἡμεῖς, τὴν στερέωσιν τῶν ἐλευθέρων μας θεσμῶν· ἂν σήμερον ἀδιαφορήσωμεν, τὸ κακὸν δὲν θὰ χειροτερεύσῃ ἐπὶ τῶν νέων ἐκλογῶν; καὶ τότε ποῦ καταντῶμεν; Δὲν πρόκειται περὶ διατηρήσεως ἁπλοῦ Νόμου· πρόκειται περὶ τοῦ ἐκλογικοῦ, περὶ τὸν ὁποῖον στρέφεται ἡ μηχανὴ πάσης ἐλευθέρας Πολιτείας.

Ἀλλὰ περιγνωρίσθη, ὡς λέγει ἡ Ἐπιτροπή Σας, ὁ Νόμος

οὗτος; ἐπηρεάσθησαν τὰ δικαιώματα τῶν Πολιτῶν κατὰ τὰς ἐκλογάς;

Κύριοι, δὲν θέλω νὰ ὑποστηρίξω τοῦτο δι' ὅσων ἀποδείξεων ἔδωκαν ἐπὶ τῆς συζητήσεως διάφοροι τῶν ἐντίμων Συναδελφῶν μας, οὔτε δι' ὅσων ἐδημοσίευσε καὶ δὲν παύει καθημερινῶς δημοσιεύων ὁ Τύπος· δὲν θέλω νὰ ἐνδιατρίψω οὔτε εἰς ὅσα ἠκούσατε χθὲς ἐκ τῆς ἀναγνώσεως περικοπῆς ἐμπιστευτικοῦ Γράμματος τινὸς ἐκ τῶν πρωτίστων Διοικητικῶν Ὀργάνων. Τὸ γράμμα τοῦτο, τὸ ὁποῖον ἡ φιλικὴ χεὶρ, ἡ ὁποία τὸ κρατεῖ, μὲ τὸ ἔδωκε καὶ τὸ ἀνέγνωσα ὁλόκληρον ὑπὸ ἐμπιστοσύνην, ἂν ἐσυγχωρεῖτο νὰ ἀναγνωσθῇ ὁλόκληρον εἰς ἐπήκοον ὑμῶν, τοῦτο μόνον ἤρκει νὰ δικαιώσῃ πληρέστατα τὸν παράγραφον τῆς ἀπαντήσεως· ἀλλ' ἐγὼ παραιτοῦμαι καὶ τοῦ γράμματος καὶ ὅλων τῶν ἀποδείξεων· καὶ ἐρωτῶ, ὑπάρχει τις τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν διστάζων περὶ τῶν γενομένων; ποῖος ἐξ ἡμῶν ἔχει χρείαν ἀποδείξεων; ποῖος ἐξ ἡμῶν δὲν εἶδεν ἰδίοις ὀφθαλμοῖς, δὲν ἐψηλάφησεν ἰδίαις χερσὶ τὸν ἐπηρεασμὸν τοῦ ἐκλογικοῦ δικαιώματος τῶν πολιτῶν; ἂν τις ἔχῃ γνώμην ἐναντίαν τῆς γνώμης τῆς Ἐπιτροπῆς, διατί δὲν ἔρχεται εἰς τὸ μέσον νὰ ψεύσῃ τὰ λεγόμενα; ἤνοιξέ τις τὸ στόμα του κατὰ τῶν λεγομένων; κανείς. Δύο ἔντιμοι Γερουσιασταὶ, ὁ Κύριος Καρακατσάνης, ὁ εἰσάξας τὴν τροπολογίαν του ἐπὶ τοῦ δευτέρου παραγράφου τοῦ Σχεδίου τῆς Ἐπιτροπῆς Σας, καὶ ὁ Κύριος Ἀντωνόπουλος ἐλάλησαν μόνοι ἐπὶ τοῦ προκειμένου· ἀλλὰ τί μᾶς εἶπαν; ὁ πρῶτος, εἰσάγων τὴν τροπολογίαν του, ἐδικαίωσε τὴν εἰσαγωγήν της διττῶς, λέγων, ὅτι ὁ παράγραφος τοῦ Σχεδίου πρέπει νὰ ὁβελισθῇ, διότι δὲν ἔχει σχέσιν καμμίαν πρὸς ὃ ἀπαντᾷ κείμενον τοῦ Βασιλικοῦ λόγου, καὶ διότι δὲν πρέπει νὰ γίνῃ ποσῶς λόγος περὶ ἐκλογῶν. Ὁ δὲ Κύριος Ἀντωνόπουλος φρονεῖ ὅτι ὁ παράγραφος τοῦ Σχεδίου, ἂν γίνῃ δεκτὸς, θὰ μᾶς βλάξῃ ἐξωτερικῶς· ἀλλὰ οὔτε ὁ εἷς οὔτε ὁ ἄλλος μᾶς εἶπαν ὅτι ὁ παράγραφος τοῦ Σχεδίου ψεύδεται.

Κύριοι Γερουσιασταὶ, προκειμένου τόσον σοβαροῦ ζητήματος, ἂς συλλογισθῶμεν ὅτι ὡρκίσθημεν νὰ ἐκπληρώσωμεν εὐσυνειδότως τὰ καθήκοντά μας· ἂς βάλλωμεν ὅλοι τὴν χεῖρα εἰς τὴν καρδίαν μας· ἂς συλλογισθῶμεν ὅτι μία τῶν πρωτίστων ἐντολῶν μας εἶναι ἡ γενναία καὶ θερμὴ ὑπεράσπισις τῶν ἐλευθέρων θεσμῶν μας ὁσάκις ἐπηρεάζονται, καὶ οὕτως ἂς ἀποφανθῶμεν ὑπὸ τὸ κράτος αὐτῶν τῶν ἰδεῶν. Ὁ Γερουσιαστὴς Κύριος Ἀντωνόπουλος μᾶς λέγει νὰ μὴν εἴπωμεν ὅ,τι προτιθέμεθα νὰ

εἴπωμεν, διότι τοῦτο μᾶς πειράζει ἐξωτερικῶς· ἐγὼ ἐξεναντίας φρονῶ ὅτι τοῦτο καὶ μᾶς ὠφελεῖ καὶ μᾶς τιμᾷ ἐξωτερικῶς, διότι μᾶς δεικνύει ἀγρύπνους φύλακας καὶ θερμοὺς ζηλωτὰς τῶν ἐλευθεριῶν μας. Ἀλλὰ καὶ ἂν μᾶς ἔβλαπτεν, ἔπρεπε τάχα νὰ τὸ ἀποσιωπήσωμεν; ἔπρεπε νὰ ψευσθῶμεν, ἔπρεπε νὰ προδώσωμεν τὴν συνείδησίν μας; ποτὲ, Κύριοι Γερουσιασταὶ, ποτέ!

Στρέφω τώρα τὸν λόγον μου πρὸς τοὺς Κυρίους Ὑπουργοὺς καὶ λέγω·

Κύριοι Ὑπουργοὶ, ἀφήσατε νὰ ἱκανοποιηθῇ ὁπωσοῦν ὁ ἀσυστόλως καταπατηθεὶς Νόμος τῶν ἐκλογῶν· ἀφήσατε νὰ παρηγορηθῶσι κἂν οἱ τόσα παθόντες· μὴ κυττάζετε τὶ εἶσθαι καὶ ποῦ κάθεσθε σήμερον· κυττάζατε τὶ θὰ εἶσθε καὶ ποῦ θὰ καθήσετε αὔριον. Σήμερον εἶσθε Ὑπουργοὶ ἀλλὰ αὔριον θὰ εἶσθε πολῖται· ὡς Ὑπουργοὶ εἶσθε προσωρινοὶ, ἀλλ' ὡς πολῖται εἶσθε ἰσόβιοι.

Ἀλλοίμονον καὶ τρισαλλοίμονον εἰς τὸ Ἔθνος ἐκεῖνο εἰ; τὸ ὁποῖον οἱ Ὑπουργοὶ, ἐκπληροῦντες τὰ ὑψηλὰ καθήκοντά των, ἐνθυμοῦνται μόνον ὅτι εἶναι Ὑπουργοὶ, καὶ λησμονοῦν ὅτι εἶναι καὶ Πολῖται.

Ἀντιπαρατηρήσας πρὸς τὸν προαγορεύσαντα, ὁ προτείνας τὰς τροπολογίας, ἀντέλεξεν, ὅτι ὄχι μόνον εἶπεν ὅτι ὁ δεύτερος παράγραφος τοῦ Σχεδίου τῆς ἐπιτροπῆς δὲν συμφωνεῖ μὲ τὸν Βασιλικὸν Λόγον, ἀλλ' ὅτι μᾶλλον βεβαιοῦται ἐξ ὅλης τῆς συζητήσεως ὅτι κἀμμία ἐπηρέασις ἐκ μέρους τοῦ Ὑπουργείου δὲν ἐγένετο κατὰ τὰς Βουλευτικὰς ἐκλογάς. Καὶ ἕτερος Γερουσιαστὴς ὁ Κ. Κανελλόπουλος ἀναστὰς εἶπεν, ὅτι δὲν παραδέχεται τὰ παρὰ τοῦ προλαλήσαντος Κ. Τρικούπη, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὰς ἐπεμβάσεις τῶν ἐκλογῶν, ἀλλὰ θεωρεῖ μάλιστα ὅτι οὐδεμία ἐγένετο ἐπέμβασις.

Κηρύξας μετὰ ταῦτα ὁ Κύριος Πρόεδρος τὴν συζήτησιν πεπαυμένην, ὡς ἀρκούντως ὑπὲρ καὶ κατὰ ῥηθέντων, ἀπήγγειλεν ὅτι ἡ Γερουσία ἤδη πρέπει νὰ προχωρήσῃ εἰς τὴν ψηφοφορίαν, καὶ πρῶτον μὲν θέλει ψηφοφορηθῇ ὁ πρῶτος παράγραφος τῶν τροπολογιῶν τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Γ. Καρακατσάνη, ὁ ὁποῖος ἐὰν δὲν γένῃ δεκτὸς, τότε ἄνευ περαιτέρω ψηφοφορίας ἡ Γερουσία θέλει παραδεχθῇ, ὡς ἔχει, τὸν δεύτερον παράγραφον τοῦ Σχεδίου τῆς ἐπιτροπῆς. Ἀμφοτέρους δὲ τοὺς παραγράφους αὐτοὺς τοῦ τε Σχεδίου καὶ τῶν τροπολογιῶν κατὰ πρότασιν τινῶν Γερουσιαστῶν ἀνέγνω εἷς τῶν Κ. Γραμματέων.

Ἑπομένως ἀντιτεινάντων τινῶν, ὅτι πρέπει μετὰ τὴν ψηφο-

φορίαν τοῦ πρώτου παραγράφου τῶν τροπολογιῶν, ἐὰν δὲν γένῃ δεκτὸς, νὰ ψηφοφορηθῇ καὶ ὁ δεύτερος παράγραφος τοῦ Σχεδίου τῆς ἐπιτροπῆς, διότι ἕκαστος τούτων χωριστὸν ἀφορᾷ ἀντικείμενον· ἄλλων δὲ ἀντιπαρατηρησάντων ὅτι ὡς καὶ ἄλλοτε οὕτω καὶ ἤδη κατὰ τὴν παραδεδεγμένην ὑπὸ τῆς Γερουσίας Νομολογίαν, πρέπει πρῶτον νὰ ψηφοφορηθῇ ὁ παράγραφος τῶν τροπολογιῶν, τοῦ ὁποίου μὴ γενομένου δεκτοῦ, λαμβάνει τὸ κῦρος καὶ τὴν ἰσχὺν ὁ δεύτερος παράγραφος τοῦ σχεδίου τῆς ἀπαντήσεως. Ἡ Γερουσία ἐπὶ τέλους παρεδέχθη νὰ γένῃ ἡ ψηφοφορία ὡς ὁ Κ. Πρόεδρος ἀνωτέρω ἀπήγγειλεν, ἤτοι νὰ ψηφοφορηθῇ κατὰ πρῶτον ὁ πρῶτος παράγραφος τῶν τροπολογιῶν τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Γ. Καρακατσάνη, ὁ ὁποῖος ἐὰν δὲν παραδεχθῇ ὑπὸ τῆς Γερουσίας, τότε πλέον ἄνευ οὐδεμιᾶς ἄλλης ψηφοφορίας γίνεται δεκτὸς ὁ δεύτερος παράγραφος τοῦ Σχεδίουτῆς ἐπιτροπῆςὡς ἔχει.

Ἀκολούθως ὁ Κ. Πρόεδρος θέσας, ὡς ἀνωτέρω ἐρρέθη, εἰς ψηφοφορίαν τὸ ζήτημα, ἀνήγγειλεν ὅτι οἱ μὲν παραδεχόμενοι τὸν πρῶτον παράγραφον τῶν τροπολογιῶν τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Γ. Καρακατσάνη θέλουσι θέσει λευκὴν ψῆφον, οἱ δὲ μὴ παραδεχόμενοι, θέλουσι θέσει μέλαιναν· ἐὰν δὲ ὁ παράγραφος οὗτος δὲν γένῃ δεκτὸς, τότε ἡ Γερουσία ἄνευ ἄλλης τινὸς ψηφοφορίας θέλει παραδεχθῇ τὸν δεύτερον παράγραφον τοῦ Σχεδίου τῆς ἀπαντήσεως.

Ἑπομένως κατὰ τὸ 80 ἄρθρον τοῦ Κανονισμοῦ γενομένης μυστικῆς ψηφοφορίας ἐπὶ τοῦ ἀνωτέρω τεθέντος ζητήματος, δὲν ἐγένετο δεκτὸς ὁ πρῶτος παράγραφος τῶν τροπολογιῶν τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Γ. Καρακατσάνη διὰ ψήφων εἴκοσι μιᾶς ἐναντίον δέκα ὀκτὼ, καὶ οὕτως ἡ Γερουσία παρεδέξατο τὸν δεύτερον παράγραφον τοῦ Σχεδίου τῆς Ἐπιτροπῆς ὡς ἔχει.

Ἐκφωνήσας κατόπιν τὸ ἀποτέλεσμα τοῦτο ὁ Κ. Πρόεδρος πρὸς τὴν Γερουσίαν, ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν περὶ τὴν 5 ὥραν Μ. Μ. ἀναγγείλας ὅτι τὴν ἐπιοῦσαν εἶναι ἡ ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως τῆς ἐπὶ τοῦ Σχεδίου τῆς ἐπιτροπῆς ἀπαντήσεως εἰς τὸν Β. λόγον καὶ τῶν ἐπ' αὐτοῦ τροπολογιῶν τοῦ Κ. Καρακατσάνη.

Ὁ Πρόεδρος
Α. ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Χ. ΚΛΟΝΑΡΗΣ.
Ν. ΜΕΞΗΣ,

Οἱ Γραμματεῖς
Β. Χρηστακόπουλος,
Χ. Βλάσης,

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 10 Ὀκτωβρίου 1847 ἡμέρας τῆς ἑβδομάδος Παρασκευῆς.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου, καὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν παρόντων Γερουσιαστῶν πλῆρες ἀποτελοῦντος τὸ Σῶμα, ὁ Κ. Πρόεδρος ἐκήρυξεν ἀρξαμένην τὴν Συνεδρίασιν περὶ τὴν 11 ὥραν Π. Μ.

Τὰ Πρακτικὰ τῆς προλαβούσης ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Ὁ Κ. Πρόεδρος ἐπομένως ἀπήγγειλεν, ὅτι ἀντικείμενον τῆς ἡμερησίας διατάξεως εἶναι ἡ ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως ἐπί τε τοῦ Σχεδίου τῆς Ἐπιτροπῆς εἰς τὴν ἀπάντησιν τοῦ Β. Λόγου, καὶ ἐπὶ τῶν λοιπῶν τριῶν παραγράφων τῶν τροπολογιῶν τοῦ Γρουσιαστοῦ Κ. Γ. Καρακατζάνη.

Κατόπιν εἷς τῶν Κ. Γραμματέων ἀνέγνω πρῶτον τὸν τρίτον παράγραφον τοῦ σχεδίου τῆς Ἐπιτροπῆς, καὶ δεύτερον, τὸν δεύτερον παράγραφον τῶν τροπολογιῶν τοῦ Κ. Γ. Καρακατζάνη, ὅστις ἀνέφερεν, ὅτι ἀντὶ τῶν εἰς τὸν παράγραφον τοῦτον τῶν τροπολογιῶν του ὑπαρχουσῶν λέξεων « παρεκδέχεται ὅτι ἡ λύσις αὕτη θέλει εἶσθαι σύμφωνος » πρέπει ν' ἀντικατασταθῶσιν αἱ ἑξῆς « ἀπεκδέχεται τὴν λύσιν σύμφωνον. » Ἡ Γερουσία ἐπομένως παρεδέξατο, ἄνευ τινὸς ἀντιρρήσεως γενομένης, τὸν δεύτερον παράγραφον τῶν τροπολογιῶν μετὰ τῆς γενομένης διορθώσεως τῶν ἀνωτέρω λέξεων, παμψηφεί· ἔχει δὲ ὁ β'. παράγραφος οὗτος τῶν τροπολογιῶν διορθωθεὶς καὶ ἀντικατασταθεὶς ὡς γ.' παράγραφος τῆς ἀπαντήσεως ὡς ἑξῆς « ἡ Γερου- » σία εὔχεται, ὥστε ἡ δυσάρεστος μετά τινος Ὁμόρου Ἐπικρα- » τείας διαφορὰ νὰ λάβῃ τὴν λύσιν ἐκείνην, τὴν ὁποίαν εὔχεται » καὶ ἡ Ὑμετέρα Μεγαλειότης. Πεποιθυῖα δὲ εἰς τὴν βαθείαν » σύνεσιν τῆς Υ. Μ. ἀπεκδέχεται τὴν λύσιν σύμφωνον μὲ τὴν » ἀξιοπρέπειαν τοῦ Στέμματος καὶ τοῦ Ἔθνους. »

Ἀναγινώσκεται ὁ τέταρτος παράγραφος τοῦ Σχεδίου τῆς Ἐπιτροπῆς καὶ ὁ τοῦτον τροπολογῶν τρίτος παράγραφος τῶν τροπολογιῶν· ὁ δὲ ἐπὶ τοῦ Σχεδίου τῆς Ἐπιτροπῆς Εἰσηγητὴς ἀναφέρει, ὅτι δέχεται νὰ ἐξαλειφθῶσιν ἀπὸ τὸν τέταρτον τοῦτον παράγραφον τοῦ Σχεδίου τῆς Ἐπιτροπῆς αἱ λέξεις « τῶν ὁποίων » τὴν ἀπό τινος καιροῦ ἐπαισθητὴν ἐλάττωσιν νομίζομεν ἀνε- » πίδεκτον εὐλογοφανοῦς δικαιολογήσεως· » καὶ διότι τοῦτο ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὸν καθυποβληθησόμενον εἰς τὴν ἐπιψήφισιν τῆς Γερουσίας προϋπολογισμὸν τοῦ ἔτους 1847, ἐκ τοῦ ὁποίου θέλει καταφανὴ ἂν ἐπαισθητῶς αἱ πρόσοδοι ἠλαττώθησαν, καὶ

διὰ νὰ συμβιβασθῇ πᾶσα περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου φιλονεικία κατὰ τὴν σημερινὴν συζήτησιν.

Ἀπαντήσας πρὸς τὸν προαγορεύσαντα ὁ ἔχων τὰς τροπολογίας παρετήρησεν, ὅτι δὲν βλέπει νὰ παραλλάσσῃ κατὰ τὴν ἔννοιαν ὁ τρίτος τῶν τροπολογιῶν του παράγραφος μὲ τὸν τέταρτον παράγραφον τοῦ Σχεδίου τῆς Ἐπιτροπῆς· ἀρκεῖ μόνον ἀντὶ τῶν λέξεων « τακτικὴ πληρωμὴ » νὰ τεθῶσιν αἱ λέξεις « ἡ βαθμηδὸν πληρωμή· » διότι διὰ τῆς τακτικῆς πληρωμῆς τοῦ δανείου ἐννοεῖται ἡ κατὰ τὸ τέλος πάσης προθεσμίας ἀκριβὴς καὶ ὁλόκληρος πληρωμὴ τοῦ δανείου· τὸ δὲ δεύτερον ἐδάφιον τοῦ παραγράφου τούτου, τὸ ὁποῖον ἀναφέρει περὶ τῆς εὐχῆς τοῦ νὰ ἴδῃ ἡ Γερουσία λαμβανόμενα τὰ πρὸς τοῦτο συντελεστικὰ μέτρα τῆς δυνατῆς τῶν ἐξόδων περιστολῆς καὶ τῆς τακτικῆς εἰσπράξεως τῶν προσόδων, πρέπει νὰ ἐξαλειφθῇ, διότι ἀπὸ τοιαύτην εὐχὴν οὐδὲν ἐξάγεται ἀποτέλεσμα, ὡς μηκέτι καθυποβληθέντων τῶν περὶ τούτων συντελεστικῶν μέτρων.

Προτείναντος ἑπομένως ἑτέρου νὰ τεθῶσιν αἱ λέξεις « *ἠμποροῦν νὰ συντελέσουν εἰς τὸν σκοπὸν τοῦτον, ἐξ οὗ δύναται νὰ πηγάσῃ* » ἀντὶ τῶν λέξεων « *δύνανται νὰ συνεισφέρουν εἰς τὸν σκοπὸν τοῦτον, ἐξ οὗ θέλει πηγάσει* » ἡ Γερουσία παμψηφεὶ παρεδέξατο τὴν ἀντικατάστασιν ταύτην τῶν λέξεων.

Ἀντιπαρατηρήσας πρὸς τὸν προτείναντα τὰς τροπολογίας ἄλλος ἀντέλεξεν ὅτι πρέπει ῥητῶς ν' ἀναφέρεται ἡ τοιαύτη εὐχὴ εἰς τὴν πρὸς τὸν Β. Λόγον ἀπάντησιν, καὶ διότι τὰ ἔξοδα δὲν περιεστάλησαν ὡς ἔπρεπε, καὶ διότι τὰ ἔσοδα δὲν εἰσπράττονται ὡς ἀπαιτεῖται ἀκριβῶς.

Ὁ δὲ προτείνας τὰς τροπολογίας ἀντεῖπεν, ὅτι ἡ τοιαύτη εὐχὴ εἶναι διαβεβαίωσις, τὴν ὁποίαν δὲν ἔχομεν ἐπὶ τοῦ παρόντος, καὶ ἑπομένως ὁμολογοῦμεν βεβαιότητα, μηκέτι οὖσαν, ἀλλὰ μέλλουσαν.

Ὁ λόγος, ὑπὸ τοῦ ὁποίου παρεκινήθη, ἀπήντησε ὁ ἐπὶ τοῦ Σχεδίου τῆς Ἐπιτροπῆς Εἰσηγητὴς, νὰ θέσῃ πρὸς τὴν ἀπάντησιν τοῦ Στέμματος τὴν εὐχὴν ταύτην ἡ Ἐπιτροπὴ τοῦ Σχεδίου εἶναι, διότι ἀπό τινος καιροῦ ἀντὶ νὰ αὐξήσουν τὰ ἔσοδα τοῦ Κράτους ὀλιγόστευσαν, καὶ τὰ ἔξοδα ἀντὶ νὰ μειωθῶσιν ηὔξησαν· κατὰ δὲ τὸ παρελθὸν ἔτος, ἐν ᾧ ἦτον μεγάλη εὐφορία, καὶ ἔπρεπε νὰ εἰσπραχθῶσιν εἰς ὄφελος τοῦ δημοσίου πολλὰ, καὶ νὰ πληρωθῇ καὶ μέρος τοῦ δανείου, εἰσεπράχθησαν ὅμως ὀλίγα καὶ οὔτε ἐλάχιστον μέρος τοῦ δανείου ἐδόθη. Ἐπειδὴ δὲ ἐνδέχεται,

τοῦ χρόνου προϊόντος, νὰ αὐξάνουν τὰ ἔξοδα, καὶ νὰ μειῶνται τὰ ἔσοδα περισσότερον, εἰσέτι δὲ δὲν καθυπεβλήθη ὁ προϋπολογισμὸς τοῦ ἔτους 1847 διὰ νὰ ἴδῃ τις ἂν πραγματικῶς δὲν ἔχεται τοῦτο ἀληθείας, καὶ ὁ λόγος τοῦ Στέμματος ἔκαμε μνείαν, ὅτι ἡ βελτίωσις τῆς οἰκονομικῆς ἡμῶν καταστάσεως εἶναι ἀντικείμενον πλείστου λόγου ἄξιον, διὰ νὰ δυνηθῶμεν νὰ ἐκπληρώνωμεν τὰς πρὸς τὰς Δυνάμεις ὑποχρεώσεις μας, καὶ ὅτι πολλὰ τῶν ἐξόδων δὲν ἐγένοντο τακτικά, τούτου ἕνεκεν ἡ ἐπὶ τοῦ Σχεδίου τῆς ἀπαντήσεως ἐπιτροπὴ ἐνόμισεν ἀναγκαῖον ν' ἀναφέρῃ τὴν εὐχὴν ταύτην εἰς τὴν παροῦσαν περίστασιν, διὰ νὰ λῃφθῶσι τὰ ἀπαιτούμενα μέτρα διά τε τὴν τῶν ἐξόδων περιστολὴν καὶ τὴν τακτικὴν τῶν ἐσόδων εἴσπραξιν.

Παρετηρήσαντος ἑτέρου, ὅτι ἤθελεν εἶσθαι καλλίτερον νὰ τεθῶσιν αἱ λέξεις «Πέποιθεν ἡ Γερουσία ὅτι θέλει ἴδει λαμβανόμενα» ἀντὶ τῶν λέξεων «εὔχεται μάλιστα νὰ ἴδῃ λαμβανόμενα» διότι οὕτως ὑπάρχει διαφορὰ ἰδεῶν· καὶ ἄλλου εἰπόντος ἀντὶ τῆς λέξεως «*δυνατῆς*,» νὰ τεθῇ ἡ λέξις «*ἐφικτῆς*,» καὶ τῆς Γερουσίας μὴ ἀποφανθείσης περὶ αὐτῶν τῶν ἀντικαταστάσεων, ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς παρετήρησεν, ὅτι ἡ βελτίωσις τῆς οἰκονομικῆς καταστάσεως εἶναι ἔργον σπουδαῖον, καὶ ἐξαρτᾶται ἀπὸ αὐτὸ μάλιστα ἡ ἐθνικὴ τιμὴ καὶ πίστις, καὶ ὡς τοιοῦτο νομίζει ὅτι εἶναι περιττὸν νὰ δοθῇ περὶ αὐτοῦ τοιαύτη εὐχὴ ἐκ μέρους τῆς Γερουσίας, ἀφ' οὗ μάλιστα ἀναφέρει περὶ αὐτῆς καὶ τὸ πρῶτον ἐδάφιον τοῦ αὐτοῦ παραγράφου· ἠρώτησε δὲ τὸν ἐπὶ τοῦ Σχεδίου τῆς ἐπιτροπῆς εἰσηγητὴν ν' ἀποκριθῇ, τί ἐννοεῖ ὅτι ἀπό τινος καιροῦ τὰ ἔσοδα ἠλαττώθησαν, καὶ ἀπὸ ποίας ἐποχῆς χρονολογεῖ τὴν ἐλάττωσιν αὐτῶν· καὶ ὁ Εἰσηγητὴς ἀπήντησεν, ὅτι ὁ καιρὸς, καθ' ὃν ἤρχισαν νὰ ἐλαττῶνται τὰ ἔσοδα καὶ ν' αὐξάνουν τὰ ἔξοδα, εἶναι τρία ἔτη μέχρι σήμερον· καὶ νομίζει, ὅτι ἡ ἐλάττωσις αὕτη τῶν ἐσόδων, καὶ ἡ αὔξησις τῶν ἐξόδων, θέλει ἐξακολουθεῖ εἰσέτι, ἐνόσῳ δὲν ἴδει τὸν ἀπαιτούμενον προϋπολογισμὸν διαγράφοντα τὸ ἐναντίον.

Ἕτερος εἶπεν ὅτι πρὸ πέντε ἐτῶν ἤρχισεν ἡ ἐλλάττωσις τῶν ἐσόδων, καὶ ἄλλος, ὅτι ἀπὸ τὴν 3 Σεπτεμβρίου καὶ ἐντεῦθεν, ὡς ἐκ τῶν περιστάσεων καὶ ἕνεκα τῆς ῥηθείσης μεταβολῆς.

Ὅταν ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς, προσέθηκεν ἕτερος, εἶπεν, ὅτι ἡ περὶ τῆς τακτικῆς εἰσπράξεως τῶν ἐσόδων καὶ τῆς περιστολῆς τῶν ἐξόδων εὐχὴ τῆς Γερουσίας περιέχεται εἰς τὸ πρῶτον ἐδάφιον τοῦ περὶ οὗ ἡ συζήτησις παραγράφου ἴσως ἐνόμισεν, ὅτι εἶναι ταὐτολογία νὰ ἐπαναληφθῇ καὶ αὖθις ἡ αὐτὴ

εὐχὴ εἰς τὸ δεύτερον ἐδάφιον· ἂν δὲ καὶ δὲν δύναται ν' ἀρνηθῇ ὅτι ἔχει δυσμένειάν τινα εἰς τὸ σύστημα, τὸ ὁποῖον ἐξακολουθεῖ νὰ κυβερνᾷ, μ' ὅλον τοῦτο, ἐπειδὴ ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς ὑπόσχεται, καθόσον ἀφορᾷ ἑαυτὸν μόνον, νὰ καθυποβάλῃ τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ 1847 ἔτους, ἐξ οὗ, εἶπε, θέλει ἀποδειχθῆ ὅτι τὰ ἔξοδα ἐμετριάσθησαν, τούτου ἕνεκεν συμφωνεῖ ν' ἀφαιρεθωσιν αἱ λέξεις τοῦ παραγράφου τετάρτου τοῦ Σχεδίου « τῶν ὁποίων τὴν ἀπό τινος καιροῦ ἐπαισθητὴν ἐλάττωσιν νομίζομεν ἀνεπίδεκτον εὐλογοφανοῦς δικαιολογήσεως ». Ἀλλὰ ποτὲ δὲν δύναταί τις ν' ἀρνηθῇ ὅτι ἡ τοιαύτη τῆς περὶ τῶν ἐξόδων περιστολῆς καὶ τῆς τακτικῆς εἰσπράξεως τῶν ἐσόδων εὐχὴ πρέπει ν' ἀναφαίρηται εἰς ἑκάστην ἀπάντησιν πρὸς τὸν Β. Λόγον, διὰ νὰ δύνανται νὰ περιστέλλωνται, ὅσον τὸ δυνατὸν, τὰ ἔξοδα, καὶ ἡ εἴσπραξις τῶν προσόδων νὰ γίνηται, ὅσον τὸ δυνατὸν τακτικωτέρα, καθ' ὅτι τὸ 1ον ἐδάφιον τοῦ παραγράφου τούτου ἐμπεριέχει τὴν γενικὴν ἔννοιαν τῆς ἀνευρέσεως διαφόρων μέσων καὶ πόρων καὶ τῆς χρησιμοποιήσεως πολλῶν στοιχείων ἐθνικοῦ πλούτου, μενόντων εἰσέτι ὑπὸ ἀχρησίαν.

Ἀπαντήσας πρὸς τὸν προαγορεύσαντα ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς ἐπήνεγκεν, ὅτι ἡ Γερουσία καὶ εἰς τὰς τρεῖς κατὰ τὴν παρελθοῦσαν Βουλευτικὴν περίοδον Συνόδους ἀνέφερεν εἰς τὴν πρὸς τὸν Β. Λόγον ἀπάντησίν της περὶ τῆς οἰκονομικῆς κατασάσεως· ἀλλ' ἀπὸ τῆς κατὰ τὴν τρίτην Σύνοδον πρὸς τὸν Β. Λόγον ἀπαντήσεως καὶ τῆς σημερινῆς ὑπάρχει μεγίστη διαφορὰ, ἥτις βεβαίως ἀφορᾷ, κατὰ τὴν γνώμην τῆς ἐπιτροπῆς, τὸ παρὸν, ἤτοι τὴν ἐποχὴν, καθ' ἣν ἐγένετο ἡ τρίτη αὕτη ἀπάντησις μέχρι σήμερον. Δὲν νομίζω ὅμως ὅτι ἡ Γερουσία θέλει ἔχει πρὸς τοῦτο δικαίας ἀφορμὰς, ἐκτὸς ἐὰν ὑπάρχῃ δυσμένεια, ὡς εἶς ἐκ τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν ἀνέφερεν· ἂν δὲ ἀπὸ τοιαύτης δυσμενείας ἰδέαν παρεκινήθη ἡ Ἐπιτροπὴ νὰ ἀπαντήσῃ εἰς τὸ Σχέδιόν της ἐπὶ τοιούτων ὑψηλῶν ἀντικειμένων, τότε βεβαίως πολιτικοὶ λόγοι καὶ οὐχὶ τὰ πράγματα παρεκίνησαν πρὸς τοῦτο αὐτήν.

Παραλείπω τὰ κατὰ τὰ ἔτη 1843 καὶ 1844 γενόμενα ἔξοδα, διότι δὲν ὑπῆρχον προϋπολογισμοί· ἀλλὰ κατὰ τὰ ἔτη 1845 καὶ 1846 τὰ Βουλευτικὰ Σώματα ἐψήφισαν τοιούτους, καὶ ἡ ἐπιψήφισίς των ἐγένετο σύμφωνος καὶ μὲ τὴν ἐπιθυμίαν τοῦ Ὑπουργείου· καὶ εἰς οὐδένα ἐκ τῶν προϋπολογισμῶν τούτων ἐκτός τινων παρατηρήσεων δὲν ἐγένετο λόγος περὶ τῆς ἐπὶ τῶν ἐξόδων περιστολῆς καὶ τῆς ἐλαττώσεως τῶν ἐσόδων. Τὴ

πρὸ τῆς μεταβολῆς εἰσπρακτέα ἔσοδα ἦσαν ἀπὸ δεκαπέντε μέχρι δέκα ἓξ ἑκατομμυρίων δραχμῶν, τὰ δὲ μετὰ τὴν μεταβολὴν ἔσοδα, κατὰ τὸν ὑπὸ τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργοῦ Κυρίου Α. Μεταξᾶ προϋπολογισμὸν, μέχρι τῶν δέκα τεσσάρων ἑκατομμυρίων ἔφθασαν· καὶ ὅμως οὐδεὶς περὶ τούτου λόγος ἐγένετο, διότι ἦσαν γνωστὰ τὰ αἴτια τῆς ἐλαττώσεως, καὶ ἀνεγνωρίσθη ὅτι αὕτη ἦτον ἡ πραγματικότης τῶν ἐσόδων· ἄλλως τε ἤθελε ζητηθῇ λόγος διὰ τὴν τοιαύτην ἐλάττωσιν. Γινομένου ἐπομένως ἤδη λόγου περὶ ἐλαττώσεως τῶν ἐξόδων καὶ αὐξήσεως τῶν ἐσόδων, ἐννοεῖται ὅτι αἱ παρατηρήσεις αὗται δὲν ἐμποροῦν παρὰ ν' ἀναφέρωνται εἰς τὰ προϋπολογισθέντα ἔσοδά τε καὶ ἔξοδα· καὶ τοῦτο δὲν ἔχεται, ἂς μοὶ συγχωρηθῇ νὰ εἴπω, ἀληθείας, καὶ δὲν ἐδικαιοῦτο ἡ ἐπὶ τοῦ Σχεδίου ἐπιτροπὴ ν' ἀναφέρῃ περὶ τούτου, διότι τὸ Ὑπουργεῖον ἤλπιζεν ὄχι ἐπίκρισιν ν' ἀκούσῃ, ἀλλ' ἔπαινον, καθόσον ποτὲ δὲν ἐξόδευσε περισσότερα τῶν προϋπολογισθέντων, ἀλλὰ μάλιστα ὀλιγώτερα. Κατὰ τὸ ἔτος 1845 τὰ ἔσοδα προϋπελογίσθησαν ἀπὸ τὸν ἐπικυρωθέντα προϋπολογισμὸν εἰς δεκατέσσαρα ἑκατομμύρια δραχμῶν, καὶ ἐβεβαιώθησαν μόνον 13 ἑκατομμύρια καὶ 353 χιλιάδες, γεννηθὲν ἔλλειμμα ἐκ δραχ. 647 χιλιάδων ἕνεκα τῆς κατὰ τό ἔτος ἐκεῖνο συμπεσούσης πασιγνώστου ἀφορίας· κατὰ τὸ ἔτος 1846 προϋπελογίσθησαν ἔσοδα 14,573,580 καὶ ἐβεβαιώθησαν περισσότερα τῶν ὅσων ἐψηφίσθησαν. Τὰ ἔξοδα κατὰ τὸ 1845 προϋπελογίσθησαν εἰς 14,832,800 καὶ ἐξοδεύθησαν μόνον 11,000,887, κατὰ τὸ ἔτος 1846 τὰ ἔξοδα προϋπελογίσθησαν εἰς 14,000,386 καὶ ἐξωδεύθησαν 11,000,906· ὅθεν οὐ μόνον ὑπέρβασις ἐξόδων δὲν ἐγένετο, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῶν ἐπιψηφισθέντων ἀρκοῦσα οἰκονομία ἐγένετο· πόθεν ὅθεν προῆλθεν ἡ ἀφορμὴ νὰ τεθῶσιν αἱ φράσεις περὶ τῆς περιστολῆς τῶν ἐξόδων καὶ τῆς αἰσθητῆς τῶν ἐσόδων ἐλαττώσεως, ἀφ' οὗ δὲν ὑπῆρχεν αἰτία τις; ἄρα πρέπει νὰ ἐξαλειφθῶσιν.

Καθόσον ἀφορᾷ τὸν ὁλικὸν ἀριθμὸν τῶν εἰσπράξεων κατὰ τὸ ἔτος 1847 δὲν δύναμαι νὰ ὁρίσω τοῦτον, διότι δὲν ἦτον δυνατὸν νὰ γένῃ εἴσπραξις φόρου ἄνευ νόμου· ἀλλὰ καθόσον ἀφορᾷ τοὺς φόρους ἐκείνους, περὶ τῶν ὁποίων δὲν ἀπαιτεῖται ἐτήσιος Νόμος τῶν Βουλῶν, λέγω ὅτι οἱ φόροι οὗτοι εἰσεπράχθησαν τακτικῶς, καὶ εἶναι πολὺ περισσότερα ἡ ἐκ τούτων εἴσπραξις κατὰ τὰ ἔτη 1845, 1846, καὶ κυρίως κατὰ τὰ 1847· καὶ πρῶτον ἄρχομαι ἀπὸ τὰς τελωνιακὰς εἰσπράξεις. Ὁ φόρος οὗτος τῶν τελωνείων ἀποτελεῖ τὸ ἓν τέταρτον τῶν ἐσόδων τοῦ Κρά-

τους. Ἐὰν δὲ παραβάλλωμεν τὰς κατὰ τοὺς ὀκτὼ μόνον μῆνας τοῦ ἔτους 1847 μετὰ τῶν λοιπῶν ὀκτὼ μηνῶν τῶν ἐτῶν 1842 μέχρι 1846 γενομένας εἰσπράξεις, θέλομεν ἴδει ὅτι κατὰ τὸ ἔτος 1842 ἡ εἴσπραξις ἀνέβη εἰς δραχ. 1,675.000
κατὰ τὸ ἔτος 1843 . . . . » » 1,655,000
κατὰ τὸ ἔτος 1844 . . . . » » 1,486,000
κατὰ τὸ ἔτος 1845 . . . . » » 1,768,000
κατὰ τὸ ἔτος 1846 . . . . » » 1,560,000
κατὰ τὸ ἔτος 1847 . . . . » » 1,930,000

Ὥστε καταφαίνεται ὅτι ὑπάρχει μεγάλη διαφορὰ ἐν τῷ διαστήματι τῶν ὀκτὼ μηνῶν τοῦ 1847 ἀπὸ τὰ λοιπὰ ἔτη.

Ὡς πρὸς τὰς ἐκ τῶν Δασῶν εἰσπράξεις.

Κατὰ τὸ ἔτος 1842 εἰσεπράχθησαν μόνον δραχ. 86,000
κατὰ τὸ ἔτος 1843 . . . . . » 101,000
κατὰ τὸ ἔτος 1844 . . . . . » 88,000
κατὰ τὸ ἔτος 1845 . . . . . » 74,000
κατὰ τὸ ἔτος 1846 . . . . . » 70,000
κατὰ τὸ ἔτος 1847 . . . . . » 93,000

Ὡς πρὸς τὰ Ἅλατα.

Καὶ ἐκ τούτων ἐγένοντο αἱ ἑξῆς εἰσπράξεις·

Κατὰ τὰ ἔτη 1845 εἰσεπράχθησαν μόνον δραχ. 222,000
κατὰ τὸ 1846 . . . . . » 229,000
κατὰ τὸ 1847 . . . . . » 245,000

Τῶν δὲ λοιπῶν ἐτῶν δὲν δύναμαι νὰ ἀναφέρω τὰς εἰσπράξεις, καθότι δὲν ἔχω ἀνὰ χεῖρας ἤδη τὰ περὶ τούτων βιβλία.

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω ὅθεν, Κύριοι, καταφαίνεται ὁποία εἶναι ἡ οἰκονομικὴ ἡμῶν κατάστασις ὡς πρὸς τὰ παρελθόντα ἔτη καὶ ὡς πρὸς τὸ ἐνεστώς· ἐκ τούτων ὅθεν ἀναφαίνεται βεβαίως ὅτι δὲν ὑπάρχουν ἤδη ἀφορμαὶ νὰ ἐκφρασθῇ ἡ Γερουσία εἰς τὴν πρὸς τὸν Βασιλικὸν Λόγον ἀπάντησίν της, ὡς ἀναφέρει ὁ τέταρτος αὐτῆς παράγραφος, ἀλλὰ τοὐναντίον ἔπρεπεν ἡ Γερουσία νὰ ἐκτιμήσῃ τὰς δυνατὰς προσπαθείας, τὰς ὁποίας κατέβαλε τὸ Ὑπουργεῖον καὶ μέλλει νὰ καταβάλῃ διὰ τὴν τακτικὴν καὶ δραστηρίαν τῶν ἐσόδων εἴσπραξιν. Περαίνων ὅθεν τὸν λόγον μου προτείνω ὅτι πρέπει νὰ περιορισθῇ ὁ τέταρτος παράγραφος τοῦ Σχεδίου μέχρι τοῦ πρώτου ἐδαφίου αὐτοῦ, διὰ νὰ φυλαχθῇ δικαιοσύνη.

Ἀντιπαρατηρήσας πρὸς τὸν ἐπὶ τὸν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸν ἕτερος, εἶπεν, ὅτι ἐκτὸς τοῦ προκειμένου ἠγόρευτεν οὗτος, διότι οὔτε αὐτὸς, οὔτε ἄλλος τις νομίζει ὅτι ἐπιμένει νὰ μὴν ἐξαλειφθῶσιν αἱ λέξεις α τῶν ὁποίων τὴν ἀπό τινος καιροῦ αἰσθητὴν

ἐλάττωσιν νομίζομεν ἀνεπίδεκτον εὐλογοφανοῦς δικαιολογήσεως. »

Ὁ δὲ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς θέλων ν' ἀποδείξῃ ὅτι, ἡ ἀπάντησις αὕτη τῆς Γερουσίας εἶναι αὐστηροτέρα τῆς περυσινῆς, μετεχειρίσθη πρὸς ὑπεράσπισίν του διάφορα ὅπλα ὑπερασπίσεως, τὰ ὁποῖα εἶναι πρὸς βλάβην του. Ἐνῷ δὲ ἤδη ἡ Γερουσία εὔχεται περὶ τῆς δυνατῆς τῶν ἐξόδων περιστολῆς καὶ τῆς τακτικῆς τῶν ἐσόδων εἰσπράξεως, πέρυσιν ὅμως εἶπεν ὅτι δὲν ἐφυλάχθησαν οἱ Νόμοι· ὅθεν νομίζει ὅτι τὸ δεύτερον ἐδάφιον τοῦ τετάρτου τούτου παραγράφου τοῦ Σχεδίου τῆς ἐπιτροπῆς ἀρχόμενον ἀπὸ τῆς λέξεως « εὔχεται » καὶ λῆγον εἰς τὴν λέξιν « προσόδων » εἶναι πολὺ ἐπιεικέστερον τῆς περυσινῆς περὶ τῆς οἰκονομικῆς καταστάσεως ἀπαντήσεως· διότι αἱ λέξεις «δυνατὴ περιστολὴ » καὶ « τακτικὴ εἴσπραξις» δὲν περιέχουν βαρεῖαν τινὰ ἔννοιαν, ὡς διατείνεται ὁ Κ. Ὑπουργὸς· καὶ ἐπὶ τέλους ἐπρότεινε ν' ἐξαλειφθῶσιν ἀπὸ τὸ δεύτερον ἐδάφιον τοῦ περὶ οὗ ἤδη πρόκειται ἡ συζήτησις τετάρτου παραγράφου τοῦ Σχεδίου τῆς ἐπιτροπῆς αἱ τελευταῖαι φράσεις, « τῶν ὁποίων τὴν ἀπό τινος καιροῦ αἰσθητὴν ἐλάττωσιν νομίζομεν » ἀνεπίδεκτον εὐλογοφανοῦς δικαιολογήσεως. »

Ἡ Γερουσία ἐπομένως παμψηφεὶ παρεδέξατο νὰ ἐξαλειφθῶσιν ἀπὸ τὸ τελευταῖον ἐδάφιον τοῦ τετάρτου τοῦ Σχεδίου τῆς ἀπαντήσεως παραγράφου αἱ λέξεις « τῶν ὁποίων τὴν ἀπό τινος » καιροῦ αἰσθητὴν ἐλάττωσιν νομίζομεν ἀνεπίδεκτον εὐλογοφανοῦς δικαιολογήσεως. »

Ὅταν εἰς τὴν ἔκφρασιν, προσέθηκεν ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς, τῆς βελτιώσεως τῆς Οἰκονομικῆς καταστάσεως περιέχεται τὸ πᾶν, τότε ἡ εὐχὴ εἶναι περιττή. Ἐὰν δὲ ἡ ἐπὶ τοῦ Σχεδίου τῆς ἀπαντήσεως Ἐπιτροπὴ ἐπεθύμει, ἠδύνατο νὰ λάβῃ ἁπάσας τὰς ἀναγκαίας πληροφορίας ἀπὸ τὸ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργεῖον περὶ τῆς οἰκονομικῆς καταστάσεως· δὲν ἀνέφερον δὲ πρὸς ὑπεράσπισίν μου τὴν περυσινὴν ἀπάντησιν, ἀλλὰ διὰ νὰ ἀποδείξω ὅτι ὡς τότε οὐδεὶς ἐγένετο λόγος περί τε τῆς περιστολῆς τῶν ἐξόδων καὶ τῆς τακτικῆς τῶν ἐσόδων εἰσπράξεως, οὕτω καὶ ἤδη δὲν πρέπει νὰ γένῃ.

Ὅταν μία φράσις, ἀντεπαρετήρησεν ἕτερος, περιέχῃ πολλὰ πράγματα, τότε ὁ συντάκτης πρέπει, ὅταν ἓν ἢ δύω ἐκ τούτων ὦσι σπουδαιότερα, νὰ εἴπῃ περὶ αὐτῶν « πρὸ πάντων εὔχεται, » « ἐπιθυμεῖ μάλιστα· » οὕτω καὶ ἡ ἐπὶ τοῦ Σχεδίου Ἐπιτροπὴ νομίσασα σπουδαῖον πάντων νὰ συστήσῃ ἰδιαιτέρως τὴν δυνατὴν

τῶν ἐξόδων περιστολὴν καὶ τὴν τακτικὴν τῶν ἐσόδων εἴσπραξιν, διότι βεβαίως ἐγένετο μεγίστη τῶν ἐσόδων ἐλάττωσις, ἠθέλησε νὰ κάμῃ τὴν περὶ τούτων εὐχήν. Ὅταν ὅμως ἡ Γερουσία ἴδῃ τὰς βελτιώσεις, τὰς ὁποίας ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς κατὰ τὴν ἀγόρευσίν του εἶπεν ὅτι ἔκαμεν τῆς οἰκονομικῆς καταστάσεως, τότε κατ' ἀξίαν θέλει ἐκτιμήσει τὰς προσπαθείας του. Ὅτι καὶ κατὰ τὰς παρελθούσας ἀπαντήσεις πρὸς τὸν λόγον τοῦ Στέμματος βαρύτεραι ἐγένοντο ἐκφράσεις περὶ τῆς οἰκονομικῆς καταστάσεως καὶ τῆς βελτιώσεως αὐτῆς, καὶ βαρύτεραι ὅμως ἐὰν δὲν ἐγένοντο, ἐλέχθησαν πάλιν ἀρκοῦντα περὶ αὐτῆς πρὸς τὸν τότε ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργόν· πλὴν δυστυχῶς δὲν εἰσηκούσθησαν αἱ τοιαῦται τῆς Γερουσίας ἐκφράσεις, καὶ ὡς ἐκ τούτου πρέπει ἤδη καθαρώτατα νὰ ἐκφρασθῇ αὕτη περί τε τῆς δυνατῆς τῶν ἐξόδων περιστολῆς καὶ τῆς τακτικῆς τῶν ἐσόδων εἰσπράξεως, διὰ νὰ ἐπέλθῃ τὸ προσδοκώμενον ἀποτέλεσμα.

Δὲν ἠδύνατο νὰ γένῃ παρατήρησίς τις περὶ τῆς οἰκονομικῆς τοῦ Κράτους καταστάσεως εἰς τοὺς κατὰ τὴν μεταβολὴν τῆς 3 Σεπτεμβρίου Ὑπουργοὺς, διότι οὗτοι ἕνεκα τῶν ἐκτάκτων ἐκείνων περιστάσεων ἠναγκάσθησαν νὰ κάμωσιν ἔξοδα περισσότερα· ἀλλ' ἤδη, ὅπου καὶ προϋπολογισμοὶ καὶ ἀπολογισμοὶ τῶν ἐξόδων καὶ ἐσόδων εἰσάγονται, καὶ τάξις ἑπομένως περὶ τῆς διαχειρίσεως τῆς οἰκονομικῆς καταστάσεως ἐπῆλθε, πρέπει ἡ Γερουσία νὰ ἐκφρασθῇ ὅτι εὔχεται τὴν παραιτέρω βελτίωσιν τῆς οἰκονομικῆς καταστάσεως.

Ἀφ' οὗ ἅπαντες, ἀντέτεινεν ἄλλος, συνομολογοῦν τὸ περιττὸν τοῦ δευτέρου ἐδαφίου τοῦ τετάρτου παραγράφου τοῦ Σχεδίου τῆς ἀπαντήσεως, διότι τὸ ά. ἐδάφιον τοῦ παραγράφου τούτου ἐμπεριέχει τὰ πάντα, προτείνει διὰ τοῦτο νὰ ἐξαλειφθῇ ὁλοτελῶς τὸ δεύτερον τοῦτο ἐδάφιον τοῦ ῥηθέντος παραγράφου, ὡς περιττόν.

Οὐδεὶς πολιτικὸς σκοπὸς, ἀλλ' οἰκονομικὸς, ἀντέταξεν ἕτερος πρὸς τὸν ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸν, παρεκίνησε τὴν ἐπὶ τοῦ Σχεδίου τῆς ἀπαντήσεως Ἐπιτροπὴν νὰ ἀναφέρῃ περὶ τῆς βελτιώσεως τῆς οἰκονομικῆς καταστάσεως, καὶ πρέπει καὶ ὁ Κ. Ὑπουργὸς ν' ἀποβάλῃ τὴν περὶ τούτου ἰδέαν, καθόσον μάλιστα δὲν ὑπάρχει καὶ καμμία φράσις προσβάλλουσα αὐτόν. Καὶ κατὰ τὴν περυσινὴν πρὸς τὸν Β. Λόγον ἀπάντησιν ἐγένετο λόγος περὶ τῆς βελτιώσεως τῆς οἰκονομικῆς καταστάσεως, διότι καὶ κατὰ τὸ ἔτος 1846 ἠλαττώθη πολὺ ὁ φόρος ἐπὶ τῶν ζώων καὶ τῶν μελισσίων· καὶ ἤδη πάλιν οὐχ ἧττον ἀπαιτεῖται νὰ γένῃ

μνεία ὑπὸ τῆς Γερουσίας κατὰ τὴν ἀπάντησίν της περί τε τῆς δυνατῆς τῶν ἐξόδων περιστολῆς καὶ τῆς τακτικῆς τῶν ἐσόδων εἰσπράξεως, καθότι εἶναι εἰσέτι ἄγνωστον ἂν, ὡς διατείνεται ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς, ἐγένετο ἡ δυνατὴ τῶν ἐξόδων ἐλάττωσις, καὶ ἡ τακτοποίησις τῆς εἰσπράξεως τῶν ἐσόδων· διότι οὔτε οἱ προϋπολογισμοὶ τῶν ἐτῶν 1847 καὶ 1848 εἰσήχθησαν καὶ ἐπεψηφίσθησαν ὑπὸ τῶν Βουλῶν, οὔτε οἱ ἀπολογισμοί· ἐν ᾧ μάλιστα ἀπῃτεῖτο κατὰ μὲν τὸν μῆνα Μάρτιον νὰ εἰσαχθῇ ὁ προσωρινὸς τοῦ ἔτους 1847 ἀπολογισμὸς, κατὰ δὲ τὸν Δεκέμβριον ὁ ὁριστικός. Ἴσως δὲν ἐγένετο κατὰ τὴν διαχείρισιν τοῦ ἔτους 1847 ὑπέρβασις τῶν ἐξόδων ἀπὸ τῶν ἐσόδων, ἀλλὰ δὲν ἔπεται ἐκ τούτου ὅτι τὰ ἔξοδα πρέπει νὰ ἦναι ἴσα μὲ τὰ ἔσοδα· μάλιστα δὲ τὰ ἔξοδα πρέπει νὰ ἦναι πολὺ ἐλάσσονα τῶν ἐσόδων· καὶ ἂν φερ' εἰπεῖν εἰσεπράχθησαν δέκα πέντε ἑκατομμύρια δραχμῶν, πρέπει νὰ ἐξοδευθῶσιν ἕνδεκα μόνον ἑκατομμύρια, διὰ νὰ δυνηθῇ οὕτω κατὰ μικρὸν, περισσευομένων τινῶν κεφαλαίων, νὰ ἐκπληρώσῃ τὸ Κράτος τὰς πρὸς τὰς Δυνάμεις ὑποχρεώσεως του. Τί ἐγένοντο οἱ δημητριακοὶ καρποὶ τοσούτων ἐτῶν, τοὺς ὁποίους τὸ Δημόσιον εἰσέπραξεν; ὡς καὶ πέρυσι καὶ ἐφέτος οὕτω θέλουσιν οὗτοι καταχρασθῆ ἀπὸ τοὺς ἐπιτεταραμμένους τὴν εἴσπραξίν των ὑπαλλήλους.

Ἐνῷ ἡ Κυβέρνησις ἐπώλει πέρυσι τὰ ἅλατα πρὸς ὀκτὼ λεπτὰ ἑκάστην ὀκάδα, οἱ ἰδιῶται ὅμως ἐπώλουν τὸ ἅλας πρὸς τέσσαρα λεπτὰ αὐτήν· ἐκ τούτων ὅθεν κατανοεῖται ὁποῖαι καὶ ὁπόσαι καταχρήσεις ἔλαβον χώραν κατὰ τὴν εἴσπραξιν τῶν ἐσόδων τοῦ Κράτους· αἱ δὲ καταχρήσεις αὗται πρέπει νὰ διορθωθῶσι, καὶ νὰ μὴ σιωπήσῃ ἑπομένως ἡ Γερουσία κατὰ τὴν πρὸς τὸν Β. Λόγον ἀπάντησίν της τὴν τοιαύτην περὶ τῆς τακτικῆς τῶν ἐσόδων εἰσπράξεως ἔλλειψιν.

Ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς, ἀπαντήσας εἰς τὸν προλαλήσαντα, εἶπεν, ὅτι ἐθεώρησε περιττὸν νὰ ἐξετάσῃ τὰ πρὸ τῆς μεταβολῆς ἔσοδα· ἂν ὅμως καὶ ταῦτα συγκριθῶσι μὲ τὰ ἐνεστῶτα, δὲν θέλει φανῇ οὐδεμία ἐλάττωσις. Ὅτι ὁ προϋπολογισμὸς τῶν ἐξόδων τοῦ 1845 ἐπαρουσίαζε 14 ἑκατομμύρια ἕνεκα τῆς ἐκπτώσεως τοῦ ἐπὶ τῶν ζώων φόρου. Ἐπειδὴ ὅμως ἡ ἔκπτωσις αὕτη ἐγένετο καὶ ἤδη, πρέπει νὰ συμβῇ καὶ ἡ αὐτὴ ἐλάττωσις. Ὅτι ὁ προκείμενος παράγραφος δὲν πραγματεύεται περὶ προϋπολογισμοῦ καὶ ἀπολογισμοῦ. Ἐὰν ὅμως καὶ τοιοῦτό τι διαλαμβάνῃ, διαβεβαιοῖ, τὸν προαγορεύσαντα, ὅτι ὁ προϋπολογισμὸς θέλει εἰσαχθῇ πρὸ τοῦ ἔτους, καθὼς καὶ ὁ

ἀπολογισμός. Ὅτι ἡ ἀναγνωσθεῖσα παρ' αὐτοῦ ἔκθεσις ἀνήκει βεβαίως εἰς τὸν προϋπολογισμὸν καὶ ἀπολογισμόν· τὴν ἀνέφερε δὲ καὶ ἤδη, διὰ νὰ πείσῃ τοὺς ΚΚ. Γερουσιαστὰς περὶ τῆς βελτιώσεως. Περαίνων δὲ τὸν λόγον του, προσέθηκεν, ὅτι, ἀφοῦ οἱ ΚΚ. Γερουσιασταὶ δὲν ἐννοοῦν τὰ ἐνεστῶτα, πρέπει νὰ φανῶσι συνεπεῖς.

Ἕτερος τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, ἀπαντῶν εἰς τὸν Κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸν, δὲν εἶπον, λέγει, ὅτι ὁ προκείμενος παράγραφος ἀποδοκιμάζει τὸ ἐνυπάρχον σύστημα, ἀλλ' ὅτι ἐνδομύχως δὲν εἴμεθα φίλοι τοῦ συστήματος τούτου.

Ἐξαιτησαμένων ἐπομένως τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν νὰ τεθῇ ὑπὸ ψηφηφορίαν τὸ ἀμφισβητούμενον μέρος, καὶ ἀναγνωσθέντος τούτου ὑφ' ἑνὸς τῶν ΚΚ. Γραμματέων, ὁ Κ. Πρόεδρος εἶπεν, ὅτι θέλει ψηφοφορηθῇ ἡ προτελευταία περικοπὴ τοῦ προκειμένου παραγράφου, ἀρχομένη ἀπὸ τῆς λέξεως « εὔχεται » καὶ λήγουσα εἰς τὴν λέξιν « προσόδων » ὅτι οἱ παραδεχόμενοι τὴν διατήρησιν τοῦ κειμένου, θέλουν ῥίψει λευκὴν ψῆφον, οἱ δὲ μὴ παραδεχόμενοι, μέλαιναν. Γενομένης δὲ μυστικῆς ψηφοφορίας, ἐξαλείφθη τὸ μέρος τοῦτο διὰ ψήφων 20 ἀπέναντι 19· παρεδέχθη δ' ἑπομένως παμψηφεί, ὡς προερρέθη, καὶ ἡ ἐξαλειψις τῆς περικοπῆς ὁλοκλήρου ἀπὸ τὴν λέξιν «τῶν ὁποίων» μέχρι τέλους τοῦ αὐτοῦ παραγράφου.

Μετὰ ταῦτα εἷς τῶν ΚΚ. Γραμματέων ἀνέγνω τὸν πέμπτον παράγραφον τῆς ἀπαντήσεως, καὶ τὸν τέταρτον τῶν ἐπὶ ταύτης τροπολογιῶν.

Εἷς τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν εἶπεν, ὅτι ἐμμένει εἰς τὴν παραδοχὴν τοῦ παραγράφου τοῦ Σχεδίου τῆς ἀπαντήσεως, διότι τὸν τῆς τροπολογίας θεωρεῖ ὡς προσβάλλοντα μίαν τῶν Εὐεργετίδων Δυνάμεων· ἀνταπαντῶν δ' ἕτερος, λέγει, ὅτι ἐκ τοῦ Βασιλικοῦ λόγου ἐξάγεται ἀριδήλως, ὅτι ἡ πληρωμὴ ἐγένετο· ὅτι ἤδη δὲν πρόκειται περὶ νέου δανείου, καὶ ἑπομένως τοιοῦτο τι ἐν τῇ ἀπαιτήσει δὲν πρέπει ν' ἀναφέρηται.

Ἕτερος δὲ ἀπαντῶν εἰς τοῦτον, δὲν ἐκλήθημεν, λέγει, ἵνα ἐπαναλάβωμεν τὰ ἐν τῷ Βασλικῷ Λόγῳ· Εἰς τὴν ἀπάντησιν ἀναφέρεται, ὅτι, ἂν γίνῃ τακτοποίησις, εἰς νέον δάνειον δὲν ἀναγκαζόμεθα νὰ καταφύγωμεν· πρὸς τούτοις λέγοντες, ὅτι μετὰ ζήλου θέλομεν παραδεχθῇ τὰ προτεινόμενα μέτρα, ἔτι μᾶλλον εὐχαριστοῦμεν τὸν Βασιλέα.

Ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομι Ὑπουργὸς ἀπαντῶν, εἶπεν, ὅτι ἡ τροπολογία συνάδει μᾶλλον τοῦ κειμένου τῆς ἀπαντήσεως μὲ

τὸν Βασιλικὸν λόγον, διότι ἐκείνη μὲν ἀφορᾷ τὸ ἤδη γενόμενον, τοῦτο δὲ τὸ μέλλον. Ὅτι ἤδη δὲν πρόκειται περὶ νέου δανείου, ἐπειδὴ τὰ δοθέντα παρὰ τοῦ Κ. Εὐνάρδου χρήματα ἐχρησίμευσαν πρὸς ἐξόφλησιν ὑφισαμένου δανείου. Ὅτι δὲ διὰ τῆς βελτιώσεως τῆς Οἰκονομικῆς καταστάσεως, θέλομεν δυνηθῆ νὰ ἐκπληρώσωμεν τὰς ὑποχρεώσεις μας, εἶναι ἄλλος λόγος· τούτου ἕνεκα φρονεῖ ὅτι πρέπει νὰ γίνῃ δεκτὴ ἡ τροπολογία.

Αἰτησαμένων ἐπομένως τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν νὰ γίνῃ ψηφοφορία ἐπὶ τοῦ παραγράφου τετάρτου τῆς τροπολογίας, ὁ Κ. Πρόεδρος ἔθεσε τὸ ζήτημα, εἰπὼν ὅτι ὁ δεχόμενος τὴν τροπολογίαν θέλει ῥίψει λευκὴν ψῆφον, ὁ δὲ μὴ δεχόμενος, μέλαιναν· ὅτι, ἂν αὕτη ἀπορριφθῇ, θεωρεῖται ὡς παραδεκτὸς, ὅπως ἔχει, ὁ πέμπτος παράγραφος τοῦ Σχεδίου τῆς ἀπαντήσεως.

Γενομένης μυστικῆς ψηφοφορίας, δὲν παρεδέχθη ἡ τροπολογία διὰ ψήφων εἴκοσι κατὰ δεκαεννέα, καὶ ὁ Κ. Πρόεδρος ἀπήγγειλεν ὅτι ἐγένετο δεκτὸς ὁ παράγραφος τοῦ Σχεδίου ὡς ἔχει.

Ἀναγνωσθέντες μετὰ ταῦτα ὑφ' ἑνὸς τῶν ΚΚ. Γραμματέων οἱ παράγραφοι ἕκτος καὶ ἕβδομος, καὶ μηδεμιᾶς ἀντιῤῥήσεως γενομένης, ἐγένοντο δεκτοὶ παμψηφεί, ὅπως ἔχουσιν ἐν τῷ Σχεδίῳ.

Ἐπομένως ὁ Κ. Πρόεδρος ἀπήγγειλεν ὅτι θέλει ψηφοφορηθῆ τὸ σύνολον τῆς ἀπαντήσεως· ὅτι οἱ παραδεχόμενοι τοῦτο, θέλουν ῥίψει λευκὴν ψῆφον, οἱ δὲ μὴ παραδεχόμενοι, μέλαιναν· μυστικῆς δὲ ψηφοφορίας γενομένης, ἔγινε παραδεκτὸν διὰ ψήφων **23** κατὰ **16**, ἔχον οὕτω·

Μεγαλειότατε!

Ἡ Γερουσία ἀναλαμβάνουσα τὰ ἔργα της, πρὸ παντὸς ἄλλου ἐπικαλεῖται τὴν ἐξ ὕψους ἀντίληψιν, ἥτις ἐγγυᾶται ἐξαιρέτως τὴν ἀσφαλῆ εὐόδωσιν τῶν ἀνθρωπίνων πραγμάτων.

Μακρὰ πεῖρα μᾶς ἔδωκε τὴν πλήρη καὶ βαθείαν πεποίθησιν, ὅτι αἱ εὐχαὶ καὶ ἡ ἐπιθυμία τῆς Ὑμετέρας Μεγαλειότητος ἦτο καὶ εἶναι πάντοτε ἡ ἀκριβὴς τῶν Νόμων τήρησις, καὶ ἡ ἰσχυρὰ τῶν ἐξ αὐτῶν πηγαζόντων δικαιωμάτων τοῦ Ἔθνους ὑπεράσπισις. Ἀλλ' ἐκ τῶν πραγμάτων προκύπτει, ὅτι ἡ ὄντως Βασιλικὴ αὕτη διάθεσις παρεγνωρίσθη, καὶ τὰ δικαιώματα ἐκεῖνα ἐπηρεάσθησαν κατὰ τὰς ἐκλογὰς εἰς διάφορα μέρη, καὶ ἐντεῦθεν προέκυψαν εἰς

βαρεῖαν βλάβην τοῦ Τόπου πολλὰ δεινὰ, τὴν θεραπείαν τῶν ὁποίων ἐλπίζει ἡ Γερουσία ἀπὸ τὴν βαθεῖαν φρόνησιν καὶ τὴν Πατρικὴν κηδεμονίαν τῆς Ὑμετέρας Μεγαλειότητος.

Ἡ Γερουσία εὔχεται, ὥστε ἡ δυτάρεστος μετά τινος ὁμόρου Ἐπικρατείας διαφορὰ νὰ λάβῃ τὴν λύσιν ἐκείνην, τὴν ὁποίαν εὔχεται καὶ ἡ Ὑμετέρα Μεγαλειότης. Πεποιθυῖα δὲ εἰς τὴν βαθεῖαν σύνεσιν τῆς Υ. Μ., ἀπεκδέχεται τὴν λύσιν σύμφωνον μὲ τὴν ἀξιοπρέπειαν τοῦ Στέμματος καὶ τοῦ Ἔθνους.

Ἡ βελτίωσις τῆς οἰκονομικῆς ἡμῶν καταστάσεως εἶναι τῷ ὄντι ἔργον σπουδαιότατον, καὶ ἀπ' αὐτὴν ἐξαρτᾶται μάλιστα ἡ Ἐθνικὴ τιμὴ καὶ πίστις. Διὰ τοῦτο ἡ Γερουσία θέλει καταβάλλει πᾶσαν σπουδὴν καὶ προσπάθειαν πρὸς ἐπεξεργασίαν τῶν Νομοσχεδίων, ὅσα ἐμποροῦν νὰ συντελέσουν εἰς τὸν σκοπὸν τοῦτων, ἐξ οὗ δύναται νὰ πηγάσῃ καὶ ἡ τακτικὴ πληρωμὴ τοῦ δανείου.

Τακτοποιουμένου οὕτω τοῦ σπουδαιοτάτου τῆς Οἰκονομίας Κλάδου, ἐλπίζομεν, Βασιλεῦ, ὅτι ἡ ἱκανοποίησις τῶν ἀπαιτήσεων μιᾶς τῶν Προστατίδων Δυνάμεων περὶ πληρωμῆς τῶν τόκων καὶ τοῦ χρεολύτρου τῆς παρελθούσης ἐξαμηνίας τοῦ Μαρτίου δὲν θέλει βαρύνει τὸ δημόσιον μὲ νέον δάνειον.

Μὲ τὸν αὐτὸν ζῆλον θέλομεν ἀσχοληθῆ εἰς τὴν κατάρτισιν τῶν λοιπῶν Νομοσχεδίων, ὅσα εἰσαχθῶσι παρὰ τῆς Κυβερνήσεως, καὶ ἀποδεχόμεθα εὐγνωμόνως τὴν σύστασιν τῆς πρὸ τῆς ἐνάρξεως ἑκάστου ἔτους συζητήσεως τοῦ Προϋπολογισμοῦ, τὴν ὁποίαν ἐξ ἀρχῆς εθεωρήσαμεν ὡς βάσιν τῆς Συνταγματικῆς τάξεως, καὶ πρώτιστον χρέος τῶν Βουλῶν.

Τὸ πρὸς τὴν Πατρίδα χρέος θέλει ἐμπνεύσει εἰς ἕκαστον ἡμῶν καὶ ὅλους ὁμοῦ τὴν ἀναγκαίαν δύναμιν, ὥστε νὰ νικήσωμεν τὰς περιστοιχούσας τὸν Τόπον δυσχερείας. Ἡ δὲ Θεία Πρόνοια θέλει περιβάλλει μὲ τὴν κραταιὰν αἰγίδα τῆς προστασίας Της τὴν Ἑλλάδα, τὴν ὁποίαν ἐξ ἀρχῆς τοῦ ἀγῶνος δὲν ἐγκατέλειψε ποτὲ εἰς τὰς δεινὰς περιστάσεις, καὶ θέλει στερεώσει ἐπὶ ἀκραδάντων βάσεων τὸν Ὑψηλὸν Θρόνον τῆς Ὑμετέρας Μεγαλειότητος.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κ. Πρόεδρος διέλυσε τὴν Συνεδρίασιν περὶ τὴν 3 ὥραν μ.μ. ἀναγγείλας ὅτι ἀντικείμενον Συνεδριάσεως τῆς ἐπιούσης

θέλει εἶσθαι ἡ ἀνάγνωσις τῶν πρακτικῶν, καὶ ἡ κλήρωσις τῆς μεγάλης πρεσβεύσεως, κατὰ τὸν Κανονισμὸν, ἥτις θέλει παρουσιάσει τὴν ἀπάντησιν εἰς τὴν Α. Μ.

Ὁ Πρόεδρος
Α. ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Χ. ΚΑΛΟΝΑΡΗΣ.
Ν. ΜΕΞΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Β. Χρηστακόπουλος.
Χ. Βλάσης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ.

Τῆς 11 Ὀκτωβρίου 1847, ἡμέρας τῆς ἑβδομάδος Σαββάτου.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου, καὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν παρόντων Γερουσιαστῶν πλῆρες ἀποτελοῦντος τὸ Σῶμα, ὁ Κ. Πρόεδρος κηρύττει ἀρξαμένην τὴν Συνεδρίασιν περὶ τὴν 11 ὥραν Π. Μ.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης Συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Ἑπομένως ὁ Κ. Πρόεδρος ἀπήγγειλεν, ὅτι κατὰ τὸν Κανονισμὸν θέλει γίνει ἤδη ἡ κλήρωσις πενταμελοῦς ἐπιτροπῆς, ἥτις μετὰ τοῦ Γραφείου τῆς Γερουσίας, ἀποτελοῦσα τὴν Μεγάλην Πρέσβευσιν, θέλει διαβιβάσει ἐνώπιον τῆς Α. Μεγαλειότητος τὴν ἐπιψηφισθεῖσαν ἀπάντησιν. Κληρώσεως δὲ γενομένης ἔλαχον οἱ ἐφεξῆς Κύριοι Γερουσιασταί· Γεώργιος Δαρειώτης, Δ. Ὀλύμπιος, Λ. Νάκος, Ἰω. Κολοκοτρώνης καὶ Γ. Παπαηλιόπουλος.

Μετὰ ταῦτα ἀναγινώσκονται ὑπό τινος τῶν Κ. Γραμματέων 1, ἔγγραφον τοῦ ἐπὶ τῶν Αὐλικῶν Τελετῶν πρὸς τὸ Προεδρεῖον τῆς Γερουσίας, δι' οὗ ἀναγγέλλεται ὅτι ἡ Α. Μ. ὁ Βασιλεὺς διέταξεν ὀκταήμερον πένθος, ἀρχόμενον ἀπὸ σήμερον, ἕνεκα τῆς ἀποβιώσεως τῆς Α. Β. Ὑψηλότητος τοῦ Ἀρχιδουκὸς Φριδερίκου τῆς Αὐστρίας· καὶ 2, δύω ἀναφοραὶ τῶν Γερουσιαστῶν ΚΚ. Ν. Ἰ. Μέξη καὶ Ν. Πρασσακάκη, αἰτούντων τοῦ μὲν τριακονθήμερον τοῦ δὲ δεκαπενθήμερον ἄδειαν ἀπουσίας, χάριν κατεπειγουσῶν οἰκιακῶν ὑποθέσεών των, αἵτινες ἐγκρίνονται ὑπὸ τῆς Γερουσίας νὰ παραχωρηθῶσι πρὸς τοὺς ἀναφερομένους,

Ἀναγνωσθείσης ὕστερον καὶ ἀναφορᾶς τοῦ ἀπόντος Γερουσιαστοῦ Κ. Ἀθ. Γρηγοριάδου, αἰτοῦντος δεκαπενθήμερον ἄδειαν ἀπουσίας, καί τινος μὲν τῶν Κ. Γερουσιαστῶν παρατηρήσαντος, ὅτι δὲν πρέπει ἡ ζητουμένη ἄδεια νὰ παραχωρηθῇ πρὸς τὸν ἀναφερόμενον, καθότι οὗτος ἀπ' ἀρχῆς τῆς ἐνάρξεως τῆς παρούσης Συνόδου μέχρι τοῦδε δὲν ἐνεφανίσθη, ἑτέρου δὲ προσθέσαντος, ὅτι καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὴν μισθοδοσίαν τοῦ Κ. Γρηγοριάδου θέλει ἀποφασισθῇ εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τῶν ἐξόδων τῆς Γερουσίας, σύμφωνα μὲ τὸν Κανονισμὸν, καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ τὴν χάριν ἀβροφροσύνης ζητηθεῖσαν ἄδειαν, ἡ Γερουσία δὲν ἠμπορεῖ νὰ τὴν ἀρνηθῇ, ὅθεν ἐνεκρίθη νὰ παραχωρηθῇ εἰς τὸν Γερουσιαστὴν Κ. Α. Γρηγοριάδην δεκαήμερος μόνον ἀπουσίας ἄδεια ἀρχομένη ἀπὸ σήμερον.

Ἐπομένως ὁ εἰσηγητὴς τῆς ἐκλεχθείσης ἐπιτροπῆς πρὸς εἰσαγωγὴν τῶν περὶ φορολογίας τῶν προϊόντων τῆς Γῆς καὶ τοῦ φόρου τῶν Μελισσίων παρουσιασθέντων Νομοσχεδίων ὑπὸ τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν ἀναγινώσκει ἔκθεσιν ἔχουσαν οὕτω·

Ἔκθεσις τῆς Ἐπιτροπῆς

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Ἡ ἐπιτροπή Σας λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν τὸ παρὰ τοῦ Κυρίου Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν παρουσιασθὲν Νομοσχέδιον περὶ φορολογίας τῶν προϊόντων τῆς Γῆς, καθὼς καὶ τὸ περὶ φόρου τῶν Μελισσίων διὰ τὸ **1847**, καὶ ἐπεξεργασθεῖσα αὐτὰ μετ' ἐπιστασίας, παρατηρεῖ.

Ὡς πρὸς τὸ περὶ φορολογίας τῶν προϊόντων τῆς Γῆς.

Ἐπειδὴ παρῆλθεν ἤδη ὁ καιρὸς, καὶ καμμία μεταῤῥύθμισις ἢ τροπολογία δὲν δύνανται πλέον νὰ λάβουν χώραν ἂν τυχὸν ἤθελον προνοηθῇ, ὥστε νὰ φέρουν καταλληλοτέραν ἢ καὶ συμφερωτέραν εἴσπραξιν, συσαίνει εἰς τὴν ὁλομέλειαν τοῦ Σώματος τὴν παραδοχὴν τοῦ Νομοσχεδίου ὡς ἔχει.

Νὰ γίνωσι δὲ εἰς τὸν Κύριον Ὑπουργὸν αἱ ἀκόλουθοι παρατηρήσεις·

Ἐπειδὴ μέλλει ν' ἀναγνωσθῇ ἐπ' Ἐκκλησίας ὁ Νόμος, νὰ δοθῶσιν ὁδηγίαι εἰς τοὺς Οἰκονομικοὺς Ἐφόρους διὰ νὰ ἀναγνωσθῶσι συγχρόνως οἱ παράγραφοι ά. ς. καὶ ή. τοῦ Ἄρθρου 3 τοῦ περισυνοῦ Νόμου διὰ τὰς δηλώσεις τῶν ἀμπέλων, ἐπειδὴ ἐνδέχεται νὰ μὴν ἦναι εἰς τὴν μνήμην τῶν περισσοτέρων φορολογουμένων τὰ περιεχόμενα εἰς τὸν περυσινὸν Νόμον.

Διὰ τὸν αὐτὸν λόγον τοῦ κατεπείγοντος, ἀποσιωπᾷ ἡ Ἐπιτροπὴ τὴν παρατήρησίν της ὡς πρὸς τὸ Ἄρθρον 6 τὸ ὁποῖον ἀφίνει ἀφορολόγητα τὰ διὰ ξηρᾶς μεταφερόμενα ξηρὰ σύκα.

Ἐπίσης ἡ Ἐπιτροπή Σας συσταίνει εἰς τὴν ὁλομέλειαν τοῦ Σώματος τὴν παραδοχὴν τοῦ Νομοσχεδίου περὶ φόρου τῶν Μελισσίων, ὡς ἔχει.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 10 Ὀκτωβρίου 1847.

Ἡ Ἐπιτροπή.

Λ. Νάκος. Τάτζης Μαγγίνας.
Γ. Καρακατζάνης. Γ. Δαρειώτης.
Γ. Παππαηλιόπουλος.

Τῆς ἐκθέσεως ταύτης διαταχθείσης ὑπὸ τῆς Γερουσίας τῆς τε λιθογραφήσεως καὶ διανομῆς εἰς τὰ μέλη τοῦ Σώματος, ὁ Κ. Πρόεδρος ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν περὶ τὴν 1 ὥραν Μ. Μ. ἀναγγείλας ὅτι ἀντικείμενον τῆς κατὰ τὴν 13 τοῦ ἰσαμένου μηνὸς γενησομένης Συνεδριάσεως θέλει εἶσθαι ἡ συζήτησις τῶν περὶ φορολογίας τῶν προϊόντων τῆς Γῆς καὶ τοῦ φόρου τῶν Μελισσίων Νομοσχεδίων.

Ὁ Πρόεδρος

Α. ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι

Χ. ΚΑΛΟΝΑΡΗΣ.
Ν. ΜΕΞΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς

Β. Χρησακόπουλος.
Χρ. Βλάσσης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 13 Ὀκτωβρίου 1847 ἡμέρας τῆς ἑβδομάδος Δευτέρας.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου, καὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν παρόντων Γερουσιαστῶν πλῆρες ἀποτελοῦντος τὸ σῶμα, ὁ Κ. Πρόεδρος κηρύττει ἀρξαμένην τὴν συνεδρίασιν περὶ τὴν 11 ὥραν Π. Μ.

Τὰ Πρακτικὰ τῆς προλαβούσης συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα, ἐπικυροῦνται.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κ. Πρόεδρος ἀπήγγειλεν ὅτι ἀντικείμενον τῆς σημερινῆς συνεδριάσεως εἶναι ἡ συζήτησις· α) τοῦ Νομο-

σχεδίου περὶ φορολογίας τῶν προϊόντων τῆς Γῆς, καὶ δ') τοῦ περὶ φόρου τῶν Μελισσίων.

Ἐπομένως ἀναγνοῦντος τινὸς τῶν ΚΚ. Γραμματέων τὴν ἐπ' ἀμφοτέρων τῶν Νομοσχεδίων τούτων τῆς Ἐπιτροπῆς ἔκθεσιν, καθὼς καὶ τὸ περὶ φορολογίας τῶν προϊόντων τῆς Γῆς Νομοσχέδιον ἐγένετο δεκτὴ ἡ ἀρχὴ αὐτοῦ παμψηφεί.

Ἐπὶ τούτοις ἀναγνωσθὲν τὸ ἄρθρον πρῶτον, ἐγένετο δεκτὸν παμψηφεί. Ἀναγνωσθέντος δ' ἔπειτα τοῦ ἄρθρου δευτέρου, καὶ ἐρωτήσαντός τινος, πῶς ἐγένετο ἡ βεβαίωσις τῶν προϊόντων, ὁ Εἰσηγητὴς τῆς Ἐπιτροπῆς, εἰπὼν ὅτι ἐν τῇ ἐκθέσει ἀναφέρονται οἱ λόγοι οἱ δεικνύοντες τὴν ἀνάγκην καὶ τὸ μὴ δυνατὸν οἵας δήποτε τροποποιήσεως, ὡς δυναμένης νὰ ἐπιφέρῃ βλάβην, ἀντὶ ὠφελείας, ἕνεκα τῆς παρελεύσεως τοῦ ἁρμοδίου χρόνου, ἀνέγνω, τὰ ἐν τῷ προκειμένῳ ἄρθρῳ ἀναφερόμενα διατάγματα, καθὼς καὶ τὴν ἐγκύκλιον τοῦ Ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν, ἐπιπροσθεὶς, ὅτι ἡ Ἐπιτροπὴ δὲν ἔκαμεν οὐδεμίαν ὡς πρὸς τοὺς ἐπιστάτας παρατήρησιν, ὡς ἤδη διωρισμένους ὄντας, ἵνα μὴ ἐπέρχηται περισσοτέρα βραδύτης. Παρετήρησεν ὅμως ἕτερος, ὅτι κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ προϋπολογισμοῦ δύναται νὰ γίνῃ περὶ τούτου λόγος, τὸ ὁποῖον παρεδέχθη ἡ Γερουσία· ἐπομένως τὸ ἄρθρον ἐγένετο παραδεκτὸν παμψηφεί.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ἄρθρου τρίτου, καὶ ἐρωτήσαντος τινὸς, τί ἐννοεῖ ἡ Ἐπιτροπὴ διὰ τῆς συστάσεως τῆς ἀναγνώσεως τῶν παραγράφων ά. ς.' καὶ ή. τοῦ περυσινοῦ Νόμου διὰ τὰς δηλώσεις τῶν ἀμπέλων, ὁ εἰσηγητὴς αὐτῆς εἶπεν, ὅτι ἐπειδὴ ὁ προκείμενος Νόμος παραπέμπει εἰς τὸν περυσινὸν, οἱ δὲ φορολογούμενοι πιθανὸν νὰ μὴν ἐνθυμῶνται τὰς διατάξεις τούτου, ἡ Ἐπιτροπὴ ἐθεώρησε καλὸν ν' ἀναγνωσθῇ συγχρόνως καὶ τὸ μέρος τοῦτο τοῦ περισυνοῦ Νόμου, ἵνα ἀνακαλέσουν εἰς τὴν μνήμην των τὰς διατάξεις αὐτοῦ οἱ φορολογούμενοι. Προτείναντος δὲ ὡσαύτως τοῦ προτελευταίου, ὅτι, ἐπειδὴ εἴς τινα μέρη ἐπιπεσοῦσα χάλαζα ὀλίγας ἡμέρας πρὸ τοῦ τρυγητοῦ ἐπήνεγκε μεγίστην ζημίαν εἰς τοὺς ἰδιοκτήτας τούτων, εἶναι καὶ δίκαιον καὶ φιλάνθρωπον νὰ γίνῃ ὡς πρὸς αὐτοὺς ἐκπεσμὸς τῆς πληρωμῆς, καὶ σύστασις τοιαύτη πρὸς τὸν Ὑπουργὸν, ἡ Γερουσία ἀπεφάνθη, ὅτι ἡ αἴτησις αὕτη, ἂν καὶ φιλάνθρωπος καὶ δικαία, ἀνήκει εἰς τοὺς παθόντας ν' ἀναφερθῶσι πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον, τὸ ὁποῖον βεβαίως θέλει δικαιώσει τούτους.

Εἰπόντος τέλος τοῦ Βισηγητοῦ τῆς Ἐπιτροπῆς, ὅτι αὕτη ἠδύνατο νὰ κάμῃ παρατηρήσεις τινὰς καὶ ὡς πρὸς τὴν μετά-

ξην, ἥτις μένει ἀφορολόγητος, καὶ ὡς πρὸς τὸ ἔλαιον, ὅπερ φορολογεῖται οὐχὶ 10 τοῖς 100, ἀλλὰ σχεδὸν 6 τοῖς 100, ἀλλὰ παρέλιπε ταύτας, ὡς παρελθόντος τοῦ χρόνου, ἐγένετο τὸ προκείμενον ἄρθρον παραδεκτὸν, ὡς ἔχει ἐν τῷ Νομοσχεδίῳ.

Ἀναγνωσθὲν δὲ τὸ ἄρθρον τέταρτον, ἐγένετο δεκτὸν παμψηφεί· ἐπειδὴ ὅμως τὸ πρωτότυπον τοῦ Νομοσχεδίου κατὰ γραφικὸν λάθος λέγει « κατὰ τοῦ καλλιεργητοῦ » ἀντὶ « παρὰ τοῦ καλιεργητοῦ » τὸ Σῶμα ἀπεφάσισε νὰ διορθωθῇ οὕτως.

Ἀναγνωσθέντα ἐπίσης τὰ ἄρθρα πέμπτον καὶ ἕκτον, ἐγένοντο δεκτὰ παμψηφεί· ὁ δὲ Εἰσηγητὴς τῆς Ἐπιτροπῆς εἶπε μόνον, ὅτι ἀμφότερα τὰ ἄρθρα ταῦτα συνέχονται· ἐγένετο ὅμως διαίρεσις τούτων διὰ νὰ μὴ φορολογηθῶσι τὰ διὰ ξηρᾶς μεταφερόμενα ξηρὰ σύκα. Ἐντούτοις παραλείπεται καὶ πᾶσα περὶ τούτου παρατήρησις, ὡς παρελθόντος τοῦ χρόνου.

Τὸ ἄρθρον ἕβδομον ἀναγνωσθὲν, γίνεται ὡσαύτως παραδεκτὸν παμψηφεί.

Ψηφοφορηθὲν ἐπὶ τέλους τὸ σύνολον τοῦ Νομοσχεδίου τούτου, ἐγένετο δεκτὸν διὰ ψήφων 31 κατὰ 1, ἔχον ὅπως ὑπεβλήθη εἰς τὴν Συνεδρίασιν τῆς 27 Σεπτεμβρίου ε. ε.

Ἀναγνωσθέντος μετὰ ταῦτα τοῦ Νομοσχεδίου περὶ τοῦ φόρου τῶν Μελισσίων, ἐγένετο παμψηφεὶ παραδεκτὴ ἡ ἀρχὴ αὐτοῦ. Ἀναγνωσθέντα δὲ κατὰ σειρὰν τὰ ἄρθρα αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ πρώτου μέχρι τοῦ τελευταίου, ἐγένοντο ἅπαντα παραδεκτὰ παμψηφεί· ψηφοφορηθὲν ἐπὶ τέλους τὸ σύνολον αὐτοῦ ἐγένετο παραδεκτὸν διὰ ψήφων 31 κατὰ 1, ἔχον ὅπως ὑπεβλήθη εἰς τὴν Συνεδρίασιν τῆς 27 Σεπτεμβρίου ε. ε.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς καθυπέβαλε δύο Νομοσχέδια, ἓν μὲν περὶ πιςώσεως διὰ τοὺς μῆνας Σεπτέμβριον καὶ Ὀκτώβριον, ἕτερον δὲ περὶ τοῦ ὑπὸ τοῦ Κ. Ἐϋνάρδου ἐκ 558,400 δραχμῶν πληρωθέντος δανείου, ἔχοντα οὕτως.

Ο Θ Ω Ν
Ε'ΛΕΩι ΘΕΟΥ
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΒΛΛΑΔΟΣ.

Τὸ παρακατιὸν Νομοσχέδιον συζητηθὲν καὶ παραδεχθὲν παρὰ τῆς Βουλῆς ἄνευ τροποποιήσεως τινὸς, θέλει ὑποβληθῆ παρὰ τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργοῦ καὶ εἰς τὴν Γερουσίαν καὶ ὑποστηριχθῆ παρ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἐν Ἀθήναις, τῇ 13 Ὀκτωβρίου 1847.

Ο Θ Ω Ν.

Ὁ Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν Ν. ΚΟΡΦΙΩΤΑΚΗΣ.

ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΝ

Περὶ διμήνου πιστώσεως.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας διατάττομεν.

Ἄρθρ. 1.

Διὰ τὴν πληρωμὴν τῶν ἐξόδων τοῦ Κράτους τῶν μηνῶν Σεπτεμβρίου καὶ Ὀκτωβρίου ε. ε. καὶ εἰς λογαριασμὸν τοῦ ὑποβληθέντος ἤδη εἰς τὴν Βουλὴν προϋπολογισμοῦ, χορηγεῖται πίστωσις, μὴ ὑπερβαίνουσα κατὰ Κεφάλαια καὶ ἄρθρα τῶν εἰδικῶν προϋπολογισμῶν τῶν Ὑπουργείων τὰ δύω δωδεκατημόρια τῶν ἐν αὐτοῖς σημειουμένων ἐξόδων·

Ἄρθρ. 2.

Ἡ εἰς τὸ προηγούμενον ἄρθρον διαλαμβανομένη πίστωσις θέλει διανέμεσθαι καὶ τίθεσθαι κατὰ λόγον τῶν ἀναγκῶν, εἰς τὴν διάθεσιν τῶν Ὑπουργῶν διὰ Βασιλικῶν Διαταγμάτων, ἡ δὲ πληρωμὴ τῶν ἐξόδων θέλει γίνεσθαι κατὰ τὰς ἐν ἰσχύϊ λογιστικὰς διατυπώσεις καὶ ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ὑπαρχόντων Νόμων, Κανονισμῶν καὶ Β. Διαταγμάτων.

Ὁ παρὼν Νόμος ψηφισθεὶς παρὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, θέλει δημοσιευθῆ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῆ ὡς Νόμος τοῦ Κράτους.

Ὁ Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν Ν. ΚΟΡΦΙΩΤΑΚΗΣ

ΟΘΩΝ

ΕΛΕΩι ΘΕΟΥ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Διατάττομεν τὸν Ἡμέτερον ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργῶν νὰ ὑποβάλῃ καὶ ὑποστηρίξῃ εἰς τὴν Γερουσίαν τὸ παρὸν Νομοσχέδιον, συζητηθὲν καὶ ψηφισθὲν παρὰ τῆς Βουλῆς,

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 13 Ὀκτωβρίου 1847.

Ο Θ Ω Ν

Ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκον. Ὑπουργὸς Ν. ΚΟΡΦΙΩΤΑΚΗΣ.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας· Διατάττομεν.

Ἄρθρ. Ά.

Ἡ παρὰ τοῦ Φιλέλληνος Ἱππότου Κ. Ἐϋνάδρου γενομένη πληρωμὴ τῶν φράγκων 500,000 ἢ δραχμῶν 558,400 εἰς λαγαριασμὸν τῆς παρὰ τῆς Ἀγγλικῆς Κυβερνήσεως γενομένης προκαταβολῆς διὰ τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ Δανείου Ῥοτσχὶλδ τῆς ά.

Μαρτίου ε. ε. ἀναγνωρίζεται ὡς χρέος δημόσιον, καὶ ὡς τοιοῦτον θέλει ἐγγραφεῖ εἰς τὰ δημόσια βιβλία.

Ἄρθρ. Β.΄

Ἡ παρὰ τῆς Κυβερνήσεως γενομένη πρὸς ἐξασφάλισιν τῆς διαληφθείσης ποσότητος ἐνεχυρίασις ἴσης ποσότητος μετοχῶν τῆς Ἐθνικῆς Ἑλληνικῆς Τραπέζης, θέλει διαρκέσει μέχρι τῆς ἀποσβέσεως τοῦ χρέους.

Ἄρθρ. Γ΄.

Δίδεται εἰς τὴν Κυβέρνησιν ἡ ἄδεια νὰ διαπραγματευθῇ ὁριστικῶς μετὰ τοῦ Ἱππότου Κ. Ἐϋνάρδου τὰ περὶ τοῦ χρόνου τῆς ἐξοφλήσεως τῆς μνησθείσης ποσότητος μετὰ τοῦ τόκου, μὴ ὑπερβαίνοντος τὰς 6 τοῖς $^{0}/_{0}$.

Ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομ. Ὑπουργὸς Ν. ΚΟΡΦΙΩΤΑΚΗΣ.

Εἰπόντος δ' ἐπομένως αὐτοῦ, ὅτι, ὡς παρελθόντος τοῦ Σεπτεμβρίου, καὶ ἤδη εἰς τὸ μέσον φθάσαντος σχεδὸν τοῦ Ὀκτωβρίου, οἱ ὑπάλληλοι πάσχουσιν ὡς μὴ πληρωθέντες εἰσέτι, καὶ ὅτι τούτου ἕνεκα εἶναι ἀνάγκη νὰ ἐπιταχυνθῇ ἡ ἐπιψήφισις τοῦ περὶ πιστώσεως Νομοσχεδίου, συμφωνησάντων δέ τινων τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, καὶ παρατηρησάντων, ὅτι διὰ τὸ κατεπεῖγον δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ σταλῇ τοῦτο εἰς τὰ Τμήματα, καὶ διορισθῇ ἐπιτροπὴ πρὸς σύνταξιν ἐκθέσεως, ἡ Γερουσία ἀπεφήνατο νὰ τυπωθῶσιν ἀμφότερα τὰ Νομοσχέδια, καὶ διανεμηθῶσιν εἰς τὰ μέλη· ἀλλὰ τοῦ μὲν ἀφορῶντος τὴν πίστωσιν, ἡ συζήτησις νὰ γίνῃ κατὰ τὸν Κανονισμὸν προηγουμένως εἰς τὰ Τμήματα ἄνευ διορισμοῦ ἐπιτροπῆς, καὶ αὔριον νὰ γενῇ ἡ γενικὴ αὐτοῦ συζήτησις εἰς τὸ Σῶμα, τὸ δ' ἕτερον νὰ παραπεμφθῇ καὶ τοῦτο εἰς τὰ Τμήματα, νὰ διορισθῇ Ἐπιτροπὴ πρὸς σύνταξιν τῆς ἀπαιτουμένης ἐκθέσεως.

Μετὰ ταῦτα, ὁ Κ. Πρόεδρος ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν, ἀπαγγείλας, ὅτι ἀντικείμενον τῆς ἐπιούσης Συνεδριάσεως εἶναι ἡ ἀνάγνωσις τῶν Πρακτικῶν, καὶ ἡ συζήτησις τοῦ περὶ πιστώσεως Νομοσχεδίου

Ὁ Πρόεδρος
Α. ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Χ. ΚΛΟΝΑΡΗΣ.
Ν. ΜΕΞΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Χρῆστ. Βλάσης.
Ἀδὰμ Δοῦκας.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 14 Ὀκτωβρίου 1847 ἡμέρας Τρίτης τῆς ἑβδομάδος.

Ἐκφωνηθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου, καὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν παρόντων Γερουσιαστῶν πλῆρες ἀποτελοῦντος τὸ Σῶμα, ὁ Κ. Πρόεδρος κηρύττει ἀρχομένην τὴν Συνεδρίασιν περὶ τὴν 12 ὥραν τῆς Μεσημβρίας, προσλαβὼν ὡς προσωρινὸν Γραμματέα τὸν νεώτερον τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν Κ. Α. Δοῦκαν, ἀντὶ τοῦ κωλυομένου θατέρου τῶν Γραμματέων Γερουσιαστοῦ Κ. Β. Χριστακοπούλου.

Τὰ Πρακτικὰ τῆς προλαβούσης Συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Ὁ Κ. Πρόεδρος ἀπήγγειλεν ἑπομένως, ὅτι ἀντικείμενον τῆς ἡμερησίας διατάξεως εἶναι ἡ συζήτησις τοῦ κατὰ τὴν χθεσινὴν Συνεδρίασιν καθυποβληθέντος Νομοσχεδίου περὶ διμήνου πιστώσεως, διὰ τὴν πληρωμὴν τῶν ἐξόδων τοῦ Κράτους τῶν μηνῶν Σεπτεμβρίου καὶ Ὀκτωβρίου ἐνεστῶτος ἔτους.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ῥηθεντος Νομοσχεδίου παρά τινος τῶν Κ. Γραμματέων, εἷς τῶν Κ. Γερουσιαστῶν παρετήρησεν ὡς πρὸς τὴν ἀρχὴν αὐτοῦ, ὅτι οὐδεὶς τῶν Κ. Γερουσιαστῶν δύναται ν' ἀρνηθῇ τὴν ζητουμένην πίστωσιν διὰ τὴν πληρωμὴν τῶν ἐξόδων τοῦ Κράτους τῶν μηνῶν Σεπτεμβρίου καὶ Ὀκτωβρίου ε. ε. διότι ἄλλως θέλουν διακοπῇ τὰ μέσα τῆς ἐνεργητικῆς πορείας τῆς Κυβερνήσεως, ὅτι οὔτε αὐτὸς, διὰ τὸν ἐκτεθέντα λόγον, εἶναι ἐναντίος εἰς τὴν παραδοχὴν τῆς ἀρχῆς τοῦ πρὸς συζήτησιν προκειμένου ἤδη Νομοσχεδίου· ἀλλ' ἐπειδὴ καὶ ἡ Γερουσία ἄλλοτε ἀπεφάνθη, ὅτι ἡ ζητουμένη πίστωσις πρέπει νὰ ἦναι κατὰ τοὺς ὅρους τῆς τάξεως, ἤτοι ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος ἐγκριθέντος προϋπολογισμοῦ ὑπὸ τῶν Βουλῶν, καὶ οὐχὶ ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἐγκριθησομένου, ὡς ἀναφέρει τὸ παρὸν Νομοσχέδιον, καὶ ἀπεδοκίμασε τότε τὸν τρόπον τῶν περὶ πιστώσεων Νομοσχεδίων, τούτου ἕνεκα προτείνει, ὅτι εἰς τὸ μέλλον δὲν πρέπει οἱ ἁρμόδιοι Ὑπουργοὶ νὰ ζητοῦν πίστωσιν διὰ τὴν πληρωμὴν τῶν ἐξόδων τοῦ Κράτους ἐπὶ τῇ βάσει μηκέτι ἐγκριθέντων προϋπολογισμῶν ὑπὸ τῶν Νομοθετικῶν Σωμάτων, ἀλλ' ἁπλῶς νὰ ζητοῦν πίστωσιν δύω ἢ τριῶν φέρ' εἰπεῖν ἑκατομμυρίων δραχμῶν ἀπέναντι τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἔτους, ἐννοουμένου βεβαίως ὅτι τὸ ποσὸν τοῦτο θέλει δαπαγηθῇ ἐπὶ τῇ βάσει προϋπαρχόντων Νόμων.

Ἀντιτείνας πρὸς τὸν προαγορεύσαντα ἕτερος, ἀντέλεξεν, ὅτι ἐπειδὴ δὲν ἐκανονίσθη ἀπὸ τὰ Νομοθετικὰ Σώματα, ὁ τρόπος, δι' οὗ θέλει ζητεῖσθαι ἡ διὰ τὴν πληρωμὴν τῶν ἐξόδων τοῦ Κράτους πίστωσις ὑπὸ τῶν Κ. Ὑπουργῶν, ὁ δὲ τρόπος, τὸν ὁποῖον ὁ προαγορεύσας ἀνέφερεν διὰ τὴν ζητουμένην πίστωσιν ἐνδέχεται νὰ ἦναι ἀρεστὸς καὶ ὠφέλιμος, ἀλλ' εἶναι νέα πρότασις, περὶ ἧς ἤδη δὲν πρόκειται, ἀλλὰ μόνον περὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ Νομοσχεδίου, προτείνει διὰ ταῦτα νὰ παραδεχθῇ μὲν τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον ὡς ἔχει, ν' ἀναβληθῇ δὲ εἰς μεταγενεστέραν τινὰ Συνεδρίασιν ἡ συζήτησις περὶ τοῦ τρόπου καὶ τοῦ τύπου, δι' ὧν ἄλλοτε δύνανται νὰ ζητηθῶσι πιστώσεις δια τὴν πληρωμὴν τῶν ἐξόδων τοῦ Κράτους.

Ἀντιπαρατηρήσας ἄλλος ἐπέφερεν ὅτι, δὲν γνωρίζει ἂν εἰς τὴν σύνταξιν τοῦ τύπου περὶ τῶν ζητηθησομένων ἄλλοτε πιστώσεων ἦναι ἀνάγκη νὰ συμφωνήσωσι τὰ Νομοθετικὰ Σώματα διὰ νὰ μένῃ ὁ τύπος στερεός· ἀλλ' ὅτι τέταρτον ἤδη ἔτος τοῦ Συνταγματικοῦ Πολιτεύματος διηνύθη, καὶ ἀγνοεῖται τὶ ἐστὶ προϋπολογισμὸς, καὶ καθ' ὅλον τοῦτο τὸ τετραετὲς διάστημα πάντοτε ὑπὸ τῶν Κ. Ὑπουργῶν, ἕνεκα τῶν κατεπειγουσῶν δῆθεν κατ' αὐτοὺς περιστάσεων, ἐζητήθησαν πιστώσεις διὰ τὴν πληρωμὴν τῶν ἐξόδων τοῦ Κράτους, καὶ οὐδέποτε καθυπεβλήθη ἐγκαίρως προϋπολογισμός· ἡ γέννησις τῆς Συνταγματικῆς Πολιτείας συνίσταται εἰς τὸν ἔγκαιρον προϋπολογισμὸν τῶν ἐξόδων, τὸν ὁποῖον ὅμως ἡ Κυβέρνησις ἐνόμισεν ἔργον πάρεργον· καθότι μέχρι τοῦδε οἱ προϋπολογισμοὶ τῶν τεσσάρων ἐτῶν εἰσήχθησαν εἰς τὴν ἐπιψήφισιν τῶν Νομοθετικῶν Σωμάτων περὶ τὰ τέλη ἑκάστου ἔτους, εἰς ὃ ὑπάγονται, τοὐλάχιστον καθόσον ἀφορᾷ τὴν εἰσαγωγὴν τούτου εἰς τὴν Γερουσίαν, καὶ ὡς ἐκ τούτου δὲν δύναται ὁ λαὸς ποτὲ νὰ ἐννοήσῃ ἂν καλως ἢ κακῶς ἐξοδεύθησαν ὅσα κατ' ἔτος πληρόνει· διὰ νὰ συσταθῇ ὅθεν Συνταγματικὴ, ὡς πρέπει, Πολιτεία, φρονεῖ ὅτι ἡ Γερουσία πρέπει ν' ἀρνηθῇ τοῦ λοιποῦ τὰς ζητουμένας πιστώσεις, διὰ ν' ἀναγκάζωνται οἱ Ὑπουργοὶ νὰ καθυποβάλλουν ἐγκαίρως τὸν προϋπολογισμὸν εἰς τὴν ἐπιψήφισιν τῶν Νομοθετικῶν Σωμάτων· καὶ ταῦτα μὲν καθόσον ἀφορᾷ τὴν ἀρχὴν τοῦ προκειμένου περὶ Πιστώσεως Νομοσχεδίου· καθόσον δὲ ἀφορᾷ τὸν τρόπον αὐτοῦ, δι' οὗ ζητεῖται ἡ πίστωσις, θέλει παρακατιὼν ἀγορεύσει, ἀφοῦ ἀναγνωσθῶσι τὰ ἄρθρα αὐτοῦ.

Μηδεμιᾶς ἑπομένως γενομένης ἑτέρας παρατηρήσεως ὡς πρὸς τὴν παραδοχὴν τῆς ἀρχῆς τοῦ προκειμένου περὶ Πιστώσεως Νομο-

σχεδίου, ἡ Γερουσία παρεδέχθη τὴν ἀρχὴν αὐτοῦ παμψηφεί.

Ἀναγνωσθέντος κατόπιν τοῦ πρώτου ἄρθρου τοῦ Νομοσχεδίου, παρετήρησεν ὁ προαγορεύσας, ὅτι κατὰ τὸν Φεβρουάριον μῆνα τοῦ **1847** ἔτους ἡ Κυβέρνησις καθυπέβαλεν Νομοσχέδιον περὶ πιστώσεως διὰ τὴν πληρωμὴν τῶν ἐξόδων τοῦ Κράτους, τὸ ὁποῖον περιεῖχεν ἓν καὶ μόνον ἄρθρον· τὸ τοιοῦτον δὲ Νομοσχέδιον παραβαλλόμενον μὲ τὸ σημερινὸν συζητούμενον περὶ Πιστώσεως Νομοσχέδιον, διαφέρει καὶ κατὰ τὴν διαίρεσιν καὶ κατὰ τὴν οὐσίαν· καθότι εἰς μὲν τὸ πρῶτον Νομοσχέδιον ἀνεφέρετο, ὅτι ἡ πληρωμὴ τῶν ἐξόδων τοῦ Κράτους, διὰ τὴν ὁποίαν ἐζητεῖτο ἡ πίστωσις, ἤθελε γίνει ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἐπιψηφισθέντος προϋπολογισμοῦ τοῦ ἔτους **1846**, εἰς δὲ τὸ προκείμενον ζητεῖται πίστωσις διὰ τὴν πληρωμὴν τῶν ἐξόδων τοῦ Κράτους ἐπὶ τῇ βάσει οὐχὶ τοῦ ἐγκριθέντος προϋπολογισμοῦ τοῦ παρελθόντος ἔτους, ἀλλὰ ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ εἰς τὴν Βουλὴν μόνον εἰσαχθέντος προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐνεστῶτος ἔτους, ὅστις εἰσέτι δὲν ἐνεκρίθη παρ' οὐδενὸς ἀμφοτέρων τῶν Νομοθετικῶν Σωμάτων. Πᾶς ὁ δίδων τὴν πίστωσιν, νομίζει ὅτι θέλει γίνει χρῆσις αὐτῆς, ὡς ἐγένετο καὶ κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος, ἀλλ' ἤδη εἰς τὴν πίστωσιν ταύτην δὲν ἀναφέρεται παντελῶς ὁ προϋπολογισμὸς τοῦ παρελθόντος ἔτους, ἀλλ' ὁ τοῦ ἐνεστῶτος καὶ μέλλοντος, εἰς τὸν ὁποῖον ἴσως ὑπάρχουσι κονδύλια ἐξόδων μὴ ἀναγκαῖα, ἐφ' ὧν ἡ Γερουσία δύναται νὰ ἐπιφέρῃ τὰς ἀνηκούσας τροπολογίας καὶ παρατηρήσεις. Ὅθεν ἂν ἡ Γερουσία παραδεχθῇ τὴν διὰ τοῦ περὶ οὗ ἡ συζήτησις πρόκειται Νομοσχεδίου Πίστωσιν, τότε θέλει προδικάσει πλέον τὸν προϋπολογισμὸν τῶν ἐξόδων τῶν δύω μηνῶν Σεπτεμβρίου καὶ Ὀκτωβρίου ε. ε. καὶ δὲν δύναται νὰ κάμῃ καμμίαν περὶ τούτων παρατήρησιν.

Καὶ ἄλλοτε ὅτε ἐζητήθησαν πιστώσεις διὰ τὴν πληρωμὴν τῶν ἐξόδων τοῦ Κράτους ἐγένοντο τοιαῦται παρατηρήσεις, καὶ μάλιστα εἷς τῶν Κ. Γερουσιαστῶν ἐπρότεινε τροπολογίαν τινὰ, δι' ἧς παρεδέχετο μὲν νὰ δοθῇ ἡ πίστωσις χρηματικῆς ποσότητος διὰ τὰ τακτικὰ καὶ κανονισμένα ἔξοδα τῆς τρεχούσης ὑπηρεσίας, οὐχὶ δὲ καὶ διὰ τὰ μήπω κανονισμένα· ἐγένετο δὲ λόγος τότε, καὶ περὶ τοῦ διὰ τῆς Πιστώσεως ἐκείνης ζητουμένου ἐκτημορίου τοῦ ὁλικοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἐξόδων, ἀλλ' ἡ Γερουσία ἀπεφάνθη ὅτι καὶ τοῦτο δὲν ἦτο καλῶς ἐκτεθειμένον εἰς τὸ κείμενον τοῦ περὶ Πιστώσεως ἐκείνου Νομοσχεδίου, διότι ἠγνοεῖτο ὁποῖον ἤθελεν εἶσθαι τὸ ζητούμενον ἐκτημόριον, διὰ τὸ ἐπιψηφίσῃ. Ἐκ τῶν παρατηρήσεων δὲ τούτων, αἵτινες

καὶ τότε καὶ ἤδη ἔλαβον χώραν, ἔπρεπεν ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς νὰ ζητήσῃ τὴν Πίστωσιν τῶν μηνῶν Σεπτεμβρίου καὶ Ὀκτωβρίου ε. ε. ἀναλόγως μὲ τὰ κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος τοῦ 1846 γενόμενα ἔξοδα· διότι ἄλλως κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ 1. ἄρθρου τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου παρέχεται εὔλογος ὑπόνοια ἐνδεχομένων καταχρήσεων τῶν ἐξόδων.

Ἐνιστάμενος πρὸς τὰς ἀνωτέρω παρατηρήσεις εἷς τῶν προαγορευσάντων εἶπεν, ὅτι ὁ προλαλήσας ἐσύγχυσε τὴν ἔννοιαν τοῦ πρώτου ἄρθρου μὲ τὴν τοῦ δευτέρου τοῦ Νομοσχεδίου περὶ τῆς διμήνου Πιςώσεως, διότι διὰ τῶν λέξεων « χορηγεῖται Πίςωσις » μὴ ὑπερβαίνουσα κατὰ κεφάλαια καὶ ἄρθρα τῶν εἰδικῶν » προϋπολογισμῶν τῶν Ὑπουργείων τὰ δύω δωδεκατημόρια » τῶν ἐν αὐτοῖς σημειουμένων ἐξόδων » ἐννοεῖται, ὅτι, ἂν ἀναβαίνῃ τὸ ὁλικὸν ποσὸν τῶν ἐξόδων εἰς 12 ἑκατομμύρια φέρ' εἰπεῖν δραχμῶν, δὲν δύνανται νὰ ἐξοδευθῶσιν εἰς τοὺς δύω τούτους μῆνας Σεπτέμβριον καὶ Ὀκτώβριον περισσότερον τῶν δύω ἑκατομμυρίων δραχμῶν. Ἓν δὲ μόνον, προσέθηκεν, ὅτι ἐλλείπει ἀπὸ τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον, ἤτοι νὰ γένῃ μνεία, ὅτι τὰ ἔξοδα τῶν μηνῶν Σεπτεμβρίου καὶ Ὀκτωβρίου ε. ε. θέλουν πληρωθῇ ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἐγκριθέντος προϋπολογισμοῦ τοῦ ἔτους 1846· ἀλλὰ καὶ ἡ ἔλλειψις αὕτη εἶναι περιττή, διότι πᾶν ἔξοδον θέλει πληρωθῇ ἐπὶ τῇ βάσει παραδεδεγμένων Νόμων καὶ διαταγμάτων.

Δὲν παραδέχομαι, ἀντεπαρετήρησεν ὁ κατὰ πρῶτον ἀγορεύσας, ὅτι ὁ τρόπος καὶ ὁ τύπος, διὰ τῶν ὁποίων ὀφείλουν οἱ Ὑπουργοὶ νὰ ζητῶσι τὰς διὰ τὰς πληρωμὰς τῶν ἐξόδων τοῦ Κράτους πιστώσεις, καὶ περὶ τῶν ὁποίων ἠγορευσα, εἶναι νέα πρότασις· διοτι δὲν ἐξέφρασα ἰδίαν γνώμην, ἀλλὰ γνώμην τῆς Γερουσίας, τὴν ὁποίαν ἄλλοτε, διὰ τῶν τροπολογιῶν, αἵτινες ἐπροτάθησαν, καὶ ἀπὸ τὰς συζητήσεις, αἵτινες ἐγένοντο, παρεδέξατο αὕτη, ὅτι τοῦ λοιποῦ αἱ ζητούμεναι πιστώσεις νὰ ὁρίζωνται ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος ἐγκριθέντος προϋπολογισμοῦ. Παρατηρῶ δὲ ὡς πρὸς τὰ λοιπὰ εἰς τὸν προαγορεύσαντα, ὅτι τὸ προκείμενον περὶ Πιστώσεως Νομοσχέδιον δὲν ἀναφέρει, ὅτι ἡ πληρωμὴ τῶν ἐξόδων θέλει γίνει ἐπὶ τῇ βάσει ἐγκριθέντων ἐξόδων, ἀλλ' ἐννοεῖ ὅτι ἡ πληρωμὴ τῶν ἐξόδων τούτων διὰ τοὺς μῆνας Σεπτέμβριον καὶ Ὀκτώβριον δὲν θέλει ὑπερβῇ τὰ δύω δωδεκατημόρια τοῦ ὁλικοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἐξόδων τοῦ 1847 ἔτους, τὰ ὁποῖα εἰσέτι δὲν ἐνεκρίθησαν ἀπὸ

τὰ Νομοθετικὰ Σώματα· ὥστε ἂν ἤδη ἡ Γερουσία παραδεχθῇ, ὡς ἔχει, τὸ περὶ Πιστώσεως Νομοσχέδιον, θέλει ἐγκρίνει καὶ προδικάσει μέρος τῶν ἐξόδων τοῦ μηκέτι ἐπιψηφισθέντος προϋπολογισμοῦ τοῦ ἔτους 1847, καὶ δὲν δύναται πλέον νὰ ἐπανέλθῃ κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ προϋπολογισμοῦ τούτου ὡς πρὸς τὰ ἔξοδα ταῦτα.

Παντάπασι δὲν ἐσυγχύσθησαν, προσέθηκεν ἕτερος, τὰ ἄρθρα 1 καὶ 2, καθὼς ἀνέφερεν εἷς τῶν Κ. Γερουσιαςῶν, ἀλλ' ἀπ' ἐναντίας οὗτος κατὰ τὴν ἀγόρευσίν του ἐσύγχυσε τὰ ἄρθρα ταῦτα. Ἡ πίστωσις θέλει δοθῇ, διὰ νὰ μὴ σταματήσῃ ἡ πορεία τῆς Κυβερνητικῆς μηχανῆς, καθότι αὕτη ζητεῖται, ὡς ἐπὶ τοῦ προκειμένου, ὅταν ἡ ἐξ ἀνάγκης, ἢ ἐκ περιστάσεων τινῶν δὲν ἐνεκρίθη ὁ προϋπολογισμός· καθόσον δ' ἀφορᾷ τὸν χαρακτῆρα τοῦ Νομοσχεδίου, παρετήρησεν ὅτι, ἐν ᾧ ἔπρεπε δι' αὐτοῦ νὰ ζητηθῇ πίστωσις ἀπέναντι προϋπολογισμοῦ ἐγκεκριμένου, ἀπ' ἐναντίας ὅμως ζητεῖται ἤδη ἔγκρισις προϋπολογισμοῦ μὴ ἐγκεκριμένου, καὶ τότε ἡ Γερουσία θέλει προδικάσει καὶ παραδεχθῇ ἔξοδα τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἔτους 1847, τὰ ὁποῖα, ἂν καὶ μὴ ἀναγκαῖα ἴσως, δὲν θέλει πλέον δυνηθῇ νὰ τ' ἀπορρίψῃ κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ ὁλικοῦ προϋπολογισμοῦ· ἐὰν φερ' εἰπεῖν, εἰς μὲν τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ Ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν περιέχηται κονδύλιον τριακοσίων χιλιάδων δραχμῶν περιπλέον, οὐχὶ λόγῳ τῆς κανονισμένης ὑπηρεσίας, ἀλλὰ λόγῳ ἀνάγκης, διὰ τὴν αὔξησιν δῆθεν τῆς στρατολογίας, εἰς δὲ τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν περιέχηται ὡσαύτως ἕτερον κονδύλιον διακοσίων χιλιάδων δραχμῶν περιπλέον διὰ τὴν κατὰ τὰς Βουλευτικὰς ἐκλογὰς διατήρησιν τῆς ἡσυχίας τῶν κατοίκων, καὶ ἡ Γερουσία παραδεχομένη ἤδη διὰ τοῦ προτεινομένου Νομοσχεδίου τὰ ἔξοδα τῶν δύω μηνῶν τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἔτους 1847, δὲν ἐγκρίνει ὅμως μετὰ ταῦτα κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ προϋπολογισμοῦ τὰ δύω ταῦτα περιπλέον κονδύλια τῶν Ὑπουργείων, τότε δικαίως οἱ Κ. Ὑπουργοὶ θέλουν ἀντιτείνει εἰς τὴν μὴ παραδοχὴν τῶν δύω τούτων κονδυλίων, λέγοντες, ὅτι ἡ Γερουσία διὰ τῆς παραδοχῆς τῆς πιστώσεως παρεδέχθη καὶ τὸ ἓν ἑκτημόριον, ἢ τὰ δύω δωδεκατημόρια τοῦ ὁλικοῦ προϋπολογισμοῦ. Ἐκ τῶν παρατηρήσεων δὲ τούτων ἀπαιτεῖται, ὥστε ἡ πίστωσις ν' ἀναφέρηται ἀπέναντι τῶν κανονισμένων καὶ τῆς τρεχούσης ὑπηρεσίας ἐξόδων τοῦ συζητηθησομένου προϋπολογισμοῦ, διότι, ἂν δὲν ὦσι τοιαῦτα τὰ ἔξοδα, ἐνδέχεται ν' ἀπορριφθῶσι. Περαίνων δὲ τὸν λόγον του, εἶπεν ὅτι

ἐπιθυμεῖ νὰ ὑπάρχωσι κανονισμένα καὶ τῆς τρεχούσης ὑπηρεσίας τὰ διὰ τοῦ παρόντος Νομοσχεδίου περὶ πιστώσεως ζητούμενα ἔξοδα, καθότι ἄλλως ἡ Γερουσία θέλει ἐγκρίνει ἐν ἀγνοίᾳ μέλλοντα ἔξοδα. Ἂν δὲ ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς νομίζῃ, ὅτι πρέπει, ὡς ἐκ τῆς θέσεώς του, νὰ τεθῇ εἰς τὸ Νομοσχέδιον τοῦτο, ὁ περὶ οὗ ἐγένοντο αἱ τοιαῦται παρατηρήσεις τύπος, ἂς παραδεχθῇ αὐτὸν, καὶ ὑποβάλλῃ ὑπὸ τὴν ἔγκρισιν τῆς Βουλῆς πάλιν τὸ τοιοῦτον Νομοσχέδιον· ἂν δὲ νομίζῃ, ὅτι ὡς ἐκ τῆς τοιαύτης ἀργοπορίας θέλει ἐπέλθει πρόσκομμα εἰς τὴν πορείαν τῆς Κυβερνήσεως, εἶναι τότε προτιμότερον νὰ παραδεχθῇ, ἀλλ' ἄλλοτε τοιοῦτος τρόπος πιστώσεως νὰ μὴ γενῇ.

Ἀπαντήσας ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς εἰς τὰς περὶ τοῦ τρόπου καὶ τοῦ τύπου, δι' ὧν ἔπρεπε νὰ εἰσαχθῇ τὸ περὶ Πιστώσεως Νομοσχέδιον γενομένας παρατηρήσεις ὑπὸ τῶν προαγορευσάντων, εἶπεν, ὅτι διὰ τῆς περὶ πιστώσεως αἰτήσεως οὐδέποτε τὸ Ὑπουργεῖον ἠννόησε τὴν ἔγκρισιν τοῦ προϋπολογισμοῦ, μέρος τῶν ἐξόδων τοῦ ὁποίου ζητεῖ σήμερον· ἡ δὲ Γερουσία, χορηγοῦσα τὴν πίστωσιν ταύτην διὰ τοὺς μῆνας Σεπτέμβριον καὶ Ὀκτώβριον ε. ε., δὲν προδικάζει βεβαίως τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ ἐνεστῶτος ἔτους, ἀλλ' οὐδὲ ἀποκλείεται τοῦ ὁποίου ἔχει δικαιώματος διὰ νὰ ἐπιφέρῃ τὰς κρίσεις καὶ ἐπικρίσεις της ὡς πρὸς ὁλόκληρον ἐν γένει τὸν προϋπολογισμὸν, ὑπαγομένων εἰς τὴν ἐξέλεγξιν ταύτην καὶ τῶν ἐξόδων τῶν δύω τούτων μηνῶν Σεπτεμβρίου καὶ Ὀκτωβρίου· ὡς ἐκ τούτου δὲν διστάζει νὰ παραδεχθῇ τὸν διὰ τὸ προκείμενον περὶ Πιστώσεως Νομοσχέδιον προταθέντα τύπον, ἐὰν δὲν ἐπήρχετο βραδύτης ὡς ἐκ τῆς νέας ἐνώπιον τῆς Βουλῆς εἰσαγωγῆς καὶ ἐπιψηφίσεως αὐτοῦ, καὶ προτείνει ἕνεκα τούτου νὰ παραδεχθῇ μὲν ἡ Γερουσία, ὡς ἔχει, τὸ Νομοσχέδιον τοῦτο, ἄλλοτε δὲ εἰς τὰ περὶ Πιστώσεως καθυποβληθησόμενα Νομοσχέδια θέλει συμμορφωθῇ καθ' ὃν τύπον ἀπεφάνθη ἡ Γερουσία.

Καὶ ἄλλοτε, ὡς ἐρρέθη, ἀντεπαρετήρησεν εἷς τῶν προαγορευσάντων, ἡ Γερουσία ἀπεφάνθη περὶ τοῦ τύπου, δι' οὗ πρέπει νὰ ζητῆται πᾶσα Πίστωσις ἐκ μέρους τοῦ Ὑπουργείου, ἀλλ' ἀτυχῶς τοῦτο οὐδέποτε παρεδέχθη τὴν ἀπόφανσιν ταύτην τῆς Γερουσίας, καὶ ὡς ἐκ τούτου οὐκ ὀλίγη καὶ σήμερον ἐπῆλθε λογοτριβὴ περὶ τοῦ αὐτοῦ ἀντικειμένου. Ἀλλ' ἐπειδὴ τὰ μὲν Πρακτικὰ δὲν δύνανται νὰ ἔχωσιν ἰσχὺν Νόμου, οἱ δὲ Ὑπουργοὶ νὰ ἦναι ἀθάνατοι καὶ σταθεροὶ εἰς τὰς θέσεις των, τοῦτο

ἕνεκα ὀφείλει ἡ Γερουσία νὰ παραδεχθῇ τοῦ λοιποῦ τὸν προταθέντα τύπον εἰς τὰ περὶ Πιστώσεως εἰσαχθησόμενα Νομοσχέδια.

Μηδεμιᾶς ἐπομένως γενομένης παρατηρήσεως, ἡ Γερουσία παρεδέχθη τὸ πρῶτον ἄρθρον τοῦ Νομοσχεδίου ὡς ἔχει.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ δευτέρου ἄρθρου, καί τινος μὲν τῶν προαγορευσάντων παρατηρήσαντος, ὅτι διὰ τῆς λέξεως « Β. Διαταγμάτων » ἐννοοῦνται κατὰ τὴν, ὡς ἀνωτέρω, ἰδέαν τοῦ Κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργοῦ, ἐκεῖνα τὰ Β. Διατάγματα, τὰ ὁποῖα ἔχουσιν ἰσχὺν Νόμου, τοῦ δ' ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Κ. Ὑπουργοῦ συνομολογήσαντος πρὸς τοῦτο, παρεδέχθη ἐπομένως ἡ Γερουσία καὶ τὸ δεύτερον ἄρθρον τοῦ Νομοσχεδίου, ὡς ἔχει. Ψηφοφορηθὲν ἐπὶ τέλους τὸ σύνολον τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου, ἐγένετο δεκτὸν διὰ ψήφων τριάκοντα κατὰ μιᾶς, ἔχον, ὡς ὑπεβλήθη εἰς τὴν Συνεδρίασιν τῆς 13 Ὀκτωβρίου ε. ε.

Ἀπαγγείλας ἔπειτα ὁ Κ. Πρόεδρος, ὅτι ἀντικείμενον τῆς ἐπιούσης Συνεδριάσεως θέλει εἶσθαι ἡ ἀνάγνωσις τῶν Πρακτικῶν καὶ τῆς ἐκθέσεως τῆς ὑπὸ τῶν Τμημάτων ἐκλεχθείσης Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ περὶ τοῦ Δανείου τοῦ Κ. Εὐνάρδου εἰσαχθέντος Νομοσχεδίου, ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν περὶ τὴν 1 ὥραν Μ. Μ.

Ὁ Πρόεδρος
Α. ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Χ. ΚΛΟΝΑΡΗΣ.
Ν. Ι, ΜΕΞΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς.
Β. Χρησακόπουλος
Χρ. Βλάσσης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ.

Τῆς 15 Ὀκτωβρίου 1847 ἡμέρας τῆς ἑβδομάδος Τετάρτης.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου, καὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν παρόντων Γερουσιαστῶν πλῆρες ἀποτελοῦντος τὸ Σῶμα, ὁ Κ. Πρόεδρος κηρύττει ἀρξαμένην τὴν Συνεδρίασιν περὶ τὴν 11 καὶ ἡμίσειαν ὥραν Π. Μ.

Τὰ Πρακτικὰ τῆς προλαβούσης Συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Ἑπομένως ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς ὑποβαλὼν μετ' ἐκθέσεως τὸ περὶ Δημοτικῶν φόρων Νομοσχέδιον, ἀναγινώσκει αὐτὸ καὶ τὴν ἔκθεσιν, ἔχοντα οὕτω.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Τὸ παρὰ τῆς Κυβερνήσεως εἰς τὴν Βουλὴν εἰσαχθὲν καὶ παρ' αὐτῆς συζητηθὲν ἤδη καὶ ψηφισθὲν, περὶ δημοτικῶν φόρων Νομοσχέδιον, ὑπέστη τὰς ἑξῆς τροποποιήσεις.

ά. Ἐν ἄρθρ. 4, ἀντὶ μέχρι τριετίας, τὸ πολὺ ἐπὶ τετραετίαν παρεδέχθη νὰ συγχωρῆται ἡ ἐπιβολὴ τοῦ δημοτικοῦ ὕδασμοῦ.

β'. Ἐν ἄρθρ. 5, ἀντὶ τῶν λέξεων « ὠνίων ἐν γένει » ἀντικατεστάθησαν αἱ λέξεις, τροφίμων καὶ λοιπῶν ἐμπορευμάτων.

γ'. Ἐν ἄρθρ. 6, ἀντὶ νὰ ὑπάρχῃ ὡς μέγιστος ὅρος τῶν δημοτικῶν τὸ πέμπτον τῶν ἀμέσων δημοσίων φόρων, προσδιορίζονται τὰ 2 % ἐπὶ τοῦ εἰσοδήματος μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν τοῦ δημοσίου ἐγγείου φόρου· ὑπάγονται δὲ εἰς τὸν αὐτὸν φόρον καὶ τὰ προϊόντα τῶν πρώην μὲν ἐθνικ. γαιῶν, ἤδη δ' ἀποκτηθεισῶν παρ' ἰδιωτῶν, ἐπὶ συμφωνίᾳ ἀποδόσεως τοῦ ἐγγείου φόρου εἰς χρήματα 3 % κατὰ τὸν περὶ προικοδοτήσεως Νόμον, ἐξακριβουμένου τοῦ φόρου παρὰ τῆς ἁρμοδίας δημοτικῆς ἀρχῆς.

δ'. Ἐν ἄρθρ. 12, ἀντὶ τῆς λέξεως « ὤνια » ἐτέθησαν αἱ λέξεις, τρόφιμα ἢ ἐμπορεύματα κατὰ τὸ ἄρθρ. 5. καὶ κατωτέρω ἀντὶ « ὠνίων » εἰδῶν.

έ. Τὸ ἄρθρ. 14, ἀφορῶν τὴν τιμωρίαν τῶν ἐπιτετραμμένων τὴν εἴσπραξιν δημοτικῶν φόρων δημοσίων ὑπαλλήλων, ἐξ ἀμελείας ἢ ἐκ πρθέσεως μὴ ἐκπληρούντων ἐγκαίρως καὶ ἀκριβῶς τὸ ἔργον των, προσετέθη ὁλόκληρον ὑπὸ τῆς Βουλῆς.

ς'. Ἐν ἄρθρ. 16, προσετέθησαν τὰ ἑξῆς, χωρὶς νὰ γίνεται παρ' αὐτῶν οὐδεμία διαχείρησις ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ.

ζ'. Τὸ ἄρθρ. 17, ἐφαρμόζον τὰς διατάξεις τῶν περὶ καθυστερούντων δημοσίων φόρων Νόμων εἰς τὴν ἐκβίασιν τῆς ἀποτίσεως τῶν δημοτικῶν, προσετέθη ὁλόκληρον παρὰ τῆς Βουλῆς.

Παρατηροῦμεν δὲ ὅτι, ἐὰν τινὲς τῶν τροποποιήσεων τούτων, οἷον ἡ ἀ. 6'. ς'. καὶ ζ'. δὲν μετέβαλον τὸ πνεῦμα τοῦ Νομοσχεδίου τῆς Κυβερνήσεως καὶ συντελοῦσιν εἰς βελτίωσιν αὐτοῦ, εἰσήχθησαν ὅμως καὶ ἕτεραι, αἵτινες μὴ συνάδουσαι ἐντελῶς πρὸς ἄλλας διατάξεις τοῦ Νομοσχεδίου, ἢ ἀντιβαίνουσαι εἰς παραδεδεγμένας ἀρχὰς τῆς νομοθεσίας μας πρέπει νὰ μεταβληθῶσιν.

Εἰσάγοντες ἤδη τὸ Νομοσχέδιον τοῦτο κατὰ διαταγὴν τοῦ Βασιλέως εἰς τὴν συζήτησιν καὶ ψήφισιν τῆς Γερουσίας, ἐκθέτομεν τοὺς λόγους, ἐξ ὧν ὁρμώμενοι θεωροῦμεν ἀναγκαῖον νὰ μεταβληθῶσιν ὁπωσδήποτε αἱ τελευταῖαι αὗται τροποποιήσεις.

Ἐπὶ τῆς ἐν ἄρθρ. 6, μεταβολῆς. — Τὸ κείμενον τοῦ Ὑπουργείου ἔθετεν ἕνα μέγιστον ὅρον κοινὸν δι' ὅλα τὰ εἴδη τῆς δημοτικῆς εἰσφορᾶς, ἤτοι τῆς ἐγγείου, τῆς ἐπὶ τῶν ζώων, καὶ τῆς ἐπὶ τῶν μελισσίων, ὅστις ἦτο τὸ πεμπτημόριον τῶν ἀντιστοιχούντων ἀμέσων φόρων τοῦ δημοσίου. Ἡ δὲ τροποποίησις τῆς Βουλῆς τίθησι μὲν, ὡς μέγιστον ὅρον, τὰ 2 % τοῦ εἰσοδήματος μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν τοῦ δημοσίου δεκάτου, ἐφαρμόζουσα δὲ αὐτὸν εἰς μόνα τὰ προϊόντα τῆς Γῆς, ἀφίνει λελη θότως ἀπεριόριστον τὴν ἐπὶ τῶν ζώων καὶ τῶν μελισσίων εἰσφοράν.

Δύο λοιπὸν ἄτοπα περιέχει ἡ τροποποίησις, ἀμφότερα ἀντιβαίνοντα εἰς τὴν ἰσότητα τῆς διανομῆς τῶν φόρων, τὸ μὲν, ὅτι, ἐνῷ ὅλοι οἱ λοιποὶ δημοτικοὶ φόροι λογίζονται ἄνευ προαφαιρέσεως τοῦ δημοσίου δικαιώματος, ὁ ἔγγειος μόνος θέλει εἰσπράττεσθαι μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν ταύτην, τὸ δὲ, ὅτι, μὴ τιθεμένου μεγίστου ὅρου διὰ τοὺς ἐπὶ τῶν ζώων καὶ τῶν μελισσίων δημοτικοὺς φόρους, ἠδύναντο νὰ ψηφισθῶσι καὶ ἐγκριθῶσιν οὗτοι ἐπαχθέστερον διὰ τοὺς περὶ τὴν βιομηχανίαν ταύτην ἀσχολουμένους.

Ἐπειδὴ δὲ ὅ τε προτείνας τὴν τροποποίησιν ταύτην, καὶ ἡ Βουλὴ παραδεχθεῖσα αὐτὴν, ἀπὸ σκοποῦ φιλανθρωπίας πρὸς ἀνακούφισιν τῶν φορολογουμένων μᾶλλον ὡρμήθησαν, ἢ τὴν ἀνισότητα νὰ εἰσαγάγωσι προέθεντο· καὶ ἐπειδὴ ἡ ἀνακούφισις αὕτη κατορθοῦται μᾶλλον ἐν τῇ ἐφαρμογῇ διὰ τῆς παρὰ τῶν δήμων ἐπιβολῆς μετριοτέρου ὅρου, ὁσάκις αἱ ἀνάγκαι αὐτῶν δὲν ἀπαιτοῦσι τὸν μέγιστον, ἢ διὰ τοῦ περιορισμοῦ τοῦ Νόμου, μᾶς φαίνεται καλῶς κειμένη ἡ τροποποιηθεῖσα φράσις.

Ἀλλ' ἂν ἡ Γερουσία κρίνῃ παραδεκτέαν τὴν τροποποίησιν τῆς Βουλῆς διὰ μόνον τὸν λόγον τοῦ περιορισμοῦ τοῦ μεγίστου ὅρου, τότε, διὰ νὰ μὴ προσβάληται ἡ περὶ τὴν διανομὴν τῶν φόρων ἰσότης, πρέπει νὰ ἐφαρμοσθῇ ἡ ἀρχὴ τῆς ἐκ τῶν προϊόντων τῆς γῆς προαφαιρέσεως τοῦ ἀμέσου δημοσίου φόρου καὶ εἰς τοὺς λοιποὺς τῶν ἀμέσων δημοτικῶν φόρων· τοῦτο δὲ ἐπιτυγχάνεται διὰ τῆς ἀναλόγου ἐλαττώσεως τοῦ μεγίστου ὅρου. Οἷον, ὁ μέγιστος ὅρος τῆς ἐγγείου δημοτικῆς εἰσφορᾶς, μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν τοῦ δημοσίου δεκάτου, εἶναι τὸ πέμπτον τῶν $^{90}/_{100}$ τῆς προσόδου ἤτοι $^{18}/_{100}$ τοῦ δημοσίου δεκάτου· ἄρα ὁ ὅρος οὗτος τιθέμενος ὡς μέγιστος, θέλει ἐφαρμόζεσθαι δικαίως εἰς ὅλους τοὺς ἀμέσους δημοτικοὺς φόρους.

Διὰ ταῦτα ἡ τροποποίησις πρέπει νὰ συνταχθῇ οὕτω « τὰ $^{18}/_{20}$ τοῦ δί ἕκαστον τῶν ἀμέσων τούτων δημοσίων φόρων διὰ Νόμου τιθεμένου ὅρου. »

Περὶ δὲ τῆς μετὰ ταῦτα ἐν τῷ αὐτῷ ἄρθρῳ ἐπομένης προσθήκης, ἐπειδὴ δί αὐτῆς ὑπάγονται εἰς ἴσον φόρον καὶ αἱ κατὰ τὸν περὶ προικοδοτήσεως Νόμον ἀποκτηθεῖσαι ἐθνικαὶ γαῖαι, ἀνεξαρτήτως τῆς τῶν ἀγοραστῶν ὑποχρεώσεως τοῦ νὰ δίδωσι, ἀντὶ δεκάτου τῶν προϊόντων, τρία μόνον ἑκατοστὰ τοῦ ἀντιτίμου τῆς ἀγορᾶς, δὲν ἔχομεν τί ν' ἀντείπωμεν εἰς τὴν παραδοχὴν αὐτῆς.

Ἐπὶ τῆς ἐν ἄρθρ. 12. — Ἠθέλαμεν θεωρήσει ἀδιάφορον καὶ ἐνταῦθα τὴν μεταλλαγὴν τῆς ἐν τῇ ἀρχῇ τοῦ ἄρθρου λέξεως «ὠνίων,» ἐὰν δὲν ἀνεφέρετο αὕτη ῥητῶς εἰς τὴν τοῦ ἄρθρου 5 διάταξιν. Ἀλλ' ἡ συνάφεια αὕτη

περιορίζουσα τὰς ὑποχρεώσεις τοῦ 12 ἄρθρου εἰς μόνα τὰ περὶ ὧν διαλαμβάνει τὸ 5 ἄρθρον ἐμπορεύματα, ἐξαιρεῖ λεληθότως τὰ ἐν γένει φορολογητέα, καὶ ἐν τῷ 2 ἄρθρ. ὁριζόμενα ὤνια. Ἐπειδὴ δὲ οὐδὲ τῆς Βουλῆς ἡ διάνοια ἦτο νὰ ψηφίσῃ τοιαύτην ἐξαίρεσιν, ἀλλ' ἁπλῶς ν' ἀντικαταστήσῃ ἀντὶ τῆς λέξεως « ὤνια » τὰς λέξεις τρόφιμα καὶ λοιπὰ ἐμπορεύματα, διὰ τοῦτο ἀρκεῖ ἡ μεταβολὴ αὕτη, οὕτω πως γινομένη, καὶ ἀφεραιτέαι αἱ λέξεις « κατὰ τὸ ἄρθρον 5. »

Ἐπὶ τῆς ἐν ἄρθ. 11. — Ἐκ τοῦ προστεθέντος 14 ἄρθ. ἀφαιρετέαι αἱ πρὸς τὸ τέλος τρεῖς αὗται λέξεις « τῆς δημοτικῆς διαχειρίσεως » τῶν ὁποίων τὸ ἀνοίκειον ἀνεγνωρίσθη καὶ παρ' αὐτῆς τῆς Βουλῆς μετὰ τὴν ψήφισιν τοῦ ἄρθρου, ὡς γίνεται δῆλον ἐκ τῶν πρακτικῶν τῆς ΛΑ'. συνεδριάσεως τῆς 26 τοῦ παρελθόντος Σεπτεμβρίου· διότι δὲν πρόκειται ἐν τῷ παρόντι ἄρθρῳ περὶ δημοτικῆς διαχειρίσεως, ἥτις εἰς τὰς δημοτικὰς ἀρχὰς μόνον εἶναι ὑπὸ τοῦ Νόμου ἐπιτετραμμένη, ἀλλὰ περὶ τῆς ἀκριβοῦς καὶ ἐγκαίρου εἰσπράξεως τῶν δημοτικῶν φόρων.

Ἐπειδὴ δὲ τὸ ἄρθρον τοῦτο προνοεῖ περὶ τιμωρίας τῶν ἐξ ἀμελείας ἢ προθέσεως παραβλεπόντων τὴν εἴσπραξιν τῶν δημοτικῶν φόρων δημοσίων ὑπαλλήλων, μετετέθη ἐν τῷ ἁρμοδίῳ κεφαλαίῳ Γ'. καταταχθὲν εἰς τὸν οἰκεῖον τόπον ὑπὸ ἀριθ. 19 μεταβληθείσης ἐντεῦθεν καὶ τῆς τάξεως τῶν μεταξὺ ἐπιλοίπων ἄρθρων.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 15 Ὀκτωβρίου 1847.

Ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς
ΡΗΓΑΣ ΠΑΛΑΜΙΔΗΣ.

ΟΘΩΝ
ΕΛΕΩι ΘΕΟΥ
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Ἐπιτρέπομεν εἰς τὸν Ἡμέτερον ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸν τὰ εἰσαγάγῃ εἰς τὴν Γερουσίαν τὸ κατὰ τὴν 26 τοῦ παρελθόντος Σεπτεμβρίου ὑπὸ τῆς Βουλῆς μετά τινων τροποποιήσεων ψηφισθὲν καὶ ᾧδε ἐμπεριεχόμενον περὶ δημοτικῶν φόρων Νομοσχέδιον, καὶ μετάσχῃ τῆς περὶ αὐτοῦ συζητήσεως, προτείνων τὰς ἀναγκαίας ἀντιτροποποιήσεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'.

Περὶ ἐπιβολῆς τῶν δημοτικῶν φόρων.

ΜΕΡΟΣ Α'.

Περὶ δημοτικοῦ δασμοῦ

Ἄρθρ. 1.

Ἐπιτρέπεται εἰς τοὺς δήμους, οἵτινες εἶναι πρωτεύουσαι ἐπαρχιῶν, ἢ παρ' οἷς εἶναι καθιδρυμένη τελωνιακὴ ἀρχὴ, μέχρι καὶ αὐτοῦ τοῦ σταθμάρχου, καὶ τῶν ὁποίων τὰ τακτικὰ εἰσοδήματα δὲν ἐπαρκοῦσιν εἰς τὰς ἀνάγκας των, νὰ ἐπιβάλωσιν ἐπὶ τῶν πρὸς τοπικὴν κατανάλωσιν εἰσαγομένων καὶ ἐν τῷ ἑπομένῳ ἄρθρῳ ὡρισμένων ὠνίων δασμὸν, μὴ ὑπερβαίνοντα τὸ πεντηκοστὸν τῆς τιμῆς αὐτῶν.

Ἄρθρ. 2.

Ὡς ἀντικείμενα τῆς ἐσωτερικῆς καταναλώσεως θεωροῦνται κυρίως καὶ δύνανται νὰ ὑποβληθῶσιν εἰς τὸν δασμὸν τὰ ἑξῆς·

ά. Τὰ πνευματώδη ποτὰ καὶ τὰ λοιπὰ ῥευστά.

β'. Τὰ τρόφιμα, ἐκτὸς τῶν δημητριακῶν καρπῶν, ἀλεύρων, ἄρτου, λαχάνων, χλωρῶν ὀσπρίων, χλωρῶν ὀπωρῶν, χλωροῦ τυροῦ, γάλακτος, ἅλατος, ὀρνιθίων, ὠῶν, καὶ ἄλλων μικρῶν εἰδῶν.

Ἄρθρ. 3.

Τῶν εἰς δασμὸν ὑποβαλλομένων ὠνίων, εἴτε διὰ θαλάσσης κομίζονται, εἴτε διὰ ξηρᾶς, προσδιορίζεται ὀνομαστὶ τὸ δι' ἕκαστον εἶδος κατὰ σταθμὸν καὶ μέτρον πληρωτέον τέλος, διὰ ψηφίσματος τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου, ἐγκρίσει τῆς προϊσταμένης Διοικητικῆς Ἀρχῆς.

Ἄρθρ. 4.

Ὁ ἀνωτέρω εἰρημένος δημοτ. δασμὸς δύναται νὰ ψηφισθῇ ὑπὸ τοῦ ἁρμοδίου δημοτικοῦ συμβουλίου, καὶ νὰ ἐγκριθῇ ὑπὸ τῆς προϊσαμένης Διοικητικῆς Ἀρχῆς, τὸ πολὺ ἐπὶ τετραετίαν ἑκάστοτε.

Ἄρθρ.. 5.

Ἕνεκα ἰδιαιτέρων ἀναποφεύκτων περιστάσεων τινὸς δήμου, δύναται μὲν νὰ ἐπεκταθῇ ὁ δασμὸς καὶ εἰς τὰ ὑπὸ τοῦ 2 ἄρθρου ἐξαιρούμενα, καὶ εἰς ἄλλα πρὸς τούτοις τῶν τροφίμων καὶ λοιπῶν ἐμπορευμάτων, τῶν πρὸς ἐσωτερικὴν κατανάλωσιν εἰσαγομένων, ἀλλὰ τὸ περὶ τούτου ψήφισμα τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου ἰσχύει μόνον, ἀφοῦ ἐγκριθῇ διὰ Βασιλικοῦ διατάγματος, προηγουμένης γνωμοδοτήσεως τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου,

ΜΕΡΟΣ Β'.

Περὶ δημοτικῆς εἰσφορᾶς.

Ἄρθρ. 6.

Ἡ δημοτικὴ εἰσφορὰ (ἄμεσος φόρος) ἐπιβάλλεται, ἀναλόγως τῶν ἀναγκῶν ἑκάστου δήμου ἐξ ἴσου εἰς ὅλα τα πράγματα, ὅσα ὑπόκεινται εἰς τοὺς ἀμέσους δημοσίους φόρους, ἤτοι τὸν ἔγγειον, τὸν ἐπὶ τῶν ζώων, καὶ τὸν ἐπὶ τῶν μελισσίων· ψηφίζεται δὲ καθ' ἕκαστον ἔτος ὑπὸ τῶν δημοτικῶν συμβουλίων καὶ ἐγκρίνεται ὑπὸ τῆς προϊσαμένης ἀρχῆς· δὲν δύναται δὲ νὰ ὑπερβαίνῃ τὰ δύω τοῖς ἑκατὸν ἐπὶ τοῦ ἀκαθαρίστου εἰσοδήματος, μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν τοῦ ἐγγείου φόρου. Ἐννοεῖται δὲ, ὅτι εἰς τὴν εἰσφορὰν ταύτην ὑπόκεινται καὶ τὰ προϊόντα ἐκεῖνα, τὰ ὁποῖα παράγονται ἀπὸ γαίας πρώην ἐθνικὰς, ἤδη δ' ἀποκτηθείσας παρ' ἰδιωτῶν, ἐπὶ συμφωνίᾳ ἀποδόσεως τοῦ ἐγγείου φόρου εἰς χρήματα τριῶν τοῖς ἑκατὸν, κατὰ τὸν νόμον τῆς προικοδοτήσεως, γενομένης τῆς ἐξακριβώσεως τοῦ φόρου παρὰ τῆς ἁρμοδίας δημοτικῆς ἀρχῆς, καθ' ὃν τρόπον θέλει ἀποφασίσει τὸ δημοτικὸν συμβούλιον, ἐγκρίσει τῆς προϊσαμένης Διοικητικῆς Ἀρχῆς.

Ἄρθρ. 7.

Ἡ ἐπὶ τῶν ζώων δημοτ. εἰσφορὰ ἀποδίδεται εἰς τοὺς δήμους, ἐν τῇ περιοχῇ τῶν ὁποίων διαιτῶνται ταῦτα· πληρόνεται δὲ κατὰ τὸ ἥμισυ, ἐὰν κατὰ τὴν χειμερινὴν, ἢ τὴν θερινὴν μόνον ὥραν, διαιτῶνται ἐν ταῖς νομαῖς τινος δήμου.

Ἄρθρ. 8.

Ἐὰν τὸ δημοτικὸν συμβούλιον ἀποποιηθῇ νὰ ψηφίσῃ τὴν ἐτησίαν εἰσφορὰν, ἢ δὲν ψηφίσῃ αὐτὴν ἀρκοῦσαν πρὸς θεραπείαν ὅλων τῶν νομίμων ὑποχρεώσεων τοῦ δήμου, δύναται νὰ ἐπιβληθῇ καὶ ν' αὐξηθῇ αὕτη, μέχρι τοῦ μεγίστου ὅρου, διὰ διοικητικῆς ἀποφάσεως.

Ἄρθρ 9.

Καθ' ἣν περίπτωσιν, δι' ὁποιανδήποτε αἰτίαν, ὁ προϋπολογισμὸς ἑνὸς δήμου δὲν ἐπικυρωθῇ πρὸ τῆς ἐνάρξεως τοῦ νέου ἔτους, αἱ δημοτικαὶ εἰσπράξεις καὶ δαπάναι θέλουν ἐξακολουθεῖ νὰ γίνωνται μέχρι τῆς ἐπικυρώσεως αὐτοῦ, συμφώνως μὲ τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ παρελθόντος ἔτους. Ἐξαιροῦνται δὲ τὰ ἀποπληρωθέντα ὁλοκλήρως ἔκτακτα ἔξοδα καὶ τὰ ψηφισθέντα ῥητῶς περὶ τῶν τοιούτων ἐξόδων, καθόσον ὁ σκοπὸς, δι' ὃν ἐψηφίσθησαν, ἐξεπληρώθη.

Κεφ. Β.

Περὶ εἰσπράξεως τῶν δημοτικῶν φόρων.

ΜΕΡΟΣ Α'.

Περὶ εἰσπράξεως τοῦ δημοτικοῦ δασμοῦ.

Ἄρθρ. 10.

Ὁ δημοτικὸς δασμὸς εἰσπράττεται ἐπὶ τῶν εἰσαγομένων πρὸς κατανάλωσιν τοῦ δήμου ὠνίων, κατ' ἀπόφασιν τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου, δι' ἐκμισθωσεως, καὶ ἐν ἀποτυχίᾳ αὐτῆς διὰ τοῦ δημοτικοῦ εἰσπράκτορος, ἢ διὰ τῆς ἐν τῇ περιοχῇ τοῦ δήμου ἐγκαθιδρυμένης τελωνιακῆς ἀρχῆς, ἥτις ὀφείλει νὰ παραδιδῇ τὰ εἰσπραττομενα ἀπ εὐθείας εἰς τὸ δημοτικὸν ταμεῖον κατὰ μῆνα.

Ἄρθρ. 11.

Ἡ περιφέρεια, τὴν ὁποίαν δὲν δύνανται νὰ διέλθωσιν ἀφορολόγητα τὰ διὰ ξηρᾶς εἰσαγόμενα ὠνια, καὶ οἱ διὰ τὴν εἴσπραξιν τοῦ δασμοῦ αὐτῶν σταθμοὶ, προσδιορίζονται διὰ ψηφίσματος τοῦ ἀρμοδίου δημοτικοῦ συμβουλίου, τῇ ἐγκρίσει τῆς προϊσταμένης Διοικητικῆς Ἀρχῆς.

Ἄρθρ. 12.

Ὁσάκις τὰ εἰς δασμὸν ὑποκείμενα τρόφιμα ἢ ἐμπορεύματα κατὰ τὸ ἄρθ. 5 μετακομίζονται διά τινος δήμου, ἢ ἀποτίθενται προσωρινῶς ἐντὸς αὐτοῦ, ὀφείλει ὁ εισάγων αὐτὰ νὰ προειδοποιῇ τὸν ἐπιτετραμμένον τὴν εἴσπραξιν, δίδων εἰς αὐτὸν ἀκριβῆ σημείωσιν τῶν εἰδῶν, καθὼς καὶ τοῦ ποσοῦ ἑκάστου αὐτῶν· δύναται δὲ νὰ ζητηθῇ παρ' αὐτοῦ καὶ ἀνάλογος ἐγγύησις. Μετὰ παρέλευσιν δὲ τριῶν μηνῶν, ὅσων εἰδῶν ἡ ἐξαγωγὴ δὲν ἀποδειχθῇ, ἐπιμελείᾳ τοῦ εἰσαγαγόντος, ὑποβάλλονται εἰς τὴν πληρωμὴν τοῦ νενομισμένου δασμοῦ.

ΜΕΡΟΣ Β'.

Περὶ εἰσπράξεως τῆς δημοτικῆς εἰσφορᾶς.

Ἄρθρ. 13.

Ἡ δημοτικὴ εἰσφορὰ εἰσπράττεται ἐπὶ ἀποδείξει, συναμα μὲ τοὺς ἀντιστοιχοῦντας ἀμέσους φόρους τοῦ δημοσίου, ὑπὸ τῶν δημοτικῶν εἰσπρακτόρων, καὶ ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ὑπὸ τοῦ δημοσίου γενομένης μετρήσεως, ἐκτιμήσεως καὶ ἐξελέγξεως· ὅπου δὲ οἱ τοιοῦτοι φόροι τοῦ δημοσίου δὲν εἰσπράττονται κατὰ δήμους,

ἡ δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ εἰσπραχθῇ, συγχρόνως μὲ αὐτοὺς καὶ ὑπὸ τῶν δημοσίων εἰσπρακτόρων, ἡ ἀντιστοιχοῦσα δημοτικὴ εἰσφορὰ, ἡ μέτρησις, ἐκτίμησις, ἐξέλεγξις καὶ εἴσπραξις αὐτῶν γίνεται δι' ἐκμισθώσεως, ἢ ὑπὸ τῶν ἁρμοδίων δημοτικῶν ὑπαλλήλων.

Ἄρθρον 14.

Ἂν τις τῶν ἐνεργούντων τὴν εἴσπραξιν τῶν δημοτικῶν φόρων δημοσίων ὑπαλλήλων, ἕνεκεν ἀμελείας ἢ ἐκ προθέσεως, δὲν εἰσπράξῃ συνάμα μὲ τοὺς δημοσίους φόρους τοὺς ψηφισθέντας καὶ ἐγκριθέντας δημοτικοὺς, ἢ εἰσπράξῃ αὐτοὺς ἐλλειπῶς, ὑπόκειται εἰς τὰς αὐτὰς ποινὰς, αἵτινες ἐπιβάλλονται εἰς αὐτὸν καὶ διὰ τὰς περὶ τὴν εἴσπραξιν τῶν δημοσίων φόρων τοιαύτας ἐλλείψεις του. Πρὸς τοῦτο δὲ οὗτοι εἶναι ὑπόχρεοι νὰ παρουσιάζωσι τὰ διπλότυπα καὶ λοιπὰ φορολογικὰ βιβλία τῆς δημοτικῆς διαχειρίσεώς των εἰς τὴν ἁρμοδίαν δημοτικὴν ἀρχὴν, πρὸς ἐξέλεγξιν τῶν εἰσπρακτέων καὶ εἰσπραχθέντων ποσῶν, ὁσάκις ζητηθῶσι.

Ἄρθρ. 15.

Ἡ ἐκποίησις τῶν λόγῳ δημοτικῆς εἰσφορᾶς ὑπὸ τῶν δημοσίων εἰσπρακτόρων αὐτόχρημα εἰσπραττομένων προϊόντων γίνεται ὁλικῶς, ἢ κατὰ μερίδας, ἐπὶ τῇ αἰτήσει τῆς ἁρμοδίας δημοτικῆς ἀρχῆς, ἐν ᾧ τόπῳ καὶ καθ' ὃν τρόπον γίνεται αὕτη διὰ τοὺς τοῦ δημοσίου καὶ ὑπὸ τῶν αὐτῶν ἀρχῶν· δύναται δὲ νὰ ἐνεργηθῇ ὡσαύτως ὑπὸ τῶν ἁρμοδίων δημοτικῶν ἀρχῶν, κατ' ἔγκρισιν τῆς προϊσταμένης διοικητικῆς Ἀρχῆς, καὶ εἰς ἄλλον καιρὸν καὶ ἀλλαχοῦ, ὅπου εἶναι ἐναποταμιευμένοι οἱ καρποί. Ἐν περιπτώσει δὲ, καθ' ἣν, ἐκποιηθέντων τῶν δημοσίων καρπῶν, μένουν εἰς τὰς ἀποθήκας μόνον οἱ δημοτικοὶ, τὸ ἐνοίκιον τῆς ἀποθήκης αὐτῶν λογίζεται πλέον εἰς βάρος τοῦ ἁρμοδίου δήμου.

Ἄρθρ. 16.

Τὰ ὑπὸ τῶν δημοσίων εἰσπρακτόρων εἰσπραττόμενα δημοτικὰ χρήματα παραδίδονται κατὰ μῆνα, χωρὶς νὰ γίνηται παρ' αὐτῶν οὐδεμία διαχείρισις ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ, εἰς τὰ ἁρμόδια δημοτικὰ ταμεῖα.

Ἄρθρον 17.

Ἡ ἐκβίασις τῆς ἀποτίσεως τῶν καθυστερούντων δημοτικῶν φόρων θέλει γίνεσθαι ἀπαραλλάκτως, ὡς καὶ ἡ τῆς τῶν δημοσίων, κατὰ τὰς διατάξεις τῶν περὶ καθυστερούντων νόμων.

ΚΕΦ. Γ'.

Ποινικαὶ διατάξεις.

Ἄρθρ. 18.

Κατὰ τῶν δι' ἀπάτης, ἢ ὁποιουδήποτε ἄλλου τρόπου ἀπο-

φευγόντων, ἢ προσπαθούντων νὰ ἀποφύγωσιν, ὁλικῶς ἢ ἐν μέρει τὴν πληρωμὴν τῶν παρ' αὐτῶν ὀφειλομένων δημοτικῶν φόρων ἐφαρμόζονται αἱ ποιναὶ, εἰς τὰς ὁποίας ὑπόκεινται κατὰ νόμον οἱ παραβαίνοντες τὰς περὶ τῶν ἀντιστοιχούντων δημοσίων φόρων διαταξεις.

Ἄρθρ. 19.

Ἐὰν οἱ μισθωταὶ δημοτικῶν φόρων, ἢ οἱ παρ' αὐτῶν διοριζόμενοι ἐπιστάται, ἢ ἄλλοι ὁποιοιδήποτε εἰσπράκτορες, εἰσπράξωσι παρά τινος φόρον, μηδαμῶς ὀφειλόμενον, ἢ πλείονα τοῦ ὀφειλομένου, τιμωροῦνται κατὰ τὰ ἄρθρ. 461 καὶ 462 τοῦ Ποινικοῦ Νόμου, χωρὶς νὰ ἀπαιτῆται ἄδεια τῆς προϊσταμένης ἀρχῆς πρὸς καταδίωξιν.

Ἄρθρ. 20.

Ἡ εἴσπραξις τῶν ἀπ' ἀρχῆς τοῦ 1847 μέχρι τῆς ἐκδόσεως τοῦ παρόντος νόμου εἰσπραξίμων δημοτικῶν φόρων θέλει γενῇ κατὰ τὰς διαταξεις τοῦ ἀπὸ 3 Ἀπριλίου 1846 ΚΘ'. Νόμου.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 14 Ὀκτωβρίου 1847.

Ο Θ Ω Ν.

Ὁ Ὑπουργὸς Ρ. ΠΑΛΑΜΙΔΗΣ

Μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν ἡ Γερουσία ἀπεφάσισε νὰ τυποθῶσι καὶ διανεμηθῶσιν εἰς τὰ μέλη, τὰ δὲ Τμήματα συνελθόντα, καὶ προεξετάσαντα αὐτὰ νὰ διορίσωσιν Ἐπιτροπὴν πρὸς σύνταξιν τῆς ἀπαιτουμένης Ἐκθέσεως.

Μετὰ ταῦτα εἰπόντος μέν τινος τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, ὅτι μία τῶν Ἐφημερίδων, ἡ Ἐθνικὴ, ψευδῶς καθάπτεται τινῶν Γερουσιαστῶν, ὡς μὴ παρευρεθέντων δῆθεν κατὰ τὴν Συνεδρίασιν τῆς 17 τοῦ ἐνεστῶτος μηνὸς, ὅτε ἐγένετο ἡ κλήρωσις τῶν ἀποτελεσάντων τὴν Μεγάλην Πρέσβευσιν μελῶν, ἐπὶ τῷ σκοπῷ τοῦ νὰ μὴ κληρωθῶσι, παρατηρήσαντος δ' ἑτέρου, ὅτι δὲν πρέπει νὰ λαμβάνωνται ὑπ' ὄψιν τὰ ὑπὸ τῶν Ἐφημερίδων κηρυττόμενα, διότι τὰ Πρακτικὰ δεικνύουσι τὴν ἀλήθειαν· ἀντιτάξαντος δ' ἄλλου, ὅτι ἐν τοῖς Πρακτικοῖς δὲν ἀναφέρονται τὰ ὀνόματα τῶν παρόντων κατὰ τὴν Συνεδρίασιν Γερουσιαστῶν, προτείναντος δ' ἄλλου, ὅτι πρέπει νὰ τεθῶσιν ἤδη ἐν τοῖς σημερινοῖς Πρακτικοῖς τὰ ὀνόματα τῶν κατὰ τὴν μνησθεῖσαν Συνεδρίασιν παρόντων Γερουσιαστῶν, ἡ Γερουσία ἀπεφάσισε νὰ γίνῃ μνεία εἰς τὰ Πρακτικὰ ταῦτα, ὅτι κατὰ τὴν διαληφθεῖσαν Συνεδριασιν ἦσαν παρόντες ἅπαντες οἱ Γερουσιασταὶ, ἐκτὸς τῶν ΚΚ. Γ. Κουντουριώτου, Σ. Τρικούπη, Δ. Κανελλοπούλου καὶ Ἰ. Κολοκοτρώνου, οἵτινες ἔγκλα οἰκιακῶν των ὑποθέσεων ἦσαν ἀπόντες,

Μετὰ ταῦτα ὁ Κ. Πρόεδρος ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν, ἀπαγγείλας, ὅτι ἀντικείμενον τῆς ἑπομένης Συνεδριάσεως εἶναι ἡ ἀνάγνωσις τῶν πρακτικῶν.

Ὁ Πρόεδρος
Ἀ. ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Χ. ΚΑΟΝΑΡΗΣ
Ν. Ι. ΜΕΞΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Χρ. Βλάσσης.
Ἀδὰμ Δούκας.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 16 Ὀκτωβρίου τοῦ ἔτους 1847, ἡμέρας πέμπτης τῆς ἑβδομάδος.

Ἐκφωνηθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου, καὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν παρόντων Γερουσιαστῶν πλῆρες ἀποτελοῦντος τὸ Σῶμα, ὁ Κ. Πρόεδρος κηρύττει ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν κατὰ τὴν 11 ὥραν Π. Μ., προσλαβὼν προηγουμένως ὡς προσωρινὸν Γραμματέα τὸν νεώτερον τῶν παρόντων Γερουσιαστῶν Κ. Α. Δοῦκαν, ἀντὶ τοῦ κωλυομένου ἑτέρου τῶν Γραμματέων Γερουσιαστοῦ Κ. Β. Χρηστακοπούλου.

Τὰ Πρακτικὰ τῆς προλαβούσης Συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Ἀναγινώσκεται ἔπειτα 1. ἀναφορὰ τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Σ. Καλογεροπούλου, ἐξαιτουμένου τριακονθήμερον ἀπουσίας ἄδειαν, χάριν κατεπειγουσῶν οἰκιακῶν ὑποθέσεών του, καὶ ἐγκρίνεται παρὰ τῆς Γερουσίας νὰ παραχωρηθῇ πρὸς τὸν ἀναφερόμενον ἡ ἄδεια αὕτη· καὶ 2. ἔκθεσις τῆς ὑπὸ τῶν Γραμμάτων ἐκλεχθείσης Ἐπιτροπῆς περὶ τοῦ Νομοσχεδίου τῆς παρὰ τοῦ Φιλέλληνος Ἱππότου Κ. Εὐνάρδου γενομένης πληρωμῆς τῶν φράγγων 500,000 ἢ δραχ. 558,400 εἰς λογαριασμὸν τῆς παρὰ τῆς Ἀγγλικῆς Κυβερνήσεως γενομένης προκαταβολῆς διὰ τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ δανείου Ροτσχὶλδ τῆς ά. Μαρτίου ε. ε. ἔχουσα οὕτω.

Ἔκθεσις τῆς Ἐπιτροπῆς πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν ἡ Ἐπιτροπὴ τὸ παρὰ τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν εἰσαχθὲν εἰς τὴν Γερουσίαν Νομοσχέδιον περὶ τῆς παρὰ τοῦ Φιλελλήνος Ἱππότου Κ. Εὐνάρδου γενομένης πληρωμῆς τῶν φράγγων 500,000 ἢ δραχ. 558,400 εἰς λογαριασμὸν τῆς παρὰ τῆς Ἀγγλικῆς Κυβερνήσεως γενομένης

προκαταβολῆς διὰ τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ Δανείου Ῥοτσχὶλδ τῆς ά. Μαρτίου ε. ε.

Τὰ Πρακτικὰ τῆς ἐπ' αὐτοῦ συζητήσεως τῆς Βουλῆς, καὶ τὴν πρὸς τὴν Βουλὴν ἔκθεσιν τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν, διεξελθοῦσα ταῦτα πάντα μετ' ἐπιστασίας· καὶ

Παρατηρήσασα ὅτι τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον δὲν προτίθεται, εἰμὴ τὸ ν' ἀναγνωρισθῇ τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος δάνειον, ὡς χρέος δημόσιον, καθὼς καὶ τὸ νὰ διαπραγματευθῇ ἡ ὁριστικὴ ἀπόδοσις αὐτοῦ, παρεδέξατο τὴν ἀρχὴν καὶ τὰ καθέκαστα τοῦ Νομοσχεδίου, καὶ συνίστησι τὴν παραδοχὴν τούτου καὶ εἰς τὴν ὁλομέλειαν τοῦ Σώματος.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 15 Ὀκτωβρίου 1847.

Ἡ Ἐπιτροπὴ

Λάμπρος Νάκος — Γ. Καρκατζάνης
Ἰωάννης Θεοτόκης — Γ. Μ. Ἀντωνόπουλος
Γ. Παππαηλιόπουλος

Τῆς ἐκθέσεως ταύτης διετάχθη ἥτε λιθογράφησις καὶ διανομὴ εἰς τὰ μέλη τοῦ Σώματος ἐντὸς τῆς σήμερον, καὶ προσδιωρίσθη ἡ ἐπιοῦσα διὰ τὴν συζήτησιν τοῦ περὶ οὗ αὕτη διαλαμβάνει νομοσχεδίου.

Μετὰ ταῦτα ἀναστὰς ὁ Κ. Πρόεδρος τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλιου καὶ Ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν ἀνέγνω τὰ ἑξῆς πρὸς τὸν Κ. Πρόεδρον τῆς Γερουσίας ἔγγραφα.

Κύριε Πρόεδρε.

Ἡ Α. Μ. μὲ λύπην Της πληροφορηθεῖσα, ὅτι ἡ ψηφισθεῖσα πρὸς τὸν Βασιλικὸν Λόγον ἀπάντησις τῆς Γερουσίας, ἐπεμβαίνει εἰς δικαιώματα ἀποδοθέντα ἀποκλειστικῶς ὑπὸ τοῦ Συντάγματος εἰς τὸ ἕτερον Νομοθετικὸν Σῶμα, μὲ ἐπεφόρτισε νὰ Σᾶς ἀναγγείλω ὅτι, προστατεύουσα τὸ Σύνταγμα, καὶ περὶ πολλοῦ ποιουμένη τὴν ἀκριβῆ τήρησιν τῶν δικαιωμάτων τοῦ Ἔθνους, καὶ τὴν ἀπαιτουμένην ἁρμονίαν τῶν Νομοθετικῶν Σωμάτων, δὲν ἐγκρίνει νὰ δεχθῇ τοιαύτην ἀπάντησιν.

Ὁ Πρόεδρος τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου

ΚΙΤΖΟΣ ΤΖΑΒΕΛΑΣ.

Πρὸς τὸν Κ. Πρόεδρον τῆς Γερουσίας.

Λαμβάνω τὴν τιμὴν, Κύριε Πρόεδρε, ν' ἀγγείλω δι' Ὑμῶν εἰς τὴν Γερουσίαν, ὅτι ἡ Α. Μ. ὁ Βασιλεὺς, εὐηρεστήθη νὰ

διορίσῃ διὰ τοῦ ἀπὸ σημερινὴν ἡμερομηνίαν Διατάγματος Γερουσιαστὰς τοὺς Κυρίους Γιολδάσην Ἰωάννην, Γρηγοράκην Τζανετάκην, Καΐρην Μιχαὴλ, Κριεζῆν Ἀντώνιον, Μαυρομιχάλην Ἀντώνιον, Νοταρᾶν Γεώργιον, Πλαποῦταν Δημήτριον, Στάϊκον Ἰωάννην, Σταματελόπουλον Νικήταν.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 16 Ὀκτωβρίου 1847.

Ὁ Πρόεδρος τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου
ΚΙΤΣΟΣ ΤΖΑΒΕΛΑΣ.

Μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν τῶν ἀνωτέρω ἐγγράφων παρετήρησεν εἷς τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, ὅτι ὡς πρὸς μὲν τὰ Διατάγματα τῶν διορισθέντων Γερουσιαστῶν δὲν δύναται ἐπὶ τοῦ παρόντος νὰ ἐπιφέρῃ γνώμην, καθότι, κατὰ τὸν Κανονισμὸν, πρέπει ταῦτα νὰ κοινοποιηθῶσι πρὸς τὸν Πρόεδρον, εἰδοποιήσοντα περὶ τούτου τὴν Γερουσίαν, καὶ νὰ ἐνεργηθῶσι τὰ παραιτέρω περὶ τούτων· καθόσον δ' ἀφορᾷ τὸ ὑπὸ τοῦ Κ. Προέδρου τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου ἀναγνωσθὲν ἔγγραφον, περὶ τῆς μὴ ἐγκρίσεως καὶ παραδοχῆς τῆς ὑπὸ τῆς Γερουσίας ψηφισθείσης ἀπαντήσεως, καθὸ σπουδαῖον, θέλει κάμει περὶ τούτου λόγον εἰς τὴν ἐπιοῦσαν Συνεδρίασιν.

Ἐπομένως τοῦ μὲν Κ. ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργοῦ εἰπόντος, ὅτι ὅταν γίνηται προσθήκη νέων Γερουσιαστῶν, ἡ Γερουσία δὲν δύναται πλέον νὰ ἐπιληφθῇ ἀντικειμένου τινὸς, πρὶν ἢ εἰσαχθῶσιν ἐντὸς τοῦ Σώματος καὶ ὁρκισθῶσιν οἱ Γερουσιασταὶ οὗτοι, ὡς καὶ ἄλλοτε εἷς τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν ἐξέφρασε τοιαύτην γνώμην· ἑτέρων δὲ ἀντιπαρατηρησάντων ὅτι, ἡ περὶ τούτου ἐκφρασθεῖσα γνώμη τινὸς τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν δὲν δύναται οὐδέποτε νὰ θεωρηθῇ ὡς ἀπόφασις τῆς ὁλομελείας τοῦ Σώματος, καὶ μηδεμιᾶς περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου ὁριστικῆς γενομένης ἀποφάσεως, ὁ Κ. Πρόεδρος ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν περὶ τὴν 1 ὥραν Μ. Μ.

Ὁ Πρόεδρος
Α. ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Χ. ΚΑΟΝΑΡΗΣ.
Ν. ΜΕΞΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Β. Χρησακόπουλος.
Χρ. Βλάσσης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 4 Νοεμβρίου 1847 ἡμέρας τῆς ἑβδομάδος Τρίτης.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου καὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν παρόντων Γερουσιαστῶν πλῆρες ἀποτελοῦντος τὸ Σῶμα, ὁ Κ. Πρόεδρος κηρύττει ἀρχομένην τὴν Συνεδρίασιν περὶ τὴν 11 ὥραν Π. Μ.

Τὰ Πρακτικὰ τῆς προλαβούσης Συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Ἑπομένως εἷς τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν παρετήρησεν, ὅτι ἐπειδὴ εἰς τὰ ἀναγνωσθέντα σήμερον Πρακτικὰ τῆς Γερουσίας ἀναφέρεται, ὅτι ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν ἐπεκαλέσθη τὴν κατὰ τὴν 17 Σεπτεμβρίου ε. ε. Συνεδρίασιν τῆς Γερουσίας ἐκφρασθεῖσαν γνώμην μου περὶ τῶν ἀναβολῶν τῶν Συνεδριάσεων αὐτῆς, προκειμένης τῆς εἰσαγωγῆς νέων Γερουσιαστῶν, καὶ τὴν γνώμην μου ταύτην δὲν ἐξέφρασεν ὁ Κ. Ὑπουργὸς, ὡς ἐγὼ τὴν ἐννόησα, καὶ ὡς κατὰ τὰ Πρακτικὰ τῆς ῥηθείσης Συνεδριάσεως ἀναφέρεται, τούτου ἕνεκα ἐπαναλαβὼν ταύτην καὶ ἤδη λέγω, ὅτι διττῶς οἱ Γερουσιασταὶ εἰς διάφορα Συνταγματικὰ Κράτη εἰσάγονται, ἤτοι ἄλλοτε μὲν, ὡς εἰς τὴν Ἀγγλίαν, μὴ ἔχοντες προσόντα προαπαιτούμενα, εἰσάγονται ἀμέσως, ἄλλοτε δὲ, ὡς εἰς τὴν Γαλλίαν, ἔχοντες τοιαῦτα, καὶ τότε δίδεται καιρὸς εἰς τὸ Σῶμα τῆς Γερουσίας πρὸς ἐξέτασιν αὐτῶν, δηλονότι ὅταν παρουσιασθῶσι τὰ διπλώματα αὐτῶν ἀναγινώσκονται ἀμέσως, καὶ εἰς τὴν προσεχῆ Συνεδρίασιν οὗτοι εἰσάγονται· οὕτω καὶ ἤδη πᾶσα συζήτησις πρέπει ν' ἀναβάλληται ἀφ' οὗ ἀναγνωσθῶσι τὰ διπλώματα τῶν νέων Γερουσιαστῶν μέχρι τῆς εἰσαγωγῆς καὶ ὁρκοδοσίας αὐτῶν, διότι ἄλλως καταστρέφεται ὁ σκοπὸς τοῦ δικαιώματος τοῦ Βασιλέως περὶ προσθήκης νέων Γερουσιαστῶν, ἥτις σκοπὸν ἔχει νὰ κατισχύσῃ διὰ τῆς γενησομένης δι' αὐτῆς πλειονοψηφίας τοῦ Σώματος, ἄλλης ἀντιθέτου ἰδέας· ἀλλ' ἡ εἰσαγωγὴ αὐτῶν πρέπει νὰ γίνεται ἐνόσῳ δυνατὸν βραχυτάτῳ διαστήματι.

Τοιαύτην λοιπὸν καὶ τότε ἐξέφρασα γνώμην καὶ ἤδη πρεσβεύω ὡς ὀρθὴν, καὶ ζητῶ νὰ καταχωρηθῇ εἰς τὰ Πρακτικά.

Κατόπιν εἷς τῶν ΚΚ. Γραμματέων ἀνέγνω τὰ ἑξῆς περὶ διορισμοῦ ἑπτὰ νέων Γερουσιαστῶν Β. Διατάγματα εἰπὼν ὅτι εἰς τὸ περὶ διορισμοῦ τῶν Γερουσιαστῶν ἀναγνωσθὲν ἔγγραφον ὑπὸ τοῦ Κ. Πρωθυπουργοῦ κατὰ τὴν Συνεδρίασιν τῆς 16 Ὀκτωβρίου ε. ε. ὑπάρχουσι καὶ ἄλλοι δύο Γερουσιασταὶ διορισθέντες,

ἀλλὰ τὰ Διατάγματα αὐτῶν δὲν παρεκατετέθησαν διὰ ν' ἀναγνωσθῶσι σήμερον· ἔχουσι δὲ τὰ ἤδη ἀναγνωσθέντα Διατάγματα ὡς ἑξῆς.

Ἀρ. 9104. Ο Θ Ω Ν κ τ λ.

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὰ ἄρθρα 70, 72, καὶ 74 τοῦ Συντάγματος, εὐαρεστούμεθα νὰ διορίσωμεν Γερουσιαστὴν τὸν ὑποστράτηγον Κύριον Μαυρομιχάλην Ἀντώνιον, ἀναδειχθέντα Ἀρχηγὸν Στρατοπέδου, ὁδηγήσαντα Ἑλληνικὰ ὅπλα κατὰ τὸν ὑπὲρ ἀνεξαρτησίας ἀγῶνα εἰς τὴν πολιορκίαν τοῦ φρουρίου Κορώνης καὶ εἰς τὴν κατὰ τὸ Κεφαλόβρυσον μάχην.

Ὁ Ἡμέτερος Πρόεδρος τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου θέλει προσυπογράψει, ἐκτελέσει καὶ δημοσιεύσει τὸ παρὸν Διάταγμα.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 16 Ὀκτωβρίου 1847.

Ο Θ Ω Ν.

(Τ. Σ) Κ. ΤΖΑΒΕΛΑΣ.

Ἀρ. 9105. Ο Θ Ω Ν κ τ λ.

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὰ ἄρθρα 70, 72 καὶ 74 τοῦ Συντάγματος εὐαρεστούμεθα νὰ διορίσωμεν Γερουσιαστὴν τὸν Ὑποναύαρχον Κύριον Κριεζῆν Ἀντώνιον Ἡμέτερον Αὐλάρχην καὶ Ὑπασπιστὴν, ἀναδειχθέντα Ἀρχηγὸν Ναυτικῆς Μοίρας, ὁδηγήσαντα Ἑλληνικὰ πλοῖα κατὰ τὸν ὑπὲρ ἀνεξαρτησίας ἀγῶνα εἰς πολιορκίας καὶ ναυμαχίας κατὰ τὸν Ἀμβρακικὸν, τὸν Μαλιακὸν καὶ τὸν κόλπον τοῦ Βώλου, καὶ ἄνδρα ἱστορικὸν διὰ λαμπρῶν ἀνδραγαθημάτων.

Ὁ Ἡμέτερος Πρόεδρος τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου θέλει προσυπογράψει ἐκτελέσει καὶ δημοσιεύσει τὸ παρὸν Διάταγμα.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 16 Ὀκτωβρίου 1847.

Ο Θ Ω Ν.

(Τ. Σ) Κ. ΤΖΑΒΕΛΑΣ.

Ἀρ. 9106. Ο Θ Ω Ν κ τ λ.

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὰ ἄρθρα 70, 72 καὶ 74 τοῦ Συντάγματος, εὐαρεστούμεθα νὰ διορίσωμεν Γερουσιαστὴν τὸν Ὑποστράτηγον Κύριον Πλακούταν Δημήτριον, ἀναδειχθέντα Ἀρχηγὸν Στρατοπέδου ὁδηγήσαντα Ἑλληνικὰ ὅπλα κατὰ τὸν ὑπὲρ ἀνεξαρτησίας ἀγῶνα εἰς πολιορκίας καὶ μάχας κατὰ τὸν Ἅγιον Ἀθανάσιον, Λεβίδι, Βαλτέτσι, Λάλα, Τρίκορφα, Παλαιὰς Πάτρας, Κόρινθον, Ἀλωνίσταιναν καὶ Καυκαριὰν, Πληρεξούσιον εἰς τὴν ἐν Ἄργει

καὶ ἀκολούθως εἰς τὴν τῆς Τρίτης Σεπτεμβρίου ἐν Ἀθήναις Ἐθνικὰς τῶν Ἑλλήνων Συνελεύσεις, καὶ δὶς Βουλευτὴν εἰς τὴν πρώτην καὶ δευτέραν Βουλευτικὴν Περίοδον.

Ὁ Ἡμέτερος Πρόεδρος τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου θέλει προσυπογράψει, ἐκτελέσει καὶ δημοσιεύσει τὸ παρὸν Διάταγμα.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 16 Ὀκτωβρίου 1847.

Ο Θ Ω Ν.

(Τ. Σ.) Κ. ΤΖΑΒΕΛΑΣ.

Ἀρ. 9107. Ο Θ Ω Ν κ τ λ.

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὰ ἄρθρα 70, 72 καὶ 74 τοῦ Συντάγματος, εὐαρεστούμεθα νὰ διορίσωμεν Γερουσιαστὴν τὸν Ὑποστράτηγον Κύριον Γρηγοράκην Τζανετάκην, ἀναδειχθέντα Ἀρχηγὸν Στρατοπέδου, ὁδηγήσαντα Ἑλληνικὰ ὅπλα κατὰ τὸν ὑπὲρ ἀνεξαρτησίας ἀγῶνα εἰς τὴν πολιορκίαν τοῦ φρουρίου Μονεμβασίας, Πληρεξούσιον εἰς τὰς ἐν Ἄσρει, ἐν Ἄργει καὶ ἀκολούθως εἰς τὴν τῆς Τρίτης Σεπτεμβρίου ἐν Ἀθήναις Ἐθνικὰς τῶν Ἑλλήνων Συνελεύσεις, καὶ δὶς Βουλευτὴν εἰς τὴν πρώτην καὶ δευτέραν Βουλευτικὴν Περίοδον.

Ὁ Ἡμέτερος Πρόεδρος τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου θέλει προσυπογράψει, ἐκτελέσει καὶ δημοσιεύσει τὸ παρὸν Διάταγμα.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 16 Ὀκτωβρίου 1847.

Ο Θ Ω Ν.

(Τ. Σ.) Κ. ΤΖΑΒΕΛΑΣ.

Ἀρ. 9103. Ο Θ Ω Ν κ τ λ.

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὰ ἄρθρα 70, 72 καὶ 74 τοῦ Συντάγματος, εὐαρεστούμεθα νὰ διορίσωμεν Γερουσιαστὴν τὸν Ὑποστράτηγον Κύριον Στάϊκον Ἰωάννην, ἀναδειχθέντα Πληρεξούσιον εἰς τὴν ἐν Ἄργει Ἐθνικὴν Συνέλευσιν καὶ δὶς Βουλευτὴν εἰς τὴν πρώτην καὶ δευτέραν Βουλευτικὴν Περίοδον.

Ὁ Ἡμέτερος Πρόεδρος τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου θέλει προσυπογράψει, ἐκτελέσει καὶ δημοσιεύσει τὸ παρὸν Διάταγμα.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 16 Ὀκτωβρίου 1847.

Ο Θ Ω Ν.

(Τ. Σ.) Κ. ΤΖΑΒΕΛΑΣ.

Ἀρ. 9101. Ο Θ Ω Ν κ τ λ.

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν, τὰ ἄρθρα 70, 72 καὶ 74 τοῦ Συντάγματος, εὐαρεστούμεθα νὰ διορίσωμεν Γερουσιαστὴν τὸν Κύριον Καΐρην

Λ. Μιχαὴλ, ἀναδειχθέντα δὶ Βουλευτὴν εἰς τὴν πρώτην καὶ δευτέραν Βουλευτικὴν Περίοδον.

Ὁ Ἡμέτερος Πρόεδρος τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου θέλει προσυπογράψει, ἐκτελέσει καὶ δημοσιεύσει τὸ παρὸν Διάταγμα.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 16 Ὀκτωβρίου 1847.

Ο Θ Ω Ν.

(Τ. Σ.) Κ. ΤΖΑΒΕΛΑΣ.

Ἀρ. 9102. Ο Θ Ω Ν κ τ λ.

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὰ ἄρθρα 70, 72 καὶ 74 τοῦ Συντάγματος, εὐαρεστούμεθα νὰ διορίσωμεν Γερουσιαστὴν τὸν Κύριον Νοταρᾶν Γεώργιον, ἀναδειχθέντα Πληρεξούσιον εἰς τὴν ἐν Τροιζῆνι καὶ εἰς τὴν τῆς Τρίτης Σεπτεμβρίου ἐν Ἀθήναις Ἐθνικὰς τῶν Ἑλλήνων Συνελεύσεις, καὶ δὶς Βουλευτὴν εἰς τὴν πρώτην καὶ δευτέραν Βούλευτικὴν Περίοδον.

Ὁ Ἡμέτερος Πρόεδρος τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου θέλει προσυπογράψει, ἐκτελέσει καὶ δημοσιεύσει τὸ παρὸν Διάταγμα.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 16 Ὀκτωβρίου 1847.

Ο Θ Ω Ν.

(Τ. Σ.) Κ. ΤΖΑΒΕΛΑΣ.

Ἀπεφασίσθη δὲ κατὰ τὸν Κανονισμὸν νὰ παραπεμφθῶσιν εἰς τὸ Γραφεῖον διὰ τὰ περαιτέρω.

Ἀναγινώσκονται ἔπειτα δύο ἀναφοραὶ τῶν Γερουσιαστῶν ΚΚ. Γ. Μ. Ἀντωνοπούλου καὶ Π. Γιατράκου, αἰτούντων ἀμφοτέρων τριακονθήμερον ἄδειαν ἀπουσίας, καὶ ἐγκρίνονται ὑπὸ τῆς Γερουσίας.

Ἐπομένως ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Α. Λόντος λαβὼν τὸν λόγον εἶπε τάδε.

Βαρεῖαι καὶ σοβαραὶ ὑπῆρξαν αἱ ἐντυπώσεις, τὰς ὁποίας μοῦ ἐπροξένησεν ἡ ἀνάγνωσις τοῦ Ὑπουργικοῦ ἐγγράφου, λαβοῦσα χώραν τὴν 16 λήξαντος· τοιαύτας, ἔχω πλήρη πεποίθησιν, ὅτι ἐπροξένησεν καὶ εἰς ὑμᾶς Συναδελφοί.

Ἔκτοτε ἠσθάνθην πληγὴν καιρίαν εἰς τὴν καρδίαν μου, πληγὴν, ἥτις, δὲν δισάζω νὰ εἴπω, προσεγένετο εἰς τὰς καρδίας ὅλων, πρὸς οὓς κυκλοφορεῖ αἷμα Ἑλληνικὸν καὶ μάλιστα τῶν Γερουσιαστῶν, οἵτινες παρὰ τοῦ Νόμου ἐτέθησαν ἄγρυπνοι φύλακες τοῦ Συντάγματος· ἀπὸ κεκρυμμένον δὲ πῦρ καταβιβρωσκόμενος, περιέμενα μὲ ἀνυπομονησίαν τὴν ἡμέραν ταύτην,

τὴν ὁποίαν, (χρεωστῶ νὰ παρατηρήσω μὲ ὅλον τὸ ὀφειλόμενον σέβας) ὁ Κ. Πρόεδρος παρανόμως μέχρι τοῦδε ἀνέβαλε, περιέμεινα λέγω μὲ ἀνυπομονησίαν τὴν ἡμέραν ταύτην, ἵνα ἀναβῶ τὸ βῆμα τοῦτο καὶ μὲ τὴν παῤῥησίαν ἥτις πρέπει νὰ χαρακτηρίζῃ τὸν τίμιον ἄνθρωπον, τὸν Ἕλληνα Γερουσιαστὴν νὰ καταπολεμήσω μίαν Ὑπουργικὴν πρᾶξιν, τῆς ὁποίας σκοπὸς μὲν κύριος εἶναι ἡ οὐδετέρωσις τοῦ ἀποτελέσματος τῆς πρὸς τὸν Β. λόγον ἀπαντήσεως τοῦ Σεβαστοῦ τούτου Σώματος, συνέπεια δὲ ἄφευκτος καὶ ἄμεσος ἡ προσβολὴ τοῦ Συντάγματος, ἡ καταπάτησις τῶν Κυριαρχικῶν δικαιωμάτων τοῦ Σώματος, εἰς ὃ ἔχω τὴν τιμὴν ν' ἀνήκω, καὶ ἡ περιῦβρισις αὐτοῦ.

Δὲν θέλω ἐπέμβει διόλου εἰς τὴν ἐξέτασιν ἂν τὸ Σῶμα τοῦτο ἐξελέγχον τὰς πράξεις τῶν Ὑπουργῶν τὰς περὶ τὴν ἐφαρμογὴν τῶν Νόμων πράττῃ ἐντὸς τοῦ δικαιωμάτων του ἢ ὄχι, διότι τὸ ζήτημα τοῦτο εἶναι λελυμένον ἀπὸ τὰς ὑγιεῖς Συνταγματικὰς Ἀρχὰς, τὰς ὁποίας πρὸ μικροῦ παμψηφεὶ παρεδέχθη καὶ τὸ Σῶμα τοῦτο, εἶναι πλέον παρὰ ἀλήθεια· θέλω ἐξετάσει μόνον τὸ εἶδος, τὸν σκοπὸν καὶ τὰς συνεπείας τοῦ εἰρημένου Ὑπουργικοῦ ἐγγράφου.

Τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος ἔγγραφον εἶναι διάγγελμα; ὄχι, διότι δὲν φέρει τὴν ὑπογραφὴν τοῦ Βασιλέως Εἶναι Διάταγμα; Ὄχι, διὰ τὸν αὐτὸν λόγον, καὶ διότι ὡς ἀφορῶντα τὴν ἐκτέλεσιν τῶν Νόμων τὰ Διατάγματα, δὲν ἔχουν τι κοινὸν μὲ τὴν ἀπάντησιν τῆς Γερουσίας. Δὲν εἶναι λοιπὸν, εἰμὴ ἔγγραφον πρωτοφανὲς καὶ μοναδικὸν εἰς τὴν Ἱστορίαν καὶ τὰ Συνταγματικὰ Χρονικά. Εἶναι ἐντούτοις πρᾶξις ὑπουργικὴ, καὶ ὡς τοιαύτην ἔχω τὸ δικαίωμα νὰ τὴν ἐξετάσω, νὰ τὴν ἐπικρίνω καὶ νὰ τὴν ἀποδοκιμάσω· θεωρῶ δὲ αὐτὴν ὡς ἀντισυνταγματικὴν, καὶ ὡς τοιαύτην πέποιθα ὅτι θέλετε τὴν θωρήσει καὶ ὑμεῖς Συναδελφοί. Πρόκειται περὶ τοῦ Συντάγματος, περὶ τῆς τιμῆς ἑνὸς ἑκάστου, καὶ ὅλων ὁμοῦ, τοῦ Σώματος, καὶ περὶ τῶν δικαιωμάτων αὐτοῦ.

Τὰ πράγματα, Κ. Γερουσιασταὶ, καταδεικνύουσιν ὅτι οἱ Ὑπουργοὶ οὐδὲν ἄλλο προέθεντο, εἰμὴ τὴν ὑπεκφυγὴν τῆς ἐξελέγξεως τῶν πράξεών των καὶ πρὸς τοῦτο καὶ ἵνα μᾶς ἐπηρεάσουν, καὶ μᾶς φράξουν τὸ στόμα, παρουσιάζονται, προτάττοντες ὡς ἀσπίδα πότε μὲν τὴν Βουλὴν, πότε δὲ τὸν Βασιλέα. Ἀλλὰ κατὰ τὸ Σύνταγμα ὁ Βασιλεὺς εἶναι ἀνεύθυνος, θεωρεῖται ὡς κοινὸς πατὴρ, καὶ εἶναι πραγματικῶς τοιοῦτος, καὶ κατὰ τὸ Σύνταγμα οἱ Ὑπουργοὶ εἶναι ἀσπὶς τοῦ Βασιλέως, καὶ ὄχι αὐτὸς τῶν Ὑπουργῶν. Ἀναγνώσατε τὸ Σύνταγμα, Κύριοι, καὶ θέλετε

πεισθῆ περὶ τῆς ἀληθείας τῶν λόγων μου. Τοιοῦτος μὲν ὁ σκοπὸς τοῦ ἐγγράφου. Ὁποῖαι δὲ αἱ συνέπειαι αὐτοῦ; Αἱ συνέπειαι αὐτοῦ εἶναι, ὡς εἴρηται, ἡ προσβολὴ τοῦ Συντάγματος, ἡ καταπάτησις τῶν Κυριαρχικῶν δικαιωμάτων τοῦ Σώματος τούτου, ἡ περιύβρισις αὐτοῦ. Ἡ Νομοθετικὴ ἐξουσία, Κ. Γερουσιαστὶ, σύγκειται ἀπὸ τρία διακεκριμένα Σώματα, ἀνεξάρτητα τὸ ἓν ἀπὸ ἄλλο, τὸν Βασιλέα τὴν Βουλὴν καὶ τὴν Γερουσίαν, δυνάμενα νὰ σκέπτωνται καὶ ἀποφασίζωσι κατ' ἰδίαν θέλησιν καὶ πεποίθησιν. Ἀλλὰ ποῦ μένει ἡ Ἀρχὴ αὕτη ὅταν παρουσιάζωνται ἐνώπιόν σας οἱ Ὑπουργοὶ καὶ σᾶς λέγουν « Αἱ πράξεις σας δὲν » εἶναι καλαί· πρέπει νὰ εἰπῆτε ὅ,τι θέλωμεν, ἄλλως σᾶς » περιφρονοῦμεν, μεταχειριζόμενοι πρὸς τοῦτο πᾶν θεμιτὸν καὶ » ἀθέμιτον μέσον » Πρὸς θεοῦ τί ἄλλο ἐμφαίνει τὸ « δὲν εἶναι δεκτὴ τοιαύτη ἀπάντησις; » Θέλετε λοιπὸν, Ὑπουργοὶ, νὰ σᾶς εἴπωμεν, ὅτι ὅ,τι καὶ ἂν ἐπράξατε εἶναι καλῶς πεπραγμένον; Ὄχι· ἡ ἀλήθεια ἐξεφράσθη ἤδη, εἶναι γεγονὸς, τὸ ὁποῖον δὲν ἐξαλείφεται ἀπὸ τὴν ἱστορίαν. Τὸ Σύνταγμα καθιεροῖ τὸ ἀπαραβίαστον τοῦ Σώματος καὶ ἑνὸς ἑκάστου τῶν Γερουσιαστῶν διὰ τὰς σκέψεις του, τὰς ἐκφράσεις του καὶ τὰς ἀποφάσεις του. Ὑμεῖς δὲ, Κ. Ὑπουργοὶ, διὰ τῆς πράξεώς σας κατηγγείλατε τὸ Σῶμα τοῦτο, τὸ ἐδικάσατε καὶ τὸ κατεδικάσατε μὲ τὴν ποινὴν τῆς περιφρονήσεως καὶ μὲ τὸ κλείσιμον τῶν θυρῶν τοῦ Βασιλέως. πρὸς τοῦτο δὲ νομίζω ὅτι ἐξεδώκατε καὶ ἐγκύκλιόν σας πρὸς τὰς Ἀρχάς.

Ἀνησμονήσατε, Ὑπουργοὶ! τὴν ἀξιομνημόνευτον ἐκείνην ἡμέραν, τὴν λαμπρὰν ἡμέραν τῆς **18** Μαρτίου τοῦ **1844**, καθ' ἣν εὐτυχῶς καθήμενος ἐπὶ τοῦ Θρόνου ὁ Σεβαστὸς Βασιλεύς μας παρουσιάσθη εἰς τὴν Ἐθνικὴν Συνέλευσιν καὶ εἶπε μὲ τὴν ἀγαθότητα, ἡ ὁποία τὸν χαρακτηρίζει « Δέχομαι νὰ προσκαλῶ τὸν » πιστόν μου λαὸν διὰ νὰ λαμβάνῃ μέρος εἰς τὴν διοίκησίν » του, εἰς τὴν σύνταξιν τῶν Νόμων του διὰ τῶν Νομοθετικῶν » Σωμάτων. Δέχομαι τὸ Σύνταγμα. » Καὶ ἔρχεσθε νὰ μᾶς εἰπῆτε, «δὲν ἀφίνομεν νὰ φθάσῃ διὰ τῶν παραδεδεγμένων Συνταγματικῶν «ἐθίμων εἰς τὰς χεῖρας τοῦ Βασιλέως ἡ ἐπὶ τῆς Κυβερνητικῆς «πορείας μας γνωμοδότησίς σας; » Ἀνησμονήσατε ὅτι πρὸ μικροῦ ὁ Βασιλεὺς ἐντὸς τοῦ περιβόλου ὅπου συνέρχονται οἱ Ἀντιπρόσωποι τοῦ Ἔθνους παρόντων καὶ ὑμῶν καθυπέβαλε διὰ τοῦ λόγου, τὸν ὁποῖον ἐθέσατε εἰς τὸ στόμα του, ὑπ' ὄψιν μας τὴν Κυβερνητικήν σας πορείαν καὶ ἐζήτησε τὴν γνώμην μας, καὶ ἔρχεσθε νὰ οὐδετερώσητε τὴν γνωμοδότησίν μας;

Κύριοι Ὑπουργοὶ! ἐν τῷ μέσῳ τοῦ ΙΘ'. αἰῶνος, ἓν πλήρει Συνταγματικῇ Μεσημβρίᾳ, εἰς τὴν πατρίδα τῶν Λυκούργων, τῶν Σολώνων, τῶν Γερμανῶν, τῶν Μιαούλων, τῶν Κολοκοτρώνων, τῶν Ζαήμων, τῶν Βοτζάρων, τῶν Καραΐσκων ταῦτα δὲν κατορθοῦνται.

Τὸ Σύνταγμα δίδει εἰς ἕνα ἕκαστον τῶν Σωμάτων τὸ δικαίωμα τοῦ νομοθετεῖν καὶ τοῦ ἐπιτηρεῖν τὰ περὶ τὴν ἐνέργειαν καὶ καλὴν ἐφαρμογὴν τῶν Νόμων· ὅταν ἀφαιρέσῃς τὸ δεύτερον, πρὸς τί χρησιμεύει τὸ πρῶτον; πρὸς τί χρησιμεύομεν ἡμεῖς; πρὸς τί ἡ Βουλή; Ἂν κάμωμεν τοὺς καλλιτέρους Νόμους, ὅταν οἱ ἐκτελοῦντες αὐτοὺς, ἢ δὲν τοὺς ἐκτελοῦν, ἢ κακῶς τοὺς ἐφαρμόζουν, καὶ οὐδεὶς δύναται νὰ ἐξελέγχῃ τὰς πράξεις αὐτῶν, εἶναι μάταιος ὁ κόπος.

Γνωρίζω ἐκ προοιμίων τὶ θέλουν μὲ εἴπωσιν οἱ Κ. Ὑπουργοί. « Ὁ Βασιλεὺς ἔχει ἰδίαν γνώμην καὶ θέλησιν· ὁ Βασιλεὺς εἶναι « κύριος εἰς τὴν οἰκίαν του». Κανεὶς δὲν δύναται νὰ σᾶς ἀντείπῃ εἰς ταῦτα. Ἀλλὰ σεῖς ἤλθατε νὰ μᾶς ἐπιβάλλετε τὴν θέλησίν σας, ἐν ᾧ ἡμεῖς εἰς οὐδένα θέλησιν ἐπιβάλλομεν, μᾶς εἴπατε, « ἡ ἀπάντησις δὲν εἶναι δεκτὴ ὅπως ἐγένετο, πρέπει νὰ τὴν « κάμετε ὅπως θέλομεν ἡμεῖς » καὶ μᾶς ἐκλείσατε τὰς θύρας τοῦ Βασιλέως. Ἀλλ' ἐλησμονήσατε, Κ. Ὑπουργοὶ, ὅτι ὁ Βασιλεὺς δὲν εἶναι ἰδιώτης, ἀλλ' εἶναι πατὴρ τῶν πάντων, καὶ ἀνήκει εἰς τοὺς πάντας· ὅτι ἐντὸς τοῦ λαμπροῦ Παλατίου Του ὑπάρχει μία μεγαλοπρεπὴς Αἴθουσα, ἐν τῷ μέσῳ τῆς ὁποίας ἀνυψοῦται ὁ λαμπρὸς τῆς Ἑλλάδος Θρόνος, ὅστις ἀνηγέρθη μὲ τόσας θυσίας, μὲ ῥύακας αἱμάτων, καὶ ἐπὶ τοῦ ὁποίου καθήμενος ὁ εὐτυχῶς Βασιλεύων ἀκούει τοὺς πάντας καὶ δέχεται τὰς γνωμοδοτήσεις τῶν Βουλευτικῶν Σωμάτων; Ναὶ, δέχεται· γνωρίζω τὰς πρὸς τοῦτο διαθέσεις τοῦ Βασιλέως, καὶ χρεωστῶ νὰ τὸ ὁμολογήσω· λησμονήσατε ὅτι ἡ Αἴθουσα τοῦ Ἑλληνικοῦ Θρόνου δὲν δύναται νὰ κλεισθῇ, διότι οὕτω χωρίζεται ὁ Βασιλεὺς ἀπὸ τὸ Ἔθνος;

Ἀφ' οὗ, Κ. Γερουσιασταὶ, ἀπέδειξα ὁποῖον τὸ εἶδος, ὁ σκοπὸς καὶ αἱ συνέπειαι τοῦ Ὑπουργικοῦ ἐγγράφου, δὲν ἐλπίζω κανεὶς ἐξ ἡμῶν, κανεὶς νὰ τὸ ὑπερασπισθῇ, ἀλλ' ὅλοι ὁμοῦ μιᾷ τῇ φωνῇ νὰ τὸ κηρύξωμεν ἄτακτον, ἀντισυνταγματικὸν καὶ νὰ εὐχηθῶμεν ὥστε ποτὲ, ποτὲ νὰ μὴν ἴδωμεν ἔγγραφον παρόμοιον ἐνώπιόν μας παρ' Ὑπουργῶν παρουσιαζόμενον.

Κ. Γερουσιασταὶ! φαίνεταί μοι νὰ βλέπω περιϊπταμένας τὰς σκιὰς τῶν Γερμανῶν, τῶν Μιαούλων, τῶν Βοτζάρων, τῶν Κολοκοτρώνων, καὶ μὲ φωνὴν βροντώδη καὶ ἀπειλητικὴν νὰ μᾶς

λέγουν, δεικνύοντες τὰς πληγάς των, ἀριθμοῦντες τὰς θυσίας καὶ τοὺς ἀγῶνάς των « Φυλάξατε τὴν ἱερὰν παρακαταθήκην τῶν » ἐλευθεριῶν σας, δείξατε εἰς τὸν πολιτισμένον κόσμον ὅτι εἶσθε » ἀπόγονοι ἄξιοι αὐτῶν, καὶ εἰς τοὺς ἐχθρούς σας μὴ δώσετε » λαβὴν διὰ νὰ εἴπωσιν, ὅτι μόνοι σας καταστρέφεσθε ἄλλως » ἡ γῆ θέλει ἀνοίξει καὶ σᾶς καταπίει, καὶ μέλαν νέφος θέλει » καλύψει τὴν μνήμην σας. καὶ ἡ παροῦσα καὶ αἱ ἐπερχόμεναι » γενεαὶ θέλουν προφέρει μὲ φρίκην τὰ ὀνόματά σας. »

Ἀπαντήσας πρὸς τὸν προαγορεύσαντα ἕτερος, εἶπεν ὅτι περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου, περὶ οὗ ὡμίλησεν ὁ προλαλήσας Γερουσιαστὴς, νομίζω περιττὸν νὰ τεθῇ εἰς συζήτησιν εἰς τὴν Γερουσίαν, διότι τὸ ζήτημα τοῦτο ἐλύθη καὶ ἀπεφίσθη ὁριστικῶς παρὰ τῆς Γερουσίας εἰς τὰς προλαβούσας Συνεδριάσεις· καὶ τὴν περὶ τούτου συζήτησιν θεωρῶ οὐ μόνον περιττὴν, ἀλλὰ καὶ ἐπιβλαβῆ, διότι καταστρέφει ὅσα ἡ Γερουσία ἀπεφάσισεν, ἑπομένως οὔτε εἰς ὁμιλίαν οὔτε εἰς ἔγγραφον πρέπει νὰ ἐπιστήσῃ προσοχὴν ἡ Γερουσία, ἀφορῶσαν συζητημένα πράγματα, καὶ προτείνω νὰ παύσῃ πᾶσα περὶ τούτου συζήτησις.

Ἰδοὺ δὲ ἡ περὶ τούτου γνώμη μου. Ἐπειδὴ ἡ Γερουσία ἀπεφάσισε περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου ὁριστικῶς, νομίζω περιττὴν πάσαν συζήτησιν καὶ ἐπιβλαβῆ, ὡς καταστρέφουσαν τὴν ὕπαρξιν τοῦ Σώματος. Ἑπομένως γνωμοδοτῶ ὅτι ἡ Γερουσία δὲν πρέπει νὰ δώσῃ ἀκρόασιν οὔτε εἰς ὁμιλίας, οὔτε εἰς ἔγγραφα ἀφορῶντα τὴν περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου συζήτησιν.

Ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς, ἀντειπὼν πρὸς τὸν πρὸ τοῦ ἀνωτέρω ἀγορεύσαντα, ἐπέφερεν, ὅτι ἐὰν ἡ Γερουσία ἐπιτρέψῃ διὰ νὰ προβῇ ἡ περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου συζήτησις, τὸ Ὑπουργεῖον μετὰ μεγίστης τῆς εὐχαριστήσεως θέλει ἀναδεχθῇ τὴν συζήτησιν ταύτην, οὐχὶ διοτι εἶναι δίκαιον νὰ γένῃ περὶ τούτου συζήτησις, ἀλλὰ διότι θεωρῶν τὸν προλαλήσαντα τοῦτον πεπληρωμένον κατά τε τὸ πνεῦμα καὶ τὴν καρδίαν Συνταγματισμοῦ, ἐπιθυμῶ νὰ προβῶ εἰς λογομαχίαν μετ' αὐτοῦ περὶ τῶν Συνταγματικῶν ἀρχῶν· ἐλπίζω δὲ τότε, ὅτι ἀντιστρόφως θέλει ἐξέλθει φωνὴ, λέγουσα ὅτι οὐδέποτε τὸ ἓν Νομοθετικὸν Σῶμα δύναται νὰ ἐπέμβῃ εἰς τὰ κυριαρχικὰ δικαιώματα τοῦ ἑτέρου· ὡς ἐκ τούτων ὅθεν φρονῶ κατὰ τὰ ὑπὸ τῆς Γερουσίας προαποφασισθέντα, ὅτι οὐδεμία συζήτησις δύναται ἤδη νὰ προηγηθῇ πρὶν ἢ εἰσαχθῶσιν οἱ νεωστὶ διορισθέντες Γερουσιασταί.

Παραδέχομαι, προσέθηκεν ἄλλος, τὴν γνώμην τοῦ πρὸ τοῦ Κυρίου Ὑπουργοῦ ἀγορεύσαντος, ἀλλ' ἤδη ἐτέθη σπουδαῖον

ζήτημα, καὶ καθὸ τοιοῦτον πρέπει νὰ ἀναβληθῇ καὶ συζητηθῇ εἰς ὑστέραν τινὰ τῆς Γερουσίας Συνεδρίασιν.

Φρονῶ, ἀπήντησεν ἄλλος, ὅτι ἀφ' ἧς ὥρας κοινοποιηθῶσιν εἰς τὴν Γερουσίαν τὰ περὶ διορισμοῦ νέων Γερουσιαστῶν διπλώματα, ἀναβάλλεται παντὸς ἀντικειμένου συζήτησις, μέχρι τῆς εἰσαγωγῆς αὐτῶν. Ὅτι, ἂν καὶ περὶ τῆς γνώμης ταύτης ἡ Γερουσία δὲν ἀπεφάνθη, οὐχ' ἧττον ὅμως θεωρῶ ταύτην ὀρθὴν, καὶ καθὸ τοιαύτην θέλω καὶ ἤδη τὴν ἐφαρμόσει. Πρὸ 18 ἡμερῶν ὁ Κ. Πρωθυπουργὸς ἐκοινοποίησεν, δι' ἐγγράφου του πρὸς τὴν Γερουσίαν τὸν διορισμὸν νέων Γερουσιαστῶν, καὶ ἔκτοτε ἔπρεπε νὰ παρουσιασθῶσι καὶ ἀναγνωσθῶσι τὰ διπλώματα αὐτῶν διὰ νὰ ἀναβληθῇ πᾶσα συζήτησις. Ἀλλ' ἐπειδὴ σήμερον ἀνεγνώσθησαν τὰ διπλώματα ταῦτα, ἀπὸ τοῦδε ἡ Γερουσία γνωρίζει τὸν διορισμὸν τῶν νέων Γερουσιαστῶν, καὶ οὐχὶ ἀφ' ἧς ἡμέρας ὁ ῥηθεὶς Κ. Πρωθυπουργὸς ἀνέγνω τὸ μνησθὲν περὶ διορισμοῦ ἔγγραφον· ὥστε ἀπὸ τοῦδε πρέπει νὰ γίνῃ ἀναβολὴ πάσης συζητήσεως Αλλὰ τὸ προκείμενον ζήτημα ἀνεφάνη ἀπὸ τῆς Συνεδριάσεως τῆς 16 Ὀκτωβρίου ε. ε. καὶ ἡ Γερουσία οὐ μόνον ἔκτοτε νὰ τὸ συζητήσῃ ἠδύνατο ἀλλὰ καὶ σήμερον· διότι ἡ συμπεσοῦσα ἀναβολὴ δὲν προῆλθεν ἐκ τῆς ἐξελέγξεως τῶν διπλωμάτων, διότι ταῦτα δὲν εἶχον μέχρι τῆς σήμερον παρουσιασθῇ. Ὅθεν ἡ ἀρχὴ τοῦ Κυρίου ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργοῦ περὶ ἀναβολῆς τῆς συζητήσεως τοῦ ἀντικειμένου τούτου δὲν ἔχει ἐφαρμογὴν ἐπὶ ταύτης τῆς περιστάσεως.

Εἰπόντος δέ τινος, ὅτι πρέπει νὰ γένῃ ἀναβολὴ τῆς συζητήσεως τοῦ προκειμένου ζητήματος, διότι σήμερον ἀνεγνώσθησαν τὰ περὶ διορισμοῦ νέων Γερουσιαστῶν διπλώματα, ἀντιπαρατηρήσαντος ἄλλου ὅτι ὁ κατὰ πρῶτον λαλήσας περὶ τοῦ προκειμένου ζητήματος, ἐπεφυλάχθη τὸ δικαίωμα τοῦτο ἀφ' ἧς ἡμέρας ἀνεγνώσθη ὑπὸ τοῦ Κ. Πρωθυπουργοῦ, τὸ περὶ τῆς μὴ παραδοχῆς τῆς παρὰ τῆς Γερουσίας ἐπιψηφισθείσης εἰς τὸν Β. λόγον ἀπαντήσεως ἔγγραφον, καὶ ἡ Γερουσία τότε παρεδέξατο τὴν ἐπιφύλαξιν ταύτην, ἑτέρου δ' ἀντιτείναντος ὅτι ἡ Γερουσία δὲν παρεδέξατο αὐτὴν, ἐπήνεγκεν ἄλλος, ὅτι ὁ ἐπιφυλαχθεὶς τὸ δικαίωμα νὰ ἀγορεύσῃ, ἀρκούντως σήμερον ὡμίλησεν, ἀλλ' ἤδη σπουδαία ἄλλη καθυποβάλλεται πρότασις καὶ καθὸ τοιαύτη πρέπει νὰ ἀναβληθῇ.

Ὅταν ὁ κατὰ πρῶτον ἀγορεύσας ὡμίλησε, προσέθηκεν ἕτερος, τῷ παρετηρήθη ὅτι ἡ Γερουσία δὲν πρέπει νὰ προχωρήσῃ εἰς

τὴν συζήτησιν τοιούτου ζητήματος πρὶν τῆς εἰσαγωγῆς τῶν νέων Γερουσιαστῶν, καὶ οὗτος συνεφώνησεν πρὸς τοῦτο.

Δὲν εἶναι πρότασις, παρετήρησεν ἄλλος, ἡ ἀγόρευσις τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Α. Λόντου, διὰ νὰ ἀναβληθῇ, ἀλλὰ ἐπίκρισις ἁπλῆ μιᾶς Ὑπουργικῆς πράξεως.

Ἡ αὐτὴ σειρὰ, ἐπέφερεν ἄλλος, τοῦ ἀρχικοῦ δρόμου τοῦ ἀντικειμένου τούτου ἐπικρατεῖ. Ἀφ' ὅτου ἀνεγνώσθη τὸ περὶ τῆς μὴ παραδοχῆς τῆς ἀπαντήσεως τῆς Γερουσίας ἔγγραφον τοῦ Κ. Πρωθυπουργοῦ, καὶ τὸ περὶ τοῦ διορισμοῦ τῶν νέων Γερουσιαστῶν, ἐπεφυλάχθη ὁ ῥηθεὶς Γερουσιαστὴς Κ. Α. Λόντος νὰ ὁμιλήσῃ περὶ τοῦ πρώτου· ἀλλ' ἔκτοτε δὲν ἐγένετο Συνεδρίασις, κατὰ θέλησιν βεβαίως τοῦ Ὑπουργείου, ἂν καί τινες, ὡς καὶ ὁ Κ. Πρόεδρος, ἐπρότειναν ὡς αἴτιον τῆς ἀναβολῆς ταύτης τὸ ἀπροπαρασκεύαστον τῶν διπλωμάτων, ἐν ᾧ αἱ Συνεδριάσεις παντὸς Νομοθετικοῦ Σώματος πρέπει νὰ ἀναβάλλωνται κατ' ἀπόφασιν αὐτοῦ.

Ὡς φυσικῶς εἰς ἕκαστον Συνταγματικὸν Κράτος ὑπάρχουσι συμπολιτευόμενοι καὶ ἀντιπολιτευόμενοι, οὕτω καὶ παρ' ἡμῖν διατελοῦσι τὰ δύο ταῦτα ἀντίθετα στοιχεῖα.

Ἐπειδὴ δὲ κατὰ τὸ διάστημα τῶν διακοπῶν τῶν Συνεδριάσεων προσείρχοντο μόνον οἱ ἀντιπολιτευόμενοι, ἐξάγεται ὅτι τὸ Ὑπουργεῖον δὲν εἶχε τὴν πλειοψηφίαν. Ἐντούτοις δὲν πρέπει νὰ λαμβάνωσι χώραν τοιαῦται ἀναβολαὶ καθότι, ἐνδέχεται οὔτε οὗτοι νὰ μὴν προσέρχωνται, καὶ τότε θέλουσιν ἀναβάλλεσθαι ἐπ' ἄπειρον αἱ Συνεδριάσεις τῆς Γερουσίας. Περαίνων δὲ τὸν λόγον του προσέθηκεν, ὅτι ἐκλαμβάνει τὴν γνώμην τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Γ. Αἰνιᾶνος οὕτως, « Ὅτι ἡ Γερουσία ἔκαμε χρῆσιν «τοῦ ἀναφαιρέτου δικαιώματός της, καὶ δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ «γένῃ πλέον καμμία συζήτησις » καὶ ὡς τοιαύτην παραδέχεται τὴν γνώμην ταύτην.

Δέχομαι, προσέθηκεν ἄλλος, τὴν γνώμην τοῦ προαγορεύσαντος ἀλλὰ παρατηρῶ προσέτι, ὅτι τὸ ὑπὸ τοῦ Κ. Πρωθυπουργοῦ ἀναγνωσθὲν ἔγγραφον, περὶ τῆς μὴ παραδοχῆς τῆς παρὰ τῆς Γερουσίας ἐπιψηφισθείσης ἀπαντήσεως, πρέπει νὰ θεωρηθῇ ὡς λευκὸς χάρτης, καὶ ἐπομένως ἀπαράδεκτος· διότι ἡ Γερουσία συζητεῖ μόνον ἢ Νομοσχέδια, ἢ Διαγγέλματα, ἢ ἀπαντήσεις πρὸς τὸν Β, λόγον, ἢ ἐνίοτε καὶ ἀναφορᾶς πολιτῶν· τὸ δὲ προκείμενον ἔγγραφον ὡς μὴ ἀνῆκον εἰς οὐδὲν ἐκ τῶν τεσσάρων τούτων, διαφεύγει τὴν συζήτησιν τῆς Γερουσίας.

Ἀντιπαρατηρήσας πρὸς τὸν προαγορεύσαντα ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς, ἀντέλεξεν, ὅτι τὸ ὑπὸ τοῦ Κ. πρωθυπουργοῦ ἀναγνωσθὲν ἔγγραφον, κατὰ τὴν Συνεδρίασιν τῆς 16 Ὀκτωβρίου ε. ε. θεωρεῖται ὡς προφορικὴ ἀπαγγελία αὐτοῦ, τὴν ὁποίαν ἦτον ἐπιφορτισμένος νὰ κάμῃ· εἶναι δὲ ἀδιάφορον ὁποῖον ὄνομα θέλουσι δώσει ἐπ' αὐτῆς οἱ Κ.Κ. Γερουσιαταί· ὅθεν ἐπιμένει εἰς τὴν ἀναβολὴν πάσης περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου συζητήσεως, ὡς ἄλλοτε ἠγόρευσεν ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Τρικούπης. Καθόσον ὅμως ἀφορᾷ τὴν μέχρι τοῦδε γενομένην ἀναβολὴν τῶν Συνεδριάσεων τῆς Γερουσίας, αὕτη προσεγένετο ἕνεκα τῆς ἀπουσίας τῶν νεοδιορισθέντων Γερουσιαστῶν.

Ἕτερος τῶν Κ.Κ. Γερουσιαστῶν εἶπε τάδε· ἡ συζήτησις αὕτη εἶναι τῷ ὄντι σπουδαιοτάτη, καὶ τοιαύτην θεωροῦντες πρέπει νὰ προβῶμεν εἰς αὐτήν· ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Α. Λόντος ἐξασκῶν τὸ δικαίωμα τοῦ ἐντίμου καὶ πατριώτου Γερουσιαστοῦ, καθ' ἣν ἡμέραν ἀπηγγέλθη ὑπὸ τοῦ Κ. Πρωθυπουργοῦ, ἡ περὶ ἧς ὁ λόγος προσαγγελία, ἐζήτησε τὸν λόγον διὰ τὴν ἐπιοῦσαν, διότι κατὰ τὴν στιγμὴν ἐκείνην ἅπαντες ὑπὸ ἐνδομύχου θλίψεως κατελήφθημεν· τούτου ἕνεκα ἡ περὶ ἐπιφυλάξεως αὕτη φωνὴ τοῦ Κ. Α. Λόντου μοὶ ἐφάνη ὡς μὴ ἔχουσα τότε χώραν, ἐπειδὴ ἢ μὲ πένθιμον σιωπὴν ἔπρεπε ν' ἀναχωρήσωμεν, ἢ ἀμέσως νὰ ἐκφράσωμεν τὴν μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν τῆς προσαγγελίας συναίσθησιν ἡμῶν· ἀλλ' ἐπειδὴ ἔπρεπε νὰ τὴν ἐκφράσωμεν ἐσκεμμένως, καὶ εἴμεθα πρωτόπειροι εἰς τὰς Συνταγματικὰς δυσκολίας, τὸ δὲ περὶ οὗ ὁ λόγος ἀντικείμενον εἶναι πολλὰ σπουδαῖον καὶ τρυφερὸν (delicat), καλῶς ποιῶν ἐπεφυλάξατο ὁ Κ. Α. Λόντος τὸ δικαίωμα τοῦτο, διὰ νὰ σκεφθῶμεν ὡρίμως πῶς δυνάμεθα νὰ θεωρήσωμεν τὴν ἔγγραφον ταύτην ἀπαγγελίαν τοῦ Κ. Πρωθυπουργοῦ, καὶ τὶ ἔπρεπε νὰ ἐνεργήσωμεν, ἵνα διατηρήσωμεν ἀκεραίαν τὴν ἱερὰν παρακαταθήκην, τὸ Σύνταγμα, οὐχὶ δι' ἡμᾶς αὐτοὺς μόνον, ἀλλὰ διὰ τὰ τέκνα ἡμῶν καὶ τὰς ἐπερχομένας γενεάς.

Ὅτε ὁ Κ. Α. Λόντος ἐπεφυλάξατο τὸ δικαίωμα τῆς ἀγορεύσεώς του, ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς, εἴτε διότι οὕτως φρονεῖ πάντοτε, εἴτε διότι ὡς Ὑπουργὸς ἠθέλησε νὰ ἐπιληφθῇ μιᾶς ἐκφράσεως τοῦ Κ. Τρικούπη, εἶπεν, ὅτι πρέπει νὰ ἀπέχωμεν πάσης συζητήσεως μέχρι τῆς εἰσαγωγῆς τῶν νέων Γερουσιαστῶν, ὡς δῆθεν καὶ τῆς Γερουσίας παραδεξαμένης τὴν ἀρχὴν ταύτην· ἀλλὰ τὴν γνώμην ταύτην τοῦ Κ. Τρικούπη δὲν δύναμαι νὰ θεωρήσω ὡς ἀπόφασιν τῆς Γερουσίας, ἀλλ' ὡς

γνωμοδότησιν ἑνὸς μέλους αὐτῆς· ὅθεν οὔτε ἀπὸ τὸν Κανονισμὸν, οὔτε ἀπὸ διάταξίν τινα τοῦ Συντάγματος ὑποχρεούμεθα ν' ἀπέχωμεν πάσης ἐργασίας μέχρι τῆς εἰσαγωγῆς τῶν νέων Γερουσιαστῶν, καθ' ὅσον μάλιστα δὲν εἶναι καὶ εὐπρεπές· διότι τὸ Σῶμα τῆς Γερουσίας ἤθελεν ὑποπέσει εἰς ἀχρηστίαν, ἐὰν Ὑπουργός τις, ἐπὶ τῷ λόγῳ νέας προσθήκης Γερουσιαστῶν ἐπιτάττῃ τοιαύτην σιωπὴν εἰς αὐτό.

Ὅλη ἡ σειρὰ τῶν συζητήσεων τῆς Γερουσίας ἀπ' ἀρχῆς τοῦ Ὀκτωβρ. καὶ πρότερον ἔτι ἔδειξεν ὁποῖον ἦτοτὸ πνεῦμα τῆς πλειονοψηφίας αὐτῆς· διότι καὶ σχέδιον ἀπαντήσεως πρὸς τὸν Βασιλ. λόγον συνετάχθη, ἐσυζητήθη, ἐγένετο παραδεκτὸν καὶ ἐδημοσιεύθη, καὶ ἐν γένει ἐφαίνετο ὁποῖον τοῦτο ἤθελε λάβει ἀποτέλεσμα. Ἐὰν λοιπὸν τὸ Ὑπουργεῖον ἐσκέπτετο, καὶ προέβλεπεν, ὅτι ἡ παροῦσα τῆς Γερουσίας πλειονοψηφία τείνει νὰ κατάπατήσῃ Συνταγματικὰς διατάξεις, πῶς ἐγκαίρως δὲν ἐπροκαλεῖτο ὁ διορισμὸς νέων Γερουσιαστῶν; Ἐὰν δὲ τοῦτο ἐγένετο, δὲν ἠθέλαμεν ὑποπέσει εἰς τὴν παροῦσαν τῶν πραγμάτων κατάστασιν.

Ἐννοῶ καλῶς ὅτι τὸ Σύνταγμα ἔδωκεν εἰς τὸν ἀνώτατον τοῦ Κράτους Ἄρχοντα τὸ δικαίωμα τοῦ μετριάζειν τῆς Γερουσίας τὸ πνεῦμα, ὁσάκις αὕτη ἔχει ἀντίθετον γνώμην, καὶ τοῦ διαλύειν τὴν Βουλὴν, ὅταν αὕτη ἀφηνιάζῃ. Ἀλλ' ὁ καλὸς Κυβερνήτης, ἤτοι τὸ Ὑπουργεῖον, προβλέπον πόῤῥωθεν τὸν ἐπισκήψοντα κίνδυνον τρικυμίας προπαρασκευάζεται πρὸς ἀποφυγὴν τούτου καὶ διάσωσιν τοῦ πληρώματος. Ὅθεν πρὸς ἀποφυγὴν τοῦ ἀτόπου δὲν πρέπει νὰ ἐνδώσωμεν εἰς τοιαύτην περὶ τῆς ἀναβολῆς τῶν Συνεδριάσεων ἀρχὴν καθόσον μάλιστα δὲν διαζόμεθα οὔτε ἀπὸ διάταξίν τινα τοῦ Συντάγματος, οὔτε τοῦ Κανονισμοῦ, ὅστις διατάττει τὴν ἀναβολὴν τῶν Συνεδριάσεων κατ' ἀπόφασιν τοῦ Σώματος καὶ ὄχι αὐτοδικαίως.

Ἐναντιούμενος λοιπὸν εἰς τὴν προτεινομένην ἀναβολὴν, λέγω, ὅτι δὲν ἐγένετο ἤδη νέα πρότασις διὰ νὰ συζητηθῇ μετὰ ταῦτα, ἀλλ' αὕτη ὑπάρχει ἀφ' ἧς ἡμέρας ὁ Κύριος Πρωθυπουργὸς ἀνέγνω τὴν μνησθεῖσαν διαγγελίαν, καὶ ἔκτοτε ἠδυνάμεθα νὰ συζητήσωμεν αὐτὴν, ὁ Κ. Ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὁμιλῶν εἶπεν, ὅτι εἶναι ἕτοιμος νὰ δεχθῇ τὴν λογομαχίαν ταύτην· ἄρα ἡμεῖς κατ' αὐτὸν λογομαχοῦμεν, καὶ δὲν ἐργομαχοῦμεν, δὲν σπουδάζομεν δηλονότι. Εἴθε ὅμως νὰ εὑρισκόμεθα εἰς λογομαχίας, ἀλλὰ τοὐναντίον εἴμεθα εἰς ἐργομαχίαν, διότι ἡ διαγγελία τοῦ Κ. Πρωθυπουργοῦ δὲν εἶναι ἁπλοῦς λόγος, ἀλλ' ἔργον σπουδαῖον

καὶ μέγα· τούτου ἕνεκα φρονῶ, ὅτι οὔτε νὰ ἀναβάλλωμεν τὸ ζήτημα πρέπει, οὔτε ὡς μὴ ὑπάρξαν νὰ τὸ θεωρήσωμεν.

Τοὺς λόγους τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Σ. Τρικούπη, ἐπήνεγκεν ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν, εὑρίσκω συνάδοντας μὲ τὴν Συνταγματικὴν πεποίθησίν μου, τὴν ὁποίαν ἔχω, ἀφ' ὅτου συνέλαβον συνταγματικὴν ἰδέαν. Ἐκ τῆς ἀναγνώσεως τοῦ 71 ἄρθρου τοῦ Συντάγματος καταδηλοῦται, ὅτι ἂν ἄλλως πράξῃ ἡ Γερουσία, ματαιοῦται ἡ διάταξις αὐτοῦ, τὸ ὁποῖον ἰσοδυναμεῖ μὲ τὸ ἄρθρον 30.

Ἡ προσθήκη Γερουσιαστῶν εἶναι δικαίωμα τοῦ Βασιλέως ἐνεργούμενον, ὅταν ἡ πλειοψηφία ἀντίκηται εἰς ὅσα ἡ Κυβέρνησις φρονεῖ ὀρθά· προκειμένης ὅθεν τοιαύτης προσθήκης, τὰ πράγματα πρέπει νὰ μείνουν εἰς ἣν ἦσαν πρὸ ταύτης κατάστασιν, διότι ἄλλως καταπατεῖται καὶ τὸ ῥηθὲν 71 ἄρθρον καὶ ὁ σκοπὸς τῆς προσθήκης τῶν Γερουσιαστῶν.

Καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ τὴν γενομένην διακοπὴν τῶν Συνεδριάσεων δὲν λέγω τι, διότι τὸ ἀντικείμενον τοῦτο διαλαμβάνεται εἰς κανονισμὸν σχέσεως, ὅστις εἰσέτι δὲν ὑπάρχει παρ' ἡμῖν· ὅταν δὲ οὗτος γίνῃ, θέλομεν ἀπαλλάττεσθαι τοιούτων συζητήσεων.

Εἶπον δὲ λογομαχίαν, διότι οὔτε τὸ δικαίωμα τῆς Γερουσίας προσβάλλεται, οὔτε τὸ Σύνταγμα, καὶ ἐπιμένω διὰ ταῦτα ὅτι δὲν πρέπει ἡ Γερουσία νὰ προβῇ εἰς οὐδεμίαν περὶ παντὸς ἀντικειμένου συζήτησιν, πρὶν ἢ παραδεχθῶσιν οἱ νεωστὶ διορισθέντες Γερουσιασταί.

Συμφωνῶ, εἶπεν ἕτερος, μὲ τὴν γνώμην τοῦ τε Κ. ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργοῦ καὶ τὴν τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Τρικούπη, καὶ φρονῶ, ὅτι ἡ προσθήκη νέων Γερουσιαστῶν ἀναστέλλει τὴν περαιτέρω ἐνέργειαν τῶν μελλουσῶν πράξεων τῆς Γερουσίας, οὐχὶ δὲ καὶ τῶν προηγουμένων· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου ἡ γενομένη διαγγελία τοῦ Κ. Πρωθυπουργοῦ, ὡς προηγουμένη πρᾶξις τῆς προσθήκης τῶν Γερουσιαστῶν πρέπει νὰ συζητηθῇ. Ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Τρικούπης καὶ ἄλλοτε καὶ ἤδη εἶπεν, ὅτι ἐπὶ προσθήκης Γερουσιαστῶν ἀναβάλλεται πᾶσα συζήτησις Νομοσχεδίων φερόντων κίνδυνον εἰς τὴν Ἐπικράτειαν κατὰ τὴν γνώμην τῆς Νομοτελεστικῆς Ἐξουσίας. Ὅταν ὅμως ὡς ἐπὶ τοῦ προκειμένου, δὲν ὑπάρχει τοιοῦτος κίνδυνος, δὲν πρέπει νὰ διακόπτηται ἡ ἐνέργεια τῆς Νομοτελεστικῆς Ἐξουσίας· τινὲς λέγουν ὅτι τοῦτο εἶναι Συνταγματικὴ διάταξις, ἀλλὰ τὸ Σύνταγμα δὲν διατάττει τι περὶ τούτου.

Τὸ δικαίωμα τοῦ Βασιλέως τοῦ προστιθέναι νέους Γερουσι-

αστὰς ἰσοδυναμεῖ μὲ τὸ τοῦ διαλύειν τὴν Βουλὴν, ὁσάκις ἐπαπειλεῖται κίνδυνος εἰς τὴν Ἐπικράτειαν, ἀλλ' ἤδη δὲν ἐπίκειται τοιοῦτος ἐκ τῆς προκειμένης συζητήσεως· δὲν ἔπρεπε κατὰ τὴν ἀγόρευσίν του ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν ν' ἀναφέρῃ, ὅτι κατὰ διαταγὴν τοῦ Βασιλέως ἀνεγνώσθη τὸ μνησθὲν διάγγελμα, διότι εἰς ἀκραιφνῆ Συνταγματικὰ Κράτη δὲν ἀναφέρεται τὸ ὄνομα τοῦ Βασιλέως· εἶναι μὲν ἀληθὲς, ὅτι καὶ οὗτος ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ κοινοποιῇ τὴν θέλησίν του εἰς τὰς Βουλὰς, καὶ αὗται τὴν διάθεσίν των πρὸς Αὐτόν· ἀλλ' αἱ κοινοποιήσεις αὗται γίνονται διὰ διαγγελμάτων ὑπογεγραμμένων ὑπ' αὐτοῦ καὶ ὑπὸ τῶν Προέδρων τῶν Νομοθετικῶν Σωμάτων. Ἀλλὰ τὸ ὑπὸ τοῦ Κυρίου Πρωθυπουργοῦ ἀναγνωσθὲν ἔγγραφον, οὔτε τὰ προσόντα τοῦ Διαγγέλματος, ὡς προερρέθη, ἔχει, οὔτε ἄλλο τι ὄνομα δυνάμεθα ἐπ' αὐτοῦ νὰ δώσωμεν· διότι τὸ τοιοῦτον ἔγγραφον εἶναι ἔκτακτον καὶ πολὺ σπάνιον εἰς τὰ Συνταγματικὰ Κράτη· τούτων ὅθεν οὕτως ἐχόντων ὤφειλον οἱ Κύριοι Ὑπουργοὶ νὰ παραλίπωσι τὴν συζήτησιν ταύτην, καὶ νὰ προτείνουν ἀπολογούμενοι ὅσα νομίζουσι λυσιτελῆ πρὸς δικαιολόγησιν τῆς πράξεως των ταύτης.

Περιττὴν, ἀπήντησεν εἷς τῶν προαγορευσάντων, θεωρεῖ πᾶσαν περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου περαιτέρω συζήτησιν, ὡς ὁριστικῶς περὶ τούτου ἀποφανθείσης τῆς Γερουσίας εἰς προηγουμένας Συνεδριάσεις.

Ἐὰν ὁ προλαλήσας, προσέθηκεν ἕτερος τῶν ἀγορευσάντων, ἐννοεῖ, ὅτι ἡ Γερουσία ἔκαμε χρῆσιν τοῦ ἀναφαιρέτου δικαιώματός της, καὶ ἐπομένως δὲν πρέπει ἤδη νὰ γένῃ πλέον κἀμμία συζήτησις, τότε παραδέχεται τὴν ἀναβολὴν, ἄλλως ἐπιμένει νὰ προοδεύσῃ ἡ συζήτησις.

Ἡ Γερουσία, ἐπήνεγκεν ἄλλος, εἶναι ἐλευθέρα εἰς τὰς ἀποφάσεις της, καὶ συμφώνως μὲ τὴν ἐνδόμυχον πεποίθησίν της, καὶ μὲ τὸ ἀναφαίρετον αὐτῆς δικαίωμα τοῦ ἐπικρίνειν τὰς ὑπουργικὰς πράξεις, ἐπεψηφίσατο τὴν πρὸς τὸν Βασιλικὸν λόγον ἀπάντησίν της, πᾶς δὲ ὁ φρονῶν, ὅτι ἡ Γερουσία ἔπρεπε νὰ κάμῃ τὴν περὶ ἧς ὁ λόγος ἀπάντησίν της, ὄχι κατὰ τὴν πεποίθησίν της, ἀλλὰ κατὰ τὴν θέλησιν τῶν Ὑπουργῶν, ἂς ἐξηγηθῇ· τοῦτο εἶναι τὸ ζήτημα.

Ὡς ἡ Γερουσία, ἀπήντησεν ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς, εἶναι ἐλευθέρα πρὸς ἐξάσκησιν τῶν δικαιωμάτων της, οὕτω καὶ ὁ Βασιλεὺς ὡς πρὸς τὰ ἰδικά του.

Ἀπαντήσας εἰς τ' ἀνωτέρω ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουρ-

γὸς, ἐπέφερεν, ὅτι, ἂν καὶ ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Αἰνιὰν, εἶπεν ἀγορεύων, ὅτι πρέπει νὰ παύσῃ πᾶσα περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου συζήτησις, καὶ πολλοὶ παρεδέχθησαν τὴν γνώμην του, μ' ὅλον τοῦτο ἐξακολουθεῖ ἡ συζήτησις αὕτη. Καθ' ἣν ἡμέραν ἀνεγνώσθη ὑπὸ τοῦ Κ, Πρωθυπουργοῦ τὸ μνημονευθὲν Διάγγελμα, ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Λόντος ἐπεφυλάξατο τοῦ δικαιώματος ν' ἀγορεύσῃ περὶ τούτου, ἀλλ' ὁ Κύριος ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς ἀπήντησεν, ὅτι ἡ Γερουσία δὲν πρέπει νὰ ἐπεμβῇ εἰς οὐδεμίαν συζήτησιν, πρὶν ἢ εἰσαχθῶσιν οἱ νεοδιορισθέντες Γερουσιασταὶ, ὡς καὶ ἄλλο τε ἡ Γερουσία ὁριστικῶς περὶ τούτου ἀπεφήνατο· τὴν γνώμην ταύτην ὑπεστήριξεν ἄλλοτε καὶ ὁ Κ. Τρικούπης, καὶ ἐπομένως κατέστη Νομολογία. Ἐὰν λοιπὸν ἡ Γερουσία προβῇ εἰς τὴν περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου συζήτησιν, πρὸ τῆς εἰσαγωγῆς τῶν νέων Γερουσιαστῶν, νομίζει, ὅτι ἐξασθενεῖται τὸ δικαίωμα τοῦ Βασιλέως τοῦ προστιθέναι νέους Γερουσιαστάς. Ἀφ' οὗ δὲ τὸ δικαίωμα τῆς προσθήκης Γερουσιαστῶν εἶναι ἴσον μὲ τὸ τοῦ διαλύειν τὴν Βουλὴν, δὲν πρέπει πλέον νὰ γίνῃ διάκρισις περὶ τῆς συζητήσεως μελλουσῶν, ἢ προηγουμένων πράξεων τῆς Γερουσίας, κατὰ τὴν ἀγόρευσίν τινων ἐκ τῶν προλαλησάντων, καθὼς δὲν γίνεται, καὶ ὅταν ἐπέρχηται διάλυσις τῶν Βουλῶν· ἄλλως θέλομεν ὑποπέσει εἰς ἀντίφασιν, καὶ θέλομεν παραδεχθῇ τοιαύτας αἱρέσεις, αἵτινες ματαιοῦσι τὸν περὶ προσθήκης Γερουσιαστῶν σκοπὸν τοῦ Συντάγματος.

Ὡς πρὸς τὴν μὴ προνόησιν τοῦ Ὑπουργείου, τοῦ νὰ προσθέσῃ νέους Γερουσιαστὰς, ὅταν εἶδε τὸ σχέδιον τῆς ἀπαντήσεως ἀπάδον πρὸς τὴν γνώμην του, φρονεῖ, ὅτι ἤθελε κάμει τις ἄδικον νὰ θεωρῇ τοὺς Ὑπουργοὺς, καὶ νὰ καταδικάσῃ αὐτούς, ὡς μὴ προειδότας, ὅ,τι ἐγένετο· ἀλλὰ τοῦτο δὲν εἶναι ἀπρονοησία των, ἀλλὰ φειδὼ τοῦ Ὑπουργείου πρὸς ἀποφυγὴν δαπανῶν· Περαίνων δὲ τὸν λόγον του, προσέθηκεν, ὅτι εἶναι Συνταγματικὴ παραβίασις, ἂν ἡ Γερουσία προβῇ εἰς περαιτέρω συζήτησιν πρὸ τῆς εἰσαγωγῆς τῶν ἤδη διορισθέντων Γερουσιαστῶν, καὶ ὅτι τὸ περὶ οὗ ἡ συζήτησις ὑπὸ τοῦ Κ. Πρωθυπουργοῦ ἀναγνωσθὲν ἔγγραφον δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς μὴ γενόμενον, διότι ἀνεγνώσθη, καὶ κατεχωρήθη εἰς τὰ Πρακτικὰ, ἐκτὸς ἂν ἡ Γερουσία θελήσῃ νὰ τὸ ἐξαλείψῃ ἀπὸ ταῦτα.

Οἱ προαγορεύσαντες Κ.Κ. Ὑπουργοὶ, ἀντεῖπεν ἄλλος, θεωροῦν τὴν προκειμένην τῆς Γερουσίας συζήτησιν ὡς παραβίασιν τοῦ Συντάγματος, καὶ ἐπιμένουν νὰ εἰσαγάγωσιν ἕνεκα τούτου ὡς Νομολογίαν τὴν ἀναβολὴν πάσης πράξεως· ἀλλὰ τίς παραβιάζει

τὸ Σύνταγμα; οἱ Ὑπουργοὶ βεβαίως, ὡς θέλω ἀποδείξει· προτείνουσιν οὗτοι τὸ Βασιλικὸν δικαίωμα τοῦ διορίζειν νέους Γερουσιαστὰς, ἀλλὰ τίς ἀντιλέγει, ἢ τίς ἀμφισβητεῖ τὸ ἱερὸν τοῦτο δικαίωμα; κἀνείς· λέγουσιν, ὅτι πρέπει νὰ ἀναβάλληται ἡ συζήτησις παντὸς ἀντικειμένου πρὸς τῆς εἰσαγωγῆς τῶν Γερουσιαστῶν· ἀλλ' ἂν καὶ τοῦτο δὲν παραδέχωμαι ὡς Νομολογίαν τῆς Γερουσίας, ὡς διϊσχυρίσθησαν οἱ Κ.Κ. Ὑπουργοὶ, θεωρῶ, ὅτι εἰκοσιτεσσάρων ὡρῶν ἀναβολὴ ἤρκει διὰ τὴν εἰσαγωγὴν τῶν νέων Γερουσιαστῶν, καὶ ὄχι εἴκοσιν ἡμερῶν, καθ' ἃς ἡ Γερουσία ἀργεῖ, ἐν ᾧ οὐδεὶς Νόμος διακελεύεται, ὅτι αἱ Συνεδριάσεις τῆς Γερουσίας ἀναβάλλονται ἀορίστως ἐν περιπτώσει προσθήκης Γερουσιαστῶν· ἄλλως εἰς τὸ 30 ἄρθρον τοῦ Συντάγματος πρέπει νὰ προστεθῇ, ὅτι προκειμένου περὶ προσθήκης Γερουσιαστῶν, αἱ ἐργασίαι τῆς Γερουσίας ἀναβάλλονται, ἢ διακόπτονται ἀορίστως· καὶ τούτου γενομένου, δίδονται μέσα εἰς τὴν Ἐξουσίαν νὰ καταστήσῃ ἀργὴν, καὶ νὰ δεσμεύσῃ, ἢ μᾶλλον νὰ καταλύσῃ τὴν Γερουσίαν, διορίζουσα Γερουσιαστὰς ἀπόντας ἐν ἀπωτάτοις τόποις, καὶ ἀδυνατοῦντας διὰ τοῦτο νὰ προσέλθωσι ταχέως· εἶναι δίκαιον νὰ ἀναβάλλωνται αἱ Συνεδριάσεις τῆς Γερουσίας ἐπὶ τόσας ἡμέρας, νὰ μένωσιν ἀσυζήτητα τοσαῦτα Νομοσχέδια, καὶ κυρίως τὸ περὶ Δημοτικῶν φόρων, τοῦ ὁποίου τὴν ταχεῖαν ἐπιψήφισιν ἐσύστησεν ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν, καὶ νὰ κατασπαταλῶνται τόσα χρήματα εἰς μισθοδοσίας τῶν Γερουσιαστῶν, διότι δὲν ἦλθόν τινες δὲ τῶν νεοδιορισθέντων; Ἐκτὸς τούτων δὲν εἶναι προσβολὴ κατὰ τοῦ 30 ἄρθρου τοῦ Συντάγματος, καὶ τῆς ἀνεξαρτησίας τοῦ Κυριαρχικοῦ Σώματος τῆς Γερουσίας, ἡ τοιαύτη ἀναβολή; Ποτὲ δὲν ἠρνήθημεν, ὡς λέγουσιν οἱ Κ.Κ. Ὑπουργοὶ, τὸ περὶ προσθήκης νέων Γερουσιαστῶν δικαίωμα τοῦ Βασιλέως· διότι σεβόμεθα τὸ Σύνταγμα. Ἐπὶ τέλους ἐπιφυλάττομαι ν' ἀποδείξω ἄλλοτε, ὅτι εἰς τὸν Κανονισμὸν δὲν ὑπάρχει διάταξις περὶ ἀορίστου ἀναβολῆς τῆς Συνεδριάσεως τῆς Γερουσίας ἐν περιπτώσει προσθήκης νέων Γερουσιαστῶν, μήτε τοιαύτην Νομολογίαν παρεδέχθη ποτὲ ἡ Γερουσία.

Ἀμφότεροι οἱ Κ.Κ. Ὑπουργοὶ, προσέθηκεν εἷς τῶν προλαλησάντων, εἶπον, ὅτι εὐχαρίστως ἐμβαίνουν εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ ἀντικειμένου τούτου, ἀλλὰ προσέθηκεν, ὅτι προσβάλλονται τὰ περὶ τοῦ σκοποῦ τῆς προσθήκης νέων Γερουσιαστῶν Κυριαρχικὰ τοῦ Βασιλέως δικαιώματα, ὥστε ἀντιφάσκουν· ὁ δὲ Κύριος ἐπὶ τῶν Οἰνονομικῶν Ὑπουργὸς, εἶπεν, ὅτι ἡ Γερουσία παρεδέξατο

τὴν προφορικὴν τοῦ Κ. Πρωθυπουργοῦ ὁμιλίαν, καὶ ὡς καταχωρηθεῖσαν εἰς τὰ πρακτικὰ δὲν δύναται νὰ τὴν ἐξαλείψῃ· πλὴν ἡ Γερουσία ἔχει τὸ δικαίωμα τοῦτο, καθὼς συμβαίνει καὶ ἐπὶ τῶν Νομοσχεδίων ἐκείνων, τὰ ὁποῖα εἰσαγόμενα, καὶ καταχωρούμενα εἰς τὰ πρακτικὰ, δὲν γίνονται παραδεκτὰ, καὶ ἑπομένως θεωροῦνται ὡς μὴ ὑπάρχοντα. Προσθέτουν ἀφ' ἑτέρου οἱ Ὑπουργοὶ, ὅτι διατηροῦν ὡς κόρην ὀφθαλμοῦ τὸ Σύνταγμα. ἀλλ' ἐν ᾧ τοῦτο διατάττει, ὅτι ἑκάστη Σύνοδος εἶναι ἐνιαύσιος, καὶ ὅτι κατ' ἔτος πρέπει νὰ συζητῆται ὁ προϋπολογισμὸς, πλὴν οὐδ' εἰς τὴν παρελθοῦσαν Σύνοδον, οὐδ' εἰς τὴν ἐνεστῶσαν ἐσυζητήθη προϋπολογισμὸς, ὥστε εἰς τὴν ἑπομένην Σύνοδον θέλουν συζητηθῇ τρεῖς προϋπολογισμοὶ, τοῦ **1847. 1848** καὶ **1849.** Διότι ὁ Βασιλικὸς λόγος συνίστησι τὴν πρὸ τῆς ἐνάρξεως ἑκάστου ἔτους ἐπιψήφισις τοῦ προϋπολογισμοῦ. Τελευτῶν δὲ τὸν λόγον του, εἶπεν, ὅτι διαμαρτύρεται, ὅτι ὡς Γερουσιαστὴς δὲν πρέπει νὰ ἐξακολουθῇ λαμβάνων μέρος εἰς Σύνοδον, τὴν ὁποίαν θεωρεῖ ὡς λήξασαν· ἐπειδὴ ὅμως ἄλλοι τῶν Γερουσιαστῶν φρονοῦσι τὸ ἐναντίον, διὰ τοῦτο λαμβάνει.

Ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς παρετήρησεν ἄλλος, εἶπε κατ' ἐπανάληψιν, ὅτι παραδέχεται τὴν περὶ ἀναβολῆς γνώμην τοῦ Κ. Τρικούπη, ὡς ἀπόφασιν τοῦ Σώματος, ἐν ᾧ κατὰ τὰ πρακτικὰ ἡ γνώμη αὕτη δὲν εἶναι τῆς ὁλομελείας τοῦ Σώματος· ἐν τοιούτοις ὁ Κ. Τρικούπης εἶπεν, ὅτι ἀφ' ἧς ἀναγνωσθῶσι τὰ διπλώματα τῶν νέων Γερουσιαστῶν μέχρι τῆς εἰσαγωγῆς καὶ ὁρκοδοσίας αὐτῶν ἀναβάλλεται ἡ συζήτησις μελλουσῶν πράξεων καὶ περὶ τοιούτων ἤδη δὲν πρόκειται. οἱ δὲ Κ.Κ. Ὑπουργοὶ φρονοῦν ἴσως, ὅτι οἱ εἰσαχθησόμενοι νέοι Γερουσιασταὶ δύνανται νὰ ἐπιρίνωσι τὰ παρὰ τῆς Γερουσίας ἀποφασισθέντα, καὶ νὰ ἐπανέλθωσιν εἰς αὐτὰ, ἐν ᾧ ἡ Γερουσία ἔκαμε χρῆσιν τοῦ ἀναφαιρέτου αὐτῆς δικαιώματος, καὶ πᾶσα ἐναντία ἐξήγησις εἶναι ἀπαράδεκτος, ἐπρότεινεν ὅθεν νὰ παύσῃ πᾶσα περαιτέρω συζήτησις, καὶ νὰ ἀποφανθῇ ἡ Γερουσία ὡς ἀκολούθως· « ἡ Γερουσία ὡς Κυριαρχικὸν Σῶμα ἔκαμε χρῆσιν » τοῦ ἀναφαιρέτου δικαιώματός της διὰ τὴν ἐξέλεγξιν τῆς κακῆς « ἐφαρμογῆς τοῦ Νόμου· καὶ πᾶς λόγος ἐναντιούμενος εἰς τοῦτο « εἶναι ἀπαράδεκτος. »

Ἀντειπόντος δέ τινος, ὅτι ἡ Γερουσία πρέπει ν' ἀποφανθῇ περὶ τοῦ ὑπὸ τοῦ Κ. Αἰνιάνος προταθέντος ζητήματος, ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς προσέθηκεν ὅτι, δὲν πρέπει ἤδη

ἡ Γερουσία ν' ἀποφανθῇ περὶ τοῦ ὑπὸ τοῦ προτελευταίου λαλήσαντος προταθέντος ζητήματος, ἀλλὰ περὶ τοῦ ἂν πρέπῃ νὰ ἐπικρίνεται, ἢ μὴ, ἡ κατὰ τὴν Συνεδρίασιν τῆς 16 Ὀκτωβρίου ε. ε. γενομένη ἀπαγγελία τοῦ Κ. Πρωθυπουργοῦ, ἤτοι ἂν ὁ Βασιλεὺς ἔπρεπεν, ἢ μὴ, ν' ἀκούσῃ τὴν παρὰ τῆς Γερουσίας ἐπιψηφισθεῖσαν ἀπάντησιν.

Οὐδεὶς προσέθηκεν εἷς τῶν προαγορευσάντων, προτίθεται νὰ παραβιάσῃ τὴν θέλησιν τοῦ Βασιλέως· ἀλλ' οὐχ' ἧττον ἡ Γερουσία ἔκαμε χρῆσιν τοῦ ἀναφαιρέτου αὐτῆς δικαιώματος, ἐπικρίνασα ὑπουργικὴν πρᾶξιν.

Χρῆσιν τοῦ δικαιώματός μου, ἐπήνεγκεν εἷς τῶν προλαλησάντων, ἐξασκῶν, ἐπέκρινα ὑπουργικὴν πρᾶξιν· ἀλλ' ἔπειτα ἐπῆλθον διάφοροι προτάσεις περὶ ἀναβολῆς, καὶ περὶ τῆς μὴ περαιτέρω συζητήσεως τῶν ἤδη ὑπὸ τῆς Γερουσίας προαποφασισθέντων· ὅθεν παραδέχομαι μόνον τὴν πρότασιν, ὅτι ἡ Γερουσία ἔκαμε χρῆσιν τοῦ ἀναφαιρέτου αὐτῆς δικαιώματος, ἐπικρίνασα πρᾶξιν ὑπουργικήν· ἄσμενος ἤκουσα, ὅτι ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς δέχεται τὴν περὶ τοῦ Συντάγματος πάλην, ἀλλ' ἐπιθυμῶ νὰ μὴν ἐπιμείνῃ, διότι ἄλλως ἀναγκαζόμεθα ν' ἀποδείξωμεν, ὅτι δὲν πρέπει νὰ ὑβριζώμεθα ἐνώπιον τοῦ Ἔθνους, καὶ ὅτι ἀδίκως κατεδικάσθημεν ὡς παραβάται τοῦ Συντάγματος.

Ἀντιπαρατηρήσας πρὸς ταῦτα ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς, ἐπιμένει εἶπεν, ὅτι οὐδεμία πρᾶξις τῆς Γερουσίας πρέπει νὰ γίνῃ, καὶ οὐδεμίαν ἐπίκρισιν, ἢ ἀπόφασιν νὰ παραδεχθῇ αὕτη πρὶν ἢ εἰσαχθῶσιν οἱ νεοδιορισθέντες Γερουσιασταὶ, καθότι κατὰ τὰς Συνταγματικὰς διατάξεις πᾶσα πρόοδος τῆς συζητήσεως θεωρεῖται ὡς ὕβρις αὐτῶν.

Ἀντιτάξας πρὸς ταῦτα εἷς τῶν ἀγορευσάντων, ἔλεξεν ὅτι, ὡς κατὰ τὴν συζήτησιν τῆς εἰς τὸν Βασιλικὸν λόγον ἀπαντήσεως, ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν ζητήσας ἀποδείξεις περὶ τῶν κατὰ τὰς ἐκλογὰς γενομένων τῆς Ἐξουσίας ἐπεμβάσεων, καὶ εἰπὼν, ὅτι διὰ τῆς ἐξελέγξεως τούτων προσβάλλονται τὰ Κυριαρχικὰ τῆς Βουλῆς δικαιώματα, ἀπέτυχεν, οὕτω καὶ ἤδη θέλει ἀποτύχει, καθόσον δὲν παραβιάζονται τὰ Βασιλικὰ δικαιώματα, οὐδὲ κἀμμία ὕβρις πρός τινα προσάπτεται.

Εἴμεθα ἕτοιμοι, ἀπήντησεν ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς νὰ δώσωμεν εὐθύνην τῆς ἤδη ἐπικρινομένης πράξεώς μας; ἀλλ' οὐχ ἧττον ἀναφέρεται ἐν αὐτῇ, τὸ ὄνομα τοῦ Βασιλέως.

Ἀκολούθως εἷς τῶν προαγορευσάντων ἔθεσε τὸ ἑξῆς ζήτημα,

ἵνα ἀποφανθῇ περὶ τούτου ἡ Γερουσία, « Ἡ Γερουσία δὲν πρέπει » νὰ δώσῃ ἀκρόασιν οὔτε εἰς ὁμιλίας, οὔτε εἰς ἔγγραφα » ἀφορῶντα τὴν περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου συζήτησιν. »

Μετὰ ταῦτα τοῦ μὲν ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργοῦ προτείναντος, ὅτι δὲν πρέπει ἡ Γερουσία νὰ ἀποφανθῇ περὶ τοῦ ἀνωτέρω ζητήματος, πρὶν ἢ εἰσαχθῶσιν οἱ νέοι Γερουσιασταὶ, ἑτέρου δ' ἀντειπόντος, ὅτι τοῦτο εἶναι προσαγὴ πρὸς τὴν Γερουσίαν, καὶ ὄχι Συνταγματικὸν, προσέθηκεν ἄλλος ὅτι ἡ παροῦσα συζήτησις δὲν ἐγένετο ὡς ἔδει, καθότι ἀμφισβητήθη, ἂν πρέπει νὰ γίνῃ ἀναβολὴ, ἢ νὰ ἐξακολουθήσῃ σήμερον ἡ συζήτησις· ὅθεν ἐπειδὴ ἡ Γερουσία δὲν ἐπεμβῆκεν εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ κυρίου ζητήματος, προτείνει νὰ ἀποφασίσῃ αὕτη, ἂν πρέπῃ σήμερον νὰ προβῇ εἰς τὴν συζήτησιν τούτου, ἢ ὅταν εἰσαχθῶσιν οἱ νέοι Γερουσιασταί.

Ἀμφότεροι οἱ τὰ ἀνωτέρω ζητήματα θέσαντες, ἐπήνεγκεν ἄλλος, πρέπει νὰ ἐκφρασθῶσι τὶ ἐννοοῦσι διὰ τούτων, ἵνα μὴ ἔπειτα προκύψῃ ἀμφιβολία περὶ τῆς ἀκριβοῦς ἐννοίας των.

Ἡ ἀξίωσις τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ τοῦ νὰ μὴ κάμῃ λόγον ἡ Γερουσία περὶ οὐδενὸς ἀντικειμένου πρὸ τῆς εἰσαγωγῆς τῶν νέων Γερουσιαστῶν ἀνεκάλεσεν εἰς τὴν μνήμην μου, εἶπεν ἄλλος, τὴν πρὸς τὸν Σωκράτην ἐπιταγὴν ἑνὸς τῶν τριάκοντα Τυράννων ἀπαγορεύουσαν αὐτῷ νὰ συνδιαλέγεται μετὰ τῶν νέων· ὁ Κ. λοιπὸν Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν θέλει νὰ ἐπιβάλῃ σιγὴν εἰς τὴν Γερουσίαν, ν' ἀναστείλῃ πᾶσαν σκέψιν, καὶ πᾶσαν αὐτῆς ἐργασίαν, καὶ μάλιστα ἐνῷ ἤδη δὲν πρόκειται μήτε περὶ Νομοσχεδίου τινος, μηδὲ περὶ προτάσεως, ἀλλὰ περὶ γνώμης ἑνὸς Γερουσιαστοῦ, τὴν ἐπίκρισιν Ὑπουργικῆς πράξεως ἀφορώσης. Ἡ τοιαύτη ὅμως ἐπίκρισις εἶναι ἀναφαίρετον δικαίωμα παντὸς Γερουσιαστοῦ, καὶ ἡ συζήτησίς της ἐπομένως δὲν ἐπιφέρει οὐδεμίαν τοῦ Συντάγματος παράβασιν. Ἀπ' ἐναντίας οἱ ΚΚ. Ὑπουργοὶ ἐπιμένοντες εἰς τὴν ἀναβολὴν παραβιάζουν οὐ μόνον τὸ ἄρθρον 30 τοῦ Συντάγματος, ἀλλὰ καὶ τὸ 50 τὸ ὁποῖον δίδει εἰς τὴν Γερουσίαν τὸ δικαίωμα νὰ προσδιορίζῃ διὰ Κανονισμοῦ τὴν ἐνέργειαν τῶν καθηκόντων της.

Ἡ Γερουσία διὰ τοῦ Κανονισμοῦ της ὥρισεν, ὥςε ὁ Πρόεδρος αὐτῆς νὰ συγκαλῇ, νὰ λύῃ τὴν Συνεδρίασιν, καὶ νὰ ἀναβάλλῃ αὐτὴν συγκαταθέσει ὅλου τοῦ Σώματος, καὶ ὄχι αὐτοδικαίως νὰ ἀναβάλλῃ αὐτὸς ἀορίστως, ὡς ἐγένετο ἐπὶ τοῦ προκειμένου. Ἐκτὸς τούτου συγκαταθέσει ἐπίσης τοῦ Σώματος προσδιορίῃ

ζεται καὶ ἡ ἡμερησία διάταξις· ἀλλὰ τοιαύτη διάταξις δὲν ἐτέθη, καὶ ἑπομένως εἴμεθα ἐλεύθεροι νὰ ἐκφράσωμεν ἕκαστος τὴν γνώμην μας ἐπὶ τῆς Ὑπουργικῆς ταύτης πράξεως, καὶ οὐδεὶς δύναται νὰ δεσμεύσῃ τὴν θέλησίν μας ταύτην, διότι οὐδεμία τοῦ Συντάγματος διάταξις μᾶς ἀπαγορεύει.

Ἐνταῦθα ὁ Κ. Πρόεδρος ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος
Α. ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Χ. ΚΑΛΟΝΑΡΗΣ.
Ν. ΜΕΞΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Β. Χρηστακόπουλος.
Χ. Βλάσης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 24 Νοεμβρίου τοῦ 1847 ἔτους ἡμέρας δευτέρας τῆς ἑβδομάδος.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ Καταλόγου, καὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν παρόντων Γερουσιαστῶν πλῆρες ἀποτελοῦντος τὸ Σῶμα, ὁ Κ. Πρόεδρος κηρύττει ἀρχομένην τὴν Συνεδρίασιν περὶ τὴν ἡμίσειαν ὥραν Μ. Μ.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης Συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Μετὰ ταῦτα εἷς τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν λαβὼν τὸν λόγον, εἶπεν, ὅτι ἐκ τῶν κατὰ τὴν σημερινὴν Συνεδρίασιν ἀναγνωσθέντων πρακτικῶν τῆς 4 τοῦ ἐνεστῶτος μηνὸς ἐξάγεται, ὅτι ἐγένετο συζήτησις περὶ τῆς κατὰ τὴν 16 Ὀκτωβρίου ε. ε. ἀναγνωσθείσης ὑπὸ τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ προσαγγελίας καὶ ὡς μὴ περαιωθεῖσα πρέπει ἤδη νὰ ἐξακολουθήσῃ καὶ ἀποφανθῇ ὁριστικῶς ἡ Γερουσία.

Ἄλλων δ' ἀντειπόντων ὅτι περιττὴ ἤδη καθίσταται πᾶσα περαιτέρω περὶ τῆς προσαγγελίας συζήτησις, ὡς πολλῶν περὶ ταύτης κατὰ τὴν Συνεδρίασιν τῆς 4 τοῦ ἐνεστῶτος μηνὸς λεχθέντων, καὶ τῆς Γερουσίας ἀρκούντως περὶ αὐτῆς ἐκφρασθείσης· τοῦ δὲ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Κ. Ὑπουργοῦ καὶ δύο ἐκ τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν ἐπενεγκόντων, ὅτι ἂν καὶ πολλὰ ὑπὲρ καὶ κατὰ τῆς προσαγγελίας ἐρρέθησαν, ἡ Γερουσία ὅμως οὐδὲν

ἀπεφήνατο ὁριστικῶς περὶ αὐτῆς, παρετήρησαν ἕτεροι, ὅτι ἡ Γερουσία ἀπεφάνθη ἀρκούντως περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου. Ὅθεν εἶναι περιττὴ πᾶσα περαιτέρω συζήτησις.

Ἑπομένως εἰς τῶν ΚΚ. Γραμματέων ἀνέγνω τὴν ἐξῆς τοῦ Γραφείου τῆς Γερουσίας ἔκθεσιν περὶ τῶν εἰδικῶν Διαταγμάτων τῶν νεωστὶ διορισθέντων Γερουσιαστῶν ἔχουσαν οὕτω.

« Κατὰ τὴν ἀπὸ 4 Νοεμβρίου ε. ε. ἀπόφασιν τῆς Γερουσίας, » τὸ Γραφεῖον αὐτῆς λαβὸν ὑπ' ὄψιν τὰ εἰδικὰ Διατάγματα » τοῦ διορισμοῦ τῶν Γερουσιαστῶν Κυρίων Δημητρίου Πλαπούτα, » Α. Κριεζῆ, Ι. Σταΐκου, Γ. Νοταρᾶ, Λ. Μαυρομιχάλη, Μ. Λ. » Καΐρου, Τζανετάκη Γρηγοράκη, καὶ ἐξετάσαν αὐτὰ, τὰ εὗρε » φέροντα τὰς ἀπαιτουμένας διατυπώσεις. »

« Καὶ ταῦτα κατ' ἀπόφασιν τῶν τεσσάρων μελῶν τοῦ Γρα- » φείου· ὁ δὲ Ἀντιπρόεδρος Κύριος Χ. Κλονάρης ἐννοῶν τὰ » προσόντα εσωτερικὰς διατυπώσεις, ἔχει τὴν ἐξῆς γνώμην.

« Ὅτι οἱ μὲν ΚΚ. Γ. Νοταρᾶς, Δ. Πλαπούτας, Τζανετάκης » Γρηγοράκης, καὶ Ἰωάννης Στάϊκος, ἔχουσι ἀναμφισβήτητα » προσόντα, ὡς Πληρεξούσιοι καὶ Βουλευταὶ χρηματίσαντες.

« Ὡς δὲ πρὸς τὸν Κύριον Μ. Καΐρην, καί τοι ἐκλεχθέντα » δὶς Βουλευτὴν κατὰ τὴν πρώτην καὶ δευτέραν Περίοδον, » ἔχει γνώμην, ὅτι, ἐπειδὴ ἡ δευτέρα Περίοδος δὲν ἐπληρώθη, » μένει εἰς τὸ Σῶμα ν' ἀποφανθῇ, ἐὰν ὁ νόμος ἐννοῇ πεπληρω- » μένην ἢ ἐκλεκτικὴν ἁπλῶς τὴν δευτέραν ταύτην Περίοδον.

« Ὡς δὲ πρὸς τοὺς Κυρίους Α. Κριεζὴν καὶ Α. Μαυρομι- » χάλην, ἐπειδὴ τοῖς ἐζητήθησαν τὰ δικαιολογητικὰ ἔγγραφα » τῶν προσόντων των, καὶ οὗτοι δὲν τὰ εἰσῆξαν, ἐπιφυλάτ- » τεται νὰ γνωμοδοτήσῃ μετὰ τὴν εἰσαγωγὴν τῶν περὶ ὧν » ὁ λόγος ἐγγράφων. »

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 19 Νοεμβρίου 1847.

Ὁ Πρόεδρος
Α. ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Χ. ΚΛΟΝΑΡΗΣ
Ν. ΜΕΞΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Β. Χρηστακόπουλος.
Χ. Βλάσσης.

Ἀκολούθως ὀνομάσαντος τοῦ Κ. Προέδρου τοὺς Γερουσιαστὰς Κυρίους Δ. Κανελόπουλον καὶ Γ. Παπαηλιόπουλον ἵνα εἰσαγάγωσιν εἰς τὸ Συνέδριον τῆς Γερουσίας τοὺς εἰρημένους ἑπτὰ

Γερουσιαστὰς, καὶ πολλῶν μὲν παρατηρησάντων, ὅτι πρέπει πρῶτον νὰ λυθῇ ἡ ἐν τῇ ἀναγνωσθείσῃ ἐκθέσει ἔνστασις, καὶ ἔπειτα νὰ γένῃ ἡ εἰσαγωγὴ τῶν Γερουσιαστῶν, τοῦ δὲ Κυρίου Προέδρου ἐπιμένοντος εἰς τὴν εἰσαγωγὴν αὐτῶν, ἀνεχώρησαν, μὴ θέλοντες νὰ λάβωσι μέρος εἰς τὴν τοιαύτην παραβίασιν τοῦ Νόμου καὶ Κανονισμοῦ τῆς Γερουσίας εἴκοσι ἐκ τῶν παρόντων τριάκοντα πέντε Γερουσιαςῶν, καὶ διέμειναν μόνον δέκα πέντε, συμπαραλαμβανομένου εἰς τούτους καὶ τοῦ Κυρίου Προέδρου, ἐν ᾧ διὰ νὰ ἦναι πλήρης ἡ Γερουσία ἀπῃτοῦντο εἴκοσι καὶ πέντε νὰ ἦναι παρόντες· καὶ οὕτω, προπορευομένων δύο Κλητήρων, εἰσῆλθον εἰς τὸ Συνέδριον τῆς Γερουσίας οἱ διαληφθέντες ἑπτὰ Γερουσιαςαὶ, συνοδευόμενοι ὑπὸ τῶν Γερουσιαςῶν Κυρίων Δ. Κανελλοπούλου καὶ Γ. Παπαηλιοπούλου.

Μετὰ δὲ ταῦτα προσλαβόντος τοῦ Κ. Προέδρου ὡς προσωρινοὺς Γραμματεῖς τοὺς Γερουσιαστὰς ΚΚ. Ἰωάννην Χ. Πέτρου καὶ Δ. Κανελλόπουλον, καὶ ἀναγνωσθέντων τῶν περὶ τοῦ διορισμοῦ τῶν νεωςὶ διωρισθέντων Γερουσιαστῶν Διαταγμάτων, ἔδωκαν οὗτοι τὸν κανονισμένον ὅρκον, περὶ τοῦ ὁποίου συνετάχθη καὶ Πρωτόκολλον ὑπογραφὲν ὑπ' αὐτῶν καὶ τοῦ Ἱερέως, καὶ ἔλαβον τὰς ἐν τῇ Γερουσίᾳ ἕδρας των.

Ἑπομένως ὁ Κύριος Πρόεδρος ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος
Α. ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Χ. ΚΑΛΝΑΡΗΣ.
Ν. ΜΕΞΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Β. Χρηστακόπουλος.
Χρῆς. Βλάσσης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 25 Νοεμβρίου 1847 ἡμέρας τρίτης τῆς ἑβδομάδος.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ Καταλόγου καὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν παρόντων Γερουσιαστῶν πλῆρες ἀποτελοῦντος τὸ Σῶμα, ὁ Κ. Πρόεδρος κηρύττει ἀρχομένην τὴν Συνεδρίασιν κατὰ τὴν 12 ὥραν τῆς Μεσημβρίας.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης Συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται, μετὰ ταῦτα εἷς τῶν ΚΚ. Γραμματέων, ἀνέφερεν ὅτι, ἐπειδὴ ἤδη ηὔξησεν ὁ ἀριθμὸς τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, καὶ τὸ ὅλον αὐτῶν ἀποκαθιςᾶ τὸν ἀριθμὸν 55 πρέπει κατὰ τὸν Νόμον νὰ κανονισθῇ τὸ ποσὸν τὸ ὁποῖον θέλει ἀποτελεῖ πλῆρες

τὸ Σῶμα, ἀπεφάνθη δὲ ἡ Γερουσία, ὅτι, διὰ νὰ ἦναι πλῆρες τὸ Σῶμα ἀπαιτεῖται νὰ εἶνε παρόντες 28 Γερουσιασταὶ, ἀριθμὸς, ὅστις ἀποτελεῖ τὸ ἥμισυ πλέον ἑνὸς τοῦ ὅλου.

Ἑπομένως εἷς τῶν ΚΚ. Γραμματέων ἀνέγνω τὸ περὶ διορισμοῦ τοῦ Ἰ. Γιολδάση ὡς Γερουσιαστοῦ Β. Διάταγμα, ἔχον οὕτως·

Ἀρ. 9,169. Ο Θ Ω Ν κ τ λ.

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὰ ἄρθρα 70, 72 καὶ 74 τοῦ Συντάγματος, εὐαρεστούμεθα νὰ διορίσωμεν Γερουσιαστὴν τὸν Κύριον Γιολδάσην Ἰωάννην, ἀναδειχθέντα Ἀρχηγὸν στρατοπέδου, ὁδηγήσαντα Ἑλληνικὰ ὅπλα κατὰ τὸν ὑπὲρ ἀνεξαρτησίας ἀγῶνα εἰς τὴν ἐν τῷ Καρπενησίῳ πολιορκίαν τῶν ἐχθρῶν καὶ εἰς τὴν κατὰ τὴν Σκάλλαν Τέρνου μάχην.

Ὁ Ἡμέτερος Πρόεδρος τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου θέλει προσυπογράψει, δημοσιεύσει καὶ ἐκτελέσει τὸ παρὸν Διάταγμα.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 16 Ὀκτωβρίου 1847.

Ο Θ Ω Ν.

(Τ. Σ.) Κ. ΤΖΑΒΕΛΑΣ.

καὶ ἀποφασίσθη ἵνα παραπεμφθῇ εἰς τὸ Γραφεῖον πρὸς σύνταξιν τῆς ἀπαιτουμένης ἐκθέσεως κατὰ τὸν Κανονισμόν.

Ὁ Κ. Πρόεδρος ἀνέφερεν ἔπειτα εἰς τὴν Γερουσίαν, ὅτι κατ' αἴτησιν τῶν Γερουσιαστῶν ΚΚ. Γ. Αἰνιᾶνος καὶ Α. Χ. Ἀναργύρου παρεχώρησεν τῷ μὲν πρώτῳ εἴκοσι, τῷ δὲ δευτέρῳ τριάκοντα ἡμερῶν ἄδειαν ἀπουσίας, ἥτις καὶ ἐνεκρίθη παρὰ τῆς Γερουσίας.

Μετὰ ταῦτα ἀναγνωσθείσης ἀναφορᾶς τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Β. Βουδούρη περὶ παρατάσεως τῆς χορηγηθείσης αὐτῷ τριμήνου ἀπουσίας ἀδείας, ἐνεκρίθη νὰ τῷ παραχωρηθῇ εἰσέτι τρίμηνος ἄδεια, χάριν τῆς πασχούσης ὑγείας του.

Ἀκολούθως ἀπαγγείλαντος τοῦ Κ. Προέδρου, ὅτι ἀντικείμενον τῆς ἡμερησίας διατάξεως, εἶναι ἡ συζήτησις τοῦ Νομοσχεδίου περὶ τῆς παρὰ τοῦ Φιλέλληνος Ἱππότου Κυρίου Ἐυνάρδου γενομένης πληρωμῆς τῶν φράγκων 500,000, εἷς τῶν ΚΚ. Γραμματέων ἀνέγνω τό τε ῥηθὲν Νομοσχέδιον καὶ τὴν ἐπὶ τούτου τῆς Ἐπιτροπῆς ἔκθεσιν.

Μετὰ ταῦτα εἷς τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν λαβὼν τὸν λόγον ὡς πρὸς τὴν ἀρχὴν τοῦ προκειμένου εἰς συζήτησιν Νομοσχεδίου, εἶπεν, ὅτι, ἐπειδὴ ἡ Ἐπιτροπὴ δὲν ἀναφέρει ἐν τῇ ἐκθέσει αὐτῆς τὰ προκαλέσαντα τὸ προκείμενον Δάνειον αἴτια καὶ τὰς τοῦ

νέου Δανειςοῦ προτάσεις, ἂν καὶ φρονῇ ὅτι πρὸς σύνταξιν τῆς ῥηθείσης ἐκθέσεως διεξῆλθεν ἴσως ἅπαντα τὰ τὴν διαπραγμάτευσιν τοῦ Δανείου ἀφορῶντα ἔγγραφα, ἐπιθυμεῖ νὰ ἀκούσῃ τὴν ἀνάπτυξιν τούτων ἁπάντων παρὰ τοῦ Εἰσηγητοῦ τῆς Ἐπιτροπῆς. Παρατηρεῖ δὲ εἰς τὸν ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Κ. Ὑπουργὸν οὐχὶ ἐπὶ σκοπῷ ἀντικρούσεως, ἀλλὰ διορθώσεως πρὸς προκατάληψιν παντὸς τὴν ἐνέργειαν τῆς διαπραγματεύσεως ταύτης κωλύσοντος, τὰ ἑξῆς.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 3 ἐδάφιον 2 τοῦ Καταστατικοῦ τῆς Ἑλληνικῆς Τραπέζης Νόμου ὀφείλει ἡ Κυβέρνησις νὰ ἔχῃ τοὐλάχιστον χιλίας ὁλοκλήρους μετοχὰς, ἤτοι ἓν ἑκατομμύριον δραχμὰς· καθότι τὸ ῥηθὲν ἄρθρον δὲν εἶναι δυνητικὸν, ἀλλ' ὁριστικόν.

Ὁ Νομοθέτης διὰ τῆς διατάξεως ταύτης ἐσκόπει, ὄχι διὰ νὰ λάβῃ ἁπλῶς ἡ Κυβέρνησις τὸ δικαίωμα νὰ διορίζῃ Ἐπίτροπον πρὸς ἐπιτήρησιν τοῦ μετάλλου καὶ τῆς καλῆς τοῦ Καταστατικοῦ Νόμου τῆς Τραπέζης ἐφαρμογῆς, ἀλλὰ νὰ διευκολύνῃ τοὺς δανειζομένους διὰ τῆς ἐλαττώσεως τοῦ τόκου· καθότι ὅταν ἡ Τράπεζα ἔχῃ ὠφελείας, καὶ εὑρίσκεται εἰς καλὴν θέσιν διὰ νὰ ἐλαττώσῃ τοὺς τόκους, τότε ἡ Κυβέρνησις ὡς μέγας κεφαλαιοῦχος, καὶ ὡς ἔχουσα ἐπομένως ἕνεκα τούτου ἐπιρροὴν ἐν τῷ Συμβουλίῳ τῆς Τραπέζης, δύναται νὰ προτείνῃ τοιαύτας ἐπωφελεῖς διὰ τοὺς δανειζομένους προτάσεις αἵτινες καὶ τὴν Γεωργίαν καὶ τὴν Ναυτιλίαν καὶ πᾶσαν ἐν γένει τὴν βιομηχανίαν νὰ ἐμψυχώσωσι δύνανται· καθόσον μᾶλλον οἱ λοιποὶ τῶν ἰδιωτῶν μέτοχοι ἔχουσι συμφέρον εἰς τὴν αὔξησιν τοῦ τόκου.

Τούτων τεθέντων, ἀφ' οὗ ἡ μετοχὴ τῆς Κυβερνήσεως περιορισθῇ εἰς 500,000 δραχμὰς ἕνεκα τοῦ προκειμένου χρέους της, τότε ὁ καταστατικὸς τῆς Τραπέζης Νόμος θέλει ἀντιφάσκει μὲ τὸ εἰς συζήτησιν προτιθέμενον Νομοσχέδιον, καὶ ἐπομένως τοῦτο δὲν θέλει ἔχει ἰσχὺν, ἂν δὲν τροποποιηθῇ ἢ δὲν ἀκυρωθῇ τὸ διαληφθὲν ἄρθρον 3 τοῦ καταστατικοῦ Νόμου τῆς Τραπέζης, τὴν διόρθωσιν δὲ τῆς ἐλλείψεως ταύτης προτείνων, διὰ νὰ προληφθῇ πᾶσα ἀντίφασις, δὲν ἐναντιοῦται εἶπεν, ἂν ἥ τε Γερουσία καὶ ὁ Ὑπουργὸς πρεσβεύωσιν ἀντίθετον γνώμην.

Ἀπαντήσας πρὸς τὸν προαγορεύσαντα ὁ Εἰσηγητὴς τῆς Ἐπιτροπῆς εἶπεν, ὅτι ἡ Ἐπιτροπὴ εἰς τὴν σύνταξιν τῆς ἐκθέσεώς της περὶ τῆς παραδοχῆς τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου, ἐστηρίχθη εἰς τοὺς ἐν τῇ πρὸς τὴν Βουλὴν ἐκθέσει τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ (τὴν ὁποίαν καὶ ἀνέγνω) ἐνδιαλαμβανομένους λίαν δικαιολογι-

τικοὺς λόγους, οἵτινες καὶ αὐτὴν ἔπεισαν, καὶ τὴν Γερουσίαν ἐλπίζει νὰ πείσωσιν.

Ἀντιπαρατηρήσας ἕτερος εἰς τὸν προλαλήσαντα, ἐπήνεγκεν, ὅτι, οὔτε ἡ πρὸς τὴν Βουλὴν τοῦ Ὑπουργοῦ ἔκθεσις, οὔτε αὐτὸς προφορικῶς ἀπήντησεν εὐστόχως εἴς τε τὰς ἀμφιβολίας καὶ τὰς λοιπὰς αἰτηθείσας διασαφήσεις, περὶ τῶν ὁποίων διέλαβεν ὁ κατὰ πρῶτον ἀγορεύσας.

Ἐν τούτοις φρονεῖ, ὅτι πρὸ πάσης ἄλλης συζητήσεως πρέπει νὰ ληθῇ τὸ ἑπόμενον ζήτημα. Ἐπειδὴ τινὲς τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν ὡς Βουλευταὶ, ἐψηφίσαντο τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον, ἤδη δὲν δύνανται νὰ ἐπιφέρωσι καμμίαν ἐπὶ τούτου γνώμην, οὔτε νὰ ψηφοφορήσωσι· διότι αἱ ἰδιότητες τοῦ Βουλευτοῦ καὶ Γερουσιαστοῦ ὑπάρχουσιν ἀσυμβίβαστοι πρὸς ἀλλήλας, καὶ ὡς ἅπαξ οἱ τοιοῦτοι ἐκφρασθέντες δὲν δύνανται πλέον νὰ ἦναι ἀπροκατάληπτοι· τὴν γνώμην δὲ ταύτην ἐπιβεβαιοῖ καὶ ἡ παρὰ τοῖς Δικαστηρίοις καθιερωμένη ἀρχὴ, καθ' ἣν ὁ δικάσας ὑπόθεσιν τινὰ κατώτερος Δικαστὴς δὲν δύναται ἐπὶ τῆς αὐτῆς νὰ δικάσῃ ὡς μέλος ἀνωτέρου Δικαστηρίου.

Ἀντιτάξαντος ἄλλου, ὅτι ἡ προταθεῖσα ἔνστασις εἶναι ἀπαράδεκτος, ὡς μὴ προβλεπομένη ἀπὸ Νόμον τινα, καὶ καθόσον ἡ Γερουσία δὲν δικάζει, ἀλλὰ νομοθετεῖ, ἀντεπέφερεν ὁ προλαλήσας, ὅτι ἂν καὶ ἀπὸ Νόμον τινὰ δὲν προβλέπεται ἡ ἔνστασις αὕτη, διότι τὸ Σύνταγμα περιέχει γενικὰς μόνον ἀρχὰς καὶ διατάξεις, καὶ οὐχὶ ἐξαιρέσεις, πλὴν ὑπάρχουσιν ἄπειροι περιπτώσεις, λυόμεναι ἀπὸ τὰς ἀναλλοιώτους ἀρχὰς τῆς Δικαιοσύνης.

Τὴν γνώμην τοῦ προαγορεύσαντος ἐπιστηρίζων ἄλλος, προσέθηκεν, ὅτι χωρὶς νὰ προτίθεται νὰ προσβάλῃ τινὰ νομίζει, ὅτι ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ ἀντικειμένου δὲν δύναταί τις δὶς νὰ ψηφοφορήσῃ· ὅτι τὰς συνεπείας μιᾶς ἀρχῆς πρέπει τις νὰ ἐννοεῖ καὶ παραδέχεται, διότι τὸ Σύνταγμα τὰς γενικὰς μόνον ἀρχὰς περιέχον, ἦτον ἀδύνατον νὰ διαγράψῃ ὅλας τὰς ἐνδεχομένας νὰ προκύψωσι περιπτώσεις.

Ἀντιτάξας εἰς τὰ ἀνωτέρω ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς, ἐπέφερεν, ὅτι ἡ προταθεῖσα ἔνστασις δὲν εἶναι ὀρθὴ, ὡς μὴ προβλεπομένη ἀπό τινα Νόμον καὶ ὡς ἀντιβαίνουσα εἰς ἄλλην ἀρχὴν τοῦ Συντάγματος, ἀφορῶσαν τὴν προσθήκην Γερουσιαστῶν· διότι, ἀφ' οὗ ὁ Βασιλεὺς ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ διορίζῃ οὓς τίνας θέλει ὡς Γερουσιαστὰς κατὰ τὸ ἄρθρον 72 τοῦ Συντάγματος, ἐκ τῶν ὁποίων δύνανται νὰ εἶναι καὶ Βουλευταὶ, τότε, ὅταν

οὗτοι κατὰ τὴν προταθεῖσαν ἔνστασιν δὲν δύνανται νὰ ψηφοφορήσωσι, ματαιοῦται ὁ σκοπὸς τῆς προσθήκης Γερουσιαστῶν, καὶ προσβάλλεται τὸ Σύνταγμα, ὡς γενομένης δεκτῆς ἐξαιρέσεως μὴ ὑπαρχούσης ἐν αὐτῷ. Τὸ δὲ Δικαστικὸν παράδειγμα τὸ προταθὲν περὶ τῆς παραδοχῆς τῆς ἐνστάσεως ταύτης, δὲν ἐφαρμόζεται ἐπὶ τοῦ προκειμένου, διότι ἡ εἰς τὰ ἀνώτερα Δικαστήρια εἰσαγομένη ὑπόθεσις πρόκειται νὰ ἀναθεωρηθῇ καὶ μεταρρυθμισθῇ, καὶ ὡς ἐκ τούτου ὁ ἐπ' αὐτῆς δικάσας κατώτερος Δικαστὴς δὲν δύναται νὰ δικάσῃ πλέον, ὡς μέλος τοῦ ἀνωτέρου δικαστηρίου· ἐκτὸς δὲ τούτου ἡ τοιαύτη ἀρχὴ προβλέπεται ὑπὸ ῥητῆς διατάξεως παρὰ τοῖς Δικαστηρίοις, ἐν ᾧ ἐπὶ τοῦ προκειμένου δὲν ὑπάρχει καθιερωμένη ὑπὸ Νόμου τινός.

Ἀντειπὼν εἷς τῶν προαγορευσάντων εἰς τὰ παρὰ τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ λεχθέντα ἐπέφερεν, ὅτι διὰ τῆς παραδοχῆς τῆς προτεινομένης ἐνστάσεως δὲν ματαιοῦται ὁ σκοπὸς τῆς προσθήκης Γερουσιαστῶν· εἶναι μὲν ἀληθὲς, ὅτι τὸ Σύνταγμα δίδωσιν εἰς τὸν Βασιλέα τὸ δικαίωμα νὰ διορίζῃ ὡς Γερουσιαστὰς καὶ Βουλευτὰς, ἀλλὰ δὲν ἐννόησεν νὰ ἀντιπαλαίσῃ πρὸς ἑαυτό, καὶ διὰ τοῦτο ἀπαγορεῦσαν νὰ ἦναι τὶς συγχρόνως Βουλευτὴς καὶ Γερουσιαστὴς, προέθετο, ὥστε τὴν γνώμην τοῦ Βουλευτοῦ νὰ ἐπεξεργάζεται ὁ Γερουσιαστής. Ἂν λοιπὸν παραδεχθῇ ἡ Γερουσία τὴν ἑρμηνείαν τοῦ Ὑπουργοῦ, τότε ματαιοῦται ἡ ῥητὴ αὕτη τοῦ Συντάγματος διάταξις περὶ τῆς προσθήκης Γερουσιαστῶν, καθόσον οὗτος πρὸς ὑποστήριξιν τῆς ἑρμηνείας του ταύτης, παραλείπων τὸ ῥητὸν τοῦ Συντάγματος ῥῆμα, καταφεύγει εἰς μὴ ῥητὸν γράμμα αὐτοῦ.

Ἀντιπαρατηρήσας πρὸς τὰ ὑπὸ τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ λεχθέντα ὁ προτείνας τὴν περὶ ἧς πρόκειται ἔνστασιν, εἶπεν ὅτι, καθὼς τὸ Σύνταγμα ὡς περιέχον γενικὰς διατάξεις, δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ προϊδῃ ἁπάσας τὰς ἀναφυομένας πολλάκις εἰδικὰς περιπτώσεις, οὕτω καὶ οἱ δικαστικοὶ Κώδηκες, ἂν καὶ ὀγκωδέστατοι· ἀλλὰ καθὼς τὴν ἔλλειψιν τῶν δικαστικῶν τούτων Κωδήκων ὡς πρὸς τὰς περιπτώσεις ταύτας ἀναπληροῖ ἡ Νομολογία τῶν Δικαστηρίων, παραδεχομένη καὶ κανονίζουσα ταύτας, οὕτω καὶ ἐπὶ τοῦ προκειμένου διὰ Νομολογίας δῆθεν Κοινοβουλευτικῆς πρέπει νὰ παραδεχθῇ ἡ Γερουσία τὴν προταθεῖσαν ἔνστασιν, ὡς συνάδουσαν μὲ τὰς ἀναλλοιώτους τῆς Δικαιοσύνης ἀρχὰς καὶ μὲ τὸ πνεῦμα τοῦ Συντάγματος, καὶ καθιστᾶσα ἀπροκατάλειπτον καὶ ἀγνὸν τὸν μέλλοντα νὰ ἐπιφέρῃ διὰ τῆς ψήφου του γνώμην Γερουσιαστήν.

Ἡ Νομολογία, τὴν ὁποίαν ἐπεκαλέσθη ὁ προλαλήσας, εἶπεν ὁ αὐτὸς Ὑπουργὸς, δὲν εἶναι ὑποχρεωτικὴ εἰς τὰ κατώτερα Δικαστήρια, καὶ ἐπομένως δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς Νόμος. Ἐπὶ τοῦ προκειμένου ὅμως οὔτε ῥητὸς Νόμος, ὑποστηρίζων τὴν ἔνστασιν ταύτην ὑπάρχει, οὐδὲ Νομολογίαν δυνάμεθα νὰ παραδεχθῶμεν, καθότι ἀντιβαίνει εἰς ῥητὴν διάταξιν τοῦ Συντάγματος. Ἐκτὸς τούτου, ἐὰν ἡ Γερουσία παραδεχθῇ, ὅτι οἱ ὡς Γερουσιασταὶ διοριζόμενοι Βουλευταὶ δὲν δύνανται νὰ ψηφοφορήσωσι, τότε, οὐ μόνον ματαιοῦται ὁ σκοπὸς τῆς διατάξεως τοῦ Συντάγματος περὶ τῆς προσθήκης Γερουσιαστῶν, καὶ τῆς ἐκ ταύτης μεταβολῆς τῆς ἐν τῇ Γερουσίᾳ σχηματισθείσης ἀντιθέτου πλειοψηφίας, ἀλλὰ σιωπηρῶς περιορίζεται τὸ Βασιλικὸν δικαίωμα τοῦ διορίζειν ὡς Γερουσιαστὰς τοὺς Βουλευτάς. Τοιαύτην ὅθεν ἀρχὴν εἶναι ἀνοίκειον εἰς τὴν Γερουσίαν νὰ παραδεχθῇ. Εἰς μόνην μίαν περίστασιν, τοὐτέστιν ἐπὶ κατηγορίας Ὑπουργοῦ τινὸς τὸ Σύνταγμα διὰ τοῦ ἄρθρ. 83 καθιέρωσε τὴν ἐξαιρετικὴν ταύτην ἀρχὴν, καὶ ἐπομένως ἀπέκλεισε πᾶσαν ἄλλην. Τὸ δὲ ἐπιχείρημά τινος τῶν προαγορευσάντων, ὅτι δὲν δύναταί τις νὰ εἶναι συνάμα Βουλευτὴς καὶ Γερουσιαστὴς, δὲν ἐφαρμόζεται ἐπὶ τοῦ προκειμένου, καθότι οἱ διορισθέντες Γερουσιασταὶ δὲν πρόκειται νὰ ἀποτελέσουν καὶ αὖθις μέρος τῆς Βουλῆς ὡς Βουλευταί.

Παρατηρήσαντος δέ τινος, ὅτι, ἀφ' οὗ ὁ Ὑπουργὸς ὁ ἔχων ἄμεσον συμφέρον εἰς τὴν παραδοχὴν τοῦ προτεινομένου Νομοσχεδίου του ἔχει δικαίωμα ψήφου, πολλῷ μᾶλλον ὁ Βουλευτὴς, διοριζόμενος Γερουσιαστὴς, ἀντέταξεν ἄλλος, ὅτι ὁ Ὑπουργὸς, καθὸ τοιοῦτος, δὲν ἔχει δικαίωμα ψήφου, εἰμὴ μόνον, ὅταν ἀποτελῇ μέρος θατέρου τῶν Νομοθετικῶν Σωμάτων.

Προτείναντος τέλος ἄλλου, ὅτι ἐπειδὴ τὸ ἀφορῶν τὴν ἔνστασιν ταύτην ζήτημα, ὡς κυρίως νομικὸν, δὲν θέλει φέρει τὴν Γερουσίαν εἰς τὴν ἀνάγκην τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου, πρέπει ν' ἀναβληθῇ εἰς ἄλλην Συνεδρίασιν, καὶ νὰ προβῇ ἡ Γερουσία εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ Νομοσχεδίου, παρεδέξατο τὸ Σῶμα τὴν ἀναβολὴν αὐτοῦ διὰ τὸν ἐκτεθέτα λόγον.

Ἀκολούθως ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς ἀπαντήσας εἰς τὰς αἰτήσεις τινὸς τῶν προαγορευσάντων, εἶπε τάδε· Γνωστὸν εἶναι, ὅτι ἡ Κυβέρνησις ἠναγκάσθη νὰ λάβῃ τὰς 1000 μετοχὰς εἰς τὴν Τράπεζαν διὰ νὰ συντελέσῃ εἰς τὴν ἕνεκα τῆς ἐλλείψεως κεφαλαίων ἐμποδιζομένην σύστασιν αὐτῆς, καὶ διὰ τοῦτο κατὰ διαφόρους ἐποχὰς μετὰ δυσκολίας παρεκατέθεσε

τὰς μετοχάς της. Διὰ τῆς ἤδη γενομένης ἐλαττώσεως τῶν μετοχῶν δὲν ἐπέρχεται τὸ ἀποτέλεσμα, τὸ ὁποῖον ἀνέφερεν ὁ κατὰ πρῶτον ἀγορεύσας, ὅτι δῆθεν δὲν εἶναι πλέον ἐφικτὴ ἡ ἐλάττωσις τῶν τόκων, ὡς μὴ ἐχούσης τῆς Κυβερνήσεως εἰς τὴν Τράπεζαν μεγάλα κεφάλαια, καὶ ὡς μὴ δυναμένης διὰ τοῦτο νὰ συντελέσῃ εἰς τὴν ἐλάττωσιν, διότι ἡ Κυβέρνησις οὐχ ἧττον ἐξακολουθεῖ νὰ ἔχῃ τὸ αὐτὸ δικαίωμα τῆς ἐπιτηρήσεως, καὶ τὰς αὐτὰς δέκα ψήφους, ὡς εἶχε καὶ πρότερον· ἐκτὸς τούτου δὲν πρόκειται ἤδη περὶ τῆς ἀπαλλοτριώσεως τῶν 500 μετοχῶν, ἀλλὰ περὶ ἐνεχυριάσεως, ἥτις δὲν ἀφαιρεῖ ἀπὸ τὴν Κυβέρνησιν τὸ πρότερον δικαίωμά της.

Δὲν ὑπάρχει σκοπὸς ἀντιστάσεως, ἐπέφερεν ὁ κατὰ πρῶτον λαλήσας, ἀλλὰ βελτιωτέρας ἐπιτυχίας τοῦ Νομοσχεδίου· εἶναι δὲ ἀδιάφορον, πόσας ψήφους θέλει ἔχει ἡ Κυβέρνησις, πλὴν φρονεῖ, ὅτι ὅσῳ πλείους μετοχὰς ἔχει, τόσῳ μᾶλλον θέλει συντείνει εἰς τὴν ἐλάττωσιν τῶν τόκων, καὶ θέλει ἐξασκεῖ τὴν ἐπιρροήν της εἰς τὸ Συμβούλιον τῶν μετόχων. Ἐὰν δὲ, ὡς εἶναι ἀληθεῖς αἱ πληροφορίαι, τὰς ὁποίας ἔχει, ὅτι ὁ Κ. Εὐνάρδος, διευκολύνων τὴν Κυβέρνησιν διὰ τοῦ προκειμένου δανείου, συνεφώνησεν ὥστε κατὰ μὲν τὴν 18 Δεκεμβρίου νὰ πληρωθῶσιν αἱ 170,000, μετὰ δὲ τὴν λῆξιν ἑνὸς ἔτους τὸ ὑπόλοιπον αὐτῶν, ἕπεται ὅτι ἐὰν ἡ Κυβέρνησις δὲν δυνηθῇ νὰ ἐκπληρώσῃ κατὰ τὰς ῥηθείσας προθεσμίας τὰς ὑποχρεώσεις της, ὁ Κ. Εὐνάρδος θέλει προβῇ εἰς τὴν ἐκποίησιν τῶν μετοχῶν τούτων, καὶ τότε τὸ παρὸν Νομοσχέδιον θέλει ἀντιφάσκει μὲ τὸ ἄρθρον 3, ἐδάφιον 2 τοῦ καταστατικοῦ Νόμου τῆς Τραπέζης, τὸ ἀπαιτοῦν 1000 τοὐλάχιστον ὁλοκλήρους μετοχὰς τῆς Κυβερνήσεως.

Ἀπαντῶν ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν, Ὑπουργὸς εἶπεν, ὅτι διὰ τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου δὲν προτίθεται ἐκποίησις, ἀλλ' ἐνεχυρίασις, διὰ τῆς ὁποίας δὲν προσβάλεται ὁ Καταστατικὸς Νόμος τῆς Τραπέζης. Ὅ,τι ὅμως ἐπισυμβῇ εἰς τὸ μέλλον, τοῦτο δὲν ἕπεται, ὅτι κάμνει ἡ Κυβέρνησις, ἢ τὰ Νομοθετικὰ Σώματα. Ἂν δὲ, ὡς δὲν πιστεύει, ἡ Κυβέρνησις δὲν θέλει εὑρεθῇ εἰς θέσιν νὰ ἐκπληρώσῃ τὰς ὑποχρεώσεις της, ὁ Κ. Εὐνάρδος χάριν τῶν φιλελληνικῶν αἰσθημάτων του δὲν θέλει ἐκποιήσει τὰς πρὸς ἐξόφλησιν τοῦ δανείου του ἐνεχυριασθείσας μετοχὰς, ἀλλὰ καὶ τοὐναντίου ὑποτεθέντος, πάλιν δὲν ὑπάρχει ἡ ὑπονιττομένη ὑπὸ τοῦ προλαλήσαντος ἀντίφασις, διότι αἱ μετοχαὶ δύνανται νὰ μεταβάλλωσι κύριον, οὐχὶ ὅμως καὶ νὰ ἀπαλλοτριωθῶσιν· ὅταν ὅμως ἡ Κυβέρνησις εὑρεθῇ εἰς ἀνάγκην ν' ἀπαλ-

λοτριώσῃ τὰς μετοχὰς ταύτας, τότε θέλει καθυποβάλλει Νομοσχέδιον περὶ τῆς τροποποιήσεως τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ Καταστατικοῦ τῆς Τραπέζης.

Ὅταν, ἐπήνεγκεν εἷς τῶν προαγορευσάντων, ἐπιτρέψῃ ἡ Γερουσία τὴν ἐνεχυρίασιν, τότε ἀναμφιλέκτως πρέπει νὰ παραδεχθῇ καὶ τὰ ἀποτελέσματα αὐτῆς ἤτοι τὴν ἀπαλλοτρίωσιν· ὡς πρὸς τὴν γνώμην δὲ τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ, ὅτι δῆθεν ἤδη δὲν πρόκειται περὶ τοῦ μέλλοντος, ἀπήντησεν, ὅτι, κατὰ τοῦτο διαφέρει ἡ δημοσία φρόνησις τῆς ἰδιωτικῆς, ὅτι ἡ μὲν πρώτη ἐκτείνεται καὶ εἰς τὸ μέλλον, ἡ δὲ δευτέρα περιορίζεται μόνον εἰς τὸ παρόν· διὰ τοῦτο ἡ Κυβέρνησις χρέος ἔχει νὰ γρηγορῇ ἕνεκα τῆς πολιτικῆς φρονήσεως, καὶ νὰ μὴν ἀγνοῇ ὅτι ἡ ἐνεχυρίασις θέλει ἐπιφέρει τὴν ἀπαλλοτρίωσιν.

Εἶναι ζήτημα οἰκονομικὸν, ἂν ἡ Κυβέρνησις δύναται κατὰ τὰς ἐπιχειρήσεις της νὰ ἀκολουθήσῃ τὸ ἐμπορικὸν σύστημα, ἢ τἀνάπαλιν ἂν ὁ ἔμπορος δύναται ν' ἀκολουθήσῃ τὸ τῆς Κυβερνήσεως κατὰ τὰς ἰδιωτικάς του ἐπιχειρήσεις, καὶ ἀπεδείχθη, ὅτι εἰς οὐδέτερον συμφέρει ν' ἀκολουθήσῃ τὸ σύστημα τοῦ ἑτέρου. Διότι ἡ Κυβέρνησις δὲν δύναται νὰ ἐπιβλέπῃ τοὺς ἐφ' ὅλον τὸ Κράτος ὑπαλλήλους της, καὶ διότι δὲν ἔχει τὸ συμφέρον τοῦ ἰδιώτου. Ὅταν λοιπὸν, ὡς ἐπὶ τοῦ προκειμένου, ἡ Κυβέρνησις ἐλαττώσῃ τὰς μετοχάς της τότε, ὡς μὴ ἔχουσα μέγα συμφέρον, θέλει ἀμελήσει τὴν ἐπιτήρησίν της καὶ ἐπομένως θέλει ἐκλείψει ἡ ὑπὲρ τῶν δανειζομένων προσδοκωμένη περὶ ἐλαττώσεως τῶν τόκων ὠφέλεια.

Ἐπαναλαβὼν ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς, εἶπεν, ὅτι ἤδη δὲν πρόκειται ἐκποίησις ἀλλ' ἐνεχυρίασις, ὅτι ὁ κατὰ πρῶτον λαλήσας δὲν ἠναντιώθη εἰς τὸ Νομοσχέδιον, ἀλλ' ἐξέθεσε μόνον ἀμφιβολίαν τινὰ μήπως τοῦτο ἀντιφάσκει μὲ τὸν Νόμον τῆς Τραπέζης, ὅτι δὲν ἀμελεῖ περὶ τοῦ μέλλοντος, ὡς ὁ προλαλήσας ἐξέφρασε, παρεξηγήσας τὴν ἰδέαν του, ὅτι ἐπὶ τέλους ἂν ὁ Κ· Εὐνάρδος ἐπιμένῃ νὰ λάβῃ τὸ δάνειόν του, ἡ δὲ Κυβέρνησις δὲν δυνηθῇ νὰ ἐκπληρώσῃ τοῦτο, τότε θέλει προτείνει Νομοσχέδιον πρὸς τροποποίησιν τοῦ 3 ἄρθρου τοῦ Νόμου τῆς Τραπέζης.

Μετὰ ταῦτα ἡ Γερουσία παρεδέξατο τὴν ἀρχὴν τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου.

Ἀναγνωσθέντα ἑπομένως τὰ ἄρθρα αὐτοῦ Ἀ. Β'. Γ'. ἐγένοντο δεκτὰ παμψηφεί.

Ψηφοφορηθὲν ἐπὶ τέλους τὸ σύνολον, ἐγένετο δεκτὸν διὰ ψήφων 25 κατὰ 7.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς ὑποβαλὼν, ἀνέγνω τὰ ἑξῆς δύο Νομοσχέδια μετ' αἰτιολογικῶν ἐκθέσεων, ἔχοντα οὕτω.

ΕΚΘΕΣΙΣ

Τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ χορηγήσεως καρπῶν εις τοὺς ἀπόρους γεωργούς.

Κύριοι Γερουσιασταί!

Ἀπὸ τὴν πρὸς τὴν Βουλὴν ἔκθεσίν μου προσαρτωμένην ἐνταῦθα, παρατηρῆτε, Κύριοι Γερουσιασταὶ, πόθεν ὁρμηθεῖσα ἡ Κυβέρνησις τοῦ Βασιλέως ὑπέβαλεν εἰς τὴν Βουλὴν τὸ περὶ χορηγήσεως καρπῶν μέχρι κοιλῶν 25 χιλιάδων εἰς τοὺς ἀπόρους γεωργοὺς Νομοσχέδιον.

Τοῦτο παραδεχθεῖσα ἡ Βουλὴ ἐπεψηφίσατο ὡς εἶχε, προσθέσασα μόνον ἐπὶ τῶν 25 χιλιάδων κοιλῶν πέντε ἔτι χιλιάδας κοιλὰ, ἐπαυξήσασα οὕτω τὸ ὅλον εἰς κοιλὰ 30 χιλιάδας.

Ὑποβάλλων δὲ τὸ ἀνωτέρω Νομοσχέδιον καὶ εἰς τὴν Γερουσίαν ἐξαιτοῦμαι νὰ παραδεχθῇ, καὶ ἐπιψηφίσῃ αὐτό.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 15 Ὀκτωβρίου 1847.

Ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς
Ν. ΚΟΡΦΙΩΤΑΚΗΣ.

ΟΘΩΝ
ΕΛΕΩι ΘΕΟΥ
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Τὸ παρὸν Νομοσχέδιον συζητηθὲν καὶ ψηφισθὲν παρὰ τῆς Βουλῆς, θέλει ὑποβληθῆ εἰς τὴν Γερουσίαν παρὰ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν καὶ ὑποστηριχθῆ παρ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 14 Νοεμβρίου 1847.

ΟΘΩΝ.

Ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς
Ν. ΚΟΡΦΙΩΤΑΚΗΣ.

Ψηφισάμενοι μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, ἀπεφασίσαμεν διατάττοντες.

Ἄρθρ. 1. Ἐπιτρέπεται εἰς τὸν ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸν νὰ διανείμῃ ὡς δάνειον μέχρι 30 χιλιάδων κοιλῶν καρποὺς

χρησιμεύσοντας σπόροι εἰς τοὺς γεωργοὺς ἐκείνους, ὅσοι δὲν εἶναι εἰς κατάστασιν νὰ προμηθευθῶσιν αὐτοὺς, ὡς ἐκ τῆς ἐφετεινῆς ἀκαρπίας, συμβάσης εἰς διαφόρους τοῦ Κράτους Επαρχίας.

Ἄρθρ. 2. Οἱ οὕτω πως δανειζόμενοι καρποὶ θέλουν ἀποδοθῆ ἢ ὁμοειδεῖς ἐπὶ τῶν ἁλωνίων κατὰ τὴν συγκομιδὴν τοῦ προσεχοῦς ἔτους, ἢ εἰς χρήματα ἐπὶ τῇ βάσει τῆς τρεχούσης τιμῆς κατὰ τὸν χρόνον τῆς πληρωμῆς, ὅτις εἶναι ὁ Ἰούλιος Μήν.

Ἄρθρ. 3. Αἱ αἰτήσεις, ὡς καὶ τὰ περὶ παραλαβῆς καὶ παραδόσεως τοῦ σπόρου ἔγγραφα θέλουν συντάττεσθαι ἐπὶ ἁπλοῦ χάρτου.

Ἄρθρ. 4. Ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς θέλει ἐκτελέσει τὸν παρόντα Νόμον.

ΕΚΘΕΣΙΣ

Τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργοῦ περὶ παραχωρήσεως ἑνὸς στρέμματος γῆς εἰς τοὺς γεωργούς.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Κατὰ διαταγὴν τῆς Α. Μ. λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ ὑποβάλω εἰς τὴν συζήτησιν καὶ ἐπιψήφισιν τῆς Γερουσίας τὸ περὶ παραχωρήσεως ἑνὸς στρέμματος ἐθνικῆς γῆς εἰς ἕκαστον γεωργὸν πρὸς οἰκοδομὴν οἰκίας Νομοσχέδιον, τὸ ὁποῖον συζητηθὲν παρὰ τῆς Βουλῆς ἐγένετο δεκτὸν παρ' αὐτῆς.

Οἱ λόγοι οἵτινες ὑπηγόρευσαν τὴν ἔκδοσιν τοῦ προκειμένου Νόμου ἐξετέθησαν εἰς τὴν ἀπὸ 29 Σεπτεμβρίου ἔκθεσίν μου, τῆς ὁποίας ὑποβάλλω ἀντίγραφον πρὸς γνῶσιν τῆς Γερουσίας.

Ἐπὶ τῆς μεταβολῆς τὴν ὁποίαν ἡ Βουλὴ ἐπέφερεν εἰς τὸν τελευταῖον παράγραφον τοῦ ἄρθρ. . . καὶ ἐπὶ τῆς προσθήκης τοῦ 9 ἄρθρου δὲν ἔχω νὰ ἐπιφέρω παρατήρησίν τινα, καθότι εἰς τὰς ἐν τῇ Βουλῇ γενομένας συζητήσεις ἐθεώρησα κατάλληλον τὴν ἀνωτέρω μνημονευθεῖσαν μεταβολὴν, ἡ δὲ προσθήκη τοῦ 9 ἄρθρου ἐγένετο ἀποδεκτὴ καθ' ἡμετέραν πρότασιν ἐν τῇ συζητήσει.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 14 Νοεμβρίου 1847

Ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς

Ν ΚΟΡΦΙΩΤΑΚΗΣ.

Ο Θ Ω Ν

ΕΛΕΩι ΘΕΟΥ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Τὸ Ἐπόμενον Νομοσχέδιον συζητηθὲν καὶ ψηφισθὲν παρὰ τῆς

Βουλῆς θέλει παρουσιασθῆ, ὅπως ἔχει εἰς τὴν Γερουσίαν ἀπὸ τὸν Ἡμέτερον ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸν καὶ θέλει ὑποστηριχθῆ παρ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 14 Νοεμβρίου 1847.

ΟΘΩΝ

Ὁ Ὑπουργὸς
Ν. ΚΟΡΦΙΩΤΑΚΗΣ.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας διατάσσομεν ὡς ἑξῆς·

Ἄρθρ. 1.

Εἰς τοὺς γεωργοὺς, ὅσοι κατοικοῦν ἢ θελήσωσι νὰ κατοικήσωσιν εἰς χωρία τῶν ὁποίων αἱ γαῖαι ἀνήκουσιν ἐν μέρει ἢ καθ' ὁλοκληρίαν εἰς τὸ δημόσιον, χορηγεῖται τὸ δικαίωμα νὰ λάβωσι, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος Νόμου ἐκ τῶν ἐθνικῶν διαθεσίμων ἐρειπίων γηπέδων, ἢ ἀγρῶν δωρεὰν ἓν Β. στρέμμα, δ' οἰκοδομὴν οἰκίας, δι' αὐλὴν καὶ διὰ κῆπον ἐντὸς ἢ πέριξ τοῦ χωρίου.

Ἄρθρ. 2.

Ὅσοι τῶν γεωργῶν ἔλαβον ἤδη, δυνάμει τοῦ 18 ψηφίσματος τοῦ Κυβερνήτου, ἢ τοῦ ἀπὸ 16 Αὐγούστου 1836 Βασ. Διατάγματος, γῆν διὰ καλύβην, ἢ κῆπον, δύνανται νὰ λάβωσι τὸ ἐλλεῖπον πρὸς συμπλήρωσιν τῆς ἐν τῷ προλαβόντι ἐκτάσεως, κατὰ τοὺς ὅρους τοῦ παρόντος Νόμου.

Ἄρθρ. 3.

Ἐξαιροῦνται τῶν παραχωρήσεων γαῖαι καὶ γήπεδα φέροντα, ἢ κρύπτοντα ἀρχαιότητας, ἢ ἄλλα ἱστορικὰ μνημεῖα, καὶ ὅσα δημόσιον ἢ δημοτικὸν συμφέρον ἀπαιτεῖ νὰ μὴ παραχωρηθῶσιν.

Ἄρθρ. 4.

Οἱ γεωργοὶ ὀφείλουσιν ἐντὸς μὲν τὸ πολὺ τοῦ δευτέρου ἔτους ἀπὸ τῆς παραχωρήσεως, νὰ οἰκοδομήσωσιν ἐπὶ τοῦ παραχωρηθέντος γηπέδου, ἐὰν δὲν ἔλαβον οἰκόπεδα, ἐπὶ τῶν ὁποίων ᾠκοδόμησαν ἤδη, καὶ νὰ ἐγκατασταθῶσιν εἰς τὸ χωρίον, ὅπου ἐγένετο ἡ παραχώρησις.

Ἐντὸς δὲ τοῦ τρίτου ἔτους νὰ φυτεύσωσι τὴν ὑπόλοιπον γῆν μὲ οἱαδήποτε προσοδοφόρα δένδρα.

Ἡ ἐκπλήρωσις τῶν ἀνωτέρω θέλει ἀποδεικνύεσθαι δι' ἐκθέσεως πραγματογνωμόνων ἐπιβεβαιωμένης ὑπὸ τῶν Δημοτικῶν Ἀρχῶν καὶ τοῦ ἁρμοδίου Οἰκονομικοῦ Ἐφόρου.

Ἄρθρ. 5.

Ἐὰν οἱ γεωργοὶ δὲν ἐκπληρώσωσι τὰς διὰ τοῦ παρόντος

Νόμου ἐπιβαλλομένας εἰς αὐτοὺς ὑποχρεώσεις, θέλουσι στερεῖσθαι, ἄνευ ἀποζημιώσεως, τῶν εἰς αὐτοὺς παραχωρηθεισῶν γαιῶν ἢ γηπέδων, ἅμα δὲ καὶ οὗτινος ἤθελον οἰκοδομήσει, ἢ φυτεύσει·

Ἄρθρ. 6.

Δὲν ἐπιτρέπεται εἰς τοὺς γεωργοὺς νὰ κάμνωσιν ἄλλην χρῆσιν τῶν παραχωρηθέντων γηπέδων καὶ γαιῶν, παρὰ τὴν διὰ τοῦ παρόντος Νόμου ὡρισμένην.

Ἐν περιπτώσει παραβάσεως, θέλουσιν ἐφαρμόζεσθαι εἰς αὐτοὺς αἱ φορολογικαὶ περὶ ἐθνικῶν γαιῶν διατάξεις.

Ἄρθρ. 7.

Ὅσοι λαβόντες ἤδη γῆν, δυνάμει τοῦ 18 ψηφίσματος τοῦ Κυβερνήτου, ἢ τοῦ ἀπὸ 16 Αὐγούστου 1836 Β. Διατάγματος, προσλάβωσι καὶ τὸ κατὰ τὸν παρόντα Νόμον ἐλλεῖπον πρὸς συμπλήρωσιν, δὲν ἐκπληρώσωσι τὰς ὑποχρεώσεις των, θέλουσι στερεῖσθαι, κατὰ τὰ ἐν τῷ ἄρθρῳ 5 διαταττόμενα, ὅ,τι προσαπέκτησαν, μὴ παραβλαπτομένων ὅμως τῶν ἀποκτημένων ἤδη δικαιωμάτων των δυνάμει τῶν διατάξεων τοῦ ἀνωτέρω ψηφίσματος ἢ Διατάγματος.

Ἄρθρ. 8.

Τὸ δεύτερον ἔτος, ἀφ' οὗ παραδοθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν ἡ κατὰ τὸ ἄρθρον 4 ἔκθεσις, βεβαιοῦσα τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν παρὰ τοῦ παρόντος Νόμου ἐπιβαλλομένων εἰς τοὺς γεωργοὺς ὑποχρεώσεων, τὸ Ὑπουργεῖον ὀφείλει νὰ ἐκδώσῃ τὸν ἀπαιτούμενον τίτλον ἰδιοκτησίας, κατὰ τὰς ἰσχυούσας διατάξεις, περὶ παραχωρήσεως ἐθνικῶν κτημάτων, καθόσον δὲν πληροφορηθῇ, ὅτι τὰ ἐν τῇ διαληφθείσῃ ἐκθέσει περὶ ἐκπληρώσεως τῶν ὑποχρεώσεων δὲν ἔχουσιν ἀληθείας.

Ἄρθρ. 9.

Τοῦ δικαιώματος τῆς δωρεᾶς, τὴν ὁποίαν χορηγεῖ εἰς τοὺς γεωργοὺς ὁ παρὼν Νόμος, μετέχουσι καὶ αἱ οἰκογένειαι τῶν ἀποβιωσάντων γεωργῶν κατὰ τὰς διατάξεις αὐτοῦ.

Ἄρθρ. 10.

Ὁ Ἡμέτερος ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς ἐπιφορτίζεται τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος Νόμου.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 14 Νοεμβρίου 1847.

Ὁ Ὑπουργὸς
Ν. ΚΟΡΦΙΩΤΑΚΗΣ.

Ἡ δὲ Γερουσία ἀπεφήνατο τυπωθέντα νὰ παραπεμφθῶσιν εἰς τὰ Τμήματα πρὸς προεξέτασιν, νὰ διορισθῶσι δὲ καὶ Ἐπιτροπαὶ

κατὰ τὸν Κανονισμὸν πρὸς σύνταξιν τῆς ἀπαιτουμένης ἐκθέσεως.

Ἐπομένως ὁ Κύριος Πρόεδρος ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος
Α. ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Χ. ΚΑΟΝΑΡΗΣ.
Ν. Ι. ΜΕΞΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Β. Χριστακόπουλος.
Χρ. Βλάσης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 29 Νοεμβρίου τοῦ 1847 ἔτους ἡμέρας Σαββάτου τῆς ἑβδομάδος.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ Καταλόγου καὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν παρόντων Γερουσιαστῶν πλῆρες ἀποτελοῦντος τὸ Σῶμα, ὁ Κ. Πρόεδρος κηρύττει ἀρχομένην τὴν Συνεδρίασιν κατὰ τὴν 12 ὥραν.

Τὰ Πρακτικὰ τῆς προλαβούσης Συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Μετὰ ταῦτα ἀναγνωσθείσης ἀναφορᾶς τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Α. Δοῦκα, αἰτοῦντος τριακονθήμερον ἀπουσίας ἄδειαν ἕνεκα κατεπειγουσῶν οἰκιακῶν ὑποθέσεών του, ἀπεφασίσθη ὑπὸ τῆς Γερουσίας νὰ παραχωρηθῇ πρὸς αὐτόν.

Ἐπομένως ὁ εἰσηγητὴς τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ καθυποβληθέντος Νομοσχεδίου περὶ χορηγήσεως τριάκοντα χιλιάδων κοιλῶν δημητριακῶν καρπῶν εἰς τοὺς ἀπόρους Γεωργούς, ἀνέγνω τὴν ἑξῆς ἔκθεσιν·

Πρὸς τὴν Γερουσίαν,

Τὸ παρὰ τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν ὑποβληθὲν Νομοσχέδιον περὶ παραχωρήσεως 30 χιλιάδων κοιλῶν δημητριακῶν καρπῶν εἰς ἀπόρους Γεωργοὺς λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν ἡ Ἐπιτροπὴ, καὶ θεωρήσασα τοῦ μέτρου τούτου τὴν ἐκπλήρωσιν, ὡς εὐκολύνουσαν ἀφ' ἑνὸς τὴν Γεωργίαν, καὶ οὐδεμίαν ἀφ ἑτέρου ἐπιφέρουσαν ζημίαν εἰς τὸ Δημόσιον, καθ' ὅσον οἱ παραχωρηθησόμενοι καρποὶ μέλλουν ν' ἀποδοθῶσιν εἰς τὴν Κυβέρνησιν κατὰ τὴν νέαν συγκομιδὴν, δὲν ἐδίστασε διὰ ταῦτα νὰ παραδεχθῇ τὴν ἀρχὴν καὶ τὰ καθέκαστα τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου, καὶ νὰ

συστήσῃ τὴν παραδοχὴν τούτων καὶ εἰς τὴν ὁλομέλειαν τοῦ Σεβ. τούτου Σώματος.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 28 Νοεβρίου 1847.

Ἡ Ἐπιτροπὴ

Γ. Καρακατσάνης. Γ. Δαρειώτης.
Ν. Πρασσακάκης. Μ. Λ. Καΐρης.
Ἰ. Παξιμάδης.

Ἥτις πρὸς ἀπορυγὴν ματαίων δαπανῶν, ἀπεφασίσθη νὰ μὴ τυπωθῇ, ὡς μὴ ἀναφέρουσα τροπολογίαν, ἢ παρατήρησιν τινα ὡς καθ' ὁλοκληρίαν δι' αὐτῆς παραδεχομένης τῆς ἐπιτροπῆς τὴν ἀρχὴν καὶ τὰ καθέκαστα τοῦ Νομοσχεδίου τούτου, ἀλλὰ νὰ προβῇ ἡ Γερουσία κατὰ τὴν ἐλευσομένην Συνεδρίασιν τῆς 1. Δεκεμβρίου ε. ε. εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ περὶ οὗ ὁ λόγος Νομοσχεδίου.

Ἔπειτα ἕτερος εἰσηγητὴς τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ καθυποβληθέντος Νομοσχεδίου περὶ δημοτικῶν φόρων ἀνέγνω τὴν ἑπομένην ἔκθεσιν.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Τὸ ψηφισθὲν παρὰ τῆς Βουλῆς περὶ δημοτικῶν φόρων Νομοσχέδιον, ἐπεξεργασθεῖσα ἡ Ἐπιτροπὴ τοῦ Σεβ. τούτου Σώματος καθυποβάλλει εἰς τὴν ἔγκρισιν αὐτῆς τὰς ἐφ' ἑνὸς ἑκάστου τῶν ἄρθρων τροπολογίας καὶ παρατηρήσεις της, ὡς ἔπονται.

Ἄρθρ. 1. Εἰς τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον προτάττονται οἱ ἔμμεσοι δημοτικοὶ φόροι. ἐν ᾧ εἰς τὸ τοῦ 1845, προηγοῦντο οἱ ἄμεσοι. Ἡ ταξις αὕτη ἐθεωρήθη λογικωτέρα καὶ ἀναγκαία ἐν ταὐτῷ, καθ' ὅσον οἱ Δῆμοι, πρὸς ἐκπλήρωσιν τῶν ἰδίων ἀναγκῶν, πρέπει νὰ καταφεύγωσι πρῶτον εἰς τοὺς ἐμμέσους φόρους, ἤττον ἐπαχθεῖς εἰς τοὺς φορολογουμένους, καὶ ὅταν οὗτοι δὲν ἐπαρκῶσι, τότε μόνον νὰ ἐπιβάλλωσι καὶ τοὺς ἀμέσους, τῶν ὁποίων τὸ βάρος εἶναι μᾶλλον ἐπαισθητὸν εἰς τοὺς φορολογουμένους.

Εἰς τὸ ἄρθρον τοῦτο ἐτέθη ὡς ἀνώτατος ὅρος τοῦ Δημοτικοῦ δασμοῦ τὸ 1/50 τῆς τιμῆς α τῶν. ἐν ᾧ εἰς τὸν προλαβόντα ὑπῆρχεν ὁ ἐλάχιστος. ἤτοι τὸ 1/100 τῆς τιμῆς· καὶ διὰ τοῦτο ἦτον ἀνάγκη νὰ τεθῇ εἰς ἐκεῖνον καὶ ἄλλη διάταξις, ὁρίζουσα τὸν μέγιστον ὅρον· ἀλλ' εἰς τὸν προκείμενον, ἅπαξ ὁρισθέντος τοῦ μεγίστου ὅρου, ἡ ἐλάττωσις αὐτοῦ, ἥτις εἶναι πάντοτε ἐπωφελὴς διὰ τὸν φορολογούμενον, μένει ἀπεριόριστος· διὰ τοὺς λόγους τούτους ἡ Ἐπιτροπὴ παρεδέχθη τὸ ἄρθρον 1 τοῦ Νομοσχεδίου, ὡς ἔχει,

Ἄρθρ. 2. Εἰς τὸ ἄρθρον τοῦτο ὁρίζονται τὰ ἀντικείμενα τῆς ἐσωτερικῆς καταναλώσεως, ἐπὶ τῶν ὁποίων ἐπιβάλλεται ὁ δημοτικὸς δασμὸς, μὲ τὰς αὐτὰς ἐξαιρέσεις τοῦ προλαβόντος Νόμου, μὲ τὴν διαφορὰν, ὅτι εἰς ἐκεῖνον ἐφορολογοῦντο καὶ τὰ καύσιμα ξύλα, αἱ ἱπποφορβαὶ, καὶ αἱ πρὸς οἰκοδομὴν ὕλαι, τὰ ὁποῖα εἰς τοῦτον μένουν ἀφορολόγητα. Ἡ Ἐπιτροπή Σας παρεδέχθη καὶ τὸ ἄρθρον τοῦτο ἀπαραλλάκτως.

Ἄρθρ. 3. Τὸ ἄρθρον τοῦτο ἀντιστοιχοῦν μὲ τὸ ἄρθρον 9 τοῦ προϋπάρχοντος Νόμου προσδιοριζει μὲ περισσοτέραν ἀκρίβειαν τὸν τρόπον τοῦ κανονίζειν καὶ τὸ εἶδος τῶν εἰς δασμὸν ὑποβαλλομένων ὠνίων καὶ τὸ ποσὸν αὐτοῦ καθ' ἕκαστον εἶδος, ἀσφαλίζον οὕτω καὶ τὰ δικαιώματα τῶν Δήμων, καὶ τὰ συμφέροντα τῶν εἰσαγόντων τὰ ὠνια· διότι ὁρίζεται ἅπαξ ἕκαστον εἶδος ὀνομαστὶ, καὶ τὸ ἐπ' αὐτοῦ τέλος κατὰ σταθμὸν καὶ μέτρον, διὰ ψηφίσματος τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου, ὑποβαλλομένου εἰς τὴν ἔγκρισιν τῆς προϊσταμένης Διοικητικῆς Ἀρχῆς. Διὰ ταῦτα καὶ τὸ ἄρθρον τοῦτο ἐγένετο παραδεκτόν.

Ἄρθρ, 4. Ἡ διάταξις αὕτη δίδει τὴν δύναμιν εἰς τὰ Δημοτικὰ Συμβούλια νὰ ψηφίζωσιν ἐπὶ τετραετίαν τὸν δημοτικὸν δασμὸν, ὑποβάλλοντα τὸ ψήφισμα εἰς τὴν ἔγκρισιν τῆς προϊσταμένης ἀρχῆς, ἐν ᾧ τοιαύτη διάταξις δὲν ὑπάρχει εἰς τοὺς προλαβόντας Νόμους, ἀλλὰ καὶ οὗτοι ἐψηφίζοντο κατ' ἔτος, ὡς καὶ οἱ ἄμεσοι. Οἱ λόγοι, οἱ ὁποῖοι ὑπηγόρευσαν τὴν καινοτομίαν ταύτην εἶναι νομίζομεν· ἀ) ὅτι καὶ οἱ ἔμμεσοι δημόσιοι φόροι δὲν ψηφίζονται κατ' ἔτος· β') ὅτι μὴ ψηφιζομένων ἐγκαίρως, δὲν εἰσπράττονται τακτικῶς τὰ δημοτικὰ δικαιώματα. Διὰ τοὺς λόγους τούτους, τοὺς ὁποίους ἡ Ἐπιτροπὴ εὑρίσκει ἀποχρῶντας, παρεδέχθη τὸ ἄρθρον.

Ἄρθρ. 5. Ἐπειδὴ εἰς πολλοὺς Δήμους, καὶ μάλιστα τοὺς μὴ ἔχοντας μηδένα ἢ μικρὸν πόρον ἐκ τῶν ἀμέσων φόρων, παρεχωρήθη διὰ Βασιλικῶν Διαταγμάτων τὸ δικαίωμα νὰ ἐπιβάλλωσι δασμὸν καὶ εἰς τὰ ὑπὸ τοῦ ἀνωτέρω 2 ἄρθρου ἐξαιρούμενα ὠνια, καὶ εἰς ἄλλα ἐμπορεύματα, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 8. τοῦ ἀπὸ 1845 Νόμου, καὶ τοῦ §. ά. τοῦ ἄρθρου 1. τοῦ 1846, περὶ τούτου προβλέπον τὸ προκείμενον ἄρθρον, ἀναθέτει εἰς τὴν Βασιλικὴν ἔγκρισιν τὴν ἐπιβολὴν τοιούτων φόρων, μετὰ προηγουμένην γνωμοδότησιν τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου. Οὕτω προλαμβάνεται πᾶσα κατάχρησις ἐκ μέρους τῶν Δημοτικῶν Ἀρχῶν· πρὸς περισσοτέραν δὲ ἐγγύησιν ἐγνωμοδότησεν ἡ Ἐπιτροπὴ νὰ προστεθῇ κατόπιν τῆς φράσεως,

« ἕνεκα ἰδιαιτέρων ἀναποφεύκτων περιστάσεων τινὸς Δήμου, » ἡ φράσις « καὶ καθ' ὅσον αὗται διαρκοῦσι κτλ. »

Ἐνταῦθα παρετηρήθη, ὅτι παρελείφθη ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρ. 10 τοῦ Νόμου τοῦ 1845, καθ' ἣν διετηρήθησαν τὰ διὰ Νόμων ἢ Βασιλικῶν Διαταγμάτων εἰς τινας Δήμους παραχωρηθέντα δικαιώματα, καὶ τὰ ὁποῖα ἐννοοῦνται ὡς κατηργημένα μετὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ παρόντος Νόμου.

Διὰ ταῦτα γνωμοδοτεῖ ἡ Ἐπιτροπὴ νὰ προστεθῇ ὡς παράγραφος τοῦ ἄρθρ. 5 ἡ διαληφθεῖσα διάταξις τροπολογουμένη ἐν μέρει οὕτως· « Δὲν καταργοῦνται διὰ τοῦ παρόντος Νόμου οἱ » μέχρι τοῦδε ἐν ἰσχύϊ Νόμοι καὶ τὰ πρὸς ἐκτέλεσιν αὐτῶν Δια- » τάγματα περὶ τῶν λοιπῶν δημοτικῶν φόρων, καὶ ἄλλων εἰς » τοὺς Δήμους παραχωρουμένων δικαιωμάτων. »

Ἄρθρ. 6. Τὸ ἄρθρον τοῦτο πραγματευόμενον περὶ τῶν ἀμέσων δημοτικῶν φόρων ἤτοι τοῦ ἐγγείου, τοῦ ἐπὶ τῶν ζώων καὶ τῶν μελισσίων· ἐπὶ μὲν τοῦ πρώτου θέτει ὡς μέγιστον ὅρον τὰ δύο τοῖς ἑκατὸν, μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν τοῦ δημοσίου φόρου, ὡς ἐγίνετο καὶ εἰς τὸ παρελθὸν, ἀφίνει δὲ ὅλως ἀπροσδιόριστον τὸν μέγιστον ὅρον τοῦ ἐπὶ τῶν ζώων καὶ τῶν μελισσίων φόρου.

Τὴν ἔλλειψιν ταύτην ἀναπληροῦσα ἡ Ἐπιτροπὴ ἔθεσεν ὡς μέγιστον ὅρον τὸ 1/5 τοῦ ἀντιστοιχοῦντος δημοσίου φόρου, ἀναλογοῦντα ὡς ἔγγιστα μὲ τὸν ἔγγειον, ἤτοι τοῦ δύο ἐπὶ τῶν ἑκατὸν, καὶ τοῦτο διὰ νὰ ἀποφύγῃ τὸ δυσυπολόγιστον, τὸ ὁποῖον φέρει ὁ προτεινόμενος μέγιστος ὅρος παρὰ τοῦ Κυρίου Ὑπουργοῦ· ἀκολούθως ἡ Ἐπιτροπὴ ἐτροπολόγησε τὸ προκείμενον ἄρθρ. οὕτως· « Ἡ δημοτικὴ εἰσφορὰ . . . . ψηφίζεται δὲ καθ' ἕκαστον ἔτος ὑπὸ τῶν Δημοτικῶν Συμβουλίων, καὶ ἐγκρίνεται ὑπὸ τῆς προϊσταμένης Ἀρχῆς· καὶ ὁ μὲν ἔγγειος δημοτικὸς φόρος δὲν δύναται νὰ ὑπερβῇ τὰ δύο τοῖς ἑκατὸν ἐπὶ τοῦ ἀκαθαρίστου εἰσοδήματος, μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν τοῦ ἐγγείου δημοσίου φόρου, ὁ δὲ ἐπὶ τῶν ζώων καὶ τῶν μελισσίων, τὸ ἓν πέμπτον τοῦ ἀντιστοιχοῦντος ἀμέσου δημοσίου φόρου.

Τὰ ἑπόμενα τοῦ ἄρθρου τούτου, τὰ ἀφορῶντα τὸν ἔγγειον δημοτικὸν φόρον τῶν ἀποκτηθεισῶν παρ' ἰδιωτῶν ἐθνικῶν γαιῶν κτλ. πρέπει νὰ τεθῇ ὡ. ἐδάφιον τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου, διὰ νὰ μὴ μείνῃ ἑνωμένον τόσον σχοινονές.

Ἄρθρ. 7. Τὸ ἄρθρον τοῦτο ἀντιστοιχοῦν μὲ τὸ ἄρθρον 4 τοῦ προλαβόντος Νόμου, προβλέπει τὴν περίστασιν, καθ' ἣν τὰ ποίμνια ἑνὸς Δήμου, δὲν νέμονται δι' ὅλον τὸ ἔτος ἐντὸς τῆς περιφερείας αὐτοῦ, ἀλλὰ μόνον κατὰ τὴν χειμερινὴν ἢ τὴν θε-

ρινὴν ὥραν, ὅτε τὸ ἥμισυ τοῦ φόρου πρέπει νὰ ἀποδίδεται εἰς τοὺς Δήμους, εἰς τὴν περιοχὴν τῶν ὁποίων διέμειναν.

Ἄρθρ. 8. Τὸ ἄρθρον τοῦτο δίδει τὴν δύναμιν εἰς τὴν Διοικητικὴν Ἀρχὴν, νὰ ἐπιβάλλῃ τὴν Δημοτικὴν εἰσφοράν, ἢ νὰ αὐξήσῃ αὐτὴν μέχρι τοῦ μεγίστου ὅρου, ὅταν τὸ Δημοτικὸν Συμβούλιον ἤθελεν ἀποποιηθῇ νὰ ψηφίσῃ αὐτὴν, ἢ ἤθελε τὴν ψηφίσῃ ἀνεπαρκῶς ὡς πρὸς τὰς νομίμους ὑποχρεώσεις τοῦ Δήμου.

Ἡ Ἐπιτροπὴ παρετήρησεν ὅτι, ὁ περὶ Δήμων Νόμος, καθιερωθεὶς πρὸ τοῦ Συντάγματος δὲν παραχωρεῖ τοιοῦτον δικαίωμα εἰς τὴν Διοικητικὴν Ἀρχὴν, χωρὶς προηγουμένην γνωμοδότησιν τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου, καὶ ὅτι τοιαύτη παραχώρησις μετὰ τὸ Σύνταγμα, ἀντίκειται εἰς τὴν Συνταγματικὴν Ἀρχὴν, καθ' ἣν οἱ φόροι πρέπει νὰ ψηφίζωνται προηγουμένως παρὰ τῶν Ἀντιπροσωπικῶν Σωμάτων, ὁποῖον εἶναι ἕκαστον Δημοτικὸν Συμβούλιον παρὰ τῇ Διοικητικῇ τοῦ Δήμου Ἀρχῇ. Ἂν δὲ Συμβούλιόν τι ἀποποιῆται νὰ ψηφίσῃ τὴν ετησιαν εἰσφοράν, ἢ δὲν ψηφίσῃ αὐτὴν ἀρκοῦσαν, ἡ Διοικητικὴ Ἀρχὴ ἔχει παρὰ τοῦ Νόμου τὰ μέσα νὰ πειθαναγκάσῃ αὐτὸ εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν τοῦ καθήκοντός του· ἐκτὸς τούτου ἐὰν εἰς τὸ ἑπόμενον 9 ἄρθρ. τεθῇ ἡ λέξις «καταρτισθῇ» ἀντὶ «ἐπικυρωθῇ» τότε συμπεριλαμβάνεται καὶ τὸ περιστατικὸν τοῦτο, ἐπειδὴ αἱ εἰσπράξεις θέλουν ἐξακολουθεῖ συμφώνως μὲ τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ παρελθοντος ἔτους.

Διὰ ταῦτα γνωμοδοτεῖ ἡ Ἐπιτροπὴ νὰ ἐξαλειφθῇ τὸ ἄρθ. 8· καὶ νὰ λάβῃ τὸν τόπον αὐτοῦ τὸ ἑπόμενον, γενομένης τῆς ἀνωτέρω μεταβολῆς.

Ἄρθρ. 10 ἢ 9. Τὸ ἄρθρον τοῦτο πραγματεύεται περὶ τῆς εἰσπράξεως τοῦ Δημοτικοῦ δασμοῦ, διὰ τοῦ Δημοτικοῦ εἰσπράκτορος, ἢ διὰ τῆς Τελωνικῆς Ἀρχῆς, ἥτις ὀφείλει να παραδίδῃ κατὰ μῆνα εἰς τὸ Δημοτικὸν Ταμεῖον τὰ εἰσπραττόμενα· παραδέχεται δὲ καὶ τὸν τρόπον τῆς ἐκμισθώσεως ὅστις εἶναι λυσιτελέστερος εἰς πολλοὺς νήμους· τὸ ἄρθρον τοῦτο παρεδέχθη ἡ Ἐπιτροπὴ μὲ τὴν ἀφαίρεσιν τῆς φράσεως «ἐπὶ τῶν εἰσαγομένων »πρὸς κατανάλωσιν ὠνίων » ὡς πάντη περιττῆς.

Ἄρθρ. 11 ἢ 10. Ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου τούτου θέλει νὰ προσδιορίζωνται διὰ ψηφίσματος τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου, ἐγκρινομένου παρὰ τῆς Διοικητικῆς Ἀρχῆς, αἱ θέσεις εἰς τὰς ὁποίας θέλουν δασμολογεῖσθαι τὰ εἰσαγόμενα διὰ ξηρᾶς ὠνια.

Ἄρθρ. 12 ἢ 11. Τὸ ἄρθρον τοῦτο πραγματευόμενον ἐν γένει περὶ τῶν προκειμένων ἐν γένει εἰς δασμὸν τροφίμων ἢ ἐμπορευμάτων ἀναφέρεται μόνον εἰς τὸ ἄρθρον ἢ ἐξαιρεῖν λελεγθότως

τὰ ἐν τῷ ἄρθρῳ 2 ὦνια, ὅθεν εἶναι ἀνάγκη ἢ νὰ προστεθῇ καὶ τὸ ἄρθρ. 2 οὕτως « κατὰ τὸ ἄρθρον 2 καὶ 5 » ἢ ν' ἀφαιρεθῇ καὶ τοῦτο διὰ νὰ ἐννοῶνται ἐν γένει ὅλα τὰ εἰς δασμὸν ὑποκείμενα τρόφιμα καὶ ἐμπορεύματα.

Διὰ τοῦ ἄρθρου τούτου ὑποχρεοῦνται οἱ εἰσάγοντες τὰ τρόφιμα καὶ ἐμπορεύματα νὰ εἰδοποιῶσι τὸν ἐπιτετραμμένον τὴν εἴσπραξιν, νὰ δίδωσιν εἰς αὐτὸν ἀκριβῆ σημείωσιν τῶν εἰδῶν καὶ τοῦ ποσοῦ ἑκάστου αὐτῶν, νὰ δίδωσι συγχρόνως ἀνάλογον ἐγγύησιν, καὶ νὰ ὑποβάλλωνται εἰς τὴν πληρωμὴν τοῦ νενομισμένου δασμοῦ, μετὰ παρέλευσιν τριῶν μηνῶν, ὅσα τούτων δὲν ἀποδείξει ὅτι ἐξήγαγεν. Αἱ ὑποχρεώσεις αὗται ἀσφαλίζουσαι τὰ δικαιώματα τῶν Δήμων ἐκρίθησαν ἀναγκαῖαι, καὶ οὕτως ἐγένετο δεκτὸν καὶ τὸ ἄρθρον τοῦτο.

Ἄρθρ. 13. ἢ 12 Τὸ ἄρθρον τοῦτο ἀφορᾷ τὴν εἴσπραξιν τῆς Δημοτικῆς εἰσφορᾶς, ἢ των ἀμέτων φόρων, ἀνατιθεμένην εἰς τοὺς Εἰσπράκτορας τοῦ Δημοσίου, ὡς καὶ εἰς τὸν Νόμον τοῦ 1845· κατὰ δὲ τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον δύναται νὰ γίνῃ ἡ εἴσπραξις καὶ δι' ἐκμισθώσεως, ἢ ὑπὸ τῶν ἁρμοδίων Δημοτικῶν ὑπαλλήλων, ὅπου οἱ φόροι τοῦ Δημοσίου δὲν εἰσπράττονται καὶ ὑπὸ Δήμους. Ἡ διάκρισις αὕτη μὴ ὑπάρχουσα εἰς τὸν παλαιὸν Νόμον ἐκρίθη ἀναγκαία, καὶ ἐγένετο δεκτή

Ἄρθρ. 14 ἢ 13. Τὸ ἄρθρον τοῦτο προνοοῦν περὶ τῶν ποινῶν τῶν ἐπιφορτισμένων τὴν εἴσπραξιν τῶν Δημοτικῶν φόρων δημοσίων ὑπαλλήλων ἔχει τὸν ἁρμόδιον τόπον εἰς τὰς ποινικὰς διατάξεις τοῦ Νόμου. μετὰ τὸ ἄρθρ. 17, ὡς ἄρθρ. δὲ 14 νὰ μείνῃ ἡ ἐν τῷ τέλει δ' ἁταξις τροπολογουμένη οὕτως « Οἱ ἐπιφορτισμένοι » τὴν εἴσπραξιν τῆς Δημοτικῆς εἰσφορᾶς Δημόσιοι εἰσπράκτορες » εἶναι ὑπόχρεοι νὰ παρουσιάζωσι τὰ διπλότυπα καὶ λοιπὰ » φορολογικὰ βιβλία των εἰς τὴν ἁρμοδίαν Δημοτικὴν Ἀρχὴν » πρὸς ἐξέλεγξιν τῶν εἰσπραχτέων καὶ εἰσπραχθέντων ποσῶν, » ὁσάκις ζητηθῶσιν. »

Ἄρθρ. 15 ἢ 14. Τὸ ἄρθρον τοῦτο κανονίζει τὸν τρόπον τῆς ἐκποιήσεως τῶν ὑπὸ τῶν Δημοσίων εἰσπρακτόρων εἰσπραττομένων εἰς εἴδη προϊόντων, λόγῳ δημοτικῆς εἰσφορᾶς, ἐγένετο δεκτὸν, μεταβληθείσης τῆς ἀκαταλλήλου λέξεως «αὐτόχρημα» *εἰς εἴδη*

Ἄρθρ. 16 ἢ 15. Ἡ Διάταξις αὕτη γενικεύει τὴν τοῦ ἄρθ. 10, καθ' ἣν ἡ Τελωνιακὴ Ἀρχὴ ὀφείλει νὰ παραδίδῃ εἰς τὰ Δημοτικὰ Ταμεῖα τὰ κατὰ μῆνα εἰσπραττόμενα, διὰ λογαριασμὸν τοῦ Δήμου, ἀπαγορεύουσα τὴν διαχείρησιν αὐτῶν ἐκ μέρους τοῦ

Δημοσίου Εἰσπράκτορος· ἀλλ' ἐπειδὴ εἴς τινας περιστάσεις ἡ Δημοτικὴ Ἀρχὴ δύναται νὰ ἐπιτρέψῃ τὴν διαχείρησιν κεφαλαίου τινὸς εἰς τὸν Δημόσιον Εἰσπράκτορα, διὰ τὴν εὐκολίαν τῆς ὑπηρεσίας, νομίζει ἡ Ἐπιτροπὴ διὰ τοῦτο, ὅτι πρέπει ν' ἀφαιρεθῇ ἡ φράσις « ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ, » ἀποκλείουσα πᾶσαν ἐξαίρεσιν.

Ἄρθρ. 17. ἢ 16. Ἡ ἐφαρμογὴ τοῦ περὶ τῶν Δημοσίων καθυστερούντων Νόμου καὶ εἰς τὰ τῶν Δημοτικῶν φόρων, τὴν ὁποίαν εἰσάγει τὸ ἄρθρον τοῦτο, παραδέχεται ἡ Ἐπιτροπή.

Ἄρθρ. 18 ἢ 17. Τὸ ἄρθρον τοῦτο ὑποβάλλει τοὺς δι' ἀπάτης ἢ ἄλλου τρόπου προσπαθοῦντας ν' ἀποφύγωσι τὴν ἀπόδοσιν τῶν ὀφειλομένων Δημοτικῶν φόρων εἰς τὰς αὐτὰς ποινὰς, εἰς τὰς ὁποίας ὑπόκεινται καὶ οἱ παραβάται τῶν διατάξεων τῶν περὶ Δημοσίων φόρων Νόμων.

Ἄρθρ. 19. ἢ 18. Ἂν τις τῶν ἐνεργούντων τὴν εἴσπραξιν τῶν Δημοτικῶν φόρων Δημοσίων ὑπαλλήλων ἕνεκεν ἀμελείας ἢ ἐκ προθέσεως, δὲν εἰσπράξῃ συνάμα μὲ τοὺς Δημοσίους φόρους τοὺς ψηφισθέντας καὶ ἐγκριθέντας Δημοτικοὺς, ἢ εἰσπράξῃ αὐτοὺς ἐλλειπῶς, ὑπόκειται εἰς τὰς αὐτὰς ποινὰς, αἵτινες ἐπιβάλλονται εἰς αὐτὸν καὶ διὰ τὰς περὶ τὴν εἴσπραξιν τῶν Δημοσίων φόρων ταιαύτας ἐλλείψεις του, ὡς ἐσημειώθη ἀνωτέρω.

Ἄρθρ. 20. ἢ 19. Τὸ ἄρθρον τοῦτο ἐγενετο δεκτὸν ὡς ἔχει, καθὼς καὶ τὸ τελευταῖον ἄρθρον 21. Κατὰ δὲ τὴν γνώμην ἑνὸς τῶν μελῶν τῆς Ἐπιτροπῆς ταύτης, τοῦ Κυρ. Γ. Ψύλλα, ἤθελεν εἶσθαι καλὸν ν' ἀναβληθῇ πρὸς τὸ παρὸν ἡ συζήτησις καὶ ἐπιψήφισις τοῦ ὅλου τοῦ παρόντος Νόμου, ὅστις ἂν καὶ συστημένος ὡς λίαν κατεπείγων εἶναι ὅμως καὶ λίαν ἐμβριθὴς, διὰ πολλοὺς λόγους, καὶ τοῦ ὁποίου μόνη ἡ τελευταία διάταξις ἐπιψηφιζομένη σήμερον ἀρκεῖ πραγματικῶς νὰ θεραπεύσῃ ἐγκαίρως τὰς ἀνάγκας, ὅσαι ἐπιβαρύνουσιν ἤδη τὰ Δημοτικὰ πράγματα.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 29 Νοεμβρίου 1847.

Ἡ Ἐπιτροπὴ
Γ. Δαρειώτης,
Γ. Καρακατζάνης,
Δ. Κανελλόπουλος
Ν. Χρυσόγελος,
Γ. Ψύλλας.

Ἡ Ἔκθεσις αὕτη ἀπεφασίσθη νὰ τυπωθῇ καὶ διανεμηθῇ εἰς τὰ μέλη τοῦ Σώματος, καὶ νὰ προβῇ ἡ Γερουσία εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ περὶ οὗ αὕτη ἀφορᾷ Νομοσχεδίου, μετὰ τὴν συ-

ζήτησιν τοῦ περὶ παραχωρήσεως 30 χιλιάδων κοιλῶν δημητριακῶν καρπῶν εἰς τοὺς ἀπόρους Γεωργοὺς Νομοσχεδίου.

Ἑπομένως ὁ Κ. Πρόεδρος ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος
Α. ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι.
Χ. ΚΑΨΝΑΡΗΣ
Ν. ΜΕΞΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Β. Χρηστακόπουλος.
Χ. Βλάσης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ.

Τῆς 1 Δεκεμβρίου τοῦ 1847 ἔτους ἡμέρας δευτέρας τῆς ἑβδομάδος.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ Καταλόγου, καὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν παρόντων Γερουσιαστῶν πλῆρες ἀποτελοῦντος τὸ Σῶμα, ὁ Κ. Πρόεδρος κηρύττει ἀρχομένην τὴν Συνεδρίασιν περὶ τὴν δωδεκάτην ὥραν.

Τὰ Πρακτικὰ τῆς προλαβούσης Συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Ἑπομένως ἀπαγγείλαντος τοῦ Κ. Προέδρου, ὅτι ἀντικείμενον τῆς ἡμερησίας διατάξεως εἶναι ἡ συζήτησις τοῦ περὶ δανείου 30000 κοιλῶν Δημητριακῶν καρπῶν εἰς τοὺς ἀπόρους Γεωργοὺς Νομοσχεδίου, εἷς τῶν ΚΚ. Γραμματέων ἀνέγνω τό τε ῥηθὲν Νομοσχέδιον, καὶ τὴν ἐπὶ τούτου εἰσαγωγικὴν πρὸς τὴν Βουλὴν ἔκθεσιν τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργοῦ.

Εἷς τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν λαβὼν τὸν λόγον, ὡς πρὸς τὴν ἀρχὴν τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου ἔλεξε τάδε. Ἐπειδὴ τὸ 3 Ἄρθρον τοῦ Συντάγματος καθιεροῖ τὴν ἀρχὴν, ὅτι ἅπαντες εἶναι ἴσοι ἐνώπιον τοῦ Νόμου καὶ συνεισφέρουν ἀδιακρίτως εἰς τὰ δημόσια βάρη ἀναλόγως τῆς περιουσίας των, ἐξάγεται, ὅτι ἅπαντες ἐπίσης πρέπει νὰ μετάσχωσι καὶ τῶν ὠφελειῶν.

Τὸ προκείμενον λοιπὸν Νομοσχέδιον, ὡς μὴ παραχωροῦν ἁπλῶς δάνειον, ὡς ἦν τὸ εἰς τὸν Δῆμον τῶν Ἀθηναίων δοθὲν, ὅτε οὐδεμία ἀντίῤῥησις περὶ τῆς παραδοχῆς του ἤθελεν ἐπέλθει, ἀλλ' ὠφέλειαν εἷς τινας μόνον πολίτας, διότι ἐν ᾧ ἤδη τὸ κοιλὸν ἔχει 8 δραχμὰς, τὸ ἐλευσόμενον ἔτος πιθανώτατα θέλει ἔχει 5, εἶναι ἀντισυνταγματικὸν καὶ ἑπομένως ἀπαράδεκτον. Ἐκτὸς τούτου τοιαύτην χορήγησιν παραδεχομένη ἡ Γερουσία, ἐγκρίνε

ὑπολογισμὸν ἐκτάκτων καὶ τρόπον τινὰ μυστικῶν ἐξόδων, καθότι ἀμφιβάλλεται ἂν ἡ διανομὴ αὐτῆς θέλει γίνει μεταξὺ τῶν πραγματικῶς ἀπορούντων, ἢ τῶν μᾶλλον εὐνοουμένων. Ἐν τούτοις, ἂν τὸ παρὸν Νομοσχέδιον παρεῖχεν ἐγγύησίν τινα, ὅτι δηθὲν δὲν θέλουσιν ἐπισυμβεῖ καταχρήσεις κατὰ τὴν διανομὴν, ἢ ἐὰν ἐφαίνετο, ὅτι δὲν πρόκειται περὶ χάριτος, τοὐτέστιν, ἂν ἐγίνετο ἤδη ἡ παραχώρησις ἄνευ πληρωμῆς ἐπὶ τῷ ὅρῳ νὰ πληρωθῇ τὸ παρ' ἑκάστου ληφθησόμενον, ὅπως σήμερον τιμᾶται ἕκαστον κοιλὸν, τότε ἠδύνατο νὰ γίνῃ δεκτόν.

Ἀντιτάττων πρὸς ταῦτα ἕτερος, δὲν ἐξάγεται, λέγει, ἐκ τοῦ μνησθέντος ἄρθρου τοῦ Συντάγματος, ὅτι ἅπαντες πρέπει νὰ μετάσχωσι τῶν ὠφελειῶν· ἀλλὰ καὶ τούτου τεθέντος, ἤδη δὲν πρόκειται περὶ χορηγήσεως ὠφελείας, ἀλλ' ἁπλῶς περὶ δανείου, εἰς τοὺς ἀπόρους γεωργοὺς διδομένου· διὰ τοῦ ὁποίου καὶ τὸ Δημόσιον ἕνεκα τῆς γεννησομένης σπορᾶς θέλει ὠφεληθῇ. Ὅθεν τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον, ὡς λίαν φιλανθρωπικὸν, πρέπει νὰ γίνῃ δεκτόν.

Ἀντειπὼν ἄλλος, διὰ νὰ προβῶμεν ἐν γνώσει, εἶπεν, οὐ μόνον ὤφειλεν ὁ Κ. Ὑπουργὸς νὰ δηλώσῃ τὰς προκυψούσας ἐκ τῆς χορηγήσεως ταύτης ὠφελείας, ἀλλὰ καὶ ἂν εἰσεπράχθη τὸ κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος δοθὲν ὁμοίας φύσεως δάνειον· ἐκτὸς τούτου τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον καθίσταται περιττὸν, ὡς ἤδη ἀποπερατωθείσης κατά τε τὰ πεδινὰ καὶ τὰ πλεῖστα τῶν ὀρεινῶν μερῶν τῆς σπορᾶς.

Ἀντιπαρατηρήσας πρὸς ταῦτα ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς, ἐὰν δεχθῶμεν, εἶπεν, ὅτι τὸ ἄρθρον τρίτον τοῦ Συντάγματος ἔχει ἐπιρρὴν ἐπὶ τοῦ προκειμένου, τότε θέλομεν παραβῆ ἄλλας Συνταγματικὰς διατάξεις, καθ' ἃς διὰ Νόμου δίδεται βοήθεια καὶ σύνταξις εἰς τοὺς ἔχοντας ἀνάγκας. Εἶναι μὲν ἀληθὲς, ὅτι ἡ Κυβέρνησις δὲν ἦτον εἰς θέσιν νὰ κάμῃ τοιοῦτο δάνειον ἕνεκα τῆς ἐπισυμβάσης ἀφορίας καὶ τῆς ἐκπτώσεως τῆς σταφίδος, ἀλλὰ δὲν ἠδύνατο νὰ παρίδῃ τὰς αἰτήσεις πολλῶν ἀπορούντων Γεωργῶν, διότι ἄλλως καὶ οὗτοι καὶ τὸ Δημόσιον διὰ τὴν ἔλλειψιν τῆς σπορᾶς ἤθελε ζημιωθῇ. Τούτων ἀληθῶν ὄντων δὲν ὤφειλεν ὁ κατὰ πρῶτον ἀγορεύσας, τὸν ἀληθῆ σκοπὸν τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου παραγνωρίζων, νὰ δώσῃ εἰς αὐτὸ πάντῃ ἀλλότριον χαρακτῆρα, ὅτι δῆθεν προτίθεται νὰ λάβῃ τὸ Ὑπουργεῖον ὑπολογισμὸν ἐκτάκτων ἐξόδων, ὡς μὴ ἐπιψηφισθέντος εἰσέτι τοῦ Προϋπολογισμοῦ, καθόσον μάλιστα ἀρκούντως ἡ πεῖρα ἀπέδειξεν ὅτι καὶ τὸ κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος δηθὲν

ὁμοίας φύσεως δάνειον, σκοπὸν τοιοῦτον δὲν εἶχε, καὶ ἡ διανομὴ αὐτοῦ ἐγένετο μὲ τὴν μείζονα ἀμεροληψίαν, ὡς ἐξάγεται ἐκ τῆς μὴ παρουσιάσεως οὐδενὸς περὶ τούτου παραπόνου. Περαίνων δὲ τὸν λόγον του, προσέθηκεν, ὅτι τοῦ πλείστου μέρους τοῦ χορηγηθέντος πέρισυ δανείου ἡ εἴσπραξις ἐγένετο, ὅτι εἰσέτι εἰς τὰ ὀρεινὰ μέρη δὲν ἔσπειρεν, καὶ ὅτι ἡ Κυβέρνησις προϊδοῦσα τὴν βραδύτητα τῆς ἐπιψηφίσεως τοῦ περὶ οὗ πρόκειται Νομοσχεδίου, ἔδωκε μὲν διαταγὰς περὶ τοιαύτης χορηγήσεως σπόρου, δὲν ἐγένετο ὅμως ἀκόμη ἐν γένει ἴσως ἡ διανομή.

Ἀντειπὼν εἷς τῶν προαγορευσάντων, εἶναι μὲν ἀληθὲς, λέγει, ὅτι τὸ γράμμα τοῦ μνησθέντος ἄρθρου ἀναφέρει περὶ τῆς ἐξίσου συνεισφορᾶς, ἀλλ' οὐχ ἧττον ἐξάγεται, ὅτι καὶ ἐξίσου ἅπαντες πρέπει νὰ μετέχωσι τῆς δημοσίου ὠφελείας, διότι θατέρα τῶν περιπτώσεων εἶναι ἄφευκτος συνέπεια τῆς ἑτέρας. Ἐν τούτοις οἱ Κ. Ὑπουργοὶ εἶναι συνειθισμένοι νὰ δίδωσι συντάξεις καὶ βοηθείας, παραλείποντες πολλάκις τοὺς πλείονα δικαιώματα ἔχοντας, ἐφ' ᾧ καὶ πλεῖσα παράπονα συνεχῶς ὑπὸ τῶν πολιτῶν γεννῶνται, ἀλλὰ καὶ αἱ συντάξεις αὗται, μὴ στηριζόμεναι εἰς κατηγορίας τινας οἱασδήποτε, ἡ κτῆσις τῶν ὁποίων νὰ ἦναι ἐλευθέρα εἰς πάντα πολίτην, θεωροῦνται παρ' ἐμοῦ παράνομοι· ἂν λοιπὸν ἐπρόκειτο περὶ δανείου, μὴ ζημιοῦν τὸ Δημόσιον, δὲν ἤθελα ποσῶς ἀντείπει. Ἐπειδὴ ὅμως κατὰ τὸ πλεῖστον ἐνήργήθη ἤδη ἡ προκειμένη χορήγησις, καθὰ ἀνέφερεν ὁ Κύριος Ὑπουργὸς, καὶ ἴσως κατὰ τὰς ἐκλογὰς, πρέπει νὰ γίνῃ φροντὶς, ἵνα μὴ ζημιωθῇ τοὐλάχιστον τὸ Δημόσιον Ταμεῖον.

Ἀνταπαντήσας ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς, δὲν ἔχει κανὲν παράδειγμα ὁ προλαλήσας, εἶπεν, ὅτι ἔδωκάν ποτε οἱ Ὑπουργοὶ, συντάξεις ἄνευ Νόμου. Ὅτι, καθὼς δὲν γίνεται παράβασις τοῦ διαληφθέντος ἄρθρου τοῦ Συντάγματος διὰ τῆς δυνάμει Νόμου πρός τινα διδομένης συντάξεως, οὕτω καὶ ἐπὶ τοῦ προκειμένου. Ἐνθα διὰ Νόμου πρόκειται νὰ γίνῃ χορήγησίς τις πρὸς τοὺς ἀπόρους Γεωργούς· Ὅτι ἡ Κυβέρνησις πρὸς παραδοχὴν τοῦ παρόντος Νομοσχεδίου ἔχει οἷον συμφέρον ἔχουσιν οἵ τε Βουλευταὶ καὶ Γερουσιασταὶ, τοῦ νὰ ὠφεληθῶσι δηλονότι οἱ Γεωργοὶ καὶ τὸ Δημόσιον· ὅτι αἱ πρὸς χορήγησιν τῆς ἀναγκαίας σπορᾶς διαταγαὶ ἐδόθησαν πρὸ δέκα ἡμερῶν, ὅτε δὲν ὑπάρχουσι πλέον ἐκλογαί.

Ὁ Κ. Ὑπουργὸς, ἐπήνεγκεν ἄλλος, ἀνέφερεν ὅτι διὰ τὴν ἐπάναγκες τῆς σπορᾶς ἐγένετο ἤδη χορήγησις ταύτης· ὅθεν διέθετο τὸ Ὑπουργεῖον ἄνευ Νόμου δημοσίαν περιουσίαν, ἐν ᾗ

ἐπ' οὐδεμιᾷ περιςάσει δὲν ἐπιτρέπεται τοῦτο, διότι ἄλλως ἐπὶ προσχήματι τοιαύτης ἢ ἄλλης ἀνάγκης θέλει ἐπέλθει ἡ βαθμηδὸν παράβασις τοῦ θεμελιώδους Νόμου, καὶ ἡ σιωπηλὴ παραδοχὴ τῆς ἀρχῆς τοῦ νὰ δαπανῶσιν οἱ Ὑπουργοὶ ἄνευ Νόμου.

Ἀπαντήσας εἰς τὸν προλαλήσαντα ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς, δύνανται, εἶπεν, οἱ Ὑπουργοὶ νὰ δαπανήσωσιν ὑπ' εὐθύνην των, ἐπὶ κατεπειγουσῶν περιστάσεων, τὰς ὁποίας ἐπομένως ἐκτιμῶσι τὰ Νομοθετικὰ Σώματα, καὶ μάλιςα ἐνίοτε θεωροῦνται ὑπεύθυνοι, ὅταν διὰ τοιαύτης παραλήψεως βλαφθῇ τὸ Δημόσιον συμφέρον.

Τοιοῦτό τι δύνανται νὰ κάμωσιν οἱ Ὑπουργοὶ, ἐπέφερεν ἄλλος, ὅταν δὲν ὑπάρχωσι τὰ Σώματα· ἀλλ' ἤδη δὲν πρόκειται τοιαύτη περίπτωσις.

Ἐπομένως εἰπόντος τοῦ Κ. Προέδρου, ὅτι ἀρκετὰ ἐρρέθησαν, ἡ Γερουσία παρεδέξατο τὴν ἀρχὴν τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου.

Μετὰ ταῦτα ἀναγνωσθὲν τὸ ἄρθρον πρῶτον, ἐγένετο δεκτὸν παμψηφεί.

Ἀναγνωσθέντος ἔπειτα τοῦ ἄρθρου δευτέρου, εἷς τῶν ΚΚ. Γερουσιαστων ἐπρότεινε νὰ τεθῇ ὡς δεύτερον ἄρθρον τὸ ἑξῆς· « Ἡ Βουλὴ τῶν Ἀντιπροσώπων θέλει διανείμει τὸ ἄνω εἰρη-» ρημένον ποσὸν τῶν σπόρων εἰς τὰς διαφόρους τοῦ Κράτους » Ἐπαρχίας ἀναλόγως τῶν ἀναγκῶν ἑκάςης· τὰ δὲ Ἐπαρχιακὰ » Συμβούλια θέλουν διανείμει τὸ ποσὸν ἑκάστης Ἐπαρχίας εἰς » τοὺς διαφόρους Δήμους αὐτῆς, καὶ τὰ Δημοτικὰ πάλιν θέλουν » ἐνεργήσει τὴν διανομὴν εἰς τοὺς ἀληθῶς ἀνάγκην ἔχοντας » πολίτας. »

Ὁ σκοπὸς τῆς προσθήκης τοῦ ἄρθρου τούτου εἶναι πρόδηλος, εἶπε, διότι τοιουτοτρόπως παρέχεται πλείςη ἐγγύησις τῆς ἀμεροληπτου καὶ εἰς τοὺς ἀληθῶς χρείαν ἔχοντας διανομῆς.

Ἡ πρότασις δ' αὕτη, ὡς μὴ παρ' οὐδενὸς ἄλλου στηριζομένη, δὲν ἐγένετο δεκτή.

Ἐρωτήσαντος δέ τινος, ἂν ἀπόκηται εἰς τοὺς φορολογουμένους ν' ἀποδώσουν τοὺς ὁποίους ἐδανείσθησαν καρποὺς, κατ' ἰδίαν ἑαυτῶν ἐκλογὴν εἰς ἤδη ἢ εἰς χρήματα, καὶ τῆς Γερουσίας ἀποφηναμένης, ὡσαύτως καὶ τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ, ὅτι ἡ ἀπόδοσις θέλει γίνεσθαι κατ' ἰδίαν τῶν Γεωργῶν ἐκλογὴν, προσθεσάσης δὲ τῆς Γερουσίας νὰ σημειωθῇ τοῦτο εἰς τὰ Πρακτικὰ, ἐγένετο δεκτὸν καὶ τὸ ἄρθρον δεύτερον ὡς ἔχει ἐν τῷ Νομοσχεδίῳ.

Ἀναγνωσθέντα μετὰ ταῦτα τὰ ἄρθρα τρίτον καὶ τέταρτον,

ἐγένοντο δεκτὰ παμψηφεί. Ψηφοφορηθὲν ἐπὶ τέλους τὸ Σύνολον ἐγίνετο δεκτὸν διὰ ψήφω 29 κατὰ 2.

Ἀπαγγείλαντος μετὰ ταῦτα τοῦ Κ. Προέδρου, ὅτι ἤδη πρόκειται ἡ συζήτησις τοῦ περὶ Δημοτικῶν φόρων Νομοσχεδίου, καὶ αἰτησαμένων τινῶν τὴν εἰς αὔριον ἀναβολὴν τῆς συζητήσεως, διότι δὲν εἶναι παρὼν ὁ ἁρμόδιος Ὑπουργὸς, καὶ διότι δὲν ἐμελέτησαν ἀρκούντως τὰ περὶ τοῦ Νομοσχεδίου τούτου, ἡ Γερουσία παρεδέξατο τὴν ἀναβολὴν ταύτην διὰ τὸν τελευταῖον λόγον.

Ἑπομένως ὁ Κ. Πρόεδρος ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν, εἰπὼν, ὅτι ἀντικείμενον τῆς ἐπιούσης Συνεδριάσεως εἶναι ἡ συζήτησις τοῦ διαληφθέντος Νομοσχεδίου.

Ὁ Πρόεδρος
Α. ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΙΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Χ ΚΑΟΝΑΡΗΣ.
Ν. Ι. ΜΕΞΗ.

Οἱ Γραμματεῖς
Β. Χρηστακόπουλος.
Χ. Βλάσσης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ.

Τῆς 2 Δεκεμβρίου 1847 ἡμέρας τῆς ἑβδομάδος Τρίτης.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου, καὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν παρόντων Γερουσιαστῶν πλῆρες ἀποτελοῦντος τὸ Σῶμα, ὁ Κ. Πρόεδρος κηρύττει ἀρχομένην τὴν συνεδρίασιν κατὰ τὴν 12 ὥραν.

Τὰ Πρακτικὰ τῆς προλαβούσης Συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται. Ἀπαγγείλαντος ἔπειτα τοῦ Κ. Προέδρου ὅτι ἀντικείμενον τῆς ἡμερησίας διατάξεως εἶναι ἡ συζήτησις τοῦ περὶ Δημοτικῶν φόρων Νομοσχεδίου, εἷς τῶν ΚΚ. Γραμματέων ἀνέγνω αὐτό.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς ὑποβαλὼν δι' αἰτιολογικῶν ἐκθέσεων δύο Νομοσχέδια περί τε τοῦ ἐν Ἐρετρίᾳ συνοικισμοῦ τῶν Ψαριανῶν, καὶ περὶ ἐπιβολῆς φόρου διοδίων ἐπὶ τῆς Πειραϊκῆς ὁδοῦ, ἀνέγνω ταῦτα ἔχοντα οὕτω·

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Κύριοι!

Κατὰ διαταγὴν τῆς Α. Μεγαλειότητος λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ ὑποβάλω εἰς ὑμᾶς, τὸ περὶ ἐπιβολῆς φόρου διοδίων ἐπὶ τῆς

Πειραϊκῆς ὁδοῦ εἰσαχθὲν εἰς τὴν Βουλὴν Νομοσχέδιον καὶ παραδεχθὲν ὑπ' αὐτῆς, ὡς ἐξάγεται, ἐκ τῶν συνυποβαλλομένων πρακτικῶν τῶν περὶ τούτου συζητήσεών της, ἐπενεγκούσης μόνον τὴν ἐν τῷ ἄρθρῳ 2 φαινομένην μικράν τινα προσθήκην, τὴν ὁποίαν ἡ Κυβέρνησις δὲν ἐδίστασε νὰ παραδεχθῇ. Καθ' ὅσον δὲ ἀφορᾷ τοὺς λόγους ἐφ' ὧν στηρίζεται τὸ εἰς ὑμᾶς ἤδη ὑποβαλλόμενον Νομοσχέδιον τοῦτο, οὗτοι ἐν ἐκτάσει διαλαμβάνονται εἰς τὴν πρὸς τὴν Βουλὴν ἔκθεσίν μας, τῆς ὁποίας ἀντίγραφον λαμβάνομεν τὴν τιμὴν νὰ ἐπισυνάψωμεν ὧδε.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 2 Δεκεμβρίου 1847.

Ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργὸς
ΡΗΓΑΣ ΠΑΛΑΜΙΔΗΣ.

ΟΘΩΝ
ΕΛΕΩι ΘΕΟΥ
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Τὸ ἐπόμενον Νομοσχέδιον γενόμενον παραδεκτὸν εἰς τὴν Βουλὴν μετά τινος προσθήκης τὴν ὁποίαν καὶ Ἡμεῖς ἀποδεχόμεθα, θέλει παρουσιασθῇ, ὅπως ἔχει, εἰς τὴν Γερουσίαν παρὰ τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργοῦ, καὶ ὑποστηριχθῇ ὑπ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Περὶ ἐπιβολῆς φόρου διοδίων ἐπὶ τῆς Πειραϊκῆς ὁδοῦ.

Ἄρθρ. 1. Διὰ τὴν ἐπισκευὴν, συντήρησιν καὶ τὸν καλλωπισμὸν τῆς ἀπ' Ἀθηνῶν εἰς Πειραιᾶ ἀγούσης ὁδοῦ, ἐπιβάλλονται διόδια.

Ἄρθρ. 2. Τὰ διόδια ἐνοικιάζονται κατ' ἔτος, ἢ ἐν ἀπολύτῳ ἀνάγκῃ εἰσπράττονται παρὰ τῆς Κυβερνήσεως.

Ἄρθρ. 3. Δι' ἕκαστον τῶν εἰς ἱππασίαν χρησίμων ἵππων, τῶν ὑποζυγίων καὶ παντὸς εἴδους φορτηγοῦ ζώου, μεταβαίνοντος ἐξ Ἀθηνῶν εἰς Πειραιᾶ, ἢ ἐκ Πειραιῶς εἰς Ἀθήνας θέλουν πληρόνεσθαι ἀνὰ πέντε λεπτά.

Ἄρθρ. 4. Ἐξαιροῦνται τῆς πληρωμῆς τοῦ δικαιώματος τούτου οἱ ἵπποι τῆς Βασιλικῆς Αὐλῆς, τῶν Ἀντιπροσώπων τῶν ξένων Δυνάμεων, ἢ τῆς συνοδείας των, τῆς χωροφυλακῆς, τοῦ ἱππικοῦ τῶν ζευγιτῶν, τῶν ἐν ἐνεργείᾳ Ἀξιωματικῶν τοῦ στρατοῦ, καὶ ὅλα τὰ διερχόμενα τὴν ὁδὸν ζῶα τῶν μεταβαινόντων εἰς τὴν ἐξοχὴν πρὸς ἐπίσκεψιν, ἢ καλλιέργειαν τῶν κτημάτων, ἢ συγκομιδὴν τῶν καρπῶν.

Ἐν Ἀνθήναις τὴν 1 Νοεμβρίου 1847.

ΟΘΩΝ.

ΡΗΓΑΣ ΠΑΛΑΜΙΔΗΣ,

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Κύριοι!

Κατὰ διαταγὴν τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ ὑποβάλω εἰς τὴν συζήτησιν καὶ ψήφισιν τῆς Γερουσίας Νομοσχέδιον περὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν συνοικιστέων εἰς Ἐρέτριαν Ψαριανῶν πρὸς ἐξάσκησιν τοῦ Βουλευτικοῦ αὐτῶν δικαιώματος. Συνοδεύω δὲ τοῦτο μ' ἀντίγραφον τῆς πρὸς τὴν Βουλὴν ἐκθέσεώς μου αἰτιολογικῆς τοῦ Νομοσχεδίου αὐτοῦ καὶ μ' ἀντίγραφον τῶν πρακτικῶν τῆς Μ'. Συνεδριάσεως τῆς Βουλῆς, καθ ἣν συνεζητήθη καὶ ἐψηφίσθη, καὶ παρακαλῶ τὴν Γερουσίαν νὰ ἐπιλάβηται ὅσον ἔνεστι ταχύτερον τῆς συζητήσεως καὶ ψηφίσεώς του, ὅπως κυρωθῇ εἰς Νόμον, καὶ δυνηθῶσιν οἱ Ψαριανοὶ νὰ ἐξασκήσωσι τὸ Βουλευτικόν των δικαίωμα.

Ἀθῆναι τὴν 2 Δεκεμβρίου 1847.

Ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς
ΡΗΓΑΣ ΠΑΛΑΜΙΔΗΣ.

Ο Θ Ω Ν
ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Τὸ ἑπόμενον Νομοσχέδιον γενόμενον παραδεκτὸν εἰς τὴν Βουλὴν θέλει ὑποβληθῇ εἰς τὴν Γερουσίαν παρὰ τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργοῦ, καὶ θέλει ὑποστηριχθῇ ὑπ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν·

Λαβόντες ὑπ' ὄψιν τὸ ψήφισμα Δ'. τῆς ἐν Ἀθήναις Ἐθνικῆς τῶν Ἑλλήνων Συνελεύσεως τῆς Ι'. Σεπτεμβρίου.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν·

Ὁ ἀριθμὸς τῶν συνοικιστέων εἰς Ἐρέτριαν Ψαριανῶν, ὅστις ἀπαιτεῖται πρὸς ἐξάσκησιν τοῦ Βουλευτικοῦ αὐτῶν δικαιώματος, προσδιορίζεται διὰ μὲν τὴν ἐνεστῶσαν Περίοδον τῆς Βουλῆς εἰς ψυχὰς διακοσίας πεντήκοντα, διὰ δὲ τὰς λοιπὰς Περιόδους εἰς ψυχὰς ἑπτακοσίας πεντήκοντα.

Ὁ Ἡμέτερος ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς θέλει δημοσιεύσει καὶ ἐκτελέσει τὸν παρόντα Νόμον.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 31 Ὀκτωβρίου 1347.

Ο Θ Ω Ν.

Ρ. ΠΑΛΑΜΙΔΗΣ.

Ἀμφότερα τὰ ῥηθέντα Νομοσχέδια μετὰ τῶν εἰσαγωγικῶν ἐκθέσεων ἀπεφασίσθη ὑπὸ τῆς Γερουσίας νὰ τυπωθῶσι καὶ διανεμηθῶσιν εἰς τὰ μέλη αὐτῆς, καὶ τὰ τμήματα συνελθόντα εἰς προεξέτασιν αὐτῶν νὰ διορίσωσι τὰς πρὸς σύνταξιν τῶν οἰκείων ἐκθέσεων ἐπιτροπάς.

Ἑπομένως εἷς τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν λαβὼν τὸν λόγον ὡς πρὸς τὴν ἀρχὴν τοῦ περὶ δημοτικῶν φόρων Νομοσχεδίου ἐπρότεινεν ὅτι, καθ' ἣν γνώμην ἐξέφρασε καὶ ὡς μέλος τῆς πρὸς σύνταξιν τῆς ἐκθέσεως τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου Ἐπιτροπῆς, ἤθελεν εἶσθαι καλὸν ν' ἀναβληθῇ ἐπὶ τοῦ παρόντος ἡ συζήτησις καὶ ἐπιψήφισις τοῦ ὅλου τοῦ παρόντος Νομοσχεδίου διὰ πολλοὺς λόγους, καὶ μόνη ἡ τελευταία τούτου διάταξις ἐπιψηφιζομένη σήμερον δύναται πραγματικῶς νὰ θεραπεύσῃ ἐγκαίρως τὰς ἐπιβαρυνούσας ἤδη τὰ δημοτικὰ πράγματα ἀνάγκας.

Ὑποστηριχθείσης δὲ κατὰ τὸν Κανονισμὸν τῆς προτάσεως ταύτης παρά τινος τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, ἀνέπτυξε ταύτην ὁ προαγορεύσας, ὡς ἑξῆς.

Οἱ λόγοι, εἶπεν, οἱ ὑπαγορεύσαντες νὰ γνωμοδοτήσῃ καὶ ἐνώπιον τῆς Ἐπιτροπῆς καὶ ἤδη ἐνώπιον τῆς Γερουσίας περὶ τῆς πρὸς τὸ παρὸν ἀναβολῆς τῆς ἐπιψηφίσεως τοῦ ὅλου τοῦ πρὸς συζήτησιν προτιθεμένου Νομοσχεδίου, ὑπάρχουσιν ἐκτεθειμένοι εἰς τὴν πρὸς τὴν Γερουσίαν ὑπὸ τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν ἀναγνωσθεῖσαν εἰσαγωγικὴν τοῦ Νομοσχεδίου τούτου ἔκθεσιν, καθ' ἣν ἀναφέρει ὁ αὐτὸς Ὑπουργός, ὅτι αἱ τροποποιήσεις τὰς ὁποίας ὑπέστη τὸ ῥηθὲν Νομοσχέδιον ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ μὲ ἄλλας τούτου διατάξεις δὲν συνάδουσιν ἐντελῶς, καὶ εἰς παραδεδεγμένας ἀρχὰς τῆς Νομοθεσίας ἀντιβαίνουσιν. Ἡ ἰδέα ὅθεν αὕτη κατέστησε καὶ τοῦτον προσεκτικὸν κατὰ τὴν ἐξέτασιν τοῦ ῥηθέντος Νομοσχεδίου, νὰ παρατηρήσῃ μήπως ἐκτὸς τῶν ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ κατὰ τὴν ἔκθεσίν του ἀναφερομένων ὑποπέσῃ καὶ ἡ Γερουσία ἐν ἀγνοίᾳ κατὰ τὴν συζήτησιν τούτου εἰς προσβολὴν τοῦ ἰδίου Συντάγματος.

Ἦτον ἤδη καιρὸς, καὶ περιέμενε μάλιστα εὐχαρίστως ἀπὸ τὸν Κ. Ὑπουργὸν ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν νὰ ἴδῃ ἀνώτερόν τι προτεινόμενον ὑπὲρ τῆς βελτιώσεως τῆς δημοτικῆς θεσμοθεσίας τῆς ἱερᾶς ταύτης κληρονομίας τῶν περικλεῶν προγόνων ἡμῶν, καθότι κατὰ τοὺς λόγους πολλῶν τῆς Ἑλλάδος περιηγητῶν, παρατηρησάντων μὲ ὅμμα περίεργον τὴν δημοτικὴν θεσμοθεσίαν, αὕτη ἔσωσε καὶ τὸ Ἔθνος καὶ τὴν Θρησκείαν καὶ τὴν Γλῶσσαν

καὶ τὴν πολιτικὴν ὕπαρξιν τῆς Ἑλλάδος, καὶ δύναται νὰ ἐπαναγάγῃ αὐτὴν ἐπὶ τὴν προτέραν της εὔκλειαν.

Τοιαύτην ὅθεν ὁμολογουμένως ὑπάρχουσαν ἀνέκαθεν θεσμοθεσίαν ὀφείλει ἕκαστος νὰ διατηρήσῃ καὶ βελτιώσῃ καὶ νὰ μὴ ἀλλοιώσῃ καὶ μεταβάλῃ εἰς τεχνητόν τι σύστημα, εἰς τὸ ὁποῖον τινὲς ἐπ' ἐσχάτων τῶν ἡμερῶν προσπαθοῦσι νὰ καταστήσωσι, ὡς καὶ πραγματικῶς κατέστησαν αὐτήν. Ταῦτα δὲ ἀποτείνονται πρὸς ἄνδρας Ἕλληνας, οἵτινες ἀνετράφησαν ὑπὸ τὴν εὐεργετικὴν σκιὰν τῆς ῥηθείσης θεσμοθεσίας καὶ ὑπὸ τὰς διατάξεις ταύτης ἐκυβέρνησαν καὶ ἐκυβερνήθησαν.

Ἐνθυμεῖται ἕκαστος ὁπόσων ἀγαθῶν καὶ ὠφελειῶν αἴτιοι προσεγένοντο αἱ πρὸ τῆς Ἐπαναστάσεως Κοινότητες διὰ τῆς Δημοτικῆς θεσμοθεσίας· ἂν δὲ καὶ μυρία περὶ τούτων ὑπάρχωσι πρόχειρα παραδείγματα, ἕν μόνον ἐπιτόπιον ἀναφέρει τῆς Κοινότητος Ἀθηνῶν, ἔνθα τοσοῦτον ἀρίστως ἐκυβερνῶντο οἱ πολῖται τότε ὑπὸ τῶν Δημογερόντων, ὥστε πολλοὶ τῶν περιηγητῶν προτερχόμενοι ἐνόμιζον, ὅτι ἔζων κατὰ τὰς ἐποχὰς τοῦ Σοφοκλέους καὶ τοῦ Περικλέους· ἐκτὸς δὲ τούτου διετηροῦντο τότε καὶ Ἐκκλησίαι καὶ Σχολεῖα ἐν εἴδει Γυμνασίων, καὶ Ταχυδρομεῖον καὶ εἶδος τι χωροφυλακῆς· ἐνῷ ἤδη οὔτε οἱ δημοτικοὶ διδάσκαλοι πληρόνονται ἀπὸ τὸ δημοτικὸν ταμεῖον, ἀλλ' ἀπὸ τὸ Δημόσιον. Τοῦτο δὲ ἂν καὶ δύναται νὰ ὑποτεθῇ ὅτι προέρχεται ἀπὸ τὴν ἐπιγενομένην τῶν προσώπων ἠθικὴν διαφθοράν, οὐχ' ἧττον ὅμως προσγίνεται καὶ ἀπὸ τὴν παντελῆ τῆς θεσμοθεσίας ταύτης ἀλλοίωσιν, καὶ τὴν ἐπιβολὴν ἀλλοτρίων δημοτικῶν συστημάτων, ἀνοικείων εἴς τε τὰ ἤθη καὶ ἔθιμα τῶν Ἑλλήνων.

Ἐὰν μὲν ἦναι ἀληθὲς ὅτι τὰ ὑπάρχοντα δημοτικὰ πρόσωπα δὲν δύνανται παντάπασι νὰ παραβληθῶσι μετὰ τῶν πρὸ τῆς Ἐπαναστάσεως, καθότι ἡ διαφθορὰ ἤδη ὑπερεπλεόνασεν, εἶναι ὅμως ἀληθέστερον, ὅτι πάντα τὰ κατὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ Δημοτικοῦ Νόμου ἐπισυμβαίνοντα ἀτοπήματα προέρχονται ὑπὸ τῆς ἀτελείας καὶ τοῦ μὴ ἐφαρμοστέου αὐτοῦ καταλλήλως εἰς τὴν Ἑλλάδα· διότι ἅπαντες οἱ πολῖται φερ' εἰπεῖν Δήμου τινος δὲν δύνανται κατὰ τὸν Δημοτικὸν Νόμον νὰ λάβουν μέρος εἰς τὰς δημοτικὰς ἐκλογάς, καθότι εἰσήχθη τὸ τῆς ἀνισότητος σύστημα. Καὶ εἶναι πικρὸν οἱ ὑπὲρ τῆς ἀνεξαρτησίας τῆς Πατρίδος ἀγωνισθέντες πολῖται καὶ ἀπολέσαντες ἅπασαν τὴν περιουσίαν των ὑπὲρ αὐτῆς γενόμενοι πένητες ἀπὸ πλουσίων νὰ μὴ λαμβάνωσι μέρος κατὰ τὰς Δημοτικὰς ἐκλογὰς ἕνεκα τῆς ἀπορίας

των, καὶ ἔτι πικρότερον, οἱ ἀγωνισταὶ ἐκεῖνοι, οἱ θυσιάσαντες γονεῖς τέκνα συζύγους ἀδελφοὺς καὶ ὑπομείναντες τὸν καύσωνα τῆς ἡμέρας καὶ τὸν παγετὸν τῆς νυκτὸς νὰ ἵστανται μακρὰν τῆς ἐξασκήσεως τῶν δημοτικῶν ἐκλογῶν, καὶ νὰ ζερῶνται τῆς δημοτικῆς ψήφου των, ἐνῷ ἄλλοι μακρὰν τῆς Ἑλλάδος κατὰ τὸν ἱερὸν ἀγῶνα ἱσάμενοι κερδίζοντες ἴσως ἀπὸ τὰ ναυάγια τῆς Πατρίδος ἔχουν δικαίωμα Δημοτικῆς ψήφου, καί τοι τελευταῖον ἐλθόντες.

Ἐκτὸς δὲ τούτου ἡ Δημοτικὴ θεσμοθεσία ἀντιφάσκει ὑπερβαλλόντως καὶ εἰς τὰς περὶ τῶν βουλευτικῶν ἐκλογῶν διατάξεις τοῦ ἐκλογικοῦ περὶ Βουλευτῶν Νόμου· καθότι κατὰ τὴν Βουλευτικὴν ἐκλογὴν καὶ ὁ ἔσχατος τῶν πολιτῶν ἔχει δικαίωμα ψήφου ὑπὲρ τοῦ ἀνδρὸς ἐκείνου, τοῦ μέλλοντος ν' ἀποφασίσῃ περὶ τῶν γενικῶν τοῦ Κράτους συμφερόντων, ἐνῷ ὁ αὐτὸς πολίτης κατὰ τὴν δημοτικὴν ἐκλογὴν δὲν δύναται νὰ ψηφοφορήσῃ περὶ τοῦ πατρὸς οὕτως εἰπεῖν τῆς οἰκογενείας του. Ἂν δὲ καὶ ἄλλοτε εἶχε τοιαύτας ἀμφιβολίας περὶ τῶν δημοτικῶν φόρων, καὶ ἐξέφρασε τὴν τοιαύτην γνώμην του ὁσάκις ἐνώπιον τῆς Γερουσίας ἐγένετο λόγος περὶ αὐτῶν, μολονοῦτο ἐπειδὴ ἄλλοτε τοιοῦτοι περὶ δημοτικῶν φόρων νόμοι ἐπεψηφίζοντο μόνον δι' ἓν ἔτος δὲν ἠθέλησε τοσοῦτον ἐκτενῶς ν' ἀγορεύσῃ· ἀλλ' ἤδη, ἐπειδὴ πρόκειται περὶ ἐπιψηφίσεως δημοτικῶν φόρων Νόμου οὐχὶ ἐνιαυσίου, ἀλλὰ μέλλοντος νὰ διατελέσῃ ἐπὶ πολλὰ ἔτη, νομίζει ὅτι ἡ Γερουσία δὲν εἶναι ἡ ἁρμοδία ν' ἀποφασίσῃ περί τε τῶν πόρων τῶν δήμων, καὶ τῶν ὧν οὗτοι χρήζουσι φόρων, διότι μόνα τὰ δημοτικὰ Συμβούλια γινώσκουσιν ὑπὲρ πάντα ἄλλον τάς τε ἀνάγκας τῶν δήμων καὶ τὰ μέσα τῆς ἀναπληρώσεως αὐτῶν· ἐκτὸς τούτου οἱ δήμαρχοι, οἵτινες εἶναι οἱ τῶν δήμων ἀντιπρόσωποι πρέπει νὰ ὑπάρχωσιν ἐλεύθεροι νὰ πράττωσιν ὅ,τι ὠφέλιμον ὑπὲρ αὐτῶν καὶ νὰ μὴ δεσμεύωνται ἀπὸ τὸν Νόμον, τὸν ὁποῖον ἐπιψηφίζουσι τὰ Νομοθετικὰ Σώματα, ἀγνοοῦντα τὰς ἀνάγκας ἑκάστου Δήμου· καθότι κατὰ τὴν ψυχολογικὴν παρατήρησιν οὐδεὶς δύναται νὰ λάβῃ κλίσιν καὶ ἀγάπην εἴς τι ἐπιχείρημα, ἐὰν δὲν εἶναι ἔργον αὐτοῦ τοῦ ἰδίου· καὶ αἱ ὑπὲρ τοῦ κοινοῦ καλοῦ ἐκούσιαι συνεισφοραὶ κατορθοῦσι περισσότερα πράγματα, διότι δὲν διαγράφονται κατὰ τὸν ἐλάχιστον ὅρον τῆς ἀνάγκης καὶ τῆς ἱκανότητος εἰς τὸ συνεισφέρειν.

Ὡς πρὸς δὲ τὴν ἔνστασιν τὴν ὁποίαν δύναταί τις ν' ἀντιτάξῃ, ὅτι ἡ Γερουσία καθὸ Νομοθετικὸν Σῶμα ὀφείλει ν' ἐπιψηφίσῃ τοιοῦτον περὶ φόρων Νόμον, διότι κατὰ τὸ ἄρθρον 52

τοῦ Συντάγματος οὐδεὶς φόρος ἐπιβάλλεται οὐδὲ εἰσπράττεται, ἐὰν προηγουμένως δὲν ψηφισθῇ παρά τε τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ κυρωθῇ ὑπὸ τοῦ Βασιλέως, ἀποκρινόμενος, ἀπαντᾷ ὅτι ἂν τοῦτο εἶχεν οὕτω, τότε δὲν ἤθελεν εὕρει τοιαύτας ἀνωμαλίας τοῦ εἰς συζήτησιν προτιθεμένου Νομοσχεδίου ὡς πρὸς τὸ ῥηθὲν ἄρθρον τοῦ συντάγματος· διότι διὰ τοῦ φόρου προσδιορίζουσι τὰ Νομοθετικὰ Σώματα τὸ ποσὸν, τὸ ποιὸν, τὸν τρόπον καὶ τὸν χρόνον τῆς εἰσπράξεως αὐτοῦ, ἐνῷ διὰ τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου δὲν τηροῦνται ἀκριβῶς τὰ τοιαῦτα περὶ φόρων προσόντα. 1) Διότι πολλὰ μὲν εἴδη ἀναφέρει ὡς φορολογητέα, πολλὰ δὲ παραλείπει εἰς τὸν προσδιορισμὸν τῶν δημοτικῶν Ἀρχῶν· ἡ δὲ Γερουσία, οὖσα ὑπόχρεως νὰ ψηφίσῃ φορολογικοὺς Νόμους, δὲν δύναται νὰ παραλείπῃ ἀπροσδιόριστα τὰ φορολογητέα εἴδη, ἂν καί ποτε, ὡς εἰς τοὺς τελωνιακοὺς νόμους, πράττῃ οὕτως, ἀλλὰ καὶ τότε ἀναφέρει ῥητῶς κλάσεις τινας, εἰς τὰς ὁποίας ὑπάγονται τὰ μὴ ῥητῶς ἀναφερόμενα εἴδη· ἐπὶ δὲ τοῦ παρόντος ὁ προσδιορισμὸς τούτων ἀνατίθεται εἰς τὴν διάκρισιν τῶν δημοτικῶν Ἀρχῶν, διαφεύγων τὴν ἀρμοδιότητα τῆς Γερουσίας.

2) Διότι παραλείπονται διὰ τοῦ Νομοσχεδίου τούτου ὡς ἄγνωστα τό τε ποσὸν καὶ ὁ τρόπος τῆς εἰσπράξεως, καθότι ἡ Γερουσία δὲν γινώσκει ταῦτα ἀκριβῶς· καὶ 3) Διότι καὶ ὁ χρόνος τῆς εἰσπράξεως δὲν ἀναφέρεται, καὶ ἴσως θέλει εἶσθαι ἐπὶ πολλὰ ἔτη καὶ αἰωνίως, μολονότι δύναταί τις νὰ εἴπῃ ὅτι δύναται νὰ μεταβληθῇ ὁ παρὼν Νόμος. Καὶ ἐνῷ μὲν ἀφ' ἑνὸς διὰ τοῦ συζητουμένου φορολογικοῦ Νομοσχεδίου, δεσμεύονται αἱ δημοτικαὶ Ἀρχαὶ εἰς τὴν ἐπιβολὴν τῶν φόρων, ἕνεκα τῆς κατὰ τὴν διαχείρησιν αὐτῶν δυσπιστίας μας, ἀφ' ἑτέρου ὅμως ὁ Δημοτικὸς Νόμος ἐπιτρέπει εἰς ταύτας νὰ ἐπιβάλλωσιν ἐράνους, νὰ ἐνεργῶσι δάνεια ἐκ μέρους τοῦ Δημοσίου καὶ νὰ διατάττωσι προσωπικὰς ἐργασίας· ὅθεν ἂν ὑπάρχῃ δυσπιστία ὡς πρὸς τὴν ἐπιβολὴν τῶν φόρων διὰ τίνα αἰτίαν νὰ μὴν ὑπάρχῃ τοιαύτη καὶ ὡς πρὸς τὴν ἐπιβολὴν τῶν ἐράνων, συμφωνίαν δανείων, καὶ τῶν προσωπικῶν ἐργασιῶν; Ἀλλὰ, κύριοι, ἐπὶ πάντων τούτων ὑπάρχει ἀνωτέρα ἐπαγρύπνησις, ἡ τῆς Πατρικῆς Κυβερνήσεως· ὑπάρχει ἡ κοινὴ γνώμη, ὁ παντοδύναμος οὗτος μοχλὸς καὶ συντηρητὴς τῶν ἐλευθέρων πολιτευμάτων, καὶ εἰς ταύτην μᾶλλον πρέπει νὰ στηρίξωμεν τὰς ἐλπίδας τῆς εὐδαιμονίας τοῦ Κράτους, παρὰ εἰς τὸν ἐπ' ἄπειρον πολλαπλασιασμὸν τῶν Νόμων.

Τούτων δὲ οὕτως ἐχόντων διὰ τοῦ εἰρημένου Νομοσχεδίου δεσμεύονται οἱ Δῆμοι, ἐνῷ πρέπει τὰ Νομοθετικὰ Σώματα νὰ τοὺς ἀπελευθερώσωσι, καθότι ἐντὸς τοῦ Νομοσχεδίου τούτου ὑπαρχούσης διατάξεως, ὅτι ἐπὶ τῶν ἀμέσων φόρων οἱ Δῆμοι εἰσπράττουν τὸ 1/5 τῶν δημοσίων φόρων, ἕπεται ὅτι ἂν οἱ δημόσιοι φόροι κατὰ τὰς ἀνάγκας τῆς Κυβερνήσεως αὐξηθῶσι, τότε θέλουσι συναυξηθῆ ἀναντιρρήτως καὶ οἱ Δημοτικοὶ φόροι, ἐνῷ οἱ δῆμοι δύνανται νὰ μὴν ἔχωσιν ἀνάγκην τῆς αὐξήσεως τῶν φόρων των, ὡς ἡ Κυβέρνησις· καὶ ἂν πάλιν ἡ Κυβέρνησις δὲν ἔχῃ ἀνάγκην, καὶ δύναται νὰ μειώσῃ τὴν ἐπιβολὴν τῶν φόρων, τότε ἀφεύκτως θέλουσι μειωθῆ καὶ οἱ Δημοτικοὶ φόροι, ἐνῷ ἐνδέχεται οἱ Δῆμοι νὰ ἔχωσιν ἀνάγκην τῆς αὐξήσεως τῶν φόρων των. Ἐπιψηφιζομένου ὅθεν τοιούτου περὶ Δημοτικῶν φόρων Νομοσχεδίου παρὰ τῆς Γερουσίας ὑφαρπάζονται αλλότρια δικαιώματα ἀνήκοντα εἰς τὰς Δημοτικὰς Ἀρχάς.

Ἑτέρα πάλιν διάταξις τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου ἀναφέρει ὅτι ἂν δι' ὁποιανδήποτε αἰτίαν δὲν ψηφισθῆ ὁ προϋπολογισμὸς τινὸς Δήμου πρὸ τῆς ἐνάρξεως τοῦ νέου ἔτους, τότε αἱ δημοτικαὶ εἰσπράξεις καὶ δαπάναι θέλουν ἐξακολουθεῖ νὰ γίνωνται συμφώνως μὲ τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ παρελθόντος ἔτους· ἐνῷ κατὰ τὸ ῥηθὲν 52 ἄρθρον τοῦ Συντάγματος, δὲν πρέπει νὰ εἰσπράττεται οὐδεὶς φόρος ἄνευ Νόμου προϋπάρχοντος. Οὐδ' ἡμεῖς ἠθέλαμέν ποτε συγχωρήσει εἰς τὴν Κυβέρνησιν τοῦ Κράτους τοιοῦτό τι.

Περαίνων ὅθεν τὸν λόγον του, εἶπεν ὅτι, ἐπειδὴ ἐκ τῶν ἐκτεθέντων ἐγένετο δῆλον ὁπόσαι ἀνωμαλίαι ὑπάρχουσιν ἐντὸς τοῦ Νομοσχεδίου περὶ τῶν Δημοτικῶν φόρων, καὶ ὁπόσαι τούτου διατάξεις ἀντιβαίνουσιν εἰς τὸ πνεῦμα τοῦ Συντάγματος, ἤθελεν εἶσθαι καλὸν ν' ἀναβληθῆ ἡ συζήτησις τοῦ ὅλου τοῦ παρόντος Νομοσχεδίου, καὶ ν' ἀρκεσθῆ ἡ Γερουσία εἰς τὴν παραδοχὴν μιᾶς μόνης ἐν τῷ τέλει τούτου διατάξεως, καθ' ἣν ἡ εἴσπραξις τῶν ἀπ' ἀρχῆς τοῦ 1847 μέχρι τέλους τοῦ παρόντος ἔτους εἰσπραξίμων Δημοτικῶν φόρων θέλει γενῆ κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἀπὸ 3 Ἀπριλίου 1846 ΚΘ'. Νόμου· διότι καὶ ὁ καιρὸς κατεπείγει καὶ τὸ ἔτος θέλει παρέλθει σχεδὸν μετὰ τὴν ὑπὸ τῆς Γερουσίας ἐπιψήφισιν τοῦ Νομοσχεδίου τούτου, καὶ τὴν ἐκ νέου ἐνώπιον τῆς Βουλῆς εἰσαγωγήν του. Ταύτης δὲ γενομένης δεκτῆς τῆς προτάσεως περὶ τῆς ἀναβολῆς, θέλει δοθῆ ἁρμόδιος ὑλικὸς χρόνος περὶ τῆς ἕνεκα τῆς βελτιώσεως τῶν Δημοτικῶν Νόμων διασκέψεως.

Ἀντιτάξας πρὸς τὸν προαγορεύσαντα ὁ Κ. Ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ἐπήνεγκεν, ὅτι εὐγνωμονεῖ πρὸς αὐτὸν, διότι τὸν προεκάλεσεν εἰς συζήτησιν ἔργων πλέον βασίμων, καὶ διότι δὲν ἀμφίβαλε περὶ τῆς διαθέσεως, ἣν ἔχει διὰ τὴν βελτίωσιν τῶν Δημοτικῶν Νόμων. Κατὰ δυσχίαν ὅμως ὁ περὶ Δήμων Νόμος, καθ' οὗ ἀνέφερεν ὁ προλαλήσας ἀνωμαλίας τινας δὲν συνετάχθη ἐπὶ τῶν ἡμερῶν του, ἀλλ' ἐπὶ τῶν ἡμερῶν ἄλλου καὶ φίλων ἐκείνου· ὁ δὲ Νόμος οὗτος, θέσας μόνον τὰ δημοτικὰ θεμέλια τῆς συστάσεως καὶ τῆς ἐνεργείας τῶν δήμων, δύναται καὶ νὰ διορθωθῇ ἐπὶ τὸ βέλτιον διότι δὲν εἶναι ἀμετάβλητος· ἡ δὲ μὴ μέχρι τοῦδε διόρθωσις αὐτοῦ δὲν ἐπιβαρύνει τοὺς ὑπουργοὺς, διότι κατὰ τὸ ῥητὸν 16 ἄρθρον τοῦ Συντάγματος δύνανται οἵ τε Βουλευταὶ καὶ οἱ Γερουσιασταί νὰ προτείνωσιν εἰς τὴν ἐπιψήφισιν τῶν Νομοθετικῶν Σωμάτων Νόμους καλλιτέρους τῶν ἤδη ὑπαρχόντων. Ἂν καὶ ἠδύνατο πολλὰς νὰ ἐπιφέρῃ παρατηρήσεις ὡς πρός τε τὸν μὴ δυνάμενον νὰ ψηφοφορήσῃ ἄπορον ἀγωνιστὴν κατὰ τὴν Δημοτικὴν ἐκλογὴν, καὶ ὡς πρὸς τὰς ἀνωμαλίας τοῦ Δημοτικοῦ Νόμου κατὰ τὴν ἀγόρευσιν τοῦ προλαλήσαντος, διότι ὅμως ἡ μεταβολὴ τῶν περὶ τούτων διατάξεων δὲν εἶναι ἔργον πρόχειρον, σιωπᾷ ἐπὶ τοῦ παρόντος.

Διὰ τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ προκειμένου εἰς συζήτησιν Νομοσχεδίου, τοῦ ὁποίου δὲν ἀπαγορεύεται ἡ βελτιωσις, τὸ Ὑπουργεῖον ὡδηγήθη ὑπὸ νομίμων ἔργων καὶ Συνταγματικῶν ἀρχῶν· καθότι τὸ Νομοσχέδιον τοῦτο οὐ μόνον δὲν προσκρούει τὰς βάσεις τοῦ περὶ Δήμων Νόμου, καὶ ἄλλους ἀπαγορευτικους Νόμους τῆς Νομοθεσίας ἢ τοῦ Συντάγματος, ἀλλὰ μάλιστα ἐπὶ τῇ βάσει τούτων τίθησι τοὺς Δήμους εἰς τὴν νόμιμον κατάστασιν τῆς ἐνεργείας αὐτῶν περί τε τῆς ἐπιβολῆς καὶ τῆς εἰσπράξεως τῶν φόρων.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 27 § 3 τοῦ περὶ Δήμων Νόμου δύνανται καὶ μέχρι δεκαετίας νὰ ἐπιβάλλωνται οἱ ἔμμεσοι Δημοτικοὶ φόροι· ὡς ἐκ τῆς διατάξεως δὲ ταύτης ὁρμηθὲν τὸ Ὑπουργεῖον, καθυπέβαλλε κατὰ τὴν παρελθοῦσαν Βουλὴν τῆς Α. Περιόδου Νομοσχέδιον περὶ Δημοτικῶν φόρων, καθ' ὃ μέχρι πενταετίας ἐδίδετο ἡ ἄδεια νὰ ἐπιβάλλωνται οἱ ἄμεσοι φόροι, ἀλλὰ τινὲς κατὰ τὴν Βουλὴν ἐκείνην νομομαθεῖς Βουλευταὶ, ἀπέκρουσαν τὴν περὶ πενταετίας ταύτην διάταξιν ὡς παράνομον, περιορίσαντες αὐτὴν μόνον ἐνιαυσίως, μολονότι καὶ ἄλλοι πολλοὶ νομομαθεῖς ὑπερησπίσθησαν τὸ ἐναντίον.

Ὡς πρὸς δὲ τὸ παράδειγμα τοῦ προαγορεύσαντος, ὅτι ἀναβιβαζομένων τῶν φόρων τοῦ Δημοσίου ἀναβιβάζονται καὶ οἱ Δημοτικοί, καὶ τὸ ἀνάπαλιν, νομίζει ὅτι οἱ Δῆμοι τῆς Ἑλλάδος, εἰς ἣν ἤδη εὑρίσκονται κατάστασιν μὴ ἔχοντες ἰδίαν περιουσίαν, δὲν δύνανται εἰμὴ νὰ ἔχωσι τὴν τύχην τοῦ Κοινοῦ· ἐκτὸς δὲ τούτου ὅ τε παρὼν Νόμος καὶ ὁ περὶ Δήμων δὲν εἶναι ἀμετάβλητοι, καὶ δύνανται νὰ τροποποιηθῶσιν ἐπὶ τὸ βέλτιον, καθότι ἅπαντες ἔχουσι πρὸς τοῦτο συμφέρον. Τὸ Ὑπουργεῖον θέτον, ἐν περιπτώσει ἀποποιήσεως ἐκ μέρους τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου περὶ τῆς ἐπιψηφίσεως τῆς ἐτησίας εἰσφορᾶς, τὸν μέγιστον ὅρον ὡς ἀνυπέρβλητον, δὲν ἀντιβαίνει εἰς οὐδεμίαν Συνταγματικὴν διάταξιν, καθότι ἂν τοιαύτη ἄρνησις τῆς ἐπιψηφίσεως ἐπισυμβῇ ὑπὸ τῶν Δημοτικῶν Συμβουλίων, καὶ ἡ Νομοτελεστικὴ Ἐξουσία δὲν ἀναλαμβάνει τὸ δικαίωμα τῆς ἐπιψηφίσεως μὲ ἱκανὰς προφυλάξεις, τότε ἀφεύκτως θέλουσι παραλύσει οἱ Δῆμοι ἕνεκα τῆς ἐλλείψεως τῶν ἀναγκαίων δαπανῶν.

Οὐδὲν ἴδιον συμφέρον ἔχει τὸ Ὑπουργεῖον διὰ τῆς εἰσαγωγῆς καὶ ἐπιψηφίσεως τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου, καθότι τὸ συμφέρον τοῦτο εἶναι κοινὸν πρὸς ἅπαντας διὰ τὴν παραδοχήν του· καὶ δὲν ἠδύνατο νὰ γένῃ μεγαλήτερον εὐεργέτημα πρὸς τὸν λαὸν ἀπὸ τὸ Νομοσχέδιον τοῦτο ἐκ μέρους τοῦ Ὑπουργείου· ἡ δὲ Γερουσία, ὡς Νομοθετικὸν συντηρητικὸν Σῶμα, δὲν θέλει ἀνεχθῇ ἕνεκα τούτου ποτὲ τὴν μὴ ἐπιψήφησιν τοῦ εἰρημένου Νομοσχεδίου γινομένη αἰτία τῆς παραλύσεως τῶν Δήμων.

Ἀντιπαρατηρήσας ἕτερος ἀντέλεξεν, ὅτι οὔτε διὰ τῆς ἀγορεύσεως τοῦ κατὰ πρῶτον λαλήσαντος, οὔτε διὰ τῶν παρατηρήσεων τούτου σκοπὸς προτίθεται πολεμίου ἀντικρούσεως τῆς ἀρχῆς τοῦ προκειμένου φορολογικοῦ Νομοσχεδίου. Πρὶν δὲ ἡ ἐπιληφθῇ τῶν παρατηρήσεών του ἐπὶ τούτου, δὲν παραδέχεται τὴν ἀρχὴν τῶν Ὑπουργῶν, τὴν ὁποίαν ἄλλοτε ἀπὸ τοῦ βήματος ἀνεσκεύασε· καθότι οἱ Ὑπουργοὶ παρεισάγοντες διάφορα Νομοσχέδια ἐνώπιον τῆς Βουλῆς, καὶ παραδεχόμενοι ταῦτα ὑπό τινας τροποποιήσεις, τὰς ὁποίας αὕτη ἐπέφερε, καθυποβάλλουν ἔπειτα ταῦτα εἰς τὴν τῆς Γερουσίας ἐπιψήφισιν μετ' ἄλλων ἀντιτροποποιήσεων· ὥστε ἀγνοεῖ ἤδη ἡ Γερουσία τίνας ἐξ ἀμφοτέρων τῶν τροποποιήσεων τούτων νὰ παραδεχθῇ. Ἐν τοιαύτῃ ὅθεν περιπτώσει, ἔπρεπε τοὐλάχιστον οἱ Ὑπουργοὶ τὰς ἀντιτροποποιήσεις ταύτας νὰ δώσωσι πλαγίως εἴς τινα τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν νὰ προτείνῃ οἴκοθεν,

Ὡς πρὸς ὅσας δὲ ὁ κατὰ πρῶτον ἀγορεύσας ἀνέπτυξεν ὀρθὰς παρατηρήσεις, ὑπάρχουσιν ἀποχρώντως λόγοι, θέτοντες ἕκαστον εἰς ἀμφιβολίαν τινα περὶ τῆς πολυετοῦς τοῦ προκειμένου φορολογικοῦ Νομοσχεδίου ἰσχύος, καθόσον καὶ ἡ Γερουσία μόνον ἐτησίως καὶ οὐχὶ πολυετῶς ἔχει δικαίωμα τοῦ ἐπιβάλλειν φόρους· ὡς ἐκ τούτων ὅθεν προτείνει νὰ παραδεχθῇ ἡ ἀναβολὴ τῆς ἐπιψηφίσεως τοῦ ὅλου τοῦ παρόντος Νομοσχεδίου, καὶ μόνη ἡ τελευταία τούτου διάταξις νὰ γένῃ δεκτὴ, ὡς προλαμβάνουσα ἐγκαίρως τὰς ἀνάγκας τῶν Δήμων· καὶ οὕτως, ὑπάρχοντος ἁρμοδίου καιροῦ, θέλει ἕκαστος σκεφθῇ περὶ τῆς βελτιώσεως τοῦ Δημοτικοῦ Νόμου· καθότι ἡ συνεχὴς τῶν Νόμων μεταβολὴ εἴς τε διαφόρους περιπετείας τὸν Τόπον συνεπάγει, καὶ τὸν λαὸν εἰς τὰς πολιτικὰς μεταβολὰς συνειθίζει.

Ἀπαντήσας ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς εἶπεν, ὅτι ὡς πρὸς τὴν περὶ τῶν τροποποιήσεων πρότασιν, τὴν ὁποίαν ὁ ἀνωτέρω ἀγορεύσας ἀνέφερεν, ἴσως δὲν ἔχει τὴν τοιαύτην ὑπουργικὴν ἔξιν διὰ νὰ δώσῃ τὰς ἀντιτροποποιήσεις ταύτας πλαγίως εἴς τινα τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν ἂν τὰς προτείνῃ οἴκοθεν· καθότι μετεχειρίσθη εἰλικρίνειαν ἐκθέσας δι' αὐτῶν τὰς διαφόρους γνώμας του ἁπλῶς πρὸς βελτίω τοῦ Νόμου ἐπιτυχίαν καὶ δύναται ἡ Γερουσία ἂν δὲν φρονῇ ταύτας ὀρθὰς νὰ τὰς ἀπορρίψῃ, ἂν καὶ τὸ ῥηθὲν Νομοσχέδιον εἰσήχθη ὡς ἐψηφίσθη ὑπὸ τῆς Βουλῆς. Ἂν δὲ διὰ τοῦ προκειμένου εἰς συζήτησιν φορολογικοῦ Νόμου δὲν προλαμβάνονται ἐπακριβῶς αἱ διάφοροι τῶν Δήμων ἀνάγκαι, τότε ὁ τοιοῦτος Νόμος δὲν εἶναι ἀναλλοίωτος, ἀλλὰ δύναται ἐπὶ τὸ βέλτιον νὰ τροποποιηθῇ, διότι εἰς ἅπαντα τὰ Συνταγματικὰ Ἔθνη οἱ Νόμοι τροποποιοῦνται κατά τε τὰ διάφορα ἀναφυόμενα συμφέροντα αὐτῶν καὶ τὰς διαφόρους προκυψούσας ἀνάγκας. Ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς, ἐπέφερεν ὁ κατ' ἀρχὰς ἀγορεύσας, ὑπαινίξατο ὅτι οἱ τὸν Δημοτικὸν Νόμον συντάξαντες ἦσαν φίλοι μου, καὶ ὅτι τούτου ἕνεκα ἴσως καὶ ἐγὼ πλαγίως μετέσχον τῆς συντάξεως αὐτοῦ· ἀλλὰ καὶ ἀληθοῦς ὑποτεθέντος τούτου, ἂν καὶ εἶναι ψευδὲς, δὲν ἔπεται ὅτι πρέπει νὰ ἐμμένωμεν εἰς τὰ ἅπαξ ἕνεκα τῆς μὴ ἀκριβοῦς διαγνώσεως τῆς τότε ἀξίας τῶν θεσμοθεσιῶν ἀποφασισθέντα, ἀλλ' ἐκ τῆς πείρας, καὶ τῆς μεταβολῆς τῶν περιστάσεων ὁδηγούμενοι, ὀφείλομεν, ὀρθώτερον σκεπτόμενοι, νὰ διορθόνωμεν τὰ κακῶς ἔχοντα.

Ἐν τούτοις μὴ ὢν ἐκ τῶν θελόντων παντοίοις τρόποις, νὰ ἐμβιάζωσι τὴν εἰς τὰ πράγματα προαγωγήν των, ὡς γνωρίζω

τὴν μετριότητά του, δὲν δύναται ὅμως καὶ νὰ μὴ ἐκφράζῃ τὰς περὶ τῶν κοινῶν πραγμάτων ἐννοίας του ἁπλῶς καὶ ἀφελῶς· ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν λέγει ὅτι τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον δὲν ἀπομακρύνεται ἀπὸ τὸν ὑπάρχοντα Δημοτικὸν Νόμον, ἐνῷ ἀπεναντίας ἐπιβαρύνει πολὺ τὴν κατάστασιν τοῦ Τόπου· τούτου δὲ ἕνεκα ἐπειδὴ προτιμώτερον εἶναι νὰ μὴ μεταβάλλωνται συνεχῶς καὶ οἱ κακῶς ἔχοντες Νόμοι, ἀλλὰ νὰ παραλείπωνται ὅσον οἷόν τε εἰς ἀχρηστίαν ὡς ἀνέφερεν εἷς τῶν προλαλησάντων, ἔπρεπε καὶ ἡμεῖς νὰ ἀποφύγωμεν ὅσον τὸ δυνατὸν τὰς ἐπαχθεῖς τοῦ Νόμου τούτου διατάξεις, καὶ ὄχι νὰ προσθέτωμεν προσκόμματα νέα εἰς τὰ ἤδη ὑπάρχοντα, εἶπεν ἔτι ὁ αὐτὸς Ὑπουργός, ὅτι ὡρίσθη ὁ ἀνώτατος τοῦ φόρου ὅρος, διότι ἡ Κυβέρνησις ἔχει τοιοῦτον δικαίωμα, ἀλλὰ τὸ ζήτημα εἶνε, ἂν δυνάμει τοῦ Συντάγματος ἔχωμεν τὸ δικαίωμα νὰ νομοθετήσωμεν ἡμεῖς τοιοῦτον Νόμον.

Εἰς τὴν Ἀγγλίαν τοῦτο δὲν γίνεται, πλὴν καὶ ἂν γίνεται ὑπάρχει μεγίστη φειδὼ τῆς χρήσεως τοῦ δικαιώματος τούτου· διὰ τοῦτο λέγεται, ὅτι αὐτόθι ὑπάρχουσι Κράτη ἐν Κράτει.

Μὲ παρέπεμψεν ὁ αὐτὸς Ὑπουργὸς εἰς τὴν κατάστασιν τοῦ Δήμου μου· ἀλλ' ἡ κατάστασις αὕτη ἐπῆλθεν οὐχὶ ἀπὸ ἔλλειψιν μέσων, ἀλλ' ἀπὸ ἄλλας αἰτίας, ὧν τινὰς μὲν προεῖπον, τινὰς δὲ παραλείπω· ὁ αὐτὸς Ὑπουργὸς ἁπάντων εἰς τὸν προλαλήσαντα εἶπεν, ὅτι τῷ εἶνε ἀδιάφορον, ἂν δεχθῇ, ἢ μὴ, ἡ Γερουσία τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον, ὅτι ἀπὸ εἰλικρίνειαν ἀνέφερε τὰ ἐν τῇ ἐκθέσει του, ἐνῷ ἐν αὐτῇ ἐκφράζεται μὲ ὕφος κατηγορηματικὸν ὅτι δὲν δικαιοῖ ἑαυτὸν, λέγων, ὅτι ἤδη γυμνάζεται εἰς τὰς Συνταγματικὰς ἕξεις, ἐπειδὴ ἄλλοθι πρέπει νὰ κάμῃ τοιαύτας ἀσκήσεις καὶ ὄχι ἐνταῦθα ὅπου πρόκειται περὶ τοῦ παντός.

Ἀντιπαρατηρήσας ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς, δὲν ἀπήντησεν, εἶπεν εἰς τὰ λεχθέντα παρὰ τοῦ προλαλήσαντος, ὅτι δῆθεν τὸ Νομοσχέδιον τοῦτο ἀντιβαίνει εἰς τὸ Σύνταγμα διὰ νὰ μὴ τὸν ἀδικήσῃ· ὅτι τοῦτο δὲν ἀφαιρεῖ ἀπὸ τὰ δημοτικὰ Συμβούλια τὴν ἐξουσίαν τοῦ προσδιορίζειν τοὺς φόρους, ὅτι, καθόσον ἀφορᾷ τοὺς ἐμμέσους φόρους, ὡρίσθη ἡ τετραετὴς αὐτῶν διάρκεια, διότι καὶ ὁ Δημοτικὸς Νόμος τὴν ἐπεκτείνει ἐπὶ δεκαετίαν, ὅτι τέλος δὲν ἀντιβαίνει εἰς τὸ Σύνταγμα, διότι ἤδη δὲν ἀνανεοῦμεν τὸν Νόμον, ἀλλὰ προσδιορίζομεν μόνον τὸ ποσὸν τῆς εἰσπράξεως. Ἐπρότεινε δὲ τὴν ἐν τῇ ἐκθέσει του τροπολογίαν, διότι ἐθεώρησεν ἀνισότητα εἰς τὴν διανομὴν τῶν φόρων, ἂν ὅμως ἡ Γερουσία παραδεχθῇ τὸ Νομοσχέδιον τοῦτο,

ὅπως ἐπεψηφίσθη ἀπὸ τὴν Βουλήν, δὲν βλάπτει, διότι ἄλλοτε δύναται νὰ γίνῃ ἡ ἀνήκουσα διόρθωσις· περαίνων τὸν λόγον του, προσέθηκεν, ὅτι ἔπρεπε νὰ εὐχαριστηθῇ ὁ προλαλήσας, διότι εὐγενῶς καὶ εἰλικρινῶς περὶ ὑπουργικῆς ἕξεως ὡμίλησεν· ὅτι μόνος ἐπρότεινε τὴν τροπολογίαν, ἐνῷ ἠδύνατο νὰ τὴν προτείνῃ διά τινος τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, ὅτι ἕκαστος ὀφείλει νὰ προσφέρεται μὲ τοιαύτας ἀληθεῖς, καὶ ὄχι δηκτικὰς ἐκφράσεις, ὅτι εὐχαρίστως, ἀφοῦ ἰδεῖ τὰς ἕξεις τοῦ Σώματος, θέλει τὰς σεβασθῇ, καὶ ὅτι τέλος ἀπόκειται εἰς τὴν Γερουσίαν νὰ παραδεχθῇ, ἢ μὴ, τὴν ἀρχὴν τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου καὶ παραδεχομένη νὰ ἐπιφέρῃ οἵας ἐγκρίνει τροπολογίας.

Εἶναι ἐπενεταὶ, ἐπήνεγκεν ἄλλος, αἱ παρατηρήσεις τοῦ κατὰ πρῶτον ἀγορεύσαντος ὡς πρὸς τὴν βελτίωσιν τοῦ Δημοτικοῦ Νόμου, ἂν καὶ ἐκτὸς τοῦ προκειμένου ἐλέχθησαν· δὲν συμφωνῶ ὅμως μὲ τοὺς προλαλήσαντας ὅτι πρέπει ν' ἀναβληθῇ ἡ συζήτησις τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου, καὶ ὅτι οἱ Δῆμοι δύνανται νὰ νομοθετῶσιν, ὅταν ἔχωσιν ἀνάγκην, διότι οὔτε τὸ Διοικητικὸν σύστημα οὔτε τὰ Δημοτικὰ Συμβούλια παρέχουσι τοσαῦτα ἐγγυα, ὥστε νὰ δοθῇ εἰς αὐτὰ τοιαύτη ἐξουσία· καθόσον ἀφορᾷ τὴν ἀντίρρησιν τῶν προαγορευσάντων, ὅτι δὲν δυνάμεθα νὰ γνωρίζωμεν τὴν ἀνάγκην ἑκάστου Δήμου, ἁπαντῶ σύμφωνα μὲ τὸν προλαλήσαντα Κ. Ὑπουργὸν τῶν Ἐσωτερικῶν, ὅτι οἵαν ἀνάγκην ἔχει τὸ Δημόσιον τοιαύτην ἔχει καὶ ὁ Δῆμος. Ἐκτὸς τούτου τὸ Ὑπουργεῖον ἐκ τῆς πείρας, καὶ τῶν προηγουμένων ἀναγκῶν τῶν δήμων ὁδηγούμενον, ἔθεσε κατ' ἀναλογίαν τὴν βάσιν ταύτην· ἤδη δὲ πρέπει νὰ ἐξετάσωμεν ἂν ἡ Γερουσία ἔχῃ τὸ δικαίωμα νὰ ἐπιβάλῃ δημοτικοὺς φόρους· ὅτε κατὰ τὸ **1845** ἐσυζητεῖτο ἐν τῇ Βουλῇ ὁ φορολογικὸς Νόμος, ἐπειδὴ κατὰ τὸ **52** ἄρθρον τοῦ Συντάγματος οἱ φόροι ψηφίζονται κατ' ἔτος, οἱ δὲ δημοτικοὶ φόροι ἀνήκουν ἐπίσης εἰς τὴν τάξιν τῶν φόρων, παρεδέχθη αὕτη, καὶ ἐπεψήφισε τοιούτους φόρους· τὴν ἀρχὴν ταύτην καὶ τὸ Ὑπουργεῖον δὲν ἀπέκρουσε, καὶ ἡ Γερουσία ἐνηγκαλίσθη, καὶ ἑπομένως καὶ τὸ **1845** καὶ τὸ **1846** ἐγένοντο τοιοῦτοι Νόμοι· τὸ τρέχον ἤδη ἔτος δὲν συντάχθη τοιοῦτος Νόμος εἰσέτι, πλὴν τὸ ἄρθρον τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου παραπέμπει εἰς τὸν Νόμον τοῦ παρελθόντος ἔτους.

Τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον, ὡς προσδιορίζον τὰ φορολογούμενα ἤδη, καὶ τὸν ἀνώτατον ὅρον τοῦ ποσοῦ τῆς φορολογίας, ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ὁποίου τὰ δημοτικὰ Συμβούλια ἐπιψηφίζουν τοὺς μὲν ἀμέσους φόρους κατ' ἔτος, τοὺς δὲ ἐμμέσους

ἐπὶ τετραετίαν, ὡς τιθὲν δηλονότι τὴν βάσιν τῆς φορολογίας, προσεγγίζει μᾶλλον εἰς τὸ Σύνταγμα· ὅταν δὲ παρουσιασθῇ ἀνάγκη ἐλαττώσεως, ἢ αὐξήσεως, τοῦ ἤδη ἐπιβαλλομένου φόρου, τότε τὰ Νομοθετικὰ Σώματα δύνανται νὰ κάμωσιν ἄλλον Νόμον. Ἐκτὸς τούτων ὁ ὑπάρχων Δημοτικὸς Νόμος, ὡς πολλὰς ἐλλείψεις περιέχων, παρέλυσε σχεδὸν τοὺς Δήμους, πρέπει λοιπὸν νὰ γίνῃ Νόμος πρὸς διόρθωσιν τούτου· αἱ ἐλλείψεις δὲ αὗται ἐλέχθησαν μὲν ἄλλοτε, ἀλλ' ἐπεκράτησε νὰ γίνωνται δεκτὰ τὰ Νομοσχέδια, ὅπως εἶχον, ἵνα μὴ ἡττᾶται τὸ Ὑπουργεῖον.

Τὸ Νομοσχέδιον τοῦτο ὡς προσδιωρίζον τὸ ἀνώτατον ποσὸν τοῦ φόρου ἀφίνει μᾶλλον ἐλευθέρους τοὺς Δήμους· ὅταν ὅμως ἀναγνωρισθῇ ἡ ἀνάγκη, τοῦ νὰ μὴ λαμβάνωσι μέρος τὰ Νομοθετικὰ Σώματα εἰς τὴν ἐπιβολὴν τῶν Δημοτικῶν φόρων, τότε πρέπει νὰ προηγηθῇ Νόμος, χορηγῶν ἐχέγγυα, διότι τὰ δημοτικὰ συμβούλια δὲν θέλουν καταχρασθῇ τὴν ἐξουσίαν ταύτην.

Τούτων λοιπὸν οὕτως ἐχόντων πρέπει νὰ γίνῃ δεκτὴ ἡ ἀρχὴ τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου, ὡς πολὺ κρείττονος τοῦ ὑπάρχοντος δημοτικοῦ Νόμου, ἂν δὲ ἀναφανῇ ἔλλειψίς τις, τὴν διορθοῦμεν ἔπειτα, διότι καὶ τὸ Ὑπουργεῖον, καὶ τὰ Νομοθετικὰ Σώματα τοιοῦτον σκοπὸν ἔχουσιν.

Ἑπομένως ἐρωτηθείσης τῆς Γερουσίας παρὰ τοῦ Κ. Προέδρου περὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ Νομοσχεδίου ἐγένετο αὕτη δεκτή.

Εἰπόντος ἔπειτα τινὸς, ὅτι ἐπιθυμεῖ νὰ μάθῃ παρὰ τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν, ἂν παρεδόθησαν εἰς τὸ Ὑπουργεῖον οἱ ἀπολογισμοὶ τῶν Δήμων ἁπάντων ἢ τινῶν μόνον, ποίων, καὶ πότε, καὶ πόσα εἶναι τὰ ἔξοδα ἑκάστου Δήμου, ὅτι αἱ παρατηρήσεις τοῦ κατ' ἀρχὰς ἀγορεύσαντος σκοπὸν εἶχον νὰ καταστήσωσι τὴν ερουσίαν προσεκτικὴν πρὸς σύνταξιν καλοῦ δημοτικοῦ Νόμου, καὶ ὅτι τὸ παράδειγμα τῶν γεροντειῶν ὡς ἐθνικὸν καὶ ὡς ἀποτέλεσμα πολυχρονίου πείρας, πρέπει νὰ χρησιμεύσῃ ὡς βάτις αὐτοῦ, ὁ μνησθεὶς Κ. Ὑπουργὸς εἶπεν, ὅτι πρὸ τῆς λήξεως τοῦ μηνὸς τούτου, θέλει δώσει τὰς αἰτηθείσας πληροφορίας.

Μετὰ ταῦτα ἀναγνωσθέντος τοῦ ἄρθρου πρώτου, εἷς τῶν προαγορευσάντων εἶπεν, ὅτι οὐ μόνον εἰς τοὺς Δήμους, οἵτινες εἶναι πρωτεύουσαι ἐπαρχιῶν, ἢ παρ' οἷς εἶνε καθιδρυμένη τελωνιακή τις ἀρχὴ, ἔπρεπε νὰ ἐπιτρέπηται νὰ ἐπιβάλωσι δασμὸν ἐπὶ τῶν πρὸς κατανάλωσιν εἰσαγομένων, ἀλλὰ εἰς ἅπαντας, ὅταν ἦνε ἀνάγκη, ὅτι ἀντὶ τῆς λέξεως « τὸ πεντηκοστὸν » νὰ τεθῇ « τὰ δύο ἑκατοστὰ » διότι ἅπαντες συνείθησαν μᾶλλον τὴν

δεύτερον ὅρον· ἀντιπαρατηρησά των δὲ τοῦ τε Κ. Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν, καὶ ἄλλων Γερουσιαστῶν ὅτι ἔνθα δὲν εἶναι πρωτεύουσα ἐπαρχίας, ἡ τελωνιακή τις Ἀρχὴ, δὲν πωλοῦνται πράγματα, καὶ ἑπομένως διὰ τὸ ἀσήμαντον δὲν ἐπεκτάθη ἡ διάταξις αὕτη εἰς ἁπαντας τοὺς Δήμους, καὶ ὅτι εἶναι ἀδιάφορον, οἱονδήποτε καὶ ἂν μεταχειρισθῶμεν ἐκ τῶν δύο διαληφθέντων ὅρων 1/50 ἢ 2/100 ἡ Γερουσία παρεδέχθη παμψηφεὶ, νὰ ἀντικατασταθοῦν αἱ λέξεις « δύο ἐπὶ τοῖς ἑκατόν. »

Ἀναγνωσθὲν ἑπομένως τὸ ἄρθρ. 2, ἐγένετο παμψηφεὶ δεκτόν.

Ἀναγνωσθέντος μετὰ ταῦτα τοῦ ἄρθρου τρίτου, εἷς τῶν Κ. Γερουσιαστῶν ἐπέφερεν, ὅτι, ἐπειδὴ αἱ τιμαὶ τῶν εἰς δασμὸν ὑποβαλλομένων μεταβάλλονται, δὲν πρέπει ἅπαξ διὰ παντὸς νὰ προσδιορισθῇ τὸ τέλος αὐτῶν· ἐκτὸς τούτου ἔπρεπε νὰ λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν καὶ ἡ ἀγοραία αὐτῶν τιμή· διότι ἄλλως θέλει πληρώνεται τὸ αὐτὸ τέλος, ἀδιαφόρως ἂν ἡ τιμὴ αὕτη αὐξηνθῇ ἢ ἐλαττωθῇ

Ἀντιπαρατηρήσας ἄλλος πρὸς ταῦτα, εἶπεν, ὅτι, ἀφοῦ εἰς τὰς δημοτικὰς ἀρχὰς ἀφίεται ὁ προσδιορισμὸς τοῦ τέλους, εἶνε περιττὸν νὰ τεθῇ ἄλλο τι ἐν τῷ προκειμένῳ ἄρθρῳ, διότι βεβαίως τὰ δημοτικὰ συμβούλια θελουν ἐπιβάλλει τὸ τέλος κατὰ λόγον τῆς αὐξομειώσεως τῆς τιμῆς τῶν εἰς δασμὸν ἐπιβαλλομένων.

Εἰπόντος δ' ἄλλου, ὅτι τὸ Ὑπουργεῖον, ἀναφέρον εν τῷ ἄρθρῳ πρώτῳ « μὴ ὑπερβαίνοντα τὸ πεντηκοστὸν τῆς τιμῆς αὐτῶν » δὲν ἐννόησεν ὅτι ὁ κατάλογος τῶν εἰς δασμὸν ὑποκειμένων πρέπει νὰ ἦνε σταθερὸς, ἀλλὰ τὴν ὑπάρχουσαν τιμὴν εἶχεν ὑπ' ὄψιν, ὥστε τὸ τέλος αὐξάνει ἢ ἐλαττοῦται, κατὰ τὴν αὔξησιν ἢ ἐλλάττωσιν τῆς τιμῆς ταύτης, ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς ἐπήνεγκεν, ὅτι ἡ διάταξις αὕτη τοῦ προκειμένου ἄρθρου σκοπὸν ἔχει νὰ περιστείλῃ τὰς ὑπὸ τῶν εἰσπρακτόρων συμβησομένας τυχὸν καταχρήσεις.

Ἑπομένως τὸ ἄρθρον τοῦτο ἐγένετο δεκτὸν, ὡς ἔχει.

Ἀναγνωσθὲν μετὰ ταῦτα τὸ ἄρθρον τέταρτον ἐγένετο δεκτὸν παμψηφεί.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ἄρθρου πέμπτου, εἷς τῶν προαγορευτάντων ἔλεξε τάδε· ἐπειδὴ τὸ ἑπόμενον 6 ἄρθρον ἐπιβάλλει εἰς τοὺς δημητριακοὺς καρποὺς φόρον δύο τοῖς ἑκατὸν μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν τοῦ ἐγγείου φόρου, τὸ δὲ προκείμενον ἄρθρον ἕνεκα ἰδιαιτέρων ἀναποφεύκτων περιστάσεων ἐπεκτείνει τὸν διὰ τοῦ πρώτου ἄρθρου ἐπιβαλλόμενον δασμὸν, καὶ εἰς τὰ ὑπὸ τοῦ 2 ἄρθρου ἐξαιρούμενα εἴδη, ἐν οἷς περιέχονται καὶ οἱ δημητριακοὶ καρποὶ,

ἔπεται, ὅτι, ὁ ἐπὶ τούτων φόρος διπλασιάζεται. Ἐκτὸς τούτου ἂν καὶ ἐπὶ τῶν λοιπῶν εἰδῶν δὲν ἦνε ἔγγειος φόρος, πλὴν πρέπει καὶ ἀπὸ ταῦτα ν' ἀφαιρεθῇ οὗτος, διότι ἰσχύει παρ' ἡμῖν τὸ σύστημα τῆς ἀποδεκατώσεως· πρὸς τούτοις οὐ μόνον οὐδεμίαν ἐπαισθητὴν ὠφέλειαν θέλει ἔχει ὁ Δῆμος ἐκ τοῦ ἐπιβαλλομένου ἀσημάντου δασμοῦ ἐκ τῶν μικρῶν εἰδῶν, οἷον ὠῶν κτλ. ἀλλὰ μάλιστα θέλει δαπανᾷ περισσότερα εἰς μισθοὺς τῶν εἰσπρακτόρων· τούτου ἕνεκα πρὸς διόρθωσιν τοῦ ἄρθρου ἕκτου, πρέπει τὸ προκείμενον ἄρθρον νὰ μεταβληθῇ οὕτως « ἕνεκα ἰδιαιτέρων « ἀναποφεύκτων περιστάσεων τινὸς Δήμου δύναται μὲν νὰ ἐπε- « κταθῇ ὁ δασμὸς καὶ εἰς τὰ ἐμπορεύματα, τὰ πρὸς ἐσωτε- « ρικὴν κατανάλωσιν εἰσαγόμενα· ἀλλὰ τὸ περὶ τούτων ψήφισμα « τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου ἰσχύει μόνον ἀφοῦ ἐγκριθῇ διὰ « Βασιλικοῦ Διατάγματος προηγουμένης γνωμοδοτήσεως τοῦ « Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου.

Ἀντιπαρατηρήσας πρὸς ταῦτα ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς δὲν εἶναι ἄγνωστον, εἶπεν, ὅτι διὰ τῆς ἐπιβολῆς τῶν ἀμέσων καὶ ἐμμέσων φόρων ὑποβάλλονται πολλὰ εἴδη εἰς ἀνώτερον φόρον· τούτου ἕνεκα γίνεται ἡ ἄμεσος εἰσφορὰ, ὅταν δὲν ἐπαρκῇ ἡ ἔμμεσος· τοῦτο ὅμως λαμβάνει χώραν οὐ μόνον ἐπὶ τῶν δημητριακῶν καρπῶν, ὡς ἀνέφερεν ὁ προλαλήσας, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ ὅλων τῶν ἐν τοῖς ἄρθροις 5 καὶ 6 περιεχομένων, οὕτω τὰ ζῶα, ὁ οἶνος κλπ. πωλούμενα, ὑποβάλλονται εἰς τὴν εἰσφορὰν τοῦ ἄρθρου ἕκτου, ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 6 καὶ ἐν τοῖς Νόμοις τοῦ 1845 καὶ 1846 τεθεῖσα, ἐπιμόνως ἐζητήθη ὑπό τινων Βουλευτῶν· δὲν ὑπάρχει δ' ἐξαίρεσις ἐπὶ μόνων τῶν δημητριακῶν καρπῶν, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ ὅλων τῶν ἄλλων εἰδῶν.

Ἐν τούτοις τὰ δημοτικὰ Συμβούλια δὲν θέλουν ποτὲ ἐπιβαρύνει τοὺς δημότας μὲ τοιούτους φόρους, ἀλλὰ καὶ τοὐναντίον ἂν λάβῃ χώραν, διὰ τοῦ προκειμένου ἄρθρου ἐτέθησαν πολλὰ προφυλακτικὰ μέσα.

Τὸ ἄρθρον τοῦτο, ἐπέφερεν ἄλλος, δίδει τὸ δικαίωμα εἰς τὸ δημοτικὸν Συμβούλιον νὰ ἐπιβάλλῃ δασμὸν ἐπὶ τῶν ἐμπορευμάτων, τῶν πρὸς ἐσωτερικὴν κατανάλωσιν εἰσαγομένων· τούτου ἕνεκα οἱ ἔμποροι εἰσάγοντες εἴς τινα Δῆμον ἐμπορεύματα, καὶ προτείνοντες τὴν μὴ ἐσωτερικὴν κατανάλωσιν αὐτῶν, θέλουν ἀπαλλάττεσθαι τοῦ δασμοῦ, καὶ τοιουτοτρόπως οἱ Δῆμοι θέλουν ζημιοῦσθαι· ὅθεν πρέπει ν' ἀφαιρεθῇ ἡ φράσις « τῶν πρὸς ἐσωτερικὴν κατανάλωσιν εἰσαγομένων » καὶ, ἐπιτραπέντος εἰς τὰ δημοτικὰ Συμβούλια νὰ ἐπιβάλλωσιν ἐπὶ τῶν εἰσαγομένων

ἐμπορευμάτων δασμὸν, νὰ προσδιορισθῇ ὁ ὅρος τούτου, ὅστις δὲν πρέπει νὰ ὑπερβαίνῃ τὸ ἀναγκαῖον εἰς τὰς ἀνάγκας τοῦ Δήμου ποσόν· τὴν δὲ χρῆσιν τοῦ δικαιώματος τούτου, θέλουσι κάμει βεβαίως τὰ δημοτικὰ Συμβούλια, ὅταν ἐπέλθῃ ἀνάγκη πρὸς συμπλήρωσιν τῶν ἐξόδων τοῦ Δήμου.

Ἀντιπαρατηρήσας εἰς τὰ ὑπό τινος τῶν προλαλησάντων λεχθέντα, δὲν ἐπιτίθησι διπλάσιον φόρον τὸ προκείμενον ἄρθρον, λέγει, διότι τὸν δεύτερον φόρον πληρώνει ὁ καταναλωτὴς καὶ ὄχι ὁ πωλητὴς, ὅστις εἰς τὴν ἀληθῆ τιμὴν τοῦ πωλουμένου προστίθησι καὶ τὸν διδόμενον φόρον· ὥστε τὸ ἄρθρον τοῦτο δὲν ἔχει σχέσιν μὲ τὸ ἄρθρον ἔκτον· συμφωνεῖ δὲ, ὅτι πρέπει νὰ ἐξαιρεθῶσιν ὁ τυρὸς, αἱ ὀπῶραι κτλ. ὡς μικρὰ εἴδη, ἀλλὰ τὰ Συμβούλια ἐν ἐσχάτῃ ἀνάγκῃ θέλουσι καταφύγει εἰς τὸν δασμὸν τούτων· ὡς πρὸς τὸν ἐπὶ τῶν δημητριακῶν καρπῶν φόρον παρατήρησεν, ὅτι δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἐξαιρεθῶσι, διότι ἄλλως πολλοὶ Δῆμοι θέλουσιν ἐλθει εἰς ἀμηχανίαν πρὸς ἐκπλήρωσιν τῶν ἀναγκῶν των, ὡς τοῦτο συνέβη εἰς τὸν Δῆμον τῶν Ἀθηναίων, ὅστις μετὰ τὴν κατάργησιν τῶν ἐπὶ τῶν σιτηρῶν φόρου ἐχρεώθη 4000 δραχ. ἐκτὸς τούτου, πολλοὶ Δῆμοι ἔχουσι μόνον τὸν φόρον τοῦτον· εἶνε μὲν ἐπαχθὴς οὗτος, ἀλλὰ δὲν εἶνε δυνατὸν νὰ γίνῃ ἄλλως. Καθόσον ἀφορᾷ τὰ ἐμπορεύματα, προσέθηκεν, ὅτι ἡ γνώμη τοῦ προλαλήσαντος ἀντιβαίνει εἰς τὴν ἰσότητα τῆς διανομῆς τοῦ φόρου, διότι οἱ μὲν καταναλωταὶ καὶ γεωργοὶ θέλουσι ὑπόκεισθαι πάντοτε εἰς δασμὸν, οἱ δὲ ἔμποροι, ὅταν ὁ Δῆμος ἔχῃ ἀνάγκην. Ἐκτὸς τούτου τὸ 12 ἄρθρον προβλέπει καὶ περὶ τῶν μὴ καταναλισκομένων ἐμπορευμάτων ἐντὸς τοῦ Δήμου.

Ὁ σκοπὸς τοῦ Νόμου, ἐπήνεγκεν ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς, εἶναι νὰ ἀποφύγῃ τὸν ἄμεσον φόρον διὰ τοῦτο προτάξας τὸν ἔμμεσον, ἐθεώρησε δίκαιον νὰ φορολογῶσιν οἱ Δῆμοι ἑαυτοὺς μόνον, καθόσον καταναλίσκουν· ὅθεν ἡ ἀφαίρεσις τῆς φράσεως α τῶν πρὸς ἐσωτερικὴν κατανάλωσιν εἰσαγομένων β καταστρέφει τὸ πνεῦμα τοῦ Νόμου, διότι θέλουν φορολογεῖσθαι καὶ ἄλλοι Δῆμοι.

Ὡς πρὸς τὴν ἐξαίρεσιν τῶν μικρῶν εἰδῶν συμφωνεῖ· ἀλλὰ τὸ Ὑπουργεῖον ἔδωκε πίστιν εἰς τοὺς Δημάρχους· ἂν ὅμως θεωρηθῇ ἀναγκαία ἡ ἐξαίρεσις σῦτη ἂς γίνῃ

Ὡς πρὸς τοὺς δημητριακοὺς καρποὺς, εἶπεν ἄλλος, φρονεῖ ὅτι πρέπει νὰ μείνῃ τὸ ἄρθρον ὡς ἔχει, τὰ μικρὰ ὅμως εἴδη πρέπει νὰ ἐξαιρεθοῦν· καὶ οὕτως ἐπρότεινε ν' ἀντικατασταθῇ τὸ

ἄρθρον τοῦτο διὰ τῶν ἑξῆς « ἕνεκα ἀναποφεύκτων ἰδιαιτέρων « περιςάσεων τινὸς Δήμου δύναται μὲν νὰ ἐπεκταθῇ ὁ δασμὸς « καὶ εἰς τοὺς δημητριακοὺς καρποὺς τὰ ἄλευρα καὶ ἄλλα « ἐμπορεύματα ἐκ τῶν πρὸς κατανάλωσιν εἰσαγομένων, ἐξαι- « ρουμένων τῶν λοιπῶν εἰδῶν, ὅτα σημειοῦνται εἰς τὸν β'. « παράγραφον τοῦ ἄρθρου 2, ἀλλὰ τὸ περὶ τούτου ψήφισμα « τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου ἰσχύει μόνον, ἀφοῦ ἐγκριθῇ διὰ « Βασιλικοῦ Διατάγματος προηγουμένης γνωμοδοτήσεως τοῦ « Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου. »

Τὸ ἄρθρον τοῦτο ἐγένετο κατὰ τὸν Κ. Ὑπουργὸν, προτέθηκεν ἄλλος, πρὸς ἀποφυγὴν τοῦ ἀμέσου φόρου· ἀλλὰ δὲν ὑπάρχει κανὲν ἄλλο ἄρθρον, ὑπαγορεῦον τὴν προήγησιν τοῦ ἐμμέσου φόρου. Διάταγμά τι ἀναφέρει, ὅτι καταφεύγουν οἱ Δῆμοι εἰς τὸν ἄμεσον φόρον, ὅταν δὲν ὑπάρχωσιν ἔμμεσοι· ὅθεν πρέπει νὰ προστεθῇ ἄρθρον διαλαμβάνον τὰ ὑπὸ τοῦ Διατάγματος τούτου ὑπαγορευόμενα.

Εἶναι ἀδύνατον, ἐπήνεγκεν ἄλλος, νὰ ἐπαρκέσωσιν εἰς τὰς ἀνάγκας τοῦ Δήμου οἱ ἐκ τῶν κατὰ τὸ ἄρθρον 2 φορολογουμένων εἰδῶν φόροι· ὅθεν, προσδιορίζοντες τὰ φορολογητέα εἴδη, καὶ τὸν ἀνώτατον τοῦ φόρου ὅρον, πρέπει νὰ ἀναθέσωμεν τὴν ἐπιβολὴν αὐτοῦ εἰς τὰ δημοτικὰ Συμβούλια· εἶπον τινὲς τῶν προαγορευσάντων, ὅτι τὸν δεύτερον φόρον τῶν δημητριακῶν καρπῶν πληρόνουσιν οἱ καταναλωταί, ἀλλὰ τοῦτο λαμβάνει χώραν ἐπὶ μόνου τοῦ ἔξωθεν εἰσαγομένου σίτου· τούτου ἕνεκα, ἐπειδὴ τὰ εἰς τὰς πρώτας ἀνάγκας χρήσιμα δὲν πρέπει νὰ φορολογῶνται, πρέπει νὰ ἐξαιρεθοῦν οἱ δημητριακοὶ καρποὶ, ἢ νὰ τεθῇ ἐν τῷ ἄρθρῳ τούτῳ, ὅτι ὑπόκεινται εἰς τὴν φορολογίαν μόνον οἱ ἔξωθεν εἰσαγόμενοι καρποὶ, ἄλλως ν' ἀναβληθῇ ἡ συζήτησις διὰ νὰ σκεφθῶμεν καλλίτερα.

Δὲν ἔπρεπεν ὁ προλαλήσας, ἀπήντησεν ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς, νὰ ταυτίσῃ τὸν προσδιορισμὸν τοῦ ἀνωτάτου φόρου, μὲ τὴν ἐξουσίαν τοῦ νὰ προσδιορίζωσι τὰ Δημοτικὰ Συμβούλια, ποῖα εἴδη ὑπόκεινται, ἢ μὴ, εἰς φορολογίαν· δέχεται δὲ τὴν ὑπὸ τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Χρηστακοπούλου προταθεῖσαν τροπολογίαν φέρουσαν τὴν ἐξαίρεσιν τῶν ἐν τῷ ἄρθρῳ 2 ἐδ. β'. σημειουμένων μικρῶν εἰδῶν, οὐχὶ ὅμως καὶ τὴν τοῦ τελευταῖον ἀγορεύσαντος πρότασιν, ἀφορῶσαν τὴν φορολογίαν μόνον τῶν ἔξωθεν εἰσαγομένων καρπῶν.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κ. Πρόεδρος ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν, ἀπαγγείλας, ὅτι ἀντικείμενον τῆς ἐπιούσης Συνεδριάσεως εἶναι ἡ ἐξακολούθησις τῆς προκειμένης συζητήσεως.

Ὁ Πρόεδρος
Α. ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Χ. ΚΑΟΝΑΤΗΣ.
Ν. ΜΕΞΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Β. Χρηστακόπουλος.
Χρ. Βλάσσης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 3 Δεκεμβρίου 1847 ἡμέρᾳ τετάρτῃ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου, καὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν παρόντων Γερουσιαστῶν πλῆρες ἀποτελοῦντος τὸ Σῶμα, ὁ Κ. Πρόεδρος κηρύττει ἀρχομένην τὴν Συνεδρίασιν περὶ τὴν 12 ὥραν.

Τὰ Πρακτικὰ τῆς προλαβούσης Συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κ. Πρόεδρος ἀπήγγειλεν, ὅτι ἀντικείμενον τῆς ἡμερησίας διατάξεως εἶνε ἡ ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως τοῦ ἄρθρου πέμπτου τοῦ περὶ τῶν δημοτικῶν φόρων Νομοσχεδίου.

Ἑπομένως εἷς τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, λαβὼν τὸν λόγον, ἐλεξε τάδε· δὲν ἐπιβάλλεται διπλοῦς φόρος ἐπὶ τῶν δημητριακῶν καρπῶν, καθὼς εἶπεν εἷς τῶν κατὰ τὴν παρελθοῦσαν Συνεδρίασιν ἀγορευσάντων, διότι τὸν δεύτερον φόρον πληρόνουσιν οἱ καταναλωταί. Συνομολογεῖ δὲ, ὅτι δὲν πρέπει νὰ ἐπιβάλληται φόρος ἐπὶ τῶν τῆς πρώτης ἀνάγκης πραγμάτων· ἀλλ' ἐπειδὴ πολλοὶ Δῆμοι, ὡς μὴ ἔχοντες ἄλλην περιουσίαν, οὔτε ἄλλα ἄμεσα προϊόντα, δὲν δύνανται ἄλλως νὰ πορισθῶσι τὰς δαπάνας των, δὲν πρέπει νὰ ἐξαιρεθῶσιν οἱ δημητριακοὶ καρποί, καθόσον οὔτε καὶ διὰ τῶν προηγουμένων Νόμων ἐγένετο τοιαύτη ἐξαίρεσις.

Δὲν πρέπει προσέτι νὰ γίνῃ δεκτὴ ἡ γνώμη τινὸς τῶν προλαλησάντων, καθ' ἣν πρέπει νὰ ὑποβάλλωνται εἰς δασμὸν

μόνον οἱ ἔξωθεν εἰσαγόμενοι σῖτοι· διότι οὕτω καθιεροῦται ἀνισότης τῆς διανομῆς τῶν φόρων· ἐπειδὴ ὁ μὲν εἰς σιτοφόρους ἐπαρχίας γειτνιάζων, καὶ ἐκεῖθεν τὸν ἀναγκαιοῦντα αὐτῷ σῖτον προμηθευόμενος, δὲν θέλει πληρόνει φόρον, ὁ δὲ μὴ τοιαύτην εὐκολίαν ἔχων, ἀλλ' ἐξωτερικὸν σῖτον ἀγοράζων, θέλει τὸν φόρον τοῦτον πληρόνει, ἐκτὸς τούτου οἱ ἐξωτερικοὶ σῖτοι πληρόνουν καὶ φόρον εἰσαγωγῆς.

Καθόσον ἀφορᾷ τὰ ἐν τῷ ἄρθρῳ **2** ἀναφερόμενα μικρὰ εἴδη, παραδέχεται μὲν καὶ αὐτὸς τὴν ἐξαίρεσιν. ἀλλ' ὡς τοιαῦτα ἐννοοῦνται τὰ ἔξωθεν τῶν δήμων, κατὰ μέγα ποσὸν εἰσαγόμενα.

Ἂν καὶ οἱ φόροι οὗτοι δύνανται νὰ διαρκέσωσιν ἐπὶ τετραετίαν κατὰ τὸ ἄρθρον **4** τοῦ παρόντος Νόμου, ἀλλ' ἡ Ἐπιτροπὴ πρὸς περισσοτέραν ἐγγύησιν, καὶ πρὸς ἀποφυγὴν τούτων, ὅταν δὲν ὑπάρχῃ ἀνάγκη, ἐγνωμοδότησε νὰ προστεθῇ μετὰ τὴν φράσιν « ἕνεκα ἰδιαιτέρων ἀναπορεύκτων περιστάσεών τινος Δήμου, ἡ φράσις « καὶ καθ' ὅσον αὗται διαρκοῦσι.»

Ὡς πρὸς τὰ ἐμπορεύματα, περὶ τῶν ὁποίων ἐλέχθη, ὅτι διὰ τὸ ἄγνωστον τοῦ ποσοῦ τῆς ἐξαγωγῆς, ἢ τῆς καταναλώσεως θέλουν ἀποφεύγει τὸν δημοτικὸν φόρον, εἶναι περιττὸν νὰ γίνῃ τροποποίησίς τις, διότι κατὰ τὸ ἄρθρον **12** ὁ εἰσπράκτωρ θέλει εἶνε εἰς κατάστασιν νὰ γνωρίζῃ τὸ ποσὸν τῆς ἐξαγωγῆς καὶ καταναλώσεως αὐτῶν. καὶ ἑπομένως ὁ Δῆμος δὲν στερεῖται τοῦ φόρου τούτου.

Τούτων οὕτως ἐχόντων, προτείνει νὰ γίνῃ δεκτὸν τὸ ἄρθρον μὲ τὴν προσθήκην μόνον τῆς ἐπιτροπῆς.

Ἂν καὶ δὲν εἶνε ἀληθές, ἐπέφερεν ἄλλος, ὅτι ὁ καταναλωτὴς πληρόνει τὸν δεύτερον φόρον, πλὴν ἤδη δὲν πρόκειται, τοιοῦτον ζήτημα, ἀλλ' ἂν εἶνε, ἢ μὴ πάντοτε φόρος, ἂν εἶνε, ἢ μὴ ἀνισότης· ὅτι ἡ ἀνισότης εἶναι πραγματικὴ, καὶ μεγίστη, εἶνε πρόδηλον, διότι οὐδὲν ἄλλο προϊὸν. ὑποβάλλεται εἰς διπλάσιον, καὶ τόσον μέγαν φόρον, εἰμὴ μόνον οἱ δημητριακοὶ καρποί. οὕτω π. χ. ὁ μὲν ἐκ τοῦ Δήμου του, εἰς ἄλλον δῆμον πρὸς πώλησιν μεταφέρων σῖτον, πληρόνει δύο φόρους δημοτικούς, ὁ δὲ ἐν τῷ Δήμῳ του αὐτὸν πωλῶν, πληρόνει μόνον ἕνα. Δὲν πρέπει, εἶπεν ὁ προλαλήσας νὰ πληρώνουν μόνον οἱ ἔξωθεν εἰσαγόμενοι σῖτοι, ὡς πληρόνοντες φόρον εἰσαγωγῆς· ἀλλ' οὗτοι ὑποβάλλονται τότε εἰς διπλοῦν φόρον, ἐνῷ οἱ ἐσωτερικοὶ ὑποβάλλονται εἰς τριπλοῦν, συμπεριλαμβανομένου καὶ τοῦ εἰς τὸ Δημόσιον διδομένου.

Τούτου ἕνεκα πρέπει ἐν τῷ προκειμένῳ ἄρθρῳ νὰ μείνωσιν μόνον τὰ ἐμπορεύματα, ἡ δὲ προσθήκη τῆς Ἐπιτροπῆς « καὶ καθ' ὅσον αὗται διαρκοῦσι » εἶναι περιττὴ, διότι κατὰ τὸ κείμενον τοῦ ἄρθρου τοιοῦτος φόρος ἐπιβάλλεται μόνον ἕνεκα ἰδιαιτέρων ἀναποφεύκτων περιστάσεων, ὅθεν ἐξάγεται, ὅτι, τούτων παυσασῶν, παύει ἀναγκαίως καὶ ἡ τοῦ τοιούτου φόρου ἐπιβολή.

Ἐπειδὴ, γενομένης δεκτῆς τῆς ἀρχῆς, ὅτι ὁ καταναλωτὴς πληρόνει τὸν φόρον, προσέθηκεν ἄλλος, δὲν ὑπάρχει ἐπιβολὴ διπλασίου φόρου, πρέπει νὰ μείνῃ τὸ ἄρθρον ὡς ἔχει.

Ἀλλ' ἐπειδὴ, ἀντιπαρατήρησεν ἄλλος, ὁ πωλητὴς θέλει προσαυξάνει τὴν τιμὴν τοῦ πωλουμένου μὲ τὸν δοθησόμενον δημοτικὸν φόρον, καὶ τούτου ἕνεκα οἱ καταναλωταὶ θέλουν ἐπιβαρύνεσθαι μὲ πολλοὺς φόρους καὶ μὲ τὴν ὑπερτίμησιν τῶν πραγμάτων, πρέπει νὰ ἐξαιρεθοῦν καὶ οἱ δημητριακοὶ καρποί.

Τὸ προκείμενον ἄρθρον, ἀντέταξεν ἄλλος, παραδέχεται τὴν ἐπιβολὴν τοιούτου φόρου ἐπὶ κατεπειγουσῶν περιστάσεων, διαγράφον μάλιστα καὶ προφυλακτικὰ μέτρα πρὸς περιστολὴν καταχρήσεων. Ὅθεν εἶναι περιττὴ πᾶσα ἀμφισβήτησις, διότι αὐτὸς ὁ δῆμος, ἐν τοιαύτῃ ἀνάγκῃ εὑρισκόμενος, ἐπιβαρύνει ἑαυτὸν μὲ τοιοῦτον φόρον.

Εἶναι μὲν ἀληθὲς, ὅτι κατὰ γενικὴν ἀρχὴν ὁ καταναλωτὴς πληρόνει τὸν φόρον, ἀλλ' οὐχ' ἧττον καὶ ὁ πωλητὴς ὑποφέρει τοῦτον· διότι ὁ πρὸς μεταπώλησιν ἀγοράζων τὸν ἐκπίπτει ἐκ τῆς τιμῆς τοῦ πωλουμένου, διότι ἄλλως δὲν πραγματοποιῆται ἡ κερδοσκοπία του· καὶ τότε μόνον ὁ καταναλωτὴς πληρόνει μόνος τὸν φόρον τοῦτον, ὅταν τὰ πωλούμενα εἰσάγωνται ἔξωθεν. Ἐν τούτοις, ἐπειδὴ ἐπὶ κατεπειγουσῶν περιστάσεων ὁ φόρος οὗτος εἶναι ἀναγκαῖος, πρέπει νὰ δεχθῶμεν τὸ ἄρθρον ὡς ἔχει.

Τὸ συζητούμενον ἄρθρον, ἐπήνεγκεν ἄλλος, προβλέπει ἰδιαιτέρας τινὰς κατεπειγούσας περιστάσεις, ἃς δείξωσιν ὅθεν οἱ ἐναντιούμενοι εἰς τὴν παραδοχὴν του ἄλλο μέσον πρὸς ἐκπλήρωσιν τῶν ἀναγκῶν τούτων, καὶ θέλομεν προθύμως τὸ παραδεχθῆ.

Ἐπειδὴ τινῶν Δήμων ἀντέταξεν ἄλλος, δὲν δύνανται νὰ ἐπαρκέσωσι τὰ ἔσοδα ἐπὶ ἀναφυομένων ἀναγκῶν ἄνευ τοῦ φόρου τούτου, δὲν πρέπει ἐν γένει νὰ ὑποβάλλωμεν ἅπαντας τοὺς Δήμους εἰς αὐτόν· ὅθεν πρὸς ἀποφυγὴν τῆς ἀνισότητος ἐν τοιαύτῃ ἀναποφεύκτῳ περιπτώσει, πρέπει νὰ τεθοῦν φόροι ἐξ ἴσου ἐπὶ ἁπάντων τῶν φορολογουμένων εἰδῶν.

Ὑπάρχει μὲν ἀνισότης, προσέθηκεν ἄλλος, ἀλλὰ ταύτην ἐν ἀνάγκῃ ἐπιβάλλει ἑκουσίως ὁ Δῆμος, καὶ ὄχι ἡ Κυβέρνησις.

Ἄνευ τοιούτων φόρων, εἶπεν ἄλλος, δὲν δύνανται νὰ οἰκονομηθῶσιν οἱ Δῆμοι ἀλλὰ πρὸς διόρθωσιν δυνάμεθα νὰ ἐπιβάλλωμεν εἰς αὐτοὺς μόνον τὰ διὰ θαλάσσης κομιζόμενα εἴδη.

Καὶ διὰ ξηρᾶς, εἶπεν ἄλλος, κομίζονται πολλὰ εἴδη, καὶ ἑπομένως δὲν πρέπει νὰ γίνῃ τοιαύτη διάκρισις.

Ἐρωτήσας δὲ ἄλλος τὸν Κ. ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸν, ἂν τὰ προϊόντα τινὸς Δήμου πωλούμενα ἐν αὐτῷ πληρώνουν φόρον, καὶ καταφατικὴν παρ' αὐτοῦ ἀπάντησιν λαβὼν, ἐπρότεινε ν' ἀντικατασταθῇ ἡ ἐν τῷ ἄρθρῳ τούτῳ λέξις, « εἰσαγομένων » δι' ἄλλης γενικωτέρας, ἵνα περιλαμβάνωνται εὐκρινῶς καὶ τὰ μνησθέντα προϊόντα, διότι ἄλλως οἱ δημόται ἐκ τῆς εἰδικωτέρας σημασίας τῆς λέξεως ταύτης ὠφελούμενοι, θέλουν ἀρνεῖσθαι τὴν πληρωμὴν φόρου.

Ἀπαντήσαντος τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ, ὅτι ἡ λέξις αὕτη κατέστη συνήθης, ἂν καὶ εἰδικὴ, καὶ διὰ τοῦτο δὲν πρέπει νὰ ἀντικατασταθῇ, ἡ Γερουσία παρεδέχθη τὸ ἀναντικατάστατον αὐτῆς.

Ἐρωτήσαντος ἄλλου τὸν αὐτὸν Ὑπουργὸν, τί σημαίνει ἡ λέξις « ἐμπορευμάτων » καὶ ἀπαντήσαντος αὐτοῦ, ὅτι αὕτη δὲν ἐννοεῖ τὰ ὑπὸ τοῦ 2 ἄρθρου ἐξαιρούμενα, καὶ ὅτι ἐπίσης ἡ Βουλὴ τοιαύτην εἰς αὐτὴν ἔδωκε σημασίαν, ἡ Γερουσία παρεδέχθη ὡσαύτως τὴν ἑρμηνείαν ταύτην.

Ἐπὶ τέλους προτείναντος μέν τινος, ὅτι τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος ἄρθρον ἀπ' ἀρχῆς μέχρι τῆς λέξεως « εἰσαγομένων » πρέπει ν' ἀντικατασταθῇ διὰ τῶν ἑξῆς « ἕνεκα ἰδιαιτέρων ἀναποφεύκτων περιστάσεων τινὸς Δήμου δύναται μὲν νὰ ἐπεκταθῇ ὁ δασμὸς καὶ εἰς τοὺς δημητριακοὺς καρποὺς, τὰ ἄλευρα καὶ εἰς ἄλλα ἐμπορεύματα, ἐκ τῶν πρὸς ἐσωτερικὴν κατανάλωσιν εἰσαγωμένων » τοῦ δὲ εἰσηγητοῦ τῆς ἐπιτροπῆς προτείναντος προσέτι ὅτι μετὰ τὴν λέξιν « Δῆμον » πρέπει νὰ τεθῇ « καὶ καθ' ὅσον αὗται διαρκοῦσι » καὶ ὅτι ὡς δεύτερος παράγραφος τοῦ ὅλου ἄρθρου νὰ τεθῶσι τὰ ἑξῆς· « Δὲν καταργοῦνται διὰ τοῦ παρόντος » νόμου, οἱ μέχρι τοῦδε ἐν ἰσχύϊ νόμοι, καὶ τὰ πρὸς ἐκτέλεσιν » αὐτῶν διατάγματα περὶ τῶν λοιπῶν Δημοτικῶν φόρων, καὶ » ἄλλων εἰς τοὺς δήμους παραχωρουμένων δικαιωμάτων. » Ἡ Γερουσία παρεδέξατο τὰς προτάσεις ταύτας, καὶ οὕτως ἐγένετο δεκτὸν τὸ ἄρθρον διαιρούμενον εἰς δύο παραγράφους, ἔχων οὕτω.

§. ά. « Ἕνεκα ἰδιαιτέρων ἀναποφεύκτων περιστάσεων τινὸς » Δήμου, καὶ καθ' ὅσον αὗται διαρκοῦσι, δύναται νὰ ἐπεκταθῇ » ὁ δασμὸς καὶ εἰς τοὺς δημητριακοὺς καρποὺς ; τὰ ἄλευρα » καὶ εἰς ἄλλα ἐμπορεύματα ἐκ τῶν πρὸς ἐσωτερικὴν κατα- » νάλωσιν εἰσαγωμένων , ἀλλὰ τὸ περὶ τούτου ψήφισμα τοῦ » Δημοτικοῦ Συμβουλίου ἰσχύει μόνον, ἀφοῦ ἐγκριθῇ διὰ Βασι- » λικοῦ Διατάγματος, προηγουμένης γνωμοδοτήσεως τοῦ ὑπουρ- » γικοῦ Συμβουλίου. »

§. β'. « Δὲν καταργοῦνται διὰ τοῦ παρόντος νόμου οἱ μέχρι » τοῦδε ἐν ἰσχύϊ νόμοι, καὶ τὰ πρὸς ἐκτέλεσιν αὐτῶν Διατάγ- » ματα περὶ τῶν λοιπῶν Δημοτικῶν φόρων , καὶ ἄλλων εἰς » τοὺς Δήμους παραχωρουμένων δικαιωμάτων. » Ἀπεφασίσθη δὲ παρὰ τῆς Γερουσίας παμψηφεὶ νὰ σημειωθῇ πρὸς σαφήνειαν εἰς τὰ Πρακτικὰ ὅτι, διὰ τῆς λέξεως « ἐμπορευμάτων » δὲν ἐννοοῦνται τὰ ἐν τῷ §. β'. τοῦ ἄρθρου 2. ἐξαιρούμενα τρόφιμα οἷον ὠὰ, ὄρνιθες κτλ.

Ἀναγνωσθέντων ἑπομένως τοῦ τε εἰσαρίου πρώτου τοῦ ἄρθρου 6 καὶ τῆς ἐπὶ τούτου τροπολογίας τῆς Ἐπιτροπῆς, ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς παρετήρησεν ὅτι , ἂν καὶ ἡ Ἐπι- τροπὴ ἐπέτυχε ν' ἀναπληρώσῃ διὰ τῆς ἐπὶ τοῦ ῥηθέντος ἄρθρου τροπολογίας της , ὅ,τι εἰς τὴν Βουλὴν δὲν ἐγένετο , μ' ὅλον τοῦτο ἐπειδὴ διὰ μὲν τῆς τροπολογίας ταύτης ἀφαιρεῖται ὁ φόρος τῆς ἐπικαρπίας, δι' ἄλλων δὲ διατάξεων τοῦ προκειμένου νομοσχεδίου δὲν ἀφαιρεῖται, γνωμοδοτεῖ διὰ ταῦτα νὰ παρα- δεχθῇ ἡ Γερουσία τὰς περὶ τοῦ ἄρθρου 6 ἐμπεριεχομένας ἐν τῇ εἰσαγωγικῇ ἐκθέσει του παρατηρήσεις· καθότι ἄλλως θέλει ὑπάρχει ἀνισότης φορολογίας, ὡς ἀπὸ μὲν τῶν δημητριακῶν καρπῶν ἀφαιρουμένου τοῦ ἐγγείου φόρου, ἀπὸ δὲ τῶν ζώων καὶ τῶν μελισσίων μὴ ἀφαιρουμένου.

Ἀπαντήσας πρὸς ταῦτα ὁ Εἰσηγητὴς τῆς ἐπιτροπῆς ἐπή- νεγκεν ὅτι διὰ ν' ἀποφύγῃ ἡ Ἐπιτροπὴ τὸ δυσνόητον καὶ δυσυπολόγιστον τοῦ ὑπὸ τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου ἀναφε- ρομένου ὡς μεγίστου ὅρου διὰ τῶν λέξεων « δὲν δύναται δὲ νὰ ὑπερβαίνῃ τὰ δύο τοῖς ἑκατὸν ἐπὶ τοῦ ἀκαθαρίστου εἰσοδή- ματος , μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν τοῦ ἐγγείου φόρου , » καθότι ἅπαντες ἐν γένει οἱ δημόται παντὸς Δήμου πληρόνουσιν ὡς δημοτικὸν φόρον ἀκριβῶς δύο ἐπὶ τοῖς ἑκατὸν , ἔθεσεν ὡς μέγιστον ὅρον τοῦ ἐπὶ τῶν ζώων φόρου τὸ 1/5 τοῦ ἀντιστοι- χοῦντος δημοσίου φόρου , ἀναλογοῦντα σχεδὸν μὲ τὸν ἔγγειον

ἤτοι τοῦ δύω ἐπὶ τοῖς ἑκατόν. Ὅτι κατὰ τοὺς περὶ δημοτικῶν φόρων νόμους τῶν ἐτῶν **1845** καὶ **1846** εἶχε τεθῆ ὡς μέγιστος ὅρος ἐπὶ μὲν τῶν μικρῶν ζώων **6** λεπτὰ ἐπὶ δὲ τῶν ὄνων **12** καὶ ἐπὶ τῶν μεγάλων ζώων **24**, καὶ ἤδη ἠλαττώθη ἐπὶ **5**, **10**, καὶ **20**, ὥστε ἐὰν ἔτι πλέον ἐλαττωθῆ ὁ ἐπ' αὐτῶν φόρος, θέλουν ὑποφέρει ἐπαισθητὴν ζημίαν οἱ Δῆμοι, μὴ δυνάμενοι ἕνεκα ταύτης νὰ ἐπαρκέσωσιν εἰς τὰς ἀνάγκας των, ἐνῷ ἐπὶ τῶν ἐγγείων φόρων οὐδεμία ἐγένετο ἐλάττωσις· ὡς ἐκ τούτων ὅθεν προτείνει νὰ παραδεχθῆ ὡς μέγιστος ὅρος τοῦ ἐπὶ τῶν ζώων καὶ μελισσίων φόρου, τὸ **1/5** τοῦ δημοσίου φόρου, διὰ νὰ τηρῆται ἰσότης φορολογίας.

Συμφωνῶν ἕτερος μὲ τὴν γνωμοδότησιν τοῦ προλαλήσαντος, προσέθηκεν ὅτι, ἂν καὶ μικρὰ ἀφ' ἑνὸς εἰς τοὺς γεωργοὺς προσγίνεται ὠφέλεια ἐκ τῆς ἀφαιρέσεως τοῦ ἐγγείου φόρου, ἀφ' ἑτέρου ὅμως ἐπέρχεται ἀνισότης ἐπὶ τῆς φορολογίας, καὶ ὡς ἐκ τούτου προτείνει νὰ μένῃ ὡς μέγιστος ὅρος τὰ δύω ἐπὶ τοῖς ἑκατὸν ἐπὶ τοῦ ἀκαθαρίστου εἰσοδήματος χωρὶς τῆς ἀφαιρέσεως τοῦ ἐγγείου φόρου, καὶ οὕτω μένει ὁ Νόμος ὁμοιόμορφος. Ἐὰν δὲ τὸ Δημοτικὸν Συμβούλιον ἐγκρίσει τῆς προϊσταμένης Διοικητικῆς Ἀρχῆς, προσδιορίσῃ ὡς δημοτικὸν φόρον τὰ δύω ἐπὶ τοῖς ἑκατὸν, ἢ ἀφήσῃ τοῦτον ἀπροσδιόριστον, τότε βεβαίως θέλουσιν εἶσθαι ἐπαχθεῖς οἱ τοιοῦτοι φόροι εἰς τοὺς φορολογουμένους δημότας. Ὑπὸ τὸν αὐτὸν ἐπίσης μέγιστον ὅρον τῆς δημοτικῆς φορολογίας τῶν δύω ἐπὶ τοῖς ἑκατὸν ὑπάγονται καὶ τὰ προϊόντα ἐκεῖνα, τὰ παραχθέντα ἀπὸ γαίας πρώην μὲν ἐθνικὰς, ἤδη δ' ἀποκτηθείσας παρ' ἰδιωτῶν κατὰ τὸν περὶ προικοδοτήσεως νόμον, χωρὶς ὅμως καὶ ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ ν' ἀφαιρεθῇ ὁ ἔγγειος φόρος τοῦ Δημοσίου.

Ἀντιτάξας πρὸς ταῦτα ἄλλος, εἶπεν, ὅτι δὲν πρέπει νὰ συγχέηται ὁ δημοτικὸς μὲ τὸν δημόσιον φόρον, διότι ἰδίαν ἔκασος τῶν φόρων τούτων δηλοῖ ἔννοιαν, καθότι ἐάν τις ἠγόρασε κατὰ τὸν περὶ προικοδοτήσεως Νόμον ἀγρόν τινα ἐξ ἑνὸς στρέμματος πρὸς εἴκοσι δραχμὰς, τότε θέλει πληρόνει ὡς ἔγγειον φόρον **60** λεπτά· ἀλλ' ἐὰν ἡ γῆ τοῦ ἀγροῦ τούτου παράγῃ σταφίδα χιλίων λιτρῶν, τιμωμένων πρὸς τριάκοντα τάλληρα, τότε θέλει πληρόνει ὡς ἔγγειον φόρον **18** δραχμὰς, καὶ ἐπὶ τούτων θέλει ἀποδώσει τὰ δύο ἐπὶ τοῖς ἑκατὸν ὡς δημοτικὸν φόρον· διὰ τῆς παρατηρήσεως ὅθεν ταύτης σκοπὸς προτίθεται νὰ διατηρηθῇ ἰσότης τῆς φορολογίας ὡς πρὸς τοὺς προικοδοτηθέντας, ὡς

πολλῶν μὲν ἐκ τούτων ὠφεληθέντων, καὶ πολλῶν ζημιωθέντων κατὰ τὴν φορολογίαν· καθότι, ἐν ᾧ τινὲς συνεφώνησαν νὰ πληρώνουν ὡς ἔγγειον φόρον τρία ἐπὶ τοῖς ἑκατὸν εἰς χρήματα, δὲν ἀπολαμβάνουν ὅμως οὔτε ταῦτα ἐκ τῶν γαιῶν των, καὶ γνωρίζει μάλιστα πολλοὺς τούτων.

Ὁ ἰδικός μας σκοπὸς ὅθεν εἶνε, νὰ πληρώνωσιν καὶ οἱ μὲν καὶ οἱ δὲ, δύο ἐπὶ τοῖς ἑκατὸν ἐπὶ τοῦ ὅλου, ἐκ τοῦ παραγωγικοῦ εἴδους τῶν περὶ ὧν ὁ λόγος γαιῶν, καὶ τότε τηρεῖται ἰσότης τοῦ δημοτικοῦ φόρου.

Οὐδέποτε παρετήρησεν ὁ πρὸ τοῦ ἀνωτέρω ἀγορεύσαντος λαλήσας, οἱ φορολογικοὶ Νόμοι ἐμπεριέχουν ἐξαιρετικὰς διατάξεις διὰ ταύτην ἢ ἐκείνην τὴν ἐξαιρετικὴν περίπτωσιν, οὔτε ἐκλαμβάνουσιν ὡς θετικὰς τὰς τοιαύτας μοναδικὰς περιπτώσεις· καὶ ὡς θέλει τις πληρώσει τὸν ἔγγειον φόρον τρία ἐπὶ τοῖς ἑκατὸν ἐπὶ ἑνὸς ἐπὶ προικοδοτήσει ἀγορασθέντος ἀγροῦ, μὴ φυτευθέντος, οὕτως ἐπίσης θέλει πληρώσει τὸν αὐτὸν ἔγγειον φόρον διὰ τὸν αὐτὸν ἀγρὸν, ἐὰν ἐσπείρετο· διότι, παραδεχομένης τῆς ὠφελείας ἀφ' ἑνὸς, πρέπει καὶ ἡ ζημία νὰ παραδεχθῇ ἀφ' ἑτέρου· ἐπειδὴ δὲ ὡς βάσις τῶν δημοσίων φόρων ὑπάρχουσιν οἱ δημοτικοὶ, δὲν πρέπει ἕνεκα τούτου νὰ τροποποιηθῶσιν οὗτοι.

Ἑπομένως ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Β. Χρηστακόπουλος ἐπρότεινεν εἰς ἀντικατάστασιν τοῦ πρώτου ἐδαφίου τοῦ 6 ἄρθρου τὴν ἑπομένην τροπολογίαν « ἡ δημοτικὴ εἰσφορὰ (ἄμεσος φόρος) ἐπιβάλλεται ἀναλόγως τῶν ἀναγκῶν ἑκάστου δήμου ἐξίσου εἰς ὅλα τὰ πράγματα, ὅσα ὑπόκεινται εἰς τοὺς ἀμέσους δημοσίους φόρους, ἤτοι τὸν ἔγγειον, τῶν ἐπὶ τῶν ζώων, καὶ τὸν ἐπὶ τῶν μελισίων· ψηφίζεται δὲ καθ' ἕκαστον ἔτος ὑπὸ τῶν δημοτικῶν Συμβουλίων, καὶ ἐγκρίνεται ὑπὸ τῆς προϊσταμένης Ἀρχῆς· καὶ ὁ μὲν ἔγγειος δημοτικὸς φόρος δὲν δύναται νὰ ὑπερβῇ τὰ δύο ἐπὶ τοῖς ἑκατὸν τοῦ ὅλου ἐπὶ τοῦ ἀκαθαρίστου εἰσοδήματος, ὁ δὲ ἐπὶ τῶν ζώων καὶ τῶν μελισσίων τὸ ἓν πέμπτον τοῦ ἀντιστοιχοῦντος δημοσίου φόρου». Καὶ ἡ Γερουσία, κατ' ἐρώτησιν τοῦ Κ. Προέδρου, παρεδέξατο τὴν τροπολογίαν ταύτην, ὡς ἀτικαθιστῶσαν τὸ πρῶτον ἐδάφιον τοῦ 6 ἄρθρου.

Μετὰ ταῦτα ἕτερος τῶν Κ.Κ. Γερουσιαστῶν παρετήρησεν ὅτι, ἐπειδὴ μεταξὺ τῶν φορολογητέων προϊόντων ὑπάρχουσι καὶ αἱ σταφίδες, αἵτινες καὶ ὑπέρογκα ἔξοδα διὰ τὴν καλλιέργειαν ἀπαιτοῦσι, καὶ εἰς μυρίους κινδύνους μέχρι τῆς τελευταίας ἡμέρας τῆς συγκομιδῆς ὑπόκεινται, καὶ τῶν ὁποίων ἡ τιμὴ

ἐπαισθητῶς ἠλαττώθη, ἤθελεν εἶσθαι καλὸν νὰ τεθῇ ὡς πρὸς τὰς σταφίδας μόνον ὡς μέγιστος ὅρος δημοτικὸς τὸ ἓν ἐπὶ τοῖς ἑκατὸν, τὸ ὁποῖον θέλει εἶσθαι πολὺ ἀνώτερον τοῦ 2 ἐπὶ τοῖς ἑκατὸν ἐπὶ τῶν λοιπῶν κτημάτων, παραβαλλομένων τῶν διὰ τὴν καλλιέργειαν τῶν σταφιδῶν ἀπαιτουμένων ἐξόδων πρὸς τὰς διὰ τὰ λοιπὰ κτήματα γενομένας δαπάνας· ἐκτὸς δὲ τούτου θέλει προλαμβάνεται καὶ πᾶσα σπατάλη τῶν δημοτικῶν φόρων διὰ τοῖς ἐπὶ ἓν τοῖς ἑκατὸν ἐλαττώσεως τοῦ ἐγγείου δημοτικοῦ φόρου τῶν σταφιδῶν, καθότι εἰς δήμους τινὰς, τῶν ὁποίων ὁ προϋπολογισμὸς τῶν ἐξόδων εἶναι μέχρι τριῶν χιλιάδων δραχμῶν, εἰσπράττονται τρεῖς καὶ τέσσαρες σχεδὸν χιλιάδες ταλλήρων ἀπὸ τὸν ἐπὶ τῶν σταφιδῶν ἔγγειον δημοτικὸν φόρον.

Τινὸς μὲν εἰπόντος, ὅτι, ἐφ' ὅσου καρποῦ σταφίδος συγκομίσει ὁ ἰδιοκτήτης, θέλει πληρώσει τὸν ἔγγειον δημοτικὸν φόρον· τοῦ δὲ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργοῦ παρατηρήσαντος, ὅτι ἡ περὶ λατώσεως τοῦ ἐγγείου δημοτικοῦ φόρου εἰς τὸ προϊὸν τῆς σταφίδος πρότασις τοῦ προαγορεύσαντος, ἀνήκει εἰς τὸ δημοτικὸν Συμβούλιον ν' ἀποφασίσῃ περὶ αὐτῆς· διότι ὡς ἡ Κυβέρνησις κατὰ τοὺς τελωνιακοὺς φόρους ἐλαττόνει τινῶν πραγμάτων τοὺς φόρους διὰ νὰ δώσῃ διὰ τοῦ μέσου τούτου ὤθησιν εἰς τὴν πρόοδον τῶν τοιούτων εἰδῶν, οὕτω καὶ τὸ δημοτικὸν Συμβούλιον δύναται νὰ μειώσῃ τὸν ἐπὶ τῶν σταφιδῶν ἔγγειον δημοτικὸν φόρον· καθότι ὅ,τι πράττει τὸ δημοτικὸν Συμβούλιον, τοῦτο ὑποτίθεται ὅτι ἐνεργεῖ ὁ λαὸς, ὅστις δύναται ν' ἀνακουφίσῃ ἑαυτὸν κατὰ τοὺς φόρους· ἀντέταξεν ἄλλος, ὅτι ἂν ἐλαττωθῇ ὁ ἔγγειος δημοτικὸς φόρος ἐπὶ τοῦ προϊόντος τῆς σταφίδος, τότε οἱ φόροι θέλουν εἶσθαι ἄνισοι· καὶ τῆς ἐλαττώσεως ταύτης ἐπιτραπείσης εἰς τὴν κρίσιν τοῦ δημοτικοῦ Συμβουλίου, ὀλίγοι μὲν θέλουσιν ὠφεληθῇ, πολλοὶ δὲ ζημειωθῇ, καθότι εἰς τοὺς σταφιδοφόρους δήμους οἱ ὀλιγώτεροι κάτοικοι βεβαίως ἔχουσι σταφίδας, ἐξ ὧν συγκείμενον τυχὸν τὸ δημοτικὸν Συμβούλιον θέλει ἐλαττόνει τοὺς φόρους τούτων, καὶ ἐπιβαρύνει τοὺς τῶν λοιπῶν δημοτῶν. Ἐὰν δὲ ἡ Κυβέρνησις ὡς Κυριαρχικὴ δύναται νὰ κάμῃ ἐλάττωσίν τινα τῶν φόρων, οὐδέποτε ὅμως τὰ δημοτικὰ Συμβούλια, ὡς ἀρχὴ ὑποδεεστέρα καὶ μὴ ἀνεξάρτητος, ἔχουσι τοιοῦτον περὶ ἐλαττώσεως τῶν φόρων δικαίωμα.

Ἀντιπαρετήρησεν ἕτερος, ὅτι ὁ διὰ τοῦ προκειμένου 6 ἄρθρου προτιθέμενος σκοπὸς τῆς ἐπιβολῆς τοῦ ἐγγείου δημοτικοῦ φόρου εἶνε, ὅπως δυνηθῶσιν οἱ δῆμοι νὰ ἐπαρκῶσιν εἰς τὰς δαπάνας

τῆς ἐσωτερικῆς ὑπηρεσίας των. Ἀλλ' εἰς τινας δήμους, ὡς τῆς Σικυῶνος καὶ τῶν Πατρῶν φερ' εἰπεῖν, ἔνθα τὸ τῆς σταφίδος προϊὸν ἐν ἀφθονίᾳ παραγόμενον, φορολογεῖται δύο ἐπὶ τοῖς ἑκατὸν, τὰ ἔσοδα τῶν δήμων τούτων θέλουσιν ἐπὶ πολὺ πλεονάζει τῶν ἐξόδων· ὅθεν καθίσταται πάντη περιττὴ ἡ ἐπὶ δύο τοῖς ἑκατὸν δημοτικὴ φορολογία τῆς σταφίδος, ἀφοῦ δὲν ἀπαιτεῖται ἐπὶ τὰ μέγιστα ἐπαύξησις τῶν ἐσόδων τῶν δήμων, γενομένων οὕτω πολλῶν παρ' αὐτοῖς ἀποθεματικῶν κεφαλαίων, καὶ ἐπιβαρυνομένων τῶν πολιτῶν διὰ τῆς φορολογίας ταύτης· ἐκτὸς δὲ τούτου, ἐὰν κατὰ τὴν πρότασιν τινὸς τῶν προαγορευσάντων, δὲν ἐλαττωθῇ ἐπὶ τοῦ προϊόντος τῆς σταφίδος ἐπὶ ἓν τοῖς ἑκατὸν ὁ ἔγγειος δημοτικὸς φόρος, ὅστις εἶνε λίαν ἐπαρκὴς εἰς τὰ ἔξοδα ἐκείνων τῶν δήμων, κατὰ τὴν περιφέρειαν τῶν ὁποίων ἀφθόνως συλλέγεται τὸ τοιοῦτον προϊὸν, θέλει δοθῇ ἀφορμὴ σπατάλης τῶν πλεοναζόντων τούτων ἐσόδων ἐκ μέρους τῶν δημοτικῶν Ἀρχῶν.

Ἐὰν δὲν προσεβάλλετο, εἶπεν ἄλλος, ἡ ἰσότης τῆς φορολογίας τῶν πολιτῶν, ἤθελε συγκατανεύσει εἰς τὴν προτεινομένην ἐλάττωσιν τοῦ ἐπὶ τοῦ προϊόντος τῆς σταφίδος ἐγγείου δημοτικοῦ φόρου· καθόσον ἡ ἐλάττωσις αὕτη δὲν ἐμποδίζει τὰς ἐκ μέρους τῶν δημοτικῶν Ἀρχῶν καταχρήσεις, ἀλλὰ μόνη ἡ ἐφορεύουσα διοικητικὴ Ἀρχὴ δύναται νὰ περιστείλῃ ταύτας.

Παρατηρήσαντος δέ τινος, ὅτι, ἐπειδὴ ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ὑπὸ τῶν δημοτικῶν Συμβουλίων ἐπιψηφιζομένου κατ' ἔτος προϋπολογισμοῦ ἐγκρίσει τῆς προϊσταμένης Ἀρχῆς, ὑπολογίζονται καὶ κανονίζονται τὰ ἔξοδα παντὸς δήμου, ἕπεται ὅτι ταῦτα δύνανται νὰ ἐλαττώσωσι κατὰ λόγον τῶν ἀναγκῶν των τὸν ἔγγειον δημοτικὸν φόρον, διότι ὁ δύο ἐπὶ τοῖς ἑκατὸν φόρος, ὑπάρχει ὡς μέγιστος ὅρος, τὸν ὁποῖον δὲν δύνανται νὰ ὑπερβῶσιν· ἀντέτεινεν ἕτερος τῶν προαγορευσάντων, ὅτι ἀφ' ἧς ἐποχῆς ἐπεβλήθη ὁ δημοτικὸς φόρος, οὐδέποτε οὗτος ἐψηφίσθη ἔλαττον τῶν δύο ἐπὶ τοῖς ἑκατὸν, καθότι κατὰ δυστυχίαν συνενοούμεναι αἱ δημοτικαὶ μετὰ τῶν διοικητικῶν Ἀρχῶν, διανέμουν πρὸς ἀλλήλας τὸ περισσεῦον τῶν ἐσόδων τῶν φόρων.

Ἀπήντησεν ἄλλος, ὅτι ἀδιόρθωτον ἤδη καθίσταται νὰ ἐλαττωθῇ ἐξαιρετικῶς ὁ ἔγγειος δημοτικὸς φόρος ἐπὶ τοῦ προϊόντος τῆς σταφίδος ἂν καὶ πραγματικῶς τὰ μέχρι τῆς συγκομιδῆς τοῦ ῥηθέντος προϊόντος γινόμενα ἔξοδα δὲν ἰσοζυγίζουν μὲ τὸν 2 ἐπὶ τοῖς ἑκατὸν δημοτικὸν φόρον αὐτοῦ, ὡς πρὸς τὰ λοιπὰ προϊόντα.

Ἐπειδὴ ὅμως διὰ τῆς διατάξεως τοῦ προκειμένου ἄρθρου ὁρίζεται ὡς μέγιστος καὶ ἀνυπέρβλητος ὅρος ὁ δύο ἐπὶ τοῖς ἑκατὸν φόρος, ὡς ἐκ τούτου τὰ δημοτικὰ Συμβούλια δύνανται κατὰ τὰς ἀνάγκας τῶν δήμων νὰ ψηφίσωσιν αὐτὸν καὶ ἔλαττον τῶν δύο ἐπὶ τοῖς ἑκατὸν, ἤτοι καὶ εἰς πεντήκοντα λεπτὰ καὶ εἰς μίαν δραχμήν.

Μία μόνη λίαν οὐσιώδης ἰδέα, ἀντεῖπεν ἄλλος, μηκέτι ὑπὸ τῶν προαγορευσάντων ῥηθεῖσα, πείθει αὐτὸν περὶ τῆς παραδοχῆς τῆς ἐλαττώσεως τοῦ ἐγγείου δημοτικοῦ φόρου ἐπὶ τοῦ προϊόντος τῆς σταφίδος· ἐπειδὴ τὸ κυρίως ἐκ τῆς Ἑλλάδος ἐξερχόμενον προϊὸν τῆς σταφίδος δύναται νὰ ἐπιφέρῃ ὡς ἔγγιστα τὴν ἰσοσταθμίαν τῶν εἰς αὐτὴν εἰσαγομένων, πρέπει νὰ ληφθῇ ὑπὸ τὴν ἄμεσον πρόνοιαν, ἀσφάλειαν καὶ περιποίησιν της Κυβερνήσεως, τῆς ὁποίας ὁ κυριώτερος πόρος καθίσταται, καὶ νὰ ἐλαττωθῇ ὁ ἔγγειος ἐπ' αὐτοῦ δημοτικὸς φόρος, προσδιοριζόμενος ὡς μέγιστος ὅρος ἓν ἐπὶ τοῖς ἑκατόν· ὡς εὐλόγως ποιοῦσα ἡ Ἀγγλικὴ Κυβέρνησις ἠσπάσατο τὸ σύστημα τῆς ἀνακουφίσεως τῶν φόρων ἐπὶ τῶν ἐξερχομένων προϊόντων γῆς ἢ τέχνης διευκολύνουσα διὰ τοῦτο τὴν πρόοδον τῆς γεωργίας καὶ τῆς βιομηχανίας.

Μετὰ τοῦτον, εἰπόντος ἑτέρου, ὅτι πρέπε ν' ἀφεθῇ ἤδη ὁ φόρος αὐτὸς, ὡς ἔχει ἐν τῷ Νομοσχεδίῳ, καὶ ὅταν φθάσωμεν εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ ἐγγείου φόρου, τότε δυνάμεθα νὰ κάμωμεν τὰς περὶ ἐλαττώσεως παρατηρήσεις, ἡ Γερουσία ἐπροχώρησεν εἰς τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ ἐδαφίου δευτέρου τοῦ αὐτοῦ **6** ἄρθρου, καί τινος παρατηρήσαντος, ὅτι τὸ ἐδάφιον τοῦτο ὡς ἐννοούμενον οἴκοθεν ἐκ τοῦ πρώτου ἐδαφίου, εἶναι πάντῃ περιττὸν, καὶ πρέπε ινὰ ἐξαλειφθῇ, ἡ Γερουσία παρεδέξατο καὶ τὸ ἐδάφιον τοῦτο, ὡς ἔχει ἐν τῷ Νομοσχεδίῳ, ἀφαιρουμένων μόνον τῶν ἐν ἀρχῇ λέξεων « ἐννοεῖται δὲ ὅτι» ὥςε τὸ ἐν τῷ Νομοσχεδίῳ **6.** ἄρθρον τροπολογηθὲν ἔχει οὕτως. « Ἡ δημοτικὴ εἰσφορὰ (ἄμεσος φόρος) ἐπιβάλλεται « ἀναλόγως τῶν ἀναγκῶν ἑκάστου δήμου ἐξ ἴσου εἰς ὅλα τὰ « πράγματα, ὅσα ὑπόκεινται εἰς τοὺς ἀμέσους δημοσίους φόρους « ἤτοι τὸν ἔγγειον, τὸν ἐπὶ τῶν ζώων, καὶ τὸν ἐπὶ τῶν μελισ- « σίων, ψηφίζεται δὲ καθ' ἕκαστον ἔτος, ὑπὸ τῶν δημοτικῶν « Συμβουλίων, καὶ ἐγκρίνεται ὑπὸ τῆς προϊσταμένης Ἀρχῆς, « καὶ ὁ μὲν ἔγγειος δημοτικὸς φόρος δὲν δύναται νὰ ὑπερβῇ « τὰ δύω ἐπὶ τοῖς ἑκατὸν τοῦ ὅλου ἐπὶ τοῦ ἀκαθαρίστου εἰσο- « δήματος, ὁ δὲ ἐπὶ τῶν ζώων καὶ τῶν μελισσίων τὸ ἓν « πέμπτον τοῦ ἀντιστοιχοῦντος δημοσίου φόρου. »

§ 6'. Εἰς τὴν εἰσφορὰν ταύτην ὑπόκεινται καὶ τὰ προϊόντα « ἐκεῖνα, τὰ ὁποῖα παράγονται ἀπὸ γαίας πρώην μὲν ἐθνικὰς, « ἤδη δ' ἀποκτηθήσας παρ' ἰδιωτῶν, ἐπὶ συμφωνίᾳ ἀποδό- « σεως τοῦ ἐγγείου φόρου εἰς χρήματα τριῶν τοῖς ἑκατὸν, « κατὰ τὸν Νόμον τῆς προικοδοτήσεως, γενομένης τῆς ἐξακρι- « βώσεως τοῦ φόρου παρὰ τῆς ἁρμοδίας δημοτικῆς Ἀρχῆς, « καθ' ὃν τρόπον θέλει ἀποφασίσει τὸ Δημοτικὸν Συμβούλιον, « ἐγκρίσει τῆς προϊσταμένης διοικητικῆς Ἀρχῆς.

Ἀναγνωσθὲν κατόπιν τὸ ἕβδομον ἄρθρον, καὶ μηδεμιᾶς γενομένης παρατηρήσεως, ἐγένετο δεκτὸν, ὡς ἔχει ἐν τῷ Νομοσχεδίῳ.

Ἀναγνωσθέντος ἔπειτα καὶ τοῦ ὀγδόου ἄρθρου, ὁ εἰσηγητὴς τῆς ἐπιτροπῆς παρετήρησεν τὰ ἑπόμενα· ἡ ἐπιτροπὴ ἐξέλειψε τὸ ἄρθρον τοῦτο, ὡς ἀντιβαῖνον εἴς τε τὸν περὶ Δήμων Νόμον, μὴ παραχωροῦντα εἰς τὴν Διοικητικὴν Ἀρχὴν τοιοῦτον περὶ ἐπιβολῆς εἰσφορᾶς ἢ αὐξήσεως αὐτῆς δικαίωμα, ἄνευ προγουμένης γνωμοδοτήσεως τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου, καὶ εἰς τὴν διάταξιν τοῦ 52 ἄρθρου τοῦ Συντάγματος, καθ' ἣν οἱ φόροι πρέπει νὰ ψηφίζωνται προηγουμένως ὑπὸ τῶν ἀντιπροσωπικῶν Σωμάτων, ὁποῖον εἶνε ἕκαστον Δημοτικὸν Συμβούλιον παρὰ τῇ Διοικητικῇ τοῦ Δήμου Ἀρχῇ. Ἐὰν δὲ ὑποτεθῇ, ὅτι Δημοτικόν τι Συμβούλιον ἀρνεῖται νὰ ψηφίσῃ τὴν ἐτησίαν εἰσφορὰν, ἢ δὲν ψηφίσει αὐτὴν ἀρκοῦσαν, τότε ἡ προϊσταμένη τοῦ Δήμου Διοικητικὴ Ἀρχὴ ἔχει τὸ παρὰ τοῦ Νόμου δικαίωμα νὰ πειθαναγκάσῃ εἴτε διὰ προστίμου, εἴτε διὰ παύσεως τῶν μελῶν τοῦ Συμβουλίου, εἰς τὴν ἐπιψήφισιν τοῦ προϋπολογισμοῦ. Ἐκτὸς δὲ τούτου, ἐὰν παρὰ πᾶσαν προσδοκίαν παραδεχθῇ ἡ Γερουσία τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου ὀγδόου, τότε θέλει δοθῇ ἀφορμὴ διαφθορᾶς καὶ σπατάλης τῶν δημοτικῶν φόρων, διότι κατὰ δυστυχίαν εὑρίσκονται τινὲς ἔπαρχοι, οἵτινες συνεννοούμενοι μετὰ τῶν Δημοτικῶν Ἀρχῶν, δύνανται νὰ ἐπιβάλλωσιν εἰς βάρος τῶν δημοτῶν τὸν μέγιστον ὅρον τῶν δημοτικῶν φόρων.

Ἑπομένως ὁ μὲν Κ. Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν ἐζήτησε νὰ ἀναβληθῇ ἡ συζήτησις τοῦ ἄρθρου τούτου, καὶ διότι παρῆλθεν ἡ ὥρα, καὶ διότι χρήζει τὸ ἄρθρον περισσοτέρας σκέψεως· πρὸς δὲ, καὶ νὰ μὴν ἐξακολουθήσῃ ἡ συζήτησις αὕτη αὔριον, διότι εἶναι ἡμέρα ταχυδρομείου, ἀλλὰ τὴν παρασκευὴν, ἡ δὲ Γερουσία παρεδέξατο ταύτην.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν Ὑπουργὸς, ὑπο-

βαλών, ἀνέγνω μετ' αἰτιολογικῆς ἐκθέσεως τὸ περὶ προσδιορισμοῦ τοῦ στρατοῦ τῆς ξηρᾶς διὰ τὸ ἐνεστὼς ἔτος **1847** Νομοσχέδιον ἔχον οὕτω.

Κύριοι Γερουσιασταί.

Λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ ὑποβάλω τὸ περὶ προσδιορισμοῦ τῆς δυνάμεως τοῦ στρατοῦ τῆς ξηρᾶς κατὰ τὸ ἔτος **1847**, Νομοσχέδιον ὑποβληθὲν εἰς τὴν Βουλὴν καὶ παραδεχθὲν ἤδη παρ' αὐτῆς καὶ παρακαλῶ διὰ τὴν ταχεῖαν συζήτησιν καὶ ἐπιψήφισίν του.

Ἀθῆναι τὴν 2 Δεκεμβρίου 1847.

Ὁ Ὑπουργὸς Κ. ΤΖΑΒΕΛΛΑΣ.

Ο Θ Ω Ν

ΕΛΕΩι ΘΕΟΥ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Ἐπιφορτίζομεν τὸν Ἡμέτερον Ὑπουργὸν τῶν Στρατιωτικῶν νὰ εἰσάξῃ τὸ παρὸν Νομοσχέδιον εἰς τὴν Γερουσίαν, καὶ νὰ ὑποστηρίξῃ αὐτὸ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὸ ἄρθρ. 16 τοῦ Συντάγματος τῆς Ἑλλάδος, προσδιορίζομεν τὴν δύναμιν τοῦ ἡμετέρου στρατοῦ τῆς ξηρᾶς κατὰ τὸ ἔτος **1847** εἰς **9169** ἀξιωματικοὺς ὑπαξιωματικοὺς καὶ στρατιώτας, διαιρουμένους ὡς ἑφεξῆς.

Α'. Εἰς τὰς τετραρχίας τῆς φάλαγγος . . .	ἐκ	389
Β'. Εἰς τὰ πεζικὰ τάγματα	»	3497
Γ'. Εἰς τὸ ἱππικὸν	»	224
Δ'. Εἰς τὸ πυροβολικὸν μετὰ τοῦ ὁπλοστασίου	»	482
Ε'. Εἰς τὸ μηχανικὸν	»	51
Στ'. Εἰς τὴν χωροφυλακὴν		
ά. Πεζὴν	»	1424
β'. Ἔφιππον	»	165
Ζ'. Εἰς τὴν ὁροφυλακὴν	»	2650
Η'. Εἰς τὰ φρουραρχεῖα . . . —	»	50
Θ'. Εἰς τὰ στρατιωτικὰ νοσοκομεῖα	»	24
Ι'. Εἰς τὸ στρατιωτικὸν σχολεῖον	»	41
ΙΑ. Εἰς τὴν ἐπιτροπὴν τοῦ ἱματισμοῦ . .	»	6
ΙΒ'. Εἰς τὰ στρατοδικεῖα	»	9
ΙΓ'. Εἰς τὸν λόχον τῶν ἀπομάχων	»	157
Γενικὴ ἄθροισις ἄνδρες	»	9169

Ὁ Ἡμέτερος Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν θέλει δημοσιεύσει τὸν παρόντα Νόμον.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 28 Νοεμβρίου 1847

Ο Θ Ω Ν.

Ὁ Ὑπουργὸς Κ. ΤΖΑΒΕΛΛΑΣ.

Μετὰ δὲ τὴν ἀνάγνωσιν τούτων, ἡ Γερουσία ἀπεφάσισε νὰ τυπωθῶσιν καὶ διανεμηθῶσιν εἰς τὰ μέλη τοῦ Σώματος, τὰ ὁποῖα συνελθόντα νὰ διορίσωσι τὴν ἐπιτροπὴν πρὸς σύνταξιν τῆς οἰκείας ἐκθέσεως.

Ἑπομένως ὁ Κ. Πρόεδρος ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν, προσδιορίσας τὴν αὔριον διὰ τὴν εἰς τὰ τμήματα προεξέτασιν τοῦ ἀνωτέρω Νομοσχεδίου, καὶ τὴν ἑπομένην, ἤτοι τὴν παρασκευὴν, ὡς ἡμέραν ἐξακολουθήσεως τῆς περὶ τοῦ 8 ἄρθρου, τοῦ περὶ Δημοτικῶν φόρων Νόμου συζητήσεως.

Ὁ Πρόεδρος
Α. ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Χ. ΚΑΟΝΑΡΗΣ.
Ν. ΜΕΞΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Β. Χρηστακόπουλος.
Χρῆς. Βλάσσης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 5 Δεκεμβρίου τοῦ ἔτους 1847 ἡμέρας Παρασκευῆς.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου, καὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν παρόντων Γερουσιαστῶν πλῆρες ἀποτελοῦντος τὸ Σῶμα, ὁ Κ. Πρόεδρος κηρύττει ἀρχομένην τὴν Συνεδρίασιν κατὰ τὴν 12 ὥραν.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης Συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Ἐπομένως θάτερος τῶν ΚΚ. Γραμματέων ἀνέγνω τὰς ἑπομένας ἐκθέσεις τῶν ἐπιτροπῶν τῆς Γερουσίας ἐπὶ τῶν καθυποβληθέντων δύο Νομοσχεδίων περί τε τοῦ ἐν Ἐρετρίᾳ συνοικισμοῦ τῶν Ψαριανῶν, καὶ περὶ ἐπιβολῆς φόρου διοδίων ἐπὶ τῆς Πειραϊκῆς ὁδοῦ.

Ἔκθεσις τῆς Ἐπιτροπῆς πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν ἡ ἐπιτροπὴ τὸ παρὰ τοῦ Κυρίου Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν εἰσαχθὲν εἰς τὴν Γερουσίαν Νομοσχέδιον περὶ τοῦ ἀπαιτουμένου ἀριθμοῦ τῶν εἰς Ἐρέτριαν συνοικιστέων Ψαριανῶν πρὸς ἐξάσκησιν τοῦ Βουλευτικοῦ αὐτῶν δικαιώματος, καὶ παρατηρήσασα, ὅτι, ἂν καὶ ὁ ἀριθμὸς τῶν κατοίκων φαίνεται πολλὰ μέτριος, χορηγεῖται ὅμως εἰς αὐτοὺς τὸ δικαίωμα ὑπὸ τοῦ Δ'. Ψηφίσματος τῆς Ἐθνικῆς Συνελεύσεως τοῦ νὰ ἔχουν οὗτοι δύο Βουλευτὰς, ὁ δὲ σκοπὸς τοῦ Νομοσχεδίου διὰ τοῦτο εἶναι ἡ ἐπιτάχυνσις τοῦ συνοικισμοῦ αὐτῶν, δὲν ἐδίστασε νὰ παραδεχθῇ τὴν ἀρχὴν καὶ τὰ καθέκαστα τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου, ἐφ' ᾧ καὶ συνίστησι τὴν παραδοχὴν αὐτοῦ, καὶ εἰς τὴν ὁλομέλειαν τοῦ Σώματος.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 5 Δεκεμβρίου 1847.

Ἡ Ἐπιτροπή

Ἀναστάσιος Λόντος. Γιαννάκης Χ. Πέτρου.
Γ. Παπαηλιόπουλος Ἰω. Θεοτόκης.

Ἔκθεσις τῆς Ἐπιτροπῆς πρὸς τὴν Γερουσίαν

Διεξελθοῦσα ἡ Ἐπιτροπὴ μετ' ἐπιστασίας τὸ παρὰ τοῦ Κυρίου Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν, καθυποβληθὲν εἰς τὴν Γερουσίαν Νομοσχέδιον περὶ ἐπιβολῆς φόρου διοδίων ἐπὶ τῆς Πειραϊκῆς ὁδοῦ, καὶ θεωρήσασα τὸ ἐπάναγκες καὶ ἐπωφελὲς αὐτοῦ ὡς πρός τε τὴν ἐπισκευὴν, συντήρησιν καὶ τὸν καλλωπισμὸν τῆς διαληφθείσης ὁδοῦ, παραδέχεται τὴν ἀρχὴν καὶ τὰ καθ' ἕκαστα αὐτοῦ, συνιστῶσα τὴν παραδοχὴν αὐτοῦ καὶ εἰς τὴν ὁλομέλειαν τοῦ Σώματος.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 5 Δεκεμβρίου 1847.

Ἡ Ἐπιτροπή

Ἀναστάσιος Λόντος. Γιαννάκης Χ. Πέτρου.
Γ. Παπαηλιόπουλος Ἰω. Θεοτόκης.

Πρὸς ἀποφυγὴν δὲ ματαίων δαπανῶν ἀπεφασίσθη ὑπὸ τῆς Γερουσίας νὰ μὴ τυπωθῶσι καὶ διανεμηθῶσιν εἰς τὰ μέλη τοῦ Σώματος αἱ ἀνωτέρω ἐκθέσεις, ὡς δι' αὐτῶν καθ' ὁλοκληρίαν τῶν Ἐπιτροπῶν παραδεχομένων τήν τε ἀρχὴν καὶ τὰ καθέκαστα τῶν εἰρημένων Νομοσχεδίων, καὶ μηδεμιᾶς ἐπὶ τούτων γιγνομένης παρατηρήσεως τῆς περαιτέρω τῶν ΚΚ. Γερουσιαζῶν χρηζούσης διασκέψεως, ἀλλὰ νὰ συζητηθῶσι τὴν προσεχῆ δευτέραν.

Ἀναγνωσθεισῶν ὕστερον ἀναφορῶν τῶν Γερουσιαστῶν ΚΚ. Α. Λόντου, Δ. Πλαποῦτα, Ν. Χρυσογέλου καὶ Γ. Νοταρᾶ, ἐξαιτουμένων τῶν μὲν δύο πρώτων τριακονθήμερον, τοῦ δὲ τρίτου τεσσαρακονθήμερον, τοῦ δὲ τετάρτου δεκαπενθήμερον ἀπουσίας ἄδειαν, ἐνεκρίθη ὑπὸ τῆς Γερουσίας νὰ παραχωρηθῶσι πρὸς τοὺς ἀναφερομένους.

Ἀπαγγείλαντος εἶτα τοῦ Κ. Προέδρου, ὅτι ἀντικείμενον τῆς ἡμερησίας διατάξεως ὑπάρχει ἡ ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως ἐπί τε τοῦ ὀγδόου καὶ τῶν παρακατιόντων ἄρθρων τοῦ περὶ ἐπιβολῆς Δημοτικῶν φόρων Νομοσχεδίου, ὁ ἐπ' αὐτοῦ Εἰσηγητὴς τῆς Ἐπιτροπῆς παρετήρησεν, ὅτι διὰ τοὺς ἔν τε τῇ ἐκθέσει τῆς Ἐπιτροπῆς καὶ τοὺς ἐν τοῖς Πρακτικοῖς τῆς προλαβούσης Συνεδριάσεως ἀναφερομένους λόγους περὶ τῆς ἐξαλείψεως τοῦ 8 ἄρθρου, ἤθελεν εἶσθαι ἐπωφελὲς, ἵνα ἡ Γερουσία, εὐλόγως ποιοῦσα, ἐγκρίνῃ τὴν ἐξάλειψιν τούτου, καθόσον μάλιστα, τιθεμένης ἐν τῷ ἑπομένῳ 9 ἄρθρῳ τῆς λέξεως « καταρτισθῇ » ἀντὶ « ἐπικυρωθῇ » θέλει θεραπευθῇ πᾶσα ἀνάγκη, καθ' ἣν Δημοτικόν τι Συμβούλιον δύναται ν' ἀρνηθῇ νὰ ψηφίσῃ, ἢ δὲν ψηφίσει ἀρκοῦσαν τὴν ἐτησίαν Δημοτικὴν εἰσφοράν, ἐπειδὴ τότε αἱ εἰσπράξεις θέλουν ἐξακολουθῇ συμφώνως μὲ τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ παρελθόντος ἔτους.

Ἀπαντήσας πρὸς τὸν προαγορεύσαντα ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς ἀντέταξεν, ὅτι, ἂν καὶ οὐδέποτε πιστεύῃ, ὅτι δύναται Δημοτικὸν τι Συμβούλιον νὰ περιπέσῃ εἰς τοιαύτην ἀπόνοιαν περὶ ἀποποιήσεως τῆς ἐπιψηφίσεως τοῦ ἐτησίου προϋπολογισμοῦ, μ' ὅλον τοῦτο τὸ ὑπουργεῖον προνοοῦν περὶ τῆς τοιαύτης σπανίας περιπτώσεως, ἔθεσε τὸ ῥηθὲν 8 ἄρθρον ὡς φόβητρον τῶν Δημοτικῶν Συμβουλίων, κατὰ μίμησιν τοῦ 22 ἄρθρου τοῦ Γαλικοῦ Δημοτικοῦ Νόμου, καὶ διότι ὁ Νόμος ἀπαιτεῖ προϋπάρχοντα ἐψηφισμένον προϋπολογισμόν· ὅτι ἡ ἐν τῷ ἑπομένῳ ἐννάτῳ ἄρθρῳ γενησομένη ἀντικατάστασις τῆς λέξεως « καταρτισθῇ, » ἀντὶ « ἐπικυρωθῇ » δὲν δύναται νὰ θεραπεύσῃ τὴν ἀνάγ-

κην τῆς διατάξεως τοῦ ὀγδόου ἄρθρου, διότι διὰ τοῦ 9 ἄρθρου δὲν ἀναπληροῦνται νέαι ἀναφυόμεναι ἀνάγκαι, καὶ ὅτι τὸ Ὑπουργεῖον ὁρμηθὲν ἀπὸ τῶν ἀνωτέρω ἐκτεθεισῶν ὑπὲρ τῶν συμφερόντων τῶν Δήμων λυσιτελῶν ἀρχῶν, περὶ τῆς διατάξεως τοῦ 8 ἄρθρου, τὸ ὁποῖον καὶ ἡ Βουλὴ παρεδέξατο, οὐδὲν περὶ τῆς παραδοχῆς τούτου ἔχει συμφέρον, οὔτε εἰς τὴν περὶ τῆς ἐξαλείψεώς του γενομένην πρότασιν ἀνθίσταται.

Τρεῖς ὑπάρχουσιν αἱ περιπτώσεις, παρετήρησεν ἕτερος, ἐκ τῶν ὁποίων ὁρμώμενον τὸ ὑπουργεῖον ἔθεσεν ἐν τῷ ὑπὸ συζήτησιν προκειμένῳ Νομοσχεδίῳ τὴν διάταξιν τοῦ 8 ἄρθρου.

1. Ὅταν Δημοτικόν τι Συμβούλιον, θέλον ν' ἀντενεργήσῃ κατὰ τοῦ Δημάρχου καὶ νὰ φέρῃ προσκόμματα εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ Δήμου, ἀρνῆται νὰ ψηφίσῃ τὴν ἐτησίαν εἰσφοράν, ἢ δὲν ψηφίσῃ αὐτὴν ἀρκοῦσαν.

2. Ὅταν τὸ Δημοτικὸν Συμβούλιον, θεωρῶν τὸν Δήμαρχον καταχρώμενον τὴν ἐτησίαν τῶν Δήμων εἰσφοράν, ἀφαιρῇ ἀπ' αὐτοῦ τὰ μέσα τῆς καταχρήσεως εἴτε διὰ τῆς ἀρνήσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ εἴτε διὰ τῆς ἀνεπαρκοῦς ψηφίσεως τούτου, καὶ

3. Ὅταν Δήμαρχός τις, θέλων νὰ συνταχθῇ ὁ ἐτήσιος προϋπολογισμὸς κατὰ τὴν οἰκείαν αὐτοῦ βούλησιν καὶ ἐπιθυμίαν, ὑπάρχοντος τοῦ ἄρθρου τούτου, ἀντενεργῇ εἰς τὸ Δημοτικὸν Συμβούλιον κατὰ τὴν σύνταξιν αὐτοῦ, διὰ νὰ συνταχθῇ οὗτος ὑπὸ τῆς Διοικητικῆς Ἀρχῆς, μετὰ τῆς ὁποίας προηγουμένως συνεννοήθη. Καὶ ἡ ὑπὸ τὰς τρεῖς δὲ ταύτας περιπτώσεις ἄρνησις τῆς ψηφίσεως τῆς ἐτησίας εἰσφορᾶς οἴκοθεν δύναται νὰ προληφθῇ ὑπὸ τῆς Διοικητικῆς Ἀρχῆς, διὰ τῆς ἐπιπλήξεως, τοῦ προστίμου, τῆς ἀναπληρώσεως τῶν μελῶν τοῦ Συμβουλίου, καὶ τῆς διαλύσεως αὐτῶν· ἐκτὸς δὲ τούτου καὶ διὰ τοῦ παρακατιόντος 9 ἄρθρου δύναται νὰ ἀναπληρωθῇ ἡ σπανίως συμβησομένη ἄρνησις τῆς ψηφίσεως τῆς Δημοτικῆς εἰσφορᾶς. Τούτων δὲ οὕτως ἐχόντων, ἐπρότεινε νὰ ἐξαλειφθῇ τὸ 8 ἄρθρον, ὡς ἀναπληρούμενον διὰ τοῦ ἑπομένου, ὅταν ἐν αὐτῷ ἀντὶ τῆς λέξεως « ἐπικυρωθῇ, » τεθῇ ἡ λέξις « καταρτισθῇ » καὶ προσέτι ὑπάρχει ἐν τῷ αὐτῷ νόμῳ ὁρισμὸς ὅτι ὁψέποτε δὲν ἤθελε ψηφισθῇ ὁ προϋπολογισμὸς Δήμου τινὸς, ἐξακολουθῇ ἡ εἴσπραξις τῶν εἰδῶν, καθ' ὃν τρόπον ἐγένετο καὶ τὸ παρελθὸν ἔτος, μέχρις ὅτου ψηφισθῇ ὁ νέος προϋπολογισμὸς αὐτοῦ.

Ἐπαναλαβόντος τοῦ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργοῦ, ὅτι διὰ τοῦ ἐννάτου ἄρθρου δὲν δύνανται ν' ἀναπληρωθῶσιν αἱ διὰ

τοῦ ὀγδόου ἀναφυησόμεναι ἀνάγκαι, καὶ ἐν περιπτώσει ἀποποιήσεως τῆς παρὰ τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου ψηφίσεως τῆς ἐτησίας Δημοτικῆς εἰσφορᾶς θέλει ὀπισθοπορήσει ἡ ἐσωτερικὴ τοῦ Δήμου ὑπηρεσία ἕνεκα ἐλλείψεως κεφαλαίων· ἄλλου δὲ παρατηρήσαντος, ὅτι διὰ τὴν τοιύτην σπανίαν περίπτώσιν τῆς τυχὸν συμβησομένης ἀποποιήσεως τῆς ψηφίσεως τοῦ ἐτησίου δημοτικοῦ προϋπολογισμοῦ, δὲν πρέπει νὰ καταργηθῇ ἡ οὐσιώδης καὶ συνταγματικὴ διάταξις, καθ' ἣν τὰ ἀντιπροσωπικὰ Σώματα, οἷον θεωρῆται καὶ τὸ Δημοτικὸν Συμβούλιον, ἔχουν τὸ δικαίωμα τοῦ ψηφίζειν τοὺς φόρους, ἡ Γερουσία παρεδέξατο τὴν ἐξάλειψιν τοῦ ὀγδόου ἄρθρου, συνεναίσαντος εἰς τοῦτο καὶ τοῦ Κυρίου Ὑπουργοῦ.

Ἀναγνωσθέντος ἐπομένως τοῦ ἄρθρου ἐννάτου, καὶ τοῦ εἰσηγητοῦ τῆς ἐπιτροπῆς παρατηρήσαντος, ὅτι διὰ τοὺς ἐκτεθέντας λόγους, πρέπει νὰ τεθῇ, ἀντὶ τῆς λέξεως *ἐπικυρωθῇ* ἡ λέξις *καταρτισθῇ*, ἡ Γερουσία παρεδέξατο τὸ ἄρθρον τοῦτο διὰ τῆς ἀντικαταστάσεως μόνον τῆς ῥηθείσης λέξεως, καὶ οὕτω τὸ 9 ἄρθρον ἔλαβε τὸν ἀριθμὸν τοῦ 8.

Ἀναγνωσθέντος ἔπειτα τοῦ ἄρθρου 10 καί τινος παρατηρήσαντος ὅτι αἱ λέξεις *ἐπὶ τῶν εἰσαγομένων πρὸς κατανάλωσιν τοῦ δήμου ὠνίων*, ὡς περιττὰι, πρέπει νὰ ἀφαιρεθῶσιν, ἡ Γερουσία παρεδέξατο τὸ ἄρθρον τοῦτο μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν τῶν ἀνωτέρω λέξεων· καὶ οὕτω τὸ ἄρθρ. 10 ἔλαβε τὸν ἀριθμὸν τοῦ 9.

Ἀναγνωσθὲν τὸ ἄρθρον 11 ἐγένετο δεκτὸν ὡς ἔχει ἐν τῷ Νομοσχεδίῳ, λαβὸν τὸν ἀριθμὸν 10.

Ἀναγνωσθὲν ἐπίσης τὸ ἄρθρον 12 ἐγένετο δεκτὸν μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν μόνην τῶν λέξεων « *κατὰ τὸ ἄρθρον* 5 » ὡς οἰκοθεν ἐννοουμένων, λαβὸν τὸν ἀριθμὸν 11.

Ἀναγνωσθὲν τὸ ἄρθρον 13 ἐγένετο δεκτὸν, ὡς ἔχει ἐν τῷ Νομοσχεδίῳ, λαβὸν τὸν ἀριθμὸν 12.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ἄρθρου 14 ὁ εἰσηγητὴς τῆς ἐπιτροπῆς παρετήρησεν, ὅτι διὰ τοὺς παρὰ τῆς ἐπιτροπῆς ἐκτεθέντας λόγους ἐν τῇ ἀναγνωσθείσῃ ἐκθέσει αὐτῆς, πρέπει τὸ μὲν πρῶτον μέρος τοῦ ἄρθρου τούτου, ὡς προνοοῦν περὶ τῶν ποινῶν τῶν ἐπιφορτισμένων τὴν εἴσπραξιν δημοτικῶν φόρων δημοσίων ὑπαλλήλων, νὰ ἐξαλειφθῇ καὶ νὰ τεθῇ μετὰ τὸ ἄρθρον 17, ἔνθα ὑπάρχει ὁ οἰκεῖος τόπος· τὸ δὲ δεύτερον μέρος νὰ τροποποιηθῇ οὕτως· « Οἱ ἐπιφορτισμένοι τὴν εἴσπραξιν τῆς δημοτι-

κῆς εἰσφορᾶς δημόσιοι εἰσπράκτορες, εἶναι ὑπόχρεοι νὰ παρουσιάζωσι τὰ διπλότυπὰ καὶ λοιπὰ φορολογικὰ βιβλία των, εἰς τὴν ἀρμοδίαν δημοτικὴν Ἀρχὴν, πρὸς ἐξέλεγξιν τῶν εἰσπρακτέων καὶ εἰσπραχθέντων ποσῶν, ὁσάκις ζητηθῶσιν».

Ὅταν, ἀντεπαρετήρησεν ἄλλος, παραδεχθῇ ἡ ὑποχρέωσις τῆς παρουσιάσεως τῶν διπλοτύπων, καὶ λοιπῶν φορολογικῶν βιβλίων ἐκ μέρους τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων εἰς τὴν δημοτικὴν Ἀρχὴν, τότε προσβάλλονται οἱ δημόσιοι ὑπάλληλοι, ὡς ὑποβαλλόμενοι ὑπὸ τὴν ἐξέλεγξιν τῶν δημοτικῶν Ἀρχῶν, καὶ ὡς ἐκ τούτου φρονεῖ, ὅτι δὲν πρέπει νὰ ὑποχρεοῦνται οἱ ὑπάλληλοι νὰ δίδωσι τὰ φορολογικὰ βιβλία των εἰς τὴν δημοτικὴν Ἀρχήν.

Ἐπειδὴ πολλοὶ μὲν ἐπαρχιακοὶ ταμίαι ἀλλοτε, ἀπήντησεν ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν, εἰσπράξαντες διαφόρους δημοτικοὺς φόρους, δὲν ἀπέδωκαν τούτους ἐν καιρῷ τῶν ἀναγκῶν τῶν δημοτικῶν Ἀρχῶν, πολλοὶ δὲ δὲν εἰσέπραξαν τούτους ἐγκαίρως, καὶ ἕνεκα τούτου ἐπῆλθον προσκόμματα εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῶν δημοτικῶν ἀρχῶν, δὲν νομίζει ἡ Κυβέρνησις ἤδη ὡς προσβολὴν τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων τὴν ὑποχρέωσιν τῆς ὑπ' αὐτῶν παρουσιάσεως τῶν διπλοτύπων καὶ φορολογικῶν βιβλίων, ἀλλ' ὡς χρέος των ἄφευκτον.

Παρατηρήσαντος δέ τινος, ὅτι ἢ πρέπει ὁ δημόσιος εἰσπράκτωρ νὰ διατηρῇ ἴδια διὰ τὰς εἰσπράξεις τῶν δημοτικῶν φόρων βιβλία, ἢ, ἐὰν ταῦτα ὦσιν ἡνωμένα μετὰ τῶν περὶ εἰσπράξεων τῶν δημοσίων φόρων, νὰ δίδῃ ἀποσπάσματα εἰς τὴν δημοτικὴν Ἀρχὴν τῶν βιβλίων τούτων· καὶ τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν ἀποκριναμένου, ὅτι ἴδια ὑπάρχουσι βιβλία διά τε τὰς εἰσπράξεις τῶν δημοσίων καὶ δημοτικῶν φόρων· ἐπέφερεν ἄλλος, ὅτι ἡ ἔννοια τοῦ ὑπὸ συζήτησιν ἤδη ἄρθρου εἶνε, ἀφαιρουμένων τῶν λέξεων «τῆς δημοτικῆς διαχειρίσεως» ἵνα ἔχῃ τὸ δικαίωμα ἡ δημοτικὴ Ἀρχὴ νὰ παρατηρῇ ἑκάστοτε τὰ βιβλία τῆς φορολογίας, ἐὰν οἱ εἰσπραττόμενοι δημοτικοὶ φόροι ἀντιστοιχῶσι πρὸς τοὺς δημοσίους φόρους, καθ' ὅτι ἐνδέχεται νὰ μὴν ὑπάρχωσι σημειωμένοι οἱ δημόσιοι φόροι.

Εἶπεν ἄλλος ὅτι, ἐὰν ἀφαιρεθῶσιν αἱ λέξεις «τῆς δημοτικῆς διαχειρίσεως» τότε πραγματικῶς ὁ δημόσιος ὑπάλληλος θέλει ὑποβάλλεσθαι ὑπὸ τὴν ἄμεσον ἐξέλεγξιν τῆς δημοτικῆς Ἀρχῆς, ὡς πρὸς τὴν εἴσπραξιν τῶν δημοσίων καὶ τῶν δημοτικῶν φόρων· ὅθεν ὀρθῶς τὸ ῥηθὲν ἄρθρον φέρει τὰς λέξεις ταύτας, ἐπὶ τῷ σκοπῷ νὰ καθυποβάλληται ὁ δημόσιος εἰσπράκτωρ εἰς τὴν ἐξέλεγξιν μόνον τῆς εἰσπράξεως τῶν δημοτικῶν φόρων.

Δικαίως ὑπεράσπισεν ὁ προαγορεύσας τὴν ἔννοιαν τοῦ συζητουμένου ἄρθρου, ἀπήντησεν ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς, ἐὰν δὲν διεκόπτετο ἡ διαχείρισις τῶν ταμιῶν ὡς πρὸς τοὺς δημοτικοὺς φόρους· ἀλλ' ἀφ' οὗ ἤδη ἀφηρέθη ἡ διαχείρισις αὕτη, ἔχει πλέον ἡ δημοτικὴ Ἀρχὴ τὸ δικαίωμα νὰ παρατηρῇ τὰ διάφορα σχετικὰ βιβλία πρὸς γνῶσιν τοῦ ποσοῦ τῆς εἰσπράξεως τῶν δημοτικῶν φόρων.

Εἰπόντος ἄλλου, ὅτι ἀντὶ τῆς λέξεως «διαχειρίσεως» ἤθελεν εἶσθαι προτιμώτερον νὰ τεθῇ ἡ λέξις «εἴσπραξις» καὶ τοῦ αὐτοῦ ὑπουργοῦ παρατηρήσαντος ὅτι, ἐπειδὴ τινὲς ταμίαι κατεχράσθησαν τὴν εἴσπραξιν τῶν δημοτικῶν φόρων, ὡς ἐκ τούτου ὑπεχρεώθησαν οἱ δημόσιοι εἰσπράκτορες νὰ παραδίδωσι κατὰ μῆνα τοὺς δημοτικοὺς εἰσπραχθέντας φόρους, καὶ νὰ παρουσιάζουσι τὰ περὶ τούτων βιβλία, ἡ Γερουσία παρεδέξατο ἑπομένως τὸ ἄρθρον 14 ἀφαιρουμένων τῶν λέξεων «τῆς δημοτικῆς διαχειρίσεως» καὶ οὕτω τὸ ἄρθρον τοῦτο ἔσχε τὸν ἀριθμὸν 13.

Ἀναγνωσθὲν ἔπειτα τὸ ἄρθρον 15, ἐγένετο δεκτὸν, ἀφαιρεθείσης μόνον τῆς λέξεως «αὐτόχρημα» καὶ ἀντ' αὐτῆς τεθείσης τῆς λέξεως «εἰς εἴδη» καὶ οὕτω τὸ ἄρθρον τοῦτο ἔλαβε τὸν ἀριθμὸν 14.

Ἀναγνωσθὲν τὸ ἄρθρον 16 ἐγένετο ἐπίσης δεκτὸν, ἀφαιρεθείσης μόνον τῆς φράσεως «ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ» καὶ ἔλαβε τὸν ἀριθμὸν 15.

Ἀναγνωσθέντα τὰ ἄρθρα 17 καὶ 18 ἐγένοντο δεκτὰ, ὡς ἔχουσιν ἐν τῷ Νομοσχεδίῳ, λαβόντα μόνον τοὺς ἀριθμοὺς 16 καὶ 17.

Ἀναγνωσθὲν τὸ ἄρθρον 19 ἐγένετο δεκτὸν ἀντικαταστάσεως μόνον τῆς λέξεως «μισθωταὶ» διὰ τῆς «ἐκμισθωταὶ» λαβὸν τὸν ἀριθμὸν 18.

Ἀναγνωσθὲν ἐπὶ τέλους καὶ τὸ ἄρθρον 20 ἐγένετο δεκτὸν ὡς ἔχει ἐν τῷ Νομοσχεδίῳ, λαβὸν τὸν ἀριθμὸν 19· ψηφοφορίας δὲ γενομένης περὶ τῆς παραδοχῆς τοῦ συνόλου τοῦ συζητηθέντος ἤδη Νομοσχεδίου, ἐγένετο τοῦτο δεκτὸν διὰ ψήφων 30 κατὰ 4 ἔχον ὡς ἐξῆς

ΚΕΦ. Α.

Περὶ ἐπιβολῆς τῶν δημοτικῶν φόρων.

ΜΕΡΟΣ Α'.

Περὶ δημοτικοῦ δασμοῦ.

Ἄρθρ. 1. Ἐπιτρέπεται εἰς τοὺς δήμους, οἵτινες εἶναι πρωτεύουσαι ἐπαρχιῶν, ἢ παρ' οἷς εἶναι καθιδρυμένη τελωνιακὴ Ἀρχὴ,

μέχρι καὶ αὐτοῦ τοῦ σταθμάρχου, καὶ τῶν ὁποίων τὰ τακτικὰ εἰσοδήματα δὲν ἐπαρκοῦσιν εἰς τὰς ἀνάγκας των, νὰ ἐπιβάλλωσιν ἐπὶ τῶν πρὸς τοπικὴν κατανάλωσιν εἰσαγομένων καὶ ἐν τῷ ἑπομένῳ ἄρθρῳ ὡρισμένων ὠνίων δασμὸν, μὴ ὑπερβαίνοντα τὰ δύο ἐπὶ τοῖς 0/0 τῆς τιμῆς αὐτῶν.

Ἄρθρ. 2. Ὡς ἀντικείμενα τῆς ἐσωτερικῆς καταναλώσεως θεωροῦνται κυρίως καὶ δύνανται νὰ ὑποβληθῶσιν εἰς τὸν δασμὸν τὰ ἑξῆς.

ά. Τὰ πνευματώδη ποτὰ καὶ τὰ λοιπὰ ῥευστά.

β'. Τὰ τρόφιμα, ἐκτὸς τῶν δημητριακῶν καρπῶν, ἀλεύρων, ἄρτου, λαχάνων, χλωρῶν ὀσπρίων, χλωρῶν ὀπωρῶν, χλωροῦ τυροῦ, γάλακτος, ἅλατος, ὀρνιθίων, ὠῶν, καὶ ἄλλων μικρῶν εἰδῶν.

Ἄρθρ. 3. Τῶν εἰς δασμὸν ὑποβαλλομένων ὠνίων, εἴτε διὰ θαλάσσης, κομίζονται, εἴτε διὰ ξηρᾶς, προσδιορίζεται ὀνομαστὶ τὸ δι' ἕκαστον εἶδος κατὰ σταθμὸν καὶ μέτρον πληρωτέον τέλος, διὰ ψηφίσματος τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου, ἐγκρίσει τῆς προϊσταμένης Διοικητικῆς Ἀρχῆς.

Ἄρθρ. 4. Ὁ ἀνωτέρω εἰρημένος δημοτ. δκσμὸς δύναται νὰ ψηφισθῇ ὑπ' ὀ τοῦ ἀρμοδίου Δημοτικοῦ Συμβουλίου, καὶ νὰ ἐγκριθῇ ὑπὸ τῆς προϊσταμένης Διοικητικῆς Ἀρχῆς, τὸ πολὺ ἐπὶ τετραετίαν ἑκάστοτε.

Ἄρθρ. 5. Ἕνεκα ἰδιαιτέρων ἀναποφεύκτων περιστάσεων τινὸς Δήμου, καὶ καθόσον αὗται διαρκοῦσι, δύναται νὰ ἐπεκταθῇ ὁ δασμὸς καὶ εἰς τοὺς δημητριακοὺς καρποὺς, τὰ ἄλευρα, καὶ εἰς ἄλλα ἐμπορεύματα ἐκ τῶν πρὸς ἐσωτερικὴν κατανάλωσιν εἰσαγομένων· ἀλλὰ τὸ περὶ τούτου ψήφισμα τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου ἰσχύει μόνον, ἀφοῦ ἐγκριθῇ διὰ Βασ. Διατάγματος προηγουμένης γνωμοδοτήσεως τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου.

Δὲν καταργοῦνται διὰ τοῦ παρόντος Νόμου, οἱ μέχρι τοῦδε ἐν ἰσχύϊ νόμοι, καὶ τὰ πρὸς ἐκτέλεσιν αὐτῶν διατάγματα περὶ τῶν λοιπῶν δημητριακῶν φόρων, καὶ ἄλλων εἰς τοὺς Δήμους παραχωρουμένων δικαιωμάτων.

ΜΕΡΟΣ Β'.

Περὶ δημοτικῆς εἰσφορᾶς.

Ἄρθρ. 6. Ἡ δημοτικὴ εἰσφορὰ (ἄμεσος φόρος) ἐπιβάλλεται ἀναλόγως τῶν ἀναγκῶν ἑκάστου δήμου ἐξ ἴσου εἰς ὅλα τὰ

πράγματα, ὅσα ὑπόκεινται εἰς τοὺς ἀμέσους δημοσίους φόρους, ἤτοι τὸν ἔγγειον, τὸν ἐπὶ τῶν ζώων καὶ τὸν ἐπὶ τῶν μελισσίων· ψηφίζεται δὲ καθ' ἕκαστον ἔτος ὑπὸ τῶν Δημοτικῶν Συμβουλίων καὶ ἐγκρίνεται ὑπὸ τῆς προϊσταμένης Ἀρχῆς· καὶ ὁ μὲν ἔγγειος δημοτικὸς φόρος δὲν δύναται νὰ ὑπερβῇ τὰ δύο ἐπὶ τοῖς ἑκατὸν τοῦ ὅλου ἐπὶ τοῦ ἀκαθαρίστου εἰσοδήματος, ὁ δὲ ἐπὶ τῶν ζώων καὶ τῶν μελισσίων τὸ $\frac{1}{5}$ τοῦ ἀντιστοιχοῦντος δημοσίου φόρου.

Εἰς τὴν εἰσφορὰν ταύτην ὑπόκεινται καὶ τὰ προϊόντα ἐκεῖνα, τὰ ὁποῖα παράγονται ἀπὸ γαίας πρώην μὲν ἐθνικὰς, ἤδη δὲ ἀποκτηθείσας παρ' ἰδιωτῶν, ἐπὶ συμφωνίᾳ ἀποδόσεως τοῦ ἐγγείου φόρου εἰς χρήματα τριῶν τοῖς ἑκατὸν, κατὰ τὸν νόμον τῆς προικοδοτήσεως, γενομένης τῆς ἐξακριβώσεως τοῦ φόρου παρὰ τῆς ἁρμοδίας Δημοτικῆς Ἀρχῆς, καθ' ὃν τρόπον θέλει ἀποφασίσει τὸ Δημοτικὸν Συμβούλιον, ἐγκρίσει τῆς προϊσταμένης Διοικητικῆς Ἀρχῆς.

Ἄρθρ. 7. Ἡ ἐπὶ τῶν ζώων δημοτικὴ εἰσφορὰ ἀποδίδεται εἰς τοὺς δήμους, ἐν τῇ περιοχῇ τῶν ὁποίων διαιτῶνται ταῦτα· πληρόνεται δὲ κατὰ τὸ ἥμισυ, ἐὰν κατὰ τὴν χειμερινὴν, ἢ τὴν θερινὴν μόνον ὥραν, διαιτῶνται ἐν ταῖς νομαῖς τινὸς δήμου.

Ἄρθρ. 8. Καθ' ἣν περίπτωσιν, δι' ὁποιανδήποτε αἰτίαν, ὁ προϋπολογισμὸς ἑνὸς δήμου δὲν καταρτισθῇ πρὸ τῆς ἐνάρξεως τοῦ νέου ἔτους αἱ δημοτικαὶ εἰσπράξεις καὶ δαπάναι θέλουν ἐξακολουθεῖ νὰ γίνωνται μέχρι τῆς ἐπικυρώσεως αὐτοῦ συμφώνως μὲ τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ παρελθόντος ἔτους. Ἐξαιροῦνται δὲ τὰ ἀποπληρωθέντα ὁλοκλήρως ἔκτακτα ἔξοδα καὶ τὰ ψηφισθέντα ῥητῶς περὶ τῶν τοιούτων ἔσοδα, καθόσον ὁ σκοπὸς, δι' ὃν ἐψηφίσθησαν, ἐξεπληρώθη.

Κεφ. Β'.

Περὶ εἰσπράξεως τῶν δημοτικῶν φόρων.

ΜΕΡΟΣ Α'.

Περὶ εἰσπράξεως τοῦ δημοτικοῦ δασμοῦ.

Ἄρθρ. 9.

Ὁ δημοτικὸς δασμὸς εἰσπράττεται κατ' ἀπόφασιν τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου, δι' ἐκμισθώσεως, καὶ ἐν ἀποτυχίᾳ αὐτῆς, διὰ τοῦ δημοτικοῦ εἰσπράκτορος, ἢ διὰ τῆς ἐν τῇ περιοχῇ τοῦ δήμου ἐγκαθιδρυμένης τελωνιακῆς Ἀρχῆς, ἥτις ὀφείλει νὰ παρα-

δίδῃ τὰ εἰσπραττόμενα ἀπ' εὐθείας εἰς τὸ Δημοτικὸν ταμεῖον κατὰ μῆνα.

Ἄρθρ. 10 Ἡ περιφέρεια, τὴν ὁποίαν δὲν δύνανται νὰ διέλθωσιν ἀφορολόγητα τὰ διὰ ξηρᾶς εἰσαγόμενα ὤνια, καὶ οἱ διὰ τὴν εἴσπραξιν τοῦ δασμοῦ αὐτῶν σταθμοὶ, προσδιορίζονται διὰ ψηφίσματος τοῦ ἁρμοδίου Δημοτικοῦ Συμβουλίου, τῇ ἐγκρίσει τῆς προϊσταμένης Διοικητικῆς Ἀρχῆς.

Ἄρθρ. 11. Ὁσάκις τὰ εἰς δασμὸν ὑποκείμενα τρόφιμα ἢ ἐμπορεύματα μετακομίζονται διά τινος Δήμου, ἢ ἀποτίθενται προσωρινῶς ἐντὸς αὐτοῦ, ὀφείλει ὁ εἰσάγων αὐτὰ νὰ προειδοποιῇ τὸν ἐπιτετραμμένον τὴν εἴσπραξιν, δίδων εἰς αὐτὸν ἀκριβῆ σημείωσιν τῶν εἰδῶν, καθὼς καὶ τοῦ ποσοῦ ἑκάστου αὐτῶν· δύναται δὲ νὰ ζητηθῇ παρ' αὐτοῦ καὶ ἀνάλογος ἐγγύησις. Μετὰ παρέλευσιν δὲ τριῶν μηνῶν, ὅσων εἰδῶν ἡ ἐξαγωγὴ δὲν ἀποδειχθῇ, ἐπιμελείᾳ τοῦ εἰσαγαγόντος, ὑποβάλλονται εἰς τὴν πληρωμὴν τοῦ νενομισμένου δασμοῦ.

ΜΕΡΟΣ Β'.

Περὶ εἰσπράξεως τῆς δημοτικῆς εἰσφορᾶς.

Ἄρθρ. 12. Ἡ δημοτικὴ εἰσφορὰ εἰσπράττεται ἐπὶ ἀποδείξει, συνάμα μὲ τοὺς ἀντιστοιχοῦντας ἀμέσους φόρους τοῦ δημοσίου, ὑπὸ τῶν δημοτικῶν εἰσπρακτόρων, καὶ ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ὑπὸ τοῦ δημοσίου γενομένης μετρήσεως, ἐκτιμήσεως καὶ ἐξελέγξεως, ὅπου δὲ οἱ τοιοῦτοι φόροι τοῦ δημοσίου δὲν εἰσπράττονται κατὰ δήμους, ἢ δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ εἰσπραχθῇ συγχρόνως μὲ αὐτοὺς καὶ ὑπὸ τῶν δημοσίων εἰσπρακτόρων, ἡ ἀντιστοιχοῦσα δημοτικὴ εἰσφορὰ, ἡ μέτρησις, ἐκτίμησις, ἐξέλεγξις καὶ εἴσπραξις αὐτῶν γίνεται δι' ἐκμισθώσεως, ἢ ὑπὸ τῶν ἁρμοδίων δημοτικῶν ὑπαλλήλων.

Ἄρθρ. 13. Ἂν τις τῶν ἐνεργούντων τὴν εἴσπραξιν τῶν δημοτικῶν φόρων δημοσίων ὑπαλλήλων, ἕνεκεν ἀμελείας ἢ ἐκ προθέσεως, δὲν εἰσπράξῃ συνάμα μὲ τοὺς δημοσίους φόρους τοὺς ψηφισθέντας καὶ ἐγκριθέντας δημοτικοὺς, ἢ εἰσπράξῃ αὐτοὺς ἐλλειπῶς, ὑπόκειται εἰς τὰς αὐτὰς ποινὰς, αἵτινες ἐπιβάλλονται εἰς αὐτὸν καὶ διὰ τὰς περὶ τὴν εἴσπραξιν τῶν δημοσίων φόρων τοιαύτας ἐλλείψεις του. Πρὸς τοῦτο δὲ οὗτοι εἶναι ὑπόχρεοι νὰ παρουσιάζωσι τὰ διπλότυπα καὶ λοιπὰ φορολογικὰ βιβλία των

εἰς τὴν ἀρμοδίαν Δημοτικὴν Ἀρχὴν, πρὸς ἐξέλεγξιν τῶν εἰσπρακτέων καὶ εἰσπραχθέντων ποσῶν, ὁσάκις ζητηθῶσι.

Ἄρθρ. 14. Ἡ ἐκποίησις τῆς λόγῳ δημοτικῆς εἰσφορᾶς ἐπὶ τῶν δημοσίων εἰσπρακτόρων εἰς εἴδη εἰσπραττομένων προϊόντων γίνεται ὁλικῶς, ἢ κατὰ μερίδας, ἐπὶ τῇ αἰτήσει τῆς ἀρμοδίας Δημοτικῆς Ἀρχῆς, ἐνῷ τόπῳ καὶ καθ' ὃν τρόπον γίνεται αὕτη διὰ τοὺς τοῦ δημοσίου καὶ ὑπὸ τῶν αὐτῶν Ἀρχῶν· δύναται δὲ νὰ ἐνεργηθῇ ὡσαύτως ὑπὸ τῶν ἀρμοδίων Δημοτικῶν Ἀρχῶν, κατ' ἔγκρισιν τῆς προϊσταμένης Διοικητικῆς Ἀρχῆς, καὶ εἰς ἄλλον καιρὸν καὶ ἀλλαχοῦ, ὅπου εἶναι ἐναποταμιευμένοι οἱ καρποί. Ἐν περιπτώσει δὲ, καθ' ἣν, ἐκποιηθέντων τῶν δημοσίων καρπῶν, μένουν εἰς τὰς ἀποθήκας μόνον οἱ δημοτικοὶ, τὸ ἐνοίκιον τῆς ἀποθήκης αὐτῶν λογίζεται πλέον εἰς βάρος τοῦ ἀρμοδίου δήμου.

Ἄρθρ. 15. Τὰ ὑπὸ τῶν δημοσίων εἰσπρακτόρων εἰσπραττόμενα δημοτικὰ χρήματα παραδίδονται κατὰ μῆνα, χωρὶς νὰ γίνηται παρ' αὐτῶν οὐδεμία διαχείρισις, εἰς τὰ ἁρμόδια δημοτικὰ ταμεῖα.

Ἄρθρ. 16. Ἡ ἐκβίασις τῆς ἀποτίσεως τῶν καθυστερούντων δημοτικῶν φόρων θέλει γίνεσθαι ἀπαραλλάκτως, ὡς καὶ ἡ τῆς τῶν δημοσίων, κατὰ τὰς διατάξεις τῶν περὶ καθυστερούντων Νόμων.

Κεφ. Γ'.

Ποινικαὶ διατάξεις.

Ἄρθ. 17. Κατὰ τῶν δι' ἀπάτης, ἢ ὁποιουδήποτε ἄλλου τρόπου ἀποφευγόντων, ἢ προσπαθούντων νὰ ἀποφύγωσιν, ὁλικῶς ἢ ἐν μέρει τὴν πληρωμὴν τῶν παρ' αὐτῶν ὀφειλομένων δημοτικῶν φόρων ἐφαρμόζονται αἱ ποιναὶ, εἰς τὰς ὁποίας ὑπόκεινται κατὰ νόμον οἱ παραβαίνοντες τὰς περὶ τῶν ἀντιστοιχούντων δημοσίων φόρων διατάξεις.

Ἄρθρ. 18. Ἐὰν οἱ ἐκμισθωταὶ δημοτικῶν φόρων, ἢ οἱ παρ' αὐτῶν διοριζόμενοι ἐπιστάται, ἢ ἄλλοι ὁποιοιδήποτε εἰσπράκτορες, εἰσπράξωσι παρά τινος φόρον, μηδαμῶς ὀφειλόμενον, ἢ πλείονα τοῦ ὀφειλομένου, τιμωροῦνται κατὰ τὰ ἄρθρα **461** καὶ **462** τοῦ Ποινικοῦ Νόμου, χωρὶς νὰ ἀπαιτῆται ἄδεια τῆς προϊσταμένης Ἀρχῆς πρὸς καταδίωξιν.

Ἄρθρ. 19. Ἡ εἴσπραξις τῶν ἀπ' ἀρχῆς τοῦ **1847** μέχρι τῆς ἐκδόσεως τοῦ παρόντος νόμου εἰσπραξίμων δημοτικῶν

φόρων θέλει γενῆ, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἀπὸ 3 Ἀπριλίου 1846 ΚΘ'. Νόμου.

Ἐπὶ τέλους ἀπαγγείλας ὁ Κ. Πρόεδρος, ὅτι ἀντικείμενον τῆς κατὰ τὴν ὀγδόην τοῦ ἐνεστῶτος μηνὸς γενησομένης Συνεδριάσεως, θέλει εἶσθαι ἡ συζήτησις τῶν περὶ ὧν σήμερον ἀνεγνώσθησαν αἱ ἐκθέσεις Νομοσχεδίων, περί τε τοῦ ἐν Ἐρετρίᾳ συνοικισμοῦ τῶν ψαριανῶν, καὶ περὶ ἐπιβολῆς φόρου διοδίων ἐπὶ τῆς Πειραϊκῆς ὁδοῦ, ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος

Α. ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι.

Χ. ΚΑΟΝΑΡΗΣ

Ν. ΜΕΞΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς

Β. Χρηστακόπουλος.

Χ. Βλάσης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 8 Δεκεμβρίου 1847 ἡμέρας δευτέρας.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου, καὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν παρόντων Γερουσιαστῶν πλῆρες ἀποτελοῦντος τὸ Σῶμα, ὁ Κ. Πρόεδρος κηρύττει ἀρχομένην τὴν Συνεδρίασιν περὶ τὴν 11 καὶ $\frac{1}{2}$ ὥραν π. μ. .

Τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης Συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Μετὰ ταῦτα εἷς τῶν ΚΚ. Γραμματέων ἀνέγνω τὰ ἑξῆς ἔγγραφα· 1) τὸ περὶ τῆς τελεσθησομένης αὔριον ἐπετείου τελετῆς τῶν γενεθλίων τῆς Α. Μ. τῆς Βασιλίσσης πρόγραμμα· 2) τὸ ὑπ' ἀριθ. 1283 ἔντυπον ἔγγραφον τοῦ διευθυντοῦ τῆς τραπέζης, δι' οὗ, γνωστοποιῶν εἰς τοὺς μετόχους τὴν ἐκ τοῦ ἐν Πάτραις ὑποκαταστήματος αὐτῆς ἀφαίρεσιν δραχ. 120,708 50 ὑπὸ τοῦ λοχαγοῦ Μερεδίτου, καὶ τὸν περὶ αὐτὸν, τοῖς ἀναγγέλει προσέτι τὴν ὑπὸ τοῦ Κ. Τριανταφύλλου Κ. Πατσούρη προσφορὰν ἐκ δραχ. 70,800, τὴν προθυμίαν τῶν ἐν Πάτραις

ἐμπόρων τοῦ ν' ἀνορθώσωσι πᾶσαν ζημίαν τῆς τραπέζης, καὶ καὶ τὴν διαβεβαίωσιν τοῦ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργοῦ περὶ τῆς ταχείας ὑποβολῆς Νομοσχεδίου, τὴν ἐκ τοῦ δημοσίου ταμείου ἀποζημίωσιν τῆς αὐτῆς τραπέζης ἀφορῶντος· 3) ἔγγραφον τοῦ Κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργοῦ, αἰτουμένου τὴν ἐπίσπευσιν τῆς ἐπιψηφίσεως τοῦ περὶ παραχωρήσεως ἑνὸς τρέμματος γῆς εἰς τοὺς γεωργοὺς Νομοσχεδίου· 4) ἀναφορὰς τῶν Γερουσιαστῶν ΚΚ. Ἰω. Χ. Πέτρου, Ἰω. Θ. Κολοκοτρώνη, Σπυρίδωνος Παπαλεξοπούλου, καὶ Ν. Πονηροπούλου, αἰτουμένων τοῦ μὲν πρώτου τριάκοντα, τοῦ δὲ δευτέρου εἴκοσι, τοῦ δὲ τρίτου τεσσαράκοντα, καὶ τοῦ τετάρτου δεκαπέντε ἡμερῶν ἄδειαν ἀπουσίας, ἥτις ἐνεκρίθη παρὰ τῆς Γερουσίας νὰ χορηγηθῇ.

Μετὰ ταῦτα ὁ ταμίας τῆς Γερουσίας, εἰπὼν, ὅτι πρέπει νὰ ψηφισθῇ ὁ προϋπολογισμὸς τῆς Γερουσίας διὰ τὸ τρέχον ἔτος, ἐπρότεινεν. ὅτι, ἐπειδὴ κατὰ τὴν ὁποίαν καὶ ἡ Κυβέρνησις διατηρεῖ λογιστικὴν τάξιν, ὅτε ἀπολογισμὸς καὶ προϋπολογισμὸς αὐτῆς εἶναι ἐτήσιοι, αἱ δὲ Σύνοδοι τῆς Γερουσίας ἄρχονται πολλάκις τὸ ἕν, καὶ λήγουσι τὸ ἄλλο ἔτος, διὰ τοῦτο τὸ ἄρθρ. **104** τοῦ Κανονισμοῦ αὐτῆς πρέπει, διορθωθὲν, νὰ ἐνδιαλαμβάνῃ ὅτι ὁ ἀπολογισμὸς εἰς τὸ τέλος ἑκάστου ἔτους πρέπει νὰ δίδηται.

Ἀντειπόντος μέν τινος, ὅτι ἡ διαφορὰ πηγάζει ἐκ τῆς κατὰ Σύνοδον ἐκλογῆς τοῦ Ταμίου, ἀντιπαρατηρήσαντος δ' ἄλλου, ὅτι εἶναι ἀδιάφορον, διότι ὁ ὑπάρχων Ταμίας δίδει τὸν ἀπολογισμὸν, ἀντιτάξαντος δὲ τρίτου, ὅτι τὸ προκείμενον ἄρθρον τοῦ Κανονισμοῦ, ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ ἐρανισθὲν δὲν εἶναι ἄσκοπον, διότι, παυσάσης τῆς Συνόδου, ἡ Γερουσία, ὡς μὴ συνεδριάζουσα πλέον δὲν δύναται νὰ θεωρήσῃ ἀπολογισμὸν, ὁ μὲν προϋπολογισμὸς ἐπήνεγκε τέταρτος, διὰ πᾶσαν Σύνοδον, ὁ δ' ἀπολογισμὸς κατὰ τὸ τέλος ἑκάστης Συνόδου πρέπει νὰ γίνηται, διότι δὲν εἶναι βέβαιον, ὅτι ἡ Γερουσία θέλει ἔχει πάντοτε τὰς αὐτὰς δαπάνας.

Ἐπειδή τινες δαπάναι, ἐπέφερεν ἄλλος, οἷον ἡ ἐκτύπωσις τῶν πρακτικῶν κτλ. γίνονται κατὰ τὸ τέλος Συνόδου, πρέπει ὁ ἀπολογισμὸς νὰ γίνηται μετὰ τὸ τέλος ἑκάστου ἔτους.

Τὰ ἄρθρα **98** καὶ **104** τοῦ Κανονισμοῦ ἀντέταξεν ἄλλος, συμβιβάζουν ἀμφότερα ταῦτα, καὶ τούτου ἕνεκα πρέπει νὰ μείνωσιν ὡς ἔχουσιν, διότι εἶναι ὀρθώτερον νὰ γίνεται ὁ ἀπολογισμὸς μετὰ τὸ τέλος ἑκάστης Συνόδου.

Ὁ προϋπολογισμὸς, εἶπεν ἄλλος, ὡς προϋποθέτων γενησόμενα ἔξοδα, γίνεται ἐτήσιος, καὶ ἐν ἀρχῇ ἑκάστης Συνόδου,

δὲν εἶναι δὲ δυνατὸν νὰ γίνῃ ὁ ἀπολογισμὸς εἰς τὸ τέλος ἑκάστης Συνόδου, ἀ) διότι, ὡς μὴ ἀποπερατωθεισῶν ὅλων τῶν πληρωμῶν δὲν δύναται ν' ἀναφέρῃ τὰ μὴ εἰσέτι πληρωτέα· καὶ β') διότι πολλάκις ἡ Σύνοδος λύεται ἐν ἀγνοίᾳ τῆς Γερουσίας, ὅθεν πρέπει νὰ γίνηται εἰς τὸ τέλος τοῦ ἔτους. Ἐν τούτοις ἡ λογιστικὴ ἐπιτροπὴ πρέπει νὰ θεωρήσῃ τὸν ἀπολογισμὸν τῆς παρελθούσης Συνόδου, καὶ τὸν προϋπολογισμὸν τῆς παρούσης, καὶ τοὺς καθυποβάλῃ εἰς τὸ Σῶμα, καὶ ἔπειτα συζητεῖται ἡ πρότασις, ἂν πρέπῃ, ἢ μὴ, νὰ μεταβληθῇ τὸ ἄρθρον **104** τοῦ Κανονισμοῦ· ἀπεφασίσθη δὲ παρὰ τῆς Γερουσίας νὰ συζητηθῇ ἡ πρότασις εἰς ἄλλην Συνεδρίασιν, ἡ δὲ Ἐπιτροπὴ νὰ παρουσιάσῃ εἰς τὸ Σῶμα τὸν ἀπολογισμὸν καὶ τὸν προϋπολογισμόν.

Μετὰ ταῦτα γενομένης κληρώσεως περὶ τῆς μελλούσης νὰ παρευρεθῇ εἰς τὴν ἐν τῷ Ναῷ τῆς Καπνικαρέας τελεσθησομένην αὔριον ἐπέτειον τελετὴν τῶν γενεθλίων τῆς Α. Μ. τῆς Βασιλίσσης, καὶ παρουσιασθῇ εἰς τὰς Α. Α. Μ. Μ. ἐπιτροπῆς ἔλαχον οἱ ΚΚ. Γ. Αἰνιὰν, Ἰω. Θ. Κολοκοτρώνης, Δ. Κανελλόπουλος, Ἰω. Θεοτόκης, καὶ Γεώργιος Παππαηλιόπουλος.

Τούτων γενομένων, ὁ Κ. Πρόεδρος ἀπήγγειλεν, ὅτι ἀντικείμενον τῆς ἡμερησίας διατάξεως εἶναι ἡ συζήτησις ἀ) τοῦ Νομοσχεδίου περὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν συνοικιστέων εἰς Ἐρέτριαν Ψαριανῶν, τοῦ ἀπαιτουμένου πρὸς ἐξάσκησιν τοῦ Βουλευτικοῦ αὐτῶν δικαιώματος, καὶ β') τοῦ Νομοσχεδίου περὶ ἐπιβολῆς φόρου διοδίων ἐπὶ τῆς Πειραϊκῆς ὁδοῦ.

Μετὰ ταῦτα ἀναγνωσθέντος τοῦ πρώτου Νομοσχεδίου, καὶ τοῦ Δ'. ψηφίσματος τῆς Ἐθνοσυνελεύσεως, εἷς τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν εἶπεν, ὅτι ὁ συνοικισμὸς τῶν Ψαριανῶν ἤρξατο κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ μνησθέντος ψηφίσματος, ἀλλ' αἱ Βουλαὶ διελύθησαν, ὅτε ἐπρόκειτο νὰ καθυποβληθῇ τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον· διὰ τὴν ἔκτακτον λοιπὸν ταύτην διάλυσιν δὲν πρέπει νὰ στερηθῶσι τοῦ δικαιώματός των.

Ἴσως, ἐπέφερεν ἄλλος, ἐγεννήθη ἀμφιβολία τις, οὐχὶ δυσμενὴς πρὸς τοὺς Ψαριανούς, ἀλλὰ περὶ τὴν ἀκριβῆ τοῦ εἰρημένου ψηφίσματος ἐφαρμογήν· τούτου ἕνεκα κατὰ γράμμα τινὲς τὸ ψήφισμα ἑρμηνεύοντες, ἀμφιβάλλουσιν, ἂν ἤδη δύναται νὰ γίνῃ τοιοῦτος Νόμος, ἀφ' οὗ ἐν τῇ ά περιόδῳ δὲν ἐγένετο· ἀλλ' ἐπειδὴ οἱ μὲν Ψαριανοὶ συνωκίσθησαν ἐντὸς τῆς ά. περιόδου τὸ δὲ ψήφισμα δὲν ὁρίζει τὸν ἀριθμὸν τῶν συνοικισθησομένων, ἀναμφιβόλως δυνάμεθα ἤδη νὰ ἐπιψηφίσωμεν τοιοῦτον Νόμον

ἂν καὶ κατὰ τὴν πρώτην περίοδον αἱ Βουλαὶ διὰ τὸ ἔκτακτον συμβὰν τῆς διαλύσεως δὲν ἠδυνήθησαν νὰ κάμωσι τοῦτο, διότι ἄλλως πρέπει νὰ μὴ νομοθετήσωμεν καὶ περὶ τοσούτων ἄλλων ἀντικειμένων, τῶν ὁποίων τὴν ἐπιψήφισιν συσταίνει μὲν τὸ Σύνταγμα ἐν τῇ ά περιόδῳ, ἀλλ' εἰσέτι δὲν ἐγένοντο.

Οὐδεὶς, εἶπεν ἄλλος, συνέλαβε τὴν ἰδέαν νὰ προσβάλῃ τὸ δικαίωμα τῶν Ψαριανῶν, οἵτινες διὰ τὸν ὑπὲρ ἀνεξαρτησίας τῆς Ἑλλάδος ζῆλόν των καὶ τῆς πατρίδος των, καὶ τῆς περιουσίας των ἐστερήθησαν· ὅθεν, ἂν καὶ ὁ προκείμενος Νόμος, δὲν ἐγένετο κατὰ τὴν ά περίοδον, πρέπει νὰ γίνῃ ἤδη.

Μετὰ ταῦτα ἐγένετο δεκτὴ ἡ ἀρχὴ τοῦ περὶ οὗ ὁ λόγος Νομοσχεδίου.

Ἀναγνωσθέντος δὲ τοῦ ἑνὸς καὶ μόνου αὐτοῦ ἄρθρου, ἠρώτησέ τις, ἂν πλείονες, ἢ ἐλάσσονες τῶν ἐν Ἐρετρίᾳ κατοικούντων δύνανται, ἀλλαχόθι κατοικήσαντες, νὰ ἀπαιτήσωσι τὸ αὐτὸ δικαίωμα. Πολλῶν δὲ παρατηρησάντων, ὅτι τὸ δικαίωμα τοῦτο εἶναι ἓν, καὶ ἀδιαίρετον, καὶ ἅπαξ ἑπομένως δύναται νὰ παραχωρηθῇ· ὅτι δύναιταί τις ἀλλαχόθι διαμένων, νὰ ἔχῃ ἐν Ἐρετρίᾳ τὰ πολιτικά του δικαιώματα, ἀντιτάξαντος δι' ἄλλου, ὅτι πρέπει νὰ ἦναι ἐγκαστημένοι ἐν Ἐρετρίᾳ διὰ νὰ ἔχωσι τὸ δικαίωμα τοῦτο, καὶ ὄχι νὰ ἦναι μὲν αὐτόθι δημόται, νὰ κατοικῶσι δ' ἀλλοθι, διότι ἄλλως ἀπομακρυνόμεθα τοῦ σκοποῦ τοῦ συνοικισμοῦ, ἐγένετο τὸ ἄρθρον δεκτὸν παμψηφεί.

Ψηφοφορηθὲν τὸ Σύνολον τοῦ Νομοσχεδίου, ἐγένετο δεκτὸν διὰ ψήφων 36 κατὰ 2 ἔχον, ὅπως ὑπεβλήθη εἰς τὴν κατὰ τὴν 2 Δεκεμβρίου ε. ε. Συνεδρίασιν.

Μετὰ ταῦτα ἀναγνωσθέντος τοῦ δευτέρου Νομοσχεδίου, ἐγένετο δεκτὴ ἡ ἀρχὴ αὐτοῦ παμψηφεί.

Ἀναγνωσθέντα ἑπομένως τὰ ἄρθρα πρῶτον καὶ δεύτερον ἐγένοντο δεκτὰ παμψηφεί.

Ἐρωτήσαντος δέ τινος, τί σημαίνει ἡ ἐν τῷ 2 ἄρθρῳ περιεχομένη φράσις « ἐν ἀπολύτῳ ἀνάγκῃ· » ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς, εἶπεν, ὅτι τὸ Ὑπουργεῖον, ὑπὸ τῆς Βουλῆς προσεθεῖσαν, ἐδέξατο αὐτὴν, διότι, ὅταν τὰ διόδια δὲν δύνανται νὰ ἐνοικιασθῶσι, τὰ εἰσπράττει ἡ Κυβέρνησις.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ἄρθρου τρίτου, ἠρώτησέ τις τὸν Κ. ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸν, ποῦ τὸ Ὑπουργεῖον στηριζόμενον προσδιώρισε τὸν φόρον ἀνὰ 5 λεπτὰ, πόσον θέλει εἰσθαι τὸ εἰσπραχθησόμενον ποσὸν, καὶ πόσα τὰ διὰ τὴν ὁδὸν ἔξοδα; ὁ δὲ Ὑπουργὸς ἀπαντήσας, εἶπεν, ὅτι διὰ τῆς κατὰ τὸ παρελθὸν

ἔτος ἐπιμελείᾳ τῆς Κυβερνήσεως γενομένης τῶν διαβαινόντων καταγραφῆς, καὶ τῆς εἰσπράξεως, τὸ εἰσπραχθὲν ποσὸν, δέκα λεπτὰ ὄντος τοῦ φόρου, ἀνέβη ὡς ἔγγιστα εἰς δραχ. 12000. Ἐπειδὴ ὅμως ἤδη αἱ διὰ τὴν ἐπισκευὴν τῆς ὁδοῦ δαπάναι εἶναι ἐλάσσονες, διὰ τοῦτο καὶ ὁ φόρος ἠλαττώθη. Ἐρωτήσαντος δὲ τοῦ αὐτοῦ, ἂν καὶ καταβαίνων τις, καὶ ἀναβαίνων πρέπῃ νὰ πληρώνῃ ἀνὰ 5 λεπτὰ ἑκάστοτε, καὶ καταφατικῶς ἀποφηναμένου τοῦ ΚΚ. Ὑπουργοῦ, καὶ πολλῶν ἄλλων Γερουσιαστῶν, ἀπεφασίσθη νὰ τεθῇ εἰς τὰ πρακτικὰ, ὅτι ὁ φόρος πληρόνεται δι' ἕκαστον διάδρομον.

Προτείναντος τέλος ἄλλου, ὅτι ὁ φόρος πρέπει νὰ ἐλαττωθῇ, καὶ τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ, καὶ ἄλλων ἀντειπόντων, διότι ἄλλως τὸ ἐλλεῖπον τῶν ἀπαιτουμένων δαπανῶν θέλει πληρώσει τὸ δημόσιον ταμεῖον, ἐγένετο τὸ ἄρθρον δεκτὸν ὡς ἔχει ἐν τῷ Νομοσχεδίῳ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ἄρθρου τετάρτου, καὶ εἰπόντος τινὸς, ὅτι διὰ τούτου δίδεται χώρα εἰς καταχρήσεις, διότι ἅπαντες θέλουν λέγει, ὅτι μεταβαίνουν πρὸς ἐπίσκεψιν τῶν κτημάτων των, ὁ Κ. Ὑπουργὸς ἀπήντησεν ὅτι εἶναι γνωστοὶ οἱ ἔχοντες κτήματα, καὶ οἱ πρὸς ἐπίσκεψιν τούτων διερχόμενοι, καὶ ἑπομένως δὲν δύναται νὰ γίνῃ οὐδεμία κατάχρησις.

Πρέπει, εἶπεν ἄλλος, νὰ πληρώνωσι καὶ οἱ πρὸς ἐπίσκεψιν τῶν κτημάτων των μεταβαίνοντες, διότι ἄλλως οὐ μόνον εἶναι ἄδικον νὰ πληρώνωσιν οἱ μὴ ἔχοντες κτήματα, ἀλλὰ καὶ ἀντίφασις εἰς ἀρχὴν οἰκονομικὴν, καὶ εἰς ἀρχὴν δικαιωμάτων, ἐπειδὴ καθιεροῦται προνόμιον διὰ τοὺς κτηματίας, οἵτινες θεωροῦνται καὶ ὡς πλουσιώτεροι τῶν ἄλλων.

Ἡ Κυβέρνησις, ἀντέταξεν ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς, προνοοῦσα περὶ τῶν ἐξόδων της, ἐθεώρησεν ὀρθὸν νὰ πορισθῇ ταῦτα, χωρὶς νὰ ἐπιβαρύνῃ τὴν γεωργίαν· τούτου ἕνεκα ἐπέβαλε φόρον εἰς τοὺς ἐμπορευομένους ἀγωγιάτας, καὶ εἰς τοὺς πολιτελείας ἕνεκα, καὶ διασκεδάσεως χάριν διερχομένους. Ἐκτὸς τούτου οὐ μόνον κτήματα πολλὰ κατὰ τὴν ὁδὸν τοῦ Πειραιῶς δὲν ὑπάρχουσιν, ἀλλὰ καὶ τὰ ἄπαξ διὰ τῆς ὁδοῦ ταύτης διερχόμενα τῶν κτηματιῶν ζῶα, δὲν βλάπτουσιν αὐτὴν τοσοῦτον ὅσον αἱ ἅμαξαι.

Συμφωνῶ, ἐπήνεγκεν εἷς τῶν προαγορευσάντων μὲ τὸν Κ. ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸν, ὡς πρὸς τὴν ἐξαίρεσιν τῶν ἐχόντων ἀνάγκην νὰ ἐπισκέπτωνται τὰ κτήματά των, οἵτινες

μάλιστα χρήζουσι τῆς προστασίας τῆς Κυβερνήσεως, καθόσον ἔχουσιν ὀλίγα κτήματα· δὲν ἔπρεπεν ὅμως νά ἐξαιρῶνται οἱ ἵπποι τῆς Βασιλικῆς Αὐλῆς καὶ τῶν ἀντιπροσώπων τῶν ξένων Δυνάμεων, διότι ἅπαντες εἰσὶν ἴσοι ἐνώπιον τοῦ Νόμου. τὰ ἀνώτερα πρόσωπα, ὡς ἄλλως τὴν πατρίδα εὐεργετούντα, ἴσως εἴπει τις, πρέπει νὰ ἐξαιρῶνται· ἀλλ' οὐχ' ἧττον ἐκτὸς τούτων, οἱ ἄλλοι πρέπει νὰ ὑποβάλλωνται ἐξ ἴσου εἰς τὸν φόρον τοῦτον, καθ' ὅσον μάλιστα χάριν αὐτῶν κατασκευάσθη ἡ ὁδὸς, καὶ συνεχῶς ἐπισκευάζεται.

Εἰπόντος μὲν ἄλλου, ὅτι, ἀφ' οὗ ὡς πρὸς τὸν τελωνιακὸν φόρον γίνεται ἐξαίρεσις διά τε τοὺς Πρέσβεις καὶ τοὺς τῆς Αὐλῆς, πολλῷ δὲ μᾶλλον πρέπει νὰ λάβῃ αὕτη χώραν ἐπὶ τοῦ προκειμένου. Προτείναντος δ' ἑτέρου, ὅτι πρέπει νὰ συμπεριληφθῇ καὶ ἡ εἰς Ἐλευσῖνα ἄγουσα ὁδὸς, εἰπόντος δὲ τοῦ Κ. ὑπουργοῦ, ὅτι τὸ ὑπουργεῖον δύναται νὰ εἰσαγάγῃ ἕτερον περὶ ταύτης Νομοσχέδιον, δὲν ἐφρόντισε περὶ τῆς Γεωργίας ὁ Κ. ὑπουργὸς, ἐπήνεγκεν εἷς τῶν προλαλησάντων, διότι Γεωργία ὑπάρχει ἔνθα εἰσὶν ἀγροὶ καὶ ἄμπελοι, ἐν ᾧ κατὰ τὸν δρόμον τοῦ Πειραιῶς ὑπάρχουσι μόνον ἐλαῖαι. Ἐκτὸς τούτου, ἂν εἰς τὴν Γεωργίαν παραχωρηθῶσι προνόμια, τότε τὸ πλεῖστον μέρος τῶν εἰσοδημάτων τοῦ Κράτους θέλει λείψει, ὡς μὴ ὑπαρχούσης ἄλλης βιομηχανίας, καὶ ἄλλου πόρου εἰσοδημάτων οὐσιώδους, καὶ προσέτι τὰ προνόμια εἶναι ἤδη κατηργημένα· ὅθεν πρέπει νὰ πληρώνωσι καὶ οἱ ἔχοντες κτήματα.

Οἱ εἰς τοὺς ἀγροὺς των διὰ τῆς ὁδοῦ ταύτης πορευόμενοι, ἀντέταξεν ἄλλος, εἶναι ἐπαχθὲς νὰ φορολογῶνται· οἱ τῶν Ἀθηνῶν ὅμως κάτοικοι, οἱ δι' ἐμπόριον εἰς τὸν Πειραιᾶ μεταβαίνοντες πρέπει νὰ πληρόνωσι· τοῦτο βεβαίως ἐννοεῖ καὶ τὸ Νομοσχέδιον. Ἐν τούτοις εἶναι ἀναξιοπρεπὲς νὰ φορολογῶνται οἱ τῆς Αὐλῆς καὶ τῶν πρέσβεων ἵπποι, καὶ διὰ τοῦτο ἐξηρέθησαν.

Ἡ πρότασίς τινος τῶν προαγορευσάντων, ἀντέταξεν ἄλλος, τοῦ νὰ πληρώνωσι καὶ οἱ τῆς Αὐλῆς καὶ καὶ τῶν Πρέσβεων ἵπποι, ἔχει ἐφαρμογὴν εἰς ὅλα τὰ Κράτη. καὶ διὰ τοῦτο πρέπει νὰ γίνῃ δεκτή· ὁ δὲ Κ. ὑπουργὸς ὤφειλε νὰ παραδεχθῇ ὡς ἀρχὴν, ὅτι οἱ πλούσιοι ὑποχρεοῦνται μᾶλλον τῶν πτωχῶν.

Τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον ἀντεπέφερεν ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς ἔχει ἅπαντα τὰ ἀπαιτούμενα πλεονεκτήματα, ἀλλ' ὁ προλαλήσας δὲν ἠθέλησε νὰ τὰ θεωρήσῃ.

Ἑπομένως ἐγένετο καὶ τὸ ἄρθρον 4 δεκτὸν, ὡς ἔχει ἐν τῷ Νομοσχεδίῳ.

Ψηφοφορηθὲν τὸ σύνολον τοῦ Νομοσχεδίου, ἐγένετο δεκτὸν διὰ ψήφων 27 κατὰ 11 ἔχον ὅπως ὑπεβληθῇ εἰς τὴν κατὰ τὴν 2 Δεκεμβρίου ε. ε. Συνεδρίασιν.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κ. Πρόεδρος ἔλυσε τὴν συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος
Ἀ. ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Χ. ΚΑΛΟΝΑΡΗΣ.
Ν. Ι. ΜΕΞΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Χρ. Βλάσσης.
Ἀδὰμ Δούκας.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 13 Δεκεμβρίου 1847 ἡμέρας Σαββάτου τῆς Ἑβδομάδος.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου, καὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν παρόντων Γερουσιαστῶν πλῆρες ἀποτελοῦντος τὸ Σῶμα, ὁ Κ. Πρόεδρος κηρύττει ἀρχομένην τὴν Συνεδρίασιν περὶ τὴν 11 ὥραν Π. Μ.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης Συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Ἀναγνωσθεισῶν ἑπομένως ἀναφορῶν τῶν Γερουσιαστῶν ΚΚ. Σ. Τρικούπη καὶ Δ. Ὀλυμπίου, ἐξαιτουμένων τοῦ μὲν δεκαπέντε, τοῦ δὲ τεσσαράκοντα ἡμερῶν ἀπουσίας ἄδειαν, ἡ Γερουσία ἐνέκρινε νὰ παραχωρηθῶσι πρὸς τοὺς ἀναφερομένους αἱ ζητούμεναι ἀπουσίας ἄδειαι, διατάξασα, ὅτι ἐπειδὴ κατὰ τὰ προαποφασισθέντα ἀπαιτεῖται νὰ ὑπάρχωσιν ἐνταῦθα τὰ 2/3 τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν Γερουσιαστῶν, καὶ διὰ τῶν σήμερον χορηγουμένων ἀδειῶν ἀπουσίας πρὸς τοὺς ῥηθέντας Γερουσιαστὰς, συμπληροῦται ἀκριβῶς ὁ ἀριθμὸς τῶν 36 παρόντων ἐνταῦθα Γερουσιαστῶν, ὅστις εἶναι τὰ δύω τρίτα τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ αὐτῶν, δὲν δύναται τοῦ λοιποῦ νὰ ζητήσῃ τις ἀπουσίας ἄδειαν, πρὶν ἢ ἀφιχθῶσί τινες τῶν ἐν ἀδείᾳ ἀπόντων Γερουσιαστῶν.

Ἀναγινώσκονται ἔπειτα δύω ἐκθέσεις τῶν ἐπιτροπῶν τῆς Γερουσίας ἐπὶ τῶν καθυποβληθέντων Νομοσχεδίων, περί τε τῆς

χορηγήσεως ένὸς στρέμματος ἐθνικῆς γῆς εἰς τοὺς Γεωργοὺς, καὶ περὶ προσδιορισμοῦ τοῦ Στρατοῦ τῆς Ξηρᾶς διὰ τὸ ἔτος 1847 ἔχουσαι οὕτω.

Ἔκθεσις τῆς ἐπιτροπῆς πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν ἡ Ἐπιτροπὴ τὸ παρὰ τοῦ Κυρίου Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν καθυποβληθὲν εἰς τὴν Γερουσίαν Νομοσχέδιον « περὶ χορηγήσεως ἑνὸς στρέμματος Γῆς Ἐθνικῆς εἰς τοὺς Γεωργοὺς » καὶ τὰς πρὸς τὴν Βουλὴν καὶ τὴν Γερουσίαν ἐπ' αὐτοῦ ἐκθέσεις τοῦ ἰδίου Ὑπουργοῦ, παρετήρησεν ὅτι, οἱ προκαλέσαντες τὸ Νομοσχέδιον τοῦτο λόγοι ὑπηγορεύθησαν ἀπὸ τὴν μέριμναν τῆς Κυβερνήσεως πρὸς τὴν ἀποκατάστασιν καὶ εὐημερίαν τῆς γεωργικῆς τάξως, καθότι, κατὰ μὲν τὸ ΙΗ. Ψήφισμα τοῦ Κυβερνήτου στηριζόμενον εἰς τὸ Ζ'. ἄρθρον τοῦ Γ'. Ψηφίσματος τῆς ἐν Ἄργει Ἐθνικῆς Συνελεύσεως καὶ τοῦ ΚΒ' τῆς ἐν Τροιζῆνι, ἐδόθη τὸ δικαίωμα εἰς τοὺς Γεωργοὺς τοῦ νὰ κτίσουν ἐπὶ Ἐθνικῶν γαιῶν, ἢ ἐρειπίων οἰκίας ἢ καλύβας καὶ νὰ τοῖς χαρισθῇ τὸ ἐπ' αὐτὰς, ἐπὶ τὰ ἐρείπια καὶ ἐπὶ τὸ ἔδαφος αὐτῶν δικαίωμα τῆς ἰδιοκτησίας, ἀλλὰ δὲν προσδιώρισε τὸ ποσὸν τῆς Γῆς ἑνὸς ἑκάστου Γεωργοῦ· κατὰ δὲ τὸ ἀπὸ 16 Αὐγούστου 1836 Β. Διάταγμα προσδιωρίσθη ἥμισυ στρέμμα, Ἐθνικῆς Γῆς εἰς τοὺς Γεωργοὺς διὰ τὸν αὐτὸν σκοπόν.

Ἀλλὰ τὸ προτεινόμενον εἰς συζήτησιν Νομοσχέδιον σκοπὸν προτίθεται νὰ ἐπεκτείνῃ τὸ δικαίωμα τῆς εἰς τοὺς Γεωργοὺς παραχωρήσεως ἐκ τῶν Ἐθνικῶν διαθεσίμων ἐρειπίων γηπέδων, ἢ ἀγρῶν δωρεὰν ἑνὸς Β. στρέμματος δι' οἰκοδομὴν οἰκίας, δι' αὐλὴν καὶ διὰ κῆπον ἐντὸς ἢ πέριξ τοῦ χωρίου.

Διὰ τοὺς λόγους τούτους θεωρήσασα ἡ Ἐπιτροπὴ εὐνοϊκωτέρας καὶ ὠφελιμωτέρας ὑπὲρ τῶν Γεωργῶν τὰς διατάξεις τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου, παρεδέξατο τὴν ἀρχὴν καὶ τὰ καθέ-αὐτοῦ ὡς ἔχει, μὲ μόνην τὴν παρατήρησιν, ὅτι ἡ ἡμερομηνία τοῦ εἰς αὐτὸ ἀναφερομένου Β. Διατάγματος ἀπὸ 16 Αὐγούστου 1836, καθὰ ἐβεβαιώθη ἡ ἐπιτροπὴ παρὰ τοῦ Κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργοῦ, ἐτέθη ἐσφαλμένως ἐν τῷ Νομοσχεδίῳ κατὰ γραφικὸν λάθος, καὶ πρέπει νὰ διορθωθῇ διὰ τῆς « ἀπὸ 12|24 Ἰαννουαρίου 1836. »

Μετὰ τὴν διόρθωσιν ταύτην συνιστᾷ ἡ Ἐπιτροπὴ τὴν παρα-

δοχὴν τοῦ Νομοσχεδίου τούτου καὶ εἰς τὴν ὁλομέλειαν τοῦ Σώματος.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 11 Δεκεμβρίου 1847.

Ἡ Ἐπιτροπή

Γ. Δαρειώτης.	Ν. Πρασσακάκης
Γ. Καρακατζάνης	Ἰω. Παξιμάδης.
Μ. Λ. Καΐρης.	

ΕΚΘΕΣΙΣ

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Τὸ παρὰ τοῦ Κυρίου Ὑπουργοῦ ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν ὑποβληθὲν Νομοσχέδιον « περὶ προσδιορισμοῦ τῆς δυνάμεως τοῦ Στρατοῦ τῆς Ξηρᾶς διὰ τὸ ἔτος 1847 » λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν καὶ ἐπεξεργασθεῖσα ἡ ἐπιτροπὴ, παρεδέξατο τὴν ἀρχὴν καὶ τὰ καθέκαστα αὐτοῦ, μὲ μόνην τὴν παρατήρησιν, ὅτι εἰς τὴν χωροφυλακὴν ἐμπεριέχηται καὶ τὸ Σῶμα τοῦ Γιάννη Κώστα, τὸ ὁποῖον, ἐνῷ πρότερον ὑπέκειτο εἰς τὴν δικαιοδοσίαν τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν, μετετέθη εἰς ἐκείνην τοῦ Ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 10 Δεκεμβρίου 1847.

Ἡ Ἐπιτροπή

Ι. Θ. Κολοκοτρώνης.	Α. Μαυρομιχάλης.
Γ. Αἰνιάν.	Ἀ. Δούκας.
Δ. Κανελόπουλος.	

Ἀμφότεραι αἱ ἀνωτέρω ἐκθέσεις ἀπεφασίσθη ὑπὸ τῆς Γερουσίας νὰ λιθογραφηθῶσι καὶ διανεμηθῶσιν εἰς τὰ μέλη τοῦ Σώματος, καὶ κατὰ τὴν ἐλευσομένην δευτέραν 15 τοῦ ἐνεστῶτος μηνὸς νὰ προβῇ εἰς τὴν συζήτησιν τῶν ῥηθέντων Νομοχεδίων.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κ. Πρόεδρος ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδος
Α. ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Χ. ΚΛΟΝΑΡΗΣ.
Ν. Ι. ΜΕΞΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Β. Χριστακόπουλος.
Χρ. Βλάσσης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

τῆς 15 Δεκεμβρίου 1847 ἡμέρας δευτέρας.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου, καὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν παρόντων Γερουσιαστῶν πλῆρες ἀποτελοῦντος τὸ Σῶμα, ὁ Κ. Πρόεδρος κηρύττει ἀρχομένην τὴν Συνεδρίασιν περὶ τὴν 11 καὶ ἡμίσειαν ὥραν π. μ.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης Συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Μετὰ ταῦτα ἀπαγγείλαντος τοῦ Κ. Προέδρου ὅτι ἀντικείμενον ἡμερησίας διατάξεως εἶνε ἡ συζήτησις τοῦ Νομοσχεδίου περὶ χορηγήσεως ἑνὸς στρέμματος γῆς ἐθνικῆς εἰς τοὺς Γεωργούς, εἷς τῶν Κ. Γραμματέων ἀνέγνω τό τε ῥηθὲν Νομοσχέδιον, τὴν ἐπὶ τούτου τῆς ἐπιτροπῆς ἔκθεσιν, καὶ τὰς πρὸς τὴν Βουλὴν καὶ τὴν Γερουσίαν ἐκθέσεις τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν.

Ἑπομένως εἷς τῶν Κ. Γερουσιαστῶν λαβὼν τὸν λόγον ὡς πρὸς τὴν ἀρχὴν τοῦ Νομοσχεδίου τούτου, ἔλεξε τάδε· ἐπειδὴ οἱ μὲν ἐν τῇ πρὸς τὴν Βουλὴν ἐκθέσει τοῦ Κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργοῦ, περιεχόμενοι λόγοι δὲν μὲ ἔπεισαν ἀρκούντως περὶ τῆς ἀνάγκης τοῦ παρόντος Νόμου, αὐτὸς δ' ὁ Νόμος ὡς προτιθέμενος νὰ προστατεύσῃ τὴν Γεωργικὴν μόνον κλάσιν, ἀντιβαίνει εἰς τὸ ἄρθρον 3 τοῦ Συντάγματος, καθ' ὃ ἐπειδὴ ἅπαντες εἰσὶν ἴσοι ἐνώπιον τοῦ Νόμου, καὶ συνεισφέρουσιν ἀδιακρίτως εἰς τὰ δημόσια βάρη, πρέπει ἐπίσης νὰ μετάσχωσιν ἐξ ἴσου καὶ τῶν κοινῶν ὠφελημάτων, διὰ τοῦτο, ὡς ἄλλο τε διὰ τοὺς αὐτοὺς λόγους ἀντέταξα κατὰ τῆς παραδοχῆς τοῦ περὶ παραχωρήσεως σπόρου εἰς τοὺς ἀπόρους Γεωργοὺς Νομοσχεδίου, οὕτω καὶ ἤδη διὰ μείζω λόγον ἐνίσταμαι κατὰ τῆς παραδοχῆς τῆς ἀρχῆς τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου, καθ' ὅσον δι' ἐκείνου μὲν ἡ ὠφέλεια παρεχωρεῖτο ὡς δάνειον εἰς τοὺς ἀπόρους γεωργοὺς, διὰ τούτου δὲ ὡς κυριότης, καὶ ἰδιοκτησία, ἄνευ τῆς διακρίσεως τοῦ εὐπόρου, ἢ τοῦ ἀπόρου τῶν λῃψομένων.

Τούτου ἕνεκα καὶ ἂν τὸ Σύνταγμα δὲν διελάμβανέ τι, πάλιν ἐκ τῶν ἀρχῶν τῆς ἠθικῆς κινούμενοι, ὀφείλομεν νὰ σκεφθῶμεν σπουδαιότερον, πρὶν ἢ ἐπιδοκιμάσωμεν τὴν ἀρχὴν τοῦ περὶ οὗ ὁ λόγος Νομοσχεδίου.

Ἐκτὸς τοῦ διαληφθέντος τῆς ἀνισότητος τῶν πόλιτῶν λόγου

ὑπάρχει καὶ ἄλλη ἔνστασις, ἡ ἔλλειψις δηλονότι τοῦ σκοποῦ, δι' ὃν προτείνεται τὸ Νομοσχέδιον τοῦτο, ἀφ' ὅτου ἐξήλθομεν τοῦ καταστρεπτικοῦ ἀγῶνος, εἰσὶν 20 ἔτη· ἐν τῷ διαστήματι τούτῳ προηγηθέντων μάλιστά ψηφισμάτων καὶ Νόμων, δι' ὧν ἐχορηγήθη εἰς τοὺς ἀπόρους γεωργοὺς τὸ δικαίωμα τοῦ νὰ λαμβάνωσιν οἰκόπεδον, δὲν ὑπάρχουσι πλέον ἄποροι Γεωργοὶ (καὶ τοιούτους βέβαια πρέπει νὰ ἐννοῇ τὸ Νομοσχέδιον) ἢ οἰκογένειαι, ἄνευ ἰδιοκτησίας, καὶ ἄνευ καλύβης, καὶ ἐπομένως δὲν ὑπάρχει οὔτε ὁ σκοπὸς τοῦ Νομοσχεδίου, ὀφείλομεν μὲν νὰ περιθάλψωμεν καὶ τὴν γεωργικὴν τάξιν καὶ τὰς ἄλλας, ἀλλ' ἡ περίθαλψις πρέπει νὰ ᾖνε γεναιοτέρα, πρέπει νὰ φροντίσωμεν νὰ τοὺς ἀποκαταστήσωμεν ἰδιοκτήμονας, νὰ τοῖς δώσωμεν τὰ μέσα, ἵνα καὶ οἰκίας κτίσωσι, καὶ τὰ τέκνα των ἀναθρέψωσι, καὶ μονίμους κατοικίας ἀποκτήσωσι, ἅπερ διὰ τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου δὲν πραγματοποιοῦνται· ὀφείλει ἡ Κυβέρνησις νὰ πραγματοποιήσῃ τὰ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 105 τοῦ Συντάγματος συστηθέντα ἀντικείμενα, ὧν εἶναι καὶ ἡ διάθεσις καὶ ἡ διανομὴ τῆς ἐθνικῆς γῆς, ὅταν λοιπὸν ἐνεργηθῇ ἡ διανομὴ αὕτη, τότε συνεπάγεται καὶ ἡ χορήγησις τοῦ οἰκοπέδου, καὶ τότε ἕκαστος γεωργὸς δύναται νὰ κτίσῃ ὅπου μονίμως θέλει κατοικήσει· ἂν ὅμως ἤδη λάβῃ τις ἐν στρέμμα, καὶ μετὰ ταῦτα ἐκλέξει ὡς διηνεκῆ διαμονὴν ἄλλον τόπον, τότε φυσικῷ τῷ λόγῳ θέλει πωλήσει τοῦτο· τούτου ἕνεκα εἶνε προκριτώτερον νὰ δοθῇ εἰς τὸν μέλλοντα νὰ ἔχῃ παντοτεινὴν διαμονήν.

Τὸ ψήφισμα τοῦ Κυβερνήτου τὸ χορηγοῦν εἰς τοὺς γεωργοὺς τὸ δικαίωμα νὰ κτίσουν, ἐπὶ ἐθνικῶν γαιῶν οἰκίας, ἢ καλύβας, ἦτο δίκαιον καὶ εἶχε σκοπόν τινα. Ἐπὶ τουρκοκρατείας οἱ γεωργοὶ κατῴκουν εἰς τόπους, ἔνθα ἢ ἔκτιζον αὐτοὶ οἱ ἴδιοι, ἢ οἱ Ὀθωμανοὶ δι' αὐτοὺς, ὡς καλλιεργητάς. Οὗτοι δὲ ἐπιεικείᾳ τῶν ἰδιοκτητῶν, ἢ ἐκ συνηθείας ἐθεωροῦντο, ὡς ἔχοντες κεκτημένον κατοχῆς δικαίωμα. Μετὰ δὲ τὴν καταστροφὴν τοῦ πολέμου, ἐπειδὴ διαφόρων μερῶν κάτοικοι, μεταβάντες εἰς τόπους ἀφθονωτέραν γῆν πρὸς καλλιέργειαν αὐτοῖς παρέχοντας, κατέλαβον τὰ ἐν αὐτοῖς ἐρείπια, καὶ οὕτω συνέβησαν πολλαὶ διενέξεις, καὶ συγκρούσεις, τότε μία πατρικὴ Κυβέρνησις ὤφειλε νὰ ἀναχαιτίσῃ ταύτας καὶ διὰ τοῦτο διετάχθη, ὥστε τὰ ἐρείπεια ταῦτα, ἐν οἷς ἀνέκαθεν κατῴκουν οἱ κάτοικοι νὰ μένωσιν εἰς αὐτοὺς, ἐπειδὴ διὰ τοῦ χρόνου ἐθεωροῦντο ὡς ἰδιοκτῆται αὐτῶν· ἤδη ὅμως τοιαύτη ἀνάγκη δὲν πρόκειται,

καὶ ἐπομένως τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος Νομοσχέδιον οὔτε δίκαιον εἶνε οὔτε σκοπόν τινα ἔχει.

Μετὰ ταῦτα ἐπῆλθεν ὁ περὶ προικοδοτήσεως Νόμος, καὶ ἅπαντες γιγνώσκομεν ὁποῖα ὑπῆρξε ἡ κοινὴ περὶ αὐτοῦ γνώμη καὶ τὰ ἀποτελέσματά του· καὶ οὕτως ἐτελεύτησεν ἅμα ἐγεννήθη. Οὐ πολὺ δ' ἔπειτα θελήσασα ἡ Κυβέρνησις νὰ χορηγήσῃ καὶ οἰκόπεδον εἰς τοὺς προικοδοτήσεις λαμβάνοντας, καὶ νὰ διευκολύνῃ τὴν ἐν τοῖς χωρίοις, ἔνθα ἐπροικοδοτήθησαν, ἀποκατάστασιν αὐτῶν, ἐπεκύρωσε τὸ ψήφισμα τοῦ Κυβερνήτου.

Ἤδη εἷς Νόμος, ὡς παράρτημα, οὕτως εἰπεῖν, ἑτέρου Νόμου περὶ προικοδοτήσεως, ἢ περὶ ἀποκαταστάσεως τῶν πολιτῶν διὰ τῆς διανομῆς τῆς ἐθνικῆς γῆς, θεωρούμενος εἶναι καλὸς, ἀλλὰ περὶ οὐδετέρου τούτου ἐπὶ τοῦ παρόντος πρόκειται. Τὸ Ἔθνος ἅπαν ἐπιθυμεῖ νὰ ἴδῃ τὴν κληρονομίαν τῶν γονέων του, διατεθειμένην ἐπωφελῶς πρός τε τὸ δημόσιον καὶ τοὺς πολίτας, τούτου δὲ μὴ γενομένου, οὔτε ὁ σκοπὸς τοῦ παρόντος Νόμου φαίνεται, οὔτε ὁ τρόπος τῆς ἐφαρμογῆς του, καθόσον μάλιστα, οὔτε ἡ κοινὴ γνώμη ἐξεφράσθη ποτὲ περὶ τοιούτου Νόμου. Ὁ Κύριος ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς ἀντὶ ὡς ἐκ τῆς θέσεώς του νὰ μᾶς ἀναφέρῃ, ἂν ὑπάρχουσι πολλαὶ τοιαῦται αἰτήσεις, τὴν ἀνάγκην ταύτην παριστᾶσαι, προτείνει μόνον τὴν ἐπιθυμίαν τῆς Κυβερνήσεως τοῦ νὰ περιθάλψῃ τὴν γεωργικὴν τάξιν· ἀλλ' ὅταν ἡ μὲν ἀνάγκη ταύτης εἶνε μεγίστη, ἡ δὲ πρὸς περιστολὴν αὐτῆς συνδρομὴ ἐλαχίστη, τότε οὐδεμία ἀνακούφισις παρέχεται.

Ἐκτὸς τούτων, ἐπειδὴ τὸ Νομοσχέδιον δὲ ἀναφέρει οὔτε τὸ ποσὸν τῶν ἐχόντων ἀνάγκην τοιαύτης χορηγήσεως, εὔτε τὸν χρόνον, ἐντὸς τοῦ ὁποίου δύναται αὕτη νὰ γίνῃ, ἀνοίγεται εὐρὺ καὶ αἰώνιον στάδιον, τοῦ νὰ λαμβάνωσιν οἱ γεωργοὶ πάντοτε τὴν προσφορὰν ταύτην, καὶ οὕτως ἄνευ κατεπειγούσης ἀνάγκης προδιαθέτωμεν αἰωνίως ἐθνικὴν περιουσίαν.

Ὅταν δὲ μετὰ χρόνον τινὰ οἱ μὲν γεωργοὶ, θεία μεγαλοδωρία, εὐτυχήσαντες, δὲν ἔχωσιν ἀνάγκην περιθάλψεως, ἀλλὰ μάλιστα προσφέρωσιν ἀδρὰ χρήματα πρὸς ἀγορὰν οἰκοπέδων, τὸ δὲ δημόσιον, ἢ διὰ τὰς ἀπαιτήσεις τῶν δανειστῶν του, ἢ δι' ἄλλας αἰτίας περιπέσει εἰς ἀνάγκην, τότε καταπειγόμεθα νὰ μεταβάλλωμεν τὸν Νόμον τοῦτον· ἀλλ' ἀφοῦ ἀπὸ τοῦδε δυνάμεθα νὰ προλάβωμεν τὰς συνεπείας ταύτας καὶ ν' ἄρωμεν ἄλλως πως πᾶσαν τῶν πολιτῶν ἀνάγκην, δὲν πρέπει ἤδη νὰ ἐπιψηφίσωμεν τοιοῦτον Νόμον.

Πρὸς τούτοις ἐπειδὴ ἐν τῷ προκειμένῳ Νομοσχεδίῳ δὲν ὁρίζεται ὁ τρόπος τῆς διανομῆς τῆς γῆς, θέλουσιν ἐπέλθη δύο δυσάρεστοι συνέπειαι ἀ) κατάχρησις ἐκ μέρους τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων, συμπεριλαμβανομένου καὶ αὐτοῦ τοῦ ὑπουργοῦ, ὅσις δὲν δύναται νὰ ἦναι πάντοτε ὁ αὐτὸς, καὶ β'. συγκρούσεις μεταξὺ τῶν πολιτῶν, ὅταν συμπέσῃ αἱ μὲν γαῖαι νὰ ὦσιν ὀλίγαι, οἱ δὲ ἀπαιτηταὶ πολλοί.

Τούτων οὕτως ἐχόντων, καὶ διότι ὁ Κυβερνήτης, καί τοι δυνάμει τοῦ ψηφίσματος τῆς ἐν Ἄργει Συνελεύσεως, τοῦ χορηγοῦντος αὐτῷ τὸ δικαίωμα νὰ διαθέσῃ 200 χιλιάδας στρέμματα γῆς, ἠδύνατο νὰ χορηγήσῃ περισσότερον, αὐτὸς διέθεσε μόνον τὰ πρὸ τῆς ἐπαναστάσεως, ὑπὸ τῶν γεωργῶν ὡς ἰδιοκτησίαν κατεχόμενα οἰκόπεδα, διότι ἐσκόπει νὰ φέρῃ μεγάλην ἀποκατάστασιν, ἐνίσταμαι εἰς τὴν παραδοχὴν τῆς ἀρχῆς, καὶ ἐπιθυμῶ μείζονα ἀποκατάστασιν ἁπάντων τῶν πολιτῶν, διότι ἅπαντες συντελέσαντες εἰς τὸν ἀγῶνα, καὶ ἐλευθερώσαντες τὴν πατρίδα, διετήρησαν τὴν πατρῴαν ταύτην κληρονομίαν.

Ἀντιτάξας πρὸς ταῦτα ἄλλος, δὲν συμφωνεῖ μὲ τὸν προλαλήσαντα, εἶπεν, ὅτι δῆθεν ὡς δωρεὰ δίδεται ἡ παραχώρησις τοῦ ἑνὸς στρέμματος γῆς, διότι αὕτη εἶναι εἶδος συναλλάγματος· ὅθεν, καθὼς οἱ ἰδιοκτῆται οὐ μόνον οἰκίας κτίζωσι, διὰ τοὺς εἰς τὰ ὑποστατικά των κατοικήσοντας, ἀλλὰ καὶ γαίας μάλιστα αὐτοῖς δωροῦνται, οὕτω καὶ ἡ Κυβέρνησις ὀφείλει νὰ προσφέρῃ τὸ μικρὸν τοῦτο δῶρον εἰς τοὺς γεωργοὺς πρὸς ἐνίσχυσιν αὐτῶν, καὶ πρὸς ἐπιτυχεστέραν καλλιέργειαν τῶν γαιῶν, τὴν ὠφέλειαν τῆς πράξεως ταύτης ἀναγνωρίσαντες καὶ οἱ Τοῦρκοι, οὐ μόνον ἐδωροῦντο εἰς τοὺς καλλιεργητὰς, ἀλλὰ καὶ οἰκίας ὑπὲρ αὐτῶν ᾠκοδόμουν. Ἐπὶ τῇ βάσει δὲ ταύτῃ ἐξεδόθη καὶ τὸ ψήφισμα τοῦ Κυβερνήτου, διότι ἄλλως τὸ δημόσιον, ὡς μὴ καλλιεργουμένων τῶν γαιῶν, ζημιοῦται· εἶναι μὲν ἀληθὲς ὅτι τὸ δώρημα τοῦτο εἶναι μικρὸν, πλὴν δίδεται ἤδη ὡς παραμυθία, καὶ ὡς συντελεστικὸν τῆς καλλιεργείας μέτρον. Ἐν τούτοις συμφωνῶ ὅτι, εἶναι ἐπιθυμητὴ ἡ γενικὴ ἀποκατάστασις τῶν πολιτῶν διὰ τῆς διανομῆς τῆς ἐθνικῆς γῆς.

Ἀντιτάξας εἰς τὸν προλαλήσαντα ἄλλος, δὲν εἶναι συνάλλαγμα, ἐπήνεγκεν, ἡ προκειμένη παραχώρησις, διότι ἀντὶ ταύτης ἡ Κυβέρνησις δὲν λαμβάνει οὐδὲν ἀντάλλαγμα, οὐδὲ δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς τοιοῦτον ἡ γενησομένη ὑπὸ τῶν λαμβανόντων καλλιέργεια, ὡς γινομένη ἤδη καὶ ἄνευ τῆς παραχωρήσεως ταύτης, καθόσον τὸ Νομοσχέδιον ἀναφέρον « χωρία »

ἐννοεῖ τὰ ὑφιστάμενα, καὶ οὐχὶ τόπους ἀκατοικήτους. Συμφωνεῖ δὲ, ὅτι τοιοῦτον συνάλλαγμα εἶναι ἐπωφελὲς εἰς τὴν ἑλληνικὴν κοινωνίαν, ἀλλὰ περὶ τούτου προϊδὼν ἕτερος ἐπὶ Ἀντιβασιλείας Νόμος, ἐπέτρεψε νὰ λαμβάνῃ ἕκαστος Ἐθνικὰς γαίας, καὶ καλλιεργήσας αὐτὰς, νὰ τὰς διανείμῃ μετὰ τῆς Κυβερνήσεως, ἔθεσε τοὐτέστιν εἰς ἐνέργειαν τὸν Νόμον τῆς ἐμφυτεύσεως· διὰ τοῦ Νόμου δὲ τούτου, ἐπειδὴ ἕκαστος λαμβάνει, ὅσον δύναται νὰ καλλιεργῇ μέρος, ἡ Κυβέρνησις ὠφελεῖται περισσότερον, καὶ ἐντεῦθεν ὁρμώμενός τις, δύναται νὰ εἴπῃ ὅτι ἐπὶ Ἀντιβασιλείας ἐγίνοντο βελτίονες Νόμοι, ὡς ἄλλοτε ἐν Γαλλίᾳ ἐρρέθη, προκειμένου περὶ συντάξεως τοῦ περὶ χρεωκοπίας Νόμου, ὅτι τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας ἐπὶ τοῦ Αὐτοκράτορος ἐγίγνωσκε νὰ κάμνῃ Νόμους.

Ἐκτὸς τούτου ὁ παρὼν Νόμος θέλει ἐπιφέρει προσκόμματα εἰς τὴν γενικὴν διανομὴν τῆς Ἐθνικῆς γῆς, ἂν ποτε γίνῃ. Τὴν Ἐθνικὴν γῆν, εἴκοσιν ἔτι εἰς τὴν διάκρισιν τῆς τύχης ἀφιερμένην, ὁ μὲν ἁρπάζει, ὁ δὲ μετρίῳ τιμήματι ἀγοράζει, καὶ τοιούτῳ τρόπῳ δὲν ὑπάρχει τόπος πρὸς σύστασιν χωρίων. Οἱ Ὑπουργοὶ λοιπὸν ὤφειλον, ἐκκαθαρίσαντες τὰς καταπεπατημένας Ἐθνικὰς γαίας, νὰ ζητήσωσι τὴν διανομὴν αὐτῶν, καὶ ὄχι νὰ κάμνωσι κατὰ καιρὸν ἀποσπάσματα Νόμων, νὰ καταστρέψωσι καὶ νὰ παρεμποδίσωσι τὴν γενικὴν διανομὴν δυναμένων.

Ὁ προκείμενος Νόμος ἐπειδὴ ἀορίστως ἀναφέρει, ὅτι ἡ δωρεὰ αὕτη χορηγεῖται καὶ εἰς τοὺς θελήσοντας νὰ κατοικήσωσιν εἰς χωρία, πᾶς ἀλλοδαπὸς ἐκ τῆς ἐλαστικότητος ταύτης ὠφελούμενος, δύναται νὰ ἔλθῃ, καὶ κατοικήσας εἰς ἕν χωρίον, νὰ λάβῃ τὴν παροῦσαν δωρεὰν, καὶ τότε νομοθετοῦμεν ὑπὲρ τῶν ἀλλοδαπῶν, καὶ κατὰ τῶν Ἑλλήνων, τῶν εἰς ὀρεινὰ μάλιστα μέρη κατοικούντων, ἐνῷ πρῶτον ἔπρεπε νὰ γίνῃ Νόμος ὑπὲρ τῶν ἀγωνισθέντων, καὶ ἔπειτα ἕτερος γενικὸς καὶ ὑπὲρ τῶν ἐπιθυμούντων νὰ κατοικήσωσιν ἐνταῦθα ἀλλοδαπῶν.

Τούτων ἕνεκα πρέπει νὰ μείνωσιν ἐν ἰσχύϊ τὸ ψήφισμα τοῦ Κυβερνήτου, καὶ ὁ ἐπὶ Ἀντιβασιλείας Νόμος· καὶ ὅταν γίνῃ ἕτερος γενικὸς Νόμος, τότε δυνάμεθα καὶ νὰ φυτεύσωμεν, καὶ νὰ γεωργήσωμεν.

Ἀντιπαρατηρήσας εἰς ταῦτα ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς, ἁπλουστάτη ὑπόθεσις, εἶπεν, ἔδωκεν αἰτίαν εἰς τόσας ἀμφισβητήσεις, δὲν λέγει τί ὡς πρὸς τὰ ῥηθέντα ὑπὸ τοῦ κατὰ πρῶτον ἀγορεύσαντος, ὅτι δῆθεν τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον ἀντιβαίνει εἰς τὸ Σύνταγμα, διότι ἄλλοτε ἱκανῶς ἀπεδείχθη,

ὅτι τοιαύτη διάταξις τοῦ Συντάγματος οὔτε ὑπάρχει οὔτε ὑπάρχουσα, δύναται νὰ ἔχῃ τοιαύτην ἔννοιαν, διότι ἄλλως καταστρέφωνται πολλαὶ αὐτοῦ εὐεργετικαὶ διατάξεις. Ἀμφότεροι προσέθηκεν ὅ,τε κατ' ἀρχὰς, καὶ ὁ τελευταῖον ἀγορεύσας ἀνέφερον, ὅτι πρέπει ἐκκαθαρισθεῖσα ἡ Ἐθνικὴ γῆ νὰ διανεμηθῇ, ἀλλ' ἀμφοτέρων τῶν ἀντικειμένων τούτων τὴν δυσκολίαν δὲν ἔπρεπε ν' ἀγνοῶσιν· ἤδη ὅμως πρόκειται νὰ δοθῇ εἰς τοὺς γεωργοὺς ἡ ἰδιοκτησία τῆς καλύβης των, καὶ ἑπομένως πρέπει νὰ ἐξετάσωμεν, ἂν ὀφείληται, ἢ μὴ, εἰς αὐτοὺς, ἂν συμφέρῃ, ἢ μὴ, εἰς τὸ δημόσιον, ὅτι ἀμφότερα ταῦτα ἔχωσι χώραν εἶναι πρόδηλον, διότι καὶ ὁ Κυβερνήτης διὰ ψηφίσματος καὶ ἡ Κυβέρνησις διὰ τοῦ Νόμου τοῦ 1836 ἀνεγνώρισαν, ὅτι πρέπει νὰ δοθῇ ἕν μέρος γῆς εἰς τοὺς γεωργοὺς, πρὸς δὲ, ἀφοῦ οἱ ἰδιῶται κτηματίαι χορηγοῦσιν εἰς τοὺς καλλιεργητὰς τῶν κτημάτων των πλεονεκτήματα, κἤπον δηλονότι, καὶ οἰκόπεδον εἰς τὸ ὁποῖον πολλάκις ἰδίαις δαπάναις κτίζουσιν οἱ ἰδιοκτῆται αὐτοὶ, ἔτι μᾶλλον ἡ Κυβέρνησις ὀφείλει νὰ κάμῃ μικράν τινὰ δωρεάν·

Τὸ μνησθὲν ψήφισμα, καὶ ὁ Νόμος τοῦ 1836 χορηγοῦν τὸ μὲν Καλύβην, ὁ δὲ 1/2 στρέμμα γῆς. Ἐπειδὴ ὅμως οἱ γεωργοὶ ὡς ἔχοντες ζῶα, καὶ ἀνάγκην κήπου κτλ. δὲν δύνανται νὰ ζήσωσιν ἐπὶ τοσαύτης μικρᾶς ἐκτάσεως, τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον πρὸς συμπλήρωσιν τῆς ἀτελείας τούτων, καὶ τοῦ προτιθεμένου σκοποῦ των, ἐξέτεινε τὴν ἔκτασιν ταύτην ἐπὶ ἕν στρέμμα.

Ἐνδέχεται, διέλαβον οἱ προαγορεύσαντες, νὰ ἔλθωσι καὶ ἀλλοδαποὶ νὰ κατοικήσωσιν, ὠφελούμενοι ἐκ τῆς ἐλαστικότητος τοῦ Νόμου· ἀλλ' ἂν καὶ ἦναι ζήτημα, ἂν δύνανται, ἢ μὴ, νὰ ἔλθωσι, πλὴν καὶ ἂν ἔλθωσι τινὲς δὲν πρέπει νὰ στερηθῶσι τὰς βοηθείας ταύτης τόσαι χιλιάδες γεωργοί.

Συμμερίζεται δὲ τὴν ἰδέαν τῶν προλαλησάντων ὡς πρὸς τὴν διάθεσιν τῆς Ἐθνικῆς γῆς, περὶ τῆς ὁποίας τὸ Ὑπουργεῖον θέλει φροντίσει, καὶ ἐλπίζει γρήγωρα νὰ καθυποβάλῃ εἰς τὰς Βουλὰς Νομοσχέδιον τοιοῦτον· διὰ τοῦτο ὅμως δὲν πρέπει ν' ἀναβληθῇ ἡ ἐκπλήρωσις τοῦ προκειμένου σκοποῦ.

Ἡ παροῦσα ὑπόθεσις δὲν εἶναι ἁπλῆ, ἀντέταξεν εἷς τῶν προαγορευσάντων, διότι καθίσταται πρόσκομμα εἰς ἄλλους Νόμους, τοὺς ὁποίους καὶ ὁ Κ. Ὑπουργὸς θεωρεῖ ἀναγκαίους. Ἡ ἐκκαθάρησις τῶν ἐθνικῶν γαιῶν, καὶ ἡ διανομὴ αὐτῆς, εἶναι μὲν ἀληθῶς δύσκολα ἀντικείμενα, ἀλλ' ἐπὶ τῶν δυσκόλων καταδηλοῦται ἡ μεγαλοπραγμοσύνη, καὶ ἡ εὐφυΐα τινός.

Δὲν ἀμφισβητεῖ οὐδείς, ἐπέφερεν ἄλλος, νά δοθῇ ἔν στρέμμα γῆς εἰς τοὺς γεωργούς, ἀλλὰ πρέπει νὰ φροντίσωμεν διὰ νὰ μὴ καταστήσωμεν αὐτοὺς δυστυχεστέρους· διότι, ὅταν δὲν ἔχωσι τόπον νὰ καλλιεργήσωσιν, οὐδόλως ὠφελοῦνται ἐκ τῆς χορηγήσεως ταύτης, δι' ἧς δύνανται μόνον νὰ ἔχωσιν οἰκίαν καὶ κῆπον. Ὅθεν πρέπει νὰ μένωσι τὰ πράγματα ὅπως ἔχωσιν, ἵνα μὴ βιασθῶμεν ἔπειτα νὰ κάμωμεν Νόμον πρὸς ἐξαγορὰν τῆς κυλύσης τοῦ γεωργοῦ, καὶ νὰ γίνῃ φροντὶς περὶ τῆς διανομῆς τῆς Ἐθνικῆς γῆς, ἵνα γνωρίσῃ ἕκαστος τὸν τόπον τῆς κατοικίας του, καθόσον μάλιστα τὰ κεκτημένα δικαιώματα δὲν προσβάλλωνται, διότι ὁ λαβὼν δυνάμει Νόμου τινος γῆν οἱανδήποτε δύναται νὰ ἔχῃ.

Τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον, παρετήρησεν ἕτερος τῶν προλαλησάντων, ἀφορᾷ ἐκείνους ἐκ τῶν Γεωργῶν, οἵτινες κατέχουν καὶ καλλιεργοῦν γαίας, καὶ δυναμένους ὡς ἐκ τούτου νὰ λάβουν καὶ ἑνὸς στρέμματος ἐθνικὸν διαθέσιμον γήπεδον, ἢ ἀγρὸν δι' οἰκοδομὴν οἰκίας, διὰ αὐλὴν καὶ διὰ κῆπον· ἐκτὸς δὲ τούτου νομίζει, ὅτι διὰ τοῦ ῥηθέντος Νομοσχεδίου δίδεται τὸ δικαίωμα τοῦ τε συνοικισμοῦ εἰς τοὺς Γεωργοὺς καὶ τῆς καθωραίσεως τῶν πεδιάδων δι' οἱωνδήποτε προσοδοφόρων δένδρων· καθότι ὑπάρχουσι κατὰ δυστυχίαν γόνιμοι καὶ εὔφοροι πεδιάδες στερούμεναι καὶ τοῦ ἐλαχίστου δένδρου.

Εἰς δύο μέρη, ἀπήντησεν ἄλλος, διήρεσε τὸ ζήτημα ὁ κατὰ πρῶτον ἀγορεύσας, 1) ὅτι ἡ διὰ τοῦ προτιθεμένου εἰς συζήτησιν Νομοσχεδίου γινομένη δωρεὰ ἑνὸς στρέμματος Ἐθνικοῦ ἐρειπίου γηπέδου ἢ ἀγροῦ, δὲν εἶναι γενικὴ πρὸς ὅλους τοὺς πολίτας, καὶ ἀποτελεσματικὴ, καὶ 2) ὅτι ἐπὶ τῶν καθέκαστα τοῦ Νομοσχεδίου τούτου δὲν διαγράφεται ὁ τρόπος τῆς ἐφαρμογῆς καὶ ἐκτελέσεως τῆς προτιθεμένης δωρεᾶς· καὶ ἄλλοι εἶπον, ὅτι ἡ τοῦ ἑνὸς στρέμματος γῆς Ἐθνικῆς παραχώρησις εἰς τοὺς Γεωργοὺς, εἶναι συνάλλαγμα μεταξὺ αὐτῶν καὶ τῆς Κυβερνήσεως, καὶ ἐπὶ τῇ βάσει αὐτοῦ οἱ Ὀθωμανοὶ ἐπὶ τῆς Τουρκοκρατίας παρεχώρησαν εἰς τοὺς γεωργοὺς διαφόρους γαίας πρὸς καλλιέργειαν καὶ οἰκοδομὴν οἰκίας, καὶ μετὰ ταῦτα ὁ Κυβερνήτης διὰ Ψηφίσματος παρεχώρησε τινὰς ἐκ τῶν Ἐθνικῶν γαιῶν πρὸς τοὺς Γεωργοὺς ἐπὶ τῷ αὐτῷ σκοπῷ.

Ἐπειδὴ ὅμως οἱ Ὀθωμανοὶ εἶχον μεγίστην ἀνάγκην Γεωργῶν πρὸς καλλιέργειαν τῶν ἰδιοκτήτων γαιῶν των, παρεχώρησαν ταύτας πρὸς αὐτοὺς ἐπὶ σκοπῷ μόνῳ καλλιεργείας, καὶ οὐδέποτε δικαίωμα κυριότητος ἐπ' αὐτῶν δυναμένους νὰ ἔχωσι·

δικαίως ὅθεν ὁ Κυβερνήτης θεωρήσας τούτους ὡς πάντι ἀκτήμονας, ἠθέλησε διὰ τοῦ ψηφίσματός του, νὰ τοὺς καταστήσῃ κυρίους τῶν οἰκοπέδων, ἐφ' ὧν εἶχον οἰκοδομήσῃ ἢ θέλουν τοῦ λοιποῦ νὰ οἰκοδομήσωσιν· ὥστε καθὼς τότε, οὕτω καὶ ἤδη διὰ τῆς παραχωρήσεως ταύτης πρὸς τοὺς Γεωργοὺς ἑνὸς στρέμματος Ἐθνικοῦ ἐρειπίου, γηπέδου ἢ ἀγροῦ, δὲν συνάπτεται συνάλλαγμα μεταξὺ τούτων καὶ τῆς Κυβερνήσεως, ἀλλὰ καθαρὰ καὶ πραγματικὴ δωρεά.

Οὐδὲ σκοπὸς συνοικισμοῦ τῶν Γεωργῶν προτίθεται διὰ τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου, καθότι δι' αὐτοῦ οὐδεμία περὶ συνοικήσεως εὐκολία παρέχεται εἰς τοὺς θέλοντας νὰ ἔλθωσι νὰ συνοικισθῶσιν. Ἀφ' οὗ δὲ ἡ Κυβέρνησις ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν παρέσχεν εὐκολίας τινὰς περὶ συνοικισμοῦ τῶν Γεωργῶν, οὐχὶ διὰ τοῦ περὶ προικοδοτήσεως Νόμου, καθότι οὕτως ἀντὶ ὠφελείας ἐπέφερε μεγίστην ζημίαν εἰς τοὺς προικοδοτηθέντας, ἀλλὰ δι' ἐκείνου τοῦ Νόμου, καθ' ὃν ὅσοι ἐκ τῶν Γεωργῶν κατέχουσι καὶ καλλιεργοῦν ἐκ μὲν τῶν τῆς πρώτης τάξεως γαιῶν μέχρι 40 στρεμμάτων, ἐκ δὲ τῶν τῆς μεσαίας μέχρις 60, καὶ ἐκ τῶν τῆς τελευταίας μέχρι τῶν 80, θεωροῦνται κάτοχοι αὐτῶν, μὴ δυνάμενοι οὐδέποτε νὰ ἐξωσθῶσιν ἀπ' αὐτῶν· πρέπει ἤδη νὰ παραχωρηθῇ δωρεὰν πρὸς αὐτοὺς καὶ ἓν στρέμμα Ἐθνικοῦ ἐρειπίου γηπέδου ἢ ἀγροῦ δι' οἰκοδομὴν οἰκίας, δι' αὐλὴν καὶ διὰ κῆπον, καὶ οὕτως ἐπελευσομένης μετὰ ταῦτα καὶ τῆς διανομῆς τῆς Ἐθνικῆς Γῆς, οἱ Γεωργοὶ ἔχοντες καὶ οἰκίας καὶ γαίας πρὸς καλλιέργειαν, θέλουσιν ἀποκατασταθῆ.

Ἐπὶ τοῦ περὶ οὗ ἤδη ἡ συζήτησις Νομοσχεδίου δὲν ὑπάρχει ὡρισμένος οὔτε ὁ τρόπος τῆς παραχωρήσεως τῆς δωρεᾶς, οὔτε διαγράφεται ἡ περίπτωσις καθ' ἣν θέλει τὶς προτιμηθῇ ἐπὶ ἑνὸς τοιούτου οἰκοπέδου, τὸ ὁποῖον δύνανται νὰ ζητήσωσι τέσσαρες ἢ πέντε τῶν Γεωργῶν συγχρόνως· ἀλλὰ κοθόσον ἀφορᾷ τὴν τοιαύτην τῆς δωρεᾶς παραχώρησιν. νομίζει ὅτι πρέπει νὰ λάβωσιν αὐτὴν ἐκεῖνοι ἐκ τῶν Γεωργῶν, ὅσοι δὲν ἔλαβον μέχρι τοῦδε τοιαῦτα οἰκόπεδα ἐξ ἑνὸς στρέμματος ἐρειπείου ἐθνίκοῦ γηπέδου ἢ ἀγροῦ.

Ἐπειδὴ δὲ ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ψηφίσματος τοῦ Κυβερνήτου πολλοὶ Γεωργοὶ ἔλαβον πλείονα τοῦ ἑνὸς στρέμματος Ἐθνικὴν γῆν, δι' οἰκόπεδα, καὶ ᾠκοδόμησαν ἐπ' αὐτῶν, καὶ τινες τῶν Οἰκονομικῶν Ἐπιτρόπων ὑπεχρέωσαν τούτους νὰ δώσωσι χρεωστικὰ ὁμόλογα ὑπὲρ τὴν πραγματικὴν τῶν οἰκοπέδων τούτων ἀξίαν, θέλουσιν ἤδη ἀπαλλαγῇ τῆς πρὸς ἀπότισιν τῶν ὁμο-

λόγων τούτων ὑποχρεώσεως ὡς πρὸς τὴν ἐξ ἑνὸς στρέμματος οἰκοπέδου παραχώρησιν διὰ τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου, τοῦ ὁποίου ἕνεκα τῶν ῥηθέντων λόγων, ἀπαιτεῖται νὰ γένῃ δεκτὴ ἡ ἀρχή.

Δὲν ἀναφέρει τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον, ἀντεπαρατήρησεν ὁ κατὰ πρῶτον ἀγορεύσας, περὶ τῶν Γεωργῶν ἐκείνων, οἵτινες κατέχουν 40 ἢ 60 ἢ 80 στρέμματα Ἐθνικῆς Γῆς, τὰ ὁποῖα δὲν δύνανται νὰ ἀφαιρεθῶσιν ἀπ' αὐτῶν, ἀλλὰ γενικῶς καὶ ἀορίστως περὶ γεωργῶν ὁρίζει. Οὔτε ὁ Κυβερνήτης ἔλαβεν ὡς βάσιν τῆς ἐκδόσεως τοῦ ψηφίσματος αὐτοῦ τοὺς λόγους τοῦ προαγορεύσαντος, ἀλλὰ μόνον τὸν λόγον, ὅτι οἱ γεωργοὶ οὗτοι πατρόθεν εἶχον τὴν κατοχὴν καὶ κυριότητα τῶν γαιῶν.

Ἐπειδὴ δὲ τινες μὲν τῶν προαγορευσάντων, εἶπον ὅτι διὰ τοῦ περὶ παραχωρήσεως ἑνὸς στρέμματος οἰκοπέδου εἰς τοὺς Γεωργοὺς προκειμένου Νομοσχεδίου, συνάπτεται συνάλλαγμα μεταξὺ τούτων καὶ τῆς Κυβερνήσεως, τινὲς δὲ ὅτι γίνεται δωρεὰ ἐπὶ τῷ σκοπῷ νὰ περιποιηθῇ ἡ πολύτιμος αὕτη τάξις τῶν Γεωργῶν, πρέπει νὰ ἐκτεθῶσιν αἱ περὶ τούτων ἑκάστου διασκέψεις, πρὶν ἡ γένῃ παραδεκτὴ ἡ τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου ἀρχή. Συμφώνως ὅθεν μετὰ τῶν κατὰ τὴν πρώτην ἀγόρευσίν του ἐκτεθεισῶν ἀρχῶν, ἀπαιτεῖται νὰ περιποιηθῶσι κατὰ πρῶτον οἱ ὑπὲρ τῆς Ἀνεξαρτησίας τῆς Πατρίδος ἀγωνισθέντες καὶ θυσιάσαντες τὴν περιουσίαν των, καὶ ἔπειτα οἱ λοιποὶ πολῖται· διότι τὸ Νομοσχέδιον τοῦτο οὐδεμίαν μεταξὺ τῶν Ἑλλήνων ἐπιφέρον διάκρισιν, ἀλλ' ἁπλῶς καὶ ἐν γένει περὶ γεωργούντων ὁρίζον, ἐν οἷς δύνανται νὰ ὑπάρχωσι καὶ ἐκ τῆς ἀλλοδαπῆς τελευταῖον ἐλθόντας, προτιμᾷ τοὺς Γεωργοὺς τῶν κατὰ τὸν ἱερὸν ἀγῶνα ἀγωνισαμένων.

Ἐκτὸς τούτου, εἶναι πάντῃ ἀδύνατον νὰ συνοικισθῶσιν οἱ Γεωργοὶ διὰ τῆς δωρεὰν παραχωρήσεως οἰκοπέδου μόνου ἐξ ἑνὸς στρέμματος, ἐὰν δὲν ἔχωσι καὶ ἄλλας πρὸς τὸν συνοικισμὸν εὐκολίας, καὶ γαίας πρὸς καλλιέργειαν· ὅθεν ὅταν ἀποφασισθῇ γενικὴ τῆς Ἐθνικῆς Γῆς διάθεσις, καὶ λάβῃ ἕκαστος ὅ,τι τούτῳ ἀνήκει, τότε πρέπει νὰ δοθῇ καὶ ἀνὰ ἓν στρέμμα οἰκοπέδου διὰ τὸν συνοικισμόν· καθότι ἄλλως περιοριζομένης ἤδη τῆς παραχωρήσεως τοῦ οἰκοπέδου εἰς ἓν στρέμμα δι' οἰκοδομὴν οἰκίας, αὐλὴν καὶ κῆπον, οὐδέποτε νὰ προαχθῇ καὶ προοδεύσῃ ἡ Γεωργικὴ τάξις δύναται, ὅταν ἀμοιρῇ καὶ τῶν λοιπῶν τῆς ἐυντηρήσεώς της μέσων.

Ἂν δὲ, ὡς τινὲς τῶν προαγορευσάντων ἀνέφερον, αἱ πλείονες πρόσοδοι τοῦ Δημοσίου προέρχωνται ἐκ τῆς Γεωργικῆς τάξεως, ἥτις ἐκ τούτου πρέπει τὰ μάλιστα νὰ περιποιηθῇ, νομίζει ὅτι ὁ καὶ μίαν μόνην δραχμὴν εἰς τὰ δημόσια βάρη ἐκ τοῦ ὑστερήματός του συνεισφέρων εἶναι πολλῷ ἀξιώτερος τοῦ καὶ δέκα δραχμὰς ἐκ τοῦ περισεύματός του διδόντος.

Εἶναι μὲν ἀληθὲς, κατὰ τὴν γνώμην τινῶν ἐκ τῶν προαγορευτάντων, ὅτι πολλοὶ τῶν Γεωργῶν κατέχουσι πρὸ πολλοῦ Ἐθνικὰ οἰκόπεδα, ἐφ' ὧν ᾠκοδόμησαν, καὶ ὅτι οὐδεμία ἐκ τούτου προσγίνεται βλάβη διὰ τῆς ἐπιψηφίσεως τοῦ παρόντος Νομοσχεδίου· οὐχ' ἧττον ὅμως, καὶ ὅσοι ἐκ τῶν Γεωργῶν δὲν ἔλαβον τοιαῦτα οἰκόπεδα, θέλουσι δι' αὐτοῦ οἰκοδομήσει οἰκίας, χωρὶς νὰ γεωργῶσι, καὶ εἶναι λυπηρὸν, ὅταν Γεωργός τις καλλιεργῶν 50 φερ' εἰπεῖν στρέμματα Γῆς Ἐθνικῆς, λάβῃ δι' οἰκοδομὴν οἰκίας καὶ ἓν στρέμμα Ἐθνικοῦ οἰκοπέδου, καὶ ἐξοδεύσῃ ἱκανὰ χρήματα διὰ τὴν ἀνέγερσιν αὐτῆς, στερηθῇ δὲ ἔπειτα τῶν πεντήκοντα τούτων στρεμμάτων, ὡς μὴ ἀνηκόντων αὐτῷ εἰς ἰδιοκτησίαν, νὰ ἀναγκάζεται εἰς τὸ νὰ ἐγκαταλιμπάνῃ τὰς οἰκοδομὰς καὶ τὸν κῆπον του, ζητῶν ἀλλαχόσε τρόπους διὰ νὰ διαθρέψῃ ἕνεκα τῆς στερήσεως γαιῶν πρὸς καλλιέργειαν ἑαυτὸν καὶ τὴν οἰκογένειάν του.

Τούτων ὅθεν οὕτως ἐχόντων ἐπιμένει εἰς τὴν ἀναβολὴν τῆς ἐπιψηφίσεως τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου μέχρι τῆς διαθέσεως τῆς Ἐθνικῆς Γῆς.

Γενομένου πολλάκις λόγου, εἶπεν ὁ πρὸ τοῦ ἀνωτέρω ἀγορεύσαντος λαλήσας, περὶ διανομῆς τῆς Ἐθνικῆς Γῆς, θέλω φέρει τὰς ἐξῆς παρατηρήσεις· ὅτι οὐδεὶς ποτὲ ἐφρόντισε νὰ πληροφορηθῇ εἰς ὁποίαν πρὸ δεκαετίας ὑπῆρχε κατάστασιν ἡ Ἐθνικὴ Γῆ, καὶ εἰς ὁποίαν ἤδη περιέπεσε, καθότι τοσοῦτον τελευταῖον κατεκερματίσθησαν αἱ Ἐθνικαὶ γαῖαι ὥστε δυσδιάκριτος καθίσταται ἡ Ἐθνικὴ τῆς ἰδιοκτήτου γῆς. Ὅτι κατὰ τὸ ἔτος 1837 ἐπρότεινον σχέδιον περὶ διανομῆς τῆς Ἐθνικῆς Γῆς, νομίζων ὅτι τότε ὑπῆρχεν ἄφθονος Γῆ Ἐθνικὴ, ἀλλ' ἤδη εὑρίσκονται ὁλόκληρα γαιῶν τμήματα ἐν οἷς οὐδὲ ἓν στρέμμα Ἐθνικῆς Γῆς ὑπάρχει· ἐκτὸς τούτου οὐδεὶς ἔλαβε ποτὲ πρόνοιαν νὰ διαγράψῃ εἰς τίνα μέρη, καὶ ὁπόσαι ὑπάρχουσιν Ἐθνικαὶ Γαῖαι, ἂν ὄχι ἀκριβῶς καὶ κατὰ τὸ ποιὸν, ἀλλ' ὡς ἔγγισα καὶ κατὰ τὸ ποσὸν τοὐλάχιστον.

Ὅτι πρὶν ἡ γνωσθῇ ὁπόση ὑπάρχει ἐν ἑκάστῳ μέρει Ἐθνικὴ Γῆ, δὲν δύναται νὰ ἐφαρμοσθῇ ὁ περὶ διαθέσεως τῆς Ἐθνικῆς

Γῆς Νόμος· καθόσον μάλιστα ἀπαιτεῖται νὰ γένῃ κατὰ πρῶτον γενικὴ ὡς ἔγγιστα τῶν γαιῶν τούτων καταμέτρησις, ἥτις πάλιν θέλει δολιευθῆ ὑπὸ τῶν ἐπιτετραμμένων ταύτην ὑπαλλήλων· ὡς ἐκ τούτου ὅθεν δὲν πρέπει ν' ἀναβληθῆ ἡ παραδοχὴ τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου, ἀλλὰ γενομένης τῆς ἀρχῆς τούτου παραδεκτῆς σήμερον, νὰ προβῆ ἡ Γερουσία κατὰ τὴν ἐπιοῦσαν εἰς τὴν συζήτησιν τῶν καθ' ἕκαστα αὐτοῦ διατάξεων· καθότι ἀπαιτεῖται διάσκεψις περὶ τοῦ τρόπου τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ προκειμένου Νόμου.

Ἑπομένως κατ' ἐρώτησιν τοῦ Κ. Προέδρου, ἡ Γερουσία παρεδέξατο τὴν ἀρχὴν τοῦ ῥηθέντος Νομοσχεδίου, ἀναβαλοῦσα τὴν ἐπὶ τῶν καθ' ἕκαστα τούτου συζήτησιν εἰς τὴν ἐπιοῦσαν Συνεδρίασιν.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς ὑποβαλὼν, ἀναγινώσκει Νομοσχέδιον περὶ πιστώσεως διὰ τὴν πληρωμὴν τῶν ἐξόδων τοῦ Κράτους, τῶν μηνῶν Νοεμβρίου καὶ Δεκεμβ. ε. ε. καὶ τὴν εἰσαγωγικὴν τοῦ Νομοσχεδίου τούτου ἔκθεσιν ἔχοντα οὕτως.

Κύριοι.

Κατὰ τὰς διαταγὰς τοῦ Βασιλέως ὑποβάλλω εἰς τὴν συζήτησιν καὶ ἐπιψήφησιν ὑμῶν τὸ παρὸν Νομοσχέδιον περὶ διμήνου πιστώσεως διὰ τὰ ἔξοδα τῶν μηνῶν Νοεμβρίου καὶ Δεκεμβρίου, ὁποῖον ἐψηφίσθη παρὰ τῆς Βουλῆς.

Εἰς τὴν Βουλὴν Κύριοι, ὑπεβλήθη Νομοσχέδιον πιστώσεως διὰ μόνου τὰ τοῦ Νοεμβρίου μηνὸς ἔξοδα, ἀλλ' ἡ Βουλὴ ἀναλογισαμένη, ὅτι τὸ Ὑπουργεῖον, ἕνεκα τῆς μὴ ἀποπερατώσεως τῆς συζητήσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ **1847**, θέλει εὑρεθῆ μετ' ὀλίγας ἡμέρας εἰς τὴν αὐτὴν ἀνάγκην νὰ ζητήσῃ πίστωσιν διὰ τὰ ἔξοδα τοῦ μηνὸς Δεκεμβρίου, ἐτροποποίησε τὸ ὑποβληθὲν εἰς αὐτὴν Νομοσχέδιον, παραδεχθεῖσα τὴν πίστωσιν διὰ τὰ ἔξοδα δύω μηνῶν, Νοεμβρίου καὶ Δεκεμβρίου.

Τὸ Ὑπουργεῖον παραδεχόμενον πληρέστατα τὴν τροποποίησιν τῆς Βουλῆς ἐλπίζει, ὅτι καὶ ἡ Γερουσία θέλει εὑρεθῆ συμφώνως, καὶ διὰ τῆς ἐπιψηφίσεως τοῦ Νομοσχεδίου θέλει χορηγήσει εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τὰ μέσα νὰ θεραπεύσῃ τὰς ἀπαιτήσεις τῶν δικαιούχων πιστωτῶν τοῦ δημοσίου διὰ τὰ ἔξοδα τοῦ μηνὸς Νοεμβρίου καὶ νὰ ἀπαντήσῃ τὰς χρηματικὰς ἀνάγκας δι' ἐκεῖνα τοῦ τρέχοντος μηνός.

Ἐν Ἀθήναις τὴν **13** Δεκεβρίου **1847**.

Ὁ Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν **Ν. ΚΟΡΦΙΩΤΑΚΗΣ.**

ΟΘΩΝ

ΕΛΕΩι ΘΕΟΥ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Τὸ ἐπόμενον Νομοσχέδιον συζητηθὲν καὶ ψηφισθὲν παρὰ τῆς Βουλῆς θέλει ὑποβληθῆ παρὰ τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργοῦ καὶ εἰς τὴν Γερουσίαν καὶ ὑποστηριχθῆ παρ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἄρθρ. 1. Διὰ τὴν πληρωμὴν τῶν ἐξόδων τοῦ Κράτους διὰ τοὺς μῆνας Νοέμβριον καὶ Δεκέμβριον ε. ε. καὶ εἰς λογαριασμὸν τοῦ ὑποβληθέντος ἤδη εἰς τὴν Βουλὴν προϋπολογισμοῦ, χορηγεῖται πίστωσις μὴ ὑπερβαίνουσα κατὰ τὰ Κεφάλαια καὶ ἄρθρα τῶν εἰδικῶν προϋπολογισμῶν τῶν Ὑπουργείων τὰ δύω δωδεκατημόρια τῶν ἐν αὐτοῖς σημειουμένων ἐξόδων.

Ἄρθρ. 2. Ἡ εἰς τὸ προηγούμενον ἄρθρον διαλαμβανομένη πίστωσις θέλει διανεμηθῆ καὶ τεθῆ κατὰ λόγον τῶν ἀναγκῶν εἰς τὴν διάθεσιν τῶν Κυρίων Ὑπουργῶν διὰ Β. Διατάγματος, ἡ δὲ πληρωμὴ τῶν ἐξόδων θέλει γίνεσθαι κατὰ τὰς ἐν ἰσχύϊ λογιστικὰς διατυπώσεις καὶ ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ὑπαρχόντων Νόμων, Κανονισμῶν, καὶ Β. Διαταγμάτων.

Ὁ παρὼν Νόμος ψηφισθεὶς παρὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, θέλει δημοσιευθῆ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῆ ὡς Νόμος τοῦ Κράτους.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 13 Δεκεμβρίου 1847

ΟΘΩΝ

Ὁ Ὑπουργὸς Ν. ΚΟΡΦΙΩΤΑΚΗΣ.

Μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν τούτων ἡ Γερουσία ἀπεφάσισε, χάριν τοῦ κατεπείγοντος νὰ γένωσι πέντε μόνον ἀντίγραφα τοῦ εἰρημένου Νομοσχεδίου, καὶ ἕκαστον τούτων, νὰ παραδοθῆ εἰς ἓν μέλος ἑκάστου τῶν πέντε τμημάτων πρὸς προεξέτασιν, καὶ ἄνευ ἐκθέσεως Εἰσηγητικῆς Ἐπιτροπῆς νὰ προβῆ κατὰ τὴν ἐπιοῦσαν ἡ ἐπὶ τούτου συζήτησις, πρὸ τῆς συζητήσεως τοῦ περὶ παραχωρήσεως ἑνὸς στρέμματος γῆς εἰς τοὺς Γεωργοὺς Νομοσχεδίου.

Ἀναγινώσκεται ἔπειτα παρά τινος τῶν Κυρίων Γραμματέων Νομοσχέδιον τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Δικαιοσύνης περὶ τροπολογίας τῶν ἄρθρων 50—55 τοῦ ὀργανισμοῦ τῶν Δικαστηρίων καὶ εἰσαγωγικὴ τούτου ἔκθεσις ἔχοντα οὕτω·

ΕΚΘΕΣΙΣ

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Ὁ ἀπὸ 21 Ἰανουαρίου 1834 περὶ ὀργανισμοῦ τῶν δικαστηρίων καὶ συμβολαιογραφείων Νόμος ὁ εἰσαγαγὼν εἰς τὴν Ἑλλάδα τὸ ὀρκωτικὸν σύστημα, ἀνέθετεν εἰς μέν τοὺς Ἐπάρχους καὶ Νομάρχας τὴν σύνταξιν καὶ διόρθωσιν τῶν καταλόγων τῶν ἐχόντων τὰ προσόντα ἐνόρκου πολιτῶν, εἰς δὲ τοὺς Νομάρχας καὶ τὰ Νομαρχιακὰ Συμβούλια κατ' ἰσομοιρίαν τὴν ἐκλογὴν τῶν ἰδίως προσκαλουμένων καθ' ἕκαστον ἔτος πρὸς ἐκπλήρωσιν τῶν ἔργων τούτων ἑξήκοντα δι' ἕκαστον Νομὸν ἀτόμων· κατὰ δὲ τὸ ἄρθρον 60 τοῦ Νόμου τούτου καὶ ἡ ἐκλογογὴ αὕτη μέχρι τῆς πραγματοποιήσεως τῶν Νομαρχιακῶν Συμβουλίων ἔμελλε νὰ γίνεται καθ' ὁλοκληρίαν παρὰ τῶν Νομαρχῶν.

Ὁ ἐπελθὼν κατὰ τὸ 1836 περὶ Διοικητῶν Νόμος ἐπήνεγκε τὴν ἀνάγκην τῆς τροποποιήσεως τῶν διατάξεων τοῦ δικαστικοῦ ὀργανισμοῦ, ἥτις καὶ ἐπραγματοποιήθη διὰ τοῦ ἀπὸ 12 Ὀκτωβρίου 1836 Νόμου· δι' αὐτοῦ ἡ μὲν σύνταξις καὶ διόρθωσις τῶν γενικῶν καταλόγων ἀνετέθη εἰς τοὺς Διοικητὰς καὶ τὸ Συμβούλιον τῆς ἐπικρατείας, ἡ δὲ ἐκλογὴ τῶν δι' ἕκαστον ἔτος εἴκοσιν ὑποψηφίων ἐνόρκων ἐξ ἑκάστης Διοικήσεως εἰς τοὺς Διοικητὰς καὶ τὰ διοικητικὰ Συμβούλια ἐξ ἡμισείας.

Τέλος ὁ ἀπὸ 18 Δεκεμβρίου τοῦ αὐτοῦ ἔτους περὶ ἐπαρχιακῶν Συμβουλίων Νόμος διὰ τοῦ ἄρθρου 41 αὐτοῦ ἐπέτρεψεν εἰς τὰ εἰς ἑκάστην διοίκησιν ὑπαγόμενα ἐπαρχιακὰ Συμβούλια τὴν ἐκλογὴν τῶν δέκα ὑποψηφίων ἐνόρκων, ἥτις κατὰ τὸν ἀπὸ 12 Ὀκτωβρίου Νόμον ἀνῆκεν εἰς τὰ διοικητικὰ Συμβούλια.

Μετὰ τὴν κατάργησιν τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας κατὰ τὸ 1844 καὶ τὴν ἀντικατάστασιν τοῦ διοικητικοῦ συστήματος διὰ τοῦ Νομαρχιακοῦ κατὰ τὸ 1845, οἱ διέποντες τὸ περὶ ἐνόρκων ἀνωτέρω Νόμοι κατέστησαν προφανῶς ἀνεφάρμοστοι καὶ ὡς ἐκ τούτου ἐγεννήθη ἤδη κατὰ τὸ 1846 ἡ ἀφορμὴ τῆς ἐκδόσεως προσωρινοῦ Νόμου.

Ἅμα ἀναλαβὼν τὰ χρέη, τὰ ὁποῖα ἡ Α. Μεγαλειότης ὁ Βασιλεὺς εὐηρεστήθη νὰ μοὶ ἀναθέσῃ, κατενόησα τὴν ἀνάγκην τῆς συναρμολογήσεως τῶν περὶ ἐνόρκων διατάξεων μὲ τοὺς Νόμους τοῦ ἐνεστῶτος διοικητικοῦ ὀργανισμοῦ τοῦ Κράτους, τὴν ἐκπλήρωσιν τῆς ἀνάγκης ταύτης προτίθεται τὸ ἤδη παρ' ἐμοῦ ὑποβαλλόμενον Νομοσχέδιον.

Διὰ τοῦ ἄρθρου 1 αὐτοῦ ἀναλαμβάνουν τὸ κῦρός των τὰ ἄρθρα 50—55 τοῦ ὀργανισμοῦ τῶν Δικαστηρίων, οὐχὶ ἀπαράλλακτα ἀλλὰ τροποποιούμενα ἐν μέρει.

Τῷ ὄντι ἀφοῦ αἱ συμβᾶσαι μεταβολαὶ τῆς διοικητικῆς Νομοθεσίας μας, ἐπανήγαγον κατὰ μέγα μέρος τὸν διοικητικὸν ὀργανισμὸν τοῦ 1833, ἀκόλουθον εἶναι νὰ καταστα θῶσιν ἤδη κατὰ τὸ πλεῖστον μέρος αὐτῶν ἐφαρμοσταὶ καὶ αἱ ἀκυρωθεῖσαι περὶ ἐνόρκων διατάξεις τοῦ ὀργανικοῦ Νόμου τῶν Δικαστηρίων τοῦ κατ' ἐκείνην τὴν ἐποχὴν νομοθετηθέντος· μολονοτοῦτο ἰδιαίτεροι λόγοι καὶ ἰδίως διαφοραὶ τινὲς μεταξὺ τῆς νῦν καὶ τῆς τότε διοικητικῆς Νομοθεσίας, ὑπηγόρευσαν τροπολογίας τινας τοῦ παλαιοῦ Νόμου, τῶν ὁποίων αἱ κυριώτεραι εἶναι αἱ ἑξῆς.

ά) Αἱ διατάξεις τῶν ἄρθρων 17 καὶ 18 τοῦ δικαστικοῦ ὀργανισμοῦ εἰς τὰς ὁποίας τὸ παλαιὸν ἄρθρον 51 αὐτοῦ παρέπεμπεν ἁπλῶς, κατεχωρήθησαν καθολοκληρίαν εἰς τὸ τροποποιούμενον ἄρθρον, διότι τὰ μνησθέντα ἄρθρα ἠκυρώθησαν διὰ τοῦ ἀπὸ 16 Ὀκτωμβρ. 1846 περὶ ἐμποροδικείων Νόμου.

β'.) Εἰς τὰς ἐπαρχίας τὰς ὁποίας διοικοῦσι κατ' εὐθεῖαν οἱ Νομάρχαι, οὗτοι ἐκπληροῦσιν ἀναγκαίως τὰ τοῦ ἐπάρχου ἔργα ὡς πρὸς τὸν σχηματισμὸν τῶν καταλόγων τῶν ἐνόρκων, ὁ δὲ παλαιὸς Νόμος ἐσιώπα· καὶ διὰ τῆς σιωπῆς ταύτης καθίστα ἀδύνατον τὴν ἔφεσιν τῶν ἀποφάσεών των παρὰ τὸν γενικὸν κανόνα, καθ' ὃν αἱ τῶν ἐπάρχων ἀποφάσεις ἐκκαλοῦνται πρὸς τὸν Νομάρχην· πρὸς διόρθωσιν τῆς ἐλλείψεως ταύτης καὶ πλήρη ἐφαρμογὴν τοῦ περὶ ἐφέσεως κανόνος, ὁ νέος οὗτος Νόμος ὥρισεν ὡς ἐκκλήτους δικαστὰς τοὺς πλησιεστέρους Νομάρχας ἀπαραλλάκτως ὡς ἐγίνετο ἐπὶ τῶν διοικητικῶν δικαστηρίων κατὰ τὸν ἀπὸ 9 Ἰουλ. 1838 (ἰρθ. 3.) Νόμον.

γ'.) Ἡ ἐκλογὴ τῶν δι' ἕκαστον ἔτος ὑποψηφίων ἐνόρκων, ἥτις κατὰ τὰς αὐτὰς διατάξεις τοῦ ὀργανισμοῦ τῶν δικαστηρίων ἀνῆκεν ἐξ' ἡμισείας εἰς τὰ Νομαρχιακὰ Συμβούλια ἀνατίθεται ἤδη εἰς τὰ ἐπαρχιακὰ Συμβούλια ἑκάστου Νομοῦ κατὰ τὴν ἔννοιαν τῶν ἐν ἰσχύϊ διατάξεων τοῦ περὶ ἐπαρχιακῶν Συμβουλίων Νόμου.

Ἐν τούτοις ἡ κύρωσις τῶν ἐν τῷ ἄρθρῳ ά. τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου περιεχομένων διατάξεων θέλει ἐπενεργεῖ μόνον εἰς τὰ μετὰ τὸ 1848 συγκροτηθησόμενα ἐνόρκων δικαστήρια, ἐνῷ ἡ ἀνάγκη Νόμου περὶ ἐκλογῆς ἐνόρκων ὑφίσταται ἀπὸ τοῦδε διὰ τὴν συγκρότησιν τῶν Συνόδων Κακουργιοδικῶν τοῦ εἰρημένου ἔτους, διότι οἱ δυνάμει τοῦ ἀπὸ 13 Μαΐου 1846

προσωρινοῦ Νόμου ἐκλεχθέτες ἔνορκοι ἐξέλιπον ἤδη, ἑπομένως ὑφίσταται αὖθις ἡ ἀνάγκη προσωρινοῦ Νόμου.

Ἂν δὲν μοὶ ἐσυγχωρήθη νὰ προκαλέσω κατὰ τὴν παρελθοῦσαν Σύνοδον τῶν Βουλῶν ἀκόμη τὸ ὑπὸ τῆς προσωρινῆς ταύτης ἀνάγκης ὑπαγορευόμενον Νομοθετικὸν μέτρον, διὰ τὴν μετ' ὀλίγας ἡμέρας τοῦ διορισμοῦ μου συμβᾶσαν διάλυσιν αὐτῶν, ἐπροσπάθησα ὅμως νὰ ἐνεργήσω πᾶν ὅ,τι ἀπῃτεῖτο διὰ νὰ μὴ στερηθῇ ὁ ἐκδοθησόμενος προσωρινὸς νόμος μηδεμιᾶς τῶν ἐγγυήσεων, μὲ τὰς ὁποίας ἡ νομοθεσία μας περιβάλλει τὴν ἐκλογὴν τῶν ἐνόρκων. Ἰδίως ἐλήφθη πρόνοια νὰ συγκαλεσθῶσι τὰ ἐπαρχιακὰ Συμβούλια καὶ νὰ ἐξασκήσωσι τὸ εἰς αὐτὰ ἀνῆκον δικαίωμα τῆς ἐκλογῆς τῶν ἐνόρκων. Τὰ διαληφθέντα Συμβούλια ἐξ ἀνάγκης ἐνήργησαν τὴν ἐκλογὴν ἐπὶ τῇ βάσει τῶν παλαιῶν καταλόγων τῶν ἐχόντων τὰ προσόντα ἐνόρκου πολιτῶν, διότι, ὡς προεῤῥέθη, ἡ εἰς τὴν σημερινὴν κατάστασιν τῆς Νομοθεσίας ταύτης σύνταξις νέων καταλόγων καθίστατο πάντῃ ἀδύνατος, καὶ ἐπειδὴ ὁ κατὰ Διοικήσεις διορισμὸς τῶν ἐνόρκων δὲν ἠδύνατο πλέον νὰ λάβῃ χώραν, ἡ ἐκλογὴ ἐνηργήθη κατὰ Νομοὺς, εἰς τρόπον ὥστε ἅπαντα τὰ ἐπαρχιακὰ Συμβούλια ἑκάστου Νομοῦ νὰ ἐκλέξωσιν ἀνὰ τριάκοντα ὑποψηφίους ἐνόρκους συνενεγκόντων τῶν κατὰ μέρος Συμβουλίων εἰς τὴν ἀπάρτισιν τοῦ ἀριθμοῦ τούτου ἀναλόγως τοῦ πληθυσμοῦ τῶν ἐπαρχιῶν αὐτῶν.

Τούτων οὕτως ἐχόντων, προτείνω ἤδη νὰ καθιερωθῇ διὰ προσωρινῆς Νομοθετικῆς διατάξεως, ὅτι οἱ ὡς ἀνωτέρω ἐκλεχθέντες παρὰ τῶν ἐπαρχιακῶν Συμβουλίων ἔνορκοι μετ' ἴσου ἀριθμοῦ ἐνόρκων ἐκλεχθησομένων ὑπὸ τῶν Νομαρχῶν θέλουν χρησιμεύσει πρὸς συγκρότησιν τῶν κατὰ τὸ προσεχὲς ἔτος συστηθησομένων Κακουργιοδικείων, καὶ ἐπὶ τῇ βάσει ταύτῃ συνέταξα τὸ Β΄. ἄρθρον τοῦ ὑποβαλλομένου Νομοτχεδίου.

Διὰ τοῦ Γ΄. ἄρθρου αὐτοῦ καταργεῖται ὁ ἀπὸ 12 Ὀκτωβρίου 1836 περὶ ὁρκωτῶν κριτῶν Νόμος, ὅστις ἤδη ἀντικαθίσταται ὁλοσχερῶς διὰ τῶν ἐν τῷ ἄρθρῳ Α΄. περιεχομένων διατάξεων.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 14 Δεκεμβρίου 1847.

Ὁ Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης
Κ. Θ. ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΗΣ.

ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΝ

Ο Θ Ω Ν

ΕΛΕΩι ΘΕΟΥ.

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Τὸ ἀκόλουθον Νομοσχέδιον διατάττομεν τὸν Ἡμέτερον ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Ὑπουργὸν, νὰ ὑποβάλῃ ὅπως ἔχει εἰς τὴν Γερουσίαν, καὶ τὸ ὑποστηρίξῃ κατὰ τὴν συζήτησιν ἐνώπιον αὐτῆς.

Ἄρθρ. Α. Τ' ἄρθρ. 50—55 τοῦ περὶ Ὀργανισμοῦ τῶν Δικαστηρίων Νόμου ἀναλαμβάνουσι τὴν ἰσχύν των, τροπολογούμενα ὡς ἐφεξῆς.

Ἄρθρ. 50. Κατὰ μῆνα Ἰαννουάριον καὶ Φεβρουάριον ἑκάστου ἔτους σχεδιάζεται διὰ πᾶσαν Ἐπαρχίαν, παρὰ τοῦ ἁρμοδίου Ἐπάρχου, κατάλογος, περιέχων ἐκείνους ἐκ τῶν κατοίκων αὐτῆς, ὅσοι κατὰ τὸ ἄρθρ. 45 εἶναι ἱκανοὶ νὰ ἐκπληρώσωσι καθήκοντα ἐνόρκου, καὶ κατὰ τὴν 1 Μαρτίου τὸ πολὺ ἐκτίθεται παρὰ τοῦ Δημάρχου εἰς τὸ Δημαρχεῖον πρὸς γνῶσιν πάντων.

Ἄρθρ. 51. Πᾶς πολίτης δύναται νὰ κάμῃ παρατηρήσεις κατὰ τὸ ἄρθρ. 16.

Ἕκαστος κατάλογος, ἀφοῦ ἐκτεθῇ τοιούτῳ τρόπῳ δέκα ἡμέρας, στέλλεται πρὸς τὸν ἔπαρχον ἀπὸ τὸν Δήμαρχον ὁμοῦ μὲ τὰς γενομένας παρατηρήσεις. Ὁ Ἔπαρχος ἀποφαίνεται ἀμέσως περὶ τῶν παρατηρήσεων τούτων, καὶ παραπέμπει εἰς τὸν Νομάρχην τὸ πολὺ τὴν 1 Ἀπριλίου τοὺς διορθωθέντας καταλόγους μὲ συνοπτικὴν ἔκθεσιν τῶν ἐκ τῶν ἀποφάσεών του ἐπὶ τῶν παρατηρήσεων προερχομένων τροπολογιῶν. Μέχρι τῆς ἡμέρας ταύτης ἐπιτρέπεται ἔφεσις πρὸς τὸν Νομάρχην, ὅστις ἀποφασίζει ἀνεκκλήτως τὰς περὶ ἑκάστης παρατηρήσεως γενομένας ἐφέσεις, καὶ ἐπομένως διορθόνει ὁριστικῶς μέχρι τῆς 20 Ἀπριλίου τοὺς εἰρημένους καταλόγους. Εἰς τὰς Ἐπαρχίας, τὰς ὁποίας διοικεῖ ἀπ' εὐθείας ὁ Νομάρχης, οὗτος ἐκπληροῖ τὰ τοῦ Ἐπάρχου ἔργα ὡς πρὸς τὴν σύνταξιν τῶν καταλόγων τῶν ἐνόρκων. Αἱ δὲ κατὰ τῶν ἀπόφασεών του ἐφέσεις γίνονται πρὸς ἕνα τῶν πλησιεστέρων Νομαρχῶν κατὰ τὸν ἐφεξῆς προσδιορισμόν. Αἱ ἀποφάσεις τοῦ ἐν Σύρῳ καὶ Χαλκίδι ἐκκαλοῦνται πρὸς τὸν ἐν Ἀθήναις, αἱ τοῦ ἐν Ἀθήναις, εἰς τὸν ἐν Ναυπλίῳ· αἱ τοῦ ἐν Λαμίᾳ, εἰς τὸν ἐν Χαλκίδι· αἱ τοῦ ἐν Μεσολογγίῳ, εἰς τὸν ἐν Πάτραις· αἱ τοῦ ἐν Πάτραις, εἰς τὸν ἐν Ναυπλίῳ· αἱ τοῦ ἐν Σπάρτῃ, εἰς τὸν ἐν Τριπό-

λει· αἱ τοῦ ἐν Καλάμαις, εἰς τὸν ἐν Σπάρτῃ· αἱ τοῦ ἐν Τριπόλει, εἰς τὸν ἐν Καλάμαις.

Αἱ ἐφέσεις πρέπει νὰ δοθῶσιν ἐντὸς τῆς ἐν τῷ Νόμῳ τούτῳ ὡρισμένης προθεσμίας εἰς τὸν Νομάρχην αὐτὸν, τοῦ ὁποίου αἱ ἀποφάσεις ἐκκαλοῦνται· οὗτος δὲ χρεωστεῖ νὰ πέμπῃ αὐτὰς ἐντὸς τῆς παρὰ τοῦ Νόμου ὡσαύτως προθεσμίας εἰς τὸν κατ' ἔφεσιν δικάσοντα Νομάρχην.

Ἄρθρ. 52. Ὁ κατάλογος ἑκάστης Ἐπαρχίας, διορθωθεὶς κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον, κοινοποιεῖται εἰς τὸ ἐπαρχιακὸν αὐτῆς Συμβούλιον κατὰ τὴν ἐτησίαν αὐτοῦ Συνέλευσιν· τοῦτο δὲ ἐκλέγει ἐκ τοῦ καταλόγου τοὺς πολίτας, οἵτινες θέλουν χρησιμεύσει κατὰ τὸ προσεχὲς ἔτος πρὸς συγκρότησιν τῶν ἐνόρκων δικαστηρίων, λαμβάνον ἐπιμελῶς ὑπ' ὄψιν τὰς ἀπαιτουμένας ἠθικὰς καὶ διανοητικὰς ἰδιότητας, καὶ κοινοποιεῖ τὰ ὀνόματα διὰ τοῦ Ἐπάρχου εἰς τὸν Νομάρχην.

Ἄρθρ. 53. Δέκα πέντε ἡμέρας τοὐλάχιστον πρὸ τῆς Συνελεύσεως τῶν Ἐπαρχιακῶν Συμβουλίων δημοσιεύονται οἱ διορθωθέντες κατάλογοι διά τινος ἡμεδαπῆς ἐφημερίδος, ἢ ἄλλου ἡμεδαποῦ περιοδικοῦ φύλλου, διοριζομένων παρὰ τοῦ Νομάρχου.

Ἡ καταχώρησις γίνεται δωρεὰν ἐπὶ τῇ διὰ τοῦ ἄρθρ. 36 ὡρισμένῃ χρηματικῇ ποινῇ.

Ἄρθρ. 54. Ἅπαντα τὰ ἐπαρχιακὰ Συμβούλια ἑκάστου Νομοῦ συνάμα ἐκλέγουσι τριάκοντα ἐνόρκους ἐκ τῶν εἰς τὸ ἄρθρ. 45 σημειουμένων κλάσεων, ἕκαστον δ' Ἐπαρχιακὸν Συμβούλιον ἐκλέγει ἐξ αὐτῶν μόνον τὸν εἰς τὴν ἐπαρχίαν ἀνήκοντα ἀριθμὸν, ἀναλογίας γενομένης μεταξὺ τῶν οἰκογενειῶν τῆς Ἐπαρχίας καὶ τοῦ ὅλου Νομοῦ· ἡ ἀναλογία αὕτη κανονίζεται κατὰ τριετίαν διὰ Βασιλ. Διατάγματος.

Τὰ Ἐπαρχιακὰ Συμβούλια δὲν δύνανται νὰ κατατάξωσι μεταξὺ τῶν ἐνόρκων τὰ ἴδια αὐτῶν μέλη.

Ἄρθρ. 55. Ὁ Νομάρχης προσθέτει εἰς τοὺς παρὰ τῶν Ἐπαρχιακῶν Συμβουλίων τοῦ Νομοῦ ἐκλεχθέντας ἐνόρκους ἑτέρους τριάκοντα ἐκ τῶν εἰς τὸ ἄρθρον 45 σημειουμένων κλάσεων. Κατὰ δὲ τὴν ἐκλογὴν ὑποχρεοῦται νὰ λαμβάνῃ ἐπιμελῶς ὑπ' ὄψιν τὰς εἰς τὸ ἄρθρον 52 ἀναφερομένας ἰδιότητας.

Ἄρθρ. Β'. Οἱ κατὰ τὸ ἐνεστὼς ἔτος ὑπὸ τῶν Ἐπαρχιακῶν Συμβουλίων ἐκ τῶν ὑφισταμένων καταλόγων ἐκλεχθέντες τριάκοντα ἔνορκοι καθ' ἕκαστον Νομὸν μετ' ἴσου ἀριθμὸν ἐνόρκων,

ἐκλεχθησομένων ὑπὸ τῶν Νομαρχῶν, θέλουσι χρησιμεύσει πρὸς συγκρότησιν τῶν κατὰ τὸ προσεχὲς ἔτος συστηθησομένων Κακουργιοδικείων.

Ἄρθρ. Γ'. Ὁ ἀπὸ 12 Ὀκτωβρίου 1836 περὶ ἐκλογῆς τῶν ἐνόρκων Νόμος καταργεῖται.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 15 Δεκεμβρίου 1847.

Ο Θ Ω Ν.

Ὁ Ὑπουργὸς
Κ. Θ. ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΗΣ.

Μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν τούτων ἀπεφασίσθη νὰ τυπωθῶσι καὶ διανεμηθῶσιν τό τε εἰρημένον Νομοσχέδιον καὶ ἡ αἰτιολογικὴ τούτου ἔκθεσις εἰς τὰ Μέλη τοῦ Σώματα, τὰ ὁποῖα προεξετάσαντα ταῦτα νὰ διορίσωσιν Ἐπιτροπὴν πρὸς σύνταξιν τῆς οἰκείας ἐκθέσεως.

Ἀναγινώσκεται κατόπιν ἔκθεσις τοῦ κατὰ τὴν λήξασαν Βουλευτικὴν Σύνοδον Ταμία τῆς Γερουσίας τρὸς τὴν παρελθοῦσαν Λογιστικὴν Ἐπιτροπὴν συνοδεύουσα τὸν ἀπολογισμὸν τῶν ἐξόδων τῆς Γερουσίας κατὰ τὴν παρελθοῦσαν Σύνοδον ἐγκριθέντα ὑπὸ τῆς αὐτῆς Λογιστικῆς Ἐπιτροπῆς, ἔχουσα οὕτω·

Πρὸς τοὺς συνιζῶντας τὴν λογιστικὴν Ἐπιτροπὴν τῆς Γερουσίας τῆς Β'. Συνόδου τῆς Α'. Βουλευτικῆς περιόδου Γερουσιαστὰς ΚΚ. Α. Γρηγοριάδην, Ν. Πρασσακάκην, Ι. Χ. Πέτρου, Γ. Μ. Ἀντωνόπουλον καὶ Γ. Παππαηλιόπουλον.

Ὀφείλων κατὰ τὸ ἄρθρον 104 τοῦ Κανονισμοῦ τῆς Γερουσίας νὰ καθυποβάλω εἰς τὴν Λογιστικὴν Ἐπιτροπὴν τὸν ἐτήσιον ἀπολογισμὸν τῶν κατὰ τὴν Β'. Σύνοδον τῆς Α'. Βουλευτικῆς περιόδου ἐσόδων καὶ ἐξόδων τῆς Γερουσίας, κρίνω πρὸ πάντων ἀναγκαῖον νὰ φέρω εἰς τὴν μνήμην τῶν ἐντίμων μελῶν τῆς Ἐπιτροπῆς τὴν ἀπὸ 22 Φεβρουαρίου 1847 ἀπόφασιν τοῦ Σώματος, διὰ νὰ ἴδωσιν ἐξ αὐτῆς τοὺς λόγους, ἐξ ὧν ὑπεχρεώθην ν'ἀναβάλω μέχρι τοῦδε τὴν ἐκπλήρωσιν τοῦ χρέους μου τούτου. Προβαίνων ἑπομένως εἰς τὴν κυρίαν πρόθεσίν μου καθυποβάλλω διὰ τῆς παρούσης εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν τὸν προκείμενον ἀπολογισμὸν συνωδευμένον μετὰ τῶν ὑπὸ στοιχ. 1, 2, 3, καὶ

Α'. Β'. Γ'. Δ'. Ε. Στ'. καὶ Ζ'. πινάκων καὶ τῶν ἀπαιτουμένων δικαιολογητικῶν ἐγγράφων.

Κατὰ τοὺς πίνακας τούτους ὁ μὲν ἐγκριθεὶς ὑπὸ τῆς Γερουσίας ἐτήσιος προϋπολογισμὸς τῶν ἐξόδων αὐτῆς ἀναβαίνει, ὡς θέλει εὑαρεστηθῆ ἡ Ἐπιτροπὴ νὰ παρατηρήσῃ εἰς τὰ πρακτικὰ τῆς ἀπὸ 23 Φεβρουαρ. 1846 Συνεδριάσεως εἰς δρ. 291,840:

Προσετέθησαν δὲ κατ' ἀπόφασιν ἑτέραν τῆς Γερουσίας ἐν τῇ Συνεδριάσει τῆς 13 Μαΐου 1846 διὰ τὰ τυπωτικὰ δραχ. . . . 4000

Ὁμοίως καὶ κατὰ τὴν ἀπὸ 21 Ὀκτωβρίου 1846 ἀπόφασιν 7,000:77 11,000:77

τὸ ὅλον δραχ. 302,840:77

Ἀπέναντι τοῦ ποσοῦ τούτου, ἐλήφθησαν ἀπὸ τὸ Κεντρικὸν Ταμεῖον διὰ τὰ πραγματικὰ ἔξοδα τῆς εἰρημένης Συνόδου, ὡς δηλοῦται ἀπὸ τὸν ὑπὸ στοιχ. 1 πίνακα δραχ. 240,878:56

Ἐξοδεύθησαν δὲ κατὰ τοὺς πίνακας 2, 3, καὶ Α'. Β'. Γ'. Δ'. Ε'. Στ'. καὶ Ζ'. » 240,497:51

Ἔμεινε περίσσευμα τῶν ἐσόδων ἀπὸ τὰ ἔξοδα 381: 5

αἵτινες ἐπεστράφησαν εἰς τὸ Κεντρικὸν Ταμεῖον κατὰ τὸ ἐπισυναπτόμενον εἰς τὸν ὑπ' ἀριθ. 1 πίνακα γραμμάτιον τοῦ Κεντρικοῦ ταμείου ὑπ' ἀριθ. 4398·

Ἐκ τῆς ἀντιπαραθέσεως τοῦ ὑπὸ στοιχ. 1 πίνακος τοῦ ἀπολογισμοῦ, θέλει παρατηρήσει ἡ Ἐπιτροπὴ, ὅτι μικραὶ ὑπερβάσεις εἴς τινα ποσὰ τοῦ προϋπολογισμοῦ ἔλαβον χώραν, ὡς φερ' εἰπεῖν, τὸ μὲν ποσὸν τῶν δραχ. 250 διὰ γραφικὴν ὕλην ὑπερέβη κατὰ δραχ. 70: 58, τὸ δὲ ἐκ δραχ. 50 διὰ φωτισμὸν κατὰ δραχ. 88: 79, καὶ ὅτι αἱ ὑπερβάσεις αὗται ἀνεπληρώθησαν ἐκ τῶν περισσευμάτων τῶν ὑπολοίπων ποσῶν.

Παρακαλεῖται ἑπομένως ἡ Ἐπιτροπὴ εὐαρεστουμένη νὰ ἐπεξεργασθῇ τὸν προκείμενον ἀπολογισμὸν, καὶ νὰ ὑποβάλλῃ αὐτὸν εἰς τὴν ἔγκρισιν καὶ ἀπόφασιν τοῦ Σώματος.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 17 Ὀκτωβρίου 1847.

Ὁ Ταμίας τῆς Γερουσίας
Γερουσιαστὴς Σπ. Παπαλεξόπουλος.

Κατὰ τὸν ἐγκριθέντα ὑπὸ τοῦ Σώματος προϋπολογισμὸν ἐν τῇ συνεδριάσει τῆς 23 Φεβρουαρίου 1846		Ποσότητες Δραχ.	Λ.	Ἔσοδα
Δι' ἀποζημιώσιν 46 Γερουσιαστῶν		276000	·	Ὅσα ἐλήφθ. τὸν Νοέμβριον 184
Μισθοὶ 9 Συντακτῶν . . . Δραχ.	4,800			Ὁμ. » Δεκέμβριον »
» 2 Ἀντιγραφέων . »	3,600			Ὁμ. » Ἰαννουάριον 184
» 1 Πρώτου κλητῆρος. »	840			Ὁμ. » Φεβρουάριον »
» 5 Κλητήρων . . . »	3,000			Ὁμ. » Μάρτιον »
		12240	·	Ὁμ. » Ἀπρίλιον »
Ἔξοδα.				Ὁμ. » Μάϊον »
Γραφικὴ ὕλη . . . . . Δραχ.	250	288240	·	Ὁμ. » Ἰούνιον »
Θέρμασμα . . . . . »	200			Ὁμ. » Ἰούλιον »
Φωτισμός . . . . . »	50			Ὁμ. » Αὔγουστον »
Συνδρομὴ ἐφημερίδων . . . »	1,000			Ὁμ. » Σεπτέμβριον »
Τυπωτικὰ καὶ δετικὰ δρ. 500				Ὁμ. » Ὀκτώβριον »
Ὁμοίως προετέθησαν κατὰ τὴν ἀπόφασιν τοῦ Σώματος ἐν τῇ Συνεδριάσει τῆς 13 Μαΐου 1846. . . » 4,000		11,500:77		
Ὁμοίως κατὰ τὴν ἐν τῇ 21 Ὀκτωβρίου 1846 ἀπόφασιν · » 7,000:77				
Ἀγορὰ συγγραμμάτων . . Δραχ.	1,000			
Ἀπρόβλεπτα ἔξοδα . . . . »	600	14600	77	
Τὰ προϋπολογισθέντα		302840	77	

Ἀ ν α κ ε φ α λ α ί ω σ ι ς.

Ἔσοδα κατὰ τὸν παρόντα πίνακα.	Δραχ.	240,878 : 56
Ἔξοδα κατὰ τοὺς πίνακας 2, 3, ά. β'. γ'. δ'. έ. ς'. καὶ ζ'.	»	240,497 : 51
Ὑπόλοιπον εἰς τὸ ταμεῖον, ὡς ἄντικρυ	»	381 : 5
	»	240,878 : 56

Ἐν Ἀθήναις τὴν 17 Ὀκτωβρίου 1847.

Ὁ Ταμίας τῆς Γερουσίας Γερουσιαστὴς Σ π. Π α π π α λ ε ξ ό π ο υ λ ο ς

Ποσότ. ληφθεῖσ. δι' ἐντάλμ. παρὰ τοῦ κεντρ. ταμείου						Ἔξοδα	Ὁλικὰ ποσὰ	
Δι' ἀποζημ. τῶν Κ. Κ. γερουσιαζῶν.		Δι' ἀμισθ. τοὺς πρωτικοῦ	Δι' ἔξοδα		Ὁλικὰ ποσὰ			
Δραχ.	Λ	Δραχ.	Δραχ.	Λ.	Δραχ.	Λ		Δραχ. Λ.
. . .	.	570	. . .	.	570	.	Ὅσα ἐπληρώθησαν διὰ τὰς ἀποζημιώσεις πρὸς τοὺς Κ.Κ. Γερουσιαστὰς ἀπὸ τὴν 10 Δεκεμβρίου 1845 μέχρι τέλους Ὀκτωβρίου 1846, κατὰ τὸν πίνακα ἀριθ. 2.	215797	79
14457	80	710	. . .	.	15167	80		
20247	33	1020	. . .	.	21267	33		
20014	.	1020	. . .	.	21034	.		
20014	.	1020	260	.	23634	.		
19964	.	1020	. . .	.	20984	.		
20014	.	1020	4000	.	25034	.		
20014	.	1020	. . .	.	21034	.		
19914	.	1020	. . .	.	20934	.	Ὅσα ὡσαύτως διὰ μισθοὺς τοῦ προσωπικοῦ τοῦ γραφείου ἀπὸ 1 Νοεμβρίου 1845 ἕως τέλους Ὀκτωβρίου 1846, ὡς ὁ πίναξ ἀριθ. 3 . . .	11480	.
20330	66	1020	. . .	.	21350	66	Ὅσα ὡσαύτως δι' ἔξοδα γραφείου.	227277	79
20414	.	1020	. . .	.	21434	.	Διὰ γραφ. ὕλην ὡς ὁ πίν. ά. 320:58		
20414	.	1020	7000	77	28434	77	Θέρμασμα . . » » β'. 168:78		
							Φωτισμός . . » » γ'. 138:79		
							Συνδρομὴ ἐφημερίδων. . . » » δ'. 971:36		
							Τυπωτικὰ εἰς Κ. Ζωγράφον 7,013:65		
							Ὁμοίως εἰς Β. Τυπογραφίαν. 2,265:56		
							Ὁμοῦ δραχ. 9,279:21		
							Δετικά . . 1,649:50	ἑ. 10,928:71	
							Ἀγορὰ συγγραμμάτων ς'. 108		
							Ἀπρόβλεπτα ἔξοδα . ζ'. 583:50		
								13219	72
							Τὸ ὅλον τῶν ἐξόδων δραχ . .	240497	51
							Ὅσα ἐμετρήθησαν εἰς τὸ Κεντρικὸν Ταμεῖον κατὰ τὸ ὑπ' ἀριθ. 4,398 Γραμμάτιον.	381	5
215797	79	11480	13600	77	240878	56		240878	56

Ἡ Λογιστικὴ ἐπιτροπὴ λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν καὶ ἐπεξεργασθεῖσα τὸν προκείμενον Ἀπολογισμὸν τῆς Β'. Συνόδου τῆς Α'. Βουλευτικῆς περιόδου ἐγκρίνει καὶ ἐπικυροῖ αὐτὸν διὰ δρ. 240,497:51

Ἐν Ἀθήναις τὴν 14 Δεκεμβρίου 1847.

Ἡ Λογιστικὴ ἐπιτροπὴ τῆς Γερουσίας.

Ἀθ. Γρηγοριάδης, Γιαννάκης Χ. Πέτρου, Ν. Πρασσακάκης, Γ. Παπαηλιόπουλος.

Μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν τούτων ἡ Γερουσία ἀπεφάσισε νὰ παρακατατεθῶσι τὰ ἔγγραφα ταῦτα καὶ τὰ λοιπὰ σχετικὰ περὶ τῆς πληρωμῆς τῶν ἐξόδων ἀποδεικτικὰ εἰς τὸ Γραφεῖον, ἐπὶ 24 τοὐλάχιστον ὥρας, διὰ νὰ λάβῃ γνῶσιν τούτων ὁ βουλόμενος ἐκ τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν.

Ἀναγνώσκεται ἐπὶ τέλους ἔκθεσις τῆς Λογιστικῆς Ἐπιτροπῆς συνταξάσης τὸν προϋπολογισμὸν τῆς Γερουσίας διὰ τὴν παροῦσαν Σύνοδον, μετὰ τοῦ εἰρημένου προϋπολογισμοῦ ἔχοντος οὕτως·

Προϋπολογισμὸς ἐξόδων τῆς Γερουσίας διὰ τὸ ἔτος 1848

Περίοδος Β'.
Σύνοδος Α'.

Ἀ. Ἀποζημειώσεις.	μηνιαίως	Ἐτησίως
Ἀποζημειώσεις 55 Γερουσιαστῶν . .	27500	330000
Μισθοὶ προσωπικοῦ τοῦ γραφείου		
Μισθοὶ 1. Ἀρχειοφύλακος ἀνὰ	200	2400
2. Συντακτῶν » . . . 200	400	4800
2. Πρώτων ἀντιγραφέων . 175	350	
3. Δευτέρων (λογιζομένων ἀ. δρ. 120 δρ. 70 καὶ δρ. 60) . .	250	7200
1. Πρώτου κλητῆρος.	70	840
10. Ἑτέρων κλητήρων . . . 50	500	6000
		351240
Β'. Ἔξοδα Γραφείου ἐν γένει		
Γραφικὴ ὕλη καὶ ἀγορὰ χάρτου πρὸς ἐκτύπωσιν τῶν πρακτικῶν κτλ. . . . . δρ.	800	
Θέρμασμα . . . . . »	150	
Φωτισμὸς . . . . . »	150	
Συνδρομὴ ἐφημερίδων . . . . . »	600	
Δετικὰ πρακτικῶν, βιβλίων, ἐφημερίδ. κλ. »	1000	
Ἀγορὰ συγγραμμάτων . . . . . »	1000	
Ἀπρόβλεπτα ἔξοδα . . . . . »	500	4200
Τὸ ὅλον δρ. . . .		355440

Ἐν Ἀθήναις τὴν 28 Ὀκτωβρίου 1847

Ἡ Λογιστικὴ ἐπιτροπὴ

Λάμπρος Νάκος
Γ. Καρακατζάνης
Ν. Πρασσακάκης
Γ. Μ. Ἀντωνόπουλος
Γ. Παπαηλιόπουλος

Μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν ταύτην, ἡ Γερουσία ἀπεφάσισε μετὰ τὴν συζήτησιν τοῦ περὶ πιστώσεως Νομοσχεδίου νὰ προβῇ εἰς τὴν τοῦ ἀπολογισμοῦ καὶ προϋπολογισμοῦ καὶ ὕστερον εἰς τὴν τοῦ περὶ παραχωρήσεως ἑνὸς στέμματος Ἐθνικῆς Γῆς εἰς τοὺς Γεωργοὺς Νομοσχεδίου.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κ. Πρόεδρος ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος
Α. ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Χ. ΚΛΟΝΑΡΗΣ.
Ν. ΜΕΞΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Β. Χρηστακόπουλος.
Χ. Βλάσης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 16 Δεκεμβρίου 1847 ἡμέρας τρίτης τῆς ἑβδομάδος

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου καὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν παρόντων Γερουσιαστῶν πλῆρες ἀποτελοῦντος τὸ Σῶμα, ὁ Κ. Πρόεδρος κηρύττει ἀρχομένην τὴν Συνεδρίασιν περὶ τὴν 12 ὥραν.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης Συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κ. Ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑποβαλὼν, ἀναγινώσκει Νομοσχέδιον περὶ θανατώσεως τῶν εἰς τοὺς ἀγροὺς καὶ τὰς πόλεις περιπλανωμένων χοίρων, καὶ τὴν ἐπὶ τούτου αἰτιολογικὴν ἔκθεσιν, ἔχοντα οὕτως.

ΕΚΘΕΣΙΣ

Περὶ θανατώσεως τῶν περιπλανωμένων εἰς τοὺς ἀγροὺς καὶ εἰς τὰς πόλεις χοίρων.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Κύριοι!

Κατὰ διαταγὴν τῆς Α. Μ. λαμβάνομεν τὴν τιμὴν νὰ Σᾶς καθυποβάλωμεν Νομοσχέδιον περὶ θανατώσεως τῶν χοίρων τῶν περιπλανωμένων ἄνευ ἐπιτηρήσεως εἰς τοὺς ἀγροὺς, καὶ βλά-

πτοντάς τὰ σπαρτὰ, τὰς δενδροφυτείας, καὶ τὰς φυτείας, καθὼς καὶ τῶν περιπλανωμένων εἰς τὰς Πρωτευούσας τῶν Νομῶν καὶ Ἐπαρχιῶν, καὶ εἰς τὰς λοιπὰς πόλεις ἢ Κωμοπόλεις τοῦ Κράτους.

Τὸ μέτρον τοῦ νὰ θανατόνωνται οἱ περιπλανόμενοι εἰς τοὺς ἀγροὺς χοῖροι ἦτον εἰς ἐνέργειαν καὶ ἐπὶ Τουρκοκρατείας, καὶ διαρκοῦντος τοῦ ἀγῶνος, ὥστε δὲν πρόκειται εἰμὴ νὰ καθιερωθῇ διὰ Νόμου ἐθιμον ἀρχαῖον, τοῦ ὁποίου τὴν ὠφέλειαν ἀπέδειξε πολυχρόνιος πεῖρα. Καὶ τῷ ὄντι ἐκ τῶν πραγμάτων ἐβεβαιώθη, ὅτι εἶναι ἀνεφάρμοστος ἡ καταγιγνωσκομένη ἀπὸ τὸ ἄρθρ. 614 τοῦ Ποιν. Νόμου ποινὴ ἐναντίον τῶν κυρίων τῶν χοίρων, οἵτινες δὲν διευθύνουσιν, ἢ δὲν φυλάττουσι τὰ ζῶα ταῦτα εἰς τρόπον, ὥστε νὰ μὴ δύνανται νὰ βλάπτωσι, καὶ τοῦτο διότι οἱ χοῖροι εἶναι ζῶα φύσει διαρπάζοντα καὶ ἂν κρατηθῶσιν ἢ συλληφθῶσιν, οἱ ἰδιοκτῆται αὐτῶν δὲν ἐμφανίζονται εἰς τὴν Ἀστυνομικὴν Ἀρχὴν νὰ τοὺς ζητήσωσι, καὶ τοιουτοτρόπως ἀγνοουμένων τῶν ἰδιοκτητῶν, ἡ ἐφαρμογὴ τοῦ εἰρημένου ἄρθρου τοῦ Ποιν. Νόμου ἀποβαίνει ἀτελεσφόρητος.

Προσέτι διάφοροι Δημοτικαὶ Ἀρχαὶ τοῦ Κράτους παρέστησαν εἰς τὸ Ὑπουργεῖον, ὅτι ἂν δὲν νομοθετηθῇ τοιαύτη διάταξις, ἡ κατάπαυσις, ἢ ἡ περιστολὴ τῆς προξενουμένης εἰς τὰ σπαρτὰ καὶ ἐν γένει εἰς τὰς φυτείας βλάβης ὑπὸ τῶν χοίρων εἶναι ἀκατόρθωτος.

Τὸ μέτρον τοῦ νὰ θανατόνωνται καὶ οἱ περιπλανώμενοι εἰς τὰς Πρωτευούσας τῶν Νομῶν, καὶ τῶν Ἐπαρχιῶν, καὶ εἰς ὅλας τὰς πόλεις τοῦ Κράτους χοῖροι, θεωρεῖται οὐχ ἧττον ἀναγκαῖον· διότι τὰ ζῶα ταῦτα ὡς εἶναι γνωστὸν περιπλανῶνται εἰς τὰς ἀγυιὰς ὅλων τῶν πόλεων καὶ αὐτῆς ἀκόμη τῆς Καθέδρας τοῦ Βασιλείου, καὶ τὸ τοιοῦτον, ἐκτὸς ὅτι ἀντίκειται εἰς τὸν καλλωπισμὸν καὶ εἰς τὴν καθαριότητα τῶν πόλεων, εἶναι καὶ ἐπιβλαβὲς εἰς τὴν ὑγείαν τῶν κατοίκων, ὡς ἐκ τῶν ἀκαθαρσιῶν, τὰς ὁποίας προξενοῦσι τὰ ζῶα ταῦτα, καὶ τῶν ἐντεῦθεν προερχομένων ἐπιβλαβῶν ἀναθυμιάσεων, ἡ δὲ Ἀστυνομία μ' ὅλα τὰ ὁποῖα ἔλαβε μέτρα δὲν ἠδυνήθη νὰ ὑποχρεώσῃ τοὺς ἰδιοκτήτας αὐτῶν νὰ κρατῶσιν αὐτὰ περιωρισμένα, διὰ τοὺς λόγους τοὺς ὁποίους ἐξεθέσαμεν ἀνωτέρω.

Διὰ νὰ παύσουν λοιπὸν αἱ προξενούμεναι ὑπὸ τῶν ζώων τούτων ζημίαι εἰς τὴν Γεωργίαν καὶ εἰς τὰς φυτείας ἐν γένει, καὶ διὰ νὰ ἀρθῶν τὰ ἐμπόδια, τὰ ὁποῖα ὡς ἐκ τούτου παρεμβάλονται εἰς τὴν καθαριότητα τῶν πόλεων, καὶ νὰ ἐκλείψωσιν

ἐνταυτῷ τὰ ἐπιβλαβῆ εἰς τὴν ὑγείαν τῶν κατοίκων ἀποτελέσματα τῆς περιπλανήσεως τῶν χοίρων εἰς τὰς πόλεις, εἶναι ἀπολύτως ἀναγκαῖον νὰ νομοθετηθῇ ἡ θανάτωσις αὐτῶν, εἰς τὰς προνοουμένας παρὰ τοῦ Νομοσχεδίου περιπτώσεις.

Σημειωτέον δὲ, ὅτι ἐκ τῆς Νομοθετήσεως τοῦ προκειμένου μέτρου, δὲν ἔπεται νὰ προκύψῃ μεγάλη ζημία εἰς τοὺς ἰδιοκτήτας τῶν χοίρων, διότι ὀλίγα παραδείγματα θανατώσεων, θέλουν ἀρκέσει εἰς τὸ νὰ ὑποχρεώσουν τοὺς λοιποὺς ἰδιοκτήτας νὰ λάβουν πρόνοιαν διὰ τὸν περιορισμὸν τῶν ζώων τούτων, ἢ τὴν βόσκησιν ἐκτὸς τῶν πόλεων.

Κρίνομεν δὲ ἀναγκαῖον νὰ γνωστοποιήσωμεν εἰς τὴν Γερουσίαν, ὅτι παρόμοιον Νομοσχέδιον, χωρὶς ὅμως νὰ διαλαμβάνῃ τὸ περὶ τῶν περιπλανωμένων εἰς τὰς πόλεις χοίρων, ὑπεβλήθη εἰς τὴν Γερουσίαν κατὰ τὴν παρελθοῦσαν Νομοθετικὴν Περίοδον, καὶ ἐψηφίσθη παρ' αὐτῆς μὲ διαφόρους τροπολογίας, αἱ κυριώτεραι τῶν ὁποίων ἦσαν αἱ ἑξῆς·

α) Ἀντὶ τῆς λέξεως « ἀγροὺς » ἡ Γερουσία εἶχε παραδεχθῇ τὴν λέξιν « ἰδιοκτησίας » καὶ

β) Προσέθηκε διάταξιν δι' οἷς ἐπετρέπετο εἰς τοὺς ἰδιοκτήτας, ἢ τοὺς ἀντ' αὐτῶν ἐνεργοῦντας νὰ θανατόνωσι ἐντὸς τῶν ἰδιοκτησιῶν των χοίρους τοὺς βλάπτοντας αὐτάς.

Αἱ τροποποιήσεις ὅμως αὗται δὲν ἐθεωρήθησαν τοσοῦτον λυσιτελεῖς διὰ τοὺς ἑξῆς λόγους.

α) Ὡς πρὸς τὴν πρώτην τροπολογίαν, διότι σκοπὸς τοῦ Νομοσχεδίου ἦτον ἡ περιστολὴ τῶν εἰς τὰ σπαρτὰ καὶ εἰς τὰς φυτείας ἐν γένει προξενουμένων ζημιῶν παρὰ τῶν χοίρων, καθότι ταῦτα κυρίως βλάπτουσι.

β') Κατὰ τὸ ἄρθρον 1 καὶ 2 τοῦ ἀπὸ 31 Δεκεμβρίου 1836 Β. Διατάγματος οἱ ἀγροφύλακες δὲν ἔχουν καθῆκον νὰ προφυλάττουν τὰς ἰδιοκτησίας ἐν γένει, ἀλλὰ τὰ φυτὰ καὶ τὰς δημοσίας καὶ ἰδιωτικὰς δενδροφυτείας καὶ φυτείας ἐν γένει.

Ὡς πρὸς τὴν β'. τροπολογίαν, διότι, ἂν ἐπετρέπετο εἰς τοὺς ἰδιοκτήτας, ἢ τοὺς ἀντ' αὐτῶν ἐνεργοῦντας νὰ θανατόνωσι τοὺς ἐντὸς τῶν ἰδιοκτησιῶν των περιπλανωμένους χοίρους, τὸ τοιοῦτον δικαίωμα ἤθελον ἀφεύκτως καταχρασθῆ οἱ ἰδιοκτῆται μεταχειριζόμενοι αὐτὸ ὡς μέσον ἐκδικήσεως τῶν ἐπιτοπίων παθῶν· ἐντεῦθεν δὲ ἤθελον προκύψει μεγάλαι διενέξεις μεταξὺ τῶν κατοίκων, καὶ ἐρεθισμοὶ τῶν παθῶν, ἐνῷ τὰ τοιαῦτα πρέπει νὰ ἀποφεύγωνται, μάλιστα εἰς τὴν σημερινὴν κατάστασιν τῶν πραγμάτων.

Διὰ τοὺς ἀνωτέρω λόγους δὲν κατεχωρήθησαν εἰς τὸ παρουσιαζόμενον ἤδη Νομοσχέδιον αἱ περὶ ὧν ὁ λόγος τροπολογίαι.

Ἀθῆναι τὴν 16 Δεκεμβρίου 1847.

Ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς
ΡΗΓΑΣ ΠΑΛΑΜΙΔΗΣ.

Ο Θ Ω Ν
ΕΛΕΩι ΘΕΟΥ
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Τὸ ἐπόμενον Νομοσχέδιον θέλει εἰσαχθῆ, ὅπως ἔχει, εἰς τὴν Γερουσίαν παρὰ τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργοῦ καὶ ὑποστηριχθῆ παρ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρ. 1. Ἐπιτρέπεται εἰς τοὺς κατὰ Δήμους ἀγροφύλακας νὰ θανατόνωσι τοὺς χοίρους, τοὺς ὁποίους ἤθελον καταλάβει περιπλανωμένους ἄνευ ἐπιτηρήσεως, ἐντὸς ἀλλοτρίων ἀγρῶν καὶ βλάπτοντας τὰ σπαρτὰ, τὰς δενδροφυτείας ἢ φυτείας ὁποιουδήποτε ἄλλου εἴδους. Τὸ αὐτὸ δικαίωμα ἐπιτρέπεται εἰς τοὺς Ἀστυνομικοὺς κλητῆρας καὶ εἰς τοὺς τῶν Δημαρχιῶν, ὡς πρὸς τοὺς χοίρους, οἵτινες ἤθελον περιπλανᾶσθαι εἰς τὰς πρωτευούσας τῶν Νομῶν ἢ Ἐπαρχιῶν, ἢ εἰς τὰς ἄλλας πόλεις ἢ Κωμοπόλεις τοῦ Κράτους.

Ἄρθρ. 2. Ὁ οὕτω θανατωθεὶς χοῖρος ἢ τὸ ἀντίτιμον αὐτοῦ ἀνήκει εἰς τὸν ἰδιοκτήτην τοῦ ζώου, μετὰ προηγουμένην ἀποζημίωσιν τῆς τυχὸν προξενηθείσης βλάβης καὶ τὴν ἐξόφλησιν τοῦ νομίμου προστίμου.

Οἱ Ἡμέτεροι Ὑπουργοὶ τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ τῆς Δικαιοσύνης θέλουν δημοσιεύσει καὶ ἐκτελέσει τὸν παρόντα Νόμον.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 11 Δεκεμβρίου 1847.

Ο Θ Ω Ν.

ΡΗΓΑΣ ΠΑΛΑΜΙΔΗΣ.
Κ. Θ. ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΗΣ.

Μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν τούτων ἡ Γερουσία ἀπεφάσισεν ἵνα γένωσι πέντε μόνον ἀντίγραφα τοῦ εἰρημένου Νομοσχεδίου, καὶ ἕκαστον τούτων νὰ παραδοθῆ εἴς τι μέλος ἑκάστου τμήματος πρὸς προεξέτασιν, καὶ ἄνευ διορισμοῦ εἰσαγωγικῆς Ἐπιτροπῆς εἰς σύνταξιν τῆς ἀπαιτουμένης ἐκθέσεως, νὰ προβῆ ἡ ἐπ' αὐτοῦ συζήτησις.

Ὑποβαλὼν ἔπειτα καὶ ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς Νομοσχέδιον περὶ προσκολλήσεως τῆς ἐπαρχίας Αἰγίνης μετὰ τῆς ἐπαρχίας Ἀττικῆς οἰκονομικῶς, ἀναγινώσκει τοῦτο, καὶ τὴν ἐπ' αὐτοῦ αἰτιολογικὴν ἔκθεσιν, ἔχοντα οὕτως.

ΕΚΘΕΣΙΣ

Τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ προσκολλήσεως τῆς Επαρχίας Αἰγίνης μὲ τὴν Ἐπαρχίαν Ἀττικῆς Οἰκονομικῶς.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν

Διὰ τοῦ Νόμου τῆς 16 Μαΐου 1845 περὶ συστάσεως τῶν κτ' Ἐπαρχίαν Ἐφορειῶν, ἡ Ἐπαρχία Αἰγίνης ὑπήχθη Οἰκονομικῶς εἰς τὴν τῆς Μεγαρίδος, ἐν ᾧ Διοικητικῶς διατελεῖ ἡνωμένη μὲ τὴν τῆς Ἀττικῆς.

Ἡ Οἰκονομικὴ αὕτη διαίρεσις ἐγέννησε καὶ γεννᾷ καθ' ἑκάστην πολλὰ προσκόμματα εἰς τὴν ὑπηρεσίαν, διότι δι' οἰκονομικὰ ἀντικείμενα, εἰς τὰ ὁποῖα λαμβάνουν μέρος αἱ Διοικητικαὶ ἀρχαὶ, ὡς τὰ ἐπιτηδεύματα καὶ οἰκοδομήματα, ἡ φορολογία τῶν ἀμπέλων καὶ πολλὰ ἄλλα, ὁ Οἰκονομικὸς Ἔφορος εἶναι ἀναγκασμένος ἐγκαταλείπων τὴν ἕδραν του τὰ Μέγαρα, νὰ μεταβαίνῃ εἰς Ἀθήνας διὰ νὰ συμπράττῃ καὶ συνεργάζεται μετὰ τῆς Διοικητικῆς Ἀρχῆς τῆς Ἀττικῆς, ὡς μὴ ἁρμοδίου τοῦ Ἐπάρχου Μεγαρίδος νὰ λάβῃ μέρος ἐπὶ Οἰκονομικῶν ἀντικειμένων Ἐπαρχίας, μὴ διατελούσης ὑπὸ τὴν Διοικητικὴν ἁρμοδιότητά του.

Διὰ νὰ ἐξομαλυνθῶσι λοιπὸν τὰ ὡς ἐκ τῆς ἀναρμόστου ταύτης διαιρέσεως ἀναφυόμενα προσκόμματα, προτείνω κατὰ διαταγὴν τοῦ Βασιλέως τὸ παρὸν Νομοσχέδιον εἰς τὴν Γερουσίαν ἐξαιτούμενος τὴν ἐπιψήφισίν του.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 20 Νοεμβρίου 1847.

Ὁ Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν Ν. ΚΟΡΦΙΩΤΑΚΗΣ.

ΟΘΩΝ

ΕΛΕΩι ΘΕΟΥ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Τὸ ἐπόμενον Νομοσχέδιον θέλει παρουσιασθῆ εἰς τὴν Γερουσίαν, ὅπως ἔχει, ἀπὸ τὸν Ἡμέτερον ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸν, καὶ θέλει ὑποστηριχθῆ παρ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 14 Νοεμβρίου 1847.

ΟΘΩΝ.

Ν. ΚΟΡΦΙΩΤΑΚΗΣ.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας διατάττομεν ὡς ἑξῆς.

Ἄρθρ. 1. Ἡ Ἐπαρχία Αἰγίνης Οἰκονομικῶς ὑπαγομένη εἰς τὴν Ἐπαρχίαν Μεγαρίδος κατὰ τὸν Νόμον τῆς 16 Μαΐου 1845 περὶ συστάσεως τῶν κατ' Ἐπαρχίαν Ἐφορειῶν, προσκολλᾶται μὲ τὴν Ἐπαρχίαν Ἀττικῆς εἰς ἣν καὶ Διοικητικῶς ὑπάγεται.

Ἄρθρ. 2. Ὁ Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν θέλει ἐκτελέσει τὸν παρόντα Νόμον.

Μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν τούτων, ἀπεφάσισεν ἐπίσης ἡ Γερουσία, ἵνα γένωσι πέντε μόνον ἀντίγραφα τοῦ ῥηθέντος Νομοσχεδίου, ἐξ ὧν ἕκαστον νὰ παραδοθῇ, εἷς τι μέλος ἑκάστου τμήματος πρὸς προεξέτασιν, καὶ ἄνευ διορισμοῦ εἰσηγητικῆς ἐπιτροπῆς εἰς σύνταξιν τῆς ἐκθέσεως, νὰ προβῇ ἡ ἐπ' αὐτοῦ συζήτησις.

Ἀπαγγείλαντος ἐπομένως τοῦ Κ. Προέδρου ὅτι ἀντικείμενον τῆς ἡμερησίας διατάξεως, θέλει εἶσθαι ἡ συζήτησις τοῦ περὶ πιστώσεως Νομοσχεδίου, διὰ τὴν πληρωμὴν τῶν ἐξόδων τοῦ Κράτους τῶν μηνῶν Νοεμβρίου καὶ Δεκεμβρίου ἐνεστῶτος ἔτους, εἷς τῶν ΚΚ. Γραμματέων ἀνέγνω αὐτό, τοῦ ὁποίου ἡ ἀρχὴ ἐγένετο παραδεκτὴ ὑπὸ τῆς Γερουσίας.

Ἀναγνωσθέντος ὕστερον τοῦ ἄρθρου πρώτου τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου, εἷς τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν παρετήρησεν, ὅτι δὲν πρέπει νὰ δοθῇ πίστωσις περὶ τῆς πληρωμῆς τῶν ἐξόδων τοῦ Κράτους δι' ἀμφοτέρους τοὺς μῆνας Νοέμβριον καὶ Δεκέμβριον, ἄνευ τῆς συζητήσεως τοῦ ὁλικοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐνεστῶτος ἔτους· διότι ἄλλως δὲν ὑπάρχει πλέον οὐδὲ εἷς μὴν, καθ' ὃν δύναται ἡ Γερουσία νὰ συζητήσῃ προϋπολογισμὸν, ὡς δὲ καὶ ἄλλοτε ἡ Γερουσία εἰς τρεῖς μόνον ἡμέρας ἐσυζήτησε τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ ἔτους 1846, οὕτω καὶ ἤδη περὶ τὰς τελευταίας ἡμέρας τοῦ παρόντος μηνὸς θέλει ὑποβληθῇ εἰς τὴν ἐπιψήφισίν της ὁ προϋπολογισμὸς τῶν ἐξόδων τοῦ ἐνεστῶτος ἔτους, καθ' ἃς δὲν θέλει βεβαίως δυνηθῇ ἡ Γερουσία νὰ συζητήσῃ τοῦτον, ὡς διὰ πιστώσεων γενομένων τῶν ἐξόδων ἁπάντων τῶν μηνῶν τοῦ ἔτους αὐτοῦ. Ἂν καὶ ἦναι δυσάρεστον, ἀπήντησεν ὁ Ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν, νὰ ζητῆται πίστωσις περὶ τῆς πληρωμῆς τῶν ἐξόδων τοῦ Κράτους, δὲν προέρχεται ὅμως ἀπὸ τὸ Ὑπουργεῖον, ἡ περὶ πιστώσεων αὕτη αἴτησις καὶ ἡ βραδύτης τῆς ἐγκαίρου παρουσιάσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ, ἀλλ' ἀπὸ τὰς γνωστὰς ἑκάστῳ περιστάσεις. Δὲν προσβάλλεται δὲ Συνταγματική τις διάταξις, ἂν δοθῇ πίστωσις καὶ διὰ

τὸν μῆνα Δεκέμβριον, καθότι τὸ Ὑπουργεῖον δὲν θέλει βεβαίως κάμει χρῆσιν τῶν ἐξόδων αὐτοῦ, ἄνευ τῆς ἐγκρίσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ ἐκ μέρους τῶν Νομοθετικῶν Σωμάτων. Ἐλπίζει ὅμως ὅτι δὲν θέλει εὑρεθῇ τὸ Ὑπουργεῖον εἰς θέσιν νὰ ζητήσῃ τοῦ λοιποῦ πιστώσεις διὰ τὴν πληρωμὴν τῶν ἐξόδων τοῦ Κράτους, ἀλλὰ θέλει ἐγκαίρως καθυποβάλει τὸν προϋπολογισμὸν τῶν ἐξόδων ὑπὸ τὴν ἔγκρισιν τῶν Βουλῶν.

Ἐπομένως ἡ Γερουσία κατ' ἐρώτησιν τοῦ Κ. Προέδρου, παρεδέξατο τὸ πρῶτον ἄρθρον, ὡς ἔχει ἐν τῷ προκειμένῳ Νομοσχεδίῳ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ δευτέρου ἄρθρου, παρετήρησεν ἕτερος τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν τὰ ἑξῆς. Δὲν ἔχω σκοπὸν καὶ διάθεσιν ἀντικρούσεως, ἀρνήσεως ἢ τροπολογίας τινὸς τοῦ ὑπὸ συζήτησιν προτιθεμένου Νομοσχεδίου, καὶ ὡς ἐκ τούτου δὲν ἠγόρευσα κατὰ τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ πρώτου ἄρθρου, ἐφ' οὗ ἐπρόκειτο ἡ οὐσία.

Ἀλλὰ παρατηρῶ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον, ὅτι διὰ τῆς παραδοχῆς τῆς διμήνου πιστώσεως τῶν ἐξόδων τοῦ Κράτους, δὲν δύναταί τις νὰ εἴπῃ τι περὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ, καθότι κατὰ τὸ ῥητὸν γράμμα τῶν πιστώσεων, ὅλα τὰ ἔξοδα τοῦ ἐτησίου προϋπολογισμοῦ ἐνεκρίθησαν διὰ πιστώσεων· ἐὰν φερ' εἰπεῖν ὑπάρχωσι δώδεκα ἑκατομμύρια τὰ ἐτήσια τοῦ Κράτους ἔξοδα, καὶ δίδεται δίμηνος πίστωσις μὴ ὑπερβαίνουσα τὰ δύο δωδεκατημόρια τοῦ ὁλικοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἐξόδων τούτων, τότε τὸ Ὑπουργεῖον ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ἐξοδεύσῃ τὰ δύω ταῦτα δωδεκατημόρια τοῦ ὁλικοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων, οὐχὶ ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἐγκριθησομένου προϋπολογισμοῦ ὑπὸ τῶν Βουλῶν, ἀλλ' ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου συνταχθέντος προϋπολογισμοῦ. Ὡς ἐκ τούτου δὲ τὸ Ὑπουργεῖον δὲν ἔχει ἀνάγκην τῆς ἐγκρίσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ ὑπὸ τῶν Νομοθετικῶν Σωμάτων, διότι τὸ ὁλικὸν ποσὸν τοὺ προϋπολογισμοῦ ἐνεκρίθη διὰ πιστώσεων.

Ὑπάρχοντος ὅθεν ἐγκεκριμένου τοῦ προϋπολογισμοῦ διὰ τῶν μέχρι τοῦδε ἐπιψηφισθεισῶν πιστώσεων, δὲν δύναταί τις νὰ προσβάλῃ κατὰ τὴν μετ' ὀλίγας ἡμέρας παρουσίασιν τοῦ προϋπολογισμοῦ, περιττόν τι κονδύλιον ἐξόδων αὐτοῦ, διότι διὰ τῶν περὶ πιστώσεως Νομοσχεδίων ἐδόθη πίστωσις μὴ ὑπερβαίνουσα κατὰ κεφάλαια καὶ ἄρθρα τῶν εἰδικῶν προϋπολογισμῶν τῶν Ὑπουργείων, ποτὲ μὲν τὸ ἓν δωδεκατημόριον ποτὲ δὲ τὰ δύω δωδεκατημόρια τῶν ἐν αὐτοῖς σημειουμένων ἐξόδων.

Δὲν ἀναφέρω δὲ ταῦτα πρὸς ἀντίκρουσίν τινα ἢ ἄρνησιν, ἀλλὰ προκαλῶ τὴν προσοχὴν τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν ἐπὶ τοῦ

ἀτόπου τούτου, πρὸς ἀποφυγὴν του εἰς τὸν μέλλοντα χρόνον.

Μολονότι ἡ ἀγόρευσις τοῦ προλαλήσαντος, ἀντέταξεν ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς, ἀφορᾷ τὸ συμφέρον τοῦ Ὑπουργείου, οὐδὲν ὅμως συμφέρον ἢ ὄφελος προσγίνεται ἐν αὐτῷ διὰ τῶν περὶ πιστώσεων Νομοσχεδίων, καθότι οὐδέποτε τὸ Ὑπουργεῖον ἐννοεῖ, ὅτι διὰ τῆς ἐπιψηφίσεως τῶν πιστώσεων, θέλει δαπανήσει ἔξοδα μὴ ἀναγκαῖα, καὶ ἂν δίδωνται τοιαῦται πιστώσεις, οὐχ' ἧττον τὸ Ὑπουργεῖον θεωρεῖται ὑπεύθυνον ἐὰν δὲν συζητηθῇ καὶ ἐγκριθῇ ὁ προϋπολογισμός· ὡς δὲ πρὸς τὴν ἐν τῷ πρώτῳ ἄρθρῳ, τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου ὑπάρχουσαν φράσιν « τὸ νὰ μὴν ὑπερβαίνῃ ἡ πίστωσις κατὰ κεφάλαια καὶ ἄρθρα τῶν εἰδικῶν προϋπολογισμῶν τῶν Ὑπουργείων » διαβεβαιοῖ τὴν Γερουσίαν, ὅτι αὕτη εἶχεν ἄλλοτε προστεθῇ ὑπὸ τινος τῶν κατὰ τὴν παρελθοῦσαν Περίοδον Βουλευτῶν τῆς ἀντιπολιτεύσεως, τὴν ὁποίαν ἔκτοτε καὶ ἤδη τὸ Ὑπουργεῖον παρεδέξατο πρὸς περισσοτέραν ἀσφάλειάν του διὰ τὴν πληρωμὴν τῶν ἐξόδων, καὶ ὅτι δύναται καὶ ἤδη κατὰ τὴν ἀγόρευσιν τοῦ προλαλήσαντος, νὰ παραδεχθῇ τὴν ἐξάλειψιν τῆς φράσεως ταύτης, ἐὰν δὲν παρήρχετο ἱκανὸς καιρὸς διὰ τὴν ἐκ νέου ἐνώπιον τῆς Βουλῆς εἰσαγωγὴν τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου, καὶ ἡ πληρωμὴ ἀναγκαίων ἐξόδων τοῦ Κράτους δὲν ἐπεσπεύδετο.

Καὶ εἰς ἐμὲ καὶ εἰς πάντα ἄλλον, ἀπήντησεν ὁ αὐτὸς Γερουσιαστὴς, εἶναι περιττὸν νὰ θεωρηθῇ τις ἐκ τῶν Βουλευτῶν συμπολιτευόμενος ἢ ἀντιπολιτευόμενος ἐπρότεινε τὴν φράσιν ταύτην τοῦ Νομοσχεδίου, καθότι δὲν πρόκειται ἤδη περὶ τούτου, ἀλλὰ περὶ τοῦ γράμματος τοῦ Νομοσχεδίου καθ' οὗ πολλάκις ἠγόρευσα πρὸς ἐξάλειψίν του, ὅταν κατὰ καιροὺς ἐζητοῦντο πιστώσεις διὰ τὴν πληρωμὴν τῶν ἐξόδων τοῦ Κράτους· ἂν δὲ καὶ πιστεύω, ὅτι τὸ ὑπουργεῖον δὲν θέλει ἐξοδεύσει περισσότερα τῶν κανονισμένων κατὰ κεφάλαια καὶ ἄρθρα τοῦ ὁλικοῦ προϋπολογισμοῦ, μ' ὅλον τοῦτο καὶ ἂν ἐξοδεύσῃ, πάλιν δὲν δύνανται ἐξ αὐτῶν νὰ ἐκπεσθῶσιν οὔτε δέκα λεπτὰ, διότι διὰ τῶν μέχρι τοῦδε παραχωρηθεισῶν πιστώσεων τῶν ἐξόδων, ἐνεκρίθησαν ἐν ἀγνοίᾳ ἅπαντα τὰ ἔξοδα· ἐκ τούτων δὲν προτίθεμαι νὰ ἐπιφέρω ἀντίκρουσίν τινα, ἀλλὰ νὰ παρατηρήσω εἰς τὰ Βουλευτικὰ Σώματα, ὅτι εἶναι ἐκτὸς τῶν καθηκόντων των νὰ ψηφίζωσι προϋπολογισμὸν ἐξόδων, ἄνευ συζητήσεως καὶ θεωρήσεως αὐτοῦ.

Προϋπολογισμὸς, παρετήρησεν ἄλλος, σημαίνει λογαριασμὸν γενησομένων ἐξόδων κατὰ τὸ ἐλευσόμενον ἔτος· ἀλλ' ἐπὶ τοῦ

προκειμένου, ὁ ἐνώπιον τῆς Γερουσίας παρουσιασθησόμενος προϋπολογισμὸς τῶν ἐξόδων τοῦ ἔτους 1847, θέλει εἶναι πραγματικῶς ἀπολογισμὸς, καὶ οὐχὶ προϋπολογισμὸς, διότι τὸ ἔτος μεθ' ἡμέρας τινὰς λήγει, καὶ ἅπαντα τὰ καθ' αὐτὸ γενόμενα ἔξοδα παρεχωρήθησαν διὰ πιστώσεων.

Δὲν παραδέχομαι, προσέθηκεν ἕτερος, ὅτι ἡ Γερουσία διὰ τῆς ἐπιψηφίσεως τῶν πιστώσεων, παραδέχεται καὶ ἐγκρίνει τὸν προϋπολογισμόν· διότι καὶ ὁ ἴδιος ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς ὡμολόγησεν ἄλλοτε, ὅτι δὲν προδικάζεται ὁ προϋπολογισμὸς διὰ τῆς ἐγκρίσεως τῶν πιστώσεων.

Ἀφοῦ ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς, ἀπήντησεν εἷς τῶν προαγορευσάντων, καὶ τότε καὶ ἤδη ἔχει τοιαύτην διάθεσιν, καὶ ὡμολόγησεν, ὅτι δὲν προδικάζεται ὁ προϋπολογισμὸς διὰ τῆς ἐγκρίσεως τῆς πιστώσεως, ἔπρεπε νὰ ζητήσῃ τὴν προκειμένην δίμηνον πίστωσιν ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἐγκριθησομένου προϋπολογισμοῦ, καὶ οὐχὶ ἐπὶ τῇ βάσει μὴ ἐγκεκριμένου.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 53 τοῦ Συντάγματος, ἀπήντησεν ὁ κατὰ πρῶτον ἀγορεύσας, ἀπαιτεῖται κατ' ἔτος ἡ Βουλὴ καὶ ἡ Γερουσία νὰ ψηφίζωσι τὸν προϋπολογισμόν· ἤδη δὲ παραδεχομένης τῆς πιστώσεως τῶν ἐξόδων τοῦ Κράτους δι' ἀμφοτέρους τοὺς μῆνας Νοέμβριον καὶ Δεκέμβριον, θέλει παρέλθει ὅλον τὸ ἔτος διὰ πιστώσεων, καὶ δὲν ὑπάρχει μὴν, καθ' ὃν δύναται νὰ συζητηθῇ ὁ προϋπολογισμός· ὡς ἐκ τούτου ὅθεν ἀπαιτεῖται νὰ παραδεχθῇ ἡ πίστωσις δι' ἕνα μῆνα μόνον, τὸν Νοέμβριον, διά νὰ συζητηθῇ ὁ προϋπολογισμὸς εἰς τὸν παρόντα μῆνα τὸν Δεκέμβριον, καθότι ἄλλως θέλει τεθῇ ἡ Γερουσία ἐκτὸς τοῦ Συντάγματος.

Οἱ Ὑπουργοὶ διὰ τῶν κατὰ τὴν ἔναρξιν τῶν Βουλῶν, τῆς τε παρελθούσης καὶ παρούσης Συνόδου ἐκφωνηθέντων Β. λόγων διὰ ἰδιαιτέρου παραγράφου αὐτῶν, ἐπέστησαν τὴν μεγίστην τῶν Βουλῶν προσοχὴν καὶ σπουδαιότητα εἰς τὴν ἐπιψήφισιν τοῦ προϋπολογισμοῦ, ἀλλὰ κατὰ δυστυχίαν ἠκύρωσαν καὶ τοὺς τοιούτους λόγους, καὶ οὕτως ὑπάρχει εἶδος τι οἰκονομικῆς ἀναρχίας.

Τούτων ὅθεν οὕτως ἐχόντων, περιττὴ ἤδη καθίσταται ἡ τοῦ προϋπολογισμοῦ συζήτησις, ὅταν καὶ διὰ τοὺς δύω τελευταίους μῆνας τοῦ ἔτους παραχωρεῖται πίστωσις ἐξόδων· καθότι προϋπολογισμὸς καὶ πίστωσις εἶναι ταὐτόσημα, μὲ τὴν διαφορὰν μόνον ὅτι ὁ μὲν προϋπολογισμὸς ἀναφέρει λεπτομερείας ἐξόδων ἡ δὲ πίστωσις γενικῶς περὶ ἐξόδων ὁρίζει.

Ἐκτὸς δὲ τούτου καθίσταται περιττὴ ἡ τοῦ προϋπολογισμοῦ συζήτησις, ἐπειδὴ εἰς τὸν παρουσιασθησόμενον ἀπολογισμὸν τῶν ἐξόδων τοῦ ἔτους 1847, θέλει παρατηρηθῇ ἂν οἱ Ὑπουργοὶ ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ὑπαρχόντων Νόμων ἐδαπάνησαν ταῦτα.

Ὁσάκις παρὰ τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργοῦ ἐζητεῖτο πίστωσις περὶ τῆς πληρωμῆς τῶν ἐξόδων τοῦ Κράτους, πάντοτε ἡ τῆς Γερουσίας μειοψηφία ἐπρότεινεν, ὅτι ἀπαιτεῖται νὰ ζητῶνται αἱ τοιαῦται πιστώσεις ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος ἐγκριθέντος προϋπολογισμοῦ, καὶ διὰ λογαριασμὸν τοῦ μέλλοντος· διότι γνωστοῦ ὄντος τοῦ ἐγκριθέντος προϋπολογισμοῦ, ἐν γνώσει θέλει δίδεσθαι καὶ ἡ πίστωσις· ἐνῷ ἐπὶ τοῦ προκειμένου διὰ τῆς ἐπιψηφίσεως τῆς ζητουμένης πιστώσεως, ἀναγνωρίζονται ἔξοδα, τῶν ὁποίων ἡ Γερουσία δὲν ἔχει γνῶσιν· ἀλλὰ δυσχῶς οὐδέποτε τὸ Ὑπουργεῖον ἠθέλησε νὰ παραδεχθῇ τὴν τοιαύτην περὶ τῶν πιστώσεων πρότασιν, ἥτις εἶναι πάντι ἀδιάφορον ἂν γένῃ ἤδη παραδεκτὴ ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ, καθότι τὸ ἔτος πλησιάζει εἰς τὴν λῆξιν του.

Ὁσάκις καὶ ἐπὶ τῆς πρώτης, καὶ ἐπὶ τῆς δευτέρας ἤδη Βουλευτικῆς Περιόδου, παρετήρησεν ἄλλος, ἐζητήθησαν ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου πιστώσεις, διὰ τὴν πληρωμὴν τῶν ἐξόδων τοῦ Κράτους, ἐλέχθησαν καὶ τότε καὶ ἤδη ἀλήθειαι περὶ τοῦ τύπου καθ' ὃν πρέπει νὰ ζητῶνται αἱ τοιαῦται πιστώσεις, οὐχὶ ἐπὶ τῷ σκοπῷ ἀντικρούσεως, διότι οὐδεὶς βεβαίως ἐπιθυμεῖ διὰ τῆς ἀρνήσεως τῆς ἐπιψηφίσεως τῆς πιστώσεως νὰ ἐμποδίσῃ τὴν πορείαν τῆς Κυβερνητικῆς μηχανῆς, ἀλλὰ διὰ νὰ ἐννοήσωσιν οἱ Ὑπουργοὶ νὰ βαδίσωσι τὴν Συνταγματικὴν ὁδὸν, τὴν ὁποίαν ἐνεχάραξε τὸ ἔθνος διὰ τῶν Ἀντιπροσώπων Του. Τὸ Ὑπουργεῖον ὅμως οὐδέποτε εἰσήκουσε τῶν τοιούτων περὶ τοῦ τύπου τῶν πιστώσεων προτάσεων, ἐπιμένον πάντοτε διὰ τῶν πιστώσεών του νὰ νομιμοποιήσῃ ὅσας δαπάνας ἔκαμε περιττὰς καὶ μὴ ἀναγκαίας· ἡ τοιαύτη ὅθεν κακὴ τῶν Ὑπουργῶν ἕξις πρέπει εἰς τὸ μέλλον νὰ ἀπαγορευθῇ καὶ ν' ἀποφασίσῃ ἡ Γερουσία ὅτι δὲν θέλει τοῦ λοιποῦ παραχωρήσει πίστωσιν, ἐὰν δὲν καθυποβάλεται ἐγκαίρως ὑπὸ τὴν ἔγκρισιν τῶν Βουλῶν ὁ ἐτήσιος προϋπολογισμός· καὶ ἐὰν πάλιν ὑπάρξῃ ἀνάγκη νὰ ζητηθῇ πίστωσις, αὕτη πρέπει νὰ δίδεται ἀπέναντι τοῦ ἐγκριθησομένου προϋπολογισμοῦ εἰς δύω ἢ τρία ἑκατομμύρια δραχμῶν, ὡς τοῦτο λαμβάνει χώραν, καὶ εἰς τὰ λοιπὰ Συνταγματικὰ Ἔθνη.

Ἀντιτάξας πρὸς τὸν προαγορεύσαντα ὁ Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν, ἐπήνεγκεν, ὅτι δὲν προτίθενται οἱ Ὑπουργοὶ νὰ νομιμο-

ποιήσουν τὰ γενόμενα ἔξοδα διὰ τῶν ζητουμένων πιστώσεων, ἀλλὰ διὰ νὰ ἐνεργήσουν τὰ ἀπολύτως ἀναγκαῖα ἔξοδα· καὶ διὰ τῶν πιστώσεων πάλιν δὲν δύνανται οὗτοι νὰ κάμωσι δαπάνας τινὰς, ἐὰν προηγουμένως δὲν ἐγκριθῇ ὁ ὁλικὸς προϋπολογισμὸς, τοῦ ὁποίου ἡ μέχρι τοῦδε βραδύτης, εἶναι παντὶ γνωστον, ὅτι ἐπῆλθεν ἕνεκα τῶν περιστάσεων καὶ οὐδέποτε ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου.

Ἡ αἰτία δι' ἣν ἀπαιτεῖται, παρετήρησεν ὁ κατὰ πρῶτον ἀγορεύσας, νὰ συζητεῖται ὁ προϋπολογισμὸς ἐγκαίρως εἶναι, διὰ νὰ ψηφίζωνται τ' ἀπολύτως ἀναγκαῖα ἔξοδα, καὶ νὰ ἐκπίπτωνται τὰ περιττὰ, διότι διὰ τῆς παραδοχῆς τῆς πιστώσεως, ὡς μὴ περιεχούσης λεπτομερείας ἐξόδων, δὲν δύναται ἡ Γερουσία νὰ διακρίνῃ τὰ ἀναγκαῖα ἀπὸ τῶν περιττῶν ἐξόδων, ἂν καὶ νομίζῃ ὅτι διὰ τῶν πιστώσεων δαπανῶνται τὰ ἔξοδα ἐντὸς τῶν Νόμων ἀλλὰ περιττῶς· τῶν δὲ περιστάσεων ἕνεκα τῶν ὁποίων ἐπῆλθεν ἡ βραδύτης τῆς ἐγκαίρου τοῦ προϋπολογισμοῦ ἐπιψηφίσεως, κατὰ τὴν ἀγόρευσιν τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ, αἴτιος εἶναι ἡ ἐνεστῶσα Κυβέρνησις, ἥτις τὰς προεκάλεσεν.

Ἐπειδὴ εἶναι ἀσφαλέστερον, ἀντεπαρετήρησεν ὁ αὐτὸς Ὑπουργὸς, νὰ χορηγῆται ἡ τῶν ἐξόδων πίστωσις ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ὑπαρχόντων Νόμων, Κανονισμῶν καὶ Β. Διαταγμάτων, διότι ὑπὸ τὸ κράτος αὐτῶν θέλουν δαπανήσει οἱ Ὑπουργοὶ εἰς τὰς ἀνάγκας τῆς ὑπηρεσίας, ὡς ἐκ τούτου παρεδέχθησαν τὸν τύπον τοῦ προκειμένου περὶ πιστώσεως Νομοσχεδίου, καὶ δὲν ἐζήτησαν πίστωσιν δύω ἢ τριῶν ἑκατομμυρίων δραχμῶν ἁπλῶς κατὰ τὴν ἀγόρευσιν τινὸς τῶν προλαλησάντων.

Ἂν κατὰ πρῶτον ἤδη ἐζητεῖτο πίστωσις περὶ τῶν ἐξόδων τοῦ Κράτους, ἀπήντησεν ὁ κατὰ πρῶτον ἀγορεύσας, οὐδεὶς βεβαίως ἤθελεν ἐπιφέρει παρατηρήσεις τοιαύτας, ὁποῖαι κατὰ τὴν σημερινὴν Συνεδρίασιν ἐρρέθησαν· ἀλλ' ἐπειδὴ καὶ ὑπάρχει συνέχεια αἰτήσεων πιστώσεων, καὶ οὐδέποτε ἐγκαίρως καθυπεβλήθη καὶ ἐψηφίσθη ὁ προϋπολογισμὸς, ὡς ἐκ τούτου ἀπητεῖτο νὰ γείνωσι καὶ ἤδη αἱ τοιαῦται παρατηρήσεις ὡς πρὸς τὸ μέλλον.

Κατ' ἐρώτησιν ἑπομένως τοῦ Κ. Προέδρου, ἐγένετο δεκτὸν καὶ τὸ δεύτερον ἄρθρον ὑπὸ τῆς Γερουσίας· ψηφοφορηθὲν ἐπὶ τέλους καὶ τὸ σύνολον τοῦ προκειμένου περὶ πιστώσεως Νομοσχεδίου, ἐγένετο δεκτὸν διὰ ψήφων **24** κατὰ **11**, ἔχον, ὡς ὑπεβλήθη κατὰ τὴν χθεσινὴν Συνεδρίασιν.

Μετὰ ταῦτα, εἰπόντος τοῦ Κ. Προέδρου, ὅτι θέλει συζητηθῇ ἀ) ὁ ἀπολογισμὸς τῆς Β΄. Συνόδου, τῆς ἀ Περιόδου, καὶ

δ') ὁ προϋπολογισμὸς τῆς παρούσης Συνόδου, εἰς τῶν ΚΚ. Γραμματέων ἀνέγνω τὴν περὶ τοῦ ἀπολογισμοῦ ἔκθεσιν τῆς λογιστικῆς Ἐπιτροπῆς.

Ἐπομένως, εἰπόντος τοῦ Ταμία τῆς Γερουσίας, ὅτι αἱ δαπάναι, στηριζόμεναι ἐπὶ τῶν παρὰ τῆς Γερουσίας ἀποφασισθέντων, γίνονται παρουσιαζομένου ἀποδεικτικοῦ, ὑπὸ τοῦ Γραφείου ἐπιθεωρημένου, παρατηρήσαντος δέ τινος, ὅτι ὁ ἀπολογισμὸς τῆς Γ'. Συνόδου πρέπει νὰ καθυποβληθῇ κατὰ τὸ τέλος τῆς διαλύσεως τῆς παρούσης Συνόδου, ἀντιπαρατηρήσαντος δὲ ἑτέρου, ὅτι ἅπαντα πρέπει νὰ ἦναι ἐτήσια, καὶ ἑπομένως τὰ τοῦ παρελθόντος ἔτους πρέπει νὰ θεωρῶνται εἰς τὸ τέλος αὐτοῦ, προτείναντος δὲ τρίτου, ὅτι πρέπει νὰ προηγηθῇ ἡ συζήτησις τοῦ ἄρθρου 104 τοῦ Κανονισμοῦ, καὶ ἔπειτα ν' ἀποφασισθῇ ἡ ἐποχὴ τῆς καθυποβολῆς τοῦ ἀπολογισμοῦ τῆς Γ'. Συνόδου, ἡ Γερουσία παρεδέξατο, καὶ ἐνέκρινε τὸν προκείμενον τῆς Β'. Συνόδου τῆς ά Περιόδου ἀπολογισμόν, ὅπως ὑπεβλήθη παρὰ τοῦ ταμίου αὐτῆς.

Ἀναγνωσθέντος ἔπειτα τοῦ προϋπολογισμοῦ, ἐπρότεινέ τις ὅτι, ἐπειδὴ κατὰ τὸ ἄρθρον 92 τοῦ Κανονισμοῦ πρέπει νὰ ἦναι δύο Συντάκται, κατὰ δὲ τὸ 96 εἰς τούτων ἐπιφορτίζεται καὶ τὰ χρέη τοῦ Ἀρχειοφύλακος, πρέπει νὰ μὴ παραδεχθῇ ἡ Γερουσία τὸν διορισμὸν ἰδιαιτέρου Ἀρχειοφύλακος.

Πολλῶν δὲ περὶ τούτων λεχθέντων, ἡ Γερουσία ἀπεφάσισε νὰ διορθωθῇ τὸ ἄρθρον 92 τοῦ Κανονισμοῦ, καὶ ἀντὶ δύο νὰ περιέχῃ τρεῖς Συντάκτας, ὧν ὁ εἷς πρέπει νὰ ἐπιφορτίζηται καὶ τὰ χρέη τοῦ Ἀρχειοφύλακος κατὰ τὸ ἄρθρ. 96. Ἐπίσης πολλῶν παρατηρήσεων γενομένων, περὶ τῆς αὐξήσεως τῶν κλητήρων, καὶ προτείναντος ἐπὶ τέλους τινός, ὅτι πρέπει μὲν νὰ τηρηθῶσιν ἅπαντες, οἱ ἐν τῷ προϋπολογισμῷ ἀναφερόμενοι κλητῆρες, νὰ διορισθῶσιν ὅμως ἀνὰ δύο εἰς ἕκαστον τμῆμα, ἡ Γερουσία παρεδέξατο τοῦτο, καὶ οὕτως ἐγένετο δεκτὸς, καὶ ἐνεκρίθη ὁ προϋπολογισμὸς ὅπως ὑπεβλήθη ὑπὸ τῆς Λογιστικῆς Ἐπιτροπῆς.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κ. Πρόεδρος ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος
Α. ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Χ. ΚΑΟΝΑΡΗΣ.
Ν. ΜΕΞΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Β. Χρηστακόπουλος.
Χρῆς. Βλάσσης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 17 Δεκεμβρίου 1847 ἡμέρας τετάρτης.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου, καὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν παρόντων Γερουσιαστῶν πλῆρες ἀποτελοῦντος τὸ Σῶμα, ὁ Κ. Πρόεδρος κηρύττει ἀρχομένην τὴν Συνεδρίασιν περὶ τὴν δωδεκάτην ὥραν.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης Συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Ἐπομένως ὁ Κ. Πρόεδρος ἀπήγγειλεν, ὅτι ἀντικείμενον ἡμερησίας διατάξεως εἶναι ἡ συζήτησις τοῦ Νομοσχεδίου περὶ χορηγήσεως ἑνὸς ςρέμματος γῆς Ἐθνικῆς εἰς τοὺς γεωργούς.

Ἀναγνωσθέντος μετὰ ταῦτα τοῦ πρώτου αὐτοῦ ἄρθρου, ὁ εἰσηγητὴς τῆς ἐπιτροπῆς εἶπε τάδε. Ἡ ἐπιτροπὴ τὸ ψήφισμα μόνον τοῦ Κυβερνήτου, καὶ τὸ Διάταγμα τοῦ 1836 θεωρήσασα, καὶ τὸ εὐεργητικὸν τοῦ πράγματος κατανοήσασα, παρεδέξατο τὴν ἀρχὴν καὶ τὰ καθέκαστα τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου· αὐτὸς ὅμως λαβὼν μετὰ ταῦτα ὑπ' ὄψιν τὰ κατὰ τὸ 1833 1834, καὶ 1835 ἐκδοθέντα Διατάγματα, φρονεῖ, ὅτι τὸ Νομοσχέδιον τοῦτο χρῄζει μεταβολῆς, ἵνα συνάδῃ μὲ αὐτά. Ὅθεν ἐπειδὴ κατὰ μὲν τὸ πρῶτον Διάταγμα τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν ἐνεργεῖ οἱανδήποτε παραχώρησιν μετὰ προηγουμένην ὅμως ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν ἐξέτασιν, κατὰ δὲ τὸ τρίτον διαγράφεται ὁ τρόπος τῆς συγκεντρώσεως τῶν χωρίων, ἐπειδὴ δὲ, τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον περὶ οὐδετέρου τούτων διαλαμβάνει, καὶ ἐπομένως ἥ τε σύμπραξις τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν ἀποκλείεται, καὶ ἡ συγκέντρωσις τῶν χωρίων παραγνωρίζεται, προτείνει νὰ ἀναβληθῇ μὲν ἐπὶ τοῦ παρόντος ἡ συζήτησις, νὰ παραπεμφθῇ δ' αὖθις εἰς τὴν ἐπιτροπὴν τὸ Νομοσχέδιον, ἵνα μετὰ πλείονος ἐπιστασίας ἐπεξεργασθεῖσα τοῦτο τὸ συμβιβάσει μὲ τὰ μνησθέντα Διατάγματα. Τὴν πρότασιν δὲ ταύτην ὑπεστήριξε καὶ ἄλλος τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν διὰ τοὺς αὐτοὺς λόγους.

Ἀντιτάξας πρὸς ταῦτα ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς, ἡ πρότασις αὕτη, εἶπεν, οὐ μόνον ἀντίκειται εἰς τὸν Κανονισμὸν, ἀλλ' εἶναι καὶ ἄσκοπος· διότι, ἂν καὶ ἀληθῶς ὁ προλαλήσας καθὸ μέλος τῆς εἰσηγητικῆς Ἐπιτροπῆς δὲν ἐμελέτησε ἐν τῷ προσήκοντι χρόνῳ, ὡς ὤφειλε, δύναται καὶ ἤδη διὰ τροπολογιῶν νὰ προβάλῃ τὰς σκέψεις του, καὶ νὰ βελτιώσῃ τὰ κατ' αὐτῶν κακῶς ἔχοντα. Πρὸς δὲ καὶ κατ' οὐσίαν ἐξετα-

ζόμεναι αἱ σκέψεις του δὲν εἶναι ὀρθαί· διότι οὐ μόνον τὰ μνησθέντα Διατάγματα δὲν ἔχουσιν ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἐπιρροήν, καθόσον διὰ Νόμου δυνάμεθα νὰ νομοθετήσωμεν ἄλλως, ἀλλὰ καὶ τὸ ἀντικείμενον τοῦτο, ὡς παραχώρησιν γῆς ἀφορῶν ἀνήκει ἀποκλειστικῶς εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τοῦ Ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν. Ἐκτὸς τούτου οἱ Ὑπουργοὶ ἅπαντες συνέπραξαν καὶ ἐνέκριναν τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος Νομοσχέδιον· περαίνων δὲ τὸν λόγον του, προσέθηκεν, ὅτι δὲν πρόκειται ἀκόμη περὶ συνοικισμοῦ, οὐδ' ἀπαιτεῖται εὐθυγραμμία τῶν οἰκιῶν, καὶ τόσον στενὴ συγκέντρωσις καθόσον μάλιστα οἱ γεωργοὶ χρήζουσιν ἀποστάσεως περισσοτέρας πρὸς εὐκολίαν τῶν πραγμάτων καὶ τῶν ζώων των, καὶ καθ' ὅσον ἡ στενὴ συγκέντρωσις εἶναι βλαπτικὴ εἰς τὴν ὑγείαν τῶν κατοίκων, ὡς καὶ τῶν ζώων των· ὅτι τέλος δὲν ὑπάρχει τοσοῦτον διαθέσιμον μέρος, ἐνῷ δύνανται νὰ κατοικήσωσι πολλοί.

Δὲν ἐννόησα, ἐπέφερεν ὁ κατὰ πρῶτον ἀγορεύσας, ὅτι ἡ παραχώρησις δὲν ἀνήκει εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν, ἀλλ ὅτι τὸ τῶν Ἐσωτερικῶν, ὡς ἔχον ὑπὸ τὴν δικαιοδοσίαν του τοὺς γεωμέτρας, καὶ τὰς Διοικητικὰς ἀρχὰς, ἐξακριβοῖ προηγουμένως, ποῖος ἔχει ἀνάγκην νὰ λάβῃ, ποῖος ἔλαβε, πόσον ὑπολείπεται εἰσέτι, καὶ πῶς πρέπει νὰ γίνῃ ἡ συγκέντρωσις, ἥτις τὰ μέγιστα συμφέρει, καὶ συντείνει πρὸς τὸν σχηματισμὸν τῶν χωρίων, καὶ τὴν ἀσφάλειαν τῶν κατοίκων, καθ' ἃ ὑπαγορεύουσι τὰ μνησθέντα Διατάγματα.

Τὸ ἔργον τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν, ἐπήνεγκεν ἄλλος, δὲν εἶναι προκαταρκτικόν· ἀλλ' ὅταν μετὰ τὴν ὑπὸ τῶν Βουλῶν ἐπιψήφισιν τοῦ προκειμένου Νόμου, ἐπέλθῃ ἡ ἐκτέλεσις αὐτοῦ, τότε μετὰ τὴν ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν ἔκδοσιν τοῦ ἐκτελεστικοῦ Διατάγματος, τὰς λεπτομερείας τῆς ἐκτελέσεως, τὸν τρόπον τῆς συγκεντρώσεως, καὶ τὰ περὶ τῆς ὑγείας διαγράφοντος, δύναται νὰ λάβῃ μέρος καὶ τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν· ὅθεν τὸ Νομοσχέδιον, ὡς τακτικῶς εἰσαχθὲν, πρέπει νὰ συζητηθῇ.

Ἡ πρότασις τοῦ κατ' ἀρχὰς ἀγορεύσαντος, ἐπήνεγκεν ἄλλος ἀντιφάσκει. πρὸς ἑαυτὴν, διότι, ἂν ὑποτεθῇ, ὅτι εἶναι ἁρμόδια ἀμφότερα τὰ Ὑπουργεῖα, τότε πρέπει νὰ ἐπιστραφῇ τὸ Νομοσχέδιον, ἵνα μετάσχῃ τῆς ὑποβολῆς αὐτοῦ καὶ ὁ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς, καὶ ἐπομένως εἶναι ἄσκοπον νὰ παραπεμφθῇ αὖθις εἰς τὴν Ἐπιτροπήν· ἂν δ' ἡ ὑπόθεσις αὕτη δὲν εἶναι ἀληθὴς, πάλιν δὲν ὤφειλεν ὁ προαγορεύσας νὰ προτείνῃ

τὴν εἰς τὴν ἐπιτροπὴν ἀναπομπὴν διὰ τὸν λόγον, ὅτι αὕτη δὲν ἐμελέτησεν, ὡς ὤφειλε προσηκόντως, καθόσον μάλιστα δὲν εἶναι σύμφωνα ὡς πρὸς τοῦτο ἅπαντα τὰ μέλη αὐτῆς.

Καθόσον ἀφορᾷ τὴν ἁρμοδιότητα, εἶπεν, ὅτι, ἂν καὶ τὸ Ὑπουργεῖον ἐκ πολλῶν συνίσταται προσώπων, θεωρῆται, ὡς ἕν, διότι ἅπαντα ὁμοῦ προηγουμένως συσκεπτόμενα, παραδέχονται ἢ μὴ, τὴν πρότασιν Νόμου τινός· φρονεῖ ὅμως, ὅτι μόνον τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν εἶναι ἁρμόδιον, διότι πρόκειται περὶ παραχωρήσεως· τούτου ἕνεκα πρέπει νὰ προχωρήσῃ ἡ συζήτησις.

Μὴ γενομένης δεκτῆς τῆς μνησθείσης προτάσεως, τοῦ κατὰ πρῶτον ἀγορεύσαντος, εἷς τῶν προαγορευσάντων ἐπρότεινε τὰς ἑξῆς τροποποιήσεις ἐπί τε τοῦ ἄρθρου πρώτου καὶ δευτέρου ὡς συνεχομένων πρὸς ἄλληλα.

Ἄρθρ. 1. Εἰς τοὺς πολίτας Ἕλληνας γεωργοὺς, ὅσοι κατοικοῦν, ἢ θελήσουν νὰ κατοικήσωσιν εἰς χωρία, τῶν ὁποίων αἱ γαῖαι ἀνήκουσιν ἐν μέρει ἢ καθ' ὁλοκληρίαν εἰς τὸ δημόσιον, ἐὰν δὲν ἔχωσιν ἰδιοκτήτους οἰκίας, ἢ γήπεδα εἰς αὐτὰ, χορηγεῖται τὸ δικαίωμα νὰ λάβωσι κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος Νόμου ἐκ τῶν ἐθνικῶν διαθεσίμων ἐρειπίων γηπέδων ἢ ἀγρῶν δωρεὰν ἓν Βασ. στρέμμα ἀποκλειστικῶς δι' οἰκοδομὴν οἰκίας, δι' αὐλὴν, καὶ διὰ κῆπον ἐντὸς ἢ πέριξ τοῦ χωρίου.

Ἄρθρ. 2. Εἰς τοὺς ἔχοντας ἰδιόκτητον οἰκίαν, ἢ γήπεδον γεωργοὺς καὶ εἰς τοὺς λαβόντας γῆν δι' οἰκίαν, καλύβην, ἢ κῆπον, δυνάμει τοῦ 18 Ψηφίσματος τοῦ Κυβερνήτου, ἢ τοῦ ἀπὸ 12/24 Ἰανουαρίου 1836 Βασ Διατάγματος ἔλαττον τοῦ ἑνὸς στρέμματος, χορηγεῖται τὸ δικαίωμα νὰ λάβωσι τὸ ἐλλεῖπον πρὸς συμπλήρωσιν τῆς ἐν τῷ προλαβόντι ἄρθρῳ ἐκτάσεως κατὰ τοὺς ὅρους τοῦ παρόντος Νόμου, ἐὰν ὑπάρχῃ διαθέσιμον Ἐθνικὸν γήπεδον, συνεχόμενον μὲ ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον εἶναι ἤδη εἰς τὴν κατοχὴν αὐτῶν.

Ἄρθρ 3. Ἐὰν ὑπάρχουν ζητήσιμα Ἐθνικὰ γήπεδα ἐν τῷ μεταξὺ τῶν οἰκιῶν δύο, ἢ καὶ πολλῶν γεωργῶν, μοιράζονται εἰς ὅλους τοὺς αἰτοῦντας αὐτὰ κατ' ἴσην ἀναλογίαν ἐκτάσεως, συμπεριλαμβανομένου καὶ τοῦ ποσοῦ ἐκείνου, τοῦ ὁποίου ἤδη εἶναι κάτοχος, καὶ λαμβάνει ἕκαστος τὸ πρὸς αὐτὸν πλησιάζον μέρος.

Ἄρθρ. 4. Ἐὰν δύο, ἢ καὶ πολλοὶ γεωργοὶ ζητήσωσιν ἓν καὶ τὸ αὐτὸ Ἐθνικὸν διαθέσιμον γήπεδον, καταγράφονται τὰ ὀνόματα αὐτῶν εἰς ἰσάριθμα ψηφοδέλτια, τὰ ὁποῖα τίθενται εἰς

κληρωτίδα ἐπὶ δημοσίᾳ Συνεδριάσει τοῦ ἁρμοδίου Δημοτικοῦ Συμβουλίου, παρόντος τοῦ Οἰκονομικοῦ Ἐφόρου, καὶ τοῦ Δημάρχου, καὶ τὸ ἐξαχθησόμενον πρῶτον ὄνομα λαμβάνει τὸ ζητούμενον γήπεδον.

Μετὰ ταῦτα εἰπόντος τινὸς, ὅτι πρέπει νὰ λάβωσι μόνον οἱ μὴ ἔχοντες ποσῶς ἄποροι γεωργοὶ, καὶ οἱ ἔχοντες μικρόν τι μόνον μέρος, οὐχὶ δὲ καὶ οἱ δυνάμενοι ν' ἀγοράσωσιν, ἄλλου δ' ἀντειπόντος, ὅτι ὁ Νόμος εἶναι γενικὸς, καὶ ἐπομένως δὲν ἐννοεῖ μόνον τοὺς ἀπόρους, ἐρωτήσαντος δὲ τρίτου περὶ τῆς ἐννοίας τοῦ Νόμου τὸν Κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργόν. Ὁ σκοπὸς καὶ τοῦ Κυβερνήτου καὶ τοῦ Διατάγματος, ἀπήντησεν οὗτος, ἦτον νὰ βοηθήσῃ τοὺς ἀπόρους μόνον γεωργοὺς, ἐπειδὴ ὅμως διὰ τὸ δύσκολον τῆς ἐξελέγξεως τῶν ἀπόρων καὶ τῶν εὐπόρων ἠδύναντο ν' ἀναφυῶσι παράπονα, διὰ τοῦτο τὸ Ὑπουργεῖον δὲν ἔθεσε τοιαύτην διάκρισιν· ἐπειδὴ ὅμως πολλοὶ ἔχοντες ἴσως, ἢ ἀποκτήσαντες ἔπειτα ἰδιοκτησίαν μετὰ τοὺς μνησθέντας Νόμους, δὲν πρέπει νὰ ζεχηθῶσι ταύτης, πρέπει νὰ σαφηνισθῇ τὸ πρῶτον ἄρθρον, ἵνα μὴ φαίνηται ὅτι ἀντιβαίνει εἰς τὸ δεύτερον.

Συμφωνῶν περὶ τῆς παραδοχῆς τῆς προταθείσης τροπολογίας, ἐπέφερεν εἷς τῶν προλαλησάντων, θέλω ἐπιφέρει παρατηρήσεις τινὰς ὡς πρὸς τὸ λεκτικόν. Ὅθεν ἀντὶ «θελήσουν» θετέον «θελήσωσι,» ἀντὶ «χωρία» «μέρη» διότι ἄλλως, ἐπειδὴ πολλοὶ τόποι λογίζονται ὡς πόλεις, ἐνῷ διὰ τὸ εὐάριθμον τῶν κατοίκων πρέπει νὰ θεωρῶνται ὡς χωρία, ἕνεκα τῆς διαζολῆς ταύτης δὲν θέλουν μεταβῇ ἐκεῖ νὰ κατοικήσωσιν οἱ γεωργοὶ, ἂν καὶ ὑπάρχωσι πολλαὶ γαῖαι· προσέτι πρέπει νὰ προηγηθῶσιν αἱ λέξεις «καθ' ὁλοκληρίαν» τῶν λέξεων «ἐν μέρει» διότι τὸ ὅλον προηγεῖται τοῦ μέρους. Ἐπὶ τέλους ἡ λέξις «δωρεὰν» πρέπει νὰ ἕπηται ἀμέσως μετὰ τὴν λέξιν «λάβωσι·» πρὸς δὲ, αἱ λέξεις «διαθεσίμων γηπέδων» πρέπει νὰ λείψωσι, διότι ἡ Κυβέρνησις διὰ τοῦ ἄρθρου 3 ἐπιφυλάττεται νὰ μὴ παραχωρῇ γαίας καὶ γήπεδα, τὰ κρύπτοντα ἀρχαιότητας ἢ ἄλλα ἱστορικὰ μνημεῖα κτλ. ἀντὶ δὲ τῆς λέξεως «γήπεδον» θετέον «οἰκόπεδον.»

Ἐπειδὴ δὲ ἡ φράσις «θελήσωσι νὰ κατοικήσωσιν» εἶναι ἀόριστος, καὶ ἐπομένως διὰ παντὸς καθιεροῦται τὸ δικαίωμα τοῦ νὰ λαμβάνῃ τις τὴν δωρεὰν ταύτην, διὰ τοῦτο φρονεῖ, ὅτι εἶναι ὀρθώτερον νὰ ὁρισθῇ προθεσμία τις, ἐντὸς τῆς ὁποίας δύνανται οἱ γεωργοὶ νὰ ἐξασκήσωσι τὸ δικαίωμα τοῦτο.

Παραδέχομαι τὰς λεκτικὰς παρατηρήσεις τοῦ προαγορεύσαντος, ἐπέφερεν ὁ προτείνας τὰς τροπολογίας, δὲν πρέπει ὅμως

ν' ἀντικατασταθῇ ἡ λέξις «χωρίαι» διὰ τῆς λέξεως «μέρη» διότι ἡ δευτέρα ὡς γενικοτέραν σημασίαν ἔχουσαν, περιλαμβάνει καὶ τὰς πόλεις ἐν αἷς δύνανται νὰ ἦναι καὶ Ἐθνικαὶ γαῖαι, ἐνῷ ἡ πρώτη ἔχει συνήθη καὶ στενωτέραν σημασίαν· δὲν πρέπει δὲ νὰ τεθῇ προθεσμία, διότι ὑπαρχουσῶν πολλῶν Ἐθνικῶν γαιῶν, εἶναι συμφερώτερον εἰς τὸ Δημόσιον νὰ κατοικῶσι πάντοτε καὶ νὰ καλλιεργῶσιν αὐτὰς οἱ γεωργοί.

Ἡ προθεσμία εἶναι περιττὴ, παρετήρησεν ἄλλος, διότι ἀφοῦ ὑπό τινων καταληφθῶσιν αἱ γαῖαι, ἄλλοι δὲν δύνανται πλέον νὰ μεταβῶσιν ἐκεῖ· ἂν ὅμως ἦναι γαῖαι, εἶναι καλὸν νὰ μείνῃ ἀπεριόριστον τὸ δικαίωμα τοῦτο, ἵνα μὲ τὸν χρόνον κατοικηθῶσιν ἅπασαι. Ἐκτὸς τούτου ἂν γαῖαι τινὲς ὦσι κατωτέρας ποιότητος, θέλουν κατοικηθῇ βραδύτερον, καὶ διὰ τοῦτο ἀπαιτεῖται ἀπεριόριστος χρόνος.

Ὡς πρὸς τὴν λέξιν «χῶρίαι» παρετήρησεν, ὅτι ἂν ὑπάρχωσι πολλοὶ τόποι λογιζόμενοι ὡς πόλεις, ἐνῷ διὰ τὸ εὐάριθμον τῶν κατοίκων πρέπει νὰ θεωρῶνται ὡς χωρία, δύνανται νὰ τεθῶσιν αἱ λέξεις «χωρία καὶ κώμας μὴ ὑπερβαινούσας τοσοῦτον ἀριθμὸν κατοίκων». Ἐν τούτοις ἐπειδὴ ἐγένετο τροπολογία, πρέπει ν' ἀναβληθῇ ἡ συζήτησις πρὸς ὡριμοτέραν σκέψιν.

Ἀντιπαρατηρήσαντος δὲ τινος, ὅτι ἐνταῦθα πρόκειται περὶ χωρίων, ἔνθα εἰσὶ γαῖαι Ἐθνικαὶ, καὶ ὅτι τὸ Νομοσχέδιον προτίθεται νὰ ὠφελήσῃ μόνον τοὺς γεωργοὺς, εἰπόντος δ' ἄλλου, ὅτι καὶ ἐν ταῖς πόλεσιν εἶναι γαῖαι Ἐθνικαὶ, ἀλλ' ἐκεῖ ὑπάρχουσιν ἄλλα πλεονεκτήματα, ἠθέλησα, εἶπεν εἷς τῶν προλαλησάντων, νὰ ὁρισθῇ ἐπὶ τὸ βέλτιον ἡ λέξις «χωρία.» Ἐπειδὴ ὅμως τὸ Ὑπουργεῖον διὰ τὴν ἐν τῷ πρώτῳ ἄρθρῳ περιεχομένην λίξιν «διαθεσίμων» καὶ διὰ τῆς διὰ τοῦ ἄρθρου τρίτου ἐξαιρέσεως ἐπεφυλάξατο δι' ἄλλους λόγους εἰς ἑαυτὸ τὸ δικαίωμα τῆς κατὰ βούλησιν παραχωρήσεως, ἐπειδὴ προσέτι δύναται νὰ συμφέρῃ εἰς τὸ Δημόσιον νὰ δώσῃ πρὸς καλλιέργειαν γαίας, καὶ ἐκ τῶν ἐν ταῖς πόλεσιν εὑρισκομένων, διὰ τοῦτο πρέπει νὰ σκεφθῶμεν καλλίτερα· ὡς πρὸς δὲ τὴν προθεσμίαν, παρετήρησεν, ὅτι ἅπαντες οἱ Ἐθνικὴν περιουσίαν διατιθεμένοι Νόμοι ἔταττον τοιαύτην, ἵνα μὴ ἀφίνωσι μετεώρους τοὺς πολίτας, διότι ἄλλως, ἐπὶ τῇ ἐλπίδι τῆς διανομῆς τῆς Ἐθνικῆς Γῆς, δύνανται νὰ μὴ λαμβάνωσι γαίας. Ἐπειδὴ δὲ συμφέρει, νὰ γίνῃ ὅσον ἔνεστι τάχιον ἡ ἀποκατάστασις τῶν πολιτῶν, πρέπει νὰ τεθῇ προθεσμία, ἵνα ἐκ τῆς παρελεύσεως ταύτης ἐπειγόμενοι σπεύδωσι νὰ

κατοικήσωσι. Τελευτῶν δ' εἶπεν· ἂν μὲν πρόκειται νὰ δοθῇ στέγη εἰς τοὺς ἀστέγους, πρέπει νὰ λάβωσιν οἱ μὴ ἔχοντες, οὔτε δυνάμενοι νὰ πορισθῶσιν ἐξ ἰδίας των καταστάσεως, διότι ἄλλως τὰ καλλίτερα οἰκόπεδα θέλουσι λαμβάνει οἱ μᾶλλον εὐκατάστατοι, ὡς μὴ τολμώντων νὰ ἀντιπράτωσι κατ' αὐτῶν τῶν πτωχοτέρων ἕνεκα τοῦ πρὸς αὐτοὺς σέβας, ἢ ἄλλης τινὸς αἰτίας· ἂν δὲ πρόκειται περὶ συνοικισμοῦ, πρέπει νὰ γίνῃ ἄλλος Νόμος· τούτου ἕνεκα πρέπει νὰ εὐκρινισθῇ τὸ πνεῦμα τοῦ προκειμένου Νόμου.

Πρέπει, ἐπέφερεν ἄλλος, νὰ ἐξετάσωμεν ἐπὶ τούτῳ τὰς ἀρχὰς ἐφ' ὧν ὡρμήθη καὶ ὁ ἀείμνηστος Κυβερνήτης, καὶ ἡ Βασιλικὴ Κυβέρνησις. Ἐπειδὴ εἰς τὰ λεγόμενα τζιφλίκια δὲν ἦσαν γαῖαι ἰδιόκτητοι, ἀνήκουσαι εἰς τοὺς χωρικοὺς διὰ νὰ πωλήσῃ ὁ εἷς πρὸς τὸν ἄλλον, ἐσκόπουν ν' ἀποκαταστήσουν μὲ ἰδιοκτήτους οἰκίας ἅπαξ τοὺς γεωργούς· διὰ τοῦτο καὶ ἤδη πρέπει νὰ δοθῶσι γαῖαι εἰς τοὺς μὴ ἔχοντας οἰκίας, καὶ μὴ δυναμένους ν' ἀγοράσωσιν οἰκόπεδα.

Διὰ τῆς ἐν τῷ ἄρθρῳ 1 καὶ 3 ἐπιφυλάξεως τοῦ δικαιώματος τῆς παραχωρήσεως, ἐπήνεγκεν ἄλλος, δύναται μὲν ἡ Κυβέρνησις νὰ ἀποφύγῃ τὰς αἰτήσεις τῶν κατοίκων τῶν πόλεων, πλὴν ὅταν δὲν ὑπάρχει δημόσιον συμφέρον, ἢ ἄλλη τις τῶν ἐν τῷ ἄρθρῳ 3 περιπτώσεων, θέλει ψεύσει ἑαυτήν· τούτου ἕνεκα οἱ Νόμοι δὲν πρέπει νὰ ἦναι ἐπισφαλεῖς. Πρὸς τούτοις ἐπειδὴ ἡ παραχώρησις αὕτη σκοπεῖ τὴν ἀποκατάστασιν τῶν ἀπόρων, καὶ τὴν καλλιέργειαν τῆς Ἐθνικῆς Γῆς, δὲν πρέπει νὰ τεθῇ προθεσμία, διότι ἄλλως οὐ μόνον ἡ δωρεὰ θέλει κατασταθῇ μερικὴ διὰ τοὺς προφθάσαντας ἐντὸς τῆς προθεσμίας νὰ λάβωσι ταύτην, ἀλλὰ καὶ τὸ Δημόσιον θέλει ζημιωθῇ διὰ τὸ ἀκατοίκητον καὶ ἀκαλλιέργητον τῶν γαιῶν.

Ἡ δωρεὰ αὕτη, ἀντέταξεν ἄλλος, ἀπὸ τῆς ἐπαρχίας τοῦ Κυβερνήτου ἀρξαμένη, ἤδη ἀνανεοῦται καὶ ἐπαυξάνεται· διὰ τοῦτο ὡς ἀρκετοῦ ἔκτοτε χρόνου παρελθόντος, δυνάμεθα ἤδη νὰ ὁρίσωμεν προθεσμίαν, διότι ἴσως μετὰ χρόνον συμβῇ νὰ μὴν εἶναι εἰς κατάστασιν τὸ Δημόσιον νὰ κάμῃ πλέον παραχωρήσεις.

Ἐξαιτησαμένων δὲ πολλῶν τὴν ἀναβολὴν τῆς συζητ'σεως, ἵνα ὡριμώτερον σκεφθὲν τὸ Σῶμα ἀποφασίσῃ ἐν γνώσει, καὶ ἐν ὠφελείᾳ καὶ τῶν γεωργῶν, καὶ τοῦ Δημοσίου, ἡ Γερουσία παρεδέξατο ταύτην.

Ἑπομένως ὁ Κ. Πρόεδρος ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν, ἀπαγγείλας

ὅτι ἀντικείμενον τῆς ἐπιούσης Συνεδριάσεως εἶναι ἡ ἐξακολούθησις τῆς αὐτῆς συζητήσεως.

Ὁ Πρόεδρος
Α. ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Χ ΚΙΟΝΑΡΗΣ.
Ν. Ι. ΜΕΞΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Β. Χρηστακόπουλος.
Χ. Βλάσσης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 18 Δεκεμβρίου 1847 ἡμέρας τῆς ἑβδομάδος πέμπτης.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου καὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν παρόντων Γερουσιαστῶν πλῆρες ἀποτελοῦντος τὸ Σῶμα, ὁ Κ. Πρόεδρος κηρύττει ἀρχομένην τὴν Συνεδρίασιν περὶ τὴν ἡμίσειαν ὥραν μ. μ.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης Συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Λαβὼν ἐπομένως τὸν λόγον εἷς ἐκ τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν ὡς πρὸς τὴν βραδύτητα τῆς ἐναρξεως τῶν Συνεδριάσεων τῆς Γερουσίας, παρετήρησεν, ὅτι ἡ ἄνευ νομίμου κωλύματος ἀπουσία τινῶν Γερουσιαστῶν ἐπιφέρει καὶ βραδύτητα καὶ πρόσκομμα ἀσύγγνωστον εἰς τὴν ἔναρξιν αὐτῶν· διότι ἐνῶ κατὰ τὴν χθεσινὴν Συνεδρίασιν ἀπεφασίσθη νὰ γένῃ ἔναρξις τῆς σημερινῆς Συνεδριάσεως κατὰ τὴν 10 ὥραν π. μ. μόλις ἤδη περὶ τὴν ἡμίσειαν μ. μ. ὥραν κατέστη δυνατὸς ὁ νόμιμος πρὸς Συνεδρίασιν ἀριθμὸς τῶν Γερουσιαστῶν. Διὰ νὰ εὐκολύνηται ὅθεν ἡ ὑπηρεσία τῆς Γερουσίας, καὶ νὰ μὴ παρατείνηται ἐπ' ἄπειρον ἡ ἔναρξις τῶν Συνεδριάσεων αὐτῆς, ἀπαιτεῖται νὰ ἀποφασισθῇ ὥστε, ἢ ὁ ἀριθμὸς δεκαπέντε παρόντων Γερουσιαστῶν ν' ἀποτελῇ νόμιμον τὴν ἔναρξιν τῶν Συνεδριάσεων τῆς Γερουσίας, ἢ νὰ τεθῇ ἐν πλήρει ἐνεργείᾳ τὸ 14 ἄρθρον τοῦ Κανονισμοῦ, διὰ νὰ γίνηται οὕτως ἠθική τις ἐπίπληξις εἰς τοὺς ἄνευ λόγου κωλύματος ἀπόντας Γερουσιαστάς. Ἡ Γερουσία ἀκολούθως κατ' ἐρώτησιν τοῦ Κ. Προέδρου, ἐγκρίνασα τὰς παρατηρήσεις τοῦ προηγουμένου, παρεδέξατο νὰ ἐφαρμοσθῇ ἀκριβῶς ἀπὸ σήμερον τὸ 14 ἄρθρον τοῦ Κανονισμοῦ.

Ἀπαγγείλαντος ἔπειτα τοῦ Κ. Προέδρου, ὅτι ἀντικείμενον τῆς ἡμερησίας διατάξεως εἶναι ἡ ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως ἐπί τε τοῦ πρώτου καὶ τῶν ἑπομένων ἄρθρων τοῦ περὶ χορηγήσεως ἑνὸς στρέμματος οἰκοπέδου εἰς τοὺς γεωργοὺς Νομοσχεδίου, καὶ ἐπὶ τῶν τροπολογιῶν τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Τ. Μαγγίνα ἐπί τε τοῦ πρώτου καὶ δευτέρου ἄρθρου τοῦ εἰρημένου Νομοσχεδίου, εἷς τῶν ΚΚ. Γραμματέων ἀνέγνω τὸ 1 ἄρθρον τῶν τροπολογιῶν.

Λαβὼν ἑπομένως τὸν λόγον, ὁ προτείνας τὰς τροπολογίας παρετήρησεν, ὅτι αὗται δὲν εἶναι ἐπινόημα τοῦ νοός του, ἀλλὰ προϊὸν τῆς περὶ τῆς παραδοχῆς τῆς ἀρχῆς τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου γενομένης συζητήσεως, καθ' ἣν ἐλέχθη ὅτι ἐν αὐτῷ δὲν διαγράφεται ὁ τρόπος τῆς ἐφαρμογῆς τῆς προτιθεμένης δωρεᾶς τοῦ ἐξ ἑνὸς στρέμματος γηπέδου· καὶ ὅτι διὰ τῆς λέξεως « γηπέδου » δὲν ἐννοοῦνται οἱ ἀγροὶ, ἀλλ' αἱ παρὰ ταῖς οἰκίας κείμεναι γαῖαι, αἵτινες καί τοι δυνάμεναι νὰ καλλιεργηθῶσιν, οὐχ' ἧττον ὅμως θεωροῦνται ὡς οἰκόπεδα.

Μὲ λύπην μου, ἀπήντησεν ἄλλος, θεωρῶ, ὅτι διά τε τοῦ πρώτου ἄρθρου τοῦ Νομοσχεδίου, καὶ τῶν τροπολογιῶν, ἀποκλείονται τῆς δωρεᾶς ταύτης οἱ εἰς τὰς πόλεις καὶ κωμοπόλεις κατοικοῦντες γεωργοὶ, ἐνῷ εἰς ταύτας ὑπάρχουσι καὶ γαῖαι καὶ γήπεδα διθέσιμα ἄφθονα.

Ἐπειδὴ ὅθεν εἶναι ἄδικον νὰ στερῆται τῆς εὐεργετικῆς ταύτης τοῦ Νόμου διατάξεως μέγιστον μέρος γεωργῶν, προτείνω ὥστε οἱ ἐν ταῖς πόλεσι καὶ κωμοπόλεσιν οἰκοῦντες γεωργοὶ νὰ ἔχωσι δικαίωμα νὰ λαμβάνωσι δωρεὰν τὸ ἐξ ἑνὸς στρέμματος οἰκόπεδον.

Παρατηρήσαντός τινος, ὅτι οἱ τὰς πόλεις καὶ κωμοπόλεις οἰκοῦντες γεωργοὶ ἔχουσι καὶ ἄλλα κτήματα, τῶν ὁποίων στεροῦνται οἱ ἐν τοῖς χωρίοις, καὶ ὅτι ἡ ἐν ταῖς πόλεσι τιμὴ τῶν οἰκοπέδων ὑπάρχει πολλῷ μείζων τῆς ἐν τοῖς χωρίοις, ἐπέφερεν ἄλλος, ὅτι ἐπειδὴ ἐπὶ τῆς Τουρκοκρατείας ὑπῆρχον χωρία ὀνομαζόμενα Τσιφτιλίκια, τὰ ὁποῖα ἦσαν καθ' ὁλοκληρίαν ἢ ἐν μέρει ἐθνικὰ, καὶ οἱ ἐν αὐτοῖς οἰκοῦντες γεωργοὶ δὲν εἶχον ἰδιοκτήτους οἰκίας, καθότι οὔτε οἱ Ὀθωμανοὶ ἐπέτρεπον πρὸς αὐτοὺς τὴν κυριότητα τῶν γηπέδων, οὔτε οἱ ἰδιοκτῆται χριστιανοὶ ἐπώλουν οἰκόπεδα, ὁ Κυβερνήτης κατὰ πρῶτον διὰ τοῦ 18 ψηφίσματος, καὶ ἡ Κυβέρνησις ἔπειτα διὰ τοῦ ἀπὸ 12 24 Ἰανουαρίου 1836 Β. Διατάγματος, ἰδόντες τούτους ἀστέγους καὶ φερσίκους, ἠθέλησαν νὰ τοὺς καταστήσωσιν ἰδιοκτήτας οἰκοπέδων, παραχωρήσαντες δωρεὰν ὁ μὲν τὰ ἐθνικὰ ἐρεί-

πια γήπεδα, ἡ δὲ ἀνὰ ἥμισυ Β. στρέμμα. Τὸν αὐτὸν ὅθεν σκοπὸν τῆς ἐπὶ ἕν στρέμμα ἀπεκτάσεως τῆς δωρεᾶς προτιθέμενον τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον διὰ τοὺς εἰς τὰ χωρία γεωργοὺς, δικαίως ἀπέκλεισε τοὺς ἐν ταῖς πόλεσιν οἰκοῦντας· καθότι εἰς τὰς πόλεις ὑπάρχουν πωλούμενα γήπεδα, τὰ ὁποῖα δύνανται ν' ἀγοράσωσιν οἱ ἐν αὐταῖς γεωργοὶ, ἐνῷ εἰς τὰ χωρία οὐδεὶς πωλεῖ ἐξ αὐτῶν, ὡς ἄλλων μὲν ὄντων ἐθνικῶν, ἄλλων δὲ ἰδιοκτήτων καὶ μὴ πωλουμένων.

Μονομερὴς θέλει καταστῆ ὁ προκείμενος Νόμος, ἀντέταξεν εἷς τῶν προαγορευσάντων, ἐὰν ἀποκλεισθῶσιν οἱ εἰς τὰς πόλεις καὶ κωμοπόλεις γεωργοί· καθότι δὲν πρόκειται ἤδη λόγος ἂν ὑπάρχωσιν, ἢ μὴ, εἰς τὰ χωρία καὶ τὰς πόλεις οἰκόπεδα πρὸς πώλησιν, ἀλλὰ σκοπὸς προτίθεται τῆς πρὸς ἅπαντας τοὺς γεωργοὺς ἐξ ἑνὸς στρέμματος οἰκοπέδου δωρεᾶς.

Οὐδεμία ἀδικία προσγίνεται, ἀντεπαρετήρησεν ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς, εἰς τοὺς εἰς τὰς πόλεις κατοικοῦντας γεωργοὺς, διὰ τοῦ προκειμένου Νόμου· διότι οἱ κυρίως γεωργοὶ δὲν κατοικοῦσιν εἰς τὰς πόλεις, ἕνεκεν ἐλλείψεως διαθεσίμων γαιῶν, πρὸς καλλιέργειαν, καὶ χάριν οἰκονομίας ἐξόδων, ἀλλὰ καὶ ἄν τινες ἐκ τῶν εἰς τὰς πόλεις ὑπαρχόντων γεωργῶν ἀδικηθῶσιν, ἡ ἀδικία αὕτη θέλει εἶσθαι ἐλαχίστη ὡς πρὸς τὴν κατάχρησιν, ἥτις θέλει λάβει χώραν ἕνεκα τῆς εἰς αὐτοὺς παραχωρήσεως δωρεὰν ἑνὸς στρέμματος οἰκοπέδου, καθότι πολλοὶ τούτων ἐπὶ τῇ προφάσει ταύτῃ θέλουσι λάβει γήπεδα εἰς τὰς πόλεις, τὰ ὁποῖα ὕστερον χάριν τῆς ὑπερόγκου τιμῆς των, καὶ τῆς ἐκ τούτων ἐλπιζομένης ὠφελείας θέλουσι πωλήσει.

Ὁ σκοπὸς, προσέθηκεν ἄλλος, καὶ τοῦ 18 ψηφίσματος τοῦ Κυβερνήτου, καὶ τοῦ ἀπὸ 12/24 Ἰανουαρίου 1836 Β. Διατάγματος τῆς Κυβερνήσεως ἦτον, ὡς προανέφερον, διὰ νὰ κατασταθῶσιν ἰδιοκτῆται οἰκοπέδων οἱ εἰς τὰ Τζιφτιλίκια οἰκοῦντες ἄποροι γεωργοί· καθότι οἱ εὔποροι, ἕνεκα τῆς καλῆς οἰκονομικῆς καταστάσεώς των, ἠδύναντο νὰ ζητήσωσι διὰ νὰ ἐκτεθῶσιν εἰς δημοπρασίαν παρὰ τῆς Κυβερνήσεως οἰκόπεδα, καὶ νὰ ἀγοράσωσιν αὐτὰ πρὸς ἀνέγερσιν οἰκιῶν, ὁ δὲ προκείμενος Νόμος, ὡς συμπληρωτικὸς τῶν δύω ἀνωτέρω εἰρημένων Νόμων, τὸν αὐτὸν σκοπὸν προτιθέμενος ὑπὲρ τῆς ἀποκαταστάσεως τῶν ἀπόρων γεωργῶν, δικαίως ἐξαιρεῖ τοὺς εἰς τὰς πόλεις οἰκοῦντας γεωργοὺς διὰ τοὺς ἐκτεθέντας λόγους.

Δὲν παραδέχομαι, ἀντέτεινεν ἕτερος τῶν προαγορευσάντων, τὴν περὶ ἀποκλείσεως τῶν εἰς τὰς πόλεις κατοικούντων γεωργῶν

ἐκ τῆς δωρεᾶς ταύτης ἀρχὴν τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργοῦ, καθότι μέγα μέρος γεωργῶν κατοικεῖ καὶ εἰς Αἴγιον, καὶ εἰς Γαστούνην, καὶ εἰς Πάτρας, καὶ ἀλλαχοῦ, οἵτινες καλλιεργοῦν πολλὰς ἐθνικὰς γαίας· καὶ ἐκτὸς τούτου, δὲν ἀναφέρει τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον περὶ ἀπόρων γεωργῶν, διὰ ν' ἀποκλεισθῶσιν οἱ ἐν ταῖς πόλεσιν ὡς εὐπορώτεροι, ἀλλ' ἐν γένει περὶ γεωργῶν ὁρίζει.

Ἐπειδὴ, παρετήρησεν ἄλλος, κατὰ τὴν ἀγόρευσιν τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργοῦ, ἐνδέχεται πολλοὶ ἐπὶ τῷ σκοπῷ νὰ καταλάβωσιν οἰκόπεδα διὰ τῆς εὐεργετικῆς τοῦ Νόμου διατάξεως, νὰ ἀγοράσωσιν ἕνα μόνον βόα προσποιούμενοι τὸν γεωργὸν, καὶ ἔπειτα νὰ πωλήσωσι τοῦτον ἐξασκοῦντες ἄλλο ἢ τὸ γεωργικὸν ἐπάγγελμα, προτείνω διὰ τοῦτο ἀντὶ τῆς λέξεως « γεωργῶν, » νὰ τεθῶσιν αἱ λέξεις « γεωργῶν ἐξασκούντων τὸ γεωργικὸν ἐπάγγελμα. »

Ὡς πρὸς δὲ τὴν λέξιν « χωρία » συμφώνως μὲ ὅσα κατὰ τὴν χθεσινὴν Συνεδρίασιν ἠγόρευσα, προστίθημι καὶ ἤδη, ὅτι μετὰ τὴν λέξιν ταύτην πρέπει νὰ προστεθῶσι καὶ αἱ λέξεις « γεωργικαὶ πόλεις, » ὁποῖαι εἰσὶν ἡ Γαστούνη, ἡ Βουϊτσνίτζα ἡ Ἀτλάντη, ὁ Πύργος, κτλ. αἵτινες ὢν καὶ ὀνομάζωνται πόλεις, ὑπάρχουσιν ὅμως τινὲς ἐξ αὐτῶν πενιχρόταται καὶ αὐτῶν τῶν χωρίων. Ἐκτὸς τούτων δὲν πρόκειται νὰ ὑπάρξωσιν ἐθνικὰ κτήματα, ἀλλὰ νὰ δοθῶσιν εἰς τοὺς ἀπελευθερώσαντας ταῦτα ἀπὸ τῆς δυναστείας τῶν Ὀθωμανῶν, καὶ τὸ ἔθνος δύναται νὰ συνεισφέρῃ, εἰς τὰς ἀνάγκας τοῦ δημοσίου χρείας τυχούσης.

Ἐὰν δὲ πάλιν δοθῇ δωρεὰν ἀνὰ ἓν Β. στρέμμα οἰκοπέδου πρὸς ὅσους ἐκ τῶν γεωργῶν καλλιεργοῦν ἐθνικὰς γαίας, τότε προδικάζεται ἡ τῆς ἐθνικῆς γῆς διάθεσις, καὶ δὲν παραδέχομαι τὴν ἀρχὴν ταύτην, διότι καὶ διὰ τοῦ ψηφίσματος τοῦ Κυβερνήτου, καὶ διὰ τοῦ ἀπὸ 12/24 Ἰανουαρίου 1836 Β. Διατάγματος, καὶ διὰ τοῦ εἰς συζήτησιν προτιθεμένου Νόμου, κατὰ μικρὸν διανέμεται ἡ ἐθνικὴ γῆ, ἄνευ γενικοῦ περὶ διανομῆς ταύτης Νόμου.

Περαίνων ὅθεν τὸν λόγον, προτείνω, ἐκτὸς τῶν ὅσων διορθώσεων ἀνωτέρω ἀνέφερον, νὰ προστεθῇ καὶ ἡ λέξις « ἄποροι » καὶ νὰ τεθῇ προθεσμία τις, ἐντὸς τῆς ὁποίας ὀφείλουν οἱ ἄποροι γεωργοὶ νὰ λάβωσι τὸ πρὸς οἰκοδομὴν οἰκίας δωρούμενον ἓν Β. στρέμμα οἰκοπέδου.

Καὶ τοῦ 18 Ψηφίσματος τοῦ Κυβερνήτου, ἀντέλεξεν ἕτερος, καὶ τοῦ ἀπὸ 12/24 Ἰανουαρίου 1836 Διατάγματος, καὶ τοῦ

προκειμένου Νόμου σκοπὸς ἦτο καὶ ἤδη προτίθεται, ἡ εἰς τοὺς ἀπόρους γεωργοὺς μόνον, τοὺς κατοικοῦντας εἰς τὰ χωρία δωρεὰν παραχώρησις οἰκοπέδου πρὸς ἀνέγερσιν οἰκίας. Ἀλλ' ἐὰν ἐπιγίγνεται καὶ ζημία τις εἰς τοὺς ἐν ταῖς πόλεσιν οἰκοῦντας γεωργοὺς, διὰ τῆς ἐκ τῆς δωρεᾶς ταύτης ἀποκλείσεως τούτων, οὐδεὶς ὅμως Νόμος τὴν γενικὴν ὅλων ὠφέλειαν ἐπιφέρει, ἀλλὰ τῶν περισσοτέρων τὴν βελτίωσιν προνοεῖ.

Ἐπειδὴ δὲ καὶ μεταξὺ τῶν εἰς τὰ χωρία οἰκούντων γεωργῶν, ὑπάρχουσί τινες εὔποροι, οἵτινες δὲν πρέπει νὰ μετάσχωσι τῆς προκειμένης δωρεᾶς, καὶ ἡ διάκρισις τούτων οὖσα δυσχερὴς ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὴν ἐκτίμησιν τῶν ἐπιτετραμμένων ὑπαλλήλων, προτείνει ὡς ἐκ τούτου πρὸς ἀποφυγὴν τῆς τε αὐθαιρεσίας, τῆς συμπαθείας καὶ τῆς ἀντιπαθείας τῶν ὑπαλλήλων, νὰ ἔχωσι τὸ τοιοῦτον τῆς εὐεργετικῆς διατάξεως δικαίωμα ἅπαντες ἀδιακρίτως οἱ τὰ χωρία οἰκοῦντες γεωργοί. Ἐκτὸς τούτων δὲν δύνανται νὰ λάβωσι τὴν τοιαύτην δωρεὰν οἱ τὰς πόλεις οἰκοῦντες γεωργοί, καθότι εἰς μὲν τὰς πόλεις τὸ ἐξ ἑνὸς στρέμματος οἰκόπεδον τιμᾶται πέντε χιλιάδας φερ' εἰπεῖν δραχμὰς, εἰς δὲ τὰ χωρία μόλις εἴκοσι δραχμάς· τοσοῦτον μᾶλλον καθ' ὅσον τό τε 18 Ψήφισμα τοῦ Κυβερνήτου, καὶ τὸ ἀπὸ 12/24 Ἰανουαρίου 1836 Β. Διάταγμα, τῶν ὁποίων εἶναι συμπληρωτικὸς ὁ προκείμενος Νόμος, περὶ χωρίων ἀναφέρουσι, καὶ οὐχὶ περὶ πόλεων.

Ἡ Γερουσία ἐπομένως, κατ' ἐρώτησιν τοῦ Κ. Προέδρου παρεδέξατο τὴν λέξιν «χωρία» ὡς καλῶς ἔχουσαν, μὴ ἐγκρίνασα νὰ τεθῶσιν καὶ αἱ λέξεις «πόλεις» ἢ «κωμοπόλεις.»

Ἀναλαβὼν ὕστερον ὁ αὐτὸς Γερουσιαστὴς τὴν ἀγόρευσίν του, ἐπέφερε τὰς ἑξῆς παρατηρήσεις, ὡς πρὸς τὴν ἐν τῷ πρώτῳ ἄρθρῳ τῶν τροπολογιῶν περιεχομένην λέξιν «πολίτης.»

Δύω τινὰ ἐλλείπουν ἐκ τῆς Ἑλλάδος διὰ νὰ λογισθῇ εὐτυχὴς, καὶ νὰ καταταχθῇ εἰς τὴν θέσιν τῶν πεπολισμένων ἐθνῶν, α') ὁ πληθυσμὸς τῶν κατοίκων, καὶ β') τὰ χρηματικὰ κεφάλαια, ἕνεκα τῶν ὁποίων ἡ Ἑλλὰς ἂν καὶ μεγαλλιτέρα κατὰ τὴν ἔκτασίν της ἀπὸ ἔθνη τινὰ, ὑπάρχει ὅμως πολλῷ τούτων ὑποδεεστέρα κατὰ τὰ εἰσοδήματα. Ἂν δὲ διὰ τῆς συστάσεως τῆς Ἐθνικῆς Ἑλληνικῆς Τραπέζης ἤρχισαν νὰ μετριάζωνται οἱ τόκοι, καὶ θέλουσιν ἔτι μειωθῆ, ὁ πληθυσμὸς ὅμως τῶν κατοίκων ὑπάρχει δύσκολος, καὶ τὸν ὁποῖον ἕκαστος Ἕλλην ἐπιθυμεῖ νὰ ἴδει αὐξανόμενον, ἐὰν θέλῃ νὰ φθάσῃ τὸ Ἔθνος του εἰς τὴν τάξιν τῶν πεπολισμένων Ἐθνῶν. Ὡς ἐκ τούτων ὅθεν ἀπαιτεῖται νὰ

ἐξαλειφθῇ ἡ λέξις «πολίτης» ὡς περιττὴ, διὰ νὰ μὴ παραβιασθῇ ἡ ἀνωτέρω ἐκτεθεῖσα γενικὴ καὶ ὠφέλιμος ἀρχὴ περὶ τῆς εὐτυχίας καὶ προόδου τῆς Ἑλλάδος· καθόσον μάλιστα δὲν πρόκειται νὰ ἔλθωσιν οἱ ἐκ τῆς ἀλλοδαπῆς γεωργοὶ πρὸς ἐξάσκησιν πολιτικῶν ἐπαγγελμάτων, ἀλλὰ πρὸς κατοίκησιν καὶ καλλιέργειαν πολλῶν ἐρήμων πεδιάδων στερουμένων κατοίκων.

Ὁ προκείμενος Νόμος, ἀντέτεινεν ἄλλος, ὡς συμπληρωτικὸς τοῦ τε 18 Ψηφίσματος τοῦ Κυβερνήτου καὶ τοῦ ἀπὸ 12/24 Ἰανουαρίου 1836 Β. Διατάγματος, προτίθεται τὴν ἐξ ἑνὸς στρέμματος οἰκοπέδου δωρεὰν παραχώρησιν εἰς τοὺς ἐν τοῖς χωρίοις οἰκοῦντας ἀπόρους Ἕλληνας γεωργοὺς, στερουμένους ἰδιοκτήτων γηπέδων, καὶ οὐχὶ τὴν γενικὴν τῆς Ἐθνικῆς γῆς διανομήν. Δὲν ἀντιτείνω δὲ καὶ ὡς πρὸς τοὺς ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ Ἕλληνας γεωργοὺς, καθότι δὲν πρόκειται ἤδη οὔτε περὶ συνοικισμοῦ, οὔτε περὶ διαθέσεως τῆς Ἐθνικῆς Γῆς, διὰ νὰ ἀποκλεισθῶσιν οὗτοι. Ἐὰν ὅμως παραδεχθῶμεν ἐν γένει ὡς ἔχοντας δικαίωμα δωρεᾶς τοὺς Ἕλληνας γεωργοὺς, τότε θέλομεν τεθῇ ἐκτὸς τῆς ἀρχῆς καὶ τοῦ σκοποῦ τοῦ τε περὶ οὗ ἡ παροῦσα συζήτησις Νομοσχεδίου, καὶ τοῦ ῥηθέντος Ψηφίσματος τοῦ 1830, καὶ τοῦ κατὰ τὸ 1836 διατάγματος.

Ὁ σκοπὸς τοῦ Κυβερνήτου, ἀντέταξεν ὁ πρὸ τοῦ ἀνωτέρω ἀγορεύσαντος λαλήσας, ἦτο περὶ τῶν γεωργῶν ἐν γένει, καὶ οὐχὶ περὶ πολιτῶν Ἑλλήνων γεωργῶν· καὶ ὡς ἐπὶ Τουρκοκρατίας ἦτο τὸ δικαίωμα τῆς ἐθελουσίου μεταβάσεως εἰς τοὺς ἀπόρους Ἕλληνας γεωργοὺς ἀπὸ τὴν ἀλλοδαπὴν εἰς τὴν Ἑλληνικὴν ἐπικράτειαν, οὕτω καὶ ἤδη δὲν πρέπει νὰ ἀφαιρεθῇ τὸ τοιοῦτον δικαίωμα εἰς αὐτοὺς, καθ' ὅσον δὲν πρόκειται νὰ ἔλθωσι διὰ νὰ διέπουν τὴν τύχην τῆς Ἑλλάδος· ἐκτὸς δὲ τούτου, ἐπειδὴ ὁ προκείμενος Νόμος σκοπὸν προτίθεται νὰ περιθάλψῃ τοὺς πολλὰ ἐπὶ τῆς Τουρκοκρατίας ὑπομείναντας δεινὰ γεωργοὺς, δὲν πρέπει νὰ ἀποκλείσῃ καὶ τοὺς γεωργοὺς τῆς ἀλλοδαπῆς, καθὼς καὶ μετὰ τὸ Ψήφισμα τοῦ Κυβερνήτου μεταβάντες πολλοὶ γεωργοὶ ἐκ τῆς ἀλλοδαπῆς μετέσχον τῆς εὐεργετικῆς τούτου διατάξεως.

Δὲν πρόκειται ἤδη, προσέθηκεν εἷς τῶν προαγορευσάντων, περὶ διανομῆς τῆς Ἐθνικῆς Γῆς, ἢ περὶ συνοικισμοῦ τῶν πεδιάδων τῆς Ἑλλάδος διὰ νὰ προκαλέσωμεν τὸν πληθυσμὸν τῶν κατοίκων καὶ τὴν ἐκ τούτου αὔξησιν τῶν εἰσοδημάτων αὐτῆς· καθότι καὶ τὸ Ψήφισμα τοῦ Κυβερνήτου καὶ τὸ Διάταγμα τοῦ 1836 καὶ ὁ προκείμενος Νόμος, ὅστις εἶναι συμπληρωτικὸς αὐτῶν, σκοπὸν

προτίθενται νὰ περιθάλψουν τὸν ἄστεγον καταστάντα πολίτην Ἕλληνα γεωργόν.

Ὡς εἰς τὸ Ψήφισμα τοῦ Κυβερνήτου, παρετήρησεν ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς, καὶ εἰς τὸ Διάταγμα τοῦ ἔτους 1836, δὲν γίνεται διάκρισίς τις περὶ τῶν γεωργῶν, οὕτω καὶ ἤδη εἰς τὸν προκείμενον συμπληρωτικὸν Νόμον αὐτῶν δὲν ὑπάρχει τοιαύτη· καθόσον ὅμως ἀφορᾷ τὴν πρότασιν, ἐὰν πρέπῃ ἀδιαφόρως νὰ δοθῇ ἡ δωρεὰ αὕτη καὶ εἰς τοὺς μὴ πολίτας Ἕλληνας γεωργοὺς, ἐπεθύμουν νὰ μὴ εὑρισκόμην εἰς θέσιν τοιαύτην διὰ νὰ ἐκφράσω γνώμην, ἥτις ἐνδέχεται νὰ παρεξηγηθῇ, χωρὶς νὰ προσβεύω κακὴν περὶ τούτων ἀρχὴν καὶ ἰδέαν.

Νομίζω ὅθεν ὅτι διὰ τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου προτίθεται ἡ δωρεὰν παραχώρησις ἑνὸς στρέμματος γηπέδου εἰς τοὺς ἐν τοῖς χωρίοις κατοικοῦντας ἀπόρους καὶ ἀστέγους γεωργοὺς, καὶ οὐχὶ περὶ συνοικισμοῦ ἢ διανομῆς τῆς Ἐθνικῆς Γῆς· καθότι ἄλλως παραβιάζεται ὁ σκοπὸς τοῦ ὑπὸ συζήτησιν ἤδη Νόμου καὶ ἄλλων διατάξεων αὐτοῦ. Ἐκτὸς δὲ τούτου ἐὰν παραδεχθῶμεν, ὅτι ἐν γένει οἱ Ἕλληνες γεωργοὶ ἔχουσι τὸ τοιοῦτον τῆς δωρεᾶς δικαίωμα, τότε οἱ ἡμεδαποὶ γεωργοὶ θεωροῦντες τὸν Νόμον τοῦτον ὡς γενικὸν δι' ἔκασον καὶ τῆς ἀλλοδαπῆς γεωργὸν, δὲν θέλουν ἐκτιμήσῃ τὴν χάριν αὐτῶν, γινομένην εὐεργετικὴν τούτου διάταξιν, μ' ὅλον τοῦτο δὲν ἐναντιοῦμαι, ἐὰν ἡ Γερουσία θελήσῃ νὰ παραδεχθῇ τοιαύτην ἀρχήν.

Μεγίστην ἔδωκεν σκανδάλου αἰτίαν, παρετήρησεν ἕτερος, ἡ μεταξὺ πολιτῶν καὶ μὴ πολιτῶν Ἑλλήνων διάκρισις, τοὺς ὁποίους καὶ ἡ Θρησκεία, καὶ ἡ Γλῶσσα, καὶ τὰ ἤθη καὶ τὰ ἔθιμα συνδέουσιν· ἐὰν ἐκ τοῦ προκειμένου πρώτου ἄρθρου ἐξαλειφθῇ ἡ λέξις «πολίτης» μέγιστον θέλει ἐπέλθει ὄφελος εἰς τὴν Ἑλλάδα, ὡς καὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν κατοίκων καὶ τῶν εἰσοδημάτων αὐτῆς αὐξηνθησομένων διὰ τῆς συρροῆς τῶν διαφόρων Ἑλλήνων γεωργῶν, ἐνῷ, ἐὰν δὲν ἀφαιρεθῇ, ἡ ζημία θέλει εἶσθαι ἐλαχίστη καὶ μικροῦ λόγου ἀξία, καθότι ἡ προτιθεμένη δωρεὰ εἶναι εὐτελὴς, ὡς μόλις εἴκοσι δραχμῶν τιμωμένης τῆς ἀξίας ἑκάστου κατὰ τὰ χωρία ἐξ ἑνὸς στρέμματος γηπέδου. Ἐκτὸς δὲ τούτου, ἐπειδὴ πᾶς ὁ ἐκ τῆς ἀλλοδαπῆς εἰς τὴν Ἑλλάδα ἐρχόμενος γεωργὸς, οὐ μόνον θέλει ἀποκτήσει τὰ τοῦ πολίτου Ἕλληνος δικαιώματα μετὰ τριετῆ ἐνταῦθα διαμονὴν, ἀλλὰ συγχρόνως θέλει μετάσχει καὶ τῆς εὐεργετικῆς ταύτης διατάξεως τοῦ παρόντος Νόμου, θέλει εἶσθαι καὶ ἀναξιοπρεπὲς καὶ ἀσύμ-

φορον εἰς τὴν ὑπόληψιν τῶν Νομοθετικῶν τῆς Ἑλλάδος Σωμάτων, ν' ἀποκλεισθοῦν ἀμέσως τῆς τοιαύτης εὐτελεστάτης δωρεᾶς οἱ ἐκ τῆς ἀλλοδαπῆς μεταβαίνοντες Ἕλληνες γεωργοί, ἀφοῦ μετὰ τριετίαν δύνανται νὰ ἔχωσι δικαίωμα τοῦ πολίτου Ἕλληνος.

Δὲν πρόκειται ἤδη, ἀντέταξεν ὁ τὰς τροπολογίας προτείνων, νὰ κάμωμεν διανομὴν, ἢ νὰ χορηγήσωμεν δικαιώματα ἰθαγενείας, ἀλλὰ νὰ δώσωμεν εἰς τοὺς μὴ ἔχοντας γεωργοὺς γῆν πρὸς οἰκοδομὴν οἰκίας· ἂν λοιπὸν δεχθῶμεν τὴν ἀρχὴν τῶν προλαλησάντων, τότε ἀπομακρυνόμεθα τοῦ σκοποῦ τοῦ Νόμου. Ὅταν δὲ θέλωμεν νὰ παράσχωμεν τοιοῦτον δικαίωμα καὶ εἰς τοὺς ἔξωθεν ἐρχομένους, πρέπει νὰ συντάξωμεν ἄλλον Νόμον, διότι οὐδεὶς ποτὲ συνέλαβε τὴν ἰδέαν νὰ ἐμποδίσῃ τούτους ἐκ τῆς ἐνταῦθα ἀποκαταστάσεώς των, καὶ ἐπομένως τοιοῦτος λόγος δὲν πρέπει νὰ γίνῃ.

Αὐτὸς ὁ προλαλήσας, ἐπήνεγκεν ἄλλος, ἔδωκε χώραν εἰς τοιαύτην συζήτησιν διὰ τῆς ἐν ταῖς τροπολογίαις αὐτοῦ τεθείσης λέξεως « πολίτας » ὅθεν πρέπει νὰ δεχθῶμεν καλλίτερα τὸ ἄρθρον τοῦ Νομοσχεδίου.

Παρατηρήσαντος ἐπὶ τέλους ἄλλου, ὅτι τὸ ἄρθρον τοῦ Νομοσχεδίου εἶνε γενικώτερον, ὅτι πρέπει μὲν ν' ἀφαιρεθῇ ἡ λέξις « πολίτας » οὐχὶ δὲ καὶ ἡ λέξις « Ἕλληνας », ἡ Γερουσία δι' ἀναστάσεως παρεδέξατο τὴν ἐξάλειψιν τῆς λέξεως ταύτης « πολίτας ».

Ἀντικατασταθείσης μὲν τῆς λέξεως « γήπεδα » διὰ τῆς « οἰκόπεδα » τεθείσης δὲ τῆς λέξεως « δωρεὰν » μετὰ τὴν λέξιν « λάβωσι » τῆς μὲν φράσεως « ἐκ τῶν ἐθνικῶν διαθεσί- « μων ἐρειπίων γηπέδων, ἢ ἀγρῶν » μετὰ τὴν λέξιν « στρέμμα» τῆς δὲ φράσεως « κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος Νόμου », μετὰ τὴν λέξιν « χωρίου », ἡ Γερουσία παρεδέξατο τὸ ἄρθρον τοῦτο, τὸ ὁποῖον ἀντικατασταθὲν ἀντὶ τοῦ ἄρθρου πρώτου τοῦ Νομοσχεδίου, ἔχει οὕτως·

« Εἰς τοὺς Ἕλληνας Γεωργοὺς, ὅσοι κατοικοῦσιν ἢ θελήσουσι « νὰ κατοικήσωσιν εἰς χωρία τῶν ὁποίων αἱ γαῖαι ἀνήκουσι « καθ' ὁλοκληρίαν ἢ ἐν μέρει εἰς τὸ Δημόσιον, ἐὰν δὲν ἔχωσιν « ἰδιοκτήτους οἰκίας, ἢ οἰκόπεδα εἰς αὐτὰ, χορηγεῖται τὸ δι- « καίωμα νὰ λάβωσι δωρεὰν ἓν Β. στρέμμα ἐκ τῶν ἐθνικῶν « διαθεσίμων ἐρειπίων γηπέδων ἢ ἀγρῶν, ἀποκλειστικῶς « δι' οἰκοδομὴν οἰκίας, δι' αὐλὴν καὶ διὰ κῆπον ἐντὸς ἢ πέριξ « τοῦ χωρίου, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος Νόμου ».

Ἀπεφασίσθη δ' ἐπομένως νὰ γραφῇ εἰς τὰ Πρακτικὰ, ὅτι ἡ λέξις « πέριξ » σημαίνει τὴν περιφέρειαν τοῦ χωρίου.

Ἀναγνωσθέντος μετὰ ταῦτα τοῦ ἄρθρου 2· τῶν τροπολογιῶν ὁ προτείνας ταύτας εἶπεν, ὅτι ἐτέθη ἡ φράσις « ἐὰν ὑπάρχῃ « διαθέσιμον ἐθνικὸν γήπεδον, συνεχόμενον μὲ ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον « εἶνε ἤδη εἰς τὴν κατοχὴν αὐτῶν », διότι κατὰ τὸν περὶ φορολογίας Νόμον ἔχει ἕκαστος ἓν στρέμμα ἀφορολόγητον καὶ ἐπομένως τὸ πρὸς συμπλήρωσιν τυῦ ἑνὸς στρέμματος ἀπαιτούμενον μέρος δύναται νὰ ἔχῃ ἄλλοθι κατὰ τὸν φορολογικὸν Νόμον, διότι ἄλλως θέλει προκύψει σύγχυσις κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ προκειμένου Νόμου.

Παρατηρήσαντος δ' ἄλλου, ὅτι διὰ τῆς φράσεως « ἔχον- « τας ἰδιόκτητον οἰκίαν, ἢ γήπεδον » γενικευομένου τοῦ Νόμου δίδοται τὸ δικαίωμα νὰ λάβωσι καὶ ὅσοι ἔχουσι γῆν, ὡς ἀγοράσαντες, ἢ ἄλλως ἀποκτήσαντες αὐτὴν, καὶ ἐπομένως οὐ μόνον ἀπομακρυνόμεθα τοῦ πνεύματος τοῦ Νόμου, καθ' ὃν πρόκειται νὰ συμπληρωθῇ τὸ μέχρι τοῦ ἑνὸς στρέμματος ἐλλεῖπον ποσὸν, ἀλλὰ φαίνεται καὶ ἀντίφασις εἰς τὸ πρῶτον ἄρθρον. Ἂν μὲν κατὰ προνόμιον θέλωμεν νὰ κάμωμεν τὴν παραχώρησιν, ἐπέφερεν ὁ προτείνας τὰς τροπολογίας, εἶναι ἄλλος λόγος, ἂν δὲ κατὰ τὸ δίκαιον, τότε πρέπει νὰ δώσωμεν εἰς ἅπαντας τοὺς ὑπὸ τοῦ Νόμου ἐννοουμένους, καὶ ἐπομένως πᾶς τις πρέπει νὰ λάβῃ, ὅταν ὑπάρχῃ πλησίον του ἐθνικὴ γῆ.

Ἡ τροπολογία αὕτη, εἶπεν ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς, ἀπομακρύνεται ἀπὸ τὸν ἀρχικὸν τοῦ Νόμου σκοπὸν, τοῦ νὰ δοθῇ δωρεὰν ἓν στρέμμα, ἢ ἡ συμπλήρωσις τοῦ ἐκ τούτου ἐλλείποντος· ἡ συμπλήρωσις αὕτη, εἶπεν ὁ τὸ Νομοσχέδιον τροπολογήσας, γίνεται διὰ τοῦ φορολογικοῦ Νόμου, ἀλλ' οὗτος ἐπειδὴ διαλαμβάνει περὶ ὅλων τῶν πολιτῶν, καὶ ἀνανεοῦται κατ' ἔτος, θέλει ἐπισυμβῇ νὰ μὴ λαμβάνωσιν ἴσον ποσὸν οἱ ἐν τῷ ἄρθρῳ πρώτῳ ἀναφερόμενοι γεωργοί· τούτου ἕνεκα πρέπει νὰ ἐκλείψῃ ἡ τελευταία φράσις τοῦ περὶ οὗ ὁ λόγος τῶν τροπολογιῶν ἄρθρου « ἐὰν ὑπάρχῃ διαθέσιμον κτλ. » καθόσον μάλιστα εἰς πολλὰ χωρία ἔχουσι τοὺς κήπους των οἱ κάτοικοι ἐκτὸς αὐτῶν, καὶ ἐπομένως εἶνε ἄδικον νὰ μὴ λαμβάνωσι τὸ ἐλλεῖπον εἰς τοιαῦτα μέρη, ἔνθα δύνανται νὰ ἔχωσι κήπους.

Τὸ ἄρθρον 2 τοῦ Νομοσχεδίου, εἶπεν ἄλλος, εἶναι σαφὲς, καὶ ἐπομένως πρέπει νὰ γίνῃ δεκτὸν, διότι εἶνε ἀδιάφορον, ἂν συνέχηται, ἢ μὴ, τὸ πρὸς συμπλήρωσιν τοῦ στρέμματος ἀπαιτούμενον ποσόν.

Τὸ ἄρθρον τοῦ Νομοσχεδίου, ἀντέταξεν ἄλλος, διαλαμβάνει μό ον περὶ τῶν δυνάμει τοῦ Ψηφίσματος καὶ τοῦ Διατάγματος τοῦ 1836 λαβόντων γῆν, ἀλλ' ἡ τροπολογία περιέχει καὶ τοὺς φύχὶ δυνάμει τῶν Νόμων τούτων μικρόν τι μέρος ἔχοντας.

Προτείναντος μέν τινος νὰ τεθῇ ἡ λέξις « Γεωργοὺς μετὰ τὰς λέξεις « εἰς τοὺς » νὰ προστεθῇ μετὰ τὴν λέξιν « γήπεδον » ἡ λέξις « ἔλαττον » προτείναντος δὲ τοῦ Κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργοῦ νὰ προστεθῇ ἡ λέξις « ἀγρὸν » μετὰ τὴν λέξιν « γήπεδον » καὶ αἱ λέξεις τοῦ « ἑνὸς στρέμματος » μετὰ τὴν λέξιν «ἔλαττον», διότι ἄλλως καὶ ὁ ἔχων πολλὰ στρέμματα γῆς ἠδύνατο νὰ ζητήσῃ καὶ νὰ λάβῃ, καὶ τότε ἀπομακρυνόμεθα τοῦ σκοποῦ τοῦ Νόμου. Προτείναντος δ' αὖθις τοῦ πρώτου νὰ τεθῶσι μετὰ τὴν λέξιν «ἀγρὸν» αἱ λέξεις «ἐντὸς ἢ πέριξ τοῦ χωρίου» πρὸς περισσοτέραν σαφήνειαν, διὰ νὰ δύναται ἕκαστος νὰ λαμβάνῃ πρὸς συμπλήρωσιν τοῦ στρέμματος καὶ ἄλλοθι· καὶ μετὰ τὰς λέξεις « Διατάγματος ἔλαττον » ἡ λέξις « ἐπίσης » προτείναντος ὡσαύτως τοῦ Κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργοῦ νὰ προστεθῶσιν αἱ λέξεις «ἐν ᾧ κατοικοῦσιν ἢ θελήσουσι νὰ κατοικήσωσιν» μετὰ τὴν λέξιν « χωρίου », ἡ Γερουσία παρεδέξατο ἁπάσας ταύτας τὰς προτάσεις, καθὼς καὶ τὴν ἐξάλειψιν τῆς τελευταίας φράσεως, ἀρχομένης ἀπὸ τῆς λέξεως « ἐὰν ὑπάρχῃ » μέχρι τέλους. Ἑπομένως τὸ ἀρθρον τοῦτο γενόμενον οὕτω δεκτὸν, καὶ τὸ δεύτερον ἄρθρον τοῦ Νομοσχεδίου ἀντικαταστῆσαν , ἔχει οὕτως·

« Εἰς τοὺς Γεωργοὺς τοὺς ἔχοντας ἰδιόκτητον οἰκίαν, γήπεδον « ἢ ἀγρὸν ἐντὸς ἢ πέριξ τοῦ χωρίου, ἐν ᾧ κατοικοῦσιν, ἢ θελή- « σουσι νὰ κατοικήσωσιν, ἔλαττον τοῦ ἑνὸς στρέμματος, καὶ εἰς « τοὺς λαβόντας γῆν δι' οἰκίαν, καλύβην, ἢ κῆπον δυνάμει τοῦ « 18 Ψηφίσματος τοῦ Κυβερνήτου, ἢ τοῦ ἀπὸ 12/24 Ἰανουα- « ρίου 1836 Β. Διατάγματος ἔλαττον ἐπίσης τοῦ ἑνὸς στρέμ- « ματος, χορηγεῖται τὸ δικαίωμα νὰ λάβωσι τὸ ἐλεῖπον πρὸς « συμπλήρωσιν τῆς ἐν τῷ προλαβόντι ἄρθρῳ ἐκτάσεως κατὰ « τοὺς ὅρους τοῦ παρόντος Νόμου ».

Ἀναγνωσθέντος τοῦ 3 ἄρθρου τῶν τροπολογιῶν, καὶ προτείναντος τοῦ Κ. ἔπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργοῦ, νὰ προστεθῇ εἰς τὸ τέλος αὐτοῦ ἡ φράσις « πρὸς συμπλήρωσιν τοῦ ἑνὸς στρέμματος» ἡ Γερουσία παρεδέξατο τὴν προσθήκην ταύτην.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κ. Πρόεδρος, ὡς παρελθούσης τῆς ὥρας, ἔλυσε

τὴν Συνεδρίασιν, ἀπαγγείλας ὅτι αὔριον θέλει εἶνε ἡ ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως τοῦ προκειμένου Νόμου.

Ὁ Πρόεδρος
Α. ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Χ. ΚΛΟΝΑΡΗΣ.
Ν. Ι. ΜΕΞΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς.
Β. Χρησαχόπουλος
Ἰ. Χ. Πέτρου

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

τῆς 19 Δεκεμβρίου 1847 ἡμέρας πέμπτης.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου, καὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν παρόντων Γερουσιαστῶν πλῆρες ἀποτελοῦντος τὸ Σῶμα, ὁ προεδρεύων Ἀντιπρόεδρος Κ. Χ. Κλονάρης, κωλυομένου τοῦ Κ. Προέδρου, κηρύττει ἀρχομένην τὴν Συνεδρίασιν κατὰ τὴν δωδεκάτην ὥραν.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης Συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Μετὰ ταῦτα ἀπαγγείλαντος τοῦ Κ. Προέδρου, ὅτι ἀντικείμενον ἡμερησίας διατάξεως εἶναι ἡ ἐξακολούθησις τῆς ἐπὶ τοῦ τρίτου ἄρθρου τῶν τροπολογιῶν τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου συζητήσεως, εἷς τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν εἶπεν ὅτι, ἐπειδὴ πρὸ τῆς λύσεως τῆς χθεσινῆς Συνεδριάσεως ἐπρότεινε μὲν νὰ ὁρισθῇ προθεσμία τις, ἐντὸς τῆς ὁποίας νὰ ἔχωσιν οἱ γεωργοὶ τὸ δικαίωμα νὰ λαμβάνωσι τὴν χορηγουμένην αὐτῆς δωρεὰν, ὅπερ καὶ ἄλλοι τινὲς ὑπερασπίσθησαν, καὶ ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς ἔδειξε διάθεσιν ἀποδοχῆς, ἀλλ' ἡ Γερουσία οὐδὲν περὶ τῆς προτάσεως ταύτης ἀπεφήνατο, διὰ τοῦτο κάμνει καὶ ἤδη τὴν αὐτὴν πρότασιν, ἵνα ὁριστικῶς ἀποφανθῇ περὶ τῆς παραδοχῆς, ἢ μὴ, ταύτης ἡ Γερουσία, διότι ὡς μὴ ψηφισθεῖσαν, δύναται νὰ τὴν προτείνῃ εἰς πᾶσαν στάσιν τῆς συζητήσεως.

Ἐγένετο μὲν ἡ πρότασις αὕτη ὑπὸ τοῦ προλαλήσαντος, ἐπήνεγκεν ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς, ἀλλ' ἐπειδὴ καὶ διάφορα ἄλλα ζητήματα πρὸ καὶ μετὰ ταύτην προταθέντα ἐψηφοφορήθησαν, αὕτη σιωπηλῶς, οὕτως εἰπεῖν, δὲν ἐγένετο δεκτὴ, καὶ ἐπομένως δὲν δύναται πλέον νὰ προταθῇ καὶ νὰ

ψηφοφορηθῇ, διότι ἄλλως συνεχῶς θέλομεν ἐπανέρχεσθαι εἰς τὰ ἀποφασισθέντα, καὶ οὐδέποτε ἓν ζήτημα θέλει λαμβάνει ὁριστικὴν καὶ τελειωτικὴν λύσιν.

Παρατηρήσαντος δὲ τοῦ Κ. Προέδρου, ὅτι ἡ πρότασις αὕτη ἐτροπολόγει τὸ συζητηθὲν ἄρθρον, καὶ ἐπειδὴ κατὰ νομικὸν κανόνα, τὰ παρακολουθήματα ἀκολουθοῦν τὴν τύχην τοῦ κυρίου πράγματος, καὶ ἡ πρότασις αὕτη πρέπει νὰ ἀκολουθήσῃ τὴν τύχην τοῦ τροπολογουμένου ἄρθρου, καὶ καθὼς τοῦτο, ὡς γενόμενον δεκτὸν παρὰ τῆς Γερουσίας, δὲν δύναται πλέον νὰ τεθῇ ὑπὸ συζήτησιν, οὕτω καὶ ἡ τροπολογοῦσα αὐτὸ πρότασις, ἐπέφερεν ὁ προτείνας τὴν πρότασιν ταύτην, ὅτι ὡς τυχαίως ἐπὶ τοῦ πρώτου ἄρθρου τεθεῖσα, δύναται νὰ τεθῇ καὶ ἐπὶ ἄλλου· τούτου ἕνεκα ἐξαιτεῖται ν' ἀποφασίσῃ ἡ Γερουσία, ἂν δύναται νὰ κάμῃ τὴν αὐτὴν πρότασιν ἐπὶ ἄλλου ἄρθρου ἔνθα νομίζει κατάλληλον.

Εἰπόντος μέν τινος ὅτι ἡ Γερουσία πρέπει ν' ἀποφασίσῃ περὶ τῆς τελευταίας ταύτης αἰτήσεως, ὅταν ἐπί τινος ἄρθρου θελήσῃ ὁ προλαλήσας νὰ κάμῃ τὴν περὶ ἧς ὁ λόγος πρότασιν, ἡ Γερουσία παρεδέξατο τὴν γνώμην ταύτην, καὶ ἀπεφάσισε νὰ ἐξακολουθήσῃ ἡ συζήτησις τοῦ τρίτου ἄρθρου τῶν τροπολογιῶν.

Τὸ προκείμενον ἄρθρον, ἐπέφερέ τις τῶν προαγορευσάντων, διὰ τὸ μὴ εὔληπτον αὐτοῦ ἀπεφάσισε χθὲς ἡ Γεροσία νὰ μετασχηματισθῇ· ὅθεν ἐπὶ τὸ εὐληπτότερον αὐτὸ συντάξας τὸ ἐτροπολόγησεν οὕτω, προτείνων συγχρόνως νὰ τεθῇ ὡς τέταρτον ἄρθρον, διὰ τοὺς ἐκτεθησομένους μετὰ ταῦτα λόγους.

« Τὰ μεταξὺ δύο, ἢ πλειοτέρων ἰδιοκτήτων οἰκοπέδων « κείμενα ἐθνικὰ γήπεδα, παραχωροῦνται εἰς τοὺς πέριξ γειτο- « νας ἐπὶ τῇ αἰτήσει αὐτῶν, κατὰ λόγον ἀντίστροφον τῆς « ἐκτάσεως τῶν ἰδίων αὐτῶν οἰκοπέδων, οὐδέποτε ὅμως τὸ « οὕτως ἀπαρτιζόμενον οἰκόπεδον ἐκείνου, θέλει ὑπερβαίνει τὴν « ἔκτασιν ἑνὸς στρέμματος Βασιλικοῦ.

Ὁ δὲ τὰς τορπολογίας τοῦ Νομοσχεδίου προτείνας μετεποίησε τὸ προκείμενον ἄρθρον οὕτως.

« Ἐὰν ζητηθῶσιν Ἐθνικὰ γήπεδα κείμενα μεταξὺ τῶν ἰδιο- « κτησιῶν δύο ἢ πλειοτέρων γεωργῶν, διανέμονται εἰς τοὺς « αἰτοῦντας αὐτὰ γειτνιάζοντας μέχρι τῆς ἀπαρτίσεως τοῦ ἑνὸς « στρέμματος εἰς ἕκαστον· ἀλλ' ἐὰν τὸ ὁλικὸν ποσὸν τῶν Ἐθνι- « κῶν τούτων γηπέδων εἶναι ἔλαττον τῆς ἀπαιτουμένης ποσό- « τητος, λαμβάνουν κατὰ προτίμησιν οἱ ἔχοντες ὀλιγώτερον « ποσὸν, εἰς τρόπον ὥστε νὰ φθάσωσιν ὅλοι εἰς ἴσην ἔκτασιν

« τὸ δὲ μένον ποσὸν διανέμεται μετὰ ταῦτα εἰς ὅλους κατ' ἴσην « ἀναλογίαν. »

Οἱ Νόμοι, ἐπέφερεν ὁ τὴν πρώτην τροπολογίαν προτείνας, πρέπει νὰ ἦναι σύντομοι, περιεκτικοὶ καὶ ἀκριβεῖς, καὶ ἐπειδὴ ἡ παρ' αὐτοῦ γενομένη τροπολογία ἐν ὀλίγοις ἐκφράζει ὅ,τι καὶ ἡ δευτέρα, διὰ τοῦτο πρέπει νὰ προτιμηθῇ.

Εἰπόντος δέ τινος, ὅτι, ὅταν οἰκόπεδόν τι ἦναι ἓν στρέμμα, δὲν πρέπει νὰ διανέμηται, διότι κατὰ προηγουμένους Νόμους διανέμονται τὰ τεμάχια, οὐχὶ δὲ καὶ τὰ ἄρτια μέρη, τὸ ἄρθρον τοῦτο, ἐπήνεγκεν ὁ τὴν πρώτην τροπολογίαν προσαγαγὼν, καταδεικνύει τὴν ἀνάγκην τῆς ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου τούτου συμπράξεως τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργοῦ, διότι ἔπρεπε νὰ περιέχῃ τὸ ἄρθρον τὴν ἐξαίρεσιν, ἐκτὸς τῶν περὶ εὐθυγραμίας διατάξεων οὐ μόνον τῶν ὑπαρχόντων, ἀλλὰ καὶ τῶν μελλόντων Νόμων, ἐπειδὴ θέλει ποτὲ ἔλθει καιρὸς, ὅτε ἡ Κυβέρνησις θέλει σκεφθῇ, καὶ περὶ διορθώσεως καὶ τῶν ἐν τοῖς χωρίοις ὁδῶν, καὶ πλατειῶν, καθόσον μάλιστα πρὸ μικροῦ καθυπεβλήθη Νομοσχέδιον περὶ θανατώσεως τῶν χοίρων, καὶ ἄνευ τῆς εὐθυγραμίας, οὔτε ἀσφάλεια, οὐδὲ καθαριότης δύναται νὰ ὑπάρξῃ. Δύναταί τις ἐντούτοις νὰ εἴπῃ, ὅτι οἱ πολῖται θέλουν ὑποκύψει εἰς τὰς διατάξεις τοῦ περὶ εὐθυγραμμίας τῶν χωρίων ἐκδοθησομένου ἴσως νόμου· πλὴν ἐπειδὴ ἤδη λευκὸν μόνον χάρτην δίδομεν, εἶνε σκοπιμώτερον καὶ συμφερώτερον νὰ περιλάβωμεν καὶ ἐνταῦθα περὶ εὐθυγραμμίας δεατάξεις πρὸς ἀποφυγὴν ἐνδεχομένων τῶν πολιτῶν ζημιῶν.

Παρατηρήσαντος μὲν ἄλλου, ὅτι Διάταγμά τι διαλαμβάνει τοιούτους ὅρους, ἐπιβάλλον εἰς τοὺς γεωργοὺς τὴν ὑποχρέωσιν ν' ἀφίστανται ἀπὸ τῶν ζώων των διὰ χωρίσματός τινος, καὶ διὰ τοῦτο ἐνόμισε κατάλληλον καὶ τὴν σύμπραξιν τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργοῦ· εἰπόντος δὲ τοῦ Κ. Προέδρου, ὅτι τὸ ζήτημα τοῦτο εἶναι ἐκτὸς τοῦ προκειμένου, ἡ Γερουσία παρεδέξατο δι' ἀναστάσεως τὴν δευτέραν τροπολογίαν.

Εἰπόντος δὲ τοῦ τὴν πρώτην τροπολογίαν προτείναντος, ὅτι τὸ ἄρθρον τοῦτο πρέπει νὰ τεθῇ ὡς τέταρτον, καὶ τὸ τέταρτον ὡς τρίτον, διότι τὸ δεύτερον ὡς ἁπλούστερον πρέπει νὰ προηγηθῇ, συμφωνήσαντος δὲ πρὸς τοῦτο, καὶ τοῦ τὴν δευτέραν τροπολογίαν προτείναντος, ἡ Γερουσία παρεδέξατο τὴν μετάθεσιν ταύτην.

Ἀνωγνωσθέντος μετὰ ταῦτα τοῦ ἄρθρου τετάρτου τῶν προ-

πολογιῶν τοῦ Νομοσχεδίου, ὁ τὴν πρώτην ἐπὶ τοῦ ἄρθρου τρίτου τροπολογίαν προτείνας μετεσχημάτησεν αὐτὸ ὡς ἐφεξῆς.

« Ἐὰν δύο, ἢ καὶ πλειότεροι γεωργοὶ ζητήσωσι συγχρόνως « ἓν καὶ τὸ αὐτὸ διαθέσιμον ἐθνικὸν γήπεδον, ἢ ἀγρὸν, λαμβά- « νει αὐτὸ ὁ πρῶτος λαχὼν κατὰ κλῆρον. Ἐνεργεῖται δὲ ἡ κλή- « ρωσις ὑπὸ τοῦ Οἰκονομικοῦ Ἐφόρου ἐπὶ δημοσίας Συνεδριά- « σεως τοῦἁρμοδίου Δημοτικοῦ Συμβουλίου, παρόντος καὶ τοῦ « Δημάρχου.

Παρατηρήσαντος δὲ τοῦ τροπολογήσαντος τὸ Νομοσχέδιον, ὅτι διὰ τῆς προηγουμένης τροπολογίας μόνη διαφορὰ εἶνε, ὅτι ὁ Ἔφορος ἐνεργεῖ τὴν κλήρωσιν, ἐνῷ κατὰ τὸ ἄρθρον τῶν τροπολογιῶν ἐνεργεῖ τὸ Δημοτικὸν Συμβούλιον, ἀντιπαρατηρήσαντος δὲ τοῦ προτείναντος τὴν μνησθεῖσαν τροπολογίαν, ὅτι ἡ λέξις *ἐνεργεῖ* δὲν δηλοῖ, ὅτι ἰδίαις χερσὶν ἐξάγει τὸν κλῆρον ὁ Ἔφορος, ἀλλ' ὅτι αὐτὸς ἐπισπεύδει τὴν κλήρωσιν, προσκαλῶν τὸ Δημοτικὸν Συμβούλιον, καὶ τὸν Δήμαρχον, ἡ Γερουσία παρεδέξατο τὴν τροπολογίαν ταύτην, ἥτις ἐτέθη ὡς ἄρθρον τρίτον.

Ἀναγνωσθὲν μετὰ ταῦτα τὸ ἄρθρον τρίτον τοῦ Νομοσχεδίου, καὶ παμψηφεὶ γενόμενον παραδεκτὸν, ἐτέθη, ὡς ἄρθρον πέμπτον.

Ἀναγνωσθέντος μετὰ ταῦτα τοῦ πρώτου παραγράφου τοῦ ἄρθρ. 4 τοῦ Νομοσχεδίου, ἐπρότεινέ τις νὰ ἐξαλειφθῇ ἡ φράσις, « ἐὰν δὲν ἔλαβον οἰκόπεδα ἐπὶ τῶν ὁποίων ᾠκοδόμησαν ἤδη », ὡς περιττὴ, καὶ νὰ προσεθῇ μετὰ τὴν λέξιν «γηπέδου» «οἰκίας», ἡ Γερουσία δὲν παρεδέξατο τὴν πρότασιν ταύτην, καὶ ἐπομένως ἐγένετο δεκτὸς ὁ παράγραφος οὗτος, ὅπως ἔχει ἐν τῷ Νομοσχεδίῳ.

Ἀναγνωσθέντος ἐπομένως τοῦ δευτέρου παραγράφου τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου, καὶ παρατηρήσαντός τινος ὅτι, ἐὰν ἡ γῆ, τὴν ὁποίαν λαμβάνει τις, δὲν εἶναι ἐπιδεκτικὴ προσοδοφόρων, ἢ ἄλλων τινῶν δένδρων διὰ τὸ ξηρὸν, καὶ αὐχμηρὸν αὐτῆς, δὲν πρέπει ν' ἀφαιρεθῇ παρὰ τοῦ λαβόντος, ἀντιπαρατηρήσαντος δὲ τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ, ὅτι τοιαύτη περίπτωσις δὲν θέλει ποτὲ ἐπέλθει, διότι οἱ γεωργοὶ θέλουν κατοικήσει εἰς γονίμους καὶ καρποφόρους τόπους, οὐχὶ δὲ καὶ εἰς πάσης φυτείας ἀνεπιδέκτους, δὲν προτίθεμαι, ἐπανέλαβεν ὁ πρῶτος, τὴν προτίμησιν τῶν προσοδοφόρων δένδρων, ἂν καὶ ἐνίοτε ταῦτα βλάπτωσι, καὶ διὰ τοῦτο προτιμᾷ νὰ ἔχῃ τις μόνον κῆπον λαχάνων, ἀλλὰ λέγω μόνον, ὅτι εἶναι μὲν καλὸν νὰ παρακινήσωμεν τοὺς πολίτας εἰς τὴν φυτουργίαν, πλὴν ὅταν τοῦτο δὲν εἶναι ἐφικτὸν, πρέπει νὰ ἀφεθῇ

αὐτοῖς ἡ γῆ πρὸς καλλιέργειαν λαχάνων τοὐλάχιστον, διότι καὶ εἰς πολλὰς πεδιάδας, ὡς τὴν Ἀττικὴν δένδρα, δὲν γίνονται.

Παρατηρήσαντος τέλος ἄλλου, ὅτι ἐπὶ μὲν Τουρκοκρατίας δὲν ἐφύτευον ἐπὶ τῶν ὀρεινῶν τῆς Πελοποννήσου χωρίων προσοδοφόρα δένδρα, διότι ἐκαρποῦντο ταῦτα οἱ ἰδιοκτῆται Ὀθωμανοί, ἤδη ὅμως ἀπανταχοῦ φυτεύουσιν, ἐγένετο δεκτὸς καὶ ὁ δεύτερος οὗτος παράγραφος.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ τρίτου παραγράφου τοῦ περὶ οὗ ὁ λόγος ἄρθρου, ἐπρότεινέ τις νὰ τεθῇ, ὅτι ἡ ἐπιβεβαίωσις πρέπει νὰ γίνηται καὶ ὑπὸ τῆς Διοικητικῆς Ἀρχῆς.

Εἰπόντος μέν τινος, ὅτι ἡ Διοικητικὴ ἀρχὴ θέλει σχηματίσει πεποίθησιν ἐκ τῆς ἐπιβεβαιώσεως τοῦ Δημάρχου, διότι αὐτοπροσώπως ὁ Ἔπαρχος δὲν δύναται νὰ μεταβαίνῃ πάντοτε πρὸς ἐπιθεώρησιν, παρατηρήσαντος δὲ τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ, ὅτι διὰ τῆς παραδοχῆς τῆς προτάσεως ταύτης, αὐξανομένων τῶν ἐπιβεβαιωσόντων προσώπων, θέλουν ἐπιβραδύνει καὶ ἐμποδίζεσθαι αἱ τῶν πολιτῶν ὑποθέσεις, ἡ Γερουσία παρεδέξατο τὸν παράγραφον τοῦτον, ὡς ἔχει, καὶ οὕτως ἐγένετο τὸ ἄρθρον τοῦτο δεκτὸν, λαβὸν τὸν ἀριθμὸν ἕκτον.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ἄρθρου 5, εἷς τῶν προαγορευσάντων, ἀντιφάσκει τοῦτο πρὸς ἑαυτὸ, λέγει, ὅπως εἶνε συντεταγμένον, διότι, ἀφοῦ ὁ Νόμος ἐπιβάλλει εἰς τοὺς γεωργοὺς τὴν ὑποχρέωσιν νὰ οἰκοδομήσωσι καὶ φυτεύσωσι, τὸ ἄρθρον τοῦτο τοῖς ἀφαιρεῖ, ὅ,τι ᾠκοδόμησαν, καὶ ἐφύτευσαν· ὁ Νομοθέτης σκοπῶν βεβαίως νὰ καταστείλῃ τὴν πανουργίαν τῶν γεωργῶν, οἵτινες ἀρχόμενοι οἰκοδομῆς τινος, ἢ μικρᾶς φυτουργίας, δύνανται νὰ διϊσχυρίζωνται δικαίωμα ἰδιοκτησίας, τοὺς ἀπειλεῖ διὰ τῆς ἀφαιρέσεως τούτων· ἐν τούτοις ἐπειδὴ δὲν διαγράφει, ὁποία πρέπει νὰ ἦναι ἡ οἰκοδομὴ, ὁποία δὲ καὶ ὁπόση ἡ φυτεία, ἐναπόκειται ἡ ἀποδοχὴ καὶ ἡ ἔγκρισις αὐτῶν εἰς τὰς Ἀρχὰς· τούτου ἕνεκα προτείνει νὰ διορθωθῇ ἡ τελευταία φράσις οὕτως «ἅμα δὲ καὶ οὗτινος ἀρχίσουν νὰ φυτεύσωσιν, ἢ νὰ οἰκοδομήσωσιν.»

Αἱ ὑποχρεώσεις τῶν γεωργῶν, ἐπήνεγκεν ὁ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς, εἰσὶ νὰ φυτεύσωσιν οἱαδήποτε προσοδοφόρα δένδρα, νὰ οἰκοδομήσωσι, καὶ νὰ ἐγκατασταθῶσιν ἐντὸς ὡρισμένου ὑπὸ τοῦ προκειμένου ἄρθρου χρόνου· ὅταν δὲ καὶ τὰς τρεῖς ταύτας ὑποχρεώσεις δὲν ἐκπληρώσωσιν, ὑποβάλλονται εἰς τὴν ποινὴν τοῦ προκειμένου ἄρθρου· οὐδεὶς ὅμως φόβος ἔνεστι, μήπως στερηθῶσιν, ὅ,τι ἔκαμον, ἂν δὲν τεθῇ ἡ προσθήκη τοῦ προλαλήσαντος, ἥτις οὐχ ἧττον εἶνε ἐπισφαλὴς, διότι τῆς μὲν οἰκοδομῆς

ἡ ἀρχὴ εἶνε καταφανὴς, οὐχὶ δὲ καὶ τῆς φυτείας, ἐκτὸς τούτου δὲν πρέπει νὰ περιπλέκωμεν τοσοῦτον μικρὰ πράγματα, καὶ νὰ ἐπεκτείνωμεν τὰς συζητήσεις.

Δὲν ὀφείλομεν βεβαίως νὰ συζητῶμεν τοσοῦτον μικρὰ πράγματα, ἀντιπαρετήρησεν ὁ προαγορεύσας, ἂν καθ' ἑκάστην δὲν ἐβλέπομεν τοιαύτας μεταξὺ τῶν πολιτῶν διενέξεις, καὶ τὴν τάσιν αὐτῶν τοῦ νὰ δικάζωνται καὶ περὶ μικροῦ λόγου πραγμάτων, καὶ μάλιστα μετὰ τοῦ Δημοσίου· τούτου ἕνεκα πρέπει νὰ ζητῶμεν πᾶσαν δυνατὴν λεπτομέρειαν, ἂν καὶ εἰς ἄλλην ἐποχὴν, οἷον τὴν πρὸ τῆς ἐπαναστάσεως, ἠδύνατο αὕτη νὰ φανῇ ὡς στρεψοδικία· ἐπειδὴ λοιπὸν οὔτε περὶ τοῦ εἴδους τῆς οἰκοδομῆς γίνεται λόγος, οὔτε περὶ τοῦ ποσοῦ τῆς φυτείας, πρέπει νὰ τεθῇ, ἀντὶ τῆς τελευταίας τοῦ Νόμου φράσεως ἡ ἑξῆς « ἅμα δὲ καὶ τῆς ἀτελοῦς οἰκοδομῆς των ἢ ἀτελοῦς φυτεύσεώς των » ἥτις, ἂν καὶ ἀτελὴς καὶ αὐτὴ, εἶνε ὅμως ἐντελεστέρα τῆς τοῦ Νόμου.

Εἰπόντος δέ τινος, ὅτι τὰ περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου ὑπό τε τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ καὶ τοῦ προλαλήσαντος λεχθέντα, τιθέμενα εἰς τὰ Πρακτικὰ, ἀρκοῦσι πρὸς σαφήνειαν τῆς ἐννοίας τοῦ Νόμου, αἱ ἐπιβαλλόμεναι εἰς τοὺς γεωργοὺς ὑποχρεώσεις, ἐπέφερεν ἄλλος, τοῦ νὰ οἰκοδομήσωσιν, ἐγκατασταθῶσι καὶ φυτεύσωσιν ἐντὸς ὡρισμένου χρόνου, εἶνε εὐκατόρθωτοι, καὶ ἐπομένως δύνανται καὶ ὀφείλουσι νὰ τὰς ἐκπληρώσωσιν. Εἶνε μὲν ἀληθὲς ὅτι ἡ περὶ φυτεύσεως ὑποχρέωσις εἶναι ἀόριστος, ἀλλ' ὁ Νόμος δὲν ἀπαιτεῖ βεβαίως μεγάλην ποσότητα δένδρων.

Τὴν ἀφαίρεσιν τῆς κτισθείσης μικρᾶς οἰκίας, ἢ τῆς ὀλίγης φυτείας δὲν ἐπιβάλλει, εἶπε τις τῶν προλαλησάντων ὁ Νόμος, ἐπ' ὠφελείᾳ τοῦ δημοσίου, ἀλλ' ἐπὶ ποινῇ τῶν παραβαινόντων τὰς αἱρέσεις τῆς παραχωρήσεως γεωργῶν, ἂν λοιπὸν οὕτως ἔχῃ δύναται νὰ ἐξαλειφθῇ ὁλοτελῶς ἡ τελευταία φράσις, « ἅμα δὲ καὶ οὔτινος ἤθελον οἰκοδομήσει ἢ φυτεύσει » καὶ οὕτω καὶ τὸ δημόσιον, καὶ οἱ πολῖται ἀπαλλάττονται συμβησομένων τυχὸν διενέξεων.

Ἀντιτάξαντος μέν τινος, ὅτι, ἐπειδὴ τὸ προηγούμενον ἄρθρον λέγει « ὀφείλουσιν » ἕπεται ὅτι ἔχουσιν ὑποχρέωσιν, καὶ ἐπομένως δὲν δύναται νὰ ἐξαλειφθῇ ἡ τελευταία αὕτη ποινικὴ φράσις, ἀντιπαρατηρήσαντος δ' αὖθις τοῦ προλαλήσαντος, ὅτι, ἐπειδὴ μία τῶν ὑποχρεώσεων τῶν γεωργῶν εἶνε καὶ ἡ κατασκευὴ οἰκίας, τὸ δ' εἶδος ταύτης εἶνε ἀόριστον, τὸ ἄρθρον τοῦτο ἀντιφάσκει πρὸς ἑαυτὸ, οὐδεὶς φόβος ὑπάρχει, ἀντιπέφερεν ὁ

Κ. Ὑπουργὸς, διότι τὸ προκείμενον ἄρθρον σκοπεῖ ν' ἀναγκάσῃ τοὺς γεωργοὺς νὰ μεταχειρισθῶσι τὸ παραχωρηθησόμενον αὐτοῖς στρέμμα, πρὸς οἰκοδομὴν φυτείαν καὶ ἐγκατάστασιν· ἑπομένως ἔπρεπε νὰ τεθῇ ποινὴ ἐν περιπτώσει μὴ ἐκπληρώσεως τῶν ὑποχρεώσεων τούτων· ἐν τούτοις ὁ Νόμος πάντοτε ἐπιεικῶς θέλει ἐφαρμοσθῇ.

Ἑπομένως ἐγένετο δεκτὸν τὸ προκείμενον ἄρθρον, ὡς ἔχει ἐν τῷ Νομοσχεδίῳ, λαβὸν τὸν ἀριθμὸν ἕβδομον.

Ἀναγνωσθέντος ὕστερον τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ Νομοσχεδίου, καί τινος μὲν ἐρωτήσαντος τί ἐννοεῖται διὰ τῶν περὶ ἐθνικῶν γαιῶν φορολογικῶν διατάξεων, ἐν περιπτώσει, καθ' ἣν οἱ γεωργοὶ μεταχειρισθῶσιν εἰς ἄλλην ἢ τὴν διὰ τοῦ παρόντος Νόμου χρῆσιν τὰ παραχωρηθέντα πρὸς αὐτοὺς γήπεδα, τοῦ δὲ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν ἀποκριναμένου, ὅτι εἰς τοιαύτην περίπτωσιν τὰ πρὸς ἄλλην χρῆσιν μεταχειρισθέντα γήπεδα θέλουσι φορολογεῖσθαι ὡς τὰ λοιπὰ κτήματα, ἡ Γερουσία παρεδέξατο, ὡς ἔχει, τὸ ῥηθὲν ἄρθρον, λαβὸν τὸν ἀριθμὸν τοῦ 8.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ἄρθρου 7 καὶ τινος παρατηρήσαντος, ὅτι διὰ νὰ συνδεθῇ ἡ περίοδος αὐτοῦ, πρέπει νὰ τεθῇ ἢ ὁ σύνδεσμος « δὲ » μετὰ τὴν λέξιν « ἐκπληρώσωσι » ἢ ὁ σύνδεσμος « καὶ » πρὸ τῶν λέξεων « δὲν ἐκπληρώσωσι », καὶ ἀντὶ μὲν τῆς κατὰ γραφικὸν λάθος ἡμερομηνίας « 16 Αὐγούστου » τοῦ Β. Διατάγματος, νὰ τεθῇ ἡ ἡμερομηνία « 12 (24) Ἰανουαρίου 1836 » ἀντὶ δὲ τοῦ ἀριθμοῦ « 5 » νὰ τεθῇ ὁ ἀριθμὸς τοῦ « 7 » καθότι τὸ ἄρθρον 5 ἔσχε τὸν ἀριθμὸν τοῦ 7, ἡ Γερουσία παρεδέξατο τὴν προσθήκην τοῦ συνδέσμου « καὶ » πρὸ τῶν λέξεων « δὲν ἐκπληρώσωσι, » καὶ τὴν ἀλλαγὴν τῆς τε ἡμερομηνίας καὶ τοῦ ἀριθμοῦ· οὕτω δὲ τὸ προκείμενον ἄρθρον γενόμενον δεκτὸν κατὰ τὰ λοιπὰ, ἔσχε τὸν ἀριθμὸν τοῦ 9, ἔχον ὡς ἑξῆς ἄρθρ. 9.

Ὅσοι λαβόντες ἤδη γῆν δυνάμει τοῦ 18 ψηφίσματος τοῦ Κυβερνήτου, ἢ τοῦ ἀπὸ 12 (24) Ἰανουαρίου 1836 Β. Διατάγματος, προσλάβωσι καὶ τὸ κατὰ τὸν παρόντα νόμον ἐλλεῖπον πρὸς συμπλήρωσιν, καὶ δὲν ἐκπληρώσωσι τὰς ὑποχρεώσεις των, θέλουσι στερεῖσθαι, κατὰ τὰ ἐν τῷ ἄρθρῳ 7 διαταττόμενα, ὅ,τι προσαπέκτησαν, μὴ παραβλαπτομένων ὅμως τῶν ἀποκτημένων ἤδη δικαιωμάτων των, δυνάμει τῶν διατάξεων τοῦ ἀνωτέρω ψηφίσματος ἢ Διατάγματος.

Ἀναγνωσθέντος ἔπειτα τοῦ ἄρθρου 8 παρετήρησέ τις τῶν Κ. Κ. Γερουσιαστῶν, ὅτι, ἐπειδὴ παρεδέχθη κατὰ τὸ ἄρθρον 6 μέχρι τριετίας ἡ ἐκπλήρωσις τῶν ὑποχρεώσεων τῶν γεωργῶν,

πρέπει καὶ ἤδη κατὰ τὸ προκείμενον ἄρθρον νὰ τεθῇ ἀντὶ τοῦ δευτέρου τὸ τρίτον ἔτος, καθ' ὃ τὸ ὑπουργεῖον ὀφείλει νὰ ἐκδώσῃ τὸν ἀπαιτούμενον τίτλον ἰδιοκτησίας, διὰ νὰ ὑπάρχωσιν οὕτω σύμφωνα πρὸς ἄλληλα ἀμφότερα τὰ ῥηθέντα ἄρθρα.

Ἀντιτάξαντος ἐπομένως τοῦ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργοῦ, ὅτι ἐτέθη ὡς ὅρος τῆς ἐκδόσεως τῶν ἀπαιτουμένων τίτλων ἰδιοκτησίας τὸ δεύτερον ἔτος, διὰ νὰ μὴ μένῃ ἐπὶ πολυετίαν στερημένος ὁ γεωργὸς αὐτῶν, καὶ ἄλλου παρατηρήσαντος, ὅτι δὲν πρέπει νὰ τεθῇ ὡς ὅρος τῆς ἐκδόσεως τῶν τίλων τῆς ἰδιοκτησίας μήτε τὸ δεύτερον οὔτε τὸ τρίτον ἔτος, ἀλλ' ὅταν ὁ γεωργὸς ἐντὸς τῆς τριετίας ἐκπληρώσῃ τὰς ὑποχρεώσεις του, ὀφείλει τὸ ὑπουργεῖον, μετὰ τὴν πρὸς αὐτὸ παράδοσιν τῆς ἀπαιτουμένης ἐκθέσεως, νὰ ἐκδώσῃ τὸ παραχωρητήριον τῆς ἰδιοκτησίας, ἐπήνεγκεν ἕτερος, ὅτι διὰ τοῦ προκειμένου ἄρθρου ἐπιβάλλεται εἰς τοὺς γεωργοὺς ποινὴ στερήσεως τῶν τίτλων τῆς ἰδιοκτησίας, ὅταν ἡ παρὰ τῶν ἁρμοδίων ὑπαλλήλων συνταχθεῖσα ἔκθεσις δὲν ἔχεται ἀληθείας· ἐν ᾧ κατὰ προηγούμενόν τι ἄρθρον ἐπιβάλλεται ἐπίσης πρὸς τοὺς αὐτοὺς ὡς χρέος καὶ ἡ δι' ἐκθέσεως βεβαίωσις τῶν ὑποχρεώσεών των· ἐπειδὴ δὲ ἐνδέχεται τινὲς μὲν τῶν γεωργῶν, μὴ ἐκπληρώσαντες τὰς ὑποχρεώσεις των νὰ δωροδοκήσωσι τοὺς ἐπιτετραμμένους τὴν σύνταξιν τῆς ἐκθέσεως ὑπαλλήλους, διὰ νὰ λάβωσι τοὺς τίτλους τῆς ἰδιοκτησίας των διὰ τῆς ψευδοῦς ταύτης ἐκθέσεως, τὸ δὲ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργεῖον πληροφορηθὲν τοῦτο, νὰ τοὺς στερήσῃ τῶν ἐγγράφων τῆς ἰδιοκτησίας των, ἤθελεν εἶσθαι εὐχῆς ἔργον πρὸς περιστολὴν καὶ τιμωρίαν τινῶν καταχραστῶν ὑπαλλήλων, νὰ τεθῇ ποινὴ αὐστηρὰ, αὐτῶν ὡς πρὸς τὴν ἀκρίβειαν τῆς ἐκθέσεως, διὰ νὰ μὴν ἀναγκάζωνται οἱ γεωργοὶ καὶ τοὺς ὑπαλλήλους νὰ δωροδοκῶσι, καὶ τῶν ἐγγράφων τῆς ἰδιοκτησίας των νὰ στερῶνται· καὶ ὁσάκις ἤθελεν εἰς τὸ Ὑπουργεῖον παραδίδεσθαι τοιαύτη ἔκθεσις, ὀφείλει τοῦτο νὰ ἐκδίδῃ ἀμέσως τοὺς τίτλους τῆς ἰδιοκτησίας, τιμωροῦν μόνον τοὺς συντάξαντας τὴν ψευδῆ ταύτην ἔκθεσιν ὑπαλλήλους, καὶ μὴ ἀποστεροῦν τοὺς γεωργοὺς τῶν ἐγγράφων τῆς ἰδιοκτησίας.

Δὲν πιστεύω, ἀπήντησεν ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς, ὅτι δύναται ἐπὶ τοῦ προκειμένου νὰ λάβῃ χώραν ψευδὴς διὰ δωροδοκίας ἔκθεσις, ὡς ὑπαρχούσης τῆς τιμῆς τοῦ μέσου ὅρου τοῦ παραχωρουμένου ἐξ ἑνὸς στρέμματος γηπέδου, 50 ἢ 60 δραχμῶν, καὶ οὐδεμιᾶς ἐκ τοιαύτης εὐτελοῦς ἀξίας προσγενομένης πρὸς τὸν γεωργὸν ὠφελείας εἰς δωροδόκησιν τοσούτων

πολλῶν ὑπαλλήλων, οἷοι ὑπάρχουσιν οἱ πραγματογνώμονες, ὁ Δήμαρχος καὶ ὁ Οἰκονομικὸς Ἔφορος.

Τοῦ αὐτοῦ μὲν Γερουσιαστοῦ παρατηρήσαντος, ὅτι δὲν πρόκειται ἤδη περὶ τῆς εὐτελοῦς τιμῆς τοῦ μέσου ὅρου τοῦ ἑνὸς στρέμματος οἰκοπέδου, ἀλλὰ περὶ τῆς καταχρήσεως τῶν ὑπαλλήλων, οἵτινες ἀντὶ ἑνὸς στρέμματος θέλουσι παραχωρεῖ τέσσαρα, τοῦ δὲ Ὑπουργοῦ ἀπαντήσαντος, ὅτι ὡς πρὸς τὰ παραχωρηθέντα περιπλέον τοῦ ἑνὸς στρέμματος εἰς τὸν γεωργὸν δὲν θέλει δίδεσθαι τίτλος ἰδιοκτησίας, ἀλλὰ θέλει θεωρεῖσθαι δι' αὐτὰ ὡς κακῆς πίστεως κάτοχος, ὑποκείμενος εἰς τὰς συνεπείας τοῦ πολιτικοῦ Νόμου, ἡ Γερουσία παρεδέξατο ἀντὶ τῶν λέξεων « τὸ δεύτερον ἔτος » τὰς λέξεις « τὸ τρίτον ἔτος, ἢ καὶ πρὸ αὐτοῦ » καὶ ἀντὶ τῶν λέξεων « καθόσον δὲν » τὰς λέξεις « ἐκτὸς ἐὰν » ἀντὶ τῶν «ἄρθρον 4» τὰς « ἄρθρ. 6 » καὶ ἀντὶ τῶν « ἔχουσιν ἀληθείας » τὰς « ἔχονται ἀληθείας » οὕτω δὲ τὸ ἄρθρον 8, λαβὸν τὸν ἀριθμὸν τοῦ 10, ἔχει ὡς ἑξῆς.

« Ἄρθ. 10. Τὸ τρίτον ἔτος ἢ καὶ πρὸ αὐτοῦ, ἀφ' οὗ παραδοθῇ « εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν ἡ κατὰ τὸ ἄρθρον 6 ἔκθεσις, « βεβαιοῦσα τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν παρὰ τοῦ παρόντος Νόμου « ἐπιβαλλομένων εἰς τοὺς γεωργοὺς ὑποχρεώσεων, τὸ Ὑπουρ- « γεῖον ὀφείλει νὰ ἐκδώσῃ τὸν ἀπαιτούμενον τίτλον ἰδιοκτη- « σίας κατὰ τὰς ἰσχυούσας διατάξεις, περὶ παραχωρήσεως « Ἐθνικῶν κτημάτων, ἐκτὸς ἐὰν πληροφορηθῇ, ὅτι τὰ ἐν τῇ « διαληφθείσῃ ἐκθέσει περὶ ἐκπληρώσεως τῶν ὑποχρεώσεων δὲν « ἔχονται ἀληθείας ».

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ἄρθρου 9, καί τινος μὲν τῶν Γερουσιαστῶν παρατηρήσαντος, ὅτι ἐπὶ τοῦ ἄρθρου τούτου πρέπει νὰ εὐκρινισθῇ ῥητῶς, ἂν ἐννοῶνται αἱ οἰκογένειαι τῶν πρὸ ἀμνημονεύτων ἐτῶν μέχρι σήμερον ἀποβιωσάντων γεωργῶν, ἢ ἐκείνων, οἵτινες δὲν ἔλαβον μέρος τῆς κατά τε τὸ ψήφισμα τοῦ Κυβερνήτου καὶ τὸ Διάταγμα τοῦ 1836 γενομένης δωρεᾶς, ἢ καὶ ἐκείνων, οἵτινες ζητήσαντες κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος Νόμου νὰ μετάσχωσι τῆς προτιθεμένης δωρεᾶς, δὲν ἐπρόφθασαν διὰ τὸν ἐπελθόντα αὐτοῖς θάνατον ν' ἀποκτήσωσιν αὐτήν· τοῦ δὲ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν ἀντιτάξαντος, ὅτι διὰ τῆς τοῦ ἄρθρου τούτου διατάξεως ἥτις ἐτέθη ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ τὴν ὁποίαν παραδέχομαι ὡς δικαίαν, ἐννοοῦνται 1) αἱ οἰκογένειαι τῶν γεωργῶν ἐκείνων, οἵτινες κατά τε τὸ ψήφισμα τοῦ Κυβερνήτου καὶ τὸ Διάταγμα τοῦ 1836, ἔλαβον ἥμισυ στρέμμα οἰκοπέδου, καὶ τῶν γεωργῶν τούτων ἀποβιωσάντων, πρέπει αἱ οἰκογένειαι

αὐτῶν ἤδη νὰ λάβωσι δωρεὰν τὴν μέχρις ἑνὸς στρέμματος συμπληρωτικὴν παραχώρησιν οἰκοπέδου, καὶ 2) αἱ οἰκογένειαι τῶν γεωργῶν ἐκείνων, οἵτινες δὲν ἔλαβον παντάπασι τοιαύτην δωρεὰν, καὶ ἀπεβίωσαν ἐσχάτως· ἐπέφερεν ὁ αὐτὸς Γερουσιαστὴς ὅτι ἡ σύνταξις τοῦ συζητουμένου ἤδη ἄρθρου οὐδέποτε ἐκφράζει τὴν ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ λεχθεῖσαν ἐπ' αὐτοῦ ἔννοιαν. Ἐκτὸς τούτου, ἐὰν ἅπασαι αἱ οἰκογένειαι τῶν μέχρι τοῦδε ἀποβιωσάντων γεωργῶν λάβωσι μέρος τῆς δωρεᾶς ταύτης, τότε δὲν θέλει ὑπάρξει πλέον Ἐθνικὴ γῆ, ἀλλὰ θὰ διατεθῇ ὁλόκληρος, καὶ οὕτω στερουμένων αὐτῆς πολλῶν γεωργῶν, μεγίστη εἰς τὸ δημόσιον ἐπελεύσεται ἡ ζημία, ἐν ᾧ οὐδὲν ὄφελος προσγίνεται ἐκ τῆς πρὸς τὰς οἰκογενείας τῶν ἀποβιωσάντων γεωργῶν δωρεᾶς, ὡς μὴ δυναμένων τούτων νὰ ἐργασθῶσι.

Ἡ Γερουσία ἐπομένως παρεδέξατο, ὡς ἔχει ἐν τῷ Νομοσχεδίῳ, τὸ ἄρθρον 9 μετασχηματισθὲν εἰς ἄρθρον 11.

Παρατηρήσαντος ἔπειτα τινὸς τῶν προαγορευσάντων, ὅτι πρέπει ἤδη νὰ προστεθῇ νέον ἄρθρον, διὰ νὰ συμπεριληφθῶσιν εἰς τὴν εὐεργετικὴν τοῦ προκειμένου Νόμου διάταξιν, καὶ ὅσοι ἠγόρασαν διὰ προικοδοτήσεως οἰκόπεδα καὶ δὲν ἐπλήρωσαν μέχρι τοῦδε ἕνεκα τῆς ἀπορίας των· καὶ ἄλλων ἀντιταξάντων ὅτι περὶ τῆς προτάσεως ταύτης ἀπεφασίσθη κατὰ τὴν χθεσινὴν Συνεδρίασιν, ὅτι δὲν ἔχουσιν οἱ τοιοῦτοι δικαίωμα δωρεᾶς, καὶ δὲν δύναται νὰ ἐπανέλθῃ ἡ συζήτησις ἐπὶ τῶν προαποφασισθέντων. Ἐπιμένοντος τοῦ προαγορεύσαντος εἰς τὴν τοιαύτην πρότασίν του, ἡ Γερουσία κατὰ πλειοψηφίαν δι' ἀναστάσεως δὲν παρεδέξατο τὴν συζήτησιν τῆς εἰρημένης προτάσεως τοῦ προαγορεύσαντος, ὡς ἀποφασισθείσης ὁριστικῶς ταύτης κατὰ τὴν χθεσινὴν Συνεδρίασιν.

Ἀναγνωσθέντος τέλος καὶ τοῦ ἄρθρου 10 καί τινος παρατηρήσαντος, ὅτι, δι' ὅσους προεξέθεσε λόγους κατὰ τὴν ἐπὶ τὰ καθ' ἕκαστα συζήτησιν τοῦ παρόντος Νόμου, πρέπει νὰ λάβῃ ἐνεργητικὸν μέρος ἐπ' αὐτοῦ καὶ ὁ Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν, καὶ νὰ προστεθῶσι κατὰ τὸ προκείμενον ἄρθρον ἀντὶ τῶν λέξεων « ὁ Ἡμέτερος ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς » αἱ λέξεις « οἱ Ἡμέτεροι ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν, καὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργοὶ » ἡ Γερουσία παρεδέξατο, ὡς ἔχει, καὶ τὸ ἄρθρον τοῦτο, μετασχηματισθὲν εἰς ἄρθρον 12 ἀποφηναμένη, ὅτι κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος Νόμου δύναται νὰ λάβῃ ἐνεργητικὸν μέρος καὶ ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς ψηφο-

φορηθὲν τελευταῖον τὸ σύνολον τοῦ συζητηθέντος ἤδη Νόμου, ἐγένετο δεκτὸν διὰ ψήφων 19 κατὰ 10, ἔχον ὡς ἑξῆς.

Ἄρθρ. 1. Εἰς τοὺς Ἕλληνας γεωργούς, ὅσοι κατοικοῦν ἢ θελήσουν νὰ κατοικήσωσιν εἰς χωρία, τῶν ὁποίων αἱ γαῖαι ἀνήκουσι καθ' ὁλοκληρίαν ἢ ἐν μέρει εἰς τὸ Δημόσιον, ἐὰν δὲν ἔχουσιν ἰδιοκτήτους οἰκίας, ἢ οἰκόπεδα εἰς αὐτὰ, χορηγεῖται τὸ δικαίωμα νὰ λάβωσιν ἐκ τῶν Ἐθνικῶν ἐρειπίων γηπέδων ἢ ἀγρῶν δωρεὰν ἓν Β. στρέμμα, ἀποκλειστικῶς δι' οἰκοδομὴν οἰκίας, δι' αὐλὴν καὶ διὰ κῆπον, ἐντὸς ἢ πέριξ τοῦ χωρίου κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος Νόμου.

Ἄρθρ. 2. Εἰς τοὺς γεωργοὺς τοὺς ἔχοντας ἰδιόκτητον οἰκίαν, γήπεδον ἢ ἀγρὸν ἐντὸς ἢ πέριξ τοῦ χωρίου, ἐν ᾧ κατοικοῦσιν ἢ θελήσουν νὰ κατοικήσωσιν ἔλαττον τοῦ ἑνὸς στρέμματος, καὶ εἰς τοὺς λαβόντας γῆν δι' οἰκίαν, καλύβην, ἢ κῆπον δυνάμει τοῦ 18 Ψηφίσματος τοῦ Κυβερνήτου, ἢ τοῦ ἀπὸ 12/24 Ἰανουαρίου 1836 Β. Διατάγματος ἔλαττον ἐπίσης τοῦ ἑνὸς στρέμματος, χορηγεῖται τὸ δικαίωμα νὰ λάβωσι τὸ ἐλλεῖπον πρὸς συμπλήρωσιν τῆς ἐν τῷ προλαβόντι ἄρθρῳ ἐκτάσεως κατὰ τοὺς ὅρους τοῦ παρόντος Νόμου.

Ἄρθρ. 3 Ἐὰν δύο ἢ καὶ πλειότεροι γεωργοὶ ζητήσωσι συγχρόνως ἓν καὶ τὸ αὐτὸ διαθέσιμον Ἐθνικὸν γήπεδον ἢ ἀγρὸν, λαμβάνει αὐτὸ ὁ πρῶτος λαχὼν κατὰ κλῆρον, ἐνεργεῖται δὲ ἡ κλήρωσις διὰ τοῦ Οἰκονομικοῦ Ἐφόρου ἐπὶ δημοσίας Συνεδριάσεως τοῦ ἁρμοδίου Δημοτικοῦ Συμβουλίου, παρόντος καὶ τοῦ Δημάρχου.

Ἄρθρ. 4. Ἐὰν ζητηθῶσιν Ἐθνικὰ γήπεδα κείμενα μεταξὺ τῶν ἰδιοκτησιῶν δύω ἢ πλειοτέρων γεωργῶν, διανέμονται εἰς τοὺς αἰτοῦντας αὐτὰ γειτνιάζοντας μέχρι τῆς ἀπαρτίσεως τοῦ ἑνὸς στρέμματος εἰς ἕκαστον· ἀλλ' ἐὰν τὸ ὁλικὸν ποσὸν τῶν Ἐθνικῶν τούτων γηπέδων ἦναι ἔλαττον τῆς ἀπαιτουμένης ποσότητος, λαμβάνουν κατὰ προτίμησιν οἱ ἔχοντες ὀλιγώτερον ποσὸν, εἰς τρόπον ὥστε νὰ φθάσωσιν ὅλοι εἰς ἴσην ἔκτασιν, τὸ δὲ μένον ποσὸν διανέμεται μετὰ ταῦτα εἰς ὅλους, κατ' ἴσην ἀναλογίαν.

Ἄρθρ. 5. Ἐξαιροῦνται τῶν παραχωρήσεων γαῖαι καὶ γήπεδα φέροντα ἢ κρύπτοντα ἀρχαιότητας, ἢ ἄλλα ἱστορικὰ μνημεῖα, καὶ ὅσα δημόσιον ἢ δημοτικὸν συμφέρον ἀπαιτεῖ νὰ μὴ παραχωρηθῶσιν.

Ἄρθρ. 6. Οἱ γεωργοὶ ὀφείλουσιν ἐντὸς μὲν τὸ πολὺ τοῦ δευτέρου ἔτους ἀπὸ τῆς παραχωρήσεως, νὰ οἰκοδομήσωσιν ἐπὶ τοῦ

παραχωρηθέντος γηπέδου, ἐὰν δὲν ἔλαβον οἰκόπεδα, ἐπὶ τῶν ὁποίων ᾠκοδόμησαν ἤδη, καὶ νὰ ἐγκατασταθῶσιν εἰς τὸ χωρίον, ὅπου ἐγένετο ἡ παραχώρησις.

Ἐντὸς δὲ τοῦ τρίτου ἔτους νὰ φυτεύσωσι τὴν ὑπόλοιπον γῆν μὲ οἱαδήποτε προσοδοφόρα δένδρα.

Ἡ ἐκπλήρωσις τῶν ἀνωτέρω θέλει ἀποδεικνύεσθαι δι' ἐκθέσεως πραγματογνωμόνων, ἐπιβεβαιουμένης ὑπὸ τῶν Δημοτικῶν ἀρχῶν καὶ τοῦ ἀρμοδίου Οἰκονομικοῦ Ἐφόρου.

Ἄρθρ. 7. Ἐὰν οἱ γεωργοὶ δὲν ἐκπληρώσωσι τὰς διὰ τοῦ παρόντος Νόμου ἐπιβαλλομένας εἰς αὐτοὺς ὑποχρεώσεις, θέλουσι στερεῖσθαι, ἄνευ ἀποζημιώσεως, τῶν εἰς αὐτοὺς παραχωρηθεισῶν γαιῶν ἢ γηπέδων, ἅμα δὲ καὶ οὔτινος ἄλλου οἰκοδομήσει, ἢ φυτεύσει.

Ἄρθρ. 8. Δὲν ἐπιτρέπεται εἰς τοὺς γεωργοὺς νὰ κάμνωσιν ἄλλην χρῆσιν τῶν παραχωρηθέντων γηπέδων καὶ γαιῶν, παρὰ τὴν διὰ τοῦ παρόντος Νόμου ὡρισμένην.

Ἐν περιπτώσει παραβάσεως, θέλουσιν ἐφαρμόζεσθαι εἰς αὐτοὺς αἱ φορολογικαὶ περὶ Ἐθνικῶν γαιῶν διατάξεις.

Ἄρθρ. 9, Ὅσοι λαβόντες ἤδη γῆν, δυνάμει τοῦ 18 Ψηφίσματος τοῦ Κυβερνήτου, ἢ τοῦ ἀπὸ 12/24 Ἰανουαρίου 1836 Β. Διατάγματος, προσλάβωσι καὶ τὸ κατὰ τὸν παρόντα Νόμον ἐλλεῖπον πρὸς συμπλήρωσιν, καὶ δὲν ἐκπληρώσωσι τὰς ὑποχρεώσεις των, θέλουσι στερεῖσθαι κατὰ τὰ ἐν τῷ ἄρθρῳ 7 διατατόμενα, ὅ,τι προσαπέκτησαν, μὴ παραβλαπτομένων ὅμως τῶν ἀποκτημένων ἤδη δικαιωμάτων των δυνάμει τῶν διατάξεων τοῦ ἀνωτέρω Ψηφίσματος ἢ διατάγματος.

Ἄρθρ. 10. Τὸ τρίτον ἔτος ἢ καὶ πρὸ αὐτοῦ, ἀφοῦ παραδοθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν, ἡ κατὰ τὸ ἄρθρ. 6 ἔκθεσις, βεβαιοῦσα τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν παρὰ τοῦ παρόντος Νόμου ἐπιβαλλομένων εἰς τοὺς γεωργοὺς ὑποχρεώσεων, τὸ Ὑπουργεῖον ὀφείλει νὰ ἐκδώσῃ τὸν ἀπαιτούμενον τίτλον ἰδιοκτησίας, κατὰ τὰς ἰσχυούσας διατάξεις περὶ παραχωρήσεως Ἐθνικῶν κτημάτων, ἐκτὸς ἐὰν πληροφορηθῇ, ὅτι τὰ ἐν τῇ διαληφθείσῃ ἐκθέσει περὶ ἐκπληρώσεως τῶν ὑποχρεώσεων δὲν ἔχονται ἀληθείας.

Ἄρθρ. 11 Τοῦ δικαιώματος τῆς δωρεᾶς, τὴν ὁποίαν χορηγεῖ εἰς τοὺς γεωργοὺς ὁ παρὼν Νόμος, μετέχουσι καὶ αἱ οἰκογένειαι τῶν ἀποβιωσάντων γεωργῶν κατὰ τὰς διατάξεις αὐτοῦ.

Ἄρθρ. 12 Ὁ Ἡμέτερος ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς ἐπιφορτίζεται τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος Νόμου.

Μετὰ ταῦτα ὁ προεδρεύων Ἀντιπρόεδρος ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδος
Α. ΑΛΕΞΙΑΝΔΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Χ. ΚΑΛΟΝΑΡΗΣ.
Ν. Ι. ΜΕΞΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Β. Χρηστακόπουλος
Γιαννάκης Χ. Πέτρου

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 29 Δεκεμβρίου 1847 ἡμέρας τῆς ἑβδομάδος δευτέρας.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου, καὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν παρόντων Γερουσιαστῶν πλῆρες ἀποτελοῦντος τὸ Σῶμα, ὁ Κ. Πρόεδρος κηρύττει ἀρχομένην τὴν Συνεδρίασιν κατὰ τὴν ἑνδεκάτην καὶ ἡμίσειαν ὥραν Π. Μ.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης Συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς, ὑποβαλὼν, ἀνέγνω δύω Νομοσχέδια περὶ κυρώσεως τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων τοῦ Κράτους ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἔτους 1847, καὶ τὴν ἐπ' αὐτῶν αἰτιολογικὴν ἔκθεσιν, παρακαταθέσας συγχρόνως παρὰ τῷ Γραφείῳ τ' ἀφορῶντα τὸν προϋπολογισμὸν τοῦτον δικαιολογητικὰ ἔγγραφα, πίνακας, καὶ εἰδικὰς ἐκθέσεις ἑκάστου ὑπουργείου.

Ἔχουσι δὲ ἀμφότερα τὰ εἰρημένα Νομοσχέδια καὶ ἡ ἐπὶ τούτων ἔκθεσις ὡς ἑξῆς.

ΕΚΘΕΣΙΣ

Περὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων τοῦ Κράτους τῆς χρήσεως τοῦ 1847.

Κύριοι.

Περαιωθείσης μόλις τῆς ἐν τῇ Βουλῇ συζητήσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων τῆς χρήσεως τοῦ 1847, σπεύδω κατὰ τὰς διαταγὰς τοῦ Βασιλέως νὰ ὑποβάλλω αὐτὸν καὶ εἰς τὴν συζήτησιν καὶ ἐπιψήφισιν ὑμῶν.

Αἱ παρὰ τῆς Βουλῆς ἐπενεχθεῖσαι τροποποιήσεις περιορίζονται εἰς ὀλίγα τινὰ ἄρθρα τῶν ἐξόδων τῶν διαφόρων Ὑπουργείων, καὶ τὰς τροποποιήσεις ταύτας παρεδέχθη καὶ ἡ Κυβέρ-

νήσεις κατὰ τὰς εἰδικὰς πρὸς ὑμᾶς ἐκθέσεις τῶν ΚΚ. συναδελφῶν μου, τὰς ὁποίας λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ σᾶς ὑποβάλλω ὧδε ἐπισυνημμένας μετὰ τῶν πρακτικῶν τῆς Βουλῆς.

Εἰσὶ δὲ αὗται αἱ ἑξῆς.

1) Ἀπὸ τὸ χρέος ἐσωτερικὸν, τόκοι ἐγγυοδοσιῶν κτλ. ἀφῃρέθησαν	δρ.	2,666:66
2) Ἀπὸ τὰ ἄρθρα τῶν ἐξόδων τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐξωτερικῶν	»	18,120
3) Ἀπὸ 3 ἄρθρα τῶν ἐξόδων τοῦ Ὑπουργείου τῆς Δικαιοσύνης ἀφῃρέθησαν	7,693:30	
προσετέθησαν δὲ	600	7,093:30
4) Ἀπὸ 1 ἄρθρον τῶν ἐξόδων τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν . . .		6,000
5) Ἀπὸ 6 ἄρθρα τῶν ἐξόδων τοῦ Ὑπουργ. τῶν Ἐκκλησιαστικῶν ἀφῃρέθησαν δραχ.	29,516:04	
προσετέθησαν δὲ	1,888:78.	27627:26
6) Ἀπὸ 2 ἄρθρα τῶν ἐξόδων τοῦ Ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν ἀφῃρέθησαν δρ.	8,992	
ἐξ ὧν μετετέθησαν εἰς ἄλλο ἄρθρον . .	2,090:36.	6,901:64
7) Ἀπὸ 1 ἄρθρον τῶν ἐξόδων τοῦ Ναυτικοῦ ἀφῃρέθησαν		684
8) Ἀπὸ 2 ἄρθρα τῶν ἐξόδων διοικήσεως, ἐπιστασίας καὶ εἰσπράξεως τῶν φόρων ἀφῃρέθησαν ἐπίσης		4,794
	Δρ.	73,886:68
ἀφαιρουμένου τοῦ ποσοῦ τούτου ἀπὸ τὸ σύνολον τῶν ἐξόδων κατὰ τὸν ὑποβληθέντα εἰς τὴν Βουλὴν προϋπολογισμὸν ἐκ	Δρ.	18,422,331:95
Μένουν τὰ παραδεχθέντα παρὰ τῆς Βουλῆς		18,348,445.09

Αἱ ἐπενεχθεῖσαι παρὰ τῆς Βουλῆς ὡς ἀνωτέρω τροποποιήσεις εἶναι, ὡς παρατηρεῖτε Κύριοι, εἶναι τόσον μικραὶ, καὶ περιορίζονται εἰς τόσον ὀλίγα ἄρθρα, ὥστε ἐκρίθη περιττὸν νὰ συνταχθῶσι νέα ἐξηγητικὰ τῶν ἐξόδων φύλλα, καὶ ἕνεκα τούτου νὰ βραδύνῃ ἄνευ λόγου ἡ εἰς τὴν Γερουσίαν εἰσαγωγὴ τοῦ προϋπολογισμοῦ. Εἰς τὸ γραφεῖον ἑπομένως τῆς Γερουσίας παραδίδονται ἱκανὰ ἀντίτυπα τοῦ εἰς τὴν Βουλὴν ὑποβληθέντος προϋπολογισμοῦ· εἰς τὴν γενικὴν ἔκθεσιν τὴν συνοδεύουσαν αὐτὸν

καὶ εἰς τὰς προσηρτημένας εἰδικὰς ἐκθέσεις τῶν διαφόρων Ὑπουργείων θέλετε εὑρεῖ τοὺς πρὸς διασάφησιν καὶ ὑποστήριξιν τῶν διαφόρων ἐσόδων καὶ ἐξόδων λόγους, τῶν ὁποίων ἡ ἐπανάληψις ἐνταῦθα ἀποβαίνει ἄσκοπος.

Περαίνων τὸν λόγον, Κύριοι, ὀφείλω νὰ προσθέσω, ὅτι ἡ βραδύτης τῆς παρουσιάσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ εἰς τὴν συζήτησιν τῆς Γερουσίας δικαιολογεῖται ἐξ αὐτῶν τῶν πραγμάτων.

Ἡ Κυβέρνησις τῆς Α. Μ. ἐφρόντισε νὰ ὑποβάλῃ εἰς τὴν Βουλὴν τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ **1847** ἀπὸ τὸν Νοέμβριον μῆνα τοῦ **1846**. Ἡ ἐν τῇ Βουλῇ συζήτησις παρετάθη πολὺ, καὶ ἐπελθούσης τῆς διαλύσεως τῆς Βουλῆς μετὰ τὸν Ἀπρίλιον ε. ε. μόλις τὸ ἐλάχιστον μέρος τοῦ προϋπολογισμοῦ ἦτο συζητημένον. Συγκαλεσθεισῶν τῶν νέων Βουλῶν, ἡ Κυβέρνησις ἔσπευσε νὰ ὑποβάλῃ πάλιν τὸν προϋπολογισμὸν μέ τινας τροποποιήσεις εἰς τὴν Βουλὴν τῶν Ἀντιπροσώπων, ἅμα ἔγεινεν ἔναρξις τῶν τακτικῶν αὐτῆς ἐργασιῶν· χρεωστοῦμεν ἐνταῦθα νὰ ὁμολογήσωμεν ὅτι ἡ νέα Βουλὴ διεξῆλθε τὰ διάφορα ἄρθρα τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων τοῦ προϋπολογισμοῦ μὲ τὴν ἀπαιτουμένην ταχύτητα καὶ λεπτομέρειαν χωρὶς ν' ἀφήσῃ ἐκ τούτου ἀνεξέταστον οὐδὲ τὸ παραμικρότερον τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων ποσὸν, ὡς τοῦτο ἀποδεικνύεται ἀπὸ τὰς ἐκθέσεις τῶν εἰσηγητικῶν ἐπιτροπῶν καὶ ἀπὸ τὰ πρακτικὰ τῶν συζητήσεων.

Ταῦτα, Κύριοι, ὑποβάλλων ὑπ' ὄψιν ὑμῶν, ἐλπίζω ὅτι ὁ προϋπολογισμὸς τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων τῆς χρήσεως **1847** θέλει τύχει καὶ τῆς ὑμετέρας παραδοχῆς.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 27 Δεκεμβρίου **1847**.

Ὁ Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν
Ν. ΚΟΡΦΙΩΤΑΚΗΣ.

ΟΘΩΝ

ΕΛΕΩι ΘΕΟΥ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Τὸ παρὰ πόδας Νομοσχέδιον περὶ κυρώσεως τῶν ἐσόδων τῆς χρήσεως **1847** συζητηθὲν ἤδη παρὰ τῆς Βουλῆς καὶ παραδεχθὲν ἄνευ τροποποιήσεως τινὸς, θέλει ὑποβληθῇ εἰς τὴν Γερουσίαν παρὰ τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργοῦ καὶ ὑποστηριχθῇ παρ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 27 Δεκεμβρίου **1847**.

ΟΘΩΝ.

Ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς
Ν. ΚΟΡΦΙΩΤΑΚΗΣ

ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΝ

Περὶ κυρώσεως τῶν ἐσόδων τῆς χρήσεως 1847.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας διατάττομεν τὰ ἑξῆς.

Ἄρθρ. 1. Τῶν ἀμέσων καὶ ἐμμέσων φόρων, τῶν ἀπὸ δημοσίων Καταστημάτων, κτημάτων καὶ νομισμάτων προσόδων, καὶ ἐν γένει ὅλων τῶν εἰσοδημάτων τῶν εἰδικώτερον ἀπαριθμουμένων εἰς τὸν ἐπισυνημμένον πίνακα τῶν ἐσόδων καὶ τὰ προσηρτημένα εἰς αὐτὸν ἀναλυτικὰ φύλλα, θέλει ἐξακολουθήσει ἡ εἴσπραξις κατὰ τὸ 1847 ἔτος, δυνάμει τῶν ὑπαρχόντων Νόμων καὶ Διαταγμάτων, ὡς καὶ τῶν ἐκδοθησομένων περί τινων ἐσόδων Νόμων.

Ἄρθρ. 2. Τὰ ἔσοδα τῆς χρήσεως 1847, ὑπολογίζονται εἰς δραχ. δεκατέσσαρα ἑκατομμύρια ὀγδοήκοντα ἐννέα χιλιάδας ἑξακοσίας ἑβδομήκοντα καὶ λεπτὰ ἑβδομήκοντα ἐννέα, ἀριθμὸς 14,089,670:79. Προστίθενται δε εἰς ταῦτα αἱ προκαταβολαὶ τῶν τριῶν Δυνάμεων ἐκ δρ. τριῶν ἑκατομμυρίων ὀκτακοσίων τριάκοντα πέντε χιλιάδων τετρακοσίων ἑβδομήκοντα τριῶν καὶ πεντήκοντα ὀκτὼ λεπτῶν, ἀριθ. 3,835,473:58, καὶ τὸ δάνειον τοῦ Ἱππότου Εὐνάρδρου ἐκ δρ. πεντακοσίων πεντήκοντα ὀκτὼ χιλιάδων τετρακοσίων κατὰ τὰ εἰδικώτερον ἐν τῷ πίνακι τῶν ἐσόδων διαλαμβανόμενα.

Ἀνήκουν εἰς τὴν χρῆσιν ἑκάστου ἔτους τὰ ἔσοδα μόνον ἐκεῖνα, ὅσα παράγονται ἐντὸς τοῦ ὁμονύμου αὐτῆς ἔτους.

Ἄρθρ. 3. Ἡ διάρκεια τῆς χρήσεως παρατείνεται μέχρι τῆς 31 Ὀκτωβρίου τοῦ ἑπομένου ἔτους. Τὰ μετὰ τὴν ἐποχὴν ταύτην εἰσπραττόμενα ἐξ αὐτῆς ὑπόλοιπα καταλογίζονται εἰς τὰ ἔσοδα τῶν ἑπομένων ἐτῶν, ἐντὸς τῶν ὁποίων ἐνεργεῖται ἡ εἴσπραξις· σημειοῦται δὲ ἐν εἰδικῷ κεφαλαίῳ ἐπιγραφομένῳ, « Ἔσοδα κλεισμένων χρήσεων. »

Ἄρθρ. 4. Παντὸς φόρου ἢ δικαιώματος ἄλλου παρὰ τὰ ἐν τῷ ἄρθρῳ 1 τοῦ παρόντος Νόμου κυρωθέντα, ἀπαγορεύεται ἡ εἴσπραξις. Τιμωρεῖται δὲ ἐπὶ καταπιέσει πᾶς ὑπάλληλος εἴτε διατάξας, εἴτε ἐνεργήσας τὴν εἴσπραξιν, χωρὶς νὰ ἀπαιτῆται πρὸς καταδίωξιν ἰδιαιτέρα ἄδεια τῆς προϊσταμένης Ἀρχῆς, ἐπιφυλαττομένης δὲ προσέτι καὶ τῆς ἐντὸς πενταετίας ἀγωγῆς πρὸς ἀποζημίωσιν κατὰ τοῦ πλημμελήσαντος ὑπαλλήλου.

Ὁ παρὼν Νόμος ψηφισθεὶς παρὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, θέλει δημοσιευθῆ διὰ

τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, καὶ ἐκταλεσθῆ ὡς Νόμος τοῦ Κράτους.

ΟΘΩΝ

ΕΛΕΩι ΘΕΟΥ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Τὸ παρὰ πόδας Νομοσχέδιον περὶ κυρώσεως τῶν ἐξόδων τῆς χρήσεως **1847**, ὅπως ἐτροπολογήθη παρὰ τῆς Βουλῆς θέλει ὑποβληθῆ εἰς τὴν Γερουσίαν παρὰ τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργοῦ, καὶ ὑποστηριχθῆ παρ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἐν Ἀθήναις τὴν **27** Δεκεμβρίου **1847**.

ΟΘΩΝ

Ὁ Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν Ν. ΚΟΡΦΙΩΤΑΚΗΣ.

ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΝ

Περὶ κυρώσεως τῶν ἐξόδων τῆς χρήσεως 1847.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας διατάττομεν ὡς ἑξῆς.

Ἄρθρ. 1. Τὰ ἔξοδα τῆς χρήσεως **1847** προσδιορίζονται εἰς δραχμὰς δεκαεκτὼ ἑκατομμύρια τριακοσίας τεσσαράκοντα ὀκτὼ χιλιάδας τετρακοσίας τεσσαράκοντα πέντε καὶ λεπτὰ ἐννέα, καὶ διὰ τὸ ποσὸν τοῦτο χορηγοῦνται εἰς τοὺς Ὑπουργοὺς πιστώσεις καταλογιζόμεναι κατὰ τὸν ἐπισυνημμένον γενικὸν Πίνακα τῶν ἐξόδων, καὶ κατὰ Κεφάλαια καὶ Ἄρθρα τῶν προσηρτημένων εἰς αὐτὸν εἰδικῶν Προϋπολογισμῶν τῶν Ὑπουργείων, ὡς ἐφεξῆς.

Α'. Εἰς τὸ δημόσιον χρέος ἤτοι

Εἰς τόκους καὶ χρεολύσιον τοῦ ὑπὸ τὴν ἐγγύησιν τῶν τριῶν Δυνάμεων δανείου	3,835,473.58
Εἰς προμήθειαν καὶ ἄλλα ἔξοδα αὐτοῦ .	50,376.42
Εἰς ἀπόδοσιν προκαταβολῶν τῆς Ἀγγλίας	664,679.32
Εἰς τόκους Ἐσωτερικοῦ χρέους	1,500 —
Εἰς Συντάξεις	407,913.12
δρ.	4,959,942:44
Β'. Εἰς τὴν Βασιλικὴν χορήγησιν	1,000.000 —
Γ'. Εἰς τὰς ἀποζημιώσεις τῶν Βουλ. Σωμάτων	489,000 —
Δ.. Εἰς τὴν γενικὴν ὑπηρεσίαν τῶν Ὑπουργείων ἤτοι τῆς Προεδρίας τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμ-	
Μεταφορὰ δρ.	6,459,942:44

	Μεταφορὰ	6,439,942:44
Συνεδρίου	3,000	
Τοῦ Ὑπουργείου τοῦ Βασ. Οἴκου καὶ τῶν Ἐξωτερικ. Σχέσεων	332,040:24	
Τῆς Δικαιοσύνης . . .	904,992:39	
Τῶν Ἐσωτερικῶν . . .	1,753,304:42	
Τῶν Ἐκκλησιαστικῶν κτλ.	833,895:69	
Τῶν Στρατιωτικῶν . .	4,373,932:79	
Τῶν Ναυτικῶν . . .	1,157,625:70	
Τῶν Οἰκονομικῶν . . .	484,375:85	
		9,843,167: 8
Ε'. Εἰς τὰ ἔξοδα διοικήσεως καὶ ἐπιστασίας καὶ εἰσπράξεως τῶν φόρων		1,798,528:65
Ϛ'. Εἰς τὰς διαφόρους πληρωμὰς		266,806:92
Τὸ ὅλον . . .		18,348,445: 9

Ἀνήκουν εἰς χρῆσιν ἑκάστου ἔτους τὰ ἔξοδα μόνον ἐκεῖνα, ὅσα ὀφείλονται δι' ὑπηρεσίας ἐκτελεσθείσας, ἢ διὰ πράγματα χορηγηθέντα ἐντὸς τοῦ αὐτοῦ ἔτους.

Ἄρθρ. 2. Εἰς τὰς διὰ τοῦ ἄρθρου 1 χορηγουμένας πιςώσεις συμπεριλαμβάνονται καὶ αἱ πιστώσεις αἱ χορηγηθεῖσαι ά.) ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἀπὸ 20 Φεβρουαρίου ε. ε. Νόμου συμποσουμένων εἰς . . . . . δρ. 3,427,939:70

β'. Αἱ δυνάμει τῶν προσηρτημένων εἰς τὸν παρόντα Νόμον Β. Διαταγμάτων ἀπὸ 23 Ἀπριλίου 10 Μαΐου, 29 Μαΐου, 2 Ἰουνίου, 3, 8, 11, 17, 21 καὶ 25 Ἰουλίου καὶ 1 Σεπτεμβρίου, ἐκδεδομένων μετὰ τὴν διάλυσιν τῶν Βουλῶν, καὶ λαμβανόντων ἤδη κῦρος Νόμου, συποσούμεναι εἰς . . . . . δρ. 5,113,217 —

Τὸ ὅλον . . . 8,541,156:70

κατὰ τὰ, εἰδικώτερον ἐνδιαλαμβανόμενα εἰς τὸν πίνακα τῶν ἐξόδων καὶ τοὺς εἰς αὐτὸν προσηρτημένους εἰδικοὺς προϋπολογισμοὺς τῶν διαφόρων Ὑπουργείων.

Ἄρθρ. 3. Τὰ ἐνδιαλαμβανόμενα εἰς τὸ ἄρθρον 1 ἔξοδα θέλουν πληρωθῆ ἀπὸ τὰ κυρωθέντα ἔσοδα τῆς χρήσεως 1847, ἀναπληρούμενα ὡς πρὸς τὴν ἐτησίαν διαχείρισιν διὰ τῶν ὑπολοίπων τῶν προγενεστέρων χρήσεων, τὰ ὁποῖα δὲν διετέθησαν εἰς πληρωμὴν ἐξόδων τῶν ἐτῶν ἐκείνων.

Ἄρθρ. 4. Αἱ ὡς ἀνωτέρω χορηγούμεναι πιστώσεις θέλουν

διανέμεσθαι καθ' ἕκαστον μῆνα, καὶ τίθεσθαι κατὰ λόγον τῶν ἀναγκῶν εἰς τὴν διάθεσιν τῶν Ὑπουργῶν δυνάμει Β. Διαταγμάτων, πρὸς πληρωμὴν τῶν ἐξόδων τοῦ Κράτους, τῶν στηριζομένων εἰς τοὺς ὑπάρχοντας Νόμους, Β. Διατάγματα, ἢ Κανονισμούς.

Ἄρθρ. 5. Οἱ Ὑπουργοὶ δὲν δύνανται δι' ὁποιουδήποτε εἰδικοῦ πόρου νὰ αὐξήσωσι τὸ ποσὸν τῶν προσδιορισθεισῶν διὰ τὰ ἔξοδα τῆς ὑπηρεσίας των πιστώσεων. Ἐὰν ἐπομένως κινητὰ ἢ ἀκίνητα, εἰς τὴν διάθεσίν των εὑρισκόμενα, πωληθῶσιν ἐντὸς τοῦ ἔτους **1847**, τὸ τίμημα αὐτῶν θεωρεῖται ὡς δημόσιον ἔσοδον, καὶ καταλογίζεται εἰς τὴν χρῆσιν τοῦ αὐτοῦ ἔτους. Εἰς τὰ ἔσοδα ἐπίσης καταλογίζονται τὰ ἐπιστρεφόμενα χρήματα διὰ πληρωμὰς ἐνταλμάτων, ἀκαταλλήλως ἢ κατὰ λάθος ἐκδοθέντων, ὅταν ἡ ἐπιστροφὴ αὐτῶν γίνεται κατὰ τὸ κλείσιμον τῆς ἀνηκούσης χρήσεως, ἢ ὅταν δὲν παρουσιάζεται ἀνάγκη ἐπαναφορᾶς τοῦ ποσοῦ αὐτῶν εἰς τὰς πιστώσεις τοῦ ἁρμοδίου Ὑπουργείου.

Ἄρθρ. 6. Ἡ διάρκεια τῆς χρήσεως **1847**, παρατείνεται μέχρι τῆς **31** Ὀκτωβρίου τοῦ ἑπομένου ἔτους, ὁπότε κλείονται ὁριστικῶς τὰ βιβλία τῶν ἐξόδων ὅλων τῶν Ὑπουργείων, καὶ θεωροῦνται ἄκυρα τὰ παρ' αὐτῶν ἐκδοθέντα, μήπω δὲ πληρωθέντα ἐντάλματα.

Ἄρθρ. 7. Αἱ διὰ τῶν ἐτησίων προϋπολογισμῶν εἴτε καὶ δι' εἰδικῶν Νόμων χορηγούμεναι πιστώσεις διὰ δημόσια ἔργα καὶ γενικὰ βοηθήματα ἰσχύουν μέχρι τῆς ἀποπερατώσεως τῶν ἔργων, διὰ τὰ ὁποῖα ἐχορηγήθησαν. Τὰ κατὰ τὸ τέλος ἑκάστου ἔτους μένοντα διαθέσιμα ὑπόλοιπα τῶν τοιούτων πιστώσεων, μεταβιβάζονται αὐτεπαγγέλτως εἰς τὴν χρῆσιν τοῦ ἑπομένου ἔτους. Τὰ Ὑπουργεῖα ὀφείλουν νὰ παρουσιάζωσι μετὰ τοῦ Ἀπολογισμοῦ καὶ λογαριασμὸν ἰδιαίτερον τῶν δαπανηθέντων δι' ἓν ἕκαστον τῶν ἐπιμελείᾳ αὐτῶν ἐκτελουμένων δημοσίων ἔργων ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως μέχρι τῆς ἀποπερατώσεως αὐτοῦ.

Ἄρθρ. 8. Τὰ περὶ προσωρινοῦ καὶ ὁριστικοῦ Ἀπολογισμοῦ τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων τῆς χρήσεως καὶ περὶ γενικοῦ λογαριασμοῦ τῆς ἐτησίας οἰκονομικῆς διαχειρίσεως ὡρισμένα ἐν τοῖς Ἄρθροις **6** καὶ **7**, τοῦ ἀπὸ **5** Νοεμβρίου **1845** Νόμου θέλουν ἐνεργηθῆ ὁμοίως καὶ διὰ τὴν χρῆσιν **1847**.

Ὁ παρὼν Νόμος ψηφισθεὶς παρὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, θέλει δημοσιευθῆ διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῆ ὡς Νόμος τοῦ Κράτους,

Πίναξ τοῦ γενικοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐσόδων καὶ τῶν ἐξόδων τοῦ Κράτους δια τὴν χρῆσιν 1847.

κεφάλ.	Ἄρθρ.	Ἔ σ ο δ α	Ἀρχικὰ εἰσπρακτέα	Ποσὰ προϋπολογιζόμενα κατ' ἄρθρον		κατὰ κεφάλ.	
Α.		Ἄμεσοι φόροι					
	1	Ἔγγειος φόρος καὶ δικαίωμα ἐπικαρπίας		4869900			
	2	Φόρος ἐπὶ τῶν μελισσίων		40000			
	3	Ἔγγειος φόρος 3 τοῖς 0/0		92843	79		
	4	Φόρος ἐπὶ τῶν ζώων		1446145			
	5	» » ἐπιτηδευμάτων		196000			
	6	» » οἰκοδομῶν		400000			
Β.		Ἔμμεσοι φόροι			—	6744888	79
	1	Τέλη τελωνιακά		2900000			
	2	» χαρτοσήμου		925000			
	3	Διάφορα δικαιώματα		341400			
Γ.		Δημόσια καταστήματα			—	4166400	
	1	Νομισματοκοπεῖον		140000			
	2	Τυχοδρομεῖον		146200			
	3	Τυπογραφεῖον		2800			
Δ.		Διάφορα νομίσματα καὶ κτήματα			—	289000	
	1	Μεταλλεῖα καὶ ὀρυκτά		255200			
	2	Ὕδατα θερμά		1300			
	3	Ἁλυκαὶ		450000			
	4	Ἰχθυοτροφεῖα		169504			
	5	Δάση		147040			
	6	Ἐλαιῶνες	421185	120000			
	7	Σταφιδῶνες καὶ ἀμπελῶνες	130142	80000			
	8	Περιβόλια καὶ ἄλλα κτήματα	139000	100000			
	9	Κτήματα διοικούμενα δι' ἐπιστασίας		95500			
	10	Δημόσια κτίρια καὶ ἐργοστάσια		46231		1461775	

Ε.		Ἐκποιήσεις ἐθνικῶν κτημάτων							
	1	Χρεολύσια καὶ τόκοι προικοκτησιῶν	374207			50000			
	2	Δεκαετεῖς πιστώσεις »	449429			28000			
	3	» » φθαρτῶν κτημάτων	94690			25000			
	4	Εἰσπράξεις τῆς ὁλικῆς τιμῆς τῶν προικοκτησιῶν				πρὸς ἐνθύμ			
	5	ὁμ. ὁμ. φθαρτῶν κτημάτων				ὁμοίως	—	103000	
Ϛ.		Διάφορα εἰσοδήματα							
	1	Τόκοι ὑπερημερίας.				65000			
	2	Πρόσοδοι κτημάτων κατακυρωμένων εἰς τὸ δημόσιον.				10300			
	3	Δεκαετεῖς δόσεις τῶν μέχρι τοῦ 1837 καθυστερούντων				2000			
	4	Ποινικὰ ἐργοστάσια				21507			
	5	Ἀπόληψις ποινικῶν ἐξόδων	60000			10000			
	6	» προκατ. ἐξόδων εἰς πολιτικὰς δίκας				πρὸς ἐνθύμ			
	7	» » » κατακ. ἰδιωτ. ἀμπέλων, μελισσίων καὶ ζώων.				ὁμοίως			
	8	Μερίσματα τραπέζης.				85000			
	9	Τυχηρὰ εἰσοδήματα				3000		198807	
Ζ.		Ἐκκλησιαστικὰ εἰσοδήματα							
	1	Ἐκποιήσεις ἀκινήτων μοναστηριακῶν κτημάτων.	13901	15		6000			
	2	Πολυετεῖς ἐνοικιάσεις.	42300			30000			
	3	Μονοετεῖς				76800			
	4	Τόκοι ὑπερημερίας.				10000		122800	
Η.		Ἔσοδα κλεισμένων χρήσεων							
	1	Ἔσοδα κλεισμένων χρήσεων.				950000			
	2	Ἔσοδα ἐκκλ. » »				50000		1000000	
Θ.		Ἔκτακτα ἔσοδα						14089670	79
	1	Προκαταβ. τῶν 3 Δυνάμεων διὰ τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ Δανείου Ῥοτσχίλδ.				3835473	58		
	2	Δάνειον τοῦ ἱππότου Εὐνάρδου				558400		4393873	58
		Ὁλικὰ ποσὰ			δρ.		—	18483544	37

Κεφάλαιον	Ἔξοδα	Ποσὰ κατὰ τὴν ὑποβληθέντα εἰς τὴν Βουλὴν προϋπολογισμὸν				Ποσὰ παραδεχθέντα παρὰ τῆς Βουλῆς				Διαφορὰ			
		Κατὰ κεφάλ.		Κατὰ μέρος		Κατὰ κεφάλ.		Κατὰ μέρος		Ἐπὶ πλέον		Ἐπὶ ἔλαττον	
	Μέρος Α'. χρέος δημόσιον												
Α.	Χρέος ἐξωτερικὸν	4550529	32			4550529	32						
Β.	Χρέος ἐσωτερ. τόκοι ἐσωτερ. χρέους	4166	66			1500						2666	66
Γ.	Συντάξεις.	407913	12	4962609	10	407913	12	4959942	44				
	Μέρος Β'. Βασιλικὴ χορήγησις												
Δ.	Χορήγησις πρὸς τὸν Βασιλέα. . .	1000000		1000000		1000000		1000000					
	Μέρος Γ'. ἀποζημιώσεις τῶν Βουλευτικῶν Σωμάτων												
Ε.	Ἀποζημιώσ. τῶν Βουλευτ. Σωμάτων	480000		480000		480000		480000					
	Μέρος Δ'. γενικὴ ὑπηρεσία τῶν Ὑπουργείων												
ϛ/1	Προεδρία τοῦ ὑπουργ. συμβουλίου .	3000				3000							
ϛ/2	Ὑπουργεῖον τῶν Ἐξωτερικῶν . .	350160	24			332040	24					18120	
Ζ.	» τῆς Δικαιοσύνης. . .	912085	69			904992	39			600		7693	30
Η.	» τῶν Ἐσωτερικῶν. . .	1759304	42			1753304	42					6000	
Θ.	» τῶν Ἐκκλησιαστικῶν .	861522	95			833895	69			1888	78	29516	4
Ι.	» τῶν Στρατιωτικῶν . .	4380834	43			4373932	79			2090	36	8992	
ΙΑ.	» τῶν Ναυτικῶν . . .	1158309	70			1157625	70					684	
ΙΒ.	» τῶν Οἰκονομικῶν . .	484375	85	9909593	28	484375	85	9843167	8				

	Μέρος Ε'. ἐξοδα διοικήσεως καὶ ἐπιστασίας														
ΙΓ.	Ἔξοδα διοικήσεως ἐπιστασίας καὶ εἰσπράξεως τῶν φόρων. . . .	1803322	65	1803322	65	1798528	65	1798528	65			4794			
	Μέρος Ϛ'. διάφοροι πληρωμαὶ καὶ ἔκτακτα ἔξοδα														
ΙΔ.	Ἐπιστροφὴ χρημάτων.	13914	47			13914	47								
ΙΕ.	Ἀποζημιώσεις.	137848	44			137848	44								
ΙϚ.	Ἀποζημιώσεις εἰς τὴν Ὀθωμανικὴν Πόρταν	115044	1	266806	92	115044	1	266806	92	4579	14	78466			
				18422331	95			18348445	9			73886	86		

Ἀ ν α κ ε φ α λ α ί ω σ ι ς

Ἔσοδα	δρ.	18,483,544: 37	ἀφαιρέσει δὲ τῶν ἐκτάκτων ἐσόδων	δρ.	14089670: 79
Ἔξοδα	»	18,348,445: 9	ἀφαιρέσει δὲ ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ χρέους τὰ διὰ τῶν ἐκτάκτων ἐσόδων πληρωνόμενα . . . . . δρ. 4,393,873: 58	»	13954571: 51
Περίσσευμα	δρ.	135,099: 28			135099: 28

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 27 Δεκεμβρίου 1847.

Ὁ Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν
Ν. ΚΟΡΦΙΩΤΑΚΗΣ.

Προτείναντος ἑπομένως τινὸς τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, ὅτι ἕνεκα τοῦ κατεπείγοντος διὰ τὴν μετὰ τρεῖς ἀπὸ σήμερον ἡμέρας λῆξιν τοῦ ἔτους 1847, πρέπει νὰ τυποθῶσιν καὶ διανεμηθῶσι σήμερον ἀμφότερα τὰ περὶ κυρώσεως τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων τοῦ Κράτους διὰ τὴν χρῆσιν τοῦ 1847 ἔτους ἀναγνωσθέντα Νομοσχέδια καὶ ἡ αἰτιολογικὴ τούτων ἔκθεσις, καὶ αὔριον νὰ συγκαλέσῃ ὁ Κ. Πρόεδρος εἰς δημοσίαν Συνεδρίασιν τὴν Γερουσίαν ἐν εἴδει Ἐπιτροπῆς, διὰ τὴν προεξέτασιν αὐτῶν. Ἐπέφερεν ἄλλος, ὅτι, ἐπειδὴ τὸ προκείμενον ζήτημα περὶ τῆς συζητήσεως καὶ ἐπιψηφίσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ, ἕνεκα τῆς ἐποχῆς, καθ' ἣν ἤδη εἰσήχθη καθίσταται ἄξιον καὶ σκέψεως καὶ γοργότητος, προτείνω διὰ τοῦτο νὰ τυπωθῶσι μὲν καὶ διανεμηθῶσι σήμερον εἰς τὰ μέλη τοῦ Σώματος τά τε ἀναγνωσθέντα Νομοσχέδια περὶ τῆς κυρώσεως τῶν ἐξόδων καὶ ἐσόδων τοῦ Κράτους τῆς χρήσεως τοῦ ἔτους 1847 καὶ ἡ αἰτιολογικὴ τούτων ἔκθεσις μετὰ τῶν οἰκείων πινάκων, τὴν δὲ δευτέραν ἡμέραν τῆς διανομῆς αὐτῶν, ἀφοῦ προηγουμένως ἕκαστος σκεφθῇ ὡρίμως, καὶ διέλθῃ ἐπιτροχάδην τὸν προϋπολογισμὸν, ἄνευ διορισμοῦ Εἰσηγητικῆς Ἐπιτροπῆς πρὸς σύνταξιν τῆς ἀπαιτουμένης ἐκθέσεως, νὰ συνέλθῃ ἡ Γερουσία εἰς γενικὴν δημοσίαν Συνεδρίασιν διὰ νὰ σκεφθῇ τίνι τρόπῳ ἐπὶ τὸ καταλληλότερον θέλει διεξέλθει τὸν περὶ οὗ ὁ λόγος προϋπολογισμὸν πρὸς συζήτησιν καὶ ἐπιψήφισιν αὐτοῦ. τὸ δὲ πνεῦμα τῆς προτάσεώς μου ταύτης, διὰ νὰ μὴ τυχὸν παρεξηγηθῇ, σκοπὸν προτίθεται ἵνα μὴ ἀπέλθωσιν ἀπότομοι προσβολαὶ διὰ τὴν ἄκαιρον τοῦ προϋπολογισμοῦ συζήτησιν, καὶ προσγενηθῇ χλευασμός τις οὐ μόνον ἐπὶ ἑκάστου μέλους τοῦ Σώματος καὶ τῆς Γερουσίας ἐν γένει, ἀλλὰ καὶ αὐτοῦ τούτου τοῦ Συνταγματικοῦ συστήματος.

Ἑπομένως κατ' ἐρώτησιν τοῦ Κ. Προέδρου, ἡ Γερουσία ἀπεφάσισεν ἵνα τυποθῶσι καὶ διανεμηθῶσιν ἐντὸς τῆς σήμερον, τὰ ἀναγνωσθέντα δύω Νομοσχέδια περὶ κυρώσεως τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων τοῦ Κράτους τοῦ ἔτους 1847, καὶ ἡ αἰτιολογικὴ τούτων ἔκθεσις μετὰ τῶν οἰκίων πινάκων, καὶ κατὰ τὴν μετὰ τὴν διανομὴν αὐτῶν δευτέραν ἡμέραν, νὰ προβῇ ἡ ἐπὶ τούτων συζήτησις καὶ ἐπιψήφισις.

Παρατηρήσαντος ὕστερον τοῦ αὐτοῦ Γερουσιαστοῦ, ὅτι πρέπει ἐὰν τυχὸν ὑπάρχῃ τυπωμένος ὁ γενικὸς προϋπολογισμὸς, νὰ τυπωθῶσι καὶ αἱ τροπολογίαι, τὰς ὁποίας ἐπ' αὐτοῦ ἐπέφερεν ἡ Βουλὴ, διὰ νὰ ἔχῃ ὑπ' ὄψιν ἀμφότερα ταῦτα ἕκαστος τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν κατὰ τὴν διάσκεψιν καὶ συζήτησιν· διότι

διὰ τῆς τυπώσεως καὶ διανομῆς μόνον τῶν πινάκων, ὡς μὴ ἐμπεριεχόντων τὴν λεπτομερῆ ἑκάστου Ὑπουργείου δαπάνην δὲν δύναται νὰ γένῃ ἀρκοῦσα ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ συζήτησις, καὶ ὡς ἐκ τούτου δὲν θέλει καὶ οὗτος μετέχει τῆς γενησομένης συζητήσεως, ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς προσέθηκεν ὅτι, ὁ μὲν γενικὸς προϋπολογισμὸς τοῦ ἔτους 1847 εἶναι τυπωμένος εἰς ὀλίγα μόνον ἀντίτυπα, χάριν οἰκονομίας ἐξόδων, καὶ δύνανται ἀνὰ τρεῖς τοὐλάχιστον Γερουσιασταὶ νὰ λάβωσιν ἕκαστον τῶν ἀντιτύπων, αἱ δὲ ὑπὸ τῆς Βουλῆς ἐπενεχθεῖσαι τροπολογίαι, ὡς μὴ χρήζουσαι πολλῆς διὰ τὴν ἐκτύπωσίν των δαπάνης, θέλουν τυπωθῆ καὶ διανεμηθῆ εἰς ἕκατον μέλος τῆς Γερουσίας.

Κατόπιν ὁ Κ. Ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν, προσελθὼν, ἀνέγνω Νομοσχέδιον περὶ τοῦ ἐτησίου προσδιορισμοῦ τῆς Ναυτικῆς δυνάμεως διὰ τὸ ἔτος 1847, καὶ τὴν αἰτιολογικὴν τούτου ἔκθεσιν ἔχοντα οὕτω.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Κύριοι!

Κατ' ἐντολὴν τοῦ Βασιλέως λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ ὑποβάλλω εἰς τὴν Γερουσίαν τὸ παρὰ τῆς Βουλῆς περὶ τοῦ ἐτησίου προσδιορισμοῦ τῆς Ναυτικῆς Δυνάμεως ψηφισθὲν Νομοσχέδιον διὰ τὸ 1847 ἔτος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 27 Δεκεμβρίου 1847

Ὁ ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν Ὑπουργὸς

Δ. Γ. ΒΟΥΛΓΑΡΗΣ.

ΟΘΩΝ

ΕΛΕΩι ΘΕΟΥ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Παραγγέλλεται ὁ Ἡμέτερος ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν Ὑπουργὸς νὰ ὑποβάλῃ εἰς τὴν Γερουσίαν τὸ ὑπὸ τῆς Βουλῆς ψηφισθὲν περὶ τοῦ ἐτησίου προσδιορισμοῦ τῆς Ναυτικῆς Δυνάμεως διὰ τὸ 1847 ἔτος Νομοσχέδιον, καὶ νὰ ὑποστηρίξῃ αὐτὸ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 24 Δεκεμβρίου 1847.

ΟΘΩΝ.

Δ. Γ. ΒΟΥΛΓΑΡΗΣ

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας διατάσσομεν.

Ἄρθρ. 1. Ἡ Ναυτικὴ δύναμις τοῦ Κράτους προσδιορίζεται κατὰ τὸν ἀνώτατον ὅρον διὰ τὸ 1847 ἔτος εἰς ἄνδρας ἑπτακοσίους ὀγδοήκοντα τρεῖς, Ἀξιωματικοὺς, Ναυτικοὺς ὑπαλλήλους, Ὑπαξιωματικοὺς καὶ Ναύτας ἀποτελοῦντας

Τὸ μὲν σῶμα τοῦ Ναυστάθμου ἐξ ἀνδρῶν . . .	54
Τὸ τοῦ λόχου τῶν Τεχνιτῶν	67
Καὶ τὸ τῶν πληρωμάτων τῶν Β. Πλοίων συμπεριλαμβανομένων καὶ τῶν ἐν τοῖς Λιμεναρχείοις ναυτῶν .	662
Τὸ ὅλον . .	783

Πρὸς ἀπαρτισμὸν δὲ τῆς δυνάμεως ταύτης ἐπιτρέπεται Ναυτολογία.

Ὁ Ἡμέτερος ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν Ὑπουργὸς θέλει δημοσιεύσει καὶ ἐκτελέσει τὸν παρόντα Νόμον.

Μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν τούτων ἡ Γερουσία ἀπεφάσισεν, ἵνα τυπωθῇ καὶ διανεμηθῇ ἐντὸς τῆς σήμερον τὸ ῥηθὲν Νομοσχέδιον μετὰ τῆς εἰσαγωγικῆς ἐκθέσεως, καὶ ἄνευ διορισμοῦ ἐπιτροπῆς πρὸς σύνταξιν τῆς προσηκούσης ἐκθέσεως, νὰ προβῇ κατὰ τὴν ἐπιοῦσαν Συνεδρίασιν ἡ ἐπ' αὐτοῦ συζήτησις μετὰ τὴν συζήτησιν τοῦ καθυποβληθέντος Νομοσχεδίου περὶ προσδιορισμοῦ τοῦ Στρατοῦ τῆς Ξηρᾶς διὰ τὸ ἔτος 1847, ὡς ὑπαγομένων ἀμφοτέρων τούτων εἰς τὴν αὐτὴν κατηγορίαν μετὰ τοῦ εἰσαχθέντος ἤδη προϋπολογισμοῦ.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κ. Πρόεδρος ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος
Ἀ. ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Χ. ΚΑΛΟΝΑΡΗΣ
Ν. ΜΕΞΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Β. Χρηστακόπουλος
Γιαν. Χ. Πέτρου

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 30 Δεκεμβρίου 1847 ἡμέρας τῆς Ἑβδομάδος Τρίτης.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου, καὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν παρόντων Γερουσιαστῶν πλῆρες ἀποτελοῦντος τὸ Σῶμα, ὁ Κύριος Πρόεδρος κηρύττει ἀρχομένην τὴν Συνεδρίασιν κατὰ τὴν 12 ὥραν.

Τὰ Πρακτικὰ τῆς προλαβούσης Συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Ἀπαγείλαντος ἔπειτα τοῦ Κ. Προέδρου, ὅτι ἀντικείμενον τῆς ἡμερησίας διατάξεως εἶναι ἡ συζήτησις τῶν καθυποβληθέντων Νομοσχεδίων περὶ προσδιορισμοῦ τοῦ Στρατοῦ τῆς Ξηρᾶς, καὶ τῆς Ναυτικῆς δυνάμεως διὰ τὸ ἔτος 1847, εἷς τῶν ΚΚ. Γραμματέων ἀνέγνω α') τὸ περὶ προσδιορισμοῦ τοῦ στρατοῦ τῆς Ξηρᾶς Νομοσχέδιον, καὶ β') τὴν ἐπὶ τούτου ἔκθεσιν τῆς Ἐπιτροπῆς τῆς Γερουσίας.

Λαβὼν ἑπομένως τὸν λόγον εἷς τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν ὡς πρὸς τὴν ἀρχὴν τοῦ εἰρημένου Νομοσχεδίου, εἶπεν, ὅτι ἡ ἐπ' αὐτοῦ εἰσηγητικὴ ἐπιτροπὴ παραδεχομένη στερεοτύπως τήν τε ἀρχὴν καὶ τὰ καθέκαστα τοῦ Νομοσχεδίου, ἄνευ μηδεμιᾶς παρατηρήσεως, δὲν ἀναφέρει οὔτε ὁπόσος ἦτον ὁ ἀριθμὸς τοῦ στρατοῦ κατὰ τὸ περυσινὸν Νομοσχέδιον, οὔτε κατὰ πόσον ἤδη ηὔξησαν τὰ στρατιωτικὰ Σώματα, καὶ ὅτι τὴν τοιαύτην ἔλλειψιν τῆς Ἐπιτροπῆς πρέπει ν' ἀναπληρώσῃ ἤδη ὁ Εἰσηγητὴς αὐτῆς.

Ἀπαντήσας πρὸς τὸν προαγορεύσαντα μέλος τι τῆς Εἰσηγητικῆς Ἐπιτροπῆς ἐπέφερεν, ὅτι ὁ διὰ τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου προσδιοριζόμενος ἀριθμὸς τοῦ στρατοῦ τῆς Ξηρᾶς, εἶναι ἐλάσσων τοῦ περυσινοῦ προσδιορισμοῦ αὐτοῦ, ἐκτὸς ὅμως τῆς Ὁροφυλακῆς, ἥτις κατὰ τὸ ἐνεστὼς ἔτος ἤδη ηὔξησε· καθότι ἐνῷ κατὰ τὸ περυσινὸν Νομοσχέδιον ἕκαστος λόχος τῆς Ὁροφυλακῆς περιεῖχε 48 μόνον ἄνδρας, ἤδη περιλαμβάνει μέχρι τῶν 60· ὥστε κατὰ 12 ἄνδρας ηὔξησεν ἕκαστος τῶν λόχων τῆς Ὁροφυλακῆς.

Δὲν προτίθεμαι, προσέθηκεν ὁ προαγορεύσας, νὰ ἐμποδίσω τὴν παραδοχὴν τῆς ἀρχῆς τοῦ εἰς συζήτησιν Νομοσχεδίου, διότι ἡ ἀνάγκη ἴσως κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ Ὑπουργείου ὑπηγόρευσε τὴν αὔξησιν τοῦ στρατοῦ τῆς Ξηρᾶς διὰ τὸ ἐνεστὼς ἔτος· ἀλλὰ παρατηρῶ, ὅτι ἡ αὔξησις αὕτη φθάνει εἰς δύω χιλιάδας καὶ 15 στρατιώτας περισσοτέρους τῶν ὑπαρχόντων εἰς τὰ λοιπὰ ἔτη. Ὡς ἐκ τούτου ὀφείλω ἀπαιτῶ παρὰ τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ τῶν Στρατιωτικῶν νὰ ἐξηγήσῃ ἤδη εἰς τὴν Γερουσίαν α') εἰς ὁποῖα Στρατιωτικὰ Σώματα ἐγένετο ἡ αὔξησις αὕτη, καὶ β') κατὰ ποίαν ἐποχὴν ἐπῆλθεν ἡ ἀνάγκη αὐτῆς.

Ἀπαντήσας ὁ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν Ὑπουργὸς ἐπέφερεν, ὅτι κατὰ τὰ λοιπὰ ἔτη ἕκαστος λόχος τῆς Ὁροφυλακῆς συνέκειτο ἀπὸ 36—52 ἄνδρας, ἀλλ' ἤδη ἕνεκα τῶν ἐπισυμβασῶν

ἀποστασιῶν κατὰ τῆς Κυβερνήσεως, ηὔξησεν ὁ ἀριθμὸς ἑκάστου λόχου τῆς Ὁροφυλακῆς μέχρι τῶν 60· ὁ δὲ ὁλικὸς ἀριθμὸς τῶν ἀναφερομένων ἐν τῷ Νομοσχεδίῳ Στρατιωτικῶν δὲν εἶναι ὅσος ὑπάρχει ἤδη εἰς ἐνέργειαν, ὡς ὑπαρχόντων 400 σχεδὸν ἐξ αὐτῶν ἐν ἐφεδρείᾳ· καθότι, ἐνῷ ἐν τῷ Νομοσχεδίῳ ἀναφέρονται ὅτι ὑπάρχουσιν εἰς τὰ πεζικὰ τάγματα τῆς γραμμῆς 3,497 ἄνδρες, μόλις ἤδη ὑπάρχουσιν ἐν ἐνεργείᾳ καὶ ἐν ὑπηρεσίᾳ 2,400, ὡς ὑπαρχόντων τῶν λοιπῶν ἐν ἐφεδρείᾳ, καὶ ἐν καιρῷ ἀνάγκης τῆς Κυβερνήσεως δυναμένων νὰ προσέλθωσιν εἰς τὴν ὑπηρεσίαν· μεταξὺ δὲ τοῦ εἰς τὴν χωροφυλακὴν ἀναφερομένου ἀριθμοῦ τῶν 1424 ἀνδρῶν, ὑπάρχουσι καὶ 140 ἀγωνισταὶ, τοὺς ὁποίους ἐν καιρῷ μόνον ἀνάγκης προσκαλεῖ τὸ Ὑπουργεῖον εἰς τὴν ὑπηρεσίαν καὶ μισθοδοτεῖ, ὡς τοῦτο ἔλαβε χώραν κατὰ τὰς ἀπ' ἐσχάτων τῶν ἡμερῶν γενομένας ἀποστασίας.

Ἐπιμένοντος δὲ τοῦ κατὰ πρῶτον ἀγορεύσαντος εἰς τὰς ὁποίας, ὡς ἀνωτέρω εἴρηται, ἐζητήσατο πληροφορίας παρὰ τοῦ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν Ὑπουργοῦ περί τε τῆς ἐποχῆς, καθ' ἣν προσετέθησαν οἱ πλειότεροι οὗτοι στρατιῶται, καὶ εἰς ὁποῖα ἐκ τῶν διαφόρων Στρατιωτικῶν Σωμάτων, ἐπέφερεν ὁ ῥηθεὶς Ὑπουργὸς, ὅτι καί τοι τῶν πληροφοριῶν τούτων δυναμένων νὰ σαφηνισθῶσι κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ προϋπολογισμοῦ, ἔνθα ἀναφέρεται ἥ τε ἐποχὴ τῆς αὐξήσεως τοῦ Στρατοῦ καὶ ὁ ὁλικὸς αὐτοῦ ἀριθμὸς, μ' ὅλον τοῦτο κατὰ τὴν ἐπιοῦσαν θέλω ἀπαντήσει εἰς τὰς ζητηθείσας πληροφορίας, ἀφοῦ κατὰ πρῶτον ἐρευνήσω ἀκριβῶς περὶ αὐτῶν.

Ἐπειδὴ τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον συζητεῖται ἤδη κατὰ τὴν λῆξιν τοῦ ἔτους, παρετήρησεν ὁ κατὰ πρῶτον ἀγορεύσας, εἶναι γνωστὸς ἤδη καὶ οὐχὶ ὑποθετικὸς ὁ ὁλικὸς ἀριθμὸς τῶν στρατιωτῶν, καὶ εἰς ὁποῖα ἐκ τῶν διαφόρων Σωμάτων ἐγένετο ἡ αὔξησις τοῦ ἀριθμοῦ αὐτῶν, ὡς ἐκ τούτου δ' ὤφειλεν ὁ Κ. Ὑπουργὸς νὰ παράσχῃ κατὰ τὴν σημερινὴν συζήτησιν τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου τὰς αἰτηθείσας ἐξηγήσεις.

Συζητουμένου ἤδη ἀτάκτως, παρετήρησεν ἕτερος, τοῦ προϋπολογισμοῦ κατὰ τὸ τέλος τοῦ ἔτους, ἐνῷ ἔπρεπε νὰ συζητηθῇ πρὸ τῆς ἐνάρξεως αὐτοῦ, δὲν ἔπεται ὅτι ἀτάκτως θέλει συζητηθῇ καὶ ὁ περὶ προσδιορισμοῦ τοῦ Στρατοῦ τῆς Ξηρᾶς Νόμος κατὰ τὸ τέλος τοῦ ἔτους, ἀλλ' ἀπαιτεῖται, συμφώνως καὶ μὲ τὴν τάξιν καὶ μὲ τὴν ῥητὴν Συνταγματικὴν διάταξιν, νὰ συζητήσῃ τοῦτον ἡ Γερουσία διὰ τὸ ἐλευσόμενον ἔτος 1848.

ὡς ἐκ περισσοῦ, ἐπήνεγκεν ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς θέλω ἀναφέρει περὶ τῆς φαινομένης ἤδη αὐξήσεως τοῦ Στρατοῦ, διότι τὸ Ὑπουργεῖον δὲν ἀρνεῖται νὰ δώσῃ τὰς ζητηθείσας ἐξηγήσεις· εἰς τὸ ἐνώπιον τῆς Βουλῆς καθυποβληθὲν καὶ ἐπιψηφισθὲν Νομοσχέδιον περὶ προσδιορισμοῦ τοῦ Στρατοῦ τῆς Ξηρᾶς διὰ τὸ ἐνεστὼς ἔτος δὲν ἐμπεριείχοντο οἱ ἀξιωματικοὶ τε καὶ ὑπαξιωματικοὶ, καὶ οἱ ἐν ἐφεδρείᾳ διατελοῦντες· τῆς τοιαύτης δὲ ἐλλείψεως διορθωθείσης ἤδη, καὶ συμπεριληφθέντων ἐν τῷ προκειμένῳ Νομοσχεδίῳ τῶν παραληφθέντων τούτων ἀξιωματικῶν τε καὶ ὑπαξιωματικῶν καὶ τῶν ἐν ἐφεδρείᾳ, φαίνεται ἤδη, ὅτι ὁ ἀριθμὸς τοῦ Στρατοῦ τῆς ξηρᾶς ηὔξησε κατὰ μέγα μέρος, ἐνῷ κατὰ ἐλάχιστον ἴσως ἐπῆλθεν ἡ ἀπαύξησις αὐτοῦ.

Καὶ ἐγὼ, παρετήρησεν εἷς τῶν προαγορευσάντων, ἐζήτησα πληροφορίας τινὰς παρὰ τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργοῦ, προκειμένης τῆς συζητήσεως τοῦ περὶ δημοτικῶν φόρων Νομοσχεδίου, περί τε τοῦ προϋπολογισμοῦ καὶ ἀπολογισμοῦ τῶν διαφόρων Δήμων τοῦ Κράτους, ἀλλ' εἰσέτι αἱ τοιαῦται πληροφορίαι δὲν ἐδόθησαν.

Γενομένης ἑπομένως παραδεκτῆς τῆς ἀρχῆς τοῦ Νομοσχεδίου, εἷς τῶν ΚΚ. Γραμματέων ἀνέγνω τὰ καθ' ἕκαστα μέρη αὐτοῦ.

Λαβὼν ἀκολούθως τὸν λόγον εἷς τῶν προαγορευσάντων παρετήρησεν ὅτι, ἐπειδὴ ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ δὲν θέλει ἴσως προφθάσει ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν Ὑπουργὸς νὰ δώσῃ τὰς παρ' αὐτοῦ αἰτηθείσας ἐξηγήσεις, ὡς ἐκ τούτου προτείνω ἵνα ἡ Γερουσία, εὐλόγως ποιοῦσα, μεταβάλλῃ τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον διὰ τὴν χρῆσιν τοῦ ἐλευσομένου ἔτους 1848.

Ἡ τοιαύτη πρότασις ἠδύνατο νὰ λάβῃ χώραν, ἀντέτεινεν ἄλλος, ὅταν κατὰ πρῶτον ἤδη ἐσυζήτει ἡ Γερουσία τὸν προκείμενον Νόμον, δυνάμενον νὰ εἰσαχθῇ ἔπειτα εἰς τὴν Βουλήν· ἀλλ' ἐπειδὴ τὸ συζητούμενον ἤδη Νομοσχέδιον, ὡς καὶ ἄλλα τινὰ, ἀπαιτεῖται νὰ συζητῶνται ἐν πρώτοις παρὰ τῆς Βουλῆς, καὶ ὕστερον νὰ καθυποβάλλωνται ὑπὸ τὴν ἐπιψήφισιν τῆς Γερουσίας, δὲν πρέπει ἕνεκα τούτου νὰ μεταβληθῇ ἡ ἡμερομηνία τοῦ Νομοσχεδίου, καθότι ἄλλως θέλει ἐπέλθῃ παράβασις συνταγματικῆς διατάξεως.

Ἀφοῦ ἡ Γερουσία, ἀπήντησεν ὁ προαγορεύσας, δύναται νὰ μεταβάλλῃ ὁλοκλήρους διατάξεις Νόμου τινὸς συζητηθέντος παρὰ τῆς Βουλῆς, εὐχερῶς ἤδη δύναται νὰ παραλλάξῃ ἀραβικόν τινα χαρακτῆρα, μεταποιοῦσα τὸ ἔτος 1847 εἰς 1848.

Δὲν ἐπανέρχομαι, παρετήρησεν ὁ κατὰ πρῶτον ἀγορεύσας, εἰς ὅσα ἀνωτέρω ἠγόρευσα, ἀλλ' ἐπιμένω εἰς τὰς συζητηθείσας διασαφήσεις, τὰς ὁποίας ἐπρότεινον εἰς τὸν ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν Ὑπουργόν. Παρατηρῶ δὲ μόνον ὡς πρὸς τὴν ὀλεθρίαν καὶ ἀντισυνταγματικὴν ἀρχὴν, τὴν ὁποίαν εἷς τῶν ἀγορευσάντων ἐπέφερε, καθ' ἣν δὲν δύναται νὰ μεταβληθῇ Νομοσχέδιόν τι ὑπὸ τῆς Γερουσίας ὅπερ κατὰ πρῶτον πρέπει νὰ συζητηθῇ ὑπὸ τῆς Βουλῆς· ἡ Γερουσία, ὡς Νομοθετικὸν Σῶμα ἀνεξάρτητον τῆς Βουλῆς, ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ἐπιφέρῃ ὅσας ἤθελεν ἐγκρίνει εὐλόγους μεταῤῥυθμίσεις ἐπὶ παντὸς Νομοσχεδίου εἴτε συζητηθέντος εἴτε μὴ ὑπὸ τῆς Βουλῆς, καὶ οὐδέποτε δύναται νὰ ἐλαττωθῇ τὸ δικαίωμα τῆς Γερουσίας τοῦ μεταῤῥυθμίζειν τὰ Νομοσχέδια ἐκεῖνα, τὰ ὁποῖα ἤδη ἡ Βουλὴ κατὰ πρῶτον ἔχει δικαίωμα νὰ συζητῇ.

Δὲν συμφωνῶ, παρετήρησεν ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς, ὡς πρὸς τὴν ἀλλαγὴν τοῦ ἔτους ἐπὶ τοῦ προκειμένου ὑπὸ συζήτησιν Νομοσχεδίου, διότι ἀφ' ἑνὸς μὲν ἡ τοιαύτη περὶ τῆς ἀλλαγῆς τῆς χρονολογίας πρότασις δὲν ἀναφέρεται ὑπὸ τοῦ Κανονισμοῦ καὶ Νόμου τινὸς, ἀφ' ἑτέρου δὲ ὁ ἐν αὐτῷ ἀναφερόμενος ἀριθμὸς τοῦ στρατοῦ ἀπῃτεῖτο μόνον διὰ τὸ ἐνεστὼς ἔτος, καὶ ὡς τοιοῦτον ἐπεψηφίσατο καὶ ἡ Βουλή· ἐκτὸς δὲ τούτου, ἂν καὶ ἡ Γερουσία, ὡς Νομοθετικὸν Σῶμα, ἔχῃ τὸ δικαίωμα νὰ μεταβάλλῃ τὴν χρονολογίαν τοῦ Νομοσχεδίου, οὐχ' ἧττον ὅμως θέλει προσβάλλει δικαίωμά τι τῆς Νομοτελεστικῆς Ἐξουσίας, διότι αὕτη γινώσκει πρὸ παντὸς ἄλλου τὴν ἀνάγκην, τῆς αὐξήσεως ἢ ἐλαττώσεως τοῦ στρατοῦ ὡς πρὸς τὸ ἐλευσόμενον ἔτος.

Ὁ ὀρθὸς λόγος, ἀπήντησεν ὁ προτείνας τὴν περὶ ἀλλαγῆς τῆς χρονολογίας τοῦ συζητουμένου Νομοσχεδίου πρότασιν, κατεργάζεται τοὺς Νόμους, καὶ ἐπειδὴ ἡ προταθεῖσα πρότασις ἔχει τὴν βάσιν της ἐπ' αὐτοῦ, ἕπεται ὅτι ὁ ὀρθὸς λόγος προτείνει τὴν τοιαύτην πρότασιν, ὅστις ἰσχύει περισσότερον καὶ τοῦ κανονισμοῦ καὶ νόμου τινός· καθότι ὁ μὲν κανονισμὸς καὶ ὁ Νόμος ἰσχύει ὡς πρὸς ὡρισμένον τινὰ κύκλον ἀτόμων, ὁ δὲ ὀρθὸς λόγος ἰσχύει ἐφ' ἁπάσης τῆς ἀνθρωπότητος. Ἐκτὸς δὲ τούτου, ἔχουσα τὸ ἀναφαίρετον δικαίωμα ἡ Γερουσία τοῦ μεταῤῥυθμίζειν διαφόρους διατάξεις τῶν ἐνώπιον αὐτῆς εἰσαγομένων Νόμων, πολλῷ μᾶλλον ἔχει τὸ τοιοῦτον δικαίωμα τῆς μεταβολῆς τῆς χρονολογίας αὐτῶν.

Μὴ γενομένης ἐπομένως δεκτῆς τῆς περὶ τῆς ἀλλαγῆς τῆς

χρονολογίας τοῦ ὑπὸ συζήτησιν προτιθεμένου Νομοσχεδίου προτάσεως, ἐγένοντο δεκτὰ τὰ καθ' ἕκαστα μέρη αὐτοῦ ὑπὸ τῆς Γερουσίας, ὡς ἔχουσιν. Ψηφοφορηθὲν ἐπὶ τέλους καὶ τὸ σύνολον ἐγένετο δεκτὸν διὰ ψήφων 24 κατὰ 9, ἔχον, ὡς ὑπεβλήθη κατὰ τὴν Συνεδρίασιν τῆς 3 Δεκεμβρίου ε. ε.

Ἐν τούτοις ἀπαιτήσας ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς, εἰς τὰς παρ' αὐτοῦ ζητηθείσας πληροφορίας περί τε τοῦ ποσοῦ τοῦ ἀπολογισμοῦ καὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν Δήμων τοῦ Κράτους εἶπεν ὅτι, σμικροτάτας ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου εὑρὼν ἐργασίας, ἔδωκα τὰς δεούσας πρὸς τοὺς Νομάρχας καὶ Ἐπάρχους διαταγὰς περὶ τῆς ἀκριβοῦς ἐκθέσεως τῶν προϋπολογισμῶν καὶ ἀπολογισμῶν τῶν Δήμων· ἀλλὰ μέχρι τοῦδε ἕνεκα τῶν ἐπισυμβασῶν δυσχερειῶν, καὶ τῶν διαφόρων προσκομμάτων, δὲν ἠδυνήθησαν ἔτι ἅπαντες οἱ Νομάρχαι ν' ἀποστείλωσιν τὰς περὶ τούτων λεπτομερεῖς ἐκθέσεις των· ὑπόσχομαι δὲ ἵνα ἐντὸς τοῦ ἐλευσομένου μηνὸς παράσχω τὰς αἰτηθείσας πληροφορίας, ὁποῖαι καὶ ἂν ὦσιν.

Ἀρξαμένης μετὰ ταῦτα τῆς συζητήσεως τοῦ περὶ τοῦ ἐτησίου προσδιορισμοῦ τῆς Ναυτικῆς δυνάμεως Νομοσχεδίου, καὶ θατέρου τῶν ΚΚ. Γραμματέων ἀναγνόντος τοῦτο, ἐγένετο δεκτὴ ἡ ἀρχὴ αὐτοῦ παρὰ τῆς Γερουσίας.

Λαβὼν ἔπειτα τὸν λόγον εἷς τῶν προγορευσάντων, ὡς πρὸς τὰ καθ' ἕκαστα τοῦ Νομοσχεδίου, εἶπεν ὅτι, ἐπειδὴ τοῦτο ἔχει μὲν τὴν αὐτὴν τύχην καὶ κατηγορίαν, ὡς πρὸς τὴν ἐποχὴν καθ' ἣν εἰσάγεται, μετὰ τοῦ ἀνωτέρω ψηφισθέντος Νομοσχεδίου, οὐχὶ δὲ καὶ ὡς πρὸς τὸν ἀριθμὸν τῆς ἐν αὐτῷ ἀναφερομένης δυνάμεως, ὡς ἐκ τούτου παραλείπω ὡς περιττὴν πᾶσαν περὶ τούτου ἀγόρευσιν.

Τὸ 16 ἄρθρον τοῦ Συντάγματος, ἐπήνεγκεν ἄλλος, μᾶς ἀναγκάζει νὰ λαμβάνωμεν ὑπ' ὄψιν τὸν ἀριθμὸν τῆς δυνάμεως κατά τε τὴν γῆν καὶ τὴν θάλασσαν, καθότι τοῦτο δὲν συνετάχθη ὑπὸ τοῦ Νομοθέτου εἰκῇ καὶ ὡς ἔτυχεν, ἀλλ' ἐν αὐτῷ ἐπερείδεται ἥ τε ἐλευθερία καὶ ἡ δουλεία τοῦ Ἔθνους. Καὶ ὅταν ἡ Κυβέρνησις δύναται νὰ στρατολογῇ καὶ ναυτολογῇ χωρὶς τῆς συγκαταθέσεως τῶν Νομοθετικῶν Σωμάτων τότε ἡ ἐλευθερία τοῦ λαοῦ τετέλεσται· ὁ δὲ ἐτήσιος προσδιορισμὸς τῆς δυνάμεως τοῦ στρατοῦ τῆς τε ξηρᾶς καὶ τῆς θαλάσσης γίνεται συσκεπτομένων ἐμβριθῶς καὶ σοβαρῶς τῶν Νομοθετικῶν Σωμάτων μετὰ τῆς Κυβερνήσεως, καὶ λαμβανομένης ὑπ' ὄψιν τῆς ἀνάγκης διά τε τὴν περιστολὴν τῶν κακούργων τοῦ Κράτους καὶ τὴν ἀσφά-

λειαν τῶν πολιτῶν. Ἐκτὸς δὲ τούτου ἀμφότερα τὰ Νομοσχέδια περὶ προσδιορισμοῦ τοῦ στρατοῦ τῆς ξηρᾶς καὶ τῆς Ναυτικῆς δυνάμεως δύναταί τις νὰ θεωρήσῃ ὡς Νομοσχέδια σχέσιν ἄμεσον ἔχοντα μετὰ τοῦ προϋπολογισμοῦ, καὶ ὡς ὁ προϋπολογισμὸς ἑκάστου ἔτους πρέπει νὰ συζητῆται πρὸ τῆς ἐνάρξεως ἢ τυλάχιστον κατὰ τὴν ἔναρξιν αὐτοῦ, οὕτω καὶ τὰ εἰρημένα Νομοσχέδια κατὰ τὸν αὐτὸν μὲ τὸν προϋπολογισμὸν χρόνον ἀπαιτεῖται νὰ ἐπιψηφίζωνται.

Ἀλλ' ἐὰν δὲν κυρωθῇ προϋπολογισμὸς πρὸ τῆς ἐνάρξεως τοῦ ἔτους ἢ καὶ μετ' αὐτὸ, καὶ διαλυθῶσιν αἱ Βουλαὶ πρὶν τῆς ἐπιψηφίσεως τῶν φορολογικῶν Νομοσχεδίων, τότε ἡ Κυβέρνησις μεταχειρίζεται τὰ μέσα ἐκεῖνα, τὰ ὁποῖα Νόμοι διαρκεῖς παρέχουσιν εἰς αὐτὴν τὸ δικαίωμα τοῦ εἰσπράττειν τὰ εἰσοδήματα τοῦ Κράτους, ὡς τοῦτο ἔλαβε χώραν κατὰ τὴν ἐπελθοῦσαν διάλυσιν τῶν Βουλῶν τῆς ά περιόδου, καὶ δὲν δύναταί τις νὰείπῃ τι περὶ τούτου ἂν ἡ Κυβέρνησις ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει συνετηρήθη διὰ τῶν φόρων ἐκείνων τοὺς ὁποίους διαρκεῖς Νόμοι δίδουν πρὸς αὐτὴν τὸ δικαίωμα τῆς εἰσπράξεως· μ' ὅλον ὅτι καὶ τοῦτο ἀκόμη ἀκριβῶς θεωρούμενον, δύναται νὰ μὴν ἔχῃ οὕτως· ὡς πρὸς τὸ προκείμενον ὅμως Νομοσχέδιον, καὶ τὸ πρὸ αὐτοῦ ψηφισθὲν, ἅτινα ἠδύναντο καὶ πρὸ τῆς διαλύσεως τῶν Βουλῶν νὰ συζητηθῶσι, ὡς μηδεμιᾶς περὶ τούτων δυναμένης πιθανὸν, νὰ λάβῃ χώραν ἀντιστάσεως, ἂν ἐπιτραπῇ ὥστε ἡ Κυβέρνησις νὰ μεταχειρίζηται τὴν Ἐθνικὴν δύναμιν ἀορίστως καὶ ἄνευ Νόμων, τότε πλέον περιττὴ καθίσταται ἡ ῥητὴ τοῦ 16 ἄρθρου διάταξις τοῦ Συντάγματος.

Εἰς κανένα τῶν Συγγραφέων τοῦ Συνταγματικοῦ δικαίου ἀναφέρεταί ποτε ὅτι ἡ Κυβέρνησις δύναται νὰ διαλύσῃ τὰς Βουλὰς ἄνευ ἐγκρίσεως προϋπολογισμοῦ καὶ ἐπιψηφίσεως τῶν φορολογικῶν Νόμων καὶ τῶν περὶ προσδιορισμοῦ τῆς δυνάμεως τοῦ στρατοῦ τῆς ξηρᾶς καὶ τῆς θαλάσσης Νομοσχεδίων· διότι εἰς τοιαύτην περίπτωσιν, (λέγουσι) ἂν ἀξιωματικός τις ἀπειθήσῃ κατὰ τῆς Κυβερνήσεως, ἢ στρατιώτης λειποτακτήσῃ, ἢ πολῖται ἀντισταθῶσιν, οἱ τοιοῦτοι δὲν τιμωροῦνται, ὡς μὴ ὑπάρχοντος ἐψηφισμένου Νόμου, ἂν δὲ κατὰ τὴν διάλυσιν τῶν Βουλῶν τὸ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργεῖον δὲν εἰσέπραξε τοὺς φόρους ἕνεκα τῆς ἐλλείψεως τῶν φορολογικῶν Νόμων, τὰ Ὑπουργεῖα ὅμως τῶν Στρατιωτικῶν καὶ Ναυτικῶν καὶ ἐστρατολόγησαν καὶ ἐναυτολόγησαν χωρὶς ἐγκρίσεως Νόμων περὶ προσδιορισμοῦ τοῦ στρατοῦ τῆς ξηρᾶς καὶ τῆς Ναυτικῆς δυνάμεως·

τούτων δὲ γενομένων, αἱ περὶ τῶν παρελθόντων παρατηρήσεις μου αὗται σκοπὸν προτίθενται τὴν εἰς τὸ μέλλον Συνταγματικὴν τάξιν, τὴν ὁποίαν ὀφείλει νὰ βαδίσῃ τὸ Ὑπουργεῖον. Ὅταν εἰς Συνταγματικόν τι Κράτος, ὡς εἰς τὴν Ἀγγλίαν, δὲν ὑπάρχουν ἐψηφισμένα τοιαῦτα περὶ προσδιορισμοῦ τῆς δυνάμεως τῆς ξηρᾶς καὶ της θαλάσσης Νομοσχέδια, τότε τὸ Ὑπουργεῖον προκαλεῖ Νόμον κατὰ τῶν στάσεων, καὶ οὕτως ἐντὸς τοῦ Νόμου δύναται καὶ νὰ στρατολογήσῃ καὶ ναυτολογήσῃ περιστάσεως δοθείσης.

Ὅτι δὲ ὑπάρχει ἄκαιρος ἡ συζήτησις καὶ ψήφισις τοῦ Νομοσχεδίου τούτου, καὶ τὸ ὁποῖον τὸ Ὑπουργεῖον θεωρεῖ μόνον ὡς Νόμον ἀποζημιώσεως, δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία τις, καθότι συζητεῖται κατὰ τὴν λῆξιν τοῦ ἔτους, ἐνῷ ἀπῃτεῖτο νὰ συζητηθῇ ἢ πρὶν τῆς ἐνάρξεως, ἢ τοὐλάχιστον κατὰ τὴν ἀρχὴν τούτου. Ἐπειδὴ δὲ δὲν ὑπάρχει ἱκανὸς ὑλικὸς καιρὸς διά τε τὴν ὥριμον διάσκεψιν καὶ ἐπιψήφισιν τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου, τὸ κατ' ἐμὲ δὲν δύναμαι νὰ παραδεχθῶ καὶ ψηφίσω τοιοῦτον Νόμον, φοβούμενος μὴ φανῶ συνένοχος εἰς πράξεις, αἵτινες δύνανται νὰ θεωρηθῶσιν τοιαῦται, ὁποίας ἀνωτέρω ἀνέφερα.

Σύμφημι μετὰ τοῦ προαγορεύσαντος, παρετήρησεν ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργός, ὅτι τὸ προσδιορίζειν τὴν κατὰ γῆν καὶ θάλασσαν δύναμιν εἶ ε ἀρχὴ Συνταγματική, ὡς καὶ ἄλλαι τοιαῦται ὑπάρχουσιν· ὡς πρὸς τὴν ἐφαρμογὴν ὅμως τῆς ἀρχῆς ταύτης, ἐπῆλθε βραδύτης ἕνεκα τῶν ἐπελθουσῶν γνωστῶν περιστάσεων καὶ τῆς διαλύσεως τῶν Βουλῶν. Ἐκτὸς τούτου καὶ κατὰ τὴν πρώτην καὶ τὴν δευτέραν Βουλευτικὴν Σύνοδον τῆς ά. Περιόδου οὐδεὶς ἐγένετο λόγος περὶ τοῦ προσδιορισμοῦ τῆς στρατιωτικῆς δυνάμεως τῆς ξηρᾶς καὶ τῆς θαλάσσης, θεωρουμένης ταύτης ὡς νομίμου καὶ κῦρος ἐχούσης· καὶ μόλις κατὰ τὸ ἔτος 1840 εἰσήχθη εἰς τὴν Βουλὴν τὸ τοιοῦτον περὶ προσδιορισμοῦ τῆς Ναυτικῆς δυνάμεως Νομοσχέδιον, τὸ ὁποῖον ἕνεκα τῆς διαλύσεως τῶν Βουλῶν, καθυπεβλήθη ἐκ νέου, καὶ ἐβράδυνε μέχρι τοῦδε νὰ εἰσαχθῇ καὶ ἐνώπιον τῆς Γερουσίας· ἡ τοιαύτη ὅθεν δύναμις δὲν εἶναι οὔτε αὐθαίρετος, οὔτε καταπιεστική, ἀλλ' ὑπάρχει πρὸ ἐτῶν κανονισμένη διὰ Νόμων.

Δὲν προσέβαλον, ἀπήντησεν ὁ προαγορεύσας Γερουσιαστὴς, τὴν Στρατιωτικὴν δύναμιν τῆς ξηρᾶς ἢ τὴν Ναυτικὴν, ἀλλ' ἀνέφερον ὅσα οἱ διάφοροι δημοσιογράφοι καὶ συγγραφεῖς τοῦ Συν-

ταγματικοῦ Δικαίου λέγουσιν· ἂν δὲ ὑπάρχουσι Νόμοι πρὸ ἐτῶν κανονίζοντες τὴν κατὰ ξηρὰν ἢ θάλασσαν δύναμιν, οὐχ' ἧττον ὅμως ἀπαιτεῖται κατὰ τὸ 16 ἄρθρον τοῦ Συντάγματος νὰ ὁρίζηται κατ' ἔτος αὕτη, καθότι ἄλλως τιθέμεθα ἐκτὸς τοῦ Νόμου καὶ τοῦ Συντάγματος, παραδεχόμενοι Στρατιωτικὰς καὶ Ναυτικὰς δυνάμεις, ἄνευ ἐτησίων Νόμων περὶ αὐτῶν· καὶ πᾶν Διάταγμα ἢ Νόμος ἀντιβαίνων εἰς τὴν ῥητὴν τοῦ ῥηθέντος ἄρθρου τοῦ Συντάγματος διάταξιν, δὲν ἔχει ἰσχὺν καὶ κῦρος Νόμου, καὶ ὡς ἐκ τούτου πρέπει νὰ ἐμμένωμεν εἰς τὰ ὑπὸ τῆς Ἐθνοσυνελεύσεως ἀποφασισθέντα· καὶ ἄλλως, οἱ ἀναφερόμενοι Νόμοι δὲν ἐνασχολοῦνται, εἰμὴ περὶ τὴν διακόσμησιν καὶ τὴν χρησιμωτάτην διαίρεσιν καὶ διάταξιν τῶν περὶ ὧν ὁ λόγος δυνάμεων, καὶ οὐχὶ περὶ τὸν προσδιορισμὸν αὐτῶν.

Ἀδικοῦσι τὸ Ὑπουργεῖον οἱ ἀγορεύσαντες, ἐπέφερεν ὁ ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν Ὑπουργὸς, ὅτι δὲν εἰσήχθη ἐγκαίρως εἰς τὴν ἐπιψήφησιν τῆς Γερουσίας τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον· ἐνῷ τοῦτο κατὰ τὴν ἔναρξιν τοῦ 1847 εἰσήχθη καὶ ἐψηφίσθη ἐν καιρῷ ὑπὸ τῆς Βουλῆς, καὶ ἦτον ἤδη ἕτοιμον νὰ εἰσαχθῇ καὶ ἐνώπιον τῆς Γερουσίας· ἀλλ' ἐπελθούσης τῆς διαλύσεως τῶν Βουλῶν καὶ νέας Βουλευτικῆς ἀρξαμένης περιόδου, καθυπεβλήθη ἐκ νέου εἰς τὴν Βουλὴν, καὶ οὕτως ἐβράδυνε νὰ εἰσαχθῇ μέχρι τοῦδε καὶ ἐνώπιον τῆς Γερουσίας· ὁ δὲ διὰ τοῦ εἰρημένου Νομοσχεδίου ἀναφερόμενος ἀριθμὸς τῆς Ναυτικῆς δυνάμεως δὲν εἶναι οὔτε ὑποθετικὸς καὶ ἄγνωστος, ἀλλ' ὡρισμένος καὶ ἀναγκαῖος διὰ τὸ ἔτος 1847, καθότι ἅπαντα τὰ ἐν αὐτῷ ἀναφερόμενα ἄτομα τῶν τε Ἀξιωματικῶν καὶ Ναυτῶν ὑπάρχουσι τὰ αὐτὰ ἄνευ μηδεμιᾶς μεταβολῆς, καὶ οὐδεμία προσθήκη ἢ αὔξησις τῆς δυνάμεως ταύτης ἐγένετο ἄνευ Νόμου.

Ἐὰν, παρετήρησεν ὁ κατὰ πρῶτον ἀγορεύσας, ἐναντίον ῥητῆς Συνταγματικῆς διατάξεως, κατὰ τὰ ἔτη 1844 καὶ 1845 δὲν ἐγένετο λόγος περὶ προσδιορισμοῦ τῶν δυνάμεων τῆς τε ξηρᾶς καὶ θαλάσσης, καὶ δὲν καθυπεβλήθη εἰς τὴν ἐπιψήφησιν τῶν Βουλῶν ὁ ἐτήσιος τῶν δυνάμεων τούτων προσδιορισμὸς, δὲν ἔπεται ὅτι δύναται καὶ ἤδη νὰ λάβῃ χώραν ἡ τοιαύτη ἀσύγγνωστος ἔλλειψις καὶ Συνταγματικὴ παραβίασις, καθότι ῥητῶς τὸ 16 ἄρθρον τοῦ Συντάγματος ἀπαιτεῖ τὸν ἐτήσιον προσδιορισμὸν ἀμφοτέρων τῶν δυνάμεων τῆς τε ξηρᾶς καὶ θαλάσσης, μολονότι ὁ Νομοθέτης τοῦ εἰρημένου ἄρθρου ἐγίνωσκεν ὅτι ὑπάρχει διὰ Νόμου ἡ Στρατιωτικὴ καὶ Ναυτικὴ δύναμις καθιερωμένη.

Δυοῖν θάτερον, ἀντέτεινεν εἷς τῶν προαγορευσάντων, ἢ τὸ 16 ἄρθρον τοῦ Συντάγματος διακελεύει νὰ ὁρίζηται κατ' ἔτος ἥ τε Στρατιωτικὴ καὶ Ναυτικὴ δύναμις, ἢ δὲν ὁρίζει τοῦτο· καὶ ἐν μὲν τῇ πρώτῃ περιπτώσει ὀφείλει τὸ Ὑπουργεῖον νὰ εἰσάγῃ τὸν περὶ ἐτησίου προσδιορισμοῦ τῆς δυνάμεως ταύτης Νόμον πρὸ τῆς ἐνάρξεως τοῦ ἔτους, ἐν δὲ τῇ δευτέρᾳ δὲν πρέπει νὰ καθυποβάλλῃ τοῦτον παντάπασι, διότι εἰσαγομένου τοῦ Νομοσχεδίου τούτου κατὰ τὴν λῆξιν τοῦ ἔτους, παραβιάζεται ῥητὴ Συνταγματικὴ διάταξις, ἀπαιτοῦσα τὴν πρὸ τῆς ἐνάρξεως τοῦ ἔτους ἐπιψήφησιν αὐτοῦ· ὡς δὲ οἱ πρώην Ὑπουργοί, τῶν ὁποίων οἱ παρόντες εἰσὶ διάδοχοι, μὴ εἰσαγαγόντες κατὰ τὰ ἔτη 1844 καὶ 1845 Νομοσχέδια περὶ προσδιορισμοῦ τῆς τε Στρατιωτικῆς καὶ Ναυτικῆς δυνάμεως παρεβίασαν ῥητὸν Συνταγματικὸν ὅρον, οὕτω καὶ οἱ σημερινοὶ Ὑπουργοὶ καθυποβαλόντες τὰ τοιαῦτα Νομοσχέδια κατὰ τὸ τέλος τοῦ ἔτους, καταργοῦν καὶ τοὺς Νόμους καὶ τὸ ἄρθρον 16 τοῦ Συντάγματος.

Μηδεμιᾶς ἑπομένως γενομένης παρατηρήσεως, ἐγένοντο δεκτὰ καὶ τὰ καθ' ἕκαστα μέρη τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου· ψηφοφορηθὲν ἐπὶ τέλους καὶ τὸ σύνολον, ἐγένετο παραδεκτὸν διὰ ψήφων 24 κατὰ 8· ἔχον, ὡς ὑπεβλήθη κατὰ τὴν Συνεδρίασιν τῆς 29 Δεκεμβρίου ἐνεστῶτος ἔτους.

Γενομένης ὕστερον, κατὰ πρόσκλησιν τοῦ Κ. Προέδρου, κληρώσεως πενταμελοῦς ἐπιτροπῆς, ἥτις μετὰ τοῦ Γραφείου τῆς Γερουσίας ἀποτελοῦσα τὴν μεγάλην Πρέσβευσιν θέλει παρευρεθῇ ἔν τε τῷ Ἱερῷ Ναῷ καὶ ἐν τοῖς Ἀνακτόροις κατὰ τὴν ἐπέτειον ἑορτὴν τῆς πρώτης τοῦ Ἰανουαρίου, διὰ νὰ προσφέρῃ ἐκ μέρους τῆς Γερουσίας τὰς συγχαρητηρίους εὐχὰς πρὸς τὰς Α. Α. Μ. Μ. ἔλαχον οἱ ἑξῆς ΚΚ. Γερουσιασταὶ, Γ. Μ. Ἀντωνόπουλος, Γ. Καρακατζάνης, Ν. Πονηρόπουλος, Π. Γιατράκος καὶ Γ. Παπαηλιόπουλος.

Ἀπαγγείλας ἔπειτα ὁ Κ. Πρόεδρος, ὅτι ἀντικείμενον τῆς ἐπιούσης Συνεδριάσεως θέλει εἶσθαι ἡ συζήτησις τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἔτους 1847, ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος

Α. ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι

Χ. ΚΛΟΝΑΡΗΣ.

Ν. ΜΕΞΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς

Β. Χρηστακόπουλος.

Ἰ. Χ. Πέτρου

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 3 Ἰανουαρίου 1848 ἡμέρας τῆς ἑβδομάδος Δευτέρας.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου καὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν παρόντων Γερουσιαστῶν πλῆρες ἀποτελοῦντος τὸ Σῶμα, ὁ Κ. Πρόεδρος κηρύττει ἀρχομένην τὴν Συνεδρίασιν περὶ τὴν 12 ὥραν.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης Συνεδριάσεως, ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Ἐπομένως θάτερος τῶν ΚΚ. Γραμματέων ἀνέγνω α) τρία τοῦ ἐπὶ τῶν Αὐλικῶν τελετῶν ἔγγραφα, δι' ὧν διατάττεται διὰ μὲν τὰς ἀποδιώσεις τῆς Αὐτοῦ Βασιλ. Ὑψηλότητος τοῦ Ἡλέκτωρος Γουϊλλέλμου Β'. τοῦ Ἕς, καὶ τῆς Αὐτῆς Μεγαλειότητος τῆς Ἀρχιδουκέσσης Μαρίας Λουϊζης, Δουκέσσης τῆς Πάρμας δεκαπέντε ἡμερῶν, διὰ δὲ τὸν θάνατον τῆς αὐτῆς Βασ. Ὑψηλότητος τῆς Πριγκιπέσσης Ἀδελαΐδος τοῦ Ὀρλεὰν ὀκτὼ ἡμερῶν πένθος, ἀρχόμενον ἀπὸ τὴν 2 τοῦ ἐνεστῶτος μηνός. β) Ἔγγραφον τοῦ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν Ὑπουργείου ὑπ' ἀριθ. 49 τῆς 31 Δεκεμβρίου 1847, ἀφορῶν τὴν ἀπάντησιν τῶν ζητηθεισῶν πληροφοριῶν περὶ τοῦ κατὰ τὴν Συνεδρίασιν τῆς 30 Δεκεμβρίου 1847, συζητηθέντος καὶ ἐπιψηφισθέντος Νόμου περὶ προσδιορισμοῦ τοῦ Στρατοῦ τῆς ξηρᾶς διὰ τὸ αὐτὸ ἔτος 1847, καὶ γ') ἀναφορὰν τοῦ ἀπόντος Γερουσιαστοῦ Κ. Γ. Νοταρᾶ, αἰτοῦντος δεκαπενθήμερον παράτασιν ἀδείας ἀπουσίας, ἥτις ἐνεκρίθη νὰ παραχωρηθῇ πρὸς τὸν ἀναφερόμενον.

Ἀπαγγείλαντος ἔπειτα τοῦ Κ. Προέδρου, ὅτι ἀντικείμενον τῆς ἡμερησίας διατάξεως, εἶναι ἡ συζήτησις τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ λήξαντος ἔτους 1847, εἷς μὲν τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν ἐπρότεινε νὰ διορισθῇ ἐπιτροπὴ διὰ νὰ ἐξετάσῃ τὸν περὶ οὗ ὁ λόγος προϋπολογισμὸν, καὶ συντάξῃ τὴν περὶ τούτου ἔκθεσιν, ἀναστὰς δὲ ἕτερος παρετήρησε τὰ ἑξῆς. Ἁπλούστατοι εἰσὶν οἱ λόγοι, δι' οὓς εἰμὶ ἐναντίος νὰ ἐπιληφθῇ ἡ Γερουσία τῆς συζητήσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἔτους 1847. 1) Διότι, ἀφοῦ ὁ προϋπολογισμὸς σημαίνει πάντα λογαριασμὸν ἐξόδων τὰ ὁποῖά τις ἀπαριθμεῖ ὅτι θέλει ἐξοδεύσει, πρὶν ἢ δαπανήσει ταῦτα, συμφώνως μετά τε τῶν μέσων τὰ ὁποῖα ἐπιτρέπουν τὴν δαπάνην ταύτην, καὶ τῶν περιστοιχιζουσῶν ἀναγκῶν, μάταιος ἤδη καθίσταται ἡ συζήτησις τοῦ προϋπολογισμοῦ μετὰ τὴν λῆξιν τοῦ ἔτους, ὡς μηκέτι δυναμένης τῆς Γερουσίας ἤδη νὰ θεωρήσῃ τὸ δαπανηθησόμενον ποσὸν τῶν ἐξόδων διὰ τὸ ἔτος

1847, καὶ τροποποιήσεις τινὰς ἐπ' αὐτῶν νὰ ἐπιφέρῃ, καθότι ταῦτα πάντα ἐδαπανήθησαν. καὶ 2) Διότι ἡ Κυβέρνησις οὐδεμίαν ἔχει ἀνάγκην τῆς ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τοῦ ἔτους 1847 γνωμοδοτήσεως τῆς Γερουσίας, ὡς γενομένων καὶ δαπανηθέντων ἁπάντων τῶν ἐξόδων τοῦ ῥηθέντος ἔτους. Κατὰ δὲ τὴν συζήτησιν τοῦ ἀπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων θέλει ἕκαστος ἐξ ἡμῶν θεωρήσει, ἂν ὄντως τὰ διὰ τὸ λῆξαν ἔτος γενόμενα ἔξοδα, ἐδαπανήθησαν κατὰ τοὺς προϋπάρχοντας Νόμους καὶ τὰ ἰσχύν Νόμου ἔχοντα Β. Διατάγματα· καθότι ἄλλως οὐ μόνον ἐναντίον τοῦ ὀρθοῦ λόγου καὶ τοῦ ῥητοῦ ἄρθρου 53 τοῦ Συντάγματος καθίσταται ἡ μετὰ τὸ τέλος τοῦ ἔτους συζήτησις τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων αὐτοῦ, ἀλλὰ καὶ ἐκτὸς τῆς τάξεως καὶ τοῦ Συντάγματος τίθεται ἡ Γερουσία κατὰ τὴν γενησομένην ἤδη συζήτησιν αὐτοῦ, μὴ ἐκπληρουμένης τῆς διατάξεως τοῦ εἰρημένου ἄρθρου ἀπαιτοῦντος τὴν πρὸ τῆς ἐνάρξεως, ἢ κατὰ τὴν ἔναρξιν τοὐλάχιστον τοῦ ἔτους ἐπιψήφισιν τοῦ προϋπολογισμοῦ, καὶ παρεχομένης οὕτω δικαίας ἀφορμῆς εἰς πᾶσαν Κυβέρνητιν νὰ εἰσαγάγῃ τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ ἑπομένου ἔτους ἔτι βραδύτερον τοῦ ἤδη καθυποβληθέντος διὰ τὸ ἔτος 1847 προφασιζομένην καὶ ἀποδίδουσαν τὴν βραδύτητα τῆς εἰσαγωγῆς αὐτοῦ εἰς τὰς ἐπισυμβάσας δῆθεν περιστάσεις, αἵτινες δὲν ὑπάρχουσιν ἀνεξάρτητοι τῆς ἀνθρωπίνης θελήσεως.

Ἂν δὲ εἷς τε τὴν Βαυαρίαν, καὶ ἄλλα Γερμανικὰ Κράτη ψηφίζωνται οἱ προϋπολογισμοὶ τῶν ἐξόδων αὐτῶν κατὰ τριετίαν, ὡς ἅπαξ ἐν διαστήματι τριῶν ἐτῶν συνερχομένων τῶν Βουλῶν τῶν Ἐπικρατειῶν τούτων, παρ' ἡμῖν ὅμως, συνερχομένων τῶν Βουλῶν κατ' ἔτος, ἀπαιτεῖται κατὰ τὸ εἰρημένον 53 ἄρθρ. τοῦ Συντάγματος νὰ ψηφίζηται κατ' ἔτος ὁ προϋπολογισμὸς παντὸς ἐνιαυτοῦ, καθότι ἐτησίως παρατηροῦνται καὶ αἱ διάφοροι ἀνάγκαι τῶν ἐξόδων. Τούτων ὅθεν οὕτως ἐχόντων, δὲν πρέπει ὡς ἀνωτέρω ἀνέφερον, νὰ συζητηθῇ καὶ ψηφισθῇ ὁ τοῦ ἔτους 1847 προϋπολογισμός, ἀλλὰ νὰ ἐπισπευσθῇ ἡ ταχεῖα τοῦ διὰ τὸ 1848 ἔτος εἰσαγωγὴ προϋπολογισμοῦ.

Εἶναι ἀληθὲς, ἐπέφερεν ἄλλος, ὅτι ὁ προϋπολογισμὸς τοῦ ἔτους 1847 ἔπρεπε νὰ εἰσαχθῇ καὶ ψηφισθῇ πρὸ τῆς ἐνάρξεως ἢ κατὰ τὴν ἔναρξιν τοὐλάχιστον αὐτοῦ, ὡς περὶ τούτου πολλάκις ἐγένετο λόγος· ἀλλ' ἐπειδὴ ἤδη παρ' ἐλπίδα καθυποβλήθη ὁ εἰρημένος προϋπολογισμὸς πολὺ βραδέως, ὀφείλει ἡ Γερουσία νὰ συζητήσῃ τοῦτον ἀναλόγως τῆς ἐποχῆς, καθ' ἣν

εἰσήχθη, καθότι ἄλλως πάντα τὰ γενόμενα ἔξοδα θέλουσι θεωρεῖσθαι ὡς παρανόμως δαπανηθέντα, τοσοῦτον μᾶλλον καθ' ὅσον παρεχωρήθησαν ὑπ' ἀμφοτέρων τῶν Νομοθετικῶν Σωμάτων πιστώσεις ἐξόδων ἀπέναντι τοῦ διὰ τὸ ἔτος 1847 προϋπολογισμοῦ, αἵτινες ἀπαιτεῖται τοὐλάχιστον νὰ παρατηρηθῶσιν, ἐὰν ἐγένοντο συμφώνως μὲ τοὺς προϋπάρχοντας Νόμους, Κανονισμοὺς, καὶ Β. Διατάγματα. Ἐκτὸς τούτου, ἐὰν ἡ Γερουσία, κατὰ τὴν γνώμην τοῦ προαγρεύσαντος, δὲν συζητήσῃ τὸν προϋπολογισμὸν τῶν ἐξόδων τοῦ ἔτους 1847 ἕνεκα τῆς λήξεως αὐτοῦ, τότε ἔκαστον Ὑπουργεῖον ἐπιθυμοῦν νὰμὴ συζητηθῇ ὁ προϋπολογισμὸς ἔτους τινὸς διὰ τὴν ὑπερβολὴν τῶν ἐξόδων του, εἰσάγει τοῦτον κατὰ τὸ τέλος τοῦ ἐνιαυτοῦ εἰς τὴν ἐπιψήφισιν τῶν Βουλῶν, καὶ οὕτω γίνονται ἐναντίον τοῦ Νόμου ἔξοδα. Ἐπομένως ὑπαρχούσης ὡς οὐσιωδέστερον ἔργον τῶν Νομοθετικῶν Σωμάτων τῆς συζητήσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ, ὀφείλει ἡ Γερουσία νὰ συζητήσῃ τοῦτον, καί τοι βραδέως εἰσαχθέντα, συμμορφουμένη κατὰ τὴν συζήτησίν του μὲ τὴν ἐποχὴν καθ' ἣν καθυπεβλήθη. Τούτων λοιπὸν ἕνεκα πρέπει νὰ διορισθῇ ἐπιτροπή τις, εἰς τὴν ὁποίαν θέλουσι δοθῆ ὅροι τινὲς διὰ τὴν ταχεῖαν τοῦ προϋπολογισμοῦ συζήτησιν χάριν τῆς λήξεως τοῦ ἔτους· ἤτοι, 1) Ἀφοῦ αὕτη λάβῃ ὑπ' ὄψιν ἅπαντα τοῦ Κράτους τὰ ἔσοδα, θέλει ζητήσει ἀκριβεῖς πληροφορίας περὶ τῆς πραγματικῆς τῶν ἐσόδων ὑπάρξεως, ἐκ τῆς ὁποίας μεγίστη ἐπελεύσεται ἡ ὠφέλεια, καθότι θέλει διαγνωσθῆ οὐμόνον τὸ ἀληθὲς ποσὸν τῆς εἰσπράξεως φερ' εἰπεῖν τοῦ ἐπὶ τῶν ζώων φόρου, καὶ τῶν δημοσίων κτημάτων, τῆς Τύρινθος, ἀλλὰ καὶ ἡ ἀκριβὴς τούτων δαπάνη, διά τε τὴν ἀπαρίθμησιν τῶν ζώων, καὶ τὴν καλλιέργειαν τῶν ῥηθέντων κτημάτων· καὶ 2) Θεωρήσασα καὶ παραδεξαμένη ἡ αὐτὴ ἐπιτροπὴ ἅπαντα τὰ κονδύλια τῶν γενομένων ἐξόδων τῶν ἐπεριδομένων εἰς προϋπάρχοντας Νόμους, Κανονισμοὺς καὶ ἰσχὺν Νόμου ἔχοντα Β. Διατάγματα, θέλει σημειώσει μόνον καὶ ὁρίσει τὰ ἐναντίον τῶν Νόμων τούτων δαπανηθέντα ἔξοδα, ἐπὶ τῶν ὁποίων, καταδειχθέντων, θέλουσι ζητηθῆ αἱ προσήκουσαι ὑπὸ τῶν ἁρμοδίων ὑπουργῶν πληροφορίαι εἰς δικαιολόγησιν τῆς δαπάνης τούτων. Οὕτω δὲ συζητηθέντος τοῦ προϋπολογισμοῦ ἀναλόγως τῆς ἐποχῆς τῆς εἰσαγωγῆς του, διάφοροι θέλουσιν ἐπέλθει αἱ κρίσεις καὶ ἐπικρίσεις τῆς Γερουσίας ὡς πρὸς τὰ ἐκτὸς τῶν ὑπαρχόντων Νόμων γενόμενα τυχὸν ἔξοδα πρὸς περιστολὴν τῶν καταχρήσεων διὰ τὸν μέλλοντα χρόνον.

Δὲν μὲ πείθουν οἱ λόγοι τοῦ προλαλήσαντος, ἀντέταξεν ὁ κατὰ πρῶτον ἀγορεύσας, περὶ τῆς διὰ τὴν συζήτησιν τοῦ προϋπολογισμοῦ γνωμοδοτήσεως αὐτοῦ, ἐπὶ τῶν διαφόρων τοῦ ὁποίου προτάσεων τὰς ἐφεξῆς ποιοῦμαι παρατηρήσεις.

Ὡς πρὸς τὴν πρότασιν, ὅτι δοθεισῶν τῶν πιστώσεων ἀπέναντι τοῦ προϋπολογισμοῦ, ἀπαιτεῖται ἀναγκαίως νὰ ἐξελεγχθῇ εἰ ἐπὶ τῇ βάσει αὐτοῦ ἐγένετο χρῆσις τούτων.

Ἂν καὶ ἐπὶ τῶν κατὰ καιροὺς ζητηθεισῶν πιστώσεων ἐξέφρασα τὴν περὶ τῆς ἐννοίας αὐτῶν γνώμην μου, δὲν παύομαι καὶ ἤδη ἐπαναλαμβάνων, ὅτι ἡ μὲν πίστωσις δηλοῖ προϋπολογισμὸν συνεπτυγμένον, ὁ δὲ προϋπολογισμὸς σημαίνει πίστωσιν ἀνεπτυγμένην· ἑπομένως παραχωρηθέντων εἰς τὴν Κυβέρνησιν διὰ τοιούτων πιστώσεων ἁπάντων τῶν διὰ τὸ **1847** ἔτος γενομένων ἐξόδων, μηδενὸς μηνὸς ἐξαιρουμένου, ματαία καὶ ἄσκοπος πλέον καθίσταται ἡ τοῦ προϋπολογισμοῦ συζήτησις κατὰ τὸν παρόντα χρόνον, καὶ ὡς ἐκ τούτου δὲν δύναταί τις εὐλόγως νὰ θεωρήσῃ ἤδη ἐὰν αἱ εἰρημέναι πιστώσεις ἐγένοντο ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ προϋπολογισμοῦ, ἀλλὰ κατὰ τὴν τοῦ ἀπολογισμοῦ συζήτησιν, καθ' ἣν θέλει εἶσθαι ὁ ἁρμόδιος καὶ φυσικὸς καιρὸς, θέλει λάβει χώραν ἡ τοιαύτη ἐξέλεγξις.

Ὡς πρὸς τὴν περὶ συστάσεως τῆς ἐπιτροπῆς διὰ τὴν ἀκριβῆ τῶν τε ἐσόδων καὶ ἐξόδων πληροφορίαν πρότασιν.

Ἐπειδὴ οὐ μόνον τῆς ἐπιτροπῆς, ἀλλὰ καὶ παντὸς Γερουσιαστοῦ δικαίωμα ἀναμφισβήτητον ὑπάρχει νὰ ζητήσῃ ὑπὸ τῶν ἁρμοδίων Ὑπουργῶν τὴν πραγματικὴν τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων ὕπαρξιν, καὶ νὰ προτείνῃ τὰς περὶ ἐλαττώσεως τῶν ἐξόδων ἀναγκαίας παρατηρήσεις του, περιττὴ καθίσταται ἡ σύστασις τοιαύτης ἐπιτροπῆς διὰ τὴν συζήτησιν τοῦ προϋπολογισμοῦ, καὶ δὲν καταφαίνεται ποσῶς ἐκ τούτου ἡ ἀνάγκη τῆς ἐπιψηφίσεώς του.

Ὡς πρὸς τὸν ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς προσδιορισμὸν τῶν ἐναντίον τῶν Νόμων γενομένων ἐξόδων, καὶ τὴν εἰς τὴν Γερουσίαν κατάδειξιν αὐτῶν πρὸς περιστολὴν ἐνδεχομένων καταχρήσεων διὰ τὸν μέλλοντα χρόνον.

Ἐπειδὴ εἴτε ἐψηφισμένου εἴτε μὴ ὑπάρχοντος τοῦ προϋπολογισμοῦ δὲν θέλουσιν ἀποφύγει οἱ Ὑπουργοὶ τὰς ἐπὶ τῆς συζητήσεως τοῦ ἀπολογισμοῦ διαφόρους τῆς Γερουσίας κρίσεις καὶ ἐπικρίσεις, ὡς πρὸς τὰ καταδειχθέντα καὶ παρανόμως δαπανηθέντα τυχὸν ἔξοδα, περιττὴ πάλιν διὰ τὸν εἰρημένον λόγον ὑπάρχει ἡ τοῦ προϋπολογισμοῦ συζήτησις. Ἐκτὸς τούτου καθ'

ὃν καιρὸν παρεχωρήθη ἡ τελευταία πίστωσις τῶν ἐξόδων τοῦ Κράτους διὰ τοὺς μῆνας Νοέμβριον καὶ Δεκέμβριον 1847, ἔπρεπε, κατὰ τὴν ἀγόρευσίν μου, νὰ μὴ ψηφισθῇ αὕτη καὶ δι' ἀμφοτέρους τοὺς μῆνας, διὰ νὰ μείνῃ εἷς τύπος λογικότητος τοὐλάχιστον διὰ τὴν συζήτησιν τοῦ προϋπολογισμοῦ ἐπὶ ἑνὸς μόνον μηνός, καίτοι καὶ τούτου ἀτόπου ἄλλως θεωρουμένου· τούτων ὅθεν οὕτως ἐχόντων, καταδειχθείσης ἐκ τῶν εἰρημένων σαφῶς ὡς ματαίας ἐναντίον καὶ τοῦ ὀρθοῦ λόγου καὶ τοῦ Συντάγματος τῆς συζητήσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ δὲν πρέπει ἤδη διὰ τῆς συζητήσεως αὐτοῦ νὰ νομιμοποιηθῇ ἡ τοιαύτη τῆς ἐγκαίρου εἰσαγωγῆς του ἔλλειψις.

Μολονότι, ἀντέτεινε ὁ προαγορεύσας, γινώσκω πρὸ παντὸς ἄλλου, ὅτι δὲν εἶναι ἤδη ἡ κατάλληλος τῆς συζητήσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ ἐποχὴ διὰ τὴν λῆξιν τοῦ ἔτους, οὐχ' ἧττον ὅμως ἐπαινῶ ἐκεῖνον, ὅστις ἐν τοιαύτῃ περιστάσει ἀνευρίσκει τὸν οἰκεῖον τρόπον τῆς συζητήσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ, ἀναλόγως τοῦ χρόνου καθ' ὃν εἰσήχθη. Ἐπειδὴ δὲ διὰ τῶν κατὰ καιροὺς ἐπιψηφισθεισῶν πιστώσεων παρεδέχθημεν σιωπηρῶς τὴν βραδύτητα τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ προϋπολογισμοῦ, δὲν πρέπει ἤδη νὰ καταλίπωμεν αὐτὸν ἄνευ συζητήσεως, ὡς οὐ μόνον ἁπάντων τῶν ἐξόδων τοῦ ἔτους 1847 δυναμένων ἕνεκα τούτου ὡς παρανόμων νὰ θεωρηθῶσιν, ἀλλὰ καὶ τοῦ ὑπουργείου ὠφελουμένου ἐκ τῆς μὴ ἐπιψηφίσεως αὐτοῦ εἰς τὴν τυχὸν γενομένην ὑπέρβασιν τῶν δαπανῶν· ἂν δὲ ἕκαστος Γερουσιαστὴς ἔχῃ τὸ ἀναφαίρετον δικαίωμα νὰ ζητήσῃ παρὰ τῶν ὑπουργῶν ἀκριβεῖς πληροφορίας περὶ τῆς πραγματικῆς τῶν τε εἰσόδων καὶ ἐξόδων ὑπάρξεως, καὶ περιττὴ ἐκ τούτου καθίσταται, κατὰ τὴν γνώμην τοῦ προλαλήσαντος, ἡ σύστασις ἐπιτροπῆς, τότε ματαία πλέον ἔσεται καὶ ἡ κατὰ τὸ 53 ἄρθρον τοῦ Συντάγματος ἐτησία τοῦ προϋπολογισμοῦ ἐπιψήφισις, ὡς δυναμένου ἑκάστου νὰ ζητήσῃ ἀκριβεῖς περὶ τῶν εἰσόδων καὶ ἐξόδων πληροφορίας, καὶ μόνη ἡ τοῦ ἀπολογισμοῦ συζήτησις προσγίνεται ἀναγκαία, ἐν ᾧ οὐ μόνον ὁ ἀπολογισμὸς ἀπορρέῃ ἐκ τοῦ προϋπολογισμοῦ, καὶ μὴ ὑπάρχοντος τούτου δὲν ὑφίσταται ἀπολογισμός, ἀλλὰ καὶ ἅπαντα τὰ κονδύλια αὐτοῦ ἐπερείδονται εἰς τὸν προϋπολογισμόν.

Ἐπειδὴ ὅθεν ἕνεκα τοῦ χρόνου, καθ' ὃν ἤδη εἰσήχθη ὁ προϋπολογισμὸς δὲν δύνατται νὰ ἐπέλθῃ τακτικὴ τούτου συζήτησις, ἐπιμένων εἰς ὅσα μέχρι τοῦδε ἠγόρευσα προτείνω ἵνα διορισθῇ ἐπιτροπή, ἥτις, ἀκριβεῖς περί τε τῶν εἰσόδων καὶ ἐξόδων πλη-

ῥοφορίας λαβοῦσα, καὶ παραδεξαμένη, ὡς ὑπάρχουσι, τὰ ἐπὶ τῇ βάσει τῶν προϋπαρχόντων νόμων γενόμενα ἔξοδα, θέλει μόνον καταδείξει τὰς ἐναντίον τούτων δαπάνας, ἐφ' ὧν παριστραφείσης τῆς συζητήσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ, διάφοροι θέλουσι ζητηθῆ περὶ τούτων ἐξηγήσεις ἀπὸ τοὺς ὑπουργοὺς, καὶ ἱκαναὶ ἐπελεύσονται αἱ τῆς Γερουσίας ἐπικρίσεις πρὸς περιστολὴν τῶν ἐπὶ τὰ ἑπόμενα ἔτη γενησομένων τυχὸν καταχρήσεων.

Ὡς εἰς ἅπαντας, παρετήρησεν ἄλλος, τοὺς μέχρι τοῦδε ἐπιψηφισθέντας ὑπὸ τῆς Γερουσίας προϋπολογισμοὺς, μεγίστη ἐπῆλθεν ἡ ἀνωμαλία καὶ ἀταξία κατὰ τὴν συζήτησιν, ἕνεκα τῆς τε βραδύτητος καὶ ἀκαίρου τούτων εἰσαγωγῆς, οὕτω καὶ ἤδη ἀνωμάλως καὶ ἀτάκτως γενήσεται ἡ συζήτησις καὶ τοῦ διὰ τὸ ἔτος 1847 προϋπολογισμοῦ, τὸν ὁποῖον, καί τοι κατὰ τὸ τέλος τοῦ ἔτους εἰσαχθέντα, ὀφείλει ἡ Γερουσία νὰ συζητήσῃ δυνάμει τοῦ ἄρθ. 53 τοῦ Συντάγματος. Ἂν δὲ αἱ εἰς τὸ ὑπουργεῖον δοθεῖσαι πιστώσεις τῶν ἐξόδων τοῦ Κράτους δι' ὅλον τὸ ἔτος 1847 θεωρῶνται ὡς σιωπηρὰ ἐπιψήφισις αὐτοῦ τούτου τοῦ προϋπολογισμοῦ, καθότι ὁ μὲν προϋπολογισμὸς δηλοῖ τακτικὴν πίστωσιν ζητουμένην πρὸ τοῦ ἔτους, ἡ δὲ πίστωσις σημαίνει ἔκτακτον προϋπολογισμὸν ζητούμενον μετὰ τὴν ἔναρξιν τοῦ ἔτους, καὶ περιττὴ ἕνεκα τούτου βεβαίως καθίσταται ἡ τοῦ προϋπολογισμοῦ συζήτησις, ἀλλὰ, θεωρουμένου τούτου ὡς τοῦ οὐσιωδεστέρου ἔργου τῶν Βουλῶν, ὀφείλει ἡ Γερουσία, μὴ ἀπομακρυνομένη ἀπὸ τὸ ῥητὸν γράμμα καὶ πνεῦμα τοῦ θεμελιώδους νόμου, νὰ συζητήσῃ αὐτὸν, καί τοι ἀτάκτως καὶ βραδέως εἰσαχθέντα, διαφόρους ἐπιφέρουσα τὰς κρίσεις καὶ ἐπικρίσεις της εἰς τὰς τυχὸν γενομένας ὑπερβάσεις τῶν ἐξόδων, πρὸς περιστολὴν αὐτῶν, καὶ ὠφέλειαν τοῦ δημοσίου ταμείου ἐπὶ τὸν μέλλοντα χρόνον· διότι ἄλλως, μηδεμιᾶς ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ γενομένης συζητήσεως, θέλουσιν ἀποδώσει οἱ Ὑπουργοὶ τὴν παράβασιν τοῦ ἄρθ. 53 τοῦ Συντάγματος εἰς τὴν Γερουσίαν, ὀφείλουσαν κατ' ἔτος νὰ ἐξετάσῃ τὸν προϋπολογισμὸν ὁπόταν εἰσαχθῇ. Ἐκτὸς δὲ τούτων διαφόρων ἐπιψηφισθεισῶν πιστώσεων διὰ τὰ ἔξοδα ἁπάντων τῶν μηνῶν τοῦ ἔτους 1847, ἀπαιτεῖται ἀναγκαίως νὰ ἐξελεγχθῇ ἤδη, ἐὰν ἐγένετο τούτων χρῆσις σύμφωνος μετὰ τῶν ὑπαρχόντων Νόμων Κανονισμῶν, καὶ ἰσχὺν νομων ἐχόντων Β. Διαταγμάτων.

Οὐδεμιᾶς ἑπομένως γενομένης παρατηρήσεως, ἡ Γερουσία, κατ' ἐρώτησιν τοῦ Κ. Προέδρου, μὴ ἀποφηναμένη παραδεκτέαν τὴν περὶ μὴ συζητήσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἔτους 1847

πρότασιν τοῦ κατὰ πρῶτον ἀγορεύσαντος, παρεδέξατο νὰ διορισθῇ Ἐπιτροπὴ, ἥτις, λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν ἅπαντα τὰ τοῦ προϋπολογισμοῦ κονδύλια τῶν τε ἐσόδων καὶ ἐξόδων, καὶ διαφόρους ἐπὶ τούτων ἐπενεγκοῦσα εὐλόγους παρατηρήσεις, θέλει συντάξει τὴν προσήκουσαν ἔκθεσίν της.

Παρελθὼν ἔπειτα ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν, ἀνέγνω Νομοσχέδιον περὶ ταχυδρομικῆς διατιμήσεως τῶν διὰ τῶν ἀτμοπλοίων τῆς ἑταιρίας Ροστὰν διευθυνομένων γραμμάτων, δειγμάτων ἐμπορίας καὶ διαφόρων ἐντύπων, καὶ τὴν περὶ τούτου αἰτιολογικὴν ἔκθεσιν, ἔχοντα οὕτω.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Κύριοι!

Ἀμέσως μετὰ τὴν ἐπιψήφισιν τῆς μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ τῆς Ἑταιρείας Ροστὰν συμβάσεως περὶ τῆς δι' ἀτμοπλοίου ταχυδρομικῆς συγκοινωνίας συνετάχθη καὶ ὑπεβλήθη εἰς τὴν ἐπιψήφισιν τῆς Βουλῆς ἡ διατίμησις τῆς διὰ τῶν ἀτμοπλοίων τῆς Ἑταιρίας ταύτης ἀποστολῆς γραμμάτων δειγμάτων ἐμπορίας καὶ διαφόρων ἐντύπων, ἀλλ' ἕνεκα τῆς ἐπελθούσης διαλύσεως τῆς Βουλῆς τῆς ά Περιόδου ἀνεβλήθη ἡ συζήτησις αὐτῆς, ἥτις ἀνεβλήθη μέχρι τινὸς, καὶ κατὰ τὴν περίοδον ταύτην ἕνεκα ἄλλων οὐσιωδεστέρων ἀντικειμένων προτιμηθέντων εἰς συζήτησιν· παραδεχθείσης τῆς διατιμήσεως ταύτης ἀπὸ τὴν Βουλὴν λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ ὑποβάλω αὐτὴν καὶ εἰς τὴν Ὑμετέραν ἐπιψήφισιν, παρακαλῶν ὅπως εὐαρεστούμενοι προτιμήσητε τὴν συζήτησιν πρὸ παντὸς ἄλλου Νομοσχεδίου, διότι ἡ πλέον τοῦ τέλους τοῦ τρέχοντος μηνὸς ἀναβολὴ αὐτῆς βλάπτει τὰ ἐμπορικὰ συμφέροντα τῆς τε Ἑταιρίας καὶ τῆς Ἑλλάδος.

Ἡ διατίμησις αὕτη, Κύριοι, εἶναι κατὰ πολλὰ κατωτέρα ἐκείνης τῶν Γαλλικῶν ἀτμοπλοίων, διότι κατ' αὐτὴν τὰ διευθυνόμενα γράμματα βάρους ὀλιγώτερον τῶν 7 1/2 γραμμῶν πληρόνουν μέχρι

Μελίτης	λεπ.	80
Λιβούρνου	»	100
Ματσαλίας.	»	122
Σμύρνης Δαρδανελίων καὶ Κωνσταντινουπόλεως .	»	30

Κατὰ δὲ τὴν ὑποβαλλομένην θέλουν πληρόνει ἀνεξαιρέτως μέχρι Ματσαλίας, Λιβούρνου, καὶ Μελίτης λεπτὰ 80 καὶ μέχρι Σμύρνης Δαρδανελίων καὶ Κωνσταντινουπόλεως λεπτὰ 30·

Πέποιθα ἑπομένως, Κύριοι, ὅτι δὲν θέλετε εὑρεῖ δυσκολίαν εἰς τὴν παραδοχήν του.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 5 Ἰανουαρίου 1848.

Ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς
Ρ. ΠΑΛΑΜΙΔΗΣ.

ΟΘΩΝ
ΕΛΕΩι ΘΕΟΥ
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Τὸ ἑπόμενον Νομοσχέδιον παραδεχθὲν ὑπὸ τῆς Βουλῆς θέλει εἰσαχθῆ, ὅπως ἔχει, εἰς τὴν Γερουσίαν παρὰ τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργοῦ, καὶ ὑποστηριχθῆ παρ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἄρθρ. 1. Τὸ πληρωθησόμενον ταχυδρομικὸν τέλος διὰ τὴν ἐπὶ τῶν ἀτμοπλοίων Ροστὰν καὶ συντροφίας μετακόμισιν τῶν παραδιδομένων εἰς τὰ Ἑλληνικὰ ταχυδρομεῖα γραμμάτων, προσδιορίζεται ὡς ἐφεξῆς.

α) Διὰ μὲν τὰ γράμματα τὰ διευθυνόμενα ἐκ τῆς Ἑλλάδος διὰ τὴν Μασσαλίαν, Λιβοῦρνον ἢ Μελίτην εἰς λεπτὰ ὀγδοήκοντα δι' ἕκαστον ἁπλοῦν γράμμα βάρους ὀλιγώτερον τῶν 7 1/2 γραμμῶν.

β') Διὰ δὲ τὰ διευθυνόμενα διὰ Σμύρνην Δαρδανέλια ἢ Κωνσταντινούπολιν εἰς λεπτὰ τριάκοντα δι' ἕκαστον ἁπλοῦν γράμμα βάρους ὀλιγώτερον τῶν 7 1/2 γραμμῶν.

Ἄρθρ. 2. Ἐκτὸς τοῦ ἀνωτέρω ταχυδρομικοῦ τέλους θέλει εἰσπράττεσθαι ἐκ μέρους τῶν Ἑλληνικῶν Ταχυδρομείων, τὸ ἀνῆκον ἐσωτερικὸν ταχυδρομικὸν τέλος συμφώνως μὲ τὰς διατάξεις τῶν ἀπὸ 20 Νοεμβρίου 1836 καὶ 28 Αὐγούστου 1837 Διαταγμάτων.

Ἄρθρ. 3. Ἡ αὐτὴ εἰς τὰ προηγούμενα ἄρθρα α καὶ β'. περιεχομένη διατίμησις θέλει ἐφαρμόζεσθαι καὶ εἰς τὰ ἀπὸ Μασσαλίαν, Λιβοῦρνον, Μελίτην, Σμύρνην, Κωνσταντινούπολιν, ἢ Δαρδανέλια ἐρχόμενα γράμματα εἰς τὴν Ἑλλάδα διὰ τῶν ἀτμοπλοίων τῆς Ἑταιρίας Ροστὰν καὶ Συντροφίας.

Ἄρθρ. 4. Οἱ μὲ δείγματα ἐμπορίας φάκελλοι θέλουν διατιμᾶσθαι κατὰ τὸ γ'. τοῦ τέλους τῶν συνήθων γραμμάτων.

Ἄρθρ. 5. Τὸ ταχυδρομικὸν τέλος τῶν διὰ τῶν εἰρημένων ἀτμοκινήτων μετακομιζομένων ἐφημερίδων καὶ λοιπῶν ἐντύπων τῶν προερχομένων ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα διὰ τὰ ἀνωτέρω μέρη, κα

τ' ἀνάπαλιν διὰ τὴν Ἑλλάδα, προσδιορίζεται εἰς λεπτὰ 8 δι' ἕκαστον φύλλον ἐφημερίδος ἢ ἐντύπου.

Εἰς τὴν ἀνωτέρω πληρωμὴν συμπεριλαμβάνεται καὶ τὸ ἐσωτερικὸν τέλος τὸ εἰσπραττόμενον συμφώνως μὲ τὰς διατάξεις τοῦ ἀπὸ 16/28 Δεκεμβρίου 1837 Διατάγματος περὶ εἰσπράξεως τῶν ταχυδρομικῶν τελῶν διὰ τὰς πεμπομένας ἐφημερίδας.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 31 Δεκεμβρίου 1847.

Ο Θ Ω Ν.

Ρ. ΠΑΛΑΜΙΔΗΣ

Μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν τούτων ἡ Γερουσία ἀπεφάσισεν, ἵνα γένωσι πέντε μόνον ἀντίγραφα τοῦ εἰρημένου Νομοσχεδίου, ἕκαστον τῶν ὁποίων θέλει παραδοθῆ εἷς τι μέλος ἑκάστου τμήματος. καὶ ἄνευ διορισμοῦ ἐπιτροπῆς, πρὸς σύνταξιν τῆς οἰκείας ἐκθέσεως, νὰ προβῆ ἡ ἐπ' αὐτοῦ συζήτησις μετὰ τὴν τῶν λοιπῶν ἐκκρεμῶν εἰσέτι Νομοσχεδίων ἐπιψήφισιν.

Ἀπαγγείλαντος ὕστερον τοῦ Κ. Προέδρου, ὅτι ἀντικείμενον τῆς ἐξακολουθήσεως τῆς συζητήσεως ὑπάρχει τὸ περὶ θανατώσεως τῶν εἰς τοὺς ἀγροὺς καὶ τὰς πόλεις περιπλανωμένων χοίρων Νομοσχέδιον, καὶ θατέρου τῶν ΚΚ. Γραμματέων ἀναγνόντος αὐτὸ ὁ κατὰ πρῶτον ἀγορεύσας Γερουσιαστὴς ἔλεξεν ὡς πρὸς τὴν ἀρχὴν αὐτοῦ τὰ ἑξῆς· ὡς ἐπὶ τῆς παραδοχῆς τῆς ἀρχῆς διαφόρων ἄλλων Νομοσχεδίων ἠγόρευσα ἐνώπιον τῆς Γερουσίας, οὕτω καὶ ἤδη ἐπαναλαμβάνω λέγων, ὅτι ἐναντιοῦμαι εἰς τὴν παραδοχὴν τῆς ἀρχῆς τοῦ προκειμένου ὑπὸ συζήτησιν Νομοσχεδίου, μὴ ἐφιέμενος νὰ συντελέσω εἰς τὴν ἐπ' ἄπειρον αὔξησιν τοῦ ὄγκου τῶν διαφόρων Νόμων, συμφώνως μὲ τὴν περὶ τούτου πρὸ τριῶν ὡς ἔγγιστα ἐτῶν ἐκφρασθεῖσαν γνώμην σοφοῦ τινος τῆς Γαλλίας Βουλευτοῦ, διότι οἱ νόμοι, ἀνάγκης ἀπολύτου μὴ ὑπαρχούσης δὲν πρέπει νὰ πολυπλασιάζωνται· καθότον μάλιστα διὰ τῆς ἐπιψηφίσεως τοῦ προτιθεμένου Νομοσχεδίου, μὴ δυναμένου ἄλλως νὰ λάβῃ ὕπαρξιν, ὡς δὲν ἔσχε τοιαύτην καὶ ὁ περὶ ζωοκλοπῆς Νόμος, θέλει δοθῆ αὐθαίρετος δύναμις καὶ ἰσχὺς εἰς χεῖρας τῶν διεπόντων τὰ δημοτικὰ καὶ δημόσια πράγματα εἰς ἐκτέλεσιν τῶν διαφόρων προσωπικῶν αὐτῶν παθῶν, καθὼς περὶ τούτου ἠγόρευσα κατὰ τὴν ἐν ἔτει 1816 εἰσαγωγὴν καὶ ἐπιψήφισιν τοιούτου περὶ θανατώσεως τῶν χοίρων Νομοσχεδίου. Ἐκτὸς τούτου, ἔν τε τοῖς ἀγρονομικοῖς καὶ ἀστυνομικοῖς Νόμοις διάφοροι λεπτομερεῖς καὶ λίαν οὐσιώδεις ὑπάρχουσι περὶ τῆς περιστολῆς τῶν ἄνευ ἐπιτηρήσεως περιπλα-

νομένων χοίρων καὶ λοιπῶν κτηνῶν διατάξεις, αἵτινες ἀντιφάσκουσι πρὸς τὴν ἔννοιαν τοῦ παρόντος Νομοσχεδίου παραβαλλόμεναι· ἀλλ' ἐπειδὴ οἱ ἐπιτετραμμένοι τὴν ἐν ἰσχύϊ διατήρησιν τῶν εἰρημένων διατάξεων δὲν ἐπέστησαν βεβαίως τὴν δέουσαν προσοχὴν εἰς ἐφαρμογὴν αὐτῶν, ἐπῆλθεν ἡ ἀνάγκη τῆς εἰσαγωγῆς τοιούτου περὶ θανατώσεως τῶν χοίρων Νομοσχεδίου· ἀλλ ἐὰν εἰς ἅπαντα τὰ ἔθνη, ἐν οἷς μεγίστη ὑπάρχει ἡ χρῆσις τοῦ τοιούτου γένους τῶν κτηνῶν, οὐδεμία περὶ θανατώσεως αὐτῶν ὁρίζηται διάταξις, πολλῷ μᾶλλον ἐν Ἑλλάδι, ἔνθα ἐλαχίστη ἴσως χρῆσις γίνεται τῶν χοίρων, δὲν πρέπει νὰ διατάττηται τοιαύτη αὐστηρὰ ποινὴ, ἥτις προσγίνεται καὶ αἰτία ἐπὶ τῶν σημερινῶν περιστάσεων διὰ τὴν ἀνωμαλίαν αὐτῶν ν' ἀναρριπισθῶσι τὰ προσωπικὰ πάθη, καὶ οὐκ ὀλίγη ἐκ τούτων νὰ ἐπελθῃ φλὸξ ἐμφυλίων συγκρούσεων. Ἐκτὸς δὲ τούτου οὐδεμίαν ἐγγύησιν δύναταί τις νὰ δώσῃ εἴς τε τοὺς Ἀστυνομικοὺς κλητῆρας καὶ ἀγροφύλακας ὡς πρὸς τὴν ἀμερόληπτον ἐφαρμογὴν τῆς θανατικῆς ταύτης ποινῆς, καθότι βεβαίως οὗτοι ἐξασκοῦντες τοιαύτην αὐθαίρετον δύναμιν, τῶν μὲν πολιτικῶν ἀντιπάλων των καὶ προσωπικῶν ἐχθρῶν θέλουσιν ἀπολύτως φονεύει τοὺς χοίρους, καί τοι μὴ περιπλανωμένους εἴς τε τοὺς ἀγροὺς καὶ τὰς ἀγυιὰς τῶν πόλεων, τοὺς δὲ τῶν πολιτικῶν φίλων των καὶ οἰκείων θέλουσι καταλείπει βόσκοντας παχυλῶς ἐν ταῖς διαφόροις νομαῖς. Τούτων ὄθεν οὕτως ἐχόντων λυσιτελέστερον ἤθελεν εἶσθαι νὰ καταλίπωμεν ὑπὸ τὴν δικαιοδοσίαν τῶν Εἰρηνοδικῶν τὴν ἐκδίκασιν τῶν ὑπὸ τῶν χοίρων προσγενησομένων εἰς τὰς ἰδιοκτησίας ζημιῶν, ἢ εἰς τὴν αὐθαίρετον ἐξάσκησιν τῶν ἀγροφυλάκων καὶ λοιπῶν ἀστυνομικῶν κλητήρων νὰ παραχωρήσωμεν τὴν θανατικὴν τῶν ζώων τούτων ποινὴν, τὴν ὁποίαν θέλουσι μεταχειρίζεσθαι διὰ παντὸς μέσου, εἴτε διὰ δηλητηριάσεως, εἴτε διὰ ξίφους, εἴτε καὶ διὰ πυροβόλου, ὡς μὴ ὁριζομένου ἐν τῷ Νομοσχεδίῳ τοῦ καταλλήλου τῆς θανατώσεως τρόπου. Ἐκτὸς δὲ τούτων ἀπαιτεῖται νὰ γένῃ διάκρισις τῶν διαφόρων πόλεων καὶ κωμοπόλεων, καθότι εἰς πολλὰς ἐξ αὐτῶν, αἵτινες ὑπάρχουσι πολλῷ ἐλάσσονες καὶ πενιχρόταται καὶ αὐτῶν τῶν χωρίων, εἶναι ἄδικον νὰ μὴν ὑπάρχωσι χοῖροι, ἐνῷ εὑρίσκονται καὶ ἐν τοῖς χωρίοις τοιοῦτοι. Τελευτῶν ὄθεν τὸν λόγον προτείνω ν' ἀρνηθῶμεν τὴν παραδοχὴν τῆς ἀρχῆς τοῦ ὑπὸ συζήτησιν προτιθεμένου Νομοσχεδίου, ἐπαρκούμενοι εἰς τὰς ἐν τοῖς ἀγρονομικοῖς καὶ ἀστυνομικοῖς Νόμοις ἐμπεριεχομένας διαφόρους περὶ ζώων διατάξεις.

Ἀντιτάξας πρὸς τὸν προαγορεύσαντα ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς, ἐπήνεγκεν, ὅτι μὴ θεωρούμενον τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον ἐκ τῶν οὐσιωδεστέρων ἀντικειμένων τῶν χρηζόντων τῆς ἀμέσου τῶν Βουλῶν ἐπιψηφίσεως, ἀλλ' εἰσαχθὲν κατὰ γνωμοδότησιν τοῦ ἰατροσυνεδρίου διά τε τὴν καθαριότητα τῶν πόλεων, καὶ τὴν ἀποφυγὴν ἐπισκηψουσῶν ἀσθενειῶν, καὶ κυρίως τῆς ἐκ τῆς ἀλλοδαπῆς ἐπαπειλουμένης νόσου τῆς χολορροΐας, δύναται, ἄνευ τινὸς ἀντιστάσεως ὡς πρὸς τὴν παραδοχὴν τῆς ἀρχῆς του ἐκ μέρους αὐτοῦ, διαφόρους κατὰ τὴν κρίσιν τῆς Γερουσίας νὰ ὑποστῇ ἐπὶ τὸ βέλτιον τροποποιήσεις, καὶ νὰ ἐπιψηφισθῇ ἐπομένως παρ' αὐτῆς· καθόσον καὶ κατὰ τὸ ἔτος **1846** ἐψηφίσατο τοιοῦτον περὶ θανατώσεως τῶν χοίρων Νόμον, ὑπὸ τὴν διαφοράν, ὅτι εἰς μὲν τὸ ἤδη συζητούμενον Νομοσχέδιον διατάττεται ὁ φόνος καὶ τῶν εἰς τὰς πόλεις καὶ κωμοπόλεις περιπλανωμένων, εἰς ἐκεῖνον δὲ ἀπηγορεύετο.

Ἐκτὸς δὲ τούτου, διαφόρων τῶν κατὰ τόπους Διοικητικῶν Ἀρχῶν ὑπαρχουσῶν ἐκθέσεων καὶ παρατηρήσεων, καθ' ἃς αἱ εἰς τοὺς ἀγρονομικοὺς καὶ ἀστυνομικοὺς Νόμους ἐμπεριεχόμεναι διατάξεις δὲν καθίστανται ἱκαναὶ πρὸς περιστολὴν τῶν εἰρημένων ζώων, καθότι αἱ διατάξεις αὗται δυσανάλογοι πρός τε τὰ ἤθη καὶ τὰ ἔθιμα τῶν Ἑλλήνων θεωρούμεναι, ὡς συνταχθεῖσαι ὑπὸ ἀπείρων περὶ ταῦτα Νομοθετῶν, οὐδεμίαν ἔκτοτε μέχρι τοῦδε ἔσχον ἐνέργειαν, ἐκρίθη ἐπάναγκες νὰ εἰσαχθῇ ἐκ νέου ὑπὸ τὴν ἐπιψήφισιν τῶν Βουλῶν τὸ περὶ θανατώσεως τῶν χοίρων Νομοσχέδιον πρὸς περιστολὴν καὶ ἐπιτήρησιν αὐτῶν, ἂν καὶ βεβαίως οὐδεὶς φόνος τούτων θέλει λάβει χώραν.

Ὁ δὲ τυχὸν γενησόμενος φόνος τῶν εἰρημένων ζώων θέλει ἐκτελεῖσθαι διὰ παντὸς ἐν γένει βιαίου καὶ καταλήλου μέσου πρὸς θανάτωσιν αὐτῶν, καὶ ὡς ἐκ τούτου δὲν ὡρίσθη ἀκριβῶς ἐν τῷ Νομοσχεδίῳ ὁ ὁριστικὸς τρόπος τῆς θανατώσεως αὐτῶν, τὴν ὁποίαν θέλουσιν ἐκτελεῖ ἐν μὲν ταῖς Ἐπαρχίαις οἱ ἀγροφύλακες, ἐν δὲ τῇ Πρωτευούσῃ οἱ ἀστυνομικοὶ κληρῆρες.

Τινὸς μὲν ἔπειτα εἰπόντος, ὅτι τὸ περὶ τῆς θανατώσεως τῶν χοίρων δικαίωμα πρέπει νὰ ἔχωσι καὶ οἱ ἰδιοκτῆται, ὁσάκις καταλάβωσιν αὐτοὺς περιπλανωμένους ἐπὶ τῶν ἰδιοκτησιῶν αὐτῶν, ἑτέρου δὲ παρατηρήσαντος ὅτι, ἐπειδὴ ἡ διὰ τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου ἐπιβαλλομένη εἰς τὰ εἰρημένα ζῶα ποινὴ, οὐ μόνον αὐστηρά τε καὶ δυσανάλογος πρὸς τὴν γενησομένην ζημίαν ὑπάρχει, ἀλλὰ καὶ πολλαὶ ἐκ ταύτης ἐπελεύσονται αἱ καταχρήσεις, ἤθελεν εἶσθαι ἐπωφελὲς, πρὸς ἀποφυγὴν τῆς θανα-

τώσεως αὐτῶν, ν' ἀνευρεθῇ ὁ κατάλληλος περὶ τῆς περιστολῆς των τρόπος, ἐπέφερεν ὁ κατὰ πρῶτον ἀγορεύσας, ὅτι ὡς ἐπὶ τῆς ἀρχαιότητος ὁ Νομοθέτης Δράκων ἐθεσπίσατο, προς ἐκφόβισιν τῶν Ἀθηναίων, Νόμους ἐπιβάλλοντας θανατικὴν ποινὴν ἐφ' ἑκάστου ἐγκλήματος, οἵτινες διὰ τὴν αὐστηρότητα αὐτῶν ἐπονομασθέντες Δρακόντειοι, οὐδέποτε παρεδέχθησαν καὶ ἐπραγματοποιήθησαν, οὕτω καὶ ἤδη δὲν πρέπει παντάπασι νὰ λάβῃ χώραν ἡ δυσανάλογος αὕτη καὶ Δρακόντειος ποινὴ τῶν ζώων, ἀλλ' οἱ ἰδιοκτῆται τούτων εἰσαγόμενοι εἰς δίκην, νὰ θεωρῶνται ὑπόχρεοι πρὸς ἀποζημίωσιν τῆς ἐπενεχθείσης βλάβης, καὶ ἐν ὑποτροπῇ νὰ πληρόνωσι τὸ διπλάσιον τῆς ζημίας.

Ἅπαντα τὰ εἰς τοὺς ἀγροὺς ἄνευ ἐπιτηρήσεως περιπλανώμενα ζῶα, προσέθηκεν εἷς τῶν προαγορευσάντων, ὑπάρχουσι κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἧττον ἐπιζήμια πρὸς τοὺς ἰδιοκτήτας, ἐκ τῶν ὁποίων τινὲς ὑπάρχουσιν ἴσως ἀκτήμονες ἤδη ἕνεκα τοῦ μὴ τεθέντος μέχρι τοῦδε περιορισμοῦ αὐτῶν. Ἀλλ' ὑπαρχούσης τῆς διὰ τοῦ ὑπὸ συζήτησιν προτιθεμένου Νομοσχεδίου ὁριζομένης ποινῆς, αὐστηρᾶς καὶ δυσαναλόγου πρὸς τὴν γενησομένην ζημίαν, ἀπαιτεῖται ἀναγκαίως ν' ἀνευρεθῇ ὁ κατάλληλος πρὸς περιστολὴν τῶν εἰρημένων ζώων τρόπος, πρὸς διάσκεψιν καὶ ἀνεύρεσιν τοῦ ὁποίου, πρέπει ν' ἀναβληθῇ ἡ περαιτέρω τοῦ Νομοσχεδίου συζήτησις διὰ τὴν ἐλευσομένην Συνεδρίασιν.

Ἐπομένως τοῦ μὲν ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργοῦ παραδεξαμένου τὴν πρὸς τὸν εἰρημένον σκοπὸν ἀναβλητικὴν πρότασιν, τῆς δὲ ἀρχῆς τοῦ Νομοσχεδίου δεκτῆς γενομένης, ἡ Γερουσία, κατ' ἐρώτησιν τοῦ Κ. Προέδρου, διέταξε τὴν ἀναβολὴν τῆς ἐπὶ τὰ καθ' ἕκαστα συζητήσεως αὐτοῦ, διὰ τὴν ἐλευσομένην Συνεδρίασιν τῆς ὀγδόης τοῦ ἐνεστῶτος μηνός.

Ἀπαγγείλαντος ἔπειτα τοῦ Κ. Προέδρου, ὅτι ὡς ἀντικείμενον τῆς ἐξακολουθήσεως τῆς Συνεδριάσεως ἔσεται ἡ συζήτησις τοῦ περὶ προσκολλήσεως τῆς Ἐπαρχίας Αἰγίνης οἰκονοτικῶς μετὰ τῆς Ἐπαρχίας Ἀττικῆς Νομοσχεδίου, καὶ θατέρου τῶν ΚΚ. Γραμματέων ἀναγνόντος αὐτό, ἐγένετο δεκτὴ ἡ ἀρχὴ τούτου, ἄνευ μηδεμιᾶς παρατηρήσεως.

Ἀναγνωσθὲν κατόπιν τὸ πρῶτον κα δεύτερον ἄρθρον αὐτοῦ, ἐγένοντο δεκτά, χωρὶς τινος παρατηρήσεως.

Ψηφοφορηθὲν δὲ καὶ τὸ σύνολον, ἐγένετο παραδεκτὸν διὰ ψήφων 29 κατὰ 2, ἔχον, ὡς ὑπεβλήθη κατὰ τὴν Συνεδρίασιν τῆς 16 Δεκεμβρίου 1847.

Ἀπαγγείλας τελευταῖον ὁ Κ. Πρόεδρος, ὅτι ἀντικειμένου τῆς κατὰ τὴν 8 τοῦ ἐνεστῶτος μηνὸς γενησομένης Συνεδριάσεως, θέλει εἶσθαι ἡ ἐπὶ τὰ καθ' ἕκαστα συζήτησις τοῦ περὶ θανατώσεως τῶν εἰς τοὺς ἀγροὺς καὶ τὰς πόλεις περιπλανωμένων χοίρων Νομοσχεδίου, ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος
Α. ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Χ. ΚΑΟΝΑΡΗΣ.
Ν. ΜΕΞΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Β. Χρηστακόπουλος.
Γιαν. Χ. Πέτρου

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 8 Ἰανουαρίου 1848 ἡμέρας Πέμπτης.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου, καὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν παρόντων Γερουσιαστῶν πλῆρες ἀποτελοῦντος τὸ Σῶμα, ὁ Κ. Πρόεδρος κηρύττει ἀρχομένην τὴν Συνεδρίασιν περὶ τὴν δωδεκάτην ὥραν.

Τὰ Πρακτικὰ τῆς προλαβούσης Συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Μετὰ ταῦτα εἷς τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν εἶπεν ὅτι, κατὰ τὴν 30 Δεκεμβρίου παρελθόντος ἔτους καθ' ἣν ἐσυζητεῖτο τὸ περὶ προσδιορισμοῦ τοῦ στρατοῦ τῆς ξηρᾶς Νομοσχέδιον, ἐζητήθησαν πληροφορίαι τινές· ἀλλ' ἐπειδὴ ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν Ὑπουργὸς δὲν ἔδωκε ταύτας διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 49 καὶ ἀπὸ 31 Δεκεμβρίου π. ε. ἐγγράφου του συμφώνως μὲ τὰς αἰτηθείσας, διὰ τοῦτο διασαφίζει τὰς πληροφορίας ταύτας ὡς ἑξῆς, ἀ) νὰ σημειωθῇ τὸ πραγματικὸν ὑπάρχον ποσὸν εἰς ἕκαστον Σῶμα τὸν Νοέμβριον τοῦ 1846, καθ' ἣν ἐποχὴν ἔφερεν εἰς τὴν Βουλὴν τὸν προϋπολογισμόν του 1847· β') νὰ σημειωθῇ τὸ ὑπάρχον πραγματικὸν ποσὸν εἰς ἕκαστον Σῶμα τὴν 31 Δεκεμβρίου 1847, καθ' ἣν ἐποχὴν ἐψηφίσθη τὸ Νομοσχέδιον, καὶ γ') νὰ σημειωθῇ ἡ γενομένη αὔξησις εἰς ἕκαστον Σῶμα, εἰς ποίας ἐποχὰς ἔγινεν ἐντὸς τοῦ ἔτους 1847, καὶ πόσοι εἰς ἑκάστην ἐποχὴν προσετέθησαν, συμφώνως μὲ τὸν παρακατατεθέντα πίνακα, ὅστις πρέπει νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν Ὑπουργεῖον διὰ τὰ παραιτέρω.

Μετὰ ταῦτα εἷς τῶν ΚΚ. Γραμματέων ἀνέγνω τὸ ὑπ' ἀριθ. 8 καὶ ἀπὸ 2 Ἰανουαρίου ἔγγραφον τοῦ Διευθυντοῦ τῆς Τραπέζης, ἐν ᾧ ἐπισυνάπτων μερισματικὸν πίνακα τῆς β'. ἑξαμηνίας τοῦ λήξαντος ἔτους, εἰδοποιεῖ τὴν Γερουσίαν περὶ τῆς κατὰ τὴν περίοδον ταύτην εὐχαρίστου καταστάσεως τῶν ἐργασιῶν τῆς Τραπέζης.

Εἰπόντος ἐπομένως τοῦ Κ. Προέδρου, ὅτι ἐκ τῶν ἐν τῇ Πρωτευούσῃ εὑρισκομένων 33 Γερουσιαστῶν μόλις συνέρχεται ὁ πρὸς συμπλήρωσιν τοῦ Σώματος ἀπαιτούμενος ἀριθμὸς, ὅτι οὐ μόνον καὶ ἐκ τούτων πολλοὶ σκοποῦσι νὰ ζητήσωσιν ἄδειαν ἀπουσίας, ἀλλὰ καὶ οἱ ἐπ' ἀδείᾳ ἀπόντες ἐξαιτοῦνται παράτασιν αὐτῆς, προτείναντος δέ τινος ὅτι οἱ ἐνταῦθα εὑρισκόμενοι Γερουσιασταὶ πρέπει νὰ ἦναι τεσσαράκοντα, καὶ ὅτι εἰς τοὺς ἀπόντας δὲν πρέπει νὰ δοθῇ παράτασις ἀδείας, ἐκτὸς μόνον ἕνεκα ἀσθενείας, νομίμως ἀποδεικνυομένης, ἡ Γερουσία παρεδέξατο, καὶ ἐνέκρινε τὴν πρότασιν ταύτην.

Ἀπαγγείλαντος ἔπειτα τοῦ Κ. Προέδρου, ὅτι ἀντικείμενον ἡμερησίας διατάξεως εἶναι ἡ ἐπὶ τῶν καθ' ἕκαστα συζήτησις τοῦ περὶ θανατώσεως τῶν εἰς τοὺς ἀγροὺς καὶ τὰς πόλεις περιπλανωμένων χοίρων, εἷς τῶν ΚΚ. Γραμματέων ἀνέγνω τὸ πρῶτον αὐτοῦ ἄρθρον.

Μετὰ ταῦτα εἷς τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, ἀρκούντως σκεψάμενος, εἶπε, πρὸς ἀποφυγὴν τῆς θανατώσεως τῶν χοίρων, καὶ πρὸς εὕρεσιν ἑτέρου λυσιτελεστέρου μέσου, οὐδὲν τοιοῦτον εὗρον, διότι πᾶσα ἄλλη ποινὴ, ὅσον βαρεῖα καὶ ἂν ἦναι δὲν δύναται νὰ περιστείλῃ τὴν ἐκ τούτων καὶ τῶν ἄλλων ζώων εἰς τοὺς ἀγροὺς καὶ φυτείας παρεχομένην βλάβην, ταῦτα ἀποδεικνύει ἡ πεῖρα, ἐπειδὴ διὰ τοῦ Νόμου τοῦ 1836 καὶ 1835 ἂν καὶ ἐπιβάλλεται βαρεῖα ποινὴ, οὐ μόνον περιστολή τις τῆς βλάβης δὲν ἐγένετο, ἀλλὰ καὶ οἱ νόμοι οὗτοι ἔμειναν ἀνεφάρμοστοι ὡς ἀπαιτοῦντες διαφόρους ἀποδείξεις καὶ ἀποδεικτικὰ, ἐνῷ οἱ ἀγροφύλακες καὶ λοιποὶ τὴν ἐφαρμογὴν τῶν ἐπιφορτιζόμενοι εἰσὶν ἀγράμματοι ὡς ἐπὶ τὸ πολύ· τούτου ἕνεκα δεχόμενος τὴν θανάτωσιν τῶν ζώων τούτων, τροπολογῶ τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον, ὡς ἀκολούθως.

Ἄρθρ. 1. Ἐπιτρέπεται εἰς τοὺς κατὰ δήμους ἀγροφύλακας νὰ θανατόνωσι τὰ ζῶα, χοίρους καὶ αἶγας, τὰ ὁποῖαἤθελον καταλάβει, περιπλανώμενα ἄνευ ἐπιτηρήσεως, ἐντὸς ἀλλοτρίας ἰδιοκτησίας, καὶ βλάπτοντα αὐτὴν. Τὸ αὐτὸ ἐπιτρέπεται καὶ εἰς τοὺς ἰδιοκτήτας, ἢ εἰς τοὺς ἐνεργοῦντας ἀντ' αὐτῶν, ἐντὸς τῶν ἰδιοκτησιῶν των. Ἐπίσης ἐπιτρέπεται τὸ δικαίωμα εἰς τοὺς

Ἀστυνομικοὺς καὶ Δημοτικοὺς Κλητῆρας καὶ εἰς τοὺς χωροφύλακας νὰ θανατόνωσι τοὺς χοίρους, οἵτινες ἤθελον περιπλανᾶσθαι ἐντὸς τῶν πόλεων τῶν Ἐπαρχιῶν τοῦ Κράτους.

Ἄρθρ. 2. Οἱ οὕτω θανατωθέντες χοῖροι καὶ αἶγες, ἢ τὸ ἀντίτιμον αὐτῶν, ἀνήκουν εἰς τοὺς ἰδιοκτήτας τῶν ζώων μετὰ προηγουμένην ἀποζημίωσιν τῆς τυχὸν προξενηθείσης βλάβης, καὶ τὴν ἐξόφλησιν τοῦ προστίμου πρὸς ὄφελος τοῦ Δημοτικοῦ ταμείου κατὰ τὸ ἄρθρον 1 τοῦ ἀπὸ 13/25 Μαΐου 1835 Νόμου περὶ τῆς προξενουμένης εἰς τοὺς ἀγροὺς βλάβης ἐκ τῆς βοσκῆς τῶν ζώων.

Ἄρθρ. 3. Ὁ παρὼν Νόμος ἐμβαίνει εἰς ἐνέργειαν μετὰ παρέλευσιν τριάκοντα ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς δημοσιεύσεώς του.

Ἄρθρ. 4. Ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς ἐπιφορτίζεται τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος Νόμου.

Εἰπόντος δὲ τοῦ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργοῦ, ὅτι παραδέχεται τὰς τροπολογίας ταύτας, καθόσον μάλιστα ἐπεκτείνουσι τὴν ἔννοιαν τοῦ προτιθεμένου Νομοσχεδίου, ἐκτὸς τὴν τοῦ ἄρθρου 4, διότι ἡ δημοσίευσις καὶ ἐκτέλεσις πρέπει ν' ἀνατεθῇ καὶ εἰς τὸν Ὑπουργὸν τῆς Δικαιοσύνης· αἱ προκείμεναι τροπολογίαι ἐπήνεγκέ τις δὲν μεταβάλλουσι τὴν βάσιν τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου, καὶ ἐπομένως ὑπάρχει ἡ αὐτὴ ποινή· εἶπεν ὁ προλαλήσας, ὅτι οἱ προηγούμενοι Νόμοι δὲν ἐκτελοῦνται, ὡς ὄντων ἀγραμμάτων τῶν ἀγροφυλάκων· ἀλλὰ διὰ τὴν αἰτίαν ταύτην δὲν πρέπει νὰ τιμωρῶνται οἱ ἔχοντες ζῶα. Χοῖροι ὑπάρχουσιν εἰς ὅλα τὰ Κράτη, καὶ εἷς τινα μάλιστα κατὰ μείζονα ἀριθμὸν ἕνεκα τῆς διὰ τὸ ψυχρὸν τοῦ κλήματος χρήσεως αὐτῶν, ἀλλὰ θανάτωσις ἐπὶ τούτων δὲν ἐπιβάλλεται, εἰμὴ μόνον πρόστιμον. Ἀφοῦ λοιπὸν δεχόμεθα τὰς βάσεις τῶν Εὐρωπαϊκῶν Νομοθεσιῶν, πρέπει νὰ δεχθῶμεν καὶ τὰς ὑπὸ τούτων ἐπιβαλλομένας ποινὰς, εἶναι μὲν ἀληθὲς, ὅτι οἱ Τοῦρκοι φονεύουν τοὺς χοίρους, ἀλλ' οὗτοι τοὺς ἐβδελύττοντο κατὰ συνέπειαν θρησκευτικοῦ ἔθιμου. Εἰς τὴν Ἀγγλίαν ὁ φύλαξ συλλαβὼν ζῶον οἱονδήποτε, φέρει αὐτὸ εἰς ὡρισμένον τόπον, καὶ ἂν ὁ κύριος αὐτοῦ παρουσιασθῇ ἐντὸς ἑβδομάδος, πληρώσας τὸ νενομισμένον πρόστιμον, καὶ τὴν τροφὴν αὐτοῦ, τὸ λαμβάνει, ἄλλως πωλεῖται τὸ ζῶον, καὶ τὸ ἀντίτιμον αὐτοῦ δίδεται εἰς τὸν ζημιωθέντα, καὶ τοιουτοτρόπως καὶ ὁ ἰδιοκτήτης τοῦ ζώου τιμωρεῖται, καὶ ὁ ζημιωθεὶς ἱκονοποιεῖται.

Καὶ ἐγὼ, ἐπέφερεν ὁ τὰς τροπολογίας προτείνων, ἔκαμον τὰς σκέψεις τοῦ προλαλήσαντος, ἀλλ' οἱ ἀλλοδαποὶ νόμοι δὲν

ἐφαρμόζονται ἐπὶ τοῦ προκειμένου, διότι εἰς τὰ ἄλλα Κράτη εἰσὶν ὡρισμένα τὰ μέρη, ἔνθα βόσκουσι τὰ ζῶα, πρὸς δὲ ὑπάρχουσι καὶ τεχνητὰ λειβάδια, παρ' ἡμῖν ὅμως τοιοῦτον τι δὲν ὑπάρχει· τούτου ἕνεκα πρὸς διατήρησιν ἁπασῶν τῶν κοινωνικῶν τάξεων δὲν πρέπει ν' ἀφεθῶσιν ἐλεύθεροι οἱ ἐφιέμενοι νὰ βλάπτωσι διὰ τῶν ζώων των τοὺς ἀγροὺς καὶ φυτείας· ἑπομένως εἶναι ἄφευκτος ἡ ἐπιψήφισις τοῦ παρόντος Νόμου, καθόσον μάλιστα οἱ προϋπάρχοντες Νόμοι ἕνεκα τῆς ἠθικῆς ἡμῶν καταστάσεως δὲν ἐφαρμόζονται, καθότι ἄλλως οὐδέποτε θέλομεν ἀπολαύσει κτήματα.

Ἡ δωδεκαετὴς πεῖρα, εἶπεν ὁ Κύριος ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς, ἀποδεικνύει τὸ ἀνεφάρμοστον τῶν προϋπαρχόντων Νόμων, τοὺς ὁποίους οὐδεὶς Ὑπουργὸς ἠδυνήθη εἰσέτι νὰ ἐφαρμόσῃ καὶ ἐκτελέσῃ· εἶναι δὲ ἀδιάφορον, ἂν ὁ προκείμενος Νόμος δὲν Εὐρωπαΐζῃ, διότι ἡμεῖς μιμούμεθα μόνον τοὺς μὲ τὰ ἔθιμά μας συνάδοντας Εὐρωπαϊκοὺς Νόμους. Ἐκτὸς τούτων δὲν θέλει δοθῇ, ἢ σπανίως θέλει θοθῇ αἰτία πρὸς ἐφαρμογὴν τοῦ Νόμου τούτου, διότι οἱ ἰδιοκτῆται τῶν ζώων, φοβούμενοι τὴν ἀπώλειαν αὐτῶν, θέλουν τὰ ἐπιτηρεῖ, καὶ τὰ ἐμποδίζει τοῦ νὰ βλάπτωσι τοὺς ἀγροὺς καὶ φυτείας,

Ἑπομένως ἐγένετο τὸ ἄρθρον 1 τῶν τροπολογιῶν δεκτὸν δι' ἀναστάσεως.

Μετὰ ταῦτα ἀναγνωσθέντος τοῦ ἄρθρου δευτέρου τοῦ τε Νομοσχεδίου, καὶ τῶν τροπολογιῶν, καὶ προτείναντός τινος, ὅτι μετὰ τὴν λέξιν «βλάβης» τοῦ ἄρθρου τῶν τροπολογιῶν, πρέπει νὰ προστεθῇ ἡ φράσις «πρὸς ὄφελος τοῦ ζημιουμένου ἰδιοκτήτου» διότι ἄλλως δύναται νὰ ὑποτεθῇ, ὅτι ἡ διδομένη ἀποζημίωσις καὶ τὸ πρόστιμον γίνονται πρὸς ὄφελος τοῦ δημοτικοῦ ταμείου, ἡ Γερουσία παρεδέξατο τὴν προσθήκην ταύτην.

Εἰπόντος ἔπειτά τινος ὅτι ἡ διὰ τοῦ προκειμένου ἄρθρου ἐπιβαλλομένη ποινὴ εἶναι λίαν βαρεῖα καὶ ἐπαχθὴς, διότι παρὰ τῷ φόνῳ τοῦ ζώου, καὶ τῇ ἀνορθώσει τῆς ζημίας ἐπιβάλλεται καὶ πρόστιμον, ἐνῷ διὰ τῶν προηγουμένων Νόμων μόνον πρόστιμον καὶ ἡ ζημία ἐπιβάλλονται· παρατηρήσαντος τοῦ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργοῦ, ὅτι τὸ ἀντίτιμον τῶν θανατωθέντων χοίρων καὶ Αἰγῶν λαμβάνει ὁ ἰδιοκτήτης, ἀφοῦ προηγουμένως ἀνορθώσῃ τὴν ζημίαν, καὶ ἀποτίσῃ τὸ πρόστιμον, ἐκτὸς ἂν ἐγκαταλείψῃ τὰ ζῶα ταῦτα· εἰπόντος δ' ἄλλου ὅτι, ὅταν ἐγκαταλείψῃ ὁ ἰδιοκτήτης τὸ θανατωθὲν ζῶον του, δὲν πληρόνει καμμίαν ζημίαν· ἀντιπαρατηρήσαντος δὲ τρίτου, ὅτι,

Ἀστυνομικοὺς καὶ Δημοτικοὺς Κλητῆρας καὶ εἰς τοὺς χωροφύλακας νὰ θανατόνωσι τοὺς χοίρους, οἵτινες ἤθελον περιπλανᾶσθαι ἐντὸς τῶν πόλεων τῶν Ἐπαρχιῶν τοῦ Κράτους.

Ἄρθρ. 2. Οἱ οὕτω θανατωθέντες χοῖροι καὶ αἶγες, ἢ τὸ ἀντίτιμον αὐτῶν, ἀνήκουν εἰς τοὺς ἰδιοκτήτας τῶν ζώων μετὰ προηγουμένην ἀποζημίωσιν τῆς τυχὸν προξενηθείσης βλάβης, καὶ τὴν ἐξόφλησιν τοῦ προστίμου πρὸς ὄφελος τοῦ Δημοτικοῦ ταμείου κατὰ τὸ ἄρθρον 1 τοῦ ἀπὸ 13/25 Μαΐου 1835 Νόμου περὶ τῆς προξενουμένης εἰς τοὺς ἀγροὺς βλάβης ἐκ τῆς βοσκῆς τῶν ζώων.

Ἄρθρ. 3. Ὁ παρὼν Νόμος ἐμβαίνει εἰς ἐνέργειαν μετὰ παρέλευσιν τριάκοντα ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς δημοσιεύσεώς του.

Ἄρθρ. 4. Ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς ἐπιφορτίζεται τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος Νόμου.

Εἰπόντος δὲ τοῦ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργοῦ, ὅτι παραδέχεται τὰς τροπολογίας ταύτας, καθόσον μάλιστα ἐπεκτείνουσι τὴν ἔννοιαν τοῦ προτιθεμένου Νομοσχεδίου, ἐκτὸς τὴν τοῦ ἄρθρου 4, διότι ἡ δημοσίευσις καὶ ἐκτέλεσις πρέπει ν' ἀνατεθῇ καὶ εἰς τὸν Ὑπουργὸν τῆς Δικαιοσύνης· αἱ προκείμεναι τροπολογίαι ἐπήνεγκέ τις δὲν μεταβάλλουσι τὴν βάσιν τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου, καὶ ἐπομένως ὑπάρχει ἡ αὐτὴ ποινή· εἶπεν ὁ προλαλήσας, ὅτι οἱ προηγούμενοι Νόμοι δὲν ἐκτελοῦνται, ὡς ὄντων ἀγραμμάτων τῶν ἀγροφυλάκων· ἀλλὰ διὰ τὴν αἰτίαν ταύτην δὲν πρέπει νὰ τιμωρῶνται οἱ ἔχοντες ζῶα. Χοῖροι ὑπάρχουσιν εἰς ὅλα τὰ Κράτη, καὶ εἴς τινα μάλιστα κατὰ μείζονα ἀριθμὸν ἕνεκα τῆς διὰ τὸ ψυχρὸν τοῦ κλήματος χρήσεως αὐτῶν, ἀλλὰ θανάτωσις ἐπὶ τούτων δὲν ἐπιβάλλεται, εἰμὴ μόνον πρόστιμον. Ἀφοῦ λοιπὸν δεχόμεθα τὰς βάσεις τῶν Εὐρωπαϊκῶν Νομοθεσιῶν, πρέπει νὰ δεχθῶμεν καὶ τὰς ὑπὸ τούτων ἐπιβαλλομένας ποινάς, εἶναι μὲν ἀληθὲς, ὅτι οἱ Τοῦρκοι φονεύουν τοὺς χοίρους, ἀλλ' οὗτοι τοὺς ἐβδελύττοντο κατὰ συνέπειαν θρησκευτικοῦ ἔθιμου. Εἰς τὴν Ἀγγλίαν ὁ φύλαξ συλλαβὼν ζῶον οἱονδήποτε, φέρει αὐτὸ εἰς ὡρισμένον τόπον, καὶ ἂν ὁ κύριος αὐτοῦ παρουσιασθῇ ἐντὸς ἑβδομάδος, πληρώσας τὸ νενομισμένον πρόστιμον, καὶ τὴν τροφὴν αὐτοῦ, τὸ λαμβάνει, ἄλλως πωλεῖται τὸ ζῶον, καὶ τὸ ἀντίτιμον αὐτοῦ δίδεται εἰς τὸν ζημιωθέντα, καὶ τοιουτοτρόπως καὶ ὁ ἰδιοκτήτης τοῦ ζώου τιμωρεῖται, καὶ ὁ ζημιωθεὶς ἱκονοποιεῖται.

Καὶ ἐγὼ, ἐπέφερεν ὁ τὰς τροπολογίας προτείνων, ἔκαμον τὰς σκέψεις τοῦ προλαλήσαντος, ἀλλ' οἱ ἀλλοδαποὶ νόμοι δὲν

ἐφαρμόζονται ἐπὶ τοῦ προκειμένου, διότι εἰς τὰ ἄλλα Κράτη εἰσὶν ὡρισμένα τὰ μέρη, ἔνθα βόσκουσι τὰ ζῶα, πρὸς δὲ ὑπάρχουσι καὶ τεχνητὰ λειβάδια, παρ' ἡμῖν ὅμως τοιοῦτον τι δὲν ὑπάρχει· τούτου ἕνεκα πρὸς διατήρησιν ἁπασῶν τῶν κοινωνικῶν τάξεων δὲν πρέπει ν' ἀφεθῶσιν ἐλεύθεροι οἱ ἐφιέμενοι νὰ βλάπτωσι διὰ τῶν ζώων των τοὺς ἀγροὺς καὶ φυτείας· ἑπομένως εἶναι ἄφευκτος ἡ ἐπιψήφισις τοῦ παρόντος Νόμου, καθόσον μάλιστα οἱ προϋπάρχοντες Νόμοι ἕνεκα τῆς ἠθικῆς ἡμῶν καταστάσεως δὲν ἐφαρμόζονται, καθότι ἄλλως οὐδέποτε θέλομεν ἀπολαύσει κτήματα.

Ἡ δωδεκαετὴς πεῖρα, εἶπεν ὁ Κύριος ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς, ἀποδεικνύει τὸ ἀνεφάρμοστον τῶν προϋπαρχόντων Νόμων, τοὺς ὁποίους οὐδεὶς Ὑπουργὸς ἠδυνήθη εἰσέτι νὰ ἐφαρμόσῃ καὶ ἐκτελέσῃ· εἶναι δὲ ἀδιάφορον, ἂν ὁ προκείμενος Νόμος δὲν Εὐρωπαΐζῃ, διότι ἡμεῖς μιμούμεθα μόνον τοὺς μὲ τὰ ἔθιμά μας συνάδοντας Εὐρωπαϊκοὺς Νόμους. Ἐκτὸς τούτων δὲν θέλει δοθῆ, ἢ σπανίως θέλει θοθῆ αἰτία πρὸς ἐφαρμογὴν τοῦ Νόμου τούτου, διότι οἱ ἰδιοκτῆται τῶν ζώων, φοβούμενοι τὴν ἀπώλειαν αὐτῶν, θέλουν τὰ ἐπιτηρεῖ, καὶ τὰ ἐμποδίζει τοῦ νὰ βλάπτωσι τοὺς ἀγροὺς καὶ φυτείας,

Ἑπομένως ἐγένετο τὸ ἄρθρον 1 τῶν τροπολογιῶν δεκτὸν δι' ἀναστάσεως.

Μετὰ ταῦτα ἀναγνωσθέντος τοῦ ἄρθρου δευτέρου τοῦ τε Νομοσχεδίου, καὶ τῶν τροπολογιῶν, καὶ προτείναντός τινος, ὅτι μετὰ τὴν λέξιν «βλάβης» τοῦ ἄρθρου τῶν τροπολογιῶν, πρέπει νὰ προστεθῇ ἡ φράσις «πρὸς ὄφελος τοῦ ζημιουμένου ἰδιοκτήτου» διότι ἄλλως δύναται νὰ ὑποτεθῇ, ὅτι ἡ διδομένη ἀποζημίωσις καὶ τὸ πρόστιμον γίνονται πρὸς ὄφελος τοῦ δημοτικοῦ ταμείου, ἡ Γερουσία παρεδέξατο τὴν προσθήκην ταύτην.

Εἰπόντος ἔπειτά τινος ὅτι ἡ διὰ τοῦ προκειμένου ἄρθρου ἐπιβαλλομένη ποινὴ εἶναι λίαν βαρεῖα καὶ ἐπαχθὴς, διότι παρὰ τῷ φόνῳ τοῦ ζώου, καὶ τῇ ἀνορθώσει τῆς ζημίας ἐπιβάλλεται καὶ πρόστιμον, ἐνῷ διὰ τῶν προηγουμένων Νόμων μόνον πρόστιμον καὶ ἡ ζημία ἐπιβάλλονται· παρατηρήσαντος τοῦ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργοῦ, ὅτι τὸ ἀντίτιμον τῶν θανατωθέντων χοίρων καὶ Αἰγῶν λαμβάνει ὁ ἰδιοκτήτης, ἀφοῦ προηγουμένως ἀνορθώσῃ τὴν ζημίαν, καὶ ἀποτίσῃ τὸ πρόστιμον, ἐκτὸς ἂν ἐγκαταλείψῃ τὰ ζῶα ταῦτα· εἰπόντος δ' ἄλλου ὅτι, ὅταν ἐγκαταλείψῃ ὁ ἰδιοκτήτης τὸ θανατωθὲν ζῶον του, δὲν πληρόνει καμμίαν ζημίαν· ἀντιπαρατηρήσαντος δὲ τρίτου, ὅτι,

ὡς δύο τινα σκοπούντων τῶν Νόμων, νὰ ἱκανοποιῶσι πρῶτον τοὺς ζημειωθέντας καὶ τὴν ἐξουσίαν, καὶ νὰ τιμωρῶσι δεύτερον τοὺς παραβαίνοντας τούτους, ἔχει μὲν καλῶς τὸ προκείμενον ἄρθρον τῶν τροπολογιῶν, δὲν πρέπει ὅμως τὸ πρόστιμον νὰ ἦναι ἰσότιμον τῆς προξενουμένης βλάβης, ἀλλ' ἔλαττον αὐτῆς. Ἀντιτάξαντος τέλος ἄλλου, ὅτι διὰ τῆς ἐλαττώσεως τοῦ προστίμου δὲν ἐπιτυγχάνομεν τοῦ σκοποῦ μας, διότι, ἀδιαφορούντων τῶν ἰδιοκτητῶν διὰ τὸ μικρὸν τοῦ προστίμου, καὶ τὸν θάνατον τῶν ζώων των, οὐδὲν ἧττον θέλει παρέχεται βλάβη εἴς τε τοὺς ἀγροὺς καὶ φυτείας, ἡ Γερουσία παρεδέξατο τὸ ἄρθρον δεύτερον τῶν τροπολογιῶν, ἔχον οὕτως.

« Οἱ οὕτω θανατωθέντες χοῖροι καὶ αἶγες, ἢ τὸ ἀντίτιμον « αὐτῶν, ἀνήκουν εἰς τοὺς ἰδιοκτήτας τῶν ζώων, μετὰ προη- « γουμένην ἀποζημίωσιν τῆς τυχὸν προξενηθείσης βλάβης πρὸς « ὄφελος τοῦ ζημιουμένου ἰδιοκτήτου, καὶ τὴν ἐξόφλησιν τοῦ « προστίμου πρὸς ὄφελος τοῦ Δημοτικοῦ Ταμείου, κατὰ τὸ « ἄρθρον 1 τοῦ ἀπὸ 13 (25) Μαΐου 1835 Νόμου περὶ τῆς « προξενουμένης εἰς τοὺς ἀγροὺς βλάβης ἐκ τῆς βοσκῆς τῶν « ζώων. »

Ἀναγνωσθὲν μετὰ ταῦτα τὸ ἄρθρον τρίτον τῶν τροπολογιῶν ἐγένετο δεκτὸν παμψηφεί.

Ἀναγνωσθέντος ἑπομένως τοῦ ἄρθρου τετάρτου τῶν τροπολογιῶν, καὶ προτείναντος τοῦ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργοῦ νὰ τροποποιηθῇ οὕτως. « Οἱ Ἡμέτεροι Ὑπουργοὶ, ὁ τῶν Ἐσωτερικῶν, καὶ ὁ τῆς Δικαιοσύνης ἐπιφορτίζονται κτλ. » ἡ Γερουσία παρεδέξατο τὴν πρότασιν ταύτην, καὶ οὕτω τὸ ἄρθρον ἐγένετο δεκτὸν, ὡς ἀκολούθως.

« Οἱ Ἡμέτεροι Ὑπουργοὶ ὁ τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ ὁ τῆς « Δικαιοσύνης ἐπιφορτίζονται τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν « τοῦ παρόντος Νόμου. »

Ψηφοφορηθὲν μετὰ ταῦτα τὸ σύνολον τοῦ Νομοσχεδίου, ἐγένετο δεκτὸν διὰ ψήφων 23 κατὰ 10, ἔχον οὕτως.

Ἄρθρ. 1 Ἐπιτρέπεται εἰς τοὺς κατὰ Δήμους ἀγροφύλακας νὰ θανατόνωσι τὰ ζῶα χοίρους καὶ αἶγας, τὰ ὁποῖα ἤθελον καταλάβει, περιπλανώμενα ἄνευ ἐπιτηρήσεως, ἐντὸς ἀλλοτρίας ἰδιοκτησίας, καὶ βλάπτοντα αὐτήν· Τὸ αὐτὸ ἐπιτρέπεται καὶ εἰς τοὺς ἰδιοκτήτας, ἢ εἰς τοὺς ἐνεργοῦντας ἀντ' αὐτῶν, ἐντὸς τῶν ἰδιοκτησιῶν των. Ἐπίσης ἐπιτρέπεται τὸ δικαίωμα εἰς τοὺς Ἀστυνομικοὺς καὶ Δημοτικοὺς κλητῆρας, καὶ εἰς τοὺς χωρο-

φύλακας νὰ θανατόνωσι τοὺς χοίρους, οἵτινες ἤθελον περιπλανᾶσθαι ἐντὸς τῶν πόλεων τῶν Ἐπαρχιῶν τοῦ Κράτους.

Ἄρθρ. 2 Οἱ οὕτω θανατωθέντες χοῖροι καὶ αἶγες, ἢ τὸ ἀντίτιμον αὐτῶν, ἀνήκουν εἰς τοὺς ἰδιοκτήτας τῶν ζώων μετὰ προηγουμένην ἀποζημίωσιν τῆς τυχὸν προξενηθείσης βλάβης πρὸς ὄφελος τοῦ ζημιουμένου ἰδιοκτήτου, καὶ τὴν ἐξόφλησιν τοῦ προστίμου πρὸς ὄφελος τοῦ Δημοτικοῦ Ταμείου, κατὰ τὸ ἄρθρον 1 τοῦ ἀπὸ 13/25 Μαΐου 1835 Νόμου περὶ τῆς προξενουμένης εἰς τοὺς ἀγροὺς βλάβης ἐκ τῆς βοσκῆς τῶν ζώων.

Ἄρθρ. 3. Ὁ παρὼν Νόμος ἐμβαίνει εἰς ἐνέργειαν μετὰ παρέλευσιν τριάκοντα ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς δημοσιεύσεώς του.

Ἄρθρ. 4. Οἱ Ἡμέτεροι Ὑπουργοὶ ὁ τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ ὁ τῆς Δικαιοσύνης ἐπιφορτίζονται τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος Νόμου.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κ. Πρόεδρος ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν, εἰπὼν, ὅτι ἀντικείμενον τῆς ἐπομένης Συνεδριάσεως εἶναι ἡ συζήτησις τοῦ Νομοσχεδίου περὶ τῆς ταχυδρομικῆς διατιμήσεως τῶν διὰ τῶν ἀτμοπλοίων τῆς ἑταιρίας Ῥοστὰν διευθυνομένων γραμμάτων, δειγμάτων ἐμπορείας καὶ διαφόρων ἐντύπων· νὰ φροντίσωσι δὲ τὰ τμήματα ὅσα δὲν διώρισαν ἔτι, νὰ διορίσωσι τὰ μέλη τῶν ἐπιτροπῶν ἐπί τε τοῦ τῶν ἐνόρκων Νμοσχεδίου καὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ.

Ὁ Πρόεδρος
Α. ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Χ. ΚΑΛΟΝΑΡΗΣ.
Ν. ΜΕΞΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Β. Χρηςακόπουλος
Γ. Χ. Πέτρου.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 12 Ἰανουαρίου 1848 ἡμέρας τῆς ἑβδομάδος δευτέρας.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου, καὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν παρόντων Γερουσιαστῶν πλῆρες ἀποτελοῦντος τὸ Σῶμα, ὁ Κ. Πρόεδρος κυρύττει ἀρχομένην τὴν Συνεδρίασιν περὶ τὴν 12 ὥραν.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης Συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Ἀναγνωσθείσης ἐπομένως ἀναφορᾶς τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Τζανετάκη Γρηγοράκη, ἐξαιτουμένου τεσσαρακονθήμερον ἀπουσίας ἄδειαν χάριν κατεπειγουσῶν οἰκιακῶν ὑποθέσεών του, καί τινων μὲν παρατηρησάντων ὅτι, ἂν κατὰ τὴν ἐν τῇ Συνεδριάσει τῆς 8 τοῦ ἐνεστῶτος μηνὸς γενομένην ἀπόφασιν, ὑπάρχωσι παρόντες ἐνταῦθα τεσσαράκοντα Γερουσιασταί, πρέπει νὰ δοθῇ ἡ αἰτουμένη ἄδεια, ἄλλων δὲ ἀντιταξάντων, ὅτι οὐ μόνον δυσχεροῦς ἀλλὰ καὶ ἀδυνάτου καθισταμένης τῆς ἐν Ἀθήναις παρουσίας τεσσαράκοντα Γερουσιαστῶν, καθότι τινὲς μὲν ἐκ τούτων χάριν κατεπειγουσῶν οἰκιακῶν ὑποθέσεων, τινὲς δὲ ἕνεκα ἀσθενειῶν θέλουσιν ἐξαιτεῖσθαι ἀδείας ἀπουσίας, τὰς ὁποίας ἡ Γερουσία δὲν δύναται ν' ἀρνηθῇ, ἤθελεν εἶσθαι εὐχερέστερον ὡς ἐκ τούτου νὰ παραδεχθῇ τοῦ λοιποῦ ὁριστικῶς, ὥστε τριάκοντα ἓξ Γερουσιασταὶ νὰ ὑπάρχωσι παρόντες ἐνταῦθα, ἡ Γερουσία, κατ' ἐρώτησιν τοῦ Κ. Προέδρου, ἀπεφάσισεν ὥστε νὰ ὑπάρχωσιν ὁριστικῶς τοῦ λοιποῦ 36 Γερουσιασταὶ ἐν Ἀθήναις, καὶ οὕτως ἐνέκρινε τὴν ὑπὸ τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Τζανετάκη Γρηγοράκη ζητουμένην τεσσαρακονθήμερον ἀπουσίας ἄδειαν.

Ἀνεγνώσθη κατόπιν τὸ περὶ διορισμοῦ ὡς Γερουσιαστοῦ τοῦ Κ. Νικήτα Σταματελοπούλου Υ. Β. Διάταγμα ἔχον οὕτως.

Ο Θ Ω Ν

ΕΛΕΩι ΘΕΟΥ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὰ ἄρθρα 70, 72, καὶ 74 τοῦ Συντάγματος, εὐαρεστούμεθα νὰ διορίσωμεν Γερουσιαστὴν τὸν Ὑποστράτηγον Κ. Σταματελόπουλον Νικήταν, ἀναδειχθέντα ἀρχηγὸν στρατοπέδου, ὁδηγήσαντα Ἑλληνικὰ ὅπλα κατὰ τὸν ὑπὲρ ἀνεξαρτησίας ἀγῶνα εἰς πολιορκίας καὶ μάχας κατὰ τὸ Βαλτέτσι, Δολιανὰ, Ἄργος, Δερβενάκι, Κόρινθον, Δερβένια, Ἁγίαν Μαρίνην, Ἀθήνας, Μεσολόγγι καὶ ἀλλαχοῦ, ἄνδρα ἱστορικὸν διὰ λαμπρῶν ἀνδραγαθημάτων, πληρεξούσιον εἰς τὰς ἐν Τροιζῆνι, ἐν Ἄργει, καὶ ἀκολούθως εἰς τὴν τῆς τρίτης Σεπτεμβρίου ἐν Ἀθήναις Ἐθνικὰς τῶν Ἑλλήνων Συνελεύσεις, καὶ Βουλευτὴν εἰς τὴν πρώτην Βουλευτικὴν Περίοδον.

Ὁ Ἡμέτερος Πρόεδρος τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου θέλει προσυπογράψει ἐκτελέσει καὶ δημοσιεύσει τὸ παρὸν Διάταγμα.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 16 Ὀκτωβρίου 1847.

Ο Θ Ω Ν.

(Τ. Σ.)

Κ. ΤΖΑΒΕΛΑΣ.

Μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν τούτου ἡ Γερουσία ἀπεφάσισεν, ἵνα κατὰ τὸν κανονισμὸν καθυποβληθῇ ὑπ' ὄψιν τοῦ Γραφείου πρὸς προεξέτασιν καὶ σύνταξιν τῆς οἰκείας ἐκθέσεως διὰ τὰ περαιτέρω.

Ἀπαγγείλαντος ὕστερον τοῦ Κ. Προέδρου, ὅτι ἀντικείμενον τῆς ἡμερησίας διατάξεως θέλει εἶσθαι ἡ συζήτησις τοῦ Νομοσχεδίου περὶ ταχυδρομικῆς διατιμήσεως τῶν διὰ τῶν ἀτμοπλοίων τῆς ἑταιρίας Ροστὰν διευθυνομένων γραμμάτων δειγμάτων ἐμπορίας καὶ διαφόρων ἐντύπων, καί τινος τῶν ΚΚ. Γραμματέων ἀναγνόντος αὐτό, ἐγένετο δεκτὴ ἡ ἀρχὴ τοῦ εἰρημένου Νομοσχεδίου ὑπὸ τῆς Γερουσίας δι' ἀναστάσεως, χωρὶς μηδεμιᾶς παρατηρήσεως.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ πρώτου ἄρθρου, καί τινος τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν παρατηρήσαντος, ὅτι μὴ ἀναφερομένου ἐν αὐτῷ τοῦ πληρωθησομένου ταχυδρομικοῦ τέλους διὰ τὰ [illegible] Λιβοῦρνον ἢ Μελίτην ἐκ τῆς Ἑλλάδος διευθυ[illegible] καὶ πλεο[illegible] τῶν 7 1/2 γραμμῶν ζυγίζοντα γράμματα, ο[illegible] κρίνον ἀπαιτεῖται νὰ τεθῇ περὶ τούτου διάταξίς τις, ἀλλὰ καὶ νὰ δοθῇ ἡ περὶ τῆς ἐλλείψεως ταύτης ἐξήγησις, καθότι [illegible] πρέπει ὑπάρχωσι σαφεῖς, καὶ οὐδεμία κατὰ τὴν ἑ[illegible] ἐννοίας των νὰ προσγίνεται ἀμφιβολία.

Ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν προσέθ[illegible] ὅτι ἐπειδὴ ὑπάρχει βάσις ταχυδρομικῆς διατιμήσεως, κα[illegible] ζούσης τῆς Κυβερνήσεως τὸν πρῶτον ὅρον τῆς πληρώσεως τοῦ ταχυδρομικοῦ τέλους, κατ' ἀναλογίαν αὐτοῦ θέλουν πληρόνεσθαι τὰ περιπλέον τοῦ εἰρημένου ὅρου ζυγίζοντα γράμματα, ὡς ἐκ τούτου παρελείφθη ὡς πάντῃ περιττὸν νὰ τεθῇ διάταξίς τις ἐν τῷ πρώτῳ ἄρθρῳ τοῦ εἰρημένου Νομοσχεδίου περὶ τοῦ ταχυδρομικοῦ τέλους διὰ τὰ πλέον τῶν 7 1/2 γραμμῶν ζυγίζοντα γράμματα· καθότι κατά τε τὴν τῆς ταχυδρομικῆς διατιμήσεως βάσιν καὶ τὴν μετὰ ταύτης σύμφωνον γνωμοδότησιν τῆς ἐπιτροπῆς τῆς Βουλῆς, τὰ μὲν ἀπὸ 7 1/2 μέχρι 10 γραμμῶν ζυγίζοντα γράμματα, θέλουσι πληρόνει μίαν καὶ ἡμίσειαν φορὰν τὸ δικαίωμα τοῦ δι' ἁπλοῦν γράμμα δικαιώματος, τὰ δὲ ἀπὸ 10—15 γραμμῶν διπλοῦν τὸ δικαίωμα, τὰ δὲ ἀπὸ 15—20 γραμμῶν δύω καὶ ἡμίσειαν φορὰν τὸ δικαίωμα, καὶ οὕτως ἐφεξῆς προστιθεμένου τοῦ ἡμίσεως τοῦ δι' ἁπλοῦν γράμμα δικαιώματος ἀνὰ πᾶσαν πεντάγραμμον αὔξησιν· ἐὰν δὲ περὶ τούτων ἐγκρίνῃ, ὡς ἀναγκαῖον, ἡ Γερουσία νὰ τεθῇ διάταξίς τις ἐν τῷ πρώτῳ ἄρθρῳ, πρὸς πλείονα τοῦ τε νόμου σαφήνειαν

καὶ ἀκριβῆ τῶν ἀνταποκρινομένων γνῶσιν, οὐδεμίαν νὰ ἐπενέγκηδύναται ἀντίστασιν.

Ἐνῷ ἤδη, ἀπέφερεν ἄλλος, μεγίστη γίγνεται σπουδαιότης καὶ διάφορα ἀνευρίσκονται μέσα ἐκ μέρους τῶν τε λαῶν καὶ τῶν ἁπανταχοῦ τῆς οἰκουμένης Κυβερνήσεων, πρὸς χορήγησιν ἀφθόνου εὐκολίας τῆς συγκοινωνίας τῶν διαφόρων τούτων ἐθνῶν διά τε τὴν ἠθικὴν καὶ ὑλικὴν βελτίωσίν των, μετὰ πολλῆς παρατηρῶ ἀπορίας, ὅτι τὸ πνεῦμα τοῦ προκειμένου ὑπὸ συζήτησιν Νομοσχεδίου μᾶλλον εἰς οἰκονομικούς, ἢ εἰς πρὸς βελτίωσιν τῆς συγκοινωνίας τῆς Ἑλλάδος μετὰ τῶν λοιπῶν ἐθνῶν ἐπερειδόμενον λόγους, θεωρεῖται ἀποταμιευτικὸν (fiscal) καὶ οὐδέποτε ἐπωφελὲς εἰς τὴν ἠθικὴν καὶ ὑλικὴν αὐτῆς προαγωγὴν καθίσταται.

Πᾶσα Κυβέρνησις, χρήζουσα συνεχοῦς ἀλληλογραφίας μετὰ τῶν λοιπῶν τῆς ἐπικρατείας της μερῶν, πρὸς γνῶσιν τῶν διαφόρων τῶν [illegible] ἀναγκῶν, καὶ τοῦ τρόπου τῆς ἐνεργείας καὶ ἐφαρμογῆς τῶν Νόμων καὶ Διαταγμάτων ὑπὸ τῶν κατὰ τόπους ὑπαλλήλων, πρὸς τοὺς ὁποίους ὀφείλει νὰ δίδῃ καθ' ἑκάστην τὰς ἀπαιτουμένας εἰς τὴν ἐνέργειαν τῆς ὑπηρεσίας διαταγὰς, ἔθεσεν εἰς ἐνέργειαν τὴν ἐσωτερικὴν ταχυδρομικὴν ὑπηρεσίαν, [illegible] ὁποίαν οὐδέποτε νὰ ὑπάρξῃ δύναται· καὶ ἂν ὑποτεθῇ, ὅτι ἅπαντες οἱ πολῖται ἀγνοοῦν νὰ γράφωσι, καὶ ὡς ἐκ τούτου δὲν ἔχουσιν ἀνάγκην ἀλληλογραφίας, οὐχ ἧττον ὅμως ἡ Κυβέρνησις ὀφείλει χάριν τῆς διοικητικῆς ὑπηρεσίας νὰ ἔχῃ εἰς ἐνέργειαν διάφορα ἐντὸς τοῦ Κράτους ταχυδρομεῖα, τὴν συντήρησιν καὶ δαπάνην τῶν ὁποίων ὀφείλει αὐτὴ καὶ μόνη ν' ἀναδεχθῇ· ἐὰν δὲ διὰ τῶν ταχυδρομείων τούτων δύνανται νὰ ὑπάρχωσι καί τινες πολῖται, ἀνταποκρινόμενοι πρὸς ἀλλήλους, τοῦτο κατ' ἐμὲ εἶναι ἐπουσιῶδες.

Καταφανέντος λοιπὸν ἐκ τῶν εἰρημένων, ὡς λίαν ἀναγκαίου, διὰ τὰς Κυβερνήσεις τοῦ ταχυδρομικοῦ μέσου, δύνανται οἱ πολῖται πρὸς εὐκολίαν τῆς πρὸς ἀλλήλους συγκοινωνίας νὰ πληρόνωσιν, εἰς ἀνακούφησιν τῶν ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως γενομένων ταχυδρομικῶν δαπανῶν, ταχυδρομικόν τι ἐπὶ τῶν παρ' αὐτῶν διευθυνομένων ἀμοιβαίως γραμμάτων τέλος, τὸ ὁποῖον ὅμως κατέστη ἤδη ἀποταμιευτική τις κατάστασις, καὶ πολὺ πρὸς τοὺς πολίτας ἐπαχθὲς, καὶ ὡς ἐκ τούτου ζητεῖται παρὰ τῶν διαφόρων Κυβερνήσεων καὶ λαῶν, ἡ βελτίωσις καὶ ἐλάττωσις τοῦ φόρου τούτου· ὡς ἔλαβεν αὕτη χώραν ἐν Ἀγγλίᾳ, καθ' ἣν τὸ αὐτὸ ταχυδρομικὸν τέλος πληρόνει τις διά

τε τὴν ἐλαχίστην καὶ μεγίστην ἀπόστασιν ἐντὸς τοῦ Κράτους αὐτῆς, καὶ οὕτως οὐ μόνον τὸ προσωπικὸν τῶν ταχυδρομικῶν ὑπαλλήλων ἠλαττώθη, ἀλλὰ καὶ τὰ ἔσοδα τῆς ταχυδρομικῆς ὑπηρεσίας ἔτι μᾶλλον ηὐξήνθησαν, ὡς πολλαπλασιασθεισῶν τῶν ἀμοιβαίων τῶν πολιτῶν ἀλληλογραφιῶν.

Ἀφοῦ δὲ καὶ εἰς τὸν κατὰ τὴν τελευταῖον γενομένην ἔναρξιν τῶν Βουλῶν τῆς Γαλλίας ἐκφωνηθέντα Β. λόγον, καταχωρημένον εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 1467 τῆς 31 Δεκεμβρίου 1847 φύλλον τῆς ἐνταῦθα ἐκδιδομένης ἐφημερίδος Ἀθηνᾶς, ὑπόσχεται ὁ Βασιλεὺς τῶν Γάλλων, ὅτι διάφορα ὑπὸ τὴν ἐπιψήφισιν τῶν Βουλῶν θέλουσιν εἰσαχθῆ Νομοσχέδια περί τε τῆς ἐλαττώσεως καὶ βελτιώσεως τῶν ταχυδρομικῶν τελῶν, καὶ τῆς ταχυδρομικῆς ὑπηρεσίας, καὶ εἰς ἅπαντα ἐν γένει τὰ ἔθνη διάφορα πρὸς ἐμψύχωσιν καὶ πρόοδον τοῦ ἐμπορίου καὶ τῆς βιομηχανίας θέλουσι δοθῆ μέσα διὰ τῆς βελτιώσεως τῆς ταχυδρομικῆς ὑπηρεσίας, πολλῷ μᾶλλον ἀπαιτεῖται νὰ λάβωσι ταῦτα χώραν ἐν Ἑλλάδι, ἥτις ὑπάρχει τὸ κέντρον οὕτως εἰπεῖν τοῦ Κόσμου, ὡς δι' αὐτῆς διερχομένων τῶν εἴς τε τὴν Ἀσίαν, Αἴγυπτον, καὶ τὴν Ῥωσσίαν καὶ ἀλλοχόσε διευθυνομένων, διὰ τὴν εὐκολίαν τῆς μεταβάσεως τῶν ὁποίων, μετ' οὐ πολὺ ἡ μετὰ τῶν Ἰνδιῶν συγκοινωνία τῶν λοιπῶν Ἐπικρατειῶν θέλει γίνεσθαι διὰ τοῦ Ἰσθμοῦ τοῦ Σουέζ. Τούτων ὄθεν οὕτως ἐχόντων, πρέπει ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς νὰ εἰσαγάγῃ ὑπὸ τὴν ἔγκρισιν τῶν Βουλῶν Νομοσχέδιον περὶ βελτιώσεως τῆς ταχυδρομικῆς ὑπηρεσίας, χάριν τῆς προαγωγῆς τοῦ τε ἐμπορίου καὶ τῆς συγκοινωνίας τῆς Ἑλλάδος μετὰ τῶν λοιπῶν ἐθνῶν, καὶ τῆς ἐκ τούτων προσδοκωμένης οὐκ ὀλίγης ἠθικῆς καὶ ὑλικῆς ὠφελείας.

Ἐκτὸς δὲ τούτων, ἐπειδὴ κατὰ τὸ 10 ἄρθρον τῆς μετὰ τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως καὶ τῆς ἑταιρίας Ῥοστὰν γενομένης ταχυδρομικῆς συμβάσεως κατὰ τὴν 30 Ἰουνίου (11 Ἰουλίου) 1846, καὶ τὸ πρῶτον ἄρθρον τοῦ ὑπὸ συζήτησιν προτιθεμένου Νομοσχεδίου, οἱ μὲν πολῖται ὑποχρεοῦνται νὰ πληρόνωσι ὡς ταχυδρομικὸν τέλος δρ. 3: 20 δι' ἕκαστον φάκελλον γραμμάτων μέχρι 30 γραμμῶν βάρους, ἡ δὲ Διεύθυνσις τῶν Ταχυδρομείων θέλει ὑπολογίζει τοῦτο εἰς τὴν εἰρημένην ἑταιρίαν διὰ δύω φράγκα ἤτοι διὰ δρ. 2: 22 ἐνῷ ἐκτὸς τοῦ ἀνωτέρω ταχυδρομικοῦ τέλους τῶν δρ. 3: 20 θέλει εἰσπράττεσθαι κατὰ τὸ 2 ἄρθρον τοῦ Νομοσχεδίου ἐκ μέρους τῶν Ἑλληνικῶν Ταχυδρομείων καὶ τὸ ἀνῆκον Ἐσωτερικὸν τέλος, ὡς ἐκ τούτου δικαιοῦμαι καὶ ἤδη νὰ ἐπαναλάβω ὅτι ὁ προτιθέμενος ὑπὸ συζήτησιν

Νόμος θεωρούμενος μᾶλλον ὡς ἀποταμιευτικὸς (fiscal), ἢ πρὸς ὄφελος τῆς ἠθικῆς καὶ ὑλικῆς τῆς Ἑλλάδος καταστάσεως, δὲν πρέπει νὰ γένῃ παραδεκτός· καθότι ἂν καὶ διὰ τῆς εἰρημένης ταχυδρομικῆς Συμβάσεως, θέλουσι γίνεσθαι διάφοροι ἐπὶ σκοπῷ ὠφελείας ἀνταποκρίσεις τῶν πολιτῶν, τήν τε ἠθικὴν καὶ ὑλικὴν τῶν διαφόρων τάξεων βελτίωσιν προτιθέμεναι, δὲν ὀφείλουσιν ὅμως οἱ πολῖται νὰ συνεισφέρωσιν ἁπάσας τὰς δαπάνας τῆς ταχυδρομικῆς ταύτης ὑπηρεσίας, ἀλλ' ἡ Κυβέρνησις θεωρεῖται κατὰ τὰ προειρημένα ὑπόχρεως εἰς τὸ πλεῖστον μέρος τῶν ἐξόδων αὐτῆς· καθόσον δὲ καὶ ἐκ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἔτους **1847** ἐξάγεται ἀριδήλως, ὅτι τὰ μὲν ἔσοδα τῶν ταχυδρομείων ὑπολογίζονται εἰς δραχμὰς ἑκατὸν τεσσαράκοντα ἓξ χιλιάδας, τὰ δὲ ἔξοδα εἰς δραχμὰς ἑκατὸν τεσσαράκοντα πέντε χιλιάδας καὶ ἑπτακοσίας ἑξήκοντα τρεῖς ὡς ἔγγιστα· ὥστε καὶ χωρὶς τῆς προσθήκης τοῦ διὰ τοῦ παρόντος Νόμου ἐπιβαλλομένου πλέον τοῦ δέοντος ταχυδρομικοῦ τέλους ὑπερβαίνουσι τὰ ἔσοδα τῶν ἐξόδων, καὶ δὲν πρέπει νὰ ἐπιβαρύνωνται ἐπὶ πλέον οἱ πολῖται. Τελευτῶν ὅθεν τὸν λόγον μου, προτείνω ἵνα ἐλαττωθῇ τὸ διὰ τοῦ πρώτου ἄρθρου τοῦ παρόντος Νομοσχεδίου ἐπιβαλλόμενον ταχυδρομικὸν τέλος μέχρι τοῦ πρωτοτύπου τέλους τὸ ὁποῖον θέλει πληρόνει ἡ Διεύθυνσις εἰς τὴν ἑταιρίαν Ῥοστὰν καὶ Συντροφίας.

Παρατηρήσαντος μέν τινος, ὅτι τὸ πρῶτον ἄρθρον τοῦ εἰρημένου Νομοσχεδίου κανονίζει γενικῶς μόνον τὴν βάσιν, ἤτοι τὸ μέχρι τῶν **7 1/2** γραμμῶν βάρους δι' ἕκαστον γράμμα πληρωθησόμενον τέλος, καὶ δὲν ὁρίζει τι περὶ τῶν πλέον τῶν **7 1/2** γραμμῶν γραμμάτων, διότι τὸ τέλος τοῦτο θέλει ἐφαρμόζεσθαι ἀναλόγως τῆς τεθείσης ἤδη βάσεως, κατὰ τὴν γενικὴν περὶ ταχυδρομικῆς διατιμήσεως διάταξιν, ὡς παρέστησε καὶ ὁ Κ. Ὑπουργὸς, τοῦ δὲ προαγορεύσαντος ἀποκριναμένου, ὅτι δοθέντων κατ' ἰδίαν τεσσάρων φερ' εἰπεῖν γραμμάτων μέχρι **30** γραμμῶν βάρους, ὁ μὲν ἰδιώτης θέλει πληρώσει ἐπὶ τούτων ὡς ταχυδρομικὸν τέλος δραχ. **3: 20**, ἡ δὲ Κυβέρνησις θέλει ὑπολογίσει τοῦτο εἰς τὴν ἑταιρίαν Ῥοστὰν πρὸς δραχ. **2: 22**, ἐπέφερεν ὁ αὐτὸς **Γερουσιαστὴς**, ὅτι τεθέντων ἐν φακέλλῳ τῶν τεσσάρων τούτων γραμμάτων ὁ μὲν πολίτης θέλει πληρώσει δρ. **2: 80**, ἡ δὲ Κυβέρνησις δραχ. **2: 22**, ὥστε οὐχὶ μία δραχμὴ, ὡς ἀνέφερεν ὁ προλαλήσας, ἀλλὰ **58** μόνον λέπτα θέλουν πληρωθῆ πλέον τοῦ ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως εἰς τὴν ἑταιρίαν Ῥοστὰν ὑπολογιζομένου ταχυδρομικοῦ τέλους.

Ἂν καὶ συμφωνῶ, παρετήρησεν ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς, μετὰ τῆς περὶ ἐλαττώσεως τῶν ταχυδρομικῶν τελῶν γενομένης ὑπό τινος τῶν προαγορευσάντων προτάσεως, καὶ τῆς ἐκ ταύτης μεγίστης προκυψούσης ὠφελείας, ὡς ἄλλοτε ἐνώπιον τοῦ Συμβουλίου τῆς ἐπικρατείας ἱκανὴ περὶ τούτου ἐγένετο διάσκεψις καὶ συζήτησις, καὶ ἤδη ὡς Ὑπουργὸς εὗρον Νομοσχέδιόν τι, συνταχθὲν ὑπὸ τοῦ προκατόχου μου περὶ μεθοδικοῦ καὶ λίαν ἐπωφελοῦς τρόπου διὰ τὴν ἐσωτερικὴν ταχυδρομικὴν ὑπηρεσίαν, τὸ ὁποῖον ἕνεκα διαφόρων ἀσχολιῶν δὲν καθυπεβλήθη ἔτι ὑπὸ τὴν ἔγκρισιν τῶν Βουλῶν, μ' ὅλον τοῦτο τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον διαφεύγει τῶν ἐκτεθεισῶν παρατηρήσεων, ὡς ἀφορῶν τὴν ὑπὸ ἀλλοδαπῶν ἐργολάβων γενομένην ἐξωτερικὴν ταχυδρομικὴν ὑπηρεσίαν, ἕνεκα τῆς ὁποίας ἀπαιτεῖται νὰ προσγίνηται σμικρόν τι ὄφελος εἰς τὴν Κυβέρνησιν διὰ τὴν διατήρησιν ταχυδρομικῶν τινῶν ὑπαλλήλων εἰδημόνων Εὐρωπαϊκῶν διαλέκτων καὶ διαφόρων γνώσεων, καθότι ἄλλως, γενομένης παραδεκτῆς τῆς περὶ ἐλαττώσεως τοῦ διὰ τοῦ παρόντος Νομοσχεδίου ἐπιβαλλομένου ταχυδρομικοῦ τέλους προτάσεως θέλουσιν ὑπερβῆ τῶν ἐσόδων τὰ διὰ τὴν ἐξωτερικὴν ταύτην ταχυδρομικὴν ὑπηρεσίαν γινόμενα ἔξοδα· ὡς πρὸς τὴν προσθήκην ὅμως διατάξεώς τινος περὶ τοῦ ταχυδρομικοῦ τέλους διὰ τὰ πλέον τῶν 7 1/2 γραμμῶν βάρους γράμματα, οὐδεμίαν ποιοῦμαι ἀντίστασιν, ἐὰν ἡ Γερουσία ἐγκρίνῃ ταύτην εὔλογον, καί τοι ὑπαρχούσης γενικῆς ταχυδρομικῆς διατάξεως, ὡς προείρηται, κανονιζούσης τὰ ταχυδρομικὰ τέλη διὰ τὰ πλέον τῶν 7 1/2 γραμμῶν βάρους γράμματα.

Παρατηρήσαντος δέ τινος τῶν προαγορευσάντων, ὅτι ἡ εἰρημένη γενικὴ ταχυδρομικὴ διάταξις ἀφορᾷ τὴν ἐσωτερικὴν μόνον καὶ οὐχὶ τὴν ἐξωτερικὴν ταχυδρομικὴν ὑπηρεσίαν, καὶ ὡς ἐκ τούτου πρέπει κατὰ τὸ πρῶτον ἄρθρον τοῦ ὑπὸ συζήτησιν Νομοσχεδίου νὰ προσδιορισθῇ ῥητῶς ἡ ταχυδρομικὴ διατίμησις καὶ διὰ τὰ πλέον τῶν 7 1/2 γραμμῶν βάρους ζυγίζοντα γράμματα, ἐπέφερεν ἄλλος, ὅτι καὶ τοι ὀρθοτάτων καὶ ἐπωφελῶν θεωρουμένων τῶν ὑπό τινος τῶν προαγορευσάντων ἐκτεθεισῶν παρατηρήσεων περὶ τῆς βελτιώσεως τῆς ταχυδρομικῆς ὑπηρεσίας, ὑπὲρ τῆς ὁποίας ὀφείλει ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς νὰ ἐνεργήσῃ τὰ δέοντα κηδόμενος τῆς τε ἠθικῆς καὶ ὑλικῆς τῆς Ἑλλάδος βελτιώσεως, δὲν πρέπει ὅμως ἤδη νὰ ἐλαττωθῶσι τὰ πλέον τοῦ ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως εἰς τὴν Ἑταιρίαν Ῥοστὰν ὑπολογιζομένου ταχυδρομικοῦ τέλους 58 λεπτὰ κατὰ τὴν γνώμην

τοῦ προαγορεύσαντος, ἀλλὰ ὅταν ἐλαττωθῇ ὁλικῶς καὶ τὸ πρὸς τὴν εἰρημένην Ἑταιρίαν ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως πληρονόμενον διαπόντιον ταχυδρομικὸν δικαίωμα, τότε νὰ ἐκπεσθῶσι δύνανται καὶ τὰ 58 λεπτά.

Μὴ ὁρίζοντος δὲ τοῦ πρώτου ἄρθρου τοῦ προκειμένου ὑπὸ συζήτησιν Νομοσχεδίου, περὶ τοῦ πληρωθησομένου ταχυδρομικοῦ τέλους διὰ τὰ πλέον τῶν 7 1/2 γραμμῶν βάρους γράμματα, ἀπαιτεῖται ἢ νὰ τεθῇ ἐν αὐτῷ ῥητὴ περὶ τούτου διάταξις, ἢ παραπομπὴ τις τοὐλάχιστον εἰς τὴν περὶ τῆς γενικῆς ταχυδρομικῆς διατιμήσεως διάταξιν.

Τινῶν ἑπομένως παρατηρησάντων ὅτι, ἀντὶ τῶν ἔν τε τῷ πρώτῳ καὶ δευτέρῳ ἐδαφίῳ τοῦ πρώτου ἄρθρου ὑπαρχουσῶν λέξεων «ὀλιγώτερον τῶν 7 1/2 γραμμῶν» ἤθελεν εἶσθαι ἄμεινον πρὸς περισσοτέραν σαφήνειαν νὰ τεθῶσιν αἱ λέξεις «μέχρι τῶν 7 1/2 γραμμῶν», ἄλλου δὲ ἀντιτάξαντος, ὅτι ἡ αὐτὴ ἔννοια ἐξάγεται δι' ἀμφοτέρων τῶν λέξεων «ὀλιγώτερον» ἢ «μέχρι» ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς ἐπήνεγκεν, ὅτι εὐχρηστοτέρας οὔσης τῆς λέξεως «ὀλιγώτερον» καὶ μᾶλλον συνήθους εἰς τὴν ἔκφρασιν τοῦ λαοῦ τῆς λέξεως «μέχρι», ὡς ἐκ τούτου παρεδέχθη τὴν λέξιν ταύτην τὸ Νομοσχέδιον, τοῦ ὁποίου ἡ περαιτέρω συζήτησις ἀπαιτεῖται ν' ἀναβληθῇ διὰ τὴν ἐπιοῦσαν Συνεδρίασιν, ὅπως προσαχθῇ ἡ γενικὴ ταχυδρομικὴ διατίμησις περὶ τοῦ πλέον τῶν 7 1/2 γραμμῶν βάρους γραμμάτων.

Παρατηρήσαντος δέ τινος τῶν προαγορευσάντων, ὅτι ἀντὶ τῶν πληροθησομένων 80 λεπτῶν δι' ἕκαστον εἰς Μασσαλίαν, Λιβοῦρνον ἢ Μελίτην διευθυνόμενον ἐκ τῆς Ἑλλάδος γράμμα, βάρους ὀλιγώτερον τῶν 7 1/2 γραμμῶν, πρέπει νὰ πληρόνωνται μόνον 60 λεπτὰ, καθότι καὶ τὰ συνήθη διευθυνόμενα γράμματα ἐλάσσονα τοῦ βάρους τῶν 7 1/2 γραμμῶν ὑπάρχουσι, καὶ ἡ Διεύθυνσις ἐπ' αὐτῶν 58 μόνον λεπτὰ πληρόνει εἰς τὴν Ἑταιρίαν Ῥοστὰν ὡς διαπόντιον ταχυδρομικὸν δικαίωμα· ὥστε διὰ τὴν ἁπλῆν ταύτην παράδοσιν τῶν γραμμάτων εἰς τὰ ταχυδρομεῖα, δὲν εἶναι δίκαιον νὰ πληρόνωσιν οἱ πολῖται 22 λεπτὰ πλέον τοῦ δέοντος, ὡς μήτε, χάριν τῆς ἐξωτερικῆς ταύτης ταχυδρομικῆς ὑπηρεσίας, ἀνάγκης ὑπαρχούσης τῆς διατηρήσεως ταχυδρομικῶν ὑπαλλήλων εἰδημόνων Εὐρωπαϊκῶν διαλέκτων καὶ λοιπῶν γνώσεων, ἀλλὰ μόνον τῶν τριῶν εἰρημένων τόπων, πρὸς οὓς τὰ διάφορα διευθύνονται γράμματα, μήτε ἐπ' αὐτῶν τῶν γραμμάτων γιγνομένης σπουδαίας τινὸς ὑπηρεσίας, ἡ Γερουσία κατ' ἐρώτησιν τοῦ Κ. Προέδρου, μὴ παραδεχ-

θεῖσα τὴν ὑπὸ τοῦ προαγορεύσαντος προταθεῖσαν πρότασιν περὶ ἐλαττώσεως τοῦ ὑπὸ τῶν πολιτῶν πληρωθησομένου ταχυδρομικοῦ τέλους, ἐνέκρινε τὴν παραδοχὴν τοῦ πρώτου ἄρθρου, μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν τῆς λέξεως « πληρωθησόμενον » ἐπιφυλαξαμένη τὸ δικαίωμα νὰ ἐφαρμόσῃ ἐν αὐτῷ τὴν γενικὴν περὶ ταχυδρομικῆς ὑπηρεσίας διατίμησιν, ὡς πρὸς τὰ δι' ἕκαστον γράμμα βάρους μείζονος τῶν **7 1/2** γραμμῶν ταχυδρομικὰ τέλη, ὅταν κατὰ τὴν ἐπιοῦσαν Συνεδρίασιν προσαγάγῃ τὴν εἰρημένην διατίμησιν ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν.

Ἀναγνωσθέντα κατόπιν τὰ ἄρθρα **2, 3, 4** καὶ **5** ἐγένοντο δεκτὰ, ὡς ἔχουσι, μηδεμιᾶς ἐπὶ τούτων γενομένης παρατηρήσεως

Ἀπαγγείλας τελευταῖον ὁ Κ. Πρόεδρος, ὅτι ἀντικείμενον τῆς ἐπιούσης Συνεδριάσεως ἔσεται, κατὰ τὴν ἀπόφασιν τῆς Γερουσίας, ἡ ἐπὶ τοῦ πρώτου ἄρθρου τοῦ συζητηθέντος Νομοσχεδίου ἐφαρμογὴ τῆς γενικῆς διατάξεως περὶ διατιμήσεως τῶν πλέον τοῦ βάρους τῶν **7 1/2** γραμμῶν διευθυνομένων γραμμάτων, ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδος

Α. ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι

Χ. ΚΑΟΝΑΡΗΣ.

Ν. Ι. ΜΕΞΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς

Β. Χρηστακόπουλος

Γιαννάκης Χ. Πέτρου

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 13 Ἰανουαρίου 1848 ἡμέρας τρίτης τῆς ἑβδομάδος.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου, καὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν παρόντων Γερουσιαστῶν πλῆρες ἀποτελοῦντος τὸ Σῶμα, ὁ Κ. Πρόεδρος κηρύττει ἀρχομένην τὴν Συνεδρίασιν περὶ τὴν **12** ὥραν.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης Συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Ἀπαγγείλαντος ἐπομένως τοῦ Κ. Προέδρου, ὅτι ἀντικείμενον τῆς ἡμερησίας διατάξεως ἔσεται ἡ, περὶ τῶν πλέον τῶν **7 1/2** γραμμῶν ἐχόντων βάρος γραμμάτων, ἐφαρμογὴ τῆς γενικῆς διατάξεως περὶ ταχυδρομικῆς διατιμήσεως ἐπὶ τοῦ

πρώτου ἄρθρου τοῦ κατὰ τὴν χθεσινὴν Συνεδρίασιν συζητηθέντος Νομοσχεδίου περὶ ταχυδρομικῆς διατιμήσεως τῶν διὰ τῶν ἀτμοπλοίων τῆς ἑταιρίας Ροστὰν καὶ Συντροφίας διευθυνομένων γραμμάτων, δειγμάτων ἐμπορίας καὶ λοιπῶν ἐντύπων, ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν παρετήρησεν, ὅτι κατὰ τὸ 3 ἄρθρον τοῦ ἀπὸ 20 Νοεμβρίου 1836 περὶ γενικῆς ταχυδρομικῆς διατιμήσεως Βασ. Διάταγμα, ἐμπεριεχόμενον εἰς τὴν ὑπ' ἀριθ. 345 Σελίδα τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως τοῦ αὐτοῦ ἔτους, τὰ μὲν ὀλιγώτερον βάρος τῶν 7 1/2 γραμμῶν ἔχοντα γράμματα, ὡς ἁπλᾶ θεωρούμενα, ὑπόκεινται εἰς τὸ ἐν τῷ πρώτῳ ἄρθρῳ τοῦ συζητηθέντος ἤδη Νομοσχεδίου ἐμπεριεχόμενον γενικὸν ταχυδρομικὸν τέλος, τὰ δὲ ἀπὸ 7 1/2 μέχρι 10 γραμμῶν ἀποκλειστικῶς ζυγίζοντα θέλουσι πληρόνει μίαν καὶ ἡμίσειαν φορὰν τὸ δικαίωμα τοῦ δι' ἁπλοῦν γράμμα δικαιώματος, τὰ δὲ ἀπὸ 10 μέχρι 15 γραμμῶν δὶς τὸ δικαίωμα, τὰ ἀπὸ 15—20 δύω καὶ ἡμίσειαν φορὰν τὸ δικαίωμα, καὶ οὕτως ἐφεξῆς προστιθεμένου τοῦ ἡμίσεως τοῦ δι' ἁπλοῦν γράμμα δικαιώματος ἀνὰ πᾶσαν πεντάγραμμον αὔξησιν· ἵνα λοιπὸν, κατὰ τὴν ἀπόφασιν τῆς Γερουσίας, ἐφαρμοσθῇ ἡ εἰρημένη γενικὴ ταχυδρομικὴ διατίμησις καὶ ἐπὶ τοῦ πρώτου ἄρθρου τοῦ συζητηθέντος Νομοσχεδίου, ἀπαιτεῖται νὰ τεθῇ ὡς τρίτος αὐτοῦ παράγραφος ἡ ἑπομένη διάταξις.

« Διὰ τὰ πλέον τῶν 7 1/2 γραμμῶν γράμματα ἐφαρμό-
« ζονται οἱ ὅροι τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ ἀπὸ 20 Νοεμβρίου 1836
« Β. Διατάγματος. »

Ἡ Γερουσία μετὰ ταῦτα, ἐρωτήσαντος τοῦ Κ. Προέδρου, παρεδέξατο τὴν ἀνωτέρω προσθήκην τῆς διατάξεως, ὡς τρίτον παράγραφον τοῦ πρώτου ἄρθρου τοῦ αὐτοῦ Νομοσχεδίου.

Παρατηρήσαντος δέ τινος, ὅτι πρὶν ἢ ἐπὶ τῆς παραδοχῆς τοῦ συνόλου τοῦ συζητηθέντος ἤδη Νομοσχεδίου περὶ ταχυδρομικῆς διατιμήσεως ἐπέλθῃ κατὰ συνείδησιν ψηφοφορία, ἀπαιτεῖται ἵνα ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν ἀπολογηθῇ ἐπὶ τῶν ἑπομένων οὐσιωδῶν ἀντικειμένων· ἤτοι

1) Τὶς ὁ ἰσολογισμὸς τῆς ταχυδρομικῆς ὑπηρεσίας διὰ τὸ τρέχον ἔτος, καὶ

2) Τίνι τρόπῳ εἰσεπράχθησαν μέχρι τοῦδε τὰ ταχυδρομικὰ τέλη ἐπὶ τῶν διὰ τῶν ἀτμοπλοίων τῆς ἑταιρίας Ροστὰν καὶ Συντροφίας διευθυνομένων γραμμάτων, ὁ εἰρημένος Ὑπουργὸς ἀπεκρίνατο, ὅτι, καὶ τοι ἀμφοτέρων τῶν ἀντικειμένων τούτων σαφῶς λυομένων διὰ τοῦ ἐνώπιον τῆς Γερουσίας ὑποβληθέντος

προϋπολογισμοῦ τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων τοῦ Κράτους διὰ τὸ ἔτος 1847, θέλει ὅμως προσαγάγει εἰς ὑστέραν τινὰ Συνεδρίασιν τὴν περὶ τούτων ἀκριβῆ ἀπολογίαν, ὡς μὴ οὖσαν ἤδη πρόχειρον.

Καθόσον δὲ ἀφορᾷ τοὺς πρό τινος χρόνου ζητηθέντας παρά τινος τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν προϋπολογισμοὺς καὶ ἀπολογισμοὺς τῶν Δήμων τοῦ Κράτους διαφόρων ἐτῶν, μόλις ἤδη κατέστη δυνατὴ ἡ τῶν ἐτῶν 1844, 1845, καὶ 1846 περαίωσις τῶν προϋπολογισμῶν τῶν Δήμων τούτων, ἐκτός τινων προϋπολογισμῶν Δήμων τινῶν διὰ τὸ ἔτος 1846, καὶ ὁ ἐπὶ τούτων συντεταγμένος οἰκεῖος πίναξ θέλει μετ' οὐ πολὺ καθυποβληθῆ παρὰ τῷ Γραφείῳ τῆς Γερουσίας πρὸς ἀκριβῆ γνῶσιν παντὸς ἐκ τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν ἐπιθυμοῦντος νὰ παρατηρήσῃ τοὺς εἰρημένους προϋπολογισμούς· ὅταν δὲ προσεχῶς ἀποσταλῶσιν ὑπὸ τῶν Διοικητικῶν ἀρχῶν καὶ οἱ ἀπολογισμοὶ τῶν διαφόρων τοῦ Κράτους Δήμων, θέλει καθυποβληθῆ ἐπίσης καὶ ὁ πίναξ αὐτῶν παρὰ τῷ Γραφείῳ τῆς Γερουσίας.

Ψηφοφορηθὲν ἐπὶ τέλους τὸ σύνολον τοῦ συζητηθέντος ἤδη Νομοσχεδίου, περὶ ταχυδρομικῆς διατιμήσεως τῶν διὰ τῶν ἀτμοπλοίων τῆς ἑταιρίας Ροστὰν καὶ Συντροφίας διευθυνομένων γραμμάτων, δειγμάτων ἐμπορίας καὶ διαφόρων ἐντύπων, ἐγένετο δεκτὸν διὰ ψήφων 22 κατὰ 8, ἔχον ὡς ἑξῆς.

Ἄρθρ. 1) « Τὸ ταχυδρομικὸν τέλος διὰ τὴν ἐπὶ τῶν ἀτμοπλοίων Ροσὰν καὶ Συντροφίας μετακόμισιν τῶν παραδιδομένων εἰς τὰ Ἑλληνικὰ ταχυδρομεῖα γραμμάτων προσδιορίζεται ὡς ἐφεξῆς. »

« Α) Διὰ μὲν τὰ γράμματα τὰ διευθυνόμενα ἐκ τῆς Ἑλλάδος διὰ τὴν Μασσαλίαν, Λιβοῦρνον, ἢ Μελίτην εἰς λεπτὰ ὀγδοήκοντα δι' ἕκαστον ἁπλοῦν γράμμα βάρους ὀλιγώτερον τῶν 7 1/2 γραμμῶν. »

« Β) Διὰ δὲ τὰ διευθυνόμενα διὰ Σμύρνην, Δαρδανέλια, ἢ Κωνσταντινούπολιν εἰς λεπτὰ τριάκοντα δι' ἕκαστον ἁπλοῦν γράμμα βάρους ὀλιγώτερον τῶν 7 1/2 γραμμῶν. »

« Γ) Διὰ τὰ πλέον τῶν 7 1/2 γραμμῶν γράμματα ἐφαρμόζονται οἱ ὅροι τοῦ ἄρθρ. 3 τοῦ ἀπὸ 20 Νοεμβρίου 1836 Β. Διατάγματος. »

Ἄρθρ. 2) « Ἐκτὸς τοῦ ἀνωτέρω ταχυδρομικοῦ τέλους θέλει εἰσπράττεσθαι ἐκ μέρους τῶν Ἑλληνικῶν ταχυδρομείων, τὸ ἀνῆκον ἐσωτερικὸν ταχυδρομικὸν τέλος, συμφώνως μὲ τὰς διατάξεις τῶν ἀπὸ 20 Νοεμβρίου 1836, καὶ 28 Αὐγούστου 1837 Β. Διαταγμάτων. »

Ἄρθρ. 3. « Ἡ αὐτὴ εἰς τὰ προηγούμενα ἄρθρα Α', Β', καὶ « Γ', περιεχομένη διατίμησις θέλει ἐφαρμόζεσθαι καὶ εἰς τὰ « ἀπὸ Μασσαλίαν, Λιβοῦρνον, Μελίτην, Σμύρνην, Κωνσταντι- « νούπολιν, ἢ Δαρδανέλια ἐρχόμενα γράμματα εἰς τὴν Ἑλλάδα « διὰ τῶν ἀτμοπλοίων τῆς ἑταιρίας Ροστὰν καὶ Συντροφίας. »

Ἄρθρ. 4. « Οἱ μὲ δείγματα ἐμπορίας φάκελλοι θέλουν δια- « τιμᾶσθαι κατὰ τὸ γ'. τοῦ τέλους τῶν συνήθων γραμμάτων. »

Ἄρθρ. 5. « Τὸ ταχυδρομικὸν τέλος τῶν διὰ τῶν εἰρημένων « ἀτμοκινήτων μετακομιζομένων ἐφημερίδων καὶ λοιπῶν ἐντύ- « πων τῶν προερχομένων ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα διὰ τὰ ἀνωτέρω « μέρη, καὶ τ' ἀνάπαλιν διὰ τὴν Ἑλλάδα, προσδιορίζεται εἰς « λεπτὰ 8 δι' ἕκαστον φύλλον ἐφημερίδος ἢ ἐντύπου. »

« Εἰς τὴν ἀνωτέρω πληρωμὴν συμπεριλαμβάνεται καὶ τὸ « ἐσωτερικὸν τέλος τὸ εἰσπραττόμενον συμφώνως μὲ τὰς δια- « τάξεις τοῦ ἀπὸ 16/28 Δεκεμβρίου 1837 Διατάγματος περὶ « εἰσπράξεως τῶν ταχυδρομικῶν τελῶν διὰ τὰς πεμπομένας « ἐφημερίδας. »

« Ὁ Ἡμέτερος ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς θέλει δημο- « σιεύσει καὶ ἐκτελέσει τὸν παρόντα Νόμον. »

Προσκαλέσας ἐπὶ τέλους ὁ Κ. Πρόεδρος τὰ μέλη τῆς διορι- σθείσης ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ περὶ ἐκλογῆς ἐνόρκων Νομοσχεδίου, πρὸς ταχεῖαν σύνταξιν τῆς ἐπ' αὐτοῦ ἐκθέσεως, ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος
Α. ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Χ. ΚΑΟΝΑΡΗΣ
Ν. ΜΕΞΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Β. Χρηστακόπουλος
Γ. ἀν. Χ. Πέτρου

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

τῆς 24 Ἰανουαρίου 1847 ἡμέρας σαββάτου.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου, καὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν παρόντων Γερουσιαστῶν πλήρες ἀποτελοῦντος τὸ Σῶμα, ὁ Κ. Πρόεδρος κηρύττει ἀρχομένην τὴν Συνεδρίασιν περὶ τὴν 12 ὥραν.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης Συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Ἀπαγγείλαντος ἑπομένως τοῦ Κ. Προέδρου, ὅτι ἀντικείμενον τῆς ἡμερησίας διατάξεως ἔσεται ἡ ἀνάγνωσις τῆς ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς συνταχθείσης ἐκθέσεως ἐπὶ τοῦ καθυποβληθέντος Νομοσχεδίου περὶ τῆς ἐκλογῆς τῶν ἐνόρκων, ἀνέγνω τις τῶν Κ. Κ. Γραμματέων τὴν εἰρημένην ἔκθεσιν, ἔχουσαν οὕτως.

ΕΚΘΕΣΙΣ

Περὶ τῶν Ἐκλογικῶν Καταλόγων τῶν Ὁρκωτῶν.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Κύριοι!

Τὸ περὶ τῶν Ὁρκωτῶν Νομοσχέδιον κατὰ πρώτην ὄψιν φαίνεται, ὅτι δὲν κανονίζει, εἰ μὴ ἓν καὶ μόνον ἀντικείμενον· ἀλλὰ ὀλίγη προσοχὴ ἀρκεῖ νὰ δείξῃ, ὅτι συγχέει δύω ἀντικείμενα διακεκριμένα καὶ χωρισμένα μεταξύ των, ἢ τοὐλάχιστον δυνάμενα νὰ ὑπάρξουν ἀνεξαρτήτως τὸ ἓν ἀπὸ τὸ ἄλλο. Τὸ 1 ἄρθρον κανονίζει τὴν σύνταξιν τῶν μελλόντων ἐκλογικῶν καταλόγων τῶν Ὁρκωτῶν· τὸ 2 συντηρεῖ δι' ἓν ἔτος τοὺς ἤδη ὑπάρχοντας καταλόγους αὐτῶν, μὲ ἄλλους λόγους τοῦτο συντηρεῖ ὅ,τι ἐκεῖνο καταργεῖ.

Πρὸς περισσοτέραν διασάφησιν ἐκρίναμεν ἀναγκαῖον νὰ ἐξετάσωμεν ἕκαστον τῶν μερῶν χωριστὰ, καὶ ἀρχίζομεν ἀπὸ τὸ πρῶτον. Εἰς αὐτὸ ὑπάρχει, νομίζομεν, μία πλημμελὴς ἀρχὴ, προσβάλλουσα μίαν τῶν διατάξεων τοῦ Συντάγματος. Τὰς παρατηρήσεις, ὅσας οἱ κάτοικοι τῶν ἐπαρχιῶν ἔχουν δικαίωμα νὰ κάμουν ἐναντίον τῶν παρὰ τῶν Ἐπάρχων συντασσομένων καταλόγων, τὰς παραπέμπει νὰ δικασθοῦν παρὰ τῶν ἰδίων αὐτῶν Ἐπάρχων.

Τὸ Νομοσχέδιον κάμνει τοὺς ἐπάρχους δικαστὰς καὶ διαδίκους· ἀφ' οὗ συντάξουν τοὺς καταλόγους, ἂν κἀνείς κάμῃ κἀμμίαν παρατήρησιν ἐναντίαν, οἱ ἔπαρχοι δικάζουν οἱ ἴδιοι μεταξὺ τοῦ ἔργου των καὶ τῆς παρατηρήσεως ἐκείνης. Ἀλλ' ἂν παρατρέξωμεν τὴν παράδοξον ταύτην δικαιοσύνην, πῶς ἠμποροῦμεν νὰ συμβιβάσωμεν τὴν διοικητικὴν δικαιοδοσίαν μὲ τὸ 101 ἄρθρον τοῦ Συντάγματος, τὸ ὁποῖον ὑπάρχουσαν ἤδη τὴν κατήργησε ῥητῶς; Ποῖαι αἰτίαι παρεκίνησαν τὸν Συντάκτην τοῦ Νομοσχεδίου νὰ ἀναστήσῃ ἐξαίφνης ὅ,τι ἡ ἐν Ἀθήναις Συνέλευσις καὶ

διὰ τοῦ μνησθέντος ἤδη ἄρθρου, καὶ διὰ τοῦ ς'. ψηφίσματος εἶχεν ἀνατρέψει;

Φαίνεται ὅτι ὁ Συντάκτης οὗτος κατὰ παραδρομὴν ἐξέλαβε τὸν κανόνα ὡς ἐξαίρεσιν, καὶ τὴν ἐξαίρεσιν ὡς κανόνα. Ἡ Συνέλευσις, ἀφοῦ ἔθεσε τὴν ἀρχὴν, ὅτι πᾶσα δικαιοδοσία διοικητικὴ καταργεῖται, ἔλαβεν εἰς σκέψιν, ὅτι δύναται εἰς τὸ μακρὸν μέλλον νὰ τύχῃ καμμία περίστασις, ἢ νὰ ἀναφυῇ καμμία ὕλη, ἥτις ἐκ τῆς φύσεώς της, νὰ μὴ συμβιβάζεται μὲ τὴν δικαιοδοσίαν τῶν τακτικῶν δικαστηρίων, καὶ διὰ τοιαύτην ἔκτακτον ἀνάγκην ἄφησεν εἰς τὴν Νομοθετικὴν ἐξουσίαν ὁδὸν ἀνοικτὴν νὰ νομοθετήσῃ ἐξαιρετικῶς διοικητικὴν δικαιοδοσίαν. Διὰ τοῦτο ἐπρόσθεσεν εἰς τὴν ῥητὴν κατάργησιν αὐτῆς, ὅτι ἄνευ νόμου δὲν δύναται νὰ ὑπάρξῃ διοικητικὸν Δικαστήριον. Τοῦτο γίνεται φανερὸν ἀπὸ τὰς μακρὰς συζητήσεις τῆς Συνελεύσεως, αἵτινες δὲν ἀφίνουν ἀμφιβολίαν.

Τί θέλει τέλος αὐτὸ τὸ γράμμα τῶν διατάξεων τῆς Συνελεύσεως; « Ἄχρις οὗ, λέγει τὸ ς'. Ψήφισμα, ἡ Νομοθετικὴ ἐξουσία κανονίσῃ διὰ νόμου τὴν διαδικασίαν τῶν λοιπῶν διοικητικῶν διαφορῶν, καὶ παραπέμψῃ αὐτὰς εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τῶν τακτικῶν δικαστηρίων » κτλ. Τί ἔκαμεν ὁ Συντάκτης τοῦ Νομοσχεδίου; ὅλον τὸ ἐναντίον· ἐπεχείρησε νὰ παραπέμψῃ τὴν ὕλην, περὶ ἧς ὁ λόγος, εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τῶν Διοικητικῶν Δικαστηρίων. Διὰ τί; διότι ἐξέλαβεν, ὡς προείπομεν, τὴν ἐξαίρεσιν ὡς κανόνα.

Τὸ αὐτὸ ἀποτέλεσμα θέλομεν ἀπαντήσει, καὶ ἂν, παρατρέχοντες τὸν γραπτὸν Νόμον, ἀναβῶμεν εἰς τὴν γενικωτέραν ἀρχήν. Δύω γνῶμαι χωρίζουν ἐπὶ τοῦ προκειμένου τοὺς Νομοδιδασκάλους. Πολλοὶ θεωροῦν τὰ διοικητικὰ δικαστήρια παντάπασι περιττὰ, ὡς ἀναπληρούμενα ἀποχρώντως, ἢ μᾶλλον ἐπωφελῶς ἀπὸ τὰ τακτικὰ, ἄλλοι νομίζουν ὅτι εἶναι χρήσιμα. Ὅπως ὅμως καὶ ἂν ἦναι, εἰς τὰ μικρὰ Κράτη ἡ ὕπαρξίς των καταντᾷ πολυτέλεια ἀνοικονόμητος. Καὶ τῷ ὄντι, ὑποθέσατε εἰς τὴν Ἑλλάδα δέκα τοὐλάχιστον διοικητικὰ δικαστήρια, καὶ ἕκαστον ἐξ αὐτῶν συγκείμενον ἀπὸ τρεῖς τοὐλάχιστον δικαστάς· προσθέσατε εἰς αὐτὰ ἓν τοὐλάχιστον ἐφετεῖον. Ἰδοὺ μία νέα δικαστικὴ ὑπηρεσία, σχεδὸν τόσον πολυδάπανος, ὅσον ἡ ὑπάρχουσα ἤδη, ἡ τακτική. Δύναται τὸ πενιχρὸν ταμεῖόν μας νὰ ἐπαρκέσῃ εἰς ὅσα βάρη θέλει προκαλέσει; ἔχομεν τὸν ἀπαιτούμενον ἀριθμὸν τῶν ἀνδρῶν, οἵτινες, σπουδάσαντες τὸ διοικητικὸν δίκαιον, δύνανται νὰ ἐκπληρώσουν ἀξίως τὰ καθήκοντά των;

Παρατρέχομεν τόσα ἄλλα ἄτοπα, τὰ ὁποῖα θέλουν εἶσθαι ἀναγκαία συνέπεια τῶν τοιούτων δικαστηρίων. Ἐρχόμεθα εἰς τὸ δεύτερον μέρος τοῦ Νομοσχεδίου, τὴν συντήρησιν τῶν περυσινῶν καταλόγων πρὸς συγκρότησιν τῶν Κακουργιοδικείων τοῦ παρόντος ἔτους. Τὸ μέτρον τοῦτο, ἂν καὶ μὴ τακτικὸν, εἶναι ὅμως ἔργον τῆς ἀνάγκης, εἰς τὴν ὁποίαν κανεὶς δὲν ἠμπορεῖ ν' ἀντισταθῇ. Τόσοι ὑπόδικοι στενάζοντες εἰς τὰς φυλακὰς, περιμένουν τὴν ἡμέραν, καθ' ἣν ἡ δικαιοσύνη θέλει ἀποφασίσει τὴν τύχην των. Διὰ τοῦτο μεταξὺ δύω κακῶν παρεδέχθημεν τὸ μὴ χεῖρον ὡς βέλτιστον.

Ἡ ἐπιτροπὴ ἐπιθυμοῦσα νὰ παραδεχθῇ καὶ τὸ πρῶτον μέρος τοῦ Νομοσχεδίου, ἀντικατασταίνουσα εἰς τὰ διοικητικὰ δικαστήρια τά τακτικά. Ἀλλὰ κατὰ τὸ πρῶτον ἄρθρον τοῦ ς'. ψηφίσματος τῆς Συνελεύσεως, ἡ Νομοθετικὴ Ἐξουσία, πρὶν παραπέμψῃ τὰς διοικητικὰς ὑποθέσεις εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τῶν τακτικῶν δικαστηρίων, ὀφείλει προηγουμένως νὰ κανονίσῃ διὰ Νόμου τὴν διαδικασίαν των. Ἡ σύνταξις τῆς Διοικητικῆς δικονομίας καὶ ἡ ἐνώπιον τῶν Βουλῶν τακτικὴ συζήτησις αὐτῆς δὲν εἶναι βέβαια ὀλίγον ἡμερῶν ἔργον. Καὶ ἐπειδὴ δὲν εἶναι δίκαιον νὰ ἀναβληθῇ ἕως τότε ἡ ἐκδίκασις τῶν νῦν ὑποδίκων, ἡ ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ περιορισθῶμεν εἰς μόνον τὸ δεύτερον μέρος τοῦ Νομοσχεδίου καὶ νὰ παραπέμψωμεν, ὅπου πρέπει τὴν σύνταξιν τῆς διοικητικῆς διαδικασίας, καὶ κατόπιν αὐτῆς τὴν τῶν ἐκλογικῶν καταλόγων τῶν ὁρκωτῶν.

Ἰδοὺ πῶς κρίνει εὔλογον νὰ τροπολογηθῇ τὸ δεύτερον μέρος τοῦ Νομοσχεδίου.

Ἑωσοῦ, κατὰ τὸ 6'. ἄρθρον τοῦ ς'. ψηφίσματος τῆς ἐν Ἀθήναις Συνελεύσεως κανονισθῇ διὰ Νόμου ἡ διαδικασία τῶν διοικητικῶν διαφορῶν, διὰ νὰ παραπεμφθῶσιν εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τῶν τακτικῶν δικαστηρίων, οἱ κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος ὑπὸ τῶν Ἐπαρχιακῶν Συμβουλίων ἐκ τῶν ὑφισαμένων καταλόγων ἐκλεχθέντες τριάκοντα ἔνορκοι καθ' ἕκαστον Νομὸν μετ' ἴσου ἀριθμοῦ ἐνόρκων ἐκλεχθησομένων ὑπὸ τῶν Νομαρχῶν, θέλουσι χρησιμεύσει πρὸς συγκρότησιν τῶν κατὰ τὸ ἐνεστὼς ἔτος συστηθησομένων Κακουργειοδικείων.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 23 Ἰαννουαρίου 1848.

Ἡ ἐπιτροπή.

Ἀθανάσιος Λοιδωρίκης
Α. Μοναρχίδης
Ἰάκ. Παξιμάδης.
Ν. Πρασσακάκης.
Χ. Κλονάρης.

Μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν αὐτῆς, ἡ Γερουσία ἀπεφάσισεν ἵνα τυπωθῇ καὶ διανεμηθῇ εἰς τὰ μέλη τοῦ Σώματος, καὶ κατὰ τὴν 27 τοῦ ἤδη λήγοντος μηνὸς νὰ προβῇ ἡ ἐπὶ τοῦ περὶ οὗ ἡ ῥηθεῖσα ἔκθεσις διαλαμβάνει Νομοσχεδίου συζήτησις.

Παρελθὼν ἔπειτα ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης, ἀνέγνω Νομοσχέδιον περὶ τροπολογίας τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ περὶ ὀργανισμοῦ τῶν Δικαστηρίων καὶ Συμβολαιογράφων Νόμου, καὶ τὴν ἐπὶ τούτου αἰτιολογικὴν ἔκθεσιν, ἔχοντα οὕτως.

ΕΚΘΕΣΙΣ

Πρὸς τὴν Γερουσίαν

Περὶ τοῦ εἰσαγομένου Νομοσχεδίου, ἀφορῶντος τὴν τροποποίησιν τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ περὶ Δικαστηρίων καὶ Συμβολαιογράφων Νόμου.

Κύριοι!

Ἡ βραδύτης, μεθ' ἧς διαχειρίζεται ἡ πολιτικὴ δικαιοσύνη ἐνώπιον τῶν ἐφετείων, κατέστη πρὸ πολλοῦ ἤδη ἀντικείμενον σπουδαίας σκέψεως τῆς Κυβερνήσεως, μεριμνώσης συντόνως περὶ τῆς ἐξομαλύνσεως τῶν παραγόντων αὐτὴν αἰτιῶν. Σκεφθεῖσα ὅθεν ὡρίμως, καὶ λαβοῦσα τὴν ὁμογνώμονα γνωμοδότησιν ἑκατέρων τῶν Ἐφετείων καὶ τῶν παρ' αὐτοῖς Εἰσαγγελέων, θεωρεῖ ὡς μέσον προσφορώτερον καὶ ἐξοχώτερον πρὸς ἐξάλειψιν τῶν ἀπαντωμένων προσκομμάτων, τὴν προσθήκην ἀναλόγου ἀριθμοῦ Δικαστῶν, διὰ νὰ δυνηθῇ ἑκάτερον τῶν Ἐφετείων νὰ διαιρεθῇ εἰς δύω τμήματα, καθ' ἣν ὁ Νομοθέτης ἔλαβε πρόνοιαν ἐν τῷ ἄρθρῳ 262 τοῦ Δικαστικοῦ ὀργανισμοῦ. Πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον ὅθεν καὶ πρὸς πραγματοποίησιν τῆς παρατηρήσεως, τὴν ὁποίαν ἔκαμεν ἡ Βουλὴ τὴν 19 Φαβρουαρίου 1847 (Συνεδρ. ξ'.) σπεύδων καθυποβάλλω ὑμῖν τὸ ἐσώκλειστον Νομοσχέδιον, δι' οὗ, ὡς δύναταί τις νὰ παρατηρήσῃ, προσδιοριζομένου τοῦ ἐλαχίστου ἀριθμοῦ τῶν Δικαστῶν παντὸς Ἐφετείου, εἰς πέντε μέλη, θέλει χορηγηθῇ εἰς τὴν Κυβέρνησιν ἡ ἄδεια τοῦ αὐξάνειν τὸν ἀριθμὸν τῶν Ἐφετῶν εἰς ὅσους ἡ ἀνάγκη ἀπαιτήσει. Διὰ τοῦ αὐτοῦ Νομοσχεδίου προσδιορίζονται τρεῖς Πάρεδροι, ἀπαραμείωτα δηλ. ὡς εἶχον προσδιορισθῇ ὑπὸ τοῦ Β. Διατάγματος τῶν 10 Ἀπριλίου 1838, καὶ δύω Ἀντεισαγγελεῖς παρ' ἑκάστῳ Ἐφετείῳ.

Τούτου τοῦ μέτρου θεωρηθέντος ὡς καταλληλοτέρου, ἀρχόμεθα ἤδη νὰ πληροφορήσωμεν ὑμᾶς περὶ τῆς δικαιολογούσης

τὸν σκοπὸν τοῦ Νομοσχεδίου ἀνάγκης, καὶ περὶ τῆς ἐκ τῆς ἐφαρμογῆς του ἀπαιτουμένης ἐτησίας δαπάνης.

Τὸ Δικαστήριον ἑκατέρων τῶν Ἐφετείων σύγκειται, ὡς εἴδατε ἐκ τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ δικαστικοῦ ὀργανισμοῦ, ἐξ ἑνὸς προέδρου καὶ πέντε μελῶν· ἡ τοιαύτη συγκρότησις ἀρκοῦσα μόνον μέχρι τινὸς ἐποχῆς ἀπὸ τῆς συστάσεως αὐτῶν, ἀπέχει πολὺ τοῦ νὰ ἐξαρκῇ σήμερον, ὅτε ὑπάρχουν ἐκκρεμεῖς δίκαι εἰς τὰ Ἐφετεῖα, τὸ μὲν τῶν Ἀθηνῶν πλέον τῶν 900. τὸ δὲ τοῦ Ναυπλίου πλείονες ἢ 729· εἰσάγονται δὲ μηνιαίως κατὰ μέσον ὅρον εἰς μὲν τὸ πρῶτον 45, εἰς δὲ τὸ δεύτερον 35 δίκαι πολιτικαὶ, ἐκτὸς τῶν λοιπῶν ἀσχολειῶν τῶν δικαστηρίων τούτων ἀ) εἰς ἀντικείμενα τῆς ποινικῆς δικαιοσύνης, δικαζόντων καὶ ὡς κακουργιοδικείων τὰ ἐγκλήματα τῆς Ναυταπάτης, καὶ β') εἰς ἐκεῖνα τοῦ ἀμφισβητουμένου διοικητικοῦ, τοῦ ὁποίου ἡ ἁρμοδιότης μετεβιβάσθη εἰς τὴν δικαιοδοσίαν τῶν τακτικῶν δικαστηρίων δυνάμει τοῦ Συντάγματος· ἐπομένως τὰ ἐφετεῖα δὲν δύνανται μ' ὅλην τὴν χαρακτηρίζουσαν αὐτὰ δραστηριότητα νὰ συνεδριάζουν πλέον ἢ δὶς καθ' ἑβδομάδα· ἐν τοιαύτῃ λοιπὸν καταστάσει τί ἄλλο ὤφειλε νὰ πράξῃ ἡ Κυβέρνησις, παρὰ νὰ προνοήσῃ περὶ αὐξήσεως τῶν μελῶν ἑκάστου ἐφετείου, ὥστε νὰ καταστῇ δυνατὴ ἡ διαίρεσις ἑκατέρων αὐτῶν εἰς δύω τμήματα, καὶ ἐπομένως ἡ διπλασίασις τῶν συνεδριάσεων αὐτῶν καθ' ἑβδομάδα; Ἰδοὺ, Κύριοι, ὁποῖον μέτρον ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὴν ἁρμοδιότητά μου πρὸς θεραπείαν τοῦ ἀτοπήματος, καὶ τὴν παραδοχὴν αὐτοῦ ἐξαιτοῦμαι ἀπὸ ὑμᾶς διὰ νὰ δυνηθῶσιν ἐπομένως τὰ ἐφετεῖα ὡς ἐκ τῆς ἐφαρμογῆς του νὰ κατασταθῶσιν ἐνήμερα εἰς τὰς ἐργασίας των.

Διδομένης τῆς ἀνάγκης τῆς αὐξήσεως τῶν μελῶν τῶν Ἐφετῶν, ἕπεται ἐκείνη τοῦ προσδιορισμοῦ τῶν ἀντεισαγγελέων εἰς δύω παρ' ἑκάστῳ ἐφετείῳ, ὥστε ἀμφότερα νὰ βοηθοῦν τὸν εἰσαγγελέα τόσον ὡς πρὸς τὰς συνεδριάσεις τῶν δύω τμημάτων, εἰς ὅσα θέλουν διαιρεθῇ τὰ ἐφετεῖα κατὰ τὸν ὁποῖον ἐξηγήσαμεν σκοπὸν, καθὼς καὶ εἰς τὰ κακουργιοδικεῖα, εἰς ἃ συμφέρει πολὺ εἴς τε τὴν δικαιοσύνην καὶ τὴν ὑπηρεσίαν νὰ παρευρίσκωνται οἱ εἰσαγγελεῖς ἢ ἀντεισαγγελεῖς τῶν ἐφετείων, διὰ τὴν πρόληψιν, τὸ μὲν ὅτι τοιοῦτοι ἀνώτεροι ὑπάλληλοι κατέχοντες ὑψηλοτέρας γνώσεις τοῦ δικαίου θέλουν ἐνεργεῖ ἐπιτυχέστερα καὶ πρὸς τὸν σκοπὸν τῆς δικαιοσύνης εὐστοχώτερα τὰ σοβαρὰ καθήκοντα τῶν παρὰ κακουργιοδίκαις εἰσαγγελέων, τὸ δὲ διὰ νὰ μὴν παρεμποδίζωνται οἱ παρὰ πρωτοδίκαις εἰσαγ-

γελεῖς ἀπὸ τὴν πολυάσχολον ὑπηρεσίαν των, διοριζόμενοι συνήθως τοιοῦτοι παρὰ τοῖς κακουργιοδικείοις· καὶ ταῦτα μὲν ὡς πρὸς τὴν ἀνάγκην τῆς αὐξήσεως τῶν ἐφετῶν καὶ τῶν παρ' αὐτοῖς ἀντεισαγγελέων· καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ τὴν δαπάνην ἥτις θὰ ἐπενεχθῇ εἰς τὰ δημόσια ἔξοδα, αὕτη, Κύριοι, δὲν θέλει ὑπερβῇ ἐτησίως τὰς δραχ. 40,000, καθ' ἣν προτίθεται ἡ Κυβέρνησις νὰ κάμῃ ἐφαρμογὴν τοῦ ὑποβαλλομένου Νομοσχεδίου· τοιαύτη ὅμως ποσότης εἶναι μηδαμινὴ, ἀπέναντι τῶν ὠφελειῶν, αἱ ὁποῖαι θέλουν παραχθῇ ἀπὸ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ δι' ὃ θέλει καταναλωθῇ μέτρου, ὅπερ δίδον δραστηριοτέραν κίνησιν εἰς τὴν ἐνέργειαν τῆς παρὰ τῶν ἐφετείων διαχειριζομένης δικαιοσύνης, θέλει συντελεῖ εἰς τὴν ταχείαν περαίωσιν τῶν ὑποβαλλομένων αὐτοῖς ὑποθέσεων, καὶ ἀπαλλάττει τοὺς δικαζομένους ἀπὸ τὰς ὀχληρὰς καὶ ἐπιζημίους αὐτὰς συνεπείας τῶν μακρῶν ἀναβολῶν.

Πιθανὸν νὰ ὑπάρχῃ τις εὔλογος διαγμὸς, ἂν διὰ τοῦ ὁποίου ἀνωτέρω ἐξεθέσαμεν μέτρου, ἢ διὰ τῆς συστάσεως τοῦ πρὸ τριῶν ἤδη ἐτῶν ἐγκυμονοῦντος τρίτου ἐφετείου εἰς Πάτρας δύναται ἡ Κυβέρνησις νὰ φθάσῃ εἰς ὃν προέθετο σκοπὸν, καθ' ἃ φθάσαντες ἐξηγήσαμεν. Ὁμολογοῦμεν, Κύριοι, ὅτι ἀμφότερα τὰ μέτρα εἰσὶν ἀπαραίτητα, καθόσον ἕκαστον περιέχει ἴδιον τρόπον τῆς πραγματοποιήσεως τοῦ αὐτοῦ σκοποῦ, ἤτοι τῆς ταχείας διεξαγωγῆς τῆς δικαιοσύνης, καὶ ἡ Κυβέρνησις θέλει προνοήσει ἐν καιρῷ τῷ δέοντι καὶ περὶ τῆς συστάσεως τοῦ τρίτου ἐφετείου· ἀλλ' ἐπὶ τοῦ παρόντος θεωρεῖται μᾶλλον κατεπείγουσα ἡ αὔξησις τῶν δικαστῶν καὶ τῶν ἀντεισαγγελέων τῶν ὑφισταμένων ἐφετείων.

Ἐπὶ τέλους ἀνάγκη, Κύριοι, νὰ πεισθῶμεν ἅπαντες, ὅτι ὁμοῦ μὲ τὴν ἀναμφίσβητον πρόοδον τῆς κοινωνίας μας, ἀναπτύσσονται καὶ αἱ σχέσεις τῶν πολιτῶν, καὶ πολλαπλασιάζονται ἐπομένως αἱ διαφοραὶ αὐτῶν, ἐξαγόμενον τούτου εἶναι, ὅτι τὰ ἐφετεῖα συγκροτούμενα κατὰ τὴν ἀρχικὴν σύστασίν των τὸ **1835**, ἤτοι κατὰ τὴν τότε ἀνάπτυξιν τῶν σχέσεων τῶν πολιτῶν, δὲν δύνανται καὶ κατὰ τὸ **1847** καὶ ἐφεξῆς νὰ θεωροῦνται ἐπαρκῆ εἰς τὴν ταχεῖαν ἐκδίκασιν τῶν εἰσαγομένων αὐτοῖς ὑποθέσεων· ἐντεῦθεν προκύπτει ἡ ἀνάγκη καὶ τῆς αὐξήσεως τῶν δικαστῶν τῶν ὑφισταμένων ἐφετείων, καὶ τῆς συστάσεως τρίτου ἐφετείου, ἡ ὁποία ὅμως δὲν θεωρεῖται ἐκ τῶν ὧν οὐκ ἄνευ ἐπὶ τοῦ παρόντος. Συνιστῶ ὅθεν εἰς τὸν ἀκραιφνῆ πρὸς πᾶν ὅ,τι ἀφορᾷ τὴν διευκόλυνσιν τῆς ἐνεργείας τῆς δικαιοσύνης

ζῆλον ὑμῶν, τὴν παραδοχὴν τοῦ ὑποβαλλομένου Νομοσχεδίου· ὅπερ συζητηθὲν παρεδέχθη ὑπὸ τῆς Βουλῆς κατὰ τὰ συνημμένα ἐνταῦθα πρακτικὰ σοιχ. ΞΒ'. ΞΔ'.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 24 Ἰανουαρίου 1848.

Ὁ Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης
Κ. Θ. ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΗΣ.

Ο Θ Ω Ν
ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Τὸ ἀκόλουθον Νομοσχέδιον παραγγέλλομεν τὸν Ἡμέτερον Ὑπουργὸν τῆς Δικαιοσύνης νὰ ὑποβάλῃ εἰς τὴν Γερουσίαν, ἐνώπιον τῆς ὁποίας θέλει τὸ ὑποστηρίξει κατὰ τὴν συζήτησιν αὐτοῦ.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας διατάττομεν τὰ ἑξῆς.

Ἄρθρ. 1. Τὸ ἄρθρ. 8. τοῦ Δικαστικοῦ Ὀργανισμοῦ μεταβάλλεται ὡς ἐφεξῆς.

« Πᾶν Δικαστήριον Ἐφετῶν σύγκειται ἐξ ἑνὸς Προέδρου, πέντε τοὐλάχιστον Δικαστῶν, τριῶν Παρέδρων, ἑνὸς Εἰσαγγελέως, δύο τὸ πολὺ Ἀντεισαγγελέων καὶ ἑνὸς Γραμματέως. »

Ὁ παρὼν Νόμος ψηφισθεὶς παρὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, καὶ σήμερον παρ' Ἡμῶν κυρωθεὶς, θέλει δημοσιευθῆ διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως διὰ νὰ ἰσχύῃ ὡς Νόμος τοῦ Κράτους.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 17 Ἰαννουαρίου 1848.

Ο Θ Ω Ν.

Ὁ Ὑπουργὸς Κ. Θ. ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΗΣ.

Μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν τούτων ἡ Γερουσία ἀπεφάσισεν ἵνα τυπωθέντα διανεμηθῶσιν εἰς τὰ μέλη τοῦ Σώματος τό τε εἰρημένον Νομοσχέδιον καὶ ἡ ἐπ' αὐτοῦ αἰτιολογικὴ ἔκθεσις, καὶ συνελθόντα τὰ τμήματα εἰς προεξέτασιν αὐτῶν, διορίσωσιν ἐπιτροπὴν πρὸς σύνταξιν τῆς οἰκείας ἐκθέσεως.

Ἀναγνωσθεισῶν ὕστερον ἀναφορῶν τῶν Γερουσιαστῶν ΚΚ. Δημητρίου Πλαπούτα, Α. Χ. Ἀναργύρου, Γ. Νοταρᾶ, Χ. Βλάσση Ἀ. Δούκα, καὶ Δ. Ὀλυμπίου, αἰτούντων τοῦ μὲν πρώτου τριακονθήμερον παράτασιν ἀδείας ἀπουσίας, τῶν δὲ δευτέρου καὶ τρίτου τεσσαρακονθήμερον, τοῦ τετάρτου εἰκοσαήμερον, τοῦ πέμπτου δεκαπενθήμερον, καὶ τοῦ ἕκτου εἰκοσιπενταήμερον,

καὶ πολλοῦ ὑπὲρ καὶ κατὰ τῆς παραδοχῆς τῶν ζητουμένων παρατάσεων ἀδειῶν λόγου γενομένου, ἡ Γερουσία ἐνέκρινεν, ἵνα παραχωρηθῶσι πρὸς τοὺς ἀναφερομένους αἱ παρ' αὐτῶν ζητούμεναι παρατάσεις ἀδείας κατὰ τὰς αἰτήσεις των, περιορίσασα μόνον ἐπὶ δέκα πέντε ἡμέρας τὴν παρὰ τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Χρ. Βλάσση αἰτουμένην εἰκοσαήμερον παράτασιν ἀπουσίας.

Ἀναγνωσθείσης δὲ καὶ ἀναφορᾶς τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Ἰ. Σταΐκου αἰτουμένου τεσσαρακονθήμερον ἀπουσίας ἄδειαν, ἡ Γερουσία ἐνέκρινεν, ἵνα παραχωρήσῃ καὶ ταύτην, ἐὰν κατὰ τὰ προαποφασισμένα, ὑπάρχωσιν ἐνταῦθα 36 παρόντες Γερουσιασταί.

Ἀνεγνώσθησαν ἔπειτα 1 τὸ ἀπὸ 18 Ἰαννουαρίου 1848 ὑπ' ἀριθ. 913 ἔγγραφον τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργείου, δι' οὗ διευθύνονται εἰς τὸ Γραφεῖον τῆς Γερουσίας ἀντίτυπα τινὰ τοῦ ἀπὸ 17 Ἰαννουαρίου ε. ε. Β. Διατάγματος περὶ πενθημέρου πενθηφορίας διὰ τὴν ἀποβίωσιν τοῦ Ἀντιστρατήγου Πέτρου Μαυρομιχάλη.

2. Ἡ ἀπὸ 14 Ἰαννουαρίου ε. ε. καὶ ὑπ' ἀριθ. 105 πρὸς τὸν Κ. Πρόεδρον τῆς Γερουσίας ἀναφορὰ τοῦ Κ. Ὄθωνος Γροπίου, δι' ἧς καθυποβάλλονται ἑξήκοντα πίνακες περὶ ἀνατροφῆς τῶν μεταξοσκωλήκων ἐφηρμοσμένης εἰς τὰς κλιματικὰς περιστάσεις τῆς Ἑλλάδος· καὶ 3 ἔγγραφος ἀπάντησις τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργοῦ ἐπὶ τῶν κατὰ τὴν Συνεδρίασιν τῆς 13 τοῦ ἠδη λήγοντος μηνὸς ὑπό τινος τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν ζητηθεισῶν πληροφοριῶν περί τε τοῦ ἰσολογισμοῦ τῶν ἐξόδων καὶ ἐσόδων τῶν ταχυδρομείων διὰ τὸ τρέχον ἔτος, καὶ περὶ τοῦ τίνι τρόπῳ εἰσεπράχθησαν μέχρι τοῦδε τὰ ταχυδρομικὰ τέλη ἐπὶ τῶν διὰ τῶν ἀτμοπλοίων τῆς Ἑταιρίας Ῥοστὰν καὶ συντροφίας διευθυνομένων γραμμάτων.

Μετὰ ταῦτα ἀνήγγειλέ τις τῶν ΚΚ. Γραμματέων ὅτι ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν καθυπέβαλε παρὰ τῷ Γραφείῳ τῆς Γερουσίας δύω πίνακας τῶν προϋπολογισμῶν τῶν διαφόρων δήμων τοῦ Κράτους διὰ τὰ ἔτη 1844, 1845 καὶ 1846, πρὸς γνῶσιν παντὸς ἐπιθυμοῦντος νὰ παρατηρήσῃ αὐτούς.

Γενομένης ἑπομένως κληρώσεως πενταμελοῦς ἐπιτροπῆς, ἥτις, μετὰ τοῦ Γραφείου τῆς Γερουσίας ἀποτελοῦσα τὴν Μεγάλην Πρέσβευσιν, θέλει παρευρεθῆ ἐν τῷ Ἱερῷ Ναῷ κατὰ τὴν τελεσθησομένην αὔριον ἐπέτειον ἑορτὴν τῶν ἀποβατηρίων τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως, ἔλαχον οἱ ἑπόμενοι ΚΚ. Γερουσιασταί. 1) Ἰω. Σταΐκος, 2) Ν. Πονηρόπουλος, 3) Δρ. Μανσόλας, 4) Ν. Πρασσακάκης καὶ 5) Π. Γιατράκος.

Ἀναγγείλας ἐπὶ τέλους ὁ Κ. Πρόεδρος ὅτι ἀντικείμενον τῆς κατὰ τὴν 27 τοῦ ἤδη λήγοντος μηνὸς γενησομένης Συνεδριάσεως ἔσεται ἡ συζήτησις τοῦ περὶ ἐκλογῆς ἐνόρκων Νομοσχεδίου ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος

Α. ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Χ. ΚΛΟΝΑΡΗΣ.
Ν. Ι. ΜΕΞΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς.
Β. Χρησακόπουλος
Α. Γρηγοριάδης

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 29 Ἰανουαρίου 1848 ἡμέρας πέμπτης τῆς ἑβδομάδος.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου, καὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν παρόντων Γερουσιαστῶν πλῆρες ἀποτελοῦντος τὸ Σῶμα, ὁ Κ. Πρόεδρος κηρύττει ἀρχομένην τὴν Συνεδρίασιν περὶ τὴν 12 ὥραν.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης Συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Ἀναγνωσθέντος ἑπομένως ἐγγράφου τινὸς τοῦ παρὰ τοῖς ἐνταῦθα Δικαστηρίοις δικηγόρου Κ. Ν. Παπαδοῦκα, δι' οὗ καθυποβάλει παρὰ τῇ Βιβλιοθήκῃ τῆς Γερουσίας ἓν ἀντίτυπον τοῦ ὑπ' αὐτοῦ συγγραφέντος Βιβλίου ὁ *Ἱππόδαμος*, ἢ τὸ Ἑλληνικὸν Σύνταγμα σχολιασμένον, ἡ Γερουσία παρεδέξατο τὴν προσφορὰν τοῦ εἰρημένου Συγγράμματος, καὶ διέταξε νὰ παρακατατεθῇ τοῦτο ἐν τῇ βιβλιοθήκῃ αὐτῆς.

Ἀπαγγείλαντος ἔπειτα τοῦ Κ. Προέδρου, ὅτι ἀντικείμενον τῆς ἡμερησίας διατάξεως ἔσεται ἡ συζήτησις τοῦ περὶ τῶν ἐκλογικῶν καταλόγων τῶν ὁρκωτῶν κριτῶν Νομοσχεδίου, ἀνέγνω τις τῶν ΚΚ. Γραμματέων τὸ εἰρημένον Νομοσχέδιον, τοῦ ὁποίου ἡ ἀρχὴ ἐγένετο δεκτὴ παρὰ τῆς Γερουσίας.

Λαβὼν ἑπομένως τὸν λόγον ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης παρετήρησεν, ὅτι δύο τινὰ ἀντικείμενα ἀναφέρονται ἐπὶ τοῦ ὑπὸ συζήτησιν προτιθεμένου Νομοσχεδίου, ἐξ ὧν τὸ μὲν ἀφορᾷ τὴν σύνταξιν τῶν μελλόντων ἐκλογικῶν καταλόγων τῶν ὁρκωτῶν, τὸ δὲ διατηρεῖ ὡς κῦρος ἔχοντας τοὺς ἤδη ὑπάρχοντας καταλόγους αὐτῶν διὰ τὸ ἔτος 1847, ὑπαγορευθὲν ἐκ τῆς

ἀνάγκης, καί τοι ἐνεργηθέντος παντὸς ἀπαιτουμένου διὰ νὰ μὴ ἐκλείψῃ ἀπ' αὐτοῦ μηδεμία τῶν ἐγγυήσεων, δι' ὧν ἡ Νομοθεσία περιβάλλει τὴν ἐκλογὴν τῶν ἐνόρκων.

Ἵνα μὴ δὲ κατ' ἔτος καθυποβάλλωνται ὑπὸ τὴν συζήτησιν καὶ ἐπιψήφισιν τῶν Βουλῶν περὶ ἐκλογῆς ἐνόρκων Νομοσχέδια, ὡς τοῦτο ἐγένετο ἐπὶ τριετίαν ὁλόκληρον, καθότι ὁ Νόμος ἀπαιτεῖ ὥστε νὰ ὑπάρχῃ ἔγκυρος ὁ κατάλογος τῶν ἐνόρκων πρὸ ἑνὸς ἔτους τῆς ἐκδικάσεως τῶν κακουργημάτων, διὰ νὰ μὴ γινώσκωνται τὰ δικασθησόμενα ἐνώπιον τῶν ἐνόρκων πρόσωπα, καὶ μεταβάλλωνται οἱ κατάλογοι αὐτῶν κατ' οἰκίαν βούλησιν, εἰσήχθη τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον, τοῦ ὁποίου τὴν ἀναγκαίαν ὕπαρξιν ἀναφέρουσιν ἐπακριβῶς οἱ ἐν τῇ εἰσαγωγικῇ ἐκθέσει ἐμπεριεχόμενοι λόγοι, καὶ ἡ Γερουσία βεβαίως ἀναγνωρίζει τὴν ἀνάγκην καθιερώσεως διαρκοῦς περὶ ἐκλογῆς ἐνόρκων Νόμου.

Ὅτι δὲ τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον δὲν ἀντιφάσκει ποσῶς εἰς τὴν διάταξιν τοῦ 101 ἄρθρου τοῦ Συντάγματος, ἐξάγεται ἀδιστάκτως ἀπὸ τὰ πρακτικὰ τῆς 17 καὶ 18 Φεβρουαρίου 1844 τῆς ἐν Ἀθήναις Συνελεύσεως τῆς 3 Σεπτεμβρίου, ἀποσπάσματα τῶν ὁποίων ἀνέγνω, ἐξ ὧν καταφαίνεται, ὅτι τὸ πνεῦμα τῆς Ἐθνοσυνελεύσεως ἦτο κατὰ τὴν σύνταξιν τοῦ 101 ἄρθρου τοῦ Συντάγματος, ὅτι δύναται ἡ Νομοθετικὴ ἐξουσία εἰς τὸν μέλλοντα χρόνον νὰ συντάξῃ Νόμον περὶ συστάσεως Διοικητικῶν Δικαστηρίων, ἀνάγκης τυχούσης, ὡς τοῦτο παρεδέξατο καὶ ἡ ἐπὶ τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου εἰσηγητικὴ Ἐπιτροπὴ διὰ τῆς ἐκθέσεώς της.

Ὡς δὲ ἡ Συνέλευσις ἐθεώρησεν ὡς ἐξαίρεσιν καὶ οὐχὶ ὡς κανόνα τὴν σύστασιν Διοικητικῶν Δικαστηρίων ἐν περιπτώσει ἀνάγκης, οὕτω καὶ τὸ ὑπὸ συζήτησιν προτιθέμενον Νομοσχέδιον ὡς ἐξαίρεσις θεωρεῖται τοῦ γενικοῦ κανόνος περὶ καταργήσεως τῶν Διοικητικῶν Δικαστηρίων, διὰ μίαν καὶ μόνην περίπτωσιν, τὴν σύνταξιν τουτέστι τῶν ἐκλογικῶν καταλόγων τῶν ἐνόρκων, καὶ τὴν ἐκδίκασιν τῶν ἐπὶ τούτων γενομένων ἐνστάσεων.

Μία τῶν κυριωτέρων ἐγγυήσεων τῶν ἐλευθεριῶν τοῦ πολίτου καὶ τῆς διανομῆς τῆς δικαιοσύνης, εἶναι ἡ ταχύτης αὐτῆς· καθότι ἄχρηστος προσγίνεται ἡ δικαιοσύνη, ὅταν ἀπονεμηθῇ μετὰ τρία ἢ πλειότερα ἔτη· ἂν δὲ ὑπάρχῃ ἀναμφίῤῥεστον, ὅτι παρέχεται πλήρης ἐγγύησις διὰ τῆς ὑπὸ τῶν Δικαστηρίων ἐκδικάσεως τῶν κατὰ τῶν ἐνστάσεων τῶν ἐκλογικῶν καταλόγων τῶν

ἐνόρκων γενομένων ἐφέσεων, ἐκτὸς τούτων ὅμως αἱ περιστάσεις αἱ κατὰ τὰ ἔτη 1833 καὶ 1834 λαβοῦσαι χώραν ἐπὶ τῶν δικαστηρίων τῆς ἐποχῆς ἐκείνης, καθ' ἣν οἱ ὑπόδικοι παρεκάλουν θερμῶς νὰ δικασθοῦν ταχέως, βαρυθυμοῦντες διὰ τὴν ἐπ' ἄπειρον βραδύτητα τῆς ἀπονομῆς τῆς δικαιοσύνης, προεκάλεσαν τὴν εἰσαγωγὴν τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου, δι' οὗ καὶ ἐγγύησις καὶ ταχύτης οὐκ ὀλίγη παρέχεται εἴς τε τὴν σύνταξιν τῶν ἐκλογικῶν καταλόγων τῶν ὁρκωτῶν, καὶ εἰς τὴν ἐκδίκασιν τῶν ἐπὶ τούτων γενομένων ἐφέσεων.

Οὐδεμία ἐπίσης ὑπόνοια καταχρήσεων ἐνυπάρχει διὰ τῆς παραδοχῆς τοῦ παρόντος Νομοσχεδίου, καθότι τοῦτο ἐπαναφέρει τὰς πρὸ πολλοῦ ἀκυρωθείσας περὶ ἐνόρκων διατάξεις τοῦ ὀργανικοῦ Νόμου τῶν Δικαστηρίων ὑπό τινας μόνον τροπολογίας οὐσιωδῶς ἀναγκαίας διὰ τὴν ταχεῖαν ἐκδίκασιν τῶν ἐφέσεων.

Διὰ δὲ τοῦ ὑπὸ συζήτησιν Νομοσχεδίου παρέχεται ἡ ἐγγύησις 1) ὅτι ὁ κατάλογος τῶν ἐνόρκων θέλει συντάττεσθαι καὶ ἐπικυροῦσθαι πρὸ ἑνὸς ἔτους τῆς ἐκδικάσεως τῶν ἐγκλημάτων, μηδεμιᾶς γνώσεως ὑπαρχούσης περὶ τῶν ἐνώπιον τῶν ἐνόρκων δικασθησομένων ὑποδίκων, καὶ 2) ὅτι ὁ μὲν ἥμισυς ἀριθμὸς τῶν ἐνόρκων ἐκλέγεται ὑπὸ τῶν Ἐπαρχιακῶν Συμβουλίων, ὁ δὲ ἕτερος ἥμισυς ὑπὸ τῶν Νομαρχῶν.

Ἀφ' οὗ δὲ ἀπέδειξεν ἡ πεῖρα μέχρι τοῦδε, ὅτι ἐν οὐδεμιᾷ Ἐπαρχίᾳ τοῦ Κράτους οὐδείς ποτε ἐπρότεινεν ἔνστασιν περὶ τῆς εἰς τοὺς ἐκλογικοὺς καταλόγους τῶν ἐνόρκων συμπεριλήψεως αὐτοῦ, ἀλλ' ἅπαντες διὰ παντείων τρόπων ἐζήτησαντο τὴν ἐκ τῆς ἐκπληρώσεως χρεῶν ἐνόρκου ἀπαλλαγήν των χάριν τῶν οἰκιακῶν ὑποθέσεών των, καὶ μία μόνη ἐπὶ δεκαετίαν ἐνώπιον τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας εἰσήχθη ἔφεσις ὑπό τινος πολίτου περὶ τῆς ἀπαλλαγῆς του ἐκ τῆς ἐκπληρώσεως χρεῶν ἐνόρκου, ἔπεται ὅτι οὐδεὶς φόβος καὶ κίνδυνος ἔνεστι καταχρήσεων ἐπὶ τῆς συντάξεως τῶν ἐκλογικῶν καταλόγων τῶν Ὁρκωτῶν, καὶ τῆς ἐκ μέρους τῶν Νομαρχῶν ἐκδικάσεως τῶν ἐφέσεων.

Ἐκτὸς δὲ τῶν προειρημένων ἐγγυήσεων, παρέχεται καὶ ἑτέρα, καθ' ἣν ἐκ τῶν γενικῶν καταλόγων τῶν ἐνόρκων ἁπασῶν τῶν Ἐπαρχιῶν οὐ μόνον 30 ἔνορκοι θέλουσι κληροῦσθαι ἐπὶ δημοσίας συνεδριάσεως τῶν Ἐφετείων ἀνὰ πᾶσαν Σύνοδον Κακουργιοδικείου, ἀλλὰ καὶ ἐκ τούτων πάλιν κληρωθέντων 24 διὰ πᾶσαν δίκην, ἔχει ὁ ὑπόδικος τὸ δικαίωμα νὰ ἐξαιρέσῃ ὡρισμένον τινὰ ἀριθμόν.

Καταφανῶν ὄθεν γενομένων τῶν ἐγγυήσεων, δι' ὧν περιβάλλεται τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον, καὶ μηδεμιᾶς καταχρήσεως δυναμένης νὰ προσγενηθῇ κατά τε τὴν σύνταξιν τῶν ἐκλογικῶν καταλόγων τῶν ἐνόρκων καὶ τὴν ἐκδίκασιν τῶν ἐφέσεων, πρέπει ἡ Γερουσία, παραδεξαμένη τὴν ἀρχὴν αὐτοῦ, ν' ἀποφανθῇ ἤδη περὶ τούτου.

Δὶς ἡ Συνέλευσις, ἐπήνεγκεν ὁ Εἰσηγητὴς τῆς Ἐπιτροπῆς, ἀπεφάσισε περὶ τῆς καταργήσεως τῶν Διοικητικῶν Δικαστηρίων, ἐπί τε τῆς συζητήσεως τοῦ 101 ἄρθρου τοῦ Συντάγματος καὶ ἐπὶ τοῦ Ϛ'. Ψηφίσματος, παραδεξαμένη μόνον, κατὰ τὴν ἔννοιαν τῆς ἀγορεύσεως τινὸς πληρεξουσίου τῶν ἀποίκων Μακεδόνων, τὴν σύστασιν τῶν Διοικητικῶν Δικαστηρίων ἐν ἐσχάτῃ ἀνάγκῃ, ἐὰν τὰ συμφέροντα τοῦ Κράτους προκαλέσωσι τὴν σύστασιν αὐτῶν· ἀλλ' ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσυνης οὐ μόνον κατὰ τὴν αἰτιολογικὴν τοῦ προκειμένου ὑπὸ συζήτησιν Νομοσχεδίου ἔκθεσίν του ἀνέφερε τοιαύτην ἔσχατον ἀνάγκην ὑπὲρ τῶν συμφερόντων τοῦ Κράτους, ἐξ ὧν ὡρμήθη εἰς τὴν σύστασιν Διοικητικῶν Δικαστηρίων διά τε τὴν σύνταξιν τῶν ἐκλογικῶν καταλόγων τῶν ὁρκωτῶν, καὶ τὴν ἐκδίκασιν τῶν γενομένων ἐφέσεων, ἀλλ' οὔτε κατὰ τὴν ἀγόρευσίν του ἤδη ἐμνημόνευσε τοιαύτην τινὰ ἀνάγκην περὶ τῆς συστάσεως Διοικητικῶν Δικαστηρίων, καθόσον μάλιστα ἀπὸ τῆς συντάξεως τοῦ τε 101 ἄρθρου τοῦ Συντάγματος καὶ τοῦ Ϛ'. Ψηφίσματος τῆς Συνελεύσεως, ὀπισθοδρόμησαν ἐπὶ πολὺ ἡ βιομηχανία καὶ ἡ διανοητικὴ τῆς Ἑλλάδος κατάστασις, καὶ ὡς ἐκ τούτου οὐδεμία ὑφίσταται ἀνάγκη συστάσεως Διοικητικῶν Δικαστηρίων.

Ἡ δὲ ταχύτης, τὴν ὁποίαν ὁ προαγορεύσας ὑπουργὸς ἐπεκαλέσατο ὡς ἐπιχείρημα πρὸς σύστασιν τῶν Διοικητικῶν Δικαστηρίων, δὲν εἶναι οὔτε τῶν διοικητικῶν οὔτε τῶν τακτικῶν δικαζῶν ἔργον, ἀλλὰ μόνον τοῦ Νόμου, ἀπαιτοῦντος συνοπτικὴν διαδικασίαν· καὶ ἐκτὸς τούτου ὁ διοικητικὸς δικαστὴς δὲν ἔχει τὴν ἀποχρῶσαν ἕξιν πρός τε τὴν ταχεῖαν ἐκδίκασιν τῶν ἐνώπιόν του εἰσαγομένων διαφορῶν καὶ τὴν σύνταξιν πολλῶν ἀποφάσεων, ἐνῷ ὁ τακτικὸς Δικαστὴς εὐμοιροῖ ἀμφοτέρων· ὥστε διὰ τῆς παραδοχῆς τῆς συστάσεως Διοικητικῶν Δικαστηρίων, θέλουσι συστηθῆ τοσαῦτα, ὅσα ὑπάρχουσι καὶ τὰ τακτικὰ Δικαστήρια, καὶ οὐκ ὀλίγη δαπάνη ἕνεκα τούτων ἐπελεύσεται, εἰς τὴν ὁποίαν βεβαίως ἀδύνατον ὑπάρχει νὰ ἐπαρκέσῃ τὸ Δημόσιον Ταμεῖον.

Ἐκτὸς δὲ τούτων διὰ τῆς παραδοχῆς τοῦ ὑπὸ συζήτησιν Νομοσχεδίου, οὐ μόνον παραβιάζονται τό τε 101 ἄρθρον τοῦ Συντάγματος καὶ τὸ στ'. ψήφισμα τῆς Ἐθνοσυνελεύσεως, ἀλλὰ καὶ ἑτέρα ἀναλλοίωτος ἀρχὴ τῆς Δικαιοσύνης, καθ' ἣν ὁ αὐτὸς ἄνθρωπος γίνεται δικαστὴς καὶ διάδικος· διότι, κατὰ τὸ εἰρημένον Νομοσχέδιον, ἀφοῦ οἱ Ἔπαρχοι συντάξωσι τοὺς ἐκλογικοὺς καταλόγους τῶν ἐνόρκων, ἂν τις κάμῃ τυχὸν παρατήρησίν τινα ἐναντίαν ἐπὶ τούτων, δικάζουσιν οἱ ἴδιοι μεταξὺ τοῦ ἔργου των καὶ τῆς παρατηρήσεως ἐκείνης.

Διὰ τοῦ αὐτοῦ ἐπίσης Νομοσχεδίου παραβιάζεται καὶ ἑτέρα ἀρχὴ τῆς ἀπολύτου Δικαιοσύνης, καθ'ἣν ἀπαιτεῖται οἱ ἄνθρωποι νὰ δικάζωνται ὑπὸ τῶν ὁμοίων των, ὡς ὁ μὲν στρατιώτης ἐν περιπτώσει πλημμελήματος ἢ κακουργήματος πραχθέντος περὶ τὴν ὑπηρεσίαν του θέλει δικάζεσθαι ὑπὸ τῶν στρατιωτικῶν δικαστηρίων, ὁ δὲ κληρικὸς ἐπίσης ὑπὸ τῶν Κληρικῶν δικαστηρίων, καὶ ὁ πολίτης ὡσαύτως ἕνεκα κακουργήματος ὑπὸ τῶν ὁρκωτῶν κριτῶν, τοὺς ὁποίους ἐκλέγει ὁ λαὸς, ἐνῷ τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον ἀπαιτεῖ νὰ ἐκλέγωνται ὑπὸ τῶν Ἐπάρχων· ἐν τοιαύτῃ ὅθεν περιπτώσει προτιμώτεροι θέλουσιν εἶσθαι οἱ τακτικοὶ δικασταὶ εἰς τὴν ἐκδίκασιν τῶν κακουργημάτων ἀπὸ τῶν ὁρκωτῶν κριτῶν, ὡς τῶν μὲν πρώτων διοριζομένων ὑπὸ τοῦ ἀνωτάτου τοῦ Κράτους ἄρχοντος, τῶν διαφόρων συμπαθειῶν καὶ ἀντιπαθειῶν ἀπέχοντος, τῶν δὲ δευτέρων ἐκλεγομένων ὑπὸ τῶν Ἐπάρχων, οἵτινες ἀνεμεμιγμένοι ὑπάρχοντες εἰς τὰς πολιτικὰς δοξασίας, καὶ τὰ προσωπικὰ πάθη, οὐδεμίαν κατά τε τὴν σύνταξιν τῶν καταλόγων καὶ τὴν ἔκδοσιν τῶν ἀποφάσεών των θέλουσι τηρήσει δικαιοσύνην.

Ἂν δὲ πρὸ τῆς ἐγκαθιδρύσεως τοῦ Συντάγματος αἱ περὶ ἐνόρκων ἐφέσεις ἐδικάζοντο ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, μὴ ἔχοντος νομοθετικὴν ἐξουσίαν, ἀλλὰ μόνον συμβουλευτικὴν δύναμιν, καὶ ἀποχρῶσα κατὰ τὴν ἐκδίκασιν τῶν εἰρημένων ἐφέσεων παρείχετο ἐγγύησις καὶ ἀσφάλεια, οὐδεμία ὅμως ἤδη δύναται νὰ ὑφίσταται τοιαύτη εἰς τοὺς Νομάρχας, δικάζοντας τὰς τοιαύτας ἐφέσεις, ὡς καὶ διοικητικῶν γνώσεων ἀμοιροῦντας, καὶ περὶ τὰ προσωπικὰ καὶ πολιτικὰ πάθη κατὰ τὰς ἐπαρχίας περιπεπλεγμένους ὑπάρχοντας.

Ἀφοῦ δὲ κατὰ τὰ ἀνωτέρω εἰρημένα δὲν δύνανται οὔτε τὰ Δημοτικὰ, οὔτε τὰ Ἐπαρχιακὰ οὔτε τὰ Νομαρχιακὰ Συμβούλια νὰ ἐκλέξωσι τὸν ἀπαιτούμενον ἀριθμὸν τῶν ἐνόρκων, ἤθελεν εἶσθαι προτιμώτερον νὰ διορίζωνται οἱ τοιοῦτοι διὰ Β. Διατάγ-

ματος μᾶλλον, ἢ νὰ ἐκλέγωνται ὑπὸ τῶν Ἐπάρχων καὶ Νομαρχῶν, καί τοι πάλιν διὰ τοῦ μέσου τούτου καταστρεφομένου τοῦ περὶ ὁρκωτῶν κριτῶν Νόμου, ἀπαιτοῦντος τὴν ἐκλογὴν αὐτῶν ὑπὸ τοῦ λαοῦ.

Ἐὰν δὲ ὁ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Ὑπουργὸς ἤθελε νὰ εἰσαγάγῃ Νομοσχέδιον περὶ τοῦ τρόπου τῆς συντάξεως τῶν ἐκλογικῶνκαταλόγων τῶν ἐνόρκων,καὶ τῆς ἐκδικάσεως τῶν ἐπὶ τούτων γενομένων ἐνςάσεων καὶ ἐφέσεων, ὤφειλε συμφώνως μετὰ τοῦ ἄρθρου 101 τοῦ Συντάγματος καὶ τοῦ ς'. ψηφίσματος τῆς Συνελεύσεως, νὰ συντάξῃ διοικητικήν τινα διαδικασίαν, δι' ἧς νὰ δικάζωνται αἱ διάφοροι ἐνστάσεις καὶ ἐφέσεις ὑπὸ τῶν τακτικῶν δικαστηρίων· ἀφοῦ ὅθεν τὰ κατὰ τὰ ἔτη 1833 καὶ 1834 ὑπάρχοντα δικαστήρια ἐνέπνευσαν φόβον εἰς τὸν Κ. Ὑπουργὸν περὶ τῆς βραδύτητος, τὰ ὁποῖα ὅμως ἦσαν σύνοπτικά, ἀλλὰ κατὰ διαταγὴν τῆς τότε Κυβερνήσεως ἐνήργουν βραδέως πρὸς πλείονα τῶν πολιτῶν κατάθλιψιν, πολλῷ μᾶλλον πρέπει νὰ ἐμπνεύσωσι τοιοῦτον τὰ διοικητικὰ δικαστήρια, καθ' ἃ ὁ αὐτὸς Ἔπαρχος ὑπάρχει διάδικος καὶ δικαστής.

Ἀδιάφορον προσέτι ὑπάρχει, ἐὰν δὲν ἐγένοντο ἐπὶ ὅλην δεκαετίαν ἐνστάσεις καὶ ἐφέσεις ἐπὶ τῶν ἐκλογικῶν καταλόγων τῶν ἐνόρκων, κατὰ τὴν ἀγόρευσιν τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ· ἀναφερομένων δὲ τούτων ὡς τακτικῶν μέσων περὶ τῆς ἀκριβοῦς τῶν καταλόγων συντάξεως, ἀπαιτεῖται ἵνα ἐκδικάζωνται ἀποχρώντως· ἀνακεφαλαιώσας τελευταῖον τὸν λόγον του ἐπρότεινε 1 ὅτι ἡ Συνέλευσις δὲν παρεδέξατο τὰ Διοικητικὰ Δικαστήρια εἰμὴ ἐν ἀπολύτῳ ἀνάγκῃ, ἥτις μέχρι τοῦδε δὲν ἔλαβεν ἐν Ἑλλάδι χώραν, καὶ 2 ὅτι ἐν περιπτώσει, καθ' ἣν δύνανται νὰ συσταθῶσι Διοικητικὰ Δικαστήρια, δὲν πρέπει νὰ ὑπάρξωσι τοιαῦτα, οἷα ἀπαιτεῖ τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον, καθ' ἃ ὁ αὐτὸς Ἔπαρχος ὑπάρχει διάδικος καὶ δικαστὴς, καὶ ἐπὶ τέλους ἐγνωμοδότησεν ἵνα ἡ Γερουσία παραδεχθῇ τὴν ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου γνωμοδότησιν τῆς εἰσηγητικῆς Ἐπιτροπῆς, ἄχρις οὗ κατὰ τὸ Β'. ἄρθρον τοῦ ς'. ψηφίσματος τῆς ἐν Ἀθήναις Συνελεύσεως κανονισθῇ διὰ Νόμου ἡ διαδικασία τῶν διοικητικῶν διαφορῶν διὰ νὰ παραπεμφθῶσιν εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τῶν τακτικῶν δικαστηρίων.

Ὅτι τὸ Σύνταγμα δὲν προσβάλλεται διὰ τοῦ ὑπὸ συζήτησιν προτιθεμένου Νομοσχεδίου, ἀντέταξεν ὁ Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης, ἱκανοὶ περὶ τούτου ἐρρέθησαν εὔλογοι λόγοι κατὰ τὴν πρώτην ἀγόρευσίν του, τοὺς ὁποίους νομίζει πάντῃ περιττὸν νὰ

ἐπαναλάβῃ καὶ αὖθις· καθότι οὔτε ἡ ἀνεξαρτησία τῶν ὁρκωτῶν κριτῶν, οὔτε ἡ ἀσφάλεια τῆς ἀκριβοῦς ἐκδικάσεως τῶν ἐγκλημάτων προσβάλλεται, ὡς ἀναγνωρίζων τὴν ἀνάγκην τῆς ὑπάρξεως τῶν ὁρκωτικῶν τούτων δικαστηρίων, καὶ τῆς ἐκ τούτων ἐπιγενομένης ὠφελείας, τοσοῦτον μᾶλλον, καθόσον ὡς Πρόεδρος τοῦ Ἐπαρχιακοῦ Συμβουλίου Γόρτυνος κατὰ τὸ ἔτος 1842 ἐπρότεινεν, ἵνα καὶ τὰ πολιτικὰ τοῦ τύπου ἐγκλήματα, ὁσάκις ταῦτα δὲν ἀφορῶσι τὸν ἰδιωτικὸν βίον, νὰ δικάζωνται ὑπὸ τῶν ἐνόρκων.

Ὁρίζοντος δὲ τοῦ Νόμου τίνες ἐκ τῶν πολιτῶν ἔχουσι προσόντα ἐκλογῆς ἐνόρκου, ὁ Ἔπαρχος δὲν δύναται κατ' οἰκείαν βούλησιν νὰ συντάξῃ τὸν περὶ τούτων κατάλογον εἰκῇ καὶ ὡς ἔτυχεν, ἀλλ' ὀφείλει νὰ συμμορφωθῇ μετὰ τῶν διατάξεων αὐτοῦ. Ἐὰν δὲ ὁ αὐτὸς Ἔπαρχος δικάζῃ ἐπὶ τῶν παρατηρήσεων τῶν πολιτῶν, τοῦτο λαμβάνει χώραν καὶ ἐνώπιον τῶν τακτικῶν Δικαστηρίων, τὰ ὁποῖα δὶς δικάζοντα ἐπὶ μιᾶς καὶ τῆς αὐτῆς ὑποθέσεως, πολλάκις ἐπί τε τῆς ἐρήμην καὶ τῆς κατ' ἀντιμωλίαν δίκης, ἐκδίδουσιν ἐνίοτε ἐναντίας ἀποφάσεις.

Γενομένης ὅθεν δεκτῆς ὑπὸ τῆς Γερουσίας τῆς ἀρχῆς τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου, πρέπει ἤδη ν' ἀποφανθῇ αὕτη, ἐὰν πρέπῃ νὰ προβῇ ἡ συζήτησις ἐπὶ τοῦ πρώτου μέρους αὐτοῦ, ἢ τούτου μὴ ἐγκρινομένου καταλλήλου, νὰ προταθῇ εἰς ἀντικατάστασιν αὐτοῦ νέα ὑπὸ τῶν ἐνισταμένων πρότασις, ἢ καὶ ταύτης μὴ εὐλόγου ἐπὶ τοῦ παρόντος θεωρουμένης, νὰ συζητηθῇ τὸ δεύτερον μέρος τοῦ Νομοσχεδίου.

Ἡ ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου Εἰσηγητικὴ Ἐπιτροπὴ, παρετήρησεν ὁ Εἰσηγητὴς αὐτῆς, δὲν παρεδέξατο τὸ πρῶτον μέρος τοῦ Νομοσχεδίου, διότι κατὰ τὸ Ε'. ἄρθρον τοῦ ς'. ψηφίσματος τῆς Συνελεύσεως ἀπῃτεῖτο νὰ κανονισθῇ διὰ Νόμου ἡ διαδικασία τῶν διοικητικῶν διαφορῶν, ἥτις δὲν κανονίζεται διὰ τοῦ παρόντος Νομοσχεδίου· ἡ δὲ σύνταξις τῆς διοικητικῆς ταύτης διαδικασίας οὐ μόνον ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς δὲν ἠδύνατο νὰ γένῃ, ὡς μήτε τοῦ Συντάγματος μήτε τοῦ Κανονισμοῦ τῆς Γερουσίας ὁρίζοντος, ὅτι δύνανται αἱ Ἐπιτροπαὶ νὰ προτείνωσι Νόμους, ἀλλ' οὔτε καὶ ὑπό τινος τῶν μελῶν αὐτῆς ὡς Γερουσιαστοῦ, καθότι καὶ ἱκανὰ προσκόμματα παρεμβάλλονται περὶ τούτου καὶ οὐκ ὀλίγος παρελεύσεται χρόνος, ἐνῷ τοὐναντίον οἱ Ὑπουργοὶ εὐμοιροῦσιν ἁπάντων τῶν πρὸς σύνταξιν τῶν Νομοσχεδίων ἀπαιτουμένων μέσων, τῶν ὁποίων στεροῦνται οἵ τε Γερουσιασταὶ καὶ Βουλευταί. Τούτων ὅθεν οὕτως ἐχόντων, ἔκρινεν

ἀναγκαῖον ἡ ἐπιτροπὴ νὰ παραπέμψῃ τὸ πρῶτον μέρος τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου εἰς τὸν ἁρμόδιον Ὑπουργὸν πρὸς σύνταξιν τῆς κατὰ τὸ ῥηθὲν Ψήφισμα τῆς Συνελεύσεως ἀπαιτουμένης διοικητικῆς διαδικασίας.

Ἀντειπόντος δὲ τοῦ Ὑπουργοῦ, ὅτι ἡ ἐπιτροπὴ ὤφειλε τοὐλάχιστον νὰ θέσῃ διάταξίν τινα εἰς ἀντικατάστασιν τοῦ πρώτου μέρους τοῦ Νομοσχεδίου, τοῦ ὁποίου, γενομένης δεκτῆς τῆς ἀρχῆς, ὀφείλει ἤδη ἡ Γερουσία ν' ἀποφανθῇ, ἂν παραδέχεται ἢ μὴ τὸ πρῶτον μέρος, ἢ τούτου μὴ ἐγκριθέντος δεκτοῦ, ν' ἀποφασίσῃ περὶ τοῦ δευτέρου, ἀντέλεξεν ὁ προαγορεύσας Εἰσηγητὴς, ὅτι δὲν ἠδύνατο ἡ Ἐπιτροπὴ νὰ θέσῃ διάταξίν τινα ἀντικαθιστῶσαν τὸ πρῶτον μέρος τοῦ Νομοσχεδίου ἕνεκα τοῦ ς'. Ψηφίσματος, προαπαιτοῦντος ῥητῶς τὴν ὕπαρξιν διοικητικῆς διαδικασίας.

Ἐσφαλμένη ὑπάρχει ἡ ἀρχὴ τοῦ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Ὑπουργοῦ, παρετήρησεν ἄλλος, καθ' ἣν, γενομένης δεκτῆς τῆς ἀρχῆς τοῦ Νομοσχεδίου, ὀφείλει ἡ Γερουσία ν' ἀποφανθῇ περὶ τῆς παραδοχῆς τοῦ πρώτου ἢ τοῦ δευτέρου μέρους αὐτοῦ· καθότι παραδεχθείσης τῆς ἀρχῆς τοῦ Νομοσχεδίου, δὲν ἔπεται ὅτι θέλουσι παραδεχθῇ καὶ τὰ καθέκαστα μέρη τούτου.

Ἡ τῆς Τρίτης Σεπτεμβρίου ἐν Ἀθήναις Συνέλευσις ὡς κανόνα παρεδέξατο τὴν κατάργησιν τῶν Διοικητικῶν Δικαστηρίων, καὶ μόνον κατ' ἐξαίρεσιν ἐνέκρινε τὴν σύστασιν αὐτῶν ἐπὶ ἀπολύτου ἀνάγκης, ἥτις οὔτε ἐν τῇ ἐκθέσει τοῦ Ὑπουργοῦ ἀναφέρεται, οὔτε κατὰ τὴν ἀγόρευσίν του ἐγένετο περὶ ταύτης λόγος.

Ἡ Ἐθνικὴ Συνέλευσις ῥητῶς διά τε τοῦ ἄρθρου 101 τοῦ Συντάγματος καὶ τοῦ ς'. Ψηφίσματος αὐτῆς κατήργησε τὴν σύστασιν τῶν Διοικητικῶν Δικαστηρίων, ἐπιφυλαξαμένη μόνον τὴν εἰς τὸ μέλλον σύστασιν αὐτῶν ἕνεκεν ἀπολύτου ἀνάγκης ὑπὲρ τῶν συμφερόντων τοῦ Κράτους.

Τοιαῦτα δὲ Διοικητικὰ Δικαστήρια, τῶν ὁποίων τὴν σύστασιν προτίθεται τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον, ὑπῆρχον πρὸ τῆς συστάσεως τοῦ τε 101 ἄρθρου τοῦ Συντάγματος καὶ τοῦ ς'. Ψηφίσματος, καταργηθέντα ὕστερον δι' αὐτῶν, ὥστε ἡ ἐκ νέου σύστασις τοιούτου εἴδους Διοικητικῶν Δικαστηρίων κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ Νομοσχεδίου προσβάλλει ῥητὰς Συνταγματικὰς διατάξεις, μολονότι οὐδέποτε δύναται νὰ πιστεύσῃ, ὅτι ὑπάρχει ἰδέα εἰς τὸν Κ. Ὑπουργὸν ἀντισυνταγματισμοῦ.

Ἡ δὲ κατὰ τὴν ἐκδίκασιν τῶν ὑποθέσεων ἐπιγενομένη βραδύτης τῶν Δικαστηρίων ἐπὶ τῶν ἐτῶν 1833 καὶ 1834, τὴν

ὁποίαν ἀνέφερεν ὁ εἰρημένος Ὑπουργὸς, δὲν προῆλθεν ἀπὸ τὴν διαδικασίαν τῶν Δικαστηρίων ἐκείνων, ἀλλ' ἀπὸ τὸ πνεῦμα τὸ ὁποῖον διεῖπεν ἐκείνην τὴν Κυβέρνησιν, ἥτις προέθετο τὴν ὑποδούλωσιν τῆς Πατρίδος· ὥστε δὲν ἔπρεπεν ὁ Κ. Ὑπουργὸς, λαβὼν ἀφορμὴν ἀπὸ τὴν βραδύτητα τῶν κατὰ τὰ ἔτη 1833 καὶ 1834 Δικαστηρίων, νὰ συστήσῃ ἤδη τὴν προσδοκωμένην ταχύτητα τῶν Διοικητικῶν Δικαστηρίων, διότι ταῦτα ἀντιβαίνουσι ῥητῶς εἰς θεμελιώδη ἀπογορευτικὴν διάταξιν. Ἐκτὸς δὲ τούτου οἱ τήν τε σύνταξιν τῶν ἐκλογικῶν καταλόγων τῶν ἐνόρκων ἐπιτετραμμένοι Ἔπαρχοι, καὶ τὴν ἐκδίκασιν τῶν διαφόρων ἐπὶ τούτων παρατηρήσεων τῶν πολιτῶν, πολλὰς θέλουσι πράττει καταχρήσεις περὶ τὴν ὑπηρεσίαν ταύτην, οὐδεμίας ὑφισταμένης ἐγγυήσεως περὶ τῆς ἀκριβοῦς τῶν καταλόγων συντάξεως καὶ τῆς δικάσεως τῶν παρατηρήσεων τῶν πολιτῶν. Ἐκ τῆς μέχρι τοῦδε ὅθεν γενομένης ἀναπτύξεως περὶ τῆς καταργήσεως τῶν διοικητικῶν Δικαστηρίων, καὶ τῆς ἐπὶ ἀπολύτου ἀνάγκης συστάσεως αὐτῶν ἐννοίας τῆς Συνελεύσεως, θέλει πεισθῆ ὁ Κ. Ὑπουργὸς περὶ τῆς ἀνάγκης προτάσεως Νόμου, ὁρίζοντος τὴν Διοικητικὴν διαδικασίαν τῶν Διοικητικῶν διαφορῶν διὰ νὰ δικάζωνται αὗται ὑπὸ τῶν τακτικῶν Δικαστηρίων, καὶ παραδεχθῆ τὴν γνωμοδότησιν τῆς Εἰσηγητικῆς Ἐπιτροπῆς.

Παρατηρήσαντος δὲ τοῦ αὐτοῦ Ὑπουργοῦ, ὅτι ἡ Συνέλευσις κατήργησε μόνον ῥητῶς τὰ περὶ ἀμφισβητουμένου Διοικητικοῦ Διοικητικὰ Δικαστήρια, οὐχὶ δὲ ἐν γένει ἅπαντα τὰ Δικαστήρια ταῦτα, οἷα παραδέχεται τὸ ὑπὸ συζήτησιν Νομοσχέδιον, ἀντέταξεν ἄλλος τὰ ἑξῆς. Ἐκ τε τῆς γενομένης ἤδη συζητήσεως καὶ τῶν διαφόρων ἀναγνωσθέντων ἀποσπασμάτων τῶν Πρακτικῶν τῆς Συνελεύσεως καταφαίνεται ἀδιστάκτως ὅτι τὸ περὶ συστάσεως ἢ καταργήσεως τῶν Διοικητικῶν Δικαστηρίων ζήτημα ὑπάρχει σπουδαῖον καὶ πολλοῦ λόγου ἄξιον.

Ἓν τινι δὲ ἀναγνωσθέντι ἀποσπάσματι τῶν Πρακτικῶν τῆς Συνελεύσεως, ἧς τινος ἡ φωνὴ ὑπάρχει εἰσέτι ἔναυλος εἰς τὰς ἀκοὰς ἑκάστου, βεβαιοῦται ἔτι μᾶλλον κατὰ τὴν ἀγόρευσιν τινὸς τῶν Πληρεξουσίων ἐπιθυμοῦντος ἐπιμόνως τὴν εἰς τὸ μέλλον διατήρησιν τῶν Διοικητικῶν Δικαστηρίων, τυχούσης ἀνάγκης, ὁπόσον τὸ περὶ τούτων ζήτημα ὑφίσταται σοβαρὸν, διαιροῦν μέχρι σήμερον εἰς δύο γνώμας τοὺς διαφόρους τῆς Εὐρώπης Νομοδιδασκάλους, καὶ οὐ παντὸς ἴδιον ἡ λύσις αὐτοῦ.

Μὴ λυθέντος ὅθεν τοῦ τοιούτου ζητήματος ὑπό τῶν διαφόρων Νομομαθῶν μετὰ μακρᾶς περὶ τούτου συζητήσεις καὶ

συγγραφὰς βιβλίων, ἄτοπος ἔσεται ἡ ταχεῖα λύσις αὐτοῦ ἤδη ὑπό τε τῆς Γερουσίας καὶ τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Δικαιοσύνης, ἀμφοτέρων νέων καὶ ἀπείρων ὑπαρχόντων περὶ τὴν διεξαγωγὴν τῶν Συνταγματικῶν θεσμῶν· ὡς τοιαύτη ὑπῆρξε καὶ ἡ ἐν ἀκαρεῖ λύσις ἑτέρου σπουδαίου καὶ Συνταγματικοῦ ζητήματος περὶ τῆς ὑπεραυξήσεως τοῦ ἀριθμοῦ τῶν μελῶν τῆς Γερουσίας δι' ὑποθετικὴν ἴσως ἀνάγκην.

Οὔτε δὲ παρὰ τοῦ Ὑπουργοῦ κατὰ τὴν ἀγόρευσίν του, οὔτε κατὰ τὴν αἰτιολογικὴν ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου ἔκθεσιν αὐτοῦ ἐξετέθη ποσῶς, ὅτι πρέπει νὰ παραπεμφθῶσιν αἱ διοικητικαὶ ὑποθέσεις εἰς τὰ Διοικητικὰ Δικαστήρια, ὡς ἐπισυμβαινουσῶν δῆθεν καταχρήσεων ἐπὶ τούτων ὑπὸ τῶν τακτικῶν Δικαστῶν. Ἀλλὰ μίαν καὶ μόνην περὶ τῆς ἀνάγκης τῆς συστάσεως τῶν Διοικητικῶν Δικαστηρίων ἐπρότεινε πρότασιν, καὶ ταύτην κατὰ θεωρίαν μόνον, τὴν κατὰ τὴν ἐκδίκασιν τῶν Διοικητικῶν διαφορῶν ἐπιγενησομένην ταχύτητα, ἥτις ὅμως ἐξαρτᾶται κυρίως ἔκ τε τῆς ἱκανότητος τῶν Δικαστῶν, καὶ τῆς κατὰ Νόμον συνοπτικῆς διαδικασίας· διότι ἐὰν ἡ πεῖρα ὑπὸ ὅλας τὰς ἐπόψεις θεωρουμένη κατεδείκνυεν, ὅτι διάφοροι ἐπῆλθον καταχρήσεις ὑπὸ τῶν τακτικῶν Δικαστῶν ἐπὶ τῶν τῆς προκειμένης φύσεως διαφορῶν, τότε ἔπρεπε μόνον νὰ παραπεμφθῶσιν αὗται εἰς τὰ Διοικητικὰ Δικαστήρια.

Καθόσον δ' ἀφορᾷ τὴν ἐγγύησιν, αὕτη δὲν δύναται βεβαίως νὰ ὑποτεθῇ ὡς ὑφισταμένη, κατὰ τὴν ἀγόρευσιν τοῦ Ὑπουργοῦ, εἰς τοὺς Διοικητικοὺς ὑπαλλήλους, περί τε τὴν ἀκριβῆ ὑπ' αὐτῶν γενομένην σύνταξιν τῶν ἐκλογικῶν καταλόγων, καὶ τὴν ἐπὶ τούτων ἐκδίκασιν τῶν διαφόρων παρατηρήσεων τῶν πολιτῶν, καθότι οὗτοι καὶ δικαστικῆς ἕξεως ἀφ' ἑνὸς μέρους ἀμοιροῦσι, καὶ δικασταὶ καὶ διάδικοι ὑπάρχουσιν ἀφ' ἑτέρου· ἐν ᾧ τοὐναντίον τοιαύτη προσδοκᾶται ἐγγύησις καὶ ἀσφάλεια ὑπὸ τοῦ φυσικοῦ καὶ τακτικοῦ Δικαστοῦ, τὸν ὁποῖον ὥρισε καὶ τὸ Σύνταγμα διὰ τοῦ ἄρθρου 89, καθ' ὃ οὐδεὶς ἀφαιρεῖται ἄκων τοῦ φυσικοῦ Δικαστοῦ.

Καὶ ἐὰν ᾖ ἀληθὲς, κατὰ τὴν ὁμολογίαν τοῦ Ὑπουργοῦ, ὅτι ἐπὶ ὅλην δεκαετίαν οὐδὲν προσεγένετο ὑπὸ τῶν πολιτῶν παράπονον περὶ τῆς μὴ κατατάξεως τούτων ἐν τοῖς ἐκλογικοῖς τῶν ἐνόρκων καταλόγοις, καὶ μία μόνη ἐνώπιον τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας εἰσήχθη ἔφεσις παρά τινος πολίτου, καὶ αὕτη περὶ τῆς ἀπαλλαγῆς του ἀπὸ τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν χρεῶν τοῦ ἐνόρκου, τοῦτο προέρχεται πρῶτον, διότι ἡ παροῦσα γενεὰ,

ἥτις ἐμόχθησεν ὑπὲρ τῆς ἀνεξαρτησίας τῆς Ποτρίδος, καὶ πολλοὺς ὑπὲρ αὐτῆς κατέβαλεν ἀγῶνας, ἀπέκαμεν ἴσως ἤδη νὰ ἐκπληροῖ καὶ ταῦτα τῆς πολιτικῆς ἀποκαταστάσεως τῆς Πατρίδος καθήκοντα, καὶ ὁ Γεωργὸς ἐνασχολούμενος περὶ τὸ ἄροτρόν του βαρύνεται ἴσως νὰ ἐκπληρώσῃ χρέη ἐνόρκου. Ἀλλ' ἡ ἐπελθοῦσα ἤδη νέα γενεὰ, ἥτις εὑρίσκει ἡνεωγμένην ἤδη τὴν πορείαν τοῦ Συντάγματος, καὶ προθυμότατα βεβαίως θέλει ἀναπτύξει ὅλα τὰ Συνταγματικὰ δικαιώματα, δὲν πρέπει νὰ στερηθῇ οὐδὲ μίαν τρίχα τῶν τοιούτων δικαιωμάτων.

Ἐκτὸς δὲ τούτων αἱ ἐπὶ τῶν ἐκλογικῶν καταλόγων τῶν ἐνόρκων γινόμεναι ἐνστάσεις καὶ ἐφέσεις ἀπαιτεῖται νὰ δικάζωνται ὑπὸ τῶν τακτικῶν Δικαστηρίων, ὡς πολλῷ ἀνεξαρτήτων τῶν Διοικητικῶν, καθότι πολλοὶ μὲν Νομάρχαι ἐξήρεσαν χαριζόμενοι διαφόρους πολίτας ἔχοντας πλήρη τὰ περὶ ἐκπληρώσεως τῶν χρεῶν ἐνόρκου προσόντα, ἄλλοι δὲ, ὡς οἱ κατὰ καιροὺς Νομάρχαι τῆς Ἀττικῆς, οὐδέποτε κατέγραψαν ἐν τοῖς ἐκλογικοῖς τῶν ἐνόρκων καταλόγοις τοὺς ἐν τοῖς χωρίοις κατοικοῦντας ἰδιοκτήτας καὶ νοήμονας ὄντας, καὶ τὰ ἄλλα περὶ τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν χρεῶν ἐνόρκου ἔχοντας προσόντα ἠθικά τε καὶ ὑλικά.

Τοσοῦτον δὲ μᾶλλον ἀπαιτεῖται νὰ δικάζωνται αἱ κατὰ τῶν παρατηρήσεων τῶν Ἐπάρχων γινόμεναι ἐφέσεις ἐνώπιον τῶν τακτικῶν Δικαστηρίων, καθόσον αὗται, κατὰ τὴν ὁμολογίαν τοῦ Ὑπουργοῦ, εἶναι καὶ σπάνιαι, καὶ τὰ μέσα τῆς ἐκδικάσεώς των δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ ὑπάρχωσι παρὰ πόδας.

Ἵνα δὲ μὴ θεωρῶσιν οἱ πολῖται ὡς βάρος τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν χρεῶν τοῦ ἐνόρκου, εἴθε νὰ τεθῶσιν εἰς ἐνέργειαν διάφορα μέσα δυνάμενα νὰ διαπεδαγωγήσωσιν οὕτως εἰπεῖν τὸν λαὸν εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν τοιούτων καθηκόντων, καὶ νὰ ἐπενέγκωσι τὴν γεῦσιν τῆς ἡδονῆς, τὴν προερχομένην ἀπὸ τὴν ἐκπλήρωσιν αὐτῶν, καὶ τοιαῦτα ὑπάρχουσι 1) ἡ βελτίωσις τῆς Ποινικῆς Νομοθεσίας, διότι πολλοὶ, ἀναλογιζόμενοι τὴν ἐφαρμοσθησομένην βαρεῖαν ποινὴν, ἀποφεύγουσι τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν χρεῶν των, διὰ νὰ μὴν εὑρεθῶσιν εἰς τὴν ἀνάγκην ν' ἀπαγγείλωσιν ἐτυμηγορίαν, ἥτις ἐπιφέρει βαρυτάτην ποινὴν εἰς ὄχι τοσοῦτον βαρέα ἐγκλήματα, ἢ νὰ ψευσθῶσιν, ἀθωοῦντες ἀνθρώπους, τοὺς ὁποίους γνωρίζουσιν ἐνόχους. 2) ἡ παυψηφεὶ κατάρτησις τῆς ἐτυμηγορίας τῶν ἐνόρκων, ὡς γίνεται ἐν Ἀγγλίᾳ, ἢ τοὐλάχιστον τῶν δύω τρίτων αὐτῶν, ὡς τοῦτο ζητεῖται ὑπὸ τῶν φιλελευθέρων καὶ φιλανθρώπων Γάλλων πρὸς ἀνύψωσιν τῆς ὑπολήψεως καὶ ἀγάπης τῆς θεσμοθεσίας τῶν ἐνόρκων· καὶ 3) ἡ ἐπαύξησις τῶν

ἐδρῶν τῶν Κακουργιοδικείων, πρὸς εὐχερῆ τῶν τε ἐνόρκων καὶ μαρτύρων μετάβασιν. Περαίνων τελευταῖον τὸν λόγον του, ἐπρότεινε τὴν παραδοχὴν τῆς γνωμοδοτήσεως τῆς Ἐπιτροπῆς.

Προτείναντος δέ τινος τὴν διὰ τὴν ἐπιοῦσαν Συνεδρίασιν ἀναβολὴν τῆς συζητήσεως τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου, ὡς σπουδαιοτάτου καὶ σοβαροῦ θεωρουμένου τοῦ ζητήματος περὶ τῆς συστάσεως τῶν Διοικητικῶν Δικαστηρίων κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ Νομοσχεδίου, καὶ τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Δικαιοσύνης ἀποκριναμένου ὅτι πρὶν ἢ ἀναβληθῇ ἡ συζήτησις, ἀπαιτεῖται νὰ ὁρισθῇ ἀκριβῶς ἡ αἰτία τῆς ἀναβολῆς αὐτῆς, καὶ ν' ἀποφανθῇ ἡ Γερουσία περὶ τοῦ κατὰ τὴν ἐπιοῦσαν Συνεδρίασιν συζητηθησομένου ἀντικειμένου, παρετήρησεν ἄλλος, ὅτι ἐκ τῶν διαφόρων μέχρι τοῦδε γενομένων ἀγορεύσεων ἐπὶ τοῦ προκειμένου ὑπὸ συζήτησιν Νομοσχεδίου ἐλύθη τὸ πρῶτον μέρος αὐτοῦ, καὶ ἡ Γερουσία θέλει ἀποφανθῇ ἤδη, ἢ ὅτι ὁ Ὑπουργὸς κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ ς'. Ψηφίσματος τῆς Συνελεύσεως συνέταξε διὰ τοῦ παρόντος Νομοσχεδίου τὴν διοικητικὴν διαδικασίαν, ἢ μὴ θεωρουμένης ταύτης ἀπογρώσης κατὰ τὴν γνωμοδότησιν τῆς ἐπιτροπῆς πρέπει νὰ συνταχθῇ ἐκ νέου, ἵνα μὴ κατὰ τὴν ἐπιοῦσαν Συνεδρίασιν ἐπανέλθωσι ματαίως αἱ αὐταὶ ἀγορεύσεις, καὶ ἡ αὐτὴ ἐπὶ τοῦ ἰδίου ἀντικειμένου συζήτησις περιστραφῇ.

Δύω ἐκ τῆς γενομένης συζητήσεως ἐξάγονται ζητήματα, προσέθηκέ τις τῶν προαγορευσάντων, α) ἐὰν αἱ ἐπὶ τῶν ἐκλογικῶν καταλόγων γινόμεναι ἐνστάσεις καὶ ἐφέσεις πρέπῃ τοῦ λοιποῦ νὰ δικάζωνται ὑπὸ τῶν τακτικῶν ἢ τῶν Διοικητικῶν Δικαστηρίων, ἢ β') ἐὰν ἀπὸ σήμερον, ἢ ἀπὸ τῆς συντάξεως διοικητικῆς Δικονομίας θέλουσι δικάζεσθαι αὗται ὑπὸ τῶν Διοικητικῶν Δικαστηρίων.

Μεθεμίαν ἑπομένως τῆς Γερουσίας ἐπὶ τῶν ζητημάτων τούτων ἐπενεγκούσης ἀπόφασιν, ὁ Κ. Πρόεδρος, ἕνεκα τῆς παρελεύσεως τοῦ χρόνου, ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν, προσδιορίσας, συγκαταθέσει τοῦ Σώματος, τὴν ἐξακολούθησιν τῆς συζητήσεως εἰς τὴν κατὰ τὴν 31 τοῦ ἤδη φθίνοντος μηνὸς γενησομένην Συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος

Α. ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι

Χ ΚΛΟΝΑΡΗΣ.

Ν Ι. ΜΕΞΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς

Χ. Βλάσσης.

Γιαν. Χ. Πέτρου.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 2 Φεβρουαρίου 1848 ἡμέρας Δευτέρας τῆς ἑβδομάδος.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου, καὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν παρόντων Γερουσιαστῶν πλῆρες ἀποτελοῦντος τὸ Σῶμα, ὁ Κ. Πρόεδρος κηρύττει ἀρχομένην τὴν Συνεδρίασιν περὶ τὴν 12 ὥραν.

Τὰ Πρακτικὰ τῆς προλαβούσης Συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Ἀπαγγείλαντος ἑπομένως τοῦ Κ. Προέδρου, ὅτι ἀντικείμενον τῆς ἡμερησίας διατάξεως ἔσεται ἡ ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως ἐπὶ τοῦ περὶ τῶν ἐκλογικῶν καταλόγων τῶν ἑνόρκων Νομοσχεδίου, ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Γ. Μ. Ἀντωνόπουλος, λαβὼν τὸν λόγον εἶπεν, ὅτι ἐκ τῆς κατὰ τὴν Συνεδρίασιν τῆς 29 τοῦ λήξαντος μηνὸς γενομένης μακρᾶς συζητήσεως ἐπὶ τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου, παρατηρήσας ὅτι τὸ ἀντικείμενον αὐτῆς περιεστρέφετο, ἐὰν πρέπῃ αἱ Διοικητικαὶ ἀρχαὶ ἢ τὰ τακτικὰ Δικαστήρια νὰ δικάζωσι τὰς ἐπὶ τῶν ἐκλογικῶν καταλόγων τῶν ἑνόρκων ἐφέσεις, καὶ νομίζων ἤδη, ὅτι αἱ περὶ τοῦ εἰρημένου ἀντικειμένου ἐκφρασθεῖσαι διαφέρουσαι γνωμοδοτήσεις δύνανται νὰ συμβιβασθῶσι, δικαζομένων τῶν ἐφέσεων τούτων ὑπὸ τῶν Πρωτοδικείων, διότι μακρὰν πολλῶν Ἐπαρχιῶν ἐδρευόντων τῶν Ἐφετείων, καὶ δύω μόνον ἐφ' ἁπάσης τῆς Ἐπικρατείας ὑπαρχόντων, δυσχερῶς οἱ πολῖται θέλουσι προσέλθει ἐνώπιον αὐτῶν πρὸς ἐξάσκησιν τοῦ τοιούτου περὶ ἐφέσεως δικαιώματος, καὶ πολλαὶ περὶ τὴν ἐκδίκασιν τῶν ἐφέσεων τούτων ἐπελεύσονται αἱ βραδύτητες, συνέταξα τὴν ἑπομένην τροπολογίαν τὴν παραδοχὴν τῆς ὁποίας συνίστημι εἰς τὴν Γερουσίαν, καὶ διὰ τὸ λίαν σπουδαῖον ἀντικείμενον αὐτῆς, καὶ διότι πολλοὶ ἐπὶ κακουργήματι ὑπόδικοι στενάζουν ἐν ταῖς φυλακαῖς, περιμένοντες τὸ ἀποτέλεσμα τῆς δικαιοσύνης πρὸ πολλῶν ἴσως ἐτῶν· ἔχει δὲ ἡ εἰρημένη τροπολογία ὡς ἑξῆς.

« Μέχρι τῆς ά Μαΐου ἐπιτρέπεται ἔφεσις εἰς τὸ Πρωτοδικεῖον τοῦ Νομοῦ, ὅπερ ἐκδικάζει αὐτὴν ὁριστικῶς καὶ ἀμετακλήτως κατὰ τὸ ἄρθρον 640 μέχρι 643 τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας· ὁ δὲ Πρόεδρος μέχρι τῆς 30 Μαΐου τὸ πολὺ παραπέμπει ἀπόγραφα τῶν ἀποφάσεων τοῦ Πρωτοδικείου εἰς τὸν Νομάρχην, διορθόνοντα κατ' αὐτὰς ὁριστικῶς μέχρι τῆς 15 Ἰουνίου τοὺς εἰρημένους καταλόγους »

« Κατὰ τὴν περὶ διορθώσεως τῶν καταλόγων τῶν ἑνόρκων διαδικασίαν γίνεται χρῆσις ἀσήμου χάρτου. »

Ὑποστηριχθείσης δὲ τῆς τροπολογίας ταύτης κατὰ τὸν Κανονισμὸν ὑπό τινων Γερουσιαστῶν, παρετήρησεν ἄλλος, ὅτι πολλῶν ἀναβολῶν μέχρι τοῦδε ἐπὶ τῆς συζητήσεως τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου γενομένων πρὸς συμβιβασμὸν τῶν διαφόρων γνωμοδοτήσεων, χθὲς τέλος διεκηρύχθη ὡς βέβαιον, ὅτι τινὲς τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, ἐπὶ τὸ αὐτὸ ἐπισήμως συναθροισθέντες, συνεβίβασαν τὰς διαφόρους ταύτας γνώμας· ἀλλ' αἱ Συνελεύσεις αὗται καὶ οἱ συμβιβασμοὶ ἂν καὶ δύνανται νὰ γίνωνται ἐπὶ σκοπῷ διασκέψεως διαφόρων ἀντικειμένων, πρὸς ἀποφυγὴν ματαίων ἐνώπιον τῆς ὁλομελείας τοῦ Σώματος συζητήσεων, δὲν πρέπει ὅμως τοῦ λοιποῦ νὰ λαμβάνωσι χώραν ἐπισήμως, ὡς δυσαρέστους συνεπείας καὶ τὸν διαχωρισμὸν τῶν Γερουσιαστῶν ἐπιφέροντες.

Ἐκ δὲ τῆς τυχὸν γενησομένης σήμερον παραδοχῆς τῆς τροπολογίας δὲν ἕπεται, κατὰ τὴν ἀγόρευσιν τοῦ προτείναντος αὐτὴν, ὅτι θέλουσι λυτρωθῇ ἀπὸ τοῦ βάρους τῆς ἀβεβαιότητος τοσοῦτοι πρὸ πολλῶν ἐτῶν ἐν ταῖς φυλακαῖς στενάζοντες ἐπὶ κακουργήματι ὑπόδικοι, καθότι ἥ τε ῥηθεῖσα τροπολογία καὶ τὸ πρῶτον τοῦ Νομοσχεδίου μέρος ἀφορῶσι τοὺς κατὰ τὸ ἔτος 1849 καὶ ἑπόμενα συνταχθησομένους ἐκλογικοὺς τῶν ἐνόρκων καταλόγους, καὶ τοὺς ἐξ αὐτῶν κληρωθησομένους πρὸς σύστασιν τῶν Κακουργιοδικείων, ἐνῷ διὰ τοῦ δευτέρου τοῦ Νομοσχεδίου μέρους, παραδεχομένου ὡς κῦρος ἔχοντας τοὺς κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος συνταχθέντας καταλόγους, δύνανται νὰ συσταθῶσι κατὰ τὸ ἐνεστὼς ἔτος ἐνόρκων Δικαστήρια πρὸς ἐκδίκασιν τῶν ἀπείρων ἐκκρεμῶν δικῶν· ὅθεν προκειμένου λόγου περὶ τῆς ἐκ τῆς ἀβεβαιότητος ταύτης ταχείας τῶν ὑποδίκων ἀπαλλαγῆς, ἀπαιτεῖται, ὥστε τὸ μὲν δεύτερον τοῦ Νομοσχεδίου μέρος νὰ γένῃ ἤδη δεκτὸν ἀμέσως, ἡ δὲ ἐπὶ τοῦ πρώτου συζήτησις ν' ἀναβληθῇ διὰ τὴν ἐλευσομένην Συνέδρίασιν ἐπὶ σκοπῷ ὡρίμου διασκέψεως.

Τούτου δὲ μὴ εὐλόγου θεωρουμένου, πρέπει νὰ παύσῃ πᾶσα περαιτέρω συζήτησις, καὶ κατὰ τὸ ἄρθρον 32 τοῦ Κανονισμοῦ νὰ τυπωθῇ καὶ διανεμηθῇ προηγουμένως ἡ ἀναγνωσθεῖσα τροπολογία εἰς τὰ μέλη τοῦ Σώματος, ἵνα διασκεφθῶσιν ἐπ' αὐτῆς, ὅσα ἐκ τούτων οὐδεμίαν εἰσέτι ἔσχον γνῶσιν.

Ὡς πρὸς μὲν τὴν τύπωσιν καὶ διανομὴν εἰς τὰ μέλη τοῦ Σώματος τῆς ἀναγνωσθείσης ἐκθέσεως, οὐδεμίαν ποιοῦμαι ἀντίστασιν, ἐπήνεγκεν ὁ τῆς Δικαιοσύνης Ὑπουργὸς, ὡς μόνης τῆς Γερουσίας ἐρμοδίως περὶ τούτου δυναμένης ν' ἀποφασίσῃ κατὰ

.ον Κανονισμὸν αὐτῆς. Ὡς πρὸς δὲ τὴν περὶ ἀναβολῆς τῆς συζητήσεως ἐπὶ τοῦ πρώτου μέρους τοῦ Νομοσχεδίου πρότασιν τοῦ προαγορεύσαντος, παρατηρῶ, ὅτι εἶναι ἐπάναγχες νὰ ἐπιληφθῇ καὶ τούτου ἤδη ἡ Γερουσία, καθότι ἀπαιτεῖται οἱ τῶν ἐνόρκων κατάλογοι νὰ ὑπάρχωσι κεκυρωμένοι πρὸ ἑνὸς ἔτους τῆς ἐκδικάσεως τῶν κακουργημάτων, ἵνα μὴ ἐπέλθῃ καὶ αὖθις τὸ ἄτοπον τῆς εἰσαγωγῆς εἰδικῶν περὶ ἐκλογῆς ἐνόρκων Νομοσχεδίων διά τε τὸ ἔτος 1848 καὶ ἑπόμενα, ὡς τοῦτο δυστυχῶς ἐλάμβανε χώραν κατ' ἔτος ἐπὶ τῆς παρελθούσης τριετίας.

Πρὸ τριῶν σχεδὸν ἐτῶν ὑπάρχουσι προφυλακισμένοι τινὲς ἐπὶ κακουργήματι κατηγορούμενοι, προελθούσης τῆς τοσαύτης βραδύτητος, ὁτὲ μὲν ἐκ μέρους αὐτῶν προτεινάντων τὴν ἀναβολὴν τῆς δίκης ἕνεκα τῆς μὴ προσελεύσεως τῶν τῆς ὑπερασπίσεως μαρτύρων, ὁτὲ δὲ ἐκ μέρους τῶν παρὰ Κακουργιοδίκαις Εἰσαγγελέων διὰ τὴν ἀπουσίαν διαφόρων τῆς κατηγορίας μαρτύρων, ἐχόντων οὐσιώδη ἐπιρροὴν εἰς τὴν ἀπόδειξιν τῆς ἐνοχῆς τῶν κατηγορουμένων. Ἐκτὸς δὲ τούτων ὑπάρχουσι καὶ πολλοὶ ἄλλοι ὑπόδικοι, μὴ προφθάσαντες νὰ δικασθῶσιν εἰσέτι ἕνεκα τῆς βραδύτητος τῆς ἐπιψηφίσεως τῶν περὶ ἐκλογῆς ἐνόρκων Νομοσχεδίων· καθότι μέχρις οὗ ταῦτα συνταχθῶσιν, εἰσαχθῶσιν ἐνώπιον τῶν Βουλῶν, ἐπιψηφισθῶσι παρ' αὐτῶν, δημοσιευθῶσι καὶ τέλος συνέλθωσι τὰ Ἐπαρχιακὰ Συμβούλια πρὸς ἐκλογὴν τῶν ἐνόρκων, μόλις κατὰ τὸν μῆνα Σεπτέμβριον συνεκροτοῦντο κατ' ἔτος τὰ Κακουργιοδικεῖα, διαρκοῦντα πολλάκις ἐπὶ τρεῖς μῆνας καὶ ἐπέκεινα, ἐν τῷ διαστήματι τῶν ὁποίων κατέστη ἀδύνατον νὰ δικασθῶσιν ἅπαντες οἱ ὑπόδικοι, καί τοι διαταχθέντων τῶν διαφόρων Εἰσαγγελέων νὰ εἰσαγάγωσι κατὰ τὸν Νόμον καὶ ἄλλας πρὸς ἐκδίκασιν ὡρίμους καταστάσας δίκας· διότι τὰ Κακουργιοδικεῖα διελύθησαν, ἀποκαμόντων τῶν τακτικῶν ἐνόρκων νὰ συνεδριάζωσιν ἐπὶ πολλοὺς μῆνας. Τούτων ὄθεν οὕτως ἐχόντων, πρέπει ἡ Γερουσία, μὴ ἀναβάλλουσα ποσῶς τὴν ἐπὶ τοῦ πρώτου μέρους τοῦ Νομοσχεδίου συζήτησιν, νὰ ἐπιψηρίσῃ αὐτὸ χάριν τῶν ἐκτεθέντων εὐλογοφανῶν λόγων, διότι ὀφείλω ὡς Ὑπουργὸς εὐθύνην εἴς τε τὴν συνείδησίν μου, τὴν κοινὴν γνώμην καὶ τοὺς ὑποδίκους.

Ἐπειδὴ εἴτε ἴσως δὲν ἐξηγήθην καλῶς κατὰ τὴν ἀγόρευσίν μου, ἀντέταξέ τις τῶν προαγορευσάντων, εἴτε ὁ Ὑπουργὸς δὲν ἐννόησεν ἀκριβῶς τὴν ἔννοιάν της, καὶ μετεποίησεν αὐτὴν, ὡς ἐκ τούτου ἐπαναλαμβάνω ἤδη, προτείνων, ὅτι, πολλῶν ὑπαρχόντων, κατὰ τὴν ἀγόρευσιν τοῦ Ὑπουργοῦ, ἐπὶ κακουργήματι

προφυλακισμένων ὑποδίκων, οἵτινες, ἀναμένοντες τὸ ἀποτέλεσμα τῆς δικαιοσύνης στενάζουσιν ἐπὶ πολὺν χρόνον ἐν ταῖς φυλακαῖς, ἀπαιτεῖται, πρός τε τὴν ταχεῖαν τῶν Κακουργιοδικείων σύστασιν καὶ τὴν ἀποπεράτωσιν τῶν ἀπείρων ἐκκρεμῶν δικῶν, νὰ ψηφισθῇ ἀμέσως ἤδη τὸ δεύτερον τοῦ Νομοσχεδίου μέρος, μετὰ τὸ ὁποῖον δύναται ἔπειτα νὰ προβῇ ἡ Γερουσία ἐπὶ τῆς συζητήσεως τοῦ πρώτου.

Πρὸ ἱκανοῦ χρόνου, παρετήρησεν ὁ Εἰσηγητὴς τῆς Ἐπιτροπῆς, προτείνεται ὡς ἐπιχείρημα ὑπό τινων, ὅτι πολλοὶ ἐπὶ κακουργήμασιν ὑπόδικοι στενάζουσιν πρὸ πολλοῦ ἄκριτοι ἐν ταῖς φυλακαῖς, καὶ αἴτιοι τῆς τοιαύτης ἀσυγγνώστου βραδύτητος τῆς ἐκδικάσεως αὐτῶν προσγίνονται οἱ προτείνοντες τὸ ἐπιχείρημα τοῦτο, ὡς βραδύνοντες τήν τε εἰσαγωγὴν καὶ συζήτησιν τοῦ παρόντος Νομοσχεδίου· καθότι ἐνῷ πρὸ ἑπτὰ σχεδὸν μηνῶν ἐκηρύχθησαν ἠνεωγμέναι αἱ Βουλαὶ, μόλις ἤδη περὶ τὰ μέσα τοῦ παρελθόντος Δεκεμβρίου εἰσήχθη ἀκαίρως τὸ περὶ ἐκλογῆς ἐνόρκων Νρμοσχέδιον, τοῦ ὁποίου προσκόπτεται εἰσέτι ἡ συζήτησις ἐκ μέρους τῶν προτεινόντων τοὺς ἀναστεναγμοὺς τῶν ὑποδίκων.

Ὡς ἅπαντες οἱ Νόμοι περιέχουσιν ἐξαιρέσεις περὶ τὸ τέλος αὐτῶν διά τινων ἄρθρων μεταβατικῶν καλουμένων, οὕτω καὶ ὁ προκείμενος ἔχει ὡς τοιαύτην ἐξαίρεσιν τὸ δεύτερον αὐτοῦ μέρος, τὸ ὁποῖον πρέπει νὰ ψηφισθῇ, ὅσον οἷόν τε τάχιον, διὰ τὴν ταχεῖαν τῶν Κακουργιοδικείων σύστασιν, ἀναβαλλομένης τῆς ἐπί τε τοῦ πρώτου μέρους καὶ τῆς ἐπ' αὐτοῦ τροπολογίας σπουδαίας συζητήσεως εἰς ὑστέραν τινὰ Συνεδρίασιν, ὡς μὴ οὔσης ἤδη προχείρου τῆς λύσεως αὐτῶν.

Ἐὰν δὲ, κατὰ τὴν ἀγόρευσιν τοῦ Ὑπουργοῦ, ἡ μέχρι τοῦδε βραδύτης τῆς δικάσεως διαφόρων ἐπὶ ἐγκλήματι ὑποδίκων προσεγένετο ὑπ' αὐτῶν, προτεινάντων τὴν ἀναβολὴν τῆς δίκης ἕνεκα νομίμου αἰτίας, οὐδὲν πρέπει νὰ ὑφίσταται παράπονον, ὡς τούτων μόνον θεωρουμένων αἰτίαν τῆς τοιαύτης ἀναβολῆς. Ἀλλ' ἐὰν ἡ περὶ ἀναβολῆς πρότασις προῆλθεν ὑπὸ τῶν Εἰσαγγελέων, οὐκ ὀλίγην οὗτοι ἔχουσιν ὀλιγωρίαν περὶ τὴν ὑπηρεσίαν, ἀγνοοῦντες μάλιστα δι' ὁποίας γιγαντείου, οὕτως εἰπεῖν, ὑπάρχουσι περιβεβλημένοι δικαστικῆς ἰσχύος, ὑπὸ τὴν ὁποίαν καὶ αἱ στρατιωτικαὶ καὶ αἱ πολιτικαὶ Ἀρχαὶ ἐν παντὶ τῶν Εἰσαγγελέων ἐγγράφῳ ὑπείκουσιν, ὡς πολλὰς ἐπὶ τούτων ἀπεύθυνε παρατηρήσεις ὅτε διετέλει Πρόεδρος τοῦ Δικαστηρίου τοῦ Ἀρείου Πάγου.

Οὐδεὶς ποτε Νόμος εἰσαχθεὶς ἐνώπιον τῆς Γερουσίας κατά τε τὴν πρώτην καὶ τὴν παροῦσαν Βουλευτικὴν Περίοδον ἐβράδυνε κατά τε τὴν συζήτησιν καὶ ἐπιψήφισίν του, ὡς ἐσφαλμένως διϊσχυρισάμενος ὁ προαγορεύσας Ὑπουργὸς τὴν ἐκ μέρους τῆς Γερουσίας βραδύτητα τῆς συζητήσεως τοῦ παρόντος Νομοσχεδίου, ἐπρότεινε τὴν ταχεῖαν τούτου ἐπιψήφισιν.

Οὐδεμίαν ἔχω ἀνάγκην προφάσεων, ἀντέτεινεν ὁ αὐτὸς Ὑπουργὸς, ἵνα πείσω τὴν Γερουσίαν περὶ τῆς ταχίστης τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου συζητήσεως καὶ ἐπιψηφίσεως, ἀλλὰ μετὰ θάρρους καὶ παῤῥησίας ἐξέθετα τὴν περὶ τούτου γνώμην μου, τὴν ὁποίαν πρεσβεύω ὀρθήν.

Ἡ δὲ ὑπὸ τῶν προαγορευσάντων προτεινομένη βραδύτης τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ Νομοσχεδίου τούτου προσεγένετο ἕνεκα τῆς βραδέως γενομένης συγκαλέσεως τῶν Ἐπαρχιακῶν Συμβουλίων, τῶν ὁποίων μόλις περὶ τὰ τέλη τοῦ παρελθόντος μηνὸς Σεπτεμβρίου, ποπερατωσάντων τὰς ἐργασίας των, ἀμέσως ἔσπευσεν ἡ μετὰ ὥριμον διάσκεψιν σύνταξις καὶ εἰσαγωγὴ τοῦ ὑπὸ συζήτησιν Νομοσχεδίου, ἐπὶ τοῦ ὁποίου ὀφείλει ἤδη ἡ Γερουσία ν' ἀποφανθῇ ὁριστικῶς.

Οὐδένα πλάγιον σκοπὸν, ἀντιπαρετήρησεν ἄλλος, προέθετο ὁ περὶ τῆς ἀναβολῆς τῆς συζητήσεως τοῦ πρώτου τοῦ Νομοσχεδίου μέρους ἀγορεύσας, ὡς ἐσφαλμένως ὁ Κ. Ὑπουργὸς ἀπέδωκε πρὸς αὐτὸν τὴν περὶ τούτου ἔννοιαν, ἀλλ' εὐστόχως καὶ καταλλήλως ἀπεκρίνατο εἰς τὴν ἀγόρευσιν τοῦ προτείναντος τὴν τροπολογίαν Γερουσιαστοῦ Κ. Γ. Μ. Ἀντωνοπούλου, ἥτις ἀπαιτεῖται, κατὰ τὸ ἄρθρον 32 τοῦ Κανονισμοῦ τῆς Γερουσίας, τυπωθεῖσα, νὰ διανεμηθῇ εἰς τὰ μέλη τοῦ Σώματος πρὸς περαιτέρω διάσκεψιν.

Τὸ δὲ Ὑπουργεῖον εὐχῆς ἔργον ἤθελε πράξει, ἐὰν εἰς δύω διακεκριμένα ἀπ' ἀλλήλων τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον διέτεμε μέρη, ἐξ ὧν τὸ μὲν ἀφορῶν τοὺς διὰ τὸ παρελθὸν ἔτος ἐκλογικοὺς τῶν ἐνόρκων καταλόγους, θέλει ψηφισθῇ ἀμέσως, ἕνεκα τῆς ταχίστης τῶν Κακουργιοδικείων συστάσεως, καὶ τῆς ἐκδικάσεως τῶν ἐν ταῖς φυλακαῖς πρὸ πολλοῦ χρόνου στεναζόντων ὑποδίκων· τὸ δὲ περὶ τὴν σύνταξιν τῶν ἐπὶ τὰ ἑπόμενα ἔτη διηνεκῶς ἐκλογικῶν τούτων καταλόγων ἀσχολούμενον χρήζει ἀναβολῆς τινὸς καὶ ὡρίμου διασκέψεως πρὸς ἀκριβῆ τούτου συζήτησιν, καὶ ἐπιψήφισιν· καθότι δὲν ἀπαιτεῖται βεβαίως ἡ αὐτὴ διάσκεψις ἐπὶ τοῦ δι' ἓν μόνον ἔτος πραγματευομένου Νομοσχεδίου, οἷα ὑφίστανται ἐπὶ τοῦ ἀφορῶντος τὸ μέλλον,

Περαίνων δὲ τὸν λόγον του ἐπρότεινεν, ὥστε τὸ μὲν δεύτερον τοῦ Νομοσχεδίου μέρος νὰ ψηφισθῇ σήμερον διὰ τὰς ἐκτεθείσας εὐλόγους αἰτίας, ἡ δὲ ἐπὶ τοῦ πρώτου συζήτησις νὰ ἀναβληθῇ, τυπωθείσης καὶ τῆς ἐπ' αὐτοῦ τροπολογίας, πρὸς ὥριμον ἑκάστου διάσκεψιν, ὡς βλάβης ἀντὶ ὠφελείας ἐπιγινομένης διὰ τῆς ἐπὶ σπουδαίων ἀντικειμένων ταχείας συζητήσεως.

Εἰπόντος δὲ τοῦ Ὑπουργοῦ, ὅτι δὲν προτίθεται νὰ περιορίσῃ τὴν Γερουσίαν εἰς τὴν ταχεῖαν τοῦ Νομοσχεδίου ἐπιψήφισιν, καθότι μόνη αὕτη θεωρεῖται ἁρμοδία ν' ἀποφασίσῃ ἐπὶ τῆς ἀναγνωσθείσης τροπολογίας συμφώνως μὲ τὸν Κανονισμόν της, παρετήρησεν ὁ Εἰσηγητὴς τῆς Ἐπιτροπῆς, ὅτι ἐσφαλμένως ὁ προαγορεύσας Ὑπουργὸς ἀπέδωκε τὴν μέχρι τοῦδε ἀναβολὴν τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου εἰς τὴν βραδεῖαν τῶν Ἐπαρχιακῶν Συμβουλίων συγκάλεσιν πρὸς σύνταξιν τῶν Ἐκλογικῶν τῶν ἐνόρκων καταλόγων, οἵτινες οἱοιδήποτε καὶ ἂν ὦσιν, οὐδεμίαν πρὸς τὸ Νομοσχέδιον ἔχουσι σχέσιν καὶ ἐπιρροὴν ἐπ' αὐτοῦ, καθότι τοῦτο ἀφορᾷ τοὺς εἰς τὸν μέλλοντα χρόνον συνταχθησομένους καταλόγους τῶν ἐνόρκων, μεταποιοῦν τὸν ὑπάρχοντα Νόμον.

Τὸ περὶ ἀναβολῆς τῆς συζητήσεως τοῦ Νομοσχεδίου προταθὲν ζήτημα ἕνεκα τῆς ἀναγνωσθείσης τροπολογίας, προσέθηκεν ἄλλος, ἐθεσάν τινες ὡς ζήτημα Κανονισμοῦ τῆς ἡμερησίας διατάξεως, ἐνῷ ἐπὶ πάσης προτεινομένης τροπολογίας Νομοσχεδίου τινὸς ἀποφασίζεται ἡ ἀναβολὴ τῆς συζητήσεως αὐτοῦ, μέχρι τῆς τυπώσεως καὶ διανομῆς τῆς τροπολογίας κατὰ τὴν παραδεδεγμένην μέχρι τοῦ δε καθημερινὴν τάξιν, τὴν ὁποίαν ὁ Κ. Ὑπουργὸς ἐπρότεινε νὰ διαφύγῃ τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον, ἐπιμένων εἰς τὴν ταχίστην τούτου συζήτησιν καὶ ἐπιψήφησιν, ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι πολλοὶ ἐν ταῖς φυλακαῖς στενάζουσιν ὑπόδικοι, περιμένοντες πρὸ πολλοῦ τὸ ἀποτέλεσμα τῆς Δικαιοσύνης. Εἰ δὲ τοῦτο ἔχει οὕτως, ἀπαιτεῖται ὥστε τὸ μὲν δεύτερον τοῦ Νομοσχεδίου μέρος νὰ ἐπιψηφισθῇ σήμερον, ἡ δ' ἐπὶ τοῦ πρώτου συζήτησις ν' ἀναβληθῇ ἐπὶ μικρὸν πρὸς ὥριμον διάσκεψιν.

Ὅτι δὲ τὰ ἐνώπιον τῆς Γερουσίας εἰσαχθέντα μέχρι τοῦδε Νομοσχέδια « περὶ ἐνόρκων » δὲν ἐβράδυναν κατά τε τὴν συζήτησιν καὶ ἐπιψήφισίν των, ὡς τοῦτο δύναται νὰ ἐξαχθῇ ἀπὸ τὰς ἀγορεύσεις τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ, συμπεραίνεται ἀδιστάκτως ἀπὸ τῶν τῆς πρώτης Βουλευτικῆς Περιόδου Πρακτικῶν τῆς Γερουσίας, καθ' ἃ κατὰ μὲν τὴν πρώτην Σύνοδον τὸ περὶ ἐκλογῆς ἐνόρκων Νομοσχέδιον εἰσήχθη κατὰ τὴν 13 Μαρτίου 1845

καὶ κατὰ τὴν 20 τοῦ αὐτοῦ μηνὸς ἐπεψηφίσθη, κατὰ δὲ τὴν δευτέραν, καθυπεβλήθη κατὰ τὴν 2 Μαΐου 1846 καὶ κατὰ τὴν 7 τοῦ αὐταῦ παρεδέχθη. Ἐκ τούτων ὅθεν καταφαίνεται ὁπόσον ἡ Γερουσία ἐπέσπευσε τὴν συζήτησιν καὶ παραδοχὴν τοιούτων οὐσιωδῶν Νόμων, χάριν τῶν δυστυχῶν ὑποδίκων, οἵτινες κατὰ νομικὴν πρόληψιν θεωροῦνται εἰσέτι ἀθῶοι μέχρι τῆς ἐκδόσεως τῆς καταδικαστικῆς ἀποφάσεως, καὶ εἰς τοὺς ὁποίους ἀκόμη καὶ μετὰ τὴν καταδίκην των, ὀφείλομεν φιλανθρωπίαν καὶ συμπαθείας αἰσθήματα. Τελευτῶν δὲ τὸν λόγον του ἐπρότεινεν, ὥστε τὸ μὲν δεύτερον τοῦ Νομοσχεδίου μέρος νὰ συζητηθῇ καὶ ψηφισθῇ σήμερον πρὸς ταχεῖαν τῶν Κακουργιοδικείων σύστασιν, ἡ δὲ συζήτησις τοῦ πρώτου, ὡς σπουδαιοτάτου, καὶ ἀποτελέσοντος θεσμοθεσίαν οὐσιώδη, ἐπὶ τὸ μέλλον νὰ προβῇ βραδέως καὶ μετὰ μεγίστης τῆς περινοίας.

Προτείναντος δέ τινος, ὅτι πρέπει προηγουμένως νὰ τυπωθῇ καὶ διανεμηθῇ εἰς τὰ μέλη τοῦ Σώματος ἡ ἀναγνωσθεῖσα τροπολογία, καὶ ἂν ἔπειτα κατὰ τὴν συζήτησιν αὐτῆς ἐπέλθῃ βραδύτης, τότε ἡ Γερουσία θέλει ἀποφασίσει περὶ τῆς διαχωρίσεως τοῦ Νομοσχεδίου, καὶ τοῦ αὐτοῦ Ὑπουργοῦ ἀποκριναμένου, ὅτι δὲν παραδέχεται τὸν εἰς δύω μέρη διαμελισμὸν τοῦ Νομοσχεδίου, ἀλλ' ἐπιμένει εἰς τὴν σύγχρονον τούτων συζήτησιν καὶ παραδοχὴν, δι' ὅσους ἐξέθεσε κατὰ τὰς μέχρι τοῦδε ἀγορεύσεις του λόγους, ἐπήνεγκέ τις τῶν προαγορευσάντων, ὅτι ἡ περὶ τῆς μὴ διαχωρίσεως τοῦ Νομοσχεδίου ἐπιμονὴ τοῦ Ὑπουργοῦ ὑπάρχει ἀνίσχυρος καὶ ἀβάσιμος, ὡς ἐπὶ μίαν μόνην ἡμέραν προτεινομένης τῆς ἐπὶ τοῦ πρώτου μέρους τοῦ Νομοσχεδίου ἀναβολῆς τῆς συζητήσεως, καὶ μόνης τῆς Γερουσίας ἁρμοδίας θεωρουμένης ν' ἀποφασίσῃ περὶ τοῦ εἰς δύο μέρη διαχωρισμοῦ τοῦ Νομοσχεδίου.

Πολὺ τακτικῶς, παρετήρησεν ὁ ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν Ὑπουργὸς, ἐτέθη τὸ ζήτημα κατὰ τὴν πρώτην ἀγόρευσιν τινὸς τῶν προαγορευσάντων περὶ τῆς ἀναβολῆς τῆς συζητήσεως τοῦ Νομοσχεδίου ἕνεκα τῆς τυπώσεως τῆς ἀναγνωσθείσης τροπολογίας· καὶ ἐὰν μὲν μετὰ τὴν τύπωσιν αὐτῆς ἐπέλθῃ τις βραδύτης κατὰ τὴν συζήτησιν, δύναται τότε νὰ διαιρεθῇ τὸ Νομοσχέδιον εἰς δύω μέρη· ἄλλως δὲ, διαχωρισθησομένου ἤδη τοῦ Νομοσχεδίου, περιττὴ καθίσταται ἥ τε τῆς τροπολογίας τύπωσις, καὶ πᾶσα προτεινομένη ἀναβολή.

Ἡ Γερουσία ἐπομένως, κατ' ἐρώτησιν τοῦ Κ. Προέδρου, παρεδέξατο τὴν ἀναβολὴν τῆς περαιτέρω συζητήσεως, διατά-

ξασα τὴν τύπωσιν καὶ διανομὴν εἰς τὰ μέλη τοῦ Σώματος τῆς ἀναγνωσθείσης τροπολογίας.

Κληρώσεως ὕστερον γενομένης, κατὰ πρόσκλησιν τοῦ Κ. Προέδρου, πενταμελοῦς ἐπιτροπῆς, ἥτις, μετὰ τοῦ Γραφείου τῆς Γερουσίας, θέλει παρευρεθῆ ἐν τῷ Ἱερῷ Ναῷ κατὰ τὴν τελεσθησομένην αὔριον ἐπέτειον ἑορτὴν τῶν ἀποβατηρίων τῆς Α. Μ. τῆς Βασιλίσσης, ἔλαχον οἱ ἑπόμενοι Γερουσιασταὶ ΚΚ. Γ. Ψύλλας, Γ. Δαρειώτης, Γ. Παπαηλιόπουλος, Χ. Παππαπολίτης καὶ Ν. Πονηρόπουλος.

Ἀπαγγείλας τέλος ὁ Κ. Πρόεδρος, ὅτι ἀντικείμενον τῆς γενησομένης κατὰ τὴν τετάρτην τοῦ ἐνεστῶτος μηνὸς Συνεδριάσεως ἔσεται ἡ ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως ἐπί τε τοῦ περὶ ἐκλογῆς ἐνόρκων Νομοσχεδίου καὶ ἐπὶ τῆς ἀναγνωσθείσης τροπολογίας, ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος

Α. ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Χ. ΚΛΩΝΑΡΗΣ.
Ν. ΜΕΞΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Χρ. Βλάσης.
Α. Γρηγοριάδης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 4 Φεβρουαρίου 1848 ἡμέρας τῆς ἑβδομάδος τετάρτης.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου, καὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν παρόντων Γερουσιαστῶν πλῆρες ἀποτελοῦντος τὸ Σῶμα, ὁ Κ. Πρόεδρος κηρύττει ἀρχομένην τὴν Συνεδρίασιν περὶ τὴν 12 ὥραν.

Τὰ Πρακτικὰ τῆς προλαβούσης Συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Ἀπαγγείλαντος ἑπομένως τοῦ Κ. Προέδρου, ὅτι ἀντικείμενον τῆς ἡμερησίας διατάξεως ἔσεται ἡ συζήτησις ἐπί τε τοῦ περὶ ἐκλογῆς ἐνόρκων Νομοσχεδίου, καὶ τῆς ἐπ' αὐτοῦ τροπολογίας τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Γ. Μ. Ἀντωνοπούλου, ἀνέγνω τις τῶν ΚΚ. Γραμματέων τὴν εἰρημένην τροπολογίαν.

Παρατηρήσαντος δέ τινος, ὅτι, πρὶν ἡ προταθῇ εἰς συζήτησιν ἡ εἰρημένη τροπολογία, ὀφείλει ὁ κατὰ τὴν παρελθοῦσαν Συνε-

δρίασιν προτείνας αὐτὴν, νὰ τὴν ἀναπτύξῃ, κατὰ τὸ ἄρθρον 32 τοῦ Κανονισμοῦ, καὶ ἄλλου εἰπόντος, ὅτι οὐδαμῶς ἡ τροπολογία ἀναφέρει, τίνα ἐκ τῶν ἄρθρων τοῦ Νομοσχεδίου τροπολογεῖ, ἐπέφερεν ὁ προτείνας τὴν τροπολογίαν, ὅτι περιττὴν θεωρεῖ πᾶσαν ἐπὶ ταύτης ἀνάπτυξιν, ὡς ἀρκούντως κατὰ τὴν Συνεδρίασιν τῆς 2 τοῦ ἐνεστῶτος μηνὸς ἀγορεύσας ὑπὲρ αὐτῆς, τροπολογούσης τὸ 51 ἄρθρον τοῦ περὶ ὀργανισμοῦ τῶν δικαστηρίων Νόμου.

Ἂν καὶ ἡ προταθεῖσα τροπολογία, προσέθηκεν ὁ κατὰ πρῶτον ἀγορεύσας, θεωρῆται ὡς συμβιβάζουσα δῆθεν τὰς διαφερούσας γνώμας περὶ τῆς κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ Νομοσχεδίου συστάσεως, ἢ μὴ, τῶν Διοικητικῶν Δικαστηρίων, οὐχ' ἧττον ὅμως ὑφίστανται καὶ ἐπ' αὐτῆς οἱ περὶ ἀπαγορεύσεως τῆς συστάσεως τῶν Διοικητικῶν τούτων Δικαστηρίων ἐν τῇ ἐκθέσει τῆς Εἰσηγητικῆς Ἐπιτροπῆς ἀναφερόμενοι λόγοι, καὶ τούτου ἕνεκα ἐνίσταται εἰς τὴν παραδοχὴν τῆς εἰρημένης τροπολογίας.

Δὲν τροπολογεῖ, παρετήρησεν ὁ Εἰσηγητὴς τῆς ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου Ἐπιτροπῆς, ἡ προταθεῖσα τροπολογία τὸ 51 ἄρθρον τοῦ περὶ ὀργανισμοῦ τῶν Δικαστηρίων Νόμου, ὡς ὑπέλαβεν ὁ προτείνας αὐτὴν, ἀλλὰ μόνον τὸ ἐδάφιον δεύτερον τοῦ 51 ἄρθρου. Ἐπειδὴ δὲ οὔτε τὸ ἄρθρον 50, ἐφ' οὗ θέλει προτείνει τροπολογίαν τινα περί τε τοῦ χρόνου καὶ τρόπου τῆς συντάξεως τῶν ἐκλογικῶν τῶν ἐνόρκων καταλόγων, οὔτε τὸ 51 § 1 προηγουμένως ἐσυζητήθησαν, διὰ νὰ προβῇ ὕστερον ἡ Γερουσία ἐπὶ τῆς συζητήσεως τοῦ ἐδαφίου δευτέρου τοῦ 51 ἄρθρου καὶ τῆς ἐπ' αὐτοῦ τροπολογίας, καθότι πᾶσα τροπολογία συζητεῖται ἐπὶ τοῦ ἄρθρου ἐκείνου, εἰς ὃ ὑπάγεται, δὲν πρέπει ἕνεκα τούτου νὰ παραδεχθῇ καὶ συζητηθῇ ἐπὶ τοῦ παρόντος ἡ εἰρημένη τροπολογία, πρὶν ἢ ἐπὶ τῶν ἄρθρων 50 καὶ 51 § 1 ἐπέλθῃ ἡ συζήτησις, καθότι ἄλλως θέλουσι παραλειφθῆ ταῦτα ἄνευ συζητήσεως.

Ἐπειδὴ ἐκ τῶν μέχρι τοῦδε γενομένων ἀγορεύσεων, προσέθηκεν ἄλλος, ἀπεδείχθη τρανῶς, ὅτι τὸ ὑπὸ συζήτησιν Νομοσχέδιον ὑπάρχει σύνθετον ἐκ δύω μερῶν, ἐξ ὧν τοῦ μὲν κανονίζοντος τὴν τῶν μελλόντων καταλόγων τῶν ὁρκωτῶν σύνταξιν, καὶ σπουδαίαν ἐπὶ τὸ μέλλον ἀποτελέσοντος θεσμοθεσίαν, πρέπει ν' ἀναβληθῇ ἐπὶ τοῦ παρόντος ἡ συζήτησις πρὸς ἀκριβῆ ἑκάστου διάσκεψιν, τὸ δὲ συντηροῦν ὡς κῦρος ἔχοντας τοὺς διὰ τὸ παρελθὸν ἔτος ὑπάρχοντας καταλόγους αὐτῶν, ἀπαιτεῖται νὰ συζητηθῇ καὶ ψηφισθῇ σήμερον, χάριν τῆς ταχείας τῶν κακουρ-

γιοδικείων συστάσεως πρὸς ἐκδίκασιν τῶν τοσούτων πρὸ ἐτῶν προφυλακισμένων ὑποδίκων. ἐπρότεινεν ἕνεκα τούτου τὸν διαχωρισμὸν τοῦ Νομοσχεδίου εἰς τὰ δύω μέρη, ἐκ τῶν ὁποίων, διὰ τοὺς ἐκτεθέντας, λόγους, τὸ μὲν πρῶτον μέρος ν' ἀναβληθῇ ἐπὶ τοῦ παρόντος, τὸ δὲ δεύτερον νὰ ψηφισθῇ ἀμέσως σήμερον.

Παραδεξάμενος ἐπομένως ὁ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Ὑπουργὸς τὰς ὑπὸ τοῦ Εἰσηγητοῦ τῆς Ἐπιτροπῆς λεχθείσας παρατηρήσεις ἐπὶ τῆς ὑπὸ τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Γ. Μ. Ἀντωνοπούλου προταθείσης τροπολογίας, παρετήρησεν, ὅτι περιττὴν νομίζει πᾶσαν περὶ τοῦ μὴ χωρισμοῦ τοῦ Νομοσχεδίου περαιτέρω ἀγόρευσιν, ὡς ἀρκούντως περὶ τῆς μὴ διαιρέσεως αὐτοῦ κατὰ τὰς μέχρι τοῦδε γενομένας συζητήσεις ἀγορεύσας.

Γενομένης ἐπομένως, κατ' αἴτησιν ἑπτὰ τῆς Γερουσίας μελῶν, μυστικῆς ψηφοφορίας ἐπὶ τοῦ ἀνωτέρω τεθέντος ζητήματος περὶ τῆς διαιρέσεως τοῦ Νομοσχεδίου εἰς δύω μέρη, ἐξ ὧν τοῦ μὲν πρώτου ὡς σπουδαίου ν' ἀναβληθῇ ἐπὶ τοῦ παρόντος ἡ συζήτησις, τὸ δὲ δεύτερον ὡς κατεπεῖγον νὰ συζητηθῇ ἀμέσως, ἐγένετο δεκτὴ ἡ τούτου διαίρεσις ὑπὸ τὸν ἐκτεθέντα ὅρον διὰ ψήφων 21 κατὰ 16, καὶ ἐξεφωνήθη τὸ ἀποτέλεσμα τοῦτο τῆς ψηφοφορίας ὑπὸ τοῦ Κ. Προέδρου.

Προβάσης ὕστερον τῆς Γερουσίας ἐπὶ τῆς συζητήσεως τοῦ δευτέρου τοῦ Νομοσχεδίου μέρους, καί τινος τῶν ΚΚ. Γραμματέων ἀναγνόντος αὐτό, καὶ τὴν ἐπὶ τούτου τροπολογίαν τῆς Εἰσηγητικῆς Ἐπιτροπῆς, παρετήρησεν ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης, καὶ μετὰ τοῦτον καὶ ἄλλοι τινες, ὅτι δὲν πρέπει νὰ γένῃ δεκτὴ ἡ ἐπὶ τοῦ δευτέρου τούτου μέρους τοῦ Νομοσχεδίου ὑπὸ τῆς Ἐπιτροπῆς ὑπάρχουσα τροπολογία, ὡς προδικάζουσα τὸ ζήτημα περὶ τῆς κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ Νομοσχεδίου συστάσεως τῶν Διοικητικῶν Δικαστηρίων, ἀλλὰ νὰ παραδεχθῇ, ὡς ὑπάρχει, τὸ δεύτερον τοῦ Νομοσχεδίου μέρος.

Μηδεμιᾶς ἐπομένως γενομένης ἄλλης παρατηρήσεως, ἡ Γερουσία, ἐρωτήσαντος τοῦ Κ. Προέδρου, ἀντικαταστήσασα ἀντὶ τῶν λέξεων « ἐνεστὼς καὶ « προσεχὲς » τὰς λέξεις « παρελθὸν » καὶ « ἐνεστὼς, » παρεδέξατο τὸ δεύτερον τοῦ Νομοσχεδίου μέρος, ὡς πρῶτον καὶ μοναδικὸν ἄρθρον εἰδικοῦ Νόμου· ψηφοφορηθὲν δὲ καὶ τὸ σύνολον αὐτοῦ, ἐγένετο δεκτὸν διὰ ψήφων 37 κατὰ 1 ἔχον ὡς ἐξῆς.

Ο Θ Ω Ν

ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΥ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν τὰ ἑξῆς.

« Ἄρθρ. Α. Οἱ κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος ὑπὸ τῶν Ἐπαρχιακῶν « Συμβουλίων ἐκ τῶν ὑφισταμένων κοταλόγων ἐκλεχθέντες « τριάκοντα ἔνορκοι καθ' ἕκαστον Νομὸν μετ' ἴσου ἀριθμοῦ « ἐνόρκων, ἐκλεχθησομένων ὑπὸ τῶν Νομαρχῶν, θέλουσι χρησι- « μεύσει πρὸς συγκρότησιν τῶν κατὰ τὸ ἐνεστὼς ἔτος συστη- « θησομένων κακουργιοδικείων. »

Ὁ Ἡμέτερος ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Ὑπουργὸς ἐπιφορτίζεται τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος Νόμου.

Παρατηρήσαντος δὲ τοῦ Εἰσηγητοῦ τῆς Ἐπιτροπῆς, ὅτι πρέπει ν' ἀναβληθῇ ἐπί τινας ἡμέρας ἡ ἐπὶ τοῦ πρώτου μέρους τοῦ Νομοσχεδίου συζήτησις πρὸς ὥριμον ἑκάστου διάσκεψιν, ἡ Γερουσία, κατ' ἐρώτησιν τοῦ Κ. Προέδρου, ἔταξεν ὡς ἡμέραν συζητήσεως ἐπὶ τούτου τὴν 9 τοῦ ἐνεστῶτος μηνὸς ἡμέραν Δευτέραν τῆς ἑβδομάδος.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κ. Πρόεδρος ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος

Α. ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Χ. ΚΑΟΝΑΡΗΣ
Ν. ΜΕΞΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Χρ. Βλάσσης.
Α. Γρηγοριάδης

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς ὅ Φεβρουαρίου 1848 ἡμέρας τῆς ἑβδομάδος πέμπτης.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου, καὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν παρόντων Γερουσιαστῶν πλῆρες ἀποτελοῦντος τὸ Σῶμα, ὁ Κύριος Πρόεδρος κηρύττει ἀρχομένην τὴν Συνεδρίασιν περὶ τὴν 12 ὥραν.

Τὰ Πρακτικὰ τῆς προλαβούσης Συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Ἀναγνωσθείσης ἐπομένως ἀναφορᾶς τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Κ. Κανάρη, ἐξαιτουμένου τριακονθήμερον ἀπουσίας ἄδειαν, ἡ Γερουσία ἐνέκρινε ταύτην, ἐὰν κατὰ τὰ προαποφασισμένα ὑπάρχωσι παρόντες ἐνταῦθα τριάκοντα ἓξ Γερουσιασταί.

Παρελθὼν ὕστερον ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς, ἀνέγνω δι' αἰτιολογικῶν ἐκθέσεων τὰ ἑπόμενα Νομοσχέδια 1) περὶ συστάσεως μιᾶς ἕδρας τῆς Στενογραφίας ἐν τῷ Σχολείῳ τῶν Τεχνῶν, καὶ 2) περὶ περιθάλψεως τῶν ὡς ἐκ τῆς πολυομβρίας παθόντων ἐν Ἐρετρίᾳ Ψαριανῶν, ἔχοντα οὕτως.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Κύριοι!

Κατὰ διαταγὴν τοῦ Βασιλέως λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ θέσω εἰς τὴν συζήτησίν σας τὸ περὶ συστάσεως μιᾶς ἕδρας τῆς Στενογραφίας ἐν τῷ Σχολείῳ τῶν Τεχνῶν Νομοσχέδιον, τὸ ὁποῖον εἰσαχθὲν εἰς τὴν Βουλὴν, παρεδέχθη ὑπ' αὐτῆς, ὡς ἐξάγεται ἐκ τοῦ ἐσωκλειομένου ἀποσπάσματος τῶν πρακτικῶν τῆς περὶ τούτου συνεδριάσεώς της.

Οἱ ὑπαγορεύσαντες τὴν σύνταξιν τοῦ εἰρημένου Νομοσχεδίου λόγοι ἐκτίθενται εἰς τὴν συνοδεύουσαν αὐτὸ πρὸς τὴν Βουλὴν ἔκθεσίν μου, τῆς ὁποίας, ὑποβάλλων ἀντίγραφον, ἔχω περιττὸν νὰ τοὺς ἐπαναλάβω καὶ ἐνταῦθα.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 5 Φεβρουαρίου 1848.

Ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς
Ρ. ΠΑΛΑΜΙΔΗΣ.

ΟΘΩΝ
ΕΛΕΩι ΘΕΟΥ
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Τὸ ἑπόμενον Νομοσχέδιον, γενόμενον παραδεκτὸν ὑπὸ τῆς Βουλῆς, θέλει εἰσαχθῆ καὶ εἰς τὴν Γερουσιαν παρὰ τοῦ Ἡμετέρου Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν, καὶ ὑποστηριχθῆ παρ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερυσίας ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρ. 1. Συνιστᾶται ἐν τῷ Σχολείῳ τῶν Τεχνῶν μία ἕδρα διδασκάλου διὰ τὴν παράδοσιν τῆς Στενογραφίας μὲ μηνιαῖον μισθὸν μέχρι διακοσίων δραχμῶν.

Ἄρ. 2. Ἡ ἕδρα αὕτη θέλει καταργηθῆ ἅμα ἤθελε θεωρηθῆ περιττὴ παρὰ τῆς Κυβερνήσεως ἡ ἐξακολούθησις τοῦ μαθήματος τούτου.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 5 Φεβρουαρίου **1848**.

Ο Θ Ω Ν.

Ὁ Ὑπουργὸς Ρ. ΠΑΛΑΜΙΔΗΣ

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Κύριοι!

Κατὰ διαταγὴν τοῦ Βασιλέως λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ θέσω εἰς τὴν συζήτησίν σας τὸ περὶ τῆς περιθάλψεως τῶν ὡς ἐκ τῆς πολυομβρίας παθόντων ἐν Ἐρετρίᾳ Ψαρριανῶν Νομοσχέδιον, τὸ ὁποῖον εἰσαχθὲν εἰς τὴν Βουλὴν, παρεδέχθη ὑπ' αὐτῆς, ὡς ἐξάγεται ἐκ τοῦ ἐσωκλειομένου ἀποσπάσματος τῶν πρακτικῶν τῆς περὶ τούτου συνεδριάσεώς της.

Τοὺς λόγους, οἵτινες ὑπηγόρευσαν τὴν σύνταξιν του Νομοσχεδίου τούτου, θέλετε πληροφορηθῆ ἐκ τῆς ἐν ἀντιγράφῳ ὑποβαλλομένης ἐκθέσεώς μου πρὸς τὴν Βουλὴν, καὶ ἕνεκα τούτου κρίνω περιττὸν νὰ τοὺς ἐπαναλάβω καὶ ἐνταῦθα.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 5 Φεβρουαρίου **1848**.

Ὁ Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν **ΡΗΓΑΣ ΠΑΛΑΜΙΔΗΣ.**

Ο Θ Ω Ν

ΕΛΕΩι ΘΕΟΥ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Τὸ ἑπόμενον Νομοσχέδιον γενόμενον παραδεκτὸν ὑπὸ τῆς Βουλῆς, θέλει εἰσαχθῆ καὶ εἰς τὴν Γερουσίαν παρὰ τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργοῦ, καὶ ὑποστηριχθῆ παρ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, ἀπεφάσισαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρ. 1. Ἐπιτρέπεται εἰς τὴν Κυβέρνησιν νὰ δαπανήσῃ μέχρι τεσσαράκοντα χιλιάδων δραχμῶν πρὸς βοήθειαν τῶν οἰκογενειῶν τῶν Ψαρριανῶν, τῶν ὁποίων αἱ ἐν Ἐρετρίᾳ οἰκίαι ἐβλάφθησαν ὑπὸ τῆς συμβάσης πολυομβρίας, καὶ πρὸς διευθέτησιν τῶν ὑδάτων τῶν παρακειμένων χειμάρρων, καὶ πρὸς θεραπείαν ἄλλων κατεπειγουσῶν ἀναγκῶν εἰς ἐπιτυχίαν τοῦ συνοικισμοῦ.

Ἄρθρ. 2. Ἐκ τῆς ποσότητος ταύτης θέλει δοθῆ εἰς ἑκάστην τῶν ἐν τῷ προηγουμένῳ ἄρθρῳ οἰκογενειῶν ἀνάλογος βοήθεια κατὰ λόγον τῆς ὁποίας ὑπέστη ζημίας, προσηκόντως ἐπιβεβαιουμένης ὑπὸ Ἐπιτροπῆς, διοριζομένης παρὰ τῆς Κυβερνήσεως.

Ἄρθρ. 3. Ἡ χορηγουμένη βοήθεια θέλει χρησιμεύσει ἀποκλειστικῶς εἰς ἀνέγερσιν, ἢ ἐπισκευὴν τῶν βλαβεισῶν οἰκιῶν, καὶ

θέλει ἐκπεσθῇ ἐν καιρῷ τῆς ἐξοφλήσεως ἀπὸ τὰς ἀπαιτήσεις, τὰς ὁποίας τυχὸν αἱ ῥηθεῖσαι οἰκογένειαι ἔχουσιν ἀπὸ τὸ δημόσιον, ἐξαιρουμένων τῶν ἀπὸ χρηματικὰς συνεισφορὰς πηγαζουσῶν.

Ἀθῆναι τὴν 5 Φεβρουαρίου 1848.

Ο Θ Ω Ν.

Ρ. ΠΑΛΑΜΙΔΗΣ

Μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν τούτων ἡ Γερουσία ἀπεφάσισεν, ἵνα πέντε μόνον ἀντίγραφα ἐξ ἑκάστου Νομοσχεδίου γένωσιν, καὶ ἑκάτερον αὐτῶν παραδοθῇ εἷς τι μέλος ἑκάστου τμήματος, καὶ ἄνευ διορισμοῦ Εἰσηγητικῆς Ἐπιτροπῆς πρὸς σύνταξιν τῆς οἰκείας ἐκθέσεως, νὰ προβῇ ἡ ἐπὶ τούτων συζήτησις.

Λαβὼν ἔπειτα τὸν λόγον μέλος τι τῆς ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἔτους 1847 Ἐπιτροπῆς, παρετήρησεν, ὅτι, προτιθεμένη ἡ ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ Ἐπιτροπὴ νὰ καθυποβάλῃ διὰ τῆς ἐκθέσεώς της τέλειόν τι ἔργον ἐπί τε τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων τοῦ Κράτους, ὡς ἀκραιφνῆ εἰκόνα τῆς ἐν γένει τούτων καταστάσεως, ἐβράδυνε τὴν μέχρι τοῦδε περαίωσιν τῆς ἐργασίας της, ὡς περιμένουσα πληροφορίας τινὰς περὶ τῆς βεβαιώσεως τῶν ἐσόδων τοῦ Κράτους ἀπὸ τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν, αἵτινες εἰσέτι δὲν ἐδόθησαν, ὡς μὴ ἀποστειλάντων τῶν κατὰ τὰς Ἐπαρχίας ὑπαλλήλων τὰς ῥηθείσας πληροφορίας πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον.

Ἅμα δὲ τούτων παρὰ τῇ Ἐπιτροπῇ καθοποβληθησομένων, θέλει σπεύσει ἡ τῆς ἐκθέσεως αὐτῆς περαίωσις καὶ εἰσαγωγὴ ἐνώπιον τῆς Γερουσίας.

Παντὸς ἐπαίνου ἀξία καθίσταται ἡ ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ Ἐπιτροπὴ, προσέθηκεν ἄλλος ὡς περὶ τὴν ἀκριβῆ τῶν τε ἐσόδων καὶ ἐξόδων τοῦ Κράτους ἀσχολουμένη ἔκθεσιν, καὶ οὐδεμία κατ' αὐτῆς δύναται νὰ προσγενηθῇ ἀμέλεια διὰ τὴν βραδύτητα τῆς εἰσαγωγῆς τῆς ἐκθέσεώς της.

Μετὰ ταῦ ὁ Κ. Πρόεδρος ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν, ἀπαγγείλας ὅτι ἀντικείμενον τῆς κατὰ τὴν 9 τοῦ ἐνεστῶτος μηνὸς γενησομένης Συνεδριάσεως ἔσεται ἡ συζήτησις τοῦ περὶ ἐκλογῆς ἐνόρκων Νομοσχεδίου.

Ὁ Πρόεδος

Α. ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι

Χ. ΚΑΟΝΑΡΗΣ.

Ν. Ι. ΜΕΞΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς

Χρ. Βλάσσης.

Ἀθ. Γρηγοριάδης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 9 Φευρουαρίου 1848 ἡμέρας τῆς ἑβδομάδος δευτέρας.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου, καὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν παρόντων Γερουσιαστῶν πλῆρες ἀποτελοῦντος τὸ Σῶμα, ὁ Κ. Πρόεδρος κηρύττει ἀρχομένην τὴν Συνεδρίασιν περὶ τὴν 12 ὥραν.

Τὰ Πρακτικὰ τῆς προλαβούσης Συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Παρελθὼν ἐπομένως ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν, ἀνέγνω Νομοσχέδιον περὶ τοῦ ἐπὶ τῶν ζώων φόρου, καὶ τὴν ἐπὶ τούτου αἰτιολογικὴν ἔκθεσιν, ἔχοντα οὕτως.

ΕΚΘΕΣΙΣ

Ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ φόρου ἐπὶ τῶν ζώων διὰ τὸ 1848.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Τὸ περὶ φόρου ἐπὶ τῶν ζώων διὰ τὸ ἐνεστὼς ἔτος Νομοσχέδιον, ψηφισθὲν ἤδη παρὰ τῆς Βουλῆς, ὑποβάλλεται καὶ εἰς τὴν συζήτησιν καὶ ἐπιψήφισιν ὑμῶν κατὰ διαταγὴν τοῦ Βασιλέως.

Ἐκ τῆς πρὸς τὴν Βουλὴν ἐκθέσεώς μου, τῆς ὁποίας ἀντίτυπον ἐπισυνάπτω ἐν τῇ παρούσῃ, παρατηρεῖτε, Κύριοι Γερουσιασταὶ, τοὺς λόγους, ἕνεκα τῶν ὁποίων ἐτέθη ἐν χρήσει καὶ κατὰ τὸ ἐνεστὼς ἔτος ἡ διὰ τῶν δηλώσεων βεβαίωσις τοῦ ἐπὶ τῶν ζώων φόρου· ὅθεν ὑπολείπεται νὰ καταδείξω ὑμῖν, ὁποίας ὑπέστη τροποποιήσεις τὸ ὑποβληθὲν Νομοσχέδιον κατὰ τὴν συζήτησιν τῆς Βουλῆς.

Τὸ κείμενον τοῦ Νομοσχεδίου εἰς τὴν ἀρχὴν τοῦ ἄρθρ. 4 εἶχε, « πᾶς κτηνοτρόφος ὀφείλει ἐντὸς τοῦ μηνὸς Φεβρουαρίου νὰ δηλώσῃ κλπ. » διότι, εἰσαχθέντος τοῦ Νομοσχεδίου εἰς τὴν Βουλὴν κατὰ τὴν 27 Δεκεμβρίου π. ἔτους, ὑπετίθετο, ὅτι ἐντὸς τοῦ Ἰανουαρίου ἤθελεν ὁ Νόμος ψηφισθῆ παρὰ τῶν Βουλῶν, ἀλλ' ἐπειδὴ ἡ ἐπιψήφισίς του παρετάθη μέχρι τῆς 4 ἰσταμένου, ἐδέησε νὰ μεταβληθῇ ὁ χρόνος τῆς δηλώσεως, ὡς ἑξῆς· » πᾶς κτηνοτρόφος ὀφείλει μέχοι τῆς 10 Μαρτ. νὰ δηλώσῃ κλπ.

Κατὰ συνέπειαν δὲ τῆς ἀνωτέρω τροποποιήσεως ἐπὶ τοῦ § δ'. τοῦ ἰδίου ἄρθρου ἀντὶ « τὸ βιβλίον τοῦτο κλείεται τὸ ἑσπέρας τῆς τελευταίας τοῦ μηνὸς Φεβρουαρίου ἡμέρας » ἐτέθη « τὸ βιβλίον τοῦτο κλείεται τὸ ἑσπέρας τῆς 10 τοῦ μηνὸς Μαρτίου ἡμέρας· » ἐπίσης παρετάθη καὶ ὁ χρόνος τῆς ἀποστολῆς τοῦ βι-

βλίου τῶν δηλώσεων « ἐντὸς πέντε ἡμερῶν » ἀντὶ « ἐντὸς τριῶν » ὡς εἶχε τὸ ἀρχικὸν Νομοσχέδιον, παρατηρησάντων πολλῶν, ὅτι οἱ δήμαρχοι ὑποχρεωμένοι μετὰ τὴν λῆξιν τῆς προθεσμίας τῶν δηλώσεων νὰ ἐξάγωσιν ἀποσπάσματα ἐκ τοῦ βιβλίου, καὶ νὰ τοιχοκολλῶσιν εἰς τὰ παρεδρεῖα, δὲν δύνανται ἐντὸς τοῦ τριημέρου διαστήματος ν' ἀποστέλλωσιν εἰς τὸν οἰκονομικὸν ἔφορον τὸ βιβλίον.

Πρὸς ταῖς ἄλλαις ὑποχρεώσεσιν, αἵτινες ἐπεβλήθησαν εἰς τοὺς Δημάρχους διὰ τοῦ § 5 τοῦ ἀνωτέρω ἄρθρου, προσετέθη μετὰ τὰς λέξεις « ὅστις τῶν Δημάρχων » καὶ αἱ ἑξῆς « ἀμελήσει τὴν τακτικὴν δημοσίευσιν τοῦ παρόντος Νόμου. »

Ἐπὶ τοῦ ἄρθρ. 9 προσετέθη παράγραφος ἀποβλέπων τὴν ἐξακρίβωσιν τῶν κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἀπαριθμήσεως εἰσερχομένων ζώων ἐκ τῆς ἀλλοδαπῆς, ἔχων οὕτω· « μόνοι δὲ οἱ ἐκ τῆς » ἀλλοδαπῆς εἰσερχόμενοι ἐντὸς τοῦ Κράτους κτηνοτρόφοι, μετα- » φέροντες τὰ ζῶα των μετὰ τὴν λῆξιν τῆς ἐποχῆς τῶν δηλώσεων, » καὶ διαρκούσης τῆς πρὸς ἀπαρίθμησιν προθεσμίας, δὲν ὑπόκειν- » ται εἰς τὰς τοῦ παρόντος ἄρθρου ποινάς· ἡ δὲ ἀπαρίθμησις τῶν » ζώων θέλει ἐνεργεῖσθαι παρὰ τῆς πρώτης τελωνιακῆς Ἀρχῆς, » συντασσομένου πρωτοκόλλου, τὸ ὁποῖον θέλει διευθύνεσθαι πρὸς » τὸν ἁρμόδιον οἰκονομικὸν ἔφορον πρὸς εἴσπραξιν τοῦ νενομισμέ- » νου φόρου. »

Τὴν προσθήκην ταύτην δὲν ἐδίστασα νὰ παραδεχθῶ, καθόσον παρετήρησα, ὅτι, ἐὰν κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἀπαριθμήσεως εἰσέλθωσι ζῶα ἐκ τῆς ἀλλοδαπῆς, εἴτε ἐντοπίων Ἑλλήνων, εἴτε ξένων, δὲν πρέπει βέβαια νὰ ὑποβάλλωνται εἰς πρόστιμον, ἢ ποινὴν οἱ κύριοι αὐτῶν, ἀφοῦ δὲν ἦσαν ἐντὸς τοῦ Κράτους κατὰ τὴν ἐποχὴν τῶν δηλώσεων.

Τὸ ἀρχικὸν Νομοσχέδιον κατὰ τὴν ἀρχὴν τοῦ ἄρθ. 10 εἶχε « ὁ ἐπὶ τῶν ζώων φόρος πληρώνεται ἐντὸς τοῦ μηνὸς Ἀπριλίου » ἀλλ' ἡ Βουλὴ παρέτεινε τὸν χρόνον τῆς πληρωμῆς « μέχρι τῆς 15 Μαΐ- ου » τὸ ἄρθ. 11 τοῦ εἰς τὴν Βουλὴν ὑποβληθέντος Νομοσχεδίου » εἶχεν « αἱ μέχρι τοῦδε διανεμόμεναι θεριναὶ καὶ χειμεριναὶ βο- » σκαὶ κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἀπὸ 2 Μαρτ. ε. ε. Νόμου περὶ » φόρου ἐπὶ τῶν ζώων, ὡς καὶ τὰ ἐτησίως διαθετόμενα λειβά- » δια, μὴ ἐξαιρουμένων καὶ τῶν ἐθνικῶν ἐρημονήσων, θέλουν ἐνοι- » λιασθῆ κατὰ τὸ προσεχὲς ἔτος μονοετῶς διὰ δημοπρασίας. Εἰς » τὸν συναγωνισμὸν τῶν δημοπρασιῶν εἶναι δεκτοὶ μόνοι οἱ » ὁμολογουμένως κτηνοτρόφοι, εἴτε αὐτοπροσώπως εἴτε δι' ἄλλων » ποιμένουσι τὰ ζῶά των· τῆς ἐνοικιάσεως ταύτης ἐξαιροῦν-

» ται αἱ περὶ τὰς κοινότητας ἐγνωσμέναι νομαὶ, αἵτινες ἀνέκαθεν » χρησιμεύουν πρὸς βοσκὴν τῶν ζώων τῶν· ἐγκατοίκων. Πᾶσα δὲ » περὶ διαχωρίσεως τούτων γενομένη τυχὸν διένεξις θέλει λύεσθαι » παρὰ τῆς διοικητικῆς καὶ οἰκονομικῆς Ἀρχῆς καὶ τοῦ ἀρ- » μοδίου δημάρχου εἰς ἐπιτροπὴν συνερχομένων ». ἀλλ' ἡ Βουλὴ ἐτροπολόγησεν αὐτὸ ὡς ἔπεται· « Ὅλαι αἱ ἐθνικαὶ βοσκαὶ θέ- λουν ἐνοικιασθῆ ».

« Εἰδικὸς Νόμος, ὅσον οὔπω ἐκδοθησόμενος, θέλει ὁρίσει » αὐτὰς καὶ κανονίσει τὰ περὶ τῶν βοσκῶν ἐν γένει, μέχρι δὲ » τῆς ἐκδόσεως τούτου διατελοῦν ἐν ἰσχύει αἱ διατάξεις τοῦ » ἄρθρου 11 τοῦ ἀπὸ 2 Μαρτίου π. ε. Νόμου.

Τὴν τροπολογίαν ταύτην δὲν ἐδίστασα νὰ παραδεχθῶ, θεω- ρήσας εὐλογώτερον νὰ κανονισθῶσι τὰ περὶ διαθέσεως τῶν Ἐθνικῶν βοσκημάτων δι' ἑνὸς εἰδικοῦ Νόμου.

Ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 12 πραγματευομένου περὶ δηλώσεως τῶν διὰ τὸ ἐλευσόμενον ἔτος χοίρων, ἡ Βουλὴ ἐξήρεσε τοῦ φόρου ἕνα οἰκόσιτον χοῖρον διὰ πᾶσαν οἰκογένειαν. Ἡ ἐξαίρεσις αὕτη, ὡς περιεχομένη εἰς πάντας τοὺς φορολογικοὺς νόμους τῶν παρελ- θόντων ἐτῶν, ἐγένετο καὶ παρ' ἐμοῦ δεκτή.

Ταῦτα ὑπὸ τὰς ὄψεις τῆς Γερουσίας θέτων, ἀπεκδέχομαι τὴν ταχεῖαν ἀπὸ μέρους της ἐπιψήφισιν τοῦ περὶ οὗ πρόκειται Νόμου, καθόσον ἱκανῶς προέβη, ὡς γνωρίζει, ὁ χρόνος τῆς βε- βαιώσεως τοῦ φόρου ἐπὶ τῶν ζώων.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 9 Φεβρουαρίου 1848.

Ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς Ν. ΚΟΡΦΙΩΤΑΚΗΣ.

Ο Θ Ω Ν

ΕΛΕΩι ΘΕΟΥ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Τὸ ἐπόμενον Νομοσχέδιον, ψηφισθὲν παρὰ τῆς Βουλῆς, θέλει εἰσαχθῆ παρὰ τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργοῦ εἰς τὴν Γερουσίαν, καὶ ὑποστηριχθῆ παρ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 9 Φεβρουαρίου 1848.

Ο Θ Ω Ν.

Ν. ΚΟΡΦΙΩΤΑΚΗΣ.

Ω Θ Ω Ν

ΕΛΕΩι ΘΕΟΥ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ Γερουσίας, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν τὰ ἑξῆς.

Ἄρθρ. 1. Ὁ ἐπὶ τῶν ζώων φόρος διὰ τὸ ἔτος 1848 κανονίζεται ὡς ἀκολούθως·

1) Διὰ τὰς αἶγας καὶ τὰ πρόβατα λεπ. 25 κατὰ κεφαλήν.

2) Διὰ τοὺς ὄνους λεπτὰ 50.

3) Διὰ τὰ μεγάλα ζῶα καὶ τοὺς χοίρους δρ. 1.

Ἄρθρ. 2. Ἐξαιροῦνται τοῦ ἀνωτέρω φόρου.

1) Τὰ θηλάζοντα τῶν αἰγῶν, προβάτων, καὶ χοίρων.

2) Οἱ πῶλοι τῶν ὄνων, καὶ ἵππων, καὶ οἱ μόσχοι τῶν βοῶν μέχρι τῆς ἡλικίας τῶν δύω ἐτῶν συμπληρωμένων, εἴτε θηλάζουσιν, εἴτε μή.

3) Οἱ ἀροτριῶντες βόες, ἀγελάδες, καὶ βουβάλια.

Ἄρθρ. 3. Ὁ ἐπὶ τῶν ζώων φόρος, ὡς κανονίζεται ἀνωτέρω, θέλει εἰσπραχθῆ καθ' ὅλον τὸ Κράτος διὰ λογαριασμὸν τοῦ Δημοσίου, ἐπὶ τῇ βάσει τῶν εἰς τοὺς τομίας σταλησομένων πινάκων τῆς εἰσπράξεως, ἀπὸ τοὺς κατ' ἐπαρχίαν οἰκονομικοὺς ἐφόρους, στηριζομένων εἰς τὰς δηλώσεις, ἢ τὰς, κατὰ τὸ ἄρθρον 9, ἀποφάσεις. Εἰς τὴν αὐτὴν κατηγορίαν ὑπάγεται καὶ ὁ φόρος ἐπὶ τῶν χοίρων, τῶν δηλωθέντων, ἢ ἐξακριβωθέντων κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρ. 12 τοῦ ἀπὸ 2 Μαρτίου 1847 περὶ φόρου ἐπὶ τῶν ζώων Νόμου.

Ἄρθρ. 4. Ἡ ἐξακρίβωσις τῶν ζώων γίνεται ὡς ἑξῆς. Πᾶς κτηνοτρόφος ὀφείλει μέχρι τῆς 10 Μαρτίου νὰ δηλώσῃ ἐγγράφως ἐνώπιον τῆς Δημοτικῆς Ἀρχῆς, ἐν τῇ περιφερείᾳ τῆς ὁποίας ἐνδιαιτῶνται τὰ ζῶα του, ἢ παραχειμάζουν κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς δηλώσεως, τὸν ἀριθμὸν αὐτῶν ὁλογράφως τε καὶ ἀριθμητικῶς κατὰ γένος, οἷον αἶγας, πρόβατα, ὄνους κτλ. τὸ χωρίον καὶ τὴν θέσιν, ἔνθα εὑρίσκονται, καὶ τὸν τόπον τῆς κατοικίας του. Ἂν δὲ κτηνοτρόφος τις ἔχῃ τυχὸν σμίκτας, ὀφείλει νὰ σημειώσῃ παρὰ πόδας τῆς δηλώσεως τὰ ὀνόματα αὐτῶν, ὡς καὶ τὰ ζῶα, τὰ ὁποῖα ὁ καθεὶς τούτων ἔχει διακεκριμένως κατὰ γένος· ἕκαστος δὲ τῶν κτηνοτρόφων σμικτῶν εἶναι ὑπόχρεως νὰ δηλώσῃ χωριστὰ τὰ ἴδιά του ζῶα, ὡς καὶ τὸ ὄνομα τοῦ κτηνοτρόφου, μὲ τὰ ζῶα τοῦ ὁποίου εἶναι ἡνωμένα καὶ τὰ ἰδικά του.

Τὰ ἀγωγιάτικα ζῶα θέλουν δηλοῦσθαι κατ' ἐξαίρεσιν ἐνώπιον τοῦ Δημάρχου ἐκείνου, ἐν τῇ περιφερείᾳ τοῦ ὁποίου ὁ κύριος αὐτῶν ἔχει τὴν διαμονήν του.

Αἱ δηλώσεις συντάσσονται εἰς διπλοῦν ἐπὶ ἁπλοῦ χάρτου, καὶ παραδίδονται εἰς τὸ Δημαρχεῖον, ὅτου ἡ μὲν κρατεῖται, ἡ δὲ ἄλλη ἐπιστρέφεται παραχρῆμα εἰς τὸν κτηνοτρόφον, ἐπιθεωρημένη παρὰ τοῦ Δημάρχου.

Ἕκαστος τῶν Δημάρχων κρατεῖ βιβλίον ἐν ᾧ ἐγγράφει τὰ ἐπὶ τῶν δηλώσεων ἀναφερόμενα ζῶα καὶ τὸ χωρίον, χωρὶς νὰ συμπεριλαμβάνῃ τὰ τυχὸν παρὰ πόδας τῆς δηλώσεως σημειούμενα. Τὸ βιβλίον τοῦτο κλείεται τὸ ἑσπέρας τῆς 10 τοῦ μηνὸς Μαρτίου ἡμέρας, καὶ παραπέμπεται ἐντὸς πέντε ἡμερῶν τὸ πολὺ παρὰ τοῦ δημάρχου πρὸς τὸν οἰκονομικὸν ἔφορον, συνωδευμένον μὲ τὰς παρουσιασθείσας δηλώσεις. Ἀπόσπασμα δὲ αὐτοῦ περιέχον τὸ ὄνομα τοῦ κτηνοτρόφου, καὶ τὸ ποσὸν τῶν ζώων του, τοιχοκολλᾶται, ἐπιμελείᾳ τοῦ Δημάρχου, εἰς ἕκαστον παρεδρεῖον.

Ὅστις τῶν Δημάρχων ἀμελήσει τὴν τακτικὴν δημοσίευσιν τοῦ παρόντος νόμου, ἢ ἀρνηθῇ νὰ δεχθῇ τὰς εἰς αὐτὸν παρουσιαζομένας δηλώσεις, ἢ νὰ ἐπιστρεψῃ εἰς τὸν κτηνοτρόφον βατέραν τῶν δηλώσεων ἐπιθεωρημένην, ὀλιγωρήσει τὴν δημοσίευσιν τοῦ ἀποσπάσματος, ἢ βραδυνῃ τὴν ἀποστολὴν τοῦ βιβλίου πρὸς τὸν οἰκονομικὸν ἔφορον παρὰ τὸν κανονισμένον χρόνον, κατακρίνεται καὶ τιμωρεῖται κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ Ποινικοῦ Νόμου, καὶ ἄνευ προηγουμένης ἀδείας περὶ τῆς εἰς δίκην εἰσαγωγῆς ἀπὸ τὴν προϊσταμένην αὐτοῦ Ἀρχήν.

Ἄρθρ. 5. Ἐὰν ὁ οἰκονομικὸς ἔφορος, ἢ ἡ Διοικητικὴ Ἀρχὴ λάβῃ ὑπονοίας, εἴτε ὡς ἐκ τῆς παραθέσεως τοῦ βιβλίου τῶν δηλώσεων μὲ τοὺς πίνακας τῶν ἀποτελεσμάτων τῶν παρελθόντων ἐτῶν, εἴτε ὡς ἐξ ἄλλων πληροφοριῶν, ὅτι οἱ κτηνοτρόφοι ὁλοκλήρου χωρίου, ἢ μέρους αὐτῶν δὲν ἐδήλωσαν τὰ ζῶα των, ἢ ἐδήλωσαν αὐτὰ ἐλλειπῆ, διατάττουν ἐκ συμφώνου νὰ ἐνεργηθῇ ἀπαρίθμησις τῶν ζώων αὐτῶν, ῥητῶς ὀνομαζομένων, συντάττοντες ἐπὶ τούτῳ τὸ ἀπαῖτον πρωτόκολλον, οἱ δὲ παραβάται τῆς διατάξεως ταύτης τιμωροῦνται μὲ χρηματικὴν ποινὴν δραχ. 100.

Ἄρθρ. 6 Ἡ ἀπαρίθμησις ἐνεργεῖται μέχρι τέλους Μαΐου ἀπὸ ἀπαριθμητὰς καὶ βοηθοὺς, διοριζομένους παρὰ τῆς κατ' ἐπαρχίαν Διοικητικῆς Ἀρχῆς καὶ τοῦ οἰκονομικοῦ ἐφόρου. Διὰ πᾶσαν ἀπαρίθμησιν συντάσσεται πρωτόκολλον, ὑπογραφόμενον παρὰ τοῦ ἀπαριθμητοῦ καὶ τῶν παρακολουθούντων αὐτῷ δύω βοηθῶν, καὶ δύω μαρτύρων, προσκαλουμένων παρὰ τοῦ κτηνοτρόφου, ἂν θέλῃ, μετὰ τὴν ἐμφάνισιν τῶν ἀπαριθμητῶν καὶ βοηθῶν ἐντὸς τριῶν ὡρῶν τὸ βραδύτερον, τὸ ὁποῖον ἔχει πλήρη ἰσχύν, ἕως οὗ ἀποδειχθῇ ὡς πλαστόν. Τὸ πρωτόκολλον τοῦτο διευθύνεται εἰς τὸν οἰκονομικὸν ἔφορον, ὅστις ὀφείλει νὰ καταμηνύσῃ τὴν πρᾶξιν, παραπέμπων αὐτὸ πρὸς τὸν παρὰ τοῖς πλημμελειοδίκαις εἰσαγ-

γελέα, διὰ νὰ ἐνεργηθῶσι τὰ πρὸς καταδίωξιν ἐνώπιον τοῦ ἁρμοδίου, πταισματοδικείου, ἢ πλημμελειοδικείου.

Ἄρθρ. 7. Οἱ ἀπαριθμηταὶ καὶ βοηθοὶ εἶναι ὡς δημόσιοι ὑπηρέται, καὶ ὁρκίζονται ἐνώπιον τοῦ εἰρηνοδικείου, ἀφοῦ προσκληθῶσι νὰ ἐπιληφθῶσι τῆς ἀπαριθμήσεως. Ἡ ἔκθεσις τῆς ὁρκωμοσίας συντάσσεται ἐπὶ ἁπλοῦ χάρτου.

Ἄρθρ. 8. Ἡ ἡμερησία ἀντιμισθία τῶν ἀπαριθμητῶν καὶ βοηθῶν προσδιορίζεται παρὰ τῆς Διοικητικῆς Ἀρχῆς, καὶ παρὰ τοῦ οἰκονομικοῦ ἐφόρου, ἥτις οὐδέποτε θέλει εἶσθαι ἀνωτέρα τῶν τριῶν δραχμῶν διὰ τοὺς ἀπαριθμητάς, καὶ δύο διὰ τοὺς βοηθούς, πληρονομένους ἀπὸ τοὺς ταμίας μετὰ τὸ τέλος τῆς ἀπαριθμήσεως.

Ἄρθρ. 9. Ὅστις τῶν κτηνοτρόφων παραλείψῃ νὰ δηλώσῃ ἐντὸς τῆς παρὰ τοῦ ἄρθ. 4 ὁριζομένης προθεσμίας τὰ ζῶά του, ἢ δηλώσει αὐτὰ ἐλλειπῶς, ὑποβάλλεται ἐκτὸς τοῦ ἁπλοῦ φόρου καὶ εἰς τὴν ἀπότισιν τῶν σχετικῶν ἐξόδων τῆς ἀπαριθμήσεως τῶν ζώων του, καὶ εἰς πρόστιμον, ἢ χρηματικὴν ποινήν, ἴσην μὲ τὸ τριπλοῦν τοῦ φόρου τῶν ζώων, τὰ ὁποῖα ἐπροσπάθησε νὰ ὑποκρύψῃ· καὶ τὸ μὲν πρόστιμον ἐπιβάλλεται, ὁσάκις ὁ φόρος τῶν ἀνακαλυφθέντων ζώων δὲν ὑπερβαίνει τὰς δραχ. 20, ἡ δὲ χρηματικὴ ποινή, ὁσάκις τὸ ποσὸν τοῦτο εἶναι ἀνώτερον. Τὸ τρίτον τῆς ποινῆς, ἢ τοῦ προστίμου, δίδοται εἰς τὸν καταμηνυτήν, ἐξαιρουμένου τοῦ προσωπικοῦ τῆς ἀπαριθμήσεως, καὶ τῆς διοριζούσης αὐτὸ Ἀρχῆς. Μόνοι δ' οἱ ἐκ τῆς ἀλλοδαπῆς εἰσερχόμενοι ἐντὸς τοῦ Κράτους κτηνοτρόφοι, μεταφέροντες μεθ' ἑαυτῶν τὰ ζῶα των, μετὰ τὴν λῆξιν τῆς ἐποχῆς τῶν δηλώσεων, καὶ διαρκούσης τῆς πρὸς ἀπαρίθμησιν προθεσμίας, δὲν ὑπόκεινται εἰς τὰς τοῦ παρόντος ἄρθρου ποινάς.

Ἡ δ' ἀπαρίθμησις τῶν ζώων τούτων θέλει ἐνεργεῖσθαι παρὰ τῆς πρώτης τελωνιακῆς Ἀρχῆς, συντασομένου πρωτοκόλλου, τὸ ὁποῖον θέλει διευθύνεσθαι πρὸς τὸν ἁρμόδιον οἰκονομ. ἔφορον, πρὸς εἴσπραξιν τοῦ νενομισμένου φόρου.

Ἄρθρ. 10. Ὁ ἐπὶ τῶν ζώων φόρος πληρόνεται ἐντὸς τῆς 15 Μαΐου, τῶν δ' ἐξερχομένων ἀπὸ τὸ Κράτος ὁ φόρος θέλει πληρόνεσθαι πρὶν τῆς ἐξόδου αὐτῶν, καὶ ἂν προηγῆται αὕτη τοῦ ἀνωτέρω μηνὸς· ἑπομένως αἱ Τελωνιακαὶ Ἀρχαὶ δὲν θέλουν ἐπιτρέπει τὴν ἔξοδον, πρὶν παρουσιασθῇ εἰς αὐτὰς τὸ ἀποδεικτικὸν τῆς πληρωμῆς τοῦ φόρου. Ὡσαύτως δὲν ἐπιτρέπεται οὐδαμῶς ἀπὸ τῆς 15 Μαΐου ἡ ἀπὸ Ἐπαρχίας εἰς Ἐπαρχίαν διάβασις τῶν ζώων, τῶν ὁποίων οἱ κύριοι δὲν ἔχουν σταθερὰν διαμονὴν εἰς ἕνα

τῶν Δήμων τοῦ Βασιλείου, ἂν δὲν πληρώσωσι προηγουμένως τὸν εἰς αὐτοὺς ἀνήκοντα φόρον, ἢ ἂν δὲν δώσωσιν ἀξιόχρεων ἐγγύησιν.

Ἄρθρ. 11. Ὅλαι αἱ ἐθνικαὶ βοσκαὶ θέλουσιν ἐνοικιασθῆ. Εἰδικὸς Νόμος, ὁσονούπω ἐκδοθησόμενος, θέλει ὁρίσει αὐτὰς, καὶ κανονίσει τὰ περὶ τῶν βοσκῶν ἐν γένει. Μέχρι δὲ τῆς ἐκδόσεως τούτου διατελοῦν ἐν ἰσχύϊ αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθ. 11 τοῦ ἀπὸ 2 Μαρτίου π. ε. Νόμου.

Ἄρθρ. 12. Ἡ δήλωσις τῶν χοίρων διὰ τὸ ἔτος 1849, ἐξαιρέσει ἑνὸς οἰκοσίτου δι' ἑκάστην οἰκογένειαν, θέλει γείνη ἐντὸς τοῦ μηνὸς Ὀκτωβρίου τ. ε. ἡ δὲ ἀπαρίθμησις καὶ ἐξακρίβωσις αὐτῶν κατὰ τὸν μῆνα Νοέμβριον· τὰ περὶ προσδιορισμοῦ καὶ εἰσπράξεως τοῦ φόρου ἐπὶ τῶν ζώων τούτων θέλουν κανονισθῆ διὰ τοῦ κατ' ἐκεῖνο τὸ ἔτος ἐκδοθησομένου Νόμου.

Ἄρθρ. 13. Ὁ παρὼν Νόμος θέλει δημοσιευθῆ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, καὶ θέλει ἀναγνωσθῆ ἐπ' Ἐκκλησίας εἰς ὅλας τὰς Κοινότητας πρὶν τῆς ἐνάρξεως τῶν δηλώσεων.

Ἄρθρ. 14. Ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς θέλει δημοσιεύσει, καὶ ἐκτελέσει τὸν παρόντα Νόμον, καὶ δώσει τὰς περὶ τὴν ἐκτέλεσιν ἀναγκαίας ὁδηγίας καὶ τύπους.

Ὁ παρὼν Νόμος ψηφισθεὶς παρὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, θέλει δημοσιευθῆ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, καὶ ἐκτελεσθῆ ὡς Νόμος τοῦ Κράτους.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 9 φεβρουαρίου 1848.

Μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν τούτων ἡ Γερουσία ἀπεφάσισεν, ἵνα τυπωθῶσι καὶ διανεμηθῶσιν εἰς τὰ μέλη τοῦ Σώματος τό τε εἰρημένον Νομοσχέδιον, καὶ ἡ ἐπ' αὐτοῦ αἰτιολογικὴ ἔκθεσις, καὶ συνελθόντα τὰ Τμήματα εἰς προεξέτασιν τοῦ Νομοσχεδίου, διωρίσωσιν ἐπιτροπὴν πρὸς σύνταξιν τῆς οἰκείας ἐκθέσεως.

Ἀπαγγείλαντος ἔπειτα τοῦ Κ. Προέδρου, ὅτι ἀντικείμενον τῆς ἡμερησίας διατάξεως ἔσεται ἡ ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως ἐπὶ τοῦ περὶ ἐκλογῆς τῶν ἐνόρκων Νομοσχεδίου, παρετήρησεν ὁ εἰσηγητὴς τῆς Ἐπιτροπῆς περὶ τούτου, ὅτι ἡ μὲν ἐπὶ τοῦ εἰρημένου Νομοσχεδίου εἰσηγητικὴ ἐπιτροπὴ ἐγνωμοδότησεν, ἵνα διὰ Νόμου κανονισθῆ γενική τις διοικητικὴ διαδικασία ἐπὶ πασῶν τῶν διοικητικῶν διαφορῶν, διὰ νὰ παραπεμφθῶσιν αὗται εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τῶν τακτικῶν Δικαστηρίων· μέλη δέ τινα ταύτης ἐπρότειναν, ἵνα εἰδική τις μόνον συνταχθῆ

διοικητικὴ διαδικασία, τὴν τῶν ἐκλογικῶν καταλόγων τῶν ἐνόρκων σύνταξιν ἀφορῶσα, τὴν ὁποίαν ἔχει ἤδη παρεσκευασμένην, καὶ θέλει καθυποβάλει, ἐὰν ἡ Γερουσία ἐγκρίνῃ, κατὰ τὴν ἐλευσομένην αὐτῆς Συνεδρίασιν.

Εἰπόντος δέ τινος, ὅτι ἡ Γερουσία, κατὰ τὰς γενομένας ἤδη συζητήσεις ἐπὶ τοῦ περὶ ἐκλογῆς τῶν ἐνόρκων Νομοσχεδίου, ἀπεφάσισεν, ἵνα συνταχθῇ εἰδικὴ διαδικασία ὡς πρὸς τὴν ἐκλογὴν μόνον τῶν ἐνόρκων, καὶ ἄλλου παρατηρήσαντος, ὅτι, οὐκ ὀλίγων παρελευσομένων ἐτῶν διὰ τὴν σύνταξιν γενικῆς τινὸς διαδικασίας ἐπὶ πασῶν τῶν διοικητικῶν διαφορῶν, ἀπαιτεῖται ἤδη, ἵνα εἰδική τις μόνον Διοικητικὴ διαδικασία κανονισθῇ ἐπὶ τοῦ παρόντος ἀφορῶσα τὴν σύνταξιν τῶν ἐκλογικῶν τῶν ἐνόρκων καταλόγων, ἐπήνεγκεν ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης, ὅτι, ἐὰν ἐκ τῆς καθυποβληθησομένης διοικητικῆς διαδικασίας δύναται νὰ ἐπέλθῃ καὶ ἀσφάλεια περὶ τῆς ἀκριβοῦς τῶν καταλόγων τῶν ὁρκωτῶν συντάξεως, καὶ ταχύτης ἐπὶ τῆς ἐκδικάσεως τῶν διαφόρων ἐνστάσεων, δὲν θέλει διστάσει, κατὰ τὴν περὶ τούτου γενησομένην γνωμοδότησιν τῆς Γερουσίας, νὰ παροδεχθῇ αὐτήν· ὡς πρὸς δὲ τὴν σύνταξιν Νόμου περὶ γενικῆς Διοικητικῆς Διαδικασίας ἐπὶ πασῶν τῶν Διοικητικῶν διαφορῶν, οὐ σμικρὸς παρελεύσεται χρόνος· καθότι αἱ ἐπὶ τῆς συντάξεως τοιούτων Νόμων ἐπιτροπαὶ, συγκείμεναι ὑπὸ Δικηγόρων τε καὶ Δικαστικῶν ὑπαλλήλων, περὶ τὰ ἔργα τῆς ὑπηρεσίας των ἀσχολουμένων, δυσχερῶς καὶ βραδέως θέλουσι συνέρχεσθαι πρὸς διάσκεψιν καὶ σύνταξιν τοιούτων Νόμων, καὶ ἕνεκα τούτου γνωμοδοτεῖ, ὥστε ἡ καθυποβληθησομένη διοικητικὴ διαδικασία ν' ἀφορᾷ μόνον τὴν σύνταξιν τῶν ἐκλογικῶν τῶν ἐνόρκων καταλόγων, καὶ τὴν τῶν διαφόρων γενησομένων ἐνστάσεων ἐκδίκασιν, καὶ ἐπὶ τούτων νὰ περιστραφῇ ἡ συζήτησις, ἥτις ἐὰν ἐγίνωσκεν ὅτι δὲν ἤθελε βραδύνει, ἀλλ' ἤθελε προβῇ τοσοῦτον ταχέως, δὲν ἤθελε βεβαίως ἀντιτείνει εἰς τὴν γενομένην ἤδη διαχώρησιν τοῦ περὶ τῶν ἐκλογικῶν καταλόγων τῶν ὁρκωτῶν Νομοσχεδίου.

Ὡς εἴς τινα Συνταγματικὰ Κράτη, ἀπεκρίνατο ὁ αὐτὸς Εἰσηγητὴς, ὑπάρχει Συμβούλιον Ἐπικρατείας πρὸς παρασκευὴν τῶν ἐνώπιον τῶν Βουλῶν εἰσαγομένων Νόμων, οὕτω καὶ ἤδη πρέπει νὰ προκαλεσθῇ ἐκ μέρους τοῦ Ὑπουργείου συλλογές τις δικαστικὸς πρὸς διάσκεψιν καὶ σύνταξιν τῶν διαφόρων Νόμων. Ἐὰν δὲ οἱ τὸν εἰρημένον σύλλογον ἀπαρτίζοντες Δικηγόροι τε καὶ Δικαστικοὶ ὑπάλληλοι δυσκόλως θέλουσιν ἐπὶ τὸ αὐτὸ συνέρχεσθαι, ἕνεκα τῆς ὑπηρεσίας των, πρὸς διάσκεψιν διφόρων

Νόμων, οὐχ' ἧττον ὅμως τὸ ἔργον τῆς γενικῆς διοικητικῆς δικονομίας δὲν εἶναι οὔτε δυσχερὲς οὔτε σύνθετον, διότι μόλις ἐκ 52 ἄρθρων σύγκειται αὕτη εἰς ἄλλα Κράτη.

Ἐπομένως, κατ' ἐρώτησιν τοῦ Κ. Προέδρου, ἡ Γερουσία ἀπεφάσισεν, ἵνα κατὰ τὴν ἐπιοῦσαν ἀναγνωσθῇ ἡ εἰδικὴ διοικητικὴ διαδικασία ὡς πρὸς τὴν ἐκλογὴν μόνον τῶν ἐνόρκων.

Παρατηρήσαντος δέ τινος, ὅτι πολλὰ ἠγέρθησαν παράπονα ἐκ μέρους τῶν ἔν τε τῷ Γυμνασίῳ καὶ τῷ Πανεπιστημίῳ ὑποτρόφων τῆς Κυβερνήσεως, ὡς πρὸ ἓξ ἤδη μηνῶν στερουμένων τὰς μηνιαίας μισθοδοσίας των, καὶ στενοχωρουμένων πολὺ ἕνεκα τῆς ἐλλείψεως τῶν καθημερινῶν ἀναγκῶν των, καὶ πρέπει ὁ ἁρμόδιος Ὑπουργὸς νὰ ἐπιφέρῃ τὴν ἀποχρῶσαν περὶ τούτου διόρθωσιν, ἐπήνεγκεν ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης, ὅτι θέλει μὲν περὶ τούτου ἀναφέρει πρὸς τὸν ἁρμόδιον Ὑπουργόν, διὰ νὰ δώσῃ τὰς ἀπαιτουμένας διασαφήσεις, παρακαλεῖ δὲ τοὺς ΚΚ. Γερουσιαστὰς, ὁσάκις τυχὸν ἀκούσωσι παράπονα κατὰ τῶν ὑπὸ τὴν δικαιοδοσίαν τοῦ δικαστικῶν τοῦ Κράτους ὑπαλλήλων, ν' ἀναφέρωσι ταῦτα πρὸς αὐτὸν εἴτε ἐπὶ δημοσίᾳ Συνεδριάσει εἴτε καὶ ἰδίᾳ, διὰ νὰ ἐπιφέρῃ τὴν προσήκουσαν θεραπείαν.

Ἀπαγγείλας ἐπὶ τέλους ὁ Κ. Πρόεδρος, ὅτι ἀντικείμενον τῆς ἐπιούσης Συνεδριάσεως ἔσεται ἡ συζήτησις τῶν καθυποβληθέντων Νομοσχεδίων περὶ περιθάλψεως τῶν ἐν Ἐρετρίᾳ ὑπὸ τῆς πολυομβρίας παθόντων Ψαριανῶν, καὶ τῆς συστάσεως μιᾶς ἐν τῷ Σχολείῳ τῶν Τεχνῶν ἕδρας διδασκάλου τῆς Στενογραφίας, ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος
Α. ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Χ ΚΑΟΝΑΡΗΣ.
Ν. ΜΕΞΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Χρ. Βλάσης.
Ἀθ. Γρηγοριάδης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 10 Φεβρουαρίου 1848 ἡμέρας τρίτης τῆς ἑβδομάδος

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου καὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν παρόντων Γερουσιαστῶν πλῆρες ἀποτελοῦντος τὸ Σῶμα, ἡ

Κ. Πρόεδρος κηρύττει ἀρχομένην τὴν Συνεδρίασιν περὶ τὴν 12 ὥραν.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης Συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Ἀπαγγείλαντος ἐπομένως τοῦ Κ. Προέδρου, ὅτι ἀντικείμενον τῆς ἡμερησίας διατάξεως ἔσεται 1) ἡ ἀνάγνωσις τῆς συνταχθείσης διοικητικῆς διαδικασίας ἐπὶ τοῦ περὶ ἐκλογῆς ἐνόρκων Νομοσχεδίου, καὶ 2) ἡ συζήτησις τῶν Νομοσχεδίων περὶ συστάσεως μιᾶς ἐν τῷ Σχολείῳ τῶν Τεχνῶν ἕδρας τῆς στενογραφίας, καὶ περὶ περιθάλψεως τῶν ἐν Ἑρετρίᾳ ὑπὸ τῆς πολυομβρίας παθόντων Ψαριανῶν, ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Χ. Κλονάρης ἀναστὰς ἀνέγνω τὴν ἐπομένην διοικητικὴν διαδικασίαν περί τε τῆς τῶν ἐκλογικῶν τῶν ἐνόρκων καταλόγων συντάξεως, καὶ τῆς δικάσεως τῶν κατ' αὐτῶν ἐνστάσεων καὶ ἐφέσεων, ἔχουσαν οὕτω.

Περὶ τῶν Ὁρκωτικῶν Καταλόγων.

ΚΕΦ. Α. *Περὶ τῆς συντάξεως τῶν Καταλόγων.*

Ἄρθρ. 1. Ὅσοι ἀνεγνωρίσθησαν, ὅτι ἔχουν, κατὰ τὸ 45 ἄρθρον τοῦ Ὀργανισμοῦ τῶν Δικαστηρίων, τὰ προσόντα τοῦ Ἐνόρκου, καταγράφονται ἀπὸ τὸν Ἔπαρχον εἰς ἰδιαίτερον Κατάλογον κατὰ πᾶσαν Ἐπαρχίαν.

2. Οἱ Ἐπαρχιακοὶ κατάλογοι τῶν Ἐνόρκων εἶναι διαρκεῖς, καὶ δὲν μεταβάλλονται, ἐξαιρουμένων τῶν ἐγγραφῶν καὶ ἀποσβέσεων, ὅσαι δύνανται νὰ λάβουν χώραν κατὰ τὴν ἐτησίαν ἀναθεώρησιν, γενομένην κατὰ τὰς ἑξῆς διατάξεις.

3. Καθ' ἕκαστον ἔτος ἀπὸ τὴν 1 ἕως τὴν 15 Φεβρουαρίου ἕκαστος Δήμαρχος ἀναθεωρεῖ τὸ μέρος τοῦ Ἐπαρχιακοῦ καταλόγου, τὸ ἀνῆκον εἰς τὸν Δῆμόν του, καὶ σημειόνει τοὺς ἤδη ἀποκτήσαντας τὰ προσόντα τοῦ Ἐνόρκου καὶ τοὺς ἀπολέσαντας αὐτά.

4. Τὴν 15 Φεβρουαρίου στέλλει τὴν ἀναθεώρησίν του, ὑπογεγραμμένην παρ' αὐτοῦ, εἰς τὸν Ἔπαρχον, ὅστις λαβὼν τὰς ἀναθεωρήσεις ὅλων τῶν Δημάρχων τῆς Ἐπαρχίας, τὰς συνοδεύει μὲ τὰς παρατηρήσεις του, καὶ τὴν 1 Μαρτίου τὰς πέμπει εἰς τὸν Νομάρχην.

5. Ἀπὸ τὴν ἀρχὴν τοῦ Μαρτίου ὁ Νομάρχης ὀφείλει νὰ κάμῃ τὴν γενικὴν ἀναθεώρησιν τῶν Ἐπαρχιακῶν Καταλόγων τοῦ Νομοῦ, καὶ ἐπὶ τούτῳ ἐγγράφει τοὺς Πολίτας, ὅσοι ἀπέκτησαν

τὰ προσόντα τοῦ Ἐνόρκου ἢ εἶχον παραλειφθῆ κατὰ τὰ παρελθόντα ἔτη.

Ἀποσβένει δὲ

1. τοὺς ἀποθανόντας·

2. Ἐκείνους ὅσων ἡ ἐγγραφὴ ἀπεδείχθη ἄκυρος παρὰ τῶν ἁρμοδίων Ἀρχῶν.

Σημειόνει δὲ ὡς ἀποσβεστέους

1. Τοὺς ἀπωλέσαντας τὰ ἀπαιτούμενα προσόντα,

2) Ὅσους νομίζει μὴ προσηκόντως ἐγγραφθέντας.

Κρατεῖ βιβλίον ὅλων τούτων τῶν ἀποφάσεών του, περιέχον τὰς αἰτίας καὶ τὰ δικαιολογητικὰ ἔγγραφα αὐτῶν·

6. Οἱ Ἐπαρχιακοὶ κατάλογοι, ἀναθεωρηθέντες οὕτω παρὰ τοῦ Νομάρχου ἐκτίθενται τὴν 15 Μαΐου εἰς τὴν πρωτεύουσαν ἑκάστης Ἐπαρχίας, ἀναγινώσκονται τὴν πρώτην Κυριακὴν εἰς τὰς Ἐκκλησίας τῶν Δήμων, καὶ παρακατατίθενται 1 εἰς τὸ Γραφεῖον τῆς Δημαρχίας ἑκάστου Δήμου, 2 εἰς τὸ Γραφεῖον τῆς Νομαρχίας.

Πᾶς πολίτης δύναται νὰ λάβῃ ἀντίγραφον αὐτῶν.

7. Πᾶσα ἀπόσβεσις ἐκ τοῦ καταλόγου κοινοποιεῖται ἀπὸ τὸν Νομάρχην ἐντὸς δέκα ἡμερῶν εἰς τὸν ἀποσβεσθέντα.

8. Τὴν 15 Ὀκτωβρίου οἱ κατάλογοι κλείονται, καὶ δὲν ἀναστέλλουν τὴν ἐκλογὴν τῶν Ἐνόρκων γενομένην ἐντὸς τοῦ ὑπάρχοντος ἀριθμοῦ τῶν ἤδη περιεχομένων εἰς τοὺς καταλόγους προσώπων.

ΚΕΦ. Β'. *Περὶ τῶν κατὰ τῆς ἀναθεωρήσεως τῶν καταλόγων αἰτήσεων.*

9. Ὅσοι νομίζουν, εἴτε ὅτι μὴ προσηκόντως ἀπεσβέσθησαν, παρελείφθησαν ἢ ἐνεγράφθησαν, εἴτε ὅτι συνέβη εἰς τὴν σύνταξιν τῶν καταλόγων ἄλλο λάθος ἀναφερόμενον εἰς αὐτοὺς, δύνανται ἕως καὶ ἐντὸς τῆς 30 Ἰουλίου νὰ κινήσουν ἀγωγὴν αὐτοπροσώπως ἢ δι' ἐντολοδόχου εἰς τὸ Πρωτοδικεῖον καὶ νὰ ἐκκαλέσουν, ἂν θέλουν, εἰς τὸ Ἐφετεῖον.

10. Ἐντὸς τῆς αὐτῆς προθεσμίας, πᾶς πολίτης ἐγγεγραμμένος εἰς τὸν ἐπαρχιακὸν κατάλογον δύναται νὰ αἰτήσῃ εἰς τὰ Δικαστήρια τὴν ἐγγραφὴν ἄλλου, ὅστις, ἂν καὶ ἔχων τὰ ἀπαιτούμενα προσόντα, παρελείφθη, τὴν ἀπόσβεσιν ἐκείνου, τὸν ὁποῖον νομίζει μὴ προσηκόντως ἐγγραφθέντα, ἢ τὴν ἐπανόρθωσιν παντὸς περὶ τὴν σύνταξιν τῶν καταλόγων λάθους.

11. Ἡ ἀγωγὴ κοινοποιεῖται εἴς τε τὸν Νομάρχην καὶ εἰς τὰ

ἔχοντα συμφέρον μέρη ἐντὸς δέκα ἡμερῶν, οἱαδήποτε καὶ ἂν ἦναι ἡ ἀπόστασις τοῦ τόπου· εἰδὲ μὴ, εἶναι ἀπαράδεκτος.

12. Πᾶσα δίκη, πηγάζουσα ἀπὸ τὴν ἀναθεώρησιν τῶν καταλόγων, προτιμᾶται ἀπὸ τὰς πολιτικὰς καὶ ἐμπορικὰς, καὶ ἡ διαδικασία της εἶναι συνοπτική.

Εἷς τῶν Δικαστῶν διοριζόμενος Εἰσηγητὴς, ἀναγινώσκει ἔκθεσιν πρὸ τῆς συζητήσεως. Τὸ Δικαστήριον, ἀφοῦ ἀκούσῃ τὸ μέρος καὶ τὸν Εἰσαγγελέα, ἀποφασίζει.

13. Τὰ δικόγραφα εἶναι ἀπηλλαγμένα τοῦ χαρτοσήμου.

14. Μετὰ τὴν ἔκδοσιν τῆς τελεσιδίκου ἀποφάσεως, ἂν ὁ αἰτῶν κερδήσῃ, κοινοποιεῖ τὴν ἀπόφασιν εἰς τὸν Νομάρχην, ὅστις ὀφείλει νὰ ἐπανορθώσῃ κατ' αὐτὴν τὸν κατάλογον.

Χ. ΚΛΟΝΑΡΗΣ.

Μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν αὐτῆς, ἡ Γερουσία ἀπεφάσισεν ἵνα τυπωθεῖσα διανεμηθῇ εἰς τὰ μέλη τοῦ Σώματος, καὶ κατὰ τὴν **16** τοῦ ἐνεστῶτος μηνὸς, ἡμέραν Δευτέραν τῆς ἑβδομάδος νὰ προβῇ ἡ ἐπὶ ταύτης συζήτησις.

Προβάσης ὕστερον τῆς Γερουσίας ἐπὶ τῆς συζητήσεως τοῦ Νομοσχεδίου, περὶ συστάσεως μιᾶς ἐν τῷ Σχολείῳ τῶν Τεχνῶν ἕδρας τῆς Στενογραφίας, καί τινος τῶν ΚΚ. Γραμματέων ἀναγνόντος αὐτὸ, ἐγένετο δεκτὴ παρὰ τῆς Γερουσίας ἡ ἀρχὴ αὐτοῦ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ἄρθρου **1**, καί τινος τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν παρατηρήσαντος, ὅτι κατὰ τὴν τάξιν ἀπαιτεῖται νὰ ὑπάρχῃ ὁρισμένος ὁ μηνιαῖος μισθὸς τῆς ἕδρας ταύτης τῆς Στενογραφίας, διότι καὶ τὰ Νομοσχέδια ὑπάρχουσιν ὁριστικὰ, καὶ ἑπομένως πρέπει νὰ ἐκλείψῃ ἡ λέξις «μέχρι» ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν ἐπήνεγκεν, ὅτι μέχρι διακοσίων δραχμῶν ἐτέθη ὁ μηνιαῖος μισθὸς τοῦ Διδασκάλου τῆς Στενογραφίας, καθότι ἡ ἕδρα αὕτη ὡς μὴ τακτικὴ, καὶ μέχρι δύω ἢ τριῶν διαρκέσουσα, θέλει καταργηθῇ ὅταν διδαχθῶσι πολλοὶ, καὶ ἐκλείψῃ ἡ ἀνάγκη τοῦ μαθήματος τούτου. Ἐὰν δὲ προσδιωρίζετο ὡρισμένος ὁ μηνιαῖος μισθὸς διακοσίων δραχμῶν διὰ τὴν ἕδραν τοῦ Διδασκάλου τῆς Στενογραφίας, μεγίστη ἤθελεν ἐπέλθει δυσαρέσκεια καὶ εἰς τοὺς λοιποὺς Διδασκάλους τῆς Σχολῆς τῶν τεχνῶν, ὡς μόνον ἀνὰ **100, 120** καὶ **150** δραχμὰς κατὰ μῆνα μισθοδοτουμένους· εἰς τὸ περὶ τοῦ διορισμοῦ ὅμως τοῦ Διδασκάλου τῆς Στενογραφίας ἐκδοθησόμενον **Β.** Διάταγμα θέλει ὁρισθῇ ὁ μηνιαῖος αὐτοῦ μισθός.

Μηδεμιᾶς ἑπομένως γενομένης ἄλλης παρατηρήσεως, ἐγένετο δεκτὸν τὸ ἄρθρον πρῶτον τοῦ Νομοσχεδίου, ὡς ἔχει.

Ἀναγνωσθὲν τὸ ἄρθρον 2, καὶ μὴ γενομένης ἐπὶ τούτου παρατηρήσεως, ἐγένετο δεκτὸν, ὡς ἔχει ἐν τῷ Νομοσχεδίῳ.

Ψηφοφορηθὲν ἐπὶ τέλους καὶ τὸ σύνολον τοῦ Νομοσχεδίου, ἐγένετο δεκτὸν διὰ ψήφων 18 κατὰ 10, ἔχον, ὡς ὑπεβλήθη κατὰ τὴν Συνεδρίασιν τῆς 5 Φεβρουαρίου τοῦ ἐνεστῶτος ἔτους.

Προβάσης ἔπειτα τῆς Γερουσίας ἐπὶ τῆς συζητήσεως τοῦ Νομοσχεδίου περὶ τῆς περιθάλψεως τῶν ἐν Ἐρετρίᾳ ὑπὸ τῆς πολυομβρίας παθόντων Ψαριανῶν, καί τινος τῶν ΚΚ. Γραμματέων ἀναγνόντος τὸ εἰρημένον Νομοσχέδιον, παρετήρησέ τις τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν ὡς πρὸς τὴν ἀρχὴν αὐτοῦ, ὅτι δὲν ἐνίσταται εἰς τὴν παραδοχὴν τῆς ἀρχῆς τοῦ προκειμένου ὑπὸ συζήτησιν Νομοσχεδίου, μὴ προτιθέμενος νὰ ἐπενέγκῃ κώλυμα εἰς τὴν πρὸς τοὺς συμπολίτας ἡμῶν Ψαριανοὺς γενησομένην βοήθειαν, ἀλλὰ τὰς ἑπομένας πρὸς τὸν Κ. Ὑπουργὸν τῶν Ἐσωτερικῶν προτείνει παρατηρήσεις, ὡς ἀναγκαίας πρὸ τῆς συζητήσεως τοῦ Νομοσχεδίου, ἐπὶ τῶν ὁποίων ὀφείλει ν' ἀπολογηθῇ

1) Ἐὰν ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν διώρισε τὸν ἀναγκαῖον καὶ περὶ τὴν ἐπιστήμην εἰδήμονα ἀρχιτέκτονα ἐπὶ τοῦ ἐν Ἐρετρίᾳ συνοικισμοῦ τῶν Ψαριανῶν, περὶ τῆς καλῆς τῶν οἰκιῶν διευθετήσεως, διότι δὲν δύναται σχεδὸν νὰ ἐπέλθῃ τοσαύτη ζημία ἕνεκα τῆς ἀπειρίας ἀδεξίου τινὸς ἀρχιτέκτονος, ἐπιτετραμμένου τὴν ῥυμοτομίαν παλαιᾶς πόλεως, ὅση ἐπελεύσεται παρ' αὐτοῦ ἐπὶ νεωκοδομουμένης ἤδη, καθ' ἣν καὶ χρηματικαὶ δαπάναι ἐξ ὑπαρχῆς κατεβλήθησαν, καὶ ὁ τοσοῦτον πολυπόθητος συνοικισμὸς ἐματαιώθη· καὶ 2) ἐὰν ἡ περὶ τοῦ ἐν Ἐρετρίᾳ συνοικισμοῦ τῶν Ψαριανῶν προνοοῦσα Κυβέρνησις, ἔλαβε τὰ περὶ τῆς ἐκεῖσε οἰκοδομῆς τῶν οἰκιῶν προσήκοντα προφυλακτικὰ μέτρα ἐκ τῶν ἐξωτερικῶν τῆς φύσεως προσβολῶν, ἢ ἔκτακτοι καὶ ἀπροσδόκητοι περιστάσεις τὰς ἐπιγενομένας ζημίας ἐπήνεγκον.

Ὅτι ἡ Κυβέρνησις περὶ πολοῦ ποιουμένη τὸν ἐν Ἐρετρίᾳ συνοικισμὸν τῶν Ψαριανῶν, ἀντέτεινεν ὁ Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν, ἅπαντα τὰ κατάλληλα ἔλαβε μέτρα ὡς πρὸς τὸν τρόπον καὶ τὸν τόπον τῆς οἰκοδομῆς τῶν οἰκιῶν, καὶ εἰδήμονα περὶ τὴν ἐπιστήμην ἀπέστειλε Γεωμέτρην περὶ τοῦ σχεδίου τῆς πόλεως, δύνανται νὰ μαρτυρήσωσι περὶ τούτων οἱ Γερουσιασταὶ ΚΚ. Κωνστ. Κανάρης καὶ Ἀναγ. Μοναρχίδης.

Ἡ δὲ ἐπιγενομένη εἰς τὰς ἐν Ἐρετρίᾳ οἰκίας τῶν Ψαριανῶν ζημία δὲν προῆλθεν ἀπὸ ἀμέλειάν τινα τῆς Κυβερνήσεως, ἀλλ' ἕνεκα τῆς τε ἐλλείψεως τῶν ἀναγκαίων χρηματικῶν δαπανῶν πρὸς ἀνέγερσιν στερεῶν οἰκιῶν, καὶ τῶν εἰδημόνων περὶ τὸ οἰκοδομεῖν τὰς οἰκίας τεχνητῶν, πρὸς δὲ καὶ τῆς ἀπροσδοκήτως καὶ κατ' ἐξαίρεσιν ἐν Ἐρετρίᾳ ἐπισκηψάσης πολυομβρίας.

Ἡ εἰς τὰς οἰκίας τῶν ἐν Ἐρετρίᾳ Ψαριανῶν, προσέθηκεν ἄλλος, ἐπισυμβᾶσα ζημία, οὔτε δι' ἔλλειψιν ἢ ἀπειρίαν μηχανικοῦ, οὔτε διὰ τὴν μὴ προσήκουσαν πρόνοιαν τῆς Κυβερνήσεως προσεγένετο, ἀλλ' ἕνεκα τῆς μεγίστης καὶ μοναδικῆς κατὰ τὸν παρόντα χειμῶνα ἐπιπεσούσης πολυομβρίας, καὶ τῆς εὐτελοῦς καὶ μὴ στερεᾶς τῶν οἰκιῶν οἰκοδομῆς, ὡς μόλις διὰ τριακοσίων σχεδὸν δραχμῶν ἀνεγερθεισῶν τῶν πλειόνων ἐξ αὐτῶν.

Ἐκ τῆς ἀγορεύσεως τοῦ τε Κ. Ὑπουργοῦ καὶ τοῦ Γερουσιαστοῦ, ἐπέφερεν ἕτερος, ἐξάγεται ἀριδήλως, ὅτι ἡ Κυβέρνησις καὶ εἰδήμονα περὶ τὴν ἐπιστήμην Γεωμέτρην ἀπέστειλε περὶ τῆς καλῆς τῶν ἐν Ἐρετρίᾳ οἰκιῶν διευθετήσεως, καὶ δεόντως περὶ τοῦ συνοικισμοῦ ἐπρονοήσατο· ἀλλ' ἡ ἐπελθοῦσα ζημία προσεγένετο ἐκ τῆς εὐτελοῦς τῶν οἰκιῶν οἰκοδομῆς, ὡς μόλις διὰ 200 δραχμῶν οἰκοδομηθεισῶν τούτων, ἀντὶ τῶν 300, αἵτινες παρὰ τῆς Κυβερνήσεως ἐδόθησαν διὰ τὴν ἀνέγερσιν ἑκάστης οἰκίας.

Γενομένης ἑπομένως δεκτῆς τῆς ἀρχῆς τοῦ Νομοσχεδίου, ἀνεγνώσθη τὸ πρῶτον αὐτοῦ ἄρθρον γενόμενον δεκτὸν ὡς ἔχει, ἄνευ τινὸς παρατηρήσεως.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ἄρθρου δευτέρου, παρετήρησέ τις, ὅτι μόνη ἡ ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως ἀνεγνωρισμένη καὶ πρὸ πολλοῦ ἐπὶ τοῦ συνοικισμοῦ τῶν ἐν Ἐρετρίᾳ Ψαριανῶν ὑπάρχουσα Ἐπιτροπὴ, δύναται, συμπράξει καὶ τοῦ Κ. Νομάρχου Εὐβοίας, ν' ἀπονέμῃ καὶ ὑπὸ εὐθύνην αὐτῆς μάλιστα εἰς ἑκάστην τῶν οἰκογενειῶν τὴν ἀνάλογον βοήθειαν κατὰ λόγον τῆς ὁποίας ὑπέστη ζημίας· ὡς πρὸς παντὸς ἄλλου ἡ εἰρημένη ἐπιτροπὴ γινώσκουσα ἀκριβῶς τὰς ἐφ' ἑκάστης οἰκίας ἐπιγενομένας ζημίας· καθότι πᾶσα ἄλλη διορισθησομένη Ἐπιτροπὴ ἀγνοοῦσα τὰς ζημίας ταύτας, πολλὰ θέλει ἐπιφέρει προσκόμματα εἰς τὴν διανομὴν τῶν βοηθειῶν, καὶ οὐκ ὀλίγην μεροληψίαν ἐπὶ τούτων θέλει διατηρήσει.

Ἡ ἐπὶ τοῦ συνοικισμοῦ Ἐπιτροπὴ, ἀντέτεινεν ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν, ἀπηλλάγη τῆς γενησομένης διανομῆς τῆς βοηθείας ἐφ' ἑκάστης τῶν οἰκογενειῶν, καί τοι μὴ ἐξαιρεθεῖσα ῥητῶς διὰ τοῦ δευτέρου ἄρθρου τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου,

ἵνα μὴ δυσαρεστηθῶσιν αἱ διάφοροι οἰκογένειαι τῶν Ψαριανῶν, χάριν τῆς συμπαθείας, τὴν ὁποίαν θέλουσι διατηρήσει ἴσως τὰ μέλη τῆς Ἐπιτροπῆς πρὸς τοὺς φίλους καὶ συγγενεῖς αὐτῶν εἰς τὴν διανομὴν τῶν βοηθειῶν, μολονότι δύναται καὶ αὕτη νὰ γνωμοδοτήσῃ ἐπὶ τούτων.

Ἂν καὶ ὑπάρχωσιν ἀντικείμενα τινὰ, ἐπήνεγκέ τις τῶν προαγορευσάντων, ἐπὶ τῶν ὁποίων ἥ τε σύμπραξις καὶ ὁ διορισμὸς αὐτῶν ἐκ μέρους τῆς Κυβερνήσεως, τὰ μέγιστα ἐνδιαφέρουσιν αὐτὴν, ὑφίστανται ὅμως καί τινα μηδαμῶς τὴν Κυβέρνησιν ἐνδιαφέροντα, ἀλλὰ παράπονα καὶ ἀγανακτήσεις ἐπιφέροντα κατ' αὐτῆς, οἷον θεωρεῖται καὶ ὁ ἐπὶ τοῦ προκειμένου διορισμὸς Ἐπιτροπῆς ἐκ μέρους τῆς Κυβερνήσεως, ἥτις σεβομένη τὴν ὁποίαν κατέχει ἀνωτέραν θέσιν, ὀφείλει νὰ ἴσταται ἐπὶ τῆς ὑψηλῆς περιοπῆς της, θεωρουμένη μέτοχος μόνον τῶν ἀγαθῶν πράξεων· διότι οἱ παρὰ τῆς Κυβερνήσεως διορισθέντες ὡς μέλη τῆς Ἐπιτροπῆς πρὸς ἀπονομὴν βοηθείας ἐφ' ἑκάστης οἰκογενείας, κατὰ λόγον τῆς ὁποίας ὑπέστη ζημίας, μεγίστην ἐπὶ τῶν χρηματικῶν τούτων δαπανῶν θέλουσιν ἐπιφέρει κατάχρησιν, καὶ οὐκ ὀλίγα παράπονα καὶ ἀγανακτήσεις θέλουσιν ἐγερθῆ παρὰ τῶν ζημιωθέντων Ψαριανῶν κατὰ τῆς Κυβερνήσεως, ἥτις καὶ περὶ τοῦ συνοικισμοῦ αὐτῶν δεόντως ἐπρονοήσατο, καὶ πολλὰς περὶ τῆς ἀποκαταστάσεώς των ἀπένειμε περιθάλψεις πρὸς ἀποφυγὴν παραπόνων. Τούτων ὅθεν οὕτως ἐχόντων, ἐπρότεινεν, ἵνα συνελθόντες ἐπὶ τὸ αὐτὸ οἱ τὸν ἐν Ἐρετρίᾳ συνοικισμὸν σχηματίζοντες Ψαριανοὶ, ἐκλέξωσι κατὰ πλειοψηφίαν τετραμελῆ ἐκ τούτων Ἐπιτροπὴν, ἧς τινος πέμπτον μέλος καὶ Πρόεδρος θέλει εἶσθαι ὁ Νομάρχης Εὐβοίας πρὸς ἐπιτήρησιν τῆς ἀκριβοῦς τῶν χρηματικῶν βοηθειῶν ἀπονομῆς.

Μέγιστον ἔχουσα συμφέρον ἡ Κυβέρνησις, παρετήρησεν ὁ Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν, εἰς τὴν ἀκριβῆ τῶν δοθησομένων χρηματατικῶν βοηθειῶν ἀπονομὴν, πρὸς ἀποφυγὴν ἐνδεχομένων καταχρήσεων τῆς δημοσίας ταύτης περιουσίας, θέλει διορίσει κατάλληλα πρὸς τοῦτο πρόσωπα, ἐν οἷς καὶ Ψαριανοὶ καί τινες τῶν πλησιοχώρων πόλεων θέλουσι συμπεριληφθῆ.

Προτείναντος δέ τινος, ὅτι πρὸς συμβιβασμὸν τῶν διαφερουσῶν γνωμοδοτήσεων, πρέπει μετὰ τὸ τέλος τοῦ ἄρθρου νὰ τεθῶσιν αἱ λέξεις « ἐν ᾗ θέλει συμπεριληφθῶσι καὶ τὰ μέλη τῆς ἐπὶ τοῦ συνοικισμοῦ ὑπαρχούσης ἐπιτροπῆς, » ἡ Γερουσία, κατ' ἐρώτησιν τοῦ Κ. Προέδρου παρεδέξατο τὴν προσθήκην τῶν

εἰρημένων λέξεων, καὶ οὕτω τὸ ἄρθρον 2 γενόμενον δεκτὸν ἔχει ὡς ἐξῆς.

« Ἐκ τῆς ποσότητος ταύτης θέλει δοθῆ εἰς ἑκάστην τῶν ἐν « τῷ προηγουμένῳ ἄρθρῳ οἰκογενειῶν ἀνάλογος βοήθεια, κατὰ « λόγον τῆς ὁποίας ὑπέστη ζημίας, προσηκόντως ἐπιβεβαιου- « μένης ὑπὸ Ἐπιτροπῆς διοριζομένης παρὰ τῆς Κυβερνήσεως, « ἐν ᾗ θέλει συμπεριληφθῶσι καὶ τὰ μέλη τῆς ἐπὶ τοῦ συνοι- « κισμοῦ ὑπαρχούσης Ἐπιτροπῆς. »

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ἄρθρου 3, καί τινος μὲν τῶν προαγορευσάντων παρατηρήσαντος, ὅτι, ἀδυνάτου καθισταμένης τῆς πρὸς τὴν Κυβέρνησιν ἐπιστροφῆς τῆς δοθησομενης ἤδη βοηθείας πρὸς τοὺς ὑπὸ τῆς πολυομβρίας παθόντας ἐν Ἐρετρίᾳ Ψαριανοὺς, πρέπει ῥητῶς ἐν τῷ προκειμένῳ ὑπὸ συζήτησιν ἄρθρῳ νὰ τεθῆ ὡς βοήθεια ἡ δοθησομένη αὕτη χρηματικὴ ποσότης, καθόσον τὸ ἄρθρον τοῦτο ἀντιφάσκει πρὸς τὸ πρῶτον τοῦ Νομοσχεδίου ἄρθρον, ὡς τοῦτο μὲν ἀναφέρον περὶ βοηθείας, ἐκεῖνο δὲ ὡς δάνειον ταύτην θεωροῦν, τοῦ δὲ Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν εἰπόντος, ὅτι ἡ πρὸς τοὺς Ψαριανοὺς δοθησομένη ἤδη χρηματικὴ βοήθεια θεωρεῖται ὡς εὔσχημος χορήγησις κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου τρίτου, ἐπήνεγκεν ἄλλος, ὅτι, ἐπελευσομένου ποτὲ τοῦ χρόνου, καθ' ὃν θέλουσιν ἐξοφληθῆ ἀπὸ τὸ δημόσιον αἱ διάφοροι τῶν οἰκογενειῶν τῶν τε Ψαριανων καὶ λοιπῶν Ἑλλήνων ἀπαιτήσεις, καὶ ἐκπεσθῆ αἱ πρὸς αὐτοὺς δοθησόμεναι χρηματικαὶ βοήθειαι, ἀπαιτεῖται νὰ μένῃ τὸ ἄρθρον, ὡς ἔχει, ἄνευ τινὸς προσθαφαιρέσεως, ἵνα μὴ διάφορα ἐγερθῶσι παράπονα παρὰ τῶν διαφόρων τοῦ Κράτους κατοίκων, ὡς τούτων μὲν μηδεμίαν χρηματικὴν βοήθειαν ἀπολαμβανόντων, μόνον δὲ τῶν Ψαριανῶν περιθαλπομένων.

Ἐπειδὴ ὀφείλει ἡ Κυβέρνησις, παρετήρησεν ἄλλος, νὰ συνδράμῃ τοὺς πολυειδῶς ὑπὲρ τῆς ἀνεξαρτησίτς τῆς Πατρίδος ἀγωνισαμένους Ψαριανοὺς, καὶ δὲν εὑρίσκεται ἤδη εἰς τοσαύτην οἰκονομικὴν κατάστασιν, ὥστε νὰ δωρήσῃ πρὸς αὐτοὺς τεσσαράκοντα χιλιάδας δραχμὰς, εὐλόγως ποιοῦν τὸ Ὑπουργεῖον, ἔθεσεν ἐν τῷ ἄρθρῳ τρίτῳ τοῦ Νομοσχεδίου, τὸν ἐν καιρῷ τῆς ἐξοφλήσεως ἐκπεσμὸν τῆς εἰρημένης ταύτης χρηματικῆς ποσότητος ἀπὸ τὰς ἀπαιτήσεις, τὰς ὁποίας ἔχουσιν αἱ οἰκογένειαι τῶν Ψαριανῶν ἀπὸ τὸ δημόσιον.

Εἰπόντος, δὲ ἄλλου, ὅτι πρέπει νὰ μένῃ τὸ προκείμενον ὑπὸ συζήτησιν τρίτον ἄρθρον τοῦ Νομοσχεδίου, ὡς ἔχει, ἵνα ὑπάρχῃ ἐν ἁρμονίᾳ μετὰ τοῦ περὶ συνοικισμοῦ τῶν Ψαριανῶν ἐν Ἐρε-

τρία ἐπεψηφισμένου Νόμου, καὶ μὴ ἀναφέρηται, ὅτι ἡ δοθησομένη πρὸς αὐτοὺς χρηματικὴ ποσότης ἀπονέμεται ὡς βοήθεια παρὰ τῆς Κυβερνήσεως· διότι τοσαύτας οἱ Ψαριανοὶ ὑπὲρ τῆς ἀπελευθερώσεως τῆς Πατρίδος κατέβαλον χρηματικάς τε καὶ σωματικὰς θυσίας, στερηθέντες ἐπὶ τέλους καὶ τῆς πατρίδος αὐτῶν, ὥστε καὶ ἑκατονταπλασία τῆς προκειμένης χρηματικῆς ποσότητος ἂν ἐδίδετο πρὸς αὐτοὺς ὡς χάρις, δὲν ἤθελε βεβαίως ἀνταμείψει δεόντως τοὺς ἀγῶνας καὶ τὰς θυσίας αὐτῶν, παρετήρησέ τις τῶν προαγορευσάντων, ὅτι δὲν θεωρεῖται ἰσχυρὸς ὁ λόγος τοῦ προλαλήσαντος, ὅτι, μὴ γενομένης τῆς προσηκούσης ἐν τῷ περὶ συνοικισμοῦ τῶν Ψαριανῶν Νομοσχεδίῳ διορθώσεως, δὲν δύναται καὶ ἤδη νὰ ἐπέλθῃ αὕτη, καθότι, ὅ,τι δὲν ἐγένετο τότε, δύναται νὰ λάβῃ ἤδη χώραν· ἡ δὲ πρὸς τοὺς ὑπὸ τῆς πολυομβρίας παθόντας Ψαριανοὺς δοθησομένη χρηματικὴ ποσότης παρέχεται αὐτοῖς ὡς χάρις παρὰ τῆς Κυβερνήσεως ὑπὲρ τῶν διὰ τὴν ἀνεξαρτησίαν τῆς Πατρίδος δικαιωμάτων αὐτῶν.

Μηδεμιᾶς ἑπομένως ἐπελθούσης ἄλλης παρατηρήσεως, ἐγένετο δεκτὸν τὸ ἄρθρον τρίτον, ὡς ἔχει ἐν τῷ Νομοσχεδίῳ.

Ψηφοφορηθὲν δὲ καὶ τὸ σύνολον τοῦ Νομοσχεδίου, ἐγένετο δεκτὸν διὰ ψήφων 20 κατὰ 8, ἔχον ὡς ὑπεβλήθη κατὰ τὴν Συνεδρίασιν τῆς 5 Φεβρουαρίου ε. ε. προστεθεισῶν μόνον ἐν τῷ τέλει τοῦ δευτέρου ἄρθρου τῶν ἑπομένων λέξεων, « ἐν ᾗ θέλει συμπεριληφθῶσι καὶ τὰ μέλη τῆς ἐπὶ τοῦ συνοικισμοῦ ὑπαρχούσης Ἐπιτροπῆς. »

Παρελθὼν ἔπειτα ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης, παρετήρησεν, ὅτι, κατανοήσας ἐκ τῶν γενομένων ἤδη συζητήσεων ἐπὶ τοῦ περὶ ἐκλογῆς Ἐνόρκων Νομοσχεδίου τὸν σκοπὸν τῆς Γερουσίας περὶ τῆς συντάξεως διοικητικῆς διαδικασίας, ἀφορώσης τὸν τρόπον τῆς τε συντάξεως τῶν ἐκλογικῶν τῶν Ὁρκωτῶν καταλόγων, καὶ τῆς παρὰ τῶν τακτικῶν Δικαστηρίων δικάσεως τῶν γενομένων ἐνστάσεων καὶ ἐφέσεων, καθυποβάλλω τὴν εἰρημένην διαδικασίαν ὡς τροπολογίαν τοῦ καθυποβληθέντος περὶ ἐκλογῆς Ἐνόρκων Νομοσχεδίου, ἥτις ἀναγνωσθεῖσα ἔχει οὕτως.

Τροπολογία περὶ τῶν Ὁρκωτικῶν Καταλόγων.

Ἄρθρ. 1. Οἱ Κατάλογοι τῶν ἐχόντων τὰ προσόντα τοῦ Ἐνόρκου ἅπαξ συνταχθέντες, θέλουν εἶσθαι διαρκεῖς· διαγραφαὶ δὲ καὶ νέαι ἐγγραφαὶ δύνανται νὰ γεννῶσι μόνον κατὰ τὴν ἐτησίαν αὐτῶν ἀναθεώρησιν, ἐνεργουμένην κατὰ τὸν ἑξῆς τρόπον.

Ἄρθρ. 2. Ἕκαστος Δήμαρχος χρεωστεῖ κατὰ τὸν μῆνα Ἰανουάριον καὶ Φεβρουάριον ν' ἀναθεωρῇ τὸ μέρος τοῦ καταλόγου τῶν Ἐνόρκων, τὸ περιέχον τοὺς ἔχοντας προσόντα Ἐνόρκου κατοίκους τοῦ Δήμου των, σημειῶν εἰς ἔκθεσιν, ὅσους νομίζει ἐγγραπτέους ἢ διαγραπτέους καὶ τοὺς λόγους τῆς ἐγγραφῆς ἢ διαγραφῆς αὐτῶν. Κατὰ δὲ τὴν πρώτην Μαρτίου τὸ βραδύτερον ὑποβάλλει τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ἐργασίας του ταύτης εἰς τὸν Ἔπαρχον, ὅστις τὸ διαβιβάζει μέχρι τῆς 15 τοῦ αὐτοῦ μηνὸς μετὰ τῶν παρατηρήσεών του εἰς τὸν Νομάρχην.

Ἄρθρ. 3. Ὁ Νομάρχης ὀφείλει ἄνευ ἀναβολῆς νὰ κάμῃ τὴν γενικὴν ἀναθεώρησιν τῶν Ἐπαρχιακῶν καταλόγων. Πρὸς τοῦτο δὲ ἐγγράφει εἰς αὐτοὺς, τοὺς πολίτας, ὅσοι ἀπέκτησαν τὰ προσόντα τοῦ Ἐνόρκου, καθὼς καὶ ἐκείνους, ὅσοι, ἔχοντες ἤδη αὐτὰ, εἶχον παραλειφθῆ κατὰ τὸ παρελθὸν. Διαγράφει τοὺς ἀποβιώσαντας καὶ ἐκείνους, ὅσων ἡ ἐγγραφὴ ἠκυρώθη παρὰ τῆς ἁρμοδίου Ἀρχῆς· καὶ τέλος σημειόνει ὡς διαγραπτέους, ὅσους νομίζει ἢ ἀπωλέσαντας τὰ ἀπαιτούμενα προσόντα, ἢ παρὰ Νόμον ἐγγραφέντας, ἂν καὶ ἡ ἐγγραφή των δὲν προσεβλήθη ὑπό τινος·

Αἱ περὶ πάντων τούτων ἀποφάσεις τοῦ Νομάρχου θέλουν ἐγγράφεσθαι εἰς ἐπίτηδες βιβλία, ὅπου θέλουν ἐκτίθεσθαι καὶ αἱ αἰτιολογίαι, μνημονεύονται δὲ καὶ τὰ δικαιολογητικὰ ἔγγραφα.

Ἄρθρ. 4. Οἱ Ἐπαρχιακοὶ κατάλογοι, διορθωθέντες οὕτω ὑπὸ τοῦ Νομάρχου, ἐκτίθενται κατὰ τὴν 15 Ἀπριλίου, καὶ μένουσιν ἐκτεθειμένοι μέχρι τῆς 30 αὐτοῦ εἰς τὸ Γραφεῖον ἑκάστης Δημαρχίας. Πᾶς δὲ πολίτης δύναται νὰ λάβῃ ἀκωλύτως γνῶσιν αὐτῶν ἢ καὶ ἀντίγραφα ἰδίᾳ αὐτῶν δαπάνῃ. Εἰς ἐκείνους δὲ, ὅσοι ἐσημειώθησαν ὡς διαγραπτέοι κατὰ τὸ ἀνωτέρω 3 ἄρθρον, ἡ προσωρινὴ τοῦ Νομάρχου ἀπόφασις κοινοποιεῖται εἰς τὸν διαγραπτέον ἐπιμελείᾳ τοῦ Δημάρχου.

Ἄρθρ. 5. Οἱ κατάλογοι θέλουν περιέχει, ἀπέναντι τοῦ ὀνόματος ἑκάστου ἐγγεγραμμένου πολίτου, σημείωσιν τῆς κατοικίας του, τῆς ἡλικίας του, τῆς ἀκινήτου περιουσίας του, τὸ εἶδος τοῦ εἰσοδήματός του ἢ τῆς ἰδιότητος τῆς παρεχούσης αὐτῷ τὴν ἱκανότητα τοῦ Ἐνόρκου.

Ἄρθρ. 6. Πᾶς πολίτης, ὅστις νομίζει, ὅτι εἰς τοὺς καταλόγους ἀνίκανοι ἐνεγράφησαν, ἢ παρελείφθησαν ἱκανοὶ, δύναται νὰ ζητήσῃ δι' ἀγωγῆς εἰσαγομένης εἰς τὸ Πρωτοδικεῖον, εἰς ὃ ἡ Ἐπαρχία ὑπάγεται, μέχρι τῆς 15 Μαΐου τὸ πολὺ τὴν διόρθωσιν τῶν ἐλλείψεων τούτων. Ἐκεῖνοι δὲ, πρὸς τοὺς ὁποίους ἀπαιτεῖται,

κατὰ τὸ ἀνωτέρω ἄρθρον 4, εἰδικὴ κοινοποίησις τῶν ἀποφάσεων τοῦ Νομάρχου, δύνανται νὰ εἰσάξωσι τὴν ἀγωγὴν αὐτῶν ἐντὸς δεκαπέντε ἡμερῶν, λογιζομένων ἀπὸ τῆς πρὸς αὐτοὺς κοινοποιήσεως τῆς ἀποφάσεως τοῦ Νομάρχου.

Ἄρθρ. 7. Ἡ ἀγωγὴ ἐπιδίδεται εἴς τε τὸν Νομάρχην καὶ εἰς τὸνἔχοντα συμφέρον ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος. Δικάζεται δὲ πρὸ πασῶν τῶν ἄλλων, ὡς δίκη συνοπτική· ἡ ἐν τῷ ἀκροατηρίῳ συζήτησις ἄρχεται, ἀναγινωσκομένης ἐκθέσεως ὑπό τινος τῶν Δικαστῶν ἐπὶ τούτῳ διοριζομένου, μετὰ δὲ ταῦτα τὸ Δικαστήριον, ἀφ' οὗ ἀκούσῃ τοὺς διαδίκους καὶ τὸν Εἰσαγγελέα, ἀπαγγέλει τὴν ἀπόφασιν.

Οἱ διάδικοι δύνανται νὰ παρασταθῶσιν εἰς τὴν δίκην καὶ διὰ πληρεξουσίου, εἴτε Δικηγόρου, εἴτε μὴ, ὁ δὲ Νομάρχης δύναται νὰ διαβιβάσῃ εἰς τὸ Δικαστήριον διὰ τοῦ Εἰσαγγελέως πρὸς ὑπεράσπισιν αὐτοῦ ὑπόμνημα ἔγγραφον, τὸ ὁποῖον ἀναγινώσκεται ἐν τῇ Συνεδριάσει ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος τῆς διαδικασίας.

Ἄρθρ. 8. Κατὰ τῶν ἀποφάσεων τοῦ Πρωτοδικείου συγχωρεῖται ἔφεσις εἰς τ' ἀρμόδια Ἐφετεῖα, ἀλλὰ μόνον ἐντὸς δέκα ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἐπιδόσεως τῆς Πρωτοδίκου ἀποφάσεως.

Ἡ παρ' Ἐφέταις διαδικασία γίνεται ὃν τρόπον καὶ ἡ παρὰ Πρωτοδίκαις.

Ἄρθρ, 9. Ἡ ἀγωγὴ καὶ ἡ ἔφεσις ἔχουν δύναμιν ἀνασταλτικὴν καὶ ἐμποδίζουσι τήν τε διαγραφὴν τῶν κατὰ τὸ δοκοῦν τοῦ Νομάρχου διαγραπτέων πολιτῶν ὡς καὶ τὴν ἐγγραφὴν τῶν κατ' αὐτὸν ἐγγραπτέων.

Ἄρθρ. 10. Εἰς τὴν πρὸς συζήτησιν τῆς ὑποθέσεως παρὰ τοῦ Νόμου ὁριζομένην προθεσμίαν προστίθεται λόγῳ τῆς ἀποστάσεως μία ἡμέρα ἀνὰ πᾶν διάστημα τεσσάρων μυριομέτρων· τὸ αὐτὸ ἰσχύει καὶ ὡς πρὸς τὴν ἔφεσιν.

Ἄρθρ. 11. Εἰς τὰς δίκας, περὶ ὧν διαλαμβάνει ὁ παρὼν Νόμος, δὲν γίνεται χρῆσις ἐνσήμου χάρτου.

Ἄρθρ. 12. Ὁ Νομάρχης, ἅμα λαμβάνων τελεσίδικον ἀπόφασιν, ἐκδικάζουσαν τὰ κατὰ τῶν καταλόγων παράπονα, ἐνεργεῖ ἐπὶ τοῦ οἰκείου καταλόγου τὴν προσήκουσαν διόρθωσιν συμφώνως μὲ τὴν ἀπόφασιν.

Ἄρθρ. 13. Κατὰ τὴν 1 Αὐγούστου, ἂν μέχρι τῆς ἐποχῆς ταύτης δὲν ἐκδικασθῶσιν ἅπασαι αἱ κατὰ τῶν καταλόγων ἀγωγαὶ, δύνανται μολαταῦτα τὰ Ἐπαρχιακὰ Συμβούλια καὶ ὁ Νομάρχης νὰ ἐκλέξωσιν ἐξ αὐτῶν κατὰ τὰς μέχρι τοῦδε γενομένας διορ-

θώσεις τὸν κατὰ Νόμον ἀπαιτούμενον διὰ τὸ προσεχὲς ἔτος ἀριθμὸν τῶν ἐνόρκων, ἀλλὰ καὶ μετὰ τὴν 1 Αὐγούστου, ἂν ἐπέλθωσιν ἀποφάσεις τελεσίδικοι, οἱ Νομάρχαι χρεωστοῦν παραχρῆμα νὰ κάμνωσιν τὰς ἀπαιτουμένας ἐπὶ τοῦ οἰκείου καταλόγου διορθώσεις.

Ἄρθρ. 14. (52)
» 15. (53)
» 16. (54)
» 17. (55)
» 18. —

Εἰς τὴν δυνάμει τοῦ παρόντος Νόμου κατὰ πρῶτον γενησομένην σύνταξιν τῶν καταλόγων θέλουν χρησιμεύσει ὡς βάσις οἱ μέχρι τοῦδε ὑπάρχοντες γενικοὶ κατάλογοι τῶν ἐνόρκων.

Μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν αὐτῆς ἡ Γερουσία ἀπεφάσισεν, ἵνα, τυπωθεῖσα, διανεμηθῇ μετὰ τῆς ὑπὸ τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Χ. Κλονάρη ἀναγνωσθείσης διοικητικῆς διαδικασίας εἰς τὰ μέλη τοῦ Σώματος, καὶ κατὰ τὴν 16 τοῦ ἐνεστῶτος μηνὸς νὰ προβῇ ἡ ἐπὶ τούτων συζήτησις, ὡς ἀνωτέρω ἀπεφασίσθη.

Ἀνέκφραστος, παρετήρησεν ἄλλος, ὑπάρχει ἡ χαρὰ καὶ ἀγαλλίασις, τὴν ὁποίαν ἐνδομύχως αἰσθάνομαι, καὶ ὀφείλω νὰ ἐκφράσω εἰς τὴν Γερουσίαν, κατιδὼν, ὅτι οὐδεμία Νομοσχεδίου συζήτησις ἐπήνεγκε τὸ εὐάρεστον καὶ αἴσιον ἀποτέλεσμα, οἷον διὰ τῆς ἐπὶ τοῦ περὶ ἐκλογῆς ἐνόρκων Νομοσχεδίου συζητήσεως προσεγένετο, ἐξ ἧς καὶ Ὑπουργοὶ καὶ Γερουσιασταὶ κατηνόησαν τὴν μαθηματικὴν ἀλήθειαν τοῦ νὰ βαδίζωσι τὴν ἐντὸς τῶν ὅρων τοῦ Συντάγματος Συνταγματικὴν ὁδόν.

Ἀπαγγείλας τελευταῖον ὁ Κ. Πρόεδρος, ὅτι ἀντικείμενον τῆς ἐπιούσης Συνεδριάσεως ἔσεται ἡ ἀνάγνωσις τῆς ὑπὸ τῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν συνταχθείσης ἐκθέσεως, ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος
Ἀ. ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Χ. ΚΛΟΝΑΡΗΣ.
Ν. Ι. ΜΕΞΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Β. Χρηστακόπουλος.
Χρ. Βλάσσης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 13 Φεβρουαρίου 1848 ἡμέρας Παρασκευῆς.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου, καὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν παρόντων Γερουσιαστῶν πλῆρες ἀποτελοῦντος τὸ Σῶμα, ὁ Κ. Πρόεδρος κηρύττει ἀρχομένην τὴν Συνεδρίασιν περὶ τὴν 12 ὥραν.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης Συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Ἀπαγγείλαντος ἑπομένως τοῦ Κ. Προέδρου, ὅτι ἀντικείμενον τῆς ἡμερησίας διατάξεως ἔσεται ἡ ἀνάγνωσις τῶν ἐκθέσεων τῶν ἐπιτροπῶν ἐπί τε τοῦ Νομοσχεδίου περὶ φόρου τῶν ζώων, καὶ ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν, παρελθὼν ὁ εἰσηγητὴς τῆς ἐπὶ τοῦ εἰρημένου Νομοσχεδίου Ἐπιτροπῆς, ἀνέγνω τὴν ἑπομένην ἔκθεσιν ἔχουσαν οὕτως.

ΕΚΘΕΣΙΣ

Τῆς Ἐπιτροπῆς διὰ τὸ Νομοσχέδιον τοῦ ἐπὶ τῶν ζώων φόρου τοῦ ἔτους 1848.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Κύριοι!

Ἡ Ἐπιτροπή σας, λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν τὸ Νομοσχέδιον τοῦ ἐπὶ τῶν ζώων φόρου, καὶ παρατηρήσασα, ὅτι δὲν διαφέρει ἀπὸ ἐκεῖνο τοῦ παρελθόντος ἔτους, εἰμὴ κατά τινας μικρὰς τροπολογίας χάριν περισσοτέρας διασαφήσεως καὶ διευκολίας εἰς τὴν ἐκτέλεσιν χωρὶς βλάβην τῶν φορολογουμένων, συνιστᾷ εἰς τὸ Σῶμα τὴν καθ' ὁλοκληρίαν παραδοχὴν αὐτοῦ, ἐκτὸς τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ Νομοσχεδίου, τὸ ὁποῖον προτείνει ἡ Ἐπιτροπὴ νὰ τροπολογηθῇ ὡς ἑφεξῆς.

« Ἄρθρον 11. Μέχρις ὅτου κανονισθῶσι δι' εἰδικοῦ Νόμου « αἱ διατάξεις περὶ διαθέσεως καὶ βοσκῆς τῶν Ἐθνικῶν βοσκη- « σίμων γαιῶν ἐν γένει, διὰ τὴν εὐκολίαν τῶν βοσκῶν, καὶ « πρὸς ἐξάλειψιν τῶν ἀναφυομένων παραπόνων ἐν καιρῷ τῶν « τοποθετήσεων, χωρὶς βλάβην τοῦ δημοσίου συμφέροντος, « θέλουν διατελεῖ ἐν ἰσχύϊ αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ ἀπὸ « 2 Μαρτίου π. ε. Νόμου ε.

Τὴν τροπολογίαν τοῦ ἄρθρου τούτου θεωρεῖ προτιμωτέραν ἡ Ἐπιτροπὴ διὰ τοὺς ἑπομένους λόγους.

Διὰ νὰ ἐνοικιασθῇ τὸ χόρτον τῶν Ἐθνικῶν βοσκησίμων γαιῶν ἐν γένει, (καθότι ἡ κατὰ μέρος ἐνοικίασις εἶναι σκανδαλώδης καὶ δυσκατόρθωτος) ἀπαιτεῖται νὰ ἐξακριβώσῃ καὶ γνωρίσῃ ἡ Κυβέρνησις προηγουμένως τὰ ἀκόλουθα, τὰ ὁποῖα δὲν εἶναι γνωστὰ εἰσέτι.

Εἰς ποῖα μέρη τοῦ Κράτους κεῖνται Ἐθνικαὶ γαῖαι βοσκήσιμοι μὲ τὴν κατ' ὄνομα σημείωσιν αὐτῶν κατὰ χωρίον καὶ κατὰ μέρος.

Ἂν αἱ γαῖαι αὗται εἶναι ὁλοσχερῶς Ἐθνικαὶ ἄνευ διενέξεων, ἢ εἶναι σύμμικτοι καὶ ἀδιαχώριστοι ὡς πρὸς τὴν βοσκὴν μὲ ἰδιοκτήτους γαίας.

Ἂν τὰ ἀνακαλυφθησόμενα ταῦτα Ἐθνικὰ μέρη ἄνευ διενέξεων ἔχουν ἐπέκτασιν χωρητικότητος διὰ ποίμνια, ὥστε νὰ μὴ μένουν ἀχρησίμευτα ἕνεκα τῆς ὀλιγότητος αὐτῶν.

Νὰ διαγραφῶσι σαφῶς καὶ διακεκριμένως τὰ ὅρια αὐτῶν, εἰς τρόπον ὥστε νὰ γνωρίζουν ὅ τε πωλητὴς καὶ ἐνοικιαστὴς τὸ ἐνοικιασθησόμενον μέρος.

Νὰ λάβῃ ὑπὸ ὥριμον καὶ βαθεῖαν σκέψιν ἡ Κυβέρνησις τὸ μέτρον διὰ τὰς ἀκαλλιεργήτους βοσκησίμους γαίας, αἵτινες κεῖνται ἐντὸς τῶν συνόρων ἐκείνων τῶν χωρίων, τὰ ὁποῖα ἦσαν Κεφαλοχώρια, δηλ. ἂν αἱ γαῖαι αὗται θέλουσιν εἶσθαι ὑπὸ τὴν σιωπηλὴν κυριότητα τῶν κατοίκων ἑκάστης κοινότητος, ὡς ἦσαν ἀνέκαθεν, ἢ θέλουσι θεωρεῖσθαι ὡς ἀνήκουσαι εἰς τὸ δημόσιον ἕνεκα τῆς ἐσφαλμένης ἰδέας, τοῦ νὰ ἐνεργηθῇ ἡ ἐνοικίασις ὅπου ἔλαβε χώραν ἡ τοποθέτησις· καθότι ὁ Νόμος οὗτος τῆς τοποθετήσεως ἐφηρμόσθη χάριν ὑπακοῆς εἰς μόνην τὴν στερεὰν Ἑλλάδα καὶ οὐχὶ μόνον εἰς τὰ ἐθνικά, ἀλλὰ καὶ εἰς ὅλα ἐν γένει τὰ ἰδιόκτητα χωρία, ὥστε οἱ κάτοικοι τῶν ἰδιοκτήτων τούτων χωρίων καὶ πόλεων λαμβάνουν τοποθετήρια ἀπὸ τὰς ἁρμοδίας Ἀρχὰς διὰ νὰ τοποθετήσωσι τὰ ζῶά των ἐντὸς τῆς περιφερείας τῶν ἰδιοκτήτων τούτων χωρίων καὶ πόλεων. Προσέτι ἐπειδὴ κατὰ τὰ ἔτη **1834, 1835** καὶ **1836** ἦλθον εἰς τὴν Στερεὰν Ἑλλάδα διάφοροι ποιμένες μὲ τὰ ποίμνιά των ἔξωθεν τοῦ Κράτους, οἵτινες κατεγράφησαν Δημόται, εἰς ὅσα μέρη ὑπῆρχεν εὐρυχωρία κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἧττον, ἐτοποθετήθησαν τὰ ποίμνια ταῦτα μὲ στενοχωρίαν τῶν κατοίκων, καὶ κατ' ἐπίμονον προτροπὴν τῶν ὑπαλλήλων Ἀρχῶν τῆς Κυβερνήσεως· ἄρα ἡ ἐνεργηθεῖσα τοποθέτησις, οὔτε εἰς τὸ Δημόσιον ἔδωσε τὴν κυριότητα, οὔτε ἀπὸ τὰ ἰδιόκτητα χωρία ἀφῃρέθη ἡ σιωπηλὴ κυριότης.

Ἔπειτα, ἐὰν ληφθῇ τὸ μέτρον, ὅτι ὅλοι οἱ ἀκαλλιέργητοι τόποι νὰ ἀνήκωσιν εἰς τὴν κυριότητα τοῦ Δημοσίου, (διὰ τὸ ὁποῖον ἀπαιτεῖται βαθεῖα σκέψις), πρέπει νὰ ἐνεργηθῇ τοῦτο εἰς ὅλον τὸ Κράτος ἄνευ ἐξαιρέσεως, ἄλλως καταντᾶ σκανδαλῶδες καὶ ἀκατόρθωτον.

Εἰς τὴν περίπτωσιν τοῦ ῥηθέντος μέτρου ἀπαιτεῖται ἐσκεμμένη μελέτη κατὰ πόσα λεπτὰ πρέπει νὰ ἐλαττωθῇ ὁ κατὰ κεφαλὴν φόρος διὰ νὰ ἦναι ὁμοιόμορφον μὲ τὸ ὑπάρχον σύστημα τῆς ἀποδεκατώσεως, καθότι ὁ ὑπάρχον Νόμος τοῦ ἐπὶ τῶν ζώων φόρου, εἶναι διὰ κεφαλιάτικον καὶ βοσκὴν συνάμα. Ἐκ δὲ τῆς ἀναλογίας ταύτης θέλει παρατηρηθῇ, ἂν ἡ ἐλάττωσις ἀναπληροῦται ἀπὸ τὴν ἐνοικίασιν τοῦ χόρτου.

Ἀφ' οὗ γενῶσιν ὅλαι αἱ ῥηθεῖσαι ἐξακριβώσεις μὲ ὅσας ἄλλας ἀναφυῶσι τοιαύτης φύσεως, καὶ ἀποδειχθῇ ἡ εὐκολία διὰ τὴν ἐφαρμογὴν ἑνὸς τοιούτου Νόμου, χωρὶς ζημίαν τοῦ Δημοσίου, κανὲν ἐμπόδιον ἢ δυσκολία δὲν θέλει προκύψει, διὰ νὰ γένῃ μετὰ ταῦτα ὁ Νόμος οὗτος· εἰς δὲ ἐναντίαν περίπτωσιν κάμνομεν ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον ἤθελε φανῇ καταλληλότερον διὰ τὴν διάθεσιν τῶν Ἐθνικῶν βοσκησίμων γαιῶν.

Ἂν δὲ ἐν τῷ μεταξὺ τούτων ἀναφυῶσιν ἢ ἀποδειχθῶσιν ἀνυπέρβλητοι δυσκολίαι, συνάμα δὲ καὶ ζημία τοῦ Δημοσίου διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοιούτου Νόμου, ὥστε νὰ ὑπαγορεύσουν τὴν ἀναπόφευκτον ὀπισθοδρόμησιν αὐτοῦ· πρὸς τί ἡ ἀπὸ τοῦδε βεβαίωσις εἰς τὸν Νόμον τοῦ ἐπὶ τῶν ζώων φόρου, ὅτι ὅλαι αἱ ἐθνικαὶ βοσκαὶ θέλουσιν ἐνοικιασθῇ; διὰ τοὺς λόγους τούτους ἡ Ἐπιτροπὴ νομίζει ὅτι δὲν εἶναι ὀρθὸν νὰ δοθῇ ἀπὸ τοῦδε ὑπόσχεσις διὰ Νόμου, χωρὶς νὰ μᾶς βιάζῃ κανείς, ὅτι θέλει γείνει Νόμος δι' ἓν ἀντικείμενον, περὶ τοῦ ὁποίου δὲν ὑπάρχει βεβαιότης, ἢ μᾶλλον πιθανότης, ἂν ἦναι συμφέρον καὶ εὔκολον νὰ ἐφαρμοσθῇ τοιοῦτος Νόμος.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 12 Φεβρουαρίου 1848

Ἡ Ἐπιτροπὴ

Λάμπρος Νάκος — Γ. Καρκατζάνης
Δ. Μανσόλας — Ἰω. Χ. Πέτρου

Ὁ Εἰσηγητὴς Τάτζης Μαγγινᾶς

Μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν αὐτῆς ἡ Γερουσία ἀπεφάσισεν, ἵνα, τυπωθεῖσα, διανεμηθῇ εἰς τὰ μέλη τοῦ Σώματος, καὶ κατὰ τὴν ἐπιοῦσαν νὰ προβῇ ἡ ἐπὶ τοῦ περὶ οὗ αὕτη ἀφορᾷ Νομοσχεδίου συζήτησις.

Ἀνεγνώσθη ἔπειτα ἔγγραφον τοῦ ἐπὶ τῶν Αὐλικῶν τελετῶν, δι' οὗ ἀναγγέλλεται, ὅτι ἡ Α. Μ. ὁ Βασιλεὺς διέταξε τριῶν ἑβδομάδων πένθος, ἀρχόμενον ἀπὸ σήμερον, διὰ τὴν ἀποβίωσιν τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως τῆς Δανίας Χριστιανοῦ τοῦ Η'.

Ἀναγνωσθείσης ἀναφορᾶς τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Γ. Κουντουριώτου, ἐξαιτουμένου δίμηνον ἀπουσίας ἄδειαν, ἡ Γερουσία ἐνέκρινε νὰ παραχωρηθῇ τεσσαρακονθήμερος μόνον ἄδεια ἀπουσίας, δυναμένης νὰ παραταθῇ ὕστερον κατ' ἔγκρισιν τοῦ Σώματος, χρείας τυχούσης.

Ἀνεγνώσθησαν ὕστερον αἱ ἑπόμεναι ἐκθέσεις τῶν ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν ἐπιτροπῶν, ἐξ ὧν ἡ μὲν ἀφορῶσα τὰς κατὰ τὴν Γ'. Βουλευτικὴν Σύνοδον τῆς Α'. Περιόδου δοθείσας ἀναφορὰς, δὲν ἐσυζητήθη τότε διὰ τὴν ἐπελθοῦσαν διάλυσιν τῶν Βουλῶν, ἡ δὲ ἀποβλέπει τὰς ἐπὶ τῆς παρούσης Συνόδου μέχρι τοῦδε δεδομένας ἀνοφοράς· ἔχουσι δὲ ἀμφότεραι αἱ ἐκθέσεις ὡς ἑξῆς,

Ε Κ Θ Ε Σ Ι Σ

Τῆς ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν Ἐπιτροπῆς τῆς Γερουσίας.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν

Ἡ Ἐπιτροπὴ ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν τὰς ἐξῆς εἰς τὸ Γραφεῖον τῆς Γερουσίας παρουσιασθείσας ἀναφοράς.

Α'. Ἀναφορὰν ἀχρονολόγητον ὑπ' ἀριθ. 43 τοῦ Ν. Α. Γιαπούλη, καταγγέλοντος καὶ αἰθις ἐπὶ διαφόροις καταχρήσεσι τὸν Ἐπιστάτην τοῦ Τελωνείου Πειραιῶς Κ. Γ. Τούνταν.

Ἡ ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῇ πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν, ἵνα δώσῃ τὰς ἀναγκαίας πληροφορίας περὶ τῆς ὑποθέσεως ταύτης, ὡς καὶ περὶ τῆς ἑτέρας ὑποβληθείσης πρὸ πολλοῦ, καὶ ἀφορώσης τὸ αὐτὸ ἀντικείμενον.

Β'. Ἀναφορὰν ἀπὸ 28 Ἰανουαρίου ε. ε. ὑπ' ἀριθ. 44 τοῦ Γκίκα Τζάμη Ἠπειρώτου, ἐξαιτουμένου χρηματικὴν βοήθειαν πρὸς ἐξοικονόμησιν τῶν ἀναγκῶν του.

Ἡ ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῇ πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν.

Γ'. Ἀναφορὰν ἀπὸ 27 Ἰανουαρίου ε. ε. ὑπ' ἀριθ. 53 τῶν Μελῶν τῆς Δημαιρεσιακῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Δήμου Ὀρχομενοῦ τῆς Μαντινείας, καὶ τῶν νεοεκλεχθέντων Δημοτικῶν Συμβούλων, παραπονουμένων κατὰ τοῦ ἐκπληροῦντος χρέη Νομάρχου τοῦ Νομοῦ Ἀρκαδίας, ὡς παραλάξαντος τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ἐκλογῆς των διὰ πλαστογραφήσεως τῶν ὑποδειλτίων, γενομένης ὑπὸ τοῦ ὑπαλ-

λήλου τῆς Νομαρχίας Ἀναστασιάδου, καὶ ἐξαιτουμένων νὰ ἐξετασθῶσι τὰ ψηφοδέλτια, ὅπως ἀποδειχθῶσιν οἱ ἔνοχοι τῆς τολμηρᾶς ταύτης πλαστογραφήσεως, καὶ ὑποστῶσι τὴν παρὰ τοῦ Νόμου ὁριζομένην ποινήν.

Ἡ ἐπιτροπὴ μνωμοδοτεῖ, νὰ διευθυνθῇ ἐπὶ συστάσει πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ τῆς Δικαιοσύνης.

Δ'. Ἀναφορὰν ἀπὸ 28 Ἰανουαρίου ε. ε. ὑπ' ἀριθ. 54 τῶν κατοίκων τῆς πόλεως Ἀταλάντης, δι' ἧς παραπονοῦνται κατὰ τῆς παρὰ τῆς Βουλῆς ἐπιψηφισθείσης καταργήσεως τῆς ἐν Ἀταλάντῃ Ἐπισκοπικῆς Ἕδρας, μεταβιβαζομένης εἰς τὴν Φθιώτιδα, καὶ ἐξαιτοῦνται νὰ μὴ παραδεχθῇ ταύτην ἡ Γερουσία, μέλλουσα νὰ συζητήσῃ τὸ περὶ Ἐπισκοπῶν Νομοσχέδιον.

Ἡ ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ τεθῇ εἰς τὸ Γραφεῖον τῆς Γερουσίας, ἵνα ληφθῇ ὑπ' ὄψιν, ὅταν καθυποβληθῇ τὸ Ἐκκλησιαστικὸν Νομοσχέδιον.

Ε'. Ἀναφορὰν ἀπὸ 15 Φεβρουαρίου ε. ε. ὑπ' ἀριθ. 65 τοῦ Ἰακώβου Περικλέους Ὀλυμπίου, ὅστις, ἐκθέτων τὰς ὑπὲρ τοῦ ἀγῶνος θυσίας καὶ ἐκδουλεύσεις του, ἐξαιτεῖται ἑκατοντάδραχμον μηνιαίαν σύνταξιν, καὶ ἀνάλογον στρατιωτικὸν βαθμόν.

Ἡ ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ, νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Στρατιωτικῶν.

ΣΤ'. Ἀναφορὰν ἀπὸ 25 Φεβρουαρίου ε. ε. ὑπ' ἀριθ. 67 τοῦ Κωνσταντίνου Παναγιωτοπούλου, ἐκθέτοντος τὰς ὑπὲρ τοῦ ἀγῶνος ἐκδουλεύσεις του, καὶ ἐξαιτουμένου χρηματικὴν βοήθειαν πρὸς ἐξοικονόμησιν τῶν ἀναγκῶν του.

Ἡ ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ συστηθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Στρατιωτικῶν.

Ζ'. Ἀναφορὰν ἀπὸ 22 Φεβρουαρίου ε. ε. ὑπ' ἀριθ. 76 τοῦ Ν. Πετροπούλου πρώην Ὑποτρόφου τῆς Κυβερνήσεως εἰς τὸ ἐν Βιέννῃ Κτηνοτροφεῖον, ἐξαιτουμένου τὴν ἐξακολούθησιν τῆς διακοπείσης συντάξεώς του μέχρι τέλους Ὀκτωβρίου ε. ε. τοὐλάχιστον, πρὸς τελειοποίησιν τῶν περὶ τὴν κτηνοτροφίαν σπουδῶν του.

Ἡ ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Στρατιωτικῶν.

Η'. Ἀναφορὰν ἀπὸ 4 Μαρτίου ε. ε. ὑπ' ἀριθ. 77 τῶν ΚΚ. Ἰακώβου Ῥάλλη, Π. Γιουρδῆ, Π. Λαζαρῆ καὶ τινων ἄλλων ἐμπόρων τῆς Πρωτευούσης, διὰ τῆς ὁποίας ἐξαιτοῦνται νὰ τοῖς ἐπιτραπῇ ἡ ἐκτὸς τοῦ Κράτους ἐξαγωγὴ 40 χιλ. περίπου κοιλῶν ἀραβοσίτου, προμηθευθέντος παρ' αὐτῶν διὰ τὸ ἐξωτερικὸν,

πρὸ τῆς ἐκδόσεως τοῦ περὶ ἀπαγορεύσεως τῆς ἐξαγωγῆς τῶν σιτηρῶν Νόμου.

Ἡ ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ, ἵνα μὴ ἐγκριθῇ, ὡς ἀντιβαίνουσα εἰς τὸν ἐπιψηφισθέντα Νόμον.

Θ'. Ἀναφορὰν ἀπὸ 9 Μαρτίου ε. ε. ὑπ' ἀριθ. 88 τοῦ Γεροτζάμη Ἠπειρώτου, ἐξαιτουμένου χρηματικὴν βοήθειαν.

Ἡ ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν.

Ι'. Ἀναφορὰν ἀπὸ 14 Μαρτίου ε. ε. ὑπ' ἀριθ. 89 τοῦ Ἰω. Τοϊσούζη, ὅστις, ἐκθέτων τὰς ὑπὸρ τῆς Πατρίδος θυσίας του, καὶ τὴν δυστυχῆ κατάστασίν του, ἐξαιτεῖται ἀνάλογον χρηματικὴν συνδρομὴν πρὸς περίθαλψιν τῶν ἀναγκῶν του.

Ἡ ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῇ πρὸς τὸ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργεῖον.

ΙΑ'. Ἀναφορὰν ἀπὸ 31 Μαρτίου ε. ε. ὑπ' ἀριθ. 92 τοῦ κατὰ τὴν Ἐπισκοπὴν Ἀκαρνανίας καὶ Αἰτωλίας Μητροπολίτου Ἱεροθέου, ἐπικαλουμένου τὴν ἀντίληψιν τῆς Γερουσίας, ἀπέναντι τῶν κατὰ παράβασιν τῶν ἱερῶν κανόνων καὶ παραδόσεων γενομένων ἐναντίον του καταδιώξεων Δικαστικῶς τε καὶ Ἐκκλησιαστικῶς.

Ἡ ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῇ ἐπὶ συστάσει πρὸς τὸν Ὑπουργὸν τῆς Δημοσίου Ἐκπαιδεύσεως καὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν, προσκαλούμενον, ἵνα ἐπιστήσῃ τὴν προσοχήν του ἐπὶ τοῦ οὐσιώδους τούτου ἀντικειμένου.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 14 Ἀπριλίου 1847.

Ἡ Ἐπιτροπή

Ἀναστάσιος Λόντος	Ἀθανάσιος Διδωρίκης
Χρῆστος Βλάσσης	Ἰωάννης Θεοτόκης

Πρὸς τὴν Γερουσίαν

Ἡ ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν Ἐπιτροπὴ ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν τὰς ἐξῆς εἰς τὸ Γραφεῖον τῆς Γερουσίας παρουσιασθείσας ἀναφοράς.

Α) Ἀναφορὰν ἀπὸ 6 Αὐγούστου π. ε. ὑπ' ἀριθ. 18, κατοίκων τινῶν τῆς Ἐπαρχίας Δωρίδος, δι' ἧς παραπονοῦνται κατὰ τῶν Διοικητικῶν καὶ Στρατιωτικῶν Ἀρχῶν των διὰ τὰ παράνομα καὶ βίαια μέτρα, τὰ ὁποῖα μετεχειρίσθησαν αὗται, κατὰ τὰς Βουλευτικὰς τῆς Ἐπαρχίας ταύτης ἐκλογάς.

Ἡ Ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ συστηθῇ εἰς τὴν προστοχὴν τοῦ Κυρίου ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργοῦ.

Β') Ἀναφορὰν ἀπὸ 12 Ὀκτωβρίου π. ε. ὑπ' ἀριθ. 38 τοῦ Ἰωάννου Γαρέλη, ἐκθετοντος τὴν δυστυχῆ τῆς οἰκογενείας του κατάστασιν, καὶ ἐξαιτουμένου μηνιαίαν σύνταξιν ἀνάλογον μὲ τὰς ἀνάγκας του, καὶ μὲ τὰς ὁποιας προσέφερεν εἰς τὴν Πατρίδα ἐκδουλεύσεις,

Νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν.

Γ') Ἀναφορὰν ἀπὸ 27 Ὀκτωβρίου π. ε. ὑπ' ἀριθ. 54, τῆς Οἰκιστικῆς Ἐπιτροπῆς τῶν Ψαριανῶν, δι' ἧς ἐκθέτει τὰς πολυειδεῖς ζημίας, τὰς ὁποίας ὑπέστησαν αἱ ἐν Ἐρετρίᾳ συνοικισθεῖσαι οἰκογένειαι, ἕνεκα τῶν αὐτόθι ἐπισυμβασῶν συνεχῶν βροχῶν, καὶ σφοδροτάτων ἀνέμων, καὶ ἐπικαλεῖται ἀνάλογον ὑπὲρ αὐτῶν συνδρομὴν πρὸς ἐπανόρθωσιν τῶν ζημιῶν τούτων.

Ἐλήφθη περὶ τῆς αἰτήσεως τούτων ἡ ἀνήκουσα πρόνοια διὰ τοῦ ἤδη καθυποβληθέντος εἰς τὴν Γερουσίαν Νομοσχεδίου.

Δ') Ἀναφορὰν ἀπὸ 23 Ὀκτωβρίου π. ε. ὑπ' ἀριθ. 57, τῶν πλειοψηφούντων Μελῶν τοῦ Συλλόγου τῶν Ἐφορευτικῶν Ἐπιτροπῶν τῆς Ἐπαρχίας Βάλτου, δι' ἧς παραπονοῦνται κατὰ τῶν ἐν τῇ Βουλευτικῇ ἐκλογῇ των ἐπεμβάσεων τοῦ Νομαρχεύοντος Γραμματέως Κ. Γλαράκη.

Ἡ Ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργεῖον.

Ε') Ἀναφορὰν ἀπὸ 14 Νοεμβρίου π. ε. ὑπ' ἀριθ. 59 τοῦ Βασιλείου Γ. Ὀλυμπιώνη, ἐκθέτοντος τὰς πρὸς τὴν Πατρίδα ἐκδουλεύσεις του, καὶ ἐξαιτουμένου μηνιαίαν σύνταξιν πρὸς περίθαλψιν τῶν ἀναγκῶν του.

Ἡ Ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργεῖον.

Ϛ') Ἀναφορὰν ἀπὸ 11 Νοεμβρίου π. ε. ὑπ' ἀριθ. 60 τοῦ Μ. Βερνάρδου ἀρχαίου ἀγωνιστοῦ, ἐκθέτοντος τὴν δυστυχῆ κατάστασιν τῆς οἰκογενείας του, καὶ ἐξαιτουμένου μηνιαίαν σύνταξιν ἀνάλογον τῶν πρὸς τὴν Πατρίδα ἐκδουλεύσεων καὶ θυσιῶν του, καὶ τῶν ἀναγκῶν τῆς πολυαρίθμου καὶ ἀδυνάτου οἰκογενείας του·

Ἡ Ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ συστηθῇ ἡ αἴτησις τοῦ ἀναφερομένου εἰς τὴν σύντονον προσοχὴν καὶ ἐπιμέλειαν τοῦ Κυρίου ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργοῦ.

Ζ') Ἀναφορὰν ἀπὸ 27 Νοεμβρίου π. ε. ὑπ' ἀριθ. 63, τῆς χήρας Ζαφείρας Γουναρίνας ἐξ Ἀμφίσσης, ἐξαιτουμένης χάριν τῶν πρὸς τὴν Πατρίδα ἐκδουλεύσεων τοῦ συζύγου της χρηματικὴν βοήθειαν πρὸς περίθαλψιν τῶν ἀναγκῶν της.

Ἡ Ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸν Κ. ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργόν.

Η΄) Ἀναφορὰν ἀπὸ 2 Δεκεμβρίου π. ε. ὑπ' ἀριθ. 66 τοῦ Ἰακώβου Καλαυρίου, ἐκθέτοντος τὴν δυστυχῆ κατάστασίν του, καὶ ἐξαιτουμένου χρηματικὴν βοήθειαν πρὸς περίθαλψιν τῶν ἀναγκῶν του.

Ἡ Ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸν Κ. ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργόν.

Θ΄) Ἀναφορὰν ἀπὸ 4 Δεκεμβρίου π. ε. ὑπ' ἀριθ. 74 τῆς χήρας Ῥαλοῦς Λεβέντη, δι' ἧς αὕτη, ὑπομνήσκουσα εἰς τὴν Γερουσίαν τὰς ὑπὲρ τῆς Πατρίδος πασιγνώστους καὶ ἐξόχους θυσίας καὶ ἐκδουλεύσεις τοῦ Μακαρίτου συζύγου της, καὶ ἐκθέτουσα τὴν ἐσχάτην ἀμηχανίαν, εἰς ἣν ὁ αἰφνίδιος θάνατος αὐτοῦ ἀφῆκε τὴν πολυάριθμον οἰκογένειάν του, ἐπικαλεῖται τὴν ὑπὲρ αὐτῆς μέριμναν καὶ τὴν δικαιοσύνην τοῦ Σεβαστοῦ τούτου Σώματος·

Ἡ Ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ συστηθῇ ἡ αἴτησις τῆς ἀναφερομένης εἰς τὴν σύντονον προσοχὴν καὶ ἐπιμέλειαν τοῦ Κυρίου ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργοῦ.

Ι΄) Ἀναφορὰν ἀπὸ 24 Φεβρουαρίου π. ε. ὑπ' ἀριθ. 81 τοῦ Π. Μπάου, ἐκθέτοντος τὴν δυστυχῆ κατάστασιν τῆς οἰκογενείας του, πλουσίας πρὸ τῆς ἐπαναστάσεως οὔσης, καὶ ἤδη πενομένης ἕνεκα τῶν ὁποίων ἔκαμε δανείων εἰς διαφόρους κοινότητας, καὶ ἐξαιτουμένου τὴν ἐξ ἐθνικῶν γαιῶν ἀνάλογον προικοδότησιν τῶν δύω ἀνηλίκων τέκνων του.

Ἡ Ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸν Κ. ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργόν.

ΙΑ΄) Ἀναφορὰν ἀπὸ 19 Δεκεμβρίου π. ε. ὑπ' ἀριθ. 88 τοῦ Γεωργίου Κ. Ἀράπη ἐκ Σπετζῶν, ἐκθέτοντος τὰς κατὰ θάλασσαν καὶ ξηρὰν ναυτικὰς καὶ στρατιωτικὰς ἐκδουλεύσεις του, τὰς ὁποίας διὰ διαφόρων ἀποδεικτικῶν ὑποστηρίζει, καὶ ἐξαιτουμένου, χάριν αὐτῶν, καὶ τῆς ὁποίας ἔλαβε καιρίας πληγῆς διατελῶν ὑπὸ τὸν Στρατηγὸν Φαβιέρον, μηνιαίαν σύνταξιν ἀνάλογον μὲ τὰς ἀνάγκας τῆς πολυαρίθμου οἰκογενείας του.

Ἡ Ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῇ εἰς τοὺς ΚΚ. Ὑπουργοὺς τῶν Ναυτικῶν καὶ τῶν Στρατιωτικῶν.

ΙΒ΄) Ἀναφορὰν ἀπὸ 6 Δεκεμβρίου π. ε. ὑπ' ἀριθ. 89 τοῦ Ἡλία Στ. Κρομμύδα, Δημότου Ναυπλίας, διὰ τῆς ὁποίας ἐκθέτει οὗτος πρὸς γνῶσιν τῆς Γερουσίας, τὰς λαβούσας χώραν παρανομίας κατὰ τὰς δημοτικὰς Ἐκλογὰς τοῦ εἰρημένου Δήμου.

Ἡ Ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸν Κ. ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργόν.

ΙΓ') Ἀναφορὰν ἀπὸ 20 Ἰανουαρίου ε. ε. ὑπ' ἀριθ. 110, τοῦ Δ. Παππαδοπούλου Βρετοῦ, διὰ τῆς ὁποίας ἐξαιτεῖται νὰ τῷ χορηγηθῶσι δραχμαὶ τρεῖς χιλιάδες, δι' ἔξοδα χάρτου καὶ τυπώσεως τοῦ παρ' αὐτοῦ ἐκδοθησομένου Καταλόγου πάντων τῶν Ἑλληνικῶν Συγγραμμάτων τῶν τυπωθέντων ἀπὸ ἁλώσεως Κωνσταντινουπόλεως μέχρι τοῦ 1821 ἔτους, ὑποσχόμενος νὰ προσφέρῃ εἰς τὸ ἐπὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπεδεύσεως Ὑπουργεῖον 400 ἀντίτυπα, διὰ νὰ σταλῶσι δωρεὰν εἰς τὰς βιβλιοθήκας ὅλων τῶν διαφόρων τῆς Εὐρώπης Ἐπικρατειῶν·

Ἡ Ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίου Ἐκπαιδεύσεως·

ΙΔ') Ἀναφορὰν ἀπὸ 26 Ἰανουαρίου ε. ε. ὑπ' ἀριθ. 113 τοῦ Γεωργίου Χαλαμανδᾶ Χίου, ἐξαιτουμένου μηνιαίαν σύνταξιν χάριν τῶν πρὸς τὴν Πατρίδα ἐκδουλεύσεών του καὶ τῆς δυστυχούσης πολυμελοῦς Οἰκογενείας του·

Ἡ Ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργεῖον.

ΙΕ') Ἀναφορὰν ἀπὸ 4 Φεβρουαρίου ε. ε. ὑπ' ἀριθ. 118 τοῦ Κυρίου Ῥάμφου Συντάκτου τῆς Ἐφημερίδος Συντηρητικῆς, δι' ἧς προτείνει, ὅτι ἀναδέχεται τὴν ἐν περιλήψει διὰ τῆς Ἐφημερίδος του δημοσίευτιν τῶν ἐπισήμων Πρακτικῶν τῆς Γερουσίας ὑποσχόμενος,

α) Νὰ ἐκδίδῃ ἐπὶ τούτῳ δὶς τῆς ἑβδομάδος, ἢ ὀκτάκις τοῦ μηνὸς τὸ φίλον τῆς Ἐφημερίδος του.

β) Νὰ δημοσιεύῃ δι' αὐτοῦ ἐν περιλήψει καὶ ἀκριβῶς τὰ Πρακτικὰ μὲ τὸ ὄνομα τῶν ἀγορευσάντων..

γ) Νὰ στέλλῃ δωρεὰν εἰς ἕκαστον Νομάρχην ἀνὰ ἓν φύλλον.

Ἐξαιτεῖται δὲ διὰ ταῦτα νὰ τῷ πληρόνῃ κατὰ μῆνα ἡ Γερουσία δραχὰς 280 δι' ἔξοδα χάρτου, ταχυδρομικῶν δικαιωμάτων κλπ.

Ἐπειδὴ τὸ ἀντικείμενον, εἰς τὸ ὁποῖον περιστρέφεται ἡ πρότασις τοῦ Κ. Ῥάμφου, ἐπροτάθη καὶ ἄλλοτε εἰς τὴν Γερουσίαν, καὶ ἐπροκάλεσε σφοδρὰς συζητήσεις, ἡ Ἐπιτροπὴ ἔκρινεν ἀναγκαῖον ν' ἀναθέσῃ τὰ περὶ αὐτῆς εἰς τὴν ὁλομέλειαν τοῦ Σώματος. Νομίζει δὲ ὅτι ἡ προτεινομένη παρὰ τοῦ Κ. Ῥάμφου ταχεῖα καὶ ἐν περιλείψει δημοσίευσις τῶν πρακτικῶν τῆς Γερουσίας

διὰ τῆς ἐκδιδομένης παρ' αὐτοῦ Ἐφημερίδος « ἡ Συντηρητικὴ » δὲν ἤθελεν εἶσθαι ἀνωφελής.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 10 Φεβρουαρίου 1848.

Ἡ Ἐπιτροπή

Ἀναστάσιος Λόντος. Γ. Δαρεἰώτης.
Ἰωάννης Θεοτόκης.

Μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν τούτων ἡ Γερουσία διέταξεν, ἵνα κατὰ τὸ ἄρθρον 67 τοῦ Κανονισμοῦ προβῇ ἡ ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν συζήτησις κατὰ τὴν ἐπιοῦσαν Συνεδρίασιν.

Ἀπαγγείλας τέλος ὁ Κύριος Πρόεδρος ὅτι ἀντικείμενον τῆς ἐπιούσης Συνεδριάσεως θέλει εἶσθαι ἡ συζήτησις τοῦ περὶ τοῦ φόρου τῶν ζώων καθυποβληθέντος Νομοσχεδίου, ἐφ' οὗ ἀνεγνώσθη ἀνωτέρω ἡ ἔκθεσις τῆς Εἰσηγητικῆς Ἐπιτροπῆς, ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος
Α. ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Χ. ΚΑΛΟΝΑΡΗΣ.
Ν. ΜΕΞΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Β. Χρηστακόπουλος.
Χρῆς. Βλάσσης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 14 Φεβρουαρίου 1848 ἡμέρᾳ σαββάτου τῆς ἑβδομάδος.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου, καὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν παρόντων Γερουσιαστῶν πλῆρες ἀποτελοῦντος τὸ Σῶμα, ὁ Κ. Πρόεδρος κηρύττει ἀρχομένην τὴν Συνεδρίασιν περὶ τὴν 12 ὥραν.

Τὰ Πρακτικὰ τῆς προλαβούσης συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Λαβὼν ἐπομένως τὸν λόγον εἷς τῶν Κ.Κ. Γερουσιαστῶν, παρετήρησεν, ὅτι, πρὸ πολλοῦ ἀναγνωσθέντος ἐνώπιον τῆς Γερουσίας τοῦ περὶ διορισμοῦ ὡς Γερουσιαστοῦ τοῦ Κ. Ν. Σταματελοπούλου Υ. Β. Διατάγματος, δὲν συνετάχθη εἰσέτι ἡ ἐπ' αὐτοῦ ἔκθεσις τοῦ γραφείου, ἥτις, χάριν καὶ τῆς τάξεως καὶ τοῦ Κανονισμοῦ, ἔπρεπε νὰ ἀναγνωσθῇ ἔκτοτε. Πρὸς ἀποφυγὴν ὄθεν πάσης περαιτέρω βραδύτητος ὀφείλει τὸ Γραφεῖον νὰ καθυποβάλλῃ τὴν εἰρημένην ἔκθεσίν του.

Ἡ Γερουσία ὕστερον συνομολογήσασα ὡς εὐλόγους τὰς ἐκτεθείσας παρατηρήσεις, διέταξε ν' ἀναγνωσθῇ κατὰ τὴν ἐλευσομένην Συνεδρίασιν ἡ Ἔκθεσις τοῦ Γραφείου.

Ἀπήγγειλεν ἐπομένως ὁ Κ. Πρόεδρος, ὅτι ἀντικείμενον τῆς ἡμερησίας διατάξεως ἔσεται ἡ συζήτησις ἐπί τε τῶν ἀναφορῶν, ἐφ' ὧν κατὰ τὴν χθεσινὴν Συνεδρίασιν ἀνεγνώσθησαν αἱ τῶν Ἐπιτροπῶν ἐκθέσεις, καὶ ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ φόρου τῶν ζώων διὰ τὸ ἐνεστὼς ἔτος.

Ἀναγνωσθεισῶν ὕστερον ἀναφορῶν τῶν ἀπόντων Γερουσιαστῶν ΚΚ. Β. Βουδούρη καὶ Ν. Χρυσογέλου, αἰτούντων τοῦ μὲν πρώτου ἀόριστον παράτασιν ἀδείας ἀπουσίας χάριν τῆς πασχούσης ὑγείας του, τοῦ δὲ δευτέρου δεκαπενθήμερον, ἡ Γερουσία ἐνέκρινε νὰ παραχωρηθῇ πρὸς μὲν τὸν Κ. Βουδούρην τρίμηνος παράτασις ἀδείας ἀπουσίας, ἀρχομένης ἀπὸ τῆς λήξεως τῆς πρὸς αὐτὸν δοθείσης ἑτέρας προγενεστέρας παρατάσεως, πρὸς δὲ τὸν Κ. Ν. Χρυσόγελον δεκαπενθήμερος συμφώνως μὲ τὴν αἴτησίν του.

Προβάσης ἔπειτα τῆς Γερουσίας, ἕνεκα τῆς ἀπουσίας τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργοῦ, ἐπὶ τῆς συζητήσεως τῶν ἀναφορῶν, παρετήρησέ τις τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, ὅτι ἅπασαι αἱ ὑπὸ τῶν πολιτῶν πρός τε τὸν Βασιλέα τὴν Γερουσίαν καὶ τὴν Βουλὴν διδόμεναι ἀναφοραὶ, ἢ ἀφορῶσι τὰς γενομένας παραβιάσεις τῶν δικαιωμάτων αὐτῶν, τῶν ὁποίων ὡσμὴ θεραπευομένων διὰ τῆς δικαστικῆς ὁδοῦ, προσφεύγουσιν οὗτοι ἐνώπιον τῶν ἀνωτέρων ἀρχῶν πρὸς ἀπαλλαγὴν τῶν δεινῶν των, ἢ ἀποβλέπουν σύνταξιν ἢ ἐξοικονόμησίν τινα τῶν ἀναφερομένων, χάριν τῶν ὑπὲρ τῆς πατρίδος χρηματικῶν καὶ σωματικῶν αὐτῶν ἐκδουλεύσεων. Τῆς δὲ Γερουσίας, δεόντος ἐπὶ τούτων διασκεψαμένης καὶ διαταξάσης τὰ εἰκότα, ὀφείλουσι καὶ οἱ Ὑπουργοὶ, ἵνα δι' ἐκθέσεώς των ἀναφέρουσιν ἐνώπιον τῆς Γερουσίας περὶ τοῦ ἐπ' αὐτῶν δοθησομένου ἀποτελέσματος· διότι μεγίστη ματαιοπονία ὑπάρχει ἥ τε σύνταξις καὶ ἀνάγνωσις τῆς ἐκθέσεως τῆς ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν Ἐπιτροπῆς, καὶ ἡ ἐνώπιον τῆς Γερουσίας πολύωρος αὐτῶν συζήτησις, ὡς μηδεμιᾶς τῶν εἰρημένων ἀναφορῶν περαιωθείσης μέχρι τοῦδε παρὰ τῶν πρὸς ἃ διευθύνονται Ὑπουργείων, ἀλλὰ στερεοτύπως μόνον ἑκάστης τούτων ἀποστελλομένης χωρὶς τινος ἀποτελέσματος. Ὅθεν ἢ πρέπει ν' ἀπεκδυθῇ τοῦ λοιποῦ ἡ Γερουσία τοῦ δικαιώματος τοῦ δέχεσθαι τὰς τῶν πολιτῶν ἀναφορὰς, ἢ ν' ἀνευρεθῇ κατάλληλός τις τρόπος, δι' οὗ νὰ χορηγῆται ἱκανοποίησις ἐπ' αὐτῶν.

ἐκ μέρους τῶν Ὑπουργῶν. Περαίνων ὅθεν τὸν λόγον του ἐγνωμοδότησεν, ὅτι, διευθυνομένων ὑπὸ τῆς Γερουσίας διαφόρων πρὸς τὰ Ὑπουργεῖα ἀναφορῶν τῶν πολιτῶν, πρέπει νὰ ζητῆται ὕστερον διασάφησις ἀκριβὴς περὶ τοῦ ἀποτελέσματος αὐτῶν ἀπὸ μέρους τοῦ ἁρμοδίου Ὑπουργοῦ.

Εἰπόντος δέ τινος, ὅτι, ὀρθωτάτης θεωρουμένης τῆς ἀνωτέρω ὑπὸ τοῦ προαγορεύσοντος ἐκτεθείσης παρατηρήσεως, ἀπαιτεῖται πρὸς γνῶσιν παντὸς Ὑπουργοῦ ἐπὶ τῆς εἰρημένης παρατηρήσεως, ν' ἀποσταλῇ ἐπικυρωμένον ἀπόσπασμα τῶν πρακτικῶν πρὸς ἅπαντα τὰ Ὑπουργεῖα, παρατηρήσαντος δὲ ἄλλου, ὅτι δὲν θέλουσιν ἔχει τὸν ἁρμόδιον ὑλικὸν καιρὸν οἱ Ὑπουργοὶ ὡς πρὸς τὴν ἐφ' ἑκάστης ἀναφορᾶς ἔγγραφον ἔκθεσιν ἕνεκα τῆς ὑπηρεσίας των, ἀλλὰ κατὰ τὸ ἄρθρον 50 τοῦ Συντάγματος θεωροῦνται οὗτοι ὑπόχρεοι νὰ δίδωσι τὰς προσηκούσας ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν διασαφήσεις, ὁσάκις παρά τινος τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν ζητηθῶσι, ἐπέφερεν ἕτερος, ὅτι διπλοῦν ἔχει χαρακτῆρα ἡ τῶν ἀναφορῶν πρὸς τὰ Ὑπουργεῖα παραπομπὴ, ἢ 1 τὴν ἁπλῆν παραπομπὴν ἄνευ τινὸς συστάσεως, ἢ 2 τὴν σύντονον καὶ σπουδαίαν αὐτῶν σύστασιν· καὶ ἐν μὲν τῇ πρώτῃ περιπτώσει, ὡς μὴ περὶ οὐσιώδους καὶ κατεπείγοντος τινὸς ἀντικειμένου ἀναφερούσης τῆς ἀναφορᾶς, περιττὴ καθίσταται πᾶσα ἐπ' αὐτῆς ζητηθησομένη διασάφησις, ἐν δὲ τῇ δευτέρᾳ, ἐν ᾗ μεγίστη ὑπὸ τῆς Ἐπιτροπῆς ἀπαιτεῖται προσοχὴ ὡς πρὸς τὴν σύστασιν τῶν ἀναφορῶν, θεωροῦνται ὑπόχρεοι οἱ Ὑπουργοὶ νὰ παρέχωσι τὰς δεούσας διασαφήσεις, ὁσάκις ζητηθῶσι.

Κατ' ἐρώτησιν ἑπομένως τοῦ Κ. Προέδρου, ἡ Γερουσία διέταξε νὰ σταλῇ ἐπικυρωμένον ἀπόσπασμα τῶν Πρακτικῶν τῆς σημερινῆς Συνεδριάσεως περὶ τῶν ἀνωτέρω παρατηρήσεων πρὸς ἅπαντα τὰ Ὑπουργεῖα διὰ τὰ περαιτέρω.

Διακοπείσης ὕστερον τῆς περαιτέρω ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν συζητήσεως, ἕνεκα τῆς προσελεύσεως τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργοῦ, καὶ προβάσης τῆς Γερουσίας ἐπὶ τῆς συζητήσεως τοῦ περὶ φόρου τῶν ζώων διὰ τὸ ἐνεστὼς ἔτος Νομοσχεδίου, ἐπήνεγκεν ὁ κατὰ πρῶτον ἀγορεύσας ὡς πρὸς τὴν ἀρχὴν αὐτοῦ τὰς ἑπομένας γενικὰς παρατηρήσεις ἐπὶ τῶν ἀρχῶν τῆς φορολογίας ἐν γένει.

Ἡ φορολογία, ὡς ἓν βάρος θεωρουμένη, εὐχαρίστως ὑπὸ τῶν πολιτῶν ἀναλαμβάνεται, ὅταν οὗτοι γινώσκωσιν, ὅτι τίθενται οἱ φόροι πρὸς ἀναπόφευκτον ἐκπλήρωσιν τῶν διαφόρων τοῦ Κράτους ἀναγκῶν· ἀλλὰ διὰ τοῦ ὑπὸ τοῦ προκειμένου ὑπὸ συζήτη-

τησιν Νομοσχεδίου ἐπιβαλλομένου φόρου προφανὴς παρέχεται ἀνωμαλία, ἢ μᾶλλον εἰπεῖν ἄδικος ἀνισότης, τὰς ἑπομένας ἔχουσα ἐλλείψεις.

1. Τὴν ἔλλειψιν τῶν γενικῶν στοιχείων, ἐφ' ὧν πρέπει νὰ ἐπερείδεται πᾶσα φορολογία, καὶ τὰ ὁποῖα πρέπει νὰ λαμβάνωνται ὑπ' ὄψιν εἰς τὴν στάθμισιν καὶ τὸ μέτρον τῆς ἐπιβολῆς τοῦ ἐπὶ τῶν ζώων φόρου ὡς πρὸς λοιποὺς φόρους, καὶ

2. Τὴν ἔλλειψν τῆς διακρίσεως τοῦ δικαιώματος τῆς βοσκῆς ἀπὸ τὸ τοῦ εἰσοδήματος· ἐκτὸς δὲ τούτων ἡ τοῦ προκειμένου φόρου εἴσπραξις οὐ μόνον ὑπάρχει ἀνεξέλεγκτος παρὰ τῶν Νομοθετικῶν Σωμάτων, ἀλλὰ καὶ οὐδεμία παρέχεται ἐγγύησις, ὅτι δὲν θέλουσι κατ' αὐτὴν λάβει χώραν καταχρήσεις εἴτε διὰ τοῦ τρόπου τῆς δηλώσεως, εἴτε διὰ τοῦ τῆς ἀπαριθμήσεως.

Πολλῶν δὲ πρεσβευόντων, ὅτι προτιμωτέρα τῆς δηλώσεως θεωρεῖται ἡ τῶν ζώων ἀπαρίθμησις, τὸ κατ' ἐμὲ ὅμως ἀμφότερα τὰ εἰρημένα συστήματα ταυτίζονται, οὐδαμῶς ἀπ' ἀλλήλων διακρινόμενα· καθότι εἴτε δηλώσει τις ὡς ἔχων δύω χιλιάδας φερ' εἰπεῖν πρόβατα, ἀποσιωπῶν τὰ λοιπὰ, εἴτε ἀπαριθμηθῶσι ταῦτα ὑπὸ τοῦ ἐπιτετραμμένου τὴν ἀπαρίθμησιν ὑπαλλήλου, παραλειπομένων τῶν λοιπῶν ὑπ' αὐτοῦ, οὐδεμία προσγίνεται ἐξέλεγξις· καὶ εἰλικρινείας πρὸς στιγμὴν ὑποτεθείσης ἐκ μέρους τοῦ τε δηλοῦντος τὰ ποίμνια ἰδιοκτήτου, καὶ τοῦ ἀπαριθμοῦντος αὐτὰ ὑπαλλήλου, ἡ δήλωσις θεωρεῖται προτιμωτέρα τῆς ἀπαριθμήσεως, ὡς ἀπαλλατομένου τοῦ Δημοσίου τῶν γενησομένων διὰ τὴν ἀπαρίθμησιν δαπανῶν.

Πρὶν δὲ ἢ ἐπιβληθῇ ὁ διὰ τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου ἐπὶ τῶν ζώων φόρος, ἔπρεπε νὰ ὁρισθῇ θετικῶς, ὁποῖον τὸ ποσὸν τοῦ φόρου τῆς βοσκῆς, καὶ ὁποῖον τὸ τοῦ εἰσοδήματος· διότι, γνωστῶν ὑπαρχόντων αὐτῶν, ὁ μὲν ἐν ἐθνικῇ γῇ ποιμένων τὰ ποίμνιά του θέλει πληρόνει τὸν φόρον τῆς τε βοσκῆς καὶ τοῦ εἰσοδήματος, ὁ δὲ ἐν ἰδιοκτήτῳ μόνον τὸν τοῦ εἰσοδήματος.

Πρὸς δὲ τούτοις ἅπαξ διὰ παντὸς ἢ μᾶλλον κατ' ἔτος πρέπει νὰ λαμβάνηται ὑπ' ὄψιν τὸ γενικὸν μέτρον τῶν φόρων τοῦ Κράτους, οἵτινες κατὰ λόγον τῶν ἀναγκῶν αὐτοῦ θέλουσιν ἐπιβληθῇ ἐπὶ τῆς περιουσίας τῶν πολιτῶν, διὰ νὰ γινώσκεται καὶ τὸ μέτρον τοῦ ἐπὶ τῶν ζώων φόρου· ἀλλὰ μὴ εἰσαχθέντος καὶ ἐπιψηφισθέντος τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τοῦ Κράτους διὰ τὸ ἐνεστὼς ἔτος, ὅστις πρὸ παντὸς ἄλλου Νομοσχεδίου ἔπρεπε νὰ προηγῆται, διὰ νὰ προσδιορίζηται τὸ ἀναγκαῖον καὶ

ἀναπόφευκτον ποσὸν τῶν ἐξόδων, καὶ μὴ διακρινομένης ἕνεκα τούτου τῆς γενικῆς στάθμης τοῦ ὅλου τῶν φόρων τοῦ Κράτους, ὡς ἀγνοουμένων τῶν διαφόρων τοῦ Κράτους ἀναγκῶν, ἄδικος καὶ ἄνισος διὰ τοῦτο καθίσταται ἤδη καὶ ὁ ἐπὶ τῶν ζώων φόρος.

Ἐὰν δὲ κατὰ τὴν ἐξακρίβωσιν τῶν δηλώσεων ὑπεχρεοῦντο νὰ συμπράξωσι μετὰ τῶν Διοικητικῶν καὶ Οἰκονομικῶν Ἀρχῶν καὶ τὰ μέλη τῶν Δημοτικῶν Συμβουλίων, ὡς μόνα ἁρμόδια, καὶ γινώσκοντα ὡς ἔγγιστα καὶ τὸν ἀριθμὸν τῶν ἐντὸς τῆς περιφερείας τοῦ Δήμου των ποιμένων, καὶ τὸ ποσὸν τῶν ποιμνίων, μικρά τις ἤθελεν ἐπέλθει τοὐλάχιστον ἐγγύησις ὡς πρὸς τὴν ἀκριβῆ τοῦ φόρου εἴσπραξιν.

Ὡς δὲ κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ Νομοσχεδίου περὶ φόρου τῶν ζώων εἶπον, οὕτω καὶ ἤδη ἐπαναλαμβάνω λέγων, ὅτι ἐπὶ τοῦ προκειμένου διά τε τὴν ὑπάρχουσαν δυσπιστίαν τῶν ὑπαλλήλων, καὶ τὰς ἀλεπαλλήλους διδομένας κατὰ τῶν πολιτῶν μηνύσεις, προτιμώτερον καὶ ὠφελιμώτερον ἤθελεν εἶσθαι τὸ τῆς ἐνοικιάσεως σύστημα ὑπὸ ὅρους ἐξασφαλιστικοὺς κατὰ πάσης καταπιέσεως τῶν φορολογουμένων, καὶ τοῦ ἀντιτίμου τοῦ ἐνοικίου, μέχρις οὗ ἀνευρεθῇ ὁ καταλληλότερος τρόπος τῆς εἰσπράξεως τοῦ ἐπὶ τῶν ζώων φόρου. Τελευτῶν ὅθεν τὸν λόγον μου, προκαλῶ τὴν εἰς τὸ μέλλον τοὐλάχιστον σύντονον καὶ ἐμβριθῆ διάσκεψιν τοῦ τε Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν καὶ τῶν λοιπῶν Ὑπουργῶν ἐπὶ τῶν ἀνωτέρω σπουδαίων κατ' ἐμὲ παρατηρήσεων περὶ τῶν γενικῶν ἀρχῶν τῆς φορολολίας ἐν γένει.

Μηδεμιᾶς ἑπομένως γενομένης παρατηρήσεως, ἡ Γερουσία, κατ' ἐρώτησιν τοῦ Κυρίου Προέδρου, παρεδέξατο παμψηφεὶ τὴν ἀρχὴν τοῦ Νομοσχεδίου.

Ἀναγνωσθέντα ὕστερον τὰ ἄρθρα 1, 2, 3, 4, καὶ 5 ἐγένοντο δεκτὰ ὡς ἔχουσιν ἐν τῷ Νομοσχεδίῳ χωρίς τινος παρατηρήσεως.

Ἀναγνωσθὲν τὸ ἄρθρον 6 καί τινος τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν παρατηρήσαντος, ὅτι ἐντὸς τοῦ βραχέως τῶν τριῶν ὡρῶν διαστήματος δὲν θέλει προφθάσει ἥ τε τοῦ πρωτοκόλλου σύνταξις, καὶ ἡ προσκλήσει τοῦ κτηνοτρόφου τῶν μαρτύρων ἐμφάνισις, ἀλλὰ πρέπει νὰ τεθῶσιν ἓξ τοὐλάχιστο ὧραι, ὡς ἐμπεριεῖχεν αὐτὰς καὶ ὁ κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος ἐπιψηφισθεὶς Νόμος, ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῶν Οἰνονομικῶν ἀπεκρίνατο, ὅτι ἀρκούντως ἐκ τῆς πείρας ἀπεδείχθη, ὅτι ἡ μέχρι 6 ὡρῶν διαμονὴ τοῦ τε ἀπαριθμητοῦ καὶ τῶν παρακολουθούντων αὐτῷ βοηθῶν, ἐπιζημίους εἰς

τὸ Δημόσιον ἐπήνεγκε συνεπείας, ὡς δυναμένων τῶν κτηνοτρόφων ἐν τῷ πολυώρῳ τούτῳ διαστήματι ν' ἀποκρύπτωσι τὰ ποίμνια αὐτῶν.

Οὐδεμία ὑπάρχει διαφορὰ, προσέθηκεν ἄλλος, εἴτε 3 εἴτε 6 ὧραι προσδιορίζονται ἐπί τε τῆς τοῦ πρωτοκόλλου συντάξεως καὶ τῆς ἐμφανίσεως τῶν μαρτύρων, διότι δὲν ἀπαγορεύεται ὁ κτηνοτρόφος νὰ προσκαλέσῃ ὡς μάρτυρας καὶ τοὺς πλησίον αὐτοῦ τοποθετημένους ἄλλους κτηνοτρόφους. Ὀρθῶς ὅμως ποιῶν ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν, πρέπει τὰς προσηκούσας νὰ ἀπευθύνῃ παρατηρήσεις πρὸς τὰς διαφόρους Οἰκονομικὰς τοῦ Κράτους Ἀρχὰς, ἵνα μὴ δέχωνται ἁπλῶς καὶ χωρίς τινος ἐκτιμήσεως καὶ βασάνου τὰς ἐνώπιον αὐτῶν διδομένας κατὰ τῶν κτηνοτρόφων καταμηνύσεις, ὡς μᾶλλον ἕνεκεν ἀντιπαθειῶν ἢ ἐπὶ σκοπῷ ὠφελείας τοῦ Δημοσίου προερχομένας· καθότι ἄλλως οὐκ ὀλίγα τὸ Δημόσιον θέλει ὑποστῆ ἔξοδα διὰ τὰς καταμηνύσεις ταύτας, ὡς ἄλλοτε κατὰ τὴν Ἐπαρχίαν Εὐρυτανίας 240 δοθεισῶν κατὰ τῶν κτηνοτρόφων καταμηνύσεων, καὶ διαφόρων ὑπὸ τοῦ Δημοσίου γενομένων ἐξόδων, ἅπαντες οὗτοι ἠθωώθησαν, μηδεμιᾶς περὶ τῆς ἐνοχῆς των ὑπαρχούσης ἐνδείξεως.

Παρατηρήσαντος δὲ τοῦ Ὑπουργοῦ, ὅτι, ἂν καὶ εἰς ὀλίγα τινα μέρη διετάχθη ἡ τῶν ζώων ἀπαρίθμησις, καὶ μόλις τεσσαράκοντα χιλιάδας δραχμῶν δι' αὐτῆς εἰσεπράχθησαν, ὡς πολὺ παρὰ τοῖς κτηνοτρόφοις εὐαρέστου θεωρουμένου τοῦ μέσου τῆς δηλώσεως, θέλει ὅμως ἀπευθύνει πρὸς τὰς διαφόρους Οἰκονομικὰς Ἀρχὰς τὰς ὑπὸ τοῦ προαγορεύσαντος ἐκτεθείσας παρατηρήσεις περὶ τῶν καταμηνύσεων, προσέθηκεν ἄλλος, ὅτι οὐδεμίαν ἐνώπιον τοῦ Νόμου θέλουσιν ἔχει ἰσχὺν οἱ παρὰ τοῦ κτηνοτρόφου προτεινόμενοι μάρτυρες, ὡς τινῶν μὲν τούτων ὄντων συγγενῶν, τινῶν δὲ ὑπηρετῶν αὐτοῦ.

Παρατηρήσαντος δέ τινος, ὅτι ὁ κτηνοτρόφος δύναται νὰ προσαγάγῃ ὡς μάρτυρας καὶ τοὺς πλησίον αὐτοῦ παρακειμένους ἄλλους κτηνοτρόφους, ἡ Γερουσία, ἐρωτήσαντος τοῦ Κ. Προέδρου, παρεδέξατο τὸ ἄρθρον 6, ὡς ἔχει ἐν τῷ Νομοσχεδίῳ

Ἀναγνωσθέντα τὰ ἄρθρα 7, 8, 9 καὶ 10, ἐγένοντο δεκτὰ, χωρὶς τινος παρατηρήσεως, ὡς ἔχουσιν ἐν τῷ Νομοσχεδίῳ.

Ἀναγνωσθέντος ὕστερον τοῦ ἄρθρου 11 καὶ τῆς ἐπ' αὐτοῦ τροπολογίας τῆς Ἐπιτροπῆς, παρετήρησεν ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκινομικῶν Ὑπουργὸς, ὅτι ἀναγνωρίζων ὡς εὐλόγους, καὶ μὴ διαφωνῶν πρὸς τὰς ἐπὶ τοῦ ἄρθρου τούτου παρατηρήσεις τῆς Ἐπιτροπῆς περὶ εἰσαγωγῆς εἰδικοῦ Νόμου, κανονίζοντος τήν τε διάθεσιν καὶ

βοσκὴν τῶν ἐθνικῶν βοσκησίμων γαιῶν ἐν γένει, παρακαλεῖ ὅμως τὴν Γερουσίαν, ἵνα παραδεχθῇ, ὡς ὑπάρχει, τὸ προκείμενον ὑπὸ συζήτησιν ἄρθρον, ὡς μηδόλως διαφέρον τῆς ἐννοίας τῆς παρὰ τῆς Ἐπιτροπῆς προτεινομένης τροπολογίας, φειδόμενος καὶ τοῦ χρόνου, ὅστις θέλει παρέλθει ἕνεκα τῆς ἐξ ὑπαρχῆς ἐνώπιον τῆς Βουλῆς εἰσαγωγῆς τοῦ Νομοσχεδίου διὰ τὴν παραδοχὴν τῆς εἰρημένης τροπολογίας, καὶ τῆς εἰς τὸ Δημόσιον διὰ τὴν βραδύτητα ταύτην προσγενησομένης ζημίας.

Ἐκτὸς δὲ τούτων ἡ τῶν ἐθνικῶν βοσκησίμων γαιῶν ἐν γένει ἐνοικίασις θέλει γίνει διὰ Νόμου εἰδικοῦ, κανονίζοντος περὶ τούτων, καὶ οὐδεμίαν δύναται νὰ ἐπιβάλλῃ ἀπὸ τοῦδε ὑποχρέωσιν ἡ περὶ τῆς ἐνοικιάσεως αὐτῶν ἔννοια τοῦ ἄρθρου τούτου, ὡς μὴ ὄντος διαρκοῦς, ἀλλὰ κατ' ἔτος ἐψηφιζομένου τοῦ ὑπὸ συζήτησιν φορολογικοῦ Νόμου. Ἐπειδὴ δὲ μέχρι τοῦδε διενέμοντο ὑπὸ τῶν Οἰκονομικῶν Ἀρχῶν πρὸς τοὺς διαφόρους κτηνοτρόφους αἵ τε θεριναὶ καὶ χειμεριναὶ βοσκαὶ, καὶ οὐκ ὀλίγαι ἐπὶ τῆς διανομῆς τούτων ἐπήρχοντο καταχρήσεις ὑπὸ τῶν ὑπαλλήλων, ἐξ ὧν τινες παρεπέμφθησαν εἰς δίκην, ἐτέθη ἕνεκα τούτου παρὰ τῆς Βουλῆς ἡ τοῦ 11 ἄρθρου διάταξις, ὡς ἔχει, πρὸς ἀποφυγὴν ἐνδεχομένων καταχρήσεων.

Ἐὰν ἡ Γερουσία, ἀντέτεινεν ὁ Εἰσηγητὴς τῆς Ἐπιτροπῆς, παραδεχθῇ ὡς ὑπάρχει τὸ 11 ἄρθρον τοῦ Νομοσχεδίου, θέλει ἐγκρίνει βεβαίως τὴν ἀρχὴν Νόμου ἀβεβαίου καὶ μηκέτι πρὸς αὐτὴν γνωστοῦ· καὶ δὲν εἶναι παντάπασιν ὀρθὸν νὰ δοθῇ ἀπὸ τοῦδε διὰ Νόμου ὑπόσχεσις, ἄνευ τινὸς κατεπειγούσης ἀνάγκης, ὅτι θέλει γίνει Νόμος περὶ ἀντικειμένου, περὶ τοῦ ὁποίου δὲν ὑπάρχει βεβαιότης ἢ μᾶλλον πιθανότης, ἂν ἦναι συμφέρον καὶ εὐχερὲς νὰ ἐφαρμοσθῇ Νόμος τοιοῦτος. Εὐλόγως ὅθεν ποιοῦσα ἡ Ἐπιτροπὴ, ἐπρότεινε τὴν ἐν τῇ ἐκθέσει αὐτῆς ἐμπεριεχομένην τροπολογίαν εἰς ἀντικατάστασιν τοῦ 11 ἄρθρου, ὡς μηδενὸς ἐπελευσομένου ἀποτελέσματος διὰ τῆς τῶν ἐθνικῶν βοσκησίμων γαιῶν ἐνοικιάσεως.

Ἄσχετον δὲ ὅλως πρὸς τὸ προκείμενον φορολογικὸν Νομοσχέδιον θεωρούμενον τὸ 11 ἄρθρον, μόνον αὐτὸ θέλει εἰσαχθῇ καὶ αὖθις ὑπὸ τὴν ἐπιψήφισιν τῆς Βουλῆς, ὡς ἐγκύρου κατὰ τὰ λοιπὰ θεωρουμένου τοῦ Νομοσχεδίου, καὶ ἐλάχιστος παρελεύσεται χρόνος διά τε τὴν εἰσαγωγὴν καὶ παραδοχὴν αὐτοῦ.

Οὐδεμιᾶς διὰ τοῦ 11 ἄρθρου, ἀντέταξεν ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς, ἐπιβαλλομένης ὑποχρεώσεως περὶ τῆς παραδοχῆς εἰδικοῦ περὶ ἐνοικιάσεως τῶν ἐθνικῶν βοσκησίμων γαιῶν

Νόμου, δὲν παρέχεται βλάβη τις, ἐὰν παραδεχθῇ, ὡς ὑπάρχει, τοῦτο, ἐν ᾧ μεγίστη τοῦ Δημοσίου προσγίνεται ἡ ζημία διὰ τὴν ἐκ νέου πρὸς τὴν Βουλὴν εἰσαγωγὴν τοῦ Νόμου τούτου, ὅσις, ὡς σχέσιν ἔχον πρὸς τὸ 11 ἄρθρον, δὲν δύναται νὰ χωρισθῇ ἀπ' αὐτοῦ, θεωρούμενος ὁ λοιπὸς ὡς ἔγκυρος.

Ἐπενεγκόντος δὲ ἄλλου, ὅτι ἡ τοῦ ἄρθρου 11 διάταξις οὔτε εἰς τὸ παρὸν οὔτε εἰς τὸ μέλλον ὑπάρχει ὑποχρεωτικὴ, καὶ ἡ Γερουσία παραδεχομένη ταύτην, δὲν θέλει βεβαίως προδικάσει οὐδένα περὶ ἐνοικιάσεως τῶν ἐθνικῶν βοσκησίμων γαιῶν εἰσαχθησόμενον τυχὸν Νόμον, παρετήρησεν ὁ κατὰ πρῶτον ἀγορεύσας ὅτι ὡς ἡ Κυβέρνησις, διαχειριζομένη ἅπασαν τὴν τοῦ Δημοσίου περιουσίαν, διατίθησι ταύτην ἐπὶ τὸ ἐπωφελέστερον, οὕτω δύναται νὰ διαθέσῃ καὶ τὰς διαφόρους ἐθνικὰς βοσκὰς κατ' οἰκείαν βούλησιν χωρὶς τῆς τοῦ 11 ἄρθρου διατάξεως, ἥτις οὐδεμίαν πρὸς τὸν προκείμενον ὑπὸ συζήτησιν φορολογικὸν Νόμον ἔχει σχέσιν καὶ ἐπιρροὴν ἐπ' αὐτοῦ, ὡς μὴ ἀναφέρουσα, ὅτι ἡ Κυβέρνησις τοποθετεῖ τοὺς διαφόρους κτηνοτρόφους εἰς ὅσας θέλει ἐθνικὰς βοσκὰς, ἀλλὰ τεθεῖσα μόνον πρὸς ἀποφυγὴν τῶν παρὰ τῶν ὑπαλλήλων Οἰκονομικῶν Ἀρχῶν γενομένων μέχρι τοῦδε καταχρήσεων ἐπὶ τῶν πρὸς τοὺς κτηνοτρόφους διανομῶν τῶν ἐθνικῶν βοσκῶν.

Ἐὰν δὲ καὶ κατὰ τὴν ἀγόρευσιν τῶν προαγορευσάντων παραδεχθῇ ὡς ὑπάρχει τὸ 11 ἄρθρον, ὡς ἄσχετον πρὸς τὸν συζητούμενον ἤδη φορολογικὸν Νόμον, καὶ μὴ προδικάζον οὐδένα περὶ ἐνοικιάσεως τῶν ἐθνικῶν βοσκῶν εἰσαχθησόμενον Νόμον, τὸ παρακατιὸν ὅμως 12 ἄρθρον προδικάζει πάλιν τὴν διὰ τοῦ κατὰ τὸ ἑπόμενον ἔτος ἐκδοθησομένου Νόμου περὶ φόρου τῶν χοίρων προτιθεμένην ἐξαίρεσιν ἑνὸς οἰκοσίτου δι' ἑκάστην οἰκογένειαν.

Τούτων ὅθεν οὕτως ἐχόντων, ἐπρότεινε νὰ ἐξαλειφθῇ ἐκ τοῦ Νομοσχεδίου ἥ τε διάταξις τοῦ 11 ἄρθρου, καὶ ἡ ἐπ' αὐτοῦ τροπολογία τῆς Ἐπιτροπῆς, ὡς οἰκοθεν ἐννοουμένου, ὅτι ἡ Κυβέρνησις δύναται νὰ διαθέσῃ ἐπὶ τὸ ἐπωφελέστερον τὰς ἐθνικὰς βοσκὰς ὡς δημοσίαν περιουσίαν.

Εἰπόντος δέ τινος, ὅτι οὐδεμία ὑφίσταται διαφορὰ τοῦ 11 ἄρθρου ἀπὸ τῆς ἐπ' αὐτοῦ τροπολογίας τῆς Ἐπιτροπῆς, καὶ οὐδεὶς ἑπομένως διὰ τῆς παραδοχῆς τοῦ εἰρημένου ἄρθρου περὶ ἐνοικιάσεως τῶν ἐθνικῶν βοσκῶν προδικάζεται Νόμος, ὡς μηκέτι εἰσαχθεὶς, συζητηθεὶς καὶ ἐπιψηφισθεὶς ὑπὸ τῶν Βουλῶν. Ἀντιτάξαντος δ' ἄλλου, ὅτι διὰ τῆς ἐν τῷ ἄρθρῳ 11 περιεχομένης ἐννοίας τῶν λέξεων, ὅτι ὅλαι αἱ ἐθνικαὶ βοσκαὶ θέλουσιν

ἐνοικιασθῆ, προδικάζεται ὁ περὶ τῆς ἐνοικιάσεως αὐτῶν Νόμος, καὶ παρέχεται ὁριστική τις βάσις, ἐφ' ἧς, στηριζόμενος οὗτος θέλει εἰσαχθῆ, ἐπήνεγκεν ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς, ὅτι, περιττῆς θεωρουμένης τῆς περὶ τῆς ἐνοικιάσεως τῶν ἐθνικῶν βοσκῶν ἐννοίας τοῦ 11 ἄρθρου, ὡς μηδαμῶς προδικαζομένου ἀπὸ τοῦδε τοῦ περὶ ἐνοικιάσεως αὐτῶν Νόμου, οὗ τινος ἡ ἐπιψήφισις ἐξαρτᾶται ἀπὸ τῆς τῶν Βουλῶν ἐγκρίσεως, δὲν πρέπει ἕνεκα τούτου νὰ ἐξαλειφθῆ τὸ 11 ἄρθρον, καθότι ἱκανὴ τοῦ Δημοσίου ἐπελεύσεται ζημία διὰ τὴν ἐξ ὑπαρχῆς ἐνώπιον τῆς Βουλῆς εἰσαγωγὴν καὶ παραδοχὴν τοῦ προκειμένου ὑπὸ συζήτησιν Νόμου.

Πρωτείναντος δέ τινος, ὅτι οὐδεμία ἐπιβάλλεται ὑποχρέωσις καὶ προδικασία διὰ τῆς περὶ ἐνοικιάσεως τῶν ἐθνικῶν βοσκῶν ἐννοίας τοῦ 11 ἄρθρου, ἀλλὰ πρέπει νὰ ἀναφέρεται ῥητῶς ἐν τοῖς Πρακτικοῖς τῆς Συνεδριάσεως, ὅτι ὁ περὶ ἐνοικιάσεως τῶν ἐθνικῶν βοσκῶν εἰσαχθησόμενος τυχὸν Νόμος δὲν εἶναι ὑποχρεωτικὸς, παρετήρησέ τις τῶν προαγορευσάντων, ὅτι, ὡς ἀνωτέρω ἐξέθεσε, πρέπει, ὡς ὑπάρχει, νὰ παραδεχθῆ τὸ 11 ἄρθρον, οὐ μόνον ὡς μὴ προδικαζομένου τοῦ περὶ ἐνοικιάσεως τῶν ἐθνικῶν βοσκῶν καθυποβληθησομένου τυχὸν Νόμου, ἀλλὰ διότι οὐκ ὀλίγη εἰς τὸ Δημόσιον θέλει ἐπέλθει ζημία διὰ τὴν ἐπιγενησομένην βραδύτητα ἕνεκα τῆς ἐνώπιον τῆς Βουλῆς ἐκ νέου εἰσαγωγῆς καὶ ἐπιψηφίσεως τοῦ προκειμένου Νόμου.

Μετὰ τοῦτον ἀντέτεινεν ὁ εἰσηγητὴς τῆς Ἐπιτροπῆς, ὅτι πρέπει νὰ παραδεχθῆ ἡ τροπολογία τῆς Ἐπιτροπῆς ἀντὶ τοῦ 11 ἄρθρου, ὡς ἐκ διαμέτρου πρὸς αὐτὴν ἀντικειμένου, καὶ προδικάζοντος τὸν περὶ ἐνοικιάσεως τῶν ἐθνικῶν βοσκῶν εἰσαχθησόμενόν ποτε Νόμον.

Ἐὰν δὲ ἕνεκα τούτου ἀπέλθῃ τις βραδύτης τῆς ἐπιψηφίσεως τοῦ ὑπὸ συζήτησιν προτιθεμένου φορολογικοῦ Νόμου διὰ τὴν ἐνώπιον τῆς Βουλῆς ἐξ ὑπαρχῆς εἰσαγωγὴν καὶ παραδοχὴν αὐτοῦ, καὶ ζημία διὰ τὴν ἀργοπορίαν ταύτην τὸ Δημόσιον ἤθελεν ὑποστῆ, αἴτιος τούτων θεωρεῖται μόνον ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς, ὡς μὴ ἐγκαίρως ἐνώπιον τῶν Βουλῶν τὸν φορολογικὸν ἐπὶ τῶν ζώων Νόμον καθυποβαλών. Ἄλλου δὲ παρατηρήσαντος, ὅτι πρέπει νὰ παραδεχθῆ τὸ 11 ἄρθρον, ὡς ἔχει, ὑπὸ τὸν ὅρον, ὅτι δὲν προδικάζεται δι' αὐτοῦ ὁ περὶ ἐνοικιάσεως τῶν ἐθνικῶν βοσκῶν Νόμος, καὶ νὰ σημειωθῆ τοῦτο ἐν τοῖς Πρακτικοῖς, ἐπήνεγκεν ἕτερος, ὅτι οὐδεμίαν τὰ Πρακτικὰ δύνανται νὰ ἔχωσιν ἰσχὺν Νόμου, ἀλλ' ὡς περιττὸν τὸ ἄρθρον

11 πρέπει νὰ ἐξαλειφθῇ· καθότι, παραδεχομένης ἀπὸτοῦ δε τῆς ἀρχῆς τοῦ περὶ ἐνοικιάσεως τῶν ἐθνικῶν βοσκησίμων γαιῶν Νόμου, ἐνδέχεται ὕστερον νὰ προταθῇ ἕτερος Νόμος περὶ ἀπολλοτριώσεως τῶν γαιῶν τούτων.

Κατ' ἐρώτησιν μετὰ ταῦτα τοῦ Κ. Προέδρου, ἡ Γερουσία παρεδέξατο τὸ 11 ἄρθρον, ὡς ἔχει ἐν τῷ Νομοσχεδίῳ, ὑπὸ τὸν ὅρον, ὅτι δὲν προδικάζεται δι' αὐτοῦ ὁ περὶ ἐνοικιάσεως τῶν ἐθνικῶν βοσκῶν εἰσαχθησόμενός ποτε Νόμος.

Ἀνγνωσθέντος τοῦ ἄρθρου 12, παρετήρησέ τις τῶν προαγορευσάντων. ὅτι καὶ διὰ τοῦ ἄρθρου τούτου προδικάζεται ὁ κατὰ τὸ ἔτος 1841 ἐπιβληθησόμενος διὰ Νόμου τῶν χοίρων φόρος, ὡς ἐξαιρουμένου ἀπὸ τοῦδε ἑνὸς οἰκοσίτου χοίρου δι' ἑκάστην οἰκογένειαν· δὲν ἔχει δὲ ἡ Γερουσία δικαίωμα νὰ προαποφασίσῃ τὸν περὶ φόρου τῶν χοίρων Νόμον, ἐξαιροῦσα ἕνα οἰκόσιτον χοῖρον διὰ πᾶσαν οἰκογένειαν, ὡς κατ' ἔτος χρεωστοῦσα νὰ ψηφίζῃ τὸν φορολογικὸν Νόμον.

Ἡ τοιαύτη δὲ τοῦ οἰκοσίτου χοίρου ἀφ' ἑκάστης οἰκογενείας ἐξείρεσις, ἢ ἰδιαιτέρα σημείωσις ἔπρεπε νὰ ἐμπεριέχεται μόνον εἰς τὰς πρὸς τὰς Οἰκονομικὰς Ἀρχὰς δοθησομένας ὁδηγίας, καὶ νὰ μὴ ἀναφέρηται ἀπὸ τοῦδε, ὡς μηκέτι ἐπιψηφιθέντος νόμου, καὶ ὡς ἀταξίας καὶ ἀνωμαλίας τινὸς παρεχομένης διὰ τῆς ἐπὶ τοῦ παρόντος προδικάσεως τοῦ τοιούτου φόρου· καὶ ἕνεκα τούτου ἐπρότεινε νὰ ἐξαληφθῶσιν αἱ λέξεις « ἐξαιρέσει ἑνὸς οἰκοσίτου δι' ἑκάστην οἰκογένειαν ».

Ἀντιτάξαντος δὲ τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργοῦ, ὅτι, ἀφ' ἧς ἐποχῆς ἐνομοθετήθη ὁ ἐπὶ τῶν ζώων φόρος, ἐγένετο δεκτὴ ὑπὸ τῶν Βουλῶν ἡ δι' ἑκάστην οἰκογένειαν ἐξαίρεσις ἑνὸς οἰκοσίτου χοίρου, ἥτις καὶ ἤδη ἐτέθη παρὰ τῆς Βουλῆς ἐν τῷ 12 ἄρθρῳ πρὸς πλείονα ἀσφάλειαν, καὶ δὲν πρέπει νὰ ἐξαληφθῶσιν αἱ ἀνωτέρω ὑπὸ τοῦ πρναγορεύσαντος σημειούμεναι λέξεις ἐκ τοῦ ὑπὸ σηζήτησιν ἄρθρου, καθότι πάλιν μεγίστην τὸ Δημόσιον θέλει ὑποστῆ ζημίαν διὰ τὴν ἐπιγεννησομένην βραδύτητα ἕνεκα τῆς ἐξ ὑπαρχῆς εἰσαγωγῆς καὶ ψηφίσεως τοῦ φορολογικοῦ τούτου Νόμου ἐνώπιον τῆς Βουλῆς, προσέθεσεν ὁ προαγορεύσας, ὅτι δὲν πρέπει καὶ ἤδη νὰ ἐπικρατήσῃ τὸ ἀπὸ ἄτοπον, τὸ ὁποῖον κατὰ τὰ παρελθόντα ἔτη ἔλαβε χώραν· διότι ἐνδέχεται διὰ τὰς ἀνάγκας τοῦ Κράτου νὰ μὴ ἐξαιρεθῶσιν οἱ οἰκόσιτοι χοῖροι διὰ τοῦ κατὰ τὸ ἔτος 1849 ἐκδοθησομένου Νόμου.

Παρατηρήσαντος δέ τινος, ὅτι ἡ τῶν οἰκοσίτων χοίρων ἐξαίρεσις παρεδέχθη πρὸ πολλοῦ παρὰ τῶν Βουλῶν, καὶ ἡ αὐτὴ πάλιν ἐξαί-

ρεσις διὰ τοῦ εἰσαχθησομένου κατὰ τὸ 1849 Νόμου θέλει λάβει χώραν, ἐπήνεγκεν ἄλλος, ὅτι, κατ' ἔτος ψηφιζόμενος ἕκαστος φορολογικὸς Νόμος, δύναται νὰ μεταβληθῇ κατὰ τὰς ἀνάγκας τοῦ Κράτους, καὶ ἐπομένως πρέπει ἕνεκα τούτου νὰ ἐξαλειφθῶσιν αἱ ἐν τῷ 12 ἄρθρῳ περιεχόμεναι λέξεις, « ἐξαιρέσει ἑνὸς οἰκοσίτου δι' ἑκάστην οἰκογένειαν ».

Ἐρωτήσαντος ὕστερον τοῦ Κ. Προέδρου, ἡ Γερουσία παρεδέξατο τὸ 12 ἄρθρον ὡς ἔχει ἐν τῷ Νομοσχεδίῳ.

Ἀναγνωσθέντα ἔπειτα τὰ ἄρθρα 13 καὶ 14, καὶ μηδεμιᾶς ἐπὶ τούτων γενομένης παρατηρήσεως, ἐγένοντο δεκτὰ ὡς ἔχουσιν.

Ψηφοφορηθὲν ἐπὶ τέλους καὶ τὸ σύνολον τοῦ ἐπιψηφισθέντος Νομοσχεδίου, ἐγένετο δεκτὸν διὰ ψήφων 23 κατὰ 7, ἔχον ὡς ὑπεβλήθη κατὰ τὴν Συνεδρίασιν τῆς 9 Φεβρουαρίου ε. ε.

Ἀπαγγείλας ἐπομένως ὁ Κ. Πρόεδρος, ὅτι ἀντικείμενον τῆς κατὰ τὴν 16 τοῦ ἐνεστῶτος μηνὸς γενησομένης Συνεδριάσεως ἔσεται ἡ συζήτησις τῶν ἀναφορῶν καὶ τῶν ὑπ' αὐτῶν γνωμοδοτήσεων τῶν Ἐπιτροπῶν ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος

Α. ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι

Χ ΚΛΟΝΑΡΗΣ.

Ν Ι. ΜΕΞΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς

Χ. Βλάσσης.

Γιαν. Χ. Πέτρου.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 16 Φευρουαρίου 1848 ἡμέρας τῆς ἑβδομάδος δευτέρας.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου, καὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν παρόντων Γερουσιαστῶν πλῆρες ἀποτελοῦντος τὸ Σῶμα, ὁ Προεδρεύων Ἀντιπρόεδρος Κ. Χ. Κλονάρης, κωλυομένου τοῦ Προέδρου Κ. Α. Δηλιγιάννη, κηρύττει ἀρχομένην τὴν Συνεδρίασιν περὶ τὴν 12 ὥραν.

Τὰ Πρακτικὰ τῆς προλαβούσης Συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Παρατηρήσαντος δέ τινος, ὅτι κατὰ τὴν ἐν τῇ Συνεδριάσει τῆς 14 Φεβρουαρίου ε. ε. γενομένην ἀπόφασιν τῆς Γερουσίας, πρέπει ἡ ἀναγνωσθῇ ἤδη ἡ περὶ τῶν διατυπώσεων ἔκθεσις τοῦ Γρα-

φείου ἐπὶ τοῦ περὶ τοῦ διορισμοῦ τοῦ Κ. Ν. Σταματελοπούλου ὡς Γερουσιαστοῦ Β. Διατάγματος, καὶ τοῦ Προεδρεύοντος ἀποκριναμένου, ὅτι δὲν θέλει ἤδη ἀναγνωσθῆ ἡ εἰρημένη ἔκθεσις, ὡς μηκέτι ὑπὸ τοῦ Προέδρου προσκληθέντων τῶν τοῦ Γραφείου μελῶν πρὸς σύνταξιν αὐτῆς, ἡ Γερουσία ἀπεφάσισεν, ἵνα, εἰδοποιηθεὶς ὁ Κ. Πρόεδρος περὶ τούτου, προσκαλέσῃ τὰ μέλη τοῦ Γραφείου πρὸς ταχεῖαν τῆς οἰκείας ἐκθέσεως σύνταξιν.

Παρελθὼν ἑπομένως ὁ εἰσηγητὴς τῆς ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ **1847** ἔτους ἐπιτροπῆς ἀνέγνω τὴν ἐπὶ τούτου ἔκθεσιν ἔχουσαν οὕτως.

ΕΚΘΕΣΙΣ

Τῆς Ἐπιτροπῆς διὰ τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ ἔτους 1847.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν

Κύριοι!

Ἡ ἐπιτροπή Σας, λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ **1847**, καὶ παρατηρήσασα, ὅτι κἀμμία γνωμοδότησις περὶ καταλληλοτέρας διαχειρήσεως τῶν ἐσόδων, ἢ περὶ ἐλαττώσεως τῶν ἐξόδων δὲν εἶναι ἤδη ἀποτελεσματικὴ ἕνεκα τῆς παρελεύσεως τοῦ ἔτους, ἐθεώρησεν ὡς μέτρον κατάλληλον νὰ συμμορφωθῇ μὲ τὴν ἐποχήν.

Τὸ Ὑπουργεῖον μετεχειρίσθη τὴν ὑποθετικὴν σημείωσιν εἰς ὅλα τὰ εἴδη τῶν προϊόντων καὶ λοιπῶν ἐσόδων, τὴν ὁποίαν ὑπαγορεύει ἡ ὀρθὴ φρόνησις, ὅταν ὁ προϋπολογισμὸς παρουσιάζηται καὶ συζητῆται πρὸ τῆς ἐνάρξεως τοῦ ἔτους, ἢ τοὐλάχιστον ἐντὸς τῶν δύω πρώτων μηνῶν αὐτοῦ, βασιζόμενον εἰς τὸ παραχθὲν ποσὸν ἑκάστου εἴδους κατὰ τὰ παρελθόντα ἔτη, καὶ ἔχον ὑπ' ὄψιν τὴν πρόοδον τῆς καλλιεργείας καὶ τοῦ ἐμπορίου, καθὼς καὶ τὰς εἰδικὰς πληροφορίας, τὰς ὁποίας λαμβάνει κατ' ἐκείνην τὴν ἐποχὴν διὰ τὴν εὐφορίαν καὶ τιμὴν τῶν προϊόντων· ἀλλ' ἡ Ἐπιτροπή σας, λαβοῦσα τὸν προϋπολογισμὸν μετὰ τὴν παρέλευσιν τοῦ ἔτους διὰ νὰ τὸν ἐπεξεργασθῇ, παρετήρησεν, ὅτι εἶναι ἀσυμβίβαστον μὲ τὴν ἐποχήν, ἢ μᾶλλον ἀνάρμοστον, νὰ σημειώσῃ εἰς ὑποθετικὰ ποσὰ τὰ εἴδη ἐκεῖνα, τῶν ὁποίων ἡ ποσότης εἶναι βεβαιωμένη πρὸ πολλῶν μηνῶν ἰδίως δὲ τῶν δημητριακῶν καρπῶν· ὅθεν ἔλαβε παρὰ τοῦ ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν, κατ' αἴτησίν της, τὴν ἀληθῆ ποσότητα τῶν βεβαιωθέντων τούτων εἰδῶν μέχρι τῆς παρούσης ἐποχῆς διὰ τοὺς δύω ἑπομένους λόγους.

ά) Ἡ ἐποχὴ ὑπαγορεύει τὴν ἀνάγκην νὰ μείνουν ἀνέπαφα τὰ ὑποθετικὰ κονδύλια τῶν ἐσόδων, ὡς ἔχουν εἰς τὸν παρουσιασθέντα προϋπολογισμὸν, καθότι ἐνῷ δὲν εἶναι πλέον ἀποτελεσματικὴ καμμία μεταβολὴ εἰς τὴν ἐποχὴν ταύτην, καταντᾷ καὶ ἔργον κωμῳδικὸν νὰ ἐπισραφῇ εἰς τὴν Βουλὴν πρὸς συζήτησιν ὁ προϋπολογισμὸς τοῦ **1847** κατὰ τὸν μῆνα Μάρτιον **1848**· καὶ

β') Ἐπειδὴ ἡ Γερουσία θεωρεῖ τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ **1847** κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ **1848** ἔτους, ὅτε εἰσὶ γνωστὰ τὰ ἀποτελέσματα, πρέπει κατ' ὀρθὴν κρίσιν νὰ συμμορφωθῇ μὲν μὲ τὴν ἐποχὴν, ἀλλὰ νὰ ἐξάξῃ ἓν καταστατικὸν ἀποτέλεσμα· ἤγουν, νὰ γνωρίσῃ τὰ πραγματικὰ ἐτήσια ἔσοδα ὅλων τῶν εἰδῶν, τὰ ὁποῖα παραβαλλόμενα μὲ ἐκεῖνα τῶν πραγματικῶν ἐξόδων τοῦ ἰδίου ἔτους, νὰ δηλωθῇ τὸ ἀληθὲς ἐτήσιον ἔλλειμμα ἢ περίσσευμα· αἱ δὲ παρατηρήτεις τῆς Γερουσίας ὡς πρὸς ταῦτα νὰ χρησιμεύσουν τοὐλάχιστον διὰ τὸ μέλλον.

Εἰς τὸ τέλος τῆς ἀθροίσεως τῶν ἐσόδων, προστίθεται τὸ κονδυλιον τῶν εἰσπραχθέντων ἀπὸ καθυστερήματα τῶν παρελθόντων ἐτῶν, συμποσούμενον εἰς δραχ. **1,000,000** τὸ ὁποῖον χρησιμεύει μᾶλλον εἰς τὴν διαχείρησιν, καθότι τὸ ἔσοδον τοῦτο δὲν προέρχεται ἐκ τῶν προϊόντων τοῦ ἔτους **1847**, ὥστε μὴ συμπεριλαμβανομένου τοῦ ποσοῦ τούτου διὰ τὸν ῥηθέντα λόγον, γίνονται γνωστὰ τὰ ἐτήσια ἔσοδα ἐκ τῶν προϊόντων τοῦ **1847**, καθὼς καὶ τὰ καθαρὰ ἔξοδα τοῦ ἰδίου ἔτους, ὅπερ δεικνύει τὴν ἀληθῆ ἐτήσιον κατάστασιν τοῦ δημοσίου.

Μετὰ τοῦτο, καταστρώνει ἡ Ἐπιτροπή σας τοὺς ἐτησίους τόκους καὶ χρεώλυτρα τοῦ ὑπὸ τὴν ἐγγύησιν τῶν τριῶν προστατίδων Δυνάμεων ἐξωτερικοῦ Δανείου, ὥστε εἰς περίπτωσιν, καθ' ἣν δὲν πληρωθῶσιν ἕνεκα τῆς ἐλλείψεως καὶ τῆς παρελεύσεως τοῦ ἔτους, γίνεται γνωστὴ εἰς τὸ Σῶμα ἡ ποσότης τοῦ ἐτησίου νέου τούτου Δανείου ἀφ' ἑνὸς, μὲ τὸ ὁποῖον χρεώνεται τὸ ἔθνος εἰς τὰς τρεῖς Δυνάμεις, καὶ εἰς τὸν Ἱππότην κύριον Εὐνάρδον τὸ ἔτος **1847**, καὶ ἀφ' ἑτέρου, προστιθεμένου τοῦ χρεωστουμένου τούτου ποσοῦ εἰς τὰ ἐτήσια ἔξοδα, γίνεται γνωστὸν τὸ πραγματικὸν ἐτήσιον ἔλλειμμα, ὅπερ εἶναι ἡ δήλωσις τοῦ ἀποτελέσματος.

Κατὰ συνέπειαν τούτων καὶ διὰ τοὺς ἰδίους λόγους, ἔλαβε τὰ αὐτὰ μέτρα ἡ Ἐπιτροπή σας καὶ ὡς πρὸς τὰ ἐτήσια ἔξοδα·

ήτοι, ἐπὶ τῷ σκοπῷ νὰ δηλωθῶσι τὰ πραγματοποιηθέντα ἐτήσια ἔξοδα, ἀφοῦ ἀφαιρῇ ὁλόκληρον τὸ ποσὸν τοῦ κονδυλίου τοῦ ἐξωτερικοῦ Δανείου, προσθέτει τὰς δραχ. **106,279·32/00** αἵτινες ἐπληρώθησαν εἰς τὴν Ἀγγλικὴν κυβέρνησιν ἀπὸ τὸ ἐθνικὸν ταμεῖον ἀπέναντι τῶν τόκων καὶ χρεωλύτρου, ἤτοι τὴν ἐξόφλησιν τῆς πρώτης ἑξαμηνίας τοῦ **1847**· ὁμοίως προσθέτει καὶ τὰς δραχμὰς **50,376 42|100** διὰ λόγον προμηθείας τοῦ δανείου πρὸς τὸν τραπεζίτην κύριον Ροσχίλδ, καὶ διὰ ἐξόφλησιν ὁμολογιῶν καὶ συναλλαγμάτων εἰς Λονδῖνον ἢ εἰς Πετρούπολιν· ἐκ δὲ τοῦ προκύπτοντος ὁλικοῦ ποσοῦ, ἀφαιρεῖ ἐκ τούτου, ὅσα ἐκ τῶν περιεχομένων ἐξόδων εἰς τὸν προϋπολογισμὸν δὲν ἐπραγματοποιήθησαν, οὔτε εἶναι ἐπιδεκτικὰ πραγματοποιήσεως διὰ τὸ ἔτος **1847**, συγκείμενα ἐκ δραχμῶν **262,163·34/00**· καὶ τοιουτοτρόπως ἀποδεικνύεται τὸ ἀληθὲς ποσὸν τῶν ἐτησίων ἐξόδων διὰ νὰ παραβληθῇ μὲ ἐκεῖνο τῶν ἐτησίων ἐσόδων.

Ἐκ τῶν μενόντων τούτων καθαρῶν ἐξόδων, θέλουν μείνῃ εἰσέτι ἀπραγματοποίητοι μικραὶ ποσότητες διαφόρων κονδυλίων, περὶ τῶν ὁποίων οἱ ΚΚ. Ὑπουργοὶ δὲν ἠδύναντο νὰ εὐκολυνθῶσι διὰ νὰ δώσουν εἰς τὴν ἐπιτροπὴν τὰς ζητηθείσας πληροφορίας, πλὴν εἶναι πιθανὸν νὰ προκύψῃ ἐλάττωσις ἴσης ὡς ἔγγιστα ποσότητος ἐκ τῆς τιμῆς τῶν προϊόντων, ὥστε καταντᾷ σχεδὸν ἐπουσιώδης ἡ σημείωσις τῆς λεπτομερείας τούτων ὡς πρὸς τὴν γενικὴν ἔποψιν διὰ τὴν δήλωσιν τοῦ ἀποτελέσματος.

Εἰς τὰ κονδύλια τῶν ἐξόδων, ὅσα πηγάζουν ἀπὸ ὑπάρχοντας νόμους, κανονισμοὺς καὶ Β. Διατάγματα ἔχοντα, ἰσχὺν νόμων, ἡ Ἐπιτροπή σας δὲν φέρει καμμίαν παρατήρησιν, καθότι οὐδεμία ἐπ' αὐτῶν παρατήρησις δύναται νὰ ἦναι ἀποτελεσματικὴ εἰς τὴν παροῦσαν ἐποχήν· ἔτι δὲ καὶ εἰς ἐκεῖνα τὰ κονδύλια, τὰ ὁποῖα ἐθεωρήθησαν ἀπολύτως ἀναγκαῖα, καὶ κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἧττον δικαιολογημένα· ἐκεῖνα δὲ τὰ ὁποῖα δὲν ἔχουν τὴν ῥηθεῖσαν πηγὴν, τὰ σημειόνει κατὰ σειρὰν εἰς τὴν παροῦσαν ἔκθεσίν της, περὶ τῶν ὁποίων οἱ ΚΚ. Ὑπουργοὶ θέλουν δώσει τὰς ἀπαιτουμένας διασαφήσεις πρὸς δικαιολόγησιν αὐτῶν πρὸς δὲ τούτοις καὶ διὰ τὰς δοθείσας πιστώσεις διὰ Β. Διαταγμάτων εις τὴν ἔλλειψιν τῶν Βουλευτικῶν Σωμάτων, αἱ ὁποῖαι σημειοῦνται εἰς τὸ τέλος τῆς ἐκθέσεως· ἡ δὲ Γερουσία θέλει ἀποφανθῇ περὶ αὐτῶν, ὅπως ἐγκρίνει· μετὰ τὴν ὁποίαν ἔγκρισιν, ἕπεται ἡ παραδοχὴ καὶ ἐπιψήφισις τῶν δύω Νομοσχεδίων περὶ κυρώσεως τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων τῆς χρήσεως τοῦ ἔτους **1847**.

Ἔσοδα προερχόμενα ἐκ τῶν προϊόντων τοῦ ἔτους 1847.

Δημητριακοὶ καρποὶ ἐγγείου καὶ ἐπικαρπίας φόρου.

Σῖτος	κοιλὰ	200,150	πρὸς 5:	δρ. 1,000,750:
Κριθὴ	»	97,224	» 2:20	» 213,892:80
Σμιγὸς	»	55,467	» 3:50	» 194,134:50
Βρώμη	»	20,459	» 1:50	» 30,738:50
Σίκαλι	»	8,234	» 3:20	» 26,348:80
Ὄσπρια	»	7,708	» 4:—	» 30,832:—
Ἀραβόσιτος	»	225,880	» 3:—	» 677,640:—
Καλαμπόκι	»	35,238	» 3:—	» 105,714:—
Διάφορα εἴδη	»	6,739	» 2:—	» 13,478:—
Ὀρύζια ὀκ. 12,915			» 20	» 2,583:—
		657,099		2,296,111:60

Φόρος ἐπὶ τῶν ἀμπέλων ὑποθετικῶς			700,000:—
» κήπων καὶ περιβολίων	»		80,000:—
» ἐλαιῶν	»		250,000:—
» καπνῶν	»		50,000:—
» βαμβακίων	»		50,000:—
» σταφίδων	»		620,000:—
» βελανιδίων καὶ κικιδ.	»		120,000:—
» μετάξης	»		90,000:—
» σύκων	»		110,000:—
» πρινοκοκκίου	»		14,000:—
» λεμονίων καὶ πορτοκ.	»		15,000:—
» ῥιζαρίου	»		10,000:—
» μελισσίων	»		40,000:—
» ἔγγειος 3 τοῖς 0|0	»		92,443:79
» ἐπὶ τῶν ζώων			1,446,145:—
» λιναρίου ὀκάδ. 3133	πρὸς λ. 50		1,566:50
» σισάμου ὀκάδες 1042	πρὸς δρ. 1		1,042:—
» γλυκανίσου » 3857	» 30		1,057:—
» κεχρὶ κοιλὰ 218	1:50		327:—
			5,987,692:89
Φόρος ἐπιτηδευμάτων			196,000:—
» οἰκοδομῶν			100,000:—
Τέλη τελωνιακὰ			2,900,000:—
» χαρτοσήμου			925,000:—

Διάφορα δικαιώματα	140,000:—
Νομισματοκοπεῖον	146,200:—
Τυπογραφεῖον	2,800:—
Μεταλλεῖα καὶ ὀρυκτά	255,200:—
Ὕδατα θερμά	1,300:—
Ἁλικαὶ ὑποθετικῶς	450,000:—
Ἰχθυοτροφεῖα	169,504:—
Δάση	147,000:—
Ἐλαιῶνες ὑποθετικῶς .	120,000:—
Σταφιδῶνες καὶ ἀμπελῶνες . . . . » .	80,000:—
Περιβόλια καὶ ἄλλα κτήματα . . . » . . .	100,000:—
Κτήματα διοικούμενα δι' ἐπιστασίας » . . .	95,500:—
Δημόσια κτίρια καὶ ἐργοστάσια . . » . . .	46,231:—
Χρεωλύσια καὶ τόκοι προικοκτησιῶν » . . .	50,000:—
Δεκάετεῖς πιστώσεις . . . . . » . . .	28 000:—
» » φθαρτῶν κτημάτων	25,000:—
Τόκοι ὑπερημερίας	65,000:—
Πρόσοδοι κτημάτων κατακυρ. εἰς τὸ δημόσιον .	10,300:—
Ποινικὰ ἐργοστάσια ὑποθετικῶς . .	23,507:—
Ἀπόληψις ποινικῶν ἐξόδων »	10,000:—
Μερίσματα τραπέζης . . . . . » . . .	85,000:—
Τυχηρὰ εἰσοδήματα . . . . . » . . .	3,000:—
Ἐκποιήσεις ἀκινήτων μοναστηριακῶν κτημάτων	6,000:—
Πολυετεῖς ἐνοικιάσεις » » . .	30,000:—
Μονοετεῖς » » » . .	76,800:—
Τόκοι ὑπερημερίας »	10,000:—
Ὁλικὴ ποσότης τῶν ἐτησίων ἐσόδων . . δρ.	12,626,434:89
Τὰ εἰσπραχθέντα ἀπὸ καθηστερήμ. τῶν παρελθόντων ἐτῶν . . . . . δρ.	1,000,000:—

Ἐτήσιοι τόκοι καὶ χρεώλυτρα τῶν ὑπὸ τὴν ἐγγύησιν τῶν τριῶν Δυνάμεων ἐξωτερικοῦ δανείου διὰ τὸ ἔτος **1847.**

	Ἀγγλίας δραχ.	Ῥωσσίας δραχ.	Γαλλίας δραχ.
Τόκοι	1,107,798:89	1,116,776:17	971,652:72
Χρεώλυτρα . .	221,559:78	223,355:24	194,330:58
	1,329,358:67		

Ἐκπίπτονται τὰ δοθέντα εἰς τὴν Ἀγγλ. Κυβέρν. ὡς ἀκολούθως.

Τὸ δάνειον τοῦ Κ.
Ἐϊνάρδ.
δρ. 558,400:—
ἀπὸ τὸ Ἐθν. Ταμ. 664,679:32
δρ. 106,279:23

664,679:35	1,340,131:41	1,165,983:30	Γαλ.
		1,340,131:41	Ῥωσ.
		664,679:35	Ἀγγλ.
		3,170,794: 6	
Τὸ δάνειον ἀπὸ τὸν Κ. Ἐϊνὰρ, ὅπερ ἐδόθη εἰς τὴν Ἀγγλ. ὡς ἀνωτέρω		558,400:—	
Ὁλικὴ ποσότης τοῦ ἐξωτερικοῦ χρέους διὰ τὸ ἔτος 1847		δρ. 3,729,194: 6	

Ἔξοδα τοῦ ἔτους 1847.

Ὁλικὴ ποσότης κατὰ τὸν προϋπολογισμὸν ἐκτὸς τοῦ κονδυλίου διὰ τὸ ἐξωτερικὸν χρέος . . . . δρ. **13,797,915:77**

Ὅσα ἐπληρώθησαν ἀπὸ τὸ Ἐθνικὸν Ταμεῖον εἰς τὴν Ἀγγλικὴν Κυβέρνησιν διὰ τόκους καὶ χρεόλυτρα τοῦ **1847** . . . . δρ. **106,279:32**

Ὅσα εἰς τὸν Κύριον Ῥοσχὶλδ λόγῳ προμηθείας τοῦ δανείου δρ. **38,354:73**

Ὅσα δι' ἔξοδα κληρώσεως πρὸς ἐξόφλησιν ὁμολογιῶν. » **1,450:—**

Δι' ἐνδεχομένην διαφορὰν συναλλαγμάτ. ἐξοφληθησομένων ὁμολογιῶν εἰς Λονδῖνον ἢ εἰς Πετρούπολιν » **10,571.69**

50,376.42

13,954,571.51

Ἀφαιρεῖται ἐκ τῆς ποσότητος ταύτης, ὅσα ἔξοδα δὲν ἐπραγματοποιήθησαν, οὔτε εἶναι ἐπιδεκτικὰ πραγματοποιήσεως διὰ τὸ ἔτος **1847** ὡς ἑπομένως.

Ὑπουργεῖον Ἐξωτερικῶν.

Ἐκ τῶν ἐτησίων ἐξόδων τῶν πρεσβειῶν, συμποσούμενα εἰς δραχ. **305,690**, εἶναι ἀπερασμένα εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τὰ ἀκόλουθα διὰ τοὺς **4** τελευταίους μῆνας μόνον, τὰ ὁποῖα δὲν ἐπραγματοποιήθησαν.

	Μεταφορὰ	13,954,571:51
Προσωπικὸν τῶν πρεσβειῶν καὶ γραφικὰ ἔξοδα αὐτῶν διὰ μῆνας 4 . . . . δρ.		89,973:34
Ἔξοδα διασκευῆς τῶν πρέσβεων δρ. 30,000, ταξειδ. αὐτῶν δρ. 10,000 ὅλα . »		40,000—
Ἀποστολαὶ ἔκτακ. 6,000, ἀποζημιώσεις καὶ βοήθειαι 5,000 ὅλα . . . . »		11,000—
ἔξοδα ἀπρόβλεπτα 8,000, ἐκτάκ. ταχυδρ. 1,500 ὅλα »		9,500—
Εἰς τὰς δύο επιτρ. τῶν Ὀθωμαν. ὑποθέσεων. . . »		11,150—
		161,625:34

Ὑπουργεῖον Δικαιοσύνης.

Διὰ τὴν προσθήκην 10 πρωτοδικῶν μὴ διορισθέντων διὰ τὴν ἔλλειψιν Νόμου		4,000

Ὑπουργεῖον Ἐκκλησιαστικῶν κτλ.

Διὰ τὴν μὴ σύστασιν εἰσέτι 6 γυμνασίων . δρ.	58,980		
» 11 Ἑλληνικῶν Σχολείων	37,560	96,540	262,163:34
Ἐτήσιον ἔξοδον τῆς τρεχούσης ὑπηρεσίας δρ.			13,692,408:17

Ὅσα νὰ πληρωθῶσιν εἰς τὰς τρεῖς Δυνάμεις διὰ τόκους καὶ χρεώλυτρα τοῦ Δανείου διὰ τὸ ἔτος 1847, τὰ ὁποῖα ἔδωσαν ὡς ἐγγυήτριαι εἰς τὸν δανειστὴν Κ. Ροσχίλδ ὡς ἀκολούθως,

Εἰς τὴν Ρωσσίαν ὡς ὄπισθεν	1,340,131:41	
Εἰς τὴν Γαλλίαν »	1,165,983:30	
Εἰς τὴν Ἀγγλίαν »	664,679:35	
Εἰς τὸν Κ. Εὐνάρδον τὰ ὁποῖα ἐδάνεισε καὶ ἐδόθησαν εἰς τὴν Ἀγγλίαν	558,400	3,729,194:06
Ὁλικὸν ποσὸν τῶν ἐτησίων ἐξόδων		17,421,602:23
Μεταφορὰ τοῦ ὁλικοῦ ποσοῦ τῶν ἐτησίων ἐσόδων ὡς ὄπισθεν πρὸς παραβολὴν δραχ.		12,626,334:89

προκύπτει ἐτήσιον ἔλλειμμα, ἄνευ τῶν δραχ. 305,690, διὰ ἔξοδα τῶν πρεσβειῶν τὰ ὁποῖα ἔμειναν ἀπραγματοποίητα τοῦ ἔτους 1847 4,795,167:34

Ἓν μέρος τοῦ ἀνωτέρω ἐλλείμματος ἀναπληροῦται ἀπὸ τὰς δραχ. 1,000,000 αἱ ὁποῖαι εἰσεπράχθησαν ἀπὸ τὰ καθυστερήματα τῶν παρελθόντων ἐτῶν.

Ὅσα κονδύλια ἐκ τῶν ἐξόδων δὲν πηγάζουν ἀπὸ ὑπάρχοντας Νόμους, Κανονισμοὺς καὶ Β. Διατάγματα, ἔχοντα ἰσχὺν Νόμων, διὰ τὰ ὁποῖα οἱ Κ. Κ. Ὑπουργοὶ θέλουν δώσει τὰς ἀπαιτουμένας διασαφήσεις ἐνώπιον τῆς Γερουσίας πρὸς δικαιολόγησιν αὐτῶν

Ὑπουργεῖον Ἐσωτερικῶν.

Ἡ μισθοδοσία τοῦ προσωπικοῦ τῶν ὑπαλλήλων τοῦ Γραφείου, κατὰ τοὺς λόγους τοῦ Κυρίου Ὑπουργοῦ, διετηρήθη κατὰ τὰ παλαιὰ Διατάγματα τοῦ διορισμοῦ αὐτῶν μέχρι τέλους Σεπτεμβρίου 1847, καὶ οὐχὶ κατὰ τὸν νέον ὀργανικὸν Νόμον τῶν Ὑπουργείων, ὅστις ἐδημοσιεύθη τὴν 3 Ἰουνίου 1846· ὅθεν μὴ ἐφαρμοσθέντος τοῦ νέου τούτου Νόμου ταυτοχρόνως καθ ὅλα αὐτοῦ τὰ μέρη, προέκυψεν ὑπέρβασις ἐξόδων ἐκ δρ. 1567:87

Διὰ τακτοποίησιν τῶν ἀρχείων τοῦ Ὑπουργείου δρ. 3000· ἡ ἐπιτροπὴ παρατηρεῖ ὅτι τὸ ὑπάρχον προσωπικὸν ἦτον ἀρκετὸν διὰ τὴν ἐργασίαν ταύτην » 3,000—

Δι' ἔξοδα τῆς ἐπὶ τῶν θυσιῶν καὶ ἀγώνων ἐπιτροπῆς ἐνοίκιον κτλ: πρὸ 12 περίπου μηνῶν ἐρωτηθεὶς ὁ τότε Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν, ὡμολόγησεν ἐπισήμως ἐνώπιον τῆς Γερουσίας, ὅτι δὲν θέλει γένει κἀνέν τοιοῦτον ἔξοδον, ἐκ μέρους τοῦ δημοσίου· μ' ὅλα ταῦτα ὑπάρχουν δύο κονδύλια τοιούτων ἐξόδων, τὸ μὲν διὰ ἐνοίκιον καταστήματος δρ. 1600, τὸ δὲ διὰ τακτοποίησιν τῶν ἐγγράφων δρ. 1000· ὅλα » 2,600—

Εἰς τὸν Κ. Φρ. Μαῦρον Νομάρχην Ἀργολίδος τὸ 1834 δι' ὑπέρβασιν ἐπιχορηγήσεως, καὶ διὰ δωρεὰν ἐξωτερικῶν διαβατηρίων· τὸ ἔξοδον τοῦτο ἔπρεπε νὰ διεξέλθῃ τὴν τακτικὴν ὁδὸν τῆς νομιμοποιήσεως » 982:77

Μεταφορὰ δρ. 8,150:64

		Μεταφορὰ δρ . .	8,150;64
Ἐκτάκτα ἔξοδα δημοσίου ἀσφαλείας		120,000	
» » προσθήκη αὐτόθι		100,000	
Διὰ περίθαλ. 141 παλ. στρατιωτῶν.		50,820	
Βοήθειαι δυσυχ. ἀξίων περιθάλψεως.		60,000	
Συντάξ. ἀδυνάτων διὰ σημαντ. ὑπηρ.		23 616	
Δι' εἰδικ. θεραπ. τῆς νόσ. ὁ σπυρόκολ.		33,000	
Κατασκευαὶ δημοσίων ὁδῶν.		48,211	
Εἰς τὸν συνταγματάρ. Σ. Στράτον διὰ δημόσ. ἡσυχίαν καὶ ἀσφάλειαν εἰς Ἀκαρνανίαν τὸ ἔτος 1844.		3,000	
Εἰς τοὺς 4 Νομαρχ. Γραμματεῖς. οἱ λόγοι διὰ τὸ ἔξοδ. τοῦτο ἀναφέρονται εἰς τὸ τέλος τῆς ἐκθέσεως		6,440	
Συνδρομὴ τῆς ἐφημερ. ὁ Ἑλλ. Ταχυδρόμος τὸ 1843 διὰ 19 Διοικήσεις δρ.	950		
Ὁμ. διὰ τὸ ὑγειονομ. Ναυπλίας	50	1,000	446,087;—
			454,237:64

Ὑπουργεῖον Στρατιωτικῶν.

Σχολεῖον Εὐελπίδων. Ἐπειδὴ τὸ σχολεῖον τοῦτο ἤνοιξε τὴν ά. Ὀκτωβρίου, ὥστε ἔμειναν μόνον τρεῖς μῆνες τοῦ ἔτους, δὲν ἀναλογεῖ διὰ τὸν μείναντα χρόνον τὸ σημειούμενον ποσὸν δρ. 77,680—

Δι' οἰκοδομάς· ἐρωτηθεὶς ὁ ἁρμόδ. ὑπάλληλος τοῦ Ὑπουργείου ἂν ἐπραγματοποιήθη τὸ ἔξοδον τοῦτο, ἀπήντησεν, ὅτι τὸ Ὑπουργεῖον δὲν χρεωστεῖ νὰ δώσῃ ἤδη ἀπολογισμὸν, εἰμὴ προϋπολογισμὸν, ἡ δὲ ἐπιτροπὴ ἂς κάμῃ τὰς ἐπ' αὐτοῦ παρατηρήσεις της· τὴν ἀπάντησιν ταύτην ἀφίνει ἡ ἐπιτροπὴ εἰς τὴν κρίσιν τοῦ Σώματος· συμποσοῦται δὲ τὸ τὸ ἔξοδον τοῦτο εἰς » 120,950

	Μεταφορὰ . .	208,630	454,237:64

Μεταφορὰ . .		208,630	454,237:64
Ἐπιμίσθια τῶν γραφέων τοῦ Ὑπουργείου	»	4,000	
Ὁμ. τῶν τῶν φρουραρχείων	»	1,200	
Ὁμ. τοῦ γραφέως τῆς ἐπιτ. τοῦ ἱματισμοῦ	»	240	
Δωρεαὶ καὶ βοήθειαι δι' ἔξοδα ἀρισείων εἰς τὴν φάλαγγα.	»	5,000	
Εἰς τὴν μισθοδοσίαν τῶν ἀξιωματικῶν στρατιωτικῶν ὑπάρχει μεγίστη ἀνομοιότης μεταξὺ ἐκείνων οἵτινες εἶναι ἑνὸς καὶ τοῦ αὐτοῦ βαθμοῦ ὑπὸ διαφόρους δῆθεν ὀνομασίας, καὶ μάλιστα πολλοὶ ἐξ αὐτῶν κατωτέρ. βαθμοῦ λαμβάνουν περισοτέραν μισθοδοσίαν ἀπὸ ἐκείνους οἵτινες ἔχουν ἀνωτέρους βαθμούς. ἡ ἐπιτροπὴ ἀπέχει τοῦ νὰ κάμῃ παρατηρήσεις ὡς πρὸς τοῦτο, διὰ τὸν προλεχθέντα λόγον, ὅτι ταῦτα πηγάζουν ἀπὸ προϋπάρχοντας κανονισμοὺς, γενομένους πρὸ τῆς καθιερώσεως τοῦ Συντάγματος.	»	209070	663,307:64
Ὑπουργεῖον Ναυτικῶν.			
Δ' ἐπισκευὰς Β. πλοίων. νὰ ἐρωτηθῇ ὁ Ὑπουργὸς ἂν ἐπραγματοποιήθη τὸ ποσὸν τοῦτο	»	100,000	
Διὰ κατασκευὰς καὶ ἀγορ.	»	100,000	
Διὰ καταστήματα	»	35,000	235000:—
Ὑπουργεῖον Οἰκονομικῶν.			
Μισθοὶ τριῶν ἐφόρων καὶ 3 φυλάκων ἐπὶ τῶν Λακωνικῶν προϊόντων ἡ ἐπιτροπὴ κάμνει τὴν παρατήρησιν, ὅτι οἱ ἔφοροι οὗτοι δὲν ἐμπεριέχονται εἰς			
Μεταφορὰ δρ . .			898,307:64

Μεταφορά δρ. . . 898,307:64

τὸν ὑπάρχοντα Νόμον, ἡ δὲ ὑπηρεσία αὐτῶν εἶναι ἀνωφελὴς ἴσως εἰς τὸ δημόσιον » 5,868

Ὀφειλόμενα εἰς τοὺς δημότας Ἁλέας, ἐπαρχίας Ναυπλίας ἀπὸ τὸ 1843, ὡς μετακομίσαντας δῆθεν τοὺς φόρους των πλέον τῶν 5 ὡρῶν » 3,675:59

Διὰ τὴν φύλαξιν τῶν ἀδιαθέτων Μωρεῶν Λακεδαίμονος τοῦ 1845 δρ. 379,36/00 καὶ τὸ 1847 δρ. 2500· ἡ Ἐπιτροπὴ παρατηρεῖ, ἐὰν τὸ ἔξοδον τοῦτο εἶναι ἀνωφελὲς νὰ λείψῃ εἰς τὸ μέλλον.

Εἰς τὴν χήραν Βαρνακιώτου δρ. 3401, 89/00 διὰ τὰ εἰς Αἰτωλικὸν ἐθνικὰ περιβόλια. ἡ ἐπιτροπὴ ἔχει πεποίθησιν ὅτι τὸ Ὑπουργεῖον θέλει κάμει, τὴν ἀπαιτουμένην διόρθωσιν εἰς τὸ μέλλον διὰ τὰ ἔθν. ταῦτα κτήματα συμφώνως μὲ τὸ δίκαιον, καὶ ἐπὶ τῇ βάσει ταύτῃ θεωρεῖ περιττὴν πᾶσαν περὶ τούτου συζήτησιν.

Εἰς ἐκτάκτους βοηθοὺς πρὸς τακτοποίησιν τῆς ὑπηρεσίας ταμιῶν τινῶν· ἡ ἐπιτροπὴ παρατηρεῖ, ὅτι τὸ δημόσιον δὲν πρέπει νὰ φορολογῆται διὰ τὴν ἀνικανότητα τῶν ὑπαλλήλων. » 1,500

Διὰ τὸ ὀρυκτὸν τῆς σμυρίδος Νάξου· ἡ Ἐπιτροπὴ θεωρεῖ συμφερώτερον, πρὸς ἀποφυγὴν τῶν μέχρι τοῦδε δυσφημιῶν τῶν καταχρήσεων, νὰ ἀφεθῇ ἐλευθέρα ἡ ἐξώρυξις καὶ

Μεταφορὰ δρ. . 11,043:59 898,307:64

ἐξαγωγὴ αὐτοῦ, νὰ ἐπιβληθῇ δὲ τέλος εἰς τὴν ἐξαγωγὴν ἀνάλογον μὲ τὰς τρεχούσ. τιμὰς καὶ μὲ ὠφέλειαν τοῦ δημοσίου· ἓν μέλος τῆς ἐπιτροπῆς ὁ Κ. Καρακατσάνης, θεωρεῖ συμφερώτερον τὸ μέτρον τῆς πολυετοῦς ἐνοικιάσεώς· τοὺς δὲ περὶ τούτου λόγους θέλει ἀναπτύξει ἐν καιρῷ τῆς συζητήσεως.	Μεταφορὰ . .	898,307:64
	»	11,043:59
	Ὁλικὸν ποσὸν.	» 909,351:23

Διὰ τὰ ἔξοδα τῶν παρελθόντων μηνῶν Ἀπριλίου, Μαΐου, Ἰουνίου, Ἰουλίου καὶ Αὐγούστου, ἐδόθησαν πιστώσεις εἰς τὸ Ὑπουργεῖον διὰ Β· Διαταγμάτων καθ' ἣν ἐποχὴν ἐνεργοῦντο αἱ νέαι Βουλευτικαὶ ἐκλογαὶ διὰ δραχ. 4,943,246 12 τὰ ἄρθρα 3 τῶν Β. τούτων Διαταγμάτων ὁρίζουν. « Ἡ διὰ νόμου τακτοποίησις τῆς πιστώσεως τῶν δραχμῶν θέλει γείνει ἅμα μετὰ τὴν ἔναρξιν τῶν τακτικῶν ἐργασιῶν τῶν Βουλευτικῶν Σωμάτων κτλ. » Τὸ ὑπουργεῖον δὲν ἐζήτησε τὴν διὰ νόμου ἔγκρισιν τῶν πιστώσεων τούτων, τὸ ὁποῖον θεωρεῖται ἔλλειψις.

Ἡ αὐτὴ ἔλλειψις θεωρεῖται ἐπίσης καὶ εἰς τὰς δοθείσας πιστώσεις διὰ Βασ. Διαταγμάτων εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν· ἤτοι, τὴν 29 Μαΐου δραχμὰς 13211 διὰ τὴν ὁδοποΐαν Τριπόλεως· τὴν 11 Ἰουλίου δραχμὰς 41,000 διὰ σύστασιν θεραπευτηρίου τῆς νόσου ὁ Σπυρόκολος· τὴν 17 Ἰουλίου δραχ. 5000 πρὸς διατήρησιν τοῦ ἐν Ἀθήναις θεραπευτηρίου τῶν εὐλογιῶν· τὴν 21 Ἰουλίου δραχμὰς 2713:90 διὰ τὴν ἐπισκευὴν καὶ στερέωσιν τῆς γεφύρας τοῦ ποταμοῦ Νάδα· καὶ τὴν 25 Ἰουλίου ἀνὰ δραχμὰς 100 κατὰ μῆνα ἐπιμίσθιον πρὸς ἕνα ἕκαστον εἰς τοὺς τέσσαρας Νομαρχικοὺς γραμματεῖς Κ.Κ. Παν. Μοναστηριώτην, Π. Νέγκαν, Ι. Σοῦτσον, καὶ Α. Οἰκονομίδην ἀφ' ὅτου ἐδιωρίσθησαν, δηλαδὴ ἀπὸ τὸν Δεκέμβριον 1845· ἡ τελευταία αὕτη δαπάνη εἶναι ἀδικαιολόγητος διὰ τοὺς ἑπομένους λόγους.

α') Ὑπάρχοντος νόμου δὲν συγχωρεῖται ἡ παράβασις αὐτοῦ πρὶν ἀκυρωθῇ ἢ τροπολογηθῇ.

β') Ἂν καὶ ἤθελε τροπολογηθῇ ὁ νόμος, ἡ τροπολογία αὕτη δὲν ἠδύνατο νὰ λάβῃ ὀπισθενεργὸν δύναμιν.

γ') Μία τοιαύτη ἀρχὴ φέρει ἀπεράντους συνεπείας, καθ' ὅτι

ὅλοι οἱ Γραμματεῖς οἵτινες ἐνεργοῦν τὰ χρέη τῶν προϊσταμένων ἐν τῇ ἀπουσίᾳ αὐτῶν, ἕπεται ὅτι ἔχουν τὸ δικαίωμα τῆς ἀπαιτήσεως ταύτης· καὶ

δ') Καμμία κατεπείγουσα ἀνάγκη δὲν ὑπῆρχε ὥστε νὰ μὴ ἐπιδέχηται ἀναβολὴν ἡ πρᾶξις αὕτη, τὴν ὁποίαν ὁ Κ. Ὑπουργὸς ἐπέσπευσε νὰ προλάβῃ τὴν 25 Ἰουλίου, ἐνῷ τὴν 28 τοῦ ἰδίου μηνὸς ἤνοιξεν ἡ Σύνοδος τῶν Βουλῶν.

Τελειόνει τὴν ἔκθεσίν της ἡ ἐπιτροπὴ μὲ τὴν γενικὴν παρατήρησιν, ὅτι τὰ μὲν ἐτήσια ἔσοδα τοῦ δημοσίου εἶναι κατὰ μείζονα λόγον ὀλιγώτερα ἀπ' ὅσα ἀναντιῤῥήτως ἔπρεπε νὰ ἦναι, τὰ δὲ ἔξοδα ἐπιδέχονται οὐ μικρὰν ἐλάττωσιν, καὶ πέποιθεν ὅτι τὸ Ὑπουργεῖον θέλει ἐπιστήσει τὴν προσοχήν του διὰ τὸ μέλλον εἰς τὰ δύω ταῦτα οὐσιώδη ἀντικείμενα.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 14 Φεβρουαρίου 1848.

Ἡ ἐπιτροπή.

Σ. Καλογερόπουλος	Π. Γιατράκος
Γ. Καρακατζάνης	Γ. Μ. Ἀντωνόπουλος

Ὁ Εἰσηγητὴς Τάτζης Μαγίνας.

Μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν αὐτῆς, ἡ Γερουσία ἀπεφάσισεν ἵνα τυπωθεῖσα διανεμηθῇ εἴς τε τὰ μέλη τοῦ Σώματός, καὶ πρὸς ἅπαντας τοὺς Ὑπουργοὺς, καὶ ἐμβριθῶς διασκεψαμένων ἁπάντων ἐπὶ τῶν ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς ἐκτιθεμένων παρατηρήσεων, νὰ προβῇ ἡ ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ συζήτησις κατὰ τὴν 25 τοῦ ἐνεστῶτος μηνός.

Λαβὼν ὕστερον ἀφορμὴν εἰς ἐκ τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, ἐκ τῆς ἐν τῇ ἐκθέσει τῆς ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ Ἐπιτροπῆς ὑπαρχούσης ἀτόπου πρὸς αὐτὴν ἀπαντήσεως ἐκ μέρους τινῶν παρὰ τῷ Ὑπουργείῳ τῶν Στρατιωτικῶν διατελούντων ὑπαλλήλων, παρετήρησεν ὅτι οὐδένα δικαίωμα ἔχουσιν οἱ ὑπάλληλοι ἐρωτώμενοι εἴτε παρά τινος Γερουσιαστοῦ, εἴτε παρὰ τῶν Ἐπιτροπῶν τῆς Γερουσίας νὰ παρέχωσι τοιαύτας παραλόγους ἀπαντήσεις, καὶ πρέπει εἰδοποιηθεὶς περὶ τούτου ὁ ἐπὶ τῶν Στρατιστικῶν Ὑπουργὸς τὰς προσηκούσας ν' ἀπευθύνῃ ἐπιπλήξεις πρὸς τοὺς ὑπαλλήλους τοῦ ἐφ' οὗ προΐσταται Ὑπουργείου, εἰς διατήρησιν τῆς τε κοσμιότητος τῶν ἐκφράσεων καὶ τοῦ ὀφειλομένου σεβασμοῦ πρὸς τὰ Νομοθετικὰ Σώματα ἐκ μέρους τῶν εἰρημένων ὑπαλλήλων.

Ἡ Γερουσία ὕστερον συνομολογήσασα πρὸς τὴν ὑπὸ τοῦ προαγορεύσαντος ἐκτεθεῖσαν παρατήρησιν, διέταξε νὰ εἰδοποιηθῇ

περὶ ταύτης ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν, καί τοι ἐπιφυλαξαμένη νὰ ἐπενέγκῃ τὰς περὶ τούτου παρατηρήσεις της πρὸς τὸν Κ. Ὑπουργὸν ἐπὶ τῆς συζητήσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ.

Ἀπαγγείλαντος ἔπειτα τοῦ Κ. Προέδρου ὡς ἀντικείμενον τῆς ἡμερησίας διατάξεως τὴν ἐπὶ τοῦ περὶ ἐκλογῆς ἐνόρκων Νομοσχεδίου συζήτησιν παρετήρησέ τις τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, ὅτι δύω καθυποβληθεισῶν τροπολογιῶν παρά τε τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Χ. Κλονάρη καὶ τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ τῆς Δικαιοσύνης, δι' ὧν ἀλλοιοῦνται αἱ βάσεις τοῦ περὶ ἐκλογῆς ἐνόρκων εἰσαχθέντος Νομοσχεδίου, εὐχῆς ἔργον ἤθελεν εἶσθαι, ἵνα, πρὸς ἀποφυγὴν ματαίων καὶ μακρῶν συζητήσεων, παραπεμφθεῖσαι ἀμφότεραι ἐνώπιον τῆς ἐπὶ τοῦ εἰρημένου Νομοσχεδίου ἐπιτροπῆς συναρμολογηθῶσι παρ' αὐτῆς παρόντος καὶ τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ, κα γενομένου οὕτω τελειοτέρου τοὐ ἔργου προβῇ ἐπιδεξίως καὶ εὐχερῶς κατὰ τὴν ἐπιοῦσαν ἡ Γερουσία ἐπὶ τῆς συζητήσεως τοῦ ἐκ τῆς συναρμολογίας ἀποβησομένου ἀποτελέσματος.

Εἰπόντος δὲ τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ ὅτι δὲν ἀντιτείνει εἰς τὴν περὶ ἀναβολῆς τῆς συζητήσεως ἀπόφασιν τῆς Γερουσίας, καίτοι περιττῆς θεωρουμένης τῆς γενησομένης συναρμολογίας, ὡς ἐπὶ τῶν αὐτῶν βάσεων ἀμφοτέρων ἐρειδομένων τῶν τροπολογιῶν, καὶ οὐδεμίαν ποιεῖται ἀντίστασιν ὡς πρὸς τὴν παραδοχὴν τῆς τροπολογίας τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Χ. Κλονάρη, ἂν καὶ πλείονα παρέχῃ ἀνάπτυξιν ὡς πρὸς τὴν διαδικασίαν ἡ παρ' αὐτοῦ συνταχθεῖσα τροπολογία, ἐπήνεγκεν ἄλλος, ὅτι ταὐτιζομένων σχεδὸν ἀμφοτέρων τῶν τροπολογιῶν, καὶ μικρόν τι ὡς πρὸς τὰς θέσεις τινῶν μόνον διατάξεων διαφερουσῶν, ἀπαιτεῖται πρὸς ἀποφυγὴν ματαίων καὶ μακρῶν ἀγορεύσεων καὶ προτάσεων, καὶ ἐπὶ σκοπῷ εὐχεροῦς καὶ τελειοτέρας συζυτήσεως, νὰ παραπεμφθῶσιν αἱ εἰρημέναι τροπολογίαι πρὸς τὴν ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου ἐπιτροπὴν, καὶ νὰ συναρμολογηθῶσι παρ' αὐτῆς παρόντος καὶ τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ.

Παρατηρήσαντος δέ τινος, ὅτι μὴ γενομένων δεκτῶν τῶν βάσεων τοῦ παρὰ τοὺ Ὑπουργοῦ τῆς Δικαιοσύνης καθυποβληθέντος περὶ ἐκλογῆς ἐνόρκων Νομοσχεδίου, δὲν δύναται ἤδη κατὰ τὸν περὶ τροπολογιῶν Κανονισμὸν τῆς Γερουσίας νά προτείνῃ ὁ Ὑπουργὸς τροπολογίαν τινὰ ἐπὶ τοῦ εἰρημένου Νομοσχεδίου, ἀλλὰ μόνον οἱ Γερουσιασταὶ ἔχουσι τὸ πρὸς τοῦτο δικαίωμα. Ὡς ἐκ τούτου ὅθεν ὀφείλει ὁ Κ. Ὑπουργὸς νὰ διαβεβαιώσῃ ἂν θεωρῇ ὡς τροπολογίαν τὴν παρ' αὐτοῦ προταθεῖσαν, ἢ ὡς Νομοσχέδιον· καὶ ἐν μὲν τῇ πρώτῃ περιπτώσει καθίσταται

αὕτη ἀπαράδεκτος κατὰ τὸν Κανονισμὸν, ἐν δὲ τῇ δευτέρᾳ πρέπει νὰ τεθῇ ἐπ' αὐτῆς ὅ,τε συνήθης καὶ παραδεδεγμένος τύπος τῶν Νομοσχεδίων, καὶ ἡ ὑπογραφὴ τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως· διότι ἄλλως παραβιάζονται καὶ οἱ περὶ προτάσεως τῶν τροπολογιῶν διατάξεις τοῦ Κανονισμοῦ, καὶ οἱ περὶ τοῦ τύπου τοῦ Νομοσχεδίου κανόνες, ἐπήνεγκεν ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης, ὅτι ἀρξαμένης τῆς Συνεδριάσεως τῆς Γερουσίας, καὶ μὴ προλαβὼν διὰ τοῦτο νὰ θέσῃ τοὺς ἐπὶ τῶν Νομοσχεδίων παραδεδεγμένους τύπους καὶ τὴν ὑπογραφὴν τοῦ Βασιλέως, καθυπέβαλεν, ὡς ἔχει, τὴν εἰρημένην τροπολογίαν, ἥτις θεωρεῖται ἐπίσης ὡς Νομοσχέδιον, εἰσαχθεν κατὰ διαταγὴν τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως.

Προτείναντος δὲ ἄλλου ὅτι πρέπει ἡ παρά τε τῆς Ἐπιτροπῆς καὶ τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Δικαιοσύνης γενησομένη συναρμολογία νὰ τυπωθῇ καὶ διανεμηθῇ εἰς τὰ μέλη τοῦ Σώματος, καὶ κατὰ τὴν 18 τοῦ ἐνεστῶτος μηνὸς νὰ προβῇ ἡ Γερουσία ἐπὶ τῆς συζητήσεως αὐτῆς, καὶ τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ τῆς Δικαιοσύνης εἰπόντος, ὅτι πρέπει εἰς τὴν γενησομένην συναρμολογίαν νὰ λάβῃ μέρος καὶ ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς, ὡς πολλῶν διατάξεων περὶ τῶν Διοικητικῶν Ἀρχῶν καὶ τῆς συγκαλέσεως τῶν Ἐπαρχιακῶν Συμβουλίων ἀναφερομένων ἐν ταῖς εἰρημέναις τροπολογίαις, ἡ Γερουσία, κατ' ἐρώτησιν τοῦ Κ. Προέδρου παρεδέξατο, ἵνα παραπεμφθῶσιν ἀμφότεραι αἱ εἰρημέναι τροπολογίαι πρὸς τὴν Ἐπιτροπὴν, καὶ παρόντων τῶν Ὑπουργῶν τῆς Δικαιοσύνης καὶ τῶν Ἐσωσερικῶν συνταχθῇ ἡ προσήκουσα συναρμολογία, εἰς τινος τυπωθείσης καὶ διανεμηθείσης εἰς τὰ μέλη τοῦ Σώματος νὰ γένῃ ἡ ἐπὶ ταύτης συζήτησις κατὰ τὴν 18 τοῦ ἐνεστῶτος μηνός.

Ἀπαγγείλας ἐπὶ τέλους ὁ Κ. Πρόεδρος, ὅτι ἀντικείμενον τῆς γενησομένης κατὰ τὴν 18 Φεβρουαρίου ε. ε. Συνεδριάσεως ἔσεται ἡ συζήτησις ἐπὶ τῆς συνταχθησομένης συναρμολογίας τῶν ἐπὶ τοῦ περὶ ἐκλογῆς ἐνόρκων Νομοσχεδίου προταθεισῶν τροπολογιῶν, ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος

Α. ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ

Οἱ Ἀντιπρόεδροι

Χ. ΚΑΛΟΝΑΡΗΣ.

Ν. Ι. ΜΕΞΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς

Ἀδὰμ Δούκας.

Ἀθ. Γρηγοριάδης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 19 Φεβρουαρίου 1848 ἡμέρᾳ πέμπτης τῆς ἑβδομάδος.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου, καὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν παρόντων Γερουσιαστῶν πλῆρες ἀποτελοῦντος τὸ Σῶμα, ὁ Κ. Πρόεδρος κηρύττει ἀρχομένην τὴν Συνεδρίασιν περὶ τὴν 12 ὥραν, προσλαβὼν προηγουμένως ὡς προσωρινοὺς Γραμματεῖς τοὺς παρόντας Γερουσιαστὰς ΚΚ. Α. Δοῦκαν καὶ Δ. Γρηγοριάδην ἀντὶ τῶν κωλυομένων Γραμματέων ΚΚ. Β. Χριστακοπούλου καὶ Χ. Βλάσση.

Τὰ Πρακτικὰ τῆς προλαβούσης Συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Ἀναγνωσθεισῶν ἐπομένως ἀναφορῶν τῶν Γερουσιαστῶν ΚΚ. Β. Χριστακοπούλου καὶ Κ. Βότζαρη, ἐξαιρουμένων ἀμφοτέρων τεσσαρακονθημέρου ἀπουσίας ἄδειαν, ἡ Γερουσία ἐνέκρινε νὰ δοθῶσι πρὸς τοὺς ἀναφερομένους αἱ ζητούμεναι ἀπουσίας ἄδειαι, ἐὰν κατὰ τὰ μέχρι τοῦδε προαποφασισμένα ὑπάρχωσι παρόντες ἐνταῦθα τριάκοντα ἓξ Γερουσιασταί.

Ἀπαγγείλαντος ὕστερον τοῦ Κ. Προέδρου, ὅτι γενομένης δεκτῆς τῆς ἀρχῆς τοῦ περὶ ἐκλογῆς ἐνόρκων Νομοσχεδίου κατὰ τὴν Συνεδρίασιν τῆς 29 Ἰανουαρίου ε. ε. ἔσεται ἤδη ὡς ἀντικείμενον τῆς ἡμερησίας διατάξεως, ἡ ἐπὶ τὰ καθ' ἕκαστα συζήτησις τῆς γενομένης συναρμολογίας τῶν προταθεισῶν δύω τροπολογιῶν ἐπὶ τοῦ εἰρημένου Νομοσχεδίου, παρετήρησέ τις τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, ὅτι παραλειπομένου τοῦ πρώτου ἄρθρου τοῦ περὶ ἐκλογῆς ἐνόρκων Νομοσχεδίου, ἐνδέχεται νὰ προέλθῃ δυσαρμονία τις τῶν λοιπῶν τοῦ ὀργανισμοῦ τῶν Δικαστηρίων διατάξεων πρὸς τὰ ἄρθρα 50—55 αὐτοῦ, ὡς οὐδεμιᾶς περὶ τούτων ἀναφερομένης τροπολογίας διὰ τῆς περὶ ἧς ἡ συζήτησις ἤδη πρόκειται συναρμολογίας.

Ἀντιτείναντος ἄλλου, ὅτι διὰ τῆς γενομένης συναρμολογίας τῶν τροπολογιῶν ἐπὶ τοῦ περὶ ἐκλογῆς ἐνόρκων Νομοσχεδίου, προλαμβάνεται πᾶσα δυσαρμονία καὶ ἀντίφασις τῶν ἄρθρων 50—55 τοῦ ὀργανισμοῦ τῶν Δικαστηρίων πρὸς τὰς λοιπὰς αὐτοῦ περὶ ἐνόρκων διατάξεις, ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης παρετήρησεν, ὅτι ὡς εἰς ἅπαντα τὰ ἔθνη, ἐν οἷς ἰσχύει τὸ ὁρκωτικὸν σύστημα, οὕτω καὶ ἐν Ἑλλάδι καθ' ἣν τὸ σύστημα τοῦδε ἐρανισθὲν πρὸ πολλῶν ἐτῶν ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ καθιερώθη ἐσχάτως καὶ διὰ τοῦ ἄρθρου 92 τοῦ Συντάγματος, εἰς τέσσαρα διακεκριμμένα ἀπ' ἀλλήλων εἴδη, διαιροῦνται οἱ τῶν

ἐνόρκων κατάλογοι, 1) εἰς κατάλογον γενικόν, 2) εἰς κατάλογον τῆς ὑπηρεσίας, 3) εἰς κατάλογον ἐφ' ἑκάστης Συνόδου ἐνόρκων, καὶ 4 εἰς κατάλογον ἐπὶ πάσης δίκης, τὸ δὲ πρῶτον κεφάλαιον τῆς περὶ ἧς ἡ συζήτησις συναρμολογίας ἀφορᾷ μόνον τὸ πρῶτον εἶδος τῶν καταλόγων, ἤτοι τὸν γενικὸν τῶν ἐνόρκων κατάλογον.

Ἐν Ἀγγλίᾳ, καθ' ἣν πρὸ παντὸς ἄλλου ἔθνους καθιερώθη τὸ Ὁρκωτικὸν σύστημα, ὑπάρχει ὑπάλληλός τις ὀνομαζόμενος Cherif, συντάττων καὶ τὰ τρία πρῶτα εἴδη τῶν καταλόγων, καὶ ἐκλεγόμενος παρὰ τοῦ Βασιλέως. Πολλῶν δὲ ἐνισταμένων ὅτι μεγίστη εἰς τὸν εἰρημένον ὑπάλληλον παρέχεται ἐξουσία καὶ δύναμις περὶ τῆς κατ' ἀρέσκειαν συντάξεως τῶν Ὁρκωτικῶν τούτων καταλόγων, ὁ κατηγορούμενος ὅμως ἔχει τὸ δικαίωμα, πρὶν τῆς ἐνάρξεως τῆς κατ' αὐτοῦ δίκης, νὰ ἐξαιρέσῃ 36 ἐκ τῶν Ὁρκωτῶν ἄνευ λόγου, καὶ ὅσους προσέτι θελήσει περιπλέον νὰ ἐξαιρέσῃ, ὑποχρεοῦται νὰ ἐκφράσῃ τὸν περὶ τῆς ἐξαιρέσεως αὐτῶν νόμιμον λόγον.

Εἰς δὲ τὴν Γαλλίαν, παραδεχθεῖσαν τὸ Ὁρκωτικὸν τῆς Ἀγγλίας σύστημα, πολλαὶ καταχρήσεις καὶ παράπονα προσεγένοντο κατὰ τὴν τῶν καταλόγων σύνταξιν, διότι ὁ Cherif ἐκλεγόμενος ὑπὸ τῆς ἐπαρχίας του διὰ τὴν σύνταξιν τῶν Ὁρκωτικῶν καταλόγων, ἔθετεν ὡς Ἐνόρκους καὶ δικαστὰς ὅσους ἠρέσκετο κατ' οἰκείαν βούλησιν. Μεταβληθέντος ὕστερον τοῦ Ὁρκωτικοῦ συστήματος ἐπὶ τοῦ Αὐτοκράτορος Ναπολέοντος, διετάχθησαν οἱ κατὰ τὰς ἐπαρχίας Νομάρχαι νὰ σχηματίζωσι τούς τε γενικοὺς καὶ τοὺς τῆς ὑπηρεσίας καταλόγους, καὶ νὰ διορίζωσι καὶ τοὺς δικαστὰς ὡς προῄροῦντο, διοριζομένων πολλάκις δι' ἁπλῆς ἀναφορᾶς πολλῶν ὡς ἐνόρκων, μὴ ἐχόντων οὐδὲν ἐκ τῶν προαπαιτουμένων προσόντων. Κατὰ δὲ τὰ ἔτη 1817, 1818 καὶ 1832 ἐπελθουσῶν οὐσιωδῶν τινῶν τροπολογιῶν ἐπὶ τοῦ Ὁρκωτικοῦ συστήματος, μετεβλήθη τοῦδε εἰς τελειότερον καὶ ἀκριβέστερον ὡς ὑπάρχει ἐπὶ τοῦ παρόντος, παραδεχθὲν καὶ παρὰ τῆς Ἑλλάδος πρό τινων ἐτῶν, καὶ ὑπὸ τὰς ἑπομένας διαφορὰς διακρινόμενον ἀπὸ τοῦ Γαλλικοῦ Ὁρκωτικοῦ συστήματος.

1) Ὅτι κατὰ μὲν τὸ Γαλλικὸν σύστημα τὰς ἐπὶ τῶν καταλόγων ἐνστάσεις δικάζει ὁ Νομάρχης, ὡς δικαστὴς πρώτου βαθμοῦ, καὶ γινομένης κατὰ τῆς ἀποφάσεως αὐτοῦ ἐφέσεως, ἀποφαίνονται ὁριστικῶς τὰ Ἐφετεῖα· κατὰ δὲ τὸ διὰ τῆς προκειμένης συναρμολογίας παραδεχθησόμενον, τὰς διαφόρους κατὰ

τῶν καταλόγων ἐνστάσεις δικάζουν τὰ τακτικὰ τῶν Πρωτοδικείων Δικαστήρια, καὶ ἐκκλήσεως γινομένης ἀποφαίνονται περὶ τούτων τὰ Ἐφετεῖα.

2) Ὅτι ἐν μὲν τῇ Γαλλίᾳ οἱ τῶν Ἐνόρκων κατάλογοι συντάττονται παρὰ μόνου τοῦ Νομάρχου, παρ' ἡμῖν δὲ παρὰ τοῦ Νομάρχου, Ἐπάρχου καὶ τοῦ Δημάρχου· καὶ οὕτω παρέχεται μεγίστη ἐγγύησις πρός τε τῆς τῶν καταλόγων ἀκριβοῦς συντάξεως, καὶ περὶ τῆς πρὸ ἑνὸς ἔτους δικάσεως τῶν ἐγκλημάτων κυρώσεως αὐτῶν· καὶ

3) Ὅτι κατὰ τὸ Γαλλικὸν σύστημα μόνος ὁ Νομάρχης ἐκλέγει τοὺς Ἐνόρκους ἐκ τῶν εἰς τοὺς καταλόγους ἐμπεριεχομένων προσώπων, ἐνῷ κατὰ τὸ ἡμέτερον ὁ μὲν ἥμισυς ἀριθμὸς τῶν Ἐνόρκων ἐκλέγεται ὑπὸ τοῦ Νομάρχου, ὁ δὲ ἕτερος ὑπὸ τοῦ Ἐπαρχιακοῦ Συμβουλίου.

Ἐρωτήσαντος δὲ ἄλλου τὸν Κ. Ὑπουργὸν ἀ) τίνος ἕνεκα ὑπάρχουσιν ἐν ταῖς φυλακαῖς τοῦ Ναυπλίου πρὸ **14** περίπου μηνῶν προφυλακισμένοι ἐπὶ ναυταπάτῃ ὑπόδικοι, χωρὶς νὰ ἀποπερατωθῇ μέχρι τοῦδε ἡ κατ' αὐτῶν ἀνάκρισις, καὶ ἐκδοθῇ τὸ περὶ παραπομπῆς εἰς δίκην, ἢ ἀθωώσεως αὐτῶν Βούλευμα, καὶ β') διὰ ποίαν αἰτίαν πρὸ τριῶν σχεδὸν μηνῶν ἀξιωματικοί τινες τοῦ Στρατοῦ, κατηγορούμενοι ὡς συμμέτοχοι δῆθεν τῆς ἐν Πάτραις συμβάσης λησταποστασίας μετηνέχθησαν ἐνταῦθα ἐκ Ναυπλίου εὑρισκόμενοι ὑπὸ κράτησιν ἄνευ τῆς ἐκδόσεως τοῦ προσήκοντος ἐντάλματος· διότι ἄσκοπος καὶ ἀνωφελὴς καθίσταται ἡ ὁριστικὴ κύρωσις τῶν καταλόγων τῶν Ἐνόρκων πρὸ ἑνὸς ἔτους τῆς δικάσεως τῶν ἐγκλημάτων, ὅταν αἱ ἀνακρίσεις, ὡς ἐπὶ τοῦ προκειμένου διαιωνίζωνται, ἀπεκρίνατο ὁ Ὑπουργὸς ὡς πρὸς μὲν τὴν πρώτην περίπτωσιν, ὅτι κατὰ τὸν πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Δικαιοσύνης ὑπάρχουσαν Ἔκθεσιν τοῦ παρὰ τοῖς ἐν Ναυπλίῳ Πρωτοδικαις Εἰσαγγελέως, ἡ μέχρι τοῦδε βραδύτης τῆς ἀποπερατώσεως τῆς ἀνακρίσεως τῶν ἐπὶ ναυταπάτῃ κατηγορουμένων προσεγένετο ἕνεκα τῆς ἀπουσίας διαφόρων ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ εὑρισκομένων μαρτύρων, ἐκ τῶν ὁποίων πολλοὶ ὑπάρχουσι ἀλλοδαποὶ, καὶ δυσκόλως δύνανται νὰ προσέλθωσιν εἰς τὰς ἀνακριτικὰς ἀρχὰς πρὸς ἐξέτασιν· ἐκτὸς δὲ τούτων τὰ περὶ ναυταπάτης καὶ λῃστείας ἐγκλήματα ὡς σπουδαῖα, καὶ μεγίστης χρήζοντα προσοχῆς, δυσχερῶς δύνανται καὶ ν' ἀποπερατωθῶσιν ἐντὸς βραχέος διαστήματος χρόνου· θέλει ὅμως χορηγήσει ἀκριβεστέρας περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου πληροφορίας μετ' ὀλίγας ἡμέρας, ἅμα περὶ τούτου

ἀκριβῶς εἰδοποιηθεὶς παρὰ τοῦ ἐν Ναυπλίῳ Εἰσαγγελέως. Ὡς πρὸς δὲ τὴν δευτέραν περίστασιν, δὲν δύναται νὰ δώσῃ λεπτομερεῖς περὶ τῶν ὑπὸ κράτησιν εὑρισκομένων ἀξιωματικῶν πληροφορίας, ὡς ὑπὸ τὴν δικαιοδοσίαν τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ τῶν Στρατιωτικῶν ἀναγομένων αὐτῶν.

Ἀναγνωσθέντος ἐπομένως τοῦ ἄρθρου πρώτου, καὶ τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ τῆς Δικαιοσύνης παρατηρήσαντος, ὅτι καί τοι ἀδιαφόρου ὑπάρχοντος θεωρεῖ περιττὸν νὰ διαιρεθῶσιν εἰς κεφάλαια τὰ διάφορα τῆς συναρμολογίας ἄρθρα, ἵνα τεθῶσιν μετὰ ταῦτα κατὰ σειρὰν μετὰ τῶν λοιπῶν περὶ Ἐνόρκων διατάξεων τοῦ Ὀργανισμοῦ τῶν Δικαστηρίων, ἄλλου δὲ ἀντιτάξαντος ὅτι πρέπει νὰ προστεθῇ καὶ ἕτερον προσέτι τρίτον Κεφάλαιον περὶ ἐφαρμογῆς τῶν διατυπώσεων. Ἐπήνεγκεν ὁ Εἰσηγητὴς τῆς Ἐπιτροπῆς, ὅτι ὡς ἅπαντες οἱ Νόμοι διαιροῦνται κατὰ κεφάλαια πρὸς διάκρισιν τῆς διαφόρου ὕλης αὐτῶν, οὕτω καὶ ὁ προκείμενος περὶ ἐκλογῆς Ἐνόρκων Νόμος, πρέπει νὰ διαιρεθῇ, ὡς περιέχων διακεκριμένας ἀπ' ἀλλήλων ἐννοίας, ἀφορώσας τήν τε τῶν καταλόγων σύνταξιν καὶ τὴν τῶν παραπόνων ἐκδίκασιν, προστιθεμένου καὶ τρίτου ἔτι κεφαλαίου κατὰ τὴν πρότασιν τοῦ προλαλήσαντος.

Ἡ Γερουσία ὕστερον κατ' ἐρώτησιν τοῦ Κ. Προέδρου, παρεδέξατο τὴν κατὰ Κεφάλαια διαίρεσιν τῆς προκειμένης συναρμολογίας.

Παρατηρήσαντος δέ τινος, ὅτι διὰ τῆς ἐννοίας τοῦ πρώτου ἄρθρου δὲν σαφηνίζεται πόθεν πηγάζουν οἱ τῶν Ἐνόρκων κατάλογοι, καὶ τίς ὑπάρχει ἡ βάσις καὶ τὸ θεμέλιον τῶν καταλόγων τούτων, ἐπὶ τῶν ὁποίων μετὰ ταῦτα γίνονται αἱ διάφοροι προσθαφαιρέσεις ὑπέρ τε τῶν ἀπολεσάντων καὶ τῶν ἀποκτησαμένων τὰ τοῦ Ἐνόρκου προσόντα καὶ πρέπει ἕνεκα τούτου νὰ τεθῶσιν ὡς βάσεις τῶν εἰρημένων καταλόγων, οἱ κατὰ τὸ ἄρθρ. 45 τοῦ Ὀργανισμοῦ τῶν Δικαστηρίων ἅπαξ συνταχθέντες κατάλογοι· διότι τὸ παρακατιὸν 21 ἄρθρον τῆς συναρμολογίας ἀναφέρει μόνον περὶ τοῦ κατὰ τὸ παρὸν ἔτος συνταχθησομένου καταλόγου τῶν Ὁρκωτῶν, καὶ δὲν ὁρίζει τὸ ἀδιάῤῥηκτον θεμέλιον τῶν ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ εἰρημένου 45 ἄρθρου συνταττομένων καταλόγων, ὁ Κ. Ὑπουργὸς ἀντέταξεν, ὅτι διὰ τοῦ ἄρθρου 21 πᾶσα τοῦ προαγορεύσαντος προλαμβάνεται ἀπορία περὶ τῆς βάσεως τῶν καταλόγων· ἐὰν δὲ δὲν ἐτέθη τὸ 21 ἄρθρον κατὰ τὴν ἀρχὴν τοῦ πρώτου ἄρθρου, τοῦτο προσεγένετο διότι τὰ μὲν

πρῶτα ἄρθρα καθὸ ὁριστικὰ πρέπει νὰ ὑπάρχωσιν ἐπὶ κεφαλῆς τὸ δὲ 21 ἄρθρον καὶ τὰ ἑπόμενα, ὡς παραπληρωματικὰ, περὶ τὸ τέλος.

Ἐπειδὴ, ἐπήνεγκεν ἄλλος, διὰ τοῦ ὑπὸ συζήτησιν Νομοσχεδίου ἀποτελοῦντος μέρος τῶν περὶ ἐνόρκων διατάξεων τοῦ Ὀργανισμοῦ τῶν Δικαστηρίων, μεταῤῥιθμίζονται τὰ ἄρθρα 50—55 του αὐτοῦ Ὀργανισμοῦ, τῶν ὁποίων προηγεῖται τὸ 45 ἄρθρον, πρέπει ὡς ἐκ τούτου ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τοῦ πρώτου ἄρθρου τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου νὰ τεθῇ ἡ βάσις τῶν συνταχθησομένων ἅπαξ καταλόγων κατὰ τὸ 45 ἄρθρον.

Συνομολογήσαντος ἑπομένως τοῦ Εἰσηγητοῦ τῆς Ἐπιτροπῆς νὰ τεθῇ ἐπὶ τοῦ πρώτου ἄρθρου, κατὰ τὴν ἀγόρευσιν τοῦ προαγορεύσαντος, ἡ βάσις καὶ πηγὴ τῶν ἅπαξ συνταχθέντων καταλόγων, ἐπὶ τῶν ὁποίων μετὰ ταῦτα θέλουσι γίνεσθαι αἱ διάφοραι προσθέσεις καὶ ἀφαιρέσεις, ὡς καὶ πρότερον τοιαύτην ἐπρέσβευσε γνώμην, ἀλλὰ κατὰ τὴν γνώμην τῆς πλειοψηφίας τῆς Ἐπιτροπῆς μετετέθη τὸ ἄρθρον 21 εἰς τὸ τέλος, ἐνῷ ἔπρεπε νὰ τεθῇ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τοῦ Νομοσχεδίου· ἄλλου δὲ προτείναντος ὅτι πρέπει νὰ τεθῇ ἡ λέξις « ὑπάρχοντες » ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ πρώτου ἄρθρου, διότι δυνάμει τοῦ Νόμου ὑπάρχουσι καταλογοι Ἐνόρκων, ἐκ τῶν ὁποίων μετὰ ταῦτα δύνανται καὶ ν' ἀφαιρεθῶσιν οἱ τὰ τοῦ ἐνόρκου προσόντα ἀπολέσαντες, καὶ νὰ προστεθῶσιν οἱ ταῦτα ἀποκτησάμενοι, καὶ νὰ ἐξαλειφθῇ τὸ 21 ἄρθρον, διὰ νὰ μὴ ἀνατραπῶσιν οὕτω τὰ διὰ νόμου ὑπάρχοντα· καί τινος ἀντιτάξαντος ὅτι, ἐνδεχομένου νὰ ἐξαλειφθῶσιν οἱ μέχρι τοῦδε ὑπάρχοντες κατάλογοι, πρέπει νὰ διαταχθῇ ῥητῶς ἐν τῷ πρώτῳ ἄρθρῳ ἡ ἐκ νέου σύνταξις αὐτῶν, καὶ προσέτι νὰ τεθῇ διάταξίς τις περὶ τῆς ἀκριβοῦς τῶν εἰρημένων καταλόγων διατηρήσεως, ἐπήνεγκεν ὁ Εἰσηγητὴς τῆς Ἐπιτροπῆς ὅτι ἐνιαύσιον καὶ οὐχὶ διαρκῆ ὕπαρξιν παρέχοντος τοῦ παλαιοῦ Νόμου ἐπὶ τῶν εἰρημένων καταλόγων, δὲν πρέπει ἕνεκα τούτου νὰ τεθῇ κατὰ τὴν γνώμην τοῦ προαγορεύσαντος ἡ λέξις « ὑπάρχοντες, » ὡς ἀκύρων τούτων λογιζομένων παρὰ τοῦ παλαιοῦ Νόμου μετὰ ἓν ἔτος.

Προταθέντων ὕστερον ὑπό τινων τῶν ἑπομένων δύω ἄρθρων εἰς ἀντικατάστασιν τοῦ πρώτου, ἐχόντων οὕτως.

Ἄρθρ. 1. « Ὅσοι ἀνεγνωρίσθησαν, ὅτι ἔχουν κατὰ τὸ ἄρθρον 45 τοῦ Ὀργανισμοῦ τῶν Δικαστηρίων, τὰ προσόντα τοῦ ἐνόρκου καταγράφονται ἀπὸ τὸν Δήμαρχον ἐν ἰδιαιτέρῳ καταλόγῳ εἰς

ἕκαστον Δῆμον. Οἱ ἰδιαίτεροι οὗτοι κατάλογοι στέλλονται εἰς τὸν Ἔπαρχον, ὅσις τοὺς καταστρόνει εἰς ἐπαρχιακὸν κατάλογον. »

Ἄρθρ. 2. « Οἱ οὕτω συνταχθέντες κατάλογοι τῶν ἐνόρκων εἶναι διαρκεῖς καὶ δὲν μεταβάλλονται· ἀποσβέσεις δὲ καὶ νέαι ἐγγραφαὶ δύνανται νὰ γένωσι μόνον κατὰ τὴν ἐτησίαν αὐτῶν ἀναθεώρησιν, ἐνεργουμένην κατὰ τὰς ἐξῆς διατάξεις. »

Ἡ Γερουσία παρεδέξατο ταῦτα ἄνευ τινος παρατηρήσεως πρὸς ἀντικατάστασιν τοῦ πρώτου ἄρθρου.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ δευτέρου ἄρθρου τῆς συναρμολογίας, παρετήρησέ τις, ὅτι πρέπει νὰ τεθῇ περισσότερος χρόνος τῆς ἀναθεωρήσεως τῶν καταλόγων ὑπὸ τοῦ Δημάρχου, καὶ ὡς ἐκ τούτου ἀντὶ τῶν λέξεων « ἀπὸ τὴν 1 ἕως τὴν 15 Φεβρουαρίου » νὰ τεθῶσιν αἱ λέξεις « κατὰ τὸν μῆνα Ἰανουάριον καὶ Φεβρουάριον. »

Ὅσον ὁ Νόμος, ἀντέταξεν, ὁ Εἰσηγητὴς τῆς Ἐπιτροπῆς, εἶναι ὡρισμένος, τοσοῦτον καὶ ἀκριβέστερος ὑπάρχει, καθότι τὸ ἔργον, περὶ οὗ ἀναφέρει, ἀποπερατοῦται ταχύτερον, δὲν ἐτέθη δὲ ἐν τῷ προκειμένῳ ἄρθρῳ καὶ ὁ μὴν Ἰανουάριος, διὰ νὰ ἔχῃ ὁ Δήμαρχος τὸν ἁρμόδιον ὑλικὸν καιρὸν νὰ σημειώσῃ ἐντὸς τοῦ μηνὸς αὐτοῦ τούς τε ἀπολέσαντας καὶ ἀποκτησαμένους τὰ τοῦ ἐνόρκου προσόντα.

Προτείναντος δέ τινος, ἀντὶ τῶν λέξεων « ἀπὸ τὴν 1 ἕως τὴν 15 Φεβρουαρίου, » νὰ τεθῶσιν αἱ λέξεις « μέχρι τῆς 15 Φεβρουαρίου, » διότι εἶναι ἀδιάφορον ἀπὸ ποίου χρόνου θέλει κάμει ἔναρξιν ὁ Δήμαρχος τῆς ἀναθεωρήσεως τοῦ καταλόγου τῶν ἐνόρκων, ὡς αὐτοδικαίως ἔχων τὸ τοιοῦτον τῆς ἀναθεωρήσεως δικαίωμα καθ' ὅλον τὸ ἔτος συνεχῶς, καὶ ἄλλου ἀντειπόντος, ὅτι ὁ προσδιορισμὸς τῆς περὶ ἀναθεωρήσεως τῶν καταλόγων προθεσμίας θεωρεῖται ἀναγκαῖος, διὰ νὰ γινώσκωσιν οἱ δημόται αὐτὴν, καὶ προσέρχωνται ἐνώπιον τοῦ Δημάρχου προτείνοντες τὰς διαφόρους παρατηρήσεις των ἐπὶ τῶν καταλόγων, ἡ Γερουσία, ἐρωτήσαντος τοῦ Κ. Προέδρου, παρεδέξατο, ὡς ἔχει, τὸ ἄρθρον δεύτερον, μεταποιηθὲν εἰς ἄρθρον τρίτον.

Ἀναγνωσθὲν τὸ ἄρθρον 3, καὶ μηδεμιᾶς ἐπ' αὐτοῦ γενομένης παρατηρήσεως, ἐγένετο δεκτὸν, ὡς ἔχει, μετασχηματισθὲν εἰς ἄρθρον τέταρτον.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ἄρθρου 4, καί τινος προτείναντος νὰ ἐξαλειφθῶσιν αἱ λέξεις « ἄνευ ἀναβολῆς » ὡς περιττὰι, ἡ Γερουσία παρεδέξατο τὴν ἐξάλειψιν τῶν εἰρημένων λέξεων, καὶ οὕτω τὸ

εἰρημένον ἄρθρον, μεταβληθὲν εἰς ἄρθρον πέμπτον, ἐγένετο κατὰ τὰ λοιπὰ μέρη αὐτοῦ δεκτὸν ὡς ἔχει.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ἄρθρου πέμπτου, καὶ τοῦ μὲν Ὑπουργοῦ τῆς Δικαιοσύνης προτείναντος, ὅτι πολλῶν χωρίων τινῶν Δήμων ἐπὶ πολλὰς ὥρας τῆς Πρωτευούσης τοῦ Δήμου ἀφισταμένων, καὶ μὴ δυναμένων ἕνεκα τῆς ἀποστάσεως τῶν λοιπῶν κατοίκων τῶν χωρίων νὰ γινώσκωσιν ἀκριβῶς τὸν κατάλογον τῶν ἐνόρκων διὰ νὰ ἐπενέγκωσι τὰς κατ' αὐτῶν ἐνστάσεις των, πρέπει ἕνεκα τούτου νὰ ἐκτίθενται οἱ ἐπαρχιακοὶ τῶν ἐνόρκων κατάλογοι καὶ ἐπὶ ἑκάστου Παρεδρείου, ἄλλου δὲ εἰπόντος ὅτι ἑνὸς μόνου Ἱερέως ἐπὶ πολλῶν χωρίων ὑπάρχοντος, καὶ μὴ δυναμένου νὰ ἀναγνώσῃ τὸν εἰρημένον κατάλογον ἐπὶ τῆς πρώτης Κυριακῆς, εὐχῆς ἔργον ἤθελεν εἶσθαι νὰ δημοσιεύεται οὗτος ἐφ' ἑκάστου Παρεδρείου, καὶ τρίτου τινὸς ἐπενεγκόντος ὅτι μετὰ τὴν λέξιν « ἀναγινώσκονται » νὰ τεθῇ ἡ λέξις τὴν « ἐπομένην, » διότι ὡς πρώτη Κυριακὴ ἐννοεῖται κοινῶς ἡ τῆς διακαινησίμου, καὶ προσέτι νὰ προστεθῶσιν αἱ λέξεις « εἰς τὰς κατοικίας τῶν Παρέδρων· » ἐκτὸς δὲ τούτων πρέπει ἕκαστον ἀντίγραφον τοῦ ἐπαρχιακοῦ καταλόγου νὰ ἀποστέλληται πρὸς τὸ Πρωτοδικεῖον ἐκεῖνο, εἰς τὴν περιφέρειαν τοῦ ὁποίου ὑπάρχει τὸ Ἐπαρχιακὸν Συμβούλιον, ὡς μεγίστης παρεχομένης ἐγγυήσεως περὶ τῆς τοῦ καταλόγου τούτου ἀκριβοῦς τηρήσεως, διότι δύνανται νὰ ἐκλείψωσι τυχὸν οἱ ἐπαρχιακοὶ κατάλογοι ἕνεκα τῶν ἐξωτερικῶν κινδύνων καὶ τῶν ἐσωτερικῶν δολιοτήτων τῶν Διοικητικῶν Ἀρχῶν, ἡ Γερουσία, κατ' ἐρώτησιν τοῦ Κ. Προέδρου, παραδεξαμένη τὰς ὑπὸ τοῦ προαγορεύσαντος προστεθείσας λέξεις, δὲν ἔκρινε δεκτὴν καὶ τὴν εἰς τὰ Πρωτοδικεῖα τῶν Ἐπαρχιακῶν καταλόγων ἀποστολὴν, πρὸς τήρησιν αὐτῶν, ὡς πολλῶν τούτων ἀντιγράφων πρὸς διαφόρους ἀποστελλομένων Ἀρχὰς, ἐκ τῶν ὁποίων ἀδύνατος καθίσταται ἡ τούτων ἀπώλεια· οὕτω δὲ τὸ ἄρθρον πέμπτον γενόμενον δεκτὸν κατὰ τὰ λοιπὰ τούτου μέρη, καὶ μεταβληθὲν εἰς ἄρθρον ἕκτον, ἔχει ὡς ἑξῆς.

Ἄρθρ. 6. « Οἱ ἐπαρχιακοὶ κατάλογοι, διορθωθέντες οὕτω παρὰ τοῦ Νομάρχου, ἐκτίθεται τὴν πρώτην Μαΐου εἰς τὴν Πρωτεύουσαν ἑκάστου Δήμου, ἀναγινώσκονται τὴν ἐπομένην πρώτην Κυριακὴν εἰς τὰς Ἐκκλησίας τῶν Δήμων καὶ παρακατατίθενται α) εἰς τὸ Γραφεῖον τῆς Δημαρχίας, καὶ τὰς κατοικίας τῶν Παρέδρων, καὶ β) εἰς τὸ Γραφεῖον τῆς Νομαρχίας. »

« Πᾶς δὲ πολίτης δύναται νὰ λάβῃ ἀκωλύτως γνῶσιν τοῦ καταλόγου, ἢ καὶ νὰ τὸν ἀντιγράψῃ. »

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ἄρθρου ἕκτου, καὶ τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ τῆς Δικαιοσύνης παρατηρήσαντος, ὅτι πρέπει νὰ ἐκλείψωσιν αἱ λέξεις « ἐντὸς δέκα ἡμερῶν » διότι ἐνδέχεται νὰ μὴ σταλῇ ἐγκαίρως παρὰ τοῦ Νομάρχου ὁ κατάλογος πρὸς τὸν Δήμαρχον διὰ νὰ κοινοποιηθῇ ἐντὸς δέκα ἡμερῶν πρὸς τὸν ἀποσβεσθέντα, καὶ μήτε ποινή τις ἀναφέρεται κατὰ τοῦ Δημάρχου ἐν περιπτώσει παραβιάσεως τῆς εἰρημένης δεκαημέρου προθεσμίας· ἐκτὸς δὲ τούτου, διὰ τῆς παραλείψεως τῆς προθεσμίας ταύτης δὲν δύναται νὰ προσβληθῶσι τὰ δικαιώματα τρίτου· καὶ κατα τὴν Γαλλικὴν Νομολογίαν, παραδεχθέντος τοῦ ἄρθρου ὡς ἔχει, δὲν δύνανται νὰ προσβληθῶσι τρίτου δικαιώματα διὰ τὴν ἀμέλειαν τῶν Ἀρχῶν τούτων. Ἄλλων δὲ ἀντιταξάντων, ὅτι ἀφ' ἧς ἐποχῆς γένη πᾶσα ἀπόσβεσις κοινοποιεῖται πρὸς τὸν ἀποσβεσθέντα διὰ τοῦ Δημάρχου, ὅταν σταλῇ αὕτη παρὰ τοῦ Νομάρχου, καὶ οὐδεμία τις ἀνατρεπτικὴ προθεσμία διατάττεται ὡς πρὸς τὴν κοινοποίησιν τῆς ἀποσβέσεως, ἡ Γερουσία παρεδέξατο καὶ τὸ ἄρθρον τοῦτο, ὡς ἔχει, μεταποιηθὲν εἰς ἄρθρον ἕβδομον.

Ἀναγνωσθὲν τὸ ἄρθρον ἕβδομον, καί τινος παρατηρήσαντος, ὅτι ἀντὶ τοῦ διαζευτικοῦ συνδέσμου « ἢ » πρέπει νὰ τεθῇ ὁ συμπλεκτικὸς « καὶ » διότι ἡ ὡς ὑπάρχει ἐν τῷ ἄρθρῳ τούτῳ σημείωσις τῆς τε κατοικίας, ἡλικίας, τοῦ ἐπιτηδεύματος, τῆς ἀκινήτου περιουσίας, καὶ τοῦ εἴδους τοῦ εἰσοδήματος τοῦ πολίτου, δὲν παρέχει δικαίωμα τῆς ἀποκτήσεως τῶν τοῦ ἐνόρκου προσόντων, ἡ Γερουσία παρεδέξατο τὴν ἀντικατάστασιν τοῦ συμπλεκτικοῦ ἀντὶ τοῦ διαζευτικοῦ συνδέσμου, καὶ τὸ ἄρθρον ἕβδομον γενόμενον κατὰ τὰ λοιπὰ τούτου μέρη δεκτὸν, μετεσχηματίσθη εἰς ἄρθρον ὄγδοον.

Παρατηρήσαντος ὕστερον τοῦ εἰσηγητοῦ τῆς Ἐπιτροπῆς, ὅτι ἂν τυχὸν εἴς τινα Νομὸν τοῦ Κράτους δὲν συμπληρωθῇ ὁ ἀπαιτούμενος τῶν ἐνόρκων ἀριθμὸς ἐκ τοῦ συνταχθέντος καταλόγου, πρέπει ἀναντιρρήτως νὰ διαταχθῇ ἤδη δι' εἰδικῆς διατάξεως ἡ τούτου συμπλήρωσις κατὰ τὸ ἀπὸ 22 Ἰανουαρίου 1837 Β. Διάταγμα, καὶ προτείναντος τὴν περὶ τούτου προσθήκην ἐννάτου ἄρθρου διὰ τῆς ἑπομένης διατάξεως ἐχούσης οὕτως. « Ἂν ὁ « ἀπαιτούμενος ἀριθμὸς τῶν ἐνόρκων δὲν συμπληρωθῇ ἐκ τοῦ « συνταχθέντος καταλόγου, ἀναπληροῦται ὁ ἀριθμὸς οὗτος κατὰ « τὸ ἀπὸ 22 Ἰανουαρίου 1837 Β. Διάταγμα περὶ συμπληρώ- « σεως τῶν ἐνόρκων συμφώνως μὲ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος « Νόμου, » καὶ τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ συνομολογήσαντος πρὸς τοῦτο

ἡ Γερουσια παρεδέξατο, ὡς ἐτέθη, τὴν ἀνωτέρω προσθήκην ὡς ἄρθρον ἔνατον.

Ἀναγνωσθέντος ἔπειτα τοῦ ἄρθρου ὀγδόου τῆς συναρμολογίας καὶ τοῦ εἰσηγητοῦ τῆς Ἐπιτροπῆς παρατηρήσαντος, ὅτι ἡ κατὰ τὴν 15 Σεπτεμβρίου συγκάλεσις τῶν Ἐπαρχιακῶν Συμβουλίων δὲν εἶναι ὁ ἁρμόδιος καὶ κατάλληλος χρόνος, διότι κατὰ τὸν μῆνα τοῦτον οἱ Ἐπαρχιακοὶ Σύμβουλοι περί τε τὸν τρυγητὸν καὶ τὴν συγκομιδὴν τοῦ οἴνου ἀσχολούμενοι, δυσχερῶς θέλουσι συνέρχεσθαι εἴς τε τὴν ἐκλογὴν τῶν ἐνόρκων, καὶ τὴν λοιπὴν τῶν χρεῶν των ἐκπλήρωσιν· ὡς τοῦτο ὡμολογήθη καὶ παρὰ τοῦ τῆς προκειμένης ἤδη συναρμολογίας μετασχόντος Τμηματάρχου τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν· ἕνεκα δὲ τούτου πρέπει νὰ τεθῇ ἡ 15 Ὀκτωβρίου ὡς ἁρμόδιος τῆς συγκαλέσεως τῶν Ἐπαρχιακῶν Συμβουλίων χρόνος. Τοῦ δὲ Ὑπουργοῦ ἀντιτάξαντος ὅτι δὲν ὑποχρεοῦται ἡ Κυβέρνησις νὰ συγκαλέσῃ τὰ Ἐπαρχιακὰ Συμβούλια διὰ τὴν τῶν ἐνόρκων ἐκλογὴν, κατὰ τὴν ἐπομένην τῆς 15 Σεπτεμβρίου ἡμέραν, ὡς ἱκανῶν παρελευσομένων ἡμερῶν ἕνεκα τῆς μετὰ τὴν ἀποπεράτωσιν τῶν καταλόγων δημοσιεύσεως αὐτῶν· καὶ ἄλλου ἐνισταμένου, ὅτι μέχρι τῆς 15 Σεπτεμβρίου πρέπει νὰ ἀποπερατῶνται οἱ κατάλογοι, διότι δύνανται οὕτω νὰ συγκαλῶνται τὰ Ἐπαρχιακὰ Συμβούλια καὶ κατὰ τὸν Αὔγουστον καὶ ἔτι πρόσω τοῦ μηνὸς αὐτοῦ, μὴ ἐμποδιζομένης παντάπασι τῆς συγκαλέσεως τούτων ἕνεκα τοῦ χειμῶνος, ἐπήνεγκεν ὁ προαγορεύσας εἰσηγητὴς, ὅτι ἡ μετὰ τὴν ἀποπεράτωσιν τῶν καταλόγων δημοσιότης, κατὰ τὴν ἀγόρευσιν τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ, ἐγίνετο δυνάμει τοῦ παλαιοῦ Νόμου, ὡς μηδενὸς τῶν πολιτῶν γινώσκοντος τοὺς εἰρημένους καταλόγους, ἐν ᾧ ἐπὶ τοῦ προκειμένου οὐδεμιᾶς οἱ κατάλογοι οὗτοι χρήζουσι περαιτέρω δημοσιότητος, ὡς πολλῶν μέχρι τῆς ἀποπερατώσεως αὐτῶν γιγνομένων δημοσιεύσεων διὰ διαφόρων διατάξεων τοῦ ὑπὸ συζήτησιν Νόμου. Ὅσον δὲ μεγαλητέρα προθεσμία χορηγεῖται ὡς πρὸς τὴν ἀποπεράτωσιν τῶν καταλόγων, τοσοῦτον ἀκριβέστερον δικάζονται αἱ κατ' αὐτῶν ἐνστάσεις καὶ ἐφέσεις, καὶ αἱ ἐπὶ τούτων ἀποφάσεις ὡριμώτερον συντάσσονται.

Προτείναντος ἐπὶ τέλους τινὸς τὴν διὰ τὴν ἐπιοῦσαν Συνεδρίασιν ἀναβολὴν τῆς περαιτέρω ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἄρθρου συζητήσεως, ἕνεκα τῆς παρελεύσεως τοῦ χρόνου, καὶ τῆς Γερουσίας παραδεξαμένης τὴν προταθεῖσαν ἀναβολὴν, ὁ Κ. Πρόεδρος ἔλυσε τὴν συνεδρίασιν. Ἀπαγγείλας ὡς ἀντικείμενον τῆς

ἐπιούσης Συνεδριάσεως, τὴν ἐξακολούθησιν τῆς περαιτέρω συζητήσεως ἐπί τε τοῦ ἄρθρου ὀγδόου καὶ τῶν ἑπομένων τῆς συναρμολογίας.

Ὁ Πρόεδρος
Ἀ. ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Χ. ΚΑΛΟΝΑΡΗΣ
Ν. Ι. ΜΩΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Ἀδὰμ Δούκας.
Σπ. Παπαλεξόπουλος

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 20 Φεβρουαρίου 1848 ἡμέρας Παρασκευῆς τῆς ἑβδομάδος.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου, καὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν παρόντων Γερουσιαστῶν πλήρες ἀποτελοῦντος τὸ Σῶμα, ὁ Κ. Πρόεδρος κηρύττει ἀρχομένην τὴν Συνεδρίασιν περὶ τὴν 12 ὥραν, προσλαβὼν προηγουμένως ὡς προσωρινοὺς Γραμματεῖς, τοὺς παρόντας Γερουσιαστὰς ΚΚ. Ἀδὰμ Δοῦκαν καὶ Σπ. Παπαλεξόπουλον, ἀντὶ τῶν κωλυομένων Γραμματέων ΚΚ. Β. Χριστακοπούλου καὶ Χρ. Βλάσση.

Τὰ Πρακτικὰ τῆς προλαβούσης Συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Ἀναγνωσθείσης ἑπομένως ἀναφορᾶς τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Γ. Νοταρᾶ, ἐξαιτουμένου δίμηνον παράτασιν ἀδείας ἀπουσίας, ἕνεκα τῆς πασχούσης ὑγείας του, καί τινος τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν παρατηρήσαντος, ὅτι καθ' ἃς ἔχει ἐκ Κορίνθου νεωτέρας εἰδήσεις ἀκριβεῖς, δὲν ἀσθενεῖ ὁ Κ. Γ. Νοταρᾶς, ἀλλ' ὑγιὴς διακείμενος ἐπιμελεῖται τῶν διαφόρων οἰκιακῶν του ὑποθέσεων, καὶ δὲν πρέπει ἡ Γερουσία νὰ παραχωρήσῃ πρὸς αὐτὸν οὐδεμιᾶς ἡμέρας παράτασιν ἀδείας, ἄλλων δὲ ἀντιταξάντων, ὅτι ἐπιβεβαιουμένης διὰ ἰατρικῆς πιστοποιήσεως τῆς ἀσθενείας τοῦ Κ. Γ. Νοταρᾶ, ἀπαιτεῖται ὥστε ἡ Γερουσία νὰ παραχωρήσῃ πρὸς αὐτὸν τὴν αἰτουμένην παράτασιν ἀδείας, ὡς καὶ ἐν ἄλλαις τοιαύταις περιπτώσεσι περὶ τούτου ἀπεφάσισεν, ἐπήνεγκεν ἕτερος, ὅτι ἡ πρὸς τοὺς Γερουσιαστὰς διδομένη ἀποζημίωσις θεωρεῖται ὡς ἀμοιβή τις τῶν ζημιῶν, ὅσας οὗτοι χάριν τῶν Βουλευτικῶν καθηκόντων, ὑφίστανται ἀπομακρυνόμενοι τῶν

ἔργων τῆς οἰκιακῆς ὑπηρεσίας των, καὶ τῆς ἐπιμελείας τῶν κτημάτων αὐτῶν, ἐξ ὧν δύνανται νὰ πορισθῶσιν τὰ πρὸς τὸν βίον ἀναγκαῖα· ἐὰν δέ τις Γερουσιαστὴς, καθήμενος, χωρὶς τινος ἀνωτέρας ἀνάγκης, ὡς ὁ Κ. Γ. Νοταρᾶς, εἰς τὴν πατρίδα αὐτοῦ ἐπιτηρῇ καὶ βελτιόνῃ τὰ κτήματά του, ἀσχολούμενος περὶ τὰς οἰκιακὰς ὑποθέσεις του, καὶ μὴ ζημιούμενος ἕνεκα τούτου παντελῶς, δὲν εἶναι δίκαιον ν' ἀποζημιοῦται παρὰ τοῦ Δημοσίου Ταμείου ἐναντίον τοῦ ἄρθρου 79 τοῦ Συντάγματος, ὁρίζοντος, ὅτι οἱ Ἱερουσιασταὶ λαμβάνουσιν ἀποζημίωσιν ἐνόσῳ ἀσχολοῦνται περί τε τὰς νομοθετικὰς καὶ δικαστικὰς ἐργασίας των· καθότι θεωρεῖται ἀντίφασις νὰ παρέχηται ἀποζημίωσις μηδεμιᾶς ὑφισταμένης ζημίας.

Προτείναντος δῆ ἄλλου νὰ παραχωρηθῇ πρὸς τὸν Κ. Γ. Νοταρᾶν δεκαήμερος μόνον ἀπουσίας παράτασις, καὶ ἑτέρου πρὸς τοῦτο ἀντιτείναντος, ἡ Γερουσία ἐπὶ τέλους ἐνέκρινε νὰ παραχωρηθῇ πρὸς αὐτὸν δέκα μόνον ἡμερῶν παράτασις ἀδείας, ἀρχομένης ἀπὸ τῆς λήξεως τῆς πρωτης.

Ἀπαγγείλαντος ὕστερον τοῦ Κ. Προέδρου, ὅτι ἀντικείμενον τῆς ἡμερησίας διατάξεως, ἔσεται ἡ ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως ἐπὶ τοῦ ὀγδόου καὶ τῶν ἑπομένων ἄρθρων τῆς συναρμολογίας τῶν προταθεισῶν δύω τροπολογιῶν ἐπὶ τοῦ περὶ ἐκλογῆς ἐνόρκων Νοδοσχελίου, παρετήρησέ τις τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, ὅτι πληροφορηθεὶς παρά τινων τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπαλλήλων, ὅτι δυσκόλως τὰ Ἐπαρχιακὰ Συμβούλια δύνανται νὰ συνέλθωσι πρὸ τῆς πρώτης τοῦ μηνὸς Σεπτεμβρίου, ἕνεκα τῶν διαφόρων κατ' ἐκείνην τὴν ἐποχὴν οἰκιακῶν αὐτῶν ἀσχολιῶν, γνωμοδοτεῖ ἵνα παραδεχθῇ τὸ προκείμενον ἄρθρον ὡς ὑπάρχει

Προτείναντος ἑπομένως τοῦ Εἰσηγητοῦ τῆς Ἐπιτροπῆς, ἀντὶ τῶν λέξεων α τὴν 15 Σεπτεμβρίου ν νὰ τεθῶσιν αἱ λέξεις α τὴν 1 Ὀκτωβρίου· ν διότι ὅσον περισσότερος χρόνος παρέρχεται διὰ τὴν συγκάλεσιν τῶν Ἐπαρχιακῶν Συμβουλίων, τοσοῦτον ἀκριβέστερον δικάζονται αἱ κατὰ τῶν καταλόγων ἐνστάσεις, καὶ αἱ ἐπὶ τούτων γινόμεναι ἐφέσεις, καὶ πλειότεραι ἀποφάσεις ἐκδίδονται. Ἐκτὸς δὲ τούτου καὶ ἡ πολυχρόνιος πεῖρα καὶ ὁ ὀρθὸς λόγος διαβεβαιοῦσιν, ὅτι δυσχερῶς οἱ Ἐπαρχιακοὶ Σύμβουλοι δύνανται νὰ συνέλθωσι πρὸ τοῦ μηνὸς Σεπτεμβρίου καὶ μετ' αὐτὸν. ὡς περί τε τὸν ἀμυτὸν καὶ τὸν τρυγητὸν ἀσχολούμενοι· τοῦ δὲ Ὑπουργοῦ τῆς Δικαιοσύνης ἐνισταμένου πρὸς τὴν ὑπὸ τοῦ προαγορεύσαντος ἐκτεθεῖσαν πρότασιν, διότι μέχρις οὗ

ἀποπερατωθῶσιν οἱ κατάλογοι τὴν 1 Ὀκτωβρίου κατὰ τὴν γνώμην τοῦ προλαλήσαντος, δημοσιεύθῶσι, καὶ ὕστερον συνέλθωσι τὰ Ἐπαρχιακὰ Συμβούλια πρὸς ἐκλογὴν τῶν ἐνόρκων, πολὺς παρελεύσεται χρόνος, καὶ κατὰ τὸ μέσον τοῦ χειμῶνος μόλις θέλει εἶσθαι ἐφικτὴ ἡ τούτων συγκάλεσις, ἥτις δυσκόλως πολλάκις δύναται νὰ πραγματοποιηθῇ ἕνεκα τῶν κατὰ τὴν ὥραν ταύτην τοῦ ἔτους ἐπισκηψόντων παγετῶν καὶ ραγδαίων ὑετῶν, καὶ ποτὲ ἡ Κυβέρνησις δὲν θέλει δυνηθῇ νὰ ἐγκαλέσῃ πρὸ τοῦ Νοεμβρίου τὰ Ἐπαρχιακὰ Συμβούλια· ὅθεν εὐχῆς ἔργον ἤθελεν εἶσθαι, ἐὰν καὶ πρὸ τῆς 15 Σεπτεμβρίου συνεκαλοῦντο, ἡ Γερουσία, ἐρωτήσαντος τοῦ Κ. Προέδρου, δὲν παρεδέξατο τὴν ὑπὸ τοῦ προαγορεύσαντος Εἰσηγητοῦ τῆς Ἐπιτροπῆς προταθεῖσαν ἀντικατάστασιν τῶν λέξεων.

Παρατηρήσαντος ἔπειτα τοῦ Εἰσηγητοῦ τῆς Ἐπιτροπῆς, ὅτι πολλῶν ἐκδοθησομένων δικαστικῶν ἀποφάσεων, ἀφορωσῶν τὴν τῶν καταλόγων διόρθωσιν ἀπὸ τοῦ Μαΐου μέχρι τῆς 15 Σεπτεμβρίου, πρέπει ὁ Νομάρχης νὰ δημοσιεύσῃ δι' ἐκθέσεώς του εἰς τὴν Πρωτεύουσαν ἑκάστης Ἐπαρχίας τὴν νέαν ταύτην τῶν καταλόγων διόρθωσιν, καὶ προτείναντος πρὸς τοῦτο νὰ τεθῇ ἐν τῷ ὑπὸ συζήτησιν ἄρθρῳ μετὰ τὴν λέξιν « ἀποπερατοῦνται » ἡ ἑπομένη διάταξις. « Ὁ Νομάρχης δημοσιεύει, ἐκθέτων εἰς « τὴν Πρωτεύουσαν ἑκάστης Ἐπαρχίας τὰς διορθώσεις τῶν « καταλόγων, ὅσαι ἤθελον γενῆ μέχρι τῆς ἐποχῆς ταύτης διὰ « τῶν δικαστικῶν ἀποφάσεων κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἐπο« μένου κεφαλαίου. » Ἄλλου δὲ ἀντιτάξαντος, ὅτι ἡ προτεινομένη προσθήκη τῆς ἀνωτέρω διατάξεως θεωρεῖται πάντῃ περιττὴ, ὡς ὑπὸ τοῦ παρακατιόντος 15 ἄρθρου τῆς συναρμολογίας προνοουμένη, ἐπήνεγκεν ὁ προαγορεύσας, ὅτι αἱ κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ 15 ἄρθρου γινόμεναι ὑπὸ τοῦ Νομάρχου διορθώσεις τῶν καταλόγων διὰ τῶν δικαστικῶν ἀποφάσεων, ἐνεργοῦνται ἄνευ τινος δημοσιότητος, ὑπὸ μόνου αὐτοῦ ἐν τῷ βιβλίῳ τῶν καταλόγων.

Ἀπαιτεῖται, παρετήρησέ τις; τῶν προαγορευσάντων, νὰ τεθῇ ἐποχὴ περὶ τῆς ὁριστικῆς τῶν καταλόγων τῶν ἐνόρκων κυρώσεως, ἐξ ὧν θέλουν ἐκλεχθῇ παρά τε τῶν Ἐπαρχιακῶν Συμβουλίων καὶ τῶν Νομαρχῶν οἱ τὰς διαφόρους τῶν Κακουργιοδικείων Συνόδους ἀποτελέσοντες ἔνορκοι, καθ' ἃς δὲν δύνανται νὰ ὑπάρχωσιν ἄλλα πρόσωπα ὡς Ὁρκωτοὶ κριταὶ μετὰ τὴν 15 Σεπτεμβρίου, ἀλλὰ πρὸ αὐτῆς μόνον· ἡ τῆς ἀνωτέρω ὅθεν διατάξεως προτεινομένη προσθήκη . εὔλογος οὖσα, ὡς περὶ τῆς

ὁριστικῆς τῶν καταλόγων κυρώσεως πραγματευομένη, πρέπει νὰ παραδεχθῇ παρὰ τῆς Γερουσίας, καθόσον δὲν ταυτίζεται μετὰ τοῦ παραλατιόντος ἄρθρου 15 τῆς συναρμολογίας διατάττοντες τὴν ἐν τῷ βιβλίῳ μόνον τῶν καταλόγων διόρθωσιν, καὶ οὐχὶ τὴν δημοσιότητα τούτης.

Ἀντειπόντος δὲ τοῦ Ὑπουργοῦ, ὅτι ἡ περὶ τῆς δημοσιεύσεως τῶν διορθώσεων τῶν καταλόγων προτεινομένη προσθήκη διατάξεως προνοεῖται ὑπὸ τῶν παρακατιόντων ἄρθρων 52 καὶ 53 τοῦ Νομοσχεδίου, καὶ τοῦ Εἰσηγητοῦ τῆς Ἐπιτροπῆς ἀποκριναμένου, ὅτι θεωρεῖ ὡς πολὺ ἀναγκαίαν τὴν μετὰ τὴν ἀποπεράτωσιν τῶν καταλόγων δημοσίευσιν τῶν διαφόρων ἐπιγενησομένων διορθώσεων αὐτῶν, πρὸς γνῶσιν ἑκάστου καὶ ἰδίως τῶν Ἐπαρχιακῶν Συμβούλων περί τε τῶν ἀπωλεσάντων καὶ ἀποκτησαμένων τὰ τοῦ ἐνόρκου προσόντα. Ἂν δὲ ἡ Γερουσία ἀποφασίσῃ, δύναται νὰ διατάξῃ καὶ παραδεχθῇ καὶ τὴν ἐν τῷ 53 ἄρθρῳ περιεχομένην δημοσίευσιν, ἡ Γερουσία παρεδέξατο τὴν παρὰ τοῦ Εἰσηγητοῦ τῆς Ἐπιτροπῆς προταθεῖσαν προσθήκην τῆς ἀνωτέρω ἐκτεθείσης διατάξεως, καὶ οὕτω τὸ ἄρθρον ὄγδοον μεταβληθὲν εἰς ἄρθρον δέκατον, καὶ γενόμενον δεκτὸν κατὰ τὰ λοιπὰ τούτου μέρη, ἔχει ὡς ἑξῆς.

Ἄρθρ. 10. α Τὴν 15 Σεπτεμβρίου οἱ κατάλογοι ἀποπερατοῦνται. Ὁ Νομάρχης δημοσιεύει, ἐκθέτων εἰς τὴν Πρωτεύουσαν ἑκάστης Ἐπαρχίας τὰς διορθώσεις τῶν καταλόγων, ὅσαι ἤθελον γενῆ μέχρι τῆς ἐποχῆς ταύτης διὰ τῶν δικαστικῶν ἀποφάσεων κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἑπομένου Κεφαλαίου. Τὰ δὲ Ἐπαρχιακὰ Συμβούλια καὶ ὁ Νομάρχης ἐκλέγουν τοὺς ἐνόρκους ἐντὸς τοῦ ὑπάρχοντος ἀριθμοῦ τῶν ἐμπεριεχομένων εἰς τοὺς καταλόγους προσώπων. β

Προβάσης ὕστερον τῆς Γερουσίας ἐπὶ τῆς συζητήσεως τοῦ Β. Κεφαλαίου περὶ τῆς ἐκδικάσεως τῶν παραπόνων, καὶ ἀναγνωσθέντος τοῦ ἄρθρου 9 τῆς συναρμολογίας, παρετήρησέ τις τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, ὅτι χορηγουμένου εἰς πάντα δημότην τοῦ δικαιώματος τοῦ ἀναφέρεσθαι κατὰ τῶν καταλόγων παρέχεταί τι ἀόριστον, καὶ δὲν ὁρίζονται ἀκριβῶς τὰ δυνάμενα νὰ ζητήσωσι δι' ἀγωγῆς τὴν τῶν καταλόγων διόρθωσιν πρόσωπα.

Ὑπενεγκόντος ἄλλου, ὅτι ἀπαιτεῖται ν' ἀπονεμηθῇ ἡ περὶ τῆς διορθώσεως τῶν καταλόγων αἴτησις εἰς πάντα δημότην, ὅστις καί τοι μὴ ἀπολαύων τὸ δικαίωμα τοῦ ἐκλέγεσθαι ἔνορκος διὰ τὴν ἔλλειψιν τῶν προσόντων, ἔχει ὅμως συμφέρον τὰς προσηκούσας νὰ προτείνῃ κατὰ τῶν καταλόγων ἐνστάσεις,

τοῦ δὲ Ὑπουργοῦ τῆς Δικαιοσύνης παρατηρήσαντος, ὅτι διὰ τῆς παρ' αὐτοῦ συνταχθείσης τροπολογίας παρείχετο τὸ δικαίωμα εἰς ἕκαστον πολίτην νὰ προτείνῃ ὅσας νομίζει εὐλόγους παρατηρήσεις περὶ τῆς διορθώσεως τῶν καταλόγων, ὡς καὶ διὰ τοῦ παλαιοῦ περὶ ἐκλογῆς ἐνόρκων Νόμου ἐχορηγεῖτο τοῦτο, καθ' οὗ οὐδὲν μέχρι τοῦδε προσεγένετο παράπονον ἢ ἄλλη τις παρατήρησις· διότι ἅπαντες οἱ πολῖται ἔχουσι συμφέρον νὰ προτείνωσι τὰς κατὰ τῶν καταλόγων τῶν ἐνόρκων ἐνστάσεις, ὡς ὑπαγόμενοι ὑπὸ τὴν δικαιοδοσίαν τῶν ὁρκωτῶν τούτων κριτῶν ἐν περιπτώσει πραχθησομένου παρ' αὐτῶν ἐγκλήματος τινός, ἀντέτεινε ὁ Εἰσηγητὴς τῆς Ἐπιτροπῆς, ὅτι τὸ πρὸς τοὺς πολίτας ἢ τοὺς δημότας παραχωρούμενον γενικὸν δικαίωμα τοῦ ἀναφέρεσθαι ἀκωλύτως κατὰ τῶν καταλόγων τῶν ἐνόρκων διαρρύρους ἐπὶ τούτων προτείνοντες διορθώσεις, καὶ τοι κολακεῦον τὸ πνεῦμα τῆς ἐλευθερίας, καθίσταται ὅμως ἐπικίνδυνον προϊόντος τοῦ πολιτισμοῦ, καὶ δυσαρέστους ὕστερον δύναται νὰ ἐπιφέρῃ συνεπείας, ὡς ἐμφύτων ἐν τῇ ἐλευθερίᾳ ὑπαρχόντων τῶν περὶ τῆς καταστροφῆς αὐτῆς κινδύνων. Ὡς δὲ ἡ οἰκιακὴ οἰκονομία τῆς μετριότητος ἐξοκείλλουσα δύναται νὰ περιπέσῃ εἰς τοὺς ἑκατέρωθεν αὐτῆς ὑποκειμένους σκοπέλους τῆς ἀσωτείας καὶ τῆς χιλαργυρίας, οὕτω καὶ ἡ ἐλευθερία περὶ τοὺς αὐτοὺς τῆς δεσποτείας καὶ τῆς ὀχλαγωγίας ὑράλους δύναται νὰ συντριβῇ παρεκτρεπομένη τοῦ ἀναγκαίου μέσου ὅρου· διότι ἂν πρὸς στιγμὴν εὐρὺ πρὸς ἅπαντας τοὺς πολίτας ἐν γένει παραχωρηθῇ στάδιον περὶ τῆς ἐλευθέρας καὶ ἄνευ τινὸς περιορισμοῦ ἐξασκήσεως τοῦ τοιούτου δικαιώματος, μυρίαι τότε θέλουσιν ἐπέλθει συκοφαντίαι, συγγραὶ διαβολαί, ἄδικοι ἐγκλήσεις, ἐξορίαι ἀνήκουστοι καὶ τέλος φόνοι ἀποτρόπαιοι κατὰ διαφόρων πολιτῶν, ὡς ἄλλοτε ἐπὶ τῆς ἀρχαιότητος ἐν Ἀθήναις καὶ Ῥώμῃ καὶ ἐν Γαλλίᾳ πρό τινων ἐτῶν διὰ τοῦ γενικοῦ τούτου καὶ ἀκωλύτου πρὸς ἕκαστον χορηγουμένου δικαιώματος τῆς ἐγκλήσεως κατὰ τῶν πολιτῶν, πολλοὶ ἀδίκως ἐσυκοφαντήθησαν, ἐξωστρακίσθησαν γενόμενοι θύματα τῆς ῥαδιουργίας καὶ τῆς ἐπιβουλῆς, καὶ ἐπὶ τέλους ἀπήχθησαν εἰς θάνατον.

Ὅθεν ἵνα μὴ δυστυχῶς περιέλθῃ καὶ ἐν Ἑλλάδι ἡ τοιαύτη τῶν εἰρημένων δεινῶν θεοστυγὴς κατάστασις, καὶ ἡ ἐλευθερία χάριν τῆς ἐξασκήσεως τοῦ τοιούτου πρὸς ἅπαντας τοὺς πολίτας χορηγουμένου δικαιώματος, μεταπέσῃ εἰς δεσποτείαν ὡς ἐν Ῥώμῃ καὶ Γαλλίᾳ ἐπὶ Ναπολέοντος, ἢ εἰς ὀχλαγωγίαν ὡς ἐν Ἀθήναις, ἐπάναγκες θεωρεῖται νὰ διατηρηθῇ μέσος τις ὅρος,

αφαιρουμένου τοῦ τοιούτου γενικοῦ δικαιώματος πρὸς ἅπαντας τοὺς πολίτας, καὶ παρεχομένου μόνον πρὸς ἐκείνους, ὅσοι νομίζουν ὅτι μὴ προσηκόν ὡς ἀπεσβέσθησαν, παρελείφθησαν ἢ ἐνεγράφησαν. Ἐὰν δὲ, κατὰ τὴν ἀγόρευσιν τοῦ Ὑπουργοῦ, πρέπῃ νὰ δοθῇ πρὸς ἅπαντας τοὺς πολίτας γενικῶς τὸ τοιοῦτον περὶ τῆς αἰτήσεως τῆς διορθώσεως τῶν καταλόγων τῶν Ἐνόρκων δικαίωμα, ὡς ἔχοντας συμφέρον εἰς τὴν ἐκλογὴν τῶν Ὁρκωτῶν κριτῶν, τὸ αὐτὸ ἐπίσης δικαίωμα ἕνεκα τοῦ ἰδίου συμφέροντος πρέπει ν' ἀπονεμηθῇ εἴς τε τοὺς παῖδας, τὰς γυναῖκας καὶ τοὺς ἀλλοδαποὺς, ὡς ὑπαγομένους ὑπὸ τὴν αὐτὴν τῶν ἐνόρκων δικαιοσίαν ἐν περιπτώσει ἐγκλήματος πραχθέντος παρ' αὐτῶν.

Περαίνων ὅθεν τὸν λόγον του ἐπρότεινεν, εἰς ἀντικατάστασιν τοῦ ὑπὸ συζήτησιν ἄρθρου, τὴν ἑπομένην τροπολογίαν περιεχομένην ἐν τῇ παρ' αὐτοῦ συνταχθείσῃ τροπολογίᾳ, ὡς ἔχουσαν οὕτως.

« Ὅσοι νομίζουν, εἴτε ὅτι μὴ προσηκόντως ἀπεσβέσθησαν, « παρελείφθησαν ἢ ἐνεγράφησαν, εἴτε ὅτι συνέβη εἰς τὴν σύν- « ταξιν τῶν καταλόγων ἄλλο λάθος ἀναφερόμενον εἰς αὐτοὺς, « δύνανται ἕως καὶ ἐντὸς τῆς 30 Ἰουλίου νὰ κινήσουν ἀγωγὴν « αὐτοπροσώπως, ἢ δι' ἐντολοδόχου εἰς τὸ Πρωτοδικεῖον, καὶ « νὰ ἐκκαλέσουν, ἂν θέλουν, εἰς τὸ Ἐφετεῖον »

Αἱ παρὰ τοῦ προαγορεύσαντος, προσέθηκεν ὁ Ὑπουργὸς, ἐκτεθεῖσαι ὀρθαὶ παρατηρήσεις, καὶ τὰ διάφορα ἐπὶ τούτων παραδείγματα, δὲν δύνανται νὰ ἐφαρμοσθῶσιν εὐτυχῶς ἐν Ἑλλάδι ἐπὶ τοῦ προκειμένου διὰ τοῦ πρὸς ἅπαντας τοὺς πολίτας χορηγουμένου δικαιώματος περὶ τῆς ἐλευθέρας αἰτήσεως τῆς διορθώσεως τῶν καταλόγων τῶν Ἐνόρκων· διότι ἡ περὶ τῆς ἀπωλύτου τοῦ τοιούτου δικαιώματος ἐξασκήσεως διάταξις πρὸ ἐτῶν ὑπάρχει καθιερωμένη ἐν τῷ περὶ ἐκλογῆς Ἐνόρκων Νόμῳ τοῦ Ὀργανισμοῦ τῶν Δικαστηρίων, καὶ οὐδὲν μέχρι τοῦδε ἐπήνεγκε παράπονον ἢ κίνδυνον καταστραφῆς τῆς ἐλευθερίας.

Ἐκτὸς δὲ τούτου, ὅταν ἕκαστος ἐν Ἑλλάδι πολίτης ἔχῃ τὸ δικαίωμα τοῦ ἐκλέγειν ἐλευθέρως τὸν Βουλευτὴν τῆς πατρίδος του, ὅστις θέλει ἀποφασίσει περὶ τῶν τιμαλφεστέρων αὐτοῦ δικαιωμάτων, πολλῷ μᾶλλον πρέπει ν' ἀπολαύῃ καὶ τὸ ἐλάχιστον τοῦ ἀναφέρεσθαι κατὰ τῶν καταλόγων δικαίωμα, προτείνων διαφόρους κατ' αὐτῶν ἐνστάσεις,

Διὰ τοῦ πρὸς ἕκαστον πολίτην χορηγουμένου τούτου δικαιώματος, παρετήρησεν ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς, μεγίστη περὶ τῆς ἀκριβοῦς τῶν καταλόγων συντάξεως παρέχεται πρὸς

τοὺς πολίτας ἀσφάλεια, ἀπεκδυομένων τῶν Διοικητικῶν ἀρχῶν τῆς ἐπιγενησομένης τυχὸν αὐθαιρεσίας ἐπὶ τῆς ἐν τοῖς καταλόγοις τῶν Ἐνόρκων κατατάξεως· ὡς δὲ διὰ τοῦ ἀνωτέρω ἐπιψηφισθέντος ἕκτου ἄρθρου χορηγεῖται τὸ δικαίωμα πρὸς ἕκαστον πολίτην νὰ λάβῃ γνῶσιν τοῦ καταλόγου, ἢ καὶ νὰ τὸν ἀντιγράψῃ, ἐπὶ σκοπῷ βεβαίως τὰς δεούσας ἐπὶ τούτου νὰ προτείνῃ ἐνστάσεις, διαφόρους προηγουμένως ποιούμενος παρατηρήσεις, οὕτω πρέπει νὰ ἀπονεμηθῇ ἀναντιῤῥήτως καὶ διὰ τοῦ προκειμένου ὑπὸ συζήτησιν ἄρθρον πρὸς πάντα πολίτην τὸ αὐτὸ δικαίωμα τοῦ προτείνειν τὰς περὶ διορθώσεως τῶν καταλόγων αἰτήσεις, ἐκ τῶν ὁποίων οὐδεὶς ἔνεστι κίνδυνος, ὡς ὁ προαγορεύσας διϊσχυρίσατο· καθότι καὶ διὰ τοῦ παλαιοῦ Νόμου πρὸ πολλῶν ἐτῶν τὸ τοιοῦτον καθιερώθη δικαίωμα πρὸς πάντα πολίτην, καὶ οὐχὶ εἰς προνομιοῦχον τινὰ τάξιν ἀνθρώπων, καὶ ἅπαντες οἱ πολῖται ἔχουσι συμφέρον νὰ προτείνωσι τὰς περὶ διορθώσεως τῶν καταλόγων τῶν Ἐνόρκων αἰτήσεις, ὡς δικασθησόμενοι ποτὲ ἐν περιπτώσει ἐγκλήματος ὑπὸ τῶν Ὁρκωτῶν κριτῶν. Εὐγενοῦς ὄθεν θεωρουμένου τοῦ τοιούτου δικαιώματος, καὶ μηδέποτε αἰτίου βλάβης καθισταμένου, πρέπει νὰ μετάσχῃ αὐτοῦ καὶ ὁ λαός, ἐνόσῳ ἦτον, καὶ θέλει εἶσθαι ἀδιαλείπτως ἄξιος αὐτοῦ, καὶ δὲν εἶναι δίκαιον νὰ καθιερωθῇ ἀντίθετόν τι σύστημα· οἱ δὲ ἐν Ἑλλάδι διαμένοντες ἀλλοδαποὶ, καί τοι δικασθησόμενοι, ἐν περιπτώσει ἐγκλήματος, ὑπὸ τῶν Ἐνόρκων, οὐδὲν ὅμως συμφέρον καὶ δικαίωμα ἔχουσι κατὰ τῶν καταλόγων τῶν Ὁρκωτῶν νὰ προτείνωσι παρατηρήσεις, ὡς ὀφείλοντες νὰ ὑπακούσωσιν εἰς τοὺς Νόμους τοῦ Κράτους, ἐνῷ διαμένουσιν ἄνευ τινος κατὰ τούτων παρατηρήσεως.

Τὸ ἐπὶ τῆς ἀρχαιότητος, προσέθηκεν ἄλλος, χορηγηθὲν ἀκωλύτως εἰς πάντα πολίτην δικαίωμα τῆς ἐγκλήσεως, ἐξ οὗ καὶ μέγας κίνδυνος καταστροφῆς τῆς ἐλευθερίας ἐπῆλθεν, καὶ τὰ δεινὰ τῶν συκοφαντιῶν ἀποτελέσματα ἐκορυφώθησαν, διαφέρει τοῦ παρεχομένου ἤδη ἁπλουστάτου δικαιώματος τοῦ ἀναφέρεσθαι κατὰ τῶν καταλόγων τῶν Ἐνόρκων· διότι διὰ τῆς διατάξεως τοῦ ὑπὸ συζήτησιν ἄρθρου ἔχει ἕκαστος πολίτης τὸ δικαίωμα νὰ προτείνῃ αἴτησιν μόνον περὶ διορθώσεως τῶν καταλόγων, ἐνῷ κατὰ τὴν ἀρχαιότητα εἶχεν οὗτος τὸ δικαίωμα τῆς ἐλευθέρας κατὰ παντὸς πολίτου ἐγκλήσεως, δικασθησομένης μάλιστα ὑπὸ τοῦ λαοῦ, καὶ οὐχὶ ὑπὸ ὀλιγομελεστάτων τακτικῶν Δικαστηρίων· ἂν δὲ καὶ αἱ παντοῖαι προσπίπτουσαι τύχαι κατά τινα παλαιὸν Συγγραφέα, φέρωσι τοὺς ἀνθρώπους νὰ

νομοθετῶσιν οὕτως, ἢ ἄλλως, δὲν πρέπει ὅμως ποτὲ νὰ μᾶς ἀναγκάζουν ν' ἀπομακρυνώμεθα τῶν ὑγιῶν τῆς ἐλευθερίας ἀρχῶν, καὶ μάλιστα ὅταν εὐτυχῶς δυνάμεθα νὰ συμβιβάσωμεν αὐτὰς μὲ τὰς σημερινὰς περιστάσεις τοῦ τόπου μας· ὁ δὲ πολιτισμὸς οὐδέποτε δύναται τὰ ὑπὸ τοῦ προαγορεύσαντος Εἰσηγητοῦ τῆς Ἐπιτροπῆς ἐκτεθέντα δεινὰ ἀποτελέσματα νὰ ἐπενέγκῃ, ὅταν κατὰ τὴν διάδοσιν τοῦ πολιτισμοῦ ἐπιστήσωμεν, ὡς χρεωστοῦμεν, σύντονον προσοχὴν, παραδεχόμενοι μόνον τοὺς ἀγαθοὺς αὐτοῦ καρπούς.

Προασπιζόμενον ὅθεν ὑπὸ μόνον τῶν ἐχερρόνων τὸ τοιοῦτον πρὸς ἕκαστον ἀπονεμόμενον δικαίωμα τῆς περὶ διορθώσεως τῶν καταλόγων προτάσεως, πρέπει ν' ἀφεθῇ ἐλεύθερον εἰς πάντα πολίτην, καὶ νὰ παραδεχθῶμεν, ὡς ὑπάρχει τὸ ὑπὸ συζήτησιν ἄρθρον, καὶ μόνον τῆς λέξεως « πολίτης » τιθεμένης ἀντὶ τῆς λέξεως « δημότης· » καθότι δημότης θεωρεῖται καὶ ὁ ἀπολέσας τὰ πολιτικὰ δικαιώματα καί τοι ἀπολαύων τὰ δημοτικά.

Παρατηρήσαντος τινὸς, ὅτι δὲν πρόκειται ἤδη περὶ ἐγκλήσεως κατὰ τῶν πολιτῶν, ἀλλὰ περὶ τῆς καλῆς ἢ κακῆς ἐφαρμογῆς τοῦ Νόμου, ἡ Γερουσία, κατ' ἐρώτησιν τοῦ Κ. Προέδρου, δὲν παρεδέξατο τὴν ὑπὸ τοῦ Εἰσηγητοῦ τῆς Ἐπιτροπῆς προταθεῖσαν ἀνωτέρω τροπολογίαν ἐπὶ τοῦ ἐννάτου ἄρθρου τῆς συναρμολογίας.

Προτείναντος ὕστερον τοῦ Εἰσηγητοῦ τῆς Ἐπιτροπῆς, ὅτι τὸ δικαίωμα τοῦ ἀναφέρεσθαι κατὰ τῶν καταλόγων τῶν Ἐνόρκων, πρέπει νὰ ἔχωσι πρῶτον οἱ μὴ ἐγγεγραμμένοι εἰς τὸν κατάλογον πολῖται, καὶ ἔπειτα οἱ ἐγγεγραμμένοι, καὶ τοῦ Ὑπουργοῦ ἀποκριναμένου, ὅτι περιττὴ θεωρεῖται ἡ τοιαύτη πρότασις· καθότι ὅταν τις ἔχῃ τὸ δικαίωμα νὰ αἰτήσῃ τὴν εἰς τοὺς καταλόγους ἐγγραφὴν τοῦ παραλειφθέντος, πολλῷ μᾶλλον δύναται καὶ τὴν περὶ ἑαυτοῦ ἐγγραφὴν νὰ ζητήσῃ, τὴν ἑπομένην ἄλλος ἐπρότεινε τροπολογίαν εἰς ἀντικατάστασιν τοῦ ἐννάτου ἄρθρου τῆς συναρμολογίας, ἔχουσαν οὕτως « ὅστις τῶν « δημοτῶν, ἀπολαύων τὰ πολιτικὰ δικαιώματα, καὶ ἔχων « συμπληρωμένον τὸ 25 ἔτος τῆς ἡλικίας του, νομίσας, εἴτε « ὅτι ἐνεγράφη εἰς τοὺς καταλόγους, ἢ παρελείφθη, ἢ ἀπε- « σβέσθη ἀπ' αὐτῶν μὴ προσηκόντως, εἴτε ὅτι ἄλλοι ἐνεγρά- « φησαν ἢ παρελείφθησαν ἢ ἀπεσβέσθησαν ὁμοίως μὴ προση- « κόντως, δύναται νὰ ζητήσῃ δι' ἀγωγῆς, εἰσαγομένης εἰς τὸ « ἁρμόδιον Πρωτοδικεῖον μέχρι τῆς 10 Ἰουλίου τὸ πολὺ, τὴν ἀνάθεσιν τῶν περὶ τὴν σύνταξιν τῶν καταλόγων σφαλμάτων ἢ

Παρατηρήσαντος δὲ τοῦ Ὑπουργοῦ, ὅτι δύω ὑπαρχόντων δικαιωμάτων τῶν τε πολιτικῶν καὶ τῶν ἀστυκῶν, πρέπει νὰ γένῃ μνεία ἀμφοτέρων ἐν τῷ προκειμένῳ ἄρθρῳ· καθότι δύναταί τις νὰ ἔχῃ τὰ πολιτικὰ χωρὶς τῶν ἀστυκῶν, ἢ καὶ τὸ ἀνάπαλιν· ἐκτὸς δὲ τούτου ἀπαιτεῖται ν' ἀφαιρεθῇ καὶ ἡ δευτέρα ἐπαναλαμβανομένη λέξις « προσηκόντως » ὡς κακόζηλος, καὶ οἰκοθεν ἐκ τῆς πρώτης ἐννοουμένη, ἀντιτάξαντος ἄλλου, ὅτι ὅστις τῶν δημοτῶν ἀπολαύει τὰ πολιτικὰ, ἔχει καὶ τὰ ἀστυκὰ δικαιώματα, οὐχὶ δὲ καὶ τοὐναντίον, ὡς ἐμπεριεχόμενα τὰ ἀστυκὰ ἐν τοῖς πολιτικοῖς δικαιώμασι, καὶ ὅστις στερεῖται τῶν πολιτικῶν δὲν ἀπεκδύεται καὶ τῶν ἀστυκῶν δικαιωμάτων, ἐνῷ ἀφαιρουμένων τῶν ἀστυκῶν καὶ τὰ πολιτικὰ ἀπόλλυνται, καὶ τοῦ Εἰσηγητοῦ τῆς Ἐπιτροπῆς προτείναντος ἀντὶ τῆς λέξεως « ἀστυκὰ » νὰ τεθῇ ἡ λέξις « δημόσια » ὡς καταλληλοτέρα, ἡ Γερουσία παρεδέξατο μόνον τὴν προσθήκην τῆς λέξεως « δημόσια, » καὶ οὕτω τὸ ἄρθρον ἔνατον τροπολογηθὲν ὡς ἀνωτέρω καὶ μεταβληθὲν εἰς ἄρθρον 11 ἔχει ὡς ἑξῆς.

Κεφ. Β'. *Περὶ τῆς ἐκδικάσεως τῶν παραπόνων.*

Ἄρθρ. 11. « Ὅστις τῶν δημοτῶν ἀπολαύων τὰ πολιτικὰ « καὶ τὰ δημόσια δικαιώματα, καὶ ἔχων συμπεπληρωμένον τὸ « 25 ἔτος τῆς ἡλικίας του, νομίσει, εἴτε ὅτι ἐνεγράφη εἰς τοὺς « καταλόγους, ἢ παρελείφθη, ἢ ἀπεσβέσθη ἀπ' αὐτῶν μὴ προ- « σηκόντως, εἴτε ὅτι ἄλλοι ἐνεγράφησαν, ἢ παρελείφθησαν, ἢ « ἀπεσβέσθησον ὁμοίως μὴ προσηκόντως, δύναται νὰ ζητήσῃ « δι' ἀγωγῆς, εἰσαγομένης εἰς τὸ ἁρμόδιον Πρωτοδικεῖον μέχρι « τῆς 10 Ἰουλίου τὸ πολὺ, τὴν διόρθωσιν τῶν περὶ τὴν σύν- « ταξιν τῶν καταλόγων σφαλμάτων ».

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ἄρθρου 10, καὶ τοῦ Ὑπουργοῦ προτείναντος ν' ἀφαιρεθῶσιν αἱ λέξεις « ἐντὸς δέκα ἡμερῶν » διότι δὲν ὠφελεῖ πάντάπασι νὰ ὁρίζηται ἐν τῷ προκειμένῳ ἄρθρῳ, ὅτι ἐντὸς 10 ἡμερῶν ἐπιδίδεται ἡ ἀγωγὴ, ἀφ' οὗ εἰς ἄλλας διατάξεις τοῦ ὑπὸ συζήτησιν Νομοσχεδίου διατάττεται ὅτι μέχρι τῆς 10 Ἰουλίου κινεῖται ἡ ἀγωγὴ, ἥτις μόνον τότε θεωρεῖται τοιαύτη, ὅταν ἐπιδοθῇ, ἡ Γερουσία παρεδέξατο τὴν ἀφαίρεσιν τῶν εἰρημένων λέξεων, καὶ οὕτω τὸ ἄρθρον 10 γενόμενον κατὰ τὰ λοιπὰ αὐτοῦ μέρη δεκτὸν, καὶ μετασχηματισθὲν εἰς ἄρθρον 12 ἔχει ὡς ἐφεξῆς.

« Ἄρθρ. 12. Ἡ ἀγωγὴ ἐπιδίδεται εἴς τε τὸν Νομάρχην, καὶ « εἰς τὸν ἔχοντα συμφέρον ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος.

Αναγνωσθέντα ὑστερον τὰ ἄρθρα 11, 12 καὶ 13 τῆς συναρμολογίας, ἐγένοντο δεκτὰ ὡς ἔχουσιν, ἄνευ τινος παρατηρήσεως μυταβληθέντα μόνον εἰς ἄρθρα 13, 14 καὶ 15.

Αναγνωσθέντος ἐπομένως τοῦ ἄρθρου 14 τῆς συναρμολογίας, καὶ τοῦ Ὑπουργοῦ παρατηρήσαντος, ὅτι πρέπει νὰ ὑπάρχωσιν ἀπηλλαγμένα τοῦ ἐνσήμου χάρτου τά τε πρακτικὰ καὶ αἱ ἀποφάσεις τῶν Δικαστηρίων εἰς τὰς δίκας, περὶ ὧν διαλαμβάνει ὁ παρὼν Νόμος· καθότι κατά τε τὰς διατάξεις τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας, καὶ τὰς τοῦ περὶ χαρτοσήμου Νόμου θεωροῦνται ὡς δικόγραφα μόνον τὰ παρὰ διαδίκου πρὸς διάδικον κοινοποιουμενα ἐγγραφα, ἅτινα δύνανται νὰ γείνωσι καὶ κτῆμα τοῦ διαδίκου, οὐχὶ δὲ καὶ αἱ ἀποφάσεις καὶ τὰ πρακτικὰ τῶν Δικαστηρίων· καὶ ὅτι ἀντὶ τοῦ ἄρθρου 14 ἀπαιτεῖται ἕνεκα τούτου ν' ἀντικατασαθῇ ἡ ἑπομένη ἐν τῇ τροπολογίᾳ αὐτοῦ περιεχομένη διάταξις ἔχουσα οὕτως· « Εἰς τὰς δίκας περὶ ὧν διαλαμβάνει « ὁ παρὼν Νόμος δεν γίνεται χρῆσις ἐνσήμου χάρτου,» τοῦ δὲ Εἰσηγητοῦ τῆς Ἐπιτροπῆς ἐνισταμένου. ὅτι ἐπειδὴ ὡς δικόγραφον θεωρεῖται πᾶν τὸ ἀφορῶν τὴν δίκην ἔγγραφον, πολλῷ μᾶλλον πρέπει νὰ λογίζηται ὡς τοιοῦτον καὶ ἡ ἀποπερατοῦσα τὴν δίκην ἀπόφασις, ἤτοι ὡς δικόγραφον θεωρουμένη μετὰ τὴν πρὸς θάτερον τῶν διαδίκων κοινοποίησίν της, ἕπεται ὅτι καὶ πρὸ τῆς κοινοποιήσεως αὐτῆς μεταξὺ τῶν δικογράφων καταττάτεται, ἡ Γερουσία ἐρωτήσαντος τοῦ Κ. Προέδρου, παρεδέξατο πρὸς ἀντικατάστασιν τοῦ προκειμένου ἄρθρου, τὴν ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ προταθεῖσαν τροπολογίαν, καὶ οὕτω τὸ ἄρθρον 14 μεταποιηθὲν εἰς ἄρθρον 16, ἔχει τροπολογηθὲν ὡς ἑξῆς.

« Ἄρθρ 16. Εἰς τὰς δίκας περὶ ὧν διαλαμβάνει ὁ παρὼν « Νόμος δὲν γίνεται χρῆσις ἐνσήμου χάρτου. »

Αναγνωσθὲν τὸ ἄρθρον 15, καὶ μηδεμιᾶς ἐπ' αὐτοῦ γενομένης παρατηρήσεως, ἐγένετο δεκτὸν ὡς ἔχει, μεταποιηθὲν εἰς ἄρθρον 17, ἀντικατασταθέντος μόνον τοῦ ἀριθμοῦ δεκάτου ἀντὶ τοῦ ἐν αὐτῷ ὑπάρχοντος ἀριθμοῦ ὀγδόου.

Προβάσης ἔπειτα τῆς Γερουσίας ἐπὶ τῆς συζητήσεως τῶν ἑπομένων ἄρθρων, καὶ τοῦ εἰσηγητοῦ τῆς Ἐπιτροπῆς προτείναντος, ἵνα περὶ τούτων τεθῇ τρίτον τι Κεφάλαιον περὶ τῆς ἐκλογῆς τῶν ἐνόρκων, καὶ προσέτι νὰ προστεθῶσιν, ἐπὶ τῆς κεφαλίδος τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου αἱ λέξεις « περὶ τῶν ἐκλο« γῶν » ἐγένοντο δεκταὶ αἱ εἰρημέναι προσθῆκαι.

Αναγνωσθέντος τοῦ ἄρθρου 16, παρετήρησέ τις τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν. ὅτι εἶναι πάντη περιττὸν νὰ λαμβάνωνται

ὑπ' ὄψιν ἐπιμελῶς αἱ ἀπαιτούμεναι ἠθικαί τε καὶ διανοητικαὶ ἰδιότητες τοῦ ἐνόρκου, καθότι ἐὰν σὗτος δὲν ἔχῃ τὰ παρὰ τοῦ Νόμου προαπαιτούμενα προσόντα δὲν δύναται νὰ ἐκλεχθῇ ἔνορκος, καὶ ὡς ἐκ τού ου πρέπει νὰ ἐξαλειφθῶσιν ὡς περιτταὶ αἱ λέξεις « λαμβάνον ἐπιμελῶς ὑπ' ὄψιν τὰς ἀπαιτουμένας ἠθικὰς « καὶ διανοητικὰς ἰδιότητας », καὶ ν' ἀνατεθῇ εἰς τὴν κρίσιν τοῦ ἐπαρχιακοῦ Συμβουλίου καὶ τοῦ Νομάρχου ἡ τῶν ἐνόρκων ἐκλογή.

Προτείναντος δὲ τοῦ Ὑπουργοῦ νὰ παραδεχθῇ ὡς ὑπάρχει τὸ προκείμενον ἄρθρον, ὡς καθιερωμένης καὶ διὰ τοῦ παλαιοῦ Νόμου τῆς τοιαύτης διατάξεως αὐτοῦ, καὶ ν' ἀντικατασταθῶσιν μόνον αἱ λέξεις « κατὰ τὰς προηγουμένας διατάξεις » ἀντὶ τῶν « κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον » καὶ ἄλλου παρατηρήσαντος, ὅτι ἐπειδὴ ἐνδέχεται τὰ Ἐπαρχιακὰ Συμβούλια ἀπὸ συμπάθειαν ἢ ἀντιπάθειαν νὰ ἐκλέξωσι πολλάκις καὶ βλάκας ὡς ἐνόρκους, καί τοι ἔχοντας τὰ ἐξωτερικὰ τοῦ ἐνόρκου προσόντα, ἀπαιτεῖται ἕνεκα τούτου νὰ λαμβάνωνται ἐπιμελῶς ὑπ' ὄψιν αἱ διανοητικαὶ καὶ ἠθικαὶ ἑκάστου ἰδιότητες, ἡ Γερουσία παρεδέξατο, ὡς ὑπάρχει, τὸ προκείμενον ἄρθρον, μεταβληθὲν εἰς ἄρθρον 18, ἀντικατασταθεισῶν μόνον τῶν λέξεων « κατὰ τὰς προηγουμένας διατάξεις » ἀντὶ τῶν λέξεων « κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον ».

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ἄρθρου 17, καὶ τοῦ εἰσηγητοῦ τῆς Ἐπιτροπῆς παρατηρήσαντος, ὅτι περιττὴ καθίσταται ἡ νέα αὕτη τῶν διορθωθέντων καταλόγων διαταττομένη δημοσίευσις, ὡς γενησομένη μετὰ τὴν ἀποπεράτωσιν αὐτῶν, ἄλλου δὲ προτείναντος, ὅτι πρὸ πέντε τοὐλάχιστον ἡμερῶν τῆς Συνελεύσεως τῶν Ἐπαρχιακῶν Συμβουλίων ἀπαιτεῖται νὰ γίνηται ἡ τῶν διορθώσεων δημοσίευσις, ἵνα μὴ βραδύνῃ ἡ συγκάλεσις αὐτῶν, καὶ τοῦ Ὑπουργοῦ ἐπενεγκόντος ὅτι ὅσοι πλείονες τῶν καταλόγων γίνονται δημοσιεύσεις, τοσοῦτον περισσοτέρα εἰς τὸν κατηγορούμενον παρέχεται ἀσφάλεια περὶ τῆς ἐν γνώσει παρ' αὐτοῦ προταθησομένης ἐξαιρέσεως τοῦ ἐνόρκου. καθότι ἱκαναὶ μέχρι τοῦδε ἐγένοντο καταχρήσεις διὰ τὴν μὴ δημοσίευσιν τῶν ὀνομάτων τῶν ἐνόρκων, ἡ Γερουσία παρεδέξατο ὡς ὑπάρχει καὶ τὸ ἀρθρον τοῦτο, μετασχηματισθὲν ὡς ἄρθρον 19, προστεθεισῶν μόνον τῶν λέξεων « τοῦ ὀργανισμοῦ τῶν Δικαστηρίων » μετὰ τας λέξεις « τοῦ ἄρθρου 36 ».

Ἀναγνωσθὲν τὸ ἄρθρον 18, καὶ μηδεμιᾶς ἐπ' αὐτοῦ γενομένης παρατηρησεως, ἐγένετο δεκτὸν, μεταβληθὲν εἰς ἄρθρον 20,

ἀφαιρεθεισῶν μόνον τῶν λέξεων α ἐκ τῶν εἰς τὸ ἄρθρον 45 σημειουμένων κλάσεων ν.

Αναγνωσθέντος τοῦ ἄρθρου 19, καί τινος προτείναντος ἀντὶ τῶν λέξεων α ἐκ τῶν εἰς τὸ ἄρθρον 45 σημειουμένων κλάσεων ν νὰ τεθῶσιν αἱ λέξεις α ἐκ τῶν διορθωθέντων ἐπαρχιακῶν καταλόγων ν, ἡ Γερουσία παρεδέξατο τὴν ἀφαίρεσιν καὶ ἀντικατάστασιν τῶν εἰρημένων λέξεων, καὶ οὕτω τὸ προκείμενον ἄρθρον μετεβλήθη εἰς ἄρθρον 21.

Ἀναγνωσθὲν τὸ ἄρθρον 20, ἐγένετο δεκτὸν χωρὶς τινός παρατηρήσεως, μεταποιηθὲν εἰς ἄρθρον 22.

Ἀναγνωσθέντος τεῦ ἄρθρου 21 τῆς συναρμολογίας, καί τινων προτεινάντων ν' ἀφαιρεθῇ ὁλόκληρον τὸ προκείμενον ἄρθρον, ὡς περιεχομένης τῆς ἐννοίας αὐτοῦ ἐν τῷ ἄρθρῳ πρώτῳ, ἡ Γερουσία παρεδέξατο τὴν ἀπόσβεσιν τοῦ εἰρημένου ἄρθρου.

Ἀναγνωσθέντος ἐπὶ τέλους τοῦ ἄρθρου 22 τῆς συναρμολογίας, καὶ τοῦ μὲν εἰσηγητοῦ τῆς Ἐπιτροπῆς παρατηρήσαντος, ὅτι τὸ Ὑπουργεῖον βάσιν ἔχον τὸν προκείμενον Νόμον, θέλει ἐκδώσει τὸ ἀπαιτούμενον Β. Διάταγμα περὶ τῆς πρὸς ἀναθεώρησιν τῶν καταλόγων δοθησομένης προθεσμίας διὰ τὸ παρὸν ἔτος, τοῦ δὲ Ὑπουργοῦ εἰπόντος, ὅτι ἀπὸ τοῦ ἔτους 1849 θέλουσιν ἐφαρμοσθῇ πληρέστατα αἱ περὶ προθεσμιῶν διατάξεις, καὶ μόνον κατὰ τὸ ἐνεστὼς ἔτος θέλουσιν ἐπέλθει ἀνωμαλίαι τινὲς ὡς πρὸς αὐτὰς, καὶ ἄλλων προτεινάντων τὴν κατὰ τὴν ἐλευσομένην Συνεδρίασιν ἀναβολὴν τῆς συζητήσεως τοῦ προκειμένου ἄρθρου, ἡ Γερουσία παρεδέξατο τὴν προταθεῖσαν ἀναβολὴν, διατάξασα τὴν ἐξακολούθησιν τῆς συζητήσεως κατὰ τὴν Συνεδρίασιν τῆς 24 τοῦ ἐνεστῶτος μηνός.

Παρελθὼν ἐπομένως ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης ἀνέγνω τὸ ἑπόμενον Νομοσχέδιον καὶ τὴν αἰτιολογικὴν τούτου ἔκθεσιν ἔχοντα οὕτως.

ΕΚΘΕΣΙΣ

Τοῦ Ὑπουργείου τῆς Δικαιοσύνης περὶ τοῦ Νομοσχεδίου τοῦ προσδιορίζοντος τοὺς μισθοὺς τοῦ προσωπικοῦ τῆς δικαστικῆς ὑπηρεσίας.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Τὸ ἀπέναντι Νομοσχέδιον συζητηθὲν καὶ ψηφισθὲν ὑπὸ τῆς Βουλῆς, ὑποβάλλεται πρὸς τὸ αὐτὸ τέλος καὶ εἰς τὴν Γερουσίαν, τὴν ὁποίαν πληροφορῶ, ὅτι τὸ ῥηθὲν Νομοσχέδιον εἶναι ἀπαραμείωτον, ὡς εἶχε ψηφισθῇ παρ' αὐτῆς κατὰ τὴν Συνε-

δρίασιν τῆς 12 Φεβρουαρίου 1847, ὅπερ ὅμως μὴ περαιωθὲν ὑπὸ τῶν Νομοθετικῶν Σωμάτων κατὰ τὴν παρελθοῦσαν Α'. Περίοδον, ἐπανελήφθη ἤδη.

Ὁ Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης
Κ. Θ. ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΗΣ.

Ο Θ Ω Ν
ΕΛΕΩ: ΘΕΟΥ
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Τὸ ἀκόλουθον Νομοσχέδιον διατάττομεν νὰ ὑποβληθῇ εἰς τὴν Γερουσίαν παρὰ τοῦ Ἡμετέρου Ὑπουργοῦ τῆς Δικαιοσύνης, ὅστις θέλει τὸ ὑποστηρίζει κατὰ τὴν ἐνώπιον αὐτῆς συζήτησίν του.

Ψηφισάμενον ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, διατάσσομεν τὰ ἀκόλουθα.

Ἄρθρ. 1. Τὸ προσωπικὸν τῆς δικαστικῆς ὑπηρεσίας θέλει λαμβάνει κατὰ μῆνα τὸν ἀκόλουθον μισθόν.

§ ά. τοῦ Δικαστηρίου τοῦ Ἀρείου Πάγου.

Ὁ Πρόεδρος καὶ ὁ Εἰσαγγελεὺς ἀνὰ δραχμὰς		500:—
Ὁ Ἀντιπρόεδρος	»	400:—
Ὁ Ἀρειοπαγίτης καὶ ὁ Ἀντεισαγγελεὺς .	»	350:—
Ὁ Γραμματεὺς	»	200:—

§ β'. Τῶν δικαστηρίων τῶν Ἐφετῶν.

Ὁ Πρόεδρος καὶ ὁ Εἰσαγγελεὺς ἀνὰ δραχμ.	»	400:—
Ὁ Ἐφέτης καὶ ὁ Ἀντεισαγγελεὺς . . .	»	300:—
Ὁ Γραμματεὺς	»	170:—

§ γ'. Τῶν Δικαστηρίων τῶν Πρωτοδικῶν

Ὁ Πρόεδρος καὶ ὁ Εἰσαγγελεὺς ἀνὰ δραχμ.	»	300:—
Ὁ Πρωτοδίκης καὶ ὁ Ἀντεισαγγελεὺς . .	»	200:—
Ὁ Γραμματεὺς	»	150:—

Ἄρθρ. 2. Τὸ ἄρθρον 233 τοῦ ὀργανισμοῦ τῶν Δικαστηρίων καὶ Συμβολαιογράφων καταργεῖται.

Ὁ παρὼν Νόμος ψηφισθεὶς παρὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ κυρωθεὶς σήμερον παρ' ἡμῶν θέλει δημοσιευθῇ διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως διὰ νὰ ἰσχύῃ ὡς Νόμος τοῦ Κράτους.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 20 Φεβρουαρίου 1848.

Ο Θ Ω Ν

Κ. Θ. ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΗΣ.

Μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν αὐτῶν, ἡ Γερουσία διέταξεν, ἵνα πέντε μόνον ἀντίγραφα τοῦ εἰρημένου Νομοσχεδίου γείνωσι, καὶ ἕκαστον τούτων παραδοθῇ εἷς τι μέλος ἑκάστου Τμήματος, καὶ ἄνευ διορισμοῦ ἐπιτροπῆς πρὸς σύνταξιν τῆς οἰκείας ἐκθέσεως νὰ προβῇ ἐπὶ τῆς συζητήσεως αὐτοῦ, μετὰ τὴν συζήτησιν τοῦ περὶ ἐκλογῆς ἐνόρκων Νομοσχεδίου.

Ἀπαγγείλας ἐπὶ τέλους ὁ Κ. Πρόεδρος ὅτι ἀντικείμενον τῆς κατὰ τὴν **24** τοῦ ἐνεστῶτος μηνὸς γενησομένης Συνεδριάσεως ἔσεται ἡ ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως ἐπί τε τοῦ τελευταίου ἄρθρου τοῦ περὶ ἐκλογῆς ἐνόρκων Νομοσχεδίου, καὶ ἐπὶ τοῦ σήμερον παρὰ τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Δικαιοσύνης καθυποβληθέντος Νομοσχεδίου περὶ μισθοδοσίας τῶν Δικαστικῶν ὑπαλλήλων, ἔλυσε τὴν συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος

Α. ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι

Χ ΚΛΟΝΑΡΗΣ.

Ν Ι. ΜΕΞΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς

Χ. Βλάσσης.

Α. Γρηγοριάδης

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 24 Φεβρουαρίου 1848 ἡμέρας τρίτης τῆς ἑβδομάδος

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου, καὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν παρόντων Γερουσιαστῶν πλῆρες ἀποτελοῦντος τὸ Σῶμα, ὁ Κ. Πρόεδρος κηρύττει ἀρχομένην τὴν Συνεδρίασιν περὶ τὴν **12** ὥραν.

Τὰ Πρακτικὰ τῆς προλαβούσης Συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Παρελθὼν ἐπομένως ὁ Κύριος Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν ἀνέγνω 1) Νομοσχέδιον περὶ ἀποικισμοῦ τῶν Κρητῶν, καὶ τὴν ἐπ' αὐτοῦ αἰτιολογικὴν ἔκθεσιν. 2) Νομοσχέδιον περὶ μετασχηματισμοῦ εἰς Ὑγειονομεῖα Γ'. τάξεως τῶν Ὑγειονομικῶν Σταθμῶν Κορωνίδος καὶ Αἰγίνης, καὶ τὴν ἐπ' αὐτῶν αἰτιολογικὴν ἔκθεσιν· καὶ 3) Νομοσχέδιον περὶ διορισμοῦ Ἰατρῶν εἰς τὰ θερμὰ λουτρὰ Κύθνου καὶ Ὑπάτης, ἄνευ αἰτιολογικῆς ἐκθέσεως· διότι καὶ ἄλλοτε ἐπὶ τῆς Συνεδριάσεως τῆς **28** Ἰανουα-

δίου 1847 τῆς Γ'. Συνόδου τῆς πρώτης Βουλευτικῆς Περιόδου καθυπεβλήθη ἐνώπιον τῆς Γερουσίας τὸ εἰρημένον Νομοσχέδιον, τὸ ὁποῖον δὲν ἐπεψηφίθη παρ' αὐτῆς διὰ τὴν ἐπελθοῦσαν τῶν Βουλῶν διάλυσιν, καὶ ἤδη πάλιν ἐκ νέου κατὰ τὴν ἐνεστῶσαν Βουλευτικὴν Σύνοδον εἰσαχθὲν ἐνώπιον τῆς Βουλῆς καὶ παραδεχθὲν, οὐδεμίαν ὑπέστη ἀλλοίωσιν· ἔχουσι δὲ τὰ εἰρημένα Νομοσχέδια καὶ αἱ ἐπ' αὐτῶν αἰτιολογικαὶ ἐκθέσεις ὡς ἑξῆς·

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Κύριοι!

Κατὰ διαταγὴν τοῦ Βασιλέως λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ θέσω ὑπ' ὄψιν σας τὸ περὶ ἀποικισμοῦ τῶν Κρητῶν Νομοσχέδιον, τὸ ὁποῖον συζητηθὲν παρεδέχθη ὑπὸ τῆς Βουλῆς, ὡς θέλετε πληροφορηθῆ ἐκ τοῦ ὑποβαλλομένου ἀποσπάσματος τῶν Πρακτικῶν τῶν περὶ τούτου Συνεδριάσεών της.

Οἱ πρὸς ἀνάπτυξιν τοῦ Νομοσχεδίου τούτου λόγοι ἐκτίθενται εἰς τὴν πρὸς τὴν Βουλὴν ἔκθεσίν μου, τῆς ὁποίας ἐπισυνάπτων ἀντίγραφον, κρίνω περιττὸν ν' ἀπασχολήσω ὑμᾶς μὲ τὴν ἐπανάληψίν των.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 24 Φεβρουαρίου 1848.

Ὁ Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν ΡΗΓΑΣ ΠΑΛΑΜΙΔΗΣ.

Ο Θ Ω Ν

ΕΛΕΩι ΘΕΟΥ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Τὸ ἐπόμενον Νομοσχέδιον, ψηφισθὲν ὑπὸ τῆς Βουλῆς, θέλει εἰσαχθῆ, ὅπως ἔχει, καὶ εἰς τὴν Γερουσίαν παρὰ τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργοῦ, καὶ ὑποστηριχθῆ παρ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως τῇ Βουλῇ καὶ τῇ Γερουσίᾳ ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρ. 1. Εἰς τοὺς ἀποικήσαντας ἐν τῇ Ἑλλάδι Κρῆτας, καὶ λαβόντας γαίας δυνάμει τοῦ ὑπ' ἀριθ. ΚΔ'. ψηφίσματος τοῦ Κυβερνήτου, ἢ τῶν ἀπὸ 13 καὶ 18 Ὀκτωβρίου 1834 Β. Διαταγμάτων περὶ συνοικισμοῦ τῶν Κρητῶν εἰς Μινώαν καὶ Μεθώνην, θέλουν παραχωρηθῆ τὰ ἔγγραφα τῆς ἰδιοκτησίας. Εἰς ὅσους ἐκ τῶν μεταναστευσάντων ἤδη δὲν ἔλαβον εἰσέτι γαίας θέλουν παραχωρηθῆ εἰς ἑκάστην οἰκογένειαν 30—50 στρέμματα γῆς ἀναλόγως τῶν μελῶν αὐτῆς· ἀλλὰ πρὸς τοῦτον τὸν σκοπὸν θέλουν χρησιμεύσει πρὸ πάντων ἐκεῖναι αἱ γαῖαι,

αἵτινες ἢ κατέχονται ἀπὸ Κρῆτας καθ' ὑπέρβασιν τῶν ὅρων, τῶν προσδιωρισμένων ἀπὸ τὸ ψήφισμα τοῦ Κυβερνήτου καὶ τὰ Β. Διατάγματα, ἢ ἐγκατελείφθησαν ἀπ' αὐτούς· Ἐὰν δὲν ἤθελον ἐξαρκέσει αὗται, θέλουν παραχωρηθῆ καὶ ἐκ τῶν διαθεσίμων ἐθνικῶν γαιῶν, ἐπιφυλαττομένων τῶν ὅρων τοῦ ἀπὸ 24 Ἰουνίου 1843 Νόμου ὑπὲρ τῶν γεωργῶν.

Ἄρθρ. 2. Ἐὰν εἰς τοὺς νῦν ἀποίκους τῆς Μινώας δὲν ἐδόθη ἔκτασις γαιῶν κατὰ τοὺς ὅρους τοῦ περὶ συνοικισμοῦ τούτου Β. Διατάγματος, θέλει συμπληρωθῆ τὸ ἐλλεῖπον ἀπὸ Ἐθνικὰς γαίας, κειμένας καὶ ἐκτὸς τοῦ Δήμου Μινώας, μὲ τὴν ἐπιφύλαξιν τῶν ὅρων τοῦ εἰρημένου ὑπὲρ τῶν γεωργῶν Νόμου.

Ἄρθρ. 3. Κατὰ τὴν Μῆλον καὶ Μινώαν, ὅπου δὲν ὑπάρχουν διαθέσιμοι Ἐθνικαὶ γαῖαι, θέλουν παραχωρηθῆ εἰς τοὺς ἀποίκους καὶ ἐκ τῶν γαιῶν τῶν παρακειμένων Μονῶν, ἀποζημιουμένου τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Ταμείου δι' ἄλλων Ἐθνικῶν γαιῶν ἴσης ἀξίας.

Ἄρθρ. 4. Εἰς ἑκάστην τῶν ἐν Μήλῳ καὶ ἐν Μινώᾳ νεοσυνοικισθησομένων οἰκογενειῶν θέλει παραχωρηθῆ δι' ἐξόδων τῆς Κυβερνήσεως εἷς οἰκίσκος ἀξίας ὄχι ἀνωτέρας τῶν 300 δραχμῶν, εἷς βοῦς, καὶ τὰ ἀναγκαῖα γεωργικὰ ἐργαλεῖα πρὸς καλλιέργειαν τῶν γαιῶν αὐτῶν.

Οἱ Ἡμέτεροι ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ Οἰκονομικῶν Ὑπουργοὶ θέλουν ἐκτελέσει καὶ δημοσιεύσει τὸν παρόντα Νόμον.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 21 Φεβρουαρίου 1848.

Ο Θ Ω Ν.

Ὁ Ὑπουργὸς Ρ. ΠΑΛΑΜΙΔΗΣ

Πρὸς τὴν Γερουσίαν

Κύριοι!

Ἡ Βουλὴ κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ προπαρελθόντος ἔτους ἐθεώρησεν ὡς λυσιτελὲς νὰ μετασχηματισθῶσιν οἱ Ὑγειονομικοὶ Σταθμοὶ Αἰγίνης καὶ Κορωνίδος εἰς ὑγειονομεῖα Γ'. τάξεως.

Τὸ Ὑπουργεῖον ἀναγνωρίζον τοὺς λόγους, οἵτινες ὑπηγόρευσαν τὸ προκείμενον μέτρον, ὑπέβαλε κατὰ τὴν Α'. Βουλευτικὴν Περίοδον εἰς τὴν ἐπιψήφισιν τῆς Βουλῆς τὸ περὶ τούτου Νομοσχέδιον, ἀλλ' ἕνεκα τῆς ἐπελθούσης διαλύσεως ἔμεινε τότε ἀσυζήτητον.

Οἱ αὐτοὶ λόγοι, καὶ ἡ αὐτὴ ἀνάγκη ὑφίσταται καὶ σήμερον, Κύριοι, δι' ἀμφότερα τὰ προκείμενα μέρη· διὰ δὲ τὴν Αἴγιναν ἐπαρουσιάσθη καὶ ἄλλη ἰσχυροτέρα ἐκείνης, τοὐτέστιν ἡ εἰς ἐκτάκτους περιστάσεις σύστασις τοῦ ἐκεῖσε λοιμοκαθαρτηρίου, χρησιμεύσοντος, ἂν ποτε ἤθελε καταπλεύσῃ μεμολυσμένον πλοῖον ἐκ πανώλους, εἰς λοιμοκομεῖον, καὶ εἰς περίπτωσιν, καθ' ἣν ἐνσκήπτει ἡ χολέρα εἰς μέρη παρὰ τῇ Ἑλλάδι, ὡς λοιμοκαθαρτήριον τῶν ἐξ ἀκαθάρτων ἢ ὑπόπτων μερῶν ἐρχομένων, κλεισμένου τοῦ λοιμοκαθαρτίου Πειραιῶς τὸ ὁποῖον ὡς ἐκ τῆς κατασκευῆς καὶ τῆς θέσεώς του δὲν παρέχει ἀποχρῶσαν ἀσφάλειαν εἰς τὴν δημόσιον ὑγείαν.

Τ' ἀπαιτούμενα ἔξοδα διὰ τὴν διατήρησιν τοῦ ὑπάρχοντος ἐκεῖσε σταθμοῦ ἀναβαίνουσι εἰς δραχ. 120 κατὰ μῆνα, τοὐτέστι διὰ μισθὸν ἑνὸς Σταθμάρχου δραχ. . . . 60:—
Διὰ μισθὸν δύο φυλάκων πρὸς δραχ. 30 . . . 60:—

120:—

Τὰ δὲ ἀπαιτούμενα διὰ τὸν μετασχηματισμὸν τοῦ αὐτοῦ εἰς ὑγειονομεῖον Γ'. τάξεως θέλουν ἀναβῆ εἰς δραχ. 320 τοὐτέστι.

Διὰ μισθὸν	1	Ὑγειονόμου δραχ.	100:—
»	1	Ἰατροῦ δραχ.	80:—
»	1	Γραμματέως (ἂν ᾖναι χρεία) . .	80:—
»	2	φυλάκων	60:—

320:—

ἀλλὰ σᾶς παρατηροῦμεν, ὅτι ὁ διορισμὸς τοῦ Γραμματέως, καθόσον δὲν θέλει γίνεσθαι κάθαρσις τῶν ἀπὸ ἐπιχόλεραμέρη ἐρχομένων, ἢ τῶν ἐκ πανώλους μεμολυσμένων, δὲν θέλει λάβει χώραν, καὶ τοιουτοτρόπως ἡ πραγματικὴ δαπάνη δὲν θέλει ὑπερβῆ τὰς δραχ. 240 κατὰ μῆνα· ἀφαιρουμένων δ'ἐκ τούτων τῶν ἤδη δαπανωμένων διὰ τὴν διατήρησιν τοῦ Σταθμοῦ δραχ. 120, θέλ' εἶσθαι μόνον διαφορὰ ἐπὶ πλέον δρ. 120 κατὰ μῆνα.

Τ' ἀπαιτούμενα διὰ τὴν διατήρησιν τοῦ Σταθμοῦ τῆς Κορωνίδος ἀναβαίνουν εἰς δραχ. 90 κατὰ μῆνα, τοὐτέστι·

Διὰ μισθὸν	ἑνὸς	ἐπιστάτου δραχμὰς	60
»	1	φύλακος.	30

90

Τὰ δ' ἀπαιτούμενά διὰ τὸν μετασχηματισμόν του εἰς ὑγειονομεῖον Γ'. τάξεως ἀναβαίνουν εἰς δρ. 320 τοὐτέστι·

Διὰ μισθὸν 1 ἐπιστάτου δραχ		100
» 1 Ἰατροῦ »		80
» 1 Γραμματέως (ἂν ᾖναι χρεία). . .		80
» 2 Φυλάκων πρὸς 30 δρ		60
		320
ἀφαιρουμένων ἐκ τούτων τῶν δαπανωμένων ἤδη δρ. .		90
μένει διαφορὰ ἐπὶ πλέον δρ		230

Ἐπειδὴ ἡ παρουσιαζομένη ἀνάγκη, Κύριοι, εἶναι ἰσχυροτάτη, ἡ δὲ δαπάνη ἀσήμαντος, δὲν ἐδίστασα, παραδεχόμενος τὰς παρατηρήσεις τῆς Βουλῆς τῆς Α΄. Περιόδου, νὰ ἐπαναφέρω ἐκ νέου καὶ κατὰ τὴν σύνοδον ταύτην τὸ ζήτημα εἰς τὴν Βουλήν, ἥτις, ἀναγνωρίσασα τὴν βασιμότητα τῶν λόγων μας, καὶ ἀφορῶσα εἰς τὸ συμφέρον τοῦ ἐμπορίου καὶ τῆς ναυτηλίας, τὰ ὁποῖα ὁσημέραι ἀναπτύσσονται εἰς ἀμφοτέρας τὰς ἐμπορικὰς ταύτας πόλεις, ἐπεψήφισε τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον· ἐλπίζω ἑπομένως, ὅτι καὶ ἡ Γερουσία διὰ τοὺς ἐκτεθέντας λόγους θέλει παραδεχθῇ τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 24 Φεβρουαρίου 1848.

Ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργὸς
ΡΗΓΑΣ ΠΑΛΑΜΙΔΗΣ.

ΟΘΩΝ
ΕΛΕΩι ΘΕΟΥ
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Τὸ ἑπόμενον Νομοσχέδιον ψηφισθὲν παρὰ τῆς Βουλῆς θέλει εἰσαχθῇ καὶ εἰς τὴν Γερουσίαν παρὰ τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργοῦ, καὶ ὑποστηριχθῇ παρ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρον μοναδικόν.

Οἱ εἰς τὴν Κορωνίδα καὶ εἰς τὴν Ν. Αἰγίνης ὑγειονομικοὶ Σταθμοὶ μετασχηματίζονται εἰς ὑγειονομεῖα Γ΄. τάξεως.

Εἰς τὸν Ἡμέτερον ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸν ἀνατίθεται ἡ ἐκτέλεσις τοῦ παρόντος Νόμου.

Ἀθῆναι τὴν 19 Φεβρουαρίου 1848.

ΟΘΩΝ.

Ρ. ΠΑΛΑΜΙΔΗΣ

Ο Θ Ω Ν
ΕΛΕΩι ΘΕΟΥ
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Τὸ ἑπόμενον Νομοσχέδιον ψηφισθὲν παρὰ τῆς Βουλῆς θέλει εἰσαχθῆ καὶ εἰς τὴν Γερουσίαν παρὰ τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργοῦ, καὶ ὑποστηριχθῆ παρ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Εἰς τὰ θερμὰ λουτρὰ τῆς Ὑπάτης καὶ Κύθνου θέλουν διορίζεσθαι κατ' ἔτος δύο ἐπιστήμονες Ἰατροὶ διὰ νὰ φροντίζωσι περὶ τῆς καταλλήλου χρήσεως τῶν Λουτρῶν, καὶ νὰ συλλέγωσιν ἐπιστημονικὰς παρατηρήσεις περὶ τῆς ἐνεργείας αὐτῶν· τῶν Ἰατρῶν δὲ τούτων ἡ μὲν ὑπηρεσία διαρκεῖ ἐφ' ὅσον εἰς τὰ Λουτρὰ αὐτὰ φοιτῶσιν ἀσθενεῖς, ἡ δὲ μισθοδοσία ἡ ἀμοιβὴ ἑνὸς ἑκάστου προσδιορίζεται εἰς δραχ. 150 κατὰ μῆνα ἐνόσῳ διαρκεῖ ἡ ὑπηρεσία των.

Ὁ Ἡμέτερος ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς θέλει δημοσιεύσει καὶ ἐκτελέσει τὸν παρόντα Νόμον.

Ἀθῆναι τῇ 21 Φεβρουαρίου 1848.

Ο Θ Ω Ν.

Ρ. ΠΑΛΑΜΙΔΗΣ.

Μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν τούτων, ἡ Γερουσία ἀπεφάσισέν ἵνα τὰ μὲν δύω πρῶτα Νομοσχέδια τυπωθῶσι καὶ διανεμηθῶσιν εἰς τὰ μέλη τοῦ Σώματος, καὶ συνελθόντα τὰ Τμήματα εἰς προεξέτασιν αὐτῶν διορίσωσιν τὰς Ἐπιτροπὰς πρὸς σύνταξιν τῶν οἰκείων ἐκθέσεων, τὸ δὲ τρίτον, ὡς καὶ ἄλλοτε ἐνώπιον τῆς Γερουσίας εἰσαχθὲν, νὰ μὴ τυπωθῇ πρὸς ἀποφυγὴν δαπανῶν, οὔτε νὰ διορισθῇ ἐπ' αὐτοῦ Ἐπιτροπὴ πρὸς σύνταξιν ἐκθέσεως.

Ἀπαγγείλαντος ὕστερον τοῦ Κ. Προέδρου, ὅτι ἀντικείμενον τῆς ἡμερησίας διατάξεως ἔσεται ἡ ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως 1) ἐπί τε τοῦ 22 ἄρθρου τῆς συναρμολογίας τῶν προταθεισῶν τροπολογιῶν τοῦ περὶ ἐκλογῆς ἐνόρκων Νομοσχεδίου, καὶ 2) ἐπὶ τοῦ κατὰ τὴν συνεδρίασιν τῆς 20 τοῦ ἤδη λήγοντος μηνὸς καθυποβληθέντος Νομοσχεδίου περὶ μισθοδοσίας τῶν δικαστικῶν ὑπαλλήλων, ὁ Εἰσηγητὴς τῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ περὶ ἐκλογῆς ἐνόρκων Νομοσχεδίου ἀνέγνω τὴν ἐπομένην ἐπὶ τοῦ 22 ἄρθρου τῆς συναρμολογίας τροπολογιαν.

« Μετὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ παρόντος Νόμου, ἕκαστος Δή-
« μαρχος διὰ τὸ παρὸν μόνον ἔτος θέλει συντάξει, κατὰ τὸ
« 1 ἄρθρον, τὸν κατάλογον τῶν ἤδη ἀναγνωρισμένων ἐνόρκων
« τοῦ οἰκείου του Δήμου. Ἐπὶ τοῦ καταλόγου τούτου θέλει
« σημειώσει, κατὰ τὸ 3 ἄρθρον, ὅσους νομίζει ἐγγραπτέους ἢ
« ἀποσβεστέους. Ἡ πρὸς σύνταξιν καὶ σημείωσιν τοῦ κατα-
« λόγου προθεσμία δύναται κατὰ τὴν χρείαν νὰ συντμηθῇ διὰ
« διὰ τὸ παρὸν ἔτος μέχρις ἓξ ἡμερῶν, ἡ δὲ διὰ τὰς παρα-
« τηρήσεις τοῦ Ἐπάρχου μέχρι πέντε, καὶ ἡ πρὸς ἀναθεώρησιν
« τοῦ Νομάρχου μέχρι δέκα· ἡ ἔκθεσις τῶν παρὰ τοῦ Νομάρχου
« ἀναθεωρηθέντων καταλόγων δύναται νὰ παραταθῇ, ἀνάγκης
« καλούσης, μέχρι τῆς 31 Αὐγούστου, ἡ δὲ ἀποπεράτωσις αὐτῶν
« μέχρι τῆς πρώτης Νοεμβρίου. Ἡ ἐκ τοῦ καταλόγου ἀπό-
« σβεσις θέλει κοινοποιηθῇ παρὰ τοῦ Νομάρχου ἐντὸς πέντε
« ἡμερῶν. »

Παρατηρήσαντος τοῦ Ὑπουργοῦ ὅτι διὰ τῆς προταθείσης παρὰ τοῦ Εἰσηγητοῦ τῆς Ἐπιτροπῆς τροπολογίας ἐπὶ τοῦ 22 ἄρθρου, ἐπανέρχεται ἡ τοῦ ἀποσβεσθέντος 21 ἄρθρου τῆς συναρμολογίας διάταξις, προσέθηκεν ἄλλος, ὅτι ἐπειδὴ δὲν ἐπεψηφίσθη ὁ προκείμενος Νόμος παρὰ τῶν Νομοθετικῶν Σωμάτων προ τῆς πρώτης Φεβρουαρίου, ἀφ' ἧς ἄρχονται αἱ ἐπὶ τῶν ἐπαρχιακῶν καταλόγων τῶν ἐνόρκων ἐργασίαι, καὶ ἐπισπευδομένης ἤδη τῆς τε εἰσαγωγῆς καὶ ἐπιψηφίσεως τοῦ παρόντος Νόμου παρὰ τοῦ Ὑπουργῶν τῆς Δικαιοσύνης καὶ τῶν Ἐσωτερικῶν, ἐνδέχεται νὰ κυρωθῇ οὗτος καὶ παρὰ τῶν λοιπῶν Νομοθετικῶν Σωμάτων μέχρι τῆς 15 Μαρτίου, ἐὰν ἀντὶ τοῦ χρονικοῦ διαστήματος ἀπὸ τῆς πρώτης Φεβρουαρίου ἕως τῆς 15 Μαρτίου ε. ε. τὸ ὁποῖον παρῆλθε καὶ θέλει παρέλθει μέχρι τῆς κυρώσεως τοῦ Νόμου τούτου, τεθῇ ἴση τις προθεσμία ἀπὸ τῆς 15 Σεπτεμβρίου μέχρι τῆς πρώτης Νοεμβρίου, τότε συνδυάζονται αἱ ἐπὶ τοῦ 22 ἄρθρου διαφέρουσαι γνῶμαι, ὡς τῶν αὐτῶν διατηρουμένων προθεσμιῶν, καὶ μόνον τῶν ὀνομάτων τῶν μηνῶν μεταβαλλομένων. Τούτου ὅθεν ἕνεκα ἐπρότεινε τὴν ἑπομένην τροπολογίαν, ἔχουσαν οὕτως·

« Αἱ ἐπὶ τῶν καταλόγων τῶν ἐνόρκων, διὰ τὸ τρέχον
« ἔτος, ἐργασίαι ἄρχονται μὲν εὐθὺς μετὰ τὴν δημοσίευσιν
« τοῦ παρόντος Νόμου, ἀποπερατοῦνται δὲ ὁριστικῶς τὴν
« πρώτην Νοεμβρίου τοῦ ἔτους τούτου. »

Παρατηρήσαντος δὲ τοῦ Εἰσηγητοῦ τῆς Ἐπιτροπῆς, ὅτι διὰ τῆς ἀνωτέρω ἐκτεθείσης τροπολογίας συντέμνονται αἱ δι ἀφορ-

προθεσμίαι, τὴν συντομίαν τῶν ὁποίων, ἐὰν θέλῃ ἡ Γερουσία, δύναται ν' ἀναθέσῃ εἰς τὴν κρίσιν ταῦ Ὑπουργείου διὰ Β. Διατάγματος, καὶ τοῦ προαγορεύσαντος ἀντιτάξαντος, ὅτι δὲν ἠννόησε νὰ συντέμῃ διὰ τῆς προταθείσης τροπολογίας του τὰς διαφόρους προθεσμίας, ἀλλὰ νὰ παρατείνῃ αὐτὰς ἐπί τινα χρόνον, ὅστις διηνύθη ἀπὸ τῆς συζητήσεως τοῦ παρόντος Νόμου, καὶ θέλει ἔτι παρέλθει μέχρι τῆς τελείας κυρώσεως αὐτοῦ, ἐπέφερεν ὁ Ὑπουργὸς, ὅτι δύναται μὲν νὰ ὑποσχεθῇ, ὅτι ὅσον ἔνεστι τάχιον, θέλει ἐπισπεύσει τὴν εἰσαγωγὴν τοῦ παρόντος Νόμου ὑπὸ τὴν ἐπιψήφισιν καὶ τῶν λοιπῶν Νομοθετικῶν Σωμάτων, δὲν ἐγγυᾶται ὅμως ὅτι καὶ μέχρι τῆς 15 Μαρτίου θέλει κυρωθῆ οὗτος, διότι ἐνδέχεται πολὺς ἔτι χρόνος νὰ παρέλθῃ, ἐξαρτωμένης τῆς ταχείας ἐπιψηφίσεως αὐτοῦ ἀπὸ τῶν Νομοθετικῶν Σωμάτων. Τούτου ὅθεν ἕνεκα εὐλόγως ποιοῦσα ἡ Γερουσία, δύναται νὰ παραδεχθῇ τὴν καταλληλοτέραν καὶ τελειοτέραν τῶν προταθεισῶν δύω τροπολογιῶν.

Παρατηρήσαντος δέ τινος, ὅτι μέχρι μόνον τῆς 1 Νοεμβρίου ὁρισικῶς ἀπαιτεῖται νὰ ὁρισθῇ ἡ τῶν καταλόγων ἀποπεράτωσις, καὶ αἱ λοιπαὶ προθεσμίαι νὰ προσδιορισθῶσι διὰ Β. Διατάγματος διὰ τὸ τρέχον ἔτος, καὶ τοῦ Ὑπουργοῦ προτείναντος, ἵνα τεθῇ βραδεῖα τις προθεσμία διὰ τὴν τῶν Ἐπαρχιακῶν Συμβουλίων συγκάλεσιν διὰ νὰ ὑπάρχῃ ὑλικὸς χρόνος, καθ' ὃν θέλουσιν ἀποπερατωθῆ οἱ κατάλογοι, ἡ Γερουσία, κατ' ἐρώτησιν τοῦ Κ. Προέδρου, παρεδέξατο τὴν ὑπὸ τοῦ Εἰσηγητοῦ τῆς Ἐπιτροπῆς προταθεῖσαν τροπολογίαν εἰς ἀντικατάστασιν τοῦ 22 ἄρθρου τῆς συναρμολογίας· οὕτω δὲ τὸ εἰρημένον 22 ἄρθρον τροπολογηθὲν, καὶ μεταποιηθὲν εἰς ἄρθρον 23, ἔχει ὡς ἑξῆς.

« Μετὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ παρόντος Νόμου, ἕκαστος « Δήμαρχος διὰ τὸ παρὸν μόνον ἔτος θέλει συντάξει κατὰ τὸ « 1 ἄρθρον τὸν κατάλογον τῶν ἤδη ἀναγνωρισμένων ἐνόρκων « τοῦ οἰκείου του Δήμου. Ἐπὶ τοῦ καταλόγου τούτου θέλει « σημειώσει κατὰ τὸ 3 ἄρθρον, ὅσους νομίζει ἐγγραπτέους ἢ « ἀποσβεστέους. Ἡ πρὸς σύνταξιν καὶ σημείωσιν τοῦ κατα- « λόγου προθεσμία δύναται κατὰ τὴν χρείαν νὰ συντμηθῇ διὰ « τὸ παρὸν ἔτος μέχρις ἓξ ἡμερῶν, ἡ δὲ διὰ τὰς παρατηρήσεις « τοῦ Ἐπάρχου μέχρι πέντε, καὶ ἡ πρὸς ἀναθεώρησιν τοῦ « Νομάρχου μέχρι δέκα. Ἡ ἔκθεσις τῶν παρὰ τοῦ Νομάρχου « ἀναθεωρηθέντων καταλόγων δύναται νὰ παραταθῇ, ἀνάγκης « καλούσης, μέχρι τῆς 31 Αὐγούστου, ἡ δὲ ἀποπεράτωσις « αὐτῶν μέχρι τῆς πρώτης Νοεμβρίου. Ἡ ἐκ τοῦ καταλόγου

« ἀπόσβεσις θέλει κοινοποιηθῆ παρὰ τοῦ Νομάρχου ἐντὸς πέντε « ἡμερῶν. »

Ψηφοφορηθὲν ἐπὶ τέλους καὶ τὸ σύνολον τοῦ Νομοσχεδίου, ἐγένετο δεκτὸν διὰ ψήφων 31 κατὰ 1, ἔχον, τροπολογηθὲν, ὡς ἑξῆς.

Ο Θ Ω Ν

ΕΛΕΩι ΘΕΟΥ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν τὰ ἑξῆς,

Περὶ τῶν καταλόγων καὶ τῶν ἐκλογῶν τῶν ἐνόρκων.

ΚΕΦΕΛΑΙΟΝ Α΄.

Περὶ τῆς συντάξεως τῶν καταλόγων.

« Ἄρθρ. 1. Ὅσοι ἀνεγνωρίσθησαν, ὅτι ἔχουν, κατὰ τὸ ἄρθρ. 45 τοῦ Ὀργανισμοῦ τῶν Δικαστηρίων, τὰ προσόντα τοῦ Ἐνόρκου, καταγράφονται ἀπὸ τὸν Δήμαρχον ἐν ἰδιαιτέρῳ καταλόγῳ εἰς ἕκαστον Δῆμον.

Οἱ ἰδιαίτεροι οὗτοι κατάλογοι στέλλονται εἰς τὸν Ἔπαρχον, ὅστις τοὺς καταστρόνει εἰς Ἐπαρχιακὸν κατάλογον.

Ἄρθρ. 2. Οἱ οὕτω συνταχθέντες κατάλογοι τῶν Ἐνόρκων εἶναι διαρκεῖς καὶ δὲν μεταβάλλονται. Ἀποσβέσεις δὲ καὶ νέαι ἐγγραφαὶ δύνανται νὰ γένωσι μόνον κατὰ τὴν ἐτησίαν αὐτῶν ἀναθεώρησιν, ἐνεργουμένην κατὰ τὰς ἑξῆς διατάξεις.

Ἄρθρ. 3. Πᾶς Δήμαρχος χρεωστεῖ καθ' ἕκαστον ἔτος ἀπὸ τὴν 1 ἕως τὴν 15 Φεβρουαρίου ν' ἀναθεωρῇ τὸ μέρος τοῦ Ἐπαρχιακοῦ καταλόγου, τὸ περιέχον τοὺς ἔχοντας προσόντα ἐνόρκου δημότας του, σημειῶν εἰς ἔκθεσιν ὅσους νομίζει ἐγγραπτέους ἢ ἀποσβεστέους, καὶ τοὺς λόγους τῆς ἐγγραφῆς ἢ ἀποσβέσεως αὐτῶν. Κατὰ δὲ τὴν 20 Φεβρουαρίου ὑποβάλλει τὸ ἔργον του εἰς τὸν Ἔπαρχον.

Ἄρθρ. 4. Ὁ Ἔπαρχος λαβὼν τὰ ἔργα τῶν Δημάρχων τῆς Ἐπαρχίας του, τὰ συνοδεύει μὲ τὰς παρατηρήσεις του, καὶ τὴν 10 Μαρτίου τὰ στέλλει εἰς τὸν Νομάρχην.

Ἄρθρ. 5. Ὁ Νομάρχης ὀφείλει νὰ κάμῃ τὴν γενικὴν ἀναθεώρησιν τῶν Ἐπαρχιακῶν καταλόγων, καὶ πρὸς τοῦτο ἐγγράφει εἰς αὐτοὺς τοὺς πολίτας, ὅσοι ἀπέκτησαν τὰ προσόντα τοῦ Ἐνόρκου, ἢ εἶχον παραλειφθῆ κατὰ τὸ παρελθόν.

Ἀποσβένει δέ

1. Τοὺς ἀποβιώσαντας.

2. Ἐκείνους, ὅσων ἡ ἐγγραφὴ ἀπεδείχθη ἄκυρος παρὰ τῶν ἁρμοδίων ἀρχῶν,

Καὶ σημειόνει ὡς ἀποσβεστέους

1. Τοὺς ἀπολέσαντας τ' ἀπαιτούμενα προσόντα

2. Ὅσους νομίζει μὴ προσηκόντως ἐγγραφέντας, καὶ ἂν ἡ ἐγγραφή των δὲν προσεβλήθη ὑπό τινος.

Κρατεῖ βιβλίον ὅλων τούτων τῶν ἀποράσεών του, ὅπου γίνεται μνεία τῶν αἰτιῶν, καὶ τῶν δικαιολογητικῶν ἐγγράφων αὐτῶν.

Ἄρθρ. 6. Οἱ Ἐπαρχιακοὶ κατάλογοι, διορθωθέντες οὕτω παρὰ τοῦ Νομάρχου, ἐκτίθενται τὴν ά. Μαΐου εἰς τὴν Πρωτεύουσαν ἑκάστου Δήμου, ἀναγινώσκονται τὴν ἑπομένην πρώτην Κυριακὴν εἰς τὰς Ἐκκλησίας τῶν Δήμων, καὶ παρακατατίθενται 1, εἰς τὸ Γραφεῖον τῆς Δημαρχίας καὶ τὰς κατοικίας τῶν Παρέδρων, καὶ 2, εἰς τὸ Γραφεῖον τῆς Νομαρχίας.

Πᾶς δὲ πολίτης δύναται νὰ λάβῃ ἀκωλύτως γνῶσιν τοῦ καταλόγου, ἢ καὶ νὰ τὸν ἀντιγράψῃ.

Ἄρθρ. 7. Πᾶσα ἀπόσβεσις ἐκ τοῦ καταλόγου κοινοποιεῖται ἀπὸ τὸν Νομάρχην διὰ τοῦ ἁρμοδίου Δημάρχου, ἐντὸς δέκα ἡμερῶν εἰς τὸν ἀποσβεσθέντα.

Ἄρθρ. 8. Οἱ κατάλογοι θέλουν περιέχει ἀπέναντι τοῦ ὀνόματος ἑκάστου ἐγγεγραμμένου πολίτου, σημείωσιν τῆς κατοικίας του, τῆς ἡλικίας του, τοῦ ἐπιτηδεύματός του, τῆς ἀκινήτου περιουσίας του, τοῦ εἴδους τοῦ εἰσοδήματός του, καὶ τῆς ἰδιότητος τῆς παρεχούσης αὐτῷ τὴν ἱκανότητα τοῦ Ἐνόρκου.

Ἄρθρ. 9. Ἂν ὁ ἀπαιτούμενος ἀριθμὸς τῶν ἐνόρκων δὲν συμπληρωθῇ ἐκ τοῦ συνταχθέντος Καταλόγου, ἀναπληροῦται ὁ ἀριθμὸς οὗτος κατὰ τὸ ἀπὸ 22 Ἰανουαρίου 1847 β. Διάταγμα περὶ συμπληρώσεως τῶν ἐνόρκων, συμφώνως μὲ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος Νόμου.

Ἄρθρ. 10. Τὴν 15 Σεπτεμβρίου οἱ κατάλογοι ἀποπερατοῦνται. Ὁ Νομάρχης δημοσιεύει, ἐκθέτων εἰς τὴν Πρωτεύουσαν ἑκάστης Ἐπαρχίας, τὰς διορθώσεις τῶν καταλόγων, ὅσαι ἤθελον γενῆ μέχρι τῆς ἐποχῆς ταύτης διὰ τῶν Δικαστικῶν ἀποφάσεων, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἑπομένου Κεφαλαίου. Τὰ δὲ Ἐπαρχιακὰ Συμβούλια καὶ ὁ Νομάρχης ἐκλέγουν τοὺς ἐνόρκους ἐντὸς τοῦ ὑπάρχοντος ἀριθμοῦ τῶν περιεχομένων εἰς τοὺς καταλόγους προσώπων.

ΚΕΦ. Β'.

Περὶ τῆς ἐκδικάσεως τῶν παραπόνων

Ἄρθρ. 11. Ὅστις τῶν Δημοτῶν ἀπολαύων τὰ πολιτικὰ καὶ τὰ δημόσια δικαιώματα, καὶ ἔχων συμπληρωμένον τὸ 25 ἔτος τῆς ἡλικίας του, νομίσει εἴτε ὅτι ἐνεγράφη εἰς τοὺς καταλόγους, ἢ παρελείφθη, ἢ ἀπεσβέσθη ἀπ' αὐτῶν μὴ προσηκόντως, εἴτε ὅτι ἄλλοι ἐνεγράφησαν, ἢ παρελείφθησαν, ἢ ἀπεσβέσθησαν μὴ προσηκόντως, δύναται νὰ ζητήσῃ δι' ἀγωγῆς, εἰσαγομένης εἰς τὸ ἁρμόδιον Πρωτοδικεῖον μέχρι τῆς 10 Ἰουλίου τὸ πολὺ, τὴν διόρθωσιν τῶν περὶ τὴν σύνταξιν τῶν καταλόγων σφαλμάτων.

Ἄρθρ. 12. Ἡ ἀγωγὴ ἐπιδίδεται εἴς τε τὸν Νομάρχην καὶ εἰς τὸν ἔχοντα συμφέρον ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος.

Ἄρθρ. 13. Πᾶσα δίκη, πηγάζουσα ἀπὸ τὴν σύνταξιν τῶν καταλόγων, προτιμᾶται ἀπὸ τὰς πολιτικὰς καὶ ἐμπορικὰς, καὶ ἡ διαδικασία της εἶναι συνοπτική.

Ἡ ἐν τῷ ἀκροατηρίῳ συζήτησις ἄρχεται, ἀναγινωσκομένης ἐκθέσεως ὑπό τινος τῶν Δικαστῶν, ἐπὶ τούτῳ διοριζομένου, μετὰ δὲ ταῦτα τὸ Δικαστήριον ἀφ' οὗ ἀκούσῃ τοὺς διαδίκους καὶ τὸν Εἰσαγγελέα, ἀπαγγέλλει τὴν ἀπόφασιν.

Οἱ διάδικοι δύνανται νὰ παρασταθῶσιν εἰς τὴν δίκην καὶ διὰ πληρεξουσίου εἴτε Δικηγόρου, εἴτε μή, ὁ δὲ Νομάρχης δύναται νὰ διαβιβάσῃ εἰς τὸ Δικαστήριον διὰ τοῦ Εἰσαγγελέως πρὸς ὑπεράσπισιν αὐτοῦ ὑπόμνημα ἔγγραφον, τὸ ὁποῖον ἀναγινώσκεται ἐν τῇ συνεδριάσει ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος τῆς διαδικασίας.

Ἄρθρ. 14. Κατὰ τῶν ἀποφάσεων τοῦ Πρωτοδικείου συγχωρεῖται ἔφεσις εἰς τὰ ἁρμόδια Ἐφετεῖα, ἀλλὰ μόνον ἐντὸς 10 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἐπιδόσεως τῆς πρωτοδίκου ἀποφάσεως.

Ἡ παρὰ τοῖς Ἐφέταις διαδικασία γίνεται ὃν τρόπον καὶ ἡ παρὰ τοῖς Πρωτοδίκαις.

Ἄρθρ. 15. Ἡ ἀγωγὴ καὶ ἡ ἔφεσις ἔχουν δύναμιν ἀναστατικὴν καὶ ἐμποδίζουσι τήν τε διαγραφὴν τῶν κατὰ τὸ δοκοῦν τοῦ Νομάρχου διαγραπτέων πολιτῶν, ὡς καὶ τὴν ἐγγραφὴν τῶν κατ' αὐτὸν ἐγγραπτέων.

Ἄρθρ. 16. Εἰς τὰς δίκας, περὶ ὧν διαλαμβάνει ὁ παρὼν Νόμος, δὲν γίνεται χρῆσις ἐνσήμου χάρτου.

Ἄρθ. 17. Ὁ Νομάρχης, ἅμα λαμβάνων τελεσίδικον ἀπόφασιν, ἐκδικάζουσαν τὰ κατὰ τῶν καταλόγων παράπονα, ἐνεργεῖ ἐπὶ τοῦ οἰκείου καταλόγου τὴν προσήκουσαν διόρθωσιν, συμφώνως μὲ τὴν ἀπόφασιν· καὶ ἀφ' οὗ ἀποπερατωθῶσι κατὰ τὸ 10 ἄρθρ.

οἱ καπάλογοι, ὁ Νομάρχης, ἂν ἐπέλθωσιν ἀποφάσεις τελεσίδικοι, διορθόνει παραχρῆμα κατ' αὐτὰς τὸν οἰκεῖον κατάλογον.

ΚΕΦ. Γ'.

Περὶ τῆς ἐκλογῆς τῶν Ἐνόρκων.

Ἄρθρ. 18. Ὁ κατάλογος ἑκάστης Ἐπαρχίας διορθωθεὶς κατὰ τὰς προηγουμένας διατάξεις, κοινοποιεῖται εἰς τὸ Ἐπαρχιακὸν αὐτῆς Συμβούλιον κατὰ τὴν ἐτησίαν αὐτῆς Συνέλευσιν. Τοῦτο δὲ ἐκλέγει ἐκ τοῦ καταλόγου τοὺς πολίτας, οἵτινες θέλουν χρησιμεύσει κατὰ τὸ προσεχὲς ἔτος πρὸς συγκρότησιν τῶν Δικαστηρίων τῶν Ἐνόρκων, λαμβάνον ἐπιμελῶς ὑπ' ὄψιν τὰς ἀπαιτουμένας ἠθικὰς καὶ διανοητικὰς ἰδιότητας, καὶ κοινοποιεῖ τὰ ὀνόματα διὰ τοῦ Ἐπάρχου εἰς τὸν Νομάρχην.

Ἄρθρ. 19. Δέκα πέντε ἡμέρας τοὐλάχιστον πρὸ τῆς συνελεύσεως τῶν Ἐπαρχιακῶν Συμβουλίων δημοσιεύονται οἱ διορθωθέντες κατάλογοι διά τινος ἡμεδαπῆς Ἐφημερίδος, ἢ ἄλλου ἡμερησίου περιοδικοῦ φύλλου, διοριζομένων παρὰ τοῦ Νομάρχου.

Ἡ καταχώρησις γίνεται δωρεὰν ἐπὶ τῇ διὰ τοῦ ἄρθρου 36 τοῦ ὀργανισμοῦ τῶν Δικαστηρίων ὡρισμένῃ χρηματικῇ ποινῇ.

Ἄρθρ. 20. Ἅπαντα τὰ Ἐπαρχιακὰ Συμβούλια ἑκάστου Νομοῦ ἐκλέγουσι τριάκοντα Ἐνόρκους. Ἕκαστον δ' Ἐπαρχιακὸν Συμβούλιον ἐκλέγει ἐξ αὐτῶν μόνον τὸν εἰς τὴν Ἐπαρχίαν ἀνήκοντα ἀριθμὸν, ἀναλογίας γινομένης μεταξὺ τῶν Οἰκογενειῶν τῆς Ἐπαρχίας καὶ τοῦ ὅλου Νομοῦ. Ἡ ἀναλογία αὕτη κανονίζεται κατὰ τριετίαν διὰ Β. Διατάγματος.

Τὰ Ἐπαρχιακὰ Συμβούλια δὲν δύνανται νὰ κατατάξωσι μεταξὺ τῶν ἐνόρκων τὰ ἴδια αὐτῶν μέλη.

Ἄρθρ. 21. Ὁ Νομάρχης προσθέτει εἰς τοὺς παρὰ τῶν Ἐπαρχιακῶν Συμβουλίων τοῦ Νομοῦ ἐκλεχθέντας Ἐνόρκους ἑτέρους τριάκοντα ἐκ τῶν διορθωθέντων Ἐπαρχιακῶν Καταλόγων. Κατὰ δὲ τὴν ἐκλογὴν ὑποχρεοῦται νὰ λαμβάνῃ ἐπιμελῶς ὑπ' ὄψιν τὰς εἰς τὸ ἄρθρον 18, ἀναφερομένας ἰδιότητας.

Ἄρθρ. 22. Ὅσαι διατάξεις ἀντιβαίνουν εἰς τὸν παρόντα Νόμον καταργοῦνται.

Ἄρθρον παραπληρωματικὸν

Ἄρθρ. 23. Μετὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ παρόντος Νόμου, ἕκαστος Δήμαρχος διὰ τὸ παρὸν μόνον ἔτος θέλει συντάξει κατὰ τὸ 1 ἄρθρον τὸν κατάλογον τῶν ἤδη ἀναγνωρισμένων Ἐνόρκων τοῦ οἰκείου του Δήμου.

Ἐπὶ τοῦ καταλόγου τούτου θέλει σημειώσει κατὰ τὸ ἄρθρον 3, ὅσους νομίζει ἐγγραπτέους ἢ ἀποσβεστέους.

Ἡ πρὸς σύνταξιν καὶ σημείωσιν τοῦ καταλόγου προθεσμία δύναται κατὰ τὴν χρείαν νὰ συντμηθῇ διὰ τὸ παρὸν ἔτος μέχρις ἓξ ἡμερῶν, ἡ δὲ διὰ τὰς παρατηρήσεις τοῦ Ἐπάρχου μέχρι πέντε, καὶ ἡ πρὸς ἀναθεώρησιν τοῦ Νομάρχου μέχρι δέκα.

Ἡ ἔκθεσις τῶν παρὰ τοῦ Νομάρχου ἀναθεωρηθέντων καταλόγων δύναται νὰ παραταθῇ, ἀνάγκης καλούσης, μέχρι τῆς 31 Αὐγούστου, ἡ δὲ ἀποπεράτωσις αὐτῶν μέχρι τῆς πρώτης Νοεμβρίου.

Ἡ ἐκ τοῦ καταλόγου ἀπόσβεσις θέλει κοινοποιηθῇ παρὰ τοῦ Νομάρχου ἐντὸς πέντε ἡμερῶν.

Οἱ Ἡμέτεροι Ὑπουργοὶ τῆς Δικαιοσύνης καὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ἐπιφορτίζονται τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος Νόμου».

Προβάσης ὕστερον τῆς Γερουσίας ἐπὶ τῆς συζητήσεως τοῦ περὶ μισθοδοσίας τῶν δικαστικῶν ὑπαλλήλων Νομοσχεδίου, καί τινος τῶν Γραμματέων ἀναγνόντος αὐτό, ἐγένετο δεκτὴ ἡ ἀρχὴ αὐτοῦ παμψηφεί.

Ἀναγνωσθέντα ἔπειτα τὰ ἄρθρα πρῶτον καὶ δεύτερον, καὶ μηδεμιᾶς ἐπὶ τούτων γενομένης παρατηρήσεως, ἐγένοντο δεκτὰ ὡς ἔχουσιν ἐν τῷ Νομοσχεδίῳ.

Ψηφοφορηθὲν ἐπὶ τέλους καὶ τὸ σύνολον τοῦ Νομοσχεδίου, ἐγένετο δεκτὸν διὰ ψήφων εἴκοσι πέντε κατὰ πέντε, ἔχον ὡς ὑπεβλήθη κατὰ τὴν συνεδρίασιν τῆς 20 Φεβρουαρίου ἐνεστῶτος ἔτους.

Ἀπαγγείλας ἑπομένως ὁ Κ. Πρόεδρος, ὅτι ἀντικείμενον τῆς ἐπιούσης Συνεδριάσεως ἔσεται ἡ συζήτησις τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων τοῦ Κράτους, τῆς χρήσεως τοῦ παρελθόντος ἔτους 1847, ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος

Α. ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι

Χ. ΚΑΛΟΝΑΡΗΣ.

Ν. ΜΕΞΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς

Χρ. Βλάσης.

Ἀθ. Γρηγοριάδης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 25 Φεβρουαρίου 1848 ἡμέρας τῆς ἑβδομάδος τετάρτης.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου, καὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν παρόντων Γερουσιαστῶν πλῆρες ἀποτελοῦντος τὸ Σῶμα, ὁ Κύριος Πρόεδρος κηρύττει ἀρχομένην τὴν Συνεδρίασιν περὶ τὴν 12 ὥραν.

Τὰ Πρακτικὰ τῆς προλαβούσης Συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Ἀπαγγείλαντος ἑπομένως τοῦ Κ. Προέδρου, ὅτι ἀντικείμενον τῆς ἡμερησίας διατάξεως ἔσεται ἡ συζήτησις τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἔτους 1847, ὁ Εἰσηγητὴς τῆς ἐπ' αὐτοῦ Ἐπιτροπῆς παρετήρησε τὰ ἑξῆς. Μολονότι ἡ παρὰ τῆς ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ παρελθόντος ἔτους Ἐπιτροπῆς συντεταγμένη ἔκθεσις ἀρκούντως ὑπάρχει ἀνεπτυγμένη, μηδεμιᾶς χρήζουσα παραιτέρω διασαφήσεως, ἀλλ' ἐπειδὴ τινὲς, ὑπὸ ἀλλότρια τὴν εἰρημένην ἔκθεσιν περιβάλλοντες χρώματα, διέδωκαν ὅτι δι' αὐτῆς κατακρίνεται τὸ Ὑπουργεῖον, ὡς καταδικαζόμενον εἰς ἐννεακοσίας χιλιάδας δραχμῶν πλέον τοῦ δέοντος δαπανηθεισῶν, καὶ μετεσχηματίσθη ὁ προϋπολογισμὸς τοῦ ἔτους 1847 εἰς ἀπολογισμὸν, τὰς ἑπομένας θέλω ἐπιφέρει εὐλόγους παρατηρήσεις ὡς πρὸς τὸν τρόπον, καθ' ὃν ὑπάρχει συντεταγμένη ἡ τῆς Ἐπιτροπῆς ἔκθεσις, ἐπὶ σκοπῷ ν' ἀνασκευάσω τὰ κατ' αὐτῆς ψευδῶς διαδοθέντα.

Ἡ ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ Ἐπιτροπὴ ἔπραξε διὰ τῆς ἐκθέσεώς της ἐπ' αὐτοῦ, ὅ,τι καὶ τὸ Ὑπουργεῖον ἐν καιρῷ τῆς εἰσαγωγῆς τούτου ἐνώπιον τῶν Βουλῶν· καὶ ἂν ὁ παρὰ τοῦ Ὑπουργείου καθυποβληθεὶς προϋπολογισμὸς τοῦ ἔτους 1847 δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς ἀπολογισμὸς, οὕτω δύναται νὰ παραδεχθῇ ὅτι καὶ ἡ Ἐπιτροπὴ μετέβαλε διὰ τῆς ἐκθέσεώς της τὸν προϋπολογισμὸν εἰς ἀπολογισμόν.

Εἶναι ἀληθὲς ὅτι τὸ Ὑπουργεῖον ἐγκαίρως καθυπέβαλε τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ ἔτους 1847 ἐνώπιον τῆς Βουλῆς κατὰ τὴν τρίτην Βουλευτικὴν Σύνοδον τῆς Α. Περιόδου, ἀλλὰ διαλυθεισῶν τῶν Βουλῶν, εἰσήχθη οὗτος ἐκ νέου κατὰ τὸν παρελθόντα Σεπτέμβριον ὑπό τινας προσθαφαιρέσεις, συμφώνως μὲ ὅσας τὸ Ὑπουργεῖον κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην εἶχε πληροφορίας· διότι, ὡς πρὸς μὲν τὰ ἔσοδα, κατὰ τὸν κατὰ πρῶτον εἰσαχθέντα προϋπολογισμὸν ἀνεφέρετο σῖτος κοιλὰ 350,000, ἐν ᾧ εἰς τὸν κατὰ τὸν Σεπτέμβριον καθυποβληθέντα εἰς 200,150 κοιλὰ ὁ σῖτος περιορίζεται, καὶ οὕτως ἐφεξῆς ὡς πρὸς τοὺς λοιποὺς

δημητριακοὺς καρποὺς τοῦ ἐγγείου καὶ τοῦ τῆς ἐπικαρπίας φόρου, ἐπαισθητὴ ἀναφέρεται ἐλάττωσις κατὰ τὸν ἐκ δευτέρου εἰσαχθέντα προϋπολογισμὸν ἀπὸ τον κατὰ πρῶτον πρὶν τῆς διαλύσεως τῶν Βουλῶν καθυποβληθέντα. Ὡς ὅθεν τὸ Ὑπουργεῖον κατὰ τὸν παρόντα προϋπολογισμὸν ἀναφέρει, ὅσα ἐσόδων ποσὰ ἦσαν βεβαιωμένα κατὰ τὸν Σεπτέμβριον, καθ' ὃν καθυπέβαλεν αὐτὸ ὑπὸ τὴν ἐπιψήφισιν τῶν Βουλῶν, οὕτω καὶ ἡ Ἐπιτροπὴ διὰ τῆς ἐκθέσεώς της ὁρίζει ὅσα μέχρι τοῦδε ποσὰ ὡρίσθησαν ὡς βέβαια, καθ' ἃς ἔλαβεν ἀκριβεῖς πληροφορίας ἐπὶ τῆς συντάξεως τῆς ἐκθέσεως αὐτῆς. Ὡς πρὸς δὲ τὰ ἔξοδα τῶν Ὑπουργείων, κατὰ μὲν τὸν πρῶτον προϋπολογισμὸν ἀνεφέροντο ὡς ἐτήσια ἔξοδα τῶν Πρεσβειῶν δραχ. 305,690, κατὰ δὲ τὸν ἐκ δευτέρου ὑποβληθέντα περιορίζονται ταῦτα εἰς δραχ. 161,625:60· καὶ ὡς τὸ Ὑπουργεῖον ἀφεῖλε κατὰ τὸν δεύτερον προϋπολογισμὸν τὰ διὰ τοὺς ὀκτὼ μῆνας τοῦ ἔτους 1847 ἔξοδα τῶν Πρεσβειῶν, ὡς μὴ πραγματοποιηθέντα, περιορίσαν μόνον ταῦτα εἰς τέσσαρας μῆνας ἀπὸ τοῦ Σεπτεμβρίου, καθ' ὃν εἰσήχθη ὁ προϋπολογισμὸς, οὕτω καὶ ἡ Ἐπιτροπὴ διὰ τῆς ἐκθέσεώς της ἐκπίπτει καὶ τὰ διὰ τοὺς τέσσαρας εἰρημένους μῆνας ὑπολογιζόμενα ἔξοδα τῶν Πρεσβειῶν, ὡς μηδαμῶς πραγματοποιηθέντα. Ἀριδήλως ὅθεν ἐκ τούτων καθίσταται, ὅτι ἡ Ἐπιτροπὴ οὔτε μετεποίησε διὰ τῆς ἐκθέσεώς της τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ ἔτους 1847 εἰς ἀπολογισμὸν, ἀλλ' ἔπραξε δι' αὐτῆς, ὅ,τι καὶ τὸ Ὑκουργεῖον, οὔτε κατεδίκασε τὸ Ὑπουργεῖον εἰς ἐννεακοσίας χιλιάδας δραχμῶν· καθότι ἡ παρὰ τῆς Γερουσίας πρὸς τὴν Ἐπιτροπὴν χορηγηθεῖσα ἐντολὴ ἦτον, ὅσα μὲν κονδύλια ἐξόδων πηγάζουν ἀπὸ Νόμους ὑπάρχοντας, Κανονισμοὺς καὶ Β. Διατάγματα ἔχοντα ἰσχὺν Νόμου, νὰ ἀφεθῶσιν, ὡς ὑπάρχουσιν ἐν τῷ προϋπολογισμῷ, χωρίς τινος παρατηρήσεως, διότι οὐδεμία ἐπ' αὐτῶν παρατήρησις δύναται νὰ ἦναι ἀποτελεσματικὴ κατὰ τὴν παροῦσαν ἐποχὴν, ὅσα δὲ δὲν ἔχουσιν τοιαύτην πηγὴν νὰ σημειωθῶσιν ἀκριβῶς, ἵνα περὶ τούτων τὰς ἀπαιτουμένας οἱ Ὑπουργοὶ δώσωσι διασαφήσεις πρὸς δικαιολόγησιν· ὡς ἐκ τούτου ὅθεν ὁρμωμένη ἡ Ἐπιτροπὴ, θεωρεῖ διὰ τῆς ἐκθέσεώς της ὡς ἔλλειψιν τοῦ Ὑπουργείου, τὸ νὰ μὴ ζητήσῃ τὴν διὰ Νόμου ἔγκρισιν τῶν κατὰ τοὺς μῆνας Ἀπρίλιον, Μάϊον, Ἰούνιον, Ἰούλιον καὶ Αὔγουστον δοθεισῶν πιστώσεων διὰ Β. Διαταγμάτων, καθ' ἣν ἐποχὴν ἐνεργοῦντο αἱ Βουλευτικαὶ ἐκλογαί. Ἐὰν δὲ τὸ Ὑπουργεῖον, ὡς πρὸς τὴν ἔλλειψιν ταύτην, διϊσχυρισθῇ ὅτι διὰ τῆς ἐνώπιον τῶν Βουλῶν εἰσαγωγῆς τοῦ προϋπολογισμοῦ, ἐνῷ ἐμπεριέχονται

καὶ τὰ ἔξοδα τῶν εἰρημένων πέντε μηνῶν, καὶ τὰ ἐπὶ τούτων ἐκδοθέντα Β. Διατάγματα, ἐνεκρίθησαν αἱ δοθεῖσαι πιστώσεις, ἡ Ἐπιτροπὴ ὅμως ἐνίσταται εἰς τὸν διϊσχυρισμὸν τοῦτον τοῦ Ὑπουργείου, προτείνουσα, ὅτι δι' ἰδιαιτέρας πιστώσεως ἐγκριθησομένης παρὰ τῶν Βουλῶν, ὤφειλε τὸ Ὑπουργεῖον νὰ ζητήσῃ τὴν ἔγκρισιν τῶν δοθεισῶν πιστώσεων τῶν ἐξόδων διὰ τοὺς πέντε μῆνας ἀπὸ τοῦ Ἀπριλίου μέχρι τέλους Αὐγούστου· διότι εἶναι πάντῃ περιττὸν νὰ ζητῇ τὸ Ὑπουργεῖον τοῦ λοιποῦ πίςωσιν ἐξόδων διὰ ἕνα, δύω ἢ τρεῖς μῆνας, ὅταν τὰ ἔξοδα τῶν μηνῶν τούτων ἐμπεριέχωνται εἰς τὸν προϋπολογισμόν.

Τούτων ὅθεν οὕτως ἐχόντων, ἐπρότεινεν, ἵνα ἡ Γερουσία παραδεχθῇ ὁλόκληρον μὲν τὸ ποσὸν τῶν ἐσόδων τοῦ ἔτους 1847, ὡς ὑπάρχει ἐν τῷ προϋπολογισμῷ, χωρὶς τῆς ἐπὶ τῶν καθ' ἕκαστα τούτων συζητήσεως, διότι καὶ τὰ ἔσοδα πλέον εἰσεπράχθησαν, καὶ ἕνεκα τῆς παρελεύσεως τοῦ ἔτους οὐδὲν θέλει προσγενηθῇ ἀποτέλεσμα, καθυποβαλλομένου ἐκ νέου τοῦ προϋπολογισμοῦ ἐνώπιον τῆς Βουλῆς· ἐπὶ μόνον δὲ τῶν ἐξόδων νὰ προβῇ ἐπὶ τῆς κατὰ κεφάλαια συζητήσεως.

Παρατηρήσαντος δὲ τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργοῦ, ὅτι δὲν συμμερίζεται τὸ Ὑπουργεῖον τῶν κατὰ τῆς ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ Ἐπιτροπῆς διαδοθέντων, τῶν ὁποίων μὲ λύπην του σήμερον ἤκουσεν, ἀλλὰ πέποιθεν, ὅτι δεόντως ἡ Ἐπιτροπὴ διὰ τῆς ἐκθέσεώς της ἐπήνεγκεν τὰς διαφόρους παρατηρήσεις της, διὰ νὰ ἐπιστήσῃ τὸ Ὑπουργεῖον τὴν σύντονον προσοχήν του ἐπὶ τὸν μέλλοντα χρόνον, ἐπέφερεν ἄλλος, ὅτι δὲν δύναται νὰ λάβῃ μέρος ἐπὶ τῆς κατὰ τὴν παροῦσαν ἐποχὴν συζητήσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ, διότι κατὰ τὸ ἄρθρον 53 τοῦ Συντάγματος, κατ' ἔτος ἡ Βουλὴ καὶ ἡ Γερουσία ψηφίζουσι τὸν προϋπολογισμὸν καὶ ἀποφασίζουσιν ἐπὶ τοῦ ἀπολογισμοῦ· κατὰ δὲ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου τούτου, περὶ τῆς κατ' ἔτος ψηφίσεως τοῦ τε προϋπολογισμοῦ καὶ ἀπολογισμοῦ, ἐπιβάλλεται ἡ ὑποχρέωσις εἰς μὲν τοὺς Ὑπουργοὺς νὰ καθυποβάλλωσιν ἐγκαίρως τὸν προϋπολογισμὸν, εἰς δὲ τὰ Νομοθετικὰ Σώματα νὰ ψηφίζωσιν αὐτὸν χωρὶς τινος βραδύτητος· καὶ καμμία περίστασις, ὡς πρόφασις προβαλλομένη, δὲν δύναται νὰ δικαιολογήσῃ τὴν παράβασιν θεμελιώδους Νόμου, οἷον εἶναι τὸ Σύνταγμα. Ὁσάκις δὲ οἱ Ὑπουργοὶ καθυποβάλλοντες τὸν προϋπολογισμὸν ἐνώπιον τῶν Νομοθετικῶν Σωμάτων, εὑρίσκουσι δυσκολίας τινὰς ὡς πρὸς τὴν ἐπιψήφισιν αὐτοῦ, τοῦτο ἐμφαίνει ὅτι δὲν χαίρουσι τὴν πίστιν τοῦ ἔθνους, καὶ τότε, ἢ πρέπει νὰ διαλύωσι τὰς Βουλὰς, ἂν ἡ

ἀργοπορία προέρχηται ἀπὸ ἰδιοτελεῖς σκοποὺς, ἢ ν' ἀπομακρύνωνται τῆς ἐξουσίας, ὡς μὴ ἀπολαύοντες τὴν πίστιν τοῦ ἔθνους, ὡς τοιοῦτον τι ἔλαβε χώραν ἐπὶ τῆς συζητήσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ κατὰ τὴν τρίτην Σύνοδον τῆς Α'. Βουλευτικῆς Περιόδου, τῆς ὁποίας οἱ λόγοι τῆς διαλύσεως οὐ τοῦ παρόντος χρόνου.

Μὴ δυναμένης ὅθεν, ἄνευ παραβιάσεως τοῦ ἄρθρου 53 τοῦ Συντάγματος, τῆς Γερουσίας νὰ συζητήσῃ τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ ἔτους 1847, καθ' ἣν ἤδη ἐποχὴν ἔληξε τὸ ἔτος, διότι καθίσταται γελοία καὶ κωμικὴ ἡ τοῦ προϋπολογισγοῦ τούτου συζήτησις κατὰ τὸ ἔτος 1848, πρέπει νὰ μένωσιν ἐκκρεμῆ, καὶ ὡς ὑπάρχουν τὰ κατὰ τὸ ἔτος 1847 γενόμενα ἔξοδα, καὶ κατὰ τὴν τοῦ ἀπολογισμοῦ εἰσαγωγὴν νὰ ἐξελεγχθῶσι ταῦτα.

Ἐὰν δὲ ἡ Γερουσία παραδεχθῇ τὴν πρότασιν τοῦ Εἰσηγητοῦ τῆς Ἐπιτροπῆς, περὶ τῆς ὁλοκλήρου τοῦ ποσοῦ τῶν ἐσόδων ἐπιψηφίσεως, ἄνευ τῆς ἐπὶ τὰ καθ' ἕκαστα αὐτῶν συζητήσεως, τότε θέλει παραβιασθῆ, ἐκτὸς τοῦ ἄρθρου 53 τοῦ Συντάγματος, καὶ ὁ περὶ τοῦ τρόπου τῆς συζητήσεως τῶν Νομοσχεδίων Κανονισμὸς τῆς Γερουσίας, ὅστις ὁρίζει πρῶτον τὴν ἐπὶ τῆς ἀρχῆς ἑκάστου Νομοσχεδίου συζήτησιν, καὶ δεύτερον ἐπὶ τῶν καθ' ἕκαστα αὐτοῦ.

Ἡ περὶ τῆς μὴ συζητήσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ, ἐπήνεγκεν ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς, πρότασις, καὶ ἄλλοτε ἐνώπιον τῆς Γερουσίας προταθεῖσα κατὰ τὴν εἰσαγωγὴν τοῦ παρόντος προϋπολογισμοῦ, δὲν ἐγένετο δεκτὴ, ὡς βεβαιοῦσι τοῦτο τὰ Πρακτικὰ τῆς κατὰ τὴν 5 Ἰανουαρίου ε. ε. γενομένης Συνεδριάσεως. Ἐὰν δὲ ὁ προϋπολογισμὸς δὲν εἰσήχθη ἐγκαίρως ἐνώπιον τῶν Βουλῶν κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος, ἡ βραδύτης αὕτη ἐπῆλθεν ἕνεκα δυσαρέστων τινῶν περιστάσεων, καὶ οὐχὶ ἀδικαιολογήτων αἰτιῶν ἢ προφάσεων.

Οὐδέποτε ὅμως δύναμαι νὰ συμμερισθῶ τῆς παρὰ τοῦ προαγορεύσαντος ἐκτεθείσης ἀρχῆς, καθ' ἣν μὴ ἐπιψηφιζομένου ταταχέως ὑπὸ τῶν Βουλῶν τοῦ προϋπολογισμοῦ, ὀφείλει τὸ Ὑπουργεῖον ἢ νὰ διαλύσῃ αὐτὰς, ἢ ν' ἀπομακρυνθῇ τῆς ἐξουσίας, ὡς μὴ ἀπολαῦον δῆθεν τὴν πίστιν τοῦ ἔθνους· καθότι καὶ οἱ Ὑπουργοὶ οὐδὲν ἔχουσι δικαίωμα ἐπεμβαίνοντες εἰς τὰ κυριαρχικὰ τῶν Νομοθετικῶν Σωμάτων δικαιώματα, νὰ ζητῶσι μετ' ἐπιμονῆς τὴν ταχεῖαν ἐκ μέρους αὐτῶν συζήτησιν τοῦ προϋπολογισμοῦ, ἀπαιτοῦντος ἱκανὸν καιρὸν πρὸς διάσκεψιν καὶ συζήτησιν ἐνώπιον τῶν Βουλῶν, καὶ τὰ Νομοθετικὰ Σώματα πρωτόπειρα ἔτι θεωροῦνται ὡς πρὸς τὰς συζητήσεις τῶν τοιούτων

ἐσόδων καὶ ἐξόδων, μὴ δυνάμενα ταχέως νὰ ἐπιψηφίζωσιν αὐτά· καθότι καὶ ἡ Γερουσία μόλις ἤδη συζητεῖ τὸν κατὰ τὰ τέλη τοῦ παρελθόντος Δεκεμβρίου καθυποβληθέντα προϋπολογισμὸν τοῦ ἔτους **1847**, καὶ ἡ Βουλὴ προσέτι δὲν ἤρξατο τῆς συζητήσεως τοῦ πρὸ δύω μηνῶν σχεδὸν καθυποβληθέντος προϋπολογισμοῦ τοῦ ἔτους **1848**.

Ἐὰν δὲ ἡ Γερουσία, κατὰ τὴν πρότασιν τοῦ προαγορεύσαντος ἀρνηθῇ τὴν συζήτησιν τοῦ προϋπολογισμοῦ, θέλει παραλείψει τὸ μέγιστον καὶ κυριώτερον τῶν δικαιωμάτων της, μηδεμίαν τοῦ Ὑπουργείου ἔχοντος πρὸς τοῦτο εὐθύνην, ὡς ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ὑπαρχόντων Νόμων, Κανονισμῶν, καὶ Β. Διαταγμάτων ἐχόντων ἰσχὺν Νόμου διαθέσαντος τὰ κατὰ τὸ ἔτος **1847** γενόμενα ἔξοδα.

Ἐὰν ἡ Γερουσία, ἀντέτεινεν ὁ προαγορεύσας, παραλείπῃ τὸ κυριώτερον τῶν δικαιωμάτων της, μὴ συζητοῦσα τὸν προϋπολογισμὸν, ἀνήκει τοῦτο εἰς αὐτὴν νὰ ἐπικρίνῃ καὶ νὰ σταθμίσῃ δεόντως· ἀλλ' οὐδέποτε δύναται νὰ προβῇ ἐπὶ τῆς συζητήσεως αὐτοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 53 τοῦ Συντάγματος, δι' ὅσους ἐξέθεσεν ἀνωτέρω ὀρθωτάτους λόγους, διὰ ν' ἀναγκασθῶσι καὶ οἱ παρόντες Ὑπουργοὶ, καὶ οἱ τούτων διάδοχοι νὰ καθυποβάλλωσιν τοῦ λοιποῦ ἐγκαίρως τὸν προϋπολογισμὸν ἑκάστου ἔτους ἐνώπιον τῶν Νομοθετικῶν Σωμάτων, καὶ νὰ μὴ παρουσιάζωνται ἐνώπιον αὐτῶν, λέγοντες, ὅτι ἐδαπάνησαν ἅπαντα τὰ ἔξοδα, ἀδιαφοροῦντες περὶ τῆς ἐπιψηφίσεως αὐτῶν.

Ἐνισταμένου δέ τινος, ὅτι ἡ Γερουσία ἀπεφάσισε νὰ συζητηθῇ ὁ προϋπολογισμὸς, ὡς διορίσασα πρὸς τοῦτο ἐπιτροπὴν πρὸς σύνταξιν τῆς ἀπαιτουμένης ἐκθέσεως, καὶ ἄλλου εἰπόντος, ὅτι ἀνυπόστατος καθίσταται ἤδη ἡ περὶ τῆς συζητήσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ ἀμφισβήτησις, διότι ἡ Γερουσία κατὰ τὴν ἐνώπιον αὐτῆς εἰσαγωγὴν τοῦ παρόντος προϋπολογισμοῦ παρεδέξατο τὴν συζήτησιν αὐτοῦ, θέσασα καὶ τὰς βάσεις τῆς γενησομένης συζητήσεως, καὶ ὡς ζήτημα ἤδη ὑφίσταται, ἂν πρέπῃ, κατὰ τὴν πρότασιν τοῦ Εἰσηγητοῦ, νὰ παραδεχθῇ ἡ Γερουσία τὸ σύνολον τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐσόδων, ἢ νὰ προβῇ ἐπὶ τῆς συζητήσεως αὐτοῦ κατὰ Κεφάλαιον καὶ ἄρθρον, παρετήρησεν ἕτερος, ὅτι, καθυποβληθεὶς ἐνώπιον τῆς Γερουσίας ὁ προϋπολογισμὸς τοῦ ἔτους **1847** κατὰ τὰς τελευταίας τρεῖς ἡμέρας τοῦ παρελθόντος Δεκεμβρίου, ἦτον φυσικῶς ἀδύνατον νὰ συζητηθῇ, καὶ ψηφισθῇ ἐντὸς τῶν ἡμερῶν τούτων, διότι ἱκανὸς ἤθελε παρέλθει χρόνος ἕνεκα τῶν διαφόρων διατυπώσεων καὶ βασάνων, τὰς ὁποίας

προηγουμένως ἔπρεπε νὰ ὑποστῇ πρὶν τῆς συζητήσεως. Προταθέντος δὲ κατὰ τὸν παρελθόντα μῆνα τοῦ ζητήματος, περὶ τοῦ ἂν πρέπῃ ἡ Γερουσία νὰ διατάξῃ τὴν εἰς τὰ Τμήματα παραπομπὴν τοῦ προϋπολογισμοῦ, καὶ τὴν ἐνώπιον αὐτῆς ὕστερον συζήτησιν, ἠναντιώθην πρὸς τοῦτο, θεωρήσας τὸ ζήτημα ἀπαράδεκτον, ὡς ἀκαίρως καὶ ἀνωφελῶς κατὰ τὸ ἔτος 1848 γενησομένης τῆς ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ παρελθόντος ἔτους συζητήσεως, προτιθεμένης μᾶλλον νὰ καλύψῃ τὴν παρὰ τοῦ Ὑπουργείου προελθοῦσαν ἔλλειψιν τῆς μὴ ἐγκαίρου εἰσαγωγῆς τοῦ προϋπολογισμοῦ, ἢ ὠφέλειαν τινα εἰς τὸ Δημόσιον Ταμεῖον νὰ παράσχῃ· ἡ Γερουσία ὅμως τότε διατάξασα, ἵνα παραπεμφθῇ ὁ προϋπολογισμὸς εἰς τὰ τμήματα, καὶ διέλθῃ τὰς ὡς πρὸς τὰ Νομοσχέδια ἀπαιτουμένας διατυπώσεις, δὲν ἀπεφάσισεν ὁριστικῶς καὶ περὶ τῆς συζητήσεως αὐτοῦ, ἀλλ' ἤδη ὀφείλει ν' ἀποφασίσῃ ἁρμοδίως, ἂν πρέπῃ νὰ προβῇ, ἢ μὴ, ἐπὶ τῆς συζητήσεως. Ἐπειδὴ δὲ ἴσως ἀκαίρως ἐγὼ ἐπρότεινα τότε τὴν περὶ τοῦ ἀπαραδέκτου τῆς συζητήσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ αἴτησιν, ἐπαναλαμβάνω καὶ σήμερον αὐτὴν, ὑποστηρίζων τὴν περὶ τούτου πρότασιν τοῦ προαγορεύσαντος, καὶ τὸν ὀρθὸν λόγον, ἐὰν οὗτος χρήζῃ ὑποστηρίξεως.

Ἐὰν δὲν εἴχομεν ἀφορμὰς νὰ ὑποπτευθῶμεν ἐπὶ τῶν κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος γενομένων ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου δαπανῶν, ἔπρεπε κατὰ τὸ ἄρθρον 53 τοῦ Συντάγματος νὰ μὴ συζητηθῇ ἤδη ὁ προϋπολογισμός· διότι κατ' αὐτὸ ἀπαιτεῖται νὰ συζητῆται ὁ προϋπολογισμὸς ἀπὸ τὰς Βουλὰς κατ' ἔτος, καὶ ὄχι ὁσάκις εἰσαχθῇ ἐνώπιον αὐτῶν· καὶ παραλόγου πρὸς στιγμὴν ὑποτιθεμένου τοῦ εἰρημένου ἄρθρου, δὲν πρέπει ν' ἀποφύγωμεν ἀπὸ τὴν ἔννοιαν αὐτοῦ, διότι δὲν δύναται νὰ ὑπάρξῃ πλέον κέντρον τι, ἢ βάσις, περὶ τὴν ὁποίαν δύναται νὰ περιστρέφηται, ὡς εἰς ἄξονα, ἡ Συνταγματικὴ πορεία τῶν Νομοθετικῶν Σωμάτων.

Ὅταν τὴν περὶ ἀπαραδέκτου τῆς συζητήσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ ἐπρότεινον αἴτησιν, ἀνέφερον, ὅτι ὑπάρχουσιν ἔθνη τινὰ, ὡς ἡ Βαβαρία καί τινα ἄλλα, καθ' ἃ οἱ προϋπολογισμοὶ συζητοῦνται κατὰ τριετίαν, ἢ πενταετίαν, ὡς κατὰ Ὀλυμπιάδας, οὕτως εἰπεῖν, συνερχομένων τῶν Νομοθετικῶν Σωμάτων τῶν ἐθνῶν τούτων· ἀλλ' ἐὰν καὶ εἰς ταῦτα συνείρχοντο αἱ Βουλαὶ κατ' ἔτος, ὡς παρ' ἡμῖν, ἀναντιρρήτως καὶ οἱ προϋπολογισμοὶ κατ' ἔτος ἤθελον καθυποβάλλεσθαι ἐνώπιον αὐτῶν· ὡς δὲ οἱ προϋπολογισμοὶ τῶν ἰδιωτῶν κατ' ἔτος παρ' αὐτῶν θεωροῦνται, καὶ ἄθλιος ὁ πολίτης ἐκεῖνος, ὅστις δὲν ἐπεξεργάζεται αὐτοὺς

ἐτησίως, καὶ μηνιαίως καὶ καθημερινῶς μάλιστα διὰ νὰ προϋπολογίζῃ τὰ ἔξοδά του, καὶ κανονίζῃ τὰς ἀνάγκας τοῦ βίου του, ὡς ἀλλοιουμένων καθ' ἡμέραν τῶν περὶ αὐτῶν περιστάσεων, οὕτω καὶ οἱ προϋπολογισμοὶ τῶν πολιτειῶν ἐνιαυσίως ἀπαιτεῖται νὰ ἐπιψηφίζωνται, διὰ νὰ ἐπιβάλλωνται κατὰ τὰς διαφόρους ἀνάγκας τοῦ Κράτους καὶ οἱ φόροι πρὸς τοὺς πολίτας, καὶ νὰ ἐπέρχηται βελτίωσίς τις τῆς οἰκονομικῆς καταστάσεως, ἐκπιπτομένων τῶν περιττῶν ἐξόδων. Ἐπειδὴ δὲ κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος ἅπαντα τὰ ἔξοδα ἐγένοντο, καὶ οὐδεμία κατὰ τὴν εἰς τὴν παροῦσαν ἐποχὴν συζήτησιν τοῦ προϋπολογισμοῦ δύναται νὰ ἐπέλθῃ βελτίωσις, ἢ ἐλάττωσις τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων, ἀπαιτεῖται νὰ ἐξελεγχθῶσι ταῦτα μόνον κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ ἀπολογισμοῦ, ἂν ἐδαπανήθησαν καλῶς, ἢ κακῶς· διότι δὲν δυνάμεθα νὰ εἴπωμεν ἀπὸ τοῦδε, ὅτι κακῶς ἐγένοντο ὑπὸ τῶν Ὑπουργῶν, ὡς θεωρουμένων ὑπευθύνων περὶ τούτων εἰς τὰς Βουλὰς, καὶ ὀφειλόντων νὰ δαπανῶσιν ἕνεκα τούτου τὰ διάφορα ἔξοδα τοῦ Κράτους ἐπὶ τῇ βάσει βέβαια τῶν προϋπαρχόντων Νόμων, Κανονισμῶν, καὶ τῶν ἰσχὺν Νόμου ἐχόντων Β. Διαταγμάτων, τὰ ὁποῖα ὑπάρχουσι πολλάκις δυνητικὰ μόνον, παρέχοντα εἰς τοὺς Ὑπουργοὺς εὐρεῖαν τινὰ σφαῖραν, διὰ νὰ ἀναπληρῶσι τὰς ἀνάγκας τοῦ Κράτους· ὁ σκοπὸς ὅθεν τῆς κατ' ἔτος ἐπιψηφίσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ εἶναι, διὰ νὰ θεωρῶσιν ἐτησίως οἵ τε ἀντιπρόσωποι τοῦ λαοῦ καὶ ἡ Γερουσία, ἐὰν ἡ εὐρεῖα αὕτη σφαῖρα δύναται νὰ περιορισθῇ πρὸς ἀνακούφισιν τοῦ λαοῦ, καὶ βελτίωσιν τῶν διαφόρων τοῦ Κράτους ἐσόδων.

Τούτων ὅθεν οὕτως ἐχόντων, δὲν ὑποχρεοῦται ἡ Γερουσία οὔτε ἀπὸ τὸν ὀρθὸν λόγον, οὔτε ἀπὸ τὸ ἄρθρον 53 τοῦ Συντάγματος, διὰ νὰ προβῇ ἤδη ἐπὶ τῆς συζητήσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ, ὡς οὐδενὸς προκύψαντος ἀποτελέσματος ἐκ τῆς κατὰ τὴν παροῦσαν ἐποχὴν ἐπιψηφίσεως αὐτοῦ.

Πολλάκις δὲ εἰς τοὺς παρὰ τοῦ Βασιλέως ἐκφωνηθέντας ἐνώπιον τῶν Βουλῶν λόγους, θεωρουμένους ὡς Ὑπουργικὰς πράξεις, ἐτέθη ἡ προτροπὴ εἰς τὰ Νομοθετικὰ Σώματα νὰ θεωρῶσιν ὡς κυριώτερον καὶ οὐσιωδέστερον ἔργον τὴν συζήτησιν τοῦ προϋπολογισμοῦ, ἐπὶ τοῦ ὁποίου πολλὴν μέχρι τοῦδε κατέβαλλον ἔρευναν, οὐχὶ ἕνεκα τῆς πρωτοπειρίας, ὡς ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς διϊσχυρίσατο, ἀλλὰ διὰ τὴν δυσπιστίαν, τὴν ὁποίαν ἔχουν εἰς τὸ Ὑπουργεῖον, καθυποβάλλον πολλάκις περὶ τὸ τέλος τοῦ ἔτους τὸν προϋπολογισμόν· καὶ ἐὰν ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἡ Γερουσία παρεῖχε πίστιν εἰς τὸ Ὑπουργεῖον διὰ τὰ

κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος γενόμενα ἔξοδα, καὶ δὲν ὑπῆρχεν ἀνωμαλία τις, προερχομένη ἀπὸ τὴν παροῦσαν ἐπισφαλῆ ἡμῶν θέσιν, ἠδύνατο τὴν δευτέραν τῆς ἐνώπιον αὐτῆς εἰσαγωγῆς τοῦ προϋπολογισμοῦ ἡμέραν νὰ συζητήσῃ καὶ ἐπιψηφίσῃ αὐτὸν χωρὶς τινος παρατηρήσεως. Περαίνων ὅθεν τὸν λόγον μου, παρατηρῶ, ἐκ τῶν ἀνωτέρω ἐκτεθέντων ὁρμώμενος, ὅτι τὸ Ὑπουργεῖον πρὸς τῇ νομοτελεστικῇ ἐξουσίᾳ αὐτοῦ ἀνέλαβε καὶ τὴν νομοθετικὴν δύναμιν, ὡς δαπανῶν τὰ διάφορα τοῦ Κράτους ἔξοδα χωρὶς τῆς προσηκούσης ἐπιψηφίσεως αὐτῶν ἐκ μέρους τῶν Βουλῶν.

Εὐχερῶς ἤθελον συμφωνήσει, ἀντέταξεν ἄλλος, μετὰ τῆς ὑπὸ τῶν προαγορευσάντων Γερουσιαστῶν προταθείσης αἰτήσεως τοῦ ἀπαραδέκτου τῆς συζητήσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ, ἐὰν δὲν καθυπεβάλλετο οὗτος κατὰ τὸν Δεκέμβριον τοῦ **1847**, ἀλλὰ κατὰ τὸν Ἰανουάριον τοῦ ἔτους **1848**. Εἰσαχθεὶς ὅμως κατὰ τὸν Δεκέμβριον, καὶ τῆς Γερουσίας παραπεμψάσης τότε αὐτὸν εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν πρὸς ἐπεξεργασίαν, ἀπαιτεῖται νὰ συζητηθῇ ἤδη, καθόσον ἡ βραδύτης τῆς συζητήσεως δὲν προσεγένετο ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου, ἀλλ' ἕνεκα τινῶν ὑπὸ τῆς Ἐπιτροπῆς ζητηθεισῶν πληροφοριῶν, αἵτινες ἐβράδυναν νὰ δοθῶσιν.

Ἐπειδὴ κατὰ τὸ ἄρθρον **53** τοῦ Συντάγματος, προσέθηκεν ἕτερος, ἀπαιτεῖται κατ' ἔτος νὰ ψηφίζηται ὁ προϋπολογισμὸς, καὶ ν' ἀποφασίζηται ὁ ἀπολογισμὸς, δὲν πρέπει ἡ Γερουσία νὰ παραδεχθῇ τὴν περὶ τοῦ ἀπαραδέκτου τῆς συζητήσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ πρότασιν τῶν προαγορευσάντων· καθόσον πρῶτον θεωρεῖται ὁ προϋπολογισμὸς, ὡς περιέχων τὰς βάσεις τῶν ἐξόδων, καὶ ἔπειτα ἀποφασίζεται ὁ ἀπολογισμός.

Ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν, λαβὼν τὸν λόγον, παρετήρησεν, ὅτι οὔτε τοῦ ἄρθρου **53** τοῦ Συντάγματος, οὔτε τοῦ προϋπολογισμοῦ ὑπάρχει ἄγνοια ἐκ μέρους τοῦ Ὑπουργείου, οὔτε ἀνάγκη ἀναπτύξεως τοῦ τελευταίου, διότι πάντες γνωρίζουσι, τί ἔστι προϋπολογισμὸς, καὶ ἕκαστος δικαίως πρέπει νὰ λυπῆται διὰ τὴν μὴ περαίωσιν τῶν μέχρι τοῦδε προϋπολογισμῶν ἐγκαίρως καὶ σύμφωνα μὲ τὸ ἄρθρον **53** τοῦ Συντάγματος· ἀλλ' ἡ πρὸς τοῦτο βραδύτης προσγίνεται οὐχὶ ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου, ἀλλ' ἕνεκα γνωστῶν ἑκάστῳ περιστάσεων, καὶ αὐτῆς ἀκόμη τῆς πρωτοπειρίας, διότι τὴν τιμὴν εἶχε νὰ ἦναι Βουλευτὴς κατὰ τὴν παρελθοῦσαν περίοδον, καὶ πρόεδρος τῆς Βουλῆς κατὰ δύω συνόδους αὐτῆς, καὶ παρετήρησεν, ὅτι ἐπήρχετο ἀργοπορία πολλάκις εἰς τὴν τῶν προϋπολογισμῶν συζή-

τησιν καὶ ἐπ᾽ αὐτῶν ἀκόμη τῶν ῥητῶς ἀπὸ Νόμους προσδιορισμένων ποσοτήτων ἐπὶ μισθοδοσιῶν καὶ ἄλλων ἀντικειμένων, ἀπὸ μόνον τὸν ζῆλον προερχομένη τοῦ νὰ ἐπενεχθῇ καὶ εἰς ταῦτα οἰκονομία τις. Ἐκτὸς δὲ τούτου θεωρεῖ περιττὸν νὰ παρατηρήσῃ, ὅτι δὲν εἶναι καὶ ἡ πρώτη ἤδη φορὰ, καθ᾽ ἣν ἡ Γερουσία τοσοῦτον βραδέως ἐνασχολεῖται εἰς τὴν τοῦ προϋπολογισμοῦ ἐπιψήφισιν, καὶ νομίζει, ὅτι καὶ κατὰ τὸ πρῶτον καὶ κατὰ τὸ δεύτερον ἔτος τῆς παρελθούσης συνόδου περὶ τὰ τέλη αὐτῶν ἐπελήφθη, καὶ ἐψηφίσατο τοὺς προϋπολογισμοὺς, ὑπὸ τὴν διαφορὰν ὅτι ἤδη ἐπεκτάθη περαιτέρω ἡ συζήτησις τοῦ προϋπολογισμοῦ, ἀναβληθεῖσα παρὰ τῆς ἰδίας μέχρι τοῦδε. Εὐλόγως ὅθεν ποιοῦσα ἡ Γερουσία, πρέπει νὰ προβῇ ἐπὶ τῆς συζητήσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ συμφώνως μετὰ τῶν παρὰ τῆς Ἐπιτροπῆς ἐμπεριεχομένων ἐν τῇ ἐκθέσει παρατηρήσεων, αἵτινες τὰ μέγιστα καθίστανται ὠφέλιμοι εἰς τὸ Ὑπουργεῖον ὡς πρὸς τὴν ἐπὶ τὸν μέλλοντα χρόνον σύντονον προσοχήν του, καὶ δὲν πιστεύει νὰ ἀφήσῃ τοιοῦτον κενὸν τὸ λογιστικὸν τοῦ ἔθνους σύστημα. Προϊόντος δὲ τοῦ χρόνου, θέλει ἐπέλθει καὶ ἡ προσήκουσα ἐντέλεια καὶ ἡ τάξις, καθ᾽ ὃν ὁ προϋπολογισμὸς ἑκάστου ἔτους θέλει καθυποβάλλεσθαι, καὶ συζητεῖσθαι πρὸ τῆς ἐνάρξεως αὐτοῦ· τοῦτο δὲ ἐξαρτᾶται πολὺ ἀπὸ τὴν τοῦ ἐφετεινοῦ προϋπολογισμοῦ τελείαν συζήτησιν. Καθόσον δὲ ἀφορᾷ τὴν περὶ ἐλλείψεως ἐμπιστοσύνης ἔκφρασιν τοῦ προλαλήσαντος, τὴν ὁποίαν κατὰ πρῶτον ἤδη ἡ νομοτελεστικὴ ἐξουσία ἀκούει, καὶ ἥτις ἀπὸ μόνον αὐτὸν ἐξῆλθε, καὶ εἰς αὐτὸν μόνον νομίζει, ὅτι περιορίζεται, παρατηρεῖ, ὅτι, ἂν ἀπαντήσῃ αὐτὴν καὶ μᾶλλον ἀνεπτυγμένην, ὥστε νὰ ὑπάρχῃ ἀξία τις περὶ αὐτῆς, τότε θέλει σκεφθῆ καὶ περὶ τῆς ἐκτιμήσεώς της.

Ὁ τοῦ ἔτους 1847 προϋπολογισμὸς, ἀντεταξεν ἄλλος, παρεδέχθη ὑπ᾽ ἀμφοτέρων τῶν Νομοθετικῶν Σωμάτων, καὶ ἴσως καθίσταται παράδοξος ἡ ἐκφραζομένη αὖτη ἀλήθεια· διότι, θεωρούμενος ὁ προϋπολογισμὸς ὡς πίστωσις διδομένη παρὰ τῶν Βουλῶν, καὶ τῆς πιστώσεως ταύτης χορηγηθείσης πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον ἐκ διαλειμμάτων κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος, ἕπεται, ὅτι παρεδέχθη οὗτος, καὶ μόνον ἡ τοῦ ἀπολογισμοῦ συζήτησις ὑπολείπεται.

Οἱ προϋπολογισμοὶ ὅμως, καὶ οἱ ἀπολογισμοὶ, ὡς οὐσιωδέστερον τῶν Νομοθετικῶν Σωμάτων ἔργον θεωρούμενοι, ἀπαιτεῖται κατὰ τὴν ῥητὴν τοῦ ἄρθρου 53 τοῦ Συντάγματος διάταξιν νὰ καθυποβάλλωνται ἐγκαίρως, ἤτοι πρὸ τῆς ἐνάρξεως

τοῦ ἔτους· ἀλλ' οὐδέποτε δυστυχῶς μετὰ τὴν πρὸ τετραετίας ἔναρξιν τῶν Βουλῶν εἰσήχθησαν οἱ προϋπολογισμοὶ πρὸ τῆς ἐνάρξεως ἑκάστου ἔτους, οὔτε οἱ ἀπολογισμοὶ εἰσέτι ἀπεφασίσθησαν, καί τοι ἀμφότεροι οὗτοι γενόμενοι αἴτιοι συνταγματισμοῦ τινῶν ἐθνῶν.

Ἂν δὲ καὶ δὲν παραδέχηται, ὅτι ὑποκρύπτεται δόλιος σκοπὸς κατὰ τοῦ Συντάγματος, ὡς τινες διατείνονται, ἢ ὅτι εὑρίσκονται τινὲς, προθέμενοι νὰ καταστήσωσι διὰ παντὸς τρόπου φανταστικὸν τὸ Σύνταγμα τῆς Ἑλλάδος, διὰ τῆς παραβιάσεως πολλῶν αὐτοῦ διατάξεων, ὑπάρχουσιν ὅμως τινὲς ἐκτὸς τοῦ Κράτους, οἵτινες λαμβάνοντες ἀφορμὴν ἐκ τῆς μὴ ἐγκαίρου συζητήσεως τῶν προϋπολογισμῶν καὶ τῶν ἀπολογισμῶν, διατείνονται, ὅτι οὔτε οἱ Ὑπουργοὶ, οὔτε αἱ Βουλαὶ τῆς Ἑλλάδος θεωροῦνται ἄξιοι συνταγματισμοῦ, καὶ μὲ λύπην του καὶ συντριβὴν καρδίας ἀναφέρει ταῦτα, ἐλπίζων, ὅτι θέλει ἐπέλθει ποτε θεραπεία τις καὶ τάξις εἰς τὸ μέλλον· ἡ δὲ κυρίως αἰτία, καθ' ἣν θεωροῦνται ὡς κυριώτερον τῶν Βουλῶν ἔργον οἵ τε προϋπολογισμοὶ καὶ ἀπολογισμοὶ, εἶναι, διότι, ὅταν οἱ Ὑπουργοὶ προτίθενται νὰ κάμωσι καταχρήσεις τινὰς, ἢ καὶ περιττὰ ἔξοδα ἐκτὸς τῶν Νόμων, τότε αἱ Βουλαὶ ἀρνοῦνται τὴν ἐπιψήφισιν αὐτῶν κατὰ τὴν τοῦ προϋπολογισμοῦ συζήτησιν, περιορίζουσαι ταῦτα ἐντὸς τῶν νομίμων ὁρίων, καὶ θέτουσαι φραγμόν τινα εἰς τὴν ἀπέραντον δύναμιν τῆς ἐκτελεστικῆς ἐξουσίας.

Περαίνων ἐπὶ τέλους τὸν λόγον του, καὶ παρατηρῶν, ὅτι ὁ προκείμενος τοῦ ἔτους **1847** προϋπολογισμὸς, μὴ θεωρούμενος οὔτε πίστωσις οὔτε ἀπολογισμὸς, ἀλλ' ἁπλοῦς λογαριασμὸς ἐξόδων, ἀπαιτεῖται νὰ συζητηθῇ ἤδη, ἐξεταζομένων μόνον, ὅσα ἐκαθάρισεν ἡ Ἐπιτροπὴ διὰ τῆς ἐκθέσεώς της κονδύλια.

Ὁ Εἰσηγητὴς τῆς Ἐπιτροπῆς ἐπαναλαμβάνει, λέγων, ὅτι δὲν πρόκειται νὰ ἐξετάσωμεν ἤδη, τί ἐγένετο κατὰ τὰ παρελθόντα ἔτη ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ εἰς τὴν Γερουσίαν, διότι οὐδεὶς δύναται νὰ ἀντείπῃ, ὅτι εθεωρήθη κατὰ τὸν Νόμον προϋπολογισμὸς εἰς τὸν περίβολον τοῦτον, μήτε πρέπει νὰ γίνηται λόγος, ὡς εἶπεν ὁ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς, περὶ τῆς συντόμου, ἢ μὴ, ἐπεξεργασίας τοῦ προϋπολογισμοῦ ὑπὸ τῆς Βουλῆς τῶν Ἀντιπροσώπων, ἀλλ' ἂν δύναται νὰ θεωρηθῇ ὁ προκείμενος ὡς ἀπολογισμός· καὶ τούτου δοθέντος, πῶς δυνάμεθα νὰ θεωρήσωμεν ἀπολογισμὸν ἄνευ προϋπολογισμοῦ, καὶ πρὶν μάλιστα ἐπεξεργασθῇ οὗτος κατὰ τοὺς τύπους, καὶ ἀποφασισθῇ παρὰ τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου; καὶ πῶς δύναται τὸ Ἐλεκτικὸν Συνέ-

δριον νὰ ἐπεξεργασθῇ ἀπολογισμὸν, μὴ ἔχοντα βάσιν τὸν προϋπολογισμόν; Ὅταν ἐπρόκειτο νὰ παραχωρήσωμεν τὰς πιστώσεις, δὲν ἐδόθη ἡ ἀνήκουσα προσοχὴ, μὲ ὅλας τὰς ὁποίας ἔγειναν τότε παρατηρήσεις, ἀλλ' ἐδόθησαν πιστώσεις διὰ 12 ἑκατομύρια· ἐπεριορίσθη τότε τὸ Ὑπουργεῖον, διὰ νὰ μὴν ὑπερβῇ τὴν ποσότητα ταύτην; ὄχι! Ἀλλὰ νὰ τηρήσῃ μόνον τοὺς ὑπάρχοντας Νόμους, κανονισμοὺς καὶ τὰ Β. Διατάγματα. Ἔπειτα εἰς τὴν Συνεδρίασιν τῆς 5 Ἰανουαρίου διατὶ ἐδιωρίσατε ἐπιτροπὴν νὰ ἐξετάσῃ τὸν προϋπολογισμὸν, καὶ ἤδη ἐπανέρχεσθε εἰς τὸ δεδικασμένον; Διὰ ταῦτα δὲν εἶναι μήτε ὀρθὸν, μήτε δίκαιον τὸ νὰ μὴ συζητήσωμεν τὸν προϋπολογισμὸν, ὡς προαπεφασίσθη εἰς τὴν ῥηθεῖσαν συνεδρίασιν, ἀλλὰ, συμφωνῶν μὲ τὸν προαγορεύσαντα, προτείνω νὰ ἐμβωμεν εἰς τὴν συζήτησιν, καὶ νὰ ἐξετάσωμεν, ὅσα κονδύλια ἐξοδεύθησαν ἄνευ Νόμου.

Ὁ προαγορεύσας Γεροσσιαστὴς λέγει, ὅτι μόνον μίαν τροπολογίαν προτείνει εἰς τὴν ἀγόρευσιν τοῦ προλαλήσαντος, ὅτι τὰ σημειωθέντα εἰς τὴν ἔκθεσιν τῆς ἐπιτροπῆς κονδύλια δὲν δύνανται νὰ θεωρηθῶσιν ὡς προϋπολογισμοῦ μέρος, διότι τότε πρέπει νὰ τὰ παραδεχθῶμεν, ἀλλ' ἀπολογισμοῦ, τὰ ὁποῖα θέλομεν παραδεχθῆ, ἢ μὴ, μετὰ τὴν ἀπόφασιν τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου, καὶ τοῦτο μόνον νομίζω θεραπείαν τῆς ἀνωμαλίας ταύτης. Ὁ Εἰσηγητὴς ἀπαντᾷ, ὅτι εἶναι προϋπολογισμὸς, καὶ ὄχι ἀπολογισμὸς, διότι καὶ σήμερον γίνεται, ὅ τι ἦτον δυνατὸν νὰ γενῇ κατὰ τὸν παρελθόντα Δεκέμβριον, ὅτε ἠσήχθη ὁ προϋπολογισμὸς.

Ὁ Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης λέγει, ὅτι ὅλοι ἀναγνωρίζομεν ταῦτα ὡς παρῳδίαν Συνταγματικὴν, καὶ αἱ παρατηρήσεις αὗται θέλουν φέρει τὸ ἀποτέλεσμα νὰ τακτοποιηθῶμεν εἰς τὸ μέλλον διὰ παντὸς, ἀλλ' ἡ θεραπεία εἶναι νὰ συζητηθῶσι δύω ἐτῶν προϋπολογισμοὶ ἐντὸς τοῦ τρέχοντος ἔτους, ἤτοι ὁ τοῦ 1848 καὶ 1849, ὡς ἐγένετο καὶ εἰς τὴν Γαλλίαν, διότι μεγαλήτερον τῳόντι ἄλλο ἀντικείμενον τῶν Βουλευτικῶν Σωμάτων δὲν ὑπάρχει τοῦ προϋπολογισμοῦ καὶ τῆς Στρατιωτικῆς Δυνάμεως. Ταῦτα ἐγκαίρως ἀποφασιζόμενα, στερεώνουσι τὰς Συνταγματικὰς Κυβερνήσεις, καὶ αὐξάνουσι τὴν πρὸς αὐτὰς ἐμπιστοσύνην τοῦ λαοῦ· μόνον εἰς τὸν προλαλήσαντα Γερουσιαστὴν παρατηρῶ, ὅτι τὰ Συντάγματα δὲν εἶναι μόνον γέννημα τῆς φορολογίας, (ὡς εἶπεν) ἀλλὰ καὶ τῆς ἠθικῆς ἀνάγκης.

Ἕτερος τῶν Κ. Γερουσιαστῶν, λαβὼν τὸν λόγον, ἔλεξε τάδε. Περὶ τῆς ἀνάγκης τοῦ νὰ συζητηθῇ καὶ ψηφισθῇ σήμερον τὴν 25 Φεβρουαρίου τοῦ ἔτους 1848 ὁ προϋπολογισμὸς τοῦ 1847, ὅτις

ἔπρεπε νὰ ἦναι ψηφισμένος περὶ τὸ τέλος τοῦ 1846, περὶ τῆς ἐργασίας λέγω ταύτης, ἥτις ὡμολογήθη παρὰ πάντων ὡς ἄκαιρος καὶ ἀνώμαλος, καὶ κατὰ τὸν προαγορεύσαντα Ὑπουργὸν παρῳδία Συνταγματική, ἤκουσα τινὰς τῶν προλαλησάντων νὰ ἐπιφέρωσιν ὡς δικαιολόγημα τὸ, ὅτι, ἂν δὲν ὑπάρξῃ προϋπολογισμὸς, δὲν δύναται νὰ ὑπάρξῃ μήτε ἀπολογισμός· καὶ περὶ τούτου τί πρὸς τὴν Γερουσίαν; πρέπει νὰ λάβωμεν μέρος καὶ ἡμεῖς εἰς τὴν ἀτοπίαν, ἀνωμαλίαν καὶ παρῳδίαν ταύτην, διὰ νὰ σώσωμεν τὸν ἀπολογισμὸν, ἢ μᾶλλον τοὺς αὐτουργοὺς τῆς παρῳδίας ταύτης; Εἴμεθα ἄλλως ἀναποφεύκτως ὑπόχρεοι καὶ εἰς τακτικὰς περιστάσεις νὰ δεχώμεθα τοὺς προϋπολογισμοὺς, ὡς ἔχουσι, διὰ νὰ μὴ φεύγωσιν ἀπὸ τὸ μέσον οἱ ἀπολογισμοί; ἂς μὴν ὑπάρξωσι διὰ τοὺς αἰτίους τοιούτων ἀνωμαλιῶν ἀπολογισμοὶ, ἤτοι ἂς πέσωσιν εἰς βάρος των καὶ τὰ νόμιμα καὶ τὰ παράνομα ἔξοδα τοῦ Κράτους.

Ἀλλ' εἷς τῶν προλαλησάντων Κυρίων Ὑπουργῶν εἶπεν, ὅτι πάντοτε μέχρι τοῦδε οἱ προϋπολογισμοὶ τοιαύτην ἔλαβον τύχην, παρακαίρως σχεδὸν εἰσήχθησαν εἰς τὴν Γερουσίαν καὶ ἐψηφίσθησαν παρ' αὐτῆς· ἀλλὰ πταίει διὰ τοῦτο ἡ Γερουσία; μήπως πάντοτε δὲν παρεπονέθη, καὶ παραπονεῖται διὰ τοῦτο; Ἰδοὺ Κύριοι, ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον εἶπον, καὶ λέγω, ὅτι μέλλει νὰ συμβῇ, ἂν ἡ συζήτησις καὶ ἐπιψήφισις τούτου τοῦ προϋπολογισμοῦ λάβῃ χώραν· οἱ Ὑπουργοὶ θέλουσιν ἐλθεῖ τὸν Φεβρουάριον τοῦ 1850 νὰ μᾶς καθυποβάλωσι τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ 1848, καὶ ὡς δικαιολόγημα νὰ μᾶς εἴπωσιν, ὅτι οὕτως ἔπραξεν ἡ Γερουσία καὶ πρότερον, ὅτε ἐψήφισε τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ ἔτους 1847 κατὰ τὸ 1848 ἔτος.

Ἐκεῖνοι, οἱ ὁποῖοι σήμερον ἐπιμένουσιν εἰς τὴν συζήτησιν καὶ ψήφισιν τοῦ περὶ οὗ ὁ λόγος προϋπολογισμοῦ, ἔπρεπε νὰ προσπαθήσωσι νὰ καταπεισθῇ ἡ Γερουσία νὰ ψηφίσῃ τοῦτον ἐντὸς τοῦ μηνὸς Δεκεμβρίου τοῦ περασμένου ἔτους, καὶ ἂς ἦτον καὶ ἡ τελευταία ἡμέρα αὐτοῦ, καὶ μοὶ φαίνεται, ὅτι ἤθελαν τὸ ἐπιτύχῃ, καὶ δι' ἄλλους λόγους, καὶ διότι πρόσφατος ἦτον ἀκόμη ἡ μεταῤῥύθμισις τῆς πλειοψηφίας τοῦ Σώματος διὰ τῆς προσθήκης τῶν νέων Γερουσιαστῶν· καὶ τότε ἤθελον φυλαχθῇ τοὐλάχιστον οἱ τύποι, οἵτινες σώζουν τὴν οὐσίαν, καὶ ἡ ἐργασία τοῦ σώματος δὲν ἤθελεν στερεῖσθαι παντὸς σκοποῦ, πάσης λογικότητος, διότι καὶ μιᾶς ἡμέρας ἔξοδα τοῦ Κράτους περιττὰ καὶ ἐπιβλαβῆ ἂν ἀφηροῦντο ἐκ μέσου, ἤθελε θεωρεῖσθαι ἐκπλήρωσις τῶν καθηκόντων μας.

Ἐνθυμεῖσθε, κύριοι, πόσον ἐστενοχώρησε τὴν Γερουσίαν κατὰ τὸ ἔτος 1845 νὰ συζητήσῃ καὶ ψηφίσῃ τὸν διὰ πρώτην φορὰν εἰσαγόμενον προϋπολογισμὸν τοῦ Κράτους, ἐντὸς τριῶν ἢ τεσσάρων μόνον ἡμερῶν, καὶ ὄχι μάλιστα, διότι ἔληγε τὸ ἔτος, ἀλλὰ διότι ἔπρεπε νὰ ἀνανεωθῇ ἡ Σύνοδος, καὶ τοῦτο ἔπραξεν αὐτὸς ὁ τότε διευθύνων τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον, ἐπειδὴ δὲν ἠδυνήθη οὐδ' αὐτὸς νὰ μὴ θεωρήσῃ τὸ πρᾶγμα, ἂν ἄλλως ἐγένετο, παρῳδίαν καὶ βλασφημίαν μάλιστα. Εἶπεν ὅμως εἷς τῶν κυρίων Ὑπουργῶν πρὸ ὀλίγου, ὡς ἐκ προσώπου βέβαια καὶ τῶν λοιπῶν συναδελφῶν του, ὅτι εἰς τοῦτο τὰ σημερινὰ τὰ πρόσωπα τοῦ Ὑπουργείου δὲν πταίουσιν, διότι οὗτοι δὲν ἐδημιούργησαν τὴν ἀνωμαλίαν τῶν πραγμάτων, ἀλλ' ὅτι αὐτὴ ὑπῆρχε, πρὶν εἰσέλθωσιν εἰς αὐτά· καὶ ἡμεῖς λέγομεν, ὅτι, ἐπειδὴ ὑπεισῆλθον εἰς τὴν ἐξουσίαν, ὑπὸ τὸ ἴδιον σύστημα ὑπὸ τὰς αὐτὰς ἀρχάς, τοὺς θεωροῦμεν συνυπευθύνους διὰ τὴν κατάστασιν ταύτην..

Ὁ Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν, λαβὼν τὸν λόγον, ἀπαντᾷ εἰς τοὺς προαγορεύσαντας, ὅτι ἐξ ὅλης τῆς συζητήσεως δὲν ἐξάγεται ἄλλο, εἰμὴ ἡ ἐπιθυμία τῆς ἐγκαίρου συζητήσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ, ἀλλ' εἰς τοῦτο τίς ἀντιλέγει; ἀποδίδουν τινὲς τὴν βραδύτητα ὡς ἔλλειψιν τῆς τῶν Ὑπουργῶν ἐμπιστοσύνης, ἀλλ' ἐπὶ τοῦ προκειμένου προϋπολογισμοῦ παρόμοιόν τι δὲν συνέβη, διότι ἐγκαίρως ὑπεβλήθη εἰς τὴν Βουλὴν τῶν ἀντιπροσώπων, ἡ διάλυσις τῆς ὁποίας ἐπέφερε τὴν βραδύτητα, ἀλλ' ἅμα ἠνήχθησαν αἱ Βουλαὶ, καθυπεβλήθη ἐγκαίρως εἰς τὴν τῶν ἀντιπροσώπων Βουλὴν, μετὰ δὲ τὴν ἀπόφασίν της ἀμέσως διεβιβάσθη εἰς τὴν Γερουσίαν, ἥτις ἀνέθεσε τὴν προεξέτασίν του εἰς τὴν ἐπιτροπὴν, ἀναμένουσα τὴν περὶ τούτου, κατὰ τὸν κανονισμὸν, ἔκθεσίν της, διὰ νὰ προβῇ εἰς τὴν συζήτησιν. ὥστε εἰς οὐδένα δύναταί τις δικαίως ν' ἀποδώσῃ τὴν παραμικρὰν ἔλλειψιν, μήτε εἰς τὸ Ὑπουργεῖον, μήτε εἰς τὰς Βουλὰς, μήτε εἰς τὴν Ἐπιτροπήν. Εἷς τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν εἶπεν ὅτι, ἂν ὑπῆρχον ἄλλα αἰσθήματα ὑπὲρ τοῦ Ὑπουργείου, ἐδύνατο νὰ ψηφισθῇ τὴν αὐτὴν ἡμέραν. Ἕτερος δὲ, ὅτι ἡ Ἐπιτροπὴ δὲν ἠδύνατο ἀμέσως καὶ ἐκ προχείρου νὰ κάμῃ τὰς παρατηρήσεις της· ἀλλὰ, Κύριοι, μήπως καὶ ἡ βραδύτης πολλάκις δὲν εἶναι ἀναγκαία; τὸ Ὑπουργεῖον χρεωστεῖ νὰ ὑποβάλλῃ εἰς τὰ Νομοθετικὰ Σώματα Νομοσχέδια, ἀλλὰ νὰ τὰ βιάσῃ δύναται διὰ τὴν ταχεῖαν συζήτησιν καὶ ἐπιψήφισιν; Ἡ ἀργοπορία τῶν συζητήσεων φρονῶ, ὅτι εἶναι πολλάκις ἀναγκαία, διότι φωτίζει καὶ

Ὑπουργοὺς καὶ Βουλευτάς· ἀλλὰ καὶ σήμερον ἀργοπορῶμεν εἰς συζήτησιν ἀντικειμένου, δεδικασμένου, καὶ προαποφασισμένου, ἀλλ' ὅλα δὲ ταῦτα νομίζει, ὅτι εἶναι τῆς πρωτοπειρίας ἀποτελέσματα.

Εἷς τῶν προαγορευσάντων ἀπαντᾷ, ὅτι, ἐὰν ἐδίδετο ἡ ἀνήκουσα προσοχὴ εἰς τοὺς λόγους μου, δὲν ἤθελεν βεβαίως ἐπιφέρει ὁ Κύριος Ὑπουργὸς, ὅτι ἐζητήσαμεν νὰ ἐπανέλθωμεν εἰς προαποφασισθέντα, διότι μήτε ἐγὼ, μήτε ἄλλος τις τῶν Κυρίων συναδελφῶν μου ἐπρότεινε τοῦτο, ἀλλὰ καὶ ἀναβολὴν, μέχρι τῆς τοῦ ἀπολογισμοῦ εἰσαγωγῆς· ὅθεν ἂς προχωρήσωμεν διὰ νὰ μὴ παρέρχηται ἐπὶ ματαίῳ ὁ καιρός.

Ἐρωτήσαντος δὲ τοῦ Προέδρου, ἡ Γερουσία ἀπεφάσισε νὰ προχωρήσῃ εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ προϋπολογισμοῦ· προτείναντος δὲ τοῦ Εἰσηγητοῦ νὰ τεθῇ τὸ ζήτημα « ἂν ἡ Γερουσία παραδέχηται τὸ κονδύλι τῶν ἐσόδων, ὡς ἡ Ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ, ἤτοι κατὰ τὸν παρὰ τοῦ Ὑπουργείου παρουσιασθέντα προϋπολογισμόν. » Ἕτερος εἶπεν, ὅτι νὰ τεθῇ πρέπει, ἐὰν ἡ ἔκθεσις τῆς Ἐπιτροπῆς εἶναι παραδεκτέα, ὁ Κύριος Πρόεδρος ἐρωτᾷ, ἐὰν ἔχῃ τις νὰ κάμῃ παρατηρήσεις. Ἓν δὲ μέλος τῆς Ἐιτροπῆς ἀπαντᾷ, ὅτι τὸ Ὑπουργεῖον ἐτροπολόγησε τὸν πρῶτον προϋπολογισμὸν, καὶ ὡς ἐκ ταύτου ἔγινεν ἀφαίρεσις ἐκ δραχ. 4,795, 167:34· ἡ δὲ ἐπιτροπὴ συγκρίνασα τὰ εἰσπραχθέντα μὲ τὰ βεβαιωθέντα, ἐξῆξεν προκύπτουσαν ἔλλειψιν μεταξὺ τοῦ ἔτους 1846 καὶ 1847 κοιλῶν 298 259, τὰ ὁποῖα φέρουν δραχμὰς ἓν ἑκατομμύριον ἑκατὸν πενῆντα τέσσαρας χιλιάδας.

Ὁ Κύριος Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν ἀπαντῶν ὡς πρὸς τὴν ἔλλειψιν ταύτην, εἶπε, μ' ὅλον ὅτι ἡ Ἐπιτροπὴ δὲν ἔκαμεν λόγον εἰς τὴν ἔκθεσίν της, ἀλλὰ, δοθείσης ἤδη ἀφορμῆς, εὐχαρίστως δίδω τὰς ἐξῆς, ἐν συνόψει πληροφορίας. Ἡ ἀφορία τοῦ 1847 ἔτους εἶναι πασίγνωστος, καὶ μάλιστα ἐκείνη τῶν Νήσων τοῦ Αἰγαίου πελάγους τῆς Ἀττικῆς, Μεγαρίδος, Ἀργολίδος, Κορινθίας, Θηβῶν κτλ. ἐὰν συγκρίνητε λοιπὸν τὴν ἀφορίαν ταύτην μὲ τὴν εὐφορίαν τῶν παρελθόντων ἐτῶν, θέλετε πεισθῇ, ὅτι σύντονος προσπάθεια τοῦ Ὑπουργείου κατώρθωσεν ἀποτελεσματικὴν τὴν βεβαίωσιν, καὶ κατὰ τας τελευταίας ἐλθούσας ἐξ Ἀκαρνανίας πληροφορίας ἡ διαφορὰ εἶναι εἰς 235 χιλ. κοιλὰ μόνον, καὶ αὕτη ὑφίσταται κυρίως εἰς τοὺς πρώϊμους καρπούς, τῶν δὲ ὀψίμων ἡ βεβαίωσις ἐγένετο ἀκριβεστέρα. διότι αὐστηρὰ μέτρα, καὶ ἄγρυπνος προσοχὴ ἐπρόλαβον πᾶσαν ἐνδεχομένην κατάχρησιν, μ' ὅλον ὅτι μήτε φορολογικὸς Νόμος ὑπῆρχεν, καὶ ἡ

βεβαίωσις ἐνεργεῖτο μεταξὺ τοῦ θορύβου τῶν Βουλευτικῶν ἐκλόγων. Ἐντοσούτῳ σᾶς ἐνθυμίζω, καὶ περὶ τῶν ἐκ τῶν τελωνιακῶν δικαιωμάτων εἰσπραχθέντων 350 χιλ. δραχ περιπλέον τῶν ἄλλων ἐτῶν, κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος.

Μετὰ τὴν ἀγόρευσιν ταύτην εἷς τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν ἐπρόσθεσεν, ὅτι καθ' ὅλην τὴν Ἀργολίδα δὲν ἔγινε μήτε τὸ ἥμυσι τοῦ σπόρου·

Ἕτερος δὲ λέγει ὅτι ὁ Κύριος ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς πρέπει νὰ καταθέσῃ εἰς τὴν Γερουσίαν πίνακα τῶν ἔξωθεν εἰσελθόντων εἰς τὸ Ἑλληνικὸν Κράτος δημητριακῶν καρπῶν διὰ νὰ φανῇ ἡ ἀλήθεια. Ὑποσχεθέντος δὲ τοῦ Ὑπουργοῦ, ὅτι θέλει καθυποβάλει τοιοῦτον εἰς ἄλλην Συνεδρίασιν, καὶ μηδεμιᾶς ἄλλης παρατηρήσεως γενομένης, διετάχθη παρὰ τοῦ Προέδρου ἡ ἀνάγνωσις τῆς ἐκθέσεως τῆς Ἐπιτροπῆς, καθόσον ἀφορᾷ τὰ ἔσοδα τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ 1847, καὶ μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν ἐρωτηθεῖσα ἡ Γερουσία, παρεδέχθη τὸν προϋπολογισμὸν τῶν ἐσόδων, ὡς καθυποβλήθη παρὰ τοῦ Ὑπουργείου, κατὰ τὴν γνωμοδότησιν τῆς Ἐπιτροπῆς.

Μετὰ ταῦτα προσδιορισθείσης τῆς ἐρχομένης παρασκευῆς 27 τ. μ. διὰ τὴν συζήτησιν τῶν ἐξόδων τοῦ αὐτοῦ προϋπολογισμοῦ, ὁ Κύριος Πρόεδρος ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος

Α. ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι

Χ. ΚΛΟΝΑΡΗΣ.

Ν. ΜΕΞΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς.

Χρ. Βλάσσης.

Γιαννάκης Χ. Πέτρου

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 27 Φεβρουαρίου 1848 ἡμέρας Παρασκευῆς τῆς ἑβδομάδος.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου, καὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν παρόντων Γερουσιαστῶν πλῆρες ἀποτελοῦντος τὸ Σῶμα, ὁ Προεδρεύων Ἀντιπρόεδρος Κ. Χ. Κλονάρης, κωλυομένου τοῦ Προέδρου Κ. Α. Δελιγιάννη, κηρύττει ἀρχομένην τὴν Συνεδρίασιν περὶ τὴν 12 ὥραν.

Τὰ Πρακτικὰ τῆς προλαβούσης Συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Παρατηρήσαντος ἐπομένως τοῦ Κ. Προέδρου, ὅτι κατ' ἔγγραφον αἴτησιν τοῦ Κ. Πρωθυπουργοῦ, συναινούντων καὶ τῶν λοιπῶν Ὑπουργῶν, ζητεῖται ἡ διὰ τὴν αὔριον ἀναβολὴ τῆς σημερινῆς Συνεδριάσεως, ἕνεκα τῆς ἀσθενείας τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργοῦ, καθότι ἅπαντες οἱ Ὑπουργοὶ ἐπιθυμοῦσι νὰ παρευρεθῶσιν ἐνώπιον τῆς Γερουσίας κατὰ τὴν γενησομένην συζήτησιν τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τοῦ ἔτους **1847**, ἐπήνεγκεν ἄλλος, ὅτι, ἐπειδὴ κατὰ τὰς παρατηρήσεις τῆς ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ Ἐπιτροπῆς, ἀπαιτεῖται νὰ ὑπάρχωσι παρόντες ἅπαντες οἱ Ὑπουργοὶ, διὰ νὰ δικαιολογήσωσιν, ὅσα κονδύλια ἐξόδων δὲν πηγάζουσιν ἐκ προϋπαρχόντων Νόμων, Κανονισμῶν, καὶ ἰσχὺν νόμων ἐχόντων Β. Διαταγμάτων, συναινεῖ ἕνεκα τούτου διὰ τὴν κατὰ τὴν ἐπιοῦσαν ἀναβολὴν τῆς Συνεδριάσεως.

Ἡ Γερουσία μετὰ ταῦτα, κατ' ἐρώτησιν τοῦ Κ. Προέδρου, παραδεξαμένη τὴν ἐκ μέρους τῶν Ὑπουργῶν προταθεῖσαν ἀναβολὴν τῆς σημερινῆς Συνεδριάσεως, διέταξε τὴν ἐξακολούθησιν τῆς συζητήσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τοῦ ἔτους **1847** διὰ τὴν ἐπιοῦσαν.

Ἀπαγγείλας ἐπὶ τέλους ὁ Κ. Πρόεδρος, ὅτι ἀντικείμενον τῆς ἐπιούσης Συνεδριάσεως ἔσεται ἡ συζήτησις τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξοδων τοῦ ἔτους **1847** ἔλυσε τὴν συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος

Α. ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι

Χ ΚΛΟΝΑΡΗΣ.

Ν Ι. ΜΕΞΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς

Χρῆς. Βλάσσης.

Γιαν Χ. Πέτρου.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 28 Φεβρουαρίου 1848 ἡμέρας Σαββάτου τῆς ἑβδομάδος

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου, καὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν παρόντων Γερουσιαστῶν πλῆρες ἀποτελοῦντος τὸ Σῶμα, ὁ Προεδρεύων Ἀντιπρόεδρος Κ. Κ. Χ. Κλονάρης, κωλυομένου τοῦ

Προέδρου Κ. Α. Δεληγιάννη, κηρύττει ἀρχομένην τὴν Συνεδρίασιν περὶ τὴν 12 ὥραν.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης Συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται..

Ἀπαγγείλαντος ἐπομένως τοῦ Κ. Προέδρου, ὅτι ἀντικείμενον τῆς ἡμερησίας διατάξεως ἔσεται ἡ συζήτησις τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τῆς χρήσεως τοῦ ἔτους 1847, καὶ τινος τῶν ΚΚ. Γραμματέων ἀναγνόντος τὰ ἐν τῇ ἐκθέσει τῆς Ἐπιτροπῆς ἐμπεριεχόμενα ἔξοδα τοῦ Κράτους, παρετήρησέ τις τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, ὅτι, πρὶν ἢ προβῇ ἡ Γερουσία ἐπὶ τῆς συζητήσεως τῶν ἐξόδων, ἀπαιτεῖται, ἵνα ὁ Ὑπουργὸς τῶν οἰκονομικῶν, κατὰ τὴν πρὸς αὐτὸν γενομένην ἐν τῇ παρελθούσῃ Συνεδριάσει τῆς συζητήσεως τῶν ἐσόδων ἐρώτησιν, δώσῃ πληροφορίας περὶ τοῦ ποσοῦ τῶν ἐντὸς τοῦ Κράτους ἔξωθεν εἰσαχθέντων δημητριακῶν καρπῶν ἀκριβῶς, καθότι, ὅταν γνωσθῇ τὸ ποσὸν τοῦτο, ὡς καὶ τὸ ἐντὸς τῆς Ἐπικρατείας παραδεχθὲν καὶ καταναλωθὲν, καὶ ἡ προσήκουσα ἐπέλθῃ ἀναλογία, θέλει καταφανῆ πληρέστατα ἡ τῶν δημητριακῶν καρπῶν γενομένη κατάχρησις, τὴν ὁποίαν δὲν πρέπει ν' ἀποδίδωσιν οἱ Ὑπουργοὶ εἰς τὴν κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος ἐπισυμβᾶσαν ἀφορίαν τοῦ σίτου, ὡς εἴς τινας μόνον Ἐπαρχίας τοῦ Κράτους γενομένην καὶ οὐχὶ εἰς ὅλην τὴν Ἐπικράτειαν, καθόσον μάλιστα καὶ ἡ τοῦ ἀραβοσίτου παραγωγὴ κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος ἐπῆλθεν ἀφθονωτέρα τῶν λοιπῶν ἐτῶν.

Μὴ οὔσης προχείρου ἤδη, ἀπεκρίνατο ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς, τῆς βεβαιώσεως τοῦ ἐντὸς τοῦ Κράτους ἔξωθεν εἰσαχθέντος ποσοῦ τῶν δημητριακῶν καρπῶν, θέλει διατάξει τὰς Τελωνιακὰς τοῦ Κράτους Ἀρχὰς, ἵνα καταστρώσωσιν ἑκάστη τούτων τὸν οἰκεῖον πίνακα τῆς εἰσαγωγῆς τῶν καρπῶν, καὶ τὸ ἄθροισμα αὐτῶν θέλει καθυποβάλλει ἐνώπιον τῆς Γερουσίας πρὸς γνῶσιν ἑκάστου.

Λαβὼν ἐπομένως τὸν λόγον ὁ Εἰσηγητὴς τῆς Ἐπιτροπῆς, παρετήρησεν, ὅτι ἡ ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ Ἐπιτροπὴ ἔθεσεν, πρὸς γνῶσιν ἑκάστου, ἐν τῇ ἐκθέσει αὐτῆς τὸ κατὰ τὸ ἔτος 1847 ποσὸν τῶν πραγματοποιηθέντων καὶ πραγματοποιηθησομένων ἐξόδων, τὸ ὁποῖον παραβαλλόμενον πρὸς τὸ ὁλικὸν ἐν γένει ποσὸν τῶν ἐξόδων, τὸ ἐν τῷ προϋπολογισμῷ ἀναφερόμενον, ἀποτελεῖ ἔλλειμμα ἐκ δραχμῶν 4,795,167:34, ἐκ τῶν ὁποίων μέρος τι ἀναπληροῦται ἀπὸ τὸ ἐν ἑκατομμύριον δραχ-

μῶν εἰσπραχθεισῶν ἀπὸ καθυστερήματα τῶν παρελθόντων ἐτῶν· ἡ Ἐπιτροπὴ ὅθεν ἐκπίπτουσα, ὅσα ποσὰ ἐξόδων δὲν ἐπραγματοποιήθησαν, ὡς τὸ ποσὸν τοῦ ἐξωτερικοῦ δανείου, ἐκτὸς μόνον τῶν πρὸς τὴν Ἀγγλίαν δοθεισῶν δραχ. 664,679:32, τὸ ποσὸν τῶν Πρεσβειῶν, τὸ ποσὸν τῆς μισθοδοσίας διὰ τὴν προσθήκην δέκα πρωτοδικῶν, μηκέτι διορισθέντων διὰ τὴν ἔλλειψιν Νόμου, καὶ τὸ ποσὸν τῶν ἓξ Γυμνασίων καὶ ἑνδεκα Ἑλληνικῶν Σχολείων ὡς μήπω συστηθέντων, προσδιορίζει τὸ ἐτήσιον τοῦ **1847** ἔξοδον τῆς τρεχούσης ὑπηρεσίας εἰς δρ. 13,692,408:17, καὶ ὅσα μὲν ποσὰ ἐκ τούτων στηρίζονται εἰς Νόμους, Κανονισμοὺς, καὶ Β. Διατάγματα ἔχοντα ἰσχὺν Νόμου, ἢ ὑπάρχουσιν ἐκ τῆς φύσεώς των δικαιολογημένα, ὁποῖα εἶναι τὰ ὀφειλόμενα ἐνοίκια τῶν ἀποθηκῶν τοῦ ἅλατος, τῶν δημητριακῶν καρπῶν, καὶ οἱ καθυστεροῦντες μισθοὶ, νὰ παραδεχθῶσιν, ὡς ὑπάρχουσιν, ἄνευ συζητήσεως, διότι οὐδὲν ἐκ ταύτης, κατὰ τὴν παροῦσαν ἐποχὴν, θέλει ἐπέλθει ἀποτέλεσμα, ὡς ἅπαντα τὰ ἔξοδα ταῦτα γενόμενα δυνάμει Νόμων, Κανονισμῶν καὶ Β. Διαταγμάτων, καὶ δὲν δύνανται νὰ ἐκπεσθῶσι παντάπασιν. Εἰς τὸ ποσὸν φερ' εἰπεῖν τοῦ προσωπικοῦ τῶν Ἐπάρχων, ἢ τῶν ὑγειονομικῶν ὑπαλλήλων, ὡς ἐπὶ Νόμου ἐψηφισμένου στηριζόμενον, δὲν δύναται ἤδη ἡ Γερουσία νὰ ἐπενέγκῃ ἐλάττωσίν τινα, διότι ῥητὸς Νόμος ὥρισε καὶ τὸν ἀριθμὸν καὶ τὴν μισθοδοσίαν αὐτῶν, καὶ δυνάμει ὑπαρχόντων νόμων οἱ Ὑπουργοὶ ἔκαμον τὰ ἐπ' αὐτῶν σημειούμενα ἐν τῷ προϋπολογισμῷ ἔξοδα. Ὅσα δὲ ποσὰ ἐξόδων δὲν πηγάζουν οὔτε ἀπὸ Νόμους, οὔτε ἀπὸ Κανονισμοὺς, καὶ ἰσχὺν Νόμου ἔχοντα Β. Διατάγματα, οὔτε ἐκ τῆς φύσεώς των θεωροῦνται δικαιολογημένα, νὰ συζητηθῶσι κατὰ τὴν περὶ τούτου γνωμοδότησιν τῆς Ἐπιτροπῆς, διὰ νὰ δώσωσιν οἱ Ὑπουργοὶ τὰς ἀπαιτουμένας περὶ τούτων διασαφήσεις πρὸς δικαιολόγησιν αὐτῶν. Τούτων οὕτως ἐχόντων, ἀπόκειται ἤδη εἰς τὴν Γερουσίαν ν' ἀποφανθῇ, ἂν παραδέχηται, ὡς ὑπάρχουσι, τὰ εἰς προϋπάρχοντας Νόμους, Κανονισμοὺς καὶ Β. Διατάγματα ἔχοντα ἰσχὺν Νόμου στηριζόμενα ποσὰ, ἐπὶ τῶν ὁποίων δύναται ἕκατος νὰ ἐπιφέρῃ γενικὰς παρατηρήσεις, συζητοῦσα μόνον τὰ μὴ ἔχοντα τὴν ῥηθεῖσαν πηγὴν, καὶ μὴ θεωρούμενα ὡς δικαιολογημένα, ἢ πρέπει νὰ προβῇ ἐπὶ τῆς ἐν γένει συζητήσεως ὅλων τῶν ποσῶν τῶν ἐξόδων κατὰ κεφάλαιον καὶ ἄρθρον, ἐκ τῆς ὁποίας, ὡς ματαίως ἤδη καθισταμένης, οὐδὲν οὐσιῶδες ἀποτέλεσμα θέλει ἐπέλθει ἕνεκα τῆς παρελεύσεως τοῦ ἔτους,

Ὁ προϋπολογισμὸς, ἀντέταξεν ἄλλος, σημαίνει τὴν μεταξὺ

Βουλῶν καὶ Νομοτελεστικῆς ἐξουσίας γινομένην ἀπόφασιν περὶ τῶν ἐξόδων τοῦ Κράτους· Ὡς δὲ ἡ ἐπίσημος ἑρμηνεία τῶν Νόμων ἀνήκει εἰς τὴν Νομοθετικὴν ἐξουσίαν, οὕτω καὶ ἡ σύμπραξις αὐτῆς ἀπαιτεῖται εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῶν Νόμων, τῶν ὁποίων δυνητικῶν θεωρουμένων, δύνανται τὰ Βουλευτικὰ Σώματα, ὁσάκις παρατηρήσουν, ὅτι καὶ δι' ὀλιγωτέρων ὑπαλλήλων διεκπεραιοῦται ἡ ὑπηρεσία τοῦ Κράτους, ν' ἀποφασίσωσι δικαιωματικῶς καὶ ἀποτελεσματικῶς περὶ τῆς μειώσεως τοῦ ἀριθμοῦ αὐτῶν· διότι ἄλλως δὲν περιορίζονται τὰ ἔξοδα, ὅταν ὁ τόπος δὲν ἐπαρκῇ εἰς αὐτὰ, καὶ δὲν περιστέλλεται ἡ εὐρεῖα σφαῖρα, τὴν ὁποίαν ἔχει ἀνοικτὴν ἡ Νομοτελεστικὴ ἐξουσία. Ὅταν λοιπὸν ἡ Κυβέρνησις, ἔχουσα δυνάμει προαποφασισμένου Νόμου 40 φερ' εἰπεῖν Ἐπάρχους, ζητήσῃ τὴν ἔγκρισιν τοῦ δι' αὐτοὺς ἀπαιτουμένου ποσοῦ τῶν ἐξόδων διὰ τοῦ προϋπολογισμοῦ, δύναται ἡ Γερουσία νὰ περιορίσῃ δικαιωματικῶς τὸν ἀριθμὸν τῶν ὑπαλλήλων τούτων εἰς ὀλιγωτέρους, περιστέλουσα τὰ περιττὰ ἔξοδα κατὰ τὰς ἀνάγκας τοῦ Κράτους, καί τοι βασιζόμενα εἰς Νόμους, ὡς δυναμένων δύω ἢ καὶ τριῶν Ἐπαρχιῶν νὰ διοικηθῶσι δι' ἑνὸς μόνου Ἐπάρχου, ἐκτὸς ἐὰν οἱ Ὑπουργοὶ καταδείξωσι τὴν ἀπόλυτον ἀνάγκην τῆς ὑπάρξεως τούτων ὅλων, καὶ πείσωσι περὶ ταύτης τὸ Σῶμα. Ἐθεώρησεν ὅθεν ἀναγκαῖον νὰ ἐκθέσῃ ταῦτα πάντα ἐνώπιον τῆς Γερουσίας, διὰ νὰ μὴ ἐλλάβωσιν οἱ Ὑπουργοὶ, ὅτι κατὰ τὴν ἀγόρευσιν τοῦ Εἰσηγητοῦ τῆς Ἐπιτροπῆς δύνανται νὰ ἀντιτείνωσιν εἰς τὴν ὑπὸ τῆς Γερουσίας ἐπιγενησομένην τυχὸν ἐλάττωσιν τοῦ προσωπικοῦ τῶν ὑπαλλήλων ἀρχῶν, ὡς στηριζομένου εἰς προϋπάρχοντας Νόμους.

Ὅταν ὁ Νόμος, ἀντέτεινεν ὁ Εἰσηγητὴς τῆς Ἐπιτροπῆς, ὁρίζῃ ἀκριβῶς τὸν ἀριθμὸν τοῦ προσωπικοῦ τῶν ὑπαλλήλων, καί τοι δι' αὐτοῦ προγινομένης σπατάλης τῶν δημοσίων ἐξόδων, δὲν δύναται ὕστερον νὰ περιορισθῇ ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν μετὰ τὴν λῆξιν τοῦ ἔτους, ὡς ἐπὶ τοῦ προκειμένου· καθότι οἱ Ὑπουργοὶ δυνάμει ἐψηφισμένου Νόμου διώρισαν τοὺς διαφόρους ὑπαλλήλους, τοὺς ὁποίους δύνανται μὲν, προτραπέντες παρὰ τῶν Βουλῶν, νὰ ἐλαττώσωσιν, οὐχὶ δὲ καὶ ν' ἀναγκασθῶσι πρὸς τοῦτο. Ἵνα μὴ λοιπὸν ἐπέρχωνται τοῦ λοιποῦ τοιαῦται περὶ τῆς ἐλαττώσεως τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ὑπαλλήλων παρατηρήσεις, ὀφείλει ἕκαστος νὰ ἦναι φειδωλὸς, ὁσάκις ψηφίζει Νόμους, παρέχοντας εὐρὺ στάδιον περιττῶν ἐξόδων εἰς τὸ Ὑπουργεῖον. Ἀπόκειται δὲ ἤδη εἰς τὴν Γερουσίαν νὰ ἀποφανθῇ, ἂν πρέπῃ νὰ παραδεχθῇ, ὡς ὑπάρχουσιν, ὅσα ἔξοδα θεωροῦνται δικαιολογημένα, καὶ στηρίζονται εἰς προϋ-

πάρχοντας Νόμους, Κανονισμοὺς καὶ ἰσχὺν Νόμου ἔχοντα Β. Διατάγματα, συζητοῦσα μόνον, ὅσα δὲν πηγάζουσιν ἀπὸ τοιούτων Νόμων, κατὰ τὰς παρατηρήσεις τῆς Ἐπιτροπῆς, καὶ ὅσα τυχὸν ἄλλα παρέλειψεν αὕτη τῆς ἰδίας φύσεως, καὶ δύναταί τις ὕστερον ν' ἀνεύρῃ, ἢ νὰ προβῇ ἐπὶ τῆς κατὰ κεφάλαια καὶ ἄρθρα συζητήσεως ἁπάντων ἐν γένει τῶν ἐξόδων.

Συζητουμένου ἐγκαίρως τοῦ προϋπολογισμοῦ, προσέθηκεν ὁ προαγορεύσας, οὐ μόνον διαφόρους παρατηρήσεις ἐπὶ τῶν ἐξόδων δύναται νὰ ἐπιφέρῃ ἕκαστον Νομοθετικὸν Σῶμα, ἀλλὰ καὶ νὰ ἐκπέσῃ καὶ τὰς περιττὰς ἐκείνας δαπάνας, τὰς ὁποίας ἡ Κυβέρνησις διὰ Νόμου δύναται νὰ διαθέσῃ· καθότι στηριζομένων τῶν ἐν τῷ προϋπολογισμῷ σημειουμένων ἐξόδων εἰς κειμένους νόμους, περιττὴ καθίσταται ἡ τούτου ἐνώπιον τῶν Βουλῶν εἰσαγωγὴ, ὅταν προτίθεται νὰ παραβληθῶσι μόνον τὰ ἔσοδα πρὸς τὰ ἔξοδα τοῦ Κράτους· ἐνῷ τοὐναντίον ἡ Γερουσία δικαίωμα ἔχει διὰ τῆς συζητήσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ νὰ ἐλλατώσῃ, κατὰ τὰς ἀνάγκας τοῦ τόπου, τὰ διάφορα τοῦ Κράτους ἔξοδα, καί τοι βασιζόμενα εἰς Νόμους, περισέλλουσα τὴν πλατεῖαν αὐτῶν σφαῖραν, καὶ νὰ παρατηρήσῃ, ὅσα τυχὸν τούτων δὲν πηγάζουσιν ἀπὸ Νόμους, Κανονισμοὺς καὶ ἰσχὺν νόμου ἔχοντα Β. Διατάγματα.

Μολονότι δὲν θεωρεῖται ἁρμόδιος ὁ προκείμενος καιρὸς, ἐπήνεγκεν ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς, πρὸς λύσιν τοῦ ὑπὸ τοῦ προαγορεύσαντος ἐκτεθέντος ζητήματος, ὡς λίαν σπουδαίου, καὶ χρῄζοντος οὐκ ὀλίγης διασκέψεως, παρατηρεῖ ὅμως ἐκ περισσοῦ ἤδη, ὅτι ἡ ἀρχὴ αὐτοῦ ἐπιζημίους ἐπὶ τὸ μέλλον δύναται νὰ παράσχῃ συνεπείας· καθότι, ὅταν τὰ διὰ Νόμων κανονισμένα ἔξοδα τροποποιῶνται παρὰ τῶν Νομοθετικῶν Σωμάτων, τότε δύνανται ταῦτα νὰ τροποποιηθῶσι καὶ ἐπὶ τὸ μεῖζον καὶ ἐπὶ τὸ ἔλαττον.

Ἐξ οἰκείας ἀντιλήψεως, παρετήρησεν ἄλλος, γινώσκει ὅτι τὸ διὰ τὸ Γεωργικὸν τῆς Τύρινθος Σχολεῖον ποσὸν τῶν ἐξόδων πρέπει νὰ μετριασθῇ καὶ ἐλαττωθῇ ἐπὶ πολὺ, καί τοι ἐγκεκριμένον διὰ Νόμου, ὅστις καὶ κατὰ τὴν συζήτησιν αὐτοῦ, εἶπεν, ὅτι δὲν ἠδύνατο νὰ ἐφαρμοσθῇ, καὶ ἐπὶ τέλους δὲν ἐφαρμόσθη, ὡς μηδεμίαν ὠφέλειαν μέχρι τοῦδε παραγαγών· καθότι, ἐνῷ κατὰ τὸν προϋπολογισμὸν σημειοῦνται τριάκοντα χιλιάδες δραχμαὶ δι' ἔξοδα τοῦ εἰρημένου Σχολείου, μόνον ὁ Καθηγητὴς αὐτοῦ καί τινες ἐργάται πληρόνονται, καταναλισκομένων τῶν λοιπῶν ἀνωφελῶς καὶ ματαίως· τούτων ἕθεν ἕνεκα ἐξητήσατο, ἵνα καὶ τὸ διὰ τὸ Γεωργικὸν τῆς Τύρινθος

Σχολεῖον ποσὸν τῶν ἐξόδων συζητηθῇ μετὰ τῶν λοιπῶν ὑπὸ τῆς Ἐπιτροπῆς ἀναφερομένων κονδυλίων, καὶ δώσῃ ὁ ἁρμόδιος Ὑπουργὸς τὴν προσήκουσαν περὶ τούτου διασάφησιν καὶ δικαιολόγησιν.

Προτείναντος δὲ τοῦ Εἰσηγητοῦ τῆς Ἐπιτροπῆς, ὅτι πρέπει ν' ἀποφανθῇ ἡ Γερουσία, ἂν θέλῃ νὰ συζητήσῃ καὶ τὸ διὰ τὸ Γεωργικὸν ἐν Τύρινθι Σχολεῖον σημειούμενον ποσὸν, ὁμοῦ μετὰ τῶν λοιπῶν κονδυλίων, διότι, ἂν ἀφεθῶσιν ἄνευ συζητήσεως καὶ τὰ ἄλλα κονδύλια, τὰ στηριζόμενα εἰς Νόμους, θέλει παραλειφθῇ καὶ τοῦτο· ἑτέρου δὲ παρατηρήσαντος, ὅτι, ὅσα τυχὸν κονδύλια ἐξόδων τοιαῦτα, ὡς τὸ διὰ τὸ Σχολεῖον τῆς Τύρινθος σημειούμενον, ἀναφανῶσι, πρέπει νὰ συζητηθῶσιν ἐγκαίρως ἐπὶ τῆς συζητήσεως τῶν ἐξόδων ἑκάστου Ὑπουργείου, προσέθηκεν ἄλλος, ὅτι δύναται ἕκαστος τὰς προσηκούσας νὰ ἐπιφέρῃ παρατηρήσεις ἐπὶ παντὸς ἐξόδου, παραλειφθέντος παρὰ τῆς Ἐπιτροπῆς ἐν καιρῷ τῆς συζητήσεως τῶν παρὰ τῆς Ἐπιτροπῆς σημειουμένων ἐξόδων·

Τὸ ὅλον τῆς συζητήσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ, παρετήρησέ τις τῶν ἀγορευσάντων, εἶναί τι, ἕνεκα τῆς μὴ διακρίσεως τοῦ ὁποίου ἐξ ὑπαρχῆς, εἰς πολλὰς μέχρι τοῦδε περιέπεσεν ἡ Γερουσία περιπετείας κατὰ τὴν συζήτησιν αὐτοῦ, ὥστε διὰ τὴν παρέλευσιν τοῦ ἔτους δὲν θεωρεῖται πλέον πίςωσις, ἀλλ' ἁπλοῦς ἐξόδων λογαριασμός· καὶ ὡς ἐκ τούτου μεγίστη ἐπῆλθεν ἀνωμαλία καὶ ἀταξία, προελθοῦσα εἴτε χάριν τῶν περιστάσεων, εἴτε ἕνεκα τῶν προσώπων. Παρελθόντος δὲ τοῦ ἔτους, οὐδὲν πρέπει νὰ συζητηθῇ ἤδη κονδύλιον ἐξόδων, ὡς ματαίας καθιστημένης καὶ ἀνωφελοῦς πάσης συζητήσεως, καθόσον καὶ οἱ Ὑπουργοὶ, διὰ τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ προϋπολογισμοῦ κατὰ τὴν παραμονὴν τοῦ παρελθόντος ἔτους ἐνώπιον τῆς Γερουσίας, δὲν προέθεντο τὴν συζήτησιν αὐτοῦ, ἀλλὰ νὰ καλύψωσι τὴν ἐπισυμβᾶσαν ταύτην ἀνωμαλίαν, καὶ τὴν ἔλλειψιν αὐτῶν, ἕνεκα τῆς παρελεύσεως τοῦ ἔτους, καὶ τῆς μὴ ἐγκαίρου εἰσαγωγῆς τοῦ προϋπολογισμοῦ Διαταξάσης ὅμως τῆς Γερουσίας τὴν τοῦ προϋπολογισμοῦ συζήτησιν, ὑπὸ δύω φάσεις πρέπει νὰ διακριθῇ αὕτη· καὶ κατὰ μὲν τὴν πρώτην, ὅσα τυχὸν κονδύλια ἐξόδων θεωροῦνται ὡς πίστωσις, καὶ στηρίζονται εἰς προϋπάρχοντας Νόμους, Κανονισμοὺς καὶ ἰσχὺν Νόμου ἔχοντα Β. Διατάγματα, νὰ παραδεχθῶσιν, ὡς ὑπάρχουσιν, ἄνευ συζητήσεως, καὶ ὡς μηδενὸς προκύψοντος ἀποτελέσματος κατὰ τὴν παροῦσαν ἐποχὴν, καὶ τῆς αἰτίας μὴ ὑφισταμένης· κατὰ δὲ τὴν δευτέραν,

ὅσα ποσὰ ἐξόδων δὲν θεωροῦνται ὡς πίστωσις, μήτε πηγάζουσιν, κατὰ τὴν γνωμοδότησιν τῆς Ἐπιτροπῆς, ἀπὸ ὑπάρχοντας Νόμους, Κανονισμοὺς καὶ Β. Διατάγματα, νὰ συζητηθῶσι, καὶ διάφοροι νὰ δοθῶσιν ἐκ μέρους τῶν Ὑπουργῶν διασαφήσεις εἰς δικαιολόγησιν αὐτῶν.

Προτείναντος δέ τινος τῶν προαγορευσάντων, ἵνα συζητηθῶσι κατὰ τάξιν ἅπαντα τὰ ποσὰ τῶν ἐξόδων κατὰ Κεφάλαιον καὶ ἄρθρον, καὶ ὅσα μὲν ἐκ τούτων θεωροῦνται νομίμως γενόμενα, νὰ παραδεχθῶσιν, ὡς ὑπάρχουσιν, ὅσα δὲ ἡ Ἐπιτροπὴ σημειοῖ, νὰ συζητηθῶσι, διαφόρων ἐπ' αὐτῶν ζητουμένων διασαφήσεων πρὸς δικαιολόγησίν των ἀπὸ μέρους τῶν Ὑπουργῶν· ἄλλου δὲ εἰπόντος, ὅτι πρέπει νὰ συζητηθῶσι μόνον τὰ παρὰ τῆς Ἐπιτροπῆς σημειούμενα κονδύλια ἐξόδων, καὶ ὅσα τυχὸν ἄλλα θεωροῦνται τῆς ἰδίας φύσεως, ὡς ὑπάρχει καὶ τὸ διὰ τὸ Γεωργικὸν τῆς Τίρινθος Σχολεῖον σημειούμενον ποσὸν, ἐπρότεινεν ἕτερος, ἵνα, πρὸς ἀποφυγὴν ἐνδεχομένων διενέξεων περὶ τοῦ τρόπου τῆς συζητήσεως των διαφόρων ποσῶν τῶν ἐξόδων, καὶ χάριν συντομίας τοῦ χρόνου, συζητηθῶσι κατὰ τάξιν καὶ κατὰ σειρὰν ἐπὶ ἑκάστου Ὑπουργείου ἅπαντα τὰ ἔξοδα, ὡς σημειοῦνται ἐν τῇ ἐκθέσει τῆς Ἐπιτροπῆς, ἐπὶ τῶν ὁποίων ἐὰν τυχὸν τινὰ θεωρῶνται ἀμφισβητήσιμα, εἴτε κατὰ τὴν γνώμην τῆς Ἐπιτροπῆς, εἴτε κατ' ἰδίαν ἑκάστου πεποίθησιν, δύνανται νὰ ἐπέλθωσιν αἱ προσήκουσαι παρατηρήσεις.

Ἡ Γερουσία ἐπομένως, κατ' ἐρώτησιν τοῦ Κ. Προέδρου, παραδεξαμένη τὴν πρότασιν τοῦ προαγορεύσαντος, διέταξεν, ἵνα προβῇ κατὰ σειρὰν ἐπὶ τῆς συζητήσεως τῶν ἐξόδων ἑκάστου Ὑπουργείου, ὡς ἀναφέρονται ἐν τῇ ἐκθέσει τῆς Ἐπιτροπῆς.

Προταθείσης ὅθεν τῆς συζητήσεως ἐπὶ τῶν ἐξόδων τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐξωτερικῶν, κατὰ τὴν ἐν τῇ ἐκθέσει τῆς Ἐπιτροπῆς περιεχομένην τάξιν, λαβὼν τὸν λόγον ὁ ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Ὑπουργὸς, παρετήρησεν, ὅτι ἐν τῇ ἐκθέσει τῆς Ἐπιτροπῆς τῆς Γερουσίας ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἔτους **1847** σημειοῦνται ὡς ἔξοδα μὴ πραγματοποιηθέντα, μήτε ἐπιδεκτικὰ πραγματοποιήσεως διὰ τὸ ἔτος **1847**, καὶ ἑπομένως ἀφαιρετέα τὰ ἑξῆς· ἀποζημιώσεις καὶ βοήθειαι δραχμαὶ 5000, ἔξοδα ἀπρόβλεπτα δραχ. 8000, καὶ ἐπιτροπαὶ τῶν Ὀθωμανικῶν Ὑποθέσεων δραχ. **11150**· ἐκ τῶν ποσῶν ὅμως τούτων, τὰ ὁποῖα ἦσαν ἐπιδεκτικὰ πραγματοποιήσεως, κατὰ τὸ ἔτος **1847**, τὰ μὲν δύω πρῶτα ἐπραγματοποιήθησαν ὁλοσχερῶς, τὸ δὲ τρίτον κατὰ τὸ πλεῖστον μέρος, ἤτοι κατὰ δραχ. **8120**,

γενομένων ἁπασῶν τούτων τῶν δαπανῶν, συμποσουμένων εἰς δραχ. 21120, διὰ Β. Διαταγμάτων, ὡς θέλουσι καταφανῆ ἐν τῷ ἀπολογισμῷ λεπτομερῶς αἱ πληρωμαὶ τῶν ποσῶν τούτων, τὰ ὁποῖα πρέπει ἡ Γερουσία νὰ παραδεχθῇ ὡς γενόμενα. Ἐκεῖνο δὲ, τὸ ὁποῖον ἔκαμε τὴν ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ Ἐπιτροπὴν, νὰ ὑποθέσῃ, ὅτι δὲν ἐπραγματοποιήθησαν τ' ἀνωτέρω τρία κονδύλια, εἶναι, ὅτι τὰ δύω πρῶτα κονδύλια κατέχουσιν ἐν τῷ προϋπολογισμῷ θέσιν μεταξὺ διαφόρων ἄλλων κονδυλίων, ἀφορώντων τὰς Πρεσβείας, ὡς τῶν περὶ ἐξόδων διασκευῆς τῶν Πρέσβεων, τῶν ταξειδίων αὐτῶν, ἐκτάκτων ἀποστολῶν καὶ ταχυδρομείων· καὶ ἐπειδὴ αἱ Πρεσβεῖαι δὲν ἐσυστήθησαν, ἐνόμισεν ἴσως ἡ Ἐπιτροπὴ, ὅτι καὶ τὰ δύω ταῦτα κονδύλια τῶν ἐξόδων, ἤτοι αἱ ἀποζημιώσεις καὶ βοήθειαι, καὶ τ' ἀπρόβλεπτα ἔξοδα, δὲν ἐδαπανήθησαν, ἐνῷ ταῦτα δὲν ἀφορῶσι κυρίως τὰς Πρεσβείας, ἀλλὰ τὴν ἐξωτερικὴν ἐν γένει ὑπηρεσίαν, ἤτοι τὸ ἐμπορικὸν τῆς Κωνσταντινουπόλεως, καὶ τὰ λοιπὰ ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ Προξενεῖα· καθότι ἐκ μὲν τοῦ ποσοῦ τῶν ἀποζημιώσεων καὶ βοηθειῶν, δίδονται βοήθειαι εἰς ὑπαλλήλους ζημιωθέντας καὶ ἀπολέσαντας τὴν περιουσίαν των ἕνεκα τῶν ἐν τῇ Τουρκίᾳ συμβαινουσῶν συνήθων πυρκαϊῶν, καὶ βοηθοῦνται ἄποροι ὑπάλληλοι, ὁσάκις μεταβαίνουσιν εἰς τὰς θέσεις των, διὰ τὴν ἔλλειψιν τῶν ὁδοιπορικῶν ἐξόδων· ἐκ δὲ τοῦ ποσοῦ τῶν ἀπροβλέπτων ἐξόδων, χορηγοῦνται τὰ ἐν τῇ Τουρκίᾳ ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων Προξένων συνήθη καὶ ἀναπόφευκτα φιλοδωρήματα, καὶ διατηροῦνται τὰ Ἑλληνικὰ Ἐθνόσημα καὶ σημαῖαι τῶν διαφόρων Προξενείων. Καθόσον δὲ ἀφορᾷ τὸ διὰ τὴν Μικτὴν Ἐπιτροπὴν ποσὸν τῶν ἐξόδων, μ' ὅλον ὅτι δὲν εἰργάσθη αὕτη πρὸ πολλοῦ, ἐπληρώθησαν ὅμως χρήματα τινὰ διὰ τὸ ἐνοίκιον τοῦ καταστήματος, καὶ διὰ τὴν διατήρησιν τοῦ Γραμματέως· καθότι μεταξὺ τοῦ ἀρχείου τῆς Ἐπιτροπῆς ὑπάρχουσι διάφορα οὐσιώδη τῶν διαδίκων ἔγγραφα, τὰ ὁποῖα δὲν δύνανται ν' ἀποβριφθῶσιν τῇ δε κακεῖσε, ἀλλὰ ὡς ἀφορῶντα τὴν περιουσίαν τῶν πολιτῶν, καὶ θεωρούμενα πολύτιμα, διατηρεῖ ὁ Γραμματεὺς ὑπὸ τὴν φύλαξίν του, καὶ δίδει εἰς τοὺς διαδίκους, ὅταν ζητήσωσιν αὐτά.

Διὰ τοῦ πρώτου ἄρθρου τοῦ περὶ κυρώσεως τῶν ἐξόδων τῆς χρήσεως τοῦ ἔτους 1847 Νομοσχεδίου, ἀντέτεινεν ὁ Εἰσηγητὴς τῆς Ἐπιτροπῆς, προσδιορίζεται ἕκαστον ἔξοδον παντὸς Ὑπουργείου κατὰ Κεφάλαιον καὶ ἄρθρον, περιέχον καὶ τὸ φύλλον τῆς λεπτομερείας αὐτοῦ· τὰ δὲ ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ἐξωτε-

φικῶν ὡς δαπανηθέντα σημειούμενα ποσὰ τῶν ἀποζημιώσεων καὶ βοηθειῶν, τῶν ἀπροβλέπτων ἐξόδων καὶ τῶν Ἐπιτροπῶν τῶν Ὀθωμανικῶν Ὑποθέσεων, ὡς περιεχόμενα ἐν τῷ αὐτῷ Κεφαλαίῳ καὶ ἄρθρῳ τῶν ἐξόδων τῶν Πρεσβειῶν, ἀφήρεσεν ἡ Ἐπιτροπὴ διὰ τῆς ἐκθέσεώς της, ὡς μὴ πραγματοποιηθέντων τῶν ἐξόδων τῶν Πρεσβειῶν· καὶ δὲν ἔπρεπεν ὁ Ὑπουργὸς νὰ δαπανήσῃ χρήματα τινὸς Κεφαλαίου εἰς ἄλλο Κεφάλαιον καὶ δι' ἄλλην ἀνάγκην, ἀλλὰ νὰ ζητήσῃ συμπληρωτικὴν διὰ τὰ ποσὰ ταῦτα πίστωσιν παρὰ τῶν Βουλῶν· καθότι, μεταβιβασθείσης ποσότητός τινος Κεφαλαίου εἰς ἄλλο Κεφάλαιον, τὸ Κεφάλαιον τοῦτο θεωρεῖται ἄκυρον, καὶ ἡ πληρωμὴ τῆς ποσότητος ταύτης παράνομος· καὶ ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ δὲν δύναται τοῦ λοιποῦ ἕκαστος Ὑπουργὸς νὰ δαπανήσῃ ἔξοδα τινὸς Κεφαλαίου εἰς ἄλλο Κεφάλαιον.

Συνολογήσαντος δὲ τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Δικαιοσύνης, ὅτι δὲν δύναται ἐπ' οὐδεμιᾷ περιπτώσει ἡ ποσότης τινὸς Κεφαλαίου νὰ δαπανηθῇ ἐπὶ ἄλλης ἀνάγκης ἑτέρου Κεφαλαίου, ἐπὶ τοῦ προκειμένου ὅμως τὰ μεταξὺ τῶν ἐξόδων τῶν Πρεσβειῶν σημειούμενα ποσὰ τῶν ἀποζημιώσεων καὶ βοηθειῶν, τῶν ἀπροβλέπτων ἐξόδων καὶ τῶν ἐπὶ τῶν Ὀθωμανικων ὑποθέσεων ἐπιτροπῶν ἐδαπανήθησαν οὐχὶ ἀντὶ ἄλλου Κεφαλαίου, ἀλλὰ ἐπὶ τῆς ἐξωτερικῆς ὑπηρεσίας, διὰ τὴν ὁποίαν ὑπάρχουσι προσδιωρισμένα, καὶ κατ' ἔτος κατατάττονται μεταξὺ τοῦ Κεφαλαίου τῆς τρεχούσης ἐξωτερικῆς ὑπηρεσίας, καὶ τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργοῦ παρατηρήσαντος, ὅτι ἡ χρῆσις τῶν εἰρημένων ποσῶν τῶν ἐξόδων διὰ τὰς ἀποζημειώσεις καὶ βοηθείας εἰς τὰ ἀπρόβλεπτα ἔξοδα, γίνεται συνήθως εἰς τὰ Προξενεῖα καὶ τὰς ἐξωτερικὰς ὑποθέσεις, ἕνεκα καὶ τῶν πυρκαϊῶν, αἵτινες συνήθως ἐπισυμβαίνουσιν ἐν Τουρκίᾳ, καὶ ἐκ τῶν ὁποίων ζημειοῦνται οἱ ὑπάλληλοι, καὶ τῶν διαφόρων πρὸς τοὺς ἀπόρους ἐξ αὐτῶν διδομένων βοηθειῶν διὰ τὴν ἔλλειψιν τῶν ὁδοιπορικῶν τῆς μεταβάσεώς των ἐξόδων, ἐπήνεγκεν ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς, ὅτι τὰ εἰρημένα κονδύλια, περὶ ὧν ἡ παροῦσα ἤδη συζήτησις, ἀσύνδετα ὑπάρχουσι μετὰ τῶν ἐξόδων τῶν Πρεσβειῶν, καὶ μηδεμίαν πρὸς ταῦτα σχέσιν ἔχουσιν, ὡς μεταβλητὰ, καὶ εἰς ἄλλην ἐξωτερικὴν ὑπηρεσίαν δαπανώμενα, καί τοι ὑπὸ τὰ ἔξοδα τῶν Πρεσβειῶν σημειούμενα κατ' ἔτος εἰς τοὺς προϋπολογισμούς.

Ἰδιαίτερα φύλλα λεπτομερείας ἐξόδων, προσέθηκεν ὁ Εἰσηγητὴς, ὑπάρχουσι καὶ περὶ τοῦ Ἐμπορικοῦ ἐν Κωνσταντινουπόλει Γραφείου, καὶ περὶ τῶν λοιπῶν Προξενείων, εἰς

τὰ ὁποῖα δὲν συμπεριλαμβάνονται οὔτε αἱ ἀποζημιώσεις καὶ βοήθειαι, οὔτε τὰ ἀπρόβλεπτα ταῦτα ἔξοδα, τὰ ὁποῖα ὡς ἐμπεριεχόμενα μεταξὺ τῶν ἐξόδων τῶν Πρεσβειῶν, καὶ ἐν ἰδιαιτέρῳ φύλλῳ λεπτομερείας, δὲν ἔπρεπε νὰ πραγματοποιηθῶσιν εἰς ἄλλην ἀνάγκην, ἀφ' οὗ τὰ ἔξοδα τῶν Πρεσβειῶν δὲν ἐγένοντο κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος· ὅτι ὅμως ἡ δαπάνη αὕτη εἶναι παράβασις τοῦ Νόμου, εἶναι ἀναντίῤῥητον· καθότι ποσὰ χρημάτων ἐπὶ τοῦ Κεφ. Δ'. τοῦ προϋπολογισμοῦ ὑπὸ στοιχ. Θ. μετεχειρίσθησαν εἰς τὸ Κεφ. ς'. ὑπὸ στοιχ. Κ. ἂν δὲ ἡ Γερουσία ἐγκρίνῃ νὰ παραδεχθῇ ἡ μικρὰ ποσότης τῆς δαπάνης ταύτης, μὲ τὴν παρατήρησιν τοῦ νὰ μὴ γίνηται τοῦ λοιποῦ τοιαύτη παραβίασις Νόμου, δὲν δύναται ν' ἀντείπῃ· πλὴν ὁμολογουμένως ἀποδεικνύεται, ὅτι εἶναι παράβασις Νόμου ἡ γενομένη αὕτη δαπάνη.

Ἐπειδὴ πρό τινων ἐτῶν, παρετήρησέ τις τῶν προαγορευσάντων, δὲν εἰργάσθη ἡ Δικαστικὴ Μικτὴ Ἐπιτροπή, ὤφειλεν ὁ ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Ὑπουργὸς, χάριν οἰκονομίας τῶν ἐξόδων, οὐ μόνον νὰ μεταθέσῃ τὰ ἀρχεῖα αὐτῆς εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐξωτερικῶν πρὸς διαφύλαξιν, ἀλλὰ καὶ ν' ἀπολύσῃ τῆς ὑπηρεσίας καὶ τὸν Γραμματέα ὡς πάντῃ περιττὸν, ἐκλειπομένης οὕτω καὶ τῆς πλωρωμῆς τοῦ ἐνοικίου τοῦ Καταστήματος, καθόσον τ' ἀρχεῖα τῆς Ἐπιτροπῆς ὡς μὴ ὀγκώδη καὶ πολλὰ, ὁποῖα ὑπάρχουσι τὰ τῶν λοιπῶν Δικαστηρίων, εὐχερῶς ἠδύναντο νὰ μετενεχθῶσιν εἰς μικρόν τι δωμάτιον τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐξωτερικῶν.

Ἐνόσῳ ἡ Ἑλλὰς διατηρεῖ τὴν μετὰ τῆς Τουρκίας πολιτικὴν σχέσιν, ἐπέφερεν ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς, δὲν δύναται ἡ Κυβέρνησις νὰ διαλύσῃ τὴν δικαστικὴν Μικτὴν Ἐπιτροπὴν, διότι προσκρούει πολιτικῶς, οὔτε νὰ μεταφέρῃ ἀλλαχοῦ τὰ διάφορα ἀρχεῖα αὐτῆς, ἐκ τῶν ὁποίων κρέμαται ἡ περιουσία πολλῶν διαδίκων.

Μὴ ἐργαζομένης πρό τινων ἐτῶν, ἀντέταξεν ἄλλος, τῆς Δικαστικῆς Μικτῆς Ἐπιτροπῆς, ὤφειλεν ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῶν Ἐξωτερικῶν, φειδόμενος τῶν ἐξόδων τοῦ Κράτους, ν' ἀπολύσῃ τὸν Γραμματέα αὐτῆς, καὶ νὰ μεταφέρῃ ἅπαντα τῆς Ἐπιτροπῆς τὰ ἀρχεῖα παρὰ τῷ Ὑπουργείῳ τῶν Ἐξωτερικῶν, τοῦ ὁποίου εἷς ἐκ τῶν περιττῶν καὶ μὴ ἐργαζομένων ὑπαλλήλων ἠδύνατο νὰ ἐπιφορτισθῇ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ἀρχείων.

Ἡ Γερουσία ἐπομένως, κατ' ἐρώτησιν τοῦ Κ. Προέδρου, παρεδέξατο τὰ ἐν τῷ προϋπολογισμῷ τοῦ ἔτους 1847 σημειούμενα τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐξωτερικῶν ἔξοδα, ὡς ὑπάρχουσι, προστιθεμένων μόνον ὡς πραγματοποιηθεισῶν τῶν ἑπομένων δραχ-

μῶν ἐκ τῶν ἀφαιρεθέντων, ὡς μὴ γενομένων ἐξόδων τῶν Πρεσβειῶν κατὰ τὴν γνωμοδότησιν τῆς ἐπιτροπῆς, ἤτοι

1. Δι' ἀποζημιώσεις καὶ βοηθείας	δρ.	5,000
2. δι' ἀπρόβλεπτα ἔξοδα,	»	8,000
3. Διὰ τὰς ἐπιτροπὰς τῶν δύω Ὀθωμ. ὑποθέσ.	»	8,120
Τὸ ὅλον δραχ.		21,120

ὥστε, ἐκπιπτομένου τοῦ ποσοῦ τούτου ἐκ δρ. 161,625:34, μένει ἀπραγματοποίητον ποσὸν δρ. 140,505:34, αἵτινες παρεδέχθησαν ὑπὸ τῆς Γερουσίας ὡς ἀπραγματοποίητοι διὰ νὰ ἐκπεσθῶσιν ἀπὸ τὸ ὁλικὸν ποσὸν τῶν ἐξόδων τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐξωτερικῶν.

Μεταβάσης ἔπειτα τῆς Γερουσίας εἰς τὰ μὴ πραγματοποιηθέντα ἔξοδα τοῦ Ὑπουργείου τῆς Δικαιοσύνης, καὶ ἀναγνωσθέντος τοῦ παραγράφου « διὰ τὴν προσθήκην δέκα Πρωτοδικῶν μὴ διορισθέντων, δρ. 4,000» Ὁ Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης λέγει, ὅτι διαβεβαιῶ τὴν Γερουσίαν, ὅτι τὸ ποσὸν αὐτὸ δὲν ἐξωδεύθη, ἀλλὰ δὲν πρέπει ν' ἀφαιρεθῇ διὰ τὸ μέλλον, διότι εἶναι τῆς πρώτης ἀνάγκης νὰ διορισθοῦν οἱ εἰρημένοι δέκα Πρωτοδίκαι, ἑπομένως καὶ τὸ ποσὸν αὐτὸ εἶναι διὰ τὸ μέλλον ἀναγκαιότατον· Ὁ Εἰσηγητὴς ἀπαντᾷ, ὅτι διὰ τὸ ἔτος 1847 εἶναι αὐτοδικαίως ἀπαράδεκτον καὶ ἀφαιρετέον ἐκ τοῦ προϋπολογισμοῦ, διὰ δὲ τὸ μέλλον πρέπει νὰ ζητηθῇ ἡ συγκατάθεσις τῶν Βουλευτικῶν Σωμάτων, καὶ οὕτω νὰ τεθῇ εἰς τὸν ἑπόμενον προϋπολογισμόν· ἡ Γερουσία ὅθεν παρεδέχθη τὴν γνωμοδότησιν τῆς Ἐπιτροπῆς, ἀποφασίσασα τὸ εἰρημένον ποσὸν ἀφαιρετέον, ὡς μὴ πραγματοποιηθὲν, ἀπὸ τὸν προϋπολογισμὸν, καὶ μεταβαίνει εἰς τὸ παρόμοιον κεφάλαιον τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίου Ἐκπαιδεύσεως Ὑπουργείου « διὰ τὴν μὴ σύστασιν εἰσέτι 6 Γυμνασίων 58,980
καὶ 11 Ἑλληνικῶν Σχολείων 37,560
καὶ ζητεῖ λόγον παρὰ τοῦ ἁρμοδίου Ὑπουργοῦ, ὅστις ἀπαντᾷ τὰ ἑξῆς·

Τὰ μὴ συστηθέντα Γυμνάσια πραγματικῶς εἶναι ἓξ, ὡς ἀναφέρει καὶ ἡ Ἐπιτροπή. Τὰ δὲ μὴ συστηθέντα Ἑλληνικὰ Σχολεῖα εἶναι ἑπτά·

1. Τὸ τοῦ Βάλτου	Ἀκαρνανίας
2. Τὸ τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου	Κυνουρίας
3. Οἰνοῦντος	Λακωνίας
4. Μολάγας	

5. Γαυρίου καὶ Ἄρνης Ἄνδρου
6. Φολεγάνδρου
7. Δυστίων Εὐβοίας.

καὶ οὐχὶ ἕνδεκα, τὰ ὁποῖα δὲν ἐσυστήθησαν διὰ τοὺς ἀναφερομένους εἰς τὴν πρὸς τὴν Βουλὴν τῶν Ἀντιπροσώπων ἔκθεσιν τοῦ Ὑπουργείου λόγους, καὶ μάλιστα διὰ τὴν ἔλλειψιν Δημοτικῶν Σχολείων, καὶ μαθητῶν ἀνωτέρας ἐκπαιδεύσεως ἱκανῶν.

Δὲν διωρίσθη ὅμως εἰσέτι Διδάσκαλος, εἰς τὸ Σχολεῖον Σοπωτοῦ, μήτε εἰς τὸ τοῦ Φουρνᾶ (Εὐρυτανίας), καὶ εἰς τὸ τῆς Κατούνης (Ἀκαρνανίας), ἢ μᾶλλον εἰπεῖν, διορισθεὶς, δὲν ἐδέχθη, ἀλλὰ προσεχῶς θέλουν διορισθῆ ἄλλοι.

Δὲν ἐμισθοδοτήθη εἰσέτι ἐκ τοῦ Δημοσίου Ταμείου ὁ τοῦ ἐν Ξηροχωρίῳ Ἑλληνικοῦ Σχολείου Διδάσκαλος, τὸν ὁποῖον μέχρι τινὸς ἐπλήρονε τὸ Δημοτικὸν ταμεῖον· ἀλλ' ἴσως ἀναλάβει τὸν μισθὸν αὐτοῦ ἡ Κυβέρνησις ἀπὸ τοῦ 1847, διότι ὡς ἐμάθομεν, καθυστερεῖται ἀπὸ τὸν Δῆμον. Καὶ ἰδοὺ ἡ πραγματικὴ καὶ ἀληθὴς ἀφαίρεσις·

1.	Βάλτου	δραχ.	1560
2.	Κατούνης	»	1560
3.	Ἁγίου Ἰωάννου	»	1200
4.	Οἰνοῦντος	»	1200
5.	Μολάγας	»	1200
6.	Γαυρίου καὶ Ἄρνης	»	1200
7.	Φολεγάνδρου	»	1560
8.	Δυστίων	»	1200
9.	Ξηροχωρίου	»	1560
10.	Φουρνᾶ	»	1560
11.	Σοπωτοῦ	»	1560
	Τὸ ὅλον δραχ.		15,460

Ἀλλ' ἀντὶ τοῦ ἀνωτέρω πραγματικοῦ, ὡς εἶπον, ποσοῦ, ἡ Ἐπιτροπή σας ἀφαιρεῖ δραχμὰς 37,560. Διαφορὰ μεταξὺ τῶν δύω ποσοτήτων δραχ. 22,200.

Ἐξετάσεως ὅθεν γενομένης περὶ τῆς τόσον σημαντικῆς ταύτης διαφωνίας, εὑρίσκεται, ὅτι ἡ ληφθεῖσα παρὰ τοῦ λογιστοῦ τοῦ Ὑπουργείου σημείωσις περιεῖχε τὰ μέχρι Νοεμβρίου πληρωθέντα μόνον ποσὰ, οὐχὶ δὲ καὶ τὰ παρὰ τοῦ Ὑπουργείου κατόπιν πληρωθέντα μέχρι τῆς λήξεως τοῦ λογιστικοῦ ἔτους 1847.

Ἀλλ' ἀπὸ τὴν κατηγορίαν τῶν γενομένων οἰκονομιῶν πρέπει ν' ἀφαιρεθῇ τὸ Σχολεῖον τοῦ Ξηροχωρίου διὰ τὸν προειρημένον λόγον.

Ἡ Γερουσία ὅθεν μετὰ τὰς εἰρημένας τοῦ Ὑπουργοῦ πληροφορίας, παρεδέχθη ν' ἀφαιρεθῇ ὡς πρὸς τὰ Ἑλληνικὰ Σχολεῖα τὸ ἐξηγηθὲν παρὰ τοῦ Ὑπουργοῦ ποσὸν ἐκ δραχμῶν 22,200, ὡς δαπανηθεισῶν τῶν δραχμῶν 15,360 κατὰ τὴν ὁμολογίαν τοῦ Ὑπουργοῦ, τούτων ἕνεκα ἀπὸ τὸ ὁλικὸν ποσὸν τῶν ἐξόδων συμποσουμένων εἰς δραχ. 13,954,571:51· ἀφ' οὗ ἐκπεσθῶσι δραχ. 140,505:34· ἐκ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐξωτερικῶν, ὡς ἀνωτέρω, καὶ ἐκ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Δικαιοσύνης δραχ. 4000, πρὸς δὲ καὶ ἐκ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίου Ἐκπαιδεύσεως δρ. 81,180, τὸ ὅλον δρ. 225,685:34. Προστιθεμένου δὲ καὶ τοῦ ἐξωτερικοῦ Δανείου, τῶν τόκων καὶ χρεωλύτρων τοῦ 1847, καὶ τοῦ Δανείου τοὺ Εὐνάρδου δραχ. 3,729,194:6, συμποσοῦται τὸ ὁλικὸν ποσὸν τῶν ἐξόδων τοῦ 1847 εἰς δραχ. 17,458,080:23, μένει καθαρὸν ποσὸν ἐξόδων δραχ. 13,728,886:17, τὸ ὁποῖον παραδέχεται ἡ Γερουσία ὡς ἐτήσιον ἔξοδον τοῦ ἔτους 1847, ὑπὸ τὴν ἐπιφύλαξιν τῶν συζητήσεων, καὶ ἀποφάσεων τῶν ἐπομένων κονδυλίων.

Ἐπελθούσης ὕστερον τῆς συζητήσεως τῶν ἐξόδων, ὅσα δὲν πηγάζουσιν ἀπὸ ὑπάρχοντας Νόμους, Κανονισμοὺς καὶ Β. Διατάγματα, ἔχοντα ἰσχὺν Νόμου, καὶ ἀναγνωσθείσης τῆς ἐκθέσεως τῆς Ἐπιτροπῆς, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν « ὅτι ἡ μισθοδοσία τοῦ προσωπικοῦ τοῦ Ὑπουργείου διετηρήθη κατὰ τὰ παλαιὰ Διατάγματα τοῦ διορισμοῦ αὐτῶν, μέχρι τέλους Σεπτεμβρίου 1847, καὶ οὐχὶ κατὰ τὸν νέον ὀργανικὸν Νόμον τῶν Ὑπουργείων δημοσιευθέντα τὴν 3 Ἰουνίου τοῦ 1846, ὅθεν προέκυψεν ὑπέρβασις ἐκ δρ. 1567:87. » Ὁ Κύριος Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν λέγει, ὅτι ἡ ὑπέρβασις εἶναι τῷ ὄντι ἀληθὴς, καὶ τοῦτο, διότι ἀναδεχθεὶς τὴν διεύθυνσιν τοῦ Ὑπουργείου τούτου, εὗρε τὸ προσωπικὸν κατὰ τὸν παλαιὸν ὀργανισμὸν, μὴ δυνηθέντος τοῦ προκατόχου του νὰ ἐφαρμόσῃ [redacted] νέον Νόμον, διότι τὸ ποσὸν ἦτον ἀνεπαρκὲς, καὶ ὁ προϋπολογισμὸς, ὅταν ἐγένετο ὁ Νόμος, δὲν ἦτον ἐπιτυχὴς, καὶ οὕτω δὲν εὐκολύνθη εἰς τὴν ἐφαρμογήν του ἄνευ τροπολογίας, διὰ τοῦτο ἐγένετο ὑπέρβασις δραχ. 1067 παρὰ τοῦ προκατόχου του, διὰ τὴν ὁποίαν καθυπέβαλε πρὸς τὴν Βουλὴν Νομοσχέδιον, ἡ καθυστέρησις τοῦ ὁποίου δὲν εἶναι ἔργον τῆς

προκιρέσεώς του, ὥστε ἡ Γερουσία ἂς ἀποφασίσῃ κατὰ τὸ δίκαιον.

Ὁ Εἰσηγητὴς ἀπαντᾷ, ὅτι ὁ Νόμος ἐπεψηφίσθη ἀπὸ τὴν Γερουσίαν τὸν Αὔγουστον τοῦ 1845, καὶ ἐδημοσιεύθη τὴν 3 Ἰουνίου 1846, τότε δὲ ἡ Γερουσία ἐπέμενε θεωροῦσα περιττὸν τὸν Νόμον τοῦτον, καὶ ἐζήτει νὰ ἐπιψηφίσῃ τὸν τοιοῦτον ὀργανικὸν Νόμον τῶν Ὑπουργείων μετὰ ἓξ μῆνας, ἀφοῦ δηλαδὴ ἀποδείξῃ ὁ χρόνος τὴν ἀνάγκην τοιούτου Νόμου· ἀλλὰ τὸ Ὑπουργεῖον, ἐνῷ διϊσχυρίζετο τότε, ὅτι ἦτον ἀδύνατον νὰ κινηθῇ ἡ μηχανὴ τῆς ὑπηρεσίας ἄλλως, καὶ ἕνεκα τούτου ἐπρόσθεσε καὶ εἰς τὴν Γερουσίαν δεκατέσσαρα ἄλλα μέλη, τὸν ἐδημοσίευσε μετὰ ἐννέα μῆνας, ἐνῷ ἡ Γερουσία ἐζητοῦσε μόνον ἓξ. Ὁ δημοσιευθεὶς τέλος πάντων Νόμος κατήργησε τὰς προγενεστέρας διατάξεις· διὰ τί λοιπὸν νὰ μὴν ἐνεργηθοῦν ἀμέσως αἱ νέαι τοῦ Νόμου διατάξεις· δὲν θεωρῶ τὸ χρηματικὸν ποσὸν τόσον, ὅσον τὴν τῆς Νομοθεσίας ἀσφάλειαν.

Ἀπαντήσας πρὸς ταῦτα ὁ Ὑπουργὸς, ἐπέφερεν, ὅτι ὁ Νόμος ἔχει τι ἐλαστικὸν, ὡς ὁρίζει τὸ 18 ἄρθρον οὕτως, « ὅλοι οἱ μέχρι τοῦδε διδόμενοι βαθμοὶ Διευθυντοῦ, Ὑπουργικοῦ Συμβούλου, καὶ Ὑπουργικοῦ Παρέδρου, παύουν ἀφ' ἧς ἡμέρας ὀργανισθῇ καὶ διορισθῇ τὸ προσωπικὸν κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος Νόμου. »

Ἀντιτείνων ὁ Εἰσηγητὴς, ἐπέμενε λέγων, ὅτι δικαίως ἀπὸ τῆς στιγμῆς τῆς δημοσιεύσεως τοῦ Νόμου ἐννοεῖται ἀρχομένη καὶ ἡ ἐφαρμογή του, καθότι ἄλλως ἠμπορεῖ νὰ τηρήσῃ τις καὶ 30 φερ' εἰπεῖν ἔτη, ἀδημοσίευτον Νόμον τινά, ἡ δὲ παραβίασις αὕτη, καί τοι ἐπὶ μικροῦ ποσοῦ γενομένη, εἶναι ἀξιοκατάκριτος, καὶ ἀφαιρεῖ πᾶσαν ἀπὸ τὴν Νομοθεσίαν ἀσφάλειαν, οἱ δὲ λόγοι τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ δὲν εἶναι ἰσχυροί.

Εἰπόντος τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν, ὅτι τὸ ἔξοδον τοῦτο ἐγένετο μᾶλλον παρ' ἄλλου, ὁ Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν προσέθηκεν, ὅτι τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν ἐδοκίμασε πρῶτον τὴν δυσκολίαν ταύτην, διότι, δημοσιευθέντος τοῦ Νόμου, διετέλουν εἰς τὴν ὑπηρεσίαν πολλὰ πρόσωπα, κεκτημένα ἔχοντα δικαιώματα, καὶ τὸ Ὑπουργεῖον δὲν ἠδύνατο νὰ θέσῃ τὸν Νόμον εἰς ἐνέργειαν, ἀλλ' ἐπειδὴ τὸ προσωπικὸν τοῦτο δὲν ἤρκει, ἠναγκάσθη νὰ προσλάβῃ καὶ ἕτερον βοηθητικὸν, διὰ τὸ ὁποῖον προσετέθησαν δραχ. 5000 ἔξοδον, μέχρις ὅτου ἐπῆλθε νέος Νόμος, καὶ ηὔξησε τὸ προσωπικόν· δὲν εἶναι δὲ πρώτη ἤδη φορὰ, καθ' ἣν θέλουσι λάβει τὰ Νομοθετικὰ Σώματα

τοιαύτας δυσκολίας, καὶ πέποιθεν, ὅτι καὶ ἡ Γερουσία δὲν θέλει ἀποφασίσει, εἰμὴ ὅ,τι ἡ δικαιοσύνη ἀπαιτεῖ.

Εἷς τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν παρετήρησεν, ὅτι οἱ λόγοι τῶν ΚΚ. Ὑπουργῶν εἶναι ἀνίσχυροι, καὶ δὲν θεωρεῖται ὡς ἔχουσα ἰσχὺν ἡ παρ' αὐτῶν προτεινομένη ἐλαστικότης τοῦ Νόμου ἀπέναντι τοῦ Συντάγματος, καθότι οὐδεὶς δύναται νὰ ἀναστείλῃ τὴν ἐνέργειαν τοῦ Νόμου, ἅμα δημοσιευθῇ κατὰ τὸ τὸ 28 ἄρθρον τοῦ Συντάγματος, τὸ ὁποῖον ἀνέγνω· καὶ ἐὰν ἐπρότεινεν ὁ Ὑπουργὸς εἰς τὰς Βουλὰς ἕτερον Νόμον, ἔπρεπε νὰ ἐπιμείνῃ διὰ τὴν ἐπιψήφισίν του. Ἡ δὲ ἄλλη δικαιολόγησις, τὴν ὁποίαν προτείνει ὁ Κ. Ὑπουργὸς, ὅτι ὁ Ὀργανικὸς Νόμος τῶν Ὑπουργείων, δὲν ἐπαρκοῦσεν εἰς τὴν ὑπηρεσίαν, ὡς μὴ προβλέπων τὸ ἀναγκαῖον προσωπικὸν, εἶναι ἀνίσχυρος, διότι ἔπρεπε νὰ προληφθῇ πᾶσα περὶ τούτου ἀνάγκη πρὶν τῆς ἐπιψηφίσεως αὐτοῦ· καὶ παράδοξον, ὅτι, ἐνῷ προτείνουν Νόμον πρὸς διόρθωσιν τῆς ὑπηρεσίας, οἱ Ὑπουργοὶ αὐτοὶ ἤδη κατηγοροῦν τὸν παρ' αὐτῶν προταθέντα Ὀργανικὸν Νόμον τῶν Ὑπουργείων, καὶ τὸ παραδοξώτερον, ὅτι ὁμολογοῦν ἤδη τὸ ἄτοπον τοῦτο, ἀλλ' ἕως πότε θὰ ἀκολουθῶμεν τὴν ὁδὸν τῶν σφαλμάτων, τὰ ὁποῖα ἐκορυφώθησαν, καὶ μᾶς πλησιάζουν εἰς τὸν κρημνόν;

Ἐνιστάμενος εἰς τὸν προαγορεύσαντα ὁ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς, ἐπήνεγκεν, ὅτι, ἀφοῦ ἄλλων Ὑπουργείων παρεδέχθη ἡ Γερουσία βοηθητικὸν προσωπικὸν εἰς ἄλλον προϋπολογισμὸν, δὲν εἶναι δίκαιον νὰ ἰσχυρογνωμῇ ἤδη. Ἔπειτα τοῦτο πρέπει νὰ ἐξετασθῇ εἰς τὸν ἀπολογισμὸν, καὶ ὄχι νῦν, ὅτε θεωρεῖται μόνον προϋπολογισμός,

Ἀντιτάξας ὁ προλαλήσας Γερουσιαστὴς, εἶπεν, ὅτι, ἐὰν καὶ πέρυσι, κατὰ τὸν Ὑπουργὸν, παρεδέχθημεν τοιοῦτόν τι, δὲν πρέπει νὰ λησμονήσῃ, ὅτι μόλις ἐντὸς τριῶν ἡμερῶν, ἐπεψηφίσθη ὁ προϋπολογισμὸς τοῦ ἔτους 1846, καθότι τὸ δὶς ἐξαμαρτεῖν, οὐκ ἀνδρὸς σοφοῦ.

Ἐπειδὴ, ἐπέφερεν ὁ Εἰσηγητὴς, τὸ πρᾶγμα εἶναι οὐσιῶδες ὡς πρὸς τὸ ἀποτέλεσμα τῆς Νομοθεσίας, ἐπρότεινεν, ἵνα ἀναβληθῇ δι' ἄλλην Συνεδρίασιν ἡ περὶ τοῦ προκειμένου ἀπόφασις τοῦ Σώματος πρὸς περαιτέρω διάσκεψιν.

Ἡ Γερουσία, κατ' ἐρώτησιν τοῦ Κ. Προέδου, ἀπεφάσισε ν' ἀναβληθῇ διὰ τὴν προσεχῆ Τρίτην ἡ παροῦσα συζήτησις.

Ἑπομένως παρελθὼν ὁ Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν, εἰσάγει περὶ τριμήνου πιστώσεως Νομοσχέδιον ἔχον οὕτως.

ΟΘΩΝ
ΕΛΕΩι ΘΕΟΥ
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Τὸ ἑπόμενον Νομοσχέδιον συζητηθὲν καὶ ἐπιψηφισθὲν παρὰ τῆς Βουλῆς ἄνευ τροπολογίας τινὸς, θέλει ὑποβληθῆ παρὰ τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργοῦ καὶ εἰς τὴν συζήτησιν καὶ ἐπιψήφισιν τῆς Γερουσίας, καὶ ὑποστηριχθῆ παρ' αὐτοῦ.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 19 Φεβρουαρίου 1848.

Ο Θ Ω Ν.

Ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομ. Ὑπουργὸς Ν. ΚΟΡΦΙΩΤΑΚΗΣ.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀποφασίζομεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρ. 1 Τὰ διάφορα Ὑπουργεῖα θέλουν πληρώσει ἐπὶ τῇ βάσει χρηματικῶν αὐτῶν αἰτήσεων, ἐγκρινομένων παρὰ τοῦ Βασιλέως, καὶ κατὰ τὰς ἐν ἰσχύϊ λογιστικὰς διατυπώσεις, τὰ ἔξοδα τοῦ Κράτους διὰ τὴν πρώτην τριμηνίαν τοῦ ἐνεστῶτος ἔτους, εἰς λογαριασμὸν τοῦ ὑποβληθέντος ἤδη εἰς τὴν Βουλὴν Προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τῆς χρήσεως 1848, καὶ ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ προϋπολογισμοῦ τῆς χρήσεως 1847, καὶ τῶν ὑπαρχόντων Νόμων, Διαταγμάτων καὶ Κανονισμῶν.

Ὁ παρὼν Νόμος ψηφισθεὶς παρὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, θέλει δημοσιευθῆ διὰ τῆς Ἐφημερίδος, τῆς Κυβερνήσεως, καὶ ἐκτελεθῆ ὡς Νόμος τοῦ Κράτους.

Ἡ Γερουσία ἐπομένως ἀπεφάσισεν, ἵνα, ἄνευ διορισμοῦ Εἰσηγητικῆς Ἐπιτροπῆς, πρὸς σύνταξιν τῆς οἰκείας ἐκθέσεως, προβῆ ἐπὶ τῆς συζητήσεως τοῦ περὶ πιστώσεως Νομοσχεδίου κατὰ τὴν προσεχῆ Δευτέραν, ά. τοῦ ἐλευσομένου μηνός.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κ. Πρόεδρος ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος
Α. ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Χ. ΚΑΟΝΑΡΗΣ.
Ν. ΜΕΞΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Β. Χρηςακόπουλος
Χρ. Βλάσσης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 2 Μαρτίου 1848 ἡμέρας τρίτης τῆς ἑβδομάδος.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου, καὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν παρόντων Γερουσιαστῶν πλῆρες ἀποτελοῦντος τὸ Σῶμα, ὁ Κ. Πρόεδρος κηρύττει ἀρχομένην τὴν Συνεδρίασιν περὶ τὴν 12 ὥραν.

Τὰ Πρακτικὰ τῆς προλαβούσης Συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα πικυροῦνται.

Ἐρωτήσαντος ἑπομένως τινὸς των ΚΚ. Γερουσιαστῶν τὸν ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν Ὑπουργὸν, ἐὰν εἰσήχθησαν ἐνώπιον τῆς Βουλῆς τὰ περὶ προσδιορισμοῦ τοῦ Στρατοῦ τῆς ξηρᾶς καὶ τῆς Ναυτικῆς δυνάμεως Νομοσχέδια διὰ τὸ ἔτος 1848, τὰ ὁποῖα ἀπαιτεῖται νὰ καθυποβάλλωνται ὑπὸ τὴν ἐπιψήφισιν τῶν Βουλῶν ἀμέσως μετὰ τὴν ἔναρξιν τοῦ ἔτους· διότι ἔχουσι μεγίστην ἐπιρροὴν εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ ἔτους 1848, καὶ ἐπάναγκες θεωρεῖται, ἵνα καὶ τὰ Νομοθετικὰ Σώματα καὶ τὸ ἔθνος γινώσκωσιν ἀκριβῶς, ὁποία καὶ πόση ὑπάρχει ἡστρατιωτικὴ τῆς ξηρᾶς καὶ τῆς θαλάσσης δύναμις, τὴν ὁποίαν μεταχειρίζεται ἡ Κυβέρνησις, καὶ ἥτις δὲν δύναται νὰ ὑπάρξῃ ἄνευ ἐπιψηφισμένου Νόμου, ἀπεκρίνατο ὁ εἰρημένος Ὑπουργὸς ὅτι πρὸ πολλοῦ ὑπάρχει ἕτοιμον τὸ περὶ προσδιορισμοῦ τῆς Ναυτικῆς δυνάμεως Νομοσχέδιον, καὶ μετ' οὐ πολὺ θέλει καθυποβληθῆ ἐνώπιον τῆς Βουλῆς, καί τοι μὴ ἔχον ἐπιρροήν τινα ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ, καθότι οὐδεμία αὔξησις ἐξόδων προσγίνεται διὰ τοῦ εἰρημένου Νομοσχεδίου.

Ἐρωτήσαντος ἐπίσης τοῦ αὐτοῦ Γερουσιαστοῦ τὸν ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίου Ἐκπαιδεύσεως Ὑπουργὸν, τίνος ἕνεκα πρὸ ἓξ περίπου μηνῶν καθυστεροῦνται οἱ μηνιαῖοι μισθοὶ διαφόρων τῆς Κυβερνήσεως ὑποτρόφων μαθητῶν, ἐκ τῆς ἐκπαιδεύσεως τῶν ὁποίων πολλὰς τοῦ Ἔθνους προσδοκῶντος ὠφελείας, ὀφείλει ὁ Κ. Ὑπουργὸς νὰ διατάξῃ τὴν ταχεῖαν πληρωμὴν τῶν καθυστερούντων αὐτοῖς μισθῶν, ἀπεκρίνατο ὁ εἰρημένος Ὑπουργὸς, ὅτι θέλει διατάξει, ὅσον οἷόν τε τάχιον, τὴν πληρωμὴν τῶν πρὸς τοὺς ὑποτρόφους καθυστερούντων μηνιαίων μισθῶν, τὴν ὁποίαν ἐβράδυνε νὰ ἐκτελέσῃ μέχρι τοῦδε διὰ τὴν ἐπισυμβᾶσαν αὐτῷ ἀσθένειαν, καὶ διὰ τὴν συρροὴν πολλῶν τοιούτων αἰτήσεων.

Ἀπαγγείλαντος ἑπομένως τοῦ Κ. Προέδρου, ὅτι ἀντικείμενον τῆς ἡμερησίας διατάξεως ἔσεται ἡ ἐξακολούθησις τῆς συζητή-

σεως ἐπὶ τοῦ ἐκ δραχ. 1567:87 ποσοῦ τῶν ἐξόδων τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν κατὰ τὴν παρατήρησιν τῆς ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ Ἐπιτροπῆς, λαβὼν τὸν λόγον ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς, ἐζήτησε νὰ προηγηθῇ ἡ συζήτησις τοῦ περὶ τριμήνου πιστώσεως Νομοσχεδίου ὡς κατεπείγοντος· εἷς δὲ τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν ἀντέταξεν, ὅτι, ἐπειδὴ ὑπάρχουν τροπολογίαι ἐπὶ τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου, εἶναι καταλληλότερον ν' ἀναβληθῇ ἡ συζήτησις αὐτοῦ μέχρι τῆς αὔριον, διότι ἐνδέχεται νὰ συμβιβασθῇ τὸ πρᾶγμα, καὶ νὰ μὴ ἐπέλθουν τροπολογίαι, αἵτινες θὰ φέρουν διεξοδικὴν συζήτησιν, ἐὰν αὕτη ἐξακολουθήσῃ σήμερον· συναινέσαντος δὲ τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ εἰς τοῦτο, διέταξεν ὁ Κ. Πρόεδρος τὴν ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ συζήτησιν.

Λαβὼν ἐπομένως τὸν λόγον, παρετήρησεν ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς, ὅτι, καί τοι περὶ τοῦ ποσοῦ τούτου ἱκανῶς κατὰ τὴν Συνεδρίασιν τῆς 28 τοῦ παρελθόντος μηνὸς ἠγόρευσεν, ἐπαναλαμβάνει καὶ ἤδη λέγων, ὅτι ἡ Γερουσία γινώσκει πληρέστατα, ὅτι τὸ προκάτοχον Ὑπουργεῖον μέχρι τῆς 10 Ἀπριλίου 1847 δὲν ἐφήρμοσε τὸν κατὰ τὴν 3 Ἰουνίου 1846 δημοσιευθέντα, καὶ παρὰ τῶν Βουλῶν ἐπιψηφισθέντα νέον ὀργανικὸν τῶν Ὑπουργείων Νόμον· καθότι οὐδεμία ἐπὶ τοῦ Νόμου τούτου ἐγένετο ἀκριβὴς ἐξέτασις, ἐὰν τὸ προσωπικὸν ἐζήρκει εἰς τὰς ἀνάγκας τῆς τρεχούσης ὑπηρεσίας τῶν Ὑπουργείων. Τὰς δὲ δυσκολίας, τὰς ὁποίας ἐκ τοῦ Νόμου τούτου ἠννόησεν ὁ προκάτοχος Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν, καὶ δὲν ἐφήρμοσεν αὐτὸν, τὰς αὐτὰς καὶ ἔτι πλείονας ἐδοκίμασε καὶ οὗτος, καὶ ὡς ἐκ τούτου μόλις κατὰ τὸν Σεπτέμβριον 1847 ἐφήρμοσε τὸν εἰρημένον Νόμον, καὶ μὴ ἀρκοῦντος τοῦ δι' αὐτοῦ ὡρισμένου προσωπικοῦ, εἰσήγαγεν ἐνώπιον τῆς Βουλῆς Νομοσχέδιον περὶ αὐξήσεως τοῦ προσωπικοῦ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν κατὰ δύω ὑποτμηματάρχας, διὰ νὰ μὴ ἀπολύσῃ τῆς ὑπηρεσίας δύω ἱκανοὺς καὶ ἀρχαίους ὑπαλλήλους, οἵτινες κατὰ μὲν τὸν παλαιὸν Νόμον θεωροῦνται Πάρεδροι, κατὰ δὲ τὸν νέον ὀργανικὸν Νόμον, ἢ ἔπρεπε νὰ παύσωσιν, ἢ νὰ δεχθῶσιν ὁ μὲν εἰς θέσιν Ὑπουργικοῦ Γραμματέως, ὁ δὲ Τμηματάρχου.

Ἐπειδὴ ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς, ἐπήνεγκεν ἄλλος, κατὰ τὴν παρελθοῦσαν Συνεδρίασιν ἀνέφερεν, ὅτι, μὴ δεκτοῦ γενομένου τοῦ ἐκ δραχμῶν 1567:87 ποσοῦ τῶν ἐξόδων, θέλουσιν ὑποχρεωθῇ οἱ ὑπάλληλοι τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν νὰ πληρώσωσιν ὅ,τι πλέον τῆς διὰ τοῦ νέου ὀργανικοῦ Νόμου τῶν Ὑπουργείων κανονισμένης μισθοδοσίας ἔλαβον, ἔπεται ὅτι

δὲν ὑπῆρξεν οὐδεμία ἀνάγκη τῆς αὐξήσεως τοῦ προσωπικοῦ τῶν ὑπαλλήλων τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν, καθότι τὰ αὐτὰ μέχρι τοῦδε διατηροῦνται πρόσωπα, καὶ μόνον, κατὰ τὴν ἀγόρευσιν τοῦ Ὑπουργοῦ, διὰ 50 δραχμὰς περιπλέον, τινὲς Ὑπουργικοὶ Σύμβουλοι τοῦ Ὑπουργίου τῶν Ἐσωτερικῶν εἰργάζοντο περισσότερον τοῦ κανονισμένου χρόνου, οἵτινες καὶ ἕνεκα τῆς φιλοτιμίας των, καὶ διότι ἐγίνωσκον τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ νέου ὀργανικοῦ τῶν Ὑπουργείων Νόμου, πέποιθεν, ὅτι εἰργάζοντο τακτικῶς, καὶ πλέον τοῦ δέοντος κατὰ τὴν ἀνάγκην τῆς ὑπηρεσίας, καὶ οὐχὶ διὰ 50 περιπλέον δραχμάς.

Καὶ ἡ ἀνάγκη τῆς αὐξήσεως τοῦ προσωπικοῦ τῶν ὑπαλλήλων τοῦ Ὑπουργείου, προσέθηκεν ὁ Ὑπουργὸς, καὶ ἡ περιπλέον κατὰ 50 δραχμὰς μισθοδοσία τῶν Ὑπουργικῶν Συμβούλων, ἔλαβον χώραν μέχρι τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ νέου ὀργανικοῦ Νόμου· καὶ ἤδη εἰς τὴν Γερουσίαν ἀπόκειται ν' ἀποφασίσῃ περὶ τῆς παραδοχῆς, ἢ μὴ, τοῦ ἐκ δραχ. 1567:87 ποσοῦ τῶν ἐξόδων.

Οὐδεμίαν ἡ Γερουσία, παρετήρησεν ὁ Εἰσηγητὴς τῆς Ἐπιτροπῆς, πρέπει ν' ἀποδείξῃ φειδὼ τοιούτου σμικροῦ ποσοῦ, ὅταν ἢ ἡ ὑπηρεσία χωλαίνῃ διὰ τὴν ἔλλειψιν τοῦ ἀναγκαίου προσωπικοῦ, ἢ δὲν ἀναλογῇ ἡ ἀντιμισθία τῶν ὑπαλλήλων πρὸς τὴν ἱκανότητα αὐτῶν.

Ὅσον ὅμως σωτήριοι καὶ πρὸς βελτίωσιν τῆς οἰκονομικῆς καταστάσεως καὶ τῆς ὑπηρεσίας, κατ' ἐπιφάνειαν ἀπεδείχθησαν οἱ ὀργανικοὶ τῶν Ὑπουργείων καὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ἐφόρων καὶ τῶν Ταμείων Νόμοι, τοσοῦτον δυσχερεῖς καὶ πολυδάπανοι κατὰ τὴν ἐφαρμογήν των ἐβεβαιώθησαν, καταδεικνυομένης οὕτω σαφέστατα τῆς ἀπερισκεψίας τῶν προτεινάντων τὴν μεταβολὴν τῶν παλαιῶν ἐπωφελῶν Νόμων διὰ Νόμων νέων.

Δὲν πρόκειται ἤδη, ἀντέτεινεν ἄλλος, περὶ τοῦ τὶς τῶν διαφόρων Νόμων εἶναι συμφερώτερος καὶ διὰ τὴν ὑπηρεσίαν καὶ διὰ τὴν οἰκονομικὴν τοῦ Κράτους κατάστασιν, ἀλλὰ ἐὰν ἡ ἐκ δραχ. 1567:87 δοθεῖσα ἀντιμισθία τῶν ὑπαλλήλων ἐγένετο καὶ κατὰ Νόμον καὶ κατὰ Β. Διατάγματα, ἢ παρὰ Νόμον καὶ παρὰ Β. Διάταγμα. Ἐπειδὴ δὲ αὕτη ἡ ποσότης ἐδαπανήθη ἐναντίον ῥητοῦ ὀργανικοῦ Νόμου, καὶ ἄνευ Β. Διατάγματος τοὐλάχιστον, δὲν πρέπει νὰ γένῃ δεκτὴ παρὰ τῆς Γερουσίας.

Παρατηρήσαντος δὲ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν, ὅτι δυνάμει καὶ Νόμου καὶ Διατάγματος περὶ τοῦ διορισμοῦ τῶν ὑπαλλήλων ἐγένετο ἡ μισθοδοσία αὐτῶν· καθότι δὲν ἀκυροῦται ὁ παλαιὸς Νόμος, πρὶν ἢ ἐφαρμοσθῇ ὁ νέος ὀργανικὸς Νόμος

τῶν Ὑπουργείων, καὶ τοῦ προαγορεύσαντος ἀντιτάξαντος, ὅτι οὐδεμίαν ἰσχὺν ἔχουσι τὰ πρὸ τοῦ Συντάγματος ἐκδοθέντα Β. Διατάγματα, μὴ πηγάζοντα ἀπό τινος Νόμου, ὅστις καί τοι ὑπάρχων, θεωρεῖται ὅμως ὡς ἄκυρος διὰ τῆς ἐκδόσεως τοῦ νέου ὀργανικοῦ Νόμου, ἐπήνεγκεν ἄλλος, ὅτι, ἱκανῶν περὶ τῆς εἰρημένης ποσότητος ἐκτεθέντων καὶ κατὰ τὴν παρελθοῦσαν καὶ τὴν παροῦσαν Συνεδρίασιν, πρέπει ἤδη ἡ Γερουσία ν' ἀποφανθῇ περὶ τῆς παραδοχῆς, ἢ μὴ, τοῦ ποσοῦ τούτου, διὰ μυστικῆς ψηφοφορίας.

Κατ' αἴτησιν ἑπομένως ἑπτὰ Γερουσιαστῶν, γενομένης μυστικῆς ψηφοφορίας κατὰ τὸ ἄρθρον 43 τοῦ Κανονισμοῦ, περὶ τοῦ ἂν ἦναι δεκτὴ, ἢ μὴ, ἡ ἐκ δραχμῶν 1567:87 ποσότης τῶν ἐξόδων, ἡ δαπανηθεῖσα ἐπὶ τοῦ προσωπικοῦ τῶν ὑπαλλήλων τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν, κατὰ τὰ παλαιὰ Διατάγματα τοῦ διορισμοῦ αὐτῶν μέχρι τέλους Σεπτεμβρίου 1847, καὶ οὐχὶ κατὰ τὸν νέον ὀργανικὸν Νόμον τῶν Ὑπουργείων δημοσιευθέντα τὴν 3 Ἰουνίου 1846, ἡ Γερουσία δὲν παρεδέχθη τὴν εἰρημένην ποσότητα διὰ ψήφων 26 κατὰ 13 ὡς νόμιμον.

Προταθείσης ὕστερον τῆς συζητήσεως ἐπὶ τῆς ἐκ δραχμῶν 3,000 ποσότητος, δαπανηθείσης εἰς τὴν τακτοποίησιν τῶν ἀρχείων τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν, παρετήρησεν ὁ αὐτὸς Ὑπουργὸς, ὅτι τὰ ἔξοδα τῶν Γραφείων δὲν κανονίζονται διὰ Νόμου τινὸς, ἀλλ' ἀποφασίζονται διὰ τοῦ προϋπολογισμοῦ καὶ ὀργανικοῦ τινὸς Διατάγατος. Ὅτι ἀναλαβὼν τὴν διεύθυνσιν τοῦ εἰρημένου Ὑπουργείου κατὰ τὸν παρελθόντα Ἀπρίλιον, εἰς τοιαύτην ἀταξίαν καὶ ἀνωμαλίαν εὗρε τὰ ἀρχεῖα αὐτοῦ, τὰ ὁποῖα μετενεχθέντα ἀπὸ ἑνὸς εἰς ἄλλο κατάστημα ἔτι μᾶλλον περιεπλέχθησαν, ὥστε οὐ μόνον τῆς ὑπηρεσίας τ' ἀναγκαῖα σχετικὰ, ἀλλὰ καὶ πολλὰ τῶν πολιτῶν πολύτιμα ἔγγραφα δυσκόλως πολλάκις ἀνευρίσκοντο, καί τοι ἀνενδεῶς πρὸς ἀνεύρεσιν αὐτῶν πολλοὶ τῶν ὑπαλλήλων ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας εἰργάζοντο. Πρὸς τακτοποίησιν ὅθεν τῆς ὑπηρεσίας, καὶ διὰ τὴν εὐκολίαν τῶν αἰτήσεων τῶν πολιτῶν, ἐτέθη ἡ ἐκ δραχμῶν 3000 ποσότης πρὸς τακτοποίησιν τῶν ἀρχείων τοῦ Ὑπουργείου, ἐν τῷ προϋπολογισμῷ, τὴν ὁποίαν παρεδέχθη καὶ ἡ Βουλὴ, καὶ θέλει βεβαίως ἐπιψηφίσει καὶ ἡ Γερουσία. Ἐκτὸς δὲ τούτου ἀγνοεῖ, ἂν δύναται νὰ ἐπαρκέσῃ ἡ εἰρημένη ποσότης εἰς τὴν τακτοποίησιν τῶν ἀρχείων, ἐπὶ τῶν ὁποίων ἔτι ἀδιαλείπτως ἐργάζονται τινὲς ἔξωθεν προσληφθέντες ὑπάλληλοι, οἵτινες εἰς 5,000 ἔξοδα ὑπελόγισαν τὰ γενησόμενα ἔξοδα, τὰ ὁποῖα χάριν τῆς οἰκονομίας

τῶν ἐξόδων περιέστειλεν εἰς 3,000 μόνον δραχμὰς, ἐκ τῶν ὁποίων κατεσκευάσθησαν καὶ χαρτοθῆκαι καί τινα παραπετάσματα πρὸς περισσοτέραν τῶν ἀρχείων διατήρησιν.

Καί τοι μὴ ἐπερειδομένη εἰς προϋπάρχοντα Νόμον, ἐπέφερεν ὁ Εἰσηγητὴς τῆς Ἐπιτροπῆς, ἡ εἰρημένη τῶν δρ. 3000 ποσότης, πρέπει νὰ παραδεχθῇ παρὰ τῆς Γερουσίας, ὡς δαπανηθεῖσα διὰ τὴν τακτοποίησιν τοῦ εἰς ἀθλίαν κατάστασιν καὶ ἀνωμαλίαν ὑπάρχοντος ἀρχείου τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν.

Συνομολογήσαντος δέ τινος τῶν προαγορευσάντων περὶ τῆς παραδοχῆς τῆς εἰρημένης τρισχιλιοδράχμου ποσότητος, ἀλλὰ παρατηρήσαντος, ὅτι ὀφείλουσι τοῦ λοιποῦ οἱ Ὑπουργοὶ νὰ περιορίσωσι τοὺς ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησίν των Ὑπαλλήλους, διὰ νὰ φροντίζωσι περὶ τῆς καλῆς τάξεως τῶν ἀρχείων, τῶν ὁποίων ἡ ἐπελθοῦσα ἀταξία καὶ ἀνωμαλία ἀνάγεται εἰς αὐτοὺς, ὡς ἐπιτετραμμένους τὴν καλὴν ἐπιτήρησίν των, ἡ Γερουσία, κατ' ἐρώτησιν τοῦ Κ. Προέδρου, παρεδέξατο τὸ εἰρημένον ποσὸν τῶν 3,000 δραχμῶν διὰ τὴν τακτοποίησιν τῶν ἀρχείων τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργείου.

Προβάσης ἔπειτα τῆς Γερουσίας ἐπὶ τῆς συζητήσεως τοῦ ἐκ δραχμῶν 2,600 ποσοῦ δι' ἐνοίκιον τῆς ἐπὶ τῶν θυσιῶν καὶ ἀγώνων Ἐπιτροπῆς, καὶ διὰ τακτοποίησιν τῶν ἀρχείων αὐτῆς, ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς παρετήρησεν ὡς πρὸς μὲν τὴν ἐκ δραχ. 1,000 ποσότητα, ὅτι, δημοσιευθέντος τοῦ περὶ συστάσεως τῆς ἐπὶ τῶν θυσιῶν καὶ ἀγώνων Ἐπιτροπῆς Β. Διατάγματος, πολλὰ μέχρι τοῦδε διευθύνθησαν καὶ εἰσέτι διευθύνονται διὰ τῶν Νομαρχῶν ἔγγραφα πολλῶν πολιτῶν εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν, τὰ ὁποῖα εἰς τοσαύτην περιέπεσαν ἀνωμαλίαν καὶ ἀθλίαν κατάστασιν, ὥστε ἐθεωρήθη ἀδύνατον πολλάκις νὰ ἀνευρεθῶσιν ἔγγραφά τινα διαφόρων πολιτῶν, ζητούντων αὐτὰ, διὰ τὴν βραδύτητα τῆς ἐνάρξεως τῶν ἐργασιῶν τῆς Ἐπιτροπῆς ταύτης. Ἵνα μὴ ὅθεν ἀπολεσθῶσι διάφορα μεταξὺ τούτων πολύτιμα τῶν πολιτῶν ἔγγραφα, ἐθεώρησεν ἐπάναγκες τὴν ἐκ δραχ. 1000 δαπάνην πρὸς τακτοποίησιν καὶ ἀσφάλειαν αὐτῶν, τῆς ὁποίας εἰσέτι ἡ ἐργασία δὲν ἐπεραιώθη. Ὡς πρὸς δὲ τὰς δραχ. 1600, ὅτι, ἀναλαβὼν κατὰ τὸν Ἀπρίλιον τοῦ ἔτους 1847 τὴν διεύθυνσιν τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν, εὗρε συμβόλαιόν τι περὶ ἐνοικίου μεταξὺ τοῦ προκατόχου του Ὑπουργοῦ καὶ τοῦ κυρίου τοῦ καταστήματος τῆς Ἐπιτροπῆς, τὸ ὁποῖον, κατὰ τὴν περὶ τούτου γνωμοδότησιν τῶν δικηγόρων, θεωρεῖται ἔγκυρον καὶ νόμιμον, ὑποχρεοῦν τὴν Κυβέρνησιν εἰς τὴν ἀπότισιν τοῦ

ἐνοικίου τοῦ Καταστήματος τῆς Ἐπιτροπῆς, μέχρι τῆς ἐξοφλήσεως τοῦ ὁποίου ὑπάρχει ἤδη ἐν αὐτῷ ἡ πολιτοφυλακὴ, καθότι εἰς οὐδὲν Ὑπουργεῖον ἐθεωρήθη ἀναγκαία ἡ χρῆσις τοῦ εἰρημένου Καταστήματος μέχρι τέλους τῆς ἐκπνεύσεως τῆς διὰ τοῦ συμβολαίου ὁριζομένης προθεσμίας.

Παράδοξος, προσέθηκέ τις τῶν προαγορευσάντων, καὶ ἀπορίας ἀξία καθίσταται ἡ σύναψις τοῦ περὶ ἐνοικίου τοῦ Καταστήματος τῆς ἐπὶ τῶν θυσιῶν Ἐπιτροπῆς Συμβολαίου, ἀπέναντι ῥητῆς καὶ ἐπισήμου ὁμολογίας τοῦ πρώην ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργοῦ ἐνώπιον τῆς Γερουσίας, ὅτι οὐδὲν ἔξοδον ἐνοικιάσεως ἐγένετο ἐκ τοῦ δημοσίου διὰ τὴν εἰρημένην Ἐπιτροπὴν, καὶ ὡς ἐκ τούτου δὲν πρέπει νὰ παραδεχθῇ ἡ Γερουσία τὴν εἰρημένην ποσότητα.

Πᾶσα συμφωνία, παρετήρησεν ὁ Εἰσηγητὴς τῆς Ἐπιτροπῆς, μὴ ἀντιβαίνουσα εἰς τὰ χρηστὰ ἤθη, καὶ εἰς ῥητοὺς ἀπαγορευτικοὺς Νόμους, ἀπαιτεῖται νὰ ἐκτελῆται ὁλοσχερῶς κατὰ τὸν Νόμον· καθόσον δὲ ἀφορᾷ τὸ περὶ ἐνοικίου τοῦ Καστήματος τῆς ἐπὶ τῶν θυσιῶν καὶ ἀγώνων Ἐπιτροπῆς Συμβόλαιον, οὐδεμίαν τὸ Δημόσιον ἔχει ὑποχρέωσιν εἰς τὸν κύριον τοῦ εἰρημένου Καταστήματος περὶ τῆς ἀποτίσεως τοῦ ἐνοικίου, μετὰ τὴν ῥητὴν καὶ ἐπίσημον ἐνώπιον τῆς Γερουσίας ὁμολογίαν τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν τότε Ὑπουργοῦ, ὅτι δὲν ἐπληρώθη, καὶ δὲν θέλει πληρωθῆ ἐνοίκιον Καταστήματος τῆς Ἐπιτροπῆς.

Ὅταν οἱ Ὑπουργοὶ, ἐπέφερεν ἄλλος, συνάπτωσι συμφωνίας περὶ πληρωμῆς ἐνοικίου, ἢ ἐνεργῶσιν ἄλλας πληρωμὰς, μὴ στηριζομένας εἰς προϋπάρχοντας Νόμους, καὶ χωρὶς τῆς συγκαλέσεως τῶν Βουλευτικῶν Σωμάτων, οὐδεμίαν τὸ Δημόσιον ἔχει εὐθύνην ἢ ὑποχρέωσιν περὶ τούτων, ὡς μόνον τῶν Ὑπουργῶν θεωρουμένων ἀτομικῶς ὑποχρέων εἰς τὴν ἀποτισιν τῶν πληρωμῶν αὐτῶν.

Εἰς τὴν αὐτὴν μετὰ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν θέσιν, παρετήρησεν ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς, εὑρίσκεται ὡς πρὸς τὴν πληρωμὴν ἐνοικίου τινός, τοῦ ὁποίου τὸ Συμβόλαιον συνῆψεν ὁ προκάτοχος αὐτοῦ Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν μετά τινος ἰδιώτου· κατὰ δὲ ῥητὴν περὶ τούτου γνωμοδότησιν δικηγορικοῦ Συμβουλίου ἐθεωρήθη ὑπόχρεον τὸ δημόσιον εἰς τὴν ἀπότισιν τοῦ εἰρημένου ἐνοικίου, ὡς ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ὑπαρχόντων Νόμων γενομένου τοῦ Συμβολαίου.

Ἀφοῦ ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς, ἀντέταξεν ἄλλος, ἐδαπάνησε τρεῖς χιλιάδας δραχμὰς πρὸς κατασκοπὴν τῶν

εἰς ἀθλίαν κατάστασιν καὶ μεγίστην ἀνωμαλίαν εὑρεθέντων ἀρχείων τοῦ παρ' ᾧ προΐσταται Ὑπουργείου, ὤφειλε διὰ τῆς αὐτῆς ποσότητος καὶ τῶν ἰδίων ὑπαλλήλων νὰ τακτοποιήσῃ καὶ τὰ ἐν τῷ αὐτῷ Ὑπουργείῳ ὑπάρχοντα ἀρχεῖα τῆς ἐπὶ τῶν θυσιῶν καὶ ἀγώνων Ἐπιτροπῆς, καὶ νὰ μὴ ἐπέλθῃ ἀνάγκη νέας περὶ τούτων δαπάνης ἑτέρων χιλίων δραχμῶν, τὰς ὁποίας, ὡς περιττὰς θεωρουμένας, πρέπει νὰ ἐκπέσῃ ἡ Γερουσία.

Προκειμένης τῆς ἐνάρξεως τῶν ἐργασιῶν τῆς ἐπὶ τῶν θυσιῶν Ἐπιτροπῆς, προσέθηκέ τις τῶν προαγορευσάντων, ἠδύνατο νὰ τακτοποιηθῶσι τὰ ἀρχεῖα αὐτῆς, ἐπὶ πληρωμῇ τινὶ, ἐγκριθησομένῃ παρὰ τῶν Νομοθετικῶν Σωμάτων διὰ Νόμου· ἀλλὰ μηκέτι τῶν ἐργασιῶν αὐτὶς ἀρξαμένων, πάντῃ περιττὴ καὶ ματαία θεωρεῖται ἡ τῶν χιλίων δραχμῶν δαπάνη, καὶ ἄτακτος καὶ παράνομος προσέτι, ὡς μὴ γενομένη διὰ τῆς ἐγκρίσεως τῶν Βουλῶν, καὶ διὰ ῥητοῦ Νόμου, ἐπιτρέποντος τὴν πληρωμὴν αὐτῆς.

Προτείναντος δέ τινος, ἵνα μυστικὴ γένῃ ἐπίσης ψηφοφορία περὶ τῆς παραδοχῆς, ἢ μὴ, ἀμφοτέρων τῶν ποσοτήτων τῶν δραχμῶν 1000 καὶ 1600 περί τε τῆς πληρωμῆς τοῦ ἐνοικίου τῆς ἐπὶ τῶν θυσιῶν καὶ ἀγώνων Ἐπιτροπῆς, καὶ τῆς τακτοποιήσεως τῶν ἀρχείων αὐτῆς, καὶ ἄλλων ἐνισταμένων περὶ τῆς κατ' ἰδίαν ἑκάστης ποσότητος διαιρέσεως καὶ ψηφοφορίας, ἡ Γερουσία, κατ' ἐρώτησιν τοῦ Κ. Προέδρου, παρεδέξατο τὴν διαίρεσιν τῶν εἰρημένων ποσοτήτων, καὶ τὴν κατ' ἰδίαν ἐφ' ἑκάστης αὐτῶν ψηφοφορίαν.

Μυστικῆς ὅθεν ψηφοφορίας γενομένης κατ' αἴτησιν ἑπτὰ Γερουσιαστῶν περὶ τῆς παραδοχῆς, ἢ μὴ, τοῦ ἐκ δραχμῶν 1600 ποσοῦ διὰ τὸ ἐνοίκιον τῆς ἐπὶ τῶν θυσιῶν καὶ ἀγώνων Ἐπιτροπῆς, ἡ Γερουσία διὰ ψήφων 25 κατὰ 14 δὲν παρεδέξατο ὡς νόμιμον τὴν εἰρημένην ποσότητα.

Ψηφοφορίας ἐπίσης μυστικῆς γενομένης περὶ τῆς παραδοχῆς, ἢ μὴ, τῆς ἐκ δραχμῶν 1000 ποσότητος διὰ τὴν τακτοποίησιν τῶν ἀρχείων τῆς αὐτῆς Ἐπιτροπῆς, ἡ Γερουσία δὲν παρεδέξατο ὡσαύτως ὡς νόμιμον τὴν ποσότητα ταύτην διὰ ψήφων 23 κατὰ 16.

Προβάσης ἑπομένως τῆς Γερουσίας ἐπὶ τῆς συζητήσεως τοῦ ἐκ δρ. 982:77 ποσοῦ, δαπανηθέντος παρὰ τοῦ κατα τὸ ἔτος 1834 Νομάρχου Ἀργολίδος Κ. Φραγ. Μαύρου δι' ὑπέρβασιν ἐπιχορηγήσεως καὶ δωρεὰν ἐξωτερικῶν διαβατηρίων, παρετήρησεν ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς, ὅτι, ὁσάκις κατὰ τὸ πρὸ τοῦ

Συντάγματος ἰσχύον παλαιὸν σύστημα οἱ ὑπάλληλοι ἐνήργουν ὑπέρβασίν τινα ἐξόδων προσέφευγον εἰς τὸ ἁρμόδιον Ὑπουργεῖον, εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ ὁποίου ἐδαπανήθη ἡ εἰρημένη ὑπέρβασις, καὶ δυνάμει Β. Διατάγματος ἐνεκρίνετο ὡς καλῶς γεγονυῖα ἡ τῶν ἐξόδων αὕτη ὑπέρβασις. Τοιαύτας δὲ ὑπερβάσεις ἐξόδων οὐ μόνον ὁ Κ. Φραγ. Μαῦρος ἔπραξεν, ἀλλὰ καὶ ἅπαντες οἱ κατ' ἐκείνην τὴν ἐποχὴν Νομάρχαι τοῦ Κράτους, ὡς τοιαύτην ὑπέρβασιν ἔκαμε καὶ ὁ τότε Νομάρχης Κ. Α. Μοναρχίδης, τῆς ὁποίας ἐζήτησε τὸν συμψηφισμόν. Καθ' ἣν δὲ ἐποχὴν διωρίσθη Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν, εὗρε συντεταγμένον παρὰ τοῦ προκατόχου του διάταγμα περὶ τῆς ἐγκρίσεως τῆς παρὰ τοῦ Κ. Φραγ. Μαύρου γενομένης ὑπερβάσεως τῶν δραχ. 982 77, τὸ ὁποῖον ἀνεκάλεσε, προτιθέμενος νὰ καθυποβάλῃ τὴν ποσότητα ταύτην κατὰ πρῶτον ὑπὸ τὴν ἐπιψήφισιν τῶν Βουλῶν, καὶ ἔπειτα ὑπὸ τὴν ἔγκρισιν τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως. Ἀπόκειται ὅθεν εἰς τὴν Γερουσίαν νὰ παραδεχθῇ τὴν εἰρημένην ποσότητα, ἵνα μὴ ζημιωθῇ ὁ Κ. Μαῦρος, καθόσον μάλιστα ἐδίδοντο δωρεὰν κατ' ἐκείνην τὴν ἐποχὴν τὰ ἐξωτερικὰ διαβατήρια πρὸς τοὺς πένητας στρατιωτικούς.

Ἅπαντες οἱ κατὰ τὸ ἔτος 1834 Νομάρχαι τοῦ Κράτους, προσέθηκέ τις τῶν προαγορευσάντων, ἐνήργησαν ὑπερβάσεις ἐξόδων, καὶ καταδικασθέντες δι' αὐτὰς ἀπὸ τὸ Ἐλεγκτικὸν Συνέδριον προσέφυγον ὕστερον εἰς τὸ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργεῖον πρὸς ἔκδοσιν τοῦ περὶ τῆς ἐγκρίσεως τῶν δαπανῶν τούτων Β. Διατάγματος· ὡς Νομάρχης ἐπίσης Ἀργολίδος διατελέσας κατὰ τὸ ἔτος 1834 καὶ ὁ Κ. Φράγ. Μαῦρος ὑπέπεσεν εἰς τοιαύτην ἐκ δραχμῶν 982:77 ὑπέρβασιν ἐξόδων, διὰ τὴν ὁποίαν, ὡς μέλος τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου, καὶ Εἰσηγητὴς ἐπὶ τῆς ὑποθέσεως ταύτης, γινώσκει ἀκριβῶς, ὅτι, καταδικασθεὶς ἀπὸ τὸ Ἐλεγκτικὸν Συνέδριον ἕνεκα τῆς ἐλλείψεως τῶν δικαιολογητικῶν ἐγγράφων καὶ τῶν ἀναγκαίων ἀποδείξεων, ἐζήτησατο ἔπειτα τὴν ἀναθεώρησιν τῆς ποσότητος ταύτης πρὸς δικαιολόγησίν του, ὡς ἐδικαιολογήθησαν καὶ οἱ λοιποὶ Νομάρχαι, δι' ὅσας ἔπραξαν κατὰ τὴν ἐπιχορήγησιν καὶ τὴν δωρεὰν ἀπονομὴν τῶν ἐξωτερικῶν διαβατηρίων ὑπερβάσεις ἐξόδων.

Τὸ Ἐλεγκτικὸν Συνέδριον, παρετήρησεν ὁ Εἰσηγητὴς τῆς Ἐπιτροπῆς, ἐγκρίνει μόνον ὅσα κονδύλια ἐξόδων πηγάζουσιν ἀπὸ Νόμους, Κανονισμοὺς καὶ ἰσχὺν Νόμου ἔχοντα Β. Διατάγματα, ἀπορρίπτον τὰ μὴ ἔχοντα τὴν τοιαύτην πηγήν. Ὅστις δὲ τῶν ὑπαλλήλων πρὸ τοῦ Συντάγματος ἐνήργει κατὰ τὴν ὑπη-

φεσίαν του ὑπερβάσεις ἐξόδων, διὰ τὰς ὁποίας κατεδικάζετο ἀπὸ τὸ Ἐλεγκτικὸν Συνέδριον, προσέδραμεν εἰς τὸ ἁρμόδιον Ὑπουργεῖον πρὸς ἔκδοσιν τοῦ περὶ ἐγκρίσεως αὐτῶν Β. Διατάγματος· ἀπὸ τῆς ἐγκαθιδρύσεως ὅμως τοῦ Συνταγματικοῦ πολιτεύματος ἡ τοιαύτη παραδοχὴ καὶ ἔγκρισις τῆς παρὰ τῶν ὑπαλλήλων γενομένης ὑπερβάσεως τῶν ἐξόδων ἀνήκει εἰς τὰ Βουλευτικὰ Σώματα καὶ τὸν Βασιλέα.

Γενομένης ὅθεν παρὰ τοῦ Κ. Φράγ. Μαύρου τῆς τοιαύτης ἐκ δραχ. 982:77 ὑπερβάσεως τῶν ἐξόδων, περὶ τῆς ὁποίας ἠμέλησε νὰ δικαιολογηθῇ, ἀπόκειται ἤδη εἰς τὴν Γερουσίαν ν' ἀποφανθῇ, ἂν πρέπῃ, ἢ μὴ, νὰ παραδεχθῇ τὴν εἰρημένην ποσότητα.

Προτείναντος δέ τινος, ὅτι, ὑπαρχούσης ἐκκρεμοδικίας περὶ τῆς ποσότητος ταύτης ἐνώπιον τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου, πρέπει νὰ παραδεχθῇ ἡ εἰρημένη ποσότης ὑπὸ τὸν ὅρον νὰ μὴ πληρωθῇ, πρὶν ἢ ἐκδοθῇ ἡ τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου ἀπόφασις, καὶ ἄλλου εἰπόντος, ὅτι οὐδεμία ἐνώπιον τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου ὑπάρχει ἐκκρεμοδικία περὶ τῆς εἰρημένης ποσότητος, ἀλλ' ὁριστικῶς περὶ αὐτῆς θέλει ἀποφασισθῇ ἤδη, ἡ Γερουσία, κατ' ἐρώτησιν τοῦ Κ. Προέδρου, παρεδέξατο τὴν ἐκ δραχμῶν 982:77 ποσότητα.

Προταθείσης ἐπομένως τῆς συζητήσεως ἐπὶ τῶν ἐκτάκτων ἐξόδων τῆς Δημοσίου ἀσφαλείας δραχ. 120000

Καὶ ἐπὶ τῆς προσθήκης αὐτῶν 100000

Ὁ Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν, εἶπεν, ὅτι ὁ τίτλος οὗτος δὲν ἦτον ἄγνωστος εἰς τὴν Γερουσίαν· καὶ κατὰ τὰ παρελθόντα ἔτη χρῆσις αὐτῶν ἐγένετο δυνάμει τῶν περὶ ἀσφαλείας τοῦ Κράτους Βασιλικῶν Διαταγμάτων καὶ τῆς τῶν λῃστῶν καταδιώξεως μὲ ὅλας τὰς ἀκριβεῖς προεξετάσεις κατὰ τοὺς λογιστικοὺς τύπους καὶ τὴν δυνατὴν οἰκονομίαν, ἀλλ' ὡς ἐκ τῶν πασιγνώστων περιστάσεων ἔγεινεν ἡ ὑπέρβασις καὶ τῶν 100000 δραχμῶν.

Ὁ Εἰσηγητὴς ἁπάντων, λέγει, ὅτι ὁ Κ. Ὑπουργὸς φρονεῖ, ὅτι τὸ ἔξοδον τοῦτο στηρίζεται εἰς Βασιλικὰ Διατάγματα, ἰσχὺν Νόμου ἔχοντα, καὶ οὐχὶ, ὡς ἡ Ἐπιτροπὴ τὸ ἐσημείωσεν, εἰς τὰ μὴ πηγάζοντα ἔξοδα ἀπὸ ὑπάρχοντας Νόμους Κανονισμοὺς καὶ Βασιλικὰ Διατάγματα, ἀλλὰ τὰ ὁποῖα μᾶς ἀναφέρει Διατάγματα δὲν στηρίζονται εἰς ὀργανικὸν Νόμον· ὅθεν καὶ τὰ ἔξοδα δὲν εἶναι ἀμετάβλητα· δὲν ἐμβαίνω ἤδη εἰς τὴν οὐσίαν τῆς συζητήσεως, ἀλλὰ μόνον προτείνω τοῦτο εἰς τὴν Γερουσίαν,

ἐπιφυλαττόμενος νὰ ἐπανέλθω, ὅταν ἔμβωμεν εἰς τὴν οὐσίαν τοῦ κονδυλίου τούτου.

Ἕτερος δὲ τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν προστίθησιν, ὅτι τὰ ἔξοδα ταῦτα διαιροῦνται εἰς ἀμοιβὰς τῶν καταδεικνυόντων τὴν ληστείαν, εἰς μισθοδοσίαν ὁδηγῶν τῆς Ἐθνοφυλακῆς καὶ εἰς μισθὸν ἐθνοφυλάκων, ἀλλὰ οὐδεὶς Νόμος δὲν ὑπάρχει καθιερωμένος περὶ τῆς μισθοδοσίας τοιούτων ὁδηγῶν, μάλιστα τοιοῦτος, προταθεὶς εἰς τὴν ά. Περίοδον, δὲν ἔγεινε ἀπὸ τὰς Βουλὰς παραδεκτὸς, καὶ ὑπάρχει εἰσέτι ἐν ἰσχύϊ τὸ περὶ Ἐθνοφυλακῆς Β. Διάταγμα. Πρὸ δύω μηνῶν εἰσήχθη καὶ ἐψηφίσθη Νόμος περὶ τῆς δυνάμεως τοῦ στρατοῦ· διατὶ δὲν ἐτέθη ἐκεῖ τὸ ἔξοδον τοῦτο, ὅπου ἦτον ἴσως ὁ εἰκεῖος του τόπος; ἐγὼ ἐνόμιζον τὸ ἔξοδον τοῦτο μικρὸν, ὡς περιοριζόμενον μόνον εἰς τὴν ἀμοιβὴν τῶν συλλαμβανόντων ληστὰς, ἐνῷ ἤδη παρουσιάζεται μέγιστον· ὁ Ὑπουργὸς ἀπαντᾶ, ὅτι ἀναβαίνει τὰς 90 χιλ.δρ., καὶ εἰς τὸν ἐρωτήσαντα, πόσα ἐξωδεύθησαν δυνάμει τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ προπαρελθόντος ἔτους 1846 ἀπεκρίθη, ὅτι δὲν ἐνθυμεῖται ὁριστικῶς, ἀλλὰ πάντοτε περισσότερον τῶν 90 χιλιάδων δραχμῶν.

Ὁ προλαλήσας Γερουσιαστὴς λέγει, ὅτι τὸ ἔξοδον τοῦτο, ὡς μὴ στηριζόμενον εἰς Νόμους, εἶναι ἀπαράδεκτον· καὶ ἐὰν ἦτον χρεία περισσοτέρας δυνάμεως, ἔπρεπε νὰ αὐξηνθῇ διὰ Νόμου ὁ τακτικὸς στρατὸς· γνωμοδοτεῖ δὲ νὰ παραδεχθῶσιν μόνον αἱ ἀμοιβαὶ τῶν συλλαμβανόντων τοὺς ληστὰς, ὅταν θεωρηθῇ ὁ ἀπολογισμός. Λαβὼν δὲ τὸν λόγον ὁ Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν εἶπεν, ὅτι, καθόσον ἤκουσα, ὁ Εἰσηγητὴς ἐπερυλάχθη νὰ ἐπανέλθῃ εἰς τὴν ἐξέτασιν τοῦ περὶ οὗ πρόκειται κονδυλίου, ὅταν ἔμβωμεν εἰς τὴν οὐσίαν· ἀλλ' ὅταν ὁ Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν ἐπαρουσίασεν τὰ Β. Διατάγματα, δυνάμει τῶν ὁποίων ἐγένετο ἡ δαπάνη, ποία ἀμφιβολία μένει, ὅτι αὕτη ἐγένετο κατὰ τὸν Νόμον καὶ κατὰ τοὺς τύπους; Ἀλλὰ δὲν παρουσιάζεται κατὰ πρῶτον ἤδη τοιαύτη εἰς τὴν Γερουσίαν δαπάνη· διότι τοιαύτη εισήχθη, καὶ ἐγένετο δεκτὴ καὶ κατὰ τὰ παρελθόντα ἔτη 1844, 45 καὶ 46, καὶ δὲν πρέπει νὰ γίνεται ἤδη τοσαύτη ἐξέτασις καὶ ἐπιμονὴ· ἀλλ' ὡς πρὸς τὴν προσθήκην τῶν 100000 δραχμῶν, ἥτις κατὰ πρῶτον παρουσιάζεται, ἀναγκαία μὲν θεωρεῖται ἡ προσοχή σας, ἀλλ' ὅταν ἀναλογισθῆτε τὰς περιστάσεις, καὶ ὅτι κατ' ἐκείνην τὴν ἐποχὴν δὲν ἦσαν μήτε αἱ Βουλαὶ ἠνεῳγμέναι, διὰ νὰ ζητηθῇ ἡ ἀνήκουσα πίστωσις, καὶ μὲ ψυχρὸν αἷμα σκεφθῆτε, τὸ ἔξοδον τοῦτο θέλει σᾶς φανῇ ἐλάχιστον ὡς πρὸς τὸ μέγεθος ἐκείνων τῶν περιστάσεων· τί νομίζετε, Κύριοι,

ὅτι ἔπρεπε νὰ κάμῃ τότε ἡ Κυβέρνησις; νὰ δέσῃ τὰς χεῖρας καὶ νὰ ἀφήσῃ τὴν πρόοδον τῶν ταραχῶν, περιμένουσα τῆς ἀνταρσίας τὸ ἀποτέλεσμα; ἀλλὰ τοῦτο ἤθελεν ἦτο προδοσία, ἡ ἀπρονοησία· καὶ εἰς παρομοίαν ἀνάπαυσιν καμμία τῶν Κυβερνήσεων δὲν περιέπεσε ποτὲ· ἂν δὲ ἐξετασθῇ τὸ πρᾶγμα ἀσχέτως μὲ τὸν Νόμον, ἐὰν δηλ. δὲν ἐξωδεύθη τὸ ποσὸν τοῦτο τῶν 100 χιλιάδων δραχμῶν εἰς τὰς δεινὰς ἐκείνας περιστάσεις, μολονότι ὑπάρχουν, ὡς εἶπον, τὰ Β. Διατάγματα, τότε κυρύξατε τὸ Ὑπουργεῖον ὑπεύθυνον. Τὸ ποσὸν ὅμως τῶν 120 χιλιάδων δραχμῶν ἐξωδεύθη καὶ κατὰ τὰ παρελθόντα ἔτη δυνάμει τῶν ψηφισθέντων προϋπολογισμῶν, καὶ οὕτω καθιερώθη καὶ διὰ τὸ μέλλον· ἐκτὸς δὲ τούτου ἤδη πρόκειται περὶ ἐξόδου γενομένου, καὶ ἡ ἐξέτασις ἀνήκει εἰς τὸν ἀπολογισμὸν, ἡ δὲ παροῦσα καθίσταται ἄσκοπος καὶ ἄδικος.

Ἕτερος τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν ἁπαντῶν, λέγει, ὅτι εἰς δύω ἀντικείμενα κυρίως περιστρέφεται ἡ ἀγόρευσις τῶν Ὑπουργῶν· ἀ. ὅτι ἡ Κυβέρνησις δὲν ἔπρεπε νὰ δέσῃ τὰς χεῖράς της, καὶ β΄. ὅτι ὑπάρχουν Β. Διατάγματα, ἐπιτρέποντα τὰ διὰ τὴν κοινὴν ἀσφάλειαν ἔξοδα· ἀλλ' ἐὰν τὰ ἀναφερόμενα Διατάγματα ἐπιτρέπουν τὴν δαπάνην ταύτην διὰ πᾶσαν περίπτωσιν καὶ πάντα χρόνον, ἂς παραδεχθῶμεν τοῦτο ὡς ἀληθὲς· ὡς πρὸς μὲν τὸ δεύτερον, οἱ Ὑπουργοὶ διϋσχυρίζονται, ὅτι ἐξώδευσαν τὸ κεφάλαιον τοῦτο εἰς Στρατιώτας, Ὁδηγοὺς καὶ Ἐθνοφύλακας, ἀλλὰ Ὁδηγοὶ δὲν ὑπάρχουν· καὶ μ' ὅλας τὰς ὁποίας ἐπροκάλεσαν εἰς τὴν ἀ. Περίοδον ἀπεράντους συζητήσεις οἱ Ὑπουργοὶ ὑπὲρ αὐτῶν, δὲν ἔλαβον τὴν συγκατάθεσιν τῶν Βουλῶν, μὴ ὑπάρχοντος Νόμου. Οἱ Ἐθνοφύλακες κινοῦνται ἀπὸ τοὺς Δήμους ἀμισθὶ, ὁ δὲ Στρατὸς καὶ ἡ λοιπὴ Δημόσιος Δύναμις ἔχει τὴν τακτικήν της μισθοδοσίαν· ὅθεν δι' ἔκτακτα ἔξοδα κατὰ τὰ ἀναφερόμενα Β. Διατάγματα ἤθελε χρειασθῇ μικρά τις ποσότης διὰ τὴν κίνησιν καὶ ὁδοιπορίαν μόνον τῆς δημοσίου δυνάμεως καὶ ὄχι ποτὲ τόση αὔξησις ἐκτάκτων ἐξόδων διὰ μίαν ἔκτακτον ἀνάγκην· ὡς πρὸς δὲ τὸ πρῶτον παρατηρῶ, ὅτι ἡ Ἑλληνικὴ κοινωνία ἂν καὶ ὑπάρχῃ νέα καὶ ἀρτισύστατος, ἐπρόβλεψεν ὅμως εἰς τὸ ὀλίγον αὐτὸ διάστημα ἅπαντα τὰ πρὸς συντήρησιν τῆς γενικῆς ἀσφαλείας μέσα, καὶ δὲν ἦτον ἀνάγκη νὰ καταφύγωμεν εἰς ἔκτακτα μέτρα. Ὑπάρχει τακτικὸς Στρατὸς καλῶς ὠργανισμένος, Χωροφύλακες, Ὀροφύλακες, Ἐθνοφύλακες, διὰ νὰ προλαμβάνουν πάντα κίνδυνον, καὶ προσέτι ἅπαντες οἱ Ἕλληνες, ὅταν ἡ Κυβέρνησις κηρύξῃ τὸν κίνδυνον ἐπικείμενον, ἐγείρονται

ὁπλοφοροῦντες διὰ τὴν σωτηρίαν τῆς Πατρίδος· ὅθεν τὸ ἔξοδον τοῦτο ἦτο πάντη περιττὸν καὶ μάταιον.

Μετὰ τοῦτον παρετήρησέ τις τῶν προαγορευσαύντων, ὅτι ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν ἐξηγεῖ οὕτως εἰς τὸ ἰδιαίτερον φύλλον τῶν ἐξόδων τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ κλάδου του, τὴν ἔννοιαν τοῦ προκειμένου εἰς συζήτησιν κεφαλαίου ἐξόδων, « Εἰς ἔξοδα δημοσίου ἀσφαλείας, ἤτοι εἰς ἀμοιβὴν τῶν εἰς τὴν ἐξόντωσιν τῆς λῃστείας ἀνδραγαθούντων, ἀποπομπὴν φαυλοβίων ». καὶ ἀπὸ τὴν συζήτησιν ἤδη προκύπτει, ὅτι τὰ ἔξοδα ταῦτα, τὰ ὁποῖα σημειοῖ οὕτω, ἐχρησίμευσαν κατὰ μείζονα λόγον καὶ κυρίως μάλιστα εἰς τὴν κατάπαυσιν τῶν στάσεων, εἰς ἐκστρατείας κατὰ τῶν ἀνταρτῶν, καὶ εἰς τοιαῦτα σοβαρὰ καὶ μεγάλα ἐπιχειρήματα· ἡ δὲ ἀπάντησις, ὅτι τὰ ἐπιχειρήματα ταῦτα ἐννοοῦνται ὑπὸ τὰ στοιχεῖα κ τ λ, δὲν δικαιολογεῖ, ἀλλὰ μάλιστα ἐνοχοποιεῖ, διότι κανένας ἄνθρωπος, οὐδ' αὐτὸς ὁ κοινότερος δὲν κατονομάζει εἰς τὰς ἐκθέσεις του τὰ μικρὰ καὶ ἀνώνυμα μόνον εἴδη, καλύπτων τὰ πολλοῦ λόγου ἄξια ὑπὸ τρία στοιχεῖα τοῦ ἀλφαβήτου.

Ἀλλ' ἂς εἴπω πρῶτον, τὶ φρονῶ περὶ τοῦ λόγου, τὸν ὁποῖον ὁ Κύριος Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν πρὸς τοῖς ἄλλοις ἐπέφερεν, ὅτι καὶ τοῦτο τὸ κεφάλαιον τῶν ἐξόδων καθιερώθη ἤδη εἰς τὰς στήλας τοῦ πρϋπολογισμοῦ, διότι ὑπῆρξεν ἀπὸ τοῦ 1845 καὶ ἐψηφίσθη ἀπὸ τὴν Γερουσίαν ἑκάστοτε· ἂν ἐψηφίσθη καὶ ἑκατοντάκις, Κύριοι, δὲν εἶναι πάλιν ὑποχρεωτικὸν δι' ἡμᾶς, ἀλλ' εἶναι ἀληθινὸν, ὅτι ἡ Γερουσία ἐπεξεργάσθη μέχρι σήμερον, ὡς ἔπρεπε τὸν προϋπολογισμὸν, διὰ νὰ ψηφίσῃ ἐν πεποιθήσει καὶ περὶ τοῦ παρόντος κεφαλαίου, ἐν ᾧ ποτὲ, ποτὲ δὲν εἰσήχθη εἰς αὐτὴν ἐγκαίρως.

Ἐρρέθη ἀπό τινα τῶν προαγορευσάντων, ὅτι αἱ ἀνάγκαι, αἵτινες ἀπήτησαν τὸ παρὸν ἔξοδον, ἠδύναντο ν' ἀναπληρωθῶσι διὰ τῶν τακτικῶν μέσων τῆς Κυβερνήσεως· ἀλλ' ἡμεῖς δὲν ἀπορροῦμεν εἰς τοῦτο, διότι εἴδομεν ἤδη, ὅτι, ἐν ᾧ ἐπηύξησαν τὸ προσωπικὸν τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν, ὡς μὴ ἐπαρκοῦντος τοῦ διὰ νόμου ὁριζομένου, ἐνῷ προσεπηύξησαν ἀκόμη καὶ τοῦτο διὰ τὴν τακτοποίησιν τῶν ἀρχείων τοῦ Ὑπουργείου, προσέθηκαν ἔτι πλέον καὶ ἄλλο ποσὸν, διὰ νὰ χρησιμεύσῃ εἰς τὴν τακτοποίησιν ἑνὸς ἄλλου ἀρχείου, εὑρισκομένου καὶ αὐτοῦ εἰς ἕνα θάλαμον, ἢ εἰς ἓν κιβώτιον τοῦ ἰδίου Ὑπουργείου. Τοιουτοτρόπως καὶ ἐνταῦθα δὲν ἀρκεῖ ἐκτελεστικὴ δύναμις, Βουλὴ, Γερουσία, Νομάρχαι, Ἔπαρχοι, Δήμαρχοι, Δημοτικὰ καὶ

Επαρχιακὰ Συμβούλια, Στρατὸς τακτικός, Ὁροφολακὴ, Χωροφυλακὴ, Ἑλαφρὰ τάγματα κτλ. κτλ. διὰ τὴν συντήρησιν τῆς δημοσίας ἀσφαλείας· εἶναι ἀνάγκη νὰ ὑπάρξωσι καὶ ἔκτακτα ἔξοδα, καταντήσαντα διὰ τριῶν ἤδη προϋπολογισμῶν τακτικὰ, ἢ μᾶλλον μυστικὰ ἔξοδα (fonds secrets), καὶ ταῦτα ἔγειναν ἀνάγκη νὰ ἐπαυξηθῶσι πάλιν μὲ ἄλλας ἑκατὸν χιλιάδας, καὶ ἀκόμη μὲ ἄλλας πεντήκοντα, τὰς παρακατοιούσας, διότι καὶ αὗται καθ' αὐτὸ τὴν δημόσιον ἀσφάλειαν ἀποβλέπουσιν, ὡς τὴν ἐννοοῦσιν οἱ Κύριοι Ὑπουργοί.

Ἡ δημοσία δύναμις ἐπήρκει, κατ' ἐμὲ, νὰ συντηρήσῃ τὴν δημοσίαν ἀσφάλειαν, ἀλλὰ καὶ τοῦτο ἂν δὲν ἦτον, ὁ Κύριος Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν, ὅστις μάλιστα τὸ Νομοσχέδιον τοῦ προσδιορισμοῦ τῆς δυνάμεως τοῦ στρατοῦ παρουσίασεν εἰς τὴν Γερουσίαν τὴν 31 Δεκεμβρίου τοῦ ἔτους 1847, τὸ ὁποῖον ἔπρεπε νὰ φέρῃ πρὸ ἑνὸς ἔτους, ἠδύνατο νὰ συγκαταλέξῃ ἐκεῖ τὴν στρατιωτικὴν αὐτὴν προσεπαύξησιν, καὶ μοὶ φαίνεται, ὅτι τοῦτο ἐν μέρει καὶ ἔγεινε, καὶ διατὶ λέγω τοῦτο; διότι νομίζω, ὅτι ἤθελεν εἶναι καλλίτερον καὶ ἀξιοπρεπέστερον νὰ ἐξοδεύωμεν κἄτι περισσότερον, παρὰ νὰ στρατολογῶμεν ἐν καιρῷ κινδύνου, ἐκ τῶν τυχόντων περιτριμμάτων τῆς ἀγορᾶς.

Νομίζω ὅμως, ὅπως καὶ ἂν ἔχῃ τὸ πρᾶγμα, ὅτι καλῶς ἔπραξα νὰ ζητήσω τὴν ἐξήγησιν, τὴν ὁποίαν ἐζήτησα ἀπὸ τὸν Κ. Ὑπουργὸν τῶν Ἐσωτερικῶν, ἐπὶ τῆς ἐννοίας τῆς ἐκτεθείσης εἰς τὸ ἰδιαίτερον φύλλον τοῦ προϋπολογισμοῦ « περὶ τῆς φύσεως τοῦ παρόντος ἐξόδου », διὰ νὰ μὴν ἀκουσθῇ εἰς τὸν Κόσμον, ὅτι ἡ Κυβέρνησις τῆς Ἑλλάδος περιστέλλει, ἢ τιμωρεῖ τὰ πολιτικὰ ἁμαρτήματα μὲ τὰ ἴδια μέσα, μὲ τὰ ὁποῖα ἐξοντόνει καὶ τὸ μοχθηρὸν κακούργημα τῆς λῃστείας.

Περαίνων τὸν λόγον μου, προτρέπω τοὺς Κυρίους Ὑπουργοὺς νὰ στηρίξωσι κἂν διὰ τὸ μέλλον τὰς ἐλπίδας τῆς συντηρήσεως τῆς δημοσίας τάξεως καὶ ἀσφαλείας εἰς τὴν κοινὴν γνώμην, εἰς τὴν ὑπόληψιν τοῦ λαοῦ, καὶ ὄχι εἰς τὴν ἐκ τῆς τρυγίας τοῦ Ἑλληνικοῦ καὶ ἄλλων Ἐθνῶν στρατολογίαν εἰς καιροὺς κατεπειγούσης ἀνάγκης.

Πολὺν λόγον ἐπέφερεν ὁ προλαλήσας, ἀντέταξεν ὁ Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν, εἰπὼν, ὅτι ἡ περὶ ἧς πρόκειται, ἡ συζήτησις δαπάνῃ ἀφορᾷ τὴν λῃστείαν μόνον, παραλειπομένης τῆς δημοσίας ἀσφαλείας, καὶ δὲν ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν, ὅτι εἰσήχθη συμπληρωτικὸς προϋπολογισμὸς περὶ αὐτῆς ἀπὸ τὸ νῦν Ὑπουργεῖον. εἰς τὸν ὁποῖον γίνεται ἀκριβὴς σημείωσις αὐτῶν, καὶ ὡς ἐκ τούτου

ματαία προσεγένετο ἡ περὶ τῆς ποσότητος ταύτης συζήτησις. Κατὰ μὲν τὸν κατὰ πρῶτον ἐνώπιον τῆς Βουλῆς τῆς παρελθούσης Περιόδου ὑποβληθέντα προϋπολογισμὸν τοῦ **1847** δὲν ἐμπεριείχοντο τὰ τοιαῦτα ἀπρόβλεπτα ἔξοδα, ὡς μηκέτι ὑπαρχούσης τῆς περὶ τούτων ἀνάγκης· κατὰ δὲ τὸν ἐκ δευτέρου ἐνώπιον τῶν Βουλῶν εἰσαχθέντα ἐσημειώθησαν τὰ εἰρημένα ποσὰ καθαρῶς· διότι τὸ Ὑπουργεῖον εὑρέθη εἰς τὴν ἀνάγκην τῆς δαπάνης αὐτῶν χάριν τῆς δημοσίου ἀσφαλείας. Ἐὰν δὲ δὲν ἔπρεπε νὰ δαπανηθῇ ἡ εἰρημένη ποσότης, ὑπάρχοντος Στρατοῦ, κατὰ τὴν γνώμην τινῶν ἐκ τῶν προαγορευσάντων, εἰς τὰς γενομένας στρατολογίας, ὁ Στρατὸς ὅμως ὑπῆρχεν ἀνεπαρκὴς, ἕνεκα τῆς ἀπουσίας πολλῶν Στρατιωτῶν, ὡς τοῦτο καταδεικνύεται ἀπὸ τοὺς ἐτησίους προϋπολογισμοὺς, καὶ τοὺς προσδιορίζοντας τὴν δύναμιν τοῦ Στρατοῦ ἐψηφισμένους Νόμους, καθ' οὓς μεγάλη προσγίνεται ἐλάττωσις ἐκ τῆς μισθοδοσίας τῶν ἀπόντων. Ὅτι δὲ ἡ ὑπάρχουσα στρατιωτικὴ δύναμις δὲν ἦτον ἐπαρκὴς εἰς τὰς ἀνάγκας τοῦ Κράτους, καὶ ὡς ἐκ τούτου ἐπῆλθεν ἡ ἀνάγκη στρατολογίας, οὐχὶ ἐκ τῶν περιτριμμάτων τῆς ἀγορᾶς τοῦ Ἑλληνικοῦ καὶ παντὸς ἄλλου Ἔθνους, ὡς ὁ προαγορεύσας ἀνέφερεν, ἀλλ' ἐκ τῶν ἀγωνιστῶν, δύναται περὶ τούτου νὰ ὁμολογήσῃ ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν Ὑπουργός. Μὴ θεωρουμένου ὅθεν ἱκανοῦ τοῦ ὑπάρχοντος Στρατοῦ, διὰ νὰ προλάβῃ τὰς εἰς πολλὰς Ἐπαρχίας κατ' ἐκείνην τὴν ἐποχὴν ἀναφανείσας συγχρόνως στάσεις, διὰ τῶν ὁποίων καὶ ἤδη δὲν παύουσί τινες ἀπειλοῦντες τὴν Κυβέρνησιν μὲ προσβολὰς καὶ ἐνόπλους ἐπιδρομὰς ἐντὸς τῶν Ἑλληνικῶν ὁρίων, ἐγένετο ἡ περὶ ἧς ὁ λόγος δαπάνη, ἕνεκα τῶν ἐνεργηθεισῶν στρατολογιῶν, καὶ οὐδεμία ἐπ' αὐτῆς ἐγένετο κατάχρησις, ὡς δι' ἀποδείξεων ἀπονεμηθέντων τῶν χρημάτων πρὸς τοὺς στρατολογηθέντας.

Παρατρέχων νὰ ἐξηγηθῶ ἐφ' ὅσων ἀνέφερεν ὁ προλαλήσας, ἵνα μὴ καταστασθῇ σκανδαλώδης ἡ συζήτησις, δὲν δύναμαι ὅμως νὰ μὴν ἀπαντήσω εἰς τὴν φράσιν του, ὅτι, ἂν ἡ Κυβέρνησις ἐστηρίζετο εἰς τὴν κοινὴν γνώμην καὶ τὴν ὑπόληψιν τοῦ λαοῦ, δὲν ἤθελεν εὑρεθῇ εἰς τὴν ἀνάγκην στρατολογιῶν, διὰ νὰ προλάβῃ τὰς ἐπισυμβάσας στάσεις. Εἰς ταύτην λοιπὸν ἁπάντων, νομίζω ὅτι, ὅσον ἡ Κυβέρνησις ἐστάθη ἀτυχὴς διὰ τὰ συμβάντα ταῦτα, τὰ ὁποῖα θέλει καταδείξει μίαν ἡμέραν ἡ ἱστορία, τοσοῦτον ἐστάθη εὐτυχὴς ὡς πρὸς τὴν καταστροφήν των, τὴν ὁποίαν ἐπέφερεν αὐτὴ ἡ κοινὴ γνώμη καὶ ἡ ὑπόληψις τοῦ λαοῦ, ὡς τοῦτο ἐγένετο καὶ ἐν Πάτραις ἐπ' ἐσχάτων ἡμερῶν, ἔνθα οἱ πολῖται

αὐθόρμητοι κατέστρεψαν τὴν συμβᾶσαν λησταποστασίαν, καὶ ἤθελον συλλάβει τοὺς περὶ τὸν Μερεδίτην κακούργους, ἐὰν δὲν κατέφευγον οὗτοι εἰς τὰ θαλάσια φρούρια.

Ἐπανερχόμενος ὅθεν ἐπὶ τοῦ προκειμένου, παρατηρῶ ὅτι ἡ δαπάνη τῶν 120 χιλιάδων δραχμῶν δὲν ἐπιβαρύνει τοὺς Ὑπουργοὺς, καθὸ στηριζομένη εἰς Β. Διατάγματα, καὶ ἀφοῦ αὕτη ἐγένετο ἤδη, νομίζω περιττὴν πᾶσαν περὶ αὐτῆς συζήτησιν· ἂν δὲ εἰς τὸ μέλλον δὲν θεωρηθῇ ἀναγκαία, καὶ δὲν συμπεριληφθῇ ἐπομένως εἰς τοὺς καθυποβαλλομένους προϋπολογισμοὺς, οὐδεὶς δύναται τότε ν' ἀντιτείνῃ· καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ τὰς προστεθείσας ἑκατὸν χιλιάδας δραχμὰς εἰς τὸ προκείμενον κεφάλαιον τῆς δημοσίου ἀσφαλείας, νομίζω ὅτι ἡ Γερουσία, ἔχουσα ὑπ' ὄψιν τὰς ἐκτάκτους περιστάσεις, αἵτινες προὐκάλεσαν τὴν προσθήκην των, δὲν δύναται εἰμὴ νὰ τὰς ἀναγνωρίσῃ, καὶ νὰ τὰς παραδεχθῇ.

Παρελθὼν δὲ ὁ Εἰσηγητὴς, ἔλεξε τάδε· ὁ προαγορεύσας Ὑπουργὸς εἶπεν, ὅτι ἡ Κυβέρνησις, ἐλλειπούσης ἐκ τοῦ τόπου τῆς ἀναλόγου στρατιωτικῆς δυνάμεως, θέλουσα νὰ καθησυχάσῃ ἐπὶ τὸ ταχύτερον τὴν ἀποστασίαν τοῦ Γρίβα, ἐπεκαλέσθη κατ' αὐτοῦ τοὺς κατοίκους, καὶ ὡς ἐκ τούτου περιέπετεν εἰς ἔξοδα, συμπεριλαμβανόμενα εἰς τὸ συζητούμενον ποτόν. Δύναμαι νὰ διαβεβαιώσω τὴν Γερουσίαν, καθ' ὃ ἐκ τοῦ σύνεγγυς εἰδῶς τὰ πρὸς καθησύχασιν τοῦ κινήματος τούτου συνδραμόντα αἴτια ὅτι, καίτοι πολλῶν προσκληθέντων νὰ στρατολογήσωσιν, οὐδεὶς ἐστρατολόγησε, καὶ οὐδὲν τοιοῦτον ἐγένετο ἔξοδον, καὶ ἐπομένως πᾶσα τοιαύτη ἀξίωσις εἶναι σαθρὰ καὶ ἀπορρίπτεα. Ἄλλως τε εἰς ἓν μόλις ἑκατομμύριον φθάνοντος τοῦ πληθυσμοῦ τῆς Ἑλλάδος, καὶ μηδένα μὲν ἔχοντες ἐξωτερικὸν πόλεμον, μηδεμίαν δὲ φοβούμενοι ἐπιδρομὴν, ὡς προασπιζόμενοι ἀπὸ τὴν προστασίαν τῶν τριῶν ἰσχυρῶν Δυνάμεων, δὲν ἔχομεν οὐδεμίαν ἄλλην ἀνάγκην, εἰμὴ τὴν τῆς ἐσωτερικῆς καὶ μόνης ἡσυχίας, καὶ ἀφ' οὗ πρὸς διατήρησιν ταύτης δὲν ἐξαρκῶσιν οὔτε οἱ διὰ τοῦ πρὸ τριῶν μηνῶν ἐψηφισθέντες περὶ Στρατιωτικῆς δυνάμεως Νόμου 9,000 ἄνδρες, οὔτε αἱ μετὰ ταῦτα ἐξ 100 καὶ 120 ἀνδρῶν εἰς ταύτην προσθῆκαι, τὸ σφάλμα τούτου ὑπάρχει ἀλλαχοῦ, καὶ πρὶν ἢ τοῦτο διορθωθῇ, πᾶν ἔξοδον ἀποκαθίσταται καὶ περιττὸν, καὶ ἐπιβαρυντικὸν τῶν αὐτῶν παρακολουθούντων ἀποτελεσμάτων. Θέλων μ' ὅλα ταῦτα πᾶσαν πρὸς δικαιολόγησιν τοῦ συζητουμένου ποσοῦ νὰ παράσχῃ εὐκολίαν, πρὸς τὸν Ὑπουργὸν, ἐπρότεινε ν' ἀναβληθῇ μὲν διὰ τὴν προσεχῆ Συνεδρίασιν ἡ περὶ τούτου συζήτησις, ὁ δὲ Ὑπουργὸς νὰ παρουσιάσῃ

εἰς τὴν Γερουσίαν λεπτομερῆ καὶ ἀκριβῆ σημείωσιν, ποῦ ἐξωδεύθησαν αἱ 220,000 δραχ. διὰ νὰ ψηφίσῃ αὐτὰς ἐν γνώσει.

Τὴν μὲν αἰτηθεῖσαν σημείωσιν ἂν ἡ Γερουσία ἀποφασίσῃ, θέλω παρουσιάσει, ἀντεῖπεν ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς, καθόσον ἡ περὶ τοῦ κονδυλίου τούτου λογαριασμοὶ ὑπάρχουν ἐκκαθαρισμένοι· καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ τὴν ἐκ τῶν κατοίκων τῆς Ἀκαρνανίας στρατολογίαν, ὑπάρχουν περὶ τούτου ἐκθέσεις καὶ τοῦ ἤδη Νομάρχου, τοῦ τότε Ἀρχηγοῦ τῆς Χωροφυλακῆς, καὶ τοῦ Ὑποστρατήγου Κ. Ἰω. Στάικου, καὶ διὰ τούτων ἀποδεικνύεται, ὅτι ἐγένοντο στρατολογίαι ἐκ τῶν κατοίκων. Περὶ δὲ τοῦ Στρατοῦ περιορίζεται, εἰς ὅσα ὁ προλαλήσας συναδελφός του εἶπεν, ὅτι οὗτος ὑπάρχει μόνον ἐν τῷ χάρτῃ, διότι καὶ ἀπὸ τὴν γραμμὴν ἐλλείπουσι πολλοὶ, καὶ αὐτῆς τῆς Ὁροφυλακῆς οἱ λόχοι εἶναι ἀτελεῖς, ἀφ' οὗ 37 ἄνδρες σχηματίζουν ἕνα λόχον· διότι, ἂν ἡ ἐπιψηφισθεῖσα στρατιωτικὴ δύναμις ἦτο πραγματικὴ καὶ πλήρης, ἡ Κυβέρνησις δὲν ἤθελεν εὑρεθῆ εἰς τὴν ἀνάγκην τῶν μερικῶν στρατολογιῶν.

Προσθέσαντος δὲ τοῦ Εἰσηγητοῦ, νὰ παρουσιάσῃ ὁ Ὑπουργὸς τὰς ἐκθέσεις τοῦ Νομάρχου καὶ λοιπῶν, ἄλλος τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν εἶπεν, ὅτι, λαμβάνωντὸν λόγον, ἀναγκάζεται παρὰ τὴν θέλησίν του νὰ εἴπῃ ὀλίγα τινα περὶ τοῦ ποσοῦ τῶν 120,000 δρ. ἀφορωσῶν τὴν βράβευσιν καὶ ἀποζημίωσιν τῶν πρὸς ἐξόντωσιν τῆς λῃστείας ἀνδραγαθησάντων. Εἶναι λυπηρὸν, Ἕλληνες Ὑπουργοὶ νὰ κηρύττωσιν ὡς λῃστὰς τὸν Γριεζώτην, ἄνδρα καρτερικῶς, καὶ γενναίως διαδραμόντα τὸ μέγα τῆς Ἑλληνικῆς ἐπαναστάσεως στάδιον, καὶ μὲ ἀπαράμιλλον ἀνδρίαν προσβαλλόντα, καὶ κυριεύσαντα ἑβδομήκοντα τρεῖς προμαχῶνας τῶν ἐχθρῶν· τὸν Θ. Γρίβαν, τὸν ὁποῖον αὕτη ἡ σήμερον Κυβέρνησις ἀνέδειξε Γεν. Ἀρχηγὸν τῶν Στρατευμάτων, ἐν ὅσῳ ὑπηρέτει τοὺς σκοπούς της· τὸν Φαρμάκην Ἀντισυνταγματάρχην, γνωστὸν μὲν διὰ τὸ ἀκέραιον τοῦ χαρακτῆρος του, καὶ τὸ ἀδάμαστον τῆς καρτερίας του, περίδοξον δὲ διὰ τὰς ὁποίας φέρει πληγὰς, καὶ τόσους ἄλλους στρατιωτικοὺς, τῶν ὁποίων αἱ πράξεις θέλουν κοσμήσει τὰς σελίδας τῆς ἱστορίας μας. Ἂν οὗτοι ἠνοῦντο μὲ ἐξωτερικοὺς ἐχθροὺς τοῦ Ἔθνους, ζητοῦντες τὴν καταστροφὴν τῶν καθεστώτων, ἢ ἂν ἦσυχοι καὶ ἀνενόχλητοι διάγοντες εἰς τὰς Ἐπαρχίας των, ἀπὸ πνεῦμα ταραχῆς ἐκινοῦντο εἰς ἀποστασίαν, τότε καὶ οὗτοι ἄξιοι πάσης καταδίκης ὑπῆρχον, καὶ τὰ προκύψαντα ἔξοδα ἀναγκαῖα ἐπιψηφίσεως.

Πλὴν τὰ αἴτια, τὰ προκαλέσαντα ταῦτα πάντα, εἶναι ἄλλα·

ἡ Κυβέρνησις θέλουσα διὰ τῆς βίας νὰ ἐπιβάλῃ εἰς τοὺς λαοὺς θέλησιν, ἠνάγκασε τούτους νὰ καταφύγωσιν εἰς τὸ φυσικὸν καὶ ἀναπαλλοτρίωτον δικαίωμα τῆς ἀμύνης. Τὰ αὐτὰ τῆς βίας καὶ καταπιέσεως μέτρα μετεχειρίσθη ἡ Κυβέρνησις καὶ εἰς τὴν Ἐπαρχίαν Τριφυλλίας, διατηρήσασα μῆνας ὁλοκλήρους στρατὸν τρεφόμενον ἀπὸ τοὺς πολίτας ἐκείνους, οἵτινες ἐκτιμῶντες τὸ ἀντιπροσωπικὸν πολίτευμα, ἤθελον Βουλευτὰς ἀξίους τῆς ἐμπιστοσύνης των, καὶ οὐχὶ τοὺς διὰ τῆς βίας εἰς αὐτοὺς ἐπιβαλλομένους, καὶ ἀναδειχθέντας ὡς τοιούτους. Περαίνων δὲ τὸν λόγον, προσέθηκεν, ὅτι τὸ συζητούμενον ποσὸν πρέπει ν' ἀποῤῥιφθῇ, διότι ἡ Κυβέρνησις τὸ μετεχειρίσθη πρὸς καταπίεσιν τῶν λαῶν. Ἁπάντων δ' ἄλλος, εἶπεν, ὅτι τὸν Θ. Γρίβαν αὐτὸς οὗτος ὁ προαγορεύσας τῷ 1844 ἀπεκάλει κακοῦργον· ὅτι δὲν ἔπεται, ὅτι καθ' ὃ ἀγωνισαὶ, δὲν δύνανται νὰ γίνωσι καὶ ἀντάρται, διότι καὶ ὁ προαγορεύσας καί τοι ἀγωνιστὴς διακριθεὶς, μόλα ταῦτα ἄλλοτε ἐπὶ ἄλλης Κυβερνήσεως ὠνομάσθη ἀντάρτης.

Ἄλλος δὲ ἐπήνεγκεν, ὅτι διαρκούσης τῆς περὶ τούτου συζητήσεως ἐπὶ δύο ὥρας, εἰσέτι δὲν δυνάμεθα νὰ συνεννοηθῶμεν· ὁ Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν δικαιολογῶν τὸ προκείμενον ποσὸν, εἶπεν, ὅτι ἐξωδεύθη εἰς Ὁδηγοὺς καὶ Ἐθνοφυλακὴν, ἀλλὰ ταύτης μὲν διὰ Νόμου δὲν ὑπάρχει ἀνεγνωρισμένος μισθὸς, ἐκείνων δὲ ἔπαυσε μετὰ τὴν κατὰ τὴν παρελθοῦσαν Σύνοδον γενομένην περὶ τούτου συζήτησιν, καθ' ἣν ὁ πρώην ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς ἠναγκάσθη νὰ παύσῃ τούτους. Οὐδὲν λοιπὸν τούτων ἔξοδον δύναται νὰ ἐπιψηφίσῃ ἡ Γερουσία, παρ' ἐκεῖνα καὶ μόνα τῶν μερικῶν στρατολογιῶν ἅτινα ὑπάρχουσι πραγματικὰ, καὶ ἐπαρκούντως δικαιολογημένα. Μεταβαίνων μετὰ ταῦτα εἰς τὴν ἀνταρσίαν τῆς Ἀκαρνανίας, προσέθηκεν, ὅτι ἀπορεῖ, πρὸς τὶ ἀνταρσία νὰ ὀνομασθῇ τὸ κίνημα τοῦτο, καθ' ὃ οὔτε χύσις αἵματος, οὐδὲ ἐχθροπραξία τις συνέβη, εἰμὴ εἷς καὶ μόνος μέ τινας περὶ αὐτὸν παρενοχλούμενος καὶ ἐμποδιζόμενος εἰς τὴν ἐξάσκησιν τῶν πολιτικῶν του δικαιωμάτων ἠναγκάσθη νὰ ὀχυρωθῇ εἰς φρούριόν τι, ἀπὸ τὸ ὁποῖον καὶ ἀπεσύρθη ἄνευ οὐδεμιᾶς συμπλοκῆς, ἢ μάχης. Διὰ τοιαῦτα λοιπὸν κινήματα, καταβληθέντα ἐν διαστήματι ὀλίγων ἡμερῶν ἀπὸ τὴν ὑπὲρ τῆς Κυβερνήσεως κοινὴν γνώμην, κατὰ τοὺς λόγους τοῦ προαγορεύσαντος Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν, ἤθελεν εἶσθαι ἄσκοπον καὶ ἐπιζήμιον νὰ χορηγῶμεν 270000 σχεδὸν δραχμῶν, ἐκτὸς ἂν διὰ τούτων ἐπλήρωσαν οἱ Κύριοι Ὑπουργοὶ τὴν ὑπὲρ αὐτῶν κοινὴν γνώμην. Ἐνῷ ἄλλως τε τὰ

τοιαῦτα κινήματα δὲν συμπεριλαμβάνονται εἰς τὴν δημοσίαν ἀσφάλειαν, καθόσον αὕτη μὲν οὐδεμίαν σχέσιν ἔχουσα μὲ ἐξωτερικόν τινα ἢ ἐσωτερικὸν πόλεμον, ἀποβλέπει τὰς ἐσωτερικὰς ληστείας καὶ κλοπάς, ἐκεῖνα δὲ συμπεριλαμβάνονται εἰς τὴν δικαιοδοσίαν τοῦ Ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν, καὶ ἡ Γερουσία ἀναγνωρίσασα τὸ ἔκτακτον τῶν ἀναφανέντων κατὰ τὰς ἐκλογὰς περιστατικῶν, καὶ ἐπιψηφίσασα τὴν ὡς ἐκ τούτων αὔξησιν τῆς στρατιωτικῆς δυνάμεως τοῦ Ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν, δὲν δύναται τὰς ἤδη νέας περὶ τοῦ αὐτοῦ δαπάνας νὰ παραδεχθῇ, χωρὶς νὰ περιπέσῃ εἰς σπατάλην ἀδικαιολόγητον καὶ ἀσύγγνωστον. Περαίνων δὲ τὸν λόγον, εἶπεν, ὅτι συμμερίζεται τὴν πρότασιν τοῦ προαγορεύσαντος περὶ ἀναβολῆς τῆς συζητήσεως, διὰ νὰ παρουσιάσῃ ὁ ἁρμόδιος Ὑπουργὸς ἀκριβεῖς καὶ δικαιολογημένας περὶ τούτων σημειώσεις. Ἄλλου δὲ ἐπενεγκόντος, ὅτι καί τοι μὴ ἐναντιούμενος εἰς τὴν ἀναβολὴν, δὲν θεωρεῖ ὅμως ἑαυτὸν ὑπόχρεων τοῦ νὰ παραδεχθῇ τὸ προκείμενον ποσὸν, ἀφοῦ ὁ Ὑπουργὸς ὑποβάλῃ τὰ δικαιολογητικὰ ἔγγραφα, διότι ἤδη συζητεῖται προϋπολογισμὸς, καὶ οὐχὶ ἀπολογισμὸς, καὶ τῆς Γερουσίας συναινεσάσης τοῦ νὰ ὑποβάλῃ κατὰ τὴν ἑπομένην Συνεδρίασιν ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς ἀκριβῆ καὶ λεπτομερῆ λογαριασμὸν τῆς διαχειρίσεως τῶν 220000 δραχμῶν, ὁ Κ. Πρόεδρος ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν περὶ τὴν 3 ὥραν μ. μ. ὡς ἀντικείμενον τῆς ἐπιούσης Συνεδριάσεως ἀπαγγείλας τὴν ἐξακολούθησιν τῆς συζητήσεως ἐπὶ τοῦ περὶ οὗ πρόκειται ἀντικειμένου κατὰ τὴν ἔκθεσιν τῆς Ἐπιτροπῆς.

Ὁ Πρόεδρος
Α. ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Χ. ΚΑΟΝΑΡΗΣ.
Ν. ΜΕΞΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Β Χρηστακόπουλος.
Χ. Βλάσσης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 3 Μαρτίου 1848 ἡμέρας τῆς ἑβδομάδος τετάρτης.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου, καὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν παρόντων Γερουσιαστῶν πλῆρες ἀποτελοῦντος τὸ Σῶμα, ὁ

Κ. Πρόεδρος κηρύττει ἀρχομένην τὴν Συνεδρίασιν κατὰ τὴν 12 ὥραν.

Τὰ Πρακτικὰ τῆς προλαβούσης Συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Ἀπαγγείλαντος ἑπομένως τοῦ Κ. Προέδρου, ὅτι ἀντικείμενον τῆς ἡμερησίας διατάξεως ἔσεται ἡ συζήτησις τοῦ Νομοσχεδίου περὶ πιστώσεως τῶν ἐξόδων τοῦ Κράτους διὰ τὴν πρώτην τριμηνίαν τοῦ ἐνεστῶτος ἔτους, ἀναβαλλομένης διὰ τὴν ἐπιοῦσαν Συνεδρίασιν τῆς ἐξακολουθήσεως τῆς συζητήσεως ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τοῦ Κράτους, διότι δὲν ἠτοιμάσθησαν ἔτι, ὡς εἶπεν ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν αἱ ἀναγκαῖαι ἀποδείξεις περὶ τῆς δαπάνης τῶν 220,000 δραχμῶν, ἀνέγνω τις τῶν ΚΚ. Γραμματέων τὸ εἰρημένον περὶ πιστώσεως Νομοσχέδιον, τοῦ ὁποίου ἡ ἀρχὴ ἐγένετο παραδεκτὴ παρὰ τῆς Γερουσίας.

Ἀνεγνώσθη ὕστερον ἡ ἑπομένη παρὰ τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Σπ. Παπαλεξοπούλου συνταχθεῖσα τροπολογία ἐπὶ τοῦ περὶ πιστώσεως Νομοσχεδίου, ἔχουσα οὕτως.

Ἄρθρ. 1. « Ἀπέναντι τοῦ προϋπολογισμοῦ τῆς χρήσεως τοῦ ἔτους 1848 χορηγεῖται εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τρίμηνος πίστωσις διὰ τὴν πληρωμὴν τῶν ἐξόδων τῶν μηνῶν Ἰανουαρίου, Φεβρουαρίου, καὶ Μαρτίου τοῦ αὐτοῦ ἔτους, τῶν ἀναγομένων εἰς τὴν τρέχουσαν ἐσωτερικὴν ὑπηρεσίαν, κατὰ τοὺς ὑπάρχοντας Νόμους, Κανονισμοὺς καὶ Διατάγματα, ἰσχὺν ἔχοντα Νόμου, καὶ εἰς τὴν ἀπόδοσιν μέρους τῶν τόκων καὶ τοῦ χρεωλύτρου τοῦ ἐξωτερικοῦ δανείου. »

« Ὁ παρὼν Νόμος ψηφισθεὶς παρὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, καὶ παρ' ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς θέλει δημοσιευθῆ διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, καὶ ἐκτελεσθῆ ὡς Νόμος τοῦ Κράτους. »

Ὑποστηριχθείσης τῆς τροπολογίας ταύτης παρά τινων Γερουσιαστῶν, ὁ προτείνας αὐτὴν Γερουσιαστὴς Κ. Σπ. Παπαλεξόπουλος παρετήρησεν, ἀναπτύσσων τὴν τροπολογίαν του, ὅτι αὕτη διαφέρει τοῦ περὶ πιστώσεως Νυμοσχεδίου, καθότι τοῦτο ἀπαιτεῖ, ἵνα γένωσιν αἱ κατὰ τὴν πρώτην τριμηνίαν πληρωμαὶ τοῦ Κράτους ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἔτους 1847, ὅστις εἰσέτι δὲν ἐψηφίσθη, καὶ μέρος αὐτοῦ ἐξελέγχεται ἤδη παρὰ τῆς Γερουσίας. Ἀνέφερε δὲ, ὅτι αἱ πληρωμαὶ θέλουσι γίνει εἰς τὴν τρέχουσαν ἐσωτερικὴν ὑπηρεσίαν, καὶ εἰς τὴν ἀπόδοσιν μέρους τῶν τόκων καὶ τοῦ χρεωλύτρου τοῦ ἐξωτερικοῦ δανείου, ἐννοῶν μόνον τὴν κανονισμένην ἐσωτερικὴν ὑπηρεσίαν, καὶ τὴν

στηριζομένην εἰς προϋπάρχοντας Νόμους, Κανονισμοὺς καὶ ἰσχὺν Νόμου ἔχοντα Διατάγματα, καὶ τὴν τυχὸν γενησομένην πληρωμὴν μέρους τοῦ ἐξωτερικοῦ δανείου.

Ὅταν κατὰ πρῶτον, ἐπήνεγκεν ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς, ἐζητήθη πίστωσις τῶν ἐξόδων τοῦ Κράτους παρὰ τῆς Βουλῆς τῆς Α΄. Περιόδου, δὲν περιείχετο ἐν αὐτῇ ἡ ἔκφρασις, ὅτι ἡ πίστωσις θέλει δοθῇ ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ προϋπολογισμοῦ τῆς χρήσεως τοῦ παρελθόντος ἔτους, ἀλλ' αὕτη ἐτέθη τότε ἐν τῇ Βουλῇ κατ' ἐπίμονον αἴτησιν Βουλευτῶν τινῶν, μὴ φιλικῶς πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον διακειμένων, πρὸς περιστολὴν τῶν γενησομένων δαπανῶν ἐκ μέρους τῆς Κυβερνήσεως, ὡς γινωσκομένης τῆς βάσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ τῆς χρήσεως τοῦ παρελθόντος ἔτους. Τούτου ὅθεν ἕνεκα ἡ εἰρημένη αὕτη φράσις ἐνυπῆρχεν εἰς ἅπαντα τὰ μέχρι τοῦδε καθυποβληθέντα περὶ πιστώσεως Νομοσχέδια, ὡς καὶ ἤδη ἐμπεριέχεται ἐπὶ τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου, ἐξαλειφθείσης ὅμως τῆς φράσεως εἰς δύω ἢ τρία φερ' εἰπεῖν δωδεκατημόρια τοῦ ὁλικοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἔτους τῆς δοθησομένης πιστώσεως· διότι ἐπί τινος Συνεδριάσεως τῆς Γερουσίας περὶ συζητήσεως Νομοσχεδίου τινὸς περὶ πιστώσεως τῶν ἐξόδων τοῦ Κράτους ἐθεωρήθη ὑπό τινων Γερουσιαστῶν, ὅτι προδικάζεται μέρος τι τοῦ προϋπολογισμοῦ διὰ τοῦ εἰς τρία δωδεκατημόρια προσδιορισμοῦ τῆς πιστώσεως.

Ἂν δὲ οὐδεμία μεταξὺ τῆς τροπολογίας καὶ τοῦ περὶ πιστώσεως Νομοσχεδίου οὐσιώδης ὑφίσταται διαφορὰ, ἀλλὰ μετὰ τὴν γενομένην ἐνώπιον τῆς Γερουσίας συζήτησιν τῶν ἐξόδων τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἔτους **1847**, καθ' ἣν οὐδεμίαν ἔχει βάσιν πᾶσα ἐξόδων πληρωμὴ, μὴ στηριζομένη εἰς προϋπάρχοντας Νόμους, Κανονισμοὺς καὶ Β. Διατάγματα, ἰσχὺν Νόμου ἔχοντα, διστάζει νὰ παραδεχθῇ τὴν εἰρημένην τροπολόγίαν καὶ ἐπὶ τῇ βάσει αὐτῆς νὰ ἐνεργήσῃ τὰς διαφόρους τῶν ἐξόδων τοῦ Κράτους πληρωμὰς, καθότι ὑπάρχουσί τινα ἔξοδα μεταβλητὰ καὶ μὴ ὡρισμένα ἐκ τῆς φύσεώς των, ὡς ἡ καλλιέργεια τῶν ἁλάτων, τῶν σταφίδων, καί τινα ἄλλα, τὰ ὁποῖα δὲν κανονίζονται διὰ Νομου ἢ διὰ Διατάγματος, καὶ κατὰ τὴν προταθεῖσαν τροπολογίαν, οὐδεὶς δύναται Ὑπουργὸς ν' ἀναλάβῃ τὴν εὐθύνην τῆς δαπάνης τῶν εἰρημένων ἀπροβλέπτων ἐξόδων, τῶν μὴ στηριζομένων εἰς προϋπάρχοντας Νόμους, ἔχων ὡς πρὸς αὐτὰ ἀμφίβολον καὶ μετέωρον τὴν τύχην του, χωρὶς νὰ περιποιήσῃ εἰς ἑαυτὸν ὄφελος, ἀλλὰ διὰ τὸ συμφέρον τοῦ Δημοσίου.

Ὁ δὲ τοῦ ἐνεστῶτος ἔτους προϋπολογισμὸς ὅστις πρὸ πολλοῦ

ὑπεβλήθη εἰς τὴν Βουλὴν, καὶ τὸν ὁποῖον θέλει παρατηρήσει ἡ Γερουσία, εἶναι ἐπὶ πολὺ περιωρισμένος καὶ μὲ ζημίαν τῆς τρεχούσης ὑπηρεσίας, καθόσον μάλιστα δὲν περιέχει καὶ τὰ κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος γενόμενα ἔξοδα ἕνεκα τῶν τότε περιστάσεων. Ἐκτὸς δὲ τούτων δὲν πρέπει νὰ παραδεχθῇ ἡ προταθεῖσα τροπολογία, διότι μεταβαλλομένου τοῦ περὶ πιστώτεως Νομοσχεδίου, θέλει ἀναγκασθῇ νὰ καθυποβάλλῃ ἐκ νέου αὐτὸ ὑπὸ τὴν ἐπιψήφισιν τῆς Βουλῆς, καὶ οὐκ ὀλίγος ἕνεκα τούτου θέλει παρέλθει χρόνος, στενοχωρουμένων τῶν ἁπανταχοῦ τοῦ Κράτους ὑπαλλήλων διὰ τὴν ἐπὶ δύω ὅλους μῆνας καθυστέρησιν τῆς μισθοδοσίας των.

Παράδοξος, παρετήρησεν ἄλλος, καθίσταται ὁ τρόπος, δι' οὗ ὁ Κ. Ὑπουργὸς μεταχειρίζεται, καὶ εἰσάγει τὸν τύπον τοῦ περὶ πιστώσεως Νομοσχεδίου εἰς διαφόρους περιστάσεις, καὶ ἔτι παραδοξότερον ὑπάρχει, ν' ἀκούῃ τις τούτου λέγοντος, ὅτι, ἐπειδὴ καὶ ἄλλοτε ὁ τοιοῦτος καθυποβλήθη τύπος τῶν πιστώσεων, ὅμοιος καὶ ἤδη αὐτοῦ πρέπει νὰ παραδεχθῇ, ὡς τῶν Βουλευτῶν τῆς ἀντιπολιτεύσεως προτεινάντων δῆθεν αὐτὸν κατὰ τὴν παρελθοῦσαν Βουλευτικὴν Περίοδον, καθ' ἣν κατὰ πρῶτον ἐζητήθη πίστωσις τῶν ἐξόδων τοῦ Κράτους· ἡ τοιαύτη ὅμως τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ δικαιολόγησις περὶ τοῦ τύπου τοῦ περὶ πιστώσεως Νομοσχεδίου εἶναι ἀνίσχυρος καὶ ἀπορριπτέα, καθότι, γενομένου ἅπαξ σφάλματός τινος ἐπὶ τοῦ τύπου τοῦ περὶ πιστώσεως Νομοσχεδίων, δὲν ἕπεται, ὅτι πρέπει καὶ τοῦ λοιποῦ εἰς τὸ αὐτὸ περὶ τοῦ τύπου ἁμάρτημα νὰ περιπέσῃ ἡ Γερουσία.

Καὶ ταῦτα μὲν ὡς πρὸς τὸν τύπον τοῦ περὶ πιστώσεως προκειμένου Νομοσχεδίου· καθόσον δὲ ἀφορᾷ τὴν οὐσίαν αὐτοῦ, ἡ παρὰ τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Σ. Παπαλεξοπούλου προταθεῖσα τροπολογία ὑπηγορεύθη ἀπὸ τὰς διαφόρους ἀγορεύσεις καὶ ἐξηγήσεις, τὰς ὁποίας ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς ἔκαμε καὶ κατὰ τὴν χθεσινὴν Συνεδρίασιν, ὅτε ἐπρόκειτο ἡ συζήτησις τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τοῦ Κράτους, καὶ κατὰ τὰς Συνεδριάσεις ἐκείνας, καθ' ἃς ἐγένετο ἡ συζήτησις διαφόρων ζητηθεισῶν πιστώσεων περὶ πληρωμῆς τῶν ἐξόδων τοῦ Κράτους· καθότι κατὰ μὲν τὴν χθεσινὴν συνεδρίασιν, ἐπέφερεν ὁ εἰρημένος Ὑπουργὸς, ὅτι διὰ τῶν δοθεισῶν πιστώσεων προεδικάσθη ὁ τοῦ ἔτους 1847 προϋπολογισμὸς τῶν ἐξόδων, καὶ οὐδεμίαν ἡ Γερουσία δύναται νὰ ἐπιφέρῃ ἐλάττωσιν ἐπ' αὐτῶν, κατὰ δὲ τὰς ζητηθείσας ἄλλοτε πιστώσεις, ἀνέφερεν, ὅτι οὐδαμῶς προδικάζεται ὁ προϋπολογισμὸς τῶν ἐξόδων διὰ τῶν δοθεισῶν πιστώ-

σεων. Τούτων ὅθεν οὕτως ἐχόντων, ὀφείλουσι τὰ Νομοθετικὰ Σώματα νὰ ἐπιστήσωσι τὴν προσήκουσαν ἐπὶ τὸ μέλλον προσοχὴν ἐπὶ τῶν δοθησομένων πιστώσεων, πρὸς ἀποφυγὴν πάσης ἐκ μέρους τῶν Ὑπουργῶν συμβησομένης ὑπερβάσεως τῶν ἐξόδων τοῦ Κράτους, καὶ νὰ μὴ παραδεχθῶσιν ἤδη ὡς βάσιν τῶν γενησομένων δαπανῶν διὰ τὴν τρίμηνον πίστωσιν τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ παρελθόντος ἔτους **1847**, ὅστις εἰσέτι ὑπάρχει ἐκκρεμὴς ὑπὸ τὴν συζήτησιν τῆς Γερουσίας, ἀγνοουμένης τῆς τύχης αὐτοῦ, ἕνεκα τινῶν παρανόμως γενομένων δαπανῶν. Ἐκτὸς δὲ τούτου, παραδεξαμένη ἡ Γερουσία τὰς εἰς λογαριασμὸν τοῦ ὑποβληθέντος ἤδη εἰς τὴν Βουλὴν προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τῆς χρήσεως τοῦ ἔτους **1848** γενησομένας δαπάνας διὰ τὴν πρώτην τριμηνίαν τοῦ ἐνεστῶτος ἔτους, θέλει προδικάσει τὰ ἔξοδα τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ παρόντος ἔτους. Ἔχων δὲ ἕκαστος ὑπ' ὄψιν τὴν πολυχρόνιον πεῖραν, καὶ τὰς μέχρι τοῦδε ἀγορεύσεις τῶν Ὑπουργῶν, ὀφείλει νὰ παραδεχθῇ τὴν προταθεῖσαν τροπολογίαν.

Ἐὰν ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς, προσέθηκεν ἕτερος, θέλῃ νὰ κάμῃ, χάριν τῆς ὠφελείας τοῦ Δημοσίου, τὰς διαφόρους τῶν ἁλάτων καὶ τῶν σταφιδῶν καλλιεργείας, δύναται νὰ ἐκτελέσῃ αὐτὰς, ὡς καὶ πρότερον, καθότι οὐδεμία αὔξησις τῆς καλλιεργείας αὐτῶν προβλέπεται οὔτε ἀπὸ τὸν προϋπολογισμὸν, οὔτε ἀπὸ τὴν προταθεῖσαν τροπολογίαν· ἀλλὰ δὲν δύναται νὰ παραδεχθῇ ὡς βάσις τῶν γενησομένων δαπανῶν διὰ τὴν ζητουμένην ἤδη τρίμηνον πίστωσιν ὁ τοῦ ἔτους **1847** προϋπολογισμὸς, ὅστις δὲν ἐψηφίσθη εἰσέτι ὑπὸ τῆς Γερουσίας, καὶ δὲν ἐπεκυρώθη παρὰ τοῦ Βασιλέως, καὶ ὡς ἐκ τούτου δὲν θεωρεῖται ἐπὶ τοῦ παρόντος προϋπολογισμὸς πρὶν τῆς κυρώσεως αὐτοῦ, ἀλλ' ἁπλοῦν σχέδιον ἐξόδων. Ἐὰν δὲ κατὰ τὰ παρελθόντα ἔτη ἐπὶ τῶν ζητηθεισῶν διαφόρων πιστώσεων ὡρίζετο ὡς βάσις ὁ κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος ψηφισθεὶς προϋπολογισμὸς τῶν ἐξόδων, τοῦτο ἐγένετο, διότι βεβαίως ἦτον ἐπικυρωμένος παρὰ τῶν Νομοθετικῶν Σωμάτων ὁ προηγούμενος προϋπολογισμὸς, ἀλλ' ἤδη μηκέτι ψηφισθεὶς ὁ τοῦ ἔτους **1847** προϋπολογισμὸς παρὰ τῆς Γερουσίας, δὲν δύναται νὰ τεθῇ ὡς βάσις τῆς δοθησομένης τριμήνου πιστώσεως διὰ τὴν πρώτην τριμηνίαν τοῦ ἐνεστῶτος ἔτους.

Ἐρωτήσαντος δέ τινος τὸν ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸν, ἐὰν ὑπάρχωσι Νόμοι περὶ καλλιεργείας τῶν ἁλικῶν καὶ τῶν σταφιδώνων, ἀπεκρίνατο ὁ εἰρημένος Ὑπουργὸς, ὅτι ἄλλοτε μὲν

περὶ τῆς καλλιεργείας αὐτῶν ἐξεδίδετο Διάταγμα, ἀπονέμον πίστωσιν περὶ τῶν δαπανῶν τῆς καλλιεργείας, ἤδη δὲ δὲν ὑπάρχει Νόμος τις περὶ αὐτῶν.

Ἐὰν δὲ παραβληθῶσι τὰ ἔξοδα τοῦ ἔτους 1847 πρὸς τὰ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἔτους 1848, ἐξ ὧν ἐπαισθητὴ ἐγένετο ἐλάττωσις πρὸς ζημίαν τῆς ὑπηρεσίας, οὐδεμία ὑπόνοια περὶ γεννησομένης τυχὸν ὑπερβάσεως τῶν ἐξόδων ὑφίσταται, καὶ περιττὴ πλέον θεωρεῖται ἡ ἐξάλειψις τῆς φράσεως « ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ προϋπολογισμοῦ τῆς χρήσεως τοῦ ἔτους 1847 » πρὸς περιστολὴν τῶν δαπανῶν. Μηδεμιᾶς ὅμως ὑπαρχούσης διαφορᾶς μεταξὺ τῆς προταθείσης τροπολογίας καὶ τοῦ καθυποβληθέντος περὶ πιστώσεως Νομοσχεδίου, διστάζει καὶ αὐτὸς καὶ ἕκαστος Ὑπουργὸς νὰ παραδεχθῇ τὴν τροπολογίαν, καὶ δι' αὐτῆς νὰ προχωρήσῃ εἰς ἀναγκαίας τινὰς πρὸς ὠφέλειαν τοῦ Δημοσίου δαπάνας, αἵτινες ἐνδέχεται ὕστερον νὰ μὴ ἀναγνωρισθῶσι παρά τινος Βουλευτικοῦ Σώματος, μὴ φιλικῶς πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον διακειμένου· ὡς ἐκ τούτων ὅθεν δὲν ἐνδιαφέρεται παντάπασι περὶ τῆς παραδοχῆς τῆς τροπολογίας, ἢ τοῦ κειμένου τοῦ περὶ πιστώσεως Νομοσχεδίου, ἀλλὰ παρατηρεῖ, ὅτι, δεκτῆς γινομένης τῆς προταθείσης τροπολογίας, μεγίστην τὸ Δημόσιον θέλει ὑποστῆ ζημίαν, ὡς μὴ δυναμένου τοῦ Ὑπουργείου νὰ ἐνεργήσῃ τινὰς ἐπωφελεῖς δαπάνας, αἵτινες, μὴ ὑπάρχουσαι κανονισμέναι, ἐνδέχεται νὰ μὴ παραδεχθῶσιν ἔπειτα παρὰ τῶν Νομοθετικῶν Σωμάτων. Δὲν δύνανται δὲ, κατὰ τὴν ἀγόρευσιν τινὸς τῶν προλαλησάντων, νὰ πραγματοποιηθῶσιν ἤδη αἱ αὐταὶ διὰ τὴν καλλιέργειαν τῶν ἁλικῶν καὶ τῶν σταφιδῶν δαπάναι ὡς καὶ πρότερον, διότι, ἂν πέρυσι ἐκαλλιεργήθησαν δύω ἢ τρεῖς φερ' εἰπεῖν ἁλικαὶ, ἐνδέχεται κατὰ τὸ ἐνεστὼς ἔτος νὰ καλλιεργηθῶσι πέντε καὶ ἓξ· ἐκτὸς δὲ τούτου, πρόκειται νὰ καλλιεργηθῶσι κατὰ τὸ παρὸν ἔτος περισσότεροι σταφιδῶνες ἀπὸ τὰ παρελθόντα ἔτη, διότι πολλὰ περὶ πολυετοῦς ἐνοικιάσεως αὐτῶν συμβόλαια ἔληξαν, ἀνατιθεμένης πλέον τῆς περαιτέρω καλλιεργείας εἰς τὸ Δημόσιον.

Παρατηρήσαντος τοῦ Εἰσηγητοῦ τῆς Ἐπιτροπῆς, ὅτι, ἐπειδὴ ἡ προταθεῖσα τροπολογία προτίθεται νὰ ἐπιφέρῃ περιορισμόν τινα τῶν ἐξόδων, διὰ νὰ μὴ δύναται τὸ Ὑπουργεῖον νὰ ἐκτελέσῃ δαπάνας, μὴ στηριζομένας εἰς προϋπάρχοντας Νόμους, Κανονισμοὺς καὶ ἰσχὺν Νόμου ἔχοντα Β. Διατάγματα, δὲν πρέπει ὅμως νὰ παραλειφθῶσι δι' αὐτῆς αἱ πρὸς καλλιέργειαν τῶν ἁλικῶν καὶ τῶν σταφιδώνων δαπάναι, καὶ αἱ μισθοδοσίαι

τῶν διαφόρων ἐπιστατῶν πρὸς εἴσπραξιν τῶν ἐσόδων τοῦ Κράτους, ὡς μεγίστης εἰς τὸ Δημόσιον ἐπελευσομένης τῆς ζημίας, ὁ προτείνας τὴν ἀνωτέρω τροπολογίαν Γερουσιαστὴς Κ. Σ. Παπαλεξόπουλος ἀνεκάλεσεν αὐτὴν, εἰπὼν, ὅτι ἐπείσθη ἐκ τῶν παρὰ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν ἀγορεύσεων.

Ἀναγνωσθέντος ἑπομένως τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ προκειμένου περὶ πιστώσεως Νομοσχεδίου, καί τινος τῶν προαγορευσάντων παρατηρήσαντος, ὅτι, δεκτοῦ γινομένου τοῦ εἰρημένου ἄρθρου, προδικάζεται ὁ τοῦ ἐνεστῶτος ἔτους προϋπολογισμὸς κατὰ τὰ τρία δωδεκατημόρια αὐτοῦ, καὶ ἄλλου ἐπενεγκόντος, ὅτι δὲν ὁρίζεται ἡ τύχη τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ παρόντος ἔτους διὰ τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου, καὶ ἑπομένως δύναται οὗτος νὰ ἐλαττωθῇ κατὰ διάφορα ποσὰ παρὰ τῶν Βουλῶν, παρετήρησεν ἕτερος, ὅτι καὶ ἐγὼ εἶχα σκοπὸν νὰ ὑποστηρίζω τὴν ἤδη ἀνακληθεῖσαν τροπολογίαν, διότι θεωρῶ τὸ κείμενον τοῦ Νομοσχεδίου ἀσυμβίβαστον μὲ τὴν φύσιν τῶν προσωρινῶν πιστώσεων, καὶ μὲ τὴν φροντίδα, τὴν ὁποίαν ἐλάβομεν πάντοτε νὰ περιορίσωμεν, ὅσον τὸ δυνατὸν, τὴν ἐνδεχομένην σπατάλην τοῦ δημοσίου πλούτου· εἶχα σκοπὸν λέγω νὰ ὑποστηρίζω τὴν τροπολογίαν, ἐπειδὴ δὲν εὗρον τοὺς λόγους, ἢ μᾶλλον τὸν μεταδικὸν λόγον τοῦ κυρίου Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν ἰσχυρὸν νὰ τὴν καταστρέψῃ. Ὁ λόγος οὗτος περιεστράφη εἰς τὸ, ὅτι δὲν δύναται νὰ ἀναλάβῃ τὴν εὐθύνην τῆς Κυβερνήσεως τοῦ Κράτους μὲ πίστωσιν οὕτω χορηγουμένην, διότι ἐκτὸς τῶν παρὰ τῶν κειμένων Νόμων, Διαταγμάτων καὶ Κανονισμῶν διαγραφομένων ἐξόδων, ὑπάρχουσιν, εἶπε, καὶ ἄλλα μὴ διαγραφόμενα μὲν, ἀλλ' ὄχι ὀλιγώτερον ἀναγκαῖα καὶ σπουδαιότατα, ὡς π. χ. τὰ ὑπὲρ τῆς ἀποκαταστάσεως τῶν ἁλικῶν, τῆς καλλιεργείας τῶν ἐθνικῶν ἀμπελώνων κλπ. ἀλλὰ, Κύριοι, στοχάζεσθε, ὅτι τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον προβλέπει περὶ τῶν ἀνωτέρω ἐξόδων τῶν τριῶν μηνῶν, τῶν ἀρχομένων ἀπὸ τῆς σήμερον; παντελῶς! ἀπὸ τοὺς τρεῖς μῆνας, περὶ τῶν ὁποίων διαλαμβάνει τὸ Νομοσχέδιον, δὲν μᾶς μένουσιν ἤδη, εἰμὴ μόνον ἡμέραι εἰκοσιοκτὼ καὶ ἂν τὰ ἔξοδα, τὰ ὁποῖα ἐνδιαφέρουσι τόσον τὸν κύριον Ὑπουργὸν, δὲν ἔγειναν, καθὼς δὲν ἔγιναν, διότι δὲν ἐπληρώθησαν μέχρι τοῦδε μήτε τὰ διὰ νόμων κανονισμένα, δὲν μοὶ φαίνεται, ὅτι εἰς τὰς 28 ταύτας ἡμέρας θέλει ἐπέλθῃ ὅλη ἡ δυστυχία εἰς τὰ δημόσια κτήματα, ἢ ὅτι θέλει ἐπενεχθῇ ὅλη ἡ ἀπαιτουμένη διὰ τὴν βελτίωσιν αὐτῶν ἐργασία· ἀλλὰ, καὶ τούτου δοθέντος, ποῖος πταίει; ἐκεῖνοι, οἱ ὁποῖοι δὲν ἐφρόντισαν

ἐγκαίρως διὰ τὴν κατάρτισιν τοῦ προϋπολογισμοῦ· καὶ ταῦτα ἤθελα ἀντιτείνει, ὑποστηρίζων τὴν τροπολογίαν, ἡ ὁποία, ὡς εἶπον, ἀνεκλήθη ἤδη, ἀλλ' οὐχ ἧττον ἐνόμισα ἀναγκαῖον, νὰ λεχθῶσι διὰ νὰ χρησιμεύσωσιν εἰς διασάφησιν τῆς γνώμης, τὴν ὁποίαν ἔχω περὶ τοῦ κειμένου τοῦ Νομοσχεδίου.

Καὶ πρῶτον, Κύριοι, δὲν δέχομαι τὴν φράσιν ταύτην, « τοῦ ἤδη εἰς τὴν Βουλὴν καθυποβληθέντος προϋπολογισμοῦ, » διότι δὲν τὸν γνωρίζω· καὶ ἂν τὸν ἐγνώριζα, πάλιν δὲν ἤθελα τὸν ἀναγνωρίσῃ ὡς κατηρτισμένον, πρὶν διέλθῃ τὴν ἐπιψήφισιν τῶν Νομοθετικῶν Σωμάτων.

Δεύτερον, δὲν δέχομαι τὴν φράσιν καὶ τὴν ἔννοιαν « ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ **1847**, » διότι μήτε οὗτος κατηρτίσθη εἰσέτι· καὶ δὲν εἶναι ὀρθὸν, ὅ,τι ὁ Κύριος Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν εἶπε πρὸ ὀλίγου, ὅτι ἡ Γερουσία γνωρίζει ἤδη τὸν προϋπολογισμὸν τοῦτον, καὶ δὲν ὑπάρχουσιν ἀμφισβητήσιμα κεφάλαια εἰς αὐτὸν, εἰμὴ ἐκεῖνα, τὰ ὁποῖα ἐσημείωσεν ἡ Ἐπιτροπὴ τῆς Γερουσίας, καὶ τὰ ὁποῖα ἠλαττώθησαν, λέγει, ἐπαισθητῶς εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ **1848**· δὲν εἶναι ὀρθὸν, λέγω, διότι ἡ Ἐπιτροπὴ λέγει ῥητῶς εἰς τὴν ἔκθεσίν της οὕτω, « εἰς τὰ κονδύλια τῶν ἐξόδων, ὅσα πηγάζουν ἀπὸ ὑπάρχοντας Νόμους, Κανονισμοὺς καὶ Β. Διατάγματα ἔχοντα ἰσχὺν νόμων, ἡ Ἐπιτροπή σας δὲν φέρει καμμίαν παρατήρησιν, καθότι οὐδεμία ἐπ' αὐτῶν παρατήρησις *δύναται νὰ ἦναι ἀποτελεσματικὴ εἰς τὴν παροῦσαν ἐποχὴν* κλπ,

Βλέπετε λοιπὸν, ὅτι ἡ Ἐπιτροπὴ παρετήρησεν, ὅτι ἠδύνατο καὶ ἔπρεπε νὰ ἐνασχοληθῇ καὶ εἰς τὰ λοιπὰ τοῦ προϋπολογισμοῦ τούτου μέρη, καὶ νὰ φέρῃ καὶ εἰς ταῦτα τὴν γνωμοδότησίν της περὶ τῆς δυνατῆς ἐλαττώσεως τῶν ἐξόδων, ἀλλ' ὅτι τοῦτο ἤθελεν εἶσθαι ἄσκοπον εἰς τὴν ἐποχὴν, καθ' ἣν ἀναγκάζεται νὰ σκέπτηται περὶ τοιούτου εἴδους πραγμάτων· ὥστε δὲν δυνάμεθα νὰ δεχθῶμεν ὡς βάσιν τῶν ἐξόδων τῆς ζητουμένης πιστώσεως τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ ἔτους **1847**, καθὼς θέλει τὸ Νομοσχέδιον, καὶ αἱ φράσεις αὗται πρέπει νὰ ἐξοβελισθῶσιν.

Ἀλλ' εἰς ἀντικατάστασιν τοῦ κειμένου τοῦ Νομοσχεδίου τούτου, μ' ὅλον ὅτι ἐγὼ ἐναντιοῦμαι ὅλως διόλου εἰς τὴν παραδοχήν του, ἐπειδὴ τὸ πολὺ τῆς θλίψεως, ἤτοι ἡ κατάχρησις τῶν πιστώσεων, μὲ τὰς ὁποίας ζῶμεν τέσσαρα ὁλόκληρα ἤδη συνταγματικὰ ἔτη, ἐπροξένησε, καὶ προξενεῖ ἀπελπισίαν, μ' ὅλον τοῦτο ἤθελα ἐπιφέρει εἰς ἀντικατάστασιν τὴν ἑπομένην τροπολογίαν « χορηγεῖται εἰς τὸ Ὑπουργεῖον πίστωσις εἰς λογα-

« ρισμὸν τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ τρ. ἔτους **1848**, μὴ ὑπερ-
« βαίνουσα τὸ τεταρτημόριον αὐτοῦ. »

« Ἡ πίστωσις αὕτη θέλει χρησιμεύσει εἰς ἀπάντησιν τῶν
« ἐξόδων τῶν μηνῶν Ἰανουαρίου, Φεβρουαρίου καὶ Μαρτίου τοῦ
« ἰδίου ἔτους.»

Τὴν τροπολογίαν ταύτην διασαφῶ, καὶ στηρίζω δι' ἑνὸς παραδείγματος· ἔχω, Κύριοι, ὑποθετικῶς υἱόν, ἢ ἀδελφὸν σπουδάζοντα εἰς Παρισίους· αὐτὸς μοὶ στέλλει προϋπολογισμὸν τῶν ἐξόδων του διὰ τὸ τρέχον ἔτος· ἐγὼ δὲ μὴ ἔχων καιρὸν νὰ σκεφθῶ περὶ τούτου ἀμέσως, τοῦ ἀνοίγω πίστωσιν δίμηνον, ἢ τρίμηνον εἰς λογαριασμὸν τοῦ προϋπολογισμοῦ του, προτρέπων αὐτὸν εἰς τὴν δυνατὴν οἰκονομίαν· τί θέλει πράξει ἐκεῖνος ; βεβαιότατα θέλει προσπαθήσει νὰ διανύσῃ τοὺς τρεῖς τούτους μῆνας τῆς πιστώσεως μὲ ὅλην τὴν ἐνδεχομένην οἰκονομίαν, διὰ νὰ μὴν εὑρεθῇ κενὸς εἰς τὴν ἀποφασιστικὴν ἔγκρισιν τοῦ προϋπολογισμοῦ του, τὴν ὁποίαν ἐπεφυλάχθην νὰ κάμω. Τοιουτοτρόπως οἱ Ὑπουργοὶ λαμβάνουσι τὴν πίστωσιν, ἐξοδεύουσιν εἰς τὰ ἀπολύτως ἀναγκαῖα, ὄχι μόνον τὰ διὰ νόμου κανονισμένα, ἀλλὰ καὶ εἰς τὰ ἄλλα ἀναπόφευκτα· καὶ ὅταν παρουσιασθῶσιν εἰς τὰς Βουλὰς, συζητοῦντες τὸν ὁριστικὸν προϋπολογισμὸν, δὲν πιστεύω, ὅτι δὲν θέλουσιν εὕρη ἀρκετὸν πατριωτισμὸν εἰς τὰ μέλη αὐτῶν, ἂν καὶ ὄχι ὅλην τὴν ἐμπιστοσύνην, ὥστε νὰ μὴν ἀναγνωρίσωσιν ἔξοδα γεγονότα μὲ ὅλην τὴν δυνατὴν οἰκονομίαν, καὶ διὰ τὰ πλέον κατεπείγοντα καὶ οὐσιώδη ἔργα τοῦ Κράτους.

Ὑποστηριχθείσης τῆς ἀνωτέρω τροπολογίας παρά τινος τῶν Κ. Κ. Γερουσιαστῶν, ἐπέφερεν ὁ εἰρημένος Ὑπουργὸς, ὅτι μηδεμίαν περιστολὴν ἐξόδων παρεχούσης τῆς ἐκτεθείσης τροπολογίας, εὐχαρίστως παραδέχεται αὐτήν.

Παρατηρήσαντος δέ τινος, ὅτι μεγαλήτερος περιορισμὸς τῶν ἐξόδων παρέχεται διὰ τοῦ εἰρημένου Νομοσχεδίου, ἢ διὰ τῆς προταθείσης τροπολογίας, καὶ ἄλλου προτείναντος, ἵνα ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἔτους **1846** παραχωρηθῇ ἡ ζητουμένη τρίμηνος πίστωσις, ὡς μὴ ἔχοντος τούτου περιττὰ ἔξοδα, οἷα ὑπάρχουσιν εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ παρελθόντος ἔτους **1847**, ἡ Γερουσία, κατ' ἐρώτησιν τοῦ Κ. Προέδρου, δὲν παρεδέξατο τὴν ἀνωτέρω προταθεῖσαν τροπολογίαν, καὶ οὕτως ἐγένετο δεκτὸν, ὡς ἔχει, τὸ κείμενον τοῦ περὶ πιστώσεως Νομοσχεδίου.

Ψηφοφορηθὲν ἐπὶ τέλους καὶ τὸ σύνολον τοῦ εἰρημένου Νομοσχεδίου, ἐγένετο δεκτὸν διὰ ψήφων 28 κατὰ 11, ἔχον ὡς ὑπεβλήθη ἐν τῇ Συνεδριάσει τῆς 28 Φεβρουαρίου ἐνεστῶτος ἔτους.

Λαβὼν ἐπομένως τὸν λόγον εἷς τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρετήρησεν, ὅτι κατὰ τὴν χθεσινὴν Συνεδρίασιν προσεβλήθην καιρίως ὑπό τινος Γερουσιαστοῦ, ὀνομασθεὶς παρ' αὐτοῦ ἄπολις, ἄπατρις καὶ ἀνέστιος, ἐνῷ ὑπάρχω καὶ θεωροῦμαι πολίτης Ἕλλην, διότι τὸ κυριώτερον παντὸς Γερουσιαστοῦ προσὸν ἀπαιτεῖται νὰ ἦναι πολίτης Ἕλλην· οὐδεμίαν δὲ περὶ τῆς προσβολῆς ταύτης ἤθελον καταδεχθῆ νὰ ἐπιφέρω ἀπάντησιν, ἐὰν ἐλάμβανεν αὕτη χώραν εἰς ἄλλο τι μέρος· γενομένης ὅμως τῆς ῥηθείσης προσβολῆς ἐν πλήρει καὶ δημοσίᾳ Συνεδριάσει τῆς Γερουσίας, ἀπαιτῶ, ὥστε ὁ ἀποδοὺς αὐτὴν ἢ νὰ ὁμολογήσῃ, ὅτι εἶμαι πολίτης Ἕλλην, ἀνακαλῶν τὴν ἐναντίαν περὶ τούτου φράσιν του, ἢ νὰ μοὶ δώσῃ τὴν προσήκουσαν καὶ δικαίαν ἱκανοποίησιν, ὁποίαν ἤθελεν ἐγκρίνει τὸ Σῶμα τῆς Γερουσίας.

Δὲν ἀπεκάλεσα τὸν προαγορεύσαντα, ἐπέφερεν ἄλλος, μὴ Ἕλληνα, καθόσον μάλιστα ἐλιθοβολήθην ἄλλοτε ὡς ὑπερασπίσας ἐν τῇ Ἐθνικῇ Συνελεύσει τὸν ἑτεροχθονισμόν· ἀλλ' ἐπειδὴ οὗτος προσέβαλε τὴν Ἐπαρχίαν μου, ἀνέφερον καὶ ἐγὼ, καὶ ἀπέδειξα τὴν Ἐπαρχίαν του.

Δὲν ἀπεκάλεσε, προσέθηκεν ἕτερος, μὴ Ἕλληνα τὸν προαγορεύσαντα ὁ ἀνωτέρω ἀγορεύσας Γερουσιαστὴς, ἀλλ' ὠνόμασεν αὐτὸν ὡς μὴ ἔχοντα τόπον, ἤτοι πατρίδα, καὶ ὤφειλε νὰ ἀνακαλέσῃ τὴν περὶ τούτου φράσιν του, δι' ἣς δὲν προσβάλλεται μόνον ὁ Κ. Γερουσιαστὴς, ἀλλ' ἅπαντες, ὅσοι συνηγωνίσθησαν καὶ ὑπέφερον ὑπὲρ τῆς ἀνεξαρτησίας τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἔθνους· καθότι ἡ Ἑλλὰς θεωρεῖται καὶ ὑπάρχει κοινὴ πατρὶς ἁπάντων τῶν ἀγωνιστῶν· ἡ Γερουσία ὅθεν ἢ πρέπει ν' ἀποδοκιμάσῃ τὴν περὶ τούτου φράσιν, ἢ ὁ ἐκφράσας αὐτὴν νὰ τὴν ἀνακαλέσῃ.

Ἐπομένως ἀναστὰς ὁ προαγορεύσας Γερουσιαστὴς, ἀνεκάλεσε τὴν ὁποίαν κατὰ τὴν χθεσινὴν Συνεδρίασιν εἶπε φράσιν, προσθέσας, ὅτι αὕτη δὲν ἐμπεριεῖχε τοιαύτην ἔννοιαν, οἵαν ἐξέλαβεν ὁ νομίσας ἑαυτὸν προσβληθέντα δι' αὐτῆς.

Ἀπαγγείλας τέλος ὁ Κ. Πρόεδρος, ὅτι ἀντικείμενον τῆς ἐπιούσης Συνεδριάσεως ἔσεται ἡ ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τοῦ Κράτους τοῦ ἔτους 1847 ἐπὶ

τοῦ ποσοῦ τῶν ἐξόδων τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν, ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος
Α. ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Χ. ΚΑΟΝΑΡΗΣ
Ν. ΜΕΞΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Β. Χρηστακόπουλος.
Ν. Βλάσης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῇ 5 Μαρτίου 1848 ἡμέρας τῆς ἑβδομάδος Παρασκευῆς.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου, καὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν παρόντων Γερουσιαστῶν πλῆρες ἀποτελοῦντος τὸ Σῶμα, ὁ Κ. Πρόεδρος κηρύττει ἀρχομένην τὴν Συνεδρίασιν περὶ τὴν 12 ὥραν.

Τὰ Πρακτικὰ τῆς προλαβούσης Συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Ἀπαγγείλαντος ἑπομένως τοῦ Κ. Προέδρου, ὅτι ἀντικείμενον τῆς ἡμερησίας διατάξεως ἔσεται ἡ ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως τῶν ἐξόδων τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν ἐπὶ τοῦ ποσοῦ τῶν ἐκ δραχμῶν 220,000 ἐκτάκτων ἐξόδων τῆς δημοσίας ἀσφαλείας, ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς παρετήρησεν, ὅτι, προσκληθεὶς δι' ἀποφάσεως τῆς Γερουσίας νὰ παρουσιάσω τὰς διαβεβαιώσεις τῶν γενομένων δαπανῶν τῶν δρ. 220,000, καθυποβάλλω ἤδη ὑπ' ὄψιν αὐτῆς τὰς καταστάσεις καὶ τὰ στελέχη τῶν διαφόρων ἐνταλμάτων περὶ τῆς πληρωμῆς τῶν ποσῶν τούτων, τὰ ὁποῖα ἐδόθησαν κατ' αἴτησιν τῶν διαφόρων ἀνωτέρων ἀξιωματικῶν ἐπὶ τῶν γενομένων ἀποστασιῶν, αἱ δὲ προσήκουσαι ἀποδείξεις τῆς παραλαβῆς τῶν εἰρημένων δραχμῶν, εὑρίσκονται εἰς τὰ διάφορα τοῦ Κράτους Ταμεῖα, ἐκ τῶν ὁποίων ἐπληρώθησαν τὰ ποσὰ ταῦτα, καὶ ὡς ἐκ τούτου καθυποβάλλονται ἤδη μόνον αἱ καταστάσεις καὶ τὰ στελέχη τῶν ἐνταλμάτων τῶν ἐκδοθέντων ἐπ' ὀνόματι τῶν διορισθέντων Ἀρχηγῶν, πρὸς ἐξόντωσιν τῆς λῃστείας καὶ τῶν ἀποστασιῶν· ὁ δὲ συνοπτικὸς πίναξ τῶν χάριν τῆς δημοσίου ἀσφαλείας γενομένων ἐκτάκτων ἐξόδων εἶναι ὁ ἑπόμενος·

1. Ἀμοιβαὶ πρὸς ἐξόντωσιν τῆς λῃστείας . .	δρ.	68,600
2. Ἀστυνομία Ἀθηνῶν	»	17,277:22
3. Μισθοὶ τῆς Ἐθνοφυλακῆς τοῦ Νομοῦ Ἀκαρνανίας καὶ Αἰτωλίας	»	25,106:16
4. Ὁμ. τοῦ Νομοῦ Ἀττικῆς καὶ Βοιωτίας . .	»	13,119:52
5. Ὁμοίως τοῦ Νομοῦ Εὐβοίας	»	29,657:94
6. Ὁμ. τοῦ Νομοῦ Φθιώτιδος καὶ Φωκίδος .	»	69,329:30
Τὸ ὅλον . .	δρ.	223,090:14

ἐκ τῶν ὁποίων ἐξάγεται, ὅτι ἐγένοντο περιπλέον ἔξοδα κατὰ δραχμὰς τρεῖς χιλιάδας ἐννενήκοντα καὶ λεπτὰ δέκα τέσσαρα.

Προτείναντος δέ τινος τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, ὅτι, πολλῶν λογιστικῶν ἐγγράφων καθυποβληθέντων παρὰ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν περὶ τῶν γενομένων δαπανῶν τῶν δρ. 220,000, πρέπει ἡ Γερουσία νὰ παραπέμψῃ αὐτὰ εἰς τὴν ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ Ἐπιτροπὴν, διὰ νὰ τὰ ἐπεξεργασθῇ, καὶ συντάξῃ τὴν οἰκείαν ἔκθεσιν ἐπ᾽ αὐτῶν, προβαίνουσα ἐπὶ τῆς συζητήσεως τῶν λοιπῶν ποσῶν τῶν ἐξόδων τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν, ἐπέφερεν ὁ Εἰσηγητὴς τῆς Ἐπιτροπῆς, ὅτι ἡ ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ Ἐπιτροπὴ, ἐπεξεργασθεῖσα τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ ἔτους **1847** μὲ πνεῦμα μετριότητος καὶ συμβιβασμοῦ, ὡς τοῦτο καταδεικνύεται ἀπὸ τὴν συνταχθεῖσαν ἔκθεσιν αὐτῆς, συνεμορφώθη πληρέστατα καὶ μὲ τὴν ἐντολὴν τῆς Γερουσίας καὶ μὲ τὴν ἐποχὴν τοῦ χρόνου, ἐν ᾧ συζητεῖται ὁ προϋπολογισμὸς, καὶ ὡς ἐκ τούτου ἐσημείωσε μόνον εἰς τὴν ἔκθεσίν της ὡς συζητητέα ποσὰ τὰ μὴ πηγάζοντα ἀπὸ Νόμους, Κανονισμοὺς καὶ Β. Διατάγματα ἔχοντα ἰσχὺν Νόμου, ἐπὶ τῶν ὁποίων ὀφείλουσιν οἱ Ὑπουργοὶ νὰ δώσωσι τὰς ἀπαιτουμένας διασαφήσεις πρὸς δικαιολόγησιν, παραλιποῦσα τὰς περὶ καταλληλοτέρας διαχειρήσεως τῶν ἐσόδων, ἢ περὶ ἐλαττώσεως τῶν ἐξόδων παρατηρήσεις της ἕνεκα τῆς παρελεύσεως τοῦ ἔτους.

Ἡ δὲ βραδύτης τῆς τοῦ προϋπολογισμοῦ συζητήσεως ἐκ μέρους τῶν Νομοθετικῶν Σωμάτων, δὲν προσεγένετο ἕνεκα τῆς ἀπειρίας αὐτῶν, ὡς διϊσχυρίσθησαν οἱ Ὑπουργοὶ, ἐπὶ τῶν Συνταγματικῶν θεσμῶν, καὶ ἐπὶ τῶν προϋπολογισμῶν, καθότι, ἂν τὰ Νομοθετικὰ Σώματα δύνανται νὰ θεωρηθῶσι προτόπειρα ὡς πρὸς τὰς συζητήσεις τῶν Συνταγματικῶν κανόνων, οὐχὶ ὅμως νὰ λογισθῶσιν ὡς τοιαῦτα καὶ ἐπὶ τῆς συζητήσεως τῶν προϋπολογισμῶν, ὡς ἀπὸ τοῦ **1835** μέχρι τοῦδε σηζητουμένων τούτων, ὑπὸ τὴν διαφορὰν, ὅτι μέχρι τοῦ ἔτους **1843** ἐσυζη-

τοῦντο οἱ προϋπολογισοὶ ἐγκαίρως καὶ πρὸ τῆς ἐνάρξεως τοῦ ἔτους, ἔκτοτε δὲ καὶ ἤδη καθυποβάλλονται ὑπὸ τὴν συζήτησιν τῶν Βουλῶν βραδέως καὶ πολλάκις κατὰ τὴν λῆξιν τοῦ ἔτους.

Ἐὰν δὲ καὶ ἄλλοτε ἐνεκρίθησαν, ὡς διατείνονται οἱ Ὑπουργοὶ, τοιαῦτα ποσὰ γενομένων ἐξόδων, μὴ στηριζομένων εἰς προϋπάρχοντας Νόμους, δὲν δύνανται καὶ ἤδη νὰ παραδεχθῶσι ταῦτα, ὡς ματαίας πλέον καθισταμένης τῆς συζητήσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ, μὴ καθυποβληθέντος πρὸ τῆς ἐνάρξεως τοῦ ἔτους κατὰ τὸ ἄρθρον 53 τοῦ Συντάγματος· καὶ ἐκτὸς τούτου εἰς οὐδεμίαν τῶν παρελθόντων ἐτῶν ἐποχὴν ἔλαβον χώραν τοσαῦτα ἐκ δραχμῶν 220,000 ἔξοδα λόγῳ δημοσίας ἀσφαλείας, ὅσα κατὰ τὸ ἔτος 1847 ἐγένοντο λόγῳ μᾶλλον διαφθορᾶς ἢ ἀσφαλείας τοῦ Κράτους, καὶ ὅσα κατὰ τὸ ἐνεστὼς ἔτος σημειοῦνται εἰς τὸν προϋπολογισμὸν, καθότι ἑνὸς ἀτόπου δοθέντος, μυρία ἄλλα ἕπονται. Εἰς τὸν προϋπολογισμὸν φερ' εἰπεῖν τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν κατὰ μὲν τὸ ἔτος 1843 ἐσημειοῦντο ὡς ἔξοδα δρ. 918,676

κατὰ δὲ τὸ ἔτος 1844 . . . 1,104,255
Κατὰ τὸ ἔτος 1845 . . . 1,255,504
Κατὰ τὸ ἔτος 1846 . . . 1,774,859
Κατὰ τὸ ἔτος 1847 . . . 1,759,304
Καὶ κατὰ τὸ ἔτος 1848 σημειοῦνται 2,216,863:86

Ἂν δὲ ὁ Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν καθυπέβαλεν ἐνώπιον τῆς Γερουσίας τὰς καταστάσεις καὶ τὰ στελέχη τῶν ἐκδοθέντων ἐνταλμάτων περὶ τῶν δραχ. 220,000, δὲν ἀναφέρονται ὅμως καὶ τὰ προκαλέσαντα τὴν δαπάνην τῶν ποσῶν τούτων αἴτια, οὔτε δικαιολογεῖται παντάπασιν ἡ αἰτία τῆς διαχειρίσεως αὐτῶν, καὶ παράνομος καθίσταται ἡ παραδοχὴ τοιούτων δαπανῶν ἐκ μέρους τῆς Γερουσίας. Περαίνων ὅθεν τὸν λόγον προσέθηκεν, ὅτι δὲν ἀντικρούει εἰς τὴν παραδοχὴν τῶν εἰρημένων ποσοτήτων, ὑπαγορευόμενος ἀπὸ πνεῦμα ἀντιπολιτεύσεως, ἀλλὰ διότι τὸ Ὑπουργεῖον παρεβίασε πάντα ὅρον φειδοῦς καὶ οἰκονομίας τῶν ἐξόδων τοῦ Κράτους, ὑποπεσὸν εἰς τοσαύτας ὑπερβάσεις, εἰς τὰς ὁποίας δὲν δύναται πλέον τὸ ἔθνος ν' ἀνθέξῃ.

Μὴν ἐναντιούμενος εἰς τὴν ἐνώπιον τῆς Ἐπιτροπῆς παραπομπὴν τῶν καθυποβληθέντων ἐγγράφων περὶ τῆς βεβαιώσεως τῶν ἐκ δραχ. 220,000 γενομένων δαπανῶν ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς, προσέθηκεν, ὅτι τὰ διάφορα σημειούμενα ἐπὶ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν ποσὰ τῶν ἐξόδων πηγάζ-

ζουσιν οὐχὶ ὑπό τινος ἄλλης αἰτίας, ἀλλ' ἀπὸ ψηφισθέντας παρὰ τῶν Νομοθετικῶν Σωμάτων Νόμους, καὶ διαφόρους αὐτῶν ἀποφάσεις· διότι οἱ περὶ Νομαρχῶν καὶ Ὑγειονομείων Νόμοι ἐπηύξησαν ἐπὶ πολὺ τὰ τοῦ Κράτους ἔξοδα, ὡς φαίνεται ἐκ τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τοῦ ἔτους **1847**, εἰς τὸν ὁποῖον μόνον ἕνεκα τῶν ἐπιγενομένων ἀποστασιῶν προσετέθησαν καί τινα ἄλλα ποσὰ περιπλέον, τῶν ὁποίων καὶ τὴν αἰτίαν τῆς δαπάνης, καὶ τὰς ἀνάγκας, αἵτινες ἐπροκάλεσαν αὐτὰ, δύναται παρὰ παντὸς νὰ πληροφορηθῇ ἡ Ἐπιτροπή.

Περιττὴ, ἀντέταξεν ἄλλος, θεωρεῖται ἡ πρὸς τὴν Ἐπιτροπὴν παραπομπὴ τῶν καθυποβληθέντων ἐγγράφων περὶ τῆς βεβαιώσεως τῶν ἐξόδων τῶν δραχ. 220,000, ἕνεκα τῆς παρελεύσεως τοῦ χρόνου, καὶ διότι ἄνευ τῆς ἀποφάσεως τῶν Νομοθετικῶν Σωμάτων δὲν ἠδύναντο νὰ δαπανηθῶσι τοιαῦτα ἔξοδα, μὴ λαμβανομένης ὑπ' ὄψιν παντάπασι τῆς αἰτίας ἥτις ἐπροκάλεσε ταῦτα· ὡς ἐκ τούτων ὅθεν θεωρεῖ, ὅτι τὰ μέτρα, τὰ ὁποῖα μετεχειρίσθησαν οἱ Ὑπουργοὶ εἰς τὴν δαπάνην τοῦ εἰρημένου ποσοῦ, ὑπάρχουσιν ἐναντία τῶν παρὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀποφασισθέντων, ὡς θέσαντες εἰς ἐνέργειαν τὸ περὶ ὁδηγῶν πρὸ τοῦ Συνταγματικοῦ Πολιτεύματος ἰσχύον Διάταγμα, καταργηθὲν μετὰ ταῦτα διὰ τοῦ Συντάγματος, ὡς ἀντιβαῖνον εἰς τὰς διατάξεις αὐτοῦ· διότι κατὰ τὸ ἀπὸ 15 Ὀκτωβρίου 1843 Β. Διάταγμα καθιεροῦται ἡ τῆς Ἐθνοφυλακῆς σύστασις, τὴν ὁποίαν δύναται ἡ Κυβέρνησις νὰ θέσῃ εἰς ἐνέργειαν κατὰ τὰς διαφόρους ἀνάγκας· καὶ κατ' ἀπόφασίν τινα τῆς Βουλῆς, μέλη τῆς ὁποίας ἦσαν καὶ οἱ παρόντες ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ Οἰκονομικῶν Ὑπουργοὶ, ἐνώπιον τῆς ὁποίας ἐσυζητοῦντο τὰ περὶ ὧν ἡ παροῦσα συζήτησις ποσὰ τῶν ἐξόδων τῆς δημοσίας ἀσφαλείας, ἀπεφασίσθη νὰ τεθῇ ἐν ἰσχύϊ καὶ ἐνεργείᾳ τὸ περὶ ἐθνοφυλακῆς Διάταγμα, μέχρις οὗ παρὰ τῶν Ὑπουργῶν ἤθελε παρουσιασθῇ Νόμος τις περὶ αὐτῆς, ὅστις εἰσέτι δὲν καθυποβλήθη. Κατὰ πρῶτον λοιπὸν ὤφειλον οἱ Ὑπουργοὶ νὰ μεταχειρισθῶσι τὴν ἐθνοφυλακὴν, καὶ ἔπειτα ἄλλα τινὰ μέτρα ἐν καιρῷ ἀνάγκης, καὶ διὰ τῆς συγκαταθέσεως τῶν Νομοθετικῶν Σωμάτων. Ἐπί τινος δὲ ἐνώπιον τῆς Γερουσίας Συνεδριάσεως ὡμολόγησεν ὁ πρώην ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς, ὅτι δὲν δύνανται νὰ ὑπάρξωσι τοῦ λοιποῦ ὁδηγοὶ κατὰ τὴν περὶ τούτων ἀπόφασιν τῆς Βουλῆς. Ὅθεν κατὰ τὰ ἀποφασισθέντα καὶ παραδεχθέντα παρὰ τῶν Ὑπουργῶν, μὴ τεθείσης εἰς ἐνέργειαν τῆς ἐθνοφυλακῆς, ἀλλὰ μέτρων ἄλλων

ἐναντίον τῶν ἀποφάσεων τῶν Νομοθετικῶν Σωμάτων γενομένων, περιττὴ καθίσταται ἡ πρὸς τὴν Ἐπιτροπὴν παραπομπὴ τῶν παρὰ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν καθυποβληθέντων ἐγγράφων, πρὸς δικαιολόγησιν τῶν δαπανηθεισῶν δραχμ. 220,000, ὡς γενομένων παρανόμως.

Ἡ σημερινὴ συζήτησις, ἐπήνεγκεν ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς, διάφορον ἐμφαίνει χαρακτῆρα τῆς κατὰ τὴν παρελθοῦσαν Συνεδρίασιν γενομένης· καθότι κατὰ μὲν ταύτην ἀπεφασίσθη νὰ καθυποβληθῶσι τὰ διαβεβαιωτικὰ περὶ τῆς δαπάνης τῶν δραχ 220,000 ἔγγραφα, ἤδη δὲ ἀναφέρεται, ὅτι δὲν εἶναι δικαιολογημέναι αἱ δαπάναι τοῦ ποσοῦ τούτου, καὶ δὲν πρέπει νὰ παραδεχθῶσιν ὡς νόμιμοι.

Ὡς Βουλευτὴς καὶ ἐπὶ τῆς πρώτης Βουλευτικῆς Περιόδου εἶμην ἐναντίος τῆς γενομένης κατὰ τὰ ἔτη 1844 καὶ 1845 συστάσεως τῶν ὁδηγῶν, ὡς πολλῶν διαφερουσῶν θεωρουμένων τῶν περιστάσεων τῆς ἐποχῆς ἐκείνης ἀπὸ τὰς σημερινάς· καὶ πολλοὶ ἤδη ἀντιπολιτευόμενοι Βουλευταὶ ἐθεώρησαν ὡς σωτήριον μέτρον τὸν διορισμὸν τῶν ὁδηγῶν εἰς τὰς Ἐπαρχίας πρὸς ἐξόντωσιν τῆς τε ληστείας καὶ τῆς ζωοκλοπῆς· ἀφ' οὗ δὲ ἔπαυσαν ἤδη αἱ κατ' ἐκείνην τὴν ἐποχὴν ἀνάγκαι, δὲν ἐπανῆλθε τὸ Ὑπουργεῖον εἰς τὰ ἔκτακτα ταῦτα μέτρα, εἰμὴ μόνον, ὅταν ἠγέρθησαν διάφοροι στάσεις καὶ ταραχαὶ κατὰ τῆς Κυβερνήσεως, πρὸς ἐξόντωσιν τῶν ὁποίων ἐμίσθωσεν ὡς στρατιώτας διαφόρους πολίτας Ἕλληνας, ἀναλογιζόμενον, ὅτι δὲν ἦτον ἐπαρκὴς ἡ στρατιωτικὴ δύναμις πρὸς τελείαν καταστροφὴν τῶν ληστειῶν καὶ τῶν στάσεων, τῶν ὁποίων ἡ πρόοδος μεγίστην ζημίαν ἤθελεν ἐπιφέρει εἰς τὸ Δημόσιον. Ἀναλόγως ὅμως τοῦ μεγέθους τῶν γενομένων ταραχῶν καὶ τῶν στάσεων, πολὺ ἐλάχιστον θεωρεῖται τὸ ἐκ δραχμῶν 220,000 ποσὸν τῶν ἐξόδων, τὰ ὁποῖα ἕκαστος ἴσως ἐνόμιζεν, ὅτι ἤθελον εἶσθαι ἔτι πλείονα τῶν παρουσιαζομένων.

Τοιαῦτα δὲ ἔκτακτα ἔξοδα δημοσίας ἀσφαλείας νομίζω, ὅτι ἐγένοντο καὶ ἀπὸ τὸ προκάτοχον Ὑπουργεῖον, καὶ τοι μὴ ἐπελθουσῶν ἐπὶ τῶν ἡμερῶν αὐτοῦ στάσεων ἢ ταραχῶν, ἐπὶ τῷ σκοπῷ μόνον διατηρήσεως τῆς ἡσυχίας τοῦ Κράτους.

Ἐν τίνι ὅθεν λόγῳ τὸ Ὑπουργεῖον ἔλαβεν ἐν ἑαυτῷ τοιαύτην εὐθύνην τοσούτων ἐξόδων εἰς μίσθωσιν καὶ στρατολογίαν διαφόρων πολιτῶν; διὰ τὰς ἀποστασίας βεβαίως, αἵτινες ἐγένοντο, πρὸς καταστροφὴν τῶν ὁποίων δὲν ἐξήρκει ἡ ἐν ἐνεργείᾳ στρατιωτικὴ δύναμις, ἥτις καί τοι ἐν τῷ ψηφισθέντι Νόμῳ θεωρου-

μένη ἀρκοῦσα, ἦτον ὅμως ἐλλειπὴς διὰ τὴν ἀπουσίαν πολλῶν στρατιωτῶν.

Ὅτι δὲ ἐδαπανήθησαν τὰ εἰρημένα ποσὰ, δύνανται νὰ βεβαιώσωσι τὰ διάφορα χρηματικὰ ἐντάλματα, τὰ ὁποῖα ἐξεδόθησαν ἐν ὀνόματι τῶν Νομαρχῶν καὶ τῶν διαφόρων διορισθέντων ἀρχηγῶν πρὸς καταστροφὴν τῶν ἀποστασιῶν, καὶ αἱ εἰς τὰ Ταμεῖα τοῦ Κράτους ὑπάρχουσαι ἀποδείξεις ἐκείνων, οἵτινες ἔλαβον ταῦτα. Τούτων ὄθεν οὕτως ἐχόντων, οὐ μόνον νομίζω περιττὴν πᾶσαν περὶ τῶν ποσῶν αὐτῶν περαιτέρω ἀμφισβήτησιν, ἀλλὰ καὶ ἄδικον ν' ἀποδίδηται διάφορος χαρακτὴρ τῆς δαπάνης αὐτῶν, ἥτις ἐγένετο ὑπὲρ τῆς δημοσίας ἀσφαλείας, ἕνεκα τῶν γνωστῶν ἑκάστῳ ἀποστασιῶν, τὰς ὁποίας, ἀναλογιζόμενοι οἱ Κύριοι Γερουσιασταὶ, δὲν εἶναι δίκαιον νὰ φιλονεικῶσι τὴν ἀνάγκην τῶν γενομένων ἐξόδων.

Ἂν δὲ καὶ εἰς τὴν τοῦ ἀπολογισμοῦ συζήτησιν ἀνήκῃ ἡ τῶν δαπανῶν τούτων λεπτομερὴς ἐξέτασις, μ' ὅλα ταῦτα δὲ ἐναντιοῦμαι καὶ ἤδη εἰς τὴν ἐξακρίβωσιν αὐτῶν, ἐξ ἧς βεβαίως θέλει προκύψει, ὅτι πραγματικῶς τὰ εἰρημένα ποσὰ ἐδαπανήθησαν· διότι αἱ λαβοῦσαι χώραν ἀποστασίαι ὑπάρχουσι γνωσταὶ, ὡς διαταράξασαι ὅλον τὸ ἔθνος, καὶ δὲν θεωροῦνται μυστικαί. Περαίνων ὄθεν τὸν λόγον μου, παρατηρῶ ἐπὶ τέλους, ὅτι δὲν εἶναι ἀληθὲς, ὅτι ὁ προϋπολογισμὸς τῶν ἐξόδων τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν διὰ τὸ ἐνεστὼς ἔτος ὑπερβαίνει τὸ ποσὸν τῶν δύω ἑκατομμυρίων δραχμῶν.

Ἀφ' οὗ τὸ περὶ Ἐθνοφυλακῆς Διάταγμα, παρετήρησέ τις τῶν προαγορευσάντων, ἀφορᾷ τὴν διατήρησιν τῆς δημοσίας τάξεως καὶ ἀσφαλείας, καὶ τὴν ὑπεράσπισιν τοῦ Συντάγματος, ἕπεται, ὅτι καὶ οἱ Ὑπουργοὶ ὤφειλον νὰ θέσωσιν εἰς ἐνέργειαν αὐτὴν ἐπὶ τῶν γενομένων ἀποστασιῶν καὶ λῃστειῶν χάριν τῆς δημοσίας ἀσφαλείας.

Τὰ περὶ ὧν ἡ παροῦσα συζήτησις ποσὰ τῶν ἐξόδων ἐκ δραχ. 220,000, προσέθηκεν ἄλλος, δὲν ὑπάρχουσι σημειωμένα, ὡς διϊσχυρίσθησαν οἱ Ὑπουργοὶ πρὸς κατάπαυσιν τῶν στάσεων, ἀλλὰ πρὸς ἀμοιβὴν τῶν εἰς τὴν ἐξόντωσιν τῆς λῃστείας ἀνδραγαθούντων, καὶ ἀποπομπὴν τῶν φαυλοβίων, καὶ εἰς χρῆσιν τινῶν ἄλλων μικρῶν ἀναγκῶν· μόνον δὲ ἡ παροῦσα συζήτησις ἀπέδειξεν, ὅτι τὰ εἰρημένα ποσὰ ἐδαπανήθησαν εἰς κατάπαυσιν τῶν στάσεων καὶ ἀνταρσιῶν, αἵτινες διὰ νὰ κατασιγασθῶσιν, ὡς ἀπέδειξέ τις τῶν προαγορευσάντων ψηλαφητῶς, ἔπρεπεν οἱ Ὑπουργοὶ νὰ μεταχειρισθῶσιν ἐκεῖνο τὸ μέσον, τὸ ὁποῖον ἐπε-

θύμησαν, καὶ ἀπεφάσισαν τὰ Νομοθετικὰ Σώματα, ἤτοι τὴν Ἐθνοφυλακὴν, περὶ τῆς συστάσεως τῆς ὁποίας ὑπάρχει ἐκδεδομένον Διάταγμα εἰς στερέωσιν τῆς Δημοσίας ἀσφαλείας.

Ἡ Ἐθνοφυλακὴ συνδυαζομένη μὲ τὴν ὑπὲρ τὰς ἐννέα χιλιάδας ἀνδρῶν στρατιωτικὴν δύναμιν εἰς μικρὸν Κράτος, ὡς τὸ Ἑλληνικὸν, καὶ ὑπερασπιζόμενον ὑπὸ τῶν Κραταιῶν καὶ μεγάλων τοῦ Κόσμου Δυνάμεων, ἦτον ἱκανὴ οὐ μόνον νὰ προλάβῃ καὶ καθησυχάσῃ τὰς ἐπιγενομένας μικρὰς στάσεις, ἀλλὰ καὶ ν' ἀντισταθῇ καὶ κατὰ παντὸς ἄλλου Ἔθνους, προσπαθοῦντος νὰ καταταράξῃ τὴν Ἑλληνικὴν Ἐπικράτειαν, καὶ πρὸς τοῦτο ἐπικαλοῦμαι τὴν μαρτυρίαν τῶν Ὑπουργῶν, ὅτι κατὰ τὴν μετά τινος ὁμόρου Ἐπικρατείας συμβᾶσαν παῦσιν τῶν πολιτικῶν σχέσεων τῆς Ἑλλάδος ἠδύνατο τὸ Ἑλληνικὸν Ἔθνος ν' ἀντισταθῇ.

Ἐπειδὴ δὲ δὲν ἐγένοντο κατὰ Νόμον, ὡς παρετήρησέ τις τῶν προαγορευσάντων, τὰ ἔξοδα τῶν δραχμῶν 220,000, ἔπεται ἤδη τὸ ζήτημα, ὅτι θεωρεῖται παράνομος πᾶσα ἄλλη τεθεῖσα εἰς ἐνέργειαν δύναμις, ἐκτὸς τῆς νομοθετημένης, ὡς μηδενὸς δυναμένου νὰ περιβάλλῃ ἕκαστον μὲ τὴν δύναμιν τοῦ στρατιώτου τῆς Πατρίδος, ὅταν μάλιστα ὑπῆρχον ἄλλα νόμιμα μέσα πρὸς κατάπαυσιν τῶν ἀποστασιῶν, διότι ἄλλως θεωροῦνται αὗται ὡς ἰδιωτική τις πάλη.

Ὅταν λοιπὸν ὑπάρχωσιν ἀνεγνωρισμένοι ὑπὲρ τὰς ἐννέα χιλιάδας στρατιωτῶν τῆς Γραμμῆς, καὶ ἡ Ἐθνικὴ προσέτι φρουρὰ, εἶναι παράνομον νὰ προσφύγωσιν οἱ Ὑπουργοὶ εἰς κατάπαυσιν τῶν ἀποστασιῶν εἰς μισθωτοὺς ἀνθρώπους· διότι ἐκτὸς τῶν ἀνωτέρω λόγων τὰ μισθωτὰ στρατεύματα, κινδύνου ἐπικειμένου, λειποτακτοῦντα, ἀναχωροῦσι, καὶ πολλάκις αὐτομολοῦν πρὸς τοὺς πολεμίους, ἐν ᾧ οἱ πολῖται ἀποθνήσκουσι, μαχόμενοι ἐμμένοντες εἰς τὰς τάξεις των· καὶ κατὰ τὸ Εὐαγγέλιον ὁ μισθωτὸς θεωρεῖ τὸν λύκον ἐρχόμενον μακρόθεν, καὶ ἀφίνει τὰ πρόβατα καὶ φεύγει, ὅτι μισθωτὸς ἔστι, καὶ οὐ μέλλει αὐτῷ περὶ τῶν προβάτων. Ταῦτα δὲ πάντα δὲν εἶναι φαντασιοσκοπία τῶν Νομοθετικῶν Σωμάτων, διὰ νὰ καταδείξωσι τὰ νόμιμα μέσα πρὸς κατάπαυσιν τῶν ταραχῶν τοῦ Κράτους· διότι ὁ αὐτὸς ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑποργὸς ὡμολόγησεν κατὰ τὴν παρελθοῦσαν Συνεδρίασιν, ὅτι οἱ δημόται τῶν Πατρῶν καὶ λοιποὶ κάτοικοι κατεδίωξαν τὰς εἰς Πάτρας καὶ ἀλλαχόσε ἐπιγενομένας ἀποστασίας.

Ἂν δὲ τὸ ἐκ δραχμῶν 220,000 ποσὸν τῶν ἐξόδων θεωρῆται μικρὸν ὡς πρὸς τὰς ἐπισυμβάσας δεινὰς ἀποστασίας κατὰ τὴν

ἀγόρευσιν τοῦ εἰρημένου Ὑπουργοῦ, οὐχ ἧττον ὅμως ὑπάρχει μέγα ἁμάρτημα τὸ νὰ μεταχειρισθῇ ἡ Κυβέρνησις ἄλλην, ἢ τὴν νόμιμον τοῦ Κράτους στρατιωτικὴν δύναμιν.

Ἀλλὰ πρὸς τί ἡ τοσαύτη τῶν ἐξόδων ἐπαισθητὴ αὔξησις διὰ τῶν περὶ Νομαρχιῶν καὶ Ὑγειονομείων καὶ λοιπῶν Νόμων, εἰς τὴν εἰσαγωγὴν καὶ ἐφαρμογὴν τῶν ὁποίων ἀποδίδει ὁ Ὑπουργὸς αὐτὴν τὴν αὔξησιν, καὶ οἵτινες, ἐνῷ ἔπρεπε νὰ ἐπιφέρουν τὴν ἀσφάλειαν καὶ εὐδαιμονίαν τοῦ Κράτους, δὲν ἐξεπλήρωσαν ὅμως τὸν τελικὸν τοῦτον σκοπὸν καὶ προορισμόν των, εἰς τὴν αὐτὴν τῶν πραγμάτων καὶ ἔτι χείρονα εὑρισκομένων κατάστασιν χωρὶς τινος βελτιώσεως; διὰ νὰ προλαμβάνωνται αἱ περιστάσεις, αἵτινες ἠνάγκασαν τοὺς Ὑπουργοὺς νὰ καταφύγωσιν εἰς δαπάνας ἐξόδων, μὴ στηριζομένων εἴς τινα Νόμον; ἀλλὰ τὰ ἔξοδα ἕνεκα τούτου ἐπαυξάνουσιν ὁσημέραι, καὶ ἀντὶ νὰ ἀνακουφίζηται ὁ λαὸς, καὶ βελτιοῦται ἡ οἰκονομικὴ τοῦ Κράτους κατάστασις, ἀπ' ἐναντίας ἐπιβαρύνεται διὰ τῆς ἐπιβολῆς πολλῶν φόρων ἄνευ τινὸς ὠφελείας τοῦ Δημοσίου Ταμείου, καὶ ἄνευ τῆς παύσεως τῶν ταραχῶν.

Ὡς δὲ ἀπὸ ἀβροφροσύνην ὁρμώμενοι οἱ Ὑπουργοὶ δὲν ἐπλήρωσαν πρὸς διαφόρους ὑποτρόφους τῆς Κυβερνήσεως μαθητὰς τὰ πρὸ ἓξ μηνῶν καθυστεροῦντα μηνιαῖα σιτηρέσια, καθὼς δὲν ἐξεπλήρωσαν καὶ ἄλλα διὰ συμβολαίων χρεωστούμενα ποσὰ, ὡς ἐγὼ γνωρίζω, ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι δὲν ἐψηφίσθη εἰσέτι παρὰ τῆς Γερουσίας ὁ προϋπολογισμὸς τῶν ἐξόδων τῆς χρήσεως τοῦ ἔτους **1847**, οὕτως ὑπὸ τῆς αὐτῆς ἀβροφροσύνης παρακινούμενοι, ὤφειλον νὰ μὴ περιπέσωσι καὶ εἰς τὴν δαπάνην τοιούτων μηκέτι νομοθετημένων ἐξόδων.

Καθόσον ὅμως ἀφορᾷ τὰ ἐκ δραχμῶν **17277: 22** ἔξοδα τῆς ἀστυνομίας Ἀθηνῶν, εἶναι πάντῃ παράνομον νὰ γένωσι δεκτὰ παρὰ τῆς Γερουσίας, καί τοι ἀναγκαῖα πρὸς στιγμὴν ὑποτιθέμενα, διότι δὲν ὑπάρχει ἐψηφισμένος παρὰ τῶν Βουλῶν Νόμος, ἐπιτρέπων τὴν δαπάνην αὐτῶν, οὔτε ἐχρησίμευσαν ταῦτα εἰς περισολὴν τῶν στάσεων, ὡς μὴ γενομένων ἐνταῦθα ταραχῶν, καὶ ὡς ὄντος πολλὰ εὐκόλου πράγματος εἰς τὴν Κυβέρνησιν νὰ λάβῃ ταῦτα διὰ Νόμου παρὰ τῶν Βουλῶν, αἵτινες συνεδριάζουσιν ἐνταῦθα ἀπὸ τὰ τέλη τοῦ μηνὸς Ἰουλίου τοῦ π. ε. Καταδειχθέντος ὅθεν ἐκ τῶν ἀνωτέρω παρατηρήσεων, ὅτι τὰ ἐκ δραχμῶν **220000** ποσὰ τῶν ἐξόδων ἐδαπανήθησαν ἀφειδῶς, καὶ χωρὶς τινος ὠφελείας, εἰς βάρος τοῦ πρό τινων ἐτῶν ἀπὸ

τὸν καταστρεπτικὸν πόλεμον ἐξελθόντος δυστυχοῦς λαοῦ, δὲν πρέπει ἤδη νὰ παραδεχθῶσιν ἅπαντα, ἐκτὸς μόνον τῶν πρὸς περιστολὴν τῆς λῃστείας γενομένων.

Ὁ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν προϋπολογισμὸς τῶν ἐξόδων τῆς χρήσεως τοῦ ἐνεστῶτος ἔτους, παρετήρησεν ὁ Εἰσηγητὴς τῆς Ἐπιτροπῆς, ἀναβαίνει κατὰ τὴν περὶ τούτου σημείωσιν ἐν τῷ γενικῷ τῶν Ὑπουργείων προϋπολογισμῷ τῶν ἐξόδων εἰς δραχ. 2,216,863: 86, καὶ οὐχὶ ὀλιγώτερον αὐτῶν, ὡς διϊσχυρίσατο ὁ Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν· ἂν δὲ ἡ τῶν ἐξόδων τούτων σημείωσις ἐν τῷ προϋπολογισμῷ θεωρῆται ἐσφαλμένη, τὸ ἁμάρτημα ἀνήκει εἰς τὸ συντάξαν τὸν προϋπολογισμὸν Ὑπουργεῖον, καὶ οὐδέποτε πρὸς αὐτόν.

Οὐδεὶς ὅμως σκοπὸς ἐναντίος ὑπάρχει ὡς πρὸς τὴν συζήτησιν τοῦ προϋπολογισμοῦ, καὶ δὲν εἶναι ἀληθὲς, ὅτι, κατὰ τὴν ἀγόρευσιν τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν, διάφορον ἔχει ἡ σημερινὴ συζήτησις τῆς παρελθούσης χαρακτῆρα· καθότι δὲν πρόκειται ἤδη νὰ ἐξελεγθῶσι τὰ διάφορα τῶν ἀποδείξεων ἀθροίσματα περὶ τῆς δαπάνης τῶν δραχμῶν 220,000, ἀλλὰ νὰ καταδειχθῇ, ἐὰν ὑπάρχῃ δικαιολογημένη ἡ αἰτία, δι' ἣν ἐγένοντο αἱ εἰρημέναι δαπάναι· καθότι ἡ Κυβέρνησις ὤφειλε νὰ θέσῃ εἰς ἐνέργειαν τὸ περὶ Ἐθνοφυλακῆς Διάταγμα, καὶ μόνον ἐν περιπτώσει ἀνάγκης ἀπολύτου νὰ μεταχειρισθῇ καὶ ἄλλην δύναμιν, ἐὰν δὲν ἐξήρκει ἡ κατὰ δύο χιλιάδας σχεδὸν ἄνδρας περιπλέον ψηφισθεῖσα στρατιωτικὴ δύναμις, ἐπὶ τῷ σκοπῷ βεβαίως νὰ προλαμβάνῃ πᾶσαν ἐπισυμβησομένην ταραχὴν, ἥτις μᾶλλον προσεγένετο ὑπὸ τῶν στρατευμάτων τῆς Κυβερνήσεως, ἢ παρά τινος ἄλλης αἰτίας· ἡ δὲ τῶν στρατολογιῶν ἀπόδειξις δὲν δύναται νὰ δικαιολογήσῃ τὴν δαπάνην τῶν δραχμῶν 220,000, ἐὰν δὲν ἐτέθησαν κατὰ πρῶτον εἰς ἐνέργειαν ὅλα τὰ λοιπὰ νόμιμα μέσα τῶν στρατιωτικῶν δυνάμεων, τὰς ὁποίας ἐψηφίσαντο αἱ Βουλαὶ, καὶ ὡς ἐκ τούτου πρέπει νὰ παραδεχθῶσιν ἐκεῖνα μόνον τὰ ποσὰ τῶν ἐξόδων, ὅσα ἔχουσι δικαιολογημένην τὴν αἰτίαν τῆς δαπάνης αὐτῶν, ἀπορριπτομένων τῶν λοιπῶν· ἐπειδὴ δὲ οὐδέποτε δύναται νὰ θεωρηθῇ ὁ ἀπολογισμὸς τῶν ἐξόδων τοῦ ἔτους 1847, ὡς μηδενὸς μέχρι τοῦδε ἀπολογισμοῦ ἀπὸ τοῦ ἔτους 1844 καθυποβληθέντος ὑπὸ τὴν ἀπόφασιν τῶν Βουλῶν, εἶναι ἀνάγκη ἕνεκα τούτου νὰ ἐξελεγχθῶσιν ἤδη τὰ εἰρημένα ποσὰ τῶν ἐξόδων.

Ἐὰν τὰ ποσὰ τῶν ἐξόδων τοῦ ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν διὰ τὸ ἐνεστὼς ἔτος, ἀντέταξεν ὁ Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν,

θεωρῶνται πολλὰ ἐν τῷ προϋπολογισμῷ, καταφαίνονται ὅμως καὶ αἱ τοῦ Κράτους ἀνάγκαι, εἰς τὰς ὁποίας θέλουσι ταῦτα δαπανηθῆ, καὶ χρησιμεύσει εἰς κατασκευὴν διαφόρων μηχανῶν παραγωγικῶν πλούτου εἰς τὸ Ἔθνος.

Προτείναντος δέ τινος, ἵνα παραπεμφθῶσι τὰ παρὰ τοῦ ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν καθυποβληθέντα ἔγγραφα περὶ τῆς δαπάνης τῶν δραχμῶν 220,000, εἰς Ἐπιτροπήν τινα διὰ νὰ ἐξελεγχθῶσι προηγουμένως, καὶ ἔπειτα νὰ προβῆ ἡ Γερουσία ἐπὶ τῆς συζητήσεως αὐτῶν, καὶ ἄλλου ἐνισταμένου, ὅτι περιττὴ καθίσταται πᾶσα ἐξέτασις τῶν ποσῶν τούτων, ὡς δαπανηθέντων, καὶ μόνον εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ ἀπολογισμοῦ ἀνήκει ἡ ἐξέτασις αὐτῶν, ἡ Γερουσία ἀπεφάσισε, κατ' ἐρώτησιν τοῦ Κ. Προέδρου, ἵνα παραπεμφθῶσι ταῦτα εἰς Ἐπιτροπήν τινα, διορισθησομένην παρὰ τοῦ Σώματος πρὸς ἐξέτασιν καὶ σύνταξιν τῆς οἰκείας περὶ αὐτῶν ἐκθέσεως.

Παρατηρήσαντος ἄλλου, ὅτι τὰ εἰρημένα ἔγγραφα πρέπει νὰ καθυποβληθῶσιν ἐνώπιον τῆς ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ Ἐπιτροπῆς, ὡς ἁρμοδίας περὶ τὴν ἐξέλεγξιν αὐτῶν θεωρουμένης, καὶ τοῦ Εἰσηγητοῦ τῆς Ἐπιτροπῆς ἐπενεγκόντος, ὅτι διαφόρων ἐκτεθεισῶν ἰδεῶν περὶ τῆς ὑπὸ τῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ προϋπολογισμοῦ συνταχθείσης ἐκθέσεως, δὲν πρέπει νὰ ἐξελέγξῃ αὕτη πλέον τὰ καθυποβληθέντα ἔγγραφα, ἕνεκα τῆς προλήψεως ἡ ὁποία ὑπάρχει περὶ αὐτῆς, ἀλλὰ νὰ καθυποβληθῶσιν εἰς ἄλλην Ἐπιτροπήν, μὴ προκατειλημμένην περὶ τούτων, καὶ ἄλλων προτεινάντων, ὅτι οὐδεμία πρόληψις ὑπάρχει περὶ τῆς ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ Ἐπιτροπῆς ὡς πρὸς τὴν περὶ τῶν καθυποβληθέντων ἐγγράφων συνταχθησομένην ἔκθεσιν, ἡ Γερουσία ἀπεφάσισεν, ἵνα σταλῶσι τὰ εἰρημένα ἔγγραφα εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν τοῦ προϋπολογισμοῦ, πρὸς σύνταξιν τῆς οἰκείας περὶ αὐτῶν ἐκθέσεως.

Μετὰ ταῦτα ἡ Γερουσία προέβη εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ διὰ περίθαλψιν 141 παλαιῶν στρατιωτῶν ἐκ δραχ. 50820 ποσοῦ. Ἐρωτήσαντός τινος τὸν ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸν, ἂν διὰ τούτων ἐννοῇ τὸ Σῶμα τοῦ Γιάννη Κῶστα, καὶ τοῦ μὲν Ὑπουργοῦ καταφατικῶς πρὸς τοῦτο ἀπαντήσαντος μὲ τὴν προσθήκην, ὅτι τοῦ Σώματος τούτου, ἀναγνωρισθέντος παρὰ τῶν Βουλευτικῶν Σωμάτων εἰς δύο Περιόδους, τὸ μὲν προσωπικὸν ἐτέθη ὑπὸ τὴν δικαιοδοσίαν τοῦ Ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν, ὡς ἁρμοδίου, νὰ τὸ κινῇ, καθ' ὃ στρατιωτικὸν, κατὰ τὰς ἀνάγκας, ἡ δὲ μισθοδοσία συμπεριελήφθη εἰς τὸ ὁποῖον διευθύνει Ὑπουρ-

γεῖον, παρ' οὗ καὶ ἐκδίδονται ἐπὶ τοῦ τῶν Στρατιωτικῶν τὰ ἐντάλματα τῆς μισθοδοσίας, τοῦ δὲ προλαλήσαντος ἐπενεγκόντος ὅτι, ἐκτὸς ὅτι τὸ Σῶμα τοῦτο συμπεριλήφθὲν εἰς τὴν ὅλην στρατιωτικὴν δύναμιν τῆς ξηρᾶς, ὑπαγομένην εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Στρατιωτικῶν (καὶ ἐνταῦθα ἀνέγνω τὴν ἔκθεσιν τῆς Ἐπιτροπῆς περὶ τοῦ Νομοσχεδίου τῆς στρατιωτικῆς δυνάμεως τοῦ 1847) δὲν δυνάμεθα καὶ ἤδη ὡς ἐκ περισσοῦ νὰ τὸ ἀναγνωρίσωμεν καὶ παρὰ τῷ Ὑπουργείῳ τῶν Ἐσωτερικῶν, ὑπάρχει ῥητὴ Νομολογία ἀμφοτέρων τῶν Νομοθετικῶν Σωμάτων, δι' ἧς ἀπαγορεύεται ἡ μισθοδοσία τοῦ Σώματος τούτου, καὶ ἡ Γερουσία, συνεπὴς μὲ τὰ προαποφασισθέντα, δὲν δύναται εἰμὴ ν' ἀπορρίψῃ τὸ ποσὸν τοῦτο σύμφωνα μὲ τὴν ἐπὶ τῆς πιστώσεως διὰ τοὺς μῆνας Ἰανουάριον Φεβρουάριον καὶ Μάρτιον 1848 ἀπόφασίν της, δι' ἧς δὲν παρεδέχθη τὸ Κεφάλαιον καὶ ἄρθρον ἐκεῖνο, εἰς ὃ συμπεριλαμβάνετο ἡ μισθοδοσία τούτου τοῦ Στρατιωτικοῦ Σώματος. Ὁ Εἰσηγητὴς εἶπεν ὅτι ἤδη δὲν ἐξετάζομεν τὴν οὐσίαν τοῦ ζητήματος, ἀλλ' ἂν ἡ αὐτὴ ποσότης συμπεριελήφθη εἰς ἀμφότερα τὰ Ὑπουργεῖα τὸ τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ Στρατιωτικῶν. Ἡ Ἐπιτροπὴ, λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν τὸν Νόμον περὶ τοῦ ὁλικοῦ ποσοῦ τῆς στρατιωτικῆς δυνάμεως τοῦ 1847, παρετήρησε ὅτι τὸ Σῶμα τῆς Χωροφυλακῆς ἀπὸ 1200 ἐσημειοῦτο 1500, καὶ ἐρωτήσασα διὰ τὴν ὑπέρβασιν ταύτην, ἐπληροφορήθη ὅτι εἰς τούτους συμπεριλαμβάνεται καὶ τὸ Σῶμα τοῦ Γιάννη Κῶτα ὡς Ἐπικουρικόν. Ἐρωτήσας ἑπομένως ἂν ἐκ τῆς μισθοδοσίας τῶν 1500 χωροφυλάκων ἀφαιρεῖται ἐκείνη τῶν 141 τοῦ Γιάννη Κώτα, καὶ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Στρατιωτικῶν ἀπαντήσαντος ὅτι μόνον 1200 χωροφύλακες μισθοδοτοῦνται, προσέθηκεν ὅτι, ἀποδειχθέντος ἤδη ὅτι τὸ Σῶμα τοῦτο δὲν συμπεριλαμβάνεται εἰς τὴν μισθοδοσίαν τῆς χωροφυλακῆς, πρέπει ἤδη νὰ προβῶσιν εἰς τὴν συζήτησιν ἂν πρέπῃ νὰ μισθοδοτῆται διὰ περιθαλψιν καὶ ἂν ὁ πραγματικὸς ἀριθμός του εἶναι ὁ σημειούμενος.

Ἐν ταῦθα τοῦ μὲν ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργοῦ ἐπενεγκόντος ὅτι ἡ Γερουσία δὲν δύναται ν' ἀπορρίψῃ τὸ ποσὸν τοῦτο διότι, ἀναγνωρίσασα τὸ Σῶμα τοῦ Γιάννη Κώστα διὰ τῆς ἐπιψηφίσεως τοῦ περὶ στρατιωτικῆς δυνάμεως Νόμου, ἐχορήγησεν ὕπαρξιν εἰς αὐτὸ, Γερουσιαστοῦ δέ τινος, μετὰ τὴν παρ' ἄλλου ἀνάγνωσιν τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ 1847, καθ' ὃν τὸ Σῶμα τοῦ Γιάννη Κώστα δὲν συμπεριλαμβάνεται εἰς τὴν Χωροφυλακὴν, διότι οἱ πραγματικοὶ ἵππεῖς καὶ οἱ πεζοὶ ἀπαρτίζουσι

τὸ σημειούμενον αὐτῆς ἐν τῷ πίνακι ποσὸν, ἀντειπόντος ὅτι, ἀφ' οὗ τὸ Ὑπουργεῖον κατὰ τὴν προλαβοῦσαν Σύνοδον κηρύξαν ὅτι διέλυσε τὸ Σῶμα τοῦτο, ἤδη ἀναπλάττον αὐτὸ πάλιν, χωρὶς νὰ μᾶς ἀποδείξῃ πῶς τοῦτο ἀπὸ τὴν μὴ ἔννομον μετέβη εἰς τὴν νόμιμον ὕπαρξίν του, καταπατεῖ τὴν παρά τινος τῶν συναδελφῶν του ἀναγνωσθεῖσαν Νομολογίαν ἀμφοτέρων τῶν Σωμάτων, ἡμεῖς καθ' ὃ φύλακες τῶν Νόμων πρέπει νὰ περιστείλωμεν εἰς τοῦτο τὸ Ὑπουργεῖον· προσθέσαντος δὲ ὅτι, ἀφοῦ ὁ μὲν τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς ὡμολόγησεν ὅτι τὸ Σῶμα τοῦ Γιάννη Κώστα δὲν συμπεριλαμβάνεται εἰς τὴν μισθοδοσίαν τῆς Χωροφυλακῆς, ὁ δὲ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν ὅτι ἡ πραγματικὴ ἡ δύναμις ταύτης φθάνει εἰς 1200 ἄνδρας καὶ οὐχὶ εἰς 1500 ὡς σημειοῦται ἐν τῷ προϋπολογισμῷ, ὅτι ἡ Γερουσία μόνον 1200 ἐν τῷ προϋπολογισμῷ Χωροφυλάκων μισθοδοσίαν πρέπει νὰ ψηφίσῃ, ἡ Γερουσία κατ' αἴτησιν πολλῶν ἀπεράσισε ν' ἀναβληθῇ ἡ περὶ τούτου συζήτησις, καὶ τὸ ποσὸν τοῦτο νὰ μεταβιβασθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Στρατιωτικῶν, καὶ ἐκεῖ νὰ ἐπαναληφθῇ ἡ περὶ τούτου συζήτησις, καὶ ἐπιφέρῃ τότε τὴν ἀπόφασίν της.

Ἀναγνωσθὲν μετὰ τοῦτο τὸ κονδύλιον: Βοήθειαι δυστυχῶν ἀξίων περιθάλψεων δραχ. 60,000: καὶ τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργοῦ ζητήσαντος τὴν παραδοχήν του, διότι ἡ χρῆσις του πρὸ ἐτῶν ἐπεκράτησε, καὶ διότι εἰς ἅπαντας τοὺς παρὰ τῶν Νομοθετικῶν Σωμάτων ψηφισθέντας προϋπολογισμοὺς συμπεριελήφθη καὶ τὸ ποσὸν τοῦτο, ἐλαττωθὲν ἐν τῷ ὑποβληθέντι ἤδη τοῦ 1848 προϋπολογισμῷ εἰς 45,000 δραχμὰς μόνον, ὁ Εἰσηγητὴς ἐπέφερεν ὅτι ἐπὶ μὲν τῆς ἀπολύτου Μοναρχίας οὐδέποτε ἐξωδεύθησαν πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον πλείονες τῶν 15000 δραχμῶν, καὶ ταύτας Ἐπιτροπὴ, συνισταμένη ἀπὸ τὸν Ἐπίσκοπον Ἀττικῆς τὸν Νομάρχην καὶ ἄλλους ἀξίας καὶ βαρύτητος, διέθετεν εἰς πρόσωπα ἄπορα δυστυχῆ καὶ αὐτῶν τῶν ἀπολύτως ἀναγκαίων στερούμενα, ἀλλὰ μετὰ ταῦτα ἐγένετο ὑπέρβασις εἰς δραχ. 60,000. Ἡ δὲ Ἐπιτροπὴ, πληροφορηθεῖσα ὅτι ἐγένετο κακὴ χρῆσις αὐτοῦ, τὸ ἐσημείωσεν εἰς τὴν ἔκθεσίν της· ἀλλ' ὁ Ὑπουργὸς, ζητῶν τὴν παραδοχήν του, ὀφείλει ν' ἀποδείξῃ ὅτι ἐγένετο καλὴ χρῆσις, ὅτι ἐξοικονομήθησαν πρόσωπα ἄπορα καὶ δυστυχῆ, καὶ ὅτι οὐδεμία ἄλλη καὶ πρὸς ἄλλον σκοπὸν ἐγένετο χρῆσις. Ἡ δὲ Γερουσία, ἂν τὰ παρελθόντα ἔτη ἐπεψήφισε τοῦτο, καθ' ὃ Κυρίαρχον Σῶμα, δύναται ἤδη νὰ τὸ ἀπορρίψῃ, ἀφ' οὗ πεισθῇ περὶ τῆς σπατάλης, ἥτις γίνεται εἰς τὴν χρῆσίν του,

Ἀντειπόντος τοῦ Ὑπουργοῦ ὅτι διπλῆ τούτου γίνεται χρῆσις, ἡ μὲν δι' Ἐπιτροπῆς, καὶ τοιαύτην καὶ οὗτος κατὰ τὴν Ἑορτὴν τοῦ Χριστοῦ Γεννῶν ὠνόμασε, συνισταμένην ἀπὸ πρόσωπα εὐϋπόληπτα, συντάξασαν κατάλογον τῶν πραγματικῶς ἀπόρων καὶ καὶ δυστυχῶν, πρὸς οὓς ἐδόθησαν αἱ ἀνάλογοι βοήθειαι, ἡ δὲ διὰ Β. Διαταγμάτων εἰς πρόσωπα, ἅτινα ὡς ἐκ τῆς κοινωνικῆς των θέσεως δὲν δύνανται νὰ συμπεριληφθῶσι μετὰ τῶν πολλῶν εἰς τὸν κατάλογον. Ἐκ τοῦ ποσοῦ δὲ τούτου οὐ μόνον πολλῶν ἀποθνησκόντων τόρα μὲν Βουλευτῶν καὶ Γερουσιαστῶν ἄλλοτε δὲ ἀξιωματικῶν καὶ ἄλλων τὰ ἔξοδα τῆς κηδείας γίνονται, διότι τὸ Ὑπουργεῖον προθυμοποιεῖται νὰ τελῆται ἡ κηδεία τούτων μεθ' ὅλης τῆς εἰς τὸ ἀξίωμα καὶ τοὺς ἀγῶνας τῶν θνησκόντων προσηκούσης τιμῆς, ἀλλὰ καὶ πολλοὶ ἀλλοεθνεῖς εἴτε πρόσφυγες εἴτε ἄλλως πως προσερχόμενοι, ὡς πρό τινος Ὀθωμανοί τινες ναυαγήσαντες καὶ πᾶν ὅ,τι μεθ' ἑαυτῶν ἔφερον ἀπολέσαντες, περιεθάλφθησαν ἐκ τοῦ ποσοῦ τούτου, εἰς τὴν χρῆσιν τοῦ ὁποίου ἅμα ἀναλαβὼν τὸ Ὑπουργεῖον κατέβαλε πᾶσαν προσοχὴν καὶ ἐπιμέλειαν ἵνα μὴ γίνεται σπατάλη καὶ κατάχρησις· προσέθηκε δὲ ὅτι ἡ Γερουσία ἀναγνωρίσασα αὐτὰ καὶ οἱονεὶ παραδεχθεῖσα διὰ τῶν πιστώσεων δὲν δύναται εἰμὴ νὰ τὸ ἐπιψηφίσῃ ἤδη. Καί τινος τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν ἀντιπαρατηρήσαντος ὅτι καθῆκον πάσης Συνταγματικῆς Κυβερνήσεως εἶναι νὰ μὴ πράττῃ οὐδὲν ἄνευ τῆς ἀδείας τῶν Βουλῶν, καὶ ἂν τοῦτο δὲν ἐγένετο τὸ παρελθὸν ἔτος, γίνεται ἤδη, διότι οἱ Νόμοι τῶν εἰσοδημάτων καὶ φόρων, καθ' ὃ ἐτήσιοι, εἶναι καὶ μεταβλητοί. Ἐπὶ μὲν Συνταγματικῆς Κυβερνήσεως ἐξοδεύονται 60000 δραχμαὶ, ἐπὶ δὲ συγκερασμένης Μοναρχίας μόλις 15000 δραχμαὶ, τί τοῦτο ἀποδεικνύει εἰμὴ κατάχρησιν καὶ σπατάλην; καὶ ταύτας ὀφείλουσι ἀμφότερα τὰ Νομοθετικὰ Σώματα νὰ περιστείλωσι ἵνα μὴ ἀσωτεύωνται οἱ ἱδρῶτες τοῦ λαοῦ. Ἂν δὲ τὰ παρελθόντα ἔτη ἐπεψηφίσθη τὸ ποσὸν τοῦτο, ἡ Γερουσία δύναται ἤδη νὰ τὸ ἀπορρίψῃ, πεισθεῖσα περὶ τῆς κακῆς χρήσεώς του· διότι πᾶν ὅ,τι χορηγεῖ διὰ μιᾶς πιστώσεως δύναται δι' ἄλλης ν' ἀπορρίψῃ, καὶ τοῦτο, διότι πᾶν ὅ,τι εἶναι ζήτημα οἰκονομικὸν καταστρέφεται ἐκ φύσεως. Καὶ ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἐπειδὴ οὐδεὶς λόγος οὐδεὶς ἔλεγχος ὑπάρχει, ἡ δὲ χρῆσίς του ἡ ὁλικὴ, ἐξαιρουμένων 9000 μόνον δραχμῶν, αἵτινες διενεμήθησαν ἀπὸ τὴν συστηθεῖσαν παρὰ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν Ἐπιτροπὴν, δὲν ἐγένετο μετὰ τῆς προσηκούσης φειδωλίας καὶ προσοχῆς, καὶ παρ' Ἐπιτροπῶν συνισταν-

μένων ἀπὸ τὸν Ἐπίσκοπον καὶ ἄλλα κοινῆς ὑπολήψεως καὶ σεβασμοῦ πρόσωπα, καὶ ἐπειδὴ ἤδη ὁ Κ. Ὑπουργὸς ὡς προϋπολογισμὸν τὸ ὑπέβαλεν, ἡ Γερουσία ταῦτα πάντα ὑπ' ὄψιν ἔχουσα δὲν δύναται ν' ἀναγνωρίσῃ ὅλον τὸ ποσὸν ἀλλὰ μέρος αὐτοῦ τὸ ἐπαρκοῦν εἰς τὸν πρὸς ὃν ἐξ ἀρχῆς ἐψηφίσθη σκοπὸν, ὁ Εἰσηγητὴς ἐπέφερεν ὅτι τὰ Νοτοθετικὰ Σώματα χορηγοῦν πιπτώσεις διὰ νὰ μισθοδοτῶνται οἱ στρατιωτικοὶ καὶ πολιτικοὶ ὑπάλληλοι τοῦ Κράτους· Εἰς τὰς πιστώσεις συμπεριλαμβάνονται μόνον ἡ κανονισμένη ὑπηρεσία ἡ καλλιέργεια τῶν ἁλικῶν καὶ ἐθνικῶν κτημάτων, καὶ πᾶν ὅτι στηρίζεται εἰς Νόμους Διατάγματα καὶ Κανονισμοὺς ἰσχὺν ἔχοντας Νόμου καὶ ὄχι τοιαῦτα ἔξοδα μεταβλητὰ, ὑποκείμενα εἰς μείωσιν ἢ ἐξάλειψιν, καὶ τῶν ὁποίων οὐδεμία γίνεται χρῆσις πρὶν ἢ συζητηθῇ καὶ ἐπιψηφισθῇ ὁ προϋπολογισμός. Ἐκ τούτων ἔπεται διὰ τῆς παραδοχῆς τῶν πιστώσεων δὲν ἀνεγνωρίσθη τὸ προκείμενον ποσὸν, ἀλλ' ἤδη ἡ Γερουσία δύναται οἱανδήποτε δι' αὐτὸ ἀπόφασιν νὰ φέρῃ. Τὸ ζήτημα τοῦτο, ἐπήνεγκεν ἄλλος τῶν Κ. Γερουσιαστῶν, ὑπάρχει λελυμένον παρὰ τῶν Νομοθετικῶν Σωμάτων καὶ εἰς τὰ πρακτικὰ τῆς Γερουσίας ἀναγινώσκεται ὅτι ἡ πίστωσις δὲν προδικάζει τὸν προϋπολογισμὸν, διότι ἄλλως ἡ συζήτησις τούτου ἦτο περιττὴ, ἀφοῦ διὰ τῶν πιστώσεων ὑπῆρχεν ἀναγνωρισμένος. Ἄλλου δὲ ἐπενεγκόντος ὅτι κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ περὶ πιστώσεως Νομοσχεδίου ὁ Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν ἀπήτησε νὰ τὸν παραπέμψωσιν εἰς προϋπολογισμόν τινα, καὶ ἐρωτήσαντος τὸν Ὑπουργὸν τῶν Ἐσωτερικῶν ἀφοῦ κατὰ τοὺς μῆνας Ἀπρίλιον μέχρι τοῦ Σεπτεμβρίου **1847** οὐδεμία πίσωσις ὑπῆρχε ἐπὶ τίνι στηριζόμενοι ἐξώδευσαν, καὶ τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ ζητήσαντος ν' ἀναβληθῇ ἡ περὶ πιστώσεων γνώμη τοῦ τε προλαλήσαντος καὶ τοῦ Εἰσηγητοῦ διὰ νὰ ἦναι παρὼν καὶ ὁ Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν, καὶ ἄλλου μὲν προβαλόντος ὅπως ἡ Γερουσία **20000** δραχμὰς μόνον ἐπιψηφίσῃ, ἄλλου δὲ **15000**, ἀμφοτέρων δὲ συγχωνευσάντων τὰς προτάσεις των εἰς μίαν καὶ μόνην **30000** δραχμὰς, καὶ πρὸς τοῦτο ἐνισαμένου ἄλλου καὶ προτείναντος ὅπως καὶ τὸ συζητούμενον ποσὸν παραπεμφθῇ εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν, καὶ αὕτη, λαμβάνουσα ὑπ' ὄψιν τάτε ἐντάλματα καὶ τὰς ἀποδείξεις, ὑποβάλει εἰς τὴν Γερουσίαν τὰς σκέψεις της, διὰ νὰ ψηφίσῃ αὕτη ἐν γνώσει, διότι ἤδη πᾶσα ἀπόφασις περὶ τούτου ἀποκαθίσταται ματαία, διότι κατὰ τοὺς λόγους τοῦ Ὑπουργοῦ ἐξωδεύθη πλέον τὸ ποσὸν τοῦτο, καὶ ἄλλου πρὸς ταῦτα ἀντιπαρατηρήσαντος, ὅτι ἡ Γερουσία

δύναται ν' ἀποφασίσῃ ὅ,τι ἐν τῇ πεποιθήσει της δίκαιον εὑρίσκῃ, καὶ ἂν, ἐνδίδουσα εἰς τοὺς λόγους τοῦ Ὑπουργοῦ ὅτι ἐξώδευσε δῆθεν τὸ προκείμενον ποσὸν, ἐπιψηφίσῃ αὐτὸ, τότε καὶ τὰ ἄλλα τὰ ἀπορριφθέντα κονδύλια πρέπει νὰ ἐπιψηφισθῶσι, διότι καὶ ταῦτα διετείνετο ὁ Ὑπουργὸς ὅτι ἐξωδεύθησαν, προσθέσαντος δ' ἄλλου ὅτι ὁ Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν μόνον 900 δραχμὰς ἀπέστειλεν εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν διὰ νὰ τὰς διανείμῃ αὕτη κατὰ τὸν ὁποῖον ὁ ἴδιος συνέταξε καὶ διεύθυνε πρὸς αὐτὴν κατάλογον, καὶ ἑπτὰ ἐξαιτησαμένων κατὰ τὸ ἄρθρον 43 τοῦ Κανονισμοῦ τὴν μυστικὴν ψηφοφορίαν ἐπὶ τῆς συγχωνευθείσης προτάσεως τοῦ νὰ ἐλαττωθῇ τὸ προκείμενον ποσὸν εἰς 30000 δραχμὰς, καὶ γενομένης ταύτης, ὁ Κ. Πρόεδρος ἀπήγγειλε ὅτι ἡ Γερουσία διὰ ψήφων 20--10 παρεδέχθη τοῦ νὰ ἐλαττωθῇ εἰς δραχ. 30000 ἡ ἐν τῷ προϋπολογισμῷ σημειουμένη ποσότης τῶν 60000 διὰ βοηθείας δυστυχῶν ἀξίων περιθάλψεων, καὶ ἔλυσε τὴν συνεδρίασιν περὶ τὴν 2 ὥραν μ. μ. προσδιορίσας ὡς ἀντικείμενον τῆς ἐπιούσης συνεδριάσεως τὴν ἐξακολούθησιν τῆς συζητήσεως τῆς ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ ἐκθέσεως τῆς Ἐπιτροπῆς.

Ὁ Πρόεδρος

Α. ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι

Ν. ΚΑΟΝΑΡΗΣ.

Ν. ΜΕΞΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς

Χρ. Βλάσσης.

Α. Γρηγοριάδης

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 10 Μαρτίου 1848 ἡμέρας τετάρτης τῆς ἑβδομάδος.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου, καὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν παρόντων Γερουσιαστῶν πλῆρες ἀποτελοῦντος τὸ Σῶμα, ὁ Κ. Πρόεδρος κηρύττει ἀρχομένην τὴν Συνεδρίασιν περὶ τὴν 12 ὥραν.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης Συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Ἐπομένως ἀνέγνω τις τῶν ΚΚ. Γραμματέων τὸ ἑπόμενον

πρὸς τὸν Κ. Πρόεδρον τῆς Γερουσίας ἔγγραφον τοῦ Κ. Πρωθυπουργοῦ, ἔχον οὕτως.

Πρὸς τὸν Κ. Πρόεδρον τῆς Γερουσίας

« Ἡ Α. Μεγαλειότης ὁ Βασιλεὺς διὰ τῶν ἀπὸ χθεσινὴν ἡμερομηνίαν Υ, Β. Διαταγμάτων, εὐηρεστήθη, ἀποδεχθεὶς τὴν παραίτησιν τοῦ μέχρι τοῦδε Ὑπουργείου, ν' ἀναθέσῃ εἰς τὸν ὑποφαινόμενον τὴν Προεδρίαν τοῦ νέου Ὑπουργείου, καὶ νὰ μὲ διορίσῃ Ὑπουργὸν ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν.

« Ὑπουργὸν δὲ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν τὸν Κ. Λυκοῦργον Κρεστενίτην, εἰς τὸν ὁποῖον ἀνετέθησαν προσωρινῶς καὶ τὰ καθήκοντα τοῦ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Ὑπουργοῦ.

« Ὑπουργὸν ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν τὸν Γερουσιαστὴν Κύριον Β. Χρηστακόπουλον.

« Ὑπουργὸν ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν τὸν Ὑποστράτηγον Κ. Π. Γ. Ῥόδιον.

« Ὑπουργὸν ἐπὶ τοῦ Βασιλ. Οἴκου καὶ τῶν Ἐξωτερικῶν τὸν Γερουσιαστὴν Κ. Δρόσον Μανσόλαν, εἰς τὸν ὁποῖον ἀνετέθησαν προσωρινῶς καὶ τὰ καθήκοντα τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως Ὑπουργοῦ.

« Γνωστοποιοῦντες ταῦτα πρὸς ὑμᾶς, Κύριε Πρόεδρε, σᾶς παρακαλοῦμεν νὰ τὰ κοινοποιήσητε πρὸς τὸ Νομοθετικὸν Σῶμα, τοῦ ὁποίου προΐστασθε.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 9 Μαρτίου 1848.

Ὁ Πρόεδρος τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου

Γ. ΚΟΥΝΤΟΥΡΙΩΤΗΣ »

Προτείναντος ὕστερον τινὸς τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, ἵνα κατὰ τὴν ἐπιοῦσαν Συνεδρίασιν γένῃ ἡ ἐκλογὴ νέου Γραμματέως, ἀντὶ τοῦ μέχρι τοῦδε ὑπάρχοντος Κ. Β. Χρηστακοπούλου, ὡς διορισθέντος Ὑπουργοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν, ἡ Γερουσία ἀπεφάσισε τὴν κατὰ τὴν ἐπιοῦσαν ἐκλογὴν τοῦ ἐλλείποντος Γραμματέως.

Παρατηρήσαντος ἔπειτα ἄλλου, ὅτι πρὶν ἢ προβῇ ἡ Γερουσία ἐπὶ τῆς συζητήσεως τῶν λοιπῶν ἐξόδων τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν, ἀπαιτεῖται νὰ καθυποβληθῇ ἡ παρὰ τῆς ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ Ἐπιτροπῆς συνταχθησομένη ἔκθεσις ἐπὶ τῶν παρὰ τοῦ πρώην ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργοῦ κατὰ τὴν παρελθοῦσαν Συνεδρίασιν καθυποβληθέντων ἐγγράφων περὶ τῆς δαπάνης τῶν ἐκ δρ. 220,000 ἐκτάκτων ἐξόδων τῆς δημοσίας

ἀσφαλείας, ἄλλου δὲ ἐπενεγκόντος, ὅτι θεωρεῖται ἀναγκαῖον νὰ ὑπάρχωσι παρόντες καὶ οἱ νέοι Ὑπουργοὶ εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἔτους **1847**, διὰ νὰ δώσωσιν ὅσας ἤθελε τὸ Σῶμα ζητήσει πληροφορίας, καὶ ὡς ἐκ τούτου πρέπει ν' ἀναβληθῇ ἡ συζήτησις τοῦ προϋπολογισμοῦ κατὰ τὴν ἐπιοῦσαν διὰ νὰ προσκληθῶσι καὶ οἱ νέοι Ὑπουργοὶ, καὶ τοῦ Εἰσηγητοῦ τῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ ἀντιτάξαντος, ὅτι, ἐὰν προσκληθέντες οἱ νέοι Ὑπουργοὶ δὲν παρευρεθῶσιν κατὰ τὴν ἐπιοῦσαν ἐπὶ τῆς συζητήσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ, δύναται ἡ Γερουσία νὰ προβῇ ἐπὶ τῆς παραιτέρω τῶν ἐξόδων τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ λοιπῶν Ὑπουργείων συζητήσεως, ἡ Γερουσία, κατ' ἐρώτησιν τοῦ Κ. Προέδρου, παραδεξαμένη τὴν περὶ ἀναβολῆς τῆς συζητήσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ πρότασιν, διέταξε τὴν ἐξακολούθησιν αὐτῆς κατὰ τὴν ἐπιοῦσαν, διὰ νὰ παρευρεθῶσιν καὶ οἱ νέοι Ὑπουργοί.

Ἀπαγγέλλεται ἑπομένως ἡ συζήτησις τῶν ἐκθέσεων τῆς ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν Ἐπιτροπῆς ἐπί τε τῆς παρελθούσης καὶ τῆς παρούσης Βουλευτικῆς Συνόδου, καί τις τῶν ΚΚ. Γραμματέων ἀναγινώσκει τὴν κατὰ τὴν παρελθοῦσαν Σύνοδον ἔκθεσιν τῆς ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν Ἐπιτροπῆς, μετὰ τῶν γνωμοδοτήσεων αὐτῆς, τὰς ὁποίας ἡ Γερουσία παρεδέξατο ὡς ἔχουσιν, ἐκτὸς τῆς γνωμοδοτήσεως ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. **92** καὶ ἀπὸ ἡμερομηνίαν **31** Μαρτίου **1847** ἀναφορᾶς τοῦ κατὰ τὴν Ἐπισκοπὴν Ἀκαρνανίας καὶ Αἰτωλίας Μητροπολίτου Ἱεροθέου, ἡ ὁποία διετάχθη ν' ἀποσταλῇ πρὸς τὸ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως Ὑπουργεῖον διὰ νὰ δοθῶσιν αἱ ἀναγκαῖαι πληροφορίαι ἐπὶ τοῦ οὐσιώδους ἀντικειμένου, περὶ οὗ διαπραγματεύεται ἡ εἰρημένη ἀναφορά.

Ἀναγνωσθείσης ἔπειτα καὶ τῆς ἐπὶ τῆς ἐνεστώσης Συνόδου ἐκθέσεως τῆς ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν Ἐπιτροπῆς, μετὰ τῶν γνωμοδοτήσεων αὐτῆς, ἡ Γερουσία παρεδέξατο ταύτας ὡς ἔχουσιν, ἐκτὸς τῆς γνωμοδοτήσεως ἐπὶ τῆς ἀπὸ 4 Φεβρουαρίου ε. ε. καὶ ὑπ' ἀριθ. **118**. ἀναφορᾶς τοῦ Κ. Κ. Ῥάμφου Συντάκτου τῆς ἐφημερίδος ἡ Συντηρητικὴ· καθότι ἀπεφασίσθη προηγουμένως ἵνα κατὰ τὴν ἐνεστῶσαν Βουλευτικὴν Σύνοδον τυπωθῶσι τὰ Πρακτικὰ τῆς Γερουσίας ἐν τῇ Βασιλικῇ Τυπογραφίᾳ, καὶ δὲν δύναται ἤδη νὰ μετατραπῇ ἡ τοιαύτη ἀπόφασις, ἀλλὰ κατὰ τὴν ἐλευσομένην Σύνοδον, ἐὰν γένῃ ἐκ νέου ἡ τοιαύτη αἴτησις, θέλει διατάξει περὶ αὐτῆς ἡ Γερουσία συμφώνως μὲ τὴν ὁποίαν ἤθελεν ἐγκρίνει ἀπόφασιν.

Ἀπαγγείλας τέλος ὁ Κ. Πρόεδρος, ὅτι ἀντικείμενον τῆς ἐπιούσης Συνεδριάσεως ἔσεται ἡ ἐκλογὴ Γραμματέως τῆς Γερουσίας, καὶ ἡ ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν τῆς χρήσεως τοῦ ἔτους **1847**, ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν,

Ὁ Πρόεδρος

Α. ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι

Χ. ΚΑΛΟΝΑΡΗΣ.

Ν. ΜΕΞΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς

Χρ. Βλάσσης.

Ἀθ. Γρηγοριάδης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 13 Μαρτίου 1848 ἡμέρας Σαββάτου τῆς ἑβδομάδος.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου, καὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν παρόντων Γερουσιαστῶν πλῆρες ἀποτελοῦντος τὸ Σῶμα, ὁ Κ. Πρόεδρος κηρύττει ἀρχομένην τὴν Συνεδρίασιν περὶ τὴν **12** ὥραν.

Τὰ Πρακτικὰ τῆς προλαβούσης Συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται.

Ἀναγνωσθείσης ἑπομένως ἀναφορᾶς τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Α. Λόντου ἐξαιτουμένου τριακονθήμερον ἀπουσίας ἄδειαν, ἡ Γερουσία ἐνέκρινε νὰ παραχωρήσῃ ταύτην πρὸς τὸν ἀναφερόμενον.

Παρελθὼν ὕστερον ὁ Κ. Ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ἔλεξεν ἐκ μέρους καὶ τῶν λοιπῶν παρόντων Ὑπουργῶν τάδε·

Κύριοι Γερουσιασταί!

Ἀναδεχθέντες τὴν διεύθυνσιν τοῦ Ὑπουργείου εἰς περιστάσεις, ὁποῖαι αἱ σημεριναὶ, πιστεύομεν ὅτι δίδομεν τὴν τρανωτέραν ἀπόδειξιν τῆς πρὸς τὴν Πατρίδα καὶ τὸν Θρόνον ἀφοσιώσεώς μας.

Ναί, Κύριοι, δὲν διστάζομεν νὰ τὸ εἴπωμεν μετὰ παῤῥησίας, ὅτι οὐδεὶς ἄλλος λόγος παρεκίνησεν ἡμᾶς ν' ἀναδεχθῶμεν τοιοῦτον βάρος, ὑπὸ τοῦ ὁποίου θέλομεν συντριβῆ, ἂν ὁ πατριωτισμός σας καὶ ἡ κοινὴ γνώμη δὲν μᾶς συνδράμωσιν εἰς τὸ ἐπίπονον καὶ δυσχερὲς τῆς Κυβερνήσεως ἔργον.

Συγχωρήσατέ μας, Κύριοι, νὰ ἐπιθέσωμεν τὸ κάλυμμα τῆς σιγῆς εἰς τὸ παρελθὸν, τοῦ ὁποίου ἡ ἀνάπτυξις θέλει εἶσθαι ἀσύμφορος εἰς τοιούτους καιρούς· ἀλλ' ἡ σιωπή μας δὲν δύναται νὰ ἐκτανθῇ καὶ μέχρι τῆς οἰκονομικῆς μας καταστάσεως· διότι ὡς Συνταγματικὸν Ὑπουργεῖον ὀφείλομεν νὰ παραστήσωμεν εἰς τὰς Βουλὰς τὴν ἀληθῆ κατάστασιν τῆς οἰκονομίας τοῦ Κράτους, καθόσον μάλιστα ἴσως εὑρεθῶμεν ἐντὸς ὀλίγου εἰς τὴν δυσάρεστον ἀνάγκην νὰ προσφύγωμεν εἰς τὴν μεγαλοψυχίαν τῶν τριῶν Προστατίδων Δυνάμεων διὰ τὸ πρὸς αὐτὰς ἐθνικὸν χρέος· ἕνεκα δὲ τούτου Σᾶς ὑποβάλλομεν καὶ πίνακα τῆς οἰκονομικῆς κατα στάσεως.

Τὸ Ὑπουργεῖον, Κύριοι, εἶναι πεπεισμένον ὅτι ἡ αὐταπάρνησις καὶ ὁ ἀμοιβαῖος πατριωτισμὸς θέλουν ἰσχύσει, ὥστε νὰ μὴ φθάσωμεν εἰς τὰ ἐπαπειλούμενα δεινὰ, καὶ ὅτι αἱ εὐεργέτιδες Δυνάμεις θέλουν δείξει, ὡς καὶ πάντοτε, τὰ ὑπὲρ τῆς Ἑλλάδος αἰσθήματά των, ἀφ' οὗ ἴδωσι δείγματα τῆς εὐθείας ὁδοῦ, τὴν ὁποίαν μέλλομεν νὰ ὁδεύσωμεν.

Κύριοι! Αἱ ἀρχαί μας εἶναι ἤδη γνωσταὶ, καὶ ἐκ προοιμίων ἐδείξαμεν ὅτι θέλομεν δικαιώσει τὰς ὑποσχέσεις μας ἀξίως τῆς πρὸς ἡμᾶς ἐμπιστοσύνης τοῦ Βασιλέως, καὶ τῆς προσδοκίας τοῦ Ἔθνους.

Τὸ Ὑπουργεῖον ἐν τούτοις φρονεῖ ἀδιστάκτως, ὅτι καὶ τὰ Νομοθετικὰ Σώματα, ὁρμώμενα ἀπὸ τὰ αὐτὰ αἰσθήματα, θέλουν συνδράμει αὐτὸ μετ' εἰλικρινείας εἰς τὴν πορείαν του, τείνουσαν ὑπὲρ τῆς στερεώσεως τοῦ Θρόνου καὶ τῆς εὐδαιμονίας τῆς Πατρίδος.

Μετὰ ταῦτα ἀνέγνω τις τῶν ΚΚ. Γραμματέων τοὺς καθυποβληθέντας διαφόρους πίνακας τῆς οἰκονομικῆς τοῦ Κράτους καταστάσεως, οἵτινες, ἀπεφασίσθη ὑπὸ τῆς Γερουσίας, νὰ τυπωθῶσι καὶ διανεμηθῶσιν εἰς τὰ μέλη τοῦ Σώματος, πρὸς γνῶσιν παντὸς ἐπιθυμοῦντος νὰ παρατηρήσῃ καὶ διασκεφθῇ ἐπ' αὐτῶν ἀκριβῶς.

Προτείναντος ὕστερον τινὸς τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν τὴν ἀναβολὴν τῆς ἐξακολουθήσεως τῆς συζητήσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ διὰ τὴν προσεχῆ δευτέραν τῆς 15 τοῦ ἐνεστῶτος μηνὸς, καθ' ἣν θέλει γένει καὶ ἡ ἐκλογὴ τοῦ ἐλλείποντος Γραμματέως, ἡ Γερουσία παρεδέξατο τὴν προταθεῖσαν ἀναβολήν.

Ἀπαγγείλας ἐπὶ τέλους ὁ Κ. Πρόεδρος, ὅτι ἀντικείμενον τῆς κατὰ τὴν 15 τοῦ ἐνεστῶτος μηνὸς γενησομένης Συνεδριάσεως θέλει εἶσθαι ἥ τε ἐκλογὴ τοῦ ἐλλείποντος Γραμματέως καὶ ἡ

ξακολούθησις τῆς συζητήσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων ἐτῆς χρήσεως τοῦ ἔτους **1847** ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος
Α. ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Χ. ΚΑΛΟΝΑΡΗΣ.
Ν. ΜΕΞΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς.
Χρ. Βλάσσης.
Ἀθ. Γρηγοριάδης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 15 Μαρτίου 1848 ἡμέρας τῆς ἑβδομάδος δευτέρας.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων 32 μελῶν, ὁ Κ. Πρόεδρος κηρύττει τὴν ἔναρξιν τῆς Συνεδριάσεως περὶ τὴν 12 ὥραν.

Τὰ Πρακτικὰ τῆς προλαβούσης ἀναγνωθέντα ἐγκρίνονται μηδεμιᾶς γενομένης ἐνστάσεως.

Ἀπαγγείλαντος ἑπομένως τοῦ Κ. Προέδρου, ὅτι ἀντικείμενον τῆς ἡμερησίας διατάξεως εἶναι ἥ τε ἐκλογὴ τοῦ ἐλλείποντος Γραμματέως καὶ ἡ ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως ἐπὶ τοῦ προϋπολογ.σμοῦ τῶν ἐξόδων τῆς χρήσεως τοῦ ἔτους **1847**, προετέθη τὸ περὶ ἐκλογῆς τοῦ Γραμματέως, καὶ ψηφοφορίας γενομένης, ἔλαχεν ὡς Γραμματεὺς τῆς Γερουσίας ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Ν. Ψυσόγελος παμψηφεὶ διὰ ψήφων 32, ὅστις, μετὰ τὴν ὑπὸ τοῦ Προέδρου γενομένην ἐκφώνησιν τοῦ ἀποτελέσματος τῆς ψηφοφορίας, κατέλαβε τὴν θέσιν τοῦ ἐλλείποντος Γραμματέως.

Ἀνέγνω μετὰ τοῦτο ὁ Εἰσηγητὴς τῆς ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ Ἐπιτροπῆς, τὴν ἑπομένην ἔκθεσιν ἐπὶ τῶν παρὰ τοῦ πρώην ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργοῦ καθυποβληθέντων δικαιολογητικῶν ἐγγράφων περὶ τῆς δαπάνης τῶν δι' ἔξοδα δημοσίας ἀσφαλείας δραχ. 220,000 ἔχουσαν οὕτως.

ΕΚΘΕΣΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Γενομένη κατὰ συνέπειαν τῆς ἀποφάσεως τοῦ Σώματος διὰ τὰς δραχ. **220,000** αἴτινες εἶναι σημειωμέναι εἰς ὸν προϋπολογισμὸν τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν τοῦ

1847 ἔτους, λόγῳ δημοσίου ἀσφαλείας κ.λ.π.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Κύριοι!

Ἡ Ἐπιτροπή Σας, λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν τὰ διάφορα δικαιολογητικὰ ἔγγραφα, τὰ ὁποῖα ἐπαρουσίασεν ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν, παρετήρησεν, ὅτι τὸ ποσὸν τῶν δύο κονδυλίων, συμποσούμενον εἰς δραχμὰς 220,000 ἀφ' οὗ ἀναβιβάζῃ αὐτὸ εἰς δρ. 223,090: 14/100 διαιρεῖ τὴν χρῆσιν αὐτοῦ χάριν δικαιολογήσεως εἰς τὰς ἀκολούθους τρεῖς διαχειρίσεις.

ά.) Δι' ἀμοιβὰς πρὸς ἐξόντωσιν τῆς λῃστείας δρ. 68,600 διὰ τὰς ὁποίας βασίζεται εἰς τὸ ἀπὸ 23 Ἰανουαρίου 1840, ὑπ' ἀριθ. 197 Β. Διάταγμα, τὸ ὁποῖον προσδιορίζει τοιαύτας ἀμοιβάς.

β'.) Διὰ μισθοὺς τῶν ὑπαλλήλων τῆς Ἀστυνομίας Ἀθηνῶν, ἐπὶ τῇ βάσει μιᾶς διαταγῆς τῆς Γραμματείας τῶν Ἐσωτερικῶν τῆς 23 Ὀκτωβρίου 1843 ὑπ' ἀριθ. 15,213, καὶ

Γ'.) Διὰ μισθοὺς ὁδηγῶν καὶ ἐθνοφυλάκων καὶ διὰ νεοσυλλέκτους στρατολογίας πρὸς κατάπαυσιν τῶν συμβασῶν στάσεων ἐν καιρῷ τῶν Βουλευτικῶν ἐκλογῶν δρ. 137,212:92.

Εἰς ταῦτα ἡ Ἐπιτροπὴ παρατηρεῖ.

Τὸ μνησθὲν Β. Διάταγμα περὶ ἀμοιβῆς διὰ φόνον ἢ σύλληψιν λῃστῶν, ἦτον, ὡς νομίζει ἡ Ἐπιτροπὴ, διὰ τὴν εἰδικὴν ἐκείνην περίπτωσιν, τὴν ὁποίαν ὑπηγόρευσεν ἡ ἀνάγκη κατ' ἐκείνην μόνην τὴν ἐποχὴν, καὶ δὲν ἐξεδόθη βέβαια ὡς καταστατικὸς Νόμος, διὰ νὰ ἔχῃ διαρκῆ καὶ αἰωνίαν ἐνέργειαν. Ἔπειτα προσδιορίζει ἀμοιβὴν τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος Β. Διάταγμα διὰ τὸν φόνον προκηρυγμένων ἢ πασιγνώστων ἀρχιλῃστῶν, καὶ οὐχὶ διὰ τοὺς τυχόντας λῃστὰς, τοὺς ὁποίους ἐχειροτόνησαν ἀρχηγοὺς οἱ ἔχοντες συμφέρον. Ἐκ τῶν περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου διαφόρων πρωτοκόλλων, καὶ ἐκ τῆς ἐποχῆς καθ' ἣν ἐνηργήθησαν αἱ ἀμοιβαὶ αὗται μὲ πολλὴν ἀφθονίαν, ἐξάγεται ἐναργῶς ἡ κακὴ ἐφαρμογή, καθότι παρεβιάσθησαν ἐν μέρει καὶ αὐταὶ αἱ γραπταὶ διατάξεις τοῦ Διατάγματος. Μολαταῦτα ἐπειδὴ ὑπάρχει τοιοῦτον Β. Διάταγμα πρὸ τῆς καθιερώσεως τοῦ Συντάγματος ἐπὶ τοῦ ὁποίου ᾠκοδόμησαν τὴν δικαιολογίαν, ἡ Ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ λάβῃ τὸν ἀπαιτούμενον σεβασμὸν τὸ Β. Διάταγμα, καὶ κατὰ συνέπειαν νὰ γίνῃ παραδεκτὸν τὸ ποσὸν τῶν δρ. 68,600.

Διὰ τὰ ἔξοδα τῆς Ἀστυνομίας Ἀθηνῶν ἡ βάσις τοῦ Ὑπουργείου, ὡς νομίζει ἡ Ἐπιτροπὴ, εἶναι ἐσφαλμένη διὰ τὸν λόγον

ὅτι ἀντιβαίνει εἰς τὸν περὶ Δήμων Νόμον, καὶ διότι, ἐπειδὴ εἶναι μέτρον ἐξαιρετικὸν ἄνευ προηγουμένου Νόμου, εἶναι ἀσυμβίβαστον μὲ τὸ Συνταγματικὸν σύστημα. Ἐναπόκειται δὲ εἰς τὸ Σῶμα τῆς Γερουσίας ἡ παραδοχὴ ἢ ἡ ἀπόρριψις τοῦ κονδυλίου τούτου.

Διὰ δὲ τὴν μισθοδοσίαν τῶν ὁδηγῶν καὶ ἐθνοφυλάκων, ἐπειδὴ τὸ ἀπὸ 15 Ὀκτωβρίου 1843 Β. Διάταγμα, τὸ ὁποῖον συσταίνει τὴν Ἐθνοφυλακὴν, δὲν κανονίζει μισθοδοσίαν αὐτῆς, τὸ Ὑπουργεῖον, θέλον νὰ καλύψῃ τὴν μὴ νομίμως γενομένην ταύτην δαπάνην, συμμιγνύει τὴν μισθοδοσίαν τῶν ὁδηγῶν καὶ ἐθνοφυλάκων μὲ τὰ δικαιολογημένα ὀλίγα ἔξοδα, τὰ ὁποῖα ἔγειναν εἴς τινας ὀλιγοημέρους στρατολογίας πολιτῶν διὰ τὴν κατάπαυσιν τῶν γενομένων στάσεων ἐν καιρῷ τῶν Βουλευτικῶν ἐκλογῶν· καὶ διὰ νὰ φανῇ μεγάλον τὸ ποσὸν τῶν ἐξόδων διὰ τὴν κατάπαυσιν τῶν στάσεων ὥστε νὰ καλυφθῇ ἐκ τούτου ἡ μὴ νόμιμος μισθοδοσία τῶν ὁδηγῶν καὶ ἐθνοφυλάκων, προστίθεται πολλαπλάσιος ἀριθμὸς νεοσυλλέκτων στρατολογιῶν, καὶ πολύμηνος διάρκεια αὐτῶν. Ὅθεν ἐπειδὴ τὸ ποσὸν τῶν ἐξόδων τούτων συμποσούμενον εἰς δρ. 137,212:92 εἶναι μεμιγμένον, ὡς ἀνωτέρω ἐρρέθη, καὶ ἐκ τούτου μὴ δυνηθεῖσα ἡ Ἐπιτροπὴ εἰς τόσον ὀλιγοήμερον διάστημα καὶ ἄνευ εἰδικῶν πληροφοριῶν νὰ ἐκκαθαρίσῃ πόσα ἐξ αὐτῶν ἀνάγονται εἰς τὴν μισθοδοσίαν τῶν ὁδηγοεθνοφυλάκων, τὰ ὁποῖα δὲν εἶναι νόμιμα, καὶ πόσα εἰς τὴν κατάπαυσιν τῶν στάσεων, τὰ ὁποῖα εἶναι δικαιολογημένα, πλὴν εἰς ἐκείνους μόνον, οἵτινες ἔλαβον πραγματικὸν μέρος καὶ δι' ὅσας ἡμέρας διήρκεσεν ἡ ὑπηρεσία των αὐτη, διὰ νὰ δώσῃ ἀκριβῆ πληροφορίαν εἰς τὸ Σῶμα, καὶ κατὰ συνέπειαν ὁριστικὴν γνωμοδότησιν· καὶ προσέτι, ἐπειδὴ ὁ ἐνεργήσας τὰ ἔξοδα ταῦτα Ὑπουργὸς δὲν δύναται τοῦ λοιποῦ νὰ παρευρεθῇ εἰς τὴν περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου συζήτησιν τῆς Γερουσίας διὰ νὰ δικαιολογῇ τὰς πράξεις του, καὶ ἕνεκα τούτου ἡ ἀπόφασις ὡς πρὸς τὴν προφορικὴν ἀπολογίαν θέλει γίνει κατ' ἐρήμην, ἐνόμισε κατάλληλον νὰ θέσῃ ὑπ' ὄψιν τοῦ Σώματος ὅλα τὰ περιστατικὰ, τὰ ὁποῖα ἠδυνήθη νὰ ἐξάξῃ μὲ τὴν ἀπαιτουμένην σαφήνειαν, ἡ δὲ Γερουσια θέλει ἀποφασίσει ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ἐγκρίνει.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 15 Μαρτίου 1848.

Ἡ Ἐπιτροπὴ

Π Γιατράκος — Σ. Καλογερόπουλος.
Γ· Καρακατζάνης — Γ. Μ. Ἀντωνόπουλος

Ὁ Εἰσηγητὴς Τάτζης Μαγγίνας.

Μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν τῆς ἐκθέσεως ταύτης ἡ Γερουσία ἀπεφάσισεν, ἵνα τυπωθεῖσα διανεμηθῇ εἰς τὰ μέλη τοῦ Σώματος, καὶ κατὰ τὴν ἐπιοῦσαν προβῇ ἡ ἐπὶ ταύτης συζήτησις.

Λαβὼν ἔπειτα τὸν λόγον ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς, παρετήρησεν ὅτι, κατεπειγόμενος νὰ παρευρεθῇ σήμερον ἐνώπιον τῆς Βουλῆς πρὸς συζήτησιν τοῦ περὶ ἀποζημιώσεως τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης Νομοσχεδίου, θεωρεῖ πάντη περιττὴν τὴν παρουσίαν του εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν διὰ τὸ ἔτος 1847 ἐνώπιον τῆς Γερουσίας, διότι δὲν δύναται νὰ ὑπερασπίσῃ προϋπολογισμὸν ἐξόδων, συνταχθέντα καὶ καθυποβληθέντα παρ' ἄλλου Ὑπουργοῦ. Ἐὰν δὲ κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ προϋπολογισμοῦ ζητηθῶσιν ἔγγραφά τινα ἀναγκαῖα διὰ νὰ ληφθῶσιν ὑπ' ὄψιν ὑπὸ τῆς Γερουσίας, θέλει καθυποβάλει ταῦτα ἐνώπιον αὐτῆς, ὡς καὶ ἄλλα τινα ἀποδεικτικὰ κατ' αἴτησιν τῆς ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ Ἐπιτροπῆς ἀπέστειλε· καθ' ὅσον ὅμως ἀφορᾷ τὰς αἰτηθησομένας τυχὸν διασαφήσεις περὶ τῆς δαπάνης διαφόρων ἐξόδων, θέλουν δώσει τὰς περὶ τούτων πληροφορίας οἱ πρώην ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν καὶ Ἐξωτερικῶν Ὑπουργοὶ, οἵτινες ὑπάρχουσι καὶ μέλη τῆς Γερουσίας.

Προβάσης ἐπομένως τῆς Γερουσίας ἐπὶ τῆς συζητήσεως τοῦ ἐκ δραχ. 23,616 ποσοῦ τῶν Συντάξεων τῶν ἀδυνάτων διὰ σημαντικὰς ὑπηρεσίας, παρετήρησέ τις τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν ὅτι ἡ εἰρημένη δαπάνη τῶν δραχμῶν τούτων δὲν στηρίζεται εἰς Νόμους ἢ Β Διατάγματα ἔχοντα ἰσχὺν Νόμου· ἐκτὸς δὲ τούτου αἱ συντάξεις δίδονται παρὰ μόνου τοῦ Ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν, καὶ οὐχὶ παρ' ἄλλου τινὸς Ὑπουργείου.

Ἐπενεγκόντος δὲ ἄλλου, ὅτι διὰ Νόμων καὶ Β. Διαταγμάτων ἐχόντων ἰσχὺν Νόμου ἐδαπανήθησαν αἱ δραχ. 23,616 εἰς τὰς διαφόρους συντάξεις, προσέθηκεν ἕτερος ὅτι, διὰ νὰ θεωρηθῶσιν ὡς νομίμως γενόμεναι αἱ πρὸς διαφόρους διὰ σημαντικὰς ὑπηρεσίας δοθεῖσαι συντάξεις, πρέπει νὰ καθυποβληθῇ ὁ περὶ τούτων κατάλογος· οὐ μόνον δὲ τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν, ἀλλ' ἅπαντα τὰ Ὑπουργεῖα ἐντὸς τῆς δικαιοδοσίας των διανέμουσι συντάξεις τῶν ἀδυνάτων διὰ σημαντικὰς ὑπηρεσίας, καὶ εὐχῆς ἔργον ἤθελεν εἶσθαι, ἐὰν διὰ Νόμου ῥητοῦ συνεκεντρόνοντο ὅλαι ἐν γένει αἱ συντάξεις ἐπὶ ἑνὸς μόνου Ὑπουργείου.

Παρατηρήσαντός τινος, ὅτι ὑπάρχει καθιερωμένος Νόμος, δι' οὗ παρὰ μόνου τοῦ Ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν δίδονται

αἱ διάφοροι συντάξεις, τῶν ὁποίων εἰς ἅπαντα τὰ τοῦ Κράτους Ταμεῖα εὑρίσκεται ὀνομαστικὸς κατάλογος, ἐπέφερεν ὁ Εἰσηγητὴς τῆς Ἐπιτροπῆς, ὅτι ἅπασαι ἐν γένει αἱ συντάξεις ὑπάγονται εἰς μόνην τὴν ἁρμοδιότητα τοῦ Ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν, κανονιζόμεναι προηγουμένως ἢ διὰ Νόμου ἢ διὰ Β. Διατάγματος ἔχοντος ἰσχὺν Νόμου· αἱ δὲ περὶ ὧν ἡ συζήτησις συντάξεις, ἐκτὸς τοῦ ὅτι δὲν κανονίζονται διὰ Νόμου, ἀλλὰ μόνον τινὲς ἐξ αὐτῶν διὰ Β. Διαταγμάτων, δὲν ἐδόθησαν προσέτι καὶ διὰ σημαντικὰς ὑπηρεσίας, ὡς ἀναφέρεται ἐν τῷ προϋπολογισμῷ· ἐκτὸς τούτου αἱ μὲν δραχμαὶ 17,496 ὡς στηριζόμεναι εἰς Β. Διατάγματα πρέπει νὰ γένωσι δεκταὶ, αἱ δὲ λοιπαὶ δρ, 6,120 δὲν στηρίζονται εἰς Β. Διατάγματα, καὶ πρὸς ἀπόδειξιν ἀνέγνω τὸν ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν καθυποβληθέντα πίνακα τῶν συνταξιούχων.

Ἐκτὸς τῶν δραχμῶν 6120 , παρετήρησεν ἄλλος , αἵτινες ἐδαπανήθησαν χωρὶς Νόμου ἢ Β. Διατάγματος , ὑπάρχουσι καί τινες ἄλλαι συντάξεις δοθεῖσαι διὰ Β. Διαταγμάτων, ἐκδοθέντων μετὰ τὴν ἐγκαθίδρυσιν τοῦ Συντάγματος, αἵτινες ὡς παράνομοι δὲν πρέπει νὰ γένωσι δεκταὶ , διότι κατὰ τὸ ῥητὸν ἄρθρον 54 τοῦ Συντάγματος , οὐδεμία σύνταξις ἢ ἀμοιβὴ δίδεται ἐκ τοῦ Δημοσίου Ταμείου, ἄνευ Νόμου.

Ἀντέταξέ τις τῶν προαγορευσάντων, ὅτι αἱ περὶ ὧν ὁ λόγος συντάξεις ἐδόθησαν διὰ Νόμων καὶ Β. Διαταγμάτων ἀπὸ τοῦ ἔτους 1833 μέχρι τοῦ ἔτους 1843, πρὸς ἀκριβῆ δὲ δικαιολόγησιν τῆς δαπάνης ταύτης πρέπει ν' ἀναβληθῇ ἡ περὶ τούτων συζήτησις εἰς τὴν ἐπιοῦσαν , διὰ νὰ δώσῃ τὰς ἀπαιτουμένας διασαφήσεις ὁ πρώην ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς εἴς τινα τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, ἢ εἰς τὴν ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ Ἐπιτροπὴν διὰ νὰ τὰς καθυποβάλλῃ ἐνώπιον τῆς Γερουσίας· ἄλλου δὲ προσθέσαντος ὅτι αἱ περὶ τῆς δαπάνης τῶν δραχ. 23,616 δοθησόμεναι παρὰ τοῦ πρώην Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν πληροφορίαι πρέπει νὰ διευθυνθῶσιν εἰς τὴν ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ Ἐπιτροπὴν, διὰ νὰ καθυποβληθῶσι μετὰ τῶν παρατηρήσεων αὐτῆς ἐνώπιον τῆς Γερουσίας, ἐπήνεγκεν ὁ Εἰσηγητὴς τῆς Ἐπιτροπῆς, ὅτι ἡ ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ Ἐπιτροπὴ περαιώσασα τὴν ἔκθεσίν της ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ, θεωρεῖται ἤδη ὡς μὴ ὑπάρχουσα, καὶ δύνανται ὕστερον ἄλλα τινὰ μέλη τῆς Γερουσίας νὰ ἐπιφορτισθῶσι τὸ ἔργον.

Προτείναντος ἄλλου , ὅτι δύναται νὰ λάβῃ τὰς διαφόρους περὶ τῆς δαπάνης τῶν δραχμῶν 23,616 διασαφήσεις ἀπὸ τὸν

πρώην ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸν ὁ Γερουσιαστὴς καὶ πρώην ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν Ὑπουργὸς Κ. Δ. Βούλγαρης, διὰ νὰ καθυποβάλῃ ταύτας κατὰ τὴν ἐπιοῦσαν, ἡ Γερουσία ἀνέβαλε εἰς τὴν ἐπιοῦσαν τὴν παραιτέρω συζήτησιν ἐπὶ τοῦ ποσοῦ τῶν δραχμῶν 23,616 συντάξεις τῶν ἀδυνάτων διὰ σημαντικὰς ὑπηρεσίας, διὰ νὰ καθυποβληθῶσι διὰ τοῦ πρώην ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν Ὑπουργοῦ αἱ περὶ τούτων πληροφορίαι ἀπὸ τὸν πρώην ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργόν.

Προτεθείσης ὕστερον τῆς συζητήσεως ἐπὶ τοῦ ποσοῦ τῶν δραχμῶν 33,000 διὰ τὴν σύστασιν εἰδικῶν θεραπευτηρίων τῆς νόσου ὁ σπυρόκολος, καὶ τοῦ Εἰσηγητοῦ τῆς Ἐπιτροπῆς παρατηρήσαντος, ὅτι μόνον δραχμαὶ 12,000 ἐδαπανήθησαν διὰ τὴν σύστασιν τῶν πρὸς θεραπείαν τῆς εἰρημένης νόσου θεραπευτηρίων μέχρι τέλους τοῦ ἔτους 1847, ὡς τοῦτο ἐπληροφορήθη ἀπὸ τὸν Εἰσηγητὴν τοῦ Ὑγειονομικοῦ Κλάδου τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν, διαταχθέντος παρὰ τοῦ Ὑπουργοῦ νὰ δώσῃ τὰς περὶ τούτου πληροφορίας εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν, καὶ ἄλλου προτείναντος τὴν διὰ τὴν ἐπιοῦσαν ἀναβολὴν τῆς συζητήσεως τοῦ ποσοῦ τούτου, διὰ νὰ δοθῶσιν ὡσαύτως διὰ τοῦ πρώην ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν Ὑπουργοῦ καὶ Γερουσιαστοῦ Κ. Δ. Βούλγαρη αἱ προσήκουσαι περὶ τῆς δαπάνης ταύτης πληροφορίαι, ἡ Γερουσία παρεδέχθη τὴν προταθεῖσαν ἀναβολὴν εἰς τὴν ἐπιοῦσαν διὰ τὸν ἐκτεθέντα λόγον.

Προβάσης ἑπομένως τῆς Γερουσίας ἐπὶ τῆς συζητήσεως τοῦ ἐκ δραχμῶν 48,211 ποσοῦ διὰ κατασκευὰς δημοσίων ὁδῶν, καί τινος τῶν προαγορευσάντων παρατηρήσαντος, ὅτι δὲν ἐδαπανήθησαν αἱ εἰρημέναι 48,211 δραχμαὶ, ἀλλὰ μόνον πίστωσις ἤδη ἐπὶ τούτων ζητεῖται, ἐπέφερεν ὁ Εἰσηγητὴς τῆς Ἐπιτροπῆς ὅτι ἐκ τῆς εἰρημένης ποσότητος αἱ μὲν 13 211 δραχμαὶ ἐζητήθησαν ὡς πίστωσις κατὰ τὴν ἀπουσίαν τῶν Βουλῶν, διὰ τὴν ἀπὸ Τριπόλεως εἰς Ναύπλιον ἄγουσαν ὁδὸν, διότι τὸ Ὑπουργεῖον εἶχε συνάψει προηγουμένως μετὰ τῶν ἐργολάβων Συμβόλαιον, καὶ διὰ νὰ μὴν ζημιωθῇ διὰ τὴν ἔλλειψιν τῆς ἀναγκαίας χρηματικῆς ποσότητος ἐζήτησε τὴν πίστωσιν τῶν δραχμῶν 13,211, ἐκτὸς τῶν δραχμῶν 30,000, τὰς ὁποίας κατὰ τὸ ἔτος 1845 ἐδαπάνησεν εἰς τὴν κατασκευὴν τῆς αὐτῆς ὁδοῦ· αἱ δὲ λοιπαὶ 30,000 δραχμαὶ ζητοῦνται ἤδη ὡς πίστωσις ἐπὶ τῆς ὁδοποιίας ταύτης, ὡς καὶ αἱ δραχμαὶ 5,000 διὰ τὴν ἐπισκευὴν τῆς ἀπὸ Ἀθηνῶν εἰς Χαλκίδα ἀγούσης ὁδοῦ.

Παρετήρησεν ἄλλος, ὅτι, ἐκτὸς τῶν δαπανηθεισῶν δραχμῶν 30000 διὰ τὴν ὁδὸν τῆς Τριπόλεως, ἐζητήθη ἔτι πίστωσις ἐκ δραχμῶν 13211 πρὸ τῆς συγκαλέσεως τῶν Βουλῶν, καὶ ἤδη ζητεῖται ἑτέρα πίστωσις δραχ. 30000 διὰ τὴν κατασκευὴν τῆς αὐτοῦ ὁδοῦ, ὥστε τὸ ὅλον τῆς ποσότητος διὰ τὴν αὐτὴν ὁδοποιΐαν ἀναβαίνει εἰς δραχμὰς 73211, ἐκτὸς τῶν διὰ τὴν ἐπισκευὴν τῆς ἀπὸ Ἀθηνῶν εἰς Χαλκίδα ἀγούσης ὁδοῦ σημειουμένων δραχμῶν 5000· καὶ αἱ μὲν δρ. 30000 ὡς μηκέτι δαπανηθεῖσαι δὲν πρέπει νὰ γένωσι δεκταὶ, ὡς καὶ αἱ δραχ. 5000, αἱ δὲ δραχμαὶ 13211 ὡς ἐξοδευθεῖσαι ἄνευ τῆς συγκαταθέσεως τῶν Βουλῶν, εἰς τὰς ὁποίας ἅμα συγκροτηθείσας ὤφειλε νὰ καθυποβάλῃ τὴν περὶ τούτων ἔγκρισιν, πρέπει νὰ θεωρηθῶσιν εἰς βάρος τοῦ ἁρμοδίου Ὑπουργοῦ, ἡ Γερουσία ἑπομένως, παραδεχθεῖσα ἐκ τῶν δραχμῶν 48211 τὰς δραχ. 13211 ὡς δαπανηθείσας, προέβη εἰς τὴν συζήτησιν τῶν δραχμῶν 30000 διὰ τὴν ὁδὸν τῆς Τριπόλεως ζητουμένων, καὶ τῶν δραχμῶν 5000 διὰ τὴν ἀπὸ Ἀθηνῶν εἰς Χαλκίδα ἄγουσαν ὁδόν.

Ἐπειδὴ ἐκ τῶν δραχμῶν 30000, ἐπήνεγκεν ἄλλος, ἐνδέχεται νὰ ἐξωδεύθη ποσότης τις διὰ τὴν ὁδοποιΐαν ταύτην ἄνευ τῆς ὁποίας τὸ δημόσιον ἤθελε βεβαίως ὑποστῆ οὐκ ὀλίγην ζημίαν, πρὶν ἡ ἀποφανθῇ περὶ τούτων ὁριστικῶς ἡ Γερουσία, πρέπει ν' ἀναβληθῇ διὰ τὴν ἐπιοῦσαν ἡ περαιτέρω συζήτησις, διὰ νὰ ζητηθῶσι καὶ περὶ αὐτῶν αἱ ἀναγκαῖαι ἀπὸ τὸν πρώην ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸν πληροφορίαι.

Ἐπειδὴ δὲν ἐξωδεύθησαν, ἀντέταξεν ἕτερος τῶν προαγορευσάντων, αἱ 30000 δραχμαὶ διὰ τὴν ὁδὸν τῆς Τριπόλεως, καὶ αἱ δραχ. 5000 διὰ τὴν ὁδὸν τῆς Χαλκίδος, περιττὸν ἐνεκα τούτου καθίσταται πᾶσα ἐκ μέρους τοῦ πρώην ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργοῦ πληροφορία· ἀλλὰ καὶ ἐὰν θεωρηθῶσιν ὡς δαπανηθεῖσαι, εἶναι εἰς βάρος τοῦ ἁρμοδίου Ὑπουργοῦ, ὡς δαπανήσαντος ταύτας ἄνευ Νόμου.

Μὴ λαβόντος, προσέθηκεν ἄλλος, τοῦ ἁρμοδίου Ὑπουργοῦ τὴν ἔγκρισιν τῶν Νομοθετικῶν Σωμάτων περὶ τῆς δαπάνης τῆς εἰρημένης ποσότητος, ὀφείλει ἡ Γερουσία νὰ μὴ θεωρήσῃ ταύτην ὡς νόμιμον, ἀλλὰ νὰ τὴν ὑπολογίσῃ εἰς βάρος τοῦ αὐτοῦ Ὑπουργοῦ, ἵνα μὴ τυχὸν καὶ οἱ παρόντες καὶ οἱ μέλλοντες Ὑπουργοὶ ἐκ τοῦ αὐτοῦ τῶν πρώην Ὑπουργῶν ὁρμώμενοι παραδείγματος δαπανῶσι τοῦ λοιποῦ χρήματα ἄνευ Νόμου.

Παρατηρήσαντος τινὸς, ὅτι οὔτε διὰ τῆς πιστώσεως δύνανται οἱ Ὑπουργοὶ νὰ δαπανῶσι τὰ τοῦ δημοσίου χρήματα, ἀλλ' ἁπα-

τεῖται ῥητὸς περὶ τῆς δαπάνης αὐτῶν Νόμος, καὶ ἑτέρου εἰπόντος, ὅτι εἶναι πεπεισμένος, ὅτι δὲν ἐδαπανήθησαν εἰσέτι αἱ δραχ. 30000 διὰ τὴν ὁδὸν τῆς Τριπόλεως, καὶ αἱ δραχ. 5000 διὰ τὴν τῆς Χαλκίδος, καὶ ὅτι ἀπὸ τοῦ ἔτους 1844 μέχρι σήμερον οὐδέποτε ἐσυζητήθησαν ἐγκαίρως οἱ προϋπολογισμοὶ τῶν ἐξόδων τοῦ Κράτους, ἀλλ' ἅπαντα τὰ ἔξοδα ἐγένοντο ἄνευ Νόμου καὶ διὰ πιστώσεων, ἐπέφερεν ἄλλος, ὅτι ἐπειδὴ ἤδη διὰ τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τοῦ ἔτους 1847 ζητεῖται πίστωσις περὶ τῆς δαπάνης τῆς ἀνωτέρω ποσότητος τῶν δραχ. 35000, δύναται ἡ Γερουσία νὰ μὴ παραδεχθῇ αὐτὴν, καὶ ἂν κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ ἀπολογισμοῦ τῶν εἰρημένων ποσοτήτων βεβαιωθῇ, ὅτι τὰ ἔξοδα ταῦτα ἐδαπανήθησαν ἐπωφελῶς καὶ εἰς χρῆσιν τοῦ Δημοσίου, θέλουσι γίνει τότε δεκτά.

Ὁ λεγόμενος οὗτος προϋπολογισμὸς τῶν ἐξόδων τοῦ ἔτους 1847, παρετήρησεν ἄλλος, καὶ ἡ ἐπ' αὐτοῦ ἔκθεσις τῆς Ἐπιτροπῆς πρὸ μηνὸς περίπου ὑπάρχουν ὑπ' ὄψιν καὶ τῶν πρώην Ὑπουργῶν καὶ αὐτοῦ τοῦ κοινοῦ, καὶ ὤφειλον οὗτοι νὰ δώσωσι μέχρι τοῦδε τὰς ἀπαιτουμένας δικαιολογήσεις ἐπὶ τῶν διαφόρων παρὰ τῆς Ἐπιτροπῆς σημειωμένων δαπανῶν· καθότι πᾶς ἐνδιαφερόμενος, κατὰ τὸ νομικὸν ἀξίωμα, ὀφείλει νὰ προσάγῃ καὶ τὰς ἀποδείξεις του· ἐπειδὴ δὲ οὐδεμίαν μέχρι τοῦδε οἱ πρώην Ὑπουργοὶ ἐπαρουσίασαν δικαιολόγησιν τῶν διαφόρων γενομένων δαπανῶν, ἐξάγεται, ἢ ὅτι οὗτοι δὲν δύνανται νὰ δικαιολογήσωσι ταύτας, ἢ περιφρονοῦσι τὴν ἀπόφασιν τοῦ Σώματος, καὶ ὡς ἐκ τούτου ἀπαιτεῖται νὰ προβῇ ἡ περαιτέρω συζήτησις τῶν ἐξόδων ἄνευ τινος ἀναβολῆς.

Μὴ γενομένης ἑπομένως δεκτῆς τῆς διὰ τὴν ἐπιοῦσαν προταθείσης ἀναβολῆς τῆς συζητήσεως τῆς ἀνωτέρω ποσότητος, καὶ μυστικῆς ἐπελθούσης ψηφοφορίας κατ' αἴτησιν ἑπτὰ Γερουσιαστῶν, δυνάμει τοῦ ἄρθρου 43 τοῦ Κανονισμοῦ, περὶ τῆς παραδοχῆς ἢ μὴ τῶν διὰ τὴν ὁδὸν τῆς Τριπόλεως σημειωμένων δραχμῶν 30000, ἡ Γερουσία διὰ ψήφων 23 πρὸς 10 δὲν παρεδέξατο ταύτας.

Προβάσης ἔπειτα τῆς συζητήσεως καὶ ἐπὶ τῶν διὰ τὴν ὁδὸν τῆς Χαλκίδος σημειωμένων δραχμῶν, 5000, καὶ τοῦ Εἰσηγητοῦ τῆς Ἐπιτροπῆς παρατηρήσαντος, ὅτι ὡς καὶ αἱ δραχ. 30000 διὰ τὴν ὁδὸν τῆς Τριπόλεως δὲν ἐδαπανήθησαν, οὕτω καὶ αἱ δραχ. 5000 διὰ τὴν τῆς Χαλκίδος δὲν ἐξωδεύθησαν, ἀλλὰ ζητεῖται ἤδη ἡ ἄδεια καὶ ἡ ἔγκρισις τοῦ Σώματος διὰ νὰ δαπανηθῶσι, καὶ ὡς ἐκ τούτου δὲν πρέπει καὶ αὗται νὰ

γένωσι δεκταὶ, ἡ Γερουσία, μυστικῆς ὡσαύτως γενομένης ψηφοφορίας κατ' αἴτησιν ἑπτὰ Γερουσιαστῶν, περὶ τῆς παραδοχῆς ἢ μὴ καὶ τῶν δραχμῶν 5000, δὲν παρεδέχθη καὶ ταύτας διὰ ψήφων 25 πρὸς 8.

Ἀνεγνώσθη μετὰ ταῦτα τὸ εἰς τὸν Συνταγματάρχην Σ. Στράτον σημειωμένον ἐκ δραχ. 3000 ποσὸν, ἐπὶ τοῦ ὁποίου ὁ Εἰσηγητὴς τῆς Ἐπιτροπῆς λαβὼν τὸν λόγον παρετήρησεν, ὅτι, ἂν πραγματικῶς κατ' ἐκείνην τὴν περίστασιν προεκαλέσθησαν μέτρα ἐκτάκτων στρατολογιῶν, ἐκ τῶν ὁποίων προέκυψαν ἀποζημιώσεις καὶ ἀμοιβαὶ, τοιαῦται ἔπρεπε νὰ δοθῶσι καὶ εἰς τοὺς Ὑποστρατήγους καὶ Γερουσιαστὰς Βότζαριν καὶ Στάϊκον καὶ ἄλλους, λαβόντας ἐνεργὸν μέρος· ἀλλ' ἀφ' οὗ περὶ τούτου οὐδὲν ποσὸν οὔτε εἰς τοῦ 1844, οὔτε εἰς τοῦ 1845, οὐδὲ εἰς τοῦ 1846 τὸν προϋπολογισμὸν συμπεριελήφθη, δὲν ἦτο πρέπον νὰ συμπεριληφθῇ εἰς τὸν τοῦ 1847, καὶ παρ' Ὑπουργείου μάλιστα καταφερθέντος ἄλλοτε, καὶ ἐπικρίναντος πικρῶς τὸ κίνημα τοῦτο. Πρὸς ταῦτα ὁ πρώην ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν Ὑπουργὸς ἀντιπαρετήρησεν ὅτι, ἐπειδὴ καὶ τὸ ποσὸν τοῦτο δὲν συμπεριελήφθη εἰς οὐδένα τῶν τριῶν παρελθόντων ἐτῶν προϋπολογισμὸν, εἶναι ἄδικον, δι' ἔλλειψιν ἄλλων, ν' ἀδικηθῇ ὁ Στράτος, ὑποκύψας πραγματικῶς εἰς ἔξοδα πολεμοφοδίων, τροφῶν καὶ στρατολογιῶν, δυνάμει διαταγῶν τοῦ τότε Ὑπουργείου· καὶ πρὸς ταῦτα ἀντειπόντος τινὸς τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, ὅτι, ἂν ὁ Στράτος ἐδικαιοῦτο νὰ λάβῃ τὸ ποσὸν τοῦτο, τὸ Ὑπουργεῖον ὡς μὴ ἔχον πίστωσιν ὤφειλε ἢ νὰ προκαλέσῃ εἰδικὸν περὶ τούτου Νόμον, ἢ νὰ τὸ συμπεριλάβῃ εἰς τὸν προϋπολογισμὸν, καὶ μετὰ τὴν παραδοχὴν τούτου, ἢ ἐκείνου, τότε νὰ γίνῃ ἡ πρὸς τὸν Στράτον πληρωμή· μηδετέρου δὲ γενομένου, πρέπει ἤδη νὰ λογισθῇ τὸ ποσὸν τοῦτο εἰς βάρος τῶν Ὑπουργῶν τῶν ἐνεργησάντων τὴν πληρωμὴν πρὸ τῆς ἐπιψηφίσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ· καὶ ἑπτὰ Γερουσιαστῶν κατὰ τὸ 43 ἄρθρον τοῦ Κανονισμοῦ ζητησάντων τὴν μυστικὴν ψηφοφορίαν, μετὰ τὸ πέρας ταύτης ὁ Κ. Πρόεδρος ἀπήγγειλεν, ὅτι ἡ Γερουσία διὰ ψήφων 24—9 δὲν παρεδέχθη τὸ ἤδη συζητηθὲν ἐκ 3000 δραχ. ποσόν.

Μετὰ ταῦτα προβάσης τῆς Γερουσίας εἰς συζήτησιν τοῦ εἰς τοὺς 4 Νομαρχιακοὺς Γραμματεῖς ἐκ δραχμῶν 6,440 ποσοῦ, ἀναγνωσθέντος τοῦ μέρους τῆς ἐκθέσεως τῆς Ἐπιτροπῆς, τοῦ ἀφορῶντος τὸ ποσὸν τοῦτο, ὁ πρώην ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν Ὑπουργὸς ἐπέφερεν, ὅτι ἀληθῶς δὲν χορηγεῖται διὰ Νόμου

οὐδὲν ἐπιμίσθιον εἰς Γραμματεῖς Νομαρχῶν· ἀλλ' ἐπειδὴ οἱ περὶ ὧν ὁ λόγος Γραμματεῖς ἀνεπλήρωσαν Νομάρχας, οὐχὶ ἀπόντας, ἀλλὰ μὴ διορισθέντας, καὶ, πρὸς διατήρησιν τῆς ἀξιοπρεπείας των ὑπόκυψαν εἰς ἔξοδα ἀνώτερα τῆς μισθοδοσίας των, τὸ πρῴην Ὑπουργεῖον ἐνόμισε δίκαιον ν' ἀνταμείψῃ τούτους, καθ' ὅσον καὶ οὐδεμία τοῦ προϋπολογισθέντος περὶ Νομαρχῶν ποσοῦ ὑπέρβασις ἐγένετο, ἀλλὰ μᾶλλον οἰκονομία προέκυψεν ὡς ἐκ τοῦ μὴ διορισμοῦ Νομαρχῶν· ἄλλου δὲ ἀντιπαρατηρήσαντος, ὅτι καὶ αὐτὸς, καί τοι ἄλλοτε ἐκπληρώσας χρέη Νομάρχου Ἀρκαδίας, οὐχὶ ὡς Γραμματεὺς, ἀλλ' ὡς Διευθυντὴς, οὐδὲν ἐπιμίσθιον ἔλαβεν, μὴ χορηγούμενον παρὰ τοῦ Νόμου, καὶ ἄλλου πρὸς ταῦτα προσθέσαντος, ὅτι ἡ ἔκθεσις τῆς Ἐπιτροπῆς ἀρκεῖ ν' ἀνασκευάσῃ τοὺς λόγους τοῦ προλαλήσαντος πρῴην Ὑπουργοῦ· ἄλλου δὲ, ὅτι τὸ Ὑπουργεῖον λαβὸν ἅπαξ τὸ μέτρον τοῦτο, ὤφειλε νὰ συμπεριλάβῃ εἰς τοῦτο καὶ τὸν Ῥοντόπουλον, ἐκπληρώσαντα χρέη Νομάρχου ἓν σχεδὸν ἔτος, ὁ Εἰσηγητὴς ἐπέφερεν, παραδέχεται μὲν καὶ ἐπιψηφίζει ποσὰ, τὰ ὁποῖα Ὑπουργεῖόν τι, μὴ συνεδριαζουσῶν τῶν Βουλῶν ἐνήργησε εἴτε διὰ νὰ προλάβῃ ἐπαπειλούμενον κίνδυνον, ἢ νὰ θεραπεύσῃ κατεπειγούσας τινὰς ἀνάγκας, ἢ τέλος νὰ τὸ μεταχειρισθῇ πρὸς καλλιέργειαν δημοσίου τινὸς περιουσίας παραγωγικὴν περισσοτέρας ὠφελείας, ἀλλ' ἐπὶ τοῦ προκειμένου, μὴ ὑπάρχοντος μηδενὸς τοιούτου, πῶς τὸ Ὑπουργεῖον δὲν διώριζε ἐγκαίρως τοὺς Νομάρχας, ἢ διὰ τί δὲν ἐπεκαλεῖτο πρῶτον τὴν περὶ τούτου ἄδειαν τῶν Βουλευτικῶν Σωμάτων, καὶ ἔπειτα νὰ ἐνεργήσῃ τὴν πληρωμήν; ἀλλὰ προβλέψαν, ὡς φαίνεται, τὴν δικαίαν τῶν Νομοθετικῶν Σωμάτων ἀπόφασιν, προέλαβε, καὶ πρὸ τριῶν τῆς συγκαλέσεως ἡμερῶν ἐπροκάλεσε διὰ Διατάγματος πιστωσιν, τὴν ὁποίαν ἡ Γερουσία ὀφείλει ν' ἀποῤῥίψῃ.

Γενομένης ἐπὶ τοῦ ποσοῦ τούτου, κατ' αἴτησιν ἑπτὰ Γερουσιαστῶν, μυστικῆς ψηφοφορίας, ὁ Κ. Πρόεδρος ἀπήγγειλεν ὅτι ἡ Γερουσία διὰ ψήφων 25—7 δὲν παρεδέχθη τὸ ἐκ δραχμῶν 6,440 ποσόν.

Ἀναγνωσθὲν μετὰ ταῦτα τὸ κονδύλιον· Συνδρομὴ τῆς Ἐφημερίδος ὁ Ἑλ. Ταχυδρόμος τοῦ 1843 διὰ 19 Διοικήσεις δρ. 950
Ὁμοίως διὰ τὸ Ὑγειονομεῖον Ναυπλίας 50

1000

Καὶ τοῦ Εἰσηγητοῦ ἐπενεγκόντος, ὅτι ἡ Ἐπιτροπὴ, ἐνεργήσασα κατὰ τὴν ἐντολὴν τοῦ Σώματος, ἐσημείωσε καὶ τὸ ποσὸν τοῦτο,

ὡς μὴ στηριζόμενον εἰς Νόμους, Κανονισμοὺς, ἢ Διατάγματα ἰσχὺν ἔχοντα Νόμου, καὶ ὅτι, ἂν αἱ Διοικήσεις ἦσαν συνδρομηταὶ ἐπλήρωναν τὰς συνδρομάς των ἀπὸ τὴν ὁποίαν πρὸς τοῦτο εἶχον πίστωσιν· τοῦ δὲ πρώην ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν Ὑπουργοῦ εἰπόντος, ὅτι, ἀφ' οὗ αἱ Διοικήσεις καὶ ἄλλαι Ἀρχαὶ ἐλάμβανον τοιαύτας ἐφημερίδας, ἔπεται, ὅτι ὑπάρχει νόμιμος τοῦ ποσοῦ τούτου βάσις, καὶ ἡ Γερουσία θέλει τὸ παραδεχθῇ· ἐπειδὴ δὲν ἤρκεσε τὸ πρὸς τοῦτο προσδιορισθὲν ποσόν. Γερουσιαστοῦ δέ τινος ἀντειπόντος πρὸς ταῦτα, ὅτι καὶ Ἐφημερὶς τοιαύτη δὲν ἐκδίδεται ἤδη, καὶ τὸ πρόσωπον, εἰς ὃ θέλουν δοθῇ αἱ δραχμαὶ δὲν ὑπάρχει, ἄλλου δὲ ἐρωτήσαντος τὸν πρώην ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν Ὑπουργὸν, ἂν ἡ Ἐφημερὶς αὕτη ἦτο τῆς Κυβερνήσεως ἢ ὄχι, καὶ ἂν ποσὸν πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον συμπεριελήφθη εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ 1842 καὶ 1843, καὶ ἀφ' οὗ οὗτος ἀπήντησεν, ὅτι οὐδὲν θετικῶς γνωρίζει, ἐπανέλαβέ τις, ὅτι ἀπορεῖ πῶς ὁ μὲν Μονήτωρ, Ἐφημερὶς τῆς Κυβερνήσεως παρ' αὐτοῦ τοῦ ἀποθανόντος Πρωθυπουργοῦ τοιαύτη ὁμολογηθεῖσα ἐν τῇ Γερουσίᾳ, οὐδὲν λαμβάνει, ἐφημερὶς δὲ, μὴ ὑπάρχουσα, σημειοῦται εἰς τὸν προϋπολογισμόν. Ἐπρόσθεσεν ἄλλος, ὅτι ἀπορεῖ, πῶς ζητεῖται πίστωσις διὰ Ἐφημερίδα ἐκδιδομένην τὸ 1843, καὶ ἤδη μὴ ὑπάρχουσαν, ἀφ' οὗ αἱ τότε Διοικήσεις εἶχον ἑκάστη πίστωσιν διὰ τὰ ἔξοδά των, καὶ εἰς ταῦτα συμπεριελαμβάνοντο καὶ αἱ συνδρομαὶ τῶν Ἐφημερίδων, καὶ τὰ ἄλλα τῶν γραφείων των ἔξοδα, ἔπεται, ὅτι καὶ διὰ τὴν Ἐφημερίδα ταύτην ἐπλήρωναν τακτικῶς τὰς συνδρομάς των· πλὴν, ἂν ὑπάρχῃ πρόσωπόν τι ἔχον ἀξιώσεις περὶ τούτου, ἂς ἀποταθῇ δι' ἀναφορᾶς εἰς τὸ Ὑπουργεῖον, καὶ τὸ Ὑπουργεῖον ἂς προκαλέσῃ τὴν περὶ τούτου ἄδειαν τῶν Βουλῶν· διότι ἤδη δὲν δύναται ἡ Γερουσία νὰ παραδεχθῇ ἔξοδα μὴ ὑπάρχοντα· καὶ ἐνταῦθα ζητησάντων τινῶν ν' ἀναβληθῇ ἡ περὶ τούτου συζήτησις, ἄλλων δὲ ἐνισταμένων, καὶ τῆς Γερουσίας δι' ἀναστάσεως μὴ παραδεχθείσης τὴν περὶ ἀναβολῆς πρότασιν, κατ' αἴτησιν γενομένης μυστικῆς ψηφοφορίας, ὁ Κ. Πρόεδρος ἀπήγγειλεν, ὅτι ἡ Γερουσία διὰ ψήφων 21—10 δὲν παρεδέχθη τὸ ἤδη συζητηθὲν ἐκ 1000 δρ. ποσόν.

Ἐνταῦθα τοῦ Εἰσηγητοῦ παρατηρήσαντος, ὅτι, ἀποπερατωθέντος τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν κατά τινα προηγουμένην ἀπόφασιν τοῦ Σώματος, δύναται πᾶς τις νὰ προκαλέσῃ ἐξηγήσεις ἐπὶ ποσοῦ μὴ συμπεριληφθέντος παρὰ τῆς Ἐπιτροπῆς εἰς τὴν ἔκθεσίν της· καί τινος τῶν ΚΚ

Γερουσιαστῶν εἰπόντος, ὅτι θέλει φέρει λόγον τὴν ἐπομένην Συνεδρίασιν περὶ τοῦ εἰς Τίρυνθα Γεωργικοῦ Σχολείου, ὁ Κύριος Πρόεδρος, λαβὼν τὴν γνώμην τῆς Γερουσίας, ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν περὶ τὴν 3 ὥραν Μ. Μ. ἀναγγείλας ὡς ἀντικείμενον τῆς ἐπιούσης Συνεδριάσεως ἀ) τὴν συζήτησιν τῆς ἀναγνωσθείσης σήμερον ἐκθέσεως τῆς ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ Ἐπιτροπῆς. β) τῶν πληροφοριῶν, τὰς ὁποίας ὁ πρώην ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν Ὑπουργὸς ἀνεδέχθη νὰ καθυποβάλῃ, γ) τῶν παρατηρήσεων, τὰς ὁποίας εἷς τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν θέλει φέρει περὶ τοῦ εἰς Τίρυνθα Γεωργικοῦ Σχολείου, καὶ δ') τῆς ἐξακολουθήσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ.

Ὁ Πρόεδρος

Α. ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι

Χ. ΚΑΟΝΑΡΗΣ.

Ν Ι. ΜΕΞΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς

Ν. Χρυσόγελος.

Χρ. Βλάσσης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 16 Μαρτίου 1848 ἡμέρας Παρασκευῆς τῆς ἑβδομάδος.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων 31 μελῶν, ὁ Κ. Πρόεδρος κηρύττει τὴν ἔναρξιν τῆς Συνεδριάσεως περὶ τὴν 12 ὥραν.

Τὰ Πρακτικὰ τῆς προλαβούσης ἀναγνωσθέντα ἐγκρίνονται, μηδεμιᾶς γενομένης ἐνστάσεως.

Ἐπομένως ὁ Κ. Πρόεδρος ἀπαγγέλλει τὴν ἡμερησίαν διάταξιν, καὶ προτίθεται εἰς συζήτησιν α) ἡ περὶ τῶν 220,000 δραχμῶν ἔκθεσις τῆς ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ Ἐπιτροπῆς· β) αἱ τὰς ὁποίας ὁ πρώην ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν Ὑπουργὸς καὶ Γερουσιαστὴς Κ. Βούλγαρης ἀνεδέχθη νὰ φέρῃ πληροφορίας· καὶ γ) αἱ παρατηρήσεις τὰς ὁποίας εἷς τῶν Γερουσιαστῶν θέλει φέρει περὶ τοῦ εἰς Τύρινθα Γεωργικοῦ Σχολείου.

Ἀναβληθείσης δὲ τῆς συζητήσεως ἐπὶ τῆς ἐκθέσεως, διότι δὲν διενεμήθη ἐγκαίρως εἰς τὰ μέλη τοῦ Σώματος, διὰ νὰ λάβωσι γνῶσιν, καὶ παρατηρήσωσι μετ' ἐπιστασίας, λαβὼν τὸν λόγον ὁ πρώην ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν Ὑπουργὸς εἶπεν, ὅτι ἐκ τῶν

23,616 δραχ. τὰς μὲν 17,000, ὡς στηριζομένας εἰς Νόμους, Κανονισμοὺς καὶ Διατάγματα ἰσχὺν ἔχοντα Νόμου, κατὰ τὴν προλαβοῦσαν Συνεδρίασιν ἡ Γερουσία ἀνεγνώρισε καὶ ἐπεψήφισεν αὐτὰς, αἱ δὲ λοιπαὶ, ἂν καὶ μὴ στηριζόμεναι εἰς Νόμους, διανέμονται ὅμως, ὡς καὶ τὰ βοηθήματα τῶν 60 χιλ. δραχμῶν εἰς πρόσωπα ἄξια τῆς φιλανθρωπίας τῆς Κυβερνήσεως, δηλαδὴ πρὸς Κρῆτας ἐνδεεῖς, καὶ ἄλλους μετανάστας, μηδένα πόρον ἔχοντας. Προσέθεσε δὲ, ὅτι τὰ παρελθόντα ἔτη τὸ ποσὸν τοῦτο ἐπεψηφίσθη, καὶ εἶναι δίκαιον καὶ ἤδη νὰ τὸ παραδεχθῇ ἡ Γερουσία.

Ἐρωτήσας ὁ Εἰσηγητὴς τὸν προαγορεύσαντα, ἂν αἱ δραχμαὶ αὗται δίδωνται κατ' ἔτος εἰς τὰ αὐτὰ πρόσωπα, ἢ μεταβάλλωνται, ἐπήνεγκεν, ὅτι τὸ ποσὸν τοῦτο ὡς μεταβαλλόμενον δὲν δυνάμεθα νὰ τὸ θεωρήσωμεν ὡς συντάξεις, διότι αὗται εἶναι μόνιμοι καὶ σταθεραὶ, ἕως οὗ νέος Νόμος δὲν τὰς μεταποιήσῃ· μ' ὅλα ταῦτα, ἐπειδὴ αἱ μὲν 17,000 εἶναι ἀδιαφιλονείκητοι, τὸ δὲ κατάλοιπον 6,616, ἀσήμαντον καθ' ἑαυτὸ, χορηγηθὲν εἰς ἀγωνιστὰς, ἀπολέσαντας τὴν ἑαυτῶν πατρίδα, ἐπρότεινε νὰ ἐπιψηφισθῇ παρὰ τῆς Γερουσίας, προσθέσας, ὅτι δὲν καθιεροῦται διὰ τὸ μέλλον τὸ κονδύλιον τοῦτο, ἀλλὰ πρέπει νὰ μετατεθῇ εἰς τὰς τακτικὰς συντάξεις· ἡ Γερουσία παρεδέχθη τὴν γνώμην ταύτην, καὶ τὸ ἐκ δραχ. 23,616 ποσὸν ἐγένετο δεκτόν.

Μετὰ ταῦτα ὁ πρώην ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν Ὑπουργὸς ἐπέφερεν, ὅτι ἐκ τῶν πρὸς εἰδικὴν θεραπείαν τῆς νόσου ὁ σπυρόκωλος σημειουμένων ἐν τῷ προϋπολογισμῷ 33,000 ἐξωδεύθησαν ἤδη 9,875 δραχμαί· ἐπειδὴ ὅμως ἐπὶ τοῦ ὅλου ἐδόθησαν πιστώσεις εἰς τοὺς Νομάρχας καὶ Ἐπάρχους, καὶ πιθανὸν οὗτοι νὰ ἔκαμον χρῆσιν, ἡ Γερουσία δὲν δύναται νὰ ἐλαττώσῃ ἤδη τὸ ποσὸν τοῦτο, διότι ἐπὶ ὑποθέσει ὑπερβάσεως, δὲν θέλει ὑπάρχει πίστωσις, διὰ νὰ πληρωθῶσι τὰ γενόμενα ἔξοδα, ἐκ τοῦ ἐναντίου, τὸ Δημόσιον δὲν ζημιοῦται, διότι οὐδεμία τοῦ ποσοῦ τούτου νὰ γίνῃ χρῆσις δύναται· τελευτῶν ἐπρότεινε τὴν ἐπιψήφισιν τοῦ ὅλου ποσοῦ.

Ἄλλος δὲ ἀντιπαρετήρησεν, ὅτι, ἐπειδὴ νέος πρὸς συζήτησιν ἐπέρχεται προϋπολογισμὸς, θεωρεῖ ἄσκοπον νὰ παραδεχθῇ ἡ Γερουσία τὸ ὅλον ποσὸν, καὶ ὅτι διὰ τὸ 1847 ἀρκοῦσιν δραχ. 15,000· διότι τοῦτο τὸ ἔτος παρῆλθεν ἤδη, καὶ ἑπομένως τὰ κατ' αὐτὸ γενόμενα ἔξοδα ἐπληρώθησαν ἤδη· κατὰ δὲ τὸ 1848 ἂν παρουσιασθῶσι τοιαῦται ἀνάγκαι, τὸ νέον Ὑπουργεῖον ἐξοδεύει ἀπὸ τὴν ὁποίαν ἔλαβε πίστωσιν, καὶ δὲν εἶναι ἀνάγκη

νὰ ἐπιψηφισθῇ τὸ ζητούμενον ποσόν. Ἀντειπόντος δὲ πρὸς ταῦτα τοῦ προλαλήσαντος πρώην Ὑπουργοῦ, ὅτι τὸ νέον Ὑπουργεῖον ἐκ τῆς πιστώσεως θέλει πληρώσει τὰ ἔξοδα τοῦ 1848, καὶ οὐχὶ τὰ τοῦ 1847, ὡς ὑπαγόμενα εἰς ἄλλην χρῆσιν, ἐπέφερεν ὁ αὐτὸς, ὅτι αἱ καταστάσεις τῶν δαπανῶν καὶ ἐξόδων τοῦ παρελθόντος ἔτους ὑπεβλήθησαν ἤδη παρὰ τῶν Νομαρχῶν καὶ Ἐπάρχων εἰς τὸ Ὑπουργεῖον· καὶ ἀφοῦ οἱ πρώην Ὑπουργοὶ δὲν ἐπαρουσίασαν εἰς τὴν Γερουσίαν οὐδεμίαν ἀπόδειξιν, ὅτι πραγματικῶς ἐγένετο ὑπέρβασις τῶν δρ. 9875, σημεῖον ὅτι τοιαύτη δὲν ὑπῆρξε, καὶ ἑπομένως ἡ Γερουσία πρέπει νὰ παραδεχθῇ 10,000 μόνον δραχμάς. Ὁ Εἰσηγητὴς τῆς Ἐπιτροπῆς μετὰ τοῦτον ἐπέφερεν, ὅτι θέλει ἐξετάσει τὸ ζήτημα ὑπὸ τὴν ἀληθινὴν ὄψιν. Ἀναγνωρίζει εἶπεν, ὅτι πρὸ τῆς ἐπιψηφίσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ δύναται τὸ Ὑπουργεῖον νὰ ἐξοδεύσῃ διὰ τὴν κανονισμένην ὑπηρεσίαν τοῦ Κράτους, εἰς τὴν καλλιέργειαν τῶν ἁλικῶν καὶ δημοσίων κτημάτων, καὶ πᾶν ὅ,τι ὑπάρχει διὰ Νόμου ἀνεγνωρισμένον· δὲν δύναται δὲ οὐδ' ὀβολὸν νὰ διαθέσῃ ἄλλως πως· ἆρα καὶ τοῦ συζητουμένου ποσοῦ, ὡς μὴ στηριζομένου εἰς Νόμον, Κανονισμὸν ἢ καὶ Διάταγμα ἰσχὺν ἔχον Νόμου, οὐδεμίαν πρὸ τῆς ἐπιψηφίσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ ἠδύνατο νὰ κάμῃ χρῆσιν τὸ Ὑπουργεῖον· μ' ὅλα ταῦτα, διὰ νὰ μὴ νομισθῇ ἀνανδρία ἡ καταφορὰ κατὰ προσώπων μὴ παρόντων, διὰ νὰ ὑπερασπισθῶσιν ἑαυτοὺς, ἐπρότεινε νὰ ἐλαττωθῇ μὲν τὸ προκείμενον ποσὸν εἰς 10,000 δραχμὰς, καὶ τὸ ὑπάρχον Ὑπουργεῖον, ἂν εὑρεθῇ εἰς ἀνάγκην νὰ ἐξοδεύσῃ περισσότερα, νὰ προκαλέσῃ εἰδικοὺς Νόμους, ἢ νὰ συμπεριλάβῃ ταῦτα εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ 1848.

Περαιωθείσης τῆς συζητήσεως, ἡ Γερουσία κατὰ πρόσκλησιν τοῦ Προέδρου παρεδέχθη νὰ ἐλαττωθῇ τὸ προκείμενον ποσὸν εἰς δραχ. 10000. Μετὰ ταῦτα ὁ κατὰ τὴν προλαβοῦσαν Συνεδρίασιν ἐπιφυλαχθεὶς νὰ φέρῃ παρατηρήσεις περὶ τοῦ εἰς Τύρινθα Γεωργικοῦ Σχολείου, ἐπήνεγκεν, ὅτι καὶ ἡ Γερουσία αὐτὴ, ἀναγνωρίσασα τὴν σπουδαιότητα τοῦ προκειμένου ζητήματος, ἐσύστησε τοῦτο εἰς τὴν ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ Ἐπιτροπήν. Καὶ εἰς μὲν τὸν κατ' ἀρχὰς ὑποβληθέντα προϋπολογισμὸν τοῦ 1847 ἐσημειοῦντο διὰ τὸ κατάστημα τοῦτο δραχ. 47660, εἰς δὲ τὸν μετὰ ταῦτα ἠλαττώθη εἰς 30000 δραχμάς· πλὴν καὶ τούτων καὶ ἐκείνων δὲν θεωρεῖ τὴν ἀνάγκην, διότι, ἐκτὸς τοῦ μεγάλου μισθοῦ τοῦ Διευθυντοῦ· (ἂν τοιοῦτος πρέπῃ νὰ καλῆται, ἐνῷ οὐδὲν ἐκ τῶν ἐπιβαλλομένων εἰς αὐτὸν καθη-

κόντων ἐνεργεῖ, ἀλλ' ἁπλῶς ἔργα ἐπιστάτου) δὲν θεωρεῖ ὁποῖον ἄλλο ἔξοδον ἢ μισθοδοσίαν ἀναφερομένην εἰς τὸν πίνακα τοῦ προϋπολογισμοῦ, δύναται νὰ παραδεχθῇ ἡ Γερουσία, ὥστε νὰ συμπληρωθῇ τὸ ὅλον κεφάλαιον τῶν 90 χιλιάδων δραχμῶν. Καθηγηταὶ καὶ ὑπότροφοι δὲν ὑπάρχουσι, καὶ ἑπομένως οὐδὲν δι' αὐτοὺς νὰ ἐξοδευθῇ δύναται· γραφικὴ ὑπηρεσία οὐδεμία ὑπάρχει, διὰ νὰ ἐπιψηφισθῶσι καὶ ἔξοδα ταύτης· ζευγῖται καὶ κτηνοτρόφοι δὲν ὑπάρχουσι, διότι αἱ γαῖαι καλλιεργοῦνται ἀπὸ τοὺς ἐγχωρίους γεωργούς· ἀπρόβλεπτα ἔξοδα πῶς θέλουν γίνῃ, μὴ ὑπάρχοντος τοῦ νενομοθετημένου προσωπικοῦ ; Ὅσον δὲ περὶ τοῦ σημειουμένου ποσοῦ τῶν 5000 δραχμῶν εἰς φυτείαν καὶ καλλιέργειαν τῶν ἀμπελώνων, θεωρεῖ μὲ ἀγανάκτησιν, ὅτι σημειοῦται τόσον ὑπέρογκον ποσὸν διὰ καλλιέργειαν 15 μόνον στρεμμάτων ἀμπελῶνος· ἐπρόσθεσε τέλος, ὅτι ἀπέχει τοῦ νὰ προσβάλῃ τὸν ὑπάρχοντα Διευθυντὴν, καθ' ὅσον ἡ πεῖρα ἀπέδειξε ἀναγκαῖον τὸν τοιοῦτον, ἵνα μὴ αἱ ἐθνικαὶ γαῖαι διαθέτωνται κατὰ τὸ δοκοῦν ἀπὸ τὸν Ἔφορον καὶ ἄλλους, καὶ προκύπτουσιν, ὡς εἰς τὸ παρελθὸν, καταχρήσεις, καὶ παρεκάλεσε τὸν πρῴην ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν Ὑπουργὸν νὰ πληροφορήσῃ τὸ Σῶμα, ἂν τὸ σημειούμενον ποσὸν τῶν 30000 δραχμῶν ἐξωδεύθη πραγματικῶς, καὶ ὁποία ἡ ἐντεῦθεν ὠφέλεια καὶ παραγωγή. Καὶ τούτου ἀπαντήσαντος, ὅτι ἀφοῦ τὴν δαπάνην ταύτην τὸ Ὑπουργεῖον ἐσημείωσεν ἐπὶ τῇ βάσει Νόμου, ἡ Γερουσία δὲν δύναται νὰ ἐλαττώσῃ πᾶν ὅ,τι δι' εἰδικοῦ Νόμου χορηγεῖται· ἀφοῦ μάλιστα τὸ τυχὸν περίσσευμα μένῃ εἰς τὸ ταμεῖον· ὁποία δὲ τούτου ἐγένετο χρῆσις, θέλει φανῇ εἰς τὸν ἀπολογισμὸν, ὁ Εἰσηγητὴς ἐπέφερεν, ὅτι τότε ἡ αὐστηρότης καθίσταται καὶ ἀποτελεσματικὴ καὶ σεβαστὴ, ὅταν συνοδεύηται μετὰ τῆς δικαιοσύνης· κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ Νομοσχεδίου, εἶπεν, περὶ τοῦ εἰς Τύρινθα Γεωργικοῦ Σχολείου ἐπροτάθησαν ὅσα ἤδη ἐλέχθησαν, πλὴν ἀφοῦ ἡ πλειοψηφία τοῦ Σώματος τὰ ἀπέρριψε, πρέπει νὰ σεβασθῶμεν τὰς ἀποφάσεις της· καὶ ἐπρότεινε νὰ προκαλεσθῇ μὲν ἡ περὶ τούτου ταχεῖα φροντὶς τοῦ νέου Ὑπουργείου, νὰ ἐπιψηφισθῇ δὲ τὸ ὑπάρχον ποσὸν, ὡς στηριζόμενον εἰς Νόμον, καὶ μένει μετὰ τὸν ἀπολογισμὸν νὰ γίνωσιν αἱ προσήκουσαι παρατηρήσεις περὶ τῆς χρήσεως αὐτοῦ.

Ἄλλος δὲ εἶπεν, ὅτι παραδέχεται πληρέστατα τὰς ὀρθὰς τοῦ πρώτου ἀγορεύσαντος παρατηρήσεις, καθότι καὶ αὐτὸς οὗτος δι' ἰδίας ἀντιλήψεως γνωρίζει τὴν ἀθλίαν τοῦ Σχολείου τούτου κατάστασιν, ἐνίσταται δὲ εἰς τοὺς λόγους τοῦ Κ. Εἰσηγητοῦ,

διότι καὶ ἄλλα ἔξοδα καί τοι εἰς Νόμον στηριζόμενα, ἡ Γερουσία δὲν τὰ παρεδέχθη, ἢ τὰ ἠλάττωσεν ὡς μὴ πραγματοποιηθέντα· καὶ ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἐν ᾧ ὁμολογεῖται, ὅτι δὲν δύναται νὰ ἐξοδευθῇ τὸ σημειούμενον ποσὸν, πρὸς τί νὰ μὴ ἐλαττωθῇ ἤδη διὰ νὰ κλεισθῇ οὕτω πᾶσα θύρα καταχρήσεως καὶ σπατάλης;

Ἄλλος δὲ ἐπέφερεν, ὅτι ὁ προλαλήσας δικαίως προβάλλει τὴν ἐλάττωσιν, ἐπειδὴ ὁ ἁρμόδιος Ὑπουργὸς δὲν ἐνήργησε τὸν Νόμον, ὅστις ἀφ' ἑνὸς μὲν χορηγεῖ δικαιώματα, ἀφ' ἑτέρου δὲ ἐπιβάλλει ὑποχρεώσεις, ὁ δὲ Ὑπουργὸς παρέβλεψε μὲν ταύτας, ἀπαιτεῖ δὲ ἐκεῖνα· πλὴν ἐπειδὴ ὁ μὲν συζητούμενος εἶναι προϋπολογισμὸς οὐχὶ δὲ ἀπολογισμὸς, εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ ὁποίου δύνανται νὰ γίνωσιν αἱ παρατηρήσεις αὗται, καὶ ἐπειδὴ παρῆλθε πλέον τὸ ἔτος, διὰ τὸ ὁποῖον ἐζητεῖτο ἡ πίστωσις τοῦ ποσοῦ τούτου, προτείνει νὰ παραδεχθῇ μὲν ἡ Γερουσία αὐτὸ, νὰ συστήσῃ δὲ τὴν ὑπόθεσιν εἰς τὸ νέον Ὑπουργεῖον, ὅπως λάβῃ τὰ κατάλληλα καὶ ἀναγκαῖα μέτρα. Λαβὼν δὲ καὶ πάλιν ὁ Εἰσηγητὴς τὸν λόγον εἶπεν· ὅτι ἡ Ἐπιτροπὴ ἐδείχθη συνεπὴς εἰς τὸ ὁποῖον ἀνεδέχθη ἔργον, σημειώσασα μόνον τὰ κονδύλια ἐκεῖνα, ἅτινα δὲν ἐστηρίζοντο εἰς Νόμους καὶ Κανονισμούς· ἐνόμισε δ' ἄσκοπον νὰ ἐπιφέρῃ μειώσεις, μετὰ τὴν λῆξιν τοῦ ἔτους· τὰς μειώσεις ταύτας δύναται πᾶν Νομοθετικὸν Σῶμα νὰ ἐπιφέρῃ, καὶ ἐπιβάλῃ εἰς τοὺς Ὑπουργοὺς, ὅταν ὁ προϋπολογισμὸς συζητῆται ἐγκαίρως· ὁμολογήσας δὲ, ὅτι ἀναγνωρίζει ὅτι τὸ ποσὸν τοῦτο δὲν ἐξωδεύθη, ἐσύστησε μὲν τὴν παραδοχὴν αὐτοῦ, διότι παρῆλθε τὸ ἔτος, καὶ οἱ Ὑπουργοὶ προβάλλουσιν ὑπὲρ αὐτῶν εἰδικὸν Νόμον, ἐγνωμοδότησε δὲ νὰ συστηθῇ ἡ ὑπόθεσις εἰς τὸ νέον Ὑπουργεῖον. Ἄλλος δὲ ἀντικρούων τὸν προλαλήσαντα εἶπε· τὸ ζήτημα περιεπλέχθη, διότι τὸν προκείμενον προϋπολογισμὸν, οἱ μὲν ὡς τοιοῦτον οἱ δὲ ὡς ἀπολογισμὸν ἐσφαλμένως θεωροῦσιν. Ὁ σκοπὸς καὶ ἡ ἰδέα ἡ προκαλέσασα τὸν Νόμον τοῦτον ἦτο τοῦ νὰ ὑπάρξῃ Σχολεῖον, εἰς τὸ ὁποῖον νὰ ἐκπαιδευθῇ ἡ νεολαία τὴν γεωργίαν· ἀφ' οὗ δὲ ὁ σκοπὸς οὗτος δὲν ἐξεπληρώθη, δὲν πρέπει κἀνὲν ἔξοδον νὰ παραδεχθῶμεν. Ἐπειδὴ δὲ ἐξ ὅσων καὶ κατὰ τὴν συζήτησιν ἤκουσε, καὶ ἀλλαχόθεν ἐπληροφορήθη, ὄχι μόνον οὐδεμία τῶν διὰ τοῦ Νόμου ἐπιβαλλομένων ὑποχρεώσεων ἐξεπληρώθη, ἀλλὰ ἀδύνατος ἀποκαθίσταται καὶ ἡ σύστασις τοῦ σχολείου, οὕτω διοικουμένου, προτείνει νὰ μὴν ἀναγνωρισθῇ κανὲν ἔξοδον, πρὸς περιστολὴν τῶν καταχρήσεων, καὶ διὰ νὰ μὴ κατατρυφῶσι τινὲς τὰ δημόσια· νὰ χορηγήσῃ δὲ πᾶσαν εἰς τὸ νέον Ὑπουργεῖον πίστωσιν

ἀπὸ τὸν Μαΐον τοῦ 1848 ὑπὸ τὸν ὅρον τοῦ νὰ ἐνεργήσῃ ἐν γένει καὶ οὐχὶ ἐν μέρει τὸν Νόμον, διὰ νὰ ἐκπληρωθῇ οὕτω καὶ ὁ σκοπὸς αὐτοῦ.

Ὁ κατὰ πρῶτον ἀγορεύσας ἐπέφερεν, ὅτι συμφωνεῖ μὲν μὲ τὸν προλαλήσαντα, πλὴν, ἐπειδὴ καὶ ὑπάρχουν ἐθνικαὶ γαῖαι, χρείαν ἔχουσαι ἐπιτηρήσεως, προτείνει νὰ ἐλαττωθῇ μὲν τὸ ποσὸν εἰς 12000 δραχμὰς, τὸ δὲ Ὑπουργεῖον νὰ ἐξετάσῃ καὶ πληροφορηθῇ, ἐὰν ἐν γένει ἐνηργήθη ὁ περὶ τούτου Νόμος, καὶ ἢ νὰ διορίσῃ ἄλλον Διευθυντὴν μὲ μισθὸν ὀλιγώτερον, ἢ νὰ ὑποβάλῃ νέον Νόμον ὑποσχόμενον ὠφέλειαν εἰς τὸ Δημόσιον. Ἐπειδὴ δὲ ὁ πρώην ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν Ὑπουργὸς ἀντιπαρετήρησεν εἰς ταῦτα, ὅτι θεωρεῖ περιττὸν καὶ ἄσκοπον νὰ ἐλαττωθῇ τὸ ποσὸν, ἀφ' οὗ στηρίζεται εἰς εἰδικὸν Νόμον, διότι θέλει πληρωθῇ, ὅσον πραγματικῶς ἐδαπανήθη, τὸ δὲ μὴ δαπανηθὲν θέλει μένει εἰς τὸ ταμεῖον, ἐπήνεγκεν ὁ προλαλήσας, ὅτι, ἂν ἡ Γερουσία ἐπιψηφίσῃ ὅλον τὸ ποσὸν, ἀνοίγεται οὕτω στάδιον εἰς καταχρήσεις, καὶ διὰ νὰ παύσωσιν αὗται, πρέπει νὰ ἐλαττωθῇ τοῦτο, ἀφοῦ μάλιστα ἀποκαθίσταται ἀδύνατος ἡ παρὰ τῆς Κυβερνήσεως ἐξέλεγξις τῶν ἐπὶ τῆς καλλιεργείας ἐξόδων· διότι δύναται πᾶς τις νὰ παρουσιάσῃ ἀποδεικτικὰ ἐργασιῶν καὶ καλλιεργητῶν.. μηδόλως ἐργασθέντων. Ἐπρόσθεσε δὲ ὅτι, ὁρμώμενος ἀπὸ τὴν ἐπιθυμίαν τοῦ νὰ ἴδῃ τέλειον τὸ Κατάστημα τοῦτο καὶ τὰς ἐθνικὰς γαίας ἐπιτηρουμένας ἀπὸ διευθυντὴν ἄξιον, ἐξέθεσε ταῦτα πάντα καὶ ἐπιμένει εἰς τὴν ἐλάττωσιν τοῦ ποσοῦ, καθ' ὅσον μάλιστα τοῦ Νόμου, μὴ ἐνεργηθέντος ἐν γένει, ἦτον ἀδύνατον νὰ πραγματοποιηθῇ ὁ σκοπός του.

Ἐπανέλαβε δὲ ἄλλος τῶν προαγορευσάντων, ὅτι καί τοι πλήρη ἐμπιστοσύνην ἔχων εἰς τοὺς νῦν Ὑπουργοὺς, πλὴν θεωρῶ αὐτοὺς ὡς ἀνθρώπους δυναμένους νὰ περιπέσωσιν εἰς σφάλματα, καὶ ἐπειδὴ ἡ χρῆσις τοῦ 1847 ἐκτείνεται μέχρι τῆς 31 Ὀκτωβρίου 1848, προτείνει νὰ περιορισθῇ ἡ ζητουμένη πίστωσις εἰς 10000 δραχμὰς, διὰ νὰ ἀναγκασθῇ οὕτω τὸ Ὑπουργεῖον ἀφ' ἑνὸς μὲν νὰ παύσῃ πληρόνον ἔξοδα μὴ γενόμενα, καὶ ἀφ' ἑτέρου νὰ λάβῃ τὰ κατάλληλα καὶ συντελεστικὰ μέτρα πρὸς τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ Νόμου.

Εἰς ταῦτα ἀντεῖπεν ὁ πρώην ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν Ὑπουργὸς, ὅτι, ἐπειδὴ καί τινες ἐπιμένουν νὰ ἐλαττωθῇ τὸ ποσὸν τοῦτο, ὑποδεικνύοντες οὕτω, ὅτι οὔτε εἰς τὸ παρελθὸν, οὔτε εἰς τὸ νῦν Ὑπουργεῖον ἔχουσιν πίστιν, ν' ἀναβληθῇ ἡ περὶ τούτου συζήτησις ἕως οὗ τὸ Ὑπουργεῖον ὑποβάλῃ πληροφορίας περὶ τοῦ

μέχρι τοῦδε ἐξοδευθέντος ποσοῦ, διὰ ν' ἀποφασίσῃ τότε ἡ Γερουσία ἐν γνώσει, ἀποφεύγουσα τοῦ νὰ περιπέσῃ εἰς τὸ χθεσινὸν ἄτοπον, καθ' ὃ ἀπέῤῥιψε τὴν περὶ τῆς ὁδοῦ τῆς Μαντινείας πίςωσιν, ἐν ᾧ ὁ Ὑπουργὸς ἔχει ἐξωδευμένα ἀπέναντι ταύτης 11 χιλ. δραχμάς.

Ὁ Εἰσηγητὴς ἀντέκρουσε ταῦτα, εἰπὼν, ὅτι οὐδεμία ὑπάρχει ὁμοιότης μεταξὺ τοῦ συζητουμένου ποσοῦ, καὶ τοῦ ὁποίου ἀνέφερεν ὁ προλαλήσας· διότι ἐκεῖνο μὲν στηρίζεται εἰς εἰδικὸν Νόμον, τοῦτο δὲ οὐδὲ εἰς τὸν προϋπολογισμὸν συμπεριελήφθη, ἀλλ' ἐπροκαλέσθη, ἀφ οὗ κατηναλώθη ἡ πρὸς τὸν αὐτὸν σκοπὸν δοθεῖσα πρώτη πίστωσις, τὴν ὁποίαν ἐπιεικῶς φερομένη ἐπεψήφισεν ἡ Γερουσία· ἐπρόσθεσε δὲ, ὅτι ἐκ τούτων πρέπει νὰ ὁδηγηθῇ ἡ Γερουσία εἰς τὰς σκέψεις καὶ ἀποφάσεις της, διὰ νὰ μὴ φέρηται συγκαταβατικῶς. Ὡς πρὸς τὴν ἀναβολὴν εἶπεν, ὅτι δὲν ἀντιτείνει· ἄλλων δὲ ἐνισταμένων πρὸς ταύτην, ἐρωτηθεῖσα ἡ Γερουσία, ἂν παραδέχηται τὴν περὶ ἀναβολῆς πρότασιν τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Βούλγαρη, ἀπεφάνθη ἀποφατικῶς.

Μετὰ ταῦτα εἷς τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν ἀντικρούων τὸν προτείναντα νὰ ἐλαττωθῇ τὸ προκείμενον ποσὸν εἰς 10,000 δρ. ἐπήνεγκεν, ὅτι ἀγνοεῖ ἂν ἡ Γερουσία δύναται νὰ διασχίσῃ τὸν Νόμον τοῦτον· διότι, ἂν οἱ σημειούμενοι ὑπάλληλοι διωρίσθησαν πραγματικῶς, πόθεν θὰ μισθοδοτηθῶσιν, ἀφ' οὗ ἡ μὲν μισθοδοσία των ὑπερβαίνῃ τὰς 11,000 δραχ. ἡ δὲ Γερουσία μόνον 10,000 ψηφίζῃ. Λαβόντες ὡς ἀρχὴν τὴν παραδοχὴν παντὸς νομίμου καὶ κανονισμένου ποσοῦ, δὲν δύνανται νὰ μὴ παραδεχθῶσι καὶ τὸ ἤδη συζητούμενον ποσὸν, ὡς στηριζόμενον εἰς Νόμον, καὶ πολλῷ μᾶλλον τοὺς μισθοὺς τῶν διδασκάλων. Ἐπιστηρίζοντος δὲ καὶ ἄλλου ταῦτα, καὶ προτείναντος καὶ αὖθις τὴν ἀναβολὴν, ὅπως παρουσιασθῶσιν ἀποδείξεις τῶν πραγματοποιηθέντων ἐξόδων, ὅταν, ἀντεπαρετήρησεν ἄλλος, τὸ Ὑπουργεῖον, πρῶτον δι' ἀφαιρέσεως τῶν 17,000 δραχ. διέσχισε τὸν Νόμον, ἡμεῖς δὲν δυνάμεθα νὰ πράξωμεν τὸ αὐτὸ, γινώσκοντες μάλιστα, ὅτι οὐδὲν τῶν ἐν τῷ Νόμῳ προβλεπομένων ἐκπληροῦται· καὶ ἀφ' οὗ τὸ Ὑπουργεῖον ὁμολογῇ, ὅτι δύναται νὰ ἐλαττώσῃ τὸ ποσὸν τοῦτο κατὰ 17,000 δραχ. δὲν δυνάμεθα ἡμεῖς ἔτι μᾶλλον νὰ τὸ ἐλατώσωμεν, εἰδότες ἀφ' ἑνὸς μὲν τὴν κατάχρησιν, ἀφ' ἑτέρου δὲ τὸ ἀδύνατον τῆς καταναλώσεως τοῦ ὅλου ποσοῦ.

Ἄλλος δὲ ἀντικρούων τὸν ἐπαναγαγόντα τὴν ἀπορριφθεῖσαν περὶ ἀναβολῆς πρότασιν εἶπεν ὅτι, συζητούμενον ἀντικείμενόν τι ὥρας ὁλοκλήρους δὲν δύναται κατὰ τὴν κοινοβουλευτικὴν

τάξιν ν' ἀναβληθῇ· διότι ὁ θέλων νὰ προβάλῃ τι, ἀπαιτεῖται, ὅπως προπαρασκευασθῇ καὶ ἐφοδιασθῇ διὰ νὰ τὸ ὑποστηρίξῃ· καὶ ἐπὶ τοῦ προκειμένου, καὶ ὁ πρώην ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς, ἂν καὶ ἀπὼν, ἠδύνατο διά τινος τῶν ἐν τῷ Σώματι τούτῳ συναδελφῶν του νὰ φέρῃ πᾶν ὅ,τι πρὸς δικαιολόγησιν τοῦ συζητουμένου ποσοῦ νὰ συντείνῃ ἠδύνατο· τούτου δὲ μὴ γενομένου, ἡ Γερουσία πρέπει νὰ προχωρήσῃ.

Τοιοῦτόν τι καὶ χθὲς ἐπροτάθη, ἐπέφερεν ἄλλος, καὶ μ' ὅλα ταῦτα ἡ Γερουσία ἠλάττωσε τὸ ποσόν· καὶ ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἂν μετὰ τὴν ἐλάττωσιν ἀναφανῶσι πρόσωπα ἔχοντα ἀξιώσεις, ἃς ἀποτανθῶσιν εἰς τὸ Ὑπουργεῖον, καὶ οὕτω ἢ ειδικὸν ἂς προκαλέσῃ Νόμον, ἢ ἂς συμπεριλάβῃ ταύτας εἰς τὸν προϋπολογισμόν.

Περαιωθείσης ἐνταῦθα τῆς περαιτέρω συζητήσεως, ἡ Γερουσία δι' ἀναστάσεως παρεδέχθη νὰ ἐλαττωθῇ καὶ μείνῃ τὸ προκείμενον ποσὸν εἰς 15,000 δραχμάς.

Μετὰ ταῦτα ὁ Εἰσηγητὴς παρετήρησεν, ὅτι, ἐπιληφθεῖσα ἡ Ἐπιτροπὴ τὴν ἐπεξεργασίαν τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν, ἠρώτησε τὸν ἁρμόδιον ὑπάλληλον, ἂν αἱ δι' οἰκοδομὰς σημειούμεναι 120,000 δρ. ἐπραγματοποιήθησαν, καὶ οὗτος ἀπήντησεν, ὅτι τὸ Ὑπουργεῖον δὲν ὀφείλει νὰ δώσῃ ἤδη ἀπολογισμὸν, εἰμὴ προϋπολογισμόν· ἡ Ἐπιτροπὴ ἀγνοοῦσα ὁποίαν ἐπὶ τοῦ ποσοῦ τούτου νὰ φέρῃ παρατήρησιν, τὸ ἐσημείωσεν εἰς τὴν ἔκθεσίν της, ὅπως τὸ Σῶμα ἀποφασίσῃ ὅ,τι δίκαιον νομίσῃ. Μετὰ τοῦτο πληροφορηθεῖσα ἐξοδίκως, ὅτι τὰ ποσὰ ἑνὸς κεφαλαίου μεταβιβάζονται καὶ ἐξοδεύονται εἰς ἄλλο, καὶ ὅτι τὸ ὁλικὸν ποσὸν τῶν μηνιαίων ἐξόδων δὲν διαθέτεται δι' ἐνταλμάτων, ἀλλ' ἐκ τῆς προκαταβολῆς χορηγεῖται εἰς αὐτὸ, ἡ Ἐπιτροπὴ δι' ἐγγράφου της ἠρώτησε περὶ ἀμφοτέρων τούτων τὸ Ὑπουργεῖον, καὶ ἀπήντησε τοῦτο ὅτι καὶ τὰ ἔξοδα δι' ἐνταλμάτων χορηγοῦνται, καὶ οὐδεμία μεταβολὴ ἢ μετάβασις κεφαλαίου ἀπὸ κεφάλαιον γίνεται. Ἐπρόσθεσε δὲ ὁ Εἰσηγητὴς, ὅτι διακοινόνων ταῦτα πάντα εἰς τὴν Γερουσίαν, προτείνει νὰ γνωστοποιηθῶσιν εἰς τὸν νέον ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν Ὑπουργὸν, ὅπως οὗτος παρευρεθῇ κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ὁποίου διευθύνει Ὑπουργείου, καὶ ὑποβάλῃ ὅσας ἐπὶ τῶν ἐκτεθέντων νὰ συλλέξῃ δύναται πληροφορίας.

Παραδεχθείσης τῆς Γερουσίας τὴν πρότασιν ταύτην τοῦ Εἰσηγητοῦ, ὁ Κ. Πρόεδρος, λαβὼν τὴν γνώμην τῆς Γερουσίας ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν περὶ τὴν 3 Μ. Μ. ὥραν. Ἀπαγγείλας ὡς ἀντι-

κείμενον τῆς ἐπιούσης Συνεδριάσεως τὴν συζήτησιν ἀ) τῆς σήμερον διανεμηθείσης περὶ τῶν 220,000 δραχ. ἐκθέσεως τῆς Ἐπιτροπῆς, καὶ β') τὴν ἐξακολούθησιν τῆς ἐπὶ τοῦ ἐν γένει προϋπολογισμοῦ ἐκθέσεως τῆς αὐτῆς Ἐπιτροπῆς.

Ὁ Πρόεδρος
Α. ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Χ. ΚΑΟΝΑΡΗΣ.
Ν. ΜΕΞΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Ν. Χρυσόγελος.
Χ. Βλάσης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ
Τῆς 17 Μαρτίου 1848.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων 34 μελῶν, ὁ Κ. Πρόεδρος κηρύττει τὴν ἔναρξιν τῆς Συνεδριάσεως περὶ τὴν 12 ὥραν.

Τὰ Πρακτικὰ τῆς προλαβούσης ἀναγνωσθέντα ἐγκρίνονται, μηδεμιᾶς γενομένης ἐνστάσεως.

Ἐπομένως ὁ Κ. Πρόεδρος ἀπαγγέλλει τὴν ἡμερησίαν διάταξιν, καὶ προτίθεται εἰς συζήτησιν ἡ δι' ἔκτακτα ἔξοδα τῆς δημοσίας ἀσφαλείας ἐκ δραχ. 220,000 ἔκθεσις τῆς ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ Ἐπιτροπῆς.

Λαβὼν ἐπομένως τὸν λόγον εἷς τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν παρετήρησεν ὅτι, μὴ διορισθέντος κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος 1847 τοῦ Νομοϊατροῦ Ἀργολίδος, πρέπει νὰ ἐκπέσῃ ἐκ τῆς ὁλικῆς διὰ τοὺς Νομοϊατροὺς σημειωμένης ἐν τῷ προϋπολογισμῷ ποσότητος τὸ ἔξοδον τοῦ Νομοϊατροῦ Ἀργολίδος, ὡς μὴ πραγματοποιηθέν.

Ὑποστηρίζων ἄλλος τὴν πρότασιν τοῦ προαγορεύσαντος, ἐπέφερεν, ὅτι, ὡς εἰς τὸν συζητηθησόμενον προϋπολογισμὸν τοῦ ἔτους 1848 δύνανται ν' ἀφαιρεθῶσιν ὅσα ποσὰ ἐξόδων θεωρηθῶσιν ἀπραγματοποίητα, οὕτω καὶ ἐκ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἔτους 1847 ἀπαιτεῖται νὰ ἐκπεσθῇ καὶ τὸ διὰ τὸν Νομοϊατρὸν Ἀργολίδος σημειούμενον ἔξοδον, ὡς μὴ γενόμενον, κατὰ τὴν περὶ τούτου δοθεῖσαν διαβεβαίωσιν παρὰ τοῦ προαγορεύσαντος.

Ἐὰν κατὰ τὴν πρότασιν τῶν προαγορευσάντων, ἀντέταξεν ὁ Εἰσηγητὴς τῆς Ἐπιτροπῆς, ἀφαιρεθῇ καὶ τὸ διὰ τὸν Νομοϊατρὸν Ἀργολίδος σημειούμενον ποσὸν, ὡς ἀπραγματοποίητον, τότε θέλουσιν ἐκπεσθῇ καὶ ἄλλα τινὰ ποσὰ ἐξόδων, ἅτινα, καί τοι κανονιζόμενα διὰ Νόμου, δὲν ἐπραγματοποιήθησαν, καὶ θέλει περιστραφῇ ἡ συζήτησις ἐπὶ πάντων ἐν γένει τῶν ἐξόδων, τῶν πηγαζόντων ἀπὸ Νόμους Κανονισμοὺς καὶ Β. Διατάγματα, ἰσχὺν Νόμου ἔχοντα, ἐν ᾧ ἕνεκα τῆς παρελεύσεως τοῦ καιροῦ, κατὰ τὴν ἔκθεσιν τῆς Ἐπιτροπῆς, ἀπεφασίσθη νὰ περιστραφῇ ἡ συζήτησις τῶν ἐξόδων τοῦ ἔτους 1847 ἐπὶ μόνων τῶν ποσῶν, ὅσα δὲν στηρίζονται εἰς Κανονισμοὺς Νόμους καὶ Β. Διατάγματα, ἰσχὺν Νόμου ἔχοντα. Ἐκτὸς δὲ τούτου, εἰς τὴν τοῦ ἀπολογισμοῦ συζήτησιν θέλει καταφανῇ ὁποῖα ποσὰ ἐξόδων, στηριζόμενα εἰς Νόμους, ἐγένοντο· καθότι ἐπὶ παντὸς ἐν γένει προϋπολογισμοῦ ἀπαιτεῖται νὰ σημειοῦνται ὅσα ἔξοδα δύνανται νὰ γίνωσι διὰ Νόμου μ᾽ ὅλον ὅτι ἐνδέχεται νὰ μὴ διορισθῇ ὅλον τὸ ἀπαιτούμενον προσωπικόν.

Ὡς ἡ Ἐπιτροπὴ, ἐπήνεγκέ τις τῶν προαγορευσάντων, ἀφεῖλεν ἐκ τῶν ἐξόδων τοῦ προϋπολογισμοῦ δραχμὰς 4000 διὰ τὴν προσθήκην δέκα πρωτοδικῶν, μηκέτι διορισθέντων, καὶ δραχμὰς 58980 διὰ τὴν μὴ σύστασιν τῶν ἓξ Γυμνασίων, οὕτω πρέπει νὰ ἐκπεσθῇ ὡς μὴ γενόμενον καὶ τὸ διὰ τὸν Νομοϊατρὸν Ἀργολίδος σημειούμενον ἐν τῷ προϋπολογισμῷ ποσόν· διότι εἶναι ἄτοπον νὰ παραδεχθῇ ἡ Γερουσία ποσὸν ἐξόδων μὴ γενομένων.

Ἐπειδὴ ὁ πρώην Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης, παρετήρησεν ὁ Εἰσηγητὴς τῆς Ἐπιτροπῆς, ἐπρόσθεσεν ἐν τῷ προϋπολογισμῷ τῶν ἐξόδων δραχμὰς 4,000 διὰ τὴν μισθοδοσίαν δέκα πρωτοδικῶν, μὴ διορισθέντων δι᾽ ἔλλειψιν Νόμου, ὡς ἐκ τούτου ἡ Ἐπιτροπὴ ἀφεῖλε τὸ εἰρημένον ποσὸν, ὡς μὴ στηριζόμενον εἰς Νόμον τινά· ἐὰν δὲ, κατὰ τὴν ἀγόρευσιν τῶν προλαλησάντων, ἐκπεσθῇ καὶ τὸ διὰ Νομοϊατρὸν Ἀργολίδος σημειωμένον ποσὸν ὡς ἀπραγματοποίητον, τότε ἀπαιτεῖται νὰ προβῇ ἡ συζήτησις ἐπὶ παντὸς ἐν γένει ποσοῦ ἐξόδων κατὰ Κεφάλαιον καὶ Ἄρθρον στηριζομένων εἰς Νόμους, ἐν ᾧ ἀπεφασίσθη νὰ συζητηθῶσι μόνον τὰ μὴ πηγάζοντα ἔξοδα ἀπὸ Νόμους Κανονισμοὺς καὶ ἰσχὺν Νόμου ἔχοντα Β. Διατάγματα, διὰ νὰ δώσωσιν ἐπ᾽ αὐτῶν τὰς ἀπαιτουμένας δικαιολογήσεις οἱ ἁρμόδιοι Ὑπουργοί.

Προτείναντος ἑπομένως τοῦ Κ. Προέδρου ν᾽ ἀναβληθῇ κατὰ τὴν ἐπιοῦσαν ἡ συζήτησις ἐπὶ τῆς ἐκθέσεως τῆς Ἐπιτροπῆς διὰ τὰς δραχ. 220,000, καὶ νὰ προβῇ ἡ Γερουσία εἰς τὰ σημειω-

μένα ἔξοδα τοῦ Ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν, ἕνεκα τῆς ἐμφανίσεως τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ τῶν Στρατιωτικῶν, ἡ Γερουσία παρεδέχθη τὴν προταθεῖσαν ἀναβολήν, καὶ προετέθη ἡ συζήτησις τῶν ἐξόδων τοῦ Ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν.

Ἀναγνωσθέντος ἐπομένως τοῦ ἐκ δραχμῶν 77,680 ποσοῦ τῶν ἐξόδων διὰ τὸ σχολεῖον τῶν Εὐελπίδων, παρετήρησεν ὁ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν Ὑπουργὸς ὅτι, διὰ Β. Διατάγματος διαλυθέντος τοῦ Στρατιωτικοῦ τῶν Εὐελπίδων Σχολείου, διὰ τοῦ αὐτοῦ ἐπίσης διατάγματος διετηρήθη μέχρι τῆς συστάσεως τοῦ Σχολείου τούτου ἡ μισθοδοσία ἁπάσης ἐν γένει τῆς ὑπαλληλίας, ὡς τῶν καθηγητῶν, τῶν ἀξιωματικῶν, τοῦ Διευθυντοῦ καὶ ἄλλων τινῶν προσώπων. Ἐπειδὴ δὲ διὰ ἐννέα ὁλοκλήρους μῆνας ὑπῆρχε διαλελυμένον τὸ εἰρημένον Σχολεῖον, καὶ ἀνεχώρησαν οἱ διάφοροι τῆς Κυβερνήσεως ὑπότροφοι, ἕνεκα τούτου ἐκ τοῦ ὁλικοῦ ποσοῦ τῶν ἐξόδων τοῦ εἰρημένου Σχολείου ἐκ δραχμῶν 105,000 ὡς ἔγγιστα ἐτέθησαν μόνον δραχμαὶ 77,680, ἀφαιρεθείσης τῆς διὰ τοὺς ἐννέα μῆνας ἀπαιτουμένης χρηματικῆς ποσότητος πρὸς διατροφὴν τῶν ὑποτρόφων· ἀλλὰ καὶ ἐκ τοῦ ποσοῦ τούτου ὑπάρχουσιν ἔτι ἓξ χιλιάδες δραχμαὶ περίπου, διὰ τὰς ὁποίας δὲν ἐξεδόθησαν εἰσέτι τὰ πρὸς πληρωμὴν ἐντάλματα, διότι δὲν ἐπεξεργάσθησαν εἰσέτι ἀπὸ τὴν ἁρμοδίαν Ἐπιτροπὴν οἱ λογαριασμοὶ τῶν ἐξόδων τοῦ Σχολείου τῶν Εὐελπίδων, διὰ νὰ βεβαιωθῇ ἀκριβῶς τὸ δαπανηθὲν ποσὸν, καὶ πληροφορήσῃ περὶ τούτου τὴν Γερουσίαν.

Ἀφ' οὗ κατὰ τὴν διάλυσιν τοῦ Σχολείου τῶν Εὐελπίδων, ἐπέφερεν ὁ Εἰσηγητὴς τῆς Ἐπιτροπῆς, ἐμισθοδοτεῖτο ἅπασα ἐν γένει αὐτοῦ ἡ ὑπαλληλία διὰ Β. Διατάγματος, καὶ ὡς ἐκ τούτου δικαιολογεῖται τὸ ἐκ δραχμῶν 77,680 σημειούμενον ποσὸν, ἀπαιτεῖται καὶ ἡ Γερουσία νὰ παραδεχθῇ αὐτό.

Μηδεμιᾶς ἐπομένως γενομένης ἐνστάσεως, καὶ περαιωμένης κηρυχθείσης τῆς παραιτέρω συζητήσεως παρὰ τοῦ Κ. Προέδρου, ἡ Γερουσία, ἐρωτηθεῖσα, παρεδέχθη τὸ ποσὸν τῶν δραχμῶν 77,680 διὰ τὴν σχολὴν τῶν Εὐελπίδων.

Ἀναγνωσθέντος ἔπειτα τοῦ ποσοῦ τῶν ἐξόδων ἐκ δραχμῶν 126,950 δι' οἰκοδομὰς, παρετήρησεν ὁ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν Ὑπουργὸς ὅτι καὶ ἐκ τοῦ ποσοῦ τούτου ἀφῃρέθησαν τινὰ μὴ ἀναγκαῖα ἔξοδα, διότι, ἐνῷ κατὰ τὸν προϋπολογισμὸν ἦσαν κατ' ἀρχὰς σημειωμέναι δρ. 153,000, περιωρίσθησαν ταῦτα εἰς δραχ. 126,950, ἐκ τῶν ὁποίων 15,000 δραχμαὶ σχεδὸν δὲν ἐδαπανήθησαν ἐπὶ τοῦ παρόντος, διότι δὲν ἐξεδόθησαν τὰ

πρὸς πληρωμὴν αὐτῶν χρηματικὰ ἐντάλματα, καθότι κατὰ τριμηνίαν ἐπεξεργάζονται οἱ λογαριασμοὶ τῶν ἐξόδων αὐτῶν, καὶ πολλάκις καὶ παρελθούσης τῆς τριμηνίας πληρόνονται τὰ ἔξοδα ταῦτα· μηκέτι δὲ ἐπεξεργασθέντων τῶν περὶ τούτων λογαριασμῶν τῆς παρελθούσης τριμηνίας, δὲν δύναται νὰ διαβεβαιώσῃ ὁριστικῶς τὸ διὰ τὰς οἰκοδομὰς γενόμενον ἔξοδον.

Ἐπειδὴ ὁ ἁρμόδιος ὑπάλληλος τοῦ Ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν, ἐπήνεγκεν ὁ Εἰσηγητὴς τῆς Ἐπιτροπῆς, δὲν ἔδωκε θετικὴν περὶ τῆς δαπάνης τοῦ εἰρημένου ποσοῦ πληροφορίαν, ἀλλ' ἀπήντησεν ἀπρεπῶς, ὅτι δὲν χρεωστεῖ τὸ Ὑπουργεῖον νὰ δώσῃ ἤδη ἀπολογισμὸν ἀλλὰ προϋπολογισμόν, ὡς ἐκ τούτου ἡ Ἐπιτροπὴ ἐνόμισεν ἀναγκαῖον νὰ σημειώσῃ ἐν τῇ ἐκθέσῃ αὐτῆς τὴν περὶ τούτου ἀπάντησιν τοῦ ὑπαλλήλου, ἀπόκειται δὲ εἰς τὴν Γερουσίαν νὰ ἀποφασίσῃ ἂν ἦναι ἢ μὴ κατάλληλος ἡ δοθεῖσα ἀπάντησις, καὶ δικαιολογημένα τὰ ἔξοδα ταῦτα, κατὰ τὴν παρατήρησιν τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Στρατιωτικῶν.

Εἰς ἅπαντα τὰ Συνταγματικὰ Κράτη, ἀντέταξεν ἄλλος, αἱ Ἐπιτροπαὶ τῶν Νομοθετικῶν Σωμάτων δὲν προσκαλοῦν τοὺς ὑπαλλήλους, ἀλλὰ αὐτοὺς τοὺς ἰδίους Ὑπουργοὺς διὰ νὰ δώσουν τὰς ἀπαιτουμένας πληροφορίας, καὶ ἔσφαλεν ἡ ἐπὶ του προϋπολογισμοῦ Ἐπιτροπὴ προσκαλέσασα τὸν ἐπὶ τοῦ λογιστικοῦ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν ὑπάλληλον, ἀπὸ τὸν ὁποῖον δὲν δύναται βεβαίως νὰ περιμένῃ τι θετικόν.

Ἐπειδὴ ὁ πρώην ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν Ὑπουργὸς, ἀντεῖπεν ὁ Εἰσηγητὴς τῆς Ἐπιτροπῆς, δὲν ἠδύνατο νὰ γνωρίζῃ ἀκριβῶς ἂν ἐγένετο ἢ μὴ ἡ ἐκ δραχ. 126,950 δαπάνη διὰ τὰς οἰκοδομὰς, κατέφυγεν εἰς τὸν ἁρμόδιον ὑπάλληλον διὰ νὰ λάβῃ τὰς ἀπαιτουμένας πληροφορίας.

Ἐρωτήσαντος δέ τινος τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν τὸν ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν Ὑπουργὸν ἐὰν ἐγένοντο νέαι οἰκοδομαὶ κανονισμέναι διὰ Νόμου, παρετήρησεν ὁ Ὑπουργὸς ὅτι διὰ τὴν οἰκονομίαν τῶν ἐξόδων, διετάχθη νὰ παύσουν αἱ νέαι οἰκοδομαὶ, καὶ οὐδεμία περὶ τούτων δαπάνη ἐγένετο, ἀλλ' ἅπαντα τὰ ἔξοδα περιωρίσθησαν εἰς συντήρησιν καὶ ἐπισκευὴν τῶν δημοσίων καταστημάτων καὶ τῶν φρουρίων.

Ἐπειδὴ, παρετήρησεν ἄλλος, εἰς οὐδὲν ἐλογίσατο τὴν ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ Ἐπιτροπὴν ὁ ἐρωτηθεὶς ὑπάλληλος τοῦ Ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν, ἀπαιτεῖται ἵνα ὁ Κ. Ὑπουργὸς ἐπιπλήξῃ τὸν μνησθέντα ὑπάλληλον, πρὸς ἱκανοποίησιν τοῦ Σώματος.

Ἀφοῦ οἱ ΚΚ. Γερουσιασταὶ ἀπεκρίνατο ὁ Ὑπουργὸς, ἀπαιτοῦσι τοῦτο, θέλει ἐκπληρώσει, ὅ,τι τὸ καθῆκον καὶ ἡ στρατιωτικὴ ὑπηρεσία ὑπαγορεύουσιν.

Μηδεμιᾶς ἑπομένως γενομένης παρατηρήσεως, καὶ κηρυχθείσης περαιωμένης τῆς περαιτέρω ἐπὶ τοῦ ποσοῦ τῶν δραχ. 126,950 συζητήσεως παρὰ τοῦ Προέδρου, ἡ Γερουσία, ἐρωτηθεῖσα, παραδέχθη τὸ εἰρημένον ποσόν.

Ἀναγνωσθέντων ὕστερον τῶν ποσῶν.

1. Δι'ἐπιμίσθια τῶν Γραφέων τοῦ ὑπουργείου . .	δραχ.	4000
2. Ὁμοίως τῶν Φρουραρχείων	»	1200
3. Ὁμοίως τοῦ Γραφεως τῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ ἱματισμοῦ	»	240
Τὸ ὅλον	»	5440

παρετήρησεν ὁ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν Ὑπουργὸς, ὅτι καὶ τὰ τρία ἀνωτέρω ποσὰ ὑπάρχουσι τοῦ αὐτοῦ εἴδους εἰς τὴν αὐτὴν ὑπαγόμενα κατηγορίαν· διότι κατὰ τὸν παρὰ τῶν Βουλῶν ψηφισθέντα ὀργανικὸν Νόμον τοῦ Ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν, προσδιορίζεται τὸ προσωπικὸν τῶν ὑπαλλήλων αὐτοῦ, καὶ διατάττεται ῥητῶς νὰ παραλαμβάνωνται ὡς ὑποδεέστεροι ὑπάλληλοι καὶ στρατιῶται, καὶ δεκανεῖς καὶ λοχίαι μέ τινα ἀμοιβὴν ἐκ δραχ. 30 κατὰ μῆνα ὡς ἐπιμίσθιον· δυνάμει ὅθεν τοῦ εἰρημένου Νόμου λαμβάνουσι τὰ ἐπιμίσθια ταῦτα καὶ οἱ παρὰ τῷ Ὑπουργείῳ τῶν Στρατιωτικῶν, καὶ τοῖς Φρουραρχείοις καὶ τῇ ἐπὶ τοῦ ἱματισμοῦ ἐπιτροπῇ ἐργαζόμενοι στρατιῶται καὶ ὑπαξιωματικοὶ, οἵτινες, ἀφοῦ ἐκπληροῦν τὰ καθήκοντα τοῦ στρατιώτου, ἐργαζόμενοι παρὰ τοῖς διαφόροις Γραφείοις, εἶναι δίκαιον νὰ ἀνταμοίβωνται διὰ τὴν ὑπηρεσίαν ταύτην.

Ἐρωτήσαντος δὲ τοῦ εἰσηγητοῦ τῆς ἐπιτροπῆς τὸν ὑπουργὸν, ἂν οἱ λαβόντες τὰ ἐπιμίσθια ταῦτα ἦναι στρατιῶται καὶ ὑπαξιωματικοί· διότι θετικὴν ἔχει πληροφορίαν, ὅτι οὐδὲν εἰς αὐτοὺς ἐδόθη ἐπιμίσθιον, ἀλλ' ἐδαπανήθησαν τὰ εἰρημένα τρία ποσὰ εἰς ἄλλους ὑπαλλήλους, ἀπεκρίνατο ὁ ὑπουργὸς, ὅτι, ὅταν ὁ νόμος διατάττῃ νὰ λαμβάνωσιν ἐπιμίσθιον οἱ παρὰ τοῖς γραφείοις ἐργαζόμενοι στρατιῶται καὶ ὑπαξιωματικοὶ, ἔπεται ὅτι ἔλαβον οὗτοι τὰ διάφορα ἐπιμίσθιά των.

Ἐπαναλαβόντος τοῦ προαγορεύσαντος, ἂν τὸ ὑπουργεῖον ἔδωκεν ἀνὰ 30 δραχ. ἐπιμίσθιον κατὰ μῆνα εἰς τοὺς ἐργαζομένους ὑπαξιωματικοὺς, ἢ περισσότερον αὐτῶν, καὶ ἂν πρὸς

στρατιωτικοὺς ἔδωκε ταύτας, ἢ καὶ εἰς ἄλλους τινὰς ὑπαλλήλους, ἐπέφερεν ὁ εἰρημένος Ὑπουργὸς, ὅτι δὲν ἐξέτασεν, ἂν ἔλαβον οἱ διάφοροι ὑπαξιωματικοὶ ἀκέραια τὰ κανονισμένα διὰ Νόμου ἐπιμίσθιά των, ἀλλὰ θέλει περὶ τούτου ἐρευνήσει καὶ δώσει θετικὴν πρὸς τὴν Γερουσίαν πληροφορίαν.

Οἱ πρώην Ὑπουργοὶ, προσέθηκεν ἄλλος, ἐζήτησαν διὰ τὸ ἔτος **1847** νὰ δαπανήσουν διάφορα ἔξοδα, καὶ μόλις κατὰ τὸ ἔτος **1848** συζητοῦνται ταῦτα παρὰ τῆς Γερουσίας, τὰ ὁποῖα βεβαίως δὲν ἐδαπανήθησαν· ἀλλὰ καὶ ἐὰν ἐξωδεύθησαν, θεωροῦνται ὡς παρανόμως γενόμενα, διὰ τὴν μὴ δοθεῖσαν περὶ τῆς δαπάνης αὐτῶν ἔγκρισιν τῶν Βουλῶν· ἐὰν δὲ οἱ παρὰ τοῖς στρατιωτικοῖς γραφείοις ἐργαζόμενοι στρατιῶται καὶ ὑπαξιωματικοὶ ἔλαβον ἀκέραια τὰ ἐπιμίσθιά των, ἀνήκει ἡ περὶ τούτων ἔρευνα καὶ ἐξέλεγξις εἰς τὴν τοῦ ἀπολογισμοῦ συζήτησιν, καὶ περιττὴ πᾶσα ἐκ μέρους τοῦ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν Ὑπουργοῦ δοθησομένη πληροφορία περὶ αὐτῶν καθίσταται.

Ἀπ' ἀρχῆς τοῦ ἔτους **1847**, ἀντέταξεν ἕτερος, ἐζήτησαν οἱ πρώην Ὑπουργοὶ τὰ ἔξοδα τοῦ Κράτους, καὶ ὄχι κατὰ τὴν παροῦσαν ἐποχὴν, ὡς διϊσχυρίσθη ὁ προαγορεύσας· ἐκτὸς δὲ τούτου, αἱ Βουλαὶ διὰ τῶν μέχρι τοῦδε παραχωρηθεισῶν πιστώσεων, ἐχορήγησαν τὰ ἔξοδα τοῦ Κράτους ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἔτους **1846**.

Ὁ Νόμος ἀπαιτεῖ, ἀντέτεινεν ὁ προαγορεύσας, νὰ συζητῆται ἕκαστος προϋπολογισμὸς ἐξόδων πρὸ τῆς ἐνάρξεως τοῦ ἔτους. εἰσαγαγόντες δὲ οἱ πρώην Ὑπουργοὶ πολὺ βραδέως τὸν προϋπολογισμὸν τῶν ἐξόδων τοῦ ἔτους **1847** εἰς τὰς Βουλὰς, ἕνεκα τῆς διαλύσεως αὐτῶν, καὶ δαπανήσαντες ἄνευ τῆς συγκαταθέσεως τῶν Νομοθετικῶν Σωμάτων ἱκανὰ ἔξοδα, ἐνήργησαν παρανόμως, καὶ παρεβίασαν τὸ 53 ἄρθρον τοῦ Συντάγματος.

Τὸ ζήτημα εἶναι, παρετήρησεν ὁ Εἰσηγητὴς τῆς Ἐπιτροπῆς, ἐὰν τὸ πρώην Ὑπουργεῖον ἐσημείωσεν ἐν τῷ προϋπολογισμῷ ἔξοδα ἐναντίον ὑπάρχοντος Νόμου· καὶ ἐπειδὴ ὡς πρὸς τὰ ποσὰ τῶν ἐπιμισθίων δὲν ἐτηρήθη καὶ δὲν ἐφυλάχθη ἀκριβῶς ὁ ὀργανικὸς τοῦ Ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν Νόμος, ἀπαιτεῖται ἵνα δώσῃ εἰς τὴν ἐπιοῦσαν ὁ Ὑπουργὸς τὴν περὶ αὐτοῦ πληροφορίαν.

Μηδεμιᾶς ἐπομένης ἐπελθούσης παρατηρήσεως, ἡ Γερουσία ἀνέβαλεν εἰς τὴν ἐπιοῦσαν τὴν παραιτέρω ἐπὶ τῶν εἰρημένων ποσῶν συζήτησιν καὶ ἀπόφασιν, διὰ νὰ δώσῃ ὁ ἐπὶ τῶν Στρα-

τιωτικῶν Ὑπουργὸς πληροφορίας, ἂν ἐπὶ τούτων ἐφηρμόσθη, καὶ διετηρήθη ἀκριβῶς ὁ ὀργανικὸς τοῦ Ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν Νόμος.

Ἀναγνωσθέντος μετὰ ταῦτα τοῦ ποσοῦ τῶν δρ. 5,000 διὰ δωρεὰς καὶ βοηθείας καὶ ἔξοδα ἀριστείων εἰς τὴν Φχλαγγα, παρετήρησεν ὁ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν Ὑπουργὸς, ὅτι κατὰ γραφικὸν ἴσως λάθος ἐτέθησαν ἐπὶ τοῦ ποσοῦ τούτου αἱ λέξεις « δωρεαὶ καὶ βοήθειαι, » καθότι οὔτε δωρεὰς οὔτε βοηθείας ἀπενέμει τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Στρατιωτικῶν, ὡς μόνου τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν ἁρμοδίου πρὸς ταύτας θεωρουμένου· τὸ δὲ σημειούμενον ποσὸν τῶν ἐξόδων ἐκ δραχ. 5,000 ἀφορᾷ τὴν δαπάνην τῆς ἀγορᾶς τοῦ χάρτου καὶ τῆς τυπώσεως τῶν ἐθνοσήμων, τῶν ὁποίων τοσαύτη ἐγένετο ζήτησις, ὥστε ἀπὸ τοῦ ἔτους 1843 μέχρι τοῦδε ὑπὲρ τὰς 400,000 διπλώματα ἀριστείων ἐξεδόθησαν. Εἶναι δὲ ἄγνωστον εἰσέτι τὸ ὁριστικὸν δαπανηθὲν ποσὸν· διότι δι' ἐνταλμάτων τοῦ Ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν πληρόνεται τὸ ποσὸν τοῦτο ἀπὸ τὸ Φρουραρχεῖον Ἀθηνῶν, τὸ ὁποῖον συμπεριλαμβάνει αὐτὰ εἰς τὰ ἔξοδα τῆς Β. Φάλαγκος, μήπω ἐκκαθαρισθέντα.

Ἐπενεγκόντος δὲ τοῦ Εἰσηγητοῦ τῆς Ἐπιτροπῆς, ὅτι καὶ ἐν τῷ προϋπολογισμῷ τοῦ ἔτους 1847 σημειοῦται τὸ ποσὸν τοῦτο ὡς εἰς βοηθείας καὶ δωρεὰς δαπανώμενον, καὶ δὲν εἶναι γραφικὸν λάθος αἱ λέξεις « δωρεαὶ καὶ βοήθειαι, » προσέθηκεν ὁ Ὑπουργὸς, ὅτι εἰς τὸν Κανονισμὸν τοῦ οἰκονομικοῦ τοῦ Στρατιωτικοῦ ὑπάρχει τίτλος τις περιέχων τὰς λέξεις « δωρεαὶ καὶ βοήθειαι· » καὶ ἐπειδὴ ὁ προϋπολογισμὸς συντάττεται κατὰ τὸν κανονισμὸν τοῦτον, ἐτέθησαν ἕνεκα τούτου καὶ αἱ λέξεις « δωρεαὶ καὶ βοήθειαι » ἐπὶ τοῦ ποσοῦ τῶν δραχ. 5,000 αἵτινες ἀφορῶσι κυρίως τὴν δι' ἀγορὰν χάρτου καὶ διὰ τύπωσιν τῶν διπλωμάτων τῶν ἀριστείων γενομένην δαπάνην.

Τὰ περὶ ἀγορᾶς χάρτου καὶ τυπώσεως τῶν διπλωμάτων τῶν ἐθνοσήμων ἔξοδα, ἐπέφερεν ὁ Εἰσηγητὴς τῆς Ἐπιτροπῆς, εἶναι σημειωμένα ἐν ἰδιαιτέρῳ ἄρθρῳ τοῦ προϋπολοσμοῦ τῶν ἐξόδων τοῦ Ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν, καὶ δὲν εἶναι ταῦτα τὰ περὶ ὧν ἡ συζήτησις ἔξοδα.

Προτείναντος δὲ ἄλλου, ἐὰν δύναται ὁ ἐπὶ τῶν Στρατιωτιωτικῶν Ὑπουργὸς, ἀναδεχόμενος τὴν εὐθύνην, ν' ἀντικαταστήσῃ ἀντὶ τῶν λέξεων « δωρεαὶ καὶ βοήθειαι » τὰς λέξεις, « ἀγορὰ χάρτου καὶ τύπωσις τῶν διπλωμάτων τῶν ἀριστείων· » καὶ τότε ἡ Γερουσία θέλει ἀποφασίσει, ἂν παραδέχηται ἢ μὴ τὰ ἔξοδα ταῦτα τῶν δραχμῶν 5,000, ἀπεκρίνατο ὁ Ὑπουργὸς, ὅτι

μὴ δυνάμενος νὰ δώσῃ περὶ τούτου θετικὴν πληροφορίαν, θέλει ἐρευνήσει καὶ δώσει εἰς τὴν ἐπιοῦσαν ὁριστικὴν ἀπάντησιν.

Καθ' ἃς ἔχει θετικὰς πληροφορίας, προσέθηκεν ἄλλος, περὶ τῆς δαπάνης τοῦ προκειμένου εἰς συζήτησιν ποσοῦ, ἐκ μέρους τοῦ πρώην ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν Ὑπουργοῦ, ἐδαπανήθη ἡ εἰρημένη ποσότης εἰς ἀγορὰν χάρτου καὶ εἰς τύπωσιν τῶν διπλωμάτων τῶν ἀριστείων, καὶ ὡς τοιαύτη πρέπει καὶ παρὰ τῆς Γερουσίας νὰ ἐπιψηφισθῇ· διότι κατὰ γραφικὸν λάθος ἐπ' αὐτῆς ἐτέθησαν αἱ λέξεις « δωρεαὶ καὶ βοήθειαι. »

Παρατηρήσαντος δέ τινος, ὅτι τὸ δι' ἔξοδα τῶν ἀριστείων εἰς τὴν φάλαγγα σημειούμενον ποσὸν τῶν δραχ. 5,000 εἶναι ὑπέρογκον, ἐπέφερεν ὁ προαγορεύσας, ὅτι οὐ μόνον εἰς τὴν Β. Φάλαγγα, ἀλλὰ πρὸς ἅπαντας ἐν γένει τοὺς ἀγωνιστὰς ἐδόθησαν τὰ ἀριστεῖα, καὶ ὡς ἐκ τούτου ἀριθμεῖται τὸ ἔξοδον αὐτῶν εἰς δραχ. 5,000.

Ὁσάκις τις, ἀντέτυχεν ἄλλος, προτείνει τὴν ἀντικατάστασιν φράσεως Νόμου τινὸς, ὡς ὁ προαγορεύσας ἐπρότεινε τὴν ἀντικατάστασιν τῶν λέξεων « δωρεαὶ καὶ βοήθειαι » διὰ τῶν « ἀγορὰ χάρτου καὶ ἔξοδα τυπώσεως τῶν διπλωμάτων τῶν ἀριστείων, » ὀφείλει νὰ συντάξῃ τὴν περὶ τούτων τροπολογίαν, καὶ παρακαταθέσας αὐτὴν ἐνώπιον τοῦ Προέδρου, νὰ τὴν ἀναπτύξῃ καὶ καὶ τὴν ὑποστηρίξῃ, κατὰ τὸν Κανονισμόν.

Δὲν ἐπρότεινεν, ἀντέτεινεν ὁ προαγορεύσας, νὰ τροπολογηθῇ τὸ κείμενον τοῦ ὑπὸ συζήτησιν ποσοῦ, ἀλλὰ διεβεβαίωσε τὴν Γερουσίαν περὶ τῆς ἀληθοῦς ἐννοίας αὐτοῦ, ὑπὸ τὴν ὁποίαν πρέπει νὰ τὸ ἐπιψηφίσῃ.

Ἐπειδὴ πρὸ πολλῶν ἐτῶν, παρετήρησεν ἄλλος, ὑπάρχει συστημένη ἡ Β. Φάλαγξ, καὶ ἔκτοτε ἐδόθησαν καὶ τὰ εἰς αὐτὴν ἀπαιτούμενα ἀριστεῖα τοῦ ἀγῶνος, δὲν εἶναι δίκαιον νὰ παραδεχθῇ ἡ Γερουσία τὸ δι' αὐτὰ σημειούμενον ποσὸν τῶν δραχμῶν 5,000, ἀλλὰ πρέπει νὰ τὸ ὑπολογίσῃ ὡς ἀπαράδεκτον, εἰς βάρος τοῦ ἁρμοδίου Ὑπουργοῦ.

Προτείναντος ἄλλου τὴν εἰς τὴν ἐπιοῦσαν ἀναβολὴν τῆς συζητήσεως τοῦ ποσοῦ τῶν δραχ. 5,000, διὰ νὰ δώσῃ τὰς ἀπαιτουμενας περὶ τούτου πληροφορίας ὁ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν Ὑπουργὸς, ἐπέφερέ τις τῶν προαγορευσάντων, ὅτι περιττὴ πᾶσα παρὰ τοῦ Ὑπουργοῦ δοθησομένη πληροφορία καθίσταται, ὡς ἀρκούντως περὶ τῆς δαπάνης τοῦ ποσοῦ τούτου διαβεβαιώσαντος τὴν Γερουσίαν.

Μὴ γενομένης ἐπομένως δεκτῆς τῆς περὶ ἀναβολῆς τῆς συζητήσεως τοῦ ἐκ δραχ. 5,000 ποσοῦ προτάσεως, καὶ περαιω-

μένης κηρυχθείσης ὑπὸ τοῦ Κ. Προέδρου τῆς παραιτέρω ἐπ' αὐτῶν συζητήσεως, ἡ Γερουσία δὲν παρεδέχθη τὴν ποσότητα τῶν δραχ. 5,000, διὰ δωρεὰς καὶ βοηθείας καὶ δι' ἔξοδα ἀριστείων εἰς τὴν Β. Φάλαγγα.

Μετὰ ταῦτα ὁ Εἰσηγητὴς ἀναγνοὺς τὸ μέρος τῆς ἐκθέσεως, τὸ ἀφορῶν τὸ ἀνόμοιον καὶ ἀνώμαλον τῆς μισθοδοσίας τῶν ἀξιωματικῶν, εἶπεν, ὅτι ἡ Ἐπιτροπὴ ἐκθέσασα ταῦτα πάντα, οὐδένα ἄλλον σκοπὸν εἶχε, παρὰ νὰ προκαλέσῃ τὴν προσοχὴν τοῦ Ὑπουργείου, διὰ νὰ καθυποβάλῃ εἰς τὰς Βουλὰς Νομοσχέδιον, κανονίζον ἐπὶ τὸ δικαιότερον καὶ τακτικώτερον τὰς μισθοδοσίας ταύτας.

Ἁπαντῶν ὁ Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν, εἶπεν, ὅτι ἀναγνωρίζει καὶ αὐτὸς τὸ ἄτακτον τοῦτο τῶν μισθοδοσιῶν, πλὴν, ἡ ἀταξία αὕτη, ὡς ἐπικρατοῦσα πρὸ χρόνων, εἶναι δύσκολον νὰ διορθωθῇ ἐν διαστήματι ὀλίγου καιροῦ· μόλα ταῦτα, συναισθανόμενος τὰς ἐκ ταύτης προκυπτούσας ἀδικίας, θέλει ἐνασχοληθῇ περὶ τὴν σύνταξιν καταλλήλου Νομοσχεδίου, καὶ θέλει καταβάλει, ἂν διαμείνῃ ἐπί τινα χρόνον εἰς τὴν ὑπηρεσίαν, τὴν ἀπαιτουμένην προσπάθειαν. Ἀποδεχθείσης τῆς Γερουσίας ταῦτα, ὁ Εἰσηγητὴς ἐπήνεγκεν, ὅτι ἡ Ἐπιτροπὴ ἐπληροφορήθη ἐξωδίκως, ὅτι τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Στρατιωτικῶν, ὄχι μόνον ποσὰ ἑνὸς κεφαλαίου μεταβιβάζει εἰς χρῆσιν ἄλλων κεφαλαίων, ἀλλὰ καὶ τὰ μηνιαῖα ἔξοδα λαμβάνει ἐκ προκαταβολῆς, καὶ τὰ παρακαταθέτει εἰς τὸ Στρατιωτικὸν Ταμεῖον, πρὶν ἢ ἐκδοθῶσι κατὰ τὰς λογιστικὰς διατάξεις τὰ ἐντάλματα, καὶ ἐπεκαλέσθη τὴν ἐπὶ τούτων ἐξήγησιν τοῦ Ὑπουργοῦ. Ἀπήντησεν οὗτος, ὅτι καθόσον ἀφορᾷ τὴν ἀπὸ Κεφάλαιον εἰς Κεφάλαιον μετάβασιν δὲν εἶναι ἀληθὲς, ἀφ' ὅσα ἠδυνήθη νὰ πληροφορηθῇ, διότι πάντοτε διετηρήθη ἡ ἀπαιτουμένη αὐστηρότης καὶ ἀκρίβεια· καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ τὰ ἐκ προκαταβολῆς διδόμενα μηνιαῖα ἔξοδα, παρετήρησεν, ὅτι ἡ λογιστικὴ τάξις τοῦ ὁποίου διευθύνει Ὑπουργείου, διαφέρει τῆς τῶν ἄλλων Ὑπουργείων· διότι ἐκεῖνο μὴ ἔχον ταμιακὴν διαχείρησιν, καὶ ὀφεῖλον ἐπομένως νὰ χορηγῇ, κατὰ τὴν ἐπικρατοῦσαν τάξιν, τὰς μισθοδοσίας τοῦ Στρατοῦ, πρὶν ἢ παρέλθῃ ὁ μὴν, ἐκδίδει ἐντάλματα ἐπὶ τοῦ Κεντρικοῦ Ταμείου, καὶ τοῦτο τὸ διευθύνει εἰς τὰ Σώματα καὶ Φρουραρχεῖα, διὰ νὰ τὰ ἐξαργυρώσωσι· διότι ἄλλως, ἂν τὸ Ὑπουργεῖον μετὰ τὴν λῆξιν τοῦ μηνὸς, καὶ μετὰ τὴν παραλαβὴν τῶν δικαιολογητικῶν ἐγγράφων, ἐξέδιδε τὰ ἐντάλματα, ἐματαιοῦτο τότε τὸ μέτρον τοῦ νὰ μισθοδοτῶνται οἱ στρατιῶται κατὰ πενθήμερον.

Προτείνας ὁ Εἰσηγητὴς ν' ἀναβληθῇ ἡ περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου συζήτησις εἰς ἄλλην Συνεδρίασιν, ἐζήτησε πληροφορίας παρὰ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Στρατιωτικῶν, ἂν εἰς τὰ ἔξοδα τοῦ ὁποίου διευθύνει Ὑπουργείου, συμπεριλαμβάνηται καὶ τὸ εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπάρχον κονδύλιον 50820, διὰ περίθαλψιν 141 παλαιῶν Στρατιωτῶν, τοῦ ὁποίου τὴν συζήτησιν ἀνέβαλεν ἡ Γερουσία διὰ νὰ τὴν ἐπιληφθῇ ἤδη, ὅτε πρόκειται περὶ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν· ἠρώτησε προσέτι διὰ τί, ἐν ᾧ τὸ ποσὸν τοῦτο δίδεται ὡς τακτικὴ μισθοδοσία εἰς πρόσωπα ὡρισμένα, ἐπιγράφεται περίθαλψις; Ἄλλου δὲ προσθέσαντος ὅτι οἱ πρώην ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ Στρατιωτικῶν Ὑπουργοὶ εἶπον ὁ μὲν, ὅτι τὸ Σῶμα τοῦτο μετέβη ὑπὸ τὴν δικαιοδοσίαν του, καὶ θεωρεῖται ὡς ἐπικουρικὸν τῆς Χωροφυλακῆς, ὁ δὲ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὁμολογήσας τοῦτο, ὡς ὑπαγορευθὲν δῆθεν ὑπὸ τῆς ἀνάγκης, ἐπρόσθεσεν, ὅτι μισθοδοτεῖται ἀπὸ τὸ ὁποῖον διευθύνει Ὑπουργεῖον, ὡς καὶ πρότερον. Ἄλλου δὲ εἰπόντος ὅτι ἡ μετάθεσις αὕτη ἐγένετο διὰ τὸ 1848, ὁ Εἰσηγητὴς ἀντέκρουσε τοῦτον εἰπὼν, ὅτι, ὅτε ὑπεβλήθη πρὸς συζήτησιν εἰς τὴν Γερουσίαν τὸ Νομοσχέδιον περὶ προσδιορισμοῦ τῆς στρατιωτικῆς δυνάμεως κατὰ ξηρὰν, διὰ τὸ ἔτος 1847, παρετήρησεν ἡ Ἐπιτροπὴ, ὅτι εἰς τὸν ἀριθ. 9159 ταύτης συμπεριελαμβάνοντο καὶ οἱ 141 στρατιῶται τοῦ Γιάννη Κῶστα· ὥστε ἐκ τούτου ἀποδεικνύεται, ὅτι ἡ εἰς τὴν δικαιοδοσίαν τοῦ Ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν μετάβασις τῶν ἀνδρῶν τούτων ἐγένετο τὸ 1847, καὶ ὄχι τὸ 1848, ἀφ' οὗ μάλιστα δὲν ὑπεβλήθη εἰσέτι τὸ Νομοσχέδιον περὶ τοῦ προσδιορισμοῦ τῆς κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο στρατιωτικῆς δυνάμεως.

Ὁ Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν ἐπέφερεν, ὅτι τὴν ἀπὸ τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν εἰς τὸ τῶν Στρατιωτικῶν μετάβασιν τῶν ἀνδρῶν τούτων θεωρεῖ ὡς ἀκατάλληλον· διότι τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Στρατιωτικῶν δὲν δύναται ν' ἀναγνωρίσῃ αὐτοὺς ὡς μὴ διωργανισμένους εἰς σῶμα.

Ἄλλος δὲ ἐπέφερεν, ὅτι, ἐρωτηθεὶς ὁ πρώην ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν Ὑπουργὸς περὶ τοῦ πραγματικοῦ καὶ εἰς ἐνέργειαν ἀριθμοῦ τῶν Χωροφυλάκων, ἀπήντησεν ὅτι συμποσοῦνται περὶ τοὺς 1200. Ἐν τούτοις εἰς μὲν τὸν κατ' ἀρχὰς ὑποβληθέντα προϋπολογισμὸν τοῦ 1847, σημειοῦνται Χωροφύλακες 1428, διὰ δὲ τοῦ μετὰ ταῦτα ὑποβληθέντος συμπληρωματικοῦ προσθέτονται 120, εἰς τούτους δὲ προστιθέμενοι καὶ οἱ 141 τοῦ Γιάννη Κώστα, συμποσοῦνται ὅλοι εἰς 1689, ἤτοι, ὑπὲρ τοὺς

400 περισσότεροι, ἀφ' ὅσους ὁ ἴδιος Ὑπουργὸς ὡμολόγησεν. Ἀφ' οὗ δὲ εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ Ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν ἡ μισθοδοσία τῆς Χωροφυλακῆς ἐλογίσθη καὶ ἐσημειώθη διὰ τοὺς 1689, εἰς τοῦτο δὲ, ὡς ἐρρέθη, συμπεριλαμβάνονται καὶ οἱ 141 τοῦ Γιάννη Κώστα, ἕπεται ὅτι καὶ ἡ μισθοδοσία τούτων συμπεριελήφθη εἰς ἐκείνην τῶν 1689, καὶ ἤδη κατὰ πλεονασμὸν ζητεῖται αὕτη καὶ ἀπὸ τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν.

Ἀπαντήσαντος τοῦ Ὑπουργοῦ ὅτι, ἂν καὶ δὲν θεωρῇ ἑαυτὸν ὑπόχρεων τοῦ νὰ δώσῃ λόγον διὰ πράξεις ἄλλων, μ' ὅλα ταῦτα ἀναδέχεται νὰ ὑποβάλῃ εἰς τὴν Γερουσίαν ὅσας περὶ τούτου δυνηθῇ νὰ συλλέξῃ πληροφορίας, καὶ παραδεχθείσης τῆς Γερουσίας ταῦτα, ὁ Κ. Πρόεδρος, λαβὼν τὴν γνώμην ταύτης, ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν περὶ τὴν 3 ὥραν Μ. Μ. ἀπαγγείλας ὡς ἀντικείμενον τῆς ἐπιούσης Συνεδριάσεως τὴν ἐξακολούθησιν τοῦ προϋπολογισμοῦ.

Ὁ Πρόεδρος

Α. ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι

Χ. ΚΛΟΝΑΡΗΣ.
Ν. ΜΕΞΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς.

Ν. Χρυσόγελος.
Χρ. Βλάσσης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 18 Μαρτίου 1848.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων 32 μελῶν, ὁ Κ. Πρόεδρος κηρύττει τὴν ἔναρξιν τῆς Συνεδριάσεως περὶ τὴν 12 ὥραν.

Τὰ Πρακτικὰ τῆς προλαβούσης ἀναγνωθέντα ἐγκρίνονται, μηδεμιᾶς γενομένης ἐνστάσεως.

Ἀπαγγέλλει ἑπομένως ὁ Κ. Πρόεδρος τὴν ἡμερησίαν διάταξιν, καὶ προτίθεται εἰς συζήτησιν τὸ ἐκ δραχμῶν 220,000 ποσὸν

τῶν ἐξόδων τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν δι' ἔκτακτα ἔξοδα τῆς δημοσίου ἀσφαλείας.

Πρὶν ἀρχίσῃ ὁ ἐπὶ τοῦ προκειμένου συζήτησις, εἷς τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, λαβὼν τὸν λόγον, παρετήρησεν, ὅτι μεταξὺ τῶν λοιπῶν ἐξόδων τοῦ Ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν, τὰ ὁποῖα χθὲς ἐπεξειργάσθη ἡ Γερουσία, ὑπάρχει καὶ ποσόν τι ἐκ δραχμῶν 4347, διὰ κάθαρσιν τῶν καπνοδόχων· ἐν ᾧ τὸ κατάστημα τοῦ Ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν δὲν ἔχει παρὰ πέντε μόνον καπνοδόχους, καὶ ὄχι περισσοτέρους· συμπεριλαμβανομένων δὲ καὶ τῶν καπνοδόχων τῶν ἐν Ἀθήναις καὶ ἀλλαχοῦ τῆς Ἐπικρατείας στρατώνων, ὅπου δὲν καίεται πῦρ, εἰμὴ εἰς τὰ μαγειρεῖα, καὶ ἐὰν ὑποτεθῇ, ὅτι κατὰ μῆνα καθαρίζωνται, τὸ σημειούμενον ποσὸν δραχμῶν 4317, εὑρίσκεται ὑπέρογκον· τὸ Ὑπουργεῖον μ' ὅλα ταῦτα τῶν Στρατιωτικῶν, ὡς καὶ εἰς τοὺς παρελθόντας προϋπολογισμοὺς, σημειοῖ καὶ εἰς τὸν τοῦ ἔτους 1847 ἀπαραμείωτον τὸ ποσὸν τοῦτο, τὸ ὁποῖον δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἐξοδευθῇ· γνωμοδοτεῖ διὰ ταῦτα νὰ περιορισθῇ εἰς δραχ. 300 μόνον.

Ἐπειδὴ τὸ διὰ τὴν κάθαρσιν τῶν καπνοδόχων, ἐπήνεγκεν ἄλλος, ἀναφερόμενον ποσὸν συμπεριλαμβάνει καὶ τὸ διὰ τὴν κάθαρσιν τῶν ἀποπάτων τῶν διαφόρων στρατιωτικῶν καταστημάτων, δὲν ἀρκοῦν 300 μόνον δραχμαὶ, διὰ τοῦτο πρέπει νὰ παραδεχθῶμεν τὸ ἥμισυ τοῦ ὁλικοῦ ποσοῦ τῶν 4347.

Καὶ τούτου δοθέντος, προσέθηκεν ὁ προαγορεύσας, πάλιν τὸ ποσὸν τοῦτο εἶναι ὑπέρογκον, διότι μόλις ἅπαξ τοῦ ἐνιαυτοῦ καθαρίζονται οἱ ἀπόπατοι τῶν στρατώνων ἐν Ἀθήναις, καὶ ἴσως ἅπαξ κατὰ διετίαν εἰς τὰς Ἐπαρχίας.

Πᾶσα περὶ τοῦ ποσοῦ τούτου ἀπόφασις τῆς Γερουσίας, παρετήρησεν ὁ Εἰσηγητὴς τῆς Ἐπιτροπῆς, εἶναι ὑποθετική. Διὰ νὰ ἀποφασίσῃ ἐν γνώσει περὶ τούτου ἡ Γερουσία, ἀπαιτεῖται νὰ ζητήσῃ πληροφορίας παρὰ τοῦ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν Ὑπουργοῦ.

Τὴν γνώμην ταύτην παραδεχθεῖσα ἡ Γερουσία ἀπεφάσισεν, ἵνα ὁ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν Ὑπουργὸς δώσῃ μετὰ τῶν ἄλλων καὶ περὶ τούτου πληροφορίας, πόσον εἶναι τὸ ἐξοδευθὲν ποσὸν κατὰ τὸ 1847 διὰ τὴν κάθαρσιν τῶν καπνοδόχων.

Παρετήρησεν ἄλλος, ὅτι μεταξὺ τῶν δραχμῶν 23,616 διὰ τὰς συντάξεις τῶν ἀδυνάτων διὰ σημαντικὰς ὑπηρεσίας, τὰς

ὁποίας παρεδέχθη ἡ Γερουσία, σημειοῦνται δραχμαὶ 6,000 ὡς δοθεῖσαι εἰς τινας μετανάσας Κρῆτας, οἵτινες ὡς ἐπληροφορήθην, οὐδεμίαν μεχρι τοῦδε ἔλαβον βοήθειαν. Τούτου ἕνεκα ἀπαιτεῖται νὰ ζητηθῶσι πληροφορίαι παρὰ τοῦ ἁρμοδίου Ὑπουργοῦ, ἂν πραγματικῶς ἐδόθησαν αἱ δραχμαὶ 6,000 εἰς τοὺς σημειουμένους εἰς τὸν κατάλογον Κρῆτας, καὶ ἐὰν παρ' αὐτῶν τῶν λαβόντων ὑπεγράφησαν τὰ παρουσιαζόμενα χρηματικὰ ἐντάλματα. Ἐκτὸς δὲ τούτου ἐπρόσθεσεν, ὑπάρχουσι καὶ τρία χρηματικὰ ἐντάλματα ἐκδεδομένα παρὰ τοῦ πρώην ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργοῦ, ἐπ' ὀνόματι ὑπαλλήλου τινὸς τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν ὀνομαζομένου Χρυσάνθου, ἐκ δραχμῶν 10500, διὰ νὰ διανεμηθῶσιν εἰς τοὺς ἐν Ἀθήναις ἐνδεεῖς, καὶ περὶ τούτων πρέπει νὰ ἐρωτηθῇ ὁ ἁρμόδιος Ὑπουργὸς, ἂν πραγματικῶς διενεμήθησαν αὗται εἰς τοὺς διαφόρους ἐνδεεῖς.

Πολλαὶ τοιαῦται χρηματικαὶ ποσότητες, ἐπέφερεν ἄλλος, εὑρίσκονται εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τῶν ἐξόδων τοῦ 1847, ἐπὶ τῷ σκοπῷ τοῦ νὰ δαπανηθῶσι μετὰ τὴν ἔγκρισιν τῶν Βουλῶν· διότι καὶ αἱ διὰ τὴν τακτοποίησιν τῶν ἀρχείων τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν σημειούμεναι δραχμαὶ 3,000, ἐπληρώθησαν μετὰ τὴν γενομένην πρό τινων ἡμερῶν ἔγκρισιν αὐτῶν παρὰ τῆς Γερουσίας, ὄχι εἰς βοηθοὺς προσληφθέντας ἐκτὸς τῶν ὑπαλλήλων τοῦ Ὑπουργείου, ἀλλὰ εἴς τινας τῶν ἰδίων τούτων ὑπαλλήλων.

Ἐὰν, κατὰ τὸν λόγον τοῦ προαγορεύσαντος, προσέθηκεν ἕτερος, ἐδόθησαν αἱ δραχμαὶ 3,000 διὰ τὴν τακτοποίησιν τῶν ἀρχείων τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν εἰς τοὺς ὑπαλλήλους τοῦ ἰδίου Ὑπουργείου ἢ εἰς βοηθοὺς ἔξωθεν προσληφθέντας, ὡς ὡμολόγησεν ἐνώπιον τῆς Γερουσίας ὁ πρώην Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν, πρέπει νὰ ζητηθῶσι περὶ τούτου πληροφορίαι, καθὼς καὶ περὶ τῶν δραχμῶν 6000 εἰς τοὺς Κρῆτας τοὺς ἐν τῷ καταλόγῳ, ὡς δεικνύουσι τὰ ἐντάλματα, καὶ προσέτι, ἂν αἱ ἐπ' ὀνόματι τοῦ Χρυσάνθου δοθεῖσαι δραχμαὶ 10,500 διενεμήθησαν πραγματικῶς εἰς τοὺς ἐν Ἀθήναις ἐνδεεῖς.

Ἐπειδὴ ὑπάρχουσιν, ἐπέφερεν ὁ Εἰσηγητὴς τῆς Ἐπιτροπῆς, ἐκδεδομένα ἐπ' ὀνόματι τινῶν Κρητῶν τὰ ἐκ δραχ. 6,000 χρηματικὰ ἐντάλματα, θέλουσιν ἀναμφιβόλως πληρωθῇ, ἐὰν μέχρι τοῦδε δὲν ἐπληρώθησαν· καθόσον ὅμως ἀφορᾷ τὰ ἐπ' ὀνόματι τοῦ Χρυσάνθου ἐκδεδομένα χρηματικὰ ἐντάλματα ἐκ δραχμῶν 10,500 πρέπει νὰ ἐρωτηθῇ ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς,

ἐὰν ἐπικρατῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τοιαύτη τάξις, ἐναντίον τῶν λογιστικῶν κανόνων, νὰ λαμβάνωσιν οἱ ὑπάλληλοι ἐπ' ὀνόματί των διάφορα χρηματικὰ ποσὰ, καὶ νὰ διανέμωσι ταῦτα εἰς τοὺς ἐνδεεῖς ἢ ἄλλους· καὶ ἐὰν πραγματικῶς ἐπικρατῇ ἡ τοιαύτη τάξις, εἶναι ἄτοπον, διότι τότε περιττὴ καθίσταται ἡ συζήτησις τοῦ προϋπολογισμοῦ καὶ τοῦ ἀπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων, καὶ ἡ ἀκριβὴς τούτων ἐξέλεγξις· ἀλλ' ὅπως καὶ ἂν ἔχῃ τὸ πρᾶγμα, πρέπει νὰ διαμένωσιν ἀμετάβλητα τὰ ποσὰ ταῦτα, ὡς δεκτὰ γενόμενα ἅπαξ παρὰ τῆς Γερουσίας, μὴ δυναμένης ν' ἀκυρώσῃ τὰ προαποφασισμένα.

Ἐπειδὴ ἡ Γερουσία, ἀντέταξεν ἄλλος, δὲν ἀπεφάσισεν ἐπὶ τῶν ποσῶν τούτων κατ' ἰδίαν πεποίθησιν, ἀλλὰ ἐπὶ τῇ βάσει τῶν μὴ ἀληθῶν πληροφοριῶν, τὰς ὁποίας ἔδωκεν ὁ πρώην ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς, δύναται ἡ Γερουσία, μεταβάλλουσα τὰ προαποφασισθέντα, νὰ ἐλαττώσῃ τὰ ποσὰ ταῦτα, ἀφοῦ κατεφώρατεν ἤδη τὴν ἀπάτην· καὶ τοῦτο, διὰ νὰ μάθωσιν οἱ Ὑπουργοὶ νὰ δίδωσιν ἀκριβεῖς καὶ ἀληθεῖς πληροφορίας εἰς τὰ Νομοθετικὰ Σώματα, ὁσάκις ἐρωτῶνται.

Παρατηρήσαντος τινὸς, ὅτι ἀπαιτεῖται προσέτι νὰ ἐρωτηθῇ ὁ ἁρμόδιος Ὑπουργὸς, ἂν αἱ δραχμαὶ 23616 διενεμήθησαν πραγματικῶς εἰς ἀδυνάτους διὰ σημαντικὰς ὑπηρεσίας, ἢ εἰς μόνους τοὺς εὐνοουμένους τοῦ Ὑπουργείου, ἡ Γερουσία, παραδεχθεῖσα τὴν γνώμην ταύτην, διέταξε νὰ ἐρωτηθῇ ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς, διὰ νὰ πληροφορήσῃ τὸ Σῶμα 1) ἂν ἐπικρατῇ τοιαύτη τάξις εἰς τὸ ὁποῖον διευθύνει Ὑπουργεῖον, νὰ ἐκδίδωνται τὰ χρηματικὰ ἐντάλματα, οὐχὶ ἐπ' ὀνόματι τῶν ἐχόντων λαμβάνειν, ἀλλ' ἐπ' ὀνόματι τῶν ὑπαλλήλων, οἵτινες, λαμβάνοντες τὰ ποσὰ ταῦτα, τὰ διανέμουσιν εἰς τοὺς ἐνδεεῖς, καὶ 2) εἰς ποῖα πρόσωπα ὁριστικῶς ἐδόθησαν αἱ χρηματικαὶ αὗται ποσότητες.

Προτεθείσης ἐπομένως τῆς συζητήσεως ἐπὶ τοῦ κονδυλίου τῶν δραχμῶν 220,000 διὰ τὰ ἔξοδα τῆς δημοσίου ἀσφαλείας, καὶ ἀναγνωσθείσης τῆς περὶ τούτων ἰδιαιτέρας ἐκθέσεως τῆς ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ Ἐπιτροπῆς, παρετήρησέ τις τῶν Κ. Γερουσιαστῶν, ὅτι ὡς πρὸς τὸ ἐκ δραχμῶν 68,600 ποσὸν διὰ ἀμοιβὰς πρὸς ἐξόντωσιν τῆς λῃστείας, τοῦ ὁποίου τὴν παραδοχὴν γνωμοδοτεῖ ἡ Ἐπιτροπὴ, εὑρίσκεται πρὸς ἑαυτὴν ἀντιφάσκουσα ἡ ἰδία· διότι ἐνῷ ἀναφέρει, ὅτι τὸ περὶ ἀμοιβῆς διὰ φόνον ἢ σύλληψιν τῶν λῃστῶν ἐκδοθὲν Βασ. Διάταγμα εἶναι εἰδικὸν δι' ἐκείνην μόνον τὴν ἐποχὴν, καθ' ἣν ἀνεφάνησαν αἱ λῃστεῖαι,

καὶ δι' ὁρισθέντα πρόσωπα, καὶ ὅτι ἐκτὸς τούτου παρεβιάσθησαν αἱ διάφοροι τοῦ Διατάγματος τούτου διατάξεις, γνωμοδοτεῖ ἡ Ἐπιτροπὴ νὰ λάβῃ τὸ Διάταγμα τοῦτο τὸν ἀπαιτούμενον σεβασμὸν, παραδεχθέντος τοῦ ποσοῦ τῶν δραχμῶν 68,600· ἀλλ' ὁ λόγος δὲν εἶναι ἐνταῦθα περὶ τοῦ Διατάγματος ἀλλὰ περὶ τῆς κακῆς ἐφαρμογῆς αὐτοῦ ἐκ μέρους τῶν Κυρίων Ὑπουργῶν, οἱ ὁποῖοι δὲν ἐσεβάσθησαν τὸ Βασ. Διάταγμα, παραβάσαντες τὰς διατάξεις αὐτοῦ· καὶ τὴν παρανομίαν ταύτην δὲν πρέπει νὰ καθιερώσῃ ἡ Γερουσία διὰ τῆς παραδοχῆς τῶν δραχ. 68,600.

Ἡ ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ Ἐπιτροπή, ἀντέταξεν ὁ Εἰσηγητὴς, παρετήρησεν εἰς τὴν ἐκθεσίν της, ὅσα ὁ προαγορεύσας ἀνέφερεν, σημειώσασα καὶ τὴν ἐποχὴν, καθ' ἣν ἐξεδόθη τὸ περὶ ἐξοντώσεως τῆς λῃστείας Διάταγμα, καὶ ποίας διατάξεις αὐτοῦ παρεβίασε τὸ Ὑπουργεῖον, ἀλλ' ἐνῷ κατέδειξε τὴν παράβασιν ταύτην, διὰ τὴν ὁποίαν θεωρεῖ τὸ Ὑπουργεῖον ὑπεύθυνον, ἐγνωμοδότησε περὶ τῆς παραδοχῆς τοῦ προκειμένου ποσοῦ, στηριζομένου εἰς Διάταγμα, ἐκδοθὲν πρὸ τῆς καθιερώσεως τοῦ Συντάγματος, καὶ ἔχον ἰσχὺν νόμου· τὸ μνησθὲν διάταγμα ἐξεδόθη κατὰ τὸν Ἰανουάριον τοῦ 1843, καθ' ἣν ἐποχὴν ἀνεφάνησαν καὶ ὑπερετλέναν αἱ λῃστεῖαι, προσδιορίσαν διὰ τὴν ταχεῖαν αὐτῶν ἐξόντωσιν ὡρισμένην ἀμοιβὴν διὰ τὸν φόνον καὶ τὴν σύλληψιν τῶν προκεκηρυγμένων καὶ πασιγνώστων λῃστῶν, διαιρουμένων εἰς τρεῖς διαφόρους τάξεις. Κατὰ δὲ τὸ ἔτος 1845, συνεδριαζουσῶν τῶν Βουλῶν, ἐξεδόθη ἕτερον Β. Διάταγμα περὶ ἀμοιβῆς τῶν συλλαμβανόντων καὶ φονευόντων λῃστὰς, τὸ Διάταγμα τοῦτο, ὡς ἐκδοθὲν μετὰ τὴν καθιέρωσιν τοῦ Συντάγματος, ἀντιβαίνει εἰς τὸ ἄρθρ. 51. ὁρίζον, ὅτι οὐδεμία δίδεται ἐκ τοῦ Δημοσίου Ταμείου ἀμοιβὴ ἄνευ Νόμου· διὰ τοῦτο καὶ τὰ μὲν γενόμενα ἔξοδα διὰ τὴν ἐξόντωσιν τῆς λῃστείας δυνάμει τοῦ κατὰ τὸ ἔτος 1840 ἐκδοθέντος Διατάγματος, ἔχοντος ἰσχὺν Νόμου, πρέπει νὰ γένωσι δεκτὰ, τὰ δὲ δαπανηθέντα δυνάμει τοῦ κατὰ τὸ ἔτος 1845 Διατάγματος, ἐκδοθέντος μετὰ τὴν ἐγκαθίδρυσιν τοῦ Συντάγματος, ὡς παράνομα, πρέπει νὰ ἐκπεσθῶσιν. Ἐκτὸς τούτου τὸ κατὰ τὸ ἔτος 1840 ἐκδοθὲν Διάταγμα δὲν εἶναι γενικὸν, ἀλλ' ἐξεδόθη διὰ τὴν εἰδικὴν ἐκείνην περίπτωσιν, τὴν ὁποίαν ὑπαγόρευσεν ἡ ἀνάγκη, προσδιορίζον τὸ ποσὸν τῶν χρηματικῶν ἀμοιβῶν διὰ τὸν φόνον ἢ τὴν σύλληψιν προκεκηρυγμένων λῃστῶν· αἱ διατάξεις αὗται δὲν ἐφυλάχθησαν παρὰ μόνον εἰς τὸν φόνον τοῦ λῃστοῦ Φλώρου, ἀναφερομένου εἰς τὸ κατὰ τὸ

ἔτος 1845 ἐκδοθὲν Β. Διάταγμα· ἄλλους δὲ παρὰ τοὺς διαβανομένους εἰς τὸ μνησθὲν Διάταγμα χαρακτηρίσαντας ὡς ληστὰς ά. καὶ β'. τάξεως οἱ τότε Ὑπουργοὶ παρεβίασαν ῥητὰς διατάξεις. καὶ κατεχράσθησαν τὸ ποσὸν τῶν 68,600 δραχμῶν, ἕνεκα τοῦ ὁποίου οὗτοι μὲν θεωροῦνται ὑπεύθυνοι, τὸ δὲ πρὸς ἐξόντωσιν τῆς ληστείας δαπανηθὲν ποσὸν, ὅσον στηρίζεται εἰς τὸ ἀπὸ τοῦ 1840 Β. Διάταγμα, ἔχον ἰσχὺν Νόμου, πρέπει νὰ γίνῃ παραδεκτὸν· ἀπόκειται δὲ εἰς τὴν Γερουσίαν ν' ἀποφασίσῃ ὅ,τι ἐγκρίνει.

Ὅτε ἡ συζήτησις, ἐπέφερεν ἄλλος, περιεστρέφετο περὶ τὴν ὁλικὴν ποσότητα τῶν δραχμῶν 220,000 κατὰ τὴν παρελθοῦσαν Συνεδρίασιν τῆς 15 Μαρτίου 1848, γνωμοδοτήσας τότε νὰ ἐκπεσθῇ τὸ ποσὸν τοῦτο, καὶ νὰ παραδεχθῇ μόνον ὅσον μέρος αὐτῆς ἐδόθη εἰς ἀμοιβὴν τῶν προκινδυνευσάντων εἰς ἐξόντωσιν τῆς πρό τινων ἐτῶν καταμαστιζούσης τὴν πατρίδα ληστείας, σκοπὸν δὲν εἶχον νὰ ὑποστηρίξω τὰ παρὰ τῶν πρώην Ὑπουργῶν προκαλεσθέντα περὶ ληστείας Διατάγματα· ἐφρόνουν πάντοτε καὶ φρονῶ, ὅτι δὲν πρέπει ἡ κοινωνία νὰ φονεύῃ ἀνθρώπους ἀκρίτως καὶ χωρὶς κἂν νὰ βεβαιωθῇ ἡ ταυτότης τῶν προκεκηρυγμένων λῃστῶν, οὔτε οἱ στρατιῶται τῆς Κυβερνήσεως, ἐνεδρεύοντες ὄπισθεν λίθων ἢ δένδρων, νὰ φονεύωσιν, ὡς κακούργους ἐκείνους, τῶν ὁποίων δὲν γνωρίζουσιν τὴν ταυτότητα· ἀλλὰ πρέπει οἱ λῃσταὶ οὗτοι, συλλαμβανόμενοι νὰ προσάγωνται ἐνώπιον τῶν Δικαστηρίων, διὰ νὰ βεβαιοῦται ἡ ταὐτότης αὐτῶν, καὶ δικαζόμενοι ἀπὸ τοὺς φυσικοὺς Δικαστάς των, νὰ τιμωρῶνται κατὰ τὸν Νόμον· τὰ κατὰ τὰ ἔτη 1840 καὶ 1845 ἐκδοθέντα περὶ ἐξοντώσεως τῆς ληστείας Διατάγματα οὔτε εἰς τὸν φόνον ἢ τὴν σύλληψιν τινὸς τῶν κατονομασθέντων λῃστῶν συνετέλεσαν, εἰμὴ μόνον τοῦ Φλώρου, οὔτε μέσα τοιαῦτα συγχωροῦνται εἰς τὰ εὐνομούμενα Κράτη, οὔτε εἰς Γαλλίαν, ὅπου τὸ Σύνταγμα κατιερώθη ἀθρόον διὰ τῆς Ἐθνικῆς Συνελεύσεως, ἐτέθησαν ποτὲ εἰς ἐνέργειαν τοιαῦτα μέτρα, οὔτε εἰς Ἀγγλίαν, ὅπου βαθμηδὸν καὶ αὐτοφυῶς πως ἀνεφάνη τὸ Σύνταγμα ἐκ τῶν σπλάγχνων τῆς κοινωνίας ἔλαβε χώραν τοιοῦτον μέτρον· πρὸ δὲ τῆς ἐποχῆς ταύτης προσδιωρίζετο ἀμοιβὴ εἰς τὸν φονεύοντα ἢ συλλαμβάνοντα λῃστὴν πασίγνωστον, ἀλλ' ἀφ' οὗ οὗτος ἐπροσκαλεῖτο ἐπανειλημμένως νὰ παρουσιασθῇ ἐνώπιον τῶν Δικαστηρίων, καὶ ἀφ' οὗ ἡ Κυβέρνησις κατέβαλεν ὅλας τὰς προσπαθείας εἰς σύλληψιν αὐτοῦ, καὶ ἐτίθετο ὁ καταδιωκόμενος ἐκτὸς τοῦ

Νόμου διὰ Νόμου ῥητοῦ· παρ' ἡμῖν δὲ ἄνευ τινος προηγουμένης διατυπώσεως προκηρύττονται ὡς λῃσταὶ ἀμέσως πολλοὶ, οἵτινες εἶναι ἄγνωστον, ἐὰν ἐκακούργησαν. Δὲν ἔχω σκοπὸν, λέγων ταῦτα, νὰ ἀντισταθῶ εἰς τὰ πρὸς ἐξόντωσιν τῆς λῃστείας μέτρα, ἀλλὰ νὰ περιορίσω αὐτὰ ἐντὸς τοῦ Νόμου καὶ τοῦ δικαίου· καὶ οὐ μόνον 68,600 δραχμὰς εἰμὶ πρόθυμος νὰ ψηφίσω πρὸς ἐξάλειψιν τοῦ τοιούτου αἴσχους τῆς εἰς τὸν πολιτισμὸν ἰσημέραι προβαινούσης κοινωνίας ἡμῶν, ἀλλὰ καὶ περισσοτέρας, ἐὰν ἀπ' ἀρχῆς ἐλαμβάνοντο τὰ πρὸς κατάπαυσιν τῆς λῃστείας ἀναγκαῖα μέτρα, δὲν ἠθέλαμεν βεβαίως καταφύγει εἰς τὸ μέσον τοῦτο, νὰ προκηρύττωμεν ἀμοιβὰς ὑπὲρ τῶν φονευόντων ἢ συλλαμβανόντων λῃστὰς, μέσα, τὰ ὁποῖα καὶ ἡ δικαιοσύνη καταδικάζει, καὶ ὁ αἰὼν, εἰς τὸν ὁποῖον ζῶμεν, ἀποδοκιμάζει.

Ἀλλὰ καὶ ἐὰν παραδεχθῶμεν τοιαῦτα μέσα διὰ μίαν στιγμὴν, ἐπειδὴ τὰ πρὸς ἐξόντωσιν τῆς λῃστείας σημειούμενα ποσὰ δὲν πηγάζουσιν ἀπὸ Νόμον τινὰ Κανονισμοὺς καὶ ἰσχὺν Νόμου ἔχοντα Β. Διατάγματα, διότι τὰ Διατάγματα τοῦ 1840 καὶ 1845, τὰ ὁποῖα προβάλλει ὁ πρώην ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς, δὲν δικαιολογοῦσι τὸ ποσὸν τοῦτο, ὡς ἐφαρμοζόμενα εἰς εἰδικὴν περίστασιν, ὡς ὀρθῶς παρετήρησεν ἡ Ἐπιτροπὴ, πρέπει νὰ ἐξαλειφθῇ τὸ ποσὸν τοῦτο ἀπὸ τὸν προϋπολογισμὸν, ἐκτὸς ὅσον ἀποδειχθῇ εἰς τὸν ἀπολογισμὸν, ὅτι ἐξωδεύθη τακτικῶς· τὸ δὲ δαπανηθὲν δυνάμει τοῦ κατὰ τὸ ἔτος 1845 ἐκδοθέντος Β. Διατάγματος, ὡς ἀντιβαίνοντος εἰς τὸ ἄρθρ. 54 τοῦ Συντάγματος, διὰ τὴν παράβασιν τοῦ ὁποίου ἔπρεπε νὰ κατηγορηθῇ ὁ προκαλέσας αὐτὸ Ὑπουργὸς, ἐὰν ὑπῆρχεν ἐν τοῖς ζῶσιν, πρέπει ν' ἀποῤῥιφθῇ.

Μηδεμιᾶς ἐπομένως γενομένης παρατηρήσεως, καὶ περαιωμένης παρὰ τοῦ Κ. Προέδρου κηρυχθείσης τῆς περαιτέρω συζητήσεως, ἡ Γερουσία, ἐρωτηθεῖσα, παρεδέχθη τὸ ἐκ δραχ. 68,600 ποσὸν πρὸς ἐξόντωσιν τῆς λῃστείας.

Προτεθείσης ἔπειτα τῆς συζητήσεως ἐπὶ τοῦ ποσοῦ τῶν δρ. 17,277:22 δι' ἔξοδα τῆς Ἀστυνομίας Ἀθηνῶν, καὶ ἀναγνωσθείσης τῆς περὶ τούτων ἐκθέσεως τῆς Ἐπιτροπῆς, παρετήρησέ τις τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, ὅτι τὸ εἰρημένον ἔξοδον ὡς παρανόμως καὶ ἐναντίον τοῦ Συνταγματικοῦ συστήματος γενόμενον, δὲν πρέπει νὰ γένῃ δεκτόν.

Ἡ διὰ τὴν Ἀστυνομίαν Ἀθηνῶν γενομένη δαπάνη τῶν δραχ. 17,277:22, ἐπέφερεν ἄλλος, ἀφορᾷ τὴν ἀσφάλειαν τῆς Πρω-

τευούσης, καὶ τὸ ποσὸν τοῦτο εὑρίσκεται καὶ εἰς τοὺς παρελθόντας προϋπολογισμοὺς, διὰ τὴν ἀνάγκην τῆς Ἀστυνομικῆς ὑπηρεσίας, ἥτις ἀπαίτει περισσοτέρους κλητῆρας· διὰ τοῦτο δὲν εἶναι πρέπον νὰ ἐκπεσθῇ ἡ μικρὰ αὕτη ποσότης, ἥτις ἐχρησίμευσεν εἰς τὴν διατήρησιν τῆς ἡσυχίας τῆς Πρωτευούσης.

Ἐπειδὴ, προσέθηκεν ὁ προαγορεύσας, δὲν ἐφηρμόσθη ὁ κατὰ τὸ ἔτος 1846 ψηφισθεὶς Νόμος περὶ διοικητικῆς ἀστυνομίας Ἀθηνῶν, εἴτε διότι ἐθεωρήθη παρὰ τοῦ πρώην Ὑπουργείου ὡς μὴ ἀναγκαῖος, εἴτε διότι ἤθελε νὰ δαπανᾷ κατ' ἀρέσκειαν, ἄνευ Νόμου, δὲν πρέπει νὰ γένῃ δεκτὸν ἤδη τὸ περὶ οὗ ἡ συζήτησις ποσὸν τῶν δραχμῶν 17,277:22· ἐκτὸς τούτου ὁ ἀριθμὸς τῶν Κλητήρων εἶναι ὑπέρμετρος, καὶ ἡ μισθοδοσία αὐτῶν ὑπέρογκος, διότι, ἐνῷ εἰς τὸν καθυποβληθέντα περὶ διοικητικῆς Ἀσυνομίας Ἀθηνῶν Νόμον οἱ κλητῆρες περιωρίζοντο εἰς 25 μόνον μὲ μισθὸν πρὸς 45 δραχμὰς κατὰ μῆνα, ὡς βεβαιοῦται ἐκ τῶν προσαχθέντων ἐνταλμάτων, οἱ κλητῆρες ἀναβαίνουν εἰς πεντήκοντα τὸν ἀριθμὸν, καὶ μισθὸς αὐτῶν πρὸς 60 κατὰ μῆνα εἰς ἕκαστον. Μὴ δυναμένου ὅθεν τοῦ πρώην Ὑπουργείου νὰ δαπανήσῃ τοιαύτην ποσότητα ἄνευ Νόμου, δὲν εἶναι δίκαιον νὰ παραδεχθῇ ἡ δαπάνη αὕτη, ὡς αὐθαιρέτως γενομένη.

Εἶναι ἀληθὲς, ἐπέφερεν ὁ Εἰσηγητὴς τῆς Ἐπιτροπῆς, ὅτι τὸ διὰ τὴν Ἀστυνομίαν Ἀθηνῶν δαπανηθὲν ποσὸν ἐγένετο παρανόμως, ἐναντίον καὶ τοῦ περὶ Δήμων Νόμου καὶ τοῦ Συντάγματος· ἀλλ' ἐπειδὴ ἤδη ἐδαπανήθη τοῦτο, ὡς καὶ ἄλλοτε, καὶ δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἐπιστραφῇ πλέον, πρέπει νὰ γένῃ δεκτὸν ἐπὶ τοῦ παρόντος μόνον, διὰ τὸ ἔτος 1847, θέλει δὲ ἐξαλειφθῇ τοῦτο ἀπὸ τὸν προϋπολογισμὸν τῶν ἐξόδων τοῦ ἔτους 1848, ἐὰν τυχὸν ὑπάρχῃ ἐν αὐτῷ σημειωμένον.

Προτείναντος τινὸς, ὅτι, ἄνευ Νόμου δαπανηθὲν τὸ εἰρημένον ποσὸν, δὲν πρέπει νὰ γένῃ δεκτὸν, ἀλλὰ νὰ ὑπολογισθῇ εἰς βάρος τοῦ ἁρμοδίου Ὑπουργοῦ, ἐπήνεγκεν ἄλλος, ὅτι, ἂν καὶ ἀπὸ τοῦ ἔτους 1843 ἐδαπανᾶτο τὸ ποσὸν τοῦτο διὰ τὴν Ἀσυνομίαν Ἀθηνῶν, ἀλλ' ἀφ' ἧς ἐποχῆς εἰσήχθη τὸ περὶ Διοικητικῆς Ἀσυνομίας Νομοσχέδιον, δὲν ἔπρεπε νὰ λάβῃ πλέον χώραν ἡ δαπάνη αὕτη.

Μηδεμιᾶς ἑπομένως γενομένης παρατηρήσεως, καὶ περαιωμένης παρὰ τοῦ Κ. Προέδρου κηρυχθείσης τῆς περαιτέρω συζη-

τήσεως, προετέθη εἰς μυστικὴν ψηφοφορίαν, κατὰ τὸ 43 ἄρθρον τοῦ Κανονισμοῦ, ἡ περὶ παραδοχῆς ἢ μὴ τῶν δραχ. 17,277:22 δι' ἔξοδα τῆς Ἀστυνομίας Ἀθηνῶν ποσότης, καὶ ἡ Γερουσία διὰ ψήφων 18 πρὸς 15 δὲν παρεδέχθη τὴν ποσότητα ταύτην.

Προτεθείσης τελευταῖον τῆς συζητήσεως ἐπὶ τῆς ἐκ δραχμῶν 137,212:92 ποσότητος διὰ μισθοὺς ὁδηγῶν καὶ ἐθνοφυλάκων καὶ διὰ στρατολογίας πρὸς κατάπαυσιν τῶν συμβασῶν στάσεων ἐν καιρῷ τῶν Βουλευτικῶν ἐκλογῶν, καὶ ἀναγνωσθείσης τῆς περὶ τούτων ἐκθέσεως τῆς Ἐπιτροπῆς, παρετήρησεν ὁ Εἰσηγητὴς, ὅτι τὸ εἰρημένον ποσὸν εἰς δύω διαιρεῖται εἴδη πληρωμῶν, 1) εἰς ἐθνοφύλακας καὶ ὁδηγοὺς, καὶ 2) εἰς στρατολογίας διὰ τὴν κατάπαυσιν τῶν στάσεων· ὡς πρὸς τὸ πρῶτον, ἐπειδὴ τὸ ἀπὸ 15 Ὀκτωβρίου 1843 Β, Διάταγμα, τὸ ὁποῖον συσταίνει τὴν ἐθνοφυλακὴν, δὲν διοριζει μισθοδοσίαν τῶν ὁδηγῶν καὶ ἐθνοφυλάκων, ἀλλ' ἄνευ Νόμου οἱ πρώην Ὑπουργοὶ ἐπροσδιώρισαν αὐθαιρέτως τὴν μισθοδοσίαν τούτων, παρανόμως μετασχηματίσαντες τὴν ὑπηρεσίαν τῆς ἐθνοφυλακῆς, δὲν πρέπει νὰ γένῃ δεκτὴ ἡ πληρωμὴ τούτων ὡς παράνομος· ὡς πρὸς τὸ δεύτερον, ἐπειδὴ θεωροῦνται δικαιολογημένα τὰ πρὸς κατάπαυσιν τῶν συμβασῶν στάσεων γενόμενα ἔξοδα, χωρὶς νὰ ἐξετάσωμεν τὰ αἴτια, τὰ ὁποῖα ἐπροκάλεσαν αὐτὰ, πρέπει νὰ παραδεχθῶσιν. Ἡ Ἐπιτροπὴ ὅμως δὲν ἠδυνήθη εἰς τόσον βραχὺ καὶ ὀλιγοήμερον διάστημα, καὶ ἄνευ εἰδικῶν πληροφοριῶν, νὰ ἐκκαθαρίσῃ, πόσα ἐκ τῶν γενομένων ἐξόδων τῶν δραχμῶν 137,212:92 ἀνάγονται εἰς τὴν μισθοδοσίαν τῶν ὁδηγῶν καὶ ἐθνοφυλάκων, τὰ ὁποῖα δὲν εἶναι νόμιμα, καὶ πόσα εἰς τὴν κατάπαυσιν τῶν στάσεων, τὰ ὁποῖα θεωροῦνται δικαιολογημένα, ὡς πρὸς ἐκείνους μόνον, οἵτινες ἔλαβον πραγματικῶς μέρος, καὶ δι' ὅσας ἡμέρας διήρκεσεν ἡ ὑπηρεσία των· διότι τὸ Ὑπουργεῖον, διὰ νὰ καλύψῃ τὴν μὴ νομίμως γενομένην δαπάνην εἰς τὴν μισθοδοσίαν τῶν ὁδηγῶν καὶ ἐθνοφυλάκων, ἀνέμιξε ταύτην μὲ τὰ γενόμενα ἔξοδα εἰς τὰς στρατολογίας πρὸς κατάπαυσιν τῶν στάσεων, ὥστε καθίσταται σχεδὸν ἀδύνατος ἡ ἐκκαθάρισις αὐτῶν, καὶ πρὸς τοῦτο ἀνέγνω πίνακα, περιέχοντα ὀνομαστικὸν κατάλογον περὶ τῆς δαπάνης τοῦ ποσοῦ τῶν δρ. 137,212:92, ἔχοντα ὡς ἑξῆς.

Μισθοδοσία ὁδηγῶν καὶ ἐθνοφυλάκων τοῦ ἔτους 1847.

Φθιώτιδος καὶ Φωκίδος.

	Ὁδηγ.	Ἀριθμὸς ἐθνοφ.			
Ὑπὸ τὸν Μοίραρχον Γ. Πτολεμαῖον		30	διὰ τὸν Ἰαν. καὶ Φεβρ. διὰ τοὺς ὁποίους ἐπληρώθη ποσὸν . . .	δρ. 1,649:80	
Ἴδιος	7	62	διὰ τὸν Ἰούλ. καὶ Αὔγουστον . .	» 3,410:—	
»	3	30	» 1—15 Ὀκτωβρ.	» 455	
»	7	79	» Ὀκτωβρ. καὶ Νοέμβρ. . . .	» 3,790	
»	.	.	» » » » . . .	» 650	
»	8	75	» Δεκέμβριον	» 2,231:39	
			Δωρίδος.		12,186:19
Ἀνωνύμως	2	24	» Ἰούνιον	» 444:32	
	3	33	» Ἰούλιον	» 704:16	
	2	28	» Αὔγουστον	» 446:89	
	2	18	» Ὀκτώβριον	» 530	
	1	13	» Δεκέμβριον	» 365	
			Παρνασίδος.		2,590:37
Ὁμοίως	2	26	» Ἰούνιον καὶ Ἰούλ. ἡμέρας 40 .	733:33	
Ὁμοίως		25	» Σεπτέμβριον	724:90	
			Λοκρίδος.		1,458:23
		29	» ἄνευ ἡμερομηνίας (1000)		
		15	» » » 104: 5	1,104: 5	
Στρατηγὸν Ἰωάν. Γκούραν			ἀπὸ 9 μέχρι τέλους Αὐγ. 3,000		
			ἄνευ μηνὸς 2 000		
			Σεπτέμβριον 2,000		

498	Ὀκτώβριον	13,099:75	
100	Νοέμβριον	2,682:45	
107	ἀπὸ 25 Αὐγούς. μέχρι τέλους Σεπτεμβρ. . . .	3,133: 6	
102	Δεκέμβριον	2,104	
	ὁμ.	606	
	Διάφορα ἔξοδα αὐτοῦ .	1,046:25	35,779:38

Ὑπὸ τὸν διοικητὴν τοῦ μεταβατικοῦ,
μὲ διαταγὴν Νομαρχίας ἄνευ περισσοτέρας διασαφήσεως 16,211: 8 53,094:51

Ἀκαρνανοαιτωλίας. δρ. 69,329:30

Ὑπὸ τὸν Ταγματάρ. Πράππαν	10	58	διὰ τὸν Ἰανουάρ. καὶ Φεβρουάρ. . .	2643.69	
» Λοχαγὸν Πετμέζην			ἀπὸ Ἰανουάριον ἕως 18 Αὐγούς. . .	1215.95	
» Ἀπόστολον Ῥοκᾶν	1		» 26 Μαΐου ἕως 20 Ὀκτωβρ. .	384. 7	
» Σωτήρ. Στράτον		296	» 23 Σεπτεμ. ἕως 19 Ὀκτωβ. . .	7695.—	
» Μοίραρχον Τζῖνον		98	» 16 Σεπτεμ. ἕως Δεκέμ. μὲ δρ. 130 ἔξοδα αὐτοῦ	8910.21	
» Ἀνδρ. Στούπαν	1		» 12 Ἀπριλ. ἕως 9 Αὐγούς. . .	236.—	
Ταμποῦρος ὁδηγὸς Προσχίου	1		» 3 Μαρτίου ἕως Ἰουλίου . .	255.65	
Μαρκόπουλος ὁδηγὸς Ἀποδοτίας	1	4	» 29 Ἰανουαρ. μέχρι Μαΐου . . .	479.88	
Νίκος Τζάρας καὶ Ἀνδ. Σακαρέπας	2		» 17 Φεβρ. μέχρι τέλ. Ἀπρλ.	199.98	
ἴδιοι	8	5	» ἀπὸ Μάϊον καὶ Ἰούνιον .	886.92	
ἴδιοι	10	5	» Ἰούλιον	540.—	1626.90
Μῆτρος Δεληγεώργης			Διάφορα ἔξοδα . . .		1443.74
Ἔπαρχος Βονίτζης καὶ Γραμματεὺς			Δι' ἔξοδα ἀποσολῆς ἐγγράφων		215. 7 25106:16

Μεταφορὰ . . . . δρ. 94,435:46

		ὁδηγ.
Ταγματάρχης Κρηκούκης		1
Ἐθνοφύλακες Περράϊας		
»	»	
Ἐθνοφύλακ. Κρωπίας καὶ Λαυρίου		
Α. Δάβαρης		1
Δήμου Φυλῆς		
Ἀριστείδης Χρυσοβέργης		
ἴδιος		
Συνταγματάρχης Κλίμακας		
ἴδιος		
ἴδιος		
Δ. Κολοκοτρώνης—		
Ταγματάρχης Κουτζονίκας		1
»		
»		
»		
»		
»		
»		
Κ. Μπῖνος		1
»		1
»		1
Κωνστ. Ι. Χρήστου		

	Ἀττικῆς καὶ Βοιωτίας. Μεταφορὰ . . .		δρ.	94435.46
Ἐθνοφ.				
	ἀπὸ 5 Ἰουνίου μέχρι Δεκεμ.		410.—	
15	ἄνευ ἡμερομηνίας	490.—		
5	ἀπὸ 19 Αὐγούς. ἕως 8 7βρίου	133.30	623 30	
4	ἀπὸ 1 Ἰανουαρ. ἕως 15 Μαρτ.		337.50	
	ἀπὸ 8 Αὐγούς. μέχρι Δεκέμβ.		381.33	
8	ἄνευ χρονολογίας		255.—	
85	Αὔγους. 7βριον καὶ 8βριον		3119.32	
	ἄνευ ἡμερομηνίας		637. 9	
100	ἀπὸ Αὔγους. μέχρι Νοέμβρ.	5545.—		
73	ἀπὸ 1 ἕως 20 Δεκεμβρίου	1060.98		
25	Δεκέμβριον	625.—	7230.98	
3	ἄνευ χρονολογίας . . .		125.—	
	Εὐβοίας.			13,119.52
	Αὔγουσον	140:		107,554:98
43	Σεπτέμβριον	1,074:14		
53	Ὀκτώβριον	1,375:83		
55	Νοέμβριον	1,341:17		
	ὁμ.	46:31		
57	Δεκέμβριον	1,459:69		
	Σεπτέμβ. μέχρι Δεκεμβ.	560:	5,997:14	
60	Σεπτέμβριον καὶ Ὀκτώβριον . . .		3,914:	
35	Νοέμβριον		1,400:—	
38	Δεκέμβριον		1,560:—	
17	Αὔγουστον		425:—	
	Σεπτεμβρίου καὶ Ὀκτωβρίου 1,97[illegible]			

Σταμ. Γεωργιάδης		55	»	1,375:—	
»		52	Σεπτέμβριον καὶ Ὀκτώβριον	1,972:19	
»		58	Νοέμβριον	1,512:07	
»		51	Δεκέμβριον	1,308:55	6,167:81
Λιακόπουλος	1	46	Σεπτέμβριον	1014:10	
»	1	51	Ὀκτώβριον	1,338:33	
»	1	49	Νοέμβριον	1,330:50	
»	1	51	Δεκέμβριον	799:28	
»			ὁμ.	590·72	5 072:93
Γ. Κατζαρὸς	1	43	Ὀκτώβριον	768:10	24,516:88
»	1	51	Νοέμβριον	1,243:21	
»	1	38	Δεκέμβριον	1,037:50	3,048:81
Φαλαγγῖται 18					720:—
Ἰωάννης Καριόπουλος	4	10	. . . . .		404:48
Ἔπαρχος Καρυστίας			Διὰ πολεμεφόδια . . .		221.45
Χωματιανὸς γραμματ. Ἐπαρχείου			διὰ προμήθειαν πολεμεφοδίων καὶ τροφῶν		521.79
Ἰωάννης Μιχαὴλ ὁπλοποιὸς . .			*Ἀκαθάριστα ἔξοδα.*		203.53 29657.94

Διὰ 46 ἐθνοφύλακας ὑπὸ τὸν Συνταγματάρχην Δεληγεώργην . . . . δρ. 2521.—
Ἔπαρχος Πετρίδης διὰ τροφὰς, πολεμεφόδια καὶ διάφορα ἔξοδα . . . . » 2000.—
Διὰ 124 ἐθνοφύλακας Ὑποστράτηγος Ἀνδρέας Ἴσκου . . . . . » 930.—
Διὰ 165 ἐθνοφύλακας » Ἰωάννης Στάϊκου . . . . . » 1786.—
» 7,237.— 137212:92

Ἐπειδὴ ἐκ τοῦ ἀναγνωσθέντος ὀνομαστικοῦ καταλόγου, ἐπέφερεν ἄλλος, δικαιολογεῖται τὸ ἔξοδον τοῦτο, ὡς ὀνομαστὶ ἀναφερομένων τῶν μισθοδοτηθέντων, πρέπει νὰ παραδεχθῇ τοῦτο, ἐπιφυλαττομένου τοῦ δικαιώματος τῆς ἐξελέγξεως ἐπὶ τοῦ ἀπολογισμοῦ.

Ἐκ τῆς γενομένης ἀναγνώσεως τοῦ καταλόγου, παρετήρησεν ὁ πρώην ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν Ὑπουργὸς καὶ Γερουσιαστὴς Κ. Δ. Βούλγαρης, ὅτι ἐντὸς μικροῦ διαστήματος ἐκ τῆς ἀναγνώσεως τοῦ εἰρημένου καταλόγου, δὲν δύναται ἡ Γερουσία νὰ λάβῃ ἀκριβῆ πληροφορίαν περὶ τῆς δαπάνης τῆς περὶ ἧς ἡ συζήτησις ποσότητος, καὶ στηριζομένη εἰς τὸν κατάλογον τοῦτον, τὰ μὲν νὰ παραδεχθῇ, τὰ δὲ ν' ἀπορρίψῃ, καθόσον δὲν πρόκειται ἤδη ἡ συζήτησις τοῦ τῶν ἐξόδων ἀπολογισμοῦ, καὶ διότι εἰς μόνην τὴν συζήτησιν τούτου ἀνήκει πᾶσα λεπτομερὴς περὶ τῆς δαπάνης τοῦ εἰρημένου ποσοῦ ἔρευνα· τὸ Ὑπουργεῖον ἐξώδευσε τὴν ποσότητα ταύτην εἰς κατάπαυσιν τῶν συμβασῶν πασιγνώστων στάσεων, ἐκ τῶν ὁποίων προφανέστατος ἐπέκειτο κίνδυνος τῆς Πατρίδος, καὶ οὐκ ὀλίγην τὸ Ἔθνος ἤθελεν ὑποστῆ ζημίαν ἀθεράπευτον, καὶ μέγιστος ἐπ' αὐτοῦ ἤθελεν ἐπέλθει ὄλεθρος, καὶ γενικὴ ἀναστάτωσις· τὸ Ὑπουργεῖον ὅθεν ἐξεπλήρωσε τὸ καθῆκόν του, λαβὸν τὴν προσήκουσαν πρόνοιαν πρὸς σωτηρίαν τῆς Πατρίδος. Τὸ εἰς κατάπαυσιν τῶν στάσεων δαπανηθὲν ποσὸν εἶναι ἀσήμαντον, ὡς πρὸς τὸν ἀριθμὸν τῶν ἐπιγενομένων ταυτοχρόνως σχεδὸν στάσεων, καὶ ἄξιον ἀπορίας καθίσταται, πῶς ἡ Γερουσία διστάζει νὰ παραδεχθῇ τὴν τοιαύτην δαπάνην, χρησιμεύσασαν τὰ μέγιστα ἐπ' ἀγαθῷ τῆς Πατρίδος, ἐνῷ ὀφείλει νὰ συνδράμῃ πρὸς τοῦτο τὴν Κυβέρνησιν. Αἱ κατὰ καιροὺς Κυβερνήσεις ἔκαμον πάντοτε χρῆσιν τοιαύτης διὰ τὴν ἀσφάλειαν τοῦ Κράτους δαπάνης, καὶ μάλιστα ἡ Κυβέρνησις κατὰ τὸ ἔτος **1844** ἐδαπάνησε περισσοτέραν ποσότητα εἰς ὁπλισμὸν ὁδηγῶν καὶ ἐθνοφυλάκων εἰς πολλὰς Ἐπαρχίας, μὴ ὑπαρχουσῶν στάσεων, ἐπὶ λόγῳ τῆς διατηρήσεως τῆς ἡσυχίας τοῦ Κράτους, καὶ καθόσον ἐνθυμοῦμαι, εἰς τὴν Ἐπαρχίαν Φθιώτιδος διετηροῦντο τότε **70** περίπου ἐθνοφύλακες· πολλῷ δὲ μᾶλλον εἴπετο οἱ πρώην Ὑπουργοὶ νὰ δαπανήσωσι τὴν ποσότητα ταύτην τῶν δραχμῶν **137,212:92** πρὸς κατάπαυσιν τῶν ἐπιγενομένων στάσεων, ἐκ τῶν ὁποίων ἐπαπειλεῖτο γενικὸς τῆς Πατρίδος ὄλεθρος, τὸν ὁποῖον, ἐὰν δὲν ἤθελον προλάβῃ, ἤθελον νομισθῇ ὑπεύθυνοι. Τί ἠθέλατε μᾶς εἴπει, Κύριοι, ἐὰν παρακούσαντες, ὡς εἴρηται, τοιούτου προφανοῦς κινδύνου, ἠθέλατε ἀφήσει νὰ

λάβωμεν ὅλα τὰ ἀναγκαῖα καὶ δραστήρια μέτρα πρὸς ἐξόντωσιν τῶν ταραχῶν, ἥτις ἐγένετο μὲ μεγίστην ἐπιτυχίαν; ἡ Κυβέρνησις λοιπὸν εἶναι πεπεισμένη, ὅτι ἐξεπλήρωσεν ἓν τῶν ἱερωτέρων καθηκόντων της, καὶ δύναται νὰ καυχηθῇ, ὅτι διετήρησεν εἰς ἀσφάλειαν τὸ Κράτος, καὶ παρέδωκε τοῦτο εἰς τοὺς διαδόχους της ἐν πλήρει ἡσυχίᾳ καὶ εὐταξίᾳ. Περαίνων δὲ τὸν λόγον του, ἐπρότεινε τὴν παραδοχὴν τῆς ποσότητος τῶν δραχμῶν 137,212:92, ὡς δαπανηθείσης πρὸς ἡσυχίαν τοῦ Κράτους.

Τὸ περὶ Ἐθνοφυλακῆς Διάταγμα, ἐπῄνεγκεν ὁ Εἰσηγητὴς, δὲν ἀναθέτει τὴν μισθοδοσίαν τῶν ὁδηγῶν καὶ Ἐθνοφυλάκων εἰς τὴν Κυβέρνησιν, ἀλλ' οἱ Δῆμοι ῥητῶς δαπανῶσιν εἰς διατήρησιν αὐτῶν· καθόσον δ' ἀφορᾷ τὰ προκαλέσαντα τὰς ἐπιγενομένας στάσεις αἴτια, ἡ Ἐπιτροπὴ ἐπρόκρινε νὰ θέσῃ πέπλον σιγῆς ἐπ' αὐτῶν, μηδεμίαν περὶ τούτων μνείαν ποιουμένη· διότι καὶ εἰς ἄλλας Συνεδριάσεις τῆς Γερουσίας περὶ τούτων ἐγένετο λόγος· παρατηρεῖ δὲ μόνον, ὅτι πλὴν τῶν δραχ. 137,212:92 ἐδαπανήθησαν εἰς ἐξόντωσιν τῶν στάσεων, καὶ ἄλλα παρὰ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν, διὰ τὴν αὔξησιν τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ὁροφυλάκων καὶ χωροφυλάκων καὶ τῆς λοιπῆς στρατιωτικῆς δυνάμεως. Ἐπειδὴ δὲ καθίσταται δύσκολος ἡ διάκρισις τῆς πρὸς κατάπαυσιν τῶν στάσεων γενομένης δαπάνης ἐκ τῆς ἀναγνώσεως τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου, ἀπαιτεῖται νὰ τυπωθῇ καὶ διανεμηθῇ οὗτος εἰς τὰ μέλη τοῦ Σώματος, καὶ ὡρίμως ἐφ' ἑκάστου τούτου διασκεψάμενον τὸ Σῶμα, νὰ προβῇ τὴν ἐπιοῦσαν εἰς τὴν συζήτησιν.

Προτείναντος δέ τινος, ὅτι οὐδεμία ἐκ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ καταλόγου τούτου δύναται νὰ γίνῃ ἐξέλεγξις περὶ τῆς δαπάνης τῶν δραχμῶν 137,212:92, ἀλλὰ πρέπει νὰ παραδεχθῇ τὸ ποσὸν τοῦτο, ἐπιφυλαττομένης τῆς Γερουσίας τὴν ἐξέλεγξιν ἐπὶ τῆς συζητήσεως τοῦ ἀπολογισμοῦ, ἐπέφερεν ὁ κατὰ πρῶτον ἀγορεύσας, ὅτι ὁσάκις γίνεται δαπάνη τις εἰς ὄφελος τῆς Πατρίδος, καὶ δι' ἀναπόφευκτον ἀνάγκην, πρέπει νὰ γίνηται δεκτὴ, καί τοι ἐξοδευθεῖσα παρὰ τὴν ἔγκρισιν τῶν Βουλῶν· ὅταν δὲ δαπανᾶται ποσόν τι ἐξόδων εἰς κατάπαυσιν ἐπισυμβασῶν στάσεων, τὰς ὁποίας ἐπροκάλεσεν αὐτὴ ἡ Κυβέρνησις, τότε ἡ παραδοχὴ εἶναι παράνομος. Οἱ ΚΚ. Ὑπουργοὶ, προθέμενοι νὰ διατηρηθῶσιν εἰς τὰς θέσεις των, οὐδενὸς ἐφείσθησαν θεμιτοῦ καὶ ἀθεμίτου μέσου· παρεβίασαν τὴν ψῆφον τῶν πολιτῶν, κατεπάτησαν τὸν περὶ Δήμων Νόμον, κατέστρεψαν τὸν περὶ ἐκλογῆς τῶν Βουλευτῶν Νόμον, ἐπηρέασαν τὰς συνειδήσεις τῶν δικαστῶν,

ἔβαλαν εἰς ἐνέργειαν τὴν ἔνοπλον δύναμιν κατὰ τὰς Βουλευτικὰς ἐκλογὰς, καὶ ἐνὶ λόγῳ κατεπάτησαν τὸ Σύνταγμα, προκαλέσαντες τὸν λαὸν εἰς τὰ ὅπλα, πρὸς τήρησιν τοῦ Συντάγματος κατὰ τὸ ἄρθρον 107, γενόμενοι παραίτιοι διαρπαγῶν περιουσιῶν, ἐμπρησμῶν οἰκιῶν, καὶ ἀτιμώσεων φρικωδεστάτων. Ἐὰν λοιπὸν γένῃ παραδεκτὴ ἡ τοιαύτη δαπάνη, τότε καταπατεῖται τὸ Σύνταγμα, τὸ ὁποῖον καὶ ὡς πολῖται καὶ ὡς Γερουσιασταὶ ὡρκίσθημεν νὰ διατηρῶμεν.

Ἀντέταξεν ὁ πρώην ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν Ὑπουργὸς, ὅτι ἠδυνάμην ν' ἀνασκευάσω μίαν πρὸς μίαν τὰς ἐπισωρευθείσας παρὰ τοῦ προαγορεύσαντος ἰδέας, ἀλλ' ἐπειδὴ περὶ τούτων ἐγένετο πολλάκις λόγος ἐν τῇ Γερουσίᾳ, καὶ οἱ ἁρμόδιοι Ὑπουργοὶ δεόντως ταῦτα ἀντέκρουσαν, ἀποδείξαντες τὰ ἐναντία δι' ἐκτενῶν συζητήσεων καὶ ἀναπτύξεων, θεωρῶ περιττὴν πᾶσαν ἐπανάληψιν τούτων, καθόσον ὁ προαγορεύσας, ἀνακεφαλαιόνων ταῦτα πολλάκις στερεοτύπως, περὶ τὰ αὐτὰ περιεστράφη, καὶ νομίζω ματαίους τοὺς λόγους, ὅταν αὐτὰ τὰ πράγματα μαρτυρῶσι τὴν ἀλήθειαν.

Ἐὰν, παρετήρησεν ἄλλος, ἐγένοντο καὶ κατὰ τὸ ἔτος **1844** τοιαῦτα πρὸς διατήρησιν τῆς ἡσυχίας τοῦ Κράτους ἔξοδα, δὲν πρέπει νὰ παραδεχθῶσι καὶ τὰ κατὰ τὸ ἔτος **1847** γενόμενα· διότι τότε ἡ Γερουσία θέλει παραδέχεται, ἄνευ τινὸς ἐξετάσεως τοῦ λοιποῦ, καὶ ἄλλα τινὰ εἰς τὸν προϋπολογισμὸν σημειούμενα ποσὰ ἐξόδων. Σεμνυνόμενοι δὲ οἱ πρώην Ὑπουργοὶ, ὅτι παρέδωκαν τὸ Κράτος ἥσυχον, ὁμοιάζουσιν ἐκείνους, οἵτινες καυχῶνται, ὅτι ἔφεραν τὴν ἡσυχίαν τοῦ τάφου μετὰ τὴν καταστροφὴν ἑνὸς τόπου· ποία μεγαλητέρα ἡσυχία ἀπὸ τὴν ἡσυχίαν τάφου;

Ὅταν ἐπρόκειτο, ἐπήνεγκεν εἷς τῶν προαγορευσάντων, ἡ συζήτησις τοῦ παρόντος κεφαλαίου τῶν ἐκτάκτων ἐξόδων εἰς τὴν παρελθοῦσαν Συνεδρίασιν τῆς Γερουσίας, καθ' ἣν ἀπεφασίσθη νὰ καθυποβληθῶσι τὰ δικαιολογητικὰ περὶ τῆς δαπάνης αὐτῶν ἔγγραφα, πολλοὶ τότε παράλληλοι μὲ τοὺς σημερινοὺς ἐξετέθησαν λόγοι, καὶ δὲν δύναται ἕνεκα τούτου πλέον ἡ Γερουσία νὰ περιορίσῃ τὸ ποσὸν τοῦτο, ἀλλὰ πρέπει νὰ τὸ παραδεχθῇ ὡς γενόμενον, μολονότι τοῦ λοιποῦ δὲν δύνανται αἱ Κυβερνήσεις νὰ διοικοῦν διὰ τῆς ἰσχύος τῆς λόγχης, τῆς ὁποίας ἔπεσεν ἤδη ἡ σημασία, ὡς ἀπεδείχθη τρανώτατα μέχρι τοῦδε. Ἐπειδὴ δὲ ὁ παρὰ τοῦ Εἰσηγητοῦ τῆς Ἐπιτροπῆς ἀναγνωσθεὶς κατάλογος περὶ τῆς δαπάνης τοῦ ποσοῦ, περὶ οὗ πρόκειται, θεωρεῖται ὡς

παράρτημα τῆς ἐκθέσεως τῆς Ἐπιτροπῆς, πρέπει νὰ τυπωθῇ καὶ διανεμηθῇ εἰς τὰ μέλη τοῦ Σώματος, διὰ νὰ ἐπιφέρῃ ἕκαστος τὰς ἀπαιτουμένας περὶ αὐτοῦ παρατηρήσεις.

Μηδεμιᾶς ἐπομένως γενομένης παρατηρήσεως, καὶ κηρυχθείσης περαιωμένης παρὰ τοῦ Κ. Προέδρου τῆς παραιτέρω συζητήσεως, ἡ Γερουσία, ἐρωτηθεῖσα, παρεδέχθη τὴν ἀναβολὴν αὐτῆς, διατάξασα τὴν τύπωσιν καὶ διανομὴν τοῦ ἀναγνωσθέντος πίνακος.

Ἀπαγγείλας ἐπομένως ὁ Κ. Πρόεδρος, ὅτι ἀντικείμενον τῆς ἐπιούσης Συνεδριάσεως θέλει εἶσθαι ἡ ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως ἐπὶ τοῦ ποσοῦ τῶν δραχμῶν **137,212:92** διὰ τὴν κατάπαυσιν τῶν ἐπιγενομένων στάσεων, ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν περὶ τὴν 3 ὥραν Μ. Μ.

Ὁ Πρόεδρος
Α. ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Χ. ΚΑΩΝΑΡΗΣ.
Ν. ΜΕΞΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Ν. Χρυσόγελος.
Χρ. Βλάσσης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 23 Μαρτίου 1848.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων **31** μελῶν, ὁ Κ. Πρόεδρος κηρύττει τὴν ἔναρξιν τῆς Συνεδριάσεως περὶ τὴν **12** ὥραν.

Τὰ Πρακτικὰ τῆς προλαβούσης, ἀναγνωσθέντα, ἐγκρίνονται, μηδεμιᾶς γενομένης ἐνστάσεως.

Παρατηρήσαντος ἐπομένως τοῦ Κ. Προέδρου, ὅτι διὰ τὴν ἄνευ λόγου κωλύματος ἀπουσίαν τινῶν Γερουσιαστῶν ἀναβάλλονται πολλάκις αἱ Συνεδριάσεις τοῦ Σώματος, καὶ πρέπει νὰ ὁρισθῇ ἀκριβῶς ἡ ὥρα τῆς ἐνάρξεως τῶν Συνεδριάσεων, προσέθηκεν ἄλλος, ὅτι κατὰ τὸ **14** ἄρθρον τοῦ Κανονισμοῦ, ὅταν τις τῶν Γερουσιαστῶν κωλύεται, ὀφείλει, πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς Συνεδριάσεως, νὰ εἰδοποιήσῃ τὸν Πρόεδρον, γνωστοποιῶν καὶ τὸν λόγον τοῦ κωλύματος· χωρὶς δὲ τούτου, ἂν δὲν ἐμφανισθῇ

εἰς τρεῖς κατὰ συνέχειαν Συνεδριάσεις, ὁ Πρόεδρος διατάττει τὸν Γραμματέα νὰ δηλώσῃ ἐπὶ Συνεδριάσεως τὴν ἔλλειψιν ταύτην, ἥτις σημειοῦται εἰς τὰ Πρακτικὰ· ἡ διάταξις αὕτη πρέπει νὰ τεθῇ εἰς πλήρη ἐνέργειαν, καὶ προσέτι νὰ ἐπιβληθῇ ὡς ποινὴ εἰς τοὺς ἄνευ νομίμου λόγου μὴ παρευρισκομένους εἰς τὰς Συνεδριάσεις ἡ στέρησις τῆς Γερουσιαστικῆς ἀποζημιώσεως δι' ὅσας ἡμέρας ἤθελον λείψει.

Προτείναντος δέ τινος, ὅτι ἀρκεῖ νὰ ὁρισθῇ ἀπὸ τοῦδε ῥητῶς ἡ ὥρα τῆς ἐνάρξεως τῶν Συνεδριάσεων τοῦ Σώματος, καὶ νὰ τεθῇ εἰς πλήρη ἐνέργειαν τὸ **14** ἄρθρον τοῦ Κανονισμοῦ, ἐρωτηθεῖσα ἡ Γερουσία, ὥρισεν ὡς ὥραν τῆς ἐνάρξεως τῶν Συνεδριάσεων τὴν **10** π. μ., ἐπιφυλαττομένη τὸ δικαίωμα νὰ ἐφαρμώσῃ τὸ ἄρθρον **14** τοῦ Κανονισμοῦ ἐναντίον παντὸς ἐκ τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, ὅστις δὲν ἤθελε συμμορφωθῇ μὲ τὴν διάταξιν τοῦ εἰρημένου ἄρθρου.

Ἐπομένως ὁ Κ.Πρόεδρος ἀπαγγέλλει τὴν ἡμερουσίαν διάταξιν, καὶ προτίθεται εἰς συζήτησιν τὸ ἐκ δραχ. **137,212:92** ποσὸν διὰ μισθοὺς Ὁδηγῶν καὶ Ἐθνοφυλάκων, καὶ διὰ τὰς νεοσυλλέκτους στρατολογίας, πρὸς κατάπαυσιν τῶν ἐν καιρῷ τῶν Βουλευτικῶν ἐκλογῶν στάσεων, κατὰ τὸν τυπωθέντα καὶ διανεμηθέντα κατάλογον.

Λαβὼν δὲ τὸν λόγον ὁ Εἰσηγητὴς τῆς Ἐπιτροπῆς παρετήρησεν, ὅτι διὰ νὰ προχωρήσῃ ἐν τάξει ἡ περὶ τῆς δαπάνης τοῦ εἰρημένου ποσοῦ συζήτησις, πρέπει νὰ διαιρεθῇ τοῦτο εἰς δύω· **1.** εἰς μισθοδοσίαν Ὁδηγῶν καὶ Ἐθνοφυλάκων, καὶ **2.** εἰς μισθοδοσίαν ἐκείνων, οἵτινες συνετέλεσαν εἰς κατάπαυσιν τῶν ἐπιγενομένων στάσεων· καὶ τὰ μὲν πρῶτα ἔξοδα, ὡς παρανόμως δαπανηθέντα, καὶ ἐναντίον τοῦ περὶ συστάσεως τῆς Ἐθνοφυλακῆς **Β.** Διατάγματος, μὴ κανονίζοντος μισθοδοσίαν αὐτῆς, ν' ἀφαιρεθῶσι, καταλογιζόμενα εἰς βάρος τοῦ παρελθόντος Ὑπουργείου, τὰ δὲ δεύτερα νὰ ἐξετασθῶσι, καὶ ν' ἀποφανθῇ περὶ τούτων ἡ Γερουσία.

Προτείναντος δὲ ἄλλου, ὅτι πρέπει νὰ τεθῇ τὸ ζήτημα, ἂν ἦναι δεκτοὶ, ἢ μὴ, οἱ εἰς τοὺς Ὁδηγοὺς καὶ Ἐθνοφύλακας δοθέντες μισθοὶ, ἐπήνεγκεν ὁ πρώην ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν Ὑπουργὸς, ὅτι πρὸς κατάπαυσιν τῶν ἐπιγενομένων στάσεων καὶ διὰ νὰ διατηρηθῇ ἡ γενικὴ τοῦ Κράτους ἡσυχία, ὄχι μόνον εἰς ὅσας Ἐπαρχίας ἀνεφάνησαν στασιαστικὰ κινήματα, ἀλλὰ καὶ ὅπου ὑπῆρχεν ὑπόνοια, ἡ Κυβέρνησις, λαμβάνουσα προφυλακτικὰ μέτρα, μετεβάλιρίσθη τὴν Ἐθνοφυλακὴν, ὡς ὀφείλουσα οὐ μόνον νὰ καταπαύσῃ

τὰς στάσεις, ἀλλὰ καὶ νὰ προλάβῃ αὐτὰς· καὶ τὸ δι' ἀμφοτέρας ταύτας τὰς περιστάσεις δαπανηθὲν ποσὸν ἀπαιτεῖται νὰ παραδεχθῇ ἡ Γερουσία ἄνευ τινὸς διακρίσεως· ἐπρόσθεσε δὲ, ὅτι καὶ ἡ κατὰ τὸ ἔτος **1844** Κυβέρνησις ἔκαμε χρῆσιν τοιαύτης δαπάνης διὰ τὴν διατήρησιν τῆς ἡσυχίας τοῦ Κράτους, καίτοι μὴ ὑπαρχουσῶν στάσεων, διορίσασα εἰς διαφόρους Ἐπαρχίας Ἐθνοφύλακας οἷον :

Εἰς Φθιώτιδα		80
Εἰς Θήβας		15
Εἰς Μεσολόγγιον		20
Εἰς Βοιωτίαν		76
Εἰς Αἰτωλίαν		80
Εἰς Λακωνίαν	20	77
Εἰς Ἀρεόπολιν	30	
Εἰς Μέσην	15	
Εἰς Λιμένι	12	
Εἰς Γύθειον		50
Εἰς Ὕδραν Πολιτοφύλακας		30
Εἰς Σπέτζας		8
Τὸ ὅλον Ἐθνοφύλακας		436

καὶ προσέτι καὶ εἰς τὰς Ἐπαρχίας Πατρῶν, Καλαβρύτων, Ἠλείας καὶ ἀλλαχοῦ ὑπῆρχον τότε διωρισμένοι πολλοὶ Ἐθνοφύλακες, τῶν ὁποίων δὲν εἶναι ἤδη πρόχειρος ἡ λεπτομέρεια· δαπανηθέντος ὅμως καὶ ἄλλοτε τοιούτου ποσοῦ πρὸς ἡσυχίαν τοῦ Κράτους, δὲν πρέπει ἤδη ἡ Γερουσία νὰ περιορίσῃ τοῦτο, τὸ ὁποῖον οὔτε ὑπέρογκον εἶναι ὡς πρὸς τὸν ἀριθμὸν τῶν ἐπιγενομένων στάσεων, οὔτε ἀνωφελῶς ἐδαπανήθη.

Ὡς ὀρθῶς παρετήρησεν ὁ προαγορεύσας, ἐπήνεγκεν ἄλλος, ἡ Κυβέρνησις οὐ μόνον ὤφειλε νὰ καταπαύσῃ τὰς στάσεις, ἅμα ἐκραγείσας, ἀλλὰ καὶ νὰ προλάβῃ ταύτας πρὶν ἢ ἐπέλθωσι· διότι παντὸς Κυβερνήτου ἴδιον εἶναι οὐ μόνον νὰ σώζῃ τὸ πλήρωμα καὶ τὸ πλοῖον ἀπὸ ἐπερχόμενον τινὰ κίνδυνον, ἀλλὰ καὶ νὰ προλαμβάνῃ αὐτὸν πρὶν ἔτι ἐπισκήψῃ. Χωρὶς δὲ νὰ ἐνδιατρίψῃ εἰς τὰ ἀληθῆ μέσα, τὰ ὁποῖα ὤφειλεν ἡ παρελθοῦσα Κυβέρνησις νὰ μεταχειρισθῇ εἰς τοὺς ἐπελθόντας καὶ ἐπαπειλουμένους κινδύνους, λέγει, ὅτι ἔπρεπεν αὕτη νὰ θέσῃ εἰς ἐνέργειαν προηγουμένως ὅλα τὰ ὑλικὰ ἔννομα μέσα, οἷον τὸν τακτικὸν στρατὸν, τὴν ὁροφυλακὴν, τὴν χωροφυλακὴν καὶ τὴν λοιπὴν στρατιωτικὴν δύναμιν, καὶ ἐὰν αὗται δὲν ἤθελον ἐπαρκέσει εἰς

κατάπαυσιν τῶν ἐπιγενομένων στάσεων, τότε νὰ ἐφαρμοσθῇ τὸ περὶ συστάσεως τῆς Ἐθνοφυλακῆς Β. Διάταγμα. Ὅταν καὶ ἄλλοτε ἐγένετο λόγος περὶ τοῦ προκειμένου ποσοῦ, ἀνέγνω τις τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν τὰς περὶ συστάσεως τῆς Ἐθνοφυλακῆς ἀποφάσεις τῶν Νομοθετικῶν Σωμάτων, αἱ ὁποῖαι ὑποχρεοῦν τὴν Κυβέρνησιν νὰ μεταχειρίζηται τὴν Ἐθνικὴν δύναμιν ἐν περιπτώσει ἀπολύτου ἀνάγκης, καὶ οὐδεὶς τῶν τότε Ὑπουργῶν ἀντέστη εἰς τὰς ἀποφάσεις ταύτας τῶν Βουλῶν, οὐδὲ ἠρνήθη νὰ ἐφαρμώσῃ τὸ περὶ συστάσεως τῆς Ἐθνοφυλακῆς Διάταγμα, διὰ τὸν λόγον ὅτι δὲν κανονίζει μισθοδοσίαν τινὰ· ἐὰν τοιαύτη παρατήρησις ἤθελε γένῃ ἐκ μέρους τῶν ΚΚ. Ὑπουργῶν, ἠδύναντο ἴσως αἱ Βουλαὶ νὰ ἐπιψηφίσωσι μισθοδοσίαν τινὰ τῶν Ἐθνοφυλάκων. Ἐπειδὴ λοιπὸν οἱ Ὑπουργοὶ, ἐναντίον τοῦ περὶ συστάσεως τῆς Ἐθνοφυλακῆς Β. Διατάγματος ἐπλήρωσαν Ἐθνοφύλακας καὶ Ὁδηγοὺς, καὶ πρὶν ἡ ἐπέλθη ἀνάγκη, δὲν πρέπει νὰ γένῃ ἤδη δεκτὸν τὸ ποσὸν τοῦτο, ὡς παρανόμως δαπανηθὲν· διότι φρονίμου Κυβερνήσεως ἔργον εἶναι τὸ νὰ μεταχειρίζηται τὸν δημόσιον πλοῦτον καὶ τὰς δυνάμεις τοῦ Κράτους μὲ μεγίστην φειδῶ, καὶ ἐν καιρῷ ἀπολύτου ἀνάγκης. Ἐπειδὴ κατὰ τὸ ἔτος 1844 ἡ τότε Κυβέρνησις μετεχειρίσθη Ἐθνοφύλακας καὶ Ὁδηγοὺς ἐμμίσθους πρὸς διατήρησιν τῆς ἡσυχίας τοῦ Κράτους, μὴ ὑπαρχουσῶν τῶν Βουλῶν, διὰ ταῦτα ἀπεφασίσθη παρὰ τῶν Νομοθετικῶν Σωμάτων, συνελθόντων ὕστερον, ἡ σύστασις τῆς Ἐθνοφυλακῆς ἄνευ τινος μισθοδοσίας, κατὰ τὸ περὶ αὐτῆς ἐκδοθὲν κατὰ τὸ ἔτος 1843 Β. Διάταγμα, ἀλλὰ τὸ παρελθὸν Ὑπουργεῖον ἔβαλεν εἰς ἐνέργειαν τὸ εἰρημένον περὶ συστάσεως τῆς Ἐθνοφυλακῆς Διάταγμα, ἐναντίον τῶν ἀποφάσεων τῶν Βουλῶν, καὶ τῶν διατάξεων αὐτοῦ· διότι οὔτε οἱ πολῖται ἐν καιρῷ κινδύνου ὑπηρέτησαν, ἀλλ' ἐν καιρῷ ἡσυχίας, ἐμποδιζόμενοι ἀπὸ τὰς ἐργασίας των, οὔτε κατὰ σειρὰν καὶ κατὰ τάξιν ἅπαντες ὑπεχρεοῦντο· καὶ ἐν ᾧ ὁ Νόμος δὲν διορίζει μισθοδοσίαν τινὰ δι' αὐτοὺς, τὸ Ὑπουργεῖον ἱκανὴν χρηματικὴν ποσότητα εἰς μισθοδοσίαν αὐτῶν ἐδαπάνησε. Περαίνων δὲ τὸν λόγον ἐπρότεινεν, ὅτι δὲν πρέπει ἤδη νὰ γένῃ δεκτὸν τὸ δαπανηθὲν ποσὸν εἰς μισθοδοσίαν τῶν Ὁδηγῶν καὶ Ἐθνοφυλάκων, σύμφωνα μὲ τὰ ὁποῖα ἄλλοτε ἀπεφάσισε τὸ Σῶμα.

Κατὰ τὸ ἀπὸ 15 Ὀκτωβρίου 1843 περὶ συστάσεως τῆς Ἐθνοφυλακῆς Β. Διάταγμα, παρετήρησέ τις, οἵ τε Ὁδηγοὶ καὶ Ἐθνοφύλακες διορίζονται διὰ τὴν Ἐσωτερικὴν μόνον τοῦ Κράτους ἀσφάλειαν, καὶ δὲν θεωροῦνται ὡς τακτικὸς στρατὸς, ὑπο-

χρεούμενος νὰ ἐξέλθῃ καὶ ἐκτὸς τῶν ὁρίων ἐναντίον τῶν πολεμίων· μὴ κανονίζοντος δὲ τοῦ Νόμου μισθοδοσίαν τινὰ εἰς τοὺς ὁδηγοὺς καὶ ἐθνοφύλακας διὰ τὴν ἐσωτερικὴν ἀσφάλειαν, δὲν πρέπει ἡ Γερουσία νὰ παραδεχθῇ οὐδεμίαν μισθοδοσίαν αὐτῶν· ἐπειδὴ δὲ κατὰ τὸ ἄρθρον 38 τοῦ Κανονισμοῦ, ζητεῖται ἡ διαίρεσις τοῦ περὶ οὗ ἤδη πρόκειται ποσοῦ, οὐ μόνον παρ' ἑνὸς μέλους τῆς Γερουσίας, ἀλλὰ παρὰ τῆς ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ Ἐπιτροπῆς, δὲν πρέπει ἤδη ἡ Γερουσία ἐναντίον τῆς διατάξεως τοῦ εἰρημένου ἄρθρου, νὰ παραδεχθῇ τὴν ἔνστασιν τοῦ προαγορεύσαντος, τοῦ νὰ μὴ διαιρεθῇ τὸ ποσὸν τοῦτο, ὡς ἐπρότεινεν ὁ Εἰσηγητὴς τῆς Ἐπιτροπῆς, ἀλλὰ ἀφοῦ διαιρεθῇ εἰς δύω, νὰ ψηφίσῃ ἡ Γερουσία τὸ διὰ τὴν μισθοσίαν τῶν ὁδηγῶν καὶ ἐθνοφυλάκων δαπανηθὲν ποσὸν, ἐὰν ἦναι δεκτὸν ἢ μὴ, καὶ ἔπειτα ν' ἀποφανθῇ περὶ τῶν πρὸς κατάπαυσιν τῶν στάσεων γενομένων ἐξόδων.

Εἶναι ἀληθὲς, ἐπέφερεν ἄλλος, ὅτι ὁ Νόμος δὲν κανονίζει μισθοδοσίαν τινὰ διὰ τοὺς ὁδηγοὺς καὶ ἐθνοφύλακας· ἀλλ' ἐπειδὴ ἐξ ἀρχῆς ἐπεκράτησε συνήθεια νὰ μισθοδοτῶνται οὗτοι ἀπὸ τοὺς Δήμους, ὁσάκις ἐκτὸς τῆς περιφερείας αὐτῶν ἐξήρχοντο δι' ὑπηρεσίαν, καὶ ἐπειδὴ ἡ Κυβέρνησις πρὸς κατάπαυσιν τῶν στάσεων μετεχειρίσθη ἐθνοφύλακας ἐκτὸς τῶν ὁρίων τοῦ Δήμου των, πρέπει νὰ γίνῃ δεκτὸν τὸ διὰ τὴν μισθοδοσίαν αὐτῶν δαπανηθὲν ποσόν.

Μὴ ὁρίζοντος τοῦ Νόμου, ἀντέταξεν ὁ προαγορεύσας, μισθοδοσίαν τινὰ εἴς τε ὁδηγοὺς καὶ ἐθνοφύλακας, εἴτε οὗτοι ἐξέρχονται τῆς περιφερείας τοῦ Δήμου των δι' ὑπηρεσίαν, εἴτε μὴ, δὲν πρέπει νὰ γίνῃ δεκτὸν τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος ἔξοδον· καθότι, ὅταν ὁ Νόμος δὲν διακρίνῃ, οὐδεὶς δύναται νὰ ἐπιφέρῃ διάκρισιν· ἂν δὲ καὶ κατὰ γενικὸν ἀξίωμα, ὁ ὑπέρτατος Νόμος ἦναι ἡ σωτηρία του λαοῦ, οὐδέποτε ὅμως οἱ ἐκτελεσταὶ τῶν Νόμων ἔχουν τὸ δικαίωμα νὰ καταπατοῦν ὑπάρχοντα Νόμον ἁπλῶς καὶ ὡς ἔτυχεν, ἐπὶ προφάσει τῆς ἀπολύτου ταύτης ἀνάγκης· διότι οὕτως οἱ Νόμοι ἤθελαν τροπολογεῖσθαι κατὰ τὸ δοκοῦν ἀπὸ τοὺς Κυβερνῶντας.

Ἡ Κυβέρνησις, παρετήρησεν ἄλλος, ἱκανὴν εἶχε στρατιωτικὴν δύναμιν διὰ νὰ καταπαύσῃ τὰς ἐπιγενομένας στάσεις, ἀλλ' ἀπέστειλε ταύτην ἐπὶ τῶν Βουλευτικῶν ἐκλογῶν εἰς τὰς διαφόρους Ἐπαρχίας, πρὸς κατάπληξιν τῶν πολιτῶν ἐν καιρῷ τῆς ἐξασκήσεως τοῦ ἐκλογικοῦ των δικαιώματος, καὶ ὡς ἐκ τούτου ἔθεσεν εἰς ἐνέργειαν τοὺς διαφόρους ὁδηγοὺς καὶ ἐθνοφύλακας, τῶν

ὁποίων δὲν εἶναι ἀληθεῖς αἱ μισθοδοσίαι· διότι εἰς τὴν Ἐπαρχίαν του οὐδεὶς ταύτων ἐπληρώθη, ἀλλὰ κατὰ σειρὰν ὑπερέτησαν τινὲς ἐπὶ ὀλίγας ἡμέρας ἀλληλοδιαδόχως, ἄνευ τινὸς ἀντιμισθίας.

Ὅτι ἐμισθοδοτήθησαν, ἀντέτεινεν ἕτερος, οἱ εἰς τὴν Ἐπαρχίαν τοῦ προαγορεύσαντος τεθέντες εἰς ἐνέργειαν ὁδηγοὶ καὶ ἐθνοφύλακες, δύναται νὰ προσαγάγῃ τοὺς περὶ τῆς μισθοδοσίας αὐτῶν συνταχθέντας καταλόγους παρὰ πολλῶν ὑπομοιράρχων, οἵτινες ἐκ τῶν διαφόρων οἰκογενειῶν τοῦ Δήμου εἰσέπραξαν τὴν πληρωμὴν αὐτῶν· ἀλλ' ἐπειδὴ δὲν ὑποχρεοῦται ὁ Δημότης νὰ πληρόνῃ μισθοδοσίας τῶν ἐθνοφυλάκων πρὸς διατήρησιν τῆς ἡσυχίας τοῦ Κράτους, βεβαρυμένος ἀπὸ τὴν πληρωμὴν πολλῶν φόρων, διὰ τοῦτο ἡ Κυβέρνησις ἐμισθοδότησεν τοὺς εἰς κατάπαυσιν τῶν ἐπιγενομένων στάσεων χρησιμεύσαντας ὁδηγοὺς καὶ ἐθνοφύλακας.

Παρατηρήσαντος δέ τινος τῶν προαγορευσάντων, ὅτι δὲν δύνανται οἱ ἐθνοφύλακες νὰ πληρόνωνται δὶς διὰ μίαν καὶ τὴν αὐτὴν ὑπηρεσίαν, καὶ παρὰ τοῦ Δήμου των καὶ παρὰ τῆς Κυβερνήσεως, ἀντέταξεν ἄλλος, ὅτι ὁσάκις μὲν οἱ ἐθνοφύλακες ὑπηρετοῦν εἴς τινα ἀνάγκην τοῦ Δήμου των, τότε πληρόνονται παρ' αὐτοῦ, ὅταν δὲ ἐν καιρῷ γενικῆς ἀνάγκης τίθενται εἰς ἐνέργειαν, τότε μισθοδοτοῦνται παρὰ τῆς Κυβερνήσεως.

Διὰ νὰ δικαιολογήσουν τινὲς, παρετήρησεν ἄλλος τῶν προαγορευσάντων, τὴν δοθεῖσαν μισθοδοσίαν εἰς τοὺς ὁδηγοὺς καὶ ἐθνοφύλακας, οἵτινες ἐχρησίμευσαν εἴτε διὰ νὰ καταπαύσουν τὰς ἐπιγενομένας στάσεις, εἴτε διὰ νὰ προλάβουν αὐτὰς, οἱ μὲν ἐπρότειναν, ὅτι καὶ κατὰ τὸ ἔτος **1844** ἐγένετο τοιαύτη δαπάνη πρὸς διατήρησιν τῆς ἡσυχίας τοῦ Κράτους, οἱ δὲ, ὅτι καὶ παρὰ τῶν Δήμων, παρὰ τῶν ὁποίων ἐστέλλοντο εἰς ὑπηρεσίαν, ἐπληρόνοντο· ἀλλὰ τὸ περὶ συστάσεως τῆς ἐθνοφυλακῆς **Β.** Διάταγμα οὐδεμίαν εἰς τοὺς ἐθνοφύλακας δίδει μισθοδοσίαν, ὡς θεωροῦν ὑποχρεωμένους ἅπαντας τοὺς πολίτας νὰ ὑπερετῶσι κατὰ σειρὰν ἄνευ μισθοῦ· οἱ δὲ Δήμαρχοι, ἐναντίον τῆς περὶ τούτου διατάξεως τοῦ εἰρημένου Διατάγματος, ἀπέστειλαν ὡς ἐθνοφύλακας εἰς διαφόρους τοῦ Δήμου ἀνάγκας, τοὺς ῥωμαλαιοτέρους τῶν πολιτῶν, τοὺς ὁποίους ἐμισθοδότει ὁ Δῆμος ἐν καιρῷ τῆς ὑπηρεσίας των.

Ἐπειδὴ δὲ ὁ σκοπὸς τοῦ περὶ συστάσεως τῆς Ἐθνοφυλακῆς **Β.** Διατάγματος δὲν εἶναι ἡ οἰκονομία τῶν ἐξόδων τοῦ Κρά-

τους, ἀλλ' ἡ ἐγγύησις περὶ τῆς ἀσφαλείας τῆς Πατρίδος ἐν καιρῷ ταραχῶν ἐσωτερικῶν, εἰς τοὺς ὁποίους δύναται νὰ ὑποπέσῃ, διότι οἱ μὲν μισθωτοί, κινδύνου ἐπικειμένου, φεύγουσιν, οἱ δὲ πολῖται ἀποθνήσκουσιν, ἐμμένοντες εἰς τὰς τάξεις των, διὰ τοῦτο ὁ Νόμος ἠθέλησε ν' ἀποφύγῃ εἰς τοιαύτας περιστάσεις, ὅσον τὸ δυνατὸν, τοὺς μισθωτοὺς στρατιώτας, ὁσάκις οὗτοι δὲν εἶναι ἀναγκαῖοι νὰ γυμνάσωσι τοὺς Ἐθνοφύλακας εἰς τὴν στρατιωτικὴν ὑπηρεσίαν. Ἐὰν ἐρευνήσῃ τις τοὺς διαφόρους καταλόγους τῶν Ἐθνοφυλάκων, θέλει πληροφορηθῆ βεβαίως, ὅτι οὐδεὶς τούτων ἔχει τὰ παρὰ τοῦ Νόμου ἀπαιτούμενα προσόντα τοῦ Ἐθνοφύλακος· διότι εἰς τούτους κατετάχθησαν οὐ μόνον τὰ περιτρίμματα τῆς ἀγορᾶς, ἀλλὰ καὶ ἀμνηστευθέντες λῃσταὶ, ἐκ τῶν ὁποίων ἐπῆλθον τόσαι κακώσεις τῶν κατοίκων, ἐμπρησμοὶ οἰκιῶν, καὶ ἀτιμώσεις γυναικῶν, κτλ. Ἐκτὸς δὲ τούτων, οὐ μόνον δὲν εὐχαριστήθησαν οἱ στρατολογηθέντες οὗτοι ἐθνοφύλακες εἰς τὴν δοθεῖσαν εἰς αὐτοὺς μισθοδοσίαν, ἀλλ' ἔτι καὶ νῦν περιφέρονται εἰς τὰς διαφόρους Ἐπαρχίας, καταθλίβοντες τοὺς πολίτας, καὶ ζητοῦντες παρ' αὐτῶν ὅ,τι καὶ ἐπὶ τῆς ἀναρχίας ἀπήτουν. Τούτων οὕτως ἐχόντων, δὲν πρέπει νὰ παραδεχθῇ ἡ Γερουσία τὸ περὶ οὗ ἤδη πρόκειται ποσὸν ἐξόδων, ὡς δαπανηθὲν ἐναντίον τοῦ Νόμου.

Προτείναντος δέ τινος τῶν προαγορευσάντων, νὰ διακριθῇ τὸ εἰς τὴν μισθοδοσίαν τῶν ὁδηγῶν καὶ ἐθνοφυλάκων δαπανηθὲν ποσὸν, ἀπὸ τοῦ πρὸς κατάπαυσιν τῶν ἐπιγενομένων στάσεων ἐξοδευθέντος, ὡς μηδεμιᾶς φαινομένης διακρίσεως τῶν ἐξόδων τούτων εἰς τὸν συνταχθέντα καὶ τυπωθέντα κατάλογον, ἐπέφερεν ὁ Εἰσηγητὴς τῆς Ἐπιτροπῆς, ὅτι τὸ ἐκ δραχμῶν **137,212:92** ποσὸν διαιρεῖται 1) εἰς μισθοδοσίαν ὁδηγῶν καὶ ἐθνοφυλάκων πρὸ τῶν στάσεων καὶ μετὰ τὰς στάσεις, καὶ 2) εἰς μισθοδοσίαν αὐτῶν ἐν καιρῷ τῶν στάσεων, καὶ τὸ ζήτημα, νομίζω, πρέπει νὰ τεθῇ οὕτως· ἂν ἡ Γερουσία παραδέχηται τὰ γενόμενα ἔξοδα εἰς μισθοδοσίαν τῶν ὁδηγῶν καὶ ἐθνοφυλάκων πρὸ τῶν στάσεων καὶ μετὰ τὰς στάσεις, καὶ ἀκολούθως νὰ προβῇ εἰς τὴν συζήτησιν τῶν δαπανηθέντων ἐξόδων, εἰς μισθοδοσίαν αὐτῶν ἐν καιρῷ τῶν στάσεων.

Ἐπειδὴ καὶ μετὰ τὴν διάλυσιν στάσεώς τινος, παρετήρησέ τις τῶν προαγορευσάντων, εἶναι πολλάκις ἀνάγκη νὰ διατηρῆται στρατιωτικὴ δύναμις, ἕως ὅτου ἀποκατασταθῇ ἡ ἡσυχία, ὡς ἐκ τούτου πρέπει ὁ προαγορεύσας νὰ ὁρίσῃ τὴν μετὰ τὰς στάσεις ἐποχήν.

Μηδεμιᾶς ἑπομένως γενομένης παρατηρήσεως, καὶ κηρυχθείσης περαιωμένης τῆς περαιτέρω συζητήσεως, ἔθεσεν ὁ Πρόεδρος τὸ ζήτημα οὕτως· « ἐὰν ἡ Γερουσία παραδέχηται τὴν εἰς τοὺς ὁδηγοὺς καὶ ἐθνοφύλακας γενομένην μισθοδοσίαν πρὸ τῶν στάσεων καὶ μετὰ τὰς στάσεις ». Μυστικῆς δὲ περὶ τοῦ ζητήματος τούτου γενομένης ψηφοφορίας κατ' αἴτησιν ἑπτὰ Γερουσιαστῶν κατὰ τὸ ἄρθρον 43 τοῦ Κανονισμοῦ, ἡ Γερουσία διὰ ψήφων 22 πρὸς 12 δὲν παρεδέχθη τὸ εἰς τὴν μισθοδοσίαν τῶν ὁδηγῶν καὶ ἐθνοφυλάκων δαπανηθὲν ποσὸν πρὸ τῶν στάσεων καὶ μετὰ τὰς στάσεις.

Προβάσης μετὰ ταῦτα τῆς Γερουσίας εἰς τὴν συζήτησιν τῆς παραδοχῆς ἢ μὴ τῆς μισθοδοσίας τῶν πρὸς κατάπαυσιν τῶν στάσεων διορισθέντων ὁδηγῶν καὶ ἐθνοφυλάκων, εἷς τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν εἶπεν, ὅτι, ἀπέχων τοῦ νὰ ἐξετάσῃ τὰ ἀληθῆ αἴτια, τὰ προκαλέσαντα ταύτας, ἀναγνωρίζει ὅτι ἡ Κυβέρνησις ὤφειλε νὰ λάβῃ τὰ πρὸς κατάπαυσιν τῶν στάσεων συντελεστικὰ μέτρα, ἐκ τῶν ὁποίων προκύπτει καὶ ἡ δαπάνη αὕτη, τὴν ὁποίαν συσταίνει εἰς τὴν παραδοχὴν τῆς Γερουσίας.

Ἄλλος δὲ ἐπέφερεν, ὅτι τὰ κινήματα ταῦτα, ὡς προκαλεσθέντα ἀπὸ τὰ βίαια καὶ καταναγκαστικὰ μέτρα, τὰ ὁποῖα ἡ Κυβέρνησις μετεχειρίσθη διὰ νὰ ἐπιβάλῃ κατὰ τὰς ἐκλογὰς τὴν θέλησίν της εἰς τοὺς λαοὺς, καὶ ἀποκλείσῃ πάντα μὴ ὁμοφρονοῦντα, δὲν θεωρεῖ στάσεις· διότι οἱ πολῖται ἠναγκάσθησαν νὰ καταφύγωσιν εἰς τὸ δικαίωμα τῆς ἀμύνης, καὶ εἰς τὴν ἐξάσκησιν τοῦ δικαιώματος, τὸ ὁποῖον χορηγεῖ τὸ ἄρθρ. 107 τοῦ Συντάγματος· διὰ ταῦτα δὲν πρέπει νὰ παραδεχθῇ ἡ Γερουσία τὴν περὶ ἧς ὁ λόγος δαπάνην.

Ὑποστηρίζων ἄλλος τὴν γνώμην τοῦ προαγορεύσαντος ἐπρόσθεσεν, ὅτι δὲν πρέπει νὰ παραδεχθῇ ἡ Γερουσία τοιαῦτα ἔξοδα, διότι καὶ τὰ ὀνόματα τῶν ὁδηγῶν δὲν εἶναι γνωστὰ, καὶ ὡς στρατολογηθέντες ἀναφέρονται περισσότεροι παρὰ τοὺς πραγματικῶς ὑπηρετήσαντας, καὶ πρὸ πάντων διότι, καὶ ἀποκατασταθείσης τῆς ἡσυχίας, διατηροῦνται εἰσέτι ὁδηγοὶ καὶ ἐθνοφύλακες μισθοδοτούμενοι· ὁ Εἰσηγητὴς ἀντιπαρετήρησεν, ὅτι ἤδη δὲν πρόκειται νὰ ὁρισθῇ οὐδὲ ἡ διάρκεια τῶν στάσεων, οὐδὲ τὸ πραγματικὸν ποσὸν τῶν στρατολογηθέντων πολιτῶν, οὔτε ὁ χρόνος τῆς ὑπηρεσίας αὐτῶν, διότι περὶ τούτων θέλει ἀποφασίσει ἡ Γερουσία μετὰ ταῦτα· ἤδη πρόκειται ν' ἀποφασίσῃ τὸ Σῶμα, ἂν ἁπλῶς παραδέχηται, καὶ ἐπιψηφίζῃ ἔξοδα γενόμενα πρὸς κατάπαυσιν τῶν στάσεων.

Μηδενὸς ἀντιλέξαντος πρὸς ταῦτα, ἡ Γερουσία παρεδέχθη τὴν μισθοδοσίαν τῶν πολιτῶν, οἵτινες ἔλαβον μέρος εἰς τὴν κατάπαυσιν τῶν στάσεων.

Ὁ Εἰσηγητὴς, λαβὼν τὸν λόγον, εἶπεν, ὅτι μετὰ τὴν ἀπόφασιν ταύτην ἡ Γερουσία πρέπει νὰ ὁρίσῃ καὶ τὴν μισθοδοσίαν τῶν πρὸς κατάπαυσιν μόνον τῶν στάσεων διορισθέντων ἐθνοφυλάκων καὶ ὁδηγῶν, ἀλλὰ διὰ ν ἀποφασίσῃ περὶ τούτου, ἀπαιτεῖται νὰ γνωρίζῃ τὸν ἀριθμὸν τῶν πραγματικῶς διορισθέντων καὶ τὸν χρόνον τῆς ὑπηρεσίας αὐτῶν, καὶ πρὸς τοῦτο δύο καὶ μόνους τοὺς ἀκολούθους ἐπρότεινε τρόπους, ἢ νὰ προσδιορίσῃ τὸ ποσὸν τοῦτο ἡ Γερουσία, στηριζομένη εἰς τὸν ὁποῖον ἔχει ὑπ' ὄψιν κατάλογον, εἰς τὸν ὁποῖον σημειοῦται καὶ ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐθνοφυλάκων, καὶ αἱ ἐποχαὶ τῶν στάσεων, συμπίπτουσαι ἐν γένει κατὰ τὸν Ἰούλιον καὶ Αὔγουστον τοῦ παρελθόντος, ὅτε ἐνηργοῦντο αἱ Βουλευτικαὶ ἐκλογαί· καὶ τότε καταντᾶ τὸ διὰ τοὺς ἐθνοφύλακας καὶ ὁδηγοὺς ἔξοδον εἰς δραχμὰς περίπου **28** χιλιάδας, κατὰ τὸν ὁποῖον ὁ ἴδιος ἔκαμεν ὑπολογισμὸν· ἢ τούτου μὴ θεωρουμένου ὡς θετικοῦ, νὰ ἀναθέσῃ εἰς τοὺς νέους Ὑπουργοὺς τὴν φροντίδα νὰ ἐξετάσωσι πόσος εἶναι πραγματικῶς ὁ ἀριθμὸς τῶν διὰ μισθοῦ στρατολογηθέντων πολιτῶν ἐν καιρῷ τῶν στάσεων, καὶ πόσον καιρὸν ὑπηρέτησαν· καὶ ἐκ τούτων ὑπολογιζόμενοι τὸ ποσὸν τῆς μισθοδοσίας, νὰ συμπεριλάβωσιν αὐτὸ πρὸς ἐπιψήφισιν εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ **1848**.

Ἐπρότεινεν ἄλλος, ὅτι πρέπει νὰ προσδιορισθῶσι καὶ τὰ μέρη, εἰς τὰ ὁποῖα συνέβησαν στάσεις· διότι τὸ Ὑπουργεῖον σημειοῖ εἰς τὸν κατάλογον Ἐπαρχίας, εἰς τὰς ὁποίας δὲν συνέβη κανὲν στασιαστικὸν κίνημα· παρετήρησεν ἄλλος, ὅτι συζητουμένου ἤδη τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ **1847**, ἀπαιτεῖται νὰ παραδεχθῇ ἡ Γερουσία ποσόν τι διὰ τὸ ἔξοδον τοῦτο. Τὸ ποσὸν τοῦτο ὡρίσθη εἰς δρ. **30,000**. καὶ ἡ Γερουσία, ἐρωτηθεῖσα παρὰ τοῦ Κ. Προέδρου, παρεδέχθη τὸ ποσὸν τῶν **30,000** δραχ., ὑπὸ τὸν ὅρον νὰ δύναται τὸ νέον Ὑπουργεῖον, ἀφ' οὗ ἐξετάσῃ ἀκριβῶς τὸν ἀριθμὸν τῶν στρατολογηθέντων πολιτῶν ἐν καιρῷ τῶν στάσεων ὡς Ἐθνοφυλάκων, καὶ τὸν χρόνον τῆς ὑπηρεσίας αὐτῶν, νὰ συμπεριλάβῃ τὸ τυχὸν ἔλλειμμα εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ **1848**.

Μετὰ τοῦτο ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν Ὑπουργὸς, ὑποβάλλων τὰς ζητηθείσας πληροφορίας εἰς τὸ Σῶμα, εἶπεν· ὅτι ἐπαναλαμβάνει καὶ ἤδη ὅσα καὶ κατὰ τὴν προλαβοῦσαν Συνεδρίασιν ὑπέβαλεν εἰς τὴν Γερουσίαν, περὶ τοῦ ἐκ **5440** δραχ. σημειουμένου ποσοῦ λόγῳ ἐπιμισθίου πρὸς τοὺς ὑπαξιωματικοὺς

διὰ γραφικὴν ὑπηρεσίαν· ὅτι τὸ ἔξοδον τοῦτο στηρίζεται εἰς τὸν ὀργανικὸν τοῦ Ὑπουργείου Νόμον, δυνάμει τοῦ ὁποίου οἱ προσλαμβανόμενοι Ὑπαξιωματικοὶ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Στρατιωτικῶν διὰ γραφικὴν ἐργασίαν λαμβάνουν ἐπιμίσθιον ὄχι ἀνώτερον τῶν 30 δραχμῶν, καὶ ὁ πρώην Ὑπουργὸς, εἶπεν, ἐχορήγησε τοιοῦτον ἐπιμίσθιον καὶ εἰς τοὺς γραφεῖς, οἵτινες ἐργάζονται εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν τοῦ Ἰματισμοῦ καὶ εἰς τὸ Φρουραρχεῖον, κατὰ τὰς ὁποίας ἔλαβε πληροφορίας, ἐξετάσας ὁ ἴδιος τὰς μισθοδοτικὰς καταστάσεις· ἡ Γερουσία ἑπομένως, ὡς στηριζόμενον εἰς Νόμον, ὀφείλει νὰ παραδεχθῇ τὸ ἔξοδον τοῦτο. Εἷς τῶν Κ. Γερουσιαστῶν, ἀναγνωρίζων τὸ νόμιμον τοῦ ποσοῦ τούτου, ἠρώτησε τὸν Κ. Ὑπουργὸν, ἀφοῦ, οἱ ἐν τῷ πίνακι σημειούμενοι ὑπάλληλοι τοῦ Ὑπουργείου λαμβάνουν πλήρη τὴν μισθοδοσίαν, τὴν ὁποίαν χορηγεῖ κατὰ βαθμοὺς εἰς ἕνα ἕκαστον ὁ καταστατικὸς τοῦ Ὑπουργείου Νόμος, πῶς σημειοῦται ἰδιαιτέρως ἐπιμίσθιον τοῦ Γενικοῦ Γραμματέως ἐξ 100 δραχμῶν, τὸ ὁποῖον προστιθέμενον εἰς τὴν μισθοδοσίαν οἱουδήποτε τῶν ἀνωτέρω ὑπαλλήλων, φέρει κεφάλαιον ἀνώτερον τῆς διὰ τὸν Γεν. Γραμματέα ψηφισθείσης μισθοδοσίας;

Εἰς ἄλλον δὲ ἐρωτήσαντα, ἂν τις τῶν ἀνωτέρων ἀξιωματικῶν, οἵτινες λαμβάνουν 400 δρ. μηνιαῖον μισθὸν, ἐξεπλήρου τὰ χρέη τοῦ Γραμματέως, ἢ ταῦτα ἦσαν ἀνατεθειμένα εἴς τινα τῶν κατωτέρων ὑπαλλήλων, ὁ Ὑπουργὸς ἀπήντησεν, ὅτι, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὰς ζητηθείσας περὶ τούτου πληροφορίας, ἐπιφυλάττεται νὰ ὑποβάλῃ αὐτὰς εἰς τὸ Σῶμα κατὰ τὴν προσεχῆ Συνεδρίασιν. Ἀντικρούων δὲ ἄλλον, εἰπόντα, ὅτι τὸ δοθὲν ἐπιμίσθιον ὑπερέβη τὰς 30 δραχ., ἐπέφερεν, ὅτι ὁ Νόμος ὁρίζει τὸ εἰς ἕνα ἕκαστον τῶν Ὑπαξιωματικῶν διδόμενον νὰ μὴ ὑπερβαίνῃ τὰς 30 δρ. καὶ ἡ διάταξις αὕτη ἐφυλάχθη ἀκριβῶς καὶ ἀπὸ τὸν προκάτοχόν του, κατὰ τὰς ὁποίας ἔλαβε πληροφορίας.

Ἑπομένως ἡ Γερουσία, κατ' ἐρώτησιν τοῦ Προέδρου, παρεδέχθη παμψηφεὶ τὸ ὑπὸ συζήτησιν ποσὸν δρ. 5,440.

Λαβὼν δὲ καὶ αὖθις ὁ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν Ὑπουργὸς τὸν λόγον εἶπεν, ὅτι αἱ 4447 σημειούμεναι δραχ. ἀφορῶσιν ὄχι μόνον τὸν καθαρισμὸν τῶν καπνοδόχων, ἀλλὰ καὶ τῶν ἀποπάτων ὅλων ἐν γένει τῶν Στρατώνων καὶ τῶν Στρατιωτικῶν Νοσοκομείων. Ἐπειδὴ δὲ τὸ ποσὸν τοῦτο χορηγεῖται ὡς ὑποθετικὸν κεφάλαιον, τὸ δὲ Ὑπουργεῖον δὲν ἐκδίδει ἐντάλματα, ἀλλὰ προκαταβολὰς, καὶ ἐπειδὴ αἱ πρὸ τούτων καταστάσεις ἀποστελόμεναι κατὰ τριμηνίαν, καθὼς ἄλλοτε παρετήρησεν, δὲν ὑπεβλήθησαν εἰσέτι

εις τὸ Ὑπουργεῖον, δὲν δύναται νὰ πληροφορήσῃ τὴν Γερουσίαν περὶ τῆς διαχειρίσεως αὐτῶν· ἐπρότεινε δὲ τὴν ἐπιψήφισίν των, θεωρῶν τὸ ἔξοδον τοῦτο ἀνάλογον μὲ τὴν ἀνάγκην.

Μηδενὸς πρὸς ταῦτα ἀντιλέξαντος, ἡ Γερουσία παρεδέχθη καὶ τὸ ποσὸν τοῦτο ἐκ δρ. **4447**. Μετὰ ταῦτα ὁ Πρόεδρος, εἰπὼν, ὅτι κατὰ τὴν ἐπικρατήσασαν τάξιν, θεωρεῖται περιττὴ ἡ κλήρωσις Ἐπιτροπῆς διὰ τὴν ἑορτὴν τῆς **25** Μαρτίου, διότι κατὰ τὴν τελετὴν ταύτην, ὡς Ἐθνικὴν, ὀφείλουσιν ἅπαντες νὰ παρευρεθῶσιν· καὶ ἀπαγγείλας ὡς ἀντικείμενον τῆς ἐπιούσης Συνεδριάσεως τὴν συζήτησιν τῶν ἐν τῷ προϋπολογισμῷ δρ. 50,058 διὰ περίθαλψιν τῶν **141** παλαιῶν στρατιωτικῶν, καὶ τὴν ἐξακολούθησιν τοῦ προϋπολογισμοῦ, λαβὼν τὴν γνώμην τῆς Γερουσίας, ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν περὶ τὴν **3** ὥραν μ. μ.

Ὁ Πρόεδρος
Α. ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Χ. ΚΑΛΟΝΑΡΗΣ
Ν. ΜΕΞΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Χ. Βλάσης.
Ν. Χρυσόγελος.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 26 Μαρτίου 1848.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων **31** μελῶν, ὁ Κ. Πρόεδρος κηρύττει τὴν ἔναρξιν τῆς Συνεδριάσεως περὶ τὴν **12** ὥραν.

Τὰ Πρακτικὰ τῆς προλαβούσης, ἀναγνωσθέντα, ἐγκρίνονται μηδεμιᾶς γενομένης ἐνστάσεως.

Εἷς τῶν Γραμματέων ἀνέγνω μετὰ τοῦτο τὸ ὑπ' ἀριθ. **5450** τῶν **22** τοῦ παρόντος ἐπίσημον τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν ἔγγραφον, διὰ τοῦ ὁποίου καθυποβάλλει εἰς τὸ Σῶμα τὰς ζητηθείσας πληροφορίας περὶ τοῦ τρόπου, καθ' ὃν διανέμονται παρὰ τοῦ Ὑπουργείου τὰ διὰ τοὺς ἐνδεεῖς βοηθήματα, ἔχον ὡς ἑξῆς.

Ἀρ. 5450 ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ.

Πρὸς τὴν Προεδρείαν τῆς Γερουσίας !

Ἀπαντῶμεν εἰς τὸ ἀπὸ 22 τοῦ λήγοντος μηνὸς ὑπ' ἀριθ. 91 ἔγγραφόν σας.

Ἡ διάθεσις τῆς εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν χορηγουμένης πιστώσεως πρὸς περίθαλψιν δυστυχῶν γίνεται, κατὰ τὴν μέχρι τοῦδε ἐπικρατήσασαν τάξιν, ὡς ἐφεξῆς.

Ἐκτὸς τῆς κατὰ τὰς ἑορτὰς τοῦ Πάσχα καὶ τῶν Χριστουγεννῶν διανομῆς βοηθημάτων, ἀνατιθεμένης συνήθως εἰς ἰδίαν ἐπὶ τούτῳ Ἐπιτροπὴν, ἥτις διανέμει αὐτὰ ἐπὶ καταλόγου, αἱ λοιπαὶ χορηγήσεις γίνονται διττῶς· τοὐτέστιν, ἢ ἐκδίδονται πρὸς τὸ Ταμεῖον ἐντάλματα ἴδια ἐπ' ὀνόματι ἑνὸς ἑκάστου τῶν πρὸς οὓς ἀπονέμονται βοηθήματα, ὅταν ταῦτα ἦναι ὀπωσοῦν σημαντικὰ, καὶ πληρόνονται ἀμέσως, ἢ (ὁσάκις δίδονται κατὰ μικροτέρας ποσότητας καὶ ἐκ προχείρου) λαμβάνεται ὡς προκαταβολὴ δι' ἑνὸς ἐντάλματος ἀθρόα τις ποσότης ἐπ' ὀνόματι ὑπαλλήλου τινὸς, διανέμονται δὲ ἀμέσως παρὰ τοῦ Ὑπουργοῦ, ἢ κατὰ τὴν διαταγὴν αὐτοῦ παρὰ τοῦ εἰρημένου ὑπαλλήλου.

Ὡς πρὸς τὴν ἐρώτησιν δὲ περὶ τοῦ εἰς ποῖα πρόσωπα ὁριστικῶς ἐδόθησαν αἱ χρηματικαὶ αὗται ποσότητες (δηλαδὴ αἱ ἐπ' ὀνόματι τοῦ ὑπαλλήλου ληφθεῖσαι) ἀπαντῶμεν, ὅτι ὁ ὑπάλληλος οὗτος παρέδιδεν ἑκάστοτε εἰς τὸν Ὑπουργὸν τὰ παρ' αὐτοῦ ζητούμενα ποσὰ, καθὼς καὶ τὸν κατάλογον καὶ τὰ ἀποδεικτικὰ τῶν πρὸς οὓς κατὰ διαταγὴν αὐτοῦ ἐδίδε χρήματα. Τῶν καταλόγων τούτων μὴ δοθέντων μέχρι τοῦδε εἰς τὸ Ὑπουργεῖον, δὲν εἴμεθα εἰς θέσιν ν' ἀνακοινώσωμεν αὐτοὺς εἰς τὴν Προεδρείαν.

Παρατηροῦμεν δὲ, ὅτι τοῦ λοιποῦ καὶ τὰ κατὰ μικρὰ ποσὰ καὶ ἐκ προχείρου διδόδενα τοιαῦτα βοηθήματα θέλουν δίδεσθαι κατὰ διαταγὴν τοῦ Ὑπουργοῦ παρὰ τοῦ ὑπαλλήλου μόνον, καὶ ἐπὶ ἀποδείξεσιν ἑκάστου τῶν ληπτόρων, αἵτινες θέλουν παρουσιάζεσθαι ἐν καιρῷ, ὅπου δεῖ, πρὸς δικαιολόγησιν τῆς διαχειρίσεως·

Ἐν Ἀθήναις τὴν 24 Μαρτίου 1848.

Ὁ Ὑπουργὸς
ΛΥΚΟΥΡΓΟΣ Ι. ΚΡΕΣΤΕΝΙΤΗΣ.

Ἀπεφασίσθη ν' ἀναβληθῇ ἡ περὶ τούτου συζήτησις εἰς ἄλλην Συνεδρίασιν, καθ' ἣν θέλουν ζητηθῆ διασαφήσεις ἀπὸ τὸν ἁρμόδιον Ὑπουργὸν, ἐὰν κριθῇ ἀναγκαῖον.

Ὁ Κ. Πρόεδρος ἐπαρουσίασεν ἔπειτα ἀναφορὰν τῶν κατοίκων τοῦ χωρίου Σουδενῶν, διατάξας νὰ παραπεμφθῇ εἰς τὴν ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν Ἐπιτροπὴν, ἥτις θέλει καθυποβάλει τὴν ἔκθεσίν της εἰς τὴν ἐπομένην Συνεδρίασιν ἐπὶ τῆς ἀναφορᾶς ταύτης, ὡς ἀφορώσης ἀντικείμενον σπουδαῖον.

Ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν παρουσιασθεὶς ἀνέγνω τὴν αἰτιολογικὴν ἔκθεσιν καὶ τὸ ψηφισθὲν παρὰ τῆς Βουλῆς Νομοσχέδιον περὶ ἀποζημιώσεως τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης, ἔχοντα ὡς ἕπεται.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Κύριοι.

Κατὰ διαταγὴν τοῦ Βασιλέως λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ σᾶς ὑποβάλω τὸ συνταχθὲν Νομοσχέδιον περὶ τῆς ἀποζημιώσεως τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης διὰ τὰ ἐκ τοῦ ἐν Πάτραις Ὑποκαταστήματος αὐτῆς ἀφαιρεθέντα χρήματά της, τὸ ὁποῖον, συζητήσασα, παρεδέχθη ἡ Βουλὴ ἄνευ τινὸς τροποποιήσεως, ὡς ἐξάγεται ἐκ τῶν πρακτικῶν τῶν περὶ τούτου συζητήσεών της.

Οἱ λόγοι, οἵτινες ὑπηγόρευσαν τὴν σύνταξιν τοῦ Νομοσχεδίου τούτου, ἐκτίθενται εἰς τὴν συνοδεύουσαν αὐτὸ ἔκθεσιν πρὸς τὴν Βουλὴν, τῆς ὁποίας, ὑποβάλλων ἀντίγραφον, θεωρῶ περιττὸν νὰ ἐπαναλάβω αὐτοὺς ἐνταῦθα.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 26 Μαρτίου 1848.

Ὁ Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν
ΛΥΚΟΥΡΓΟΣ Ι. ΚΡΕΣΤΕΝΙΤΗΣ.

ΟΘΩΝ
ΕΛΕΩι ΘΕΟΥ
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Τὸ ἐπόμενον Νομοσχέδιον, ψηφισθὲν παρὰ τῆς Βουλῆς, θέλει εἰσαχθῇ καὶ εἰς τὴν Γερουσίαν παρὰ τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργοῦ, καὶ ὑποστηριχθῇ παρ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως τῇ Βουλῇ καὶ τῇ Γερουσίᾳ ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρ. 1. Τὴν ἀποζημίωσιν τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης διὰ τὰ ἀφαιρεθέντα ὑπὸ τῶν στασιαστῶν χρήματά της ἐκ τοῦ ἐν Πάτραις Ὑποκαταστήματος αὐτῆς ἀναλαμβάνει εἰς βάρος του τὸ

Δημόσιον, καὶ θέλει ἐνεργηθῆ ἀμέσως ἡ πληρωμὴ αὐτῆς εἰς τὸ Ταμεῖον τῆς Τραπέζης μετὰ τὴν ἐπίσημον δήλωσιν τοῦ ἀφαιρεθέντος ποσοῦ τῶν χρημάτων.

Ἄρθρ. 2. Ἡ δοθησομένη ἀποζημίωσις, θέλει ἐπιστραφῆ παρὰ τῆς Τραπέζης ἐν μέρει ἢ καθ' ὁλοκληρίαν εἰς τὸ Δημόσιον Ταμεῖον ἅμα ὡς ἐκ τῶν ἐνεργηθησομένων κοινῶς καταδιωκτικῶν μέτρων ἤθελον ἀποδοθῆ εἰς αὐτὴν τ' ἀφαιρεθέντα χρήματα.

Ἄρθρ. 3. Πρὸς τὸν σκοπὸν χορηγεῖται συμπληρωτικὴ πίστωσις ἐκ δραχ. 120,800 εἰς τὸ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργεῖον ἐπὶ τοῦ Προϋπολογισμοῦ του τοῦ 1848.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 24 Μαρτίου 1848.

Ο Θ Ω Ν.

ΛΥΚΟΥΡΓΟΣ Ι. ΚΡΕΣΤΕΝΙΤΗΣ.

Ἀπεφασίσθη ἑπομένως νὰ παραπεμφθῆ εἰς τὰ Τμήματα, τὰ ὁποῖα θέλουν ἐπεξεργασθῆ τὸ Νομοσχέδιον τοῦτο τὸν ἐπιοῦσαν, καὶ διορίσει συγχρόνως τὴν Ἐπιτροπὴν, ἥτις θέλει καθυποβάλει τὴν ἔκθεσίν της εἰς τὴν Γερουσίαν, συμμορφουμένη μὲ τὸ 21 ἄρθρον τοῦ Κανονισμοῦ.

Ἀναγνωσθείσης μετὰ ταῦτα τῆς ἡμερησίας διατάξεως, ὁ Κ. Πρόεδρος ἐδήλωσεν ὅτι, μὴ δυναμένου τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ τῶν Στρατιωτικῶν νὰ παρουσιασθῆ εἰς τὴν σημερινὴν Συνεδρίασιν διὰ λόγον κατεπειγούσης ὑπηρεσίας, ὡς ὁ ἴδιος εἰδοποίησεν, ἡ Γερουσία πρέπει νὰ προχωρήσῃ εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ προϋπολογισμοῦ.

Προετέθη ἑπομένως ἡ συζήτησις τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ναυτικῶν· καὶ ἀναγνωσθείσης τῆς περὶ τούτου ἐκθέσεως τῆς ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ Ἐπιτροπῆς, ἐρωτηθεὶς ὁ πρώην Ὑπουργὸς Γερουσιαστὴς Κ. Βούλγαρης, ἐὰν ἐδαπανήθη τὸ σημειούμενον ποσὸν ἐν τῷ προϋπολογισμῷ, δι' ἐπισκευὰς Β. πλοίων δρ. 100,000, διὰ κατασκευὰς καὶ ἀγορὰν ὑλικοῦ δρ. 100,000, καὶ διὰ καταστήματα δρ. 35,000, ἀπήντησεν ὅτι τὸ μὲν πρῶτον καὶ τρίτον κεφάλαιον ἐδαπανήθησαν, ἐπὶ δὲ τοῦ δευτέρου ἐξεδόθησαν ἐντάλματα δραχ. 36,673:16 μόνον, ὥστε ἡ Γερουσία δύναται νὰ ἐκπέσῃ τὸ περιπλέον δραχ. 63,326:84, τοῦ ὁποίου δὲν ἔγινεν οὐδεμία χρῆσις, οὐδὲ ἠμπορεῖ νὰ γίνῃ ἤδη, ὡς ἀνήκοντος τοῦ ποσοῦ εἰς παρελθὸν ἔτος, ἐντὸς τοῦ ὁποίου δὲν διετάχθη ἡ πραγματοποίησίς του.

Ἐπὶ τούτοις ἡ Γερουσία, προϋπολογισαμένη ὁλοσχερῶς τὸ πρῶτον καὶ τρίτον Κεφάλαιον, ἠλάττωσε συμφώνως μὲ τὰ παρὰ τοῦ πρώην Ὑπουργοῦ ἐκτεθέντα τὸ δεύτερον κατὰ δραχ. 63,326:84, παραδεχθεῖσα μόνον τὰς δαπανηθείσας δραχμὰς 36,673:16.

Εἰς ἄλλον δὲ ἐρωτήσαντα, ἂν τὸ Ναυτοδικεῖον ὑπάρχῃ διαρκὲς καὶ δυνάμει τίνος Νόμου, ἀπήντησεν ὁ ἴδιος, ὅτι τὸ Ναυτοδικεῖον δὲν εἶναι διαρκὲς, ἀλλὰ συγχροτεῖται δυνάμει τῆς ἰσχυούσης παρ' ἡμῖν Γαλλικῆς Ναυτικῆς Νομοθεσίας, ὁσάκις πρόκειται νὰ δικάσῃ πράξεις, ἀναγομένας εἰς τὴν ἁρμοδιότητά του· τὸ Ὑπουργεῖον μολαταῦτα ὤφειλε νὰ σημειώσῃ εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τὴν ἐτησίαν μισθοδοσίαν τῶν μελῶν αὐτοῦ, ὡς μὴ δυνάμενον νὰ προΐδῃ τὸν χρόνον τῆς διαρκείας αὐτοῦ, κανονιζομένης ἐκ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἀναφυομένων δικῶν, καὶ νὰ ὁρίσῃ τὴν μισθοδοσίαν αὐτοῦ· ἑπομένως τὸ ποσὸν τοῦτο δὲν θεωρεῖται ὡς ὡρισμένον, ἀλλὰ ζητεῖται ὡς πίστωσις, τῆς ὁποίας γίνεται ἡ ἀναγκαία μόνον χρῆσις.

Μετέβη ἀκολούθως ἡ Γερουσία εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν, καὶ ἀναγνωσθείσης τῆς ἐκθέσεως τῆς Ἐπιτροπῆς, προετέθη τὸ περὶ μισθῶν τῶν τριῶν Ἐφόρων καὶ τριῶν φυλάκων διὰ τὰ προϊόντα τῆς Λακωνίας ποσὸν δρ. 5868· εἷς τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, λαβὼν τὸν λόγον, ἐπρότεινε τὴν παραδοχὴν καὶ ἐπιψήφισιν τοῦ ποσοῦ τούτου, διότι ἐξ ἀρχῆς, εἶπεν, ἐπεκράτησε συνήθεια νὰ διορίζωνται οἱ Ἔφοροι οὗτοι καὶ φύλακες εἰς τὴν Λακωνίαν· ὡς ἀναγκαῖοι, καὶ περὶ τούτου πολλάκις ἔγινε λόγος εἰς τὴν Βουλήν. Ὁ δὲ Εἰσηγητὴς ἐπέφερεν, ὅτι δὲν θεωρεῖ ὡς δικαιολόγημα ἰσχυρὸν, τὴν ὁποίαν ὁ προαγορεύσας προτείνει συνήθειαν, διότι, ἀφοῦ διὰ ῥητοῦ Νόμου προσδιωρίσθη ὁ ἀριθμὸς καὶ ἡ μισθοδοσία τῶν Ἐφόρων, πᾶσα ὑπέρβασις θεωρεῖται παράνομος· ἂν δὲ τὸ ψηφισθὲν προσωπικὸν δὲν ἐξήρκει, ἠδύνατο τὸ Ὑπουργεῖον διὰ Νόμου νὰ ζητήσῃ αὔξησιν αὐτοῦ, καὶ οὐχὶ αὐτογνωμόνως, περιβαλλόμενον ἔργα Νομοθετικὰ, ν' αὐξήσῃ αὐτὸ καὶ μάλιστα δι' Ἐπαρχίαν, εἰς τὴν ὁποίαν ἀποδεκάτωσις δὲν ὑπάρχει. Ἐπρότεινεν ἑπομένως διὰ τοὺς λόγους τούτους τὴν ἀπόῤῥιψιν τοῦ ποσοῦ τούτου.

Ὁ Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν παρὼν, ἐπρότεινε ν' ἀναβληθῇ ἡ περὶ τούτου συζήτησις, διὰ νὰ προσκληθῇ ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς, καὶ δώσῃ τὰς ἀπαιτουμένας πληροφορίας, διότι, ἐπρόσθεσε, καθ' ὅσον αὐτὸς γνωρίζει, οἱ Ἔφοροι οὗτοι ἐθεωρή-

θησαν ἀναγκαῖοι, ἐπειδὴ εἰς τὴν Λακωνίαν δὲν φορολογοῦνται τὰ προϊόντα κατὰ τὸ φορολογικὸν σύστημα, ἀλλ' εἰς τὰ τελωνεῖα ἐπὶ τῆς ἐξαγωγῆς αὐτῶν, καὶ πρὸ πάντων τὸ ἔλαιον καὶ ἡ μετάξη. ἅτινα εἶναι κυρίως τὰ προϊόντα τῆς Ἐπαρχίας ἐκείνης· ὁ δὲ Εἰσηγητὴς συμφωνήσας ὡς πρὸς τὴν ἀναβολὴν, παρετήρησε μόνον ὅτι, ἂν οὗτοι ἐθεωρήθησαν ἀναγκαῖοι διὰ νὰ ἐπιτηρῶσι εἰς τὴν ἐξαγωγὴν, τὸ Ὑπουργεῖον δὲν ἠδύνατο νὰ διορίσῃ πρὸς τοῦτο Ἐφόρους, ἀλλὰ φύλακας· ἡ Γερουσία ἐπομένως παρεδέχθη ν' ἀναβληθῇ ἡ περὶ τούτου συζήτησις κατὰ τὴν ἐπομένην Συνεδρίασιν, νὰ εἰδοποιηθῇ δὲ ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς διὰ νὰ παρουσιασθῇ καὶ δώσῃ τὰς ἀπαιτουμένας πληροφορίας.

Προετέθη ἀκολούθως τὸ εἰς τοὺς Δημότας Αλέας, ὡς χρέος σημειούμενον ποσὸν ἐκ δρ. 3,675:59, ὡς μετακομίσαντας τοὺς φόρους των πλέον τῶν 5 ὡρῶν, ὁ εἰσηγητὴς παρετήρησεν, ὅτι ἡ Ἐπιτροπὴ συμφώνως μὲ τὴν ἐντολήν της ἐσημείωσεν εἰς τὴν ἔκθεσίν της καὶ τὸ ποσὸν τοῦτο, διότι οὔτε εἰς Νόμον, οὔτε εἰς Κανονισμὸν, οὔτε εἰς Διάταγμα, ἰσχὺν Νόμου ἔχον, στηρίζεται· ἀπόκειται δὲ εἰς τὴν Γερουσίαν ν' ἀποφασίσῃ ὅ,τι ἐγκρίνει.

Εἷς τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν λαβὼν τὸν λόγον, εἶπεν, ὅτι, ἐπειδὴ ἡ Ἐπιτροπὴ περιωρίσθη τοῦτο καὶ μόνον τὸ κονδύλιον νὰ σημειώσῃ, ἄλλα δὲ τῆς αὐτῆς φύσεως παρέδραμεν, ἔλαβεν ὡς ἐκ τούτου ἀφορμὴν νὰ ζητήσῃ ἀπὸ τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν πληροφορίας τινὰς, τὰς ὁποίας ὑπὸ βάλλει εἰς τὸ Σῶμα. Τὰ ἔξοδα τῶν κλεισμένων χρήσεων, εἶπε, διὰ μὲν τοῦ κατ' ἀρχὰς εἰσαχθέντος προϋπολογισμοῦ προσδιωρίσθησαν εἰς δρ. 37445:97 διὰ δὲ τοῦ μετὰ ταῦτα συμπληρωτικοῦ ηὐξήνθησαν εἰς 70,319· ἐκ δὲ τοῦ τοσοῦ τούτου ἐξωδεύθησαν μόνον δραχ. 44,228:69, εἰς πληρωμὰς στηριζομένας εἰς Νόμους, Κανονισμοὺς, καὶ Διατάγματα, ἰσχὺν Νόμου ἔχοντα· ἐπίσης καὶ ἐκ τοῦ Κεφαλαίου τῶν ἀποζημιώσεων ἐξωδεύθησαν μόνον δραχ. 53,237:60 εἰς πληρωμὰς προαποφασισμένας καὶ στηριζομένας εἴτε εἰς Νόμους, εἴτε εἰς ἀποφάσεις τακτικῶν Δικαστηρίων, καθὼς καὶ ἐκ τοῦ Κεφαλαίου *ἐπιστροφαὶ χρημάτων* ἐξωδεύθησαν μόνον δραχμαὶ 2,231:31. Ὤφειλε λοιπὸν ἡ Ἐπιτροπὴ, ἀφοῦ ἐσημείωσε τὸ εἰς τὰς ἀποζημιώσεις ὑπαγόμενον ποσὸν τῶν δραχ. 3,675:59, ὡς μὴ στηριζόμενον εἰς Νόμον, νὰ σημειώσῃ καὶ ἄλλα τῆς αὐτῆς φύσεως, τὰ ὁποῖα καὶ αὐτοὶ οἱ Ὑπουργοὶ, ὡς μὴ στηριζόμενα εἰς Νόμους, δὲν ἐπλήρωσαν, ἐπιφυλαχθέντες νὰ πράξωσι τοῦτο μετὰ τὴν παραδοχὴν τοῦ προϋπολογισμοῦ. Ὁ ἀγορεύων ἀνέφερε τινὰ τῶν κονδυλίων τούτων, σημειούμενα εἰς τὸν προϋπολογι-

σμὸν, καὶ πρὸς ἀποφυγὴν λεπτομεροῦς ἀναπτύξεως, ἐπρότεινε νὰ παραδεχθῇ ἡ Γερουσία ἐκεῖνα μόνον τὰ ποσὰ ἐκ τῶν μνησθέντων Κεφαλαίων, ὅσα οἱ πρώην Ὑπουργοὶ πραγματικῶς ἐπλήρωσαν, τὰ δὲ λοιπὰ, ὅσα δὲν ἐπληρώθησαν, ἂν τὸ νέον Ὑπουργεῖον ἀναγνωρίσῃ ὡς νόμιμα καὶ ἀναγκαῖα, νὰ τὰ συμπεριλάβῃ εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ 1848.

Ἀντικρούων τὸν προαγορεύσαντα ὁ Εἰσηγητὴς, ἐπέφερεν, ὅτι ἡ Ἐπιτροπὴ δὲν ἐσημείωσεν εἰς τὴν ἔκθεσίν της ὄχι μόνον τὰ εἰς Νόμους καὶ Κανονισμοὺς στηριζόμενα κονδύλια, ἀλλὰ καὶ τὰ ἐκ φύσεως δικαιολογημένα, ὡς ἐνοίκια ἀποθηκῶν, ἔξοδα ἁλικῶν κτλ. Ἐπειδὴ δὲ ὡς τοιαῦτα, ἢ ὡς στηριζόμενα εἰς δικαστικὰς ἀποφάσεις, ἀνεγνώρισεν ἡ Ἐπιτροπὴ καὶ τὰ παρὰ τοῦ προαγορεύσαντος μνημονευθέντα ποσὰ, παρέλειψεν αὐτὰ εἰς τὴν ἔκθεσίν της. Μόλα ταῦτα καὶ ἐπὶ τῶν κονδυλίων τούτων, καὶ ἐπὶ παντὸς ἄλλου παραλειφθέντος παρὰ τῆς Ἐπιτροπῆς, δύναται πᾶς τις νὰ ἐπιφέρῃ τὰς παρατηρήσεις του, καὶ νὰ ζητήσῃ τὰς ἀπαιτουμένας πληροφορίας κατὰ τὴν ἀπόφασιν τῆς Γερουσίας· δὲν δύναται δὲ ἡ Γερουσία, ἐπρόσθεσε, νὰ παραδεχθῇ τὴν γνώμην τοῦ προαγορεύσαντος, διότι, ἂν καὶ ταῦτα δὲν ἐξωδεύθησαν, δύναται ὅμως τὸ Ὑπουργεῖον, ἐπειδὴ ἡ χρῆσις τοῦ 1847 ἐπεκτείνεται μέχρι τῆς 31 Ὀκτωβρίου 1848, νὰ ἐνεργήσῃ καθ' ὅλον τοῦτο τὸ διάστημα τὰς διὰ τοῦ προϋπολογισμοῦ χορηγθείσας δαπάνας.

Ὁ προαγορεύσας, ἀπαντῶν εἰς τὸν Εἰσηγητὴν, εἶπεν, ὅτι, ἂν ἡ προεκτεθεῖσα γνώμη του δὲν φαίνεται δικαία, πρέπει νὰ παραδεχθῇ ἡ Γερουσία τὰ ποσὰ τῶν Κεφαλαίων τούτων, ὑπὸ τὸν ὅρον τοῦ νὰ μὴ γίνῃ οὐδεμία πληρωμὴ κονδυλίου, μὴ στηριζομένου εἰς Νόμον, Κανονισμὸν, ἢ Διάταγμα ἰσχὺν ἔχον Νόμου. Εἷς ἄλλον δὲ, συμφωνήσαντα μὲ τὸν Εἰσηγητὴν καὶ εἰπόντα ὅτι, ἂν καὶ ἐπιθυμῇ νὰ μὴ ἐξοδεύωσιν οἱ Ὑπουργοὶ ἄνευ πιστώσεως, τὰ προκείμενα ὅμως κονδύλια ὡς δικαιολογημένα πρέπει νὰ παραδεχθῇ ἡ Γερουσία, ἀπήντησεν ὁ αὐτὸς, ὅτι δὲν ἐναντιοῦται μὲν εἰς τὴν πληρωμὴν κονδυλίων δικαιολογημένων· ἀλλ' ἐπειδὴ τὰ ἔξοδα ταῦτα δὲν ἀνήκουσιν εἰς τὸ 1847, ἀλλὰ μετεφέρθησαν εἰς τὸν προϋπολογισμὸν αὐτοῦ, καὶ ἐπειδὴ εἰσέτι δὲν ἐπληρώθησαν, ν' ἀναβληθῇ μὲν ἤδη ἡ πληρωμή των, καὶ νὰ συμπεριληφθῶσιν εἰς τὸν τοῦ 1848.

Ὑποστηρίζων δὲ ἄλλος τὴν πρότασιν ταύτην τοῦ προαγορεύσαντος, εἶπεν, ὅτι, καθὼς εἰς τὸν συμπληρωτικὸν προϋπολογισμὸν ἀφηρέθησαν ὡς περιττὰ πολλὰ κονδύλια, τὰ ὁποῖα εἶχον συμ-

περιληφθῇ εἰς τὸν γενικὸν προϋπολογισμόν, ἐπίσης καὶ τὰ ἤδη συζητούμενα, ὡς μὴ ὄντα τῆς κατεπειγούσης ἀνάγκης δυνάμεθα νὰ τὰ ἀφαιρέσωμεν, καὶ τὸ Ὑπουργεῖον δύναται νὰ τὰ συμπεριλάβῃ εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ 1848, ἂν δίκαια καὶ νόμιμα τὰ ἀναγνωρίσῃ.

Ὁ Εἰσηγητὴς ἀντικρούων ταῦτα, ἐπέφερεν, ὅτι, ἂν ἡ Γερουσία παραδεχθῇ τὴν γνώμην ταύτην, θέλει περιπέσει εἰς προφανὲς ἄτοπον· διότι π. χ. ἂν ἑνὸς κονδυλίου ἐκ 1000 δραχμῶν ἐγένετο χρῆσις μόνον 300, εἶναι δίκαιον ταύτας μὲν νὰ παραδεχθῇ ἡ Γερουσία, τὰς δὲ λοιπὰς 700 ν' ἀπορρίψῃ, ἀφ' οὗ διὰ τῆς ἐπιψηφίσεως τῶν 300 δρ. ἀναγνωρίζῃ τὸ δίκαιον καὶ νόμιμον τοῦ ὅλου κονδυλίου; καὶ οὕτω διὰ τῆς ἀποφάσεως ταύτης ν' ἀδικηθῶσι πολῖται, τῶν ὁποίων αἱ δίκαιαι ἀξιώσεις παρεγνωρίσθησαν ἔτη ὁλόκληρα; Δὲν θεωρεῖ δὲ οὐδεμίαν ἀνάγκην τοῦ ν' ἀναβληθῇ ἡ πληρωμὴ τῶν κονδυλίων τούτων, διότι εἰς τὸν προϋπολογισμὸν ἀναφέρονται ὀνομαστὶ τὰ ἔξοδα, καὶ δύναται πᾶς τις ἐπὶ ὁποιουδήποτε κονδυλίου νὰ φέρῃ παρατηρήσεις.

Ἄλλος ἀντικρούων ταῦτα, εἶπεν ὅτι ἐκεῖνα μόνον τὰ κονδύλια πρέπει νὰ ἐξαιρεθῶσιν, ὅσων δὲν ἔγεινεν οὐδεμία χρῆσις.

Ἄλλος δὲ ἀντέκρουσεν, εἰπὼν, ὅτι ἡ Γερουσία πρέπει νὰ φροντίζῃ ὄχι μόνον περὶ τῆς δυνατῆς οἰκονομίας, ἀλλὰ καὶ περὶ τῆς καλῆς πίστεως τῆς Κυβερνήσεως, ἡ ὁποία παραβλέπεται, ὅταν ἀρνῆται τὴν πληρωμὴν δικαιολογημένων ἀπαιτήσεων.

Οὐδεὶς ἀμφισβητεῖ, ἐπέφερεν εἷς τῶν προαγορευσάντων, τὴν πληρωμὴν κονδυλίου στηριζομένου εἰς Νόμον· πρόκειται περὶ δαπάνης ἀνηκούσης εἰς ἄλλα ἔτη, τῆς ὁποίας ἡ πίστωσις ζητεῖται ἤδη. Ὁ Εἰσηγητὴς ἐπέφερεν, ὅτι, ἂν ἡ Γερουσία παραδεχθῇ ταῦτα, ἀνατρέπει τὰς ἀποφάσεις της, διότι καὶ ἄλλων Ὑπουργείων παρεδέχθη τοιαῦτα ἔξοδα, μὴ κανονισμένα καὶ ἀνήκοντα εἰς χρῆσιν προηγουμένων ἐτῶν. Καὶ ἐνταῦθα ἀνέγνω τοιαῦτα τινὰ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν.

Ἄλλος δὲ τῶν Κ. Γερουσιαστῶν ἐπέφερεν, ὅτι ὁ προτείνας τὴν ἀναβολὴν τῆς πληρωμῆς τῶν κονδυλίων τούτων ἐννόησεν, ὅτι τὰ μὲν ἐξοδευθέντα ἔχουσι καλῶς, καὶ πρέπει νὰ ἐπιψηφισθῶσι, τὰ δὲ μὴ ἐξοδευθέντα, νὰ μὴ σημειωθῶσιν εἰς τὸν προϋπολογισμὸν ὡς ὀφειλόμενα, διότι πιθανὸν τινὰ ἐξ αὐτῶν τὸ νέον Ὑπουργεῖον νὰ μὴ παραδεχθῇ, ἀφοῦ σκεφθῇ ὡρίμως, τινὰ μάλιστα ἐξ αὐτῶν, ὡς προερχόμενα ἀπὸ Συμβόλαια καὶ ἀποφάσεις, πρέπει ν' ἀναβληθῶσι, διὰ νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν ἡ Γερουσία καὶ τὰ ἔγγραφα ταῦτα· ὡς παράδειγμα δὲ ἀνέφερε τὰς

πρὸς ἀποζημίωσιν τῆς Μαρίας Ῥαυτοπούλου σημειουμένας 9000 δραχ. εἰπών, ὅτι μία τῶν παρελθουσῶν Κυβερνήσεων κατέλαβεν ἄνευ Νόμου πολλὰ καὶ διάφορα οἰκόπεδα τῆς πόλεως ταύτης ἐπὶ σκοπῷ ἀλλοῦ μὲν ν' ἀνεγείρῃ Μουσεῖον, ἀλλοῦ δὲ νὰ ἐνεργήσῃ ἀνασκαφὰς, καὶ εἰς τὴν ῥηθεῖσαν θέσιν ν' ἀναγείρῃ Ναὸν τοῦ Σωτῆρος· ἀλλὰ δύναται οὗτος ν' ἀνεγερθῇ ἤδη; ὑπάρχουν τὰ πρὸς τοῦτο μέσα; Ὁ Ὑπουργὸς, λαμβάνων ὑπ' ὄψιν ταῦτα, δύναται ἢ ν' ἀφήσῃ τὸ γήπεδον τοῦτο, ὡς περιττὸν ἤδη, ἢ νὰ τὸ πωλήσῃ καὶ νὰ μεταχειρισθῇ τὰ χρήματα ταῦτα μετὰ τῶν τόκων των, ὅταν ἡ Κυβέρνησις δυνηθῇ ν' ἀνεγείρῃ τὸ λαμπρὸν αὐτὸ τῆς ἐθνεγερσίας μνημεῖον. Ἐπρόσθεσεν ἐπὶ τέλους, ὅτι ἠναγκάσθη ἐκ τῆς σφοδρᾶς συζητήσεως νὰ λάβῃ τὸν λόγον, καὶ ὅτι παραδέχεται τὴν περὶ ἀναβολῆς τῶν τοιούτων πληρωμῶν πρότασιν. Ἀντειπόντος τοῦ Εἰσηγητοῦ, ὅτι ἡ Ἐπιτροπὴ δὲν ἐπέφερε γνώμην διὰ τὴν ἀποζημίωσιν τῆς Ῥαυτοπούλου· καθόσον ὅμως ἀφορᾷ, ἐπρόσθεσε, τὰ διὰ τὸν Ναὸν τοῦ Σωτῆρος καταληφθέντα οἰκόπεδα, περὶ τούτων ἐξεδόθη τελεσίδικος ἀπόφασις, καὶ ἡ Γερουσία δὲν δύναται παρὰ τούτων μὲν τὴν ἀποζημίωσιν νὰ παραδεχθῇ, νὰ κατηγορήσῃ δὲ τὸν ἁρμόδιον Ὑπουργὸν, ἂν δὲν ἐνήργησε τὰ χρέη του. Καὶ ἄλλου ἀντειπόντος, ὅτι, ἐνῷ ἡ Γερουσία ἄλλων Ὑπουργείων ἀπέῤῥιψε πληρωμὰς γενομένας, διότι δὲν ἐκανονίζοντο ἀπὸ Νόμον, τὸ προκείμενον ποσὸν πρέπει νὰ ἐκπεσθῇ, ὡς μὴ πληρωθὲν εἰσέτι, διὰ νὰ γίνῃ μετὰ ταῦτα ἡ ἀπαιτουμένη ἐξακρίβωσις· ἐπὶ τούτοις ὁ πρῶτος προτείνας τὴν ἀφαίρεσιν τῶν κονδυλίων τούτων, ἐζήτησε τὴν ἀναβολὴν τῆς ἐπὶ τῶν κεφαλαίων τούτων συζητήσεως διὰ τὴν ἑπομένην Συνεδρίασιν, καὶ ὁ Κ. Πρόεδρος, λαβὼν τὴν γνώμην τῆς Γερουσίας, παραδεξαμένης τὴν ἀναβολὴν, ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν περὶ τὴν 2 Μ. Μ. ἀπαγγείλας ὡς ἀντικείμενον τῆς ἐπιούσης Συνεδριάσεως τὴν ἐξακολούθησιν τῆς διακοπείσης συζητήσεως ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ.

Ὁ Πρόεδρος
Χ. ΚΑΛΟΝΑΡΗΣ.

Ὁ Ἀντιπρόεδρος
Ν. Ι. ΜΕΞΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Ν. Χρυσόγελος.
Χρ. Βλάσσης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 29 Μαρτίου 1848.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων 35 μελῶν, ὁ Προεδρεύων Ἀντιπρόεδρος Κ. Χ. Κλωνάρης, κωλυομένου τοῦ Προέδρου Κ. Α. Δελιγιάννη, κηρύττει τὴν ἔναρξιν τῆς Συνεδριάσεως περὶ τὴν 12 ὥραν.

Τὰ Πρακτικὰ τῆς προλαβούσης ἀναγνωσθέντα ἐγκρίνονται, μηδεμιᾶς γενομένης ἐνστάσεως.

Ἀπαγγείλαντος ἑπομένως τοῦ Κ. Προέδρου, ὅτι, πρὶν ἡ προβῇ ἡ Γερουσία ἐπὶ τῆς συζητήσεως τῆς ἡμερησίας διατάξεως, θέλει ἀναγνωσθῇ προηγουμένως ἡ παρὰ τοῦ Γραφείου συνταχθεῖσα ἔκθεσις περὶ τῶν διατυπώσεων τοῦ ἐκδοθέντος Β. Διατάγματος περὶ τοῦ διορισμοῦ τοῦ Κυρίου Νικήτα Σταματελοπούλου, ὡς Γερουσιαστοῦ, ἀνέγνω τις τῶν ΚΚ. Γραμματέων τὴν εἰρημένην ἔκθεσιν, ἔχουσαν οὕτως.

ΕΚΘΕΣΙΣ

Πρὸς τὴν Γερουσίαν!

Κατὰ τὴν ἀπὸ 12 Ἰανουαρίου 1848 ἀπόφασιν τοῦ Σώματος, στηριζομένην ἐπὶ τῶν ἀποφάσεων τῶν προλαβουσῶν Συνεδριάσεων, καὶ τῆς κατὰ τὴν 21 Ὀκτωβρίου 1844, τὸ Γραφεῖον τῆς Γερουσίας, λαβὸν ὑπ' ὄψιν τὸ εἰδικὸν Διάταγμα τοῦ διορισμοῦ τοῦ Γερουσιαστοῦ Κυρίου Νικήτα Σταματελοπούλου, καὶ ἐξετάσαν αὐτό, τὸ εὗρε φέρον τὰς ἀπαιτουμένας διατυπώσεις.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 28 Μαρτίου 1848.

Τὸ Γραφεῖον.

Ὁ Πρόεδρος
Α. ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Χ. ΚΛΩΝΑΡΗΣ.
Ν. ΜΕΞΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Β. Χρηστακόπουλος.
Χ. Βλάσσης.

Ἐρωτήσαντος δέ τινος τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν, τί ἐννοεῖται διὰ τῆς λέξεως « διατυπώσεις » ἥτις ἀναφέρεται ἐν τῇ ἀναγνωσθείσῃ ἐκθέσει, ἀπεκρίνατο ὁ Κ. Πρόεδρος, ὅτι τὸ Γραφεῖον

διὰ τῆς εἰρημένης λέξεως, ἐννοεῖ τὰ παρὰ τοῦ ἄρθρου 72 τοῦ Συντάγματος ὁριζόμενα προσόντα τοῦ Γερουσιαστοῦ, καὶ ἡ Γερουσία παρεδέξατο τὴν ἐξήγησιν ταύτην, ἄνευ τινὸς παρατηρήσεως.

Μηδεμιᾶς ἐπομένως γενομένης παρατηρήσεως ἐπὶ τῆς ἀναγνωσθείσης ἐκθέσεως, ὁ Κ. Πρόεδρος ἀνήγγειλε τὴν ἐμφάνισιν τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Ν. Σταματελοπούλου, τὸν ὁποῖον εἰσήγαγον εἰς τὸ Συνέδριον τῆς Γερουσίας οἱ ὀνομασθέντες Γερουσιασταὶ ΚΚ. Ἰω. Θ. Κολοκοτρώνης καὶ Κωνς. Κανάρης, προπορευομένων δύω κλητήρων. Ἀναγνωσθέντος ἔπειτα τοῦ περὶ τοῦ διορισμοῦ, ὡς Γερουσιαστοῦ, τοῦ Κ. Ν. Σταματελοπούλου Βασ. Διατάγματος, ἔδωκεν οὗτος ἐπὶ τοῦ Ἱεροῦ Εὐαγελίου, ἐπὶ παρουσίᾳ καὶ τοῦ Ἱερέως τὸν παρὰ τοῦ ἄρθρου 57 τοῦ Συντάγματος ὁριζόμενον ὅρκον, περὶ τοῦ ὁποίου συνετάχθη τὸ ἀρμόδιον τῆς ὁρκοδοσίας πρωτόκολλον, ὑπογραφὲν παρά τε τοῦ Προέδρου, τῶν Γραμματέων, τοῦ ὁρκισθέντος καὶ τοῦ Ἱερέως, καὶ ἔλαβε τὴν ἕδραν του.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κ. Πρόεδρος ἀπαγγέλλει τὴν ἡμερησίαν διάταξιν, καὶ προτίθεται εἰς συζήτησιν ἡ ἐξακολούθησις τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τοῦ Ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν.

Ἀναγνωσθέντος ἐπομένως τοῦ ἐκ δραχμῶν 5,868 ποσοῦ διὰ μισθοὺς τριῶν Ἐφόρων καὶ τριῶν φυλάκων ἐπὶ τῶν Λακωνικῶν προϊόντων, παρετήρησεν ὁ Εἰσηγητὴς, ὅτι ἡ ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ Ἐπιτροπὴ θεωρήσασα, ὅτι οἱ ἐπὶ τῶν Λακωνικῶν προϊόντων διορισθέντες τρεῖς Ἔφοροι, δὲν ἐμπεριέχονται εἰς τὸν ὑπάρχοντα περὶ Ἐφόρων καὶ Ταμείων, ὀργανικὸν Νόμον, καὶ δὲν ἀποδεκατίζονται προσέτι καὶ τὰ προϊόντα τῶν διαφόρων τόπων τῆς Λακωνίας, ἐνόμισεν ἀναγκαῖον, νὰ σημειώσῃ ἐν τῇ ἐκθέσει αὐτῆς, τὸ προκείμενον ποσὸν, διὰ ν' ἀποφανθῇ περὶ αὐτοῦ ἡ Γερουσία ὅ,τι ἤθελεν ἐγκρίνει δίκαιον καὶ νόμιμον.

Κατὰ τὸ ἔτος 1838, ἐπέφερεν ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς, ἐξεδόθη Νόμος περὶ ἀποδεκατώσεως τῶν διαφόρων προϊόντων τῆς Λακωνίας, οἷον, ἐπὶ τοῦ βελανιδίου, τοῦ ἐλαίου, τῆς μετάξης καὶ λοιπῶν εἰδῶν, καὶ ἐπεβλήθη ἐπ' αὐτῶν ἔγγειος φόρος πληρονόμενος εἰς τὰ Τελωνεῖα. Μετὰ δὲ ταῦτα κατὰ τὴν 26 Σεπτεμβρίου 1838 ἐξεδόθη τὸ περὶ διορισμοῦ τῶν Ἐφόρων τούτων Διάταγμα, ἔργον τῶν ὁποίων ἦτον ἡ ἐπιτήρησις τῆς ἐξαγωγῆς τῶν εἰρημένων προϊόντων ἐκ τῆς ἐπαρχίας Λακωνίας, διὰ νὰ μὴ συγχυσθῶσι τυχὸν ταῦτα μετὰ τῶν λοιπῶν προϊόντων τῶν πλησιοχώρων Ἐπαρχιῶν· καὶ κατὰ μὲν τὸ ἔτος 1845 εἰσεπράχθησαν ἀπὸ τὸ τελωνεῖον

Γυθείου, τὸ Ὑποτελωνεῖον Λιμενίου καὶ τὸν Σταθμὸν Καρδαμύλης δραχ. 6,237: 36 καὶ ἀπὸ τὰ τελωνεῖα Ἁρμυροῦ καὶ Κυτριῶν δραχμαὶ 5,062: 90 κατὰ δὲ τὸ ἔτος 1846 εἰσεπράχθησαν ἐπίσης κατὰ τὴν πρώτην καὶ δευτέραν τριμηνίαν ἀπὸ τὸ τελωνεῖον Ἁρμυροῦ καὶ Κυτριῶν δραχ. 1954: 88 τὸ ὅλον δραχμὰς 13,255: 14. Ἔκτοτε δὲ γενομένου λόγου περὶ τῆς εἰσπράξεως τῶν προϊόντων τῆς Λακωνίας ἐνώπιον τῆς Βουλῆς τῆς παρελθούσης Περιόδου, ἔπαυσεν αὕτη, καὶ οἱ εἰρημένοι Ἔφοροι βεβαιοῦσι μόνον διὰ σημειώσεων καὶ δι' ἐγγυήσεων ἀξιοχρέων τὴν ποσότητα τῆς ἐξαγωγῆς τῶν διαφόρων προϊόντων τῆς Λακωνίας, καὶ τὸ ἐπὶ τούτων δικαίωμα τοῦ Δημοσίου. Εἶναι μὲν ἀληθὲς, ὅτι δὲν ὑπάρχει Νόμος περὶ τῆς συστάσεως τῶν Ἐφόρων τούτων ἐν Λακωνίᾳ, ἀλλ' ἀπαιτεῖται τοὐλάχιστον δύω ἐξ αὐτῶν νὰ ὑπάρχωσι διὰ νὰ ἐπιτηρῶσι παρὰ τοῖς τελωνείοις τὴν ἐξαγωγὴν τῶν προϊόντων τῆς Λακωνίας πρὸς ἀποφυγὴν ἐνδεχομένης ἑνώσεως τούτων μετὰ τῶν λοιπῶν προϊόντων τῶν γειτόνων Ἐπαρχιῶν, ὡς περὶ τούτων ὑπάρχει διάταξίς τις ἐν τῷ εἰς τὰς Βουλὰς καθυποβληθησομένῳ φορολογικῷ Νόμῳ τοῦ ἐνεστῶτος ἔτους. Τούτων δὲ οὕτως ἐχόντων, πρέπει νὰ γένῃ δεκτὸν τὸ εἰρημένον ποσὸν ὡς δαπανηθὲν εἰς μισθοὺς τῶν τριῶν Ἐφόρων καὶ τριῶν φυλάκων ἐπὶ τῶν προϊόντων τῆς Λακωνίας, διότι οὗτοι ὠφέλειαν εἰς τὸ Δημόσιον Ταμεῖον ἔφερον, ὡς καὶ κατὰ τὰ ἔτη 1845 καὶ 1846 ἱκανὴν ποσότητα εἰσπράξαντες, καὶ ἤδη δὲν παύονται βεβαιοῦντες διὰ σημειώσεων καὶ ἀξιοχρέων ἐγγυήσεων τὴν ποσότητα τῶν ἐξαγομένων διαφόρων προϊόντων, καὶ τὸ ἐπ' αὐτῶν δικαίωμα τοῦ Δημοσίου.

Κατὰ τὰς 15 καὶ 16 Σεπτεμβρίου 1838, ἀντέταξεν, ὁ Εἰσηγητὴς τῆς Ἐπιτροπῆς, ἐξεδόθησαν δύω Διατάγματα περὶ ἀποδεκατώσεως τῶν προϊόντων τῆς Λακωνίας, καὶ τοῦ διορισμοῦ τριῶν ἐπὶ τούτων Ἐφόρων· ἀλλὰ τὰ Διατάγματα ταῦτα δὲν δύνανται οὐδέποτε νὰ κατισχύσωσι τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ Συντάγματος, καθ' ὃ οἱ Ἕλληνες εἶναι ἴσοι ἐνώπιον τοῦ Νόμου, καὶ συνεισφέρουσιν ἀδιακρίτως εἰς τὰ δημόσια βάρη ἀναλόγως τῆς περιουσίας των, οὔτε νὰ καταργήσωσι τὸν μετὰ τὴν ἐγκαθίδρυσιν τοῦ Συντάγματος ἐκδοθέντα Ὀργανικὸν Νόμον κατὰ τὸ ἔτος 1845 περὶ τοῦ προσωπικοῦ τῶν Οἰκονομικῶν Ἐφόρων, μεταξὺ τῶν ὁποίων δὲν ἐμπεριέχονται οἱ τρεῖς Ἔφοροι τῆς Λακωνίας ἐπὶ τῶν προϊόντων αὐτῆς· τούτου δὲ ἕνεκα δὲν πρέπει νὰ γένῃ δεκτὸν τὸ προκείμενον ποσὸν, ὡς πληρωθὲν

ἐναντίον καὶ τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ Συντάγματος, καὶ τοῦ περὶ Ἐφόρων Νόμου, ἀλλ' ἂν θεωρηθῶσιν ἀναγκαῖοι οἱ ἐν Λακωνίᾳ Ἔφοροι, ἀπαιτεῖται νὰ ψηφισθῇ παρὰ τῶν Βουλῶν ῥητὸς περὶ αὐτῶν Νόμος.

Ἐπενεγκόντος δὲ τοῦ Ὑπουργοῦ, ὅτι, ἂν καὶ μὴ ὑπάρχοντος Νόμου, διωρίσθησαν οἱ εἰρημένοι Ἔφοροι, ἀλλ' οὐκ ὀλίγην οὗτοι ἔφερον εἰς τὸ Δημόσιον ὠφέλειαν, καὶ δὲν εἶναι δίκαιον ν' ἀφαιρεθῇ ἤδη ἡ μισθοδοσία αὐτῶν, ἥτις ἐπληρώθη πρὸς αὐτούς.

Δύναται ἡ Γερουσία, προσέθηκεν ὁ Εἰσηγητὴς τῆς Ἐπιτροπῆς, νὰ παραδεχθῇ τὸ προκείμενον ποσὸν, ὡς ἤδη δαπανηθὲν, καίτοι ἐναντίον τοῦ ὀργανικοῦ περὶ Ἐφόρων Νόμου, ἀλλὰ τοῦ λοιποῦ ἀπαιτεῖται νὰ γένῃ φροντὶς, ὥστε νὰ συμπεριλαμβάνωνται εἰς τὸν Νόμον καὶ οἱ Ἔφοροι τῆς Λακωνίας.

Ἐπειδὴ ἡ Γερουσία ἐπέφερεν ἄλλος, δὲν παρεδέχθη μέχρι τοῦδε ἱκανὰς ποσότητας ἐξόδων, ὡς ἐναντίον τοῦ Νόμου δαπανηθείσας, διὰ νὰ ἦναι συνεπὴς εἰς τὰς ἀποφάσεις της, δὲν πρέπει νὰ παραδεχθῇ καὶ τὸ προκείμενον ποσὸν, ὡς γενόμενον οὐ μόνον ἐναντίον ῥητοῦ Νόμου, ἀλλὰ καὶ ἐναντίον τοῦ Συντάγματος, διὰ νὰ ἐπιστήσουν τὴν ἀπαιτουμένην προσοχὴν καὶ οἱ παρόντες Ὑπουργοὶ νὰ μὴ δαπανῶσι χρήματα τοῦ Δημοσίου ἄνευ Νόμου.

Ὅτι τὸ προκείμενον ποσὸν, παρετήρησεν ἕτερος, ἐδαπανήθη ἐναντίον τοῦ ὀργανικοῦ περὶ Ἐφόρων Νόμου, εἶναι ἀναντίῤῥητον· ἀλλ' ὡς γενόμενον ἤδη καλῇ τῇ πίστει, καὶ ἐπὶ σκοπῷ ὠφελείας τοῦ Δημοσίου, πρέπει νὰ παραδεχθῇ ἐπὶ τοῦ παρόντος, ἐπιφιλατομένου τοῦ λοιποῦ τοῦ ἁρμοδίου Ὑπουργοῦ τὰ καθηποβάλη περὶ τῶν Ἐφόρων τῆς Λακωνίας, ἂν θεωρῇ αὐτοὺς ἀναγκαίους, τὸν ἀπαιτούμενον Νόμον.

Μὴ δυναμένης τῆς Γερουσίας, ἐπέφερεν ἄλλος, νὰ παραδεχθῇ ποσὸν ἐξόδων γενομένων ἐναντίον καὶ τοῦ Συντάγματος καὶ ῥητοῦ Νόμου, διότι δὲν ἔχει τὸ τοιοῦτον δικαίωμα, δὲν πρέπει νὰ γένῃ δεκτὸν ὡς παράνομον τὸ προκείμενον ποσὸν, ἀλλὰ ν' ἀφαιρεθῇ· καὶ τοῦ λοιποῦ δύναται ὁ Ὑπουργὸς νὰ προκαλέσῃ ἴδιον Νόμον περὶ τῆς συστάσεως τῶν Ἐφόρων τῆς Λακωνίας, ἂν νομίζῃ αὐτοὺς ἀναγκαίους καὶ ἐπωφελεῖς εἰς τὸ Δημόσιον.

Μηδεμιᾶς ἑπομένως γενομένης παρατηρήσεως, καὶ κηρυχθείσης περαιωμένης τῆς περαιτέρω συζητήσεως ὑπὸ τοῦ Κ. Προέδρου, κατ' αἴτησιν ἑπτὰ μελῶν, κατὰ τὸ ἄρθρον 43 τοῦ Κανονισμοῦ γενομένης μυστικῆς ψηφοφορίας περὶ τῆς παραδοχῆς, ἢ μὴ, τοῦ προκειμένου ποσοῦ τῶν δραχμῶν 5868, διὰ

μισθοὺς τριῶν Ἐφόρων καὶ τριῶν φυλάκων ἐπὶ τῶν Λακωνικῶν προϊόντων, ἡ Γερουσία διὰ ψήφων 19 πρὸς 18 παραδέχθη τὸ ποσὸν τοῦτο, καὶ ὁ Κ. Πρόεδρος ἀνεκοίνωσε τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ψηφοφορίας πρὸς τὸ Σῶμα.

Προτεθείσης ἔπειτα τῆς συζητήσεως ἐπὶ τοῦ ποσοῦ τῶν δραχμῶν 3,675: 59, ὡς ὀφειλομένων εἰς τοὺς Δημότας Ἁλέας τῆς Ἐπαρχίας Ναυπλίας ἀπὸ τὸ ἔτος 1843, ὡς μετακομίσαντας τοὺς φόρους των πλεόν τῶν πέντε ὡρῶν, παρετήρησεν ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς, ὅτι περὶ τῆς ζητουμένης πληρωμῆς τῆς ποσότητος ταύτης, ὑπάρχουσι πρὸ πολλοῦ εἰς τὸ ὁποῖον διευθύνει Ὑπουργεῖον καθυποβεβλημένοι δύω κατάλογοι ἐκ μέρους τοῦ Οἰκονομικοῦ ἐφόρου καὶ τοῦ Νομάρχου Ἀργολίδος, διὰ τοὺς Δημότας Ἁλέας, οἵτινες ἐκίνησαν καὶ ἀγωγὴν ἐναντίον τοῦ Δημοσίου, ζητοῦντες τὴν πληρωμὴν τοῦ δικαιώματός των, ἵνα δὲ μὴ τὸ Δημόσιον ὑποπέσῃ εἰς τὴν πληρωμὴν δικαστικῶν ἐξόδων, εἶναι δίκαιον νὰ δοθῇ τὸ προκείμενον ποσὸν εἰς τοὺς Δημότας Ἁλέας, ὡς μετακομίσαντας πραγματικῶς τοὺς φόρους των πλεόν τῶν πέντε ὡρῶν κατὰ τὸν Νόμον.

Ἐπειδὴ οἱ δημόται Ἁλέας, ἐπέφερεν ἄλλος, μετεκόμισαν ἀληθῶς κατὰ τὸ ἔτος 1843 πλέον τῶν πέντε ὡρῶν τοὺς φόρους των, καὶ ἤδη δυνάμει τοῦ Νόμου ζητεῖται ἡ πληρωμὴ τοῦ τοιούτου πρὸς αὐτοὺς δικαιώματος, πρέπει νὰ γένῃ δεκτὸν τὸ προκείμενον ποσὸν ὡς νόμιμον.

Ὡς Ἔφορος Ἀργολίδος, προσέθηκεν ἕτερος, διέταξα καὶ μετεκόμισαν οἱ δημόται Ἁλέας πλέον τῶν πέντε ὡρῶν τοὺς φόρους των, καὶ δι' ἐμοῦ ἐστάλησαν οἱ κατάλογοι περὶ τῆς πληρωμῆς τούτων πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν.

Ἀφ' οὗ κατὰ τὸ ἔτος 1843 οἱ δημόται Ἁλέας, παρετήρησεν ἄλλος, ἐζήτησαν τὴν πληρωμὴν τοῦ προκειμένου ποσοῦ, ὡς πλέον τῶν πέντε ὡρῶν μετακομίσαντες τοὺς φόρους των, ἐνδέχεται νὰ ἐπληρώθη τὸ ποσὸν τοῦτο κατὰ τὸ ἔτος 1843, καὶ ὡς ἐκ τούτου διὰ νὰ ψηφισθῇ ἐν πλήρει πεποιθήσει ἡ προκειμένη ποσότης, ἦτον ἀνάγκη νὰ ὑπάρχῃ καθυποβεβλημένος ὁ ἀπολογισμὸς τῶν ἐξόδων τοῦ ἔτους 1843, διὰ νὰ βεβαιωθῇ, ἂν τῳόντι ἐπληρώθη, ἢ μὴ, ἡ ποσότης αὕτη.

Παράδοξος καθίσταται, ἐπήνεγκέ τις τῶν προαγορευσάντων, ἡ κατὰ τὸ ἔτος 1347 πληρωμὴ τῆς προκειμένης ποσότητος, ἐνῷ κατὰ τὸ ἔτος 1843 ἀπήτησαν ταύτην οἱ δημόται Ἁλέας· ἐκτὸς τούτου, παρατηρεῖται ἀντίφασίς τις μεταξὺ τοῦ προκειμένου προϋπολογισμοῦ, καὶ τοῦ κατὰ τὸ ἔτος 1843 σταλέντος

καταλόγου ὑπὸ τοῦ Οἰκονομικοῦ Ἐφόρου Ἀργολίδος, ὡς πρὸς τὸν ὁρισμὸν τοῦ προκειμένου ποσοῦ· καθότι εἰς μὲν τὸν προϋπολογισμὸν σημειοῦνται δραχ. 3,675:59 εἰς δὲ τὸν εἰρημένον κατάλογον τοῦ ἔτους 1843, δραχ. 1,582:63.

Ἐπειδὴ δὲ ὁ δήμος Ἀλέας, ὡς δευτέρας τάξεως θεωρούμενος, ὑπὲρ τοὺς ἓξ χιλιάδας κατοίκους περιέχει, μόλις ἀνὰ 50 ἢ 60 ἴσως λεπτὰ ἀναλογοῦν εἰς ἕκαστον φορολογούμενον, τὰ ὁποῖα βεβαίως οὐδεὶς τούτων, διὰ τὸ ἀσήμαντον τῆς ἀξίας των, θέλει ζητήσει καὶ λάβει, ἀλλ' ὁ Δήμαρχος μετά τινων ἄλλων ἀτόμων θέλει οἰκειοποιηθῆ τὴν ποτότητα ταύτην, τὴν ὁποίαν, παρακινούμενοι ἀπὸ αὐτοὺς οἱ Δημόται Ἀλέας, ἐζήτησαν· τούτων δὲ ἕνεκα, δὲν πρέπει νὰ παραδεχθῇ τὸ ποσὸν τοῦτο, διότι μετ' οὐ πολὺ καὶ ἄλλοι, ἐπὶ τῷ λόγῳ, ὅτι μετεκόμισαν πλέον τῶν πέντε ὡρῶν τοὺς φόρους των, θέλουσι ζητήσει ἀσυγκρίτως περισσοτέραν τῆς προκειμένης χρηματικὴν ποσότητα.

Ὅσοι τῶν φορολογουμένων, ἐπέφερεν ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς, μετεκόμισαν πλέον τῶν πέντε ὡρῶν τοὺς φόρους των, ἐπληρώθησαν κατὰ τὸν Νόμον· οἱ δὲ Δημόται Ἀλέας, ὡς μὴ πληρωθέντες διὰ τὴν μετακόμισιν ταύτην μέχρι τοῦδε, ἐκίνησαν ἀγωγὴν κατὰ τοῦ Δημοσίου, τὸ ὁποῖον διὰ νὰ μὴν ὑποκύψῃ εἰς τὴν ἀπότισιν δικαστικῶν ἐξόδων, πρὸς τῇ πληρωμῇ καὶ τῆς προκειμένης ποσότητος, πρέπει νὰ γένῃ ἤδη δεκτὸν τὸ ποσὸν τῶν δραχμῶν 3, 675:69.

Καὶ δέκα καὶ 50 λεπτὰ, παρατήρησεν ἄλλος, ἂν ἦναι δίκαιον νὰ λάβῃ τις κατὰ τὸν Νόμον, πρέπει νὰ τὰ λάβῃ, ἀλλ' ὑπὸ τὴν ἄγρυπνον ἐποπτείαν τοῦ Ὑπουργείου, διὰ νὰ μὴ τυχὸν ἐπέλθῃ κατάχρησίς τις τούτων, καὶ ὠφεληθῶσιν ὀλίγα μόνον ἄτομα ἐκ τῶν ἱδρώτων τῶν φορολογουμένων.

Διὰ νὰ μὴ ὑποκύψῃ τὸ Δημόσιον, προσέθηκεν ὁ Εἰσηγητὴς τῆς Ἐπιτροπῆς, καὶ εἰς δικαστικὰ ἔξοδα, καὶ εἰς τὴν πληρωμὴν τῆς περὶ ἧς ὁ λόγος ποσότητος, πρέπει νὰ γένῃ δεκτὸν τὸ ποσὸν τοῦτο, εἰς τὴν διανομὴν τοῦ ὁποίου ὀφείλει νὰ ἐπιστήσῃ τὴν ἀπαιτουμένην προσοχὴν τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν, πρὸς ἀποφυγὴν ἐνδεχομένων καταχρήσεων.

Ἐπειδὴ ὁ Οἰκονομικὸς Ἔφορος Ἀργολίδος, ἀντέταξέ τις τῶν, προαγορευσάντων, ζητεῖ δι' ἐκθέσεώς του μὲ ὀνομαστικὸν κατάλογον τῶν δημοτῶν Ἀλέας, διὰ τὸ ἔτος 1844 δρ. 2092:96, ταύτας μόνον πρέπει νὰ παραδεχθῇ ἡ Γερουσία, καὶ ὄχι καὶ τὰς διὰ τὸ ἔτος 1843 δραχ. 1,582:63, ὡς μηδεμιᾶς περὶ τούτων ὑπαρχούσης ἐκθέσεως ὑπὸ τοῦ Οἰκονομικοῦ Ἐφόρου.

Ἡ ἐν τῷ προϋπολογισμῷ, προσέθηκε τις τῶν προλαλησάντων, σημειουμένη ποσότης τῶν δραχμῶν 3,675:59 ἀντίκειται εἰς τὴν ἔκθεσιν τοῦ Οἰκονομικοῦ Ἐφόρου Ἀργολίδος· διοτι ὁ μὲν προϋπολογισμὸς σήμειοῖ δραχμὰς 3,675:59 ὡς ὀφειλομένας δῆθεν κατὰ τὸ ἔτος 1843 εἰς τοὺς δημότας Ἀλέας ἡ δὲ ἔκθεσις τοῦ Οἰκονομικοῦ ἐφόρου ἀναφέρει μόνον δρ. 2092:96 διὰ τὸ ἔτος 1844, καὶ διὰ τὸ ἔτος 1843 οὐδεμία παρὰ τούτου ὑπάρχει ἔκθεσις περὶ τῶν λοιπῶν δραχμῶν 1582:63, ἀλλὰ μόνον ὁ ὀνομαστικὸς κατάλογος. Ἐπειδὴ δὲ ἡ Γερουσία ἀγνοεῖ τίνα ἐκ τῶν ποσοτήτων αὐτῶν νὰ παραδεχθῇ, πρέπει ν' ἀναβληθῇ ἡ παραδοχὴ τοῦ προκειμένου ποσοῦ, καὶ ἀφ' οὗ ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς τὰς ἀπαιτουμένας περὶ αὐτοῦ λάβῃ πληροφορίας, νὰ σημειώσῃ τὸ ποσὸν τοῦτο εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ ἔτους 1848, ἐπὶ τοῦ ὁποίου θέλει διαταχθῇ καὶ ἡ ἐκτέλεσις τῆς διανομῆς.

Ἀδιάφορον ὑπάρχει, ἀντέτεινεν ὁ Εἰσηγητὴς τῆς Ἐπιτροπῆς, ἂν διὰ τὴν κατὰ τὸ ἔτος 1843 ζητουμένην ποσότητα τῶν δραχ. 1582:63 δὲν ἔχῃ ἔκθεσιν ὁ Οἰκονομικὸς Ἔφορος Ἀργολίδος, ἀφ' οὗ περὶ αὐτῆς ἀπέστειλεν κατάστασιν προσηκόντως ὑπογεγραμμένην παρ' αὐτοῦ. Ἐκτὸς δὲ τούτου, ὡς πληρωθησόμενα δικαστικῶς τὰ ἔξοδα ταῦτα εἰς τοὺς δημότας Ἀλέας, πρέπει νὰ γένωσιν ἀπὸ τοῦδε δεκτὰ, διὰ νὰ μὴ ὑποκύψῃ τυχὸν μετὰ ταῦτα τὸ Δημόσιον εἰς τὴν πληρωμὴν καὶ δικαστικῶν ἐξόδων.

Ἐπειδὴ ὑπάρχει ἀμφιβολία, προσέθηκέ τις τῶν προαγορευσάντων, περὶ τῆς γενομένης πληρωμῆς τοῦ προκειμένου ποσοῦ, δὲν δύναται ἤδη νὰ ψηφίσῃ τὴν παραδοχὴν τούτου, ἐὰν δὲν διαβεβαιώσῃ ὁ Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν τὸ Σῶμα, ὅτι δὲν ἐπληρώθη ἔτι τὸ ποσὸν τοῦτο· διότι, ἀφ' οὗ οἱ κάτοικοι τοῦ Δήμου Ἀλέας ἀπὸ τὰ ἔτη 1843 καὶ 1844 ἐζήτησαν ἐπανειλημμένως τὴν πληρωμὴν τῆς προκειμένης ποσότητος, ὤφειλον ἔκτοτε οἱ κατὰ καιροὺς Ὑπουργοὶ νὰ σημειώσωσιν αὐτὴν εἰς τοὺς προϋπολογισμοὺς τῶν παρελθόντων ἐτῶν, καὶ νὰ μὴ ζητῶσιν ἤδη ἀτάκτως τὴν ἔγκρισιν αὐτῆς, διὰ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἔτους 1847.

Παρατηρήσαντος δὲ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν, ὅτι οὐδέποτε δύνανται νὰ ἐκδοθῶσιν δύω ἐκτάλματα διὰ μίαν καὶ τὴν αὐτὴν χρηματικὴν ποσότητα· καθότι πρὶν ἡ ἐκδοθῇ τὸ πρὸς πληρωμὴν χρηματικὸν ἔνταλμα, ἡ ἀπαιτουμένη καταβάλλεται προσοχὴ καὶ ἐξέλεγξις περὶ τῆς μηκέτι πληρωμῆς τοῦ

περὶ οὗ ἀφορᾷ τὸ ἔνταλμα ποσοῦ, προσέθηκεν ἄλλος, ὅτι δὲν δύναταί ποτε νὰ ἐκδοθῇ χρηματικὸν ἔνταλμα ἄνευ ἐξελέγξεως· καθότι πρὶν ἢ ὁ Ὑπουργὸς ὑπογράψῃ χρηματικόν τι ἔνταλμα, θέλει ἐρευνήσει, ἂν ἐπληρώθη ἢ μὴ τὸ ποσὸν τοῦτο.

Περιττὴ, ἐπέφερεν ὁ προαγορεύσας ἑρουσιαστὴς, καθίσταται ἡ τοῦ ἀπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων συζήτησις καὶ ἀπόφασις, ὅταν δι' ἐνταλμάτων μόνον δύναται νὰ πληροφορηθῇ ἡ Γερουσία τὴν πληρωμὴν ποσότητός τινος.

Οἱ παρὰ τοῦ Οἰκονομικοῦ Ἐφόρου Ἀργολίδος, παρετήρησεν ἄλλος τῶν προλαλησάντων, σταλέντες κατάλογοι τῶν ἐτῶν 1843 καὶ 1844 περὶ τῆς πληρωμῆς τοῦ προκειμένου ποσοῦ εἰς τοὺς δημότας Ἀλέας, διαφέρουσιν οὐσιωδῶς ἀπ' ἀλλήλων· καθότι εἰς μὲν τὸν κατάλογον τοῦ ἔτους 1844 περὶ τῶν δραχμῶν 2,092:96/00 ὑπάρχουσιν ὑπογεγραμμένοι ὅ,τε Νομάρχης καὶ ὁ Οἰκονομικὸς Ἔφορος Ἀργολίδος· εἰς δὲ τὸν τοῦ ἔτους 1843 περὶ τῶν δραχμῶν 1,582:63/00 μόνον ὁ Οἰκονομικὸς Ἔφορος εἶναι ὑπογεγραμμένος, ἄνευ τινὸς ἐκθέσεως περὶ αὐτῶν πρὸς τὸ ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν. Ὅθεν, ἐπειδὴ διστάζει τίνα ἐκ τῶν ποσοτήτων αὐτῶν νὰ παραδεχθῇ ὡς δικαιολογημένην, ἐπρότεινε ν' ἀφαιρεθῇ τὸ προκείμενον ποσὸν ἐπὶ τοῦ παρόντος, καὶ νὰ σημειωθῇ εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τῶν ἐξόδων τοῦ ἔτους 1848, ἀφ' οὗ προηγουμένως ἐξετάσῃ ἀκριβῶς περὶ αὐτοῦ ὁ Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν. Μηδεμιᾶς ἐπομένως γενομένης παρατηρήσεως, καὶ κηρυχθείσης ὑπὸ τοῦ Προέδρου περαιωμένης τῆς περαιτέρω συζητήσεως, ἔθεσεν οὗτος τὸ ἑξῆς ζήτημα, ἂν ἡ Γερουσία παραδέχηται νὰ μετατεθῇ τὸ προκείμενον ποσὸν εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τῶν ἐξόδων τοῦ ἔτους 1848, ἀφ' οὗ προηγουμένως ἐξετάσῃ περὶ αὐτοῦ ἀκριβῶς ὁ Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν, ἢ νὰ γένῃ ἤδη δεκτὸν, ὡς ἀναφέρεται εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ ἔτους 1847.

Κατ' αἴτησιν ἐπομένως ἑπτὰ Γερουσιαστῶν, γενομένης κατὰ τὸ ἄρθρον 43 τοῦ Κανονισμοῦ μυστικῆς ψηφοφορίας περὶ τοῦ ἀνωτέρου ζητήματος, ἡ Γερουσία διὰ ψήφων 24 πρὸς 13 παπεδέχθη τὸ ποσὸν τῶν δραχμῶν 3,675: 59, ὡς ὀφειλόμενον εἰς τοὺς Δημότας Ἀλέας τῆς Ἐπαρχίας Ναυπλίας ἀπὸ τὸ ἔτος 1843, διὰ τὴν μετακόμισιν τῶν φόρων των πλέον τῶν πέντε ὡρῶν.

Παρατηρήσαντος δέ τινος, ὅτι ἀπαιτεῖται ὁ Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν νὰ διατάξῃ τὸν Ταμίαν Ἀργολίδος διὰ νὰ πληρώσῃ πρὸς ἕνα ἕκαστον τῶν Δημοτῶν Ἀλέας τὸ ἀναλογοῦν

αὐτῷ μέρος ἐκ τῆς εἰρημένης ποσότητος, ἀπεκρίνατο ὁ εἰρημένος Ὑπουργὸς, ὅτι περὶ τῆς ἐκτελέσεως τῆς διανομῆς τῆς ψηφισθείσης ποσότητος θέλει διατάξει τὰ δέοντα.

Ἐπομένως ὁ Κ. Πρόεδρος ἔλυσε τὴν συνεδρίασιν περὶ τὴν 2 ὥραν Μ. Μ. συγκαταθέσει τῆς Γερουσίας, ἀπαγγείλας ὡς ἀντικείμενον τῆς ἐπιούσης Συνεδριάσεως τὴν ἐξακολούθησιν τῆς συζητήσεως τοῦ Προϋπολογισμοῦ.

Ὁ Πρόεδρος

Χ. ΚΛΟΝΑΡΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι

Ν. ΜΕΞΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς

Χρ. Βλάσσης.

Ἀθ. Γρηγοριάδης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 31 Μαρτίου 1848.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων 34 μελῶν, ὁ Προεδρεύων Ἀντιπρόεδρος Κ. Χ. Κλονάρης, κωλυομένου τοῦ Προέδρου, κηρύττει τὴν ἔναρξιν τῆς Συνεδριάσεως περὶ τὴν 12 ὥραν.

Τὰ Πρακτικὰ τῆς προλαβούσης ἀναγνωσθέντα ἐγκρίνονται, μηδεμιᾶς γενομένης ἐνστάσεως.

Ἐπομένως ὁ Κ. Πρόεδρος ἀπήγγειλεν ὅτι, πρὶν ἡ προβῇ ἡ Γερουσία εἰς τὴν συζήτησιν τῆς ἡμερησίας διατάξεως, θέλει ἀναγνωσθῇ ἤδη ἡ ἐπὶ τοῦ καθυποβληθέντος Νομοσχεδίου περὶ ἀποζημιώσεως τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης ἔκθεσις τῆς Ἐπιτροπῆς.

Ἔκθεσις τῆς Ἐπιτροπῆς.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Κύριοι!

Διεξελθοῦσα μετ' ἐπιστασίας ἡ Ἐπιτροπή σας τὸ παρὰ τοῦ Κυρίου ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργοῦ καθυποβληθὲν εἰς τὴν Γερουσίαν σ περὶ τῆς ἀποζημιώσεως τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης διὰ τὰ ἐκ τοῦ ἐν Πάτραις ὑποκαταστήματος αὐτῆς ἀφαιρεθέντα χρήματά της ν Νομοσχέδιον·

Καὶ θεωρήσασα δικαίαν καὶ ἀναγκαίαν τὴν προκειμένην ἀποζημίωσιν ὑπὲρ τοῦ τοιούτου κοινωφελοῦς, καὶ εἰς τὴν προαγωγὴν τῆς Δημοσίας πίστεως συντελοῦντος Ἐθνικοῦ τούτου Καταστήματος, δὲν ἐδίστασε νὰ παραδεχθῇ τὴν ἀρχὴν καὶ τὰ καθέκαστα τοῦ περὶ οὗ ὁ λόγος Νομοσχεδίου, καὶ συνίστησι τὴν παραδοχὴν αὐτοῦ καὶ εἰς τὴν ὁλομέλειαν τοῦ Σώματος.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 29 Μαρτίου 1848.

Ἡ Ἐπιτροπή.

Π. Γιατράκος
Χρ. Βλάσσης
Γ. Καρακατσάνης
Γ. Ἀντωνόπουλος
Γ. Παππαηλιόπουλος.

Μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν, ἡ Γερουσία ἀπεφάσισε νὰ μὴ τυπωθῇ ἡ ἀναγνωσθεῖσα ἔκθεσις, ἀλλὰ νὰ γίνωσι πέντε μόνον ἀντίγραφα ταύτης, καὶ νὰ διανεμηθῶσιν ἀνὰ ἕν εἰς ἕκαστον τῶν Τμημάτων· μετὰ δὲ τὴν συζήτησιν τοῦ προϋπολογισμοῦ, νὰ προβῇ εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ καθυποβληθέντος Νομοσχεδίου.

Ἀρξαμένης μετὰ τοῦτο τῆς ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ συζητήσεως, ἀνεγνώσθησαν αἱ παρατηρήσεις τῆς ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ Ἐπιτροπῆς περὶ τῶν κατὰ τὰ 1845 καὶ 1847 γενομένων ἐξόδων διὰ τὴν φύλαξιν τῶν ἀδικθέτων μωρεῶν Λακεδαίμονος, καὶ προτείναντος τοῦ Εἰσηγητοῦ, ὅπως ἡ Γερουσία συστήσῃ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τὴν περὶ τούτου γνώμην τῆς Ἐπιτροπῆς, ἡ Γερουσία παρεδέχθη τὴν πρότασιν ταύτην, καὶ ἀπεφάσισε νὰ συστηθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον. Ἡ Γερουσία παρεδέχθη ἐπίσης τὴν γνώμην τῆς Ἐπιτροπῆς περὶ τῶν εἰς Αἰτωλικὸν ἐθνικῶν περιβολίων, ἀποφασίσασα νὰ συστηθῇ καὶ αὕτη εἰς τὸ Ὑπουργεῖον.

Μετὰ ταῦτα προέβη εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ ἐκ δραχ. 1500 ποσοῦ, σημειουμένου ἐν τῇ ἐκθέσει, δαπανηθέντος εἰς ἐκτάκτους βοηθοὺς πρὸς τακτοποίησιν τῆς ὑπηρεσίας Ταμιῶν τινῶν.

Ὁ Εἰσηγητὴς ἐπήνεγκεν, ὅτι οἱ Ταμίαι, καθ' ὃ ὑπάλληλοι ἔμμισθοι, ὀφείλουσι νὰ ἐκπληρῶσι τὴν γραφικὴν ὑπηρεσίαν των, κρατοῦντες ἀκριβῶς βιβλία καὶ κατάστιχα. Ἂν δέ τινες ἐξ αὐτῶν, εἴτε δι' ἀνικανότητα, εἴτε ἐκ προθέσεως, δὲν ἐξεπλήρωσαν τὰ χρέη των, καὶ ἐντεῦθεν ἔγινεν ἀνάγκη νὰ διορισθῶσιν ἔκτακτοι βοηθοί, οὗτοι μόνοι πρέπει νὰ ὑποβληθῶσιν εἰς τὴν πληρωμὴν τῶν τοιούτων ἐξόδων, καὶ ὄχι ἡ Κυβέρνησις, ἥτις ὀφείλει νὰ πληρώνῃ ἕνα καὶ μόνον μισθὸν διὰ τὸ αὐτὸ ἔργον· διὰ τὸν λόγον τοῦτον, ἐπρόσθεσεν, τὸ προκείμενον κονδύλιον εἶναι ἀπαρά-

δεκτον· καὶ ὁ ἴδιος Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν ὡμολόγησεν, ὅτι τὸ ποσὸν τοῦτο δὲν ἐξωδεύθη, ἀλλὰ μόνον ὡς προκαταβολὴ ἐδόθησαν εἰς τοὺς βοηθοὺς δραχμαὶ 175, καὶ αὗται εἰς βάρος τῶν Ταμιῶν.

Μηδενὸς δὲ ἀντειπόντος πρὸς ταῦτα, ἐρωτηθεῖσα ἡ Γερουσία παρὰ τοῦ Κ. Προέδρου, ἀπεφάνθη ὅτι δὲν παραδέχεται τὸ ζητούμενον κονδύλιον, καὶ οὕτω διαγράφεται ἀπὸ τὸν προϋπολογισμόν.

Μετὰ τοῦτο ἀνεγνώσθησαν αἱ περὶ τοῦ ὀρυκτοῦ τῆς Σμυρίδος παρατηρήσεις τῆς Ἐπιτροπῆς, ὁ δὲ Εἰσηγητὴς λαβὼν τὸν λόγον εἶπεν, ὅτι ἐνταῦθα δὲν πρόκειται περὶ τροπολογίας τινὸς, ἡ Ἐπιτροπὴ περιωρίσθη μόνον νὰ συστήσῃ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τὰς παρατηρήσεις της ἐπὶ τοῦ ὀρυκτοῦ τούτου, διὰ νὰ λάβῃ αὐτὰς ὑπ' ὄψιν εἰς τὴν σύνταξιν τοῦ ἀπαιτουμένου Νομοσχεδίου. Ἡ Γερουσία, παραδεχθεῖσα τὴν γνώμην τῆς Ἐπιτροπῆς, ἀπεφάσισε νὰ συστηθῶσιν εἰς τὸ Ὑπουργεῖον αἱ περὶ Σμυρίδος παρατηρήσεις της.

Μετὰ ταῦτα ἀνεγνώσθησαν αἱ λοιπαὶ παρατηρήσεις τῆς Ἐπιτροπῆς, αἱ ἀφορῶσαι τὰς ζητηθείσας πιστώσεις διὰ Βασ. Διαταγμάτων, καθ' ἣν ἐποχὴν ἐνηργοῦντο αἱ Βουλευτικαὶ ἐκλογαί, καὶ ὁ Εἰσηγητὴς παρετήρησεν, ὅτι ἐνταῦθα δὲν πρόκειται ἡ συζήτησις κονδυλίου τινὸς, ἀλλ' ἁπλῶς ἡ ἀποδοκιμασία ἐλλείψεως. Τὸ Ὑπουργεῖον, ἀναγκασθὲν κατὰ τοὺς πέντε μῆνας, καθ' οὓς δὲν συνεδρίαζον τὰ Νομοθετικὰ Σώματα, νὰ ζητήσῃ καὶ λάβῃ διὰ Β. Διαταγμάτων πιστώσεις πρὸς πληρωμὴν τῶν ἐξόδων, ὤφειλε, ἅμα συγκαλεσθεισῶν τῶν Βουλῶν, νὰ προκαλέσῃ τὴν ἔγκρισιν αὐτῶν, καὶ οὕτως ἀφ' ἑνὸς μὲν νὰ συμμορφωθῇ μὲ τὴν εἰς ὅλα τὰ Συνταγματικὰ Κράτη ἐπικρατοῦσαν τάξιν, καὶ ἀφ' ἑτέρου νὰ ἐνεργήσῃ κατὰ τὸ ἄρθ. 3 τῶν μνησθέντων Βασ. Διαταγμάτων, δι' ὧν ὁρίζεται, ὅτι ἡ διὰ Νόμου τακτοποίησις τῆς πιστώσεως, θέλει γίνει ἅμα μετὰ τὴν ἔναρξιν τῶν τακτικῶν ἐργασιῶν τῶν Βουλευτικῶν Σωμάτων. Ἐπειδὴ δὲ τὸ Ὑπουργεῖον, ἐπρόσθεσεν, δὲν ἐπροκάλεσε τὴν ἐπὶ τούτων ἔγκρισιν τῶν Νομοθετικῶν Σωμάτων, περιέπεσεν εἰς ἔλλειψιν, τὴν ὁποίαν ἡ Ἐπιτροπὴ καταδεικνύει διὰ τῆς ἐκθέσεώς της εἰς τὴν Γερουσίαν.

Αἱ γενόμεναι αὗται δαπάναι, ἐπέφερεν ὁ πρώην ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν Ὑπουργὸς, ἦσαν ἔκτακτοι, καὶ τὸ Ὑπουργεῖον ἤθελεν ἐπιτρέψει νὰ ζητήσῃ τὴν ἔγκρισιν τῶν Βουλῶν, ἂν καὶ δὲν ἐθεώρει

περιττὴν αὐτὴν, διότι ἐπρόκειτο νὰ εἰσαχθῇ μετ' οὐ πολὺ ὁ γενικὸς προϋπολογισμὸς, εἰς τὸν ὁποῖον συμπεριελαμβάνοντο καὶ αἱ δαπάναι αὗται.

Ἂν τὸ Ὑπουργεῖον, ἀντέταξεν ὁ Εἰσηγητὴς, ὡδηγήθη ἐκ τῆς ἀρχῆς ταύτης, καὶ ἐθεώρησεν αὐτὴν ὡς νόμιμον, πρὸς τί νὰ ζητήσῃ ἰδίαν διὰ τοὺς τρεῖς πρώτους μῆνας τοῦ ε. ε. πίστωσιν, ἀφ' οὗ ὑπέβαλεν ἤδη εἰς τὴν Βουλὴν τὸν γενικὸν προϋπολογισμόν, καὶ ἠδύνατο ἀκολούθως νὰ ἐξοδεύῃ εἰς τὰς πληρωμὰς τοῦ Κράτους; Ἆρα καὶ τὸ Ὑπουργεῖον αὐτὸ ἀνεγνώρισε τὴν ἔλλειψιν ταύτην, καὶ ἡ Γερουσία, ὡς Νομοθετικὸν Σῶμα, πρέπει ν' ἀποδοκιμάσῃ αὐτὴν, διὰ νὰ μὴ λάβῃ χώραν εἰς τὸ μέλλον.

Τὸ Ὑπουργεῖον, ἐπρόσθεσεν ἄλλος, παρέβη τὰς διατάξεις τῶν Β. Διαταγμάτων, ῥητῶς διαλαμβανούσας, ὅτι θέλει ζητηθῇ ἡ ἔγκρισις τῶν Βουλῶν, ἅμα συνέλθωσιν· ὁ προαγορεύσας λοιπὸν Κύριος Βούλγαρις δὲν δύναται νὰ δικαιολογήσῃ τὴν ἔλλειψιν ταύτην· μηδενὸς ἀντειπόντος μετὰ τοῦτον, ἡ Γερουσία, κατ' ἐρώτησιν τοῦ Κυρίου Προέδρου, ἀνεγνώρισε καὶ ὡμολόγησε τὴν ἔλλειψιν ταύτην.

Μετὰ ταῦτα ὁ Εἰσηγητὴς ἐπέφερεν, ὅτι πρὸς ἀποπεράτωσιν τοῦ προϋπολογισμοῦ δύο καὶ μόνα ἀπολείπονται κονδύλια, τὸ μὲν ἀφορῶν τὴν περίθαλψιν τῶν 141 παλαιῶν στρατιωτῶν, τοῦ ὁποίου ἡ συζήτησις, ἐπρότεινε, ν' ἀναβληθῇ εἰς τὴν ἐπομένην Συνεδρίασιν, διὰ νὰ ἦναι παρὼν καὶ ὁ ἁρμόδιος Ὑπουργός· τὸ δὲ ἐκ δρ. 1200, ἀφορῶν τὴν ἀντιμισθίαν τοῦ παρὰ τῷ Ὑπουργείῳ τῶν Στρατιωτικῶν Γενικοῦ Γραμματέως, τοῦ ὁποίου ἐπρότεινε τὴν ἀπόῤῥιψιν, διότι οὔτε ἐπιμίσθιον τοιοῦτον ἐδόθη, οὔτε Γενικὸς Γραμματεὺς διωρίσθη, συγκατατιθεμένου καὶ εἰς τοῦτο τοῦ Ὑπουργείου.

Μηδενὸς πρὸς ταῦτα ἀντιλέξαντος, ἡ Γερουσία, κατ' ἐρώτησιν τοῦ Κ. Προέδρου, δὲν παρεδέχθη τὸ ἐκ δραχμῶν 1200 ποσὸν δι' ἐπιμίσθιον τοῦ παρὰ τῷ Ὑπουργείῳ τῶν Στρατιωτικῶν Γενικοῦ Γραμματέως, ἀνέβαλε δὲ εἰς τὴν ἐπομένην Συνεδρίασιν τὴν συζήτησιν τοῦ ἐκ δραχ. 50,820 ποσοῦ διὰ περίθαλψιν 141 παλαιῶν στρατιωτῶν.

Μετὰ τοῦτο ὁ Κύριος ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς ἀνέγνω τὸ περὶ συντάξεως τῆς χήρας Φωτεινῆς τοῦ ἀοιδήμου Πέτρου Μαυρομιχάλη Νομοσχέδιον, καὶ τὴν ἐπ' αὐτοῦ ἔκθεσιν, ἔχοντα οὕτω.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Κύριοι!

Διατεταγμένος παρὰ τοῦ Βασιλέως, ὑποβάλλω εἰς τὴν συζήτησιν καὶ ἐπιψήφισιν ὑμῶν τὸ ἤδη συζητηθὲν καὶ ψηφισθὲν παρὰ τῆς Βουλῆς Νομοσχέδιον, συνοδευόμενον μετὰ τῶν Πρακτικῶν αὐτῆς τῆς ΡΕ. Συνεδριάσεως τῆς 15 Μαρτίου ε. ε. περὶ τῆς ἐκ δραχ. 500 χορηγηθησομένης μηνιαίας Συντάξεως εἰς τὴν Φωτεινὴν χήραν τοῦ ἀειμνήστου Ἀντιστρατήγου Πέτρου Μαυρομιχάλου, ἀπὸ τῆς διακοπῆς τῆς Συντάξεως τοῦ ἀποβιώσαντος Συζύγου της.

Ἡ Γερουσία δὲν ἔχει ἀνάγκην νὰ ἀναπτύξω ἐν τῇ παρούσῃ ἐγὼ τοὺς λόγους καὶ τὸ δίκαιον τῆς ἀπονομῆς τῆς προκειμένης Συντάξεως.

Ὁ ἀείμνηστος Π. Μαυρομιχάλης ἐκ τῶν πρωταγωνιστῶν τῆς ἐλευθερίας, ὑπέστη πολλὰ, καὶ ἔζη τρεφόμενος ἐκ τῆς μεγαλοδωρίας τοῦ ἔθνους, εὐγνωμονοῦντος διὰ τὰς ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας θυσίας του. Ὁ θάνατός του ἀπεζέρησε τὴν ἤδη γηραιὰν σύζυγόν του καὶ τῶν πρὸς συντήρησιν αὐτῆς μέσων.

Ἦτο λοιπὸν καὶ δίκαιον καὶ ἀξιοπρεπὲς νὰ ληφθῇ ὑπὲρ αὐτῆς ἡ ὀφειλομένη πρόνοια.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 31 Μαρτίου 1848.

Ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς
Β. ΧΡΗΣΤΑΚΟΠΟΥΛΟΣ.

Ο Θ Ω Ν
Σ Α Ε Ω Ι Θ Ε Ο Υ
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Τὸ ἑπόμενον Νομοσχέδιον, συζητηθὲν καὶ ψηφισθὲν παρὰ τῆς Βουλῆς, θέλει ὑποβληθῆ παρὰ τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργοῦ εἰς τὴν Γερουσίαν, καὶ ὑποστηριχθῆ παρ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἀθῆναι τὴν 31 Μαρτίου 1848.

Ο Θ Ω Ν.

Β. ΧΡΗΣΤΑΚΟΠΟΥΛΟΣ.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρ. 1. Εἰς τὴν Φωτεινὴν, χήραν τοῦ ἀειμνήστου Ἀντιστρατήγου Πέτρου Μαυρομιχάλη, χορηγεῖται μηνιαία σύνταξις δραχμῶν πεντακοσίων, ἀρχομένη ἀπὸ τῆς διακοπῆς τῆς συντάξεως τοῦ ἀποβιώσαντος συζύγου της.

Ἄρθρ. 2. Ὁ παρὼν Νόμος, συζητηθεὶς καὶ ψηφισθεὶς παρὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, θέλει ἐκτελεσθῆ παρὰ τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργοῦ ὡς Νόμος τοῦ Κράτους.

Ἡ Γερουσία, θεωρήσασα πατριτὴν τὴν τύπωσιν τῆς ἐκθέσεως καὶ τοῦ Νομοσχεδίου, ἀπεφάσισε νὰ συζητηθῇ τοῦτο μετὰ τὴν ἐπιδήρισιν τοῦ περὶ ἀποζημιώσεως τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης Νομοσχεδίου.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κ. Πρόεδρος, λαβὼν τὴν γνώμην τῆς Γερουσίας, ἔλυτε τὴν Συνεδρίασιν περὶ τὴν 2 ὥραν Μ. Μ. ἀπαγγείλας ὡς ἀντικείμενον τῆς ἑπομένης Συνεδριάσεως τὴν συζήτησιν τοῦ διὰ περιθαλψιν τῶν 141 παλαιῶν στρατιωτῶν ποσοῦ καὶ τοῦ περὶ ἀποζημιώσεως τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης Νομοσχεδίου.

Ὁ Πρόεδρος

Α. ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΙΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι

Χ. ΚΛΟΝΑΡΗΣ.

Ν. Ι. ΜΕΞΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς

Χρ. Βλάσσης.

Γιαννάκης Χ. Πέτρου

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 1 Ἀπριλίου 1848.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων 36 μελῶν, ὁ Κ. Πρόεδρος κηρύττει τὴν ἔναρξιν τῆς Συνεδριάσεως περὶ τὴν 12 ὥραν, προσλαβὼν προηγουμένως ὡς προσωρινὸν Γραμματέα τὸν παρόντα Γερουσιαστὴν Κ. Ι. Χ. Πέτρου, ἀντὶ τοῦ κωλυομένου θατέρου τῶν Γραμματέων Κ. Ν. Χρυσογέλου.

Τὰ Πρακτικὰ τῆς προλαβούσης ἀναγνωσθέντα ἐγκρίνονται, μηδεμιᾶς γενομένης ἐνστάσεως.

Ἀναγνωσθείσης ἐπομένως ἀναφορᾶς τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Ι. Σταίκου, ἐξαιτουμένου τεσσαρακονθήμερον παράτασιν ἀδείας ἀπουσίας ἕνεκα τῆς πασχούσης ὑγείας του, ἡ Γερουσία ἐνέκρινε ταύτην.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κ. Πρόεδρος ἀπαγγέλλει τὴν ἡμερησίαν διάταξιν, καὶ προτίθεται εἰς συζήτησιν, 1 τὸ ἐκ δραχμῶν 50,820 ποσὸν διὰ περίθαλψιν 141 παλαιῶν στρατιωτῶν, καὶ 2 τὸ περὶ ἀποζημιώσεως τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης Νομοσχέδιον διὰ τὰ ἐκ τοῦ ἐν Πάτραις Ὑποκαταστήματος αὐτῆς ἀφαιρεθέντα χρήματά της. Μὴ ἐμφανισθέντος δὲ ταῦ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν Ὑπουργοῦ διὰ νὰ δώσῃ τὰς ὡς πρὸς τὸ ποσὸν τῶν δραχμῶν 50820 διὰ περίθαλψιν τῶν 141 παλαιῶν στρατιωτῶν ἀπαιτουμένας πληροφορίας, ἡ Γερουσία ἀνέβαλε τὴν περὶ τούτου συζήτησιν εἰς ὑστέραν τινὰ Συνεδρίασιν.

Προταθείσης ἐπομένως τῆς συζητήσεως ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ ἀποζημιώσεως τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης διὰ τὰ ἐκ τοῦ ἐν Πάτραις Ὑποκαταστήματος αὐτῆς ἀφαιρεθέντα χρήματά της, ἀνέγνω τις τῶν ΚΚ. Γραμματέων τό τε εἰρημένον Νομοσχέδιον καὶ τὴν περὶ τούτου πρὸς τὴν Βουλὴν ὑποβληθεῖσαν αἰτιολογικὴν ἔκθεσιν τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργοῦ.

Λαβὼν ἐπομένως τὸν λόγον ὡς πρὸς τὴν ἀρχὴν τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου εἷς τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρετήρησεν, ὅτι δὲν προτίθεται ν' ἀντικρούσῃ τὴν ἀρχὴν τοῦ περὶ οὗ πρόκειται Νομοσχεδίου, διότι ἕκαστος ἐπιθυμεῖ τὴν συντήρησιν καὶ πρόοδον τοῦ τοσοῦτον ἐπωφελοῦς εἰς τὴν γεωργίαν, τὴν βιομηχανίαν, καὶ τὸ ἐμπόριον, Καταστήματος τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης, ἀλλ' ὡς ἤκουσεν ἐξωδίκως ἐκ τῶν ἀφαιρεθέντων ἐκ τοῦ ἐν Πάτραις Ὑποκαταστήματος τῆς Τραπέζης χρημάτων, δὲν ἦσαν μόνον τὰ κεφάλαια τῆς Τραπέζης, ἀλλὰ καί τινα ἰδιωτῶν παρ' αὐτῇ ἀποταμιευμένα χρηματικὰ κεφάλαια καὶ πολύτιμα πράγματα ἐπὶ σκοπῷ ἀσφαλείας. Ἐὰν δὲ τὰ χρηματικὰ ταῦτα τῶν ἰδιωτῶν κεφάλαια καὶ πολύτιμα πράγματα ἔχωσι σχέσιν τινα πρὸς τὰ κεφάλαια τῆς Τραπέζης, τότε πρέπει καὶ δι' αὐτὰ ἡ προσήκουσα νὰ ψηφισθῇ ἀποζημίωσις· ἐὰν ταῦτα ἐδόθησαν ἐπὶ παρακαταθήκῃ, τότε τὴν ζημίαν τῆς ἀπωλείας τούτων πρέπει νὰ ὑποφέρωσι μόνον οἱ ἰδιῶται, καὶ οὐχὶ τὸ Δημόσιον. Τούτων δὲ οὕτως ἐχόντων, ἀπαιτεῖται ἵνα καθυποβληθῇ κατάλογος παρὰ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν, ἢ τοῦ Διευθυντοῦ τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης, περὶ τοῦ ὁριστικοῦ ποσοῦ τῶν ἀφαιρεθέντων χρημάτων καὶ τῆς Τραπέζης καὶ τῶν ἰδιωτῶν, διὰ νὰ

γνωρίζῃ ἡ Γερουσία τὴν περὶ ἧς πράκειται ν' ἀποφασίσῃ χρηματικὴν ποσότητα.

Συμφωνῶν ἄλλος μετὰ τοῦ προαγορεύσαντος, προσέθηκεν, ὅτι, ἐπειδὴ ἐνδέχεται μεταξὺ τῶν ἐκ τοῦ ἐν Πάτραις Ὑποταταστήματος τῆς Τραπέζης ἀφαιρεθέντων χρημάτων νὰ ὑπῆρχον καί τινα χρηματικὰ κεφάλαια καὶ πολύτιμα πράγματα ἰδιωτῶν, ἀπαιτεῖται νὰ πληροφορηθῇ περὶ τούτων ἐπισήμως ἡ Γερουσία, εἴτε παρὰ τοῦ Διευθυντοῦ τῆς Τραπέζης, εἴτε παρὰ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν, διὰ νὰ γνωρίσῃ τὸ ἀφαιρεθὲν ποσὸν ὁριστικῶς, ἐπὶ τοῦ ὁποίου θέλει ἀποφασίσει· καθότι, ἂν τὰ χρηματικὰ κεφάλαια τῶν ἰδιωτῶν ἐδόθησαν λόγῳ τόκου, τότε πρέπει οὗτοι ν' ἀποζημιωθῶσιν, ἂν δὲ λόγῳ ἀσφαλείας, τότε οὗτοι μόνοι πρέπει νὰ ὑποστῶσι τὴν ζημίαν διὰ τὴν ἀπώλειάν των. Ἐκτὸς δὲ τούτου παρατηρεῖ ὅτι κατὰ τὸν ἀπὸ 30 Μαρτίου (11 Ἀπριλίου) 1841 καταστατικὸν Νόμον τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης, τὰ κεφάλαια αὐτῆς σύγκεινται ἀπὸ πέντε χιλιάδας μετοχὰς, ἐκ τῶν ὁποίων, ἑκάστης περιεχούσης χιλίας δραχμὰς, ἀποτελεῖται τὸ ὁλικὸν χρηματικὸν κεφάλαιον τῆς Τραπέζης ἐκ δραχμῶν πέντε ἑκατομμυρίων, τὰ ὁποῖα δύνανται νὰ αὐξηνθῶσι συγκαταθέσει τῆς Κυβερνήσεως. Ἐπειδὴ δὲ, καθ' ἃς ἔχει πληροφορίας, ἐπαυξάνουσιν ὁσημέραι αἱ μετοχαὶ τῆς Τραπέζης, ἀπαιτεῖται πρὸς ὄφελος αὐτῆς, καὶ πρὸς ἀποφυγὴν δυσαρέστων ἐπομένως συνεπειῶν, νὰ ὁρισθῇ ἤδη, ἂν διὰ τῆς συγκαταθέσεως τῆς Κυβερνήσεως μόνον δύνανται νὰ αὐξηνθῶσι τὰ χρηματικὰ τῆς Τραπέζης Κεφάλαια, ἢ καὶ διὰ τῆς συγκαταθέσεως τῶν Νομοθετικῶν Σωμάτων, μετὰ τὴν ἐγκαθίδρυσιν τοῦ Συνταγματικοῦ Πολιτεύματος· διότι, μετὰ τὴν καθιέρωσιν τοῦ Συντάγματος, νομίζει ὅτι μόνον συγκαταθέσει τῆς Νομοθετικῆς ἐξουσίας δύνανται νὰ αὐξηνθῶσιν αἱ μετοχαὶ τῆς Τραπέζης, καὶ οὐχί ποτε συγκαταθέσει τῆς Νομοτελεστικῆς ἐξουσίας.

Ἀμφότερα τὰ ὑπὸ τῶν προαγορευσάντων προταθέντα ζητήματα, ἐπέφερεν ὁ Ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν, θεωροῦνται ἐκτὸς τῆς συζητήσεως τῆς ἀρχῆς τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου, καὶ δὲν εἶναι ἤδη ὁ ἁρμόδιος καιρὸς τῆς προτάσεως καὶ συζητήσεως αὐτῶν· καθότι, ὡς πρὸς μὲν τὸ ὁριστικῶς ἀφαιρεθὲν ποσὸν ἐκ τοῦ ἐν Πάτραις Ὑποκαταστήματος τῆς Τραπέζης, τὰς ἀπαιτουμένας περὶ τούτου θέλει φέρει πληροφορίας κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ τρίτου ἄρθρου τοῦ Νομοσχεδίου, ὡς πρὸς δὲ τὴν συγκαταθέσει τῆς Κυβερνήσεως ἢ τῶν Νομοθετικῶν Σωμάτων αὔξησιν τῶν κεφαλαίων τῆς Τραπέζης, εἰς ὑστέραν

τινα Συνεδρίασιν, ἐπὶ τούτῳ ὁρισθησομένην, θέλει ἀγορεύσει, ὡς μὴ ὄντος ἁρμοδίου τοῦ παρόντος καιροῦ πρὸς λύσιν τοῦ ζητήματος τούτου. Προκειμένης δὲ ἤδη τῆς συζητήσεως τοῦ Νομοσχεδίου περὶ ἀποζημιώσεως τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης, ἀπαιτεῖται, καὶ διὰ ν' αὐξηθῇ ἡ πίστις αὐτῆς, καὶ διὰ νὰ παρακινηθῶσι καὶ ἄλλοι νὰ συστήσωσι τοιαῦτα ἐπωφελῆ καταστήματα, νὰ γένῃ παραδεκτὴ ἡ ἀρχὴ αὐτοῦ.

Οὐδεὶς δύναται νὰ ἀντικρούσῃ τὴν ἀρχὴν τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου, ἀντέταξέ τις τῶν προαγορευσάντων, ἀλλὰ λόγου διαδοθέντος, ὅτι ἐκ τῶν ἀφαιρεθέντων χρημάτων τῆς Τραπέζης ὑπῆρχον καί τινα λόγῳ ἀσφαλείας παρ' αὐτῇ ὑπό τινων ἰδιωτῶν παρακατατεθειμένα, ἀπαιτεῖται νὰ δοθῶσιν αἱ περὶ τούτου πληροφορίαι ἤδη, ἵνα μὴ ἐκ νέου περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου ἐπέλθῃ συζήτησις.

Δὲν προεθέμην, προσέθηκεν ὁ κατὰ πρῶτον ἀγορεύσας, νὰ διαφισβητήσω τὴν ἀρχὴν τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου, ἀλλὰ νὰ ζητήσω τὸν προσδιορισμὸν τοῦ πρὸς ἀποζημίωσιν τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης δοθησομένου ποσοῦ, διότι, ὡς ἐπληροφορήθην, μεταξὺ τῶν ἀφαιρεθέντων χρημάτων ἐκ τοῦ ἐν Πάτραις Ὑποκαταστήματος τῆς Τραπέζης, ὑπῆρχον λόγῳ ἀσφαλείας παρ' αὐτῷ παρακατατεθειμένα καί τινα ἰδιωτῶν χρηματικὰ κεφάλαια καὶ πολύτιμα πράγματα, διὰ τὴν ἀπώλειαν τῶν ὁποίων δὲν εἶναι δίκαιον ν' ἀποζημιώσῃ αὐτοὺς τὸ Δημόσιον.

Δὲν ἦτον ἀπὸ σκοποῦ ἐπήνεγκεν ἄλλος, ἡ παρὰ τοῦ κατὰ πρῶτον ἀγορεύσαντος ἐνομισθῇ πρότασις περὶ τοῦ προσδιορισμοῦ τοῦ ἐκ τοῦ ἐν Πάτραις Ὑποκαταστήματος τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης ἀφαιρεθέντος χρηματικοῦ ποσοῦ, οὔτε ὁ ἁρμόδιος αὐτῆς τόπος ὑπάρχει μόνον ἐπὶ τῆς συζητήσεως τοῦ 3 ἄρθρου τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου, ἀλλὰ κατ' ἐμὴν γνώμην καὶ ἐπὶ τῆς συζητήσεως τῆς γενικῆς ἀρχῆς αὐτοῦ, περὶ ἧς ἤδη πρόκειται· διότι, ἐὰν ἀπὸ τοῦδε ἦτο γνωστὸν τὸ ἀληθὲς ἀφαιρεθὲν χρηματικὸν ποσὸν, καὶ τοῦτο ἤθελεν σύγκεισθαι ἐκ 30,000, ἐξ 20,000, ἢ καὶ 10,000 φέρ' εἰπεῖν, δραχμῶν, δὲν ἦτον ἀξιοπρεπὲς εἰς τὰ Νομοθετικὰ σώματα, οὔτε ἄξιζε τὸν κόπον νὰ νομοθετῶμεν περὶ τοιαύτης μικροῦ λόγου ἀξίας χρηματικῆς ποσότητος δι' ἀποζημίωσιν τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης. Διότι ναὶ μὲν ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις πρέπει ν' ἀποδείξῃ εἰς τὸν ἔσω καὶ ἔξω κόσμον, ὅτι δὲν ἀνέχεται νὰ ζημιωθῶσιν οἱ μέτοχοι, καὶ ν' ἀπολεσθῇ διὰ τοῦτο ἡ κοινὴ τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης πίστις, ἀπαιτεῖται ὅμως νὰ ὁρισθῇ ἤδη τὸ πρὸς ἀποζημίωσιν

ἀναγκαῖον ποσὸν, τὸ ὁποῖον, ἂν ἦναι (ὡς λέγεται) μικρᾶς ἀξίας, ἤθελεν εἶναι μικροσπουδία νὰ γίνηται περὶ τούτου Νόμος, ἡ δὲ κοινὴ καλὴ πίστις, συντηρεῖται καὶ ἐπανορθοῦται διὰ σοβαρᾶς μόνον καὶ σπουδαίας συνδρομῆς ἐκ μέρους τῶν Νομοθετικῶν Σωμάτων. Καὶ ταῦτα εἶπον πρὸς δικαιολόγησιν τῆς προτάσεως τοῦ πρώτου ἀγορεύσαντος Γερουσιαστοῦ, μὴ ἔχων κατὰ νοῦν νὰ ἐναντιωθῶ εἰς τὴν ἀρχὴν τοῦ Νομοσχεδίου.

Ἀλλ' ἐὰν ἦτο παρὼν ὁ πρώην ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς, ἐπὶ τῆς παρούσης συζητήσεως, ἤθελον βεβαίως ἀντιτείνει καὶ εἰς τὴν παραδοχὴν τῆς ἀρχῆς τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου· διότι δὲν ἤθελον ἀνεχθῆ νὰ ἐπιβαρυνθῆ ἐπὶ πλέον ὁ λαὸς διὰ τὰ σφάλματα τῶν προϋπαρξάντων Ὑπουργῶν· ἤδη δὲ οὐδεμίαν προτίθεμαι νὰ ἐπενέγκω ἄρνησιν περὶ τῆς παραδοχῆς τῆς ἀρχῆς τοῦ εἰρημένου Νομοσχεδίου, ὡς μὴ ἐνεχομένου τοῦ παρόντος Ὑπουργείου εἰς τὰς ἐλλείψεις τοῦ παρελθόντος.

Κατὰ τὸ 31 ἄρθρον τοῦ Κανονισμοῦ, ἐπήνεγκεν ἕτερος, κατὰ πρῶτον περιστρέφεται ἡ γενικὴ συζήτησις ἐπὶ τῆς ἀρχῆς καὶ τοῦ συνόλου παντὸς Νομοσχεδίου, καὶ ἔπειτα ἄρχεται ἡ ἐπὶ τὰ καθ' ἕκαστα αὐτοῦ μερικὴ· ὅταν λοιπὸν γένῃ δεκτὴ ἡ περὶ ἀποζημιώσεως τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης γενικὴ ἀρχὴ τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου, θέλουσιν ὕστερον προταθῆ αἱ ζητηθεῖσαι πληροφορίαι ὑπὸ τῶν προαγορευσάντων ἐπὶ τῆς κατ' ἄρθρον αὐτοῦ σ ζητήσεως.

Μηδεμιᾶς ἑπομένως ἐπελθούσης [illegible]ρίσεως, ἐγένετο δεκτὴ ὑπὸ τῆς Γερουσίας ἡ ἀρχὴ [illegible]ειμένου Νομοσχεδίου.

Ἀναγνωσθὲν δὲ τὸ ἄρθρον [illegible] καὶ μηδεμιᾶς ἐπ' αὐτοῦ γενομένης ἐνστάσεως, ἐγένετο [illegible] ὡς ἔχει ἐν τῷ [illegible]ρχεδίῳ.

Ἀναγνωσθὲν τὸ 2 ἄρθρον, [illegible]γένετο ἐπίσης δεκτὸν, [illegible]τινος παρατηρήσεως.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ἄρθρου [illegible] παρετήρησέ τις τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, ὅτι τὸ ποσὸν τῶν δραχμῶν 120,800 [illegible]δεται ὡς πίστωσις πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον, καὶ ὕστερον, γενομένης τῆς ἐκκαθαρίσεως τοῦ ἀφαιρεθέντος ποσοῦ [illegible] ἐκ τοῦ ἐν Πάτραις Ὑποκαταστήματος τῆς Τραπέζης, θέλει ὁρισθῆ τὸ πρὸς ἀποζημίωσιν αὐτῆς δοθησόμενον ποσόν.

Ὅταν ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς, ἀντέταξέ τις τῶν προαγορευσάντων, ὁρίζῃ ἐπὶ τοῦ τρίτου ἄρθρου τὸ πρὸς ἀποζημίωσιν δοτέον ποσὸν εἰς δραχμὰς 120,800, ἔπεται ὅτι ἔχει θετικὰς περὶ τῆς πραγματικῆς αὐτοῦ ἀφαιρέσεως πληροφορίας.

Καὶ ἡ Ἐθνικὴ Τράπεζα, ἐπέφερεν ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν

Ὑπουργὸς, δὲν γινώσκει ὁριστικῶς ἔτι τὸ ἀφαιρεθὲν ποσὸν ἐκ τοῦ ἐν Πάτραις Ὑποκαταστήματος αὐτῆς· διότι ὑπάρχει ἐκκρεμὴς εἰσέτι δίκη ἐν Μελίτῃ 1) ἐπὶ δραχμῶν 33,000, αἵτινες, δοθεῖσαι παρὰ τῶν ἐν Πάτραις ἐμπόρων εἰς τοὺς περὶ τὸν Μυριδίτην, κατεσχέθησαν ὕστερον ἐν Μελίτῃ διὰ λογαριασμὸν τῆς Τραπέζης, καὶ 2) ἐπί τινων πολυτίμων πραγμάτων ἐκ δραχμῶν τριῶν χιλιάδων, ἀφαιρεθέντων καὶ τούτων ἐκ τοῦ ἐν Πάτραις Ὑποκαταστήματος, διὰ τὴν ἀπώλειαν τῶν ὁποίων ζητεῖται ἀποζημίωσις παρὰ τῶν ἰδιοκτημόνων· ἐὰν λοιπὸν ληφθῶσιν αἱ διὰ λογαριασμὸν τῆς Τραπέζης κατασχεθεῖσαι ἐν Μελίτῃ δραχμαὶ 33,000 καὶ δὲν ἡττηθῇ αὕτη καὶ ἐπὶ τῆς δίκης διὰ τὴν ζητουμένην ἀποζημίωσιν ἕνεκα τῆς ἀπωλείας τῶν ἀφαιρεθέντων πολυτίμων πραγμάτων ἐκ δραχμῶν τριῶν χιλιάδων, τότε θέλει ἐλαττωθῇ ἐπὶ πολὺ τὸ ἐκ δραχμῶν 120,800 ζητούμενον πρὸς ἀποζημίωσιν ποσὸν, τὸ ὁποῖον θεωρεῖται ὁ ἀνώτατος ὅρος τῆς ἐπισυμβάσης ὁλικῆς ζημίας

Δοθησομένων ὅθεν πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν τῶν ἐπισήμων πληροφοριῶν ὑπὸ τῆς Τραπέζης περὶ τοῦ πρὸς ἀποζημίωσιν ἀναγκαίου ποσοῦ μετὰ τὴν ἀποπεράτωσιν τῶν ἐκκρεμῶν δικῶν περί τε τῶν δραχμῶν 33,000 καὶ τῶν πολυτίμων πραγμάτων, τότε θέλει ἡ Κυβέρνησις δώσει τὴν ἀποζημίωσιν, τὴν ὁποίαν, οὐ μόνον διὰ τὴν πρὸς τὴν Τράπεζαν ὀφειλομένην πίστιν, ἀλλὰ διὰ τὴν πίστιν τοῦ Ἔθνους, δὲν δύναται ν' ἀρνηθῇ.

Ἐπειδὴ ὁ μὲν πρώην ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς, προσέθηκεν ὁ κατὰ πρῶτον ἀγορεύσας, διὰ τῆς πρὸς τὴν Βουλὴν αἰτιολογικῆς ἐκθέσεως τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου ἀναφέρει ὡς ἐκκαθαριζόμενον τὸ πρὸς ἀποζημίωσιν δοτέον ποσὸν, ὁ δὲ νῦν Ὑπουργὸς δὲν ὁρίζει ἐφεξῆς τοῦτο, πρὶν ἢ ψηφισθῇ τὸ σύνολον τοῦ Νομοσχεδίου, ἀπαιτεῖται νὰ καθυποβληθῇ ὑπ' ὄψιν τῆς Γερουσίας ὁριστικὸς κατάλογος περὶ τῶν ἀφαιρεθέντων χρημάτων καὶ τῆς Τραπέζης καὶ τῶν διαφόρων ἰδιωτῶν.

Οὐ μόνον τὸ ἀφαιρεθὲν ποσὸν ἐκ τοῦ ἐν Πάτραις Ὑποκαταστήματος τῆς Τραπέζης εἶναι ὡρισμένον, ἐπέφερεν ἄλλος, ἀλλ' ὑπάρχει καὶ κατάλογος περὶ τῶν διαφόρων εἰδῶν τῶν Νομισμάτων, τὰ ὁποῖα ἀφῃρέθησαν· ἐκ τῶν ὁποίων, τὰ μὲν εἰς μετρητὰ ἀφαιρεθέντα ἦσαν δραχμαὶ 117,843:15, τὰ δὲ εἰς παρακαταθήκας δραχμαὶ 2028, καὶ τὰ εἰς ἐνέχυρα δραχμαὶ 837:35, τὸ ὅλον δραχμαὶ 120,708 : 50 διὰ τὴν ἀπώλειαν δὲ ταύτην ἀπαιτεῖται τὸ Δημόσιον νὰ δώσῃ τὴν ζητουμένην ἀποζημίωσιν διὰ τὴν πρὸς τὴν Τράπεζαν ὀφει-

λομένην κοινὴν πίστιν. Ὅταν δὲ ἀποπερατωθῶσιν αἱ ἐκκρεμεῖς δίκαι περί τε τῶν δραχ. 33,000, αἵτινες κατεσχέθησαν ἐν Μελίτῃ, καὶ τῶν ἐπὶ παρακαταθήκῃ δοθέντων πολυτίμων πραγμάτων ἐκ δραχ. 3,000, καὶ γίνῃ ἀκριβὴς περὶ τῆς ὁλικῆς ἀφαιρεθείσης ποσότητος λογαριασμὸς, τότε θέλει πληρωθῇ καὶ ἡ ἀποζημίωσις, τὴν ὁποίαν δὲν πρέπει οὐδεὶς ν' ἀρνηθῇ, ἐπιθυμῶν τὴν συντήρησιν καὶ πρόοδον τοῦ τοσοῦτον ἐπωφελοῦς Καταστήματος τῆς Τραπέζης.

Ἐπειδὴ ζητεῖται ἤδη πίστωσις ἀποζημιώσεως, παρετήρησεν ἕτερος, διὰ τὰ ἐκ τοῦ ἐν Πάτραις Ὑποκαταστήματος τῆς Τραπέζης ἀφαιρεθέντα χρήματα, ἀπαιτεῖται νὰ ᾖναι ὡρισμένον τὸ πρὸς ἀποζημίωσιν δοτέον ποσόν· καὶ ὡς ἐκ τούτου, κατὰ πρῶτον ἔπρεπε νὰ ὁρισθῇ τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ἐπιγενομένης ζημίας, καὶ ἔπειτα νὰ εἰσαχθῇ ὁ προκείμενος περὶ ἀποζημιώσεως Νόμος· αἱ δὲ ἀφαιρεθεῖσαι παρακαταθῆκαι τότε δύνανται ν' ἀποζημιωθῶσιν, ὅταν ἐδόθησαν ἐπὶ ὠφελείᾳ τῆς Τραπέζης, ἥτις, ὡς μηδεμίαν ἐκ τούτων ἔχουσα ὠφέλειαν, δὲν εἶναι ὑπόχρεως πρὸς ἀποζημίωσιν, καὶ μόνοι οἱ ἰδιοκτήμονες αὐτῶν πρέπει νὰ ὑποφέρωσι τὴν διὰ τὴν ἀπώλειάν των ἐπιγενομένην ζημίαν. Περαίνων δὲ τὸν λόγον, ἐπρότεινε τὴν παραδοχὴν τῆς ἐκ δραχ. 120,800 ζητουμένης ἀποζημιώσεως, ἐπιφυλαττομένης τῆς πληρωμῆς αὐτῶν μετὰ τὴν ἐκκαθάρισιν τῶν γενομένων λογριασμῶν περὶ τῆς ἀφαιρεθείσης ποσότητος.

Ἄλλος δὲ παρετήρησεν, ὅτι, ἀφοῦ ἡ ἀρχὴ τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου ἐγένετο δεκτὴ, καὶ ἑπομένως παρεδέχθη ἡ ἀποζημίωσις, δύο τινὰ πρέπει νὰ ἐξετάσωμεν, ἂν προβλέπῃ τὸ Νομοσχέδιον.

Α'. Ἂν εἰς τὴν Ἐθνικὴν Τράπεζαν ἀποδίδωνται ὅσα πραγματικῶς ἐληστεύθησαν, καὶ

Β'. Μήπως ἀποζημιοῦνται πρόσωπα, μὴ ἔχοντα οὐδὲν δικαίωμα τῆς παρὰ τῆς Κυβερνήσεως ἀποζημιώσεως.

Ἀλλὰ τὸ μὲν πρῶτον προβλέπεται διὰ τοῦ ἄρθρου 7, ἐννοοῦντος, ὅτι ἡ Τράπεζα δὲν δύναται ν' ἀποζημιωθῇ, πρὶν ἢ ἀποδείξῃ τὴν πραγματικῶς ληστευθεῖσαν ποσότητα· τὸ δὲ δεύτερον προβλέπεται διὰ τοῦ ἄρθρου 2, καθ' ὃ ὑποχρεοῦται ἡ Τράπεζα νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς τὸ Δημόσιον Ταμεῖον, ὅσα ἤθελον τῆς ἀποδοθῆ. Ἔπειτα, ἐπρόσθεσεν, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὰς παρακαταθήκας, τότε ἡ Κυβέρνησις θ' ἀποζημιώσῃ τὴν Τράπεζαν, ὅταν αὕτη ὑποχρεωθῇ εἰς τοῦτο παρὰ τῶν Δικαστηρίων. Διὰ τοὺς

λόγους τούτους συνίστησι τὴν παραδοχὴν τοῦ 3 ἄρθρου τοῦ Νομοσχεδίου.

Ἄλλος δὲ ἐπέφερεν, ὅτι τὸ ζήτημα περιεπλέχθη πολύ· ἤδη πρόκειται ν' ἀποδοθῶσι τὰ χρήματα ταῦτα, καὶ εἰς τὸν ἀπολογισμὸν ἀποφασίζει ἡ Γερουσία περὶ τῶν παρακαταθηκῶν· ἐπειδὴ δὲ ἐγένετο ἅπαξ λόγος περὶ τούτων, νομίζει, ὅτι κατὰ Νόμον ἀποζημιοῦνται καὶ αὐταὶ, ὅταν δὲν ἀπωλέσθησαν ἀπὸ ἀμέλειαν ἢ ῥαθυμίαν τοῦ φυλάσσοντος αὐτάς· καὶ εἰς τὴν προκειμένην περίστασιν ἐπειδὴ διὰ τῆς βίας ἁρπάρεθησαν, ὀφείλει τὸ Δημόσιον καὶ ταύτας ν' ἀποζημιώσῃ, οὐχὶ μὲν ὑποχρεωτικῶς, ἀλλ' εἰς συντήρησιν τῆς δημοσίας πίστεως· ἡ Τράπεζα, ἐπέφερεν ἄλλος, δὲν εἶναι ἀσφαλιστικὸν Κατάστημα, καὶ ἑπομένως τὸ Δημόσιον δὲν ὀφείλει νὰ ἀποζημιώσῃ αὐτὴν, εἰμὴ δι' ὅσα καὶ μόνα διὰ τοῦ Καταστατικοῦ της Νόμου ἐπετρέπετο νὰ μεταχειρισθῇ· ἀφοῦ δὲ διὰ τούτου δὲν τῆς ἐπετράπησαν αἱ παρακαταθῆκαι, τὸ Δημόσιον δὲν ὑποχρεοῦται εἰς οὐδεμίαν ἀποζημίωσιν· ἂν δὲ καὶ τὰ Δικαστήρια αὐτὰ ἀποφασίσωσιν ὅπως ἡ Τράπεζα ἀποζημιώσῃ τοὺς κατόχους τῶν παρακαταθηκῶν, ἡ ἀποζημίωσις αὕτη ἂς λογισθῇ εἰς βάρος ἐκείνου, ὅστις παρὰ τὸν Νόμον ἐδέχετο παρακαταθήκας, καὶ οὐχὶ εἰς βάρος τοῦ Δημοσίου, τὸ ὁποῖον ἀποζημιοῖ τὴν ἀπώλειαν ἐκείνων μόνον, ὅσων ἡ χρῆσις ἐπετράπη διὰ τοῦ Νόμου.

Ἀντειπόντος δ' ἄλλου, ὅτι ταῦτα περιττὰ εἰσὶ, διότι τὸ 1 ἄρθρον τοῦ Νομοσχεδίου ἀναφέρει ὅτι ἡ Τράπεζα ἀποζημιοῦται διὰ τὰ ἀφαιρεθέντα χρήματά της, παρετήρησεν ἄλλος, ὅτι, ἂν καὶ οὕτω τὸ Νομοσχέδιον ἀναφέρῃ, ἡ ἔκθεσις ὅμως ῥητῶς ὁρίζει τὸ λῃστευθὲν ποσὸν, καὶ διὰ τοῦ ὁρισμοῦ τούτου ἀναγνωρίζεται πλέον καὶ γίνεται δεκτὴ ἡ ἀποζημίωσις καὶ τῶν παρακαταθηκῶν.

Ἀμφότερα τὰ ἀναφυέντα ζητήματα, ἐπέφερεν ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς, δικαιοῦσι τὴν ἀποζημίωσιν τῆς Τραπέζης· διότι αὕτη οὐδέποτε θέλει καταδεχθῇ νὰ ζητήσῃ παρὰ τοῦ Δημοσίου χρήματα, τὰ ὁποῖα δὲν θὰ ὑποχρεωθῇ διὰ δικαστικῆς ἀποφάσεως νὰ πληρώσῃ, καὶ τοῦτο ἀρκεῖ νὰ παρέξῃ πᾶσαν ἐγγύησιν ὡς πρὸς τὸν ζητούμενον ἤδη προσδιορισμὸν τοῦ λῃστευθέντος ποσοῦ· καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ τὰς παρακαταθήκας, ἂν καὶ τὸ ποσὸν τούτων θεωρῇ ἀνάξιον διὰ τὴν μικρότητά του μιᾶς τόσον ἐκτεταμένης συζητήσεως, μόλα ταῦτα ἡ Γερουσία ὀφείλει καὶ τοῦτο ν' ἀναγνωρίσῃ, ὁρμωμένη ἀπὸ τὴν αὐτὴν

ἀρχὴν τοῦ νὰ μὴ προσβληθῇ ἡ ἐθνικὴ πίστις καὶ ὑπόληψις.

Ἄλλος δὲ προσέθηκεν, ὅτι, ἐπειδὴ καὶ τὰ σήμερον λεχθέντα θέλουσιν ἔχει ἐπιρροὴν εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ ἀπολογισμοῦ, ἀναγκάζεται νὰ παρατηρήσῃ ὀλίγα τινά. Εἶναι ἀληθὲς, ὅτι τὸ Καταστατικὸν Διάταγμα δὲν ἀναφέρει τι περὶ παρακαταθηκῶν διότι τὰ κύρια μόνον καὶ ἐξιδιασμένα ἔργα τῆς Τραπέζης, ἔπρεπε νὰ ὁρίσῃ, πλὴν δὲν ἀπηγόρευσε καὶ ταύτας· καὶ πᾶν ὅ,τι δὲν ἀπαγορεύεται διὰ τοῦ Νόμου, δύναται νὰ γίνῃ, ἀφοῦ μάλιστα διὰ τοῦ μετὰ ταῦτα γενομένου καὶ παρὰ τῆς Κυβερνήσεως ἐπικυρωθέντος Κανονισμοῦ ἐπετράπησαν αὗται. Ἔπειτα, ἐπρόσθεσε, πρὸς τί νὰ διαφιλονεικῆται εἰς τὴν Τράπεζαν, ἠθικὸν πρόσωπον οὖσαν, προνόμιον, τὸ ὁποῖον πᾶς ἰδιότης χαίρει;

Ταῦτα πάντα, ἐπρόσθεσεν ἄλλος, θεωρεῖ ἐκτὸς τοῦ προκειμένου, διότι ἀρκούντως ἐξασφαλίζουν τὴν Γερουσίαν, ὅσα αὐτὸ τὸ Νομοσχέδιον περιέχει· πλὴν, καὶ ἐπὶ ὑποθέσει, ὅτι δύναται νὰ λάβῃ χώραν κατάχρησίς τις, εἰς τὸν ἀπολογισμὸν γίνονται αἱ προσήκουσαι παρατηρήσεις.

Εἶναι ἀληθὲς, ἐπήνεγκεν ἄλλος, ὅτι ἡ Τράπεζα δὲν εἶναι ἀσφαλιστήριον, πλὴν, διὰ νὰ ὑπάρξῃ, τῆς ἐχορηγήθησαν προνόμια, ὅτα οὐδ' εἰς τὴν Κυβέρνησιν αὐτὴν χορηγοῦνται, ὡς παραδείγματος χάριν, ἡ ἔκδοσις χαρτονομίσματος· ἂν δὲ δὲν ἀναφέρωνται εἰς τὸ καταστατικὸν τοῦτο, ποσῶς δὲν βλάπτει, διότι καὶ τῶν ἄλλων Ἐθνῶν αἱ Τράπεζαι ἐνεργοῦν πολλὰ πράγματα, καί τοι μὴ περιλαμβανόμενα εἰς τὰ καταστατικά των.

Ἐνταῦθα κηρυχθείσης περαιωμένης τῆς ἐπὶ τοῦ 3 ἄρθρου τοῦ Νομοσχεδίου συζητήσεως, ἡ Γερουσία παρεδέχθη αὐτὸ, ὅπως ἔχει.

Μετὰ τοῦτο ψηφοφορηθὲν τὸ σύνολον τοῦ Νομοσχεδίου, ἐγένετο δεκτὸν διὰ ψήφων 32—9, ἔχον, ὡς ὑπεβλήθη κατὰ τὴν Συνεδρίασιν τῆς 26 Μαρτίου ε. ε. Ἔπειτα εἷς τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν ἐπέφερεν, ὅτι, ἐπειδὴ τὸ ἄρθρ. 2 τοῦ Καταστατικοῦ τῆς Τραπέζης, ὁρίζον τὸ ποσὸν τῶν Κεφαλαίων καὶ μετοχῶν αὐτῆς, ἀναφέρει, ὅτι πᾶσα αὔξησις, τούτων θέλει γίνεσθαι συγκαταθέσει *της Β. Κυβερνήσεως*, ἐπιθυμεῖ νὰ ἐξηγηθῇ, ἂν μετὰ τὴν ἐγκαθίδρυσιν τοῦ Συνταγματικοῦ Πολιτεύματος διὰ τῶν λέξεων « Β. Κυβέρνησις, » ἐννοῆται μόνον ἡ Νομοτελεστικὴ ἐξουσία, καὶ οὐχὶ τὰ τρία Νομοθετικὰ Σώματα συναμα· διοτι,

ἂν ἡ δευτέρα αὕτη ἐξήγησις παραδεχθῇ, τὴν ὁποίαν καὶ αὐτὸς ὡς καταλληλοτέραν θεωρεῖ, ἡ Τράπεζα θέλει εὑρεθῇ εἰς δυσάρεστον θεσιν, διότι, ὡς ἐπληροφορήθη, καὶ τὰ κεφάλαια καὶ αἱ μετοχαὶ ταύτης ηὔξησαν μετὰ τὴν καθιέρωσιν τοῦ Συντάγματος, καὶ αἱ πράξεις της αὗται θεωροῦνται ἐπομένως ὡς γενόμεναι παρὰ τὸν Νόμον. Ἐπεκαλέσθη δὲ ἐπὶ τούτου τὴν ἐξήγησιν τῶν Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν.

Εἰπόντος δ' ἄλλου ὅτι κατὰ τὸν Κανονισμὸν ἡ πρότασις αὕτη πρέπει νὰ συζητηθῇ μετὰ 24 ὥρας, ἐκτὸς ἂν ἡ Γερουσία ἀποφασίσῃ τὴν ἄμεσον συζήτησιν αὐτῆς, ἄλλου δ' ἀντιπαρατηρήσαντος ὅτι, ἐπειδὴ καὶ ἡ προκειμένη πρότασις δὲν ἀποβλέπει Νόμον, ἀλλὰ ἁπλῶς προκαλεῖ πληροφορίας τινὰς ἢ διασαφήσεις, δύνανται αὗται καὶ ἤδη νὰ δοθῶσιν, ἂν ὁ Ὑπουργὸς τὰς ἔχῃ προχείρους. Ἐξαιτησαμένου δὲ τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργοῦ ὅπως εἰς ἄλλην Συνεδρίασιν χορηγήσῃ τὰς ὁποίας ὁ προλαλήσας ζητεῖ διασαφήσεις, ἡ Γερουσία παρεδέχθη τὴν ἀναβολήν.

Μετὰ τοῦτο, ἀναγνωσθείσης ἀναφορᾶς τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Σ. Παπαλεξοπούλου ἐξαιτουμένου τριακονθήμερον ἄδειαν ἀπουσίας, ἡ Γερουσία ἐνέκρινεν αὐτήν.

Προβάσης ἔπειτα τῆς Γερουσίας εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ περὶ συντάξεως τῆς χήρας Πέτρου Μαυρομιχάλου Νομοσχεδίου, καὶ ἀναγνωσθέντος αὐτοῦ, ἡ Γερουσία παρεδέχθη τὴν ἀρχήν.

Μετὰ ταῦτα ἀνεγνώσθησαν τὰ ἄρθρα 1 καὶ 2 καὶ εἷς τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν ἐπέφερεν, ὅτι περιττὴν πᾶσαν συζήτησιν θεωρεῖ, διότι βεβαίως ἡ Γερουσία ψηφίζουσα τὸ περὶ συντάξεως τοῦ Πέτρου Μαυρομιχάλη Νομοσχέδιον, ἐννόει διὰ τούτου καὶ αὐτὴν του τὴν σύζυγον· ἐπειδὴ δὲ οὗτος ἀπέθανεν, εἶναι δίκαιον νὰ ληφθῇ ἰδιαιτέρα περὶ ταύτης πρόνοια. Ἐπὶ τούτοις ἡ Γερουσία παρεδέξατο καὶ τὸ 1 καὶ 2 ἄρθρον τοῦ Νομοσχεδίου, ὡς ἔχουσι.

Γενομένης δὲ ψηφοφορίας ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ Νομοσχεδίου, ἡ Γερουσία παρεδέχθη αὐτὸ διὰ ψήφων 21 κατὰ 19, ἔχον ὡς ὑπεβλήθη κατὰ τὴν Συνεδρίασιν τῆς 31 Μαρτίου ε. ε.

Μετὰ ταῦτα εἷς τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν εἶπεν, ὅτι ἡ ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν Ἐπιτροπὴ πρέπει νὰ ἐπισπεύσῃ τὴν ἐπὶ τῆς ἀναφορᾶς τῶν κατοίκων Σουδενῶν ἔκθεσίν της, διότι οἱ κάτοικοι μέχρι τῆς σήμερον καταδιώκονται καὶ ὑποφέρουν.

Ἐξαιτουμένου δὲ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν, ὅπως ἐπιταχυνθῇ ἡ συζήτησις τοῦ περὶ διορισμοῦ δύω Ἰατρῶν εἰς τὰ θερμὰ λουτρὰ Κύθνου καὶ Ὑπάτης Νομοσχεδίου ὡς ἀναγκαίου, καὶ τῆς Γερουσίας συναινεσάσης εἰς τοῦτο, ὁ Κ.

Πρόεδρος ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν πρὸς τὴν 2 ὥραν Μ. Μ. ἀπαγγείλας ὡς ἀντικείμενον τῆς ἐπιούσης Συνεδριάσεως τὴν συζήτησιν τοῦ εἰρημένου Νομοσχεδίου.

Ὁ Πρόεδρος
Α. ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Χ. ΚΛΟΝΑΡΗΣ.
Ν. ΜΕΞΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς.
Ν. Χρυσόγελος.
Χρ. Βλάσσης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 2 Ἀπριλίου 1848.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων 33 μελῶν, ὁ Κ. Πρόεδρος κηρύττει τὴν ἔναρξιν τῆς Συνεδριάσεως περὶ τὴν 12 ὥραν.

Τὰ Πρακτικὰ τῆς προλαβούσης ἀναγνωθέντα ἐγκρίνονται, μηδεμιᾶς γενομένης ἐνστάσεως.

Ἀναγνωσθείσης ἐπομένως ἀναφορᾶς τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Μ. Α. Καΐρη, ἐξαιτουμένου τεσσαρακονθήμερον ἀπουσίας ἄδειαν, ἡ Γερουσία ἐνέκρινε ταύτην.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κ. Πρόεδρος ἀπαγγέλλει τὴν ἡμερησίαν διάταξιν, καὶ προτίθεται εἰς συζήτησιν τὸ περὶ διορισμοῦ δύω ἰατρῶν εἰς τὰ θερμὰ λουτρὰ τῆς Κύθνου καὶ Ὑπάτης Νομοσχέδιον.

Ἀναγνωσθέντος ἔπειτα ὑπό τινος τῶν ΚΚ. Γραμματέων τοῦ εἰρημένου Νομοσχεδίου, ἐγένετο δεκτὴ ἡ ἀρχὴ αὐτοῦ χωρίς τινος ἐνστάσεως.

Ἀναγνωσθὲν καὶ τὸ μοναδικὸν ἄρθρον αὐτοῦ, ἐγένετο δεκτὸν ἄνευ τινὸς παρατηρήσεως, ὡς ἔχει ἐν τῷ Νομοσχεδίῳ.

Ψηφοφορηθὲν δὲ καὶ τὸ σύνολον τοῦ αὐτοῦ Νομοσχεδίου, ἐγένετο δεκτὸν διὰ ψήφων 29 πρὸς 3, ἔχον ὡς ὑπεβλήθη κατὰ τὴν Συνεδρίασιν τῆς 24 Φεβρουαρίου ε. ε.

Μετὰ δὲ ταῦτα ὁ Κ. Πρόεδρος ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν, ἀπαγγείλας, συγκαταθέσει τοῦ Σώματος, ὅτι ἀντικείμενον τῆς γενη-

σημένης Συνεδριάσεως κατὰ τὴν 5. τοῦ ἐνεστῶτος μηνὸς θέλει εἶσθαι ἡ συζήτησις τοῦ ἐκ δραχμῶν 50820 ποσοῦ διὰ περιθαλψιν 141 παλαιῶν στρατιωτῶν.

Ὁ Πρόεδρος
Α. ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Χ. ΚΛΟΝΑΡΗΣ.
Ν. ΜΕΞΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Ν. Χρυσόγελος.
Χ. Βλάσσης.

ΕΚΤΑΚΤΟΣ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 4 Ἀπριλίου 1848.

Σήμερον τὴν 4 Ἀπριλίου ὁ Κ. Πρόεδρος συνεκάλεσεν εἰς ἔκτακτον Συνεδρίασιν τὰ μέλη τῆς Γερουσίας περὶ τὴν 2 ὥραν Μ. Μ. ἀναγνωσθέντος δὲ τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων 30 μελῶν, ὁ Κ. Πρόεδρος κηρύττει τὴν ἔναρξιν τῆς Συνεδριάσεως.

Τὰ Πρακτικὰ τῆς προλαβούσης ἀναγνωσθέντα ἐγκρίνονται, μηδεμιᾶς γενομένης ἐνστάσεως.

Ἐπομένως ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς ἀνέγνω Νομοσχέδιον περὶ ἀναστολῆς τῆς ἐξαργυρώσεως τῶν τραπεζικῶν γραμματίων, καὶ τὴν ἐπ' αὐτοῦ αἰτιολογικὴν ἔκθεσιν, ἔχοντα οὕτως.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Κύριοι.

Κατὰ διαταγὴν τοῦ Βασιλέως, λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ θέσω εἰς τὴν συζήτησιν σας, τὸ περὶ τῆς ἀναστολῆς τῆς ἐξαργυρώσεως τῶν Τραπεζικῶν γραμματίων Νομοσχέδιον, τὸ ὁποῖον συζητηθὲν παρεδέχθη ὑπὸ τῆς Βουλῆς ἄνευ τινὸς τροποποιήσεως.

Οἱ λόγοι, οἵτινες ὑπηγόρευσαν τὴν Κυβέρνησιν διὰ νὰ ὑποβάλῃ εἰς τὴν ταχεῖαν ἔγκρισιν τῶν Βουλῶν τὸ Νομοσχέδιον

τοῦτο, ἐκτίθενται εἰς τὴν πρὸς τὴν Βουλὴν ἔκθεσίν μας, τῆς ὁποίας ὑποβάλλων ἀντίγραφον, κρίνω περιττὸν νὰ ἐπαναλάβω αὐτοὺς ἐνταῦθα

Ἐν Ἀθήναις τὴν 4 Ἀπριλίου 1848.

Ὁ Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν
ΛΥΚΟΥΡΓΟΣ Ι. ΚΡΕΣΤΕΝΙΤΗΣ.

ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΝ

Περὶ τῆς ἐξαργυρώσεως τῶν Τραπεζικῶν Γραμματίων.

Ο Θ Ω Ν

Ε Λ Ε Ω Ι Θ Ε Ο Υ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Τὸ ἑπόμενον Νομοσχέδιον θέλει παρουσιασθῆ εἰς τὴν Γερουσίαν ἀπὸ τὸν Ἡμέτερον ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸν, καὶ ὑποστηριχθῆ παρ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπεφασίσαμεν, καὶ διατάττομεν τάδε·

Ἄρθ. 1. Ἡ Ἐθνικὴ Ἑλληνικὴ Τράπεζα ἀπαλλάττεται ἐπὶ πέντε μῆνας ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος Νόμου τῆς πρὸς ἐξαργύρωσιν τῶν γραμματίων αὐτῆς ὑποχρεώσεως.

Ἄρθρ. 2. Τὰ τραπεζικὰ γραμμάτια θέλουν εἶσθαιδεκτὰ καθ' ὅλον τὸ διάστημα τῆς ἀναστολῆς τῆς ἐξαργυρώσεώς των, εἰς τὰ δημόσια Ταμεῖα, μὲ ὠφέλειαν δύο τοῖς ἑκατὸν ὑπὲρ τοῦ παρουσιάζοντος, ὑπερτίμησιν, ἡ ὁποία θέλει ἀποδίδεσθαι ὑπὸ τῆς Τραπέζης εἰς τὴν Κυβέρνησιν.

Ἄρθρ. 3. Ἡ Ἐθνικὴ Τράπεζα ὑποχρεοῦται νὰ πληρώνῃ τόκον ἴσον τοῦ παρ' αὐτῆς λαμβανομένου, διὰ τὰ ἐπὶ ὑποθήκῃ δάνειά της, εἰς τὸν κάτοχον τοιούτων γραμματίων κατὰ τὴν λῆξιν τῆς ἀνωτέρω πενταμήνου προθεσμίας.

Ἄρθρ. 4. Τὰ εἰς κυκλοφορίαν γραμμάτια τοῦ κεντρικοῦ τῆς Τραπέζης καταστήματος καὶ τῶν ὑποκαταστημάτων αὐτῆς δὲν θέλουσιν ὑπερβῆ εἰς οὐδεμίαν περίπτωσιν, καθ' ὅλον τὸ ἀνωτέρω διάστημα, τὸ ποσὸν τοῦ ἑνὸς ἑκατομμυρίου καὶ πεντακοσίων χιλιάδων δραχμῶν.

Ἄρθρ. 5. Μέχρις οὗ ἡ Ἐθνικὴ Τράπεζα ἐπαναλάβῃ τὴν ἐξαργύρωσιν τῶν γραμματίων της, τὰ ὑπερβαίνοντα τὸν ῥηθέντα ὅρον γραμμάτια αὐτῆς θέλουν τεθῆ ἐκτὸς κυκλοφορίας, καὶ ἀποταμιευθησεὶς τὸ ἀποθεματικὸν αὐτῆς ταμεῖον, ἐπιτηρήσει τῶν Προέδρων τῆς τε Βουλῆς καὶ Γερουσίας.

Ἄρθρ. 6. Ἡ Τράπεζα θέλει ὑποβάλλει καθ' ἑβδομάδα εἰς τὸ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργεῖον ἀκριβῆ κατάστασιν τοῦ ἐνεργητικοῦ καὶ παθητικοῦ της, δημοσιεύουσα αὐτὴν καὶ διά τινος τῶν ἐν τῇ Πρωτευούσῃ ἐφημερίδων.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 4 Ἀπριλίου 1848.

Ο Θ Ω Ν.

Λ. Ι. ΚΡΕΣΤΕΝΙΤΗΣ.

Λαβὼν μετὰ ταῦτα τὸν λόγον εἷς τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, ἐπρότεινεν, ὅτι διὰ τὸ κατεπεῖγον καὶ τῆς παρούσης παραστάσεως, καὶ τὴν σπουδαιότητα τοῦ ἀντικειμένου τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου, ἀπαιτεῖται νὰ προβῇ ἀμέσως ἡ Γερουσία εἰς τὴν συζήτησιν καὶ ἐπιψήφισιν αὐτοῦ· διότι πᾶσα βραδύτης προερχομένη ὡς ἐκ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ Κανονισμοῦ εἰς τὴν παροῦσαν περίστασιν, θέλει ματαιώσει τὸν σκοπὸν, ὅστις ἐπροκάλεσε τὸ Νομοσχέδιον τοῦτο· ἡ Γερουσία, ἐρωτηθεῖσα, παρεδέχθη τὴν παρὰ τοῦ προαγορεύσαντος ἐκτεθεῖσαν γνώμην, καὶ προέβη ἀμέσως εἰς τὴν συζήτησιν αὐτοῦ.

Ὁ Κύριος ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς ἀναπτύσσων τοὺς ἐνδιαλαμβανομένους λόγους εἰς τὴν αἰτιολογικὴν ἔκθεσιν, εἶπεν, ὅτι τὰ μεγάλα ἐν τῇ Εὐρώπῃ πολιτικὰ συμβάντα ἐπενεγκόντα τὴν στάσιν τῶν βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων, καὶ τὴν νέκρωσιν τοῦ ἐσωτερικοῦ καὶ ἐξωτερικοῦ ἐμπορίου, ἦτον ἐπόμενον νὰ κλονίσωσι τὴν κοινὴν πίστιν, καὶ αἱ ἐμπορικαὶ συναλλαγαὶ νὰ μὴ πραγματοποιῶνται, εἰμὴ διὰ μεταλλικοῦ νομίσματος. Ἡ τοιαύτη δὲ κατάστασις τοῦ ἐξωτερικοῦ ἐμπορίου, ἐνουμένη μὲ τὴν λαβοῦσαν χώραν τὸ παρελθὸν ἔτος ἀφορίαν εἰς τὸ Ἑλληνικὸν Κράτος, τὴν παθητικὴν κατάσασιν τοῦ ἡμετέρου ἐμπορίου, καὶ τὴν ἀργίαν, εἰς ἣν προσωρινῶς ἐτέθη ἡ ναυτιλία τῆς Ἑλλάδος, ἕνεκα τῶν περιστάσεων τῆς Εὐρώπης, ηὔξησαν τὴν ἐντὸς τοῦ Κράτους ζήτησιν τῶν νομισμάτων, καὶ τὴν στενοχωρίαν τοῦ ἐμπορίου. Ὡς ἐκ τούτου ἐξηντλήθη μὲν καὶ ἐξαντλεῖται καθ' ἑκάστην τὸ μεταλλικὸν νόμισμα τοῦ τόπου, ἀποστελλόμενον εἰς τὴν Εὐρώπην, τὰ δὲ κυκλοφοροῦντα εἰς τὸ ἐτωτερικὸν Τραπεζικὰ γραμμάτια ἀγοράζονται ἀπό τινας κερδεσκόπους μὲ Τουρκικὰ νομίσματα, μὴ ἔχοντα τὴν ἀποχρῶσαν ἐσωτερικὴν ἀξίαν, καὶ ἐξαργυρόνονται εἰς τὴν Τράπεζαν· οὕτως ἐλαττούμενον καθ' ἡμέραν τὸ μεταλλικὸν τῆς Τραπέζης νόμισμα, κινδυνεύει νὰ ἐξαντληθῇ, καὶ τὸ κατάστημα τοῦτο νὰ εὑρεθῇ εἰς ἀμηχανίαν,

μὴ ἐπαρκοῦν εἰς τὴν ἐξαργύρωσιν τῶν γραμματίων του. Ἐντεῦθεν ἡ Τράπεζα εὑρίσκεται εἰς τὴν ἀνάγκην, ἢ ν' ἀπαιτήσῃ δι' αὐστηρῶν μέτρων τὴν ἀπόδοσιν τῶν πρὸς αὐτὴν ὀφειλομένων, καὶ νὰ φέρῃ εἰς ἀμηχανίαν τοὺς ὀφείλοντας εἰς αὐτὴν, ἢ ν' ἀναστείλῃ τὰς ἐπωφελεῖς διὰ τὸ ἐμπόριον καὶ τὴν βιομηχανίαν ἐργασίας της. Πρὸ πάντων δὲ ὀφείλω νὰ σᾶς διαβεβαιώσω, Κύριοι, ὅτι ἡ Τράπεζα παρέχει ὅλας τὰς ἀσφαλείας πρὸς ἐξαργύρωσιν τῶν γραμματίων της· καθότι τὰ μὲν ἐπὶ ὑποθήκῃ δάνεια εἶναι ἠσφαλισμένα ἐπὶ κτημάτων ἀξίας δώδεκα ἑκατομμυρίων, ὡς ἐπὶ τοῦ ἑνὸς τρίτου τῆς ἀξίας τοῦ κτήματος δανείζουσα, ἐκτὸς τῶν εἰς προεξοφλήσεις διδομένων καὶ ὀφειλομένων δύο περίπου ἑκατομμυρίων. Τὴν λυπηρὰν ταύτην τῶν πραγμάτων κατάστασιν πολλοὶ τῶν ἐμπόρων καὶ μετόχων τῆς Τραπέζης θεωρήσαντες, συνελθόντες, ἐζήτησαν δι' ἀναφορᾶς των πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον τὴν ταχεῖαν τῆς Κυβερνήσεως συνδρομὴν πρὸς ἀποφυγὴν παντὸς κινδύνου, δυναμένου οὐ μόνον τὴν Τράπεζαν νὰ φέρῃ εἰς θέσιν τοῦ νὰ παύσῃ τὰς πληρωμάς της, καὶ πολλοὺς τῶν ἐμπόρων νὰ ζημιώσῃ ἐπαισθητῶς, ἀλλὰ καὶ τοὺς ἐπὶ ὑποθήκῃ ὀφειλέτας νὰ ἐκβιάσῃ δικαστικῶς εἰς τὴν ταχεῖαν πληρωμὴν τῶν χρεῶν των.

Πρὸς ἀποφυγὴν τούτων, ἐλήφθη τὸ μέτρον τοῦ ν' ἀνασταλῇ προσωρινῶς ἡ ἐξαργύρωσις τῶν τραπεζικῶν γραμματίων, μεχρι τῆς παρὰ τοῦ Νομοσχεδίου ὁριζομένης προθεσμίας. Ἡ Κυβέρνησις ὅθεν ὑπ' ὄψιν ἔχουσα τὰς ὠφελείας, καὶ τὰ ἀγαθὰ, τὰ ὁποῖα ἀπὸ τῆς συστάσεώς της παρήγαγεν εἰς τὸν τόπον ἡ Τράπεζα, καὶ θεωροῦσα κατεπεῖγον τοῦ νὰ χορηγθῶσιν εἰς αὐτὴν, ὅσον τάχος, τὰ μέσα τοῦ νὰ μὴ διακόψῃ τὰς ἐπωφελεῖς ἐργασίας της, δὲν ἐδίστασε νὰ χορηγήσῃ τὴν ζητουμένην συνδρομὴν, καὶ ὡς ἐκ τούτου ὑπέβαλεν ὑπὸ τὴν ἔγκρισιν τῶν Βουλῶν τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον. Οὐδεμίαν δὲ εἰς τοὺς πολίτας διὰ τῆς παραδοχῆς αὐτοῦ θέλει ἐπέλθει ζημία, καθότι, ὅσον τὰ τραπεζικὰ γραμμάτια βραδύνουσι νὰ ἐξαργυρωθῶσι, τοσοῦτον ἐπαυξάνει ὁ τόκος καὶ ἡ ζήτησις αὐτῶν.

Ἡ Ἐθνικὴ Τράπεζα, ἐπήνεγκεν ἄλλος, ἐπειδὴ εὑρέθη εἰς δυσκόλους περιστάσεις, κατὰ τὴν ἀγόρευσιν τοῦ Ὑπουργοῦ, διὰ τοῦτο κατέφυγεν εἰς τὴν συνδρομὴν τῆς Κυβερνήσεως, διὰ νὰ εὐκολυνθῇ καὶ διαφύγῃ τὸν κίνδυνον τῆς παύσεως τῶν πληρωμῶν της· ἡ τοιαύτη δὲ τῆς Τραπέζης κατάστασις δὲν προῆλθεν ἀπὸ τὰς ἐξωτερικὰς περιστάσεις. ἀλλὰ κυρίως ἀπὸ τὰς περισ-

σεις τῆς παρελθούσης τετραετίας, καὶ τὴν μεγάλην εἰσροὴν τοῦ Τούρκικοῦ νομίσματος, τὴν ὁποίαν ὤφειλεν ἡ Κυβέρνησις νὰ προλάβῃ ἐγκαίρως.

Ἐπειδὴ δὲ ὁ κύριος σκοπὸς τῆς ἀρχῆς τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου εἶναι ἡ ἀναστολὴ τῆς ἐξαργυρώσεως τῶν τραπεζικῶν γραμματίων, ποίαν χρῆσιν τούτων θέλουν κάμει οἱ πολῖται, εἰς χεῖρας τῶν ὁποίων ταῦτα εὑρίσκονται; καὶ πῶς θέλουν πορισθῆ διὰ τούτων τὰ πρὸς τὸ ζῆν ἀναγκαῖα;

Διὰ τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου ἀνοίγεται μὲν ἀληθῶς πόρος τις πρὸς τοῦτο, ἡ παραδοχὴ δηλαδὴ τῶν τραπεζικῶν γραμματίων ἐκ μέρους τοῦ Δημοσίου Ταμείου εἰς ἐξόφλησιν τῶν πρὸς αὐτὸ χρεωστουμένων, ἀλλ' ἂν τὸ πλεῖστον μέρος τῶν πολιτῶν, ἢ μᾶλλον τὸ ὅλον αὐτῶν, δὲν χρεωστῇ εἰς τὸ Δημόσιον τίποτε, ἢ χρεωστῇ μικράν τινα ποσότητα, πῶς θέλει χρησιμοποιηθῶσι τότε τὰ περὶ ὧν ὁ λόγος γραμμάτια; θέλει εἴπει τις διὰ συναλλαγῆς αὐτῶν πρὸς τοὺς ὀφειλέτας τοῦ Δημοσίου, οἵτινες, ὡς φαίνεται, θέλουσι σπεύσει νὰ λαμβάνωσιν αὐτὰ ἐπὶ τῷ σκοπῷ τῆς διὰ τοῦ Νόμου τούτου χορηγουμένης ὠφελείας (τῆς ὑπερτιμήσεως) τῶν 2 ἐπὶ τοῖς ἑκατόν.

Ἀλλ' ἐκτὸς τῶν φυσικῶν μεγάλων δυσκολιῶν τῆς συναλλαγῆς ταύτης, εἶναι τοσαῦτα τὰ χρέη τῶν πολιτῶν πρὸς τὸ Δημόσιον, ὅση εἶναι ἡ ποσότης καὶ ἡ ἀξία τῶν τραπεζικῶν γραμματίων; καὶ ἡ ἀναφερομένη πεντάμηνος προθεσμία εἶναι ἡ ἐποχή, καθ' ἣν καθίστανται ἀπαιτητὰ τὰ πρὸς τὸ Δημόσιον χρέη;

Καὶ ἐὰν οἱ ὀφειλέται οὗτοι δὲν διευκολυνθῶσιν, ἢ καὶ δυστροπήσωσιν εἰς τὴν ἀπόδοσιν τῶν χρεῶν των, θέλουσι καταδιωχθῆ αὐστηρῶς; καὶ ἐὰν τοῦτο γένῃ, δὲν εἶναι κίνδυνος νὰ περιπέσωσι μέγας ἴσως ἀριθμὸς πολιτῶν εἰς τὸν κίνδυνον, τὸν ὁποῖον τρέχουσιν οἱ ὀφειλέται τῆς Τραπέζης, ἂν καταδιωχθῶσιν εἰς τὰς σημερινὰς περιστάσεις παρ' αὐτῆς; Τὰς ἀμφιβολίας ταύτας ἀπαιτεῖται νὰ διαλύσωσιν οἱ ἁρμόδιοι ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν καὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργοί, πρὶν ἢ γένῃ δεκτὴ ἡ ἀρχὴ τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου· διότι, ἂν αἱ ῥηθεῖσαι ἀμφιβολίαι δὲν διαλυθῶσιν ἀρκούντως, τότε πρέπει νὰ ληφθῇ ἄλλο μέτρον, ἢ τὸ διὰ τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου προτεινόμενον, τοὐτέστιν ἡ καταναγκαστικὴ κυκλοφορία τῶν τραπεζικῶν γραμματίων, ὅτε, ὡς λέγει ὁ κύριος ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργός, ἡ Τράπεζα εἶναι πολὺ ἐχέγγυος, καὶ δὲν θέλει ἀρνηθῆ μετὰ καιρὸν νὰ τὰ ἐξαργυρώσῃ.

Εὐχῆς ἔργον ἤθελεν εἶσθαι, παρατήρησεν ἄλλος, νὰ ὑπῆρχον εἰς μετάλλικὰ νομίσματα ὅλα τὰ κεφάλαια τῆς Τραπέζης, ἀλλ'

ἐπειδὴ τοῦτο δὲν ὑπάρχει, δὲν πρέπει νὰ συστηθῶσι καὶ Τράπεζαι; τὰ δὲ κυκλοφοροῦντα Τουρκικὰ νομίσματα κακῶς μέχρι τοῦδε συνηλλάττοντο, διότι εἰς οὐδένα εἶναι ὑποχρεωτικὰ, ὡς ἀπαγορευομένης τῆς κυκλοφορίας των διὰ Νόμου· ὡς πρὸς δὲ τὴν ἀναστολὴν τῆς ἐξαργυρώσεως τῶν τραπεζικῶν γραμματίων, ἐπειδὴ τὸ κατάστημα τῆς Τραπέζης μεγίστην εἰς τὸ ἐμπόριον καὶ τὴν βιομηχανίαν ἐπέφερεν ὠφέλειαν, καὶ ἀναγκαῖον θεωρεῖται εἰς τὴν πρόοδον αὐτῶν, ἀπαιτεῖται νὰ παραδεχθῇ ἡ διὰ τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου προτεινομένη ἀναστολὴ τῆς ἐξαργυρώσεως τῶν γραμματίων, καθόσον ἡ Τράπεζα ἀναδέχεται τὴν ζημίαν των μὲ 2 ἐπὶ τοῖς ἑκατόν. Καθόσον ὅμως ἀφορᾷ τὴν ἐκβίασιν τῶν πρὸς τὸ Δημόσιον ὀφειλετῶν, αὕτη εἶναι πάντῃ ἄσχετος πρὸς τὸν προκείμενον Νόμον, ὅστις εἴτε ὑπάρχει, εἴτε μὴ, τὸ Δημόσιον δύναται νὰ ἐκβιάσῃ ἐν παντὶ καιρῷ τοὺς ὀφειλέτας αὐτοῦ. Περαίνων ὅθεν τὸν λόγον του, ἐπρότεινε τὴν παραδοχὴν τοῦ περὶ οὗ ὁ λόγος Νομοσχεδίου, ὡς καταλληλοτάτου εἰς τὴν συντήρησιν τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης· διότι, ἂν πρὸς καιρὸν μόνον ἀναχαιτισθῇ ἡ ἐπιψήφισις αὐτοῦ, δυσάρεστα ὕστερον θέλουσιν ἐπέλθει καὶ ἀδιόρθωτα ἀποτελέσματα.

Ἐὰν τὰ τραπεζικὰ γραμμάτια, παρετήρησεν ἕτερος, διά τινος διατάξεως τοῦ προκειμένου Νόμου, δὲν κανονισθῶσιν ὡς νομίσματα δυνάμενα νὰ κυκλοφορῶσιν ἐν γένει, θέλουσιν ἀπολέσει τὴν ἀξίαν των, καὶ πολλὴν ζημίαν οἱ πολῖται θέλουσιν ὑποστῆ· καθότι ταῦτα εἶχον μὲν τὴν ἀξίαν τοῦ νομίσματος μέχρι τοῦδε διὰ τὴν πρὸς τὴν Τράπεζαν κοινὴν πίστιν, ἀλλ' ἤδη διὰ τῆς παραδοχῆς καὶ ἐπιψηφίσεως τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου, θέλει ἐκπεσθῇ ἡ ἀξία αὐτῶν· διὰ νὰ δοθῇ ὅθεν εἰς τὰ εἰρημένα γραμμάτια ἀξία τις νομίσματος, καὶ νὰ μὴν ὑπάρχῃ δυσκολία τις εἰς τὴν συναλλαγὴν αὐτῶν, ἀπαιτεῖται νὰ τεθῇ ἡ ἑπομένη διάταξις ἐν τῷ Νόμῳ, ὡς ἴδιον ἄρθρον αὐτοῦ.

« Τὰ τραπεζικὰ γραμμάτια ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως τοῦ παρόντος
» Νόμου θεωροῦνται ὡς νόμιμον νόμισμα εἰς τὴν κυκλο-
» φορίαν των. »

Δὲν δύναται νὰ παραδεχθῇ, ἐπήνεγκεν ἄλλος, ἡ προταθεῖσα διάταξις, πρὶν ἢ γένῃ δεκτὴ ἡ ἀρχὴ τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου· ὡς δὲ ὑπάρχει τὸ ἀργυροῦν καὶ χρυσοῦν νόμισμα, οὕτω καὶ τὰ τραπεζικὰ γραμμάτια θεωροῦνται ὡς χαρτονομίσματα, καὶ δὲν εἶναι δυνατὸν ἤδη νὰ μεταβληθῇ ἡ ἀξία αὐτῶν· καθότι ρυθεὶς εἰς τὴν κυκλοφορίαν τῶν γραμματίων ὑπάρχει κίνδυνος ζημίας τῶν συναλλαττομένων, καὶ εἰς τοσαύτην κλονῆς τῆς

Τραπέζης εὑρισκομένης ἐνεργητικὴν κατάστασιν, ὥστε πολλοὶ ἐζήτουν ν' ἀγοράσουν μετοχὰς πρὸς 17 ἐπὶ τῆς ἑκατὸν εἰς κέρδος τῆς Τραπέζης. Ὅταν λοιπὸν διὰ τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου δύνανται νὰ θεραπευθῶσιν αἱ προσωριναὶ τῆς Τραπέζης ἀνάγκαι, καὶ ν' ἀπαλλαγῇ αὕτη τοῦ κινδύνου τῆς στάσεως τῶν πληρωμῶν της, περιττὴ καθίσταται ἡ ἀναγκαστικὴ πρὸς τοὺς πολίτας κυκλοφορία τῶν τραπεζικῶν γραμματίων.

Ἐὰν οἱ Ὑπουργοὶ, ἀντέταξέ τις τῶν προαγορευσάντων, βεβαιώσωσι τὸ ποσὸν τῶν κυκλοφορούντων τραπεζικῶν γραμματίων, καὶ τὰ πρὸς τὸ Δημόσιον χρέη τῶν πολιτῶν, καὶ προσέτι τὴν ἐντὸς πέντε μηνῶν ἐξόφλησιν αὐτῶν, τότε δύναται νὰ παραδεχθῇ ἡ ἀρχὴ τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου.

Ἐὰν δὲ καὶ ὑπὲρ τὰ δέκα ἑκατομμύρια δραχμῶν ὀφείλωνται εἰς τὸ Δημόσιον ἀπὸ τοὺς πολίτας, εἶναι πιθανὸν νὰ συναχθῶσιν εἰς τὸ Ἐθνικὸν Ταμεῖον ὅλα τὰ τραπεζικὰ γραμμάτια· διότι τὸ Δημόσιον ἐπὶ πολλὰ ἔτη ἐφάνη ὄχι τόσον ἐπιμελὲς ὡς πρὸς τὴν εἴσπραξιν τῶν φόρων, καὶ μόνον κατὰ τὰς Βουλευτικὰς ἐκλογὰς ἐξεβίασε τοὺς πολίτας εἰς τὴν ἀπότισιν τῶν χρεῶν των, διὰ νὰ τοὺς ἐκφοβίσῃ εἰς τὴν ἐλευθέραν ἐξάσκησιν τοῦ ἐκλογικοῦ των δικαιώματος.

Πολλαπλάσια, παρετήρησεν ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς, ὑπάρχουν τὰ πρὸς τὸ Δημόσιον χρέη ἀπὸ τὰ κυκλοφοροῦντα Τραπεζικὰ γραμμάτια, τὰ ὁποῖα εἶναι ἑνὸς καὶ ἡμίσεος ἑκατομμυρίου δραχμῶν· καὶ ἐπειδὴ τὰ κατ' ἔτος ἀπὸ τὸ Δημόσιον εἰσπραττόμενα ὑπάρχουσιν δώδεκα ἑκατομμύρια δραχμῶν, ἕπεται, ὅτι τὰ εἰς τὸ διάστημα τῶν πέντε μηνῶν εἰσπραχθησόμενα θέλουσι εἶσθαι πέντε ἑκατομμύρια δραχμῶν, ἐκ τῶν ὁποίων θέλουσιν ἐξοφληθῆ τὰ τραπεζικὰ γραμμάτια· ὡς πρὸς δὲ τὴν ἐκβίασιν τῶν πολιτῶν διὰ τὰ πρὸς τὸ Δημόσιον χρέη των, οὐδεμία προσωπολημψία, ἢ πάθος κομματικὸν θέλει λάβει χώραν εἰς τὴν καταδίωξιν αὐτῶν, ἀλλ' ἅπαντες ἐντὸς τοῦ Νόμου θέλουσιν ἀναγκασθῆ νὰ ἐξοφλήσωσι τὰ πρὸς τὸ Δημόσιον χρέη των. Ὁμιλῶν ἀνωτέρω περὶ ὀφειλετῶν τοῦ Δημοσίου, ἀπήντησεν ὁ πρῶτον ἀγορεύσας, δὲν ἐννόησα τοὺς μέλλοντας αὐτοῦ ὀφειλέτας, οὐδὲ τὰ μέλλοντα εἰσοδήματα τοῦ Κράτους· διότι τὸ μέλλον κεῖται εἰς τὰς χεῖρας τοῦ Θεοῦ· ἠρώτησα μόνον, ἂν ὑπάρχῃ τόση ποσότης ὀφειλομένη ἤδη εἰς τὸ Ταμεῖον, ἀποδοτέα κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς πενταμηνίας, τῆς ἀναφερομένης εἰς τὸ Νομοσχέδιον, καὶ ἂν ἡ ποσότης αὕτη θέλει εἰσπραχθῆ μὲ τὰ νόμιμα ἀναγκαστικὰ μέτρα κατὰ τὴν ἰδίαν ταύτην ἐποχὴ

Μηδεμιᾶς ἐπομένως γενομένης παρατηρήσεως, καὶ περαιωμένης ὑπὸ τοῦ Κ. Προέδρου κηρυχθείσης τῆς περαιτέρω συζητήσεως, ἐγένετο δεκτὴ ἡ ἀρχὴ τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου.

Ἀναγνωσθὲν τὸ ἄρθρον πρῶτον ἐγένετο δεκτὸν ἄνευ τινος παρατηρήσεως.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ἄρθρου 2, ἐπρότεινέ τις τῶν προαγορευσάντων, νὰ τεθῇ ὡς 2 ἄρθρον, τὸ ὑπ' αὐτοῦ ἀνωτέρω προταθὲν, ἔχον οὕτως· « ἄρθρ. 2, τὰ τραπεζικὰ γραμμάτια ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως τοῦ παρόντος Νόμου θεωροῦνται ὡς νόμιμον νόμισμα εἰς τὴν κυκλοφορίαν των· » τὸ δὲ 2 ἄρθρον τοῦ Νομοσχεδίου νὰ μετατεθῇ εἰς ἄρθρον τρίτον. διότι, ἂν τὰ τραπεζικὰ γραμμάτια δὲν ὁρισθῶσιν ὡς νόμισμα, δυσκόλως θέλουσιν εἶσθαι δεκτὰ εἰς τὰς συναλλαγὰς χωρὶς μεγάλον ἐκπεσμόν.

Ὁ ἀπὸ 30 Μαρτίου 1841 κατασατικὸς τῆς Τραπέζης Νόμος, προσέθηκεν ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς, διαλαμβάνει εἰς τὸ 20 ἄρθρον, ὅτι τὰ τραπεζικὰ γραμμάτια ἔχουσι τὴν ἀξίαν τοῦ νομίσματος, καὶ περιττὴ ἕνεκα τούτου ὑπάρχει ἡ ἰδιαιτέρα περὶ τούτου διάταξις ἐν τῷ παρόντι Νόμῳ. Ἐπειδὴ τὰ γραμμάτια θέλουσι δίδεσθαι εἰς τὰ Ταμεῖα τοῦ Κράτους μὲ δύω ἐπὶ τοῖς ἑκατὸν ὠφέλειαν τοῦ παρουσιάζοντος αὐτὰ, μεγίστη ζήτησις αὐτῶν θέλει γίνει, ἄνευ τινος ζημίας τοῦ ἔχοντος αὐτά.

Ἐὰν τὸ 20 ἄρθρον τοῦ καταστατικοῦ τῆς Τραπέζης Νόμου, ἐπήνεγκεν ὁ προαγορεύσας, συμπεριελαμβάνετο εἰς τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον, μεγίστην τὴν ἀξίαν τῶν Τραπεζικῶν γραμματίων ἤθελεν ἐπιφέρει· διότι, ἐνῷ ταῦτα ἐθεωροῦντο ἄλλοτε ὡς νόμισμα καὶ παρεδέχοντο παρὰ πάντων, μόνον εἰς τὰ Ταμεῖα τοῦ Κράτους εἶναι ἤδη δεκτά.

Παρατηρήσαντος δέ τινος, ὅτι οὐ μόνον ἅπαξ, ἀλλ' ὁσάκις ἤθελέ τις παρουσιάσει εἰς τὰ Ταμεῖα τοῦ Κράτους τὰ τραπεζικὰ γραμμάτια, θέλει ἀπολαμβάνει τὴν ὠφέλειαν τῶν δύω ἐπὶ τοῖς ἑκατὸν, ἡ Γερουσία παρεδέχθη, ἐρωτηθεῖσα, τὴν ἔννοιαν ταύτην τοῦ κειμένου τοῦ 2 ἄρθρου.

Μηδεμιᾶς ἐπομένως γενομένης παρατηρήσεως, καὶ περαιωμένης ὑπὸ τοῦ Κ. Προέδρου κηρυχθείσης τῆς περαιτέρω συζητήσεως, ἡ Γερουσία, ἐρωτηθεῖσα, δὲν παρεδέχθη τὴν προταθεῖσαν προσθήκην τοῦ ἰδιαιτέρου ἄρθρου, καὶ οὕτω παρεδέχθη τὸ δεύτερον ἄρθρον τοῦ Νομοσχεδίου, ὡς ἔχει.

Ἀναγνωσθέντα μετὰ ταῦτα τὰ ἄρθρα 3, 4, 5, καὶ 6, καὶ μηδεμιᾶς ἐπὶ τούτων γενομένης παρατηρήσεως, ἐγένοντο δεκτὰ ὡς ἔχουσιν ἐν τῷ Νομοσχεδίῳ.

Ψηφοφορηθὲν δὲ καὶ τὸ σύνολον τοῦ Νομοσχεδίου, ἐγένετο δεκτὸν διὰ ψήφων 28 πρὸς μίαν, ἔχον ὡς ὑπεβλήθη ἀνωτέρω· καὶ ἀπεφασίσθη νὰ διευθυνθῇ αὐθημερὸν εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν, διὰ τὸ κατεπεῖγον, ἀντίγραφον δὲ τῶν πρακτικῶν νὰ διευθυνθῇ ἀκολούθως, ἀφοῦ ταῦτα ἀναγνωσθέντα ἐπικυρωθῶσιν. Ἐνταῦθα παρετήρησέ τις τῶν Γερουσιαστῶν, ὅτι, ἐπειδὴ οὐδεμία τροπολογία ἐγένετο ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου, ἡ ἀποστολὴ τῶν Πρακτικῶν ἠμπορεῖ νὰ γίνῃ καὶ ἀκολούθως. Ἀπαγγείλας μετὰ ταῦτα ὁ Κ. Πρόεδρος, ὅτι ἀντικείμενον τῆς ἐπιούσης Συνεδριάσεως θέλει εἶσθαι ἡ συζήτησις τοῦ ἐκ δρ. 50820 ποσοῦ τῶν ἐξόδων τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἔτους 1847 διὰ περιθαλψιν 141 παλαιῶν στρατιωτῶν, ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν περὶ τὴν 3 καὶ ἡμίσειαν ὥραν μ. μ.

Ὁ Πρόεδρος
Α. ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Χ. ΚΑΛΟΝΑΡΗΣ.
Ν. ΜΕΞΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Ν. Χρυσόγελος.
Α. Γρηγοριάδης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 6 Ἀπριλίου 1848.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων 31 μελῶν, ὁ Κ. Πρόεδρος κηρύττει τὴν ἔναρξιν τῆς Συνεδριάσεως περὶ τὴν 12 ὥραν, προσλαβὼν ὡς προσωρινὸν Γραμματέα τὸν Γερουσιαστὴν Κύριον Ἀθ. Γρηγοριάδην, ἀντὶ τοῦ Κ. Χρήστου Βλάσση κωλυομένου.

Μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν τῶν Πρακτικῶν ἐπρότεινεν εἷς τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, ὅτι δὲν ἐσημειώθη ἐν αὐτοῖς ἡ κατὰ τὴν προλαβοῦσαν Συνεδρίασιν ἀπόφασις τῆς Γερουσίας, τοῦ ὅτι τὸ παρ' αὐτῆς ἐπιψηφισθὲν περὶ ἀναστολῆς τῆς ἐξαργυρώσεως τῶν Τραπεζικῶν Γραμματίων Νομοσχέδιον δύναται νὰ δημοσιευθῇ αὐθημερὸν ὡς Νόμος κατηρτισμένος, καὶ πρὶν τὰ Πρακτικὰ τῆς Συνεδριάσεως ταύτης ἀναγνωσθῶσι καὶ ἐπικυρωθῶσι παρὰ τοῦ Σώματος.

Ἀντιπαρατηρήσαντος δὲ ἄλλου, ὅτι ἐν συνόψει παρελείφθη ἡ

ἀπόφασις αὕτη, ὡς περιττὴ, διότι δὲν ἔλαβε χώραν οὐδεμιὰ τροπολογία τοῦ Νομοσχεδίου, ἐπέφερεν ἄλλος, ὅτι δὲν θεωρεῖ ἀναγκαίαν τὴν προσθήκην ταύτην, διότι οὔτε τὸ Σύνταγμα, οὔτε ὁ Κανονισμὸς ἀναφέρουν, ὅτι Νομοσχεδιόν τι ἐπιψηφισθὲν παρὰ τῶν Βουλευτικῶν Σωμάτων δὲν θεωρεῖται ὡς Νόμος κατηρτισμένος πρὸ τῆς ἐπικυρώσεως τῶν ἐπὶ τούτου Πρακτικῶν. Ἐπειδὴ ἅμα μετὰ τὴν ψηφοφορίαν τοῦ Συνόλου καὶ παραδοχὴν αὐτοῦ, δύναται νὰ κυρωθῇ παρὰ τοῦ Βασιλέως καὶ νὰ δημοσιευθῇ· ἡ δὲ ἐπικύρωσις τῶν Πρακτικῶν εἶναι ἔργον τῆς ἐσωτερικῆς διευθύνσεως τῆς Γερουσίας, οὐδεμίαν σχέσιν ἔχον μὲ τὸ κῦρος, εἰμὴ, τῶν ψηφισθέντων Νόμων. Ἐκεῖνο δὲ, τὸ ὁποῖον ἐγένετο παρὰ τὴν τάξιν καὶ τὸν Κανονισμὸν, τοῦ νὰ συζητηθῇ δηλαδὴ αὐθημερὸν τὸ ὑποβληθὲν Νομοσχέδιον, πρὶν ἢ παρέλθωσιν εἴκοσι τέσσαρες ὧραι περὶ τούτου, καθ' ὃ ἐξαιρετικοῦ καὶ ὑπὸ μόνης τῆς ἀνάγκης ὑπαγορευθέντος, ἀναφέρουσι τὰ Πρακτικά.

Ἀντειπόντος δὲ τοῦ πρώτου ἀγορεύσαντος ὅτι, ἐπειδὴ τὰ Πρακτικὰ περιέχουσι πᾶν ὅ,τι ἐγένετο καὶ ἐλέχθη κατὰ τὴν προλαβοῦσαν Συνεδρίασιν, νομίζει, ὅτι καὶ τοῦτο πρέπει νὰ μνημονευθῇ ἐν αὐτοῖς, ἀφ' οὗ ἅπαξ ἐρρέθη· ἡ Γερουσία, κατ' ἐρώτησιν τοῦ Προέδρου, παρεδέχθη τὰ Πρακτικὰ μετὰ τῆς ἀκολούθου προσθήκης.

« Καὶ ἀπεφασίσθη νὰ διευθυνθῇ αὐθημερὸν (τὸ Νομοσχέδιον)
» εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν διὰ τὸ κατεπεῖγον·
» ἀντίγραφον δὲ τῶν Πρακτικῶν νὰ διευθυνθῇ ἀκολούθως,
» ἀφ' οὗ ταῦτα ἀναγνωσθέντα ἐπικυρωθῶσιν. Ἐνταῦθα παρετήρησέ
» τις τῶν Γερουσιαστων, ὅτι, ἐπειδὴ οὐδεμία τροπολογία ἐγέ-
» νετο ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου, ἡ ἀποστολὴ τῶν Πρακτικῶν
» ἠμπορεῖ νὰ γίνῃ καὶ ἀκολούθως. »

Μετὰ ταῦτα ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς ἀνέγνω καὶ τὸ παρὰ τῆς Βουλῆς ψηφισθὲν Νομοσχέδιον περὶ ζωοκλοπίας καὶ ζωοκτονίας καὶ τὴν αἰτιολογικὴν ἔκθεσιν αὐτοῦ, ἔχοντα ὡς ἕπεται.

ΕΚΘΕΣΙΣ.

Ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ ζωοκλοπίας καὶ ζωοκτονίας.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Κύριοι!

Κατὰ διαταγὴν τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ ὑποβάλω εἰς τὴν συζήτησιν καὶ ἐπιψήφισιν ὑμῶν

Κύριοι, Νομοσχέδιον κατὰ ζωοκλοπίας καὶ ζωοκτονίας, τὸ ὁποῖον, συζητηθὲν ἐν τῇ Βουλῇ, ἐγένετο δεκτὸν, ὡς θέλετε παρατηρήσει εἰς τὸ ἐγκλειόμενον ἀντίγραφον τῶν Πρακτικῶν της, ἀφοῦ ἐπηνέχθησαν τροπολογίαι τινὲς, αἱ ἑξῆς.

Εἰς τὸ 3 ἄρθρον ἀφηρέθησαν αἱ λέξεις « ἐντὸς ὀκτὼ ἡμερῶν », καὶ ἀπεφασίσθη, ὥστε, παρὰ τὴν κατάσχεσιν καὶ πώλησιν τῆς τυχὸν ὑπαρχούσης περιουσίας τοῦ ζωοκλόπου ἢ ζωοκτόνου, να ἐνεργῆται ἀμέσως μετὰ τὴν καταδίκην αὐτοῦ καὶ προσωπικὴ κράτησις πρὸς κατανάγκασίν του εἰς τὴν ἀπότισιν τοῦ προστίμου ἢ τῆς χρηματικῆς ποινῆς κ.τ.λ.

Οἱ λόγοι, οἵτινες ὑπηγόρευσαν τὴν τροπολογίαν ταύτην εἶναι, ἔτι πρὸς περιστολὴν τοῦ κακοῦ τῆς ζωοκλοπίας καὶ ζωοκτονίας, τὸ ὁποῖον καταμαστίζει τὰς πλείστας ἐπαρχίας τοῦ Κράτους, πρέπει νὰ προσδιορισθῶσιν αὐξηρότεραι ποιναὶ, καὶ διὰ τοῦτο ἀπεφασίσθη νὰ διατελῶσιν οἱ ζωοκλόποι καὶ ζωοκτόνοι εἰς προσωπικὴν κράτησιν, ἕως ὅτου ἤθελον ἀποτίσει τὰ καταψηφισθέντα κατ' αὐτῶν πρόστιμα, ἢ χρηματικὰς ποινὰς κ.τ.λ. Ἕτερος λόγος, ὑπαγορεύσας τὴν προσθήκην ταύτην εἶναι, ὅτι ἐνδέχεται ν' ἀποβῇ πολλάκις ἄσκοπον τὸ μέτρον τῆς κατασχέσεως καὶ ἐκποιήσεως τῆς περιουσίας τῶν ζωοκλόπων καὶ ζωοκτόνων, καθόσον ἄλλοι μὲν τούτων δὲν ἔχουσι περιουσίαν, καὶ μόνον ἔργον των ἐκ συστήματος ἔχουσι τὴν ζωοκλοπίαν, ἕτεροι δὲ ἠμποροῦν νὰ μεταβιβάσωσιν οἰκονομικῶς τὴν περιουσίαν των εἰς ἄλλους, καὶ οὕτω νὰ ματαιώσωσι τὴν εἰρημένην διάταξιν τοῦ Νομοσχεδίου.

Εἰς τὸ ἄρθρ. 4 ἀφηρέθησαν ὡσαύτως αἱ λέξεις « ἐντὸς τῆς ἐν τῷ προηγουμένῳ ἄρθρῳ προσθεσμίας τῶν ὀκτὼ ἡμερῶν », διὰ νὰ συνάδῃ καὶ ἦνε συνεπὲς μὲ τὸ περιεχόμενον τοῦ ἄρθρ. 3, τροποποιηθέντος ὡς ἀνωτέρω.

Εἰς τὸ ἄρθ. 5 ἐθεωρήθη σκοπιμώτερον καὶ ἀποτελεσματικώτερον νὰ ἐμπεριληφθῶσιν αἱ διατάξεις τοῦ ἐν αὐτῷ μνημονευομένου 21 ἄρθρ. τοῦ ποιν. Νόμου, χωρὶς νὰ γίνηται ἁπλῆ εἰς αὐτὸ παραπομπὴ, καθόσον μάλιστα

ἐτροπολογήθη τοῦτο δι' ἄλλου Νόμου· προσετέθη δὲ καὶ ὑ ἄρθ. καθόσον μόνον ἀφορᾷ τὴν ζωοκτονίαν, κατὰ τὸ ὁποῖον οἱ Δῆμοι καθίστανται ὑπόχρεοι ν' ἀποζημιῶσι τοὺς ἰδιοκτήτας τῶν ἀποκτεινομένων ἐντὸς τῆς περιφερείας των ζώων. καὶ τοῦτο κατ' ἀναλογίαν τοῦ ἀπὸ 1 Ἰουλίου 1838 Νόμου περὶ δενδροφθορῶν, διὰ τὸν λόγον, ὅτι αἱ ζωοκτονίαι ἐνεργοῦνται, ὡς καὶ αἱ δενδροφθοραὶ πρὸς ἐκδίκησιν, καὶ διὰ τῆς ἀποζημιώσεως τῶν κυρίων τῶν ἀποκτεινομένων ζώων ἐκ μέρους τῶν Δήμων ὄχι μόνον ὁ σκοπὸς, τὸν ὁποῖον προτίθεται ὁ ζωοκτόνος, του νὰ ζημιώσῃ τὸν ἐχθρόν του δὲν ἐκπληροῦται, ἀλλὰ μάλιστα ζημιοῦται καὶ ὁ ἴδιος, ὑποχρεούμενος νὰ συνεισφέρῃ εἰς τὴν ἀποζημίωσιν τοῦ ζημιωθέντος.

Τὰς τροπολογίας ταύτας ἀπεδέχθη πληρέστατα ἡ Κυβέρνησις, ὡς τὰ μέγιστα συντελούσας εἰς ἐπιτυχίαν τοῦ προκειμένου σκοποῦ.

Λαμβάνω δὲ τὴν τιμὴν νὰ ἐπισυνάψω καὶ ἀντίγραφον τῆς πρὸς τὴν Βουλὴν αἰτιολογικῆς ἐκθέσεως τοῦ ὑπουργείου, ἀφορώσης τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος Νομοσχέδιον, καὶ παρακαλῶ ὑμᾶς, Κύριοι, νὰ ἐπιληφθῆτε ὅσον ἔνεστι ταχύτερον τῆς συζητήσεώς του, ἐπειδὴ ἡ ζωοκλοπία καὶ ζωοκτονία ἐξακολουθεῖ νὰ μαστίζῃ τοὺς λαοὺς, καὶ εἶναι τὰ μέγιστα ἀναγκαῖον νὰ κυρωθῇ ὡς Νόμος τὸ παρὸν Νομοσχέδιον, καὶ τεθῇ ἄνευ ἀναβολῆς εἰς ἐνέργειαν, πρὸς περιστολὴν τοῦ κακοῦ τούτου.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 3 Ἀπριλίου 1848.

Ὁ Ὑπουρ. τῶν Ἐσωτερικῶν Α. Ι. ΚΡΕΣΤΕΝΙΤΗΣ

ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΝ.

Περὶ ζωοκλοπίας.

Ο Θ Ω Ν.
Ε Λ Ε Ω Ι Θ Ε Ο Υ
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Τὸ ἑπόμενον Νομοσχέδιον, ψηφισθὲν παρὰ τῆς Βουλῆς μετά τινων τροπολογιῶν, τὰς ὁποίας παραδεχόμεθα, θέλει εἰσαχθῇ ἀπὸ τοὺς Ἡμετέρους ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ ἐπὶ τῆς Δικαιο-

σύνης Ὑπουργοὺς εἰς τὴν Γερουσίαν, καὶ θέλει ὑποστηριχθῆ παρ' αὐτῶν κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν τὰ ἑξῆς·

Ἄρθρ. 1. Ὁ ζωοκλόπος, ἢ ζωοκτόνος, ἐκτὸς τῶν παρὰτοῦ ποινικοῦ Νόμου ὁριζομένων ποινῶν, καὶ πολιτικῶν ἀποδόσεων καὶ ἀποζημιώσεων ὑποβάλλεται καὶ εἰς πρόστιμον, ἢ εἰς χρηματικὴν ποινὴν, διπλασίαν τῆς τιμῆς τοῦ κλαπέντος, ἢ θανατωθέντος ζώου, ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ προσδιορισμοῦ αὐτῆς διὰ τῆς δικαστικῆς ἀποφάσεως.

Ἄρθρ. 2. Ὁ ἀνακαλύψας ζωοκλόπον, ἢ ζωοκτόνον λαμβάνει, ὡς ἀμοιβὴν, ὁλόκληρον τὸ πρόσιμον, ἢ τὴν χρηματικὴν ποινὴν, εἰς τὴν ὁποίαν ὁ ζωοκλόπος ἢ ζωοκτόνος κατεδικάσθη· περὶ τοῦ ὀνόματος τοῦ ἀνακαλύψαντος θέλει γίνεσθαι μνεία εἰς τὴν δικαστικὴν ἀπόφασιν.

Ἄρθρ. 3. Ἀφοῦ κατασταθῇ τελεσίδικος ἡ κατὰ τοῦ ζωοκλόπου ἢ ζωοκτόνου ἀπόφασις, οὗτος ὀφείλει ν' ἀποτίσῃ ἀμέσως καὶ ἀνυπερθέτως τὸ πρόστιμον, ἢ τὴν χρηματικὴν ποινὴν, τὴν νόμιμον ἀποζημίωσιν πρὸς τὸν κύριον τοῦ ζώου, καὶ τὰ δικαστικὰ ἔξοδα· ἄλλως, ἐπιμελείᾳ τοῦ ἀρμοδίου Ταμίου, γίνεται ἀμέσως προσωπικὴ κράτησις, κατάσχεσις, καὶ πώλησις ἀναλόγου μέρους τῆς κινητῆς, ἢ μὴ ὑπαρχούσης διόλου, ἢ ἀποχρώσης κινητῆς, τῆς ἀκινήτου περιουσίας τοῦ ζωοκλόπου, ἢ ζωοκτόνου πρὸς ἐκπλήρωσιν ὅλων τῶν ἄνω εἰρημένων ὑποχρεώσεων. ἡ κατάσχεσις καὶ πώλησις τῆς περιουσίας ταύτης γίνεται κατὰ τοὺς ὅρους τοῦ περὶ καταδιώξεως τῶν καταθυστερούντων Νόμου.

Ἄρθρ. 4. Ἐὰν ἐντὸς τῆς ἐν τῷ προηγουμένῳ ἄρθρῳ προθεσμίας ἀπὸ τῆς τελεσιδικίας τῆς καταδικαστικῆς ἀποφάσεως δὲν πληρώσῃ ὁ ζωοκλόπος, ἢ ὁ ζωοκτόνος τὰς ἐπιβαλλομένας ὑποχρεώσεις, ἢ τοὐλάχιστον τὸ πρόστιμον, ἢ τὴν χρηματικὴν ποινὴν, ἡ Κυβέρνησις προκαταβάλλει ἀμέσως εἰς λογαριασμὸν τοῦ ζωοκλόπου, ἢ ζωοκτόνου τὸ ἥμισυ τοῦ προστίμου, ἢ τῆς χρηματικῆς ποινῆς, εἰς τὸν ἀνακαλύψαντα.

Ἄρθρ. 5. Οἱ διὰ τελεσιδίκου ποινικῆς ἀποφάσεως καταδικαζόμενοι ἐπὶ πλημμελήμασιν, ὡς αὐτουργοὶ, ἢ συνεργοὶ ζωοκλοπίας, ἢ ζωοκτονίας, στεροῦνται κατὰ συνέπειαν τῆς καταδίκης ταύτης.

1. Πάσης δημοσίας, ἢ ἐκκλησιαστικῆς, ἢ δημοτικῆς ὑπηρεσίας καὶ θέσεως, ὁμοῦ μὲ ὅλα τὰ ἐξαρτώμενα ἐντεῦθεν δικαιώματα καὶ πλεονεκτήματα.

2. Ὅλων τῶν ἀξιωμάτων, ἐπιτίμων θέσεων, καὶ διακριτικῶν σημείων.

3. Τῆς τιμῆς τοῦ νὰ ἦναι μέλος Νομαρχικοῦ τινὸς, Ἐπαρχιακοῦ, ἢ δημοτικοῦ Συμβουλίου, ἢ ἄλλης τινὸς συνελεύσεως, συγκαλουμένης παρὰ τῆς Κυβερνήσεως διὰ πολιτικὰς ὑποθέσεις, καὶ τοῦ νὰ διορίζηται ὁρκωτὸς κριτής.

4. Τῆς ἱκανότητος τοῦ νὰ γενῇ μέτοχος τοιούτων ἀρχῶν, ὑπηρεσιῶν, πλεονεκτημάτων, καὶ τιμῶν. Ἡ διάρκεια τῆς στερήσεως τῶν ἀνωτέρω δικαιωμάτων ὁρίζεται ὑπὸ τῆς καταδικαστικῆς ἀποφάσεως κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ Ποινικοῦ Νόμου.

Ἄρθρ. 6. Οἱ συνεργοὶ εἰς ζωοκλοπίαν, ἢ ζωοκτονίαν, εἶναι ἀλληλεγγύως ὑπόχρεοι εἰς τὴν ἀπόδοσιν τῆς διὰ τοῦ ἄρθρου 1 ὁριζομένης διὰ τοὺς αὐτουργοὺς χρηματικῆς ποινῆς, ἢ προστίμου, τηρουμένων καὶ τῶν ὁρισμῶν τοῦ ἄρθρου 30 τοῦ Ποινικοῦ Νόμου.

Ἄρθρ. 7. Τὰ ὁριζόμενα διὰ τοῦ ἄρθρου 3 ἐκβιαστικὰ μέτρα κατὰ τῆς περιουσίας τῶν ζωοκλόπων, καὶ ζωοκτόνων, ἐφαρμόζονται καὶ κατὰ τῆς περιουσίας τῶν καταδικασθέντων ὡς συνεργῶν.

Ἄρθρ. 8. Ἐὰν εἰς χεῖράς τινος εὑρεθῇ ζῶον κλοπιμαῖον, καὶ δὲν δυνηθῇ ν' ἀποδείξῃ ἐκεῖνον, ἀπὸ τὸν ὁποῖον τὸ ἔλαβεν, ἢ τὸ ἠγόρασε, καταδικάζεται ἐκτὸς τῆς ἀποδόσεως τοῦ ζώου, καὶ εἰς πρόστιμον, ἢ χρηματικὴν ποινὴν, ἴσην τῆς ἀξίας αὐτοῦ ἐπιφυλαττομένων καὶ τῶν λοιπῶν ποινικῶν ὁρισμῶν, ἐὰν ὁ κάτοχος τοῦ ζώου ἤθελεν ἐνέχεσθαι εἰς τὴν κλοπήν.

Ἄρθρ. 9. Ὁ κύριος τοῦ ἀποκτεινομένου ζώου δύναται νὰ ζητήσῃ τὴν ἀποζημίωσίν του ἀπὸ τὸν Δῆμον, ἐν τῇ περιφερείᾳ τοῦ ὁποίου ἐπράχθη ἡ ζωοκτονία, σύμφωνα μὲ τὸν ἀπὸ 1 Ἰουλίου 1838 περὶ τῶν γενομένων εἰς τὰς δενδροφυτείας καὶ ἄλλας φυτείας φθορῶν Νόμον.

Ἀθῆναι, τὴν 1. Ἀπριλίου 1848.

Ο Θ Ω Ν.

Ὁ Ὑπουργὸς Λ. Ι. ΚΡΕΣΤΕΝΙΤΗΣ.

Ἐσύστησε δὲ εἰς τὴν Γερουσίαν τὴν ταχεῖαν ἐπιψήφισιν αὐτοῦ, διότι κατ' αὐτὴν τὴν ὥραν τοῦ ἔτους, καθ' ἣν τὰ ποίμνια μεταφέρονται εἰς τὰ ὀρεινὰ μέρη, συμβαίνουσιν αἱ περισσότεραι ζωοκλοπαὶ καὶ ζωοκτονίαι.

Ἐνταῦθα εἰς τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν παρετήρησεν, ὅτι εἶναι περιττὸν νὰ παραπεμφθῇ τὸ ἀναγνωσθὲν Νομοσχέδιον εἰς τὰ Τμήματα πρὸς ἐπεξεργασίαν, ὡς ἀπαιτεῖ ὁ Κανονισμός· διότι ἡ διάταξις αὕτη δὲν φυλάττεται πάντοτε, μὴ συνερχομένων τῶν Τμημάτων· ἐπρότεινεν ἑπομένως νὰ συνέλθωσι τὰ Τμήματα διὰ νὰ διορίσωσιν ἀμέσως τὰ μέλη τῆς Εἰσηγητικῆς Ἐπιτροπῆς· ἄλλος δὲ ἐπέφερεν, ὅτι ἐπὶ τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου καὶ τὴν σύστασιν τῆς Ἐπιτροπῆς τηρεῖ περιττὴν, διότι ἡ πραγματοποίησις τοῦ Νομοσχεδίου τούτου καθίσταται ἀδύνατος, ἀφοῦ τρεῖς ἤδη φορὰς καθυπεβλήθη εἰς τὴν Γερουσίαν· ἄλλου δὲ ἀντειπόντος, ἡ Γερουσία ἀπεφάσισε νὰ παραπεμφθῇ τὸ ὑποβληθὲν Νομοσχέδιον εἰς τὰ Τμήματα, τὰ ὁποῖα θέλουν ἐπεξεργασθῇ τοῦτο, καὶ διορίσει τὴν Ἐπιτροπὴν, ἥτις θέλει καθυποβάλλει εἰς τὴν Γερουσίαν τὴν ἔκθεσίν της, συμμορφουμένη μὲ τὸ 21 ἄρθρ. τοῦ Κανονισμοῦ.

Ἀναγνωσθείσης μετὰ ταῦτα τῆς ἡμερησίας διατάξεως, ὁ Κ. Πρόεδρος ἀπήγγειλεν, ὅτι προτίθεται εἰς συζήτησιν τὸ ἐκ δραχ. 50820 ποσὸν τῶν ἐξόδων τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἔτους 1847 διὰ περίθαλψιν 141 παλαιῶν στρατιωτῶν.

Ἐνταῦθα ὁ Εἰσηγητὴς τῆς ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ Ἐπιτροπῆς εἶπεν, ὅτι νομίζει ἀναγκαῖον πρὸς γνῶσιν τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Στρατιωτικῶν, προσκληθέντος νὰ δώσῃ πληροφορίας ἐπὶ τοῦ προκειμένου, νὰ ἐκθέσῃ τὰ ἀκόλουθα.

Ὅτε ἡ Γερουσία, συζητοῦσα τὸν προϋπολογισμὸν, τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν, ἀπήντησε τὸ προκείμενον κονδύλιον ὑπὸ τὸν τίτλον *περίθαλψις*, ἐρρέθη τότε, πῶς τὸ ποσὸν τοῦτο θεωρούμενον ὡς περίθαλψις σημειοῦται ἐν τῷ προϋπολογισμῷ ὡς τακτικὴ καὶ μηνιαία μισθοδοσία, ἐνῷ αἱ περιθάλψεις ἅπαξ καὶ μόνον δίδονται· εἰδὲ ὡς μισθοδοσία τακτικὴ θεωρεῖται, πῶς δύναται νὰ ὀνομασθῇ περίθαλψις, καὶ νὰ μὴ συμπεριληφθῇ ὡς μισθὸς Στρατιωτικοῦ Σώματος εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Στρατιωτικῶν; Οἱ τότε Ὑπουργοὶ τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ Στρατιωτικῶν ὡμολόγησαν, ὅτι ἡ περίθαλψις αὕτη εἶναι τακτικὴ μισθοδοσία, συμπεριληφθεῖσα εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν, τὸ δὲ Σῶμα μετέβη ὑπὸ τὴν δικαιοδοσίαν τοῦ Ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν, ὡς ἁρμοδίου νὰ τὸ κινῇ κατὰ τὰς ἀνάγκας· ἀπεφασίσθη δὲ τότε ἡ ἀναβολὴ τῆς συζητήσεως ἐπὶ τοῦ προκειμένου κονδυλίου, καὶ προσεκλήθη ὁ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν Ὑπουργὸς νὰ ὑποβάλῃ τὰς περὶ τούτου πληροφορίας, καὶ πρὸ πάντων ἐὰν ἡ μισθοδοσία τοῦ Σώματος

συμπεριλαμβάνεται εἰς τὴν μισθοδοσίαν τῆς ὅλης δυνάμεως τῆς χωροφυλακῆς, καὶ ἐκ πλεονασμοῦ ζητεῖται ἤδη καὶ ἀπὸ τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν.

Οἱ ἄνδρες οὗτοι, ἐξέθεσεν ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν Ὑπουργὸς, οἵτινες ὁπλοφόροι μόνον δύνανται νὰ ὀνομασθῶσι, καὶ οὐχὶ Σῶμα στρατιωτικὸν, ὑπῆρξαν ἀπὸ τὰς ἀρχὰς τοῦ Σεπτεμβρίου **1844**, τεθέντες ὑπὸ τὰς διαταγὰς τοῦ Γιάννη Κῶστα· καὶ ἐπειδὴ τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Στρατιωτικῶν, ὡς μὴ ἀπαρτίζοντας κατὰ τὸν Νόμον Σῶμα, δὲν ἠδύνατο νὰ προσλάβῃ ὑπὸ τὴν δικαιοδοσίαν του, ἐμισθοδότει αὐτοὺς κατὰ τὰ **1844** καὶ **1845** τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν, τὸ ὁποῖον, μὴ δυνάμενον νὰ ὑπαγάγῃ τὴν μισθοδοσίαν αὐτῶν εἰς κεφάλαιόν τι ἢ ἄρθρον τοῦ προϋπολογισμοῦ, διότι δὲν ἦτον νενομοθετημένον, ὠνόμασεν αὐτὴν περίθαλψιν· ὅτε δὲ κατὰ τὸ **1846** ἐγένετο πολὺς περὶ τούτου λόγος εἰς τὰ Νομοθετικὰ Σώματα, καὶ ταῦτα ῥητῶς ἀπεφάνθησαν, ὅτι μόνον διὰ τὸ ἔτος ἐκεῖνο παραδέχονται τὴν μισθοδοσίαν ταύτην, τότε τὸ Ὑπουργεῖον, θεωροῦν ἀναγκαίαν τὴν διὰ Νόμου σύγασιν αὐτοῦ, συνέταξε κατὰ τὸ **1847** Νομοσχέδιον, δι' οὗ διωργάνιζε τοὺς ἄνδρας τούτους εἰς Σῶμα ἐπικουρικὸν τῆς χωροφυλακῆς· ἀλλ' ὅτε τὸ Ὑπουργεῖον συνέλαβε τὴν ἰδέαν ταύτην, τοῦ νὰ νομοποιήσῃ δηλαδὴ τὸ Σῶμα τοῦτο, ὁ προϋπολογισμὸς εἶχεν ἤδη ὑποβληθῆ εἰς τὴν Βουλὴν, καὶ δὲν ἠδύνατο πρὸ τῆς ἐπιψηφίσεως τούτου νὰ ὑποβάλῃ τὸ συνταχθὲν Νομοσχέδιον· ἠναγκάσθη ὡς ἐκ τούτου τὴν μὲν μισθοδοσίαν του νὰ συμπεριλάβῃ, ὡς καὶ τὰ προηγούμενα ἔτη, εἰς τὸν προϋπολογισμὸν, τὴν δὲ δύναμιν νὰ μεταφέρῃ καὶ συνενώσῃ μὲ τὴν τῆς χωροφυλακῆς, τῆς ὁποίας ἀπεφασίσθη νὰ θεωρῆται ὡς ἐπικουρικὸν Σῶμα. Καὶ ταῦτα καθόσον ἀφορᾷ τὴν μισθοδοσίαν τοῦ Σώματος, καὶ τὴν εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Στρατιωτικῶν μεταφοράν του· ἅμα δὲ ἀναλαβὼν τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Στρατιωτικῶν, ἐπροθυμοποιήθην νὰ πραγματοποιήσω, ἐφ' ὅσον ἠδυνάμην, τὰς εὐχὰς τῶν Νομοθετικῶν Σωμάτων, ἐπιφέρων τὴν δυνατὴν διόρθωσιν. Ἐπὶ τούτῳ ἐπεθεώρησα τὸ Σῶμα τοῦτο ἐνταῦθα· ἰδὼν δὲ τὸ ἀδύνατον τῆς ἐξελέγξεως τοῦ πραγματικοῦ ἀριθμοῦ αὐτῶν, διότι ἐνταῦθα ἠδύναντο νὰ παρεισφρήσωσι καὶ πρόσωπα μὴ ἀνήκοντα εἰς τὸ Σῶμα τοῦτο, διέταξα νὰ μεταβῶσιν εἰς Θήβας, ὅπου ἀποστείλας ὑπάλληλον νὰ τοὺς ἐπιθεωρήσῃ, ὑποβάλω τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ἐπιθεωρήσεως· οἱ ἄνδρες οὗτοι εἰς μὲν τὰς Ἀθήνας εὑρέθησαν **151**, οἱ μὲν ἀξιωματικοὶ προικοδοτημένοι, οἱ δὲ ἁπλοῖ στρατιῶται, ὑπὲρ τὰ

στρατεύσιμα ἔτη γεγονότες, καὶ ἄλλοι μὴ στρατιῶται, ῥοπαλοφόροι μᾶλλον, μηδὲν ἔχοντες ὅπλον. Εἰς δὲ τὴν ἐν Θήβαις γενομένην ἐπιθεώρησιν εὑρέθησαν 70, οἱ μὲν 35 Ὑπολοχαγοὶ καὶ Ἀνθυπολοχαγοί, οἱ δὲ λοιποὶ στρατιῶται· εἰς τούτους δὲ προστιθέμενοι καὶ οἱ ἐν Κορινθίᾳ διαμένοντες 12 στρατιῶται καὶ 6 ἀξιωματικοί, καὶ δύο ἐνταῦθα, οἵτινες παρουσιάσαντες πιστοποιητικὰ ἰατρῶν ἐδικαιολογοῦσαν τὴν ἐνταῦθα διαμονήν των, ἀποτελοῦσι τὸν ἀριθμὸν 90· ὥστε ἡ διαφορὰ μεταξὺ τῶν ἤδη πραγματικῶς ὑπαρχόντων, καὶ τῶν σημειουμένων εἰς τὸν ὁποῖον μοὶ ἔδωκαν κατάλογον, φθάνει εἰς 61 ἄνδρας.

Ἐκ τῶν καταλόγων δὲ, τοὺς ὁποίους συνέταξεν ἐν Θήβαις ὁ ἐπιθεωρητὴς, παρατηρεῖ ἡ Γερουσία ὅτι, καὶ οἱ ἀξιωματικοὶ καὶ οἱ στρατιῶται, εἶναι ἀνίκανοι νὰ ὑπηρετήσωσι, διότι ἅπαντες σχεδὸν ὑπερβαίνουν τὰ στρατεύσιμα ἔτη· οἱ πλεῖστοι δὲ αὐτῶν, καὶ μάλιστα οἱ ἀξιωματικοὶ στερούμενοι καὶ αὐτοῦ τοῦ ὅπλου, φέρουσι ῥόπαλα. Τὸ νὰ διοργανισθῶσιν οἱ ἄνδρες οὗτοι εἰς Σῶμα στρατιωτικὸν, εἶναι δύσκολον καὶ πολυέξοδον ἐνταυτῷ· νὰ διανεμηθῶσιν δὲ εἰς τὰ Τάγματα, καὶ τοῦτο ἐπίσης εἶναι ἀδύνατον, διότι οἱ πλεῖστοι τῶν ἀξιωματικῶν εἶναι προικοδοτημένοι, καὶ ἀνίκανοι νὰ ὑπηρετήσωσιν· ἂν ἦσαν ἀξιωματικοὶ φαλαγγῖται ἠδυνάμεθα νὰ τοὺς διαλύσωμεν. Τὰς δυσκολίας ταύτας ὑπ' ὄψιν ἔχον τὸ νῦν Ὑπουργεῖον, καὶ ἀφ' ἑτέρου καὶ τὴν φωνὴν τῆς φιλανθρωπίας ἀκοῦον, διότι πρόκειται περὶ ἀνδρῶν ἀγωνιστῶν καὶ ἀπόρων, ἀπεφάσισε νὰ διατηρήσῃ αὐτοὺς ἐπὶ τρεῖς μῆνας, καὶ μετὰ ταῦτα νὰ λάβῃ τὰ καταλληλότερα μέτρα· καὶ τοὺς μὲν ἱκανοὺς νὰ παραπέμψῃ εἰ τὰ Τάγματα, περὶ δὲ τῶν ἀνικάνων νὰ λάβῃ ἄλλην πρόνοιαν.

Δὲν πρόκειται ἤδη, ἐπέφερεν ὁ Εἰσηγητὴς, περὶ τακτοποιήσεως τοῦ Σώματος τούτου, ἀλλ' ἂν τὸ ζητούμενον κονδύλιον ἦναι ἔξοδον δικαιολογημένον, ἢ ὄχι· ἡ Γερουσία στηριζομένη εἰς τὰς ὁποίας ὁ Κ. Ὑπουργὸς ἔδωκεν ἤδη πληροφορίας, ἠδύνατο νὰ μὴ ἀναγνωρίσῃ τοὺς ἄνδρας τούτους, μὴ θεωρουμένους ὡς Σῶμα ἐπικουρικὸν, ὅπως ὠνομάσθησαν, ἀλλ' ἁπλῶς ῥοπαλοφόρους· ἀλλ' ἐκτὸς τούτων, ἐξάγομεν ἀπὸ τὴν προφορικὴν ἐξήγησιν τοῦ πρώην Ὑπουργοῦ τῶν Στρατιωτικῶν, ἐνώπιον τῆς Γερουσίας, καθ' ἣν ὁ ἀριθμὸς τῆς ἐν ἐνεργείᾳ χωροφυλακῆς συμποσοῦται εἰς 1200, συμπεριλαμβανομένων καὶ τῶν 141 τοῦ Γιάννη Κώστα, ὅτι ὄχι μόνον ἡ μισθοδοσία τούτων εἶναι διπλῆ, ἀλλ' ὅτι καὶ εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ Ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν σημειοῦται μισθοδοσία πραγματικῶν χωροφυλάκων 1428, τουτέστι 228 περι-

πλέον, ἀφ' ὅσους ὁ ἴδιος Ὑπουργὸς ὡμολόγησεν· ὥστε ὀφείλομεν ν' ἀπορρίψωμεν ὄχι μόνον τὸ συζητούμενον ποσὸν, ὡς συμπεριλαμβανόμενον εἰς τὴν μισθοδοσίαν τῆς χωροφυλακῆς, ἀλλὰ καὶ ἐκ τῶν περιπλέον 228 χωροφυλάκων νὰ ἀφαιρέσωμεν, καὶ οὕτως ἡ Γερουσία θέλει δειχθῆ συνεπὴς μὲ τὰς προηγουμένας ἀποφάσεις καὶ αὐτῆς καὶ τῆς Βουλῆς, σεβομένη ταύτας, καὶ ἀπαιτοῦσα τὴν πραγματοποίησιν αὐτῶν.

Ἄλλος δὲ ὑποστηριζων τὴν γνώμην τοῦ προαγορεύσαντος, ἀνέγνω τὸν πίνακα τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν, καὶ ἐπέφερεν ὅτι, ἐπειδὴ κατὰ τὴν ὁμολογίαν τοῦ πρώην ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν Ὑπουργοῦ, τὸ Σῶμα τοῦ Γιάννη Κώστα συμπεριλαμβάνεται εἰς τοὺς 1200 χωροφύλακας, ἐν δὲ τῷ προϋπολογισμῷ σημειοῦται ἡ μισθοδοσία 1428 χωροφυλακων, ἔπεται ὅτι ἡ μισθοδοσία αὕτη ζητεῖται ἐκ περισσοῦ εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν, καὶ περιπλέον 228 χωροφυλάκων.

Ἐρωτηθεὶς δὲ ὁ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν Ὑπουργὸς, ἂν διὰ τοῦ διοργανισμοῦ τῆς χωροφυλακῆς προσδιορίζηται καὶ ὁ ἀριθμὸς ταύτης, καὶ πῶς οἱ 141 ἐμισθοδοτοῦντο, ἀπήντησεν, ὅτι τὸ Καταστατικὸν Διάταγμα ὁρίζει τὸν ἀριθμὸν τῆς χωροφυλακῆς εἰς 1222· πλὴν μετὰ τὴν 3 Σεπτεμβρίου, διὰ τὰς ἀνάγκας ηὐξήνθη ἡ δύναμις αὕτη, οὐδέποτε ὅμως ἔφθασε τοὺς 1400, καὶ ὅτι εἰς τὸ σημειούμενον ποσὸν τῆς χωροφυλακῆς συμπεριλαμβάνεται καὶ τὸ Σῶμα τοῦ Γιάννη Κώστα· καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ τὴν μισθοδοσίαν τούτου, τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Στρατιωτικῶν ἐπλήρονε τοὺς ὁπλοφόρους τούτους, ἐκδίδον ἐντάλματα εἰς βάρος τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν.

Τούτων οὕτως ἐχόντων, ἐπέφερεν ὁ Εἰσηγητὴς, καὶ τοῦ Σώματος τούτου συμπεριλαμβανομένου εἰς τοὺς 1428, οἵτινες ἐσημειώθησαν εἰς τὸν προϋπολογισμὸν, ἀπαιτεῖται ἢ ν' ἀπορρίψωμεν τὸ συζητούμενον ποσὸν, ἢ ν' ἀφαιρέσωμεν ἀπὸ τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ Ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν τὴν μισθοδοσίαν τῶν περιπλέον 228 χωροφυλάκων. καὶ συνάμα νὰ ὑπολογίσωμεν εἰς βάρος αὐτοῦ, τὰ ὁποῖα εἰς βάρος τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργείου ἐξέδιδεν ἐντάλματα διὰ μισθοδοσίαν τῶν ὁπλοφόρων τούτων.

Ἡ προκειμένη συζήτησις, ἐπέφερεν ἄλλος, θεωρεῖται περιττὴ, διότι ἡ Γερουσία συζητοῦσα τὸν Νόμον περὶ τῆς κατὰ ξηρὰν στρατιωτικῆς δυνάμεως, προσδιοριζομένης εἰς 9150 ἄνδρας,

ἠρώτησε τὸν τότε Ὑπουργὸν τῶν Στρατιωτικῶν, ἂν ὑπάρχῃ καὶ ἄλλο Σῶμα, καὶ οὗτος ἀπεκρίνατο καταφατικῶς, προσθέσας ὅτι εἰς ταύτην συμπεριλαμβάνονται καὶ οἱ τοῦ Γιάννη Κώστα. Ἑπομένως ἡ Γερουσία 9150 ἀνδρῶν μισθοδοσίαν πρέπει νὰ ἐπιψηφίσῃ καὶ πᾶσαν ἄλλην, ὡς καὶ τὴν προκειμένην, ν' ἀπορρίψῃ.

Ἐρωτήσαντος δέ τινος, ἂν εἰς τοὺς ἐν τῷ προϋπολογισμῷ σημειουμένους χωροφύλακας συμπεριλαμβάνωνται καὶ οἱ 141, ἐπέφερεν εἷς τῶν προαγορευσάντων, ὅτι οὐ μόνον συμπεριλαμβάνεται ἡ μισθοδοσία αὕτη, ἀλλὰ καὶ ἔτι περισσότερα ζητοῦνται· διότι, ἐνῷ ὁ πρώην ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν Ὑπουργὸς εἶπεν, ὅτι ὁ πραγματικὸς ἀριθμὸς τῶν χωροφυλάκων συμποσοῦται εἰς 1200, καὶ ἐνῷ τούτων καὶ μόνον τὴν μισθοδοσίαν ὤφειλε νὰ προϋπολογίσῃ, τὸ παρελθὸν Ὑπουργεῖον οὐ μόνον 1428 χωροφυλάκων τὴν μισθοδοσίαν ἐσημείωσεν ἐν τῷ κατ' ἀρχὰς ὑποβληθέντι προϋπολογισμῷ, ἀλλὰ καὶ διὰ τοῦ μετὰ ταῦτα συμπληρωματικοῦ ἐπρόσθεσε καὶ 120 εἰσέτι χωροφυλάκων, καὶ εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν ἐσημειώθη καὶ τὸ ἤδη συζητούμενον ποσόν. Ἡ Γερουσία λοιπὸν μετὰ ταῦτα, καὶ μετὰ τὰς ἐξηγήσεις τοῦ Ὑπουργοῦ, εἰπόντος, ὅτι τὸ Σῶμα τοῦτο συμποσοῦται εἰς 90, δὲν δύναται παρὰ 1220 χωροφυλάκων μισθοδοσίαν νὰ παραδεχθῇ, τὸ δὲ συζητούμενον ποσὸν ν' ἀπορρίψῃ, διότι ἡ μισθοδοσία αὕτη συμπεριλαμβάνεται εἰς τὴν ὅλην τῆς χωροφυλακῆς.

Ἄλλος δὲ προσέθηκεν εἰς ταῦτα, ὅτι ἀφ' οὗ ὁ ἴδιος ὁ πρώην ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν Ὑπουργὸς ὡμολόγησεν, ὅτι τὸ Σῶμα τῆς χωροφυλακῆς συμποσοῦται εἰς 1200, συμπεριλαμβανομένων καὶ τῶν 141, τούτων καὶ μόνον τὴν μισθοδοσίαν ὀφείλει νὰ παραδεχθῇ ἡ Γερουσία· ἐπρόσθεσε δὲ, ὅτι δὲν ἀνήκει ἡ Γερουσία νὰ συζητῇ περὶ ἀνδρῶν, οἵτινες ὄχι μόνον ὑπερέβησαν τὴν στρατεύσιμον ἡλικίαν, ἀλλ' οὐδὲ εἰς τὸ στρατιωτικὸν κατάλογον δύνανται νὰ συμπεριληφθῶσιν.

Πᾶσα δὲ περὶ τούτου συζήτησις, ἐπέφερεν ἄλλος, περιττὴ καθίσταται, διότι ὄχι μόνον ὁ Ὑπουργὸς ὡμολόγησεν, ὅτι εἰς οὐδὲν ἠδύναντο νὰ χρησιμεύσωσιν, ἀλλὰ καὶ αὐτὰ τὰ Νομοθετικὰ Σώματα ἐπανειλημμένως ἐξεφράσθησαν περὶ αὐτοῦ, καὶ ἤδη ἡ Γερουσία δὲν δύναται παρὰ συνεπὴς μὲ τὰς ἀποφάσεις της, ν' ἀπορρίψῃ τὸ προκείμενον κονδύλιον.

Ἕτερος ἅπαντων, ὅτι δὲν προκύπτει καμμία σύγχυσις, καὶ

πρὸς τελείαν διασάφησιν ἐκθέτει τὴν ἑξῆς ἔκθεσιν· ὁ Α΄. προϋπολογισμὸς, λέγει, περιεῖχε κεφ. ἐκ δρ. 778,797 διὰ χωρ. 1428

Εἰς δὲ τὸν συμπληρωματικὸν προϋπολογισμὸν προσετέθη καὶ ἕτερον κεφ. ἐκ δραχ. 32.025 διὰ χωρ. 120

τὸ ὅλον δραχ. 810,822 χωρ. 1548

Κατὰ δὲ τὴν ὁμολογίαν τῶν Ὑπουργῶν, ἡ πραγματικὴ δύναμις τῆς χωροφυλακῆς ἦτον 1222, ὥστε, εἰς αὐτὴν ἐπιστηριζόμενοι, πρέπει νὰ ἐξαλείψωμεν ἀπὸ τὰς προϋπολογισθείσας

δραχμὰς	778,797
καὶ τὰς προστεθείσας	32,025
ἀναβαίνοντος τοῦ ὅλου εἰς	810,822
νὰ ἐξαλείψωμεν λέγω	170,000
καὶ νὰ μείνωσιν διὰ 1222 χωροφύλακας δραχ.	640,822

διότι τόση ἦτον ἡ δύναμις, κατὰ τὸ 1847, καὶ τόση χρειάζεται ποσότης.

Ἕτερος λέγει, ὅτι σύγχυσις δὲν ὑπάρχει· διότι οἱ ἴδιοι Ὑπουργοὶ ἐφρόντισαν περὶ τούτου, καὶ ὁ μὲν τῶν Στρατιωτικῶν παρέλαβε τοὺς χωροφύλακας, ὁ δὲ τῶν Ἐσωτερικῶν τοὺς ροπαλοφόρους· πρέπει λοιπὸν νὰ ψηφοφορήσωμεν ἤδη ἰδιαιτέρως αὐτὰ τὰ δύω κονδύλια.

Ἕτερος δὲ προσθέτει, ὅτι τὸ ἐκ δραχ. 50,820 τοῦτο ποσὸν δὲν ὑπάρχει εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ Ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν, καὶ ἐὰν ἤδη τὸ παραδεχθῇ ἡ Γερουσία, τότε προστίθεται· ἀλλ' ἡ ἀπόφασις ἔγινεν εἰς τὰς προλαβούσας συνεδριάσεις νὰ ἐξαλειφθῇ ἀπὸ τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν, ὡς ἀνῆκον εἰς τὸ τῶν Στρατιωτικῶν, καὶ ὅταν φθάσωμεν εἰς τὴν συζήτησιν, ἐὰν ἡ προσθήκη ἦναι καὶ ἐκεῖ περιττὴ, τότε παρατηροῦμεν καὶ τὸν τῶν χωροφυλάκων ἀριθμὸν, ἐὰν ὑπάρχῃ ἀνώτερος τοῦ παρὰ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Στρατιωτικῶν ὁμολογηθέντος κατὰ τὸ τέλος τοῦ 1847 ἔτους, καὶ ψηφίζομεν τὴν ἐλάττωσιν τοῦ περιπλέον ποσοῦ, φαινομένου εἰς τὸν προϋπολογισμὸν αὐτοῦ, μὴ πραγματοποιηθέντος. Ἕτερος ἀποτεινόμενος πρὸς τὸν Ὑπουργὸν τῶν Στρατιωτικῶν, λέγει, ὅτι τὸ Σῶμα αὐτὸ δὲν ἔχει νόμιμον ὕπαρξιν, καὶ διὰ τοῦτο δὲν πρέπει νὰ συμπεριλαμβάνηται εἰς τὸν προϋπολογισμόν.

Ἡ Γερουσία, ἐρωτήσαντος τοῦ Κυρίου Προέδρου, παρεδέχθη τὴν ἐξάλειψιν τοῦ κονδυλίου τῶν δραχ. 50820. ἀπὸ τὸν προϋ-

πολογισμὸν τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν, ὁμοίως παρεδέχθη καὶ τὸ νὰ μὴ προστεθῇ μήτε εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Στρατιωτικῶν.

Ὁ προτείνας τὴν ἔκθεσιν διὰ τὸ περιπλέον ποσὸν τοῦ πραγματικοῦ ἀριθμοῦ τῆς χωροφυλακῆς προτείνει, ὅτι πρέπει νὰ ἀφαιρεθῇ καὶ τοῦτο ἐκ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν· ἀλλ' ὁ Εἰσηγητὴς τῆς Ἐπιτροπῆς ἀπαντᾷ λέγων, ὅτι τοῦτο δὲν εἶναι βέβαιον, καὶ δὲν πρέπει νὰ στηριζώμεθα εἰς τα ἀβέβαια· εἶναι μὲν ἀληθινόν, ὅτι ὑπάρχει ἀριθμὸς περιπλέον 338 ἀνδρῶν εἰς τὸ κεφάλαιον τῆς χωροφυλακῆς, ἀλλ' εἶναι καλήτερον νὰ μείνῃ, ὡς ἔχει, μὲ τὸν ἐκπεσμὸν τῶν 6200 δραχμῶν, τὸν ψηφισθέντα, καὶ ἀποφασισθέντα εἰς τὰς προλαβούσας Συνεδριάσεις, καὶ νὰ λάβῃ γνῶσιν ὁ νέος Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν, ὅτι ἐκ τῆς ὁμολογίας τοῦ προκατόχου του, καὶ ἐκ τοῦ παρουσιασθέντος προϋπολογισμοῦ ἐξάγεται, ὅτι εἰς τὸ Κεφάλαιον τῆς χωροφυλακῆς ὑπάρχει ἡ ἑξῆς διαφορά· ὁ μὲν Ὑπουργὸς ὡμολόγησεν ὅτι, ἡ πραγματικὴ δύναμις τοῦ σώματος τούτου σύγκειται ἐκ 1210 ἀνδρῶν, εἰς δὲ τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ 1847 φαίνεται ἐκ 1548, ὥστε εἶναι πλείονες εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ πραγματικοῦ ἀριθμοῦ 338 ἄνδρες· τὴν παρατήρησιν ταύτην ἔχων ὑπ' ὄψι ὁ νέος Ὑπουργὸς, νὰ προσέξῃ εἰς τὴν μισθοδοσίαν, ἥτις πρέπει βέβαια νὰ ἐνεργηθῇ σύμφωνα μὲ τὸν πραγματικὸν ἀριθμὸν, καὶ οὐχὶ τὸν ὑποθετικὸν τοῦ προϋπολογισμοῦ· ὅθεν ἡ πρότασις αὕτη τοῦ κυρίου Εἰσηγητοῦ ἔγεινεν ἀπὸ τὴν Γερουσίαν παραδεκτή.

Ὁ Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν, λαβὼν τὸν λόγον, ἐρωτᾷ περὶ τῶν εἰρημένων ὁπλοφόρων, (ἢ τοῦ Σώματος τοῦ Γιάννη Κώστα) ἂν πρέπῃ νὰ πληρωθοῦν καὶ διὰ τὸ μέλλον, ἢ νὰ διαλυθοῦν εἰς τὸ τέλος τοῦ τρέχοντος μηνὸς, διότι, μὴ δυνηθεὶς, λέγει, νὰ πράξῃ ἄλλως, διέταξε τὴν μισθοδοσίαν αὐτῶν καὶ κατὰ τὸν μῆνα Μάρτιον, ἀφοῦ τοὺς εὗρεν εἰς τὴν ὑπηρεσίαν.

Εἷς τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν ἀπαντᾷ, ὅτι δὲν δύναταί τις νὰ ἐπιφέρῃ περὶ τούτου οὐδεμίαν γνώμην, ἀλλ' ὅτι, μὴ ὑπάρχοντος Νόμου, καμμία μισθοδοσία δὲν περνᾷ εἰς τὸν προϋπολογισμόν.

Ὁ δὲ Πρόεδρος ἐκφωνεῖ, ὅτι ἡ πρότασις αὕτη εἶναι ἐκτὸς τοῦ προκειμένου, καὶ δὲν ἐμβαίνει εἰς συζήτησιν, ὡς μὴ ὑπάρχοντος Νόμου.

Ἐπομένως ἡ Γερουσία, κατὰ πρότασιν τοῦ Γραφείου, ἐνέκρινε νὰ παραπεμφθῇ τὸ συζητηθὲν Νομοσχέδιον τοῦτο εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν διὰ νὰ συναρμόσῃ ἐκ νέου τοὺς ὅρους αὐτοῦ κατὰ τὰς

ἐγκριθείσας τροποπολογίας, ὁ δὲ Πρόεδρος, προσδιορίσας τὴν 12 ὥραν τῆς ἑπομένης διὰ τὴν ἀνάγνωσιν καὶ ἐπιψήφισιν τοῦ Νομοσχεδίου τούτου, ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος

Α. ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι

Χ. ΚΑΛΝΑΡΗΣ

Ν. ΜΕΞΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς

Χρ. Βλάσσης.

Α. Γρηγοριάδης

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 7 Ἀπριλίου 1848.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων 30 μελῶν, ὁ Κ. Πρόεδρος κηρύττει τὴν ἔναρξιν τῆς Συνεδριάσεως περὶ τὴν 12 ὥραν, προσλαβὼν ὡς προσωρινὸν Γραμματέα τὸν Γερουσιαστὴν Κ. Ἀθ. Γρηγοριάδην, ἀντὶ τοῦ Κ. Ν. Χρυσογέλου κωλυομένου.

Τὰ Πρακτικὰ τῆς προλαβούσης ἀναγνωσθέντα ἐγκρίνονται, μηδεμιᾶς γενομένης ἐνστάσεως.

Μετὰ ταῦτα ἡ Γερουσία προέβη εἰς τὴν ἐπιψήφισιν τοῦ συνόλου τοῦ Νομοσχεδίου τῶν ἐσόδων τοῦ 1847, τὸ ὁποῖον καὶ παρεδέχθη διὰ ψήφων 29—3, ὅπως ὑπεβλήθη.

Ἔπειτα ἀναγνωσθέντος τοῦ παρὰ τῆς Ἐπιτροπῆς συναρμολογηθέντος Νομοσχεδίου τῶν ἐξόδων τοῦ 1847 κατὰ τὰς ὁποίας τὸ Σῶμα ἐπέφερε τροπολογίας, ἡ Γερουσία παρεδέχθη τὸ σύνολον διὰ ψήφων 25 ἔχον, ὡς ἔπεται.

ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΝ

Περὶ τῆς κυρώσεως τῶν ἐξόδων τῆς χρήσεως τοῦ 1847.

Ἄρθρ. 1. Τὰ ἔξοδα τῆς χρήσεως τοῦ 1847 προσδιορίζονται εἰς δραχ. δέκα ἑπτὰ ἑκατομμύρια ἐννενήκοντα ἓξ χιλιάδας ὀκτακοσίας ἐννενήκοντα τέσσαρας δραχμὰς καὶ λεπτὰ τριάκοντα ἓξ, καὶ διὰ τὸ ποσὸν τοῦτο χορηγοῦνται εἰς τοὺς Ὑπουργοὺς πιστώσεις καταλογιζόμεναι κατὰ τὸν ἐπισυναπτόμενον γενικὸν πίνακα

τῶν ἐξόδων, καὶ κατὰ κεφάλαια καὶ ἄρθρα τῶν προσηρτημένων εἰς αὐτὸν ειδικῶν προϋπολογισμῶν τῶν Ὑπουργείων, ὡς ἑφεξῆς.

Α'. Εἰς τὸ δημόσιον χρέος, ἤτοι εἰς τόκους καὶ χρεολύσιον τοῦ ὑπὸ τὴν ἐγγύησιν τῶν τριῶν Δυνάμεων δανείου, δηλαδὴ

τῆς Ἀγγλίας	δραχ.	664,679: 35	
τῆς Γαλλίας	»	1,165,983: 30	
τῆς Ῥωσσίας	»	1,340,131: 41	
Ἀπόδοσις Ἀγγλίας. Τὸ παρὰ τοῦ Κυρίου Ἐδουάρδου γενόμενον δάνειον δραχ. 558,400:			
Ὁμοίως εἰς τὴν ἰδίαν παρὰ τοῦ Κεντρικοῦ Ταμείου . .		106,279: 32	664,679: 32
Εἰς προμήθειαν τοῦ δανείου καὶ ἄλλα ἔξοδα αὐτοῦ	δραχ.		50,376: 42
Εἰς τόκους Ἐσωτερικοῦ χρέους . . .	»		1,500:
Εἰς Συντάξεις	»		407,913: 12
Β'. εἰς τὴν Βασιλικὴν χορήγησιν . .	»		1,000,000:
Γ'. Εἰς τὰς ἀποζημιώσεις τῶν Βουλευτικῶν Σωμάτων	»		480,000:
	δραχ.		5,775,262: 92

Δ'. Εἰς τὴν γενικὴν ὑπηρεσίαν τῶν Ὑπουργείων ἤτοι.

τῆς Προεδρείας τοῦ Ὑπουργ. Συμβουλίου	3,000		
τοῦ Ὑπουργείου τοῦ Β. Οἴκου καὶ τῶν Ἐξωτερικ. Σχέσεων	191,536:90		
τῆς Δικαιοσύνης	900,992;39		
τῶν Ἐσωτερικῶν	1,462,816:55		
τῶν Ἐκκλησιαστικῶν κλπ. .	752,715:69		9,256,295: 87
τῶν Στρατιωτικῶν . . .	4,367,732:79		
τῶν Ναυτικῶν	1,094,625:70		
τῶν Οἰκονομικῶν	482,875:85		
			15,031,558: 79
Ε'. Εἰς τὰ ἔξοδα διοικήσεως καὶ ἐπισασίσεως καὶ εἰσπράξεως τῶν φόρων			1,798,528: 65
ΣΤ. Εἰς τὰς διαφόρους πληρωμὰς . .			266,806: 92
Τὸ ὅλον δραχ.			17,096,894: 36

Ἀνήκουν εἰς τὴν χρῆσιν ἑκάστου ἔτους τὰ ἔξοδα μόνον ἐκεῖνα, ὅσα ὀφείλονται δι' ὑπηρεσίας ἐκτελεσθείσας, ἢ διὰ πράγματα χορηγηθέντα ἐντὸς τοῦ αὐτοῦ ἔτους.

Ἄρθρ. 2. Εἰς τὰς διὰ τοῦ ἄρθρου 1 χορηγουμένας πιστώσεις συμπεριλαμβάνονται καὶ αἱ χορηγηθεῖσαι πιστώσεις ά) ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἀπὸ 20 Φεβρουαρίου 1847 ἔτους Νόμου συμποσούμεναι εἰς δραχ. 3,427,939: 70

β'. Αἱ δυνάμει τῶν προσηρτημένων εἰς τὸν παρόντα Νόμον Β. Διαταγμάτων ἀπὸ 23 Ἀπριλίου 10 Μαΐου, 29 Μαΐου, 2 Ἰουνίου, 3, 8, 11, 17, 21, καὶ 25 Ἰουλίου καὶ 1 Σεπτεμβρίου, ἐκδιδομένων μετὰ τὴν διάλυσιν τῶν Βουλῶν καὶ λαμβανόντων ἤδη κῦρος Νόμου, συμποσούμεναι εἰς δραχ. 5,113,217:

Τὸ ὅλον δραχ, 8,541,156: 70

κατὰ τὰ εἰδικώτερον ἐνδιαλαμβανόμενα εἰς τὸν πίνακα τῶν ἐξόδων καὶ τοὺς εἰς αὐτὸν προσηρτημένους εἰδικοὺς προϋπολογισμοὺς τῶν διαφόρων Ὑπουργείων.

Ἄρθρ. 3. Τὰ ἐνδιαλαμβανόμενα εἰς τὸ ἄρθρ. 1 ἔξοδα θέλουν πληρωθῆ ἀπὸ τὰ κυρωθέντα ἔσοδα τῆς χρήσεως 1847, ἀναπληρούμενα ὡς πρὸς τὴν ἐτησίαν διαχείρησιν διὰ τῶν ὑπολοίπων τῶν προγενεστέρων χρήσεων, τὰ ὁποῖα δὲν διετέθησαν εἰς τὴν πληρωμὴν ἐξόδων τῶν ἐτῶν ἐκείνων.

Ἄρθρ. 4. Αἱ ὡς ἀνωτέρω χορηγούμεναι πιστώσεις θέλουν διανέμεσθαι καθ' ἕκαστον μῆνα, καὶ τίθεσθαι κατὰ λόγον τῶν ἀναγκῶν εἰς τὴν διάθεσιν τῶν Ὑπουργῶν δυνάμει Β. Διαταγμάτων, πρὸς πληρωμὴν τῶν ἐξόδων τοῦ Κράτους, τῶν στηριζομένων εἰς τοὺς ὑπάρχοντας Νόμους, Β. Διατάγματα, ἢ Κανονισμούς.

Ἄρθρ. 5. Οἱ Ὑπουργοὶ δὲν δύνανται δι' ὁποιουδήποτε εἰδικοῦ πόρου νὰ αὐξήσωσι τὸ ποσὸν τῶν προσδιορισθεισῶν διὰ τὰ ἔξοδα τῆς ὑπηρεσίας τῶν πιστώσεων. Ἐὰν ἐπομένως κινητὰ, ἢ ἀκίνητα, εἰς τὴν διάθεσίν των εὑρισκόμενα, πωληθῶσιν ἐντὸς τοῦ ἔτους 1847, τὸ τίμημα αὐτῶν θεωρεῖται ὡς δημόσιον ἔσοδον, καὶ καταλογίζεται εἰς τὴν χρῆσιν τοῦ αὐτοῦ ἔτους. Εἰς τὰ ἔσοδα ἐπίσης καταλογίζονται τὰ ἐπιστρεφόμενα χρήματα διὰ πληρωμὰς ἐνταλμάτων, ἀκαταλλήλως ἢ κατὰ λάθος ἐκδοθέντων, ὅταν ἡ ἐπιστροφὴ αὐτῶν γίνεται κατὰ τὸ κλείσιμον τῆς ἀνηκούσης χρήσεως, ἢ ὅταν δὲν παρουσιάζηται ἀνάγκη ἐπαναφορᾶς τοῦ ποσοῦ αὐτῶν εἰς τὰς πιστώσεις τοῦ ἁρμοδίου Ὑπουργείου.

Ἄρθρ. 6. Ἡ διάρκεια τῆς χρήσεως 1847 παρατείνεται μέχρι

τῆς 31 Ὀκτωβρίου τοῦ ἑπομένου ἔτους, ὁπότε κλείονται ὁριστικῶς τὰ βιβλία τῶν ἐξόδων ὅλων τῶν Ὑπουργείων, καὶ θεωροῦνται ἄκυρα τὰ παρ' αὐτῶν ἐκδοθέντα, μήπω δὲ πληρωθέντα ἐντάλματα.

Ἄρθρ. 7. Αἱ διὰ τῶν ἐτησίων προϋπολογισμῶν εἴτε καὶ δι' εἰδικῶν Νόμων χορηγούμεναι πιστώσεις διὰ δημόσια ἔργα καὶ γενικὰ βοηθήματα ἰσχύουν μέχρι τῆς ἀποπερατώσεως τῶν ἔργων, διὰ τὰ ὁποῖα ἐχορηγήθησαν. Τὰ κατὰ τὸ τέλος ἑκάστου ἔτους μένοντα διαθέσιμα ὑπόλοιπα τῶν τοιούτων πιστώσεων μεταβιβάζονται αὐτεπαγγέλτως εἰς τὴν χρῆσιν τοῦ ἑπομένου ἔτους. Τὰ Ὑπουργεῖα ὀφείλουν νὰ παρουσιάζωσι μετὰ τοῦ ἀπολογισμοῦ καὶ λογαριασμὸν ἰδιαίτερον τῶν δαπανηθέντων δι' ἓν ἕκαστον τῶν ἐπιμελείᾳ αὐτῶν ἐκτελουμένων δημοσίων ἔργων ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως μέχρι τῆς ἀποπερατώσεως αὐτῶν.

Ἄρθρ. 8. Τὰ περὶ προσωρινοῦ καὶ ὁριστικοῦ ἀπολογισμοῦ τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων τῆς χρήσεως, καὶ περὶ γενικοῦ λογαριασμοῦ τῆς ἐτησίας οἰκονομικῆς διαχειρίσεως ὡρισμένα ἐν τοῖς ἄρθρ. 6 καὶ 7 τοῦ ἀπὸ 5 Νοεμβρίου 1845 Νόμου θέλουν ἐνεργηθῆ ὁμοίως καὶ διὰ τὴν χρῆσιν τοῦ 1847.

Ὁ παρὼν Νόμος ἐψηφισθεὶς παρὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, καὶ παρ' ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, θέλει δημοσιευθῆ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, καὶ ἐκτελεσθῆ ὡς Νόμος τοῦ Κράτους.

Διακοπείσης τῆς συνεδριάσεως ἐπὶ μίαν ὥραν, καὶ ἀναγνωσθέντων μετὰ ταῦτα, καὶ ἐγκριθέντων τῶν Πρακτικῶν, ὁ Κ. Πρόεδρος λαβὼν τὴν γνώμην τῆς Γερουσίας, ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν περὶ τὴν 1 ὥραν Μ. Μ.

Ὁ Πρόεδρος
Α. ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Χ. ΚΑΛΟΝΑΡΗΣ
Ν. ΜΕΞΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Χ. Βλάσσης.
Ἀ Θ. Γρηγοριάδης

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 17 Ἀπριλίου 1848.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων 30 μελῶν, ὁ Κ. Πρόεδρος κηρύττει τὴν ἔναρξιν τῆς Συνεδριάσεως περὶ τὴν 12 ὥραν, προσλαβὼν ὡς προσωρινὸν Γραμματέα τὸν Γερουσιαστὴν Κ. Ι. Χ. Πέτρου, ἀντὶ τοῦ Χρ. Βλάσση κωλυομένου.

Μετὰ ταῦτα ἀνεγνώσθησαν ἀναφοραὶ τῶν Γερουσιαστῶν Κ. Σπ. Τρικούπη, καὶ Ἀντ. Μαυρομιχάλη, ἐξαιτουμένων τοῦ μὲν πρώτου δίμηνον ἄδειαν ἀπουσίας, τοῦ δὲ δευτέρου μηνιαίαν, ὁ Κύριος Πρόεδρος ἐδήλωσεν, ὅτι ἔδωκε τὴν ζητουμένην ἄδειαν εἰς τοὺς ἀναφερομένους, δυνάμει τοῦ ἄρθρου 89 τοῦ Κανονισμοῦ, ὡς ἀπεσταλμένους παρὰ τῆς Κυβερνήσεως, καὶ ἡ Γερουσία ἐνέκρινεν αὐτήν.

Ὁ Κύριος Πρόεδρος παρετήρησεν μετὰ τοῦτο, ὅτι τινὲς τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, καί τοι τακτικῶς προσκαλούμενοι, δὲν παρευρίσκονται εἰς τὰς Συνεδριάσεις, καὶ ὡς ἐκ τούτου ἀναβάλλονται αὐταί, μὴ συμπληρουμένου τοῦ ἀπαιτουμένου ἀριθμοῦ εἰς τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, λαβὼν τὸν λόγον, ἐπρότεινε ν' ἀποφανθῇ ἡ Γερουσία, ὥστε παντὸς Γερουσιαστοῦ ἀπόντος ἐν ἀδείᾳ, καὶ μὴ ἐμφανισθέντος μετὰ ταύτην, νὰ παύῃ ἡ ἀποζημίωσις, ἀφ' ἧς ἡμέρας λήξει ἡ ἄδειά του· τῶν δὲ ἐνταῦθα διαμενόντων, καὶ μὴ παρευρισκομένων εἰς Συνεδρίασίν τινα, καίτοι τακτικῶς προσκληθέντων, ν' ἀναγινώσκωνται τὴν ἐπιοῦσαν παρὰ τοῦ Γραμματέως τὰ ὀνόματα αὐτῶν ἐπὶ Συνεδριάσεως, καὶ νὰ ζητῇ παρ' αὐτῶν ὁ Πρόεδρος τὸν λόγον τῆς ἀπουσίας των. Συζητήσεως γενομένης, ἡ Γερουσία παρεδέχθη τὴν γνώμην ταύτην, καὶ διέταξε νὰ καταχωρισθῇ εἰς τὰ Πρακτικά.

Μετὰ τοῦτο ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς ἀνέγνω τὸ παρὰ τῆς Βουλῆς ψηφισθὲν Νομοσχέδιον περὶ φορολογίας τῶν προϊόντων τῆς γῆς διὰ τὸ ε. ε. καὶ τὴν ἐπ' αὐτοῦ αἰτιολογικὴν ἔκθεσιν, ἔχοντα οὕτως.

ΕΚΘΕΣΙΣ

Τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργοῦ ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ φορολογίας τῶν προϊόντων τῆς Γῆς.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Τὸ περὶ φορολογίας τῶν προϊόντων τῆς Γῆς διὰ τὸ ἐνεστὼς ἔτος Νομοσχέδιον συζητηθὲν καὶ ψηφισθὲν παρὰ τῆς Βουλῆς, ὑποβάλλεται καὶ εἰς τὴν ὑμετέραν ἐπιψήφισιν κατὰ διαταγὴν τοῦ Βασιλέως.

Οἱ λόγοι οἵτινες ἔπεισαν τὴν Κυβέρνησιν τῆς Α. Μ. ν' ἀντικαταστήσῃ τὸ μέτρον τῆς ἀμέσου εἰσπράξεως τῶν εἰς εἴδη λαμβανομένων ἐγκτητικῶν φόρων δι' ἐκείνου τῆς ἐνοικιάσεως ἐπὶ ἀποδόσει ὁμοειδῶν καρπῶν, καὶ νὰ προτείνῃ ἴδιον τρόπον βεβαιώσεως καὶ εἰσπράξεως τοῦ φόρου ἐπί τινων προϊόντων τῶν δύω Ἐπαρχιῶν Οἰτύλου καὶ Γυθείου, ἐκτίθενται ἐν ἐκτάσει εἰς τὴν πρὸς τὴν Βουλὴν ἔκθεσίν μου, τῆς ὁποίας ἀντίγραφον ἐπισυνάπτω ἐν τῇ παρούσῃ μου.

Τὸ πρὸς τὴν Βουλὴν Νομοσχέδιον ὑπέστη τὰς ἑξῆς μικρὰς τροπολογίας· ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 12. §. Δ'. ἀντεκατέστησαν αἱ λέξεις « ἐὰν ἡ ζημία δὲν ἦναι γνωστὴ » διὰ τῆς λέξεως « ἐὰν τὸ ποσὸν τῆς ζημίας δὲν ἦναι γνωστόν. »

Ἐπὶ δὲ τοῦ ἄρθρου 13 μετὰ τὴν λέξιν « κοπανίζεται » προσετέθη καὶ τὸ « ξηραίνεται »

Ὡσαύτως ἐν τῇ ἀρχῇ τοῦ ἄρθρ. 15 προσετέθη ἡ λέξις «ἅμα» μετὰ τὴν καταμέτρησιν.

Ἡ λέξις « ὁ ὅρκος γίνεται » ἐν τῷ ἄρθρῳ 25. §. τρίτῳ, ἀντεκατέστη διὰ τοῦ « ὁ ὅρκος γράφεται. »

Ταῦτα ὑπ' ὄψιν σας θέτων, Κύριοι Γερουσιασταὶ, ἐξαιτοῦμαι τὴν ὅσον ἔνεστι τελείαν ἐπιψήφισιν τοῦ Νομοσχεδίου, καθόσον ἀναγνωρίζετε πάντες, ὅτι ἡ ἐποχὴ τοῦ θέρους προσήγγισε, καὶ ἡ ἔκδοσις καὶ δημοσίευσις τοῦ Νόμου κατεπείγει.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 16 Ἀπριλίου 1848.

Ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς

Β. ΧΡΙΣΤΑΚΟΠΟΥΛΟΣ.

ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΝ

Περὶ φορολογίας τῶν προϊόντων τῆς γῆς διὰ τὸ ἔτος 1848.

ΟΘΩΝ

ΕΛΕΩι ΘΕΟΥ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Τὸ ἑπόμενον Νομοσχέδιον ὅπως ἐψηφίσθη παρὰ τῆς Βουλῆς θέλει ὑποβληθῇ εἰς τὴν Γερουσίαν παρὰ τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν

Οἰκονομικῶν Ὑπουργοῦ, καὶ ὑποστηριχθῇ ὑπ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 16 Ἀπριλίου 1848.

Ο Θ Ω Ν.

Ὁ Ὑπουργὸς τῶν Οἰκον. Β. ΧΡΗΣΤΑΚΟΠΟΥΛΣ.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, διατάσσομεν τὰ ἑξῆς·

ΤΜΗΜΑ Α'.

Προσδιορισμὸς τῶν Ἐγκτητικῶν Φόρων.

Ἄρθρ. 1. Οἱ διὰ τὸ ἔτος 1848 εἰσπρακτέοι ἐγκτητικοὶ φόροι εἶναι ὡς ἔπονται:

1) Ἔγγειος φόρος, 10 τοῖς ἑκατὸν ἐπὶ τῶν προϊόντων τῆς γῆς.

2) Δικαίωμα ἐπικαρπίας.

ά. 15 τοῖς 100 ἐπὶ τῶν προϊόντων τῶν ἐθνικῶν ἀγρῶν· β'. 10 τοῖς 100 ἐπὶ τῶν προϊόντων παντὸς εἴδους φυτείας, εἴτε τὰ κτήματα, ὄντα πρότερον ἐθνικὰ, παρελήφθησαν καὶ ἐκαλλιεργήθησαν ἀπὸ τοὺς σημερινοὺς διακατόχους, τῇ ἐγκρίσει ἢ μὴ τῆς Κυβερνήσεως, εἴτ' ἐμυτεύθησαν μὲ ἄδειαν τῶν πρώην ἰδιοκτητῶν τῆς γῆς ὀθωμανῶν, ἢ μετὰ τὴν ἔναρξιν τοῦ ἀγῶνος ἐπὶ ἐθνικῆς γῆς, τῇ ἀδείᾳ, ἢ ἄνευ ἀδείας τῆς Κυβερνήσεως.

Ἄρθρ. 2. Τὰ εἰς τοὺς ἀποίκους Κρῆτας, ἢ ἄλλους πολίτας παραχωρημένα κτήματα δι' ἐγγράφων τῆς Κυβερνήσεως, ὑπόκεινται εἰς μόνον τὸν ἔγγειον φόρον, ὅταν ἐξάγεται ἐκ τοῦ ἐγγράφου, ἐκδοθέντος πρὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος Νόμου, ὅτι δὲν ὑπόκεινται εἰς ἄλλην φορολογίαν.

Ἄρθρ. 3. Οἱ φόροι τῶν κτημάτων, ὅσα εἶναι παραχωρημένα διὰ συμβολαίων, ἢ δι' ἐγγράφου ἀδείας τῆς Κυβερνήσεως εἰς ἰδιώτας, θέλουν ἀποδοθῆ, κατὰ τοὺς ἐνδιαλαμβανομένους εἰς τὰ συμβόλαια ἢ τὰ παραχωρητήρια ὅρους.

Ἄρθρ. 4. Ὁ φόρος εἰς χρήματα 3 τοῖς ο/ο ἐπὶ τῶν διὰ προικοδοτήσεως, ἢ ἐκποιήσεως ἐπὶ δεκαετεῖ πιστώσει ἀποκτηθέντων κτημάτων, πληρόνεται ἀμέσως εἰς τοὺς ταμίας, κατὰ τοὺς ὅρους τῶν ἀπὸ 26 Μαΐου 1835 καὶ 3/15 Νοεμβρίου 1836 Νόμων, καὶ ἐν τῇ ὡρισμένῃ προθεσμίᾳ, ὅταν ἐκ τοῦ πωλητηρίου ἐξάγεται ἡ συμφωνία τῆς τοιαύτης πληρωμῆς. Ἀλλ' ἐὰν συνέβη καθυστέρησις τοῦ ἀνωτέρου φόρου, κατὰ τὰ παρελθόντα ἔτη, ἐπιτρέπεται, καὶ πρὶν ἔτι λήξῃ ἡ προθεσμία τῆς πληρωμῆς, νὰ γενῇ κατάσχεσις καὶ ἐκποίησις ἀναλόγου μέρους

τῶν παραχθησομένων καρπῶν, πρὸς ἐξόφλησιν τοῦ ὀφειλομένου φόρου τῆς ἐνεστώσης χρήσεως καὶ μιᾶς τῶν παλαιοτέρων.

Ἄρθρ. 5. Δὲν ὑπάγονται εἰς τὴν φορολογίαν·

1) Τὰ ἄχυρα.

2) Ἐν σπέρμα γῆς, ὅπου καὶ ἂν κῆται, δι' ἕκαστον ἰδιοκτήτην. ἢ καλλιεργητὴν, πρὸς καλλιέργειαν λαχανικῶν ἢ ὀσπρίων.

3) Τὰ σποράδην φυτευμένα ὀπωροφόρα δένδρα, τόσον ἐντὸς τοῦ ἀνωτέρω σπέρματος, ὅσον καὶ εἰς τοὺς ἀγροὺς, αὐλὰς, καὶ ἀμπελῶνας.

4) Τὰ ἀσταχολόγια, ἀνὰ 2 μόνον κοιλὰ δι' ἕκαστον ἀσταχολόγον.

5) Ὁ λιναρόσπορος, καναβόσπορος, καὶ ριζαρόσπορος.

6) Τὰ φύλλα τῶν συκαμινομωρεῶν, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὸν ἔγγειον φόρον.

7) Ἡ ῥόβη καὶ ὁ βῖκος. ὅταν δὲν ἀλωνίζωνται· καὶ

8) Ὁ ἔγγειος φόρος 50 δραὰ. ἐλαῶν, πρὸς ἰδίαν χρῆσιν ἑκάστου ἰδιοκτήτου ἐκ τῶν πρὸς βρῶσιν χρησίμων.

ΤΜΗΜΑ Β'.

Περὶ διαθέσεως τῶν ἐγκτητικῶν φόρων.

Ἄρθρ. 6. Οἱ ὡς ἀνωτέρω ἐγκτητικοὶ φόροι ἐνοικιάζονται διὰ δημοπρασίας, ἐπὶ ἀποδόσει ὁμοειδῶν καρπῶν ἐκ τῶν κυριωτέρων τοῦ ἐνοικιαζομένου μέρους, τοὺς ὁποίους προσδιορίζει τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν, ἢ εἰσπράττονται διὰ λογαριασμὸν τοῦ δημοσίου, ὁσάκις καὶ ὁπόταν δὲν παρουσιάζωνται προσφοραὶ εἰς τὰς ἐνεργουμένας δημοπρασίας, ἢ αἱ προσφοραὶ εἰσὶ δυσανάλογοι τῆς ἀξίας τῆς ἐνοικιαζομένης προσόδου.

Ἄρθρ. 7. Οἱ ἀνωτέρω φόροι ἐνοικιάζονται κατὰ χωρίον, ἢ κατὰ πολλὰ συναμμα χωρία, μέχρις ὁλοκλήρου Δήμου, ὅταν τὰ ὅρια ᾖναι δυσδιάκριτα καὶ οἱ Οἰκονομικοὶ Ἔφοροι ὀφείλουν νὰ σημειώσωσιν ἀκριβῶς εἴς τε τὴν διακήρυξιν καὶ τὰ πρακτικὰ τῆς δημοπρασίας τὰ ὅρια τῶν χωρίων, οἱ δ' ἐνοικιασταὶ ὑποχρεοῦνται, ἐπὶ ποινῇ ἀπορρίψεως πάσης εἰς τὸ μέλλον αἰτήσεως κατὰ τοῦ δημοσίου περὶ ἀποζημιώσεως, νὰ ζητήσωσιν ἐγγράφως καὶ ἐπὶ ἀποδείξει, πρὸ τῆς κατακυρώσεως, ὅσας διασαφήσεις κρίνουν ἀναγκαίας περὶ ὁρίων ἢ θέσεων.

Ἄρθρ. 8. Αἱ διενεργοῦσαι τὰς δημοπρασίας ἀρχαὶ εἰσὶν ὁ Οἰκονομικὸς Ἔφορος καὶ ὁ Ἔπαρχος, ἢ ἐν ἐλλείψει τούτου ὁ Εἰρηνοδίκης. Ἀποπέμπονται δὲ οὗτοι τῆς ὑπηρεσίας, καὶ ὑποβάλλονται εἰς τὴν ἀπότισιν πάσης τυχὸν προκυψομένης εἰς τὸ δημόσιον ζημίας, ὡς ἐκ τῆς ἀναξιοχρεότητος τοῦ ἐνοικιαστοῦ,

ἢ τοῦ προσφερθέντος ἐγγυητοῦ, καθὼς καὶ ἐκ τῆς μὴ παραδοχῆς ὁμολογουμένως ἀξιοχρέου· εἰς τὰς αὐτὰς ποινὰς ὑπόκεινται καὶ αἱ δημοτικαὶ Ἀρχαὶ, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὰ παρ' αὐτῶν ἐκδιδόμενα πιστοποιητικὰ περὶ τοῦ ἀξιοχρέου τῶν ἀνωτέρω ὀφειλετῶν, τὰ ὁποῖα ὅμως ὀφείλουσι νὰ ἐκδιδωσιν, ὁσάκις ζητηθῶσιν.

Ἄρθρ. 9. Τὸ δημότικον ἔχει, δυνάμει τοῦ παρόντος Νόμου, τὸ δικαίωμα πρὸς ἐγγραφὴν ὑποθήκης ἐπὶ τῶν ἀκινήτων κτημάτων τοῦ ἐνοικιαστοῦ, ἢ τοῦ ἐγγυητοῦ αὐτοῦ, ἂν παρουσιασθῇ ἀνάγκη νὰ δώσῃ τοιοῦτον. Ἡ δυνάμει τοῦ δικαιώματος τούτου ἐγγραφησομένη ὑποθήκη, ἐπιμελείᾳ τοῦ Οἰκονομικοῦ Ἐφόρου, περιορίζεται εἰς κτήματα, τῶν ὁποίων ἡ πραγματικὴ ἀξία θελ' εἶσθαι ἴση μὲ τὴν καθ' ὑπολογισμὸν ἀξίαν τῆς ἐνοικιαζομένης προσόδου.

Ἄρθρ. 10. Ἀπαγορεύεται εἰς τὸν ἐνοικιαστὴν νὰ εἰσπράττῃ ἀπὸ τοὺς φορολογουμένους, ἢ νὰ διαθέτῃ οἱουσδήποτε καρποὺς, πηγάζοντας ἀπὸ τὴν ἐνοικιασθεῖσαν πρόσοδον, πρὶν εἰσαχθῇ εἰς τὴν κεντρικὴν ἀποθήκην, καὶ συμπληρωθῇ τὸ ποσὸν τοῦ εἴδους, δι' ὃ κατέστη χρεώστης· μόνον δὲ μετὰ τὸν συμψηφισμὸν τοῦ χρέους του παραλαμβάνει ἐκ τῆς εἰδικῆς, ἢ κεντρικῆς ἀποθήκης, ἢ εἰσπράττει ἀπ' εὐθείας ἀπὸ τοὺς φορολογουμένους, ἀδείᾳ τοῦ Οἰκονομικοῦ Ἐφόρου, κοινοποιουμένῃ εἰς αὐτοὺς διὰ τῆς δημοτικῆς ἀρχῆς, τοὺς πλεονάζοντας καρποὺς, ὡς καὶ δι' οὓς ἦν ἐχρεώθη, διαθέτων αὐτοὺς κατ' ἀρέσκειαν· ἀλλὰ τοὺς ἀφημένους εἰς τὴν ἐλευθέραν διάθεσιν τοῦ ἐνοικιαστοῦ καρποὺς, οἱ φορολογούμενοι δὲν εἶναι ὑπόχρεοι νὰ μετακομίσωσι, παρὰ ἢ εἰς τὸ μέρος, ἔνθα ὑπάρχει συστημένη ἡ κεντρικὴ κποθήκη διὰ τοὺς καρποὺς τοῦ δήμου των, ἢ εἰς ἄλλο μέρος, μὴ ἀπέχον πλέον τῶν 3 ὡρῶν τοῦ χωρίου, ἐξ οὗ μετακομίζονται. — Δὲν ἐπιτρέπεται εἰς τὸν ἐνοικιαστὴν ἡ ἄνευ εὐλόγου αἰτίας πρὸς κατάθλιψιν ἢ αἰσχροκέρδειαν ἀπαιτουμένη μετακόμισις διὰ δυσβάτων δρόμων.

Ἄρθρ. 11. Οἱ ὅροι τῶν δημοπρασιῶν, αἱ συμφωνίαι τῆς ἐνοικιάσεως, καὶ αἱ ὑποχρεώσεις τῶν ἐνοικιαστῶν, θέλουν κανονισθῇ διὰ Β. Διατάγματος.

Ἄρθρ. 12. Ἁ. Οἱ ἐνοικιασταὶ ὀφείλουν, ἐπὶ ποινῇ ἀπορρίψεως οἱασδήποτε κατὰ τῶν φορολογουμένων ἀπαιτήσεως, νὰ παρευρίσκωνται εἰς τὰ χωρία κατὰ τὴν ἐποχὴν τοῦ θέρους τῆς συγκομιδῆς τῶν δεματίων εἰς τὰ ἁλώνια, τῆς σφραγίσεως καὶ ἀποσφραγίσεως τῶν ἐν τοῖς ἁλωνίοις καρπῶν, καὶ τοῦ ἁλωνίσματος, ἢ κοπανίσματος αὐτῶν, μεχρισοῦ βεβαιώσωσι καὶ ἐγγράψωσιν εἰς

τὰ φορολογικὰ βιβλία τοὺς πρὸς αὐτοὺς ὀφειλομένους φόρους.

Β΄. Οἱ φορολογούμενοι δὲν ἐμποδίζονται εἰς τὰς ἐργασίας τοῦ θερισμοῦ τῆς συγκομιδῆς καὶ τοῦ ἁλωνίσματος τῶν προϊόντων των· ἀλλ' ὅμως ὀφείλουν 1) ὅσοι καλλιεργοῦν ἀγροὺς ἐθνικοὺς, συνορεύοντας μὲ καλλιεργημένους ἀγροὺς ἰδιωτικοὺς, ἢ ἄλλους, μὴ ὑποκειμένους εἰς τὴν εἰς εἴδη ἀπόδοσιν τοῦ δικαιώματος τῆς ἐπικαρπίας, καὶ 2) ὅσοι καλλιεργοῦν ἀγροὺς, συνορεύοντας μὲ ἀγροὺς μὴ ὑποκειμένους εἰς τὴν εἰς εἴδη ἀπόδοσιν τοῦ ἐγγείου φόρου, ἐπὶ τῇ προφορικῇ δηλώσει των πρὸς τὸν ἐνοικιαστὴν, νὰ ζητήσωσι τὴν περὶ θερισμοῦ ἄδειαν, τὴν ὁποίαν ὀφείλει οὗτος νὰ δώσῃ παρευθύς· ἄλλως οἱ φορολογούμενοι προχωροῦν εἰς τὸ θέρος, ἀλλ' ἀπαγορεύεται εἰς τοὺς καλλιεργοῦντας ἀγροὺς ἰδιωτικοὺς καὶ ἐθνικοὺς νὰ θερίζωσι ταυτοχρόνως, ἄνευ τῆς συγκαταθέσεως τοῦ ἐνοικιαστοῦ, καρποὺς ἀμφοτέρων τῶν κατηγοριῶν. Ἡ δὲ ἐκλογὴ μένει εἰς τὸν φορολογούμενον.

Γ΄. Ἡ σφράγισις καὶ ἀποσφράγισις τῶν ἁλωνίων, καὶ ἡ καταμέτρησις τῶν καρπῶν ἐνεργεῖται ὑπὸ τῶν ἐνοικιαστῶν· ἀλλ' ἐὰν οὗτοι δὲν ἐμφανισθῶσιν ἐντὸς τῆς ἡμέρας, διὰ μὲν τὴν ἀποσφράγισιν αὐθόρμητοι, διὰ δὲ τὴν καταμέτρησιν προσκαλούμενοι, ὁ φορολογούμενος ἐνεργεῖ τὴν μὲν ἐνώπιον 2 μαρτύρων, τὴν δὲ μέτρησιν ἐπὶ παρουσίᾳ τοῦ δημάρχου, ἢ τοῦ παρέδρου, ἢ ἐν ἐλλείψει τούτων, ἐπὶ παρουσίᾳ 2 μαρτύρων, συνταξομένου πρωτοκόλλου, τὸ ὁποῖον κοινοποιεῖται διὰ τῆς δημοτ. ἀρχῆς εἰς τὸν ἐνοικιαστήν.

Δ΄. Ὅστις ἐκ τῶν φορολογουμένων παραβῇ τὰς διατάξεις τῶν § Β΄. καὶ Γ΄. τοῦ παρόντος ἄρθρου, καὶ ὅστις ἐνώσει δεμάτια ἐθνικὰ μὲ ἰδιόκτητα, καὶ ὅστις ἀφαιρέσῃ προϊόντα ἁλωνισμένα ἢ μὴ, ἢ δι' ὁποιουδήποτε ἄλλου τρόπου προσπαθήσῃ νὰ ζημιώσῃ τὸν ἐνοικιαστὴν, ἢ τὸ δημόσιον, ἂν μὲν ἡ ζημία δύναται νὰ ἐκτιμηθῇ, ὑποβάλλεται, ἐκτὸς τῆς ἀποδόσεως τοῦ νομίμου φόρου, εἰς πρόστιμον ἢ χρηματικὴν ποινὴν, ἴσην μὲ τὸ τριπλοῦν ποσὸν τοῦ φόρου, τὸ ὁποῖον ἀπεπειράθη νὰ ὑπεκφύγῃ· ἄλλως, ἐὰν τὸ ποσὸν τῆς ζημίας δὲν ἦναι γνωστὸν, ὑποβάλλεται εἰς πρόστιμον δρ. 5—50. Τὸ πρόστιμον εἰσάγεται εἰς τὸ δημόσιον ταμεῖον· ἀλλ' ἐὰν ἡ πρᾶξις ἀνεκαλύφθη ἢ κατηγγέλθη ἀπ' ἄλλον, παρὰ τὸν ἐνοικιαστὴν, ἢ τὸν ἐπιστάτην, τὸ τρίτον τοῦ προστίμου δίδεται εἰς αὐτὸν, τὰ δὲ λοιπὰ δύο εἰς τὸ δημόσιον.

Ε΄. Ἡ προανάκρισις τῶν ἀνωτέρω παρανόμων πράξεων ἐνεργεῖται ἐπὶ ἁπλοῦ χάρτου, παρὰ τοῦ Δημάρχου, Ἀστυνόμου, ἢ Παρέδρου τοῦ τόπου, ἔνθα συνέβησαν, κατὰ τὰ ἐν τῇ Ποιν.

Δικον. ὡρισμένα, ἡ δὲ ἐκδίκασις αὐτῶν γίνεται ἀπὸ τὸ ἁρμόδιον Πρωτοδικεῖον, ἢ Πλημμελειοδικεῖον, κατὰ τὰς διατάξεις τῆς αὐτῆς δικονομίας.

ΣΓ'. Ἐὰν τὰ παρανόμως ἀφαιρεθέντα προϊόντα παρήχθησαν ἀπὸ κτήματα διαφιλονεικούμενα μεταξὺ τοῦ Δημοσίου, καὶ τοῦ κατηγορουμένου, τὸ ἁρμόδιον Δικαστήριον, ἐν περιπτώσει τοιαύτῃ, κάμνει μνείαν τοῦ περιστατικοῦ τούτου εἰς τὴν ἀπόφασίν του, καὶ ἐπιβάλλει τὸ πρόστιμον, ὡς ἐπὶ ἰδιοκτήτων κτημάτων· τὸ δὲ πρόστιμον ἐπὶ τῆς ἐπικαρπίας θέλει ἐπιβάλλεσθαι, ὅταν τὸ κτῆμα ἤθελε κηρυχθῇ ἀπὸ τὸ ἁρμόδιον Δικαστήριον, ὅτι εἶναι ἐθνικόν.

Ἄρθρ. 13. Ἡ ἀποδεκάτωσις τῶν πρωΐμων καρπῶν, ἤτοι τοῦ σίτου, τῆς κριθῆς, τοῦ σμιγοῦ, τοῦ διμήνου (μαρτιάτικου) τῆς σικάλεως (βρύζης), τῆς βρώμης, τοῦ κυμήνου, γλυκανίσου, σισάμου, λιναρίου, τῶν ὀσπρίων κτλ. ὡς καὶ τῶν ὀψίμων, τῶν εἰς τὰ ἀλώνια κοπανιζομένων, γίνεται ἐπὶ τῶν ἀλωνίων διὰ μέτρου χωρητικότητος τοῦ κοιλοῦ, ἢ διὰ ζυγίσματος, ὅταν τὰ εἴδη εἶναι ἀνεπίδεκτα μετρήματος, τῶν δὲ ἀραβοσίτων ἐκείνων, ὅσοι δὲν κοπανίζονται εἰς τὰ ἀλώνια, ἀλλὰ μεταφέρονται εἰς κώνους εἰς τὰς οἰκίας τῶν φορολογουμένων, ἡ βεβαίωσις γίνεται ἢ δι' ἐκτιμήσεως ἐπὶ τῶν ἀγρῶν, κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρ. 23, ἢ διὰ δοκιμῆς, γεμιζομένου ἀπὸ κώνους ἑνὸς κοφινίου, τὸ ὁποῖον σφραγίζεται, καὶ μετὰ 15 ἡμέρας κοπανίζεται, ξηραίνεται ὁ ἐν αὐτῷ καρπὸς, καὶ, ἐπὶ τῇ βάσει αὐτοῦ προσδιορίζεται ἐξ ἀναλογίας τὸ ποσὸν τῆς παραγωγῆς, ὡς καὶ ὁ φόρος· ἀλλ' ἐν περιπτώσει, καθ' ἣν οἱ φορολογούμενοι προτιμοῦν τὴν διὰ δοκιμῆς βεβαίωσιν τῶν ἀραβοσίτων των, ὀφείλουν 10 ἡμέρας πρὶν τῆς ἐνάρξεως τῆς ἐκτιμήσεως νὰ εἰδοποιήσωσι τὸν ἐνοικιαστὴν διὰ τοῦ Δημάρχου ἢ τοῦ Παρέδρου τοῦ χωρίου των.

Ἄρθρ. 14. Τοὺς ἀνωτέρω φόρους ὑποχρεοῦνται οἱ φορολογούμενοι νὰ μετακομίσωσι, καὶ παραδώσωσι, τοὺς μὲν πρωΐμους, ὡς καὶ τοὺς ἐκ τῶν ὀψίμων κοπανιζομένους ἀπὸ τὸ ἁλῶνι, τοὺς δὲ ὀψίμους μετὰ τὸ κοπάνισμα καὶ τὴν ἐντελῆ ἀποξήρανσίν των εἰς τὴν ὑπὸ τοῦ Δημοσίου προσδιωρισμένην κεντρικὴν ἀποθήκην ἐντὸς ἑκάστου Δήμου κατ' ἐκλογὴν τοῦ ὑπουργείου.

Τὸ ὑπουργεῖον δύναται νὰ προσδιορίσῃ κατ' ἐκλογήν του καὶ εἴς τινα ἐκ τῶν πλησίων τοῦ οἰκείου Δήμου τῶν φορολογουμένων τὴν κεντρικὴν ἀποθήκην, ὅταν αὕτη δὲν ἀπέχῃ πλειότερον τῶν τριῶν ὡρῶν ἀπὸ τὰ χωρία τοῦ Δήμου των, ἐξ ὧν μετακομίζονται οἱ φόροι· ἀλλ' ὅσοι τῶν φορολογουμένων δὲν

εὐκολύνονται νὰ μετακομίσωσιν ἀμέσως εἰς τὴν κεντρικὴν ἀποθήκην τοὺς καρποὺς των, δύνανται νὰ τοὺς ἐναποταμιεύσωσι προσωρινῶς εἰς εἰδικὴν ἐντὸς τοῦ χωρίου των ἀποθήκην, τῆς ὁποίας τὸ ἐνοίκιον, ἐξ ἀναλογίας τοῦ ἀποθηκευθέντος ποσοῦ, εἶναι εἰς βάρος των, ἀλλ' ἐντὸς 20 τὸ πολὺ ἡμερῶν ὀφείλουν νὰ τοὺς μεταφέρωσιν εἰς τὴν κεντρικὴν ἀποθήκην· ἂν δὲ μετὰ τὴν προθεσμίαν ταύτην οἱ φορολογούμενοι ἀμελήσωσιν, ἢ ἀρνηθῶσι τὴν μετακομιδὴν τῶν φόρων, τὸ Δημόσιον μετακομίζει αὐτοὺς, καταλογίζον τὰ ἔξοδα τῶν ἀγωγίων εἰς βαρος τῶν ἀμελησάντων φορολογουμένων.

Πᾶσα εἰδικὴ ἀποθήκη ἐπιτηρεῖται, σφραγίζεται, καὶ ἀποσφραγίζεται ἑκάστην ἑσπέραν καὶ πρωΐαν παρὰ τοῦ ἐνοικιαστοῦ καὶ τοῦ παρέδρου τοῦ χωρίου, ἢ τοῦ ἀντιπροσώπου του.

Τοὺς κατ' ἐκτίμησιν, ἢ διὰ δοκιμῆς ἀποδεκατουμένους καρποὺς, ἐὰν μετὰ τὸ κοπάνισμα καὶ τὴν ἐντελῆ ἀποξήρασίν των δὲν τοὺς μετακομίσωσιν οἱ φορολογούμενοι εἰς τὴν κεντρικὴν ἀποθήκην, προσκαλοῦνται εἰς τοῦτο ἐγγράφως παρὰ τοῦ Οἰκονομικοῦ Ἐφόρου διὰ τῶν δημοτικῶν Ἀρχῶν. ἐὰν δὲ μετὰ παρέλευσιν 20 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως τῆς προσκλήσεως δὲν τοὺς μετακομίσωσιν, ὑποχρεοῦνται νὰ πληρώσωσιν αὐτοὺς εἰς χρήματα ἐπὶ τῇ βάσει τῶν κατ' ἐκείνην τὴν ἐποχὴν ἐπικρατουσῶν εἰς τὸν τόπον τιμῶν. Ἀλλ' ἐν περιπτώσει τοιαύτῃ ὁ ἐνοικιαστὴς ἢ λαμβάνει τοὺς πλεονάζοντας τοῦ χρέους του καρποὺς κατὰ τὸ ἄρθρ. 10 ἀπὸ τὴν ἀποθήκην, ἂν τοιοῦτοι εἰσήχθησαν, ἢ εἰσπράττει αὐτοὺς εἰς χρήματα τῇ συνδρομῇ τοῦ Ταμίου ἐπὶ τῇ βάσει τῶν τρεχουσῶν τιμῶν, δηλῶν τὴν περὶ τούτου θέλησίν του ἐγγράφως πρὸς τὸν Οἰκονομικὸν Ἔφορον πρὸ τῆς λήξεως τῆς εἰκοσαημέρου προθεσμίας.

Πᾶς Δῆμος, ἐντὸς τοῦ ὁποίου συγκεντροῦνται οἱ εἰς εἴδη ἀποδιδόμενοι φόροι, ὑποχρεωτικῶς χρῄζει εἰς τὸ Δημόσιον τὰς πρὸς ἐναποταμίευσιν τῶν προϊόντων ἀναγκαιούσας ἀποθήκας, τὰς ὁποίας ὁ Ἔπαρχος καὶ Οἰκονομικὸς Ἔφορος προσδιορίζουσιν ὑπὸ ἀνάλογον ἐνοίκιον, ὁριζόμενον παρὰ τοῦ Ἐπάρχου καὶ τοῦ Δημάρχου, ἢ τοῦ ἰδιοκτήτου, ἂν αἱ ἀποθῆκαι ἦναι ἰδιωτικαί· ἐν περιπτώσει ἀσυμφωνίας ἀποφασίζει ὁ Εἰρηνοδίκης.

Ἄρθρ. 15. Ἅμα μετὰ τὴν καταμέτρησιν τοῦ καρποῦ καὶ τὴν ἐξακρίβωσιν τοῦ φόρου ἑκάστου φορολογουμένου, ὁ ἐνοικιαστὴς σημειοῖ αὐτὸν ὁλογράφως καὶ δι' ἀριθμοῦ, εἰς τὸ ὁποῖον κρατεῖ διπλότυπον βιβλίον· καὶ εἰς μὲν τὸ στέλεχος αὐτοῦ ὑπογράφεται ὁ φορολογούμενος, εἰς δὲ τὸ ἀπόσπασμα ὁ ἐνοικιαστὴς, τὸ

ὁποῖον ἐκκόπτων, ἐγχειρίζει εἰς αὐτὸν· ἐὰν ὁ φορολογούμενος ᾖναι ἀγράμματος, ἢ ἀποποιηθῇ νὰ ὑπογράψῃ, ὑπογράφει ἄλλος ἀντ' αὐτοῦ ἐνώπιον δύω μαρτύρων, δυναμένων νὰ χρησιμεύσωσι πρὸς βεβαίωσιν τῆς τε δοθείσης ἐντολῆς, ἢ τῆς γενομένης ἀρνήσεως, καθὼς καὶ τοῦ σημειωθέντος ποσοῦ τοῦ φόρου. Ἅμα δὲ γενῇ κατὰ τὸ ἄρθρον 14 ἡ μετακόμισις τοῦ φόρου, ὁ ἀποθηκάριος, ἢ ἐν περιπτώσει τοῦ ἄρθρου 10 ὁ ἐνοικιαστὴς, ὀφείλει νὰ πιστοποιήσῃ τὴν παραλαβὴν εἰς τὸ ὄπισθεν μέρος τοῦ διπλοτύπου.

Ἂν ὁ φορολογούμενος ᾖναι ἀγράμματος, δύναται νὰ προσλάβῃ δύω μάρτυρας, πρὸς βεβαίωσιν τοῦ ἀποδοθέντος ποσοῦ τοῦ φόρου καὶ τῆς ἀκριβοῦς πιστοποιήσεως τῆς παραλαβῆς. Πᾶσα ἀπαίτησις φόρου, μὴ στηριζομένη εἰς τὸ στέλεχος τοῦ διπλοτύπου βιβλίου, συνταχθέντος κατὰ τὸν ἀνωτέρω τρόπον, θεωρεῖται ὡς ἀθέμιτος, καὶ ὁ φορολογούμενος δὲν ὑπόκειται εἰς τὴν πληρωμὴν τοιούτου φόρου.

Ἄρθρ. 16. Ὅστις τῶν ἐνοικιαστῶν, ἢ ἐπιστατῶν ἀμελήσει τὴν ἐπὶ τῶν ἀλωνίων τακτικὴν ἔκδοσιν τῶν διπλοτύπων, ἢ χαρακτηρίσει εἰς αὐτὰ ὡς ἰδιωτικὰ, κτήματα ἀνεγνωρισμένα ἐθνικὰ, ἢ ἐγγράψει εἰς τὰ διπλότυπα τῆς φορολογίας ὀλιγώτερον ποσὸν τοῦ παραχθέντος καρποῦ, τὸν ὁποῖον κατεμέτρησε, τιμωρεῖται κατὰ μὲν τὴν πρώτην περίπτωσιν μὲ χρηματικὴν ποινὴν δραχ. 15—100· κατὰ δὲ τὴν δευτέραν δραχμῶν 50—200, καὶ ὑποχρεοῦται εἰς ἀποζημίωσιν τοῦ Δημοσίου, καὶ κατὰ τὴν τρίτην τιμωρεῖται μὲ τὸ τριπλοῦν ποσὸν τοῦ μειωθέντος φόρου, τὸ ἥμισυ τοῦ ὁποίου δίδεται εἰς τὸν καταμηνύσαντα τὴν πρᾶξιν ἰδιώτην, μὴ ἐξαιρουμένου καὶ τοῦ ἰδίου φορολογουμένου, τὸ δὲ ἄλλο ἥμισυ εἰσέρχεται εἰς τὸ Δημόσιον Ταμεῖον.

Εἰς χρηματικὴν ποινὴν δραχμῶν 15—100 ἐπίσης ὑποβάλλεται, καὶ ὁπάκις ἀναφυῇ ἀσυμφωνία μεταξὺ στελέχους καὶ διπλοτύπου, ἐξαιρουμένης τῆς περιστάσεως, καθ' ἣν ἀποδειχθῇ, ὅτι ἡ ἀλλοίωσις ἐπήγασεν ἐκ μέρους τοῦ φορολογουμένου, ἐπιφυλαττομένης καὶ τῆς ποινικῆς καταδιώξεως, τὴν ὁποίαν ἐπισύρουν αἱ ἀνωτέρω πράξεις κατὰ τὰ ἐν τῷ Ποινικῷ Νόμῳ ὡρισμένα.

Ἄρθρ. 17. Ὁ ἐνοικιαστὴς ὀφείλει ἐπὶ ποινῇ δραχ. 200—500, ἐπιβαλλομένῃ παρὰ τοῦ ἁρμοδίου Δικαστηρίου πρὸς ὄφελος τοῦ Δημοσίου, ν' ἀποστέλῃ ἀσφαλῶς, ἢ παραδίδῃ εἰς τὸν Οἰκονομικὸν Ἔφορον ἐπὶ ἀποδείξει παραλαβῆς τὰ στελέχη τῶν

διπλοτύπων βιβλίων, ἅμα ἕκαστον περαιοῦται, καθαρὰ καὶ εὐανάγνωστα, ἄνευ σβυσμάτων καὶ ξυσμάτων.

Ἄρθρ. 18. Οἱ ἐπὶ τῆς βεβαιώσεως τῶν προϊόντων ἐπιστάται τοῦ Δημοσίου, ὁσάκις οἱ φόροι εἰσπράττονται διὰ λογαριασμὸν αὐτοῦ, ἐξασκοῦσι τὰ αὐτὰ ἔργα καὶ καθήκοντα, καὶ ὑπόκεινται εἰς τὰς αὐτὰς ποινὰς τῶν ἐνοικιαστῶν.

ΤΜΗΜΑ Γ'.

Περὶ τῶν εἰς χρήματα ἀποδιδομένων φόρων.

Ἄρθρ. 19. Ὁ ἔγγειος φόρος καὶ τὸ δικαίωμα τῆς ἐπικαρπίας ἐπὶ τῶν ἀμπέλων, λαχανοκήπων, περιβολίων, μποστανίων, ἐλαιοδένδρων, καπνῶν, βαμβακίων, γρασιδίων, κρομμύων, γαιωμήλων, καὶ τῶν εἰς βρῶσιν χρησίμων ἐλαιῶν, λαμβάνεται εἰς χρήματα διὰ λογαριασμὸν τοῦ Δημοσίου.

Ἄρθρ. 20. Ὁ ἔγγειος φόρος καὶ τὸ δικαίωμα τῆς ἐπικαρπίας τῶν ἀμπέλων κανονίζεται κατὰ στρέμμα βασιλικὸν ὡς ἑφεξῆς.

Τῶν τῆς	ά.	ποιότητος ἀμπέλων	δραχ.	5
»	β'.	»	»	4
»	γ'.	»	»	3
»	δ'.	»	»	2
»	έ.	»	»	1
»	ς'.	»	»	0:50

Θέλουν θεωρεῖσθαι ὡς ἄμπελοι

ά. ποιότητος ἐκεῖναι, τῶν ὁποίων τὸ ἐτήσιον εἰσόδημα φθάνει εἰς δραχ. 50

κατὰ στρέμμα

β'.	»	»	»	40
γ'.	»	»	»	30
δ'.	»	»	»	20
έ.	»	»	»	10
ς'.	»	»	»	5

Ὁ δὲ τοῦ ἐτησίου εἰσοδήματος προσδιορισμὸς γίνεται ἐπὶ τῇ βάσει τῆς καρπιμότητος, καὶ τῆς συνήθους τιμῆς τοῦ μούστου.

Αἱ ἀμπελοφυτεῖαι μέχρι πέντε ἐτῶν, συμπληρωμένων, εἰσὶν ἐλεύθεραι φόρου.

Αἱ δὲ μονοετῶς ἐνοικιαζόμεναι κεχερσωμέναι ἐθνικαὶ ἄμπελοι δὲν ὑπόκεινται εἰς ἔγγειον φορολογίαν.

Ὁ φόρος ἐπιβάλλεται ἐπὶ τῇ βάσει τῶν κατασταθέντων πέρυσιν ὁριστικῶν πρωτοκόλλων περί τε τῆς ἐκτάσεως καὶ τῆς ποιότητος τῶν ἀμπέλων, ἐξαιρέσει ἐκείνων, ἐπὶ τῶν ὁποίων ἤθελε ζητηθῇ ἀναθεώρησις κατὰ τὸν § ς'. τοῦ παρόντος ἄρθρου,

ἀλλ' ἐὰν ἄμπελοι ἀ. παρελείφθησαν νὰ δηλωθῶσι πέρυσιν, εἴτε ὡς μὴ ἔχουσαι τότε πεπληρωμένα τὰ πέντε ἔτη, εἴτε ὡς διαφυγοῦσαι τὴν προσοχὴν τῶν Ἀρχῶν.

β'. ἐσημειώθησαν μὲν πέρυσιν εἰς τὰ ὁριστικὰ κηρυχθέντα πρωτότολλα, ἀλλ' ὀλιγώτερον τῆς πραγματικῆς των ἐκτάσεως.

γ'. Ἐχαρακτηρίσθησαν ὡς ἰδιωτικαὶ, ἐνῷ εἰσὶν ἐθνικοϊδιόκτητοι ἢ ἐθνικαί.

Α. Κατὰ μὲν τὴν ἀ. καὶ β'. περίπτωσιν οἱ ἰδιοκτῆται, ἢ ἐὰν ἦναι ἐθνικοϊδιοκτῆται, οἱ καλλεργηταὶ αὐτῶν ὀφείλουσιν αὐτοπροσώπως ἢ δι' ἀντιπροσώπου των, 20 ἡμέρας, ἀφ' ἧς ὁ παρὼν Νόμος δημοσιευθῇ, νὰ δηλώσωσιν ἐγγράφως ἐπὶ ἁπλοῦ χάρτου ἐνώπιον τῆς δημοτικῆς Ἀρχῆς, ἐν τῇ περιφερείᾳ τῆς ὁποίας κεῖται ἡ ἄμπελός των, τὴν θέσιν, καὶ τὴν ὁροθεσίαν της, τὴν στρεμματικὴν ἔκτασίν της καὶ τὸ παραχθὲν προϊὸν κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος εἰς ὀκάδας μούστου, καθὼς ἐπίσης καὶ τὴν ἰδιότητα αὐτῆς, ἂν ἦναι ἐθνικὴ, ἰδιωτικὴ, ἢ ἐθνικοϊδιόκτητος.

Β'. Κατὰ δὲ τὴν γ'. περίπτωσιν, οἱ κάτοχοι τῶν τῆς τοιαύτης φύσεως ἀμπέλων δι' ἀναφορᾶς των ἐπίσης ἐπὶ ἁπλοῦ χάρτου γεγραμμένης ἐντὸς τῆς ἀνωτέρω προθεσμίας, πρὸς τὸν Οἰκονομικὸν Ἔφορον, εἰσὶν ὑπόχρεοι νὰ φανερώσωσι τὴν ἰδιότητα τῆς ἀμπέλου, μένοντες ὡς ἐκ τούτου ἀκαταζήτητοι διὰ τὸ δικαίωμα τῆς ἐπικαρπίας, τὸ ὁποῖον κατὰ τὰ προλαβόντα ἔτη ἀπήλαυσαν.

Γ'. Αἱ δηλώσεις συντάσσονται εἰς διπλοῦν, καὶ τὸ μὲν κρατεῖται παρὰ τῷ Δημαρχείῳ, τὸ δὲ ἕτερον ἐπιστρέφεται εἰς τὸν ἰδιοκτήτην, ἐπιθεωρημένον παρὰ τοῦ Δημάρχου.

Ἂν οἱ ἴδιοι ἔχωσιν ἀμπέλους εἰς διάφορα χωρία, ὀφείλουσι νὰ κάμωσι χωριστὴν δήλωσιν δι' ἕκαστον χωρίον.

Δ'. Εἰς τὸ Δημαρχεῖον κρατεῖται βιβλίον κατ' αὔξοντα ἀριθμὸν, διηρημένον κατὰ χωρία, ἐν ᾧ ἐγγράφονται ἐν περιλήψει αἱ δηλώσεις· δέκα ἡμέρας δὲ μετὰ τὸ τέλος τῆς περὶ δηλώσεων εἰκοσαημέρου προθεσμίας, στέλλεται μετὰ τῶν δηλώσεων παρὰ τοῦ Δημάρχου εἰς τὸν Οἰκονομικὸν Ἔφορον. Καθ' ὅλον δὲ τὸ δεκαήμερον διάστημα τὸ βιβλίον τοῦτο μένει ἐκτεθειμένον εἰς τὸ Δημαρχεῖον.

Ε. Ὅσοι ἤθελον παραμελήσει νὰ κάμωσιν ἐντὸς τῆς τεθείσης εἰκοσαημέρου προθεσμίας τὴν δήλωσίν των, ἢ ἤθελον δηλώσει ὀλιγώτερον τῆς πραγματικῆς ἐκτάσεως τῆς ἀμπέλου, ἢ τῶν ἀμπέλων των, ἢ ἤθελον χαρακτηρίσει ὡς ἰδιωτικὴν ἄμπελον, ἐθνικὴν ἢ ἐθνικοϊδιόκτητον, κατὰ μὲν τὴν πρώτην καὶ δευτέραν

περίπτωσιν ὑποβάλλονται εἰς τὰ ἔξοδα τῆς καταμετρήσεως καὶ εἰς χρηματικὴν ποινὴν ἴσην μὲ τὸν διπλοῦν φόρον τῆς ἀμπέλου, τὴν ὁποίαν δὲν ἐδήλωσαν, ἢ τῶν στρεμμάτων τὰ ὁποῖα ὑπέκρυψαν, κατὰ δὲ τὴν τρίτην περίπτωσιν εἰς ποινὴν ἴσην μὲ τὸ διπλοῦν δικαίωμα τῆς ἐπικαρπίας, τὸ ἀναλογοῦν εἰς τὴν ἄμπελον, τῆς ὁποίας τὴν ἰδιότητα ἐκάλυψαν. Το ἥμισυ τῆς ἄνω ποινῆς, τὴν ὁποίαν ἐπιβάλλει τὸ ἁρμόδιον Δικαστήριον, δίδεται εἰς τὸν ἀνακαλύψαντα τὴν μὴ δηλωθεῖσαν ἄμπελον ἢ τὰ ὑποκρυβέντα στρέμματα, ἢ εἰς τὸν ἀποδείξαντα τὴν ἰδιότητα τῆς ἀμπέλου.

Ὁ Οἰκονομικὸς Ἔφορος ὀφείλει νὰ βεβαιωθῇ, ἂν αἱ μήπω δηλωθεῖσαι ἄμπελοι ἐδηλώθησαν, καὶ ἂν αἱ δηλώσεις ἐγένοντο ἀκριβεῖς. Ὁσάκις δὲ συλλέξῃ πληροφορίας, ἢ συλλάβῃ εὐλόγους ὑπονοίας, ὅτι ἄμπελός τις ἢ μέρος αὐτῆς δὲν ἐδηλώθη, διατάττει τὴν βεβαίωσιν τῆς ὑπάρξεως τῆς ἀμπέλου, καὶ τὴν καταμέτρησιν αὐτῆς κατὰ τὸν § ή. τοῦ παρόντος ἄρθρου. Ἐὰν δὲ βεβαιωθῇ, ὅτι ἡ ὡς ἰδιωτικὴ δηλωθεῖσα ἄμπελος ὑπάρχει ἐθνικὴ ἢ ἐθνικοϊδιόκτητος, καταμηνύει τὴν πρᾶξιν ἐνώπιον τῶν Δικαστηρίων.

Στ'. Οἱ ἰδιοκτῆται, ἢ οἱ καλλιεργηταὶ ἀμπέλων, ἐὰν νομίζωσιν, ὅτι εἰς τὰ πέρυσιν ὁριστικὰ κατασταθέντα πρωτόκολλα ἐνεγράφησαν, ὡς ἐκ τῶν γενομένων καταμετρήσεων, περισσότερα στρέμματα, παρ' ὅσα ἀληθῶς ὑπάρχουν, ἢ ὑπήχθησαν εἰς ἀνωτέραν ποιότητα, δύνανται νὰ αἰτήσωσιν ἀναθεώρησιν τῆς ἐκτάσεως καὶ ποιότητος, ἀναφερόμενοι ἐγγράφως ἐνώπιον τοῦ ὑπάρχου ἐντὸς τριάκοντα ἡμερῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος Νόμου. Τὸ αὐτὸ τῆς ἀναθεωρήσεως δικαίωμα ἀπολαύει καὶ τὸ Δημόσιον.

Ζ'. Τὰ ἔξοδα τῆς ἀναθεωρήσεως, τῆς κατ' αἴτησιν τῶν ἰδιοκτητῶν ἢ τῶν κατόχων ἐνεργουμένης, καταλογίζονται εἰς βάρος τῶν ἰδίων αὐτῶν, καὶ εἰσπράττονται ἀμέσως παρὰ τῶν Ταμιῶν, ὁσάκις τὸ ἀποτέλεσμα δειχθῇ ἴσον ἢ ἀνώτερον τῆς εἰς τὰ περυσινὰ πρωτόκολλα ἐκτάσεως· ἐὰν δὲ τὸ ἀποτέλεσμα ἀποβῇ κατώτερον, τὰ ἔξοδα εἶναι εἰς βάρος τοῦ Δημοσίου. Ὁσάκις δὲ ἡ ἀναθεώρησις γίνεται κατὰ παραγγελίαν τοῦ Οἰκον. Ἐφόρου· ἐὰν μὲν τὸ ἀποτέλεσμα δειχθῇ ἴσον ἢ κατώτερον, τὰ ἔξοδα ἐπιβαρύνουν τὸ Δημόσιον, ἐὰν δὲ ἀνώτερον, τοὺς ἰδιοκτήμονας ἢ καλλιεργητάς.

Η'. Ἡ καταμέτρησις τῶν ἀμπέλων ἐνεργεῖται παρ' ἐπιστήμονος γεωμέτρου ἐπὶ τῇ προσκλήσει τοῦ Οἰκον. Ἐφόρου, ἐντὸ

τριῶν μηνῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ Νόμου, καὶ καταστρώνονται πρωτόκολλα, τὰ ὁποῖα εἶναι ὑποχρεωτικὰ πρὸς ἐπιβολὴν τοῦ φόρου καὶ τῆς χρηματικῆς ποινῆς.

Ἀλλ' ἐν ἐλλείψει γεωμέτρου, ἢ ὅπου οὗτος δὲν ἐπαρκεῖ, ἢ ἄλλως πως κωλύεται νὰ καταμετρήσῃ τὰς ἀμπέλους, διορίζονται τρεῖς πραγματογνώμονες διὰ πλειονοψηφίας παρὰ τοῦ Ἐπάρχου, τοῦ Οἰκον. Ἐφόρου καὶ τοῦ ἁρμοδίου Δημάρχου, καὶ ἐνεργοῦν τὰς καταμετρήσεις ὡς ἄνω.

θ'. Ἀπὸ τῆς ἐκπνεύσεως τῆς πρὸς καταμέτρησιν τεθείσης προθεσμίας ὁ Ἔπαρχος, ἢ, ἐν ἐλλείψει αὐτοῦ, ὁ Εἰρηνοδίκης, καὶ Οἰκον. Ἔφορος, προσλαμβάνοντες καὶ τὸν ἁρμοδιον Δήμαρχον, καὶ συμβουλευόμενοι πέντε μὲν εἰς τοὺς Δήμους ἁ. καὶ β'. τάξεως, τρεῖς δὲ εἰς τοὺς τῆς γ'. ἐκ τῶν μᾶλλον ἐξ ἀμπέλων φορολογουμένων ἑκάστου Δήμου, κατὰ κλῆρον ἐκλεγομένους παρὰ τοῦ δημοτικοῦ Συμβουλίου ἐν δημοσίᾳ συνεδριάσει ἐξ ἀριθμοῦ τριπλασίου αὐτῶν, θέλουν προσδιορίσει διὰ πλειονοψηφίας τὴν ποιότητα α) τῶν ἐφέτος δηλωθεισῶν ἢ ἐξακριβωθεισῶν ἀμπέλων, καὶ β') τῶν ἀμπέλων ἐκείνων, περὶ τῆς ποιότητος τῶν ὁποίων ἤθελε ζητηθῇ ἀναθεώρησις παρὰ τῶν ἰδιοκτητῶν ἢ καλλιεργητῶν ἢ παρὰ τοῦ Οἰκον. Ἐφόρου, κατὰ τὸν § στ'. κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος ἄρθρου, καταστρώνοντες τακτικὰ πρωτόκολλα, τὰ ὁποῖα θεωροῦνται μὲν ἐκτελεστὰ, ἀλλὰ τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν, πρὸς τὸ ὁποῖον θέλουν παραπέμπεσθαι ἐκεῖνα, ἐπὶ τῶν ὁποίων ἤθελε καταχωρισθῇ ἡ τυχὸν ἐναντία γνώμη τῶν μᾶλλον φορολογουμένων, δύναται νὰ κάμῃ τὰς ἀνηκούσας ἐπὶ τούτου μεταρρυθμίσεις. Τὸ δικαίωμα τῆς ἐπικαρπίας τῶν ἀμπέλων τῶν ὑπαγομένων εἰς τὸ ἐδάφιον β'. τοῦ § β'. τοῦ ἄρθρου 1 προσδιορίζεται εἰς ποσὸν ἴσον μὲ τὸν ἔγγειον φόρον.

Ἄρθρ. 21. Ὁ ἔγγειος φόρος καὶ τὸ δικαίωμα τῆς ἐπικαρπίας τῶν ἐν τῷ ἄρθρῳ 19 ἀναφερομένων προϊόντων, περιβολίων, λαχανοκήπων, μποστανίων, κρομμύων, γεωμήλων, χορτοδίων κλπ. ἐκτιμῶνται ἅπαξ δι' ὅλον τὸ ἔτος, λαμβανομένης ὑπ' ὄψιν τῆς ἐκτάσεως ἑκάστου κτήματος καὶ τῆς ὅλης ἐτησίας πρόσοδου, συμπεριλαμβανομένων εἰς αὐτὴν τῶν παραχθέντων, ὑπαρχόντων καὶ παραχθησομένων ἐντὸς τῶν διαφόρων Ὡρῶν τοῦ ἔτους προϊόντων, καὶ ὑπολογίζονται ἐπὶ τῇ βάσει ταύτῃ τόσον τὸ δέκατον, ὅσον καὶ τὸ τυχὸν ὀφειλόμενον δικαίωμα τῆς ἐπικαρπίας.

Ὡς πρὸς τὴν φορολογίαν τῶν κυμβαχίων καὶ καπνῶν οἱ ἐκτιμηταὶ προσδιορίζουν ὅλον τὸ προϊὸν ἑκάστου φυτευθέντος

χωραφίου ἐκ πόσων ὀκάδων σύγκειται, ἐννοουμένου τοῦ καπνοῦ δι' ὅλα τὰ χέρια τῆς συλλογῆς, τοῦ δὲ βαμβακίου ἐβγαλμένου ἀπὸ τὸ καρύδι, ἐπομένως ὁ ἔγγειος φόρος, ὡς καὶ τὸ δικαίωμα τῆς ἐπικαρπίας, θέλει ἀποδίδεσθαι ἐπὶ τῇ βάσει τῆς εἰς τὸν τόπον τρεχούσης τιμῆς, τὴν ὁποίαν προσδιορίζουν ἐπὶ μὲν τοῦ καπνοῦ κατὰ κεντότητα, ἐπὶ δὲ τῶν βαμβακίων κατ' Ἐπαρχίαν, ὁ Ἔπαρχος καὶ ὁ Οἰκονομικὸς Ἔφορος μετὰ τοῦ Δημάρχου ἑκάστου Δήμου, ὡς πρὸς τὴν πρώτην περίπτωσιν, μετὰ τοῦ Δημάρχου δὲ τῆς πρωτευούσης ὡς πρὸς τὴν δευτέραν, ἐπὶ τῇ γνωμοδοτήσει τριῶν ἰδιοκτητῶν καπνοφυτείας, προσλαμβανομένων κατ' ἐκλογὴν τῶν ἀνωτέρω, καὶ συντάσσεται περὶ τούτου πρωτόκολλον, τὸ ὁποῖον καθίσταται ἐκτελεστόν.

Ἄρθρ. 22. Ὁ ἔγγειος φόρος τῶν ἐλαιῶν ἐξακριβοῦται μετρουμένου τοῦ ἐλαίου εἰς τὰ ἐλαιοτριβεῖα, καὶ ἀποδίδεται εἰς χρήματα πρὸς λεπ. ὀκτὼ τὴν ὀκάν, τὸ δὲ ὀφειλόμενον δικαίωμα τῆς ἐπικαρπίας τῶν εἰς τὸ ἐδάφ 6'. τοῦ §. Β'. τοῦ ἄρθρ. 1 τοῦ παρόντος Νόμου ὑπαγομένων ἐλαιοδένδρων προσδιορίζεται δι' ἐκτιμήσεως ἐπὶ τῶν δένδρων εἰς ὀκάδας ἐλαίου, καὶ ἀποδίδεται παρὰ τοῦ καλλιεργητοῦ πρὸς λεπτὰ ὀκτὼ τὴν ὀκάν. Κατὰ τὸν αὐτὸν δὲ τρόπον βεβαιοῦται, καὶ εἰσπράττεται καὶ ὁ ἔγγειος φόρος εἰς τὰ μέρη ἐκεῖνα, ὅπου δὲν ὑπάρχουν ἐλαιοτριβεῖα, καὶ ἡ ἐκπίεσις τοῦ ἐλαίου γίνεται κατ' ἄλλον τρόπον, ἢ ἡ παραγωγὴ εἶναι μικρὰ ὡς ἐκ τῆς ὀλιγότητος τῶν δένδρων, ἢ ὡς ἐκ τῆς ὑπαρχούσης ἀφορίας.

Αἱ δὲ πρὸς βρῶσιν χρήσιμοι ἐλαῖαι ζυγίζονται, ἢ ἐκτιμῶνται, κατ' ἐκλογὴν τοῦ φορολογουμένου, ὅπου ἐναποταμιεύονται, λαμβανομένου τοῦ φόρου πρὸς λεπτὰ δύο τὴν ὀκάν.

Ἄρθρ. 23. Ὁ Ἔπαρχος καὶ ὁ Οἰκον. Ἔφορος θέλουν προσδιορίσει ἅπαξ τοὺς ἀναγκαίους διὰ τὴν Ἐπαρχίαν ἐκτιμητὰς ἀπὸ μέρους τοῦ Δημοσίου, καθὼς καὶ τοὺς ἀναπληρωτὰς αὐτοῦ καὶ προσδιορίσει τὴν ἀντιμισθίαν των οὐχὶ ἀνωτέραν τῶν 4 Δραχ. τὴν ἡμέραν.

Ὁ ἐκ μέρους τοῦ Δημοσίου ἐκτιμητὴς, ἢ ἐν περιπτώσει τοῦ ἄρθρ. 13, ὁ ἐνοικιαστὴς ὀφείλει νὰ κοινοποιήσῃ διὰ τῆς δημοτικῆς Ἀρχῆς τὴν ἡμέραν τῆς ἐνάρξεως τῆς ἐκτιμήσεως, τὴν ὁποίαν ὁ Δήμαρχος κηρύττει ἐπ' ἐκκλησίας τὴν προτελευταίαν κυριακὴν, οἱ δὲ φορολογούμενοι ὀφείλουν νὰ ἔχουν προχείρους ἀπὸ μέρους των ἐκτιμητὰς, ἂν δὲν θέλωσι νὰ ἐκτιμῶσιν οἱ ἴδιοι μὲ τοὺς ἐκτιμητὰς τοῦ Δημοσίου· ἀλλ' ἐὰν δὲν ἐμφανισθῇ οὔτε ὁ φορολογούμενος, οὔτε ὁ ἐκτιμητής του, ὁ τοῦ Δημοσίου ἐκτι-

μητὴς προβαίνει μόνος του εἰς τὴν ἐκτίμησιν, τῆς ὁποίας τὸ ἀποτέλεσμα κοινοποιεῖ εἰς τὸν φορολογούμενον διὰ τῆς δημοτικῆς Ἀρχῆς, καὶ ἂν τὴν τρίτην ἡμέραν μετὰ τὴν ἐπίδοσιν ὁ φορολογούμενος δὲν ἐμφανισθῇ καὶ ἀπαιτήσῃ νὰ ἐπαναληφθῇ ἡ ἐκτίμησις, καθίσταται ὁριστική. Ἐν ἀπουσίᾳ δὲ τοῦ φορολογουμένου τοιχοκολλᾶται ἡ ἔκθεσις τῆς ἐκτιμήσεως εἰς τὴν θύραν τῆς οἰκίας του παρὰ τῆς δημοτικῆς Ἀρχῆς ἐνώπιον δύο μαρτύρων ὑπ' εὐθύνην τοῦ Δημάρχου· ἀλλ' ἐν περιπτώσει, καθ' ἣν ἡ ἐκτίμησις γίνεται ἐπὶ ἀραβοσίτων κατ' αἴτησιν τοῦ ἐνοικιαστοῦ, τὸν ἀπὸ μέρους τοῦ μὴ ἐμφανιζομένου ἢ ἀρνουμένου φορολογουμένου ἐκτιμητὴν διορίζει ὁ Ἔπαρχος.

Τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ἐκτιμήσεως ἐγγράφεται ἀμέσως εἰς πρωτόκολλον ὑπογεγραμμένον ἀπὸ τοὺς λαβόντας μέρος εἰς τὴν ἐκτίμησιν, καὶ τὸ ἐκ τοῦ στελέχους ἐκκοπτόμενον διπλότυπον παραδίδεται τὴν αὐτὴν στιγμὴν ὑπογεγραμμένον παρὰ τοῦ ἐκτιμητοῦ εἰς τοὺς φορολογουμένους. Ἂν δὲ ὁ φορολογούμενος, ἢ ὁ ἐκτιμητής του δὲν συμφωνήσῃ μετὰ τοῦ ἐκτιμητοῦ τοῦ Δημοσίου ἢ τοῦ ἐνοικιαστοῦ, διορίζεται, αἰτήσει ἑνὸς τῶν μερῶν, ἐπιδιαιτητὴς παρὰ τοῦ Εἰρηνοδίκου, ὅστις δίδει τὸν εἰς τὸ ἄρθρον 25 ὅρκον, καὶ ἀποφασίζει ὁριστικῶς παραδεχόμενος θατέραν τῶν γνωμῶν· κατὰ τοῦ ἐπιδιαιτητοῦ ἠμπορεῖ νὰ λάβῃ χώραν ἐξαίρεσις, κατὰ τὰς περὶ ἐξαιρέσεως διατάξεις τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας ἐνώπιου τοῦ Εἰρηνοδίκου.

Ἄρθρ. 24. Ἡ ἀντιμισθία τῶν ἐπιδιαιτητῶν, τὴν ὁποίαν προσδιορίζει ὁ Ἔπαρχος ἅπαξ πρὸ τῆς ἐκτιμήσεως, πληρόνεται ἐξ ἡμισείας παρὰ τοῦ Δημοσίου καὶ τοῦ φορολογουμένου, καὶ δὲν δύναται νὰ ὑπερβῇ τὰς δρ. 6 τὴν ἡμέραν.

Ἄρθρ. 25. Οἱ ἐκτιμηταὶ τοῦ Δημοσίου καὶ οἱ ἐπιδιαιτηταὶ, ὡς καὶ οἱ ἐκ μέρους τοῦ Ἐπάρχου διοριζόμενοι ἐν περιπτώσει τοῦ ἄρθρ. 23 ὁρκίζονται ἐνώπιον τοῦ Εἰρηνοδίκου ὅταν μέλλωσι νὰ ἀρχίσωσι τὰς ἐργασίας των τὸν ἀκόλουθον ὅρκον.

« Ὁρκίζομαι ἐπὶ τοῦ ἱεροῦ Εὐαγγελίου νὰ ἐκτελέσω τὴν εἰς ἐμὲ ἐμπιστευθεῖσαν ὑπηρεσίαν μὲ πίστιν καὶ εὐσυνειδησίαν, χωρὶς νὰ χαρισθῶ πρὸς βλάβην τοῦ Δημοσίου εἰς τὸν φορολογούμενον, καὶ χωρὶς ν' ἀδικήσω αὐτὸν πρὸς ὄφελος τοῦ Δημοσίου δι' ὁποιονδήποτε λόγον. »

Ὁ ὅρκος γράφεται ἐπὶ ἁπλοῦ χάρτου.

Ἄρθρον 26. Οἱ εἰς χρήματα ἀποδιδόμενοι φόροι θέλουν εἰσπραχθῆ τῶν μὲν καπνῶν, περιβολίων, μποστανίων, κήπων, γαιωμήλων καὶ τῶν τοιούτων τὴν 1ην Ὀκτωβρίου, τῶν δὲ

ἀμπέλων καὶ βαμβακίων τὴν 15 Νοεμβρίου. καὶ τῶν ἐλαιοδένδρων, καθ' ἣν ἐποχὴν τὸ ἐκθλιβόμενον ἔλαιον μέλλει νὰ μεταχομισθῇ ἀπὸ τὰ ἐλαιοτριβεῖα, ὡς καὶ τῶν πρὸς βρῶσιν χρησίμων ἐλαιῶν ὁ φόρος πληρόνεται κατὰ τὸ τέλος τῆς συγκομιδῆς αὐτῶν· δὲν συγχωρεῖται δὲ ἐξαγωγὴ ἐκ τῶν ἐλαιοτριβείων ἄνευ προηγηθείσης πληρωμῆς τοῦ φόρου. Ἀλλ' ἐάν τινος αἱ ἐλαῖαι ἐκθλίβωνται ἐκ διαλειμμάτων, ὁ φόρος πληρόνεται κατὰ τὴν τελευταίαν ἔκθλιψιν.

Μετὰ τὴν καταμέτρησιν τοῦ ἐλαίου, ὁ ἐπιτετραμμένος τὴν εἴσπραξιν, ἐγγράφει τὸ ὁλικὸν ποσὸν αὐτοῦ, ὡς καὶ τὸν καταλογισθέντα εἰς χρήματα φόρον, εἰς τὸ ὁποῖον κρατεῖ διπλότυπον βιβλίον, συμμορφούμενος μὲ τὰ ἐν τῷ ἄρθρῳ 15 τοῦ παρόντος Νόμου ὡρισμένα.

ΤΜΗΜΑ Δ'.

Περὶ τῶν εἰς τὰ Τελωνεῖα τοῦ Κράτους εἰσπραττομένων φόρων.

Ἄρθρον 27. Ὁ ἔγγειος φόρος ἐπὶ τῆς σταφίδος, τῶν βαλανοκικιδίων, τῆς μετάξης, τοῦ ριζαρίου, τοῦ πρινοκοκκίου, τῶν ξηρῶν σύκων καὶ τῶν λεμονίων καὶ πορτοκαλλίων Τροιζινίας, Ἄνδρου, Νάξου καὶ Καρυστίας εἰσπράττεται εἰς τὰ Τελωνεῖα κατὰ τὴν ἐξαγωγήν, ἢ τὴν διὰ θαλάσσης μεταφορὰν αὐτῶν τῶν προϊόντων.

Ἄρθρον 28. Ὁ ἔγγειος φόρος τῆς σταφίδος καὶ τὸ κατὰ τὴν ἐξαγωγὴν τελωνιακὸν δικαίωμα λαμβάνεται ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἀποκοπείσης τιμῆς καὶ ἐπὶ τῇ ἀναλογίᾳ τῶν 10 0|0 διὰ τὸν ἔγγειον φόρον καὶ ἓξ διὰ τὸ τελωνιακὸν δικαίωμα.

Ἄρθρον 29. Ἅμα κατὰ πρῶτον ἀποκοπῇ ἡ τιμὴ τῆς σταφίδος, συντάσσεται πρωτόκολλον τῆς τρεχούσης καὶ ἀποκοπείσης τιμῆς παρὰ τοῦ Ὑπάρχου, τοῦ Οἰκονομικοῦ Ἐφόρου καὶ τοῦ Τελώνου τοῦ πρωτίστου λιμένος ἑκάστης Ἐπαρχίας, ἀφοῦ γνωμοδοτήσωσι τρεῖς ἐκ τῶν ἐγκριτωτέρων καὶ εὐϋπολήπτοτέρων ἐμπόρων, καὶ ἄλλοι τρεῖς ἰδιοκτῆται σταφίδων, λαμβανομένοι κατ' ἐκλογὴν τῶν ἀνωτέρω ὑπαλλήλων.

Τὸ πρωτόκολλον, ἐνῷ θέλει διακρίνεσθαι ἑκάστη ποιότης, καὶ ἡ στεγνὴ ἀπὸ τὴν τυχὸν βρεγμένην σταφίδα, ἐνδιαλαμβάνον, ἐκτὸς τῆς ἀποκοπείσης τιμῆς, καὶ ἓν ἐννατημόριον περιπλέον, ὑποβάλλεται ἀμέσως εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν, τὸ ὁποῖον ἐκδίδει τὴν ἐπὶ τοῦ πρωτοκόλλου ἀπόφασίν του.

Ἄρθρον 30. Οἱ ἀνωτέρω ἔμποροι καὶ ἰδιοκτῆται ὀφείλουν νὰ ὑπογράφωσιν εἰς τὸ πρωτόκολλον, ἐνῷ ἐκτίθενται καὶ αἱ

δοθεῖσαι παρ' αὐτῶν πληροφορίαι περὶ τοῦ προσδιορισμοῦ τῆς τιμῆς τῆς σταφίδος.

Ἄρθρον 31. Ἐὰν καὶ ὁσάκις ἀκολούθως συμβῇ αἰφνιδία αὐξομείωσις τῆς τιμῆς τῆς σταφίδος, συντάσσεται νέον πρωτόκολλον, εἴτε κατ' αἴτησιν τῶν σταφιδεμπόρων, εἴτε κατ' αἴτησιν τοῦ Τελώνου, εἴτε κατ' αἴτησιν ἄλλης τινὸς ἐκ τῶν ἐν τῷ ἄρθρῳ 29 σημειωμένων Ἀρχῶν, τὸ ὁποῖον ὑποβάλλεται ὡσαύτως ἄνευ ἀναβολῆς εἰς τὴν ἀπόφασιν τοῦ Ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν.

Ἄρθρον 32 Κατὰ τῆς ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν ἐπιτρέπεται προσφυγὴ ἐκ μέρους τῶν ἐχόντων συμφέρον ἰδιωτῶν, ὡς πρὸς τὸν προσδιορισμὸν τῆς τιμῆς, ἐνώπιον τῶν ἐν Ἀθήναις Ἐφετῶν ἐντὸς 15 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἀφίξεως τοῦ δημοσιεύοντος τὴν ἀπόφασιν φύλλου τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως εἰς τὸ μέρος, ὅπου γίνεται ἡ ἐξαγωγή.

Ἡ προσφυγὴ δὲν ἐπιφέρει ἀναστολὴν τῆς ἐκτελέσεως τῶν ἐπὶ τῶν πρωτοκολλων ἀποφάσεων τοῦ Ὑπουργείου.

Ἄρθρον 33. Πρὶν προσδιορισθῇ, καὶ ἀποκοπῇ ἡ τιμὴ τῆς σταφίδος κατὰ τὸ ἄρθρον 29, ἐάν τις θελήσῃ νὰ ἐξαγάγῃ σταφίδα, θέλει μὲν ἐπιτρέπεσθαι εἰς αὐτὸν ἡ ἐπιβίβασις καὶ ἐξαγωγὴ, αλλὰ διὰ προηγουμένης ἀξιοχρέου ἐγγυήσεως, ὅτι θέλει πληρώσει τὸν ἔγγειον φόρον καὶ τὸ τελωνιακὸν δικαίωμα κατὰ τὴν ἀπόφασιν τῆς ἁρμοδίας Ἀρχῆς.

Ἄρθρ 34. Οἱ ἐκ τῶν βαλανοκισσοδένδρων συλλεγόμενοι καρποὶ ὑπόκεινται εἰς ἔγγειον φόρον ἄνευ διακρίσεως ἰδιοκτήτων ἢ ἐθνικῶν, εἰσπραττόμενον εἰς τὰ Τελωνεῖα μετὰ τοῦ τέλους τῆς ἐξαγωγῆς, καὶ λαμβανόμενον κατὰ τὴν ἐφεξῆς ἀναλογίαν ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ κανταριοῦ, λογιζομένου πρὸς 44 ὀκάδας, ἄνευ διακρίσεως ποιότητος.

ά) Διὰ τὴν Κέαν, Λακωνίαν καὶ Λακεδαίμονα ἔγγειος φόρος δρ. 1:10
Τελωνιακὸν δικαίωμα :56

β') Διὰ τὸν Νομὸν Μεσσηνίας ἐγκτητικὸς φόρος 3:
Τελωνιακὸν δικαίωμα :60

γ') Διὰ τὴν Ἀχαΐαν καὶ λοιπὴν Πελοπόννησον, Ἀττικὴν καὶ Ἀνατολ. Ἑλλάδα ἔγγειος φόρος δρ. 1:05
Τελωνιακὸν δικαίωμα :60

δ') Διὰ τὴν Ἀκαρνανίαν, Αἰτωλίαν καὶ Τριχωνίαν ἐγκτητικὸς φόρος δρ. 2:
Τελωνιακὸν δικαίωμα :60

Ἐπὶ τῶν κικιδίων.

Διὰ μὲν τὴν Ἀκαρνανίαν, Αἰτωλίαν καὶ Τριχωνίαν ἐγκτητικὸς φόρος κατ' ὀκὰν λεπτὰ 25

Τελωνικὸν δικαίωμα » 6

Δι' ὅλα τὰ λοιπὰ μέρη ἔγγειος φόρος » 10

καὶ τελωνιακὸν δικαίωμα ἀνὰ πᾶσαν ὀκὰν » 6

Ἄρθρ. 35. Ὡς πρὸς τὰ μέρη, ὅπου ἐπιτρέπεται ἡ ἐξαγωγὴ τῶν βαλανοκικιδίων, θέλουν τηρηθῆ αἱ διατάξεις τοῦ ἀπὸ 19/31 Μαρτίου 1843 τελωνικοῦ ὀργανισμοῦ.

Τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν θέλει φροντίσει νὰ ληφθῶτι τὰ ἀναγκαῖα πρὸς ἐπιτήρησιν μέτρα.

Ἄρθ. 36. Ὅστις φωραθῆ συλλέγων ἐκ τῶν ἐθνικῶν βαλανοκικιδοδένδρων, ἐξαιρουμένων τῶν ἐν τῷ ἄρθ. 34 στοιχ. β' καὶ δ', ἄνευ ἀδείας τοῦ δημοσίου ἐπιστάτου, θέλει ὑποβάλλεσθαι εἰς πληρωμὴν τῆς διπλασίας ἀξίας τοῦ καρποῦ, τὸν ὁποῖον ἤθελε συνάξει, κατὰ τὸ ἄρθρον 12 τοῦ παρόντος Νόμου, τὸ δὲ ἥμισυ τῆς ποινῆς ταύτης δίδεται εἰς τοὺς ἀνακαλύψαντας, ἐκτὸς τῶν ἐπιστατῶν τοῦ Δημοσίου.

Ἄρ. 37. Ὁ ἔγγειος φόρος ἐπὶ τῆς μετάξης εἰσπράττεται πρὸς δρ. 2:50 κατ' ὀκὰν, ἄνευ διακρίσεως ποιότητος. ἐπὶ δὲ τῶν κουκουλίων, ὅταν ταῦτα ἐξάγωνται, λαμβάνεται πρὸς λεπτὰ 60 τὴν ὀκὰν, τὸ δὲ τελωνιακὸν δικαίωμα δι' ἀμφότερα 6/00 ἐπὶ τῆς προσδιορισθείσης ὡς ἀνωτέρω τιμῆς.

Ὁ μετακομίζων μέταξαν ἢ κουκούλια ἀπὸ μίαν εἰς ἄλλην ἐπαρχίαν ὀφείλει νὰ λαμβάνῃ δηλωτικὸν ἀπὸ τὸν Οἶκον. Ἔφορον τῆς ἐπαρχίας, ἔνθεν μεταφέρεται, ἐμφαῖνον τὸ ποσὸν τῶν σάκκων, ἢ κιβωτίων, τὸ βάρος αὐτῶν, καὶ τὴν ἐπαρχίαν ὅπου μετακομίζεται, ὑποχρεούμενος νὰ παρουσιάζῃ αὐτὸ εἰς μὲν τὴν Τελωνιακὴν Ἀρχὴν, ὁπόταν ὁ τόπος, ἔνθα μεταφέρεται, ἦναι παράλιος, εἰς δὲ τὸν Ἔφορον, ὅταν ἦναι μεσόγειος, διὰ νὰ λάβῃ τὴν ἀνήκουσαν ἀπόδειξιν περὶ τῆς πιστῆς μετακομιδῆς αὐτῶν, τὴν ὁποίαν ἀπόδειξιν ὀφείλει ἐντὸς ἑνὸς μηνὸς νὰ διευθύνῃ εἰς τὸν Οἰκονομικὸν Ἔφορον, ἐξ οὗ ἐδόθη τὸ δηλωτικόν· ἀλλ' ἐὰν ἐντὸς τῆς ἀνωτέρω προθεσμίας παραλείψῃ νὰ παρουσιάσῃ εἰς τὸν ἁρμόδιον Οἶκον. Ἔφορον τὴν ῥηθεῖσαν ἀπόδειξιν, ὑπόκειται εἰς τὴν πληρωμὴν τῶν κατὰ τὴν ἐξαγωγὴν ὀφειλομένων φόρων.

Εἰς δὲ τὰς ποινὰς τοῦ λαθρεμπορίου ὑποβάλλεται ὁ μετακομίζων, ὁσάκις ἡ μετακομιζομένη μέταξα ἢ κουκούλια εἶναι ποσότητος ἀνωτέρας ἢ κατωτέρας τῆς ἐν τῷ δηλωτικῷ ἐμφαινομένης.

Ἄρθρ. 38. Ὁ ἔγγειος φόρος τοῦ πρινοκοκκίου προσδιορίζεται εἰς μίαν καὶ ἡμίσειαν δραχμὴν τὴν ὀκάν, τὸ δὲ τελωνιακὸν δικαίωμα εἰς λεπτὰ ἐννενήκοντα, ὁ δὲ τοῦ ῥιζαρίου εἰς δραχ. 4 τὸ καντάρι, τὸ δὲ τελωνιακὸν δικαίωμα τῆς ἐξαγωγῆς εἰς δραχ. 2:40/00.

Ἄρθρ. 39. Ὁ ἐπὶ τῶν ξηρῶν σύκων ἔγγειος φόρος καὶ τὸ κατὰ τὴν ἐξαγωγὴν αὐτῶν τελωνιακὸν δικαίωμα λαμβάνεται ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ κανταρίου.

Δι' ἔγγειον φόρον δρ. 1.

Διὰ τελωνιακὸν δικαίωμα λεπ. 60.

Ἄρθρ. 40. Ὁ ἔγγειος φόρος ἐπὶ τῶν λεμονίων καὶ πορτοκαλίων Τροιζηνίας, Ἄνδρου, Νάξου καὶ Καρυστίας λαμβάνεται ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἀγοραίας τιμῆς, βεβαιουμένης κατὰ διμηνίαν ἀπὸ τὴν Διοικητικὴν καὶ Τελωνιακὴν Ἀρχὴν καὶ τὸν Δήμαρχον. Ἐπὶ τῶν διὰ ξηρᾶς μεταφερομένων λεμονίων καὶ πορτοκαλλίων πληρόνεται ὡσαύτως ὁ ἔγγειος φόρος ἐπὶ τῇ βάσει τῆς αὐτῆς τιμῆς.

Ἄρθρ. 41. Τὸ δικαίωμα τῆς ἐπικαρπίας τῶν ἐθνικοϊδιοκτήτων σταφιδαμπέλων, καὶ συκῶν, ἴσον μὲ τὸ ποσὸν τοῦ ἐγγείου φόρου, ἀποδίδεται ἢ εἰς εἶδος 10|00 ἐπὶ τῶν ἀλωνίων ἢ τραπεζῶν, ἢ εἰς χρήματα κατ' ἀρέσκειαν τῶν φορολογουμένων, βεβαιούμενον δι' ἐκτιμήσεως συμφώνως μὲ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρ. 23 τοῦ παρόντος Νόμου. Τὸ δὲ τῶν ἐθνικοϊδιοκτήτων μωρεοδένδρων προσδιορίζεται εἰς πέντε λεπτὰ ἐφ' ἑκάστου δένδρου, ἡλικίας πέντε ἐτῶν συμπληρωμένων.

Τὸ δικαίωμα τῆς ἐπικαρπίας ἐπὶ τῶν ἄνω εἰρημένων προϊόντων ἐνοικιάζεται κατὰ τὰς περὶ τῶν λοιπῶν ἐνοικιαζομένων φόρων διατάξεις τοῦ παρόντος Νόμου διὰ δημοπρασίας, ἀλλ' εἰς χρήματα, πληρονομένου τοῦ ἐνοικίου τὴν ά Ὀκτωβρίου τ. ε.

Ἄρθρ. 42. Ἡ λαθραία ἐξαγωγὴ τῶν ἐν τοῖς ἄρθροις 34 κλπ. ἐνδιαλαμβανομένων προϊόντων, ὡς καὶ ἡ λαθραία μεταφορὰ τῶν ξηρῶν συκων, καὶ τῶν ἐν τῷ ἄρθρῳ 40 πορτοκαλολεμονίων, ὑπόκεινται εἰς πληρωμὴν ὀκταπλοῦ φόρου καὶ τελωνιακοῦ δικαιώματος· ἐπίσης θέλει ὑποβάλλεσθαι καὶ λόγῳ ἐγγείου φόρου διὰ τὰς λοιπὰς παραβάσεις χρηματικὴ ποινὴ, κατὰ τὸν περὶ ὀργανισμοῦ τῶν Τελωνείων Νόμον. Τὸ τριτημόριον τοῦ ὡς ποινὴν λαμβανομένου ποσοῦ δίδεται εἰς τὸν ἀνακαλύψαντα τὸ λαθρεμπόριον, ἢ τὰς λοιπὰς παραβάσεις, λόγῳ ἀποζημιώσεως.

Ἄρθρ. 43. Ἡ ἐπικαρπία τῶν ἐθνικῶν ἀμπέλων, σταφιδαμπέλων, συκῶν, ἐλαιῶν, βαλανιδίων, μωρεῶν κλπ. ἂν δὲν ἦναι

πολυετῶς διατεθειμένη, ἐνοικιάζεται ἐπὶ δημοπρασίᾳ, ἢ εἰσπράττεται διὰ λογαριασμὸν τοῦ Δημοσίου.

ΤΜΗΜΑ Ε.

Περὶ τοῦ τρόπου τῆς εἰσπράξεως τοῦ ἐγγείου φόρου ἐπὶ τῶν ἀκολούθων Λακωνικῶν προϊόντων.

Ἄρθρ. 44. Ὁ ἔγγειος φόρος ἐπὶ τῶν εἰς εἴδη ἀποδιδομένων προϊόντων τῶν ἐν τῷ ἄρθρῳ 13 τοῦ παρόντος Νόμου ἀναφερομένων, ὡς καὶ ὁ ἐπὶ τοῦ ἐλαίου, κατὰ τὰ ἄρθρ. 22 τῶν δύο Ἐπαρχιῶν Οἰτύλου καὶ Γυθείου ἐξακριβοῦται καὶ εἰσπράττεται εἰς τὰ Τελωνεῖα, ὁ μὲν ἐπὶ τοῦ ἐλαίου πρὸς λεπτὰ ὀκτὼ τὴν ὀκὰν, ὁ δὲ ἐπὶ τῶν καρπῶν ἐπίσης εἰς χρήματα ἐπὶ τῇ βάσει τῶν εἰς τὸν τόπον τρεχουσῶν τιμῶν ὁσάκις καὶ ὁπόταν ἐξάγωνται, ἢ μεταφέρωνται τ' ἀνωτέρω προϊόντα διὰ θαλάσσης ἢ διὰ ξηρᾶς, θεωρουμένου τοῦ ἐξάγοντος, ἢ μεταφέροντος αὐτὰ προσώπου ὡς φορολογουμένου.

Ἄρθρ. 45. Ἡ εἴσπραξις τοῦ ἐν τῷ ἀνωτέρῳ ἄρθρῳ μνημονευομένου φόρου ἀνατίθεται εἰς τὸ Τελωνεῖον Γυθείου, τὸ Ὑποτελωνεῖον Διρενίου, τὸ Σταθμοφυλακεῖον Ἁρμυροῦ καὶ τὰ Φυλακεῖα Κυτριῶν καὶ Καρδαμυλης.

Ἄρθρ. 46. Ἐπιτρέπεται νὰ διορισθῶσι δύο Ἔφοροι 6ης τάξεως εἰς Λακωνίαν, ἡ ἕδρα καὶ τὰ καθήκοντα τῶν ὁποίων θέλουν κανονισθῆ διὰ Βασιλ. Διατάγματος.

Ἄρθρ. 47. Οἱ μετακομιζοντες ὁμοειδῆ μὲ τὰ ἐν τῷ ἄρθρῳ 13 ἀναφερόμενα προϊόντα ἀπὸ τὰς ὁμόρους Ἐπαρχιας εἰς τὴν Λακωνίαν, εἴτε διὰ νὰ τὰ ἐξαξωσιν, εἴτε διὰ νὰ τὰ πωλήσωσιν ἐκεῖ, ὀφείλουν νὰ διαβαίνωσι διὰ μιᾶς τῶν τριῶν ὁδῶν, ἢ διὰ τῆς ὁδοῦ τῆς ἀγούσης ἀπὸ Σπαρτης εἰς Γύθειον, ἢ δι' ἐκείνης τῆς ἀπὸ Ἀρχοντικὸν εἰς Γύθειον, ἢ διὰ τῆς φερούσης ἀπὸ Καλάμας εἰς Ἁρμυρὸν, καὶ νὰ ἐφοδιάζωνται μὲ διαβατήρια παρὰ τῶν ἁρμοδίων Δημοτικῶν Ἀρχῶν, ὄπισθεν τῶν ὁποίων θελει δηλοῦσθαι ὁ ἀριθμὸς τῶν φορτίων, καὶ τὸ βάρος καὶ εἶδος τῶν προϊόντων· ἁρμόδιαι δὲ Ἀρχαὶ εἶναι οἱ Δήμαρχοι ἐκεῖνοι, ἀπὸ τὴν περιφέρειαν τῶν ὁποίων ἁμβάνονται, καὶ μεταφέρονται τὰ προϊόντα εἰς Λακωνίαν. Τὰ διαβατήρια ταῦτα θέλουν παρουσιάζει εἰς ἕνα τῶν ἁρμοδίων κατὰ τὴν Λακωνίαν Ἐφόρων, ἀπὸ τὸν ὁποῖον θελουν ἐφοδιάζεσθαι μὲ ἀποδεικτικὸν πρὸς ἐλευθέραν ἐξαγωγὴν, ἢ καταναλωσιν τῶν προϊόντων.

Ἄρθρ. 48. Οἱ θελοντες νὰ μεταφέρωσι διὰ ξηρᾶς προϊόντα τῆς Λακωνίας ἢ εἰς ἄλλας τοὺς Κράτους Ἐπαρχίας, ὀφείλουν,

παρουσιαζόμενοι εἰς τὸν ἁρμόδιον Τελώνην, Ὑποτελώνην ἢ Σταθμοφύλακα, ἢ εἰς ἕνα τῶν Ἐφόρων νὰ πληρόνωσι τὸν κανονισμένον ἔγγειον φόρον, καὶ νὰ ἐφοδιάζωνται μὲ ἀποδεικτικὸν πληρωμῆς, ἐν ᾧ θέλουν ἐμφανίσθαι μὲ ἀκρίβειαν τὰ φορολογηθέντα προϊόντα. Ταῦτα δὲ τὰ ἀποδεικτικὰ τῶν Τελωνῶν, ὁσάκις ὁ φόρος πληρόνεται εἰς αὐτοὺς, θέλουν παρουσιάζει οἱ κομισταὶ εἰς τοὺς κατὰ τὴν Λακωνίαν Ἐφόρους, οἵτινες ἀφοῦ τὰ ἐξελέγξωσι καὶ εὕρωσι τὰ μεταφερόμενα προϊόντα ὀρθῶς σημειωμένα, θέλουν τὰ κρατεῖ εἰς τὸ ἀρχεῖόν των, καὶ ἐκδίδει ἄλλα ἀντ' αὐτῶν ἀποδεικτικὰ, διὰ νὰ μεταφέρωσι τα φορολογηθέντα ἐλευθέρως ὅπου βούλονται οἱ κομισταί.

Ἄρθρ. 49. Ὅστις τῶν ἐν τῷ ἄρθρ. 47 ἀναφερομένων Δημάρχων ἤθελε δηλώσει ὡς προϊόντα τοῦ Δήμου του, προϊόντα τῆς Λακωνίας, ὑπόκειται εἰς τὴν ποινὴν τὴν ὡρισμένην ἐν τῷ ἄρθρῳ 251 τοῦ ποιν. Νομου.

Ἄρθρ. 50. Οἱ Τελῶναι Λακωνίας θέλουν θεωρεῖ, καὶ φορολογεῖ ἀνεξαιρέτως ὡς Λακωνικὰ προϊόντα, ὅσα δὲν συνοδεύονται μὲ τακτικὰ τῶν Ἐφορων ἀποδεικτικὰ κατὰ τὸ ἄρθρ. 47.

Ἄρθρ. 51. Ὅστις ἐξάγει λαθραίως προϊόντα τῆς Λακωνίας, ἢ μεταφέρει αὐτὰ εἰς τὰς ὁμόρους Ἐπαρχίας δι' ἄλλης ὁδοῦ παρὰ τὴν ἐν τῷ ἄρθρῳ 47 αναφερομένην, πρὸς ἀποφυγὴν τοῦ νομίμου φόρου, ὑποβάλλεται εἰς τὰς αὐτὰς ποινας, τὰς προβλεπομένας ἀπὸ τὸ ἄρθρ. 12 τοῦ παρόντος Νόμου.

Ἄρθρ. 52 Οἱ μεχρι τῆς ἐκδόσεως τοῦ παρόντος Νόμου βεβαιωθέντες φόροι ἐπὶ τοῦ ἐλαίου τῆς Λακωνίας κατὰ τὰς προεκδοθεισας ὁδηγίας τοῦ Ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικων πρὸς τοὺς Τελώνας, θέλουν εισπραχθῆ ἐπὶ τῇ βάσει τῶν κρατηθεισῶν σημειώσεων.

ΤΜΗΜΑ ΣΤ'.

Περὶ εἰσπράξεως τοῦ φόρου ἐπὶ τῆς ῥιτινοκατράμης.

Ἄρθρ. 53. Ὁ ἔγγειος φορος επὶ τῆς ῥιτινοκατραμης καὶ ἄλλων δασικῶν προϊόντων προσδιορίζεται 10/00, καὶ εισπράττεται διὰ λογαριασμὸν τοῦ Δημοσίου εἰς χρήματα, ἐπὶ τῇ βάσει τῆς τρεχούσης ἐπιτοπίου τιμῆς, ἀποκοπείσης παρὰ τοῦ Ἐπάρχου, τοῦ Δασονόμου καὶ τοῦ Δημάρχου τῆς πρωτευούσης.

Ὁ δὲ τρόπος τῆς ἐξακριβώσεως τοῦ ποσοῦ θέλει κανονισθῆ ἀπὸ τὸ Ὑπουργεῖον των Οἰκονομικῶν.

Κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον βεβαιοῦται καὶ εισπράττεται καὶ τὸ δικαίωμα τῆς ἐπικαρπίας.

Ὅστις τῶν φορολογουμένων ὑποπέσει εἰς τὰ παρὰ τοῦ ἄρθρ.

38 τοῦ παρόντος Νόμου διαταττόμενα, θέλει ὑποκύψει εἰς τὰς ἐν αὐτῷ προβλεπομένας ποινάς.

ΤΜΗΜΑ Ζ'.

Γενικαὶ διατάξεις.

Ἄρθρ. 54. Οἱ προερχόμενοι ἀπὸ τὴν διὰ λογαριασμὸν τοῦ Δημοσίου εἴσπραξιν καρποὶ καὶ γεννήματα δὲν ὑπόκεινται εἰς πληρωμὴν δημοτικοῦ ἢ ἄλλου τινὸς φόρου, ὅπου καὶ ἂν μετενεχθῶσιν, ἑνόσῳ εὑρίσκονται εἰς τὴν κυριότητα τοῦ Δημοσίου.

Ἄρθρ. 55. Τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν θέλει δώσει τὰς ἀναγκαίας ὁδηγίας, διασαφήσεις, τύπους καὶ πίνακας εἰς τὰς Οἰκονομικὰς Ἀρχὰς καὶ τοὺς ἐπιστάτας τοῦ Δημοσίου, τόσον διὰ τὴν εἴσπραξιν τῶν φόρων, ὅσον καὶ διὰ τὴν ἐξακρίβωσιν καὶ τὴν εἰς χρήματα αὐτῶν πληρωμήν.

Ἄρθ. 56. Τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν ἐκποιεῖ τοὺς εἰς εἴδη συναζομένους καρποὺς διὰ δημοπρασίας τοῖς μετρητοῖς, ἢ καὶ παραχωρεῖ αὐτοὺς τοῖς μετρητοῖς, εἰς τοὺς φορολογουμένους, κατ' αἴτησιν αὐτῶν, ἄνευ δημοπρασίας, καθόσον ἀφορᾷ μόνον τοὺς φόρους ἑκάστου, ἐπὶ τῇ βάσει τῆς εἰς τὸν τόπον τρεχούσης τιμῆς, προσδιοριζομένης παρὰ τῆς Διοικητικῆς καὶ Οἰκονομικῆς Ἀρχῆς καὶ τοῦ Ταμίου.

Ἄρθρ. 57 Οἱ ἐκτιμηταὶ τοῦ Δημοσίου καὶ οἱ ἐπιδιαιτηταὶ ὀφείλουν ἐπὶ ποινῇ προστίμου 10—50 δραχ. νὰ προτείνωσιν αὐθορμήτως τὴν ἐξαίρεσίν των, ὅταν ὑπάρχουν λόγοι κατὰ τὰς περὶ ἐξαιρέσεως διατάξεις τῆς πολιτ. δικονομίας ὡς πρὸς τοὺς δικαστικοὺς ὑπαλλήλους, ἐπιφυλαττομένης τῆς ἀνωτέρω ποινῆς ἐν περιπτώσει ἀπάτης, κατὰ τοὺς ὅρους τοῦ ποιν. Νόμου, καθὼς καὶ τῆς ὑποχρεώσεως εἰς πολιτικὴν ἀποζημίωσιν.

Ἄρθρ. 58. Τὸ δικαίωμα τῆς ἐπικαρπίας τῶν ἀγρῶν καὶ τῶν ἄλλων κτημάτων τῶν διαλελυμένων Μοναστηρίων, ἐξακριβοῦται καὶ εἰσπράττεται κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος Νόμου, ἢ κατὰ τοὺς ὅρους τοὺς ἐνδιαλαμβανομένους εἰς τὰ ἀνὰ χεῖρας τῶν καλλιεργητῶν ἔγγραφα.

Ἄρθρ. 59. Ἐπιστάται, ἀποθηκοφύλακες, ὑποεπιστάται, φύλακες, καὶ πᾶς ἄλλος ἐπὶ τῆς εἰσπράξεως ὑπάλληλος ἢ ὑπηρέτης, οἵτινες ὁπωσδήποτε ἤθελον ζημιώσει τὸ Δημόσιον πρὸς ἴδιον, ἢ ἄλλου τινὸς ὄφελος, ὑπόκεινται πρὸς ταῖς ἄλλαις παρὰ τοῦ Νόμου ὁριζομέναις ποιναῖς καὶ εἰς τὴν στέρησιν πάσης δημοσίας ὑπηρεσίας ἀπὸ δύω ἕως ἓξ ἐτῶν.

Ἄρθρ. 60. Ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς ἐπιφορτίζεται τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος Νόμου.

Μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν ὁ Κ. Ὑπουργὸς ἐσύστησε τὴν ταχεῖαν ἐπιψήφισιν αὐτοῦ, διὰ τὸ κατεπεῖγον τοῦ καιροῦ.

Ἐπομένως γενομένου λόγου, ἐὰν πρέπῃ τὸ καθυποβληθὲν Νομοσχέδιον νὰ παραπεμφθῇ εἰς τὰ Τμήματα καὶ νὰ διορισθῇ Ἐπιτροπὴ, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ Κανονονισμοῦ, ἢ νὰ προχωρήσῃ ἡ Γερουσία εἰς τὴν συζήτησιν αὐτοῦ, διὰ τὸ κατεπεῖγον. Εἷς τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν ἐπρότεινε νὰ συνέλθωσιν ἀμέσως μετὰ τὴν Συνεδρίασιν τὰ Τμήματα καὶ νὰ διορίσωσι τὴν Ἐπιτροπὴν, ἥτις θέλει καθυποβάλλει τὴν ἔκθεσίν της· πρὸς τοῦτον ἀπαντῶν ἄλλος, ἐπέφερεν, ὅτι τὸ ἄρθρον 18 τοῦ Κανονισμοῦ ἀφίνει εἰς τὴν Γερουσίαν ν' ἀποφανθῇ, ἂν πρέπῃ νὰ διορισθῇ Ἐπιτροπὴ, ἢ διὰ νὰ ὑποβάλῃ εἰς τὴν Γερουσίαν ἔκθεσιν, ἢ ἂν πρέπῃ νὰ προχωρήσῃ χωρὶς ταύτης εἰς τὴν συζήτησιν· διότι αὕτη δύναται νὰ ἐκτιμήσῃ καὶ τὴν σπουδαιότητα τοῦ ἀντικειμένου, καὶ τὸ κατεπεῖγον τῶν περιστάσεων. Ἐπὶ τοῦ προκειμένου λοιπὸν, πρέπει νὰ ἐξετάσωμεν προηγουμένως τὰ δύω ταῦτα, καὶ ν' ἀποφανθῶμεν. Καὶ ὅτι μὲν ὁ καιρὸς κατεπείγει, τοῦτο παρὰ πάντων ὁμολογεῖται, διότι εἰς πολλὰ μέρη ἤρχισεν ἤδη τὸ θέρος, καὶ ἡ συλλογὴ τῶν δημητριακῶν καρπῶν· ὅτι δὲ τὸ πρκείμενον Νομοσχέδιον δὲν ἔχει ἀντικείμενον λίαν σπουδαῖον, οὐδὲ παρουσιάζει θεωρίας, αἱ ὁποῖαι ἀπαιτεῖται ν' ἀναπτυχθῶσι δι' ἐκθέσεως τῆς Ἐπιτροπῆς, ἀρκεῖ νὰ παρατηρήσῃ τις, ὅτι τὸ φορολογικὸν Νομοσχέδιον συζητεῖται καὶ ψηφίζεται κατ' ἔτος ἀπὸ τὰ Νομοθετικὰ Σώματα, καὶ αἱ διατάξεις τοῦ προκειμένου εἶναι κατὰ μέγα μέρος ἀπαράλλακτοι μὲ τὰς τῶν προλαβόντων. Ἐπομένως ἐπρότεινε νὰ μὴ διορισθῇ Ἐπιτροπὴ, ἀλλὰ νὰ συνέλθωσι τὰ Τμήματα, καὶ μετὰ τὴν ἐπεξεργασίαν τοῦ Νομοσχεδίου νὰ προχωρήσῃ ἡ συζήτησις αὐτοῦ.

Πρὸς ταῦτα ἀντιπαρετήρησεν ὁ κατὰ πρῶτον ἀγορεύσας, ὅτι διὰ τῆς Ἐπιτροπῆς μᾶλλον παρὰ διὰ τῶν Τμημάτων θέλει ἐπιταχυνθῇ τὸ ἔργον, διότι αἱ σκέψεις γίνονται ταχύτεραι καὶ ὡριμώτεραι παρὰ τῆς Ἐπιτροπῆς, ὡς συγκειμένης ἀπὸ ὀλίγα μέλη. Ἐπομένως ἐπέμενεν εἰς τὴν σύστασιν τῆς Ἐπιτροπῆς, προσθέσας, ὅτι τὸ ἀντικείμενον εἶναι σπουδαῖον.

Πρὸς ταῦτα ἀντιλέγων ὁ προαγορεύσας, ἐπήνεγκεν, ὅτι δὲν θεωρεῖ παντελῶς σπουδαῖον τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον, διότι οὔτε πρωτοφανὲς εἶναι, οὔτε φέρει ἐν ἑαυτῷ διασκέψεις τινὰς δυσκόλους ὡς ἐκ τῆς φύσεώς των, ἀλλὰ μάλιστα εὐκόλους καὶ συνήθεις, ὑπαγορευθείσας ἐκ τῆς πολυετοῦς πείρας. Μόνον ὃ

ὡς κατεπεῖγον τὸ ἀναγνωρίζει, καὶ διὰ τοῦτο προτείνει νὰ μὴ διορισθῇ ἐπιτροπὴ διὰ νὰ μὴ προέλθῃ βραδύτης.

Ἀντιπαρατηρήσαντος δ' ἄλλου, ὅτι, μὴ διοριζομένης τῆς Ἐπιτροπῆς, ὅλως περιττὸν θεωρεῖται τὸ νὰ συνέλθωσι τὰ Τμήματα, ἐπέφερεν ὁ αὐτὸς, ὅτι παραδεχόμενος τὴν πρότασιν ταύτην, προτείνει ὥστε ἡ Γερουσία νὰ προβῇ ἀμέσως εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ Νομοσχεδίου, συμμορφουμένη οὕτως μὲ ὅ,τι ἄλλοτε ἐπὶ ἄλλων ἧττον κατεπειγόντων Νομοσχεδίων ἔπραξε.

Ἄλλος δὲ συμφωνῶν μὲ τὸν προαγορεύσαντα, παρετήρησεν ὅτι ἡ Γερουσία οἱανδήποτε ἐπιφέρει ἀπόφασιν, εἴτε δηλαδὴ διορίσει Ἐπιτροπὴν, εἴτε ἀμέσως προβῇ εἰς τὴν συζήτησιν, εἶναι νόμιμος, διότι διὰ τοῦ Κανονισμοῦ ἐπεφύλαξεν εἰς ἑαυτὴν τὸ δικαίωμα τοῦ διορίζειν ἢ μὴ Ἐπιτροπήν.

Καὶ ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἂν διορισθῇ Ἐπιτροπὴ, βεβαίως διὰ τῆς ἐκθέσεώς της θέλει διευκολύνει αὕτη τὰς συζητήσεις· ἀλλ' αἱ εὐκολίαι αὗται παραβαλλόμεναι μὲ τὸ κατεπεῖγον τοῦ καιροῦ καὶ μὲ τὰς σημερινὰς περιστάσεις εἶναι μηδαμιναί· διότι εἰς πολλὰ μέρη, ὡς ἐρρέθη, ἤρχιζαν νὰ θερίζωσιν, ἡ δὲ σημερινὴ περίστασις δὲν ἐπιτρέπει μακρὰς καὶ ἐκτεταμένας συζητήσεις.

Ἡ Γερουσία, κατ' ἐρώτησιν τοῦ Κ. Προέδρου, παρεδέχθη τὴν ἄμεσον συζήτησιν τοῦ Νομοσχεδίου, καὶ γενομένης δεκτῆς τῆς ἀρχῆς αὐτοῦ, ἀνεγνώσθησαν παρ' ἑνὸς τῶν ΚΚ. Γραμματέων τ' ἄρθρα 1—19, καὶ ἐγένοντο δεκτὰ, ὅπως ἔχωσιν ἐν τῷ Νομοσχεδίῳ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ἄρθρου 20, εἷς των ΚΚ. Γερουσιαστῶν ἠρώτησε τὸν ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸν, ἂν ἡ καταμέτρησις τῶν ἀμπέλων τὸ παρελθὸν ἔτος ἐνηργήθη πραγματικῶς εἰς ὅλα τὰ μέρη, καὶ ἂν αἱ ἐν τῷ προϋπολογισμῷ σημειούμεναι ἐκ τούτων δραχμαὶ 700,000 εἰσεπράχθησαν· ὁ δὲ Ὑπουργὸς ἀπήντησεν, ὅτι ἡ μὲν καταμέτρησις ἐνηργήθη εἰς ὅλα ἀνεξαιρέτως τὰ μέρη, ἡ δὲ εἴσπραξις, καθ' ἃς ἔχει πληροφορίας, δὲν ἐνηργήθη ἐν γένει, ἐπεφυλάχθη δὲ νὰ ὑποβάλῃ εἰς τὴν Γερουσίαν λεπτομερεστέρας πληροφορίας εἰς ἄλλην Συνεδρίασιν.

Μετὰ τοῦτο, ἐγένετο δεκτὸν καὶ τὸ ἄρθρον 20.

Ἔπειτα ἀναγνωσθέντα τὰ ἄρθρα 21 μέχρι τοῦ 43, ἐγένοντο δεκτὰ, ὅπως ἔχωσιν ἐν τῷ Νομοσχεδίῳ, ἄνευ οὐδεμιᾶς παρατηρήσεως.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κ. Πρόεδρος, λαβὼν τὴν γνώμην τῆς Γερουσίας, ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν περὶ τὴν 2 ὥραν Μ. Μ. ἀπαγ-

γείλας ὡς ἀντικείμενον τῆς ἐπιούσης Συνεδριάσεως; τὴν ἐξακολούθησιν τῆς συζητήσεως τοῦ περὶ φορολογίας τῶν προϊόντων τῆς Γῆς Νομοσχεδίου.

Ὁ Πρόεδρος

Α. ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι

Χ. ΚΛΟΝΑΡΗΣ.

Ν. ΜΕΞΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς

Χρ. Βλάσσης.

Ἀθ. Γρηγοριάδης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 18 Ἀπριλίου 1848.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων 31 μελῶν, ὁ Κ. Πρόεδρος κηρύττει τὴν ἔναρξιν τῆς Συνεδριάσεως περὶ τὴν 12 ὥραν.

Τὰ Πρακτικὰ τῆς προλαβούσης ἀναγνωσθέντα, ἐγκρίνονται, μηδεμιᾶς γενομένης ἐνστάσεως.

Σημειουμένων τῶν ὀνομάτων τῶν προσκληθέντων καὶ μὴ παρουσιασθέντων Γερουσιαστῶν, ὁ Κ. Πρόεδρος ἐδήλωσεν ὅτι οἱ ΚΚ. Τζανετάκης Γρηγοράκης καὶ Δ. Βούλγαρης εἰδοποίησαν τὸ Γραφεῖον, ὅτι δι' ἀσθένειαν κωλύονται νὰ παρευρεθῶσιν εἰς τὴν σημερινὴν Συνεδρίασιν· ἀπήγγειλε δὲ, ὅτι ἀντικείμενον τῆς Συνεδριάσεως εἶναι ἡ ἐξακολούθησις τῆς συζητήτεως τοῦ περὶ φορολογίας τῶν προϊόντων τῆς Γῆς Νομοσχεδίου· καὶ ἀναγνωσθέντος τοῦ ἄρθρου 44, εἷς τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, λαβὼν τὸν λόγον, εἶπεν· Ἀναγνωρίζων, Κύριοι, ἐκ προοιμίων καὶ τὰ πατριωτικὰ τοῦ Ὑπουργείου αἰσθήματα, καὶ τὴν ὁποίαν καταβάλλει μέριμναν περὶ τὴν οἰκονομίαν τοῦ δημοσίου πλούτου, ἔρχομαι νὰ καθυποβάλω εἰς τὴν σκέψιν σας τὰς παρατηρήσεις μου ἐπὶ τῶν διατάξεων τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου περὶ φορολογίας τῶν προϊόντων τῆς Λακωνίας, αἱ ὁποῖαι εἵλκυσαν τὴν προσοχήν μου ἐκ πρώτης ὄψεως. Ἀναγνωρίζω, Κύριοι, καὶ τὸ κατεπεῖγον τοῦ καιροῦ, καὶ τὸ κρίσιμον τῶν περιστάσεων, ἀπαιτοῦντα τὴν τελείαν ἐπιψήφισιν τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου, ἀλλὰ δὲν δύναμαι νὰ παραδεχθῶ ἀρχὴν καταστρέφουσαν

τὴν βάσιν αὐτὴν τοῦ Πολιτεύματός μας· καὶ τὸ Σεβαστὸν Σῶμα τῆς Γερουσίας ἐμπεπιστευμένον τὴν διατήρησιν τῆς ἱερᾶς τοῦ Συντάγματος παρακαταθήκης, θέλει ἀπορρίψει, εἶμαι βέβαιος τὴν ἀρχὴν ταύτην.

Τίς δὲν βλέπει, Κύριοι, ὅτι ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 44 τοῦ Νομοσχεδίου ἀνατρέπει τὴν καθιερωθεῖσαν διὰ τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ Συντάγματος ἀρχὴν τῆς ἰσότητος, καθ' ἣν οἱ Ἕλληνες ὅλοι ὀφείλουν νὰ συνεισφέρωσιν ἀδιακρίτως εἰς τὰ δημόσια βάρη, ἀναλόγως τῆς περιουσίας των; διότι ὁλόκληρος λαὸς δύο Ἐπαρχιῶν ἐξαιρεῖται τῆς ὑποχρεώσεως ταύτης, μένον ἀφορολόγητος.

Διέλθετε, Κύριοι, τὰς πράξεις τῆς Ἐθνικῆς Συνελεύσεως τῆς 3 Σεπτεμβρίου, καὶ τὴν ἀπόφασιν αὐτῆς ἐπ' αὐτοῦ τούτου τοῦ ἀντικειμένου, ὅτε οἱ πληρεξούσιοι τῆς Λακωνίας, κινήσαντες πάντα λίθον, ἐζήτησαν ὑπὲρ τῶν συμπολιτῶν των τὴν ἀτέλειαν, τὴν ὁποίαν ἡ Συνέλευσις ἀπέρριψε μὲν παμψηφεί, ὡς καταχρέουσαν τὴν καθιερωθεῖσαν ἰσότητα, ἐνώπιον τοῦ Νόμου, ἀναγνωρίζουσα δὲ τὸ δύσκολον τοῦ νὰ ἐφαρμοσθῇ εἰς τὴν Λακωνίαν ὁ αὐτὸς τρόπος τῆς φορολογίας, παρέπεμψε τὸ ἀντικείμενον τοῦτο εἰς τὰς Βουλὰς, διὰ νὰ τὸ λάβωσιν ὑπ' ὄψιμον σκέψιν, καὶ νὰ νομοθετήσωσι περὶ τοῦ καταλληλοτέρου τρόπου τῆς φορολογίας τῆς Λακωνίας· ἀλλὰ τὸ Ὑπουργεῖον σήμερον, ἀντὶ νὰ συμμορφωθῇ μὲ τὴν ἐντολὴν ταύτην τῆς Ἐθνοσυνελεύσεως, καταστρέφει αὐτὴν, διότι, ἀντὶ νὰ προβάλῃ ἄλλον καταλληλότερον τρόπον τῆς φορολογίας τῆς Λακωνίας, παραδέχεται τὴν ἀτέλειαν, καὶ οὕτως εἰσάγει προνόμια καὶ ἐξαιρέσεις. Πρὸς ἀποφυγὴν τούτων ἁπάντων, ἐπρότεινε νὰ ἐξαλειφθῶσιν ὅλα τὰ ἐν τῷ Νομοσχεδίῳ ἄρθρα, τὰ ἀφορῶντα τὴν φορολογίαν τῆς Λακωνίας, καὶ ν' ἀντικατασταθῇ ἡ ἐξῆς τροπολογία.

« Διὰ Βασιλικῶν Διαταγμάτων θέλει διορισθῆ ὁ τρόπος καὶ » ὁ τόπος τῆς εἰσπράξεως τῶν φόρων ἐπὶ τῶν Λακωνικῶν » προϊόντων, ἀλλὰ πάντοτε ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ποσοῦ τοῦ προσ» διοριζομένου διὰ τοῦ παρόντος Νόμου. »

Διὰ τῆς τροπολογίας ταύτης, ἐπρόσθεσεν, ἀφ' ἑνὸς μὲν διατηρεῖται ἡ ἰσότης, καὶ ἀφ' ἑτέρου χορηγεῖται εἰς τὸ Ὑπουργεῖον ἡ ἄδεια νὰ μεταχειρισθῇ, ὅσα νομίσει κατάλληλα καὶ πρόσφορα διὰ τὴν φορολογίαν τῆς Λακωνίας μέτρα.

Εὐχαριστῶν τὸν προαγορεύσαντα, ἐπήνεγκεν ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς, δι' ὅσα ὑπὲρ τοῦ Ὑπουργείου ἐξεφράσθη, παρατηρῶ, ὅτι ἡ προταθεῖσα τροπολογία δὲν συμβιβάζεται μὲ τὸ

Σύνταγμα, τὸ ὁποῖον ἐπικαλεῖται· διότι εἶναι καθ' ἑαυτὴν μία ἐξαίρεσις. Τὸ Ὑπουργεῖον διὰ ν' ἀποφύγῃ τὸ ἄτοπον τοῦτο, μ' ὅλον ὅτι ὑπάρχει Β. Διάταγμα τοῦ 1838 περὶ εἰσπράξεως τῶν Λακωνικῶν προϊόντων, ἠθέλησε νὰ συμπεριλάβῃ εἰς τὴν γενικὴν φορολογίαν καὶ τὴν Λακωνίαν, εἰσάγον εἰς τὸ γενικὸν Νομοσχέδιον τὰ ἤδη συζητούμενα ἄρθρα, τὰ ὁποῖα ποσῶς δὲν ἀπομακρύνονται ἀπὸ τὸν σκοπὸν καὶ τὸ πνεῦμα τῆς συντακτικῆς Συνελεύσεως.

Ὅταν ἐπρόκειτο ν' ἀρχίσῃ ἐν τῇ Συνελεύσει ἡ συζήτησις τοῦ 3 ἄρθρου τοῦ Συντάγματος, οἱ Πληρεξούσιοι τῆς Λακωνίας ὑπολαβόντες, ὅτι, καθιερουμένης τῆς διατάξεως ταύτης, θέλει ὑποβληθῆ καὶ ἡ Λακωνία εἰς τὰ γενικὰ φορολογικὰ μέτρα, καὶ μὴν ἐπιθυμοῦντες βεβαίως νὰ ὑποστῇ τὸ Δημόσιον δαπάνας δυσαναλόγους μὲ τὴν ἀξίαν τῆς ἐλπιζομένης προσόδου, ἐπαρουσίασαν ἀναφορὰν, ἐξαιτήσαντες νὰ μὴν ὑπαχθῇ ὁ τόπος των εἰς τὸ γενικὸν τῆς φορολογίας σύστημα, ὡς ἄγονος παντελῶς καὶ ἄφορος, καὶ ἡ Συνέλευσις μετὰ μακρὰν συζήτησιν ἀπεφάσισε « νὰ παρα- » πεμφθῇ ἡ αἴτησις τῶν Πληρεξουσίων Λακωνίας εἰς τὰς » Βουλὰς, συστημένη κατὰ τὸ δέον, ὥστε αὗται νὰ φροντίσωσι » περὶ τοῦ καταλληλοτέρου τρόπου τῆς φορολογίας τῆς Λακω- » νίας. » (ὅρα Σελ. 165 Πρακτ. τῆς Ἐθνοσυνελεύσεως.)

Ἐνταῦθα πρέπει νὰ παρατηρηθῇ, ὅτι, ἐὰν ἡ αἴτησις τῶν Πληρεξουσίων τῆς Λακωνίας ἐθεωρεῖτο ἀντιβαίνουσα εἰς τὸ ἄρθρον 3 τοῦ Συντάγματος, ἤθελε ποτὲ παραδεχθῇ ἡ Συνέλευσις, νὰ παραπέμψῃ καὶ συστήσῃ τὴν ἀναφορὰν αὐτῶν εἰς τὰς Βουλὰς, ῥητῶς ἐντελλομένη νὰ εὑρεθῇ τρόπος κατάλληλος διὰ τὴν φορολογίαν τῶν προϊόντων τῆς Λακωνίας; καὶ ἤθελε ποτὲ δειχθῇ τοσοῦτον ἀσυνεπὴς, ὥστε ἡ ἰδία νὰ καταστρέψῃ τὸ μέγα ἔργον της διὰ τῶν ἰδίων πράξεών της; ἐκτὸς τούτου, ὅτε ἐπρόκειτο ἡ συζήτησις τοῦ ἄρθρου 3, καὶ εἷς τῶν Πληρεξουσίων ἐπρότεινε νὰ προστεθῇ ἡ λέξις « ἀδιακρίτως » μετὰ τὰς λέξεις « οἱ Ἕλληνες εἶναι ἴσοι ἐνώπιον τῶν Νόμων » καὶ ἄλλος ὅτι, ἡ προσθήκη αὕτη εἶναι περιττὴ, καὶ τὰ περιττὰ δὲν πρέπει νὰ τίθενται εἰς τὰ Συντάγματα, ἐπρότεινε δὲ νὰ προστεθῇ ἡ ἀνωτέρω λέξις « ἀδιακρίτως » μετὰ τὴν λέξιν « καὶ συνεισφέρουσι. » Παραδεχθείσης τότε τῆς Συνελεύσεως τὴν προσθήκην ταύτην, οἱ πληρεξούσιοι τῆς Λακωνίας ὑποπτεύσαντες, ὅτι διὰ τῆς παραδοχῆς ταύτης καταστρέφεται ἡ πρὸς τὰς Βουλὰς συστηθεῖσα αἴτησίς των, ἀντέστησαν, ζητοῦντες τὴν ἀπάλειψιν αὐτῆς, ἡ δὲ Συνέλευσις ἀπεφάνθη « ὅτι τὸ παρὸν ἀντικείμενον (ἤτοι

» τὸ ἄρθρον 3 τοῦ Συντάγματος) δὲν ἔχει σχέσιν μὲ τὴν πρὸ
» ὀλίγων ἡμερῶν συζητηθεῖσαν πρότασιν τῶν Πληρεξουσίων τῆς
» Λακωνίας ᾳ (ὅρα Σελ. 243 Πρακτ.) ὥστε παρατηρεῖτε, ὅτι
ἡ Συνέλευσις, τὸ μόνον ἁρμόδιον Σῶμα νὰ ἑρμηνεύσῃ τὸ ἄρθρον
3, ῥητῶς ἀποφαίνεται, ὅτι ἡ πρότασις τῶν Πληρεξουσίων Λακω-
νίας περὶ ἰδιαιτέρου τρόπου βεβαιώσεως καὶ εἰσπράξεως τῶν
προϊόντων της, δὲν ἔχει καμμίαν σχέσιν μὲ τὴν διάταξιν τοῦ
ἄρθρου 3, ὅπερ ἐστὶ, δὲν γίνεται παράβασις αὐτοῦ. Ἀλλὰ,
Κύριοι, καὶ ἂν δὲν εἴχομεν τὰς ἀποφάσεις ταύτας τῆς Συνελεύ-
σεως, ἠδυνάμεθα, ὑπ' ὄψιν λαμβάνοντες ἄλλους φορολογικοὺς
Νόμους, περιέχοντας πολλὰς ἐξαιρέσεις, νὰ νομοθετήσωμεν ἐν
πεποιθήσει τὸ προτεινόμενον μέτρον. Οἱ Νόμοι τῶν ἐπιτηδευ-
μάτων καὶ οἰκοδομῶν παραβαλλόμενοι μὲ τὸν περὶ φορολογίας
Νόμον ἔχουν τὴν μεγαλητέραν ἀνισότητα· ἀλλὰ παρατρέχων
τούτους, περιορίζομαι εἰς μόνον τὸν γενικὸν περὶ φορολογίας
Νόμον· οἱ γεωργοὶ καὶ ἀμπελοκτήμονες ἐπιβαρύνονται πλειό-
τερον ἀπὸ τοὺς σταφιδοκτήμονας, βαλανοσυνάκτας, καὶ
βομβυκοτρόφους· διότι οἱ μὲν ἀποδίδουν τὸν φόρον καὶ ἐκείνων
τῶν προϊόντων, ὅσα πρὸς ἰδίαν των χρῆσιν καταναλίσκονται,
οἱ δὲ εἶναι ἀπηλλαγμένοι τούτου, διότι τὰ καταναλισκόμενα εἰς
τὸν τόπον βαλανίδια, μετάξια καὶ σταφίδες μένουν ἀφορολό-
γητα. Τὰ πορτοκάλλια, λεμόνια καὶ κύτρα τῶν μὲν ἄλλων Ἐπαρ-
χιῶν ἐκτιμῶνται ἐπὶ τῶν δένδρων, ὥστε τὰ εἰς τὰς Ἐπαρχίας
ταύτας καταναλισκόμενα εἶναι φορολογημένα, τὰ δὲ τῆς Κάρυ-
στίας, Ἄνδρου, Νάξου καὶ Τροιζηνίας φορολογοῦνται κατὰ τὴν
ἐξαγωγήν, ὥστε τὰ καταναλισκόμενα εἰς τὸν τόπον μένουν ἀφο-
ρολόγητα. Ἆρα δὲν ὑπάρχει ἐνταῦθα ἐξαίρεσις; παρενομήσαμεν
λοιπὸν, νομοθετήσαντες τὸ μέτρον τοῦτο; ὄχι· διότι πᾶσα
Κυβέρνησις εἶναι ἐλευθέρα νὰ λάβῃ οἱαδήποτε μέτρα βεβαιώσεως
καὶ εἰσπράξεως τῶν φόρων, ἀρκεῖ νὰ ἔχῃ ὑπ' ὄψιν της τὸ συμ-
φέρον τοῦ Δημοσίου καὶ τῶν πολιτῶν.

Ἀποδείξας, ὅτι διὰ τῆς παραδοχῆς τοῦ εἰδικοῦ μέτρου τῆς
φορολογίας τῶν Λακωνικῶν προϊόντων δὲν παραβιάζεται τὸ
Σύνταγμα, ἤτοι ἡ ἐξ ἀναλογίας ἰσότης εἰς τὰ Δημόσια βάρη,
θέλω ἤδη ἐξετάσει τὸ πρᾶγμα καὶ ὑπὸ τὴν οἰκονομικὴν ἔποψιν.

Ἡ Λακωνία, Κύριοι, καθ' ὅλους τοὺς γενομένους ὑπολογι-
σμοὺς, δὲν δύναται νὰ παράξῃ καρποὺς δημητριακοὺς, πλέον τῶν
100,000 κοιλῶν, ἐξ ὧν ἀναλογοῦν εἰς το Δημόσιον ὡς φόρος
κοιλὰ 10,000 σιτηροῦ, κριθῆς κλπ. ἡ δὲ ἀξία τούτων δὲν εἶναι
ἀνωτέρα τῶν 20,000 δραχμῶν· ἀλλὰ διὰ νὰ βεβαιωθῶσιν οἱ

φόροι οὗτοι ἐπὶ τῶν ἁλωνίων, ὡς καὶ εἰς τὰς ἄλλας Ἐπαρχίας, ἀπαιτοῦνται 25000 τοὐλάχιστον δραχμαὶ, πέντε δηλαδὴ περισσότεραι ἀπὸ τὰς ἐλπιζομένας νὰ εἰσπραχθῶσι. Τὸ σημαντικώτερον προϊὸν τῆς Λακωνίας εἶναι τὸ ἔλαιον· διότι εἰς μίαν εὐφορίαν δύναται νὰ παράξῃ 10,000 βαρέλας, ἐξ ὧν ἐξάγονται αἱ ἑπτὰ, αἵτινες μόνον φορολογοῦνται, αἱ δὲ λοιπαὶ καταναλισκόμεναι εἰς τὸν τόπον μένουν ἀφορολόγητοι· ἡ φορολογία γενομένη κατὰ τὴν ἐξαγωγὴν, ἀρίνει ἀφορολογήτους τὰς 3000 βαρέλας, ἀλλὰ τὰ ἔξοδα τῆς βεβαιώσεως καὶ εἰσπράξεως, αἱ καθυστερήσεις, πρὸς δὲ καὶ ἡ ἀβεβαιότης τῆς ἐπιτυχίας τοῦ μέτρου ἔχουν ἀναλογίαν μὲ τὴν ἀξίαν τοῦ φόρου τῶν 3,000 βαρελῶν;

Ἰδοὺ, Κύριοι, οἱ λόγοι, οἵτινες ἔπεισαν τὸ Ὑπουργεῖον, ἀφ' οὗ εἰς τὴν σύνταξιν τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου ἔλαβον μέρος καὶ Βουλευταὶ καὶ Γερουσιασταὶ καὶ ἄλλοι, νὰ προτιμήσῃ τὴν φορολογίαν τῶν Λακωνικῶν προϊόντων κατὰ τὴν ἐξαγωγὴν, ὡς μέτρον συμφερώτερον καὶ διὰ τὸ Δημόσιον καὶ διὰ τοὺς κατοίκους. Μόλα ταῦτα, ἂν ἡ Γερουσία προτείνῃ ἄλλον τρόπον καταλληλότερον, τὸ Ὑπουργεῖον δὲν ἐναντιοῦται, διότι οὐδὲν ἴδιον συμφέρον ἔχει, ἀλλὰ μόνον τὸ κατεπείγον τῶν περιστάσεων ὑπ' ὄψιν ἔχον, καὶ προβλέπον, ὅτι τὰ διὰ τὴν εἴσπραξιν τῶν φόρων τῆς Λακωνίας ἀπαιτούμενα ἔξοδα εἶναι περισσότερα τῶν ἐσόδων, προτείνει τὸ μέτρον τοῦτο.

Ὁμολογῶ, ἐπέφερεν ὁ κατὰ πρῶτον ἀγορεύσας, ὅτι καὶ ἐγὼ παρευρέθην εἰς τὰς συζητήσεις τῆς Ἐπιτροπῆς, τῆς ἐπιφορτισθείσης τὴν σύνταξιν τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου· ἀλλὰ μόνον καθόσον ἀποβλέπει τὴν ἀρχὴν ἐξεφράσθην, χωρὶς νὰ λάβω μέρος εἰς τὰ καθ' ἕκαστα. Ἔκτοτε δὲ ἐναντίαν εἶχον ἰδέαν περὶ τῶν Λακωνικῶν, καὶ ὅσα περὶ τῆς ἀποφάσεως τῆς Συνελεύσεως ὁ Κ. Ὑπουργὸς ἀνέφερεν, ὑποστηρίζουσι τὴν ὁποίαν ἐξέφρασα γνώμην· διότι ἡ Ἐθνοσυνέλευσις ἐθέσπισε τὴν ἰσότητα τῆς φορολογίας δι' ὅλους τοὺς πολίτας, καὶ μόνον τὸν τρόπον τῆς εἰσπράξεως τῶν Λακωνικῶν φόρων ἀνέθεσε εἰς τὰς Βουλάς. Ἐὰν δὲ οἱ παραγόμενοι ἐκ Μάνης δήμητριακοὶ καρποὶ δὲν ἐξάγωνται διὰ τὸν τόπον, τοῦτο δὲν δύναται ἡ Γερουσία πῶς νὰ τὸ λάβῃ π' ὄψιν, διότι τότε ὀφείλει νὰ καθιερώσῃ τὸ μέτρον τοῦτο τῆς ἐξαιρέσεως καὶ δι' ἄλλα ὀρεινὰ τῆς Ἑλλάδος μέρη, ὅπου οἱ παραγόμενοι καρποὶ οὔτε ἑνὸς μηνὸς τροφὴν παρέχουν εἰς τοὺς κατοίκους.

Εἷς τῶν Συναδελφῶν μου ἀγορεύων χθὲς, ἐπέφερεν ἄλλος τῶν Κ. Γερουσιαστῶν, ἐπί τινος ζητήματος, ὄχι πολὺ ἀσχέτου ἀπὸ τὸ σημερινὸν, ἔλεγεν, ὅτι οἱ ἐπιμένοντες ἀενδότως εἰς τὴν

διατήρησιν τῶν γενικῶν ἀρχῶν, καταντῶσιν πολλάκις εἰς τὴν ἄτοπον ἐκείνην πρότασίν τινων τῶν ἐπὶ τῆς πρώτης ἐπαναστάσεως Πολιτικῶν ἀνδρῶν τῆς Γαλλίας « **perissent les colonies-plus tôt que le principe·** » ἂς χαθῶσιν αἱ ἀποικίαι μᾶλλον, παρὰ τὴν ἀρχὴν, » ἀλλ' ἐγὼ, μ' ὅλον ὅτι γνωρίζω ὅτι εἰς τὸν κόσμον τοῦτον αἱ ἀπόλυτοι καὶ αἰώνιοι ἀρχαὶ δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἐφαρμοσθῶσι καθ' ὅλην αὐτῶν τὴν ἀκρίβειαν, δὲν ἐπαινῶ ὅμως καὶ τὴν εὔκολον διάθεσιν παλαιῶν τινῶν, καὶ νεωτέρων, οἱ ὁποῖοι ἐνδίδουσιν εἰς πᾶσαν ἀνέμου πνοὴν νὰ παρεκτρέπωνται ἀπὸ τὰς γενικὰς καὶ αἰωνίους ἀρχὰς, προβάλλοντες πάντοτε τὴν πολυθρύλλητον ἐκείνην στροφὴν « ἡ σωτηρία τοῦ λαοῦ εἶναι ὁ ὑπέρτατος Νόμος » ὄχι ! τοῦτο φέρει τὴν καταστροφὴν τῶν πολιτικῶν ἐλευθεριῶν πολλάκις· ἡ δὲ συντήρησις καὶ διάδοσις τῶν ἀρχῶν τῆς ἀληθείας καὶ τῆς δικαιοσύνης, ἂν καὶ δὲν ἀναλάμπουσι διὰ μιᾶς, ἂν καὶ βαίνωσι διὰ βασάνων καὶ παθημάτων πολυειδῶν, θριαμβεύουσιν ἐπὶ τέλους, καὶ καρποφοροῦσι θαυμασίως ἐπ' ἀγαθῷ τῆς ἀνθρωπότητος· μάρτυς ἡ σημερινὴ πρόοδος τῆς Εὐρώπης, ὀφειλομένη κατὰ μέγα μέρος εἰς τὴν ἀνένδοτον ἐπιμονὴν αὐτῶν ἐκείνων τῶν ἀνδρῶν τῆς Γαλλίας, διὰ τὴν διάδοσιν καὶ στερέωσιν τῶν ἀρχῶν.

Εἰς ταύτην χρεωστεῖται ἡ ἀπελευθέρωσις πολλῶν ὑποδούλων λαῶν, καὶ οἱ ἀγλαοὶ καρποὶ, τοὺς ὁποίους σήμερον ὅλα σχεδὸν τῆς Εὐρώπης τὰ ἔθνη τρυγῶσιν.

Ἀλλ' ἐπὶ τοῦ προκειμένου, ἂν ἐκεῖνοι οἱ θεσπέσιοι ἄνδρες ἐπρόσφεραν ὁλοκαύτωμα εἰς τὴν ἀρχὴν των ὁλοκλήρους ἀποικίας, δὲν δικαιούμεθα ἡμεῖς πολὺ περισσότερον νὰ προσφέρωμεν θυσίαν τοὺς φόρους τῆς Λακωνίας; δὲν εἶναι προτιμώτερον νὰ μὴ λάβωμεν οὔτε ἓν λεπτὸν ἀπὸ τὸν τόπον ἐκεῖνον, παρὰ νὰ καθιερώσωμεν τὴν ἀρχὴν τῆς ἀνισότητος τῶν προνομίων; Ὅτι δὲ τοῦτο θέλει πράξομεν, παραδεχόμενοι τὰς περὶ ὧν ὁ λόγος διατάξεις τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου, ἡ ἁπλῆ ἀνάγνωσις τοῦ τρίτου ἄρθρου τοῦ Συντάγματος τὸ κάμνει καταφανές. « Οἱ Ἕλληνες εἶναι ἴσοι ἐνώπιον τῶν Νόμων, καὶ συνεισφέρουσιν ἀδιακρίτως εἰς τὰ δημόσια βάρη ἀναλόγως τῆς περιουσίας των. »

Τὴν σαφεστάτην ὅμως ταύτην εὔνοιαν ζητοῦσι ν' ἀμαυρώσωσι σήμερον, διϊσχυριζόμενοι, ὅτι δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ὑπάρξῃ ἰσότης εἰς τὴν φορολογίαν, καὶ διὰ τοῦτο αἱ περὶ ὧν ὁ λόγος διατάξεις δὲν εἶναι προνόμιον, δὲν εἶναι ἐξαίρεσις τοῦ γενικοῦ κανόνος τῆς φορολογίας, μήπως λέγουσιν, αἱ διάφοροι τοῦ Κράτους φορολογίαι ἔχουσιν ἐντελῆ καὶ ἀκριβῆ ἰσότητα πρὸς

ἀλλήλας; οἱ ἐπὶ τῶν ἐπιτηδευμάτων φόροι π. χ. καὶ οἱ ἐπὶ τῶν οἰκοδομῶν εἶναι πολὺ ἐλαφρότεροι τῶν ἐπὶ τῆς Γεωργίας καὶ ἄλλων· ἀλλὰ ἆρά γε εἰς τὸν περίβολον τοῦτον δὲν ὑψώθη πολλάκις φωνὴ προκαλοῦσα τὴν προσοχὴν τῆς Κυβερνήσεως εἰς τοῦτο; δὲν ἐπεκαλέσθημεν ἐνταῦθα πολλάκις τὸ κοινὸν μέτρον τῆς φορολογίας. ὡς ἀναγκαιότατον νὰ διέπῃ ὅλα τὰ εἴδη τῶν φόρων; Ἐκτὸς δὲ τούτου, ἂν διὰ τὴν ἀδυναμίαν τῶν ἀνθρωπίνων πραγμάτων δὲν εἶναι τόσον εὔκολον νὰ διατηρηθῇ ἡ ἀκριβὴς ἰσότης ἐν πᾶσι καὶ διὰ πάντα, ὑπῆρξε ποτὲ παράδειγμα νὰ ἐξαιρέσωμεν ποτὲ ἀπὸ τὰς ἀναφερομένας φορολογίας τάξιν ἀνθρώπων, λαοὺς ἢ ἄτομα; ὄχι Κύριοι! τὸ πρᾶγμα εἶναι καταφανὲς, ἐνταῦθα γίνεται ἐξαίρεσις, δίδεται προνόμιον· παρατηρήσατε, ὅτι τὸ Νομοσχέδιον φορολογεῖ καὶ αὐτοὺς τοὺς ἐπαίτας, οἵτινες ἔρχονται νὰ συλλέξωσι τὰ ψυχία, ὅπου πίπτουσιν ἀπὸ τῆς Τραπέζης τῶν πλουσίων, διὰ ν' ἀναπαύσωσι τὴν πεῖνάν των, τοὺς ἀσταχολόγους, καὶ διὰ μιᾶς μεγίστης ἀντιφάσεως ἀφίνει ὁλόκληρον Ἐπαρχίαν ἀφορολόγητον, ἐντὸς τῆς ὁποίας εὑρίσκονται καὶ μεγάλοι κτηματίαι, ἀπολαύοντες σημαντικὰ εἰσοδήματα.

Ὑπῆρξα Διοικητὴς τοῦ δυστυχεστέρου μέρους τῆς Λακωνίας, τοῦ δυτικοῦ· ἐγνώρισα τὰς διαθέσεις τῶν κατοίκων, γνωρίζω, ὅτι καὶ αὐτοὶ ἔχυσαν τὸ αἷμά των, διὰ νὰ συντρίψωσι τὴν τυραννίαν, τὴν μητέρα τῆς ἀνισότητος, ἤκουσα καὶ τὴν περὶ φορολογίας τοῦ τόπου ἐκείνου γνώμην τῶν φρονιμωτέρων ἐξ αὐτῶν· καὶ αὕτη εἶναι νὰ φορολογῶνται κατ' ἐκτίμησιν τῆς ποιότητος τῆς γῆς των, καὶ οὐχὶ κατὰ τὸ ἐπικρατοῦν γενικὸν σύστημα· Ἀλλὰ τοῦτο δὲν ὁμολογεῖται δίκαιον, καὶ δὲν ἐπιθυμεῖται ἀπὸ ὅλους; δὲν πρέπει τέλος μία ἀγαθὴ Κυβέρνησις, ν' ἀρχίσῃ ἅπαξ νὰ εἰσάξῃ εἰς τὴν Πατρίδα τὰ κτηματολόγια; δὲν πρέπει ν' ἀρχίσῃ ἀμέσως ἀπὸ τὰ κτηματολόγια τῶν ἐλαιῶν, ἀμπελώνων, κήπων, ποτιστικῶν. χωραφίων κτλ. διὰ νὰ ἀπαλλάξῃ τὸ Κράτος καὶ ἀπὸ ὑπέρογκα ἔξοδα εἰς τὴν εἴσπραξιν τῶν φόρων, καὶ ἀπὸ τὰς καταπιέσεις τῶν πολιτῶν, ὅσαι πηγάζουν ἀπὸ τὸ ἐπικρατοῦν σύστημα; ἀλλ' ἕως νὰ γίνῃ τοῦτο, δὲν πρέπει νὰ γένῃ καμμία ἐξαίρεσις, οὔτε εἶναι δυνατὸν νὰ γίνῃ ἐναντίον τῆς ῥητῆς ἀπαγορεύσεως τοῦ Συντάγματος.

Μᾶς εἶπον, ὅτι διὰ λόγους οἰκονομικοὺς πρὸς τούτοις ἐδέχθησαν τὸ περὶ οὗ λόγος μέτρον, ὡς πρὸς τὴν φορολογίαν τῆς Λακωνίας· διότι, λέγουσι, τὰ ἔξοδα τῆς εἰσπράξεως θέλει ὑπερβῶσιν ἀσυγκρίτῳ λόγῳ τὰ εἰσοδήματα, τοῦτο παρατηροῦμεν,

ὅτι ἤθελεν εἶσθαι ἴσως ἀληθὲς, ἂν ἐπρόκειτο περὶ ἀμέσου εἰσπράξεως τῶν φόρων, ἀλλὰ κατὰ τὸ Νομοσχέδιον, οἱ φόροι θέλουσιν εἰσπραχθῆ ἐφέτως δι' ἐνοικιάσεως. Καὶ ἂν δὲν ἤθελον εὑρεθῆ ἐνοικιασταὶ διὰ τὰ προϊόντα τῆς Λακωνίας, τότε βεβαίως δὲν δυνάμεθα νὰ εἴπωμέν τι· ἀλλὰ δὲν ἠθέλαμεν ἔχει καὶ τὴν συνείδησίν μας βεβαρυμένην, παραβαίνοντες τὴν παρὰ τοῦ Συντάγματος καθιερωθεῖσαν ἀρχὴν τῆς ἴσης συνεισφορᾶς τῶν πολιτῶν Ἑλλήνων εἰς τὰ δημόσια βάρη.

Ταῦτα ἔκρινα καλὸν νὰ εἴπω εἰς ἀπάντησιν τῶν παρὰ τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν λεχθέντων, διὰ νὰ μὴν ἐπικρατήσῃ ἐνταῦθα σύγχυσις ἰδεῶν ἐπὶ τοῦ προκειμένου ζητήματος.

Ὡς πρὸς τὴν πρότασιν τοῦ πρώτου ἀγορεύσαντος περὶ τῆς « διὰ Βασιλικῶν Διαταγμάτων εἰσπράξεως τῶν φόρων τῆς Λακωνίας » φρονῶ καὶ ἐγὼ, συμφώνως μὲ τὸν Ὑπουργὸν, ὅτι εἶναι καὶ αὐτὴ ἐξαίρεσις, καὶ ἐξαίρεσις δὲν πρέπει ν' ἀντικατασταθῆ εἰς ἄλλης ἐξαιρέσεως τόπον.

Ἄλλος ὑποστηρίζων τὸ Νομοσχέδιον, ἐπέφερεν, ὅτι ἀπόλυτος ἰσότης ἐπὶ τῆς γῆς εἶναι ἀδύνατον νὰ ὑπάρξῃ, ὅτι ἡ δικαιοσύνη αὐτὴ ἀπαιτεῖ τοῦτο, διότι εἰς πολλὰ μέρη, τὰ ἀπολύτως ἀναγκαῖα, εἶναι ἐλεύθερα φόρου, τὰ δὲ ἀντικείμενα πολυτελείας φορολογοῦνται βαρέως. Καὶ ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἐφαρμόζοντες τὴν σχετικὴν ἰσότητα, παρατηροῦμεν, ὅτι οἱ Λάκωνες πληρόνουσι τὸν φόρον των. Διότι οἱ παραγόμενοι εἰς τὸν τόπον των δημητριακοὶ καρποὶ μόλις τοὺς ἐξαρκοῦσι διὰ τροφὴν δύο μηνῶν, τὴν δὲ τῶν λοιπῶν προμηθεύονται ἐκ τῶν ὁμόρων Ἐπαρχιῶν, πληρόνοντες αὐτοὶ τὸν φόρον, τὸν ὁποῖον ὁ πωλητὴς προσθέτει εἰς τὴν ἀξίαν τοῦ πράγματος· διότι κατὰ τὴν παραδεδεγμένην ἀρχὴν, ὁ καταναλωτὴς πληρόνει τὸν φόρον. Ἀλλ' ἐὰν ἐπιμένουν τινὲς νὰ φορολογηθῆ ἡ Λακωνία καὶ διὰ τὸν δίμηνον ταύτην τροφήν της, τὴν παραγομένην εἰς τὸν τόπον των, παρατηρῶ, ὅτι ἡ εἴσπραξις αὕτη θέλει εἶσθαι μικροτέρα τῶν ἀπαιτουμένων ἐξόδων, καὶ ἐπομένως ἐπιζήμιος διὰ τὸ Δημόσιον. Ἐπομένως διὰ νὰ μὴ φανῶμεν ἀσυνεπεῖς μὲ ὅσα χθὲς ἀπεφασίσαμεν διὰ τὸ κατεπεῖγον τοῦ καιροῦ, πρέπει νὰ δεχθῶμεν ἤδη τὰ συζητούμενα ἄρθρα, καὶ νὰ προσκαλέσωμεν τὸ Ὑπουργεῖον, ὅπως ὑποβάλῃ εἰς τὰς Βουλὰς εἰδικὸν Νομοσχέδιον περὶ φορολογίας τῆς Λακωνίας. Ἐπρόσθετεν δὲ ἀντικρούων τὸν προαγορεύσαντα, ὅτι οἱ ἄνδρες οἱ παραδεχθέντες τὴν καταστροφὴν μᾶλλον τῶν ἀποικιῶν ἢ τῶν ἀρχῶν των, ἦσαν οἱ ἄνδρες, οἱ ὁποῖοι ἔβλαψαν τὴν

ἀνθρωπότητα καὶ ἐπέφερον τὰ δυστυχήματα ἐκεῖνα, τὰ ὁποῖα καὶ σήμερον ἀνανεοῦνται.

Ἄλλος δὲ ἐπέφερεν, ὅτι, καθὼς τὸ Ὑπουργεῖον διὰ τῶν συζητουμένων ἄρθρων δὲν προέθετο νὰ χαρισθῇ εἰς κανένα, ἀλλὰ μόνον νὰ θέσῃ εἰς τὸν Νόμον ὅ,τι ἠδύνατο νὰ ἐκτελέσῃ διὰ ν' ἀπεκδυθῇ οὕτω πάσης εὐθύνης, ἐπίσης καὶ ἡ Γερουσία, ἐκτιμῶσα τὴν ἀποστολήν της, καθ' ὃ Νομοθετικὸν Σῶμα, ὀφείλει νὰ παρατηρήσῃ, ἂν τὸ παρὸν Νομοσχέδιον πηγάζῃ ἐκ μιᾶς καὶ τῆς αὐτῆς πηγῆς καὶ ὄχι ἐκ δύο διαφόρων καὶ ἀντιθέτων· καθότι τὸ μὲν Νομοσχέδιον ἐν γένει ἀποβλέπει τὴν φορολογίαν τῶν προϊόντων τῆς γῆς, τὸ δὲ συζητούμενον ἄρθρον αὐτοῦ καθιεροῖ τὴν ἀτέλειαν, ὥστε, ὁ αὐτὸς Νόμος θεσπίζει καὶ φορολογίαν καὶ ἀτέλειαν. Ἀλλ' ἴσως τις τὴν ἀτέλειαν ταύτην παραστήσει ὡς ἐξαίρεσιν· ἀλλ' αἱ ἐξαιρέσεις, αἱ παρακολουθοῦσαι πάντα γενικὸν κανόνα, δὲν εἶναι τοιαῦται· διότι αὗται γίνονται μόνον κατ' εἴδη καὶ κατ' ὄνομα· Ὅταν ἐπὶ παραδείγματος, θεωρῆται ὅτι ἡ εἴσπραξις τοῦ δεκάτου ἑνὸς εἴδους τῶν προϊόντων εἶναι καὶ δύσκολος καὶ πολυέξοδος, τότε ἐξαιρεῖται μόνον τὸ εἶδος τοῦτο, καὶ οὐχὶ τὰ προϊόντα ἐν γένει μιᾶς Ἐπαρχίας, ὡς ἐπὶ τοῦ προκειμένου, διότι οὕτω καταστρέφεται ἡ ἰσότης καὶ καθιεροῦνται προνόμια. Ἂν δὲ τὰ ἔξοδα τῆς εἰσπράξεως ἦναι περισσότερα τῶν ἐσόδων, ὀφείλομεν νὰ καταφύγωμεν εἰς ἄλλα καταλληλότερα μέτρα, καὶ ὄχι εἰς τὴν ἀτέλειαν. Καθόσον δ' ἀποβλέπει τὸν ἐπὶ τῆς ἐξαγωγῆς φόρον, οὗτος πληρόνεται ἀπὸ τοὺς ἀγοραστὰς καὶ ὄχι ἀπὸ τοὺς κατοίκους, καὶ ἑπομένως δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς ἔγγειος. Ἂν δ' ἐξετάσωμεν τὸ ζήτημα καὶ ὑπ' ἄλλην ἔποψιν, ἔτι μᾶλλον θέλομεν συναισθανθῇ τὸ ἄτοπον καὶ τὸ ἄδικον τῶν προτεινομένων ἄρθρων. Πρὸς τί, Κύριοι, μόνη ἀφ' ὅλας τὰς Ἐπαρχίας, ἡ Λακωνία νὰ μένῃ ἀσύδοτος καὶ ἀσυντελὴς, ἐνῷ μάλιστα ἡ Κυβέρνησις ἐξοδεύει διὰ ταύτην τόσα, ὅσα οὔτε διὰ ὀκτὼ ἄλλας Ἐπαρχίας συνάμα; Πρὸς τί αἱ διδόμεναι συντάξεις, μισθοδοσίαι, βαθμοὶ καὶ προικοδοτήσεις; Ποία ἐκ τῶν ἐξόδων τούτων καὶ θυσιῶν πρὸς τὸ Ἔθνος καὶ τὴν Κυβέρνησιν ὠφέλεια; Ποῖα τὰ ἐκ τῆς Ἐπαρχίας ταύτης μεγάλα τῆς Κυβερνήσεως εἰσοδήματα; Οὐδεὶς βεβαίως ζητεῖ, ὥστε ἡ Λακωνία νὰ συνεισφέρῃ ὅσα ἄλλαι πλουσιώτεραι καὶ εὐφορώτεραι Ἐπαρχίαι· πλὴν καὶ κανεὶς δὲν τὴν ἐξαιρεῖ ἀπὸ τὴν γενικὴν τοῦ Κράτους φορολογίαν, καὶ ἂν ἡ Κυβέρνησις ἀπαντᾷ δυσκολίας περὶ τὴν εἴσπραξιν τῶν φόρων, οἱ παρὰ ταύτης μισθοδοτούμενοι πολιτικοὶ καὶ στρατιωτικοὶ ὀφείλουν νὰ τὴν συντρέχωσιν, ἄλλως

πρέπει νὰ παύσῃ πᾶσα μισθοδοσία καὶ βοήθεια, διὰ νὰ μὴ ἐγκαυχῶνται, ὅτι μόνοι οὗτοι ἐν τῶν λαῶν τῆς Ἑλλάδος χαιρουσι τὸ μεγάλον τῆς ἀτελείας προνόμιον, καὶ προκαλοῦσιν οὕτω δικαίως ἀντιζηλίας καὶ ἔριδας. Ἡ Κυβέρνησις ταῦτα ὑπ' ὄψιν ἔχουσα, ἔπρεπε νὰ σκεφθῇ περὶ καταλληλοτέρου τῆς εἰσπράξεως τρόπου, καὶ ὄχι νὰ παρεισάγῃ, καὶ καθιεροῖ διὰ τῆς ἀτελείας τὴν ἀνισότητα διὰ νὰ ἀποφύγῃ τὸ ἄτοπον τοῦτο ἡ Γερουσία, καὶ νὰ οἰκονομηθῇ ἐνταυτῷ ὁ καιρὸς διὰ τὸ κατεπεῖγον, σύμφωνα μὲ τὴν χθεσινὴν ἀπόφασιν αὐτῆς, ἐπρότεινε ν' ἀναβληθῇ ἡ περὶ τούτου συζήτησις διὰ τὴν ἐπιοῦσαν, διὰ νὰ σκεφθῶσιν ὡρίμως τὰ μέλη, καὶ εὕρωσι μέσον τι συμβιβάζον ἀμφότερα ταῦτα.

Ἄν τινες τῶν Λακώνων, ἐπέφερεν εἷς τῶν ὑπὲρ τοῦ Νομοσχεδίου προαγορευσάντων, ἐκαυχήθησαν, ὅτι ἡ Λακωνία χαίρει ἀτέλειαν, οὔτε ἡ Κυβέρνησις οὔτε τὰ Νομοθετικὰ Σώματα πρέπει νὰ δίδωσιν ἐκρόασιν, διότι τότε ἀντιπροσωπία δὲν ὑφίσταται πλέον. ἀλλ' ἐπὶ τοῦ προκειμένου τὸ τοιοῦτον δὲν δύναται νὰ ὑπάρξῃ. Οἱ Λάκωνες πληρόνοντες δι' ὅλα τὰ ἐξαγόμενα, δύο καὶ μόνον μηνῶν τροφὰς παράγουσιν εἰς τὴν χώραν των, τὰς δὲ λοιπὰς προμηθεύονται ἔξωθεν· καὶ ὅτι διὰ ταύτας τὰς ἔξωθεν εἰσαγομένας πληρόνουσι τὸν φόρον οἱ Λάκωνες, εἶναι ἀναντίῤῥητον· διότι οἱ πωληταὶ, οἱ μετακομίζοντες ταύτας βεβαίως προσθέτουν ἐπὶ τῆς τιμῆς αὐτῶν τὸν ὁποῖον ἐπλήρωσαν φόρον, ὅστις οὕτω πίπτει εἰς βάρος τῶν ἀγοραστῶν Λακώνων. Καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ τοὺς δύο μῆνας, ὁ μὲν εἷς πρέπει ν' ἀφαιρεθῇ, διότι οἱ Λάκωνες θερίζοντες προϊμότερα τῶν ἄλλων Ἐπαρχιῶν, πωλοῦν τὰ γεννήματά των εἰς τοὺς πλησιοχώρους κατοίκους, ὁ δὲ ἄλλος πρέπει νὰ τοὺς χαρισθῇ, διότι ἡ Γῆ των εἶναι ἄγονος καὶ ἄκαρπος. Ἐν τούτοις, ἐπρόσθεσεν, ὅτι τὴν ἀναβολὴν θεωρεῖ περιττὴν, διότι ἡ Γερουσία δὲν δύναται οὐδεμίαν νὰ παραδεχθῇ τροπολογίαν, χωρὶς νὰ φανῇ ἀσυνεπὴς μὲ τὴν χθεσινὴν ἀπόφασίν της· ἐπομένως ἐπρότεινε τὴν παραδοχὴν τοῦ συζητουμένου ἄρθρου.

Ἄλλος δὲ παραδεχόμενος τὴν ἀναβολὴν, ἐπρότεινεν, ὅτι ἂν ἐξακολουθήσῃ ἡ Συνεδρίασις, ἐπειδὴ ὑπάρχουσι διάφοραι γνῶμαι, αἱ συζητήσεις θέλουν γίνει μὲ θερμότητα, καὶ εἰς ταύτην βεβαίως δὲν δύναται νὰ ὑπάρξῃ ὀρθὴ κρίσις.

Ὁ προτείνας τὴν ἀναβολὴν ἐπέφερεν, ὅτι, ὁ θεωρῶν περιττὴν ταύτην δύναται νὰ ἀντιτάξῃ καταλληλοτέρους λόγους, καὶ ὄχι

ὅσους εἷς τῶν προαγορευσάντων ἐπρότεινεν, ὅτι δῆθεν ὁ καιρὸς ἐπείγει· διότι ἐκτὸς ὅτι τὸ κατεπεῖγον δὲν ὑπάρχει εἰς μικρὸν χρόνου διάστημα, ἀφ' ἑτέρου ὀφείλομεν νὰ συμβιβάσωμεν τοῦτο μὲ τὴν καθιερωθεῖσαν ἰσότητα παρὰ τοῦ Συντάγματος. Ἐπρόσθεσε δὲ, ὅτι οὐδεμίαν ἠδύνατο νὰ φέρῃ παρατήρησιν εἰς τὰς σκέψεις τοῦ προαγορεύσαντος, ὅτι δῆθεν ἡ Λακωνία φορολογεῖται διὰ δέκα μηνῶν τροφὴν, διότι τοῦτο δὲν δύναται νὰ ἐννοήσῃ.

Δὲν εἶνε ἀληθὲς, ἐπέφερεν ἄλλος, ὅτι ἡ Λακωνία εἶνε ἄγονος καὶ ἄκαρπος, διότι ὄχι μόνον παράγει 16000 βαρέλας ἐλαίου, ἀρκετὴν ποσότητα σύκων, 4000 ὀκάδ. κηρὸν, καὶ ἀρκετὸν μέλι, ἀλλ' ἔχει 60000 στρέμματα ἀμπέλους, καὶ προσέτι 40000 ἵππους, καὶ 150000 αἰγιδοπρόβατα. Ἡ μέσα λεγομένη Μάνη εἶνε ξηρὰ καὶ ἄγονος, πλὴν ἡ λοιπὴ καὶ μύλους ἔχει καὶ δημητριακοὺς καρποὺς παράγει ἐπαρκοῦντας δι' ὅλον σχεδὸν τὸ ἔτος. Ἐπαρχίαν λοιπὸν ἔχουσαν τόσους πόρους, καὶ διπλασίαν οὖσαν τῶν Καλαβρύτων, καὶ τῆς Τριφυλίας, καὶ τοσαῦτα παρὰ τοῦ Ἔθνους ἀπολαμβάνουσαν δὲν εἶνε δίκαιον νὰ ἀφήσωμεν ἀτελῆ, ἐκτὸς ἂν ἡ Κυβέρνησις δὲν δύναται νὰ τὴν φορολογήσῃ· πλὴν τοῦτο ὡς προσβάλον τὴν ἐθνικὴν ἀξιοπρέπειαν, καὶ ὡς μὴ ὑπάρχον, δὲν δύναμαι νὰ παραδεχθῶ.

Καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὸ ἄγονον τῆς Λακωνίας, ἀντιπαρετήρησεν ὁ ὑπὲρ τοῦ Νομοσχεδίου ἀγορεύσας, ἐπροτάθη παρ' ἄλλου καὶ ὡμολογήθη καὶ παρ' αὐτοῦ· μόλα ταῦτα καὶ αὐτὸς καί τοι μὴ εἰδὼς ἐκ τοῦ σύνεγγυς τὴν Λακωνίαν, γνωρίζει θετικῶς, ὅτι οἱ μὲν ἄμπελοι μόνον εἰς τὸ Γύθειον ὑπάρχουν, καὶ οὗτοι μικρᾶς ἐκτάσεως καὶ ὀλίγης παραγωγῆς, τὰ δὲ σῦκα καὶ τὸ ἔλαιον φορολογοῦνται, καὶ ἐπομένως ἡ ἰδέα τῆς ἀτελείας δὲν ὑφίσταται· καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ τὴν φορολογίαν τῶν δέκα μηνῶν, καθ' οὓς οἱ Λάκωνες ἀγοράζουν ἔξωθεν τὰς τροφὰς, ἡ γνώμη αὕτη εἶπε δὲν εἶναι ἐδική του, ἀλλὰ τῶν οἰκονομολόγων, οἵτινες θεωροῦσιν, ὅτι τοὺς φόρους τῶν πωλουμένων δὲν πληρόνει ὁ ἔμπορος, ἀλλ' ὁ καταναλωτής. Ἐπειδὴ δὲ εἰς τὴν Λακωνίαν τῶν δέκα μηνῶν τὰς τροφὰς ἀγοράζουν ἔξωθεν, ἕπεται ὅτι καὶ τοὺς φόρους τούτων πληρόνουν οἱ Λάκωνες. Ἂν καὶ αὐτοὶ οἱ οἰκονομολόγοι, ἐπέφερεν ὁ προτείνας τὴν ἀναβολὴν, δὲν διέλυσαν ὁριστικῶς τὸ ζήτημα τοῦτο, μ' ὅλα ταῦτα ἐνταῦθα δὲν δύναται νὰ ἐφαρμοσθῇ, διότι ἤδη πρόκειται περὶ τῶν φυομένων ἐν Λακωνίᾳ καὶ ἐκεῖ καταναλισκομένων, καὶ οὐχὶ περὶ τῶν ἔξωθεν εἰσαγομένων· καὶ ἐπειδὴ διὰ ταῦτα καθιεροῦται ἡ ἀτέ-

λεια, ἐνίσταται εἰς τοῦτο, καὶ προτείνει τὴν ἀναβολὴν διὰ νὰ σκεφθῇ τὸ Σῶμα ὡριμότερα.

Ἐνταῦθα παραδεχθείσης τῆς Γερουσίας τὴν ἀναβολὴν, ὁ Κ. Πρόεδρος, λαβὼν τὴν γνώμην ταύτης, ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν περὶ τὴν 3 ὥραν Μ. Μ. ἀπαγγείλας ὡς ἀντικείμενον τῆς ἐπιούσης Συνεδριάσεως τὴν ἐξακολούθησιν τῆς διακοπείσης συζητήσεως ἐπὶ τοῦ 44 ἄρθρου τοῦ περὶ φορολογίας Νομοσχεδίου.

Ὁ Πρόεδρος
Α. ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Χ. ΚΑΟΝΑΡΗΣ.
Ν. ΜΕΞΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Ν. Χρυσόγελος.
Γιαν. Χ. Πέτρου.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 19 Ἀπριλίου 1848.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων 35 μελῶν, ὁ Κ. Πρόεδρος κηρύττει τὴν ἔναρξιν τῆς Συνεδριάσεως περὶ τὴν 11 ὥραν Π. Μ.

Τὰ Πρακτικὰ τῆς προλαβούσης ἀναγνωσθέντα ἐγκρίνονται, μηδεμιᾶς γενομένης ἐνστάσεως.

Ἔπειτα ὁ Κ. Πρόεδρος ἀπήγγειλεν ὡς ἀντικείμενον τῆς σημερινῆς Συνεδριάσεως τὴν ἐξακολούθησιν τῆς συζητήσεως τοῦ 44 ἄρθρου τοῦ περὶ φορολογίας τῶν προϊόντων τῆς Γῆς Νομοσχεδίου.

Μετὰ τοῦτο λαβὼν τὸν λόγον εἷς τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου, ἠγόρευσεν ὡς ἔπεται·

Λυποῦμαι, ὅτι χθὲς δι' ἀσθένειαν δὲν παρευρέθην εἰς τὴν Συνεδρίασιν διὰ νὰ φέρω τὰς παρατηρήσεις μου εἰς τὴν σπουδαίαν συζήτησιν περὶ φορολογίας τῆς Λακωνίας. Ἡ κατάστασις ταύτης δὲν εἶναι, ὅπως τινὲς τῶν ΚΚ. Γεροσσιαςῶν παρέστησαν· διότι τὰ μὲν ἔξοδα τοῦ Δημοσίου διὰ τὸ μέρος τοῦτο μόλις φθάνουσι τὰς 100,000 δραχμὰς, τὰ δὲ ἔσοδα, καλῶς εἰς τὰ Τελωνεῖα εἰσπραττόμενα, ἀπεδείχθησαν πολὺ ἀνώτερα. Ἤδη, Κύριοι, πρόκειται περὶ ἐφαρμογῆς τοῦ φορολογικοῦ Νόμου, καὶ αὐτὴ δὲν δύναται νὰ γένῃ εἰμὴ σύμφωνα μὲ τὰς περιστάσεις,

καὶ εἰς τὰς σημερινὰς δὲν συμφέρει νὰ ζητήσωμεν νὰ ἐφαρμοσθῇ εἰς τὴν Λακωνίαν ὁ τρόπος οὗτος, διότι πιθανὸν νὰ ἐπιφέρῃ λυπηρᾶς συνεπείας. Καθὼς δὲ πᾶς κανὼν ἔχει ἐξαίρεσιν, ὡς τοιαύτην ἂς παραδεχθῶμεν καὶ ταύτην, καὶ μάλιστα διὰ λαὸν πένητα καὶ δυστυχῆ, ὅστις ἀναγκάζεται καὶ τὸν ἀχθοφόρον νὰ μετέλθῃ διὰ νὰ ζήσῃ. Ἡ Λακωνία, Κύριοι, δὲν ζητεῖ οὐδεμίαν ἐξαίρεσιν· ζητεῖ παρὰ τῶν ἀδελφῶν της τὴν δικαιοσύνην ἐκείνην, τὴν ὁποίαν καὶ ἐπὶ Τουρκίας ἀπελάμβανεν· ἄλλως Κύριοι, θὰ ἀναγκασθῶσιν οἱ κάτοικοι νὰ ἐγκαταλείψωσι τὴν πατρῴαν των γῆν, τὴν ὁποίαν μὲ ποταμοὺς αἱμάτων ἔβαψαν, καὶ ζητήσωσιν ἀλλοῦ καταφύγιον καὶ κατοικίαν· ἡ δὲ Ἑλλὰς, θέλει στερηθῇ τὰ τέκνα της, τὰ ὁποῖα πάντοτε ἠγωνίσθησαν, καὶ ἐθυσιάσθησαν ὑπὲρ αὐτῆς.

Μετὰ τοῦτον λαβὼν τὸν λόγον ἕτερος, εἶπεν, ὅτι, σκεφθεὶς, δὲν ἠδυνήθη νὰ εὕρῃ κανένα τρόπον δυνάμενον νὰ συμβιβάσῃ τὸ κατεπεῖγον τοῦ καιροῦ μὲ τὴν ἰσότητα, τὴν καθιερωμένην διὰ τοῦ Συντάγματος. Ἡ ἐκ τῆς ἀναβολῆς προκύπτουσα ζημία εἶναι προφανὴς, εἶναι σημαντική· διότι θέλει παραπεμφθῇ τὸ Νομοσχέδιον εἰς τὴν Βουλὴν, καὶ ὁ καιρὸς τῆς ἐνοικιάσεως τῶν δημητριακῶν καρπῶν παρέρχεται· διὰ νὰ ἀποφύγωμεν τὴν προφανῆ ταύτην ζημίαν, γνωμοδοτῶ νὰ παραδεχθῶμεν τὸ Νομοσχέδιον, καὶ νὰ σημειωθῇ εἰς τὰ Πρακτικὰ ὅτι·

« Παραδεχομένη σήμερον ἡ Γερουσία τὰς περὶ φορολογίας
» τῶν Λακωνικῶν προϊόντων διατάξεις τοῦ ὑπ' ὄψιν Νομοσχε-
» δίου, πράττει οὕτως, ἐνδίδουσα εἰς τὸ κατεπεῖγον τοῦ χρόνου,
» καὶ δὲν ἐννοεῖ ποτὲ νὰ καθιερώσῃ προηγούμενον ἐξαιρετικὸν
» τρόπον φορολογίας διὰ τὸ μέρος τοῦτο τοῦ Κράτους, ἐναντίον
» ῥητοῦ ἄρθρου τοῦ Συντάγματος, καθ' ὃ ἅπαντες οἱ Ἕλληνες
» συνεισφέρουσιν ἀδιακρίτως εἰς τὰ δημόσια βάρη, ἀναλόγως
» τῆς περιουσίας των.

Μηδενὸς ἀντειπόντος, ἡ Γερουσία ἐρωτηθεῖσα, παρεδέχθη τὴν γνώμην ταύτην, διατάξασα νὰ συμειωθῇ εἰς τὰ Πρακτικά. Ἐκ δὲ τῶν μελῶν τῆς Γερουσίας ὁ Κύριος Λόντος ἐζήτησε νὰ σημειωθῇ, ὅτι δὲν παραδέχεται τὴν ἀρχὴν, τοῦ νὰ καταπατῆται ὁ θεμελιώδης Νόμος, διὰ τὸν λόγον τοῦ κατεπείγοντος.

Ἀνεγνώσθησαν ἑπομένως τὰ ἄρθρα **44—52**, καὶ ἐγένοντο παραδεκτὰ, καθὼς καὶ τὸ **53** καὶ τὰ ἑπόμενα μέχρι τέλους τοῦ Νομοσχεδίου, καὶ παρεδέχθησαν, μηδεμιᾶς γενομένης ἐνστάσεως.

Γενομένης ἀκολούθως ψηφοφορίας ἐπὶ τοῦ συνόλου, παρεδέχθη τὸ Νομοσχέδιον διὰ ψήφων 28—11, ἔχον, ὅπως ὑπεβλήθη κατὰ τὴν Συνεδρίασιν τῆς 17 Ἀπριλίου Ἐ. Ἔ. ὁ Πρόεδρος ἐκήρυξε τὸ ἀποτέλεσμα, καὶ διέκοψε τὴν Συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος

Α. ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι

Χ. ΚΛΟΝΑΡΗΣ.

Ν. ΜΕΞΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς.

Ν. Χρυσόγελος.

Χρ. Βλάσσης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Ἐπαναληφθείσης τῆς Συνεδριάσεως τῆς Γερουσίας μετὰ ἡμισείαν ὥραν, παρόντων 30 Γερουσιαστῶν, ἀναγνωσθέντα τὰ τὰ Πρακτικὰ τῆς προλαβούσης ἐνεκρίθησαν, μηδεμιᾶς γενομένης ἐνστάσεως, ὁ Κύριος Πρόεδρος ἔλυσε μετὰ τοῦτο τὴν Συνεδρίασιν περὶ τὴν 1 ὥραν Μ. Μ.

Ὁ Πρόεδρος

Α. ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι

Χ. ΚΛΟΝΑΡΗΣ.

Ν. ΜΕΞΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς

Ν. Χρυσόγελος.

Χ. Βλάσσης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 21 Ἀπριλίου 1848.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνοματικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων 32 μελῶν, ὁ Προεδρεύων Ἀντιπρόεδρος Κ. Κλονάρης κηρύττει τὴν ἔναρξιν τῆς Συνεδριάσεως περὶ τὴν 11 ὥραν Π. Μ.

Ἀναγινώσκεται ἀναφορὰ τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Ι. Θ. Κολοκοτρώνη, ἐξαιτουμένου τριακονθήμερον ἀπουσίας ἄδειαν διὰ νὰ μεταβῇ εἰς Πελοπόννησον, λόγῳ στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας. Ἡ δὲ Γερουσία ἐνέκρινεν αὐτήν.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κ. Πρόεδρος ἀπήγγειλεν ὡς ἀντικείμενον τῆς σημερινῆς Συνεδριάσεως, τὴν ἀνάγνωσιν τῆς Ἐκθέσεως τῆς ἐπὶ τοῦ περὶ ζωοκλοπίας καὶ ζωοκτονίας Νομοσχεδίου Ἐπιτροπῆς τῆς Γερουσίας. Ἀναγινώσκεται δὲ αὕτη ἔχουσα ὡς ἑξῆς.

Ε Κ Θ Ε Σ Ι Σ

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Ἡ Ἐπιτροπή σας, Κύριοι, διεξελθοῦσα μετ' ἐπιστασίας τὸ παρὰ τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑποβληθὲν περὶ ζωοκλοπίας καὶ ζωοκτονίας Νομοσχέδιον, καὶ ἐκτιμήσασα τοὺς λόγους, οἵτινες ὑπηγόρευσαν τὴν σύνταξιν αὐτοῦ, ἐπιψηφισθέντος μάλιστα παρὰ τῆς Γερουσίας καὶ εἰς ἄλλην Σύνοδον, γνωμοδοτεῖ ὁμοφώνως μὲν τὴν ἐν γένει παραδοχὴν αὐτοῦ ἄνευ οὐδεμιᾶς τροπολογίας ἢ ἐξαλείψεως, κατὰ πλειοψηφίαν δὲ τὴν ἀφαίρεσιν τοῦ ἄρθρ. 9, διότι ἀφ' ἑνὸς ἀντίκειται εἰς τὴν γενικὴν ἀρχὴν τοῦ Δικαίου, καθ' ἣν μόνος ὁ ἔνοχος τιμωρεῖται, οὐχὶ δὲ καὶ ὁ ἀθῶος, διὰ δὲ τοῦ προκειμένου ἄρθρου ὑποβάλλονται εἰς τὴν ἀποζημίωσιν ὅλοι οἱ δημόται, ἐκ τῶν ὁποίων εἷς μόνος ἢ τινὲς βέβαια ἔπραξαν τὴν ζωοκλοπίαν ἢ ζωοκτονίαν, καὶ ἀφ' ἑτέρου πιθανὸν, ἂν καὶ ἡ πρᾶξις ἐνηργήθη εἰς τὴν περιφέρειαν ἑνὸς Δήμου, οἱ αὐτουργοὶ ταύτης νὰ ἦναι δημόται ἄλλου. Ἐκτὸς δὲ τούτων ἡ ἀνακάλυψις τῶν αὐτουργῶν δὲν εἶνε δύσκολος, ὅταν αἱ Ἀρχαὶ ἅπασαι καταβάλλωσι τὴν ἀπαιτουμένην δραστηριότητα καὶ προσπάθειαν εἰς ἀνακάλυψιν αὐτῶν, καὶ τότε αἱ διατάξεις τῶν λοιπῶν ἄρθρων παρέχουσιν πᾶσαν ἀσφάλειαν καὶ βεβαιότητα ἀποζημιώσεως εἰς τοὺς κυρίους τῶν ζώων.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 20 Ἀπριλίου 1848.

Ἡ Ἐπιτροπή.

Λάμπρος Νάκος. Σ. Καλογερόπουλος.
Ν. Πρασσακάκης. Ἀθ. Λιδωρίκης.
Γιαννάκης Χ. Πέτρου.

Ἀποφασίζεται δὲ νὰ συζητηθῇ τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον τὴν ἐπαύριον, χωρὶς νὰ τυπωθῇ, ὡς μὴ ἐπενεγκούσης τῆς

Ἐπιτροπῆς τροπολογίαν ἄλλην, ἀπὸ τὴν γνωμοδότησιν τῆς ἐξαλείψεως τοῦ 9 ἄρθρου.

Γενομένου λόγου περὶ τῆς τακτικῆς προσκλήσεως τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν εἰς τὰς Συνεδριάσεις, ἀπεφασίσθη τοῦ λοιποῦ νὰ γίνωνται αὗται ἐγγράφως.

Ὁ Κ. Πρόεδρος, λαβὼν τὴν γνώμην τῆς Γερουσίας, ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν.

Ὁ Προεδρεύων
Χ. ΚΛΟΝΑΡΗΣ.

Ὁ Ἀντιπρόεδρος.
Ν. Ι. ΜΕΞΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Ν. Χρυσόγελος.
Γιαν Χ. Πέτρου.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 22 Ἀπριλίου 1848.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων 29 μελῶν, ὁ προεδρεύων Ἀντιπρόεδρος Κ. Χ. Κλονάρης κηρύττει τὴν ἔναρξιν τῆς Συνεδριάσεως περὶ τὴν 11 ὥραν Π. Μ. προσλαβὼν ὡς προσωρινὸν Γραμματέα τὸν Κ. Ι. Χ. Πέτρου, ἀντὶ τοῦ Κυρίου Χ. Βλάσση κωλυομένου.

Τὰ Πρακτικὰ τῆς προλαβούσης Συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται, μηδεμιᾶς γενομένης ἐνστάσεως.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κ. Πρόεδρος ἀπαγγέλλει ὡς ἀντικείμενον τῆς ἡμερησίας διατάξεως τὴν συζήτησιν τοῦ περὶ ζωοκλοπίας καὶ ζωοκτονίας Νομοσχεδίου· εἷς δὲ τῶν Γερουσιαστῶν, λαβὼν τὸν λόγον ἐπὶ τῆς ἀχρῆς αὐτοῦ, ἔλεξε τάδε·

Καὶ ἄλλοτε, Κύριοι, κατὰ τὴν Β΄. Σύνοδον τῆς Α΄. Περιόδου εἰσήχθη εἰς τὴν Γερουσίαν τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον, περιέχον πολλὰς ἀστυνομικὰς καὶ ποινικὰς διατάξεις, ὑπὲρ τὸ δέον ἐπιβαρυντικὰς, καὶ δυσεφαρμόστους· ἐνθυμεῖσθε, ὅτι τὸ Νομοσχέδιον ἐκεῖνο ἀπήτει, ὥστε ἕκαστος νὰ δηλώνῃ τὰ ζῶά του, καὶ μεταβαίνων ἀπὸ Ἐπαρχίας εἰς Ἐπαρχίαν, νὰ φέρῃ μεθ' ἑαυτοῦ διπλότυπον, ἐνδιαλαμβάνον τὸ ποσὸν, τὸ εἶδος καὶ τὰ χαρακτηριστικὰ τοῦ ζώου του κτλ. Ὕψωσα τότε τὴν φωνὴν κατὰ τοῦ Νομοσχεδίου, εἰπὼν, ὅτι τὰ προληπτικὰ ταῦτα μέτρα εἶναι ἀδύ-

νατον νὰ πραγματοποιηθῶσι, καὶ ὅτι διὰ πᾶσαν ἀξιόποινον πρᾶξιν δὲν πρέπει νὰ νομοθετῶμεν εἰδικοὺς Νόμους, οἵτινες δύνανται νὰ καταθλίψωσι τὸν λαὸν, οὐδὲ νὰ ἐπιβαρύνωμεν τὰς ποινὰς χωρὶς ἀνάγκης, πρὸς περιστολὴν τῶν πλημμελημάτων. Εὐχαρίστως βλέπω, ὅτι οἱ τότε λόγοι μου παρήγαγον ἐν μέρει ἀποτέλεσμα· διότι αἱ μὲν ἀστυνομικαὶ διατάξεις εἰς τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον ἐξέλιπον διόλου, μόνον δὲ αἱ ποιναὶ ηὐξήνθησαν εἰς τοιοῦτον βαθμόν, ὥστε δυνάμεθα νὰ ὀνομάσωμεν αὐτὸ Δρακόντιον Νόμον. Διότι ἐκτὸς τῶν παρὰ τοῦ Ποινικοῦ Νόμου ὁριζομένων ποινῶν, ἐπιβάλλονται τόσαι ἄλλαι κατὰ μιᾶς πράξεως, ἡ ὁποία δὲν χαρακτηρίζεται πάντοτε ὡς κακούργημα.

Παρατηρήσατε, Κύριοι, τὸ ἄρθρον 5 τοῦ Νομοσχεδίου, καὶ θέλετε ἴδει, ὅτι οἱ αὐτουργοὶ ζωοκλοπίας ἢ ζωοκτονίας, ἐκτὸς τῶν παρὰ τοῦ Νόμου ἐπιβαλλομένων ποινῶν, στεροῦνται ἐπίσης καὶ ὅλα τὰ ἀστυκὰ καὶ πολιτικὰ δικαιώματα. Τοσαῦται καὶ τηλικαῦται ποιναὶ ἦσαν ἆρά γε ἀναγκαῖαι δι' ἐγκλήματα μικρὰ ἀπέναντι ἄλλων μεγαλητέρων, μὴ τιμωρουμένων τόσον βαρέως; Ἀλλὰ μήπως τὸ βαρὺ καὶ αὐστηρὸν τῶν ποινῶν περιορίζῃ τὰ ἐγκλήματα; ἀπ' ἐναντίας, Κύριοι, καὶ ἡ θεωρία καὶ ἡ πεῖρα μᾶς διδάσκουσιν, ὅτι ἡ μεγάλη αὐστηρότης τῶν Νόμων αὐξάνει μᾶλλον τὰ ἐγκλήματα, διότι ἀφ' ἑνὸς μὲν οἱ αὐτουργοὶ μηχανῶνται πῶς νὰ ὑπεκφύγωσι τὸν Νόμον, ἀφ' ἑτέρου δὲ οἱ Δικασταὶ, ὑπείκοντες εἰς τὴν φωνὴν τοῦ φυσικοῦ δικαίου καὶ τῆς φιλανθρωπίας, διστάζουν πολλάκις νὰ ἐφαρμώσωσιν αὐτόν. Ὅταν ὅμως ἡ μὲν ποινὴ ἦναι μικρὰ, ἡ δὲ ἐφαρμογὴ αὐτῆς βεβαία καὶ ταχεῖα, τότε ὁ σκοπὸς τοῦ Νόμου ἐκπληροῦται, καὶ τὸ ἔγκλημα περιστέλλεται. Διὰ ταῦτα θεωρῶ δι' ὅλου περιττὸν νὰ ψηφίσωμεν εἰδικὸν Νόμον περὶ ζωοκλοπῆς. Ἡ αὐτηρὰ ἐφαρμογὴ τῶν κειμένων Νόμων, ἡ ἐπαγρύπνησις τῶν ἁρμοδίων Ἀρχῶν, πρὸς ἀνακάλυψιν τῶν αὐτουργῶν, καὶ ἡ ταχεῖα ἐκτέλεσις τῶν δικαστικῶν ἀποφάσεων, δύνανται νὰ ἐλαττώσωσι καὶ μετ' οὐ πολὺ νὰ ἐξαλείψωσι τὴν ἐπιπολάζουσαν ζωοκλοπίαν καὶ ζωοκτονίαν· διὰ τοὺς λόγους τούτους ἐναντιοῦμαι εἰς τὴν παραδοχὴν τῆς ἀρχῆς τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου. Ἂν δὲ ὁ Κ. Ὑπουργὸς ἐπιμένῃ εἰς τὴν ἐπιψήφισιν τοῦ παρόντος Νομοσχεδίου, ὀφείλει νὰ μᾶς πληροφορήσῃ πρῶτον κατὰ πόσον ἐπιπολάζει τὸ ἔγκλημα τοῦτο εἰς τὰς Ἐπαρχίας, ἐὰν αἱ ἁρμόδιαι Ἀρχαὶ καταβάλλωσι πᾶσαν προσπάθειαν εἰς τὴν ἀνακάλυψιν αὐτοῦ, ἂν παραπέμπωνται οἱ αὐτουργοὶ εἰς τὰ Δικαστήρια, καὶ ἂν ἐφαρμόζωνται κατ' αὐτῶν αἱ προβλεπόμεναι ποιναί. Τότε, Κύριοι,

ἀφοῦ ἐκ τῶν πληροφοριῶν τοῦ Ὑπουργοῦ πεισθῶμεν, ὅτι ταῦτα πάντα ἐνηργήθησαν αὐστηρῶς, καὶ τὸ ἔγκλημα δὲν ἠλαττώθη, τότε λέγω δυνάμεθα νὰ παραδεχθῶμεν τὴν ἀρχὴν τοῦ παρόντος Νομοσχεδίου, ἄλλως θέλομεν ὀπισθοδρομήσει αἰῶνας ὁλοκλήρους εἰς τὴν ἐποχὴν ἐκείνην, καθ' ἣν τὸ μικρότερον πταῖσμα ἐτιμωρεῖτο διὰ φόνου. Ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς, ἀντικρούων τὸν προαγορεύσαντα, εἶπεν· Ὅτι ὡς Ὑπουργὸς μὲν τῆς Δικαιοσύνης πληροφορῶ τὴν Γερουσίαν, ὅτι εἰς τὰ Δικαστήρια τῆς Πελοποννήσου ὁ μεγαλήτερος ἀριθμὸς τῶν ποινικῶν δικῶν ὑπάρχει ὁ τῆς ζωοκλοπίας καὶ ζωοκτονίας, καὶ ἂν εἶχον προχείρους τοὺς ἀπαιτουμένους πίνακας τῶν Εἰσαγγελέων, ἠθέλετε ἰδεῖ ὅτι, ἂν εἰς Δικαστήριόν τι ὑπάρχωσι δέκα ποινικαὶ δίκαι, αἱ ἓξ ἀφορῶσι ζωοκλοπὰς ἢ ζωοκτονίας· ὡς Ὑπουργὸς δὲ τῶν Ἐσωτερικῶν, δύναμαι νὰ διαβεβαιώσω, ὅτι εἰς τὴν Πελοπόννησον ἐπλεόνασε τὸ κακὸν ἐπὶ τοσοῦτον, ὥστε ὁλόκληροι οἰκογένειαι ἐδυστύχησαν. Διὰ τῶν ὑπαρχουσῶν ποινικῶν διατάξεων εἶνε ἀδύνατον ν' ἀνακαλυφθῇ ὁ αὐτουργὸς, διότι οὗτος, βοηθούμενος ἀπὸ τὴν ταχύτητα τοῦ ἰδίου ζώου, δύναται ἐν μιᾷ καὶ μόνῃ νυκτὶ νὰ διατρέξῃ μίαν καὶ δύο Ἐπαρχίας, καὶ ν' ἀπομακρυνθῇ ἡμέρας ὁλοκλήρους τοῦ τόπου, ὅπου ἔπραξε τὴν κλοπήν· ἡ ἀνακάλυψις τούτου εἶναι πλέον εὔκολος; Δύναται διὰ τῶν κειμένων ποινικῶν διατάξεων νὰ ἐνεργηθῇ αὕτη, ὅταν μάλιστα Δήμαρχοι καὶ Πάρεδροι ὑποκινοῦν, καὶ προστατεύουν τοὺς αὐτουργούς; καὶ ἂν ποτε εὑρεθῇ τὸ κλαπὲν ζῶον, συναγελαζόμενον μὲ ἄλλα ζῶα, ὁ κύριος αὐτοῦ ἀναγκάζεται νὰ πληρώσῃ ἐξοδα τροφῆς τοῦ ζώου διπλάσια τῆς ἀξίας, διότι ὁ ἔχων αὐτὸ προφασίζεται, ὅτι εὑρέθη μεταξὺ τῶν ἰδικῶν του· ὁ προαγορεύσας εἶπεν, ὅτι τὸ ἔγκλημα δὲν εἶνε τόσον μέγα, ὥστε νὰ νομοθετήσωμεν εἰδικῶς περὶ τούτου. Τὸ τῆς ζωοκλοπῆς ἔγκλημα, Κύριοι, αἰσχρὸν καὶ ἀγενὲς ἐκ φύσεως, ὡς πραττόμενον ἐν γνώσει καὶ ἐκ προμελέτης καὶ πρὸς σκοπὸν ἐμπορίας, εἶναι μέγιστον ὡς ἐκ τῶν ἀποτελεσμάτων του· διότι προτιμώτερον εἰς χωρικὸν οἰκογενειάρχην ν' ἀποθάνῃ ἕν τῶν τέκνων του, παρὰ νὰ τοῦ ἀφαιρεθῇ τὸ ζῶον, διὰ τοῦ ὁποίου τρέφει τὴν οἰκογένειάν του· Τὰ λυπηρὰ ταῦτα ἀποτελέσματα ἐκ τοῦ σύνεγγυς γνωρίζων, ἤθελα χαρακτηρίσει ὡς κακούργημα τὴν ζωοκλοπὴν, διὰ νὰ τιμωρῆται παραδειγματικῶς ὁ αὐτουργός. Τοιοῦτο καὶ οἱ Βουλευταὶ θεωροῦντες τὸ ἔγκλημα τοῦτο, δὲν ἐδίστασαν νὰ ἐπιψηφίσωσι τὰς προβλεπομένας ποινάς· ἡ δὲ Γερουσία, ἀνταποκρινομένη εἰς τὰς ἐπιθυμίας καὶ ἀνάγκας τῶν λαῶν, ἂς ἐπιψηφίσῃ τὸ παρὸν Νομο-

σχέδιον, βεβαία, ὅτι θέλει ἐπαινεθῆ, καὶ εὐλογηθῆ διὰ τὴν ἀπόφασίν της ταύτην.

Διὰ νὰ πείσῃ τὴν Γερουσίαν ὁ Ὑπουργὸς, ἐπήνεγκεν ὁ προαγορεύσας, ὅτι μετὰ τὴν ἀκριβῆ ἐφαρμογὴν καὶ ἐνέργειαν τῶν περὶ τούτου διατάξεων, τὸ κακὸν δὲν ἠλαττώθη, ὤφειλεν ὄχι γενικὰς πληροφορίας νὰ ὑποβάλῃ, ἀλλὰ τὰς στατιστικὰς αὐτῶν τῶν δικαστηρίων· διότι ἄλλως ἡ Γερουσία, νομοθετοῦσα ἐν γνώσει, δὲν δύναται νὰ παραδεχθῆ τὰς ποινὰς ταύτας, ὡς ὑπὲρ τὸ δέον αὐστηράς, καὶ μὴ ἐκπληρούσας μάλιστα τὸν σκοπόν· διότι, ἐὰν ὡς ὁ Ὑπουργὸς ὡμολόγησεν, ὅτι καὶ Δήμαρχοι καὶ Πάρεδροι ὑπέθαλπον τὰς ζωκλοπὰς, οὐδὲ ὁ παρὼν Νόμος θέλει φέρει κανὲν ἀποτέλεσμα, ἐνόσῳ ὑπάρχουν αἱ αὐταὶ Ἀρχαί· εἶναι δύσκολον νὰ εὑρεθῶσι τὰ κλοπιμαῖα ζῶα, εἶπεν ὁ Ὑπουργὸς, ἀλλὰ μήπως τὸ παρὸν Νομοσχέδιον διαγράφῃ νέους τρόπους ἀνακαλύψεων, διὰ νὰ παραδεχθῶμεν αὐτό; Ἔπειτα, ἐνῷ νομίσματα μικρὰ, κλαπέντα, εὑρίσκονται πολλάκις διὰ μιᾶς αὐστηρᾶς ἀνακρίσεως, πόσον εὐκολώτερον εἶναι μεγάλα σώματα ἐγκλήματος ν' ἀνακαλυφθῶσιν, ὅταν γίνηται ἡ ἀπαιτουμένη ἐξέτασις καὶ ἔρευνα; Ἆρα δὲν πταίουσιν αἱ κείμεναι διατάξεις, ἀλλ' αἱ ἐνεργοῦσαι τὸν Νόμον Ἀρχαί. Καὶ ἐν ὅσῳ αὗται δὲν ἐκπληροῦσι μὲ αὐστηρότητα τὰ χρέη των, οὐδεὶς Νόμος δύναται νὰ θεραπεύσῃ τὸ κακόν. Διὰ ταῦτα ἐζήτησα καταστατικὰς πληροφορείας, διὰ νὰ πεισθῶμεν, ὅτι δὲν ἠλαττώθη τὸ κακὸν, μ' ὅλον ὅτι κατεβλήθη πᾶσα προσπάθεια εἰς τὴν ἀνακάλυψιν τῶν αὐτουργῶν, καὶ συνελήφθησαν, καὶ κατεδικάσθησαν οἱ αὐτουργοί· καὶ τότε νὰ παραδεχθῶμεν τὴν αὔξησιν τῶν ποινῶν. Ἐπειδὴ δὲ ὁ Ὑπουργὸς δὲν ἐπαρουσίασε τοιαύτας, δὲν δυνάμεθα νὰ παραδεχθῶμεν τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον, χωρὶς νὰ φανῶμεν, ὅτι ψηφίζομεν ἀσκόπως.

Ἄλλος δὲ διὰ νὰ παραστήσῃ, ὅτι τὸ κακὸν τοῦτο ἐπλεόνασεν εἰς τὰς Ἐπαρχίας, καὶ πολλοὶ χωρικοὶ ἐδυστύχησαν, ἀνέφερεν ὅτι, ἐνεργουμένων τῶν Βουλευτικῶν ἐκλογῶν τῆς Β'. Περιόδου εἰς τὸ χωρίον Σουλιμᾶ τῆς Τριφυλίας, ὁ Δήμαρχος ἀπέστειλεν ἀνθρώπους, καὶ ἐφόνευσαν 54 πρόβατα, καὶ τὸν ἀροτῆρα βόα κατοίκου τινὸς, μὴ ἔχοντος οὐδεμίαν ἄλλην περιουσίαν, εἰμὴ ταῦτα καὶ μόνον· ἓν δὲ μέλος τῆς ἐφορευτικῆς Ἐπιτροπῆς διὰ νὰ βιάσῃ τοὺς χωρικοὺς νὰ ὑηφοφορήσωσι κατὰ τὴν θέλησίν του, ἔκλεψεν ὑπὲρ τὰ 70 ζῶα, καὶ οὐδεὶς ἠδύνατο νὰ τὸν καταγγείλῃ, φοβούμενος τὴν ὀργὴν τῶν Δημοτικῶν Ἀρχῶν, καὶ τοῦ Ὑπομοιράρχου.

Ὡς πρὸς τὴν ὕπαρξιν τοῦ ἐγκλήματος, ἐπέφερεν ἄλλος, συμφωνῶ μὲ τὸν Ὑπουργὸν, ἀναγνωρίζων, ὅτι πάσχουσιν οἱ λαοὶ ἐκ τούτου ὄχι μικρά· ἐναντιοῦμαι δὲ ὡς πρὸς τὴν παραδοχὴν τοῦ παρόντος Νομοσχεδίου, διότι καὶ ὁ Ὑπουργὸς καὶ ὁ προλαλήσας ὡμολόγησαν, ὅτι Δημοτικοὶ μὲν ὑπάλληλοι καὶ Ὑπομοίραρχοι ὑπεκίνουν καὶ ἐνήργουν τὰς ζωοκλοπὰς καὶ ζωοκτονίας. Δικασταὶ δὲ, ὑπείκοντες εἰς τὰς θελήσεις τῶν ἰσχυρῶν, δὲν ἠδύναντο ν' ἀποφασίσωσι κατὰ Νόμον. Παραδέχομαι λοιπὸν πληρέστατα τὴν ἰδέαν τοῦ πρώτου ἀγορεύσαντος, ὅτι τὸ κακὸν ἐπλεόνασεν, ὄχι ἐκ τῆς ἐλλείψεως τοῦ Νόμου, ἀλλ' ἐκ τῆς κακῆς ἐκλογῆς τῶν Ἀρχῶν.

Ὅταν δὲ περὶ τὴν ἐκλογὴν ταύτην ἡ Κυβέρνησις καταβάλλῃ τὴν ἀνήκουσαν προσοχὴν, ἀφ' ἑνὸς μὲν τιμωροῦσα πάντα ὑπάλληλον εἴτε Διοικητικὸν, εἴτε Δημοτικὸν, ὅστις δὲν ἐνεργεῖ αὐστηρῶς τὰ καθήκοντά του, ἀφ' ἑτέρου δὲ ὑποχρεοῦσα τοὺς Δικαστὰς εἰς τὴν ἀκριβῆ ἐκπλήρωσιν τῶν χρεῶν των, θέλει δυνηθῆ διὰ τῶν κειμένων Νόμων νὰ καταπαύσῃ, καὶ ἐξαλείψῃ τὸ κακόν.

Ἐὰν ὡς ἀληθῆ, ἐπήνεγκεν ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς, παραδεχθῶμεν τὴν ἀρχὴν τοῦ προαγορεύσαντος, ὅτι ἡ Κυβέρνησις δύναται τὰ πάντα νὰ ἐξαλείψῃ, τότε πᾶς Νόμος καθίσταται περιττὸς, ἀφοῦ ἡ ἐπαγρύπνησις τῶν Ἀρχῶν δύναται νὰ προλαμβάνῃ τὰ ἐγκλήματα· ἀλλ' ἡ πεῖρα ἀπέδειξε τὸ ἐναντίον· διότι πολλοὶ μάρτυρες, καταθέσαντες εἰς τὰ Δικαστήρια κατὰ ζωοκλοπῶν, ἐκακοποιήθησαν παρὰ τῶν αὐτουργῶν αὐτῶν, καὶ τὰ παθήματα ταῦτα ἐφόβισαν τοὺς πολλοὺς, ὥστε καίτοι γνωρίζοντες, νὰ μὴ ὁμολογοῦν τοὺς αὐτουργούς. Ποία λοιπὸν ἐπαγρύπνησις τῆς Κυβερνήσεως δύναται νὰ μορφώσῃ τὰ ἤθη τῶν πολιτῶν, καὶ νὰ τοὺς πείσῃ, ὅτι ὡς ἴδιον πρέπει νὰ θεωρῶσι τὸ καθ' ἑνὸς προσώπου πραττόμενον ἔγκλημα, καὶ ἐπομένως νὰ συντρέχωσιν εἰς τὴν τιμωρίαν αὐτοῦ, καὶ νὰ καταστήσῃ ἁπάσας τὰς Ἀρχὰς ἐπιμελεῖς καὶ δραστηρίους περὶ τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν χρεῶν των; Διὰ νὰ κατορθωθῶσι ταῦτα, Κύριοι, ἀπαιτεῖται εἰδικὸς νόμος, καὶ εἰδικαὶ διατάξεις, βεβαιοῦσαι τὴν τιμωρίαν τοῦ ἐνόχου. Τὸ παρὸν Νομοσχέδιον, περιέχον ταύτας, εἶναι ἀνάγκη νὰ ἐπιψηφισθῇ κατὰ ταύτην μάλιστα τοῦ ἔτους τὴν Ὥραν, καθ' ἣν οἱ ποιμένες, ἀνερχόμενοι εἰς τὰ ὀρεινὰ μέρη, ἐνεργοῦσι τὰς περισσοτέρας ζωοκλοπὰς, καθὼς τοῦτο διαβεβαιοῦται ἀπὸ δέκα ἀναφορὰς Μεσσηνίων, ἐπικαλουμένων τὴν πρόνοιαν τῆς Κυβερνήσεως.

Δὲν παραδέχομαι, ἐπέφερεν ἄλλος, τὴν ἰδέαν τοῦ πρώτου ἀγορεύσαντος, ὅτι ὁ ἀριθμὸς τῶν κλεπτομένων ζώων εἶναι μικρὸς, ὥστε δὲν ἀπαιτεῖται νὰ προκαλεσθῇ εἰδικὸς Νόμος, ἀφ' οὗ μάλιστα πρὸ δύω ἐτῶν ἡ Γερουσία τὸν ἐπεψήφισεν, ἀναγνωρίσασα αὐτὸν ὡς ἀναγκαῖον. Πρὸς τοὺς εἰπόντας δὲ, ὅτι τὰ Δικαστήρια δὲν κατεδίκαζον τοὺς αὐτουργοὺς τοῦ ἐγκλήματος τούτου, ἀπαντῶ, μήπως ὁ παρὼν Νόμος περιέχῃ ἄλλα μέσα, βεβαιοῦντα τὴν καταδίκην αὐτῶν; Εἶπεν, ὅτι Δήμαρχοι καὶ Ὑπομοίραρχοι ὑπέθαλπον, καὶ ὑπεκίνουν τὰς ζωοκλοπάς· καὶ μήπως εἰς τὸν παρόντα Νόμον ὑπάρχωσι διατάξεις, δυνάμεναι νὰ περιστείλωσι τούτους; Μήπως καὶ τώρα, καθὼς καὶ πρότερον, δὲν δύνανται οἱ μὲν Δικασταὶ νὰ ἐπηρεάζωνται παρὰ τῶν ἰσχυρῶν, μόνοι δὲ οἱ ἀντιπολιτευόμενοι νὰ καταδιώκωνται, καὶ καταδικάζωνται; Ποίας ὁ παρὼν Νόμος περιέχει ἐγγυήσεις, ὅτι θὰ ἐνεργῆται ἀδιακρίτως καὶ ἀνεπηρεάστως δι' ὅλους τοὺς πολίτας; Πλὴν, ἐπειδὴ ὁ μὲν καιρὸς τῶν τοιούτων διακρίσεων παρῆλθε, τὸ δὲ παρὸν Νομοσχέδιον περιέχει διατάξεις τινὰς, ὡς τὴν περὶ ἀμοιβῆς εἰς τοὺς ἀνακαλύπτοντας, γνωμοδοτῶ νὰ παραδεχθῶμεν αὐτὸ, καὶ ἂν μετὰ καιρὸν παύσῃ τὸ ἔγκλημα, καταργεῖται ὁ Νόμος. Ἐνταῦθα περαιωθείσης τῆς συζητήσεως, ἡ Γερουσία δι' ἀναστάσεως παρεδέχθη τὴν ἀρχὴν τοῦ Νομοσχεδίου.

Ἀναγνωσθὲν μετὰ ταῦτα τὸ πρῶτον ἄρθρον τοῦ Νομοσχεδίου, ἐγένετο δεκτὸν, ὅπως ἔχει, μηδεμιᾶς γενομένης παρατηρήσεως.

Ἀναγνωσθὲν ἔπειτα τὸ δεύτερον ἄρθρον, εἷς τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν ἔφερεν ἐπ' αὐτοῦ τὰς ἑξῆς παρατηρήσεις·

Ἐναντιωθεὶς, Κύριοι, εἰς τὴν παραδοχὴν τῆς ἀρχῆς τοῦ Νομοσχεδίου, ὄχι μόνον τὴν αὔξησιν τῶν ποινῶν ἔλαβον ὑπ' ὄψιν, ἀλλὰ καὶ τὸ προκείμενον ἄρθρον, διὰ τοῦ ὁποίου χορηγεῖται ἀμοιβὴ εἰς τοὺς ἀνακαλύπτοντας· διότι φοβοῦμαι μήπως, δι' αὐτοῦ ἐπανέλθωσιν αἱ Ἀθηναϊκαὶ συκοφαντίαι. Ἂν, Κύριοι, ὑπῆρξαν, ὡς ὡμολογήθη, ἄνθρωποι ψευδῶς μαρτυρήσαντες, καὶ καταγγείλαντες, ἆρα γε διὰ τοῦ παρόντος ἄρθρου δὲν ἀνοίγεται δι' αὐτοὺς εὐρύτερον στάδιον, ἀφ' οὗ διὰ τῆς διδομένης ἀμοιβῆς δύνανται, δωροδοκοῦντες, νὰ πείσωσι δύω καὶ τρεῖς νὰ ψευδομαρτυρήσωσι καὶ δι' αὐτῶν ν' ἀπαρτίσωσι τὴν συκοφαντίαν, θῦμα τῆς ὁποίας θέλει γίνει ὁ χρηστὸς πολίτης; Τοιαῦται ἀμοιβαὶ ὑπῆρξαν πρὸ χρόνων εἰς τὴν Ἀγγλίαν, πλὴν καὶ κατηργήθησαν, διότι ἄνθρωποι αἰσχροὶ καὶ φαυλόβιοι τὰς μετεχειρίσθησαν ὡς πόρον ζωῆς, συκοφαντοῦντες ἀθώους πολίτας.

Φανταsθῆτε δὲ ὁποῖα ἐκ τούτων δύνανται νὰ προκύψωσι δεινὰ εἰς τὴν Ἑλλάδα, ὅπου τὰ πολιτικὰ πάθη καὶ ἄλλαι προηγούμεναι αἰτίαι διαιροῦσι τοὺς πολίτας. Διὰ τοὺς λόγους τούτους ἐπρότεινε τὴν ἀπόρριψιν τοῦ προκειμένου ἄρθρου.

Ἂν καὶ ὁ προαγορεύσας, ἀντιπαρετήρησεν ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς, ὤφειλε τὰς περὶ αὐξήσεως τῶν ποινῶν παρατηρήσεις νὰ φέρῃ εἰς τὸ ά. ἄρθρον, ὅπου ὁρίζονται αὗται, μόλα ταῦτα ἀπαντῶ, ὅτι ἐθεωρήθη ἀναγκαία ἡ τοιαύτη ἀμοιβὴ διὰ νὰ ἦναι διπλασία οὕτως εἰς τὸν ἀνακαλύψαντα ἡ ὠφέλεια ἀπὸ τὴν ζημίαν, τὴν ὁποίαν πιθανὸν νὰ πάθῃ ἀπὸ τὸν κατηγορούμενον, καὶ οὕτως ἀπαιτεῖται ν' ἀναφέρηται ῥητῶς τὸ ὄνομα τοῦ ἀνακαλύπτοντος ἐν τῇ ἀποφάσει, καὶ μετὰ ταῦτα νὰ λαμβάνῃ τὴν ἀμοιβήν· ὥστε μὴ λαμβάνων αὐτὴν ἐκ προκαταβολῆς, πρὸ τῆς δίκης, δὲν δύναται, ὡς ὁ προαγορεύσας εἶπε, διὰ ταύτης νὰ δωροδοκήσῃ ψευδομάρτυρας, καὶ δι' αὐτῶν ν' ἀπαρτίσῃ τὴν συκοφαντίαν. ἂν ὅμως δι' ἰδίων του χρημάτων θελήσῃ νὰ προπαρασκευάσῃ ταῦτα πάντα, τότε δύναται καὶ ἔτι μεγαλητέραν περὶ ληστείας, ἢ φόνου συκοφαντίαν νὰ πλέξῃ, καὶ οὕτω νὰ βλάψῃ τοὺς ἐχθρούς του· ἐκτὸς τούτων, Κύριοι, δύναται ὁ συκοφαντηθεὶς νὰ καταδιώξῃ ἐπὶ ψευδεῖ μηνύσει τὸν καταμηνυτὴν, καὶ νὰ ὑποστῇ οὗτος ὅλας τὰς παρὰ τοῦ Νόμου προβλεπομένας ποινάς. Ἐκ τούτων πείθεσθε, ὅτι ἀδύνατον νὰ ὑπάρξῃ συκοφαντία. Μετὰ ταῦτα ἐπρότεινε τὴν παραδοχὴν τοῦ προκειμένου ἄρθρου.

Νομοθετοῦντες, Κύριοι, ἀντιπαρετήρησεν ὁ προαγορεύσας, πρέπει νὰ λαμβάνωμεν ὑπ' ὄψιν ὅλα τὰ ἐναντία, καὶ νὰ μὴν ἀφήσωμεν τοὺς πολίτας ἐκτεθειμένους εἰς τὴν συκοφαντίαν, διὰ νὰ προφυλάξωμεν τὴν ἰδιοκτησίαν τινῶν, ἀμελούντων περὶ τῆ. διατηρήσεως αὐτῆς. Εἶπον, ὅτι ὑπάρχει ποινὴ διὰ τοὺς συκοφάντας. Μήπως εἰς τὴν Ἀγγλίαν δὲν ὑπῆρχε τοιαύτη; Μήπως εἰς τὴν Ἀγγλίαν τὰ δικάζοντα δικαστήρια δὲν ἦσαν τακτικά; καὶ μόλα ταῦτα ἀθῶοι κατεδικάζοντο, διότι διὰ τῆς ἀμοιβῆς προπαρεσκευάζοντο ψευδομάρτυρες, καὶ οὐδεὶς συκοφάντης ἐτιμωρήθη. Εἰς τὴν Ἑλλάδα λοιπὸν, ὅπου καὶ οἱ δικασταὶ δὲν παρέχουν εἰσέτι ὅλας τὰς ἀπαιτουμένας ἐγγυήσεις, καὶ τὰ πάθη ἐπλεόνασαν, δὲν ἐπίκειται ἔτι μᾶλλον φόβος ὅτι θέλουν τεκταίνεσθαι αἱ αἰσχρότεραι συκοφαντίαι; Ἐις τοῦτο στηριζόμενος, Κύριοι, ἐπιμένω εἰς τὴν ἀπόρριψιν τοῦ συζητουμένου ἄρθρου, ὡς δυναμένου νὰ ἐπιφέρῃ τὰς δεινοτέρας συνεπείας.

Ἐνταῦθα κατὰ πρότασιν ἑνὸς, ἀπερασίσθη νὰ σημειωθῇ εἰς

τὰ Πρακτικὰ, ὅτι ἡ ἀμοιβὴ θὰ δίδεται εἰς τὸν ἀνακαλύπτοντα, ὅταν τὸ Δικαστήριον διὰ τῆς ἀποφάσεώς του ἀναγνωρίσῃ αὐτὸν ὡς τοιοῦτον.

Ἐπομένως ἐγένετο δεκτὸν δι' ἀναστάσεως τὸ ἄρθρον 2, ὡς ἔχει ἐν τῷ Νομοσχεδίῳ· ἐπίσης ἐγένετο δεκτὸν καὶ τὸ ἄρθρον 3.

Ἀναγνωσθέντος δὲ τοῦ 4 ἄρθρου, ὁ Κ. Ὑπουργὸς παρετήρησεν, ὅτι, διὰ νὰ ἐκπληρωθῇ ὁ σκοπὸς τοῦ Νόμου, καὶ ἐξαλειφθῇ τὸ ἔγκλημα, τὸ Δημόσιον ἀπεφάσισε νὰ ὑποστῇ ζημίαν τινὰ, ἀναδεχόμενον νὰ προκαταβάλλῃ αὐτὸ τὸ πρόστιμον διὰ τοὺς ἀπόρους μάλιστα ζωοκλόπους, διότι ἄλλως οὐδεὶς θέλει καταμηνύει αὐτούς, ἀφοῦ οὐδεμίαν ἀμοιβὴν δὲν λαμβάνει.

Φοβοῦμαι, ἐπήνεγκεν εἷς τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, μὴ ἐκ τοῦ ἄρθρου τούτου πολλὰς τὸ Δημόσιον ὑποστῇ ζημίας· διότι πιθανὸν, συνεννοούμενοι τινὲς, νὰ καταμηνύωσιν τινὰ, ὅτι ἔκλεψε τὰ ζῶά των, καὶ ἀπέδρασεν ἐκτὸς τοῦ Κρατους. Καὶ τὸ Δικαστήριον, δικάζον κατ' ἐρήμην, θέλει καταδικάζει αὐτὸν, καὶ τὸ κατὰ τούτου πρόστιμον, καθὸ ἀποδράντος, θέλει πληρόνει τὸ Δημόσιον.

Δύσκολον εἶναι, ἀπεκρίθη ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς, νὰ λάβῃ χώραν, τὸ ὁποῖον ὁ προλαλήσας ἐξέθεσε· διότι σπανίως μεταφέρονται ἐκτὸς τοῦ Κράτους ζῶα· ἔπειτα οἱ ἐκτὸς τοῦ Κράτους ἀπερχόμενοι, ὀφείλουν νὰ ἔχωσι δηλωτικὸν τοῦ Τελώνου περὶ τῶν ζώων, τὰ ὁποῖα μεθ' ἑαυτῶν φέρουσι, καὶ ταῦτα βέβαια ἀρκοῦσι νὰ πείσωσι τοὺς Δικαστάς.

Τὸ Δικαστήριον, ἀντιπαρετήρησεν ὁ προαγορεύσας, συμμορφούμενον μὲ τὸν Νόμον, δὲν θὰ προσκαλεῖ εἰς μαρτυρίαν τὸν Τελώνην, διότι καὶ δύσκολον καὶ ἀδύνατον θέλει εἶσθαι τοῦτο, ἀλλὰ θ' ἀρκεῖται εἰς τὰς καταθέσεις τῶν μαρτύρων. Ἡ Γερουσία μετὰ τοῦτο ἀπεφάσισε νὰ παραδεχθῇ τὸ ἄρθρον τοῦτο, ἐὰν τὸ Νομοσχέδιον δὲν λάβῃ τροπολογίαν τινὰ εἰς τὰς ἄλλας αὐτοῦ διατάξεις· καὶ τοῦτο, διὰ νὰ μὴν ἐπέλθῃ βραδύτης, ἐὰν ἐπανελθῇ εἰς τὴν Βουλήν.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ἄρθρου 5, καί τινος ἐρωτήσαντος, πρὸς τί εἰς τὰς ποινὰς νὰ μὴ συγκαταριθμηθῇ καὶ ἡ στέρησις τῆς Βουλευτικῆς ἀντιπροσωπείας, καὶ ἄλλου ἀποκριναμένου, ὅτι τοῦτο ἐννοεῖται, διότι, ἀφοῦ ὁ καταδικαζόμενος στερῆται ἄλλων μικροτέρων, ἕπεται ὅτι ἀποκλείεται καὶ ταύτης, ἡ Γερουσία παρεδέχθη αὐτὸ, ὅπως ἔχει ἐν τῷ Νομοσχεδίῳ κατὰ τὴν δοθεῖσαν ἐξήγησιν. Ἐπίσης παρεδέχθη, ὅπως ἔχουσι, καὶ τὰ ἄρθρα 6 καὶ 7. Ἀναγνωσθέντος δὲ τοῦ ἄρθρου 8, εἷς τῶν ΚΚ.

Γερουσιαστῶν παρετήρησεν, ὅτι ἐκ τῆς ἀναγνώσεως τοῦ γράμματος τοῦ Νομοσχεδίου ἐξάγεται ἐναντία ἔννοια ἀπὸ τὴν ὁποίαν πρόκειται νὰ ἐκφράσῃ· διότι δὲν σαφηνίζεται ὁριστικῶς, ὅτι ὁ κατέχων κλοπιμαῖον ζῶον ὑποχρεοῦται εἰς τὴν ἀπόδοσιν τοῦ ζώου καὶ εἰς τὴν ποινήν, ὄχι μόνον ὅταν δὲν ἀποδείξῃ ἐκεῖνον, ἀπὸ τὸν ὁποῖον τὸ ἔλαβεν, ἢ τὸ ἠγόρασεν, ἀλλὰ καὶ ὅταν τὸν ἀποδείξῃ. Ἐπομένως, ἐπρότεινεν, ὅτι τὸ παρὸν ἄρθρον πρέπει νὰ σαφηνισθῇ, διὰ νὰ μὴν ὑπάρχῃ δισταγμός τις περὶ τὴν ἐνέργειάν του.

Ἄλλου περιττὴν θεωροῦντος τὴν προσθήκην ταύτην, διότι, ἐκτὸς ὅτι τὸ ἄρθρον ἐκφράζεται σαφῶς περὶ τούτου, πλὴν καὶ κατὰ τὸ ἐν ἰσχύϊ Ῥωμαϊκὸν Δίκαιον ὁ κύριος τοῦ κλαπέντος πράγματος ζητεῖ τὴν ἀπόδοσιν αὐτοῦ ἀπὸ τὸν κατέχοντα αὐτό, καὶ οὕτως ὑποχρεοῦται, ἂν παρ' ἄλλου τὸ ἠγόρασε, νὰ ζητήσῃ παρὰ τούτου τὴν ἀποζημίωσίν του, τοῦ δὲ Ὑπουργοῦ, καί τοι παραδεχθέντος ταῦτα, πλὴν συμφωνήσαντος νὰ γίνῃ ἡ ἀπαιτουμένη τοῦ ἄρθρου διασάφησις, ὅταν τὸ 9 αὐτοῦ ἄρθρον ἀπορριφθῇ, ἄλλως νὰ μένῃ, ὅπως ἔχει, ἡ Γερουσία παρεδέχθη τὴν πρότασιν ταύτην τοῦ Ὑπουργοῦ.

Μετὰ ταῦτα ἀναγνωσθέντος τοῦ ἄρθρου 9, ὁ Κ. Ὑπουργὸς παρετήρησεν ὡς ἑφεξῆς.

Διὰ τοῦ παρόντος Νόμου πρόκειται νὰ ἐξασφαλίσωμεν τοὺς λαοὺς ἀπὸ δύο κακὰ, πρῶτον τὴν ζωοκλοπίαν, καὶ ἔπειτα τὴν ζωοκτονίαν· καὶ ἐπειδὴ ἡ μὲν ζωοκλοπία προέρχεται ἀπὸ πλεονεξίαν, τὰ μέχρι τοῦδε παραδεχθέντα ἄρθρα ἀρκοῦσι νὰ ἐμποδίσωσι ταύτην, διότι διὰ τῶν ποινῶν ματαιοῦται ὁ σκοπὸς τῶν ζωοκλόπων· ἡ δὲ ζωοκτονία προέρχεται ἀπὸ ἐκδίκησιν· ποῖον λοιπὸν μέσον θέλομεν ἔχει ἀφ' ἑνὸς ν' ἀνακαλύπτωμεν ταύτας, ἐνεργουμένας μάλιστα ἐν τῇ νυκτὶ, καὶ ἀφ' ἑτέρου νὰ ματαιῶμεν καὶ τὸν σκοπὸν τῆς ἐκδικήσεως; Οὐδέν· ἀλλὰ μᾶλλον θέλομεν τὰς ἐπαυξήσει. διότι, περιοριζομένης τῆς ζωοκλοπίας διὰ τῶν παραδεχθεισῶν διατάξεων, θέλουν καταφεύγει εἰς τὰς ζωοκτονίας, δι' ὧν δύνανται νὰ βλάψωσι τοὺς ἐχθρούς των· τὸ προκείμενον ἄρθρον προλαμβάνει ταῦτα πάντα· διότι, ἀφοῦ ὁλόκληρος ὁ Δῆμος ὑποχρεοῦται εἰς τὴν ἀποζημίωσιν, ἥτις θέλει ἐπιβαρύνει ἅπαντας τοὺς δημότας, ἕπεται, ὅτι καὶ ὅλοι, ὡς ἔχοντες ἄμεσον συμφέρον, θὰ ἐπαγρυπνῶσιν εἰς τὴν ἀνεύρεσιν τῶν αὐτουργῶν, καὶ ἐκ τούτου θὰ προκύψῃ τὸ μόνον μέσον τῆς ἀνακαλύψεως αὐτῶν· ἔπειτα ματαιοῦται καὶ ὁ σκοπὸς τῆς ἐκδικήσεως, διότι, προκειμένου ν' ἀποζημιωθῇ ὁ ἀπολέσας τὸ ζῶόν

του, ὁ ἐχθρὸς αὐτοῦ, μὴ δυνάμενος οὕτω νὰ ἐκπληρώσῃ τὸν σκοπόν του, δὲν θὰ καταφύγῃ εἰς τὴν ζωοκτονίαν. Τοῦτο αὐτὸ τὸ μέτρον, Κύριοι, ληφθὲν ἄλλοτε, ἐμπόδισε τὰς βλάβας τῶν δενδροφυτειῶν· τοῦτο αὐτὸ δύναται καὶ ἤδη, ἂν ἡ Γερουσία τὸ παραδεχθῇ, νὰ ἐμποδίσῃ τὰς ζωοκτονίας.

Τὸ παρὸν ἄρθρον, ἐπήνεγκεν εἷς τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, ἀντίκειται εἰς τὴν γενικὴν ἀρχὴν τοῦ Δικαίου· διότι, ἐνῷ εἷς καὶ μόνος πταίει, τιμωροῦνται δι' αὐτοῦ οἱ ἀθῶοι κάτοικοι ἑνὸς Δήμου· καὶ ἐνῷ ὅλα τὰ ἔθνη παρεδέχθησαν τὴν ἀρχὴν, ὅτι προτιμώτερον ν' ἀπαλλάττωνται πολλοὶ ἔνοχοι, παρὰ νὰ πάθῃ εἷς ἀθῶος, ἡμεῖς παραδεχόμεθα τὴν ἐναντίαν, καὶ θεσπίζομεν νὰ τιμωρῶνται πολλοὶ ἀθῶοι, παρὰ ν' ἀπαλλάττηται εἷς ἔνοχος. Ἂν παραδεχθῶμεν, Κύριοι, τὴν ἀρχὴν ταύτην, θέλομεν ἀποδείξει, ὅτι εἰσέτι εὑρισκόμεθα εἰς τὰ σπάργανα τοῦ πολιτισμοῦ, καὶ ὅτι διατελοῦμεν ὑπὸ τὸ παχύτατον τῆς ἀμαθείας καὶ δουλείας σκότος. Ὁ Ὑπουργὸς ἐπρόβαλε τὴν ὠφέλειαν· πλὴν διὰ νὰ ἐπιτύχωμεν ταύτης, ἀπαιτεῖται νὰ καταστρέφωμεν τὰς γενικὰς ἀρχὰς τοῦ Δικαίου; καὶ τότε δύναται πλέον νὰ ὑπάρξῃ κοινωνία; δύνανται νὰ διατηρηθῶσι θεσμοὶ ἐλεύθεροι; Παρὰ τὴν ὠφέλειαν, Κύριοι, ἂς προτιμήσωμεν τὴν διατήρησιν τῶν γενικῶν ἀρχῶν τοῦ Δικαίου, διότι εἰς ταύτας καὶ μόνας περιέχεται αὕτη· καὶ ἀντὶ νὰ παραδεχθῶμεν τὸ ἄρθρον τοῦτο, ἂς φροντίσωμεν καλλίτερον, ὥστε αἱ Ἀρχαὶ νὰ διέπωνται ἀπὸ πρόσωπα κατάλληλα καὶ ἱκανὰ, καὶ ταῦτα δύνανται ν' ἀνακαλύπτωσι τοὺς ζωοκτόνους. Ἔπειτα, Κύριοι, τὸ προκείμενον ἄρθρον ἀνοίγει θύραν καταχρήσεων· διότι δύνανται οἱ δημόται νήμου τινὸς νὰ μεταβαίνωσι τὴν νύκτα εἰς τοὺς παρακειμένους Δήμους, καὶ νὰ φονεύωσιν ἐντὸς αὐτοῦ τὰ ἄχρηστα πλέον εἰς αὐτοὺς καὶ ἀσθενῆ ζῶα, διὰ νὰ ζητῶσιν ἔπειτα, καὶ λαμβάνωσι τὴν ἀποζημίωσιν. Διὰ τοὺς λόγους τούτους προτείνω τὴν μὴ παραδοχὴν τοῦ προκειμένου ἄρθρου.

Τὸ προκείμενον ἄρθρον, ἀντιπαρετήρησεν ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς, δὲν ἀντίκειται εἰς τὴν γενικὴν Ἀρχὴν τοῦ Δικαίου, διότι ὁ περὶ Δήμων Νόμος λέγει, ὅτι ἕκαστος Δῆμος χρεωστεῖ νὰ περιθάλπῃ τοὺς ἀπόρους νημότας· σχετικῶς λοιπὸν πρέπει νὰ παραδεχθῶμεν τὴν διάταξιν ταύτην, ἥτις ὡς μία περίθαλψις διὰ τοὺς ἀπόρους δύναται νὰ λογισθῇ. Δὲν δύναται δὲ νὰ συμβῇ ἡ κατάχρησις, τὴν ὁποίαν ὁ προαγορεύσας ἀνέφερε, διότι τὸ ζῶον πρέπει ν' ἀνήκῃ εἰς Δημότην τοῦ αὐτοῦ Δήμου,

εἰς ὃν εὑρέθη φονευμένον, νὰ γνωρισθῇ ὡς τοιοῦτο, καὶ νὰ γίνῃ ἔκθεσις περὶ τούτου.

Ἄλλα δὲ ἄλλων παρατηρησάντων, καὶ πολλῶν ἐπὶ τούτου λεχθέντων, καί τινων προτεινάντων τὴν ἀναβολὴν τῆς συζητήσεως τοῦ προκειμένου ἄρθρου, ἡ Γερουσία παρεδέχθη αὐτὴν, καὶ ὁ Κύριος Πρόεδρος, λαβὼν τὴν γνώμην ταύτης, ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν περὶ τὴν 3 ὥραν Μ. Μ. ἀπαγγείλας ὡς ἀντικείμενον τῆς ἐπιούσης Συνεδριάσεως, τὴν ἐξακολούθησιν τῆς διακοπείσης συζητήσεως τοῦ ἄρθρου 9, τοῦ περὶ ζωοκτονίας καὶ ζωοκλοπίας Νομοσχεδίου.

Ὁ Πρόεδρος
Α. ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Χ. ΚΑΟΝΑΡΗΣ.
Ν. ΜΕΞΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Ν. Χρυσόγελος.
Γιαν. Χ. Πέτρου.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 29 Ἀπριλίου 1848. Ἡμέρᾳ πέμπτῃ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων 30 μελῶν, ὁ Κ. Πρόεδρος, προσλαβὼν ὡς προσωρινὸν Γραμματέα τὸν Γερουσιαστὴν Κ. Ι. Χ. Πέτρου, κωλυομένου τοῦ Γραμματέως Κ. Χρήστου Βλάσση, κηρύττει τὴν ἔναρξιν τῆς Συνεδριάσεως, περὶ τὴν 12 ὥραν τῆς μεσημβρίας.

Τὰ Πρακτικὰ τῆς προλαβούσης ἀναγνωθέντα ἐγκρίνονται, μηδεμιᾶς γενομένης ἐνστάσεως.

Μετὰ ταῦτα πρὶν ὁ Κ. Πρόεδρος ἀπαγγείλῃ τὸ ἀντικείμενον τῆς ἡμερησίας διατάξεως, εἷς τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν ἀποτειμενος πρὸς τὸν Κ. ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸν παρόντα, εἶπεν.

Ἀναγινώσκων τις τὰς ἐφημερίδας τῆς Πρωτευούσης, καὶ ἀκούων τὰς διαφόρους φήμας διαδιδομένας εἰς τὰς ἀγυιὰς τῆς πόλεως περὶ τῶν κατὰ τὴν Ἐπαρχίαν Φθιώτιδος καὶ ἀλλαχοῦ διατρεχόντων, αἰσθάνεται τὴν μεγαλητέραν ἀνησυχίαν· φόβος ῥήξεως ἐμφυλίου ταράττει τὴν καρδίαν παντὸς Ἕλληνος, καὶ ταύτην δυστυχῶς βεβαιοῦσι καὶ τὰ γραφόμενα καὶ λεγόμενα,

καί τοι πολλάκις ἀντιφατικά, καθ' ὅσον μάλιστα δὲν ἐδημοσιεύθησαν κατὰ τὰς τελευταίας ἡμέρας ἐπίσημοι περὶ τούτων εἰδήσεις ἐκ μέρους τοῦ Ὑπουργείου. Ὁ Κύριος ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς ἂς εὐαρεστηθῇ νὰ πληροφορήσῃ τὴν Γερουσίαν, ποία εἶναι ἡ ἀληθὴς κατάστασις τῶν πραγμάτων, καὶ ποῖα μέτρα ἔλαβε τὸ Ὑπουργεῖον πρὸς θεραπείαν τῶν δεινῶν, τὰ ὁποῖα καταμαστίζουσι τὴν Πατρίδα.

Ἀπαντήσας πρὸς ταῦτα ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς, ἀφοῦ ἄλλοθεν, εἶπεν, ἔμαθεν ὁ προαγορεύσας Κ. Γερουσιαστὴς, ὅτι μέγα κακὸν ἐπίκειται, καὶ ὅτι ἐμφύλιος πόλεμος ἐξερράγη, εἶναι περιττὸν νὰ ζητῇ ἤδη καὶ παρ' ἐμοῦ πληροφορίας. Ἐν τούτοις καὶ αὐτοῦ, καὶ ἄλλων τὴν ἐπιθυμίαν θέλων νὰ ἐκπληρώσω, θέλω ἐκθέσει ἐν συνόψει τὰ γεγονότα.

Γνωρίζετε, Κύριοι, ὅτι τινὲς, κατὰ τὰς προλαβούσας Βουλευτικὰς ἐκλογὰς, ἐπιθυμοῦντες ταραχὰς, ἢ ἀδικηθέντες, ὡς λέγουσιν, ἀνεφάνησαν πρωτουργοὶ στάσεων, ὁπλισθέντες κατὰ τῆς Κυβερνήσεως, ἐνῷ ὤφειλον μᾶλλον νὰ πίωσιν, ὡς ὁ Σωκράτης τὸ κώνειον, παρὰ νὰ κινήσωσι ὅπλα κατὰ τῆς πατρίδος των. Δὲν ἀγνοεῖτε βεβαίως εἰς ποίας δεινὰς περιστάσεις ἀνεδέχθημεν τὴν διεύθυνσιν τῶν πραγμάτων. Ἐνθυμεῖσθε, ὅτι καὶ ὁ δημόσιος τύπος καὶ ἡ κοινὴ γνώμη, ἐπεκαλοῦντο τὴν παραχώρησιν τῆς ἀμνηστείας ὑπὲρ τῶν στασιασάντων πρὸς ἀποκατάστασιν τῆς κοινῆς ἡσυχίας. Τὸ Ὑπουργεῖον διὰ ταῦτα ἐπεκαλέσθη τὴν Βασιλικὴν χάριν, καὶ ἐδόθη ἡ ἀμνηστεία εἰς ἅπαντας, ἐκτὸς τριῶν, δύο Ἀρχηγῶν οἵτινες ὤθησαν τὰ πράγματα εἰς τὴν κατάστασιν ἐκείνην, καὶ ἑνὸς Φρουράρχου, ἀσύγγνωστα παρανομήσαντος· ἐπεφυλάχθη δὲ τὸ Ὑπουργεῖον νὰ ἐπικαλεσθῇ καὶ ὑπὲρ τούτων ἀμνηστείαν ἐν δέοντι.

Ὁ Βελέντζας, εἷς τῶν ἀμνηστευθέντων, δηλώσας, ὅτι διευθύνεται εἰς τὸ λοιμοκαθαρτήριον τῆς Ἀμαλιουπόλεως, ἐζήτει δι' ἀναφορᾶς του πρὸς τὸν Νομάρχην τῆς Φθιώτιδος νὰ δοθῇ ἀμνησεία καὶ εἰς τοὺς ὀπαδούς του λῃστάς τινας καὶ Ὀθωμανούς. Ἡ Κυβέρνησις, εἰς τὴν ὁποίαν καθυποβλήθη ἡ ἀναφορά του, ἀναξιοπρεπὲς θεωρήσασα ν' ἀμνηστεύσῃ λῃστὰς, τῶν ὁποίων οὔτε τὴν καταγωγὴν, οὐδὲ τὸ ἔγκλημα ἐγνώριζεν, ἀπήντησεν διὰ τοῦ Νομάρχου, ὅτι οἱ ζητοῦντες τὴν ἀμνηστείαν ὀφείλουσι πρῶτον νὰ κάμωσι τὰς αἰτήσεις των, νὰ ἐκθέσωσι τὰ ἐγκλήματά των, νὰ δείξωτι φιλήτυχον διαγωγὴν, καὶ τότε ἡ Κυβέρνησις θέλει ἀποφασίσει περὶ αὐτῶν. Ἀλλ' ὁ Βελέντζας ἐν τῷ διαστήματι τούτῳ, καταπατήσας τὰς λοιμοκαθαρκτικὰς διατάξεις, καὶ ἐν

ἐν ἀγνοίᾳ τοῦ Νομάρχου στρατολογήσας, ὕψωσε τὴν σημαίαν τῆς ἀνταρσίας, καὶ διεκήρυξε κατὰ τὰς 10 τοῦ φθίνοντος μηνὸς, ὅτι ἀπαιτεῖ τὴν διάλυσιν τῆς Βουλῆς, τὴν ἐκ τῶν Ανακτόρων ἀποβολὴν τῶν περὶ τὸν Βασιλέα κτλ. Τὰ αὐτὰ ἐπανέλαβεν μεταβὰς εἰς τὴν Στυλίδα, ἀπειλῶν τοὺς μὴ παρακολουθοῦντας αὐτ ν. Ἡ Κυβέρνησις τότε ἀπέστειλε πρὸς καταδίωξιν αὐτοῦ, ὑπὸ τὴν διοίκησιν τοῦ Στρατηγοῦ Μαμούρη, στρατιωτικὴν δύν μιν.

Ἐν τούτοις ὁ Κοντογιάννης καὶ οἱ λοιποὶ συνεννοηθέντες μὲ τὸν Βελέντζαν, στρατολογήσαντες καὶ αὐτοὶ διὰ τῆς βίας, μετέβησαν εἰς τὴν Ὑπάτην, καὶ κατέλαβον οἰκίας τινάς· Ἡ σταλεῖσα λοιπὸν στρατιωτικὴ δύναμις δὲν ἤρκει νὰ διαλύσῃ τοὺς ἀντάρτας συσωματωθέντας, καὶ ἐνισχυομένους παρ' ἄλλων, ὡς ἀριδήλως ἐξάγεται ἐκ τῆς πρὸς αὐτοὺς ἐπιστολῆς τινὸς τῶν ἐνταῦθα, διαβεβαιούσης, ὅτι ὁ μὲν Κριεζώτης ἔφθασεν εἰς Κύμην, ὁ δὲ Γρίβας εἰσέβαλε μὲ πολλὴν στρατιωτικὴν δύναμιν, ὅτι ὁ Βασιλεὺς ἔφυγεν, ὅτι οἱ τῶν Ἀθηνῶν κάτοικοι ἀπεστάτησαν κτλ. οἱ ἀντάρται οὗτοι, κατατρέχοντες τὴν Φθιώτιδα, καταπιέζουσι τὸν λαὸν, ἀπαιτοῦσι χρήματα, ἀτιμάζουσι γυναῖκας, καὶ ἐν γένει πράτουσιν ὅλας τὰς ὠμότητας.

Ἡ Κυβέρνησις ἐπομένως διὰ νὰ περιστείλῃ τὸ κακὸν, ἔλαβε τὸ μέτρον νὰ συστήσῃ Ἐθνοφυλακὴν, καὶ διώρισε πολλοὺς νὰ στρατολογήσωσι ἀνὰ 25 δραχμὰς τὸν μῆνα. Οἱ στρατολογούμενοι συνέρχονται πανταχόθεν ὑπὸ τὸν Στρατηγὸν Μαμούρην, ὅστις θέλει ἐπιτεθῇ κατὰ τῶν ἀνταρτῶν ὅσον οὔπω. Αἱ Θερμοπύλαι κατελήφθησαν ἀπὸ τοὺς ἡμετέρους, ὁ Γαρδικιώτης ἐπολιόρκησε τὸν Παπᾶ Κώστα εἰς τὸ Σοῦρπι, καὶ ἤθελε βεβαίως τὸν καταστρέψει, ἂν δὲν ἐπέσκηπτε ῥαγδαιοτάτη βροχὴ κατὰ τὴν 25 τοῦ ἤδη λήγοντος. Ὁ Ταρκαζίκης, ἐγκαταλειφθεὶς ὑπὸ πολλῶν ἐκ τῶν ὀπαδῶν του, μετέβη εἰς Δωρίδα μετὰ πεντήκοντα σχεδὸν Τουρκοληστῶν. Εἰς Λιδωρίκι καὶ Κράββαρα αἱ δυνάμεις τῶν ἀνταρτῶν ἦσαν ἰσόῤῥοποι πρὸ τῆς ἀφίξεως τοῦ Φαρμάκη. Εἰς τὴν Εὐρυτανίαν, ἔνθα ἦσαν μόνον τριάκοντα τῆς Κυβερνήσεως στρατιῶται, ὑπερίσχυσεν ὁ Κοντογιάννης. Εἰς τὴν Ἀκαρνανίαν οἱ πολῖται δὲν συμμερίζονται τὰ κινήματα τῶν ἀνταρτῶν, καὶ οὐδεὶς ἠθέλησε νὰ ἑνωθῇ μὲ αὐτούς.

Γνωρίζετε, Κύριοι, ὅτι καί τινες ἐντεῦθεν ἀναχωρήσαντες, ἐπροξένησαν ταραχὰς εἰς τὴν Πελοπόννησον. Ὁ Ῥέντης καὶ ὁ Χελιώτης τολμήσαντες νὰ διαταράξωσι τὴν Κόρινθον, καὶ γὰ καταλάβωσι τὸ Φρούριον αὐτῆς, ἀμέσως διελύθησαν. Ὁ Πε-

ρωτὴς ἐπίσης μετὰ 200 ἀνδρῶν μεταβὰς εἰς Καλάμας, ἐφόνευσε τὸν σκοπὸν τῆς φυλακῆς, ἤνοιξε ταύτην, καὶ ἔλαβε μεθ' ἑαυτοῦ τοὺς φυλακισμένους καταδίκους καὶ ὑποδίκους, παρέδωκεν εἰς τὸ πῦρ τὰ ἔγγραφα τοῦ Δικαστηρίου, καὶ ἀποδιώξας τὰς Ἀρχὰς, ἀνεχώρησεν. Ὁ ἀποσταλεὶς εἰς τὴν Μεσσηνίαν πρὸς διατήρησιν τῆς ἡσυχίας Κ. Α. Μαυρομιχάλης διαβεβαιοῖ τὴν ταχεῖαν καταστοφὴν τοῦ Περωτοῦ καὶ τῶν ἀποστατῶν του.

Ἐπὶ τούτοις δύναται ἕκαστος νὰ ἐννοήσῃ ἂν ἦναι πλέον ἐμφύλιος ῥῆξις, ἢ ἄν τινες, προθέμενοι νὰ κακοποιήσωσιν ἄλλους καὶ νὰ κακουργήσωσι, προσπαθοῦν νὰ ἐξαπατήσωσι τους ἁπλουστέρους, κηρυττόμενοι ὑπερασπισταὶ τῶν ἐλευθεριῶν των. Αὕτη εἶναι, Κύριοι, ἐν συντόμῳ ἡ κατάστασις τῶν πραγμάτων, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τοὺς ἀντάρτας, καὶ τοιαῦτα ἔλαβεν ἡ Κυβέρνησις μέτρα πρὸς καταστροφὴν αὐτῶν.

Ἁπάντων πρὸς ταῦτα ὁ προαγορεύσας, εἶπε· καὶ ἐκ τῆς ἐκθέσεως τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ, Κύριοι, καταφένεται, ὅτι ἡ κατάστασις τοῦ Κράτους δὲν εἶναι καλὴ, καὶ ὅτι αἷμα Ἑλληνικὸν χύνεται· ἀλλὰ πρὶν ἢ εἰσέλθω εἰς τὴν ἐξέτασιν, χρεωστῶ νὰ κυρύξω ὅτι τὴν ὑποστηριξιν τῶν ἀρχῶν μου θέλω διὰ τοῦ λόγου, καὶ ὄχι διὰ τῶν ὅπλων· εἶπεν ὁ Κ. Ὑπουργὸς, ὅτι τὸ Ἔθνος εἶναι διηρημένον, καὶ τὰ αἴτια εἶναι γνωστὰ, καὶ ὅτι δὲν θέλει νὰ ἔλθῃ εἰς τὴν ἐξέτασιν τοῦ παρελθόντος· συμφωνῶ καὶ ἐγὼ ὡς πρὸς τοῦτο μὲ τὸν Ὑπουργὸν, ἀλλὰ δὲν συμφωνῶ εἰς τὴν παραδοχὴν τῶν μέτρων, τὰ ὁποῖα χθὲς ἀπεδοκίμαζεν ὁ ἴδιος, συμφώνως μὲ ἐμέ.

Ὁ Κ. Ὑπουργὸς εἶπεν, ὅτι ὁ Βελέντζας καὶ Κοντογιάννης, ἐπανελθόντες μετὰ τὴν ἀμνηστείαν εἰς τὸ Κράτος, ζητοῦσι πράγματα ἀδύνατα καὶ ἄτοπα. Ἀλλ' ὅταν ὁ Κριεζώτης καὶ Γρίβας ἀπεστάτησαν, τὰ αὐτὰ καὶ περὶ αὐτῶν ἐλέγοντο, καὶ τὰ αὐτὰ περὶ αὐτῶν μέτρα ἐλήφθησαν· ἐν τούτοις, σβεσθείσης τῆς ἐν Ἀκαρνανίᾳ ἐπαναστάσεως, ἀνεφάνη ἡ ἐν Εὐβοίᾳ· καὶ ταύτης πάλιν παυσάσης, ἀναφαίνονται ἤδη ἄλλαι. Εἶπε προσέτι ὁ αὐτὸς Ὑπουργὸς, ὅτι οἱ ἀποστάται εἰσὶν εὐάριθμοι· ἐὰν λοιπὸν τοῦτο ἦναι ἀληθὲς, οὐδὲν οὗτοι ἠδύναντο νὰ κατορθώσωσι, διότι ἡ φωνή των δὲν εὕρισκεν ἠχὼ, καὶ ἤθελον ἀπογρουσθῆ ἀπὸ ὅλας τὰς Ἐπαρχίας· ταῦτα λέγων, δὲν προτίθεμαι νὰ προσβάλλω τὸ Ὑπουργεῖον· φρονῶ μόνον ὅτι, ἀφ' οὗ τὰ ληφθέντα μέτρα δὲν ἴσχυσαν πρὸς ἐξάλειψιν τοῦ κακοῦ, ταῦτα δὲν ἦσαν τὰ κατάλληλα, καὶ ὅτι ἡ πραγματικὴ αἰτία δὲν ἐγνωρίσθη.

Ὁ Κ. Ὑπουργὸς εἶπεν, ὅτι τὰ ἀποτελέσματα ταῦτα ἐπέφερον

αἱ παρανομίαι καὶ αἱ παραβιάσεις· ἐγὼ, παραλείπων τὴν ἐξέτασιν ταύτην, λέγω μόνον, ὅτι, ἐπανισταμένου τοῦ Ἔθνους, καὶ τῆς Κυβερνήσεως παρὰ τοὺς Νόμους, καὶ τὸ Σύνταγμα ὁπλιζομένης, δὲν δύναται νὰ ἐπέλθῃ ἡ ἡσυχία· ὅταν λοιπὸν τοιαύτη, οὕτως εἰπεῖν, ἀσθένεια εἰς τὸ Κράτος ἀναφαίνηται, μόνην τὴν Ἐθνοφυλακὴν πρὸς θεραπείαν δυνάμεθα νὰ μεταχειρισθῶμεν, διότι οἱ ἀποστάται, μὴν εὑρίσκοντες ὑποστήριξιν εἰς τὸ πνεῦμα τῶν πολιτῶν, δὲν δύνανται νὰ προοδεύσωσιν. Οἱ παρόντες Ὑπουργοὶ, μὴ γνωρίσαντες τὴν ἀληθῆ αἰτίαν, καὶ ἐπομένως μὴ μεταχειρισθέντες τὸ πρόσφορον φάρμακον, οὐ μόνον ἀποτέλεσμα αἴσιον δὲν θέλουσι δυνηθῆ νὰ φέρωσιν, ἀλλ' εἶναι καὶ φόβος μήπως ἀφήσωσι πληγὰς, δυναμένας ποτὲ ν' ἀνανεωθῶσι, καὶ νὰ φέρωσι φθίσιν, ἴσως καὶ τὸν θάνατον αὐτὸν, καθόσον μάλιστα καὶ οἱ ἤδη ἐπὶ μισθῷ ὁπλιζόμενοι δύνανται νὰ κηρυχθῶσιν ἐναντίοι, ἂν τυχὸν δὲν πληρωθῶσιν. Ἐκ τῶν λεχθέντων βλέπετε, Κύριοι, ὅτι περιωρίσθην ἐπὶ τοῦ παρόντος μόνον καὶ μόνον εἰς τὸ νὰ καταδείξω, ὅτι ἡ αἰτία τῆς ἀσθενείας δὲν ἐγνωρίσθη, καὶ ὅτι δὲν ἔγινε χρῆσις τῶν καταλλήλων φαρμάκων, καὶ νὰ ἐπικαλεσθῶ τὴν προσοχὴν τοῦ Ὑπουργείου.

Ἀπαντῶν πρὸς ταῦτα ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς, ἐπέφερεν, ὅτι δὲν εἶναι ἀληθὲς, ὅτι οἱ ἀποστάται δὲν δύνανται νὰ προχωρήσωσιν, ὅταν δὲν εὕρωσιν ὑποστήριγμα εἰς τὴν θέλησιν τοῦ Ἔθνους· διότι εἰς τὴν Ἀκαρνανίαν μόλι. 150 λησταὶ καταμαστίζουσι τοὺς κατοίκους, καὶ ἐν τούτοις οἱ πολῖται, ἔχοντες ἀφ' ἑνὸς τὴν ἰδέαν, ὅτι ἡ Κυβέρνησις ὀφείλει νὰ τοὺς ὑπερασπίζῃ, καὶ φοβούμενοι ἀφ' ἑτέρου τούτους, ὡς δυναμένους ἄλλοτε καὶ παντοίῳ τρόπῳ νὰ τοὺς βλάψωσι, δὲν τοὺς καταδιώκουσι, οὐδὲ μαρτυροῦσι κατ' αὐτῶν. Ἐντεῦθεν ἐξάγεται, ὅτι πρέπει νὰ παρατηρῶμεν τοὺς ἀνθρώπους ὡς πρὸς τὰς ἀνάγκας καὶ σχέσεις των. Ὅτι δὲ οἱ πολῖται δὲν ὑποθάλπουσι τοὺς ἀποστάτας συμπεραίνεται ἐκ τούτου, ὅτι ἐγκαταλείπουσιν αὐτοὺς, ἅμα ἴδωσι δύναμιν τῆς Κυβερνήσεως.

Συμφωνῶ μετὰ τοῦ προλαλήσαντος, ὅτι ἔπρεπε νὰ σχηματισθῇ ἐθνοφυλακή· ἀλλ' ἐπειδὴ εἰσέτι αὕτη δὲν εἶναι ὠργανισμένη, οὐδ' ἄλλη ἀρκοῦσα στρατιωτικὴ δύναμις ὑπάρχει, ὀφείλομεν νὰ ὑπερασπισθῶμεν ἄλλως τοὺς πολίτας· οἱ δ' ὁπλιζόμενοι πολῖται, ἐπειδὴ ἄλλοθεν ζημιοῦνται, δικαιοῦνται νὰ λάβωσι μισθόν τινα, τοὐλάχιστον διὰ τὰ πρὸς τροφήν των. Ὁ προλαλήσας λοιπὸν ὤφειλε νὰ δείξῃ, τὶ πρέπει νὰ γίνῃ, καὶ ποῖα τὰ πρόσφορα μέσα πρὸς κατάπαυσιν τῶν στάσεων· ἂν

ἐννοῇ, ὅτι ἡ Κυβέρνησις πρέπει νὰ ὑποχωρήσῃ εἰς ἀτόπους ἀπαιτήσεις τῶν ἀποστατῶν, ἐρωτῶ, ποία Κυβέρνησις φρόνιμος ὑποχωρεῖ εἰς κακούργους, πρόσχημα τὴν ὑπεράσπισιν τῶν πολιτικῶν ἐλευθεριῶν ἔχοντας, καταστρέφοντας δὲ καὶ τὰς ἀτομικὰς ἐλευθερίας τῶν πολιτῶν; Περαίνων τὸν λόγον μου, βεβαιῶ τὸν προαγορεύσαντα, ὅτι τὸ Ἔθνος οὐδὲν παράπονον οὔτε δι' ἀναφορῶν, οὔτε ἄλλως πως ἀπεύθυνεν εἰς τὴν Κυβέρνησιν, οὐδ' ὅπλα κατ' αὐτῆς ἔλαβεν.

Ἡ Γερουσία, ἐπήνεγκεν ἄλλος, περὶ τοιούτων πραγμάτων, ἀφορώντων τὴν σωτηρίαν τῆς Πατρίδος, ὀφείλει νὰ σκέπτηται σοβαρῶς· ἡ δοθεῖσα ἀμνηστεία, εἶπεν ὁ Κ. Ὑπουργὸς, ἔλαβε χώραν κατ' ἀπαίτησιν πολλῶν· τοῦτο εἶναι ἀληθές· ἀλλ' ἔπρεπε καὶ ἡ ἀμνηστεία νὰ δοθῇ χωρὶς ἐξαιρέσεων, καὶ συγχρόνως νὰ ἐκλείψωσι τὰ αἴτια, τὰ ὁποῖα ἐκίνησαν ἐξ ἀρχῆς τὰς στάσεις, καὶ τὰ παράπονα τῶν λαῶν· ἂν οἱ ἀποστάται εἶχον λῃστρικὸν σκοπὸν, δὲν ἠδύναντο νὰ εὕρωσιν ὑποστήριγμα παρὰ τοῖς πολίταις. Ἂν δὲ οἱ Ἀκαρνᾶνες δὲν κατεδίωξαν τοὺς ἐν τῇ Ἐπαρχίᾳ των λῃστὰς, τοῦτο δὲν πρέπει νὰ ἀποδώσωμεν εἰς τὴν δειλίαν ἢ φόβον, ὡς εἶπεν ὁ Κ. Ὑπουργὸς, ἀλλ' εἰς τὴν πεποίθησιν, τὴν ὁποίαν οἱ πολῖται ἔχουν, ὅτι ἡ Κυβέρνησις φροντίζει περὶ τῆς ἀσφαλείας αὐτῶν, ἕνεκα τῆς ὁποίας πληρόνουσι τόσους φόρους· μὴ παραδεχόμενος ἐπὶ τέλους τὴν γνώμην τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ, ὅτι δῆθεν ἡ πλειονοψηφία πρέπει πάντοτε νὰ ὑπερισχύῃ, καθότι καὶ αὕτη τοῦ ὀρθοῦ λόγου παρεκκλίνουσα, εἶναι κατακριτέα, ἔρχομαι εἰς τὴν ἐξέτασιν τῶν κυρίως αἰτίων. Οὐδεὶς δύναται ν' ἀρνηθῇ, ὅτι κατὰ τὸ παρελθὸν τὸ μὲν Σύνταγμα κατεπατήθη, οἱ δὲ Νόμοι ἐφθορμόσθησαν κακῶς, τὸ διοικητικὸν σύστημα κατεστράφη, ἡ δὲ δικαιοσύνη ἐκαπηλεύθη, ἡ τάξις καὶ ἡ ἱεραρχία τοῦ στρατιωτικοῦ κλάδου κατεφρονήθη, ἡ δὲ κακὴ περὶ τὰ οἰκονομικὰ διαχείρησις ἠλάττωσεν εἰς ἕνδεκα ἑκατομμύρια τὰ ἐθνικὰ εἰσοδήματα ἀντὶ δεκαοκτὼ, ὅσα ἔπρεπε ν' ἀποταμιεύοντο πρότερον, αἱ δὲ βουλευτικαὶ καὶ δημοτικαὶ ἐκλογαὶ παρεβιάσθησαν, καὶ εἰς τὰς δημοσίας θέσεις παρ' ἀξίαν οἱ τυχόντες προεβιβάζοντο· ταῦτα εἶναι τὰ ἀληθῆ αἴτια, τὰ ὁποῖα ἐγέννησαν τὰ παράπονα, ἐπέφερον τὰς δυσαρεσκείας, τὰς ταραχὰς καὶ τὰς στάσεις, εἰς τὰ ὁποῖα θέλομεν περιπίπτει πάντοτε, ἐν ᾧ δὲν γίνῃ ριζικὴ διόρθωσις τῶν πραγμάτων.

Τὰ βίαια μέσα, εἰς τὰ ὁποῖα καταφεύγομεν πρὸς διόρθωσιν τοῦ κακοῦ, θέλουν ἐπιφέρει τὸν ὄλεθρόν μας, καὶ μετὰ τὴν ἐπιτυχίαν· διότι πόθεν θέλομεν πληρώσει τοὺς στρατολογουμένους

ἐπὶ μισθῷ; πῶς θέλομεν ἐκπληρώσει τὰς δικαίας ἀπαιτήσεις αὐτῶν;

Ἀπαντῶν ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς, συμφωνῶ, εἶπεν, ἐν μέρει μὲ τὸν προαγορεύσαντα, δὲν παραδέχομαι ὅμως καὶ τὰ καθ' ὑπερβολὴν ὑπ' αὐτοῦ λεχθέντα. Τὸ Ὑπουργεῖον καυχᾶται, ὅτι, ἀφ' ὅτου ἀνέλαβε τὴν διεύθυνσιν τῶν πραγμάτων, οὔτε τὰ Δικαστήρια ἐπηρεάσθησαν, οὐδ' ἄνομον ἐκλογὴν ὑπεστήριξεν, οὐδὲ κακῶς τὸ Σύνταγμα ἐφήρμωσε· δὲν δύναται δὲ νὰ παύσῃ καὶ ἐκλεχθέντας ποτὲ Δημάρχους, ἐὰν παρανόμως, ἐξελέχθησαν· ἀνέφερεν ὁ προλαλήσας, ὅτι ἡ δικαιοσύνη παραβιάζεται, καὶ ἐπομένως ἀθῶοι μὲν κατεδικάσθησαν, ἔνοχοι δὲ κακουργήματος ἠθωώθησαν· ἀλλ' ἡ ἀπόλυσις κακούργων, ἐὰν ἔγινεν, ἔγινεν ἀπὸ τοὺς ἐνόρκους, ἐκ τῶν σπλάγχνων τοῦ λαοῦ ἐκλεγομένους. Εἶναι μὲν ἀληθὲς, ὅτι κακή τις Κυβέρνησις δύναται νὰ παρασύρῃ τοὺς Δικαστὰς εἰς παρανομίας, ἢ νὰ ἐκβιάσῃ τὰς ἐκλογὰς, ἀλλὰ δὲν πρέπει νὰ ἦναι καὶ πάντα τὰ ἀδόμενα πιστευτὰ, διότι ἐκ φύσεως οἱ ἀποτυχόντες πάντοτε παραπονοῦνται· ὁ προαγορεύσας δὲν πρέπει νὰ αἰτιᾶται διὰ πράξεις τοῦ παρελθόντος τὸ ἐνεστὼς Ὑπουργεῖον, τὸ ὁποῖον ἔχει τὴν πεποίθησιν ὅτι πᾶν ὅ,τι ἐνεργεῖ, συντείνει, εἰς τὴν κοινὴν τοῦ ἔθνους ὠφέλειαν. Περαίνων τὸν λόγον του, προσέθηκεν, ὅτι δὲν παραδέχεται τὴν γνώμην τοῦ προλαλήσαντος, ὅτι, παρεκκλινούσης τῆς πλειονοψηφίας τοῦ ὀρθοῦ λόγου, ἡ μειονοψηφία πρέπει νὰ ὑπερισχύσῃ, διότι ἡ γνώμη αὕτη ἀντιβαίνει εἰς τοὺς Συνταγματικοὺς κανόνας, καὶ εἰς τὸν ὀρθὸν λόγον.

Μέμφομαι, ἐπανέλαβεν ὁ πρὸ τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ λαλήσας, πᾶσαν πρᾶξιν κακὴν, εἴτε ὑπὸ τῆς πλειονοψηφίας, εἴτε ὑπὸ τῆς μειονοψηφίας γενομένην· οἱ ΚΚ. Ὑπουργοὶ ὀφείλουν νὰ ἐπανορθώσωσι τὰ παρελθόντα, ἂν θέλωσι νὰ ἦναι ἀπηλλαγμένοι πάσης ἐπικρίσεως, καὶ ν' ἀπέχωσι τοῦ προχείρου τούτου ἐπιχειρήματος, ὅτι δῆθεν εἶναι ἀνεύθυνοι διὰ τὰ κακῶς πραχθέντα παρ' ἄλλων, ἐνόσῳ δὲν ἐπιχειροῦσι τὴν ἐπανόρθωσιν αὐτῶν.

Πᾶς ἄνθρωπος, προσέθηκεν ὁ κατὰ πρῶτον ἀγορεύσας, εἴτε πολίτης, εἴτε Γερουσιαστὴς, εἴτε Βουλευτὴς, πρέπει νὰ ἦναι πιστὸς εἰς τὰς ἀρχάς του, καὶ νὰ μὴ ἀναιρῇ, ὅσα πρότερον ἐπεδοκίμασεν· ἄλλοτε ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς σύμφωνος μὲ ἡμᾶς συνωμολόγει ὅτι, ὅταν οἱ Νόμοι καταπατῶνται, ὅταν τὸ πολιτικὸν φρόνημα καταδιώκηται, καὶ μήτε τὸ δικαίωμα τοῦ ἀναφέρεσθαι ἰσχύει, καὶ ἡ φωνὴ τῆς ἀντιπολιτεύσεως πνίγεται, τότε οἱ ἄνθρωποι παρὰ τὴν θέλησίν των

ἐξέρχονται τῶν νομίμων μέσων, καὶ συμβαίνουν, ὅσα σήμερον ἀκολουθοῦσι.

Συμφωνῶ, ἀπήντησεν ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς, μὲ τὰς ἀρχὰς τοῦ προλαλήσαντος, ἀλλὰ παρατηρῶ, ὅτι αὗται δὲν ἐφαρμόζονται εἰς τὴν παροῦσαν περίπτωσιν. Τὸ δικαίωμα τοῦ ἀναφέρεσθαι δὲν ἔπαυσέ ποτε, οὐδὲ ἡ φωνὴ τῆς ἀντιπολιτεύσεως κατεπνίγη, καί τοι ἐξοκέλουσα εἰς ὕβριν. Τὰ κινήματα ὀλίγων τινῶν ἀνταρτῶν εἶναι κινήματα παραφροσύνης, ἀποδοκιμαζόμενα ἀπὸ ὅλον τὸ Ἔθνος.

Ὅταν τὴν ἐνεστῶσαν τῆς Ἑλλάδος κατάστασιν, ἐπήνεγκεν ἄλλος, διέγραφεν ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς, μοὶ ἐφάνη, ὅτι μετετέθην εἰς τοὺς χρόνους τοῦ ὑπὲρ ἀνεξαρτησίας ἀγῶνος· παντοῦ πολεμικαὶ προπαρασκευαὶ, παντοῦ κίνησις μεγάλη καθ ἑνὸς καὶ μόνου ἀποστάτου, τοῦ Βελέντζα, ὅστις ὤφειλε νὰ πίῃ μᾶλλον τὸ κώνειον, ὡς ὁ Σωκράτης, παρὰ νὰ φέρῃ ὅπλα κατὰ τῆς Πατρίδος· συμφωνῶ κατὰ τοῦτο θρησκευτικῶς, καὶ εὔχομαι, ὥστε ὅλοι οἱ πολῖται νὰ ἀσπασθῶσι τὴν ὑψηλὴν καὶ γενναίαν ταύτην ἰδέαν, ἀλλὰ μόνον, ὅταν πρόκηται περὶ ἀτομικῆς εἰς ἕκαστον ἀδικίας. Ὅταν ὅμως πρόκηται περὶ ἀδικίας ἐν γένει τῶν συμπολιτῶν μας, καὶ τῶν ὁμοίων μας, ἂν προτιμήσωμεν ν' ἀποθάνωμεν μᾶλλον, παρὰ νὰ κινηθῶμεν κατὰ τῆς ἀδικίας, τότε οὔτε Σωκρατικὴ πλέον ἰδέα εἶναι, οὐδὲ τῆς φιλανθρωπίας τοῦ Χριτοῦ, ἴδιον, ὅστις τὴν καθ' ἑαυτοῦ μὲν ἀδικίαν συνεχώρει, οὐχὶ δὲ καὶ τὴν κατὰ τῆς ἀνθρωπότητος. Ὁ Σωκράτης, ὁ ἄκακος ἐκεῖνος φιλόσοφος, ὅτε ἐσύρετο εἰς τὸν θάνατον ὁ ἀγαθὸς φίλος του Θηραμένης, παρεκίνει τοὺς φίλους του μὲ τὴν σύμπραξιν καὶ αὐτοῦ τοῦ ἰδίου ν' ἁρπάσωσι τοῦτον ἀπὸ τὰς χεῖρας τῶν δημίων. Ὁ Σόλων, ὅστις βεβαίως δὲν ἦτον ἀναρχικὸς, ὅστις διὰ τοῦ πολιτεύματός του ὕψωσε τοὺς Ἀθηναίους εἰς τοσοῦτον εὐδαιμονίας καὶ δόξης βαθμὸν, ὅταν εἶδε τὴν Πατρίδα του κινδυνεύουσαν νὰ τυραννηθῇ, τότε καὶ ὁ ἴδιος ὡπλίσθη, καὶ τοὺς συμπολίτας του παρεκίνει νὰ λάβωσι τὰ ὅπλα ὑπὲρ τῆς πατρίδος των· κακοῦργος λοιπὸν ὁ Σόλων, ἢ ὁ Σωκράτης; Ἄλλος τις Γερουσιαστὴς, καὶ ἐπίσημος δημοσιογράφος, διατείνεται, ὅτι τὸ Συνταγματικὸν πολίτευμα στηρίζεται εἰς τὴν ἀντίστασιν, διότι ἐκτὸς τοῦ Βασιλέως, τῆς Βουλῆς, καὶ τῆς Γερουσίας ἐνυπάρχει καὶ ἄλλη δύναμις, ἡ ἀντίστασις.

Οἱ σήμερον εἰς τὴν Ἑλληνικὴν κοινωνίαν εἰσβάλοντες ὡς πολέμιοι, ἆρά γε σκοπὸν λῃστρικὸν ἔχουσιν; οὗτοι καταδιωχθέντες, στερηθέντες τῶν οἰκιῶν των, τῶν ἰδιοκτησιῶν των,

καὶ τῶν τιμαλφεστέρων πραγμάτων των, ἐπιθυμοῦσι βεβαία νὰ τὰ ἀνακτήσωσιν· ἂν λοιπὸν εἶχον κοπὸν ἰδιοτελῆ καὶ προσωρινὸν, ἤθελον διαμείνει εἰς τὴν Πατρίδα των, χωρὶς νὰ κινδυνεύσωσι νὰ πάθωσιν ὅ,τι καὶ πρότερον, Ἂν δ' ἀληθῶς, ὡς ὁ Κ. Ὑπουργὸς λέγει, ἔφερον μεθ' ἑαυτῶν Ὀθωμανοὺς, ἔπραξαν μὲν κακῶς, ἐμιμήθησαν ὅμως τοὺς προηγουμένους διδασκάλους των· διότι καὶ τὸ Σύνταγμα τῶν Μεγάρων ἀπὸ τὸν Γκιουλέκαν, καὶ Ταφιλμπούζη ἐστηρίχθη, καὶ ἡ κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος ἀνταρσία ὑπὸ λιγῶν ἀναμεμιγμένων εἰς τὰς τάξεις τῶν στρατιωτῶν κατεπολεμήθη· κακὰ μὲν ταῦτα πάντα, ἀλλὰ τὰ τοιαῦτα μαθήματα ἐρριζώθησαν, καὶ πρὸς ἀπομάθησιν ἀπαιτεῖται νὰ διορθωθῇ τὸ κακὸν ριζικῶς.

Οἱ ἄνθρωποι οὗτοι, λέγει ὁ Κ. Ὑπουργὸς, καταπιέζουσι τοὺς πολίτας· τοῦτο δὲν δύναται νὰ συμβιβασθῇ μὲ τὰ διαθρυλλούμενα ὑπό τινων Ἐφημερίδων, ὅτι δῆθεν ἁδρὰ χρήματα πληρόνονται ἐκ τοῦ διευθυντηρίου τῶν Ἀθηνῶν διὰ σκοποὺς ἀλλοτρίους. Ἐκτὸς τούτου, ἂν οἱ κάτοικοι κατεπιέζοντο, οὐδὲ βῆμα πρὸς τὰ πρόσσω ἠδύναντο νὰ κάμωσιν οἱ ἀποστάται, ὀλίγοι μεταξὺ πολλῶν ὄντες, οὐδ' ἀνάγκη ἤθελεν εἶσθαι τοσαύτης κινήσεως, καὶ γενικῆς στρατολογίας, ἐνεργουμένης παρὰ τοὺς Νόμους.

Κατὰ τὸ Σύνταγμα, ἡ δύναμις τοῦ Στρατοῦ προσδιορίζεται κατ' ἔτος· ἐπομένως ὁ ἁρμόδιος Ὑπουργὸς ὤφειλε νὰ ζητήσῃ τὸν προσδιορισμὸν τούτου, ἢ τοὐλάχιστον, ἂν δὲν ἠδύνατο νὰ προϊδῃ τὴν κατάστασιν ταύτην τῶν πραγμάτων, ὤφειλε νὰ καθυποβάλῃ εἰς τὰς Βουλὰς Νόμον κατὰ τῶν στάσεων, τὴν στρατολογίαν ἀφορῶντα.

Τὸ ἐνεστὼς Ὑπουργεῖον δὲν ἐνέχεται, λέγει ὁ Κ. Ὑπουργὸς, διὰ τὴν παροῦσαν κατάστασιν τῶν πραγμάτων, ὡς προελθόντων ἀπὸ προηγουμένας αἰτίας· καὶ τὰ ἐνεστῶτα κακὰ δὲν δύναται νὰ διορθώσῃ, λέγει, χωρὶς νὰ πράξῃ αὐθαιρεσίαν, ἐπιλαμβανόμενον τετελεσμένων πράξεων, οἷον τῆς ἐπανορθώσεως τῶν κακῶς διεξαχθεισῶν δημοτικῶν ἐκλογῶν, κτλ. ἀλλ' ὅταν ὁ προλαλήσας Γερουσιαστὴς ἀνέφερεν ὅλα τὰ κακῶς ἔχοντα, καὶ ἀπέδωκεν εἰς ταῦτα τὴν ἀληθῆ αἰτίαν τῶν μαστιζόντων τὴν Πατρίδα δεινῶν, προσθέσας, ὅτι θέλουσιν ἀναφανῆ ἀλλεπάλληλοι ἀνταρσίαι, ἂν δὲν ἐπέλθῃ ἡ προσήκουσα θεραπεία, δὲν ἐννόησε νὰ προσβάλῃ τινὰ, ἀλλ' ἠθέλησε νὰ δείξῃ τὴν πηγὴν τοῦ κακοῦ, καὶ πόθεν ἔχουσι τὴν ἀρχὴν τὰ γινόμενα σήμερον παρὰ τῶν ἀποστατῶν, καὶ τοῦτο καταφαίνεται ἀπὸ τὰς διαφόρους προτάσεις αὐτῶν

ἐξ ὧν συνάγεται, ὅτι οἱ κινοῦντες ταῦτα ἠθικῶς τοὐλάχιστον δὲν εἶναι καταδικαστέοι. Πρέπει ὅθεν νὰ παρατηρήσωμεν, ἂν οἱ λόγοι αὐτῶν ἔχωνται ἀληθείας, διὰ ν' ἀναχαιτίσωμεν τὰ κινήματα αὐτῶν, καὶ νὰ ἐπιφέρωμεν τὰς ἀναγκαίας διορθώσεις. Φρονῶ δὲ, ὅτι καὶ ὁ κατ' ἀρχὰς λαλήσας ἄλλον σκοπὸν δὲν εἶχεν, εἰμὴ νὰ ὑποδείξῃ εἰς τὴν Κυβέρνησιν ἄλλα κατάλληλα καὶ συμβιβαστικὰ μέτρα. Ἀλλ' ὁ Κ. Ὑπουργὸς λέγει, ὅτι εἶναι προδοσία νὰ ἐνδώσῃ ἡ Κυβέρνησις, ὅτι αὕτη δύναται νὰ σκέπτηται, ὅπως θέλει· ὅταν λοιπὸν ἡ Θεία Πρόνοια στεφανώσῃ τὰ μέτρα ταῦτα, θέλομεν καὶ ἡμεῖς ἐπευφημήσει· ἀλλ' ὅταν παντοχόθεν οἱ λαοὶ δι' ἀναφορῶν, οἱωνδόποτε ἐπιδείξεων, ἢ καὶ δι' ὅπλων ζητήσωσι ταῦτα, τότε εἶναι καιρὸς νὰ ἐπιφέρωμεν τὴν διόρθωσιν; Φρονιμώτερον εἶναι νὰ προϊδῃ ἡ Κυβέρνησις ἐκ τῶν παρόντων τὰ μέλλοντα, διότι καὶ ὁ ἐπιστήμων Ἰατρὸς ἀρκεῖται εἰς ὀλίγα συμπτώματα πρὸς διάγνωσιν τῆς νόσου καὶ πρὸς συνταγὴν τῶν ἀνηκόντων φαρμάκων· καὶ τούτου πρόσφατον παράδειγμα ἔχομεν ἄλλας φρονιμωτέρας καὶ ἰσχυροτέρας Κυβερνήσεις, αἵτινες ἅμα παρετήρησαν μικρότερα κινήματα, ἔσπευσαν νὰ ἐπιφέρωσι ταχεῖαν τὴν διόρθωσιν, χωρὶς νὰ κάμωσι χρῆσιν τῶν ὑπαρχουσῶν σημαντικῶν στρατιωτικῶν δυνάμεων, ἢ στρατολογίας πρὸς χύσιν τοῦ αἵματος τῶν πολιτῶν, διότι ἐθεώρησαν συμφερώτερον καὶ δ' ἑαυτοὺς καὶ τὸ Ἔθνος νὰ ἐπανορθώσωσι τὰ κακῶς ἔχοντα παρὰ ν' ἀνάψωσιν ἐμφυλίους πολέμους.

Περαίνων τὸν λόγον μου, προσθέτω ὅτι, ἐπειδὴ πολλάκις ἐκηρύχθη ἀπὸ τοῦ βήματος τούτου τὸ, ὅτι ἡ σωτηρία τοῦ λαοῦ εἶναι ὁ ἀνώτατος Νόμος, καὶ ἐπειδὴ εἴτε δικαία, εἴτε ἄδικος εἶναι ἡ ἀποστασία, αἱ συνέπειαί της εἶναι ὀλέθριαι, καὶ ἡ νίκη, ἢ ἡ ἧττα ἑκατέρου τῶν μερῶν εἶναι ἀξιοθρήνητος, πᾶν μέτρον δυνάμενον νὰ ἐπιφέρῃ τὴν θεραπείαν τοῦ κακοῦ, τὴν σωτηρίαν τῆς Πατρίδος, ὀφείλουσιν ἅπαντες ν' ἀσπασθῶσιν· τοῦτο δὲν νομίζεται παντελῶς προδοσία, ἀλλὰ πατριωτισμὸς, φρόνησις πολιτικὴ, καὶ φιλανθρωπία· διότι ἄλλως πλεονάζοντος τοῦ κακοῦ, ἡ θεραπεία καθίσταται δυσχερεστέρα.

Συμφωνῶ μὲ τὸν προλαλήσαντα, ἐπανέλαβεν ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς, ὡς πρὸς τὴν ὑπ' αὐτοῦ ἀναφερομένην νόσον, οὐχὶ ὅμως καὶ ὡς πρὸς τὰ θεραπευτικὰ μέσα, τῶν ὁποίων τότε μόνον ἐμπορεῖ νὰ γίνῃ χρῆσις, ὅταν οἱ συστρατευόμενοι, Τουρκαλβανοὶ ἐξέλθωσι τῶν Ἑλληνικῶν ὁρίων.

Φρονῶ, παρετήρησεν ἄλλος, ὅτι οἱ προλαλήσαντες ἐξῆλθον τοῦ προκειμένου θέματος, ἀγορεύσαντες ἕκαστος κατὰ τὸ δοκοῦν.

Τὸ προκείμενον θέμα, κατὰ τὴν ἐρώτησιν τοῦ κατ' ἀρχὰς ἀγορεύσαντος εἶναι, ὅτι τὸ Ὑπουργεῖον δὲν διετήρησε τὸν Νόμον, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὴν στρατολογίαν· καὶ περὶ τοῦτο αἱ ἀγορεύσεις ἅπασαι ἔπρεπε νὰ περιστραφῶσιν. Ἡ πρότασις τοῦ κατ' ἀρχὰς ἀγορεύσαντος, ὅτι ἄνευ Νόμου δὲν δύναται νὰ δοθῇ μισθὸς εἰς τοὺς στρατολογουμένους, εἶναι μὲν εὐλογοφανὴς, ἀλλὰ τὸ Ὑπουργεῖον, ἕνεκα τῆς αἰφνιδίας ἐκρήξεως τῆς ἐνεστώσης στάσεως, καὶ τοῦ μικροῦ χρόνου, κοθ' ὃν διέπει τὰ πράγματα, δὲν εἶχε τὸν ἀπαιτούμενον ὑλικὸν καιρὸν, διὰ νὰ προκαλέσῃ τοιοῦτον Νόμον. Ἐκτὸς τούτου εἰς ἐκτάκτους περιστάσεις καὶ ἔκτακτα μέτρα λαμβάνονται· ἤθελον θεωρηθῇ μάλιστα ἔνοχοι, ἂν διὰ τὴν ἔλλειψιν τοιούτου Νόμου ἤθελον ἀμελήσει, ἐπικειμένου τοσούτου κινδύνου· διότι εἰς τοιαύτην κατεπείγουσαν περίστασιν δύναται ὁ Ἄρχων νὰ καταπατήσῃ καὶ ὑπάρχοντα Νόμον, ὅταν διὰ τοῦ μέσου τούτου προσγίνηται κοινὴ καὶ μεγίστη τοῦ Κράτους ὠφέλεια· καὶ παράδειγμα προσφορώτατον ἔχομεν τὴν ἐπὶ δύο μῆνας παρὰ τὸν Νόμον κατακράτησιν τῆς Βοιωταρχίας ἐκ μέρους τοῦ Ἐπαμινώνδα, διὰ νὰ ταπεινώσῃ τὴν ὀφρῦν τῆς Σπάρτης, διὰ τὸ ὁποῖον οὐ μόνον δὲν ἐτιμωρήθη, ἀλλὰ καὶ ἐχειροκροτήθη ὑπό τε τῶν Δικαστῶν, καὶ τῶν συμπολιτῶν του. Ἤδη λοιπὸν δὲν πρέπει νὰ ζητήσωμεν λόγον διὰ τὴν περὶ ἧς ὁ λόγος μισθοδοσίαν τῶν στρατολογουμένων, χορηγηθεῖσαν καὶ κατὰ τὸ παρελθὸν εἰς παρομοίας περιστάσεις, καὶ ζητηθεῖσαν ἤδη παρὰ τοῦ Ὑπουργείου, ἀλλ' ἐν καιρῷ τῆς συζητήσεως τοῦ ἀπολογισμοῦ.

Ἐπειδὴ ὁ προλαλήσας, ἀντέκρουσεν ὁ κατ' ἀρχὰς ἀγορεύσας, ἠθέλησε ν' ἀναπτύξῃ τὴν πρὸς τὸν Κ. Ὑπουργὸν ἐρώτησίν μου, ἁρμοδιώτερον φρονῶ νὰ δώσω αὐτὸς ἐγὼ τὴν προσήκουσαν ἐξήγησιν· ἐζήτησα ἀπὸ τὸν Κ. Ὑπουργὸν τὴν ἔκθεσιν τῆς καταστάσεως τῶν πραγμάτων, καὶ ποῖα ἐλήφθησαν μέτρα πρὸς θεραπείαν τῶν δεινῶν, τὰ ὁποῖα καταμαστίζουν τὴν Πατρίδα, σκοπὸν ἔχων νὰ ἐπικαλεσθῶ τὴν προσοχὴν τοῦ Ὑπουργείου, πρὸς διάγνωσιν τῆς ἀληθινῆς αἰτίας τῆς ἀσθενείας καὶ χρῆσιν τῶν καταλλήλων φαρμάκων. Τὸ Ὑπουργεῖον φρονεῖ, ὅτι τὸ κίνημα τῶν ἀνταρτῶν εἶναι ληστρικὸν· εὔχομαι νὰ ἦνε τοιοῦτον· διότι δὲν θέλει προοδεύσει. Προτρέπω ὅμως τὸ Ὑπουργεῖον νὰ προλάβῃ, διὰ νὰ μὴν ἐπέλθῃ καιρὸς, καθ' ὃν ἡ διόρθωσις θέλει εἶσθαι ἀδύνατος. Ἐὰν ἀληθῶς τὰ κινήματα τοῦ Βελέντζα κλπ. ἦναι ληστρικὰ, βεβαίως δὲν θέλουσι προχωρήσει· ἂν ὅμως ἔχωσιν ἄλλον χαρακτῆρα, πρὶν ῥηθῇ ὁ κίνδυνος εἰς τὰ πρόθυρα τῆς

πόλεως, πρέπει νὰ τὸν προλάβωμεν. Ἐπομένως παρακαλῶ τὸν Κ. Ὑπουργὸν, ὅπως λάβῃ τὰ καταλληλότερα καὶ προσφορώτερα μέτρα διὰ νὰ μὴν ἀκούσωμεν ποτὲ τὸ α εἶναι πλέον πολὺ ἀργά.»

Δεν ἐξετράπημεν τοῦ προκειμένου θέματος, παρετήρησεν εἰς τὸν προτελευταῖον ἀγορεύσαντα εἷς τῶν προλαλησάντων, διότι ἤδη δὲν ἔγινε λόγος περὶ χορηγήσεως χρημάτων· ἐρρέθη, ὅτι ἔπρεπε νὰ συστηθῇ ἐθνοφυλακὴ, τῆς ὁποίας γίνεται χρῆσις εἰς τοιαύτας περιστάσεις, καὶ ὄχι νὰ γίνωνται στρατολογίαι ἔμμισθοι· καὶ ὅτε ἔλαβον τὸν λόγον, ὑποστηρίζων τὴν ἀρχὴν ταύτην, ἐξέθεσα τὰ ἀληθῆ αἴτια τῆς παρούσης τῶν πραγμάτων καταστάσεως, καὶ ἀνέφερα κατὰ συνέπειαν τὰ καταλληλα φάρμακα, τὰ δυνάμενα νὰ ἐπιφέρωσι τὴν διόρθωσιν αὐτῶν, εἰπὼν ἐπὶ τέλους, ὅτι ὁ νικητὴς θέλει εὑρεθῆ ἡττημένος, ὅταν ἐξαντληθῶσιν ὅλα τὰ μέσα τῆς Κυβερνήσεως· τοιοῦτον ἦτον ἀπ' ἀρχῆς τὸ θέμα, καὶ ὄχι ὡς τὸ ἐξέλαβεν ὁ προαγορεύσας.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κ. Πρόεδρος, παρελθούσης τῆς ὥρας, ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν, προσδιορίσας ὡς ἡμέραν Συνεδριάσεως τὴν ἐπαύριον, καὶ ὡς ἀντικείμενον αὐτῆς τὴν ἐξακολούθησιν τῆς συζητήσεως τοῦ ἄρθρου ἐννάτου τοῦ περὶ ζωοκλοπίας καὶ ζωοκτονίας Νομοσχεδίου.

Ὁ Πρόεδρος
Α. ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Χ. ΚΑΟΝΑΡΗΣ
Ν. ΜΕΞΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Χ. Βλάσης.
Ἀθ. Γρηγοριάδης

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 3 Μαΐου 1848 ἡμέρᾳ δευτέρᾳ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων τριάκοντα τριῶν μελῶν, ὁ Κ. Πρόεδρος κηρύττει τὴν ἔναρξιν τῆς Συνεδριάσεως περὶ τὴν 11 ὥραν Π. Μ.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται, μιᾷ μόνῃ ἐνστάσει γενομένῃ.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς, ἀνέγνω τὸ ἑξῆς Νομοσχέδιον περὶ τριμήνου πιστώσεως, διὰ τὰ ἔξοδα τῶν μηνῶν Ἀπριλίου, Μαΐου, καὶ Ἰουνίου, συζητηθὲν καὶ ψηφισθὲν παρὰ τῆς Βουλῆς, καὶ ἐξητήσατο τὴν ταχεῖαν αὐτοῦ συζήτησιν, καὶ ἐπιψήφισιν· ἔχει δὲ ὡς ἕπεται.

ΟΘΩΝ
ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Τὸ παρακατιὸν Νομοσχέδιον, περὶ τριμήνου πιστώσεως διὰ τὰ ἔξοδα τῶν μηνῶν Ἀπριλίου, Μαΐου, καὶ Ἰουνίου συζητηθὲν καὶ ἐπιψηφισθὲν παρὰ τῆς Βουλῆς, θέλει ὑποβληθῆ παρὰ τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Οἰκον. Ὑπουργοῦ καὶ εἰς τὴν ἐπιψήφισιν τῆς Γερουσίας, καὶ ὑποστηριχθῆ παρ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 29 Ἀπριλίου 1848.

Ο Θ Ω Ν.

Ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς
Β. ΧΡΗΣΤΑΚΟΠΟΥΛΟΣ.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀποφασίζομεν καὶ διατάτομεν.

Ἄρθρ. 1. Τὰ διάφορα ὑπουργεῖα θέλουν πληρώσει, ἐπὶ τῇ βάσει χρηματικῶν αὐτῶν αἰτήσεων, ἐγκεκριμένων παρὰ τοῦ Βασιλέως, καὶ κατὰ τὰς ἐν ἰσχύϊ λογιστικὰς διατυπώσεις, τὰ ἔξοδα τοῦ Κράτους διὰ τὴν Β΄. τριμηνίαν τοῦ ε. ε. εἰς λογαριασμὸν τοῦ ὑποβληθέντος ἤδη εἰς τὴν Βουλὴν προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τῆς χρήσεως 1848, καὶ ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ προϋπολογισμοῦ τῆς χρήσεως τοῦ 1847, καὶ τῶν ὑπαρχόντων Νόμων, Διαταγμάτων, καὶ Κανονισμῶν.

Ὁ παρὼν Νόμος, ψηφισθεὶς παρὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, θέλει δημοσιευθῆ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, καὶ ἐκτελεσθῆ ὡς Νόμος τοῦ Κράτους.

Ἡ Γερουσία ἐπομένως ἀπεφάσισε νὰ γίνωσι πέντε ἀντίγραφα αὐτοῦ, νὰ διανεμηθῶσιν εἰς τὰ Τμήματα, καὶ τὴν ἐπιοῦσαν νὰ συζητηθῆ.

Ὁ αὐτὸς ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς καθυπέβαλεν ἐπίσης

μετὰ τῆς αἰτιολογικῆς ἐκθέσεως τὸ περὶ τοῦ φόρου τῶν μελισσίων διὰ τὸ ἐνεστὸς ἔτος Νομοσχέδιον, ἔχοντα οὕτως.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν

Ἐψηφισμένον παρὰ τῆς Βουλῆς ὑποβάλλω εἰς τὴν ὑμετέραν ἐπιψήφισιν τὸ περὶ φόρου ἐπὶ τῶν μελισσίων διὰ τὸ ἐνεστὸς ἔτος Νομοσχέδιον.

Ἐκ τῆς πρὸς τὴν Βουλὴν ἐκθέσεώς μου, τῆς ὁποίας ἀντίγραφον ἐπισυνάπτω ἐνταῦθα, παρατηρεῖτε τοὺς λόγους, δι' οὓς ἡ Κυβέρνησις τοῦ Βασιλέως ἔκρινεν ἀναγκαῖον νὰ προτιμήσῃ κ' ἐφέτος εἰς τὴν ἐξακρίβωσιν τοῦ φόρου τὸ μέτρον τῶν δηλώσεων, ὡς καὶ τὰ ἀποτελέσματα τῆς φορολογίας κατὰ τὰ δύο παρελθόντα ἔτη.

Θεωρῶν ὅθεν περιττὸν νὰ κάμω λόγον ἐκτενέστερον περὶ τῆς παραδοχῆς τοῦ ἰδίου συστήματος, περιορίζομαι νὰ ἐπικαλεσθῶ παρὰ τῆς Γερουσίας τὴν ταχεῖαν ἐπιψήφισιν τοῦ, περὶ οὗ πρόκειται, Νομοσχεδίου.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 30 Ἀπριλίου **1848**.

Ὁ Ὑπουργὸς **Β. ΧΡΗΣΤΑΚΟΠΟΥΛΟΣ.**

Ο Θ Ω Ν
ΕΛΕΩι ΘΕΟΥ
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Τὸ ἑπόμενον Νομοσχέδιον, ψηφισθὲν παρὰ τῆς Βουλῆς, θέλει ὑποβληθῆ εἰς τὴν Γερουσίαν, ὡς ἔχει, καὶ ὑποστηριχθῆ παρὰ τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 30 Ἀπριλίου **1848**.

Ο Θ Ω Ν.

Ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς
Β. ΧΡΗΣΤΑΚΟΠΟΥΛΟΣ.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, ἀποφασίζομεν, διατάττοντες.

Ἄρθρ. **1.** Ὁ διὰ τὸ ἐνεστὸς ἔτος ἐπὶ τῶν μελισσίων φόρος κανονίζεται, βεβαιοῦται, καὶ εἰσπράττεται ὑπὸ τὰς αὐτὰς βάσεις, καὶ διατάξεις τοῦ ἀπὸ **7** Ἰουνίου **1847** ΛΣ'. Νόμου περὶ τοῦ ἐπὶ τῶν μελισίων φόρου.

Ἄρθρ. 2. Ὁ Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν θέλει ἐκτελέσει τὸν παρόντα Νόμον.

Μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν τούτων, εἰπόντος τινος τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, ὅτι πρέπει νὰ γίνωσι πέντε αὐτῶν ἀντίγραφα, νὰ διανεμηθῶσιν εἰς τὰ Τμήματα, καὶ μετὰ τὸ περὶ πιστώσεως Νομοσχέδιον νὰ συζητηθῇ καὶ τὸ προκείμενον περὶ τοῦ φόρου τῶν μελισσίων, καὶ ὅτι δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ διορισθῇ Ἐπιτροπὴ πρὸς σύνταξιν ἐκθέσεως, διότι τὸ Νομοσχέδιον τοῦτο, ὡς στηριζόμενον εἰς τὰς βάσεις τοῦ ἀπὸ 7 Ἰουνίου 1846 Νόμου, δὲν παρουσιάζει καμμίαν δυσκολίαν, ἀντιπαρετήρησεν ἄλλος, ὅτι, ἐπειδὴ ὁ φόρος τῶν μελισσίων εἰσπράττεται κατὰ τὸν Αὔγουστον, καὶ ἐπομένως ἡ ἐπιψήφισις τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου δὲν εἶναι κατεπείγουσα, πρέπει νὰ διορισθῇ Ἐπιτροπὴ, διότι αὕτη διευκολύνει τὴν γενικὴν συζήτησιν.

Ὁ διορισμὸς ἐπιτροπῆς, ἀντέταξεν ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς, εἶναι ἀναγκαῖος, ὁσάκις καθυποβάλλεται Νόμος, ἔχων νέας βάσεις, καὶ χρήζων ἐπομένως ἐμβριθεστέρας σκέψεως. Ἀλλὰ τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον, συζητηθὲν καὶ ψηφισθὲν ἄλλοτε παρὰ τῶν Βουλῶν, δὲν παρουσιάζει οὐδὲν καινοφανὲς, καὶ ἐπομένως δὲν εἶναι ἀνάγκη διορισμοῦ Ἐπιτροπῆς.

Ὁ Κανονισμὸς, ἐπρόσθεσεν ἄλλος, δὲν διακρίνει, τὰς περιπτώσεις, καθ' ἃς διορίζεται Ἐπιτροπὴ, ἀλλ' ἀφίνει τὴν περὶ τούτου ἀπόφασιν εἰς τὴν Γερουσίαν, ἥτις ἀποφαίνεται, ἂν πρέπῃ νὰ διορισθῇ, ἢ μὴ, Ἐπιτροπή· ἐπομένως δὲν εἶναι ὀρθὴ ἡ γνώμη τοῦ προλαλήσαντος, ὅτι, διὰ τὸ μὴ κατεπεῖγον τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου, πρέπει νὰ διορισθῇ Ἐπιτροπή· ἐκ τοῦ ἐναντίου, ἐπειδὴ αἱ βάσεις τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου καὶ αἱ διατάξεις εἶναι αἱ αὐταὶ, καὶ ἐπομένως οὐδεμία ἀσάφεια ἢ δυσκολία παρουσιάζεται, δὲν εἶναι ἀνάγκη Ἐπιτροπῆς.

Ἂν καὶ αἱ βάσεις τοῦ παρόντος Νομοσχεδίου ἦναι αἱ αὐταὶ, ἀντεῖπεν εἷς τῶν προαγορευσάντων, μὲ τὰς τοῦ προλαβόντος, δὲν εἶναι περιττὸν νὰ σκεφθῶμεν καὶ πάλιν ὡρίμως, διότι πιθανὸν νὰ εὕρωμεν, καὶ παραδεχθῶμεν ἄλλας βάσεις καὶ λυσιτελεστέρας εἰς τὸ δημόσιον, καὶ ἀνεπαχθεστέρας εἰς τοὺς φορολογουμένους· τούτου ἕνεκα, καὶ ἐπειδὴ ἤδη δὲν ἔχομεν πολλὰς ἐργασίας, ἐζήτησα τὸν διορισμὸν Ἐπιτροπῆς, καὶ ὄχι διὰ τὸν ἁπλοῦν λόγον τοῦ μὴ κατεπείγοντος, ὡς ἠθέλησε νὰ ἐννοήσῃ ὁ προλαλήσας. Ἐὰν παραδεχθῶμεν τὸν ἀρχὴν ταύτην, ὅτι τὰ ἅπαξ νομοθετηθέντα δὲν πρέπει νὰ φέρωνται εἰς συζήτησιν, οὐδεμία βελτίωσις τῆς νομοθεσίας μας ἠμπορεῖ νὰ γένῃ, καὶ μάλιστα τὰ ἀφορῶντα

τοὺς φόρους, τὰ ὁποῖα διὰ τοῦτο ἐπίτηδες κατ' ἔτος ἐπαναλαμβάνονται, συζητούμενα, καὶ ψηφιζόμενα.

Μετὰ ταῦτα ἡ Γερουσία, κατ' ἐρώτησιν τοῦ Κ. Προέδρου, παρεδέξατο νὰ μὴ διορισθῇ Ἐπιτροπὴ, ἀλλὰ νὰ γίνωσι μόνον πέντε ἀντίγραφα τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου, νὰ διανεμηθῶσιν εἰς τὰ Τμήματα, καὶ νὰ συζητηθῇ μετὰ τὴν συζήτησιν τοῦ περὶ τριμήνου πιστώσεως Νομοσχεδίου.

Ἑπομένως ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς, ἀνέγνω Νομοσχέδιον περὶ χορηγήσεως ἐκτάκτου πιστώσεως ἐκ δραχμῶν 100,000, καὶ τὴν περὶ τούτου ἔκθεσιν, ἔχοντα οὕτως.

Ε Κ Θ Ε Σ Ι Σ

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Κατὰ διαταγὴν τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ εἰσαγάγω Νομοσχέδιον, ψηφισθὲν ἤδη ὑπὸ τῆς Βουλῆς, περὶ χορηγίας ἐκτάκτου πιστώσεως ἐκ δραχμῶν ἑκατὸν χιλιάδων ἐπὶ τοῦ ἄρθ. 1 τοῦ κεφαλ. Γ. τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργείου, καὶ νὰ συνοδεύσω αὐτὸ μὲ ἀντίγραφον τῆς αἰτιολογικῆς ἐκθέσεως τοῦ Ὑπουργείου πρὸς τὴν Βουλὴν, καὶ μὲ τὰ Πρακτικὰ τῆς Βουλῆς ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου τούτου.

Ἐπειδὴ δὲ αἱ περιστάσεις ἀπαιτοῦσι τὴν ταχεῖαν τοῦ Νομοσχεδίου τούτου ἐπιψήφισιν, λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ παρακαλέσω τὴν Γερουσίαν νὰ ἐπισπεύσῃ τὴν ἀποπεράτωσιν αὐτοῦ.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 1 Μαΐου 1848.

Ὁ Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν
ΛΥΚΟΥΡΓΟΣ Ι. ΚΡΕΣΤΕΝΙΤΗΣ.

Ν Ο Μ Ο Σ Χ Ε Δ Ι Ο Ν

Περὶ ἐκτάκτου πιστώσεως διὰ τὴν διατήρησιν καὶ ἀποκατάστασιν τῆς δημοσίας ἀσφαλείας καὶ τάξεως.

Ο Θ Ω Ν

ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Τὸ ἑπόμενον Νομοσχέδιον, ψηφισθὲν ἤδη ὑπὸ τῆς Βουλῆς, θέλει εἰσαχθῇ ὑπὸ τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργοῦ καὶ εἰς τὴν Γερουσίαν, καὶ ὑποστηριχθῇ ὑπ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπεφηνάμεθα καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρον 1. Χορηγεῖται εἰς τὸν ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸν ἔκτακτος πίστωσις δραχ. ἑκατὸν χιλιάδων, ἐπὶ τοῦ ἐφετεινοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν (Κεφάλ. Γ'. ἄρθρ. 1. Γενικὰ μέτρα ἀσφαλείας).

Ἄρθρον 2. Ἡ ποσότης αὕτη θέλει διατεθῆ διὰ τὴν διατήρησιν καὶ ἀποκατάστασιν τῆς δημοσίας ἀσφαλείας καὶ τάξεως.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 30 Ἀπριλίου 1848.

Ο Θ Ω Ν.

Λ. Ι. ΚΡΕΣΤΕΝΙΤΗΣ.

Ἡ Γερουσία ἀπεφάσισε, νὰ διορισθῆ Ἐπιτροπὴ παρὰ τῶν Τμημάτων πρὸς σύνταξιν τῆς ἀπαιτουμένης ἐκθέσεως.

Τούτων γενομένων, ὁ Κ. Πρόεδρος ἀπήγγειλεν, ὅτι ἀντικείμενον τῆς ἡμερησίας διατάξεως εἶναι ἡ ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως τοῦ ἐννάτου ἄρθρου τοῦ περὶ ζωοκλοπίας καὶ ζωοκτονίας Νομοσχεδίου.

Εἰπόντος δέ τινος, ὅτι πρέπει ν' ἀναβληθῆ ἡ συζήτησις τοῦ ἄρθρου τούτου, διότι οἱ ΚΚ. Γερουσιασταὶ θέλουν ἐνασχοληθῆ ἤδη εἰς τὴν προμελέτην τῶν κατὰ τὴν ἐπιοῦσαν συζητηθησομένων Νομοσχεδίων, καὶ εἰς τὸν διορισμὸν τῆς Ἐπιτροπῆς διὰ τὴν σύνταξιν τῆς ἐκθέσεως, ἀφορώσης τὸ Νομοσχέδιον τῆς ἐκτάκτου πιστώσεως τῶν 100,000, ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς, παρετήρησεν, ὅτι ἡ ἀποπεράτωσις τοῦ περὶ ζωοκλοπίας καὶ ζωοκτονίας Νομοσχεδίου κατεπείγει διὰ ν' ἀπαλλαχθῶσιν οἱ πολῖται ἀπὸ τὰς ζημίας, τὰς προσγινομένας εἰς αὐτοὺς ἕνεκα τῆς ζωοκλοπίας· ἀπεφασίσθη νὰ συζητηθῆ μετὰ τὴν ἀποπεράτωσιν τῶν ἤδη καθυποβληθέντων τριῶν Νομοσχεδίων.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κ. Πρόεδρος ἔλυσε τὴν συνεδρίασιν, ἀπαγγείλας, ὅτι ἀντικείμενον τῆς ἐπομένης Συνεδριάσεως εἶναι ἡ συζήτησις 1) τοῦ Νομοσχεδίου περὶ τριμήνου πιστώσεως, καὶ 2) τοῦ Νομοσχεδίου περὶ τοῦ φόρου τῶν μελισσίων.

Ὁ Πρόεδρος

Α. ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι

Χ. ΚΑΛΝΑΡΗΣ.

Ν. ΜΕΞΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς

Ν. Χρυσόγελος.

Χ. Βλάσσης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 5 Μαΐου 1848. Ἡμέρα Τετάρτη.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων 32 μελῶν, ὁ Κ. Πρόεδρος κηρύττει τὴν ἔναρξιν τῆς Συνεδριάσεως τὴν δωκεκάτην ὥραν τῆς μεσημβρίας.

Τὰ Πρακτικὰ τῆς προλαβούσης ἀναγνωσθέντα, ἐπικυροῦνται, μηδεμιᾶς ἐνστάσεως γενομένης.

Μετὰ ταῦτα εἷς τῶν ΚΚ. Γραμματέων ἀνέγνω τὴν ἔκθεσιν τῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ τῆς ἐκτάκτου πιστώσεως 100,000 δραχμῶν, ἔχουσαν, ὡς ἕπεται.

ΕΚΘΕΣΙΣ

Πρὸς τὴν Γερουσίαν!

Λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν ἡ Ἐπιτροπὴ τὸ ὑπὸ τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν κυθυποβληθὲν Νομοσχέδιον περὶ χορηγήσεως ἐκτάκτου πιστώσεως ἐκ δραχμῶν ἑκατὸν χιλιάδων ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 1. τοῦ Κεφαλαίου Γ'. τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργείου, τυὺς ἐν τῇ πρὸς τὴν Βουλὴν ἐκθέσει λόγους τοῦ αὐτοῦ Ὑπουργοῦ ἀπὸ τὴν 21 Ἀπριλίου 1848, καὶ τὴν πρὸς τὴν Γερουσίαν ἑτέραν αὐτοῦ ἔκθεσιν τῆς 1 Μαΐου Ε. Ε. καὶ ἀναγκαίαν θεωρήσασα τὴν χορήγησιν τῆς διαληφθείσης ἐκτάκτου πιστώσεως πρὸς κατάπαυσιν τῶν ἐκραγέντων καὶ διαρκούντων εἰσέτι γνωστῶν στασιαστικῶν κινημάτων, καὶ πρὸς ἀποκατάστασιν τῆς κοινῆς ἀσφαλείας καὶ τάξεως, παραδέχεται τὴν ἀρχὴν καὶ τὰ καθ' ἕκαστα τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου, καὶ συνίστησι καὶ εἰς τὸ Σῶμα τὴν παραδοχὴν αὐτοῦ.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 4 Μαΐου 1848.

Ἡ Ἐπιτροπή.

Σ. Καλογερόπουλος.	Ἀθαν. Λιδωρίκης.
Μ. Λ. Καΐρης.	Δ. Κανελόπουλος.

Ἀπεφασίσθη δὲ νὰ συζητηθῇ τὴν ἐπιοῦσαν.

Ἐπομένως, ἀπαγγείλαντος τοῦ Κ. Προέδρου, ὅτι ἀντικείμενον τῆς ἡμερησίας διατάξεως εἶναι ἡ συζήτησις 1) τοῦ Νομοσχεδίου περὶ τριμήνου πιστώσεως διὰ τὰ ἔξοδα τῶν μηνῶν Ἀπριλίου, Μαΐου, καὶ Ἰουνίου, καὶ 2) τοῦ Νομοσχεδίου περὶ τοῦ φόρου τῶν μελισσίων διὰ τὸ ἐνεστὸς ἔτος, εἷς τῶν ΚΚ.

Γραμματέων ἀνέγνω τὸ πρῶτον Νομοσχέδιον, καὶ ἐγένετο δεκτὴ ἡ ἀρχὴ αὐτοῦ παμψηφεί.

Μετὰ ταῦτα ἀναγνωσθὲν τὸ πρῶτον καὶ μόνον αὐτοῦ ἄρθρον, ἐγένετο δεκτὸν παμψηφεί.

Ψηφοφορηθὲν ἐπὶ τέλους τὸ σύνολον αὐτοῦ. ἐγένετο δεκτὸν διὰ ψήφων 28 κατὰ 5, ἔχον, ὅπως ὑπεβλήθη εἰς τὴν Συνεδρίασιν τῆς τρίτης τοῦ ἐνεστῶτος μηνός.

Ἔπειτα ἀναγνωσθέντος τοῦ δευτέρου Νομοσχεδίου περὶ τοῦ φόρου τῶν μελισσίων, ἐγένετο δεκτὴ ἡ ἀρχὴ αὐτοῦ παμψηφεί. Ἀναγνωσθέντα δὲ καὶ τὰ δύο αὐτοῦ ἄρθρα, ἐγένοντο δεκτά.

Ψηφοφορηθὲν ἐπὶ τέλους τὸ σύνολον, ἐγένετο δεκτὸν διὰ ψήφων 27 κατὰ 7.

Ἐπομένως ἀποφανθείσης τῆς Γερουσίας, κατὰ πρότασιν τοῦ Κυρίου ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργοῦ, νὰ συζητηθῇ τὸ ἄρθρον 9 τοῦ περὶ ζωοκλοπίας καὶ ζωοκτονίας Νομοσχεδίου, ὁ Κύριος Γραμματεὺς ἀνέγνω τὸ διαληφθὲν ἄρθρον, καὶ τὴν περὶ τούτου γνωμοδότησιν τῆς Ἐπιτροπῆς, προτεινάσης κατὰ πλειοψηφίαν τὴν ἐξάλειψιν τοῦ ἄρθρου τούτου.

Ὁ Κύριος Ὑπουργὸς, λαβὼν τὸν λόγον εἶπεν, ὅτι ὁ προκείμενος Νόμος περιστέλλει τὴν ζωοκλοπίαν, δὲν ἔχει ὅμως τὴν αὐτὴν δύναμιν καὶ ὡς πρὸς τὴν ζωοκτονίαν· διὰ τοῦτο ἡ Βουλὴ, φρονίμως ποιοῦσα, προσέθηκε τὸ προκείμενον ἄρθρον, τὸ ὁποῖον τὸ Ὑπουργεῖον δὲν εἶχεν ἐν τῷ Νομοσχεδίῳ του. Ἡ κλοπὴ τῶν ζώων γίνεται ἀπὸ πλεονεξίαν, ἡ δὲ ζωοκτονία ἕνεκα ἐκδικήσεως. Ἐπειδὴ δὲ εἶναι δύσκολον νὰ φωραθῇ, ἐνεργουμένη ἐν καιρῷ νυκτὸς, ἀπαιτεῖται νὰ καταστήσωμεν προσεκτικοὺς ὅλους τοὺς Δημότας, καὶ τοῦτον τὸν σκοπὸν ἔχει τὸ προκείμενον ἄρθρον, ὑποχρεοῦν αὐτοὺς εἰς τὴν ἀποζημίωσιν τοῦ παθόντος. Ἡ διάταξις αὕτη πρὸς τούτοις ἀποτρέπει τὸν φιλεκδικοῦντα, ὅταν γνωρίζῃ, ὅτι ὁ Κύριος τοῦ ζώου μέλλει νὰ ἀποζημιωθῇ· θέλουν δὲ ὑποστῆ τὴν ζημίαν ἄλλοι, πρὸς τοὺς ὁποίους δὲν ἐχθροπαθεῖ.

Ἡ πεῖρα ἀπέδειξεν, ὅτι ἡ τοιαύτη διάταξις τοῦ περὶ δενδροτομίας νόμου ὄχι μόνον περιέστειλεν, ἀλλὰ καὶ ἐξήλειψεν ὁλοτελῶς τὴν γινομένην εἰς τὰς δενδροφυτείας φθοράν. Γνωρίζετε, Κύριοι, ὅτι αἱ δενδροφυτεῖαι καὶ ἀμπελοφυτεῖαι πολλῶν Δημάρχων καὶ Παρέδρων κατεστράφησαν ἀπὸ κληρούχους μάλιστα ἐν καιρῷ τῆς στρατολογίας, αἰτιωμένους τὸν Δήμαρχον ἢ τὸν Πάρεδρον· ἀλλ' ἀφ' ὅτου εἰσήχθη ὁ ἀπὸ τοῦ 1838 νόμος, ὑποχρεῶν τοὺς Δήμους εἰς τὴν ἀποζημίωσιν τῶν ἰδιοκτητῶν, ἐξέλιπε τὸ κακούργημα τοῦτο. Ἡ διάταξις αὕτη Κύριοι! ἐκπηγάζει ἀπὸ

τὸν περὶ Δήμων Νόμον, ὑποχρεοῦντα τοὺς Δημότας νὰ συντρέχωσι, καὶ νὰ βοηθῶσι τοὺς δυστυχοῦντας καὶ ἀπόρους συνδημότας των· εἶναι λοιπὸν καὶ δίκαιον καὶ φιλάνθρωπον ἐνταῦτῷ νὰ συμμερίζωνται πολλοὶ τὴν ζημίαν, ἥτις εἶναι ἀνεπαίσθητος εἰς ἕνα ἕκαστον, παρὰ νὰ καταστρέφηται εἷς Δημότης, ὅστις δὲν ἔχει ἄλλα μέσα ὑπάρξεως, παρὰ τὰ ζῶά του.

Ἡ διάταξις αὕτη φέρει καὶ ἓν ἄλλο ἀποτέλεσμα λόγου ἄξιον· ἐμποδίζει τὴν ἀντεκδίκησιν, τὴν ὁποίαν ὁ παθὼν ἐνεργεῖ καθ' ἑνὸς, ἢ πολλῶν ὑπόπτων, ἀθώων ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον, καὶ οὗτοι, κατ' ἄλλων· καὶ ἐντεῦθεν ἐπέρχονται ζημίαι ἀκαταλόγιστοι.

Συμφωνῶ μὲ τὴν γνώμην τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ, ἐπέφερεν ἄλλος, μὴ συμπεριλαβόντος τὴν διάταξιν ταύτην εἰς τὸ Νομοσχέδιον, καὶ ὄχι μὲ τὴν τῆς Βουλῆς, ἥτις ἐνόμισεν ἀναγκαίαν τὴν προσθήκην ταύτην· διότι διὰ ταύτης καταδικάζεται ὁ ἀθῶος, ἀντὶ τοῦ ἐνόχου, ἐναντίον τῆς γενικῆς ἀρχῆς τοῦ δικαίου. Συμφωνῶ, ὅτι ἡ ζωοκτονία γίνεται ἐπὶ σκοπῷ ἐκδικήσεως, ἀλλὰ δὲν πρέπει νὰ πάσχωσι διὰ τοῦτο ἅπαντες οἱ Δημόται. Διά τοῦ μέτρου τούτου φρονῶ μάλιστα, ὅτι ἡ ζωοκτονία θέλει αὐξήσει, ἀντὶ νὰ ἐλατωθῇ. διότι ὁ κύριος τοῦ ζώου, βέβαιος ὢν, ὅτι θέλει ἀποζημιωθῇ ἀπὸ τὸν Δῆμον, δὲν θέλει φροντίσει παντελῶς πῶς νὰ προφυλάξῃ αὐτὸ, ἢ πῶς ν' ἀνακαλύψῃ τὸν ζωοκτόνον.

Ἔπειτα ἂν παραδεχθῶμεν τὸ μέτρον τοῦτο, πρέπει νὰ ἐπεκτείνωμεν αὐτὸ γενικῶς, ὑποχρεοῦντες τὸν Δῆμον νὰ ἀποζημιοῖ τοὺς παθόντας, ἕνεκα βλάβης οἱασδήποτε τῆς ἰδιοκτησίας των, καὶ κατὰ μείζονα λόγον, καθ' ὅσον ἡ ζημία εἶναι σημαντικωτέρα· καὶ τότε ποῦ θέλει καταντήσει τὸ πρᾶγμα; Ἡ διάταξις λοιπὸν τοῦ ἄρθρου τούτου εἶναι παράνομος, εἶναι παράλογος, καὶ ὀρθῶς τὸ Ὑπουργεῖον δὲν ἔθεσεν αὐτὴν ἐν τῷ πρὸς τὴν Βουλὴν καθυποβληθέντι Νομοσχεδίῳ. Τούτου ἕνεκα προτείνω τὴν ἐξάλειψιν τοῦ ἄρθρου τούτου, διότι δὲν δύναμαι νὰ παραδεχθῶ διατάξεις, κατηγορούσας τοσαύτην ἄγνοιαν τοῦ Νομοθέτου, καὶ βλαβερὰς εἰς τὸν λαόν.

Ἂν ἐπρόκειτο περὶ ἐγκλήματος, μὴ ἐπιπολάζοντος, ἀντεῖπεν ἄλλος, οἱ λόγοι τοῦ προλαλήσαντος ἤθελον εἶσθαι ὀρθοί· ἀλλ' ὁ λόγος εἶναι περὶ νοσήματος, ἐπιχωριάζοντος, καὶ καταστάντος χρονικοῦ, καὶ ἐπομένως εἶναι ἀνάγκη ἐκτάκτων καὶ δραστηρίων φαρμάκων. Τὸ αὐτὸ νόσημα ἀνεφάνη ἄλλοτε καὶ ἐπὶ τῆς δενδροτομίας, καὶ ἡ Κυβέρνησις, μεταχειρισθεῖσα τὸ αὐτὸ μέσον, ὅπερ καὶ σήμερον προτίθεται, ἐξήλειψεν αὐτό. Εἰς παρομοίας περιστάσεις λαμβάνονται ἔκτακτα μέτρα, ἐκδίδονται

Αστυνομικοὶ Νόμοι, οἵτινες οὐ μόνον τὴν τάξιν των τακτικῶν Νόμων δὲν ἀκολουθοῦσιν, ἀλλὰ καὶ διαφέρουσιν ἀπ' ἀλλήλων ἀναλόγως τῶν ὑπ' αὐτῶν προβλεπομένων ἀξιοποίνων πράξεων, καὶ τῶν ἐθίμων τοῦ τόπου, ἔνθα μέλλουσι νὰ ἐφαρμοσθῶσιν.

Διὰ τοῦ Νόμου τούτου, εἶπεν ὁ προλαλήσας, τιμωροῦνται οἱ ἀθῶοι· ἀλλὰ μήπως καὶ εἰς ἄλλων ἐθνῶν Νόμους δὲν εὑρίσκονται τοιαῦται διατάξεις; κατὰ τὸν Γαλλικὸν Νόμον τιμωρεῖται ὁ ἐργοστασιάρχης διὰ τὰς πράξεις τῶν παρ' αὐτῷ μαθητευομένων, διότι, ὡς πατὴρ τούτων θεωρούμενος, ὀφείλει νὰ ἐπαγρυπνῇ ἐπὶ τῆς διαγωγῆς αὐτῶν· τὴν αὐτὴν ὑποχρέωσιν ἔχει καὶ πᾶς Δῆμος νὰ ἔχῃ ἀστυνομικὴν ἐπιτήρησιν, τὴν ὁποίαν ὅταν παραμελῇ, εἶναι δίκαιον νὰ ὑποφέρῃ τὴν ζημίαν ταύτην.

Ἔπειτα αἱ παρὰ τῶν Δήμων γινόμεναι ἀποζημιώσεις θέλουν εἶσθαι βεβαίως σπάνιαι, ὡς ἀπεδείχθη ἐπὶ τῆς δενδροφυτείας· δὲν ἀρνοῦμαι, ὅτι δύνανται νὰ συμβῶσι καὶ ἄτοπά τινα ἐκ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ νόμου τούτου· ἀλλὰ, κατὰ τὸν Μοντέσκιον, τὸ καλὸν δὲν εἶναι ἄμικτον τοῦ κακοῦ· ἐπειδὴ λοιπὸν πρόκειται περὶ ἐξαλείψεως ἐγκλήματος, καταμαστίζοντος τὸν τόπον, πρέπει νὰ παραδεχθῶμεν τὸ προκείμενον ἄρθρον· καὶ ἂν ποτε τὸ κακὸν ἐλαττωθῇ, ἢ ἐξαλειφθῇ, τότε δυνάμεθα νὰ καταργήσωμεν, ἢ νὰ τροπολογήσωμεν τὸν παρόντα Νόμον, διότι οἱ ἀστυνομικοὶ Νόμοι εἶναι προσωρινοί.

Εἶναι ἀντισυνταγματικὸν, εἶπεν ἄλλος, ν' ἀναφέρῃ ὁ Ὑπουργὸς εἰς ἓν τῶν Νομοθετικῶν Σωμάτων τὸ ὄνομα τοῦ Βασιλέως, ἢ τοῦ ἑτέρου Σώματος, διότι προτίθεται ἴσως διὰ τοῦ μέσου τούτου νὰ ἐπηρεάσῃ τὴν κρίσιν τοῦ νομοθέτου· ἡμεῖς δὲν ἔχομεν ἀνάγκην νὰ μάθωμεν τὴν πηγὴν τῆς διατάξεως τοῦ προκειμένου ἄρθρου, ἀλλ' ὀφείλομεν μόνον νὰ τὴν παραδεχθῶμεν, ἢ μὴ, καθ' ὅσον τὴν θεωροῦμεν, ἢ μὴ, ὀρθὴν καὶ σύμφωνον μὲ τὰς γενικὰς ἀρχὰς τοῦ δικαίου· ὁ Κύριος Ὑπουργὸς εἶπεν, ὅτι, φρονίμως ποιοῦσα ἡ Βουλὴ, προσέθηκε τὴν διάταξιν ταύτην, τὴν ὁποίαν παρεδέχθη τὸ Ὑπουργεῖον. Ἐντεῦθεν ἐξάγεται, ὅτι ἡ Γερουσία, ἐὰν ἀπορρίψῃ αὐτὴν, θέλει πράξει ἀφρόνως.

Μεταξὺ τῶν λόγων, δι' ὧν ἠθέλησεν ὁ Κ. Ὑπουργὸς νὰ δικαιολογήσῃ τὴν διάταξιν τοῦ προκειμένου ἄρθρου, ὁ κυριώτερος εἶναι, ὅτι ἡ ζωοκτονία προέρχεται ἀπὸ πνεῦμα ἐκδικήσεως· διότι ὁ ζωοκτόνος ἐκ τοῦ ἐγκλήματός του δὲν ὠφελεῖται· συμφωνῶ κατὰ τοῦτο μὲ τὸν Κ. Κύριον Ὑπουργόν. Ἀλλ' ἐὰν διὰ τῆς διατάξεως ταύτης ἀφαιρεθῇ τὸ ἀντικείμενον, κατὰ τοῦ ὁποίου τὸ πνεῦμα τῆς ἐκδικήσεως στρέφεται, δὲν εἶναι ἄραγε κίν-

δυνος, μήπως ἡ ἐκδίκησις αὕτη στραφῇ κατὰ τῶν πρωσώπων, κατὰ τῶν κυρίων τῶν ζώων; δὲν εἶναι προτιμώτερον νὰ ξεθυμαίνωσι τὰ πάθη κατὰ τῶν ἀψύχων δένδρων, καὶ τῶν ζώων, παρὰ κατὰ τῶν λογικῶν ὄντων; δὲν εἶναι ἐκ τῆς πείρας γνωστὸν, ὅτι ὁ σκύλος, στρεφόμενος πρὸς τὸν ριπτόμενον κατ' αὐτοῦ λίθον, ἀφίνει ἐλεύθερον τὸν διαβάτην; Δὲν πιστεύω, ὅτι ἐπιπολάζει ἐπὶ τοσούτῳ τὸ πνεῦμα τοῦτο τῆς ἐκδικήσεως, ὡς εἶπεν ὁ Κ. Ὑπουργὸς, οὔτε, ὅτι κληροῦχοι, καὶ ἄλλοι ἐχθροὶ, ἐκδικούμενοι, ἔβλαψαν τὰ κτήματα τῶν Δημάρχων, Παρέδρων, ἢ ἄλλων δημοτῶν. Ἐν τούτοις καὶ ἂν τοιοῦτον πνεῦμα ὑπάρχῃ, πρέπει νὰ προσπαθήσωμεν νὰ τὸ ἐξαλείψωμεν, καὶ νὰ περιστείλωμεν αὐτὸ, προλαμβάνοντες τὰ ἐγκλήματα, ἀνακαλύπτοντες, καὶ τιμωροῦντες τοὺς ἐγκληματίας. Ἂν τοιαύτην ἰδέαν περὶ τοῦ λαοῦ εἶχον οἱ ΚΚ. Ὑπουργοὶ, πῶς ἐνόμισαν, ὅτι θέλουν κυβερνήσει τὴν Ἑλλάδα; δι' ἐξαιρετικῶν Νόμων; ἀλλὰ τοῦτο εἶναι ἄτοπον· διότι πᾶς τις δύναται νὰ γίνῃ Ὑπουργὸς, ὅταν αἱ Βουλαὶ παραδέχωνται πάντα αὐστηρότατον Νόμον, σκοπὸν ἔχοντα νὰ καταπαύσῃ τὰ κακὰ, τὰ ὁποῖα θεωρεῖ ἐπιπολάζοντα· οἱ Κ. Ὑπουργοὶ, ἀναλαβόντες τὴν διοίκησιν τοῦ Κράτους, ἐγνώριζον τοὺς κειμένους Νόμους, καὶ τὰ μέσα, δι' ὧν ἔμελλον νὰ διοικήσωσι, καὶ εἰς ταῦτα πρέπει νὰ ἐμμένωσιν.

Καθόσον ἀφορᾷ τὴν γνώμην τινὸς τῶν προλαλησάντων, ὅτι δῆθεν πρέπει νὰ ἐπεκταθῇ ἡ ὑποχρέωσις τῶν Δήμων καὶ ἐπὶ πάσης ἄλλης ζημίας, ἀπαντῶ, ὅτι ὑπάρχουσιν ἀσφαλιστικὰ καταστήματα, εἰς τὰ ὁποῖα πληρόνων πᾶς ἰδιοκτήτης τὸ ὡρισμένον ἀσφάλιστρον, δύναται νὰ προφυλάττῃ ἑαυτὸν πάσης ζημίας. Εἴς τινα Κράτη ἐνομοθετήθη, ὥστε οἱ Δῆμοι ν' ἀποζημιόνωσι τοὺς ζημιουμένους ἕνεκα τῶν στάσεων· τοιοῦτον καὶ ἡμεῖς ἔπρεπε νὰ συντάξωμεν Νόμον, καὶ ὄχι νὰ φροντίζωμεν μᾶλλον διὰ τὴν σωτηρίαν τῶν ζώων.

Τὰ ἐπιπολάζοντα καὶ ἰσχυρὰ πάθη, εἶπέ τις τῶν προαγορευσάντων, χρήζουσι καὶ ἰσχυρῶν φαρμάκων· ὡς πρὸς τοῦτο συμφωνῶ· ἀλλ' ἅπασαι αἱ τοῦ προκειμένου Νόμου διατάξεις, τὰς ὁποίας, καίτοι αὐστηροτάτας, παρεδέχθη ἡ Γερουσία, δύνανται νὰ θεραπεύσουν, καὶ νὰ καταπαύσουν τὸ ἔγκλημα τῆς ζωοκλοπίας καὶ ζωοκτονίας· διὰ τί λοιπὸν νὰ δεχθῶμεν μέσα παράνομα, καὶ ἄδικα; ἡ διάταξις τοῦ προκειμένου ἄρθρου οὐ μόνον δὲν εἶναι ἰσχυρὸν φάρμακον, ἀλλ' ἐξασθενεῖ καὶ τὴν δύναμιν τῶν προηγουμένων ἄρθρων, διότι, ὅταν ὁ διὰ τοῦ ἐγκλήματος τῆς ζωοκτονίας ζημιούμενος ἀποζημιῶται ὑπὸ τοῦ Δήμου, οὔτ'

αὐτὸς πλέον φροντίζει περὶ τῆς ἀνακαλύψεως τοῦ αὐτουργοῦ τοῦ ἐγκλήματος, οὐδὲ οἱ ἄλλοι δημόται, ὡς μικρᾶς οὔσης τῆς ζημίας, εἰς ἣν ὑποβάλλονται. Φάρμακον ἰσχυρὸν εἶναι ἡ τιμώρησις τοῦ ἐγκληματίου· καὶ ἐπειδὴ οὗτος, ὡς ἐρρέθη, δὲν εἶναι δυνατὸν ν' ἀνακαλυφθῇ, τὸ διὰ τοῦ ἄρθρου τούτου φάρμακον δὲν ἔχει κἀμμίαν ἐνέργειαν.

Οἱ τοιοῦτοι νόμοι εἶναι ἀστυνομικοί, εἴπέ τις τῶν προαγορευσάντων, διάφοροι πρὸς ἀλλήλους κατά τε τὰ ἔθιμα τοῦ τόπου, καὶ τὰ ἐγκλήματα, περὶ ὧν προβλέπουσι· ἀλλ' ὁ προκείμενος Νόμος δὲν εἶναι εἰδικὸς, ἀλλὰ γενικὸς, καὶ ἐπομένως δὲν πρέπει νὰ ὑποβληθῇ τὸ Κράτος ὅλον εἰς ἀστυνομικὰς διατάξεις, ἀφορώσας τινὰς μόνον Ἐπαρχίας, ἐν αἷς ἐπικρατεῖ ἡ ζωοκτονία. Τὸ δὲ παράδειγμα τοῦ αὐτοῦ προαγορεύσαντος, ὅτι δῆθεν πρέπει νὰ ἐνέχωνται οἱ Δῆμοι εἰς ἀποζημιώσεις, καθὼς ἐνέχεται κατὰ τὴν Γαλλικὴν Νομοθεσίαν, καὶ ὁ ἐργοστασιάρχης διὰ τὰς πράξεις τῶν παρ' αὐτῷ μαθητευομένων, δὲν εἶναι κατάλληλον, οὔτε ἀναλογίαν τινὰ ἔχει ἐπὶ τοῦ προκειμένου· διότι ὁ ἐργοστασιάρχης, ὡς ὀφείλων νὰ φροντίζῃ περὶ τῆς διαγωγῆς τῶν παρ' αὐτῷ διατελούντων, εἶναι καὶ ὑπεύθυνος διὰ τὰς πράξεις των. Ἀναλόγως λοιπὸν πρέπει νὰ θεωρῆται ὑπεύθυνος ὁ Δήμαρχος, ὁ Ἔπαρχος, ὁ Νομάρχης ἢ καὶ αὐτὸς ὁ ἁρμόδιος Ὑπουργός· οὕτως ἠδύνατο νὰ ἐφαρμοσθῇ ἡ διάταξις τῆς Γαλλικῆς Νομοθεσίας· ἀλλ' οἱ ἰδιῶται, οἱ ἀσχολούμενοι εἰς τὰ ἔργα των, οἱ μηδόλως διὰ Νόμου ὑποχρεούμενοι νὰ φροντίζωσιν περὶ τῶν γινομένων ἐγκλημάτων, οὐδόλως πταίουσιν, οὐδόλως ἐνέχονται, ἂν ἐν τῇ περιφερείᾳ τοῦ Δήμου των συμβῇ ζωοκτονία τις, καὶ ἐπομένως εἶναι ἄδικον νὰ τιμωρῶνται, ὑποχρεούμενοι νὰ πληρόνωσιν ἀποζημιώσεις· διὰ ταῦτα ἐπιμένω εἰς τὴν ἔξάλειψιν τοῦ προκειμένου ἄρθρου.

Ὁ προλαλήσας, ἀντέταξεν ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς, θέλων νὰ διδάξῃ τὸ Ὑπουργεῖον τὴν Συνταγματικὴν ἐθιμοταξίαν, παρεξετράπη ὁ ἴδιος συνταγματικῶς. Ὤφειλε νὰ γνωρίζῃ, πῶς ὑποβάλλονται τὰ Νομοσχέδια εἰς τὴν Γερουσίαν, διότι οὕτω δὲν ἤθελε νὰ εἴπῃ, ὅσα εἶπεν. Εἶναι μὲν ἀληθὲς, ὅτι τὸ ὄνομα τοῦ Βασιλέως δὲν πρέπει ν' ἀναφέρηται εἰς τὰς Βουλάς, ὀφείλει ὅμως ὁ Ὑπουργὸς νὰ γνωστοποιῇ δι' ἐκθέσεως, ἢ ἄλλως πως, εἰς τὸ ἓν Σῶμα, τί τὸ ἕτερον ἔπραξεν ἐπί τινος Νομοσχεδίου, συζητηθέντος, καὶ ψηφισθέντος ὑπ' Αὐτοῦ· καὶ τοῦτ' αὐτὸ καὶ ἐγὼ ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἔπραξα, εἰπὼν, ὅτι τὸ προκείμενον

ἄρθρον προσετέθη ὑπὸ τῆς Βουλῆς, ἥτις τὸ ἐθεώρησεν, ὡς ἀναγκαῖον, πρὸς κατάπαυσιν τῆς ζωοκτονίας.

Εἶναι προτιμότερον, εἶπεν ὁ προλαλήλας, νὰ ἀπευθύνωνται τὰ πάθη κατὰ τῶν ζώων, παρὰ κατὰ τῶν ἀνθρώπων, καὶ ὅτι θέλει ἐπισυμβῆ τὸ ἐναντίον, ἂν ἄρωμεν ἐκ τοῦ μέσου τὸ ἀντικείμενον, κατὰ τοῦ ὁποίου στρέφεται ἡ ἐκδίκησις· πρέπει λοιπὸν νὰ συγχωρῶμεν νὰ φονεύουν τὰ ζῶα οἱ θέλοντες νὰ ἐκδικηθῶσι τοὺς κυρίους αὐτῶν; Ὁ ἄνθρωπος, ὡς λογικὸς, δύναται νὰ προφυλαχθῇ, καὶ ν' ἀποφύγῃ τὸν ἐχθρόν του, ἐνῷ τὸ ζῶον, ὡς μὴ ἔχον τοιαύτην διανοητικὴν δύναμιν, θέλει εἶσθαι ἐκτεθειμένον, ἐὰν διὰ Νόμου δὲν προλαμβάνηται ὁ κακοῦργος.

Ἂν δὲ τοιαύτην ἰδέαν περὶ τοῦ λαοῦ εἶχον οἱ Ὑπουργοὶ, εἶπεν ὁ προλαλήσας, πῶς ἐνόμισαν, ὅτι ἠμποροῦν νὰ διοικήσωσι τὴν Ἑλλάδα; Διὰ τῆς περικοπῆς ταύτης προέθετο βεβαίως νὰ προσβάλῃ τὸ Ὑπουργεῖον, ὅπερ δὲν διοικεῖ, ὡς εἰς τοῦτον ἀρέσκει· ἀλλ' ἡμεῖς τὸν λαὸν τῆς Ἑλλάδος γνωρίζοντες, καὶ σύμφωνα μὲ τὰ ἔθιμα τοῦ τόπου, καὶ τὰ συμφέροντα τῶν πολιτῶν ἐνεργοῦμεν, προκαλοῦντες Νόμον δ' ὀλίγους κακούργους.

Ἐν τούτοις εὐχαριστῶ τὸν προαγορεύσαντα, διότι μ' ἐδίδαξε τὴν καλὴν διοίκησιν τοῦ Κράτους, ὅτε τὸ **1833** ἐχρημάτισεν Ὑπουργὸς, καὶ αἱ φυλακαὶ ἐπληρώθησαν ὑποδίκων. Ὁ σκοπὸς τοῦ προαγορεύσαντος εἶναι νὰ παραχωρήσωμεν εἰς ἄλλους τὴν ἐξουσίαν· εἰς τοῦτο εἴμεθα πρόθυμοι, ἂν ὁ Βασιλεὺς, τοῦ ὁποίου δικαίωμα εἶναι νὰ διορίζῃ καὶ νὰ παύῃ τοὺς Ὑπουργοὺς, ἐγκρίνῃ τοῦτο· ἅπαντες ἦλθον κατὰ σειρὰν εἰς τὴν διοίκησιν τῶν πραγμάτων, καὶ ἡ ἱστορία εἶναι μάρτυς τῆς διαγωγῆς ἑνὸς ἑκάστου. Ἐπιθυμεῖ, λέγει, νὰ ἴδῃ Νόμον περὶ ἀποζημιώσεως τῶν ἕνεκα τῶν στάσεων παθόντων· δύναμαι νὰ διαβεβαιώσω τὸν Κ. Γερουσιαστὴν, ὅτι, καθὼς περὶ τῆς ἀποζημιώσεως τῶν ὁπωσδήποτε ὑπ' ἄλλων ἀδικουμένων προβλέπουσιν οἱ Νόμοι, οὕτω τοιοῦτος εἰδικὸς Νόμος θέλει γίνει, καὶ δι' ἁπάσας τὰς ζημίας τοῦ Δημοσίου καὶ τῶν πολιτῶν θέλουσι κηρυχθῇ ἀλληλεγγύως ὑπόχρεοι οἱ στασιασταί.

Τὸ ἰσχυρὸν φάρμακον, εἶπεν ὁ αὐτὸς, εἶναι ἡ τιμώρησις τοῦ ἐγκλήματίου· συμφωνῶ, ἀλλ' εἶναι δύσκολον νὰ εὑρεθῇ ὁ ἐγκληματίας. Διὰ τοῦτο ἡ Βουλὴ ὀρθῶς προσέθηκε τὸ ἄρθρον τοῦτο· ἐπειδὴ οὕτως ἅπαντες οἱ δημόται θέλουν φροντίζει περὶ τῆς ἀνακαλύψεως τοῦ αὐτουργοῦ.

Ὁ προκείμενος Νόμος, εἶπεν ὁ προλαλήσας, ἐνῷ ἀφορᾷ ὀλίγας Ἐπαρχίας, εἶναι γενικός· ἀλλὰ καὶ ἡ ζωοκλοπία καὶ ἡ ζωοκτο-

νία ἐπιπολάζουν εἰς τὰ δύω τρίτα σχεδὸν τοῦ Κράτους. Ὅτι δὲ τὸ προκείμενον ἄρθρον εἶναι σωτήριον, ἀπεδείχθη ἄλλοτε ἐπὶ τῶν δενδροφυτειῶν.

Καθόσον ἀφορᾷ τὴν τιμωρίαν τῶν Δημάρχων, Ἐπάρχων, Νομαρχῶν, ὑπάρχουσι κείμενοι περὶ τούτου Νόμοι· τοὺς δὲ Ὑπουργοὺς δικάζει ἡ Γερουσία, ὅταν κατηγορηθῶσι παρὰ τῆς Βουλῆς, καὶ ὄχι ὅταν ἕκαστος βούληται.

Εἶχον δίκαιον, νομίζω, ἀντέταξεν ὁ πρὸ τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ ἀγορεύσας, ὡς πρὸς τὴν πρώτην τῆς ἀγορεύσεώς μου παρατήρησιν· διότι, ὅταν ἡ πλειοψηφία τῆς Γερουσίας δὲν παραδεχθῇ τὸ ἄρθρον τοῦτο, ἔπεται, ὅτι ἀτόπως ἡ Βουλὴ τὸ προσέθηκε· δὲν εἶναι ἄραγε ἐπηρεασμὸς, νὰ ἐπιβάλῃ ὁ Κ. Ὑπουργὸς, τὴν γνώμην τῆς Βουλῆς; εἶναι μὲν ἀληθὲς, ὅτι καθυποβάλλονται εἰς τὴν Γερουσίαν τὰ Πρακτικὰ τῶν συζητήσεων τῆς Βουλῆς, ἀλλὰ ἐπὶ μόνῳ τῷ σκοπῷ τοῦ νὰ τὰ λαμβάνῃ ὑπ' ὄψιν ἡ Ἐπιτροπὴ, καὶ νὰ φωτίζηται εἰς τὴν ἐπεξεργασίαν τοῦ καθυποβαλλομένου εἰς τὴν Γερουσίαν Νομοσχεδίου, (καθὼς ἐπίσης δύναται νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν καὶ πολλοὺς ἄλλους Νόμους ἡμεδαπούς τε καὶ ἀλλοδαπούς), καὶ οὐχὶ τοῦ ν' ἀναγινώσκωνται δημοσίως· δὲν πρέπει λοιπὸν ὁ Κ. Ὑπουργὸς νὰ λέγῃ, ὅτι φρονίμως ἔπραξεν ἡ Βουλὴ, διότι ἄλλως ἐξάγεται τὸ ἐναντίον συμπέρασμα, ὅτι ὁ ἐναντιούμενος ἐναντιοῦται ἀφρόνως· ὅθεν συνταγματικῶς ὡμίλησα εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς ἀγορεύσεώς μου. Ἐπειδὴ ὅμως συγχρόνως ἠρχίσαμεν τὸ συνταγματικὸν στάδιον, ὀφείλομεν νὰ διδάσκωμεν ἀλλήλους τὰς συνταγματικὰς ἕξεις.

Παραλείπων παρεξηγήσεις τινὰς, τὰς ὁποίας ὁ Κ. Ὑπουργὸς ἔκαμεν ἐπὶ τῆς πρώτης ἀγορεύσεώς μου, προσθέτω μόνον τὰ ἑπόμενα. Κατηγορῶν τοὺς Ὑπουργοὺς, θηρεύω τὴν ἐξουσίαν, εἶπεν· ἂν καὶ τοῦτο ἠδυνάμην νὰ εἴπω, (διότι ἅπαντες εἴμεθα ἀνεύθυνοι διὰ τὴν γνώμην μας), πλὴν τοιοῦτόν τι δὲν εἶχον κατὰ νοῦν· εἶπον μόνον, ὅτι, καθὼς τὰ ὀλίγα φάρμακα εἶναι ὠφελιμώτερα εἰς τὴν ἰατρικὴν, οὕτω καὶ οἱ ὀλίγοι Νόμοι. Ἡ τιμιότης, καὶ ἡ ἱκανότης τῶν ἐν τοῖς πράγμασι δύνανται νὰ περιστείλωσι πᾶν κακόν· ὁ διοικῶν, εἶπον προσέτι, πρέπει νὰ εὐχαριστῆται εἰς τοὺς ἐνυπάρχοντας Νόμους, καὶ νὰ μὴ ζητῇ ἄλλους ἄνευ μεγίστης καὶ ἀναποφεύκτου ἀνάγκης. Δικαιολογοῦμεν, εἶπεν ὁ Κ. Ὑπουργὸς, τὰ κινήματα τῶν ἀποστατῶν· δὲν τὰ δικαιολογοῦμεν ἡμεῖς, ἀλλ' οἱ ἀπὸ τοῦ **1844** ὑποστηρίζοντες τὴν Κυβέρνησιν· καὶ πρὸς τοῦτο ἀνέγνωσεν ἀπόσπασμα τοῦ περιοδικοῦ συγγράμματος, ἡ ἐπιθεώρησις τῶν δύω Κόσμων·

ἡμεῖς, ἐξηγοῦντες μόνον τὰ φαινόμενα, προσπαθοῦμεν νὰ εὕρωμεν τὴν πηγὴν καὶ τὰ μέσα τῆς θεραπείας.

Ἐκάκισε τὴν διαγωγήν μου ὡς Ὑπουργοῦ ἄλλοτε· ἀλλ' εἶναι φανερὸν, ὅτι ἐζήτουν καὶ ἐλευθεροτυπίαν καὶ Βουλὰς, καὶ διὰ τοῦτο ἐπαύθην, διότι ὑπέδειξα τὴν ἀπαρέσκειάν μου εἰς τὴν διαγωγὴν τῆς τότε Κυβερνήσεως, καὶ διότι ἐπεθύμουν ἐθνικὴν ἀντιπροσωπείαν, τὴν ὁποίαν οἱ σήμερον συνταγματικοὶ δὲν ἐθεώρουν τότε ἁρμόζουσαν.

Περαίνων τὸν λόγον μου, προσθέτω, ὅτι, ἐνῷ τοσοῦτος κίνδυνος ἐπίκειται εἰς τὴν Πατρίδα μας, εἶναι ὀρθότερον νὰ φροντίζωμεν περὶ τῶν ἀνθρώπων, καὶ ὄχι περὶ τῶν ζώων· ὅτι, ἂν καὶ ὑπάρχωσι Νόμοι, τιμωροῦντες τοὺς ἀποστάτας, πρέπει νὰ ὑπάρξωσι καὶ Νόμοι, ὑποχρεοῦντες τούτους καὶ τοὺς συνεργοὺς αὐτῶν ν' ἀποζημιώνωσι τοὺς παθόντας πολίτας ἕνεκα τῶν στάσεων.

Οἱ προαγορεύσαντες, παρετήρησεν ἄλλος, ἀπομακρυνθέντες τοῦ προκειμένου θέματος, περιέπεσον εἰς συζητήσεις πολιτικάς. Ἐνταῦθα οὔτε περὶ κατηγορίας τοῦ ὑπουργείου ἐλάλησέ τις, οὔτε περὶ παύσεως αὐτοῦ, οὔτε περὶ ὑπερασπίσεως τῶν στασιαστῶν, ὡς ὑπέλαβεν ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργός· διότι, ὅταν τις ὑποδεικνύῃ εἰς τὸν Ὑπουργὸν, ὅτι δὲν μεταχειρίζεται τὰ κατάλληλα πρὸς θεραπείαν τοῦ κακοῦ φάρμακα, οὔτε κάμνει τὴν ἀληθῆ διάγνωσιν τῆς νόσου, ἐνῷ μόνος αὐτὸς εἶναι εἰς ταῦτα ὑπόχρεως, οὐδὲ τὸ Ὑπουργεῖον κατηγορεῖ, οὐδὲ τοὺς στασιαστὰς ὑπερασπίζεται· εἶναι μὲν ἀληθὲς, ὅτι ὁ προλαλήσας ἀπέτεινε δηκτικάς τινας ἐκφράσεις, ἀλλ' ἐσκόπει διὰ τούτου νὰ ἐνισχύσῃ τὴν περὶ ἐξαλείψεως τοῦ προκειμένου ἄρθρου πρότασίν του, καὶ οὐχὶ νὰ κατηγορήσῃ τὴν ἐξουσίαν, ἢ νὰ προκαλέσῃ τὴν παῦσιν αὐτῆς. Ἐντούτοις παραλείπων ταῦτα, ἔρχομαι εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ προκειμένου θέματος.

Εἷς τῶν προαγορευσάντων εἶπεν, ὅτι οὐδὲν καλὸν ἄμικτον τοῦ κακοῦ· τὸ ἀξίωμα τοῦτο δὲν ἐφαρμόζεται ἐνταῦθα, διότι δὲν εἶναι ὀρθὸν νὰ παραδεχθῶμεν καὶ τὸ ἐν τῷ Νόμῳ κακὸν, διὰ τὸ ἐν αὐτῷ καλόν. Ἐκτὸς τούτου διὰ τῆς παραδοχῆς τοῦ ἄρθρου τούτου ἡ ζωοκτονία θέλει αὐξήσει· διότι, ἂν ἡ ἀποζημίωσις ἐπληρόνετο ἀμέσως δι' ἐράνου παρ' ἑκάστου τῶν δημοτῶν, ἤθελον οὗτοι τότε παρακινεῖσθαι νὰ ἐπαγρυπνῶσι πρὸς περιστολὴν τοῦ ἐγκλήματος· ἐπειδὴ ὅμως αὕτη δίδεται ἀπὸ τὸ δημοτικὸν Ταμεῖον, ἕκαστος θέλει ἀδιαφορεῖ, διότι οὐδεὶς γινώσκει, τί κάμνει ἡ Δημοτικὴ Ἀρχή· προσέτι καὶ πᾶσαν ἀπώλειαν ζώου,

ὅπως δήποτε ἐπισυμβᾶσαν, θέλουν ἀποδίδει εἰς ζωοκτόνους ἐπὶ τῷ σκοπῷ τῆς ἀποζημιώσεως, συννενοούμενοι μάλιστα μετὰ τοῦ Δημάρχου· τούτου ἕνεκα τὸ προκείμενον ἄρθρον πρέπει νὰ ἐξαλειφθῇ, ὡς παραβλάπτον τὸ σύνολον τοῦ Νόμου.

Ἐπειδὴ ἐκ τῆς καταχρήσεως τῆς διατάξεως τοῦ προκειμένου ἄρθρου, ἀντέταξεν εἷς τῶν προαγορευσάντων, δύναται νὰ ἐπαυξηνθῇ τὸ ἔγκλημα τῆς ζωοκτονίας, δὲν εἶναι λογικὸν διὰ τοῦτο νὰ μὴ τὸ παραδεχθῶμεν, καθόσον μάλιστα καὶ ἄλλοτε ἐφαρμοσθὲν ἐπὶ τῶν δενδροφυτειῶν, παρήγαγεν αἴσιον ἀποτέλεσμα, καὶ κατέπαυσε τὸ πνεῦμα τῆς ἐκδικήσεως.

Μετὰ ταῦτα μυστικῆς ψηφοφορίας γενομένης κατὰ προηγουμένην τῆς Γερουσίας ἀπόφανσιν, διχοψηφίας οὔσης, δὲν ἐγένετο δεκτὸν τὸ προκείμενον ἔνατον ἄρθρον.

Ἑπομένως, παρελθούσης τῆς ὥρας, ὁ Κ. Πρόεδρος ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν, ἀπαγγείλας, ὅτι ἀντικείμενον τῆς ἑπομένης Συνεδριάσεως εἶναι ἡ ἐξακολούθησις τῆς συζητητήσεως τοῦ προκειμένου περὶ ζωοκτονίας καὶ ζωοκλοπίας Νομοσχεδίου, καὶ ἡ συζήτησις τοῦ Νομοσχεδίου περὶ ἐκτάκτου πιστώσεως 100,000 δραχμῶν.

Ὁ Πρόεδρος

Α. ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι

Χ. ΚΑΟΝΑΡΗΣ

Ν. ΜΕΞΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς.

Ν. Χρυσόγελος.

Χρ. Βλάσσης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 6 Μαΐου 1848. Ἡμέρᾳ Πέμπτῃ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων τριάκοντα πέντε μελῶν, ὁ Κ. Πρόεδρος κηρύττει τὴν ἔναρξιν τῆς Συνεδριάσεως περὶ τὴν δωδεκάτην ὥραν τῆς μεσημβρίας.

Τὰ Πρακτικὰ τῆς προλαβούσης ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται, μηδεμιᾶς ἐνστάσεως γενομένης.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν Ὑπουργὸς ἀνέγνω Νομοσχέδιον περὶ συμπληρώσεως τοῦ Στρατοῦ τῆς Γραμμῆς, διὰ τὸ ἔτος 1848, καὶ τὴν ἐπὶ τούτου ἔκθεσιν, ἔχοντα ὡς ἕπεται.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Περὶ συμπληρώσεως τοῦ Στρατοῦ τῆς Γραμμῆς διὰ τὸ 1848 ἔτος.

Κύριοι Γερουσιασταί:

Παρουσιάζοντες εἰς ὑμᾶς τὸ ὁποῖον ἡ Βουλὴ κατὰ τὴν ΡΚΑ΄. Συνεδρίασίν της τῆς 26 Ἀπριλίου τρ. ἔτους παρεδέχθη παμψηφεὶ Νομοσχέδιον περὶ συμπληρώσεως τοῦ Στρατοῦ τῆς γραμμῆς διὰ τὸ 1848 ἔτος, σᾶς παρακαλοῦμεν νὰ ἐπισπεύσητε τὴν συζήτησιν καὶ ἐπιψήφισίν του, ἐπειδὴ, ὡς καλῶς γνωρίζετε, ἡ κατὰ μέγα μέρος ἐλαττωθεῖσα δύναμις τοῦ τακτοῦ Στρατοῦ ἐπιφέρει ἀνυπέρβλητα προσκόμματα εἰς τὴν πορείαν τῆς Στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας, καὶ ἡ Κυβέρνησις τῆς Α. Μ. εἰς τὰς παρούσας μάλιστα δυσχερεῖς περιστάσεις, ἠναγκάσθη νὰ προσφύγῃ εἰς τὸ μέσον τῆς στρατολογίας Ἐθνοφυλάκων, τὸ ὁποῖον ἐκτὸς ὅτι δὲν παρέχει τὰς ἐγγυήσεις μιᾶς τακτικῆς ὠργανισμένης δημοσίας δυνάμεως, ἐπιφέρει καὶ δαπάνας οὐκ ὀλίγας εἰς τὸ δημόσιον, ἐνῷ ἐὰν τὰ Σώματα τῆς γραμμῆς ἦσαν συμπληρωμένα, ἡ δημοσία τάξις δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ διαταραχθῇ.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 3 Μαΐου 1848.

Οἱ Ὑπουργοὶ
Η. Γ. ΡΟΔΙΟΣ, Α. Ι. ΚΡΕΣΤΕΝΙΤΗΣ.

Ο Θ Ω Ν
ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ.
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Οἱ Ἡμέτεροι Ὑπουργοὶ τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ τῶν Στρατιωτικῶν θέλουν εἰσαγάγει τὸ παρὸν Νομοσχέδιον εἰς τὴν Γερουσίαν, καὶ ὑποστηλίξει αὐτὸ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρον 1. Ὁ πρὸς συμπλήρωσιν τοῦ Στρατοῦ τῆς Γραμμῆς ἀπαιτούμενος ἀριθμὸς νεοσυλλέκτων κατὰ τὸ ἔτος 1848 προσδιορίζεται εἰς 1,000.

Οἱ 1,000 οὗτοι ἄνδρες θέλουν διανεμηθῆ κατ' ἀναλογίαν τοῦ

πληθυσμοῦ ὑπὸ μὲν τῶν Νομαρχῶν εἰς τὰς ἐπαρχίας τῶν Νομῶν, ὑπὸ δὲ τῶν Ἐπάρχων εἰς τοὺς Δήμους τῶν ἐπαρχιῶν αὐτῶν.

Ἄρθρον 2. Οἱ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ τῶν Στρατιωτικῶν Ἡμέτεροι Ὑπουργοὶ θέλουν δημοσιεύσει καὶ ἐκτελέσει τὸν παρόντα Νόμον, καθ' ὅσον εἰς ἕκαστον ἀνήκει.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 5 Μαΐου 1848.

ΟΘΩΝ.

ΛΥΚΟΥΡΓΟΣ Ι. ΚΡΕΣΤΕΝΙΤΗΣ.
Π. Γ. ΡΟΔΙΟΣ.

Ἀπεφασίσθη νὰ τυπωθῶσιν ἀμφότερα, καὶ νὰ διανεμηθῶσιν εἰς τὰ Τμήματα, διὰ νὰ διορίσωσι τὴν Ἐπιτροπήν.

Μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν εἷς τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, λαβὼν τὸν λόγον, εἶπεν. Ἐπειδὴ, κατὰ τὸ Σύνταγμα, ἡ δύναμις τοῦ Στρατοῦ τῆς Ξηρᾶς καὶ τῆς Θαλάσσης προσδιορίζεται κατ' ἔτος, ὁ Κ. Ὑπουργὸς ὤφειλε νὰ εἰσαγάγῃ πρότερον Νομοσχέδιον περὶ προσδιορισμοῦ τῆς στρατιωτικῆς δυνάμεως, καὶ μετὰ τοῦτο νὰ καθυποβάλῃ τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον, περὶ συμπληρώσεως τοῦ Στρατοῦ. Ἐπειδὴ δὲ ἤδη συνέβη τὸ ἐναντίον, ἐπιθυμεῖ νὰ μάθῃ παρὰ τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ τὸ αἴτιον, τὸ ὑπαγορεύσαν τὴν καινοτομίαν ταύτην, καὶ πόσος εἶναι ὁ ἀριθμὸς τοῦ Στρατοῦ διὰ τὸ ἐνεστὸς ἔτος.

Ἀπαντῶν πρὸς ταῦτα ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν Ὑπουργὸς, ἔχει δίκαιον ὁ προαγορεύσας, εἶπε, διότι κατὰ τάξιν ἔπρεπε νὰ προηγηθῇ τὸ Νομοσχέδιον περὶ προσδιορισμοῦ τοῦ ἀριθμοῦ τοῦ Στρατοῦ. Ἐπειδὴ ὅμως τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον εὗρον ἕτοιμον, καθυπέβαλον τοῦτο πρῶτον, καὶ μετ' οὐ πολὺ θέλω παρουσιάσει εἰς τὴν Βουλὴν καὶ τὸ ἕτερον περὶ τοῦ προσδιορισμοῦ τῆς δυνάμεως τοῦ Στρατοῦ. Ὁ ὁλικὸς δὲ στρατὸς ἐκτὸς τοῦ λόχου τῶν ἀπομάχων, εἶναι ὡς ἔγγιστα 7000, κατὰ τὰ ὑπάρχοντα ὀργανικὰ Διατάγματα, τουτέστι 4000 τακτικοῦ, συμπεριλαμβανομένου καὶ τοῦ Πεζικοῦ, τοῦ Ἱππικοῦ, καὶ τοῦ Πυροβολικοῦ, 1600 Ὀροφυλάκων, καὶ 1200 Χωροφυλάκων. Ἀπεφασίσθη ἑπομένως νὰ διορισθῇ Ἐπιτροπὴ, πρὸς ἐπεξεργασίαν τοῦ Νομοσχεδίου τούτου, ἥτις θέλει καθυποβάλει τὴν ἔκθεσίν της.

Μετὰ ταῦτα ἀπαγγείλαντος τοῦ Κ. Προέδρου τὴν ἡμερησίαν διάταξιν, ὁ Κ. Γραμματεὺς ἀνέγνω τὸ 4 ἄρθρον τοῦ περὶ ζωοκλοπίας καὶ ζωοκτονίας Νομοσχεδίου.

Εἰς δὲ τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, λαβὼν τὸν λόγον, ὀφείλω, εἶπε νὰ ἐκθέσω τοὺς λόγους, οἵτινες μὲ παρεκίνησαν νὰ προτείνω εἰς μίαν τῶν παρελθουσῶν Συνεδριάσεων, ὅτι τὸ προκείμενον ἄρθρον πρέπει νὰ τροπολογηθῇ, ἐν περιπτώσει, καθ' ἣν τὸ 9 ἄρθρον δὲν ἤθελε γίνει δεκτόν.

Ἐπειδὴ κατὰ τὸ ἄρθρον τοῦτο τὸ Δημόσιον προκαταβάλλει ἀμέσως τὸ ἥμισυ τοῦ προστίμου, ἢ τῆς χρηματικῆς ποινῆς, θέλουσι συμβαίνει πάμπολλαι καταχρήσεις· διότι οἱ κύριοι τῶν κλαπέντων ζώων, ὅταν δὲν δυνηθῶσι νὰ ἀνεύρωσι τὸν αὐτουργὸν, εἶναι εὔκολον νὰ ἀποδίδωσι τὴν πρᾶξιν εἰς τοὺς ἐν Ἑλλάδι ἀλλοδαποὺς, οἷον κτίστας καὶ βιομηχάνους, ἐξελθόντας τοῦ Κράτους κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς πράξεως, οἱ ὁποῖοι εἴτε ἐνήργησαν τὴν κλοπὴν, εἴτε μὴ, καταμηνυόμενοι, καταδικάζονται ἐρήμην, καὶ τὸ Δημόσιον τότε, κατὰ τὴν παροῦσαν διάταξιν, ὀφείλει νὰ προκαταβάλῃ τὸ ἥμισυ τῆς ζημίας. Ἐκτὸς τούτου ὁ κύριος τοῦ κλαπέντος ζώου, πρὸς τὸ ἴδιον συμφέρον, θέλει αὐξάνει τὴν τιμὴν αὐτοῦ, γνωρίζων, ὅτι θέλει πληρώνει τὸ Δημόσιον· διὰ τοὺς λόγους τούτους γνωμοδοτῶ, νὰ μὴν ὑποχρεοῦται εἰς τὴν ἀποζημίωσιν τὸ Δημόσιον, ἀλλὰ μόνοι οἱ ἔνοχοι.

Ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς, ἀπαντῶν πρὸς ταῦτα, τὸ προκείμενον ἄρθρον, εἶπεν, εἶναι ἀναγκαιώτατον, πρῶτον, διότι συντελεῖ εἰς τὸ νὰ καταγγέλλωνται οἱ ζωοκλέπται καὶ ζωοκτόνοι· καθότι, ὅταν οὗτοι εἶναι πτωχοὶ, καὶ τοιοῦτοι σχεδὸν εἶναι πάντοτε, οὐδεὶς θέλει καταμηνύει αὐτοὺς, ὡς μὴ ἐλπίζων νὰ λάβῃ παρ' αὐτῶν τὸ πρόστιμον, ἢ τὴν χρηματικὴν ποινὴν, εἰς τὴν ὁποίαν μέλλουν νὰ καταδικασθοῦν, ἐνῶ λαμβάνοντες δυνάμει τοῦ ἄρθρου τούτου τὸ ἥμισυ τοῦ προστίμου παρὰ τοῦ Δημοσίου, προθύμως θέλουσι τοὺς καταγγέλλει. Κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον τὸ Δημόσιον προκαταβάλλει τὰ ἔξοδα τῶν μαρτύρων, διὰ νὰ εὐκολύνῃ τὴν ἐμφάνισιν αὐτῶν, οἱ ὁποῖοι χωρὶς τούτου δυσκόλως ἤθελον παρουσιάζεσθαι. Ἡ προκαταβολὴ αὕτη εἶναι μία πίστωσις, διότι ἡ Κυβέρνησις ἐπιφυλάττεται νὰ ἀποζημιωθῇ παρὰ τοῦ ἐνόχου, καὶ ἴσως μεταξὺ τῶν 100 διαφύγει εἷς ἢ δύω, ὅτε ἡ ζημία εἶναι μικρὰ, ὡς πρὸς τὴν παραγομένην ὠφέλειαν. Ἐκτὸς τούτων οὔτε δόλιότης ὡς πρὸς τὴν αὔξησιν τῆς τιμῆς τοῦ κλαπέντος ἢ φονευθέντος ζώου δύναται νὰ λάβῃ χώραν, διότι τὰ Δικαστήρια δὲν θέλουν παραδέχεσθαι ἀνεξετάστως τὰς ἀπαιτήσεις τῶν κυρίων τῶν ζώων, πρὸς βλάβην τοῦ Δημοσίου.

Διότι συμβαίνουσι καταχρήσεις ἐπὶ τῆς ἐφαρμογῆς τινος Νόμου. ἐπέφερεν ἄλλος, δὲν ἔπεται, ὅτι δὲν πρέπει πλέον νὰ

συντάττωμεν Νόμους, καθὼς ἐπίσης καὶ νὰ μὴ τιμωρῶμεν οὔτε τοὺς ἐνόχους, διότι τυχὸν κατεδικάσθησαν ἀθῶοι. Ὁ προαγορεύσας εἶπεν, ὅτι ἡ ζωοκλοπία ἠμπορεῖ νὰ ἐνεργῆται ἀπὸ ἀλλοδαποὺς κτίστας ἢ βιομηχάνους, ἐνῷ ἐξέρχονται τοῦ Κράτους· ἀλλ' οὗτοι κατοικοῦν εἰς τὰς πόλεις, ὅπου ἐξασκοῦν τὴν τέχνην των, καὶ ὄχι εἰς τὰ χωρία, ἔνθα συνήθως συμβαίνει ἡ ζωοκλοπία· ἐπὶ τέλους δὲν δυνάμεθα νὰ ἐμποδίζωμεν τὴν Κυβέρνησιν νὰ δαπανᾷ, ὁσάκις τὸ νομίζει ἀναγκαῖον· ἐπειδὴ εἶναι κυρία τοῦ Ταμείου της· ἤθελεν εἶσθαι τὸ ἴδιον νὰ ζητῇ νὰ ἀφαιρῇ ὁ ξένος, ὅ,τι ὁ κύριος δίδει.

Τοὺς λόγους ἁπλῶς, ἀντέταξεν εἷς τῶν προαγορευσάντων, οἵτινες μὲ παρεκίνησαν νὰ ἐπιφέρω τὰς διαληφθείσας παρατηρήσεις, ἐκθέσας, καὶ τὴν τοῦ δημοσίου ζημίαν ἕνεκα τῶν καταχρήσεων ὑποδείξας, δὲν προεθέμην νὰ ἐπιμείνω εἰς τὴν παραδοχὴν τῆς γνώμης μου· ἀλλ' ὁ προλαλήσας, παρεξηγήσας τοὺς λόγους μου, ἐξήγαγεν ἐσφαλμένον συμπέρασμα, ὡς νὰ εἶπον, ὅτι δὲν πρέπει νὰ τιμωρῶνται πλέον οἱ ἔνοχοι, διότι τυχὸν κατεδικάσθησαν ἀθῶοι, ἐνῷ ἐγὼ ἀπ' ἐναντίας εἶπον, ὅτι πρέπει νὰ ἀποζημιώνουν οἱ ἔνοχοι, καὶ οὐχὶ τὸ δημόσιον· δὲν εἶναι ἀληθὲς προσέτι, ὅτι δὲν διαμένουσιν εἰς τὰ χωρία ξένοι, διότι πολλοὶ τούτων, καὶ μάλιστα βιομήχανοι κατοικοῦσιν εἰς αὐτά. Ἐπειδὴ δὲ ἐν τέλει τῆς ἀγορεύσεώς του ὁ προλαλήσας περιέπεσεν εἰς βλασφημίαν, εἰπὼν, ὅτι ἡ Κυβέρνησις εἶναι κυρία τοῦ Ταμείου της, καὶ οὐδεὶς δύναται νὰ τὴν ἐξετάσῃ, ζητῶ ν' ἀνακαλέσῃ τὴν φράσιν ταύτην, τόπον ἀντισυνταγματικὴν, καὶ προσβάλλουσαν τὴν Γερουσίαν.

Δὲν ἐνόησα διὰ τῆς μνησθείσης ἐκφράσεώς μου, ἀντεῖπεν ὁ πρὸ τοῦ τελευταίου ἀγορεύσας, νὰ προσβάλω τὴν Γερουσίαν, οὔτε ὅτι αὕτη δὲν ἔχει δικαίωμα νὰ ἐξετάζῃ τὰς πράξεις τῆς Κυβερνήσεως, ἀλλὰ μόνον, ὅτι, ἀφοῦ αἱ Βουλαὶ ἐπιψηφίσουν Νόμον τινὰ, δὲν λαμβάνουσι πλέον μέρος εἰς τὴν ἐκτέλεσίν του, διότι μόνη ἡ Ἐκτελεστικὴ Ἐξουσία ἔχει τοιοῦτον δικαίωμα.

Μετὰ τὴν συζήτησιν ἐπομένως ἐγένετο δεκτὸν τὸ ἄρθρον 4 τοῦ Νομοσχεδίου.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ἄρθρου ὀγδόου, ἐπρότεινέ τις νὰ τεθῇ μετὰ τὴν λέξιν «τοῦ ζώου» αἱ λέξεις «κατὰ τὸ κοινὸν δίκαιον» πρὸς περισσοτέραν σαφήνειαν, ἵνα ἅπαντα τὰ δικαστήρια ἐφαρμόζωσι τὸ ῥωμαϊκὸν δίκαιον· ἀπαντήσαντος δ' ἄλλου, ὅτι ἡ προσθήκη αὕτη εἶναι περιττὴ, διότι μόνον τὸ ῥωμαϊκὸν δίκαιον

ἰσχύει παρ' ἡμῖν ὡς πολιτικὸς Νόμος, ἡ Γερουσία παρεδέξατο τὸ προκείμενον ἄρθρον, ὡς ἔχει ἐν τῷ Νομοσχεδίῳ.

Μετὰ ταῦτα εἷς τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν παρετήρησε τὰ ἀκόλουθα. Ἐπειδὴ, ὡς ἄλλοτε ἐρρέθη, ὁ προκείμενος Νόμος εἶναι ἐξαιρετικὸς, καὶ λίαν αὐστηρὸς, προβάλλω δι' ἑνὸς ἄρθρου ἀκροτελευταίου νὰ περιορισθῇ ἡ ἰσχὺς αὐτοῦ εἰς δύω τοὐλάχιστον ἔτη· ἂν δὲ ἐν τῷ διαστήματι τούτῳ δὲν παύσῃ ἡ ζωοκλοπία καὶ ζωοκτονία, τὸ τότε Ὑπουργεῖον δύναται νὰ ζητήσῃ διὰ Νόμου παράτασιν αὐτοῦ, πρὸ τῆς ἐποχῆς ταύτης.

Ὁ περιορισμὸς τῆς διαρκείας τοῦ Νόμου, ἀντεῖπεν ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς, εἶναι καὶ ἄσκοπος, καὶ ἐπιβλαβής· εἶνε ἄσκοπος, διότι μόνος θέλει πέσει εἰς ἀχρηστίαν, ὅταν τὸ ἔγκλημα τῆς ζωοκλοπίας ἐξαλειφθῇ, ὡς συνέβη καὶ ἐπὶ τοῦ περὶ δενδροτομίας Νόμου· εἶναι ἐπιβλαβὴς, διότι οἱ ζωοκλόποι καὶ ζωοκτόνοι ἅπαντες θέλουν περιμένει τὴν λῆξιν τῆς προθεσμίας διὰ νὰ ἐκτελέσωσι τὸ ἔγκλημα. Ἐκτὸς τούτου, ἐπειδὴ εἶναι δύσκολον νὰ κατασκευάζωνται ταχέως οἱ Νόμοι, ἡ ζωοκλοπία θέλει αὐξήσει μετὰ τὴν λῆξιν τῆς προθεσμίας τοῦ Νόμου, ἕως οὗ ἀνανεωθῇ· διότι οἱ ζωοκλέπται δὲν θέλουν φοβεῖσθαι ἐν τῷ μεταξὺ τὰς ἐν αὐτῷ ποινάς· τούτου ἕνεκα δὲν πρέπει νὰ τεθῇ προθεσμία.

Ἐπειδὴ ὁ Νόμος, ἀντέταξεν ὁ προλαλήσας, παρέχει αὐστηροτάτας διατάξεις, ὡς οὐδεὶς ἄλλος, καὶ ἡ Γερουσία ἕνεκα τῆς ἀνάγκης τὸν παρεδέχθη, ἂν καὶ ὑπάρχῃ ὁ Ποινικὸς Νόμος, πρέπει νὰ καταργηθῇ, ἅμα ἡ ἀνάγκη παύσῃ· αὕτη δὲ μετ' οὐ πολὺ θέλει παύσει, ὡς φρονῶ, μὲ τὴν παρέλευσιν τῆς παρούσης γενεᾶς· διότι πιστεύω, ὅτι ὁ Κ. Ὑπουργὸς θέλει φροντίσει περὶ τῆς ἐκπαιδεύσεως τοῦ λαοῦ καὶ περὶ τῆς ἠθικῆς αὐτοῦ μορφώσεως, ἐξ ὧν πηγάζει ἡ ἐξάλειψις τῶν ἐγκλημάτων.

Ὁ προκείμενος Νόμος δύναται νὰ περιπέσῃ εἰς ἀχρηστίαν, ἀνέφερεν ὁ Κ. Ὑπουργὸς, ὅταν τὸ ἔγκλημα ἐκλείψῃ· ἀλλὰ μεταξὺ ἀχρηστίας καὶ καταργήσεως ὑπάρχει μέγα ἀπόστημα. Βεβαίως ὁ Νόμος δὲν λαμβάνει ἐφαρμογὴν, ὅταν ἐκλείψῃ ὁλοτελῶς τὸ ἔγκλημα· ὅταν ὅμως τοῦτο μετριασθῇ, καὶ σπανίως εἷς τινας μόνον Ἐπαρχίας ἀναφαίνηται, δὲν πρέπει νὰ τιμωρῆται ὁ ἔνοχος μὲ τὸν αὐστηρότατον τοῦτον Νόμον, ἀλλὰ μὲ ἄλλον μετριώτερον· διότι ἄλλως τὰ μικρότερα ἐγκλήματα θέλουν τιμωρεῖσθαι μᾶλλον τῶν βαρυτέρων.

Ἡ περὶ προθεσμίας τοῦ Νόμου πρότασίς μου, δὲν εἶναι καινοφανὴς, ἀλλὰ συνήθης καὶ εἰς ἄλλα Κράτη· ὅθεν ἐπιμένω εἰς ταύτην· καὶ ἂν τυχὸν κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ Νόμου δὲν ἐξαλειφθῇ

τὸ ἔγκλημα, ὁ τότε Ὑπουργὸς, συνορῶν τὴν ἀνάγκην τῆς ἀνανεώσεως αὐτοῦ, ἐξ ὧν θέλει ἔχει πληροφοριῶν, δύναται νὰ προβάλῃ, καὶ νὰ λάβῃ αὐτὴν ἀπὸ τὰ Νομοθετικὰ Σώματα.

Ἀντιτάξας εἰς ταῦτα, εἷς τῶν προαγορευσάντων, τότε μόνον ἤθελον παραδεχθῆ τὴν περὶ προθεσμίας πρότασιν τοῦ προαγορεύσαντος, εἶπεν, ὅταν ἔμενε τὸ ἄρθρον ἔννατον· ἀλλ' ἀφοῦ τοῦτο ἐξηλείφθη, ὁ νόμος δὲν περιέχει πλέον αὐστηρὰς ποινάς· αἱ ἐν αὐτῷ φαινόμεναι ὡς αὐστηραὶ ποιναὶ περιέχονται εἰς τὰ ἄρθρα 1, 5 καὶ 6. ἀλλὰ καὶ ἡ τοῦ πρώτου ἄρθρου ποινὴ δὲν εἶναι οὔτε αὐστηρὰ, οὔτε καινοφανὴς, διότι καὶ ἄλλοι προηγούμενοι Νόμοι καταδικάζουν αὐστηρότερα τὸν ἔνοχον εἰς τὸ δεκαπλοῦν, ἑξαπλοῦν, καὶ τριπλοῦν πρόστιμον, καὶ αἱ τοῦ πέμπτου καὶ ἕκτου εἶναι δίκαιαι, καθόσον μάλιστα καὶ ὁ Ποινικὸς Νόμος ἐπιβάλλει τὰς αὐτὰς ποινὰς, εἴς τε τοὺς ἐπὶ πλημμελήμασι καταδικασθέντας αὐτουργοὺς, καὶ εἰς τοὺς συνεργούς· διὰ ταῦτα, νομίζω, δὲν εἶναι ἀνάγκη προθεσμίας.

Ἐπομένως ἡ Γερουσία, κατ' ἐρώτησιν τοῦ Κ. Προέδρου, δὲν παρεδέχθη τὴν μνησθεῖσαν περὶ προθεσμίας τῆς διαρκείας τοῦ Νόμου πρότασιν.

Ψηφοφορηθὲν ἐπὶ τέλους τὸ σύνολον τοῦ προκειμένου περὶ ζωοκλοπίας καὶ ζωοκτονίας Νόμου, ἐγένετο δεκτὸν διὰ ψήφων 26 κατὰ 13, ἔχον ὅπως ὑπεβλήθη εἰς τὴν Συνεδρίασιν τῆς 6 Ἀπριλίου, ἐκτὸς τοῦ ἄρθρου ἐννάτου, τὸ ὁποῖον ἐξηλείφθη.

Μετὰ ταῦτα ἀναγνωσθέντος τοῦ Νομοσχεδίου περὶ ἐκτάκτου πιστώσεως 100,000 δραχμῶν, καὶ τῆς ἐπ' αὐτοῦ ἐκθέσεως τῆς Ἐπιτροπῆς, εἷς τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, λαβὼν τὸν λόγον, εἶπε ταῦτα.

Πρὶν ἢ ἐκφράσω τὴν γνώμην μου περὶ τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου, παρακαλῶ τὸν Κ. Ὑπουργὸν νὰ μᾶς δώσῃ διασαφήσεις τινάς· κατὰ τὴν χθεσινὴν Συνεδρίασιν ἐπεψηφίσαμεν τρίμηνον πίστωσιν ἀπέναντι τοῦ προϋπολογισμοῦ· καὶ ὀρθῶς, διότι πᾶσα πίστωσις δίδεται ἀπέναντι κεφαλαίων, κανονισμένων προηγουμένως διὰ Νόμου· σήμερον πάλιν ζητεῖται ἑτέρα πίστωσις, ἐπὶ λόγῳ, ὅτι ἀπαιτοῦνται ἔξοδα πρὸς κατάπαυσιν τῶν στασιαστικῶν κινημάτων· τὰ ἔξοδα ταῦτα ἢ προβλέπονται ἐν τῷ προϋπολογισμῷ, ἢ οὔ· ἂν τὸ πρῶτον, εἶναι περιττὸν νὰ ζητῆται ἤδη ἡ προκειμένη πίστωσις· ἂν τὸ δεύτερον, εἶναι ἄτοπον· διότι, ἄνευ προηγουμένου Νόμου, δὲν δύναται νὰ δοθῇ πίστωσις, ἐκτὸς ἂν ἡ ζητουμένη ἤδη θεωρηθῇ ὡς συμπληρωτική.

Καθ' ὅσον ἠδυνήθην νὰ ἐννοήσω, ἀντέταξεν ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐσω-

τερικῶν Ὑπουργὸς, ὁ προαγορεύσας ἐπιθυμεῖ νὰ μάθῃ, ἂν ἐν τῷ προϋπολογισμῷ ὑπάρχῃ κεφάλαιον ἐξόδων διὰ τὴν ἀσφάλειαν τοῦ Κράτους· τὸν διαβεβαιῶ λοιπὸν, ὅτι ὑπάρχει, συμποσούμενον τὸ πρῶτον εἰς 120,000 δραχ. ἐλαττωθὲν δὲ εἰς 100,000 μόνον, κατὰ πρότασιν τοῦ Ὑπουργείου, τὰς ὁποίας παρεδέχθη ἡ Βουλή· ἐπεψήφισε δὲ τὴν προσθήκην τῶν ἤδη ζητουμένων 100,000 διὰ τὴν παρουσιασθεῖσαν ἔκτακτον περίστασιν· διὰ τοῦτο τὸ Ὑπουργεῖον ζητεῖ ἤδη τὴν προκειμένην πίστωσιν, τῆς ὁποίας βεβαίως θέλει κάμει χρῆσιν, ἂν δὲν ἐπαρκέσῃ ἡ ἐν τῷ προϋπολογισμῷ ἀναφερομένη ποσότης τῶν 100,000 δραχμῶν, πρὸς κατάπαυσιν τῆς στάσεως, καὶ ἀποκατάστασιν τῆς κοινῆς ἡσυχίας καὶ τάξεως.

Ὁ Κ. Ὑπουργὸς, καθ' ὅσον συνάγεται καὶ ἀπὸ τοὺς λόγους τοῦ ἰδίου, ἔπρεπε νὰ ὀνομάσῃ τὴν προκειμένην πίστωσιν συμπληρωτικὴν, καὶ ὄχι ἔκτακτον, ἀντέταξεν ὁ προαγορεύσας· καὶ τότε ἤμην πρόθυμος νὰ τὴν παραδεχθῶ· διότι ἄλλως ἄνευ προηγουμένου Νόμου δὲν δύναται νὰ δοθῇ πίστωσις ἐπὶ κεφαλαίου, μὴ περιεχομένου ῥητῶς ἐν τῷ προϋπολογισμῷ.

Ἡ χθὲς παραχωρηθεῖσα τρίμηνος πίστωσις, εἶπεν ἄλλος, ἀπέβλεπε τὴν κανονισμένην τρέχουσαν ὑπηρεσίαν· ἡ δὲ προκειμένη ἀφορᾷ ἔκτακτα συμβάντα, καὶ διὰ τοῦτο ὠνομάσθη ἔκτακτος· φρονῶ, ὅτι ἡ πίστωσις αὕτη πρέπει νὰ δοθῇ· διότι πρὸς κατάπαυσιν τῶν στασιαστικῶν κινημάτων ἡ Ἐξουσία πρέπει νὰ ἦναι ἰσχυρὰ, καὶ τοιαύτη καθίσταται, ὅταν ἔχῃ τὰ ἀναγκαῖα μέσα.

Καὶ ἐγὼ, ἀντέταξεν ὁ προαγορεύσας, θέλω τὴν Κυβέρνησιν ἰσχυρὰν, ἀλλὰ πάντοτε διὰ τοῦ Νόμου· τὴν γνώμην μου δὲ μόνον ἐκφράζων, δὲν προτίθεμαι νὰ φέρω πρόσκομμα εἰς τὸ Ὑπουργεῖον, οὐδὲ νὰ τῷ στερήσω τὰ μέσα· τὴν πίστωσιν ταύτην ἐνόμισα συμπληρωτικήν· διότι δὲν προβλέπεται ἐν τῷ προϋπολογισμῷ. Ἐκτὸς τούτων, ἂν ἡ πίστωσις αὕτη χρησιμεύῃ εἰς πληρωμὴν τῶν Ἐθνοφυλάκων, πρέπει νὰ προηγηθῇ Νόμος, ἐπιτρέπων τὴν πληρωμὴν ταύτην· διότι ἄλλως κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ ἀπολογισμοῦ δὲν θέλει δυνηθῇ τὸ Ὑπουργεῖον νὰ τὴν δικαιολογήσῃ.

Διάταγμα περὶ συστάσεως Ἐθνοφυλακῆς δὲν ὑπάρχει, εἶπεν ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργός. Ἀλλ' ἀφοῦ τὸ Ὑπουργεῖον προσεκάλεσε τοὺς Ἕλληνας κατὰ τῶν ἀποστατῶν, οὗτοι προθύμως, ἀπὸ πατριωτισμοῦ μᾶλλον κινούμενοι, ἢ ἀπὸ τῆς εὐτελοῦς μισθοδοσίας των, ἐκινήθησαν κατ' αὐτῶν, ὧν τοὺς μὲν ἐντελῶς διέλυσαν, τοὺς δὲ ὅσον οὔπω θέλουν διαλύσει· ἂν δὲ αἱ Βουλαὶ

δὲν παραδεχθῶσι τὰ ἔξοδα ταῦτα, εὔχεται νὰ πάθῃ, ὅ,τι καὶ ὁ Ἐπαμινώνδας, καὶ νὰ καταλογισθῶσιν εἰς βάρος του· διότι τὰ ἐδαπάνησε πρὸς σωτηρίαν τῆς πατρίδος.

Δὲν παραδέχομαι, ἀντέταξεν ὁ προαγορεύσας, ὅτι δὲν εἶναι εἰς πλήρη ἐνέργειαν τὸ ἀπὸ 15 Ὀκτωβρίου 1843 Διάταγμα, περὶ συστάσεως τῆς Ἐθνοφυλακῆς· διότι τὸ Ὑπουργεῖον, εἰς τὸ Διάταγμα τοῦτο στηριζόμενον ῥητῶς, προκαλεῖ τὴν στρατολογίαν Ἐθνοφυλάκων διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 6,270 ἐγκυκλίου του.

Εὔχομαι, εἶπεν ἄλλος, νὰ μὴν ὑποπέσῃ καὶ τὸ ἐνεστὸς Ὑπουργεῖον εἰς τὰ λάθη τοῦ παρελθόντος, παρουσιάζον καταλόγους Ἐθνοφυλάκων ἀνυπάρκτους.

Τὸ Ὑπουργεῖον, παρετήρησεν ὁ Κύριος ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς, θέλον ν' ἀποφύγῃ πάντα ταῦτα, ἀνέθεσε καὶ τὴν καταγραφὴν τῶν στρατολογουμένων, καὶ τὰς πληρωμὰς αὐτῶν εἰς τὴν ἐπιτήρησιν τῶν Διοικητικῶν Ἀρχῶν· φειδόμενον μάλιστα τοῦ Δημοσίου πλούτου, διέταξε νὰ παύσωσιν οἱ ἐν τῇ Πελοποννήσῳ Ἐθνοφύλακες, ἅμα ἔμαθε τὴν κατάπαυσιν τῶν στάσεων· τοῦτο δὲ θέλει κάμει, ἅμα μάθει καὶ τὴν καταστροφὴν τῶν ἐν τῇ στερεᾷ Ἑλλάδι στασιαστῶν.

Μετὰ ταῦτα ἐγένετο δεκτὴ ἡ ἀρχὴ τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου.

Ἀναγνωσθέντα τὸ πρῶτον καὶ δεύτερον αὐτοῦ ἄρθρον, ἐγένοντο δεκτὰ παμψηφεί.

Ψηφοφορηθὲν ἐπὶ τέλους τὸ σύνολον αὐτοῦ, ἐγένετο δεκτὸν διὰ ψήφων 28 κατὰ 11, ἔχον, ὅπως ὑπεβλήθη εἰς τὴν Συνεδρίασιν τῆς τρίτης τοῦ ἐνεστῶτος μηνός.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κ. Πρόεδρος ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν, εἰπὼν, ὅτι ἀντικείμενον τῆς ἐπομένης Συνεδριάσεως εἶναι ἡ ἀνάγνωσις τῆς ἐκθέσεως τῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ συμπληρώσεως τοῦ Στρατοῦ τῆς Γραμμῆς τοῦ 1848.

Ὁ Πρόεδρος

Α. ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι

Χ. ΚΛΟΝΑΡΗΣ.

Ν. ΜΕΞΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς

Ν. Χρυσόγελος.

Χρ. Βλάσσης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 8 Μαΐου 1848. Ἡμέρᾳ Σαββάτῳ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων τριάκοντα καὶ δύο μελῶν, ὁ Κ. Πρόεδρος κηρύττει τὴν ἔναρξιν τῆς Συνεδριάσεως περὶ τὴν δωδεκάτην ὥραν τῆς μεσημβρίας.

Τὰ Πρακτικὰ τῆς προλαβούσης ἀναγνωσθέντα, ἐπικυροῦνται, μηδεμιᾶς ἐνστάσεως γενομένης.

Μετὰ ταῦτα ἀπαγγείλαντος τοῦ Κ. Προέδρου, ὅτι ἀντικείμενον τῆς ἡμερησίας διατάξεως, εἶναι ἡ ἀνάγνωσις τῆς ἐκθέσεως τῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ συμπληρώσεως τοῦ Στρατοῦ τῆς Γραμμῆς διὰ τὸ ἐνεστὸς ἔτος, ὁ Γραμματεὺς ἀνέγνω **τὴν ἔκθεσιν ταύτην, ἥτις ἀπεφασίσθη νὰ τυπωθῇ, καὶ διανεμηθῇ εἰς τοὺς ΚΚ. Γερουσιαστάς· ἔχει δ' αὕτη ὡς ἕπεται.**

ΕΚΘΕΣΙΣ

Τῆς Ἐπιτροπῆς τῆς Γερουσίας ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ συμπληρώσεως τοῦ στρατοῦ τῆς γραμμῆς διὰ τὸ 1848 ἔτος.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν ἡ ἐπιτροπὴ **τὸ** προκείμενον Νομοσχέδιον καὶ τὴν συνοδεύουσαν αὐτὸ Ἔκθεσιν τῶν Κυρίων Ὑπουργῶν ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ τῶν Στρατιωτικῶν, καὶ παρατηρήσασα, ὅτι μέχρι τοῦδε δὲν ἐξεδόθη Νόμος, συνάδων μὲ τὸ ἐν ἰσχύϊ Συνταγματικὸν Σύστημα ὡς πρὸς τὴν ἐκ μέρους τῶν ἀρμοδίων ἀντιπροσώπων διανομὴν τῶν νεοσυλλέκτων, κατὰ τὸ ἄρθρον **38** τοῦ περὶ Ἐπαρχιακῶν Συμβουλίων Νόμου, καὶ τὸ ἄρθρον **4** τοῦ ἀπὸ **28** Νοεμβρίου **1837** Νόμου τῆς ἀπογραφῆς· θεωρήσασα δὲ, ὅτι ἡ παροῦσα ἐποχὴ δὲν παρέχει τὸν ἀρμόδιον καιρὸν πρὸς ἔκδοσιν καὶ ἐφαρμογὴν τοιούτου Νόμου, καὶ ὅτι ἡ ἀνάγκη τῆς προτεινομένης νεοσυλλεξίας τῶν **1000** ἀνδρῶν πρὸς συμπλήρωσιν τοῦ Στρατοῦ τῆς Γραμμῆς εἶναι κατεπείγουσα, γνωμοδοτεῖ διὰ τοὺς λόγους τούτους νὰ γένῃ δεκτὸν τὸ εἰσαχθὲν Νομοσχέδιον, ὅπως ἔχει, διὰ μόνον τὸ παρὸν ἔτος.

Ὡς πρὸς τὸ μέλλον δὲ, ἡ Ἐπιτροπὴ θεωρεῖ ἀναγκαῖον νὰ εἰσαχθῇ ἐγκαίρως ἐκ μέρους τοῦ Ὑπουργείου εἰς τὰς Βουλὰς Νομοσχέδιον, διὰ τοῦ ὁποίου νὰ προσδιορίζηται ὁ ἀριθμὸς καὶ

ἡ κατ' Ἐπαρχίας διανομὴ τῶν νεοσυλλέκτων ἀναλόγως τοῦ πληθυσμοῦ, μέχρι τῆς συστάσεως τῶν Νομαρχικῶν Συμβουλίων· δυνάμει δὲ τοῦ Νόμου τούτου τὰ μὲν Ἐπαρχιακὰ Συμβούλια νὰ ἐνεργῶσι τὴν διανομὴν κατὰ Δήμους, τὰ δὲ Δημοτικὰ κατὰ Κοινότητας, συμφώνως μὲ τοὺς Συνταγματικοὺς θεσμοὺς καὶ μὲ τὰς διατάξεις τῶν ἀνωτέρω ἀναφερομένων Νόμων.

Ἐν Ἀθήναις τὴν **7** Μαΐου **1848.**

Ἡ Ἐπιτροπὴ

Τάτζης Μαγγίνας. Μ. Λ. Καΐρης
Σ. Θεοχαρόπουλος. Γ. Δαρειώτης.
Γ. Παππαηλιόπουλος.

Μετὰ ταῦτα ἀνεγνώσθη ἀναφορὰ τοῦ Γερουσιαστοῦ Κυρίου Ἰωάννου Σταΐκου ἀπὸ **4** Μαΐου Ε. Ἔ. ἐξαιτουμένου ἐπὶ δύο μῆνας εἰσέτι παράτασιν τῆς ἐγγιζούσης νὰ λήξῃ ἀδείας του, λόγῳ ἀσθενείας, δικαιολογουμένης ὑπὸ τοῦ ἐπισυναπτομένου ἀποδεικτικοῦ ἰατροῦ.

Εἰπόντος δέ τινος, ὅτι δὲν πρέπει νὰ παραχωρηθῇ ἡ ζητουμένη ἄδεια, οὔτε νὰ δοθῇ πίστις εἰς τὸ παρουσιαζόμενον πιστοποιητικόν· διότι καὶ ἄλλοι τῶν Γερουσιαστῶν ἐπαρουσίασαν τοιαῦτα, ἂν καὶ πραγματικῶς δὲν ἦσαν ἀσθενεῖς· ἀντεῖπεν ἄλλος, ὅτι ἀληθῶς εἶναι ἀσθενὴς ὁ τὴν παράτασιν τῆς ἀδείας ζητῶν Γερουσιαστὴς, ὡς θετικῶς ἐπληροφορήθη παρ' ἀνθρώπων, ἐκεῖθεν ἐρχομένων· προτείναντος δ' ἄλλου ὅτι πρέπει νὰ κοινοποιηθῇ καὶ εἰς τὸν ἴδιον, ὅτι μετὰ τὴν λῆξιν τῆς ἀδείας του θέλει στερεῖσθαι τῆς μισθοδοσίας του, ἡ Γερουσία τέλος ἀπεφάσισε νὰ μὴ παραχωρηθῇ εἰς τὸν ἀναφερόμενον ἡ ζητουμένη δίμηνος παράτασις τῆς ἀδείας.

Ἐπομένως ὁ Κ. Πρόεδρος ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν, ἀπαγγείλας ὡς ἀντικείμενον τῆς ἐπομένης Συνεδριάσεως τὴν συζήτησιν τοῦ Νομοσχεδίου περὶ συμπληρώσεως τοῦ Στρατοῦ τῆς Γραμμῆς, διὰ τὸ ἐνεστὼς ἔτος.

Ὁ Πρόεδρος
Α. ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Χ. ΚΛΟΝΑΡΗΣ.
Ν. ΜΕΞΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Ν. Χρυσόγελος.
Χρ. Βλάσσης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 10 Μαΐου 1848. Ἡμέρᾳ Δευτέρᾳ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων τριάκοντα τεσσάρων μελῶν, ὁ Κ. Πρόεδρος κηρύττει τὴν ἔναρξιν τῆς Συνεδριάσεως περὶ τὴν δωδεκάτην ὥραν τῆς μεσημβρίας.

Τὰ Πρακτικὰ τῆς προλαβούσης ἀναγνωσθέντα, ἐπικυροῦνται, μηδεμιᾶς ἐνστάσεως γενομένης.

Μετὰ ταῦτα ἀναγνωσθείσης ἀναφορᾶς τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Κ. Βότζαρη, ἐξαιτουμένου τεσσαρακονθήμερον παράτασιν τῆς δοθείσης εἰς αὐτὸν ἀδείας, λόγῳ ἀσθενείας, εἷς τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν εἶπεν, ὅτι δὲν πρέπει νὰ τῷ παραχωρηθῇ, ὡς δὲν παρεχωρήθη χθὲς καὶ εἰς τὸν Κ. Ἰωάννην Στάϊκον, ὅστις ἐδικαιολόγει μάλιστα τὴν ἀσθένειάν του διὰ πιστοποιητικοῦ ἰατροῦ· ἀντιπαρατηρήσαντος δ' ἄλλου, ὅτι ὁ μὲν Κ. Στάϊκος ἐζήτησεν ἐπανειλημμένως, καὶ ἔλαβε παράτασιν ἀδείας ἀπουσίας, ὁ δὲ Κ. Βότσαρης πρώτην ἤδη φορὰν ζητεῖ, ἀπεφασίσθη νὰ παραχωρηθῇ εἰς τὸν ἀναφερόμενον τριακονθήμερος παράτασις ἀδείας.

Μετὰ τοῦτο, πρὶν ἢ ὁ Κ. Πρόεδρος ἀπαγγείλῃ τὸ ἀντικείμενον τῆς ἡμερησίας διατάξεως, εἷς τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, ἀποτεινόμενος πρὸς τὸν Κ. ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν Ὑπουργὸν, εἶπε· περὶ οὐσιώδους ἀντικειμένου μέλλων νὰ κάμω λόγον, ἐπικαλοῦμαι τὴν προσοχὴν τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ. Εἰς τὰς Ἑλλ. ἐφημερίδας ἀνέγνωσα ἐπιστολήν τινα τοῦ Πασσᾶ τῆς Λαρίσσης, ἐν ᾗ ἀναφέρεται, ὅτι, κατ' ἔγγραφον αἴτησιν ἀξιωματικοῦ τινος τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως, σταλέντος παρὰ τῶν ἐν Λαμίᾳ στρατιωτικῶν καὶ πολιτικῶν Ἀρχῶν πρὸς τὸν εἰρημένον Πασσᾶν, κατελήφθησαν ὑπὸ Ὀθωμανῶν οἱ ἐν τοῖς μεθορίοις Ἑλληνικοὶ στρατῶνες. Ἐπερίμενον μέχρι τοῦδε νὰ μάθω ἐπισήμως, ἐὰν τὰ ἀναφερόμενα ἔχωνται ἀληθείας· ἀλλὰ μέχρι τοῦδε δὲν ἐδημοσιεύθη κἀμμία ἐπίσημος περὶ τούτου πρᾶξις τοῦ Ὑπουργείου· τούτου ἕνεκα ζητῶ πληροφορίας παρὰ τοῦ Κ. ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν Ὑπουργοῦ, ἂν τοιοῦτόν τι συνέβη· καὶ ἂν ἀληθῶς συνέβη, ὁποῖα μέτρα ἔλαβεν ἡ Κυβέρνησις κατὰ τοῦ ἀξιωματικοῦ, παραβιάσαντος ῥητὸν ὅρον τοῦ Συντάγματος, καὶ καταστάντος ἐνόχου ἐσχάτης προδοσίας.

Ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν Ὑπουργὸς, ἀπαντῶν, τὸ Ὑπουργεῖον, εἶπεν, οὔτε ἐπίσημον, οὔτε ἰδιαιτέραν εἴδησιν ἔχει περὶ ὅσων ἀνέφερεν ὁ προαγορεύσας· ἅμα δὲ ἀνέγνωσε τὴν μνησθεῖσαν

ἐπιστολὴν, καὶ εἶδε τὴν ἀναφέρουσαν περὶ τούτου περικοπὴν, δὲν ἔλειψε νὰ διευθύνῃ ἀμέσως εἰς τὸν ἀρχηγὸν τοῦ κατὰ τὴν Φθιώτιδα στρατοπέδου ἐντόνους διαταγὰς, καὶ ἐκφράζον τὴν λύπην καὶ ἔκπληξίν του διὰ τὴν τόσον ἀθέμιτον πρᾶξιν, προσβάλλουσαν τὸ Σύνταγμα, καὶ τὴν Ἐθνικὴν ἀξιοπρέπειαν, ἐζήτησε παρ' αὐτοῦ πληροφορίας ἀκριβεῖς· ἀλλὰ μέχρι τοῦδε, μήτε ὁ διαληφθεὶς Ἀρχηγὸς, μήτε ἡ ἐκεῖ Διοικητικὴ Ἀρχὴ ἀπήντησε, καὶ τοῦτο πρέπει νὰ ἀποδοθῇ εἰς τὰς περιστάσεις, εἰς τὰς ὁποίας εὑρέθησαν, ἕνεκα τῶν ἀνταρτικῶν κινημάτων. Διαβεβαιοῖ ὅμως τὴν Γερουσίαν, ὅτι οἱ Ἑλληνικοὶ στρατῶνες κατέχονται ταύτην τὴν στιγμὴν ἀπὸ Ἑλληνικὰ στρατεύματα.

Ἐπαινῶν, εἶπεν ὁ προαγορεύσας, τὸν Κ. Ὑπουργὸν διὰ τὴν εἰλικρινῆ ἐξήγησίν του, δὲν δύναμαι νὰ ἀποσιωπήσω τὴν ἀσυγχώρητον τῶν ἐν Λαμίᾳ Ἀρχῶν ἔλλειψιν, αἵτινες ἠμέλησαν μέχρι τοῦδε νὰ πληροφορήσουν τὸ Ὑπουργεῖον περὶ τοσοῦτον σπουδαίου ἀντικειμένου. Ἂν δ' ἀληθῶς Ὀθωμανοὶ στρατιῶται κατέλαβον τοὺς Ἑλληνικοὺς Στρατῶνας κατ' ἔγγραφον αἴτησιν τοῦ ἀξιωματικοῦ, εἶναι ἀδιάφορον πλέον, ἂν ἤδη στρατιῶται Ἕλληνες κατέχουν αὐτούς· ὁ ῥηθεὶς ἀξιωματικὸς πρέπει νὰ τιμωρηθῇ. Καὶ ἂν κατὰ διαταγὴν ἄλλων ἐνήργησεν, νὰ δώσωσι καὶ οὗτοι λόγον τῆς παρατόλμου ταύτης πράξεως. Ἐὰν δὲ τὸ Ὑπουργεῖον δὲν ἐνεργήσῃ τὰ δέοντα, τὸ ὁποῖον δὲν ἐλπίζω, ἐπιφυλάττομαι νὰ κάμω λόγον περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου εἰς ἄλλην Συνεδρίασιν.

Ὁ ἀρχηγὸς, ἐπανέλαβεν ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν Ὑπουργὸς, βεβαίως θέλει καθυποβάλει τὰς ζητηθείσας πληροφορίας διαταχθεὶς ἐπανειλημμένως. Ἐστὲ δὲ βέβαιοι, ὅτι τὸ Ὑπουργεῖον θρησκευτικῶς τὸ Σύνταγμα σεβόμενον, θέλει λάβει τὰ κατάλληλα μέτρα καὶ κατὰ τοῦ ἀξιωματικοῦ, ἐὰν ἀποδειχθῇ, ὅτι εἶναι ἔνοχος, καὶ κατὰ παντὸς ἄλλου, ὅστις συνετέλεσεν εἰς τὸ κακούργημα τοῦτο.

Τὸ περιστατικὸν εἶναι ἐνδεχόμενον, εἶπεν ἄλλος, καὶ δὲν εἶναι ἀπίθανον. Δὲν δυνάμεθα βέβαια νὰ μεμφθῶμεν τὸ Ὑπουργεῖον διὰ τὴν πρᾶξιν· ἀπορίας ὅμως ἄξιον εἶναι, ὅτι ἡ Κυβέρνησις ἔμαθε τὸ περιστατικὸν τοῦτο ἀπὸ ἔγγραφον Τουρκικὸν, καὶ πῶς μέχρι τοῦδε δὲν ἔλαβεν ἐπισήμους πληροφορίας, μ' ὅλον ὅτι ἐζήτησεν αὐτὰς ἐπανειλημμένως, ὡς λέγει ὁ Κ. Ὑπουργὸς, παρὰ τοῦ Ἀρχηγοῦ τῆς στρατιωτικῆς δυνάμεως. Ὁποιαδήποτε καὶ ἂν ἦσαν τὰ ἐμπόδια, ἡ ἔλλειψις αὕτη εἶναι ἀξιοκατάκριτος· Ἐὰν δὲ ἦναι ἀληθῆ τὰ ἀναφερόμενα εἰς τὸ μνησθὲν ἔγγραφον,

οὐ μόνον ὁ ἀξιωματικὸς, ὁ τὴν φύλαξιν τῶν στρατώνων εἰς Ὀθωμανοὺς ἐπιτρέψας, πρέπει νὰ τιμωρηθῇ διὰ τὴν πρᾶξιν, ἀλλὰ καὶ ὁ ἀποστείλας αὐτὸν, καὶ μὴ εἰσέτι τὴν Κυβέρνησιν εἰδοποιήσας Ἀρχηγὸς, ἐὰν τοιαύτην ἐντολὴν ἔδωκεν εἰς αὐτόν· καὶ διὰ τοῦτο περιμένομεν ἐντὸς ὀλίγων ἡμερῶν νὰ ἴδωμεν τὴν ἐπιβολὴν τῆς ἀνηκούσης ποινῆς κατὰ τῶν ἐνεχομένων εἰς τοιαύτην ἀντισυνταγματικὴν πρᾶξιν.

Ἡ μὲν προανάκρισις, ἐπέφερεν ὁ Κ. Ὑπουργὸς, ἀνήκει εἰς τὸ Ὑπουργεῖον, καὶ ταύτην θέλει ἐνεργήσει μὲ ὅλην τὴν αὐτηρότητα, ἡ δὲ ἐπιβολὴ τῆς ποινῆς εἶναι ἔργον τοῦ ἁρμοδίου Δικαστηρίου.

Τὸ προκείμενον περιστατικὸν, εἶπεν ἄλλος, εἶναι σοβαρὸν, εἶναι λίαν σπουδαῖον, ὡς ἀποβλέπον τὴν ἐθνικὴν τιμὴν καὶ ἀσφάλειαν· τοιαύτην ἀτιμίαν δὲν ἔπαθε ποτὲ τὸ Ἑλληνικὸν Ἔθνος, νὰ καταπατηθῶσι τὰ ὅριά του καὶ νὰ καταληφθῶσιν οἱ στρατῶνες του. Τὸ Ὑπουργεῖον, εἶπεν ὁ Κ. Ὑπουργὸς, οὐδεμίαν ἐπίσημον περὶ τούτου ἔλαβε μέχρι τοῦδε εἴδησιν· δὲν γνωρίζω, ἂν ἔλαβε γνῶσιν τοῦ πράγματος παρὰ τῆς ἐνταῦθα ἐδρευούσης Ὀθωμανικῆς Πρεσβείας, ἢ ἀπὸ τὰς ἐφημερίδας μόνον τὸ ἔμαθεν, ὡς καὶ ἡμεῖς. Δέκα σχεδὸν ἡμέραι παρῆλθον ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τοῦ συμβάντος, καὶ τὸ Ὑπουργεῖον εὑρίσκεται ἀκόμη εἰς ἄγνοιαν, καὶ ἐν ᾧ ἀκριβῶς γινώσκει ἄλλα πράγματα, μικροτέρου λόγου ἄξια, δὲν γνωρίζει θετικῶς, ὅτι Τοῦρκοι κατέλαβον τοὺς Ἑλληνικοὺς Στρατῶνας. Ὁ Κ. Ὑπουργὸς, ἀποδοκιμάζων ἤδη δημοσίως τὴν πρᾶξιν ταύτην, διαβεβαιοῖ, ὅτι ἔλαβε τὰ κατάλληλα μέτρα πρὸς τιμωρίαν τοῦ ἐγκλήματος. Ἀλλὰ τὰ μέτρα ταῦτα εἶναι κοινὰ, εἶναι ἐξ ἐκείνων, τὰ ὁποῖα συνήθως λαμβάνονται διὰ τὰ κοινὰ ἐγκλήματα· ὅσον τὸ πραχθὲν ἔγκλημα εἶναι βαρὺ, κατὰ τοσοῦτον ἔπρεπε νὰ ληφθῶσιν ἔκτακτα καὶ δραστήρια μέτρα. Ὤφειλεν ὁ Κύριος Ὑπουργὸς νὰ στείλῃ ἀμέσως μετὰ τὴν εἴδησιν τοῦ συμβάντος τούτου ἀνώτερον στρατιωτικὸν ὑπάλληλον εἰς τὴν θέσιν, ὅπου τὸ ἔγκλημα ἔλαβε χώραν, ἢ νὰ μεταβῇ καὶ ὁ ἴδιος ἐκεῖσε, καὶ νὰ παύσῃ καὶ τιμωρήσῃ τὰς αὐτόθι Ἀρχὰς, ἂν ἀληθῶς τοιοῦτόν τι συνέβη. Οὐδὲν δὲ τούτων ἐνήργησε τὸ Ὑπουργεῖον, ἀλλ' ἀπὸ ἐγγράφους ἐξηγήσεις περιμένει νὰ μάθῃ τὴν ἀλήθειαν καὶ παρ' ἐκείνων, οἵτινες ἴσως ἔχουν συμφέρον νὰ καλύψωσιν αὐτὴν, δεικνύον διὰ τούτου ὀλιγωρίαν περὶ τὴν ἐνέργειαν τῶν ὑψηλῶν καθηκόντων του.

Οἱ στρατῶνες κατέχονται ἤδη ἀπὸ Ἕλληνας στρατιώτας, εἶπεν ὁ Κ. Ὑπουργός· τοῦτο βεβαίως δὲν γνωρίζει ἐπισήμως,

διότι ἄλλως ἔπρεπε νὰ γνωρίζῃ καὶ τὴν ὑπὸ τῶν Ὀθωμανῶν κατάληψιν αὐτῶν, καὶ πῶς ἐνεργήθη ἡ ἐγκληματικὴ αὕτη πρᾶξις. Περαίνων τὸν λόγον μου, ὀφείλω νὰ ἐπικαλεσθῶ τὴν προσοχὴν τῆς Γερουσίας ἐπὶ τοῦ προκειμένου σοβαροῦ περιστατικοῦ, τὸ ὁποῖον τὸ Ὑπουργεῖον ἐθεώρησεν, ὡς φαίνεται, μὲ ἀδιαφορίαν, ἐνῷ τὸ Σύνταγμα ῥητῶς περὶ τούτου διαλαμβάνει.

Ὁ προλαλήσας, ἐπέφερεν ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς, ἀπαντῶν εἰς τὰ προλεχθέντα, ἐμέφθη τὸ Ὑπουργεῖον διότι δὲν ἔλαβεν ἐπισήμους πληροφορίας, ἀλλ' ἀπὸ τὸ πρὸς τὸν ἐνταῦθα Πρέσβυν τῆς Τουρκίας ἔγγραφον, ἔλαβε γνῶσιν τοῦ συμβάντος, ὡς νὰ ἠμέλησε νὰ προσκαλέσῃ τὰς ἁρμοδίους Ἀρχὰς, διὰ νὰ δώσωσι τὰς ἀναγκαίας πληροφορίας. Τὸ Ὑπουργεῖον ἔπραξεν ἐντὸς τῶν καθηκόντων του· προσεκάλεσεν ἐπανειλημμένως τὰς ἐκεῖ Ἀρχὰς νὰ δώσωσι τὰς ἀναγκαίας πληροφορίας, καὶ περιμένει θετικὴν ἀπάντησιν διὰ νὰ ἐνεργήσῃ τὰ περαιτέρω. Ἐπὶ τέλους, παραλείπων ν' ἀπαντήσω εἰς ἅπαντα τὰ ὑπὸ τοῦ προαγορεύσαντος λεχθέντα, προσθέτω μόνον, ὅτι τὸ Ὑπουργεῖον δὲν ἔδειξεν ὀλιγωρίαν μήτε ἀδιαφορίαν, ὡς ἀνέφερεν οὗτος, εἰς τόσον σπουδαῖον περιστατικὸν, τοῦ ὁποίου τὴν βαρύτητα ἤξευρε νὰ ἐκτιμήσῃ δεόντως.

Μετὰ ταῦτα εἰπόντος τοῦ Κ. Προέδρου, ὅτι ἀντικείμενον ἡμερησίας διατάξεως εἶναι ἡ συζήτησις τοῦ Νομοσχεδίου περὶ συμπληρώσεως τοῦ Στρατοῦ τῆς Γραμμῆς διὰ τὸ Ἐ. Ἔ. καὶ ἀναγνωσθείσης τῆς ἐπὶ τούτου ἐκθέσεως τῆς Ἐπιτροπῆς, εἷς τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, λαβὼν τὸν λόγον, εἶπεν.

Ὁ σκοπὸς τοῦ προκειμένου εἰς συζήτησιν Νομοσχεδίου εἶναι ἡ συμπλήρωσις τοῦ Στρατοῦ διὰ τὸ τρέχον ἔτος· ἀλλὰ γνωρίζομεν ἡμεῖς τὸ ὁλικὸν ποσὸν, τοῦ ὁποίου τὴν συμπλήρωσιν καλούμεθα νὰ ψηφίσωμεν; Ἐνθυμεῖσθε, τί παρετήρησα πρὸς τὸν Κ. Ὑπουργὸν τῶν Στρατιωτικῶν, ὅτε πρὸ ὀλίγων ἡμερῶν εἰσῆξεν ἐνταῦθα τὸ παρὸν, χωρὶς πρῶτον νὰ μᾶς παρουσιάσῃ τὸ κύριον τοῦ ἐτησίου προσδιορισμοῦ τῆς στρατιωτικῆς Δυνάμεως Νομοσχέδιον, παρακολούθημα τοῦ ὁποίου ἤθελεν εἶσθαι τώρα τοῦτο· βλέπετε, ὅτι, ἂν σήμερον γένῃ δεκτὸν τὸ Νομοσχέδιον τοῦτο, καὶ δοθῇ ἡ ἄδεια εἰς τὸ Ὑπουργεῖον νὰ στρατολογήσῃ ἐξ ὑπ' ἀρχῆς **1000** ἄνδρας διὰ τὸ τρέχον ἔτος, μετ' ὀλίγον δὲ, ὅτε ἤθελε παρουσιασθῇ ἐνταῦθα τὸ εἰρημένον Νομοσχέδιον τοῦ προσδιορισμοῦ τῆς στρατιωτικῆς Δυνάμεως, καὶ ἡ Γερουσία ἤθελεν εὕρῃ εὔλογον ἴσως νὰ ἐλαττώσῃ κατὰ **1000** ἄνδρας τὸν στρατὸν, βλέπετε, λέγω, ὅτι τότε ἡ συζήτησις καὶ ἐπιψή-

φισις τοῦ παρόντος Νομοσχεδίου ἤθελε κανταντήσῃ περιττὴ καὶ ἄσκοπος· διότι 1000 ἀνδρῶν ἔχει χρείαν ἡ Κυβέρνησις νὰ στρατολογήσῃ πρὸς συμπλήρωσιν τοῦ στρατοῦ, ἀλλὰ κατὰ τόσους, ἢ καὶ περισσοτέρους ἠδύνατο νὰ ἐλαττωθῇ μετὰ τὴν συζήτησιν τοῦ κυρίου ἐκείνου Νόμου ἡ Δύναμις αὕτη.

Ἐπειδὴ ὅμως οὕτω μᾶς ἐσυνήθησαν πρὸ πολλοῦ ἤδη χρόνου, ὄχι μόνον περὶ τὰ ἀφορῶντα τὰς στρατιωτικὰς δυνάμεις τοῦ Κράτους, ἀλλὰ καὶ περὶ τὰ ἀφορῶντα τὰ οἰκονομικά, μᾶς ἀναγκάζουσι δηλονότι νὰ ψηφίζωμεν φορολογικοὺς Νόμους, πρὶν ἴδωμεν πρῶτον, πόσα θέλουν εἶσθαι τὰ ἀναγκαῖα ἔξοδα, ὥστε νὰ δυνάμεθα νὰ ἐπιφέρωμεν βελτίωσίν τινα περὶ ταῦτα, καὶ ἀνακούφισιν τοῦ λαοῦ, διὰ τοῦτο ἔκαμα μὲν καὶ σήμερον ἐπιτροχάδην, ὡς καὶ προχθὲς, τὰς παρατηρήσεις ταύτας, ἀλλὰ δὲν ἔχω σκοπὸν νὰ ἐμμείνω εἰς αὐτὰς, καὶ ἔρχομαι εἰς ἄλλο θέμα, ἔχων μόνον κατὰ νοῦν τὸ περυσινὸν ποσὸν τῆς στρατιωτικῆς Δυνάμεως, ἤτοι τὰς 9,000.

Ὁ σκοπὸς λοιπὸν τοῦ Νομοσχεδίου εἶναι, ὡς εἶπον, ἡ συμπλήρωσις τοῦ στρατοῦ· ἀλλ' ὁ σκοπὸς τῆς συμπληρώσεως αὐτῆς καὶ συντηρήσεως τοῦ στρατοῦ, ποῖος; οὐχὶ ἡ ὑπεράσπισις τοῦ Κράτους ἐναντίον ἐξωτερικῶν προσβολῶν, καὶ ἡ διατήρησις τῆς ἐσωτερικῆς τάξεως καὶ ἡσυχίας; Καὶ ἡ μὲν πρώτη ἀνάγκη δὲν ἐπῆλθε μέχρι τῆς σήμερον, οὐδ' ἴσως εἶναι κίνδυνος νὰ ἐπέλθῃ διὰ πολὺν καιρὸν εἰσέτι, χάρις εἰς τὴν κραταιὰν προσασίαν τῶν τριῶν μεγάλων Δυνάμεων· ἀλλὰ καθόσον ἀφορᾷ τὴν δευτέραν, ἐχρησιμοποίησαν ἆρά γε, ὅσον ἔπρεπε, τὴν δημοσίαν Δύναμιν ταύτην, χωρὶς νὰ καταφεύγωσι, καὶ κατὰ μέγα μάλιστα μέρος, εἰς ἄλλα ἔκτακτα καὶ ἔκνομα μέτρα; χωρὶς νὰ αὐξάνωσιν ἐπαισθητῶς τὸ ἱκανῶς ὑπέρογκον ποσὸν τῶν δημοσίων ἐξόδων, μὲ ἐκτάκτους δαπάνας; χωρὶς νὰ συνταράττωσι τὴν κοινωνίαν μὲ ἀλλεπαλλήλους καὶ κατεσπευσμένας στρατολογίας;

Πῶς δὲν ἐπήρκεσε λοιπὸν ἡ δημοσία αὕτη Δύναμις τῶν 9,000 ἀνδρῶν νὰ περιστείλῃ μόνη τὰ ἀπὸ καιρὸν εἰς καιρὸν ἀναφυέντα στασιαστικὰ κινήματα; πῶς εἰς μάτην ἆρα ἐξώδευσε μέχρι σήμερον ὁ λαὸς ὑπὲρ τὰ 60,000,000, πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον, ὅταν ἐν ὥρᾳ ἀνάγκης, καὶ ἀνάγκης ὄχι τόσον βαρείας, ὄχι ἐπερχομένης ἀπὸ ἐχθρὸν ἔχοντα δύναμιν ὁπωσοῦν ἀξιόμαχον, ὅταν, λέγω, ἡ Κυβέρνησις ἀναγκάζηται νὰ καταφεύγῃ εἰς τοιαῦτα μέτρα, ὡς νὰ μὴ ὑπῆρχον οὐδὲ 100 στρατιῶται μόνιμοι εἰς τὸ Κράτος; εἰς μάτην ἄρα ταῦτα πάντα;

ἰδοὺ εἰς ποίας ἀμφιβολίας κατήντησε τοὺς πολίτας ἡ μέχρι τοῦδε Διεύθυνσις τῶν πραγμάτων τῆς Πολιτείας.

Καὶ δὲν εἶναι τὰ τακτικὰ μόνον ἔξοδα, τὰ ὁποῖα ἐπιβαρύνουσι τὸν λαόν· εἶναι κατ' ἐμὲ, καὶ αἱ διατάξεις αὐταὶ τοῦ περὶ στρατολογίας Νόμου, ὄχι τόσον κατάλληλοι μὲ τὰς περιστάσεις τοῦ τόπου· εἶναι καὶ αἱ παρὰ πάντων, οὐδ' αὐτοῦ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν ἐξαιρουμένου, αἱ παρὰ πάντων ὁμολογούμεναι καταπιέσεις περὶ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ Νόμου, ὥστε διὰ ταῦτα ἠδυνάμεθα νὰ εἴπωμεν μὲ κάποιαν βεβαιότητα, ὅτι ὁ σκοπὸς τοῦ Νόμου τούτου δὲν ἐκπληροῦται μέχρι τῆς σήμερον· διότι ὄχι μόνον οἱ εὐκαταστατώτεροι τῶν πολιτῶν καὶ διὰ τοῦτο ἐχεγγυώτεροι ἀποφεύγουσι τὴν κατάταξίν των εἰς τὰς φάλαγγας τοῦ στρατοῦ, ἀλλὰ καὶ πολλότατοι τῶν ἐνδεῶν ἀπαλλοτριοῦσι τὰς μικρὰς περιουσίας των, διὰ ν' ἀντικατασταίνωσιν ἄλλους ἀνθ' ἑαυτῶν, ὁσάκις ὁ κλῆρος, ἢ ἡ κακὴ πίστις τῶν ἐκτελεστῶν τοῦ Νόμου τοὺς φέρει εἰς τὴν ἀνάγκην ταύτην.

Καὶ ταῦτα μὲν ὡς πρὸς τὰ βάρη τοῦ λαοῦ περὶ τὴν συνδρομήν του πρὸς τὸν καταρτισμὸν καὶ τὴν συντήρησιν τοῦ στρατοῦ, καὶ ὡς πρὸς τὴν μικρὰν αὐτοῦ χρησιμοποίησιν εἰς τὰς ἀνάγκας τοῦ Κράτους, λόγῳ τῆς κακῆς διευθύνσεως. Ἡ δὲ ἀνατροφὴ καὶ ἐκπαίδευσις αὐτοῦ πῶς διενεργεῖται μέχρι τοῦδε; Ὁ Κύριος ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν Ὑπουργὸς, καθὼς καὶ ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν γνωρίζουσιν ὡς φιλολόγοι τὰς περὶ τοῦ σπουδαίου τούτου ἀντικειμένου ἰδέας τοῦ σοφοῦ ἡμῶν προγόνου Πλάτωνος· γνωρίζουσιν, ὁποίαν μεγάλην καὶ ὑπεράνθρωπον τιμὴν ἀπέδιδεν ὁ θεῖος ἐκεῖνος ἀνὴρ εἰς τὸ *γένος τῶν φυλάκων*, ἐν ὅσῳ διετέλουν εἰς τὴν ζωὴν, καὶ πῶς ἐγνωμοδότει νὰ τιμῶσι, καὶ στεφανώνωσι τοὺς τάφους αὐτῶν μετὰ θάνατον, ὡς τάφους ἡρώων καὶ ἡμιθέων! ἀλλ' ὁποίαν ἀνατροφὴν ἐν ταυτῷ ἐνόμιζεν, ὅτι ἔπρεπε νὰ λαμβάνωσιν οἱ νέοι οὗτοι; τοὺς ἤθελε, νομίζετε, νὰ διάγωσι τὸν βίον αὐτῶν ἐντὸς τῶν πόλεων, ὅπου καὶ σωματικαὶ καὶ ἠθικαὶ νόσοι ἐπιπολάζουσιν; αὐτὸς συμβουλεύει νὰ περιπολῶσιν οἱ φύλακες τὴν χώραν τῆς Ἐπικρατείας, καὶ μάλιστα τὰ μεθόρια, ὥστε νὰ γνωρίζωσιν ἀκριβῶς τοὺς τόπους, νὰ ὀχυρώνωσιν ἐπιμελῶς τὰς ἐπικαίρους ἐν καιρῷ πολέμου θέσεις κτλ. κτλ. Τοιαύτη, νομίζομεν καὶ ἡμεῖς, ἔπρεπε νὰ ἦναι ἡ ἀνατροφὴ τῶν νέων στρατιωτῶν μας, καὶ πρὸς τούτοις, ἔπρεπε νὰ στρατοπορῶσι συνεχέστερον περὶ τὰς ὑπόπτους διατριβὰς τῶν λῃστῶν καὶ ἄλλων κακούργων, καὶ νὰ καταδιώ-

κωσιν αὐτοὺς πανταχόθεν, γυμναζόμενοι ἀρχῆθεν εἰς τὴν ἔντιμον καὶ δημοφελῆ ταύτην κρυπτείαν!

Ταῦτα δὲ οὕτω γινόμενα περὶ τὸν αὐσιώδη τοῦτον κλάδον τῆς Πολιτείας, ἤθελον καρποφορήσῃ, ὁμοῦ μὲ τὴν διοργάνωσιν τῆς Ἐθνοφυλακῆς, καρποὺς καλλίστους, καρποὺς ἀξίους τῶν δαπανῶν καὶ τῶν προσδοκιῶν τοῦ Ἔθνους.

Ἀλλὰ λαλῶν ἐνταῦθα περὶ τῆς κατὰ ξηρὰν Δυνάμεως τοῦ Κράτους, δὲν πρέπει, μοὶ φαίνεται, νὰ λησμονήσω καὶ τὴν ἀξιολογωτάτην Ναυτικὴν Δύναμιν, τὴν τοσοῦτον ἀναγκαιοτάτην καὶ χρησιμωτάτην εἰς τὴν Πατρίδα ὑπάρξασαν ἐπὶ τῶν ἡμερῶν τοῦ ἀγῶνος τῆς ἐλευθερίας, νῦν δὲ δυστυχῶς πρὸ πολλοῦ παραμεληθεῖσαν καὶ εἰς ἐλεεινὴν κατάστασιν καταντήσασαν. Ναί! ἐπὶ τοῦτο προσκαλῶ θερμῶς καὶ ἐντόνως τὴν προσοχὴν τῶν Κυρίων Ὑπουργῶν καὶ τῶν σεβαστῶν συναδελφῶν μου. Τὸ Ναυτικὸν εἶναι ἓν τῶν ἰσχυροτέρων στηριγμάτων τῆς ἀπανταχόθεν ἀπὸ θαλάσσας περιβρεχομένης Πατρίδος μας· καὶ πρέπει, καὶ συμφέρει, καὶ ἀναγκαῖον εἶναι ν' ἀνορθωθῇ συμμετέχον ἀφθόνως τῆς ἠθικῆς καὶ ὑλικῆς συνδρομῆς τοῦ Ἔθνους, συνάμα μὲ τὴν στρατιωτικὴν Δύναμιν.

Ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν Ὑπουργὸς, ἀντετάξε πρὸς ταῦτα, ὅτι ὁ προλαλήσας ἀνέφερε πολλὰ, ἀφορῶντα τὸν περὶ ἀπαγορεύσεως Νόμον, τὴν ἀνατροφὴν καὶ ἄσκησιν τῶν στρατιωτῶν, τὰς προβλεπομένας ἀπὸ ἰδιαίτερα ὀργανικὰ Διατάγματα, τὸν σκοπὸν τοῦ τακτικοῦ στρατοῦ κτλ. ἀλλὰ ταῦτα πάντα εἶναι ἐκτὸς τοῦ προκειμένου θέματος, καὶ διὰ τοῦτο δὲν ἀπαντῶ.

Ἅπαντα κάμνωμεν προθυστέρως, εἶπεν ὁ προλαλήσας, ὡς ὑποβαλόντες πρότερον τὸ περὶ συμπληρώσεως τοῦ στρατοῦ Νομοσχέδιον, ἐνῷ ἔπρεπε νὰ προηγηθῇ τὸ περὶ προσδιορισμοῦ τοῦ ἀριθμοῦ αὐτοῦ. Ἐρωτηθεὶς κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς παρουσιάσεως τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου, ἀνέφερον τοὺς λόγους διὰ τοὺς ὁποίους προηγήθη τὸ Νομοσχέδιον τοῦτο· τότε ἡ Γερουσία, ἐὰν ἐθεώρει ἐπάναγκες νὰ προηγηθῇ τὸ Νομοσχέδιον περὶ προσδιορισμοῦ τοῦ στρατοῦ, ἠδύνατο ν' ἀναβάλῃ τὴν συζήτησιν τοῦ προκειμένου, μέχρι τῆς ἐπιψηφίσεως τοῦ πρώτου, τὸ ὁποῖον σήμερον θέλω καθυποβάλει εἰς τὴν Βουλήν· ἀλλ' ἡ Γερουσία εἰς τὴν Συνεδρίασιν ἐκείνην ἀπεφάσισε νὰ προχωρήσῃ εἰς τὴν συζήτησιν αὐτοῦ.

Πολλάκις ἐρρέθη καὶ παρ' ἡμῶν καὶ παρὰ τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, ὅτι τὰ παρελθόντα δὲν πρέπει ν' ἀναφέρωνται· ἂν δὲ τὸ ἐνεστὼς Ὑπουργεῖον παραβῇ κατά τι τὰ καθήκοντά του, αἱ Βουλαὶ ἔχουν τὸ δικαίωμα νὰ ἐξελέγχουν τὰς πράξεις του.

Ὁ προαγορεύσας ὠμίλησε πρὸς τοῖς ἄλλοις καὶ περὶ ἐσωτερικῆς ἀσφαλείας, καὶ περὶ ἐξωτερικῆς ὑπερασπίσεως τοῦ Κράτους. Δὲν ἀγνοεῖ ὁ προαγορεύσας ὅτι ὁ στρατὸς εἶναι ἄφευκτον καὶ ἀναγκαῖον τῆς Πολιτείας στοιχεῖον· διότι αὕτη, ἔχουσα, ὡς καὶ πᾶν ἄτομον, τὸ δικαίωμα τῆς ἀμύνης, χρῄζει ἰσχυρᾶς στρατιωτικῆς Δυνάμεως πρὸς διατήρησιν τῆς ἐσωτερικῆς καὶ ἐξωτερικῆς ἀσφαλείας της· καὶ ἂν τοιαύτην Δύναμιν εἴχομεν, ἠθέλομεν εὑρίσκεσθαι εἰς ἄλλην περιωπὴν, χωρὶς νὰ διακινδυνεύωμεν νὰ γίνωμεν τοῦ τυχόντος ἕρμαιον.

Καθόσον ἀφορᾷ τὸ εἰς τὸν στρατιωτικὸν κλάδον δαπανώμενον ὑπέρογκον ποσὸν, συμφωνῶ μὲ τὸν προαγορεύσαντα· τὸ ποσὸν ὅμως τοῦτο δὲν δαπανᾶται ὅλον διὰ τὸν τακτικὸν στρατὸν, ὡς ἀπερισκέπτως πολλοὶ διακηρύττουν· διότι εἰς τὸ ποσὸν τοῦτο συμπεριλαμβάνονται καὶ αἱ πολλῶν ἀγωνιστῶν μισθοδοσίαι, τὰς ὁποίας τὸ Ἔθνος ὀφείλει νὰ χορηγῇ εἰς αὐτοὺς διὰ τὰς ἐκδουλεύσεις των.

Ὡμίλησε προσέτι ὁ προλαλήσας καὶ περὶ Ἐθνοφυλακῆς, ἀλλ' ἐγὼ παραλείπω ἤδη ν' ἀναφέρω τι περὶ τούτου, διότι εἶναι ἐκτὸς τοῦ προκειμένου.

Ἀνέφερε τέλος, ὅτι οἱ ἀποστάται ἦσαν ὀλίγοι· ἀπ' ἐναντίας τόσαι θέσεις, καὶ τόσα χωρία καταλαβόντες, δὲν ἠδύναντο νὰ ἦναι ὀλίγοι. Ἐν τούτοις ἂν ἔλειπεν ἡ στρατιωτικὴ Δύναμις, οἱ ὑπὸ τοῦ Κ. Φαρμάκη συλληφθέντες Ὀθωμανοὶ, ἤθελον λεηλατεῖ ἀτιμωρητεὶ τὴν χώραν τῆς Ἑλλάδος.

Ἂν καὶ παραδέχωμαι, ἐπέφερεν ἄλλος, πολλὰς τῶν παρατηρήσεων τοῦ πρὸ τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ ἀγορεύσαντος, δὲν εἶναι ἤδη ὁ ἁρμόδιος καιρὸς νὰ ἐπιφέρω καὶ ἐγὼ τὴν περὶ τούτων γνώμην μου· διότι ἄλλο ἀντικείμενον πρόκειται σήμερον εἰς συζήτησιν· διὰ τοῦτο παρατηρῶν μόνον, ὅτι ὁ ὑπάρχων στρατὸς δὲν ἐπαρκεῖ εἰς ὅλας τὰς ἀνάγκας τοῦ Κράτους, προβάλλω τὴν παραδοχὴν τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου, θεωρῶν περιττὴν πᾶσαν περαιτέρω περὶ τῆς ἀρχῆς αὐτοῦ συζήτησιν.

Ὁ Κ. Ὑπουργὸς, ἐπήνεγκεν εἷς τῶν προαγορευσάντων, ἀπαντῶν εἰς τὰ ὑπ' ἐμοῦ λεχθέντα, ἀνέφερεν, ὅτι ὡμίλησα ἐκτὸς τοῦ προκειμένου· ἀπ' ἐναντίας ἐγὼ φρονῶ, ὅτι, προκειμένου περὶ στρατολογίας 1,000 ἀνδρῶν, οἱ ὁποῖοι θέλουν ὑπηρετήσει ἐπὶ τέσσαρα ἔτη, δύναται ἕκαστος νὰ ἐκφράσῃ τὴν ἰδέαν του, καὶ νὰ ἐπιφέρῃ, ὅσας παρατηρήσεις θεωρεῖ ἀναγκαίας. Ἂν δ' οἱ ΚΚ. Ὑπουργοὶ δὲν ἔφερον τὰ πράγματα, εἰς ἣν ἤδη εὑρίσκονται κατάστασιν, δὲν ἔπρεπε νὰ ἐρεθίζωνται ἀπὸ τοὺς λόγους μου.

Τὸ παρελθὸν εἶπεν ὁ Κ. Ὑπουργὸς, δὲν πρέπει νὰ ἐγγίζωμεν· ἀλλ' ἐγὼ ἐκφράσας μόνον τὰς σκέψεις μου, τὰς ὁποίας ἡ μελέτη τοῦ παρόντος Νομοσχεδίου ἐγέννησε, οὔτε ὀνόματα ἀνέφερον, οὐδ' ἐμπαθῶς κατά τινος ἐλάλησα.

Ἡ ἀνατροφὴ, καὶ τὰ στρατιωτικὰ γυμνάσια εἶναι ἔργον ἰδιαιτέρων ὀργανικῶν Διαταγμάτων, εἶπεν ὁ Κ. Ὑπουργός· δὲν ἀρνοῦμαι τοῦτο· δὲν δύναμαι ὅμως νὰ παρασιωπήσω, ὅτι ἡ Κυβέρνησις ὀφείλει ν' ἀκούῃ, καὶ πραγματοποιῇ τὰς περὶ τούτου ὀρθὰς τῶν Νομοθετικῶν Σωμάτων συμβουλάς.

Ἀπερισκέπτως διακηρύττουσί τινες, εἶπεν ὁ ἴδιος Ὑπουργὸς, ὅτι δαπανῶνται τοσαῦτα χρήματα διὰ τὸν τακτικὸν στρατὸν, ἐνῷ πολλὰ τούτων ἐξοδεύονται εἰς τοὺς ἀγωνιστάς. Ὅτε τὸ 1842 πολὺς ἐγίνετο λόγος περὶ οἰκονομίας τῶν ἐξόδων τοῦ Κράτους, πολλοὶ ἐφρόνουν, ὅτι ὁ νῦν Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν ἠδύνατο νὰ διατηρήσῃ τὸν ἀναγκαῖον στρατὸν δι' ἐξόδων ὀλιγωτέρων κατὰ ἓν τρίτον τῶν πρότερον δαπανωμένων· τοιαύτην καὶ ἐγὼ ἔχων περὶ τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ ἰδέαν, ἤμην, καὶ εἶμαι πεπεισμένος, ὅτι εὐχαρίστως ἤθελεν ἐνασχοληθῇ εἰς τοῦτο, ἐκτὸς εἰμὴ, ἐὰν ἀληθεύῃ πάντοτε δυστυχῶς, ὅτι ἡ ἀρχὴ μεταβάλλει τὸν ἄνδρα· δαπανῶνται εἰς τοὺς ἀγωνιστὰς πολλὰ, εἶπεν ὁ Κ. Ὑπουργός· ἀλλ' οὗτοι ἐκτὸς, ὅτι εἶναι εὐάριθμοι, δύνανται ἀκόμη νὰ πράξωσί τι ὑπὲρ τῆς Πατρίδος, χρείας τυχούσης, καὶ ἐπομένως τὰ δι' αὐτοὺς δαπανώμενα δὲν ἀποβαίνουσι μάταια.

Ἄνευ τῆς στρατιωτικῆς δυνάμεως, εἶπεν ὁ αὐτὸς Ὑπουργὸς, οἱ ὑπὸ τοῦ Κυρίου Φαρμάκη συλληφθέντες τέσσαρες Ὀθωμανοὶ ἤθελον εἰσβάλει, καὶ κατατροπώσει τὴν Ἑλλάδα. Ὡς πρὸς τοῦτο ἀγνοῶ τὶ ν' ἀπαντήσω· λέγω μόνον, ὅτι ὁ Φαρμάκης, ὅστις πρὸ ὀλίγου ἦτον εἰς τὴν φυλακὴν, καταδιώκει ἤδη ἄλλους κινηθέντας πρὸς τὸν αὐτὸν σκοπόν.

Περαίνων τὸν λόγον μου, προσθέτω, ὅτι, ἐνόσῳ ἰσχύει τὸ Σύνταγμα, δὲν πρέπει ν' αὐξάνωμεν τὴν δύναμιν τοῦ Στρατεῦ διὰ τῶν τυχαίων μέσων, ἀλλὰ διὰ τῶν νομίμων.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς, ἐρωτῶ, εἶπε, τὸν προαγορεύσαντα νὰ ἐξηγηθῇ σαφέστερα, ἂν θεωρῇ, ἢ μὴ, ἀναγκαίαν τὴν ὕπαρξιν τακτικοῦ στρατοῦ· διότι ἐκ τῶν ἀγορεύσεών του ἠνόησα, ἂν δὲν ἀπατῶμαι, ὅτι ἔχει ἐναντίαν ἰδέαν.

Εἶμαι πρόθυμος, ἀπήντησεν ὁ προαγορεύσας, νὰ ἐξηγηθῶ. Ἐκ προοιμίων ὅμως παρατηρῶ, ὅτι ὁ Κ. Ὑπουργὸς, παρεξηγήσας τοὺς λόγους μου, ἐξήγαγεν, ὅτι ἐγὼ δὲν θέλω τὸν τακτικὸν στρατὸν, ὅπως καὶ ἄλλοτε ἔπραξεν ἐπὶ τῆς συζητή-

σεως τοῦ περὶ ζωοκλοπίας καὶ ζωοκτονίας Νομοσχεδίου, εἰπὼν, ὅτι εὑρίσκονται Γερουσιασταὶ, δικαιολογοῦντες τὰς ἀνταρσίας. τούτου ἕνεκα, ὁσάκις ὁμιλῶ, πρέπει νὰ περιβάλω περὶ τὸν λαιμὸν ἀγχόνην διὰ τὴν ἔκφρασιν τῆς γνώμης μου, ἢ νὰ προσποιηθῶ τὸν μανιακὸν, ὡς ὁ Σόλων.

Προκειμένου περὶ συμπληρώσεως τοῦ Στρατοῦ ἐκ χιλίων ἀνδρῶν, χωρὶς νὰ γνωρίζωμεν τὸν ὁλικὸν ἀριθμὸν τοῦ Στρατοῦ, παρετήρησα, εἰς τί οὗτοι κυρίως χρησιμεύουσιν, ἀφοῦ κατὰ μὲν τινος ἔξωθεν ἐπερχομένου ἐχθροῦ δὲν ἔγινεν, οὔτε θέλει γένῃ διὰ πολὺν καιρὸν εἰσέτι ἀνάγκη αὐτῶν· κατὰ δὲ τῶν Ἐσωτερικῶν ταραχῶν δὲν ἐχρησιμοποιήθησαν ἀρκούντως μέχρι τῆς σήμερον, λόγῳ τῆς κακῆς διευθύνσεως τῶν πραγμάτων; Ταῦτα λοιπὸν λέγων, ἐξέφρασα γνώμην, ἂν θέλω, ἢ μὴ, τὸν τακτικὸν Στρατόν; ἡ διαγωγή μου ἀπέδειξεν, ἂν θέλω τὴν ὕπαρξιν τακτικοῦ Στρατοῦ· διότι συνετέλεσα νὰ σχηματίσῃ ὁ Φαβιὲ ἐντὸς δύο μηνῶν τακτικὸν Στρατὸν 5000, ἐνῷ εἶχε μόνον 500. Προτιμῶ λοιπὸν τακτικὸν πειθαρχικὸν, καὶ ἠθικὸν Στρατὸν, καὶ ὄχι σώματα ἐνόπλων στρατολογούμενα τυχαίως τῇδε κακεῖσε, καὶ ὑπὸ τὴν διάθεσιν τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν τιθέμενα.

Ἐπειδὴ ὁ προλαλήσας, ἐπέφερεν ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν Ὑπουργὸς, εἶπεν, ὅτι ἡ Ἀρχὴ μεταβάλλει τὸν ἄνδρα, τὸν ἀπαντῶ, ὅτι τετάρτην ἤδη φορὰν ὑπουργῶ, καὶ ἡ διαγωγή μου, οὔτε ὡς δημοσίου, οὔτε ὡς ἰδιώτου ἤλλαξεν.

Ἄλλο ἐζήτησα παρὰ τοῦ προλαλήσαντος, εἶπεν ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς, καὶ ἄλλως ὑπολαβὼν τὴν ἐρώτησίν μου, μοὶ ἀπέδωκεν ἰδέαν, τὴν ὁποίαν μήτε εἶχον, μήτε ἐξέφρασα. Παρατηρῶ δὲ εἰς τὸν Κ. Γερουσιαστὴν, ὅτι δὲν πρέπει, ἐξερχόμενος τοῦ προκειμένου θέματος, νὰ ὁμιλῇ περὶ ἄλλων ἀντικειμένων, ἀσχέτων πρὸς τὸ προκείμενον, οὔτε νὰ περιφρονῇ τοὺς στρατολογουμένους, ὡς τυχαίως καὶ ἀγεληδὸν, οὕτως εἰπεῖν, συλλεγομένους. Ὅτι δὲ ἡ ὕπαρξις τοῦ τακτικοῦ στρατοῦ εἶναι ἀναγκαιοτάτη, ἀπεδείχθη καὶ εἰς ταύτας ἀκόμη τὰς περιστάσεις· διότι ἡ ὀλιγοήμερος ἀπουσία τῆς χωροφυλακῆς ἔδωκε καιρὸν εἰς ἀνθρώπους ἀπονενοημένους νὰ εἰσβάλωσιν εἰς τὰς Καλάμας, καὶ νὰ προξενήσωσι τόσην ζημίαν καὶ εἰς τὸ Δημόσιον καὶ εἰς τοὺς ἰδιώτας.

Περὶ Στρατοῦ ἐν γένει ὁμιλήσας, ἐπανέλαβεν ὁ προαγορεύσας, ὁποῖος πρέπει νὰ ἦνε οὗτος, καὶ πῶς πρέπει νὰ διευθύνηται, δὲν ἐξῆλθον τοῦ προκειμένου· δὲν ἔπρεπε δὲ ν' ἀναφέρῃ ὁ Κ. Ὑπουργὸς, ὅτι κατηγορῶ τοὺς στρατολογουμένους, ὡς ἀγεληδὸν δῆθεν λαμβανομένους· διότι τοιοῦτον τι ποτὲ δὲν ἐννόησα, μήτε εἶπον.

Θεωρῶ ἅπαντα τὰ εἰρημένα, ἐπέφερεν ἄλλος, ἐκτὸς τοῦ προκειμένου· διότι εἶμαι βέβαιος, ὅτι τὸ Ὑπουργεῖον δὲν ἐπιθυμεῖ νὰ ὑπάρχῃ στρατιωτικὴ δύναμις, παρ' ὅσην ἀπαιτεῖ ἡ ἀνάγκη τοῦ Κράτους, διὰ νὰ μὴν ἐπιβαρύνηται τὸ Δημόσιον μὲ ἔξοδα, διὰ τὰ ὁποῖα κατέκρινεν ἄλλους.

Ὅλα τὰ ἀναγκαῖα μέτρα, ἀπήντησεν ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς, ἐλάβομεν, καὶ ἀπανταχοῦ, ὅπου δὲν εἶναι ἀνάγκη, διετάξαμεν τὴν διάλυσιν τῶν στρατολογηθέντων, πρὸς ἀποφυγὴν ματαίων καὶ περιττῶν ἐξόδων.

Παυσάσης τῆς περαιτέρω συζητήσεως ἐγένετο δεκτὴ ἡ Ἀρχὴ τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου, περὶ συμπληρώσεως τοῦ Στρατοῦ τῆς Γραμμῆς διὰ τὸ Ε. Ἔ.

Ἀναγνωσθέντος ἐπομένως τοῦ ἄρθρου πρώτου, εἷς τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, λαβὼν τὸν λόγον, εἶπε· τὸ δεύτερον ἐδάφιον τοῦ προκειμένου ἄρθρου ἀντιβαίνει εἰς προϋπάρχοντας Νόμους, ἰσχύοντας ἤδη, καὶ μὴ ἀντιβαίνοντας εἰς τὸ Σύνταγμα, τὸν περὶ Ἐπαρχιακῶν Συμβουλίων, λέγω, καὶ τὸν περὶ ἀπογραφικῆς στρατολογίας, κατὰ τοὺς ὁποίους ἡ διανομὴ τῶν εἰς ἑκάστην κοινότητα ἀναλογούντων στρατευσίμων, γίνεται ἀπὸ τὰ Ἐπαρχιακὰ Συμβούλια· ἡ ἐπὶ τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου Ἐπιτροπὴ ἀγνοῶ, πῶς διϊσχυρίσθη, ὅτι τοιοῦτοι Νόμοι, συνάδοντες μὲ τὸ Συνταγματικὸν σύστημα, ὡς πρὸς τὴν ἐκ μέρους τῶν ἁρμοδίων ἀντιπροσώπων διανομὴν τῶν νεοσυλλέκτων, δὲν ἐξεδόθησαν. Ἐγὼ ἀπ' ἐναντίας φρονῶ, ὅτι ὑπάρχουσι, καὶ ἰσχύουσι, διότι οὔτε ὑπ' ἄλλου Νόμου μεταγενεστέρου ἠκυρώθησαν, οὔτε εἰς τὰς διατάξεις τοῦ Συντάγματος ἀντιβαίνουσι, διὰ νὰ θεωρηθῶσιν αὐτοδικαίως κατηργημένοι. Ὑπαρχόντων λοιπὸν τῶν μνησθέντων Νόμων, δὲν πρέπει νὰ νομοθετήσωμεν ἤδη, ὅτι ἡ διανομὴ τῶν ζητουμένων ἤδη νεοσυλλέκτων θέλει γίνεσθαι ὑπὸ τῶν Νομαρχῶν διὰ τὰς Ἐπαρχίας, καὶ ὑπὸ τῶν Ἐπάρχων διὰ τοὺς Δήμους· διὰ ταῦτα προτείνω νὰ τροπολογηθῇ τὸ ἐδάφιον δεύτερον τοῦ προκειμένου ἄρθρου, ὡς ἀκολούθως. « Οἱ 1000 οὗτοι ἄνδρες θέλουν διανεμηθῆ, καὶ στρα-
» τολογηθῆ κατὰ τοὺς περὶ τούτων ὑπάρχοντας Νόμους. »

Ἡ Ἐπιτροπὴ, ἀπήντησεν ὁ εἰσηγητὴς αὐτῆς, διὰ τῆς φράσεως « δὲν ἐξεδόθη Νόμος, συνάδων μὲ τὸ ἐν ἰσχύϊ Συνταγ-
» ματικὸν σύστημα ὡς πρὸς τὴν ἐκ μέρους τῶν ἁρμοδίων
» ἀντιπροσώπων διανομὴν τῶν νεοσυλλέκτων κτλ. » δὲν ἐννοεῖ, ὅτι δὲν ὑπάρχει ὁ περὶ ἀπογραφῆς Νόμος, ἀλλ' ὅτι μέχρι τοῦδε δὲν ἐξεδόθη Νόμος περὶ διανομῆς, σύμφωνα μὲ τὸ Συνταγμα-

τικὸν σύστημα. Ἡ διανομὴ τῶν νεοσυλέκτων γίνεται κατ' ἀναλογίαν τοῦ πληθυσμοῦ, καὶ ἐνεργεῖται κατὰ τὸ διανεμητικὸν τῆς φορολογίας σύστημα εἰς τὰ Συνταγματικὰ Κράτη, ἐν οἷς τὰ Νομοθετικὰ Σώματα, προσδιορίζοντα τὸ ὁλικὸν ποσὸν, διανέμουν κατὰ Νομούς. Τὰ Νομαρχιακὰ Συμβούλια κατ' Ἐπαρχίας. τὰ δ' Ἐπαρχιακὰ κατὰ Δήμους, καὶ τὰ Δημοτικὰ ἐνεργοῦσι. Τοιοῦτος λοιπὸν καὶ περὶ διανομῆς τῶν νεοσυλλέκτων Νόμος ἀπαιτεῖται· καὶ διὰ τοῦτο ἡ Ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ εἰσαχθῇ ἐγκαίρως ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου, παραδεχομένη ἐπὶ τοῦ παρόντος τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον διὰ τὸ κατεπεῖγον τῆς συμπληρώσεως τοῦ Στρατοῦ.

Φρονῶ, ἀντέταξεν ὁ τὴν τροπολογίαν προτείνας, ὅτι ὑτάρχει τοιοῦτος Νόμος, δίδων τὸ δικαίωμα τῆς διανομῆς εἰς τὰ Ἐπαρχιακὰ Συμβούλια· καὶ ἀφοῦ οὗτος δὲν ἀντιβαίνει εἰς τὸ Σύνταγμα, εἶναι ἀδιάφορον, ἂν πρὸ, ἢ μετ' αὐτὸ ἐξεδόθη· τὸν Νόμον λοιπὸν τοῦτον δὲν πρέπει νὰ παραβῶμεν, διότι ἐκ τῶν παραβιάσεων τῶν Νόμων προέρχονται ὅλα τὰ δεινὰ εἰς τὰ Κράτη.

Ὁ μνησθεὶς περὶ ἀπογραφῆς Νόμος, ἀντέκρουσεν ὁ προαγορεύσας, ἀντιβαίνει εἰς τὸ Σύνταγμα· διότι κατὰ μὲν τὸν Νόμον τοῦτον τὸ Ὑπουργεῖον προσδιορίζει τὸ ποσὸν, καὶ κάμνει τὴν διανομὴν, κατὰ δὲ τὸ Σύνταγμα ἀμφότερα ταῦτα ἐνεργοῦσι τὰ Νομοθετικὰ Σώματα.

Ἡ προταθεῖσα τροπολογία, παρετήρησεν ἄλλος, εἶνε ἔλλογος, διότι εἶναι σύμφωνος μὲ τοὺς ὑπάρχοντας Νόμους· ἡ δὲ γνώμη τῆς Ἐπιτροπῆς, προβάλλουσα τὴν ἔλλειψιν τελείου Νόμου, ἀπομακρύνεται παντελῶς ἀπὸ τὸ συνταγματικὸν σύστημα, παραδεχομένη τὸ §. β'. τοῦ προκειμένου ἄρθρου, ἀντιβαῖνον εἰς τοὺς κειμένους Νόμους· ὅταν ἡ παραβίασις τῶν Νόμων γίνηται ἀπὸ τοὺς ὑπαλλήλους, ὁ λαὸς δύναται νὰ ὑψώσῃ φωνὴν, καὶ νὰ ἐπέλθῃ ἡ προσήκουσα διόρθωσις· ἀλλ' ὅταν αὐτὰ τὰ Νομοθετικὰ Σώματα παραβιάζωσι τὸ Σύνταγμα καὶ τοὺς κειμένους Νόμους, τὸ κακὸν εἶναι ἀθεράπευτον, καὶ τὰ παράπονα τῶν λαῶν, μὴ εὑρίσκοντα διέξοδον, ἐκρήγνυνται εἰς ταραχὰς καὶ στάσεις.

Τὸ προκείμενον ἐδάφιον, ἀντέταξεν ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς, εἶναι Συνταγματικώτερον, καὶ καταλληλότερον εἰς τὰς παρούσας κατεπειγούσας περιστάσεις. Οἱ Νομάρχαι, ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τοὺς στατιστικοὺς πίνακας τοῦ πληθυσμοῦ, θέλουν προσδιορίσει τὸ εἰς ἑκάστην Ἐπαρχίαν ἀναλογοῦν ποσὸν, οἱ δὲ Ἔπαρχοι τὸ εἰς ἕκαστον Δῆμον. Δὲν δύναται δὲ νὰ λάβῃ χώραν καμμία κατάχρησις εἰς τὴν διανομὴν ταύτην, διότι οἱ

Δῆμοι ἔχουν τὸ δικαίωμα νὰ ἀναφερθῶσι κατ' αὐτῶν, ὅταν ὁ ἐπιβαλλόμενος ἀριθμὸς τῶν στρατευσίμων δὲν εἶναι ἀνάλογος μὲ τὸν πληθυσμὸν ἑνὸς ἑκάστου, ἐνῷ ἡ συγκάλεσις τῶν Ἐπαρχιακῶν Συμβουλίων ἐπ' αὐτῷ καὶ μόνῳ τῷ σκοπῷ, ἀπαιτεῖ καὶ ἔξοδα καὶ καιρὸν ἱκανὸν, ἀφ' οὗ ἤδη παρῆλθεν ἡ ἐποχὴ, τὴν ὁποίαν ὁ περὶ ἀπογραφικῆς στρατολογίας Νόμος προσδιορίζει. Ἐὰν δὲ ἡ διάταξις αὕτη ἀντιβαίνει εἰς τὸ 4 ἄρθρον τοῦ περὶ ἀπογραφῆς Νόμου, ὡς παρετήρησεν ὁ προαγορεύσας, τὸ Ὑπουργεῖον δὲν παρανομεῖ, προτεῖνον τὴν τροπολογίαν αὐτοῦ διὰ τοὺς ἀνωτέρω λόγους, καὶ τοῦτο διὰ τὸ ἐνεστὼς ἔτος μόνον.

Ἡ διανομὴ, ἐπέφερεν ὁ προτείνας τὴν τροπολογίαν, πρέπει νὰ γίνηται ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ πληθυσμοῦ, καὶ τὸ μὲν Ὑπουργεῖον νὰ ἐνεργῇ αὐτὴν ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν Νομοθετικῶν Σωμάτων, οἱ δὲ Νομάρχαι καὶ Ἔπαρχοι ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ἁρμοδίων συμβουλίων. Ὁ δὲ λόγος, ὅτι ἀπαιτοῦνται ἔξοδα διὰ τὴν συγκάλεσιν τῶν Ἐπαρχιακῶν Συμβουλίων, δὲν εἶναι ἰσχυρὸς, διότι δὲν πρέπει νὰ καταστρέφωνται οἱ Νόμοι διὰ τὰς ἐλλείψεις τοῦ Ὑπουργείου· τούτου ἕνεκα ἐπιμένει εἰς τὴν παραδοχὴν τῆς προταθείσης τροπολογίας.

Δὲν ὑπάρχει παραβίασις Νόμου, ἐπέφερεν ἄλλος, ὅταν τὰ Νομοθετικὰ Σώματα συζητοῦν καὶ παραδέχωνται Νόμον, καί τοι ἀντιβαίνοντα εἰς προϋπάρχοντας· ὁ ἐνεργῶν τὸν Νόμον παρανομεῖ, ὅταν ἐφαρμόζει αὐτὸν κακῶς· ὁ δὲ νομοθετῶν δύνατας νὰ παραδεχθῇ, ἢ μὴ, τὸν προτεινόμενον Νόμον. Πρὸ πολλοῦ καθυπεβλήθη Νομοσχέδιον περὶ Νομαρχιακῶν Συμβουλίων, καταργοῦν τὰ Ἐπαρχιακὰ, ἀλλὰ τοῦτο μέχρι τοῦδε δὲν ἐπεψηφίσθη. Ἐπειδὴ δὲ δι' αὐτοῦ γίνεται δεκτὴ ἡ ἀρχὴ, ὅτι διὰ τῶν Νομαρχιακῶν Συμβουλίων ἐνεργεῖται ἡ διανομὴ, καὶ ὅτι τὰ Ἐπαρχιακὰ καταργοῦνται, δὲν πρέπει νὰ παραβιάσωμεν τὴν ἀρχὴν ταύτην, καὶ νὰ δώσωμεν τὸ δικαίωμα τῆς διανομῆς εἰς τὰ Ἐπαρχιακὰ Συμβούλια.

Δὲν συμφωνῶ μὲ τὴν γνώμην τοῦ προλαλήσαντος, ἀντέταξεν ὁ εἰσηγητὴς τῆς Ἐπιτροπῆς, ὅτι δῆθεν τὰ Ἐπαρχιακὰ Συμβούλια θεωροῦνται κατηργημένα, ἐνῷ εἰσέτι δὲν ἐπεψηφίσθη ὁ περὶ Νομαρχιακῶν Νόμος· φρονῶ διὰ ταῦτα, ὅτι εἶναι παραβίασις Συνταγματικῆς ἀρχῆς, νὰ παραβαίνωμεν Νόμον ὑπάρχοντα, καὶ ἰσχύοντα.

Μετὰ ταῦτα ψηφοφορηθεῖσα ἡ προκειμένη τροπολογία, δὲν ἐγένετο δεκτὴ, ἰσοψηφίας τυχούσης· καὶ ἐπομένως ὁ § 2 τοῦ

ἄρθρου πρώτου ἔμεινεν, ὡς ἔχει ἐν τῷ Νομοσχεδίῳ, καὶ ἐκηρύχθη ἑπομένως παραδεκτὸν τὸ ἄρθρ. 1 τοῦ Νομοσχεδίου.

Ψηφοφορηθὲν ἐπὶ τέλους τὸ σύνολον, ἐγένετο δεκτὸν διὰ ψήφων 24 κατὰ 12 ἔχον, ὅπως ὑπεβλήθη εἰς τὴν Συνεδρίασιν τῆς 6 Μαΐου ε. ε.

Ἑπομένως ὁ Κ. Πρόεδρος ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος

Χ. ΚΛΟΝΑΡΗΣ.

Ὁ Ἀντιπρόεδρος.
Ν. Ι. ΜΕΞΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Ν. Χρυσόγελος.
Χρ. Βλάσσης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 19 Μαΐου 1848. Ἡμέρᾳ Τετάρτῃ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων 39 μελῶν, ὁ Προεδρεύων Ἀντιπρόεδρος Χ. Κλονάρης, κωλυομένου τοῦ Προέδρου, κηρύττει τὴν ἔναρξιν τῆς Συνεδριάσεως περὶ τὴν 11 καὶ 1/2 ὥραν π. μ.

Τὰ Πρακτικὰ τῆς προλαβούσης Συνεδριάσεως, ἀναγνωσθέντα, ἐπικυροῦνται, μηδεμιᾶς ἐνστάσεως γενομένης.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κ. Γραμματεὺς ἀνέγνω τὰ ἑξῆς ἔγγραφα.

1) Τὸ ὑπ' ἀριθ. 449 καὶ ἀπὸ 18 Μαΐου ε. ε. ἔγγραφον τοῦ Πρυτάνεως, δι' οὗ εἰδοποιεῖ τοὺς ΚΚ. Γερουσιαστὰς, ὅτι αὔριον θέλει τελεσθῇ ἐν τῷ Καταστήματι τοῦ Πανεπιστημίου Ὄθωνος ἡ ἐπέτειος ἑορτὴ τῆς ἐγκαθιδρύσεως αὐτοῦ, καὶ προσκαλεῖ αὐτοὺς νὰ παρευρεθῶσιν εἰς τὴν τελετὴν ταύτην.

2) Ἀναφορὰν τοῦ Γερουσιαστοῦ Γ. Ἀντωνοπούλου ἀπὸ 17 Μαΐου ε. ε., ἐξαιτουμένου τριακονθήμερον ἀπουσίας ἄδειαν.

3) Ἀναφορὰν τοῦ Γερουσιαττοῦ Ν. Πρασσακάκη ἀπὸ 18 Μαΐου ε. ε., ἐξαιτουμένου τεσσαρακονθήμερον ἀπουσίας ἄδειαν.

4) Ἀναφορὰν τοῦ Γερουσ. Σ. Καλογεροπούλου ἀπὸ 19 Μαΐου ε. ε. ζητοῦντος ὡσαύτως τεσσαρακονθήμερον ἀπουσίας ἄδειαν.

5) Ἀναφορὰν τοῦ Β. Βουδούρη, συνοδευομένην μὲ ἀποδεικτικὸν τοῦ ἰατροῦ Γρηγ. Καλλιρρόη, ἐξαιτουμένου παράτασιν τῆς ληξάσης ἀδείας του, λόγῳ ἀσθενείας.

Μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν τούτων ὁ Γερουσιαστὴς Δ. Ὀλύμπιος, ἐξητήσατο προφορικῶς τεσσαρακονθήμερον ἀπουσίας ἄδειαν, ἕνεκα καταπειγουσῶν καὶ ἀναποφεύκτων οἰκιακῶν του ὑποθέσεων.

Ὁ Γερουσιαστὴς Νικόλ. Πονηρόπουλος ἐπρότεινε νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν καὶ ἡ ἄδεια, τὴν ὁποίαν ἔλαβε μὲν, ἀλλ' εἰσέτι δὲν ἔκαμεν αὐτῆς χρῆσιν.

Μετὰ ταῦτα εἰπόντος μέν τινος, ὅτι εἰς μὲν τὸν Κ. Β. Βουδούρην πρέπει νὰ δοθῇ δίμηνος παράτασις τῆς ἀδείας του, κατὰ τὰ προαποφασισμένα παρὰ τῆς Γερουσίας, διότι ἕνεκα τῆς ὑπὸ τοῦ ἰατροῦ πιστοποιουμένης ἀσθενείας του δὲν εἶναι εἰς κατάστασιν νὰ μεταβῇ ἐνταῦθα, εἰς δὲ τοὺς ἄλλους Γερουσιαστὰς, τότε μόνον, ὅταν μένῃ ὁ ἀπαιτούμενος ἀριθμὸς εἰς συγκρότησιν τῶν Συνεδριάσεων.

Παρατηρήσαντος δ' ἄλλου, ὅτι κατὰ προηγουμένην ἀπόφασιν τῆς Γερουσίας, πρέπει νὰ διαμένωσι πάντοτε ἐν τῇ Πρωτευούσῃ 36 Γερουσιασταὶ, καὶ ἐπομένως τότε δύνανται νὰ λαμβάνωσιν ἄδειαν οἱ αἰτοῦντες, ὅταν ἕνεκα τῆς ἀπουσίας των δὲν ἐλαττοῦται ὁ διαληφθεὶς ἀριθμὸς, ἡ Γερουσία ἀπεφάσισεν εἰς μὲν τὸν Κ. Βασίλειον Βουδούρην νὰ δοθῇ δίμηνος παράτασις τῆς ἀδείας του, εἰς δὲ τοὺς ἄλλους τότε μόνον, ὅταν οἱ ἐνταῦθα διαμένοντες ἀποτελῶσι τὸν ἀριθμὸν 36.

Ἐπομένως ἀπαγγείλαντος τοῦ Κ. Προέδρου, ὅτι ἀντικείμενον τῆς σημερινῆς Συνεδριάσεως εἶναι ἡ κλήρωσις Ἐπιτροπῆς, μελλούσης νὰ παρευρεθῇ αὔριον (20 Μαΐου) κατὰ τὴν 10 ὥραν π. μ. εἰς τὸν Ναὸν τῆς Καπνικαρέας, ἔνθα θέλει τελεσθῇ ἡ ἐπέτειος ἑορτὴ τῶν γενεθλίων τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως, καὶ παρουσιασθεῖσα ἔπειτα εἰς τὰς ΑΑ. ΜΜ. προσφέρῃ τὰς συγχαριτηρίους εὐχάς της, ὁ Κ. Γραμματεὺς ἀνέγνω τὸ περὶ τῆς τελετῆς ταύτης Πρόγραμμα. Μετὰ ταῦτα γενομένης κληρώσεως, ἔλαχον οἱ ΚΚ. Ἀναστάσιος Λόντος, Γ. Ἀντωνόπουλος, Γ. Καρακατζάνης, Νικόλαος Πονηρόπουλος, καὶ Γ. Νοταρᾶς.

Ἐπομένως ὁ Κ. Πρόεδρος ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος

Χ. ΚΛΟΝΑΡΗΣ.

Ὁ Ἀντιπρόεδρος

Ν Ι. ΜΕΞΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς

Ν. Χρυσόγελος.

Χ. Βλάσσης

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 10 Ἰουνίου 1848 ἡμέρᾳ πέμπτῃ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, πιπρόντων 28 μελῶν, ὁ προεδρεύων Ἀντιπρόεδρος Κ. Χ. Κλονάρης, κωλυομένου τοῦ Προέδρου, κηρύττει τὴν ἔναρξιν τῆς Συνεδριάσεως, περὶ τὴν 11 καὶ 1/2 ὥραν Μ. Μ.

Τὰ Πρακτικὰ τῆς προλαβούσης Συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα, ἐπικυροῦνται, μηδεμιᾶς ἐνστάσεως γενομένης.

Μετὰ ταῦτα εἰπόντος τινὸς, ὅτι, ἐπειδὴ ὁ Γερουσιαστὴς Ἰω. Στάϊκος, κατὰ τὰς ὁποίας ἔχει ἐξ Ἀγρινίου πληροφορίας, πάσχει δεινῶς, καὶ οὐ μόνον ἡ ἐνταῦθα μετάβασίς του εἶναι ἀνέφικτος, ἀλλὰ καὶ ἡ ἀνάῤῥωσίς του καθίσταται ἀδύνατος, κατὰ τὰς πιστοποιήσεις τῶν Ἰατρῶν, ἂν δὲ μεταβῇ εἰς ὀρεινὰ μέρη, πρέπει νὰ τῷ χορηγηθῇ ἡ συζητηθεῖσα διὰ τῆς ἀπὸ 4 Μαΐου Ε. Ε. δίμηνος παράτασις τῆς ἀδείας, ἡ Γερουσία ἀπεφάσισε νὰ τῷ παραχωρηθῇ ἡ αἰτουμένη δίμηνος παράτασις τῆς ἀδείας, ἀρχομένη ἀπὸ τὴν λῆξιν τῆς πρώτης.

Ἀναγνωσθείσης ἔπειτα τῆς ἀπὸ 12 Μαΐου Ε. Ε. ἀναφορᾶς τοῦ Γερουσιασαοῦ Α. Μαυρομιχάλη, ἐξαιτουμένου τρίμηνον παράτασιν τῆς ἀδείας του, ἡ Γερουσία ἀπεφάσισε νὰ τῷ δοθῇ τεσσαρακονθήμερος παράτασις, ἀρχομένη ἀπὸ τὴν λῆξιν τῆς πρώτης ἀδείας του, σύμφωνα μὲ τὰ προαποφασισμένα περὶ τοῦ ἀνωτάτου ὅρου τῆς λόγῳ ἄλλων αἰτιῶν, καὶ οὐχὶ τῷ λόγῳ τῆς ὑγείας χορηγητέας ἀδείας.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς ἀνέγνω τὸ ἐπόμενον περὶ τῆς συγκροτήσεως τῶν ὁρκωτικῶν δικαστηρίων Νομοσχέδιον, καὶ τὴν ἐπὶ τούτου αἰτιολογικὴν ἔκθεσιν, ἔχοντα, ὡς ἕπεται.

ΕΚΘΣΙΣ

Τοῦ Ὑπουργείου τῆς Δικαιοσύνης περὶ τοῦ Νομοσχεδίου τῶν πρὸς συγκρότησιν τῶν Κακουργιοδικῶν τοῦ τρέχοντος ἔτους ἐνόρκων.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 54 τοῦ ἀπὸ 21 Ἰανουαρίου 1834 περὶ ὀργανισμοῦ τῶν Δικαστηρίων καὶ Συμβολαιογράφων Νόμου, ἕκαστον Νομαρχιακὸν Συμβούλιον ἔπρεπε κατ' ἔτος νὰ συντάττῃ κατά-

λογον, περιέχοντα 30 ὀνόματα ὑποψηφίων, πρὸς συγκρότησιν τῶν Δικαστηρίων τῶν Κακουργιοδικῶν· ἀντικατασταθεισῶν ὅμως ἔπειτα τῶν Νομαρχιῶν διὰ τῶν Διοικήσεων, τὸ ἄρθρον τοῦτο ἀναγκαίως ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ ἀπὸ 12 Ὀκτωβρίου 1836 Διατάγματος, ὁρίσαντος νὰ συντάσσωνται οἱ περὶ ὧν ὁ λόγος κατάλογοι κατὰ Διοικήσεις, καὶ ἕκαστος αὐτῶν νὰ περιέχῃ ἀντὶ 30 10 μόνον ὀνόματα ὑποψηφίων ἐνόρκων· ἀλλ' ἀπελθόντος αὖθις τοῦ ὑπάρχοντος Νομαρχιακοῦ συστήματος, οἱ ὑπὸ τὰ ὑφεστῶτα Ἐπαρχιακὰ Συμβούλια τῆς περιφερείας ἑκάστου Νομοῦ συντακτέοι κατάλογοι πρέπει νὰ περιέχωσι πάλιν 30 ὀνόματα.

Πλὴν τὰ πλειότερα τῶν κατὰ τὸ Π. Ε. συνελθόντων Ἐπαρχιακῶν Συμβουλίων, πλανηθέντα ἕνεκα τῆς ἐκ τῆς ἀλλαγῆς τοῦ διοικητικοῦ συστήματος ἀνωμαλίας, δὲν ἐξελέξαντο δι' ἕκαστον Νομὸν τὸν ἀπαιτούμενον τῶν 30 ὑποψηφίων ἀριθμὸν, ἀλλ' ἄλλα μὲν ἐνέγραψαν εἰς τοὺς καταλόγους των 20 μόνον κατὰ Νομὸν ὑποψηφίους, ἄλλα δὲ ἧττονα τούτων ἀριθμὸν, καὶ ἄλλα, ὡς τὸ τῆς Καρυστίας καὶ Σκοπέλου, δὲν ἐνήργησαν τὴν ἐκλογὴν τῶν ὑποψηφίων των ἐκ τῶν ὑφισταμένων καταλόγων, ἀλλ' ἐξ ἄλλων προσώπων, καὶ τέλος τὸ τῆς Μήλου, ἕνεκα διαφόρων δυσκολιῶν, δὲν κατωρθώθη νὰ συνέλθῃ εἰσέτι. Πρὸς τούτοις ὁ ἀπὸ 11 Φεβρουαρίου Ε. Ε. Νόμος δὲν ἐχρησίμευσεν εἰς αὐτὰ πρὸς ἀκριβῆ τῆς ἐργασίας των ἐκπλήρωσιν, ὡς ὁδηγὸς, καθὸ ἐκδοθεὶς μετὰ τὴν σύνταξιν τῶν περὶ ὧν ὁ λόγος καταλόγων.

Εἰς τοιαύτην λοιπὸν περίστασιν, διὰ νὰ ἐνεργηθῇ ἐγκύρως ἡ πρὸς συγκρότησιν τῶν Κακουργιοδικῶν κλήρωσις τῶν ἐνόρκων, ἔπρεπεν ἢ νὰ συγκαλεσθῶσι τὰ Ἐπαρχιακὰ Συμβούλια, πρὸς συμπλήρωσιν τῶν προεκτεθεισῶν ἐλλείψεων, ἢ νὰ διορθωθῶσιν αὗται νομοθετικῶς· ἐκ τῶν δύο ὅμως τούτων συστημάτων προτιμήσας τὸ τελευταῖον, ὡς προσφορώτερον, συνέταξα τὸ ἐπισυνημμένον, καὶ ὑπὸ τῆς Βουλῆς ψηφισθὲν Νομοσχέδιον, καθότι ἀφ' ἑνὸς μὲν γνωρίζω ἐκ πείρας, ὅτι ἡ συγκάλεσις τῶν Ἐπαρχιακῶν Συμβουλίων εἶναι καὶ δυσχερὴς καὶ δαπανηρὰ, καὶ προσέτι ἀπαιτεῖται ὑλικὸς καιρὸς, πρὸς ἐκτέλεσιν τῆς προκειμένης ἐργασίας, ἀφ' ἑτέρου δὲ συναισθάνομαι, ὅτι καὶ ἡ φιλανθρωπία ὑπαγορεύει, καὶ τὸ κοινωνικὸν συμφέρον ἀπαιτεῖ νὰ συγκροτηθῶσιν, ὅσον οἷόν τε ταχύτερον, τὰ Δικαστήρια τῶν Κακουργιοδικῶν, διὰ νὰ δικασθῶσιν οἱ ἀπειράριθμοι ἐν ταῖς φυλακαῖς ὑπόδικοι, καὶ οὕτως οἱ μὲν ἔνοχοι νὰ γνωρίσωσι τὴν

τύχην αὐτῶν, καὶ νὰ ἱκανοποιηθῇ ἡ καινωνία, οἱ δὲ μὴ τοιοῦτοι, νὰ ἀποδοθῶσιν εἰς τοὺς κόλπους τῶν οἰκογενειῶν των.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 9 Ἰουνίου 1848.

Ὁ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Ὑπουργὸς.
Α. Ι. ΚΡΕΣΤΕΝΙΤΗΣ.

ΟΘΩΝ
ΕΛΕΩι ΘΕΟΥ
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Τὸ ἑπόμενον Νομοσχέδιον θέλει καθυποβληθῇ εἰς τὴν Γερουσίαν παρὰ τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Ὑπουργοῦ, καὶ θέλει ὑποστηριχθῇ παρ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ψηφησάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, διατάτομεν τὰ ἀκόλουθα.

Ἄρθρ. 1. Πρὸς συγκρότησιν τῶν συνόδων τῶν Κακουργιοδικῶν τοῦ τρέχοντος ἔτους, θέλουν χρησιμεύσει οἱ παρὰ τῶν Ἐπαρχιακῶν Συμβουλίων καὶ τῶν Νομαρχῶν συνταχθέντες ὑποψηφίων ἐνόρκων κατάλογοι.

Εἰς ὅν τινα δὲ Νομὸν οἱ ὑπὸ τῶν Ἐπαρχιακῶν Συμβουλίων συνταχθέντες κατάλογοι εἶναι ἐλλειπεῖς, ἢ τυχὸν ἀπό τινα αὐτῶν δὲν συνετάχθησαν τοιοῦτοι, ὁ ἀπαιτούμενος τῶν τριάκοντα ὀνομάτων ἀριθμὸς θέλει συμπληρωθῇ ἀπὸ τοὺς τῶν Ἐπαρχιακῶν Συμβουλίων καταλόγους, τοὺς πρὸς σύστασιν τῶν τελευταίων συνόδων τῶν Κακουργιοδικείων χρησιμεύσαντας.

Ἄρθρ. 2. Ἡ ἐν τῷ προηγουμένῳ ἄρθρῳ διαλαμβανομένη ἀναπλήρωσις θέλει γίνει παρὰ τοῦ Προέδρου τῶν Ἐφετῶν διὰ κληρώσεως ἐν δημοσίᾳ συνεδριάσει.

Εἰς τὸν Ἡμέτερον ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Ὑπουργὸν ἀνατίθεται ἡ ἐκτέλεσις, καὶ δημοσίευσις τοῦ παρόντος Νόμου.

Ἐν Ἀθήναις, τῇ 9 Ἰουνίου 1848.

ΟΘΩΝ.

Α. Ι. ΚΡΕΣΤΕΝΙΤΗΣ.

Μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν τούτων ἐξέθεσε καὶ προφορικῶς τὰ ἑξῆς. Ἐκ τῆς διαλειφθείσης ἐκθέσεως, εἶπεν, ἐννοεῖ ἕκαστος τῶν Κ. Γερουσιαστῶν τὸ αἴτιον, ὑπὸ τοῦ ὁποίου πλανηθέντα τινὰ τῶν Ἐπαρχιακῶν Συμβουλίων, δὲν ἐξελέξαντο τὸν ἀπαιτούμενον

ἀριθμὸν τῶν ὑποψηφίων ἐνόρκων. Ἐπειδὴ δὲ ἡ ἐκ νέου συγκάλεσις τῶν εἰρημένων συμβουλίων καὶ καιροῦ πολλοῦ χρήζει, καὶ ἀνέφικτος καθίσταται, διότι οἱ Ἐπαρχιακοὶ Σύμβουλοι, ὡς μὴ ἀποζημιούμενοι, ἀρνοῦνται νὰ συνέλθωσιν, διὰ τοῦτο τὸ Ὑπουργεῖον ἐθεώρησε προσφορώτερον νὰ ζητήσῃ παρὰ τῶν Βουλῶν τὴν ἐπιψήφισιν τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου, τὸ ὁποῖον καὶ μὲ τὰς Συνταγματικὰς ἀρχὰς συνάδει καὶ τὰ δικαιώματα τῶν πολιτῶν διατηρεῖ, καὶ τοὺς κρατουμένους εἰς τὰς φυλακὰς ὑποδίκους ταχύτερον ἀπαλλάττει τῆς ὀδυνηρᾶς θέσεώς των. Τὸ Ὑπουργεῖον διὰ ν' ἀποφύγῃ ἐνδεχόμενα παράπονα, ὅτι δῆθεν ἡ ἐξουσία θέλει νὰ ἐνεργήσῃ ἡ ἰδία τὴν ἐκλογὴν πολλῶν ἐνόρκων διὰ πολιτικοὺς σκοπούς, δὲν ἀνέθεσε τὴν ἐκλογὴν τῶν ἐνόρκων εἰς τὰς Διοικητικὰς Ἀρχὰς, ἀλλ' εἰς τὸν Πρόεδρον τῶν Ἐφετῶν. Ἐκτὸς τούτου, ἵνα μὴ τυχὸν παρεισδύσωσιν ἀνίκανοι, ἐθεώρησεν ὀρθότερον νὰ γίνῃ ἡ συμπλήρωσις τοῦ ἀπαιτουμένου ἀριθμοῦ τῶν τριάκοντα ὀνομάτων οὐχὶ ἀπὸ τοὺς διὰ τὸ ἐνεστὼς ἔτος συνταχθέντας καταλόγους ἀλλ' ἀπὸ τοὺς πρὸς σύστασιν τῶν τελευταίων Συνόδων τῶν Κακουργιοδικείων χρησιμεύσαντας.

Μετὰ ταῦτα ἐγνωμοδότησεν εἷς τῶν Κ. Γερουσιαστῶν, ὅτι πρέπει νὰ διορίσωσι τὰ Τμήματα Ἐπιτροπὴν, διὰ νὰ προεξετάσῃ τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον, καὶ νὰ συντάξῃ τὴν ἀπαιτουμένην ἔκθεσιν, διότι τροπολογοῦν προϋπάρχοντα Νόμον, καὶ ἀντιβαῖνον ἴσως καὶ εἰς αὐτὸ τὸ τὸ Σύνταγμα, χρήζει μεγάλης σκέψεως· ἀντέταξε δὲ ἄλλος, ὅτι δὲν εἶναι ἀνάγκη Ἐπιτροπῆς, διότι τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον δὲν ἀντιβαίνει μήτε εἰς τὸν ὑπάρχοντα Νόμον, μήτε εἰς τὸ Σύνταγμα, ὡς ὑπέλαβεν ὁ προαγορεύσας, καὶ ἡ ἐπιψήφισις τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου εἶναι κατεπείγουσα, διότι τοσοῦτοι ὑπόδικοι στενάζουσιν ἐν ταῖς φυλακαῖς· ἀντιπαρατηρήσαντος δ' ἄλλου, ὅτι εἶναι ἀνάγκη Ἐπιτροπῆς, ἵνα ὡριμώτερον σκεφθεῖσα, καὶ τὸν περὶ ὁρκωτικῶν Δικαστηρίων Νόμον λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν, παρατηρήσῃ, ἂν προσβάλληται, ἢ μὴ, οὗτος διὰ τοῦ προκειμένου, ἐπειδὴ ἐπέφερεν ἄλλος τὸ Νομοσχέδιον τοῦτο εἶναι ἁπλοῦν καὶ κατεπεῖγον, εἶναι περιττὴ ἡ Ἐπιτροπή.

Ἂν καὶ ὁ προλαλήσας, ἐπήνεγκεν ἄλλος, θεωρεῖ ἁπλοῦν καὶ εὔκολον τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον, ἐγὼ ἀπ' ἐναντίας τὸ θεωρῶ πολύπλοκον, καὶ χρῄζον ἐμβριθοῦς σκέψεως· τοῦ δὲ κατεπείγοντος αἰτία εἶναι αὐτὴ ἡ Κυβέρνησις καὶ αἱ Διοικητικαὶ Ἀρχαί της, διότι παρημέλησαν νὰ ἐκλεχθῇ ὁ ἀπαιτούμενος ἀριθμὸς τῶν ὑποψηφίων ἐνόρκων· τούτου ἕνεκα πρέπει νὰ δι-

ρίσθῃ Ἐπιτροπὴ, ἵνα αὔριον καθυποβάλῃ τὴν ἔκθεσίν της· καὶ οὕτω καὶ καιρὸν πρὸς σκέψιν λαμβάνομεν, καὶ τὴν ἐπιψήφισιν τοῦ Νομοσχεδίου ἐπιταχύνομεν.

Ἡ Γερουσία ἐπομένως κατ' ἐρώτησιν τοῦ Κ. Προέδρου ἀπεφάσισε διὰ χειροτονίας νὰ διορισθῇ Ἐπιτροπὴ, διὰ νὰ καθυποβάλῃ αὔριον τὴν ἔκθεσίν της, νὰ συζητηθῇ δὲ τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος Νομοσχέδιον, ὅσον ἔνεστι ταχύτερον.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κ. Πρόεδρος ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος

Χ. ΚΛΟΝΑΡΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι

Ν. ΜΕΞΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς

Χρ. Βλάσσης.

Γιαννάκης Χ. Πέτρου.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 12 Ἰουνίου 1848. Ἡμέρᾳ Σαββάτῳ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων 28 μελῶν, ὁ προεδρεύων Ἀντιπρόεδρος Κ. Χ. Κλονάρης, κωλυομένου τοῦ Προέδρου, κηρύττει τὴν ἔναρξιν τῆς Συνεδριάσεως περὶ τὴν 11 ὥραν π. μ.

Μετὰ ταῦτα ἀναγνωσθεισῶν τριῶν ἀναφορῶν τῶν Γερουσιαστῶν ΚΚ. Ν. Χρυσογέλου, Σ. Θεοχαροπούλου, καὶ Δ. Πλαπούτα, αἰτουμένων τῶν μὲν τριακονθήμερον, τοῦ δὲ τελευταίου τεσσακονθήμερον ἀπουσίας ἄδειαν, ἡ Γερουσία ἀπεφάσισε νὰ παραχωρηθῇ εἰς αὐτοὺς, ἂν οἱ ἐνταῦθα διαμένοντες ἦναι 36.

Ἐπομένως ὁ εἰσηγητὴς τῆς ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ συγκροτήσεως τῶν Ὁρκωτικῶν Δικαστηρίων Ἐπιτροπῆς ἀνέγνω τὴν ἐπὶ τούτου ἔκθεσιν, ἔχουσαν οὕτως.

ΕΚΘΕΣΙΣ

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν ἡ Ἐπιτροπὴ τὸ παρὰ τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ τῆς Δικαιοσύνης εἰσαχθὲν Νομοσχέδιον περὶ ἐκλογῆς ἐνόρκων

διὰ τὸ τρέχον ἔτος, Νομοσχέδιον, τὸ ὁποῖον ὑπηγόρευσεν ἀνάγκη, προελθοῦσα ἐξ ἀποτελεσμάτων, τῶν ὁποίων ἐγκαίρως αἱ αἰτίαι δὲν προελήφθησαν, καὶ τῶν ὁποίων ἡ ἐξέτασις ἤθελεν εἶσθαι ἤδη ἀνωφελὴς καὶ ματαία, λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν καὶ τὴν συνοδεύουσαν τὸ Νομοσχέδιον ἔκθεσιν, ἐκ τῆς ὁποίας γίνεται κατάδηλος ἡ ἀνάγκη τοῦ Νομοσχεδίου, ἡ ἐπιτροπὴ παραδέχεται τὴν ἀρχὴν καὶ τὰ καθέκαστα τοῦ Νομοσχεδίου, καὶ συνίστησι τὴν παραδοχήν του εἰς τὴν ὁλομέλειαν τοῦ σώματος. Κρίνει ὅμως χρέος της ἡ ἐπιτροπὴ νὰ παρατηρήσῃ, ὅτι, ἂν τὸ παρὰ τῆς Γερουσίας ἐπιψηφισθὲν περὶ σταθεροῦ τρόπου τακτικῆς ἐκλογῆς ἐνόρκων Νομοσχέδιον, καὶ τὸ ὁποῖον μὲ λύπην της ἐπληροφορήθη ἡ Ἐπιτροπὴ, ὅτι μόλις χθὲς εἰσήχθη εἰς τὴν Βουλὴν, δὲν ἀπαρτισθῇ κατὰ τὴν παροῦσαν Σύνοδον, διὰ τὸ ἑπόμενον ἔτος, οὔτε τοιοῦτοι ἔκτακτοι Νόμοι θέλουν εἶσθαι ἱκανοὶ νὰ διασώσωσιν ἀπὸ τὴν καταστροφὴν τὸ ὁρκωτικὸν σύστημα, καθόσον καὶ οἱ κατάλογοι οἱ ἅπαξ συνταχθέντες ἐξηντλήθησαν ἤδη, καὶ εἰς αὐτοὺς δύνανται νὰ ὑπάρχουν ἄνθρωποι, οἵτινες ἀπώλεσαν τὰ προσόντα τοῦ ἐνόρκου, ἐν ᾧ ἀφ' ἑτέρου δὲν ἐνυπάρχουν ἄλλοι, οἵτινες δύνανται νὰ τοὺς ἀναπληρώσωσιν. Οὕτω δὲ στεροῦνται οἱ δικαζόμενοι τῶν φυσικῶν δικαστῶν των, ὅπερ καταστρέφει καὶ τὴν βάσιν τοῦ ὁρκωτικοῦ συστήματος, καὶ τὴν παρὰ τοῦ Συντάγματος καθιερωθεῖσαν ἀρχὴν, καθ' ἣν οὐδεὶς στερεῖται τῶν φυσικῶν δικαστῶν του. Καὶ ταῦτα διὰ νὰ προσκαλέσῃ τὸ Σῶμα τὴν προσοχὴν τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Δικαιοσύνης εἰς τὸν ἀπαρτισμὸν τοῦ εἰρημένου Νομοσχεδίου ἐντὸς τοῦ παρόντος μηνός.

Ἐν Ἀθήναις τὰν **12** Ἰουνίου **1848**.

Ἡ Ἐπιτροπὴ

Α. Μοναρχίδης.	Γ. Γλαράκης.
Ι. Παξιμάδης	Α. Λόντος.

Μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν ταύτης ἡ Γερουσία ἀπεφάσισε νὰ τυπωθῇ, καὶ διανεμηθῇ εἰς τοὺς ΚΚ. Γερουσιαστὰς, τὴν δ' ἐρχομένην Δευτέραν νὰ συζητηθῇ τὸ διαληφθὲν Νομοσχέδιον. Ἐπίσης δ' ἀποφασίσθη ν' ἄρχηται τοῦ λοιποῦ ἡ Συνεδρίασις περὶ τὴν δεκάτην ὥραν, καὶ σημειοῦται ἐν τοῖς Πρακτικοῖς ὁ

μὴ ἐμφανιζόμενος εἰς τὴν Συνεδριασιν κατὰ τὴν ῥηθεῖσαν ὥραν ἄνευ δικαιολογημένης αἰτίας.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κ. Πρόεδρος ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος
Χ. ΚΛΟΝΑΡΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Ν. ΜΕΞΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Ν. Χρυσόγελος.
Χρ. Βλάσσης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ.

Τῆς 14 Ἰουνίου 1848 ἡμέρᾳ δευτέρᾳ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων 30 μελῶν, ὁ προεδρεύων Ἀντιπρόεδρος Κ. Χ. Κλονάρης, κωλυομένου τοῦ Προέδρου, κηρύττει τὴν ἔναρξιν τῆς Συνεδριάσεως περὶ τὴν 10 καὶ 1/2 ὥραν π. μ.

Τὰ Πρακτικὰ τῆς προλαβούσης Συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα, ἐπικυροῦνται.

Μετὰ ταῦτα εἷς τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, λαβὼν τὸν λόγον, παρετήρησεν, ὅτι ἡ Γερουσία δὲν ἀπεφάσισε νὰ σημειοῦται εἰς τὰ Πρακτικὰ τὸ ὄνομα τοῦ μὴ ἐμφανιζομένου Γερουσιαστοῦ, κατὰ τὴν ἔναρξιν τῆς Συνεδριάσεως, ἄνευ δικαιολογημένης αἰτίας· διότι τοιαύτη ἀπόφασις ἀντιβαίνει εἰς τὴν διάταξιν τοῦ 14 ἄρθρου τοῦ Κανονισμοῦ, καθ' ἣν ἡ τοιαύτη ἔλλειψις τότε μόνον σημειοῦται εἰς τὰ πρακτικά, ὅταν ὁ Γερουσιαστὴς δὲν ἐμφανισθῇ τρεῖς κατὰ συνέχειαν Συνεδριάσεις, καὶ τοῦτο ἂν ἀποφασίσῃ ἡ Γερουσία. Τὴν πρότασιν δὲ ταύτην καὶ ἄλλου τινὸς ὑποστηρίξαντος, ὁ Κ. Πρόεδρος ἀντέταξεν, ὅτι ἡ Γερουσία ἔκαμε τοιαύτην ἀπόφασιν κατὰ τὴν προλαβοῦσαν Συνεδρίασιν. Ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῇ ὑποθέσει, ὅτι τοῦτο δὲν εἶναι ἀληθὲς, ὤφειλεν ὁ προλαλήτας νὰ προτείνῃ τὴν διόρθωσιν τῶν Πρακτικῶν πρὸ τῆς ἐπικυρώσεώς των διότι μετὰ τὴν ἐπικύρωσιν δὲν δύναται πλέον νὰ μεταβληθῶσι· κατὰ τὴν ἐπιοῦσαν ὅμως Συνεδρίασιν δύναται νὰ γίνῃ συζήτησις, ἂν τὰ ἐν τοῖς σημερινοῖς Πρακτικοῖς ἀναφερόμενα περὶ τῆς ἐγγραφῆς τῶν ἀπόντων

εἰς τὰ Πρακτικὰ κτλ. ἀντιβαίνουσιν, ἢ οὐ, εἰς τὸν Κανονισμόν. Ἡ Γερουσία παραδεχθεῖσα τὴν γνώμην τοῦ Κ. Προέδρου, ἀπεφάσισε νὰ γίνῃ ἡ περὶ τούτου συζήτησις εἰς τὴν ἐπομένην Συνεδρίασιν.

Ἐπομένως εἰπόντος τοῦ Κ. Προέδρου, ὅτι ἀντικείμενον τῆς ἡμερησίας διατάξεως εἶναι ἡ συζήτησις τοῦ περὶ ἐκλογῆς ἐνόρκων διὰ τὸ τρέχον ἔτος Νομοσχεδίου, εἷς τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, λαβὼν τὸν λόγον ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ Νομοσχεδίου, εἶπεν·

Ὅτε εἰσήχθη τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον, ἐζήτησα τὸν λόγον, διὰ νὰ ἐπιφέρω παρατηρήσεις τινάς· ἀλλ' ὁ Κ. Πρόεδρος, πρὶν ἢ ἀκούσῃ, ἂν ἡ ἀγόρευσίς μου ἔμελλε νὰ περιστραφῇ εἰς τὴν ἀρχήν, ἢ τὰ καθέκαστα τούτου, δὲν μοὶ ἐπέτρεψε τὸν λόγον, διϊσχυριζόμενος, ὅτι ἀντιβαίνει εἰς τὸν Κανονισμὸν οἱαδήποτε ἐπί τινος Νομοσχεδίου παρατήρησις, πρὶν τοῦτο, ἐπεξεργασθὲν ὑπὸ τῆς διοριζομένης ὑπὸ τῶν Τμημάτων Ἐπιτροπῆς, καθυποβληθῇ εἰς συζήτησιν. Παραδέχομαι πληρέστατα, ὅτι ὀφείλομεν νὰ τηρῶμεν ἀκριβῶς τὰς διατάξεις τοῦ Κανονισμοῦ, ἀλλὰ πρέπει καὶ νὰ εἴμεθα ἐπιεικέστεροι, καθόσον εἴμεθα πρωτόπειροι εἰς τὸ συνταγματικὸν σύστημα, καὶ διὰ τῆς ἐπιεικείας ἡμῶν νὰ ἐνισχύωμεν τοὺς δυναμένους, καὶ θέλοντας νὰ φωτίζωσι τὴν Γερουσίαν διὰ τῶν παρατηρήσεών των, διότι ἡ μεγάλη αὐστηρότης, καταπνίγουσα τὸ αἴσθημα, ἀφαιρεῖ τὴν ἐλευθερίαν τοῦ λόγου, χωρὶς τῆς ὁποίας τὸ συνταγματικὸν σύστημα δὲν δύναται νὰ ὑπάρξῃ.

Ἐὰν ὁ Κ. ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Ὑπουργὸς, εἰσαγαγὼν τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον, περιωρίζετο μόνον εἰς τὴν ἀνάγνωσιν τῆς ἐγγράφου αἰτιολογικῆς ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου ἐκθέσεώς του, δὲν ἤθελον βεβαίως τότε ζητήσει τὸν λόγον. Ἐπειδὴ ὅμως ἐπέφερε, καὶ προφορικὰς ἐπὶ τούτου ἐκτεταμένας ἀναπτύξεις, ἐνόμισα ὅτι ἠδυνάμην νὰ ἐπιφέρω καὶ ἐγὼ παρατηρήσεις τινὰς, στρεφομένας περὶ τὴν ἀρχὴν τοῦ Νομοσχεδίου τούτου, καὶ τὴν συνάφειαν αὐτοῦ μὲ τοὺς προϋπάρχοντας περὶ ὁρκωτῶν Νόμους, ἐκ τῶν ὁποίων φωτιζομένη ἡ Γερουσία, ἤθελε προχωρήσει καὶ ταχύτερον, καὶ ἀσφαλέστερον εἰς τὴν ἐπεξεργασίαν αὐτοῦ.

Ἡ αἴτησίς μου αὕτη δὲν ἦτο πρωτοφανής· διότι καὶ ἄλλοτε, ὅτε εἰσήχθη τὸ περὶ Νομαρχιακῶν Συμβουλίων Νομοσχέδιον τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν, διαλαμβάνον, ὅτι ὁ εἰσηγητὴς τοῦ Ὑπουργείου δύναται νὰ λάβῃ μέρος εἰς τὴν συζήτησιν, καὶ νὰ ὑποστηρίξῃ τοῦτο, πρὶν καθυποβληθῇ ἡ ἔκθεσις τῆς Ἐπι-

τροπῆς, καὶ ἀρχίσῃ ἡ συζήτησις, ἀπεφάνθη ἡ Γερουσία, κατὰ συνέπειαν τῶν παρατηρήσεων ἑνὸς τῶν μελῶν τῆς Ἐπιτροπῆς, ὅτι εἶναι ἀντισυνταγματικὸν τὸ νὰ λάβῃ τὴν εἴσοδον ὁ εἰσηγητὴς, ἢ ἄλλος τις παρὰ τὸν Ὑπουργὸν πρὸς ὑποστήριξιν τῶν Νομοσχεδίων.

Ἐκτὸς τοῦ προηγουμένου τούτου παραδείγματος, καὶ θεωρητικῶς ἐξεταζομένου τοῦ πράγματος, ἡ αἴτησίς μου ἦτον ἔλλογος· διότι, ἐὰν Ὑπουργός τις καθυποβάλῃ Νομοσχέδιον, ἀντιβαῖνον εἰς ἄρθρον ῥητὸν τοῦ Συντάγματος, ἢ εἰς Νόμον ὑπάρχοντα, καὶ ἰσχύοντα, ἡ Γερουσία δύναται νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν τοιοῦτον Νομοσχέδιον, καὶ διατάξῃ τὴν παραπομπὴν αὐτοῦ εἰς τὰ Τμήματα; ἢ θέλει τὸ ἀπορρίψει, συγχωροῦσα τὸν λόγον εἰς τὸν βουλόμενον νὰ ὁμιλήσῃ κατὰ τῆς εἰσαγωγῆς αὐτοῦ;

Ὁ Κ. Ὑπουργὸς οὔτε διὰ τῆς ἐγγράφου, οὔτε διὰ τῆς προφορικῆς ἐκθέσεώς του ἀνέφερε προϋπάρχουσαν, καὶ ἀνάλογον μὲ τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον διάταξιν τοῦ ἄρθρου 61 τοῦ περὶ Ἐπαρχικῶν Συμβουλίων Νόμου. Ὅταν ὁ Νομοθέτης συνέταξε τὸν μνησθέντα Νόμον, προϊδὼν τὴν περίστασιν, καθ' ἣν Ἐπαρχιακὰ Συμβούλια ἐνδέχεται νὰ περαιώσουν τὰς ἐργασίας των, χωρὶς νὰ ἐκλέξωσι τὸν ἀπαιτούμενον ἀριθμὸν τῶν ὑποψηφίων ἐνόρκων, ἀνέθηκεν εἰς τὰς Διοικητικὰς Ἀρχὰς τὴν συμπλήρωσιν τοῦ ἐλλείποντος. Ὁ Κ. λοιπὸν Ὑπουργὸς, ἐὰν ἐγνώριζε τὴν διάταξιν ταύτην, ὤφειλε ν' ἀναφέρῃ, διὰ ποῖον λόγον δὲν ἔκαμεν αὐτῆς χρῆσιν. Οὕτω μετακινοῦνται λεληθότως καὶ ὑποκρύφως οἱ ἀκρογωνιαῖοι λίθοι μιᾶς θεσμοθεσίας, καθιερουμένης ἀπὸ αὐτὸ τὸ Σύνταγμα· διότι ἐγὼ φρονῶ, ὅτι ἡ διάταξις αὕτη ἰσχύει, ὡς μὴ καταργηθεῖσα ἀπὸ μεταγενεστέρου Νόμου, καὶ ἐπομένως ἐὰν ἤθελε τεθῇ εἰς ἐνέργειαν, ἤθελον εἶσθαι δεδικασμένοι οἱ ἐν ταῖς φυλακαῖς στενάζοντες τοσοῦτοι ὑπόδικοι.

Ἐπειδὴ ὁ Κ. Ὑπουργὸς κατὰ τὴν προφορικήν του ἀνάπτυξιν ἀνέφερεν, ὅτι δὲν ἐπετράπη εἰς τοὺς Νομάρχας ἡ συμπλήρωσις τῶν ἐλλειπόντων ὑποψηφίων ἐνόρκων, διὰ νὰ μὴ γεννηθῶσι παράπονα, ὅτι δῆθεν ἡ ἐξουσία ἁρπάζει δικαιώματα, δοθέντα εἰς ἀντιπροσώπους τοῦ λαοῦ, τοὺς Ἐπαρχιακοὺς Συμβούλους, δύναταί τις ἐκ τούτου νὰ εἰκάσῃ, ὅτι ἐγίνωσκε τὴν μνησθεῖσαν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 61 τοῦ περὶ Ἐπαρχιακῶν Συμβουλίων Νόμου. Εἰς τοιαύτην περίστασιν ὤφειλε ν' ἀναφέρῃ τοὺς λόγους, δι' οὓς θεωρεῖ ἀκατάλληλον τὴν διάταξιν ταύτην, καὶ νὰ προβάλῃ τὴν τροπολογίαν αὐτῆς, μολονότι δὲν εἶναι ἀληθὲς, ὅτι ἡ ἐξουσία δύναται νὰ ἐπηρεάσῃ τοὺς ἐνόρκους, ὅταν οὗτοι ἐκ-

κλέγωνται ὑπὸ τῶν Νομαρχῶν· διότι καὶ εἰς τὴν Ἀγγλίαν αὐτὴν, τὴν μητέρα τοῦ ὁρκωτικοῦ συστήματος οἱ ἔνορκοι ἐκλέγωνται ἀπὸ τοὺς Διοικητὰς, καὶ μ' ὅλα ταῦτα οὐδεὶς ἐπηρεασμὸς λαμβάνει χώραν ἐκ μέρους τῆς ἐξουσίας.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 61 τοῦ διαληφθέντος περὶ Ἐπαρχιακῶν Συμβουλίων Νόμου, ὁ Νομοθέτης δίδει εἰς τὸν λαὸν τὸ δικαίωμα νὰ ἐκλέγῃ διὰ τῶν ἀντιπροσώπων του τὸ ἥμισυ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἐνόρκων· ἀλλ' ὅταν οὗτοι ἀμελῶσι νὰ ἐξασκήσωσι τὸ δικαίωμα τοῦτο, ἡ Ἐξουσία, διὰ νὰ μὴ μένωσι τοσοῦτοι ὑπόδικοι ἐν ταῖς φυλακαῖς, δύναται δικαίως ν' ἀναλάβῃ τὸ παραχωρηθὲν τοῦτο δικαίωμα, τιμωροῦσα οὕτω τοὺς Ἐπαρχιακοὺς Συμβούλους, οἵτινες ὤκνησαν νὰ ἐνεργήσουν τὸ πολύτιμον τοῦτο δικαίωμα, ἐπὶ βλάβῃ τῶν παρ' αὐτῶν ἀντιπροσωπευομένων· διὰ τοῦτο ἡ διάταξις αὕτη εἶναι ἔλλογος, καὶ πρέπει νὰ τηρηθῇ· διότι ἄλλως, ὅταν οἱ Νόμοι τροπολογῶνται προχείρως διὰ τὰς ἐλλείψεις, ἢ τὴν ἀμέλειαν τῶν ἐκτελούντων αὐτούς, ποτὲ Νόμος δὲν θέλει ἐνεργηθῇ, μ' ὅλην τὴν ἀπαιτουμένην ἀκρίβειαν. Ἐκτὸς τούτων διὰ τῆς μὴ ἐφαρμογῆς τῆς περὶ ἧς ὁ λόγος διατάξεως τοῦ περὶ Ἐπαρχιακῶν Συμβουλίων Νόμου θέλει ἐπέλθει καὶ ἄλλο ὀλεθριώτερον ἀποτέλεσμα, τὸ νὰ μένωσι δηλονότι διὰ πολὺν χρόνον ἐν ταῖς φυλακαῖς οἱ ὑπόδικοι, ἂν τὰ Ἐπαρχιακὰ Συμβούλια, δυστροποῦντα, ἢ ἀμελοῦντα, δὲν ἐκλέξωσι τὸν ἀπαιτούμενον ἀριθμὸν τῶν ὑποψηφίων ἐνόρκων, καὶ ἂν τὰ Νομοθετικὰ Σώματα δὲν ἦναι συγκεκροτημένα πρὸς ἐπιψήφισιν ἑτέρου Νόμου.

Ὑπάρχουσί τινες, καὶ μάλιστα ἐκ τῶν διακρινομένων ἐπὶ φρονήσει, ἐξ ὧν ἴσως εἶναι καὶ ὁ Κ. Ὑπουργὸς, λέγοντες ὅτι ἡ Ἐθνικὴ Συνέλευσις ἐκέρασε εἰς τὸν λαὸν πολὺν τὸν ἄκρατον τῆς ἐλευθερίας· θέλετε λοιπὸν νὰ ἐπαυξάνωμεν τὰς ἐλευθερίας ταύτας, ἀφαιροῦντες προνόμιον τῆς Ἐκτελεστικῆς Ἀρχῆς, διδόμενον αὐτῇ διὰ Νόμου, ἐπὶ μόνῳ τῷ λόγῳ, ὅτι δύνανται νὰ συμβῶσι παράπονα, ἂν ἡ Διοικητικὴ Ἀρχὴ κάμνῃ τὴν συμπλήρωσιν τῶν ἐλλειπόντων ὑποψηφίων ἐνόρκων, ἀφοῦ μάλιστα ὁ λαὸς ὤκνησε νὰ ἐκλέξῃ ἱκανοὺς Ἐπαρχικοὺς Συμβούλους πρὸς ἐξάσκησιν τοῦ δικαιώματός του; ταῦτα δὲ λέγων, δὲν ἐκφράζω γνώμην, ἂν καλῶς, ἢ κακῶς ἐπεδαψιλεύθησαν εἰς τὸν λαὸν τοσαῦται ἐλευθερίαι· ἀναφέρω μόνον, τὴν ὁποίαν τινὲς ἔχουσιν ἰδέαν περὶ τούτου.

Ἐπειδὴ κατὰ τὸ πρῶτον ἄρθρον τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου ἡ συμπλήρωσις θέλει γίνει ἀπὸ τοὺς τῶν Ἐπαρχιακῶν

Συμβουλίων καταλόγους, τοὺς πρὸς σύστασιν τῶν τελευταίων Συνόδων τῶν Κακουργιοδικείων χρησιμεύσαντας, οἱ δ' ἅπαξ συνταχθέντες κατάλογοι ἐξηντλήθησαν ἤδη, καὶ εἰς αὐτοὺς δύνανται νὰ ὑπάρχωσι καί τινες ἀπολέσαντες τὰ προσόντα τοῦ ἐνόρκου, ὡς ἀναφέρει καὶ ἡ ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου τούτου Ἐπιτροπὴ, θέλει συμβῆ, ὥστε νὰ κληρωθῶσι δικασταὶ, μὴ ἔχοντες οὐδὲν ἐχέγγυον· τούτου ἕνεκα φρονῶ, ὅτι πρέπει νὰ τεθῇ εἰς ἐνέργειαν ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 61 τοῦ περὶ Ἐπαρχιακῶν Συμβουλίων Νόμου, καὶ ἂν αὕτη ἀποδειχθῇ ἀνεπαρκὴς, δυνάμεθα νὰ νομοθετήσωμεν ἄλλως.

Ἀντιτάξας εἰς ταῦτα ὁ Κ. ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Ὑπουργὸς, εἶπε τὰ ἑξῆς.

Μὲ λύπην μου παρατηρῶ, ὅτι ὁ προλαλήσας ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν ἀλλάσσει φρόνημα. Ἄλλοτε θερμὸς ὑπερασπιστὴς τῶν ἐλευθεριῶν τοῦ λαοῦ, σήμερον μεταχειρίζεται τὴν γλῶσσαν ἑνὸς Ὑπουργοῦ, ζητοῦντος νὰ συγκεντρώσῃ εἰς ἑαυτὸν τὴν ἐξουσίαν. Παραλείπω ν' ἀπαντήσω εἰς τὰς ἀτομικὰς προσβολὰς, ὅτι δῆθεν δὲν εὐχαριστοῦμαι εἰς τὸ καθεστὼς πολίτευμα, διότι ἔδειξα πάντοτε καὶ ὡς ἰδιώτης, καὶ ὡς ὑπάλληλος, ὅτι ἀσπάζομαι τὸ σύστημα, τὸ ὁποῖον παραδέχεται καὶ ἡ Πατρίς μου· παρατηρῶ δὲ μόνον τὰ ἑξῆς. Ἄλλοτε, ὅτε ἐπαρουσιάσθη εἰς τὰς Βουλὰς Νομοσχέδιον, διατάττον νὰ ἐνεργῇ τὴν συμπλήρωσιν τῶν ἐλλειπόντων ὑποψηφίων Ἐνόρκων ὁ Νομάρχης, ἀπέκρουσαν αἱ Βουλαὶ δι' ἰσχυρᾶς πλειονοψηφίας τὸ Νομοσχέδιον τοῦτο, ὡς προσβάλλον τὸ δικαίωμα τῶν λαῶν, καὶ τὰ συμφέροντα τῶν ὑποδίκων, στερουμένων τῶν φυσικῶν των Δικαστῶν, ὅταν οἱ Ἔνορκοι ἐκλέγωνται ἀπὸ τὴν ἐκτελεστικὴν ἐξουσίαν. Ταῦτα ἔχοντες ὑπ' ὄψιν, φροντίσαντες καὶ τὰ δικαιώματα τοῦ λαοῦ νὰ τηρήσωμεν ἀκέραια, καὶ τῶν Συνταγματικῶν Ἀρχῶν νὰ μὴ παρεκτραπῶμεν, καθυποβάλλομεν εἰς τὰς Βουλὰς τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον, τὸ ὁποῖον ὁ προλαλήσας ἀντικρούει· ἀλλ' εἶμαι βέβαιος, ὅτι, καὶ ἂν ἠθέλομεν προτείνει, κατὰ τὴν γνώμην του, νὰ συμπληροῦται ὁ ἐλλείπων ἀριθμὸς τῶν Ἐνόρκων ἀπὸ τοὺς Νομάρχας, ἤθελεν ἀποδώσει εἰς ἡμᾶς τὸν σκοπὸν τοῦ νὰ ἐκλέγωμεν τοὺς ὁποίους θέλομεν Δικαστὰς, διὰ νὰ φονεύωμεν, ὅσους, καὶ ὁποίους θέλομεν ἐκ τῶν κατηγορουμένων.

Ὁ προαγορεύσας εἶπεν, ὅτι δῆθεν λελῃθότως, καὶ λαθραίως μετακινοῦμεν τοὺς ἀκρογωνιαίους λίθους τῆς θεσμοθεσίας, ἀγνοοῦντες, ἢ παρατρέχοντες ἐν γνώσει διάταξιν ὑπάρχοντος Νόμου, προσβάλλων οὕτω καὶ τὰ Νομοθετικὰ Σώματα, καὶ τὸ Ὑπουρ-

γεῖον· διότι καὶ αἱ Βουλαὶ εἰς δημοσίους συζητήσεις ἔκαμον λόγον καὶ ἄλλοτε καὶ εἰς ταύτην τὴν περίστασιν περὶ τῆς διατάξεως ταύτης, καὶ τὸ Ὑπουργεῖον ἐγνώριζεν αὐτὴν, καὶ περὶ ταύτης ἀνέφερα εἰς τὴν προφορικήν ἀνάπτυξίν μου, ἐκθέσας τοὺς λόγους, ὑπὸ τῶν ὁποίων ἐπείσθη τὸ Ὑπουργεῖον, ἀφοῦ προηγουμένως ἔλαβε καὶ τὴν γνώμην πολλῶν νομομαθῶν ἀνδρῶν. Τὴν διάταξιν ταύτην ποτὲ δὲν ἤθελον δεχθῆ οὔτε ὡς Βουλευτὴς, οὔτε ὡς Γερουσιαστής· διότι, ὅταν ἡ Κυβέρνησις θέλει νὰ ἐκλέγῃ αὐτὴ τὸ ὅλον τῶν ὑποψηφίων Ἐνόρκων, δύναται διὰ τῆς διατάξεως ταύτης νὰ ἐπιτυγχάνῃ πάντοτε, διαλύουσα τὰ Ἐπαρχιακὰ Συμβούλια πρὸ τῆς περαιώσεως τῆς ἐκλογῆς τῶν ὑποψηφίων ἐνόρκων.

Ὁ προλαλήσας εἶπεν ἔτι, ὅτι εἰς τὴν Ἀγγλίαν ἐκλέγουν τοὺς ἐνόρκους οἱ Διοικηταί· τοῦτο ἠδύνατο νὰ προβάλῃ εἰς τὴν Ἐθνικὴν Συνέλευσιν, ἢ εἰς τὰς Βουλὰς, διὰ νὰ παραχωρήσουν εἰς τὴν ἐκτελεστικὴν Ἐξουσίαν τὸ δικαίωμα τοῦτο· ἀλλ' ἀφοῦ μήτε ἡ Ἐθνικὴ Συνέλευσις, μήτε οἱ Ἀντιπρόσωποι τοῦ Ἔθνους ἐπέτρεψαν εἰς αὐτὴν ὁλοσχερῶς τὴν ἐκλογὴν τῶν Ἐνόρκων, τὸ Ὑπουργεῖον ἤθελε πράξει ἀντισυνταγματικῶς, εἰσάγον τοιαύτην Ἀρχήν.

Ἀπατᾶται ὁ προλαλήλας, κατατάττων με εἰς τὴν τάξιν τῶν φρονούντων, ὅτι ἡ Ἐθνικὴ Συνέλευσις ἐκέρασε πολὺν τὸν ἄκρατον τῆς ἐλευθερίας εἰς τὸ Ἔθνος· διότι τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον δεικνύει ὅτι ἔχω ἐναντία φρονήματα· τίς δὲν συνομολογεῖ, ὅτι, παραχωροῦντες εἰς τὴν Ἐξουσίαν τὸ δικαίωμα τοῦ νὰ ἐκλέγῃ ἡ ἰδία ὅλους τοὺς Ἐνόρκους, κατὰ τὴν ὁποίαν ὁ προλαλήσας ἀνέφερε διάταξιν, περιορίζομεν τὰς ἐλευθερίας τοῦ λαοῦ, καὶ ἀφίνομεν τὴν τύχην τῶν ὑποδίκων εἰς τὴν διάκρισιν τῆς Ἐξουσίας, ἥτις δύναται νὰ ἐπηρεάσῃ εὐκόλως τοὺς Δικαστὰς, τοὺς ὁποίους ἡ ἰδία ἐκλέγει;

Ὁ προλαλήσας εἶπε προσέτι, ὅτι ἡ Ἐξουσία, ἥτις ἔδωκεν εἰς τὸν λαὸν τὸ δικαίωμα τοῦ ἐκλέγειν διὰ τῶν ἰδίων Ἀντιπροσώπων του τοὺς Ἐνόρκους, δύναται νὰ τὸ ἀναλάβῃ, ὅταν οὗτος δὲν φροντίζῃ νὰ ἐκλέγῃ ἱκανοὺς ἀντιπροσώπους· ἀλλὰ ἅπαντες γνωρίζομεν τὴν δύναμιν, τὴν ὁποίαν ἔχουν οἱ Ἔπαρχοι ἐπὶ τῶν Ἐπαρχιακῶν Συμβουλίων, καὶ πόσον οὗτοι δύνανται νὰ ἐπηρεάσουν τὴν ἐκλογὴν τῶν Ἐνόρκων.

Καθόσον ἀφορᾷ τὴν ὑποψίαν, μήπως ἐκλεχθῶσιν, ὡς Ἔνορκοι, καὶ ἐκ τῶν ἀπολεσάντων ἤδη τὰ προσόντα, παρατηρῶ, ὅτι οἱ Πρόεδροι τῶν Ἐφετῶν, καὶ οἱ Εἰσαγγελεῖς γνωρίζουσι τούτους, καὶ ἐπομένως δὲν θέλουν τοὺς κληρώσει. Περαίνων τὸν

λόγον μου, προσθέτω, ὅτι τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον ὑπηγορεύθη ὑπὸ τῆς ἀνάγκης, διὰ τὸ κατὰ τὴν ἐκλογὴν τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ὑποψηφίων Ἐνόρκων ἐπισυμβὰν λάθος· διότι τὸ μὲν Ὑπουργεῖον ἐνόμισεν, ὅτι οἱ Νομάρχαι ἐγνώριζον, πόσοι ὑποψήφιοι Ἔνορκοι θέλουν ἐκλεχθῆ, οἱ δὲ Νομάρχαι ὑποθέσαντες τὸ αὐτὸ διὰ τοὺς Ἐπάρχους, δὲν ἔδοσαν εἰς αὐτοὺς τὰς ἀπαιτουμένας ὁδηγίας. Οὕτω καὶ μετὰ τὴν εἰσαγωγὴν τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου ἐπέμφθη κατάλογος ἐκ Σύρου, περιέχων 43 ὀνόματα ὑποψηφίων, ἐκ τῶν ὁποίων ἡ Βουλὴ ἀπεφάσισε ν' ἀφαιρεθῶσιν οἱ πλεονάζοντες.

Ἀπαντῶν εἰς ταῦτα ὁ προαγορεύσας, ἀντὶ ὁ Κ. Ὑπουργὸς, εἶπε, ν' ἀναφέρῃ, ἂν ἰσχύῃ, ἢ μὴ, ἡ περὶ ἧς ἐγένετο λόγος διάταξις τοῦ περὶ Ἐπαρχιακῶν Συμβουλίων Νόμου, ἠθέλησε νὰ δείξῃ ἑαυτὸν μὲν δημοτικώτατον, ἐμὲ δὲ ἀριστοκρατικὸν, ἀντιφάσκοντα πρὸς ἑαυτὸν, καὶ ἀλλάσσοντα, ὡς λέγει, πρόσωπον. Ἐγὼ εἶπον, ὅτι πρέπει νὰ ἐφαρμοσθῇ ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἡ μνησθεῖσα διάταξις, ἥτις δὲν κατηργήθη ποτέ· κἀμνων δὲ πάντοτε, ὅσας νομίζω ἀναγκαίας παρατηρήσεις ἐπὶ ἑνὸς ἑκάστου Νομοσχεδίου, δὲν προτίθεμαι νὰ καταπολεμῶ ἐκ προθέσεως τοῦτο, ἀλλὰ νὰ ἐπικαλῶμαι τὴν ἐμβριθῆ σκέψιν τῆς Γερουσίας. Ἀντέστησαν αἱ Βουλαὶ εἶπε, κατά τινος προηγουμένου Νομοσχεδίου, ἀπαιτοῦντος νὰ ἐκλέγωνται ἅπαντες οἱ ὑποψήφιοι ἔνορκοι παρὰ τῶν Νομαρχῶν, διότι τοῦτο κατέστεφεν ἄλλον Νόμον, χορηγοῦντα εἰς τὸν λαὸν τὸ δικαίωμα νὰ ἐκλέγῃ τὸ ἥμισυ τούτων διὰ τῶν ἀντιπροσώπων του. Ἀφ' ἑνὸς μὲν ὁ Κ. Ὑπουργὸς εἶπεν, ὅτι αἱ Διοικητικαὶ Ἀρχαὶ ἔχουν μεγάλην ἐπιρροὴν ἐπὶ τῶν Ἐπαρχιακῶν Συμβουλίων, ἀφ' ἑτέρου δὲ, ὅτι ἡ Ἐξουσία δὲν θέλει νὰ ἐκλέγῃ τοὺς Ἐνόρκους διὰ νὰ μὴ γεννηθῶσι παράπονα· διὰ τί λοιπὸν νὰ ἔχωμεν ὡς πρόσχημα τὸν Νόμον; εἶναι καλλίτερον νὰ ἐκλέγῃ ἅπαντας ἡ Κυβέρνησις, διὰ νὰ γνωρίζωμεν τὴν πηγὴν τοῦ καλοῦ, ἢ τοῦ κακοῦ.

Ὁ Ὑπουργὸς εἶπε, ὅτι καὶ οἱ Πρόεδροι καὶ οἱ Εἰσαγγελεῖς γνωρίζουν τοὺς ἀπολέσαντας τὰ προσόντα τοῦ Ἐνόρκου, καὶ ἑπομένως δύνανται νὰ τοὺς ἐξαιρέσωσιν. Ἀλλὰ πῶς εἶναι δυνατὸν νὰ γνωρίζωσιν οὗτοι τοὺς στερηθέντας τῆς περιουσίας των; μόνος ὁ Νομάρχης, καὶ τὰ Ἐπαρχιακὰ Συμβούλια εἶναι εἰς θέσιν νὰ γνωρίζωσι τὴν περίστασιν ταύτην. Ἀλλὰ τὰ Ἐπαρχιακὰ Συμβούλια δὲν συνέρχονται εἶπε· τοῦτο προέρχεται, διότι ἡ Κυβέρνησις δὲν ἔχει οὐδεμίαν ἐπ' αὐτῶν ἠθικὴν ἐπιρροὴν, καὶ διότι αἱ εὐχαί των ποτὲ δὲν ἐπραγματοποιήθησαν.

Ἡ Ἐπιτροπὴ, εἶπεν ὁ Εἰσηγητὴς αὐτῆς, εἶχε τὰς αὐτὰς ἀμφιβολίας, οἵας καὶ ὁ προλαλήσας, ἀλλὰ παρεδέξατο τὴν ἀρχὴν καὶ τὰ καθέκαστα τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου διὰ δύο λόγους. α) Διότι ἐθεώρησε τὴν ἀνάγκην, ἕνεκα τοῦ κατεπείγοντος, νὰ ἐκλεχθῶσιν οἱ Ἔνορκοι ἐκ τῶν ὑπαρχόντων καταλόγων ἀπὸ τοὺς Προέδρους τῶν Ἐφετείων, ὅπερ εἶνε μᾶλλον φιλελεύθερον, καὶ ἀσφαλέστερον διὰ τοὺς δικαζομένους· β) διότι ἔβλεπεν ὅτι τὸ ἄρθρον **61** τοῦ περὶ Ἐπαρχιακῶν Συμβουλίων Νόμου δὲν ἐφαρμόζεται ἐπὶ τοῦ προκειμένου. Κατὰ τὸ ἄρθρον τοῦτο, τὴν ἐκλογὴν ἐνεργοῦσιν οἱ Νομάρχαι, ὅταν τὰ Ἐπαρχιακὰ Συμβούλια διαλυθῶσι, χωρὶς νὰ ἐκλέξουν τὸν ἀπαιτούμενον ἀριθμὸν τῶν ὑποψηφίων ἐνόρκων. Ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου ἐνηργήθησαν μὲν αἱ ἐκλογαὶ τῶν ἐνόρκων, ἀλλ' ὄχι κατὰ Νόμον, διότι δὲν ἐξελέχθη παρ' ἑκάστου τῶν Συμβουλίων ὁ ἀπαιτούμενος ἀριθμός· καὶ τοῦτο, ἐπειδὴ παρημέλησαν οἱ Νομάρχαι νὰ προσδιορίσωσι τὸν ἀπαιτούμενον ἀριθμὸν τῶν ἐκλεξίμων ἐνόρκων, δι' ἓν ἕκαστον Ἐπαρχιακὸν Συμβούλιον· καὶ αὐτοὶ οἱ ἴδιοι περιέπεσον εἰς τὴν ἰδίαν ἔλλειψιν, ἐκλέξαντες ὀλιγωτέρους τοῦ ἀπαιτουμένου ἀριθμοῦ, ὡς ὁ τῆς Φθιώτιδος ἐκλέξας **24** ἀντὶ **30**. Ἡ ἔλλειψις αὕτη προῆλθεν ἐκ τῆς μεταβολῆς τοῦ Διοικητικοῦ συστήματος εἰς τὸ Νομαρχιακὸν, καὶ ἐκ τῆς μὴ ἐκδόσεως εἰδικοῦ Διατάγματος, κανονίζοντος τὸν ἀριθμὸν τῶν ἐκλεξίμων ἐνόρκων ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ Πληθυσμοῦ τοῦ Νομοῦ.

Καθόσον ἀφορᾷ τοὺς ἀπολέσαντας τὰ προσόντα τοῦ ἐνόρκου, οἱ πρόεδροι δὲν δύνανται, καὶ ἂν γνωρίζωσιν αὐτοὺς, νὰ τοὺς ἐξαιρέσωσι, χωρὶς ὁ Νόμος νὰ τοῖς δίδῃ τὸ δικαίωμα, ἀλλὰ μήτε δύνανται νὰ γνωρίζωσι τοὺς ἀπολέσαντας τὴν περιουσίαν των, ὅπερ εἶναι ἐκ τῶν προσόντων τοῦ ἐνόρκου. Οὕτως οἱ ὑποχρεούμενοι νὰ ἐκπληρώσωσιν ἐπανειλημμένως καθήκοντα ἐνόρκου, ζημιοῦνται μεγάλως· διὰ τοῦτο πρέπει τὸ Ὑπουργεῖον νὰ ἐπισπεύσῃ καὶ τὴν παρὰ τῆς Βουλῆς ἐπιψήφισιν τοῦ ψηφισθέντος ἤδη παρὰ τῆς Γερουσίας Νομοσχεδίου περὶ τῆς τακτικῆς ἐκλογῆς τῶν ἐνόρκων.

Ἀνέφερεν εἷς τῶν προαγορευσάντων, εἶπεν ὁ Κ. Ὑπουργὸς, ὅτι οἱ πρόεδροι τῶν Ἐφετῶν δὲν δύνανται νὰ γνωρίζωσι τοὺς στερηθέντας τῶν προσόντων τῶν ἐνόρκων· διότι ἐνδέχεται ν' ἀπώλεσάν τινες τὰ προσόντα ταῦτα, στερηθέντες ἐκ περιστάσεως τῆς περιουσίας των· ἀλλ' οἱ τοιοῦτοι καὶ ἔνορκοι ἂν ἐκλεχθῶσιν, ἡ κοινωνία δὲν βλάπτεται· διότι πάντοτε θέλουσι διαμένει τίμιοι καὶ περὶ τὴν ἐκπλήρωσιν τοῦ ἐμβριθοῦς τούτου καθήκοντος· ὅσοι

δὲ διὰ τοὺς καταδικασθέντας ἕνεκα κακουργήματος, τούτους δὲν θέλουν κληρώσει οἱ Πρόεδροι τῶν Ἐφετῶν· διότι οὗτοι καθίστανται ἀνίκανοι πάσης δημοσίας λειτουργίας.

Ἡ ἐπιψήφισις τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου, ἐπέφερεν ἄλλος, εἶναι λίαν ἀναγκαία, καὶ συνέπεια μάλιστα τοῦ λόγου, δι' ὃν προεψηφίσθη καὶ ὁ ἀπὸ 11 Φευρουαρίου ε. ε. Νόμος. Ἐπειδὴ ὅμως ἐκεῖνος δὲν δύναται ἤδη νὰ ἐφαρμοσθῇ ἐντελῶς, ὀφείλομεν νὰ προσφύγωμεν εἰς τὸν παρόντα προσωρινὸν Νόμον. Ἐντούτοις ὀφείλω νὰ κάμω παρατηρήσεις τινὰς, ἀφορώσας τὴν διεξαγωγὴν τῆς ὑπηρεσίας, καὶ ἐπιθυμῶ νὰ παραδεχθῶσιν αὐτὰς, καὶ βάλωσιν εἰς ἐνέργειαν καὶ οἱ Ὑπουργοὶ, καὶ οἱ λοιποὶ ὑπάλληλοι.

Τὸ Ὑπουργεῖον διὰ μὲν τοῦ κατὰ τὸν παρελθόντα Φευρουάριον ἐπιψηφισθέντος Νόμου, ἔλεγεν, ὅτι οἱ ἔνορκοι θέλουν ληφθῇ ἐκ τῶν παρ' ἑκάστου Νομοῦ ἐκλεχθέντων τριάκοντα ὑποψηφίων, διὰ δὲ τοῦ παρόντος Νομοσχεδίου, λέγει, ὅτι οὗτοι δὲν ἐξελέχθησαν· ὥστε δὲν ἐγνώριζε τότε, ἂν ἀληθῶς, ἢ μὴ, ἐξελέχθησαν οὗτοι, ἐνῷ ὤφειλε νὰ τὸ γνωρίζῃ. Προσέτι, ἐπειδὴ εἰς τὰς συνεδριάσεις τῶν Ἐπαρχιακῶν Συμβουλίων ἐφορεύουν οἱ Ἔπαρχοι, ἢ οἱ ἐπὶ τούτῳ στελλόμενοι Βασιλικοὶ Ἐπίτροποι, ὀφείλουν οὗτοι νὰ ἐπαγρυπνοῦν εἰς τὴν ἀκριβῆ ἐκπλήρωσιν τῶν παρὰ τοῦ Νόμου ἐπιβαλλομένων αὐτοῖς καθηκόντων, καὶ ὄχι νὰ θηρεύωσι τὰς δημοσίας θέσεις ἐπὶ ἀπολαβῇ μόνον τοῦ μισθοῦ. Ἐπειδὴ δὲ ἐκ τῆς ἀμελείας των προῆλθεν ἡ ἔλλειψις αὕτη, πρέπει νὰ τιμωρηθῶσιν.

Ἔχονται μὲν ἀληθείας τὰ λεχθέντα ὑπὸ τοῦ προλαλήσαντος, ἐπήνεγκεν ὁ Κ. Ὑπουργὸς, ἀλλὰ τὸ λάθος προέκυψε, διότι ἀλλοῦ μὲν ἐνηργήθη ἡ ἐκλογὴ ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ Διοικητικοῦ, ἀλλοῦ δὲ ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ Νομαρχιακοῦ συστήματος, καὶ διότι τὸ Ὑπουργεῖον, εἰς ἄλλα ἀντικείμενα ἐνασχολούμενον, δὲν ἠδυνήθη νὰ δώσῃ τὰς ἀναγκαίας ὁδηγίας.

Ἐπειδὴ ἐλέχθη, εἶπέ τις τῶν προλαλησάντων, ὅτι ἡ μὴ ἐκλογὴ τοῦ ἀπαιτουμένου ἀριθμοῦ τῶν ὑποψηφίων ἐνόρκων δὲν προῆλθεν οὔτε ἀπὸ τὰ Ἐπαρχιακὰ Συμβούλια, οὔτε ἀπὸ τὰς Διοικητικὰς Ἀρχὰς, ἀλλ' ἀπὸ τὴν ἀλλαγὴν τοῦ Διοικητικοῦ συστήματος, καὶ ἐπειδὴ κατὰ τριετίαν ἡ Κυβέρνησις προσδιορίζει τὸν ἀριθμὸν τῶν ἐκλεχθησομένων ἐνόρκων διὰ διατάγματος δυνάμει τοῦ περὶ Ἐπαρχιακῶν Συμβουλίων Νόμου, ὑπάρχει τοιοῦτον Διάταγμα, περιλαμβάνον καὶ τὸν διὰ τὸ ἐνεστὼς ἔτος προσδιορισμὸν τοῦ ἀριθμοῦ τούτων;

Κατὰ τὰς 5 Ἀπριλίου 1845, εἶπεν ἄλλος, ἐξεδόθη τοιοῦτον Διάταγμα, προσδιορίζον τὸν ἀριθμὸν τῶν ἐκλεχθησομένων ἑνόρκων κατ' ἐκεῖνο μόνον τὸ ἔτος, πρὸς συμπλήρωσιν τῆς τριετίας, ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ Διοικητικοῦ συστήματος· ἐπὶ τῇ βάσει ὅμως τοῦ Νομαρχιακοῦ, τοιοῦτο Διάταγμα δὲν ἐξεδόθη.

Ἐπομένως ἐγένετο δεκτὴ ἡ ἀρχὴ τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου διὰ χειροτονίας κατ' ἐρώτησιν τοῦ Κ. Προέδρου.

Ἀναγνωσθέντα μετὰ ταῦτα τὸ ἄρθρον πρῶτον καὶ δεύτερον αὐτοῦ, ἐγένοντο ὡσαύτως δεκτὰ διὰ χειροτονίας.

Ψηφοφορηθὲν ἐπὶ τέλους τὸ σύνολον, ἐγένετο δεκτὸν διὰ ψήφων 28 κατὰ 6. ἔχον, ὅπως ὑπεβλήθη εἰς τὴν Συνεδρίασιν τῆς 10 τοῦ ἐνεστῶτος μηνός.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κ. Πρόεδρος ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος

Χ. ΚΛΟΝΑΡΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι

Ν. Ι. ΜΕΞΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς

Ν. Χρυσόγελος.

Χ. Βλάσσης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 23 Ἰουνίου 1848. Ἡμέρᾳ Τετάρτῃ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων 28 μελῶν, ὁ Προεδρεύων Ἀντιπρόεδρος Κ. Χ. Κλόνάρης, κωλυομένου τοῦ Προέδρου, κηρύττει τὴν ἔναρξιν τῆς Συνεδριάσεως περὶ τὴν 11 ὥραν π. μ.

Τὰ Πρακτικὰ τῆς προλαβούσης ἀναγνωσθέντα ἐπικυροῦνται, μηδεμιᾶς γενομένης ἐνστάσεως.

Ἀναγνωσθεισῶν ἐπομένως ἀναφορῶν τῶν Γερουσιαστῶν ΚΚ. Ἰ. Θ. Κολοκοτρώνη καὶ Α. Χ. Ἀναργύρου, ἐξαιτουμένων, τοῦ μὲν τριακονθήμερον, τοῦ δὲ εἰκοσαήμερον ἀπουσίας ἄδειαν, ἐγένετο παρατήρησις, ὅτι δὲν δύναται ἤδη νὰ δοθῇ πρὸς τοὺς

ἀναφερομένους ἡ ζητουμένη ἀπουσίας ἄδεια, διότι, κατὰ τὰ προαποφασισμένα, δὲν ὑπάρχουν παρόντες 36 Γερουσιασταί.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κ. Ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν ἀνέγνω Νομοσχέδιον περὶ προσδιορισμοῦ τοῦ Στρατοῦ τῆς ξηρᾶς διὰ τὸ ἔτος 1848, καὶ τὴν ἐπὶ τούτου αἰτιολογικὴν ἔκθεσιν, ἔχοντα οὕτως.

Ε Κ Θ Ε Σ Ι Σ

Περὶ προσδιορισμοῦ τῆς ὀργανικῆς δυνάμεως τοῦ Στρατοῦ τῆς Ξηρᾶς διὰ τὸ ἔτος 1848.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Κύριοι Γερουσιασταί.

Ὑποβάλλων πρὸς ὑμᾶς Κύριοι, κατὰ διαταγὴν τῆς Α. Μεγαλειότητος τὸ περὶ προσδιορισμοῦ τῆς δυνάμεως τοῦ Στρατοῦ τῆς Ξηρᾶς Νομοσχέδιον κατὰ τὸ τρέχον ἔτος, συζητηθὲν καὶ παραδεχθὲν ἤδη παρὰ τῆς Βουλῆς, ἐκθέτω πρὸς ὑμᾶς τὰ ἑξῆς.

Διὰ τοῦ Νομοσχεδίου τούτου ἡ δύναμις περιορίζεται ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ὀργανικῶν διαταγμάτων εἰς ἀξιωματικοὺς, ὑπαξιωματικοὺς, καὶ στρατιώτας 8,848 διὰ τὸ τρέχον ἔτος ἀντὶ τῶν 9,159 τοῦ προσδιορισθέντος κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος, δηλαδὴ ἐκ 321 ἀνδρῶν ὀλιγώτερον.

Ἡ ἐπὶ ἔλαττον αὕτη διαφορὰ προέρχεται:

ά. Ὡς ἐκ τῆς ἀφαιρέσεως ἀνδρῶν 24 ἐκ τῶν Πεζικῶν Ταγμάτων, περιορισθείσης τῆς δυνάμεως τούτων εἰς τὴν διὰ τῶν ὀργανικῶν διαταγμάτων προσδιωρισμένην.

β'. Ἐκ τῆς ἀφαιρέσεως ἀνδρὸς 1 ἐκ τοῦ Πυροβολικοῦ μετὰ τοῦ Ὁπλαστασίου διὰ τὸν αὐτὸν λόγον.

γ'. Ὡς ἐκ τῆς ἀφαιρέσεως ἀνδρῶν 24 ἐκ τῆς ἐπικρουρίας τῆς Χωροφυλακῆς, ἥτις κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος συμπεριλαμβάνετο εἰς τὴν Πεζὴν Χωροφυλακὴν, καὶ εἰς τὸ ἐνεστωτὸς ἐκτίθεται χωριστὰ ὑπὸ τὸ ὄνομα τοῦτο. Οἱ 24 δὲ οὗτοι ἄνδρες ἀφῃρέθησαν, διότι, ἐπιθεωρηθείσης τῆς περὶ ἧς ὁ λόγος ἐπικουρίας, δὲν εὑρέθησαν παρόντες, καὶ διετάχθη ἡ διαγραφή των.

δ'. Ὡς ἐκ τῆς ἀφαιρέσεως ἀνδρῶν 267 ἐκ τῆς Ὁροφυλακῆς, ἡ ἐλάτωσις αὕτη προέρχεται ἐκ τῆς διαλύσεως τοῦ 8ου ἐλαφροῦ Τάγματος τῆς Ὁροφυλακῆς καὶ τῆς συγχωνεύσεως τῶν ἀνδρῶν αὐτοῦ μετὰ τοῦ πρώην παραπληρωματικοῦ Σώματος τῆς Ὁροφυλακῆς πρὸς ἀπαρτισμὸν τοῦ νῦν 9ου ἐλαφροῦ Τάγματος τῆς Ὁροφυλακῆς. Ὡς ὀργανικὴ δὲ δύναμις τῶν λόχων τῶν ἐλαφρῶν Ταγμάτων τῆς Ὁροφυλακῆς, ὑπελογίσθη ἐνταῦθα καθὼς καὶ κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος ὁ ἀριθμὸς ἑξήκοντα στρατιωτῶν εἰς ἕκαστον λόχον.

ε. Ὡς ἐκ τῆς ἀφαιρέσεως ἀνδρῶν 5 ἐκ τῶν Φρουραρχείων, διότι ὁ σκοπὸς τῆς συστάσεως Φρουραρχείων μὲ εἰδικὸν προσωπικὸν εἰς Μεσολόγγιον καὶ Μονεμβασίαν, ὁ προδιατεθεὶς κατὰ τὸπαρελθὸν ἔτος, δὲν ἐπραγματοποιήθη, ὡς μὴ διορισθέντος τοιούτου.

Ὅθεν ἐπὶ ἔλαττον διαφορὰ ἄνδρες 321.

Παρακαλῶ δὲ ὑμᾶς ὅπως ἐπισπεύσητε τὴν συζήτησιν καὶ ἐπιψήφισιν τοῦ περὶ οὗ ὁ λόγος Νομοσχεδίου διὰ νὰ δυνηθῶ νὰ ἐνεργήσω τὰ δέοντα πρὸς δημοσίευσιν αὐτοῦ ὡς Νόμου τοῦ Κράτους.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 19 Ἰουνίου 1848.

Ὁ Ὑπουργὸς
Π. Γ. ΡΟΔΙΟΣ.

ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΝ

Περὶ προσδιορισμοῦ τοῦ Στρατοῦ τῆς Ξηρᾶς διὰ τὸ ἔτος 1848.

ΟΘΩΝ
ΕΛΕΩι ΘΕΟΥ
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Ἐπιφορτίζομεν τὸν Ἡμέτερον Ὑπουργὸν τῶν Στρατιωτικῶν, νὰ παρουσιάσῃ τὸ παρὸν Νομοσχέδιον εἰς τὴν Γερουσίαν καὶ ὑποστηρίξῃ αὐτὸ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν τὰ ἑξῆς·

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὸ ἄρθρον 16 τοῦ Συντάγματος τῆς Ἑλλάδος, προσδιορίζομεν τὴν δύναμιν τοῦ Ἡμετέρου στρατοῦ τῆς ξηρᾶς κατὰ τὸ ἔτος 1848 εἰς 8,848 ἀξιωματικοὺς, ὑπαξιωματικοὺς καὶ στρατιώτας διαιρουμένους ὡς ἑφεξῆς·

Α. Εἰς τὰς τετραρχίας	389
Β. Εἰς τὰ πεζικὰ τάγματα	3,473
Γ. Εἰς τὸ ἱππικὸν	224
Δ. Εἰς τὸ πυροβολικὸν μετὰ τοῦ ὁπλοστασ.	481
Ε. Εἰς τὸ μηχανικὸν	51
Ϛ. Εἰς τὴν χωροφυλακήν·	
α΄. Πεζήν	1.285
β΄. Ἐφιππον	165
γ΄. Ἐπικουρίαν τῆς Χωροφυλακῆς	115
Ζ. Εἰς τὴν ὁροφυλακήν	2,383
Η. Εἰς τὰ φρουραρχεῖα	45
Θ. Εἰς τὰ στρατιωτικὰ Νοσοκομεῖα . .	24
Ι. Εἰς τὸ στρατιωτικὸν σχολεῖον . . .	41
ΙΑ. Εἰς τὴν ἐπιτροπὴν τοῦ ἱματισμοῦ .	6
ΙΒ. Εἰς τὰ στρατοδικεῖα	9
ΙΓ. Εἰς τὸν λόχον τῶν ἀπομάχων . . .	157
Γενικὴ ἄθροισις	8,848

Ὁ Ἡμέτερος Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν θέλει ἐκτελέσει τὸν παρόντα Νόμον.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 18 Ἰουνίου 1848.

Ο Θ Ω Ν

Π. Γ. ΡΟΔΙΟΣ.

Ἀπεφασίσθη νὰ τυπωθῶσι καὶ διανεμηθῶσιν ἀμφότερα εἰς τὰ μέλη τοῦ Σώματος, καὶ συνελθόντα τὰ Τμήματα εἰς προεξέτασιν τοῦ εἰρημένου Νομοσχεδίου, νὰ διορίσωσιν ἐπιτροπὴν πρὸς σύνταξιν τῆς ἀπαιτουμένης ἐκθέσεως, μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν τῆς ὁποίας, θέλει προσδιορισθῆ ἡ ἡμέρα τῆς συζητήσεως.

Ἑπομένως ὁ Προεδρεύων Ἀντιπρόεδρος ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος
Α. ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Χ. ΚΑΟΝΑΡΗΣ.
Ν. ΜΕΞΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Ν. Χρυσόγελος.
Χ. Βλάσης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 26 Ἰουλίου 1848 ἡμέρᾳ Σαββάτῳ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων τριάκοντα ἑνὸς μελῶν, ὁ Κ. Πρόεδρος κηρύττει τὴν ἔναρξιν τῆς Συνεδριάσεως περὶ τὴν 10 καὶ 1/2 ὥραν Π. Μ.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης Συνεδριάσεως, ἀναγνωσθέντα, ἐπικυροῦνται.

Ἐπομένως ὁ Κ. Γραμματεὺς ἀνέγνω τὸ ὑπ' ἀριθ. 437 καὶ ἀπὸ 25 τοῦ ἐνεστῶτος μηνὸς ἔγγραφον τοῦ Κ. Προέδρου τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, πρὸς τὸν Κ. Πρόεδρον τῆς Γερουσίας, δι' οὗ γνωστοποιεῖ εἰς τὴν Γερουσίαν, ὅτι διὰ Β. Διαταγμάτων ὑπὸ τὴν αὐτὴν ἡμερομηνίαν διωρίσθησαν Ὑπουργοί, ὁ μὲν Βουλευτὴς Κ. Κωνσταντῖνος Κολοκοτρώνης ἐπὶ τοῦ Βασιλικοῦ Οἴκου καὶ τῶν Ἐξωτερικῶν, ἀντὶ τοῦ μέχρι τοῦδε Ὑπουργοῦ Κυρίου Δρόσου Μανσόλα· ὁ δὲ Δικηγόρος καὶ Καθηγητὴς τοῦ Πανεπιστημίου Κ. Γεώργιος Α. Ῥάλλης ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης· ὁ δὲ Κ. Βενιζέλος Ῥοῦφος ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν, ἀντὶ τοῦ αἰτησαμένου τὴν ἀπὸ τὸ Ὑπουργεῖον τοῦτο ἀπαλλαγήν του Κ. Λυκούργου Ι. Κρεστενίτου· ὁ δὲ Ὑποστράτηγος καὶ Βουλευτὴς Κ. Ἀναστάσιος Μαυρομιχάλης ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως, καὶ ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Τάτσης Μαγγίνας ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν, ἀντὶ τοῦ μέχρι τοῦδε Ὑπουργοῦ Κ. Βασιλείου Χρηστακοπούλου.

Μετὰ ταῦτα ἀναγνωσθείσης ἀναφορᾶς τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Κ. Κανάρη, ἐξαιτουμένου δεκαπενθήμερον παράτασιν τῆς δοθείσης αὐτῷ ἀδείας, λόγῳ ἀσθενείας, ἐπιβεβαιουμένης παρὰ τοῦ ἰατροῦ τοῦ Νομοῦ τῆς Εὐβοίας, ἡ Γερουσία παρεδέχθη τὴν αἴτησιν τοῦ ἀναφερομένου, χορηγήσασα τὴν ζητουμένην παράτασιν ἀδείας ἡμερῶν 15.

Ἀνεγνώσθη ἐπομένως παρὰ τοῦ Εἰσηγητοῦ ἡ ἔκθεσις τῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ περὶ προσδιορισμοῦ τοῦ Στρατοῦ τῆς Ξηρᾶς διὰ τὸ ἐνεστὼς ἔτος Νομοσχεδίου, καὶ ἀπεφασίσθη νὰ τυπωθῇ καὶ διανεμηθῇ εἰς τοὺς ΚΚ. Γερουσιαστάς, τὴν δ' ἐρχομένην Δευτέραν ν' ἀρχίσῃ ἡ συζήτησις αὐτοῦ. Ἔχει δὲ ἡ εἰρημένη ἔκθεσις, ὡς ἕπεται.

ΕΚΘΕΣΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν ἡ Ἐπιτροπὴ τὸ περὶ προσδιορισμοῦ τῆς δυνάμεως τοῦ Στρατοῦ τῆς ξηρᾶς διὰ τὸ τ. ε. Νομοσχέδιον καὶ τὴν συνοδεύουσαν αὐτὸ ἔκθεσιν τοῦ Κυρίου Ὑπουργοῦ τῶν Στρατιωτικῶν (ἡ ὁποία ἔκθεσις οὐδεμίαν, ὀφείλομεν νὰ παρατηρήσωμεν, παρουσιάζει, ὡς ἔδει, δικαιολόγησιν ὡς πρὸς τὸ ποσὸν οὐδὲ καταδεικνύει τὰς ἀνάγκας) ἐπειδὴ καὶ ὁ καιρὸς παρῆλθε, καὶ δὲν ἐπιτρέπει οὐδὲ παρατηρήσεις πολλὰς οὐδὲ συζητήσεις, ἡ ἐπιτροπὴ, διὰ νὰ φυλαχθῇ κἂν ὁ τύπος τοῦ Συντάγματος, παραδέχεται τὸ Νομοσχέδιον καὶ συνίστησι τὴν παραδοχήν του εἰς τὴν ὁλομέλειαν τοῦ Σώματος. Ἔκρινεν ὅμως χρέος της νὰ ἐπιστήσῃ τὴν προσοχήν Σας, Κύριοι, εἰς τ' ἀκόλουθα·

ά. Ὅτι εἰς τὰς Τετραρχίας τῆς Φάλαγγος ὑπάρχουν, κατὰ τὰς ὁποίας ἡ ἐπιτροπὴ ἔλαβε πληροφορίας παρὰ τοῦ Ὑπουργείου, καὶ 36 Ἀξιωματικοὶ διαφόρων βαθμῶν καίτοι ἐκ τῶν προικοδοτηθέντων τῆς Φάλαγγος Ἀξιωματικῶν ὄντες.

β'. Ὅτι καὶ πάλιν παρουσιάζεται τὸ Σῶμα τοῦ Γιάννη Κώστα, ἂν καὶ ὑπὸ ἄλλο ὄνομα, χωρὶς νὰ προϋπάρχῃ Νόμος, τὴν ὕπαρξίν του νομιμοποιῶν καὶ τὸν ὀργανισμόν του κανονίζων.

Παρατηρεῖ ἐπὶ τέλους ἡ ἐπιτροπὴ ὅτι τὸ τοιοῦτον περὶ προσδιορισμοῦ τῆς Δυνάμεως τοῦ Στρατοῦ Νομοσχέδιον πρέπει νὰ παρουσιάζεται πρὸ τῆς ἐνάρξεως τοῦ ἔτους, καθ' ὅσον καταντᾷ ἄτοπον τὸ νὰ νομοθετῶμεν ἐπὶ πραγμάτων τετελεσμένων ἤδη.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 26 Ἰουνίου 1848.

Ἡ Ἐπιτροπὴ

Γ. Νοταρᾶς. Γιαν. Χ. Πέτρου.

Ἀναστάσιος. Λόντος.

Μετὰ ταῦτα εἷς τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν λαβὼν τὸν λόγον, ἐκ τοῦ ἀναγνωσθέντος, εἶπεν, ἐγγράφου τοῦ Κ. Προέδρου τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, μανθάνομεν, ὅτι τὸ Ὑπουργεῖον μετερ-

ρυθμίσθη κατὰ πλειονοψηφίαν. Ἐκφράζων δὲ τὴν μεγάλην εὐχαρίστησίν του, διότι τοῦ ἐνεστῶτος Ὑπουργείου ἀποτελεῖ μέλος καὶ εἷς τῶν ἐντίμων ΚΚ. Γερουσιαστῶν ὡς Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν, μετὰ τοῦ ὁποίου πολλάκις ἀπήτησε τὴν ἀκριβῆ ἐφαρμογὴν τοῦ Συντάγματος, καὶ τὴν περιστολὴν τῶν καταχρήσεων, ἐρωτᾷ ἤδη αὐτὸν, ἂν τὸ νῦν Ὑπουργεῖον, ὅπως ἐσχηματίσθη, μέλλει νὰ ἐξακολουθήσῃ τὸ αὐτὸ πρόγραμμα ἢ οὔ, καὶ τὴν αὐτὴν διεύθυνσιν περὶ τὴν ἐνέργειαν αὐτοῦ, καὶ ἂν οἱ ἀντικατασταθέντες Ὑπουργοὶ παρητήθησαν, ἢ ἐπαύθησαν, διότι εἰς τὸ ἀναγνωσθὲν ἔγγραφον δὲν γίνεται μνεία, εἰμὴ μόνον τοῦ Κυρίου Λ. Κρεστενίτου, ὡς ζητήσαντος τὴν ἀπαλλαγήν του ἀπὸ τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν.

Θεωρῶ ὅλως ἀπᾴδον, ἀπήντησεν ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς, τὸ ν' ἀναφέρῃ ὁ προαγορεύσας ὅτι τὸ Ὑπουργεῖον μετερρυθμίσθη διὰ νὰ καταρτισθῇ ἐν αὐτῷ πλειονοψηφία, διότι πᾶν Ὑπουργεῖον θεωρούμενον ὡς ἓν ὅλον, δὲν δύναται νὰ ὑποτεθῇ, ὅτι ἔχει ἐν ἑαυτῷ τὸ στοιχεῖον τῆς ἀντιπολιτεύσεως, ὥστε νὰ γίνῃ χρεία νὰ σχηματισθῇ ἐν αὐτῷ πλειονοψηφία.

Ὡς πρὸς τὴν πρώτην ἐρώτησιν τοῦ προλαλήσαντος, ἐὰν τὸ νῦν Ὑπουργεῖον μέλλῃ νὰ ἐξακολουθήσῃ τὸ αὐτὸ πρόγραμμα ἢ οὔ, θεωρῶ περιττὸν ν' ἀπαντήσω, διότι παντὸς συνταγματικοῦ Ὑπουργείου τὸ πρόγραμμα εἶναι ἡ πιστὴ ἐφαρμογὴ τοῦ Συντάγματος καὶ τῶν Νόμων· καὶ τοῦτο θέλει ἐξακολουθήσει ἀπαρεγκλίτως καὶ τὸ νῦν Ὑπουργεῖον· ὡς δὲ πρὸς τὴν δευτέραν ἐρώτησιν ἐὰν οἱ ἀντικατασταθέντες Ὑπουργοὶ ἐπαύθησαν ἢ παρητήθησαν, παραπέμπω τὸν ἐρωτήσαντα εἰς τὸ ἄρθρον 24 τοῦ Συντάγματος, ἀναθέτον τὸ δικαίωμα τοῦ παύειν καὶ διορίζειν τοὺς Ὑπουργοὺς εἰς μόνον τὸν Βασιλέα, χωρὶς νὰ δύναταί τις νὰ ἀπαιτήσῃ τοὺς λόγους τῆς Βασιλικῆς ταύτης πράξεως.

Δὲν ἐζήτησα τὸν λόγον τῆς μεταςχηματίσεως τοῦ Ὑπουργείου, εἶπεν ὁ προλαλήσας, ἀλλ' ἐπειδὴ εἰς τὸ ἀναγνωσθὲν ἔγγραφον τοῦ Κ. Προέδρου τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου ἀναφέρεται, ὅτι εἷς τῶν πρώην Ὑπουργῶν παρητήθη, ἔλαβον ἐκ τούτου ἀφορμὴν νὰ ἐρωτήσω, ἂν καὶ οἱ ἄλλοι παρητήθησαν, ἢ ἐπαύθησαν, χωρὶς νὰ ἔχω σκοπὸν νὰ προσβάλω τὸ δικαίωμα τοῦ Βασιλέως, ἢ νὰ ζητήσω λόγον τῆς Βασιλικῆς πράξεως. Δὲν ἐννόησα προσέτι, ὅτι εἰς τὸ Ὑπουργεῖον ὑπῆρχεν ἀντιπολίτευσις, καὶ διὰ τοῦτο μετεσχηματίσθη πρὸς καταρτισμὸν τῆς πλειονοψηφίας, ἀλλ' ἀνέφερον ἁπλῶς τὴν λέξιν *πλειονοψηφία*, προθέμενος νὰ ἐρωτήσω, ἂν οἱ νέοι Ὑπουργοὶ ἔχουν σκοπὸν ν' ἀκολου-

θήσουν τὰς ἰδίας ἀρχὰς, τὰς ὁποίας ἠκολούθουν καὶ οἱ προκάτοχοί των, καὶ τοῦτο διὰ νὰ ῥυθμίσω τὴν Βουλευτικήν μου πορείαν, διότι συνήθως ἅπαντες οἱ Ὑπουργοὶ ὑπόσχονται κατ' ἀρχὰς ὅτι θέλουν βαδίσει τὴν συνταγματικὴν ὁδὸν. ἀλλ' ἔπειτα παρεκκλίνοντες τρέπονται τὴν ἐναντίαν.

Τὸ παρὸν Ὑπουργεῖον, ἀντέκρουσεν ἄλλος, διέγραψε διὰ τοῦ προγράμματός του τὴν ὁποίαν ἔμελλε νὰ βαδίσῃ ὁδὸν, σύμφωνα μὲ τὰς εὐχάς μας. Ἂν δὲ ὁ προλαλήσας θεωρῇ τὸ πρόγραμμα τοῦτο παραβιασθὲν, δύναται νὰ ἐπικρίνῃ τὴν διαγωγὴν τοῦ Ὑπουργείου. Ἂν τοὐναντίον, δὲν ὀφείλουν οἱ νέοι Ὑπουργοὶ νὰ ἐξηγηθοῦν ἤδη περὶ τῶν ἀρχῶν των, αἱ ὁποῖαι, δὲν ἠμποροῦν νὰ ἦναι διάφοροι, παρὰ τὰς ὁποίας τὸ Ὑπουργεῖον ἐξέθεσεν ἀπ' ἀρχῆς τῆς συστάσεώς του, διὰ τοῦ μνησθέντος προγράμματος. Ἐπὶ τέλους, ἐπρόσθεσεν, ὅτι δὲν ἀνήκει εἰς τὴν Γερουσίαν νὰ ζητήσῃ λόγον καὶ ἐξηγήσεις περὶ τοῦ μετασχηματισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου, διότι ὁ Βασιλεὺς ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ παύῃ καὶ νὰ διορίζῃ τοὺς Ὑπουργούς του, ὅταν θέλῃ.

Ἐπαναλαβόντος τοῦ προλαλήσαντος, ὅτι δὲν εἶχε σκοπὸν νὰ ζητήσῃ τοιαύτας ἐξηγήσεις, ἀλλ' ἠρώτησε μόνον, ἂν τὸ ἴδιον πρόγραμμα ἐξακολουθῇ ἰσχύον, καὶ ὅτι, ἂν ἐπιμένῃ ὁ προαγορεύσας ζητῶν τοιαύτας ἐξηγήσεις, εἶναι ἕτοιμος νὰ τὰς δώσῃ, ἐπήνεγκεν ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς, ὅτι ἀρκούντως ἐξηγήθη περὶ τούτου, ἀλλ' ὡς φαίνεται ἡ ἐρώτησις τοῦ Κ. Γερουσιαστοῦ ἔχει ἄλλον σκοπὸν, τοῦ νὰ προκαλέσῃ τὴν κρίσιν τῶν νέων Ὑπουργῶν περὶ τῶν προλαβουσῶν τοῦ Ὑπουργείου πράξεων, εἴτε ἀποφατικὴ εἴτε καταφατικὴ ἤθελεν εἶσθαι ἡ ἀπάντησίς μας· ἀποφεύγοντες τοιαύτας ἀφορμὰς περιοριζόμεθα μόνον νὰ διαβεβαιώσωμεν τὸν προαγορεύσαντα, ὅτι θέλομεν συμβαδίζει μετὰ τοῦ Ὑπουργείου, τοῦ ὁποίου ἔχομεν τὴν τιμὴν νὰ εἴμεθα μέλη, τὴν συνταγματικὴν ὁδὸν, ἕνα μόνον ἔχοντες σκοπὸν τὸ κοινὸν συμφέρον, καὶ τὴν ὑπεράσπισιν τῶν δικαιωμάτων ἑνὸς ἑκάστου. Εἰπόντος ἔπειτα τοῦ προλαλήσαντος, ὅτι δὲν ἐσκόπει νὰ προκαλέσῃ κατηγορίας κατὰ τῶν πρώην Ὑπουργῶν, καὶ ὅτι εὐχαριστεῖται διὰ τὴν δοθεῖσαν παρὰ τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ ἐξήγησιν, παρετήρησεν ἄλλος, ὅτι τὸ ἐνεστὼς Ὑπουργεῖον θέλει ἀκολουθήσει βεβαίως τὰς αὐτὰς ἀρχὰς τὰς ὁποίας ἐξ ἀρχῆς ἔθεσεν, ἄλλως ὤφειλε νὰ δημοσιεύσῃ ἄλλο πρόγραμμα

Μετὰ ταῦτα ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς ἀνέγνω τὴν αἰτιολογικὴν ἔκθεσιν τοῦ ὑπὸ τῆς Βουλῆς ψηφισθέντος προϋπολογισμοῦ τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων τῆς χρήσεως τοῦ 1848

καὶ τοὺς περὶ κυρώσεως τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων Νόμους τῆς χρήσεως τοῦ αὐτοῦ ἔτους, καθυπέβαλε δὲ καὶ ἅπαντα τὰ προσηρτημένα δικαιολογητικὰ ἔγγραφα καὶ τοὺς πίνακας τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων ὅπως ἐτροπολογήθησαν παρὰ τῆς Βουλῆς. Ἕπεται ἡ μνησθεῖσα ἔκθεσις καὶ τὰ Νομοσχέδια τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων. (Ὅρα Παράρτημα.)

Μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν τούτων ὁ Γερουσιαστὴς Χ. Παππαπολίτης ἠρώτησε τὸν Κ. Ὑπουργὸν, ἂν συμπεριλαμβάνηται ἐν τῷ προϋπολογισμῷ καὶ τὸ διὰ Βασιλικοῦ Διατάγματος ἀναγνωρισθὲν πρὸς αὐτὸν χρέος ἐκ δραχμῶν 2,900, ὁ δὲ Κ. Ὑπουργὸς ἀπήντησεν ὅτι τὸ Ὑπουργεῖον κατ' αἴτησιν τῆς Βουλῆς ἅπαντα τὰ πρὸς διαφόρους ὀφειλόμενα χρέη εἰς ἓν συναθροῖσαν, κατεχώρησαν εἰς τὸν προϋπολογισμόν· τὸ δὲ διαληφθὲν ποσὸν τοῦ Κ. Γερουσιαστοῦ περιείχετο μὲν ἐν τῷ Προϋπολογισμῷ, ἀλλ' ἡ Βουλὴ, ὡς μὴ λαβοῦσα ἀκριβεῖς πληροφορίας, δὲν παρεδέχθη αὐτό· δὲν προσετέθη δὲ εἰς τὸν καθυποβληθέντα ἤδη προϋπολογισμὸν, ἵνα μὴ ἐπέλθῃ ἀνάγκη νὰ καθυποβληθῇ πάλιν εἰς τὴν Βουλὴν, ἂν ἡ Γερουσία ἐπιψηφίσῃ τὸ ποσὸν τοῦτο· ἐν τούτοις τὸ δικαίωμα τοῦ Κ. Γερουσιαστοῦ δὲν παραβλάπτεται, διότι τὸ ποσὸν τοῦτο δύναται νὰ συμπεριληφθῇ εἰς τὸν ἑπόμενον προϋπολογισμόν.

Ἐρωτήσαντός τινος τὸν Κ. Ὑπουργὸν, ἂν ὁ καθυποβληθεὶς προϋπολογισμὸς ἔχῃ, ὅπως ἐψηφίσθη ὑπὸ τῆς Βουλῆς, ὁ ἐρωτήσας, ἀπήντησε ὁ Κ. Ὑπουργὸς, δύναται νὰ πληροφορηθῇ παραβάλλων τοὺς καθυποβληθέντας πίνακας μὲ τοὺς συνταχθέντας ὕστερον, κατὰ τὰς γενομένας παρὰ τῆς Βουλῆς τροπολογίας, καὶ νὰ καθυποβάλῃ τὰς παρατηρήσεις του ἐν καιρῷ· Ἀπεφασίσθη ἑπομένως νὰ τυπωθῇ ἡ ἔκθεσις, καὶ οἱ τελευταῖοι πίνακες καὶ νὰ παραπεμφθῶσιν ὁμοῦ μὲ τὰ λοιπὰ ἀντίτυπα εἰς τὰ Τμήματα, τὰ ὁποῖα θέλουν διορίσει Ἐπιτροπὴν πρὸς σύνταξιν τῆς ἀπαιτουμένης ἐκθέσεως.

Ἡ Γερουσία, εἶπεν ὁ Κ. Ὑπουργὸς, δύναται ν' ἀποφασίσῃ, ὅ,τι ἐγκρίνει· παρατηρεῖ δὲ μόνον τὴν ἀνάγκην τοῦ νὰ ἐπιταχυνθῇ ἡ ἐπιψήφισις τοῦ προϋπολογισμοῦ· καὶ διὰ τοῦτο εἶναι καλὸν νὰ συνέλθουν τὰ Τμήματα πρὸς διορισμὸν τῆς Ἐπιτροπῆς. Ἐνῷ δὲ αὕτη ἐργάζεται, δύναται ἕκαστος τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν μελετῶν τὰ καθέκαστα νὰ κοινοποιῇ τὰς παρατηρήσεις του εἰς τὴν Ἐπιτροπήν.

Παρατηρήσαντός τινος, ὅτι, κατὰ τὸ ἄρθρον 19 τοῦ Κανο-

νισμοῦ, τὰ Τμήματα ἐκλέγουν τὴν Ἐπιτροπήν, ἀφοῦ προεξετάσωσι τὸ καθυποβληθὲν Νομοσχέδιον, οὔτε τὴν παραβίασιν τοῦ Κανονισμοῦ θέλω, εἶπεν ὁ Κ. Ὑπουργὸς, οὔτε τὴν ἀνατροπὴν τῆς τάξεως, τὴν ὁποίαν ἐξακολουθεῖ ἡ Γερουσία εἰς τὰς ἐργασίας της, ἀλλὰ μόνον συσταίνω εἰς τὸ Σῶμα τὴν, ὅσον ἔνεστι, ταχεῖαν ἐπιψήφισιν τοῦ προϋπολογισμοῦ. Ἄλλος δὲ ἐγνωμοδότησεν ὅτι, ἂν καὶ ἦναι ἐναντίον τοῦ Κανονισμοῦ, χάριν τῆς ἀπαιτουμένης ταχύτητος, πρέπει νὰ συνέλθωσι τὰ Τμήματα τὴν δευτέραν διὰ νὰ διορίσωσι τὴν Ἐπιτροπήν· πρέπει δὲ νὰ τυπωθῶσι προηγουμένως ἡ ἔκθεσις τοῦ Ὑπουργοῦ καὶ οἱ καθυποβληθέντες Νόμοι τῶ ἐσόδων καὶ ἐξόδων, καὶ οἱ τελευταῖοι πίνακες καὶ νὰ διανεμηθῶσιν εἰς τὰ Τμήματα πρὸ τοῦ διορισμοῦ τῆς Ἐπιτροπῆς. Ἡ Γερουσία παραδεχθεῖσα τὴν γνώμην ταύτην, ἀπεφάσισε νὰ ἐκλέξωσι τὰ Τμήματα τὴν Ἐπιτροπὴν τὴν ἐρχομένην δευτέραν.

Μετὰ ταῦτα εἰπόντος τοῦ Κ. Προέδρου, ὅτι ἡ ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου τῶν Κρητῶν Ἐπιτροπὴ πρέπει νὰ καθυποβάλῃ τὴν ἔκθεσίν της καὶ παρατηρήσαντός τινος, ὅτι πρέπει προηγουμένως νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν τὸ Νομοσχέδιον τοῦτο ὁ νέος Ὑπουργὸς, ἐπέφερεν ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς, ὅτι ἡ Γερουσία πρέπει νὰ προχωρήσῃ εἰς τὰς ἐργασίας της, ὁ δὲ ἁρμόδιος Ὑπουργὸς δύναται ν' ἀνακαλέσῃ αὐτὸ ἐὰν τὸ ἐγκρίνῃ.

Ἀνέγνωσε μετὰ τοῦτο ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς Νομοσχέδιον περὶ ἐπιβολῆς φόρου πρὸς ἐξακολούθησιν τῆς κατασκευῆς τῆς Προκυμαίας τοῦ Πειραιῶς, καὶ τὴν ἐπὶ τούτου αἰτιολογικὴν ἔκθεσιν, ἔχοντα οὕτω.

ΕΚΘΕΣΙΣ

Περὶ τοῦ πρὸς ἐξακολούθησιν τῆς προκυμαίας Πειραιῶς φόρου.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν!

Κατὰ διαταγὴν τῆς Α. Μ. λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ ὑποβάλλω εἰς ὑμᾶς, τὸ περὶ ἐπιβολῆς φόρου, πρὸς ἐξακολούθησιν τῆς κατασκευῆς τῆς προκυμαίας Πειραιῶς Νομοσχέδιον, τὸ ὁποῖον ὑποβληθὲν εἰς τὴν Βουλὴν παρεδέχθη ὑπ' αὐτῆς, ὡς ἐξάγεται ἐκ τῶν συνυποβαλλομένων πρακτικῶν τῶν περὶ τούτου γενομένων συζητήσεων, ἐπενεγκοῦσα μόνον τὰς ἐν τοῖς ἄρθροις Β. καὶ Γ. φαινομένας μικράς τινας προσθήκας, τὰς ὁποίας ἡ Κυβέρνησις προθύμως παρεδέχθη.

Καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ τοὺς λόγους, ἐφ' ὧν στηρίζεται τὸ εἰς ὑμᾶς ἤδη ὑποβαλλόμενον Νομοσχέδιον, οὗτοι ἐν ἐκτάσει διαλαμβάνονται ἐν τῇ πρὸς τὴν βουλὴν ἐκθέσει ἡμῶν, τῆς ὁποίας ἀντίγραφον ἐπισυνάπτω ὧδε.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 17 Ἰουνίου 1848.

Ὁ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργὸς
Μ. ΡΟΥΦΟΣ.

ΟΘΩΝ
ΕΛΕΩι ΘΕΟΥ
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Τὸ ἐπόμενον Νομοσχέδιον, γενόμενον παραδεκτὸν εἰς τὴν Βουλὴν μετά τινων προσθηκῶν, τὰς ὁποίας καὶ Ἡμεῖς ἀποδεχόμεθα, θέλει παρουσιασθῇ, ὅπως ἔχει, εἰς τὴν Γερουσίαν παρὰ τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργοῦ, καὶ θέλει ὑποστηριχθῇ παρ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Περὶ ἐπιβολῆς φόρου πρὸς ἐξακολούθησιν τῆς κατασκευῆς τῆς προκυμαίας Πειραιῶς.

Ἄρθρ. 1. Ἀφ' ὅλας τὰς εἰς τὸν Πειραιᾶ ἐκ τῆς ἀλλοδαπῆς εἰσαγομένας πρὸς κατανάλωσιν πραγματείας θέλει εἰσπράττεσθαι δικαίωμα προκυμαίας 5 τοῖς ἑκατὸν ἐπὶ τοῦ πληρωνομένου κατὰ τὸν νόμον τελωνιακοῦ δικαιώματος.

Ἄρθρ. 2. Τὰ ἐντεῦθεν συναζόμενα θέλουν χρησιμεύει:

α) εἰς τὴν ἐξακολούθησιν τῆς κατασκευῆς τῆς προκυμαίας Πειραιῶς·

β) εἰς τακτικὴν συντήρησιν τῆς προκυμαίας ταύτης·

γ) εἰς τὴν κάθαρσιν τοῦ λιμένος.

δ) εἰς τὴν ἐν τῇ αὐτῇ πόλει διοχέτευσιν ποτίμου ὕδατος, καὶ κατασκευὴν καταλλήλων πρὸς ὕδρευσιν τῶν πλοίων βρύσεων.

ε) διὰ κατασκευὴν ὑπονόμων πρὸς ἐκροὴν τῶν ἐκ τῶν ὄμβρων ὑδάτων.

Ἄρθρ. 3. Τὴν εἴσπραξιν τοῦ ἐν τῷ ἄρθρῳ 2. ἀναφερομένου δικαιώματος προκυμαίας θέλει ἐνεργεῖ ὁ ἐπιστάτης τοῦ τελωνείου Πειραιῶς, ὑπὸ τὴν ἐξέλεγξιν τῆς Δημοτικῆς Ἀρχῆς.

Ἄρθρ. 4. Αἱ εἰσπράξεις θέλουν κατατίθεσθαι εἰς τὸ τέλος ἑκάστου μηνὸς εἰς τὴν Ἐθν. Τράπεζαν, ἥτις θέλει κρατεῖ μερίδα τῆς προκυμαίας Πειραιῶς, λογίζουσα πρὸς ὄφελος αὐτοῦ τὸν κανονισμένον τόκον.

Ἄρθρ. 5. Ὅσοι τῶν ἐμπόρων δὲν ἐπλήρωσαν εἰσέτι τὰ διὰ τοῦ ἀπὸ 16/28 Ὀκτωβρίου 1836 Βασ. Διατάγματος, θέλουν ὑποχρεωθῆ εἰς τὴν ἀπόδοσιν αὐτῶν.

Ἄρθρ. 6. Ἡ εἴσπραξις τοῦ διὰ τοῦ παρόντος Νόμου ὑποβαλλομένου φόρου θέλει διαρκέσει μέχρι 31 Δεκεμβρίου τοῦ ἔτους 1860.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 17 Ἰουνίου 1848.

Ο Θ Ω Ν.

Λ. Ι. ΚΡΕΣΤΕΝΙΤΗΣ.

Ἀπεφασίσθη νὰ τυπωθῶσι καὶ νὰ διανεμηθῶσιν εἰς τοὺς ΚΚ. Γερουσιαστὰς, συνελθόντα δὲ τὰ Τμήματα, νὰ διορίσωσιν Ἐπιτροπὴν πρὸς σύνταξιν τῆς ἀπαιτουμένης ἐκθέσεως.

Ἐπομένως εἷς τῶν Κυρίων Γερουσιαστῶν, λαβὼν τὸν λόγον, εἶπε· μὲ λύπην μου ἔρχομαι νὰ κάμω γνωστὴν εἰς τὸ Σῶμα, πρᾶξιν ἑνὸς τῶν ΚΚ. Ὑπουργῶν, ἡ ὁποία θέλει κινήσει τὴν ἀγανάκτησιν τοῦ Σ. Σώματος, καθὼς καὶ παντὸς πολίτου, ὡς πρᾶξις τῆς ἐσχάτης παρανομίας, καὶ τῆς ἀπαρακαλύπτου διαρπαγῆς τοῦ δημοσίου πλούτου. Ἐνθυμεῖσθε, Κύριοι, ὅτι εἰς τὸν ἐπιψηφισθέντα πρὸ ὀλίγου προϋπολογισμὸν τοῦ 1847, παρεχωροῦντο δι' ἔξοδα ἀσφαλείας εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν δραχμαὶ 220,000, καὶ ὅτι τὸ ποσὸν τοῦτο ὡς ὑπέρογκον ἠλάττωσεν ἡ Γερουσία, περιορίσασα εἰς δραχ. μόνον 98.600· ἤδη δὲ ἀνεκαλύφθη ὅτι ὁ πρώην Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν, Κ. Ῥήγας Παλαμίδης, ἐκτὸς τοῦ ὁρισθέντος τούτου ποσοῦ ἔλαβεν ἀπὸ τὸ Κεντρικὸν Ταμεῖον καὶ διέθεσεν αὐθαιρέτως 160 περίπου χιλ. δραχμὰς, χωρὶς νὰ περιέχηται εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τὸ ἔξοδον τοῦτο, χωρὶς νὰ δικαιολογῆται διὰ Νόμων ἢ Β. Διαταγμάτων, χωρὶς νὰ ζητηθῇ καὶ νὰ δοθῇ παρὰ τῶν Βουλῶν κἀμμία περὶ τούτου πίστωσις. Ἐπειδὴ λοιπὸν τοιαύτη πρᾶξις εἶναι ὅλως ἀσυμβίβαστος μὲ τὴν συνταγματικὴν τάξιν, διὰ τοῦτο παρακαλῶ τοὺς ΚΚ. Ὑπουργοὺς, τὸν ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν, καὶ τὸν ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν, νὰ δώσωσιν εἰς τὸ Σῶμα τὰς ἀνηκούσας περὶ τούτου πληροφορίας, καὶ πόσον εἶναι ἀκριβῶς τὸ ληφθὲν ποσὸν, συγχρόνως δὲ νὰ παρουσιάσωσι καὶ ὀνομαστικὸν κατάλογον τῶν λαβόντων.

Εἶναι μὲν ἀληθὲς, ἐξ ὅσων ἔμαθεν, ἀπήντησεν ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν, ὅτι ἐπληρώθησαν ἀπὸ τὸ Κεντρικὸν Ταμεῖον ἔξοδα ἄνευ ἐνταλμάτων, μὴ περιεχόμενα εἰς τὸν προϋπολογισμὸν, μηδὲ δικαιολογούμενα παντελῶς, ἀναβαίνοντα εἰς δραχ.

114 χιλιάδας καθόσον ἐπληροφορήθη· ἀλλ' ἐπειδή, ἀναλαβὼν πρὸ μικροῦ τὴν διεύθυνσιν τοῦ Ὑπουργείου, δὲν ἔλαβε τὸν ἀπαιτούμενον καιρὸν διὰ νὰ συλλέξῃ τὰς ἀνηκούσας πληροφορίας, δὲν δύναται ἤδη ν' ἀπαντήσῃ θετικῶς εἰς τὰς ἐρωτήσεις τοῦ προλαλήσαντος, θέλει δὲ δώσει εἰς τὸ Σ. Σῶμα θετικὰς πληροφορίας περὶ τούτου εἰς ἄλλην Συνεδρίασιν.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κ. Πρόεδρος ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν, ἀπαγγείλας, ὅτι ἀντικείμενον τῆς ἐπομένης Συνεδριάσεως εἶναι ἡ συζήτησις τοῦ περὶ προσδιορισμοῦ τοῦ Στρατοῦ τῆς ξηρᾶς διὰ τὸ ε. ε. Νομοσχεδίου.

Ὁ Πρόεδρος

Α. ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι

Χ. ΚΛΟΝΑΡΗΣ.

Ν. ΜΕΞΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς

Ν. Χρυσόγελος.

Χ. Βλάσσης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 28 Ἰουνίου 1848. ἡμέρᾳ δευτέρᾳ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων τριάκοντα τριῶν μελῶν, ὁ Κ. Πρόεδρος κηρύττει τὴν ἔναρξιν τῆς Συνεδριάσεως περὶ τὴν 11 ὥραν Π. Μ.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης ἀναγνωσθέντα ἐγκρίνονται, μηδεμιᾶς γενομένης ἐνστάσεως.

Ἑπομένως ὁ Κ. Πρόεδρος ἀπήγγειλε τὴν ἡμερησίαν διάταξιν, καὶ προετέθη εἰς συζήτησιν τὸ περὶ προσδιορισμοῦ τοῦ Στρατοῦ τῆς Ξηρᾶς, διὰ τὸ ἐνεστὼς ἔτος, Νομοσχέδιον,

Πρὶν ἀρχίσῃ ἡ συζήτησις, ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν καθυπέβαλε τὰς ζητηθείσας πληροφορίας εἰς τὴν προλαβοῦσαν Συνεδρίασιν, περὶ τοῦ καθ' ὑπέρβασιν δαπανηθέντος ποσοῦ παρὰ τοῦ πρώην Ὑπουργοῦ Ρήγα Παλαμίδου ἄνευ πιστώσεως, 1) τὸν λογαριασμὸν τῶν καθ' ὑπέρβασιν τοῦ προϋπολογισμοῦ δαπανηθέντων λόγῳ τῶν περὶ γενικῆς ἀσφαλείας μέτρων, ἀναβαίνοντα εἰς δραχ. 121,342.01, καὶ προστιθεμένων τῶν ἀπορριφθεισῶν παρὰ τῆς Γερουσίας πιστώσεων ἐπὶ διαφόρων ἐδαφίων τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου, δραχ. 175.220, ἡ ὑπέρβασις ἀναβαίνει εἰς δραχ.

296,562.01 ἐκτὸς τῶν ὀφειλομένων εἰσέτι, διὰ τὴν αὐτὴν ἀνάγκην. 2) ἀντίγραφον τοῦ ἀπὸ 30 Δεκεμβρίου 1847 ὑπ' ἀριθ. 22,693 ἐγγράφου τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργείου πρὸς τὸ τῶν Οἰκονομικῶν, δι' οὗ ὁ τότε ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς Ῥήγας Παλαμίδης, ζητεῖ ὑπὸ ἰδίαν του εὐθύνην, νὰ θεωρηθῶσι παρὰ τοῦ λογιστηρίου τόσον αἱ διὰ τῶν τελευταίων ἐπιτροπικῶν τοῦ ἰδίου χορηγούμεναι εἰς τοὺς Νομάρχας πιστώσεις, καθὼς καὶ ὅσα ἤθελεν ἐκδώσει ἐντάλματα ἐπὶ τοῦ εἰρημένου ἄρθρου, μέχρις οὗ ψηφισθῇ παρὰ τῶν Βουλῶν τὸ περὶ συμπληρωτικῆς πιστώσεως καθυποβληθησόμενον Νομοσχέδιον ἐπὶ τοῦ εἰρημένου ἄρθρου.

Ἀμφότερα δὲ τὰ ἔγγραφα ταῦτα ἀνέγνω εἷς τῶν ΚΚ. Γραμματέων ἔχοντα ὡς ἐφεξῆς.

Περὶ τὰ τέλη τοῦ ἔτους 1847 εἶχεν ἐξαντληθῇ ἡ διὰ γενικὰ μέτρα ἀσφαλείας σημειωθεῖσα εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ 1847 πίστωσις καὶ ψηφισθεῖσα παρὰ τῆς Βουλῆς ἐκ δρ. **270,820 —**

Τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν διεύθυνε τότε πρὸς τὸ τῶν Οἰκονομικῶν τὸ ἀπὸ 30 Δεκεμβρίου ὑπ' ἀριθ. 22,693 ἔγγραφόν του, διὰ τοῦ ὁποίου ἐζήτησεν ὑπὸ εὐθύνην του νὰ θεωρηθῶσιν ἐντάλματα καθ' ὑπέρβασιν τῆς πιστώσεως χάριν τῆς δημοσίου ἀσφαλείας, προσθέσαν, ὅτι μέλλει νὰ ζητηθῇ ὁσονούπω συμπληρωτικὴ πίστωσις ἀπὸ τὰ Βουλευτικὰ Σώματα.

Τὰ ἐκδοθέντα ἐντάλματα (ἐκτὸς τῶν ὀφειλομένων εἰσέτι ὡς πληροφορούμεθα) ἀναβαίνουν εἰς δραχμάς	**385,162.01**	
Ἐντάλματα ἐκδοθέντα ἐπὶ προκαταβολῇ δραχ.	**7,000.—**	**392,162.01**
Ὑπέρβασις δραχ.		**121,342.01**

Ἐὰν εἰς τὴν ὑπέρβασιν ταύτην προστεθῶσι καὶ αἱ παρὰ τῆς Γερουσίας ἀπορριφθεῖσαι πιστώσεις ἐπὶ διαφόρων ἐδαφίων τοῦ ἄρθρου «Γενικὰ μέτρα ἀσφαλείας» συμποσούμεναι κατὰ τὰ Πρακτικὰ εἰς δραχμάς . . . . . **175,220.—**

Ἡ ὑπέρβασις ἀναβαίνει εἰς δραχμάς **296,562.01**

Ἐπισυνάπτεται ἀντίγραφον τοῦ ὑπ' ἀριθ. **22,693** ἐγγράφου τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν.

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΠΙ ΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ.

Ἐπειδὴ ἡ ἐπὶ τοῦ Κεφ. Γ'. ἀριθ. 1 πίστωσις τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ὑπὸ τὴν διεύθυνσίν μας Ὑπουργείου ἐξηντλήθη ἤδη καὶ ἐντοσούτῳ πρόκειται νὰ πραγματοποιηθῶσιν εἰσέτι μισθοὶ Ἐθνοφυλάκων ὀφειλόμενοι, καὶ ἔξοδα ἀναγκαῖα γενόμενα χάριν τῆς δημοσίου ἀσφαλείας τοῦ Κράτους, σᾶς παρακαλοῦμεν (μεχρισοῦ ψηφισθῇ ὑπὸ τῶν Βουλῶν, τὸ ὁποῖον μέλλομεν ὁσονούπω νὰ ὑποβάλωμεν περὶ συμπληρωτικῆς πιστώσεως ἐπὶ τοῦ εἰρημένου ἄρθρου Νομοσχέδιον) νὰ διατάξητε ὑπ' εὐθύνην μας, νὰ θεωρηθῶσιν ὑπὸ τοῦ Γεν. Λογιστηρίου, τόσον αἱ διὰ τῶν τελευταίων ἐπιτροπικῶν μας χορηγούμεναι εἰς τοὺς Νομάρχας πιστώσεις, καθὼς καὶ τὰ ἐντάλματα, ὅσα ἐκδίδομεν ἐπὶ τοῦ εἰρημένου ἄρθρου, καὶ διὰ πληρωμὴν κατεπειγουσῶν πληρωμῶν τῆς Δημοσίου ἀσφαλείας.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 30 Δεκεμβρίου 1847.

Ὁ Ὑπουργὸς
ΡΗΓΑΣ ΠΑΛΑΜΙΔΗΣ.

Διὰ τὸ Γεν. Λογιστήριον Σ. Κ. Ἀντωνόπουλος.

Ἐθεωρήθη καὶ νὰ ἐγερχθῇ
ἡ αἴτησις τοῦ Ὑπουργείου τῶν
Ἐσωτερικῶν.

Τῇ 30 Δεκεμβρίου 1847.

Ὁ Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν.
Ν. ΚΟΡΦΙΩΤΑΚΗΣ.

Γενομένου δὲ λόγου, ἂν πρέπῃ νὰ τυπωθῶσι καὶ διανεμηθῶσι τὰ ἀνωτέρω ἔγγραφα, ἢ νὰ ληφθῶσιν ὑπ' ὄψιν μόνον, νὰ ἀναβληθῇ δὲ εἰς ἄλλην Συνεδρίασιν ἡ περὶ τούτου συζήτησις, παρετήρησέ τις τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, ὅτι ἐπειδὴ πρόκειται περὶ τοσοῦτον σπουδαίου καὶ οὐσιώδους ἀντικειμένου, πρέπει οὐχὶ μόνον νὰ τυπωθῶσι καὶ νὰ διανεμηθῶσιν εἰς τοὺς ΚΚ. Γερουσιαστὰς τὰ ἀναγνωσθέντα δύω ἔγγραφα διὰ νὰ διασκεφθῶσι προσηκόντως περὶ αὐτῶν, ἀλλὰ καὶ ἐν δημοσίᾳ τῆς Γερουσίας Συνεδριάσει πρέπει νὰ γένῃ περὶ αὐτῶν λόγος· διότι εἶναι ἄτοπον νὰ συζητῶμεν ἐπὶ ὁλόκληρον ἔτος τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ Κράτους διὰ νὰ ἐπιφέρωμεν μικρὰς ἐλαττώσεις τῶν ἐξό-

δων, νὰ παραβλέπωμεν δὲ χιλιάδας δραχμῶν δαπανηθείσας αὐθαιρέτως ἄνευ ἐγκρίσεως τῶν Νομοθετικῶν Σωμάτων.

Ἐπειδὴ τὸ ἐνεστὼς Ὑπουργεῖον, ἐπέφερεν ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν, δὲν γνωρίζει τὰς ἀνάγκας, διὰ τὰς ὁποίας τὸ τότε Ὑπουργεῖον ἐδαπάνησε τὰ εἰρημένα χρηματικὰ ποσὰ, καθ' ὑπέρβασιν τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τοῦ ἔτους **1847**, δὲν δύναται νὰ παρουσιάσῃ πρὸς τὸ παρὸν κανὲν δικαιολογητικὸν ἔγγραφον. Διὰ ταῦτα νομίζει ὀρθὸν, ὅτι πρέπει τὰ καθυποβληθέντα ἔγγραφα νὰ τυπωθῶσι καὶ διανεμηθῶσιν εἰς τὰ μέλη τοῦ Σώματος, καὶ εἰς ἄλλην τινα ὁρισθησομένην Συνεδρίασιν νὰ γένῃ περὶ αὐτῶν λόγος, διὰ νὰ σκεφθῶσιν ὡρίμως οἱ ΚΚ. Γερουσιασταὶ, καὶ νὰ ἐρωτηθῶσι καὶ οἱ τότε Ὑπουργοὶ περὶ τῆς δαπάνης τῶν χρηματικῶν τούτων ποσῶν, τὰ ὁποῖα ἐνδέχεται νὰ δικαιολογήσωσι.

Ἐρωτήσαντος δέ τινος τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, ἂν αἱ καθ' ὑπέρβασιν τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τοῦ ἔτους **1847** γενόμεναι αὗται πληρωμαὶ ἐγένοντο ἅπαξ, ἢ διὰ πολλῶν ἐνταλμάτων, ἀπήντησεν ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς, ὅτι περὶ τῆς πληρωμῆς τῶν χρηματικῶν τούτων ποσοτήτων ἐξεδόθη γενικὸν ἔνταλμα, κατὰ συνέπειαν τοῦ ὁποίου ἐξεδόθησαν ὕστερον διάφορα πρὸς διαφόρους Ταμίας χρηματικὰ ἐντάλματα, τὰ ὁποῖα ὡς μὴ ὑπάρχοντα ἤδη εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν δὲν δύναται ἐπὶ τοῦ παρόντος νὰ καθυποβάλῃ ἐνώπιον τῆς Γερουσίας· διότι πολλὰ τῶν ἐνταλμάτων τούτων ὑπάρχουσιν εἰς τὰ διάφορα τοῦ Κράτους Ἐπαρχιακὰ Ταμεῖα, καὶ ἀγνοεῖται εἰσέτι ἂν ἐξηργυρώθησαν ἢ μὴ, διὰ τοῦτο σήμερον διὰ γενικῆς πρὸς τοὺς Ἐπαρχιακοὺς Ταμίας ἐγκυκλίου, ζητεῖ τὸ Ὑπουργεῖον πληροφορίας πόσα ἐκ τῶν χρηματικῶν τούτων ἐνταλμάτων, ἐξωφλήθησαν ὁλικῶς ἢ ἐν μέρει.

Ἡ Γερουσία ἑπομένως, κατ' ἐρώτησιν τοῦ Κ. Προέδρου, ἀπεφάσισε νὰ τυπωθῶσι καὶ διανεμηθῶσιν εἰς τὰ μέλη τοῦ Σώματος τὰ παρὰ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν καθυποβληθέντα ἔγγραφα, ἅμα δὲ ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς παρουσιάσει τὰς ὑποίας ἀνέφερε πληροφορίας, νὰ κάμῃ λόγον ἡ Γερουσία περὶ τῆς σπουδαίας ταύτης ὑποθέσεως εἰς δημοσίαν Συνεδρίασιν.

Πρὸς ταῦτα ἀντέταξεν ὁ τότε Ὑπουργὸς τῶν Ναυτικῶν καὶ Γερουσιαττὴς, ὅτι ὡς μέλος ποῦ τότε Ὑπουργείου, πληροφορηθεὶς περὶ τοῦ πράγματος, δύναται νὰ δώσῃ τὸν ἀποχρῶντα λόγον περὶ τῆς καθ' ὑπέρβασιν ταύτης δαπάνης, ἀλλ' ἐπιφυ-

λάττεται ἐν καιρῷ τῆς συζητήσεως νὰ ἐπιφέρῃ τὰς προσηκούσας παρατηρήσεις καὶ δικαιολογήσεις. Παρατηρεῖ δὲ μόνον ὅτι τὸ ἀντικείμενον τοῦτο, δὲν εἶναι οὔτε σπουδαῖον οὔτε ἐπιβαρυντικὸν εἰς τὸ τότε Ὑπουργεῖον, ὡς τὸ παρέστησεν εἷς τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, ἀλλ' ἁπλούστατον, μικράν τινα παράβασιν τύπου μόνον, φέρον, οὐδεμίαν δὲ παρανομίαν ὡς πρὸς τὴν οὐσίαν· διότι ἕνεκα τῶν κατ' ἐκείνην τὴν ἐποχὴν γνωστῶν περιστάσεων καὶ ἀναποφεύκτων ἀναγκῶν, τὸ Ὑπουργεῖον ἠναγκάσθη χάριν τῆς δημοσίου ἀσφαλείας, νὰ κάμῃ ὑπέρβασιν ἐξόδων, ἐπὶ τῶν ὁποίων ἔμελλε μὲν νὰ ζητήσῃ συμπληρωτικὴν πίστωσιν ἀπὸ τὰς Βουλὰς, ἀλλ' ἐβράδυνε νὰ καθυποβάλῃ αὐτὴν, διότι περιέμενεν ἀπὸ τοὺς Ἐπαρχιακοὺς τοῦ Κράτους Ταμίας, καὶ ἀπὸ τὰς Διοικητικὰς Ἀρχὰς ἀκριβῆ σημείωσιν τοῦ ὁριστικοῦ ποσοῦ τῶν δαπανηθέντων· καὶ διὰ τὴν ἐπελθοῦσαν τοῦ Ὑπουργείου μεταβολὴν, δὲν ἐζητήθη ἀπὸ τὰς Βουλὰς ἡ συμπληρωματικὴ πίστωσις ἐγκαίρως, τὴν ὁποίαν καὶ ἤδη δύναται τὸ ἐνεστὼς Ὑπουργεῖον νὰ προτείνῃ πρὸς τὰς Βουλάς· διότι λοιπὸν τὸ τότε Ὑπουργεῖον, καί τοι προθέμενον νὰ ζητήσῃ συμπληρωτικὴν πίσωσιν διὰ τὴν γενομένην ὑπέρβασιν ἐξόδων, δὲν ἐπρόφθασε νὰ καθυποβάλῃ αὐτὴν εἰς τὰς Βουλὰς διὰ τὰς γνωστὰς εἰς ἕκαστον περιστάσεις, καὶ οὐδεμία ὡς ἐκ τούτου δύναται νὰ προσαφθῇ εἰς αὐτὸ παρανομία· διότι καὶ ἄλλοτε ἔγιναν τοιαῦται δαπάναι, τῶν ὁποίων ἀκολούθως ἐζητήθη πίστωσις παρὰ τῶν Βουλῶν· διὰ τοὺς λόγους τούτους νομίζει περιττὸν νὰ τυπωθῶσι καὶ διανεμηθῶσι τὰ παρὰ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν καθυποβληθέντα ἔγγραφα περὶ τῶν καθ' ὑπέρβασιν τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἔτους **1847** γενομένων τούτων ἐξόδων, ἀλλὰ παρακατατεθέντα εἰς τὸ γραφεῖον, νὰ παρατηρήσῃ ὁ βουλόμενος ἐκ τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, κατὰ δὲ τὴν ὁρισθησομένην Συνεδρίασιν ν' ἀποφανθῇ περὶ τούτου ἡ Γερουσία.

Παράδοξος, παρετήρησεν ἄλλος, εἶναι ἡ περὶ τῆς μὴ τυπώσεως καὶ διανομῆς τῶν ἀνωτέρω ἐγγράφων ἔνστασις τοῦ προαγορεύσαντος Κ. Γερουσιαστοῦ, μὴ συνορῶντος ὅτι βλάπτεται μᾶλλον ἡ ὑπόληψις τοῦ ποτὲ συναδελφοῦ του, τὸν ὁποῖον ζητεῖ νὰ ὑπερασπισθῇ, ὅταν ἐμποδισθῇ ἡ δημοσίευσις τῶν ἀφορώντων τὴν ὑπόθεσιν ἐγγράφων· ἡ ὑπόθεσις αὕτη ἐνδιαφέρει τὸ κοινὸν καὶ ἐπειδὴ οἱ ὑπὲρ καὶ κατὰ λόγοι ἐν καιρῷ τῆς συζητήσεως θέλουν δημοσιευθῆ, ἀνάγκη πᾶσα νὰ δημοσιευθῶσι καὶ τὰ ἀφορῶντα αὐτὴν ἔγγραφα.

Μετὰ ταῦτα ὁ **Κ.** Ὑπουργὸς τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς

Δημοσίου Ἐκπαιδεύσεως ἀνέγνω 1. Νομοσχέδιον περὶ ἀπονομῆς συντάξεων εἰς τὸν πρώην Καθηγητὴν τοῦ Ὀθωνίου Πανεπιστημίου Κύριον Α. Γ. Λευκίαν, μετὰ τῆς αἰτιολογικῆς ἐκθέσεως. 2. Ὅμοιον διὰ τὸν Διδάσκαλον Κ. Δοσίθεον Μιχαλακόπουλον.

Ἔπονται τὰ Νομοσχέδια καὶ αἱ ἐπὶ τούτων ἐκθέσεις.

ΕΚΘΕΣΙΣ

Περὶ ἀπονομῆς συντάξεως εἰς τὸν Καθηγητὴν Α. Γ. Λευκίαν.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν!

Τὸ Ὑπουργεῖον ὑποβάλλον κατὰ Βασιλικὴν Διαταγὴν εἰς τὴν Γερουσίαν Νομοσχέδιον (τὸ ὁποῖον ἐψηφίσθη ἤδη παρὰ τῆς Βουλῆς) περὶ συντάξεως τοῦ Καθηγητοῦ Α. Γ. Λευκίου, κρίνει πάντι περιττὸν νὰ συστήσῃ εἰς αὐτὴν τὸν ἄνδρα, ὡς ἔκπαλαι γνωστὸν εἰς τὸ Ἔθνος διά τε τῶν πολυειδῶν αὐτοῦ ἰατρικῶν καὶ φιλογογικῶν συγγραφῶν, καὶ τῆς ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ διδασκαλίας ἀπὸ τῆς ἐγκαθιδρύσεως τούτου. Ἱερὸν ὅμως καθῆκον του θεωρεῖ νὰ παρακαλέσῃ τὸ Νομοθετικὸν τοῦτο Σῶμα, νὰ ἐπιψηφίσῃ τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον, ὅσον ἐνδέχεται ταχύτερον, διότι εἶνε ἄδικον, ἀνὴρ τοσοῦτον ὠφελήσας τὴν Πατρίδα, νὰ στερῆται καὶ νὰ διανύῃ τὸ ὑπόλοιπον τῆς ζωῆς του, ἀπορῶν καὶ ταλαιπωρούμενος.

Ἐπισυνάπτω ἐνταῦθα καὶ ἀπόσπασμα τῶν Πρακτικῶν τῆς Βουλῆς ἀφορῶν τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος Νομοσχέδιον.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 28 Ἰουνίου 1848.

Ὁ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Ὑπουργὸς
Α. Π. ΜΑΥΡΟΜΙΧΑΛΗΣ.

ΟΘΩΝ
ΕΛΕΩι ΘΕΟΥ
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Τὸ ἑπόμενον Νομοσχέδιον, συζητηθὲν ὑπὸ τῆς Βουλῆς ἐν τῇ ΟΒ'. τῶν Συνεδριάσεων αὐτῆς καὶ μετά τινα τροπολογίαν (ἣν καὶ Ἡμεῖς παραδεχόμεθα) γενόμενον δεκτὸν παρ' αὐτῆς, διατάττομεν τὸν Ἡμέτερον Ὑπουργὸν τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίου Ἐκπαιδεύσεως νὰ τὸ ὑποβάλῃ εἰς τὴν Γερουσίαν, καὶ τὸ ὑποστηρίξῃ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, ἀποφασίζομεν καὶ διατάττομεν.

Ἐπειδὴ ὁ ἕνεκα τοῦ βαθέως γήρως, καὶ τῆς ἐκ τούτου προερ-

χομένης ἀνικανότητος, ἐσχάτως ἀπολυθεὶς τῆς ὑπηρεσίας τοῦ Πανεπιστημίου Κύριος Α. Γ. Λευκίας, διετέλεσεν ἔκπαλαι τιμῶν τὸ Ἔθνος διὰ τῶν πολυειδῶν αὐτοῦ ἐπιστημονικῶν καὶ φιλολογικῶν συγγραμμάτων, ἀπὸ δὲ τῆς ἐγκαθιδρύσεως τοῦ Πανεπιστημίου ὠφέλησε τὴν σπουδάζουσαν νεολαίαν διὰ τῆς διδασκαλίας, προσδιορίζεται εἰς αὐτὸν σύνταξις 150 (ἑκατὸν πεντήκοντα) δραχμῶν κατὰ μῆνα, ἀρχομένη ἀπὸ τῆς ἐποχῆς καθ' ἣν ἀπελύθη τῆς ἐν τῷ Βασιλικῷ Πανεπιστημίῳ καθηγεσίας.

Ὁ Ἡμέτερος Ὑπουργὸς τῶν Ἐκκλησιαστικῶν θέλει δημοσιεύσει καὶ ἐκτελέσει τὸν παρόντα Νόμον.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 7 Μαρτίου 1848.

Ο Θ Ω Ν.

ΔΡΟΣΟΣ ΜΑΝΣΟΛΑΣ.

Ε Κ Θ Ε Σ Ι Σ

Περὶ ἀπονομῆς συντάξεως εἰς τὸν Κ. Δοσίθεον Μιχαλακόπουλον.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν

Κατὰ διαταγὴν τοῦ Μεγαλειοτάτου Βασιλέως ὑποβάλλω εἰς τὴν συζήτησιν ὑμῶν, τὸ παρὰ τῆς Βουλῆς ἐπιψηφισθὲν Νομοσχέδιον, περὶ ἀπονομῆς συντάξεως εἰς τὸν Διδάσκαλον Κύριον Δοσίθεον Μιχαλακόπουλον, ὁ ὁποῖος καὶ πρὸ τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπαναστάσεως καὶ μετὰ τὴν Ἐπανάστασιν, ὠφέλησε τὸ Ἔθνος διὰ τῆς διδασκαλίας αὐτοῦ, περιπεσὼν δὲ εἰς ἀμαυρωτικὴν ἀμβλυωπίαν, ἀπελύθη τῆς ὑπηρεσίας κατὰ Φεβρουάριον μῆνα τοῦ παρελθόντος ἔτους, καὶ ἐπισυνάπτω πρὸς πληροφορίαν ὑμῶν τὸ ἀπόσπασμα τῆς ΟΓ'. συνεδριάσεως τῆς Βουλῆς, τὸ ἀφορῶν τὴν συζήτησιν ἅμα καὶ ἐπιψήφισιν τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 28 Ἰουνίου 1848.

Ὁ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Ὑπουργὸς
Λ. Π. ΜΑΥΡΟΜΙΧΑΛΗΣ.

Ο Θ Ω Ν
ΕΛΕΩι ΘΕΟΥ
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Τὸ ἑπόμενον Νομοσχέδιον συζητηθὲν ὑπὸ τῆς Βουλῆς ἐν τῇ ΟΓ'. τῶν Συνεδριάσεων αὐτῆς, καὶ γενόμενον δεκτὸν παρ' αὐτῆς, διατάττομεν τὸν Ἡμέτερον Ὑπουργὸν τῶν Ἐκκλησιαστικῶν κτλ.

νὰ τὸ ὑποβάλῃ εἰς τὴν Γερουσίαν, καὶ τὸ ὑποστηρίζῃ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας διατάττομεν.

Ὁ Κύριος Δοσίθεος Μιχαλακόπουλος ὠφελήσας τὸ Ἔθνος καὶ πρὸ τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπαναστάσεως καὶ μετὰ τὴν Ἐπανάστασιν διὰ τῆς διδασκαλίας, περιπεσὼν δὲ εἰς ἀμαυρωτικὴν ἀμβλυωπίαν καὶ ἕνεκα τούτου ἀπολυθεὶς τῆς ὑπηρεσίας, θέλει λαμβάνει σύνταξιν 80 (ὀγδοήκοντα) δραχμῶν κατὰ μῆνα, ἀρχομένην ἀπὸ τῆς ἐποχῆς, καθ' ἣν ἀπελύθη τῆς ὑπηρεσίας.

Ὁ Ἡμέτερος Ὑπουργὸς τῶν Ἐκκλησιαστικῶν θέλει δημοσιεύσει καὶ ἐκτελέσει τὸν παρόντα Νόμον.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 21 Φεβρουαρίου 1848.

Ο Θ Ω Ν.

Γ. ΓΛΑΡΑΚΗΣ.

Ἀπεφασίσθη δὲ νὰ προχωρήσῃ ἡ Γερουσία εἰς τὴν συζήτησιν αὐτῶν μετὰ τὴν ἐπιψήφισις τοῦ περὶ προσδιορισμοῦ τοῦ Στρατοῦ τῆς Ξηρᾶς Νομοσχεδίου.

Ἀκολούθως ὁ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν Ὑπουργὸς, ἀνέγνω ἐκ μέρους τοῦ ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν Ὑπουργοῦ, Νομοσχέδιον περὶ τῆς Ναυτικῆς Δυνάμεως τοῦ Κράτους διὰ τὸ ἐνεστὼς ἔτος, μετὰ τῆς αἰτιολογικῆς αὐτοῦ ἐκθέσεως, ἔχον οὕτως.

Ε Κ Θ Ε Σ Ι Σ.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Ὑποβάλλω ὑπὸ τὴν ἐπιψήφησιν ὑμῶν τὸ παρὰ τῆς Βουλῆς κυρωθὲν Νομοσχέδιον περὶ τῆς Ναυτικῆς τοῦ Κράτους Δυνάμεως κατὰ τὸ 1848 ἔτος, συνωδευμένον μὲ ἀντίγραφα τῶν Πρακτικῶν κατὰ τὴν συζήτησιν αὐτοῦ, καὶ σύμφωνον μὲ τὸν καθυποβληθέντα προϋπολογισμὸν τοῦ ὁποίου προϊσταμαι Ὑπουργείου διὰ τὸ ἴδιον ἔτος.

Ἡ εἰς τὸ ἤδη παρουσιαζόμενον προκύπτουσα αὔξησις ἀτόμων 79 ἀπὸ τὸ τοῦ 1847 ἔτους, προέρχεται ἀπὸ τὴν προσθήκην ἀτόμων τινῶν εἰς τὰ πληρώματα διαφόρων πλοίων ἀπὸ τὴν διὰ πεσσάρων εἰσέτι πλοίων ἐνίσχυσιν τοῦ Ἐθνικοῦ Στόλου, καὶ ἀπὸ τὴν προσθήκην τροφοδοτῶν, εἰς ὅσα πλοῖα δὲν ὑπῆρχον τοιοῦτοι. Ἐπειδὴ δὲ περὶ τούτου ἀνεπτύχθην ἀρκούντως εἰς

τὴν συνοδεύουσαν τὸν προϋπολογισμὸν ἔκθεσίν μου, κρίνω περιττὸν νὰ ἐπαναλαμβάνω τὰ ἴδια καὶ ἐνταῦθα· δὲν ἀμφιβάλλω δὲ ὅτι συμμεριζόμενοι, Κύριοι, τὰς εἰς αὐτὴν παρατηρήσεις μου, θέλετε παραδεχθῆ αὐτὸ παμψηφεί.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 24 Ἰουνίου 1848.

Ὁ ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν Ὑπουργὸς
Γ. ΚΟΥΝΤΟΥΡΙΩΤΗΣ

ΟΘΩΝ
ΕΛΕΩι ΘΕΟΥ
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Παραγγέλλεται ὁ Ἡμέτερος ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν Ὑπουργὸς νὰ παρουσιάσῃ εἰς τὴν Γερουσίαν τὸ παρὰ τῆς Βουλῆς ἐπιψηφισθὲν περὶ προσδιορισμοῦ τῆς Ναυτικῆς δυνάμεως διὰ τὸ 1848 ἔτος Νομοσχέδιον, καὶ νὰ ὑποστηρίξῃ αὐτὸ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας διατάσσομεν.

Ἄρθρ. 1. Ἡ Ναυτικὴ δύναμις τοῦ Κράτους προσδιορίζεται κατὰ τὸν ἀνώτατον ὅρον διὰ τὸ 1848 ἔτος εἰς ἄνδρας ὀκτακοσίους ἑξήκοντα δύο, ἀξιωματικοὺς, ναυτικοὺς ὑπαλλήλους, ὑπαξιωματικοὺς καὶ ναύτας, ἀποτελοῦντας τὸ μὲν Σῶμα τοῦ

Ναυστάθμου ἐξ ἀνδρῶν	54
τὸ τοῦ λόχου τῶν τεχνιτῶν	67
καὶ τὸ τῶν πληρωμάτων τῶν Β. πλοίων, συμπεριλαμβανομένων καὶ τῶν εἰς τὰ λιμεναρχεῖα ναυτῶν	741
Τὸ ὅλον	862

Πρὸς ἀπαρτισμὸν δὲ τῆς δυνάμεως ταύτης ἐπιτρέπεται ναυτολογία.

Ὁ Ἡμέτερος ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν Ὑπουργὸς θέλει δημοσιεύσει καὶ ἐκτελέσει τὸν παρόντα Νόμον.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 24 Ἰουνίου 1848

Ο Θ Ω Ν.

Γ. ΚΟΥΝΤΟΥΡΙΩΤΗΣ.

Μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν τούτου ἡ Γερουσία ἀπεφάσισε νὰ τυπωθῇ καὶ διανεμηθῇ εἰς τὰ μέλη τοῦ Σώματος, συνελθόντα δὲ

δὲ τὰ Τμήματα εἰς προεξέτασιν αὐτοῦ νὰ διορίσωσιν Ἐπιτροπὴν πρὸς σύνταξιν τῆς ἀπαιτουμένης ἐκθέσεως.

Προτεθείσης ἑπομένως τῆς συζητήσεως τοῦ περὶ προσδιορισμοῦ τοῦ Στρατοῦ τῆς Ξηρᾶς Νομοσχεδίου, ὁ Εἰσηγητὴς τῆς Ἐπιτροπῆς, λαβὼν τὸν λόγον, νομίζω χρέος μου, εἶπε, νὰ καθυποβάλω παρατηρήσεις τινας εἰς τὴν Γερουσίαν καὶ νὰ δικαιολογήσω δύω ἀντικείμενα ἐπὶ τῶν ὁποίων προκαλεῖ τὴν προσοχὴν τῆς Γερουσίας ἡ Ἐπιτροπὴ, χωρὶς νὰ ἐπιφέρῃ γνώμην, εἰς τὸ περὶ Φαλαγγιτῶν, καὶ εἰς τὸ περὶ τοῦ Σώματος τοῦ Γιάννη Κῶστα, καὶ νὰ ἀναπτύξω τὴν ἔκθεσιν τῆς Ἐπιτροπῆς· πολλοὶ τῶν προικοδοτημένων ἀξιωματικῶν τῆς Β. Φάλαγγος κατὰ τὰς ὁποίας ἔλαβε πληροφορίας ἡ Ἐπιτροπὴ παρὰ πολλῶν, ἐπανῆλθον εἰς τὰς διαφόρους αὐτῆς τετραρχίας καὶ εἰς τὴν Ὁροφυλακὴν ἐναντίον τῶν περὶ τούτων ἐκδοθέντων Β. Διαταγμάτων, ἡ Ἐπιτροπὴ ἐζήτησε παρὰ τοῦ ἁρμοδίου ὑπαλλήλου τοῦ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν Ὑπουργείου ὀνομαστικὸν κατάλογον τῶν ἀξιωματικῶν τούτων· ἀλλ' ἀντὶ τούτου, ἔλαβε μόνον σημείωσιν τοῦ ἀριθμοῦ τῶν περὶ ὧν ὁ λόγος ἀξιωματικῶν κατὰ βαθμοὺς, ἐπειδὴ ὁ Κ. Ὑπουργὸς, ὡς εἶπεν ὁ ὑπάλληλος οὗτος, ἐθεώρησε περιττὸν νὰ δοθῇ ὀνομαστικὸς κατάλογος· καὶ ἄλλοτε, ὅτε ἐπὶ τῆς συζητήσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ ἐζητήθησαν πληροφορίαι παρὰ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν, ὁ ἴδιος Ὑπουργὸς κατέκρινε τὴν διαγωγὴν τοῦ ὑπαλλήλου, ὅστις ἠρνήθη νὰ δώσῃ αὐτὰς, καὶ συνωμολόγησεν ὅτι οἱ ὑπάλληλοι τῶν Ὑπουργείων, ὁσάκις ζητηθῶσι νὰ δώσωσι πληροφορίας εἰς τὰ Βουλευτικὰ Σώματα, ὀφείλουν νὰ δίσωσιν αὐτάς· οἱ Κύριοι Ὑπουργοὶ, ὡς ἐκ προσώπου τῶν ὁποίων ἐνεργοῦσιν οἱ ὑπάλληλοί των, δὲν θέλουν συγχωρήσει, ἐλπίζομεν, τοῦ λοιποῦ τοιαύτην διαγωγὴν τῶν ἰδίων ὑπαλλήλων πρὸς τὰ Βουλευτικὰ Σώματα, εἰς τὰ ὁποῖα πρέπει ν' ἀποδίδηται ἀμοιβαίως τὸ προσῆκον σέβας, μὲ τὸ ὁποῖον αὐτὰ προσφέρονται εἰς τοὺς Κ. Ὑπουργούς· ταῦτα ἐνόμισα ἀναγκαῖον ν' ἀναφέρω, διὰ νὰ καταστήσω προσεκτικωτέρους τοὺς ΚΚ. Ὑπουργοὺς εἰς τὴν διαγωγὴν τῶν ὑπαλλήλων των.

Πρὶν ἢ ἐπιψηφισθῇ λοιπὸν τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον, ὀφείλει τὸ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν Ὑπουργεῖον νὰ καθυποβάλῃ τὰς ἐξῆς οὐσιώδεις πληροφορίας, διὰ νὰ ψηφίσῃ ἐν γνώσει ἡ Γερουσία, καὶ νὰ παύσωσι τέλος πάντων αἱ καθημεριναὶ καταχρήσεις, φέρουσαι τὴν ἀνατροπὴν τῶν Νόμων, καὶ τὴν βλάβην τῶν δημοσίων συμφερόντων. α) Ἂν οἱ εἰς τὴν ἐνεργὸν Φάλαγγα

ἐπανελθόντες 36 ἀξιωματικοὶ δὲν ἐξαργύρωσαν τὰ φαλαγγιτικά των γραμμάτια, ἢ δὲν ἔλαβον αὐτὰ, ἢ λαβόντες τὰ ἐπέστρεψαν. β΄) Ἂν οὗτοι ἔγιναν Φαλαγγῖται μετὰ τὴν 3 Σεπτεμβρίου 1843, γ΄) ἂν ἐπανῆλθον μετὰ τὴν ἔκδοσιν τοῦ περὶ συστάσεως τῆς προικοδοτημένης Φάλαγγος Νόμου. καὶ δ΄) Πῶς τὸ Σῶμα τοῦ Γιάννη Κῶστα, περὶ τοῦ ὁποίου πολλάκις ἐγένετο λόγος, καὶ σπουδαῖαι ἠγέρθησαν συζητήσεις ἐνώπιον τῆς Γερουσίας, ἀποφηναμένης τὴν κατάργησιν αὐτοῦ, συμπεριλαμβάνεται εἰς τὸν προκείμενον Νόμον, ἂν καὶ ὑπὸ ἄλλο ὄνομα, χωρὶς νὰ προϋπάρχῃ ἐψηφισμένος περὶ τούτου Νόμος, καὶ ὁ ἀπαιτούμενος ὀργανισμός;

Ἔρχομαι εἰς τὴν παρατήρησιν τῆς Ἐπιτροπῆς, ὅτι τὰ περὶ προσδιορισμοῦ τῆς Στρατιωτικῆς καὶ Ναυτικῆς Δυνάμεως Νομοσχέδια πρέπει νὰ καθυποβάλωνται εἰς τὴν ἐπιψήφισιν τῶν Βουλῶν κατὰ τὴν ἔναρξιν τοῦ ἔτους· διότι ἄλλως, καθίσταται ἄσκοπος καὶ πάντῃ περιττὴ ἡ διάταξις τοῦ 16 ἄρθρου τοῦ Συντάγματος, ὅταν τὰ τοιαῦτα οὐσιώδη Νομοσχέδια εἰσάγωνται εἰς τὰς Βουλὰς ἐν τῷ μέσῳ τοῦ ἔτους, καὶ πολλάκις περὶ τὰ τέλη αὐτοῦ, ἐνῶ ἀπαιτεῖται νὰ ψηφίζωνται κατὰ τὴν ἔναρξιν τοῦ ἔτους· καθότι ὅταν ὑπάρχῃ Ὑπουργεῖόν τι καταστρεπτικὸν, προτιθέμενον νὰ καταπιέσῃ τοὺς πολίτας διὰ τῆς στρατιωτικῆς ἰσχύος, τότε αἱ Βουλαὶ δύνανται ν' ἀρνηθῶσι τὴν παραχώρησιν στρατιωτικῆς Δυνάμεως.

Ἐπὶ τέλους παρετήρησεν ἡ Ἐπιτροπὴ, ὅτι τὰ εἰσαγόμενα εἰς τὰς Βουλὰς παρὰ τῶν Ὑπουργῶν Νομοσχέδια, διαφέρουν πολὺ ἀπ' ἀλλήλων ὡς πρὸς τὸν τύπον, ἐνῷ ἀπαιτεῖται ἐπὶ πάντων τῶν Νομοσχεδίων νὰ φυλάττεται ὁ αὐτὸς τύπος· οὕτως εἰσάγεται εἰς τὸ παρὸν Νομοσχέδιον ἡ φράσις Σύνταγμα τῆς Ἑλλάδος· ὡς νὰ ἰσχύῃ εἰς τὴν Ἑλλάδα ἄλλο Σύνταγμα, παρὰ τὸ τῆς Ἑλλάδος.

Ὁ Κύριος ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν Ὑπουργὸς, ἀπαντῶν πρὸς ταῦτα εἶπεν, ὅτι δὲν θέλει παραδράμει τὰς διαφόρους ἐπὶ τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου παρατηρήσεις τῆς Ἐπιτροπῆς καὶ ὅσας ὁ Εἰσηγητὴς αὐτῆς ἐξέθεσεν ἤδη. Ἡ παρατήρησις τῆς Ἐπιτροπῆς, ὅτι ἡ αἰτιολογικὴ ἔκθεσις τοῦ Ὑπουργείου δὲν δικαιολογεῖ τὴν ἀνάγκην τῆς ζητουμένης στρατιωτικῆς Δυνάμεως, ἤθελεν ἔχει λόγον τινὰ, ἐὰν ἐγίνετο ἀπὸ Νομοθετικόν τι Σῶμα τῶν ἀντιπροσώπων, τὸ ὁποῖον ἀνανεούμενον κατὰ τριετίαν, ἐνδέχεται ἐν ἀρχῇ μάλιστα τῆς Συνόδου νὰ μὴ γνωρίζῃ

ἀκριβῶς τὰς ἀνάγκας, αἱ ὁποῖαι ὑπηγόρευσαν τὸν παοσδιορισμὸν τῆς στρατιωτικῆς Δυνάμεως· ἀλλ' εἰς τὴν Γερουσίαν, ἥτις εἶναι διαρκὲς Νομοθετικὸν Σῶμα, καὶ ἔχει πλήρη γνῶσιν καὶ τῶν ἀναγκῶν τοῦ Κράτους, καὶ τῶν ἐκτάκτων περιστάσεων, ἤθελεν εἶσθαι πάντη περιττὴ πᾶσα ἐξήγησις ὡς πρὸς τὸ ποσὸν τοῦ Στρατοῦ, καὶ τὰς ἀνάγκας, αἱ ὁποῖαι ἐπροκάλεσαν αὐτό· οὐδεὶς ἀγνοεῖ ὅτι ἀπὸ τὸ ἔτος **1843** κατὰ συνέπειαν τῶν ληφθέντων οἰκονομικῶν μέτρων, ἠλαττώθη τὸ ποσὸν τῆς στρατιωτικῆς Δυνάμεως ἐπὶ τοσοῦτον, ὥστε δὲν ἦτον δυνατὸν ἀκολούθως νὰ ἐπέλθῃ ἡ παραμικρὰ ἐλάττωσις, χωρὶς προφανῆ ζημίαν τῆς στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας. Ἔκτοτε τὰ εἰσαχθέντα Νομοσχέδια εἰς τὴν Βουλὴν περὶ προσδιορισμοῦ τῆς στρατιωτικῆς Δυνάμεως, δὲν ὑπερέβησαν τὸ ὁρισθὲν ποσὸν, οὐδὲ εἰς τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον ὑπάρχει προσθήκη τις, τὴν ὁποίαν βεβαίως ὤφειλε νὰ δικαιολογήσῃ ὁ Ὑπουργός.

Ὡς πρὸς ὅσα δὲ ὁ προαγορεύσας Εἰσηγητὴς τῆς Ἐπιτροπῆς ἀνέφερε περὶ τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν εἰς τὰς τετραρχίας τῆς ἐνεργοῦ Φάλαγγος ἐπανελθόντων ἀξιωματικῶν, ἐκ τῶν προικοδοτηθέντων Φαλαγγιτῶν, ἐνόμισα τωόντι ὅτι ἦτον πάντη περιττὸς τοιοῦτος κατάλογος, καὶ ὡς ἐκ τούτου διέταξα νὰ δοθῇ εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου ἀριθμητικὴ μόνον σημείωσις κατὰ βαθμοὺς τῶν ἐπανελθόντων **36** ἀξιωματικῶν εἰς τὴν ἐνεργὸν Φάλαγγα, εἰς τοὺς ὁποίους συγκαταλέγονται καὶ ὑποστράτηγοι, καὶ ταγματάρχαι, καὶ λοχαγοὶ, καὶ διάφοροι ἄλλοι ὑποδεεστέρων βαθμῶν ἀξιωματικοὶ, ὡς ὁ Κ. Α. Ἴσκος, ὁ Σκαλτσοδήμος, καί τινες ἄλλοι.

Τὸ Ἔθνος, Κύριοι, εὐγνωμονοῦν εἰς τοὺς ἐνδόξους ἀγωνιστὰς διὰ τὰς ὑπὲρ τῆς ἀνεξαρτησίας τῆς πατρίδος παλαιᾶς αὐτῶν ὑπηρεσίας, ἐχορήγησεν εἰς ἕκαστον ἀξιωματικὸν προικοδοτικὸν γραμμάτιον, ἀναλόγως τοῦ στρατιωτικοῦ βαθμοῦ του· ὅταν δὲ ἐν καιρῷ ἀνάγκης νομίσῃ ἀναγκαῖον ἡ Κυβέρνησις νὰ προσκαλέσῃ τινὰ εἰς τὴν ὑπηρεσίαν ἐκ τῶν ἀξιωματικῶν τούτων, τότε ὡς ὑποχρεοῦσα αὐτὸν εἰς νέαν ὑπηρεσίαν, ὀφείλει νὰ χορηγήσῃ εἰς αὐτὸν καὶ νέα δικαιώματα· οὕτως ἀπὸ τοῦ ἔτους **1843** μέχρι σήμερον, ἡ Κυβέρνησις κατέταξε τινὰς τῶν ἀξιωματικῶν τῆς προικοδοτημένης Φάλαγγος εἰς τὴν ἐνεργὸν Φάλαγγα, ἐκ τῶν ὁποίων πολλοὶ ἐπέστρεψαν τὰ φαλαγγιτικά των γραμμάτια, ὡς οὐδεμίαν ἐξ αὐτῶν δυνάμενοι νὰ ἔχωσι διαρκῆ ὠφέλειαν πρὸς ἐξοικονόμησιν τῶν πρὸς τὸ ζῆν ἀναγκαίων· οἱ κατὰ τὸ διά-

στημα τοῦτο εἰς τὴν ἐνεργὸν Φάλαγγα ἐπανελθόντες προικοδοτημένοι ἀξιωματικοὶ ὑπάρχουσι τριάκοντα ἓξ τὸν ἀριθμόν. Καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ τὴν ὑπὸ τοῦ προαγορεύσαντος Εἰσηγητοῦ γενομένην παρατήρησιν, ὅτι καὶ πάλιν, ἐναντίον τῶν παρὰ τῆς Γερουσίας ἀποφασισθέντων, παρουσιάζεται ὑπὸ ἄλλο ὄνομα τὸ Σῶμα τοῦ Γιάννη Κῶστα εἰς τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον, ἂς μοὶ ἐπιτραπῇ νὰ εἴπω, ὅτι πάντοτε ἐσεβάσθην καὶ σέβομαι τὰς ἀποφάσεις τῶν Νομοθετικῶν Σωμάτων, καὶ πρὶν ἡ περιβληθῶσι τὴν ἰσχὺν τοῦ Νόμου. Πρὸ δύω μάλιστα μηνῶν, καθ' ὅσον ἐνθυμοῦμαι, ἀνέφερον ἐνώπιον τῆς Γερουσίας ὅτι, προτιθέμενος νὰ διαλύσω τὸ Σῶμα τοῦτο, θέλω ἀποστείλει αὐτὸ εἰς Θήβας, διὰ νὰ γείνῃ ἡ ἐπιθεώρησις αὐτοῦ, καὶ ὅτι θέλω διατάξει ἀκολούθως νὰ ἑνωθῇ μὲ τὰ τάγματα τῆς Οροφυλακῆς, ἐὰν οἱ ἀποτελοῦντες τὸ Σῶμα τοῦτο θελήσωσι νὰ καταταχθῶσιν εἰς αὐτά· διότι οὐδέποτε συγκατετέθην νὰ ὑπάρχῃ Σῶμα στρατιωτικὸν ἀνοργάνιστον.

Ἀλλ' ἐν ᾧ ἐνησχολούμην εἰς τὴν πραγματοποίησιν τοῦ μέτρου τούτου, αἴφνης καὶ παρ' ἐλπίδα ἐξερράγει ἡ κατὰ τῶν καθεστώτων ἐκείνη στυγερὰ στάσις τῶν 10 Ἀπριλίου ε. ε. ἐκ τῆς ὁποίας ἐκινδυνεύσαμεν νὰ γίνωμεν παρανάλωμα ἐμφυλίων πολέμων· εἰς τοιαύτην λοιπὸν κρίσιμον περίστασιν ἐστοχάσθην, ὅτι δὲν ἦτον ἔργον φρονήσεως νὰ διαλύσω τὴν ὑπάρχουσαν ταύτην ἔνοπλον δύναμιν· ἀλλ' ἀποκατασταθείσης ἤδη τῆς ἡσυχίας, θέλω διαλύσει τὸ Σῶμα τοῦτο, τὸ ὁποῖον δὲν δύναται βεβαίως νὰ διατηρηθῇ, καὶ δι' οἰκονομικοὺς λόγους, καὶ διότι ἀντιβαίνει εἰς τὸν Κανονισμὸν τῆς Στρατιωτικῆς Δυνάμεως.

Οἱ προικοδοτηθέντες φαλαγγῖται, ἀντέκρουσεν εἷς τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, δὲν δύνανται πλέον νὰ καταταχθῶσιν εἰς τὴν ἐν ἐνεργείᾳ Φάλαγγα, ἀλλὰ μόνον δύνανται νὰ διορισθῶσιν ἀξιωματικοὶ τῆς Ἐθνοφυλακῆς, ἢ τῆς Ἐθνοστρατείας κατὰ τὸ ἄρθρον 11 τοῦ ἀπὸ 1 Ἰαννουαρίου 1838 Β. Διατάγματος, καὶ τοῦτο μέχρις οὗ διαρκεῖ ἡ ἀνάγκη, ἥτις ἐπροκάλεσε τὸν διορισμὸν τοῦτον, διότι ἄλλως, παραβιάζεται ῥητὸς Νόμος.

Οἱ Φαλαγγῖται, εἶπεν ὁ Κύριος Ὑπουργὸς, ἔχουσι παλαιὰ καὶ κεκτημένα δικαιώματα, ὅλως ἄσχετα μὲ τὸ παρὸν καὶ τὸ μέλλον· καὶ διὰ τοῦτο, ὅταν τις τῶν προικοδοτηθέντων, ἢ μὴ, Φαλαγγιτῶν, προσκληθῇ εἰς ὑπηρεσίαν τινὰ, πρέπει νὰ μισθοδοτῆται.

Ἡ ἔκθεσις τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ, ἐπέφερεν ἄλλος, δὲν αἰτιολογεῖ ἀποχρώντως τὸ καθυποβαλλόμενον Νομοσχέδιον· διότι πρὸ

πάντων ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν, περὶ τοῦ ὁποίου εἴχομεν ἄλλην ἰδέαν, ὤφειλε νὰ μᾶς εἴπῃ τὸν λόγον, δι' ὃν ζητεῖται νὰ προσδιορισθῇ τοσοῦτος ὁ ἀριθμὸς τοῦ στρατοῦ, καὶ ὄχι περισσότερος ἢ ὀλιγώτερος· καὶ ὀρθῶς παρετήρησεν ἡ Ἐπιτροπὴ, ὅτι ἡ ἔκθεσις τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ οὔτε τὸ ποσὸν τοῦ στρατοῦ δικαιολογεῖ, οὔτε τὰς ἀνάγκας καταδεικνύει. Εἰς τὴν ἔλλειψιν δὲ ταύτην περιέπεσον καὶ οἱ προκάτοχοί του, διότι καὶ οὗτοι ποτὲ δὲν ἐδικαιολόγησαν τὸ κατ' ἔτος προσδιοριζόμενον ποσὸν τοῦ στρατοῦ.

Κατά τινα Γερμανὸν πολιτειογράφον, τὸ μέτρον τοῦ ποσοῦ τοῦ στρατοῦ εἶναι τὸ ἑκατοστὸν τοῦ ὅλου πληθυσμοῦ τοῦ Κράτους, καὶ κατὰ τὸ μέτρον τοῦτο προσδιώρισε μέχρι τοῦδε καὶ ἡ ἡμετέρα Κυβέρνησις τὸν ἀριθμὸν τοῦ στρατοῦ· ὁ κανὼν ὅμως οὗτος δὲν πρέπει νὰ ἐφαρμόζηται ἀπολύτως εἰς πᾶν Κράτος, ἀλλὰ πρέπει νὰ λαμβάνηται ὑπ' ὄψιν καὶ ἡ γεωγραφικὴ αὐτοῦ θέσις, καὶ αἱ σχέσεις του πρὸς ἄλλα ἔθνη. Ὅθεν, ἐπειδὴ τὸ ἡμέτερον Κράτος περιβρέχεται σχεδὸν ἀπὸ θάλασσαν, καὶ ἑπομένως ἔχομεν καὶ ναυτικὴν δύναμιν, ἡ δύναμις αὕτη πρέπει νὰ λαμβάνηται ὑπ' ὄψιν εἰς τὸν προσδιορισμὸν τῆς στρατιωτικῆς δυνάμεως πρὸς ἀσφάλειαν τοῦ Κράτους.

Ἔχομεν ἐπίσης τὴν προστασίαν ὅλου τοῦ πεφωτισμένου κόσμου καὶ μάλιστα τῶν τριῶν προστατίδων Δυνάμεων, καὶ τὴν προστασίαν ταύτην θέλομεν ἔχει πάντοτε, ἂν διατελῶμεν ὄντες, ὁποῖοι εἴμεθα, ὅταν ἐφελκύσωμεν τὴν συμπάθειαν καὶ τῶν λαῶν, καὶ τῶν Κυβερνήσεων τῆς Εὐρώπης. Ἐπειδὴ τέλος οὐ μόνον τὸ Κράτος ἡμῶν εἶναι ὀρεινὸν, ἀλλὰ καὶ τὰ ἤθη τοῦ λαοῦ τοιαῦτα, ὥστε ἀπέχουν πολὺ τῆς τάσεως τοῦ κακουργεῖν, ἔπεται, ὅτι ἔχομεν ἀνάγκην ὀλιγωτέρου στρατοῦ, καὶ ἑπομένως δὲν πρέπει νὰ προσδιορίζωμεν τὸν ἀριθμὸν τούτου κατὰ τὸ μνησθὲν μέτρον, τὸ ὁποῖον δύναται νὰ ἐφαρμοσθῇ εἰς Κράτη, μὴ ἔχοντα τὰ ἀνωτέρω πλεονεκτήματα. Τούτου ἕνεκα ζητῶ παρὰ τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ νὰ μᾶς εἴπῃ εἰς τί θέλει χρησιμεύσει ἡ τοσαύτη τοῦ στρατοῦ δύναμις, καὶ διὰ τί προσδιωρίσθη εἰς τόσον ἀριθμὸν, καὶ ὄχι εἰς περισσότερον ἢ ὀλιγώτερον.

Ἐπειδὴ, ἀπήντησεν ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν, δὲν πρόκειται ἤδη οὔτε περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ Στρατοῦ, οὔτε περὶ στρατολογίας, διὰ ν' ἀποδείξω διὰ μακρῶν, ἂν πρέπῃ νὰ σχηματισθῇ μᾶλλον τακτικὸς στρατὸς, ἢ οὔ, μεγαλητέρα ναυτικὴ δύναμις, ἢ ἴση μὲ τὴν τῆς ξηρᾶς, ἢ ἂν πρέπῃ νὰ λάβωμεν ὡς

μέτρον τῆς στρατολογίας τὸ ἑκατοστὸν τοῦ ὅλου πληθυσμοῦ, θέλω περιορισθῆ μόνον εἰς τὰς ἀκολούθους ἐξηγήσεις.

Ἡ ὑπάρχουσα στρατιωτικὴ δύναμις εἶναι τῆς ἀπαραιτήτου ἀνάγκης, καὶ διὰ τοῦτο οὐ μόνον δὲν πρέπει νὰ ἐλαττωθῆ, ἀλλὰ μᾶλλον νὰ αὐξηνθῆ, διότι ἡ δύναμις τοῦ Στρατοῦ δὲν κανονίζεται κατ' ἀναλογίαν τοῦ πληθυσμοῦ, ἀλλὰ κατὰ τὴν ἀνάγκην τῆς ὑπηρεσίας· ἡ δύναμις τῆς Ὁροφυλακῆς εἶναι ἀπολύτως ἀναγκαία πρὸς φύλαξιν τῶν ὁρίων τοῦ Κράτους, τὰ ὁποῖα δὲν εἶναι οὔτε ποταμοὶ, οὔτε ὑψηλὰ καὶ ἄβατα ὄρη. Ὁ δὲ τακτικὸς στρατὸς ἐπίσης προσδιωρίσθη εἰς τοσοῦτον ἀριθμὸν, ὅσος μόλις ἐπαρκεῖ εἰς τὴν ἐνέργειαν τῆς ὑπηρεσίας· διότι καὶ οἱ στρατιῶται χρήζουσι μικρᾶς τοὐλάχιστον ἀναπαύσεως· συμβαίνει πρὸς τούτοις ἄλλοι μὲν νὰ ἀσθενῶσιν, ἄλλοι δὲ νὰ ἦναι ἀπόντες ἐν ἀδείᾳ, καὶ ἄλλοι νὰ πέμπωνται εἰς ἄλλας ὑπηρεσίας, ἀφορώσας τὴν νεοσυλλεξίαν κτλ. καὶ ἀπαιτεῖται νὰ μένῃ ὁ ἀναγκαῖος ἀριθμὸς πρὸς ἐνέργειαν τῆς κεντρικῆς, καὶ τακτικῆς ὑπηρεσίας. Τὸ δὲ πυροβολικὸν εἶναι πολὺ ἔλαττον τοῦ ἀπαιτουμένου· διότι, ἐνῷ εἰς τὰ ἄλλα Ἔθνη ἀποτελεῖ τὸ δωδέκατον, ἢ τὸ δέκατον τέταρτον τοῦ ὅλου στρατοῦ, παρ' ἡμῖν ἀποτελεῖ τὸ εἰκοστόν· τὸ δὲ ἱππικὸν εἶναι ἀναγκαῖον εἰς ὁλόκληρον τὸν στρατόν· καὶ ἐνῷ εἰς ἄλλα Κράτη εἶνε τὸ 1/5 τοῦ ὅλου στρατοῦ, παρ' ἡμῖν εἶναι τὸ 1/16. Μετὰ ταῦτα ἐγένετο δεκτὴ ἡ ἀρχὴ τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου παμψηφεί.

Ἀναγνωσθέντος ἔπειτα τοῦ ἑνὸς καὶ μόνου ἄρθρου τοῦ Νομοσχεδίου, παρετήρησεν ὁ Εἰσηγητὴς τῆς Ἐπιτροπῆς, ὅτι οἱ εἰς τὰς Τετραρχίας τῆς Φάλαγγος ὑπάρχοντες 36 προικοδοτηθέντες φαλαγγῖται, καθὼς καὶ ὅσοι ἐκ τῶν ἀποτελούντων μέρος τοῦ Σώματος τοῦ Γιάννη Κώστα ἐλαβον προικοδοτήσεις, δὲν πρέπει νὰ μισθοδοτῶνται, ἐκτὸς ἐὰν ἐπέστρεψαν τὰ γραμμάτιά των, προτιμῶντες νὰ λαμβάνουν τὸν φαλαγγιτικὸν μισθόν των.

Παρατηρήσαντος δ' ἄλλου, ὅτι οἱ ἅπαξ προικοδοτηθέντες δὲν δύνανται μὲν νὰ ἐπανέλθουν πλέον εἰς τὴν φάλαγγα, καὶ νὰ μισθοδοτῶνται ὡς φαλαγγῖται, δύνανται ὅμως νὰ διορισθῶσιν εἰς ἄλλην ὑπηρεσίαν, καὶ νὰ λαμβάνουν τὸν διὰ ταύτην προσδιωρισμένον μισθὸν, καθότι ἄλλως θέλουν ἐπισυμβῆ πάμπολαι καταχρήσεις, ὡς δυναμένου ἑκάστου νὰ ἐπανέρχηται εἰς τὴν φάλαγγα, ὁ Κ. Ὑπουργὸς ἀντιπαρατήρησεν, ὅτι ἐκ τῶν εἰς τὰς Τετραρχίας τῆς Φάλαγγος τεταγμένων 36 φαλαγγιτῶν οἱ μὲν ἐπέστρεψαν τὰ γραμμάτιά των, καὶ ἐπομένως λαμβάνουν τὸν

φαλαγγιτικὸν μισθόν· οἱ δὲ, καί τοι προικοδοτηθέντες, διωρίσθησαν εἰς ἄλλας ὑπηρεσίας, οἷον Νομοεπιθεωρηταὶ κτλ. καὶ τὸν μισθὸν τῆς ὑπηρεσίας ταύτης λαμβάνουν· κατετάχθησαν δὲ εἰς τὸ Κεφάλαιον τῆς Φάλαγγος πρὸς εὐκολίαν τῆς λογιστικότητος.

Ἀντέταξε πρὸς ταῦτα εἷς τῶν προλαλησάντων, ὅτι ὁ λόγος τὸν ὁποῖον ὁ Κ. Ὑπουργὸς ἐπέφερε, δὲν δικαιολογεῖ τὴν κατάταξιν τῶν περὶ ὧν ὁ λόγος ἀξιωματικῶν εἰς τὴν Β. Φάλαγγα, διότι ἑκάστη ὑπηρεσία ἔχει ἴδιον Κεφάλαιον, καὶ εἰς τοῦτο πρέπει νὰ κατατάττηται ἡ μισθοδοσία τῶν διατελούντων ὑπὸ τὴν ὑπηρεσίαν ταύτην. Ὀφείλει, εἶπεν ἄλλος, ὁ Κ. Ὑπουργὸς νὰ μᾶς παρουσιάσῃ ὀνομαστικὸν κατάλογον τούτων, ἐξ οὗ θέλει ἀποδειχθῆ, ὅτι λαμβάνουν τινὲς τούτων παρὰ τὸν Νόμον μισθὸν τῆς Φάλαγγος.

Περὶ τῆς παρανόμου ὑπάρξεως τοῦ Σώματος τοῦ Γιάννη Κῶστα, ἐπέφερεν ἄλλος, πολλάκις ἐγένετο λόγος εἰς τὰς Βουλὰς, καὶ ἀπεφασίσθη νὰ διοργανισθῇ, καὶ νὰ καταταχθῇ εἰς ἕνα τῶν στρατιωτικῶν κλάδων, ἂν ἡ Κυβέρνησις θεωρῇ ἀναγκαίαν τὴν αὔξησιν τοῦ Στρατοῦ· ἀντὶ τούτου συμπεριελήφθη εἰς τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον, ὑπὸ τὸ ὄνομα ἐπικουρικὸν Σῶμα τῆς Χωροφυλακῆς, χωρὶς νὰ ὀργανισθῇ, χωρὶς νὰ νομιμοποιηθῇ ἡ ὕπαρξις αὐτοῦ διὰ Νόμου· χωρὶς τοῦ ὁποίου, δὲν δύναται ἡ Γερουσία νὰ παραδεχθῇ αὐτό.

Παλλῶν δ' ἄλλων τὰ αὐτὰ ἐπαναλαβόντων, καὶ ὑποστηριξάντων, ὁ Κ. Ὑπουργὸς εἶπεν, ὅτι ὅσον οὔπω θέλει καθυποβάλει εἰς τὰς Βουλὰς Νομομοσχέδιον περὶ τοῦ ὀργανισμοῦ τοῦ περὶ οὗ ὁ λόγος Σώματος. Προτείναντος δέ τινος, ὅτι πρέπει ἤδη ν' ἀφαιρεθῇ ἀπὸ τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον, καὶ ἄλλου ἀντιτάξαντος, ὅτι πρέπει νὰ μείνῃ μέχρι τῆς κυρώσεως τοῦ καθυποβληθησομένου Νομοσχεδίου, ὁ Κύριος ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς, παρετήρησεν, ὅτι ἡ συζήτησις περιεστράφη εἰς ἄλλο παρὰ τὸ προκείμενον ἀντικείμενον, διότι ἀφοῦ ἡ ἐπιτροπὴ παραδεχομένη τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον, ἐπιφέρει παρατηρήσεις τινὰς, ἔπρεπε πρῶτον ν' ἀποφασισθῇ, ἂν γίνηται, ἢ μὴ, δεκτὴ ἡ γνώμη τῆς Ἐπιτροπῆς, καὶ ἔπειτα νὰ προβῇ ἡ Γερουσία εἰς τὰς παρατηρήσεις ταύτας. Ἡ δὲ Ἐπιτροπὴ παραδεχθεῖσα ἅπαξ τὸ Νομοσχέδιον, ὤφειλε νὰ ἐμμείνῃ εἰς τὴν γνώμην της.

Τὴν ἔκθεσιν τῆς Ἐπιτροπῆς, ἐπέφερεν ὁ Εἰσηγητὴς αὐτῆς, συνεπλήρωσα διὰ τῆς πρώτης μου ἀγορεύσεως. Εἶναι ἀληθὲς ὅτι ἡ Ἐπιτροπὴ παρεδέχθη τὸ Νομοσχέδιον, ἀλλ' ὑπὸ τὸν ὅρον,

ὅτι τὸ Σῶμα τοῦ Γιάννη Κῶστα δὲν δύναται τοῦ λοιποῦ νὰ ὑπάρξῃ, ἂν δὲν διοργανισθῇ διὰ Νόμου. Ἐπειδὴ ὅμως ἡ εἰσαγωγὴ καὶ ἡ ἐπιψήφισις τοῦ ὀργανικοῦ Νομοσχεδίου δύναται νὰ βραδύνῃ, διὰ τοῦτο πρέπει νὰ λογισθῇ ἡ μισθοδοσία του, μέχρι τῆς στιγμῆς ταύτης.

Εἰπόντος δὲ τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ τῶν Στρατιωτικῶν, ὅτι ἐντὸς 10 ἡμερῶν θέλει καθυποβάλει τὸ ὀργανικὸν τοῦτο Νομοσχέδιον, ἀντέταξεν ἄλλος, ὅτι εἰς ὅλας τὰς προηγουμένας Συνόδους, μ' ὅλον ὅτι ἡ Γερουσία ἀπεφάσισε νὰ διοργανισθῇ τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος Σῶμα, ἄλλως νὰ μὴ μισθοδοτῆται, διαμένει μ' ὅλα ταῦτα εἰσέτι ἀδιοργάνιστον, παρὰ τὰς ὑποσχέσεις τῶν κατὰ καιροὺς Ὑπουργῶν, καὶ ἐξακολουθεῖ νὰ μισθοδοτῆται· δικαίως λοιπὸν ἡ Γερουσία ἀμφιβάλει περὶ τῆς πραγματοποιήσεως τῆς ὑποσχέσεως τοῦ σημερινοῦ Ὑπουργοῦ ὅτι ἐντὸς 10 ἡμερῶν θέλει καθυποβάλει τὸ ὀργανικὸν Νομοσχέδιον, διὰ τοῦτο πρέπει νὰ ἰσχύσῃ ἡ γνώμη τῶν λεγόντων, ὅτι μέχρι τῆς κυρώσεως τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου, πρέπει νὰ πληρωθῶσιν οἱ ἀποτελοῦντες τὸ εἰρημένον Σῶμα,

Παρατηρήσαντος δέ τινος, ὅτι αἱ ἐν πλήρει Συνεδριάσει τῆς Γερουσίας δοθεῖσαι ὑπὸ τῶν ΚΚ. Ὑπουργῶν ὑποσχέσεις πρέπει νὰ ἦναι πιστευταί, ὁ ἀπαρτισμὸς τοῦ Νόμου, ἐπήνεγκεν ὁ Εἰσηγητὴς τῆς Ἐπιτροπῆς, δὲν ἐξήρτηται μόνον ἀπὸ τοὺς Ὑπουργοὺς, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τὰ Νομοθετικὰ Σώματα, καὶ διὰ τοῦτο καθίσταται ἄδηλον πότε θέλει κυρωθῇ.

Ἡ κυρία αἰτία, εἶπεν ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν, δι' ἣν αἱ Βουλαὶ δὲν ἐδέχοντο τὴν διὰ τὸ Σῶμα τοῦτο δαπάνην, ἦτο, διότι περιείχοντο ἐν αὐτῷ, καὶ ἐμισθοδοτοῦντο ὑπηρέται τινῶν, καὶ ἐργάται, χωρὶς νὰ ὑπηρετῶσι στρατιωτικῶς, ἐπειδὴ οὐδείς ποτε συνέλαβε τὴν ἰδέαν νὰ στερήσῃ τοῦ μισθοῦ των τοὺς ὑπηρετοῦντας τὴν Πατρίδα στρατιώτας Διὰ τοῦτο αἱ Βουλαὶ ἐζήτησαν τὸν διοργανισμὸν τοῦ Σώματος τούτου, ἐπὶ τῷ σκοπῷ τοῦ ν' ἀποβληθῶσιν οἱ συγκαταλεγόμενοι εἰς αὐτὸ ἐργάται καὶ ὑπηρέται. Ἐπειδὴ ὅμως τὸ Ὑπουργεῖον, ἐπιθεωρῆσαν τὸ Σῶμα τοῦτο, ἀφῆκε μόνον τοὺς ἀξιωματικοὺς, καὶ τοὺς στρατιωτικοὺς, ἡ ἐπιθυμία τῶν Βουλῶν ἐξεπληρώθη, καὶ ἐπομένως εἶναι περιττὸν ἤδη νὰ ζητῶμεν ἄλλο τι. Ἐν τούτοις ἐπειδὴ ἡ ὥρα παρῆλθε, καὶ σήμερον εἶναι γενικὸν Ταχυδρομεῖον, πρέπει ν' ἀναβληθῇ ἡ ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου συζήτησις διὰ τὴν ἐπιοῦσαν Συνεδρίασιν.

Ἑπομένως ὁ Κ. Πρόεδρος, λαβὼν καὶ τὴν γνώμην τῆς Γερουσίας, ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν, ἀπαγγείλας, ὅτι ἀντικείμενον τῆς ἐπιούσης Συνεδριάσεως εἶναι, ἡ ἐξακολούθησις τῆς ἰδίας συζητήσεως.

Ὁ Πρόεδρος
Α. ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Χ. ΚΑΛΝΑΡΗΣ.
Ν. ΜΕΞΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Ν. Χρυσόγελος.
Χρ. Βλάσσης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 1 Ἰουλίου 1848. Ἡμέρᾳ Πέμπτῃ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων τριάκοντα ἓξ μελῶν, ὁ Κύριος Πρόεδρος κηρύττει τὴν ἔναρξιν τῆς Συνεδριάσεως περὶ τὴν δεκάτην καὶ ἡμίσειαν ὥραν Π. Μ.

Τὰ Πρακτικὰ τῆς προλαβούσης Συνεδριάσεως, ἀναγνωσθέντα, ἐπικυροῦνται.

Μετὰ ταῦτα εἰπόντος τοῦ Κ. Προέδρου, ὅτι ἀντικείμενον τῆς ἡμερησίας διατάξεως εἶναι ἡ ἐξακολούθησις τῆς κατὰ τὴν προλαβοῦσαν Συνεδρίασιν διακοπείσης συζητήσεως, ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν Ὑπουργὸς, λαβὼν τὸν λόγον, εἶπε τὰ ἑπόμενα.

Ἡ προλαβοῦσα Συνεδρίασις, ὡς ἐναγωνίου καὶ σφοδρᾶς καταστάσης τῆς συζητήσεως, διελύθη ἄνευ ἀποτελέσματος· σήμερον ὅμως ἐλπίζω ὅτι θέλομεν ἐξετάσει μὲ νοῦν ἥσυχον τὰ ζητήματα τὰ ὁποῖα χθὲς μᾶς ἐπησχόλησαν, καὶ θέλομεν εὑρεθῆ σύμφωνοι· ἐπειδὴ καὶ τὸ Ὑπουργεῖον, καὶ ἡ Γερουσία τὸν αὐτὸν ἔχουν σκοπὸν, τὸ κοινὸν συμφέρον.

Δύο ἦσαν τὰ προκαλέσαντα τὴν χθεσινὴν συζήτησιν, οἱ ἐπανελθόντες εἰς τὴν ἐνεργὸν φάλαγγα 36 φαλαγγῖται, καὶ τὸ Σῶμα τοῦ Γιάννη Κώστα.

Καὶ κατὰ τὴν προλαβοῦσαν Συνεδρίασιν εἶπον, ὅτι, ὅταν ἡ Κυβέρνησις δι' ἔκτακτόν τινα περίστασιν, προσκαλεῖ ἀξιωματικόν τινα εἰς ὑπηρεσίαν, ἐπειδὴ ἐπιβάλλει εἰς αὐτὸν νέας ὑπο-

χρεώσεις, ὀφείλει νὰ τὸν παραχωρήσῃ καὶ νέα δικαιώματα· τοιαύτην λοιπὸν αἰτίαν ἔχει καὶ ἡ μισθοδοσία τῶν διαληφθέντων φαλαγγιτῶν, οἵτινες φαίνονται κατατεταγμένοι εἰς τὸ κεφάλαιον τὸ ἀφορῶν τοὺς φαλαγγίτας ἐν γένει, πρὸς εὐκολίαν, ὡς ἄλλοτε εἶπον, τῆς λογιστικότητος, οὕτως ἅπαντες οἱ παλαιοὶ ἀγωνισταὶ ὑπάγονται εἰς τὸ Κεφάλαιον τοῦτο, καθὼς ἀπαρτίζουν ἴδιον κεφάλαιον οἱ χωροφύλακες, οἱ ὁροφύλακες, καὶ ὁ τακτικὸς στρατός.

Κατ' αἴτησιν τοῦ Κ. Εἰσηγητοῦ τῆς Ἐπιτροπῆς, παρουσιάζω σήμερον εἰς τὸ σεβαστὸν Σῶμα τῆς Γερουσίας τὸν ὀνομαστικὸν κατάλογον τῶν διαληφθέντων **36** ἀξιωματικῶν, τῶν ὁποίων τὰ ὀνόματα εἶναι δημοσιευμένα καὶ διὰ τοῦ τύπου, καὶ ὡς ἐκ τούτου παρατηρεῖ ἡ Γερουσία, ὅτι τὸ Ὑπουργεῖον δὲν ἠδύνατο, μήτε εἶχε σκοπόν τινα νὰ ἀποκρύψῃ τὰ ὀνόματα αὐτῶν. Ἐκ τοῦ καταλόγου τούτου γίνεται φανερὸν ὅτι ἐκ τῶν προικοδοτουμένων φαλαγγιτῶν, οἱ μὲν ὡς διωρισθέντες ἐκ νέου εἰς θέσεις στρατιωτικὰς, λαμβάνουν τὸν μισθὸν τῆς θέσεώς των, οἱ δὲ ὡς ἀποδόσαντες τὰ γραμμάτιά των κατετάχθησαν ἐκ νέου εἰς τὴν φάλαγγα, ἢ εἰς ἄλλα Σώματα. Ἐκ τῶν προικοδοτημένων, καὶ ἐκ νέου καταταχθέντων εἰς τὴν ἐνεργητικὴν φάλαγγα, χωρὶς νὰ ἐτιστρέψωσι τὰ γραμμάτιά των εἶναι μόνος ὁ Παναγιώτης Μαλάμος, διορισθεὶς Ταγματάρχης τὴν **27** Ὀκτωβρίου **1843.**

Τὸ Σῶμα δὲ τοῦτο, τὸ ὁποῖον ἐν πρώτοις μὲν ὠνομάσθη Διλοχία, ἔπειτα δὲ συμπληρωτικὸν, ἐσχηματίσθη μετὰ τὴν **3** Σεπτεμβρίου.

Ἡ τετάρτη Αὐγούστου **1844** ἐστάθη αἰτία τοῦ σχηματισμοῦ τοῦ ἑτέρου Σώματος, τὸ ὁποῖον ἐτέθη ὑπὸ τὴν ὁδηγίαν τοῦ Γιάννη Κώστα· εἰς τοῦτο ἔλαβον μέρος στρατιῶται μὲ μισθὸν **25** δραχ. κατὰ μῆνα, καθὼς καὶ ἀξιωματικοὶ ἀνθυπολοχαγοὶ, καὶ ὑπολοχαγοὶ μὲ **35** δραχμάς.

Τὸ Σῶμα τοῦτο, ὡς καὶ ἄλλοτε εἶπον, εἶχον διατάξει νὰ μεταβῇ εἰς Θήβας πρὸς ἐπιθεώρησιν, σκοπὸν ἔχων νὰ ἐνεργήσω τὴν διάλυσιν αὐτοῦ, ἢ τὴν κατάταξιν τῶν ἀποτελούντων τὸ Σῶμα τοῦτο εἰς ἄλλα στρατιωτικὰ Σώματα· ἡ ἐκραγεῖσα ὅμως στάσις, ἥτις ὑπείλει τὴν καταστροφὴν τῶν καθεστώτων, ἀνέβαλε τὴν πραγματοποίησιν τοῦ σκοποῦ μου, καὶ τὴν ἀναβολὴν ταύτην, ἐλπίζω, ὅτι καὶ ἡ Γερουσία θέλει δικαιώσει. Ἤδη δὲ, ὅτε διὰ τῆς ἀνδρίας τοῦ στρατιωτικοῦ ἀπεκρούσθη ὁ κίνδυνος, καὶ παρῆλθον αἱ περιστάσεις ἐκεῖναι, πρόκειται νὰ διοργανίσω τὸ Σῶμα τοῦτο, ἔχων ὑπ' ὄψιν τὴν αὐστηρὰν οἰκονομίαν καὶ

τὸν κανονισμὸν τοῦ στρατοῦ, ἀπὸ τὸν ὁποῖον, ὡς Ὑπουργὸς τῶν στρατιωτικῶν, δὲν θέλω ἀπομακρυνθῆ ποτέ· καὶ ἐπειδὴ εἰς τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος Σῶμα, εὑρίσκονται καὶ στρατιῶται, λαμβάνοντες 25 δραχμὰς κατὰ μῆνα, ὡς καὶ οἱ ὀροφύλακες, θέλω διατάξει νὰ καταταχθῶσιν εἰς τὰ Τάγματα τῆς Ὀροφυλακῆς· οἱ δ' ἐν αὐτῷ Ἀνθυπολοχαγοὶ, καὶ Ὑπολοχαγοὶ, οἱ ὁποῖοι λαμβάνουν 35 δραχμὰς κατὰ μῆνα, ἐπειδὴ ἐσχάτως ἠγωνίσθησαν γενναίως ὑπὲρ τῶν καθεστώτων, καί τινες τούτων ἐπληγώθησαν, εἶναι ἔργον δικαιοσύνης καὶ ὀρθῆς πολιτικῆς νὰ καταταχθῶσι διὰ Νόμου μετὰ τῶν ἀπὸ τῆς 3 Σεπτεμβρίου προικοδοτουμένων, χωρὶς νὰ μεταβληθῆ ἡ μισθοδοσία των. Τούτου ἕνεκα ὅσον οὔπω θέλω καθυποβάλει τὸ περὶ ὀργάνισμοῦ τούτων Νομοσχέδιον. Ἐπειδὴ δὲ ἠγωνίσθησαν, εἶναι δίκαιον νὰ πληρόνωνται μέχρι τῆς κυρώσεως τούτου.

Μετὰ προσοχῆς, εἶπεν ὁ Εἰσηγητὴς τῆς Ἐπιτροπῆς, ἤκουσα τὰς παρὰ τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ δοθείσας πληροφορίας, τὰς ὁποίας ἡ Ἐπιτροπὴ περιμένουσα, δὲν ἐπέφερε διὰ τῆς ἐκθέσεώς της καμμίαν γνώμην, περὶ τῶν διαληφθέντων 36 Φαλαγγιτῶν. Ἐν τούτοις, ἐπειδὴ οὗτοι εἴτε εἰς τὸ κεφάλαιον τῆς Φάλαγγος, εἴτε ἄλλοθι εἶναι κατεταγμένοι, θεωροῦνται πάντοτε ὡς Φαλαγγῖται, δέχεται μὲν ἤδη τὸ Σῶμα τούτων, εἰς τὴν συζήτησιν ὅμως τοῦ προϋπολογισμοῦ, λαμβανομένων ὑπ' ὄψιν τῶν πληροφοριῶν τούτων, θέλει ἀποφασισθῆ, εἰς ποίαν τάξιν πρέπει νὰ καταταχθῆ.

Καθόσον ἀφορᾷ τὸ Σῶμα τοῦ Γιάννη Κώστα, ὁ Κ. Ὑπουργὸς ἐδικαιολόγησε τὴν μέχρι τοῦδε διατήρησίν του· ἀλλ' ἐπειδὴ ἄλλοτε μὲν εἶπε, κατὰ συνέπειαν τῆς εἰς Θήβας γενομένης ἐπιθεωρήσεως, ὅτι οἱ μὲν τούτων εἶναι ἀνίκανοι νὰ ὑπηρετήσουν, ὡς ὑπερβάντες τὰ στρατεύσιμα ἔτη, οἱ δὲ ὅτι εἶναι προικοδοτημένοι, καὶ ἐπομένως εἶναι δύσκολον νὰ διοργανισθῶσιν, ὅτε δὲ καθυπέβαλε τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον, οὐ μόνον δὲν περιεῖχε τὰς αἱρέσεις ταύτας, ἀλλ' ἐπιμένων κατ' ἀρχὰς εἰς τὴν μὴ διοργάνωσιν τούτων, ὑπεσχέθη τέλος νὰ καθυποβάλῃ ὀργανικὸν Νομοσχέδιον, περὶ τῶν ἀξιωματικῶν τούτων, καὶ ἐπειδὴ ἐκ τούτων περιέπιπτεν εἰς ἀντιφάσεις, εἴχομεν δίκαιον νὰ ἐπιμένωμεν εἰς τὴν νομιμοποίησιν τοῦ Σώματος τούτου· ἐν τούτοις παραδέχομαι τὴν γνώμην τοῦ Κυρίου Ὑπουργοῦ, οἱ μὲν στρατιῶται δηλονότι νὰ σταλῶσιν εἰς τὰ Τάγματα τῆς Ὀροφυλακῆς, περὶ δὲ τῶν ἀξιωματικῶν νὰ ὁρίσῃ τὸ καθυποβληθησόμενον Νομοσχέδιον. Οἱ τελευταῖοι ὅμως πρέπει

νὰ πληρωθῶσι μέχρι τῆς κυρώσεως τοῦ συζητουμένου Νομοσχεδίου· καθόσον δ' ἀφορᾷ τὸν ἀριθμὸν τῶν φαλαγγιτῶν θέλει ἀποφασίσει ἡ Γερουσία, ὅταν συζητηθῇ τὸ καθυποβληθησόμενον Νομοσχέδιον.

Δύο ἐποχαὶ, εἶπεν ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς, παρήγαγον δύο Σώματα στρατιωτικά· ἡ 3 Σεπτεμβίου τὸ Σῶμα εἰς τὸ ὁποῖον συμπεριελαμβάνοντο οἱ περὶ ὧν ὁ λόγος Φαλαγγῖται, καὶ ἡ 4 Αὐγούστου τὸ τοῦ Γιάννη Κῶστα. Αἱ Βουλαὶ, καί τινες τῶν νῦν Ὑπουργῶν ὡς Βουλευταὶ καὶ Γερουσιασταὶ, πολλὰ περὶ τῶν Σωμάτων τούτων ὡμίλησαν· ἀλλ' ἕνεκα τῶν ἀλλεπαλλήλως ἐπελθουσῶν ἐκτάκτων περιστάσεων, δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ γίνῃ τι, οὔτε νὰ διαλυθῶσι τὰ Σώματα ταῦτα, ἐνῷ ἡ Κυβέρνησις εἶχεν ἀνάγκην νὰ στρατολογῇ ἄλλους. Ἀφοῦ ὅμως αἱ περιστάσεις ἐξέλιπον, τὸ Ὑπουργεῖον ἐπεχείρησε νὰ κάμῃ, ὅ,τι εἶναι δυνατὸν, καὶ ὅ,τι αἱ Βουλαὶ ἐπεθύμουν. Ἐν τούτοις εἶναι ἄδικον νὰ πληρωθῶσιν οἱ ἀποτελοῦντες τὸ Σῶμα τοῦτο μέχρι τῆς κυρώσεως τοῦ παρόντος Νομοσχεδίου, ἐνῷ πρόκειται νὰ ὀργανισθῶσι δι' ἄλλου Νόμου, ὡς εἶπεν ὁ προλαλήσας.

Συμφωνῶ, εἶπεν ὁ προλαλήσας, νὰ πληρωθῶσι μέχρι τῆς καταρτίσεως τοῦ καθυποβληθησομένου ὀργανικοῦ Νομοσχεδίου, πρέπει ὅμως ὁ Κ. Ὑπουργὸς νὰ ἐπισπεύσῃ τὴν εἰσαγωγήν του, ἐντὸς 10 ἡμερῶν, ὡς ὑπεσχέθη.

Ἐρωτήσαντος τινος τὸν Κ. Ὑπουργὸν τῶν Στρατιωτικῶν, ἂν ἡ διλοχία, τὴν ὁποίαν ἀνέφερεν, καὶ τὴν ὁποίαν ἀπετέλουν οἱ λαβόντες μέρος εἰς τὴν 3 Σεπτεμβρίου, διατηρῆται εἰσέτι, ἢ οὔ, ὁ Κ. Ὑπουργὸς ἀπήντησε τὰ ἑξῆς. Μετὰ τὴν 3 Σεπτεμβρίου ὁ Κριεζώτης εὑρισκόμενος εἰς Χαλκίδα, ἐσχημάτισε μίαν διλοχίαν ὑπὸ τὴν ὁδηγίαν τοῦ Ζέρβα. Ἐπίσης ἐνταῦθα ἐσχηματίσθη ἑτέρα διλοχία ἀπὸ στρατιώτας καὶ ἀξιωματικούς. Τὸ Ὑπουργεῖον μετεκάλεσε τὴν ἐκ Χαλκίδος διλοχίαν ἐπὶ σκοπῷ νὰ τὴν συγχωνεύσῃ μὲ τὴν ἐνταῦθα διλοχίαν. Ἐπειδὴ ὅμως ἠγέρθη ἀμφισβήτησις ἂν πρέπῃ νὰ συγχωνευθῇ μὲ τὰ λοιπὰ Τάγματα, ἢ νὰ μείνῃ Σῶμα ἀνεξάρτητον, καὶ ἐπειδὴ ἀνεφάνη ἀνάγκη νὰ σταλῇ εἰς Πελοπόννησον στρατιωτικὴ δύναμις, ἐστάλη τὸ Σῶμα τοῦτο ὑπὸ τὴν ὁδηγίαν τοῦ Σκυλοδημάκη, μετονομασθὲν παραπληρωματικόν· κατὰ δὲ τὰ ἐν Πάτραις συμβάντα, ἐπειδὴ πολλοὶ ἐκ τοῦ 8ου Τάγματος ἐλειποτάκτησαν, ἡ Κυβέρνησις διὰ νὰ μὴν ἔχῃ μικρὰ Σώματα στρατιωτικὰ, συνεπλήρωσε τὸ 8ον τοῦτο Τάγμα ἐκ τοῦ παραπληρωματικοῦ

λεγομένου Σώματος, ὠνομάσασα αὐτὸ 9. καὶ ἐξαλείψασα τὸ 8. τὸ ὁποῖον δὲν ἐφύλαξε τὸν στρατιωτικὸν χαρακτῆρα.

Ἐνῷ, εἶπεν ὁ προτείνας τὴν ἐρώτησιν, ἡ κατὰ τὴν 3 Σεπτεμβρίου συστηθεῖσα διλογία ἤτις εἶχε περισσότερα δικαιώματα, ὡς συντελέσασα εἰς τὴν ἔνδοξον ταύτην ἡμέραν συνεχωνεύθη μὲ ἄλλο Σῶμα, τὸ Σῶμα τοῦ Γιάννη Κῶστα, τὸ ὁποῖον εἶναι προϊὸν οὐχὶ ἀξιομνημονεύτου ἡμέρας, μένει εἰσέτι ἀδιάλυτον καὶ ἀδιοργάνιστον, ἂν καὶ αἱ Βουλαὶ πολλὰ κατ' αὐτοῦ ἐπὶ τέσσαρα ἔτη ἐξέφρασαν· τὸ ἄπορον μάλιστα εἶναι, ὅτι τὸ Σῶμα τοῦτο ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν αὐξομειοῦται, καὶ ὁτὲ 90, ὁτὲ 150 ἄνδρας περιέχει. Ἐνθυμοῦμαι, πόσα ὁ νῦν ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς εἶπαν ἄλλοτε ὡς Γερουσιαστὴς κατὰ τῆς παρανόμου ὑπάρξεως τούτου. Ἐνθυμοῦμαι μάλιστα, ὅτι ὁ τότε Ἡρωθυπουργὸς ἔλεγεν, ὅτι τὸ Σῶμα τοῦτο εἶναι ἀνεπιδεκτον ὀργανισμοῦ ὡς μὴ ἔχον ταχτικοὺς ἀνθρώπους, διότι καταπάτηται εἰς αὐτὸ οἱ κατὰ καιροὺς ἐνταῦθα δι' ὑποθέσεις των ἐρχόμενοι, καὶ πληρονόμενοι πρὸς πόρον τῶν πρὸς τὸ ζῆν ἀναγκαίων. Δὲν ἠδύνατο νὰ ὀργανισθῇ, ἢ νὰ διαλυθῇ τὸ Σῶμα τοῦτο, εἶπεν ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν διὰ τὰ ἐπικείμενα δεινὰ τῆς Πατρίδος· εἶναι ἄτοπον νὰ λέγωμεν, ὅτι ἡ ὕπαρξις τῆς Πατρίδος ἐκρέματο ἀπὸ 150 ἀνθρώπους. Ταύτην ὅμως δὲν ἔσωσαν οὗτοι, ἀλλ' ὁ λαὸς αὐτὸς, ὅστις ἔδειξε μεγάλην ἀνοχὴν, ἐλπίζων βελτίωσιν τῶν πραγμάτων. Τελευτῶν δὲ, λέγω, ὅτι οὗτοι πρέπει νὰ πληρωθῶσι μέχρι τῆς κυρώσεως τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου, καὶ ὄχι μέχρι τῆς ἀπαρτίσεως τοῦ καθυποβληθησομένου. Ἐν τούτοις καὶ τὸ πρῶτον ἂν παραδεχθῇ ἡ Γερουσία, οἱ ΚΚ. Ὑπουργοὶ δύνανται νὰ ἐπιτύχωσι τοῦ δευτέρου, ἀναβάλλοντες τὴν κύρωσιν τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου, μέχρι τῆς ὑπὸ τῶν Βουλῶν ἐπιψηφίσεως ἐκείνου.

Παραδέχομαι μὲν, ἀπήντησεν ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν, τὴν ἀγόρευσιν τοῦ προλαλήσαντος ὡς πρὸς τὴν οὐσίαν, οὐχὶ ὅμως καὶ ὡς πρὸς τὴν ἀλήθειαν τῶν ἀναφερθέντων ὑπ' αὐτοῦ περιστατικῶν. Οἱ ἀποτελοῦντες τὸ Σῶμα τῶν φαλαγγιτῶν δὲν συνετέλεσαν ὅλοι εἰς τὴν 3 Σεπτεμβρίου, ἀλλὰ τινὲς μόνον, καὶ οὗτοι λαμβάνουσι τὸν μισθόν των ἀκέραιον διὰ ψηφίσματος, οἱ δὲ λοιποὶ συνήχθησαν μετὰ τὴν 4 Αὐγούστου. Ὁ Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν, τὸν ὁποῖον ἀνέφερε, λέγει πάντοτε ὅ,τι φρονεῖ ὀρθὸν, καὶ ἤδη προσπαθεῖ νὰ τελεσθῇ, ὅ,τι μετὰ τοῦ προλαλήσαντος ἐπὶ τετραετίαν ὅλην ἐζήτει, καὶ ὑπεστήριζεν.

Εἰπόντος ἄλλου, ὅτι πρέπει ἐντὸς 10 ἡμερῶν νὰ καθυποβάλῃ ὁ ἁρμόδιος Ὑπουργὸς τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος ὀργανικὸν Νομοσχέδιον, ὁ Κ. Ὑπουργὸς εἶπεν, ὅτι τὸ ἔχει ἕτοιμον, θέλει δὲ τὸ καθυποβάλει εἰς τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον, καὶ ἔπειτα εἰς τὰς Βουλὰς ἐντὸς 10 ἡμερῶν.

Μετὰ ταῦτα ἔγινε δεκτὸν τὸ πρῶτον καὶ μόνον ἄρθρον τοῦ συζητουμένου Νομοσχεδίου.

Ψηφοφορηθὲν ἐπὶ τέλους τὸ σύνολον, ἐγένετο δεκτὸν διὰ ψήφων 28 κατὰ 9. ἔχον, ὅπως ὑπεβλήθη εἰς τὴν Συνεδρίασιν τῆς 23 τοῦ λήξαντος μηνός.

Ἐπομένως ὁ Κ. ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Ὑπουργὸς εἶπεν, ὅτι πρὸ πολλοῦ εἶναι εἰσηγμένον ὑπὸ τοῦ προκατόχου του τὸ περὶ μεταῤῥυθμίσεως τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ ὀργανισμοῦ τῶν Δικαστηρίων Νομοσχέδιον· καὶ ὅτι συμμεριζόμενος τὴν ἀνάγκην, ἥτις ὑπηγόρευσε τὴν εἰσαγωγὴν τούτου, παρακαλεῖ τὴν Γερουσίαν, ἵνα ἐπισπεύσῃ τὰς προεξετάσεις της, καὶ προβῇ εἰς τὴν συζήτησιν αὐτοῦ· ἡ δὲ Γερουσία ἀπεφάσισεν, ἵνα ἡ ἐπὶ τούτου διορισθεῖσα Ἐπιτροπὴ καθυποβάλῃ ὅσον τάχος τὴν ἔκθεσίν της.

Προταθείσης ἐπομένως τῆς συζητήσεως ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου, περὶ ἀπονομῆς συντάξεως εἰς τὸν πρώην Καθηγητὴν τοῦ Ὀθωνίου Πανεπιστημίου Κ. Α. Λευκίαν, ἀνέγνω τις τῶν ΚΚ. Γραμματέων τὸ Νομοσχέδιον τοῦτο, τοῦ ὁποίου ἡ ἀρχὴ ἐγένετο παμψηφεὶ παραδεκτὴ ὑπὸ τῆς Γερουσίας.

Λαβὼν μετὰ ταῦτα τὸν λόγον εἷς τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν. παρετήρησεν, ὅτι εἶναι ὁμολογούμενον, ὅτι πολλαὶ εἰς τὴν ἀπονομὴν τῶν συντάξεων γίνονται καταχρήσεις ἀπὸ τοῦ ἔτους 1835· διότι πολλαὶ μὲν ἐκ τῶν οἰκογενειῶν, αἵτινες ἔχουσιν ἱκανὴν κινητὴν καὶ ἀκίνητον περιουσίαν πρὸς ἐξοικονόμησιν τῶν ἀναγκῶν των, ἀπολαμβάνουσι συντάξεις ἐκ τοῦ Δημοσίου Ταμείου, πολλαὶ δὲ, καί τοι πλείονα πρὸς τὸ Ἔθνος ἔχουσαι δικαιώματα, καὶ στερούμεναι καὶ αὐτῶν τῶν πρὸς τὸ ζῆν ἀναγκαίων, δυστυχοῦσι δυστυχίαν μεγίστην, χωρὶς τινος ἐκ μέρους τῆς Κυβερνήσεως περιθάλψεως. Ἐπειδὴ δὲ πολὺς ἐνώπιον τῶν Βουλῶν ἐγένετο λόγος, διὰ νὰ κανονισθῶσιν αἱ ἀπονομαὶ τῶν συντάξεων, καὶ πολλαὶ εἰς τὰ Νομοθετικὰ Σώματα ἀνεγνώσθησαν ἀναφοραὶ δυστυχῶν οἰκογενειῶν, ἐξαιτουμένων, χάριν τῶν πρὸς τὴν Πατρίδα ἐκδουλεύσεων καὶ θυσιῶν των, ἀνάλογόν τινα μηνιαίαν σύνταξιν, πρέπει νὰ διορισθῇ ἐπιτροπή τις, διὰ νὰ κανονίσῃ τὰ περὶ τῶν συντάξεων, πρὸς ἀποφυγὴν τῶν δικαίων παραπόνων ἐκ μέρους πολλῶν δυστυχῶν ἀγωνιστῶν.

Τὸ Ὑπουργεῖον αἰσθάνεται πληρέστατα, ἀντέταξεν ὁ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Ὑπουργὸς, τὴν ἀνάγκην ὡς πρὸς τὴν τακτοποίησιν τῶν συντάξεων καὶ τὴν περίθαλψιν τῶν πολυειδῶς ἀγωνισθέντων, καὶ συνεισενεγκόντων εἰς τὸν ὑπὲρ ἀνεξαρτησίας ἀγῶνα, ἐξ ὧν πολλοὶ κατέλιπον ἀπόρους οἰκογενείας, καὶ δὲν θέλει βραδύνει τὸ Ὑπουργεῖον νὰ καθυποβάλῃ εἰς τὰ Βουλευτικὰ Σώματα τὸ ἀπαιτούμενον περὶ τούτου Νομοσχέδιον· ἄλλως δὲν εἶναι δίκαιον νὰ περιμένωσι μέχρι τῆς ἐποχῆς ἐκείνης οἱ ἔχοντες δικαιώματα εἰς τὴν περίθαλψιν τοῦ Ἔθνους, καὶ νὰ δυστυχῶσιν.

Μηδεμιᾶς ἐπομένως γενομένης ἄλλης παρατηρήσεως, ἐγένετο παραδεκτὸν τὸ πρῶτον καὶ μοναδικὸν ἄρθρον τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου, ὡς ἔχει. Ψηφοφορηθὲν δὲ καὶ τὸ σύνολον αὐτοῦ, ἐγένετο δεκτὸν διὰ ψήφων 26 πρὸς 9, ἔχον, ὡς ὑπεβλήθη κατὰ τὴν Συνεδρίασιν τῆς 28 τοῦ παρελθόντος μηνὸς Ἰουνίου Ε. Ἔ.

Προταθείσης ὕστερον τῆς συζητήσεως ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ ἀπονομῆς συντάξεως εἰς τὸν Διδάσκαλον Κύριον Δοσίθεον Μιχαλακόπουλον, ἐπρότειναν τινὲς τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν τὴν εἰς τὴν ἐπιοῦσαν ἀναβολὴν τῆς συζητήσεως αὐτοῦ, διὰ νὰ λάβουν τὰς ἀναγκαίας πληροφορίας περί τε τῆς πραγματικῆς καταστάσεως τοῦ Κ. Μιχαλακοπούλου, καὶ περὶ τῶν πρὸς τὴν Πατρίδα ἐκδουλεύσεων αὐτοῦ.

Ὁ ἐκ τοῦ χωρίου Ζυγοβίστι τῆς Ἐπαρχίας Γόρτυνος, ἐπέφερεν εἷς τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, Δοσίθεος Μιχαλακόπουλος, ἀνὴρ εὐκαστάστατος πρὸ τῆς Ἐπαναστάσεως καὶ ἐκ τῶν τῆς δευτέρας τάξεως οἰκογενειῶν, ἠγωνίσθη κατὰ τὸν ἱερὸν ἀγῶνα πολυειδῶς, καὶ διαφόρους εἰς πολλὰς τῆς Πατρίδος κρισίμους περιστάσεις συνεισέφερε χρηματικὰς βοηθείας, ἐπαγγελλόμενος προσέτι καὶ τὸν Διδάσκαλον πρὸ 35 ἐτῶν, καὶ διδάξας εἰς διάφορα τῆς Πελοποννήσου σχολεῖα. Ἤδη δὲ ἀπὸ τὸ βαθὺ γῆρας ἀποκαμὼν, καὶ πάσχων ἀμαύρωσιν τῶν ὀφθαλμῶν, κατέστη ἀνίκανος, καὶ ἐξαιτεῖται χάριν τῶν πρὸς τὴν Πατρίδα ἐκδουλεύσεών του, καὶ τῆς ἐσχάτης πενίας του, ἀπονομὴν μικρᾶς συντάξεως, τὴν ὁποίαν οὐδεὶς βεβαίως δύναται ν' ἀρνηθῇ.

Ἡ τῆς συντάξεως ἀπονομὴ, προσέθηκεν ἄλλος, εἶναι τιμὴ διδομένη παρὰ τοῦ Ἔθνους πρὸς ἀμοιβὴν τῶν ὑπὲρ Πατρίδος ἀγωνισθέντων. Ὡς δὲ οἱ παλαιοὶ Ἀθηναῖοι, εἶχον τὸ Πρυτανεῖον, εἰς τὸ ὁποῖον ἐτρέφοντο, ὅσοι τῶν πολιτῶν ὑπηρέτησαν μεγάλως τὴν Πατρίδα. Οὕτω καὶ ἡμεῖς ὀφείλομεν νὰ δεικνύωμεν τὴν εὐγνωμοσύνην μας πρὸς τοὺς συνεισενεγκόντας καθ' ὁποιονδήποτε τρόπον εἰς τὴν ἐλευθερίαν τῆς Πατρίδος, μεταξὺ τῶν

ὁποίων ἔχουν τὸν πρῶτον τόπον οἱ διδάσκαλοι, οἱ ὁποῖοι προπαρεσκεύασαν τὸ Ἔθνος εἰς τὸν ὑπὲρ ἀνεξαρτησίας ἀγῶνα. Διὰ ταῦτα δὲν πρέπει νὰ φανῶμέν τόσον φειδωλοὶ εἰς τὴν ἀπονομὴν τόσον μικρᾶς συντάξεως εἰς τὸν γηραιὸν Διδάσκαλον, ὁποῖος εἶναι ὁ Κ. Μιχαλακόπουλος, σεβόμενοι τὰς πρὸς τὴν Πατρίδα ἐκδουλεύσεις αὐτοῦ.

Ὁ περὶ οὗ πρόκειται Δοσίθεος Μιχαλακόπουλος, παρετήρησεν ὁ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Ὑπουργὸς, ἔχει ἴσα δικαιώματα μὲ τοὺς συντελέσαντας διὰ τῆς ἀνδρίας των εἰς τὴν παλιγγενεσίαν τῆς Πατρίδος· καὶ ἂν δὲν ἔχασε τοὺς βραχίονάς του, ἢ δὲν ἠκροτηριάσθη εἰς τὰ πεδία τοῦ Ἄρεως, ἠμαυρώθησαν ὅμως οἱ ὀφθαλμοί του, τὸ ὄργανον ἐκεῖνο, δι' οὗ ἠγωνίζετο. Κατὰ δὲ τὸν Πλάτωνα ἡ αὐτὴ ὀφείλεται εὐγνωμοσύνη εἴς τε τοὺς δίδοντας τὸ εὖ ζῆν, καὶ εἰς τοὺς παρέχοντας τὸ ζῆν. Ἐκτιμῶσα ὅθεν ἡ Γερουσία τὰ ῥῶτα, καὶ περὶ πολλοῦ ποιουμένη τὴν παιδείαν, εἶναι δίκαιον νὰ φανῇ γενναία εἰς τὴν παραδοχὴν καὶ ἐπιψήφησιν τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου.

Μηδεμιᾶς ἑπομένως ἐπελθούσης ἄλλης παρατηρήσεως, ἐγένετο δεκτὴ ἡ ἀρχὴ τοῦ Νομοσχεδίου.

Ἀναγνωσθέντος δὲ τοῦ πρώτου καὶ μοναδικοῦ ἄρθρου αὐτοῦ, καί τινος τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν παρατηρήσαντος, ὅτι, ἐπειδὴ δὲν δύναται νὰ ἔχῃ ἀναδρομικὴν δύναμιν ὁ Νόμος, δὲν πρέπει ἕνεκα τούτου νὰ δοθῇ ἡ σύνταξις, ἀφ' ἧς ἐποχῆς ἐστερήθη ὁ Κ. Δοσίθεος Μιχαλακόπουλος τῆς μισθοδοσίας του, ἐπέφεραν ἄλλοι, ὅτι οὐδεμίαν ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἔχει ἀναδρομικὴν δύναμιν ὁ Νόμος· διότι, ἀφ' οὗ ἡ ἀπονομὴ τῆς συντάξεως παρέχεται ἕνεκα τῆς πενίας καὶ τῆς ἀνάγκης, ἔπεται, ὅτι πρέπει νὰ δοθῇ, ἀφ' ἧς ἐποχῆς ἀνεφύη ἡ ἀνάγκη αὕτη, μὴ λαμβανομένου ὑπ' ὄψιν οὐδενὸς τυχαίου συμβεβηκότος, παρεμποδίσαντος τὴν μέχρι τοῦδε ἐπιψήφισιν τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου.

Κατ' ἐρώτησιν ἔπειτα τοῦ Κ. Προέδρου, ἐγένετο δεκτὸν τὸ πρῶτον καὶ μοναδικὸν ἄρθρον τοῦ Νομοσχεδίου, ὡς ἔχει.

Ψηφοφορηθὲν δὲ καὶ τὸ σύνολον αὐτοῦ, ἐγένετο δεκτὸν διὰ ψήφων 29 κατὰ 4, ἔχον, ὡς ὑπεβλήθη εἰς τὴν Συνεδρίασιν τῆς 28 Ἰουνίου ἐνεστῶτος ἔτους.

Προτείναντος μετὰ ταῦτα τοῦ Κ. Προέδρου, ἵνα τὰ ἴδια μέλη τῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ συζητηθέντος Νομοσχεδίου περὶ προσδιορισμοῦ τοῦ Στρατοῦ τῆς Ξηρᾶς συντάξωσιν καὶ τὴν ἔκθεσιν ἐπὶ τοῦ καθυποβληθέντος περὶ προσδιορισμοῦ τῆς Ναυτικῆς Δυνάμεως Νομοσχεδίου, ἡ Γερουσία παρεδέχθη τὴν πρότασιν ταύτην,

Ἐπὶ τέλους ἀπαγγέλλας ὁ Κ. Πρόεδρος, τῇ συγκαταθέσει τῆς Γερουσίας, ὅτι ἀντικείμενον τῆς ἐπιούσης Συνεδριάσεως θέλει εἶσθαι ἡ συζήτησις τῶν καθ' ὑπέρβασιν τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τοῦ ἔτους 1847 γενομένων δαπανῶν ἐκ δραχμῶν 121,342:1/00, ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος

Χ. ΚΛΟΝΑΡΗΣ.

Ὁ Ἀντιπρόεδρος

Ν. Ι. ΜΕΞΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς

Ν. Χρυσόγελος.

Γιαν. Χ. Πέτρου.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 6 Ἰουλίου 1848. Ἡμέρᾳ Τρίτῃ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων 30 μελῶν, ὁ Προεδρεύων Ἀντιπρόεδρος, Χ. Κλονάρης, κωλυομένου τοῦ Προέδρου, κηρύττει τὴν ἔναρξιν τῆς Συνεδριάσεως περὶ τὴν 11 ὥραν π. μ.

Τὰ Πρακτικὰ τῆς προλαβούσης Συνεδριάσεως, ἀναγνωσθέντα, ἐπικυροῦνται, μηδεμιᾶς ἐνστάσεως γενομένης.

Μετὰ ταῦτα ἀνεγνώσθη 1. ἔγγραφον τοῦ ἐπὶ τῶν Αὐλικῶν Τελετῶν πρὸς τὸν Κ. Πρόεδρον τῆς Γερουσίας, δι' οὗ εἰδοποιεῖται, ὅτι ἡ Α. Μ. ὁ Βασιλεὺς διέταξε δεκαπενθήμερον πένθος, ἀρχόμενον ἀπὸ τῆς 5 τοῦ ἐνεστ. μηνὸς Ἰουλίου, διὰ τὸν θάνατον τῆς Α. Β. Ὑψηλότητος τῆς Πριγκιπέσσης Σοφίας τῆς Μεγάλης Βρεταννίας, καὶ 2 ἡ ἑπομένη ἔκθεσις τῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ καθυποβληθέντος Νομοσχεδίου περὶ μεταῤῥυθμίσεως τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ ὀργανισμοῦ τῶν Δικαστηρίων, ἔχουσα οὕτως.

ΕΚΘΕΣΙΣ

Περὶ αὐξήσεως τοῦ προσωπικοῦ τῶν Ἐφετῶν.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Λαβόντες εἰς σκέψιν τὸ περὶ αὐξήσεως τοῦ προσωπικοῦ τῶν Ἐφετῶν Νομοσχέδιον, παρετηρήσαμεν, ὅτι καὶ αἱ αἰτίαι, αἵτινες τὸ ἐπροκάλεσαν, καὶ τὰ ἀποτελέσματα, ὅσα ὑπόσχεται, εἶναι εὔλογα.

Μία τῶν θεμελιωδῶν ἀρχῶν τῆς διανομῆς τῆς Δικαιοσύνης εἶναι ἡ γοργότης τῆς πορείας της. Μὴ ἀρκοῦντος ἑνὸς Τμήματος τοῦ Ἐφετείου εἰς τὰς αἰτήσεις τῶν δικαζομένων, ἡ γοργότης ἐκείνη παραλύεται, καὶ ματαιοῦται. Διὰ τοῦτο εἶναι ἀνάγκη νὰ φροντίσῃ ὁ Νομοθέτης τὴν ἐπανόρθωσίν της καὶ τὸ προσφορώτερον μέσον εἶναι, ὅ,τι προτείνει τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον.

Μόνην ἀντίρρησιν εὐλογοφανῆ ἠμπορεῖ τις νὰ κάμῃ, ὅτι ἡ αὔξησις τοῦ ἀριθμοῦ τῶν Δικαστῶν θέλει φέρει νέαν δαπάνην, μὴ συμβιβαζομένην μὲ τὰς οἰκονομικάς μας ἀνάγκας. Ἀλλὰ, διαιρουμένου τοῦ δικαστηρίου εἰς δύω Τμήματα, καὶ δικαζομένων διπλῶν ὑποθέσεων, τὰ δικαστικὰ δικαιώματα ὑπόσχονται νὰ σκεπάσουν τὰ νέα τοῦ Ταμείου ἔξοδα, ἂν ὄχι ὅλα τοὐλάχιστον τὰ περισσότερα.

Διὰ τοῦτο συσταίνομεν μὲ θάρρος εἰς τὴν Γερουσίαν τὴν παραδοχὴν τοῦ Νομοσχεδίου.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 5 Ἰουλίου 1848.

Ἡ Ἐπιτροπή.

Χ. Κλονάρης. Ν. Πανηρόπουλος.
Αθαν. Λιδωρίκης. Γ. Δαρειώτης.

Ἀπεφασίσθη ἑπομένως νὰ συζητηθῇ τὴν ἐπιοῦσαν, θεωρηθείσης περιττῆς τῆς ἐκτυπώσεως καὶ διανομῆς τῆς ἐκθέσεως τῆς Ἐπιτροπῆς, ὡς μηδεμιᾶς τροπολογίας ἐπενεχθείσης ἐπὶ τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου.

Προτείναντος δέ τινος τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, ὅτι κατὰ τὴν ἡμερησίαν διάταξιν, πρέπει νὰ προτεθῇ εἰς συζήτησιν τὸ ἀντικείμενον περὶ οὗ ἐγένετο λόγος εἰς τὴν Συνεδρίασιν τῆς 1 τοῦ παρόντος, ἤτοι τὸ περὶ δαπάνης δραχμῶν 21,342:1/10, καθ' ὑπέρβασιν τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ 1847, καὶ ἄλλου προτείναντος τὴν ἀναβολὴν αὐτῆς εἰς ὁρισθησομένην Συνεδρίασιν, διὰ τὴν ἀπουσίαν καὶ τῶν ΚΚ. Ὑπουργῶν, καὶ τοῦ προκαλέσαντος τὴν συζήτησιν Κ. Γερουσιαστοῦ, ἐπέμενεν ὁ προαγορεύσας, ὅτι δὲν ἀνθίσταται εἰς τὴν προτεινομένην ἀναβολήν, καθ' ὅσον μάλιστα εἶναι ἀνάγκη νὰ παρευρίσκωνται οἱ ΚΚ. Ὑπουργοί, οἵτινες καὶ σήμερον ὤφειλον νὰ παρευρεθῶσι, γνωρίζοντες τὸ ἀντικείμενον τῆς Συνεδριάσεως.

Παρατηρήσαντος ἄλλου, ὅτι ἡ περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου συζήτησις ἀνεβλήθη ἀορίστως κατ' ἀπόφασιν τῆς Γερουσίας, μέχρις οὗ προσαχθῶσιν τὰ περὶ τῆς γενομένης δαπάνης τῆς

εἰρημένης ποσότητος ἐκδοθέντα χρηματικὰ ἐντάλματα εἰς τὰ διάφορα Ταμεῖα, ἀντέταξέ τις τῶν προαγορευσάντων, ὅτι οὐδεμία περὶ τῆς προσαγωγῆς τῶν ἐνταλμάτων τούτων ὑπάρχει ἀνάγκη εἰς τὴν συζήτησιν, ἤτις θέλει περιστραφῆ ἐπὶ τοῦ παρόντος εἰς τὴν γενομένην ὑπέρβασιν τῶν ἐξόδων.

Ἐπιμένοντος ἑπομένως τινὸς τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, ὅτι πρέπει νὰ εἰδοποιηθῆ ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς κατὰ τὴν ἐπιοῦσαν Συνεδρίασιν, διὰ νὰ παρουσιάσῃ χρηματικόν τι ἔνταλμα ἐκ δραχμῶν 30,000, ἐκδοθὲν ὑπὸ τοῦ πρώην ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργοῦ Κ. Ῥ. Παλαμίδη ἐπ' ὀνόματι ὑπαλλήλου τινὸς τοῦ αὐτοῦ Ὑπουργείου, Χρυσάνθου καλουμένου, καὶ νὰ δώσῃ πληροφορίας τινὰς, ἀντέταξεν ἄλλος, ὅτι τρία τινὰ ἡ Γερουσία ἔχει δικαιώματα χορηγηθέντα εἰς αὐτὴν ὑπὸ τοῦ Συντάγματος· 1. τὸ δικαίωμα τοῦ νομοθετεῖν, 2. τοῦ ἐξελέγχειν τὰς πράξεις τῶν Ὑπουργῶν, καὶ 3. τοῦ δικάζειν αὐτούς. Ὥστε ἐπὶ τῆς γενησομένης συζητήσεως περὶ τῆς καθ' ὑπέρβασιν τῶν ἐξόδων τοῦ ἔτους 1847 γενομένης δαπάνης, ἡ Γερουσία ἔχει μόνον τὸ δικαίωμα νὰ ἐξελέγξῃ τὴν ὑπέρβασιν ταύτην, χωρὶς νὰ προχωρήσῃ περαιτέρω.

Ἡ Γερουσία ἑπομένως, κατ' ἐρώτησιν τοῦ Κ. Προέδρου, ἀπεφάσισε, νὰ προβῆ κατὰ τὴν ἐπιοῦσαν Συνεδρίασιν, εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ προκειμένου, μετὰ τὴν ἐπιψήφισιν τοῦ περὶ μεταῤῥυθμίσεως τοῦ 8 ἄρθρου τοῦ ὀργανισμοῦ τῶν Δικαστηρίων Νομοσχεδίου.

Ἀπαγγείλας ἔπειτα ὁ Κ. Πρόεδρος ὅτι ἀντικείμενον τῆς ἐπιούσης Συνεδριάσεως θέλει εἶσθαι ἡ συζήτησις 1. ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ μεταῤῥυθμίσεως τοῦ 8 ἄρθρου τοῦ ὀργανισμοῦ τῶν Δικαστηρίων, καὶ 2. ἐπὶ τῆς γενομένης δαπάνης τῶν δραχμῶν 121,342:1/00 καθ' ὑπέρβασιν τῶν ἐξόδων τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἔτους 1847, ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος

Α. ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι

Χ. ΚΑΛΟΝΑΡΗΣ

Ν. ΜΕΞΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς.

Ν. Χρυσόγελος.

Χρ. Βλάσης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 7 Ἰουλίου 1848. Ἡμέρᾳ Τρίτῃ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων 30 μελῶν, ὁ Κ. Πρόεδρος κηρύττει τὴν ἔναρξιν τῆς Συνεδριάσεως περὶ τὴν 11 ὥραν Π. Μ.

Τὰ Πρακτικὰ τῆς προλαβούσης Συνεδριάσεως, ἀναγνωσθέντα, ἐπικυροῦνται.

Μετὰ ταῦτα ἀπαγγείλαντος τοῦ Κ. Προέδρου, ὅτι ἀντικείμενον τῆς ἡμερησίας διατάξεως εἶναι ἡ συζήτησις τοῦ περὶ μεταρρυθμίσεως τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ ὀργανισμοῦ τῶν Δικαστηρίων Νομοσχεδίου, εἷς τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν [illegible] εἶπε τὰ ἑξῆς·

Τολμηρὸν ἤθελεν εἶσθαι νὰ ἐναντιωθῶ [illegible] τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου, συσταθ[illegible] Ὑπουργοῦ τῆς Δικαιοσύνης, καὶ παρὰ τοῦ Εἰσηγητοῦ τῆς Ἐπιτροπῆς, Προέδρου τοῦ Ἀρείου Πάγου [illegible] ὄντων, καὶ πολυχρόνιον πεῖραν περὶ τὰ δικαστικὰ ἐχόντων. Ἐπειδὴ ὅμως ἔχω ἀμφιβολίας τινὰς, μὴ λυθείσας ἀπὸ τὰς ἐπεξηγήσεις τοῦ τε Ὑπουργοῦ καὶ τῆς Ἐπιτροπῆς, δι[illegible] ταύτας, προκαλῶ τὴν λύσιν των, ἵνα ἐν πλήρει γνώσει προβῶμεν εἰς τὴν συζήτησιν, καὶ ἐπιψήφισιν τοῦ Νομοσχεδίου τούτου.

Κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς συστάσεως τῶν τακτικῶν Δικαστηρίων, ἂν καὶ ἦσαν συσσωρευμέναι πάμπολαι δίκαι διὰ διαφορὰς ἀναφυείσας κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς ἐπαναστάσεως, καὶ πρὸ ταύτης, καὶ ἔμελλον ἅπασαι νὰ ἐκδικασθῶσιν ἀπὸ τὰ συστηθησόμενα δικαστήρια, ὁ ἀριθμὸς τῶν δικαστῶν, ὅπως διαγράφει ὁ ὀργανισμὸς τῶν Δικαστηρίων, ἐθεωρήθη ἐπαρκὴς, μολονότι τὰ χρηματικὰ μέσα ἐπέτρεπον τότε τὴν αὔξησίν των ἀναλόγως τῶν ἀναγκῶν· τώρα δὲ, ἀφοῦ ἐπὶ δεκατρία ἔτη ἐξεδικάσθησαν πλεῖσται ὑποθέσεις, καὶ ἑπομένως ἡ ἐλάττωσις τῶν δικαστῶν δύναται νὰ θεωρηθῇ ἀναγκαία, ζητεῖται ἡ αὔξησις αὐτῶν διὰ δύο πρὸ πάντων λόγους α') διότι τὰ Ἐφετεῖα δικάζουν καὶ ὡς Κακουργιοδικεῖα περὶ τῶν ἐγκλημάτων τῆς Ναυταπάτης, καὶ β') διότι ἀνετέθησαν εἰς αὐτὰ καὶ αἱ ὑποθέσεις τῶν ἀμφισβητουμένων Διοικητικῶν Δικαστηρίων· τὰ αἴτια ὅμως ταῦτα δὲν εἶναι ἀποχρῶντα, καθότι καὶ τὰ ἐγκλήματα τῆς Ναυταπάτης εἶναι ὀλίγιστα, καὶ τὸ ποσὸν τῶν ἀνατεθειμένων εἰς τὰ Ἐφετεῖα ὑποθέσεων τῶν Διοικητικῶν Δικαστηρίων δύναται νὰ ἰσορροπήσῃ

μὲ τὰς ὑπαρχούσας μὲν κατὰ τὴν σύστασιν τῶν Δικαστηρίων ἐκκρεμεῖς δίκας, ἐκδικασθείσας δὲ εἰς τὸ διάστημα τοῦτο, καὶ ἑπομένως οὐδεμία ἀνάγκη τῆς αὐξήσεως τῶν δικαστῶν.

Ἡ Ἐπιτροπὴ, μηδόλως μνείαν ποιοῦσα περὶ τῶν ἀνωτέρω ἀντικειμένων, ἀναφέρει ὡς λόγον τῆς παραδοχῆς τοῦ Νομοσχεδίου τούτου, τὴν γοργότητα τῆς ἐκδικάσεως τῶν ὑποθέσεων· εἶναι μὲν ἀληθὲς ὅτι ἀπαιτεῖται γοργότης εἰς τὴν διανομὴν τῆς δικαιοσύνης, ἀλλὰ ταύτην δὲν ἐπιφέρει ὁ πολὺς ἀριθμὸς τῶν Δικαστῶν· διότι, ἂν εἶχεν ἄλλως, καὶ εἰς τὴν Εὐρώπην αὐτὴν ἤθελον αὐξήσει τὸν ἀριθμὸν τῶν Δικαστῶν, διὰ νὰ ἐπιταχύνηται ἡ ἐκδίκασις τῶν ὑποθέσεων, καὶ νὰ παύσουν τὰ παράπονα τῶν πολιτῶν ἕνεκα τῆς πολυχρονίου ἐκκρεμοδικίας τῶν ὑποθέσεών των· ἡ βραδύτης λοιπὸν τῆς ἐκδικάσεως τῶν ὑποθέσεων ἐνυπάρχει εἰς τὴν φύσιν αὐτὴν τῆς διαδικασίας, τῆς ὁποίας τὴν ἁπλοποίησιν ἅπαντες ἐπιθυμοῦν.

Ἐκτὸς τῶν εἰρημένων, ἐπειδὴ δραστήριός τις, καὶ ἱκανὸς δημόσιος λειτουργὸς δύναται νὰ περαιώσῃ μόνος ταχύτερα, ὅσα πολλοὶ ἄλλοι ὁμοῦ βραδύτερα, ὅταν εἶναι ὀκνηροὶ καὶ ἀνίκανοι, διὰ τοῦτο ἡ πατρικὴ καὶ νουνεχὴς Κυβέρνησις ὀφείλει νὰ διορίζῃ ὑπαλλήλους δικαστικοὺς νομομαθεῖς, δραστηρίους καὶ τιμίους, καὶ ὅταν καὶ οὗτοι φανοῦν ἀνεπαρκεῖς, τότε δικαιολογουμένως δύναται νὰ ζητήσῃ αὔξησιν τῶν Δικαστῶν.

Τελευτῶν δὲ, ἐπιθυμῶ νὰ μάθω παρὰ τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ, πότε ἐγένετο ἐπαισθητὴ ἡ ἀνάγκη τῆς προσθήκης Δικαστῶν, μετὰ, ἢ πρὸ τῆς μεταπολιτεύσεως· διότι, ἂν μὲν τὸ πρῶτον ἦναι ἀληθὲς, τότε δυνάμεθα νὰ ἐκτιμήσωμεν τοὺς ἐν τῇ ἐκθέσει τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ περιεχομένους λόγους, ὅτι δηλ. τὰ Ἐφετεῖα ἀνέλαβον διὰ τοῦ Συντάγματος καὶ ἄλλα καθήκοντα· ἂν δὲ τὸ δεύτερον, τότε εἶναι ἄλλοι λόγοι τῆς αὐξήσεως τῶν Ἐφετῶν.

Ἀπαντῶν εἰς ταῦτα ὁ Κ. ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Ὑπουργὸς, καὶ ἐγὼ, εἶπε, καὶ ὁ προκάτοχός μου ὑπὸ τῶν αὐτῶν ἀρχῶν, καὶ γεγονότων πολυχρονίου πείρας πεισθέντες, ἐθεωρήσαμεν ἀναγκαίαν τὴν ἐπιψήφισιν τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου. Διὰ τί ἤδη ἀνεφάνη ἡ ἀνάγκη τῆς αὐξήσεως τῶν Ἐφετῶν, εἶπεν ὁ προλαλήσας, καὶ ὄχι ἐπὶ τῆς ἐποχῆς τῆς συστάσεως τῶν Δικαστηρίων, ὅτε μάλιστα ἦσαν ἐκκρεμεῖς πολλαὶ ὑποθέσεις, μὴ δυνάμεναι νὰ διαλυθῶσιν ἕνεκα τῆς ἐπαναστάσεως; Ἡ ἔνστασις αὕτη φαίνεται μὲν ἐκ πρώτης ὄψεως βάσιμος, ἀλλ' ἀριδήλως ἀποκρούεται ἀπὸ αὐτὰ τὰ πράγματα.

Εἶναι μὲν ἀληθὲς, ὅτι, ἂν καὶ ἐπὶ Τουρκοκρατίας αἱ ὑποθέσεις

επεραιοῦντο μετὰ μεγίστης ταχύτητος, στερουμένης πάσης ἐγγυήσεως καὶ ἀσφαλείας, πολλαὶ τούτων ἔμειναν ἀπεραίωτοι, καὶ ὅτι ἡ ἐπανάστασις ἐπίσης ἐγένετο αἰτία νὰ συσσωρευθῶσι πολλαὶ ἐκκρεμεῖς ὑποθέσεις, ἀλλὰ τὰς μὲν τούτων οἱ διαφερόμενοι διεξήγαγον, συμβιβασθέντες πρὸς ἀλλήλους, τὰς δὲ, καθυποβάλλοντες αὐτὰς εἰς διαιτητὰς, ἢ εἰς τὰ συστηθέντα κατὰ τὰ 1829 πρωτόκλητα Δικαστήρια· ὥστε ἐπὶ τῆς συστάσεως τῶν τακτικῶν Δικαστηρίων ἡ Κυβέρνησις προεῖδεν, ὅτι δὲν ἤθελον εὑρεθῆ πολλαὶ ἐκκρεμεῖς δίκαι, οὔτε εἰσαχθῆ πολλαὶ, διότι οἱ διαφερόμενοι ἐπροτίμων τὴν διάλυσιν αὐτῶν διὰ συμβιβασμοῦ, ἢ διὰ διαιτητῶν· ἡ ἕξις δ' αὕτη τοῦ διαλύειν τὰς διαφορὰς ἐπεκράτησε καὶ μετὰ τὴν σύστασιν τῶν Δικαστηρίων. Καθόσον ὅμως ἡ τακτικὴ διανομὴ τῆς δικαιοσύνης ἔδιδε μεγαλητέρας ἐγγυήσεις, διὰ τῆς χρήσεως μάλιστα τῶν ἐνδίκων μέσων, οἱ ἄνθρωποι ἤρχισαν νὰ καθυποβάλλουν ὅλας των τὰς διαφορὰς εἰς τὰ τακτικὰ Δικαστήρια· ἰδοὺ λοιπὸν ὁ λόγος, δι' ὃν ἡ Κυβέρνησις δὲν διώρισε κατ' ἀρχὰς πολλοὺς δικαστὰς, καὶ δι' ὃν ἤδη εἰσάγονται περισσότεραι ὑποθέσεις.

Ἡ Κυβέρνησις προνοοῦσα, ὅτι δύνανταί ποτε τὰ Ἐφετεῖα νὰ μὴν ἐπαρκῶσιν εἰς τὴν ἐκδίκασιν τῶν εἰς αὐτὰ ὑποβαλλομένων ὑποθέσεων, καθιέρωσε διὰ τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ὀργανισμοῦ τῶν Δικαστηρίων, ὅτι δύναται καὶ τρίτον ἐφετεῖον, χρείας καλούσης, νὰ συστηθῇ, καὶ τὰ Πρωτοδικεῖα, καὶ τὰ Ἐμποροδικεῖα, καίτοι κατὰ Νόμους συστηθέντα, ν' αὐξηθῶσι. Ἡ ὀρθότης τῆς Κυβερνητικῆς ταύτης προνοίας ἀπεδείχθη μετὰ ταῦτα διὰ τῆς πείρας· διότι καὶ πρὸ τῆς μεταπολιτεύσεως ἀνεφάνη ἡ ἀνάγκη τῆς συστάσεως τρίτου Ἐφετείου, καὶ μετὰ ταύτην ἡ τῆς αὐξήσεως τῶν ἐφετῶν. Ἐὰν παρατηρήσωμεν τὸν Πίνακα τῶν ἐφετείων, θέλομεν εὑρεῖ ὑποθέσεις ἐγγεγραμμένας ἀπὸ τοῦ 1835, καὶ ἀνεκδικάστους εἰσέτι μενούσας. Ἡ βραδύτης αὕτη προῆλθε μὲν ἐν μέρει ἀπὸ τὴν ἀνικανότητα δικαστῶν τινῶν, τοὺς ὁποίους ἡ Κυβέρνησις ἀμέσως ἀντικατέστησε δι' ἱκανωτέρων, κυρίως ὅμως προῆλθεν ἀπὸ τὴν ἐπισώρευσιν πολλῶν ὑποθέσεων κατὰ συνέπειαν τῆς ἀναπτύξεως τῆς δικαιοσύνης, ἥτι παρεκίνει τοὺς πολίτας νὰ καταφεύγωσιν εἰς τὰ Ἐφετεῖα διὰ πᾶσαν ὑπόθεσιν, καὶ ἀπὸ τὴν προτίμησιν τῶν μᾶλλον κατεπειγουσῶν. Τὰ Ἐφετεῖα προέδρευσαν πάντοτε ἄνθρωποι ἱκανοὶ καὶ φιλόπονοι, καὶ ἐν τούτοις δὲν ἠδυνήθησαν νὰ καταστήσουν αὐτὰ ἐνήμερα εἰς τὰς ἐργασίας των· ταῦτα λοιπὸν πάντα δεικνύουσι τὴν ἀνάγκην τῆς αὐξήσεως τῶν Ἐφετῶν· διότι ἄλλως πολλοὶ πολῖται στε

ρούνται τῆς ἐξασκήσεως καὶ διεξαγωγῆς τῶν δικαιωμάτων των.

Ἐκτὸς τούτων, ἄλλοι λόγοι τῆς αὐξήσεως τῶν Ἐφετῶν εἶναι, ἡ ἐνώπιον αὐτῶν ἐκδίκασις ἀ) τῶν ἐγκλημάτων τῆς Ναυταπάτης, ἥτις, ἂν καὶ σπανίως, πρὸς τιμὴν τοῦ Ἑλληνικοῦ ναυτικοῦ, ἀναφαίνηται, οὐχ' ἧττον ὅμως ἀπασχολεῖ τούτους, καὶ β') τῶν διοικητικῶν διαφορῶν, αἵτινες εἶναι πάμπολλαι, καὶ ἔτι μᾶλλον τοῦ λοιποῦ θέλουσιν ἐπαυξηνθῆ διὰ τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ συστήματος τῆς ἐνοικιάσεως.

Καὶ εἰς τὴν Εὐρώπην αὐτὴν, εἶπεν ὁ προλαλήσας, παρατείνονται αἱ δίκαι, ὅπερ σημαίνει, ὅτι δὲν εἶναι αἰτία ὁ ἀριθμὸς τῶν Δικαστῶν, ἀλλ' ἡ φύσις τῆς διαδικασίας. Εἶναι μὲν ἀληθὲς ὅτι ἡ πολιτικὴ ἡμῶν Δικονομία, δύναται νὰ βελτιωθῇ εἴς τινα ἐπουσιώδη αὐτῆς μέρη, περιέχει ὅμως τὸ ὀρθότερον καὶ ταχύτερον σύστημα, τὸ περισσότερα ἐγέγγυα εἰς τὴν διανομὴν τῆς δικαιοσύνης παρέχον· δὲν δύνανται ὅμως νὰ ἐκλείψωσιν, ἢ νὰ περιορισθῶσιν ἐπὶ πολὺ οἱ διαδικαστικοὶ τύποι, χωρὶς νὰ προσβληθῶσι τὰ δικαιώματα τῶν δικαζομένων· διὰ τοῦτο καὶ ὁ γοργότερος πάντων Ναπολέων, ὅταν ἤκουσε τὰς ἐν τῷ Συμβουλίῳ τῆς Ἐπικρατείας γενομένας συζητήσεις περὶ τῶν διαδικαστικῶν τύπων, καὶ ἐγνώρισε τὰς δι' αὐτῶν χορηγουμένας ἐγγυήσεις εἰς τὴν αὐστηρὰν διανομὴν τῆς δικαιοσύνης, εἶπεν, ὅτι ἡ βραδύτης ἐξαγοράζει τὸ ἄτοπον, τοῦ νὰ μὴ δύναται ὁ πολίτης νὰ παραιώνῃ ἀμέσως τὰς δίκας του. Τότε δὲ μόνον ἠδύνατό τις νὰ ἔχῃ δίκαιον παράπονον κατὰ τῶν διαδικαστικῶν τύπων τῆς Δικονομίας μας, ὅταν αἱ δίκαι παρετείνωντο διὰ τῆς ἐκδόσεως ἀλλεπαλλήλων ἀποφάσεων, ὡς συμβαίνει εἰς ἄλλα Κράτη· ἀλλὰ παρ' ἡμῖν ἡ παράτασις προέρχεται ἐκ τοῦ πλήθους τῶν ὑποθέσεων.

Τὰ Δικαστήρια τῶν Ἐφετῶν δικάζουν κατὰ μέσον ὅρον 7—10 ὑποθέσεις ἐπὶ ἑκάστης συνεδριάσεως, ἐνῷ εἰς τὴν Γαλλίαν δικάζουν ὀλιγωτέρας· περεσσοτέραν λοιπὸν ταχύτητα δὲν δυνάμεθα ν' ἀπαιτήσωμεν. Εἶναι μὲν ἀληθὲς, ὅτι εἰς τὰ Πρωτοδικεῖα δικάζονται περισσότεραι, ἀλλὰ τὰ εἰς ταῦτα καθυποβαλλόμενα ζητήματα εἶναι ἁπλούστερα, ἐνῷ τὰ εἰς τὰ ἐφετεῖα καθυποβαλλόμενα εἶναι δυσκολώτερα, καὶ χρήζουσιν ἐπομένως ἐμβριθοῦς καὶ πολυχρονίου σκέψεως.

Ταῦτα ὅθεν λαμβάνουσα ὑπ' ὄψιν ἡ Γερουσία, θέλει ἐπιψηφίσει τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον.

Δὲν προτίθεμαι, ἐπέφερεν ἄλλος, νὰ ἐναντιωθῶ εἰς τὴν παραδοχὴν τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου, ἀφοῦ ὁ Κ. Ὑπουργὸς μὲ

πολὴν ἀγχίνοιαν ἀνεσκεύασε τὰς ἀμφιβολίας τοῦ προαγορεύσαντος· θέλω μόνον εἰπεῖ τινὰ ὡς πρὸς τὸ ποιὸν τῶν Δικαστῶν, περὶ τοῦ ὁποίου ἀκροθιγῶς πως καὶ ὁ ἴδιος Ὑπουργὸς ὡμίλησε. διωρίσθησαν, εἶπεν ὁ Κ. Ὑπουργὸς, ἐνίοτε καί τινες ἀνίκανοι Δικασταὶ, ἀλλὰ τούτους ἡ Κυβέρνησις ἀντικατέστησε δι' ἱκανωτέρων. Εἶνε ὁμολογούμενον, ὅτι πάντοτε διωρίσθησαν τοιοῦτοι, καὶ ἤδη ἀκόμη πολλοὶ τούτων κατέχουν δικαστικὰς θέσεις, καὶ μάλιστα εἰς τὰ Πρωτοδικεῖα. Ὅταν οἱ Πρωτοδίκαι ἦνε ἀμαθεῖς, καὶ ἀνίκανοι, θέλουν ἐκδίδει πάντοτε ἐσφαλμένας ἀποφάσεις, καὶ ἐπομένως οἱ διάδικοι θέλουν καταφεύγει εἰς τὰ Ἐφετεῖα πρὸς διόρθωσιν τῶν ἐσφαλμένων· καὶ ἐντεῦθεν πηγάζει ἄλλη αἰτία τῆς αὐξήσεως τῶν ἐνώπιον τῶν Ἐφετείων ἐκκρεμῶν δικῶν. Τούτου ἕνεκα ὁ Κύριος Ὑπουργὸς ὀφείλει ν' ἀπολύσῃ τῆς ὑπηρεσίας τοὺς ἀνικάνους δικαστάς.

Μετὰ ταῦτα ἐγένετο δεκτὴ ἡ ἀρχὴ τοῦ συζητουμένου Νομοσχεδίου.

Ἀναγνωσθὲν τὸ πρῶτον καὶ μοναδικὸν αὐτοῦ ἄρθρον, ἐγένετο δεκτὸν παμψηφεί.

Ψηφοφορηθὲν ἐπὶ τέλους τὸ σύνολον αὐτοῦ, ἐγένετο δεκτὸν διὰ ψήφων 30 κατὰ 6, ἔχον, ὅπως ὑπεβλήθη εἰς τὴν Συνεδρίασιν τῆς 24 Ἰανουαρίου Ε. Ε.

Προτεθείσης ὕστερον τῆς συζητήσεως ἐπὶ τῆς ἐκ δραχμῶν 121,342.1/00 γενομένης δαπάνης καθ' ὑπέρβασιν τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τοῦ ἔτους 1847, παρετήρησέ τις τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, ὅτι κατ' αἴτησιν τῆς Γερουσίας ὁ ἤδη ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς καθυπέβαλε κατὰ τὴν Συνεδρίασιν τῆς 28 τοῦ παρελθόντος μηνὸς Ἰουνίου. 1) Ἔκθεσίν τινα, δι' ἧς ἐξάγεται, ὅτι ὁ πρώην ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς Ρ. Παλαμίδης ἔλαβε καθ' ὑπέρβασιν τῶν διαφόρων ἐγκριθεισῶν πιστώσεων καὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἔτους 1847, χωρὶς τινος Συνταγματικῆς διατυπώσεως, δραχμὰς 121,342.1 ἀπὸ τὰ διάφορα ταμεῖα τοῦ Κράτους διὰ μέτρα δῆθεν γενικῆς ἀσφαλείας. καὶ 2) Τὸ ὑπ' ἀριθ. 22,693 ἔγγραφον τοῦ αὐτοῦ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργοῦ, διευθυνόμενον πρὸς τὸν ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν τότε Ὑπουργὸν, δι' οὗ ἐζητεῖτο ἀορίστως καὶ ἄνευ τινὸς περιορισμοῦ, νὰ θεωρηθῶσιν ἀπὸ τὸ Γενικὸν Λογιστήριον, ὅσα τυχὸν ἐντάλματα χρηματικὰ ἤθελον ἐκδοθῆ ὑπὸ ἰδίαν του εὐθύνην ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν διὰ πληρωμὴν κατεπειγουσῶν ἀναγκῶν τῆς δημοσίου ἀσφαλείας· ὁ δὲ τότε ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς αὐθωρεὶ καὶ ἄνευ τινὸς διασκέψεως, διέταξε

νὰ θεωρηθῶσιν ὑπὸ τοῦ Γενικοῦ Λογιστηρίου τὰ ἐκδοθησόμενα ἐντάλματα, ἄνευ τινὸς περιορισμοῦ τῆς περιεχομένης εἰς αὐτὰ χρηματικῆς ποσότητος. Ἡ τοιαύτη ὅθεν γενομένη δαπάνη καθ' ὑπέρβασιν καὶ τῶν διαφόρων δεδομένων πιστώσεων, καὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἔτους **1847**, οὔτε εἰς τὴν δημόσιον ἀσφάλειαν ἐχρησίμευσεν, οὔτε στηρίζεται εἴς τινα Συνταγματικὸν τύπον· διότι κατὰ τὴν **30** Δεκεμβρίου **1847**, καθ' ἣν ἐζητήθη ἡ δαπάνη αὕτη, μεγίστη εἰς τὸ Κράτος ὑπῆρχεν ἡσυχία, οὐδεμία στάσις τότε, οὔτε μετὰ ταῦτα μέχρι τέλους Μαρτίου ἐπῆλθεν, καὶ αἱ Βουλαὶ ἦσαν ἠνεωγμέναι, ἀσχολούμεναι εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν χρεῶν των. Μόνον δὲ εἰς πολὺ κατεπειγούσας καὶ ἐκτάκτους περιστάσεις, καὶ ἐν καιρῷ προφανοῦς κινδύνου δύναται Ὑπουργός τις νὰ δαπανήσῃ, μὴ συνεδριαζόντων τῶν Νομοθετικῶν Σωμάτων, ἄνευ τινὸς πιστώσεως, ἀλλ' ὕστερον μετὰ τὴν συγκάλεσιν τῶν Βουλῶν ὀφείλει νὰ καθυποβάλῃ ἀνυπερθέτως Νομοσχέδιον περὶ συμπληρωτικῆς πιστώσεως τῆς γενομένης ταύτης δαπάνης. Ἐπὶ τοῦ πρκειμένου ὅμως οὔτε τοιαύτη ἀνάγκη ἔκτακτος χάριν τῆς δημοσίου ἀσφαλείας ἐπῆλθεν, οὔτε αἱ Βουλαὶ ἦσαν διαλελυμέναι, διὰ νὰ μὴ ζητηθῇ παρ' αὐτῶν ἡ ἔγκρισις τῆς γενομένης δαπάνης, ἀλλ' οὔτε τοὐλάχιστον ἐζητήθη ὕστερον ἡ νομιμοποίησις τῆς δαπάνης ταύτης, περὶ τῆς ὁποίας οὐδεμίαν γνῶσιν εἶχον τὰ Νομοθετικὰ Σώματα μέχρι τοῦδε.

Ὅτε κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ Δεκεμβρίου **1847** εἰσήχθη ὁ προϋπολογισμὸς τῶν ἐξόδων τοῦ Κράτους εἰς τὴν Γερουσίαν, καὶ κατὰ τὸν Φεβρουάριον τοῦ ἐνεστῶτος ἔτους ἤρξατο ἡ συζήτησις αὐτοῦ, ὁ μὲν Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν Κ. Ῥ. Παλαμίδης ἐζήτησε, κατὰ τὴν Συνεδρίασιν τῆς **5** Μαρτίου ἐνεστῶτος ἔτους, τὴν ἔγκρισιν μόνον **220** χιλιάδων δραχμῶν δι' ἔξοδα δημοσίου ἀσφαλείας, καθυποβαλὼν πρὸς ἀπόδειξιν τῆς δαπάνης τούτων **διάφορα ἐκδοθέντα χρηματικὰ ἐντάλματα**, καί τινα σημείωσιν περὶ τῶν διαφόρων ἀντικειμένων, ἐπὶ τῶν ὁποίων ἐδαπανήθησαν τὰ ἔξοδα ταῦτα, προσθέσας, ὅτι μόνον δραχμαὶ **3,090.14** ἐδαπανήθησαν πλέον τῶν **220** χιλιάδων διὰ τὴν δημόσιον ἀσφάλειαν, χωρὶς ποσῶς νὰ κάμῃ μνείαν, ὅτι ἐξωδεύθησαν καὶ αἱ περὶ ὧν ἡ παροῦσα συζήτησις δρ. **121,342.1.** Ὁ δὲ Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν ἐπίσης κατὰ τὴν αὐτὴν Συνεδρίασιν μηδένα ποιησάμενος λόγον περὶ τῆς δαπάνης τῶν δραχμῶν **121,342.1**, ἀνέφερεν, ὅτι « ἀναλόγως τοῦ μεγέθους τῶν ταραχῶν καὶ τῶν στάσεων, πολὺ ἐλάχιστον θεωρεῖται τὸ ἐκ δραχμῶν **220,000**

ποσὸν τῶν ἐξόδων, τὰ ὁποῖα ἕκαστος ἴσως ἐνόμιζεν, ὅτι ἤθελον εἶσθαι ἔτι πλείονα τῶν παρουσιαζομένων. »

Ἐλ ᾧ δὲ εἰς τὸ ἀνωτέρω εἰρημένον ἀπὸ **30** Δεκεμβρίου **1847** καὶ ὑπ' ἀριθ. **22,693** ἔγγραφον ἀνέφερεν ὁ τότε Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν, ὅτι ὅσον οὔπω θέλει καθυποβάλλει συμπληρωτικὴν πίστωσιν διὰ τὴν δαπάνην τῆς ὑπερβάσεως ταύτης τῶν ἐξόδων, οὐδεμία ὅμως ἔκτοτε μέχρι τῆς 8 Μαρτίου ε. ε. καθ' ἣν τὸ Ὑπουργεῖον ἐκεῖνο διετηρεῖτο, εἰσήχθη συμπληρωτικὴ πίστωσις. Ἐπειδὴ ἑπομένως εἶναι ἄγνωστον, τίνος ἕνεκεν Ὑπουργεῖον Συνταγματικὸν, ἐν πλήρει μεσημβρίᾳ, τῶν Βουλῶν ἠνεωγμένων, καὶ ἄνευ τινὸς κατεπειγούσης ἀνάγκης, ἐδαπάνησε τὴν προκειμένην ποσότητα, ἐξάγεται ἀδιστάκτως, ὅτι ἡ ποσότης αὕτη ἐλήφθη, καὶ ἐδαπανήθη, μηδεμιᾶς ὑπαρχούσης πιστώσεως ἢ προϋπολογισμοῦ περὶ αὐτῆς, οὐδὲ Β. Διατάγματος, ἐναντίον καὶ τοῦ Συντάγματος καὶ τῶν λοιπῶν ἀπαιτουμένων τύπων. Περαίνων ὅθεν τὸν λόγον του, ἐγνωμοδότησεν, ἵνα τὸ ἐνεστὼς Ὑπουργεῖον λάβῃ ὅλα τὰ ἀναγκαῖα καὶ κατάλληλα μέτρα πρὸς ἐξασφάλισιν τοῦ Δημοσίου πλούτου, ἐναντίον τῶν δαπανησάντων τὴν προκειμένην ποσότητα Ὑπουργῶν.

Προσέθηκεν ἄλλος, ὅτι, διὰ νὰ προβῶμεν εἰς τὴν λύσιν τοῦ προκειμένου ζητήματος, συμφώνως μὲ τὸ ὑπὸ τοῦ Συντάγματος χορηγούμενον εἰς τὴν Γερουσίαν καθῆκον, καὶ χωρὶς νὰ ἐπέμβωμεν ποσῶς εἰς συζήτησιν ἀντικειμένων ἀλλοτρίων, τὰ ὁποῖα δὲν εἶναι τοῦ παρόντος χρόνου, ἀπαιτεῖται νὰ δώσῃ ἀκριβεῖς τινας πληροφορίας ὁ ἤδη ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς διότι τρία τινὰ ἡ Γερουσία ἔχει δικαιώματα, **1.** τὸ τοῦ νομοθετεῖν, **2.** τοῦ ἐξελέγχειν τὰς πράξεις τῶν Ὑπουργῶν, καὶ **3.** τοῦ δικάζειν αὐτούς· καὶ περὶ μὲν τοῦ πρώτου δὲν πρόκειται ἐπὶ τοῦ παρόντος· περὶ δὲ τοῦ δευτέρου ἐξελέγχοντες τοὺς Ὑπουργοὺς, σκοπὸν ἔχομεν νὰ ἴδωμεν τὴν διαγωγήν των, καὶ σχηματίζοντες τὴν πεποίθησιν ἡμῶν, νὰ ἐκφράσωμεν πρὸς τὸν ἀνώτατον τοῦ Κράτους Ἄρχοντα τὴν ἀντισυνταγματικὴν ὁδὸν τῶν Ὑπουργῶν, διὰ νὰ ἐπιφέρῃ τὴν ἀπαιτουμένην θεραπείαν, οἱ Ὑπουργοὶ ὅμως περὶ ὧν ἤδη πρόκειται, δὲν κατέχουσιν ὑπουργικὰς ἕδρας· ὡς πρὸς δὲ τὸ τρίτον δικαίωμα δὲν δυνάμεθα ἤδη νὰ ἐνεργήσωμεν αὐτὸ, ὡς μηδεμιᾶς ἤδη κατὰ τῶν τότε Ὑπουργῶν ὑπαρχούσης κατηγορίας ὑπὸ τῆς Βουλῆς· ἀλλ' οὔτε καὶ νὰ σιωπήσωμεν δυνάμεθα περὶ τοιούτου ἀντικειμένου, ἐνδιαφέροντος τὰ μέγιστα τὴν Ἐθνικὴν περιουσίαν· ὡς ἐκ τούτου λοιπὸν πρέπει νὰ ἔλθωμεν εἰς λύσιν τινὰ τοῦ προκειμένου ζητήματος,

προφυλάττοντες τὰ συμφέροντα τοῦ Δημοσίου, καὶ μὴ ἐπεμβαίνοντες εἰς ἀλλότρια καθήκοντα. Πρὸς τὸν σκοπὸν δὲ τοῦτον θέλω ἀποτείνει ἁπλουστάτην τινὰ ἐρώτησιν εἴς τε τὸν ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸν, καὶ τοὺς λοιποὺς Ὑπουργοὺς, μηδεμίαν κατά τινος ὑπαινιττόμενος κατηγορίαν. Ἀφ' οὗ, κύριοι Ὑπουργοί, λάβετε ὑπ' ὄψιν τὰ ὁρίζοντα περὶ προϋπολογισμοῦ καὶ ἀπολογισμοῦ ἄρθρα τοῦ Συντάγματος, θεωρεῖτε πλημμελές τι εἰς τὴν προκειμένην ὑπόθεσιν, ναὶ, ἢ οὔ; Εἴτε δὲ καταφατικῶς, εἴτε ἀποφατικῶς ἀποκριθῇ τὸ Ὑπουργεῖον, ὀφείλει πάντοτε νὰ ἐκπληρώσῃ τὰ παρὰ τοῦ Νόμου καὶ τοῦ Συντάγματος χορηγούμενα εἰς αὐτὸ καθήκοντα πρὸς ἐξασφάλισιν τοῦ Δημοσίου.

Ἐὰν ὁ προαγορεύσας, ἐπήνεγκεν ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς, ζητῇ πληροφορίας ἀκριβεῖς περὶ τῆς προκειμένης ὑποθέσεως, εἶναι ἕτοιμος νὰ χορηγήσῃ προθύμως αὐτὰς, καὶ ὅσον δύναται ταχέως· ἐὰν δὲ ζητῇ ἀπολογίαν ἐκ μέρους τοῦ Ὑπουργείου, δὲν δύναται δυστυχῶς νὰ δώσῃ τοιαύτην, διότι οὔτε τὰς αἰτίας, αἵτινες ἐπροκάλεσαν τὴν καθ' ὑπέρβασιν γενομένην ταύτην δαπάνην γνωρίζει, οὔτε ἁρμόδιον εἶναι, ἀλλ' οὔτε καὶ ἐνοχοποιεῖται διὰ τὴν δαπάνην ταύτην τὸ ἐνεστὼς Ὑπουργεῖον· ὅτι ὅμως ἡ καθ' ὑπέβασιν τῶν ἐξόδων τοῦ Κράτους γενομένη δαπάνη τῶν δραχμῶν **121,342:1|00** δὲν ὑπάρχει εἰς τὰς κατὰ τὸ ἔτος **1847** ζητηθείσας πιστώσεις παρὰ τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως καθ' ὃν χρόνον δὲν ἦσαν αἱ Βουλαὶ ἠνεωγμέναι, εἶναι βέβαιον· ὅτι ἐπίσης ἡ αὐτὴ ποσότης δὲν εἶναι σημειουμένη οὔτε εἰς τὸν συζητηθέντα καὶ ἐπιψηφισθέντα προϋπολογισμὸν τοῦ ἔτους **1847**, εἶναι ἀναντίῤῥητον· ὅτι οὔτε εἰς τὸν καθυποβληθέντα προϋπολογισμὸν τοῦ ἐνεστῶτος ἔτους ἀπὸ τὸ Ὑπουργεῖον ἐκεῖνο δὲν ἐνδιαλαμβάνεται, εἶναι ἀναμφισβήτητον· ὅτι τέλος οὔτε εἰς τὰ περὶ τῆς δημοσίου ἀσφαλείας δαπανηθέντα ἔξοδα τῶν δραχμῶν **220,000** ἀριθμεῖται, εἶναι ἐκτὸς πάσης ἀμφιβολίας.

Ἡ Γερουσία, προσέθηκέ τις τῶν προαγορευσάντων, θεωρήσασα τὸ πρωτοφανὲς τοῦτο καὶ ἀνήκουστον εἰς τὰ Συνταγματικὰ Κράτη ἀντικείμενον, ἂν καὶ δὲν δύναται νὰ ἐπιληφθῇ αὐτοῦ ὡς μὴ ἁρμοδία, ὀφείλει ὅμως νὰ ἐκφράσῃ τὴν περὶ τούτου γνώμην της, ἐπικαλουμένη τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν καθηκόντων τοῦ ἐνεστῶτος Ὑπουργείου, διὰ νὰ προληφθῶσι τὰ ἀναγκαῖα μέτρα πρὸς ἐξασφάλισιν τοῦ Δημοσίου· διότι οὐδὲν δικαιολογητικὸν ἔγγραφον ὑπάρχει περὶ τῆς καθ' ὑπέρβασιν τῶν ἐξόδων τοῦ ἔτους **1847** γενομένης δαπάνης τῶν δραχμῶν

121,342:1/00, οὔτε συμπληρωτικὴ πίστωσις εἰσήχθη περὶ αὐτῶν εἰς τὰς Βουλὰς, οὔτε τοὐλάχιστον εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ ἔτους 1848 ὑπάρχει σημειωμένη.

Καίτοι παραδεχόμενος, ἀντέταξεν ὁ πρώην ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν Ὑπουργὸς, τὴν διάθεσιν τῆς Γερουσίας ὡς πρὸς τὴν συζήτησιν τοῦ προκειμένου ζητήματος, ἀπορῶ ὅμως τίνος ἕνεκεν ἐθεωρήθη τοῦτο ὑπὸ τῶν προαγορευσάντων ὡς παρανομία, ἐν ᾧ, ὡς πρὸς τὴν φύσιν του ἐξεταζόμενον, δὲν εἶναι, εἰμὴ παραδρομὴ τίς τυπική. Ἐπειδὴ δὲ ἁπλῆ μόνον φήμη ἔδωκεν εἴς τινας ἀφορμὴν νὰ εἰσαγάγωσιν εἰς συζήτησιν τὸ ἀντικείμενον τοῦτο, δὲν δύναμαι ν' ἀγορεύσω ὡς πρὸς τὴν οὐσίαν αὐτοῦ, καὶ νὰ δικαιολογήσω τὰς αἰτίας, αἵτινες ἐπροκάλεσαν τὴν καθ' ὑπέρβασιν γενομένην δαπάνην, περὶ ἧς πρόκειται, καθόσον οὔτε ἡ Γερουσία εἶναι ἁρμοδία νὰ δικάσῃ σήμερον περὶ αὐτῆς, καὶ ν' ἀποφανθῇ, οὔτε οἱ τότε Ὑπουργοὶ διὰ τὴν ὑπέρβασιν ταύτην κατηγορήθησαν ἀπὸ τὴν Βουλήν.

Ἀφ' οὗ δὲ ὁ τότε ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς ἐζήτησεν ὑπ' εὐθύνην του καὶ δι' ἐπισήμων ἐγγράφων ἀπὸ τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν, διὰ νὰ θεωρηθῶσιν ἀπὸ τὸ Γενικὸν Λογιστήριον, ὅσα τυχὸν ἐντάλματα χρηματικὰ ἤθελεν ἐκδώσει διὰ τὴν δημοσίαν ἀσφάλειαν τοῦ Κράτους πρὸς περιστολὴν τῶν ἐπελθόντων βιαίων μέτρων, ἔπεται, ὅτι τὰ ἔξοδα ταῦτα ἦσαν ἀναγκαῖα καὶ ἀναπόφευκτα, καὶ δὲν δύναται νὰ χαρακτηρισθῇ ἡ πρᾶξις αὕτη οὔτε ὡς κλοπὴ, οὔτε ὡς ἔγκλημα, διὰ νὰ ληφθῶσιν ἀναγκαῖα μέτρα πρὸς ἐξασφάλισιν τοῦ Δημοσίου πλούτου.

Ἐπειδὴ δὲ ἡ δαπάνη τῆς προκειμένης ποσότητος ἐγένετο παρὰ τοὺς εἰθισμένους τύπους, ὡς ἐκ τούτου ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς ἐζήτησεν αὐτὴν ὑπὸ τὴν εὐθύνην του, πεπεισμένος, ὅτι θέλει δυνηθῇ νὰ καθυποβάλῃ συμπληρωματικὴν περὶ αὐτῆς πίστωσιν ἐνώπιον τῶν Βουλῶν. Ἂν δὲ ἡ ποσότης αὕτη δὲν ἐμπεριέχηται εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ παρελθόντος ἔτους, τοῦτο προέρχεται, διότι, καθ' ὃν καιρὸν εἰσήχθη οὗτος εἰς τὴν Γερουσίαν, κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον ἐζητήθη καὶ ἡ δαπάνη τῆς προκειμένης ποσότητος, περὶ τῆς ὁποίας ἐβράδυνε νὰ καθυποβληθῇ Νομοσχέδιον περὶ συμπληρωτικῆς πιστώσεως, διότι ἀνεμένοντο ἀπὸ τοὺς διαφόρους τοῦ Κράτους ὑπαλλήλους ἀκριβεῖς πληροφορίαι, περὶ τῆς ὁριστικῆς δαπανηθείσης ποσότητος· μέχρις οὗ δὲ ἐπῆλθεν ἡ μεταβολὴ τοῦ Ὑπουργείου ἐκείνου, ἐστάθη ἀδύνατον τοῦτο νὰ καθυποβάλῃ τὸ εἰρημένον Νομοσχέδ-

διον, διότι δὲν εἶχον μέχρι τότε προσαχθῆ αἱ περιμενόμεναι πληροφορίαι.

Ὡς ἐκ τούτων ὅθεν νομίζω, ὅτι ἡ Γερουσία δὲν δύναται νὰ χαρακτηρίσῃ τὴν πρᾶξιν ταύτην τοῦ Ὑπουργείου ὡς ἔγκλημα κατ' οὐσίαν, ἀλλ' ὡς ἁπλῆν παραδρομὴν τυπικήν· διότι ἔτι καὶ νῦν δὲν ἤλθομεν εἰς μίαν καλὴν τάξιν τῆς εἰσαγωγῆς τῶν ἐτησίων προϋπολογισμῶν, ὡς πολλάκις τῶν Ὑπουργείων ζητούντων πιστώσεις δι' ἔκτακτα ἔξοδα μετὰ τὴν δαπάνην αὐτῶν· ἐπὶ ἐσχάτων μάλιστα ἡμερῶν διά τε τὰς ἐπιγενομένας ἀποστασίας κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ παρελθόντος Ἀπριλίου, καὶ τὴν κατὰ τὴν αὐτὴν ἐποχὴν ἀποστολὴν ἐκτάκτου πρεσβείας εἰς Μόναχον, ἐψηφίσαμεν Νομοσχέδιον περὶ συμπληρωτικῆς πιστώσεως ἱκανῆς χρηματικῆς ποσότητος, ἥτις πρὸ ἑνὸς σχεδὸν μηνὸς εἶχε δαπανηθῆ, διότι βεβαίως τὸ Ὑπουργεῖον δὲν εἶχε τὸν ἁρμόδιον ὑλικὸν καιρὸν ἕνεκα τῶν ἀναποφεύκτων ἀναγκῶν τοῦ Κράτους, νὰ ζητήσῃ προηγουμένως τὴν συμπληρωτικὴν πίστωσιν, καὶ ὡς ἐκ τούτου ἐδαπάνησεν αὐτὴν ὑπ' εὐθύνην του, μὲ τὴν πεποίθησιν, ὅτι θέλει παραδεχθῆ τὸ ποσὸν τοῦτο καὶ ὑπὸ τῶν Βουλῶν. Ἀμφότεραι δὲ αἱ εἰρημέναι περιπτώσεις ἔλαβαν χώραν περὶ τὴν 12 Ἀπριλίου ε. ε. καὶ αἱ αἰτήσεις τῶν πιστώσεων ὑπεβλήθησαν εἰς τὴν Βουλὴν περὶ τὰ τέλη τοῦ Ἀπριλίου καὶ τὰ μέσα τοῦ Μαΐου, ὡς βεβαιοῦσι τὴν ἀλήθειαν ταύτην τὰ πρακτικὰ τῶν περὶ τούτων Συνεδριάσεών της. Οὕτω δὲ τὸ Ὑπουργεῖον εἰς διπλῆν ὑπέκυψε παράβασιν τοῦ Συντάγματος· 1. ὅτι ἐδαπάνησεν ἄνευ προηγουμένης πιστώσεως, καὶ 2. ὅτι ἐνήργησε δάνειον διὰ τὰς ποσότητας ταύτας, ὡς ἤκουσα, χωρὶς τῆς ἐγκρίσεως τῶν Νομοθετικῶν Σωμάτων.

Ἐὰν δέ, ἀφ' ἧς ἐποχῆς ἐγένετο ἡ δαπάνη, περὶ ἧς πρόκειται, μέχρι τῆς 8 Μαρτίου ε. ε. καθ' ἣν ἐπῆλθεν ἡ μεταβολὴ τοῦ Ὑπουργείου, παρῆλθον δύω περίπου μῆνες, καὶ δὲν εἰσήχθη Νομοσχέδιον περὶ συμπληρωτικῆς πιστώσεως τῆς δαπάνης ταύτης, ἡ βραδύτης προῆλθεν, διότι οἱ διάφοροι τοῦ Κράτους ὑπάλληλοι δὲν εἶχον μέχρι τῆς στιγμῆς ἐκείνης ἀποστείλει ἀκριβεῖς πληροφορίας περὶ τοῦ ὁριστικῶς δαπανηθέντος ποσοῦ, ἐπὶ τοῦ ὁποίου πάλιν μόνη ἡ Βουλὴ, κατὰ τὸ ἄρθρον 16 τοῦ Συντάγματος, εἶναι ἁρμοδία ν' ἀποφασίσῃ, εἴτε δικαιοῦσα τὸν Ὑπουργὸν, εἴτε θεωροῦσα αὐτὸν ὑπόλογον.

Ἐπειδὴ ὅμως νομίζω, ὡς ἤκουσα, ὅτι ἐξεδόθησαν καὶ Βασ. Διατάγματα περὶ τῆς δαπάνης τῆς προκειμένης ποσότητος, ἤθελεν εἶσθαι ὀρθὸν, πρὶν ἡ προβῇ ἡ Γερουσία ἐπὶ τῆς περαιτέρω

συζητήσεως τοῦ ἀντικειμένου τούτου, καὶ ἀποφανθῇ ὁριστικῶς, ἀκριβεῖς περὶ τῆς πραγματικῆς δαπάνης αὐτοῦ νὰ παράσχῃ τὸ ἐνεστὼς Ὑπουργεῖον πληροφορίας, καθ' ἃς ἐνδέχεται νὰ ἦναι πολὺ ἔλαττον τῶν δραχμῶν **121,342:1|00** τὸ προκείμενον ποσὸν, ἵνα δυνηθῇ καὶ ὁ τότε ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς νὰ ἐκθέσῃ ἐκτενῶς τὰ προκαλέσαντα αἴτια τὴν δαπάνην ταύτην· κυρίως δὲ προτείνω νὰ συστηθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον, τὸ νὰ εἰσάξῃ εἰδικὸν Νομοσχέδιον περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου εἰς τὴν Βουλὴν, ὡς ἁρμοδίαν ν' ἀποφανθῇ πρώτη κατὰ τὸ ἄρθρον **16** τοῦ Συντάγματος.

Ἐνιστάμενος ἄλλος, ἐπήνεγκεν, ὅτι οὐ μόνον κατὰ τὴν οὐσίαν, ἀλλ' οὔτε καὶ κατὰ τοὺς τύπους ἦτον νόμιμον νὰ δαπανηθῇ τοιαύτη ὑπέρογκος ποσότης καθ' ὑπέρβασιν τῶν ἐξόδων τοῦ Κράτους, χωρὶς μηδεμιᾶς τῶν Βουλῶν ἐγκρίσεως· καὶ ὡς παραπτῶμα δὲ μόνον ἐὰν ὑποτεθῇ ἡ καθ' ὑπέρβασιν αὕτη δαπάνη, πάλιν δι' αὐτῆς παραβιάζονται συνταγματικαὶ διατάξεις, καθόσον μάλιστα οἱ τύποι πολλάκις τοσοῦτον οὐσιώδεις ὑπάρχουσιν, ὥστε καταστρέφουσι καὶ τὴν οὐσίαν αὐτήν. Τοιαύτη ὅμως παραπτῶσις οὐδέποτε ἄλλοτε ἔλαβε χώραν, ὡς ἐσφαλμένως ἐπρότεινεν ὁ προαγορεύσας, διότι ἐπὶ μὲν τῶν δοθεισῶν **9,000** δραχμῶν διὰ τὴν εἰς Μόναχον ἀποστολὴν ἐκτάκτου Πρεσβείας, μετὰ δύω σχεδὸν ὥρας, ἐζητήθη ὑπὸ τῶν Βουλῶν συμπληρωτικὴ πίστωσις, ἐπὶ δὲ τῶν πρὸς ἐξόντωσιν τῶν ἐπελθουσῶν ἀποστασιῶν δαπανηθεισῶν δραχμῶν **100,000**, μετ' ὀλίγας ἡμέρας καθυπεβλήθη Νομοσχέδιον περὶ τῆς ἐπιψηφίσεως αὐτῶν.

Παράδοξος, ἀντέτεινεν ἕτερος, καθίσταται ἡ τοῦ προαγορεύσαντος πρώην Ὑπουργοῦ τῶν Ναυτικῶν ἐπιμονὴ, τοῦ νὰ θεωρῇ τὴν προκειμένην τῶν ἐξόδων ὑπέρβασιν ὡς ἁπλῆν μόνον παραβίασιν τύπου, καὶ ὄχι ὡς ἔγκλημα, τὸ ὁποῖον τοσοῦτον ὑπάρχει φανερὸν, ὥστε οὔτε κἂν ἔχρῃζε λόγου περαιτέρω· καθότι οὐδέποτε δύναται Ὑπουργός τις νὰ δαπανήσῃ ἔξοδα ἔκ τινος Κεφαλαίου τοῦ προϋπολογισμοῦ, μὴ ἐμπεριεχόμενα εἰς αὐτό· καὶ αὐτὸς ὁ περὶ ἐξόδων τοῦ Κράτους Νόμος διατάττει ῥητῶς, ὅτι ἐν περιπτώσει, καθ' ἣν δὲν ἤθελον ἐξαρκέσει τὰ ἔξοδα τοῦ Κράτους, τότε, διὰ τὰς τοιαύτας ἐκτάκτους ἀνάγκας, ἐκδίδονται Β. Διατάγματα κατὰ πρῶτον, καὶ ἔπειτα καθυποβάλλεται εἰς τὰς Βουλὰς Νομοσχέδιον περὶ συμπληρωτικῆς πιστώσεως τῶν καθ' ὑπέρβασιν γενομένων δαπανῶν· ἐπὶ τοῦ προκειμένου ὅμως, καί τοι ἀπὸ τῆς ἐποχῆς, καθ' ἣν ἐγένετο ἡ τοιαύτη τῶν ἐξόδων ὑπέρβασις, μέχρι τῆς 8. Μαρτίου ε. ε., καθ' ἣν ἐπῆλθεν ἡ τοῦ

Ὑπουργείου μεταβολὴ, παρελθόντων δύω περίπου μηνῶν, δὲν καθυπεβλήθη δυστυχῶς εἰς τοσοῦτον μακρὸν διάστημα χρόνου τοιαύτη συμπληρωτικὴ πίστωσις. Ἐκτὸς δὲ τούτου καὶ εἰς τὰς κατὰ τὸν Φεβρουάριον καὶ Μάρτιον ε. ε. γενομένας συζητήσεις τῶν ἐξόδων τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἔτους **1847**, οὐδέ ποτε ἐγένετο λόγος ὑπό τινος Ὑπουργοῦ, περὶ τῆς καθ' ὑπέρβασιν γενομένης δαπάνης τῶν δραχμῶν **121,342 : 1**, ἀλλὰ μάλιστα, ὁ τότε Ὑπουργὸς τῶν Ναυτικῶν ἀνέφερεν, ὅτι καυχᾶται τὸ Ὑπουργεῖον, διότι, δι' ὀλίγων ἐξόδων ἠδυνήθη νὰ καταπαύσῃ τὰς ἐπιγενομένας διαφόρους στάσεις, καὶ νὰ παραδώσῃ εἰς τὴν νέαν Κυβέρνησιν τὸ Κράτος ἐν πλήρει ἡσυχίᾳ.

Τὸ νὰ περιμένῃ ὅμως τὸ Ὑπουργεῖον ἐκεῖνο, ὡς ὁ προαγορεύσας παρετήρησεν, ἀκριβεῖς πληροφορίας παρὰ τῶν διαφόρων ὑπαλλήλων, περὶ τοῦ ὁριστικῶς δαπανηθέντος τούτου ποσοῦ καθ' ὑπέρβασιν, διὰ νὰ καθυποβάλῃ Νομοσχέδιον περὶ συμπληρωτικῆς πιστώσεως, ἦτο πολὺ ἄτοπον, διότι πάντοτε οἱ Ὑπουργοὶ ζητοῦσι πιστώσεις περί τινος ποσοῦ ἐξόδων, καὶ μόνον εἰς τὴν τῶν ἀπολογισμῶν ἐξέλεγξιν ἀπόκειται νὰ ἀποδειχθῇ, ἂν ἐδαπανήθη ὅλον ἢ μέρος τοῦ εἰρημένου ποσοῦ· ἀλλὰ καὶ περίσσευμα τυχὸν ἂν ἤθελε μείνει, πάλιν τοῦτο θέλει μεταβῆ εἰς τὴν χρῆσιν τοῦ ἐπομένου ἔτους. Ἐὰν δὲ κατὰ τὸ δίμηνον διάστημα τοῦτο, ἤτοι ἀπὸ τῆς **30** Δεκεμβρίου **1847**, καθ' ἣν ἐγένετο ἡ τοιαύτη τῶν ἐξόδων ὑπέρβασις, μέχρι τῆς **8.** Μαρτίου ε. ε., καθ' ἣν ἐπῆλθεν ἡ τοῦ Ὑπουργείου μεταβολὴ, δὲν ἐπρόφθασαν οἱ Ὑπουργοὶ νὰ ζητήσωσι συμπληρωτικὴν πίστωσιν, ὤφειλον ὅμως κατὰ τὴν παράδοσιν τῶν χρεῶν των πρὸς τοὺς διαδόχους των, ν' ἀναφέρωσι περὶ τοῦ προκειμένου ποσοῦ, ἐξαιτούμενοι τὴν εἰσαγωγὴν Νομοσχεδίου περὶ συμπληρωτικῆς πιστώσεως.

Ἐκτὸς τούτου, ἐπειδὴ τὸ, περὶ οὗ πρόκειται, καθ' ὑπέρβασιν ποσὸν ἐζητήθη κατὰ τὴν **30** Δεκεμβρίου **1847**, καὶ ἔκτοτε μέχρι τῆς **8.** Μαρτίου ε. ε., οὐδεμία ἀνεφάνη στάσις ἢ ταραχὴ εἰς τὸ Κράτους, ἀπαιτοῦσα τὴν δαπάνην αὐτοῦ χάριν τῆς Δημοσίου ἀσφαλείας, ἔπεται, ὅτι δὲν ἐδαπανήθη τοῦτο παντάπασιν, ἀλλ' ὑπάρχει παρακατατεθειμένον εἰς τὰ κιβώτια τῶν Ὑπουργῶν ἐκείνων· ὡς ἐκ τούτου λοιπὸν ἡ Γερουσία, ἄγρυπνος φύλαξ ὑπάρχουσα τῆς διαχειρίσεως τοῦ Δημοσίου πλούτου, καὶ συλλαμβάνουσα ἐπ' αὐτοφώρῳ τοὺς Ὑπουργοὺς ἐκείνους ὡς καταχραστὰς τῆς Δημοσίου περιουσίας, καὶ αἰτίους τῆς δυστυχίας τοῦ Ἔθνους,

ὀφείλει νὰ παραπέμψῃ αὐτοὺς εἰς τὴν δικαίαν τῶν Νόμων τιμωρίαν.

Ὅταν ὁ τότε ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς, ἐπέφερέ τις τῶν ἀγορευσάντων, ἠγόρευσεν ἐνώπιον τῆς Γερουσίας κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ προϋπολογισμοῦ, περὶ τῆς παραδοχῆς καὶ ἐγκρίσεως τῶν χάριν τῆς Δημοσίας ἀσφαλείας δαπανηθέντων ἐξόδων, καθυπέβαλε καὶ ὀνομαστικὸν ἀκριβῆ πίνακα περὶ τῶν διαφόρων ἀντικειμένων, εἰς τὰ ὁποῖα ἐδαπανήθησαν τὰ ἔξοδα ταῦτα, μηδεμίαν ποιησάμενος μνείαν καὶ περὶ τοῦ προκειμένου ποσοῦ.

Ἐπειδὴ δὲ οὐδὲν ὑπάρχει δικαιολογητικὸν ἔγγραφον περὶ τῆς δαπάνης τῆς καθ' ὑπέρβασιν τῶν ἐξόδων ποσότητος τῶν δραχμῶν 121,342: 1/00, πρέπει ἡ Γερουσία νὰ συστήσῃ τὴν ὑπόθεσιν ταύτην εἰς τὴν σύντονον τοῦ ἐνεστῶτος Ὑπουργείου ἐπιμέλειαν, διὰ νὰ λάβῃ τοῦτο τὰ ἀναγκαῖα καὶ κατάλληλα μέτρα πρὸς ἐξασφάλισιν τῆς Δημοσίου περιουσίας.

Ἐνιστάμενος ὁ προαγορεύσας πρώην ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν Ὑπουργὸς, ἐπήνεγκεν, ὅτι οὐδὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ ἀληθὲς, ἐξ ὅσων ὁ προλαλήσας Γερουσιαστὴς Κ. Ν. Χρυσόγελος ἀνέφερεν, ὅστις, τὰ τοῦ Ἔθνους προασπιζόμενος δῆθεν συμφέροντα, ὑπὲρ τῶν ὁποίων πᾶς ἄλλος ἢ αὐτὸς ἠγωνίσατο, καὶ ἐθυσίασε, καθήψατο τοσοῦτον ἀποτόμως τοῦ τότε Ὑπουργείου, τὸ ὁποῖον πολὺ ἀσυγκρίτῳ λόγῳ τοῦ προαγορεύσαντος ἠγάπησε, καὶ ἐπροτίμησε πάντοτε τὰ τοῦ Ἔθνους συμφέροντα.

Οὔτε τὴν συζήτησιν, ἀντέταξεν εἷς τῶν προαγορευσάντων, ἐπιθυμῶ νὰ παρεμποδίσω, οὐδ' εἰς λεπτομερείας νὰ ἐμβῶμεν πρὸ τοῦ δέοντος χρόνου· πρέπει λοιπὸν νὰ ἐκφρασθῇ ἡ Γερουσία μετὰ προσοχῆς περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου, διὰ νὰ μὴν ἐπέλθῃ ἄτοπόν τι. Τούτου ἕνεκα πρέπει ἐπὶ τοῦ παρόντος νὰ παρακαλέσωμεν τοὺς Ὑπουργοὺς νὰ λάβουν ὅλα τὰ μέτρα, τὰ παρὰ τοῦ Συντάγματος καὶ τῶν Νόμων χορηγούμενα ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου. Διὰ τῆς συστάσεως δὲ ταύτης, ἂν μὲν τὰ περὶ ὧν ὁ λόγος ἔξοδα ἦναι δικαιολογημένα, τὸ Ὑπουργεῖον δὲν θέλει ἐνεργήσει τι· ἂν δὲ ἀδικαιολόγητα, θέλει ἐνεργήσει, ὅ,τι τὸ Σύνταγμα, καὶ οἱ Νόμοι διατάττουσιν. Ἐπειδὴ λοιπὸν αἱ ἰδέαι ἁπάντων τῶν Κ. Κ. Γερουσιαστῶν συμφωνοῦσι μὲ τὴν γνώμην μου, ἐπιμένω εἰς ταύτην· καθότι δὲν δυνάμεθα ἤδη ν' ἀποφανθῶμεν, ὅτι ὑπάρχει ἔγκλημα, χωρὶς νὰ προδικάσωμεν τὸ ζήτημα.

Οὐτ' ἐγὼ, ἀπήντησεν ἄλλος τῶν προαγορευσάντων, θέλω ν' ἀποφανθῇ ἤδη ἡ Γερουσία, ὅτι ὑπάρχει ἔγκλημα· ἐπειδὴ ῥμως ἐκ τοῦ Ταμείου ἐλήφθη τὸ, περὶ οὗ πρόκειται, ποσὸν τῶν

121,342 : 1/00 δραχμῶν ἄνευ πιστώσεως, ἐπιθυμῶ νὰ λάβῃ τὸ Ὑπουργεῖον τὰ κατάλληλα μέτρα, πρὸς ἐξασφάλισιν αὐτῶν· τούτου ἕνεκα προτείνω νὰ συστήσῃ ἡ Γερουσία τὴν, περὶ ἧς ὁ λόγος, ὑπόθεσιν εἰς τὸ Ὑπουργεῖον, διὰ νὰ λάβῃ ὅλα τὰ παρὰ τοῦ Νόμου ἀπαιτούμενα μέτρα πρὸς ἐξασφάλισιν τοῦ ἄνευ πιστώσεως ληφθέντος προκειμένου ποσοῦ.

Εἰπόντος μετὰ ταῦτα ἄλλου, ὅτι δὲν πρέπει νὰ ἐπεμβαίνωμεν εἰς προσωπικότητας, διότι ἄλλως καὶ ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν πρέπει νὰ θεωρηθῇ συνυπεύθυνος, διότι, ἄνευ τῆς ἐπιθεωρήσεως καὶ διαταγῆς τούτου, ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν δὲν ἠδύνατο νὰ διαθέσῃ οὐδὲ ὀβολόν.

Ἡ ἀπόφασις τῆς Γερουσίας, εἶπεν ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς, πρέπει νὰ ἦναι ἐπιδεκτικὴ ἐκτελέσεως· ἐπὶ τοῦ προκειμένου παρουσιάζεται ποσὸν, οὔτε εἰς τὸν προϋπολογισμὸν, οὔτε εἰς πίστωσίν τινα περιεχόμενον· πρέπει λοιπὸν νὰ ζητηθῇ πίστωσις· καὶ ἂν αἱ Βουλαὶ ἐγκρίνωσι ταύτην, νὰ καταχωρηθῇ τὸ ποσὸν τοῦτο εἰς τὰ δημόσια βιβλία, ἄλλως νὰ λογισθῇ εἰς βάρος τοῦ ἐξοδεύσαντος αὐτὸ, καὶ τὸ Ὑπουργεῖον ἐπομένως νὰ ἐνεργήσῃ τὰ δέοντα.

Ἐπαναλαβόντος μὲν τοῦ τὴν δευτέραν γνώμην προτείναντος, ὅτι ἀπὸ τοῦδε βλέπει τὸ κενὸν, τὴν ἄνευ πιστώσεως δηλονότι λῆψιν ἀρκετοῦ χρηματικοῦ ποσοῦ, καὶ ὅτι τὸ Ὑπουργεῖον ὀφείλει ν' ἀσφαλίσῃ τοῦτο, ἀντιτάξαντος δὲ τοῦ τὴν πρώτην γνώμην προτείναντος, ὅτι δὲν δύναται ἤδη ἡ Γερουσία ν' ἀποφανθῇ ὅτι ὑπάρχει, ἢ μὴ, τὸ κενὸν τοῦτο, ἀλλὰ μόνον νὰ προτρέψῃ τοὺς ΚΚ. Ὑπουργοὺς νὰ λάβωσι τὰ κατάλληλα μέτρα ἐντὸς τῶν ὅρων τοῦ Συντάγματος, ὁποιανδήποτε τῶν γνωμῶν τούτων καὶ ἂν παραδεχθῶμεν, ἐπέφερεν ἄλλος, μολονότι ἡ δευτέρα εἶναι ἐκφραστικωτέρα, καὶ ἐπομένως προτιμητέα, εἶναι ἀδιάφορον· διότι κατ' ἀμφοτέρας, τὸ Ὑπουργεῖον δὲν ἐμποδίζεται νὰ λάβῃ, ὁποιαδήποτε θέλει μέτρα.

Πολλῆς δὲ συζητήσεως περὶ τῆς παραδοχῆς τῆς μιᾶς, ἢ τῆς ἑτέρας γνώμης γενομένης, ἡ Γερουσία ἀπεφάσισε τέλος τ' ἀκόλουθα « νὰ συστήσωμεν εἰς τοὺς ΚΚ. Ὑπουργοὺς τὸ ἀντικείμενον τοῦτο, καὶ νὰ προκαλέσωμεν τὴν προσοχὴν αὐτῶν « εἰς νὰ λάβωσιν, ἐπὶ τοῦ προκειμένου, ὅλα τὰ μέτρα, τὰ ἐπι-

« βαλλόμενα παρὰ τοῦ Συντάγματος καὶ τῶν Νόμων. »

Ἑπομένως ὁ Κ. Πρόεδρος ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος

Α. ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι

Χ. ΚΑΟΝΑΡΗΣ.

Ν. ΜΕΞΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς

Ν. Χρυσόγελος.

Χρ. Βλάσσης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 12 Ἰουλίου 1848. Ἡμέρᾳ Δευτέρᾳ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων 28 μελῶν, ὁ Κ. Πρόεδρος κηρύττει τὴν ἔναξιν τῆς Συνεδριάσεως περὶ τὴν 11 ὥραν π. μ.

Τὰ Πρακτικὰ τῆς προλαβούσης ἀναγνωσθέντα, ἐπικυροῦνται, μηδεμιᾶς γενομένης ἐνστάσεως.

Μετὰ ταῦτα ἀνεγνώσθησαν δύω ἔγγραφα τοῦ ἐπὶ τῶν Αὐλικῶν τελετῶν πρὸς τὸν Κύριον Πρόεδρον τῆς Γερουσίας, δι' ὧν εἰδοποιεῖται, ὅτι ἡ Α. Μ. ὁ Βασιλεὺς διέταξεν, ἕνεκα μὲν τῆς ἀποβιώσεως τῆς Αὐτοῦ Βασιλικῆς Ὑψηλότητος τοῦ Μεγάλου Δουκὸς τῆς Ἐσσίας Λουδοβίκου Β'. δεκαπενθήμερον πένθος, ἀρχόμενον ἀπὸ τὴν 9 τοῦ ἐνεστῶτος μηνὸς, ἕνεκα δὲ τῆς ἀποβιώσεως τῆς Αὐτῆς Β. Ὑψηλότητος τῆς χήρας Ἐλεκτορίδος Μαρίας Λεοπολδίνης, συζύγου τοῦ ἀοιδίμου Ἐλέκτορος τῆς Βαυαρίας Καρόλου Θεοδώρου, ἓξ ἑβδομάδων πένθος, ἀρχόμενον ἀπὸ τὴν 10 τοῦ αὐτοῦ μηνός.

Ἀναγνωσθεισῶν ἑπομένως ἀναφορῶν τῶν Γερουσιαστῶν ΚΚ. Α. Γ. Κριεζῆ καὶ Γιαννάκη Χ. Πέτρου, αἰτουμένων τοῦ μὲν τριακονθήμερον, τοῦ δὲ τεσσαρακονθήμερον ἀπουσίας ἄδειαν, ἡ Γερουσία ἀπεφάσισε νὰ δοθῶσι πρὸς τοὺς ἀναφερομένους αἱ ζητούμεναι ἀπουσίας ἄδειαι, ἐὰν κατὰ τὰ προαποφασισμένα ὑπάρχωσι παρόντες πλέον τῶν 36 μελῶν.

Ἀναγνωσθείσης ὕστερον ἀναφορᾶς τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Δ. Ν. Ὀλυμπίου, ἐξαιτουμένου εἰκοσιπενθήμερον παράτασιν ἀδείας, ἕνεκα τῆς ἀσθενείας τῆς τε συζύγου καὶ τοῦ υἱοῦ του, παρετήρησέ τις τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, ὅτι κατὰ τὴν πρὸ πολλοῦ

ὑπάρχουσαν ἀπόφασιν τῆς Γερουσίας, μόνον 40 ἡμερῶν ἀπουσίας ἄδεια ἐκανονίσθη νὰ δίδεται εἰς ἕκαστον Γερουσιαστὴν, μηδεμιᾶς ἐπιτρεπομένης παρατάσεως ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ. Ἐὰν ὅμως ἕνεκεν ἀπολύτου ἀνάγκης χορηγηθῇ παράτασις ἀδείας πλέον τῶν 40 ἡμερῶν, τότε πρέπει νὰ παύῃ καὶ ἡ διδομένη ἀποζημίωσις.

Ἐπειδὴ ὁ Κ. Δ. Ν. Ὀλύμπιος, ἐπέφερεν ἄλλος, ὑπέστη ἱκανὴν ζημίαν εἰς τὴν Πατρίδα του, ἕνεκα τῶν παρελθουσῶν στάσεων, καὶ ἀσθενοῦσι προσέτι ἥ τε σύζυγος καὶ ὁ υἱὸς αὐτοῦ, εἶναι δίκαιον νὰ παραχωρηθῇ εἰς αὐτὸν ἡ ζητουμένη παράτασις ἀδείας.

Ἐὰν ἐν περιπτώσει κατεπειγούσης ἀνάγκης, προσέθηκεν ἄλλος, χορηγῆται παράτασις ἀπουσίας εἴς τινα Γερουσιαστὴν, αἰτησάμενον προηγουμένως τεσσαρακονθήμερον ἄδειαν, τότε, κατὰ τὴν περὶ τούτου ἀπόφασιν τῆς Γερουσίας, πρέπει νὰ στερῆται οὗτος τῆς κανονισμένης ἀποζημιώσεως, ἐνόσῳ διαρκεῖ ἡ τῆς ἀπουσίας παράτασις.

Ἡ Γερουσία ἐπομένως, κατ' ἐρώτησιν τοῦ Κυρίου Προέδρου, ἀπεφάσισε νὰ χορηγηθῇ πρὸς τὸν Γερουσιαστὴν Κ. Δ. Ν. Ὀλυμπιον, εἰκοσαήμερος μόνον ἀπουσίας παράτασις, ἀρχομένη ἀπὸ τῆς λήξεως τῆς προηγουμένως δοθείσης εἰς αὐτὸν ἀδείας ἀπουσίας.

Παρατηρήσαντος δέ τινος, ὅτι πρέπει νὰ παύσωσιν αἱ διδόμεναι ἀποζημιώσεις, ὅσων ἐκ τῶν ἀπόντων Γερουσιαστῶν ἔληξαν αἱ χορηγηθεῖσαι ἀπουσίας ἄδειαι, καὶ νὰ μὴ σημειῶνται τὰ ὀνόματα τούτων εἰς τὰς μηνιαίας μισθοδοτικὰς καταστάσεις, ὡς φερ' εἰπεῖν εἰς τὸν ἄνευ ἐγκρίσεως τῆς Γερουσίας παρατείναντα τὴν δοθεῖσαν ἄδειαν Γερουσιαστὴν Κ. Α. Δούκαν, ἐπήνεγκεν ἄλλος, ὅτι αἱ μηνιαῖαι μισθοδοτικαὶ καταστάσεις καταστρόνονται πλήρεις, ἐπιθεωρούμεναι καὶ ὑπὸ τῆς λογιστικῆς Ἐπιτροπῆς, ἐπὶ τῷ σκοπῷ, ἐὰν οἱ ἀπόντες Γερουσιασταὶ δικαιολογήσωσι τὴν ἀπουσίαν των, νὰ δίδηται πρὸς αὐτοὺς ἡ ἀποζημίωσις, ἄλλως νὰ ἐπιστρέφηται εἰς τὸ Κεντρικὸν Ταμεῖον· τοιαύτη ὅμως κράτησις τῆς ἀποζημιώσεως δὲν ἔγινε μέχρι τοῦδε παρὰ μόνον τῶν ἀποζημιώσεων τῶν Γερουσιαστῶν ΚΚ. Α. Χ. Ἀναργύρου καὶ Γ. Νοταρᾶ· ὡς πρὸς δὲ τὸν Κ. Α. Δοῦκαν, ὀλίγαι μόνον ἡμέραι, νομίζω, ὅτι παρῆλθον πλέον τῆς χορηγηθείσης εἰς αὐτὸν ἀπουσίας, καὶ ὡς ἐκ τούτου ἐσημειώθη πλήρης ἡ ἀποζημίωσίς του εἰς τὰς γενομένας μέχρι τοῦδε μισθοδοτικὰς καταστάσεις· μετὰ τὴν ἔκπνευσιν δὲ τῆς ἀδείας,

ἐπειδὴ δὲν ἐζήτησε παράτασιν, ἔπεται, ὅτι στερεῖται τῆς ἀποζημιώσεως, ἐφ' ὅσον παραταθῇ ἡ ἀπουσία του.

Κατὰ τὴν λογιστικὴν τάξιν, ἀντέταξεν ἄλλος, δὲν πρέπει νὰ σημειῶνται εἰς τὰς μισθοδοτικὰς καταστάσεις τὰ ὀνόματα τῶν, ὅσοι ἐκ τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν εἶναι ἀπόντες ἄνευ ἀδείας, ὡς περὶ τούτου καὶ ἄλλοτε ἐγένετο ἡ τοιαύτη παρατήρησις. Ἀφοῦ ὅμως ἐσημειώθησαν τὰ ὀνόματα τούτων μὲ πλήρη ἀποζημίωσιν, ἀπαιτεῖται νὰ λάβωσιν ἤδη αὐτὴν, τηρουμένης τοῦ λοιποῦ τῆς λογιστικῆς τάξεως, τοῦ νὰ ἐκπίπτηται ἡ χορηγουμένη ἀποζημίωσις ἀπὸ τὰς μισθοδοτικὰς καταστάσεις, εἰς τοὺς ἄνευ ἀδείας ἀπόντας Γερουσιαστάς.

Ἐπειδὴ ἡ περὶ στερήσεως τῆς ἀποζημιώσεως ἀπόφασις τῆς Γερουσίας, παρετήρησεν ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Γ. Νοταρᾶς, εἰς οὐδένα μέχρι τοῦδε ἐφηρμόσθη, δὲν εἶναι δίκαιον κατ' ἐξαίρεσιν μόνον νὰ ἐφαρμοσθῇ εἰς ἐμέ· καθόσον ἀρκούντως διὰ τοῦ ἀπαιτουμένου πιστοποιητικοῦ ἰατροῦ, ἐδικαιολόγησα τὴν παράτασιν τῆς ἀπουσίας μου.

Προτεινάντων τινῶν, ὅτι, ἂν στερηθῇ τῆς ἀποζημιώσεώς του ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Γ. Νοταρᾶς, πρέπει νὰ στερηθῶσιν αὐτὴν ἐπίσης, καὶ ὅσοι μέχρι τοῦδε Γερουσιασταὶ ἦσαν ἀπόντες ἄνευ ἀδείας· καθότι ἡ αὐστηρότης αὕτη τῆς ἀποφάσεως τῆς Γερουσίας ἢ πρέπει νὰ ἐφαρμοσθῇ εἰς ὅλους ἐν γένει, ἢ εἰς οὐδένα, παρετήρησεν ἄλλος, ὅτι, ἐπειδὴ ὁ Κ. Γ. Νοταρᾶς ἐδικαιολόγησε τὴν παράτασιν τῆς ἀδείας του, δὲν εἶναι δίκαιον νὰ στερηθῇ τῆς ἀποζημιώσεώς του· τοσοῦτον μᾶλλον, καθόσον καὶ ὅσοι ἐκ τῶν ὑπαλλήλων τοῦ Κράτους παρατείνουσι τὴν ἄδειάν των ἕνεκεν ἀσθενείας, δὲν στεροῦνται τῆς μισθοδοσίας των.

Ἡ Γερουσία ἐπομένως, κατ' ἐρώτησιν τοῦ Κ. Προέδρου, ἀπεφάσισε νὰ δοθῇ εἰς τὸν Γερουσιαστὴν Κ. Γ. Νοταρᾶν ἡ μέχρι τοῦδε κρατηθεῖσα ἀποζημίωσις, ὡς ἀρκούντως δικαιολογήσαντα τὴν παράτασιν τῆς ἀπουσίας του.

Ἀνεγνώσθη μετὰ ταῦτα ἡ ἑπομένη ἔκθεσις τῆς Ἐπιτροπῆς, ἐπὶ τοῦ καθυποβληθέντος Νομοσχεδίου περὶ προσδιορισμοῦ τῆς Ναυτικῆς δυνάμεως διὰ τὸ ἐνεστὼς ἔτος, ἔχουσα οὕτως.

Ἔκθεσις τῆς Ἐπιτροπῆς.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Ἡ Ἐπιτροπὴ, λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν τὸ περὶ προσδιορισμοῦ τῆ Ναυτικῆς δυνάμεως διὰ τὸ τ. ε. Νομοσχέδιον, καθὼς καὶ τὴ

συνοδεύουσαν αὐτὸ ἔκθεσιν τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ, παραδέχεται αὐτὸ, ὅπως ἔχει.

Νομίζει ὅμως καθῆκον της νὰ κάμῃ παρατηρήσεις τινὰς διὰ τὸ μέλλον.

Κατὰ τὰς ὁποίας ἡ Ἐπιτροπὴ ἔλαβε πληροφορίας παρὰ τοῦ Ὑπουργείου, Διάταγμα καταστατικὸν, ἰσχὺν ἔχον Νόμου, προσδιορίζον, καὶ ὀργανίζον τὴν Ναυτικὴν δύναμιν, δὲν ὑπῆρξε μέχρι τοῦ 1839. Ἔκτοτε ἐξεδόθη ἓν ἁπλοῦν Διάταγμα, φέρον μόνον τὴν ὑπογραφὴν τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ναυτικῶν, μὴ δημοσιευθὲν καὶ τοῦτο· δι' αὐτοῦ ἐγκρίνεται ἐπισυνημμένος τις πίναξ, ὅστις προσδιορίζει τὸν ἀριθμὸν τῶν πλοίων εἰς τριάκοντα δύω, καὶ τὸν δι' αὐτὰ ἀριθμὸν Ναυτῶν καὶ Ἀξιωματικῶν δι' ἐκεῖνο τὸ ἔτος. Κατὰ τὸ 1842 ὁ ἀριθμὸς τῶν πλοίων διὰ τὴν ἐπελθοῦσαν ἀνάγκην τῶν οἰκονομιῶν, περιωρίσθη εἰς 14· ἤδη ζητεῖται προσθήκη τεσσάρων ἔτι πλοίων, καὶ διὰ τοῦτο ζητεῖται καὶ αὔξησις 79 ἀτόμων.

Ἐκ τῶν ἐκτεθέντων θεωρεῖτε τὴν ἀνάγκην, Κύριοι, τῆς ὑπάρξεως Νόμου, κανονίζοντος καὶ προσδιορίζοντος τὴν Ναυτικὴν δύναμιν, καὶ τὴν παρουσίασιν τοιούτου Νόμου εἶναι ἀνάγκη ν' ἀπαιτήσωμεν ἀπὸ τὸ Ὑπουργεῖον, πρὸ τῆς ἐνάρξεως τοῦ νέου ἔτους, ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ὁποίου νὰ συντάττηται ὁ προϋπολογισμός.

Θεωρεῖ ἐπίσης ἀναγκαῖον νὰ προσθέσῃ ἡ Ἐπιτροπὴ, πρὶν ἢ τελειώσῃ τὴν παροῦσαν ἔκθεσίν της, ὅτι ἡ ζητουμένη αὔξησις δὲν ἐτέθη ἰσέτι εἰς ἐνέργειαν, καὶ κατὰ συνέπειαν πρέπει νὰ περιορισθῇ καὶ εἰς τὸν προϋπολογισμὸν ἡ διὰ τοῦτο τεθεῖσα δαπάνη διὰ τοὺς ὑπολοίπους πέντε μῆνας.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 12 Ἰουλίου 1848.

Ἡ Ἐπιτροπή.

Γιαν. Χ. Πέτρου. Γ. Νοταρᾶς.

Α. Λόντος.

Μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν αὐτῆς, ἀπεφασίσθη νὰ συζητηθῇ κατὰ τὴν 16 τοῦ ἰσταμένου μηνὸς τὸ περὶ προσδιορισμοῦ τῆς Ναυτικῆς Δυνάμεως Νομοσχέδιον, θεωρηθείσης περιττῆς τῆς ἐκτυπώσεως καὶ διανομῆς τῆς εἰρημένης ἐκθέσεως, ὡς μηδεμιᾶς ἐπενεχθείσης τροπολογίας παρὰ τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου.

Προτείναντος ἔπειτα τοῦ Κ. Προέδρου, ὅτι εἶναι δίκαιον νὰ

κανονισθῇ μισθοδοσία τις εἰς τὸν υἱὸν τοῦ ἀρχικλητῆρος, ὡς μετὰ ζήλου καὶ προθυμίας ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς ἐνεστώσης Συνόδου ὑπηρετοῦντα εἰς τὸ κατάστημα τῆς Γερουσίας, καὶ φροντίζοντα περὶ τῆς καθαριότητος αὐτοῦ, ἡ Γερουσία, ἐγκρίνασα τὴν πρότασιν τοῦ Κυρίου Προέδρου, ἀπεφάσισε νὰ δίδηται πρὸς τὸν εἰρημένον υἱὸν τοῦ ἀρχικλητῆρος μηνιαία ἀντιμισθία ἐκ 15 δραχμῶν.

Ἑπομένως ὁ Κ. Πρόεδρος, λαβὼν τὴν γνώμην τῆς Γερουσίας, ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν, ἀπαγγείλας, ὅτι ἀντικείμενον τῆς Συνεδριάσεως κατὰ τὴν 16 τοῦ ἱσταμένου μηνὸς θέλει εἶσθαι ἡ συζήτησις τοῦ περὶ προσδιορισμοῦ τῆς Ναυτικῆς δυνάμεως Νομοσχεδίου.

Ὁ Πρόεδρος
Α. ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Χ. ΚΑΟΝΑΡΗΣ.
Ν. ΜΕΞΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς.
Ν. Χρυσόγελος.
Χρ. Βλάσης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ.

Τῆς 16 Ἰουλίου 1848· ἡμέρας παρασκευῆς.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων 30 μελῶν, ὁ Κ. πρόεδρος κηρύττει τὴν ἔναρξιν τῆς Συνεδριάσεως, περὶ τὴν 11 ὥραν Π. Μ.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης ἀναγνωσθέντα, ἐγκρίνονται, μηδεμιᾶς γενομένης ἐνστάσεως.

Ἀναγνωσθέντος ἑπομένως τοῦ ὑπ' ἀριθ. 13,499 καὶ ἀπὸ 14 Ἰουλίου ε. ε. ἐγγράφου τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργείου, δι' οὗ ζητεῖται ἡ ἐπίσπευσις τῆς συζητήσεως τοῦ καθυποβληθέντος Νομοσχεδίου, περὶ τοῦ πρὸς ἐξακολούθησιν τῆς προκυμαίας Πειραιῶς φόρου, ἡ Γερουσία ἀπεφάσισεν, ἵνα μετὰ τὸ τέλος τῆς σημερινῆς Συνεδριάσεως συνέλθωσι τὰ Τμήματα εἰς προεξέτασιν τοῦ εἰρημένου Νομοσχεδίου, καὶ διορίσωσιν Ἐπιτροπὴν, πρὸς σύνταξιν τῆς ἀπαιτουμένης ἐκθέσεως.

Ἀναγνωσθεισῶν ἐπομένως ἀναφορῶν τῶν Γερουσιαστῶν ΚΚ. Σ. Τρικούπη καὶ Β. Βουδούρη, αἰτούντων τοῦ μὲν πρώτου τεσσαρακονθήμερον ἀπουσίας ἄδειαν, τοῦ δὲ δευτέρου δίμηνον παράτασιν ἀπουσίας, ἡ Γερουσία ἐνέκρινε νὰ παραχωρηθῶσι πρὸς τοὺς ἀναφερομένους αἱ ζητούμεναι ἄδειαι.

Ἀναγνωσθείσης ὕστερον καὶ ἀναφορᾶς τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Ν. Σταματελοπούλου, δι' ἧς ἀναφέρει, ὅτι, καί τοι προσκληθεὶς ὑπὸ τοῦ Κ. Προέδρου, δὲν δύναται τακτικῶς νὰ παρευρίσκηται εἰς τὰς Συνεδριάσεις τῆς Γερουσίας, ἕνεκα τῆς πασχούσης ὑγείας του, διὰ τὴν ἀνάῤῥωσιν τῆς ὁποίας διατελεῖ εἰσέτι ὑπὸ ἄδειαν, ἡ Γερουσία ἀπεφάσισε νὰ διαμένῃ ἔτι ὑπὸ ἄδειαν ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Ν. Σταματελόπουλος, ἐνόσῳ διαρκεῖ ἡ ἀσθένεια αὐτοῦ.

Μετὰ ταῦτα ἀπαγγέλλει ὁ Κ. Πρόεδρος τὴν ἡμερησίαν διάταξιν, καὶ προτίθεται εἰς συζήτησιν τὸ περὶ προσδιορισμοῦ τῆς Ναυτικῆς Δυνάμεως διὰ τὸ ἔτος 1848 Νομοσχέδιον. Πρὸς τοῦτο δὲ ἀνέγνω τις τῶν ΚΚ. Γραμματέων 1) τὴν ἔκθεσιν τῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ εἰρημένου Νομοσχεδίου, καὶ 2) τὸ Νομοσχέδιον αὐτὸ, τοῦ ὁποίου ἡ ἀρχὴ ἐγένετο παμψηφεὶ δεκτὴ ὑπὸ τῆς Γερουσίας, ἄνευ τινὸς ἐνστάσεως.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ πρώτου καὶ μοναδικοῦ ἄρθρου τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου, παρετήρησεν ὁ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν Ὑπουργὸς, ὅτι παραδέχεται καθ' ὁλοκληρίαν τὴν παρατήρησιν τῆς Ἐπιτροπῆς, ὡς πρὸς τὴν ἀνάγκην ὑπάρξεως Νόμου, κανονίζοντος καὶ προσδιορίζοντος τὴν Ναυτικὴν Δύναμιν, καὶ δὲν δύναται νὰ ἀντιτείνῃ παντάπασιν εἰς τὴν ἐκτεθεῖσαν ταύτην παρατήρησιν· διότι ἀπαιτεῖται τὰ Νομοθετικὰ Σώματα, ὁσάκις συζητοῦσι τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ναυτικῶν, νὰ ἐπιστηρίζωνται εἰς Νόμον τινὰ, κανονίζοντα τὸν ἀριθμὸν τῶν Ναυτῶν, τῶν Ἀξιωματικῶν, καὶ τῶν πλοίων. Καθόσον ὅμως ἀφορᾷ τὴν ἑτέραν παρατήρησιν τῆς Ἐπιτροπῆς, ὅτι πρέπει νὰ περιορισθῇ ὁ προϋπολογισμὸς τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ναυτικῶν ὡς πρὸς τὸ σημειούμενον ποσὸν, διά τε τὴν προσθήκην τεσσάρων ἔτι πλοίων, καὶ 79 ἀτόμων, διότι τὸ ποσὸν τοῦτο δὲν ἐπραγματοποιήθη, νομίζω, ὅτι δὲν πρέπει νὰ ἐκπεσθῇ αὐτὸ, ὡς μηκέτι δαπανηθὲν, διότι ἄλλως, ἐκπιπτομένου, θέλει ἐπέλθει βραδύτης ὡς πρὸς τὴν ἐπιψήφισιν τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐνεστῶτος ἔτους, διὰ τὴν ἐκ νέου εἰς τὴν Βουλὴν εἰσαγωγήν του.

Μόνον εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ προϋπολογισμοῦ, ἀντέταξεν ὁ Εἰσηγητὴς τῆς Ἐπιτροπῆς, καὶ ὄχι εἰς τὴν σημερινὴν τοῦ προ-

κειμένου Νομοσχεδίου, θέλει ἀποφασισθῆ, ἂν πρέπῃ, ἢ μὴ, νὰ ἐκπεσθῇ ἐκ τῶν ἐξόδων τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ναυτικῶν τὸ διὰ τὴν προσθήκην τεσσάρων ἔτι πλοίων καὶ 79 ἀτόμων σημειούμενον ποσόν.

Ἀφ' οὗ αἱ παρατηρήσεις τῆς Ἐπιτροπῆς, ἐπέφερεν ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς, ἀφορῶσι τὴν εἰς τὸ μέλλον διοργάνωσιν τῆς Ναυτικῆς Δυνάμεως, καὶ δὲν προτίθενται τὴν μεταῤῥύθμισιν τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου, πρέπει προηγουμένως νὰ τελειώσῃ ἡ ἐπιψήφησις τοῦ Νομοσχεδίου, καὶ ἔπειτα νὰ ἐπέλθωσιν αἱ τῆς Ἐπιτροπῆς παρατηρήσεις.

Πολλὰς ἤθελεν ἐπιφέρει ἡ Ἐπιτροπὴ εὐλόγους παρατηρήσεις, ἀντέτεινεν ὁ Εἰσηγητὴς αὐτῆς, πρὸς τροπολογίαν τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου, ἀλλ' ἐξ ἀνάγκης παρέλιπε ταύτας, διὰ τὴν παρέλευσιν τοῦ χρόνου, καθ' ὃν τοσοῦτον βραδέως εἰσήχθη τὸ Νομοσχέδιον, περιορισθεῖσα μόνον εἰς τὰς διὰ τὴν διοργάνωσιν τῆς Ναυτικῆς Δυνάμεως ἐκτεθείσας παρατηρήσεις.

Μηδεμιᾶς ἑπομένως ἄλλης γενομένης παρατηρήσεως, ἐγένετο δεκτὸν τὸ πρῶτον καὶ μοναδικὸν ἄρθρον τοῦ Νομοσχεδίου.

Ψηφοφορηθὲν ἐπὶ τέλους καὶ τὸ σύνολον αὐτοῦ, ἐγένετο δεκτὸν διὰ ψήφων 25 κατὰ 5, ἔχον, ὡς ὑπεβλήθη εἰς τὴν Συνεδρίασιν τῆς 28 Ἰουνίου ἐνεστῶτος ἔτους.

Λαβὼν ἑπομένως τὸν λόγον ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς ὡς πρὸς τὰς ἀνωτέρω ἐκτεθείσας παρατηρήσεις τῆς ἐπὶ τοῦ ἐπιψηφισθέντος ἤδη Νομοσχεδίου Ἐπιτροπῆς, παρετήρησεν, ὅτι ἡ Ἑλλὰς καὶ διὰ τὴν Γεωγραφικὴν θέσιν της, καὶ διὰ τὴν αὔξησιν τοῦ ἐμπορίου της, πρέπει νὰ ἔχῃ Ναυτικὴν Δύναμιν, ὡς πανταχόθεν σχεδὸν περιβρεχομένη ἀπὸ θάλασσαν· καὶ ἀφοῦ τὰ Μεσόγαια Ἔθνη ἔχουσι Ναυτικὴν Δύναμιν, πολλῷ μᾶλλον ἡ Ἑλλὰς, τῆς ὁποίας καὶ ἡ σωτηρία καὶ ἡ πρόοδος ἐξαρτῶνται ἀπὸ τὰ θαλάσσια φρούρια.

Ἐπειδὴ ὅμως ἡ ὑπάρχουσα ἤδη Ναυτικὴ δύναμις εἶναι ἐλαχίστη, ἐκ δεκατεσσάρων μόνον πλοίων συγκειμένη, νομίζει, ὅτι δὲν εἶναι ὀρθὸν νὰ ὁρισθῇ διὰ Νόμου, καὶ νὰ γένῃ γνωστὸν, ὅτι ἡ Ἑλλὰς μόνον 14 πλοίων ἔχει θαλάσσιον δύναμιν· ἀλλ' ὁσάκις ἐπιτρέπουν τὰ χρηματικὰ μέσα τοῦ Κράτους, πρέπει νὰ κατασκευάζωνται διάφορα πλοῖα, διὰ τὴν δαπάνην τῶν ὁποίων νὰ ζητῆται ἡ ἔγκρισις τῶν Βουλῶν. Τὸ Ὑπουργεῖον ὀφείλει νὰ καθυποβάλῃ μόνον κατ' ἔτος εἰς τὴν ἔγκρισιν τῶν Νομοθετικῶν Σωμάτων τὸ ποσὸν τῶν πλοίων καὶ τὸν ἀριθμὸν τῶν πληρωμάτων μετὰ τῆς ἀναλόγου χρηματικῆς δαπάνης, καὶ ἂν πρό-

κηται νὰ ναυπηγηθῶσι καὶ ἄλλα πλοῖα, τότε ἡ δαπάνη αὐτῶν σημειοῦται εἰς τὸν ἐτήσιον προϋπολογισμόν.

Εἶναι ἄπορον, ἐπήνεγκεν ὁ Εἰσηγητὴς τῆς Ἐπιτροπῆς, νὰ μὴ παραδέχηται ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς τὰς ἐκτεθείσας παρατηρήσεις τῆς Ἐπιτροπῆς, ἐν ᾧ ὡς ἀνωτέρω ἐρρέθη, ἠσπάσθη καὶ ἐνέκρινεν αὐτὰς· ὡς ὀρθὰς ὁ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν Ὑπουργός. Δὲν ζητεῖται ἤδη, ὡς ἐσφαλμένως ὑπέλαβεν ὁ κύριος Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν, νὰ ὁρισθῇ ἡ Ναυτικὴ δύναμις εἰς 14 πλοῖα, ἀλλὰ ν' ἀποφασισθῇ διὰ Νόμου, πόσοι ναῦται, πόσοι ἀξιωματικοί, πόσοι ἰατροί, πόσοι πηδαλιοῦχοι, κτλ. ἀπαιτοῦνται δι' ἕκαστον πλοῖον, καὶ τίνα μισθὸν πρέπει οὗτοι νὰ λαμβάνωσι· διότι, ἰσχύοντος ἤδη τοῦ Συνταγματικοῦ Πολιτεύματος, δὲν πρέπει νὰ θεωρῶνται ὡς ἔγκυρα πλέον τὰ πρὸ τῆς 3. Σεπτεμβρίου 1843 ἐκδοθέντα Β. Διατάγματα, περί τε τοῦ προσδιορισμοῦ τῶν μισθῶν τῶν Ναυτῶν, τῶν Ἀξιωματικῶν καὶ λοιπῶν ὑπαλλήλων τῆς Ναυτικῆς Δυνάμεως, καὶ περὶ τοῦ ὀργανισμοῦ αὐτῆς, ἀλλὰ πρέπει νὰ ἀναθεωρηθῶσι ταῦτα ὑπὸ τῶν Νομοθετικῶν Σωμάτων.

Πρὸ τῆς 3. Σεπτεμβρίου 1843, παρετήρησεν ἄλλος, ὑπάρχει Β. Διάταγμα, ἐκδεδομένον περὶ ὀργανισμοῦ τῆς Ναυτικῆς Δυνάμεως, τὸ ὁποῖον εἶναι ἄγνωστον, ἂν ἐδημοσιεύθη, ἢ οὐ, μέχρι τοῦδε· ἀπαιτεῖται ὅμως, ἵνα καθυποβληθῇ τοῦτο ὑπὸ τὴν ἔγκρισιν τῶν Βουλῶν, διὰ νὰ μεταβληθῇ εἰς Νόμον, ἰσχύοντα διαρκῶς ἐπὶ τὸν μέλλοντα χρόνον.

Ἐὰν μὲν πρόκηται, προσέθηκεν ἄλλος, περὶ εἰσαγωγῆς Νόμου, κανονίζοντος τὴν Ναυτικὴν Δύναμιν, πρέπει νὰ καθυποβληθῇ τοιοῦτος, ὡς μηδαμῶς ὑπάρχων μέχρι τοῦδε· ἐὰν δὲ περὶ ὀργανισμοῦ αὐτῆς, ὁ ὀργανισμὸς οὗτος ὑπάρχει πρὸ τοῦ Συνταγματικοῦ Πολιτεύματος, ἀλλὰ πρέπει νὰ κανονισθῇ διὰ Νόμου.

Παρατηρήσαντός τινος, ὅτι ἠδύνατο ἡ ἐπὶ τοῦ ἐπιψηφισθέντος Νομοσχεδίου Ἐπιτροπὴ, νὰ συντάξῃ, καὶ καθυποβάλῃ εἰς τὴν ἔγκρισιν τῶν Βουλῶν, ὀργανικόν τινα Νόμον περὶ τῆς Ναυτικῆς Δυνάμεως, ἀφοῦ παρετήρησεν αὐτὸν τοσοῦτον σπουδαῖον καὶ οὐσιώδη, ἐπέφερεν ἄλλος, ὅτι, ἂν ἠδύνατο ἡ Ἐπιτροπὴ, ἢ μέλος αὐτῆς νὰ κάμῃ τοιαύτην πρότασιν Νόμου, πολλοὶ μέχρι τοῦδε ἤθελον εἰσαχθῇ Νόμοι οὐσιώδεις κατὰ πρότασιν τινῶν Γερουσιαστῶν· ἀλλὰ τὸ ῥητὸν ἄρθρον 16 τοῦ Συντάγματος ἀπαγορεύει τοῦτο, διότι ὁ περὶ προσδιορισμοῦ τῆς Ναυτικῆς Δυνάμεως Νόμος ἀπαιτεῖται πρῶτον νὰ εἰσάγηται εἰς τὴν Βουλὴν, καὶ ἔπειτα νὰ ψηφίζηται καὶ παρὰ τῆς Γερουσίας.

Ἐπειδὴ δὲ εἶναι ἀναξιοπρεπὲς εἰς τὴν Ἑλλάδα, νὰ ὑπάρχῃ τοσοῦτον ἐλαχίστη ἡ Ναυτικὴ Δύναμις, καὶ ἠμελημένη πρὸ πολλοῦ, ἐν ᾧ ἔπρεπε νὰ ὑπάρχῃ ἰσχυρὰ, ὡς ἄγκυρα τῆς σωτηρίας τῆς Πατρίδος θεωρουμένη, διὰ τοῦτο ἡ Ἐπιτροπὴ διὰ τῶν παρατηρήσεών της ἐπρότεινε ν' αὐξηνθῇ αὕτη, διὰ νὰ καταστῇ ποτὲ ἀξιόμαχος ὡς πρὸς τοὺς γείτονας.

Δὲν πρόκειται ἤδη, παρετήρησεν ὁ προαγορεύσας, περὶ προσδιορισμοῦ τῆς Ναυτικῆς Δυνάμεως, διὰ νὰ εἰσαχθῇ πρῶτον εἰς τὴν Βουλὴν κατὰ τὸ 16 ἄρθρον τοῦ Συντάγματος, καὶ ἔπειτα νὰ ἐπιψηφισθῇ ὑπὸ τῆς Γερουσίας, ἀλλὰ περὶ ὀργανισμοῦ τῆς Δυνάμεως ταύτης, δυναμένου νὰ εἰσαχθῇ κατὰ πρῶτον εἰς τὴν Γερουσίαν. Τούτου ὅθεν ἕνεκα, ἠδύνατο ἡ εἰρημένη Ἐπιτροπὴ νὰ συντάξῃ τοιοῦτον ὀργανισμὸν τῆς Ναυτικῆς Δυνάμεως, διὰ νὰ τὸν καθυποβάλῃ εἰς τὴν ἔγκρισιν τῆς Γερουσίας, ἀφ' οὗ παρατήρησε τὴν μεγίστην ἀνάγκην τῆς ὑπάρξεως αὐτοῦ.

Προσθέσαντος δέ τινος τῶν προαγορευσάντων, ὅτι, διὰ νὰ εἰσαχθῇ ὁ ὀργανισμὸς τῆς Ναυτικῆς δυνάμεως, πρέπει νὰ ὑπάρχῃ καὶ ἡ ὕλη, ἥτις πρόκειται νὰ διοργανισθῇ· διότι τίνι τρόπῳ διὰ τοῦ ὀργανισμοῦ τούτου θέλουσι τὰ 14 ὑπάρχοντα πλοῖα ὁρισθῇ εἰς 80 φερ' εἰπεῖν, ἀφοῦ δὲν ὑπάρχουσι;

Οὐδεμία, ἐπήνεγκεν ἄλλος τῶν προαγορευσάντων, ὑπάρχει σχέσις τοῦ ὀργανισμοῦ τῆς Ναυτικῆς δυνάμεως, πρὸς τὸν περὶ προσδιορισμοῦ αὐτῆς Νόμον· διότι διὰ μὲν τοῦ ὀργανισμοῦ μόνον ὁ ἀριθμὸς τῶν ναυτῶν, καὶ τῶν ἀξιωματικῶν, καὶ ἡ μισθοδοσία τούτων ἐπὶ ἑκάστου πλοίου προσδιορίζεται, διὰ δὲ τοῦ περὶ προσδιορισμοῦ τῆς Ναυτικῆς δυνάμεως Νόμου, ὁρίζεται μόνον ὁ ἀριθμὸς τῶν πλοίων, καὶ τῶν πληρωμάτων, καὶ τὸ ὁλικὸν ποσὸν τῶν ἐξόδων.

Ὁ περὶ οὗ πρόκειται ὀργανισμὸς τῆς Ναυτικῆς δυνάμεως, παρετήρησεν ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς, προλαμβάνεται διὰ τοῦ ἐπιψηφισθέντος Νόμου· διότι διὰ Νόμου ἀπεφασίσθη νὰ ἔχῃ ὅ τε Ναύσταθμος 54 ἄνδρας, καὶ ὁ λόχος τῶν τεχνιτῶν 67. Ὁ δὲ ἀριθμὸς τῶν 741 ναυτῶν καὶ ἀξιωματικῶν ὑπάρχει ἀναλόγως τοῦ ἀριθμοῦ τῶν εἰς ἐνέργειαν ὑπαρχόντων 14 πλοίων· ἐὰν μετὰ ταῦτα ναυπηγηθῇ ἄλλο πλοῖον, τότε θέλει εἰσαχθῇ Νόμος περί τε τῆς δαπάνης αὐτοῦ, τοῦ ἀριθμοῦ τοῦ πληρώματος, καὶ τῆς μισθοδοσίας του.

Ἀναλόγως τῆς οἰκονομικῆς καταστάσεως τῆς Ἑλλάδος, προσέθηκέ τις τῶν προαγορευσάντων, πρέπει κατ' ἔτος νὰ ναυπηγῶνται πλοῖα, καὶ διὰ νὰ προλαμβάνουν, καὶ ἐξοντόνουν πᾶσαν

ἀποστασίαν καὶ πειρατείαν,, καὶ διὰ νὰ καθίστανται χρήσιμα εἰς τὰς ἀνάγκας τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους, τοῦ ὁποίου ἡ δόξα καὶ τὸ μεγαλεῖον ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὴν Ναυτικὴν δύναμιν· καθ' ὅσον δὲ ἀφορᾷ τὸν ὀργανισμὸν αὐτῆς, μολονότι πρὸ τῆς 3 Σεπτεμβρίου 1843 ὑπάρχει, δυστυχῶς ὅμως δὲν ἐφηρμόσθη μέχρι τοῦδε ὑπὸ τῶν κατὰ καιροὺς Ὑπουργῶν τῶν Ναυτικῶν, καὶ ὡς ἐκ τούτου ἀπαιτεῖται ἤδη, κατὰ τὴν γνώμην τῆς Ἐπιτροπῆς, νὰ καθιερωθῇ διὰ Νόμου.

Κατὰ τὸ 17 ἄρθρον τοῦ Συντάγματος, παρετήρησεν ἄλλος, δὲν δύναται κατὰ πρῶτον νὰ εἰσαχθῇ εἰς τὴν Γερουσίαν τὸ Νομοσχέδιον περὶ ὀργανισμοῦ τῆς Ναυτικῆς δυνάμεως, καθότι δι' αὐτοῦ θέλει κανονισθῇ καὶ ἡ μισθοδοσία τῶν πληρωμάτων.

Περιττὸς καθίσταται, ἐπέφερεν ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς, ὁ ὀργανισμὸς τῆς Ναυτικῆς δυνάμεως, διότι εἰς τοὺς ἐτησίους προϋπολογισμοὺς ἀναφέρεται ὁ ἀριθμὸς τῶν Ναυτῶν καὶ Ἀξιωματικῶν ἐπὶ ἑκάστου πλοίου, καὶ ἡ μισθοδοσία αὐτῶν.

Ἀντιτάξας ὁ Εἰσηγητὴς τῆς Ἐπιτροπῆς, παρετήρησεν, ὅτι ὡς πρὸς μὲν τὰ εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ναυτικῶν σημειούμενα ποσὰ, διὰ τὴν δαπάνην τῆς Ναυτικῆς δυνάμεως, τὰς ἀπαιτουμένας ἐν καιρῷ τῆς συζητήσεως αὐτοῦ θέλει ἐπιφέρει παρατηρήσεις, περὶ ἐκπεσμοῦ τινῶν περιττῶν κονδυλίων ἐξόδων· ὡς πρὸς δὲ τὸν ὀργανισμὸν τῆς Ναυτικῆς δυνάμεως, θέλει σπεύσει νὰ συντάξῃ ὁ ἴδιος καὶ εἰσαγάγῃ αὐτὸν ἐνώπιον τῆς Γερουσίας, διὰ νὰ ἴδῃ, ὁποίαν καὶ τότε οἱ Ὑπουργοὶ θὰ ἐπιφέρωσι παρατήρησιν, ἀφοῦ ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν θεωρῇ τοῦτον περιττὸν, ἐνῷ ἄλλοτε ἀπὸ τοῦ βήματος τῆς Γερουσίας ἀγορεύων, προεκάλει τὸν εἰρημένον ὀργανισμὸν ὡς πολὺ ἀναγκαῖον.

Ἐπομένως ὁ Κ. Πρόεδρος, τῇ συγκαταθέσει τῆς Γερουσίας, ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν, ἀπαγγείλας, ὡς ἀντικείμενον τῆς ἐπιούσης Συνεδριάσεως, τὴν ἀνάγνωσιν τῆς συνταχθείσης ἐκθέσεως ἐπὶ τοῦ καθυποβληθέντος Νομοσχεδίου περὶ συνοικισμοῦ τῶν Κρητῶν.

Ὁ Πρόεδρος
Α. ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Χ. ΚΛΟΝΑΡΗΣ
Ν. Ι. ΜΕΞΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Χ. Βλάσσης.
Γ. Νοταρᾶς.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 19 Ἰουλίου 4848. Ἡμέρᾳ Δευτέρᾳ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων 29 μελῶν, ὁ Κ. Πρόεδρος, προσλαβὼν ὡς προσωρινὸν Γραμματέα τὸν Κ. Γ. Νοταρᾶν, κωλυομένου τοῦ Γραμματέως Κ. Ν. Χρυσογέλου, κηρύττει τὴν ἔναρξιν τῆς Συνεδριάσεως περὶ τὴν δωδεκάτην ὥραν τῆς μεσημβρίας.

Τὰ Πρακτικὰ τῆς προλαβούσης Συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα, ἐπικυροῦνται, μηδεμιᾶς ἐνστάσεως γενομένης.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς ἀνέγνω Νομοσχέδιον περὶ τῆς νόσου ὁ Σπυρόκωλος, καὶ τὴν περὶ τούτου αἰτιολογικὴν ἔκθεσιν, ἔχοντα οὕτως.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Ἐκ τῆς ἐπισυνημμένης πρὸς τὴν Βουλὴν ἐκθέσεως, τῆς συνοδευσάσης τὸ ὑποβληθὲν Νομοσχέδιον, περὶ Σπυροκώλου, παρατηρεῖτε, Κύριοι, τοὺς λόγους, οἵτινες ἠνάγκασαν τὴν Κυβέρνησιν νὰ συστήσῃ θεραπευτήρια τοῦ Σπυροκώλου εἰς τοὺς Νομοὺς Ἀχαΐας καὶ Ἤλιδος, Αἰτωλοακαρνανίας καὶ Φθιωτιδοφωκίδος, ὅπου ἐπιπολάζει ἡ νόσος αὕτη.

Ὅταν ὑπεβλήθη τὸ Νομοσχέδιον, ὑπῆρχον ἀμφιβολίαι τινὲς περὶ τοῦ εἴδους τῆς νόσου, τῆς θεραπείας αὐτῆς, καὶ ἂν οἱ πάσχοντες ἤθελον εὐχαρίστως νὰ μεταβαίνωσιν εἰς τὰ θεραπευτήρια, καὶ διὰ τοῦτο ἐπροτάθη διορισμὸς περιοδευτικῶν Ἰατρῶν καὶ Φαρμακοποιῶν, ἀνετέθη ἡ ἰατρικὴ ἐπιμέλεια τῶν ἐν τοῖς θεραπευτηρίοις εἰς τοὺς Νομοϊατροὺς, ἐσυγχωρεῖτο καὶ ἡ κατ' οἶκον θεραπεία. Ἡ πεῖρα ὅμως ἀπέδειξεν, ὅτι ἡ ἔλλειψις τῶν περιοδευτικῶν Ἰατρῶν δύναται ν' ἀναπληρωθῇ διὰ τῶν Νομοϊατρῶν, οἵτινες, ὀφείλοντες ὡς ἐκ τῶν χρεῶν των νὰ περιέλθωσι τὸν Νομὸν, δύνανται κατὰ τὴν περιοδείαν των ν' ἀνακαλύπτωσι καὶ πέμπωσι τοὺς πάσχοντας εἰς τὰ θεραπευτήρια, προσιθεμένου, ἑνὸς ἐπιμισθίου ἐκ δραχμῶν ἑκατὸν (100), καθ' ὅσον διαρκεῖ ἡ περιοδεία των, διὰ τὴν προσθήκην ταύτην τῆς ὑπηρεσίας.

Ἡ Διεύθυνσις τῶν θεραπευτηρίων ἐθεωρήθη καταλληλότερον ν' ἀνατεθῇ εἰς ἕτερον Ἰατρὸν, διότι ὁ Νομοϊατρὸς ὡς ἐκ τῆς θέσεώς του, θὰ ἐπιβλέπῃ εἰς τὰς πράξεις ἐκείνου, ἐν ᾧ ἂν ἔμενεν εἰς τὸν Νομοϊατρὸν, δὲν ἠδύνατο ἄλλος νὰ ἐνεργήσῃ, ὅ,τι οὗτος ἤθελεν ἐνεργήσει ἐπὶ τῶν πράξεων ἐκείνου.

Ἡ κατ' οἶκον θεραπεία, ἥτις ἐθεωρήθη ἄλλοτε κατάλληλος

διὰ μόνον τὸν λόγον τοῦ νὰ μὴν ἐμποδίζωμεν τοὺς πάσχοντας διὰ πολὺν καιρὸν ἀπὸ τὰ ἔργα των, καὶ διὰ νὰ μὴν εὑρεθῶμεν εἰς τὴν ἀνάγκην τοῦ νὰ τοὺς μετάγωμεν ἀναγκαστικῶς, θεωρεῖται ἤδη ἐσφαλμένον μέτρον.

ά) Διότι καταντᾷ πολυδάπανος καὶ ἀκατόρθωτος διὰ τοὺς χωρικοὺς, οἵτινες δὲν ἔχουν τὰ μέσα νὰ μένωσι μεμονωμένοι, καὶ νὰ φυλάττωσιν ἀκριβῶς τὴν ἀπαιτουμένην δίαιταν, καὶ

β') Διότι, μὴ διαρκούσης ἤδη τῆς θεραπείας πλέον τῶν 60 ἡμερῶν, ἐνῷ ἄλλοτε ἦτο ἰδέα, ὅτι ἤθελεν ἴσως διαρκέσει 2 — 4 μῆνας, οἱ χωρικοὶ εὐχαρίστως μεταβαίνουσιν εἰς τὰ θεραπευτήρια, ὅπου ἐσχάτως ἀθρόοι μετέβαινον, καὶ μὴ εὑρίσκοντες θέσιν κενὴν ἐν τῷ θεραπευτηρίῳ, ὠδύροντο ἔξωθεν αὐτοῦ.

Ἡ ἐναύσιος πεῖρα, Κύριοι, ἥτις μᾶς ἐδίδαξε περὶ τῶν ἀνωτέρω μνησθέντων, μᾶς ἠνάγκασε νὰ συνεναίσωμεν εἰς τὰς τροποποιήσεις, τὰς ὁποίας ἐπήνεγκεν ἡ Βουλή· ά) Εἰς τὸ ν' ἀφαιρεθῶσιν ἀπὸ τὸ Νομοσχέδιον οἱ περιοδευτικοὶ Ἰατροὶ, καὶ ἀνατεθῶσιν εἰς τοὺς Νομοϊατροὺς τὰ χρέη τούτων. β') Τοῦ ν' ἀφαιρεθῶσιν οἱ περιοδευτικοὶ Φαρμακοποιοὶ ὡς περιττοί.

γ') Τοῦ ν' ἀνατεθῇ ἡ διεύθυνσις τῶν θεραπευτηρίων εἰς ἄλλους, παρὰ τοὺς Νομοϊατροὺς, ἰατροὺς καὶ δ') Τοῦ νὰ μὴ συγχωρῆται ἡ κατ' οἶκον θεραπεία, εἰμὴ εἰς τοὺς δυναμένους νὰ ἔχωσι θεραπευτήριον ἰδίᾳ αὐτῶν δαπάνῃ· καὶ

Ὑποβάλλομεν τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος Νομοσχέδιον, καὶ εἰς τὴν ἐπιψήφισιν τῆς Γερουσίας, ὅπως ἐτροπολογήθη ἀπὸ τὴν Βουλὴν, καὶ παρακαλοῦμεν, Κύριοι, ἵνα συζητήσητε αὐτὸ κατὰ προτίμησιν.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 19 Ἰουλίου 1848.

Ὁ Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν
Μ. ΡΟΥΦΟΣ.

ΟΘΩΝ
ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Τὸ ἑπόμενον Νομοσχέδιον ψηφισθὲν παρὰ τῆς Βουλῆς, θέλει εἰσαχθῆ, ὅπως ἔχει, παρὰ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν, καὶ εἰς τὴν Γερουσίαν, καὶ ὑποστηριχθῆ παρ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, ἀπεφασίσαμεν, καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρ. 1. Πᾶς ἐντὸς τοῦ Κράτους εὑρισκόμενος πάσχων τὴν νόσον, Σπυρόκωλον, ἢ ὀρχιδᾶν κοινῶς λεγομένην (Scarlievo), ὀφείλει νὰ ὑποταχθῇ εἰς ἰατρικὴν θεραπείαν.

Ἄρθ. 2. Ἡ θεραπεία αὕτη ἐνεργεῖται εἰς δημόσια θεραπευτήρια, ἐπὶ τούτῳ συνεστημένα εἰς τοὺς Νομοὺς, ὅπου μᾶλλον ἐπιπολάζει ἡ νόσος, ἢ εἰς ἰδιαίτερα θεραπευτήρια, ἐπὶ τούτῳ διατηρούμενα, ἰδίᾳ δαπάνῃ τοῦ πάσχοντος ἢ τῶν πασχόντων, ἀδείᾳ τοῦ νομοϊατροῦ, ὅστις δὲν δύναται νὰ τὴν ἀρνηθῇ ἄνευ εὐλογοφανοῦς αἰτίας.

Ἄρθρ. 3. Ὅπου δὲν ὑπάρχει δημόσιον κατάστημα, διὰ νὰ χρησιμεύσῃ ὡς θεραπευτήριον, θέλουν ἐνοικιασθῇ ἀναλόγως τοῦ ἀριθμοῦ τῶν πασχόντων, ἰδιωτικὰ οἰκήματα, τῶν ὁποίων τὸ ἐτήσιον ἐνοίκιον δὲν θέλει ὑπερβαίνει τὰς δραχ. 2,000.

Ἄρθρ. 4. Ἡ ἰατρικὴ ἐπιμέλεια τῶν ἐν τοῖς δημοσίοις θεραπευτηρίοις νοσηλευομένων, ἐνεργεῖται δι' ἑνὸς ἐπιστήμονος ἰατροῦ, τοῦ ὁποίου ἡ ἀντιμισθία δὲν δύναται νὰ ὑπερβαίνῃ τὰς 200 δραχ. κατὰ μῆνα, ἀναλόγως τοῦ ἀριθμοῦ τῶν νοσηλευομένων.

Ἄρθρ. 5. Οἱ νομοϊατροὶ ὀφείλουσι νὰ περιοδεύωσι τὰ μέρη, εἰς τὰ ὁποῖα ὑπάρχει ὑποψία, ὅτι εὑρίσκονται πάσχοντες τὴν νόσον ταύτην, καὶ νὰ παραπέμπωσιν αὐτοὺς εἰς τὰ σχετικὰ θεραπευτήρια, λαμβάνοντες ἐπιμίσθιον, καθόσον διαρκεῖ ἡ περιοδεία των, δραχ. ἀπὸ 80 μέχρι τῶν 100 κατὰ μῆνα, καὶ τὰ ἔξοδα τῆς ὁδοιπορίας.

Ἄρθρ. 6. Θέλουν προσέτι μισθωθῇ τρεῖς ἐκ τῶν ἐμπειρικῶν ἀνεγνωρισμένων ἀπὸ τὸ ἰατροσυνέδριον ἰατρῶν, διὰ νὰ χρησιμεύωσιν ὡς βοηθοὶ τῶν ἰατρῶν τῶν θεραπευτηρίων, ἐκτελοῦντες τὰς ὁδηγίας ἐκείνων, ἑκάστου τῶν ὁποίων ὁ ἐτήσιος μισθὸς θέλ' εἶσθαι ἀπὸ 600 ἕως 1000 δραχμάς.

Ἀνὰ πέντε τὸ πολὺ ὑπηρέται δι' ἕκαστον θεραπευτήριον, ἑκάστου τῶν ὁποίων ὁ ἐτήσιος μισθὸς δὲν δύναται νὰ ὑπερβαίνῃ τὸ ποσὸν τῶν δραχμῶν 360.

Ὅπου ὅμως ἕνεκα τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἀσθενῶν ἤθελον ἐνοικιασθῇ δύο οἰκίαι, διὰ νὰ τοποθετηθῶσιν οἱ νοσοῦντες, θέλει προστίθεσθαι καὶ ὁ ἀπαιτούμενος διὰ τὸ δεύτερον κατάστημα ἀριθμὸς τῶν ὑπηρετῶν, ὅστις δὲν θέλει ὑπερβαίνει ἐπίσης τὸν ἀριθμὸν τῶν πέντε.

Ἄρθρ. 7. Ὅστις τῶν ἀσθενῶν ἀποποιηθῇ τὴν εἰς τὸ θεραπευτήριον μετάβασίν του, θέλει μετάγεσθαι ἀναγκαστικῶς εἰς αὐτό.

Ἄρθρ. 8. Τὰ γενηθέντα καὶ γενησόμενα τυχὸν διὰ τὴν αὔξησιν τῶν κλινῶν ἔξοδα τῆς πρώτης ἀποκαταστάσεως, καὶ τῆς

συσκευῆς ἐν γένει τῶν θεραπευτηρίων εἶναι εἰς βάρος τοῦ Δημοσίου· τὰ δὲ τῆς θεραπείας καὶ διατροφῆς τῶν ἐν τοῖς θεραπευτηρίοις νοσηλευθησομένων προκαταβάλλονται μὲν ὑπὸ τοῦ δημοσίου, ἀλλὰ θέλουν ἀποδίδεσθαι ὑπ' αὐτῶν μετὰ τὴν θεραπείαν· καθόσον δέ τις τούτων εὑρίσκεται εἰς παντελῆ ἔνδειαν, τούτου τὰ ἔξοδα πληρώνονται ἀπὸ τὸν Δῆμον, εἰς τὸν ὁποῖον ἀνήκει, καθ' ὅσον δὲ ὁ Δῆμος ἀπορεῖ, μένουν εἰς βάρος τοῦ Δημοσίου.

Ἄρθρ. 9. Ἡ εἴσπραξις τῶν εἰς τὸν παρόντα Νόμον ἀναφερομένων δικαιωμάτων τοῦ δημοσίου ἐνεργεῖται κατὰ τὰς περὶ βιαίας εἰσπράξεως τῶν Δημοσίων φόρων ἐν ἰσχύϊ διατάξεις.

Ἄρθρ. 10. Οἱ βοηθοὶ τῶν ἰατρῶν, καὶ οἱ ὑπηρέται διορίζονται καὶ παύονται διὰ διαταγῶν τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργείου.

Ἄρθρ. 11. Τὰ συνεπείᾳ τοῦ ἀπὸ 11 Ἰουλίου 1847 Διατάγματος γεγονότα μέχρι τοῦδε ἔξοδα διὰ τὴν μισθοδοσίαν τοῦ προσωπικοῦ, διὰ τὴν διατροφὴν καὶ θεραπείαν τῶν νοσούντων, δι' ἐνοίκιον τῶν καταστημάτων, καὶ διὰ τὴν προμήθειαν τῶν κλινοστρωμνῶν καὶ λοιπῆς συσκευῆς, μένουν εἰς βάρος τοῦ Δημοσίου.

Ὁ Ἡμέτερος ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς θέλει δημοσιεύσει καὶ ἐκτελέσει τὸν παρόντα Νόμον.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 11 Αὐγούστου 1848.

Ο Θ Ω Ν.

Μ. ΡΟΥΦΟΣ.

Ἀπεφασίσθη δὲ, τυπωθέντα, νὰ διανεμηθῶσιν εἰς τοὺς ΚΚ. Γερουσιαστὰς, καὶ συνελθόντα τὰ τμήματα, νὰ διορίσωσιν Ἐπιτροπὴν πρὸς σύνταξιν τῆς ἀπαιτουμένης ἐκθέσεως.

Ἀναγνωσθεισῶν ἔπειτα δύο ἀναφορῶν τῶν Γερουσιαστῶν ΚΚ. Ρικάρδου Τζιώρτζ καὶ Ν. Πονηροπούλου, ἐξαιτουμένων τοῦ μὲν πρώτου ἑπταήμερον, τοῦ δὲ δευτέρου τριακονθήμερον ἀπουσίας ἄδειαν, ἡ Γερουσία ἀπεφάσισεν εἰς μὲν τὸν πρῶτον νὰ δοθῇ ἡ ζητουμένη ἄδεια, εἰς δὲ τὸν δεύτερον τότε, ὅταν οἱ ἐνταῦθα διαμένοντες ἦναι 36 κατὰ τὰ προαποφασισμένα.

Ἀνεγνώσθη μετὰ ταῦτα ἔκθεσις τῆς ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ ἀποικισμοῦ τῶν Κρητῶν Ἐπιτροπῆς, ἔχουσα, ὡς ἕπεται.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν!

Ἡ ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ ἀποικισμοῦ τῶν Κρητῶν Ἐπιτροπὴ, λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν τὸ Νομοσχέδιον τοῦτο, καὶ τὰ ἐγ

αὐτῷ ἀναφερόμενα ἔγγραφα, δηλαδὴ τὸ ΚΔ'. ψήφισμα τοῦ Κυβερνήτου, τὰ δύω Β. Διατάγματα τῶν 13/25 Ὀκτωβρίου 1834, καὶ 18/30 τοῦ αὐτοῦ μηνὸς καὶ ἔτους, ἀφορῶντα τὸν συνοικισμὸν τῶν Κρητῶν εἰς Μινώαν καὶ Μεθώνην, τὴν πρὸς τὴν Βουλὴν ἔκθεσιν τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν, καὶ τὰ ἐπὶ τῆς συζητήσεως τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου Πρακτικὰ τῆς Βουλῆς, ἐπεξῆλθε ταῦτα πάντα μετὰ τῆς δεούσης προσοχῆς.

Ὁρμωμένη δὲ ἀπὸ τὸ ἴδιον πνεῦμα, τὸ ὁποῖον ὡδήγησε καὶ τὴν Κυβέρνησιν, ἵνα διατάξῃ τὴν ἐν Ἑλλάδι ἀποκατάστασιν τῶν ἀποίκων Κρητῶν, καὶ περὶ πολλοῦ ποιουμένη τοῦ δικαίου τούτου μέτρου τὴν ἀκριβῆ ἐκτέλεσιν, εὑρέθη συμφωνοτάτη, ἵνα οἱ προσφυγόντες εἰς Ἑλλάδα, καὶ ἐν αὐτῇ ἀποικήσαντες ἀδελφοί μας Κρῆτες, πρὸς οὓς παρεχωρήθησαν μέχρι τοῦδε γαῖαι, λάβωσι τὰ τῆς ἰδιοκτησίας ἔγγραφα, συμφώνως καὶ ἀπαραλλάκτως μὲ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἀνωτέρω ΚΔ'. ψηφίσματος καὶ τῶν κατὰ συνέπειαν αὐτοῦ ἐκδοθέντων Β. Διαταγμάτων, καὶ ἐπὶ τῇ βάσει τούτων παραχωρηθῶσιν ὡσαύτως γαῖαι καὶ πρὸς ὅσους ἐκ τῶν ἤδη μεταναστευσάντων δὲν ἔλαβον εἰσέτι τοιαύτας.

Ἀλλὰ διὰ νὰ προβῇ ἡ Γερουσία ἐν πλήρει γνώσει, καὶ πεποιθήσει εἰς τὴν συζήτησιν καὶ ἐπιψήφισιν τοῦ περὶ οὗ ὁ λόγος Νομοσχεδίου, ἡ Ἐπιτροπὴ νομίζει, ὅτι εἶναι ἀνάγκη νὰ γνωρίσῃ προηγουμένως ἡ Γερουσία τὸν ἀριθμὸν τῶν οἰκογενειῶν, αἵτινες συνωκίσθησαν εἰς Μινώαν καὶ Μεθώνην, καὶ κατοικοῦσιν ἤδη εἰς αὐτὰς, καὶ τὸν ἀριθμὸν ὡσαύτως τῶν εἰς διάφορα ἄλλα μέρη τοῦ Βασιλείου κατοικουσῶν οἰκογενειῶν, ὅσαι δὲν ἔλαβον εἰσέτι γαίας, καὶ πρόκειται νὰ παραχωρηθῇ καὶ εἰς αὐτὰς τὸ παρὰ τοῦ Ψηφίσματος καὶ τῶν Β. Διαταγμάτων ὁριζόμενον ποσόν. Τοσούτῳ δὲ μᾶλλον θεωρεῖται ἀναγκαία ἡ γνῶσις τοῦ ἀριθμοῦ τῶν οἰκογενειῶν τούτων, καθ' ὅσον πρέπει νὰ γένῃ φροντὶς, ἵνα προληφθῶσιν αἱ μεγάλαι καὶ πολυειδεῖς καταχρήσεις, αἵτινες ἔλαβον ἤδη χώραν, ὡς τοῦτο ὁμολογεῖται καὶ ἀπ' αὐτὴν τοῦ Ὑπουργοῦ τὴν ἔκθεσιν, καὶ ἀπὸ τὰ Πρακτικὰ τῆς Βουλῆς.

Ἐκτὸς τούτων ἀνάγκη νὰ πληροφορηθῇ ἡ Γερουσία, ὁποῖον τὸ πραγματικὸν ποσὸν τῶν μέχρι τοῦδε παραχωρηθεισῶν εἰς Κρῆτας γαιῶν, καὶ ἂν ὁ εὐεργετικὸς σκοπὸς τοῦ Ἔθνους πρὸς τοὺς ἀδελφούς τούτους ἐπραγματοποιήθη, καὶ μέλλει νὰ πραγματοποιηθῇ ἀκριβῶς καὶ δικαίως.

Τούτων ἕνεκα, ἡ Ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ ζητηθῶσιν ἐκ μέρους τῆς Γερουσίας παρὰ τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν αἱ ἑξῆς πληροφορίαι.

α.) Πόσαι οἰκογένειαι Κρητῶν εὑρίσκονται καὶ κατοικοῦσιν ἤδη εἰς τὰς ἀποικίας Μινώαν καὶ Μεθώνην, καὶ ποῖον τὸ ποσὸν, τὸ ὁποῖον ἑκάστη αὐτῶν ἔλαβε, καὶ κατέχει ἐκ τῶν παρακειμένων εἴς τε τὴν Μινώαν, τὴν Μεθώνην καὶ ἀλλαχοῦ Ἐθνικῶν γαιῶν.

β.) Πόσαι ἄλλαι οἰκογένειαι ἀποίκων Κρητῶν κατοικοῦσιν εἰς τὰ διάφορα τοῦ Βασιλείου μέρη, εἰς ποίας ἐξ αὐτῶν παρεχωρήθησαν γαῖαι μέχρι τοῦδε, καὶ εἰς ποίας ὄχι, ὁποῖον τὸ πραγματικὸν ποσὸν τῶν παραχωρηθεισῶν γαιῶν, ποῦ κεῖνται αὗται, ἀπὸ ποίους κατέχονται ἤδη, καὶ ὑπὸ ποῖον τίτλον τὰς κατέχουσιν οἱ μὴ ὄντες Κρῆτες.

Σημειωτέον ὅτι, ὡς ὑπαγομένας εἰς τὴν κατηγορίαν τῶν ἀνωτέρω ἄρθρων, ἐννοεῖ ἡ Ἐπιτροπὴ τὰς οἰκογενείας ἐκείνας, αἵτινες χαίρουσι τὸ δικαίωμα τῆς προσκτήσεως γαιῶν κατὰ τὸ Ψήφισμα τοῦ Κυβερνήτου καὶ τὰ Β. Διατάγματα.

Αἱ πληροφορίαι αὗται, αἵτινες ἀπαιτοῦνται ἀναγκαίως διὰ νὰ γνωρίσῃ πρὸ πάντων τὸ Σῶμα τὸ πραγματικὸν ποσὸν τῶν μέχρι τοῦδε παραχωρηθεισῶν ἐν γένει γαιῶν κατὰ τὰ διάφορα μέρη τοῦ Κράτους, δύνανται, ὡς νομίζει ἡ Ἐπιτροπὴ, νὰ ληφθῶσι καὶ ταχέως καὶ ἀκριβῶς, ὅταν τὰ Ὑπουργεῖα τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ τῶν Οἰκονομικῶν ζητήσωσι καὶ λάβωσι, διὰ τῶν ἁρμοδίων ὑπαλλήλων Ἀρχῶν των, λεπτομερῆ σημείωσιν τῶν περὶ ὧν ὁ λόγος γαιῶν διὰ τακτικῆς νέας καταμετρήσεως, περιλαμβανούσης τὸ ποσὸν αὐτῶν, τὴν θέσιν, τὰ ὅρια τῶν Δήμων εἰς τὴν περιφέρειαν τοῦ ὁποίου κεῖνται, τὸ ὄνομα καὶ ἐπώνυμον ἐκείνων, πρὸς οὓς παρεχωρήθησαν, καὶ ἂν οὗτοι μένουσιν εἰς τὴν Ἑλλάδα, ἢ ἀνεχώρησαν, τὸ ὄνομα καὶ ἐπώνυμον ἐκείνων, οἵτινες τὰς κατέχουσιν ἤδη, καὶ ὑπὸ ποῖον τίτλον τὰς κατέχουσιν, ὅσοι τυχὸν ἐξ αὐτῶν δὲν εἶναι Κρῆτες.

Τὴν γνωμοδότησιν ταύτην ὑποβάλλει ἡ Ἐπιτροπὴ εἰς τὴν σύσκεψιν καὶ ἀπόφασιν τοῦ Σώματος.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 16 Ἰουλίου 1848.

Ἡ Ἐπιτροπὴ

Π. Γιατράκος.
Χρ. Βλάσσης.
Σπ. Παπαλεξόπουλος.

Εἷς τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, λαβὼν τὸν λόγον, παρετήρησεν ὅτι κατὰ τὸν Κανονισμὸν πρέπει νὰ τυπωθῇ ἡ διαληφθεῖσα

ἔκθεσις, καὶ ἀφοῦ ἔλθῃ εἰς συζήτησιν τὸ περὶ οὗ αὕτη ἀφορᾷ ἀντικείμενον, τότε ἡ Γερουσία ἀποφασίζει, ἂν δέχηται, ἢ μὴ, τὴν γνώμην τῆς Ἐπιτροπῆς, τοῦ νὰ δοθῶσι δηλονότι προηγουμένως αἱ ζητούμεναι πληροφορίαι ἀπὸ τὸ ἁρμόδιον Ὑπουργεῖον, διόδι ἄλλως παραβαίνομεν τὸν Κανονισμόν.

Ἡ διάταξις τοῦ 22 ἄρθρου τοῦ Κανονισμοῦ, ἀντέταξεν ἓν μέλος τῆς εἰσηγητικῆς Ἐπιτροπῆς, ἐφαρμόζεται, ὅταν ἡ διορισθεῖσα Ἐπιτροπὴ φέρῃ εἰς συζήτησιν τὸ ἀντικείμενον, τοῦ ὁποίου τὴν προεξέτασιν ἐπεχειρίσατο. Ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου τοιοῦτον τι δὲν λαμβάνει χώραν· διότι ἡ Ἐπιτροπὴ, πληροφορηθεῖσα, ὅτι συνέβησαν πλεῖσται καταχρήσεις κατὰ τὴν παραχώρησιν τῶν εἰς τοὺς Κρήτας γαιῶν, ὅτι τούτοις τινὲς μὲν τούτων ἔλαβον 1000 στρέματα, τινὲς δὲ οὐδὲ ἕν, ὅτι αἱ ἐξ εἰκοσιδύο χιλιάδων στρεμμάτων γαῖαι, κείμεναι ἐν τῇ Ἀργαλίδι, καὶ παραχωρηθεῖσαι εἰς τοὺς Κρῆτας, κατέχονται ὑπ' ἄλλων, καὶ οὐχὶ ὑπὸ Κρητῶν, εἰς οὓς εἶχον παραχωρηθῇ, ὅτι τινὲς τούτων ἀνεχώρησαν κτλ. ἐνόμισεν ὀρθότερον νὰ πληροφορηθῇ ἡ Γερουσία, πόσοι ἔλαβον, πόσον ἕκαστος ἔλαβε κτλ. ἵνα ἐν πλήρει γνώσει τῶν γεγονότων προβῇ εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου· διὰ δὲ τῶν ζητουμένων πληροφοριῶν δὲν προέθετο ἡ Ἐπιτροπὴ νὰ προσβάλῃ τὸ δικαίωμα τῶν Κρητῶν, ἀλλὰ μᾶλλον δικαιώτερον νὰ τὸ ἐκπληρώσῃ.

Παρατηρήσαντος δ' ἄλλου, ὅτι, αἱ περὶ ὧν ὁ λόγος πληροφορίαι, ἀφορῶσι τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ Νόμου, καὶ ἑπομένως ἡ ἐκτελεστικὴ Ἐξουσία, κατὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ προκειμένου Νόμου, δύναται νὰ ἐξετάσῃ, ἂν ἔγειναν, ἢ μὴ, καταχρήσεις περὶ τὴν παραχώρησιν τῶν εἰς πολλοὺς Κρῆτας γαιῶν, ἡ διοριζομένη Εἰσηγητικὴ Ἐπιτροπὴ, ἐπέφερεν ἄλλος, ἔχουσα τὸ δικαίωμα νὰ συλλέγῃ ἁπάσας τὰς εἰς τὴν ἐπεξεργασίαν Νομοσχεδίου τινος ἀναγκαιούσας πληροφορίας, δύναται νὰ ζητῇ ταύτας παρὰ τῶν ἁρμοδίων Ἀρχῶν· καὶ ἂν αὗται ἀρνηθῶσι νὰ τὰς δώσωσι, νὰ γνωστοποιήσῃ προφορικῶς τὴν ἄρνησιν ταύτην εἰς τὴν Γερουσίαν, ἥτις τότε διὰ τρόπου ἐπισημωτέρου δύναται νὰ τὰς ζητήσῃ. Ἂν τοιοῦτόν τι ἔκαμνε καὶ ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἡ Ἐπιτροπὴ, δὲν ἠθέλαμεν ἤδη ὑποπέσει εἰς τὴν καινοτομίαν ταύτην, οὐδὲ προβῇ εἰς τοιαύτας συζητήσεις. Ἐν τούτοις, ἐπειδὴ ἡ Ἐπιτροπὴ δὲν δύναται νὰ προχωρήσῃ εἰς τὴν οὐσίαν τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου ἄνευ τῶν ζητουμένων πληροφοριῶν, πρέπει ν' ἀποφανθῇ ἡ Γερουσία περὶ τῆς προσαγωγῆς των.

Παρατηρήσαντος δέ τινος μέλους τῆς Ἐπιτροπῆς, ὅτι, γνω-

ρίζουσα ἡ Ἐπιτροπὴ τὴν δυσκολίαν τοῦ νὰ δοθῶσιν αἱ πληροφορίαι, ἐνόμισεν καταλληλότερον νὰ ζητηθῶσιν ἐγγράφως παρὰ τῆς Γερουσίας ὅλης, διὰ νὰ δοθῶσιν ταχύτερον, καὶ ὅτι τὸ ἀναγνωσθὲν τῆς ἐπιτροπῆς ἔγγραφον δὲν πρέπει νὰ θεωρηθῇ ὡς ἔκθεσις κατὰ τὴν κυρίαν σημασίαν, τὴν ὁποίαν ἀποδίδει τὸ 22 ἄρθρον τοῦ Κανονισμοῦ, ἀλλ' ἁπλῶς ὡς ἔγγραφος αἴτησις, σκοπὸν μόνον ἔχουσα τὴν χορήγησιν τῶν ἐν αὐτῇ διαλαμβανομένων πληροφοριῶν, καὶ ὄχι τὴν εἰς συζήτησιν εἰσαγωγὴν τοῦ Νομοσχεδίου, τὸ ὁποῖον αἱ μνησθεῖσαι πληροφορίαι ἀφορῶσιν, ἡ Γερουσία ἀπεφάσισε, νὰ σταλῇ ἀντίγραφον τοῦ περὶ οὗ ὁ λόγος ἐγγράφου τῆς ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ συνοικισμοῦ τῶν Κρητῶν Ἐπιτροπῆς εἴς τε τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν, καὶ εἰς τὸ τῶν Οἰκονομικῶν, διὰ νὰ φροντίσωσι, καὶ ἀποστείλωσιν ἀμφότερα, ὅσον ἔνεστι τάχιον, τὰς ἐν τῷ ἐγγράφῳ τούτῳ διαλαμβανομένας πληροφορίας.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κ. Πρόεδρος ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν.

Ὁ Πρόεδρος

Χ. ΚΛΟΝΑΡΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι

Ν. ΜΕΞΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς

Ν. Χρυσόγελος.

Χ. Βλάσσης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 23 Ἰουλίου 1848. ἡμέρᾳ παρασκευῇ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων 32 μελῶν, ὁ προεδρεύων Ἀντιπρόεδρος Κ. Χ. Κλονάρης, κωλυομένου τοῦ Προέδρου Κυρίου Α. Δελληγιάννη, κηρύττει τὴν ἔναρξιν τῆς Συνεδριάσεως περὶ τὴν 11 ὥραν Π. Μ.

Τὰ Πρακτικὰ τῆς προλαβούσης ἀναγνωσθέντα, ἐγκρίνονται, μηδεμιᾶς γενομένης ἐνστάσεως.

Μετὰ ταῦτα ὁ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Ὑπουργὸς ἀνέγνω Νομοσχέδιον περὶ μισθοδοσίας τῶς Εἰρηνοδικῶν καὶ τῶν παρ' αὐτοῖς Γραμματέων, καὶ τὴν αἰτιολογικὴν ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου τούτου ἔκθεσιν, ἔχοντα οὕτως.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Κύριοι!

Μία ἀπὸ τὰς πρώτας τοῦ λαοῦ ἀνάγκας εἶναι καὶ ἡ καλὴ διαχείρισις τῆς Δικαιοσύνης ὑπὸ τῶν Εἰρηνοδικῶν. Τὰς διαφορὰς τοῦ πλήθους, ὅσαι ἀναφύονται εἰς τὰς νομικὰς σχέσεις τοῦ καθημερινοῦ βίου αὐτοῦ, ἔταξεν ὁ Νομοθέτης εἰς τὴν δικαιοδοσίαν τῶν δικαστῶν τούτων, τὴν ὁποίαν προσδιώρισε σύντομον καὶ ἁπλουστάτην, ἀναθέσας αὐτοῖς καὶ τὸ πολύτιμον δικαίωμά τοῦ συμβιβάζειν πατρικῶς τὰ διαφερόμενα μέρη· ἀλλὰ δυστυχῶς τὰ τοιαῦτα πλεονεκτήματα τῆς εἰρηνοδικιακῆς δικαιοδοσίας ἐκμηδενίζονται ἐν τῇ πράξει ἕνεκα τῆς εὐτελοῦς ἀντιμισθίας, τὴν ὁποίαν οἱ Δικασταὶ οὗτοι λαμβάνουσιν, καὶ ἥτις δὲν ἐπαρκεῖ οὐδὲ εἰς τὰς ἀπολύτους ἀνάγκας τοῦ ζῆν αὐτῶν.

Ἡ Κυβέρνησις, συνειδοῦσα τὸ ἀτόπημα τοῦτο, ἔσπευσε νὰ τὸ θεραπεύσῃ διὰ προσδιορισμοῦ ἀναλόγου μισθοδοσίας. Εἰς τὸν σκοπὸν τοῦτον ὑπέβαλε Νομοσχέδιον πρὸς τὴν Βουλὴν ψηφισθὲν παρ' αὐτῆς, καὶ τὸ ὁποῖον ὑποβάλλεται ἤδη καὶ εἰς τὴν Γερουσίαν διὰ νὰ τύχῃ τῆς ἐπιψηφίσεώς της.

Τὸ εἰρημένον Νομοσχέδιον συνοδευόμενον ὑπὸ ἑνὸς πίνακος τῶν Εἰρηνοδικείων, διαιρεῖ ταῦτα εἰς τέσσαρας τάξεις καθόσον ἀφορᾷ τὴν μισθοδοσίαν, προσδιορίζον ἴδιον μισθὸν διὰ πᾶσαν μίαν τάξιν. Ὁ λόγος τῆς τοιαύτης κλασοποιήσεως στηρίζεται εἰς τὴν διαφορὰν τῶν Εἰρηνοδικείων πρὸς ἄλληλα κατά τε τὸν πληθυσμόν, τὰς ἐργασίας καὶ τὸ δαπανηρὸν τοῦ τόπου τῆς ἕδρας ἑκάστου.

Ἡ ἀπαιτουμένη δὲ ἐτησία δαπάνη διὰ τὴν πραγματοποίησιν τοῦ ὑποβαλλομένου Νομοσχεδίου εἶναι διὰ μισθοδοσίαν τοῦ προσωπικοῦ . . . . . δραχ. 201,720:—
δι' ἐπιχορήγησιν γραφικῶν ἐξόδων . . . » 16,128:—

» 217,848:—

Ἐκπίπτονται ὅσα ἐδαπανῶντο μέχρι σήμερον ἐκ τοῦ ἡμίσεως τοῦ καταναλισκομένου σφραγιστοῦ χάρτου . . . . . » 193,760:33

Διαφορὰ ἐπὶ πλέον . . . » 24,087:67

Περὶ τοῦ ἀνωτέρω ἀποτελέσματος ἐσωκλείεται λεπτομερὴς λογαριασμός.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 21 Ἰουλίου 1848

Ὁ Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης
Γ. Α. ΡΑΛΛΗΣ.

Δαπάνη τῶν Εἰρηνοδικείων τοῦ Κράτους κατὰ τὴν δυνάμει τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ περὶ μισθοδοσίας αὐτῶν Νομοσχεδίου, διαίρεσιν αὐτῶν, καὶ κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 3 αὐτοῦ.

Διὰ μισθόν:

1)	5. Εἰρηνοδικῶν ά. τάξεως ἀνὰ δρ. 180 ἑκάστου μηνιαίως, ὅλων κατὰ μῆνα 900, ἐτησίως δρ.			10,800
	27. Ὁμοίων β'. τάξ. ὅλ. μηνιαίως 2940, ἐτησ.			35,280
	56. Ὁμοίων γ'. » » 4070, »			48,840
	24. Ὁμοίων δ'. » » 1680, »			20,160
				115,080
2)	5. Γραμματέων Εἰρηνοδικείων ά. τάξεως ἀνὰ δραχ. 100 ἑκάστου μηνιαίως ὅλων 500, ἐτησίως	6,000		
	27. Ὁμοίων β' τάξεως ἀνὰ δρ. 80 ὅλων μηνιαίως 2160, ἐτησίως	25,920		
	56. Ὁμοίων γ' τάξεως ἀνὰ 60 δραχ. ὅλων μηνιαίως 3360, ἐτησίως.	40,320		86,640
	24. Ὁμοίων δ'. τάξεως ἀνὰ 50 δραχ. ὅλων μηνιαίως 1200, ἐτησίως	14,400		
				201,720
3)	Δι' ἐπιχορήγησιν τῶν γραφικῶν ἐξόδων τῶν 112 Εἰρηνοδικείων ἀνὰ δρ. 12 ἑκάστου αὐτῶν κατὰ μέσον ὅρον, μηνιαίως μὲν δρ. 1344, ἐτησίως δὲ			16,128
				217,848
	Τὰ δαπανώμενα σήμερον ἐτησίως . . .			193,760:33
	Ὑπέρβασις τῆς κατὰ τὸ Νομοσχέδιον δαπάνης			24,087:67

Παρατηρήσεις.

1) Ὁ ὑπολογισμὸς τῆς ἐτησίας δαπάνης τῶν Εἰρηνοδικείων κατὰ τὸ Νομοσχέδιον ἐγένετο κατὰ τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 2 καὶ 3 αὐτοῦ.

2) Τὸ ποσὸν τῶν δραχμῶν 193,760:33, σημειούμενον ἀνωτέρω ὅτι δαπανᾶται ὡς ἔγγιστα σήμερον εἰς μισθοληψίαν τῶν Εἰρηνοδικῶν καὶ τῶν Γραμματέων των, συνίσταται ἐκ τῶν ἑρεξῆς κονδυλίων.

ά) Ἀπὸ τὸ εἰς 95 Εἰρηνοδίκας καὶ Γραμματεῖς αὐτῶν διδόμενον ἐπιμίσθιον εἰς τοὺς μὲν ἀνὰ δραχ. 20, εἰς τοὺς δὲ ἀνὰ

δραχμὰς 15 μηνιαίως, ἐτησίως δὲ ὅλων συμποσούμενον εἰς δραχμάς 39,900

β') Ἀπὸ τὰ ἥμισυ τέλη τοῦ καταναλισκομένου σφραγισοῦ χάρτου εἰς τὰς περὶ πολιτικῆς καὶ πταισματικῆς δικαιοσύνης πράξεις των, καὶ εἰς τὴν συμβολαιογραφικὴν ὑπηρεσίαν τῶν συμβολαιογραφούντων Εἰρηνοδικῶν· ὡς ὅρος τούτων ἐλήφθησαν τὰ πληρωθέντα τοῖς ταμίοις τοῦ Κράτους μέχρι τῆς 31 Δεκεμβρίου 1844 ἀπὸ τοὺς Εἰρηνοδίκας διὰ σφραγιστὸν χάρτην, καταναλωθέντα πραγματικῶς καὶ ὑπολογισθέντα εἰς πταισματικὰς δίκας· κατὰ τὰς πληροφορίας τῶν Ταμιῶν ταῦτα ἀναβαίνουσιν εἰς δραχ. 277,720:66 διὰ τὴν μερίδα τῶν Εἰρηνοδικῶν εἰς δρ. 138,860:33

Προσθετέον καὶ ὅσον οἱ Εἰρηνοδίκαι εἶχον μὲν πιθανῶς δαπανήσει σφραγιστὸν χάρτην μέχρι τῆς 31 Δεκεμβρίου 1844, ἀλλὰ δὲν εἶχον παραδώσει εἰς τὰ Ταμεῖα τὸ ἀντίτιμον, μὴ λαβόντες ἀνάγκην νὰ ἀγοράσωσι τοιοῦτον χάρτην τινῶν κλάσεων, ὡς συνήθως συμβαίνει, καθ' ὑπολογισμὸν δρ. 30,000 διὰ τὴν μερίδα τῶν ἀποδοχῶν τῶν Εἰρηνοδικῶν 15,000 — } 153,860:33

193,760:33

Ἡ ἀπαιτουμένη δαπάνη κατὰ τὸ Νομοσχέδιον 217,848:

Ὑπέρβασις τῆς παρ' αὐτοῦ ἀπαιτουμένης δαπάνης ἀπὸ τὴν μέχρι σήμερον πραγματοποιουμένην ἐτησίως 24,087:67

Ἐν Ἀθήναις τὴν 20 Ἰουλίου 1848.

Ὁ Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης
Γ. Α. ΡΑΛΛΗΣ.

ΟΘΩΝ
ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Τὸ ἀκόλουθον Νομοσχέδιον θέλει ὑποβληθῆ εἰς τὴν Γερουσίαν παρὰ τοῦ Ἡμετέρου Ὑπουργοῦ τῆς Δικαιοσύνης ὅστις θέλει τὸ ὑποστηρίξει κατὰ τὴν ἐνώπιον αὐτῆς συζήτησίν του.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, διατάττομεν τὰ ἀκόλουθα.

Ἄρθρ. 1. Οἱ Εἰρηνοδίκαι μετὰ τῶν Γραμματέων των λαμβάνουσι τακτικὸν μισθὸν ἐκ τοῦ δημοσίου ταμείου, ἀντὶ τῶν μέχρι τοῦδε δικαιωμάτων καὶ τῆς ἀντιμισθίας των, ἅτινα καταργοῦνται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος Νόμου.

Ἄρθρ. 2. Ὡς πρὸς τὴν μισθοδοσίαν των οἱ Εἰρηνοδίκαι καὶ οἱ Γραμματεῖς των κατατάσσονται εἰς τέσσαρας τάξεις κατὰ τὸν ἐπισυνημμένον κατάλογον· ὁ δὲ μηνιαῖος αὐτῶν μισθὸς εἶναι.

Τῶν μὲν Εἰρηνοδικῶν ἁ τάξεως ἑκάστου ἀνὰ δραχ		180
Τῶν τῆς β΄. τάξεως ὁμοίως	»	130
Τῶν τῆς γ΄. τάξεως ὁμοίως	»	100
Τῶν τῆς δ΄. τάξεως ὁμοίως	»	70
Τῶν Γραμματέων τῶν Εἰρηνοδικείων.		
Τῶν τῆς ἁ. τάξεως ἑκάστου ἀνὰ . . . . . δραχ		100
Τῶν τῆς β΄. » » »	»	80
Τῶν τῆς γ΄. » » »	»	60
Τῶν τῆς δ΄. » » »	»	50

Ἄρθρ. 3. Οἱ συμβολαιογραφοῦντες Εἰρηνοδίκαι τῆς β΄. καὶ γ΄. τάξεως λαμβάνουσι τὸν μισθὸν τῆς ἀμέσως ἐπομένης, πρὸς δὲ καὶ τὸ ἥμισυ τῆς ἀξίας τοῦ καταναλισκομένου παρ' αὐτῶν σφραγιστοῦ χάρτου εἰς τὴν συμβολαιογραφικὴν των ὑπηρεσίαν· αὐτὸ δὲ τοῦτο λαμβάνουσι καὶ οἱ τῆς δ΄. τάξεως.

Ἄρθρ. 4. Ἐκτὸς τοῦ μισθοῦ δίδεται εἰς τοὺς Εἰρηνοδίκας ἢ τοὺς νομίμους ἀναπληρωτὰς αὐτῶν, δι' ἀνάγκας τῆς Εἰρηνοδιακῆς ὑπηρεσίας των, καὶ διὰ γραφικὴν ὕλην τῶν ὁποίων ἐπιφορτίζονται νὰ ἐνεργῶσι κατὰ τὴν ποινικὴν δικονομίαν προανακρίσεων, μηνιαία ἐπιχορήγησις, μὴ ὑπερβαίνουσα τὸν ὅρον τῶν δραχ. 20 δι' ἕκαστον Εἰρηνοδικείου γραφεῖον.

Τὰ ἐνοίκια ὅμως τῶν καταστημάτων αὐτῶν θέλουν πληρώνεσθαι ἐξ ἴσου ἀπὸ τοὺς εἰς τὴν περιφέρειαν ἑκάστου αὐτῶν ὑπαγομένους δήμους.

Ἄρθρ. 5. Τὰ προσγινόμενα εἰς τὸ δημόσιον ταμεῖον χρήματα ἐκ τῆς κρατήσεως μέρους ἢ ὁλοκλήρου τοῦ μισθοῦ Εἰρηνοδίκου τινὸς ἢ Γραμματέως Εἰρηνοδικείου, μὴ ὑπαρχόντων ἢ ἀπόντων αὐτῶν, δίδονται εἰς τοὺς νομίμους ἀναπληρωτὰς αὐτῶν, Εἰρηνοδικιακὸν Πάρεδρον ἢ ὑπογραμματέα.

Ἄρθρ. 6. Ἡ ἀξία τοῦ σφραγιστοῦ χάρτου τῆς μελανῆς σφραγίδος τὴν ὁποίαν μεταχειρίζονται ἢ ὑπολογίζουσιν οἱ Εἰρηνοδίκαι καὶ Γραμματεῖς των εἰσάγεται ὁλοκλήρως εἰς τὸ δημό-

σιον ταμεῖον, οἱ δὲ παρ' αὐτοῖς κλητῆρες λαμβάνουσι τὸ ἥμισυ τοῦ παρ' αὐτῶν καταναλισκομένου χαρτοσήμου.

Ὁ παρὼν Νόμος ψηφισθεὶς παρὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, καὶ κυρωθεὶς σήμερον παρ' Ἡμῶν, θέλει δημοσιευθῆ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως διὰ νὰ ἰσχύῃ ὡς Νόμος τοῦ Κράτους.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 20 Ἰουλίου 1848.

Ο Θ Ω Ν

Γ. Α. ΡΑΛΛΗΣ.

Διαίρεσις τῶν εἰρηνοδικείων τοῦ κράτους εἰς τέσσαρας τάξεις κατὰ τὸ ἄρθρον 2 τοῦ περὶ μισθοδοσίας τῶν Εἰρηνοδικῶν καὶ τῶν Γραμματέων των Νομοσχεδίου.

Αὐξων ἀριθμ.	Τάξις	Εἰρηνοδικεῖα
1	Α	Εἰρηνοδ. Ἑρμουπόλεως
2	»	» Ναυπλίου
3	»	» Πατρῶν
4	»	» Νοτ. πλ. Ἀθηνῶν
5	»	» Βορ. πλ. Ἀθηνῶν
1	Β.	» Χαλκίδος
2	»	» Ἄνω Σύρου
3	»	» Ἄργους
4	»	» Σπάρτης
5	»	» Καλαμῶν
6	»	» Θουρίας
7	»	» Παμίσσου
8	»	» Τριπόλεως
9	»	» Αἰγίου
10	»	» Μεσολογγίου
11	»	» Λαμίας
12	»	» Ὕδρας
13	»	» Σπετζῶν
14	»	» Κορινθίας
15	»	» Καλαβρύτων
16	»	» Ηὐργου
17	»	» Κυπαρισσίας
18	»	» Ἀνδριτζαίνης
19	»	» Ἐράνης
20	»	» Βονίτζης
21	»	» Λεβαδείας
22	»	» Ἀμφίσσης
23	»	» Πειραιῶς
24	»	Εἰρηνοδ. Θήρας
25	»	» Ὑψοῦντος
26	»	» Εὐρυτανίας
27	»	» Θηβῶν
1	Γ.	» Νεμέας
2	»	» Τρικάλων
3	»	» Φενεοῦ
4	»	» Καλαβρίας
5	»	» Μάσσητος
6	»	» Καλτεζιῶντος
7	»	» Ὀρχομενοῦ
8	»	» Πάρνωνος
9	»	» Ἄστρους
10	»	» Μεγαλουπόλεως
11	»	» Ψωφίδος
12	»	» Νυμφασίας
13	»	» Ἐλευσῖνος
14	»	» Κροκεῶν
15	»	» Χρυσάφης
16	»	» Ἐπιδ. Λιμηρᾶς
17	»	» Γυθείου
18	»	» Πρασσιῶν
19	»	» Πύλου
20	»	» Κορώνης
21	»	» Οἰχαλίας
22	»	» Βώλακος
23	»	» Οἰτύλου
24	»	» Κάμπου

25	»	»	Φαρῶν
26	»	»	Ἀροανείας
27	»	»	Νωνάκριδος
28	»	»	Ἠλιδος
29	»	»	Μυρτουντίων
30	»	»	Λαμπίας
31	»	«	Τήνου
32	»	»	Ἄνδρου
33	»	»	Μύλου
34	»	»	Νάξου
35	»	Εἰρηνοδ.	Ξηροχωρίου
36	»	»	Κύμης
37	»	»	Καρύστου
38	»	»	Σκοπέλου
39	»	»	Αἰτωλικοῦ
40	»	»	Ξηρομέρου
41	»	»	Βάλτου
42	»	»	Ἀγρινίου
43	»	»	Κουρήτιδος
44	»	»	Ἀγραίων
45	»	»	Κραββάρων
46	»	»	Ναυπακτίας
47	»	»	Ὑπάτης
48	»	»	Ἀμαλιαπόλεως
49	»	»	Ἀταλάντης
50	»	»	Δωριέων
51	»	»	Γαλαξειδίου
52	»	»	Δωρίδος
53	»	»	Ποτιδανείας
54	»	»	Αἰγίνης
55	»	»	Χαιρωνείας
56	»	»	Μεγάρων
1	Δ.	»	Ἐπιδ. Ἀργολ.
2	»	»	Πανόρμου
3	»	»	Μυκώνου
4	»	»	Κύθνου
5	»	»	Κέας
6	»	»	Σερίφου
7	»	»	Κορθίου
8	»	»	Γαυρίου
9	»	»	Κιμώλου
10	»	»	Σίφνου
11	»	»	Φολεγάνδρου
12	»	»	Σικίνου
13	»	»	Τραγαίας
14	»	»	Πάρου
15	»	»	Καλλίστης
16	»	»	Ἴου
17	»	»	Ἀνάφης
18	»	»	Ἀμοργοῦ
19	»	»	Λίμνης
20	»	»	Σκιάθου
21	»	»	Σκύρου
22	»	»	Σαλαμῖνος
23	»	»	Ἐλευσῖνος
24	»	»	Εἰδυλλίας

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 21 Ἰουλίου 1848.

Ὁ Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης Γ. Α. ΡΑΛΛΗΣ.

Ἀπεφασίσθη δὲ, ἵνα τυπωθῇ καὶ διανεμηθῇ τὸ εἰρημένον Νομοσχέδιον εἰς τὰ μέλη τοῦ Σώματος, καὶ συνελθόντα τὰ Τμήματα εἰς προεξέτασιν αὐτοῦ, διορίσωσιν Ἐπιτροπὴν πρὸς σύνταξιν τῆς ἀπαιτουμένης ἐκθέσεως.

Ἀνεγνώσθη ἔπειτα ἡ παρὰ τῆς Ἐπιτροπῆς συνταχθεῖσα ἔκθεσις, ἐπὶ τοῦ καθυποβληθέντος Νομοσχεδίου περὶ τοῦ πρὸς ἐξακολούθησιν τῆς προκυμαίας Πειραιῶς φόρου, ἔχουσα οὕτως.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν

Διεξελθοῦσα μετ ἐπιστασίας ἡ Ἐπιτροπὴ τὸ « περὶ τοῦ πρὸς ἐξακολούθησιν τῆς προκυμαίας Πειραιῶς φόρου » Νομοσχέδιον, τὴν συνοδεύουσαν αὐτὸ αἰτιολογικὴν ἔκθεσιν τοῦ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργοῦ καὶ τὰ προκαλέσαντα τὴν ἐπιβολὴν τοῦ φόρου τούτου Βασιλικὰ Διατάγματα τῆς 24 Αὐγούστου, 16 Ὀκτωβρίου 1836 καὶ 30 Ἰαννουαρίου 1837, καθὼς καὶ τὴν πρὸς τὴν Βουλὴν ἔκθεσιν τοῦ ἰδίου Ὑπουργοῦ καὶ τὰ ἐπὶ τῆς συζητήσεως τοῦ Νομοσχεδίου αὐτοῦ πρακτικὰ αὐτῆς, καὶ

Παρατηρήσασα, ὅτι διὰ τῆς ἐπιβολῆς τοῦ εἰρημένου φόρου οὐχὶ μόνον προσεγένετο μεγίστη ἄχρι τοῦδε εἰς τὸν τόπον καὶ τὸ ἐμπόριον ὠφέλεια, ἀλλ' ὑπόσχεται νὰ παρέξῃ τοιαύτην καὶ εἰς τὸ μέλλον ἕνεκα τῆς εἰς τὸν λιμένα ἀσφαλοῦς προσορμίσεως τῶν πλοίων, δὲν ἐδίστασε νὰ παραδεχθῇ τὴν ἀρχὴν καὶ τὰ καθέκαστα τοῦ εἰρημένου Νομοσχεδίου ἄνευ μηδεμιᾶς τροποποιήσεως. Ἑπομένως συνίστησι τὴν παραδοχὴν αὐτοῦ καὶ εἰς τὴν ὁλομέλειαν τοῦ Σώματος.

Ἐξ ὅσων ὅμως πληροφοριῶν ἔλαβεν ἡ Ἐπιτροπὴ, δὲν δύναται νὰ μὴ ἐκφράσῃ τὴν λύπην της διὰ τὴν εἰσχωρήσασαν ἐκ μέρους τῶν κατὰ καιροὺς ἐπιφορτισθέντων τὴν εἴσπραξιν τοῦ φόρου τούτου εἰσπρακτόρων πρὸ τῆς 3 Σεπτεμβρίου καὶ πολὺ περισσότερον μετὰ ταῦτα κατάχρησιν, ἕνεκα τῆς ὁποίας ἠναγκάσθη πρὸ μικροῦ ἡ Κυβέρνησις νὰ συστήσῃ Ἐπιτροπὴν διὰ νὰ ἐξελέγξῃ τήν τε εἴσπραξιν καὶ διαχείρισιν αὐτοῦ.

Τὰς πληροφορίας ταύτας ἐνόμισεν ἀναγκαῖον ἡ Ἐπιτροπὴ νὰ γνωστοποιήσῃ εἰς τὴν Γερουσίαν, διὰ νὰ προκαλέσῃ τὴν προσοχὴν τῶν ἁρμοδίων Ὑπουργῶν κατὰ τοῦτο, καὶ συστήσῃ εἰς αὐτοὺς τὴν αὐστηρὰν ἐπιτήρησιν εἰς τὴν ἐξέλεγξιν τοῦ φόρου τούτου, νὰ χορηγήσουν δὲ εἰς τὴν συστηθεῖσαν Ἐπιτροπὴν ἅπαντα τὰ πρὸς ἀνακάλυψιν τῶν καταχρήσεων μέσα, καὶ φροντίσουν συγχρόνως, οὐχὶ μόνον περὶ τῆς τιμωρίας τῶν καταχραστῶν κατὰ τὸν Νόμον, πρὸς παραδειγματισμὸν, ἀλλὰ καὶ περὶ τῆς τακτικῆς εἰσπράξεως καὶ διαχειρήσεως αὐτοῦ, διὰ νὰ φθάσωμεν ἅπαξ εἰς τὴν ποθουμένην πιστὴν τῶν Νόμων ἐφαρμογὴν καὶ ἐνέργειαν, καὶ τὴν περιστολὴν τῶν καταχρήσεων εἰς τὸ μέλλον.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 22 Ἰουλίου 1848,

Ἡ ἐπιτροπὴ

Α. Μοναρχίδης, Γ. Νοταρᾶς, Ν. Μέξης, Ἀθ. Λιδωρίκης.

Μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν αὐτῆς ἀπεφασίσθη νὰ τυπωθῇ καὶ διανεμηθῇ εἰς τὰ μέλη τοῦ Σώματος, καὶ κατὰ τὴν 26 νὰ προτεθῇ εἰς συζήτησιν.

Ἀνεγνώσθη ἔπειτα ἡ ἔκθεσις τῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων τοῦ Κράτους διὰ τὸ ἐνεστὼς ἔτος, ἔχουσα οὕτως.

ΕΚΘΕΣΙΣ

τῆς ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ Ἐπιτροπῆς.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Ἡ Ἐπιτροπή Σας, Κύριοι, εἰς τὴν ὁποίαν ἀνεθέσατε τὴν ἐπεξεργασίαν τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων τοῦ τρέχοντος ἔτους, περαιώσασα τὰς ἐργασίας της, λαμβάνει τὴν τιμὴν νὰ καθυποβάλῃ εἰς τὸ Σ. τοῦτο Σῶμα τὴν συνταχθεῖσαν Γενικὴν Ἔκθεσιν ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τούτου.

Τὸ ἔργον τῆς Ἐπιτροπῆς, ἔργον δυσχερὲς καὶ χρῄζον πολλῆς μελέτης, δὲν εἶναι βέβαια τέλειον καὶ ἐξηκριβωμένον, οὐδὲ ἦτο δυνατὸν νὰ γίνῃ τοιοῦτον εἰς ὀλίγων ἡμερῶν διάστημα, πέραν τοῦ ὁποίου δὲν ἠδύνατο ἡ Ἐπιτροπὴ νὰ παρατείνῃ τὰς ἐργασίας της, ἀποβλέπουσα εἰς τὸ κατεπεῖγον τοῦ καιροῦ καὶ τὸ σπουδαῖον τῶν περιστάσεων, καὶ ὁδηγουμένη ἀπὸ τὴν ὁποίαν ἐξέφρασαν γνώμην πολλὰ τῶν ἐντίμων μελῶν τῆς Γερουσίας περὶ τῆς ταχείας ἐπιψηφίσεως τοῦ Προϋπολογισμοῦ· πέποιθε διὰ ταῦτα ἡ Ἐπιτροπὴ, ὅτι θέλει τύχει τῆς συγνώμης τοῦ Σ. τούτου Σώματος, ἐὰν δὲν ἀπαντήσῃ εἰς τὴν προκειμένην ἔκθεσιν ὅλην τὴν λεπτομέρειαν ἐφ' ἑνὸς ἑκάστου Κεφαλαίου καὶ ἄρθρου, ὅταν μάλιστα πληροφορηθῇ ὅτι οὐδὲν τούτων παρέλειπεν ἀνεξέταστον ἡ Ἐπιτροπὴ, διεξελθοῦσα τὰς αἰτιολογικὰς ἐκθέσεις τῶν Ὑπουργῶν, καὶ τοὺς πίνακας τῆς λεπτομερείας ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ ἑνὸς ἑκάστου Ὑπουργείου, ἀνατρέξασα εἰς τοὺς καταστατικοὺς Νόμους, τοὺς Κανονισμοὺς καὶ τὰ Διατάγματα, ἐπὶ τῶν ὁποίων ἕκαστον ποσὸν στηρίζεται, καὶ ζητήσασα πρὸς τούτοις πληροφορίας παρὰ τῶν Ὑπουργείων, ὅπου τοῦτο ἐθεωρήθη ἀναγκαῖον· ἀλλὰ θηρωμένη τὴν συντομίαν, ἐνόμισε περιττὸν νὰ συμπεριλάβῃ εἰς τὴν ἔκθεσίν της τὰ κεφάλαια καὶ ἄρθρα τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων τὰ ὁποῖα παρεδέχθη, ὅπως ἐψηφίσθησαν παρὰ τῆς Βουλῆς, ἐσημείωσε δὲ μόνον ἐκεῖνα ἐπὶ τῶν ὁποίων ἐπέφερε τροπολογίας τινὰς ἢ παρατηρήσεις· αὕτη εἶναι ἡ ὁδὸς, τὴν ὁποίαν ἡ Ἐπιτροπὴ ἠκολούθησεν εἰς τὰς ἐργασίας της.

Ἔσοδα.

Τὸ περὶ κυρώσεως τῶν ἐσόδων Νομοσχέδιον, κανονίζον ἐν γένει ὅλα τὰ εἰσοδήματα τοῦ Κράτους, τὰ ὁποῖα καταριθμοῦνται εἰς τὸν Γενικὸν Πίνακα, καὶ τὰ ἐπισυναπτόμενα ἀναλυτικὰ φύλλα, στηρίζεται ἐπὶ τῶν ὑπαρχόντων Νόμων καὶ Β. Διαταγμάτων, καὶ τῶν περὶ ἐσόδων ἐνιαυσίων Νόμων, δυνάμει τῶν ὁποίων ἐνεργεῖται ἡ εἴσπραξις· ἡ Ἐπιτροπὴ ἑπομένως παρεδέχθη τὸ ἄρθρον 1 ὡς ἔχει.

Ἄρθρ. 2.

Τὸ ἐξ ἑνὸς ἑκάστου Κεφαλαίου καὶ ἄρθρου ποσὸν, ὑπολογιζόμενον παρὰ τοῦ Ὑπουργείου ὡς ἔγγισα, ἐπὶ τῇ βάσει τῶν προλαβουσῶν χρήσεων, συγκεφαλαιοῦται εἰς τὸ προκείμενον ἄρθρον εἰς δραχ. 14,888,000· ἡ Ἐπιτροπὴ ἔχουσα ὑπ' ὄψιν τὴν Γενικὴν ἔκθεσιν τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργοῦ τῆς 29 Ἰανουαρίου, ὤφειλε νὰ ἐξετάσῃ ἀκριβέστερον κατὰ πόσον τὸ Κεφάλαιον τοῦτο ἐνδέχεται νὰ προσεγγίσῃ ἢ νὰ ὑπερβῇ τὸ βεβαιωθησόμενον ποσόν. Ἐπιστήσασα διὰ ταῦτα τὴν προσοχήν της ἐφ' ἑνὸς ἑκάστου Κεφαλαίου καὶ ἄρθρου, ἔχουσα πρὸ ὀφθαλμῶν καὶ τὰς σημερινὰς περιστάσεις, ἐπέφερε τὰς ἑξῆς παρατηρήσεις.

ΚΕΦ. Α'. Ἄρθρ. 1. Ἔγγειος φόρος.

Τὸ ἀντίτιμον τῶν Δημητριακῶν καρπῶν ὑπολογισθὲν πρὸς τὰς ὑπαρχούσας τιμὰς, κατὰ τὸν παρελθόντα Ἰανουάριον, εἰς δραχ. 3,277,000, εὑρίσκεται πολὺ ἀνώτερον, διὰ τὴν σημερινὴν ἐλάττωσιν τῶν τιμῶν τῶν γεννημάτων· ἀλλ' ἕνεκα τῆς ἐφετεινῆς εὐφορίας καὶ τοῦ τρόπου τῆς εἰσπράξεως, ἐλπίζεται ὄχι μόνον ἐλάττωσις νὰ μὴ γένῃ, ἀλλὰ καὶ αὔξησις νὰ προκύψῃ ἐὰν προληφθῶσιν αἱ μέχρι τοῦδε καταφωραθεῖσαι καταχρήσεις ἐκ μέρους τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπαλλήλων.

Ἄρθρ. 3.

Τὸ ὑπολογιζόμενον ποσὸν ἐκ τοῦ φόρου τῶν 3 0/0 δραχ. 107,000, ἐν ᾧ εἶναι ἀσήμαντον ὡς πρὸς τὸ ἀντίτιμον τοῦ δεκάτου τῶν προϊόντων, οὐδὲ τοῦτο πραγματοποιεῖται, εἰσπραττομένου μόλις τοῦ 1/3, κατὰ τὴν ὁμολογίαν τοῦ Ὑπουργοῦ· ὥστε τὸ ποσὸν τοῦτο ἐλαττοῦται εἰς δρ. 35,666 ἡ Ἐπιτροπὴ ἐπιφυλάττεται νὰ ἐπιφέρῃ τὰς ἀνηκούσας παρατηρήσεις περὶ τοῦ τρόπου τούτου τῆς φορολογίας, ἐν καιρῷ τῶν συζητήσεων.

ΚΕΦ Α'. Ἄρθρ. 4.

Ὁ ἐπὶ τῶν ζώων φόρος, ἐὰν ἡ καταμέτρησις καὶ εἴσπραξις

ἐνεργηθῶσι μὲ τὴν δυνατὴν ἀκρίβειαν, δύναται νὰ ὑπερβῇ τὸ ὑπολογισθὲν ποσὸν τῶν δραχ. 1,500,000.

Ἄρθρ. 5—6.

Οἱ φόροι τῶν ἐπιτηδευμάτων καὶ οἰκοδομῶν, ὁ μὲν εἰς 192,000 ὁ δὲ εἰς 117,000 ὑπολογιζόμενοι, ἀφίνουν πολλὰ καθυστεροῦντα, ὄχι δι' οὓς ἀναφέρει λόγους ὁ Ὑπουργὸς εἰς τὴν ἔκθεσίν του, ἀλλὰ διὰ τὸν τρόπον τῆς φορολογίας, καὶ τὴν ἄνισον διανομὴν τῶν φόρων τούτων· διὰ τοῦτο ἡ Ἐπιτροπὴ νομίζει ἀναγκαῖον νὰ τροπολογηθῶσιν οἱ νόμοι οὗτοι· τοὺς δὲ λόγους θέλει ἀναπτύξει κατὰ τὴν συζήτησιν.

ΚΕΦ. Β'. Ἄρθρ. 1. Τέλη Τελωνιακά.

Τὸ προϋπολογιζόμενον ποσὸν διὰ τὰ Τελωνιακὰ τέλη, κατὰ μέσον ὅρον τριῶν ἐφεξῆς ἐτῶν τοῦ 1844 1845 καὶ 1846 δραχ. 2,900,000 καθ' ἣν ἐποχὴν συνετάχθη ὁ προϋπολογισμὸς ἤθελε θεωρηθῇ κατώτερον τοῦ πραγματικοῦ κατὰ ἓν ἑκατομμύριον τοὐλάχιστον, ὅσον ἀπορροφῶσιν αἱ φανεραὶ καταχρήσεις, ἀλλὰ διὰ τὰς ἐπιγενομένας πολιτικὰς περιστάσεις καὶ τὴν ἐκ τούτων σημερινὴν τοῦ ἐμπορίου στάσιν, παραδεχόμενοι τὸ σημειούμενον ποσὸν, ἐλπίζομεν ὅτι ἡ ἀναστολὴ τῶν καταχρήσεων ὄχι μόνον θέλει ἀναπληρώσει πᾶσαν ἐλάττωσιν, ἀλλὰ καὶ θέλει ἀναβιβάσει τὸ ποσὸν τοῦτο πλέον τῶν προϋπολογισθέντων δραχ. 2,900,000.

Ἄρθρ. 2. Τέλη Χαρτοσήμου.

Τὰ τέλη τοῦ χαρτοσήμου 970,000, καὶ τοι ὑπερβαίνοντα τὸν μέσον ὅρον τῶν εἰσπραχθέντων κατὰ τὸ 1844, 1845 καὶ 1846 κατὰ δραχ. 67,000, παραδέχεται ἡ Ἐπιτροπὴ, ἀλλ' ὀφείλει νὰ παρατηρήσῃ εἰς τὸν ἁρμόδιον Ὑπουργὸν, ὅτι ἡ ἐλάττωσις τοῦ φόρου τούτου ἀπὸ τὸ 1843 δὲν πρέπει νὰ ἀποδοθῇ μᾶλλον εἰς τὸ ἀνεξέλεγκτον τῶν πιστωσίμων Ἀρχῶν, ἢ εἰς τὰς καταχρήσεις, αἱ ὁποίαι ἐκπηγάζουν ἀπὸ τὴν διανέμουσαν τὸ χαρτόσημον ὑπηρεσίαν· οὐχ ἧττον δὲ θεωρεῖ ἡ Ἐπιτροπὴ ὅτι ἡ ἐλάττωσις αὕτη προκύπτει διὰ τὰς Διοικητικὰς καὶ Δημοτικὰς Ἀρχὰς, αἱ ὁποῖαι παραχωροῦν ἀδιακρίτως πιστοποιητικὰ πενίας εἰς πρόσωπα διαδικαζόμενα, τὰ ὁποῖα εἶναι εἰς κατάσασιν νὰ πληρόνωσι τὰ νενομισμένα τέλη τοῦ χαρτοσήμου.

Ἄρθρ. 3. Διάφορα Δικαιώματα.

Τὰ ἀπὸ διαφόρων δικαιωμάτων τέλη ἔσοδα ὑπολογίζονται εἰς δραχ. 309,000, τὸ ποσὸν τοῦτο νομίζει ἡ Ἐπιτροπὴ πολὺ ἀνώτερον τοῦ πραγματικῶς εἰσπραχθησομένου, διὰ τὴν σημε-

ρινὴν στάσιν τοῦ ἐμπορίου καὶ τῆς Ναυτιλίας, καὶ τὴν μὴ πλήρωσιν τῶν διαφόρων Προξενικῶν θέσεων.

Ἐνταῦθα παρατηρεῖ ἡ Ἐπιτροπὴ, ὅτι εἰς τὸ κεφάλαιον τοῦτο ἔπρεπε νὰ σημειοῦνται καὶ ἄλλα εἰσοδήματα, εἰσπραττόμενα ἀπ' εὐθείας ἀπὸ ἄλλα Ὑπουργεῖα, ὡς τὸ τῶν Ναυτικῶν ἀπὸ πωλήσεις ὑλικοῦ, τὸ τῶν Στρατιωτικῶν, ἀπὸ δίδακτρα τῆς στρατιωτικῆς Σχολῆς κτλ. διότι, κατὰ τὸν Νόμον ὅλαι αἱ εἰσπράξεις ἀνεξαιρέτως συγκεντροῦνται εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν.

ΚΕΦ. Γ'. Ἄρθρ. 2. Ταχυδρομεῖον.

Τὸ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν γραμμάτων ἐπιβαλλόμενον τέλος θεωρεῖ ἡ Ἐπιτροπὴ δυσανάλογον, καὶ ἐπαχθὲς εἰς τὸν λαὸν, διὰ τοῦτο συσταίνει τὴν τροπολογίαν τοῦ Νόμου τούτου εἰς τὸν ἁρμόδιον Ὑπουργόν.

ΚΕΦ. Δ'. Ἄρθρ. 1. Μεταλεῖα καὶ Ὀρυκτά.

Ἡ ἀπὸ τῶν Μεταλείων καὶ Ὀρυκτῶν πρόσοδος ὑπολογιζομένη εἰς δραχ. 326,000 θεωρεῖται ἀσήμαντος, ἀφαιρουμένου τοῦ 1/4, ὅσον ἐξοδεύεται εἰς τὴν ἐξόρυξιν αὐτῶν· ἐνῷ μόνη ἡ ἀπὸ τῆς Σμυρίδος πρόσοδος ἠδύνατο νὰ φέρῃ πολλαπλάσιον ποσὸν εἰς τὸ Δημόσιον Ταμεῖον, ἐὰν τὸ ὀρυκτὸν τοῦτο ἤθελε διατεθῇ ἄλλως, ὡς ἀπήτησαν πολλάκις αἱ Βουλαὶ· διὰ τοῦτο συνιστᾷ ἡ Ἐπιτροπὴ τὴν ταχεῖαν εἰσαγωγὴν τοῦ περὶ Σμυρίδος Νομοσχεδίου, καθὼς ὑπεσχέθη ὁ τότε Ὑπουργὸς εἰς τὴν ἔκθεσίν του.

Ἄρθρ. 3. Ἁλικαί.

Ἡ ἀπὸ τῶν Ἁλικῶν πρόσοδος ὑπελογίσθη εἰς δρ. 480,000· πλέον τοῦ μέσου ὅρου τῶν εἰσπραχθέντων κατὰ τὸ 1845 καὶ 1846 κατὰ δραχ. 47,500 τὴν αὔξησιν ταύτην ἐλπίζει τὸ Ὑπουργεῖον ἐκ τῆς αὐστηροτέρας περὶ τὴν διαχείρησιν ἐπιτηρήσεως· καὶ ἡ Ἐπιτροπὴ δύναται νὰ βεβαιώσῃ, ὅτι ἡ αὔξησις θέλει εἶσθαι πολὺ περισσοτέρα, ἐὰν προληφθῶσιν αἱ μεγάλαι καταχρήσεις τῶν Ἐπιστατῶν, ἢ ἐὰν διατεθῶσιν ἄλλως αἱ Ἁλικαὶ, ἐνοικιαζόμεναι· καὶ τοῦτο συνιστᾷ εἰς τὴν σκέψιν τοῦ Ὑπουργείου.

Ἄρθρ. 4. Ἰχθυοτροφεῖα.

Τὸ ἀπὸ τῶν Ἰχθυοτροφείων ποσὸν τῶν δραχ. 170,000 ὑπολογίζεται ὁλικῶς, ὑποτιθεμένου ὅτι δὲν θέλουν συμβῇ καθυστερήσεις, ὡς ἐπὶ τῶν παρελθόντων ἐτῶν, καθὼς ὁ Κ. Ὑπουργὸς ὑπεσχέθη εἰς τὴν ἔκθεσίν του.

Ἄρθρ. 5. Δάση.

Ἡ Ἐπιτροπὴ παρεδέχθη τὸ προϋπολογισθὲν ποσὸν ἐκ τῶν δασῶν καὶ τῶν δασικῶν προϊόντων ἐκ δρ. 170,000· ἐπιφυλάττεται δὲ νὰ ἐπιφέρῃ τὰς παρατηρήσεις της εἰς τὸ ἁρμόδιον Κεφάλαιον τῶν ἐξόδων, καὶ ν' ἀποδείξῃ ὅτι μήτε τὰ δάση διατηροῦνται, καὶ πολλαὶ καταχρήσεις γίνονται ἐκ μέρους τῶν Δασαρχῶν, καὶ οἱ πολῖται καταπιέζονται μὲ μικρὰν ἢ ἐλαχίστην ὠφέλειαν τοῦ δημοσίου· διότι τὰ ἔσοδα ἰσολογίζονται σχεδὸν μὲ τὰ ἔξοδα· παρατηρεῖται ὅτι εἰς τὰ φύλλα τῆς λεπτομερείας δὲν φαίνεται κανὲν εἰσόδημα ἐκ τῶν δασικῶν προϊόντων τῆς Κορίνθου καὶ Πέρα-Χώρας τὰ ὁποῖα εἶναι περίπου δρ. 6 χιλ. κατὰ τὰς ὁποίας ἔλαβε πληροφορίας ἡ ἐπιτροπή.

Ἄρθρ. 6. Ἐλαιῶνες.

Τὸ ἐπὶ τῆς ἐνοικιάσεως τῶν ἐθνικῶν ἐλαιώνων ἐτήσιον εἰσόδημα, ὡρισμένον εἰς δρ. 403,200 παρέχει μόνον δρ. 50,000, ὅσα σημειοῦνται εἰς τὴν στήλην τῶν προϋπολογιζομένων ὡς εἰσπρακτέων· ὥστε ἀπὸ τὸ Κεφάλαιον τοῦτο καθυστεροῦν κατ' ἔτος δρ. 353,200, καὶ τοῦτο, ἀφ' ἧς ἐποχῆς ἐνοικιάσθησαν· ἡ ἐντεῦθεν ζημία τοῦ Δημοσίου εἶναι μεγίστη, καὶ ἡ ἀμέλεια τοῦ Ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν ἀδικαιολόγητος, ἐνῷ μάλιστα γνωρίζει, ὅτι οἱ περισσότεροι τῶν ἐνοικιαστῶν δὲν εἶναι ἐνήμεροι εἰς τὴν πληρωμὴν τῶν ἐτησίων δόσεων ἐκ δυστροπίας μᾶλλον, ὀλίγοι δέ τινες, οἱ ἐνοικιάσαντες εἰς ὑπερόγκους τιμὰς δὲν εἶναι εἰς κατάστασιν νὰ πληρώσωσιν· τὸ δὲ μέτρον τὸ ὁποῖον ἔλαβεν ἡ Κυβέρνησις, ὡς ἀναφέρεται εἰς τὴν ἔκθεσιν τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ, τοῦ νὰ κατάσχῃ τὸ ἐτήσιον προϊὸν, καὶ τὸ ἀντίτιμον αὐτοῦ νὰ συμψηφίζῃ εἰς τὰ χρέη τῶν ἐνοικιαστῶν, οὐδὲ τὸ δημόσιον δύναται νὰ ἀποζημιώσῃ ποτὲ, καὶ τοὺς ὀφειλέτας αὐτοὺς θέλει καταστρέψει, διότι τὸ ποσὸν τοῦτο, κατὰ τὴν παρατήρησιν τοῦ ἰδίου ὑπουργοῦ, οὐδὲ πολλοστὸν μέρος τῶν τόκων τῆς καθυστερήσεως καλύπτει. Διὰ ταῦτα γνωμοδοτεῖ ἡ ἐπιτροπὴ νὰ ἀφαιρεθῶσιν ὅσον τάχος οἱ ἐθνικοὶ ἐλαιῶνες ἀπὸ τοὺς παλαιοὺς ἐνοικιαστὰς, ὅσοι δὲν παρέχουν ἐγγυήσεις ἀξιοχρέους, νὰ διατεθῶσι δὲ ἄλλως πως, ἐνοικιαζόμενοι εἰς ἀξιοχρέους, ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ αὐτοῦ Νόμου, τῶν δὲ καθυστερούντων ἡ εἴσπραξις νὰ ἐνεργηθῇ, χωρὶς περαιτέρω ἀναβολῆς, κατὰ τὸ ληφθησόμενον περὶ τούτου γενικὸν μέτρον.

Ἄρθρ. 7. Σταφιδαμπελῶνες.

Τὸ ἐκ τῆς ἐνοικιάσεως τῶν σταφιδαμπελώνων ὁριστικὸν ποσὸν, εἶναι δρ. 122,001:44, σημειοῦται δὲ μόνον εἰς τὴν στήλην

τῶν εἰσπρακτέων δρ. 80,000, καὶ τοῦτο ὡς ἔγγιστα, ὥστε καθυστεροῦν κατ' ἔτος δρ, 42,001:44, οἱ λόγοι τῆς καθυστερήσεως, τοὺς ὁποίους ὁ Ὑπουργὸς ἀναφέρει εἶναι οἱ αὐτοὶ μὲ τοὺς ἀνωτέρω· ἑπομένως ἡ ἐπιτροπὴ κάμνει τὰς αὐτὰς καὶ περὶ τούτων παρατηρήσεις, μὲ τὴν προσθήκην ὅτι οἱ ἐθνικοὶ σταφιδαμπελῶνες παραμελούμενοι παρὰ τῶν ἐνοικιαστῶν, ὡς μὴ λαμβανόντων ἀνάλογον εἰσόδημα, θέλουν ἐρημωθῆ ὁλοτελῶς.

Ἄρθρ. 8. Περιβόλια καὶ ἄλλα Κτήματα.

Καὶ ἡ ἀπὸ τῶν περιβολίων καὶ ἄλλων κτημάτων πρόσοδος ὡρισμένη εἰς δρ. 181,664:38 παρέχει μόνον δρ. 120,000, μένουν δὲ καθυστεροῦντα κατ' ἔτος δρ. 61,664:38 ὡς καὶ ἐπὶ τῶν ἐλαιώνων καὶ σταφιδαμπελώνων· τὰς αὐτὰς καὶ περὶ τούτων ἐπιφέρει παρατηρήσεις ἡ Ἐπιτροπή.

Ἄρθρ. 9. Κτήματα δι' ἐπιστασίας διοικούμενα.

Τῶν δι' ἐπισασίας διοικουμένων κτημάτων τὸ εἰσόδημα ὑπολογιζόμενον εἰς δρ. 60,000 παραδέχεται ἡ ἐπιτροπὴ, ἐπιφυλάττεται δὲ νὰ κάμῃ λόγον εἰς τὸ ἁρμόδιον κεφάλαιον τῶν ἐξόδων· συσταίνει δὲ εἰς τὴν προσοχὴν τοῦ Ὑπουργοῦ νὰ λάβῃ μέτρον καταλληλότερον περὶ τῆς διαθέσεως τῶν σταφιδώνων· διότι ἐνῷ τὸ δημόσιον δὲν ὠφελεῖται, μετὰ τὴν ἐκκαθάρισιν τῶν ἐξόδων, καταστρέφονται καὶ τὰ κτήματα.

Κεφ. Ε. Ἐκποιήσεις ἐθνικῶν κτημάτων.

Τὰ ἐκ τῆς ἐκποιήσεως ἐθνικῶν κτημάτων δικαιώματα τοῦ δημοσίου συμποσοῦνται εἰς δρ. 376,792:24. σημειοῦνται δὲ μόνον εἰς τὴν στήλην τῶν εἰσπρακτέων δρ. 50,000 ὥςε μένουν καθυστεροῦντα δρ. 326,792:24· προστιθεμένων δὲ τῶν κατ' ἔτος καθυστερούντων ἀπὸ τὸ 1836 ὅτε ἐτέθη εἰς ἐνέργειαν ὁ περὶ τούτων Νόμος, προκύπτει ποσὸν ἀνώτερον τῶν 3,000,000, τοῦ ὁποίου μήτε τὸ 1/5 τῶν τόκων σκεπάζει τὸ κατ' ἔτος εἰσπραττόμενον ποσὸν· ἡ ἐπιτροπὴ συσταίνει εἰς τὴν φροντίδα τοῦ Ὑπουργείου τὴν ταχεῖαν εἰσαγωγὴν τοῦ περὶ τούτου Νομοσχεδίου, ὡς ὑπεσχέθη εἰς τὴν ἐκθεσίν του ὁ Ὑπουργὸς, καὶ τὴν εἴσπραξιν τῶν καθυστερούντων.

Ἄρθρ. 2—3 Δεκαετεῖς πιστώσεις.

Τὰς αὐτὰς μὲ τὰς ἀνωτέρω παρατηρήσεις κάμνει ἡ Ἐπιτροπὴ καὶ περὶ τῶν δεκαετῶν πιστώσεων τῶν προικοκτησιῶν καὶ τῶν φθαρτῶν κτημάτων, ἀπέναντι τῶν ὁποίων εἰσπράττεται κατ' ἔτος μικρὸν ποσὸν ἐκ τῶν ὀφειλομένων, ἤτοι ἀπὸ μὲν τῶν πρώτων δραχ. 25,000 ἀντὶ 194,717:13 ἀπὸ δὲ τῶν δευτέρων δραχ. 25,000 ἀντὶ 87,906:90.

ΚΕΦ. Ζ'. Ἐκκλησιαστικὰ εἰσοδήματα.

Εἰς τὸ Κεφάλαιον τοῦτο παρατηρεῖ ἡ Ἐπιτροπὴ ὅτι δὲν γίνεται λόγος περὶ τοῦ β'. ἐκκλησιαστικοῦ δεκάτου περὶ τοῦ ὁποίου ἀπεφασίσθη ἀπὸ τὴν Ἐθνικὴν Συνέλευσιν νὰ ληφθῇ ἓν μέτρον ὁριστικόν.

ΚΕΦ. Η'. Ἔσοδα κλεισμένων χρήσεων.

Τὸ κεφάλαιον τῶν κλεισμένων χρήσεων παραδέχεται ἡ Ἐπιτροπὴ ὡς ἔσοδον, ὅπως ἐσημειώθη, ἐπιφυλάττεται δὲ νὰ ἐξηγηθῇ περὶ τούτου.

ΚΕΦ. Θ'. Ἄρθρ. 1. Ἔκτακτα ἔσοδα.

Ἡ προκαταβολὴ τῶν τριῶν Δυνάμεων διὰ τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ δανείου Ροσχὶλδ δρ. 3,835,473: 58 τίθεται εἰς τὸ κεφάλαιον τοῦτο ὡς ἔσοδον, ὑπὸ τὸ ὄνομα τῶν ἐκτάκτων ἐσόδων, ἐνῷ εἶναι δάνειον ἐκ μέρους τῶν τριῶν Δυνάμεων, τὸ ἓν τρίτον τοῦ ὁποίου ἀνεδέχθη ἡ Κυβέρνησις νὰ πληρόνῃ ἐπὶ τρία ἔτη, ἤτοι 1,278,491: 20 ὡς σημειοῦται εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τῶν ἐξόδων.

Ἄρθρ. 2. Ἔκτακτοι πόροι.

Εἰς τὸ ἀνωτέρω κεφάλαιον προστίθεται καὶ 2 ἄρθρον, ὑπὸ τὸ ὄνομα « ἔκτακτοι πόροι, » δι' ὧν προέθετο τὸ Ὑπουργεῖον νὰ φέρῃ εἰς ἰσορροπίαν τὰ ἔσοδα τοῦ Κράτους μὲ τὰ ἔξοδα· ἀλλ' οἱ πόροι οὗτοι, εἰς τὴν πραγματοποίησιν τῶν ὁποίων ἐνασχολεῖται πρὸ πολλοῦ ἡ Κυβέρνησις, ὡς ἐκφράζεται ὁ τότε Ὑπουργὸς εἰς τὴν ἔκθεσίν του τῆς 29 Ἰανουαρίου ε. ε. δὲν ὡρίσθησαν εἰσέτι, οὔτε καθυπεβλήθησαν μέχρι τοῦδε τὰ περὶ τούτων Νομοσχέδια, ὡς ὑπέσχετο τότε ὁ ἴδιος· ὥστε τὸ ἔσοδον τοῦτο εἶναι καθαρῶς ὑποθετικόν· διὰ τοῦτο εἰς μὲν τὴν πρώτην πρὸς τὴν Βουλὴν ἔκθεσιν τοῦ Ὑπουργοῦ ὡρίσθη εἰς δραχμὰς 610,503: 78, κατόπιν, κατὰ πρότασιν πάλιν τοῦ Ὑπουργοῦ ἠλαττώθη κατὰ δραχ. 300,000, καὶ τελευταῖον διὰ τῆς προσθήκης διαφόρων ἄλλων πληρωτέων ἐξόδων ἀνεβιβάσθη εἰς δραχ. 839,709: 12 ὡς ἐξάγεται ἀπὸ τὸ ἀπόσπασμα τῶν πρακτικῶν τῆς Βουλῆς, τῆς ΡΚ'. Συνεδριάσεως. Ἐπειδὴ λοιπὸν τὸ ποσὸν τοῦτο δὲν εἶναι πραγματικὸν ἔσοδον, ἀλλ' ἐτέθη πρὸς τὸν σκοπὸν νὰ σκεπάσῃ τὸ ἔλειμμα, καὶ νὰ φέρῃ εἰς ἰσορροπίαν τὰ ἔσοδα μὲ τὰ ἔξοδα, δὲν παραδέχεται τοῦτο ἡ Ἐπιτροπή.

Ἐκ τούτων συνάγεται ὅτι τὰ καθαρὰ ἔσοδα τοῦ Κράτους διὰ τὴν χρῆσιν 1848 εἶναι δραχ. 13,878.000, προσιθεμένων δὲ καὶ τῶν ἐσόδων τῶν κλεισμένων χρήσεων 1,010,000, συμποσοῦνται εἰς δραχ. 14,888,000 μετὰ τῆς προκαταβολῆς τῶν

τριῶν Δυνάμεων δραχμ. 3,835,472: 58 τὸ ὅλον δραχμὰς 18,723,473: 58· ἀλλ' ἐὰν λάβωμεν ὑπ' ὄψιν τὰς ἐπελθούσας περιστάσεις, ἀφ' ἧς ἐποχῆς καθυπεβλήθη τὸ πρῶτον εἰς τὴν Βουλὴν ὁ προϋπολογισμὸς οὗτος, καὶ ὅτι αἱ βάσεις ἐφ' ὧν στηρίζονται ὅλα σχεδὸν τὰ ποσὰ δὲν εἶναι ἀσφαλεῖς, θέλομεν ἴδει ὅτι τὸ κεφάλαιον τῶν ἐσόδων θέλει εὑρεθῆ πολὺ κατώτερον τοῦ ὑπολογιζομένου.

Τὰς παρατηρήσεις ταύτας ἔλαβεν ἀφορμὴν νὰ κάμῃ ἡ Ἐπιτροπὴ ἐξ αὐτῆς τῆς ἐκθέσεως τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργοῦ γνωμοδοτοῦντος ὅτι, : ἡ σύνταξις τοῦ προϋπολογισμοῦ πρέπει νὰ στηρίζεται εἰς βάσεις κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἧττον ἀσφαλεῖς, εἰς τρόπον ὥστε τὸ προϋπολογιζόμενον ποσὸν ὄχι νὰ προσεγγίσῃ τὸ ἐκ τῆς βεβαιώσεως τῶν δικαιωμάτων τούτων ἐξακριβοθησόμενον ἀργότερον, ἀλλὰ μᾶλλον κατώτερον αὐτοῦ νὰ καταφανῇ· διότι θέλετε συνομολογήσει μετ' ἐμοῦ, κύριοι, ὅτι προτιμώτερον εἶναι νὰ λανθάσῃ τις ὡς πρὸς τὰ ἔσοδα ἐπὶ ἔλαττον ἢ ἐπὶ πλέον ὑπολογίζων· διότι τὰ ἔσοδα εἶναι ὁ ἀνυπέρβλητος παρ' ἡμῖν ὅρος, κατὰ τὸν ὁποῖον πρέπει νὰ ῥυθμίζομεν τὰ ἔξοδά μας: κατὰ συνέπειαν τούτων παραδέχεται ἡ Ἐπιτροπὴ τὸ 2 ἄρθρον τοῦ Νομοσχεδίου, τροπολογηθὲν, ὡς ἕπεται. « Τὰ ἔσοδα τῆς » χρήσεως 1848 ὑπολογίζονται εἰς δρ. 14,888,000 προστί- » θενται δὲ εἰς ταῦτα αἱ προκαταβολαὶ τῶν τριῶν Δυνάμεων ἐκ » δραχμῶν τριῶν ἑκατομμυρίων ὀκτακοσίων τριάκοντα πέντε » χιλιάδων, τετρακοσίων ἑβδομήκοντα τριῶν, καὶ λεπτὰ πεντή- » κοντα ὀκτὼ ἀριθ. 3,835,473: 58 κατὰ τὸ εἰδικώτερον ἐν τῷ » πίνακι τῶν ἐσόδων διαλαμβανόμενα. »

« Ἀνήκουν εἰς τὴν χρῆσιν τοῦ 1848 τὰ ἔσοδα ἐκεῖνα, ὅσα » παράγονται ἐντὸς τοῦ ὁμωνύμου αὐτῆς ἔτους. »

Παρεδέχθη ἐπίσης τὸ ἄρθρον 3 καὶ 4· τὸ δὲ 5 ἄρθρον περὶ δοσοληψίας τῆς Κυβερνήσεως μὲ τὴν Τράπεζαν διαλαμβάνον, ἐπειδὴ τοῦτο δὲν ἔχει τι κοινὸν μὲ τὸν Νόμον τῶν ἐσόδων, θεωρεῖ περιττὸν ἡ Ἐπιτροπὴ, καθ' ὅσον μάλιστα πρόκειται ἤδη νὰ εἰσαγάγῃ ἡ Κυβέρνησις Νομοσχέδιον περὶ δανείου 500,000 δραχ. εἰς ἀνοικτὸν λογαριασμὸν μὲ τὴν Τράπεζαν.

Τὸ 6 ἄρθρον λαμβάνον τὸν τόπον τοῦ ἄρθρου 5, παραδέχεται ἡ Ἐπιτροπὴ, καὶ ἐπομένως τὸ σύνολον τοῦ περὶ κυρώσεως τῶν ἐσόδων Νομοσχεδίου.

Ἔξοδα.

Τὸ περὶ κυρώσεως τῶν ἐξόδων Νομοσχέδιον κανονίζον ἐν γένει ὅλα τὰ ἔξοδα τοῦ Κράτους εἰς τὸ 1 ἄρθρον, συγκεφαλαιοῖ

αὐτὰ εἰς δραχ. 19,563,182:70 , συμπεριλαμβανομένου καὶ τῶν ἐκτάκτων πόρων ἐκ δραχ. 839,709:12.

Ἡ Ἐπιτροπὴ ἠκολούθησε τὴν αὐτὴν ὁδὸν καὶ εἰς τὴν ἐπεξεργασίαν τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων , σημειώσασα μόνον τὰ Κεφάλαια ἐπὶ τῶν ὁποίων ἐπέφερε τροπολογίας τινὰς ἡ ἀλλοιώσεις, τὰς ὁποίας θέλετε ἀπαντήσει εἰς τὴν εἰδικὴν ἔκθεσιν ἑνὸς ἑκάστου Ὑπουργείου , παραλείψασα δὲ τὰ Κεφάλαια καὶ ἄρθρα, τὰ ὁποῖα παρεδέχθη χωρὶς τινος τροπολογίας.

Εἰς τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον προτάττεται τὸ Δημόσιον χρέος κατὰ προτίμησιν , τὸ ὁποῖον εἰς τὸ βιβλίον τοῦ προϋπολογισμοῦ ἀποτελεῖ μέρος τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργείου, ἡ Ἐπιτροπὴ ἠκολούθησε τὴν τάξιν τοῦ Νομοσχεδίου, σύμφωνα καὶ μὲ τὸν ὑποβληθέντα εἰς τὴν Γερουσίαν Γενικὸν Πίνακα.

ΚΕΦ. Α'. Ἄρθρ. 1—5. Χρέος Δημόσιον.

Τὸ διὰ τὸ ἐνεστὼς ἔτος ὀφειλόμενον ποσὸν ἀπέναντι τοῦ ἐξωτερικοῦ χρέους , ὡς σημειοῦται εἰς τὸ Κεφάλαιον τοῦτο τοῦ Γενικοῦ Πίνακος τῶν ἐξόδων τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργείου, συμποσούμενον εἰς δραχ. 5,381,197:20. παραδέχεται ἡ Ἐπιτροπή· παρατηρεῖ δὲ ὅτι εἰς τὸ ἄρθρον 4, «τόκοι ἐπὶ τοῦ δανείου τοῦ Εὐνάρδ καὶ λοιπὰ ἔξοδα,» περιέχονται δρ. 4,888:36 διὰ διαφορὰν συναλλάγματος· τὴν ζημίαν ταύτην τοῦ Δημοσίου δύναται ν' ἀποφύγῃ ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς εἰς τὰς διὰ συναλλαγματικῶν ἐτησίας δόσεις πρὸς τὸν Κύριον Εὐνάρδων, ὅταν λάβῃ κατάλληλα μέτρα, καὶ τοῦτο συσταίνει ἡ Ἐπιτροπὴ εἰς τὴν προσοχὴν τοῦ εἰρημένου Ὑπουργοῦ.

ΚΕΦ. Β'. Χρέος Ἐσωτερικόν.

Παραδέχεται τὰ διὰ τὸ Ἐσωτερικὸν χρέος ὀφειλόμενα τόκους ἐγγυοδοσιῶν καὶ ἄλλα, δραχ. 3,666.66.

ΚΕΦ. Γ'. Ἄρθρ. 1. 2. 4. Συντάξεις.

Εἰς τὰς συντάξεις, περιέχεται πάλιν ἡ ἄχρι τοῦδε χορηγουμένη πρὸς τὴν Εἰρήνην Βαλτινοῦ μηνιαία σύνταξις ἐκ δραχμῶν 150 κατὰ μῆνα· ἀλλ' ἐπειδὴ σύνταξις δὲν δίδεται ἄνευ νόμου, ἡ Ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ ὅτι πρέπει νὰ ἐκπεσθῶσι δραχ. 1800 ἀπὸ τὸ Κεφάλαιον τῶν συντάξεων , ἕως ὅτου τὸ Ὑπουργεῖον καθυποβάλῃ περὶ τούτου Νομοσχέδιον.

Ἄρθρ. 4. Χορηγήματα.

Τὰ ὑπαγόμενα εἰς τὸ ἄρθρον τοῦτο χορηγήματα , τὰ πρὸς τὸν ἀποβιώσαντα Ν. Οἰκονόμου, μεταβιβασθέντα εἰς τὴν οἰκο-

γένειαν αὐτοῦ δι' ἀποφάσεως τῆς Βουλῆς ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ 1847, ὡς ἀναφέρει ὁ Ὑπουργὸς εἰς τὴν πρὸς τὴν Γερουσίαν ἔκθεσίν του, ἐκ δραχ. 276 κατὰ μῆνα, τὰ πρὸς τὸν Ἀναστάσιον Τσαμαδὸν ἐκ δραχ. 186, καὶ πρὸς τὴν χήραν Ἀντωνίου Κριεζῆ Ἑλένην ἐκ δραχ. 80 χορηγούμενα διὰ Διαταγμάτων ἀνανεούμενα κατ' ἔτος, δὲν παρεδέχθη ἡ πλειοψηφία τῆς ἐπιτροπῆς μὴ ὑπάρχοντος Νόμου· ἂν δὲ ἐψηφίσθη εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ 1847, τοῦτο δὲν νομιμοποιεῖ τὴν παραδοχὴν αὐτοῦ, διότι ὁ προϋπολογισμὸς κανονίζει μόνον τὰ ἔξοδα τοῦ ἔτους εἰς τὸ ὁποῖον ἀνήκει· ἡ δὲ μειοψηφία παρατηρεῖ ὅτι ἐπειδὴ τὰ χορηγήματα ταῦτα δίδονται ὄχι εἰς συντάξεις ἀλλὰ διὰ λογαριασμὸν ἐθνικοῦ χρέους πρὸς ἀνθρώπους καταναλώσαντας τὴν ἰδίαν περιουσίαν εἰς τὸν ὑπὲρ τῆς ἀνεξαρτησίας ἀγῶνα, εἶναι δίκαιον νὰ γίνωσι δεκτὰ τὰ πρὸς τοὺς εἰρημένους χορηγούμενα.

Πρὶν τελειώσῃ τὸ Κεφάλαιον τοῦτο ἡ Ἐπιτροπὴ νομίζει ἀναγκαῖον νὰ γνωμοδοτήσῃ ἐν γένει περὶ τούτων, συσταίνουσα τὴν ἀνάγκην τοῦ νὰ τακτοποιηθῇ τέλος πάντων τὸ περὶ συντάξεων, τόσον ἀνώμαλον μέχρι τοῦδε, δι' εἰδικοῦ Νόμου, κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ Συντάγματος· καὶ καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὰς χορηγουμένας συντάξεις δυνάμει Διαταγμάτων πρὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ Συντάγματος, νὰ ἐξακολουθῶσιν· καθὼς καὶ ὅσαι ὡρίσθησαν μετὰ ταῦτα διὰ Νόμων εἰδικῶν.

Ἐκπιπτομένων τῶν ἀνωτέρω κονδυλίων, ἐλαττοῦται τὸ διὰ τὰς συντάξεις ποσὸν κατὰ δρ. 8,304 μένον εἰς δρ. 390,837 12 ἀντὶ 399,141: 12.

Γενικὴ ὑπηρεσία τῶν Ὑπουργείων.

Τοῦ Β. Οἴκου καὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Σχέσεων.

ΚΕΦ. Α'. Ἄρθρ. 2. Προσωπικόν.

Εἰς τὸ φύλλον τῆς λεπτομερίας τὸ ὑπαγόμενον εἰς τὸ ἄρθρον τοῦτο σημειοῦνται δρ. 500, δι' ἀντιμισθίαν ἐκτάκτων κατεπειγουσῶν γραφικῶν ἐργασιῶν· τὸ ἔξοδον τοῦτο μὴ στηριζόμενον εἰς τὸν καταστατικὸν τῶν ὑπουργείων νόμον, οὐδὲ δικαιολογούμενον ἀπὸ ἄλλον μεταγενέστερον δὲν παρεδέχθη ἡ ἐπιτροπὴ, ἑπομένως ἠλάττωσε τὸ παρὰ τῆς Βουλῆς ψηφισθὲν ποσὸν τῶν δραχ. 50,650, ἀφαιρέσασα δραχ. 500 καὶ τὸ Κεφάλαιον τοῦτο ὑπολογίζεται εἰς δραχ. 50,150.

Ἐκτὸς τούτου παρατηρεῖ ἡ ἐπιτροπὴ, ὅτι τὸ ἐνοίκιον τοῦ καταστήματος δραχ. 300 κατὰ μῆνα εἶναι ὑπέρογκον, καὶ τὸ ἥμισυ τούτου μόνον ἠδύνατο νὰ ἀρκέσῃ εἰς ἐνοικίασιν ἄλλης

οἰκίας ἁρμοδίου εἰς τὴν ὑπηρεσίαν· τὴν παρατήρησιν ταύτην συνταίνει ἡ Ἐπιτροπὴ εἰς τὸν ἁρμόδιον ὑπουργόν.

ΚΕΦ. Β΄. Ἄρθρ. 1. Διπλωματικὴ ὑπηρεσία.

Τὸ ψηφισθὲν παρὰ τῆς Βουλῆς ἔξοδον διὰ τὴν ἐν Κωνσταντινουπόλει Πρεσβείαν δρ. 53,440 παραδεχθεῖσα ἡ ἐπιτροπὴ, ἐκπίπτει τὸ ἥμισυ τῆς ἀντιμισθίας τοῦ Πρέσβεως ἤτοι μηνῶν ἓξ, καθ' οὓς δὲν ὑπῆρχε Πρέσβυς, ἤτοι δραχ. 17,500 καὶ ἐλαττοῦται τὸ Κεφ. τοῦτο εἰς δραχ. 35,940.

Παρατηρεῖ περιπλέον ἡ ἐπιτροπὴ, ὅτι ἀπὸ τοῦ Κεφαλαίου τούτου, κατὰ τὰς ὁποίας ἔχει πληροφορίας μισθοδοτοῦνται τινὲς τῶν ἀκολούθων τοῦ ὑπουργείου, λαμβάνοντες μισθὸν δραχ. 120, ἀντὶ 60, καθὼς ὁ νόμος προσδιορίζει, δίδονται δὲ καὶ βοήθειαι ἢ προκαταβολαὶ εἰς παυθέντας ἢ ἀργοῦντας Προξένους· τὴν παρατήρησιν ταύτην συνιστῶμεν διὰ τῆς Γερουσίας εἰς τὸν ἁρμόδιον, ὑπουργὸν ἔχοντα ὑπ' ὄψιν τὴν εὐθύνην εἰς τὴν ὁποίαν ὑπόκειται.

ΚΕΦ. Γ΄. Ἄρθρ. 1. Προξενικὴ ὑπηρεσία.

Ἡ ἐπιτροπὴ παραδέχεται καὶ τὸ Κεφάλ. τοῦτο, ὅπως ἐψηφίσθη παρὰ τῆς Βουλῆς δραχ. 119,262, μὲ τὴν ἀφαίρεσιν δραχ. 3,000 ἐκ τῆς ἀντιμισθίας τοῦ ἐν Πρεβέζῃ Προξένου, διὰ τοὺς παρελθόντας ἓξ μῆνας, μὴ διορισθέντος εἰσέτι· οὕτω τὸ Κεφάλαιον τῶν ἐξόδων τοῦ ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργείου ψηφισθὲν παρὰ τῆς Βουλῆς εἰς δραχ. 247,482, ἐλαττούμενον κατὰ δραχ. 21,000, περιορίζεται εἰς δραχ. 226,482.

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΕΠΙ ΤΗΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ.

ΚΕΦ. Α΄. Ἄρθρον 1.

Τὸν προϋπολογισμὸν τῶν ἐξόδων τοῦ ὑπουργείου τούτου παραδέχεται ἡ ἐπιτροπὴ μὲ τὰς ἐπενεχθείσας παρὰ τῆς Βουλῆς τροπολογίας, ὡς φαίνεται εἰς τὸν τελευταῖον εἰδικὸν τοῦ ὑπουργείου τούτου πίνακα, ἀναβαίνοντα εἰς δραχ. 942,015 ἐπιφέρει δὲ τὰς ἀκολούθους παρατηρήσεις.

1. Ὅτι τὸ ὑπολογιζόμενον ποσὸν διὰ τὸν ἐνιαύσιον μισθὸν τοῦ ὑπουργοῦ πρέπει νὰ ἐκπεσθῇ, δι' ὅσον καιρὸν ἡ θέσις ἦτον κενὴ, ἀνατεθειμένης εἰς ἄλλον ὑπουργὸν τῆς διευθύνσεως τοῦ ὑπουργείου τούτου.

ΚΕΦ Β΄. Ἄρθρ. 1. Ἄρειος Πάγος.

2. Ὅτι ἡ μισθοδοσία τοῦ παρὰ τῇ εἰσαγγελίᾳ τοῦ Ἀρείου Πάγου προσωπικοῦ, ἐκ δρχ. 1200 ὑπολογιζομένη, εἶναι πολλή.

ΚΕΦ. Ε΄ Πρωτοδικεία.

3. Ὅτι ὁ προσδιορισμὸς τῆς μισθοδοσίας τοῦ βοηθητικοῦ προσωπικοῦ τοῦ γραφείου τῶν Πρωτοδικείων δὲν στηρίζεται εἰς Νόμον· διότι διὰ τὸ προσωπικὸν τοῦτο δίδεται ἐπιχορήγησίς τις, δυνάμει τοῦ ἀπὸ 6 Δεκεμβρίου 1837 Β. διατάγματος, ἄρθρον 122 καὶ 237 τοῦ ὀργανισμοῦ τῶν δικαστηρίων διανεμομένη παρὰ τοῦ Γραμματέως, ὅστις προσλαμβάνει βοηθητικὸν προσωπικὸν κατὰ τὴν ἀνάγκην· ὁ δὲ λόγος ὅτι ὁ προσδιορισμὸς οὗτος ἔγινεν ἐπὶ τῇ βάσει τῶν προϋπολογισμῶν τοῦ 1845, 1846 καὶ 1847 δὲν δικαιολογεῖ τὸ πρᾶγμα, διότι πᾶν ἔξοδον τοῦ προϋπολογισμοῦ πρέπει νὰ στηρίζεται εἰς προϋπάρχοντα Νόμον, ὁ δὲ προϋπολογισμὸς δὲν εἶναι Νόμος.

4. Ὅτι τὸ ἐνοίκιον τοῦ ἐν Ναυπλίῳ Ἐφετείου, Πρωτοδικείου καὶ τῆς παρ' αὐτῷ εἰσαγγελίας, συμποσούμενον εἰς δραχ. 205 εἶναι πολύ· διότι μία καὶ ἡ αὐτὴ οἰκία χρησιμεύει καὶ εἰς τὰ τρία, καὶ εἰς Ναύπλιον εὑρίσκονται πολλαὶ μὲ τὸ ἥμισυ μόνον ἐνοίκιον, καὶ ὀλιγώτερον.

Οὕτω τὸ ψηφισθὲν παρὰ τῆς Βουλῆς ποσὸν διὰ τὰ ἔξοδα τοῦ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης ὑπουργείου δραχ. 942,015 μένει ὅπως ἐψηφίσθη παρὰ τῆς Βουλῆς.

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ.

ΚΕΦ. Α. Ἄρθρον 1. Κεντρικὴ ὑπηρεσία.

Ἐπὶ τοῦ κεφαλαίου τούτου παρετηρήθη ὅτι ὅλοι οἱ Τμηματάρχαι εἶναι ά. τάξεως, οὐδεὶς δὲ τῆς β΄. Ὁ καταστατικὸς τῶν ὑπουργείων Νόμος παραδεχόμενος Τμηματάρχας ά. καὶ β΄. τάξεως, ἂν καὶ δὲν ὁρίζῃ τὸν ἀριθμὸν ἑκατέρων, ἀπαιτεῖ δύο ἢ τοὐλάχιστον ἕνα Τμηματάρχην τῆς β΄. τάξεως· διὰ τοῦτο ἡ μὲν πλειονοψηφία τῆς ἐπιτροπῆς παρεδέχθη τὸ ποσὸν τοῦτο, ἀλλ' ὑπὸ τὸν ὅρον νὰ συμμορφωθῇ τοῦ λοιποῦ ὁ Κύριος Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν μὲ τὸν Νόμον· ἡ δὲ μειονοψηφία ἐπιμένουσα νὰ ἐκπεσθῶσι δραχ. 1,200 διὰ τὴν διαφορὰν τοῦ μισθοῦ δύο Τμηματαρχῶν τῆς β΄. τάξεως ἐπιφέρει τοὺς ἑξῆς λόγους·

ά) Διότι οἱ ὑπουργοὶ πρέπει τέλος πάντων αἰσθανόμενοι τὴν εὐθύνην των, νὰ βαδίζουν κατὰ τὸν νόμον.

β΄) Διότι τὸ ἔθνος πρέπει νὰ ἐξοδεύῃ διὰ τὴν πιστὴν καὶ ἀκριβῆ τῶν νόμων τήρησιν, καὶ ὄχι διὰ τὴν παραβίασιν αὐτῶν.

Τὸ αὐτὸ παρατηρεῖται καὶ ἐπὶ τοῦ προσωπικοῦ τῶν 10 γραμματέων καὶ δέκα γραφέων· διότι ἐκ μὲν τῶν πρώτων δύο μόνον εἶναι τῆς β΄. τάξεως, ἐκ δὲ τῶν δευτέρων 7 ά. τάξεως, 2 τῆς β΄. καὶ εἷς μόνος τῆς γ΄.

ΚΕΦ. Α'. Ἄρθρ. 2. Ἔξοδα ὑπηρεσίας.

Τὰ ἔξοδα τῆς κεντρικῆς ὑπηρεσίας ἠλάττωσεν ἡ Βουλὴ κατὰ δραχ. 4,000, ἀφήρεσε δὲ περιπλέον ἡ ἐπιτροπὴ τὸ ἀπὸ 1 Ἰανουαρίου μέχρι 5 Ἰουλίου ε. ε. ἐνοίκιον τοῦ καταστήματος τῆς ἐπὶ τῶν θυσιῶν καὶ ἀγώνων ἐξεταστικῆς ἐπιτροπῆς δραχ. 1,233. 33, σύμφωνα μὲ τὴν ἀπόφασιν τῆς Γερουσίας, ἥτις ἀφήρεσε τὸ ποσὸν τοῦτο ἀπὸ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ παρελθόντος ἔτους, πληροφορηθεῖσα ἄλλως, ὅτι ἡ περὶ ἧς ὁ λόγος οἰκία ἐχρησίμευσεν εἰς τὸ διάστημα τοῦτο ὡς φυλακὴ, καὶ ἐπομένως τὸ ἐνοίκιον αὐτῆς ἐπληρώθη, ἢ πρέπει νὰ πληρωθῇ ἀπὸ τὸ ὡρισμένον δι' ἐνοίκια τῶν φυλακῶν κεφάλαιον τοῦ προϋπολογισμοῦ.

ΚΕΦ. Γ'. Ἄρθρ. 1. Γενικὰ μέτρα ἀσφαλείας.

Τὸ ἄρθρον τοῦτο ἐγένετο δεκτὸν μὲ τὴν ψηφισθεῖσαν προσθήκην παρὰ τῆς Βουλῆς, ἐννοουμένου ὅτι εἰς τὸ ποσὸν τῶν δραχ. 200,000 συμπεριλαμβάνεται καὶ τὸ ψηφισθὲν παρὰ τῶν Βουλῶν ποσὸν ἐκ δραχ. 100 000, λόγῳ γενικῶν μέτρων ἀσφαλείας.

Ἀπὸ τοῦ κεφαλαίου τούτου ἐδόθησαν κατὰ τὸ παρελθὸν ἀμοιβαὶ πρὸς ἐξόντωσιν τῆς ληστείας, δυνάμει Β. Διατάγματος· ἀλλ' ἐπειδὴ τὸ διάταγμα ἐκεῖνο ὁρίζει τὰ πρόσωπα τῶν ληῃῶν, κατὰ τῶν ὁποίων ἐκηρύχθη ἡ ἀμοιβὴ, δὲν ἠμπορεῖ νὰ ἐφαρμοσθῇ γενικῶς.

ΚΕΦ. Δ'. Ἄρθρ. 1. Ἰατρικὰ καταστήματα.

Εἰς τὸ ἄρθρον τοῦτο ὑπάγονται καὶ τὰ θεραπευτήρια τῶν ὑπὸ τῆς νόσου Σπυροκώλου πασχόντων, διὰ τὰ ὁποῖα ὑπολογίζεται ἔξοδον δραχ. 74,950. Ἐπὶ τῶν ἐξόδων τοιαύτης φύσεως ἐπειδὴ δὲν εἶναι εὔκολον νὰ γίνῃ πρόχειρος ἐξέλεγξις, παρατηρεῖ μόνον ἡ ἐπιτροπὴ, ὅτι ὁ τότε ὑπουργὸς δικαιολογεῖ τὸ ἔξοδον τοῦτο διὰ τοῦ καθυποβληθέντος εἰς τὴν Βουλὴν Νομοσχεδίου, τὸ ὁποῖον εἰσέτι δὲν ἐψηφίσθη παρὰ τῶν Βουλῶν· αλλὰ τὰ ἔξοδα, καθὼς ἡ ἐπιτροπὴ νομίζει, πρέπεινὰ στηρίζωνται εἰς Νόμον καταρτισθέντα, ἢ εἰς πίστωσιν ειδικὴν τῶν Βουλῶν, τὴν ὁποίαν ὁ ὑπουργὸς ζητεῖ, χρείας καλούσης.

Ἄρθρ. 2. Ὑγειονομεῖα καὶ Καθαρτήρια.

Τὸ ὑπαγόμενον εἰς τὸ ἄρθρ. τοῦτο ἔξοδον, ἐκτὸς τῶν ἐκτάκτων ὑγειονομικῶν, ἀναβαίνει εἰς δραχ. 266,950, μὲ τὰς γενομένας προσθαφαιρέσεις παρὰ τῆς Βουλῆς· τὸ ἔξοδον τοῦτο δύναται νὰ ἐλαττωθῇ σημαντικῶς, ἐὰν ἀνατεθῶσιν, ὅπου εἶναι δυνατὸν, τὰ ὑγειονομικὰ χρέη εἰς τὰς λιμενικὰς ἢ τελωνιακὰς Ἀρχὰς, ἢ ἀνάπαλιν. Τὰς παρατηρήσεις ταύτας ἔκαμεν ἡ Γερουσία καὶ εἰς τὴν

συζήτησιν τοῦ Ὑγειονομικοῦ Νόμου, ὑπολογίσασα τὴν ὠφέλειαν, ἥτις δύναται νὰ προκύψῃ ἐκ τῆς συγχωνεύσεως ταύτης, ὅταν οἱ τρεῖς ὑπουργοί, τῶν Οἰκονομικῶν, τῶν Ναυτικῶν καὶ τῶν Ἐσωτερικῶν συνεννοούμενοι, ἀναθέσωσι τὰ τριπλᾶ ἢ διπλᾶ ταῦτα χρέη εἰς ἓν καὶ τὸ αὐτὸ πρόσωπον, ὅπως ἐγίνετο πρὸ τῆς 3ης Σεπτεμβρίου. Ἡ παρατήρησις αὕτη δὲν πρέπει νὰ διαφύγῃ τὴν προσοχὴν τῶν ΚΚ. ὑπουργῶν, ὅτε πρόκειται περὶ αὐστηρᾶς οἰκονομίας.

ΚΕΦ. Ε. Ἄρθρ. 1. Βοτανικὸς Κῆπος.

Παρατηρεῖ ἡ ἐπιτροπὴ ὅτι τὰ μὲν ἔξοδα τοῦ Βοτανικοῦ κήπου εἶναι δραχ. 9,880, τὰ δὲ ἔσοδα δραχ. 2,000.

Σχολεῖον Τίρυνθος.

Τὸ ἔξοδον διὰ τὸ Γεωργικὸν Σχολεῖον Τίρυνθος ὑπολογίζει εἰς δραχμὰς 37,310, πλέον τοῦ παρελθόντος ἔτους κατὰ δραχ. 6,650, ἡ ἐπιτροπὴ ὄχι μόνον θεωρεῖ περιττὴν τὴν προσθήκην ταύτην, χωρὶς ἀνάγκης, ἀλλὰ γνωρίζουσα τὴν κατάστασιν τοῦ σχολείου τούτου περιορίζει τὸ ἔξοδον εἰς δραχ. 20,000. Οὕτω τὸ ψηφισθὲν παρὰ τῆς Βουλῆς ποσὸν διὰ τὰ Γεωργικὰ καταστήματα δραχ. 51,000 ἐλαττούμενον κατὰ δρ. 17,310 μένει δραχ. 33,760.

ΚΕΦ. Η. Ἄρθρον 1. Βοήθειαι.

Τὰ ψηφισθέντα πρὸς διατήρησιν τοῦ Νοσοκομείου τοῦ Δήμου Ἀθηνῶν δραχ. 10,000 παραδέχεται ἡ ἐπιτροπή· τὰς δὲ δραχ. 20,000 πρὸς ἐξακολούθησιν τοῦ καθαρισμοῦ καὶ ἐπισκευῆς τοῦ ὑδραγωγείου τοῦ αὐτοῦ Δήμου δὲν παραδέχεται, ἐπειδὴ παρατηρεῖ, ὅτι ἡ βοήθεια αὕτη ζητεῖται ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἤδη χορηγηθείσης συνδρομῆς, ὡς σημειοῦται εἰς τὸν προϋπολογισμόν, καὶ ἡ συνδρομὴ αὕτη ὡρίσθη διὰ Νόμου εἰς δραχ. 50 χιλιάδας καὶ ἐδόθη λόγῳ δανείου. Ὥστε πρέπει νὰ εἰσαχθῇ Νομοσχέδιον διὰ τὸ ποσὸν τῶν δραχμῶν 20,000, θεωρούμενον ἐπίσης ὡς δάνειον.

Παρετηρήθη πρὸς τούτοις, ὅτι ἡ Βουλὴ ἐπρόσθεσεν εἰς τὸ κεφάλαιον τοῦτο δραχ. 40,000, τὰς μὲν 25.000 διὰ τὸν ἐν Ἐρετρίᾳ Δῆμον τῶν Ψαριανῶν, τὰς δὲ 15,000 διὰ τοὺς ἐν Μινώᾳ καὶ Ἀδάμαντι συνοικισμοὺς τῶν Κρητῶν· τὰς πρώτας παρεδέχθη ἡ ἐπιτροπή, ὡς στηριζομένας εἰς ὑπάρχοντα νόμον, τὰς δὲ δευτέρας δὲν παρεδέχθη κατὰ πλειονοψηφίαν μὴ ὑπάρχοντος νόμου.

Ἄρθρον 2. Βοήθειαι ἰδιαίτεραι.

Τὸ προσδιοριζόμενον ποσὸν εἰς βοήθειαν δυστυχῶν ἀξίων τῆς

περιθάλψεως τῆς Κυβερνήσεως παραδέχεται ἡ ἐπιτροπὴ, μὲ τὴν παρατήρησιν, ὅτι τὸ ποσὸν τοῦτο πρέπει νὰ ἐλαττωθῇ τοῦ λοιποῦ εἰς τὸ πρὸ τῆς μεταβολῆς χορηγούμενον, καὶ διὰ τὰς οἰκονομικὰς ἀνάγκας, καὶ διότι διανεμόμενον εἰς πολλοὺς δυστυχεῖς παραμυθεῖ μόνον ἐφήμερον ἀνάγκην.

Περὶ δὲ τῶν χορηγουμένων συντάξεων εἰς ἀδυνάτους διακριθέντας εἰς σημαντικὰς ὑπηρεσίας, καὶ εἰς τὰς χήρας καὶ ὀρφανὰ αὐτῶν, θέλει κάμει λόγον ἡ ἐπιτροπὴ κατὰ τὴν συζήτησιν εἰς τὸ περὶ συντάξεων κεφάλαιον.

ΚΕΦΑΛ. Θ'.

Τὸ ποσὸν τῶν δραχμῶν 568. 92 τῶν ἐξοδων κλεισμένων χρήσεων τὸ ἀφαιρεῖ ἡ ἐπιτροπὴ κατὰ τὸ ὁποῖον ἔλαβε περὶ τούτων μέτρον, καὶ δι' οὓς λόγους ἐξέθηκεν εἰς τὸ κεφάλαιον τοῦ Ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν.

Ὅθεν τὸ ὁλικὸν ποσὸν τῶν ἐξόδων τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν συμποσούμενον εἰς δραχμὰς **1,794,882. 26**, ὅπως ἐψηφίσθη παρὰ τῆς Βουλῆς, μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν τῶν ἐπενεχθεισῶν παρὰ τῆς ἐπιτροπῆς ἐλαττώσεων δραχ. **54,112. 25**, περιορίζεται εἰς δραχ. **1,740,770. 01**.

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ

Τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως Ὑπουργείου παραδέχεται ἡ ἐπιτροπὴ, ὅπως ἐτροποποιήθη καὶ ἐψηφίσθη παρὰ τῆς Βουλῆς, συγκεφαλαιούμενον εἰς δραχμὰς **856,153. 40**, ἐπιφέρει δὲ τὰς ἑξῆς παρατηρήσεις ἐπὶ τοῦ κεφαλαίου Ι. περὶ ὑποτρόφων.

Ὅτι πρὸς ἐκπαίδευσιν τῶν ὑποτρόφων ἐξοδεύονται κατ' ἔτος, ἀπὸ μὲν τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας

Ἐκπαιδεύσεως	δραχ.	**71,700.**
Τῶν Ἐσωτερικῶν	»	**10,120.**
Τῶν Στρατιωτικῶν ἐκτὸς τῶν Εὐελπίδων .	»	**12,984.**
Τῶν Ναυτικῶν διὰ τοὺς δοκίμους . . .	»	**8,142.**
Τὸ ὅλον	»	**102,946.**

Ἀλλ' ὁ σκοπὸς διὰ τὸν ὁποῖον γίνεται τὸ ἔξοδον τοῦτο ματαιοῦται· διότι εἰς τὸν διορισμὸν αὐτῶν δὲν λαμβάνονται ὑπ' ὄψιν ἡ ἱκανότης, μήτε τὰ δικαιώματα τῶν ὑποτρόφων, μήτε ἡ γνωμοδότησις τῶν Καθηγητῶν καὶ προϊσταμένων, ὡς ἄλλοτε ἐγίνετο, μήτε ἐκτελοῦνται αἱ ὑποχρεώσεις, ὑπὸ τὰς ὁποίας διορίζονται οἱ ὑπότροφοι· εἶναι ἀνάγκη λοιπὸν νὰ τακτοποιηθῇ

καὶ τὸ περὶ ὑποτρόφων, καὶ νὰ καθυποβληθῇ περὶ τούτων νομοσχέδιον, πρὸ τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ **1849**, κανονίζον καὶ τὸν ἀριθμὸν καὶ τὰ προσόντα τῶν ὑποτρόφων, ἐπὶ τῶν ἀνωτέρω βάσεων· νὰ παύσῃ δὲ πᾶσα τοιαύτη δαπάνη μετὰ τὸ τέλος τοῦ τρέχοντος ἔτους, ἐὰν δὲν καταρτισθῇ ὁ ῥηθεὶς νόμος.

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΩΝ.

Τὸ πολύπλοκον καὶ ὀγκώδες τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ὑπουργείου τούτου δὲν ἐσυχώρησε, διὰ τὸ κατεπείγον τοῦ καιροῦ, εἰς τὴν ἐπιτροπήν Σας, νὰ κάμῃ καὶ ἐπὶ τούτου ἀκριβῆ ἐξέλεγξιν, καὶ νὰ φέρῃ ἐνώπιόν Σας ἔργον ὁπωσοῦν τέλειον· εἴμεθα σχεδὸν εἰς τὸ τέρμα τῶν ἐργασιῶν μας, καὶ ὅμως πρὸ ὀλίγου προσεκλήθημεν νὰ ἐνασχοληθῶμεν εἰς ἔργον τόσον οὐσιῶδες· διὰ τοῦτο ἠναγκάσθημεν νὰ παραδεχθῶμεν τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ ὑπουργείου τούτου, ὅπως ἐψηφίσθη παρὰ τῆς Βουλῆς, ἀλλ' οὐχ ἧττον ἐνομίσαμεν καθῆκον μας νὰ θέσωμεν ὑπ' ὄψιν ὑμῶν παρατηρήσεις, τινὰς ἐπ' αὐτοῦ διὰ νὰ χρησιμεύσουν εἰς τὸ μέλλον.

Ὁ στρατὸς εἶναι τὸ ἄμεσον ὄργανον τῆς Κυβερνήσεως πρὸς διατήρησιν τῆς ἀσφαλείας τοῦ Κράτους ἐξωτερικῆς τε καὶ ἐσωτερικῆς· ἀλλ' οὗτος πρέπει νὰ ῥυθμίζεται κατὰ τὰς ἀνάγκας. Εἰς ὅλα τὰ Συνταγματικὰ ἢ ἀπόλυτα Κράτη, ἡ δαπάνη τοῦ στρατοῦ τῆς ξηρᾶς καὶ τῆς θαλάσσης δὲν ὑπερβαίνει τὸ τέταρτον τῶν εἰσοδημάτων. Ἀλλ' ἐκ τοῦ παρουσιαζομένου προϋπολογισμοῦ, γίνεται κατάδηλον ὅτι ὁ ἀναγκαῖος οὗτος ὅρος ὁ τεθεὶς ἀλλαχοῦ ὡς γενικὸς κανὼν δὲν ἐτηρήθη, καὶ ἀντὶ τοῦ ἑνὸς τετάρτου παρουσιάζεται πλέον αὐτοῦ ὥστε ἀναβαίνει εἰς δραχ. **5,869,075 : 29/100** καὶ πότε; ὅτε οὔτε πόλεμον ἔχομεν, οὔτε εἰς κατακτήσεις ἑτοιμαζόμεθα, καὶ ὅτε ὁ ἀριθμὸς τοῦ στρατοῦ μας δὲν ἀναβαίνει εἰμὴ εἰς **8848** ἀξιωματικοὺς καὶ στρατιώτας καθ' ὅλα τὰ ὅπλα, πρᾶγμα, τὸ ὁποῖον φέρει εἰς ἀπορίαν. Ἡ δὲ παράβασις τοῦ κανόνος τούτου, ὅσον καὶ ἂν ἐξετάσωμεν, δὲν εὑρίσκεται εἰς τὰς αἰτιολογίας τῶν ἐκθέσεων τοῦ ὑπουργείου δικαιολογουμένη, εὑρίσκεται ὅμως εἰς τὴν παράβασιν τῶν νόμων, τὴν καταπάτησιν τῶν στρατιωτικῶν κανόνων, τῆς δικαιοσύνης, ἅτινα ἐπέφεραν τὴν πληθὺν τῶν ἀξιωματικῶν καὶ τὴν σπατάλην τοῦ δημοσίου.

Καὶ ταῦτα μὲν περὶ τοῦ Συνόλου.

Μεταβαίνουσα δὲ ἡ ἐπιτροπὴ εἰς τὰ καθέκαστα, νομίζει χρέος της νὰ προσηλώσῃ τὴν προσοχήν Σας πρὸ πάντων ἐπὶ πῶν ἑφεξῆς.

1) Τὰ ἔξοδα τοῦ γραφείου τοῦ ὑπουργείου τούτου καί τοι ὄντων τῶν ὑπαλλήλων ὡς ὁ νόμος ὁρίζει, ἀναβαίνουν εἰς δραχ. 80891 : 28. Ἀλλ' ἡ ἐπιτροπὴ φρονεῖ ὅτι, ὅταν γενῇ ἡ προσήκουσα ἁπλοποίησις, τῆς ὑπηρεσίας τοῦ στρατιωτικοῦ κλάδου, δύναται νὰ περιορισθῇ ἡ δαπάνη, ἐπειδὴ εἶναι ἀσυγχώρητον εἰς 6,000 στρατοῦ μὴ ὑπερβαίνοντος τὰ τρία γαλλικὰ συντάγματα, νὰ δαπανῶνται τόσα.

2) Ἡ φάλαγξ οὖσα ἐναντίον τοῦ γράμματος καὶ τοῦ πνεύματος τοῦ Καταστατικοῦ της καὶ τῶν ἄλλων νόμων, ἐν ᾧ ἔπρεπε νὰ μειοῦται, αὐξάνει, καὶ κατὰ συνέπειαν αὐξάνει καὶ ἡ δαπάνη.

3. Προβιβάζονται λόγῳ παλαιῶν ἐκδουλεύσεων, ἐναντίον τοῦ Ε. ψηφίσματος τῆς ἐθνοσυνελεύσεως. ἡ δὲ ἀρχαιότης καταπατεῖται, καὶ οἱ προβιβασμοὶ δὲν γίνονται κατὰ τὸ δίκαιον.

4. Ἀνισότης καὶ ἀνωμαλία μεγίστη ἐπικρατεῖ εἰς τὴν μισθοδοσίαν ἐν γένει τοῦ Στρατιωτικοῦ κλάδου.

Μετὰ τὸ ἐξαγόμενον τῶν αἰτιῶν, ἅτινα προξενοῦσι τὸ ὑπέρογκον τῆς δαπάνης τοῦ Ὑπουργείου τούτου, μεταβαίνει ἡ Ἐπιτροπὴ εἰς παρατηρήσεις, ἀφορώσας τὴν βελτίωσιν τῶν πραγμάτων, καὶ τὴν κατάδειξιν τῶν ἀνωτέρω αἰτιῶν, πρὸς ἐπανόρθωσιν.

1. Οὔτε Σῶμα Ἐπιτελῶν ὑπάρχει εἰς τὴν Ἑλλάδα, ἀλλ' οὔτε αἱ ἐργασίαι τῶν ἀξιωματικῶν τούτων εἶναι προσδιωρισμέναι, καὶ μολονοτοῦτο πρὸς χάριν ἀτόμων μισθοδοτοῦνται ὑπὸ τὸν τίτλον αὐτὸν ἀξιωματικοὶ διαμένοντες ἀργοί.

2. Νὰ δώσῃ ἐξηγήσεις ὁ Ὑπουργὸς διατὶ ἀντὶ τριῶν κατὰ τὸ ἀπὸ 9 Ἰουνίου 1843 Ὀργανικὸν Διάταγμα, ὑπάρχουν 9 Φρουραρχεῖα, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον ἀντιβαίνει καὶ εἰς τὴν οἰκονομικήν μας κατάστασιν, καὶ εἰς τὰς διατάξεις τοῦ Συντάγματος, ἐπαυξανομένων θέσεων ἄνευ Νόμου, καὶ ἐκ τούτου διπλασιαζομένης τῆς δαπάνης· καὶ ἂν ἐκ τῶν ἐξηγήσεων προκύψῃ ὅτι εἶναι παράβασις Νόμου, ν' ἀπαιτήσῃ τὸ Σῶμα τὴν ἄμεσον παῦσιν τῶν καταγρήσεων.

3. Ὁ Νόμος δὲν ὁρίζει νὰ ὑπάρχουν διαρκεῖς εἰς τὰ Στρατοδικεῖα, παρὰ Εἰσηγηταὶ καὶ Ἀντεισηγηταὶ καὶ Γραφεῖς, καὶ ὅμως προστίθεται ὁλόκληρον προσωπικὸν δι' ὅλον τὸ ἔτος, καὶ οὕτως, αὐξάνει τὸ ἔξοδον, καὶ παραβιάζεται καὶ τὸ πνεῦμα τοῦ Νόμου, κατὰ τὸ ὁποῖον, ἀντὶ νὰ ἦναι ἐν εἴδει Ὁρκωτοῦ Δικαστηρίου, καθίστανται τακτικὰ διαρκῆ Δικαστήρια.

4. Τὸ Μηχανικὸν Σῶμα εἶναι ἀναγκαιότατον εἰς τὴν Ἑλλάδα, ἀλλὰ νὰ ἐπιστήσῃ τὴν προσοχήν του τὸ Ὑπουργεῖον εἰς τὸ ν' ἀνα-

τεθῶσιν ὅλαι αἱ Γεωμετρικαὶ ἐργασίαι εἰς αὐτὸ, καθὼς καὶ τὸ Κτηματολόγιον, καὶ νὰ μὴ περιορίζηται εἰς ἀσημάντους ἐργασίας.

5. Τοῦ Ὁπλοστασίου αἱ ἐργασίαι περιορίζονται εἰς ἀσημάντους ἐπίσης ἐπισκευὰς, καὶ διὰ τοῦτο πρέπει νὰ περιορισθῇ καὶ ἡ δαπάνη.

6. Τῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Ἱματισμοῦ ἡ δαπάνη εἶναι ὄχι μόνον περιττὴ, ἀλλὰ καὶ ἡ διατήρησις τοιούτου Καταστήματος, ἐπιζήμιος, εἴς τε τὸν Στρατὸν καὶ τὴν Κυβέρνησιν καθίσταται· διότι ὁ ἱματισμὸς καὶ ὑπόδησις γινόμενα παρὰ τῶν Σωμάτων τὰ ὁποῖα εὐκόλως δύνανται νὰ σχηματίσωσι τεχνίτας ἐκ τῶν Στρατιωτῶν, θέλουν γίνει εὐθηνότερα καὶ διαρκέστερα, θέλει δὲ οἰκονομεῖ κατ' ἔτος τὸ Δημόσιον τὴν μισθοδοσίαν τοσούτων ὑπαλλήλων.

7. Εἰς τὰ Στρατιωτικὰ Θεραπευτήρια ἐν γένει νὰ δοθῇ περισσοτέρα προσοχὴ, διὰ νὰ ἔχωσιν ἐπιστήμονας Ἰατροὺς, ὡς καὶ εἰς τὴν Ὁροφυλακὴν, καὶ ὄχι Ἐμπειρικούς.

8. Νὰ γενῇ ἡ ἀναγκαῖα ἐνέργεια πρὸς συμπλήρωσιν τῶν Ταγμάτων διὰ τῆς καλῆς ἐφαρμογῆς τοῦ περὶ Στρατολογίας Νόμου.

9. Ὁ Λόχος τῶν Τεχνιτῶν ἤθελεν εἶσθαι κατὰ πάντα ὠφέλιμος εἰς τὴν Ἑλλάδα, ἂν ὑπῆρχον Ἀρχιτεχνῖται διὰ νὰ διδάσκωσιν· ἀλλ' ὅτε οὐδεμία τέχνη ἐξιδιασμένη διδάσκεται, ἡ διὰ τὴν συντήρησιν αὐτοῦ δαπάνη, ἀποκαθίσταται περιττή. εἶναι ὅμως εὐχῆς ἔργον νὰ φροντίσῃ ἡ Κυβέρνησις περὶ τῆς ἐκπαιδεύσεως τοῦ Λόχου τούτου.

10. Τὸ Σῶμα τῶν Ἀπομάχων εἰς ὅλα τὰ εὐνομούμενα Ἔθνη, θεωρεῖται ὡς ἡ τελευταία ἀμοιβὴ καὶ περιθαλψις τῶν ἐντίμως ὑπηρετησάντων τὴν Πατρίδα εἰς τὸν Στρατὸν, τὰ προσόντα τοῦ ὁποίου πρέπει νὰ προσδιορισθῶσι διὰ Νόμου. ἀλλ' ἐνταῦθα εἶναι καταδικη παλαιῶν Στρατιωτικῶν τινῶν καὶ τὸ καταφύγιον διεφθαρμένων, διότι ἐνῷ ἔπρεπε νὰ ἦναι ἐνταῦθα, ἢ εἰς τὰ πέριξ τοῦ Ναυπλίου, εἶναι εἰς τὸν ἀπόκεντρον καὶ ξηρὸν τόπον, τὴν Μονεμβασίαν· διότι ἡ καλῶς ἀποδιδομένη ἀμοιβὴ, ἐμψυχόνει τοὺς ἐν τῷ Στρατῷ ὑπηρετοῦντας· καὶ νὰ γίνῃ ἡ ἀναγκαία περὶ τούτου φροντίς.

11. Ὑπὸ τὸ Κεφάλαιον α Ὁπλοστάσιον β τὸ Ὑπουργεῖον εἰς τὴν περὶ τούτου Ἐκθεσίν του ἐγγράφει ἀγορὰν διαφόρου Ὑλικοῦ τοῦ τε Πυροβολικοῦ καὶ τῶν λοιπῶν ὅπλων. Ἡ Ἐπιτροπὴ παρατηρεῖ ὅτι τοιαύτη ἀγορὰ Ὑλικοῦ, ὡς τῶν πυροβόλων καὶ λοιπῶν

ἀπαιτεῖ καὶ Στρατὸν διὰ νὰ μεταχειρισθῇ ταῦτα, ἄλλως εἶναι περιττὰ, καὶ φθείρονται. ὡς ἐφθάρει τόσον Ὑλικὸν κατὰ καιρὸν ἀγορασθὲν, ἐνῷ οἱ διευθέται καὶ ἄλλα ἀναγκαῖα ἠδύναντο νὰ κατασκευασθῶσι στερεώτεροι παρὰ τοῦ Λόχου τῶν Τεχνιτῶν ἢ καὶ εἰς τὸ Ὁπλοστάσιον ἀνεξόδως. Εἰς δὲ τὴν ἀγορὰν ὅπλων, δύναται νὰ δοθῶσιν εἰς ἀντάλλαγμα παλαιὰ πυροβόλα μένοντα ἄχρηστα εἰς τὰ Φρούρια. Καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ τὸ λοιπὸν Ὑλικὸν, ἐκτὸς τὸ τοῦ Πυροβολικοῦ, ἔπρεπε νὰ συμπεριληφθῇ εἰς τὸν ὁπλισμὸν καὶ ἀποσκευὴν τῶν Σωμάτων καὶ ὄχι εἰς τὸ Ὁπλοστάσιον, τὸ ὁποῖον ἔπρεπε νὰ παρέχῃ ὠφέλειαν ἐνῷ δαπανῶνται δραχ. 37,000 εἰς τὸν Λόχον τῶν Τεχνιτῶν 40,500, διὰ τὸ προσωπικὸν τοῦ Ὁπλοστασίου, προστιθεμένων καὶ δραχ. 49,887 δι' ἀγορὰν τοῦ Ὑλικοῦ τὸ ὅλον δραχ. (127,387.) καὶ ταῦτα διὰ 3.000 Στρατιώτας τῆς Γραμμῆς. Διὰ ταῦτα ἡ Ἐπιτροπὴ νομίζει ὅτι ἡ δαπάνη αὕτη δὲν συνάδει οὔτε μὲ τὴν κατάστασίν μας, οὔτε μὲ τὸν ἀριθμὸν τῶν Στρατιωτῶν, καὶ νὰ ἐπιστήσῃ κατὰ τοῦτο ἡ Γερουσία τὴν προσοχὴν τοῦ Ὑπουργοῦ.

12 Ὅσον καὶ ἂν ἠσχολήθη ἡ Ἐπιτροπὴ εἰς τὴν ἐξέτασιν τοῦ Κεφαλαίου τοῦ Ἱματισμοῦ, δὲν ἠδυνήθη νὰ κατανοήσῃ τὰ διάφορα Κεφάλαια αὐτοῦ. Τὸ σύστημα τῆς Κυβερνήσεως τὸ νὰ κατασκευάζῃ ἡ ἰδία τὸν Ἱματισμὸν καὶ τὴν ὑπόδησιν τοῦ στρατιώτου, δὲν εἶναι καλὸν, ἐπειδὴ δίδει χώραν εἰς πολλὰς καταχρήσεις ἐν καιρῷ τῶν συμφωνιῶν τοῦ ὑλικοῦ, καὶ αὐξάνει κατὰ τὴν προμήθειαν καὶ τζόχας τοῦ πανίου καὶ ἄλλα. Ἐπομένως ἀπορεῖ ἡ Ἐπιτροπὴ, ἀφοῦ ἡ δαπάνη αὕτη διὰ τὸν Ἱματισμὸν τοῦ Στρατιώτου προσδιωρίσθη εἰς 12 λεπτὰ τὴν ἡμέραν, διὰ ποῖον λόγον τὸ Ὑπουργεῖον δὲν συμπεριλαμβάνει τὴν εἰρημένην δαπάνην εἰς τὴν μισθοδοσίαν καὶ λοιπὰ τοῦ στρατιώτου, διὰ νὰ μὴ γίνεται καὶ διπλῆ ἐξέλεγξις. Ὅθεν ἡ Ἐπιτροπὴ μηδόλως δυνηθεῖσα νὰ τὸ ἐννοήσῃ, ἀφίνει τοῦτο εἰς τὴν συζήτησιν διὰ νὰ φωτίσῃ τὴν Γερουσίαν ὁ Ὑπουργός.

13 Ἡ Στρατιωτικὴ Σχολὴ, πρέπει νὰ θεωρῆται ὡς ἑστία τῆς ὑψηλῆς στρατιωτικῆς ἀνατροφῆς, καὶ ἐκπαιδεύσεως, καὶ σχολεῖον τῆς μηχανικῆς, ὡς ἀποτελοῦσα δὲ μέρος τοῦ στρατοῦ πρέπει νὰ συνάδῃ μὲ τὰς ἀνάγκας καὶ τῶν μηχανικῶν ἔργων τοῦ Κράτους. Ἐπὶ τῶν βάσεων τούτων ἔπρεπε νὰ ἦναι συστημένη, καὶ ἐπ' αὐτῶν τούτων νομίζει ἡ Ἐπιτροπὴ, ὅτι πρέπει νὰ συστηθῇ ἤδη· ἄλλως, εἰς μάτην αἱ τόσαι δαπάναι ὡς μὴ χρησιμεύουσα εἰμὴ πρὸς διατροφὴν ὀλίγων μειρακίων. Πρέπει ὅθεν νὰ ὑπολογισθῶσιν

αἱ ἀνάγκαι τοῦ Στρατοῦ διὰ νὰ προσδιορισθῇ κατ' ἔτος ὁ ἐξερχόμενος δι' ἕκαστον ὅπλον ἀριθμὸς ἀξιωματικῶν. Πρέπει νὰ ὑπολογισθῶσιν αἱ ἀνάγκαι τῆς ὑπηρεσίας τοῦ Γεωμετρικοῦ καὶ Ἀρχιτεκτονικοῦ κλάδου διὰ νὰ προσδιορισθῇ καὶ ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν. Μὴ προσδιοριζομένων δὲ τούτων, οὐδένα σκοπὸν θέλει ἔχει, καθότι οὔτε στρατιωτικὴ δύναται νὰ ὀνομασθῇ, ἀλλ' οὔτε μηχανικὴ, ὡς μὴ ἔχουσα ἐντελὲς οὐδὲν ὁριστικόν. Ἡ Ἐπιτροπὴ νομίζει, ὅτι μόνον τοιουτοτρόπως ὀργανιζομένη ἡ Σχολὴ αὕτη δύναται νὰ παράξῃ τὸ προσδοκώμενον ὄφελος εἰς τὸ Κράτος· ἄλλως, ἐπὶ ματαίῳ δαπανῶνται εἴκοσι περίπου χιλιάδες δραχμ. πρὸς ἐκπαιδευσιν ἑνὸς μαθητοῦ, διότι τὸ σχολεῖον τοῦτο κατὰ τὸν μέσον ὅρον δὲν χορηγεῖ πλέον τῶν τεσσάρων μαθητῶν κατ' ἔτος. Ἡ ἐτησία λοιπὸν δαπάνη ἀναλογιζομένη εἰς τέσσαρας μαθητὰς, ὑπολογίζεται, πρὸς διατροφὴν καὶ ἐκπαίδευσιν ἑκάστου μαθητοῦ, ἐκπιπτομένων τῶν διδάκτρων, εἰς δραχμὰς **20,764** ἐκτὸς τῆς ἀγορᾶς τῆς πολυθρυλλήτου οἰκίας τοῦ Γάλλου Φεράλδη καὶ τῶν ἐτησίων ἐπισκευῶν αὐτῆς. Συμφώνως ὅθεν μὲ τὰ προεκτεθέντα, ἡ Ἐπιτροπὴ νομίζει ὅτι ἡ Σχολὴ αὕτη, πρέπει νὰ ὀργανισθῇ κατὰ τὰς ἀνάγκας τῆς Ἐπικρατείας, καὶ οὐχὶ δι' ἁπλῆν ἐπίδειξιν, καὶ πρὸς τοῖς ἄλλοις, ὅτι ἡ θέσις τοῦ Πειραιῶς εἶναι πάντῃ ἀκατάλληλος διὰ τὴν σχολὴν ταύτην, καὶ ὅτι τὸ μόνον κατάλληλον μέρος εἶναι τὸ Ναύπλιον, ὅπου καὶ ἱκανὰ Ἐθνικὰ Καταστήματα ὑπάρχουν, καὶ ἡ ἡθικὴ καὶ ἡ πειθαρχία τῶν μαθητῶν θέλουν εἶσθαι ἐντελέστεραι. Διαλυθείσης μάλιστα τῆς ἐπὶ τοῦ Ἱματισμοῦ Ἐπιτροπῆς, τὸ κατάστημα ταύτης θέλει εἶσθαι τὸ μόνον κατάλληλον διὰ τὴν Σχολήν.

11. Αἱ Συντάξεις εἶναι τὸ ἱερὸν τοῦ Στρατιώτου δικαίωμα· πρέπει ὅμως ν' ἀποφύγῃ τις αὐτὰς, ὅταν δύναται νὰ οἰκονομήσῃ ἄλλως πως τὰ εἰς τοῦτο ἔχοντα δικαίωμα ἄτομα. Τὸ 54 ἄρθρ. τοῦ Συντάγματος ὁρίζει, ὅτι ἄνευ Νόμου Σύνταξις δὲν δίδεται· καὶ μολονοὺτο χωρὶς νὰ ὑπαρχῃ τὸ περὶ τούτου καταστατικὸν Διάταγμα, καὶ χωρὶς νὰ προκαλέσῃ τὸ Ὑπουργεῖον τὸν περὶ τούτου Νόμον, δίδονται συντάξεις ἀναβαίνουσαι εἰς δραχ. **90,182.** Ἡ Ἐπιτροπὴ εὑρίσκεται ὡς πρὸς τὸ Κεφάλαιον τοῦτο εἰς ἀμηχανίαν, μὴ γνωρίζουσα τὰ συνταξιοῦχα πρόσωπα· ἀλλὰ καὶ ἂν τὰ ἐγνώριζε, δὲν ἠδύνατο νὰ ἐξελέγξῃ τὰ προσόντα αὐτῶν, ὡς μὴ κανονισθέντων τῶν προσόντων εἰσέτι. Συνίστησι διὰ τοῦτο εἰς τὴν Γερουσίαν τὸ περὶ οὗ πρόκειται οὐσιῶδες ἀντικείμενον.

15. Τὸ Κεφάλαιον τῆς ἀργίας καὶ τῆς διαθεσιμότητος τῶν Ἀξιωματικῶν, εἶναι, νομίζει ἡ Ἐπιτροπὴ, μεγάλης σκέψεως

ἀντικείμενον, διότι ἂν παραδεχθῇ ἡ Γερουσία ὅτι ἄνευ Νόμου ὁρίζοντος τὰς περιστάσεις, καθ' ἃς εἶναι ἀνάγκη νὰ τίθενται οἱ ἀξιωματικοὶ ἐκτὸς τῆς ὑπηρεσίας, τὸ Ὑπουργεῖον δύναται νὰ θέτῃ αὐτοὺς εἰς ἀργίαν κατὰ τὸ δοκοῦν. Τοιουτοτρόπως δὲ εἰς πᾶσαν ἀλλαγὴν Ὑπουργείου πλέον τοῦ ἡμίσεως τῶν ἀξιωματικῶν θέλουν τίθεσθαι εἰς ἀργίαν, καὶ ὑποδεεστέρου βαθμοῦ ἀξιωματικοὶ, θέλουν προβιβάζεσθαι, ἵνα καθέξωσι τὰς θέσεις τῶν εἰς ἀργίαν τεθέντων, πρὸ πάντων δὲ ὅλοι οἱ ἀνώτεροι ἀξιωματικοὶ θέλουν ἀλλάσσει μὲ τὴν ἀλλαγὴν ἑκάστου Ὑπουργείου· τοιαύτη ὄφθεν κατάστασις πραγμάτων θέλει παραλύσει ἐντὸς ὀλίγου τὸν στρατόν. Ἐπὶ τέλους ἡ Ἐπιτροπὴ νομίζει ὅτι ἡ Γερουσία θέλει πράξει ἔργον ἱερὸν προκαλοῦσα τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Στρατιωτικῶν νὰ ἐξηγήσῃ· α') διὰ ποῖον λόγον ὑπάρχουν εἰς ἀργίαν ἀξιωματικοὶ καὶ διὰ ποίαν αἰτίαν εἰς ταύτην ἐτέθησαν, καὶ β') διὰ ποῖον λόγον ἐπαύθησαν οἱ πλεῖστοι ἐκ τῶν εἰς τὰ Δασονομεῖα διορισθέντων ἀξιωματικῶν.

16. Τὸ Σῶμα τῆς χωροφυλακῆς εἶναι μὲν ἀναγκαιότατον πρὸς διατήρησιν τῆς κοινῆς ἡσυχίας καὶ πρὸς ἐκτέλεσιν τῶν Νόμων, πρέπει ὅμως ὁ σχηματισμὸς αὐτοῦ νὰ συνάδῃ μὲ τὸν προορισμόν του· ἄλλως, ἀντιβαίνει εἰς τὸν σκοπὸν διὰ τὸν ὁποῖον ἐσυστήθη. Τὸ προσωπικὸν τοῦ Σώματος τούτου πρέπει νὰ λαμβάνεται ἐκ τοῦ Στρατοῦ· ἀλλ' εἶναι δυνατὸν ἐκ 3000 στρατιωτῶν νὰ σχηματισθῇ χωροφυλακὴ συγκειμένη ἐκ 1400 χωροφυλάκων; Τὸ Σῶμα τοῦτο ὅθεν δὲν ἔχει τὴν προσήκουσαν ἀναλογίαν πρὸς τὰ λοιπὰ ὅπλα τοῦ στρατοῦ, διὸ καὶ ἀπαιτεῖται νὰ διοργανισθῇ καὶ μεταῤῥυθμισθῇ ἐπὶ τῶν ὑπαρχόντων πραγματικῶν μέσων καὶ οὐχὶ ἐπὶ ὑποθέσεων. Ἡ μισθοδοσία τοῦ Σώματος τούτου οὖσα ὑπέρογκος, κατέστη ἐπίζηλος εἰς ἅπαντα. Ἀντὶ δὲ νὰ προσλαμβάνωνται εἰς τὸ Σῶμα τοῦτο οἱ ἐντίμως ὑπηρετήσαντες εἰς τὰ λοιπὰ Σώματα, προσλαμβάνονται ἀπεναντίας οἱ τυχόντες, λέγω ὅτι ὑπηρέτησαν εἰς τὸν ἀγῶνα τὸν πρὸ 20 ἐτῶν παύσαντα.

17. Ἡ Ὀροφυλακὴ εἶναι ὁ φύλαξ τῶν Ἑλληνικῶν μεθορίων, συγκειμένη ἐν μέρει ἐκ τῶν λειψάνων τῶν Στρατιωτῶν τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπαναστάσεως· ἀλλ' οὐδεμία μέχρι τοῦδε φροντὶς ἐλήφθη περὶ τῆς τακτοποιήσεως τοῦ Σώματος τούτου· εἰς πᾶσαν μεταβολὴν πολιτικὴν καὶ εἰς πᾶσαν περίστασιν οἱ ἀξιωματικοὶ τῆς Ὀροφυλακῆς ὑπόκεινται εἰς τὴν διεύθυνσιν τοῦ Ὑπουργείου, ὅπερ, κατὰ τὸ δοκοῦν, μεταθέτει αὐτοὺς εἰς τὴν φαλαγγα, καὶ ἀντ' αὐτῶν ἄλλους διορίζει. Ἐκτὸς τούτου φέρω κατὰ τὸ καταστατικὸν τῆς Ὀροφυλακῆς διάταγμα, αὕτη

πρέπει νὰ στρατολογῆται ἐκ τῶν παλαιῶν ἀγωνιστῶν, ἢ τοὐλάχιστον ἐκ τῶν Ἑλλήνων, κατατάσσονται οἱ ἔξωθεν ἐρχόμενοι, ἐνίοτε δὲ καὶ ἀλλοεθνεῖς. Ὁ δ' ὀργανισμὸς αὐτῆς ὡς διαιρῶν αὐτὴν εἰς 8 Τάγματα, εἶναι πολυέξοδος, διότι καθέκαστον Τάγμα συγκείμενον ἐξ 150 ἀνδρῶν ὑπάρχει μόνον εἷς Ἀντισυνταγματάρχης.

18. Ἡ Φάλαγξ εἶναι τὸ ἱερὸν λείψανον τοῦ ἀγῶνος. Ὁ σκοπὸς τῆς συστάσεως τοῦ Σώματος τούτου ἄλλος δὲν ἦτον, εἰμὴ, ἡ περιθαλψις τῶν ἐνδόξως ἀγωνισαμένων ὑπὲρ τῆς ἀπελευθερώσεως τῆς Πατρίδος, οὐχὶ δὲ να σχηματισθῇ εἰς Σῶμα στρατιωτικὸν, μόνιμον καὶ ἀποτελοῦν μέρος τοῦ ἐν ἐνεργείᾳ στρατοῦ, ἢ νὰ θεωρηθῇ, ἄλλοτε μὲν ὡς ποινητήριον τῶν κατὰ καιροὺς ἐγκλημάτιῶν τοῦ Στρατοῦ, ἄλλοτε δὲ ὡς Σῶμα συνταξιούχων· καὶ τοιουτοτρόπως οἱ μὲν διαμένοντες προβιβάζονται καθ' ἑκάστην εἰς ἀνωτέρους βαθμοὺς καὶ μισθοδοσίαν, ἕτεροι δὲ κατατάσσονται ἐν αὐτῇ καθ' ἑκάστην, ὥστε ἀντὶ νὰ ἐλαττοῦται τὸ Σῶμα τοῦτο καθ' ἑκάστην αὐξάνει. Κατὰ τὸ 1843 ἡ μισθοδοσία τῆς Φάλαγγος δὲν ὑπερέβαινε τὰς δραχ. 380,000, ἤδη δὲ ἀναβαίνει εἰς 457404, 78 διαφορὰ ἐπὶ πλέον κατὰ δραχ. 77404. 78 ἐνῷ ἔπρεπεν ἔκτοτε νὰ ἐλαττωθῇ ἡ μισθοδοσία αὕτη ἕνεκα τῶν τε προικοδοτήσεων καὶ ἀποβιώσεων. Τοιαύτη δαπάνη ἀντιβαίνει εἰς ῥητὰς τοῦ Συντάγματος διατάξεις, ἡ δὲ Ἐπιτροπὴ συνιστᾷ τὰ περὶ ταύτης εἰς τὴν σκέψιν τῆς Γερουσίας.

Περαίνουσα ἡ Ἐπιτροπὴ τὰς ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν παρατηρήσεις της, δὲν δύναται ν' ἀποσιωπήσῃ τὴν οἰκτρὰν κατάστασιν καὶ τὴν ἀταξίαν εἰς ἣν εὑρίσκεται ὁ κλάδος οὗτος τῆς ἐνόπλου δυνάμεως τοῦ Κράτους, πρὸ πάντων δὲ ὡς πρὸς τὰ ἑξῆς ἀντικείμενα.

ά. Τὴν μισθοδοσίαν τῶν ἐν γένει Στρατιωτικῶν.

β'. Τὴν κατάστασιν τῶν ἀξιωματικῶν ἀπὸ τῆς ἐν ἐνεργείᾳ ὑπηρεσίας εἰς τὴν ἀργίαν καὶ τ' ἀνάπαλιν.

γ'. Τὸν τρόπον τοῦ προβιβασμοῦ αὐτῶν.

δ'. Τὸν προσδιορισμὸν τῶν Συντάξεων.

έ. Τὴν οἰκονομίαν καὶ τὴν λογιστικότητα ἐν γένει τοῦ Στρατοῦ, τὰ ὁποῖα καταφαίνονται ἀπὸ τὸν προϋπολογισμόν.

ς'. Τὴν ἕνωσιν τῆς μαχίμου δυνάμεως τοῦ Στρατοῦ μὲ τὰ Σώματα τῶν ἀποστράτων (ὡς ἡ Φάλαγξ προικοδοτημένη καὶ μή).

ζ'. Τὰ Φρουραρχεῖα, τὰ Στρατοδικεῖα, τὰ Ὁπλοστάσια καὶ αὐτὸ τὸ Γραφεῖον τοῦ Ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν.

η'. Τὴν Στρατιωτικὴν σχολὴν τῶν Εὐελπίδων.

θ'. Τὸν περὶ ἀπογραφῆς ἢ στρατολογίας Νόμον, ὅστις κατέστη ἡ μάστιξ τῶν χωρικῶν.

1. Τὸν ἐν γένει ὀργανισμὸν τοῦ Στρατοῦ, ὅστις φαίνεται λείψανον μεγάλου τινος σκελετοῦ, διότι ἐν ᾧ εἶναι τοσοῦτον εὐάριθμος, ἔχει τοιαύτην ποικιλίαν καὶ πολυτέλειαν, ὁποίαν δὲν θεωρεῖ τις εἰς τοὺς μεγάλους στρατοὺς τῆς Εὐρώπης.

Διὰ μόνον δὲ τῆς ἐπὶ τῷ κρείττῳ ρυθμίσεως καὶ ὁριστικοῦ κανονισμοῦ αὐτοῦ διὰ καταστατικῶν Νόμων καὶ Ὀργανικῶν Διαταγμάτων ἐλπίζει ἡ ἐπιτροπὴ, ὅτι ἀποκατασταθείσης τῆς τάξεως, θέλει παρακολουθήσει καὶ ἡ δυνατὴ οἰκονομία εἰς τὸν Προϋπολογισμὸν τοῦ Ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν, ὅστις καταδαπανᾷ τὸ ἓν τρίτον σχεδὸν τῶν εἰσοδημάτων, ἐν ᾧ πρέπει νὰ περιορισθῇ τοὐλάχιστον εἰς τὸ ἓν πέμπτον αὐτῶν. Ἄλλως, ἂς μὴν ἐλπίζει ἡ Γερουσία ὅτι ἐξελέγχουσα ἢ ἀπορρίπτουσα Κεφάλαιά τινα τοῦ προϋπολογισμοῦ τούτου, θέλει φθάσει εἰς τὸ ποθούμενον παρὰ πάντων ἀποτέλεσμα, τοὐτέστι τὴν περιστολὴν τῆς σπατάλης τοῦ Δημοσίου πλούτου.

Κατὰ δὲ τὸ 105 ἄρθρον τοῦ Συντάγματος ἡ Ἐπιτροπὴ συνιστᾷ εἰς τὴν Γερουσίαν τὴν ἐφαρμογὴν τῶν § ζ'. η'. καὶ ι'. αὐτοῦ, ἵνα προσκληθῇ τὸ Ὑπουργεῖον καὶ ὑποβάλῃ εἰς τὰς Βουλὰς Νομοσχέδια,

ά. Περὶ Ὀργανισμοῦ τῆς Ἐθνοφυλακῆς.

β'. Περὶ Στρατιωτικῆς Νομοθεσίας.

γ'. Περὶ Συντάξεων, καὶ

δ'. τὰ περὶ ἁπλοποιήσεως τῆς στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας, κατὰ τὸν παράγραφον Ε'. ἐδάφ. 2. τοῦ εἰρημένου ἄρθρου τοῦ Συντάγματος.

Ἐπὶ τέλους δὲ, ν' ἀπαιτήσῃ ἡ Γερουσία ἀπὸ τὸ Ὑπουργεῖον, τὴν ἐπανόρθωσιν τῶν μέχρι τοῦδε παρὰ τὸν Νόμον πεπραγμένων, καὶ τὴν εἰς τὸ μέλλον παῦσιν πάσης πράξεως ἀντιβαινούσης εἰς τὸ Σύνταγμα, τὸ γράμμα καὶ τὸ πνεῦμα τῶν Νόμων.

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΝΑΥΤΙΚΩΝ.

Ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ ὑπουργείου τούτου, χωρὶς καμμίαν ἐλάττωσιν ἢ τροπολογίαν· ἡ δὲ ἐπιτροπὴ ἐπέφερε τροπολογίας τινας καὶ παρατηρήσεις, ὡς ἔπεται.

ΚΕΦ. Α'. Ἄρθρ. 1. Προσωπικόν.

Κατὰ τὸν καταστατικὸν τῶν ὑπουργείων Νόμον, εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν Ναυτικῶν πρέπει νὰ ὑπάρχῃ εἷς φροντιστὴς ἐπὶ τοῦ λογιστικοῦ, λαμβάνων τὸν μισθὸν τοῦ βαθμοῦ του, καὶ ὄχι τῆς θέσεως, ἤτοι δραχ. 200 κατὰ μῆνα· ἀλλ' εἰς τὸ Κεφάλ. τοῦτο ἀπαντᾶται, ἀντὶ τοῦ φροντιστοῦ, εἷς ὑποεπιμελητὴς (ἐπὶ τοῦ λογιστικοῦ) μὲ μισθὸν δρ. 300 κατὰ μῆνα· ἐπειδὴ τοιαύτη θέσις δὲν ὑπάρχει εἰς τὸν καταστατικὸν νόμον, ἡ πλειοψηφία τῆς ἐπιτροπῆς ἀφῄρεσε τὸ ποσὸν δραχ. 1200, διὰ τὰς περιπλέον δραχ. 100 κατὰ μῆνα, ἐλαττόνουσα τὸ Κεφάλαιον τοῦτο εἰς δραχ. 26,832. Ἓν δὲ μέλος τῆς ἐπιτροπῆς παρετήρησεν, ὅτι ὁ βαθμὸς τοῦ ὑποεπιμελητοῦ εἶναι στρατιωτικὸς, καὶ ὁ ὑπάρχων ὑποεπιμελητὴς εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν Ναυτικῶν, ἀντὶ τοῦ φροντιστοῦ ἐπὶ τοῦ λογιστικοῦ, διωρίσθη ὡς τοιοῦτος ἀπὸ τοῦ 1842 κατὰ τὸ ὁποῖον ἐπαρουσίασε Διάταγμα ὁ ἴδιος, διατηρηθέντος τότε τοῦ μισθοῦ του ὡς παρέδρου τοῦ ὑπουργείου τῶν Ναυτικῶν δρ. 300, ἑπομένως δὲν ἠμπορεῖ νὰ ἐλαττωθῇ ὁ μισθὸς τοῦ βαθμοῦ του, οὐδὲ νὰ ἐκπεσθῇ τὸ ποσὸν δραχμὰς 1200 ἀπὸ τὸ Κεφάλαιον τοῦτο.

ΚΕΦ. Β'. Ἄρθρον 1. Πληρώματα.

Εἰς τὴν κατάστασιν τῶν διαθεσίμων ἀξιωματικῶν συγκαταλέγονται

ὑποεπιμελητὴς	1
λοχαγὸς τοῦ πυροβολικοῦ	1
ἐπιϊατροὶ	2
φαρμακοποιὸς	1

Οἱ ἀξιωματικοὶ οὗτοι δὲν ὑπάγονται εἰς τὴν Ναυτικὴν ὑπηρεσίαν, ἀλλ' εἰς τὴν τοῦ Στρατοῦ τῆς ξηρᾶς· ἑπομένως εἶναι ἄτοπον νὰ συμπεριλαμβάνωνται τὰ εἰρημένα πρόσωπα εἰς τὴν κατάστασιν ταύτην.

ΚΕΦ. Ζ'. Δικαιοσύνη.

Διὰ τὸ προσωπικὸν τοῦ Ναυτοδικείου, καὶ τὸ ὑλικὸν, ὑπολογίζονται δραχ. 17,817:60 δι' ὅλον τὸ ἔτος· ἀλλ' ἐπειδὴ τὸ Δικαστήριον τοῦτο δὲν εἶναι διαρκὲς, ἐννοεῖ ἡ ἐπιτροπὴ ὅτι δὲν μισθοδοτεῖται, παρὰ καθ' ὅσον καιρὸν εἶναι ἐν ἐνεργείᾳ.

Ἐπὶ τούτοις ἡ ἐπιτροπὴ παραδέχεται τὸ ψηφισθὲν παρὰ τῆς Βουλῆς ποσὸν μετὰ τὴν ἐλάττωσιν τῶν ἀνωτέρω δραχ. 1,200 περιοριζόμενον εἰς δραχμὰς 1,272,216:61. ἐννοεῖται δὲ ὅτι, ἡ μισθοδοσία τοῦ προστεθέντος προσωπικοῦ 79 ἀτόμων, θέλει ἀρχίσει, ἀφ' ἧς ἡμέρας ἔμβωσιν εἰς ἐνέργειαν, μετὰ τὴν κύρωσιν τοῦ περὶ Ναυτικῆς Δυνάμεως ψηφισθέντος Νόμου.

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ.

ΚΕΦ. Ϛ'. Ἄρθρ. 1. Προσωπικόν.

Εἰς τὸ προσωπικὸν τοῦ ὑπουργείου τούτου, ὡς εἰς τὸ φύλλον 54 τῆς λεπτομερείας ἐμφαίνεται, σημειοῦνται δρ. 300 δι' ἀποζημίωσιν μισθοῦ τοῦ ἐπὶ τοῦ ἀρχείου· ἐπειδὴ δὲ τοιαύτη ἀποζημίωσις δὲν χορηγεῖται ἀπὸ τὸν Νόμον, ἀφήρεσεν ἡ ἐπιτροπὴ τὸ ποσὸν τῶν δραχ. 300.

Ἄρθρον 2. Ἔκτακτον προσωπικόν.

Ἐπίσης ἀφαιροῦνται ἀπὸ τὸ ἄρθρον τοῦτο καὶ δραχ. 1000 δι' ἐκμίσθωσιν ἐκτάκτου προσωπικοῦ, διὰ τὸ ὑλικὸν καὶ διὰ τὴν τύπωσιν τῶν προϋπολογισμῶν καὶ ἀπολογισμῶν, ὡς σημειοῦται εἰς τὸ αὐτὸ τῆς λεπτομερείας φύλλον, διότι τὸ ἔξοδον τοῦτο δὲν στηρίζεται εἰς κανένα Νόμον.

ΚΕΦ. Ζ'. Ἄρθρον 1. Ἐλεγκτικὸν Συνέδριον.

Τὸ ὑπολογιζόμενον διὰ τὸ Ἐλεγκτικὸν Συνέδριον ἔξοδον, ἀναβαῖνον εἰς δραχ. 78,011: 60 καὶ ψηφισθὲν παρὰ τῆς Βουλῆς, παραδέχεται ἡ ἐπιτροπή· ἀλλ' ἐνταῦθα ὀφείλει νὰ παρατηρήσῃ, ὅτι ὁ κλάδος οὗτος τῆς οἰκονομικῆς ὑπηρεσίας, ἐλλείπεται κατὰ πολλὺ ἀπὸ τὸν σκοπὸν τῆς συστάσεώς του, διότι καθυστερῶν εἰς τὰς ἐξελέγξεις τῶν λογαριασμῶν, δὲν ἐνησχολήθη ἄχρι τοῦδε εἰς τὴν σύνταξιν τῶν ἀπολογισμῶν, ὅπερ εἶναι τὸ κυριώτερον ἔργον τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου· τὴν παρατήρησιν ταύτην, συσταίνει διὰ τῆς Γερουσίας ἡ ἐπιτροπὴ, εἰς τὸν ἁρμόδιον ὑπουργόν.

ΚΕΦ. Η'. Ἄρθρον 1. Ταμεῖα.

Εἰς τὸ φύλλον 59 τῆς λεπτομερείας σημειοῦνται δρ. 5,000 εἰς ἐκτάτους προσωρινοὺς βοηθοὺς πρὸς τακτοποίησιν τῆς ὑπηρεσίας ταμείων τινῶν, καὶ ἰδίως τῆς τῶν εἰσπρακτόρων διαχειρίσεως. Τὸ ποσὸν τοῦτο ἐμπεριεχόμενον καὶ εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ παρελθόντος ἔτους καὶ μὴ ἐγκριθὲν, δὲν παρεδέχθη ἡ ἐπιτροπὴ, διὰ τοὺς ἐκτεθέντας τότε λόγους κατὰ τὴν συζήτησιν.

ΚΕΦ. Ι'. Ἔξοδα κλεισμένων χρήσεων.

Τὸ κεφάλαιον τοῦτο προϋπελογίσθη τὸ πρῶτον εἰς δραχμὰς 92,692:71 παρὰ τοῦ ὑπουργείου. Εἰς ταύτας ἐπρόσθεσεν ἡ Βουλὴ, κατὰ πρότασιν τοῦ Κυρίου ὑπουργοῦ δρ. 251,501:72, ἐλαττωθείσας μόνον κατὰ δρ. 8,238 ὡς ἔξοδα καθυστεροῦντα

τῶν ἐτῶν 1844, 1845 καὶ 1846 μεταφερθέντα ἀπὸ τοὺς ἀπολογισμοὺς τῶν ἐτῶν τούτων εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ 1848. Εἰς τὸ ποσὸν τοῦτο συμπεριλαμβάνονται καὶ δραχ. 5,725:82 ὡς ἔξοδα παραλειφθέντα να σημειωθοσιν εἰς τοὺς ἀνωτέρω ἀπολογισμοὺς, εἴτε εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ 1848, ὡς ἐκφράζεται ὁ Κ. Ὑπουργὸς εἰς τὴν πρὸς τὴν Γερουσίαν ἔκθεσίν του· διὰ τῆς προσθήκης ταύτης τὸ ποσὸν τῶν κλεισμένων χρήσεων ηὐξήνθη εἰς δραχ. 335 956:43 ὡς φαίνεται εἰς τὸν ἐπισυναφθέντα πίνακα· ἡ ἐπιτροπὴ εἰγε συγχρόνως ὑπ' ὄψιν καὶ τὰ ὑπολογιζόμενα εἰς τὰ Κεφ. 23 καὶ 24 ἔξοδα ἐπιστροφῆς χρημάτων καὶ ἀποζημιώσεων, ἀναβαίνοντα τὰ μὲν πρῶτα εἰς δραχ. 38.176:45, τὰ δὲ εἰς δραχ. 92,403:97, ὅλα ὁμοῦ εἰς δραχ. 466,536:85, ποσὸν, τὸ ὁποῖον ἐπιβαρύνει πολὺ τὸν προϋπολογισμὸν τῶν ἐξόδων, καὶ τοῦ ὁποίου ἡ ὁλικὴ ἀπότησις, εἶναι σχεδὸν ἀδύνατος εἰς τὴν παροῦσαν οἰκονομικὴν κατάστασιν.

Ἐκτὸς τούτου ἡ ἐπιτροπὴ διεξελθοῦσα τὰ ὑπαγόμενα εἰς τὰ Κεφάλαια ταῦτα φύλλα τῆς λεπτομερείας, ὅσα περιέχονται εἰς τὸ βιβλίον τοῦ προϋπολογισμοῦ, καὶ ὅσα καθυπέβαλεν ὁ Κύριος Ὑπουργὸς μὲ τὴν τελευταίαν ἔκθεσίν του, παρετήρησε

1. Ὅτι ἡ ἐπεξεργασία ἑνὸς ἑκάστου κονδυλίου εἶναι πρὸς τὸ παρὸν ἀδύνατος, διὰ τὸ κατεπεῖγον τοῦ καιροῦ.

2. Ὅτι πολλαὶ τῶν ἀπαιτήσεων τούτων, καὶ μάλιστα αἱ τῶν ἐπιστροφῶν καὶ τῶν ἀποζημιώσεων, ἔχουσαι τὴν ἀρχὴν ἀπὸ τὰ παρελθόντα ἔτη μέχρι τοῦ 1833, παρέχουν εὐλόγους ὑποψίας περὶ τῆς μὴ νομιμότητος αὐτῶν, ἕνεκα τῆς ὁποίας πειθανολογεῖται, ὅτι δὲν ἀνεγνωρίσθησαν ἀπὸ τὴν Κυβέρνησιν ἐπὶ τοσαῦτα ἔτη, καί τινες ἴσως ἀπερρίφθησαν.

3. Ὅτι ἡ ἀνεξέταστος παραδοχὴ τοιούτων κονδυλίων, ἀνοίγει θύραν εἰς μυρίας ἀπαιτήσεις ἀδικαιολογήτους.

4. Ὅτι τὰ συμφέροντα τῶν δικαιούχων δὲν παραβλάπτονται ὡς ἐκ τῆς μικρᾶς ἀναβολῆς τῆς πληρωμῆς, ἥτις ἄλλως θέλει ἐπέλθη ἀφεύκτως, διὰ τὴν ἐνεστῶσαν τοῦ ταμείου κατάστασιν.

Ἐγνωμοδότησεν.

1. Ἀπὸ μὲν τοῦ ποσοῦ τῶν κλεισμένων χρήσεων δραχμὰς 92,692:71, ὅσαι ὑπελογίσθησαν τὸ πρῶτον καὶ ἐψηφίσθησαν παρὰ τῆς Βουλῆς, νὰ γίνωσι δεκτὰ μόνον τὰ ὀφειλόμενα ποσοστὰ εἰς τοὺς εἰσπράκτορας τῶν δημοσίων φόρων, τὰ πρὸς συμψηφισμὸν, ὡς πληρωμένα ἤδη, καὶ τὰ στηριζόμενα εἰς δικαστικὰς ἀποφάσεις, ὁποῖα εἶναι τὰ ἀκόλουθα.

« Τὰ ἐπὶ τοῦ φορου τῶν δεκάτων καὶ τῶν ζώων ποσοστὰ δραχ. 40,000, ὡς εἰς τὸ φύλ. 60 τῆς λεπτομερείας, ἐλαττωθέντα παρὰ τῆς Βουλῆς εἰς δραχ. 35,000:

« Τὰ ἐπὶ τοῦ φόρου τῶν ἐπιτηδευμάτων καὶ οἰκοδομῶν τῶν παρελθουσῶν χρήσεων καὶ τῆς τοῦ 1847 . . . . . 20 000

« Τὰ ἐπὶ συμψηφισμῷ ἀπὸ τοῦ 1843 πρὸς τὸν Ι. Σωροκιάδην. 13 459:01

» Ὁμ. πρὸς τὸν Ι. Σπυρίδωνος ἀπὸ τοῦ 1844 . 1,136

» Εἰς παραλαβὴν προϊόντων εἰς Ναύπλιον εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν Στρατιωτικῶν 1,634:98

Εἰς τὸν Ν. Νισταζόπουλον, δι' ἀντίτιμον μιᾶς ἀμπέλου, δυνάμει δικας. ἀποφάσεων 2,198:50

Εἰς τὸν Α. Κονοφάον, ἐπὶ συμψηφισμῷ . . 166

Εἰς τὸ ταμεῖον Ἐπιδαύρου Λιμηρᾶς, διὰ τὰ προκαταβληθέντα δικαστικὰ ἔξοδα 92

Τὸ ὅλον 73 686:49

Ἀπὸ τοῦ προστεθέντος ὕστερον ποσοῦ τῶν δρ. 251,501 κατὰ τὸ παρουσιασθὲν φύλλον τῆς λεπτομερείας ἀναφερόμενον εἰς τὸ ποσὸν τοῦτο.

« Πρὸς τὸν Κύριον Δ. Λεβίδην, διὰ τὴν ὁποίαν ἐπεφορτίσθη σύνταξιν τῶν ἀπολογισμῶν, κατὰ συνέπειαν τῆς ἀποφάσεως τῆς Ἐθν. Συνελεύσεως . . . . . δρ. 3,000

Διὰ τὴν ἀποπεράτωσιν τῆς οἰκοδομῆς τοῦ τελωνείου Σύρου 2,674:30

Διὰ φάρον Σύρου 1,000

Ἀποζημίωσιν ἐμπόρων εἰς Πάτρας 6,911:44

Ἀποζημιώσεις Βουλευτικῶν Σωμάτων διὰ τὸν Νοέμβριον καὶ Δεκέμβριον τοῦ 1846 . . . . 44.994:30

Εἰς 4. Ταμεῖα, δι' ἀντιμισθίαν ἀπαριθμητῶν κ.λ. 6,973:67

Ἔξοδα μετακομίσεως ἁλάτων εἰς Καλάμας 5,597:02

Εἰς τὸν Δικ. Καλλιγᾶν, ὑπερασπισθέντα τὸ δημόσ. 300

Εἰς τὸν Μ. Παρίσσην 340

71,790:73

καὶ προστιθεμένων καὶ τῶν ὄπισθεν 73.686:49

145.477:22

Τὸ ποσὸν τοῦτο θέλει πληρωθῇ ἐκ τοῦ κεφαλαίου τῶν κλεισμένων χρήσεων τῶν δραχ. 335,956:43.

2. Τὸ ὑπουργεῖον ἐπεξεργασθὲν τὰ ὑπόλοιπα κονδύλια τὰ ὑπαγόμενα εἰς τὸ κεφάλαιον τοῦτο δρ. 190 479:21 καθὼς καὶ τὰ τῶν ἐπιστροφῶν χρημάτων, δρ. 38,176:45, καὶ τὰ ὑπόλοιπα τῶν ἀποζημιώσεων, ὅσα δὲν ἐσημειώθησαν εἰς τὸ ἀνάλογον κεφάλαιον δραχ. 41 403:97 νὰ ζητήσῃ περὶ τούτων ἀπὸ τὰς Βουλὰς ειδικὴν πίστωσιν, συνωδευμένην μὲ τὰ ἀπαιτούμενα δικαιολογητικὰ ἔγγραφα.

Ἔξοδα διοικήσεως καὶ ἐπιστασίας.

ΚΕΦ. 11 Δέκατα.

Διὰ τὸ παραδεχθὲν σύστημα τῆς ἐνοικιάσεως τῶν ἀμέσων φόρων, ἡ Βουλὴ ἠλάττωσε τὸ διὰ τὴν εἴσπραξιν αὐτῶν ἔξοδον κατὰ δραχμὰς 150 000. περιορίσασα αὐτὸ εἰς δραχ. 408 500· ἀλλ' ἡ ἐπιτροπὴ ὑπολογίζει ὅτι τὸ ποσὸν τοῦτο εἶναι ἀκόμη ἐπιδεκτικὸν ἐλαττώσεως, διὰ τὸν λόγον ὅτι, ὅτε ἡ Βουλὴ ἠλάττωσε τὸ ποσὸν τοῦτο, δὲν ἦτο γνωστὸν ἀκόμη τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ἐνοικιάσεως τῶν προσόδων τοῦ Κράτους, ἐν ᾧ ἤδη εἶναι γνωστὸν, καὶ κατεβίβασεν αὐτὸ εἰς δραχ. 308,500, ἀφαιρέσασα δραχμὰς 100 000.

ΚΕΦ. 12. Φόρος ἐπὶ τῶν ζώων.

Ἡ ἀντιμισθία ἐπίσης τῶν ἀπαριθμητῶν καὶ βοηθῶν δύναται νὰ ἐλαττωθῇ κατὰ δραχμὰς 10,000 καὶ τὸ κεφάλαιον τοῦτο γίνεται δραχ. 32,300.

ΚΕΦ. 13. Συντάξεως καταλόγων.

Δὲν παραδέχεται ἡ ἐπιτροπὴ τὰς δραχ. 1800, διὰ τὸν μισθὸν τῶν κατὰ τὰς Ἀθήνας καὶ τὴν Ἑρμούπολιν ἐπιφορτιζομένων τὴν σύνταξιν τῶν καταλόγων. Διότι ὁ ἀρμόδιος νόμος ὑποχρεοῖ τὰς Δημοτικὰς Ἀρχὰς νὰ συντάττωσιν αὐτούς· καὶ πρὸς τοῦτο παραχωρεῖ εἰς τοὺς δήμους τὸ πεμπτημόριον τοῦ φόρου τούτου.

ΚΕΦ. 15. Τελωνεῖα.

Παραδέχεται ἡ ἐπιτροπὴ τὸ διὰ τὰ τελωνεῖα ἔξοδον, παρατηρεῖ δὲ ὅτι οἱ 6 Ἐπιθεωρηταὶ τῶν τελωνείων ἐμποροῦν νὰ περι-

ορισθῶσιν εἰς τρεῖς, καὶ τοῦτο χάριν οἰκονομίας, ἥτις προκύπτει ἐκ τῆς ἐλαττώσεως ἐν γένει τοῦ προσωπικοῦ τῶν τελωνείων, ἐὰν πολλοὺς ἀνικάνους ἀντικαταστήσωσιν ὀλίγοι ἱκανοί.

ΚΕΦ. 16. Χαρτόσημον.

Ἡ Ἐπιτροπὴ παρατηρεῖ, ὅτι ἡ τιμὴ τοῦ χάρτου κατὰ δραχμὰς 9 τὴν δεσμίδα τοιαύτης ποιότητος, ὁποῖον εἶναι τὸ χαρτόσημον, εἶναι πολλαί· καὶ ὅτι διὰ τὰς στελλομένας διὰ τοῦ ταχυδρομείου ἀναφορὰς, δικαστικὰ καὶ ἄλλα ἔγγραφα, πρέπει νά γίνεται χρῆσις καὶ λεπτοτέρου χάρτου· διότι τὸ ταχυδρομικὸν τέλος καταντᾷ ἐπαχθές.

ΚΕΦ. 18. Τυπογραφεῖον καὶ Λιθογραφεῖον.

Συσταίνει ἡ ἐπιτροπὴ εἰς τὸν ἁρμόδιον ὑπουργὸν τὴν ἀνάγκην αὐστηροτέρας ἐπιτηρήσεως ἐπὶ τῶν καταστημάτων τούτων· διότι γίνονται πολλαὶ καταχρήσεις περὶ τὸ προσωπικὸν τῶν ἐργατῶν, καὶ ὑπεξαιρέσεις πολλαὶ ἀντιτύπων ἐκ μέρους αὐτῶν, κατὰ τὰς ὁποίας ἔχει πληροφορίας ἡ ἐπιτροπή.

ΚΕΦ. 19. Δάση.

Ἡ Ἐπιτροπὴ ἀφαιρεῖ τὸ ὑποθετικὸν ποσὸν τῶν δρ. 5,400, δι' ἐνδεχομένην προσθήκην Δασοφυλάκων, ἀποβλέπουσα εἰς τὴν ἐλάττωσιν τῶν ἐξόδων.

ΚΕΦ. 22. Σταφιδαμπελῶνες.

Ἡ ἐπιτροπὴ παραδέχεται τὸ ψηφισθὲν ποσὸν δραχ. 25 000· παρατηρεῖ δὲ, ὅτι τὸ σημειούμενον διὰ τοὺς σταφιδῶνας Πυρνερῆς καὶ περιγιαλιοῦ ἔξοδον εἰδικ. πίν. φύλλ. 80) ὑπολογισθὲν τὸ πρῶτον εἰς δραχ. 10 000 ἐλαττωθὲν δὲ παρὰ τῆς Βουλῆς εἰς δραχ. 5,000, καὶ ἐξαντληθὲν, ὡς πληροφορεῖται ἡ ἐπιτροπὴ. δὲν εἶναι ἀνάλογον μὲ τὸ ἀπ' αὐτῶν εἰσόδημα δραχμῶν 900 ὡς τὸ κεφάλαιον τῶν ἐσόδων φαίνεται, φύλλον 30. κτῆμα λοιπὸν τὸ ὁποῖον δὲν φέρει οὐδὲ τὸ πέμπτον τῶν ἐξόδων, συμφέρει νὰ διατεθῇ ἄλλως, ἐκποιούμενον ἢ ἐνοικιαζόμενον.

Ὁμοίως διὰ τοὺς σταφιδῶνας Αἰγίου καὶ Πατρῶν ἐκ στρεμμάτων 52 ἀμφοτέρων, σημειοῦται ἔξοδον δρ. 17,000, τούτων εἰσόδημα κανὲν δὲν φαίνεται εἰς τὰ ἔσοδα.

Τὸ ἔξοδον δραχμαὶ 2.500, διὰ τὴν ἐννεάμηνον ἀντιμισθίαν 12 φυλάκων τῶν ἐθνικῶν μωραιώνων Λακεδαίμονος, θεωρεῖ ἡ ἐπιτροπὴ πάντη περιττόν· διότι, αἱ μωραίαι αὗται δὲν κεῖνται χωριστὰ, ἀλλ' ἐντὸς ἄλλων κτημάτων τῆς ἐπαρχίας· καὶ διὰ τοῦτο ἡ φύλαξις αὐτῶν, ἐμποροῦσε νὰ ἀνατεθῇ εἰς τοὺς ἀγροφύλακας τοῦ Δήμου, μὲ μικράν τινα ἀμοιβήν.

Ὡς πρὸς τὸ ποσὸν τῶν δραχμῶν 5.000 δι' ἔξοδα τῆς εἰσπράξεως τῆς ἐπικαρπίας τῶν ἐθνικοϊδιοκτήτων σταφιδαμπελώνων, ἡ ἐπιτροπὴ θεωρεῖ τοῦτο ὑπέρογκον, καθότι ἐνοικιάσθησαν ἤδη κατὰ μέγα μέρος.

ΚΕΦ. 23. Ἐπιστροφαὶ χρημάτων.

Ἡ Ἐπιτροπὴ ἀφήρεσε τὸ διὰ τὰς ἐπιστροφὰς χρημάτων κεφάλαιον, διὰ τοὺς ἐκτεθέντας ἀνωτέρω λόγους. Κεφ. 10. δραχμὰς 38,176:45.

ΚΕΦ. 24. Ἀποζημιώσεις.

Ἐκ τῶν ἀποζημιώσεων παρεδέχθη ἡ ἐπιτροπή·

Τὰ πρὸς ἀποζημίωσιν τῶν ἰδιοκτητῶν διὰ τὰ προσληφθέντα εἰς τοὺς Βασιλικοὺς κήπους γήπεδα ἰδιόκτητα ὅπως ἐψηφίσθησαν παρὰ τῆς Βουλῆς δραχ. 20,000

Τὰ πρὸς ἐκτέλεσιν ἐνδεχομένων δικαστικῶν ἀποφάσεων, αὐξηνθέντα παρὰ τῆς Βουλῆς 30,000

Τὰ πρὸς ἀποζημίωσιν ἐξόδων ἐπὶ ἐνδεχομένων διοικητικῶν ἀνακρίσεων κατὰ οἰκονομικῶν ὑπαλλήλων, σύμφωνα μὲ τὴν ἀπόφασιν τῆς Βουλῆς. • 1.000

Τὸ ὅλον δρ. 51,000.

δὲν παρεδέχθη δὲ τὰς λοιπὰς δραχ. 41,403:97 διὰ τοὺς ἐκτεθέντας ἀνωτέρω λόγους Κεφ. 10.

ΚΕΦ. 25.

Τὰς προστεθείσας ὕστερον δραχ. 1,334 δι' ἀπόδοσιν Μοναστηριακῶν χρεῶν δὲν παρεδέχθη ἡ ἐπιτροπή.

Τὰς ἐπενεχθείσας παρὰ τῆς ἐπιτροπῆς ἐλαττώσεις ἐπὶ τῶν εἰδικῶν προϋπολογισμῶν ἑνὸς ἑκάστου ὑπουργείου, κατὰ κεφάλαιον καὶ ἄρθρον, ὅπου αὗται ἔλαβον χώραν, εὑρίσκει προχείρως ἡ Γερουσία εἰς τὸν ἑπόμενον πίνακα.

Ὑπουργεῖα	Κεφάλ	» Ἄρθρ.	Ποσὸν ψηφισθὲν παρὰ τῆς Βουλῆς κατ' ἄρθρ.		Ὁλικὸν ποσὸν ψηφισθ. παρὰ τῆς Βουλῆς δι' ἕκαστον ὑπουργεῖον		Ποσὸν ἐλαττωθὲν ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς τῆς Γερουσίας		Ποσὸν παραδεχθὲν ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς τῆς Γερουσίας	
Ἐξωτερ. κτλ.	I	2	13,850	.	. . . .	.	500	.	13,350	.
	II	1	50,840	.	. . . .	.	17,500	.	33,340	.
	VI	1	101,162	.	. . . .	.	3,000	.	98,162	.
Ὁλικὸν .	..	...	. . . .	.	247,482	.	21.000	.	226,482	.
Ἐσωτερικῶν .	Α'	2	13,433	33	. . . .	.	1,233	33	12 200	.
	Ε'	1	51,070	.	. . . .	.	17,310	.	33,760	.
	Η'	1	70,000	.	. . . .	.	20,000	.	35,000	.
	»	»	»		. . . .	.	15,000	.		
	Θ'	»	568	92	. . . .	.	568	95		
Ὁλικὸν .		...	. . .	.	1,794,882	26	54,112	25	1,740,770	1
Ναυτικῶν . .	Α'	1	28,032	.	. . . .	.	1,200	.	26,832	.
Ὁλικὸν .	..	...	. . . .	.	1,273,416	61	. . . .	.	1,272,216	61
Οἰκονομικῶν .	4	1-5	399,142	12	. . . .	.	8,304	.	390,837	12
	6	1	95,460		. . . .	.	300	.	95,160	.
	»	2	10,240	.	. . . .	.	1,000	.	9,240	.
	8	3	19,266	.	. . . .	.	5.000	.	14,266	.
	10	.	335,956	43	. . . .	.	190,479	21	145,477	22
	11	.	408,500	.	. . . .	.	100,000	.	308,500	.
	12	.	42,300	.	. . . .	.	10,000	.	32,300	.
	13	1	1,800	.	. . . .	.	1,800	.		.
	19	1	96,540	.	. . . .	.	5,400	.	91,140	.
	23	.	38,176	45	. . . .	.	38,176	45		.
	24	.	92,403	97	. . . .	.	41,403	97	51,000	.
	25	.	1,334	.	. . . .	.	1,334			.
Ὁλικὸν .	..	...	. . . .	.	9,853,574	75	403,197	63	9,450,377	12

Ἐκ τοῦ πίνακος τούτου συνάγεται, ὅτι τὸ ὁλικὸν ποσὸν τῶν ἐλαττώσεων, τὰς ὁποίας ἐπέφερεν ἡ ἐπιτροπὴ, εἶναι δρ. **479,509:88** τὸ ὁποῖον ἀφαιρούμενον ἀπὸ τὸ Κεφάλαον τῶν ψηφισθέντων παρὰ τῆς Βουλῆς ἐξόδων, ἐκ δραχμῶν **19,563,182:70** ἀφείνει κατάλοιπον δρ. **19,083,672: 82** τοῦτο δὲ παραβαλλόμενον μὲ τὰ ἔσοδα τοῦ ἔτους, ἀφίνει ἔλλειμμα δραχ. **360,199;24**, τὸ ὁποῖον διὰ μόνης τῆς αὐστηρᾶς οἰκονομίας, τῆς ἀγρύπνου ἐπιτηρήσεως ἐπὶ τῶν ὑπαλλήλων Ἀρχῶν, τῆς ἐκλογῆς τιμίων καὶ

ἱκανῶν ὑπαλλήλων καὶ τῆς ἁπλοποιήσεως τῆς ὑπηρεσίας ἐλπίζεται νὰ ἀναπληρωθῇ.

Ἑπομένως τὸ ἄρθρον 1. τροπολογεῖται ὡς ἕπεται

Νομοσχέδιον περὶ κυρώσεως τῶν ἐξόδων τῆς χρήσεως 1848.

Ἄρθρ. 1.

Τὰ ἔξοδα τοῦ ἔτους 1848 προσδιορίζονται εἰς δραχμὰς δεκαεννέα ἑκατομμύρια ὀγδοήκοντα τρεῖς χιλιάδας ἑξακοσίας ἑβδομήκοντα δύω καὶ λεπτὰ ὀγδοήκοντα δύω ἀριθ. 19,083,672: 82/100 καὶ διὰ τὸ ποσὸν τοῦτο χορηγοῦνται εἰς τοὺς Ὑπουργοὺς πιστώσεις, καταλογιζόμεναι κατα τὸν ἐπισυνημμένον γενικὸν πίνακα τῶν ἐξόδων, καὶ κατὰ κεφάλαια καὶ ἄρθρα τῶν προσηρτημένων εἰς αὐτὸν εἰδικῶν προϋπολογισμῶν τῶν Ὑπουργείων· ὡς ἑφεξῆς.

Ἀ. Εἰς χρέος Δημόσιον, ἤτοι

Εἰς τόκους καὶ χρεολύσιον τοῦ ἀπὸ τὴν ἐγγύησιν τῶν τριῶν Δυνάμεων Δανείου .	δραχ.	3,835,473:58	
Εἰς προμήθειαν καὶ ἄλλα ἔξοδα αὐτοῦ . . .	»	50,376:42	
Εἰς ἀπόδοσιν προκαταβολῶν τῶν τριῶν Δυνάμεων	»	1,278,491:20	
Εἰς ἀπόδοσιν δανείου Εὐνάρδου	»	189,856	
Εἰς τόκους αὐτοῦ κλπ.	»	27,000	
Εἰς τόκους ἐσωτερικοῦ χρέους	»	3 666:66	
Εἰς συντάξεις . . .	»	390,837:12	
			5,775,700:98
Β'. Εἰς τὴν Βασιλικὴν χορήγησιν . . .			1,000.000
Γ'. Εἰς τὰς ἀποζημ. τῶν Βουλ. Σωμάτων			452,340
Δ.. Εἰς τὴν Γεν. ὑπηρεσ. τῶν Ὑπουργείων· τοῦ Β. Οἴκου καὶ τῶν ἐξωτερικῶν σχέσεων	δραχ.	226,482	
Τῆς Δικαιοσύνης . .	»	942,015	
Τῶν Ἐσωτερικῶν . .	»	1,740,770:01	
Τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίου Ἐκπαι-			

δεύσεως	»	856,153:40	
Τῶν Στρατιωτικῶν .	»	4,595,658:68	
Τῶν Ναυτικῶν . . .	»	1,272,216:61	
Τῶν Οἰκονομικῶν .	»	575 023:82	
			10,208,319:52
Ε΄. Εἰς τὰ ἔξοδα διοικήσεως ἐπιστασίας καὶ εἰσπράξεως τῶν φόρων			1,596,312:32
Στ΄. Εἰς τὰς διαφόρους πληρωμάς . . .			51 000
Τὸ ὅλον δραχ . . .			19,083,672:82

Ἀνήκουν δὲ εἰς τὴν χρῆσιν ἑκάστου ἔτους τὰ ἔξοδα μόνον ἐκεῖνα ὅσα ὀφείλονται δι' ὑπηρεσίας ἐκτελεσθείσας, ἢ διὰ πράγματα χορηγηθέντα ἐντὸς τοῦ αὐτοῦ ἔτους.

Τὰ ἄρθρα 2 ἕως 6 παραδέχεται ἡ Ἐπιτροπὴ ὅπως ἔχουσιν ἐν τῷ Νομοσχεδίῳ.

Τὸ ἄρθρον 7 τροπολογεῖ μεταβαλοῦσα ἡ Ἐπιτροπὴ τὰς ἐν αὐτῷ σημειουμένας ἐποχὰς, ἀντὶ «τοῦ μηνὸς Μαρτίου 1849» τίθησι «*Φεβρουαρίου* 1849» καὶ ἀντὶ «τοῦ Μαρτίου 1850» «*Νοεμβρίου* 1849» διότι ἐντὸς τοῦ διαστήματος τούτου ἔχουσι τὸν ὑλικὸν καιρὸν τὰ Ὑπουργεῖα νὰ συντάξωσι καὶ τὴν προσωρικὴν κατάστασιν τῆς χρήσεως 1848, καὶ τὸν ὁριστικὸν ἀπολογισμὸν, ὡς ἐγένετο καὶ κατὰ τὰ προλαβόντα ἔτη.

Τὸ δὲ ἄρθρ. 8. τοῦ Νομοσχεδίου παραδέχεται ἡ Ἐπιτροπὴ μὲ μόνην τὴν ἀντικατάστασιν τῆς χρονολογίας «τοῦ μηνὸς Ἀπριλίου 1850» εἰς ἐκείνην «*τοῦ μηνὸς Δεκεμβρίου* 1849» διὰ τοὺς αὐτοὺς λόγους.

Ἑπομένως τὸ Σύνολον τοῦ περὶ κυρώσεως τῶν ἐξόδων Νομοσχεδίου, τροπολογηθὲν ὡς ἀνωτέρω, παραδέχεται ἡ Ἐπιτροπὴ ἀναθέτουσα εἰς τὴν σκέψιν καὶ ἀπόφασιν τοῦ Σώματος τὰς ὑποβαλλομένας γνωμοδοτήσεις της.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 22 Ἰουλίου 1848.

Ἡ Ἐπιτροπὴ

Ἀναστάσιος Λόντος. Λάμπρος Νάκος.
Ν. Χρυσόγελος. Ἰωάννης Θεοτόκης.
Σπ. Παππαλεξόπουλος.

Μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν αὐτῆς ἀπεφασίσθη νὰ τυπωθῇ καὶ διανεμηθῇ εἰς τὰ μέλη τοῦ Σώματος, καὶ κατὰ τὴν 28 τοῦ ἐνεστῶτος μηνὸς νὰ ἀρχίσῃ ἡ συζήτησις ἐπὶ τοῦ πραϋπολογισμοῦ τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων τῆς χρήσεως τοῦ 1848 ἔτους.

Προτείναντος ἐπομένως τινὸς τῶν ΚΚ. Γερουσιαττῶν, ἵνα τοῦ λοιποῦ γίνηται ἡ ἔναρξις τῶν Συνεδριάσεων κατὰ τὴν 9 ὥραν Π. Μ. πρὸς ἀποφυγὴν τοῦ ὑπερβολικοῦ καύσωνος κατὰ τὴν παροῦσαν ὥραν τοῦ ἔτους, ὅστις δὲ τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν δὲν ἤθελεν ἐμφανισθῇ κατὰ τὴν ὥραν ταύτην, ἢ δὲν δικαιολογήσει ἀποχρώντως τὴν ἀπουσίαν του, κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρ. 14 τοῦ Κανονισμοῦ, νὰ στερῆται τοῦ ἡμίσεως τῆς ἀποζημιώσεως τῆς ἡμέρας ἐκείνης, καθ' ἣν δὲν ἤθελεν ἐμφανισθῇ· ἡ Γερουσία, κατ' ἐρώτησιν τοῦ Κ. Προέδρου, παρεδέχη τὴν πρότασιν ταύτην.

Ἐπομένως ὁ Κ. Πρόεδρος λαβὼν τὴν γνώμην τῆς Γερουσίας, ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν, ἀπαγγείλας ὅτι ἀντικείμενον τῆς ἐπομένης Συνεδριάσεως κατὰ τὴν 26 τοῦ ἐνεστῶτος μηνὸς, θέλει εἶσθαι ἡ συζήτησις ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ τοῦ πρὸς ἐξακολούθησιν τῆς προκυμαίας Πειραιῶς φόρου.

Ὁ Πρόεδρος

Α. ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Χ ΚΛΟΝΑΡΗΣ
Ν. Ι. ΜΕΞΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Ν. Χρυσόγελος.
Χρ. Βλάσσης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 26 Ἰουλίου 1848. Ἡμέρᾳ Δευτέρᾳ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων 28 μελῶν, ὁ Κ. Πρόεδρος κηρύττει τὴν ἔναρξιν τῆς Συνεδριάσεως περὶ τὴν 9 καὶ 1/2 ὥραν Π. Μ.

Τὰ Πρακτικὰ τῆς προλαβούσης Συνεδριάσεως, ἀναγνωσθέντα, ἐπικυροῦνται.

Ἀπαγγείλαντος ἐπομένως τοῦ Κ. Προέδρου, ὅτι ἀντικείμενον τῆς ἡμερησίας διατάξεως, εἶναι ἡ συζήτησις τοῦ περὶ τῆς Προκυμαίας τοῦ Πειραιῶς Νομοσχεδίου, καὶ ἀναγνωσθέντος τούτου, καθὼς καὶ τῆς ἐκθέσεως τῆς Ἐπιτροπῆς, εἷς τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, λαβὼν τὸν λόγον περὶ τῆς ἀρχῆς αὐτοῦ, εἶπε ταῦτα·

Ἡ Ἐθνικὴ Συνέλευσις, εἴτε ἐκ τῆς ἰδίας πείρας ὁρμηθεῖσα, εἴτε τὰς Συνταγματικὰς διατάξεις τῶν ἄλλων Ἐθνῶν ἔχουσα ὑπ' ὄψιν, ἀπεφάσισεν, ὥστε ἅπαντες οἱ Πολῖται νὰ συνεισφέρωσιν εἰς τὰ δημόσια βάρη, ἀναλόγως τῆς περιουσίας των· ἡ διάταξις αὕτη εἶναι οὐσιώδης, καὶ, οὕτως εἰπεῖν, ζωτικὴ, καὶ ἡ παράβλεψις αὐτῆς ἀποκαθίστησι σαθρὸν τὸ λοιπὸν τοῦ Συντάγματος οἰκοδόμημα· διότι ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἀρχῆς ταύτης ἔγιναν τὰ Συντάγματα, ἐπειδὴ οὐδὲν ἄλλο καταθλίβει μᾶλλον τὸν λαὸν, εἰμὴ ὁ φόρος· εἶθε λοιπὸν ἅπαντες οἱ φορολογικοὶ Νόμοι νὰ ἐστηρίζωντο ἐπὶ τῆς δικαιοτάτης ταύτης ἀρχῆς. Εἶναι μὲν ἀληθὲς, ὅτι πολλοὶ φορολογικοὶ Νόμοι ἐξετράπησαν τῆς ἀρχῆς ταύτης, ἀλλὰ πρέπει νὰ προσέχωμεν νὰ διορθώνωμεν, ὅσυν ἔνεστι τὰ κακῶς ἔχοντα, καὶ μάλιστα, ὅταν πρόκηται περὶ ἐπιβολῆς νέου φόρου· ἴσως δύναταί τις νὰ εἴπῃ, ὅτι ἐνασμενίζομαι νὰ ἐνδιατρίβω εἰς γενικὰς ἀρχὰς, ἀλλ' αὗται εἶναι ὁ Πολικὸς ἀστὴρ, τὸν ὁποῖον πρέπει πάντοτε νὰ ἔχωμεν ὡς ὁδηγὸν εἰς τὰς νομοθετικὰς πράξεις μας.

Τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον ἐπιβάλλει φόρον πρὸς ἐξακολούθησιν τῆς Προκυμαίας τοῦ Πειραιῶς· τὸ ἔργον εἶναι δημόσιον, καὶ ἐν τούτοις ἐπιβαρύνεται μὲ τὸν φόρον τοῦτον μία τάξις πολιτῶν, ἡ τῶν ἐμπόρων, καὶ ναυτιλλομένων· διότι μόνοι οὗτοι ὑποχρεοῦνται νὰ κατασκευάζωσι τὸν λιμένα, καὶ νὰ συνεισφέρωσι πρὸς βελτίωσίν του· ἢ λοιπὸν τὸ ἔργον εἶναι δημόσιον, καὶ τότε ἅπαντες οἱ πολῖται πρέπει νὰ συνεισφέρωσιν, ἢ ἰδιωτικὸν, καὶ τότε δὲν πρέπει διὰ Νόμου νὰ ὑποχρεωθῶσιν οἱ ἔμποροι εἰς τὴν κατασκευὴν αὐτοῦ.

Ἡ Ἐπιτροπὴ, ἐξετάσασα ἐκ τοῦ σύνεγγυς τὰ περὶ τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου, εὗρεν αὐτὸ ὠφέλιμον, διότι διὰ τῆς ἐπιβολῆς τοῦ φόρου τούτου οὐ μόνον προσεγένετο μεγίστη ἄχρι τοῦδε εἰς τὸν τόπον καὶ εἰς τὸ ἐμπόριον ὠφέλεια, λέγει διὰ τῆς ἐκθέσεώς της, ἀλλ' ὑπόσχεται νὰ παρέξῃ τοιαύτην καὶ εἰς τὸ μέλλον, ἕνεκα τῆς εἰς τὸν λιμένα ἀσφαλοῦς προσορμίσεως τῶν πλοίων· ἀλλὰ διότι τινὲς τῶν πολιτῶν διὰ τῆς συνεισφορᾶς των ὠφέλησαν, δὲν εἶναι λογικὸν νὰ τοὺς ὑποχρεώτωμεν διὰ Νόμου, ὥστε πάντοτε νὰ συνεισφέρουν, καὶ ἐξαιροῦντες τοὺς ἄλλους πολίτας τοῦ διαληφθέντος φόρου, νὰ παραβαίνωμεν ῥητὴν Συνταγματικὴν διάταξιν.

Ἐκτὸς τούτων οὐ μόνον τὰ μέχρι τοῦδε εἰσπραχθέντα ἤθελον ἐπαρκέσει εἰς τὴν περαίωσιν τοῦ ἔργου τούτου, καὶ ἑπομένως δὲν ἤθελεν εἶσθαι ἀνάγκη ἐπιβολῆς νέου φόρου, ἂν δὲν

ἐλάμβανον χώραν πάμπολαι καταχρήσεις ὡς ἐπληροφορήθην καὶ ἐγὼ, καὶ ἡ Ἐπιτροπὴ, καὶ ὡς θέλει ἀποδείξει τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ἐξελέγξεως, τῆς ἐνεργουμένης ὑπὸ Ἐπιτροπῆς ἐσχάτως διορισθείσης, ἀλλὰ καὶ ἡ εἴσπραξις τοῦ φόρου τούτου ἐγένετο παρανόμως· διότι, ἐνῷ πᾶς Νόμος, διὰ νὰ ἦναι ἐν ἰσχύϊ καὶ ὑποχρεωτικὸς, πρέπει νὰ δημοσιεύηται διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, τὸ Διάταγμα, τὸ ἐπιβάλλον τὴν εἴσπραξιν τοῦ φόρου τούτου δὲν ἐδημοσιεύθη.

Διὰ ταῦτα ἐναντιοῦμαι εἰς τὴν παραδοχὴν τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου· ἐπιθυμῶ δὲ τὴν κατασκευὴν τῶν λιμένων, ἀλλὰ διὰ φόρου, ἐπιβαλλομένου εἰς ὅλους τοὺς πολίτας.

Οὐδεὶς ποτὲ, ἀντέταξεν ἄλλος, ἀπέτρεψε τὸν προλαλήσαντα τοῦ νὰ καταφεύγῃ εἰς γενικὰς ἀρχάς· ἀλλ' ὅταν τις ἀνατρέχῃ εἰς ταύτας, πρέπει νὰ προσπαθῇ ν' ἀνευρίσκῃ καὶ τὰς ἐξαιρέσεις των, καὶ νὰ μὴ παραδέχηται συνεπείας, μὴ ἐχούσας οὐδεμίαν πρὸς αὐτὰς σχέσιν· κατὰ γενικὴν ἀρχὴν τῆς πολιτικῆς Οἰκονομίας οἱ ἐπὶ τῶν ἐμπορευμάτων φόροι πίπτουν εἰς βάρος τῶν καταναλωτῶν· καὶ ἐπὶ τοῦ προκειμένου λοιπὸν δὲν πληρόνουσι τὸν φόρον τοῦτον οἱ ἔμποροι, ἀλλ' οἱ καταναλωταὶ, διότι ἐκεῖνοι προσθέτουσι τοῦτον εἰς τὴν ἀξίαν τῶν πωλουμένων· ὁ προκείμενος Νόμος, εἶπεν ὁ προλαλήσας, ἀντιβαίνει εἰς συνταγματικὴν διάταξιν, καθ' ἣν ὅλοι οἱ πολῖται συνεισφέρουσιν εἰς τὰ δημόσια βάρη ἀναλόγως τῆς περιουσίας των· ἂν δὲ παραδεχθῶμεν ὡς ἀληθῆ τὴν γνώμην του, τότε καὶ τελωνιακὸς δασμὸς δὲν πρέπει νὰ ἐπιβάληται, διότι οὗτος ἔχει τὸ αὐτὸ ἐλάττωμα, ὡς μὴ πληρονόμενος ἀμέσως ὑφ' ὅλων τῶν πολιτῶν, καὶ ὁ δασμὸς διὰ τὰ εἰς τὴν Πρωτεύουσαν εἰσαγόμενα πρέπει νὰ καταργηθῇ, καὶ ὅλοι ἐν γένει οἱ ἔμμεσοι φόροι πρέπει νὰ ἐκλείψωσιν.

Ὁ προκείμενος φόρος, ὡς διὰ Διατάγματος ἐπιβληθεὶς, εἰσεπράχθη παρανόμως, εἶπεν· ἀλλ' ἐπειδὴ τὰ Διατάγματα, μὴ καταργηθέντα ὑπὸ τοῦ Συντάγματος, ἢ ὑπ' ἄλλου μεταγενεστέρου Νόμου, ἰσχύουν, δὲν ὑπάρχει οὐδεμία παρανομία.

Ἔγιναν, εἶπε προσέτι, καταχρήσεις περὶ τὴν εἴσπραξιν καὶ τὴν διαχείρισιν τοῦ φόρου τούτου· πιθανόν· ἀλλ' ἡ αἰτία αὕτη δὲν εἶναι ἀποχρῶσα, ὥστε νὰ μὴ παραδεχθῶμεν τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον, δυνάμεθα μόνον νὰ προκαλέσωμεν τὴν προσοχὴν τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργοῦ, διὰ νὰ ἐξετάσῃ καὶ ζητήσῃ τὴν κατὰ νόμους τιμωρίαν τῶν καταχραστῶν.

Ἡ ἐπιβολὴ τοῦ προκειμένου φόρου, εἶπεν ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς, ἀφορᾷ τοπικὴν καὶ ὄχι γενικὴν ὠφέλειαν·

τούτου ἕνεκα ὅσοι ἀπολαύουσι τῆς ὠφελείας, ὀφείλουν νὰ ὑποφέρουν καὶ τὰ βάρη, καὶ τοσούτῳ μᾶλλον, καθ' ὅσον οἱ ἴδιοι ἔμποροι ἐζητήσαντο τὴν ἔκδοσιν τοιούτου Νόμου.

Δὲν προτίθεμαι νὰ καταστρέψω, ἐπέφερεν εἷς τῶν προλαλησάντων, τὰς ἀρχὰς τῆς πολιτικῆς οἰκονομίας, ἀλλὰ μᾶλλον τὰς ἐπικαλοῦμαι· γενικωτέρα ὅμως ἀρχὴ δι' ἡμᾶς εἶναι οἱ ὅροι τοῦ Συντάγματός μας. Ἂν γίνῃ δεκτὴ ἡ γνώμη μου, ὅτι δὴθεν ὁ παρὼν Νόμος ἀντιβαίνει εἰς τὸ Σύνταγμα, τότε οὐδὲ τελωνεῖα ἔπρεπε νὰ ὑπάρχουν, οὐδ' ἄλλος ἔμμεσος φόρος νὰ ἐπιβληθῇ, ὡς εἶπεν ὁ προλαλήσας· καὶ ὅμως εἰς τὰ Ἔθνη, ἔνθα οἱ φόροι διανέμονται ἐξ ἴσου, τὰ τελωνεῖα ὑπάρχουν· παρατηρῶ δὲ εἰς τὸν προλαλήσαντα, ὅτι, ἐπειδὴ εἰς πολλὰ Συνταγματικὰ Κράτη, ὡς εἰς τὴν Ἀγγλίαν, ἦσαν καταστρεπτικώτατοι φορολογικοὶ Νόμοι, καὶ διὰ τοῦτο ἀνεφύη μεγίστη πολιτικὴ πάλη, πολλοὶ μὲν τῶν φόρων τούτων κατηργήθησαν, ἄλλοι δὲ ἠλαττώθησαν, καὶ ποτὲ κανεὶς δὲν εἶπεν, ὅτι δὲν ὑπάρχει ἀνισότης φόρου, ἰσχυόντων τοιούτων Νόμων. Ἡ μεγάλη ἰδέα τῆς ἐλευθερίας τοῦ ἐμπορίου, ἥτις θέλει διευκολύνει τὴν ἀνάπτυξιν τῆς ἀνθρωπότητος, εἶμαι βέβαιος, ἐπὶ τέλους θέλει ἰσχύσει, καὶ θέλει ἀπαλλαχθῇ τὸ ἐμπόριον ἀπὸ τοὺς καταθλίβοντας αὐτὸ Νόμους.

Κατὰ γενικὴν ἀρχὴν τῆς πολιτικῆς οἰκονομίας, τὸν ἐπὶ τῶν ἐμπορευμάτων φόρον πληρόνουν οἱ καταναλωταὶ, εἶπεν ὁ προλαλήσας, ἀλλ' ἡ ἀρχὴ αὕτη δὲν εἶναι γενικὴ· διότι, ἐπειδὴ τῶν ἐμπορευμάτων ἡ τιμὴ αὐξάνει διὰ τῆς ἐπιβολῆς τοῦ φόρου, παρουσιάζονται βεβαίως καὶ ὀλίγοι καταναλωταὶ, οἱ πλουσιώτεροι, καὶ τότε ὁ ἔμπορος καταστρέφεται, ἢ περιορίζεται εἰς ἐλάχιστα κέρδη· διὰ τοῦτο φρονῶ, ὅτι ὁ προκείμενος Νόμος ἐπιβαρύνει μόνον τὸν ἔμπορον, καὶ ὄχι ὅλους τοὺς πολίτας.

Ὁ Κ. Ὑπουργὸς εἶπεν, ὅτι ὁ προκείμενος Νόμος δὲν ἀφορᾷ δημόσιον ἔργον, ἀλλὰ τοπικὸν, ἢ μᾶλλον δημοτικὸν, κατ' αἴτησιν τῶν ἐμπόρων γενόμενος· ἂν λοιπὸν τοῦτο ἦναι ἀληθὲς, δὲν εἶχον οἱ ἔμποροι ἀνάγκη Νόμου, ἀλλὰ διὰ συμβολαιογραφικοῦ ἐγγράφου ἠδύναντο νὰ ὑποχρεώσωσιν ἑαυτοὺς νὰ πληρόνωσιν εἰς τὸν Δῆμον τὸν φόρον τοῦτον. Οἱ ἔμμεσοι ὅθεν φόροι καταστρέφουν τὴν ἐλευθερίαν τῶν πολιτῶν, καὶ διὰ τοῦτο, ὅσον ἔνεστι, πρέπει νὰ τοὺς ἀποφεύγωμεν.

Ἂν καὶ παραδέχομαι τὰς ἀρχὰς, καὶ τὴν γνώμην τοῦ προλαλήσαντος, ἐπέφερεν ἄλλος, ἐναντιοῦμαι εἰς τὴν παραδοχὴν τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου δι' ἄλλων ἐπιχειρημάτων, ἐκ τῆς ῥηγορεύσεως τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ ἐξαγομένων. Ὁ Κ. Ὑπουργὸς εἶπεν,

ὅτι ὁ προκείμενος Νόμος ἀφορᾷ τὴν τοπικὴν ὠφέλειαν τοῦ Δήμου· κατὰ συνέπειαν λοιπὸν τούτου τότε δυνάμεθα νὰ ἐπιψηφίσωμεν τὸν προκείμενον Νόμον, ὅταν τὸ Δημοτικὸν Συμβούλιον ἐπικαλεσθῇ αὐτὸν διὰ ψηφίσματος κατὰ τὸ ἄρθρον τοῦ περὶ Δημοτικῶν φόρων Νόμου· ἂν λοιπὸν τοιοῦτο ψήφισμα ὑπάρχῃ, δυνάμεθα νὰ παραδεχθῶμεν τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον, ἄλλως πρέπει νὰ μὴ τὸ παραδεχθῶμεν, ἢ ν' ἀναβάλωμεν τὴν ἐπιψήφισίν του μέχρι τῆς προσαγωγῆς τοῦ διαληφθέντος ψηφίσματος.

Ἐκτὸς τούτου, ὁ προκείμενος φόρος ἐπεβλήθη διὰ Διατάγματος· ἀλλ' ἐπειδὴ τὸ Διάταγμα τοῦτο δὲν ἐδημοσιεύθη κατὰ τοὺς ἀπαιτουμένους τύπους, δὲν ἔχει ἰσχὺν Νόμου, καὶ ἑπομένως δὲν εἶναι ὑποχρεωτικόν· ὁ μέχρι τοῦδε λοιπὸν πληρωθεὶς φόρος δὲν πηγάζει ἀπὸ ὑποχρεωτικὸν Νόμον, ἀλλ' εἶναι ἑκουσία συνεισφορὰ πρὸς κατασκευὴν τῆς περὶ ἧς ὁ λόγος προκυμαίας, καὶ ἐπειδὴ αὕτη κατεσκευάσθη, πρέπει νὰ παύσῃ καὶ ἡ διδομένη συνεισφορά· ἄλλως, περὶ τὴν εἴσπραξιν τοῦ προκειμένου φόρου ἔλαβον χώραν πάμπολαι καταχρήσεις· οἱ καταχρασταὶ εἶναι γνωστοί, καὶ ἐν τούτοις οὐδεμίαν ποτὲ πρόνοιαν ἔλαβον οἱ κατὰ καιρὸν Ὑπουργοὶ πρὸς ἀνακάλυψιν τῆς καταχρήσεως, καὶ πρὸς τιμωρίαν τῶν καταχραστῶν. Διὰ τοῦτο ἐπὶ πάσης ἀλλαγῆς Ὑπουργείου δὲν ἐξετάζω, ποῖοι διορίζονται, ἢ ποῖοι ὑπάλληλοι παύουν, ἀλλ' ἂν τιμωρῶνται οἱ καταχρασταὶ, καὶ οἱ τοὺς κειμένους Νόμους παραβιάζοντες· δύναταί τις νὰ εἴπῃ ὅτι ἡ τιμωρία τούτων ἀνήκει εἰς τὰς Δικαστικὰς Ἀρχὰς, εἶναι ἀληθές· ἀλλ' οἱ ὑποδεέστεροι ὑπάλληλοι ἀκολουθοῦσι πάντοτε τὴν διαγωγὴν τῶν προϊσταμένων.

Ἐναντιούμενος λοιπὸν διὰ τοὺς λόγους τούτους εἰς τὴν παραδοχὴν τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου, ἐπιφυλάττομαι νὰ ἐπιφέρω παρατηρήσεις τινας εἰς τὰ καθ' ἕκαστα, ἂν ἡ Ἀρχὴ γίνῃ δεκτή.

Ἡ ἐκ τῆς βελτιώσεως λιμένος τινὸς ἐπιγενομένη ὠφέλεια, εἶπεν ἄλλος, εἶναι γενικὴ δι' ὅλους τοὺς πολίτας, ἂν καὶ γίνηται διὰ τῶν προσπαθειῶν τῶν ἐν τῇ παραλίᾳ πόλει διαμενόντων ἐμπόρων, ἢ κατοίκων· εἰς ὅλα τὰ Κράτη, ἔνθα ἀπαιτεῖται κατασκευὴ λιμένος, σιδηροῦ δρόμου, ἢ ἄλλου τινὸς ἐπωφελοῦς ἔργου, αἱ Κυβερνήσεις ἐπιβάλλουν φόρους, τοὺς ὁποίους πληρώνουν οἱ κάμνοντες χρῆσιν αὐτῶν· τοῦτ' αὐτὸ γίνεται καὶ σήμερον εἰς τὴν προκυμαίαν τοῦ Πειραιῶς· δὲν δυνάμεθα δὲ νὰ εἴπωμεν, ὅτι οἱ ὑποδεέστεροι ὑπάλληλοι κάμνουν καταχρήσεις, ὁδηγούμενοι ἀπὸ τοὺς σήμερον διέποντας τὰ πράγματα.

Δὲν ὁμιλῶ, εἶπεν ἓν μέλος τῆς Ἐπιτροπῆς, περὶ τῶν γενικῶν ἀρχῶν, τὰς ὁποίας ἀνέφερον οἱ προλαλήσαντες, καὶ περὶ τῶν ὁποίων ὑπάρχει ἀμφισβήτησις· λέγω μόνον ὅτι τὸ Διάταγα, τὸ ἐπιβάλλον τὸν προκείμενον φόρον, ἐξεδόθη κατ' αἴτησιν τῶν ἐμπόρων· ἂν δὲ δὲν ἐδημοσιεύθη, ἡ ἔλλειψις αὕτη εἶναι ἁπλῆ παρατυπία· ἐν τούτοις τὸ Διάταγμα τοῦτο εἶναι εἰς ἅπαντας γνωστὸν καὶ ἰσχύει εἰσέτι, καὶ δυνάμει τούτου ἀκόμη μέχρι τοῦδε πληρόνουν τοὺς φόρους οἱ περισσότεροι, χωρὶς νὰ λαμβάνωσιν ὑπ' ὄψιν τὰς αἰτήσεις τινῶν, θελόντων τὴν κατάργησιν τοῦ φόρου τούτου· τὸν φόρον τοῦτον δὲν πληρόνουν μόνον οἱ ἔμποροι τῶν Ἀθηνῶν, ἀλλ' ὅλοι οἱ ἔχοντες σχέσεις ἐμπορικὰς μὲ τὸν τόπον, καὶ οἱ κάτοικοι προσέτι οἱ ἀγοράζοντες τὰ ἐμπορεύματα· ἐπειδὴ δὲ ἡ ἐκ τῆς βελτιώσεως τοῦ λιμένος ὠφέλεια εἶναι μεγίστη, καὶ γενικὴ, διὰ τοῦτο ἡ Ἐπιτροπὴ παρεδέχθη τὸ Νομοσχέδιον τοῦτο· ἂν δὲ καὶ ἔγειναν καταχρήσεις περὶ τὴν εἴσπραξιν ἢ διαχείρισιν τοῦ φόρου, δὲν πρέπει τὸ Νομοσχέδιον διὰ τοῦτο νὰ μὴν ἐπιψηφισθῇ· οἱ καταχρασταὶ ὅμως πρέπει νὰ τιμωρηθῶσιν, ἀφοῦ ἀποδειχθῶσι· καὶ διὰ τοῦτο ἡ Ἐπιτροπὴ προσκαλεῖ τοὺς Ὑπουργοὺς νὰ χορηγήσουν εἰς τὴν διορισθεῖσαν ἐξελεγκτικὴν Ἐπιτροπὴν ἅπαντα τὰ πρὸς ἀνακάλυψιν τῶν καταχρήσεων πρόσφορα μέσα.

Εἷς τῶν προλαλησάντων, ἐπέφερεν ἄλλος, εἰπὼν, ὅτι ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἀπαιτεῖται προηγουμένως ψήφισμα τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου, καταστρέφει δικαιώματα τῆς Κυβερνήσεως· τὸ ψήφισμα τοῦ δημοτικοῦ Συμβουλίου ἀπαιτεῖται, ὅταν πρόκειται περὶ ἰδιοκτησίας τοῦ Δήμου· ἂν λοιπὸν δεχθῶμεν τὴν ἀρχὴν τοῦ προαγορεύσαντος, τότε θέλομεν σιωπηλῶς παραδεχθῆ, ὅτι οἱ λιμένες ἀνήκουν εἰς τοὺς παρακειμένους Δήμους καὶ ἐπομένως καὶ τὰ λιμεναρχικὰ δικαιώματα. Ἐπειδὴ ὅμως εἶναι ἀναμφίλεκτον, ὅτι οἱ λιμένες ἀνήκουν εἰς τὴν Κυβέρνησιν, εἰς ταύτην ἀνήκει νὰ ἐπιβάλῃ καὶ τὸν φόρον πρὸς κατασκευὴν ἢ διατήρησιν αὐτοῦ, καὶ εἰς βάρος ἐκείνων, οἵτινες ἀπολαύουν τὰς ἐκ τούτου ὠφελείας. Καθόσον ἀφορᾷ τὰς καταχρήσεις, κρίνω περιττὸν νὰ κάμω λόγον, διότι πολλὰ παρὰ τῶν προλαλησάντων ἐρρέθησαν· εἶναι ὅμως ἄτοπον νὰ μὴ παραδεχθῶμεν τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος Νομοσχέδιον, διότι ἔγιναν καταχρήσεις.

Φρονῶ, εἶπεν εἷς τῶν προλαλησάντων, ὅτι δὲν πρέπει νὰ καταργήσωμεν τὸ ἀνεξάρτητον τῶν Δήμων ὡς πρὸς τὴν διαχείρησιν τῆς περιουσίας των καὶ τὴν κρίσιν τῶν ἰδίων ἀναγκῶν των· δὲν ἠναντιώθην εἰς τὴν παραδοχὴν τοῦ προκειμένου Νόμου,

ἕνεκα τῶν ἐπισυμβασῶν καταχρήσεων, ὡς παρεξήγησαν τινὲς τὴν ἀγόρευσίν μου, ἀλλὰ διότι ἀπαιτῶ νὰ γίνῃ, ὅπως πρέπει. Παραδέχομαι ἐντελῶς, ὅτι οἱ λιμένες εἶναι τῆς Κυβερνήσεως· ἀλλ' ἐπειδὴ τὸ βάρος τοῦ φόρου τούτου πίπτει μόνον εἰς τὸν Δῆμον, διὰ τοῦτο φρονῶ, ὅτι οὗτος πρέπει νὰ κάμῃ αἴτησιν προηγουμένως, ἢ ἄλλως ἡ Κυβέρνησις πρέπει νὰ ἐπιβάλῃ τὸν φόρον τοῦτον εἰς ὅλους, διότι διὰ τοῦ Νόμου τούτου ἐπιβάλλεται εἰς μόνους τοὺς κατοίκους τοῦ Πειραιῶς καὶ Ἀθηνῶν.

Ἡ διάταξις τοῦ Συντάγματος κατά τινα τῶν προαγορευσάντων, εἶπεν ἄλλος, εἶναι γενικωτέρα καὶ ἑπομένως προτιμωτέρα τῶν ἀρχῶν τῆς πολιτικῆς οἰκονομίας. Ἀλλ' ἡ διάταξις αὕτη δὲν ἀντιβαίνει εἰς τοὺς ἐπιβαλλομένους ἐμμέσους φόρους, διότι τούτους πληρόνουν οἱ καταναλωταὶ, καὶ ἑπομένως ἡ ἀναλογία τῆς ἰσότητος τῆς διανομῆς τῶν φόρων φυλάττεται. Ἡ ἐλευθερία τοῦ ἐμπορίου πρέπει νὰ ἦναι ἀπεριόριστος, εἶπε· τὴν ἐλευθερίαν ταύτην καὶ ἐγὼ ἐπιθυμῶ· καὶ ἐνῶ πρὸ ὀλίγων ἐτῶν εἰσήχθη εἰς τὴν Ἀγγλίαν, πρὸ πολλῶν ὑπερασπίσθη ἀπὸ τοὺς οἰκονομολόγους

Διὰ τοῦ Νόμου τούτου καταθλίβεται, εἶπε, τὸ ἐμπόριον. Ἀλλ' ἀφοῦ οὗτος προεκαλέσθη ὑπὸ τῶν ἐμπόρων, δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς καταθλιπτικός· δὲν εἶναι ἀληθὲς, εἶπεν ἔτι, ὅτι τὸν τελωνιακὸν καὶ ἄλλους ἐμμέσους φόρους πληρόνουν οἱ καταναλωταί· τὸ ἀντικείμενον τοῦτο ἀνήκει εἰς τὴν πολιτικὴν οἰκονομίαν, καὶ οὐδεὶς ποτε τῶν οἰκονομολόγων ἐπρέσβευσε τὸ ἐναντίον· διὰ συμβολαίου, εἶπε τέλος, ἠδύναντο νὰ ὑποχρεωθῶσιν οἱ ἔμποροι εἰς τὴν πληρωμὴν τοῦ φόρου τούτου· ἡ γνώμη αὕτη εἶναι μοναδικὴ, διότι οὐδέποτε εἰς κανὲν Κράτος ἔγινε τοιοῦτόν τι. Περὶ τῆς ἐπιβολῆς τοῦ φόρου τούτου πρέπει νὰ γνωμοδοτήσῃ προηγουμένως ὁ Δῆμος, εἶπεν ἄλλος· ἀλλ' ὁ Δῆμος γνωμοδοτεῖ, ὅταν πρόκηται περὶ ἐσόδων ἢ ἐξόδων αὐτοῦ. Ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου οὐδέτερον τούτων ὑπάρχει, διότι ὁ φόρος εἶναι δημόσιος, καὶ προσθήκη εἰς τὸν τελωνιακόν, σκοπὸν ἔχων τὴν βελτίωσιν τοῦ λιμένος τοῦ Πειραιῶς, ἀπὸ τὸν ὁποῖον ὠφελοῦνται οὐ μόνον αἱ Ἀθῆναι, ἀλλ' ἅπασα ἡ Ἀττικὴ, ἡ Βοιωτία, καὶ τὸ πλεῖστον μέρος τοῦ Αἰγαίου πελάγους, διότι εἰς τὰ μέρη ταῦτα καὶ εἰσέρχονται, καὶ ἐξέρχονται διὰ τοῦ λιμένος τοῦ Πειραιῶς ἐμπορεύματα.

Δὲν ἐδημοσιεύθη, λέγουν, τὸ διάταγμα, τὸ ἐπιβάλλον τὸν προκείμενον φόρον. Ἀλλ' ἀφοῦ εἶναι γνωστὸν, καὶ ἅπαντες τὸ ἀποδέχονται, ἔπεται, ὅτι ἐδημοσιεύθη.

Καθόσον δ' ἀφορᾷ τὴν μὴ τιμώρησιν τῶν περὶ τὴν εἰσπρᾶξιν

τοῦ φόρου τούτου καταχραστῶν, δὲν πρέπει νὰ αἰτιώμεθα τοὺς νῦν Ὑπουργοὺς, διότι οὗτοι διὰ τὸ βραχὺ διάστημα δὲν εἶχον τὸν προσήκοντα καιρὸν νὰ ἐξετάσωσι περὶ τῶν καταχρήσεων τούτων, καὶ νὰ φροντίσωσι περὶ τῆς τιμωρίας τῶν καταχραστῶν. Ἀλλὰ τοῦτο δὲν εἶναι ἀποχρῶν λόγος νὰ μὴ παραδεχθῶμεν τὸ Νομοσχέδιον.

Ἐπειδὴ πολλαὶ ὑπάρχουσι κατηγορίαι, ἐπέφερεν ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς, κατὰ διαφόρων ἀτόμων ἐπὶ καταχρήσει, ὡς πρὸς τὴν εἴσπραξιν τοῦ προκειμένου φόρου, διωρίσθη ὑπὸ τοῦ προκατόχου Ὑπουργοῦ τριμελὴς ἐπιτροπὴ πρὸς ἀνάκρισιν καὶ ἀνακάλυψιν τῆς ἀληθείας. Πρό τινων δὲ ἡμερῶν προσετέθησαν καὶ δύω ἕτερα μέλη εἰς τὴν ἐπιτροπὴν ταύτην ἐκ τῶν ἐμπόρων τῆς πρωτευούσης, πρὸς περισσοτέραν ἀκρίβειαν τῶν γενομένων ἀνακρίσεων, ἐκ τῶν ὁποίων ἐὰν ἀποδειχθῶσιν οἱ καταχρασταὶ, θέλουσι βεβαίως τιμωρηθῆ αὐστηρῶς κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ Νόμου.

Εἶναι ἀναντίῤῥητον, προσέθηκεν ἄλλος, ὅτι ἡ κατασκευὴ τῆς ἐν Πειραιεῖ προκυμαίας εἶναι ἀναγκαιοτάτη, καὶ διὰ τοὺς εἰς τὴν πρὸς τὴν Βουλὴν ἔκθεσιν τοῦ Ὑπουργοῦ ἐνδιαλαμβανομένους εὐλογοφανεῖς λόγους, καὶ δι' ὅσους ἔτι ἄλλους προσέθηκαν ἤδη τινὲς τῶν ἀγορευσάντων· ἀλλὰ τὸ νὰ ἐπιβάλῃ τὸν διὰ τὴν κατασκευὴν τῆς προκυμαίας ταύτης ἀπαιτούμενον φόρον ἡ Δημοτικὴ Ἀρχὴ τοῦ Δήμου Πειραιῶς δὲν δύναται, καθότι οἵ τε λιμένες καὶ αἱ ἀκταὶ δὲν εἶναι Δημοτικὴ περιουσία, ἀλλὰ τῆς Κυβερνήσεως· ἐπειδὴ ὅμως ἡ Κυβέρνησις δὲν ἔχει ἤδη πρόχειρα τ' ἀπαιτούμενα χρηματικὰ μέσα πρὸς κατασκευὴν τῆς προκυμαίας ταύτης, ὡς ἐκ τούτου ἐπιβάλλει διὰ τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου τὸν φόρον τοῦτον πρὸς τοὺς ἐμποροναυτιλλομένους, ὡς αὐτοὺς καὶ μόνους ἀπολαμβάνοντας τῶν ἐκ τούτου ὠφελειῶν.

Μηδεμιᾶς ἐπομένως γενομένης ἄλλης παρατηρήσεως, ἐγένετο δεκτὴ ἡ ἀρχὴ τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου.

Ἀναγνωσθέντος ἔπειτα τοῦ 1 ἄρθρου, παρετήρησεν ὁ κατὰ πρῶτον ἀγορεύσας, ὅτι, πρὶν ἢ παραδεχθῇ τὸ ἄρθρον τοῦτο, πρέπει νὰ ὁρισθῶσιν ἥ τε ἀπαιτουμένη χρηματικὴ ποσότης διὰ τὴν κατασκευὴν τῆς προκυμαίας καὶ τὴν διατήρησιν τῶν ἐπισκευασθέντων, καὶ πόσα θέλουν εἰσπραχθῆ ἐν γένει ἐκ τοῦ φόρου τούτου· διότι ἐνδέχεται καὶ ὀλιγώτερος φόρος τοῦ προσδιοριζομένου νὰ ἐπιβληθῇ, καὶ εἰς ὀλιγώτερα ἔτη τῶν 12 νὰ διαρκέσῃ ἡ ἐπιβολὴ τοῦ φόρου τούτου.

Ἡ πρὸς τὴν Βουλὴν ὑπὸ τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν εἰσαχθεῖσα αἰτιολογικὴ ἔκθεσις τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου, ἐπήνεγκέ τις τῶν προλαλησάντων, λύει τὴν ἀπορίαν ταύτην τοῦ προαγορεύσαντος, ὡς ἀναφέρουσα ὡς ἔγγιστα τὸ ἀπαιτούμενον ποσὸν διὰ τὴν κατασκευὴν τῆς προκυμαίας Πειραιῶς κτλ. Ἐκτὸς ὅμως τούτου, δὲν δύναταί τις νὰ ὁρίσῃ ἀκριβῶς τὸ διὰ τοῦ ἐπιβαλλομένου τούτου φόρου εἰσπραχθησόμενον ποσὸν, καθότι τοῦτο ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὴν κίνησιν τοῦ ἐμπορίου.

Ἀφοῦ πρὸ δώδεκα ἐτῶν, ἀντέταξεν ὁ προαγορεύσας, γίνεται ἡ εἴσπραξις τοῦ περὶ οὗ πρόκειται φόρου, ἠδύνατο νὰ εὑρεθῇ ὁ μέσος ὅρος τῶν εἰσπράξεων, καὶ νὰ ὁρισθῇ ὡς ἔγγιστα ὑπὸ ἐμπείρου τινὸς ἀρχιτέκτονος τὸ διὰ τὴν κατασκευὴν τῆς προκυμαίας ἀπαιτούμενον ποσόν.

Ὁ Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν ἀπήντησεν, ὅτι ὁ προϋπολογισμὸς τῶν ἐξόδων διὰ τὴν κατασκευὴν τῆς προκυμαίας, καὶ τῶν λοιπῶν ἄλλων τεσσάρων ἀντικειμένων, περὶ ὧν διαλαμβάνει τὸ 2. ἄρθρον τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου, ἀναβαίνει εἰς δραχ. τριακοσίας χιλιάδας, καὶ μόνον 18,000 δραχμαὶ εἰσεπράχθησαν μέχρι τοῦδε ἐκ τοῦ ἐπιβαλλομένου φόρου.

Διστάζω νὰ πιστεύσω, ἐπήνεγκεν ὁ κατὰ πρῶτον ἀγορεύσας, ὅτι 300,000 δραχμαὶ ἀπαιτοῦνται διά τε τὴν κατασκευὴν τῆς προκυμαίας καὶ τῶν λοιπῶν τεσσάρων ἀντικειμένων, ἐν ᾧ, ὡς λέγουσιν, ἐδαπανήθησαν 600,000 δραχμαὶ μέχρι τοῦδε διὰ τὴν κατασκευὴν μόνον τῆς προκυμαίας· ὡς ἐκ τούτου ὅθεν ὠφειλεν ἢ ὁ Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν, ἢ ἡ Ἐπιτροπὴ ἐπὶ τοῦ συζητουμένου ἤδη Νομοσχεδίου νὰ ὁρίσῃ καὶ τὰ μέρη, ἐφ' ὧν θέλει γίνει ἡ κατασκευὴ τῆς προκυμαίας, καὶ τὸ δι' ἕκαστον τούτων ἀπαιτούμενον χρηματικὸν ποσόν.

Ἡ ἐπὶ τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου Ἐπιτροπὴ, παρετήρησεν ἄλλος, ἀνέφερεν εἰς τὴν ἔκθεσίν της, ὅσας ἐνόμισεν ἀναγκαίας παρατηρήσεις· ὡς πρὸς τὸν προϋπολογισμὸν ὅμως τῶν ἐξόδων διά τε τὴν κατασκευὴν τῆς προκυμαίας, καὶ τοῦ λιμένος τὴν ἐκκαθάρισιν, δὲν ἀνέφερέ τι· διότι εἶναι ἀδύνατον νὰ ὁρίσῃ τὸ ἀπαιτούμενον ποσὸν τῶν ἐξόδων, τὸ ὁποῖον μόνος ὁ χρόνος θέλει καταδείξει, καὶ δὲν δύναταί τις ἀπὸ τοῦδε νὰ τὸ προϋπολογίσῃ.

Ἐπειδὴ ὁ διὰ τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου ἐπιβαλλόμενος φόρος, παρετήρησέ τις τῶν προαγορευσάντων, θέλει παραταθῇ μέχρι δώδεκα ἐτῶν, δύναται ἡ Γερουσία, εἰς πάντα καιρὸν νὰ ἐρευνήσῃ πόσα εἰσπράττονται κατ' ἔτος, ποῦ ἐξοδεύονται, καὶ μέχρι τίνος ἐπροχώρησεν ἡ ἐργασία.

Εἶναι ἀδύνατον, προσέθηκεν ἄλλος, νὰ γένῃ ἀκριβὴς προϋπολογισμὸς τῶν γενησομένων δαπανῶν ἐπὶ πέντε διαφόρων ἀντικειμένων, περὶ ὧν διαλαμβάνει τὸ 2 ἄρθρον τοῦ Νομοσχεδίου, καὶ νὰ ὁρισθῇ τὸ εἰσπραχθησόμενον ποσόν· διότι ἡ εἴσπραξις αὕτη ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὴν πρόοδον καὶ τὴν κίνησιν τοῦ ἐμπορίου.

Μὴ γενομένης ἑπομένως ἄλλης παρατηρήσεως, ἐγένετο δεκτὸν τὸ 1 ἄρθρον, ὡς ἔχει ἐν τῷ Νομοσχεδίῳ.

Ἀναγνωσθὲν τὸ ἄρθρον 2, ἐγένετο δεκτὸν ἄνευ τινὸς παρατηρήσεως.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ἄρθρου 3, παρετήρησέ τις τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, ὅτι ἀντὶ τῶν λέξεων « ἐν τῷ ἄρθρῳ 2 », πρέπει νὰ τεθῶσιν αἱ λέξεις « ἐν τῷ ἄρθρῳ Α΄. », διότι εἰς μόνον τὸ Α΄. ἄρθρον γίνεται μνεία περὶ τῆς εἰσπράξεως τῶν 5 ἐπὶ τοῖς ἑκατὸν ἐπὶ τοῦ πληρονομένου τελωνιακοῦ δικαιώματος.
Ἡ Γερουσία ἑπομένως, κατ' ἐρώτησιν τοῦ Κ. Προέδρου, παρεδέχθη τὴν διόρθωσιν ταύτην.

Λαβὼν μετὰ τοῦτο τὸν λόγον εἷς τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρετήρησεν, ὅτι ἡ μὲν ἐπιτήρησις τῆς εἰσπράξεως τοῦ ἐπιβαλλομένου φόρου ἀπαιτεῖται νὰ γίνηται ὑπὸ τῆς Δημοτικῆς ἀρχῆς Πειραιῶς, ἡ δὲ ἐξέλεγξις αὐτῆς ἀνήκει εἰς μόνον τὸ Ἐλεγκτικὸν Συνέδριον· διότι, ἀφοῦ ἡ εἴσπραξις τοῦ φόρου τούτου συνδέεται μετὰ τῶν λοιπῶν εἰσπράξεων τοῦ Δημοσίου, τῶν ἐξελεγχομένων ὑπὸ τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου, ἕπεται, ὅτι πρέπει νὰ ἐξελέγχηται καὶ αὕτη ὄχι πλέον ὑπὸ τῆς Δημοτικῆς Ἀρχῆς, ἀλλ' ὑπ' αὐτοῦ τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου, ἑπομένως ἀντὶ τῆς λέξεως « ἐξέλεγξιν » πρέπει νὰ τεθῇ « ἐπιτήρησιν. »

Ἐπειδὴ ἡ Δημοτικὴ Ἀρχὴ, προσέθηκεν ἄλλος, εἶναι ὑποδεεστέρα, δὲν δύναται αὕτη νὰ ἐξελέγχῃ τὰς πράξεις ἀνωτέρας Ἀρχῆς, ἀλλὰ μόνον νὰ ἐπιτηρῇ αὐτάς.

Ἡ διὰ τοῦ προκειμένου ἄρθρου, παρετήρησεν ἄλλος, χορηγουμένη ἐξέλεγξις τῆς εἰσπράξεως τοῦ φόρου ὑπὸ τῆς Δημοτικῆς ἀρχῆς τοῦ Πειραιῶς, δὲν ἀφαιρεῖ, τὸ ὁποῖον ἔχει δικαίωμα τὸ Ἐλεγκτικὸν Συνέδριον νὰ ἐξελέγχῃ πάντα λογαριασμὸν ἐν γένει.

Ἐπειδὴ ἡ εἴσπραξις τοῦ φόρου τούτου, ἐπέφερεν ἕτερος, ἔχει ἄμεσον σχέσιν μὲ τὴν εἴσπραξιν τῶν τελωνιακῶν δικαιωμάτων· διότι ἐπὶ τῇ βάσει τῆς εἰσπράξεως αὐτῶν θέλει ὑπολογίζεσθαι καὶ ὁ εἰσπραττόμενος φόρος, ἕνεκα τούτου ἀνετέθη εἰς τὴν Δημοτικὴν Ἀρχὴν, ὡς ἔχουσα συμφέρον εἰς τὴν ἐπιβολὴν τοῦ φόρου, νὰ ἐξελέγχῃ τὰ κατάστιχα τῶν τελωνιακῶν δικαιωμά-

των, διὰ νὰ παρατηρῇ, ἂν ἐπιβάλληται καὶ εἰσπράττηται ἀκριβῶς ὁ φόρος. Ἐκτὸς ὅμως τούτου, ἔχει καὶ τὸ Ἐλεγκτικὸν Συνέδριον τὸ γενικὸν δικαίωμα τῆς ἐξελέγξεως.

Μὴ γενομένης ἄλλης παρατηρήσεως, ἐγένετο δεκτὸν καὶ τὸ ἄρθρον τοῦτο, ὡς ἔχει ἐν τῷ Νομοσχεδίῳ,

Ἀναγνωσθὲν τὸ ἄρθρον 4, καὶ μηδεμιᾶς γενομένης παρατηρήσεως, ἐγένετο δεκτὸν, ὡς ἔχει.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ἄρθρου 5, παρετήρησέ τις τῶν προαγορευσάντων, ὅτι μετὰ τὴν ἄφιξιν τῆς Βασιλείας καθιερώθη διὰ Β. Διατάγματος ἡ γενικὴ ἀρχὴ, ὅτι πᾶς Νόμος διὰ νὰ ἔχῃ ἰσχὺν, καὶ νὰ ἦναι ὑποχρεωτικὸς, πρέπει νὰ δημοσιεύηται διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως· ἀλλὰ τὸ ἀπὸ 16/28 Ὀκτωβρίου 1836 Β. Διάταγμα, ὡς μήπω διὰ τῆς ἐφημερίδος ταύτης δημοσιευθὲν οὐδεμίαν ἔχει ἰσχὺν Νόμου, καὶ ἐπομένως δὲν εἶναι ὑποχρεωτικόν· ἀλλὰ καὶ ὑποχρεωτικὸν ἂν ὑποτεθῇ, ἐγένετο ὅμως ὑπὸ τὸν ὅρον νὰ παύσῃ ὁ φόρος, ἅμα συμπληρωθῇ ἡ ἀπαιτουμένη ποσότης διὰ τὴν κατασκευὴν τῆς προκυμαίας· καθὼς δὲ ὁμολογοῦσιν οἱ προκαλέσαντες τὴν ἔκδοσιν τοῦ Διατάγματος τούτου ἔμποροι, εἰσεπράχθησαν μέχρι τοῦδε, ὅσα ἀπαιτοῦνται διὰ τὴν κατασκευὴν ταύτην, καὶ περιττὴ πλέον καθίσταται ἡ περαιτέρω ὑποχρέωσις τῆς εἰσπράξεως τῶν καθυστερούντων. Ἐκτὸς δὲ τούτου, διὰ τοῦ ὑπὸ συζήτησιν 5 ἄρθρου δίδεται ἀναδρομικὴ δύναμις εἰς τὸν προκείμενον Νόμον, τὴν ὁποίαν δὲν ἠμπορεῖ νὰ ἔχῃ, καὶ ὡς ἐκ τούτου τὸ ἄρθρον τοῦτο ἀπαιτεῖται νὰ ἐξαλειφθῇ.

Παραδέχομαι, ἐπέφερέ τις τῶν προαγορευσάντων, τὴν ὑπὸ τοῦ προλαλήσαντος ἐκτεθεῖσαν ἀρχὴν, ὅτι οὐδὲν Διάταγμα δύναται νὰ ἔχῃ ἰσχὺν Νόμου, καὶ νὰ ἦναι ὑποχρεωτικὸν, ἂν δὲν δημοσιευθῇ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως· ἀλλὰ τὸ Διάταγμα τοῦτο πρέπει νὰ ἦναι γενικὸν, πρέπει ν' ἀφορᾷ ὅλον ἐν γένει τὸ Κράτος. Τὸ Διάταγμα ὅμως τῆς 16/28 Ὀκτωβρίου 1836, ὡς ἀφορῶν τοὺς Δήμους Πειραιῶς καὶ Ἀθηνῶν, ἦτον περιττὸν νὰ δημοσιευθῇ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, καὶ ὡς ἐκ τούτου ἐκοινοποιήθη μόνον εἰς τοὺς εἰρημένους δύω Δήμους· διότι μόνον οἱ κάτοικοι τῶν Δήμων τούτων, ὤφειλον νὰ γνωρίζωσι τὰς διατάξεις αὐτοῦ. Μία δὲ μάλιστα ἐκ τῶν ἀποδείξεων τῆς δημοσιεύσεως τοῦ εἰρημένου Διατάγματος, εἶναι, ὅτι, ὅσοι ἤδη ἀρνοῦνται νὰ πληρώσουν, ἐπλήρωσαν ἄλλοτε τὸν ἐπιβαλλόμενον φόρον· διὰ ταῦτα τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος Διάταγμα

εἶναι ὑποχρεωτικὸν, καὶ ὀφείλουσιν οἱ καθυστεροῦντες τοὺς δι' αὐτοῦ ἐπιβληθέντας φόρους νὰ πληρώσωσι. Περαίνων δὲ τὸν λόγον μου, προτείνω νὰ παραδεχθῇ ἡ διάταξις τοῦ 5 ἄρθρου, ὡς ἔχει ἐν τῷ Νομοσχεδίῳ.

Ἐπειδὴ διὰ τοῦ εἰρημένου Διατάγματος, προσέθηκεν ἄλλος, ὑποχρεοῦνται εἰς τὴν πληρωμὴν τοῦ φόρου οὐ μόνον οἱ κάτοικοι τῶν Δήμων Πειραιῶς καὶ Ἀθηνῶν, ἀλλὰ καὶ ὅσοι ἀλλοδαποὶ εἰσάγουν εἰς Πειραιᾶ πραγματείας πρὸς κατανάλωσιν, ἔπρεπε νὰ δημοσιευθῇ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως· ἐκτὸς δὲ τούτου, μετὰ τὴν ἐγκαθίδρυσιν τοῦ Συντάγματος, τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος Διάταγμα κατηργήθη· διότι κατὰ τὸ 52 ἄρθρον τοῦ Συντάγματος, οὐδεὶς φόρος ἐπιβάλλεται οὐδ' εἰσπράττεται, ἐὰν προηγουμένως δὲν ψηφισθῇ παρά τε τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, καὶ κυρωθῇ ὑπὸ τοῦ Βασιλέως.

Ἀπορῶ, ἀντέταξεν ἄλλος, πῶς ὁ προαγορεύσας ἀγνοεῖ τὴν κοινῶς παραδεδεγμένην ἀρχὴν τοῦ Ἐθνικοῦ Δικαίου, καθ' ἣν αἱ Κυβερνήσεις δὲν ὑποχρεοῦνται νὰ δημοσιεύωσιν ἀμοιβαίως τοὺς Νόμους, δι' ὧν ἑκάστη διέπει τὸ Κράτος, τὸ ὁποῖον κυβερνᾷ, μὲ τοὺς ὁποίους πᾶς ἀλλοδαπὸς εἰσερχόμενος, ἢ διατρίβων εἰς ξένον Κράτος, ὀφείλει νὰ συμμορφοῦται, ὑπείκων εἰς τοὺς κειμένους Νόμους τοῦ Κράτους ἐκείνου.

Μετὰ τὴν καθιέρωσιν τοῦ Συνταγματικοῦ Πολιτεύματος, ἀντέταξεν ἕτερος, ἔπρεπε νὰ δημοσιευθῇ τὸ εἰρημένον Διάταγμα, καὶ νὰ λάβῃ καὶ ἰσχὺν Νόμου ὑποχρεωτικοῦ· ἀλλὰ μηκέτι δημοσιευθέντος, δὲν δύνανται νὰ ὑποχρεωθῶσιν εἰς τὴν πληρωμὴν τῶν καθυστερούντων φόρων, ὅσοι μέχρι τοῦδε μετὰ τὴν ἐγκαθίδρυσιν τοῦ Συντάγματος δὲν ἐπλήρωσαν· διότι κατὰ τὸ ῥητὸν 52 ἄρθρ. αὐτοῦ οὐδεὶς φόρος ἐπιβάλλεται, οὐδ' εἰσπράττεται ἄνευ Νόμου. Ἐπειδὴ δὲ τὴν εἰσαγωγὴν τοῦ προκειμένου Νόμου ἐπροκάλεσαν, ὅσοι ἐκ τῶν ἐμπόρων ἠναντιώθησαν εἰς τὴν πληρωμὴν τοῦ διὰ τοῦ εἰρημένου Διατάγματος ἐπιβαλλομένου φόρου, ὡς μὴν ἔχοντος ἰσχὺν Νόμου, εἶναι δίκαιον ν' ἀπαλλαχθῶσιν οὗτοι τῆς πληρωμῆς τῶν καθυστερούντων φόρων, διότι πάντοτε ὁ Νόμος εἶναι ὑπὲρ τῶν ἐπαγρύπνούντων. Ἐὰν δὲ τὸ Διάταγμα τοῦτο ἔχῃ ἰσχὺν Νόμου, δύναται ἡ Κυβέρνησις διὰ τῆς δικαστικῆς ὁδοῦ, νὰ ὑποχρεώσῃ εἰς τὴν ἀπότισιν τοῦ φόρου τοὺς καθυστεροῦντας μέχρι τοῦδε τὴν πληρωμὴν αὐτοῦ.

Ἀφοῦ ἅπαξ, ἀντέταξεν ἄλλος, ὑπεχρεώθησαν οἱ ἔμποροι καὶ ἐπλήρωσαν, δυνάμει τοῦ Διατάγματος αὐτοῦ, ὀφείλουν καὶ ἤδη νὰ πληρώσωσι τοὺς καθυστεροῦντας φόρους· διότι ἄλλως πρέπει

νὰ ἐπιστραφῶσι, καὶ ὅσα μέχρι τοῦδε διὰ τοῦ ἰδίου Διατάγματος εἰσεπράχθησαν. Τὸ δὲ ὑπὸ συζήτησιν ἄρθρον οὐδεμίαν ἀναδρομικὴν δύναμιν δίδει εἰς τὸν Νόμον, ἀλλὰ καθιερώνει, οὕτως εἰπεῖν, τὰς ὑποχρεώσεις, τὰς ὁποίας τὸ Διάταγμα τῆς 16 Φεβρουαρίου 1835 ἐπιβάλλει.

Ἐπειδὴ δὲν εἶναι δημοσιευμένον διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, ἀντέλεξέ τις τῶν προλαλησάντων, τὸ προμνησθὲν Διάταγμα, δὲν δύναται νὰ ὑπάρχῃ καὶ ὑποχρεωτικόν· διότι, ἐὰν ὑποτεθῇ τοιοῦτον, τότε καθίσταται περιττὸς ὁ ἤδη συζητούμενος Νόμος, καὶ διὰ μόνου τοῦ Διατάγματος τούτου δύναται νὰ ἐξακολουθῇ ἡ εἴσπραξις τοῦ φόρου, καταδιωκομένων τῶν ὀφειλετῶν, δυνάμει τοῦ περὶ καθυστερούντων Νόμου.

Ὁ περὶ καθυστερούντων Νόμος, ἀντέταξεν ἄλλος, ὑποχρεοῖ τοὺς πολίτας εἰς τὴν πληρωμὴν τῶν φόρων ἐκείνων, οἱ ὁποῖοι θεωροῦνται ὡς Δημόσιοι, καὶ εἰσάγονται εἰς τὰ Δημόσια τοῦ Κράτους Ταμεῖα πρὸς χρῆσιν τῆς Κυβερνήσεως· ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, μὴ θεωρουμένου τοῦ φόρου τούτου ὡς Δημοσίου εἰσοδήματος, δὲν δύνανται νὰ ὑποχρεωθῶσιν οἱ πολῖται εἰς τὴν ἀπότισιν αὐτοῦ, δυνάμει τοῦ περὶ καθυστερούντων Νόμου.

Κατ' αἴτησιν ἑπομένως ἑπτὰ Γερουσιαστῶν μυστικῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 43 τοῦ Κανονισμοῦ γενομένης ψηφοφορίας, περὶ τῆς παραδοχῆς, ἢ μὴ, τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου, ἡ Γερουσία διὰ ψήφων 22 κατὰ 10, παρεδέχθη τὸ ἄρθρον τοῦτο, ὡς ἔχει ἐν τῷ Νομοσχεδίῳ, καὶ ὁ Πρόεδρος ἀπήγγειλε τὸ ἀποτέλεσμα.

Ἀναγνωσθὲν τὸ ἄρθρον 6, ἐγένετο δεκτὸν, ὡς ἔχει ἐν τῷ Νομοσχεδίῳ, ἄνευ τινὸς παρατηρήσεως.

Ψηφοφορηθὲν δὲ καὶ τὸ σύνολον τοῦ Νομοσχεδίου, ἐγένετο δεκτὸν διὰ ψήφων 23 κατὰ 9, ἔχον, ὡς ὑπεβλήθη εἰς τὴν Συνεδρίασιν τῆς 26 Ἰουνίου ἐνεστῶτος ἔτους.

Ἀνεγνώσθη ὕστερον ἡ ἑπομένη ἔκθεσις τῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ καθυποβληθέντος Νομοσχεδίου περὶ τῆς νόσου τοῦ Σπυροκώλου, ἔχουσα οὕτως·

Ἔκθεσις τῆς Ἐπιτροπῆς.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν!

Διεξελθοῦσα μετ' ἐπιστασίας ἡ Ἐπιτροπὴ τὸ παρὰ τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν καθυποβληθὲν Νομοσχέδιον «περὶ Σπυροκώλου» καὶ εὑροῦσα εὐλόγους τοὺς προκαλέσαντας τὴν εἰσαγωγὴν τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου λόγους, τοσοῦτον

μᾶλλον ; καθόσον , ἡ νόσος αὕτη οὖσα βαρεῖα καὶ διὰ πολλῶν μέσων εὐμετάδοτος , καθίσταται ἐπικίνδυνος, καὶ φθοροποιὰ, δυναμένη νὰ πολλαπλασιασθῇ καὶ καθ' ὅλον τὸ Κράτος , ἀνίσως δὲν ληφθῇ πρόνοια περὶ τῆς ἐξαλείψεως αὐτῆς. Θεωρήσασα δὲ ἡ Ἐπιτροπὴ, ὅτι τὸ Νομοσχέδιον τοῦτο δὲν ἔχει μόνον σκοπὸν τὴν θεραπείαν τῶν ἤδη πασχόντων, ἀλλὰ καὶ τὴν ἐξάλειψιν τῆς νόσου , δὲν ἐδίστασε νὰ παραδεχθῇ τὴν ἀρχὴν καὶ τὰ καθέκαστα τοῦ εἰρημένου Νομοσχεδίου. Συνίστησι δὲ τὴν παραδοχὴν αὐτοῦ καὶ εἰς τὴν Γερουσίαν.

Ἀθῆναι τὴν 24 Ἰουλίου 1848.

Ἡ Ἐπιτροπή

Γ. Ψύλας Κ. Κανάρης.
Γ. Γλαράκης. Γ. Μ. Ἀντωνόπουλος.
Γ. Παπαηλιόπουλος.

Μετὰ τὴν ἀνάγνωσσιν αὐτῆς, ἀπεφασίσθη νὰ τυπωθῇ καὶ διανεμηθῇ εἰς τὰ μέλη τοῦ Σώματος , καὶ κατὰ τὴν ἐπιοῦσαν νὰ προχωρήσῃ ἡ συζήτησις ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου.

Ἀνέγνω μετὰ ταῦτα ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς Νομοσχέδιον περὶ ἐκτάκτου πιστώσεως ἐκ δραχμῶν 150,000 δι' ἔξοδα δημοσίου ἀσφαλείας , καὶ τὴν ἐπ' αὐτοῦ αἰτιολογικὴν ἔκθεσιν, ἔχοντα οὕτως·

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Κύριοι!

Ἡ ἔκθεσις, δι' ἧς εἰσήχθη εἰς τὴν Βουλὴν ἡ παρ' αὐτῆς ψηφισθεῖσα ἤδη ἔκτακτος πίστωσις ἑκατὸν πεντήκοντα χιλιάδων δραχμῶν διὰ τὰ ἔξοδα τῆς δημοσίου ἀσφαλείας, περιέχει τοὺς λόγους , ἕνεκα τῶν ὁποίων ἠναγκάσθη τὸ Ὑπουργεῖον νὰ ζητήσῃ αὐτήν.

Ἡ Γερουσία , κατανοοῦσα τὸ ἐμβριθὲς τῶν περιστάσεων , αἵτινες ἐπροκάλεσαν τὰ ἔξοδα ταῦτα, καὶ προνοοῦσα περὶ ἐνδεχομένων παρομοίων ἀναγκῶν τῆς ὑπηρεσίας, πέποιθα, ὅτι θέλει ἐπιψηφίσει καὶ αὐτὴ τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον. Θεωρῶ δὲ περιττὸν νὰ βεβαιώσω αὐτὴν περὶ τῆς ὅσον οἷόν τε μεγαλητέρας φειδοῦς, τῶν ὁποίων προτίθεται νὰ μεταχειρισθῇ τὸ Ὑπουργεῖον εἰς τὴν διάθεσιν τῆς ἐκτάκτου ταύτης πιστώσεως.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 26 Ἰουλίου 1848.

Ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς
Μ. ΡΟΥΦΟΣ.

ΟΘΩΝ
ΕΛΕΩι ΘΕΟΥ
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Τὸ ἐπόμενον Νομοσχέδιον, ψηφισθὲν ἤδη ὑπὸ τῆς Βουλῆς, θέλει εἰσαχθῆ εἰς τὴν Γερουσίαν παρὰ τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργοῦ, καὶ θέλει ὑποστηριχθῆ παρ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἄρθρ. 1. Χορηγεῖται εἰς τὸν ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸν ἔκτακτος πίστωσις ἑκατὸν πεντήκοντα χιλιάδων δραχμῶν ἐπὶ τοῦ ἐφετεινοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν (κεφάλαιον Γ'. ἄρθρ. 1 γενικὰ μέτρα ἀσφαλείας).

Ἄρθρ. 2. Ἡ ποσότης αὕτη θέλει διατεθῆ διὰ τὴν διατήρησιν τῆς δημοσίου ἀσφαλείας καὶ τάξεως.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 26 Ἰουλίου 1848.

ΟΘΩΝ.

Μ. ΡΟΥΦΟΣ.

Ἀπεφασίσθη δὲ νὰ τυπωθῶσι καὶ διανεμηθῶσιν εἰς τὰ μέλη τοῦ Σώματος, καὶ συνελθόντα τὰ Τμήματα εἰς προεξέτασιν τοῦ εἰρημένου Νομοσχεδίου νὰ διορίσωσιν Ἐπιτροπὴν πρὸς σύνταξιν τῆς ἀπαιτουμένης ἐκθέσεως.

Ἐπὶ τέλους ὁ Κ. Πρόεδρος, λαβὼν τὴν γνώμην τῆς Γερουσίας, ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν περὶ τὴν 1 ὥραν Μ. Μ. ἀπαγγείλας, ὅτι ἀντικείμενον τῆς ἐπιούσης Συνεδριάσεως θέλει εἶσθαι ἡ συζήτησις τοῦ Νομοσχεδίου περὶ τῆς θεραπείας τῆς νόσου Σπυροκώλου.

Ὁ Πρόεδρος
Α. ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Χ. ΚΛΟΝΑΡΗΣ.
Ν. ΜΕΞΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Ν. Χρυσόγελος,
Χρ. Βλάσσης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 27 Ἰουλίου 1848. Ἡμέρᾳ Τρίτῃ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων 29 μελῶν, ὁ Κ. Πρόεδρος κηρύττει τὴν ἔναρξιν τῆς Συνεδριάσεως κατὰ τὴν 9 ὥραν π. μ.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης ἀναγνωσθέντα, ἐγκρίνονται, μηδεμιᾶς γενομένης ἐνστάσεως.

Ἐπομένως ἀναγγέλλει ὁ Κ. Πρόεδρος τὴν ἡμερησίαν διάταξιν, καὶ προτίθεται εἰς συζήτησιν τὸ περὶ τῆς νόσου Σπυροκώλου Νομοσχέδιον, οὗ τινος ἀναγνωσθέντος ὑπὸ τοῦ Κ. Γραμματέως, ἐγένετο δεκτὴ ἡ ἀρχὴ, χωρὶς τινος παρατηρήσεως.

Ἀναγνωσθέντα ἔπειτα τ' ἄρθρα 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, καὶ 8, ἐγένοντο δεκτὰ, ὡς ἔχουσιν ἐν τῷ Νομοσχεδίῳ, ἄνευ τινὸς ἐνστάσεως.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ἄρθρου 9, καί τινος τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν παρατηρήσαντος, ὅτι ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου τούτου παρέχει ἀμφιβολίαν τινὰ, ἂν δύνανται καὶ οἱ ἰατροὶ, διὰ τὰς πρὸς τοὺς ἀσθενεῖς ἐπισκέψεις των, ν' ἀπαιτήσωσι δικαιώματα ἀντιμισθίας, ἐπέφερεν ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς, ὅτι οὐδεμίαν οἱ ἰατροὶ δύνανται νὰ ζητήσωσιν ἀντιμισθίαν διὰ τὰς ἐπισκέψεις των, ἀφοῦ διὰ ταύτας πληρόνωνται κατὰ μῆνα ὑπὸ τοῦ Δημοσίου. Ἐπομένως ἡ Γερουσία, κατ' ἐρώτησιν τοῦ Κ. Προέδρου, παρεδέχη καὶ τὸ ἄρθρον τοῦτο, ὡς ἔχει ἐν τῷ Νομοσχεδίῳ.

Ἀναγνωσθὲν τὸ ἄρθρον 10, ἐγένετο ἐπίσης δεκτὸν, ὡς ἔχει, χωρὶς τινος ἐνστάσεως.

Ἀναγνωσθὲν τὸ ἄρθρον 11, παρετήρησέ τις τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, ὅτι, ἐπειδὴ περὶ μὲν τῶν κατὰ τὸ ἔτος 1847 γενομένων ἐξόδων, ἀπεφάσισεν ἡ Γερουσία ἐπὶ τῆς συζητήσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἔτους ἐκείνου, τὴν ἀναγκαίαν ἐπ' αὐτῶν ἐπενεγκοῦσα ἐλάττωσιν, περὶ δὲ τῶν κατὰ τὸ ἐνεστὼς ἔτος δαπανηθέντων, ὡς σημειουμένων εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τῶν ἐξόδων τοῦ 1848, θέλει παρομοίως ἀποφασίσει κατὰ τὴν περὶ τούτων συζήτησιν, διὰ ταῦτα ζητεῖ διασάφησιν περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου· διότι δὲν δύναται ἡ Γερουσία νὰ ἐπιψηφίσῃ ἤδη, ὅσα ἔξοδα ἐπὶ τῆς συζητήσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ 1847 ἔτους διὰ τὴν νόσον τοῦ Σπυροκώλου δὲν ἐνέκρινεν.

Εἰς μὲν τὸν προϋπολογισμὸν τῶν ἐξόδων τοῦ ἔτους 1847 ἀντέταξεν ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς, ὑπῆρχον σημειω,

μένα ὡς ἔξοδα τῆς προκειμένης νόσου δραχμαὶ 33,000, ὡς ἔγγιστα, ἐκ τῶν ὁποίων ἡ Γερουσία παρεδέχθη ὡς πραγματικῶς δαπανηθείσας δραχμὰς 14,000 σχεδὸν, ἀφαιρέσασα τὰς λοιπὰς, τὰ δὲ κατὰ τὸ ἐνεστὼς ἔτος γινόμενα ἔξοδα ἐπίσης συμπεριλαμβάνονται εἰς τὸν συζητηθησόμενον ἤδη προϋπολογισμὸν τοῦ Κράτους· ὥστε ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 11, ἐννοεῖ μόνον τὰ κατὰ τὸ ἔτος 1847, πραγματικῶς δαπανηθέντα ἔξοδα, τὰ ὁποῖα παρεδέχθη καὶ ἡ Γερουσία, καὶ ὄχι ὅσα ὑπῆρχον σημειωμένα εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ ἔτους ἐκείνου.

Μηδεμιᾶς ἑπομένως ἐπελθούσης ἄλλης παρατηρήσεως, ἐγένετο δεκτὸν καὶ τὸ ἄρθρον 11, ὡς ἔχει ἐν τῷ Νομοσχεδίῳ.

Ψηφοφορηθὲν δὲ καὶ τὸ σύνολον τοῦ Νομοσχεδίου, ἐγένετο δεκτὸν διὰ ψήφων 25 κατὰ 6, ἔχον, ὡς ὑπεβλήθη εἰς τὴν Συνεδρίασιν τῆς 19 Ἰουλίου ἐνεστῶτος ἔτους.

Προτεινάντων ὕστερον τινῶν Γερουσιαστῶν, ἵνα μετὰ τὴν ἐπιψήφισιν τοῦ καθυποβληθέντος Νομοσχεδίου περὶ ἐκτάκτου πιστώσεως προχωρήσῃ ἡ τοῦ προϋπολογισμοῦ συζήτησις· διότι δὲν ἠδυνήθησαν νὰ διασκεφθῶσι δεόντως ἐπὶ τῆς διανεμηθείσης σήμερον ἐκθέσεως τῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ προϋπολογισμοῦ, ἡ Γερουσία, κατ' ἐρώτησιν τοῦ Κ. Προέδρου, παρεδέχθη τὴν πρότασιν ταύτην.

Ἑπομένως ὁ Κ. Πρόεδρος, λαβὼν τὴν γνώμην τῆς Γερουσίας, ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν περὶ τὴν 11 ὥραν π. μ. ἀπαγγείλας ὡς ἀντικείμενον τῆς ἐπιούσης Συνεδριάσεως, τὴν ἀνάγνωσιν τῶν Πρακτικῶν, καὶ τῆς ἐκθέσεως τῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ ἐκτάκτου πιστώσεως, δι' ἔξοδα Δημοσίου ἀσφαλείας.

Ὁ Πρόεδρος
Α. ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Χ. ΚΑΟΝΑΡΗΣ.
Ν. ΜΕΞΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Ν. Χρυσόγελος.
Χ. Βλάσσης.

Τῆς 29 Ἰουλίου 1848 ἡμέρα πέμπτη.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ἀνθιστατικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων 29 μελῶν, ὁ Κ. Πρόεδρος κηρύττει ἀνοιγεῖσαν τὴν συνεδρίασιν, περὶ τὴν 9 ὥραν καὶ ἡμίσειαν ΠΜ.

Τὰ Πρακτικὰ τῆς προλαβούσης ἀναγνωσθέντα, ἐπικυροῦνται.

Ἀναγνωσθείσης μετὰ ταῦτα ἀναφορᾶς τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Ἰωάννου Στάϊκου, εἰδοποιοῦντος τὴν Γερουσίαν, ὅτι, διορισθεὶς Διοικητὴς τῶν κατὰ τὴν Αἰτωλοακαρνανίαν Στρατιωτικῶν Δυνάμεων, δὲν δύναται νὰ ἐπανέλθῃ ἐπὶ τοῦ παρόντος πρὸς ἐνέργειαν τῶν Γερουσιαστικῶν του καθηκόντων, ἡ Γερουσία παρεδέχθη τὴν διὰ τὴν αἰτίαν ταύτην ἀπουσίαν του. Μετὰ ταῦτα ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς ἀνέγνω τὰ ἑξῆς τρία Νομοσχέδια, καθὼς καὶ τὰς αἰτιολογίας ἐπ' αὐτῶν ἐκθέσεις, ἤτοι περὶ πιστώσεως διὰ τὴν τρίτην τριμηνίαν τοῦ ἐνεστῶτος ἔτους, περὶ τροποποιήσεως τοῦ ἄρθρου 34 § α' ἐδαφ. β' καὶ γ' τοῦ Ν. ΙΘ' τῆς 19 Ἀπριλίου περὶ φορολογίας τῶν προϊόντων τῆς γῆς καὶ τῆς θαλάσσης, καὶ περὶ ἐξορύξεως τοῦ κατὰ τὴν χάραν Μῆλον Γένους ἔλαιον ἅπαντα ὡς ἑπεται.

ΟΘΩΝ

ΕΛΕΩι ΘΕΟΥ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Τὸ ἐπομένως προσχέδιον, συζητηθὲν καὶ ψηφισθὲν παρὰ τῆς Βουλῆς θέλει ὑποβληθῇ καὶ εἰς τὴν Γερουσίαν παρὰ τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργοῦ, καὶ ὑποστηριχθῇ παρ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 27 Ἰουλίου 1848.

ΟΘΩΝ.

Ὁ Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν

Τ. ΜΑΥΡΟΜΙΧΑΛΗΣ.

ΝΟΜΟΣ

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρ. 1. Τὰ διάφορα Ὑπουργεῖα θέλουν πληρώσει ἐπὶ τῇ βάσει χρηματικῶν αὐτῶν αἰτήσεων, ἐγκεκριμένων παρὰ τοῦ Βασιλέως, καὶ κατὰ τὰς ἐν ἰσχύι λογιστικὰς διατυπώσεις τὰ

ἔξοδα τοῦ Κράτους διὰ τὴν τρίτην τριμηνίαν τοῦ ἐνεστῶτος ἔτους, εἰς λογαριασμὸν τοῦ παρὰ τῆς Βουλῆς ἤδη ψηφισθέντος καὶ εἰς τὴν Γερουσίαν ὑποβληθέντος προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τῆς χρήσεως τοῦ **1848**, καὶ ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ὑπαρχόντων Νόμων, Διαταγμάτων ἢ κανονισμῶν.

Ἄρθρ. 2. Ὁ παρὼν Νόμος ψηφισθεὶς παρὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, θέλει δημοσιευθῆ διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, καὶ ἐκτελεσθῆ ὡς Νόμος τοῦ Κράτους.

ΕΚΘΕΣΙΣ

Τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν περὶ τροποποιήσεως τοῦ § *ά*. τοῦ ἄρθρου 34, τοῦ περὶ φορολογίας Νόμου.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Ἀπὸ τὴν ἐπισυνημμένην ἐνταῦθα πρὸς τὴν Βουλὴν ἔκθεσίν μου, παρατηρεῖτε, Κύριοι, τὸ λάθος, ὅπερ παρεισέδυσε κατὰ τὴν ἐκτύπωσιν τοῦ Νόμου περὶ φορολογίας **1846**, καὶ τὸ ὁποῖον παρηκολούθησε καὶ τοὺς ἐκδοθέντας Νόμους **1847** καὶ **1848**.

Πρὸς ἐπανόρθωσιν τοῦ λάθους τούτου ὑπεβλήθη εἰς τὴν Βουλὴν τὸ περὶ τροποποιήσεως τοῦ § ά τοῦ ἄρθρου **34** τοῦ περὶ φορολογίας Νόμου Νομοσχέδιον, τὸ ὁποῖον, γενόμενον παραδεκτὸν παρ' αὐτῆς, ὑποβάλλεται καὶ εἰς τὴν Γερουσίαν, παρακαλουμένην νὰ ἐπιψηφίσῃ αὐτό.

Ἐν Ἀθήναις τὴν **28** Ἰουλίου **1848**.

Ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς
ΤΑΤΖΗΣ ΜΑΓΓΙΝΑΣ.

ΟΘΩΝ

ΕΛΕΩι ΘΕΟΥ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Τὸ ἐπόμενον Νομοσχέδιον θέλει ὑποβληθῆ εἰς τὴν Γερουσίαν, ὅπως ἐψηφίσθη παρὰ τῆς Βουλῆς, καὶ ὑποστηριχθῆ παρὰ τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἐν Ἀθήναις τὴν **27** Ἰουλίου **1848**.

Ο Θ Ω Ν.

Ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς
Τ. ΜΑΓΓΙΝΑΣ

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν

Ἄρθρ. 1. Ὁ § ά. ἐδάφ. 2 τοῦ ἄρθρ. 34 τοῦ ἀπὸ 19 Ἀπριλίου περὶ φορολογίας τῶν προϊόντων τῆς γῆς διὰ τὸ ε. ε. Νόμου, ἔχοντος οὕτω.

Διὰ τὴν Κέαν, Λακωνίαν καὶ Λακεδαίμονα.

Ἔγγειος φόρος	1:10
Τελωνιακὸν δικαίωμα	56

Τροποποιεῖται ὡς ἑξῆς.

Ἔγγειος φόρος	1:10
Τελωνιακὸν δικαίωμα	65

Ἄρθρ. 2. Ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς θέλει ἐκτελέσει τὸν παρόντα Νόμον.

ΕΚΘΕΣΙΣ

Περὶ τῆς κατὰ τὴν Νῆσον Μήλου ἐξορύξεως τοῦ Γύψου διὰ τὸ Τ. Ε.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Κύριοι!

Ἡ κατ' ἔτος ἐξόρυξις τοῦ κατὰ τὴν Νῆσον τῆς Μήλου Γύψου θεωρεῖται ἀναγκαία καὶ ὠφέλιμος· ἀναγκαία μὲν, διότι τὰ πλειότερα μέρη τοῦ Κράτους προμηθεύονται ἐκεῖθεν, τὸν ὁποῖον χρειάζονται γύψον· ὠφέλιμος δὲ, διότι ἐκ τοῦ ὀρυκτοῦ αὐτοῦ ἀπολαμβάνει τὸ Δημόσιον ὑπὲρ τὰς δραχμὰς 6,000 κατ' ἔτος.

Τὸ ὀρυκτὸν τοῦτο ἐξωρύσσετο κατὰ τὰ παρελθόντα ἔτη δι' ἐργολαβίας ἐπὶ τῇ βάσει Β. Διαταγμάτων· ἀλλ' ἐπειδὴ πᾶσα διαχείρισις τῆς Δημοσίου περιουσίας πρέπει νὰ γίνηται διὰ Νόμου, ὑποβάλλω εἰς τὴν ἐπιψήφισίν σας τὸ ἐνθάδε συνημμένον Νομοσχέδιον. Τὸ Νομοσχέδιον τοῦτο περιορίζει τὴν διαχείρισιν τοῦ μνησθέντος ὀρυκτοῦ ἐπὶ ἓν ἔτος, διότι, σκεπτόμενος νὰ σᾶς ὑποβάλλω προσεχῶς ἕτερον Νομοσχέδιον περὶ διαρκοῦς διαχειρίσεως τοῦ ὀρυκτοῦ τούτου, περιωρίσθην ἐπὶ τοῦ παρόντος εἰς τὴν διαχείρισιν ἑνὸς μόνου ἔτους, διὰ νὰ μὴν ἀπωλεσθῇ τὸ ἐφετεινὸν εἰσόδημα.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 28 Ἰουλίου 1848.

Ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς

Τ. ΜΑΓΓΙΝΑΣ.

ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΝ.

Περὶ ἐξορύξεως τοῦ κατὰ τὴν Νῆσον Μήλου Γύψου.

Ο Θ Ω Ν.

ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Τὸ ἑπόμενον Νομοσχέδιον, συζητηθὲν καὶ ψηφισθὲν παρὰ τῆς Βουλῆς, θέλει ὑποβληθῆ καὶ εἰς τὴν Γερουσίαν παρὰ τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργοῦ, καὶ ὑποστηριχθῆ παρ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 27 Ἰουλίου 1848.

Ο Θ Ω Ν.

Ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς
Τ. ΜΑΓΓΙΝΑΣ.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν τὰ ἑξῆς.

Ἄρθρ. 1. Ἐπιτρέπεται εἰς τὸν Ὑπουργὸν τῶν Οἰκονομικῶν νὰ ἐνεργήσῃ καὶ διὰ τὸ τρέχον ἔτος τὴν ἐξόρυξιν τοῦ κατὰ τὴν Νῆσον Μήλου Γύψου δι' ἐργολαβίας, ἢ ἐν ἀποτυχίᾳ δι' ἡμερομισθίων.

Ἄρθρ. 2. Ὁ παρὼν Νόμος ψηφισθεὶς παρὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, θέλει δημοσιευθῆ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῆ ὡς Νόμος τοῦ Κράτους.

Ἡ Γερουσία διὰ τὸ εὐκατάληπτον καὶ κατεπεῖγον τῶν διαληφθέντων Νομοσχεδίων, ἀπεφάσισε νὰ συζητηθῶσιν αὐτίκα, χωρὶς νὰ τυπωθῶσι, καὶ παραπεμφθῶσιν εἰς τὰ τμήματα πρὸς διορισμὸν Ἐπιτροπῆς.

Μετὰ ταῦτα εἰπόντος τοῦ Κ. Προέδρου, ὅτι ἡ ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ ἐκτάκτου πιστώσεως 150,000 δραχ. Ἐπιτροπὴ ὀφείλει νὰ καθυποβάλῃ τὴν ἔκθεσίν της, ἓν μέλος τῆς Ἐπιτροπῆς ταύτης ἀπήντησεν, ὅτι ἡ μέχρι τοῦδε βραδύτης προέρχεται, διότι δὲν ἐδόθησαν εἰς αὐτὴν, τὰ περὶ συζητήσεως τοῦ Νομοσχεδίου τούτου πρακτικὰ τῆς Βουλῆς, τὰ ὁποῖα εἶναι ἀναποφεύκτως ἀναγκαῖα νὰ τὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν ἡ Ἐπιτροπή.

Εἰπόντος δὲ τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν, ὅτι ὁ Πρόεδρος τῆς Βουλῆς εἰδοποίησεν αὐτὸν ἐπισήμως, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος Νομοσχέδιον ἄνευ τινος τροποποιήσεως, ὅτι τὰ περὶ τούτου πρακτικὰ ἀνεγνώσθησαν ἐπὶ παρουσίᾳ αὐτοῦ, καὶ ἐπεκυρώθησαν, καὶ ὅτι ἡ Ἐπιτροπὴ πρέπει

νὰ δώσῃ πίστιν εἰς τὴν ἐπίσημον ταύτην διαβεβαίωσιν, πιστεύω, ἐπέφερεν ὁ προλαλήσας, ταῦτα πάντα· ἀλλ' ἐπειδὴ εἰσέτι, ὡς πληροφοροῦμαι, τὰ Πρακτικὰ δὲν ἀνεγνώσθησαν εἰς τὴν Βουλὴν, δύνανται, ἀναγινωσκόμενα, νὰ τροποποιηθῶσι κατ' αἴτησιν τινος τῶν Βουλευτῶν, καὶ διὰ τοῦτο εἶναι ἀνάγκη νὰ περιμείνωμεν μέχρις οὗ ἐπικυρωθῶσιν.

Ἐπαναλαβόντος τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ, ὅτι ἐντὸς τῆς ἡμέρας θέλει προφθάσει νὰ διαβιβασθῶσιν εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν τὰ περὶ ὧν ὁ λόγος Πρακτικὰ, τότε, εἶπεν ὁ προλαλήσας, ἡ Ἐπιτροπὴ λαβοῦσα ταῦτα ὑπ' ὄψιν, θέλει ἐσπευσμένως ἐργασθῇ καὶ καθυποβάλλει τὴν ἔκθεσίν της.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κ. Πρόεδρος ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν, ἀπαγγείλας, ὅτι ἀντικείμενον τῆς ἑπομένης Συνεδριάσεως θέλει εἶσθαι ἡ συζήτησις τῶν εἰρημένων τριῶν Νομοσχεδίων.

Ὁ Πρόεδρος
Α. ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Χ. ΚΑΛΟΝΑΡΗΣ.
Π. ΜΕΞΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Χρ. Βλάσσης.
Ν. Χρυσόγελος.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 30 Ἰουλίου 1848. Ἡμέρας παρασκευῆς.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων 29 μελῶν, ὁ Κ. Πρόεδρος κηρύττει τὴν ἔναρξιν τῆς Συνεδριάσεως περὶ τὴν 9 ὥραν π. μ.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης ἀναγνωσθέντα ἐγκρίνονται, μηδεμιᾶς γενομένης ἐνστάσεως.

Ἀνεγνώσθη ἑπομένως ἡ Ἔκθεσις τῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ καθυποβληθέντος Νομοσχεδίου περὶ μισθοδοσίας τῶν Εἰρηνοδικῶν καὶ τῶν παρ' αὐτοῖς Γραμματέων, ἔχουσα οὕτως.

ΕΚΘΕΣΙΣ

Περὶ τῆς μισθοδοσίας τῶν Εἰρηνοδικῶν.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Ἐξετάσαντες μετ' ἐπιστασίας τὸ περὶ μισθοδοσίας τῶν Εἰρηνοδικῶν Νομοσχέδιον, εὕρομεν, ὅτι καὶ τὰς ἀπαραιτήτους

ἀνάγκας αὐτῶν ἀναπαύει, καὶ τὴν ἐμπιστευθεῖσαν εἰς αὐτοὺς διανομὴν τῆς δικαιοσύνης εὐκολύνει ὄχι ὀλίγον· τοὐλάχιστον δὲν ἀφίνει εἰς κανένα Εἰρηνοδίκην καμμίαν πρόφασιν ὀλιγωρίας τῶν χρεῶν του, ὡς μὴ δυνάμενον νὰ καταθέσῃ ὅλην τὴν δυνατὴν προθυμίαν εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν ἔργων του.

Ἡ διαχείρησις τῆς δικαιοσύνης, τὴν ὁποίαν ὁ Νόμος ἀναθέτει εἰς τοὺς Εἰρηνοδίκας εἶναι τωόντι ὁ ἐπιούσιος ἄρτος τοῦ λαοῦ, διότι λύει τὰς μικρὰς μὲν ἀλλ' ἀδιακόπως ἐπανερχομένας διαφοράς, εἰς τὰς ὁποίας δίδουν χώραν τὰ καθημερινὰ τοῦ λαοῦ συναλλάγματα. Ἀλλ' οἱ Εἰρηνοδίκαι, οἵτινες καλοῦνται ὑπὸ τοῦ Νόμου εἰς τὸ νὰ ἐξομαλύνωσι τὰς ἀνάγκας τῶν ἀδικουμένων συμπολιτῶν των, καὶ νὰ συντηροῦν τὴν μεταξὺ τοῦ λαοῦ ἁρμονίαν, δὲν εἶχον ἕως τώρα, εἰμὴ εὐτελῆ ἀντιμισθίαν, μὴ ἐπαρκοῦσαν εἰς τὰς ἀναποφεύκτους τοῦ βίου χρείας. Τὴν ἀνωμαλίαν ταύτην, θέλον νὰ θεραπεύσῃ τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον, συμβιβάζει, ὅσον ἐνδέχεται, τὴν παροῦσαν τοῦ δημοσίου ταμείου οἰκονομικὴν κατάστασιν μὲ τὴν ὀφειλομένην πρὸς τοὺς ὑπηρέτας τῆς δικαιοσύνης μισθοδοσίαν.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 29 Ἰουλίου 1848.

Ἡ Ἐπιτροπή.

Ἰωάννης Θεοτόκης — Σ. Θεοχαρόπουλος

Γ. Δαρειώτης.

Χ. Κλονάρης.

Μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν αὐτῆς, ἀπεφασίσθη νὰ τυπωθῇ καὶ διανεμηθῇ εἰς τὰ μέλη τοῦ Σώματος, καὶ εἰς τὴν ἐπιοῦσαν Συνεδρίασιν νὰ προχωρήσῃ ἡ ἐπὶ τοῦ εἰρημένου Νομοσχεδίου συζήτησις.

Μετὰ ταῦτα ἀπαγγέλει ὁ Κ. Πρόεδρος τὴν ἡμερησίαν διάταξιν, καὶ προτίθενται εἰς συζήτησιν τὰ ἑπόμενα Νομοσχέδια, 1. περὶ πιστώσεως διὰ τὰ ἔξοδα τοῦ Κράτους τῆς τρίτης τριμηνίας τοῦ ἐνεστῶτος ἔτους. 2. Περὶ ἐξορύξεως τοῦ κατὰ τὴν Νῆσον τῆς Μήλου Γύψου· καὶ 3 περὶ τροποποιήσεως τοῦ § ά. ἐδάφ. 2 τοῦ ἄρθρου 34 τοῦ ἀπὸ 19 Ἀπριλίου ε. ε. φορολογικοῦ Νόμου.

Προτεθείσης ἔπειτα τῆς συζητήσεως ἐπὶ τοῦ περὶ πιστώσεως Νομοσχεδίου, ἀνέγνω τις τῶν ΚΚ. Γραμματέων αὐτό, οὗ τινος ἡ ἀρχὴ ἐγένετο δεκτὴ ὑπὸ τῆς Γερουσίας, ἄνευ ἐνστάσεως.

Ἀναγνωσθὲν τὸ πρῶτον καὶ μοναδικὸν ἄρθρον τοῦ εἰρημένου Νομοσχεδίου, ἐγένετο ἐπίσης δεκτόν, ὡς ἔχει ἐν τῷ Νομοσχεδίῳ.

Ψηφοφορηθὲν καὶ τὸ σύνολον τοῦ Νομοσχεδίου, ἐγένετο δεκτὸν διὰ ψήφων 20 κατὰ 3, ἔχον, ὡς ὑπεβλήθη εἰς τὴν χθεσινὴν Συνεδρίασιν.

Ἀκολούθως ἐπομένως τὸν λόγον ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν, παρετήρησεν, ὅτι, ἔχων ἀνὰ χεῖρας τὰ κατὰ τὴν Συνεδρίασιν τῆς 24 τοῦ ἐνεστῶτος μηνὸς πρακτικὰ τῆς Βουλῆς ἐγκεκριμένα, ἐνόμιζεν, ὅτι καὶ τὰ κατὰ τὴν Συνεδρίασιν αὐτὴν πρακτικὰ περὶ τῆς συζητήσεως τοῦ Νομοσχεδίου τῆς ἐκτάκτου πιστώσεως, ἤθελον εἶσθαι ἐπίσης ἐπικυρωμένα, καὶ ὡς ἐκ τούτου διϊσχυρίσθην κατὰ τὴν χθεσινὴν Συνεδρίασιν, ὅτι τὰ Πρακτικὰ ταῦτα ἦσαν ἕτοιμα· ἀλλ' ὡς ἐπληροφορήθην σήμερον, διακοπείσης τῆς ἀναγνώσεως τῶν Πρακτικῶν κατὰ τὴν Συνεδρίασιν ἐκείνην, δὲν ἐκυρώθη τὸ μέρος τὸ ἀφορῶν τὴν συζήτησιν τοῦ περὶ οὗ ὁ λόγος Νομοσχεδίου.

Οὐδένα πλάγιον σκοπὸν προέθετο ἡ ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ ἐκτάκτου πιστώσεως Ἐπιτροπὴ, ἐπέφερεν ἓν μέλος αὐτῆς, ἐπιμένουσα εἰς τὴν ἀνάβολὴν τῆς συντάξεως τῆς ἐκθέσεως ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου τούτου· διότι ἐγίνωσκεν ἀκριβῶς ἀπὸ ἡμιεπισήμου ἔγγραφον τοῦ γραφείου τῆς Βουλῆς, ὅτι τὰ περὶ τῆς συζητήσεως τοῦ Νομοσχεδίου τῆς ἐκτάκτου πιστώσεως πρακτικὰ δὲν ἦσαν ἐπικυρωμένα, ὡς διακοπείσης τῆς ἀναγνώσεως αὐτῶν πρὸς τὴν Βουλὴν κατὰ τὴν Συνεδρίασιν τῆς 24 τοῦ ἐνεστῶτος μηνός.

Ἐπειδὴ κατὰ τὴν Συνεδρίασιν τῆς 24 τοῦ ἐνεστῶτος μηνὸς, ἐπέφερεν ἄλλος, ἐσυζητήθησαν ὑπὸ τῆς Βουλῆς διάφορα Νομοσχέδια, καὶ τὸ περὶ τῆς ἐκτάκτου πιστώσεως, δὲν ἦτον δυνατὸν αὐθημερὸν νὰ συνταχθῶσι καὶ ἀναγνωσθῶσιν ὅλα τὰ Πρακτικὰ τῆς Συνεδριάσεως ἐκείνης, ὡς ὀφείλεται, καὶ διὰ τοῦτο διεκόπη ἡ περαιτέρω ἀνάγνωσις αὐτῶν.

Προβάσης ἐπειτα τῆς Γερουσίας εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ Νομοσχεδίου, περὶ ἐξορύξεως τοῦ κατὰ τὴν Νῆσον τῆς Μήλου Γύψου, ἀνέγνω τις τῶν ΚΚ. Γραμματέων αὐτὸ, οὗ τινος ἡ ἀρχὴ ἐγένετο δεκτὴ χωρὶς ἐνστάσεως.

Ἀναγνωσθέντα ὕστερον τὰ ἄρθρα 1 καὶ 2 τοῦ εἰρημένου Νομοσχεδίου, ἐγένοντο δεκτὰ, ὡς ἔχουσιν, ἄνευ παρατηρήσεως.

Ψηφοφορηθὲν καὶ τὸ σύνολον τοῦ Νομοσχεδίου, ἐγένετο δεκτὸν διὰ ψήφων 28 κατὰ 2, ἔχον, ὡς ὑπεβλήθη εἰς τὴν χθεσινὴν Συνεδρίασιν.

Προτεθείσης ὕστερον τῆς συζητήσεως ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ προσποιήσεως τοῦ §. ἐδάφ. 2 τοῦ ἄρθρου 34 τοῦ φορολογικοῦ Νόμου, ἀνέγνω τις τῶν ΚΚ. Γραμματέων αὐτὸ, οὗ

ξινος ἡ ἀρχὴ ἐγένετο δεκτὴ ὑπὸ τῆς Γερουσίας, ἄνευ ἐνστάσεως.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ Νομοσχεδίου, παρετήρησέ τις τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, ὅτι, ἐὰν ἀπό τε τὰ προηγούμενα καὶ τὰ ἐπιγενόμενα τοῦ ἐπιψηφισθέντος περὶ φορολογίας τῶν προϊόντων τῆς γῆς Νόμου, ἐμφαίνηται, ὅτι παρεισέφρυσεν εἴς τε τὴν ἐκτύπωσιν καὶ τὴν διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως δημοσίευσιν τοῦ Νόμου τούτου τυπογραφικὸν λάθος, σημειωθέντος εἰς 56 λεπτὰ τοῦ τελωνιακοῦ δικαιώματος ἐπὶ τῶν βαλανιδίων Κέας, Λακωνίας καὶ Λακεδαίμονος ἀντὶ λεπτῶν 65, τότε περιττὴ καθίσταται ἡ διὰ τοῦ συζητουμένου Νόμου διόρθωσις τοῦ γραφικοῦ τούτου σφάλματος· διότι τὰ γραφικὰ λάθη δὲν διορθοῦνται διὰ Νόμου. Διὰ νὰ μὴ συμβαίνωμεν ὅμως τοῦ λοιποῦ τοιαῦτα γραφικὰ λάθη, ὡς τὸ προκείμενον, καὶ ἐπέρχωνται καὶ ἀνωμαλίαι, ζημιουμένων ἕνεκα τούτων εἴτε τῶν πολιτῶν εἴτε τοῦ δημοσίου, ἀπαιτεῖται κυρίως ἐπὶ τῶν Νόμων νὰ γράφωνται ὁλογράφως τὰ ἀριθμητικὰ ποσά.

Ὁ περὶ φορολογίας Νόμος τοῦ ἔτους 1846, ἐπέφερεν ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς, ὑπέβαλεν εἰς τελωνιακὸν δικαίωμα τὰ βαλανίδια Κέας, Λακωνίας καὶ Λακεδαίμονος εἰς λεπτὰ 65 τὸ καντάρι, ὡς φαίνεται ἐκ τῶν Πρακτικῶν τῆς Βουλῆς Τόμ. Β'. Σελ. 1300, ἀλλ' εἰς τὴν ἐκτύπωσιν καὶ δημοσίευσιν τοῦ Νόμου τούτου διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως παρεισέδυσε τυπογραφικὸν λάθος, σημειωθέντος τοῦ τέλους εἰς λεπτὰ 56 ἀντὶ 65. Τὸ λάθος τοῦτο περικολούθησε καὶ τὸν κατὰ τὸ ἔτος 1847 δημοσιευθέντα Νόμον, ὡς ἀπαραλλάκτως σχεδὸν παραδεχθέντα μὲ τὸν τοῦ προηγουμένου ἔτους. Τὸ αὐτὸ ἐπίσης τυπογραφικὸν λάθος ἐγένετο καὶ εἰς τὸν κατὰ τὸ ἐνεστὼς ἔτος δημοσιευθέντα φορολογικὸν Νόμον· διότι οἱ εἰς τὰ τελωνεῖα εἰσπραττόμενοι φόροι παρεδέχθησαν ὅλως ἀτροποποίητοι, χωρὶς νὰ παρατηρηθῇ τὸ παρεισφρύσαν λάθος, οὔτε κατὰ τὴν σύνταξιν τοῦ Νομοσχεδίου, οὔτε κατὰ τὴν εἰς τὰς Βουλὰς συζήτησιν αὐτοῦ· ἐπειδὴ δὲ δὲν εἶναι δίκαιον νὰ ἐξακολουθῇ τὸ λάθος τοῦτο πρὸς ζημίαν τοῦ Δημοσίου, καὶ εἰς τὴν φορολογίαν τοῦ ἐνεστῶτος ἔτους, ὡς ἐκ τούτου ζητεῖται ἡ διὰ Νόμου διόρθωσις αὐτοῦ, ἥτις δὲν δύναται νὰ ἐνεργηθῇ ἄλλως πως.

Πρὸς ἀποφυγὴν ὅμως παντὸς γραφικοῦ σφάλματος τοῦ λοιποῦ, εἶναι καλὸν, κατὰ τὴν γνώμην τοῦ προαγορεύσαντος, νὰ γράφωνται ὁλογράφως οἱ εἰς τοὺς Νόμους ὑπάρχοντες ἀριθμοὶ, ἐκτὸς μόνον εἰς τοὺς προϋπολογισμοὺς τῶν ἐξόδων τοῦ Κράτους, εἰς τοὺς ὁποίους τοῦτο καθίσταται ἀδύνατον.

Μυδεμιᾷ ἑπομένως γενομένης ἄλλης παρατηρήσεως, ἐγένετο δεκτὸν τὸ 1 ἄρθρον, ὡς ἔχει.

Ἀναγνωσθὲν καὶ τὸ 2 ἄρθρον, ἐγένετο ἐπίσης δεκτὸν, ὡς ἔχει ἐν τῷ Νομοσχεδίῳ, χωρὶς τινος ἐνστάσεως.

Ψηφοφορηθὲν καὶ τὸ σύνολον τοῦ Νομοσχεδίου, ἐγένετο δεκτὸν διὰ ψήφων 25 κατὰ 5, ἔχον, ὡς ὑπεβλήθη εἰς τὴν χθεσινὴν Συνεδρίασιν.

Ἑπομένως ὁ Κ. Πρόεδρος, λαβὼν τὴν γνώμην τῆς Γερουσίας, ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν περὶ τὴν 11 ὥραν π. μ. ἀπαγγείλας, ὅτι ἀντικείμενον τῆς ἐπιούσης Συνεδριάσεως θέλει εἶσθαι ἡ συζήτησις τοῦ Νομοσχεδίου περὶ μισθοδοσίας τῶν Εἰρηνοδικῶν καὶ τῶν παρ' αὐτοῖς Γραμματέων.

Ὁ Πρόεδρος

Α. ΔΕΛΠΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι

Χ. ΚΑΛΟΝΑΡΗΣ.

Ν. ΜΕΞΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς

Ν. Χρυσόγελος.

Χ. Βλάσσης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 31 Ἰουλίου 1848. Ἡμέρᾳ σαββάτῳ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων τριάκοντα μελῶν, ὁ Κύριος Πρόεδρος κηρύττει τὴν ἔναρξιν τῆς Συνεδριάσεως περὶ τὴν δεκάτην ὥραν Π. Μ.

Τὰ Πρακτικὰ τῆς προλαβούσης ἀναγνωσθέντα, ἐγκρίνονται.

Μετὰ ταῦτα ἀπαγγείλαντος τοῦ Κ. Προέδρου τὴν ἡμερησίαν διάταξιν, προτίθεται εἰς συζήτησιν τὸ περὶ μισθοδοσίας τῶν Εἰρηνοδικῶν Νομοσχέδιον, ἀναγνωσθὲν παρ' ἑνὸς τῶν Γραμματέων. Λαβὼν δὲ τὸν λόγον ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ Νομοσχεδίου εἷς τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, εἶπεν·

Ἔρχομαι νὰ θέσω ὑπ' ὄψιν τῆς Γερουσίας παρατηρήσεις τινὰς ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου, τὰς ὁποίας θεωρῶ ἀναγκαίας.

Τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον, εἰσάγον τὴν μισθοδοσίαν τῶν Εἰρηνοδικῶν, ἀντιβαίνει, νομίζω, εἰς τὴν δικαστικὴν ἡμῶν νομοθεσίαν, τὴν ὁποίαν ὅλοι οἱ νομομαθεῖς ἀπεδέχθησαν· ἐμεῖς δὲν δυνάμεθα νὰ ἀρνηθῶμεν ὅτι εἶναι τὸ τελειότερον ἔργον τῆς Ἀντιβασιλείας. Ὁ Νομοθέτης δὲν ἐνέκρινε, καὶ οὐδεμίαν φορὰν, νὰ ἦναι μισθωτοὶ οἱ Εἰρηνοδίκαι, διὰ τοῦτο εἰς τὸν ὀργανισμὸν τῶν Δικαστηρίων δὲν διορίζεται καμμία ἀντιμισθία τῶν Εἰρηνοδικῶν· καὶ τὸ πνεῦμα τοῦ νομοθέτου δὲν ἦτον μήπως ἡ οἰκονομία τῶν ἐξόδων ἐμπόδιζε τὴν ταχυτέραν διανομὴν τῆς δικαιοσύνης εἰς τὸν λαὸν, ὅταν εἰς ἑκάστην κωμόπολιν, εἰς ἑκάστην χώραν ὑπάρχουσιν Εἰρηνοδίκαι; ἀλλ' ἤθη διὰ τοῦ παρόντος Νομοσχεδίου ἀνατρέπεται ὁ εὐεργετικὸς σκοπὸς τοῦ Νομοθέτου, διότι ἀντὶ ὁ λαὸς νὰ εὑρίσκῃ τὸν ἐπιούσιον ἄρτον πλησίον, ὡς ἐκφράζεται ἡ Ἐπιτροπὴ εἰς τὴν ἔκθεσίν της, ὁ ἄρτος οὗτος θέλει ἐξαγοράζεσθαι ἀκριβά· διότι διὰ τὴν μακρὰν ἀπόστασιν τῆς ἕδρας τῶν εἰρηνοδικείων ἀπὸ τὰ εἰς τὴν δικαιοσύνην αὐτῶν ὑπαγόμενα μέρη, οἱ διαφερόμενοι θέλουν δαπανᾷ περισσότερα παρ' ὅσα λαμβάνουσιν ἀπὸ τοὺς ἐναγομένους, ἢ φεύγοντες τὰς ζημίας, θέλουν παραιτεῖσθαι ἀπὸ τὰ δικαιώματά των· διὰ τοῦτο ἡ διανομὴ τῆς δικαιοσύνης παρὰ τῶν Εἰρηνοδικῶν πρέπει νὰ ἦναι ἄμισθος, καὶ εἰς πᾶσαν κωμόπολιν, εἰς πᾶν χωρίον νὰ συστηθῶσιν εἰρηνοδικεῖα, καὶ νὰ διορισθῶσιν εἰρηνοδίκαι ἐχέφρονες καὶ εὐϋπόληπτοι πολῖται οἵτινες ἀμισθὶ καὶ πατρικῶς τὰς διαφορὰς τῶν συγχωρίων των θέλουν διαλύει, καὶ θέλουσιν ἀληθῶς ἐπιδαψιλεύει εἰς τὸν λαὸν ἄφθονον καὶ πρόχειρον τὸν ἐπιούσιον ἄρτον τῆς δικαιοσύνης· εἶναι ἀληθὲς, ὅτι ἡ εἰρηνοδικιακὴ διαχείρισις τῆς δικαιοσύνης καθίσταται διὰ τὸ πολύπλοκον καὶ δυσκατάληπτον τῆς διαδικασίας, ἀδύνατος εἰς πάντα πολίτην, στερούμενον νομικῶν γνώσεων, ὡς τοῦτό πρὸ χρόνων μοὶ εἶπεν εἷς τῶν συμπολιτῶν μας, ὑψηλὴν δικαστικὴν θέσιν ἤδη κατέχων, γενομένου λόγου περὶ τοῦ τότε ἐνταῦθα εἰρηνοδίκου, ἀλλὰ διὰ τὸν λόγον τοῦτον ἡ Ἐθνικὴ Συνέλευσις, πρὸς τοῖς ἄλλοις, ἐσύστησε καὶ τὴν ἁπλοποίησιν τῆς δικαστικῆς νομοθεσίας, διὰ νὰ δύναται πᾶς τις τίμιος πολίτης, ἔχων ἀγαθὴν ὑπόληψιν παρὰ τοῖς συγχωρίταις του, νὰ ἐκπληροῖ τὰ εἰρηνοδικιακὰ καθήκοντα διὰ τρόπου συμβιβαστικοῦ, καὶ τοι μεγάλων νομικῶν γνώσεων ἀμοίρων. Ἐνθυμούμενος πῶς διανέμετο ἡ δικαιοσύνη πρὸ τῆς ἐπαναστάσεως, φρίττω, ὅταν φαίνεται, ὅτι ἔζων εἰς μυθιστορικοὺς αἰῶνας· τοσοῦτον ἁπλᾶ, τάχεια, καὶ ἀδάπανος ἦτο τότε ἡ διανομὴ τῆς δικαιοσύνης. Ἐκτὸς τῆς ἐκκλησίας, ὑπὸ τὴν σκιὰν τῶν δένδρων, οἱ πρόκριτοι εἰσιοὶ

Δημαγέροντες μετὰ τοῦ ἀρχιερέως τοῦ τόπου, διὰ συμβιβαστικοῦ τρόπου, ἐτελείωναν ἐν ἀκαρεῖ τὰς ὑποθέσεις τῶν συμπολιτῶν των ἀμισθί, καὶ οὕτως ἀπήλαττον τοὺς πολίτας τοῦ νὰ προσφεύγωσιν εἰς τὴν κρίσιν καὶ ἀπόφασιν τοῦ Κατή. Σήμερον ὅμως τὰ πάντα γίνονται διὰ χρημάτων, καὶ μετὰ πολλοῦ κόπου καὶ βραδύτητος.

Ἐνῷ λοιπὸν ἡ ἁπλοποίησις τῆς ὑπηρεσίας ἔπρεπε νὰ ἦναι πρῶτον τῶν Ὑπουργῶν ἔργον, διότι διὰ ταύτης ἡ Ἐθνικὴ Συνέλευσις ἠθέλησε ν' ἀνακουφίσῃ τὸν λαὸν, ἀναβάλλεται ἐπ' ἄπειραν· καὶ ἐνῷ κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς συντάξεως τῆς ἰσχυούσης νομοθεσίας μας, ὅτε ὁ λαὸς ἀκόμη δὲν ἦτον ἀνεπτυγμένος, ἔπρεπε νὰ δοθῇ μισθοδοσία καὶ εἰς τοὺς εἰρηνοδίκας, καὶ ἤδη, ὅτε ὁ λαὸς ἀνεπτύχθη, καὶ κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἧττον ἅπαντες, καὶ μάλιστα οἱ κατὰ πόλεις διαπρέποντες ἐμυήθησαν, καὶ ἀρκούντως ἐγνώρισαν τὰς διατάξεις τῆς νομοθεσίας μας, ἔπρεπε νὰ καταργηθῶσι καὶ ἂν ὑπῆρχον αἱ περὶ μισθοδοσίας τῶν εἰρηνοδικῶν διατάξεις, ἤδη, λέγω, ζητεῖται νὰ νομοθετήσωμεν περὶ τῆς μισθοδοσίας τούτων. Τούτου ἕνεκα, ἐναντιοῦμαι εἰς τὴν παραδοχὴν τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου, καὶ γνωμοδοτῶ νὰ μείνωσιν αἱ περὶ τῶν δικαιωμάτων τῶν εἰρηνοδικῶν διατάξεις, ὅπως ἔχουσιν εἰς τὴν ἰσχύουσαν νομοθεσίαν μας.

Ἐνῷ ὁ προλαλήσας, ἀντέταξεν ἄλλος, ἀναγνωρίζει ἀφ' ἑνὸς, ὅτι οἱ εἰρηνοδίκαι εἶναι ὁ ἐπιούσιος ἄρτος τοῦ λαοῦ, ἀφ' ἑτέρου θέλει, ὥστε οἱ τὸν ἄρτον τοῦτον διδόντες νὰ λιμώττωσι τῆς πείνης· καλὸν βεβαίως ἤθελεν εἶσθαι νὰ ὑπῆρχον καὶ παρ' ἡμῖν ἄνθρωποι πλούσιοι, ἀναδεχόμενοι τὸ βάρος τοῦτο ἀμισθί, καὶ χάριν τιμῆς μόνον, ὡς γίνεται ἐν τῇ Ἀγγλίᾳ, ἀλλὰ δὲν εἶναι δυνατὸν, διότι οἱ ἄνθρωποι ἔχοντες ἀνάγκας, δὲν δύνανται νὰ ὑπηρετῶσιν ἀμισθί.

Ἔπρεπεν, εἶπεν ὁ προλαλήσας, νὰ διορίζωνται ἐντόπιοι εἰρηνοδίκαι· ἀλλ' ὅταν λάβωμεν ὑπ' ὄψιν τὰ παρελθόντα, θέλομεν ἰδεῖ, ὅτι οἱ ἐντόπιοι εἰρηνοδίκαι, ἐκτὸς ὀλιγίστων ἐξαιρέσεων, ἐγένοντο μάστιγες τῶν συμπολιτῶν των διὰ τὰς πρὸς τοὺς δικαζομένους συμπαθείας καὶ ἀντιπαθείας των· καὶ διὰ τοῦτο, καθὼς ἐγὼ νομίζω, οὐ μόνον οἱ εἰρηνοδίκαι, ἀλλ' ἅπαντες οἱ ὑπάλληλοι πρέπει νὰ ἦναι ἀπὸ ἄλλους Δήμους καὶ Ἐπαρχίας.

Τὸ ἔργον τοῦ εἰρηνοδίκου περιώρισεν ὁ προλαλήσας εἰς τὸ συμβιβάζειν μόνον τοὺς διαφερομένους· εἶναι ἀληθὲς, ὅτι εἰς τὴν Γαλλίαν ἐδόθη εἰς αὐτοὺς τὸ ἔργον τοῦτο, κατὰ μίμησιν τῆς Ἀγγλικῆς νομοθεσίας, ἀλλὰ δὲν ἐπραγματοποιήθη. Ὅθεν

ἔργον κύριον τῶν εἰρηνοδικῶν εἶναι τὸ δικάζειν, διότι ὁ συμβιβασμὸς πολλὰ σπανίως κατορθοῦται· ἂν δὲ πρὸ τῆς ἐπαναστάσεως κατωρθοῦτο εὐκόλως, τοῦτο προήρχετο ἐκ τοῦ φόβου, τὸν ὁποῖον εἶχον οἱ ἄνθρωποι νὰ ἐμφανίζωνται εἰς τὸν Κατήν· ἀλλ' ἤδη ὁ φόβος οὗτος ἐξέλιπεν, καὶ ἐλπίζων ἕκαστος νὰ δικαιωθῇ ἐνώπιον τῶν δικαστηρίων, δυσκόλως ὑποβάλλεται εἰς συμβιβασμόν.

Ἡ ἁπλοποίησις τῆς νομοθεσίας, τὴν ὁποίαν ἐπικαλεῖται ὁ προλαλήσας, καὶ τὴν ὁποίαν ἐσύστησε καὶ ἡ Ἐθνικὴ Συνέλευσις, ὅσον ἐπιθυμητὴ εἶναι, τόσον καὶ δυσκατόρθωτος· διότι, προκειμένου νὰ ἀρισθῇ ὁ νομοθέτης ἀρχὰς ἐκ δύω ἀντιθέτων δικαιικῶν καὶ παραδεδεγμένων συστημάτων, τοῦ τῆς γοργότητος, καὶ βραδύτητος, εὑρίσκεται εἰς ἀπέραντον χάος, καὶ εἰς μεγίστην ἀμηχανίαν, καὶ διὰ τοῦτο ἀπαιτεῖται ἐμβριθὴς σκέψις, βαθεία μελέτη, καὶ μεγάλη πολυμάθεια· ἂν ὅμως ὁ προλαλήσας θεωρῇ τὸ ἀντικείμενον τοῦτο εὔκολον, δύναται νὰ προτείνῃ περὶ τούτου Νομοσχέδιον.

Ἠδυνάμην μὲν, ἐπέφερεν ἄλλος, νὰ παραδεχθῶ τὴν ἀνάπτυξιν τοῦ κατ' ἀρχὰς ἀγορεύσαντος, ὡς στηριζομένην εἰς τὰ πράγματα καὶ τὴν πεῖραν, ἂν ἐπρόκειτο περὶ ἁπλοποιήσεως τῆς νομοθεσίας· ἀλλ' ἤδη τὸ ἀντικείμενον εἶναι ἄλλο· τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον, σκοπὸν ἔχον ν' ἀνακουφίσῃ τὸν λαὸν ἀπὸ τὰ ὑπέρογκα τοῦ χαρτοσήμου ἔξοδα, τὸ ὁποῖον ἐκ προθέσεως οἱ Εἰρηνοδίκαι ἀφθόνως κατηνάλισκον ἐπὶ ἰδίᾳ ὠφελείᾳ, προσδιορίζει τοῦ λοιποῦ μισθὸν τῶν Εἰρηνοδικῶν· διὰ τοῦτο, δεχόμενος τὸ διαληφθὲν Νομοσχέδιον, συναίνω εἰς τὸν Κ. Ὑπουργὸν τῆς Δικαιοσύνης νὰ φροντίσῃ περὶ τῆς ἁπλοποιήσεως τῆς ὑπηρεσίας, καὶ περὶ τῆς ἱκανότητος καὶ τιμιότητος τῶν διορισθησομένων Εἰρηνοδικῶν.

Παραδεχόμενος τὴν γνώμην τοῦ προαγορεύσαντος, εἶπεν ἄλλος, προσθέτω μόνον, ὅτι ὁ Κ. Ὑπουργὸς πρέπει νὰ φροντίσῃ νὰ μὴ γίνηται κατάχρησις εἰς τὴν παραχώρησιν τῶν πιστοποιητικῶν πενίας, χορηγουμένων εἰς ἀνθρώπους εὐκαταστάτους ἀδιακρίτως· συνεννοούμενος ἐπὶ τούτῳ καὶ μὲ τὸν ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ἁρμόδιον Ὑπουργόν.

Ἐκ τῶν μέχρι τοῦδε λεχθέντων, ἐπέφερεν ὁ Κ. ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Ὑπουργὸς, κατανοῶ, ὅτι ἅπαντες παραδέχονται τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον· διότι καὶ αὐτὸς ὁ κατ' ἀρχὰς ἀγορεύσας Κ. Γερουσιαστὴς, ὅστις ἠναντιώθη εἰς τὴν παραδοχήν του, ἐστηρίχθη εἰς δύο λόγους, οἵτινες ὑποστηρίζουν τὸ Νομο-

σχέδιον. Διὰ δύο λόγους, εἶπε, θεωρεῖ ἀπαράδεκτον τὸ Νομοσχέδιον· α') διότι κατακερματίζει, κατ' αὐτὸν, τὴν Νομοθεσίαν, καὶ β') διότι δὲν συνάδει μὲ τὸ πνεῦμα τῆς Ἐθνικῆς Συνελεύσεως, ἥτις ἐσύστησε τὴν ἁπλοποίησιν τῆς Νομοθεσίας.

Καθόσον ἀφορᾷ τὸν πρῶτον λόγον, τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον, ὡς μὴ μεταῤῥυθμίζον βάσιν τινὰ τῆς Νομοθεσίας, ἀλλ' ἁπλῶς μέτρον οἰκονικὸν παρεισάγων, συνάδει μὲ τὸ πνεῦμα αὐτῆς, καὶ τελειοποιεῖ τὴν ὑπ' αὐτῆς καθιερουμένην ἀρχὴν, ὅτι οἱ δικασταὶ ὑπάλληλοι πρέπει νὰ μισθοδοτῶνται ἀπὸ τὸ δημόσιον ταμεῖον.

Ὁ κατ' ἀρχὰς ἀγορεύσας ἐπιθυμεῖ τὴν, ὅσον ἔνεστιν, αὔξησιν τῶν εἰρηνοδικείων· εἶναι ἀληθὲς, ὅτι κατ' ἀρχὰς συνεστήθη ἓν εἰρηνοδικεῖον ἐν ἑκάστῃ ἐπαρχίᾳ, διότι καὶ αἱ νομικαὶ σχέσεις τῶν πολιτῶν ἦσαν περιωρισμέναι. Ἀφοῦ ὅμως διὰ τοῦ χρόνου αἱ ἀνάγκαι, καὶ αἱ σχέσεις τούτων ἐπολλαπλασιάσθησαν, ηὔξησε καὶ ὁ ἀριθμὸς τῶν εἰρηνοδικείων· καὶ ἂν ἤδη εἷς τινας ἐπαρχίας τὰ ὑπάρχοντα εἰρηνοδικεῖα ἦναι ἀνεπαρκῆ πρὸς ἐκδίκασιν τῶν εἰς αὐτὰ ὑποβαλλομένων ὑποθέσεων, εἰς ἄλλας ὅμως ἐπαρκοῦν, καὶ δὲν εἶναι ἀνάγκη ν' αὐξηθῶσιν. Ἐν τούτοις καὶ διὰ νὰ αὐξηθοῦν τὰ εἰρηνοδικεῖα, καὶ διὰ νὰ παύσουν αἱ ἐκ μέρους τῶν εἰρηνοδικῶν καταπιέσεις καὶ καταχρήσεις, ὡς ἐπιθυμεῖ ὁ προκγορεύας πρέπει νὰ δοθῇ εἰς αὐτοὺς πόρος ζωῆς, καὶ τοῦτο κατορθοῦται διὰ τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου.

Ὁ περὶ χαρτοσήμου Νόμος, θέλων νὰ θέσῃ φραγμὸν εἰς τὰς παρανόμους εἰσπράξεις καὶ καταχρήσεις τῶν εἰρηνοδικῶν, προπαρεσκεύασεν, ὅ,τι σήμερον τελειοποιεῖται διὰ τοῦ Νομοσχεδίου τούτου, προσδιώρισε δηλονότι τὸ ποσὸν τῶν εἰσπράξεων, καὶ διέγραψε τὸν τρόπον τοῦ εἰσπράτειν, καὶ τοῦ ἐξελέγχειν τὰς εἰσπράξεις, οἱ εἰρηνοδίκαι ἑπομένως δυνάμει τοῦ Νόμου τούτου, δὲν ἠδύναντο νὰ εἰσπράττωσι πλέον τοῦ νομίμου τέλους· ἐν τούτοις τὸ ἴδιον συμφέρον σκοποῦντες, εὗρον τὸ μέσον τοῦ ἐπαυξάνειν τὸ ποσὸν τῶν εἰσπράξεων, δαπανῶντες δηλονότι περισσότερον φραγιστὸν χάρτην, καὶ ἐκδίδοντες πολλὰς προδικαστικὰς ἀποφάσεις· τὴν κατάχρησιν δὲ ταύτην ἀφαιρεῖ τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος Νομοσχέδιον.

Καθόσον ἀφορᾷ τὸν δεύτερον λόγον, συμβαίνει ὅλον τὸ ἐναντίον, διότι τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον μακρὰν τοῦ νὰ ἀντιβαίνῃ εἰς τὴν περὶ ἁπλοποιήσεως τῆς Νομοθεσίας διάταξιν τοῦ Συντάγματος, τείνει πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον, ἁπλοποιοῦν τὴν εἰρηνοδικικὴν ὑπηρεσίαν κατὰ τὴν ἐφαρμογήν της, διότι τοῦ

λοιποῦ οἱ εἰρηνοδίκαι μὴ ἔχοντες συμφέρον νὰ ἐκδίδουν πολλὰς προδικαστικὰς ἀποφάσεις περὶ τῆς αὐτῆς ὑποθέσεως, θέλουν προβαίνει εἰς τὴν ἐκδίκασιν τῶν ὑποθέσεων ταχύτερον· ὁ προαγορεύσας παρέστησε μὲ πολλὴν χάριν τὸν τρόπον καθ' ὃν ἡ δικαιοσύνη διενέμετο πρὸ τῆς ἐπαναστάσεως, καὶ ἔδειξεν ὅτι ἐπιθυμεῖ νὰ ἐπανακάμψωμεν εἰς τὰς ἕξεις τῆς ἐποχῆς ἐκείνης, ἀλλ' ἄλλα ἦσαν τότε τὰ ἤθη, ἄλλο τὸ πολίτευμα· σήμερον δὲ, κατὰ Σύνταγμα, ἡ δικαστικὴ ἐξουσία πρέπει νὰ ἦναι χωρισμένη τῆς ἐκτελεστικῆς καὶ Νομοθετικῆς· πρέπει τὰ διαχειριζόμενα αὐτὴν πρόσωπα νὰ μὴ μετέχουν τῆς ἐκτελεσκικῆς ἐξουσίας, καὶ νὰ ἔχουν πεῖραν δικαστικὴν, καὶ γνῶσιν τῆς νομικῆς ἐπιστήμης, διότι δὲν δύναται ὁ τυχὼν νὰ ἦναι καὶ εἰρηνοδίκης, καὶ ἂν ἄλλως εἶναι ἱκανὸς εἰς ἄλλην πολιτικὴν ὑπηρεσίαν.

Διὰ νὰ μὴ περιπέσωμεν δὲ εἰς τὸ ἄτοπον, τὸ ὁποῖον εἶπεν ὁ προαγορεύσας, ὅτι δηλονότι τὰ πάντα σήμερον γίνονται διὰ χρημάτων, πρέπει νὰ μισθοδοτῇ τὸ δημόσιον, τοὺς ὑπηρέτας τῆς δικαιοσύνης, διὰ νὰ διανέμηται αὕτη ἀμεροληπτως καὶ ταχέως, καὶ διὰ νὰ παύσουν αἱ μνησθεῖσαι καταχρήσεις.

Καθόσον ἀφορᾷ τὴν παρεισδύσασαν εἰς τὴν ἀπονομὴν τοῦ δικαιώματος τῆς πενίας κατάχρησιν, συμφωνῶ μὲν μὲ τὸν προλαλήσαντα, ἀλλ' ἤδη δὲν πρόκειται περὶ τούτου, διαβεβαιῶ δὲ τὸν προλαλήσαντα, ὅτι θέλει ληφθῇ ἡ προσήκουσα φροντὶς ἐκ μέρους τῶν ἁρμοδίων Ὑπουργῶν, πρὸς παῦσιν καὶ τῆς καταχρήσεως ταύτης.

Ἁπαντῶν εἰς τοὺς προλαλήσαντας, ἐπέφερεν ὁ κατ' ἀρχὰς ἀγορεύσας, παρατηρῶ, ὅτι ἢ δὲν ἐννόησαν καλῶς τὸν σκοπὸν τῆς ἀγορεύσεώς μου, ἢ ἠθέλησαν νὰ τὸν παρεξηγήσουν. Εἰπὼν, ὅτι πρὸς τυχεῖαν καὶ ὀλιγοδάπανον ἐκπεραίωσιν τῶν μικρῶν διαφορῶν τῶν πολιτῶν, ἀπαιτεῖται νὰ ἦναι πολλοὶ εἰρηνοδίκαι, καὶ, εἰ δυνατὸν, εἷς εἰς ἑκάστην Κωμόπολιν, καὶ χωρίον, καὶ ὅτι εὑρίσκονται ἄνθρωποι νοήμονες, εὐϋπόληπτοι, καὶ εὐκατάστατοι, δυνάμενοι ν' ἀναδεχθῶσι χάριν τιμῆς μόνον τὴν θέσιν τοῦ εἰρηνοδικείου, καὶ νὰ συμβιβάζωσιν ἀμισθὶ τὰς διαφορὰς τῶν συμπολιτῶν των, καὶ ὅτι εἰς αὐτὴν τὴν κατάστασιν ἐπιθυμῶ νὰ φθάσωμεν, ἀνέφερον ἁπλῶς, ὅτι καὶ πρὸ τῆς ἐπαναστάσεως οὕτως ἐγένετο, χωρὶς νὰ ἔχω σκοπὸν νὰ ἐπιθυμήσω τὴν πρὸ ταύτης κατάστασιν πῶν πραγμάτων ἐν γένει, ὡς ἐξέλαβον οἱ προλαλήσαντες· ὅτι δὲ κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην συνεβιβάζοντο εὐκόλως οἱ πολῖται διὰ τῶν Ἐπισκόπων καὶ Δημογερόντων, διότι ἐφοβοῦντο νὰ ἐμφανισθῶσιν εἰς τὸν Κατήν, ὡς

εἶπεν εἷς τῶν προαγορευσάντων, τοῦτο δὲν εἶναι ἀληθές· διότι καὶ οἱ ἔχοντες τὰ μέσα νὰ διαφθείρουν τὸν κριτὴν, ἐπροτίμων μᾶλλον τὴν διὰ τοῦ συμβιβασμοῦ διάλυσιν τῶν διαφορῶν των, ταῦτα λοιπὸν πάντα ἦσαν ἀποτέλεσμα τῆς καλῆς ἀνατροφῆς, καὶ τῆς ἁπλότης τῶν ἠθῶν τῆς κοινωνίας ἐκείνης, δι' ὧν αὕτη οὐ μόνον ἐν ἁρμονίᾳ διῆγεν, ἀλλὰ καὶ τὴν ἐλευθερίαν καὶ τὴν πολιτικὴν ἀνεξαρτησίαν ἀνεκτήσατο.

Οἱ ἐντόπιοι, εἶπεν εἷς τῶν προλαλησάντων, διορισθέντες εἰρηνοδίκαι κατέστησαν μάστιγες τῶν συμπολιτῶν των· τοῦτο δὲν δύναμαι νὰ ἐννοήσω· διότι δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ γίνῃ τις μάστιξ τῶν συμπολιτῶν του, διορισθεὶς εἰρηνοδίκης, ὅταν ἀπολαύῃ παρ' αὐτοῖς κοινὴν ὑπόληψιν διά τε τὴν τιμιότητά του, τὴν εὐθυδικίαν του, καὶ τὴν ἀκεραιότητα τοῦ χαρακτῆρος του. Ἐπειδὴ δὲ, ὡς ἀνέφερον εἰς τὴν πρώτην ἀγόρευσίν μου, ὁ μετ' ἐμὲ ἀγορεύσας μοὶ εἶχεν ἄλλοτε εἰπεῖ, ὅτι δὲν δύναταί τις νὰ γίνῃ εἰρηνοδίκης, χωρὶς νὰ καταβάλῃ ἀτρήτους πόνους περὶ τὴν σπουδὴν τῆς δικονομίας, διὰ ταῦτα εἶπον ὅτι ἐπιθυμῶ τὴν ἁπλοποίησιν τῆς Νομοθεσίας, διότι ἄλλως, ὀλίγιστοι θέλουν εὑρεθῆ κάτοχοι ταύτης, καὶ ἐπομένως ὁ ἐπιούσιος ἄρτος, τὸν ὁποῖον προσφέρουν οἱ εἰρηνοδίκαι, θέλει καταντήσει μονοπωλεῖον τινῶν· τούτου ἕνεκα, ὤφειλον οἱ ΚΚ. Ὑπουργοὶ νὰ φροντίσουν ἀπὸ τῆς συστάσεως τῆς συνταγματικῆς πολιτείας περὶ τῆς ἁπλοποιήσεως τῆς δικαστικῆς Νομοθεσίας, διὰ νὰ δύναται ἕκαστος νὰ γίνῃ εἰρηνοδίκης, ὅταν ἀμοιρῇ μὲν ἐπιστημονικῆς τῶν Νόμων διδασκαλίας, ἔχει ὅμως ἄλλην μάθησιν καὶ ἱκανότητα. Δὲν παραδέχομαι δὲ ὅτι κύριον ἔργον τῶν εἰρηνοδικῶν εἶναι τὸ δικάζειν· ἀπ' ἐναντίας κύριον αὐτῶν ἔργον εἶναι τὸ συμβιβάζειν τοὺς διαφερομένους· καὶ ὅταν τὸ ἔργον τοῦτο δὲν δύνανται νὰ ἐνεργήσουν οἱ τίμιοι πολῖται, ἀλλ' οἱ μόνον τὰ ἄρθρα τῆς δικονομίας μηχανικῶς ἐκμαθόντες, ποτὲ δὲν θέλομεν φθάσει εἰς τὴν ἁπλοποίησιν τῆς Νομοθεσίας, τῆς ὁποίας σκοπὸς εἶναι νὰ ἐνεργῶσι τὰ εἰρηνοδικιακὰ καθήκοντα καὶ οἱ τίμιοι πολῖται.

Περαίνων τὸν λόγον μου, προσθέτω, ὅτι τὸ περὶ ἁπλοποιήσεως Νομοσχέδιον, ἐπιθυμῶ νὰ παρουσιάσωσιν οἱ νομομαθεῖς συναδελφοί μου, καὶ ὄχι ἐγὼ, ὡς ἀνέφερέ τις τῶν προαγορευσάντων, διότι, καὶ ἂν στερῶμαι νομικῆς ἐπιστημονικῆς μαθήσεως, δύναμαι νὰ διακρίνω τὸν καλῶς ἔχοντα Νόμον, καὶ τὰ καλὰ αὐτοῦ ἀποτελέσματα, καθὼς καὶ πᾶς τις τὴν αἴσθησιν τοῦ καλοῦ ἔχων, δύναται νὰ διακρίνῃ τὰ ὡραῖα καλλιτεχνήματα, ἂν καὶ δὲν γνωρίζῃ ὁ ἴδιος ν' αὐτουργήσῃ ταῦτα.

Ἐπομένως ἐγένετο δεκτὴ ἡ ἀρχὴ τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου.

Τὸ ἄρθρον 1 ἀναγνωσθὲν ἐγένετο δεκτόν.

Ἀναγνωσθέντος δὲ τοῦ ἄρθρου 2, παρετήρησέ τις τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, ὅτι μὴ προτιθέμενος ν' ἀντικρούσῃ τὴν ἐν τῷ ἄρθρῳ τούτῳ ἀναφερομένην μισθοδοσίαν τῶν τε Εἰρηνοδικῶν καὶ τῶν παρ' αὐτοῖς Γραμματέων, μήτε νὰ ἐναντιωθῇ εἰς τὴν παραδοχὴν τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου, θέλει καταδείξει μόνον, ὅτι ἡ ἐκ τούτου προκύπτουσα χρηματικὴ ὑπέρβασις, δὲν συνίσταται εἰς δραχ. 24,087:67/00, ὡς ἐξάγει ὁ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Ὑπουργὸς εἰς τὸν ἐπισυνημμένον εἰς τὴν ἔκθεσίν του ὑπολογισμόν, ἀλλ' ἀναβαίνει εἰς δραχμὰς 112,927:67. Διὰ νὰ καταδειχθῇ δὲ ἡ τοιαύτη ὑπέρβασις ἀπαιτεῖται νὰ συνδιασθῇ τὸ 2 ἄρθρον μετὰ τοῦ 3, καὶ νὰ σημειωθῇ ὁλόκληρος ἡ μηνιαία μισθοδοσία τῶν Εἰρηνοδικῶν τῆς τε Ε'. καὶ γ'. τάξεως, ὡς σημειοῦται ἐν τῷ 2 ἄρθρῳ, χωρὶς νὰ ἐκπεσθῶσιν ἐκ τῆς μισθοδοσίας τῶν Συμβολαιογραφούντων Εἰρηνοδικῶν δραχ. 30 κατὰ μῆνα, τὰς ὁποίας θέλουν λαμβάνει κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 3 ἀπὸ τὰ τέλη τοῦ καταναλισκομένου παρ' αὐτῶν σφραγιστοῦ χάρτου. Οὕτω θέλομεν ἔχει διὰ μισθοδοσίαν

Α'. 5.	Εἰρηνοδικῶν ά. τάξεως, ἀνὰ δραχ. 180 μηνιαίως, δραχ. 900 ἐτησίως	δρ.	10,800
27.	Ὁμοίων β'. τάξεως ἀνὰ δραχ. 130 κατὰ μῆνα, ὅλων μηνιαίως 3510, ἐτησίως	»	42,120
56.	Ὁμοίων γ'. τάξεως ἀνὰ δραχ. 100 κατὰ μῆνα, ὅλων μηνιαίως 5600, ἐτησίως	»	67,200
24.	Ὁμοίων δ'. τάξεως ἀνὰ 70 δραχ. κατὰ μῆνα, ὅλων μηνιαίως 1680, ἐτησίως	»	20,190
		Δραχ.	140,280
Β'.	Διὰ μισθοὺς Γραμματέων καὶ τῶν τεσσάρων τάξεων, ὅλων ἐτησίως	»	86,640
Γ'.	Διὰ γραφικὰ ἔξοδα ἐτησίως	»	16,128
	Τὸ ὅλον ἐτήσιον ποσὸν τῶν ἐξόδων	Δραχ.	243,048

Ἐὰν δὲ προστεθῇ καὶ τὸ ἥμισυ τὸ ἀπὸ τοὺς Εἰρηνοδίκας τῆς δ'. τάξεως καταναλισκομένου ἐνσήμου χάρτου ἐκ δραχμῶν ὁμοίως 30 ὡς ἔγγιστα κατὰ μῆνα, ὡς ὑποτίθεται καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων, συμποσοῦνται » 8,640

Τὸ ὅλον τῆς ἐτησίας δαπάνης Δραχ. 251,688

α΄. Τὸ ἐπὶ τοῦ προκειμένου Νόμου προκύπτουσα ὠφέλεια τοῦ Δημοσίου εἶναι ἁ. τὸ μέχρι τοῦδε διδόμενον ἐπιμίσθιον εἴς τε τοὺς Εἰρηνοδίκας καὶ Γραμματεῖς ἐτησίως Δραχ. 39,900

β΄. Τὰ ἥμισυ τοῦ καταναλισκομένου σφραγιστικοῦ χάρτου ἐτησίως, λαμβανομένου ὡς ὅρου τοῦ κατὰ τὸ ἔτος 1844 δαπανηθέντος, ἐν ᾧ ἔπρεπε νὰ ληφθῶσιν ὑπ' ὄψιν καὶ τὰ ἑπόμενα ἔτη. » 138,860:33

Τὸ ὅλον τῆς ὠφελείας Δραχ. 178,760:33

Ἐὰν δὲ ἐκ τοῦ ποσοῦ τούτου ἀφαιρεθῶσιν ὡς ἐγγιστὰ ἐκ τοῦ καταναλωθησομένου χαρτοσήμου » 40,000

διότι οἱ Εἰρηνοδίκαι ὡς μισθοδοτούμενοι, δὲν ἔχουν συμφέρουν εἰς τὴν κατανάλωσιν τοῦ σφραγιστικοῦ χάρτου, καὶ ἐπομένως δὲν θέλουν καταναλίσκει ὅσον ἄλλοτε κατηνάλισκον καταπιέζοντες τὸν λαὸν διὰ τῆς ἐκδόσεως προδικαστικῶν πράξεων, θέλει μένει καθαρὰ τοῦ δημοσίου ὠφέλεια κατὰ τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον Δραχ. 138,760:33

αἵτινες ἀφαιρούμεναι ἐκ τῆς αἰτήσεως δαπανηθησομένης ποσότητος τῶν δραχ. 251,688, ὑπολείπεται ὑπέρβασις ἐκ δραχ. 112,927:67 καὶ ὄχι ἐκ δραχμῶν 24,087:67, ὡς ἀναφέρεται ἐσφαλμένως εἰς τὸν περὶ τῆς μισθοδοσίας τῶν Εἰρηνοδικείων συνταχθέντα πίνακα δυνάμει τοῦ προκειμένου Νόμου. Τὸ αὐτὸ ἀποτέλεσμα ἤθελε προκύψει, καὶ ἐὰν οἱ μισθοὶ τῶν Εἰρηνοδικῶν ἤθελον ὑπολογισθῇ, ὡς ὑπολογίζονται εἰς τὴν ἔκθεσιν· διότι τότε τὸ ἐλλεῖπον ποσὸν πρὸς συμπλήρωσιν τῆς μισθοδοσίας τῶν Εἰρηνοδικῶν, πρέπει νὰ ἀφαιρεθῇ ἀπὸ τὸ ἀντίτιμον τοῦ χαρτοσήμου, τὸ ὁποῖον μένει εἰς ὄφελος τῆς Κυβερνήσεως.

Ὡς πρὸς τὸ ποσὸν τῶν δραχ. 15,000 διὰ τὴν μερίδα τῶν ἀποδοχῶν τῶν Εἰρηνοδικῶν, τὸ ὁποῖον ὑπολογίζεται εἰς ὄφελος τοῦ Δημοσίου, τοῦτο δὲν πρέπει νὰ ληφθῇ παντελῶς ὑπ' ὄψιν· διότι, ἐὰν ὑποτεθῇ ὅτι κατὰ τὴν 31 Ὀκτωβρίου 1844 ἔμενεν εἰς χεῖρας τῶν Εἰρηνοδικῶν ἀντίτιμον σφραγιστοῦ χάρτου δραχ. 30,000 ἄλλο τόσο πρέπει νὰ ὑποτεθῇ ὅτι ἔλαβον οἱ ἴδιοι κατὰ τὸ 1844 ἀπὸ τὴν χρῆσιν τοῦ 1843 (διότι τοῦτο συμβαίνει συνήθως, ὡς ἀναφέρει ὁ Κ. Ὑπουργός). Ἀλλὰ καθὼς ἐκεῖνο

μετεφέρθη εἰς τὴν χρῆσιν τοῦ 1844, οὕτω καὶ τὸ τοῦ 1844 πρέπει νὰ συμπεριληφθῇ εἰς τὴν χρῆσιν τοῦ 1845.

Ἡ τῆς ὑπερβάσεως ταύτης διαφορὰ ὑπερέβη τὸ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Ὑπουργὸς, τὴν ὁποίαν παρετήρησεν ὁ προαγορεύσας, προέρχεται, ἐκ τοῦ ὅτι εἰς τὸ ἄρθρ. 2 ὡρίσθησαν τὸ ποσὸν τῆς ὀνομαστικῆς καὶ οὐχὶ τῆς πραγματικῆς μισθοδοσίας τῶν Εἰρηνοδικῶν. Ὡς ἐκ τούτου λοιπὸν δὲν πρέπει νὰ λάβῃ τις ὑπ' ὄψιν τὸ διὰ τοὺς Εἰρηνοδίκας τῆς 6ης. καὶ 7ης. τάξεως σημειούμενον ποσὸν τῆς μισθοδοσίας των ἐκ δραχ. 130 κατὰ μῆνα διότι οὗτοι ἐκπληροῦσι συγχρόνως καὶ χρέη συμβολαιογράφου, δὲν λαμβάνουσιν ἀκεραίαν τὴν ὀνομαστικὴν ταύτην μισθοδοσίαν των, ἀλλὰ μόνον τὴν πραγματικὴν ἐκ δραχμῶν 100 καὶ 70 κατὰ μῆνα.

Ἐὰν δὲ διὰ τοῦ προκειμένου Νόμου θέλει διαταχθῇ ὁ ὑπὸ τέρος ἔντιμος χάρτης πρὸς ζημίαν τοῦ Δημοσίου, ἡ ζημία αὕτη θέλει στραφῇ πρὸς ὄφελος τοῦ λαοῦ, διότι ἡ διανομὴ τὴν ὁποίαν ὀφείλει ἡ Κυβέρνησις ν' ἀπονείμῃ πρὸς τοὺς πολίτας, πρέπει νὰ χορηγῆται ὑπὸ ἐξόδων τῆς Κυβερνήσεως καὶ ὄχι τοῦ λαοῦ.

Καθόσον δ' ἀφορᾷ τὸν τεθέντα ὑπὸ τῶν τελῶν τοῦ καταναλωθέντος ἐνσήμου χάρτου κατὰ τὸ 1844, ἐλήφθη ὁ ὅρος οὗτος, διότι εἶναι εἰσέτι ἄγνωστον τὸ διὰ τῶν μερίδων τῶν καπνοπωλῶν ἀπαντηθὲν χαρτόσημον κατὰ τὸ ἔτος 1845-1847 συνεπείᾳ ὅσης ὑπάρχει ἀμφιβολίας, ὅπως τὸ ἀπὸ τοῦ ἔτους 1845-1847 καταναλωθὲν χαρτόσημον θέλει εἶσθαι πολλῷ ἀνώτερον τῶν εἰσπραττομένων ἐπὶ ἀπαντηθέντος ἕνεκα τῆς ἀνακαινοποιήσεως τῶν χαρτογραφικῶν σχέσεων καὶ τῶν ἐμπορικῶν συναλλαγμάτων τῶν πολιτῶν.

Ἡ ἀνωτέρω ὑπέρβασις τῶν δραχμῶν 112,927.67 προκύπτει, ἀντιτάξεν ὁ προαγορεύσας, διότι ἐτέθη πραγματικὴ μισθοδοσία τῶν Εἰρηνοδικῶν τῆς 6ης. καὶ 7ης. τάξεως ἐκ δραχμῶν 130 καὶ 100 κατὰ μῆνα, ὡς σημειοῦται εἰς τὸ 2 ἄρθρον τοῦ Νομοσχεδίου, καὶ ἐλογίσθη ὅτι ἡ αὐτὴ, ὡς μέχρι τοῦδε, θέλει καταναλωθῇ ποσότης τοῦ ἐντίμου χάρτου. Ἐὰν δὲ γένῃ ἔκπεμψις ἐκ τῆς μισθοδοσίας τῶν τῆς 6ης. καὶ 7ης. τάξεως Εἰρηνοδικῶν, ὡς συμβολαιογραφούντων, τότε θέλει ἐπέλθει καὶ ἔκπτωσις τοῦ ἀντιτίμου τοῦ δαπανηθησομένου σφραγιστοῦ χάρτου, τὸ ὁποῖον οἱ συμβολαιογραφοῦντες Εἰρηνοδίκαι θέλουν λαμβάνει τὸ ἔλλειπον εἰς συμπλήρωσιν τῆς μισθοδοσίας των, ἥτοι δρ. 30 ἕκαστος κατὰ μῆνα, καὶ ἔτι πλέον.

Καὶ ἐπὶ ὑποθέσει, καθ' ἣν θέλει γίνει ὑπέρβασις ἐξόδων πλέον τῶν δραχμῶν 24,087:67, προσέθηκεν ὁ Ὑπουργὸς, ἀναπληροῦται ὅμως αὕτη διά τινος ἄλλης ὠφελείας, ἤτοι τῆς προσθήκης καὶ ἄλλων συμβολαιογράφων εἰς μέρη, ἔνθα δὲν ὑπάρχουσι τοιοῦτοι, καὶ τότε, καὶ οἱ πολῖται θέλουσιν ἀποφεύγει τὰ ἔξοδα καὶ τοὺς κόπους, προερχόντες εἰς τὰ μακρὰν τῆς διαμονῆς των εὑρεύοντα Συμβολαιογραφεῖα πρὸς σύνταξιν τῶν διαφόρων ἀναγκαίων συμβολαίων, καὶ τὸ Δημόσιον θέλει ὠφελεῖσθαι ἕνεκα τῆς συντάξεως πολλῶν συμβολαιογραφικῶν πράξεων. Ἐκτὸς ὅμως τούτου, δὲν πρόκειται ἤδη περὶ χρηματικοῦ τινος πόρου, διὰ νὰ ἐξεταθῇ, ἂν θέλει γίνει ὑπέρβασις ἐξόδων, ἀλλὰ περὶ διανομῆς τῆς δικαιοσύνης, χάριν τῆς ὁποίας καὶ ζημία ἂν ἐπέλθῃ εἰς τὸ Δημόσιον, θέλει λογίζεσθαι μηδὲν ὡς πρὸς τὴν ὠφέλειαν τοῦ λαοῦ.

Ἐὰν προστεθῶσιν εἰς τοὺς ὑπάρχοντας καὶ ἄλλοι Συμβολαιογράφοι, ἀντέταξεν ὁ κατὰ πρῶτον ἀγορεύσας, ὡς τοῦτο ἐγένετο ἐν Ἀθήναις, τότε ὀλίγοι μὲν ἐξ αὐτῶν θέλουσιν ἔχει ἐργασίας καὶ ὠφελείας, οἱ δὲ ἄλλοι οὐδεμίαν ὑπηρεσίαν ἐνεργοῦντες διὰ τὴν πληθὺν τῶν συμβολαιογραφείων, θέλουν ὑποπέσει ἐξ ἀνάγκης εἰς καταχρήσεις.

Εἶναι ἀληθὲς, εἶπεν ὁ Ὑπουργὸς, ὅτι εἶναι πολὺς ἐνταῦθα ὁ ἀριθμὸς τῶν Συμβολαιογράφων, ἐκ τῶν ὁποίων τινὲς οὐδεμίαν ἢ ἐλαχίστην ἀπολαμβάνουσιν ὠφέλειαν· ἀλλὰ τὸν ἀριθμὸν τοῦτον διώρισεν ἡ Κυβέρνησις, κατὰ πρότασιν τοῦ Δικαστηρίου, πρὸς εὐκολίαν τῶν πολιτῶν, ἀπατηθεῖσα ἴσως εἰς τὴν ἔγκρισιν τῆς προτάσεως ταύτης. Ἐκ τῆς ὑπαρχούσης ὅμως ἐνταῦθα πληθύος τῶν συμβολαιογραφείων, δὲν δύναται νὰ ἐξαχθῇ γενικὸν καὶ ἀκριβὲς συμπέρασμα, ὅτι θέλουσιν εἶσθαι ἄχρηστα, καὶ ὅσα ἄλλα συμβολαιογραφεῖα προστεθῶσιν εἰς διαφόρους τοῦ Κράτους Δήμους, εἰς τοὺς ὁποίους δὲν ὑπάρχουσι· διότι μόλις εἰς δύω ἢ τρεῖς νήσους τοῦ Αἰγαίου Πελάγους ὑπάρχει ἓν συμβολαιογραφεῖον, ἀναγκαζομένων τῶν πολιτῶν ἕνεκα τῆς ἀποστάσεως ταύτης, καὶ ἔξοδα καὶ κόπους νὰ καταβάλλωσιν διὰ τὴν μετάβασιν εἰς τὴν ἕδραν τοῦ Συμβολαιογράφου, πρὸς σύνταξιν τῶν κατεπειγόντων ἰδιωτικῶν συμβολαίων, καὶ πολλάκις νὰ ζημιοῦνται διὰ τὴν μὴ ἔγκαιρον ἐμφάνισίν των.

Μηδεμιᾶς ἐπομένως γενομένης ἄλλης παρατηρήσεως, ἐγένετο δεκτὸν τὸ **2** ἄρθρον, ὡς ἔχει ἐν τῷ Νομοσχεδίῳ.

Ἀναγνωσθέντα τὰ ἄρθρα **3**, **4**, **5** καὶ **6**, ἐγένοντο δεκτὰ, ὡς ἔχουσι, χωρὶς τινος ἐνστάσεως.

Ψηφοφορηθέν έπομένως το σύνολον του Νομοσχεδίου, έγένετο δεκτόν δια ψήφων 22 πρὸς 9, ἔχον, ὡς ὑπεβλήθη εἰς τὴν Συνεδρίασιν τῆς 23 Ἰουλίου ἐνεστῶτος ἔτους.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κ. Πρόεδρος, λαβὼν τὴν γνώμην τῆς Γερουσίας, ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν κατὰ τὴν 12 ὥραν τῆς μεσημβρίας, ἀπαγγείλας, ὅτι ἀντικείμενον τῆς ἑπομένης Συνεδριάσεως θέλει εἶσθαι ἡ ἀνάγνωσις τῆς ἐκθέσεως τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ καθυποβληθέντος Νομοσχεδίου περὶ ἐκτάκτου πιστώσεως ἐκ δραχ. 150,000 δι' ἔξοδα δημοσίου ἀσφαλείας, καὶ ἡ συζήτησις τοῦ καθυποβληθέντος προϋπολογισμοῦ.

Ὁ Πρόεδρος

Α. ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι

Χ. ΚΑΟΝΑΡΗΣ

Ν. ΜΕΞΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς

Ν. Χρυσόγελος

Χ. Βλάσσης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 2 Αὐγούστου 1848. Ἡμέρᾳ Δευτέρᾳ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων 31 μελῶν, ὁ Κ. Πρόεδρος κηρύττει τὴν ἔναρξιν τῆς Συνεδριάσεως περὶ τὴν 9 ὥραν π. μ.

Τὰ Πρακτικὰ τῆς προλαβούσης ἀναγνωσθέντα, ἐπικυροῦνται.

Ἀνεγνώσθη ἑπομένως ἡ ἔκθεσις τῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ καθυποβληθέντος Νομοσχεδίου περὶ ἐκτάκτου πιστώσεως, ἔχουσα οὕτως.

ΕΚΘΕΣΙΣ

Τῆς ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ ἐκτάκτου πιστώσεως ὀρ. 150 χιλιάδων δι' ἔξοδα Δημοσίου ἀσφαλείας Ἐπιτροπῆς.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν!

Ἡ Ἐπιτροπή Σας, Κύριοι, διεξελθοῦσα μετ' ἐπιστάσεως τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον καὶ τὰς συνοδευούσας τοῦτο ἐκθέσεις

τοῦ Κυρίου Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν πρός τε τὴν Βουλὴν καὶ τὴν Γερουσίαν, τὰ Πρακτικὰ τῆς Βουλῆς, καὶ λαβοῦσα, ὅσας ἐνόμισεν ἀναγκαίας πληροφορίας παρὰ τοῦ Ὑπουργείου, παρατηρεῖ·

Α. Ὅτι ἡ ζητουμένη πίστωσις ζητεῖται δι' ἔξοδα γεγονότα καὶ γενησόμενα.

Β'. Ὅτι τὸ Κεφάλαιον Γ'. Ἄρθρον 1, ἐπὶ τοῦ ὁποίου ζητεῖται ἡ ἔκτακτος αὕτη πίστωσις, δὲν προσδιορίζει τὴν διάθεσιν αὐτῆς καὶ ἐπὶ τῶν ἀντικειμένων, τὰ ὁποῖα ἤδη παρουσιάζει τὸ Ὑπουργεῖον, ὡς ἡ Ἐθνοφυλακή.

Γ'. Ὅτι καὶ ἐπὶ τῶν ὁριζομένων ἡ δαπάνη γίνεται ἀκανονίστως.

Ἐκ τούτων δ' ἁπάντων ἠδύνατο νὰ σχηματισθῇ πεποίθησις πρὸς μὴ παραδοχὴν τοῦ Νομοσχεδίου. Θεωροῦσα ὅμως ἡ Ἐπιτροπὴ τὰς περιστάσεις, αἵτινες προύκάλεσαν τὴν ἀνάγκην ταύτην, καὶ ὅτι ἡ Γερουσία, προκειμένου λόγου περὶ τῆς ἀσφαλείας τοῦ Κράτους, τῆς κοινῆς ἡσυχίας καὶ τάξεως, πρέπει νὰ συνδράμῃ πρὸς ταῦτα τὴν Κυβέρνησιν, παρεδέχθη μὲν τὸ Νομοσχέδιον, ἐνόμισεν ὅμως ἀναγκαῖον νὰ κάμῃ τὴν ἑξῆς προσθήκην εἰς τὸ ἄρθρον 2 αὐτοῦ· « Ἀλλ' ἐπὶ τῇ βάσει ἐλέγχου, τοῦ ὁποίου ὁ τρόπος θέλει κανονισθῇ προηγουμένως διὰ Νόμου ».

Τὴν προσθήκην ταύτην ἐνόμισεν ἀναγκαίαν ἡ Ἐπιτροπή, διὰ νὰ προληφθῶσι καταχρήσεις, αἱ ὁποῖαι δύνανται νὰ λάβουν χώραν ἀπὸ τοὺς αἰτοῦντας ὡς πρὸς τὰ γεγονότα, νὰ κανονισθῶσι δὲ καὶ τὰ μέλλοντα, καθόσον καὶ τὸ περὶ ἐξοντώσεως τῆς λῃστείας Βασιλικὸν Διάταγμα οὔτε δημοσιευμένον εἶναι, οὔτε, ὅσας ἀπαιτοῦνται διατάξεις, φέρει.

Κατὰ συνέπειαν λοιπὸν τούτων ἡ Ἐπιτροπὴ συνιστᾷ τὴν παραδοχὴν τοῦ Νομοσχεδίου τούτου καὶ εἰς τὸ Σῶμα μὲ τὴν εἰς τὸ 2 ἄρθρον προστεθεῖσαν ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς τροπολογίαν· ἔχον οὕτω·

« Ἄρθρον 2. Ἡ ποσότης αὕτη θέλει διατεθῇ διὰ τὴν διατήρησιν τῆς Δημοσίου ἀσφαλείας καὶ τάξεως, ἀλλ' ἐπὶ τῇ βάσει ἐλέγχου, τοῦ ὁποίου ὁ τρόπος θέλει κανονισθῇ προηγουμένως διὰ Νόμου. »

Καὶ ταῦτα μὲν κατὰ πλειονοψηφίαν· ἓν δὲ μέλος τῆς Ἐπιτροπῆς, ὁ Κύριος Γ. Μ. Ἀντωνόπουλος, ἐπιφέρει τοὺς ἑξῆς λόγους·

Δὲν παραδέχεται τὴν ὑπὸ τῆς πλειονοψηφίας προτεινομένην προσθήκην εἰς τὸ ἄρθρ. 2, κατὰ τὴν ὁποίαν ἡ χορηγουμένη

ποσότης θέλει διατεθῆ ἐπὶ τῇ βάσει ἐλέγχου κανονισθησομένου διὰ Νόμου, προτεῖνον εἰς τὸ Σῶμα νὰ παραδεχθῇ τὸ ἄρθρον τοῦτο, ὅπως ἔχει ἐν τῷ Νομοσχεδίῳ, διὰ τοὺς ἑξῆς λόγους·

Α. Διότι, ἡ Νομοθετικὴ καὶ Ἐκτελεστικὴ Ἐξουσία, ἔχουσι δύο διακεκριμμένα ἀπ' ἀλλήλων καθήκοντα· ἡ μὲν νὰ ψηφίζῃ Νόμους γενικοὺς, σαφεῖς, καὶ συντόμους· ἡ δὲ νὰ κανονίζῃ τὴν ἐκτέλεσιν αὐτῶν. Ἐὰν λοιπὸν θέσωμεν κανονικοὺς ὅρους εἰς τὴν διαχείρισιν τῆς αἰτουμένης πιστώσεως, ἐπεμβαίνομεν εἰς τὰ καθήκοντα τῆς Ἐκτελεστικῆς Ἐξουσίας, καὶ καθιστάμεθα συγχρόνως Νομοθέται καὶ Ἐκτελεσταί.

Β. Διότι, ἐν ᾧ ὡς πρὸς τὴν καλὴν διαχείρισιν τῶν διαφόρων διὰ τοῦ προϋπολογισμοῦ χορηγουμένων εἰς τὴν Κυβέρνησιν πιστώσεων ὑπολαμβάνομεν ἀποχρώσας ἐγγυήσεις τὰς κανονισμένας λογιστικὰς διατυπώσεις, ὑπάρχει ἄτοπον, ὥστε δι' ἀσήμαντον κατ' ἀναλογίαν τοῦ προϋπολογισμοῦ ποσὸν νὰ ζητῶμεν περισσοτέρας ἐγγυήσεις.

Γ. Διότι, ἢ ἔχομεν πίστιν εἰς τὸ Ὑπουργεῖον, καὶ τότε, μὴν ἔχοντες τὴν ἰδέαν τῆς παρ' αὐτοῦ καταχρήσεως τῆς προκειμένης πιστώσεως, δὲν εἶναι δίκαιον νὰ φαινώμεθα ἐναντίοι τῆς πεποιθήσεώς μας, ἢ δὲν ἔχομεν πίστιν, καὶ τότε εἶναι μάταιοι οἱ περιορισμοὶ διὰ τῆς ἐπεμβάσεώς μας εἰς τὰ καθήκοντα τῆς Νομοτελεστικῆς Ἐξουσίας.

Δ. Διότι, τὸ Ὑπουργεῖον, ὑπεύθυνον ὂν, κατὰ τὸ Σύνταγμα, ὡς πρὸς τὴν ἀκριβῆ διαχείρισιν τῶν χορηγουμένων εἴτε διὰ τοῦ προϋπολογισμοῦ, εἴτε διὰ τῶν Νομοσχεδίων πιστώσεων, ὀφείλει οἴκοθεν νὰ λάβῃ τὰ κατάλληλα εἰς ἐξασφάλισίν του μέτρα· ἐὰν δ' ἡμεῖς θέσωμεν κανονικοὺς ὅρους, τότε, ἀντιβαίνοντες εἰς τὰς θεμελιώδεις τοῦ Συντάγματος διατάξεις, ἀφαιροῦμεν τὸ ὑπεύθυνον ἀπὸ τὸ Ὑπουργεῖον, τὸ ὁποῖον ἐν περιπτώσει, καθ' ἣν οἱ τεθησόμενοι κανονικοὶ ὅροι, ὡς μὴ δυνάμενοι νὰ προϊδωσιν ὅλας τὰς περιστάσεις, δὲν θέλουσι φέρει τὸ ἀναγκαῖον ἀποτέλεσμα, θέλει ἔχει ὑπὲρ ἑαυτοῦ τὸ ἀνεύθυνον, ἀρκούμενον νὰ εἰπῇ εἰς τὰς Βουλὰς, ὅτι ἐνήργησε κατὰ τοὺς ὑπ' αὐτῶν τεθέντας κανονικοὺς ὅρους.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 2 Αὐγούστου 1848.

Ἡ Ἐπιτροπή.

Ἰωάννης Θεοτόκης. Λάμπρος Νάκος.
Δρόσος Μανσόλας. Ἀναστάσιος Λόντος.
Γ. Μ. Ἀντωνόπουλος.

Μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν αὐτῆς, ἀπεφασίσθη νὰ τυπωθῇ καὶ διανεμηθῇ εἰς τὰ μέλη τοῦ Σώματος, καὶ εἰς τὴν ἐπιοῦσαν νὰ προχωρήσῃ ἡ συζήτησις ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου.

Προτείναντος δέ τινος, ἵνα, κατὰ τὴν εἰς τ' ἀναγνωσθέντα σήμερον Πρακτικὰ ἐμπεριεχομένην ἡμερησίαν διάταξιν, προχωρήσῃ ἡ Γερουσία ἤδη εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν τε ἐσόδων καὶ ἐξόδων τοῦ Κράτους διὰ τὸ 1848, καὶ ἄλλων αἰτησαμένων τὴν ἀναβολὴν τῆς συζητήσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ, μέχρις οὗ ψηφισθῇ τὸ περὶ ἐκτάκτου πιστώσεως Νομοσχεδιον. ὡς περὶ τούτου ἀπεφάσισεν ἡ Γερουσία κατὰ τὴν Συνεδρίασιν τῆς 31 Ἰουλίου ἐνεστῶτος ἔτους· καθ' ὅσον οὔτε οἱ Ὑπουργοὶ εἶναι ἤδη παρόντες, οὔτε οἱ πλεῖστοι τῶν Γερουσιαστῶν ἔχουσιν ἀνὰ χεῖρας τὰς διαφόρους ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ σημειώσεις των, διὰ νὰ ἐπιφέρωσιν, ὅσας νομίζωσιν ἀναγκαίας παρατηρήσεις, ἐπέφερεν ἄλλος, ὅτι, ἐπειδὴ τὸ κυριώτερον ἔργον τῶν Βουλῶν εἶναι ἡ συζήτησις τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν τε ἐσόδων καὶ ἐξόδων τοῦ Κράτους, ἕνεκα τούτου πρέπει νὰ προηγηθῇ ἡ συζήτησις αὐτοῦ πρὸ παντὸς ἄλλου Νομοσχεδίου, καὶ ἡ ἔκτακτος πίστωσις, ὡς παράρτημα τοῦ προϋπολογισμοῦ θεωρουμένη, δύναται νὰ ψηφισθῇ καὶ ἐν τῷ μεταξὺ τῆς συζητήσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ.

Ἡ Γερουσία ἐπομένως, κατ' ἐρώτησιν τοῦ Κ. Προέδρου, παραδεχθεῖσα τὴν ἀναβολὴν τῆς συζητήσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ, ἀπεφάσισε νὰ προχωρήσῃ εἰς τὴν συζήτησιν αὐτοῦ μετὰ τὴν ἐπιψήφισιν τοῦ περὶ ἐκτάκτου πιστώσεως Νομοσχεδίου.

Ἀνεγνώσθη ἔπειτα τὸ ἀπὸ 30 Ἰουλίου ἐ. ἔ. ὑπ' ἀριθ. 30,069 ἔγγραφον τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργείου πρὸς τὸν Κ. Πρόεδρον τῆς Γερουσίας, δι' οὗ χορηγοῦνται αἱ ὑπὸ τῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ συνοικισμοῦ τῶν Κρητῶν ζητηθεῖσαι πληροφορίαι, ἀποστελλομένου συγχρόνως καὶ ὀνομαστικοῦ περὶ τούτων καταλόγου μὲ ἀνακεφαλαιωτικὸν πίνακα.

Ἀπεφασίσθη δὲ, ἵνα παραπεμφθῇ τό τε εἰρημένον ἔγγραφον καὶ ὁ ὀνομαστικὸς κατάλογος εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ συνοικισμοῦ τῶν Κρητῶν, διὰ νὰ διασκεφθῇ ἐπ' αὐτῶν, καὶ συντάξῃ τὴν ἀπαιτουμένην ἔκθεσιν μετὰ τὴν παραλαβὴν τῶν ζητηθεισῶν πληροφορειῶν παρὰ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν.

Παρατηρήσαντος ὕστερον τοῦ Κ. Προέδρου, ὅτι 53 μελῶν τῆς Γερουσίας ὑπαρχόντων ἤδη ζώντων, δύνατόν νὰ συμπληρωθῶσι τοῦ λοιποῦ ὁ ἀπαιτούμενος ἀριθμὸς διὰ τῆς παρουσίας

27 μόνον μελῶν, ἤτοι διὰ τοῦ ἡμίσεως ἀριθμοῦ πλέον ἑνὸς, καὶ οὐχὶ διὰ 28, ὡς μέχρι τοῦδε ἐγένετο, ἡ Γερουσία παρεδέχθη τὴν παρατήρησιν ταύτην.

Ἑπομένως ὁ Κ. Πρόεδρος, λαβὼν τὴν γνώμην τῆς Γερουσίας, ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν, περὶ τὴν 11 ὥραν Π. Μ. ἀπαγγείλας ὅτι ἀντικείμενον τῆς ἐπιούσης Συνεδριάσεως θέλει εἶσθαι ἡ συζήτησις τοῦ τε Νομοσχεδίου περὶ ἐκτάκτου πιστώσεως, καὶ μετὰ τοῦτο, τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων τοῦ Κράτους.

Ὁ Πρόεδρος
Α. ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι
Χ. ΚΑΟΝΑΡΗΣ
Ν. Ι. ΜΕΞΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Ν. Χρυσόγελος.
Χρ. Βλάσσης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 3 Αὐγούστου 1848. Ἡμέρᾳ Τρίτῃ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων τριάκοντα ἑνὸς μελῶν, ὁ Κ. Πρόεδρος κηρύττει τὴν ἔναρξιν τῆς Συνεδριάσεως περὶ τὴν 10 ὥραν Π. Μ.

Τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης ἀναγνωσθέντα, ἐγκρίνονται.

Ἀπαγγείλαντος ἑπομένως τοῦ Κ. Προέδρου, ὅτι ἀντικείμενον τῆς ἡμερησίας διατάξεως εἶναι ἡ συζήτησις τοῦ περὶ ἐκτάκτου πιστώσεως Νομοσχεδίου δραχ. 150,000 δι' ἔξοδα τῆς δημοσίου ἀσφαλείας, εἷς τῶν Κ. Γραμματέων ἀνέγνω τὸ εἰρημένον Νομοσχέδιον, τοῦ ὁποίου ἡ ἀρχὴ ἐγένετο δεκτὴ παμψηφεί.

Ἀναγνωσθὲν τὸ πρῶτον αὐτοῦ ἄρθρον, ἐγένετο ἐπίσης δεκτόν.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ δευτέρου ἄρθρου, ὁ Εἰσηγητὴς τῆς ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου τούτου Ἐπιτροπῆς, λαβὼν τὸν λόγον, εἶπεν.

Διὰ νὰ δικαιολογήσω τὴν γνώμην τῆς πλειονοψηφίας τῆς Ἐπιτροπῆς, θέλω στηρίξει τοὺς λόγους μου εἰς τὴν ἀλήθειαν τῶν πραγμάτων, ἥτις, ἂν καὶ πολλάκις καταπολεμῆται, ἐπὶ τέλους ὑπερισχύει· τὴν ἀλήθειαν δὲ ταύτην ἠθέλησε γὰ ἐπισκιάσῃ ἓν ἔντιμον μέλος τῆς Ἐπιτροπῆς, ὁ Κ. Γ. Ἀντωνόπουλος διὰ ἐπι-

χειρημάτων τινών; ἀλλὰ τὰ ἐπιχειρήματά του ταῦτα εἶναι μὲν ἐπινήθεια, δὲν δύνανται ὅμως νὰ κατισχύσωσι τῆς ἀληθείας, ὡς θέλει δηλωθῆ ἐκ τῆς ἀναπτύξεως καὶ ἀνασκευῆς ἑνὸς ἑκάστου τούτων, καὶ μάλιστα τοῦ πρώτου, τὸ ὁποῖον θεωρῶ, ὡς βάσιν καὶ τῶν ἄλλων.

Καθόσον μὲν ἀφορᾷ τὸ πρῶτον αὐτοῦ ἐπιχείρημα.

Ἡ Ἐπιτροπή σας, προτείνουσα νὰ διατεθῆ ἡ ζητουμένη ποσότης ἐπὶ τῇ βάσει ἐλέγχου, κανονισθησομένου διὰ Νόμου, οὐδόλως προτείνει πρᾶγμα, ὑπεκφεῦγον τὴν ἁρμοδιότητα τῆς Νομοθετικῆς Ἐξουσίας Εἶναι μὲν ἀληθὲς, ὅτι ἡ Ἐκτελεστικὴ Ἐξουσία ἐκδίδει τὰ πρὸς ἐκτέλεσιν τῶν Νόμων Διατάγματα, καὶ συντάττει τὰς ἀναγκαίας ὁδηγίας πρὸς ἐκτέλεσιν τῶν Νόμων, δὲν ἔχει ὅμως καὶ τὸ δικαίωμα νὰ κανονονίση καὶ τὸν τρόπον, διὰ τοῦ ὁποίου θέλει ἐξετασθῆ, καὶ ἐξακριβωθῆ, ἐὰν ἐξετελέσθησαν, ἢ ὄχι, ὁ Νόμος, ἢ αἱ Διαταγαὶ αὐτῆς τῆς ἰδίας· τοῦτο εἶναι ἔργον τῆς Νομοθετικῆς Ἐξουσίας· διότι αὕτη καὶ μόνη ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ κονονίση τὸν τρόπον, καθ' ὃν πρέπει νὰ ἐξελέγχωνται αἱ πράξεις τῆς Ἐκτελεστικῆς Ἐξουσίας, διότι ἄλλως, ἡ Ἐκτελεστικὴ Ἐξουσία ἤθελεν ἐξελέγχει αὐτὴ ἑαυτὴν, καὶ ἡ ἐξέλεγξις αὕτη δὲν ἤθελε φέρει κἀνὲν ἀποτέλεσμα, καθόσον τὰ πράγματα ἤθελον παριστάνεσθαι πάντοτε κατὰ τὸ θέλημα τῆς Ἐκτελεστικῆς Ἐξουσίας. Ἡ Ἐπιτροπή σας δὲν προτείνει ν' ἀφαιρέσητε ἀπὸ τὰς χεῖρας τῆς Ἐκτελεστικῆς Ἐξουσίας τὸ δικαίωμα τῆς διαθέσεως τῆς χορηγουμένης πιστώσεως, ἢ τῆς ἐκτελέσεως τοῦ προκειμένου Νόμου, ἀλλὰ μόνον νὰ κανονισθῆ ὁ τρόπος, δι' οὗ θέλει ἐξελεγχθῆ, πῶς ἡ χορηγουμένη πίστωσις ἐδαπανήθη.

Ὁ ὀργανικὸς τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου Νόμος εἶναι βεβαίως ἔργον ὄχι τῆς Ἐκτελεστικῆς Ἐξουσίας, ἀλλὰ τῆς Νομοθετικῆς. Τὸ δικάζειν ἀνατίθεται εἰς τὴν δικαστικὴν Ἐξουσίαν, καὶ μ' ὅλα ταῦτα, ὁ τρόπος τοῦ δικάζειν, ὁ τρόπος τῆς διαδικασίας κανονίζεται παρὰ τῆς Νομοθετικῆς Ἐξουσίας.

Ἐκ τῆς προτεινομένης τροπολογίας δὲν ἐμποδίζεται ἡ Ἐκτελεστικὴ Ἐξουσία τοῦ νὰ διαθέση τὴν χορηγουμένην πίστωσιν, ἢ νὰ κανονίση διὰ Διαταγμάτων τὸν τρόπον τῆς διαθέσεως, ἀλλ' ἀπαγορεύεται μόνον εἰς αὐτὴν, νὰ διαθέση τὸ χορηγούμενον ποσὸν, πρὶν ἢ κανονισθῆ διὰ Νόμου ὁ τρόπος, κατὰ τὸν ὁποῖον θέλει ἐξελεγχθῆ, ἐὰν ἡ χορηγουμένη πίστωσις ἐδαπανήθη πραγματικῶς διὰ τὴν δημοσίαν ἀσφάλειαν. Οὐδὲν λοιπὸν κοινὸν μεταξὺ τοῦ ἑνὸς καὶ τοῦ ἄλλου.

Καθόσον δ' ἀφορᾷ τὸ δεύτερον ἐπιχείρημα.

Διὰ τοῦ ἐπιχειρήματος τούτου ἰσχυροποιεῖται μᾶλλον ἡ γνώμη τῆς πλειονοψηφίας, ὅτι ἡ Νομοθετικὴ Ἐξουσία εἶναι ἁρμοδία νὰ κανονίζῃ τὸν τρόπον τῆς ἐξελέγξεως· διότι ὁ ἑστάμενος εἰς τὴν γνώμην ταύτην, λέγων, ὅτι εἶναι ἄτοπον νὰ ζητῶμεν περισσοτέρας ἐγγυήσεις δι' ἀσήμαντον κατ' ἀναλογίαν τοῦ προϋπολογισμοῦ ποσὸν, ἀφοῦ θεωροῦμεν ἀποχρώσας ἐγγυήσεις τὰς κανονισμένας λογιστικὰς διατυπώσεις, ὡς πρὸς τὴν διαχείρισιν τῶν διαφόρων διὰ τοῦ προϋπολογισμοῦ χορηγουμένων εἰς τὴν Κυβέρνησιν πιστώσεων, παραδέχεται ἀναμφιβόλως, ὅτι πρέπει νὰ προϋπάρχῃ κανονισμὸς περὶ ἑκάστου ἐξόδου.

Εἶναι μὲν ἀληθὲς, ὅτι ὑπάρχουσι κανονισμέναι λογιστικαὶ διατυπώσεις, ἀλλ' αὗται ἀφοροῦσι τὴν ἐξέλεγξιν τῶν γενομένων δαπανῶν ἐπὶ τῇ βάσει Νόμων, ἢ Β. Διαταγμάτων, ἰσχὺν Νόμου ἐχόντων· προκειμένου ὅμως περὶ ποσοτήτων, αἵτινες τίθενται ἁπλῶς εἰς τὴν διάθεσιν τῆς Ἐκτελεστικῆς Ἐξουσίας, χωρὶς νὰ ὁρίζηται καὶ ὁ τρόπος τῆς διαθέσεως, πρέπει ἀναντιῤῥήτως νὰ κανονισθῇ δι' ἰδιαιτέρου Νόμου ὁ τρόπος τῆς ἐξελέγξεως, ὡς μὴ ἐπαρκουσῶν πλέον τῶν ὡρισμένων ἤδη λογιστικῶν διατυπώσεων. Πρόκειται περὶ μισθοδοσίας Ἐθνοφυλάκων· πῶς διὰ τῶν συνήθων λογιστικῶν διατυπώσεων δύναται νὰ ἐξακριβωθῇ, ἐὰν ἕκαστος ἐκ τῶν διαταχθέντων νὰ στρατολογήσωσιν ἐστρατολόγησε πραγματικῶς, τὸν ὁποῖον σημειοῖ ἀριθμὸν τῶν ἐθνοφυλάκων, εἰς τὸν ὁποῖον παρουσιάζει κατάλογον; ἐὰν οὗτοι ἀπαιτοῦν μισθὸν; ἐὰν οὗτοι πραγματικῶς ὑπηρέτησαν καὶ πόσον καιρὸν, ἢ ἐὰν ἐπληρώθη εἰς αὐτοὺς μισθός; Ἐὰν ἡ Ἐκτελεστικὴ Ἐξουσία, συνεννοουμένη μὲ τὰς ὑπαλλήλους Ἀρχὰς, θελήσῃ νὰ παραμορφώσῃ τὴν ἀλήθειαν, πῶς θέλουσιν ἀποδειχθῇ αἱ καταχρήσεις; Ἐὰν ἡ στρατολογία τῶν Ἐθνοφυλάκων ἐγίνετα κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἀπὸ 3|15 Ὀκτωβρίου 1843 Νόμου, τότε δὲν εἴχομεν χρείαν τοῦ προτεινομένου σήμερον ἐλέγχου. Ἀλλ ἐπειδὴ αὕτη γίνεται ἀκανονίστως, εἶναι ἄφευκτος ἡ ὕπαρξις περὶ ἐξελέγξεως Νόμου. Ὑπάρχει μὲν τὸ περὶ ἐξοντώσεως τῆς ληστείας Διάταγμα, ἀφορῶν τὴν δημόσιον ἀσφάλειαν, ἀλλὰ τοῦτο ὡς εἰδικὸν, καὶ ὡς μὴ εἰσέτι δημοσιευμένον, δὲν δύναται νὰ ἐφαρμοσθῇ.

Ἡ προτεινομένη ἄρα ἔνστασις ἑνὸς τῶν μελῶν, εἶναι σόφισμα, ὑπὸ τὸ ὁποῖον ζητεῖ νὰ καλύψῃ τὴν ἀλήθειαν.

Καθόσον ἀφορᾷ τὸ τρίτον ἐπιχείρημα.

Εἶναι γελοῖον νὰ γίνηται σήμερον λόγος περὶ τοιούτου ζητήματος, ἐὰν ἔχωμεν ἐμπιστοσύνην εἰς τὸ Ὑπουργεῖον, ἢ μή. Ἐκτὸς τούτου, ἡ πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον ἐμπιστοσύνη τῆς Γερουσίας δὲν εἶναι λόγος, δυνάμενος νὰ ἐμποδίσῃ αὐτὴν τοῦ νὰ ἐνεργήσῃ ὅ,τι ἐκ τῶν καθηκόντων της πρὸς ἐξασφάλισιν τοῦ δημοσίου πλούτου, διότι οὕτως, ἅπαντες οἱ περὶ τοῦ τρόπου τῆς διαχειρίσεως τοῦ δημοσίου πλούτου Νόμοι ἤθελον εἶσθαι περιττοί, καὶ ἔπρεπε νὰ λύωνται ἅπαντα τὰ ἀφορῶντα τὴν διαχείρισιν τοῦ δημοσίου πλούτου ζητήματα διὰ τῆς ὑπουργικῆς ἐμπιστοσύνης.

Τὸ τέταρτον ἐπιχείρημα, ὅτι καταστρέφεται διὰ τῆς τροποποιήσεως ταύτης τὸ ὑπεύθυνον τῶν Ὑπουργῶν, εἶναι ὅλως παράδοξον· ὁ Ὑπουργὸς ὀφείλει νὰ ἐκτελέσῃ τὸν Νόμον, οὐχὶ ὅμως καὶ νὰ ὁρίσῃ τὸν τρόπον, μὲ τὸν ὁποῖον θέλει ἐξετασθῇ, ἐὰν ἐξετέλεσεν, ἢ μὴ, τὸν Νόμον. Ὁ Ὑπουργὸς εἶναι ὑπεύθυνος, ἐὰν δὲν ἐξετέλεσε τὸν Νόμον, ἢ τὸν ἐξετέλεσε κακῶς· εἶναι προσέτι ὑπεύθυνος, ἐὰν, κανονισθέντος τοῦ τρόπου τῆς ἐξελέγξεως τῶν πράξεών του, δὲν ἐνήργησε κατ' αὐτόν. Ἐνδεχόμενον ὁ περὶ ἐξελέγξεως Νόμος νὰ μὴν εἶναι ἀκριβὴς, ἢ νὰ μὴ προβλέπῃ ὅλας τὰς περιπτώσεις· ἀλλὰ τοῦτο δὲν ἀποδεικνύει, ὅτι καταστρέφεται τὸ ὑπεύθυνον τῶν Ὑπουργῶν, ἀλλ' ὅτι πᾶν ἀνθρώπινον ἔργον εἶναι ἀτελὲς, καὶ περὶ τούτου οὐδεὶς βέβαια ἀντιλέγει. Τὸ καταστρέφον τὸ ὑπεύθυνον τῶν Ὑπουργῶν, δὲν εἶναι ἡ τροπολογία τῆς Ἐπιτροπῆς, ἀλλ' ἡ ἐναντία γνώμη, καθότι μὴ ὑπάρχοντος κανονισμένου τοῦ τρόπου, διὰ τοῦ ὁποίου ἐξελέγχονται αἱ πράξεις τῶν Ὑπουργῶν, τὸ ὑπεύθυνον αὐτῶν καθίσταται ἰδανικόν.

Καὶ ταῦτα πρὸς ἀνασκευὴν τῶν ἐπιχειρημάτων τούτων· μεταβαίνω ἤδη νὰ δικαιολογήσω ἐν ὀλίγοις τὴν παρὰ τῆς πλειονοψηφίας τῆς Ἐπιτροπῆς προτεινομένην τροπολογίαν, ἂν καὶ ἀρκούντως εἰς τὴν ἔκθεσιν διαγράφονται ἐν συντόμῳ οἱ προκαλέσαντες αὐτὴν λόγοι.

Ἡ Ἐπιτροπὴ, λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν ὅλα τὰ ἀφορῶντα τὴν προκειμένην πίστωσιν ἔγγραφα, ἐπικαλεῖται τὴν προσοχὴν τῆς Γερουσίας ἐπὶ τριῶν ἀντικειμένων, ἀναφερομένων ἐν τῇ ἐκθέσει αὐτῆς.

Ἡ προκειμένη πίστωσις ἀφορᾷ γεγονότα, καὶ γενησόμενα ἔξοδα, διότι, τὸ μὲν νομοσχέδιον προβλέπει τὰ δεύτερα, ἡ δὲ πρὸς τὴν Βουλὴν ἔκθεσις τοῦ Ὑπουργοῦ τὰ πρῶτα, ἐπὶ τῷ λόγῳ, ὅτι δὲν ἤρκεσαν τὰ διὰ τῆς προηγουμένης πιστώσεως χορη-

γηθέντα, καὶ διὰ τοῦτο ἐδαπανήθησαν περισσότερα, ἐνῷ, ὅτε κατὰ τὴν 12 Ἰουλίου ἐπαρουσιάσθη εἰς τὴν Γερουσίαν ὁ προϋπολογισμὸς, καθ' ἣν ἐποχὴν ἡ στάσις εἶχε διαλυθῆ, καὶ ἡ Ἐθνοφυλακὴ εἶχε διαλυθῆ διὰ Διαταγμάτων τῆς Κυβερνήσεως, ὁ Ὑπουργὸς δὲν ἀνέφερεν, ὅτι ὑπάρχει ἔλλειμα ἐξόδων, ἐνῷ, ἂν ἀληθῶς ὑπῆρχε, ἔπρεπε νὰ τὸ ἀναφέρῃ.

Ἡ Ἐπιτροπὴ παρατηρεῖ προσέτι, ὅτι τὸ Κεφ. Γ'. ἄρθρον 1. ἐπὶ τοῦ ὁποίου ζητεῖται ἡ ἔκτακτος αὕτη πίστωσις, δὲν ἀναφέρει καὶ περὶ ἐξόδων τῆς Ἐθνοφυλακῆς, ἀλλὰ μόνον περὶ ἐξοντώσεως τῆς λῃστείας, περὶ περιθάλψεως τῶν πενήτων, καὶ περὶ ἀποπομπῆς τῶν φαυλοβίων· ἀλλὰ τὸ περὶ λῃστείας Διάταγμα εἶναι εἰδικὸν, ὡς ἀναφέρει καὶ ἡ ἔκθεσις τῆς ἐπὶ τῆς ἐξελέγξεως τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἔτους 1847 Ἐπιτροπῆς.

Ἐκ τῶν εἰρημένων γίνεται δῆλον, ὅτι ἡ Νομοθετικὴ Ἐξουσία ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ κανονίζῃ τὸν τρόπον τῆς ἐξελέξεως. Ἂν δὲ πρόκηται περὶ ἀμοιβῆς τῶν ὑπὲρ τῆς τάξεως καὶ ἡσυχίας ἀγωνισαμένων, δὲν ἐναντιοῦμαι, ἀλλὰ δὲν πρέπει ν' ἀφαιρῶμεν διὰ πλαγίων ἐκφράσεων καθαρὸν δικαίωμα τῆς Νομοθετικῆς Ἐξουσίας, καὶ νὰ παραχωρῶμεν εἴς τινας, ὅ,τι δικαιωματικῶς ἀνήκει εἰς ἄλλους.

Ἐνθυμεῖσθε τὰ πρὸ τῆς ἐγκαθιδρύσεως τῆς Βασιλείας περὶ τῶν στρατολογικῶν καταλόγων τῶν ὁπλαρχηγῶν· πολλάκις ὑψώθη φωνὴ, ὅτι οἱ παρουσιαζόμενοι τότε κατάλογοι δὲν ἦσαν ἀληθεῖς, διότι οἱ Ἕλληνες ὑπὲρ τῆς θρησκείας καὶ ἀνεξαρτησίας των μαχόμενοι, σπανίως καὶ ὀλίγοι μάλιστα ἐλάμβανον μισθὸν, καὶ ἐν τούτοις πολλοὶ τῶν ὁπλαρχηγῶν ἐζήτουν ἀποζημιώσεις, ἐπὶ λόγῳ, ὅτι ἐπλήρωσαν μισθοὺς εἰς τοὺς στρατιώτας· οἱ δὲ τοῦ ὀρθοῦ καὶ τοῦ δικαίου ὑπερασπισταὶ ἐπρότειναν τότε, ὅτι ἔπρεπε νὰ δημοσιευθοῦν οἱ παρουσιαζόμενοι κατάλογοι, καὶ νὰ ἐρωτηθῶσιν οἱ στρατιῶται, ἂν ἐπληρώθησαν, ἢ ὄχι. Ἐνθυμεῖσθε προσέτι καὶ τὰ περὶ τῶν βαθμολογιῶν διατρέξαντα· λέγων δὲ ταῦτα, δὲν προτίθεμαι νὰ προσβάλω τινα. Διὰ τοῦτο, ἂν ἦναι ἀνάγκη ν' ἀνταμείψωμεν τοὺς ὑπὲρ τῆς τάξεως ἀγωνισαμένους, πρέπει νὰ τὸ κάμωμεν, ἀλλὰ χωρὶς νὰ καταστρέψωμεν προϋπάρχοντας Νόμους καὶ δικαιώματα ἄλλων· διότι τότε ἡ Κυβέρνησις νικῶσα, θέλει θεωρεῖται ὡς ἡττημένη, ὡς καὶ ἄλλοτε ἐρρέθη, ἐπειδὴ ἐν ἀμίλλαις πονηραῖς ἀθλιώτερος ὁ νικήσας.

Περαίνων τὸν λόγον μου, προτείνω νὰ γίνῃ δεκτὴ ἡ γνώμη τῆς πλειονοψηφίας τῆς Ἐπιτροπῆς, ἥτις μόνον καὶ ἄριστον σκοπὸν ἔχει, τὴν στερέωσιν τοῦ Θρόνου καὶ τῆς Πατρί-

δος, ἡ ὁποία γίνεται, διὰ τῆς ἀκριβοῦς ἐφαρμογῆς τῶν Νόμων.

Ἀπαντῶν εἰς ταῦτα τὸ μὴ παραδεχόμενον τὴν γνώμην τῆς πλειονοψηφίας μέλος τῆς Ἐπιτροπῆς, ἂν διαγράψωμεν, εἶπεν, ὅρους κανονικοὺς περὶ τῶν γενησομένων πληρωμῶν, ἀφαιροῦμεν ἀπὸ τὴν Γερουσίαν τὸ δικαίωμα τοῦ νὰ κάμῃ ἐπὶ τοῦ ἀπολογισμοῦ τὰς ἀπαιτουμένας ἐξελέγξεις, διότι τὸ Ὑπουργεῖον θέλει προτείνει τότε ὡς δικαιολόγημα, ὅτι ἐνήργησε τὰς πληρωμὰς ἐντὸς τῶν τεθέντων ὅρων. Ἐκτὸς τούτου, ἀφοῦ δίδομεν πίστιν εἰς τὸ Ὑπουργεῖον νὰ διαθέσῃ κατὰ τὰς ὑπαρχούσας λογιστικὰς διατυπώσεις ἅπαντα τὰ ἐν τῷ προϋπολογισμῷ ἀναφερόμενα ποσά, τὰ ὁποῖα εἶναι ἀσυγκρίτῳ λόγῳ περισσότερα, ἔτι μᾶλλον πρέπει νὰ ἐμπιστευθῶμεν εἰς αὐτὸ καὶ τὸ ζητούμενον ἤδη ἐλάχιστον ποσόν· προσέτι, διὰ τῶν τεθησομένων ὅρων καθιστῶμεν τὸ Ὑπουργεῖον ἀνεύθυνον, ἐνῷ κατὰ τὸ Σύνταγμα εἶναι ὑπεύθυνον. Δὲν πρέπει δὲ νὰ δυσπιστῶμεν περὶ τῆς καλῆς διαχειρίσεως τῆς ζητουμένης πιστώσεως, διότι τὸ Ὑπουργεῖον, θέλει κάμει βεβαίως τὰς πληρωμὰς δικαίως, καὶ δὲν θέλει παραδέχεσθαι ἀνεξετάστως τὰς προτάσεις τῶν αἰτούντων.

Ἐπιμένων διὰ ταῦτα, εἰς ὅσα ἀναφέρω εἰς τὴν ἔκθεσιν τῆς Ἐπιτροπῆς, ἐναντιοῦμαι εἰς τὴν παραδοχὴν τῆς γνώμης τῆς πλειονοψηφίας· δυνάμεθα δὲ νὰ κάμωμεν, οἱασδήποτε θέλομεν παρατηρήσεις εἰς τὸ Ὑπουργεῖον περὶ τῆς καλῆς διαχειρίσεως τῆς προκειμένης πιστώσεως, καὶ περὶ ἀποφυγῆς πάσης καταχρήσεως, καὶ νὰ καταχωρήσωμεν ταύτας εἰς τὰ Πρακτικά, ὄχι ὅμως καὶ νὰ κανονίσωμεν διὰ Νόμου τὰς πληρωμάς.

Ὁ κατ' ἀρχὰς ἀγορεύσας, εἶπεν ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς, συγχύσας τὴν πίστωσιν μὲ τὸν ἔλεγχον, ἐκτὸς τῶν ἄλλων λόγων του, ἀνέφερε τελευταῖον, πρὸς ὑποστήριξιν τῆς γνώμης του, καί τινας ἄλλους, τοὺς ὁποίους ἔρχομαι νὰ ἀναλύσω.

Πρὸ τῆς ἐγκαθιδρύσεως, εἶπε, τῆς Βασιλείας, ἐπαρουσιάσθησαν πλαστοὶ κατάλογοι διὰ μισθοδοσίας στρατιωτῶν, χωρὶς πραγματικῶς οὗτοι νὰ πληρωθῶσι, καὶ ἐβαθμολογοῦντο οἱ τυχόντες· ταῦτα συνέβησαν τότε, ἀλλ' ἐπὶ τοῦ προκειμένου δὲν ἔχουν καμμίαν σχέσιν μὲ τὸ ἀντικείμενον τῆς συζητήσεως. Εἶπεν ὅτι ἡ ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ **1847** Ἐπιτροπὴ τῆς Γερουσίας ἀνέφερεν εἰς τὴν ἔκθεσίν της περὶ τοῦ περὶ ἐξοντώσεως τῆς ληστείας Διατάγματος, ἐπὶ τοῦ ὁποίου ὁ τότε Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν ἐστήριζεν ἓν ποσὸν ἐξόδων **60,000** δραχμῶν, ἀλλὰ καὶ τοῦτο δὲν ἔχει καμμίαν σχέσιν μὲ τὸ

προκείμενον· παραλείπω δὲ ν' ἀπαντήσω εἰς τὸν προλαλήσαντα, ὅτι ἡ γνώμη τῆς πλειονοψηφίας στηρίζει τὸν Θρόνον καὶ τὴν Πατρίδα.

Δὲν πρόκειται ἤδη νὰ διαγράψῃ ἡ Γερουσία τοὺς ὅρους τῆς ἐξελέγξεως, τοὺς ὁποίους ἀναφέρει ἡ πλειονοψηφία τῆς Ἐπιτροπῆς, διότι σήμερον πρόκειται περὶ πιστώσεως διὰ γεγονότα καὶ μέλλοντα ἔξοδα πρὸς τὴν ἐσωτερικὴν ἀσφάλειαν τοῦ Κράτους· ἂν δὲ καλῶς ἢ κακῶς ἡ Κυβέρνησις διέθεσεν, ἢ θέλει διαθέσει τὴν χορηγηθησομένην πίστωσιν, τοῦτο θέλει ἐξετασθῆ ἐπὶ τῆς συζητήσεως τοῦ ἀπολογισμοῦ· δὲν δυνάμεθα δὲ νὰ κάμωμεν ἤδη κανονιστικὸν Νόμον περὶ ἐξελέγξεως τοῦ ἀριθμοῦ τῶν Ἐθνοφυλάκων, διότι τὸ ἔργον τοῦτο ἀνήκει εἰς τὴν ἐκτελεστικὴν ἐξουσίαν, καὶ ὄχι εἰς τὰ Νομοθετικὰ Σώματα, ἐπειδὴ ἄλλως ποτὲ ἡ Κυβέρνησις δὲν θέλει δυνηθῆ νὰ βάλῃ εἰς ἐνέργειαν στρατιωτικὴν δύναμιν, δυνάμει τῶν στρατιωτικῶν ὀργανισμῶν. Τὸ Ὑπουργεῖον ἠδύνατο νὰ παρουσιάσῃ καὶ τώρα ὀνομαστικὸν κατάλογον τῶν ὑπηρετησάντων Ἐθνοφυλάκων καὶ τοῦ ποσοῦ, τὸ ὁποῖον ἕκαστος ἔλαβεν, ἢ μέλλει νὰ λάβῃ, ἀλλὰ τοῦτο δὲν εἶναι ἔργον τοῦ παρόντος καιροῦ, διότι ἡ Γερουσία πρέπει ν' ἀποφανθῇ μόνον, ἂν δέχηται, ἢ μὴ, τὴν ζητουμένην πίστωσιν.

Δὲν ζητοῦμεν ἀλλότρια τῶν καθηκόντων μας, ἐπέφερεν ὁ Εἰσηγητὴς τῆς Ἐπιτροπῆς, ἀλλὰ θέλοντες νὰ γνωρίζωμεν, πῶς θέλουν διατεθεῖ αἱ παραχωρούμεναι πιστώσεις, ἐπιθυμοῦμεν νὰ ὑπάρχῃ ἔλεγχος· εἰς τὴν πρώτην ἀγόρευσίν μου εἶπον, ὅτι κατὰ τὴν παρουσίασιν τοῦ προϋπολογισμοῦ ὁ Ὑπουργὸς δὲν ἀνέφερεν, ὅτι ὑπάρχει ἔλλειμμα ἐκτάκτων ἐξόδων, ὅτι ἡ Ἐθνοφυλακὴ δὲν συνεστήθη δυνάμει τοῦ ὑπάρχοντος Νόμου, καὶ ἐν τούτοις ὁ Κ. Ὑπουργὸς εἰς ταῦτα δὲν ἠπάντησε· δὲν εἶπον δὲ, ὅτι ἀπὸ τὸν Νόμον αὐτὸν ἐξαρτᾶται ἡ στερέωσις τοῦ Θρόνου καὶ τῆς Πατρίδος, ἀλλ' ὅτι τὴν στερέωσιν τοῦ Θρόνου καὶ τῆς Πατρίδος σκοποῦντες, ἐπροτείναμεν τὴν γνώμην μας. καὶ ἐπιθυμοῦμεν τὰ πάντα νὰ γίνωνται διὰ Νόμων· ἡ προτεινομένη τροπολογία εἶναι ξένη, λέγει, τοῦ προκειμένου, χωρὶς νὰ τὸ ἀποδείξῃ δι' ἰσχυρῶν λόγων· ἐπειδὴ ὅμως διὰ μακρῶν ὡμίλησα περὶ τούτου εἰς τὴν πρώτην ἀγόρευσίν μου, παραλείπω νὰ προσθέσω τι, καθ' ὅσον μάλιστα καὶ ὁ Κ. Ὑπουργὸς δὲν ἀνέφερέ τι οὐσιωδες.

Περὶ δύω ζητημάτων ἐγένετο λόγος, ἐπέφερεν ἄλλος, καὶ

ταῦτα συνεχ θησαν, ἐνῶ εἶναι διακεκριμένα α) περὶ λογιστικῶν διατυπώσεων, καὶ β) περὶ βαθμολογίας.

Ὡς πρὸς τὸ α)· ἀφοῦ τὸν ὅλον προϋπολογισμὸν ὑποβάλλομεν εἰς τὰς ὑπαρχούσας λογιστικὰς διατυπώσεις, ποία ἡ ἀνάγκη νὰ κάμωμεν ἄλλον λογιστικὸν Νόμον διὰ 150,000 δραχμάς; ἂν δὲ ἐκεῖναι εἶναι ἀτελεῖς, πρέπει νὰ δείξῃ ὁ προλαλήσας τὴν ἀτέλειαν καὶ τὰς ἐλλείψεις αὐτῶν, διὰ νὰ τὰς ἀναπληρώσωμεν· εἶναι ἀνάγκη, προτείνει, ἰδιαιτέρου λογιστικοῦ νόμου περὶ τῆς προκειμένης πιστώσεως, χωρὶς νὰ ἀναφέρῃ καὶ ἀποχρῶντας λόγους· ὅθεν ἢ πρέπει νὰ δείξῃ τὴν ἀτέλειαν τῶν ὑπαρχουσῶν λογιστικῶν διατυπώσεων, ἢ νὰ καταστήσῃ πρόδηλον τὴν διαφορὰν τούτων πρὸς τὸν παρ' αὐτοῦ προτεινόμενον λογιστικὸν νόμον, κατὰ τὸν ὁποῖον πρέπει νὰ ἐξελέγχωνται αἱ πληρωμαὶ τῶν ἐθνοφυλάκων.

Ὡς πρὸς τὸ β'. ζήτημα· τὸ ζήτημα τοῦτο συγχέεται μὲ τὸ λογιστικόν, ἐνῷ εἶναι πάντῃ διακεκριμένον, καὶ ἄσχετον πρὸς τοῦτο· τὸ περὶ βαθμολογιῶν ζήτημα δύναται νὰ ἦναι ὀρθόν, καὶ ἐγὼ ἤθελον συμφωνήσει, ἂν ἐπρόκειτο περὶ βαθμολογίας· ἀλλ' ἤδη πρόκειται περὶ πιστώσεως, ἥτις πρέπει νὰ ὑπαχθῇ εἰς τοὺς ἰσχύοντας λογιστικοὺς κανόνας· ἂν δ' οὗτοι δὲν ἦναι ἐντελεῖς, πρέπει νὰ τελειοποιηθῶσι διὰ τὸ ὅλον τῆς ἐξελέγξεως τῶν ἐξόδων τοῦ Κράτους, καὶ ὄχι μόνον διὰ τὴν ζητουμένην σήμερον πίστωσιν. Τούτου ἕνεκα ἡ προπολογία τῆς πλειονοψηφίας τῆς ἐπιτροπῆς δὲν ἔχει χώραν ἐπὶ τοῦ προκειμένου.

Ὁ προαγορεύσας, εἶπεν ἄλλος, ἀποφαίνεται, ὅτι ἠδύνατο μὲν νὰ γίνῃ εἰς τὴν Γερουσίαν πρότασις περὶ λογιστικοῦ νόμου, ὡς ἀναφέρει ἡ πλειονοψηφία τῆς ἐπιτροπῆς, ἀλλ' ἔπρεπε νὰ δειχθῇ ἡ ἔλλειψις τῶν ὑπαρχουσῶν λογιστικῶν διατυπώσεων, ἐνῷ ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν διϊσχυρίζεται, ὅτι τοιαύτη πρότασις δὲν ἠδύνατο νὰ προταθῇ εἰς τὴν Γερουσίαν· ἂν λοιπὸν ἀπεδεικνύετο, ὅτι οἱ ὑπάρχοντες λογιστικοὶ Νόμοι εἶναι ἀτελεῖς, τότε σήμερον ἠδυνάμεθα νὰ προτείνωμεν τὴν διόρθωσίν των· ἡ ἐπιτροπὴ θεωρήσασα τὴν ἔλλειψιν ταύτην ὡς πρὸς τὰ ἔκτακτα ἔξοδα, τὰ ὁποῖα ἀπαιτοῦν καὶ ἔκτακτον ἐξέλεγξιν, ἐπρότεινε τὴν διαληφθεῖσαν τροπολογίαν της, ἔχουσα μάλιστα πρὸ ὀφθαλμῶν καὶ ἕτερον Νόμον, τὸν περὶ εἰσπράξεως τοῦ φόρου διὰ τὴν προκυμαίαν τοῦ Πειραιῶς, ὅστις, διὰ τὸ ἔκτακτον τῆς περιστάσεως, διότι εἰς πάντα λιμένα δὲν γίνεται καὶ τοιαύτη εἴσπραξις, καθιέρωσε καὶ ἔκτακτον τρόπον ἐξελέγξεως, ὑποβαλὼν τὴν Διοικητικὴν Ἀρχὴν ὑπὸ τὴν ἐξέλεγξιν τῆς Δημοτικῆς.

Τὰ διὰ τὸν στρατὸν δαπανώμενα ἐξελέγχονται, δυνάμει ὑπάρχοντος Νόμου, ἀλλ' ἐπὶ τοῦ προκειμένου δὲν ὑπάρχει τοιοῦτος Νόμος· ἡ ζητουμένη πίστωσις δὲν ζητεῖται διὰ μυστικὰ ἔξοδα, περὶ τῶν ὁποίων οἱ Ὑπουργοὶ δὲν δίδουν λόγον, ἀλλ' ὑπάγεται εἰς εἰδικὸν τοῦ προϋπολογισμοῦ κεφάλαιον, τὸ κεφάλαιον τῶν ἐκτάκτων ἐξόδων διὰ τὴν ἀσφάλειαν τοῦ Κράτους. Ἐκτὸς τούτων διαφημίζεται, ὅτι γίνωνται καταχρήσεις διάφοροι, καὶ διὰ τοῦτο ἡ Ἐπιτροπὴ ἐπρότεινε νὰ εὑρεθῇ τρόπος τῆς ἐξελέγξεως, καὶ ἡ πρότασις αὕτη δὲν ἔπρεπε νὰ ἐκπλήξῃ τὸ Ὑπουργεῖον.

Πρὸς τοῖς εἰρημένοις, τὸ Νομοσχέδιον χωλαίνει καὶ δι' ἄλλον λόγον. Τὰ ἔξοδα τῆς ἀσφαλείας, συμπεριλαμβανομένων καὶ τῶν ἤδη ζητουμένων, ἀναβαίνουν εἰς **350,000** δραχμάς· εἶναι νενομοθετημένον, πόσον θέλει λαμβάνει ἕκαστος, ὑπηρετῶν διὰ τὴν κοινὴν ἀσφάλειαν; ὄχι· καὶ ἑπομένως τὸ ποσὸν τοῦτο δύναται νὰ δοθῇ εἰς ὀλίγους μόνον, παραλειπομένων πολλῶν, ἐχόντων δικαίωμα νὰ πληρωθῶσι· δὲν δύνανται λοιπὸν αἱ Βουλαὶ νὰ κανονίσουν τὸν μισθὸν τῶν Ἐθνοφυλάκων, τῶν ὁδηγῶν, τῶν ἀξιωματικῶν κτλ; ἂν ἡ Κυβέρνησις ἠδύνατο νὰ δαπανᾷ ἄνευ προϋπαρχόντων κανονικῶν Νόμων, τότε ἠδύνατο νὰ ζητῇ ἁπλῶς τὸ ἀναφερόμενον εἰς τὸν προϋπολογισμὸν ποσὸν, λέγουσα, ὅτι ἐπὶ τῆς συζητήσεως τοῦ ἀπολογισμοῦ θέλει παρουσιάσει τὰς ἀποδείξεις τῶν πληρωμῶν· καὶ τότε αἱ Βουλαὶ, ὡς μὴ θέσασαι κανονικοὺς ὅρους, καὶ ὡς μὴ ἔχουσαι ἑπομένως δικαίωμα ν' ἀμφισβητήσωσι τὰς γενομένας πληρωμὰς, θέλουν παραδέχεσθαι ὅλας ἄνευ ἀντιστάσεως δικαιολογημένης. Ἴσως εἴπει τις, ὅτι δυσπιστοῦντες εἰς τὸ νῦν Ὑπουργεῖον, λέγομεν ταῦτα· δὲν ἔχει οὕτως· ἀλλὰ πρέπει νὰ προβλέπωμεν, διότι πιθανὸν νὰ ἐπέλθῃ ἄλλο Ὑπουργεῖον, ἔχον τὴν θέλησιν νὰ κάμῃ καταχρήσεις.

Ὁ προλαλήσας εἶπεν, ἀπήντησεν ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς, ὅτι ἡ προκειμένη πίστωσις ὁμοιάζει μὲ τὰ μυστικὰ ἔξοδα· τοῦτο δὲν εἶναι ἀληθές· διότι μυστικὰ ἔξοδα εἶναι ἐκεῖνα, περὶ τῶν ὁποίων δὲν δίδεται λόγος· τὰ δὲ προκείμενα εἶναι φανερὰ, διότι θέλει δοθῇ λόγος περὶ τῆς διαχειρίσεώς των.

Ἀνέφερεν ἐπίσης ὁ προλαλήσας, ὅτι ἐπρότεινεν ἡ Ἐπιτροπὴ τὴν τροπολογίαν ταύτην, διότι διαφημίζεται, ὅτι γίνονται καταχρήσεις. Ὁ λόγος οὗτος δὲν ὑποστηρίζει τὴν τροπολογίαν, διότι δὲν πρέπει νὰ στηριζώμεθα εἰς τὰς φήμας, ἀλλ' εἰς τὰ πράγματα.

Εἶπε τέλος ὁ αὐτὸς, ὅτι ἡ μισθοδοσία τῶν Εθνοφυλάκων πρέπει νὰ ἦναι ὡρισμένη τὸν διάδε τρόπον, ὅτι εἶναι κανονισμένη, διότι ἕκαστος λαμβάνει ἀνὰ 20 δραχ. καὶ ἓν ἐπιμίσθιον διὰ τὴν ὑπόθεσιν δραχ. 4:80 καθὼς καὶ οἱ Ὁροφύλακες. Ἂν δ' εἶναι ἀνάγκη, καὶ συμφέρῃ νὰ μισθοδοτῶνται ἄλλως, πρέπει νὰ γένῃ νόμος, ἀλλ' οὗτος θέλει ἰσχύει διὰ τὸ μέλλον, καὶ ὄχι διὰ τὸ παρελθόν διότι οἱ Νόμοι δὲν ἔχουν ἀναδρομικὴν δύναμιν.

Μολονότι ἀρκούντως ἀνεπτύχθη τὸ προκείμενον ζήτημα, ἐπέφερεν ὁ κατὰ πρῶτον ἀγορεύσας, θέλει ὅμως καὶ ἤδη προσθέσει τινὰ, ὡς πρὸς τὴν πρότασιν τοῦ προαγορεύσαντος Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν, ὅτι δὲν πρέπει νὰ στηριζώμεθα εἰς ἁπλᾶ ἀκούσματα, ἀλλ' εἰς αὐτὰ τὰ πράγματα. Ἀναφέρων λοιπὸν πρὸς βεβαίωσιν τῶν λόγων μου αὐτὰ ταῦτα τὰ πράγματα, λέγω, ὅτι, καθ' ὃν καιρὸν ἐσυζητήθη εἰς τὴν Γερουσίαν ὁ προϋπολογισμὸς τῶν ἐξόδων τοῦ ἔτους 1847, ἀπεφασίσθη ὑπὸ τῆς πλειονοψηφίας τῶν Κ. Κ. Γερουσιαστῶν, ἐν οἷς καὶ ὁ ἤδη Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν, ὅτι δὲν πρέπει νὰ γένῃ δεκτὸν τὸ διὰ τὴν Ἀστυνομίαν Ἀθηνῶν δαπανηθὲν ποτὲ, ὡς μὴ ὑπάρχοντος Νόμου. Ἐναντίον ὅμως τῆς ἀποφάσεως ταύτης τῆς Γερουσίας ἐπὶ μὲν τῆς προθυπουργίας τοῦ Κ. Κ. Τζαβέλλα, ἐδαπανήθησαν δραχμαὶ 4,363:64 ἐκ τοῦ Δημοσίου Ταμείου διὰ τοὺς Ἀστυνομικοὺς φύλακας Ἀθηνῶν ἀπὸ τῆς 1 Ἰανουαρίου μέχρι τῆς 7 Μαρτίου ε. ε. ἐπὶ δὲ τῆς τοῦ Κ. Γ. Κουντουριώτου ἀπὸ 8 Μαρτίου μέχρι τῆς 24 Ἰουνίου ε. ε. ἐξωδεύθησαν δραχ. 4,073:29, καὶ ἴσως ἔτι ἐξακολουθεῖ γινομένη ἡ τοιαύτη παράνομος δαπάνη διὰ τὴν Ἀστυνομίαν Ἀθηνῶν. Οἱ δὲ προβιβασμοὶ, περὶ ὧν ἐν παρόδῳ ἀνέφερον εἰς τὴν πρώτην μου ἀγόρευσιν, ἐγένοντο πραγματικῶς, καὶ ἡ ἐφημερὶς τῆς Κυβερνήσεως ἔχει τὸν ὀνομαστικὸν τῶν προβιβασθέντων στρατιωτικῶν κατάλογον, ἐναντίον καὶ τοῦ Νόμου καὶ τοῦ Ε'. ψηφίσματος τῆς ἐν Ἀθήναις Συνελεύσεως, ἀπαιτούντων τὴν προηγουμένην ἐξέλεγξιν τῶν ἐν καιρῷ τοῦ ἀγῶνος στρατιωτικῶν ὑπηρεσιῶν ἑνὸς ἑκάστου στρατιωτικοῦ, παρ' εἰδικῆς ἐπὶ τούτου διωρισμένης Ἐπιτροπῆς. Δὲν εἶναι δὲ παντάπασι παράδοξον νὰ βαθμολογηθῶσι προσέτι, καὶ ἴσως ἐβαθμολογήθησαν καί τινες πρὸ ὀλίγου ὑπάρχοντες προκεκηρυγμένοι λῃσταὶ καὶ κακοῦργοι.

Εἶ αι ἀληθὲς, ἀντέταξεν ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς, ὅτι δὲν παρεδέχθη τὰ διὰ τὴν ἀστυνομίαν τῶν Ἀθηνῶν σημειωμένα εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ ἔτους 1847 ἔξοδα· διότι ταῦτα ἔπρεπε νὰ γίνωνται ὑπὸ τοῦ Δήμου τῶν Ἀθηνῶν, καὶ

ὄχι ἀπὸ τὸ Δημόσιον. Οὐδεμίαν ὅμως ἔχουσι σχέσιν τὰ ἔξοδα ἐκεῖνα πρὸς τὴν ζητουμένην ἤδη πίστωσιν, καθότι ἐκεῖνα μὲν ἀφορῶσι τὸν Δῆμον Ἀθηναίων, αὕτη δὲ τὸ Δημόσιον.

Ἂν δὲ ἐγένοντο καί τινες στρατιωτικοὶ προβιβασμοὶ καὶ βαθμολογίαι, ὡς ὁ κατὰ πρῶτον ἀγορεύσας ἀνέφερε, δὲν πρέπει ἕνεκα τούτων ν' ἀντικρουσθῇ τὸ περὶ ἐκτάκτου πιστώσεως συζητούμενον ἤδη Νομοσχέδιον· καθότι δὲν πρόκειται περὶ στρατιωτικῶν βαθμολογιῶν καὶ προβιβασμῶν ἐπὶ τοῦ παρόντος, ἀλλὰ περὶ ἐξόδων τῆς δημοσίου ἀσφαλείας καὶ τάξεως.

Προσέθηκεν ἄλλος, ὅτι θέλει δώσει διασαφήσεις ὡς πρός τινα παρατήρησιν τοῦ κατὰ πρῶτον ἀγορεύσαντος, εἰπόντος, ὅτι, « ἐπειδὴ ἐγένετο ὑπέρβασις τῶν μέχρι τοῦδε ψηφισθέντων ἐκτάκτων ἐξόδων, τούτου ἕνεκα ζητεῖται ἤδη νέα πίστωσις· » κατὰ τὰς ὁποίας ἔχω πληροφορίας, οὐ μόνον δὲν ἔγινε τοιαύτη ὑπέρβασις, ἀλλ' ὑπάρχει ἐκ τοῦ κεφαλαίου τούτου κατάλοιπον 50,000 ἀπραγματοποίητον.

Ἐπειδὴ δὲ ἤδη καθυπεβλήθησαν εἰς τὸ Ὑπουργεῖον διάφοροι αἰτήσεις περὶ μισθοδοσιῶν τῶν λαβόντων ἐνεργὸν μέρος εἰς ἐξόντωσιν τῶν γενομένων στάσεων, καὶ ἐνδέχεται τὸ ὑπολειπόμενον τοῦτο ποσὸν τῶν δραχ. 50,000 νὰ μὴν ἐξαρκέσῃ εἰς τὰς ζητουμένας μισθοδοσίας, οὔτε νὰ προληφθῶσι δι' αὐτῶν χρείας τυχούσης, καὶ ἄλλαι ἔκτακτοι ἀνάγκαι τῆς Κυβερνήσεως, χάριν τῆς δημοσίου ἀσφαλείας καὶ τάξεως, τούτου ἕνεκα τὸ Ὑπουργεῖον καθυπέβαλεν εἰς τὴν ἐπιψήφισιν τῶν Βουλῶν τὸ προκείμενον περὶ ἐκτάκτου πιστώσεως Νομοσχέδιον, προθέμενον πάντοτε νὰ πληρώσῃ τὰς περὶ μισθοδοσιῶν αἰτήσεις μετὰ προηγουμένην ἀκριβῆ ἔρευναν καὶ αὐστηρὸν ἔλεγχον τῶν γενομένων ἐξόδων.

Κατὰ τὴν ἀπὸ 12 Ἰουνίου ε. ε. ἔκθεσιν τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν πρὸς τὴν Βουλὴν, ἀντέτεινεν ὁ κατὰ πρῶτον ἀγορεύσας, ἀναφέρεται, ὅτι αἱ περὶ μισθοδοσιῶν γενόμεναι ἤδη ἀπαιτήσεις ἐξαντλοῦσιν ὅλον τὸ διὰ τῶν μέχρι τοῦδε ψηφισθεισῶν πιστώσεων χορηγηθὲν ποσὸν τῶν ἐκτάκτων ἐξόδων· ὥστε ἐσφαλμένως ὁ προαγορεύσας διεβεβαίωσεν, ὅτι ὑπολείπεται καὶ κεφάλαιόν τι ἐκ δραχ. 50,000 ἀπραγματοποίητον.

Ἐπειδὴ κατὰ τὴν παροῦσαν συζήτησιν, παρετήρησεν ὁ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν Ὑπουργὸς, ἐλέχθη ἐκτὸς τοῦ προκειμένου, ὅτι ἐβαθμολογήθησαν, ἢ πρόκειται νὰ βαθμολογηθῶσι καί τινες πρὸ ὀλίγου ὑπάρχοντες προκεκηρυγμένοι λῃσταί, νομίζω χρέος μου ἀπαραίτητον νὰ διαβεβαιώσω τὴν Γερουσίαν, ὅτι οὐδόλως

ἔλαβε χώραν τοιαύτη βαθμολογία, οὔτε θέλει ποτὲ πραγματοποιηθῆ· διότι τὸ ἐνεστὼς Ὑπουργεῖον εἰς τὰς περὶ βαθμολογιῶν προτάσεις του ἔχει πάντοτε ὑπ' ὄψιν τὸν Νόμον καὶ τὰς στρατιωτικὰς ἑνὸς ἑκάστου ἐκδουλεύσεις, καὶ δὲν βαθμολογεῖ εἰκῇ, καὶ ὡς ἔτυχε, τὸν τυχόντα.

Μηδεμιᾶς ἑπομένως γενομένης ἄλλης παρατηρήσεως, ἐκηρύχθη περαιωμένη ὑπὸ τοῦ Κ. Προέδρου ἡ περαιτέρω ἐπὶ τοῦ 2 ἄρθρου τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου συζήτησις.

Κατ' αἴτησιν ὕστερον ἑπτὰ Γερουσιαστῶν, μυστικῆς γενομένης ψηφοφορίας, δυνάμει τοῦ ἄρθρου 43 τοῦ Κανονισμοῦ, περὶ τῆς παραδοχῆς, ἢ μὴ, τῆς προταθείσης τροπολογίας παρὰ τῆς πλειονοψηφίας τῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ 2 ἄρθρου τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου, ἡ Γερουσία διὰ ψήφων 18 πρὸς 16, δὲν παρεδέχθη τὴν τροπολογίαν, καὶ οὕτως ἐγένετο δεκτὸν τὸ κείμενον τοῦ 2 ἄρθρου τοῦ Νομοσχεδίου, ὡς ἔχει.

Ψηφοφορηθὲν ἑπομένως τὸ σύνολον τοῦ Νομοσχεδίου, ἐγένετο δεκτὸν διὰ ψήφων 24 πρὸς 10, ἔχον, ὡς ὑπεβλήθη εἰς τὴν Συνεδρίασιν τῆς 26 Ἰουλίου ἐνεστῶτος ἔτους.

Ἑπομένως ὁ Κ. Πρόεδρος, λαβὼν τὴν γνώμην τῆς Γερουσίας, ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν περὶ τὴν 12 ὥραν τῆς μεσημβρίας, ἀπαγγείλας, ὅτι ἀντικείμενον τῆς ἐπιούσης Συνεδριάσεως θέλει εἶσθαι, ἡ συζήτησις τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων τοῦ Κράτους διὰ τὸ ἐ. ἔ. 1848.

Ὁ Πρόεδρος

Α. ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι

Χ. ΚΛΟΝΑΡΗΣ.

Ν. ΜΕΞΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς

Ν. Χρυσόγελος.

Χρ. Βλάσσης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ.

Τῆς 4 Αὐγούστου 1848· ἡμέρᾳ τετάρτῃ·

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων 31 μελῶν, ὁ Κ. Πρόεδρος κηρύττει τὴν ἔναρξιν τῆς Συνεδριάσεως, περὶ τὴν 10 ὥραν Π. Μ.

Τὰ Πρακτικὰ τῆς προλαβούσης ἀναγνωσθέντα, ἐγκρίνονται, μηδεμιᾶς γενομένης ἐνστάσεως.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κ. Πρόεδρος ἀπαγγέλει τὴν ἡμερησίαν διάταξιν, καὶ προτίθενται εἰς συζήτησιν τὰ περὶ κυρώσεως τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων τῆς χρήσεως τοῦ ἔτους **1848** Νομοσχέδια.

Λαβὼν πρῶτος τὸν λόγον ὁ Εἰσηγητὴς τῆς Ἐπιτροπῆς, παρετήρησεν, ὅτι εἰς μὲν τὸ περὶ κυρώσεως τῶν ἐσόδων Νομοσχέδιον ἀφήρησεν ἡ Ἐπιτροπὴ ἀ. τὸ 2 ἄρθρον τοῦ 9 Κεφαλαίου «ἔκτακτοι πόροι» ὡς ὑποθετικόν· διότι τὸ ἐν αὐτῷ ἀναφερόμενον ποσὸν ἐκ δραχμῶν **839,709 : 12/οο**, δὲν εἶναι πραγματικὸν ἔσοδον, ἀλλ' ἐτέθη πρὸς τὸν σκοπὸν νὰ καλύψῃ τὸ ἔλλειμμα, καὶ νὰ φέρῃ εἰς ἰσορροπίαν τὰ ἔσοδα μὲ τὰ ἔξοδα· καὶ β'. τὸ 5 ἄρθρον περὶ Τραπέζης, ἤτοι τῶν περισσευμάτων τοῦ Ταμείου, ἢ ὡρισμένων εἰσοδημάτων, τὰ ὁποῖα ἡ Κυβέρνησις δύναται νὰ καταθέτῃ εἰς τὴν Τράπεζαν, λαμβάνουσα ἐν ἀνάγκῃ πίστωσιν μέχρι τῆς ποσότητος δραχ. **400,000**· διότι, μὴ ἔχοντος τοῦ ἄρθρου τούτου σχέσιν τινὰ μὲ τὸν Νόμον τῶν ἐσόδων, ἐνόμισεν ἡ Ἐπιτροπὴ περιττὸν νὰ σημειωθῇ εἰς τὸ Νομοσχέδιον· καθόσον μάλιστα ἡ Κυβέρνησις εἰσήγαγε Νομοσχέδιον περὶ δανείου **500,000**, εἰς ἀνοικτὸν λογαριασμὸν μὲ τὴν Τράπεζαν.

Εἰς δὲ τὸ περὶ κυρώσεως τῶν ἐξόδων Νομοσχέδιον ἐπέφερε τροπολογίας τινὰς, ἀφαιρέσασα κονδύλια τινὰ, τὰ μὲν παμψηφεί, τὰ δὲ κατὰ πλειονοψηφίαν, τὰ ὁποῖα ἐθεώρησεν ἀντιβαίνοντα εἰς τοὺς κειμένους Νόμους, ἄλλα δὲ ἐλαττώσασα ἢ ὑπερθεμένη τὴν πληρωμὴν αὐτῶν εἰς τὸ μετέπειτα, μετὰ ἀκριβεστέραν ἐπεξεργασίαν, χωρὶς βλάβην τῶν ἐχόντων δικαιώματα εἰς νομίμους ἀπαιτήσεις, θεωρήσασα ἄλλως ἀδύνατον τὴν ἀπότισιν αὐτῶν εἰς τὴν παροῦσαν τοῦ Ταμείου κατάστασιν, καὶ προθεμένη νὰ ἐλαττώσῃ ἐφ' ὅσον οἷόν τε τὰ ἔξοδα, διὰ νὰ καλύψῃ τὸν παρουσιαζόμενον πίνακα· τὰς ἀφαιρέσεις καὶ ἐλαττώσεις ταύτας παρατηρεῖ ἕκαστος εἰς ἰδιαίτερον πίνακα, προσαρτηθέντα εἰς τὸ τέλος τῆς ἐκθέσεως τῆς Ἐπιτροπῆς· κρίνω δὲ ἀναγκαῖον νὰ παρατηρήσω, ὅτι αἱ μὲν πρῶται ἀφαιρέσεις συμποσοῦνται ἐκ δραχμῶν **54,337 : 33**, αἱ δὲ δεύτεραι ἀναβαίνουσιν εἰς δραχμὰς **425,171 : 34**· ὡς ἐξάγεται ἐκ τοῦ αὐτοῦ πίνακος· τὰς παρατηρήσεις ταύτας ἐνόμισα ἀναγκαῖον νὰ καθυποβάλω εἰς τὸ Σ. τοῦτο Σῶμα, ἀπόκειται δὲ εἰς τὴν Γερουσίαν ν' ἀποφασίσῃ περὶ τοῦ τρόπου τῆς συζητήσεως ἀμφοτέρων τῶν Νομοσχεδίων περὶ κυρώσεως τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων.

Ὁ προκείμενος προϋπολογισμὸς τῶν τε ἐσόδων καὶ ἐξόδων τοῦ Κράτους, ἐπέφερεν ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς, δὲν εἶναι προϊὸν τοῦ ἐνεστῶτος Ὑπουργείου, ἀλλὰ τοῦ κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος 1847 ὑπάρχοντος· τὸν προϋπολογισμὸν τοῦτον εὗρε τὸ ἐνεστὼς Ὑπουργεῖον ψηφισθέντα ἤδη παρὰ τῆς Βουλῆς, καὶ καθυπέβαλεν αὐτὸν, ὡς ἐψηφίσθη, εἰς τὴν Γερουσίαν, μὴ ἔχον τὸν ἀπαιτούμενον ὑλικὸν καιρὸν νὰ ἐπιφέρῃ τροπολογίαν τινα· διότι κατὰ τὴν 20 τοῦ παρελθόντος Ἰουνίου ἀποπερατωθεὶς ὁ εἰρημένος προϋπολογισμὸς ἀπὸ τὴν Βουλὴν, μόλις κατὰ τὴν 25 τοῦ αὐτοῦ μηνὸς ἐλήφθη ὑπ' ὄψιν παρὰ τοῦ ἐνεστῶτος Ὑπουργείου, τὸ ὁποῖον διασκεφθὲν, ἂν δύναται νὰ ἐπιφέρῃ ἐπ' αὐτοῦ τροποποιήσεις τινὰς καὶ τροπολογίας, καὶ νὰ τὸν εἰσαγάγῃ ἐκ νέου εἰς τὴν ἐπιψήφισιν τῶν Βουλῶν, παρετήρησεν, ὅτι, ἕως οὗ νὰ ψηφισθῇ ἐκ νέου ἀπὸ τὴν Βουλὴν, θέλει παρέλθει καὶ ὁ Αὔγουστος μὴν, ἕως οὗ δὲ νὰ ἐπιψηφισθῇ καὶ ἀπὸ τὴν Γερουσίαν, θέλει παρέλθει καὶ ὁ Νοέμβριος σχεδόν· καὶ θέλει συμβῇ ὅ,τι συνέβη τὸ παρελθὸν ἔτος, νὰ συζητῆται ὁ ἐτήσιος προϋπολογισμὸς μετὰ τὴν παρέλευσιν τοῦ ἔτους, εἰς τὸ ὁποῖον ἀνήκει· διὰ τοῦτο ἐπροτίμησε νὰ εἰσαγάγῃ τὸν προϋπολογισμὸν, ὅπως συνετάχθη ἀπὸ τὸ παρελθὸν Ὑπουργεῖον, καὶ ὅπως ἐψηφίσθη παρὰ τῆς Βουλῆς, ὑποχρεούμενον νὰ δώσῃ, ὅσας ἤθελέ τις ζητήσει πληροφορίας καὶ διασαφήσεις ὡς πρὸς τὰ ποσὰ τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων, καὶ νὰ ἐπιφέρῃ τὰς ἀναγκαίας παρατηρήσεις, ὅσας ὁ καιρὸς καὶ αἱ περιστάσεις ἐπέτρεψαν νὰ συλλέξῃ.

Εὐχαρίστως ἤκουσα, εἶπεν ἓν μέλος τῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ προϋπολογισμοῦ, τοῦ ἀγορεύσαντος Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν, εἰπόντος, ὅτι δὲν εἶχε καιρὸν τὸ ἐνεστὼς Ὑπουργεῖον νὰ διασκεφθῇ ἐπὶ τοῦ προκειμένου προϋπολογισμοῦ, διότι δὲν εἶναι προϊὸν αὐτοῦ· παραδεχόμενος ὅθεν πληρέστατα τὴν γνώμην ταύτην τοῦ Ὑπουργοῦ, ἐπιφυλάττομαι ν' ἀκούσω μετὰ προσοχῆς, τὰς ὁποίας θέλει ἐπιφέρει κατὰ τὴν πεποίθησίν του διαφόρους παρατηρήσεις καὶ διασαφήσεις ἐπὶ τῶν διαφόρων κονδυλίων τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων, ἐν καιρῷ τῆς συζητήσεως.

Τὸ ἀντικείμενον, Κύριοι, ἐπὶ τοῦ ὁποίου προσκαλούμεθα σήμερον νὰ σκεφθῶμεν, καὶ νὰ ἐπιφέρωμεν τὴν ψῆφόν μας, εἶναι σπουδαῖον, εἶναι μέγα, εἶναι ὁ προϋπολογισμὸς τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων τοῦ Κράτους, ὁ ἀκρογωνιαῖος λίθος, ἐφ' οὗ στηρίζεται ἡ Συνταγματικὴ Κυβέρνησις· διὰ νὰ καταγοήσωμεν δὲ τὸ σπουδαῖον τοῦ ἔργου, πρέπει νὰ ἐξετάσωμεν τὸν σκοπόν του, καὶ διὰ νὰ ἐμβατεύσωμεν εἰς αὐτὸν, πρέπει νὰ ἴδωμεν τὰ

διάφορα τοῦ Συντάγματος ἄρθρα, τὰ διαχωρίζοντα τὰ δικαιώματα τῆς Νομοθετικῆς καὶ τῆς Νομοτελεστικῆς Ἐξουσίας. Τὰ ἄρθρα ταῦτα, ἀφορῶντα τὸν ὑπέρτατον τοῦ Κράτους Ἄρχοντα, καὶ ἐνεργούμενα ὑπὸ τῶν ὑπευθύνων Ὑπουργῶν, νομίζω περιττὸν ν' ἀναγνώσω, διότι ἅπαντες καλῶς ἐμελετήσατε ταῦτα καὶ ὡς πολῖται καὶ ὡς Γερουσιασταὶ, καί τινες ὡς μέλη τῆς Ἐθνικῆς Συνελεύσεως λαβόντες μέρος εἰς τὴν σύνταξιν καὶ συζήτησιν αὐτῶν. Δὲν ἐννοῶ δὲ διὰ τῶν λόγων τούτων νὰ προσβάλλω οὔτε τὸ παρελθὸν οὔτε τὸ ἐνεστὼς Ὑπουργεῖον, ἀλλὰ νὰ ἐπιστήσω τὴν προσοχὴν ὑμῶν, Κύριοι, ἐπὶ τῶν πράξεων τῶν Ὑπουργῶν, τῶν ὀργάνων τῆς Νομοτελεστικῆς Ἐξουσίας, καὶ τῶν συμβούλων τοῦ Στέμματος, ἐξ ὧν ἔχει τὴν ἀρχήν του τὸ Κυβερνητικὸν σύστημα, τὸ ὁποῖον ἐφαρμοζόμενον εἰς τὸν τόπον, ἐπιφέρει τὴν εὐδαιμονίαν ἢ τὴν κακοδαιμονίαν τοῦ ἔθνους. Ὁ σκοπὸς λοιπὸν τοῦ προϋπολογισμοῦ εἶναι ἀρχικῶς, τὸ νὰ θέσῃ εἰς θέσιν τὰ Βουλευτικὰ Σώματα, νὰ ἐξετάσουν τὰς πράξεις τῆς Κυβερνήσεως, καὶ ἂν ἴδουν πλημμελές τι, νὰ τὸ ἐμποδίσουν.

Ὁ σκοπὸς τῆς συζητήσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων εἶναι, τὸ νὰ παρατηρήσωμεν τὴν ἀληθῆ κατάστασιν τοῦ Κράτους, 1) ἂν τὰ ἔσοδα προέρχωνται ἀπὸ ἐψηφισμένους Νόμους, ἢ ἀπὸ εἰσπράξεις παρανόμους, καὶ 2) ἂν δαπανῶνται τὰ ἔξοδα εἰς τὰς ἀνάγκας τοῦ Κράτους, καὶ κατὰ τοὺς μέχρι τοῦδε παραδεδεγμένους Νόμους, ἢ γίνωνται καταχρήσεις ἐπ' αὐτῶν. Ἡ ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ Ἐπιτροπὴ διαφόρους ἐπήνεγκε διὰ τῆς ἐκθέσεώς της παρατηρήσεις ὡς πρός τε τὰ ἔσοδα καὶ τὰ ἔξοδα, ἐκ τῶν ὁποίων δύναται νὰ κατανοήσῃ ἕκαστος, ἂν τὰ μὲν ἔσοδα στηρίζωνται εἰς τοὺς κειμένους Νόμους, τὰ δὲ ἔξοδα δαπανῶνται εἰς τὰς ἀληθεῖς ἀνάγκας τοῦ ἔθνους, καὶ ἂν ἐπιτυγχάνηται ὁ σκοπὸς τῆς Κυβερνήσεως.

Διὰ τῆς συζητήσεως ταύτης θέλομεν ῥυθμίσει τὸ μέλλον, βαδίζοντες τὴν ἀληθῆ ὁδὸν, τὴν φέρουσαν εἰς τὴν εὐδαιμονίαν τῆς Πατρίδος διὰ τῆς πιστῆς καὶ θρησκευτικῆς ἐφαρμογῆς τοῦ Συντάγματος. Ἂν παρατηρήσωμεν τὴν ἱστορίαν τῆς παρελθούσης τετραετίας, θέλομεν ἴδει, ὅτι ἅπαντες ἐσφάλλομεν καὶ Βουλευταὶ, καὶ Γερουσιασταὶ, καὶ Ὑπουργοί· ἤδη δὲ διασκεπτόμενοι ὡριμώτερον ἀπαξάπαντες, καὶ ὡς ἀδελφοὶ καὶ ὡς συμπολῖται, πρέπει νὰ βαδίσωμεν τὴν Συνταγματικὴν ὁδὸν, προτιμῶντες πάντοτε τὰ δημόσια ἀπὸ τὰ ἰδιωτικὰ συμφέροντα· διότι, ἐνόσῳ οἱ μὲν Ὑπουργοὶ, ἀναβαίνοντες τὰς ὑπουργικὰς ἕδρας, λησμονοῦν τὸν ἀληθῆ προορισμόν των, ἡμεῖς δὲ ἀκολουθοῦμεν

αὐτοὺς τυφλοῖς ὄμμασι, μὴν ἐλπίσωμεν, ὅτι θέλει βελτιωθῇ ἡ κατάστασις τῆς Ἑλλάδος, καθὼς ὅλοι ἐπιθυμοῦμεν· διότι ἅπαντες εἴμεθα τέκνα τῆς αὐτῆς πατρίδος, μέλη τῆς αὐτῆς κοινωνίας· ἡ πεῖρα καὶ τὰ παθήματα, ἂς μᾶς ὁδηγήσουν εἰς τὴν ἀληθῆ ὁδὸν, ἥτις φέρει τὴν εὐδαιμονίαν τοῦ ἔθνους, τὴν στερέωσιν τοῦ Θρόνου, καὶ τὴν παγίωσιν τῶν Νόμων καὶ τοῦ Συντάγματος.

Ἐγένετο λόγος μετὰ τοῦτο, ἂν πρέπῃ νὰ περιορισθῇ ἡ τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων συζήτησις ἐπὶ τῶν παρατηρήσεων τῆς Ἐπιτροπῆς, ἢ πρέπει νὰ προχωρήσῃ κατὰ κεφάλαιον καὶ ἄρθρον τοῦ προϋπολογισμοῦ, ἐπέφερεν ὁ Εἰσηγητὴς, ὅτι ἡ Ἐπιτροπὴ οὐδὲν κεφάλαιον ἐσόδων καὶ ἐξόδων ἀφῆκεν ἀνεξέταστον, ἀλλ' ἅπαντα διεξελθοῦσα μετὰ προσοχῆς, καὶ μελετήσασα τὰς αἰτιολογικὰς ἐκθέσεις τῶν Ὑπουργῶν, τοὺς πίνακας τῆς λεπτομερείας ἐπὶ ἑνὸς ἑκάστου Ὑπουργείου, καὶ τοὺς καταστατικοὺς Νόμους, κανονισμοὺς καὶ τὰ Διατάγματα, ἐφ' ὧν ἕκαστον κεφάλαιον καὶ ἄρθρον στηρίζεται, ἐπέφερε τὰς ἐν τῇ ἐκθέσει παρατηρήσεις της. Ἀπόκειται δὲ εἰς τὴν Γερουσίαν ν' ἀποφασίσῃ περὶ τοῦ τρόπου τῆς συζητήσεως.

Ἂν προβῇ ἡ συζήτησις τοῦ προϋπολογισμοῦ, ἐπήνεγκεν ἄλλος, ἄρθρον κατ' ἄρθρον, τότε οὔτε μέχρι τῆς ἐνάρξεως τῆς ἑπομένης Βουλευτικῆς Συνόδου θέλει ἀποπερατωθῇ.

Ἡ ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ Ἐπιτροπὴ, ἀντέταξεν ἓν μέλος αὐτῆς, ἐπειδὴ ἔχει μικράς τινας παρατηρήσεις ἐπὶ τοῦ περὶ ἐσόδων Νομοσχεδίου, δύναται νὰ προχωρήσῃ ἡ συζήτησις αὐτῶν κατὰ κεφάλαιον καὶ ἄρθρον· ἡ δὲ συζήτησις τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων, ἐπὶ τῶν ὁποίων ἡ Ἐπιτροπὴ οὐκ ὀλίγας οὐσιώδεις ἐπιφέρει παρατηρήσεις, πρέπει νὰ προχωρήσῃ ἐπὶ μόνων τῶν παρατηρήσεων τῆς Ἐπιτροπῆς, δυναμένου ἑκάστου ἐκ τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν νὰ ἐπιφέρῃ, ὅσας νομίζει ἀναγκαίας παρατήσεις ἐπὶ ἄλλων κεφαλαίων καὶ ἄρθρων, τὰ ὁποῖα ἡ Ἐπιτροπὴ δὲν ἀναφέρει.

Ὁ σκοπὸς τοῦ διορισμοῦ τῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ, εἶπεν ὁ Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν, ἀφορᾷ τὴν ταχεῖαν συζήτησιν αὐτοῦ ἐνώπιον τῆς Γερουσίας· διότι πρὸς τί ἡ ἐπὶ 40 ἡμέρας διάσκεψις τῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων, καὶ ἡ πολύφυλλος ἔκθεσις, ἀφοῦ ἡ Γερουσία πρόκειται νὰ συζητήσῃ κατ' ἄρθρον καὶ κατὰ κεφάλαιον τὰ διάφορα ποσὰ τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων; Διὰ νὰ μὴ παρέλθῃ λοιπὸν πολὺς χρόνος κατὰ τὴν συζήτησιν, νομίζω, ὅτι αὕτη

πρέπει νὰ περιστραφῇ ἐπὶ τῶν παρατηρήσεων τῆς Ἐπιτροπῆς, δυναμένου ἑκάστου ἐκ τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν νὰ ἐπιφέρῃ, ὅσας νομίζει ἀναγκαίας παρατηρήσεις, ἐφ' ὅσων κεφαλαίων καὶ ἄρθρων ἡ Ἐπιτροπὴ δὲν ἔχει τινὰ παρατήρησιν, ὡς τοῦτο ἐγένετο καὶ ἐπὶ τῆς συζητήσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἔτους **1847**.

Δὲν παραδέχομαι, ἀντέλεξεν ἄλλος, ὡς κανόνα καὶ ὡς ἀρχὴν, τὴν παρατήρησιν τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν, ὅτι εἶναι περιττὴ ἡ κατὰ κεφάλαιον καὶ ἄρθρον συζήτησις τοῦ προϋπολογισμοῦ, ἀφοῦ ἡ Ἐπιτροπὴ διεσκέφθη ἐπ' αὐτῶν καὶ συνέταξε τὴν ἔκθεσίν της· διότι, ἂν καὶ ἐπί πάντων τῶν καθυποβαλλομένων διορίζωνται Ἐπιτροπαὶ πρὸς ἐπεξεργασίαν αὐτῶν, καὶ σύνταξιν τῶν ἀπαιτουμένων ἐκθέσεων, οὐχ ἧττον ὅμως τὸ Σῶμα προβαίνει ἔπειτα εἰς τὴν συζήτησιν τῶν Νομοσχεδίων τούτων κατ' ἄρθρον. Ἐκτὸς δὲ τούτου, πῶς θέλει ἡ Γερουσία ψηφίσει καὶ παραδεχθῇ ποσὰ ἐξόδων μὴ ἀναγνωσθέντα ἐνώπιον αὐτῆς; Ἂν δὲ περιεστράφῃ ἡ συζήτησις τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἔτους **1847** ἐπὶ μόνων τῶν παρατηρήσεων τῆς Ἐπιτροπῆς ἐκείνης, τοῦτο ἐγένετο διὰ τὴν βραδεῖαν εἰσαγωγὴν τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἔτους ἐκείνου. Ἐπειδὴ δὲ ἤδη ἱκανὸς ὑπάρχει καιρὸς, πρέπει νά προχωρήσῃ ἡ συζήτησις τοῦ προϋπολογισμοῦ κατ' ἄρθρον· διότι θεωρεῖται μεγίστη ἀνωμαλία καὶ ἀταξία νὰ ψηφίζωνται κεφάλαια ἐξόδων ὑπὸ τῆς Γερουσίας, μηδόλως ἀναγινωσκόμενα.

Δὲν ἔθεσα ὡς ἀρχὴν καὶ κανόνα, ἐπήνεγκεν ὁ Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν, τὴν ἐκτεθεῖσαν παρατήρησιν, ἀλλ' ἐξέφρασα τὴν γνώμην μου ἁπλῶς, χάριν τῆς ταχείας συζητήσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ. Ἂν δὲ προβῇ ἡ τοῦ προϋπολογισμοῦ συζήτησις ἐπὶ μόνων τῶν παρατηρήσεων τῆς Ἐπιτροπῆς, οὐδεὶς ὅμως κωλύεται νὰ ἐπιφέρῃ, καὶ ὅσας ἄλλας θέλει παρατηρήσεις ἐπί τινος κεφαλαίου καὶ ἄρθρου. Ἐκτὸς δὲ τούτου, τὸ προκείμενον ζήτημα ἀφορᾷ τὸν τρόπον τῆς συζητήσεως τῶν ἐξόδων, ἐπὶ τῶν ὁποίων ὅταν εἰς τὴν ἐπιοῦσαν ἐπέλθῃ ἡ συζήτησις, θέλει ἀποφασισθῇ οὕτως· ἤδη δὲ πρέπει νὰ προβῶμεν εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ περὶ ἐσόδων Νομοσχεδίου.

Διὰ νὰ συμβιβασθῶσιν αἱ διαφέρουσαι γνωμοδοτήσεις, παρετήρησεν ἕτερος, πρέπει κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ προϋπολογισμοῦ, νὰ ἀναγινώσκηται ἕκαστον κεφάλαιον καὶ ἄρθρον καὶ αἱ ἐπ' αὐτῶν παρατηρήσεις τῆς Ἐπιτροπῆς, καὶ ἐπὶ τούτων μόνον νὰ περιστρέφεται ἡ συζήτησις· δύναται δὲ ἕκαστος ἀκωλύτως νὰ

ἐπιφέρῃ, καὶ ὅσας ἄλλας θέλει παρατηρήσεις ἐπί τινων κεφαλαίων καὶ ἄρθρων, τὰ ὁποῖα ἡ Ἐπιτροπὴ παρέλιπε.

Ἂν καὶ Νομίζω, προσέθηκε μέλος τι τῆς Ἐπιτροπῆς, ὅτι πρέπει νὰ ἐπιταχύνωμεν τὴν συζήτησιν ἀμφοτέρων τῶν Νομοσχεδίων περὶ κυρώσεως τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων, ἀπαιτεῖται ὅμως ἐπὶ τῆς συζητήσεως τούτων νὰ ἔχωμεν πάντοτε ὑπ' ὄψιν τὸν Κανονισμόν· διότι κατὰ τὸ 31 ἄρθρον αὐτοῦ, ἡ συζήτησις τῶν Νομοσχεδίων διαιρεῖται εἰς γενικὴν καὶ μερικὴν, ἡ μὲν περιστρεφομένη περὶ τὴν ἀρχὴν καὶ τὸ σύνολον, ἡ δὲ ἐπὶ τὰ καθ' ἕκαστα.

Μηδεμιᾶς ἑπομένως γενομένης παρατηρήσεως, ἐκηρύχθη περαιωμένη ὑπὸ τοῦ Κ. Προέδρου ἡ περαιτέρω συζήτησις.

Προβάσης ὕστερον τῆς Γερουσίας ἐπὶ τῆς συζητήσεως τοῦ περὶ κυρώσεως τῶν ἐσόδων Νομοσχεδίου, ἐγένετο δεκτὴ ἡ ἀρχὴ αὐτοῦ παμψηφεί.

Ἀναγνωσθὲν τὸ ἄρθρον 1 τοῦ Νομοσχεδίου, καὶ ἡ ἐπ' αὐτοῦ παρατήρησις τῆς Ἐπιτροπῆς, καὶ μηδεμιᾶς γενομένης ἐνστάσεως, ἐγένετο δεκτὸν, ὡς ἔχει.

Ἀναγνωσθέντων ἔπειτα τοῦ 2 ἄρθρου τοῦ Νομοσχεδίου, καὶ τῆς ἐπ' αὐτοῦ παρατηρήσεως τῆς Ἐπιτροπῆς, προέβη ἡ συζήτησις ἐπὶ ἑκάστου κεφαλαίου καὶ ἄρθρου τοῦ γενικοῦ πίνακος τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐσόδων τοῦ ἐνεστῶτος ἔτους. Ἀναγνωσθὲν ἑπομένως τὸ 1 ἄρθρον τοῦ Α. κεφαλαίου «Ἔγγειος φόρος καὶ δικαιώματα ἐπικαρπίας», καὶ ἡ ἐπ' αὐτοῦ παρατήρησις τῆς Ἐπιτροπῆς, ἐγένετο δεκτὸν χωρίς τινος παρατηρήσεως.

Ἀναγνωσθέντος δὲ τοῦ 2 ἄρθρου, προέβη ἡ Γερουσία εἰς τὴν κατὰ κεφάλαιον καὶ ἄρθρον συζήτησιν τῶν ἐσόδων, κατὰ τὸν γενικὸν πίνακα, ἀναγινωσκομένων συγχρόνως τῶν ἐφ' ἑκάστου παρατηρήσεων τῆς Ἐπιτροπῆς.

Τὸ ἄρθρ. 1 κεφ. Α'. «Ἔγγειος φόρος καὶ δικαιώματα ἐπικαρπίας» ἐγένετο δεκτὸν ὡσαύτως καὶ τὸ 2· «φόρος ἐπὶ τῶν μελισσίων.» Ἐπὶ δὲ τοῦ ἄρθρου 3, ἀναγνωσθείσης τῆς ἐπ' αὐτοῦ παρατηρήσεως τῆς Ἐπιτροπῆς, ἐπέφερεν ἓν μέλος αὐτῆς, ὅτι ὁ ἔγγειος φόρος τῶν 3 ἐπὶ τοῖς 100 κατὰ λάθος σημειοῦται εἰς δραχμὰς 107,000, διότι δὲν εἰσπράττεται κατ' ἔτος τοσοῦτον ποσὸν, ἀλλὰ μόλις τὸ 1/3 αὐτοῦ, κατὰ τὴν εἰς τὴν ἔκθεσιν τοῦ Ὑπουργοῦ ὁμολογίαν. Εἶναι δὲ πολὺ ἄδικον, ἐν ᾧ ὁ φόρος οὗτος εἶναι ἐλάχιστος, νὰ μὴ εἰσπράττηται κατ' ἔτος, καὶ πρέπει τὸ Ὑπουργεῖον νὰ φροντίζῃ τοῦ λοιποῦ εἰς τὴν τακτικὴν εἴσπραξιν αὐτοῦ, καὶ νὰ σημειοῖ εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τῶν ἐσόδων ὡς

εἰσπραττόμενον τὸ ποσὸν τοῦτο τοῦ φόρου. Ἐκτὸς δὲ τούτου ὁ τοιοῦτος ἔγγειος φόρος τῶν 3 0/0 εἶναι ἄνισος, καὶ ἐπομένως ἀντισυνταγματικός· διότι κατὰ τὸ ἄρθρον 3 τοῦ Συντάγματος, ἐν ᾧ οἱ Ἕλληνες συνεισφέρουσιν ἀδιακρίτως εἰς τὰ δημόσια βάρη ἀναλόγως τῆς περιουσίας των, οἱ μὲν πληρόνουσι δέκα τοῖς 0/0 ἔγγειον φόρον, καὶ ἄλλοι τρία τοῖς 0/0· ἡ ἄνισος ὅθεν αὕτη φορολογία πρέπει νὰ κανονισθῇ ἐπὶ τὸ δικαιώτερον καὶ συνταγματικώτερον· ἄλλως ὁ τοιοῦτος φόρος εἶναι ἄδικος καὶ δυσανάλογος, διότι δὲν εἶναι φόρος ἔγγειος, ἀλλὰ φόρος ἐξαγωγῆς.

Διαβεβαιῶ τὴν Γερουσίαν, ἐπέφερεν ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς, ὅτι κατὰ τὸ ἐνεστὼς ἔτος θέλει εἰσπραχθῇ ὅλον τὸ ποσὸν τοῦ ἐγγείου τούτου φόρου τῶν 3 0/0 ἐκ δραχ. 107,000, καὶ ὄχι τὸ 1/3 αὐτοῦ ἐκ δραχ. 35,666. Ὡς πρὸς δὲ τὴν περὶ διορθώσεως τῆς φορολογίας ταύτης παρατήρησιν τοῦ προαγορεύσαντος, ἐκτὸς τοῦ ὅτι δὲν εἶναι τοῦ παρόντος καιροῦ, ἀλλ' ἀλλότριον τῆς προκειμένης συζητήσεως, καθίσταται ὅμως καὶ ἀδύνατος ἡ μεταρρύθμισις τῆς φορολογίας ταύτης, διότι οἱ πολῖται ἠγόρασαν τὰς ἐθνικὰς γαίας ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ τοιούτου φορολογικοῦ Νόμου, ἐκ τοῦ ὁποίου ἀπέκτησαν δικαιώματα ἀναφαίρετα.

Ὁ τοιοῦτος τῆς φορολογίας Νόμος, ἀντέταξεν ὁ προαγορεύσας, εἶναι αὐτοδικαίως κατηργημένος δυνάμει τοῦ 3 ἄρθρου τοῦ Συντάγματος, ἀπαιτοῦντος νὰ συνεισφέρωσιν οἱ Ἕλληνες ἀδιακρίτως εἰς τὰ δημόσια βάρη ἀναλόγως τῆς περιουσίας των, καὶ πᾶς Νόμος, ἀντιβαίνων εἰς τὴν διάταξιν, εἶναι αὐτοδικαίως ἄκυρος. Ἐκτὸς δὲ τούτου ὁ τοιοῦτος φόρος δὲν εἶναι φόρος ἔγγειος, ἀλλὰ φόρος ἐξαγωγῆς, καὶ τοῦτο ἀνέπτυξε διὰ μακρῶν ὁ ἀγορεύσας.

Μὴ γενομένης ἐπομένως ἄλλης παρατηρήσεως, ἐγένετο δεκτὸν τὸ 3 ἄρθρον.

Ἀναγνωσθέντων ὕστερον τοῦ ἄρθρου 4, «Φόρος ἐπὶ τῶν ζώων» καὶ τῆς ἐπ' αὐτοῦ παρατηρήσεως τῆς Ἐπιτροπῆς, εἶπεν ὁ Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν, ὅτι ὁ ἐπὶ τῶν ζώων φόρος ἀνέβαινεν ἄλλοτε εἰς δύω ἑκατομμύρια δραχμῶν, καὶ μόλις ὁ ἀνώτατος αὐτοῦ ὅρος ἔφθασεν εἰς δραχμὰς 1,100,000. Ἀφ' οὗ δὲ ὕστερον ἠλαττώθη ὁ φόρος οὗτος, ὑπολογίζεται ἤδη τὸ δι' αὐτοῦ εἰσπραχθησόμενον ποσὸν εἰς τὰ 5/7, ἤτοι εἰς δραχμὰς 1,500,000.

Μὴ γενομένης ἐπομένως ἄλλης παρατηρήσεως, ἐγένετο δεκτὸν καὶ τὸ ἄρθρον τοῦτο.

Ἀναγνωσθέντων τῶν ἄρθρων 5 καὶ 6 καὶ τῆς ἐπ' αὐτῶν παρατηρήσεως τῆς Ἐπιτροπῆς, παρετήρησεν ἓν μέλος αὐτῆς, ὅτι ὁ φόρος τῶν ἐπιτηδευμάτων εἶναι πολὺ ἄνισος, καὶ πρέπει νὰ τροπολογηθῇ· διότι εἶναι πολὺ ἄδικον νὰ πληρόνωσι τὸν αὐτὸν τοῦ ἐπιτηδεύματος φόρον ὅ τε παντοπώλης μικρᾶς τινος καὶ ὀλιγαρίθμου πόλεως, καὶ ὁ παντοπώλης τῆς πρωτευούσης καὶ τῶν ἄλλων μεγαλοπόλεων· ἐν ᾧ ὁ μὲν πρῶτος ὀλίγας ἔχει ὠφελείας ἐκ τοῦ ἐπιτηδεύματός του, ὁ δὲ δεύτερος πολὺ περισσοτέρας· ἐκτὸς τούτου ὁ Νόμος περὶ φόρου τῶν ἐπιτηδευμάτων σημειοῖ καί τινα ἐπιτηδεύματα ὅλως ἀνύπαρκτα εἰς τὴν Ἑλλάδα, καὶ παραλείπει ἄλλα ὑπάρχοντα. Τοιαύτας πολλὰς ἐλλείψεις ἔχει καὶ ὁ Νόμος τῶν οἰκοδομῶν, καὶ πρέπει ἀμφότεροι οὗτοι οἱ Νόμοι νὰ τροπολογηθῶσιν ἐπὶ τὸ δικαιώτερον, διὰ νὰ ὑπάρχῃ ἰσότης τῆς ἐπιβολῆς τῶν φόρων.

Ὡς πρὸς τὸν φόρον τῶν οἰκοδομῶν, εἶπεν ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν, οὐδεμία κατάχρησις πρὸς βλάβην τῶν φορολογουμένων δύναται νὰ λάβῃ χώραν, ἐκτὸς ἂν ὑποτεθῇ, ὅτι αἱ Δημοτικαὶ Ἀρχαὶ κάμνωσι τοιαύτας, διότι ὁ φόρος οὗτος προσδιορίζεται εἰς τὸ τέλος ἑκάστου ἔτους, κατ' ἀναλογίαν τῶν ἐνοικίων· ὡς πρὸς δὲ τὸν φόρον τῶν ἐπιτηδευμάτων πολλαὶ ἀπόπειραι ἐγένοντο, διὰ νὰ εὑρεθῇ ἡ ἀληθὴς ἀναλογία τῆς ἐπιβολῆς αὐτοῦ, ἀλλὰ κατέστη ὡς ἐκ τῆς φύσεως αὐτῆς τῶν πραγμάτων ἀδύνατος· διότι καὶ εἰς μίαν καὶ τὴν αὐτὴν πόλιν αἱ ὠφέλειαι καὶ τὰ κέρδη ἑκάστου τῶν εἰς τὸν φόρον τοῦτον ὑποκειμένων βιομηχάνων, καὶ ἐμπόρων εἶναι ἄνισα. Τὸ Ὑπουργεῖον ὅμως εἶναι πρόθυμον νὰ παραδεχθῇ, καὶ πραγματοποιήσῃ πᾶν καταλληλότερον μέτρον, τὸ ὁποῖον ἤθελέ τις τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν ἢ ἄλλος τις τῶν πολιτῶν προτείνει.

Μετὰ ταῦτα ἐγένοντο δεκτὰ τὸ πέμπτον καὶ ἕκτον ἄρθρον τοῦ προκειμένου Α. κεφαλαίου.

Προβάσης ἑπομένως τῆς Γερουσίας ἐπὶ τοῦ Β'. κεφαλαίου, καὶ ἀναγνωσθέντος τοῦ πρώτου ἄρθρου αὐτοῦ, « Τέλη Τελωνιακὰ » καθὼς καὶ τῆς ἐπὶ τούτου γνωμοδοτήσεως τῆς Ἐπιτροπῆς, ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς ἐπέφερεν, ὅτι τὸ ἐν τῷ ἄρθρῳ τούτῳ ἀναφερόμενον ποσὸν τῶν 2,900,000, προσδιωρίσθη εἰς περιστάσεις εὐτυχεῖς, ἐνῷ σήμερον ἡ στάσις τοῦ ἐμπορίου εἶναι πασίγνωστος· ἐν τούτοις τὸ Ὑπουργεῖον καταγίνεται πάντοτε εἰς τὴν αὔξησιν τοῦ πόρου τούτου, καὶ εἰς τὴν, ὅσον ἔνεστι, περιστολὴν τῶν καταχρήσεων.

Μετὰ ταῦτα ἐγένετο δεκτὸν καὶ τὸ ἄρθρον τοῦτο, ὡς ἔχει.

Ἀναγνωσθέντος ἑπομένως τοῦ ἄρθρ. 2 «περὶ Χαρτοσήμου», καὶ τῆς ἐπὶ τούτου γνωμοδοτήσεως τῆς Ἐπιτροπῆς, ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν παρετήρησεν, ὅτι γίνονται μὲν καταχρήσεις περὶ τὴν παραχώρησιν ἀποδεικτικῶν πενίας, ἐκ μέρους Δημοτικῶν Ἀρχῶν, ἀλλὰ θέλουσι ληφθῆ τὰ κατάλληλα μέτρα πρὸς περιστολὴν τούτων ἐκ μέρους τῶν ἁρμοδίων Ὑπουργῶν· οὐχ ἧττον ὅμως εἶναι ἀνάγκη Νόμου, προσδιορίζοντος τὸ ἐτήσιον εἰσόδημα τῶν δυναμένων ν' ἀπολαύωσι τὸ δικαίωμα τῆς πενίας.

Εἰπόντος δ' ἄλλου, ὅτι ἡ κατάχρησις προέρχεται ἀπὸ τὴν μὴ ἐφαρμογὴν τῶν ὑπαρχόντων Νόμων, καὶ ὄχι ἀπὸ ἔλλειψιν εἰδικοῦ περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου Νόμου, διότι δὲν τιμωροῦνται αἱ Δημοτικαὶ Ἀρχαὶ, αἱ παρανόμως χορηγοῦσαι ἀποδεικτικὰ πενίας εἰς τοὺς μὴ ἔχοντας τὰ ἀπαιτούμενα προσόντα, δὲν ἀρνοῦμαι, ἐπέφερεν ὁ Κ. ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Ὑπουργὸς, ὅτι γίνονται καταχρήσεις περὶ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ Νόμου, τοῦ χορηγοῦντος τὸ δικαίωμα τῆς πενίας, ἀλλ' εἶναι δύσκολον ἐπὶ εἰδικῆς περιστάσεως νὰ ἐξελεχθῇ ἡ κατάχρησις, διότι, ἀναθέτοντος τοῦ Νόμου εἰς τὴν Δημοτικὴν Ἀρχὴν τὴν ἔκδοσιν τοῦ ἀποδεικτικοῦ τῆς πενίας, ἡ Κυβέρνησις δὲν ἔχει πλέον τὰ μέσα πρὸς εὕρεσιν τῆς ἀληθοῦς καταστάσεως τοῦ ἀπολαύσαντος τὸ δικαίωμα τῆς πενίας. Τούτου ἕνεκα πρέπει νὰ τεθῇ χαλινὸς καὶ εἰς τὰς ἐκδιδούσας τὰ ἀποδεικτικὰ Δημοτικὰς Ἀρχὰς, καὶ εἰς τὰς ἐπικυρούσας ταῦτα Διοικητικὰς, καὶ νὰ τεθῶσιν ὅρια πρὸς ἔλεγχον τῆς ἀποφάσεως τῶν πρώτων· ἐν τούτοις τὸ Ὑπουργεῖον θέλει προσπαθήσει νὰ ἐξελέγχῃ τὰς καταχρήσεις, καὶ νὰ τιμωρῇ τοὺς καταχραστάς.

Ἑπομένως ἐγένετο καὶ τὸ ἄρθρον 2 δεκτόν.

Ἀνεγνώσθη ὕστερον τὸ ἄρθρον 3, «Διάφορα Δικαιώματα» καὶ ἡ ἐπὶ τούτου παρατήρησις τῆς Ἐπιτροπῆς, καὶ συνομολογήσαντος τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν, ἡ Γερουσία παρεδέχθη καὶ τὸ ἄρθρον τοῦτο, ὡς ἔχει.

Προβάσης ἔπειτα τῆς Γερουσίας ἐπὶ τοῦ κεφαλαίου Γ'. ἀνεγνώσθη τὸ πρῶτον αὐτοῦ ἄρθρον, «Νομισματοκοπεῖον» καὶ ἐγένετο δεκτὸν, ὡς ἔχει.

Ἀναγνωσθέντος ἑπομένως τοῦ ἄρθρου 2, «Ταχυδρομεῖον» καθὼς καὶ τῆς γνωμοδοτήσεως τῆς Ἐπιτροπῆς, οὐ μόνον ὁ προκείμενος φόρος εἶναι ἐπαχθὴς, εἶπεν ἓν μέλος τῆς Ἐπιτροπῆς, καὶ διὰ τοῦτο εἶναι ἀνάγκη νὰ τροπολογηθῇ ὁ περὶ τούτου Νόμος, ἀλλὰ καὶ φροντὶς πρέπει νὰ ληφθῇ πρὸς περιστολὴν τῆς περὶ τὴν εἴσπραξιν καταχρήσεως· τὰ δὲ εἰσπραττόμενα πρέπει

νὰ στέλλωνται εἰς τὸ Κεντρικὸν Ταμεῖον, καὶ ὄχι νὰ μένουν εἰς τὸ Γενικὸν Διευθυντήριον τῶν Ταχυδρομείων. Φρονεῖ δὲ, ὅτι εἶναι καλὸν νὰ μιμηθῶμεν ὡς πρὸς τὴν πληρωμὴν τῶν Ταχυδρομικῶν δικαιωμάτων, τὸν τρόπον τῆς Ἀγγλίας, τὸν ὁποῖον ἐξέθεσεν ὁ πραγματεύσας.

Εἰπόντος τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν, ὅτι δύναται ὁ προλαλήσας νὰ διαβιβάσῃ τὴν γνώμην του εἰς τὸ Ὑπουργεῖον, ἢ νὰ τὴν καθυποβάλῃ εἰς τὴν Γερουσίαν διὰ Νομοσχεδίου, ἀντέταξεν ἄλλος, ὅτι μόνον τὸ Ὑπουργεῖον, ὡς δυνάμενον ὡς ἐκ τῆς θέσεώς του νὰ συλλέξῃ ἁπάσας τὰς ἀναγκαίας πληροφορίας, εἶναι εἰς καλητέραν θέσιν νὰ καθυποβάλλῃ Νομοσχέδια, ἐπὶ τῶν ὁποίων οἱ Γερουσιασταὶ φέρουν τὴν ψῆφόν των· ἐπὶ τούτοις ἐγένετο τὸ ἄρθρον δεκτὸν, ὡς ἔχει.

Ἀναγνωσθὲν δὲ καὶ τὸ ἄρθ. 3 «Τυπογραφεῖον», ἐγένετο δεκτόν.

Προτεθέντος ἔπειτα εἰς συζήτησιν τοῦ κεφαλαίου Δ'. «Δημόσια νομίσματα καὶ κτήματα», ἀνεγνώσθησαν τὰ ἄρθρα 1—4 καθὼς καὶ αἱ ἐπὶ τούτων παρατηρήσεις τῆς Ἐπιτροπῆς, καὶ ἐγένοντο δεκτὰ, ὡς ἔχουσιν.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ἄρθρου 5 «Δάση», καθὼς καὶ τῆς παρατηρήσεως τῆς Ἐπιτροπῆς, ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν εἶπεν, ὅτι κατὰ λάθος δεν ἀναφέρεται εἰς τὸν προϋπολογισμὸν κανὲν εἰσόδημα ἐκ τῶν δασικῶν προϊόντων τῆς Κορίνθου καὶ Πέρα Χώρας, τὰ δὲ ἔξοδα ἰσολογίζονται σχεδὸν μὲ τὰ ἔσοδα, καὶ ὅτι ἐπισυμβαίνουσι καί τινες καταχρήσεις· ἡ Κυβέρνησις ὅμως προσπαθεῖ πάντοτε νὰ βελτιώσῃ καὶ τὸν πόρον τοῦτον, καὶ νὰ περιστείλῃ τὰς καταχρήσεις, καὶ ἐπὶ τῷ σκοπῷ τούτῳ καταγίνεται νὰ συντάξῃ Νομοσχέδιον.

Ἐπομένως ἐγένετο καὶ τὸ ἄρθρον τοῦτο δεκτόν.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ἄρθρου 6, Ἐλαιῶνες, καὶ τῶν ἐπ' αὐτοῦ παρατηρήσεων τῆς Ἐπιτροπῆς, ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν εἶπεν, ὅτι τὸ μὲν ἐπὶ τριάκοντα ἔτη ἐνοικιασθέντων ἐλαιώνων εἰσόδημα, ἀναβαίνει εἰς δραχ. 374,185, τὸ δὲ τῶν ἐπὶ ἓν ἔτος 29,015· τὸ ὅλον 403,200· ἀλλὰ εἰσπράττονται μόνον 50,000, 29,000 δηλαδὴ, ἀπὸ τὰς μονοετεῖς ἐνοικιάσεις, καὶ 21,000 ἀπὸ τοὺς μηδεμίαν ζημίαν ὑποστάντας ἐνοικιαστάς· φαίνεται λοιπὸν καθυστέρημα ἐκ δραχ. 353,200, δὲν καθυστεροῦνται ὅμως ὅλαι. ἀλλὰ συνάζονται 150,000, αἱ ὁποῖαι δὲν καταχωροῦνται εἰς τὸν ἐτήσιον προϋπολογισμὸν, καθότι εἶναι εἰσπράξεις τῶν προλαβουσῶν χρήσεων, καὶ σημειοῦνται εἰς τὸν οἰκεῖον τόπον. Καθ' ἃς δ' ἔλαβον πληροφορίας αἱ μὲν γαῖαι

τῶν ἐλαιώνων εἶναι στρέμματα 17,550, αἱ δὲ ἐλαῖαι 237,306, τὰ εἰσπρακτέα μέχρι τοῦδε εἶναι 3,301,749 εἰσεπράχθησαν ἐκ τούτων 1,110,000, ὥστε καθυστεροῦνται 2,291,749 εἰς τὰ ὁποῖα πρέπει νὰ προσθέσωμεν καὶ τοὺς τόκους τῆς ὑπερημερίας δραχ. 726. Φρονῶ λοιπὸν, ὅτι πρέπει νὰ διαλυθῇ ἡ ἐνοικίασις ὡς πρὸς τοὺς μὴ δυναμένους, ἢ μὴ θέλοντας νὰ πληρώσουν τὸ χρέος των.

Ἐπομένως ἐγένετο καὶ τὸ ἄρθρον τοῦτο δεκτόν.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ἄρθρου 7, «σταφιδῶνες καὶ ἀμπελῶνες,» καὶ τῶν ἐπὶ τούτου παρατηρήσεων τῆς Ἐπιτροπῆς, ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν εἶπεν, ὅτι ἀπὸ μὲν τὰς πολυετῶς ἐνοικιασθείσας ἐθνικὰς σταφίδας ὀφείλονται 65,881, ἀπὸ δὲ τὰς ἐπὶ ἓν ἔτος 3,820, ἀπὸ δὲ τὴν ἐπικαρπίαν τῶν ἐθνικοϊδιοκτήτων 52,300· τὸ ὅλον 121,001· ἐφέτος δὲ θέλουν συναχθῇ 100,000.

Ἐπομένως ἐγένετο δεκτὸν καὶ τὸ ἄρθρον τοῦτο.

Ἀναγνωσθέντος μετὰ ταῦτα τοῦ ἄρθρου 8, «περιβόλια καὶ ἄλλα κτήματα,» καὶ τῶν ἐπὶ τούτου παρατηρήσεων τῆς Ἐπιτροπῆς, ἡ Γερουσία παρεδέχθη καὶ τὸ ἄρθρον τοῦτο, ὡς ἔχει.

Ἀναγνωσθέντος ὕστερον τοῦ ἄρθρου 9, «κτήματα διοικούμενα δι' ἐπιστασίας,» καὶ τῶν παρατηρήσεων τῆς Ἐπιτροπῆς, ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν εἶπεν, ὅτι ἐκ τῆς κατὰ τὰ ἔτη 1846 καὶ 1847 γενομένης εἰσπράξεως καὶ δαπάνης περὶ τῶν κτημάτων τούτων, ἐξάγεται, ὅτι ἡ κατάστασις αὐτῶν εἶναι οἰκτρὰ, καὶ διὰ τοῦτο πρέπει νὰ ληφθῇ καταλληλότερον μέτρον, διότι ἄλλως θέλουν φθαρῇ.

Εἰπόντος τινὸς, ὅτι τὸ Ὑπουργεῖον πρέπει νὰ φροντίσῃ, ὥστε κατὰ τὴν ἐπομένην Σύνοδον νὰ καθυποβάλῃ Νομοσχέδιον περὶ τῆς ἐκποιήσεως τῶν κτημάτων τούτων, διότι τὸ Δημόσιον οὐδεμίαν ὠφέλειαν ἔχει παρ' αὐτῶν, ἡ Γερουσία παρεδέχθη τὸ προκείμενον ἄρθρον, ὡς ἔχει, καθὼς καὶ τὸ ἑπόμενον δέκατον· «Δημόσια κτήρια καὶ ἐργοστάσια.»

Προβάσης ἔπειτα τῆς Γερουσίας ἐπὶ τοῦ Ε. κεφαλαίου, «ἐκποιήσεις ἐθνικῶν κτημάτων,» καὶ ἀναγνωσθείσης τῆς ἐπὶ τοῦ πρώτου αὐτοῦ ἄρθρου γνωμοδοτήσεως τῆς Ἐπιτροπῆς, ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν εἶπεν, ὅτι τὸ ποσὸν, τὸ ἀπὸ χρεωλύσια καὶ τόκους προικοκτησιῶν προσερχόμενον, ἀναβαίνει εἰς δραχ. 376,792:24· ἀλλ' ἐκ τούτων εἰσπράττονται ἐτησίως μόνον 50,000 ὁ μέχρι τοῦδε περὶ τούτων ὑπάρχων Νόμος πρέπει νὰ μεταβληθῇ, καὶ νὰ καταστα θῇ ἀληθῶς Νόμος προικοδοτήσεως. Ἀλλὰ τὸ ἔργον δὲν εἶναι εὔκολον, διότι τὸ Δημόσιον

δὲν γνωρίζει ἀκριβῶς, πόσα κτήματα ἔχει, καὶ ποίας ἐκτάσεως, καὶ ποῦ κεῖνται· διὰ τοῦτο διέταξα τὰς Οἰκονομικὰς Ἀρχὰς νὰ διαγράψουν ἀκριβῶς, πόσα ἐθνικὰ κτήματα ὑπάρχουν εἰς ἑκάστην ἐπαρχίαν, καὶ ποῖαι ἐπ' αὐτῶν ὑφίστανται διενέξεις· μετὰ τὰς πληροφορίας δὲ ταύτας, θέλει σκεφθῆ τὸ Ὑπουργεῖον, ἂν συμφέρῃ νὰ ἐνεργήσῃ ἐκποιήσεις, ἢ προικοδοτήσεις.

Εἰπόντος δ' ἄλλου, ὅτι, ὅσον ἔνεστι τάχιον πρέπει νὰ ληφθῶσι τὰ μέτρα ταῦτα, διότι ἄλλως ὁ δημόσιος πλοῦτος θέλει καταστραφῆ, ὡς πολλῶν γαιῶν δημοσίων κατ' ἔτος καταπατουμένων, ἐγένετο δεκτὸν τὸ πρῶτον ἄρθρον, ὡς ἔχει.

Ἀναγνωσθέντα μετὰ ταῦτα τὰ ἄρθρα **2, 3, 4, 5,** ἐγένοντο δεκτὰ, ὡς ἔχουσι.

Προβάσης ὕστερον τῆς Γερουσίας ἐπὶ τοῦ κεφαλαίου ΣΤ'. «Διάφορα εἰσοδήματα», ἀναγνωσθέντα τὰ ἄρθρα αὐτοῦ **1—10** ἐγένοντο ἅπαντα δεκτὰ, ὡς ἔχουσι.

Προτεθέντος ἔπειτα εἰς συζήτησιν τοῦ κεφαλαίου Ζ'. «ἐκκλησιαστικὰ εἰσοδήματα» καὶ ἀναγνωσθείσης τῆς ἐπὶ τούτου παρατηρήσεως τῆς Ἐπιτροπῆς, τὰ ἐκκλησιαστικὰ κτήματα, εἶπεν ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν, ἐπλήρωναν μέχρι τοῦ **1843** διπλοῦν δέκατον· ἔκτοτε τὸ Β'. τοῦτο δέκατον δὲν εἰσεπράχθη, διὰ τὸν λόγον ὅτι τὸ Σύνταγμα ὑποβάλλει ἅπαντας εἰς ἴσους φόρους· τοῦ λοιποῦ ὅμως θέλομεν σκεφθῆ περὶ τοῦ πρακτέου, διότι ἤδη παρῆλθεν ὁ ἁρμόδιος καιρός.

Ἐπομένως ἀναγνωσθέντα τὰ ἄρθρα **1—5** τοῦ κεφαλαίου τούτου, ἐγένοντο ἅπαντα δεκτὰ, ὡς ἔχουσι.

Μεταβάσης τῆς Γερουσίας ἐπὶ τοῦ Π'. κεφαλαίου, ἔσοδα κλεισμένων χρήσεων, καὶ ἀναγνωσθείσης τῆς ἐπὶ τούτου γνωμοδοτήσεως τῆς Ἐπιτροπῆς, ἐγένοντο τὰ δύω αὐτοῦ ἄρθρα δεκτὰ, ὡς ἔχουσι.

Μεταβάσης κατόπιν τῆς Γερουσίας ἐπὶ τοῦ Θ'. κεφαλαίου «Ἔκτακτα ἔσοδα» ἀνεγνώσθη τὸ **1** αὐτοῦ ἄρθρον, καθὼς καὶ ἡ παρατήρησις τῆς Ἐπιτροπῆς, καὶ ἐγένετο δεκτόν.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ **2** ἄρθρου, καὶ τῆς γνωμοδοτήσεως τῆς Ἐπιτροπῆς, τὸ προκείμενον ποσὸν τῶν **839,709** δὲν εἶναι νέος φόρος, ἐπέφερεν ὁ Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν, ἀλλ' ἐτέθη μόνον πρὸς ἰσολογισμὸν τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων· ἡ ἀφαίρεσις αὐτοῦ ἐπιφέρει τροπολογίαν τοῦ Νομοσχεδίου, χωρὶς κανένα σκοπόν· διὰ τοῦτο πρέπει νὰ γίνῃ δεκτὸν τὸ ἄρθρον τοῦτο.

Τὸ ποσὸν τοῦτο δὲν ἐδέχθη ἡ Ἐπιτροπὴ, εἶπεν ἓν μέλος αὐτῆς, ὡς ἀνύπαρκτον, ἐν ᾧ ὁ προϋπολογισμὸς πρέπει νὰ περιέχῃ ποσὰ

πραγματικά. Ὅταν ὅμως παρουσιασθῇ Νομοσχέδιον περὶ ἐκτάκτων πόρων, ὡς λέγει ὁ Κ. Ὑπουργὸς εἰς τὴν ἔκθεσίν του, τότε καταχωρεῖται τὸ ποσὸν τοῦτο εἰς τὸν προϋπολογισμόν.

Εἰπόντος ἄλλου, ὅτι τὸ ποσὸν τοῦτο εἶναι πραγματικὸν ἔλλειμμα, καὶ προστιθεμένης καὶ τῆς δοθείσης πιστώσεως τῶν 150,000 δραχμῶν ὑπερβαίνει τὸ ἓν ἑκατομμύριον· διὰ τοῦτο πρέπει νὰ μὴ ἐπιψηφίσωμεν ἤδη αὐτὸ, ἀλλὰ νὰ τὸ ἀναβάλλωμεν μέχρι τῆς ἐπιψηφίσεως τῶν ἐξόδων, ὅτε θέλομεν ἰδεῖ, τί ὑπολείπεται πρὸς ἰσολογισμὸν τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων.

Ἡ δοθεῖσα πίστωσις, ἐπέφερεν ὁ Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν, δὲν πρέπει νὰ μεταβάλλῃ τὸν προϋπολογισμόν, διότι ἄλλως αἱ Βουλαὶ θέλουν μεταρρυθμίζει τοῦτο, ὅταν ἐκ τινος περιστάσεως ζητηθῇ, καὶ δοθῇ πίστωσις μετὰ τὴν ἐπιψήφισίν του. Τούτου ἕνεκα πρέπει νὰ παραδεχθῇ ἡ Γερουσία τὸ ποσὸν τοῦτο, ὡς ἀβλαβὲς, διότι ἄλλως ἀπὸ τοῦδε ἐννοεῖται, ὅτι ὁ προϋπολογισμὸς θέλει ἐπανέλθει εἰς τὴν Βουλήν.

Ἂν παραδεχθῶμεν σήμερον τὸ ποσὸν τοῦτο, εἶπεν ἄλλος, δὲν δυνάμεθα πλέον νὰ ἐπανέλθωμεν εἰς αὐτὸ, ἂν ἐκ τῆς συζητήσεως τῶν ἐξόδων ἀναφανῇ ἀνάγκη τῆς ἐλαττώσεως, ἢ τῆς αὐξήσεως αὐτοῦ· καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ τὰς πιστώσεις, τὸ ἄρθρον 53 τοῦ Συντάγματος λέγει, ὅτι ὅλα τὰ ἔσοδα καὶ τὰ ἔξοδα καταχωροῦνται εἰς τὸν προϋπολογισμόν· αἱ δὲ μετὰ τὴν ἐπιψήφισιν τούτου δοθεῖσαι πιστώσεις, καταχωροῦνται εἰς τὸν τοῦ ἑπομένου ἔτους.

Εἰπόντος δ' ἄλλου, ὅτι, ἀφοῦ ἡ Ἐπιτροπὴ δὲν παραδέχεται τὸ ποσὸν τοῦτο, ἔπρεπε νὰ εὕρῃ ἄλλους φόρους πρὸς ἰσολογισμὸν τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων, ἐπενεγκόντος δ' ἄλλου, ὅτι δι' αὐστηρᾶς οἰκονομίας δύναται νὰ ἐπέλθῃ ἰσολογισμὸς καὶ ἄνευ τοῦ προκειμένου ποσοῦ, τὸ ποσὸν τοῦτο, εἶπεν ἄλλος, ὀλιγώτερον ὂν κατ' ἀρχὰς, ηὔξησεν ἡ Βουλὴ μετὰ τὴν συζήτησιν τοῦ περὶ τῶν ἐξόδων Νόμου, καὶ τοῦτο δύναται νὰ κάμῃ καὶ ἡ Γερουσία.

Μετὰ ταῦτα ἡ Γερουσία παρεδέχθη τὸ διαληφθὲν ποσὸν τῶν 839,709 : 12, ὡς ἔχει ἐν τῷ 2 ἄρθρῳ τοῦ προκειμένου κεφαλαίου.

Οὕτως ἐγένετο δεκτὸν τὸ 2 ἄρθρον τοῦ Νομοσχεδίου, ὡς ἔχει.

Ἀναγνωσθέντα μετὰ ταῦτα τ' ἄρθρα 3 καὶ 4 τοῦ ἰδίου Νομοσχεδίου, ἐγένοντο δεκτὰ, ὡς ἔχουσιν.

Ἀναγνωσθέντος μετὰ ταῦτα τοῦ ἄρθρου 5, καὶ τῆς περὶ ἐξαλείψεως τούτου γνωμοδοτήσεως τῆς ἐπιτροπῆς, δὲν ἐννοῶ, εἶπεν

ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν, διὰ τί ἡ Ἐπιτροπὴ προτείνει τὴν ἐξάλειψιν τοῦ προκειμένου ἄρθρου.

Ἂν ἡ Κυβέρνησις λάβῃ ἀνάγκην χρημάτων, δύναται νὰ λαμβάνῃ ἀπὸ τὴν Τράπεζαν κατὰ τὸ ἄρθρον τοῦτο δραχ. 200,000, καταθέτουσα εἰς αὐτὴν τὸ περίσσευμα τοῦ Ταμείου ἐπὶ τῷ ὡρισμένῳ τόκῳ, ἢ ὡρισμένα εἰσοδήματα· διότι ἄλλως θέλει ὑπισθοδρομεῖ ἡ πορεία αὐτῆς διὰ τοῦ τρόπου τούτου οὐδὲ νέος φόρος προστίθεται, οὐδὲ βλάβη τις ἐπέρχεται.

Ἐπομένως ἐγένετο δεκτὸν καὶ τὸ ἄρθρον τοῦτο.

Ἀναγνωσθὲν μετὰ ταῦτα καὶ τὸ ἄρθρον 6, ἐγένετο δεκτόν.

Προτεθὲν ἐπὶ τέλους τὸ σύνολον τοῦ περὶ κυρώσεως τῶν ἐσόδων τοῦ Κράτους Νομοσχεδίου, ἐγένετο δεκτὸν διὰ ψήφων 29 κατὰ 4.

Ἐπομένως ὁ Κ. Πρόεδρος ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν, ἀπαγγείλας, ὅτι ἀντικείμενον τῆς ἐπιούσης Συνεδριάσεως θέλει εἶσθαι ἡ συζήτησις τῶν ἐξόδων.

Ὁ Πρόεδρος

Α. ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΗΣ.

Οἱ Ἀντιπρόεδροι

Χ. ΚΑΛΟΝΑΡΗΣ.

Ν. ΜΕΞΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς

Ν. Χρυσόγελος.

Χ. Βλάσσης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

τῆς 7 Αὐγούστου 1848. Ἡμέρᾳ σαββάτῳ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων πρὸς ἀναπλήρωσιν τῶν ἀπόντων τοῦ προεδρεύοντος Ἀντιπροέδρου Κυρίου Χ. Καλονάρου, ἀναπληροῦντος τὸν Κ. Πρόεδρον, ἀνοίγεται ἡ ἐναρξις τῆς Συνεδριάσεως περὶ τὴν δεκάτην ὥραν Ἡ. Μ.

Τὰ Πρακτικὰ τῆς προλαβούσης ἀναγνωσθέντα, ἐπικυροῦνται, μηδεμιᾶς γενομένης ἐνστάσεως.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κ. τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς ἀνέγνω Νομοσχέδιον περὶ μεταρρυθμίσεως τοῦ ἀπὸ 4 Ἀπριλίου τρ. ε. περὶ τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης Νόμου, καὶ τὴν περὶ τούτου αἰτιολογικὴν ἔκθεσιν ἔχοντα οὕτως.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Κύριοι!

Κατὰ διαταγὴν τοῦ Βασιλέως λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ θέσω εἰς τὴν σύζήτησίν Σας τὸ περὶ τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης Νομοσχέδιον, τὸ ὁποῖον συζητήσασα, παρεδέχθη ἡ Βουλὴ, μηδεμίαν ἄλλην ἐπενεγκοῦσα τροποποίησιν, εἰμὴ τὸν ἐν τῷ ἄρθρῳ 4 τελευταῖον παράγραφον. Τοῦτον δὲ ἐπαρεδέχθη ἡ Κυβέρνησις, ὡς μηδόλως μεταβάλλοντα τὸν σκοπὸν τοῦ Νόμου.

Οἱ λόγοι, οἵτινες ἐπροκάλεσαν τὸν Νόμον τοῦτον, ἐκτίθενται εἰς τὴν πρὸς τὴν Βουλὴν ἔκθεσιν τοῦ Ὑπουργείου, τῆς ὁποίας ὑποβάλλων ἀντίγραφον μετὰ τοῦ ἀποσπάσματος τῶν πρακτικῶν τῆς περὶ τούτου συζητήσεως τῆς Βουλῆς, κρίνω περιττὸν νὰ ἐπαναλάβω αὐτοὺς καὶ ἐνταῦθα.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 7 Αὐγούστου 1848.

Ὁ Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν
Μ. ΡΟΥΦΟΣ.

Ο Θ Ω Ν
ΕΛΕΩι ΘΕΟΥ
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Τὸ ἐπόμενον Νομοσχέδιον, ψηφισθὲν παρὰ τῆς Βουλῆς, θέλει εἰσαχθῆ καὶ εἰς τὴν Γερουσίαν παρὰ τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργοῦ, καὶ ὑποστηριχθῆ παρ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, ἀπεφασίσαμεν, καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρ. 1. Ἡ ἐν τῷ ἄρθρῳ 1 τοῦ ἀπὸ 4 Ἀπριλίου τ. ε. Νόμου τοῦ περὶ ἐξαργυρώσεως τῶν Τραπεζικῶν Γραμματίων ὁριζομένη προθεσμία παρατείνεται μέχρι τῆς 4 Ἀπριλίου 1849.

Ἄρθρ. 2. Ἡ ἐν τῷ ἄρθρῳ 2 τοῦ ἀνωτέρω μνησθέντος Νόμου ὁριζομένη ὑπερτίμησις τῶν 2 τοῖς 0/0 ἐπὶ τῶνσὶς τὰ δημόσια ταμεῖα διὰ χρέη πρὸς αὐτὰ εἰσερχομένων τραπεζικῶν γραμματίων παύει τοῦ λοιποῦ ἀπὸ τῆς διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος νόμου, ἐννοουμένης ἀπὸ τῆς ἀφίξεως τῆς ἐφημερίδος ταύτης εἰς τὴν ἕδραν ἑκάστου Ἐπαρχιακοῦ ταμείου.

Ἄρθρ. 3. Τὸ ἄρθρον 3 τοῦ ἀπὸ 4 Ἀπριλίου τ. ε. Νόμου τροποποιεῖται ὡς ἀκολούθως·

Καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῆς ἐν τῷ ἄρθρῳ 1 τοῦ παρόντος Νόμου ὁριζομένης προθεσμίας ὑπογρεοῦται ἡ Τράπεζα νὰ δέχη-

ται τὰ γραμμάτια αὐτῆς εἰς παρακατάθεσιν ἐπὶ τόκῳ ἐνιαυσίῳ ὀκτὼ τοῖς ἑκατόν.

Οἱ δὲ κομισταὶ γραμματίων ἐκ τῶν ὑπαρχόντων ἤδη εἰς κυκλοφορίαν, διὰ νὰ λάβωσι τὸν κατὰ τὸ ῥηθὲν ἄρθρον 3 τοῦ ἀπὸ 4 Ἀπριλίου Νόμου τόκον, ὀφείλουν ἐντὸς δεκαπέντε ἡμερῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος νόμου νὰ καταθέσωσι ταῦτα ἢ εἰς τὸ ἐν Ἀθήναις κατάστημα τῆς Τραπέζης, ἢ εἰς τὸ ἐν Πάτραις ὑποκατάστημα αὐτῆς, ἢ εἰς τὸ ἐν Σύρῳ πρακτορεῖόν της. Εἰς δὲ τὸν καταθέτην θέλει ἐκδίδεσθαι ἀπόδειξις πρὸς ἀπόδοσιν τῶν κατατεθέντων γραμματίων καὶ πληρωμὴν τοῦ τόκου κατὰ τὴν 4ην τοῦ προσεχοῦς Σεπτεμβρίου.

Ἄρθρ. 4. Τὰ εἰς κυκλοφορίαν γραμμάτια τοῦ κεντρικοῦ τῆς Τραπέζης καταστήματος, καὶ τῶν ὑποκαταστημάτων αὐτῆς, δὲν θέλουν ὑπερβῆ εἰς οὐδεμίαν περίστασιν, καθ' ὅλον τὸ ἀνωτέρω διάστημα τῆς ἀναστολῆς τῆς ἐξαργυρώσεως τῶν γραμματίων, τὸ ποσὸν δύο ἑκατομμυρίων δραχμῶν. Ἐκ τοῦ ποσοῦ δὲ τούτου ἡ Τράπεζα δύναται νὰ ἐκδώσῃ μέχρι πεντακοσίων χιλιάδων δραχμῶν τραπεζικὰ γραμμάτια, ἀξίας οὐχὶ κατωτέρας τῶν δέκα δραχμῶν ἕκαστον.

Ὅσα δὲ τραπεζικὰ γραμμάτια ἤθελε θέσει ἡ Τράπεζα εἰς κυκλοφορίαν ἐντὸς δεκαπέντε ἡμερῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος Νόμου θέλουν φέρει ἰδιαιτέραν σφραγίδα πρὸς ἀπόδειξιν, ὅτι εἰσὶν ἐλεύθερα τοῦ διὰ τοῦ ἀπὸ 4 Ἀπριλίου Νόμου ἐπιβαλλομένου τόκου.

Μετὰ δὲ τὸ διάστημα τῆς ἀναστολῆς τῆς ἐξαργυρώσεως, ἡ Τράπεζα θέλει συμμορφωθῆ ὡς πρὸς τὴν ποσότητα τῶν εἰς κυκλοφορίαν γραμματίων της μὲ τὸν καταστατικὸν περὶ αὐτῆς Νόμον (ὃ ἐστὶ ὑπάρχοντος ἀναλόγου μεταλλικοῦ).

Ἄρθρ. 5. Ἂν ἡ Τράπεζα πρὸ τῆς λήξεως τῆς ἐν τῷ ἄρθρῳ 1 ὁριζομένης προθεσμίας ἐπαναλάβῃ τὴν ἑτοίμην ἐξαργύρωσιν τῶν τραπεζικῶν γραμματίων, αἱ διὰ τοῦ παρόντος Νόμου καὶ τῶν μενουσῶν ἐν ἰσχύϊ διατάξεων τοῦ ἀπὸ 4 Ἀπριλίου Νόμου ἐπιβαλλόμεναι εἰς αὐτὴν ὑποχρεώσεις παύουν αὐτοδικαίως τὴν δεκάτην πέμπτην ἡμέραν, ἀφ' ἧς δημοσιεύσει τὴν περὶ τούτου ἀπόφασίν της διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἄρθρ. 6. Αἱ διατάξεις τῶν ἀπὸ 19 Ἀπριλίου 1841 περὶ τροποποιήσεως τοῦ περὶ συστάσεως τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης Νόμου, καὶ ἀπὸ 4 Ἀπριλίου περὶ ἐξαργυρώσεως τῶν τραπε-

ζικῶν γραμματίων, Νόμων, ὅσαι ἀντὶ θαλόν εἰς τὸν παρόντα Νόμον, ἀκυροῦνται.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 9 Αὐγούστου 1848.

Ο Θ Ω Ν.

Ὁ Ὑπουργὸς Μ. ΡΟΥΦΟΣ.

Ὁ Κύριος Ὑπουργὸς ἐπρόσθεσεν, ὅτι εἶναι μεγίστη ἀνάγκη νὰ συζητηθῇ, καὶ ἐπιψηφισθῇ σήμερον τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον, διότι, γενομένων διαμαρτυρήσεων κατὰ πολλῶν ληξιπροθέσμων συναλλαγματικῶν, ἐπαπειλεῖται κίνδυνος εἰς τοὺς ἐμπόρους διὰ τὴν μὴ ἐξόφλησιν τούτων· εἶναι μὲν ἀληθὲς, εἶπεν εἰς τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, ὅτι δὲν ἔπρεπε νὰ διακόψωμεν τὴν συζήτησιν τοῦ προϋπολογισμοῦ, ἀλλ' ἐπειδὴ ἡ διὰ τοῦ καθυποβληθέντος ἤδη Νομοσχεδίου προτεινομένη ἀναβολὴ τῆς ἐξαργυρώσεως τῶν Τραπεζικῶν Γραμματίων ἀφορᾷ τὴν Τράπεζαν, καὶ πολὺ μᾶλλον τοὺς ἐμπόρους, οἵτινες θέλουν ἐκβιασθῇ εἰς τὴν ἀπότισιν τῶν πρὸς αὐτὴν ὀφειλομένων, διότι καὶ αὐτὴ ὑποχρεοῦται, δυνάμει τοῦ Νόμου τῆς 4 Ἀπριλίου ε. ε. νὰ ἐξαργυρώσῃ τὰ Γραμμάτιά της, λήγούσης ἤδη τῆς δοθείσης προθεσμίας, διὰ ταῦτα εἶναι ἐπάναγκες νὰ προβῇ ἡ Γερουσία σήμερον εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ περὶ οὗ ὁ λόγος Νομοσχεδίου.

Εἰπόντος δέ τινος, ὅτι πρέπει νὰ τηρηθῶσιν αἱ διατάξεις τοῦ Κανονισμοῦ, ἐπειδὴ τὸ πρᾶγμα εἶναι σπουδαῖον, ἐπήνεγκεν ἄλλος, ὅτι, διὰ νὰ τηρηθῇ ὁ Κανονισμὸς, δυνάμεθα νὰ συνεδριάσωμεν αὔριον ἐκτάκτως, ἂν καὶ ἦναι Κυριακὴ, καὶ νὰ ἐπιψηφίσωμεν τὸ Νομοσχέδιον τοῦτο.

Ἡ Γερουσία ἐπομένως ἀπεφάσισε νὰ συνέλθῃ αὔριον κατὰ τὴν συνήθη ὥραν τῶν Συνεδριάσεων, καὶ συζητήσῃ τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον.

Ἀπαγγείλαντος ὕστερον τοῦ Κ. Προέδρου, ὅτι ἀντικείμενον τῆς ἡμερησίας διατάξεως εἶναι ἡ συζήτησις τῶν ἐξόδων τοῦ ἐ. ἔ., εἰς τῶν Κ.Κ. Γραμματέων ἀνέγνω τὸ Κεφάλαιον Α. « Χρέος Δημόσιον », τὰ ἀπαρτίζοντα αὐτὸ ἄρθρα 1 — 5, καὶ τὰς ἐπ' αὐτῶν παρατηρήσεις τῆς Ἐπιτροπῆς· μηδεμιᾶς δὲ γενομένης ἐνστάσεως, ἡ Γραμματέων παρεδέχθη καὶ τὰ 5 ἄρθρα τοῦ Κεφαλαίου τούτου, ὡς ἔχουσιν. Ἐπίσης παρεδέχθη καὶ τὸ Β'. Κεφάλαιον « Χρέος Ἐσωτερικὸν », ὡς ἔχει.

Προβάσης ἔπειτα τῆς Γερουσίας ἐπὶ τοῦ Κεφαλαίου Γ'. « Συντάξεις », καὶ ἀναγνωσθέντων τῶν ἄρθρων 1, 2, 3, αὐτοῦ,

καθὼς καὶ τῆς γνωμοδοτήσεως τῆς Ἐπιτροπῆς περὶ ἀφαιρέσεως τοῦ ποσοῦ τῆς συντάξεως, τῆς πρὸς τὴν Εἰρήνην Βαλτινοῦ δεδομένης, ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν εἶπεν, ὅτι ἡ σύνταξις αὕτη ἐδόθη εἰς τὴν χήραν Βαλτινοῦ πρὸ τοῦ Συντάγματος διὰ Β. Διατάγματος, διότι ὁ σύζυγος αὐτῆς, ἀρχηγὸς ὢν ἐπὶ τῆς ἐπαναστάσεως, Νομάρχης δὲ καὶ Σύμβουλος τῆς Ἐπικρατείας ἐπὶ τῆς Βασιλείας, ἀπέθανε κατάχρεως, ἀφεὶς τὰ τέκνα καὶ τὴν σύζυγόν του εἰς τὴν διάκρισιν τῶν δανειστῶν του· εἶναι διὰ ταῦτα λυπηρὸν ν' ἀρνηθῶμεν τὴν μικρὰν ταύτην σύνταξιν ἀπὸ τὴν χήραν καὶ ὀρφανὰ τοῦ Γ. Βαλτινοῦ, καθ' ὅσον μάλιστα καὶ τὸ πλεῖστον μέρος τοῦ ἔτους παρῆλθεν.

Οὐδεὶς προέθετο, ἀντέλεξεν ἄλλος, νὰ διαφιλονεικήσῃ τὰ δικαιώματα τῆς λαμβανούσης τὴν σύνταξιν ταύτην· καὶ ἡ Ἐπιτροπὴ, προτείνουσα τὴν μὴ παραδοχὴν αὐτῆς, δὲν γνωμοδοτεῖ νὰ μὴ δοθῇ σύνταξις εἰς τὴν χήραν καὶ ὀρφανὰ τοῦ Γ'. Βαλτινοῦ, ἀλλ' ἀπαιτεῖ νὰ προηγηθῇ Νόμος, καθὼς ἀπαιτεῖ τὸ Σύνταγμα· δυνάμεθα λοιπὸν καὶ ἐπὶ τοῦ προκειμένου νὰ πράξωμεν, ὅ,τι περὶ τῆς δοθείσης συντάξεως εἴς τε τὴν χήραν τοῦ μακαρίτου Π. Μαυρομιχάλη, καὶ εἰς τὸν Κ. Λευκίαν, περὶ τῆς συντάξεως τῶν ὁποίων ἐπροκάλεσε Νόμον τὸ Ὑπουργεῖον, χορηγοῦντα τὴν σύνταξιν ἀπὸ τῆς παρελθούσης ἐποχῆς· εἶμαι δὲ βέβαιος, ὅτι τὸ παρουσιασθησόμενον περὶ τῆς προκειμένης συντάξεως Νομοσχέδιον ἡ Γερουσία θέλει παραδεχθῆ παμψηφεί.

Προτιμώτερον εἶναι, ἐπήνεγκεν ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν, νὰ σεβασθῶμεν ἤδη τὰ δικαιώματα τῆς περὶ ἧς ὁ λόγος χήρας Βαλτινοῦ, παραδεχόμενοι τὴν μικρὰν ταύτην σύνταξιν, παρὰ νὰ εἰσάγωμεν τὴν λίαν ἐπιβλαβῆ ἀρχὴν τῆς ὀπισθενεργείας τῶν Νόμων. Ἐπειδὴ δὲ ἡ προκειμένη σύνταξις οὔτε καὶ κατὰ τὰ παρελθόντα ἔτη ἠμφισβητήθη ἀπὸ τὰ Βουλευτικὰ Σώματα, πρέπει καὶ τώρα νὰ γίνῃ δεκτή. Καὶ εἰς τὸ μετὰ ταῦτα θέλει προκαλεσθῆ ὁ ἀπαιτούμενος νόμος.

Ἀπαντήσαντος τοῦ προλαλήσαντος, ὅτι δὲν πρόκειται ἤδη περὶ τῆς ὀπισθενεργοῦ τῶν Νόμων ἀρχῆς, ἀλλὰ περὶ εἰδικῆς συντάξεως τῆς χήρας Βαλτινοῦ, καὶ περὶ τούτου πρέπει νὰ γίνῃ ψηφοφορία, αἱ συντάξεις, εἶπεν ἄλλος, ἔλαβον τὴν ἀρχήν των ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τῆς ἀντιβασιλείας. Ἀλλ' εἰς τὴν διανομὴν αὐτῶν δὲν ἐφυλάχθη καμμία δικαιοσύνη ἐξ ἀρχῆς, διότι ἔγιναν συνταξιοῦχοι πολλοὶ, μὴ ἔχοντες κανὲν δικαίωμα, διατελοῦντες μέχρι τῆς σήμερον· ἄλλοι δὲ, ἔχοντες ἀναντίρρητα δικαιώματα, παρηγκωνίσθησαν. Μετὰ τὸ Σύνταγμα πολλοὶ ἀνεφέρθησαν εἰς

τὰ Νομοθετικὰ Σώματα, ἐκθέτοντες τὰ παράπονά των· τὰς ἀναφορὰς ταύτας ἐσύστησαν εἰς τὰ ἁρμόδια Ὑπουργεῖα, ἀλλ' οὐδεμία φροντὶς ἔγινε μέχρι τοῦδε. μ' ὅλον ὅτι ἐλέχθησαν πολλὰ περὶ τῶν γενομένων καταχρήσεων ὑπουργοῦντος τοῦ Κ. Κωλέττου, ὅστις ὑπεσχέθη νὰ συστήσῃ Ἐπιτροπὴν πρὸς ἐξέλεγξιν τῶν καταχρήσεων τούτων, καὶ ἱκανοποίησιν τῶν ἐχόντων δικαιώματα εἰς συντάξεις. Τούτου ἕνεκα ἐπικαλοῦμαι καὶ ἤδη τὴν προσοχὴν τῶν ΚΚ. Ὑπουργῶν ἐπὶ τοῦ σπουδαίου τούτου ἀντικειμένου, διὰ νὰ τακτοποιηθῇ τέλος πάντων τὸ περὶ συντάξεων, ἐξαλειφθέντων ἀπὸ τοὺς καταλόγους τῶν συνταξιούχων, τῶν μὴ ἐχόντων κανὲν δικαίωμα, καὶ ἐγγραφομένων τῶν ἀξίων τῆς ἀμοιβῆς ταύτης. Καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ τὴν προκειμένην τῆς χήρας Βαλτινοῦ σύνταξιν, ἡ Γερουσία πρέπει νὰ τὴν παραδεχθῇ, διότι μάλιστα ἐγγίζει καὶ ἡ λῆξις τοῦ ἔτους.

Παραδεχόμενος τὰς παρατηρήσεις τοῦ προαγορεύσαντος, εἶπεν ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς, ὡς ὀρθὰς, διαβεβαιῶ τὴν Γερουσίαν, ὅτι τὸ Ὑπουργεῖον ἔλαβεν ὑπὸ ἐμβριθῆ σκέψιν τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος ἀντικείμενον, καὶ καταγίνεται νὰ συντάξῃ γενικὸν Νομοσχέδιον περὶ τῶν ἐχόντων δικαίωμα εἰς τὰς συντάξεις. Τὸ πρᾶγμα ὅμως εἶναι σπουδαῖον, καὶ χρήζει καὶ πολλοῦ χρόνου, καὶ πολλῆς ἐργασίας. Περὶ δὲ τῆς συντάξεως τῆς χήρας Βαλτινοῦ δὲν πρέπει νὰ γίνῃ ψηφοφορία, διότι οὐ μόνον λυπηρὸν, ἀλλὰ καὶ σκληρὸν θέλει φανῇ νὰ ἀφήσωμεν τὴν τύχην αὐτῆς εἰς τὴν ἄδηλον ἔκβασιν τῆς ψηφοφορίας.

Ἀντιτάξαντος ἄλλου, ὅτι δὲν πρέπει ν' ἀφορῶμεν εἰς πρόσωπα, ὅταν πρόκηται περὶ παραβάσεως τοῦ Συντάγματος, ἐπέφερεν ὁ αὐτὸς Ὑπουργὸς, ὅτι τὸ Σύνταγμα δὲν παραβιάζεται, διότι ἡ προκειμένη σύνταξις ἔλαβε τὴν ἀρχήν της πρὸ τούτου. Ἐκτὸς δὲ τούτου ἡ σύνταξις αὕτη ἐπληρώθη διὰ τοὺς παρελθόντας μῆνας· καὶ ἡ λαβοῦσα θέλει ἐκβιασθῇ διὰ τῶν καταναγκαστικῶν μέσων ν' ἀποδώσῃ, ὅσα ἔλαβεν. Ἐπιθυμῶ νὰ μάθω, εἶπεν ἄλλος, διατὶ τὸ περὶ τῆς προκειμένης συντάξεως πρὸ τῆς 3 Σεπτεμβρίου ἐκδοθὲν Διάταγμα θεωρεῖ ἡ Ἐπιτροπὴ, ὡς μὴ ἰσχύον, ἐν ᾧ ἄλλα, τῆς αὐτῆς φύσεως, κατὰ τὴν αὐτὴν ἐποχὴν ἐκδοθέντα, ἰσχύουσι· μήπως τοῦτο ὁρίζει τὴν διάρκειαν τῆς χορηγουμένης συντάξεως; διότι, ἐὰν τὸ Διάταγμα ἦναι διαρκὲς, πρέπει νὰ ἰσχύῃ. Παρατηρῶ δὲ μόνον εἰς τὸν Κ. Ὑπουργὸν, ὅτι, προκειμένου περὶ προσωπικῶν ζητημάτων, δὲν πρέπει ν' ἀναφέρῃ πρὸς ὑποστήριξιν τῆς γνώμης του, ὅτι εἶναι σκληρὸν κτλ. ὅτι θέλει φυλακισθῇ ὁ συνταξιοῦχος κτλ. διότι

οὕτως ἀναγκάζονται οἱ Γερουσιασταὶ πολλάκις νὰ ψηφίζωσι παρὰ τὴν συνείδησίν των.

Εἶπόντος τοῦ αὐτοῦ Ὑπουργοῦ, ὅτι τὸ περὶ τῆς προκειμένης Διάταγμα κατ' ἔτος ἀνανεοῦτο, καὶ ὅτι εἰς ὅλους τοὺς παρελπροϋπολογισμοὺς περιείχετο ἡ σύνταξις αὕτη, ἂν μὲν παραδεχθῶμεν, ἐπήνεγκεν ἄλλος, τὴν γνώμην τῶν ἐναντιουμένων εἰς τὴν παραδοχὴν τῆς προκειμένης συντάξεως, πρὸ τῆς ἐκδόσεως Νόμου, εἰς ὃν θέλουν νὰ δώσουν ἀναδρομικὴν δύναμιν, τότε παραβαίνομεν τὰς ἀρχὰς τοῦ φυσικοῦ δικαίου, καθ' ἃς οἱ Νόμοι δὲν ἔχουν ποτὲ τοιαύτην δύναμιν. Ἂν δὲ παραδεχθῶμεν τὴν ἐναντίαν γνώμην, γεννᾶται ἀμφιβολία, μήπως ἄνευ Νόμου χορηγοῦμεν σύνταξιν· ἀλλ' ἡ ἀμφιβολία αὕτη διαλύεται ἐκ τῆς κατ' ἔτος ἀνανεώσεως τοῦ τὴν σύνταξιν ταύτην χορηγοῦντος Διατάγματος· καὶ διότι, κατὰ τέσσαρας Συνόδους ψηφισθεῖσα παρὰ τῶν Νομοθετικῶν Σωμάτων, δὲν ἐθεωρήθη παρ' αὐτῶν ὡς παράνομος· καὶ ἂν σήμερον δὲν τὴν παραδεχθῶμεν, θέλομεν δείξει, ὅτι παρανόμως ἐψηφίσαμεν αὐτὴν καὶ κατὰ τὰ παρελθόντα ἔτη· καὶ ἡ μία λοιπὸν καὶ ἡ ἄλλη γνώμη ἔχει τὸν κίνδυνον παρανομίας. Ἀλλ' ἐπειδὴ ὁ τῆς πρώτης εἶναι πολὺ μεγαλήτερος, διὰ τοῦτο πρέπει νὰ δεχθῶμεν τὴν δευτέραν, καὶ νὰ ζητήσωμεν ἀπὸ τοὺς ΚΚ. Ὑπουργοὺς νὰ προκαλέσωσιν εἰς τὸ μετὰ ταῦτα τὸν ἀπαιτούμενον Νόμον.

Δὲν εἶναι ἀληθὲς, ἀντέταξεν ἄλλος, ὅτι ἡ Γερουσία, μὴ παραδεχομένη τὴν προκειμένην σύνταξιν, δεικνύει ἑαυτὴν παρανομοῦσαν, ἀφοῦ πρότερον τὴν ἐδέχετο· διότι, καθυποβαλλομένου τοῦ προϋπολογισμοῦ περὶ τὸ τέλος ἑκάστης Συνόδου, δὲν εἶχε τὸν προσήκοντα καιρὸν διὰ νὰ σκεφθῇ ἐπὶ ὅλων τῶν κονδυλίων αὐτοῦ. Τὸ δὲ πρὸ τῆς συντάξεως ταύτης Διάταγμα δὲν εἶναι ἐκ τῶν ἐχόντων ἰσχὺν Νόμων, ὡς ἀνανεούμενον κατ' ἔτος· καὶ διὰ τοῦτο μετὰ τὸ Σύνταγμα ἀπαιτεῖται Νόμος εἰδικὸς περὶ ταύτης. Ἂν δὲ παραδεχώμεθα κατὰ καιρὸν τὰς παραβιάσεις τοῦ Συντάγματος, καὶ τὴν μὴ διόρθωσιν τῶν κακῶς ἐχόντων, τότε θέλομεν στρέφεσθαι πάντοτε εἰς τὸν αὐτὸν πλημμελῆ κύκλον.

Εἰπόντος τινος τῶν προαγορευσάντων, ὅτι τὸ Διάταγμα τοῦτο, σκοπὸν ἔχον νὰ χορηγήσῃ τὴν σύνταξιν ταύτην μέχρι τῆς ἐνηλικιότητος τῶν τέκνων τοῦ Γ. Βαλτινοῦ, καὶ τῆς βελτιώσεως τῆς καταστάσεως τῆς οἰκογενείας του, δὲν ἦτο διαρκὲς, ἐπέφερεν ἄλλος, σκοπὸν εἶχον νὰ ὁμιλήσω γενικῶς περὶ τῶν συντάξεων· ἀλλ' ἐπειδὴ ἄλλος πρὸ ἐμοῦ ὡμίλησε, προσθέτω μόνον ὅτι ἅπασαι αἱ συντάξεις ἐδόθησαν διὰ διαταγ-

μάτων, καθὼς καὶ ἡ προκειμένη· τοῦ διαληφθέντος ὅμως Διατάγματος ὁ σκοπὸς δὲν εἶναι ὁ ὑπὸ τοῦ προλαλήσαντος ἀναφερθεὶς, ἀλλ' ἄλλος τις, καὶ ἴσως διὰ ν' αὐξηνθῇ ἡ σύνταξις, ἀναλόγως μὲ τὰς ἀνάγκας τῆς ὀρφανῆς οἰκογενείας. Νόμος δὲ ἀπαιτεῖται κατὰ τὸ Σύνταγμα, ὅταν πρόκειται περὶ νέας συντάξεως, ἀλλ' ἡ προκειμένη προϋπῆρχε τοῦ Συντάματος.

Ἐπρόσθεσεν ἄλλος, ὅτι οἱ ΚΚ. Ὑπουργοὶ ὀφείλουν κατὰ τὴν σύνταξιν τοῦ περὶ συντάξεων Νομοσχεδίου νὰ λάβωσιν ὑπ' ὄψιν καὶ ὅλας τὰς παρὰ τῶν Βουλῶν εἰς τὰ διάφορα Ὑπουργεῖα διευθυνθείσας περὶ συντάξεων ἀναφορὰς, καὶ τὰς ἐπ' αὐτῶν συστάσεις τῶν Νομοθετικῶν Σωμάτων. Εἰπόντος δ' ἄλλου, ὅτι ἡ προκειμένη σύνταξις πρέπει νὰ γίνῃ δεκτὴ, διότι ἡ συνταξιοῦχος χαίρει κεκτημένον δικαίωμα, ἀλλ' ὑπὸ τὸν ὅρον τοῦ νὰ γίνῃ εἰδικὸς περὶ ταύτης μόνον Νόμος, δὲν παραδέχομαι, εἶπεν εἷς τῶν προαγορευσάντων, ὅτι δὲν εἶναι παραβίασις τοῦ Συντάγματος νὰ τίθηται εἰς τὸν προϋπολογισμὸν σύνταξις, χορηγηθεῖσα διὰ Διατάγματος, κατ' ἔτος ἀνανεουμένου, χωρὶς νὰ ὑπάρξῃ Νόμος.

Ἐπομένως ἡ Γερουσία παρεδέχθη τὴν εἰς τὴν χήραν Εἰρήνην Βαλτινοῦ διδομένην σύνταξιν, καθὼς καὶ τὰ ἄρθρα 1, 2, 3, τοῦ Κεφαλαίου Γ'., ὅπως ἔχουσιν.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ἄρθρου 4, « Χορηγήματα εἰς λογαριασμὸν χρέους » καὶ τῆς ὑπ' αὐτοῦ ἐκθέσεως τῆς Ἐπιτροπῆς, ἓν μέλος τῆς μειονοψηφίας τῆς Ἐπιτροπῆς εἶπεν, ὅτι ἡ πλειονοψηφία, συγχύσασα τὰς συντάξεις μὲ τὰ χορηγήματα, ἀποφαίνεται, ὅτι, καθὼς δι' ἐκείνας, οὕτω καὶ διὰ ταῦτα προαπαιτεῖται Νόμος· ἐπειδὴ ὅμως τὰ χορηγήματα δὲν εἶναι συντάξεις, ἀλλὰ προκαταβολὴ, οὕτως εἰπεῖν, διδομένη διὰ λογαριασμὸν Ἐθνικοῦ χρέους πρὸς ἀνθρώπους, καταναλώσαντας τὴν ἰδίαν των περιουσίαν εἰς τὸν ὑπὲρ τῆς ἀνεξαρτησίας ἀγῶνα, οὐ μόνον πρέπει νὰ γίνωνται δεκτὰ, ἀλλὰ καὶ εἰς τοὺς κληρονόμους τῶν ἐχόντων δικαίωμα νὰ λαμβάνωσιν ἀπὸ τὸ Ἔθνος δύνανται νὰ μεταβιβασθῶσι, μέχρι τῆς ἐξοφλήσεως τῶν, ὅσων δικαιοῦνται νὰ λαμβάνουν· παραδεχόμενος δὲ τὴν ἐξάκολούθησιν τῶν εἰρημένων χορηγημάτων, παρατηρῶ, ὅτι οἱ ΚΚ. Ὑπουργοὶ ὀφείλουν νὰ ἐξετάσουν ἂν οἱ μέχρι τοῦδε λαμβάνοντες δικαιοῦνται νὰ λαμβάνωσι καὶ τοῦ λοιποῦ, ἢ ἂν ἐξωφλήθησαν, ἢ μὴ, αἱ ἀπαιτήσεις των.

Δὲν ἀμφισβητῶ, ἂν ἔχωσιν, ἢ μὴ, δικαίωμα νὰ λαμβάνωσι τὰ διαληφθέντα χορηγήματα οἱ μέχρι τοῦδε λαμβάνοντες αὐτὰ, ἀντέλεξεν ἓν μέλος τῆς πλειονοψηφίας τῆς Ἐπιτροπῆς,

λέγω δὲ μόνον, ὅτι, ἐπειδὴ ταῦτα παραχωροῦνται διὰ Διαταγμάτων, κατ' ἔτος ἀνανεουμένων, πρέπει νὰ γίνῃ Νόμος, διότι ἄλλως παραβαίνομεν τὸ Σύνταγμα.

Οὐδεμία τοῦ Συντάγματος παράβασις ὑπάρχει, ἐπήνεγκεν ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν, εἰς τὴν ἀπόδοσιν μικροτάτης ποσότητος χρέους εἰς τοὺς ἐν καιρῷ ἀνάγκης δαπανήσαντας τὴν ἰδίαν περιουσίαν, ἀλλὰ μᾶλλον διατηρεῖται δικαιοσύνη ὑπὲρ αὐτῶν· τούτου ἕνεκα ἡ χορήγησις αὕτη εἶναι ἀνεπίδεκτος συζητήσεως.

Ἐν τῷ προϋπολογισμῷ, ἀντέταξεν ἄλλος, ἐπιγράφονται «χορηγήματα» ἀλλ' ἡ λέξις δὲν σημαίνει ἐπιστροφὴν δανείου, ἀλλὰ σύνταξιν, ἢ ἀμοιβήν· ἑπομένως εἶχε δίκαιον ἡ πλειονοψηφία τῆς Ἐπιτροπῆς νὰ μὴ παραδεχθῇ ταῦτα, ἄνευ προϋπάρχοντος Νόμου· ἐν τούτοις καὶ τὴν πρώτην σημασίαν ἂν δεχθῶμεν, πάλιν φρονῶ, ὅτι ἄνευ Νόμου δὲν δύνανται νὰ δοθῶσι τοιαῦτα χορηγήματα διὰ χρήματα, ἐπὶ τοῦ ἀγῶνος ἐξοδευθέντα, ἂν καὶ κατ' οὐσίαν ἦναι δίκαιον νὰ ἀποδοθῶσιν. Ὅτε κατὰ τὸ 1835 καθυπεβλήθη εἰς τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας Νομοσχέδιον πρὸς ἀπόδοσιν τῶν δανείων τῶν ὑπὲρ τῆς Πατρίδος δοθέντων, ὁ νῦν Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν ἐναντιώθη· πῶς λοιπὸν σήμερον δυνάμεθα ν' ἀφήσωμεν ἐλευθέραν τὴν Κυβέρνησιν τοῦ νὰ χορηγῇ τοιαῦτα χορηγήματα αὐτογνωμόνως, εἰς οὕς τινας θέλει; μήπως οἱ σήμερον λαμβάνοντες ἐδαπάνησαν μόνον ὑπὲρ τῆς Πατρίδος, καὶ δὲν εἶναι τόσοι ἄλλοι, οἵτινες, δαπανήσαντες ἐπίσης τὴν περιουσίαν των, λιμώττουσι; Τούτου ἕνεκα προαπαιτεῖται Νόμος, διὰ νὰ περισταλῇ ἡ αὐθαιρεσία τῶν Ὑπουργῶν τοῦ νὰ χορηγῶσιν, εἰς ὅντινα θέλουν, τοιαῦτα χορηγήματα, καὶ τοιοῦτον εἶναι καὶ τὸ πνεῦμα τοῦ Συντάγματος, καθ' ὃ οὐδεμία ἀμοιβὴ ἢ σύνταξις δίδεται ἄνευ Νόμου· Ταῦτα δὲ λέγων, ὁμιλῶ περὶ τῆς ἀρχῆς, χωρὶς νὰ ἔχω σκοπὸν νὰ προσβάλλω τινά.

Παραλείπων ν' ἀπαντήσω διὰ μακρῶν εἰς τὸν προαγορεύσαντα, ἐπήνεγκεν ὁ Κύρος Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν, λέγω μόνον, ὅτι ἡ ἀληθὴς σημασία τῆς λέξεως «χορηγήματα» ὀρθῶς ὁρίζεται ὑπὸ τῆς μειονοψηφίας τῆς Ἐπιτροπῆς, ὅπως τὴν ἐννοεῖ καὶ τὸ Ὑπουργεῖον. Ὁ προαγορεύσας, εἶπεν, ὅτι εἰς τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας ἠναντιώθην ἄλλοτε, ὅτε ἐπρόκειτο λόγος περὶ ἀποδόσεως Ἐθνικῶν χρεῶν, ἀλλ' ἐλησμόνησε φαίνεται, ὅτι τότε ἦτον λόγος περὶ ἐξωτερικῶν χρεῶν, καὶ ὄχι περὶ τῶν ὀφειλομένων εἰς τοὺς συνεισενεγκόντας τὴν ἰδίαν περιουσίαν, ἐν

καιρῷ τοῦ ἀγῶνος· ἡ περίστασις λοιπὸν ἐκείνη, ἀπὸ ἡμέτερη διάφορος τῆς παρούσης· ὁ δὲ Νόμος, τὸν ὁποῖον ὑπαινίττεται, δὲν πρέπει βεβαίως νὰ γίνῃ περὶ τῶν περιστάσεων ἐκείνων μόνον προσώπων, ἀλλὰ καὶ περὶ ἄλλων πολλῶν, καὶ διὰ τοῦτο χρήζει μεγάλης σκέψεως καὶ προσοχῆς.

Ἐνῷ ὁ Κ. Ὑπουργὸς, ἀντέλεξεν ὁ προαγορεύσας τὴν ἔναρξιν τῆς συζητήσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ, εἶπεν, ὅτι παρεδέχθη τοῦτον, ὅπως ἦλθε, διὰ νὰ μὴν ἐπέλθῃ βραδύτης, καὶ ἔγρηζε πολλῶν τροπολογιῶν, καὶ ἐνῷ πολλάκις προτερον τὸν ἐπολέμησε, καὶ τώρα ἤθελε τὸν πολεμήσει, ἂν δὲν ἦτον Ὑπουργὸς, ἀπ' ἐναντίας τώρα προσπάθει παντοίοις τρόποις νὰ δικαιολογήσῃ ἅπαντα τὰ ἐν αὐτῷ κονδύλια· τοῦτο ἔχει καὶ θαυμάσω διὰ τὴν μεταβολήν του· πρόκειται, εἶπε, περὶ ἀποζημιώσεως τῶν συνεισενεγκόντων τὴν ἰδίαν περιουσίαν ὑπὲρ Πατρίδος· ἀλλὰ διὰ τί δὲν ἀναφέρεται ἐκφανῶς; Καὶ διὰ τί δὲν συμπεριλαμβάνονται καὶ ὀνόματα ἄλλων ἐχόντων τὸ αὐτὸ δικαίωμα; Ἐντεῦθεν φαίνεται, ὅτι τὰ χορηγήματα ταῦτα εἶναι ἀληθεῖς συντάξεις.

Τὸ καθυποβληθὲν εἰς τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας Νομοσχέδιον δὲν περιεῖχε μόνον τὴν ἀποτίμησιν τῶν ἐξωτερικῶν χρεῶν, ἀλλὰ καὶ τὴν τῶν ἐσωτερικῶν, καὶ εἰσήχθη κατὰ γνωμοδότησιν ἐπιτροπῆς τινος ἐπὶ τούτῳ εἰς τὰς Νήσους σταλείσης, ἵνα ἀποδοθῇ ἀποζημίωσίς τις εἰς τοὺς κατακαλωθέντας τὴν περιουσίαν των ναυτικούς· ἐὰν τὸ Νομοσχέδιον ἐκεῖνο ἐγίνετο δεκτὸν, πολλαὶ μέχρι τοῦδε οἰκογένειαι ἤθελον ἔχει τὰ πρὸς τοῦ ζῆν· τούτου ἕνεκα εἶναι ἄφευκτος ἡ ὑπαρξις τοιούτου Νομοσχεδίου· ἀλλ' ἐνόσῳ ἀφ' ἑνὸς μὲν ἀναγνωρίζομεν τὴν ἀνάγκην τῆς ὑπάρξεως αὐτοῦ, ἀφ' ἑτέρου δὲ παρακαθεζόμεθα τοιαῦτα κονδύλια εἰς τὸν προϋπολογισμὸν περὶ χορηγημάτων, καὶ ὁ Νόμος οὗτος θέλει λάβει βεβαίως καὶ τὴν τύχην τοῦ περὶ συντάξεων Νόμου, περὶ τοῦ ὁποίου ἐπὶ τετραετίαν ὅλην ἔγινε πολὺς εἰς τὰς Βουλὰς λόγος· καὶ ἐν τούτοις οἱ Κ. Ὑπουργοὶ διαφοροῦσι· πρέπει διὰ τοῦτο ν' ἀποβρίψωμεν τὰ προκείμενα χορηγήματα, ἵνα, διὰ τοῦ μέσου τούτου παρακινηθέντες οἱ Ὑπουργοὶ, καθυποβάλλωσι τὸν ἀπαιτούμενον Νόμον· διότι τοιουτοτρόπως θέλομεν βαδίσει τὴν τακτικὴν, καὶ Συντάγματικὴν ὁδόν.

Ἐὰν ἐτελείωνεν ἡ συζήτησις ἐπὶ ὅλων ἐν γένει τῶν παθσυνόντων ἐξόδων, ἀπήντησεν ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς, χωρὶς νὰ ἐπιφέρω τὰς ἀναγκαίας παρατηρήσεις μου, καὶ τὰς ἀποαιτουμένας διορθώσεις· ἀλλὰ παρεδέχθην ὅλα, ὡς καλῶς ἐχόντα,

τότε ἠδύνατο ὁ προαγορεύσας νὰ εἴπῃ, ὅτι μετεβλήθην ἤδη ὡς Ὑπουργὸς, ἐν ᾧ ὡς Γερουσιαστὴς ἐφρόνουν ἄλλοτε τὰ ἐναντία. Ἐκτὸς ὅμως τούτου, ἐπὶ ὅλων ἐν γένει τῶν προϋπολογισμῶν τῶν παρελθόντων ἐτῶν ἤμην μέλος τῶν Ἐπιτροπῶν καὶ συντάκτης τῶν διαφόρων ἐκθέσεων ἐπί τε τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων τοῦ Κράτους, καὶ οὐδέποτε οὔτε διὰ τῶν ἐκθέσεών μου, οὔτε καὶ προφορικῶς ἐνώπιον τῆς Γερουσίας ἀντέστην εἰς τὴν παραδοχὴν τῶν χορηγημάτων τούτων, ἀλλὰ πάντοτε τὰ παρεδέχθην, ὡς καλῶς ἔχοντα. Ὥστε ἡ μεταβολὴ, τὴν ὁποίαν μοὶ ἀποδίδει ὁ προαγορεύσας, δὲν ἀνήκει εἰς ἐμέ· διότι ἐγὼ πάντοτε συνεπὴς, εἰς ὅσα εἶπα, καὶ ἔγραψα, τὰ παρεδέχθην, ἀλλ' εἰς ἐκείνους, οἵτινες τὰ προσβάλλουσιν ἤδη ὡς παράνομα, ἐν ᾧ ἄλλοτε τὰ παρεδέχοντο, ὡς καλῶς ἔχοντα.

Ἐὰν οἱ Ὑπουργοὶ, ἀντέταξεν ὁ προαγορεύσας, προτίθενται νὰ ὑπερασπισθῶσι ποσὰ τινὰ ἐξόδων παράνομα, ἐπὶ τῷ σκοπῷ νὰ μὴ καθυποβληθῇ ἐκ νέου εἰς τὴν Βουλὴν ὁ τροποποιηθησόμενος προϋπολογισμὸς, ἠδύναντο νὰ πράξωσι μὲν αὐτὸ πλαγίως πως, οὐχὶ δὲ καὶ νὰ καταστρέψωσιν ἀρχὰς ἀναλλοιώτους, τὰς ὁποίας ἐπὶ τετραετίαν ὅλην μεθ' ἡμῶν ἐπρέσβευσαν.

Οὐδεμίαν δύναται νὰ ἔχῃ εὐθύνην ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς, παρετήρησεν ὁ Εἰσηγητὴς, διὰ τὴν γνώμην τῆς μειοψηφίας τῆς Ἐπιτροπῆς, τὴν ὁποίαν ὁ προαγορεύσας ἀπέδωκεν εἰς αὐτόν. Ἡ λέξις « χορηγήματα » ὑπάρχουσα συνήθως καὶ παραδεδεγμένη εἰς τοὺς Νόμους, δὲν ἐννοεῖ τὰς διδομένας συντάξεις, ἀλλὰ τὰ ἀπονεμόμενα διὰ λογαριασμὸν ἐθνικοῦ χρέους πρὸς ἀνθρώπους, καταναλώσαντας τὴν ἰδίαν των περιουσίαν εἰς τὸν ὑπὲρ ἀνεξαρτησίας ἀγῶνα· ἐκτὸς δὲ τούτου αἱ λέξεις ἀκολουθοῦν τὰ πράγματα, καὶ οὐχὶ ταῦτα τὰς λέξεις. Ὅλαι αἱ κατὰ καιροὺς Συνελεύσεις, ἀναγνωρίσασαι ὡς ἱερὰ τὰ πρὸς τοὺς ναυτικοὺς χρέη, ἐκύρωσαν αὐτὰ διὰ τῶν πρώτων ψηφισμάτων· καὶ ἀπέναντι τοιούτων χρεῶν δίδονται σήμερον μικρὰ χορηγήματα εἰς ἀνθρώπους, οἵτινες κατέβαλον μεγάλας χρηματικὰς ποσότητας εἰς ἀπελευθέρωσιν τῆς Πατρίδος. Ἂς ἐνθυμηθῶμεν, Κύριοι, ὅτι πρό τινων ἐτῶν εἷς γόνος τῆς οἰκογενίας τῶν Τσαμαδῶν ἐγένετο θῦμα τῆς ἐσχάτης πενίας καὶ ἀμηχανίας. Ἂς ἀναπολήσωμεν τὰς μεγάλας ἐκδουλεύσεις, καὶ τὰς ἀπείρους χρηματικὰς θυσίας, τὰς ὁποίας συνεισέφερον ὁ Τζαμαδὸς καὶ ὁ Κριεζῆς καὶ λοιποὶ προύχοντες τῆς Ὕδρας, Πετσῶν καὶ Ψαρῶν, διὰ τὴν παλιγγενεσίαν τῆς Πατρίδος. Αἱ θυσίαι τῶν ἀνδρῶν τούτων εἶναι πολὺ μεγαλήτεραι τῶν ἄλλων· διότι οὗτοι μὲν

ἔχουσι καί τινα λείψα τῆς περιουσίας των, τὰς ἀκινήτους ἰδιοκτησίας, ἐκεῖνοι δὲ, συνεισενεγκόντες μετὰ τῆς χρηματικῆς περιουσίας καὶ τὰ ἰδιόκτητα πλοῖα, οὐδὲ σπιθαμὴν γῆς ἔχουσι διὰ νὰ ταφῶσιν.

Αἱ τρεῖς ναυτικαὶ Νῆσοι, παρετήρησεν ἄλλος, κατεστράφησαν ὑπὲρ τῆς ἀνεξαρτησίας τῆς Πατρίδος· ἐγένοντο παρανάλωμα τ ῦ πυρὸς αἱ περιουσίαι αὐτῶν· καὶ πολλοὶ ἐκ τούτων οὐδένα πόρον ἤδη ἔχουσι ζωῆς, ἐν ᾧ εἰς ἄλλους ἔμειναν ὡς λείψανα τοὐλάχιστον τῆς περιουσίας των ἀπὸ τὸν καταστρεπτικὸν πόλεμον αἱ γαῖαι καὶ τὰ δένδρα· δὲν εἶναι ὅθεν δίκαιον νὰ προσβάλλωνται τὰ δικαιώματα τῶν ἀγωνιστῶν τούτων, οὔτε νὰ γίνηται περὶ αὐτῶν λόγος, καὶ τοσαύτη σφοδρὰ συζήτησις, ἀλλὰ πρέπει νὰ παραδεχθῇ ἡ Γερουσία τὰ μικρὰ ταῦτα χορηγήματα, ὡς παρεδέχθη καὶ τὴν πρὸς τὴν Εἰρήνην Βαλτινοῦ ἀπονεμομένην μηνιαίαν σύνταξιν. Ἐὰν δὲ εἰς τὴν ἀπονομὴν τῶν χορηγημάτων τούτων ἐγένετο ἄλλοτε κατάχρησις διά τινα πρόσωπα, οὐδὲν ἔχοντα δικαίωμα, δὲν εἶναι ἤδη ὀρθὸν ν' ἀφαιρεθῶσι τὰ εἰς τὰ τρία ταῦτα πρόσωπα διδόμενα χορηγήματα, διότι ταῦτα ἄδροτάτας κατέβαλον χρηματικὰς συνεισφορὰς ὑπὲρ τοῦ ἔθνους, καὶ ἔχουν ἤδη ἀποκτημένα δικαιώματα. Τὰ χορηγήματα ταῦτα δὲν δίδονται ὡς σύνταξις, ἀλλὰ διὰ λογαριασμὸν ἐθνικοῦ χρέους, τὸ ὁποῖον ἀνεγνώρισαν καὶ αἱ Κυβερνήσεις ἀπὸ τῆς ἐλεύσεως τοῦ Καποδιστρίου, καὶ αἱ κατὰ καιροὺς Συνελεύσεις. Οἱ δὲ Ὑπουργοὶ, ὑπερασπιζόμενοι τὰ χορηγήματα ταῦτα, οὐδεμίαν δεικνύουν μεταβολὴν ὡς πρὸς τὰ φρονήματά των, οὔτε ἀλλοιώσιν τῶν πολιτικῶν των ἀρχῶν, ὡς εἶπεν ὁ προαγορεύσας, διότι ὑπερασπίζονται ἔξοδα νόμιμα καὶ δίκαια ἀνεγνωρισμένα πρὸ πολλῶν ἐτῶν. Ἂν δὲ εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ ἔτους **1849** οἱ ὑπάρχοντες Ὑπουργοὶ σημειώσωσιν ἔξοδα, ἀντιβαίνοντα εἰς τὸν Νόμον, τότε πρῶτος ἐγὼ εἶμαι πρόθυμος νὰ προσβάλλω ταῦτα, ὡς παράνομα. Διὰ ταῦτα λοιπὸν φρονῶ, ὅτι πρέπει νὰ ἤμεθα αὐστηροὶ εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῶν Νόμων, ἀλλὰ καὶ δίκαιοι εἰς τὰ πράγματα, παραδεχόμενοι τὰ χορηγήματα ταῦτα, ὡς καλῶς ἔχοντα.

Πείθομαι, προσέθηκεν ἓν μέλος τῆς Ἐπιτροπῆς, ὅτι δὲν μετεβλήθη κατὰ τὰς ἰδέας του, ὡς λέγει, ὁ Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν, ἀλλ' οὐχ ἧττον πρέπει καὶ οὗτος νὰ πεισθῇ εἰς τὰ γεγραμμένα μέχρι τοῦδε εἰς τὰ πρακτικὰ τῆς Γερουσίας, μαρτυροῦντα τὴν ἀλήθειαν τῶν γεγονότων. Ὡς πρὸς δὲ τὰ χορηγήματα, περὶ ὧν ἤδη πρόκειται, δὲν ἀνέφερα παντελῶς πρόσωπα,

οὐδὲ προεθέμην νὰ στερήσω τὴν ἀπονομὴν τῶν χορηγημάτων τούτων εἰς οἰκογενείας, ἐχούσας ἀπαράγραπτα δικαιώματα εἰς τὸ ἔθνος, ἀλλ' ἠθέλησα νὰ προκαλέσω τοὺς Ὑπουργοὺς εἰς τὴν εἰσαγωγὴν Νόμου τοιούτου περὶ χορηγημάτων· διότι κατὰ τὸ ἄρθρον 54 τοῦ Συντάγματος οὐδεμία σύνταξις ἢ ἀμοιβὴ δίδεται ἐκ τοῦ Δημοσίου Ταμείου, ἄνευ Νόμου. Χωρὶς λοιπὸν νὰ προσβάλλω πρόσωπα, ὑπερασπίσθην τὸ ἄρθρον 54 τοῦ Συντάγματος, τὸ ὁποῖον κατεπατήθη μέχρι τοῦδε ἀπὸ τοὺς διαφόρους Ὑπουργοὺς, ὡς ἀπονέμοντας συντάξεις, ἄνευ ἐψηφισμένου ὑπὸ τῶν Βουλῶν Νόμου.

Ἐὰν ὁ προαγορεύσας, ἀντέταξεν ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς, μὲ παρέπεμψεν εἰς τὰς βίβλους καὶ τὰ Πρακτικὰ τῆς Γερουσίας πρὸς βεβαίωσιν τῶν λόγων του, ἐγὼ τὸν παραπέμπω πρὸς περισσοτέραν διαβεβαίωσιν τῶν ἀγορεύσεών του εἰς αὐτὰ τὰ πράγματα, ἐπὶ τῶν ὁποίων ἂν ἀνακαλύψῃ κατάχρησίν τινα, ἢ δείγματα κακῆς διευθύνσεως, εἰμὶ πρόθυμος νὰ δώσω περὶ αὐτῶν λόγον.

Προσθέσαντος δὲ τοῦ προαγορεύσαντος, ὅτι εἰς ἄλλην τινὰ Συνεδρίασιν θέλει ἀναφέρει καὶ περὶ τῶν πραγμάτων, τὰ ὁποῖα ἐπικαλεῖται εἰς μαρτυρίαν ὁ Κ. Ὑπουργὸς, ὁ Κ. Πρόεδρος ἐκήρυξε περαιωμένην τὴν περαιτέρω περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου συζήτησιν.

Ἡ Γερουσία ἑπομένως, κατ' ἐρώτησιν τοῦ Κ. Προέδρου, παραδεχθεῖσα τὴν γνώμην τῆς μειονοψηφίας τῆς Ἐπιτροπῆς ὡς πρὸς τὴν ἀπονομὴν τῶν χορηγημάτων, ἐνέκρινε τὰ ποσὰ ταῦτα, ὡς καλῶς ἔχοντα.

Προτεθείσης ὕστερον τῆς συζητήσεως ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐξωτερικῶν, ἀνεγνώσθη τὸ 2 ἄρθρον τοῦ Α'. κεφαλαίου «δι' ἀντιμισθίαν ἐκτάκτων γραφικῶν ἐργασιῶν,» καὶ ἡ ἐπ' αὐτοῦ παρατήρησις τῆς Ἐπιτροπῆς.

Λαβὼν δὲ τὸν λόγον ὁ Εἰσηγητὴς τῆς Ἐπιτροπῆς, παρετήρησεν, ὅτι, ἐπειδὴ ὁ καταστατικὸς τῶν Ὑπουργείων Νόμος δὲν παραδέχεται τοιοῦτον ἔξοδον δι' ἀντιμισθίαν ἐκτάκτων καταπεπονημένων γραφικῶν ἐργασιῶν, οὔτε ἄλλος τις μεταγενέστερος Νόμος δικαιολογεῖ τὸ ἔξοδον τοῦτο, ἡ Ἐπιτροπὴ ἀφῄρεσε τὸ ποσὸν αὐτὸ ὡς παράνομον.

Τὸ προκείμενον ποσὸν τῶν 500 δραχμῶν, ἐπέφερεν ὁ ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Ὑπουργὸς, σημειοῦται κατ' ἔτος εἰς τοὺς προϋπολογισμοὺς τῶν ἐξόδων τοῦ Ὑπουργείου, καὶ πολλοὶ τῶν κατὰ καιροὺς Ὑπουργῶν ἔκαμαν χρῆσιν καὶ περισσοτέρας ποσότητος

παρὰ τὴν ἤδη σημειωμένην· τὸ δὲ ποσὸν τοῦτο δὲν δίδεται εἰς τοὺς ὑπαλλήλους τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐξωτερικῶν, ἀλλὰ εἴς τινας ἔξωθεν προσλαμβανομένους, ἐν καιρῷ κατεπειγουσῶν γραφικῶν ἐργασιῶν, καὶ εἰς τοὺς μεταφραστὰς ἐγγράφων τινῶν Ἀγγλιστὶ γεγραμμένων· ἐκτὸς δὲ τούτου ἡ ποσότης αὕτη εἶναι ἤδη δαπανημένη, καὶ δὲν εἶναι δίκαιον νὰ τὴν ἀφαιρέσῃ ἡ Γερουσία.

Ὅταν ὁ καταστατικὸς τῶν Ὑπουργείων Νόμος, ἀντέτεινεν ἓν μέλος τῆς Ἐπιτροπῆς, ὁρίζῃ τὸ προσωπικὸν τῶν ὑπαλλήλων, δὲν πρέπει νὰ γίνηται πλέον προσθήκη τις γραφικῶν ἐξόδων εἰς ἕτερον βοηθητικὸν προσωπικόν· διότι ὁ Νόμος ἀπαιτεῖ τοὺς ὑπαλλήλους καὶ ἱκανοὺς καὶ ἐργατικοὺς, οἵτινες, ὅταν ἦναι τοιοῦτοι, δὲν θέλουν εὑρίσκεσθαι τὰ Βουλευτικὰ Σώματα εἰς τὴν δυσάρεστον ἀνάγκην νὰ ψηφίζωσι τοιαῦτα ἔκτακτα ποσὰ ἐξόδων διὰ τὴν ἀνικανότητα τῶν ὑπαλλήλων. Ὀφείλει ὅθεν ὁ Ὑπουργὸς νὰ ἐξαλείψῃ ἄλλοτε τὸ ποσὸν τοῦτο τῶν ἐκτάκτων γραφικῶν ἐξόδων, καθότι τὸ Ἔθνος δὲν ὑποχρεοῦται νὰ διατρέφῃ διὰ τῶν ἱδρώτων τοῦ λαοῦ τὴν ἀνικανότητα καὶ τὴν ὀκνηρίαν τῶν ὑπαλλήλων.

Οὐδεμίαν ἔχω ἀφορμὴν, ἀντέταξεν ὁ ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Ὑπουργὸς, νὰ συμμερίζωμαι τὴν γνώμην τοῦ προαγορεύσαντος περὶ τῆς ἀνικανότητος καὶ ὀκνηρίας τῶν ὑπαλλήλων τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐξωτερικῶν· διότι οὗτοι καὶ δραστήριοι καὶ ἱκανοὶ εἶναι· ὑπόσχομαι δὲ, ὅτι εἰς τὴν σύνταξιν τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τοῦ Ὑπουργείου τούτου κατὰ τὸ ἔτος **1849**, ἂν διατελῶ μέχρι τῆς ἐποχῆς ἐκείνης ὡς Ὑπουργὸς, θέλω ἀφαιρέσει τὸ ἤδη σημειούμενον ποσὸν τῶν ἐκτάκτων γραφικῶν ἐξόδων.

Καθ' ἃς ἔχω βεβαίας πληροφορίας, παρετήρησεν ἄλλο μέλος τῆς Ἐπιτροπῆς, τὸ προσωπικὸν τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐξωτερικῶν εἶναι πολὺ, καὶ δι' ὀλίγων μόνων ὑπαλλήλων ἠδύνατο νὰ ἐνεργῆται ἡ ὑπηρεσία αὐτοῦ· διότι, ὅτε κατὰ τὸ ἔτος **1844** ἀνεχώρησαν πολλοὶ τῶν ὑπαλλήλων τοῦ Ὑπουργείου τούτου δι' ἀδείας πρὸς ἐξάσκησιν τῶν βουλευτικῶν δικαιωμάτων, ἠδυνήθη ὁ τότε Ὑπουργὸς Κ. Σ. Τρικούπης, νὰ ἐπαρκῇ εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ Ὑπουργείου μὲ ὀλίγους ὑπαλλήλους. Ἐὰν δὲ ὁ καταστατικὸς τῶν Ὑπουργείων Νόμος προσδιορίζῃ τὸ προσωπικὸν τῶν ὑπαλλήλων, ὀφείλει ὅμως ὁ Ὑπουργὸς νὰ μὴ διορίζῃ ὅλον τὸ προσωπικὸν, ὅταν δὲν ἦναι ἀνάγκη, καὶ ὅταν δύναται δι' ὀλίγων ὑπαλλήλων νὰ ἐξαρκῇ εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ Ὑπουργείου· καὶ ταῦτα μὲν ὡς πρὸς τὸ μέλλον, περὶ τοῦ ὁποίου

ὀφείλει ὁ ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Ὑπουργὸς νὰ ἐπιστήσῃ τὴν ἀπαιτουμένην προσοχήν του, εἰς τὴν ἐλάττωσιν τοῦ προσωπικοῦ τοῦ Ὑπουργείου· ὡς πρὸς δὲ τὰ ἔκτακτα γραφικὰ ἔξοδα, ὡς ἐξοδευθέντα ἤδη, πρέπει νὰ γίνωσι δεκτὰ, μὲ τὴν παρατήρησιν, ὅτι δὲν θέλουσι πλέον ταῦτα σημειωθῆ εἰς τοὺς ἑπομένους ἐτησίους προϋπολογισμούς, ὡς ὑπεσχέθη καὶ ὁ Ὑπουργός. Ἐκτὸς τούτων, ἀπαιτεῖται μεταξὺ τῶν ὑπαλλήλων τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐξωτερικῶν, νὰ ὑπάρχῃ καὶ εἷς εἰδήμων τῆς Ἀγγλικῆς γλώσσης, διὰ νὰ μὴν ἀναγκάζηται ὁ Ὑπουργὸς νὰ προσλαμβάνῃ ἐκτάκτως ἐπὶ ἀντιμισθίᾳ τινι μεταφραστὰς τῶν Ἀγγλικῶν ἐγγράφων, τὰ ὁποῖα μᾶλλον εἰς τὴν Γαλλικὴν, ἢ τὴν Ἀγγλικὴν γλῶσσαν συνήθως συντάττονται.

Τὸ προσωπικὸν τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐξωτερικῶν, ἐπέφερεν ὁ Ὑπουργὸς, ὑπῆρχε διωρισμένον ἐπὶ τῶν προκατόχων μου. ἐγὼ δὲ μόνον τὴν ὀνομασίαν τῶν ὑπαλλήλων μετέβαλλον ἀπὸ Παρέδρου εἰς Τμηματάρχην, καὶ ἀπὸ Διευθυντοῦ εἰς Γενικὸν Γραμματέα, διὰ τοῦ καταστατικοῦ Νόμου τοῦ Ὑπουργείου τούτου, τὸν ὁποῖον πρό τινων ἡμερῶν ἔθεσα εἰς ἐνέργειαν, χωρὶς νὰ προσθέσω οὐδένα ὑπάλληλον.

Ὅταν ὁ Ὑπουργὸς, ἀντέταξεν ὁ προαγορεύσας, δύναται καὶ δι' ὀλίγων ὑπαλλήλων νὰ ἐπαρκῇ εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ Ὑπουργείου, τότε δὲν πρέπει νὰ κάμῃ χρῆσιν τοῦ καταστατικοῦ Νόμου, τοῦ προσδιορίζοντος τὸ προσωπικὸν εἰς πλειοτέρους ὑπαλλήλους· τὸ προσωπικὸν ὅμως τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐξωτερικῶν, ὡς ἀνωτέρω ἐξέθεσε, καὶ καθ' ἃς ἔχει βεβαίας πληροφορίας παρ' αὐτῶν τῶν Ὑπουργῶν, ὑπάρχει πολὺ, καὶ ὀφείλει ὁ Ὑπουργὸς νὰ ἐλαττώσῃ τοῦτο εἰς τὸ μέλλον.

Ἐὰν ὑπάρχωσι περιττοὶ, ἢ μὴ, τινὲς τῶν ὑπαλλήλων τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐξωτερικῶν, προσέθηκεν ὁ Ὑπουργὸς, δὲν δύναμαι ἐπὶ τοῦ παρόντος ν' ἀπαντήσω ὁριστικῶς· διότι δὲν ἠδυνήθην ἔτι νὰ γνωρίσω τὰς ἀνάγκας τοῦ Ὑπουργείου, ὡς ἀρτίως εἰς τὴν διεύθυνσιν αὐτοῦ προσκληθείς· ὡς πρὸς τὸ ἐνοίκιον ὅμως τοῦ καταστήματος τοῦ Ὑπουργείου δὲν δίδονται 300 δραχμαὶ κατὰ μῆμα, ὡς σημειοῖ εἰς τὴν ἔκθεσίν της ἡ Ἐπιτροπὴ, ἀλλὰ μόνον 250, καὶ οὐδέποτε ἐπληρώθησαν μέχρι τοῦδε δι' ἐνοίκιον τοῦ καταστήματος πλέον τῶν 250 δραχμῶν κατὰ μῆνα. Δὲν δύναται δὲ ἤδη νὰ γίνῃ ἐλάττωσις τοῦ ἐνοικίου, κατὰ τὴν παρατήρησιν τῆς Ἐπιτροπῆς· διότι τὸ περὶ ἐνοικιάσεως τοῦ καταστήματος συμβόλαιον, γενόμενον ἐπὶ τῆς ὑπουργίας τοῦ Κ. Ι. Κωλέττου, ἰσχύει μέχρι τοῦ ἔτους 1852,

καὶ διάφορα μέχρι τοῦδε ἐξεδόθησαν συναλλάγματα, διὰ τὴν πληρωμὴν τοῦ ἐνοικίου ἕως τέλους τοῦ 1849 ἔτους.

Ἐπ' οὐδεμιᾷ περιπτώσει δύναται ὑπουργός τις, ἀντέτεινεν ὁ προαγορεύσας, νὰ ἐνοικιάζῃ καταστήματα ἐπὶ πολλὰ ἔτη καὶ ἐπὶ πληρωμῇ ἀδροτάτου ἐνοικίου, ἀφοῦ οἱ προϋπολογισμοὶ τῶν ἐξόδων τῶν Ὑπουργείων συντάττονται ἐτησίως, καὶ δύνανται νὰ τροποποιηθῶσι τὰ ἔξοδα ὑπὸ τῶν Βουλῶν. Ἐκτὸς τούτου, τὰ Ὑπουργεῖα τῶν Ναυτικῶν καὶ τῆς Δικαιοσύνης, εἰς τὸ αὐτὸ ὑπάρχοντα κατάστημα, καὶ περισσοτέρας ἔχοντα ἐργασίας, πληρόνουν ἐνοίκιον 250 δραχμῶν κατὰ μῆνα, ἐν ᾧ μόνον τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐξωτερικῶν, καί τοι μικρὰς ἔχον ἐργασίας, πληρόνει κατὰ μῆνα δραχμὰς 250, κατὰ τὴν ὁμολογίαν τοῦ Ὑπουργοῦ.

Ἀναγνωρίζω τὸ ὀρθὸν καὶ εὔλογον τῶν παρατηρήσεων τοῦ προαγορεύσαντος, εἶπεν ὁ Ὑπουργὸς, διότι, ὅταν διετέλουν ὡς Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης, πάντοτε ἐπὶ ἓν ἔτος ἐνοικίασα διάφορα καταστήματα.

Μηδεμιᾶς ἑπομένως γενομένης ἄλλης παρατηρήσεως, ἐγένετο δεκτὸν τὸ δι' ἀντιμισθίαν τῶν ἐκτάκτων γραφικῶν ἐξόδων τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐξωτερικῶν σημειούμενον ποσὸν ἐκ δραχ. 500.

Ἀναγνωσθέντος ἔπειτα τοῦ κεφαλαίου Β'. ἄρθρου 1 « Διπλωματικὴ ὑπηρεσία, » καὶ τῆς ἐπ' αὐτοῦ παρατηρήσεως τῆς Ἐπιτροπῆς, ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς παρετήρησεν, ὅτι, ὅσα κονδύλια ἐξόδων μεταβάλλουν τὸν προϋπολογισμὸν ἄνευ τινὸς ἀποτελέσματος, εἶναι πάντῃ περιττὸν νὰ ἐκπεσθῶσιν· διότι πρὸς τί ἡ ἀφαίρεσις μὴ γενομένων ἐξόδων, ὅταν ταῦτα δὲν ἐπραγματοποιήθησαν, μήτε θέλουν πραγματοποιηθῇ; διὰ νὰ γίνῃ οἰκονομία; ἀλλ' αὕτη αὐτοδικαίως ἐπέρχεται, ὡς μὴ δαπανηθέντων τῶν ποσῶν τούτων.

Διὰ νὰ μὴν ἐκπεσθῶσιν λοιπὸν τοιαῦτα ποσὰ τῶν ἐξόδων, καὶ ἐντεῦθεν, τροποποιουμένου τοῦ προϋπολογισμοῦ, γίνῃ ἀνάγκη νὰ καθυποβληθῇ ἐκ νέου εἰς τὴν Βουλὴν, τὸ ὁποῖον θέλει φέρει ζημίαν ἀντὶ ὠφελείας εἰς τὸ Δημόσιον Ταμεῖον, νομίζω ἀναγκαῖον νὰ προτείνω τὴν ἑπομένην παρατήρησιν πρὸς ἀποφυγὴν ἐπιζημίων συνεπειῶν ἄνευ τινὸς ἀποτελέσματος. Ὅσα μὲν ποσὰ ἐξόδων ἀφαιρεῖ ἡ Ἐπιτροπὴ ὡς ἀπραγματοποίητα, νὰ γένωσι δεκτὰ, ὡς ὑπάρχουσι εἰς τὸν προϋπολογισμὸν σημειωμένα· διότι ταῦτα αὐτοδικαίως ἐκπίπτονται ἐκ τοῦ ὁλικοῦ προϋπολογισμοῦ, καὶ ἀδιάφορος καθίσταται ἡ ἐλάττωσις αὐτῶν παρὰ τῆς Γερουσίας. Ἐκ δὲ τῶν ποσῶν, ὅσα ἐκπίπτονται ἐκ τῶν κλεισμένων χρήσεων

τῶν παρελθόντων ἐτῶν, καὶ ἐκ τῶν κεφαλαίων « ἐπιστροφαὶ χρημάτων καὶ ἀποζημιώσεις » ἀπαιτεῖται νὰ ἐγκριθῶσιν ἤδη, ὅσα εἶναι παραδεδεγμένα ἀπὸ τοὺς ψηφισθέντας προϋπολογισμοὺς τῶν προγενεστέρων ἐτῶν, καὶ ἔχουσιν ἀποκτημένον δικαίωμα οἱ ἔχοντες νὰ λαμβάνωσι ταῦτα· διότι, ἐὰν ἡ Γερουσία δὲν παραδεχθῇ τὰ ποσὰ ταῦτα, θέλει ὑποπέσει εἰς ἀντίφασιν μὲ τὰς προγενεστέρας ἀποφάσεις της εἰς τοὺς προϋπολογισμοὺς τῶν παρελθόντων ἐτῶν, κατὰ τὴν συζήτησιν τῶν ὁποίων ἐνέκρινε, καὶ παρεδέχθη ταῦτα. Ἐξετάσας λεπτομερῶς ἓν ἕκαστον τῶν κονδυλίων, τῶν ὑπαγομένων εἰς τὰ κεφάλαια ταῦτα, εὑρίσκω μόνον δραχμὰς 24,000, ἐχούσας ἀνάγκην ἐξακριβώσεως, καὶ κυρίως ἀφαιρετέας, καὶ τὰς ὁποίας τὸ Ὑπουργεῖον δὲν θέλει δαπανήσει, ἐὰν δὲν ἐξακριβώσῃ αὐτὰς, καὶ πεισθῇ περὶ τῆς νομιμότητος αὐτῶν· ἀλλὰ συμφέρει διὰ 24,000 δραχμὰς μόνον νὰ τροποποιηθῇ ὁλόκληρος ὁ προϋπολογισμὸς, καὶ νὰ καθυποβληθῇ ἐκ νέου εἰς τὴν Βουλὴν, ἐπιγιγνομένης οὕτω ζημίας ἀντὶ ὠφελείας εἰς τὸ Δημόσιον; Τὴν παρατήρησιν ταύτην ἔκρινα ἀναγκαῖον νὰ κάμω προηγουμένως εἰς τὴν Γερουσίαν, διὰ νὰ μὴ τυχὸν ἐν ἀγνοίᾳ γίνωσιν ἐκπεσμοί τινες ἐξόδων, ζημίαν μᾶλλον τοῦ Δημοσίου ὡς ἐκ τῆς ἀναβολῆς, ἢ ὠφέλειαν ἐπιφέροντες.

Ἐν καιρῷ τῷ δέοντι, ἀντέταξεν ἓν μέλος τῆς Ἐπιτροπῆς, θέλω ἀπαντήσει ἐπὶ τῆς ἐκτεθείσης παρατηρήσεως τοῦ Ὑπουργοῦ· διότι δὲν πρόκειται εἰς τὴν παροῦσαν συζήτησιν περὶ τῆς παρατηρήσεως ταύτης.

Μὴ γενομένης ἄλλης παρατηρήσεως, ἡ Γερουσία παρεδέχθη καὶ τὸ διὰ τὴν ἐν Κωνσταντινουπόλει Πρεσβείαν σημειούμενον ἔξοδον, ὡς ἐψηφίσθη ὑπὸ τῆς Βουλῆς.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ κεφαλαίου ΣΓ'. ἄρθρου 1, « Προξενικὴ ὑπηρεσία » καὶ τῆς ἐπ' αὐτοῦ παρατηρήσεως τῆς Ἐπιτροπῆς, ἡ Γερουσία, κατ' ἐρώτησιν τοῦ Κ. Προέδρου, μὴ γενομένης τινὸς παρατηρήσεως, παρεδέχθη καὶ τὸ διὰ τὴν Προξενικὴν ὑπηρεσίαν σημειούμενον ποσὸν ἐξόδων, ὡς ἐψηφίσθη παρὰ τῆς Βουλῆς. Ἐνταῦθα δὲ παρετήρησεν ὁ Κ. Ὑπουργὸς, ὅτι τὸ διὰ τὴν Προξενικὴν ὑπηρεσίαν ἔξοδον, ἐλαττούμενον κατ' ἔτος, κατήντησε τόσον μικρὸν, ὥστε εἶναι ἀδύνατον νὰ ἐνεργηθῇ ἡ ὑπηρεσία αὕτη δεόντως, καὶ νὰ προληφθῶσιν αἱ ἐνδεχόμεναι καταχρήσεις ἐκ μέρους τῶν Προξένων. Ἐπὶ τούτοις ἐγένετο δεκτὸν τὸ σύνολον τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Ὑπουργείου.

Ἀναγνωσθείσης ὕστερον ἀναφορᾶς τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Ῥ.

Τζιώρτζ, αἰτοῦντος δεκαπενθήμερον παράτασιν ἀπουσίας, ἡ Γερουσία παρεχώρησε ταύτην πρὸς τὸν ἀναφερόμενον.

Ἐπομένως ὁ Κ. Πρόεδρος, λαβὼν τὴν γνώμην τῆς Γερουσίας, ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν κατὰ τὴν 2 ὥραν μ. μ. ἀπαγγείλας, ὅτι ἀντικείμενον τῆς ἐπιούσης ἐκτάκτου Συνεδριάσεως θέλει εἶσθαι ἡ συζήτησις τοῦ καθυποβληθέντος σήμερον Νομοσχεδίου περὶ παρατάσεως τῆς ἐξαργυρώσεως τῶν Τραπεζικῶν Γραμματίων, ἀναβαλλομένης τῆς ἀναγνώσεως τῶν Πρακτικῶν τῆς σημερινῆς Συνεδριάσεως κατὰ τὴν 9 τοῦ ἐνεστῶτος μηνός.

Ὁ Προεδρεύων Ἀντιπρόεδρος

Χ. ΚΛΟΝΑΡΗΣ.

Ὁ Ἀντιπρόεδρος

Ν. Ι. ΜΕΞΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς

Ν. Χρυσόγελος.

Χρ. Βλάσσης.

ΕΚΤΑΚΤΟΣ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 8 Αὐγούστου 1848. Ἡμέρας Κυριακῆς.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων 29 μελῶν, ὁ Προεδρεύων Ἀντιπρόεδρος Κ. Χ. Κλονάρης, κωλυομένου τοῦ Κ. Προέδρου, κηρύττει τὴν ἔναρξιν τῆς Συνεδριάσεως περὶ τὴν 10 ὥραν π. μ.

Παρατηρήσας ἐπομένως ὁ Κ. Πρόεδρος ὅτι τὰ Πρακτικὰ τῆς προλαβούσης Συνεδριάσεως θέλουσιν ἀναγνωσθῆ κατὰ τὴν ἐπιοῦσαν, ἀπαγγέλλει τὸ ἀντικείμενον τῆς Συνεδριάσεως, καὶ προτίθεται εἰς συζήτησιν τὸ περὶ παρατάσεως τῆς ἐξαργυρώσεως τῶν Τραπεζικῶν Γραμματίων Νομοσχέδιον, τὸ ὁποῖον ἀνεγνώσθη ὑπὸ τοῦ Κ. Γραμματέως, ὡς καὶ ἡ πρὸς τὴν Βουλὴν αἰτιολογικὴ τούτου ἔκθεσις.

Ἐρωτήσαντος ἔπειτα τοῦ Κ. Προέδρου τὴν Γερουσίαν περὶ τῆς παραδοχῆς τῆς ἀρχῆς τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου, παρετήρησέ τις, ὅτι πολλὰς τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου περιεχοντος ἀρχὰς, καὶ οὐχὶ μίαν μόνην, ὀφείλει ὁ Κ. Ὑπουργὸς νὰ ὁρίσῃ τὴν ἀρχὴν αὐτοῦ.

Ἀποκριναμένου δὲ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν, ὅτι ἡ ἀρχὴ τοῦ συζητουμένου Νομοσχεδίου εἶναι ἡ παράτασις τῆς ἐξαργυρώσεως τῶν Τραπεζικῶν γραμματίων μέχρι τῆς 4 Ἀπρ-

λίου 1849, ἐπέφερεν ὁ προαγορεύσας, ὅτι ὡς πρώτη μὲν ἀρχὴ τοῦ Νομοσχεδίου εἶναι ἡ παράτασις τῆς ἐξαργυρώσεως τῶν Τραπεζικῶν γραμματίων, ὡς δευτέρα δὲ ἡ ἔκδοσις καὶ ἄλλων Τραπεζικῶν γραμματίων μέχρι 500,000 δραχμῶν· κυρίως ὅμως ἡ ἀρχὴ τοῦ Νομοσχεδίου εἶναι ἡ διὰ τοῦ προκειμένου Νόμου ἐξασφάλισις τῆς πίστεως τῆς Τραπέζης.

Ἡ κυρία τοῦ Νομοσχεδίου ἀρχὴ, ἀντέταξεν ἄλλος, εἶναι ἡ περὶ ἐξαργυρώσεως τῶν Τραπεζικῶν γραμματίων παράτασις, οὐχὶ πρὸς ἐξασφάλισιν τῆς πίστεως τῆς Τραπέζης, διότι αὕτη ἔχει πλήρη πίστιν καὶ δὲν περιμένει τὴν ἐξασφάλισιν αὐτῆς διὰ ψηφίσεως τοῦ Νομοσχεδίου, ἀλλὰ πρὸς ὄφελος τῆς ἐμπορικῆς καὶ βιομηχανικῆς τάξεως, τὴν ὁποίαν δύναται ἡ Τράπεζα νὰ ἐκβιάσῃ διὰ καταναγκαστικῶν μέσων εἰς τὴν ἀπότισιν τῶν εἰς αὐτὴν ὀφειλομένων· διὰ νὰ μὴ ἐπέλθῃ λοιπὸν τοιαύτη ἀνάγκη, ἥτις φέρει πολλὴν στενοχωρίαν εἴς τε τὸ ἐμπόριον καὶ τὴν βιομηχανίαν, πολλοὶ τῶν ἐμπόρων καὶ βιομηχάνων τοῦ Κράτους, δι' ἀλλεπαλλήλων ἀναφορῶν των πρός τε τὴν Τράπεζαν καὶ τὴν Κυβέρνησιν, ἐζητήσαντο τὴν ἀναστολὴν τῆς πληρωμῆς τῶν χρεῶν των κατὰ συνέπειαν τῶν ὁποίων ἡ Κυβέρνησις κηδομένη περὶ τῶν συμφερόντων αὐτῶν, καθυπέβαλε τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον, διὰ τοῦ ὁποίου ἀναστέλλεται ἡ ἐξαργύρωσις τῶν Τραπεζικῶν γραμματίων, εἰς τὴν λήγουσαν ἤδη προθεσμίαν, τὴν ὁποίαν ὥρισεν ὁ ἀπὸ τῆς 4 Ἀπριλίου ε. ε. Νόμος, χωρὶς τοῦ ὁποίου θέλει εὑρεθῆ εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ ἐκβιάσῃ τοὺς ὀφειλέτας της. Ὥστε διὰ τοῦ ὑπὸ συζήτησιν Νομοσχεδίου ἐξασφαλίζονται μᾶλλον οἱ ὀφειλέται τῆς Τραπέζης ἢ ἡ Τράπεζα αὐτή. Ὡς δὲ πρὸς τὴν ἔκδοσιν καὶ ἄλλων Τραπεζικῶν γραμματίων μέχρι δραχμῶν 500,000, οὐδεμία δύναται νὰ ἐπέλθῃ ἐκ τούτου ζημία εἰς τοὺς πολίτας, διότι δὲν ὑπερβαίνει τὸν ὅρον, τὸν ὁποῖον ἔθεσεν ὁ καταστατικὸς τῆς Τραπέζης Νόμος, καὶ διότι τὸ ἐνεργητικὸν αὐτῆς εἶναι εἰς εὐτυχῆ κατάστασιν.

Ἐξυμνῶν ὁ προλαλήσας τὴν κατάστασιν τῆς Τραπέζης, ἀντέτεινεν ὁ κατὰ πρῶτον ἀγορεύσας, ἀνέφερεν ὅτι τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον προτίθεται μᾶλλον τὴν ἐξασφάλισιν τοῦ ἐμπορίου καὶ τῆς βιομηχανίας, ἢ τὴν τῆς Τραπέζης. Ἀλλ' εἰς τίνα τοῦ Νομοσχεδίου διάταξιν ἀναφέρεταί τι περὶ ἐξασφαλίσεως τῶν ἐμπόρων καὶ τῶν βιομηχάνων; εἰς οὐδεμίαν· ὥστε δὲν ἔπρεπεν ὁ προαγορεύσας νὰ ἀναφέρῃ ὅσα ἀνέφερε μετὰ θετικότητος περὶ τούτου.

Ἂν δέ τινες τῶν ἐμπόρων καὶ βιομηχάνων ἐξωτήσαντο δι' ἀναφορῶν των τὴν ἀναστολὴν τῶν καταναγκαστικῶν μέσων πρὸς ἀπότισιν τῶν χρεῶν των, οἱ πλεῖστοι ὅμως τῶν πολιτῶν, ἤτοι τὰ 9/10 αὐτῶν, δὲν εἶναι ὀφειλέται πρὸς τὴν Τράπεζαν, ἀλλὰ πρὸς ἀλλήλους· καὶ ἐν ᾧ οὗτοι ἐζήτησαν δι' ἀναφορῶν των ἀπὸ τὴν Βουλὴν νὰ ἐκδοθῇ νόμος διὰ νὰ μὴ ἐκβιάζωνται εἰς τὴν ἀπότισιν τῶν χρεῶν των, ἕνεκα τῆς σημερινῆς στάσεως τοῦ ἐμπορίου, οὐδὲ ἔτυχαν ἀκροάσεως. Δὲν εἶναι ἄρα δίκαιον νὰ γίνῃ πρόνοια καὶ περὶ τούτων, ἀναστελλομένης τῆς πληρωμῆς τῶν χρεῶν των; Τίνος ἕνεκεν εἷς τινας μὲν νὰ φερώμεθα ἐπιεικῶς, εἰς ἄλλους δὲ ἀπηνεῖς; Διὰ νὰ γνωρίσωμεν δὲ κατὰ πόσον ὠφελοῦνται διὰ τοῦ μέτρου τούτου οἱ βιομήχανοι, καὶ οἱ κτηματίαι, ἀπαιτεῖται ὥστε ὁ Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν νὰ μᾶς εἴπῃ, πόσα ἐκ τῶν κεφαλαίων τῆς Τραπέζης ἐδόθησαν εἰς ἐμπόρους καὶ πόσα εἰς τὰς ἄλλας τάξεις τῶν πολιτῶν.

Ἐνότης τῆς ἀρχῆς ὑπάρχει εἰς τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον, παρετήρησεν ὁ Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης· καὶ ἡ μὲν κυρία ἀρχὴ εἶναι ἡ παράτασις τῆς ἐξαργυρώσεως τῶν τραπεζικῶν γραμματίων, ἤτοι ἡ ἐξασφάλισις τῆς Τραπέζης, αἱ δὲ λοιπαὶ διατάξεις θεωροῦνται ὡς συνέπειαι τῆς ἀρχῆς ταύτης. Ἡ Ἐθνικὴ Τράπεζα, ὡς καὶ αἱ πρὸ ἀμνημονεύτων ἐτῶν ἐν Εὐρώπῃ συστηθεῖσαι, εὑρέθη εἰς στιγμιαίαν στενοχωρίαν χρηματικὴν, ἄφευκτον συνέπειαν τῶν σημερινῶν περιστάσεων, εἰς τὰς ὁποίας ὑπέπεσεν ἡ Εὐρώπη. Ἕνεκα δὲ τούτου, ἀναγκασθέντων τῶν εὐρωπαίων κεφαλαιούχων καὶ πιστωτῶν τοῦ Ἑλληνικοῦ ἐμπορίου νὰ παύσωσι τὰς δοσοληψίας των, καὶ νὰ ἀποσύρωσι τὰ κεφάλαιά των, εὑρέθησαν εἰς τὴν ἀνάγκην οἵ τε ἔμποροι τῆς Ἑλλάδος καὶ ἡ Τράπεζα, διὰ τὴν ἔλλειψιν χρημάτων, νὰ ζητήσωσιν ἐκ συμφώνου τὴν ἔκδοσιν τοῦ ἀπὸ 4 Ἀπριλίου ἐ. ἔ. Νόμου, ἐπὶ τῷ σκοπῷ, οἱ μὲν ἔμποροι καὶ οἱ βιομήχανοι νὰ μὴ καταδιωχθῶσιν εἰς τὴν πληρωμὴν τῶν χρεῶν των, ἡ δὲ Τράπεζα νὰ μὴν ὑποχρεοῦται μέχρι τινὸς καιροῦ νὰ ἐξαργυρώνῃ τὰ Τραπεζικὰ γραμμάτια, ἕως οὗ ἐπανέλθωσι πάλιν εἰς κυκλοφορίαν χρηματικὰ κεφάλαια.

Ὡς πρὸς τὴν ἔκδοσιν δὲ καὶ ἄλλων Τραπεζικῶν γραμματίων μέχρι 500,000 δραχμῶν, οὐδεμία δύναται νὰ ἐπέλθῃ ζημία διὰ τὴν καλὴν τῆς Τραπέζης ἐνεργητικὴν κατάστασιν, ἀλλ' ἀνεφάνη ἡ ἀνάγκη τῆς ἐκδόσεως αὐτῶν, πρὸς εὐκολίαν τῆς δοσοληψίας τῶν συναλλαγμάτων· καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ τὴν πρότασιν τοῦ προαγορεύσαντος, περὶ τοῦ πόσα κεφάλαια τῆς Τρά-

πέζης ἐδόθησαν εἰς βιομηχάνους, καὶ πόσα εἰς ἐμπόρους, δύναται ἕκαστος νὰ βεβαιωθῇ περὶ τούτων ἀπὸ τὴν καθ' ἑβδομάδα δημοσιευομένην διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως κατάσασιν τῆς Τραπέζης, εἰς ἣν σημειοῦνται, πόσα ἐδόθησαν ἐπὶ ὑποθήκῃ, πόσα ἐπὶ ἐνεχύρῳ, καὶ πόσα ἐπὶ προεξοφλήσει· ἀνατρέχων δὲ καὶ εἰς τὸν κατοσατικὸν τῆς Τραπέζης Νόμον, θέλει εὕρει, ὅτι τὰ ποσὰ ταῦτα δὲν ὑπερβαίνουν τοὺς ὅρους, τοὺς ὁποίους ὁ Νόμος ἔθεσεν.

Ἐδικαιούμην νὰ ἐρωτήσω τὸν ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸν, ἐπέφερεν ὁ κατὰ πρῶτον ἀγορεύσας, πόσα τῶν κεφαλαίων τῆς Τραπεζης ἐδόθησαν εἰς βιομηχάνους, καὶ πόσα εἰς ἐμπόρους, καὶ ὤφειλεν οὗτος νὰ δώσῃ τὴν ἀπαιτουμένην ὁριστικὴν ἀπάντησιν· διότι, ἂν, ὡς λέγεται, τὰ περισσότερα κεφάλαια τῆς Τραπέζης δίδωνται εἰς μόνον ὀλίγους ἐμπόρους, καὶ μικρά τις ποσότης δανείζηται εἰς τοὺς βιομηχάνους, τότε δὲν πρέπει νὰ γίνῃ δεκτὸν τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον, ὡς προτιθέμενον τὴν ὠφέλειαν εὐαρίθμων ἐμπόρων, καὶ ὄχι τῆς βιομηχανικῆς τάξεως, ἥτις κυρίως πρέπει νὰ προστατεύηται.

Ἐν ᾧ ὁ κατὰ πρῶτον ἀγορεύσας, παρετήρησεν ἄλλος, εἶπεν, ὅτι οὐδεμία εἰς τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον ὑπάρχει διάταξις, δι' ἧς ὑποχρεοῦται ἡ Τράπεζα νὰ ἀφήσῃ ἀνενοχλήτους τοὺς ὀφειλέτας της, ὁ Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης οὐδὲν περὶ τούτου ἀνέφερεν εἰς τὴν ἀγόρευσίν του· ἡ ἔλλειψις τῆς διατάξεως ταύτης καθίσταται οὐσιώδης, ὡς προκειμένου περὶ ἐξασφαλίσεως τῆς ἐμπορικῆς καὶ βιομηχανικῆς τάξεως.

Εἰς τὸν καταστατικὸν τῆς Τραπέζης Νόμον, προσέθηκέ τις τῶν προαγορευσάντων, ἀναφέρεται ῥητῶς, πόσα ἐκ τῶν κεφαλαίων της θέλει δανείζει ἡ Τράπεζα ἐπὶ ὑποθήκῃ, πόσα εἰς προεξοφλήσεις, καὶ πόσα ἐπὶ ἐνεχύρῳ· καὶ οὐδεμία ἐγένετο παρεκτροπὴ τῶν βάσεων τοῦ Νόμου τούτου ὡς πρὸς τὴν διανομὴν τῶν κεφαλαίων τῆς Τραπέζης.

Ὡς πρὸς τὴν παρατήρησιν δέ τινων ἐκ τῶν ἀγορευσάντων, ὅτι ἡ Τράπεζα θέλει μεταχειρισθῇ ἀναγκαστικὰ μέτρα πρὸς εἴσπραξιν τῶν δανείων της, νομίζω, ὅτι τὸ ἀληθὲς συμφέρον τῆς Τραπέζης ἀπαιτεῖ ν' ἀφήσῃ τὰ χρήματά της εἰς τοὺς διαφόρους ἐμπόρους καὶ βιομηχάνους, διὰ νὰ ὠφελῆται τοὺς τόκους, ἐκτὸς ὅταν διακινδυνεύουν ν' ἀπολεσθῶσι ταῦτα.

Περιττὴν νομίζω τὴν διάταξιν ταύτην περὶ ἀναστολῆς τῆς καταδιώξεως τῶν ὀφειλετῶν τῆς Τραπέζης, καὶ ἀντιφατικὴν προσέτι, παρετήρησεν ὁ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Ὑπουργός· διότι, διὰ νὰ παύσῃ τὴν καταδίωξιν ταύτην ἡ Τράπεζα, ἀπαιτεῖται

νὰ ἔχῃ εἰς τὴν ὡρισμένην παρὰ τοῦ Νόμου προθεσμίαν ἱκανὰ χρηματικὰ κεφάλαια πρὸς ἐξαργύρωσιν τῶν Τραπεζικῶν γραμματίων.

Ἐξ ὅσων εἶπεν ὁ Κ. Ὑπουργὸς, ἀντέταξέ τις τῶν προλαλησάντων, ἐξάγεται πληρέστατα, ὅ,τι ἔκαμνος ὑπόπτευεν, ἤτοι ὅτι δὲν ὑποχρεοῦται ἡ Τράπεζα διὰ τοῦ προκειμένου Νόμου νὰ μὴ ἐκβιάσῃ τοὺς ὀφειλέτας εἰς τὴν πληρωμὴν τῶν δανείων της. Μὴ γενομένης ἄλλης παρατηρήσεως, ἐγένετο δεκτὴ ἡ ἀρχὴ τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου.

Ἀναγνωσθὲν τὸ 1 ἄρθρον, καὶ μὴ γενομένης τινὸς παρατηρήσεως, ἐγένετο δεκτὸν, ὡς ἔχει ἐν τῷ νομοσχεδίῳ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ἄρθρου 2, παρετήρησεν ὁ κατὰ πρῶτον ἀγορεύσας, ὅτι, καθ' ὃν καιρὸν ἐσυζητήθη ὁ ἀπὸ 4 Ἀπριλίου ε. ε. Νόμος περὶ ἀναστολῆς τῆς ἐξαργυρώσεως τῶν Τραπεζικῶν γραμματίων, ἐγένετο πολὺς λόγος διὰ τὴν ὑπερτίμησιν τῶν 2 τοῖς 0/0, καὶ ἀπεφασίσθη τότε νὰ ἐπιβληθῇ αὕτη, καὶ διὰ περισσοτέραν πίστιν τῶν Τραπεζικῶν γραμματίων καὶ διὰ τὴν ὠφέλειαν τῶν ἐχόντων τοιαῦτα γραμμάτια. Ἀφαιρουμένης δὲ ἤδη τῆς ὑπερτιμήσεως ταύτης, τότε τὰ Τραπεζικὰ γραμμάτια δὲν θέλουσιν ἔχει τὴν πραγματικήν των ἀξίαν, οὔτε θέλουσι κυκλοφορεῖ ὡς καὶ πρότερον, ἀλλὰ θέλουν μένει εἰς χεῖρας τῶν πολιτῶν ἄχρηστα, ὅταν οὗτοι δὲν ἔχωσι χρέη πρὸς τὸ Δημόσιον, διὰ νὰ τὰ παραδώσωσιν ἀντὶ μετρητῶν εἰς τὰ Ταμεῖα τοῦ Κράτους. Ἐπειδὴ δὲ ἡ Τράπεζα ἱκανὰ μέχρι τοῦδε ἀπήλαυσε κέρδη, πρέπει ἀπὸ τὰ κέρδη ταῦτα νὰ πληρώσῃ τὴν μικρὰν ὑπερτίμησιν τῶν 2 τοῖς 0/0, χάριν τῆς κυκλοφορίας καὶ τῆς πίστεως τῶν Τραπεζικῶν γραμματίων της.

Τὴν ἐν τῷ ἄρθρῳ 2 τοῦ ἀπὸ 4 Ἀπριλίου ε. ε. Νόμου περιεχομένην ὑπερτίμησιν τῶν 2 τοῖς 0/0, ἐπήνεγκεν ἄλλος, ἀφ' ἑαυτῆς ἡ Κυβέρνησις ἐπέβαλε διὰ περισσοτέραν πίστιν τῶν γραμματίων, καὶ ὄχι κατ' αἴτησιν τῆς Τραπέζης· ἤδη δὲ, ἀφαιρουμένης τῆς ὑπερτιμήσεως ταύτης, οὐχ ἧττον θέλουσιν ἐξακολουθεῖ τὰ γραμμάτια νὰ ἔχωσι τὴν αὐτὴν, ὡς καὶ πρότερον, πίστιν, καὶ θέλουσι κυκλοφορεῖ ἔτι μᾶλλον εἰς τὰς χεῖρας τῶν συναλλαττομένων.

Ἡ ὑπερτίμησις τῶν Τραπεζικῶν γραμματίων τῶν 2 τοῖς 0/0, παρετήρησεν ἄλλος, ὅταν ἅπαξ παρουσιάζωνται ταῦτα εἰς τὰ Ταμεῖα τοῦ Κράτους, φέρει μικρὰν μόνην ζημίαν εἰς τὴν Τράπεζαν· ὅταν δὲ τὰ αὐτὰ γραμμάτια ἐπανέρχωνται δὶς, τρὶς καὶ πολλάκις εἰς τὰ Ταμεῖα, τότε ἡ ζημία τῆς Τραπέζης καθί-

στατικὴ σημαντική, καὶ καλῶς ποιοῦν τὸ Ὑπουργεῖον, ἀφῆρεσε τὴν ὑπερτίμησιν ταύτην ἀπὸ τὸν προκείμενον Νόμον.

Ἂν ἦναι ἀληθὲς, ἀντέτεινεν ὁ κατὰ πρῶτον ἀγορεύσας, ὅτι τὰ Τραπεζικὰ γραμμάτια θέλουν κυκλοφορεῖ, ὡς καὶ πρότερον, τὴν αὐτὴν παρέχοντα πάντοτε πίστιν, τότε πρὸς τί νὰ καταφύγῃ ἡ Τράπεζα ὑπὸ τὴν αἰγίδα τοιούτων Νόμων, ἀφορώντων μᾶλλον τὰ ἰδιωτικὰ συμφέροντα τῶν μετόχων αὐτῆς, ἢ τὰ τοῦ Δημοσίου; Ἐὰν ἡ Τράπεζα, μὴ κηδομένη τῆς πίστεως τῶν γραμματίων της, δὲν ἐφρόντισε νὰ διευκολύνῃ τὴν πίστιν καὶ τὴν κυκλοφορίαν αὐτῶν, ἡ δὲ Κυβέρνησις, ὡς εἶπεν ὁ προλαλήσας, περὶ πολλοῦ ποιουμένη τὴν πίστιν τῆς Τραπέζης, ἔθεσεν εἰς τὸν Νόμον τῆς 4 Ἀπριλίου τὴν ὑπερτίμησιν τῶν 2 τοῖς 0/0. Ἔπρεπε νὰ διατηρήσῃ αὐτὴν καὶ εἰς τὸν προκείμενον Νόμον πρὸς εὐκολίαν τῆς κυκλοφορίας αὐτῶν καὶ μὲ ζημίαν τινὰ τῆς Τραπέζης ἀντὶ τοῦ μεγάλου κέρδους, τὸ ὁποῖον ἀπήλαυσεν ἀπὸ τὴν ἔκδοσιν τῶν Τραπεζικῶν γραμματίων.

Τὴν ἐπιβληθεῖσαν ὑπερτίμησιν τῶν 2 τοῖς 0/0 εἰς τὰ Τραπεζικὰ γραμμάτια, παρετήρησέ τις τῶν προαγορευσάντων ἔθεσεν ἡ Κυβέρνησις ἄλλοτε, διὰ νὰ ἐνισχύσῃ τὴν κυκλοφορίαν καὶ τὴν πίστιν αὐτῶν, ἄνευ τῆς συναινέσεως τῆς Τραπέζης. Θεωρήσασα ὅμως ἔπειτα ἡ Κυβέρνησις, ὅτι δὲν εἶναι δίκαιον νὰ ἐπιβάλῃ τὴν ὑπερτίμησιν ταύτην καὶ εἰς τὸν προκείμενον Νόμον, διότι δὲν θέλουσιν ὠφεληθῆ ἐκ ταύτης ὅλοι οἱ πολῖται, ἀλλὰ μόνον οἱ κατὰ τὴν λῆξιν τῆς προθεσμίας κάτοχοι τῶν Τραπεζικῶν γραμματίων, ἀφῆρεσεν αὐτὴν ἀπὸ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος Νομοσχεδίου· διὰ νὰ διευκολύνηται ὅμως ἡ κυκλοφορία τῶν γραμματίων, ἡ Τράπεζα ὑποχρεοῦται διὰ τοῦ ἑπομένου ἄρθρου, νὰ δέχηται ταῦτα, δίδουσα ἀπόδειξιν εἰς τὸν καταθέτην τῶν γραμματίων περὶ τῆς πληρωμῆς τῶν τόκων αὐτῶν κατὰ τὴν 4 τοῦ προσεχοῦς Σεπτεμβρίου. Ἐὰν δὲ ἡ Τράπεζα ἐκδώσῃ εἰς κυκλοφορίαν καὶ ἄλλα γραμμάτια, οὐδεὶς ὑπάρχει κίνδυνος ζημίας, διότι δύναται νὰ ἐκδώσῃ μέχρι τῶν 5 ἑκατομμυρίων· ὡς πρὸς τὰ μεγάλα δὲ κέρδη τῆς Τραπέζης, περὶ ὧν ἀνέφερεν ὁ προαγορεύσας, παρατηρῶ 1) ὅτι αὕτη ἔχει πάντοτε τὰ ἥμισυ τῶν γραμματίων της εἰς τὸ ἰδιαίτερον Ταμεῖον, καὶ δὲν ὑπάρχουσιν ὕλα εἰς κυκλοφορίαν· 2) ὅτι ἔχει ἱκανὰ ἔξοδα εἰς μισθοδοσίαν τῶν ὑπαλλήλων τοῦ κεντρικοῦ καταστήματος, καὶ εἰς διατήρησιν τῶν ἐν Πάτραις καὶ ἐν Σύρῳ ὑποκαταστημάτων· καὶ 3) ὅτι ὑπόκειται καὶ εἰς ζημίας, ἕνεκα ἐνδεχομένης τινὸς φθορᾶς καὶ ἐξαφανίσεως πολλῶν ἐπὶ ὑποθήκῃ κτημάτων διὰ

πυρκαϊᾶς, ἢ ἄλλου καταστρεπτικοῦ μέσου. Ἐκτὸς τούτου ποῖος τῶν βαθυπλούτων δανείζει ἤδη, ὡς ἡ Τράπεζα, πρὸς 8 τοῖς 0/0; Ἐὰν, Κύριοι, ἐκλείψῃ κατὰ κακὴν τύχην, καὶ τὸ βοηθητικὸν τοῦτο εἰς τὸ ἐμπόριον καὶ τὴν βιομηχανίαν κατάστημα τῆς Τραπέζης, τότε οἱ τοκογλύφοι, δραττόμενοι τῆς εὐκαιρίας, θέλουσι δανείζει πρὸς 30 καὶ 40 τοῖς 0/0. Ἀναλογιζόμενοι ὅθεν τὰς μεγίστας ὠφελείας, τὰς ὁποίας παρήγαγεν ἡ Τράπεζα εἰς τοὺς πολίτας, καὶ θέλει ἐξακολουθεῖ νὰ παρέχῃ, πρέπει νὰ χορηγήσωμεν εἰς αὐτὴν πᾶσαν δυνατὴν εὐκολίαν, ψηφίζοντες, ὡς ὑπάρχει, τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον.

Ἐπαναλαβόντος δὲ τοῦ πρὸ τοῦ τελευταίου ἀγορεύσαντος, ὅτι ἡ Κυβέρνησις ὤφειλε νὰ ἐμποδίσῃ τὴν Τράπεζαν τοῦ νὰ καταδιώκῃ τοὺς ὀφειλέτας της, καὶ ὅτι διὰ τὴν ἀφαίρεσιν τῆς ὑπερτιμήσεως τὰ γραμμάτια θέλουσι μένει ἄχρηστα εἰς χεῖρας τῶν πολιτῶν, ἡ ἀξία τῶν γραμματίων, ἀντέλεξεν ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης, μένει ἡ αὐτὴ, καί τοι μὴ ὑπαρχούσης τῆς ὑπερτιμήσεως, ἥτις μάλιστα καταστρέφει τὰ διὰ τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου βοηθούμενα συμφέροντα. Ἡ Κυβέρνησις, θέλουσα νὰ οὐδετερώσῃ τὴν μεγάλην τοῦ μεταλλικοῦ ζήτησιν, ἐπέβαλε διὰ τοῦ Νόμου τῆς 4 Ἀπριλίου τὸν ὅρον τῆς ὑπερτιμήσεως εἰς βάρος τῆς Τραπέζης· ἀλλὰ τὸ μέτρον τοῦτο ἀπεδείχθη ἐπιβλαβὲς εἰς τὴν Τράπεζαν, διότι ὑπεχρεοῦτο τοιουτοτρόπως νὰ πληρώνῃ ὑπερόγκους τόκους, καθόσον τὰ αὐτὰ γραμμάτια, κυκλοφοροῦντα, ἐπανήρχοντο ἐπανειλημμένως εἰς αὐτὴν πρὸς ἐξαργύρωσιν· ἐφάνη δὲ, ὅτι ηὔξησεν ἡ κυκλοφορία τῶν γραμματίων, ἀλλ' ἡ αὔξησις αὕτη προήρχετο μᾶλλον ἐκ τῆς ἐγγυήσεως, τὴν ὁποίαν παρεῖχεν ἡ κατάστασις τῆς Τραπέζης· ἂν δ' ἤδη καταργηθῇ ἡ ὑπερτίμησις, οὐδεμία βλάβη ἐπέρχεται εἰς τοὺς πολίτας· διότι οἱ κάτοχοι τῶν γραμματίων, μέλλοντες νὰ λάβωσι τόκον 8 τοῖς ἑκατὸν, τὰ παρακαταθέτουν μᾶλλον εἰς τὴν Τράπεζαν, ἀντὶ νὰ τὰ δίδουν εἰς τὸ Ταμεῖον.

Ἡ ὑπερτίμησις ἀντιβαίνει προσέτι εἰς τὸν ἐπωφελῆ σκοπὸν τοῦ παρόντος Νομοσχεδίου· τῳόντι, καθόσον διὰ ταύτης αὔξάνουν αἱ ὑποχρεώσεις, καὶ ἡ ζημία τῆς Τραπέζης, κατὰ τοσοῦτον αὕτη ἀναγκάζεται νὰ συλλέγῃ τὰ γραμμάτιά της διὰ ν' ἀποφύγῃ τοὺς ὑπερόγκους τόκους· καὶ ἐπειδὴ πρὸς ἐξαργύρωσιν τούτων ἔχει ἀνάγκην μεταλλικοῦ, θέλει βιάζει τοὺς ὀφειλέτας της παντοίοις τρόποις πρὸς ἀπότισιν τῶν χρεῶν των· ἀλλὰ τὰ ἐπιβλαβῆ ταῦτα ὡς πρὸς τοὺς ὀφειλέτας ἀποτελέσματα ἐκλεί-

πουσιν, ὅταν ἐκλείψῃ καὶ ἡ ὑπερτίμησις· ἡ ἔλλειψις ἄρα ταύτης ἱκανοποιεῖ τὴν ἐπιθυμίαν τοῦ τελευταῖον ἀγορεύσαντος, τοῦ νὰ περισταλῇ δηλονότι ἡ Τράπεζα ἀπὸ τοῦ νὰ καταδιώκῃ ἀδυσωπήτως τοὺς ὀφειλέτας της. Τὸ συμφέρον ἄλλως τε αὐτὸ τῆς Τραπέζης ἐπιβάλλει εἰς αὐτὴν τὴν ὑποχρέωσιν τοῦ νὰ μὴ καταδιώκῃ τοὺς ὀφειλέτας της· καὶ τοῦτο ἐξάγεται ἐκ τῆς πανδήμου ὁμολογίας αὐτῆς· διότι, μαθοῦσα, ὅτι τὸ Ὑπουργεῖον ἀνεκάλεσε τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον, εἰδοποίησε τοὺς ὀφειλέτας της νὰ φροντίσουν τάχιστα περὶ τῆς ἐξοφλήσεως τῶν χρεῶν των, ἂν θέλωσι ν' ἀποφύγωσι τὰς νομίμους καταδιώξεις· διότι ἡ Κυβέρνησις δὲν παρέχει εἰς αὐτὴν οὐδεμίαν εὐκολίαν πρὸς ἐξαργύρωσιν τῶν γραμματίων της. Τελευτῶν δὲ, προσέθηκεν, ὅτι τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον ἔγινε κατ' αἴτησιν πολλῶν πολιτῶν.

Περαιωμένης ὑπὸ τοῦ Κ. Προέδρου κηρυχθείσης τῆς περαιτέρω συζητήσεως, ἐγένετο δεκτὸν τὸ συζητούμενον ἄρθρον 2. ὡς ἔχει.

Ἀναγνωσθὲν ἔπειτα τὸ ἄρθρον 3, ἐγένετο δεκτὸν, ὡς ἔχει, μηδεμιᾶς γενομένης ἀντιστάσεως.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ἄρθρου 4, καὶ ὁ Νόμος τῆς 4 Ἀπριλίου, καὶ τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον, εἶπε τις, τὸν αὐτὸν ἔχουν σκοπὸν, τὴν διευκόλυνσιν δηλονότι τῆς κυκλοφορίας τῶν Τραπεζικῶν γραμματίων· ἀλλ' ἐκεῖνος μὲν περιέστειλε τὸ ποσὸν τῶν γραμματίων εἰς 1,500,000, τοῦτο δὲ τὸ αὐξάνει εἰς 2,000,000· ἐὰν λοιπὸν σήμερον δὲν δύναται νὰ ἐξαργυρώσῃ τὸ μικρότερον ποσὸν τῶν γραμματίων, πῶς θέλει δυνηθῇ νὰ ἐξαργυρώσῃ τὸ μεγαλήτερον; ὅθεν ἔπρεπε ν' ἀφήσωμεν ἐλευθέραν τὴν Τράπεζαν νὰ ἐνεργῇ κατὰ τὸν καταστατικόν της Νόμον, ἡ δὲ Κυβέρνησις νὰ ἐπιβλέπῃ μόνον, ἐὰν τὰ ἐκδιδόμενα παρ' αὐτῆς γραμμάτια ἀντιπροσωπεύωνται ἀπὸ τὸ ἀπαιτούμενον μεταλλικὸν ποσὸν παρὰ τοῦ Νόμου· διότι ἄλλως προσθέτομεν εἰς τὴν ἀπορίαν τῆς Τραπέζης ἑτέραν ἀπορίαν· τούτου ἕνεκα ἡ διάταξις αὕτη τοῦ προκειμένου ἄρθρου δὲν πρέπει νὰ γίνῃ δεκτή.

Ἡ Τράπεζα, ἀντέταξεν ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν, δυνάμει τοῦ καταστατικοῦ της Νόμου ἠδύνατο νὰ ἐκδώσῃ γραμμάτια τριπλασίας ποσότητος τοῦ μεταλλικοῦ της. Ἐπειδὴ δὲ ὁ διὰ τοῦ Νόμου τῆς 4 Ἀπριλίου τεθεὶς περιορισμὸς, ἐπέφερεν,

ὡς ἀπεδείχθη, ἐλάττωσιν τῆς κυκλοφορίας τοῦ μεταλλικοῦ, διὰ τοῦτο διὰ τοῦ παρόντος Νόμου αὐξάνεται τὸ ποσὸν τῶν κυκλοφορούντων γραμματίων εἰς 2,000,000· καὶ πάλιν ἐτέθη περιορισμὸς, διότι δύναται, ὡς ἐρρέθη, νὰ ἐκδώσῃ γραμμάτια τριπλάσια τοῦ μεταλλικοῦ της· ὥστε δὲν αὐξάνεται ἡ δυσκολία τῆς ἐξαργυρώσεως τῶν γραμματίων, ἀλλ' ἡ κυκλοφορία αὐτῶν, τὰ ὁποῖα ἕνεκα τῆς ὑπερτιμήσεως εἶχε συλλέξει ἡ Τράπεζα.

Πρὸ τῆς ἐκδόσεως τοῦ ἀπὸ 4 Ἀπριλίου Νόμου, παρετήρησεν ἄλλος, τὸ ποσὸν τῶν γραμματίων τῆς Τραπέζης ἀνέβαινεν εἰς 2 1|2 ἑκατομμύρια. Ἐπειδὴ διὰ τὰς ἐπισυμβάσας εἰς τὴν Εὐρώπην ταραχὰς, ἡ Τράπεζα ἤρχισε νὰ συλλέγῃ τὰ πρὸς αὐτὴν ὀφειλόμενα, ὑποπτευθέντες οἱ κάτοχοι τῶν Τραπεζικῶν γραμματίων κίνδυνόν τινα τῆς Τραπέζης, ἔδραμον ὅλοι πρὸς ἐξαργύρωσιν τῶν ἀνὰ χεῖράς των γραμματίων, καὶ τούτου ἕνεκα ἔμεινεν εἰς τὴν Τράπεζαν μεταλλικὸν μόνον 100,000 περίπου. Ἐπειδὴ δὲ κατὰ τὴν ἔκδοσιν τοῦ διαληφθέντος Νόμου τὸ κυκλοφοροῦν μεταλλικόν της ἦτον 1 1|2 ἑκατομμύριον, ἡ Κυβέρνησις περιώρισε τὸ ποσὸν τῶν γραμματίων εἰς τὸ αὐτὸ ποσόν· σήμερον δὲ, διότι ἡ Τράπεζα συνέλλεξε τὰ γραμμάτιά της, μόλις κυκλοφοροῦν 600,000 γραμμάτια. Ἐὰν δὲ σήμερον περιορίσωμεν τὸ ποσὸν τῶν γραμματίων εἰς 1 1|2 ἑκατομμύριον, ἀντὶ 2, τότε ἐκβάλλομεν ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα 500,000 δραχ. διότι ἐλαττοῦμεν τὴν κυκλοφορίαν γραμματίων ἀξίας 500,000. Φρονῶ μάλιστα, ὅτι οὐ μόνον δὲν πρέπει νὰ περιορίσωμεν τὴν ἀξίαν τῶν γραμματίων εἰς 2 ἑκατομμύρια, ἀλλὰ τὸ κατ' ἐμὲ ἤθελα γνωμοδοτήσει νὰ ἀφήσωμεν ἐλευθέραν τὴν Τράπεζαν νὰ συμμορφωθῇ μὲ τὸν καταστατικόν της Νόμον, ὡς πρὸς τὴν ἔκδοσιν τῶν γραμματίων· καὶ τοῦτο, διότι οὐδεὶς κίνδυνος ἐπίκειται· καθότι ἕκαστον Τραπεζικ. γραμμάτιον ἀντιπροσωπεύεται ἀπὸ κτήματα καὶ ὑπογραφὰς τριπλῆς ἀξίας, ὥστε δύναται περισσότερον παρὰ τὰ μεταλλικὰ νομίσματα, τῶν ὁποίων ἡ ἀξία δὲν ὑπερβαίνει τὴν ἐσωτερικὴν τοῦ μετάλλου τιμήν.

Μηδεμιᾶς ἄλλης παρατηρήσεως γενομένης, ἡ Γερουσία παρεδέχθη τὸ ἄρθρον 4, ὡς ἔχει.

Ἐπίσης παρεδέχθη καὶ τὰ ἄρθρα πέντε καὶ ἕξ, ὡς ἔχουσιν.

Ψηφοφορηθὲν μετὰ ταῦτα τὸ σύνολον τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου, ἐγένετο δεκτὸν διὰ ψήφων 26 κατὰ 3, ἔχον, ὅπως ὑπεβλήθη κατὰ τὴν χθεσινὴν Συνεδρίασιν,

Ἑπομένως ὁ Κ. Πρόεδρος ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν, εἰπὼν, ὅτι ἀντικείμενον τῆς ἐπιούσης Συνεδριάσεως θέλει εἶσθαι ἡ ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ.

Ὁ Ἀντιπρόεδρος
Χ. ΚΛΟΝΑΡΗΣ.

Ὁ Ἀντιπρόεδρος.
Ν. Ι. ΜΕΞΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Ν. Χρυσόγελος.
Χ. Βλάσσης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 9 Αὐγούστου 1848. Ἡμέρᾳ Δευτέρᾳ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων 30 μελῶν, ὁ Προεδρεύων Ἀντιπρόεδρος Κ. Χ. Κλονάρης, κωλυομένου τοῦ Προέδρου, κηρύττει τὴν ἔναρξιν τῆς Συνεδριάσεως περὶ τὴν 10 π. μ.

Τὰ πρακτικὰ τῶν προλαβουσῶν δύω Συνεδριάσεων ἀναγνωσθέντα, ἐγκρίνονται, μηδεμιᾶς γενομένης ἐνστάσεως.

Ἀπαγγείλαντος ἑπομένως τοῦ Κ. Προέδρου, ὅτι ἀντικείμενον τῆς ἡμερησίας διατάξεως εἶναι ἡ ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τοῦ Κράτους, προετέθη εἰς συζήτησιν ὁ προϋπολογισμὸς τῶν ἐξόδων τοῦ Ὑπουργείου τῆς Δικαιοσύνης.

Ἀναγνωσθέντος δὲ τοῦ Κεφ. Α'. ἄρθρου 1, «Προσωπικὸν τοῦ Ὑπουργείου,» καὶ τῆς ἐπ' αὐτοῦ παρατηρήσεως τῆς Ἐπιτροπῆς, ὁ Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης, παρετήρησεν, ὅτι ἐκ τοῦ εἰς τὸ κεφάλαιον τοῦτο σημειωμένου ποσοῦ διὰ μισθὸν τοῦ Ὑπουργοῦ, θέλει γίνει χρῆσις τῆς ἀναλογούσης ποσότητος, ἐφ' ὅσον χρόνον ὑπῆρξεν εἰδικὸς Ὑπουργὸς, καὶ τὸ λοιπὸν ποσὸν θέλει περισσεύσει πρὸς ὄφελος τοῦ Δημοσίου Ταμείου· ὡς ἐκ τούτου δὲ περιττὴ καθίσταται ἡ προτεινομένη παρὰ τῆς Ἐπιτροπῆς ἔκπτωσις τοῦ μισθοῦ τοῦ Ὑπουργοῦ, δι' ὅσον καιρὸν ἡ διεύθυνσις τοῦ Ὑπουργείου τούτου ἦτον ἀνατεθειμένη εἰς ἄλλον Ὑπουργόν.

Ἡ Γερουσία ἑπομένως κατ' ἐρώτησιν τοῦ Κ. Προέδρου, παρεδέχθη· ὡς ἐψηφίσθη ὑπὸ τῆς Βουλῆς, τὸ διὰ τὸ προσωπικὸν

τοῦ Ὑπουργείου τῆς Δικαιοσύνης σημειωμένον ποσόν, μὲ τὴν παρατήρησιν, ὅτι θέλει γίνει χρῆσις αὐτοῦ, ἐφ' ὅσον χρόνον ὑπῆρξεν εἰδικὸς Ὑπουργός.

Ἀναγνωσθέντος ἔπειτα τοῦ κεφαλαίου Β'. ἄρθρου 1, «Ἄρειος Πάγος,» καὶ τῆς ἐπ' αὐτοῦ παρατηρήσεως τῆς Ἐπιτροπῆς, ὁ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Ὑπουργὸς, εἶπεν, ὅτι ἡ ἐκ δραχμῶν 1200 μισθοδοσία τοῦ βοηθητικοῦ προσωπικοῦ τοῦ παρὰ τῷ Ἀρείῳ Πάγῳ Εἰσαγγελέως, εἶναι ἀνάλογος μὲ τὴν γραφικὴν ἀνάγκην τοῦ Γραφείου αὐτοῦ· διότι ὁ παρὰ τῇ Εἰσαγγελίᾳ τοῦ Ἀρείου Πάγου ἐργαζόμενος ὑπάλληλος, ὡς διευθύνων ὅλην τὴν γραφικὴν ἐργασίαν, καὶ θεωρούμενος ὡς δικαστικὸς ὑπογραμματεὺς, πρέπει νὰ μισθοδοτῆται κατὰ μῆνα ἀνὰ δραχ. 100 ὡς μισθοδοτοῦνται καὶ οἱ ὑπογραμματεῖς τοῦ Ἀρείου Πάγου καὶ τῶν Ἐφετείων.

Ἡ Γερουσία ἑπομένως, κατ' ἐρώτησιν τοῦ Κ. Προέδρου παρεδέχθη, ὡς ἔχει, καὶ τὸ ποσὸν τοῦτο.

Ἀναγνωσθέντος μετὰ ταῦτα τοῦ κεφαλαίου Ε. «Πρωτοδικεῖα,» καὶ τῆς ἐπ' αὐτοῦ παρατηρήσεως τῆς Ἐπιτροπῆς, παρετήρησεν ὁ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Ὑπουργὸς, ὅτι κατὰ τὸν ὀργανισμὸν τῶν Δικαστηρίων, ἔπρεπε, τὸ βοηθητικὸν προσωπικὸν τῶν Δικαστηρίων, νὰ πληρόνηται ἀπὸ τὰ τέλη τῆς σημάνσεως, τὰ ὁποῖα εἰσεπράττοντο· ἀλλ' ἡ διάταξις αὕτη τοῦ ὀργανισμοῦ κατηργήθη διὰ τοῦ περὶ χαρτοσήμου Νόμου, καὶ διὰ τοῦ ἀπὸ 6 Δεκεμβρίου 1837 Β. Διατάγματος, ὡρίσθη δὲ νὰ μισθοδοτῆται τὸ βοηθητικὸν προσωπικὸν τῶν Δικαστηρίων ἐκ τοῦ Δημοσίου Ταμείου, διδομένης πρὸς τοῦτο τινὸς ἐπιχορηγήσεως εἰς τοὺς Γραμματεῖς τῶν Δικαστηρίων, πρὸς πληρωμὴν τοῦ προσωπικοῦ τοῦ γραφείου. Ἐπειδὴ δὲ αἱ ἀνάγκαι τῶν Δικαστηρίων ὑπάρχουν διάφοροι, ὡς ἄλλων μὲν εἰς Τμήματα διαιρουμένων διὰ τὴν πληθὺν τῶν ὑποθέσεων, ἄλλων δὲ ὄχι, τὸ Ὑπουργεῖον ἀπεφάσισεν ἀπὸ τοῦ ἔτους 1845 καὶ ἐφεξῆς, νὰ σημειῇ εἰς ἀναλυτικὸν πίνακα τὸν ἀριθμὸν τοῦ βοηθητικοῦ προσωπικοῦ ἑκάστου Δικαστηρίου κατ' ἔτος, διὰ νὰ δύνανται τὰ Βουλευτικὰ Σώματα νὰ ἐκτιμήσουν τὰς ἀνάγκας παντὸς Δικαστηρίου καὶ τὰ γραφικὰ ἔξοδα. Ὁ δὲ τρόπος οὗτος συνάδει μὲ τὸν σκοπὸν τοῦ προϋπολογισμοῦ, εἰς ὃν πρέπει νὰ ἐμφαίνηται λεπτομερῶς τὸ ζητούμενον ποσόν.

Εἶναι ἀδύνατον δὲ νὰ ὁρισθῇ διὰ Νόμου ὁ ἀναγκαῖος ἀριθμὸς τοῦ βοηθητικοῦ προσωπικοῦ καὶ ἡ μισθοδοσία αὐτοῦ παρ' ἑκάστῳ Δικαστηρίῳ· διότι καὶ τὸ τακτικὸν καὶ τὸ βοηθητικὸν προσωπικὸν προσδιορίζονται κατὰ τὰς εἰδικὰς ἀνάγκας τῶν

Δικαστηρίων, τῶν ὁποίων αὐξανομένων, ἀπαιτεῖται νὰ ἐπαυξάνῃ καὶ τὸ προσωπικὸν, καὶ ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει πρέπει κατὰ διετίαν τοὐλάχιστον νὰ νομοθετῆται ὁ ἀριθμὸς τῶν ὑπαλλήλων.

Μὴ γενομένης ἄλλης παρατηρήσεως, ἡ Γερουσία παραδέχθη καὶ τὸ διὰ τὸ βοηθητικὸν προσωπικὸν τῶν Πρωτοδικείων σημειωμένον ποσὸν, ὡς ἐψηφίσθη ὑπὸ τῆς Βουλῆς.

Προτεθείσης ἐπομένως τῆς συζητήσεως ἐπὶ τῆς παρατηρήσεως τῆς Ἐπιτροπῆς ὡς πρὸς τὸ ἐκ δραχμῶν 205 κατὰ μῆνα πληρονόμενον ἐνοίκιον διὰ τὸ ἐν Ναυπλίῳ Ἐφετεῖον, Πρωτοδικεῖον καὶ τὴν παρ' αὐτῷ Εἰσαγγελίαν, παρετήρησεν ὁ Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης, ὅτι τὸ ἐνοίκιον τοῦ ἐν Ναυπλίῳ Ἐφετείου καὶ Πρωτοδικείου, συμποσούμενον εἰς δραχ. 180 κατὰ μῆνα, καὶ ὄχι εἰς δραχ. 205, ὡς σημειοῖ ἡ Ἐπιτροπὴ, εἶναι πολὺ μετριώτερον τοῦ ἄλλοτε πληρονομένου· μέχρι τῆς 11. Φεβρουαρίου 1846 τὸ Δημόσιον ἐπλήρονε κατὰ μῆνα δι' ἐνοίκιον τοῦ πρωτοδικείου δραχμὰς 120,
δι' ὅμοιον τοῦ Ἐφετείου » 83:33

τὸ ὅλον μηνιαίως δραχμὰς 203:33

περιπλέον δὲ τὸ ἐνοίκιον τοῦ Ἐφετείου δι' ὁλόκληρον πενταετίαν συνιστάμενον ἐκ δραχ. 5,000 προκατεβλήθη εἰς τὸν ἰδιοκτήτην Ρ. Παλαμίδην ἀπὸ τὸν Ἰούνιον τοῦ 1840 κατὰ τὸ περὶ τούτου συμβόλαιον· ὑπολογιζομένου δὲ καὶ τοῦ τόκου τῆς προκαταβολῆς ταύτης, συνισταμένου ἐπιεικῶς εἰς 10 τοῖς 0/0, ἀποδεικνύεται, ὅτι ὁ ἰδιοκτήτης ὠφελήθη δραχμὰς 1,500 δι' ὅλην τὴν πενταετίαν, ἢ δραχ. 25 κατὰ μῆνα· οὕτω τὸ ἐνοίκιον ἀμφοτέρων τῶν καταστημάτων ἀνεβιβάζετο εἰς δραχ. 228: 33|00 κατὰ μῆνα· σήμερον ὅμως πληρόνεται ἐνοίκιον καὶ διὰ τὰ δύω Δικαστήρια τοῦ Πρωτοδικείου καὶ Ἐφετείου δραχ. 180 κατὰ μῆνα, ἤτοι ἔλαττον κατὰ μῆνα δραχ. 48: 33|00 ἐκτὸς δὲ τούτου ὑπάρχει ἤδη ἡ συγκέντρωσις τῶν ἐν Ναυπλίῳ Δικαστηρίων εἰς ἓν καὶ τὸ αὐτὸ κατάστημα, εἰς τὸ ὁποῖον συνεδριάζει καὶ τὸ Κακουργιοδικεῖον, καὶ χορηγεῖται διὰ τοῦ μέσου τούτου εὐκολία καὶ εἰς τὴν ὑπηρεσίαν καὶ εἰς τοὺς διαδίκους. Αἱ Εἰσαγγελίαι ὅμως τῶν Δικαστηρίων τούτων, ὡς καὶ ὅλαι ἐν γένει αἱ Εἰσαγγελίαι, ἔχουσιν ἀνέκαθεν ἴδια Γραφεῖα, κεχωρισμένα ἀπὸ τὰ Δικαστήρια.

Τὴν περὶ τοῦ ἐνοικίου τῶν Δικαστηρίων τούτων παρατήρησιν ἐπέφερεν ἡ Ἐπιτροπὴ, εἶπεν ἓν μέλος αὐτῆς· διότι τὸ ἐνοίκιον τοῦτο εἶναι ὑπέρογκον ὡς πρὸς τὴν μικρὰν τιμὴν τῶν ἐνοικίων

τῶν ἐν Ναυπλίῳ οἰκιῶν, τὰς ὁποίας δύναταί τις νὰ ἐνοικιάσῃ μὲ τὸ ἥμισυ μόνον ἐνοίκιον τοῦ εἰς τὸν Κ. Ρ. Παλαμήδην πληρονομένου, καὶ ἔτι ὀλιγώτερον. Τοιαῦται δὲ ἐπὶ πολυετίαν ἐνοικιάσεις τῶν καταστημάτων, καὶ αἱ προκαταβολαὶ τῶν ὑπερόγκων ἐνοικίων, ἐκ τῶν ὁποίων οἱ ἰδιοκτῆται ὠφελοῦνται καὶ τοὺς τόκους, δὲν πρέπει τοῦ λοιποῦ νὰ λαμβάνωσι χώραν, ἀλλὰ πρέπει κατ' ἔτος νὰ συμφωνῆται τὸ ἐνοίκιον ἄνευ τινὸς προκαταβολῆς· διότι κατ' ἔτος καὶ αἱ Βουλαὶ ἀποφασίζουν ἐπὶ τῶν διαφόρων ἐξόδων τοῦ Κράτους.

Συνομολογήσαντος δὲ τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ τῆς Δικαιοσύνης, καὶ προσθέσαντος, ὅτι μετὰ τὴν λῆξιν τοῦ περὶ ἐνοικιάσεως τῶν καταστημάτων τούτων συμβολαίου θέλει φροντίσει ἢ νὰ ἐλαττώσῃ τὸ ἐνοίκιον, ἢ νὰ ἐνοικιάσῃ ἄλλην εὐθηνωτέραν οἰκίαν, ἡ Γερουσία, κατ' ἐρώτησιν τοῦ Κ. Προέδρου, παρεδέχθη τὸν προϋπολογισμὸν τῶν ἐξόδων τοῦ Ὑπουργείου τῆς Δικαιοσύνης, ὡς ἐψηφίσθη ὑπὸ τῆς Βουλῆς.

Προτεθείσης ὕστερον τῆς συζητήσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν, ἀνεγνώσθη τὸ Α'. κεφάλαιον ἄρθρον 1, «Κεντρικὴ ὑπηρεσία,» καὶ ἡ ἐπ' αὐτοῦ παρατήρησις τῆς Ἐπιτροπῆς.

Ἂν καὶ ἐπὶ τοῦ Κεφαλαίου τούτου, παρετήρησεν ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς, σημειοῦνται ὡς ἀ. τάξεως ὅλοι οἱ Τμηματάρχαι, ὑπάρχει ὅμως εἷς τῆς Β'. τάξεως.

Ἐπειδὴ ὡς ἀ. τάξεως σημειοῦνται ὅλοι οἱ Τμηματάρχαι τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν, ἐπέφερεν ἓν μέλος τῆς Ἐπιτροπῆς, καὶ οὐδεὶς τῆς Β'. τάξεως, διὰ τοῦτο ἡ ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ Ἐπιτροπὴ ἔκαμεν εἰς τὴν ἔκθεσίν της τὴν τοιαύτην παρατήρησιν· ἤδη δὲ πείθεται ἡ Ἐπιτροπὴ, ὅτι κατὰ γραφικὸν λάθος ἐσημειώθησαν τῆς ἀ. τάξεως ὅλοι οἱ Τμηματάρχαι.

Παρατηρῶ δὲ ἤδη, ὅτι κατὰ τὴν ἀπόφασιν τῆς Γερουσίας ὁ προκείμενος προϋπολογισμὸς εἶναι ἀποφασισμένος, καὶ περιττὴ καθίσταται πᾶσα περαιτέρω συζήτησις. Ἐπὶ ἑκάστου προϋπολογισμοῦ ἐπέμενα, καὶ ἐπιμένω πάντοτε, λέγων, ὅτι οὐδὲν ἔξοδον πρέπει νὰ ἦναι εἰς τὸν προϋπολογισμὸν ἄνευ Νόμου σημειουμένον, ἄλλως δὲν πρέπει νὰ γίνηται παραδεκτόν. Ἐπειδὴ δὲ ἡ Γερουσία ἀπεφάσισε τὸ ἐναντίον, παραδέχομαι τὴν γνώμην τῆς Γερουσίας, καὶ δὲν ἐπιθυμῶ νὰ προκαλέσω τοῦ λοιποῦ ματαίαν συζήτησιν ἐπὶ τοιούτων ἐξόδων, μὴ στηριζομένων εἰς προϋπάρχοντα Νόμον.

Ἂν ἡ Γερουσία, ἀντέταξεν ἄλλος, παρεδέχθη ποσὰ τινὰ ἐξόδων, ὡς τὴν σύνταξιν τῆς χήρας Βαλτινοῦ καὶ τὰ χορηγήματα, ἔπραξε τοῦτο, θεωρήσασα ταῦτα καὶ νόμιμα, καὶ ὡς ἔχοντας δικαίωμα ἀποκτημένον ἐκείνους, πρὸς οὓς δίδονται· διὰ τῆς παραδοχῆς δὲ τῶν ἐξόδων τούτων δὲν προεδίκασεν ἡ Γερουσία, οὐδὲ παρεδέχθη, ὅσα ἄλλα ποσὰ ἐξόδων δὲν στηρίζονται εἰς προϋπάρχοντα Νόμον, ὡς ἐσφαλμένως ὑπέλαβεν ὁ προαγορεύσας.

Ἡ ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ Ἐπιτροπὴ, παρετήρησεν ἄλλο μέλος αὐτῆς, ἐκθέσασα τὰς ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ παρατηρήσεις καὶ τροπολογίας, τὰς ὁποίας ἐνόμισεν ἀναγκαῖον νὰ ἐπιφέρῃ, ἀφῆκεν ἐλευθέραν τὴν συζήτησιν καὶ ἐπὶ τούτων, καὶ ἐπὶ πάντων τῶν ἄλλων κεφαλαίων καὶ ἄρθρων τοῦ προϋπολογισμοῦ, τὰ ὁποῖα παρέλειψεν· ὡς πρὸς τὴν παρατήρησιν δὲ, ὅτι ὅλοι οἱ Τμηματάρχαι τοῦ Ὑπουργείου τῶν Εσωτερικῶν σημειοῦνται τῆς ά. τάξεως, καὶ οὐδεὶς τῆς β'. δὲν εἶναι ὑπεύθυνος εἰς τοῦτο ὁ ἤδη ὑπάρχων ὑπουργὸς, ἀλλ' οἱ μὴ ἐφαρμόσαντες τὸν ὀργανικὸν Νόμον τῶν Ὑπουργείων προκάτοχοί του, οἵτινες διεχειρίσθησαν τὸν δημόσιον πλοῦτον ὡς ἰδίαν αὐτῶν περιουσίαν. Ἕνεκα τούτου ἐγνωμοδότησεν ἡ πλειονοψηφία τῆς Ἐπιτροπῆς νὰ παραδεχθῇ μὲν τὸ ποσὸν τοῦτο, νὰ συμμορφωθῇ δὲ τοῦ λοιποῦ ὁ Ὑπουργὸς μὲ τὸν καταστατικὸν τῶν Ὑπουργείων Νόμον. Ἐκ τούτων λοιπὸν ἐξάγεται, ὅτι ἡ ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ Ἐπιτροπὴ δὲν ἠθέλησε νὰ διέλθῃ τὰ ἔξοδα τοῦ Κράτους ἀβρόχοις ποσὶν, ἀλλὰ διεσκέφθη ἐπὶ πάντων ὡρίμως, καὶ τὰς ἀναγκαίας ἐπήνεγκεν παρατηρήσεις. Μὴ γενομένης ἄλλης παρατηρήσεως, ἐγένετο δεκτὸν καὶ τὸ διὰ τὴν Κεντρικὴν ὑπηρεσίαν τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν σημειωμένον ποσὸν, ὡς ἐψηφίσθη ὑπὸ τῆς Βουλῆς.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ Κεφ. Α'. ἄρθρου 2 « Ἔξοδα ὑπηρεσίας » καὶ τῆς ἐπ' αὐτοῦ γνωμοδοτήσεως τῆς Ἐπιτροπῆς, παρετήρησεν ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς, ὅτι ἐκ τοῦ ἐνοικίου τοῦ καταστήματος τῆς ἐπὶ τῶν θυσιῶν καὶ ἀγώνων Ἐπιτροπῆς, ἐσημειώθησαν εἰς μὲν τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν δραχμαὶ 1,233 : 33, εἰς δὲ τὸν τοῦ Ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν δραχμαὶ 4,999 : 92, ἡ δὲ ἐπιτροπὴ τοῦ προϋπολογισμοῦ, ἀκολουθοῦσα τὴν περὶ τούτου ἀπόφασιν τῆς Γερουσίας ἐπὶ τῆς συζητήσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τοῦ ἔτους 1847, ἀφήρησεν αὐτό· ἀλλὰ δυστυχῶς περὶ τοῦ ἐνοικίου τοῦ καταστήματος τούτου τῆς Ἐπιτροπῆς ὑπάρχει

συμβόλαιον, τὸ ὁποῖον θέλει ἐξετάσει ἀκριβῶς καὶ προκαλέσει περὶ τούτου δικηγορικὸν συμβούλιον· ἐπειδὴ δὲ μέρος τοῦ καταστήματος τούτου χρησιμεύει ἤδη ὡς ἀποθήκη, νομίζει, ὅτι αἱ μὲν δραχμαὶ 1233 : 33, νὰ παραδεχθῶσιν ὡς ἐνοίκιον αὐτοῦ, περὶ δὲ τῶν δραχμῶν 4,999 : 92, θέλει γίνει λόγος εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν, εἰς τὸν ὁποῖον ὑπάγεται.

Ἡ ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ Ἐπιτροπὴ, ἀντέτεινεν ἓν μέλος αὐτῆς, συνεπὴς εἰς τὰς ἀποφάσεις τῆς Γερουσίας, ἀφήρεσε τὸ ἐκ δραχμῶν 1233 : 33 ποσὸν δι' ἐνοίκιον τῆς ἐπὶ τῶν θυσιῶν καὶ ἀγώνων Ἐπιτροπῆς, 1) διότι καὶ ἡ Γερουσία ἀφήρησε τὸ ποσὸν τοῦτο ἀπὸ τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ παρελθόντος ἔτους, καὶ 2) διότι τὸ κατάστημα τοῦτο τῆς Ἐπιτροπῆς ἐχρησίμευσεν ἀπὸ τῆς 1. Ἰαννουαρίου μέχρι τῆς 5. Ἰουλίου ἐ. ἔ. ὡς φυλακὴ, καὶ δύναται νὰ πληρωθῇ ἀπὸ τὸ ὡρισμένον δι' ἐνοίκια τῶν φυλακῶν Κεφάλαιον τοῦ προϋπολογισμοῦ. Διὰ νὰ μὴν ἐπέρχηται δὲ κατ' ἔτος ἐπὶ τῶν προϋπολογισμῶν ἡ τοιαύτη συζήτησις περὶ ἐνοικίων τῶν διαφόρων καταστημάτων, ἀπαιτεῖται νὰ ἀποφασισθῇ τὸ κῦρος τῶν τοιούτων συμβολαίων διὰ τῶν δικαστηρίων· καὶ ἂν δὲν ἀκυρωθῶσι, νὰ λογισθῶσιν ὑπεύθυνοι πρὸς ἀποζημίωσιν τοῦ Δημοσίου διὰ τὴν πληρωμὴν τοιούτων ἐνοικίων οἱ συνάψαντες τὰ τοιαῦτα συμβόλαια κατὰ καιροὺς Ὑπουργοί.

Εἴτε ἀπὸ τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν, ἐπέφερεν ἄλλος, εἴτε ἀπὸ τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν πληρωθῇ τὸ ἐνοίκιον τοῦ καταστήματος τῆς Ἐπιτροπῆς, εἶναι ἀδιάφορον, ὡς ἐκ τοῦ αὐτοῦ Ταμείου πληρωθησόμενον· πρὶν δὲ ἢ πληρωθῇ τοῦτο, ἀπαιτεῖται νὰ ἐξακριβωθῇ προηγουμένως, ἂν ἦναι δίκαιον νὰ ἀποδοθῇ τὸ ἐνοίκον, ἢ ὄχι.

Μὴ γενομένης ἄλλης παρατηρήσεως, παρεδέχθη ἡ Γερουσία καὶ τὸ ἐκ δραχμῶν 1.233:33 σημειούμενον ποσὸν δι' ἐνοίκιον τοῦ καταστήματος τῆς ἐπὶ τῶν θυσιῶν καὶ ἀγώνων Ἐπιτροπῆς.

Ἀναγνωσθέντος ὕστερον τοῦ Κεφ. Γ'. ἄρθρου 1, « Γενικὰ μέτρα ἀσφαλείας, » καὶ τῆς ἐπ' αὐτοῦ παρατηρήσεως τῆς Ἐπιτροπῆς, παρετήρησεν ὁ Εἰσηγητὴς, ὅτι ἀπὸ τοῦ κεφαλαίου τούτου ἐδαπανήθησαν κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος ἱκανὰ χρηματικὰ ποσὰ πρὸς ἐξόντωσιν τῆς λῃστείας δυνάμει Β. Διατάγματος. Ἐπειδὴ δὲ τὸ Διάταγμα τοῦτο εἶναι εἰδικὸν, καὶ ἀφορᾷ ὡρισμένα μόνον πρόσωπα λῃστῶν, καθ' ὧν ἐκηρύχθη ἀμοιβὴ, δὲν πρέπει τοῦ λοιποῦ νὰ ἐφαρμόζηται εἰς τὰ γενικὰ μέτρα τῆς ἀσφαλείας,

[illegible] Γ. Πουλιγού, καὶ μὴ ἐπελθούσης ἀλλαχόθεν παρατηρήσεως, ἐγένετο δεκτὸν καὶ τὸ σὶχ γενικὰ [illegible] ἐξόδων.

[illegible] τοῦ Κεφ. Δ. ἄρθρου 1, ἀναφορικὰ κατάστη[illegible] παρατηρήσεως τῆς Ἐπιτροπῆς ἐγένετο δεκτὸν ὅτι αὐτὸ σημειούμενον ποσὸν τῶν ἐξόδων, ὡς στερούμενον ἀναγκαίας νομοθετικῆς ὑπὸ τῶν Βουλῶν Νόμου περὶ Συνοδοζώλου.

Ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 2, ἀγγειογυμεία καὶ καθαριότης, καὶ ἐπὶ τῆς ἐπομένης παρατηρήσεως τῆς Ἐπιτροπῆς, παρετήρησεν ὁ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν Γ. Πουλιγός, ὅτι, εἰς ὅσα μέρη τοῦ Κράτους ἐφαρμόζεται ὁ κατεβιβασμὸς τῶν εἰσοδημάτων χρεῶν εἰς τὰς λαλούσας ἢ ἀλλοιωμένας ἀργύρους, καὶ ἀναπαλιν τὸ αὐτὸ θέλει πρέπει τὸ ἀντιστοιχεῖον καὶ εἰς ἄλλα μέρη, ὅπου ἡ ὑπηρεσία δὲν βαρύνεται ἐκ τῆς συγχωνεύσεως ταύτης.

Ἐπὶ τρίτης ἄλλης παρατηρήσεως, ἡ Ἐξουσία παρεδέχθη καὶ ἐσημείωσε τὸ ἄρθρον τοῦτο σημειωμένον ποσὸν τῶν ἐξόδων, μὲ τὰς ὑποσημειώσεις ὑπὸ τῆς Βουλῆς προσθαφαιρέσεις.

Ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 1, τοῦ Κεφ. Ε. ἄρθρου 1, ὁ Βοτανικὸς Κῆπος, καὶ ἐπὶ τῆς ἐπομένης παρατηρήσεως τῆς Ἐπιτροπῆς, ἐγένετο δεκτὸν, ἀναστολῆς ἐνεργείας, τὸ εἰς αὐτὸ σημειωμένον ποσὸν τῶν ἐξόδων.

Ὑπὸ τὸ ἄρθρον τοῦτο καὶ ἐπὶ τῆς συζητήσεως καὶ ἐπὶ τοῦ ρία τὸ Γενικὸν τῆς Τυρίνθος Σχολείου σημειωθέντος ποσοῦ, εἶπεν ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Γ. Πουλιγός, ὅτι παραδέχεται τὸν γενόμενον ὑπὸ τῆς Ἐπιτροπῆς, ἐπεσκέφθη τὸ σχολεῖον τῆς Τυρίνθος σημειωμένου ποσοῦ τῶν ἐξόδων, καὶ ὑπόσχεται, ὅτι καὶ ἐλάττων τῶν 20,000 δραχμῶν θέλει δαπανήσει.

Ἐπὶ τρίτης ἄλλης παρατηρήσεως, ἐγένετο δεκτὸν καὶ τὸ διὰ τὸ Γενικὸν τῆς Τυρίνθος Σχολεῖον σημειωθὲν ποσὸν, ὡς στερούμενον ὑπὸ τῆς Βουλῆς.

Παραδίδει ἐπιτρεπόμενος τὸν λόγον εἰς τὸν ΚΚ. Γερουσιαστὰς καὶ μέλος τῆς Ἐπιτροπῆς ὡς πρὸς τὸ Κεφ. Ε. ἄρθρον 4, ὁ Γενικὸς Διοικητὴς τῶν Ταχυδρομείων, καὶ παρετήρησεν, ὅτι εἰς τὸ φύλλον τῆς ἀπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τοῦ προσωπικοῦ τῶν Ταχυδρομείων ἀπαντᾶται ἐντὸς τοῦ κατὰ μῆνα μισθοῦ τοῦ Διευθυντοῦ ἐκείνης. 360, καὶ 1000 δραχμαὶ προσέτι κατὰ μῆνα δι' ἔξοδα περιοδείας αὐτοῦ. Ἐπειδὴ δὲ οὗτος, οὔτε κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος, οὔτε κατὰ τὸ ἐνεστὸς ἔκαμε περιοδείαν τινὰ, δὲν πρέπει νὰ [illegible] ἀντιστοιχίαν ἐκ τῶν ἐξόδων τῆς περιοδείας,

ἐὰν δὲ μετὰ ταῦτα περιοδεύσῃ πρὸς ἐξέλεγξιν τῶν Ταχυδρομείων, πρέπει νὰ πληρωθῇ, ἐφ' ὅσον χρόνον μόνον διαρκέσει ἡ περιοδεία. Ἐκτὸς δὲ τούτου τὸ ἐνοίκιον τοῦ καταστήματος ἐν δραχ. 260 κατὰ μῆνα, καὶ τὰ γραφικὰ ἔξοδα εἶναι πολὺ ὑπέρογκα, καὶ ὀφείλει ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς νὰ ἐπιστήσῃ τὴν προσοχήν του ὡς πρὸς τὴν ἐλάττωσιν καὶ τοῦ ἐνοικίου καὶ τῶν γραφικῶν ἐξόδων τῆς Γενικῆς Διευθύνσεως τῶν Ταχυδρομείων, ἡ ὁποία καθίσταται ἤδη διὰ τὸ ὑπέρογκον τῶν ἐξόδων τῆς ὑπηρεσίας ὡς ἄλλο Ὑπουργεῖον, ἔχουσα ἰδιαίτερον Ταμεῖον, καὶ μὴ ὑπαγομένη εἰς οὐδεμίαν ἐξέλεγξιν· οἱ διάφοροι ταχυδρομικοὶ ἐπιστάται δὲν πρέπει ν' ἀποστέλλουν τὰ εἰσπραττόμενα χρήματα εἰς τὴν Διεύθυνσιν τῶν Ταχυδρομείων, ἀλλ' εἰς τὸ Κεντρικὸν Ταμεῖον τοῦ Κράτους. Καθὼς παρατηρεῖται εἰς τὰ φύλλα τῆς λεπτομερείας πληρόνονται δραχ. 250 κατὰ μῆνα δι' ἐνοίκιον τοῦ καταστήματος, ἐν ᾧ ὁ ἰδιοκτήτης αὐτοῦ παρεχώρει ἄλλοτε τὸ μὲν ἀνώγεον διὰ δραχ. 80, τὸ δὲ κατώγεον διὰ δρ. 40· ἀποσιωπῶ δὲ τὸν λόγον τῆς ὑπερτιμήσεως τοῦ ἐνοικίου· διὰ γραφικὰ ἔξοδα σημειοῦνται δραχ. 3,000, καὶ χωριστὰ διὰ χάρτην πρὸς χρῆσιν πινάκων ἕτεραι 3,000, τὸ ὅλον 6,000. Ἐκτὸς τούτου σημειοῦται κατ' ἔτος ποσὸν ἐκ δραχμῶν 2,500 διὰ γραμματοφόρους σάκκους, ὡς νὰ ἦτον ἀνάγκη νὰ κατασκευάζωνται κατ' ἔτος νέοι, καὶ νὰ μὴν ἐπισκευάζωνται οἱ παλαιοί. Τὸ κατὰ μῆνα χορηγούμενον ἐπιμίσθιον εἰς τὸν Διευθυντὴν δραχ. 100, δὲν γνωρίζω, ἂν πληρόνηται εἰς τὸν Διευθυντὴν, καὶ ὅταν δὲν περιοδεύῃ, καὶ ἐπιθυμῶ νὰ μάθω τοῦτο ἀπὸ τὸν Κ. Ὑπουργόν. Ἐντεῦθεν βλέπει τις, πόσαι συμβαίνουν καταχρήσεις εἰς τὴν ὑπηρεσίαν ταύτην, τὰς ὁποίας ἔχω τὴν πεποίθησιν, ὅτι θέλει περιστείλει ὁ νῦν Ὑπουργὸς, φειδόμενος τοῦ Δημοσίου πλούτου, καὶ θέλει ἐπιφέρει τὴν ἀναγκαίαν ἐλάττωσιν.

Ἀποκρινόμενος πρὸς τὸν ἀγορεύσαντα ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς, ἐπέφερεν, ὅτι τὰ ἔξοδα τῆς περιοδείας τοῦ Διευθυντοῦ δὲν ἀποδίδονται κατὰ μῆνα, ἀλλ' ὁσάκις οὗτος περιοδεύει, καὶ ἐφ' ὅσον χρόνον διαρκεῖ ἡ περιοδεία του· ἐὰν δὲ οὔτε κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος, οὔτε κατὰ τὸ ἐνεστὼς περιώδευσεν, οὐδεμίαν δικαιοῦται νὰ λάβῃ ἀντιμισθίαν· ὡς πρὸς δὲ τὰς λοιπὰς παρατηρήσεις τοῦ προαγορεύσαντος, εἶπεν, ὅτι θέλει ἐπιστήσει τὴν προσοχήν του, διὰ νὰ ἐπιφέρῃ τὴν ἀναγκαίαν τῶν ἐξόδων τούτων ἐλάττωσιν.

Δι' ἔξοδα τῆς περιοδείας, προσέθηκεν ἄλλος, πρέπει νὰ σημειοῦται ἓν ὁλικὸν ποσὸν κατ' ἔτος, διότι ποτὲ δὲν ὑποτίθεται,

ὅτι ἐπὶ ὅλον τὸ ἔτος θέλει περιοδεύει ὁ Διευθυντὴς τῶν Ταχυδρομείων ; διὰ νὰ λαμβάνῃ τὴν μηνιαίαν ταύτην ἀντιμισθίαν.

Συνομολογησάντων δὲ τῶν ΚΚ. Ὑπουργῶν τῶν Οἰκονομικῶν καὶ τῶν Εσωτερικῶν πρὸς τὰς ἐκτεθείσας παρατηρήσεις τοῦ προαγορεύσαντος, ἐγένετο δεκτὸν καὶ τὸ διὰ τὸ Κεφάλαιον Ε. ἄρθρον 4. σημειούμενον ποσὸν τῶν ἐξόδων.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ Κεφ. Η'. ἄρθρου 1, « Βοήθειαι, » καὶ τῆς ἐπ' αὐτοῦ παρατηρήσεως τῆς Ἐπιτροπῆς, εἶπεν ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶς Ὑπουργὸς, ὅτι παρεδέχεται τὴν εἰς τὸ κεφάλαιον τοῦτο παρατήρησιν τῆς Ἐπιτροπῆς, καὶ διαβεβαιοῖ, ὅτι δὲν θέλει κάμει χρῆσιν τῶν κεφαλαίων τούτων ἄνευ Νόμου, ἐψηφισμένου παρὰ τῶν Βουλῶν.

Μὴ γενομένης ἄλλης παρατηρήσεως, ἐγένετο δεκτὸν, καὶ τὸ εἰς τὸ κεφάλαιον τοῦτο σημειούμενον ποσὸν τῶν ἐξόδων.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ἄρθρου 2, « Βοήθειαι ἰδιαίτεραι, » καὶ τῆς ἐπ' αὐτοῦ παρατηρήσεως τῆς Ἐπιτροπῆς, ἐγένετο δεκτὸν καὶ τὸ δι' αὐτὰς σημειούμενον ποσὸν τῶν ἐξόδων ἄνευ τινὸς ἐνστάσεως.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ Κεφ. Θ'. «Ἔξοδα παρελθουσῶν χρήσεων,» καὶ τῆς ἐπ' αὐτοῦ παρατηρήσεως τῆς Ἐπιτροπῆς, παρετήρησέ τις τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, ὅτι τὰ ἔξοδα ταῦτα, ὡς ἐγκεκριμένα κατὰ τοὺς παρελθόντας προϋπολογισμοὺς, πρέπει νὰ γίνωσι δεκτά· διότι ἔχουσιν ἀποκτημένον ἐπ' αὐτῶν δικαίωμα οἱ ἀπαιτοῦντες· ἀνέγνωσε δὲ τὸ σχετικὸν τῆς λεπτομερείας φύλλον πρὸς ἀπόδειξιν. Μὴ γενομένης ἄλλης παρατηρήσεως, ἐγένοντο δεκτὰ καὶ τὰ εἰς τὸ κεφάλαιον τοῦτο σημειωμένα ἔξοδα.

Μετὰ ταῦτα ἡ Γερουσία, κατ' ἐρώτησιν τοῦ Κ. Προέδρου, παρεδέχθη καὶ τὸ ὅλον ποσὸν τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν, ὡς ἐψηφίσθη ὑπὸ τῆς Βουλῆς, συμποσούμενον εἰς δραχ. 1,740, 770: 01.

Προβάσης μετὰ ταῦτα τῆς Γερουσίας εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐκκλησιαστικῶν, καὶ ἀναγνωσθείσης τῆς ἐπὶ τοῦ Κεφαλαίου Ι. « Ὑπότροφοι » παρατηρήσεως τῆς Ἐπιτροπῆς, εἷς τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, λαβὼν τὸν λόγον, παρετήρησεν, ὅτι ἐπὶ τῆς μισθοδοσίας τῶν εἰς τὰ διάφορα σχολεῖα καὶ γυμνάσια κατηχητῶν, διδασκόντων τὴν Ἱερὰν Κατήχησιν, ὑπάρχει δυσαναλογία· ὁ τοῦ ἐνταῦθα σχολείου διδάσκαλος τῆς Κατηχήσεως ἐλάμβανε πρὸ τῆς 3 Σεπτεμβρίου κατὰ μῆνα δρ. 160, ἔκτοτε ἠλαττώθη ὁ μισθός του εἰς 100· ὁ τοῦ ἐν Ναυπλίῳ σχολείου, ἔνθα καὶ τὰ ἔξοδα εἶναι ὀλιγώτερα, λαμβάνει

δραχ. 160 κατὰ μῆνα· διὰ τοῦτο, συνιστῶν εἰς τὴν ὁρονοίαν τοῦ ἁρμοδίου Ὑπουργοῦ τὴν διόρθωσιν τῆς ἀνωμαλίας ταύτης, δὲν ἔχω σκοπὸν νὰ ὑπερασπισθῶ πρόσωπα, ἀλλὰ νὰ ἐπικαλεσθῶ τὴν πρόσοχὴν τοῦ ἁρμοδίου Ὑπουργοῦ ἐπὶ ἀντικειμένου λίαν σπουδαίου. Ἡ Θρησκεία δὲν συντελεῖ μόνον εἰς τὴν ψυχικὴν τῶν ἀνθρώπων σωτηρίαν, ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν κοσμικὴν εὐδαιμονίαν τῶν ἐθνῶν, διότι οὐδέποτε δύναται νὰ γίνῃ τις χρηστὸς καὶ καλὸς πολίτης ἄνευ θρησκείας· τοῦτο καὶ ὁ μέγας ἀνὴρ ὁ φιλόσοφος Κοραῆς, γνωρίζων, πρῶτον αὐτοῦ ἔργον ἐθεώρησε τὴν εἰς τὴν γλῶσσάν μας μετάφρασιν τῆς Ἱερᾶς Κατηχήσεως τοῦ Μητροπολίτου τῆς Μόσχας Πλάτωνος.

Τὸ Ὑπουργεῖον, ἀπήντησεν ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης, παραδεχόμενον τὰς παρατηρήσεις τοῦ προλαλήσαντος, καὶ πληρέστατα τὴν ἀνάγκην τῆς ἀκριβοῦς διδασκαλίας τῆς Ἱερᾶς Κατηχήσεως αἰσθανόμενον, δὲν παύει τοῦ νὰ περιθάλπῃ τοὺς διδάσκοντας ταύτην· ὁ ἐνταῦθα ὅμως διδάσκαλος τῆς κατηχήσεως λαμβάνει 130 δραχ. κατὰ μῆνα, ὡς Β. τάξεως διδάσκαλος, διότι 160 λαμβάνουν οἱ τῆς Α. τάξεως.

Μετὰ ταῦτα ἡ Γερουσία, κατ' ἐρώτησιν τοῦ Κ. Προέδρου, παρεδέχθη τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐκκλησιαστικῶν ἄνευ τινὸς τροποποιήσεως, ὡς εἶναι εὐηρισμένος ὑπὸ τῆς Βουλῆς, συνιστάμενον εἰς δρ. 856,153 : 40.

Μεταβάσης ἔπειτα τῆς Γερουσίας εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ Ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν, ἓν μέλος τῆς Ἐπιτροπῆς εἶπεν, ὅτι, ἐπειδὴ δὲν ἔγινε κἀμμία τροπολογία εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ Ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν, ἀλλὰ παρατηρήσεις τινες μόνον, ἀρκεῖ νὰ συστήσῃ αὐτὰς ἡ Γερουσία εἰς τὸν ἁρμόδιον Ὑπουργόν, διὰ νὰ χρησιμεύσουν εἰς τὸ μετέπειτα. Ἐπαρουσίασε δὲ ὁ ἴδιος ἀναφορὰν τοῦ Ὑποστρατήγου Μακρυγιάννη πρὸς τὴν Ἐπιτροπὴν, δι' ἧς ζητεῖ νὰ προστεθῇ εἰς τὸν προϋπολογισμὸν ἐπιμίσθιον 100 δραχμῶν, διδόμενον μὲν εἰς αὐτὸν ὡς Νομοεπιθεωρητὴν διὰ γραφικὰ ἔξοδα, ἀφαιρεθὲν δὲ ὑπὸ τῆς Βουλῆς. Ἐπειδὴ δὲ ἡ Ἐπιτροπὴ δὲν δύναται νὰ γνωμοδοτήσῃ ὑπὲρ τῆς προσθήκης ταύτης, ἥτις ἀφορᾷ αὔξησιν μισθοδοσίας, καθυποβάλλει αὐτὴν εἰς τὴν Γερουσίαν διὰ νὰ συστήσῃ αὐτὴν εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Στρατιωτικῶν, καὶ νὰ ἐνεργηθῶσι τὰ δέοντα.

Ἂν καὶ ἄλλοι ὁμοιόβαθμοι λαμβάνωσι τὸ ἐπιμίσθιον τοῦτο, εἶπεν ἄλλος, πρέπει νὰ τὸ λάβῃ καὶ ὁ Ὑποστράτηγος Μακρυγιάννης, ὅστις οὐ μόνον τὰ μᾶλλιστα ἐπὶ τοῦ ἀγῶνος τὴν Πα-

μόνον ὑπηρέτησεν, ἀλλὰ καὶ συνετέλεσε πάντοτε εἰς τὴν ὑποστήριξιν τῶν κατὰ καιροὺς Κυβερνήσεων, καὶ εἰς τὴν διατήρησιν τῆς εὐταξίας καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῆς ἐν Ἀθήναις Ἐθνικῆς Συνελεύσεως.

Τὰς ὑπὲρ τῆς Πατρίδος θυσίας καὶ ἐκδουλεύσεις τοῦ διαληφθέντος Στρατηγοῦ Μακρυγιάννη γνωρίζω κάλλιστα, εἶπεν ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν, καὶ προθύμως θέλω ἐνεργήσει τὰ δέοντα περὶ τῆς συστηθείσης ἀναφορᾶς του· οὐχ ἧττον δὲ θέλω φροντίσει νὰ ἐξομαλύνω καὶ κανονίσω διὰ Νόμου τὰς μισθοδοσίας τῶν λεγομένων Στρατιωτικῶν Ἀξιωματικῶν, αἵτινες μέχρι τοῦδε εἶναι πολὺ ἀνώμαλοι καὶ ἄνισοι.

Κατ' ἐρώτησιν τοῦ Κ. Προέδρου, ἀποφασίσασα ἡ Γερουσία νὰ σταλῶσιν εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Στρατιωτικῶν αἱ ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ αὐτοῦ Ὑπουργείου παρατηρήσεις τῆς Ἐπιτροπῆς, παρεδέχθη τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ Ὑπουργείου τούτου, ὅπως ἐψηφίσθη ὑπὸ τῆς Βουλῆς, ἄνευ τινὸς τροπολογίας, συνιστάμενον εἰς δρ. 4,595,658 : 68.

Προτεθέντος ἔπειτα εἰς συζήτησιν τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ναυτικῶν, καὶ ἀναγνωσθέντος τοῦ πρώτου ἄρθρου τοῦ πρώτου κεφαλαίου, καθὼς καὶ τῆς ἐπὶ τούτου παρατηρήσεως τῆς Ἐπιτροπῆς, ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν εἶπεν, ὅτι ὁ ὑποεπιμελητὴς, περὶ τοῦ ὁποίου ἀναφέρει ἡ Ἐπιτροπὴ, διωρίσθη πρὸ τῆς 3 Σεπτεμβρίου μὲ δραχ. 300 κατὰ μῆνα, μισθὸν δηλαδὴ παρέδρου, ἐνῷ ἔπρεπε νὰ λαμβάνῃ τὸν μισθὸν τοῦ βαθμοῦ του δραχ. 350· ἡ ὑπηρεσία αὐτοῦ παρὰ τῷ Ὑπουργείῳ τῶν Ναυτικῶν ἐπιφέρει οἰκονομίαν, διότι, καὶ ἂν δὲν εἰργάζετο παρ' αὐτῷ, πάλιν ἤθελε λαμβάνει τὸν μισθὸν τοῦ βαθμοῦ του· τούτου ἕνεκα δὲν διωρίσθη φροντιστὴς, ὡς ἀπαιτεῖ ὁ καταστατικὸς νόμος τοῦ Ὑπουργείου τούτου.

Εἰπόντος τινὸς, ὅτι πρέπει νὰ τηρηθῇ ὁ Νόμος, μὴ λαμβανομένης ὑπ' ὄψιν τῆς μικρᾶς ταύτης οἰκονομίας, πρέπει νὰ δεχθῶμεν, ὅπως ἔχει, καὶ τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ Ὑπουργείου τούτου, εἶπεν ἄλλος, διότι ἄλλως διὰ μικρὰν ποσότητα θέλει ἐπιστρέψει εἰς τὴν Βουλὴν, καὶ ἐπέλθει βραδύτης, καθόσον μάλιστα ἅπαντα τὰ ζητήματα ταῦτα ἐλύθησαν διὰ τῶν προηγουμένων τῆς Γερουσίας ἀποφάσεων, καὶ πᾶσα ἐναντία ἀπόφασις ἀναιρεῖ τὰ προαποφασισθέντα.

Βλέπων, εἶπεν ἄλλος, ὅτι ἡ Ἐπιτροπὴ, παραλιποῦσα κάθε λόγον περὶ ἑνὸς οὐσιωδεστάτου ἀντικειμένου, περὶ τοῦ Ναυτικοῦ, ἐπροθυμήθη πως ἀναφέρει περὶ ἑνὸς ὑποεπιμελητοῦ

ἔρχομαι ν' ἀναπληρώσω τὸ κενὸν τοῦτο, καὶ νὰ διαγράψω ἐν βραχέων τὴν κατάστασιν τοῦ Ναυτικοῦ. Μὴ ἔχων δὲ σκοπὸν νὰ ὁμιλήσω περὶ τῆς ἀνάγκης καὶ βελτιώσεώς τοῦ Ναυτικοῦ, διότι ἅπαντες συναισθάνονται ταῦτα, οὐδὲ περὶ τῆς μεγάλης αὐτοῦ συνδρομῆς εἰς τὴν ἀνεξαρτησίαν τῆς Ἑλλάδος, διότι τὰ πράγματα λόγων οὐ χρήζουσι, περιορίζομαι μόνον νὰ παραβάλω τὴν πρὸ τῆς 3 Σεπτεμβρίου κατάστασιν αὐτοῦ μὲ τὴν ἐνεστῶσαν· καὶ ὑποδεικνύων τὴν ἐπὶ τῆς οὐσιωδεστάτης καὶ ὠφελιμωτάτης ταύτης δυνάμεως ἀδιαφορίαν τῶν κατὰ καιροὺς Ὑπουργῶν, νὰ προσκαλέσω τὴν προσοχὴν τῶν νῦν ἀξιοσεβάστων Ὑπουργῶν ἐπὶ τῆς βελτιώσεως τοῦ Ναυτικοῦ.

Κατὰ τὴν 3 Σεπτεμβρίου διαταχθὲν τὸ Διευθυντήριον τοῦ Ναυστάθμου ὑπὸ τοῦ ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν Ὑπουργοῦ διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 3581 καὶ 3583 ἐγγράφου του νὰ καταγράψῃ τὸ ὑλικὸν, καὶ νὰ ἐκθέσῃ ἐν γένει τὴν κατάστασιν τοῦ Ναυστάθμου, ἀνέφερε διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 3974 καὶ 3975, ὅτι εὑρίσκετο τότε εἰς τὰς ἀποθήκας ὑλικὸν παλαιῶν μηχανῶν, συμπεριλαμβανομένης καὶ τῆς ξυλείας, ἀξίας δραχ. 1,150,855: 37· ἀποσκευὴ τοῦ Ναυστάθμου, ἐργαλεῖα τοῦ λόχου τῶν τεχνητῶν, καὶ Νοσοκομείου, ἀξίας 160,000 δραχ. τὸ ὅλον δραχ. 1,310,855: 37· ὅσα δὲ πλοῖα ὑπάρχουσιν ἤδη, κατεσκευάσθησαν πρὸ τῆς 3 Σεπτεμβρίου, Ὑπουργοῦντος τοῦ Κ. Κριεζῆ.

Σήμερον δὲν ὑπάρχει, εἰμὴ ὀλίγος παλαιὸς χαλκὸς, ἄχρηστος, καὶ μικρὰ ἄλλα πράγματα, ὀλίγου λόγου ἄξια· ἡ δὲ ξυλεία ἐφθάρη, χωρὶς νὰ γίνῃ κατασκευὴ πλοίου τινος, ἐκτὸς ἑνὸς μικροῦ πλοιαρίου, ἀλλὰ καὶ τούτου ἡ κατασκευὴ εἶναι ἀτελεστάτη καὶ ἀσήμαντος, ἐνῷ τὰ Νομοθετικὰ Σώματα χορηγοῦν κατ' ἔτος, ὅ,τι ἀποβλέπει τὸ Ναυτικὸν, καὶ ἐνῷ εἰς τὴν Ἑλλάδα εἶναι μεγάλη εὐκολία ναυποιΐας, ὡς ἀποδεικνύεται ἐκ τῶν εἰς διάστημα πέντε ἐτῶν ὑπὲρ τὰ 1200 κατασκευασθέντων ἐμπορικῶν πλοίων, ὧν τὰ πλεῖστα εἶναι ἴσου μεγέθους μὲ ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον ἐλέγετο, ὅτι θέλει κατασκευασθῆ εἰς τὸν Ναύσταθμον.

Αἰτία τῶν εἰρημένων εἶναι ἡ ἀδιαφορία αὐτὴ τῶν Ὑπουργῶν, ἥτις ἔτι μᾶλλον σαφεστέρα καθίσταται ἐκ τῶν ἑπομένων.

Ὅτε ὁ Κ. Μαυροκορδάτος διωρίσθη Πρωθυπουργὸς καὶ προσωρινῶς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ναυτικῶν διεύθυνεν, ἀναγνωρίσας τὴν ἔλλειψιν τοῦ Νόμου περὶ Ναυτοδικείου καὶ βαθμολογίας, καὶ ἄλλων οὐσιωδῶν ἀντικειμένων, περὶ ὧν ὁποίων ἤδη Συνέλευσις πρωτίστη, ἔσπευσε νὰ διορθώσῃ τὰ ἐλλείποντα, ἐκπονήσας

ώφελιμωτάτων καὶ Νομικῶν συγκειμένην, πρὸς σύνταξιν τῶν ἀναγκαίων Νομοσχεδίων.

Ἐπελθὼν μετὰ τοῦτον ὁ Κ. Μεταξᾶς, οὐ μόνον ἐντελῶς τὴν πρᾶξιν τοῦ προκατόχου του ἐπεδοκίμασεν, ἀλλὰ καὶ ἄλλους Νομικοὺς εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν προσέθηκε.

Τὴν Ἐπιτροπὴν δὲ ταύτην, πλησιάζουσαν σχεδὸν εἰς τὸ πέρας τῶν ἐργασιῶν της, ἔπαυσεν ἄλλος Ὑπουργὸς, διαδεχθεὶς τὸν Κ. Μεταξᾶν, καὶ ἀγνοῶ διὰ ποίους λόγους οὐδεμίαν πλέον περὶ τῶν ἀντικειμένων τούτων φροντίδα ἔλαβε τὴν αὐτὴν δ' ἀδράνειαν καὶ ἀδιαφορίαν ἐδείξαν καὶ οἱ τοῦτον ἔπειτα διαδεξάμενοι.

Ὅτε καθυποβλήθη εἰς τὰς Βουλὰς Νομοσχέδιον διὰ νὰ ἰσχύῃ ὁ Γαλλικὸς Νόμος ἐπὶ τῶν δικαζομένων Ναυτικῶν, ὑπεσχέθη ὁ τότε Ὑπουργὸς, ὅτι ὅσον οὔπω θέλει καθυποβάλλει Νόμον περὶ Ναυτοδικείου· ἀλλὰ πολλὰ ἔτη ἔκτοτε παρῆλθον, καὶ τοιοῦτος Νόμος δὲν ἐφάνη, καὶ ἑπομένως οἱ Ναυτικοί μας δικάζονται μὲ νόμον ξένον.

Ἐκτὸς τούτου τὸ Ναυτοδικεῖον, ἂν καὶ δὲν ἦναι διαρκὲς, καθίσταται τοιοῦτον, διότι κατ' ἔτος προϋπολογίζεται ἡ ἐτήσιος αὐτοῦ δαπάνη· καὶ ἐν τούτοις οὐδεμία καὶ περὶ τούτου γίνεται φροντίς.

Ταῦτα λοιπὸν ἐν συντόμῳ διαλαβὼν, σκοπὸν προεθέμην νὰ δηλώσω τὴν ἀθλίαν κατάστασιν τοῦ Ναυτικοῦ μας, διὰ νὰ γίνῃ ἡ προσήκουσα περὶ τῆς βελτιώσεως αὐτοῦ φροντὶς, διότι ἄλλως δὲν θέλομεν ἔχει πλοῖα, ἐπειδὴ καὶ τὰ ὑπάρχοντα, μὴ ἐπισκευασθέντα, θέλουν καταστραφῆ.

Σύμφωνῶ μὲν μὲ τὸν προλαλήσαντα, ἀντέταξεν ἄλλος, καθόσον ἀφορᾷ τὴν μεγάλην ὠφέλειαν τοῦ Ἔθνους ὡς ἐκ τῆς καλῆς καταστάσεως καὶ τῆς αὐξήσεως τοῦ Ναυτικοῦ μας, δὲν δύναμαι ὅμως νὰ παραδεχθῶ τὰς εἰδικὰς αὐτοῦ παρατηρήσεις περὶ τῆς ἐνεστώσης καταστάσεως τούτου, ὡς πολὺ τῆς ἀληθείας ἀπομακρυνομένας. Δὲν ἀρκεῖ νὰ ἔχῃ τις τὴν ἐπιθυμίαν πρὸς τὸ καλὸν, ἀλλὰ πρέπει νὰ ἔχῃ καὶ τὰ μέσα πρὸς πραγματοποίησιν αὐτοῦ· διὰ τοῦτο ὤφειλεν ὁ προλαλήσας, πρὶν ἢ καθάψηται Ὑπουργῶν τινων, ὡς ἀμελησάντων νὰ φροντίσωσι περὶ τῆς βελτιώσεως τοῦ Ναυτικοῦ, καὶ περὶ ἄλλων τινων, τὰ ὁποῖα ἀνέφερε, νὰ ἐξετάσῃ, ἂν εἶχον τὰ μέσα, καὶ ἂν, ὅσα ἀνέφερεν, ἔχωνται πραγματικῆς ἀληθείας. Τούτου ἕνεκα διὰ βραχυτέρων θέλω ἀνασκευάσει τοὺς λόγους του.

Εἶναι ἀληθὲς, ὅτι τὰ ὑπάρχοντα πλοῖα κατεσκευάσθησαν πρὸ

τῆς 3 Σεπτεμβρίου, ἀλλὰ τὸ αἴτιον εἶναι, ὄχι διότι οἱ μετὰ ταύτην Ὑπουργοὶ δὲν εἶχον τὴν θέλησιν ν' αὐξήσουν τὴν ναυτικὴν δύναμιν, ἀλλὰ διότι πρὸ ταύτης ἐχορηγοῦντο ἄφθονα χρήματα, ἐνῷ ὕστερον διὰ τὰ ἐπελθόντα οἰκονομικὰ μέτρα μόλις ἐδίδοντο τὰ ἀναπόφευκτα ἔξοδα πρὸς διατήρησιν τῶν ὑπαρχόντων πλοίων καὶ τῶν πληρωμάτων αὐτῶν.

Καθόσον ἀφορᾷ τὴν ξυλείαν, διαβεβαιῶ τὸν προλαλήσαντα, ὅτι ἐφθάρη κατὰ μέγα μέρος πρὸ τῆς 3 Σεπτεμβρίου, καὶ τοῦτο γνωρίζω κάλλιστα, ὡς διευθύνων τὸ Ναυτικὸν Διευθυντήριον· γενόμενος ὅμως μετὰ ταῦτα Ὑπουργὸς, ἔσπευσα νὰ καθαρίσω ταύτην, καὶ νὰ ἐμποδίσω τὰ βλάπτοντα αὐτὴν αἴτια, ὡς εἶναι γνωστὸν εἰς ἅπαντας· εἶναι ἀληθὲς, ὅτι πρὸ τῆς 3 Σεπτεμβρίου ὑπῆρχε περισσότερον ὑλικὸν εἰς τὰς ἀποθήκας, ἀλλ' ὁ λόγος εἶναι, διότι πρὸ ταύτης ἐχορηγοῦντο κατ' ἔτος 2500000 δραχμαὶ, ἐξ ὧν ἓν μέρος ἐχρησίμευε πρὸς προμήθειαν ὑλικοῦ καὶ κατασκευὴν πλοίων· μετὰ ταῦτα ὅμως τὸ ποσὸν τοῦτο ἠλαττώθη εἰς 1,150,000, μόλις ἐπαρκοῦν εἰς τὰς ἀπολύτως ἀναγκαίας δαπάνας· ὥστε, ἐπειδὴ ἐκ τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν Ναυτικῶν ἠλαττώθησαν δραχ. ὑπὲρ τὸ ἓν ἑκατομμύριον, δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ γίνῃ, ὅ,τι ἐγένετο πρὸ τῆς 3 Σεπτεμβρίου, καθόσον μάλιστα δὲν ἐδόθη καὶ ἰδιαιτέρα πίστωσις περὶ προμηθείας ὑλικοῦ εἰμὴ μόνον 100000 δραχμαὶ ἐσχάτως δοθεῖσαι, καὶ χρησιμεύσασαι πρὸς ἐπισκευὴν τῶν πλοίων, καὶ ὄχι πρὸς κατασκευὴν νέων.

Καθόσον δ' ἀφορᾷ τὴν φθορὰν τῶν πλοίων, διαβεβαιῶ ἐπίσης τὸν προλαλήσαντα, ὅτι ἦσαν ἐφθαρμένα, καὶ, ὅτε διωρίσθην Ὑπουργὸς, πρῶτον τότε ἀνεφάνισαν αἱ πλῆγαι τοῦ καταστρώματος τῆς Κορβέτας ὁ Λουδοβῖκος, πρὸς κατασκευὴν τοῦ ὁποίου ἐδαπανήθησαν 60000 δραχμαί.

Καθόσον δ' ἀφορᾷ τὰν πατριωτισμὸν τῶν συστησάντων τὴν ὑποίαν ὁ προλαλήσας ἀνέφερεν Ἐπιτροπὴν, οὐδὲν λέγω· παρατηρῶ δὲ μόνον, ὅτι ἕκαστος Ὑπουργὸς δύναται νὰ θεωρήσῃ καὶ διάφορον καταλληλότερον μέτρον ἐπὶ ἑνὸς καὶ τοῦ αὐτοῦ ἀντικειμένου. Ἐν τούτοις, καί τοι παυσάσης τῆς Ἐπιτροπῆς ἐκείνης, διωρίσθη ἄλλη, ἥτις ἔλαβε τὴν ἐντολὴν, ἀφοῦ λάβῃ ὑπ' ὄψιν τὰς ἐργασίας τῆς πρώτης, νὰ προσθαφαιρέσῃ ὅ,τι νομίσει καταλληλον πρὸς μεγαλητέραν τελειοποίησιν τοῦ ἔργου· καὶ αὕτη ἀόκνως ἐνησχολήθη πρὸς περαίωσιν τῶν ἐπιβληθέντων εἰς αὐτὴν χρεῶν, καὶ μάλιστα τῆς συντάξεως περὶ Ναυτοδικείου Νόμου· ἐν τούτοις παρατηρῶ, ὅτι δὲν ἀρκεῖ ἡ ἀπὸ ξένας γλώσ-

σας μεταφράσεις νόμων, ἀλλ' ἀπαιτοῦνται καὶ τὰ μέσα πρὸς ἐφαρμογὴν αὐτῶν· εὐχαριστούμεθα ὅμως, διότι ὁ προλαλήσας δὲν εἶχε ἄλλο μέσον πρὸς ἔπαινον τῶν παρ' αὐτοῦ ἀναφερομένων ὑπουργῶν, εἰμὴ τὴν σύστασιν μιᾶς ἐπιτροπῆς μόνον. Τὸ δὲ κατασκευασθησόμενον πλοῖον, περὶ τοῦ ὁποίου ἀνέφερεν ὁ προλαλήσας, θέλει βεβαίως γίνει διότι κατὰ συνέπειαν μεγάλης φροντίδος ἔγινεν ἡ ἀπαιτουμένη προμήθεια τοῦ ἀναγκαίουντος ὑλικοῦ, ὥστε ἐντὸς τοῦ θέρους τοῦ ἔ. ἐ. εἴπετο νὰ κατασκευασθῇ.

Τὸ Ναυτοδικεῖον συνεστήθη, διότι ἀνέκαθεν ἐθεωρήθη ὡς ἀναγκαῖον πρὸς περιστολὴν τῶν ἐπισυμβαινουσῶν ἐγκληματικῶν πράξεων· ἡ σύστασίς του μάλιστα ἐπέφερεν ἐπωφελῆ ἀποτελέσματα, ὡς ἡ πεῖρα ἀπέδειξεν.

Ἐκ τῆς συντόμου ταύτης ἀνασκευῆς καταδηλοῦται σαφῶς, ὅτι οἱ κατὰ καιρὸν Ὑπουργοὶ δὲν ἠμέλησαν ὡς πρὸς τὴν βελτίωσιν τοῦ Ναυτικοῦ, ἀλλὰ ἐμπόδια ἀνεξάρτητα τῆς θελήσεώς των τοὺς ἀπέτρεπον νὰ πραγματοποιήσουν, ὅ,τι καὶ αὐτοί, καὶ ὁ προλαλήσας, καὶ πάντες οἱ Ἕλληνες, ἐπιθυμοῦν.

Θελήσας δὲ καὶ ἕτερος τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν νὰ ὁμιλήσῃ περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου, καὶ ὑποστηρίξῃ τοὺς λόγους τοῦ προαγορεύσαντος, ἐμποδίσθη παρὰ τῆς Γερουσίας, θεωρησάσης τὰ ζητήματα ταῦτα ἐκτὸς τοῦ προκειμένου.

Ἐπομένως ἡ Γερουσία παρεδέχθη τὸ ἄρθρ. 1 τοῦ κεφ. Α. ὅπως ἔχει.

Κατ' ἐρώτησιν ὕστερον τοῦ Κ. Προέδρου ἡ Γερουσία παρεδέχθη ὅλον τὸν Προϋπολογισμὸν τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ναυτικῶν, ὅπως ἐψηφίσθη ὑπὸ τῆς Βουλῆς, ἄνευ τινος τροποποιήσεως, συνισταμένον εἰς δραχ. 1273416: 61.

Παρελθούσης δὲ τῆς ὥρας, ὁ Κ. Πρόεδρος ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν, εἰπών, ὅτι ἀντικείμενον τῆς ἐπομένης Συνεδριάσεως θέλει εἶναι ἡ ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ.

Ὁ Προεδρεύων
Χ. ΚΛΟΝΑΡΗΣ.

Ὁ Ἀντιπρόεδρος
Ν. ΜΕΞΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Χρ. Βλάσσης,
Ν. Χρυσόγελος.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 10 Αὐγούστου 1848, Ἡμέρᾳ Τρίτῃ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων 29 μελῶν, ὁ προεδρεύων Ἀντιπρόεδρος Κ. Χ. Κλονάρης, ἀσθενοῦντος τοῦ Προέδρου, κηρύττει τὴν ἔναρξιν τῆς Συνεδριάσεως περὶ τὰς 10 ὥρας π. μ.

Τὰ Πρακτικὰ τῆς προλαβούσης Συνεδριάσεως, ἀναγνωσθέντα, ἐπικυροῦνται.

Ἀναγνωσθείσης πρώτον ἀναφορᾶς τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Σ. Καλογεροπούλου, ἐξαιτουμένου εἰκοσαήμερον παράτασιν τῆς σήμερον ληγούσης ἀδείας του, ἡ Γερουσία ἐνέκρινε νὰ τῷ παραχωρηθῇ ἡ ζητουμένη παράτασις.

Ἀπαγγείλαντος μετὰ ταῦτα τοῦ Κ. Προέδρου, ὅτι ἀντικείμενον τῆς ἡμερησίας διατάξεως εἶναι ἡ συζήτησις τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν, καὶ παρατηρήσαντος ἑνὸς τῶν ΚΚ. Γραμματέων, ὅτι τὰ κεφάλαια αὐτοῦ Α, ἕως τὸ Ε., συμπεριλαμβανομένου καὶ αὐτοῦ, ἐσυζητήθησαν, καὶ ἐψηφίσθησαν κατὰ τὴν Συνεδρίασιν τῆς 9 τοῦ ἐνεστῶτος μηνός, ἀνεγνώσθη τὸ πρῶτον ἄρθρον τοῦ Κεφ. ΣΤ. «Προσωπικόν,» καὶ ἡ ἐπ' αὐτοῦ γνωμοδότησις τῆς Ἐπιτροπῆς.

Διὰ νὰ εὐκολύνωνται οἱ πολῖται, εἶπεν ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν, εἰς τὴν εὕρεσιν τῶν ἀναγκαιούντων αὐτοῖς ἐγγράφων, εἰς ὑπάλληλος τοῦ Ὑπουργείου, γραφειοκρατικῶς τακτοποιούμενος καὶ τὴν τακτοποίησιν τῶν ἀρχείων, χωρὶς νὰ ὑποχρεοῦται εἰς τοῦτο ὡς ἐκ τῶν καθηκόντων τῆς ὑπηρεσίας του· διὰ τοῦτο χορηγοῦνται εἰς αὐτὸν αἱ παρὰ τῆς Ἐπιτροπῆς ἀφαιρούμεναι 3110 δραχμαί, διὰ τὸ πολύπονον τῆς ἐργασίας, καὶ τὴν ἐκ ταύτης φθορὰν τῶν ἐνδυμάτων του· ἂν δὲ τὸ ποσὸν τοῦτο ἀφαιρεθῇ, τότε τὸ Ὑπουργεῖον εἶναι ἠναγκασμένον νὰ διορίσῃ ἄλλον τακτικὸν ὑπάλληλον, καὶ τὰ ἔξοδα ἑπομένως θέλουν εἶσθαι περισσότερα.

Ἀντιτάξαντός τινος, ὅτι, ἂν ὁ μισθὸς τῆς τακτικῆς ὑπηρεσίας τοῦ διαληφθέντος ὑπαλλήλου ἦναι ἀνεπαρκής, ὁ Ὑπουργὸς δύναται νὰ τὸν προβιβάσῃ, καὶ νὰ τὸν ἐπιφορτίσῃ συγχρόνως καὶ τὴν τακτοποίησιν τῶν ἀρχείων, ἄλλου δὲ παρατηρήσαντος, ὅτι ἡ Ἐπιτροπὴ δὲν ἀφῆρεσε τὸ ποσὸν τοῦτο, διότι τὸ ἐθεώρησεν ἄδικον, ἀλλὰ διότι δὲν στηρίζεται εἰς Νόμον, θέλω κάμει, εἶπεν, ὁ Κ. Ὑπουργός, ὅτι ὁ ὑπάλληλος συμβιβάζεται μὲ τὴν

ὑπηρεσίαν, νὰ προβιβασθῇ τοὐτέστιν ὁ διαληφθεὶς ὑπάλληλος, ἢ νὰ προκαλέσθῃ Νόμος.

Ἐπομένως ἐγένετο δεκτὸν τὸ προκείμενον πρῶτον ἄρθρον, ὡς ἔχει ἐν τῷ προϋπολογισμῷ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ἄρθρου δευτέρου τοῦ αὐτοῦ κεφαλαίου ΣΤ'. καὶ τῆς ἐπ' αὐτοῦ γνωμοδοτήσεως τῆς Ἐπιτροπῆς, περὶ ἀφαιρέσεως τῶν ἐν αὐτῷ διαλαμβανομένων 1,000 δραχμῶν, τό ποσὸν τοῦτο, εἶπεν ὁ Κ. Ὑπουργὸς, ὃν κατ' ἀρχὰς 2,000, ἐλαττωθὲν δὲ εἰς 1,000 μόνον, χρησιμεύει εἰς πληρωμὴν τῶν ὑπὸ τοῦ Διευθυντοῦ τῆς Τυπογραφίας εἰς κατεπειγούσας ἀνάγκας τῆς ταχείας ἐκτυπώσεως Νομοσχεδίων, πινάκων τοῦ προϋπολογισμοῦ, ἐκθέσεων καὶ ἄλλων ἐγγράφων, προσλαμβανομένων ἔξωθεν ἐργατῶν, καὶ πρὸς ἀγορὰν τοῦ εἰδικῶς διὰ τὴν ἐκτύπωσιν τοιούτων πινάκων ἀπαιτουμένου χάρτου· ἄνευ τοῦ μέτρου δὲ τούτου ἡ ταχεῖα ἐκτύπωσις δὲν ἐπιτυγχάνεται, καὶ αἱ ἐργασίαι τῶν τε Νομοθετικῶν Σωμάτων καὶ τῆς Κυβερνήσεως συνεχῶς ἤθελον ὀπισθοδρομεῖ· τούτου ἕνεκα νομίζω ἀναγκαῖον νὰ δεχθῇ ἡ Γερουσία τὸ ἔξοδον τοῦτο.

Ἐπομένως ἐγένετο καὶ τὸ ἄρθρον τοῦτο δεκτὸν, ὡς ἔχει.

Μεταβάσης ὕστερον τῆς Γερουσίας εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ ἄρθρου πρώτου τοῦ Κεφ. Ζ'., καὶ ἀναγνωσθείσης τῆς παρατηρήσεως τῆς Ἐπιτροπῆς, ἐντελῶς συμμεριζόμενος τὰς παρατηρήσεις τῆς Ἐπιτροπῆς, εἶπεν ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν, καθυπέβαλεν εἰς τὴν Βουλὴν Νομοσχέδιον περὶ τῆς τακτοποιήσεως τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου, διότι ἄλλως οὔτε οἱ λογαριασμοὶ τοῦ Κράτους θέλουν τακτοποιηθῇ, οὔτε οἱ ἀπολογισμοὶ θέλουν περαιωθῇ.

Ἐπομένως ἐγένετο δεκτὸν τὸ ἄρθρον τοῦτο, καθὼς καὶ τὸ δεύτερον, ὡς ἔχουσι.

Προετέθη μετὰ τοῦτο εἰς συζήτησιν τὸ Κεφ. Η. « Ταμεῖα » καὶ ἀνεγνώσθη τὸ πρῶτον αὐτοῦ ἄρθρον, καὶ ἡ ἐπ' αὐτοῦ παρατήρησις τῆς Ἐπιτροπῆς.

Τὸ διὰ τοὺς ἐκτάκτους προσωρινοὺς βοηθοὺς ποσὸν τῶν 5000 δραχ. ἐτέθη εἰς τὸν προϋπολογισμὸν, εἶπεν ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν. διὰ τοὺς ἑξῆς λόγους. Ἐπειδὴ διάφοροι εἰσπράκτορες δὲν ἐξεκαθάρισαν τὰ εἰσπραχθέντα καὶ εἰσπραχθησόμενα ποσὰ, καὶ τὸ Ὑπουργεῖον δὲν γνωρίζει, οὔτε τί εἰσεπράχθη, οὐδὲ τί μένει νὰ εἰσπραχθῇ, ἐκτὸς δὲ τούτου συνέβησαν περὶ τὴν εἴσπραξιν πολλαὶ καταχρήσεις, διὰ τοῦτο τὸ Ὑπουργεῖον σκοπεῖ νὰ στείλῃ εἰδήμονας λογιστὰς, διὰ νὰ ἐνεργήσουν τὰς ἐξελέγξεις

ταύτας, πρὸς ὄφελος τοῦ Ταμείου, καὶ πρὸς ἀνακούφισιν τῶν καταχρήσεων. Ἀνέφερε δὲ ἐνταῦθα ὁ Κ. Ὑπουργὸς τὰς προσγενομένας ὠφελείας ἐκ τῆς τοιαύτης ἐξελέγξεως, διὰ τῆς ὁποίας ἐξεκαθαρίσθησαν τὰ εἰσπρακτέα τινῶν ἐπαρχιῶν, τὰ ὁποῖα οὐδὲ ἦτον σημειωμένα εἰς τὰ κατάστιχα τῆς οἰκονομίας, ὡς μὴ γνωστά.

Παρετήρησε πρὸς ταῦτα εἷς τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, ὅτι δὲν ἐπιμένει μὲν εἰς τὴν παραδοχὴν τῆς γνώμης τῆς Ἐπιτροπῆς πρὸς ἀποφυγὴν μακρῶν συζητήσεων, παρατηρεῖ δὲ μόνον, ὅτι, ἡ Γερουσία, παραδεχομένη τὸ ποσὸν τοῦτο, ἀναιρεῖ προγενεστέραν αὐτῆς ἀπόφασιν, δι' ἧς δὲν παρεδέχθη τοῦτο εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ 1847, ὅτε ἐπροτάθησαν οἱ αὐτοὶ λόγοι πρὸς ὑποστήριξιν ἀπὸ τοὺς τότε Ὑπουργούς· καθὼς τότε ἐφέρθη, δὲν πρέπει νὰ πληρώνῃ πλέον τὸ Δημόσιον διὰ τὴν ἀνικανότητα τῶν ὑπαλλήλων· εἶναι ἀληθὲς, ἀντέταξεν ὁ Κ. Ὑπουργὸς, ὅτι ἡ Γερουσία δὲν ἐδέχθη τότε τὸ προκείμενον ποσὸν, ἀλλὰ διὰ τὸν λόγον ὅτι, ὅτε ἐσυζητεῖτο ὁ προϋπολογισμὸς τοῦ 1847, εἶχε παρέλθει τὸ ἔτος· καὶ ἐπομένως δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ γίνῃ πλέον ἡ δαπάνη· τώρα ὅμως εἴμεθα ἐντὸς τοῦ ἔτους, καὶ δυνάμεθα νὰ μεταχειρισθῶμεν τὸ ποσὸν τοῦτο ἐπωφελῶς.

Ἂν ἀληθῶς, ὡς εἶπεν ὁ Κ. Ὑπουργὸς, ἔκαμαν οἱ εἰσπράκτορες καταχρήσεις, ἐπέφερεν ὁ προαγορεύσας, δύναται νὰ τοὺς παύσῃ· ἂν δὲ ὑπόνοιαι μόνον ὑπάρχωσι, δύναται νὰ στείλῃ τινὰς ἐκ τῶν πολλῶν τοῦ Ὑπουργείου ὑπαλλήλων, ἢ νὰ διατάξῃ τὰς ἁρμοδίους Ἀρχὰς νὰ ἐνεργήσωσι τὰς ἀπαιτουμένας ἐξελέγξεις, καὶ ἐπομένως τὸ ἔξοδον τοῦτο καθίσταται περιττόν.

Ἂν καὶ οἱ ὑπάλληλοι τοῦ Ὑπουργείου δὲν ἦναι περιττοὶ, ἀντέταξεν ὁ Κ. Ὑπουργὸς, μόλον τοῦτο στέλλονται ἐκτάκτως καὶ εἰς ἐξωτερικὰς ὑπηρεσίας, ὅταν αὗται δὲν ἀπαιτῶσι πολὺν καιρὸν, καὶ ὅταν ἦναι κατεπείγουσαι, ὡς ἐστάλησαν εἰς τὴν Κυνουρίαν, Ἄμφισσαν, καὶ ἀλλαχοῦ. Ἐπειδὴ ὅμως οἱ Δῆμοι εἶναι πολλοὶ, καὶ ὅλοι οἱ ὑπάλληλοι τοῦ Ὑπουργείου ἂν σταλῶσι, δὲν ἀρκοῦν, εἶναι ἀνάγκη νὰ μεταχειρισθῶμεν ἄλλους παρὰ τοὺς τακτικοὺς ὑπαλλήλους.

Ἐπὶ τούτοις ἐγένετο δεκτὸν τὸ ἄρθρον τοῦτο, καθὼς καὶ τὰ ὑπαγόμενα εἰς τὸ κεφάλαιον τοῦτο, ὡς ἔχουσιν.

Ἐπίσης ἐγένοντο δεκτὰ καὶ τὰ ἄρθρα πρῶτον καὶ δεύτερον τοῦ Κεφ. Θ'. « Οἰκονομικοὶ Ἔφοροι. »

Προβάσης ἔπειτα τῆς Γερουσίας εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ Κεφ. Ι'. « Ἔξοδα κλεισμένων χρήσεων, » καὶ ἀναγνωσθείσης τῆς ἐπὶ

τούτου γνωμοδοτήσεως τῆς Ἐπιτροπῆς, ἐκ τοῦ Κεφ. τούτου, εἶπεν ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν, συμποσουμένου εἰς δραχ. 335,956:43, ἀφήρεσεν ἡ Ἐπιτροπὴ δραχ. 190,479:21, χωρὶς νὰ σημειώσῃ, εἰς ποίους, καὶ διὰ ποῖον λόγον δίδονται· διότι δὲν εἶχε καιρὸν νὰ κάμῃ τοιαύτην ἐπεξεργασίαν· φέρω ὑπ' ὄψιν τῆς Γερουσίας πίνακα λεπτομερῆ, ἐκ τοῦ ὁποίου θέλει πληροφορηθῆ, ὅτι ἐκ τῶν ἀφαιρεθεισῶν τούτων δραχμῶν αἱ μὲν εἶναι ἐγκεκριμέναι ἀπὸ παρελθόντας προϋπολογισμούς, αἱ δὲ προέρχονται ἀπὸ δικαστικὰς ἀποφάσεις, ἀπὸ μὴ ἐξαργυρωθέντα ἐντάλματα, ἀπὸ μισθοὺς ὑπαλλήλων καὶ πραγματογνωμόνων, καὶ ἀπὸ Δημοτικὰ εἰσοδήματα, εἰσαχθέντα κατὰ λάθος εἰς τὸ Δημόσιον Ταμεῖον. Πρὸς ἀπόδειξιν δὲ τούτων ἀνέγνωσεν ὀνομαστικὸν πίνακα, εἰς ἓν περιλαμβάνονται εἰδικῶς τὰ ἀπαρτίζοντα τὸ ποσὸν τῶν 190,479:21 κονδύλια, καὶ τὰ πρόσωπα, εἰς τὰ ὁποῖα ἕκαστον τούτων ὀφείλεται, προσθέσας, ὅτι κανὲν τούτων δὲν θέλει πληρωθῆ, πρὶν ἢ προηγουμένως γίνῃ ἡ ἀπαιτουμένη ἐξέλεγξις καὶ ἐξακρίβωσις. Ἑπομένως ἐπρότεινε νὰ μὴν ἀφαιρεθῇ τὸ διαληφθὲν ποσόν.

Ἡ Ἐπιτροπὴ, εἶπεν ἓν μέλος αὐτῆς, δεόντως ἤθελε δικαιολογήσει τὴν γνωμοδότησίν της, καὶ ἐπιμείνει εἰς τὴν ἀφαίρεσιν ταῦ μνησθέντος ποσοῦ, ἐὰν ὁ προϋπολογισμὸς ἔμελλε νὰ ἐπανέλθῃ εἰς τὴν Βουλήν. Ἐπειδὴ ὅμως μακρυτέρα συζήτησις ἐπιφέρει καὶ βραδύτητα περισσοτέραν, διὰ τοῦτο, ἀνακαλῶν τὴν γνώμην του, καὶ φρονῶν, ὅτι καὶ τὰ ἄλλα μέλη τῆς Ἐπιτροπῆς τὸ ἴδιον θέλουν κάμει, προτείνει νὰ γίνῃ δεκτὸς ὁ προϋπολογισμὸς, ὅπως ἔχει.

Ἡ Ἐπιτροπὴ, εἶπεν ἕτερον μέλος αὐτῆς, ἀφήρησε τὸ ποσὸν, ὄχι διὰ νὰ προσβάλῃ τὰ δικαιώματα τῶν ἐχόντων νὰ λαμβάνωσιν, ἀλλὰ διότι τὰ κονδύλια ταῦτα ἔχρῃζον μεγάλης ἐρεύνης πρὸς ἐξακρίβωσιν καὶ ἐξέλεγξιν, καθόσον μάλιστα τινὰ τούτων μένουσιν ἀνεξόφλητα ἀπὸ τοῦ 1841, καὶ ἑπομένως γεννῶσιν ἀμφιβολίας, ἂν ἦναι δικαιολογημένα· οὕτω π. χ. ὁ Ἀναστασόπουλος στερεῖται τῆς συντάξεως τῶν ἐτῶν 1842 — 1844. Ἐπίσης ἀναφέρεται ἐνοίκιον ἀποθήκης, πληρωθησόμενον εἰς τὸν Δῆμον τοῦ Ἄργους, ἐνῷ ὁ Δῆμος οὗτος δὲν ἔχει ἀποθήκην κ.τ.λ. Διὰ τοῦτο ἡ Ἐπιτροπὴ ἀφήρησεν ὅλα τὰ κονδύλια ταῦτα, διὰ νὰ ἔλθωσι πληροφορίαι ἀποχρῶσαι περὶ αὐτῶν καὶ περὶ τοῦ λόγου τῆς καθυστερήσεώς των, καθόσον μάλιστα δὲν εἶχεν ἤδη τὸν ἀναγκαῖον καιρὸν διὰ νὰ ζητήσῃ καὶ λάβῃ ταύτας, καὶ καθόσον προέβλεπε τὴν ἀπορίαν τοῦ Ταμείου. Ἐκτὸς τούτου

παρατηρῶ, ὅτι ἐν κονδύλιον δραχ. 900 εἶναι δὶς σημειωμένον, καὶ πρέπει ν' ἀφαιρεθῇ.

Πρέπει ἕκαστος νὰ πιστεύσῃ. ἐπέφερεν ὁ Κ. Ὑπουργὸς, ὅτι οὐ μόνον συντάξεις, ἀλλὰ καὶ δικαστικαὶ πολλάκις ἀποφάσεις δὲν πληρόνονται· εἶναι τῳόντι καί τινα κονδύλια, μὴ ἀποχρώντως δικαιολογημένα, ἀλλὰ ταῦτα δὲν θέλουσιν ἐξοφληθῇ, πρὶν προηγουμένως ἀποδειχθῇ, ὅτι εἶναι δικαιολογημένα· τὰ πλεῖστα ὅμως τούτων εἶναι ἀποχρώντως δικαιολογημένα.

Οὐδεὶς ἀρνεῖται, ἐπήνεγκεν ἄλλος, τὴν πληρωμὴν τῶν πραγματικῶς ἀναγκαίων ἐξόδων, ὡς εἶναι τὰ προερχόμενα ἀπὸ δικαστικὰς ἀποφάσεις, ἢ ἀπὸ γνωμοδοτήσεις Ἐπιτροπῶν· τινὰ ὅμως τῶν κονδυλίων τούτων ἐτέθησαν εἰς τὸν προϋπολογισμὸν ἐπ' ὠφελείᾳ τινῶν, χωρὶς νὰ δικαιολογῶνται· οὕτως εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ 1847 περιείχοντο κονδύλια τινὰ εἰς τὰ ἔξοδα τῶν ἀποζημειώσεων· Ἐκ τούτων, ὁ ἀναλαβὼν τὴν διεύθυνσιν τοῦ Ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν μετὰ τὸν Κ. Πονηρόπουλον Κ. Ν. Κορφιωτάκης, ἀφήρεσέ τινα, ὡς μὴ δικαιολογημένα, καὶ ταῦτα περιέχονται πάλιν εἰς τὸν προκείμενον προϋπολογισμὸν, καὶ εἶναι ἄπορον, πῶς ἔπειτα ἐδικαιολογήθησαν. Διὰ τοῦτο πρέπει νὰ συστήσῃ ἡ Γερουσία εἰς τὸν Κ. Ὑπουργὸν τὴν μὴ πληρωμὴν αὐτῶν; ἄνευ προηγουμένης ἐρεύνης καὶ ἐξελέγξεως.

Ἑπομένως, παραδεχθείσης τῆς Γερουσίας τὴν σύγκασιν ταύτην, καὶ διαβεβαιώσαντος τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ, ὅτι θέλει ἐντελῶς συμμορφωθῇ μὲ αὐτὴν, ἐγένετο δεκτὸν τὸ προκείμενον 10 Κεφάλαιον, ὡς ἔχει, ἄνευ τροποποιήσεώς τινος.

Ἀναγνωσθέντος ἔπειτα τοῦ Κεφαλαίου ΙΑ'., καὶ τῆς γνωμοδοτήσεως τῆς Ἐπιτροπῆς, τὸ ποσὸν τῶν 100,000 δραχμῶν, εἶπεν ὁ Κ. Ὑπουργὸς, κατὰ λάθος ἐκπίπτει ἡ Ἐπιτροπὴ, διότι κατὰ πρότασιν τοῦ Ὑπουργείου, καὶ τὴν ἀπόφασιν τῆς Βουλῆς, μόνον 50,000 δραχ. ἀφέθησαν δι' ἔξοδα εἰσπράξεως· ἑπομένως ἔγινε δεκτὸν καὶ τὸ Κεφάλαιον τοῦτο, ὡς ἔχει.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ Κεφαλαίου Ιβ'. α Φόρος ἐπὶ τῶν ζώων β καὶ τῆς ἐπ' αὐτοῦ γνωμοδοτήσεως τῆς Ἐπιτροπῆς, κατὰ τὸν περὶ τοῦ φόρου ἐπὶ τῶν ζώων Νόμον, εἶπεν ὁ Κ. Ὑπουργὸς, διορίζονται ἀπαριθμηταὶ πρὸς ἀνακάλυψιν τῶν μὴ δηλωσάντων τὸ ὅλον ἢ μέρος τῶν ζώων των· τὰ ἀπαιτούμενα δὲ ἔξοδα προκαταβάλλει τὸ Δημόσιον· δυνάμει λοιπὸν τοῦ Νόμου τούτου τὰ Ταμεῖα προκατέβαλον ταῦτα, καὶ ἑπομένως δὲν δυνάμεθα ἤδη νὰ ἐπιφέρωμεν ἐλάττωσιν.

Μετὰ ταῦτα ἡ Γερουσία παρεδέχθη καὶ τὸ Κεφάλαιον τοῦτο, ὡς ἔχει.

Ἀναγνωσθέντος ἔπειτα τοῦ Κεφαλ. ΙΓ'. « Φόρος ἐπιτηδευμάτων » καὶ τῆς ἐπ' αὐτοῦ γνωμοδοτήσεως τῆς Ἐπιτροπῆς, εἶναι ἀληθὲς, εἶπεν ὁ Κ. Ὑπουργὸς, ὅτι ὁ Νόμος ἀναθέτει τὴν σύνταξιν τῶν περὶ τοῦ φόρου τῶν οἰκοδομῶν καὶ ἐπιτηδευμάτων καταλόγων εἰς τὰς Δημοτικὰς Ἀρχὰς, ἀλλ' εἰς τὴν Ἑρμούπολιν καὶ Ἀθήνας εἶναι τόσαι οἰκοδομαὶ, καὶ τόσα ἐπιτηδεύματα, ὥστε εἶναι ἀδύνατον νὰ συντάξωσιν αὐτοὺς ἀκριβῶς αἱ ῥηθεῖσαι Ἀρχαί· τούτου ἕνεκα δὲν πρέπει ν' ἀφαιρεθῇ τὸ χονδύλιον τῶν 1800 δραχμῶν, ἂν θέλωμεν νὰ μὴ στερηθῶμεν τὸ πλεῖστον μέρος τοῦ φόρου τούτου.

Ἂν καὶ ἦναι ὀρθὴ ἡ παρατήρησις τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ, ἀντέταξεν ἓν μέλος τῆς Ἐπιτροπῆς, δὲν δύναμαι νὰ τὴν παραδεχθῶ, διότι, ἂν ἦναι ἀδύνατον νὰ συνταχθῶσιν οἱ περὶ ὧν ὁ λόγος καταλόγοι ἀπὸ τὰς ἁρμοδίους Ἀρχὰς, ὤφειλον οἱ ΚΚ. Ὑπουργοὶ νὰ καθυποβάλωσι Νόμον περὶ τοῦ προκειμένου ἐξόδου· τοῦτο δὲ μὴ ποιήσαντες, πρέπει νὰ θεωρηθῶσιν ὑπεύθυνοι διὰ τὸ προκείμενον ποσόν· ἐν τούτοις, καὶ ἂν ἤδη ἡ Γερουσία τὸ παραδεχθῇ, πρέπει τοῦ λοιποῦ νὰ καθυποβάλῃ ὁ Κ. Ὑπουργὸς Νόμον πρὸς δικαιολόγησιν τοῦ ἐξόδου τούτου, καθὼς καὶ περὶ ὅλων τῶν ἄλλων, τὰ ὁποῖα ἐγένοντο δεκτὰ, καὶ τοι μὴ στηριζόμενα εἰς προϋπάρχοντας Νόμους.

Δύναται μὲν νὰ γίνῃ εἰδικὸς Νόμος περὶ τοῦ προκειμένου ἐξόδου, εἶπεν ὁ Κ. Ὑπουργὸς, ὡς ὄντος σταθεροῦ, ἀλλ' ἀπαιτεῖται τότε νὰ τροπολογηθῶσιν οἱ Νόμοι περὶ τοῦ φόρου τῶν οἰκοδομῶν, καὶ τῶν ἐπιτηδευμάτων· θέλει δὲ σκεφθῇ περὶ τοῦ πράκτέου.

Ἀντιτάξαντος τοῦ προλαλήσαντος, ὅτι δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ τροπολογηθῶσιν οἱ μνησθέντες Νόμοι, διότι περὶ τῆς συντάξεως τῶν καταλόγων τῶν ἐν Σύρῳ καὶ Ἀθήναις οἰκοδομῶν καὶ ἐπιτηδευμάτων δύναται νὰ συνταχθῇ ἐξαιρετικὸς Νόμος, ἀντιπαρατηρήσαντος δὲ τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ, ὅτι δὲν πρέπει νὰ συντάττωνται παραρτήματα ὑπαρχόντων Νόμων, ἐγένετο δεκτὸν καὶ τὸ προκείμενον κεφάλαιον, ὡς ἔχει. Ἐπίσης ἐγένετο δεκτὸν καὶ τὸ κεφάλαιον ΙΔ'. « Φόρος οἰκοδομῶν. »

Μεταβάσης ἔπειτα τῆς Γερουσίας εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ κεφ. ΙΕ'. « Τελωνεῖα » καὶ ἀναγνωσθείσης τῆς παρατηρήσεως τῆς Ἐπιτροπῆς, ὡς πρὸς τὸν ἀριθμὸν τῶν ἐπιθεωρητῶν, ὁ

κύριος Ὑπουργὸς παρετήρησεν, ὅτι ἀνάγκη τῶν ἐπιθεωρητῶν εἶναι μεγίστη εἰς τὴν παροῦσαν τῶν Τελωνείων κατάστασιν, ἐπειδὴ πραγματικῶς συμβαίνουν καταχρήσεις, τὰς ὁποίας ἄλλως δὲν δύναται νὰ ἀναγείλῃ, ἐὰν δὲν γίνῃ ἀκριβὴς ἐξέλεγξις αὐτῶν, καὶ πρὸς τοῦτο ἀπαιτοῦνται καὶ περισσότεροι τῶν διωρισμένων ἐπιθεωρητῶν.

Ἐπομένως ἐγένετο δεκτὸν τὸ κεφ. τοῦτο ὡς ἔχει. Ἐπίσης, ἀναγνωσθεισῶν τῶν παρατηρήσεων τῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ κεφαλαίου 16 « χαρτόσημον » καὶ 18, « Τυπογραφεῖον καὶ Λιθογραφεῖον, » καὶ διαβεβαιώσαντος τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ, ὅτι ἔπαυσε ἤδη δύω ἐκ τῶν ἐργατῶν τοῦ καταστήματος τούτου ἕνεκα καταχρήσεων, ἐγένοντο δεκτὰ καὶ ταῦτα, καθὼς καὶ τὸ ιζ'. « Νομισματοκοπεῖον » ἄνευ τινος τροπολογίας.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ Κεφαλαίου ΙΘ'. « Δάση » καὶ τῆς γνωμοδοτήσεως τῆς Ἐπιτροπῆς περὶ ἀφαιρέσεως τῶν δραχ. 5400 δι' ἐνδεχομένην προσθήκην Δασοφυλάκων, τοῦ ποσοῦ τούτου δὲν ἐγένετο εἰσέτι χρῆσις, εἶπεν ὁ Κ. Ὑπουργός. Ἐπειδὴ ὅμως συντάττεται Νομοσχέδιον, καθ' ὃ ἐλαττοῦνται οἱ Δασονόμοι, καὶ αὐξάνουν οἱ Δασοφύλακες, διὰ τοῦτο κατεχωρήθη τὸ ποσὸν τοῦτο εἰς τὸν Προϋπολογισμόν, διὰ νὰ ὑπάρχῃ πίστωσις, ἂν τυχὸν ἐπιψηφισθῇ τὸ διαληφθὲν Νομοσχέδιον, καὶ αὐξηθῶσιν οἱ Δασοφύλακες. Ἐννοεῖται ὅμως, ὅτι τὸ ποσὸν τοῦτο δὲν θέλει ἐξοδευθῇ πρὸ τῆς ἐπιψηφίσεως τοῦ Νόμου καὶ τοῦ διορισμοῦ τῶν Δασοφυλάκων.

Ἐπομένως ἐγένετο δεκτὸν τὸ κεφάλαιον τοῦτο, ὡς ἔχει.

Ἐπίσης ἐγένοντο δεκτὰ καὶ τὰ κεφάλαια Κ' « Μεταλεῖα καὶ ὀρυκτά » καὶ ΚΑ'. « ἁλικαί. »

Ἀναγνωσθέντος τοῦ κεφαλαίου ΚΒ'. « κτημάτων διοίκησις » καὶ τῆς γνωμοδοτήσεως τῆς Ἐπιτροπῆς, ἡ Γερουσία παρεδέχθη καὶ τοῦτο, ὡς ἔχει.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ κεφ. ΚΓ'. « ἐπιστροφαὶ χρημάτων, » καὶ τῆς ἐπ' αὐτοῦ παρατηρήσεως τῆς Ἐπιτροπῆς, ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς παρετήρησεν, ὅτι, ὡς ἡ Ἐπιτροπὴ ἀφεῖλεν ἀπὸ τὸ Κεφάλαιον 10 τῶν κλεισμένων χρήσεων δραχ. 190479:21, οὕτως ἀφήρεσε τὸ ὅλον τοῦ κεφαλαίου τούτου δραχ. 38176:45 χωρὶς ν' ἀναφέρῃ τὰ ὀνόματα τῶν δικαιούχων, καὶ τὸ εἰς ἕκαστον ὀφειλόμενον ποσόν, καὶ τὰς αἰτίας, δι' ἃς δικαιοῦνται οἱ ἀπαιτηταὶ νὰ λάβωσι τὰ ἔξοδα ταῦτα. Ἐπομένως ἀνέγνω τὸν ὀνομαστικὸν κατάλογον, ἐν ᾧ σημειοῦται, πόθεν ἔχει τὴν ἀρχὴν ἕκαστον κονδύλιον, διαβεβαιώσας ὅτι

δὲ ἄλλα χρήματα πληρωμὴν ἐὰν προσχωμένους δὲν [illegible] ὅτι οἱ ἐπιστῶντες ἔχουν δίκαια ἀναντίρρητα.

Ἐπειδὴ εἰς τὸ κεφάλαιον τοῦτο ἐπέφερεν ἐν μέλος τῆς Ἐπιτροπῆς προκύπτουν κανδύλια τινὰ ἐξόδων ἀμφίβολα, καὶ αἱ περὶ τῆς πληρωμῆς αὐτῶν ἀπαιτήσεις δὲν εἶναι καλῶς ἐκκαθαρισμέναι, ἢ τοὐλάχιστον παρέχουν ἀμφιβολίαν περὶ τῆς νομιμότητος αὐτῶν, διὰ τὴν μέχρι τοῦδε ἀναβολὴν τῆς πληρωμῆς, ὀφείλει ὁ Κ. Ὑπουργὸς νὰ ἐπιστήσῃ τὴν προσοχήν του ἐπ' αὐτῶν, καὶ τότε μόνον νὰ διατάξῃ τὴν ἀπότισιν, ἂφοῦ διὰ δικηγορικοῦ συμβουλίου πεισθῇ περὶ τῶν δικαίων των ἀπαιτούντων αὐτά, ὡς ἀπεφασίσθη καὶ ἐπὶ τοῦ κεφαλαίου 10.

Περιττὴ προσέθηκεν ἄλλος, καθίσταται ἡ τοιαύτη πρὸς τὸν Ὑπουργὸν συστάσις περὶ τῆς πληρωμῆς τοῦ εἰς τὸ προκείμενον Κεφάλαιον σημειουμένου ποσοῦ, διότι δὲν δύναται ὁ Ὑπουργός, ὡς ὑπεχέθη, νὰ πληρώσῃ τοιαῦτα ἔξοδα, ἐκτὸς δὲν πεισθῇ περὶ τῆς νομιμότητος αὐτῶν· καὶ ἂν ὁ προϋπολογισμὸς τῶν ἐξόδων ἐπιψηφισθῇ, πάλιν δὲν δύνανται νὰ ἐξοδευθῶσι τὰ εἰς αὐτὸν ἐμπεριεχόμενα ποσά, ἐὰν δὲν ἐξακριβωθῶσιν. Ἄξιον δὲ παρατηρήσεως εἶναι, ὅτι ὅλα τὰ τοιαῦτα περὶ ἀμνημονεύτων ἐτῶν ὀφειλόμενα ποσὰ ἐπεσωρεύθησαν εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τῶν ἐξόδων τοῦ ἐνεστῶτος ἔτους, ὡς νὰ ὑπῆρχε τὸ ἔτος τοῦτο εὐτυχέστερον τῶν παρελθόντων, ἢ ὡς τὸ Δημόσιον Ταμεῖον νὰ εὐπορεῖτο, οἱ δὲ σημειώσαντες τὰ ποσὰ ταῦτα Ὑπουργοὶ εἰς τὸν προκείμενον προϋπολογισμὸν ἦσαν δίκαιοι, καὶ κακῶς ἀντεπολιτεύθησαν, ἢ ἠθέλησαν δι' αὐτῶν ν' ἀποκτήσωσι δημοτικότητα· καλῶς ὅθεν ποιοῦσα ἡ Ἐπιτροπὴ, ἐγνωμοδότησε περὶ τῆς ἀναβολῆς τῆς πληρωμῆς τῶν ἐξόδων τούτων εἰς ἄλλην εὐτυχεστέραν ἐποχὴν, καθόσον μάλιστα δὲν δύνανται νὰ ἐκβιασθῇ εἰς τὴν ἀπότισιν αὐτῶν τὸ Δημόσιον, ὡς δὲν ἐξεβιάσθη καὶ εἰς τὴν πληρωμὴν καὶ ἄλλων χρεῶν μέχρι τοῦδε.

Τὰ εἰς τὸ προκείμενον κεφάλαιον 23 σημειωμένα ἔξοδα, παρετήρησεν ἕτερος, ὡς καὶ τὰ εἰς τὸ προηγούμενον 10, καὶ τὸ παράρτημα 24, προσετέθησαν κατὰ πρότασιν τῆς Βουλῆς ἐπὶ τῆς συζητήσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ, τὸ δὲ Ὑπουργεῖον συμπαρέλαβεν εἰς τὴν σύνταξιν τοῦ προϋπολογισμοῦ ἓν μέρος μόνον, ὡς φαίνεται εἰς τοὺς πίνακας τοῦ προϋπολογισμοῦ.

Τὰ τοιαῦτα ποσὰ τῶν ἐξόδων, προσέθηκεν ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργός, συμπεριελήφθησαν ὑπὸ τῶν πρώην Ὑπουργῶν κατὰ τὴν σύνταξιν τοῦ προϋπολογισμοῦ, μὲ τὴν διαφορὰν, ὅτι

τινὰ μὲν ἐπιφώνως ἠθέλησεν σημειωμένα εἰς τὸν προϋπολογισμὸν, ἄλλα δὲ εἰς τὸν ἀπολογισμὸν, ἡ δὲ Βουλὴ τὸν ἀνήκοντα ὅμως χρόνως ποιοῦσι τὰ μετέφερεν θὰ εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τῶν ἐξόδων τοῦ ἐνεστῶτος ἔτους. θὰ νὰ καταστήσῃ αὐτὰ φανερά. Ἐκ τῶν ποσῶν ὅμως τούτων μικρὸν μὲν μέρος θέλει πληρωθῇ μέχρι τέλους τῆς χρήσεως τοῦ ἐνεστῶτος ἔτους, τὰ δὲ λοιπὰ θέλουν συμπεριληφθῇ πάλιν εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τῶν ἐξόδων τοῦ ἑπομένου ἔτους, καὶ οὕτως ἑξῆς, μέχρι τῆς παντελοῦς ἐξοφλήσεως αὐτῶν.

Μὴ γενομένης ἄλλης παρατηρήσεως, ἐγένετο δεκτὸν καὶ τὸ εἰς τὸ Κεφάλαιον 23 σημειούμενον ποσὸν τῶν ἐξόδων, ὡς ἐψηφίσθη ὑπὸ τῆς Βουλῆς, ὑπὸ τὰς αὐτὰς αἱρέσεις, καθ' ἃς ἐνεγράφησαν καὶ τὰ εἰς τὸ Κεφάλαιον 10 ἔξοδα.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ Κεφαλαίου 24 « Ἀποζημιώσεις » καὶ τῆς ἐπ' αὐτοῦ παρατηρήσεως τῆς Ἐπιτροπῆς, παρετήρησεν ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς, ὅτι αἱ εἰς τὸ προκείμενον κεφάλαιον σημειούμεναι ὡς ἀποζημιώσεις δραχ. 41,403 : 97, τὰς ὁποίας ἀφαιρεῖ ἡ Ἐπιτροπὴ, πηγάζουν ἀπὸ νομίμους αἰτίας, καὶ πρέπει ν' ἀποδοθῶσιν, εἰς ὅσους ἔχουν νὰ λάβωσι ταύτας, καὶ πρὸς τοῦτο ἀνέγνω ὀνομαστικὸν κατάλογον λεπτομερῆ, περιέχοντα καὶ τὰ ὀνόματα τῶν δικαιούχων, καὶ τὰς αἰτίας τῆς πληρωμῆς ἑκάστου ποσοῦ.

Μεταξὺ τῶν δικαιούχων, τοὺς ὁποίους ἀνέγνω ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν, ἐπέφερεν εἰς τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, συμπεριλαμβάνομαι καὶ ἐγὼ πρὸς ἀποζημίωσιν δραχμῶν 3,022, καὶ δὲν νομίζω περιττὸν νὰ ἐκθέσω τοὺς λόγους τῆς ἀποζημιώσεως ταύτης· ὅτε κατὰ τὸ ἔτος 1838 διέτριβον εἰς Σύρον, εἰδοποιήθην ἐπισήμως παρὰ τοῦ Κ. Διοικητοῦ, ὅτι ἡ Κυβέρνησις ζητεῖ τὸ εἰς Γύθειον κτῆμά μου, ὀνομαζόμενον Καλοσκαλί, πρὸς χρῆσιν τοῦ Δημοσίου ἐπὶ δέκα ἔτη, τὸ ὁποῖον θέλει ἐπισκευάσει δι' ἰδίας δαπάνης δραχμῶν 6,000· μ' ὅλον ὅτι ἠρνήθην τὴν συγκατάθεσίν μου, τὸ Δημόσιον ἀνήγειρεν αὐτοδικαίως πλησίον τοῦ εἰρημένου κτήματός μου στρατῶνα, εἰς τὸν ὁποῖον συμπεριέλαβε καὶ μίαν ἰδιόκτητόν μου στέρναν· ἐκτιμηθείσης δὲ τῆς ζημίας ταύτης διὰ πραγματογνωμόνων, ἐδικαιώθην νὰ λάβω ἀπὸ τὴν Κυβέρνησιν δραχ. 3,022.

Προτείναντος ἄλλου, ἵνα ὁ Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν ὑπογράψῃ τοὺς ἀναγνωσθέντας ὀνομαστικοὺς καταλόγους τῶν εἰς τὰ κεφάλαια 10, 23, καὶ 24 σημειωμένων ποσῶν τῶν ἐξόδων, καὶ παρακατατεθῶσιν οὗτοι εἰς τὰ ἀρχεῖα τῆς Γερουσίας, ὡς

ἀναγκαῖοι εἰς τὴν ἐξέλεγξιν τῶν ἀπολογισμῶν, ἡ Γερουσία, κατ' ἐρώτησιν τοῦ Κ. Προέδρου, παρεδέχθη τὴν πρότασιν ταύτην, καὶ διέταξε νὰ παρακατατεθῶσιν οἱ εἰρημένοι κατάλογοι εἰς τὰ ἀρχεῖα αὐτῆς, ἀφοῦ προηγουμένως ὑπογράψῃ αὐτοὺς ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργός.

Εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ ἔτους **1847**, ἐπέφερεν ἄλλος, ἦσαν σημειωμένα τοιαῦτα ποσὰ ἐξόδων ἀπὸ τὸν τότε Ὑπουργὸν Κ. Ν. Πανηρόπουλον, τὰ ὁποῖα μετὰ ταῦτα ἀφῆρεσεν ὁ διάδοχος αὐτοῦ Ὑπουργὸς Ν. Κορφιωτάκης· ἤδη δὲ ἀντὶ τούτων σημειοῦνται ἄλλα ποσὰ ἐξόδων, ἐκ τῶν ὁποίων ὅσα μὲν στηρίζονται εἰς τελεσιδίκους ἀποφάσεις θεωροῦνται δικαιολογημένα, ἐπὶ δὲ τῶν λοιπῶν, ὡς αἱ ἀποζημιώσεις τοῦ Ι. Κλίμακα, τοῦ Κ. Ἐϊδεστὰν, τοῦ Η. Σοφιανοπούλου κτλ. ὡς μὴ στηριζομένων εἰς νομίμους αἰτίας, ὀφείλει ὁ Ὑπουργὸς νὰ ἐπιστήσῃ τὴν ἀπαιτουμένην προσοχὴν, καὶ τότε μόνον νὰ διατάξῃ τὴν πληρωμὴν αὐτῶν, ὅταν πεισθῇ περὶ τῶν δικαίων αἰτήσεων τῶν ἀπαιτητῶν.

Ὅταν ποσόν τι ἐξόδων, ἀντέταξεν ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς, ὑπάρχῃ δικαιολογημένον, στηριζόμενον εἰς νόμιμον αἰτίαν, τότε τὸ Ὑπουργεῖον, ἀκολουθοῦν τὴν γνωροδότησιν δικηγορικοῦ Συμβουλίου, θέλει διατάξει τὴν πληρωμήν του, χωρὶς νὰ καταφύγῃ εἰς τὰ Δικαστήρια, διὰ νὰ μὴ κοπιάζωσι καὶ οἱ πολῖται, καὶ πληρόνωνται δικαστικὰ ἔξοδα εἰς βάρος τοῦ Δημοσίου. Ὅσα δὲ ἐκ τῶν ποσῶν τούτων δὲν ἐξακριβωθῶσι δεόντως, οὐδὲν πληρωμῆς θέλει ἐκδοθῇ ἔνταλμα· ὡς πρὸς δὲ τὴν εἰς τὸν Ι. Κλίμακα σημειωμένην ἀποζημίωσιν ἐκ δραχ. **3196: 90**, ὑπάρχει ἐκδεδομένον Β. Διάταγμα, καὶ ἀπόφασις δικαστικὴ, ἐκδοθεῖσα ἐρήμην, καὶ καταστᾶσα τελεσίδικος.

Ἐπειδὴ ἡ Κυβέρνησις, ἀντέτεινεν ἓν μέλος τῆς Ἐπιτροπῆς, δὲν ἐπλήρωσεν εἰς τὸν Ι. Κλίμακα ἀπὸ τοῦ ἔτους **1833** τὴν ἀποζημίωσίν του ἐκ δραχ. **3196: 90** ἐξάγεται, ὅτι ἐθεώρησε ταύτην ὡς παράνομον καὶ ἀδικαιολόγητον, καὶ παραλόγως ἐπροκαλέσθη τὸ Β. Διάταγμα διὰ τὴν ἀποζημίωσιν αὐτοῦ, διότι ἠδύνατο ὁ Ι. Κλίμακας, ἂν εἶχε νομίμους ἀπαιτήσεις, νὰ καταφύγῃ εἰς τὴν δικαιοσύνην τῶν τότε δικαστηρίων διὰ νὰ δικαιωθῇ· καθόσον μάλιστα τὰ κατ' ἐκείνην τὴν ἐποχὴν Δικαστήρια ἦσαν πάντη ἀνεξάρτητα, παρ' οὐδενὸς ἐπηρεαζόμενα. Ἐὰν δὲ ἐξεδόθη κατ' ἐρήμην ἀπόφασις, ἥτις κατέστη μετὰ ταῦτα τελεσίδικος, ἔπρεπε τὸ Ὑπουργεῖον, φειδόμενον τοῦ δημοσίου πλούτου, νὰ μεταχειρισθῇ τὸ κατ' αὐτῆς ἔννομον τακτικὸν μέσον τῆς ἀνακοπῆς, ὡς ἔχον ὅλα τὰ ἔννομα ταῦτα μέσα

πρόχειρα ἐν τῇ Πρωτευούσῃ· διὰ τοῦτο εἶναι δίκαιον νὰ καταδικασθῇ εἰς τὴν ἀπότισιν τούτων ὁ παραμελήσας ὑπουργὸς τὴν ὑπεράσπισιν τοῦ Δημοσίου. Ἐπίσης ἡ ἐν δραχ. 4999·92 ἀποζημίωσις τοῦ Π. Σοφιανοπούλου δὰ ἐνδίκων τῆς οἰκίας του, εἶναι πάντῃ παράνομος καὶ ἄδικος· διότι ἡ Γερουσία δὲν παρεδέχθη τὸ ποσὸν τοῦτο ἐπὶ τῆς συζητήσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ παρελθόντος ἔτους· ὡσαύτως καὶ ἡ πρὸς τὸν Κ. Ἐϊδεστὰν σημειουμένη ἀποζημίωσις ἐκ δραχ. 888·44 διὰ τὸ γήπεδόν του, ἐφ' οὗ ἡ Κυβέρνησις ἀνήγειρε τὸ κατάστημα τῆς Β. Τυπογραφίας καὶ Λιθογραφίας· διότι τὸ Δημόσιον, κατὰ τὴν ὁποίαν ἔχει μετα τοῦ Δήμου Ἀθηναίων συμφωνίαν, ὀφείλει νὰ πληρώσῃ 20 μόνον λεπτὰ δι' ἕκαστον πῆχυν γηπέδου, καὶ ὅστις θεωρεῖ ἑαυτὸν ἀδικημένον, δύναται νὰ ἀπαιτήσῃ ἀπὸ τὸν Δῆμον καὶ ὄχι ἀπὸ τὸ Δημόσιον· οὕτω συμπεριελήφθησαν εἰς τὸ Κεφάλαιον τοῦτο ποσὰ ἀδικαιολόγητα, παρελείφθησαν δὲ ἀποζημιώσεις, ἀναγνωρισμέναι καὶ δικαιολογημέναι, ὡς ἡ τῶν ἀδελφῶν Σπηλιατοπούλου, δι' ἣν γήπεδον, ἀνῆκον εἰς αὐτούς, τὸ ὁποῖον ἔλαβε τὸ Δημόσιον, καὶ περὶ τοῦ ὁποίου ὑπάρχει ἐκδεδομένη ὁριστικὴ καὶ τελεσίδικος δικαστικὴ ἀπόφασις. Ἕκαστος γνωρίζει τὰς πρὸς τὴν πατρίδα ἐκδουλεύσεις τῶν ἀδελφῶν τούτων ἐν καιρῷ τοῦ ἀγῶνος, καὶ ὑπάρχουν ἔπισημα ἔγγραφα, διαβεβαιοῦντα, ὅτι χωρὶς τὴν συνδρομὴν τούτων εἰς τὴν κατασκευὴν τῆς πυρίτιδος, ἡ ἐπανάστασις ἤθελε νεκρωθῇ εἰς αὐτὰ τὰ σπάργανά της· διὰ ταῦτα ἐγνωμοδότησα νὰ ἐπιστήσῃ τὴν προσοχήν του ὁ Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν ἐπὶ τῶν ποσῶν τούτων, καὶ ὅσα μὲν ἐκ τούτων ὑπάρχουσι δικαιολογημένα ἀρκούντως, καὶ πείθεται ὁ Ὑπουργὸς περὶ τῆς νομιμότητος αὐτῶν, νὰ πληρωθῶσιν· ὅσα δὲν θεωροῦνται παράνομα, νὰ μείνωσιν ἀπραγματοποίητα· κυρίως ὅμως πρέπει ὅλα ἐν γένει τὰ τοιαῦτα ποσὰ τῶν ἐξόδων νὰ παραπεμφθῶσιν εἰς τὰ Δικαστήρια, διὰ νὰ τεθῇ τέλος πάντων φραγμὸς εἰς τὰς καταχρήσεις.

Ὅσοι ἐκ τῶν δικαιούχων, ἐπέφερεν ἄλλος, δικαιοῦνται νὰ λάβωσι, πρέπει νὰ πληρωθῶσι καὶ ἄνευ δικαστικῆς ἀποφάσεως, διὰ νὰ μὴ ἐπιβαρύνηται τὸ Δημόσιον διὰ δικαστικῶν ἐξόδων· ὡς τοῦτο συνέβη ἐπὶ τῆς δίκης τοῦ Ῥαυτοπούλου, εἰς τὸν ὁποῖον ἐπληρώθησαν διὰ δικαστικῆς ἀποφάσεως δραχμαὶ 28,000 ἀντὶ 4,000.

Ἀπαντῶν εἰς τοὺς προαγορεύσαντας, ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς, εἶπεν, ὅτι ὡς πρὸς μὲν τὴν ἀποζημίωσιν τοῦ Ἰω. Κλίμακα, δὲν πρόκειται νὰ ἐξετασθῇ ἀκόμη, ἂν ἐξεδόθη ἐρήμην

ἀπόφασις, ἀλλ' ὅτι ὑπάρχει τελεσίδικος ἤδη κατὰ τοῦ Δημοσίου, τὸ ὁποῖον δὲν δύναται ν' ἀρνηθῇ τὴν πληρωμὴν αὐτῆς. Ὡς πρὸς δὲ τὴν τοῦ Π. Σοφιανοπούλου, ἂν καὶ ἄδικος ὑποτεθῇ, ὑπάρχει ὅμως συμβόλαιον· καθόσον δ' ἀφορᾷ τὰς πρὸς τὸν Κ. Εἰδέστὰν καί τινας ἄλλους ἀποζημιώσεις δια τὰ γήπεδά των, τὰ ὁποῖα ἔλαβεν ἡ Κυβέρνησις διὰ δημοσίαν ἀνάγκην, εἶναι ἀληθὲς, ὅτι τὸ Δημόσιον ἔπρεπε νὰ πληρώσῃ 20 μόνον λεπτὰ δι' ἕκαστον πῆχυν παντὸς γηπέδου, κατὰ τὴν περὶ τούτου μετὰ τοῦ Δήμου Ἀθηναίων συμφωνίαν του. Ἀλλὰ δυστυχῶς ἡ συμφωνία αὕτη δὲν ἐτηρήθη, καὶ τὰ Δικαστήρια τῆς πρωτευούσης δὲν τὴν ἀναγνωρίζουσιν. Οἱ δὲ ἀδελφοὶ Σπηλιοτοπούλου, τῶν ὁποίων ἡ ἀποζημίωσις δὲν ἐσημειώθη εἰς τὸν προϋπολογισμὸν, θέλουσιν ἀποζημιωθῆ διὰ γαιῶν, ὡς καὶ ἄλλοι τινες, οἵτινες δὲν ἀπεζημιώθησαν, καὶ θέλει σημειωθῆ ἡ ἀποζημίωσις αὐτῶν εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ ἑπομένου ἔτους.

Πάντοτε ἔδειξα ἀποστροφὴν εἰς τὰς καταχρήσεις, εἶπεν ἄλλο μέλος τῆς Ἐπιτροπῆς· αἱ καταχρήσεις ὅμως δὲν ἐμποδίζονται, ὅταν καταβαίνωμεν εἰς τὴν παλαίστραν τῆς προσωπικότητος, τὴν ὁποίαν θέλω ν' ἀποφύγω, ἀλλὰ διὰ τῆς ἐπιμόνου καὶ ἀκραδάντου θελήσεως πρὸς τὴν ἀκριβῆ καὶ πιστὴν ἐφαρμογὴν τῶν Νόμων καὶ τοῦ Συντάγματος.

Μὴ γενομένης ἄλλης παρατηρήσεως, ἐγένοντο δεκτὰ καὶ τὰ εἰς τὸ Κεφ. 24 σημειωμένα ἔξοδα, ὡς ἐψηφίσθησαν ὑπὸ τῆς Βουλῆς. Ἀνεγνώσθη τελευταῖον καὶ τὸ Κεφ. 25, « ἀπόδοσις Μοναστηριακῶν χρεῶν, » καὶ ἐγένετο δεκτόν.

Μεταβάσης τῆς Γερουσίας εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ περὶ κυρώσεως τῶν ἐξόδων Νομοσχεδίου, ἀνεγνώσθησαν τὰ ἄρθρα 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 καὶ 8, καὶ ἐγένοντο δεκτὰ, ὡς ἔχουσιν, ἄνευ τινὸς ἐνστάσεως.

Ψηφοφορηθὲν ἐπὶ τέλους καὶ τὸ σύνολον τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τοῦ Κράτους, ἐγένετο δεκτὸν διὰ ψήφων 26 πρὸς 4, ἔχον, ὡς ἐψηφίσθη ὑπὸ τῆς Βουλῆς, καὶ καθυπεβλήθη εἰς τὴν Συνεδρίασιν τῆς 26 Ἰουνίου ἐνεστῶτος ἔτους.

Ἀναγνωσθείσης ὕστερον ἀναφορᾶς τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Σ. Παπαλεξοπούλου, αἰτοῦντος εἰκοσαήμερον ἀπουσίας ἄδειαν, ἡ Γερουσία ἐνέκρινε νὰ παραχωρηθῇ πρὸς τὸν ἀναφερόμενον ἡ ζητουμένη ἄδεια.

Μετὰ ταῦτα, ὁ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Ὑπουργὸς ἀνέγνω Νομοσχέδιον περὶ συμπληρωτικῆς πιστώσεως δραχ. 14,500 ὑπαγομένης εἰς τὸ Κεφ. Γ'. τοῦ κατὰ τὸ ἐνεστὼς ἔτος προϋπολο-

γισμοῦ τῶν ἐξόδων τοῦ Ὑπουργείου τῆς Δικαιοσύνης, καὶ τὴν αἰτιολογικὴν ἔκθεσιν, ἔχοντα οὕτως.

ΕΚΘΕΣΙΣ

Περὶ προσθήκης Δρ. 14,500 εἰς τὸ Κεφ. Γ'. τοῦ κατὰ τὸ 1848 Προϋπολογισμοῦ.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν!

Τὸ ἐσώκλειστον Νομοσχέδιον περὶ τοῦ ἄντικρυ ἀντικειμένου, συζητηθὲν καὶ ψηφισθὲν ὑπὸ τῆς Βουλῆς, ὑποβάλλεται καὶ εἰς τὴν Γερουσίαν διὰ τὸν αὐτὸν σκοπόν. Συναποστέλλων δὲ ἀντίγραφον τῆς πρὸς τὴν Βουλὴν ἐκθέσεώς μου περὶ τῶν προκαλούντων αὐτὸ λόγων, κρίνω ἐπάναγκες νὰ προσθέσω πρὸς πληροφορίαν τῆς Γερουσίας, ὅτι ἡ χρῆσις τοῦ ζητουμένου ποσοῦ θέλει ἀρχίσει ἀπὸ τῆς ἐγκαταστάσεως τοῦ διορισθησομένου προσωπικοῦ εἰς τὰς θέσεις του, ἐπομένως τὸ ἀπὸ τοῦ ὑπολογιζομένου χρόνου μέχρις αὐτῆς περίσσευμα θέλει μείνει ἄθικτον πρὸς ὄφελος τοῦ Δημοσίου Ταμείου.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 10 Αὐγούστου 1848.

Ὁ Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης
Γ. Α. ΡΑΛΛΗΣ.

ΝΟΜΟΣ.

Περὶ ἀναπληρωτικῆς πιστώσεως τοῦ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Ὑπουργείου.

ΟΘΩΝ
ΕΛΕΩι ΘΕΟΥ
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Τὸ ἀκόλουθον Νομοσχέδιον θέλει ὑποβληθῆ εἰς τὴν Γερουσίαν παρὰ τοῦ Ἡμετέρου Ὑπουργοῦ τῆς Δικαιοσύνης, ὀφείλοντος νὰ τὸ ὑποστηρίξῃ κατὰ τὴν συζήτησίν του.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρ. 1. Ἐπιτρέπεται εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Δικαιοσύνης πίστωσις δραχ. 14500, λογισθησομένων τῶν μὲν δραχ. 14200 εἰς τὸ κεφ. Γ'. ἄρθρ. 1· τῶν δὲ δραχ. 300 ἐπὶ τοῦ ἄρθρ. 2 τοῦ αὐτοῦ κεφαλαίου τοῦ κατὰ τὸ 1848 Προϋπολογισμοῦ αὐτοῦ.

Οἱ Ἡμέτεροι Ὑπουργοὶ τῆς Δικαιοσύνης καὶ τῶν Οἰκονομικῶν θέλουν δημοσιεύσει, καὶ ἐκτελέσει τὸν παρόντα Νόμον.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 10 Αὐγούστου 1848.

Ο Θ Ω Ν.

Γ. Α. ΡΑΛΛΗΣ.

Ἀπεφασίσθη δὲ νὰ προχωρήσῃ ἡ Γερουσία εἰς τὴν συζήτησιν αὐτοῦ εἰς τὴν ἐπιοῦσαν Συνεδρίασιν.

Ἑπομένως ὁ Κ. Πρόεδρος, λαβὼν τὴν γνώμην τῆς Γερουσίας, ἔλυσε τὴν συνεδρίασιν περὶ τὴν 2 ὥραν μ. μ. ἀπαγγείλας, ὅτι ἀντικείμενον τῆς ἐπιούσης Συνεδριάσεως θέλει εἶσθαι ἡ συζήτησις τοῦ ἀναγνωσθέντος σήμερον Νομοσχεδίου.

Ὁ Προεδρεύων Ἀντιπρόεδρος
Χ. ΚΛΩΝΑΡΗΣ.

Ὁ Ἀντιπρόεδρος
Ν. ΜΕΞΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Χρ. Βλάσσης.
Α. Γρηγοριάδης

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ.

Τῆς 11 Αὐγούστου 1848· ἡμέρᾳ τετάρτῃ·

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων 28 μελῶν, ὁ προεδρεύων Ἀντιπρόεδρος Χρηστ. Κλονάρης, κωλυομένου τοῦ Κ. Προέδρου, κηρύττει τὴν ἔναρξιν τῆς Συνεδριάσεως περὶ τὴν 10 ὥραν π. μ.

Παρατηρήσας ἑπομένως ὁ Κ. Πρόεδρος, ὅτι τὰ Πρακτικὰ τῆς προλαβούσης Συνεδριάσεως θέλουν ἀναγνωσθῆ εἰς τὴν ἐπιοῦσαν, ἀπήγγειλε τὴν ἡμερησίαν διάταξιν, καὶ προετέθη εἰς συζήτησιν τὸ Νομοσχέδιον περὶ συμπληρωτικῆς πιστώσεως ἐκ δραχμῶν 14,500 ἐπὶ τοῦ κεφαλαίου ι΄. τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τοῦ Ὑπουργείου τῆς Δικαιοσύνης.

Ἀναγνωσθέντος δὲ τοῦ εἰρημένου Νομοσχεδίου ὑπό τινος τῶν ΚΚ. Γραμματέων, ἐγένετο δεκτὴ ἡ ἀρχὴ αὐτοῦ παμψηφεί, ἄνευ τινὸς παρατηρήσεως.

Ἀναγνωσθὲν ὕστερον τὸ πρῶτον καὶ μοναδικὸν ἄρθρον τοῦ Νομοσχεδίου, ἐγένετο δεκτὸν, χωρὶς τινος ἐνστάσεως, ὡς ἔχει.

Ἠκροάσθη ἐπὶ τέλους καὶ τὸ σύνολον τοῦ εἰρημένου Νομοσχεδίου, ἐγένετο δεκτὸν παμψηφεὶ διὰ ψήφων 28, ἔχον, ὡς ὑπεβλήθη εἰς τὴν χθεσινὴν Συνεδρίασιν.

Λαβὼν μετὰ ταῦτα τὸν λόγον ὁ ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Ὑπουργὸς, ἀνέγνω Νομοσχέδιον περὶ Ταχυδρομικῆς Συνθήκης μεταξὺ

Ῥωσσίας καὶ Ἑλλάδος, καὶ τὴν αἰτιολογικὴν τούτου ἔκθεσιν, ἔχοντα οὕτως.

ΕΚΘΕΣΙΣ.

Συνοδεύουσα τὸ περὶ ταχυδρομικῆς Συμβάσεως μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Ῥωσσίας Νομοσχέδιον.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Κύριοι Γερουσιασταί!

Ψηφισθείσης ἤδη παρὰ τῆς Βουλῆς τῆς μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Ῥωσσίας διαπραγματευθείσης Συμβάσεως, ἔχω τὴν τιμὴν νὰ ὑποβάλω ταύτην καὶ εἰς τὴν ὑμετέραν ἔγκρισιν καὶ ἐπιψήφισιν, οὐδόλως ἀμφιβάλων. ὅτι, συμμεριζομένη καὶ ἡ Γερουσία τὴν ἰδέαν τῆς Β. Κυβερνήσεως καὶ τῆς Βουλῆς, περὶ τῆς ἀνάγκης τοῦ νὰ ὑπάρχῃ μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ τῆς Ῥωσσικῆς Αὐτοκρατορίας μία τοιαύτη Σύμβασις, κανονίζουσα τὴν τακτικὴν καὶ ἀπ' εὐθείας συγκοινωνίαν μεταξὺ τοῦ Κράτους τούτου καὶ τῆς Ῥωσσίας, Μολδαΐας, καὶ Βλαχίας, θέλει παραδεχθῇ τὴν συμφωνηθείσαν ἤδη μεταξὺ τοῦ Διευθυντοῦ τῶν Ταχυδρομείων καὶ τοῦ ἐπὶ τούτῳ διορισθέντος ὑπὸ τῆς Ῥωσσικῆς Κυβερνήσεως.

Ἡ Σύμβασις αὕτη, συγκειμένη ἐκ 19 ἄρθρων, προσηρτίσθη εἰς τὸ ἀναγνωσθὲν Νομοσχέδιον.

Ἐν Ἀθήναις, τῇ Ἰουνίου 1848.

Ὁ ἐπὶ τοῦ Β. Οἴκου καὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Ὑπουργὸς
ΚΩΝΣΤ. Θ. ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΗΣ.

Ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς
Μ. ΡΟΥΦΟΣ.

ΟΘΩΝ
ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Τὸ ἑπόμενον Νομοσχέδιον θέλει παρουσιασθῇ εἰς τὴν Γερουσίαν, ὑπὸ τῶν Ἡμετέρων ἐπὶ τοῦ Β. Οἴκου καὶ τῶν ἐξωτερικῶν, καὶ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργῶν, καὶ ὑποστηριχθῇ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, ἐκυρώσαμεν, καὶ διατάττομεν τάδε.

Ἄρθρον 1. Ἡ μεταξὺ τῆς Ἡμετέρας Κυβερνήσεως, καὶ τῆς τοῦ Μεγαλειοτάτου Αὐτοκράτορος τῆς Ῥωσσίας συμφωνηθεῖσα ταχυδρομικὴ σύμβασις, συνισταμένη εἰς τὰ ἑπόμενα 19 ἄρθρα, ἐγκρίνεται. κατὰ συνέπειαν ἅπασαι αἱ διατάξεις, καὶ ἅπαντες οἱ ὅροι, οἱ ἐμπεριεχόμενοι εἰς τὴν ῥηθεῖσαν σύμβασιν, εἴτε πρὸς

βάρος τῆς Ἑλλην. Ἐπικρατείας, εἴτε πρὸς ὑποχρέωσιν τῆς Ἐπικρατείας τῆς Ῥωσσίας, ἐκτελεσθήσονται ὁλοκλήρως καὶ ἀκριβῶς. Τὰ δὲ 19 ἄρθρα ταῦτα προσαρτῶνται εἰς τὸν παρόντα Νόμον

Ἄρθρ. 2. Ἡ ἐκτέλεσις καὶ δημοσίευσις αὐτοῦ ἀνατίθεται εἰς τοὺς Ἡμετέρους ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν καὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργούς.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 12 Αὐγούστου 1848.

Ο Θ Ω Ν.

Μ. ΡΟΥΦΟΣ. Κ. Θ. ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΗΣ.

Σχέδιον ταχυδρομικῆς συμβάσεως μεταξὺ Ῥωσσίας καὶ Ἑλλάδος.

Ἄρθρα ἀποτελοῦντα τὴν σύμβασιν.

Ἄρθρ. 1. Θέλει ὑπάρχει μεταξὺ Ῥωσσίας καὶ Ἑλλάδος τακτικὴ διὰ Κωνσταντινουπόλεως ἀποστολὴ γραμμάτων καὶ δειγμάτων πραγματειῶν. Ἡ ὑπηρεσία τῆς ἀνταποκρίσεως ταύτης θέλει γίνεσθαι μεταξὺ Κωνσταντινουπόλεως καὶ τῆς Ῥωσσικῆς Αὐτοκρατορίας δαπάνῃ τῆς Ῥωσσικῆς Κυβερνήσεως, εἴτε διὰ θαλάσσης εἴτε διὰ ξηρᾶς. Μεταξὺ δὲ Κωνστ. καὶ Ἑλλάδος θέλει γίνεσθαι δαπάνῃ τῆς Ἑλλ. Κυβερνήσεως.

Ἄρθρ. 2. Ἐνόσῳ τὰ Ῥωσσικὰ ἀτμόπλοια θέλουν ἐξακολουθεῖ νὰ ἐκπληρῶσι τακτικὴν μεταξὺ Ὀδησσοῦ καὶ Κωνστ. ὑπηρεσίαν, θέλουσι χρησιμεύει διὰ τὴν μεταφορὰν τῆς ἄνω εἰρημένης ἀνταποκρίσεως ἀπὸ τῆς μιᾶς εἰς τὴν ἄλλην πόλιν. Καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὴν διὰ ξηρᾶς μετακόμισιν, αὕτη θέλει γίνεσθαι δαπάνῃ τῆς Ῥωσσικῆς Κυβερνήσεως, ὡς συνεφωνήθη ἀνωτέρω διὰ τῶν Ῥωσσικῶν ταχυδρόμων, τῶν ἀναχωρούντων τακτικῶς κατὰ τὴν δεκαπενθημερίαν ἐκ Κωνσταντινουπόλεως καὶ μεταβαινόντων διὰ τῶν Ἡγεμονιῶν Βλαχίας καὶ Μολδαυίας εἰς τὰ Ῥωσσικὰ μεθόρια, καὶ τ' ἀνάπαλιν. Οἱ αὐτοὶ ταχυδρόμοι θέλουν μεταφέρει τὴν ἀλληλογραφίαν τὴν μεταξὺ τοῦ Ἑλλ. Κράτους, καὶ τῶν κάτωθι σημειουμένων τριῶν πόλεων, ὅπου ὑπάρχουσι ταχυδρομικὰ Ῥωσσικὰ γραφεῖα: τοὐτέστι, Βουκουρέστιον, Ἰάσιον, καὶ Γαλάτζι. Ἡ ταχυδρομικὴ διεύθυνσις τῆς Ἑλλάδος θέλει εἰδοποιεῖσθαι περὶ τῶν ἤδη προσδιωρισμένων ἡμερῶν τῆς ἀπὸ Κωνσταντ. ἀναχωρήσεως τόσων τῶν ἀτμοπλοίων, ὡς καὶ τῶν ἄνω εἰρημένων ταχυδρόμων. Ἐὰν ἡ Ῥωσσικὴ Κυβέρνησις κρίνῃ συμφέρον νὰ κάμῃ εἰς τὸ μέλλον τροποποιήσεις τινὰς ὡς πρὸς τὰς ἡμέρας τῆς ἀναχωρήσεως τῶν ἀτμοπλοίων, ἢ τῶν διαληφθέντων ταχυ-

δρόμων, ἡ διεύθυνσις τῶν ταχυδρομείων τῆς Αὐτοκρατορίας θέλει εἰδοποιήσει περὶ τούτου ἐν καιρῷ τὸν δεόντα τὴν τῆς Ἑλλάδος.

Ἄρθρ. 3. Ἡ μεταφορὰ τῶν μεταξὺ Κωνσταντινουπόλεως καὶ Ἑλλάδος ἀνταποκρίσεων τούτων θέλει γίνεσθαι δαπάνῃ τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως, ὡς συνεφωνήθη ἐν τῷ ἄρθρῳ Αἱ διὰ τῶν Γαλλικῶν ἀτμοπλοίων, διὰ τῶν τῆς ἑταιρίας τοῦ Αὐστριακοῦ Λόϋδ, ἢ δι' οὑτινος ἄλλου ἀτμοπλόου, τοῦ ὁποίου ἤθελε δυνηθῇ νὰ κάμῃ χρῆσιν ἡ Ἑλλην. Κυβέρνησις.

Ἄρθρ. 4. Ἅπασαι αἱ ἐκ τῆς Ῥωσσίας, εἴτε ἐκ Βουκουρεστίου, Ἰασίου ἢ Γαλατζίου προερχόμεναι ἀλληλογραφίαι, παραδιωρισμέναι διὰ τὴν Ἑλλάδα, θελουν παραδίδεσθαι ἐλεύθεροι παντὸς ταχυδρομικοῦ τέλους ὑπὸ ἐγκλείστους φακέλλους, ἐπὶ ἀποδείξει ἐκ μέρους τοῦ ἐν Κωνσταντινουπόλει Ῥωσσικοῦ ταχυδρομικοῦ Γραφείου πρὸς τὸ ἐν τῇ Πρωτευούσῃ ταύτῃ ἐμπορικὸν Γραφεῖον τῆς Ἑλληνικῆς Πρεσβείας, καὶ τὸ εἰρημένον Γραφεῖον θέλει παραδίδει ἀμέσως τοὺς φακέλλους πρὸς τὰ ἀτμόπλοα ἢ ταχύπλοα, περὶ ὧν ὁ λόγος ἐν τῷ ἄρθρῳ 3. Ἅπασαι αἱ ἐκ τῆς Ἑλλάδος προερχόμεναι καὶ διὰ τὴν Ῥωσσίαν ἢ τὰς ῥηθείσας πόλεις τῶν Ἡγεμονιῶν τοῦ Δουνάβεως προδιωρισμέναι ἀλληλογραφίαι, θελουν παραδίδεσθαι ἀπὸ τὰ διαληφθέντα ἀτμοκίνητα ἢ ταχύπλοα εἰς τὸ ἐμπορικὸν τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει Ἑλλ. Πρεσβείας Γραφεῖον, τὸ ὁποῖον θέλει ἐγχειρίζει αὐτὰς ἀμέσως ἐλευθέρους παντὸς ταχυδρομικοῦ τέλους, καὶ ἐπὶ ἀποδείξει, πρὸς τὸ ἐν τῇ εἰρημένῃ Πρωτευούσῃ Ῥωσσικὸν ταχυδρομικὸν Γραφεῖον.

Ἐπειδὴ ἅπασαι αἱ ἀλληλογραφίαι καὶ τὰ δείγματα ἐμπορευμάτων, ὡς ἐρρέθη ἀνωτέρω, πρέπει νὰ παραδίδωνται ἀφ' ἑνὸς καὶ ἀφ' ἑτέρου ἀμοιβαίως ἐλεύθεραι παντὸς τέλους, οἱ πρὸς οὓς διευθύνονται αἱ περὶ ὧν ὁ λόγος ἀποστολαὶ εἰς ἀμφότερα τὰ Κράτη, θελουν ὑπόκεισθαι εἰς τὴν πληρωμὴν μόνον τῶν ἀπὸ Κωνσταντινουπόλεως μέχρι τοῦ τόπου τῆς διαμονῆς τῶν ταχυδρομικοῦ τέλους.

Ἄρθρ. 5. Ἡ ἀνταλλαγὴ τῶν ἄνω εἰρημένων ἀνταποκρίσεων θέλει γίνεσθαι διὰ τῶν ἑφεξῆς Ταχυδρομικῶν Γραφείων, τουτέστι.

Ἀπὸ μερους τῆς Ῥωσσίας.

1) Εἰς Κωνσταντινούπολιν
2) » Βουκουρέστιον
3) » Γαλάτζιον.
4) » Ἰάσιον.

5) » Σκουλίανη.
6) » Ὀδησσόν.

Ἀπὸ μέρους τῆς Ἑλλάδος.

1) Εἰς Ἀθήνας.
2) » Πειραιᾶ.
3) » Σύρον.

Ἄρθρ. 6. Αἱ δύω Ταχυδρομικαὶ Διευθύνσεις θέλουσι λάβει τὰ ἀνήκοντα μέτρα, ὅπως αἱ ἀλληλογραφίαι τῶν δύω Ἐπικρατειῶν διευθύνονται διὰ τοῦ τακτικωτέρου τρόπου. Ἐπ' αὐτῷ τούτῳ θέλουν φροντίσει νὰ συντάττωνται πίνακες, ἐμφαίνοντες τὴν δοθησομένην διεύθυνσιν εἰς τὰς τῶν διαφόρων μερῶν τῶν συνομολογουσῶν ἐπικρατειῶν ἀλληλογραφίας.

Ἄρθρ. 7. Ὅλαι αἱ ἀλληλογραφίαι τῶν Ῥωσσικῶν Γραφείων ἀνταλλαγῆς, θέλουν κλείεσθαι παρὰ τοῦ ἐν Κωνσταντινουπόλει Ταχυδρομικοῦ Ῥωσσικοῦ Γραφείου, ἐντὸς λευκοσιδήρων κιβωτίων, καὶ διαιρεῖσθαι εἰς τρεῖς φακέλλους, φέροντας τὴν ἐπιγραφὴν τῶν Ταχυδρομικῶν Γραφείων, Ἀθηνῶν, Πειραιῶς, καὶ Σύρου. Ἅπασαι αἱ ἀλληλογραφίαι, ὅσαι διευθύνονται ἐκ μέρους τῶν Ἑλληνικῶν Γραφείων ἀνταλλαγῆς πρὸς τὰ τῆς Ῥωσσίας, θέλουσιν ἐπίσης κλείεσθαι ἐντὸς λευκοσιδήρων κιβωτίων, καὶ ἐπιγράφεσθαι πρὸς τὸ ἐν Κωνσταντινουπόλει Ῥωσσικὸν Ταχυδρομικὸν Γραφεῖον.

Τὰ ἔξοδα τῶν περὶ ὧν ὁ λόγος κιβωτίων θέλουσιν εἶσθαι εἰς βάρος τῶν ἁρμοδίων ταχυδρομικῶν γραφείων.

Ἄρθρ. 8. Ἐντὸς ἑκάστου κιβωτίου διευθυνομένου εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν ἢ εἰς τὴν Ἑλλάδα, θέλει τίθεσθαι ἔγγραφον γενικῆς εἰδοποιήσεως, προσδιορίζον τὸν ἀριθμὸν καὶ τὸ βάρος τῶν ἐνδιαλαμβανομένων φακέλλων. τὸ ἔγγραφον τοῦτο τῆς εἰδοποιήσεως θέλει ἐπιστρέφεσθαι πρὸς τὸ ἀποστεῖλαν αὐτὸ Γραφεῖον μετὰ τῶν ἀποδεικτικῶν τῆς παραλαβῆς.

Ὡσαύτως ἕκαστος φάκελλος διευθυνόμενος μεταξὺ τῶν Ῥωσσικῶν καὶ Ἑλληνικῶν γραφείων ἀνταλλαγῆς, θέλει συνοδεύεσθαι ὑφ' ἑνὸς ἐγγράφου εἰδοποιήσεως. Τὸ παραλαμβάνον Γραφεῖον θέλει εἰδοποιεῖ τὸ ἀποστελλον περὶ τῆς παραλαβῆς ἑκάστου φακέλλου καὶ τῶν ἐν αὐτῷ περιεχομένων, καὶ θέλει ἐπιστρέφει τὸ εἰρημένον ἔγγραφον διὰ τοῦ πρώτου ἀτμοπλοίου.

Αἱ δύω διευθύνσεις θέλουν συμφωνήσει μεταξύ των ὡς πρὸς τὸν τύπον, τῶν περὶ ὧν πρόκειται ἐγγράφων, εἰδοποιήσεως καὶ ἀποδεικτικῶν παραλαβῆς.

Ἡ ἐπιγραφὴ τῶν φακέλλων θέλει γίνεσθαι Γαλλιστὶ καὶ

δι' εὐαναγνώστου τρόπου. Ἐν περιπτώσει, καθ' ἣν κατὰ τὰς προσδιωρισμένας διὰ τὴν ἀποστολὴν τῶν φακέλλων ἡμέρας, ἓν τῶν ἀνταλλακτηρίων Γραφείων τῶν δύο ἐπικρατειῶν δὲν ἤθελεν ἔχει κανὲν γράμμα διὰ νὰ διευθύνῃ πρὸς τὸ γραφεῖον τοῦ ἄλλου κράτους, θέλει τὸ εἰδοποιήσει περὶ τούτου δι' ἐπίτηδες ἐγγράφου εἰδοποιήσεως ἢ ἐπιστολῆς.

Ἄρθρ. 9. Αἱ ἐπιστολαὶ, τὰ δείγματα ἐμπορευμάτων καὶ οἱ ἔγκλειστοι φάκελλοι, θέλουν φέρει εἰς τὸ μέρος τῆς ἐπιγραφῆς τὴν σφραγίδα τοῦ ἀποστέλλοντος γραφείου, ἐμφαίνουσαν τὴν ἡμερομηνίαν τῆς ἀναχωρήσεως.

Πρὸς τούτοις τὰ γράμματα καὶ τὰ δείγματα ἐμπορευμάτων, τὰ στελλόμενα εἴτε ἐκ τῆς Ῥωσσίας εἴτε ἐκ Βουκορεστίου, Ἰασίου ἢ Γαλατζίου εἰς τὴν Ἑλλάδα, καὶ τ' ἀνάπαλιν, καθὸ πληρωμένα μέχρι Κωνσταντινουπόλεως, θέλουν ἐπισημοιεῖσθαι διὰ τῆς λέξεως: ἐλεύθερα τέλους.

Ἄρθρ. 10. Τὰ ἐπὶ ἀποδείξει ἢ συστημένα γράμματα θέλουν συνοδεύσθαι δι' ἀνταποδείξεως, ἥτις, ἀφοῦ ὑπογραφῇ παρὰ τοῦ πρὸς ὃν διευθύνονται, θέλει ἐπιστρέφεσθαι εἰς τὸ ἀποστέλλον αὐτὰ γραφεῖον διὰ νὰ ἐγχειρίζηται εἰς τὸν στέλλοντα αὐτά.

Αἱ ἐπιστολαὶ αὗται θέλουσιν σημειοῦσθαι μὲ ὅλας τὰς ἀναγκαίας λεπτομερείας κάτωθι τοῦ ἐγγράφου τῆς εἰδοποιήσεως.

Ἄρθρ. 11. Ἐν περιπτώσει ἀπωλείας ἑνὸς τῶν ἐπὶ συστάσει ἢ ἀποδείξει γραμμάτων, ἡ ταχυδρομικὴ διεύθυνσις, ἀπὸ λάθος τῆς ὁποίας συνέβη ἡ ἀπώλεια αὕτη, θέλει πληρώνει πρὸς ἀποζημίωσιν, πεντήκοντα δραχμὰς, ἂν ἡ ἀπάντησις γενῇ ἐντὸς ἓξ μηνῶν ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς ἀποστολῆς τοῦ γράμματος.

Ἄρθρ. 12. Ὅσαι ἐπιστολαὶ δὲν δύνανται νὰ παραδοθῶσι κατὰ τὴν ἐπιγραφήν των, ἕνεκα θανάτου ἢ ἀποποιήσεως, τῶν πρὸς ὃν διευθύνονται, ὡς καὶ αἱ ἀποστελλόμεναι, Poste Restante, καὶ μὴ ζητούμεναι θέλουν ἐπιστρέφεσθαι καθ' ἑκάστην τριμηνίαν εἰς τὸ ἀποστέλλον αὐτὰς ταχυδρομικὸν γραφεῖον, μὲ ὀπισθόγραφον σημείωσιν τῆς αἰτίας, δι' ἣν δὲν ἐνεργήθη ἡ παράδοσις. Αἱ κακῶς ἀποστελλόμεναι ἐπιστολαὶ θέλουν ἀποστέλλεσθαι ἀμέσως πρὸς τοὺς ἐπιγραφομένους παρὰ τοῦ ταχυδρομικοῦ γραφείου, πρὸς ὃ εἶχον σταλῇ ἀκαταλλήλως.

Πᾶσα κακῶς ἐπιγραφομένη ἐπιστολὴ, θέλει ἐπιστρέφεσθαι μὲ πρώτην εὐκαιρίαν εἰς τὸ ἀποστεῖλαν αὐτὴν ἀνταλλακτήριον γραφεῖον· εἰς περίστασιν, καθ' ἣν ὁ πρὸς ὃν διευθύνεται ἡ ἐπιστολὴ, ἄλλαξε διαμονὴν, θέλει ἀποστέλεσθαι αὕτη εἰς ἑκατέρας τὰς ἐπικρατείας εἰς τὸ γραφεῖον τὸ μᾶλλον κατάλληλον εἰς τὸ

ν' ἀποστείλῃ ταύτην εἰς τὸν πρὸς ὃν ὅρον της. Ἡ αἰτία τῆς ἀποστολῆς θέλει σημειοῖσθαι ὄπισθεν τοῦ τοιούτου γράμματος.

Δὲν θέλει γίνεσθαι ἑκατέρωθεν ἀπαιτησις οὐδενὸς ταχυδρεμικοῦ δικαιώματος διὰ τὴν ἐπιστροφὴν τῶν ἐν τῷ παρόντι ἄρθρῳ ἀναφερομένων γραμμάτων.

Ἄρθρον 13. Ἐὰν ἡ Κυβέρνησις ἑκατέρας τῶν δύο συνομολογουσῶν Ἐπικρατειῶν, κρίνει ἐπωφελὲς νὰ ἐλαττώσῃ τὴν ταχυδρομικὴν αὐτῆς διατίμησιν, τῆς ἐλαττώσεως ταύτης θέλει ὠφεληθῆ ἐπίσης καὶ ἡ μεταξὺ τῶν δύο Κρατῶν ἀλληλογραφία.

Ἄρθρ. 14. Τὰ γράμματα τὰ περιέχοντα εἴτε χρυσοῦν εἴτε ἄργυρον, εἴτε κοσμήματα ἢ ἄλα ἤδη πολύτιμα, ἢ οἱουδήποτε εἴδους, ὑποκειμένου εἰς τελωνιακὸν δικαίωμα, δὲν θέλουν εἶσθαι δεκτὰ πρὸς μεταφορὰν διὰ τῆς ταχυδρομικῆς μεταξὺ τῶν δύω συνομολογουσῶν Ἐπικρατειῶν.

Ἄρθρ. 15'. Τὰ Γράμματα καὶ τὰ δείγματα ἐμπορευμάτων, προερχόμενα ἐκ τῆς Ῥωσσίας διὰ τὴν Ἑλλάδα, ἢ τῆς Ἑλλάδος διὰ τὴν Ῥωσσίαν διὰ τῆς Κωνσταντινουπόλεως, θέλουν ὑποβάλλεσθαι ὡς πρὸς τὴν κάθαρσίν των, εἰς τὰς ἐν ἰσχυῖ ὑγειονομικὰς διατάξεις τῶν δύω συνομολογουσῶν ἐπικρατειῶν.

Ἄρθρ. 16. Δὲν θέλει κρατεῖσθαι οὐδεὶς λογαριασμὸς μεταξὺ τῶν δύω ταχυδρομικῶν διευθύνσεων, καὶ ἑπομένως δὲν δύναται νὰ γενῇ οὐδεμία χρηματικὴ ἀπαίτησις, ἐκτὸς τῶν ἐν τῷ ἄρθρῳ 11 προβλεπομένων περιπτώσεων.

Ἄρθρ. 17. Τὰ Ῥωσσικὰ καὶ Ἑλληνικὰ ταχυδρομικὰ γραφεῖα, τὰ εὑρισκόμενα εἰς ἄμεσον ἀλληλογραφίαν, θέλουν κοινοποιεῖ ἀμοιβαίως ἀλλήλοις, τὰς ἀναγκαίας πληροφορίας, ὁσάκις ἤθελε ζητηθεῖ τοῦτο ἀφ' ἑνὸς, ἢ ἀφ' ἑτέρου μέρους.

Ἄρθρ. 18. Ἡ παροῦσα ταχυδρομικὴ σύμβασις συνεφωνήθη διὰ πέντε ἔτη ἀπὸ τῆς ἡμέρας, καθ' ἣν τεθῇ εἰς ἐνέργειαν. Ἂν δὲ δι' ἓν ἔτος πρὸ τῆς εἰρημένης προθεσμίας ἑκάτερον τῶν συνομολογούντων μερῶν δὲν ἀναγγείλῃ πρὸς τὸ ἄλλο, δι' ἐπισήμου κοινοποιήσεως τὴν πρόθεσιν τοῦ νὰ παύσῃ τὴν ἐνέργειαν αὐτῆς, ἡ περὶ ἧς ὁ λόγος σύμβασις θέλει μένει ὑποχρεωτικὴ εἰς διάστημα 12 μηνῶν, πλέον τῆς εἰρημένης προθεσμίας, καὶ οὕτω καθεξῆς μεχρι τῆς λήξεως τῶν 12 μηνῶν, οἵτινες ἤθελον παρακολουθήσει τοιαύτην κοινοποίησιν εἰς οἱανδήποτε ἐποχὴν ἤθελε γενῇ αὕτη.

Ἄρθρ. 19. Ἡ παροῦσα σύμβασις θέλει ἐπικυρωθῆ, καὶ αἱ ἐπικυρώσεις θέλουσιν ἀνταλλαχθῆ εἰς Ἀθήνας ἐν διαστήματι τριῶν μηνῶν ἢ καὶ πρότερον εἰδυνατὸν, καὶ θέλει τεθῇ εἰς ἐνέργειαν τὸ

βραδύτερον ἐντὸς τριῶν μηνῶν μετὰ τὴν ἀνταλλαγὴν τῶν εἰρημένων ἐπικυρώσεων.

Μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν, ἀπεφασίσθη νὰ τυπωθῇ καὶ διανεμηθῇ τὸ εἰρημένον Νομοσχέδιον μετὰ τῶν ἄρθρων τῆς συνθήκης, καὶ ἄνευ διορισμοῦ Ἐπιτροπῆς πρὸς σύνταξις ἐκθέσεως, νὰ προχωρήσῃ ἡ συζήτησις αὐτοῦ κατὰ τὴν 13 τοῦ ἐνεστῶτος μηνός.

Ἀναγνωσθεισῶν ὕστερον ἀναφορῶν τῶν Γερουσιαστῶν Κ. Κ. Α. Λόντου, Ν. Ι. Μέξη, Λ. Νάκου καὶ Γ. Νοταρᾶ, ἐξαιτουμένων τῶν μὲν τριῶν ἀνὰ τριακονθήμερον ἀπουσίας ἄδειαν, τοῦ δὲ τετάρτου δεκαπενθήμερον, ἡ Γερουσία, ὡς μὴ ὑπαρχόντων κατὰ τὰ προαποφασισμένα παρόντων ἐνταῦθα 36 Γερουσιαστῶν, ἀπεφάσισε νὰ παραχωρήσῃ μόνον κατ' ἐξαίρεσιν πρὸς τὸν Κ. Λόντον μηνιαίαν ἀπουσίας ἄδειαν χάριν τῶν κατεπειγουσῶν οἰκιακῶν του ὑποθέσεων, μὴ ἐγκρίνασα τὰς λοιπὰς ἀναφοράς.

Ἑπομένως ὁ Κ. Πρόεδρος, λαβὼν τὴν γνώμην τῆς Γερουσίας, ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν, ἀπαγγείλας, ὅτι ἀντικείμενον τῆς ἐπιούσης Συνεδριάσεως θέλει ἡ ἀνάγνωσις τῶν Πρακτικῶν τῆς προλαβούσης.

Ὁ Προεδρεύων Ἀντιπρόεδρος
Χ. ΚΛΟΝΑΡΗΣ.

Ὁ Ἀντιπρόεδρος
Ν. ΜΕΞΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Χ. Βλάσσης
Ἀθ. Γρηγοριάδης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 13 Αὐγούστου 1848. Ἡμέρᾳ Παρασκευῇ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων 28 μελῶν, ὁ Προεδρεύων Ἀντιπρόεδρος Κ. Χ. Κλονάρης, ἀσθενοῦντος τοῦ Προέδρου, προσλαβὼν ὡς πρόσωρινὸν Γραμματέα τὸν Κ. Α. Ἰρηγοριάδην, ἀπόντος τοῦ ἑτέρου τῶν Γραμματέων Κ. Ν. Χρυσογέλου, κηρύττει τὴν ἔναρξιν τῆς Συνεδριάσεως περὶ τὴν 10 ὥραν π. μ.

Τὰ Πρακτικὰ τῶν προλαβουσῶν δύο Συνεδριάσεων, ἀναγνωσθέντα, ἐγκρίνονται, μηδεμιᾶς γενομένης ἐνστάσεως.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς ἀνέγνω Νομοσχέδιον περὶ ληψοδοσίας τῆς Κυβερνήσεως μετὰ τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης, καθὼς καὶ τὴν ἐπὶ τούτου αἰτιολογικὴν ἔκθεσιν, ἔχοντα οὕτως.

ΕΚΘΕΣΙΣ

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Κύριοι!

Κατὰ τὰς διαταγὰς τοῦ Βασιλέως ὑποβάλλω εἰς τὴν συζήτησιν καὶ ἐπιψήφισιν ὑμῶν Νομοσχέδιον περὶ ληψοδοσίας τοῦ Δημοσίου μετὰ τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης.

Τὸ Νομοσχέδιον τοῦτο, συζητηθὲν ἤδη παρὰ τῆς Βουλῆς, δὲν ἔλαβεν ἤδη οὐδεμίαν τροποποίησιν, ὡς θέλετε πληροφορηθῆ ἐκ τῶν ἐπισυναπτομένων ὧδε Πρακτικῶν αὐτῆς.

Διὰ τοῦ Νομοσχεδίου τούτου, ἀντικατασταίνοντες κατ' οὐσίαν τὸ ἄρθρον 5 τοῦ περὶ Ἐσόδων τῆς χρήσεως 1848 Νομοσχεδίου, τὸ ἄρθρον τοῦτο μένει αὐτοδικαίως ἄκυρον.

Οἱ λόγοι, οἵτινες ὑπηγόρευσαν τὴν ἀνάγκην τοῦ νέου τούτου Νόμου, εἶναι Κύριοι, πρῶτον ὅτι ὁ μετὰ τῆς Τραπέζης ἐπὶ ἀνοικτῷ λογαριασμῷ εἰθισμένος τόκος ἐφάνη ὑπέρμετρος, περιορισθεὶς εἰς 3 μόνον ἐπὶ τοῖς 0/0· δεύτερον ὅτι τὸ ποσὸν τῶν δραχ. 200,000 ἐφάνη ἀνεπαρκὲς, ἐν περιπτώσει προσκαίρου χρηματικῆς ἀνάγκης τῆς Κυβερνήσεως, καὶ τελευταῖον ὅτι ἔπρεπε νὰ ὁρισθῇ ἡ ἐποχὴ, κατὰ τὴν ὁποίαν ὁ ἀνοικτὸς μετὰ τῆς Τραπέζης λογαριασμὸς ἔπρεπε νὰ κλείσῃ.

Ἐλπίζω, Κύριοι, ὅτι, ἐκτιμῶντες τὰ αἴτια ταῦτα, δὲν θέλετε διστάσει νὰ παραδεχθῆτε τὸ Νομοσχέδιον ἄνευ τροποποιήσεως τινός.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 13 Αὐγούστου 1848.

Ὁ Ὑπουργὸς Τ. ΜΑΓΓΙΝΑΣ.

ΟΘΩΝ
ΕΛΕΩι ΘΕΟΥ
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Τὸ ἀκόλουθον Νομοσχέδιον, παραδεχθὲν παρὰ τῆς Βουλῆς, θέλει ὑποβληθῆ παρὰ τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Οἰκνομικῶν Ὑπουργοῦ εἰς τὴν συζήτησιν καὶ ἐπιψήφισιν τῆς Γερουσίας.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 11 Αὐγούστου 1848.

ΟΘΩΝ.

Ὁ Ὑπουργὸς Τ. ΜΑΓΓΙΝΑΣ.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, ἀπεφασίσαμεν καὶδιατάττομεν.

Ἄρθρ. 1. Ἡ Κυβέρνησις δύναται νὰ ἔλθῃ εἰς ληψοδοσίαν μετὰ τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης ἐπὶ ἀνοικτῷ λογαριασμῷ μέχρι τῆς ποσότητος δραχμῶν πεντακοσίων χιλιάδων μὲ ἀμοιβαῖον ἐτήσιον τόκον 3. τοῖς 0/0.

Ἄρθρ. 2. Πρὸς ἀσφάλειαν τῆς τραπέζης θέλουν παραδοθῆ εἰς αὐτὴν εἰς ἐνέχυρον πεντακόσιαι μετοχαὶ τῆς Τραπέζης ἐκ τῶν ἀνηκουσῶν εἰς τὸ Δημόσιον.

Ἄρθρ. 3. Ὁ μετὰ τῆς Τραπέζης ἀνοικτὸς λογαριασμὸς θέλει ἐξακολουθήσει μέχρι τῆς 4. Ἀπριλίου 1849, ὅτε πρέπει νὰ κλείσῃ ὁριστικῶς διὰ τῆς ἀποδόσεως τοῦ ὀφειλομένου ποσοῦ.

Ἄρθρ 4. Ἂν τὸ κατὰ τὴν 4. Ἀπριλίου 1849 ὑπόλοιπον τοῦ ἀνοικτοῦ λογαριασμοῦ ἐπιβαρύνῃ τὴν Κυβέρνησιν, αὕτη δὲ δὲν ἤθελεν εἶσθαι εἰς κατάστασιν ν' ἀποδώσῃ αὐτὸ ἐκ τοῦ προχείρου, τὸ ὀφειλόμενον ποσὸν θέλει συμψηφίζεσθαι αὐτοδικαίως μὲ τόσας ἐκ τῶν ἐνεχυριασθεισῶν μετοχῶν, ὅσαι, λογιζόμεναι πρὸς δραχ. χιλίας, ἤθελον καλύψει τὸ ὀφειλόμενον ποσὸν· μένει δὲ τὸ δικαίωμα εἰς τὴν Κυβέρνησιν ν' ἀνακτήσῃ εἰς τὴν αὐτὴν ἀξίαν μέρος ἢ τὸ ὅλον τῶν τυχὸν συμψηφισθεισῶν μετοχῶν ἐντὸς ἑνὸς ἔτους ἀπὸ τῆς 4. Ἀπριλίου 1849.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς παρὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, θέλει δημοσιευθῆ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, καὶ ἐκτελεσθῆ ὡς νόμος τοῦ Κράτους.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 11. Αὐγούστου 1848.

ΟΘΩΝ.

Ὁ Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν
Τ. ΜΑΓΓΙΝΑΣ.

Εἰπόντος δὲ καὶ προφορικῶς, ὅτι τοῦ μνησθέντος Νομοσχεδίου ἡ ἐπιψήφισις εἶναι κατεπείγουσα, ἡ Γερουσία ἀπεφάσισε νὰ συζητηθῆ αὔριον, χωρὶς νὰ τυπωθῆ, καὶ σταλῆ εἰς τὰ Τμήματα πρὸς διορισμὸν Ἐπιτροπῆς.

Προσελθὼν ἔπειτα ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Ὑπουργὸς, ἀνέγνω τὰ ἑξῆς Νομοσχέδια μετὰ τῶν αἰτιολογικῶν ἐκθέσεων· ἀ) περὶ ἐπεκτάσεως τοῦ ἀνωτάτου ὅρου κλάσεων τινῶν τοῦ Β. Τάγματος τοῦ Σωτῆρος, καὶ β') περὶ συμπληρωτικῆς πιστώσεως ἐκ δραχ. 11,050, ὧν αἱ μὲν 1800 ἐπὶ τοῦ Κεφ. Α. ἄρθρου 3,

χιλιάδες δραχμὰς, αἱ δὲ 925 ἐπὶ τοῦ Κεφ. ΙΔ'. ἄρθρου 3, [illegible] τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐξωτερικῶν. Ἀμφότερα δὲ τὰ Νομοσχέδια ταῦτα, καὶ αἱ ἐπ' αὐτῶν αἰτιολογικαὶ ἐκθέσεις, ἔχουσιν ὡς ἕπεται.

ΕΚΘΕΣΙΣ

Συνοδεύουσα τὸ εἰς τὴν Γερουσίαν ὑποβαλλόμενον Νομοσχέδιον, περὶ ἐπεκτάσεως τοῦ ἀνωτάτου ὅρου κλάσεων τινῶν τοῦ Β. Τάγματος τοῦ Σωτῆρος.

Κύριοι!

Ἔχομεν τὴν τιμὴν νὰ ὑποβάλλωμεν εἰς τὴν ἔγκρισιν καὶ ἐπιψήφισίν σας, κατὰ διαταγὴν τοῦ Βασιλέως, Νομοσχέδιον περὶ τροποποιήσεως ἄρθρων τινῶν τοῦ περὶ συστάσεως τοῦ Τάγματος τοῦ Σωτῆρος Καταστατικοῦ Διατάγματος τῆς 30 Μαΐου 1833. Διὰ τῆς τροποποιήσεως ταύτης πρόκειται ν' αὐξηνθῇ ὁ ἀριθμὸς κλάσεων τινων τοῦ ρηθέντος Τάγματος.

Τὸ Νομοσχέδιον ἐψηφίσθη ἤδη ὑπὸ τῆς Βουλῆς, καὶ πρὸς ἀποφυγὴν ἐπαναλήψεων ἀρχοῦμαι νὰ ὑποβάλω εἰς ὑμᾶς, Κύριοι, ἀντίγραφον τῆς ἐκθέσεως, μεθ' ἧς συνώδευσα αὐτὸ ἐνώπιον τῆς Βουλῆς, καὶ τῆς ἐκθέσεως τῆς Εἰσηγητικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Σώματος. Εἰς τὰ δύο ταῦτα ἔγγραφα ἐκτίθενται οἱ λόγοι, οἱ ὑπαγορεύοντες τὴν ἀνάγκην τοῦ προτεινομένου Νόμου.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 12 Αὐγούστου 1848.

Ὁ ἐπὶ τοῦ Βασιλ. Οἴκου καὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Ὑπουργὸς
Κ. Θ ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΗΣ.

ΟΘΩΝ
ΕΛΕΩι ΘΕΟΥ
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Τὸ ἐπόμενον Νομοσχέδιον, ψηφισθὲν ὑπὸ τῆς Βουλῆς, θέλει παρουσιασθῇ εἰς τὴν Γερουσίαν, καὶ ὑποστηριχθῇ κατὰ τὴν συζήτησιν ὑπὸ τοῦ Ἡμετέρου Ὑπουργοῦ ἐπὶ τοῦ Β. Οἴκου καὶ τῶν Ἐξωτερικῶν.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπεφασίσαμεν, καὶ διατάσσομεν.

Ἄρθρ. Α. Προσδιορίζεται ὡς ἀνώτατος ὅρος ὁ μὲν τῶν Ἱπποτῶν τοῦ Χρυσοῦ Σταυροῦ τοῦ Ἡμετέρου Τάγματος τοῦ Σωτῆρος [illegible] εἰς διακοσίους τεσσαράκοντα, ὁ δὲ τῶν Ταξιαρχῶν, εἰς ἑβδομήκοντα, καὶ ὁ τῶν ἀνωτέρων Ταξιαρχῶν εἰς τριάκοντα,

Ἄρθρ. 2. Πᾶσα διάταξις τοῦ περὶ συστάσεως τοῦ τάγματος τοῦ Σωτῆρος Ἡμετέρου Β. Διατάγματος τῆς 30 Μαΐου 1833, ἀντιβαίνουσα εἰς τὸν παρόντα Νόμον, ἀκυροῦται.

Ἄρθρ. 3. Εἰς τὸν Ἡμέτερον ἐπὶ τοῦ Βασιλικοῦ Οἴκου καὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργὸν ἀνατιθέμεθα τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος Νόμου.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 12 Αὐγούστ. 1848.

ΟΘΩΝ.

Κ. Θ ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΗΣ.

ΕΚΘΕΣΙΣ

Πρὸς τὴν Γερουσίαν, συνοδεύουσα τὸ περὶ συμπληρωτικῆς πιστώσεως, ἐκ δραχ. 11,050, εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ Ὑπουργείου τοῦ Β. Οἴκου καὶ τῶν Ἐξωτερικῶν, τοῦ ἔτους 1848.

Κύριοι!

Τὸ εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ ἔτους 1848, Κεφ. Γ', ἄρθρ. 3, σημειωθὲν ποσὸν, δι' ἀγορὰν Β. Παρασήμων τοῦ Τάγματος τοῦ Σωτῆρος, δὲν ἤρκεσε, καὶ εἶναι ἀνάγκη προσθέτι πιστώσεως ἐκ δραχμῶν 1800.

Κατὰ τὰ παρελθόντα ἔτη ἤρκεσε τὸ ποσὸν τῶν 5000, καθότι προϋπῆρχεν ὑλικὸν πρὸ ἐτῶν προμηθευθὲν, καὶ ἀνεπληροῦτο δι' αὐτοῦ τὸ ἐλλεῖπον. Καὶ ἤδη δὲ ὑπάρχει εἰς τὸ Ὑπουργεῖον ὑλικὸν παρασήμων ἀξίας πλέον τῶν τρισχιλίων δραχμῶν, ἀλλὰ ἐκ τῶν ἀνωτέρων κλάσεων. Ἐνῷ ἀργυροῖ σταυροί, οἵτινες κυρίως ἀναγκαιοῦν ἤδη, δὲν ὑπάρχουν παντελῶς εἰς τὸ Ὑπουργεῖον, καὶ ὀφείλονται μάλιστα καὶ εἰς πολλοὺς, πρὸς οὓς ἀπενεμήθη ὑπὸ τοῦ Βασιλέως τὸ παράσημον. Παρακαλεῖται λοιπὸν ἡ Γερουσία, νὰ ἐγκρίνῃ τὴν προσθήκην τῶν δραχμῶν 1800, ὡς ἐψήφισε ταύτην καὶ ἡ Βουλή.

Εἰς τὸ Κεφ. IV, ἄρθρον 3, τοῦ αὐτοῦ προϋπολογισμοῦ, « Ἀποστολαὶ ἔκτακτοι » δὲν ὑπῆρχε παντελῶς σημειωμένον ποσὸν, ἐπειδὴ εἶχον νομίσει οἱ προκάτοχοί μου Ὑπουργοὶ, ὅτι δὲν ἤθελε παρουσιασθῇ ἀνάγκη τῆς ἀποστολῆς ἐκτάκτου κατ' αὐτὸ τὸ ἔτος. Ἀλλ', ὡς γνωρίζετε, ἀπεστάλη ἔκτακτος εἰς Βαυαρίαν Πρεσβεία, κατὰ συνήθη ἐθιμοταξίαν, καὶ δι' αὐτὴν τὴν ἀποστολὴν, γενομένην ὑπὸ τοῦ προκατόχου μου, ἐδαπανήθη ὑπ' αὐτοῦ ποσὸν ἐκ δραχ. 9250.

Παρακαλεῖται λοιπὸν τὸ σεβαστὸν τοῦτο σῶμα νὰ ἐγκρίνῃ καὶ ταύτην τὴν δαπάνην, ψηφισθεῖσαν ἤδη καὶ ὑπὸ τῆς Βουλῆς.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 12 Αὐγούστου 1848.

Ὁ ἐπὶ τοῦ Β. Οἴκου καὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Ὑπουργὸς
Κ. Θ. ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΗΣ

Ο Θ Ω Ν
ΕΛΕΩι ΘΕΟΥ
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Τὸ ἑπόμενον Νομοσχέδιον, ψηφισθὲν παρὰ τῆς Βουλῆς, θέλει παρουσιασθῆ εἰς τὴν Γερουσίαν, καὶ ὑποστηριχθῆ κατὰ τὴν συζήτησιν, ὑπὸ τοῦ Ἡμετέρου Ὑπουργοῦ ἐπὶ τοῦ Β. Οἴκου καὶ τῶν Ἐξωτερικῶν.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν τάδε.

Ἄρθρ. 1. Θέλει προστεθῆ διὰ τῆς παρούσης συμπληρωτικῆς πιστώσεως ποσὸν ἐκ δραχ. 1800, εἰς τὸ Κεφ. Α΄., ἄρθρον 3, «Βασιλικὰ διάσημα» καὶ δραχ. 9250 εἰς τὸ Κεφ. IV, ἄρθρ. 3 « Ἀποστολαὶ ἔκτακτοι » τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου τοῦ Ἡμετέρου Β. Οἴκου καὶ τῶν Ἐξωτερικῶν τοῦ ἔτους 1848.

Ἄρθρ. 2. Οἱ Ἡμέτεροι ἐπὶ τοῦ Β. Οἴκου καὶ τῶν Ἐξωτερικῶν καὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργοὶ θέλουν ἐκτελέσει τὸν παρόντα Νόμον.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 12 Αὐγούστου 1848.

Ο Θ Ω Ν.

Ἡ Γερουσία ἑπομένως ἀπεφάσισε νὰ συζητηθῶσι καὶ αὐτὰ αὖριον μετὰ τὴν συζήτησιν τοῦ προηγουμένου, χωρὶς νὰ τυπωθῶσι, καὶ διανεμηθῶσιν εἰς τὰ μέλη πρὸς διορισμὸν Ἐπιτροπῆς.

Ἀπαγγείλαντος ὕστερον τοῦ Κ. Προέδρου, ὅτι ἀντικείμενον τῆς ἡμερησίας διατάξεως εἶναι ἡ συζήτησις τοῦ Νομοσχεδίου περὶ τῆς μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Ῥωσσίας γενομένης ταχυδρομικῆς συμβάσεως, εἷς τῶν ΚΚ. Γραμματέων ἀνέγνω τὸ Νομοσχέδιον τοῦτο, τοῦ ὁποίου ἡ ἀρχὴ ἐγένετο δεκτὴ παμψηφεί.

Ἀναγνωσθέντα ἔπειτα τὰ δύο αὐτοῦ ἄρθρα, ἐγένοντο ἐπίσης δεκτὰ παμψηφεί.

Ψηφοφορηθὲν καὶ τὸ σύνολον, ἐγένετο δεκτὸν διὰ ψήφων 27 κατὰ 3, ἔχον, ὡς ὑπεβλήθη εἰς τὴν Συνεδρίασιν τῆς 11 Αὐγούστου ε. ε.

Αναγνωσθείσης ἀναφορᾶς τοῦ Γερουσιάστου Κ. Β. Χατζηκοπούλου, ἐξαιτουμένου τριακονθήμερον ἀπουσίας ἄδειαν, ἀπεφασίσθη νὰ τῷ χορηγηθῇ, ἂν συμπληροῦται τὸ Σῶμα.

Εἰπόντος ὕστερον τοῦ Κ. Προέδρου, ὅτι ἡ ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ συνοικισμοῦ τῶν Κρητῶν Ἐπιτροπὴ πρέπει νὰ καθυποβάλῃ τὴν ἔκθεσίν της, ἡ Γερουσία ἀπεφάσισεν, ἵνα ἡ ῥηθεῖσα Ἐπιτροπὴ, λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν τὰς παρὰ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν σταλείσας πληροφορίας, πράξῃ ὅ,τι ἐκ τῶν καθηκόντων της.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κ. Πρόεδρος ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν, εἰπών, ὅτι ἀντικείμενον τῆς ἑπομένης Συνεδριάσεως ἔσεται ἡ συζήτησις τῶν σήμερον καθυποβληθέντων τριῶν Νομοσχεδίων.

Ὁ Ἀντιπρόεδρος
Χ. ΚΛΟΝΑΡΗΣ.

Ὁ Ἀντιπρόεδρος
Ν. ΜΕΞΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς.
Χρ. Βλάσσης.
Α. Γρηγοριάδης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 14 Αὐγούστου 1848, ἡμέρας Σαββάτου τῆς ἑβδομάδος.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων 27 μελῶν, ὁ Προεδρεύων Ἀντιπρόεδρος Κ. Χριστόδουλος Κλονάρης, κωλυομένου τοῦ Προέδρου, κηρύττει τὴν ἔναρξιν τῆς Συνεδριάσεως περὶ τὴν 10 ὥραν Π. Μ. προσλαβὼν προηγουμένως ὡς προσωρινὸν Γραμματέα τὸν Γερουσιαστὴν Κ. Ἀθανάσιον Γρηγοριάδην ἀντὶ τοῦ ἀπόντος ἑτέρου τῶν Γραμματέων Κ. Ν. Χρυσογέλου.

Τὰ Πρακτικὰ τῆς προλαβούσης Συνεδριάσεως ἀναγνωσθέντα ἐγκρίνονται, μηδεμιᾶς γενομένης ἐνστάσεως.

Ἑπομένως ὁ Κ. Πρόεδρος ἀπαγγέλει τὴν ἔναρξιν τῆς Συνεδριάσεως, καὶ προτίθενται εἰς συζήτησιν τὰ ἑπόμενα τρία Νομοσχέδια. 1 Περὶ ληψοδοσίας τοῦ Δημοσίου μετὰ τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης. 2 Περὶ ἐπεκτάσεως τοῦ ἀνωτάτου ὅρου

χλίσεων τενων τοῦ Β. Τάγματος τοῦ Σωτῆρος· καὶ 3 Περὶ συμπληρωτικῆς πιστώσεως ἐκ δραχμῶν 11,050 εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐξωτερικῶν τοῦ ἔτους 1848.

Προτεθείσης ἐπομένως τῆς συζητήσεως ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ ληψοδοσίας τοῦ Δημοσίου μετὰ τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης, ἀνέγνω τις τῶν ΚΚ. Γραμματέων αὐτό.

Λαβὼν δὲ τὸν λόγον εἷς τῶν Κ. Κ. Γερουσιαστῶν ὡς πρὸς τὴν ἀρχὴν τοῦ εἰρημένου Νομοσχεδίου, εἶπεν, ὅτι, μὴ προτιθέμενος ν' ἀντικρούσω τὴν ἀρχὴν αὐτοῦ, παρατηρῶ εἰς τὸν Κ. Ὑπουργὸν τῶν Οἰκονομικῶν, ὅτι, κατὰ τὴν 7 Αὐγούστου ε. ε. καθ' ἣν ἐσυζητήθη καὶ ἐψηφίσθη ὑπὸ τῆς Βουλῆς τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον, εἶχεν ἤδη ψηφισθῆ ὑπὸ τῆς Γερουσίας κατὰ τὴν 5 τοῦ αὐτοῦ μηνὸς τὸ περὶ κυρώσεως τῶν ἐσόδων τοῦ Κράτους Νομοσχέδιον, καὶ ἠδύνατο ὁ Ὑπουργὸς νὰ θέσῃ εἰς τὸ ζητούμενον Νομοσχέδιον διάταξίν τινα περὶ καταργήσεως τοῦ 5 ἄρθρου τοῦ περὶ ἐσόδων Νομοσχεδίου· τούτου δὴ μὴ γενομένου, ἡ Κυβέρνησις θέλει ἔλθει εἰς ληψοδοσίαν μετὰ τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης, οὐ μόνον ἐπὶ 500,000 δραχ. κατὰ τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ 200,000 δραχμῶν ἔτι κατὰ τὸ μὴ καταργηθὲν ἄρθρον 5 τοῦ περὶ κυρώσεως τῶν ἐσόδων Νομοσχεδίου. Ἂν δὲ καὶ προφορικῶς ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς εἰς τὴν Βουλὴν, καὶ διὰ τῆς αἰτιολογικῆς τοῦ Νομοσχεδίου τούτου πρὸς αὐτὴν ἐκθέσεώς του, ὡμολόγησεν, ὅτι ἀνακαλεῖ τὸ ἄρθρον 5 τοῦ περὶ κυρώσεως τῶν ἐσόδων τῆς χρήσεως τοῦ 1848 Νόμου, ἡ ὁμολογία ὅμως αὕτη, ὡς καὶ ἡ εἰς τὰ Πρακτικὰ τῆς Συνεδριάσεως καταχώρησις αὐτῆς δὲν εἶναι ἀρκοῦσα εἰς τὴν κατάργησιν καὶ ἀνάκλησιν ἄρθρου τινὸς Νόμου.

Ἐπειδὴ πρόκειται ἤδη περὶ τῆς παραδοχῆς τῆς ἀρχῆς τοῦ Νομοσχεδίου, ἀντέταξεν ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπρυργὸς, δὲν θέλω ἀπαντήσει εἰς τὴν ὑπὸ τοῦ προαγορεύσαντος ἐκτεθεῖσαν παρατήρησιν, ἐπιφυλαττόμενος ν' ἀποκριθῶ ἐπὶ τῆς συζητήσεως τοῦ οἰκείου ἄρθρου τοῦ Νομοσχεδίου, εἰς τὸ ὁποῖον ἠδύνατο νὰ τεθῇ ἡ διάταξις αὕτη τῆς καταργήσεως τοῦ 5 ἄρθρου τοῦ περὶ ἐσόδων Νομοσχεδίου.

Δὲν ἐπιμένω εἰς τὴν παρατήρησίν μου, ἐπέφερεν ὁ προαγορεύσας, ἀλλ' ἐπρότεινα ταύτην, διὰ νὰ ἐπιφέρῃ τὴν ἀπαιτουμένην διόρθωσιν ὁ Ὑπουργός.

Μὴ γενομένης ἄλλης παρατηρήσεως, ἐγένετο δεκτὴ ἡ ἀρχὴ τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου.

Ἀναγνωσθέντα ὕστερον τὰ ἄρθρα 1, 2, καὶ 3, ἐγένοντο δεκτὰ ὡς ἔχουσιν ἐν τῷ Νομοσχεδίῳ, χωρὶς τινος ἐνστάσεως.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ἄρθρου 4, παρετήρησεν ὁ Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν, ὅτι ἀπὸ τὴν Βουλὴν εἶχε ψηφισθῇ ἄλλο Νομοσχέδιον περὶ δοσοληψίας τοῦ Δημοσίου μετὰ τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης ἐκ 500,000 μὲ ἀμοιβαῖον τόκον 8 τοῖς 0/0, ἀλλὰ δὲν καθυπεβλήθη τοῦτο καὶ εἰς τὴν Γερουσίαν, καὶ ἔμεινεν ὡς μὴ ὑπάρχον· ἤδη δὲ καθυπεβλήθη εἰς τὴν Βουλὴν τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον μὲ ἀμοιβαῖον τόκον 3 τοῖς 0/0, εἰς τὸ ὁποῖον ἦτον ἀδύνατον νὰ τεθῇ διάταξίς τις περὶ καταργήσεως τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ περὶ κυρώσεως τῶν ἐσόδων Νομοσχεδίου· διότι τοῦτο δὲν εἶχεν ἔτι ψηφισθῇ ὑπὸ τῆς Γερουσίας, ὡς μόλις κατὰ τὴν χθεσινὴν Συνεδρίασιν ἀναγνωσθέντων τινῶν Πρακτικῶν τοῦ προϋπολογισμοῦ, οὔτε τὰ Πρακτικὰ ἐστάλησαν εἰς τὸ Ὑπουργεῖον, οὔτε κατὰ τὴν τάξιν ἐπεκυρώθη ὁ προϋπολογισμὸς ἀπὸ τὸν Βασιλέα διὰ νὰ δημοσιευθῇ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, καὶ καταστῇ Νόμος τοῦ Κράτους. Μὴ ὑπάρχοντος λοιπὸν Νόμου εἰσέτι περὶ κυρώσεως τῶν ἐσόδων, ἦτον ἀδύνατον νὰ καταργηθῇ διάταξίς τις αὐτοῦ δι' ἄλλου Νόμου. Ἐκτὸς δὲ τούτων, αὐτοδικαίως ἤδη καταργεῖται τὸ ἄρθρον 5 τοῦ περὶ κυρώσεως τῶν ἐσόδων Νομοσχεδίου διὰ τῆς ἐπιψηφίσεως τοῦ προκειμένου, καθόσον μάλιστα ὑπάρχει ἐπίσημος ὁμολογία περὶ τῆς ἀνακλήσεως τοῦ εἰρημένου ἄρθρου εἰς τὴν πρὸς τὴν Βουλὴν αἰτιολογικὴν ἔκθεσιν τοῦ συζητουμένου Νομοσχεδίου.

Καὶ ἂν δὲν κατέστη ἔτι Νόμος τοῦ Κράτους τὸ περὶ κυρώσεως τῶν ἐσόδων Νομοσχέδιον, προσέθηκεν ὁ κατὰ πρῶτον ἀγορεύσας, ἠδύνατο ὅμως ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς νὰ θέσῃ περὶ τῆς ἀνακλήσεως τοῦ 5 ἄρθρου αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου διάταξίν τινα, ἥτις οὐδεμίαν ἤθελεν ἐπιφέρει βλάβην, ἐν ᾧ διὰ τῆς ἐλλείψεως αὐτῆς δύναται νὰ τεθῇ ἡ Κυβέρνησις εἰς λῆψοδοσίαν μετὰ τῆς Ἐθικῆς Τραπέζης μέχρι 700,000 δραχμῶν· διότι κατὰ τὴν γενικὴν ἀρχὴν, τὴν ὁποίαν πρεσβεύω, οὐδεμία ὁμολογία Ὑπουργοῦ ἔχει ἰσχὺν ἀπέναντι ῥητοῦ Νόμου.

Ὡς πρὸς τὴν Γερουσίαν, εἶπεν ἄλλος, συζητήσασαν καὶ ἐπιψηφίσασαν τὸ περὶ κυρώσεως τῶν ἐσόδων Νομοσχέδιον, καθέστη ἤδη Νόμος αὐτὸ, καὶ δύναται πολὺ εὐλόγως νὰ θέσῃ τὸ Σῶμα τὴν περὶ ἀνακλήσεως τοῦ 5 ἄρθρου διάταξιν εἰς τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον.

Ἐνόσῳ δὲν κυρωθῇ ὑπὸ τοῦ Βασιλέως, ἀντέταξεν ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς, τὸ περὶ ἐσόδων Νομοσχέδιον, καὶ δὲν δημοσιευθῇ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, δὲν δύναται κατὰ τὸ ἄρθρον 29 τοῦ Συντάγματος νὰ καταστα θῇ Νόμος τοῦ Κράτους· διότι κατὰ τὸ ἄρθρ. 15 αὐτοῦ ἡ Νομοθετικὴ Ἐξουσία πηγάζει συναμα ὑπὸ τοῦ Βασιλέως, τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας.

Μὴ ἐπελθούσης ἄλλης παρατηρήσεως, ἐγένετο δεκτὸν καὶ τὸ ἄρθρον 4, ὡς ἔχει ἐν τῷ Νομοσχεδίῳ.

Ψηφοφορηθὲν καὶ τὸ σύνολον τοῦ Νομοσχεδίου, ἐγένετο δεκτὸν διὰ ψήφων 24 πρὸς 4, ἔχον, ὡς ὑπεβλήθη εἰς τὴν χθεσινὴν Συνεδρίασιν.

Προτεθείσης ἔπειτα τῆς συζητήσεως ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ ἐπεκτάσεως τοῦ ἀνωτάτου ὅρου κλάσεών τινων τοῦ Β. Τάγματος τοῦ Σωτῆρος, ἀνέγνω τις τῶν Κ. Κ. Γραμματέων αὐτὸ, οὗτινος ἡ ἀρχὴ ἐγένετο παμψηφεὶ δεκτὴ ὑπὸ τῆς Γερουσίας, χωρὶς τινος παρατηρήσεως.

Ἀναγνωσθέντα ἔπειτα τ' ἄρθρα 1—2 καὶ 3, τοῦ Νομοσχεδίου, ἐγένοντα δεκτὰ, ὡς ἔχουσι, χωρὶς τινος ἐνστάσεως.

Ψηφοφορηθὲν ἐπὶ τέλους καὶ τὸ σύνολον τοῦ Νομοσχεδίου, ἐγένετο δεκτὸν διὰ ψήφων 27 πρὸς 1, ἔχον, ὡς ὑπεβλήθη εἰς τὴν χθεσινὴν Συνεδρίασιν.

Προβάσης ἐπομένως τῆς συζητήσεως ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ συμπληρωτικῆς πιστώσεως ἐκ δραχμῶν 11,050 εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐξωτερικῶν τοῦ ἐ. ἔτους, ἀνεγνώσθη ὑπό τινος τῶν ΚΚ. Γραμματέων τὸ εἰρημένον Νομοσχέδον, οὗ τινος ἡ ἀρχὴ ἐγένετο δεκτὴ ὑπὸ τῆς Γερουσίας ἄνευ παρατηρήσεως.

Ἀναγνωσθέντα τὰ ἄρθρα 1 καὶ 2, ἐγένοντο δεκτὰ, ὡς ἔχουσιν ἐν τῷ Νομοσχεδίῳ, χωρὶς τινος ἐνστάσεως.

Ψηφοφορηθὲν δὲ καὶ τὸ σύνολον τοῦ Νομοσχεδίου, ἐγένετο δεκτὸν διὰ ψήφων 25 πρὸς 2, ἔχον, ὡς ὑπεβλήθη εἰς τὴν χθεσινὴν Συνεδρίασιν.

Προτεινάντων ὕστερον τῶν ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν καὶ Οἰκονομικῶν Ὑπουργῶν, ἵνα διὰ τὸ κατεπεῖγον τῶν συζητηθέντων Νομοσχεδίων, διακοπῇ δι' ὀλίγην ὥραν ἡ παροῦσα Συνεδρίασις, διὰ νὰ συνταχθῶσιν, ἀναγνωσθῶσι καὶ ἐπικυρωθῶσι τὰ Πρακτικὰ τῆς παρούσης Συνεδριάσεως, καὶ δημοσιευθῶσιν ὡς Νόμοι τοῦ Κράτους σήμερον τὰ τρία ψηφισθέντα Νομοσχέδια, ἡ Γε-

ρουσία παρεδέχθη τὴν πρότασιν ταύτην, καὶ οὕτως ὁ Κ. Πρόεδρος διέταξε τὴν διακοπὴν τῆς παρούσης Συνεδριάσεως ἐπὶ ἡμίσειαν ὥραν.

Ἐπαναληφθείσης δὲ τῆς Συνεδριάσεως μετὰ τὴν πρὸς διακοπὴν αὐτῆς τεταγμένην ὥραν, καὶ καταλαβόντων τῶν Κ.Κ. Γερουσιαστῶν τὰς ἕδρας αὐτῶν, ἀνεγνώσθησαν καὶ ἐπεκυρώθησαν τὰ ἀνωτέρω Πρακτικὰ, μηδεμιᾶς γενομένης ἐνστάσεως.

Παρελθὼν ὕστερον ὁ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν Ὑπουργὸς, ἀνέγνω Νομοσχέδιον περὶ προσδιορισμοῦ τῆς μισθοδοσίας τῶν καταταχθησομένων ὁροφυλάκων, καὶ τὴν αἰτιολογικὴν αὐτοῦ ἔκθεσιν, ἔχοντα οὕτως.

Περὶ προσδιορισμοῦ τῆς μισθοδοσίας τῶν καταταχθησομένων Ὁροφυλάκων.

Κύριοι!

Ἡ ἀνάγκη τῆς ἐξασφαλίσεως τῶν μεθορίων, παριστανομένη ἤδη παράποτε ἐπαισθητὴ, ἀπαιτεῖ τὴν ἄνευ ἀναβολῆς συμπλήρωσιν τῶν ταγμάτων τῆς Ὁροφυλακῆς, προωρισμένων, ὡς τῶν μᾶλλον καταλλήλων στρατευμάτων διὰ τὴν ὑπηρεσίαν ταύτην.

Ὡς συντελεστικώτατον καὶ δραστηκώτατον μέσον τῆς συμπληρώσεως ταύτης ἡ Κυβέρνησις τοῦ Βασιλέως ἐθεώρησε τὴν αὔξησιν τῆς μισθοδοσίας τῶν καταταχθησομένων ὁροφυλάκων καὶ τὸν προσδιορισμὸν τοῦ μηνιαίου μισθοῦ τούτων εἰς δραχμὰς 25, μένοντος τοῦ ἀντιτίμου τῆς μερίδος τοῦ ἀλεύρου ὡς καὶ μέχρι τοῦδε εἰς λεπτὰ 16.

Περὶ τοῦ προσδιορισμοῦ τῆς μισθοδοσίας ταύτης πραγματεύεται τὸ Νομοσχέδιον τὸ ὁποῖον ἐπιψηφισθὲν παρὰ τῆς Βουλῆς, ὑποβάλλεται ἤδη εἰς ὑμᾶς.

Δὲν διστάζω νὰ πιστεύσω Κύριοι, ὅτι, ἐκτιμῶντες τὸ κατεπεῖγον τῶν περιστάσεων, θέλετε ἐπισπεύσει τὴν ἐπιψήφισιν αὐτοῦ.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 13 Αὐγούστου 1848.

Ὁ Ὑπουργὸς Π. Γ. ΡΟΔΙΟΣ.

Ο Θ Ω Ν
ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Ἐπιφορτίζομεν τὸν Ἡμέτερον Ὑπουργὸν τῶν Στρατιωτικῶν νὰ εἰσάξῃ τὸ παρὸν Νομοσχέδιον εἰς τὴν Γερουσίαν, καὶ νὰ ὑποστηρίξῃ αὐτὸ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Αἱ μὲν ἀποδοχαὶ παρουσίας τῶν ἀρχαίων τοῦ ὑπὲρ ἀνεξαρτησίας ἀγῶνος στρατιωτῶν, οἵτινες ὑπηρετοῦσιν ἤδη, ἢ θέλουσι καταταχθῆ εἰς τὴν ἐθνοφυλακὴν, καὶ τῶν ἀνακατατεταγμένων στρατιωτῶν τοῦ εἰρημένου Σώματος ὁρίζονται ὡς ἑξῆς.

1. Εἰς μισθὸν δραχμὰς εἴκοσι πέντε κατὰ μῆνα, καὶ 2 εἰς ἀντάπαμὸν τῆς μερίδος τοῦ ἀλεύρου 16 λεπτῶν τὴν ἡμέραν.

Θεωροῦνται δὲ ἀνακατατεταγμένοι, ὅσοι ὑπηρετοῦν ἤδη εἰς δευτέραν θητείαν, ἢ μέλλουν νὰ καταταχθῶσιν, ἐὰν ὑπηρέτησαν πρότερον δύο ἔτη εἰς τὰ διὰ τοῦ ἀπὸ 16 Φεβρουαρίου 1836 Διατάγματος σχηματισθέντα τάγματα τῆς ἐθνοφυλακῆς ἢ εἰς τὰ τάγματα τῆς ὁροφυλακῆς.

Ὁ Ἡμέτερος Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν θέλει δημοσιεύσει καὶ ἐνεργήσει τὸν παρόντα Νόμον.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 14 Αὐγούστου 1848.

Ο Θ Ω Ν.

Π. Γ. ΡΟΔΙΟΣ.

Μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν αὐτῶν, ἀπεφασίσθη νὰ τυπωθῇ καὶ διανεμηθῇ τὸ εἰρημένον Νομοσχέδιον εἰς τὰ μέλη τοῦ Σώματος, καὶ ἄνευ διορισμοῦ Ἐπιτροπῆς πρὸς σύνταξιν ἐκθέσεως, νὰ προχωρήσῃ ἡ συζήτησις αὐτοῦ κατὰ τὴν Συνεδρίασιν τῆς 16 τοῦ ἐνεστῶτος μηνός.

Κατ' αἴτησιν ἑπομένως τοῦ Κ. Προέδρου, ἀνεγνώσθησαν καὶ ἐπεκυρώθησαν καὶ τὰ μετὰ τὴν διακοπὴν τῆς παρούσης Συνεδριάσεως συνταχθέντα Πρακτικὰ, χωρὶς τινος ἐνστάσεως.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κ. Πρόεδρος, λαβὼν τὴν γνώμην τῆς Γερουσίας, ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν περὶ τὴν 12 ὥραν, ἀπαγγείλας, ὅτι ἀντικείμενον τῆς γενησομένης Συνεδριάσεως, κατὰ τὴν 16 τοῦ ἐνεστῶτος μηνὸς, θέλει εἶσθαι ἡ συζήτησις τοῦ καθυποβληθέντος Νομοσχεδίου περὶ μισθοδοσίας τῶν καταταχθησομένων ὁροφυλάκων.

Ὁ Προεδρεύων Ἀντιπρόεδρος

Χ. ΚΑΛΛΑΡΗΣ.

Ὁ Ἀντιπρόεδρος

Ν. Ι. ΜΕΞΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς

Χρ. Βλάσσης.

Ἀθ. Γρηγοριάδης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑ ΣΤ'

Τῆς 16 Αὐγούστου 1848. Ἡμέρα Δευτέρα.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν Κ.Κ. Γερουσιαστῶν, παρόντων 28 μελῶν, ὁ Ἀντιπρόεδρος Κ. Χ. Μελετόπουλος, κωλυομένου τοῦ Κ. Προέδρου, προσλαβὼν ὡς προσωρινὸν Γραμματέα τὸν Γερουσιαστὴν Κ. Γ. Νοταρᾶν, ἀπέντευθεν τοῦ ἑνὸς τῶν Γραμματέων Ν. Χρυσογέλου, κηρύττει τὴν ἔναρξιν τῆς Συνεδριάσεως περὶ τὴν 10 ὥραν π. μ.

Ἀπαγγείλαντος ἔπειτα τοῦ Κ. Προέδρου τὸ ἀντικείμενον τῆς ἡμερησίας διατάξεως, προτίθεται εἰς συζήτησιν τὸ περὶ αὐξήσεως τῆς μισθοδοσίας τῶν Ὀροφυλάκων Νομοσχέδιον, οὗ ἄρθρου, ἀναγνωσθέντος, ἐγένετο δεκτὴ ἡ ἀρχὴ παμψηφεί.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ἑνὸς καὶ μοναδικοῦ αὐτοῦ ἄρθρου, αἱ ἐσχάτως ἐπισυμβᾶσαι δυστυχεῖς κατὰ τὰ μεθόρια περιστάσεις, εἶπεν ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν, καὶ τὸ ὀλιγάριθμον τοῦ στρατοῦ τῆς Ὀροφυλακῆς, παρεκίνησαν τὴν Κυβέρνησιν νὰ σκεφθῇ, καὶ εὕρῃ τὸ μέσον, δι' οὗ δυνάμεθα νὰ ἔχωμεν τὸν διὰ τὴν ἀσφάλειαν τῶν μεθορίων, καὶ τὴν ἐσωτερικὴν ἡσυχίαν τοῦ Κράτους ἀπαιτούμενον ἀριθμὸν τῶν στρατιωτῶν, διότι τὰ Τάγματα μόλις ἤδη ἔχουν τὸν ἐν καιρῷ εἰρήνης ἀπαιτούμενον ἐλάχιστον ἀριθμόν, ἐπειδὴ πολλοὶ τῶν στρατιωτῶν παραιτοῦνται· μία δὲ τῶν πρωτίστων αἰτιῶν τῆς παραιτήσεώς των εἶναι, ὡς ἀπεδείχθη, τὸ μικρὸν τῆς μισθοδοσίας των, οὔσης 22 μὲν δραχμὰς κατὰ μῆνα διὰ τοὺς μετὰ διετῆ ὑπηρεσίαν εἰς τὰς ἐφεδρείας καταταττομένους, καὶ 20 διὰ τοὺς λοιπούς· διὰ τοῦ προκειμένου ὅμως Νομοσχεδίου ἡ μισθοσία ἀναβαίνει εἰς 25 δραχμάς. Ἡ Κυβέρνησις ἐθεώρησεν ὡς ἔργον πολιτικῆς φρονήσεως τὴν δαπάνην ταύτην, δι' ἧς θέλει ἐπέλθει ἡ ἀσφάλεια τοῦ τόπου, αὐξανομένων τῶν Ὀροφυλάκων, καὶ εἶναι πεπεισμένη, ὅτι τὴν αὐτὴν ἀποδοχὴν θέλει εὕρει καὶ ἐκ μέρους τῆς Γερουσίας. Πρὸς ταχεῖαν δὲ συμπλήρωσιν τῶν Ταγμάτων τῆς Ὀροφυλακῆς, συμπεριελήφθησαν εἰς τὸ Νομοσχέδιον καὶ οἱ ὑπηρετήσαντες εἰς τὰ κατὰ τὰ 1836 μετὰ τὴν διάλυσιν τῶν Ταγμάτων τῶν ἀκροβολιστῶν συσταθέντα Τάγματα τῆς Ἐθνοφυλακῆς, τὰ ὁποῖα μετωνομάσθησαν ἔπειτα Τάγματα τῆς Ὀροφυλακῆς, καθὼς καὶ οἱ ὑπηρετήσαντες εἰς τὰ τάγματα τῆς Ὀροφυλακῆς, καὶ θέλοντες ἤδη ν' ἀνακαταταγθῶσιν.

Προσδιωρίσθη δὲ χωριστὰ τὸ ἀντίτιμον τῆς μερίδος τοῦ ἀλεύρου, διὰ νὰ δύνανται αἱ Δημοτικαὶ Ἀρχαὶ νὰ ὑπολογίζουν

εὐκόλως τὰ δαπανώμενα ὑπὸ τῶν ἔν τινι χωρίῳ τῆς περιφερείας των διαμενόντων, ἢ διαβαινόντων στρατιωτῶν.

Τὸ διὰ τοῦ Νομοσχεδίου τούτου δαπανώμενον ἐτησίως ποσὸν μόλις θέλει εἶσθαι 60,000 δρ. διότι ἐκ τῶν 1900 ὡς ἔγγιστα στρατιωτῶν τῆς Ὁροφυλακῆς, μόλις θέλουν ἀνακαταταχθῇ 1500, διότι οἱ ἄλλοι ἀνήκουν εἰς τὴν πρώτην κατάταξιν.

Ἐρωτήσαντός τινος τὸν Κ. Ὑπουργὸν, ἂν τῶν Ὑπαξιωματικῶν ἡ μισθοδοσία αὐξάνῃ, ἢ οὐ, οἱ Δεκανεῖς καὶ οἱ Ὑποξιωματικοὶ, ἀπήντησεν οὗτος, ἐκτὸς ὅτι δὲν ἔχουν εἰς τὰ Τάγματα ταῦτα τόσην ὑπηρεσίαν, ὅσην οἱ τῶν τακτικῶν Ταγμάτων, λαμβάνουν καὶ ἀρκετὸν μισθὸν, διότι οἱ μὲν Δεκανεῖς λαμβάνουν 30 δραχ. κατὰ μῆνα, οἱ δὲ Λοχίαι 36, οἱ δὲ Ἐπιλοχίαι 40, ἐκτὸς τῶν 5 δραχμῶν, τὰς ὁποίας ἅπαντες λαμβάνουν διὰ σιτηρέσιον.

Εἰπόντος μέν τινος, ὅτι δὲν ἐναντιοῦται μὲν εἰς τὴν παραδοχὴν τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου, παρατηρεῖ ὅμως εἰς τὸν Κ. Ὑπουργὸν, ὅτι πρέπει νὰ φροντίσῃ νὰ περιστείλῃ τὰς παντοίας καταχρήσεις, τὰς ὁποίας κάμνουν οἱ Ὁροφύλακες, ὅθεν διαβαίνουσι, καὶ ὅτι οἱ Ὁροφύλακες δὲν πρέπει νὰ περιφέρωνται εἰς ἄλλα μέρη τοῦ Κράτους, ἐνῷ ὡρίσθησαν νὰ ἐπιβλέπουν τὴν ἀσφάλειαν τῶν ὁρίων· ἀντιτάξαντος δ' ἄλλου, ὅτι δὲν εἶναι ἀληθῆ τὰ περὶ τῶν καταχρήσεων τῶν ὁροφυλάκων λεγόμενα, διότι οἱ ἐν τῇ Πρωτευούσῃ τόσα ἔτη διαμένοντες ὁροφύλακες δεικνύουν ἄμεμπτον διαγωγήν· ἐρωτήσαντος δὲ τρίτου τὸν Κ. Ὑπουργὸν, ἂν, οὕτω συμπληρωμένων τῶν Ταγμάτων τῆς ὁροφυλακῆς, ἔχωμεν πλέον ἀνάγκην ἄλλης αὐξήσεως τοῦ ἀριθμοῦ των, ὡς πρὸς μὲν τὸν πρῶτον ἀπήντησεν ὁ Κ. Ὑπουργὸς, ὅτι, ἂν καὶ μεταξὺ τῶν πολλῶν εὑρεθῇ καί τις ταραξίας, καὶ κάμῃ κατάχρησίν τινα, βεβαίως θέλει τιμωρηθῇ· ὅτι ἐστάλησαν εἰς τινα ἄλλα μέρη καὶ ὁροφύλακες, ἀλλ' ἐξ ἀνάγκης, διότι ὁ τακτικὸς στρατὸς δὲν ἐπήρκει εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν τῆς ἀπολύτου ἀνάγκης τῆς ὑπηρεσίας, καὶ εἰς τὴν φύλαξιν τῶν φρουρίων καὶ τῶν πόλεων· ὡς πρὸς δὲ τὸν τελευταῖον ἀπήντησεν, ὅτι ἡ Κυβέρνησις θέλει σκεφθῇ, καὶ ἀποφασίσει τὴν αὔξησιν τῶν ὁροφυλάκων, ὁδηγουμένη ἀπὸ τὰς περιστάσεις.

Ἑπομένως ἐγένετο δεκτὸν τὸ ἄρθρον παμψηφεί.

Ψηφοφορηθὲν καὶ τὸ σύνολον τοῦ Νομοσχεδίου τούτου, ἐγένετο δεκτὸν διὰ ψήφων 26 κατὰ 2, ἔχον, ὅπως ὑπεβλήθη εἰς τὴν Συνεδρίασιν τῆς 14 τοῦ ἐνεστῶτος μηνός.

Μετὰ ταῦτα εἰπόντος τοῦ Κ. Προέδρου, ὅτι διὰ τὴν ἀπουσίαν τινῶν μελῶν ἡ ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν Ἐπιτροπὴ εἶναι ἐλλειπὴς,

καὶ ὅτι τὸ μὲν πρῶτον Τμῆμα πρέπει νὰ διορίσῃ ἓν μέλος, ὡς μὴ εἰσέτι οὐδὲν διορίσαν, τὸ δὲ τέταρτον καὶ πέμπτον νὰ διορίσωσι ἀναπληρωτικὰ μέλη, ὡς ἀπόντων τῶν διορισθέντων, καὶ ὅτι ταῦτα πρέπει νὰ γίνωσι σήμερον, διὰ νὰ ἐργασθῇ ἡ Ἐπιτροπὴ, καὶ καθυποβάλῃ τὰς ἀναφορὰς τῶν πολιτῶν εἰς τὴν Γερουσίαν, ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν.

Ὁ Ἀντιπρόεδρος
Χ. ΚΛΟΝΑΡΗΣ.

Ὁ Ἀντιπρόεδρος.
Ν. Ι. ΜΕΞΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Γ. Νοταρᾶς.
Χ. Βλάσσης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 26 Αὐγούστου 1848. Ἡμέρᾳ Πέμπτῃ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων 27 μελῶν, ὁ Προεδρεύων Ἀντιπρόεδρος Κ. Χ. Κλονάρης, κωλυομένου τοῦ Προέδρου, κηρύττει τὴν ἔναρξιν τῆς Συνεδριάσεως περὶ τὴν 10 ὥραν π. μ. προσλαβὼν προηγουμένως ὡς προσωρινὸν Γραμματέα τὸν Γερουσιαστὴν Κ. Γ. Νοταρᾶν, ἀντὶ τοῦ ἀπόντος θατέρου τῶν Γραμματέων Κ. Ν. Χρυσογέλου.

Τὰ Πρακτικὰ τῆς προλαβούσης ἀναγνωσθέντα, ἐγκρίνονται, μηδεμιᾶς γενομένης ἐνστάσεως.

Ἐπομένως ἀνέγνω τις τῶν ΚΚ. Γραμματέων τὰς ἑπομένας ἐκθέσεις τῆς ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν Ἐπιτροπῆς, ἐχούσας οὕτως.

ΕΚΘΕΣΙΣ

Τῆς ἐπὶ τῶν Ἀναφορῶν Ἐπιτρπῆς.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν ἡ Ἐπιτροπὴ τὰς ἐξῆς εἰς τὸ Γραφεῖον τῆς Γερουσίας παρουσιασθείσας ἀναφορᾶς.

Α'. Ὑπ' ἀριθ. 114 ἀπὸ 27 Δεκεμβρίου 1847 τῶν Ἐφόρων τῆς ἐν Δημητσάνῃ Ἑλληνικῆς Σχολῆς, ἐξαιτουμένων ν' ἀποδο-

θῶσιν εἰς αὐτὴν τὰ παρὰ τῆς Κυβερνήσεως, ὡς Μοναστηριακὰ, κατεχόμενα κτήματα.

Ἡ Ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸν Κ. Ὑπουργὸν τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίου Ἐκπαιδεύσεως διὰ νὰ λάβῃ ὑπὸ σπουδαίαν σκέψιν τὴν προκειμένην ὑπόθεσιν.

Β'. Ὑπ' ἀριθ. 131 ἀπὸ 15 Φεβρουαρίου 1848 τοῦ Κ. Α. Θ. Ἐδιπίδου, ἐν ᾗ περικλείει ἀγγελίαν τοῦ παρ' αὐτοῦ μεταφρασθέντος ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ ἐγχειριδίου ἐπιγραφομένου « Ἐγχειρίδιον τοῦ Βουλευτικοῦ Δικαίου » καὶ ἐπικαλεῖται τὴν συνδρομὴν τῆς Γερουσίας.

Ἡ Ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ συνδράμῃ ἡ Γερουσία τὸν ἀναφερόμενον, λαμβάνουσα 25 ἀντίτυπα τοῦ παρ' αὐτοῦ μεταφρασθέντος βιβλίου, ὡς ὠφελίμου.

Γ'. Ὑπ' ἀριθ. 138 ἀπὸ 26 Φεβρουαρίου ε. ε. τῆς Κ. Ῥαλλοῦς Παντολ. Βλαστοῦ, δι' ἧς ἀναφέρει τὸν θάνατον τοῦ υἱοῦ της, ἀξιωματικοῦ ὄντος τοῦ Πυροβολικοῦ, καὶ τὴν, εἰς τὴν ὁποίαν ὑπέπεσεν ὡς ἐκ τούτου, ἀξιοδάκρυτον κατάστασίν της, καὶ παρακαλεῖ νὰ χορηγηθῇ πρὸς αὐτὴν ἀνάλογος σύνταξις πρὸς ἐξοικονόμησιν τῶν ἀναποφεύκτων ἀναγκῶν της.

Ἡ Ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Στρατιωτικῶν.

Δ'. Ὑπ' ἀριθ. 144 ἀπὸ 5 Μαρτίου ε. ε. τοῦ Ἀντων. Μπονοπαρτάκη Πρεβεζάνου, ἐξαιτουμένου βοήθειαν.

Ἡ Ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν.

Ε'. Ὑπ' ἀριθ. 145 ἀπὸ 16 Μαρτίου ε. ε. τοῦ Χατσῆ Ἀθανασίου Γεωργαντᾶ, παρακαλοῦντος νὰ τῷ πληρωθῇ ἀντιμισθία τις διὰ τὴν δεκαπεντάμηνον ὑπηρεσίαν του ὡς Κλητῆρος τῆς Ἐπιτροπῆς τῶν κατὰ τὸν ἀγῶνα ἐκδουλεύσεων καὶ θυσιῶν, διορισθέντος ὡς τοιούτου παρὰ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν, καὶ μὴ πληρωθέντος.

Ἡ Ἐπιτροπὴ θεωρεῖ ἀπαράδεκτον τὴν αἴτησιν τοῦ ἀναφερομένου, ὡς μὴ ὑπαρξάσης τῆς ἐπὶ τῶν κατὰ τὸν ἀγῶνα ἐκδουλεύσεων καὶ θυσιῶν Ἐπιτροπῆς.

ΣΤ'. Ὑπ' ἀριθ. 148 ἀπὸ Μαρτίου ε. ε. τῶν κατοίκων τοῦ χωρίου Σουδενῶν καὶ τῶν Δημοτικῶν Συμβούλων, δι' ἧς περικλείουν ἀναφορὰν των πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν, καὶ παραπονοῦνται κατὰ τοῦ Μοιράρχου Ἀχαϊοήλιδος Κ. Ἡλ. Πανᾶ ἕνεκα βεαιοπραγιῶν καὶ παρανομιῶν, τὰς ὁποίας ἐναντίον αὐτῶν μετεχειρίσθη κατὰ τὰς Δημοτικὰς αὐτῶν ἐκλογάς.

Ἡ Ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ συστηθῶσι τὰ παράπονα τῶν ἀναφερομένων εἰς τὴν σύντονον προσοχὴν τῶν Κ. Ὑπουργῶν τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ τῶν Στρατιωτικῶν.

Ζ'. Ὑπ' ἀριθ. **149** ἀπὸ 28 Φεβρουαρίου ε. ε. τινῶν κατοίκων Βερτζοβᾶς τοῦ Δήμου Κοριθίου τῆς Ἐπαρχίας Μαντινείας, ἐξαιτουμένων βοήθειαν ἕνεκα τοῦ ἐκ τῆς πολυομβρίας ἐπισυμβάντος αὐτοῖς δυστυχήματος.

Η'. Ὑπ' ἀριθ. **150** ἀπὸ 24 Φεβρουαρίου ε. ε ἑτέρων κατοίκων τοῦ αὐτοῦ χωρίου, ἐξαιτουμένων βοήθειαν ἕνεκα τῶν αὐτῶν παθημάτων.

Ἡ Ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῶσιν ἀμφότεραι αἱ ἀναφοραὶ τῶν κατοίκων Βερτζοβᾶς τοῦ Δήμου Κορθίου τῆς Ἐπαρχίας Μαντινείας εἰς τὸ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργεῖον.

Θ'. Ὑπ' ἀριθ. **174** ἀπὸ 5 Μαΐου ε. ε. τοῦ Ι. Κοκκίδου, ἐξαιτουμένου ἀπόσπασμα τοῦ ψηφισθέντος προϋπολογισμοῦ διὰ τὸ ἔτος **1847** ἐπὶ τῶν συντάξεων.

Ἡ Ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ συστηθῇ ἡ αἴτησις τοῦ ἀναφερομένου εἰς τὸ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργεῖον.

Ι'. Ὑπ' ἀριθ. **177** ἀπὸ 4 Μαΐου ε. ε. τινῶν πολιτῶν τοῦ Ἀγρινίου, ἐξαιτουμένων τὴν προσοχὴν τοῦ Σεβ. τούτου Σώματος ἐπί τινων ἀγρῶν, ὄντων ἰδιοκτησίας τοῦ Δημοσίου, καὶ ἀκολούθως παρουσιαζομένων ὡς ἰδιοκτησίας τῆς Μαρίας Χ. Σταΐκου διὰ πωλητηρίου.

Ἡ Ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ συστηθῇ ἡ ἀναφερομένη ὑπόθεσις εἰς τὴν σύντονον προσοχὴν καὶ ἐπιμέλειαν τοῦ Κυρίου ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργοῦ.

ΙΑ'. Ὑπ' ἀριθ. **188** τοῦ πολίτου Σαράντου Ἰωάννου, ἐξαιτουμένου χρηματικήν τινα σύνταξιν ἀνάλογον τῆς πρὸς τὴν Πατρίδα χρηματικῆς θυσίας του.

Ἡ Ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργεῖον.

ΙΒ'. Ὑπ' ἀριθ. **198** ἀπὸ 27 Μαΐου ε. ε. τοῦ πολίτου Καραζίσου Κωνσταντίνου, ἐξαιτουμένου μικράν τινα βοήθειαν.

Ἡ Ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ συστηθῇ εἰς τὸ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργεῖον.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 24 Ἰουνίου 1848.

Ἡ Ἐπιτροπή

Ν. Χρυσόγελος. Ἰωάν. Θεοτόκης.

Ἀναστάσιος Λόντος. Γ. Δαρειώτης.

Ἔκθεσις τῆς ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν Ἐπιτροπῆς.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν

Λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν ἡ Ἐπιτροπὴ τὰς ἐξῆς εἰς τὸ Γραφεῖον τῆς Γερουσίας παρουσιασθείσας ἀναφοράς·

Α'. Ὑπ' ἀριθ. 208 ἀπὸ 20 Ἰουνίου ε. ε. κατοίκων τοῦ χωρίου Ἀλτομυρᾶ τοῦ Δήμου Ἀβίας τῆς Λακωνίας, ἀναφερομένων, ὅτι κατὰ τὴν 7 Ἰουνίου ὁ ἀμνηστευθεὶς Γερμανὸς Μαυρομιχάλης μὲ τοὺς περὶ αὐτὸν Ἐθνοφύλακας ἐπέπεσεν εἰς τὸ χωρίον των, προξενήσας μυρίας ὅσας κακώσεις καὶ ἁρπαγάς.

Ἡ Ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ συστηθῇ εἰς τὰ Ὑπουργεῖα τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ τῶν Στρατιωτικῶν διὰ νὰ λάβωσιν ὑπ' ὄψιν τὰ παράπονα τῶν ἀναφερομένων.

Β'. Ὑπ' ἀριθ. 222 ἀπὸ 29 Ἰουνίου ε. ε. τῆς Γαρουφαλίτζας θυγατρὸς τοῦ ἀποβιώσαντος Γεωργίου Καπετανάκη, ἐξαιτουμένης, ὅπως ἡ Κυβέρνησις λάβῃ περὶ αὐτῆς τὰ αὐτὰ, ὡς καὶ περὶ ἄλλων θυγατέρων ἀγωνιστῶν, μέτρα.

Ἡ Ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν.

Γ'. Ὑπ' ἀριθ. 228 ἀπὸ 22 Ἰουλίου ε. ε. ἐμπόρων Ἀθηνῶν, ἐξαιτουμένων, ὅπως καταργηθῇ τὸ διὰ τὴν προκυμαίαν Πειραιῶς πληρονόμενον δικαίωμα.

Δ'. Ὑπ' ἀριθ. 229 ἀπὸ 24 Ἰουλίου ε. ε. ἐμπόρων Πειραιῶς ἐξαιτουμένων ὅ,τι καὶ οἱ ἀνωτέρω.

Ἡ Ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ τεθῶσιν εἰς τὰ ἀρχεῖα αἱ ἀναφοραὶ τῶν ἐμπόρων, ὡς ψηφισθέντος ἤδη τοῦ φόρου, περὶ οὗ ἐν αὐταῖς γίνεται λόγος.

Ε'. Ὑπ' ἀριθ. 237 ἀπὸ 3 Αὐγούστου ε. ε. τῆς Μαρίας Μάρας Κωντογεώργη, ἐξαιτουμένης μηνιαίαν σύνταξιν.

Ἡ Ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν.

Ϛ'. Ὑπ' ἀριθ. 238 ἀπὸ 30 Ἰουλίου ε. ε. Γεωργίου Μελιδόνη, ἐξαιτουμένου μηνιαίαν σύνταξιν.

Ἡ Ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν.

Ζ'. Ὑπ' ἀριθ. 256 τοῦ Δ. Κ. Καραγεωργοπούλου ἀπὸ 14 Αὐγούστου ε. ε., ἐξαιτουμένου νὰ διορισθῇ ὡς Β. διερμηνεὺς εἷς ἐν τῶν ἐν Τουρκίᾳ Ἑλληνικῶν Προξενείων.

Ἡ Ἐπιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον

τῶν Ἐξωτερικῶν διὰ νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν τὴν αἴτησιν τοῦ ἀναφερομένου.

Ἡ. Ὑπ' ἀριθ. 186 ἀπὸ 23 Μαΐου ε. ε. τῶν πολιτῶν Ἀναστ. Μουτζοπούλου καὶ Ε. Γ. Θεοδωροπούλου, ἐπικαλουμένων τὴν δικαιοσύνην τῶν Νομοθετικῶν Σωμάτων πρὸς ἀπαλλαγὴν αὐτῶν ἐκ τοῦ ὀκταπλοῦ ἐξαγωγικοῦ τελωνίου καὶ ὀκταπλοῦ ἐγγείου φόρου, εἰς ὃν ἀδίκως ὑποβάλλονται, ὡς ἐξάγεται ἀπὸ τὴν ἐπισυναπτομένην δικαστικὴν ἀπόφασιν.

Ἡ Ἐωιτροπὴ γνωμοδοτεῖ νὰ συστηθῇ ἡ αἴτησις τῶν ἀναφερομένων εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν διὰ νὰ τὴν λάβῃ ὑπ' ὄψιν καὶ ἐνεργήσῃ περὶ αὐτῆς, ὅ,τι δίκαιον.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 18 Αὐγούστου 1848.

Ἡ Ἐπιτροπὴ

Λάμπρ. Νάκος, Ἰωάν. Θεοτόκης, Ἀθ. Λιδωρίκης, Γ. Δαρειώτης. Γ. Νοταρᾶς.

Μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν αὐτῶν, ἀπεφασίσθη νὰ παρακατατεθῶσι παρὰ τῷ Γραφείῳ, διὰ νὰ λάβῃ γνῶσιν τούτων, ὅστις τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν θέλει νὰ τὰς παρατηρήσῃ καὶ διασκεφθῇ, καὶ εἰς τὴν ἐπιοῦσαν νὰ προχωρήσῃ ἡ συζήτησις ἐπ' αὐτῶν.

Ἀναγνωσθεισῶν ὕστερον ἀναφορῶν τῶν ἀπόντων Γερουσιαστῶν ΚΚ. Ι. Χ. Πέτρου καὶ Ν. Πονηροπούλου, ἐξαιτουμένων ἀνὰ δεκαπενθήμερον παράτασιν ἀδείας ἀπουσίας, ἡ Γερουσία ἐνέκρινε ταύτας.

Ἀναγνωσθείσης μετὰ ταῦτα καὶ ἀναφορᾶς τοῦ ἀπόντος Γερουσιαστοῦ Κ. Δ. Πλαπούτα, ἐξαιτουμένου μηνιαίαν παράτασιν ἀπουσίας, ἡ Γερουσία ἐνέκρινε νὰ παραχωρηθῇ πρὸς τὸν ἀναφερόμενον δεκαπενθήμερος μόνον παράτασις ἀπουσίας.

Παρελθὼν ὕστερον ὁ Κ. ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Ὑπουργὸς, ἀνέγνω Νομοσχέδιον περὶ μεταῤῥυθμίσεως τοῦ § α', τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ ὀργανισμοῦ τῶν Δικαστηρίων, καὶ τὴν αἰτιολογικὴν αὐτοῦ ἔκθεσιν, ἔχοντα οὕτως·

Ε Κ Θ Ε Σ Ι Σ

Τοῦ Ὑπουργείου τῆς Δικαιοσύνης, περὶ τοῦ Νομοσχεδίου τοῦ φερῶντος τὴν τροποποίησιν τοῦ §. ά. τοῦ ἄρθ. 11, τοῦ Δικ. Ὀργανισμοῦ.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν!

Ὁ Νομοθέτης, προνοῶν δεόντως περὶ διορισμοῦ καταλλήλων καὶ ἐμπείρων προσώπων εἰς τὰς ἀνωτέρας θέσεις τῆς Δικαι-

στικῆς ὑπηρεσίας, ἔταξεν ἐν τῷ §. ά. τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ ὀργανισμοῦ τῶν Δικαστηρίων κλπ. ὅρους δοκιμασίας τινός, δι' ἧς ὀφείλουν νὰ διέρχωνται οἱ μέλλοντες διορίζεσθαι εἰς αὐτάς.

Διὰ τῆς διατάξεως ταύτης ἠθέλησεν ὁ Νομοθέτης νὰ δοκιμάζωνται δι' ἐνιαυσίας ὑπηρεσίας Παρέδρου ἢ Δικηγόρου, ὅσοι ἔμελλον νὰ καθέξωσι θέσεις Προέδρου κλπ. τεκμαιρόμενος, ὅτι φέρουσιν οὕτω τὰ ἐχέγγυα τῆς περὶ τὴν δικαστικὴν ὑπηρεσίαν ἐπιδεξιότητός των, ἀλλὰ τὰ ἐχέγγυα ταῦτα φέρουσιν ἀναντιῤῥήτως, καὶ κατὰ μείζονα λόγον, ὅσοι, σπουδάσαντες τὴν νομικὴν, καὶ ἐφωδιασμένοι μὲ τὸ προσῆκον δίπλωμα, ἤθελον ὑποστῇ εὐδοκίμως καταλλήλους τινὰς ἐξετάσεις ἐπὶ πρακτικῶν ἀντικειμένων τῆς ὑπηρεσίας.

Οἱ τοιοῦτοι, ἂν καὶ δὲν ἔχωσι τεκμήριον ἐμπειρίας εἰς τὴν δικαστικὴν ὑπηρεσίαν, μὴ προασκηθέντες ἐπὶ ἓν ἔτος εἰς αὐτὴν, κατηρτισμένοι ὅμως, ὡς ἀνωτέρω, παρέχουσι τὸ ἐνδόσιμον γνώσεων θεωρητικῶν καὶ πρακτικῆς τινος ἐπιδεξιότητος. Διὰ ταῦτα δὲν εἶναι δίκαιον νὰ ὦσιν ἀπαράδεκτοι εἰς τὴν δικαστικὴν ὑπηρεσίαν, ἄνευ προηγουμένης ἐνιαυσίου ὑπηρεσίας, καθόσον σήμερον, ὅτε καὶ ἐκ τοῦ Πανεπιστημίου ἡμῶν, καὶ ἐκ τῶν ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ ἐξέρχονται νέοι, ἐφωδιασμένοι μὲ διπλώματα Διδάκτορος ἢ Προλύτου, καὶ ὅτε διὰ τὴν προτιθεμένην μετακίνησιν τοῦ Δικαστικοῦ προσωπικοῦ ἕνεκα τῆς πληρώσεως τινων κενῶν θέσεων, ἡ Κυβέρνησις συναισθάνεται τὴν ἀνάγκην τῆς τοιαύτης πληρώσεως ἀπὸ σπουδαστὰς τῆς Νομικῆς, φέροντας δίπλωμα τακτικόν. Ἐπιθυμοῦσα ὅμως νὰ συμβιβάσῃ τὴν θεραπείαν τῆς ἀνάγκης αὐτῆς μὲ τὸ συμφέρον τῆς ὑπηρεσίας, ὑποβάλλει δι' ἐμοῦ εἰς τὴν Γερουσίαν τὸ ἐσώκλειστον Νομοσχέδιον, ἐκ τοῦ ἄρθρ. 1 τοῦ ὁποίου θέλει αὕτη παρατηρήσει, ὅτι οἱ φέροντες δίπλωμα Νομικῆς, ἀπαλλάττονται τῆς ἐνιαυσίου προασκήσεώς των ὡς Δικηγόροι ἢ Πάρεδροι, ὅταν ἤθελον ὑποστῇ εὐδοκίμως ἐξετάσεις, κανονισθησομένας διὰ Β. Διατάγματος.

Ἐπειδὴ ὅμως ἡ σημερινὴ ἀνάγκη τῆς ὑπηρεσίας δὲν θέλει ὑπάρχει μετὰ δύω ἔτη, τὸ ἄρθρον 2 τοῦ Νομοσχεδίου καταργεῖ τὸ ἀνωτέρω 1, καὶ ἐπαναφέρει εἰς ἰσχὺν ὁλοσχερῶς τὸ ἄρθρ. 11 τοῦ Δικαστικοῦ Ὀργανισμοῦ.

Παρακαλῶ ὅθεν τὴν Γερουσίαν, νὰ συζητήσῃ καὶ ψηφίσῃ τὸ φερόμενον Νομοσχέδιον.

Ἐν Ἀθήναις; τῇ 25 Αὐγούστου 1848.

Ὁ Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης Γ. Α. ΡΑΛΛΗΣ.

Ο Θ Ω Ν

ΕΛΕΩι ΘΕΟΥ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Τὸ παρὸν Νομοσχέδιον παραγγέλλομεν τὸν Ἡμέτερον Ὑπουργὸν τῆς Δικαιοσύνης νὰ ὑποβάλῃ εἰς τὴν Γερουσίαν, καὶ τὸ ὑποστηρίξῃ κατὰ τὴν ἐνώπιον αὐτῆς συζήτησίν του.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, διατάττομεν τὰ ἀκόλουθα·

Ἄρθρ. 1. Οἱ φέροντες δίπλωμα Νομικῆς σπουδῆς τοῦ Ἑλληνικοῦ ἢ ἀλλοδαποῦ τινος Πανεπιστημίου, ἢ Νομικῆς Σχολῆς, διοριζόμενοι εἰς θέσιν Προέδρου, Εἰσαγγελέως, Δικαστοῦ, ἢ Ἀντεισαγγελέως, ἀπαλλάττονται τῆς ὑποχρεώσεως τοῦ ν' ἀποδείξωσιν, ὅτι ὑπηρέτησαν ἐπὶ ἓν ἔτος ὡς Δικαστικοὶ Πάρεδροι ἢ Δικηγόροι, ἂν ὑποσῶσιν εὐδοκίμως τὰς διὰ Β. Διατάγματος κανονισθησομένας ἐξετάσεις.

Ἄρθρ. 2. Ὁ παρὼν Νόμος ἰσχύει ἐπὶ δύω ἔτη.

Ἄρθρ. 3. Ὁ Ἡμέτερος Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης ἐπιφορτίζεται νὰ δημοσιεύσῃ καὶ ἐκτελέσῃ τὸν παρόντα Νόμον.

Ἐν Ἀθήναις, τῇ 24 Αὐγούστου 1848.

Ο Θ Ω Ν.

Γ. Α. ΡΑΛΛΗΣ.

Μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν αὐτῶν ἀπεφασίσθη νὰ τυπωθῶσι καὶ διανεμηθῶσιν εἰς τοὺς ΚΚ. Γερουσιαστὰς σήμερον, καὶ εἰς τὴν ἐπιοῦσαν νὰ προχωρήσῃ ἡ συζήτησις ἐπὶ τοῦ εἰρημένου Νομοσχεδίου.

Ἔπειτα ὁ Κ. Πρόεδρος, λαβὼν τὴν γνώμην τῆς Γερουσίας, ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν, ἀπαγγείλας, ὅτι ἀντικείμενον τῆς ἐπιούσης Συνεδριάσεως θέλει εἶσθαι ἡ συζήτησις ἐπί τε τῶν ἀναγνωσθεισῶν ἐκθέσεων τῆς ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν Ἐπιτροπῆς, καὶ ἐπὶ τοῦ καθυποβληθέντος Νομοσχεδίου.

Ὁ Προεδρεύων Ἀντιπρόεδρος
Χ. ΚΛΟΝΑΡΗΣ.

Ὁ Ἀντιπρόεδρος
Ν. ΜΕΞΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Γ. Νοταρᾶς
Αθ. Γρηγοριάδης

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 27 Αὐγούστου 1848. Ἡμέρᾳ Παρασκευῇ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων 27 μελῶν, ὁ Προεδρεύων Ἀντιπρόεδρος Κ. Χ. Κλονάρης, ἀσθενοῦντος τοῦ Κ. Προέδρου, προσλαβὼν ὡς προσωρινοὺς Γραμματεῖς τοὺς Γερουσιαστὰς ΚΚ. Ἀθ. Γρηγοριάδην, καὶ Γ. Νοταρᾶν, θατέρου μὲν τῶν ΚΚ. Γραμματέων ἀπόντος, τοῦ δ' ἑτέρου κωλυομένου, κηρύττει τὴν ἔναρξιν τῆς Συνεδριάσεως περὶ τὴν 11 ὥραν π. μ.

Τὰ Πρακτικὰ τῆς προλαβούσης ἀναγνωσθέντα, ἐγκρίνονται, μηδεμιᾶς ἐνστάσεως γενομένης.

Ἀπαγγείλαντος ἔπειτα τοῦ Κ. Προέδρου τὸ ἀντικείμενον τῆς ἡμερησίας διατάξεως, προτίθεται εἰς συζήτησιν τὸ περὶ μεταῤῥυθμίσεως τοῦ § ά, τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ Ὀργανισμοῦ τῶν Δικαστηρίων Νομοσχέδιον.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ εἰρημένου Νομοσχεδίου, εἷς τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, λαβὼν τὸν λόγον περὶ τῆς ἀρχῆς αὐτοῦ, ἔλεξε τάδε·

Καὶ ἄλλοτε, προκειμένου περὶ μερικῆς μεταῤῥυθμίσεως τῆς ἰσχυούσης νομοθεσίας μας, ἠναντιώθην διὰ τὸν λόγον, ὅτι οὐ μόνον τὸ ὁλικὸν οἰκοδόμημα ταύτης δυσμορφοῦμεν, οὕτως εἰπεῖν, ἀλλὰ καὶ πλειοτέρας δυσκολίας θέλομεν ἀπαντήσει εἰς τὴν ὁλικὴν αὐτῆς μεταῤῥύθμισιν, τὴν ὑπὸ τῆς Ἐθνικῆς Συνελεύσεως συσταινομένην, ἐπειδὴ θέλομεν εὑρίσκει πολλὰς ἀντιφατικὰς διατάξεις· καὶ ἐπιθυμῶ μὲν τὴν ἐλευθέραν ἐξάσκησιν οὐ μόνον τῆς νομικῆς ἐπιστήμης, ἀλλὰ καὶ παντὸς ἐπαγγέλματος, δὲν δύναμαι ὅμως νὰ παραδεχθῶ τὴν ἀρχὴν, ὅτι ἡ πρακτικὴ δὲν πρέπει νὰ συμβαδίζῃ μὲ τὴν ἐπιστημονικὴν θεωρίαν, διότι αὕτη ἄνευ ἐκείνης οὐδὲν ἐπωφελὲς πρακτικὸν ἀποτέλεσμα δύναται νὰ φέρῃ· τούτου ἕνεκα οἱ διὰ τοῦ παρόντος Νομοσχεδίου εἰς δικαστικὰς θέσεις διορισθησόμενοι τῆς νομικῆς ἐπιστήμης σπουδασταὶ ἔπρεπε νὰ ὑποβάλλωνται καὶ εἰς πρακτικὰς ἐπιδοκιμασίας. Ἐναντιούμενος λοιπὸν εἰς τὴν ἀρχὴν τοῦ Νομοσχεδίου τούτου, παρακαλῶ τὸν Κ. Ὑπουργὸν ν' ἀναφέρῃ τοὺς προκαλέσαντας τοῦτο λόγους, καθόσον ἐν τῇ πρὸς τὴν Γερουσίαν ἐκθέσει αὐτοῦ δὲν ἀναφέρονται εὐκρινῶς, καὶ καθόσον μάλιστα διὰ τῆς ἐν τῇ διαληφθείσει ἐκθέσει φράσεως « μετακίνησιν τοῦ δικαστικοῦ προσωπικοῦ κτλ. » δύναταί τις νὰ συμπεράνῃ, ὅτι πρόκειται περὶ γενικῆς ἀλλαγῆς τούτου, καὶ περὶ ἀναβολῆς τῶν μὴ ἐχόντων διπλώματα Πανεπιστημίων.

Μὴ δυνάμενος βεβαίως ὁ προλαλήσας, ἀντέταξεν ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης, νὰ πολεμήσῃ τὴν ἀρχὴν τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου, τὸ ὁποῖον ἐνθαρρύνει τὴν σπουδάζουσαν νεολαίαν, διὰ τὴν εἰς αὐτὴν παραχωρουμένην ἀπαλλαγὴν τῆς ἐνιαυσίου ἐπιδοκιμασίας, ἀνέφερε μόνον ὅτι ἀκροτηριάζεται τὸ ὅλον οἰκοδόμημα τῆς Νομοθεσίας διὰ τὰς ἀπὸ καιρὸν εἰς καιρὸν μερικὰς αὐτοῦ μεταῤῥυθμίσεις· εἶναι ἀληθὲς, ὅτι ἡ Συνέλευσις ἐσύστησε τὴν ἁπλοποίησιν τῆς νομοθεσίας, ἀλλ' ἡ κατὰ μέρος αὐτῆς διόρθωσις δὲν κωλύει τὴν ὁλικὴν, ἥτις ἐπὶ πολὺ εἰσέτι θέλει ἀναβληθῆ, ὡς πολλοῦ χρόνου καὶ πόνου χρήζουσα.

Παραδέχομαι μὲν, ὅτι ἡ πεῖρα πρέπει νὰ ἦναι ἑνωμένη μὲ τὴν θεωρίαν, καὶ διὰ τοῦτο ὁ Ὀργανισμὸς τῶν Δικαστηρίων ἔταξεν ἐνιαύσιον ἐπιδοκιμασίαν, ἀλλ' ἡ πρακτικὴ αὕτη ἐξάσκησις προϋποτίθεται ἐν τῷ προκειμένῳ Νομοσχεδίῳ, ἀναπληροῦται καὶ τελειοῦται ἀπὸ τὰς δοθησομένας παρὰ τῶν ζητούντων δικαστικὰς θέσεις φοιτητῶν τῶν Πανεπιστημίων πρακτικὰς ἐξετάσεις ἐνώπιον διὰ Διατάγματος διορισθησομένης Ἐπιτροπῆς· καὶ βεβαίως δὲν θέλουν διορισθῆ εἰς δικαστικὰς θέσεις, εἰμὴ οἱ ἀποκτήσαντες καὶ τὴν πεῖραν κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν σπουδῶν των παράτινι δικηγόρῳ, ἢ Δικαστηρίῳ, διότι ἄλλως δὲν δύνανται νὰ δώσουν πρακτικὰς ἐξετάσεις.

Δὲν πρόκειται ἤδη ν' ἀποβληθῶσι τῶν δικαστικῶν θέσεων οἱ μὴ ἔχοντες ἀποδεικτικὸν Πανεπιστημίου, διότι οὗτοι διά τε τὴν πολυετῆ πεῖραν, καὶ τὰς ἐκδουλεύσεις των ἀπέκτησαν δικαιώματα· εἶναι μὲν ἀληθὲς ὅτι ἡ λέξις « μεταχίνησις » εἶναι ἀόριστος, ἀλλ' ἐκ τῶν ἑπομένων φράσεων καταδηλοῦται ὁ κύριος τοῦ Νομοσχεδίου σκοπὸς, ὅτι πρόκειται δηλονότι περὶ τῆς πληρώσεως κενῶν τινῶν δικαστικῶν θέσεων ἀπὸ σπουδαστὰς τῆς Νομικῆς, φέροντας τακτικὸν δίπλωμα· διότι εἶναι ἀνάγκη, καὶ πρόνοια μάλιστα κυβερνητικὴ νὰ εἰσαχθῶσιν εἰς τὴν ὑπηρεσίαν οἱ τοσούτους ἀτρήτους πόνους ἐπὶ πολλὰ ἔτη περὶ τὴν σπουδὴν τῆς νομικῆς ἐπιστήμης καταβάλλοντες. Τὸ ἄρθρον λοιπὸν 11 τοῦ Ὀργανισμοῦ τῶν Δικαστηρίων δὲν καταργεῖται, ἀλλ' ἀναστέλλεται προσωρινῶς.

Διὰ τοὺς λόγους τούτους ἐξαιτοῦμαι τὴν παραδοχὴν τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου.

Ἐκ τῆς ἀγορεύσεως τοῦ Κ. Ὑπουργοῦ, εἶπεν ὁ προλαλήσας, ἐξάγεται, ὅτι σκοπὸς τοῦ Νομοσχεδίου τούτου εἶναι ὁ εἰς δικαστικὰς θέσεις διορισμὸς τινῶν εἰς Πανεπιστήμια σπουδασάντων, καὶ μὴ εἰς τὴν ἐνιαύσιον δοκιμασίαν ὑποβληθέντων· ἀλλ' ἀφ' ὅ,

του ἔγινεν ὁ Ὀργανισμὸς τῶν Δικαστηρίων, καὶ συνεστήθη τὸ Πανεπιστήμιον, εἶναι πολλὰ ἔτη, καὶ οἱ περαιώσαντες τὰς σπουδάς των, καὶ τὰς νομίμους ἐξετάσεις ὑποστάντες, καθὼς καὶ οἱ ἐξελθόντες ἐξ ἀλλοδαπῶν Πανεπιστημίων, ἠδύναντο νὰ ὑποβάλλουν ἑαυτοὺς εἰς τὴν ἐνιαύσιον ἐπιδοκιμασίαν, ἐὰν ἤθελον ν' ἀποκτήσουν τὰ παρὰ τοῦ Ὀργανισμοῦ τῶν Δικαστηρίων ἀπαιτούμενα διὰ δικαστικὰς θέσεις προσόντα· τὰ προσόντα δὲ ταῦτα τῆς πείρας καὶ τῆς θεωρίας ἔχουσι πολλοὶ, καὶ δύναται τὸ Ὑπουργεῖον νὰ τοὺς μεταχειρισθῇ, χωρὶς νὰ ἔχωμεν ἀνάγκην τοῦ παρόντος Νόμου. Ἐκτὸς τούτων πρέπει νὰ προσέξωμεν, διὰ νὰ μὴ γίνωμεν θῦμα τῆς θεωρίας, καθόσον μάλιστα ἔφθασεν ὁ χρόνος, καθ' ὃν οἱ Δικασταὶ θέλουν γίνει ἰσόβιοι δυνάμει τοῦ Συντάγματος. Περαίνων λοιπὸν τὸν λόγον μου, ἐναντιοῦμαι εἰς τὴν ἀρχὴν τοῦ Νομοσχεδίου.

Ἐκ τῶν σπουδασάντων τὴν Νομικὴν ἐπιστήμην, ἀντέταξεν ὁ Κ. Ὑπουργὸς, ὀλίγοι ὑπέστησαν ἐξετάσεις, καὶ ἐπομένως μὴ δεδοκιμασμένους δὲν δυνάμεθα νὰ διορίσωμεν εἰς δικαστικὰς ὑπηρεσίας. Ἐὰν δὲ καί τινες μὴ θεωρητικοὶ, ἐξετασθέντες, εὐδοκίμησαν, εἶναι ἤδη ἢ Δικασταὶ, ἢ Δικηγόροι, οἱ δὲ δεύτεροι δὲν δέχονται ὑπηρεσίαν, διότι θεωροῦν τὸ δικηγορικόν των ἐπάγγελμα, ἀσφαλέστερον καὶ ἐπικερδέστερον.

Ὁ χρόνος τῆς ἰσοβιότητος τῶν Δικαστῶν δὲν ἔφθασεν, διότι τὸ ἄρθρον 87 τοῦ Συντάγματος ὁρίζει ῥητῶς, ὅτι μετὰ πενταετίαν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως αὐτοῦ θέλει ἐκδοθῇ Νόμος, προσδιορίζων τὸν χρόνον, καθ' ὃν θέλουν καταστασθῇ ἰσόβιοι οἱ Δικασταί· ἀλλὰ καὶ τώρα ἂν ἐπρόκειτο περὶ ἰσοβιότητος, εἶναι προτιμώτερον νὰ κατέχουν τὰς δικαστικὰς θέσεις οἱ τακτικῶς τὴν Νομικὴν ἐπιστήμην σπουδάσαντες.

Εἰπόντος δ' ἄλλου, ὅτι οἱ θεωρητικοὶ δὲν δύνανται μὲν νὰ εἰδοκιμήσουν ἀμέσως καὶ εἰς τὴν πρακτικὴν, τῆς ὁποίας τὰ διάφορα ἀντικείμενα ἀγνοοῦν, θέλουσιν ὅμως μὲ τὸν χρόνον καταστάθῇ καλλίτεροι τῶν πρακτικῶν, ὅταν ἑνώσουν τὴν πεῖραν μὲ τὴν θεωρίαν, καὶ ὅτι οἱ διὰ δικαστικὰς θέσεις ὑποψήφιοι θεωρητικοὶ πρέπει νὰ ἐξετάζωνται ἐπὶ πρακτικῶν ἀντικειμένων, καὶ πρότερον εἶπον, ἐπήνεγκεν ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης, ὅτι οἱ σπουδάζοντες τὰ Νομικὰ ἀποκτοῦν συγχρόνως καὶ τὴν πεῖραν, ὡς φοιτῶντες εἰς τὰ Δικαστήρια, ἢ Δικηγόρους· ἐν τούτοις οἱ ἐξετασθησόμενοι θέλουν ἐξετασθῇ πρακτικῶς, ὡς ἀναφέρεται εἰς τὴν πρὸς τὴν Γερουσίαν ἔκθεσίν μου, διότι ἄλλως αἱ δεύτεραι ἐξετάσεις ἤθελον εἶσθαι περιτταὶ, ἂν

ἦσαν θεωρητικαὶ, ἀφοῦ προηγουμένως τοιαύτας ἔδωκαν εἰς τὸ Πανεπιστήμιον.

Κατ' ἐρώτησιν ἐπομένως τοῦ Προέδρου, ἐγένετο δεκτὴ ἡ ἀρχὴ τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου.

Ἀναγνωσθὲν ἔπειτα τὸ ἄρθρον πρῶτον ἐγένετο δεκτόν.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ δευτέρου ἄρθρου, ἡ διὰ τοῦ ἄρθρ. τούτου τεθεῖσα διετὴς διάρκεια τοῦ Νόμου, ἐπέφερέ τις, ὑποστηρίζει τοὺς λόγους τοῦ κατὰ τῆς ἀρχῆς του ἀντιτάξαντος· διότι ἢ ὁ Νόμος οὗτος δὲν εἶναι καλὸς, καὶ ἐπομένως δὲν ἔπρεπε νὰ γίνῃ, ἢ εἶναι, καὶ ἐπομένως ὁ περιορισμὸς τῆς διαρκείας του εἶναι περιττὸς καὶ ἄσκοπος.

Ἡ Κυβέρνησις, εἶπεν ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης, ἀναγνωρίζει τὴν ἀνάγκην τῆς πρακτικῆς δοκιμασίας, ὡς ἀναφέρει ὁ Ὀργανισμὸς τῶν Δικαστηρίων· τὴν δοκιμασίαν ὅμως ταύτην διὰ τὴν ἀνάγκην τῆς πληρώσεως κενῶν τινων δικαστικῶν θέσεων ἀντικαθίστησιν ἐπὶ τοῦ παρόντος διὰ τῶν πρακτικῶν ἐξετάσεων· μὴ πρεσβεύουσα δὲ, ὅτι ὁ δεύτερος τρόπος εἶναι καλλίτερος τοῦ πρώτου, περιώρισεν ἐπὶ δύο ἔτη τὴν διάρκειαν τοῦ Νόμου.

Ἐπομένως ἐγένετο δεκτὸν καὶ τὸ ἄρθρον δεύτερον, καθὼς καὶ τὸ ἄρθρον τρίτον.

Ψηφοφορηθὲν ἐπομένως τὸ σύνολον τοῦ περὶ οὗ ὁ λόγος Νομοσχεδίου, δὲν ἐγένετο δεκτὸν διὰ ψήφων 18 κατὰ 14.

Εἰπόντος ἔπειτα τοῦ Κ. Προέδρου, ὅτι ἡ ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ συνοικισμοῦ τῶν Κρητῶν Ἐπιτροπὴ πρέπει νὰ καθυποβάλῃ εἰς τὸ Σῶμα τὴν ἔκθεσίν της, τὰ παρόντα τῆς Ἐπιτροπῆς μέλη εἶπον, ὅτι αὔριον ἐργασθέντα, θέλουσι καθυποβάλλει τὴν ἔκθεσίν των τὴν προσεχῆ Συνεδρίασιν.

Προβάσης ἔπειτα τῆς Γερουσίας εἰς τὴν συζήτησιν τῆς ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν ἐκθέσεως τῆς Ἐπιτροπῆς, καὶ ἀναγνωσθείσης τῆς γνωμοδοτήσεως αὐτῆς ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 104 ἀναφορᾶς, ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Ἰωάν. Κολοκοτρώνης, εἶπεν, ὅτι ἀνέκαθεν εἰς τὴν Κωμόπολιν Δημητζάνης ἦτον Ἑλληνικὸν Σχολεῖον, καὶ ἐξ αὐτοῦ ἐξῆλθον πολλοὶ οἵτινες καὶ στρατιωτικῶς, καὶ πολιτικῶς, καὶ θρησκευτικῶς τὴν Πατρίδα κατά τε τὸν ὑπὲρ ἀνεξαρτησίας ἀγῶνα καὶ μετὰ ταῦτα ὑπηρέτησαν· εἰς τὸ Σχολεῖον δὲ τοῦτο ὀφείλεται κατὰ μέγα μέρος ἡ διατήρησις τῆς γλώσσης καὶ θρησκείας μας. Παρὰ τὴν Κωμόπολιν ταύτην εἶναι τρία Μοναστήρια, ὧν τὰ δύο εἶναι διαλελυμένα, καὶ ἐπειδὴ ἐκ τῆς περιουσίας τούτων δεκαετῶς ἐνοικιασθείσης, τὸ Δημόσιον δὲν ὠφελεῖται

παντελῶς, οἱ δημόται ζητοῦν τὰ κτήματα τῶν Μοναστηρίων τούτων πρὸς διατήρησιν τοῦ Σχολείου των, καθόσον μάλιστα ἡ περιουσία αὕτη, καὶ μάλιστα ἡ τοῦ Μοναστηρίου τοῦ Φιλοσόφου εἶναι ἀφιερωμένη ἀπὸ Δημητζανίτας· τὴν αἴτησιν ταύτην ὡς δικαίαν καὶ ἀγαθοεργὸν, ἡ Γερουσία, τὴν ἠθικὴν ἀνάπτυξιν τῆς νεολαίας περὶ πολλοῦ ποιουμένη, ὀφείλει νὰ συστήσῃ ἐντόνως εἰς τὸ Ὑπουργεῖον.

Ἡ Γερουσία ἑπομένως παρεδέχθη τὴν γνωμοδότησιν τῆς Ἐπιτροπῆς.

Ἀναγνωσθείσης ὕστερον τῆς γνωμοδοτήσεως τῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 131 ἀναφορᾶς, εἰς τῶν Κ. Κ. Γερουσιαστῶν εἶπεν, ὅτι εἶναι καλὸν νὰ συνδράμῃ ἡ Γερουσία τὸν ἐκδότην τοῦ Ἐγχειριδίου τοῦ Βουλευτικοῦ Δικαίου, ὄχι μόνον κατὰ 25 ἀντίτυπα, ὡς ἀναφέρει ἡ Ἐπιτροπὴ, ἀλλὰ κατὰ 50, καθόσον καὶ ἡ Βουλὴ τὸν συνέδραμε σχεδὸν κατὰ 100, καὶ καθόσον τὸ βιβλίον τοῦτο εἶναι ἐπωφελέστερον διὰ τὰ Νομοθετικὰ Σώματα.

Ἡ Γερουσία παρεδέχθη τὴν πρότασιν ταύτην, τοῦ νὰ συνδράμῃ τὸν ἀναφερόμενον ἐκδότην κατὰ 50 ἀντίτυπα.

Ἀναγνωσθείσης ἔπειτα τῆς γνωμοδοτήσεως τῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 138 ἀναφορᾶς, εἰς τῶν Κ. Κ. Γερουσιαστῶν, εἶπεν, ὅτι ἡ ἀναφερομένη, στερηθεῖσα τοῦ υἱοῦ της, εἶναι ἤδη οὐ μόνον πενεστάτη, ἀλλὰ καὶ ἀόμματος, καὶ διὰ τοῦτο ἡ Γερουσία πρέπει νὰ συστήσῃ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τὴν ἀναφοράν της.

Ἡ Γερουσία, παραδεχθεῖσα τὴν πρότασιν ταύτην, ἀπεφάσισε νὰ συστηθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Στρατιωτικῶν ἡ προκειμένη ἀναφορὰ, καθὼς καὶ ἀπόσπασμα τῶν ἀφορώντων ταύτην Πρακτικῶν νὰ σταλῇ εἰς Αὐτό.

Ἀναγνωσθεῖσαι ἔπειτα αἱ γνωμοδοτήσεις τῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τῶν ὑπ' ἀριθ. 144, 145, καὶ 148 ἀναφορῶν, ἐγένοντο δεκταί.

Ἀναγνωσθεῖσαι αἱ γνωμοδοτήσεις τῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τῶν ὑπ' ἀριθ. 149 καὶ 150 ἀναφορῶν, ὁ Γερουσιαστὴς Κ. Β. Χρηστακόπουλος, εἶπεν, ὅτι, ἐπειδὴ ἡ πλημμυρήσασα λίμνη οὐ μόνον κατέστρεψεν ὑπὲρ τὰς 50 οἰκίας τῶν κατοίκων Βερτσοβᾶς, ἀλλὰ καὶ τὰ πρώϊμα αὐτῶν γεννήματα κατηφάνισε, πρὸς δὲ καὶ τὰ ὄψιμα ὑπὸ ἀναφυέντων ἐκ τῆς γῆς σκωλύκων κατεστράφησαν, διὰ τοῦτο ἡ Γερουσία πρέπει νὰ συστήσῃ τὴν ἀναφοράν των εἰς τὸ Ὑπουργεῖον.

Ἡ Γερουσία ἑπομένως ἀπεφάσισε νὰ συστηθῶσιν αἱ προκείμεναι ἀναφοραὶ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον.

Ἀναγνωσθείσης τῆς γνωμοδοτήσεως τῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 174 ἀναφορᾶς, ἡ Γερουσία ἀπεφάσισε νὰ σταλῇ εἰς τὸ Γραφεῖον αὐτῆς, διὰ νὰ δώσῃ τὴν αἰτουμένην παρὰ τοῦ ἀναφερομένου ἀπόδειξιν.

Ἀναγνωσθεῖσαι ἐπομένως αἱ γνωμοδοτήσεις τῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τῶν ὑπ' ἀριθ. 177, 188 καὶ 196 ἀναφορῶν, ἐγένοντο δεκταὶ ὑπὸ τῆς Γερουσίας.

Ἀναγνωσθείσης τῆς γνωμοδοτήσεως τῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀρ. 208 ἀναφορᾶς τῶν κατοίκων τοῦ χωρίου Ἀλτομυροῦ, καὶ προτείναντός τινος ν' ἀναγνωσθῇ ἡ ἀναφορὰ αὕτη, δι' ν' ἀκούσωσιν ἅπαντες οἱ ΚΚ. Γερουσιασταὶ τὰ ἐν αὐτῇ περιεχόμενα, ἡ Γερουσία ἐδέχθη τὴν πρότασιν ταύτην, καὶ ἐπομένως θάτερος τῶν ΚΚ. Γραμματέων ἀνέγνω τὴν διαληφθεῖσαν ἀναφοράν. Ἐξαιτήσαντος μὲν τοῦ αὐτοῦ νὰ τῷ ἐπιτραπῇ ν' ἀναφέρῃ προφορικῶς καί τινα ἄλλα συμβεβηκότα, σχέσιν ἔχοντα μὲ τὰ ἐν τῇ ἀναφορᾷ, περιεχόμενα καὶ ὑποστηρίζοντα μάλιστα τὰ δίκαια τῶν ἀναφερομένων παράπονα, προτείναντος δ' ἄλλου ν' ἀναβληθῇ ἡ περὶ τῆς διαληφθείσης ἀναφορᾶς συζήτησις, καθὼς καὶ ἡ ἔκθεσις τῶν διαληφθέντων συμβεβηκότων, διὰ νὰ προσκληθῶσιν ὅ, τε Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ ὁ τῶν Στρατιωτικῶν, καὶ ἀκούσωσι τὰ ἐκτεθησόμενα, ἡ Γερουσία, παραδεξαμένη τὴν πρότασιν ταύτην, ἀπεφάσισε νὰ προσκληθῶσιν οἱ διαληφθέντες Ὑπουργοὶ τὴν ἐπιοῦσαν Συνεδρίασιν, ἵνα λάβωσι γνῶσιν τῶν περὶ ὧν ὁ λόγος συμβεβηκότων.

Ἀναγνωσθεῖσαι ἔπειτα αἱ ἐπὶ τῶν ὑπ' ἀριθ. 222, 228, 229, καὶ 237 ἀναφορῶν γνωμοδοτήσεις τῆς Ἐπιτροπῆς, ἐγένοντο δεκταὶ ὑπὸ τῆς Γερουσίας.

Ἀναγνωσθείσης ὕστερον τῆς γνωμοδοτήσεως τῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 238 ἀναφορᾶς, καὶ προτείναντος μέν τινος, ὅτι πρέπει νὰ συστηθῇ συγχρόνως εἰς τὸ Ὑπουργεῖον, ἀντειπόντος δ' ἄλλου, ὅτι ἡ μηνιαία σύνταξις, περὶ ἧς ἀναφέρει ἡ ἀναφορὰ αὕτη, πρέπει νὰ γίνῃ διὰ Νόμου, καὶ ἐπομένως εἶναι περιττὴ πᾶσα ἄλλη σύστασις, ἡ Γερουσία παρεδέχθη τὴν γνωμοδότησιν τῆς Ἐπιτροπῆς.

Ἀναγνωσθείσης τῆς γνωμοδοτήσεως τῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 256 ἀναφορᾶς, καὶ προτείναντός τινος, ὅτι ἡ Γερουσία πρέπει νὰ συστήσῃ τὴν ἀναφορὰν ταύτην εἰς τὸ Ὑπουργεῖον, διότι ὁ ἀναφερόμενος οὐ μόνον εἶναι ἱκανὸς, ἀλλὰ καὶ δικαίωμα ἔχει νὰ λάβῃ περὶ αὐτοῦ πρόνοιαν ἡ Κυβέρνησις, ἡ Γερουσία,

παραδεχθεῖσα τὴν πρότασιν ταύτην, ἀπεφάσισε νὰ συστηθῇ ἡ διαληφθεῖσα ἀναφορὰ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐξωτερικῶν.

Ἀναγνωσθείσης τῆς γνωμοδοτήσεως τῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 186 ἀναφορᾶς, ὁ σκοπὸς τῶν ἀναφερομένων, ἐπρότεινέ τις, δὲν εἶναι νὰ ἐνεργήσῃ τὸ Ὑπουργεῖον, ὅ,τι δίκαιον, οὔτε ἠδικήθησαν παρ' αὐτοῦ· ἀλλ' ἐπειδὴ ὑπάρχει κατ' αὐτῶν τελεσίδικος ἀπόφασις, ζητοῦν νὰ ἐπικαλεσθῇ ἡ Γερουσία τὴν ἐπιείκειαν τοῦ Ὑπουργείου πρὸς ἀπαλλαγὴν ὅλων ἢ μέρους τῶν ὑπὸ τῆς μνησθείσης ἀποφάσεως ὑποβαλλομένων εἰς αὐτοὺς ὑποχρεώσεων· ἡ Γερουσία ἐπομένως ἀπεφάσισε νὰ συστηθῇ ἡ ἀναφορὰ αὕτη εἰς τὴν ἐπιείκειαν τοῦ Ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν διὰ νὰ ἐπιφέρῃ τὴν δυνατὴν θεραπείαν.

Μετὰ τὴν συζήτησιν ταύτην, ἐξαιτησαμένου τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Γ. Νοταρᾶ νὰ τῷ παραχωρήσῃ ἡ Γερουσία τὴν ὁποίαν πρὸ ἡμερῶν τῷ ὑπεσχέθη ἄδειαν ἀπουσίας, ἐπειδὴ, ἀντέταξέ τις, ἡ Γερουσία ἀπεφήνατο πολλάκις, ὅτι τὸ Γραφεῖον πρέπει νὰ δίδῃ ἀδείας, ὁσάκις δύναται νὰ συμπληρωθῇ τὸ Σῶμα, τοῦτο αὐτὸ πρέπει καὶ ἤδη νὰ κάμῃ· παρατηρεῖ δὲ, ὅτι δὲν πρέπει νὰ δοθῇ ἡ αἰτουμένη ἄδεια, διότι τὸ Σῶμα δὲν θέλει γίνεσθαι πλῆρες διὰ τὴν ἀπουσίαν πολλῶν Γερουσιαστῶν.

Εἰπόντος δ' ἄλλου, ὅτι πρέπει νὰ δοθῇ εἰς τὸν αἰτοῦντα ἡ προκειμένη ἄδεια, ὡς ἔχοντα κατεπείγουσαν ἀνάγκην, καὶ ὅτι τὸ Γραφεῖον ὤφειλε νὰ προσκαλέσῃ τοὺς ἐπὶ πολὺν χρόνον ἐν ἀδείᾳ ἀπόντας, ἀφοῦ μάλιστα ἐγνώριζεν, ὅτι πολλοὶ τῶν παρόντων κατεπείγονται ν' ἀναχωρήσουν, ἡ Γερουσία ἀπεφάσισε τέλος νὰ δοθῇ ἡ αἰτουμένη ἄδεια εἰς τὸν Κ. Γ. Νοταρᾶν.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κ. Πρόεδρος ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν, εἰπών, ὅτι ἀντικείμενον τῆς ἐπιούσης Συνεδριάσεως ἔσεται ἡ ἀνάγνωσις τῶν Πρακτικῶν.

Ὁ Προεδρεύων Ἀντιπρόεδρος

Χ. ΚΑΛΟΝΑΡΗΣ.

Ὁ Ἀντιπρόεδρος
Ν. ΜΕΞΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Ἀθ. Γρηγοριάδης.
Χ. Βλάσσης

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ.

Τῆς 31 Αὐγούστου 1848· ἡμέρᾳ τρίτῃ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων 27 μελῶν, ὁ Προεδρεύων Ἀντιπρόεδρος Κ. Χ. Κλονάρης, κωλυομένου τοῦ Προέδρου, κηρύττει τὴν ἔναρξιν τῆς Συνεδριάσεως περὶ τὴν 11 ὥραν π. μ. προσλαβὼν προηγουμένως ὡς προσωρινὸν Γραμματέα τὸν παρόντα Γερουσιαστὴν Κ. Α. Γρηγοριάδην, ἀντὶ τοῦ ἀπόντος θατέρου τῶν Γραμματέων Κ. Ν. Χρυσογέλου.

Τὰ Πρακτικὰ τῆς προλαβούσης ἀναγνωσθέντα, ἐγκρίνονται, μηδεμιᾶς γενομένης ἐνστάσεως.

Ἀνεγνώσθη μετὰ ταῦτα ἡ ἑπομένη ἔκθεσις τῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ ἀποικισμοῦ τῶν Κρητῶν, ἔχουσα οὕτως.

ΕΚΘΕΣΙΣ

Τῆς ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ ἀποικισμοῦ τῶν Κρητῶν Ἐπιτροπῆς.

Πρὸς τὴν Γερουσίαν

Ἡ ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ ἀποικισμοῦ τῶν Κρητῶν Ἐπιτροπὴ ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν τὰ ὑπ' ἀριθ. 15,041, καὶ 30,096, ἔγγραφα τῶν Κυρίων Ὑπουργῶν τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ τῶν Οἰκονομικῶν, τῶν ὁποίων τὴν ἔκδοσιν ἐπροκάλεσεν ἡ ἀπὸ 16 τοῦ παρελθόντος Ἰουλίου ἔκθεσίς της πρὸς τὴν Γερουσίαν.

Μ' ὅλον ὅτι δὲ διὰ τῶν ἐγγράφων τούτων δὲν δίδονται αἱ ζητηθεῖσαι παρὰ τῆς Ἐπιτροπῆς ἀκριβεῖς πληροφορίαι, διὰ τοὺς παρὰ τῶν Κ. Κ. Ὑπουργῶν ἀναφερομένους λόγους, μ' ὅλα ταῦτα ἡ Ἐπιτροπὴ, περὶ πολλοῦ ποιουμένη τὴν ἐν Ἑλλάδι ἀποκατάστασιν τῶν ἀδελφῶν μας ἀποίκων Κρητῶν, καὶ προθεμένη νὰ διευκολύνῃ πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου τὴν συζήτησιν καὶ ἐπιψήφισιν, δὲν ἐδίστασε νὰ παραδεχθῇ τὴν ἀρχὴν αὐτοῦ.

Προχωρήσασα ἑπομένως εἰς τὰ καθέκαστα, παρεδέχθη τὸ ἄρθρ. 1. ὅπως ἔχει ἐν τῷ Νομοσχεδίῳ.

Ὅσον δικαίας καὶ εὐλόγους θεωρεῖ ἡ Ἐπιτροπὴ τὰς εὐκολίας, τὰς ὁποίας τὸ ἔθνος χορηγεῖ ὑπὲρ τῆς ἐν Ἑλλάδι ἀποκαταστάσεως τῶν ἀποίκων Κρητῶν, ἄλλο τόσον αἰσθάνεται τὴν ἀνάγκην τῆς περιστολῆς τῶν κατοχρήσεων, αἱ ὁποῖαι ἔλαβον ἤδη χώραν πρὸς βλάβην τῶν συμφερόντων τοῦ δημοσίου, καὶ δύ-

νανται νὰ εἰσχωρήσωσι καὶ εἰς τὸ μέλλον ἐπὶ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ εἰς συζήτησιν ὑποβαλλομένου Νόμου, ὡς τοῦτο ὡμολογήθη ἐν τῇ Βουλῇ καὶ παρὰ τοῦ ἰδίου Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν· ἐπειδὴ δὲ πολλοὶ τῶν λαβόντων γαίας Κρητῶν, διαθέσαντες ταύτας κατὰ τὸ δοκοῦν αὐτοῖς, ἐναντίον τῶν ὅρων τοῦ ΚΔ΄. ψηφίσματος τοῦ Κυβερνήτου, ἀνεχώρησαν ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα ἄνευ ἀδείας τῆς Κυβερνήσεως, καὶ εἰς Κρήτην ἐπανελθόντες, ἀπεκατεστάθησαν ἐν αὐτῇ, ἀπωλέσαντες οὕτω τὴν ἐθνικότητά των, καὶ ἐπειδὴ οἱ τοιοῦτοι, ὠφελούμενοι ἀπὸ τὰς διατάξεις τοῦ Νόμου, δύνανται νὰ ἐπιστρέψωσιν ἤδη εἰς τὴν Ἑλλάδα ἐπὶ τῷ σκοπῷ τοῦ νὰ λάβωσι τὰ παραχωρητήριά των, καὶ νὰ ἐπανακάμψωσι πάλιν εἰς τὴν Τουρκικὴν Ἐπικράτειαν, ὅπου ἔχουσι τὴν σταθερὰν διαμονήν των, ἀπ' ἐναντίας τοῦ εὐεργετικοῦ σκοποῦ, τὸν ὁποῖον τὸ ἔθνος προτίθεται ὑπὲρ αὐτῶν, διὰ τοὺς λόγους τούτους, ἡ ἐπιτροπὴ ἔκρινεν ἀναγκαῖον νὰ προστεθῇ ὡς 2 ἄρθρον τὸ ἑπόμενον.

« Ἄρθρον 2. Ὅσοι ἐκ τῶν λαβόντων γαίας Κρητῶν ἀνεχώρησαν ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα ἄνευ ἀδείας τῆς Κυβερνήσεως, καὶ εἰς Κρήτην ἐπιστρέψαντες, ἀπεκατεστάθησαν ἐν αὐτῇ, ἀπωλέσαντες οὕτω τὴν ἐθνικότητά των, οἱ τοιοῦτοι στεροῦνται τοῦ δικαιώματος τοῦ νὰ λάβωσι παραχωρητήρια. Αἱ δὲ παραχωρηθεῖσαι πρὸς αὐτοὺς γαῖαι, καὶ ἐν ὀνόματι αὐτῶν παρ' ἄλλων ἤδη κατεχόμεναι, θέλουν ἐπανέλθει εἰς τὴν κυριότητα τοῦ δημοσίου. »

Τὸ 2 ἄρθρον τοῦ Νομοσχεδίου, μεταποιούμενον εἰς 3, παραδέχεται ἡ Ἐπιτροπὴ ἄνευ οὐδεμιᾶς παρατηρήσεως.

Ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 3 εἰς 4 μεταποιουμένου, παρετήρησεν ἡ Ἐπιτροπὴ, ὅτι ἅπασαι σχεδὸν αἱ γαῖαι τῶν ἐν Μήλῳ καὶ ἐν Μινῴᾳ παρακειμένων Μονῶν ὑπάρχουσιν ἀφιερωμέναι εἰς αὐτὰς χάριν εὐλαβείας καὶ θρησκευτικοῦ ζήλου παρὰ διαφόρων ἰδιωτῶν, οἱ πλεῖστοι τῶν ὁποίων ζῶσιν εἰσέτι, καθὼς ἐπίσης ζῶσι καὶ οἱ κληρονόμοι τῶν ἀποθανόντων. Λυπηρὸν ἑπομένως, σκανδαλῶδες καὶ ἄδικον ἦθελεν εἶσθαι τὸ ν' ἀφαιρεθῶσιν αὗται ἀπὸ τὰς εἰρημένας Μονὰς καὶ νὰ χρησιμεύσωσιν εἰς σκοπὸν ἄλλον, παρ' εἰς τὸν ὁποῖον ἀφιερώθησαν, ἐν ᾧ τὸ ἔθνος ἔχει διαφόρους ἄλλας γαίας εἰς πολλὰ τοῦ Κράτους μέρη, δυναμένας ν' ἀναπληρώσωσι τὴν ἔλλειψιν ταύτην· διὰ τοῦτο ἐνόμισεν ἀναγκαῖον νὰ τροποποιηθῇ τὸ ἄρθρον τοῦτο, ὡς ἕπεται.

« Ἄρθρον 4. Κατὰ τὴν Μῆλον καὶ Μινῴαν, ὅπου δὲν ὑπάρχουσι διαθέσιμοι ἐθνικαὶ γαῖαι, θέλουν παραχωρηθῇ εἰς τοὺς ἀποίκους γαῖαι εἰς ἄλλα τοῦ Κράτους μέρη, ἐπιφυλαττομένων

τῶν ὅρων τοῦ ἀνωτέρω μνημονευομένου Νόμου ὑπὲρ τῶν γεωργῶν. »

Τὸ ἄρθρον 4, μεταποιούμενον εἰς 5, γίνεται δεκτὸν ἀπαραλλάκτως, ὅπως ἔχει ἐν τῷ Νομοσχεδίῳ.

Τὰς παρατηρήσεις καὶ τροποποιήσεις ταύτας ἔκρινεν εὔλογον νὰ ἐπιφέρῃ ἡ Ἐπιτροπὴ ἐπὶ τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου, καὶ καθυποβάλλει αὐτὰς εἰς τὴν σύσκεψιν καὶ ἀπόφασιν τοῦ Σώματος.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 30 Αὐγούστου 1848.

Ἡ Ἐπιτροπή.

Ἀθ. Λιδωρίκης.
Χρ. Βλάσσης
Ἰάκ. Παξιμάδης.

Μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν τῆς ἀνωτέρω ἐκθέσεως λαβὼν τὸν λόγον ἐν μέλος τῆς Ἐπιτροπῆς, παρετήρησεν, ὅτι παρὰ πάντων ὁμολογεῖται καὶ ἀναγνωρίζεται, ὁπόσον κατεπεῖγον ὑπάρχει, καὶ χρήζει τῆς ἀμέσου ἐντὸς τῆς ἐνεστώσης Βουλευτικῆς Συνόδου ἐπιψηφίσεως τὸ περὶ ἀποικισμοῦ τῶν Κρητῶν Νομοσχέδιον· ἡ δὲ ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου Ἐπιτροπὴ, καί τοι συναισθανομένη τὴν σπουδαιότητα καὶ τὸ κατεπεῖγον αὐτοῦ, καὶ ἐπιθυμοῦσα τὴν ταχεῖαν ἐπιψήφισίν του, κατὰ τὴν παράκλησιν πολλῶν Κρητῶν, εὗρεν ὅμως δυσχερείας τινὰς, καὶ ὡς ἐκ τούτου παρεδέχθη μὲν τὴν ἀρχὴν τοῦ εἰρημένου Νομοσχεδίου, ἀλλ' ὡς πρὸς τὰ καθέκαστα αὐτοῦ ἐπέφερεν εὐλόγους τινὰς καὶ δικαιολογημένας τροποποιήσεις, ἕνεκα τῶν ὁποίων θέλει ἴσως καθυποβληθῇ καὶ πάλιν τὸ Νομοσχέδιον τοῦτο εἰς τὴν Βουλήν. Τούτων ὅθεν ἕνεκα ἐπρότεινε νὰ συζητηθῇ τὸ Νομοσχεδιον κατὰ τὴν ἐπιοῦσαν, διὰ νὰ καθυποβληθῇ ταχέως εἰς τὴν Βουλὴν καὶ ἐπιψηφισθῇ, μὴ τυχὸν ἐπέλθῃ αἴφνης ἡ λῆξις τῆς ἐνεστώσης Βουλευτικῆς Συνόδου, καὶ κατασταθῇ τοῦτο ἀπεραίωτον. Ἐὰν δὲ ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς διὰ τὴν ἀσθένειάν του ἐμποδίζηται νὰ ἐμφανισθῇ καὶ ὑποστηρίξῃ ἐνώπιον τοῦ Σώματος τὸ Νομοσχέδιον, δύναται ν' ἀναπληρώσῃ αὐτὸν ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργός.

Ἀντιτάξαντος δὲ ἄλλου μέλους τῆς Ἐπιτροπῆς, ὅτι δὲν συμφωνεῖ ὡς πρὸς τὰς ἐπενεχθείσας τροποποιήσεις ἐπὶ τοῦ εἰρημένου Νομοσχεδίου, κατὰ τὰς ὁποίας θέλει ἐπιφέρει παρατηρήσεις ἐπὶ τῆς συζητήσεως, ἡ Γερουσία κατ' ἐρώτησιν τοῦ Κ. Προέδρου, ἀπεφάσισε νὰ τυπωθῇ καὶ διανεμηθῇ εἰς τὰ μέλη τοῦ Σώματος ἡ ἀναγνωσθεῖσα τῆς Ἐπιτροπῆς ἔκθεσις, καὶ κατὰ

τὴν ἐλευσομένην Πέμπτην νὰ προχωρήσῃ ἡ συζήτησις ἐπὶ τοῦ περὶ ἀποικισμοῦ τῶν Κρητῶν Νομοσχεδίου.

Ἀναγνωσθείσης ἔπειτα ἀναφορᾶς τοῦ ἀπόντος Γερουσιαστοῦ Κ. Ι. Χ. Πέτρου, ἐξαιτουμένου μηνιαίαν παράτασιν ἀπουσίας, ἡ Γερουσία δὲν ἐνέκρινε ταύτην.

Ἑπομένως ὁ Κ. Πρόεδρος, λαβὼν τὴν γνώμην τῆς Γερουσίας, ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν, ἀπαγγείλας, ὅτι ἀντικείμενον τῆς γενησομένης κατὰ τὴν Πέμπτην Συνεδριάσεως θέλει εἶσθαι ἡ συζήτησις τοῦ περὶ ἀποικισμοῦ τῶν Κρητῶν Νομοσχεδίου.

Ὁ Προεδρεύων Ἀντιπρόεδρος

Χ. ΚΛΟΝΑΡΗΣ.

Ὁ Ἀντιπρόεδρος

Ν. ΜΕΞΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς

Χρ. Βλάσσης.

Α. Γρηγοριάδης

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 2 Σεπτεμβρίου 1848. Ἡμέρᾳ Παρασκευῇ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων 28 μελῶν, ὁ προεδρεύων Ἀντιπρόεδρος Κ. Χ. Κλονάρης, ἀσθενοῦντος τοῦ Κ. Προέδρου, προσλαβὼν ὡς προσωρινὸν Γραμματέα τὸν Γερουσιαστὴν Κ. Ἀθ. Γρηγοριάδην, ἀπόντος θατέρου τῶν Γραμματέων, κηρύττει τὴν ἔναρξιν τῆς Συνεδριάσεως περὶ τὴν 11 ὥραν π. μ.

Τὰ Πρακτικὰ τῆς προλαβούσης, ἀναγνωσθέντα, ἐπικυροῦνται, μηδεμιᾶς ἐνστάσεως γενομένης.

Ἀπαγγείλαντος μετὰ ταῦτα τοῦ Κ. Προέδρου τὸ ἀντικείμενον τῆς ἡμερησίας διατάξεως, προτίθεται εἰς συζήτησιν τὸ περὶ συνοικισμοῦ τῶν Κρητῶν Νομοσχέδιον, τοῦ ὁποίου, ἀναγνωσθέντος, ἐγένετο δεκτὴ ἡ ἀρχὴ παμψηφεί.

Ἀναγνωσθὲν ἑπομένως τὸ πρῶτον αὐτοῦ ἄρθρον, ἐγένετο ἐπίσης δεκτὸν, μηδεμιᾶς ἀντιρρήσεως γενομένης.

Μετὰ ταῦτα ὁ Εἰσηγητὴς τῆς ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου τούτου Ἐπιτροπῆς, λαβὼν τὸν λόγον, ἡ Ἐπιτροπὴ, εἶπε, ὁρμηθεῖσα ἀφ' ἑνὸς μὲν ἀπὸ τὴν ἰδέαν τοῦ νὰ γίνῃ δικαία καὶ ἴση παρα-

χώρησις γαιῶν εἰς τοὺς Κρῆτας, πρὸς οὓς τὸ Ἔθνος ὀφείλει εὐγνωμοσύνην διὰ τὰς ὑπὲρ τῆς ἀνεξαρτησίας του ἐκδουλεύσεις καὶ θυσίας αὐτῶν, καὶ ἀφ' ἑτέρου ἀπὸ τὸ αἴσθημα, τὸ ὁποῖον πᾶς Ἕλλην πρέπει νὰ ἔχῃ, τοῦ νὰ θεωρῇ τὸν δημόσιον πλοῦτον, ὡς ἴδιον, καὶ ἐπομένως νὰ φροντίζῃ περὶ αὐτοῦ, ὅπως καὶ περὶ τῶν ἰδίων του κτημάτων, πληροφορηθεῖσα δὲ πρόσετι, ὅτι ἔλαβον χώραν πολυειδεῖς καταχρήσεις, κατὰ τὴν εἰς τοὺς Κρῆτας παραχώρησιν γαιῶν, προσέθηκεν, ὡς δεύτερον ἄρθρον τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου, τὸ ἐν τῇ ἐκθέσει αὐτῆς ἀναφερόμενον.

Τοῦ συζητουμένου Νομοσχεδίου βάσις βεβαίως εἶναι τὸ ψήφισμα τοῦ Κυβερνήτου, (τὸ ὁποῖον καὶ ἀνέγνω). Οὗτος διὰ νὰ περιθάλψῃ τοὺς εἰς τὴν Ἑλλάδα ἐλθόντας, καὶ ὑπὲρ αὐτῆς ἀγωνισθέντας Κρῆτας, ἀπεφάσισε νὰ παραχωρηθῶσιν εἰς αὐτοὺς γαῖαι κατά τινα ἀναλογίαν, ῥητῶς ἐν τῷ ψηφίσματι τούτῳ διαγραφομένην· κατὰ τὴν παραχώρησιν ὅμως τῶν γαιῶν δὲν διετηρήθησαν οἱ ὅροι τοῦ μνησθέντος ψηφίσματος, ὡς εἶναι εἰς ἅπαντας γνωστόν. Ἐπειδὴ δὲ οἱ Κρῆτες δὲν συνωκίσθησαν εἰς τὸ αὐτὸ μέρος, ἐξεδόθησαν ἐπὶ τῆς Βασιλείας δύο Διατάγματα, τὸ μὲν ἀπὸ 13/25 Ὀκτωβρίου 1834 περὶ τῶν εἰς τὴν Μιῴαν, τὸ δὲ ἀπὸ 18|30 τοῦ αὐτοῦ μηνὸς καὶ ἔτους περὶ τῶν εἰς Μεθώνην συνοικισθησομένων Κρητῶν. Μετὰ τὴν ἔκδυσιν τῶν διαληφθέντων Διαταγμάτων διάφοροι Κρῆτες, ὡς πληρεξούσιοι τῶν πατριωτῶν των, ἔλαβον ὁ μὲν 300, ὁ δὲ 500, ὁ δὲ 600, κτλ. στρέμματα γαιῶν, ἀναλόγως τῶν παρουσιαζομένων ὑπ' αὐτῶν ὀνομαστικῶν καταλόγων· ταῦτα δὲ πάντα γνωρίζω ἐξ ἰδίας ἀντιλήψεως, διότι, ἐνῷ εἰς τὴν Ἀργολίδα παρεχωρήθησαν ὑπὲρ τῶν Κρητῶν ἕως 20,000 στρέμματα γαιῶν, μόλις κατοικοῦν ἐν αὐτῇ δέκα Κρητῶν οἰκογένειαι, αἱ δὲ λοιπαὶ, παραχωρήσασαι εἴς τινας Ἀργείους τὰς ληφθείσας γαίας, ὡς ἰδιοκτησίαν των, καὶ ἐπανελθεῖσαι εἰς τὴν Κρήτην, ἐτέθησαν ὑπὸ τὴν Ὀθωμανικὴν προστασίαν.

Εἰς τὴν Μινῴαν μόλις εἶναι 80 οἰκογένειαι· ὅσαι δὲ μέχρι τοῦδε δὲν ἔλαβον γαίας, δύνανται νὰ λάβουν ἐκ τῶν παρακειμένων· εἰς δὲ τὴν Μῆλον, καὶ Μεθώνην ἀγνοῶ τὸν ἀριθμὸν τῶν οἰκογενειῶν.

Ἐπειδὴ τὸ ψήφισμα τοῦ Κυβερνήτου δὲν παρεχώρει τὰς γαίας εἰς τοὺς Κρῆτας ὡς τελείαν ἰδιοκτησίαν των, ἐζήτησαν οὗτοι τὰ ἔγγραφα τῆς ἰδιοκτησίας, καὶ κατὰ συνέπειαν εἰσήχθη εἰς τὴν Βουλὴν τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον, εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ ὁποίου ὁ τότε ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς ἀνέφερε διὰ

τῆς ἐκθέσεώς του, ὅτι ὡς βάσιν αὐτοῦ ἔλαβε τὸ ψήφισμα τοῦ Κυβερνήτου.

Τὸ πρῶτον ἄρθρον τοῦ προκειμένου Νομοσχεδίου διαγράφει ῥητῶς, ὅτι γαῖαι θέλουν παραχωρηθῆ εἰς τοὺς ἐν τῇ Ἑλλάδι ἀποικήσαντας Κρῆτας, καὶ μὴ εἰσέτι λαβόντας. Ἐπειδὴ ὅμως τινὲς τῶν Κρητῶν, ὡς προεῤῥέθη, λαβόντες γαίας, ἐπανῆλθον εἰς τὴν Κρήτην, ἡ Ἐπιτροπὴ ἐθεώρησε δίκαιον νὰ μὴ δοθῶσιν εἰς αὐτοὺς ἔγγραφα ἰδιοκτησίας· αἱ δὲ γαῖαι, τὰς ὁποίας ἔλαβον, νὰ μένωσι πάλιν εἰς τὴν κυριότητα τοῦ Δημοσίου· τὴν προσθήκην ταύτην προτείνουσα, δὲν προτίθεται νὰ φιλονεικήσῃ τὸ δικαίωμα τῶν Κρητῶν, ἀλλὰ νὰ περιστείλῃ τὰς καταχρήσεις, παραλείπων ν' ἀναφέρω, πῶς αἱ γαῖαι αὗται παρεχωρήθησαν, καὶ διετέθησαν ἀπὸ τοὺς Κρῆτας, διότι ἀνήκει εἰς τὴν ἐκτελεστικὴν ἐξουσίαν νὰ τὸ ἐξετάσῃ, ὅταν πρόκηται νὰ παραχωρήσῃ τὰ ἔγγραφα τῆς ἰδιοκτησίας, ἐπιμένω εἰς τὴν παραδοχὴν τοῦ προτεινομένου παρὰ τῆς Ἐπιτροπῆς ἄρθρου.

Ἂν καὶ τὸ πλεῖστον τῶν παρατηρήσεων τοῦ προλαλήσαντος, εἶπεν ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν, ἀφορᾷ τὸ πρὸ μικροῦ γενόμενον παραδεκτὸν πρῶτον ἄρθρον, πλὴν, ὀλίγα εἰς ταύτας ἀντιτάξας, θέλω διαλάβει καὶ περὶ τοῦ προστεθέντος ὑπὸ τῆς Ἐπιτροπῆς ἄρθρου.

Ὁ προλαλήσας εἶπεν, ὅτι ὀφείλεται εὐγνωμοσύνη εἰς τοὺς Κρῆτας· ἡ παραχώρησις αὕτη δὲν γίνεται χάριν εὐγνωμοσύνης, ἀλλὰ κατὰ χρέος καὶ δυνάμει δικαιώματος, διότι, καθὼς οἱ λοιποὶ Ἕλληνες ἀγωνισθέντες ὑπὲρ τῆς Ἑλλάδος, ἀντημείφθησαν, οὕτω καὶ οἱ Κρῆτες δικαιοῦνται νὰ λάβωσιν ἀμοιβὴν διὰ τοὺς ὑπὲρ τῆς Πατρίδος ἀγῶνάς των.

Περὶ τοῦ ποσοῦ τῶν στρεμμάτων τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον κάμνει δύο διακρίσεις· τουτέστιν ὅσοι μὲν ἔλαβον γαίας δυνάμει τοῦ ψηφίσματος τοῦ κυβερνήτου, καὶ τῶν Β. Διαταγμάτων, νὰ λάβωσιν ἤδη τὰ ἔγγραφα τῆς ἰδιοκτησίας, ἂν εἰσέτι δὲν τὰ ἔλαβον· ὅσοι δὲ μέχρι τοῦδε δὲν ἔλαβον γαίας, νὰ λάβωσι 30—50 στρέμματα· ἀφοῦ λοιπὸν τὸ ἄρθρον τοῦτο ἐγένετο δεκτὸν ὑπὸ τῆς Γερουσίας, εἶναι περιττὸν πλέον νὰ γίνηται λόγος περὶ τοῦ ποσοῦ τῶν παραχωρηθησομένων γαιῶν.

Αἱ εἰς τοὺς Κρῆτας παραχωρηθεῖσαι ἐν τῇ Ἀργολίδι γαῖαι εἶναι 20000 σχεδὸν στρέμματα, ἐνῷ μόλις εἶναι 120 οἰκογένειαι εἶπεν ὁ προλαλήσας· ἀλλ' ἐπὶ τούτῳ ἀναφέρει τὸ ἄρθρον πρῶτον, ὅτι αἱ καθ' ὑπέρβασιν τῶν ὅρων τοῦ ψηφίσματος τοῦ

Κυβερνήτου καὶ τῶν Β. Διαταγμάτων παραχωρηθεῖσαι γαῖαι θέλουν ἀφαιρεῖσθαι, καὶ δίδοσθαι εἰς τοὺς μὴ λαβόντας.

Τινὲς τῶν Κρητῶν, εἶπε, πωλήσαντες τὰς ὁποίας ἔλαβον γαίας, ἀπῆλθον εἰς τὴν Κρήτην· ἀλλὰ τὸ ἄρθρον 7 τοῦ ψηφίσματος, ἀναφέρον, ὅτι πᾶσα ὑπὸ τῶν Κρητῶν ἐκποίησις τῶν πρὸς ἀποκατάστασιν αὐτῶν παραχωρηθεισῶν γαιῶν εἶναι ἄκυρος, ὅταν γίνῃ, πρὶν ἢ ληφθῶσι μέτρα περὶ τῆς μελετωμένης γενικῆς διανομῆς τῆς Ἐθνικῆς γῆς, καθίστησι περιττὴν πᾶσαν ἐπὶ τοῦ προκειμένου συζήτησιν, ἀναφερομένην εἰς τὸ πρῶτον ἄρθρον.

Καθόσον ἀφορᾷ τὸ προστεθὲν ὑπὸ τῆς Ἐπιτροπῆς ἄρθρον, προθύμως ἤθελον παραδεχθῆ τὴν προσθήκην τοῦ ἄρθρου τούτου, καθὼς καὶ τὰς παρατηρήσεις τῆς Ἐπιτροπῆς, ὡς ὀρθὰς, ἂν ἐπρόκειτο κίνδυνός τις ὡς ἐκ τῆς ἐλλείψεως αὐτοῦ. Ἡ Ἐπιτροπὴ διὰ τῆς προσθήκης τοῦ ἄρθρου τούτου σκοπεῖ α) ν' ἀποκλείσῃ τῶν ὑπὸ τοῦ Νόμου τούτου διδομένων δικαιωμάτων τοὺς εἰς τὴν Κρήτην ἐπανελθόντας Κρῆτας, καὶ τὸ δικαίωμα τῆς Ἑλληνικῆς ἰθαγενείας ἀπολέσαντας· ἀλλὰ τὴν ἐπιθυμίαν ταύτην τῆς Ἐπιτροπῆς προβλέπει τὸ πρῶτον ἄρθρον, τὸ ὁποῖον, ἀναφέρον τοὺς μεταναστεύσαντας καὶ ἀποικίσαντας ἐν Ἑλλάδι Κρῆτας, ἀποκλείει πάντας τοὺς μὴ τὰ προσόντα ταῦτα ἔχοντας, ἑπομένως καὶ τοὺς εἰς Κρήτην ἐπανελθόντας, καὶ τὸ δικαίμα τῆς ἰθαγενείας ἀπολέσαντας· καὶ β') νὰ θεωρηθῶσιν ἄκυροι αἱ παρὰ τῶν εἰς τὴν Κρήτην ἐπανελθόντων Κρητῶν πωληθεῖσαι γαῖαι· ἀλλὰ καὶ περὶ τῆς περιπτώσεως ταύτης προβλεπει τὸ ἄρθρον ἕβδομον τοῦ ψηφίσματος. Τούτου ἕνεκα τὸ προστεθὲν ἀρθρον εἶναι περιττὸν, διότι οὐδεὶς κίνδυνος ὑπάρχει ἐκ τῆς ἐλλείψεως αὐτοῦ.

Εἶναι ἀληθὲς, ἐπήνεγκεν ὁ προλαλήσας, ὅτι πολλὰ ἐκ τῆς πρώτης ἀγορεύσεώς του ἀπέβλεπον τὸ πρῶτον ἄρθρον, ἀλλ' ἀνέφερε ταῦτα, ὄχι διὰ νὰ ἐπαναφέρῃ εἰς συζήτησιν τὰ προαποφασισθέντα, ἀλλὰ διὰ νὰ γνωστοποιήσῃ εἰς τὴν Γερουσίαν τὰ ἐπὶ τῆς παραχωρήσεως τῶν εἰς τοὺς Κρῆτας γαιῶν διατρέξαντα, καὶ διὰ νὰ καταδείξῃ εἰς τοὺς ΚΚ. Ὑπουργοὺς, ὅτι κατὰ τὸ ψήφισμα οἰκογενειάρχαι θεωροῦνται οἱ τότε ὄντες τοιοῦτοι, καὶ ὄχι οἱ μετὰ ταῦτα τὴν ἰδιότητα ταύτην λαβόντες, καὶ νὰ ἐπικαλεσθῇ τὴν προσοχὴν αὐτῶν ὡς πρὸς τὸ ποσὸν τῶν παραχωρηθησομένων γαιῶν.

Τὸ ἕβδομον ἄρθρον τοῦ ψηφίσματος, εἶπεν ὁ Κ. Ὑπουργὸς, ὡς κηρύττον ἄκυρον πᾶσαν ἐκ μέρους τῶν Κρητῶν ἐκποίησιν τῶν παραχωρηθεισῶν εἰς αὐτοὺς γαιῶν, αἴρει πάντα κίνδυνον καταχρήσεως. Ἐπειδὴ ὅμως πολλοὶ τῶν φυγόντων Κρητῶν

κατέχουσι τὰς παραχωρηθείσας εἰς αὐτοὺς γαίας δι' Ἐπιτρόπων, δι' ὧν λαμβάνουσι καὶ τὰ εἰσοδήματα, καὶ ἔνεστιν ὑποψία, μήπως, ἐπανελθόντες, ζητήσουν, καὶ λάβουν παραχωρητήρια, διὰ τοῦτο ἡ Ἐπιτροπὴ ἐθεώρησε σκοπιμώτερον νὰ τεθῇ τὸ προστεθὲν ἄρθρον, πρὸς πλείονα κατάληψιν τοῦ σκοποῦ τοῦ Νομοσχεδίου, ἂν καὶ ἐκ τῶν ἄλλων αὐτοῦ διατάξεων, καὶ ἐκ τῶν προηγουμένων Διατάγματων ἐννοῆται ἡ ἀπαγόρευσις τῆς παραχωρήσεως παραχωρητηρίων εἰς τοὺς φυγόντας Κρῆτας. Τὴν πρόσθηκην τοῦ ἄρθρου τούτου θεωρεῖ ἡ Ἐπιτροπὴ ἔτι μᾶλλον ἀναγκαίαν, καθόσον πολλοὶ τῶν Κρητῶν, τὴν κατοχὴν μόνον τῶν γαιῶν εἰς ἄλλους παραχωρήσαντες, ἐνδέχεται, ἐπανελθόντες, νὰ ζητήσουν ἔγγραφα ἰδιοκτησίας, καὶ δυνάμει τούτων ἐντελῶς καὶ ἀμετατρέπτως τὴν κυριότητα εἰς τοὺς νῦν κατόχους διὰ πωλήσεως μεταβιβάσαντες, νὰ ἐπανέλθουν πάλιν εἰς τὴν Κρήτην. Ἐπειδὴ λοιπὸν τὸ προστεθὲν ἄρθρον οὐ μόνον δὲν βλάπτει τὰ δικαιώματα τῶν ἀποικισάντων καὶ ἐν τῇ Ἑλλάδι συνοικισθέντων Κρητῶν, ἀλλὰ καὶ πᾶσαν ὑπόνοιαν καταχρήσεως ἀφαιρεῖ, ἐπιμένει εἰς τὴν παραδοχήν του.

Οἱ Ὑπουργοὶ, ἐπέφερεν ὁ Κ. Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν, εἶναι προσεκτικώτατοι. Ἀλλ' ἀφοῦ τὸ ἄρθρον πρῶτον, τὸ χορηγοῦν εἰς ἑκάστην οἰκογένειαν 30—50 στρέμματα, ἔγινε δεκτὸν, ἐν ᾧ τὸ ψήφισμα χορηγεῖ 15, ὀφείλουν νὰ ἐκτελέσουν κατὰ γράμμα τὸν Νόμον. Καθόσον δ' ἀφορᾷ τὰς δι' Ἐπιτρόπων κατεχομένας γαίας, δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ τεθῇ ἰδία διάταξις, διότι ἐννοεῖται οἴκοθεν, ὅτι οἱ ἐπίτροποι δὲν δύνανται νὰ κατέχουν νομίμως ἐπ' ὀνόματι Ὀθωμανῶν ὑπηκόων, καθόσον μάλιστα τὸ Νομοσχέδιον ἀναγνωρίζει ὡς ἔχοντας δικαίωμα νὰ λάβωσι γαίας, καὶ παραχωρητήρια, μόνον τοὺς ἀποικίσαντας, καὶ ἐν τῇ Ἑλλάδι κατοικοῦντας Κρῆτας.

Κατ' ἐρώτησιν ἑπομένως τοῦ Κ. Προέδρου ἡ Γερουσία δὲν παρεδέχθη τὸ ὑπὸ τῆς Ἐπιτροπῆς προτεινόμενον ὡς δεύτερον ἄρθρον.

Ἀναγνωσθὲν ἑπομένως τὸ ἄρθρον δεύτερον τοῦ Νομοσχεδίου, ἐγένετο δεκτὸν, ὡς ἔχει.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ἄρθρου τρίτου, καὶ τῆς ἐπ' αὐτοῦ παρατηρήσεως, καὶ τροπολογίας τῆς Ἐπιτροπῆς, ἐπειδὴ, εἶπεν ὁ Εἰσηγητὴς αὐτῆς, ἡ Ἐπιτροπὴ ἀναφέρει εὐκρινῶς τοὺς λόγους, τοὺς προσκαλέσαντας τὴν τροπολογίαν τοῦ προκειμένου ἄρθρου, ἐν συνόψει θέλει προσθέσει τὰ ἑξῆς.

Εἰς τὸ Αἰγαῖον πέλαγος ὑπῆρχον Μοναὶ, εἰς τὰς ὁποίας κατ' ἔθιμον πολλοὶ γονεῖς, ἔχοντες πολλὰ κοράσια, ἔπεμπόν τινα, ἀφιερόνοντες συγχρόνως καὶ μέρος τῆς περιουσίας των πρὸς διατροφὴν αὐτῶν.

Πρό τινων δὲ χρόνων, διαλυθέντων τῶν εὐαγῶν τούτων καταστημάτων, τὰ μονάζοντα κοράσια ἐπανῆλθον εἰς τοὺς πατρῴους των οἴκους. Ἐπειδὴ δὲ καὶ πολλοὶ τῶν ἀφιερωσάντων τὰς γαίας ταύτας, καθὼς καὶ οἱ κληρονόμοι των ζοῦν εἰσέτι, εἶναι λυπηρὸν καὶ σκανδαλῶδες νὰ παραχωρηθῶσιν αἱ γαῖαι αὗται εἰς ἄλλους, καὶ νὰ περιφρονηθῇ ὁ ἱερὸς σκοπὸς, δι' οὗ αὗται παρεχωρήθησαν· τὸ σκάνδαλον δ' ἔτι μᾶλλον ἐπαυξάνει, καθόσον θέλουν παραχωρηθῇ καὶ ἄλλαι γαῖαι τῶν Μονῶν τῶν παρακειμένων Νήσων, ὡς ἐξάγεται ἐκ τοῦ προκειμένου ἄρθρου, ἂν δὲν ἐπαρκῶσιν αἱ ὑπάρχουσαι εἰς τὴν Μῆλον καὶ Μινῴαν. Ἐπειδὴ λοιπὸν εἶναι ἄπειροι ἄλλαι ἀλλαχόθι ἐθνικαὶ γαῖαι, δύνανται οἱ Κρῆτες νὰ λάβωσιν ἐκ τούτων, καὶ οὕτως ἱκανοποιοῦνται ἀμφότερα τὰ μέρη· τούτου ἕνεκα ἐπιμένει εἰς τὴν παραδοχὴν τῆς τροπολογίας τῆς Ἐπιτροπῆς.

Καθ' ἃς ἔλαβον πληροφορίας, ἀντέταξεν ἄλλος, αἱ γαῖαι καὶ τῶν ἐν τῇ Μήλῳ διαλελυμένων Μονῶν καὶ αἱ τοῦ Μοναστηρίου Αὐγοῦ, εἶναι πάμπολλαι, καὶ ἔρημοι· τούτου ἕνεκα ἀντὶ νὰ μένωσιν ἀκαλλιέργητοι, εἶναι προτιμώτερον νὰ δοθῶσιν εἰς τοὺς Κρῆτας.

Εἰπόντος μὲν ἄλλου, ὅτι οὐ μόνον εἶναι ἄδικον νὰ παραχωρηθῶσιν αἱ γαῖαι τῶν ἐν τῇ Μήλῳ Μονῶν εἰς ἄλλους, διότι οἱ ἀφιερώσαντες ταύτας λυμώττουσιν ἤδη τῆς πείνης, ἀλλὰ καὶ διότι αἱ ἐθνικαὶ γαῖαι δὲν δύνανται κατὰ προηγούμενον περὶ προικοδοτήσεως Νόμον ν' ἀφαιρεθῶσιν ἅπασαι ἀπὸ τοὺς Δημότας, καὶ νὰ δοθῶσιν ἀποκλειστικῶς εἰς τοὺς παροίκους Κρῆτας, καὶ διὰ τοῦτο πρέπει νὰ γίνῃ δεκτὴ ἡ τροπολογία τῆς Ἐπιτροπῆς· ἀντιτάξαντος δέ τινος μέλους τῆς Ἐπιτροπῆς, ὡς μὴ συμφωνήσαντος περὶ τῆς τροπολογίας ταύτης μὲ τὰ λοιπὰ μέλη, δὲν πρόκειται, ἐπέφερε τρίτος, περὶ τῶν γαιῶν τῶν ἐν ταῖς προκειμέναις Νήσοις Μονῶν, ἀλλὰ μόνον περὶ τῶν εἰς τὴν πόλιν Μῆλον καὶ Μινῴαν παρακειμένων, διότι ἄλλως ἔπρεπε τὸ Νομοσχέδιον νὰ λέγῃ « ἐκ τῶν γαιῶν, τῶν Μονῶν, τῶν παρακειμένων Νήσων. » Ἡ παραδοχὴ τοῦ προκειμένου ἄρθρου τοῦ Νομοσχεδίου οὐδὲν παράπονον καὶ σκάνδαλόν τι δύναται νὰ ἐπιφέρῃ, διότι ἡ Νῆσος Μῆλος καρποφόρος, καὶ ἐκτεταμένη οὖσα, χρήζει πολλῶν χειρῶν πρὸς καλλιέργειαν· ἦσαν μὲν

ἀφιερωμέναι αἱ γαῖαι αὗται, ἀλλ' ἀφοῦ αἱ Μοναὶ διελύθησαν, τὰ ἀφιερώματα καταργηθέντα, θεωροῦνται ὡς περιουσία τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ Ταμείου, ὅπερ ἀποζημιοῦται δι' ἄλλων ἐθνικῶν γαιῶν ἴσης ἀξίας. Ἡ προκειμένη ὅθεν τροπολογία εἶναι ἄσκοπος καὶ περιττὴ, καθόσον μάλιστα ἀντιβαίνει εἰς τὴν ἀνθρωποπληθεῖαν τῶν περὶ ὧν ὁ λόγος τόπων.

Ὡς ὁ προαγορεύσας ἀνέφερεν, εἶπεν εἷς τῶν προλαλησάντων, οἱ Μήλιοι δὲν θέλουσιν εὐχαριστηθῆ διὰ τῆς διατάξεως τοῦ τρίτου ἄρθρου τοῦ Νομοσχεδίου, ἀλλὰ τοὐναντίον οὗτοι θέλουσι τὰ μέγιστα δυσαρεστηθῆ, ἂν, ἀφαιρεθέντα τὰ κτήματα τῶν Μονῶν, δοθῶσιν εἰς ἄλλους, χωρὶς νὰ λάβωσι μετοχήν τινα ἐπ' αὐτῶν τοὐλάχιστον.

Κατὰ τὸν περὶ προικοδοτήσεως τῶν Δήμων Νόμον, προσέθηκεν ὁ Εἰσηγητὴς τῆς Ἐπιτροπῆς, ἔχουσι τὸ δικαίωμα οἱ κάτοικοι τῆς Νήσου Μήλου νὰ λάβωσι τὴν προικοδότησίν των. Ἐπειδὴ δὲ εἴς τε τὰς λοιπὰς Νήσους καὶ τὴν Μῆλον δὲν ὑπάρχουσι ἐθνικαὶ γαῖαι, μόνον ἐκ τῶν γαιῶν τῶν Μονῶν θέλουσιν οἱ κάτοικοι προικοδοτηθῆ. Ὡς ἐκ τούτου λοιπὸν προτιμώτερον ἤθελεν εἶσθαι νὰ παραχωρηθῶσιν εἰς τοὺς ὀλίγους ἀποίκους Κρῆτας ἐθνικαὶ γαῖαι εἰς ἄλλα τινὰ μέρη, παρὰ νὰ στερηθῶσιν ἅπαντες οἱ Μήλιοι τοῦ τοιούτου εὐεργετικοῦ δικαιώματος τοῦ περὶ προικοδοτήσεως Νόμου, καὶ νὰ καταφύγωσιν εἰς ἄλλους ἐκτὸς τῆς Νήσου των τόπους, λαμβάνοντες προικοδοτήσεις.

Δὲν εἶπον, ἀντέταξέ τις τῶν προαγορευσάντων, ὅτι θέλουσιν εὐχαριστηθῆ οἱ κάτοικοι τῆς Νήσου Μήλου, ἐὰν παραχωρηθῶσιν αἱ γαῖαι τῶν Μονῶν εἰς τοὺς ἐν τῇ Νήσῳ ταύτῃ ἀποίκους Κρῆτας, ἀλλ' ὅτι, ἂν εἶμην ἐγὼ Μήλιος, ἤθελον ἐπὶ πολὺ εὐχαριστηθῆ διὰ τὴν πρὸς τοὺς Κρῆτας γενησομένην παραχώρησιν τῶν γαιῶν τῶν Μονῶν· διότι, ὅσον πολλῶν κατοίκων πληθυσμὸν ἔχουσιν αἱ Νῆσοι, τοσοῦτον εὐτυχέστεραι καθίστανται· καθότι, ὅταν καλλιεργῶνται πολλαὶ κεχερσωμέναι ὑπάρχουσαι γαῖαι, καὶ τὰ ἔσοδα θέλουν αὐξηνθῆ, καὶ τὰ προϊόντα θὰ λάβουν ἀνάλογον τιμὴν, καὶ μεγίστη εἰς τὸν τόπον θέλει ἐπέλθει ὑγεία, διὰ τῆς ξηράνσεως διαφόρων ἑλῶν καὶ λιμναζόντων ὑδάτων, καὶ ἄλλαι τινὲς ὠφέλειαι, ὅσας μόνον ὁ πληθυσμὸς δύναται νὰ παραγάγῃ. Ἐκτὸς δὲ τούτου οἱ Μήλιοι ἔχουσι τοσαῦτα πολλὰ κτήματα, ὥστε διὰ τὸν μικρὸν αὐτῶν πληθυσμὸν, δὲν δύνανται νὰ καλλιεργῶσιν ὅλα, ἀλλὰ πολλὰ ἐξ αὐτῶν ἀφῆκαν πρό τινων ἐτῶν ἀκαλλιέργητα. Ἐπὶ δὲ τῶν εἰς τὰς Μονὰς ἀνηκόντων κτημάτων, ἂν ταῦτα παραχωρηθῶσιν εἰς τοὺς

ἀποίκους Κρῆτας, οὐδὲν οἱ Μήλιοι ἔχουσι δικαίωμα· διότι πρὸ δέκα πέντε σχεδὸν ἐτῶν ἀφηρέθησαν ταῦτα ἀπὸ τὰς Μονὰς μετὰ τὴν διάλυσίν των, καὶ ἐθεωρήθησαν ὡς ἐκκλησιαστικὴ περιουσία, ἀνήκουσα μόνον εἰς τὸ ἐκκλησιαστικὸν Ταμεῖον.

Ὡς ἡ Κυβέρνησις, ἐπήνεγκεν ὁ Εἰσηγητὴς τῆς Ἐπιτροπῆς, θέλει ἀποζημιώσει τὸ ἐκκλησιαστικὸν Ταμεῖον διὰ γαιῶν ἐθνικῶν, κειμένων εἰς ἄλλο μέρος, παραχωροῦσα τὰ ἐν Μήλῳ κτήματα τῶν Μονῶν πρὸς τοὺς Κρῆτας, οὕτω δύναται πολὺ εὐλόγως νὰ παραχωρήσῃ πρὸς τοὺς ἀποίκους Κρῆτας ἄλλας γαίας εἰς ἄλλο εὐφορώτερον μέρος κειμένας, καταλιποῦσα τὰς γαίας, τῶν ἐν Μήλῳ Μονῶν εἰς προικοδότησιν τῶν Μηλίων.

Μεγίστη ὑπάρχει διαφορὰ, ἀντέτεινεν εἷς τῶν προαγορευσάντων, τῶν Ἐθνικῶν ἀπὸ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν κτημάτων· τὰ ὁποῖα ὁ προαγορεύσας ἐσύγχυσε· διότι τὰ μὲν Ἐκκλησιαστικὰ κτήματα ὁμοιάζουσι μὲ τὰ τῶν ἀνηλίκων, τὰ ὁποῖα ἐπιτροπεύει ὁ κηδεμὼν, καὶ δὲν δύναται νὰ τὰ ἐκποιήσῃ, ἐὰν δὲν ἀντικαταστήσῃ αὐτὰ δι' ἄλλων ἴσης ἀξίας· τὰ δὲ Ἐθνικὰ κτήματα, χρείας καλούσης, δύναται ἡ Κυβέρνησις νὰ ἐκποιήσῃ χωρίς τινος ἀντικαταστάσεως. Ἡ δὲ προικοδότησις τῶν κατοίκων, περὶ τῆς ὁποίας ἀνέφερεν ὁ Εἰσηγητὴς, ἀπεφασίσθη κυρίως νὰ δοθῇ ἀπὸ τὰ ἐν Πελοποννήσῳ καὶ τῇ Στερεᾷ Ἑλλάδι Ἐθνικὰ κτήματα, τὰ ὁποῖα κατεῖχον, καὶ ἐνέμοντο οἱ Ὀθωμανοὶ, καὶ μηδεμίαν ἐπ' αὐτῶν εἶχον κατοχὴν ἢ κυριότητα οἱ ὑπήκοοι τῶν μερῶν τούτων Ἕλληνες· ἀλλ' εἰς τοὺς κατοίκους τῶν Νήσων, ἔνθα ὅλαι αἱ γαῖαι αὐτῶν ὑπάρχουσιν ἰδιόκτητοι, καὶ τοσοῦτον πολλαὶ, ὥστε δὲν δύνανται νὰ καλλιεργηθῶσιν ἅπασαι, δὲν πρέπει νὰ παραχωρηθῶσιν εἰς προικοδότησιν τὰ κτήματα τῶν Μονῶν.

Οὐ μόνον ἀπαγορευτική τις διάταξις, παρετήρησεν ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς, δὲν ὑπάρχει τοῦ νὰ μεταβῶσι τὰ Ἐκκλησιαστικὰ κτήματα εἰς τὴν κυριότητα τῶν ἰδιωτῶν, ἀλλὰ καὶ ῥητῶς ὁ περὶ προικοδοτήσεως Νόμος ἀναφέρει, ὅτι τὸ Ἐκκλησιαστικὸν Ταμεῖον δύναται ν' ἀποζημιωθῇ διὰ γαιῶν, κειμένων εἰς ἄλλο μέρος, ἐάν τις τῶν κατοίκων θελήσῃ νὰ προικοδοτηθῇ ἀπὸ Ἐκκλησιαστικὰ κτήματα.

Ἐπὶ δὲ τοῦ προκειμένου, ἐὰν τὰ ἐν Μήλῳ ἀνατεθειμένα κτήματα εἰς τὰς Μονὰς, εἴτε ἐπὶ σκοπῷ εὐλαβείας πρὸς τὰ Θεῖα, εἴτε πρὸς συντήρησιν αὐτῶν τῶν Μονῶν, μεταβῶσιν εἰς τὴν κυριότητα τῶν ἀποίκων Κρητῶν, βεβαίως θέλουσι δυσαρεστηθῇ ὅσοι ἀνέθηκαν τὰ κτήματα ταῦτα εἰς τὰς Μονὰς, ὡς μὴ χρήσει

μεύοντα πλέον πρὸς τὸν σκοπὸν, δι' ὃν ἀνετέθησαν· οἱ Μήλιοι ὅμως δὲν διετήρησαν τὴν πρὸς τὰ Ἐκκλησιαστικὰ ταῦτα κτήματα ἱερότητα, καὶ τὸ ἀπαιτούμενον σέβας, ὡς τὸ ἐναντίον διϊσχυρίζεται εἰς τὴν ἔκθεσίν της ἡ Ἐπιτροπή· διότι, ἐνῷ ἐντὸς τοῦ σχεδίου τοῦ ἐν Μήλῳ Ἀδάμαντος τοῦ ὁμονύμου Δήμου συμπεριελήφθησαν πρὸς τοῖς ἰδιωτικοῖς καὶ Ἐκκλησιαστικὰ κτήματα, οὐδὲν οἱ Μήλιοι ἀνέφερον παράπονον πρός τινα Ἀρχὴν ἢ δυσαρέσκειαν.

Ἐπειδὴ δὲ εἰς Μῆλον δὲν ὑπάρχουσιν Ἐθνικαὶ γαῖαι, διὰ νὰ παραχωρηθῶσιν εἰς τοὺς Κρῆτας, τῶν ὁποίων ὁ πληθυσμὸς σύγκειται μέχρις ἐννενήκοντα οἰκογενειῶν, ἀλλὰ μόνον ἰδιωτικαὶ καὶ Ἐκκλησιαστικαὶ, αἱ πλεῖσται τῶν ὁποίων πρὸ ἐτῶν ὑπάρχουσι κεχερσωμέναι διὰ τὴν ἔλλειψιν βραχιόνων, εἶναι προτιμώτερον νὰ δυσαρεστηθῶσιν οἱ Μήλιοι διὰ τὴν πρὸς τοὺς Κρῆτας παραχώρησιν τῶν Ἐκκλησιαστικῶν κτημάτων, ἢ νὰ μὴ πραγματοποιηθῇ ὁ τοσοῦτον ἐπωφελὴς συνοικισμὸς τῶν Κρητῶν, καὶ νὰ μένωσιν οἱ ἀδελφοὶ καὶ συναγωνισταὶ ἡμῶν οὗτοι ἄστεγοι καὶ φερέοικοι.

Ἐρωτήσαντος ὕστερον τοῦ Εἰσηγητοῦ τῆς Ἐπιτροπῆς τὸν ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸν, τί ἐννοεῖται διὰ τῆς φράσεως « τῶν γαιῶν τῶν παρακειμένων Μονῶν, » ἀπεκρίνατο οὗτος, καὶ μετ' αὐτὸν ὁ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν Ὑπουργὸς, ὅτι, ἀφοῦ τὸ προκείμενον Νομοσχέδιον ἀναφέρῃ ὡς ἀποικίας τῶν Κρητῶν τήν τε Μινῴαν καὶ τὴν Νῆσον τῆς Μήλου, ἕπεται, ὅτι θέλουν παραχωρηθῇ πρὸς αὐτοὺς μόνον τὰ ἐντὸς τῆς Νήσου Μήλου καὶ τῆς περιφερείας τοῦ Δήμου Μινῴας κείμενα Ἐκκλησιαστικὰ κτήματα τῶν Μονῶν.

Παρατηρήσαντος δὲ ἄλλου, ὅτι, ἂν τὰ ἐν Μήλῳ κτήματα τῶν Μονῶν ἐξαρκῶσιν εἰς τοὺς Κρῆτας, πρέπει νὰ παραχωρηθῶσι πρὸς αὐτοὺς χάριν τοῦ συνοικισμοῦ, ἂν δὲ ὑπάρχωσιν ἀνεπαρκῆ, καὶ δὲν δύνανται δι' αὐτῶν νὰ ζήσωσιν οἱ Κρῆτες, τότε περιττὸς καθίσταται ὁ ἐν Μήλῳ συνοικισμὸς, καὶ πρέπει οὗτοι νὰ μετοικίσωσιν εἰς ἄλλο τι μέρος, ἔνθα ὑπάρχουσιν ἀφθονώτεραι ἐθνικαὶ γαῖαι, ἐπέφερεν ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς, ὅτι ἡ Κυβέρνησις μόναν τὰ ἐν Μήλῳ Ἐκκλησιαστικὰ κτήματα θέλει παραχωρήσῃ πρὸς τοὺς Κρῆτας· ἐὰν δὲ ταῦτα δὲν ἐξαρκῶσιν πρὸς αὐτοὺς, δὲν δύναται νὰ δοθῶσιν ἄλλα· διότι, ὅσα ἔχει ἐν Μήλῳ ἡ Κυβέρνησις κτήματα διαθέσιμα, ταῦτα καὶ μόνον θὰ παραχωρήσει, ὡς μὴ δυναμένη νὰ δώσῃ καὶ ἄλλα, τῶν ὁποίων δὲν ἔχει τὴν κυριότητα. Ἐκτὸς ὅμως

τούτου, καθ' ἃς ἔχει πληροφορίας, αἱ μὲν ἐν Μήλῳ οἰκογένειαι τῶν Κρητῶν σύγκεινται μέχρι τῶν ἐννενήκοντα, τὰ δὲ ἐν αὐτῇ κτήματα τῶν Μονῶν ἀριθμοῦνται μέχρι τῶν 4000 στρεμμάτων γῆς· ὥστε, ἐὰν παραχωρηθῶσιν εἰς ἑκάστην οἰκογένειαν ἀνὰ 30 στρέμματα γῆς, οὐ μόνον τὰ κτήματα ταῦτα ἐπαρκοῦν, ἀλλὰ καὶ θὰ περισσεύσουν πολλὰ ἐξ αὐτῶν.

Μὴ γενομένης ἑπομένως ἄλλης παρατηρήσεως, καὶ περαιωμένης ὑπὸ τοῦ κυρίου Προέδρου κηρυχθείσης τῆς περαιτέρω συζητήσεως, ἡ Γερουσία, ἐρωτηθεῖσα, δὲν παρεδέχθη τὴν ἐπὶ τοῦ 3 ἄρθρου τροπολογίαν τῆς Ἐπιτροπῆς, καὶ οὕτως ἐγένετο δεκτὸν τὸ ἄρθρον 3 τοῦ Νομοσχεδίου, ὡς ἔχει.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ἄρθρου 4, καὶ τοῦ Εἰσηγητοῦ τῆς Ἐπιτροπῆς παρατηρήσαντος, ὅτι ἤθελεν εἶσθαι ἐπίπονον εἰς τὴν Κυβέρνησιν ν' ἀνεγείρῃ δι' ἑκάστην οἰκογένειαν οἰκίσκον, καὶ ἄλλων ἀντιταξάντων, ὅτι δὲν θέλει ἡ Κυβέρνησις οἰκοδομήσει τοὺς οἰκίσκους, ἀλλὰ θὰ ἐπιτρήσῃ τὴν ἀνέγερσιν αὐτῶν μέχρι τῆς ἀξίας 300 δραχμῶν· διότι, ἂν εἰς ἕκαστον οἰκογενειάρχην Κρῆτα παραχωρηθῶσιν 300 δραχμαὶ δι' οἰκοδομὴν οἰκίσκου, πολλοὶ τῶν Κρητῶν δὲν θὰ οἰκοδομήσωσι παντάπασιν, ἀλλὰ θὰ δαπανήσωσι τὴν χρηματικὴν ταύτην ποσότητα εἰς ἄλλας ἀνάγκας των, καὶ οὕτω μάταιος θὰ κατασταθῇ ὁ συνοικισμὸς αὐτῶν, ὁ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν Ὑπουργὸς, ἐπέφερεν, ὅτι, ἐπειδὴ οὐ μόνον ἐπίπονον εἶναι εἰς τὴν Κυβέρνησιν νὰ οἰκοδομῇ οἰκίσκους δι' ἕκαστον οἰκογενειάρχην Κρῆτα, ἀλλ' οὔτε καὶ συμφέρει εἴς τινας ἐκ τῶν ἐν καταστάσει Κρητῶν καὶ ἀρχηγῶν πολυμελοῦς οἰκογενείας νὰ οἰκοδομηθῶσι δι' αὐτοὺς ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως τοιοῦτοι μικροὶ οἰκίσκοι δυσανάλογοι εἰς τὰς ἀνάγκας των, ὡς ἐκ τούτου ἡ Κυβέρνησις, καθὼς καὶ ἐπὶ ἄλλων συνοικισμῶν ἔπραξεν, οὕτω καὶ ἤδη θέλει ἐνεργήσει, παραχωροῦσα εἰς ἕκαστον οἰκογενειάρχην 300 μόνον δραχμὰς, ἐπὶ τῷ σκοπῷ ν' ἀνεγείρῃ οὗτος οἰκίσκον ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν αὐτῆς πρὸς ἀποφυγὴν καταχρήσεων.

Ἡ Γερουσία ἑπομένως, ἐρωτηθεῖσα περὶ τῆς ἐρμηνείας τοῦ προκειμένου ἄρθρου, παρεδέχθη αὐτὸ, ὡς ἔχει ἐν τῷ Νομοσχεδίῳ, ἀναθέσασα εἰς τὴν κρίσιν τῆς Κυβερνήσεως ἐπὶ τῆς ἐκτελέσεως τοῦ συζητουμένου Νόμου, ἢ νὰ οἰκοδομήσῃ εἰς ἕκαστον οἰκογενειάρχην Κρῆτα οἰκίσκον ἀξίας 300 δραχμῶν, ἢ νὰ παραχωρήσῃ πρὸς αὐτὸν 300 μόνον δραχμὰς ἐπὶ τῷ σκοπῷ οἰκοδομῆς τοιούτου οἰκίσκου.

Ψηφοφορηθὲν δὲ καὶ τὸ σύνολον τοῦ Νομοσχεδίου, ἐγένετο

δεκτὸν διὰ ψήφων 18 πρὸς 11, ἔχον, ὡς ὑπεβλήθη εἰς τὴν Συνεδρίασιν τῆς 24 Φεβρουαρίου ἐνεστῶτος ἔτους.

Προτεθείσης ἔπειτα τῆς συζητήσεως ἐπὶ τῶν ἐρωτήσεων, τὰς ὁποίας, κατὰ τὴν περὶ τούτων ἀπόφασιν τῆς Γερουσίας ἐπὶ τῆς συζητήσεως τῶν ἀναφορῶν, θέλει προτείνει εἷς τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν πρὸς τοὺς ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ Στρατιωτικῶν Ὑπουργοὺς ἐπί τινος ἀναφορᾶς τῶν Λακώνων, ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς ἐπρότεινε τὴν εἰς ὑστέραν τινὰ Συνεδρίασιν ἀναβολὴν τῆς συζητήσεως ταύτης, ὡς μὴ δυνάμενος ἐξ ἑφόδου νὰ δώσῃ ἀκριβεῖς πληροφορίας ἐκ μέρους τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργοῦ ἐπὶ τῶν προταθησομένων ἐρωτήσεων, ἐὰν προηγουμένως δὲν λάβῃ γνῶσιν τῶν ἐν τῇ ἀναφορᾷ ἐμπεριεχομένων, καὶ συλλέξῃ τὰς ἀναγκαίας πληροφορίας.

Ἡ Γερουσία ἐπομένως, ἐρωτηθεῖσα, διέταξε νὰ σταλῇ ἐπὶ ἐπιστροφῇ εἰς τὸν ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸν ἡ εἰρημένη ἀναφορὰ διὰ νὰ λάβῃ γνῶσιν αὐτῆς, καὶ ἀνέβαλε τὴν περὶ τῶν ἐρωτήσεων συζήτησιν κατὰ τὴν 4 τοῦ ἐνεστῶτος μηνός.

Κατὰ πρότασιν ὕστερον τοῦ Κ. Προέδρου, κληρώσεως γενομένης πενταμελοῦς Ἐπιτροπῆς, ἥτις, μετὰ τοῦ Γραφείου τῆς Γερουσίας ἀποτελοῦσα τὴν Μεγάλην Πρέσβευσιν, θέλει παρευρεθῇ κατὰ τὴν ἐπιοῦσαν εἰς τὸν ἱερὸν Ναὸν διὰ τὴν ἐπέτειον Ἐθνικὴν ἑορτὴν τῆς 3 Σεπτεμβρίου, ἔλαχον οἱ ἑξῆς Γερουσιασταὶ, ΚΚ. Β. Χριστακόπουλος, Δρόσος Μανσόλας, Γ. Γλαράκης, Δ. Κανελλόπουλος, καὶ Ἰάκ. Παξιμάδης.

Ἑπομένως ὁ Κ. Πρόεδρος, λαβὼν τὴν γνώμην τῆς Γερουσίας, ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν περὶ τὴν 2 ὥραν μ. μ. ἀπαγγείλας ὡς ἀντικείμενον τῆς γενησομένης κατὰ τὴν 4 τοῦ ἐνεστῶτος μηνὸς Συνεδριάσεως τὴν συζήτησιν ἐπὶ τῶν προταθησομένων ἐρωτήσεων καὶ τῶν περὶ τούτου δοθησομένων πληροφοριῶν ὑπὸ τῶν ΚΚ. Ὑπουργῶν τῶν Στρατιωτικῶν καὶ Ἐσωτερικῶν ἐπὶ τῆς ἀναφορᾶς τῶν Λακώνων.

Ὁ προεδρεύων Ἀντιπρόεδρος

Χ. ΚΛΟΝΑΡΗΣ.

Ὁ Ἀντιπρόεδρος

Ν. ΜΕΞΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς

Α. Γρηγοριάδης.

Χρ. Βλάσσης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 7 Σεπτεμβρίου 1848. Ἡμέρᾳ Τρίτῃ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων 27 μελῶν, ὁ προεδρεύων Ἀντιπρόεδρος Χριστ. Κλονάρης, κωλυομένου τοῦ Κ. Προέδρου, κηρύττει τὴν ἔναρξιν τῆς Συνεδριάσεως περὶ τὴν 11 ὥραν π. μ. προσλαβών προηγουμένως εἰς τὴν κενὴν θέσιν τοῦ ἀπόντος θατέρου τῶν Γραμματέων τὸν παρόντα Γερουσιαστὴν Κ. Α. Γρηγοριάδην.

Τὰ Πρακτικὰ τῆς προλαβούσης, ἀναγνωσθέντα, ἐγκρίνονται, μηδεμιᾶς γενομένης ἐνστάσεως.

Ἀναγνωσθείσης ὕστερον ἀναφορᾶς τοῦ ἀπόντος Γερουσιαστοῦ Κ. Σπυρίδ. Τρικούπη, ἐξαιτουμένου παράτασιν ἀδείας ἀπουσίας μέχρι τῆς 20 τοῦ ἐνεστῶτος μηνός, ἡ Γερουσία ἐνέκρινε νὰ παραχωρηθῇ πρὸς τὸν ἀναφερόμενον ἡ ζητουμένη παρ' αὐτοῦ παράτασις ἀπουσίας.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κ. Πρόεδρος ἀπαγγέλλει τὴν ἡμερησίαν διάταξιν, καὶ προτίθενται εἰς συζήτησιν αἱ ὑπό τινος τῶν Κ. Κ. Γερουσιαστῶν προταθησόμεναι ἐρωτήσεις πρὸς τοὺς Κ. Κ. Ὑπουργοὺς ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ Στρατιωτικῶν ἐπί τινος πρὸς τὸ Γραφεῖον τῆς Γερουσίας δοθείσης ἀναφορᾶς τῶν κατοίκων τοῦ Δήμου Ἀβίας τῆς Λακωνίας, καὶ αἱ ἐπὶ τῶν ἐρωτήσεων τούτων δοθησόμεναι πληροφορίαι ὑπὸ τῶν εἰρημένων Ὑπουργῶν.

Ἀναγνωσθείσης τῆς ἀναφορᾶς ταύτης, ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς, ὡς ἀναπληρῶν τὸν ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ἀσθενοῦντα Ὑπουργὸν, ἔλεξε τάδε. Ὅ,τι γνωρίζει τὸ Ὑπουργεῖον περὶ τῶν ἐν τῇ ἀναγνωσθείσῃ ἀναφορᾷ ἐμπεριεχομένων, θέλει ἐκθέσει καὶ προφορικῶς ἤδη, καὶ ἐγγράφως δι' ὅσων ἔχει ἐπισήμων ἐγγράφων. Κατὰ τοὺς μῆνας Ἀπρίλιον, Μάϊον καὶ κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ Ἰουνίου, ὅτε εἰς διάφορα τοῦ Κράτους μέρη ἀνυψώθη ἡ σημαία τῆς ἀνταρσίας, ἡ Κυβέρνησις ἔκρινεν ἀναγκαῖον νὰ διατάξῃ τὴν συγκέντρωσιν τῆς Χωροφυλακῆς εἰς ὡρισμένας τινὰς Ἐπαρχίας, καὶ οὕτως ἀπὸ τὴν Ἐπαρχίαν τῆς Λακωνίας, ὡς καὶ ἀπὸ ἄλλας ἔτι Ἐπαρχίας, ἀνεχώρησαν αἱ διάφοροι σταθμεύουσαι ἐκεῖσε ἐνωμοτίαι τῆς Χωροφυλακῆς.. Ἵνα μὴ ἐγκαταλειφθῇ ὅμως ἡ Λακωνία ἄνευ τινὸς φρουρᾶς, ἀπεφασίσθη νὰ διορισθῶσι πεντήκοντα ἔμμισθοι Ἐθνοφύλακες ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ ἀντισυνταγματάρχου Γερμανοῦ Μαυρομιχάλη. Κατὰ τὴν ἐποχὴν δὲ ἐκείνην ἐδραπέτευσαν ἐκ τῶν φυλακῶν τοῦ Νεοκάστρου δύω

ὑπὸ τὸν Μπαλτζάνον καλούμενοι, καταφυγόντες εἰς τὸ χωρίον Ἀλτομυρᾶ τοῦ Δήμου Ἀβίας τῆς Λακωνίας. Ἐν ᾧ δὲ ὁ Γερμανὸς Μπουρομπάλης μετὰ τῶν ὑπὸ τὴν ὁδηγίαν του Ἐθνοφυλάκων ἔσπευσε νὰ συλλάβῃ τοὺς εἰρημένους δραπέτας, οὗτοι ἀντέστησαν κατὰ τῶν Ἐθνοφυλάκων ἐνόπλως, καὶ διάφοροι ἐξ ἀμφοτέρων τῶν μερῶν ἐγένοντο κακώσεις ἄνευ τινὸς κινδύνου· καὶ πρὸς ταῦτα ἀναφέρων τὰ ἀπὸ 10 Ἰουνίου ε. ε. ὑπ' ἀριθ. 2,132· 2,152 ἔγγραφον τοῦ Ἐπάρχου Οἰτύλου καὶ Γυθείου πρὸς τὴν Νομαρχίαν Λακωνίας. Τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν, πληροφορηθὲν περὶ τῶν κατὰ τὸν Δῆμον Ἀβίας γεγονότων, παρεκάλεσε τὸν ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Ὑπουργὸν, ἵνα πρὸς ἀνακάθαρσιν καὶ μωρησιν τῶν ἐνόχων διατάξῃ δικαστικὴν ἀνάκρισιν ἥτις καὶ ἤδη ἐξακολουθεῖ, προβαίνουσα ὑπὸ τῶν ἐν Λακωνίᾳ δικαστικῶν Ἀρχῶν. Μετὰ τὰ ληφθέντα ταῦτα μέτρα, τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 11,372/2795 πρὸς τὸν Νομάρχην Λακωνίας ἐγγράφου του προσεκάλεσε αὐτὸν ν' ἀπαντήσῃ, 1) ἂν κατέπαυσαν ἐντελῶς αἱ κατὰ τὸ χωρίον Ἀλτομυρᾶ τοῦ Δήμου Ἀβίας ἀταξίαι, καὶ 2) ἂν συνελήφθησαν οἱ αἴτιοι αὐτῶν ὑπὸ τῆς σταλείσης ἐκεῖσε ἀνακριτικῆς Ἀρχῆς. Ὁ δὲ Νομάρχης Λακωνίας, ἀπαντῶν διὰ τοῦ ἀπὸ 18 Ἰουνίου τε. ε. καὶ ὑπ' ἀριθ. 4,764 ἐγγράφου του πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον, ἀνέφερεν, ὅτι αἱ κατὰ τὸ χωρίον Ἀλτομυρᾶ γενόμεναι ἀταξίαι διεσκεδάσθησαν διὰ τῆς ἐτοίμου παρουσίας τῆς δικαστικῆς Ἀρχῆς πρὸς ἐφαρμογὴν τοῦ Νόμου.

Ἤρεσε δὲ ὁ νῦν ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς ἐπέπληξε τὸν Νομάρχην Λακωνίας, ὡς μὴ ἀναφέροντα συνεχῶς περὶ τῶν κατὰ τὸν Δῆμον Ἀβίας γενομένων ἀταξιῶν, καὶ τῶν πρὸς κατάπαυσιν αὐτῶν ληφθέντων μέτρων, ὁ εἰρημένος Νομάρχης διὰ τοῦ ἀπὸ 15 Αὐγούστου ε. ε. καὶ ὑπ' ἀριθ. 6,496 πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν ἐγγράφου του, ἀνέφερεν, ὅτι ἀναιμάκτως διελύθησαν αἱ κατὰ τὸ χωρίον Ἀλτομυρᾶ ἀταξίαι. Ἤδη ὅμως, διαλυθείσης τῆς ἐν Λακωνίᾳ συσταθείσης Ἐθνοφυλακῆς, ἐκ τῆς ὁποίας ἐπήγασαν αἱ γενόμεναι ἀταξίαι, καὶ ἀποσταλείσης τῆς ἀπαιτουμένης στρατιωτικῆς δυνάμεως, ἐπανῆλθεν ἡ ἡσυχία καὶ τάξις, καὶ οὐδὲν τοῦ λοιποῦ δύναται νὰ συμβῇ δυσάρεστον.

Κατὰ τὴν ταραχθείσης τῆς διαλύσεως τῆς Ἐθνοφυλακῆς, παρατήρησές τινων Κ. Κ. Γερουσιαστῶν, οὐχ ἧττον ὅμως ἐθεωρήθησαν αὗται ἐν ἐνεργείᾳ ὑπὸ τῶν ἐν Λακωνίᾳ πολιτικῶν Ἀρχῶν, τὰ αἴσχιστα καὶ ἀπανθρωπότερα πράττουσα ἐγκλήματα

κατὰ τῶν πολιτῶν, καὶ πολυειδῶς αὐτοὺς καταπιέζουσα. Πρὸς βεβαίωσιν δὲ τούτων ἁπάντων ἀνέγνω δύω ἐκ Λακωνίας ἀπὸ 15 καὶ 25 Αὐγούστου ε. ε. ἐπιστολῶν ἀποσπάσματα, τὰ ὁποῖα, κατὰ διαταγὴν τῆς Γερουσίας καταχωρισθέντα εἰς τὰ Πρακτικὰ τῆς Συνεδριάσεως, ἔχουσιν οὕτως.

Ἡ σημερινὴ κατάστασις τῆς Λακωνίας.

15 Αὐγούστου 1848.

« Πρὸ δύο μηνῶν συνεννοηθεὶς ὁ Ἔπαρχος Οἰτύλου μετὰ τοῦ Γερμανοῦ Μαυρομιχάλη καὶ τοῦ Δημάρχου Μέσσης τῆς Λακωνίας, συνήθροισαν περίπου τῶν 200 ἀνδρῶν καὶ ἐπιπεσόντες κατὰ τοῦ χωρίου Βάθυας, κατέστρεψαν τὴν οἰκίαν τοῦ Νικολάου Μηχελάκου, φονεύσαντες αὐτὸν μετά τινος ἀντιστάσεως ἐπὶ λόγῳ, ὅτι ἡ ῥηθεῖσα οἰκία ᾠκοδομεῖτο ἄνευ ἀδείας τῆς Κυβερνήσεως, ἐν ᾧ τὸ ἐναντίον εἶχε λάβει ἄδειαν παρὰ τῆς Ἀρχῆς νὰ τὴν οἰκοδομῇ.

Μετὰ ταῦτα ἡ ἰδία συνάθροισις ἔρχεται εἰς χωρίον Κεντροκολόσπηλον τοῦ αὐτοῦ Δήμου· πολιορκεῖ τοὺς κυρίους τοῦ χωρίου· δίδει τὴν ἄδειαν εἰς μίαν ἀντίπαλον γενεὰν νὰ οἰκοδομήσῃ οἰκίαν ὀχυρὰν ἔξωθεν τοῦ ῥηθέντος χωρίου, διὰ νὰ κρατοῦν εἰς πᾶσαν περίστασιν πολιορκημένους τοὺς κατοίκους, καὶ γενομένης ἀντιστάσεως, πληγόνονται τρεῖς, καὶ φονεύεται εἷς. Ἐν τούτοις ἡ οἰκία ᾠκοδομήθη, ἡ δὲ πολιορκία παρὰ τῆς λεγομένης Ἐθνοφυλακῆς ἐξακολουθεῖ μέχρι τῶν 15 τρέχοντος, καθ' ἃς ἔχομεν ἐκεῖθεν πληροφορίας.

Ἂν καὶ ἡ Κυβέρνησις πρὸ πολλοῦ διέλυσε τὴν Ἐθνοφρουρὰν τῆς Λακωνίας, μ' ὅλα ταῦτα ἐκεῖθεν διατηρεῖται παρὰ τῆς πολιτικῆς Ἀρχῆς, ἔχουσα ἀδιάφορον, ἂν δὲν μισθοδοτῆται, διότι ἀρκεῖ ὑπὸ τὸ ἔνδυμα τῆς Ἐξουσίας νὰ καταστρέφῃ τοὺς προσωπικοὺς ἀντιπάλους της. Ταῦτα πάντα εἴμεθα βέβαιοι, ὅτι ἅπασαι αἱ Ἀρχαὶ τῆς Λακωνίας ἐκ συνεννοήσεως δὲν τὰ γνωστοποιοῦν εἰς τὴν κεντρικὴν Κυβέρνησιν, διὰ νὰ εὑρίσκηται εἰς παντελῆ ἄγνοιαν, καὶ νὰ πράττουν ἐκεῖνοι τὰς ἀνηκούστους παρανομίας των.

Ἡ ἰδία φατριαστικὴ συνάθροισις, καθ' ἃς ἔχομεν πληροφορίας, σκοπεύει μετὰ τὴν ἀποπεράτωσιν τῶν προθέσεών της εἰς Κεντροκολόσπηλον νὰ πράξῃ τὰ αὐτὰ καὶ εἰς τὸ χωρίον Μέζαπον τοῦ αὐτοῦ Δήμου, συγχωροῦσα νὰ κτίσουσι οἰκίας ἔξωθεν αὐτοῦ ἀντίπαλοι τῶν κατοίκων Μεζάπου, διὰ τὸν αὐτὸν

σκοπὸν, τὸν ὁποῖον ἐξεθέσαμεν ἀνωτέρω· καὶ ἂν ἡ Κυβέρνησις δὲν προλάβῃ, μὲ λύπην μας τὸ λέγομεν, ὅτι δὲν θέλει τελειώσει ἡ σκηνὴ μὲ ὀλίγην χύσιν αἵματος.

Παραπονεθέντων δέ τινων ἐπαρχιωτῶν πρὸς τὸν Ἔπαρχον Οἰτύλου περὶ τῶν παρανομιῶν τούτων, εἶπεν ὁ ῥηθεὶς Ἔπαρχος, παρουσίᾳ πολλῶν ἀνδρῶν, ὅτι δὲν δύναται νὰ πράξῃ τὸ ἐναντίον ἀπὸ τὴν θέλησιν τῶν Μαυρομιχαλαίων, ὡς κατοικῶν εἰς μίαν πρωτεύουσαν, συγκειμένην ἐκ τριῶν, τεσσάρων οἰκιῶν ὅλων ἰδικῶν των. »

Μέχρι τῆς 25 Αὐγούστου.

« Εἰς τὰ χωρία Καρία ἐφονεύθησαν τρεῖς Τζεμπιδαριάκοι, οἱ δὲ φονεῖς ἀπετέλουν μέρος τῆς φρουρᾶς εἰς τὸ χωρίον Κονάκια. Ἡ φρουρὰ μὲ τοὺς φυγοδίκους ἐφόνευσε τὸν Κουτράκον· εἰς τὴν Βάθειαν κατεδαφίσθη μία οἰκία, καὶ ἐφονεύθη ὁ Ν. Μηχελάκος. Εἰς Κίτα ἐφονεύθησαν δύω Κοντόγονοι. Εἰς Μπαλαριὸν ἐφονεύθησαν δύω, καὶ ἐπληγώθησαν εἰς τὰ Κεχράνικα δύω. Εἰς Λάμαν ἐφονεύθη ὁ υἱὸς τοῦ Δημάρχου, καὶ εἷς ἕτερος. Εἰς Παλαιόχωρα ἐπληγώθησαν τρεῖς. Εἰς Πύργον ἐφονεύθη εἷς, καὶ ἐπληγώθησαν ἄλλοι. Εἰς Κεντροκολόσπηλον ἐπληγώθησαν πέντε, καὶ κατεστράφησαν πέντε οἰκιῶν αἱ σκέπαι, τὰ δὲ περιβόλια τῶν κατοίκων ἐξηφανίσθησαν. »

Ἀπὸ τετραετίας ἤδη, ἐξηκολούθησεν ἀγορεύων ὁ αὐτὸς Γερουσιαστὴς, πάμπολλα ὑπομένοντες δεινὰ οἱ κάτοικοι τῆς Λακωνίας καὶ μυρίας κακώσεις καὶ βιαιοπραγίας, πολλάκις δι' ἀναφορῶν ἐζήτησαντο τὴν ἀπαλλαγὴν τῶν δεινῶν των, ἀλλ' οὐδὲ μίαν πρὸς τὰς τοιαύτας αἰτήσεις τὰ κατὰ καιροὺς Ὑπουργεῖα ἐπέστησαν προσοχὴν πρὸς θεραπείαν τῶν γιγνομένων κακῶν. Ἐκτὸς δὲ τούτου κατὰ πρότασιν τοῦ πρώην ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργοῦ Κ. Αυκούργου Ι. Κρεστενίτου, συγγενοῦς τῶν Μαυρομιχαλαίων, μετετέθη ἡ ἕδρα τοῦ Ἐπαρχείου Οἰτύλου εἰς Λιμένι, ἔνθα πέντε μόνον οἰκίαι ὑπάρχουσι σχεδὸν, ἀνήκουσαι εἰς τὴν οἰκογένειαν τῶν Μαυρομιχαλαίων, οἵτινες, ἐνθαῤῥυνόμενοι διὰ τοῦτο, παντοιοτρόπως κακοποιοῦν, καὶ καταθλίβουν τοὺς ἀντιπάλους των, μὴ τολμῶντος οὔτε τοῦ Ἐπάρχου Οἰτύλου, οὔτε τῶν λοιπῶν Στρατιωτικῶν Ἀρχῶν νὰ ἐκθέσωσι τὴν ἀλήθειαν τῶν γενομένων ἀταξιῶν, καὶ νὰ ἐπιφέρωσι τινὰ θεραπείαν, ὡς κατοικοῦντες εἰς πρωτεύουσαν συγκειμένην ἐκ τεσσάρων ἢ πέντε οἰκιῶν, ἀνηκουσῶν εἰς τὴν οἰκογένειαν τῶν Μαυρομιχαλαίων, καὶ φοβούμενοι τὴν ἐκδίκησιν αὐτῶν. Ἐνόσῳ

λοιπὸν ἐξακολουθεῖ ὑπάρχουσα ἡ ἕδρα τοῦ Ἐπαρχείου Οἰτύλου εἰς Λιμένι, καὶ αἱ ἐκεῖσαι ὑπάρχουσαι Ἀρχαὶ λαμβάνουσιν ἐνεργὸν μέρος ὑπὲρ τῆς μερίδος τῶν Μαυρομιχαλαίων, καταδιώκουσαι τοὺς ἀντιθέτους εἰς τὴν μερίδα ταύτην παντοιοτρόπως, θέλουσι ἐπισυμβαίνει τὰ ἀνωτέρω ἐκτεθέντα δεινὰ, τῶν ὁποίων τὴν θεραπείαν ὀφείλει τὸ ἐνεστὼς Ὑπουργεῖον νὰ ἐπιφέρῃ πλέον διότι εἶναι ἀνήκουστον, ἰσχύοντος τοῦ Συνταγματικοῦ πολιτεύματος, νὰ ὑποφέρουν οἱ τῆς Λακωνίας κάτοικοι ἀπό τινα συμμορίαν ἀνθρώπων τοσαῦτα δεινὰ καὶ βιαιοπραγίας, ὅσας οὔτε ἐπὶ Τουρκοκρατίας δὲν ὑπέστησαν.

Ὡς πρὸς μὲν τὰς ἐπὶ τοῦ παρελθόντος Ὑπουργείου ἐπιγενομένας βιαιοπραγίας ἐν Λακωνίᾳ, ἐπέφερεν ὁ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν Ὑπουργὸς, οὐδεμίαν δύναμαι νὰ φέρω παρατήρησιν, ἢ ἀπολογίαν, ὡς μὴ ἐνεχόμενος εἰς τὰς πράξεις τοῦ Ὑπουργείου ἐκείνου· ἀφ' ἧς δὲ ἀνεδέχθην τὴν ἕδραν τοῦ Ὑπουργείου, καί τοι διαφόρων κρισίμων περιστάσεων ἐπελθουσῶν, οὐδεὶς πολίτης ἢ ἀξιωματικὸς ἀνέφερέ τι παράπονον κατὰ τοῦ Ὑπουργείου· ὡς πρὸς τοὺς ἐν Λακωνίᾳ ὅμως ἐπιγιγνομένους τελευταῖον χρόνους καὶ λοιπὰς κακώσεις, ἅπαντες γνωρίζετε, Κύριοι, ὅτι ταῦτα πάντα συμβαίνουσιν ἀπὸ τὰς προλήψεις, τὰ ἔθιμα, καὶ τὰ προσωπικὰ πάθη καὶ μίση τῶν Λακώνων, καὶ θέλουσιν ἔτι ἐπὶ πολὺν χρόνον γίνονται, ἐνόσῳ ἡ παιδεία δὲν ἐξημερώσει, καὶ ἐκπαιδεύσει αὐτούς. Τὸ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν Ὑπουργεῖον, λαβὸν γνῶσιν τῶν ἐν Λακωνίᾳ διατρεχόντων, ἔσπευσε ν' ἀποστείλῃ ἄλλον ἀξιωματικὸν τῆς χωροφυλακῆς, καὶ περισσοτέραν στρατιωτικὴν δύναμιν θέλει ἔτι ἐξαποστέλλει, ἐὰν τὸ ἀπαιτῇ ἡ τῶν μεθορίων ἡσυχία, διὰ νὰ κατασιγασθῶσι τὰ πάθη τῶν Λακώνων, τῶν ὁποίων, ὡς ἀνωτέρω ἐξέθεσα, μόνον ὁ χρόνος καὶ ἡ παιδεία δύνανται νὰ ἐπιφέρωσι τὴν παντελῆ ἐλάττωσιν, καὶ οὐδὲν ἄλλο μέσον.

Δὲν προτίθεμαι νὰ ἐπαναλάβω, παρετήρησεν ἄλλος, ὅσα ὑπὸ τῶν προαγορευσάντων ἐρρέθησαν, ἀλλὰ περιορίζομαι μόνον ὡς πρὸς τὴν ἐπαρχίαν τῆς Ἀνατολικῆς Λακωνίας. Τῆς ἐπαρχίας ταύτης ἡ μοναδικὴ καὶ ἐμπορικὴ πόλις, ἐκ τῆς ὁποίας ἡ Κυβέρνησις ἱκανὰ εἰσπράττει ἔσοδα, ὑπάρχει τὸ Γύθειον, τὸ ὁποῖον καὶ ἐπὶ τοῦ Καποδιστρίου ἦτον ἡ πρωτεύουσα τῆς Λακωνίας· ἐπὶ δὲ τῆς Ἀντιβασιλείας, ὅτε ἐσυστήθη τὸ Νομαρχιακὸν σύστημα, ἡ Λακωνία διῃρέθη εἰς δύω Διοικήσεις, τῶν ὁποίων αἱ ἕδραι προσδιωρίσθησαν αἱ πόλεις τοῦ Γυθείου καὶ Οἰτύλου. Ὅταν πάλιν κατηργήθη τὸ Νομαρχικὸν σύστημα, καὶ πάλιν

πρὸ τριῶν περίπου ἐτῶν συνεστήθη, ἡ Λακωνία ἐπίσης διηρέθη εἰς δύω ἐπαρχίας, Γυθείου καὶ Οἰτύλου· παρ' ἐλπίδα ὅμως, καὶ ἄνευ τινὸς εὐλόγου ἀφορμῆς, ὁ πρώην ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς κατήργησε τὸ Ἐπαρχεῖον Γυθείου, λόγῳ δῆθεν οἰκονομίας ἐξόδων, ζημιώσας οὕτω τὸ Δημόσιον ὑπὲρ τὰς 20000 δραχμὰς κατ' ἔτος ἐκ τῶν ἐνιαυσίων ἐσόδων, τὰ ὁποῖα εἰσεπράττοντο· διότι οἱ ἔμποροι, ἕνεκα τῆς ἐκ τοῦ Γυθείου ἀπουσίας τοῦ Ἐπάρχου στερούμενοι τῆς ἀναγκαίας καὶ νομίμου προστασίας καὶ ἀσφαλείας, ἔπαυσαν σχεδὸν τὰς πλείστας ἐμπορικάς των ἐπιχειρήσεις, τὰς ὁποίας ἐνήργουν πρότερον. Ἐκτὸς δὲ τούτων, διαχωρισθέντων τῶν συμφερόντων τῶν δύω Ἐπαρχιῶν τῆς Λακωνίας, τοσοῦτον ἐπηύξησαν τὰ προσωπικὰ πάθη τῶν Λακώνων, ὥστε πολὺς θέλει παρέλθει ὁ χρόνος, μέχρις οὗ κατευνασθῶσι· διότι, ἐνόσῳ ὑπῆρχον οἱ δύω Ἔπαρχοι ἐν Λακωνίᾳ, εὐχερῶς ἠδύναντο νὰ προλαμβάνωσι τὰς ἀταξίας καὶ τὰ διὰ μικρὰν αἰτίαν ἐπισυμβαίνοντα δυσάρεστα ἀποτελέσματα. Τούτων ὅθεν ἕνεκα γνωμοδοτῶ, χάριν τῆς κατευνάσεως τῶν ἐν Λακωνίᾳ παθῶν καὶ τῆς ἡσυχίας τῆς Ἐπαρχίας αὐτῆς, ἢ νὰ ἐγκατασταθῇ καὶ ἄλλη ἕδρα Ἐπαρχείου εἰς Λακωνίαν, ὡς καὶ πρότερον, ἢ, τούτου μὴ γινομένου, νὰ μετατεθῇ τὸ Ἐπαρχεῖον Οἰτύλου εἰς ἄλλο τι καταλληλότερον μέρος· διότι, ὑπάρχοντος τούτου εἰς Λιμένι, θέλουσιν ἀδιαλείπτως γίνεσθαι καὶ ἀταξίαι, καὶ βιαιοπραγίαι καὶ φόνοι χάριν τῶν πεπαλαιωμένων καὶ προσωπικῶν παθῶν τῶν Λακώνων.

Ὡς οἱ Λάκωνες, ἐπέφερεν ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς, ὑπάρχουσι διηρημένοι ἕνεκα τῶν προσωπικῶν παθῶν εἰς δύω ἀντίθετα μέρη, οὕτω καὶ τὰ ἐκ τῶν ἐπιστολῶν ἀναγνωσθέντα ἀποσπάσματα περὶ τῶν ἐν Λακωνίᾳ γιγνομένων εἶναι γεγραμμένα ἐκ μονομερείας. Πρέπει λοιπὸν νὰ σταλῶσι ταῦτα εἰς τὸ Ὑπουργεῖον, διὰ νὰ τὰ διευθύνῃ εἰς τὰς ἐν Λακωνίᾳ Ἀρχὰς, καὶ ζητήσῃ παρ' αὐτῶν πληροφορίας, καὶ ἂν θεωρηθῶσιν, ὅτι ἔχονται ἀληθείας, θέλει ληφθῇ ἡ ἀπαιτουμένη πρόνοια περὶ τῆς ἡσυχίας τῆς Λακωνίας· ὡς πρὸς δὲ τὴν εἰς Γύθειον ἐγκατάστασιν τῆς ἕδρας τοῦ Ἐπαρχείου, ἐὰν ἦναι δίκαιον καὶ θεωρῆται τὸ καταλληλότερον μέσον ἀπὸ τὴν Κυβέρνησιν πρὸς κατασίγασιν τῶν παθῶν, νὰ διαιρεθῇ ἡ Λακωνία εἰς δύω Ἐπαρχίας ὡς καὶ πρότερον, θέλει διατάξει τὴν διαίρεσιν αὐτῆς διὰ Β. Διατάγματος· διότι, ὡς διὰ Β. Διατάγματος ἠνώθησαν εἰς μίαν Ἐπαρχίαν αἱ δύω τῆς Λακωνίας Ἐπαρχίαι, οὕτω πάλιν διὰ Β. Διατάγματος δύνανται νὰ διαιρεθῶσι.

Μολονότι καὶ εἰς Σύραν, προσέθηκεν ἄλλος, πρὸ πολλοῦ διετάχθη ἡ τῆς Ἐθνοφυλακῆς διάλυσις, οὐχ ἧττον ὅμως διατηρεῖται αὕτη ἐν ἐνεργείᾳ ὑπὸ τῶν ἐκεῖσε Ἀρχῶν, μεγίστας εἰς τοὺς κατοίκους ἐπιφέρουσα συνεχεῖς κακώσεις καὶ βιαιοπραγίας, πρὸς ἀποφυγὴν τῶν ὁποίων, ὀφείλει τὸ Ὑπουργεῖον νὰ διατάξῃ ἐντόνως τὰς εἰς Σύρον Διοικητικὰς καὶ Στρατιωτικὰς Ἀρχὰς περὶ τῆς ταχείας διαλύσεως τῆς Ἐθνοφυλακῆς.

Τὸ προσφορώτερον καὶ καταλληλότερον μέσον, παρετήρησεν εἷς τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, πρὸς ἀποφυγὴν τῶν ἐν Λακωνίᾳ συμβαινόντων δεινῶν, εἶναι ἡ τῆς Ἐπαρχίας ταύτης διαίρεσις, ὡς καὶ πρότερον.

Οὐδὲν ἔχει δικαίωμα ἡ Γερουσία, ἐπήνεγκεν ἄλλος, νὰ ἐπέμβῃ εἰς τὰ χρέη τοῦ Ὑπουργείου, προτείνουσα τὴν εἰς δύω Ἐπαρχίας διαίρεσιν τῆς Λακωνίας· διότι μόνον τὸ Ὑπουργεῖον εἶναι ἁρμόδιον, ἀφ' οὗ συλλέξῃ ἐκ διαφόρων πηγῶν ἀξιοπίστων ἀκριβεῖς πληροφορίας περὶ τῶν ἐν Λακωνίᾳ διατρεχόντων, καὶ πεισθῇ περὶ τῆς αἰτίας αὐτῶν, νὰ ἐνεργήσῃ τὸ καταλληλότερον μέσον πρὸς καθησύχασιν τῶν δεινῶν· ἡ δὲ Γερουσία ὀφείλει νὰ διευθύνῃ ἀντίγραφον τῶν Πρακτικῶν τῆς σημερινῆς Συνεδριάσεως εἰς τὰ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ Στρατιωτικῶν Ὑπουργεῖα, διὰ νὰ λάβωσι γνῶσιν τῶν ἀναγνωσθέντων ἀποσπασμάτων τῶν ἐκ Λακωνίας ἐπιστολῶν, καὶ φροντίσωσι περὶ τῆς θεραπείας τῶν ἀταξιῶν.

Οὐδεμίαν ἐπέμβασιν εἰς τὰ χρέη τοῦ Ὑπουργείου ἐνεργεῖ ἡ Γερουσία., ἀντέταξεν εἷς τῶν προαγορευσάντων, προτείνουσα τὴν εἰς δύω Ἐπαρχίας διαίρεσιν τῆς Λακωνίας, ἀλλ' ἁπλῆν μόνον γνωμοδότησιν ἐπιφέρει περὶ τοῦ καταλληλοτέρου τρόπου διὰ τὴν παῦσιν τῶν ταραχῶν.

Ἐὰν διὰ Νόμου ὑπάρχῃ ἀποφασισμένον, παρετήρησεν ἄλλος, ὅτι ἡ ἕδρα τῆς Ἐπαρχίας Λακωνίας ὑπάρχει τὸ Γύθειον, δὲν ἠδύνατο ἐπ' οὐδεμιᾷ περιπτώσει ὁ πρώην ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Ὑπουργὸς νὰ μεταθέσῃ ταύτην αὐτογνωμόνως εἰς Λιμένι, καὶ πρέπει πρὸς τοῦτο, οὗτος μὲν νὰ κατηγορηθῇ ὡς παρανομήσας, ἡ δὲ Γερουσία νὰ ἐπέμβῃ ὡς πρὸς τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ παραβιασθέντος Νόμου. Ἐὰν δὲ τοὐναντίον διὰ Νόμου ὁρίζηται, ὅτι ἡ ἕδρα τῆς Ἐπαρχίας Λακωνίας εἶναι τὸ Λιμένι, τότε καλῶς ποιῶν ὁ εἰρημένος Ὑπουργὸς, μετέθεσεν ἐκεῖ τὴν ἕδραν.

Ὁ σκοπὸς τῆς Γερουσίας ἐπὶ τῆς προκειμένης συζητήσεως, εἶπεν ἄλλος, εἶναι, ὡς πρὸς μὲν τὰς ἐν Λακωνίᾳ γιγνομένας ταραχὰς, διὰ νὰ λάβῃ γνῶσιν αὐτῶν τὸ Ὑπουργεῖον, καὶ ἐφο-

γήσῃ ὅ,τι συμφέρον καὶ δίκαιον πρὸς θεραπείαν τῶν δεινῶν· ὡς πρὸς δὲ τὴν ἐν Λιμένι μετάθεσιν τῆς ἕδρας τῆς Ἐπαρχίας Λακωνίας, νὰ πράξῃ ὅ,τι νόμιμον, ἀφ' οὗ λάβῃ ὑπ' ὄψιν τὸν Νόμον, καὶ τὰ περὶ προσδιορισμοῦ τῆς ἕδρας ταύτης ἐκδοθέντα προηγούμενα καὶ μεταγενέστερα Β. Διατάγματα. Πρὸς τοῦτο δὲ πρέπει νὰ σταλῶσιν ἐπικυρωμένα ἀντίγραφα τῶν Πρακτικῶν τῆς σημερινῆς Συνεδριάσεως εἰς τὰ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ Στρατιωτικῶν Ὑπουργεῖα.

Ἡ Γερουσία ἑπομένως, ἐρωτηθεῖσα, παρεδέχθη τὴν γνώμην τοῦ προαγορεύσαντος, καὶ διέταξε νὰ σταλῶσιν ἐπικυρωμένα ἀντίγραφα τῶν Πρακτικῶν τῆς παρούσης Συνεδριάσεως εἰς τὰ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ Στρατιωτικῶν Ὑπουργεῖα, διὰ νὰ λάβωσι γνῶσιν τῶν ἐν αὐτοῖς ἐμπεριεχομένων, καὶ ἐνεργήσωσι πᾶν ὅ,τι δίκαιον καὶ νόμιμον περὶ τε τῆς θεραπείας τῶν ἐν Λακωνίᾳ γιγνομένων ταραχῶν, καὶ περὶ τῆς ἕδρας τοῦ Ἐπαρχείου αὐτῆς.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κ. Πρόεδρος λαβὼν τὴν γνώμην τῆς Γερουσίας, ἔλυσε τὴν Συνεδρίασιν περὶ τὴν 2 ὥραν μ. μ.

Ὁ Προεδρεύων Ἀντιπρόεδρος

Χ. ΚΛΟΝΑΡΗΣ.

Ὁ Ἀντιπρόεδρος

Ν. ΜΕΞΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς

Ἀθ. Γρηγοριάδης.

Χ. Βλάσσης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ

Τῆς 10 Σεπτεμβρίου 1848. Ἡμέρᾳ Παρασκευῇ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν ΚΚ. Γερουσιαστῶν, παρόντων 27 μελῶν, ὁ Προεδρεύων Ἀντιπρόεδρος Κ. Χ. Κλονάρης, ἀσθενοῦντος τοῦ Κ. Προέδρου, προσλαβὼν ὡς προσωρινὸν Γραμματέα τὸν Γερουσιαστὴν Κ. Ἀθ. Γρηγοριάδην, ἀπόντος θατέρου τῶν Γραμματέων, κηρύττει τὴν ἔναρξιν τῆς Συνεδριάσεως περὶ τὴν 11 ὥραν π. μ.

Τὰ Πρακτικὰ τῆς προλαβούσης Συνεδριάσεως, ἀναγνωσθέντα, ἐγκρίνονται, μηδεμιᾶς ἐνστάσεως γενομένης.

Μετὰ ταῦτα ὁ Κ. ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν Ὑπουργὸς καὶ Πρωθυπουργὸς, παρελθὼν, ἀνέγνω Βασιλικὸν Διάταγμα περὶ λήξεως τῆς ἐνεστώσης Βουλευτικῆς Συνόδου, ἔχον ὡς ἕπεται.

Ἀριθ. 10,906.

ΟΘΩΝ
ΕΛΕΩι ΘΕΟΥ
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὸ ἄρθρον 30 τοῦ Συντάγματος, κηρύττομεν τὴν λῆξιν τῆς πρώτης Συνόδου τῆς δευτέρας Βουλευτικῆς Περιόδου.

Ὁ Ἡμέτερος Πρόεδρος τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν Ὑπουργὸς θέλει παρουσιάσει τὸ παρὸν Διάταγμα εἰς τὴν Γερουσίαν.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 10 Σεπτεμβρίου 1848.

ΟΘΩΝ.

Ὁ ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν Ὑπουργὸς
(Τ. Σ.) Γ. ΚΟΥΝΤΟΥΡΙΩΤΗΣ.

Τὸ Διάταγμα τοῦτο, διατάξαντος τοῦ Κ. Προέδρου, συμπεριελήφθη εἰς τὰ Πρακτικὰ τῆς σημερινῆς Συνεδριάσεως.

Ὁ Προεδρεύων Ἀντιπρόεδρος
Χ. ΚΛΟΝΑΡΗΣ.

Ὁ Ἀντιπρόεδρος
Ν. ΜΕΞΗΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Χ. Βλάσσης.
Α. Γρηγοριάδης.

ΠΙΝΑΞ

Τῶν ἐν τοῖς Πρακτικοῖς τῆς Γερουσίας τῆς Α'. Συνόδου τῆς Β'. Περιόδου περιεχομένων.

Περίληψις.

Ἡμερομηνία τῶν Συνεδριάσεων.			Σελὶς
Σεπτεμβ.	17	Ἀνάγνωσις τοῦ Διατάγματος περὶ διορισμοῦ ὡς Προέδρου τῆς Γερουσίας τοῦ Κ. Α. Δελιγιάννη	1
		Ἐκλογὴ Ἀντιπροέδρων, Γραμματέων καὶ Ταμίου τῆς Γερουσιας	3
		Ἀνάγνωσις τοῦ Β. Διατάγματος περὶ διορισμοῦ τοῦ Κ. Κανάρη, ὡς Γερουσιαστοῦ	8
»	19	Εἰσαγωγὴ τοῦ Γερουσ. Κ. Κανάρη	10
»	20	Εἰδοποίησις περὶ σχηματισμοῦ τῶν Τμημάτων τῆς Γερουσίας	12
»	27	Εἰσαγωγὴ φορολογικῶν Νομοσχεδίων	13
»	»	Σχέδιον ἀπαντήσεως	17
»	29	Ἀνάγνωσις τοῦ Σχεδίου τῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τῆς εἰς τὸν Β. λόγον ἀπαντήσεως.	19
Ὀκτωβρ.	6	Ἀνάγνωσις τροπολογιῶν αὐτοῦ	25
»	»	Παραδοχὴ τοῦ ά. παραγράφου	27
»	7-10	Συζήτησις τοῦ σχεδίου τῆς ἀπαντήσεως, καὶ παραδοχὴ αὐτοῦ	28-103
»	11	Κλήρωσις πρεσβεύσεως διὰ τὴν παρουσίασιν τῆς ἀπαντήσεως εἰς τὴν Α. Μ	103
»	»	Ἀνάγνωσις τῆς ἐκθέσεως τῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ φορολογικοῦ Νομοσχεδίου	104
»	13	Συζήτησις τοῦ φορολογικοῦ Νομοσχεδίου . . .	105
»	»	Εἰσαγωγὴ Νομοσχεδίου περὶ διμήνου πιστώσεως, καὶ περὶ δανείου τοῦ Κ. Ἐυνάρδου φρ. 500 χιλ.	108
»	14	Συζήτησις τοῦ Νομοσχ. περὶ διμήν. πιστώσεως .	110
»	15	Εἰσαγωγὴ Νομοσχ. περὶ δημοτικῶν φόρων . . .	117
»	16	Ἀνάγνωσις ἐκθέσεως τῆς Ἐπιτροπῆς περὶ τοῦ δανείου τῶν 500 χιλ. φράγ.	126
		Ὁ Πρόεδρος τοῦ Ὑπουρ. Συμβουλίου ἀναγγέλλει, ὅτι ἡ Α. Μ. δὲν ἐγκρίνει νὰ δεχθῇ τὴν ἀπάντησιν τῆς Γερουσίας.	127
		Ὁ ἴδιος κοινοποιεῖ, ὅτι ἡ Α. Μ. διώρισεν 9 Γερουσιαστάς.	128
Νοεμβρ.	4	Ἀνάγνωσις διπλωμάτων 7 νεοδιορισθέντων Γερουσιαστῶν.	129
»	4	Παρατηρήσεις ἐπὶ τοῦ ἐγγράφου τῆς ἀπαντήσεως .	132
»	24	Εἰσαγωγὴ 7 νεοδιορισθέντων Γερουσιαστῶν . .	148

			Σελ.
Νοεμβρ.	25	Ἀνάγνωσις Β. Διατάγματος περὶ διορισμοῦ τοῦ Κ. Γιολδάση, ὡς Γερουσιαστοῦ	151
»	»	Συζήτησις τοῦ Νομοσχ. περὶ τοῦ δανείου τοῦ Κ. Εὐνάρδου	151
»	»	Εἰσαγωγὴ Νομοσχ. περὶ παραχ. 1 στρέμματος γῆς εἰς τοὺς γεωργούς	158
»	»	Εἰσαγωγὴ Νομοσχεδίου περὶ δανείου 30 χιλ. κοιλῶν καρπῶν εἰς τοὺς γεωργοὺς διὰ σπόρον .	159
»	29	Ἀνάγνωσις ἐκθέσεως τῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ Νομοσχ. περὶ δανείου 30 χιλ. κοιλῶν κτλ. .	162
		Ἄδεια ἀπουσίας.	162
		Ἀνάγνωσις τῆς ἐκθέσεως τῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ Νομοσχ. περὶ δημοτικῶν φόρων	163
Δεκεμβρ.	1	Συζήτησις τοῦ Νομοσχεδ. περὶ δανείου 30 χιλ. κοιλῶν καρπῶν κτλ.	169
»	2	Εἰσαγωγὴ Νομοσχεδίων περὶ διοδίων καὶ Ψαριανῶν	174-175
»	»	Συζήτησις τοῦ Νομοσχ. περὶ δημοτικ. φόρων. .	176
»	3	Ἐξακολούθησις τῆς αὐτῆς συζητήσεως	191
»	»	Εἰσαγωγὴ Νομοσχεδίου περὶ στρατοῦ.	202
»	5	Ἀνάγνωσις ἐκθέσεων τῶν Ἐπιτροπῶν ἐπὶ τῶν Νομοσχ. περὶ Ψαριανῶν καὶ διοδίων. . . .	204
»	»	Ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως περὶ δημοτικῶν φόρων. Ἄδειαι ἀπουσίας	205
»	8	Ἀνάγνωσις ἐγγράφου τοῦ Διευθυντοῦ τῆς Τραπέζης περὶ τῆς ἐν Πάτραις συμβάσης λῃστα-ποστασίας	214-216
		Ἀνάγνωσις προγράματος τῆς κατὰ τὴν 9 Δεκεμβρίου τελετῆς	»
		Ἄδειαι ἀπουσίας	»
		Περὶ τοῦ ἀπολογ. καὶ προϋπολ. τῆς Γερουσίας . .	»
		Συζήτησις τοῦ περὶ Ψαριανῶν Νομοσχεδίου. .	216
		Συζήτησις τοῦ περὶ διοδίων Νομοσχεδίου . . .	217
»	13	Ἀνάγνωσις ἐκθέσεων περὶ στρατοῦ, καὶ ἑνὸς στρέμματος γῆς εἰς τοὺς γεωργούς . . .	221-222
»	»	Ἄδειαι ἀπουσιῶν	»
»	15	Συζήτησις Νομοσχεδίου περὶ ἑνὸς στρέμματος γῆς εἰς τοὺς γεωργούς	223
»	»	Εἰσαγωγὴ Νομοσχεδ. περὶ ἐξόδων τοῦ Κράτους διὰ τὸν Νοέμβριον καὶ Δεκέμβριον	233
»	»	Εἰσαγωγὴ Νομοσχ. περὶ ἐνόρκων	235
»	»	Ἀνάγνωσις ἀπολογ. τῶν ἐξόδων τῆς Γερουσίας τῆς Β'. Συνόδου τῆς Α'. Περιόδου, καὶ τοῦ Προϋπολογ. τῶν ἐξόδων διὰ τὸ 1848 . .	240-245
»	16	Εἰσαγωγὴ Νομοσχ. περὶ φόνου τῶν χοίρων . .	245
»	»	Εἰσαγωγὴ Νομοσχεδ. περὶ ἑνώσεως τῆς ἐπαρχίας Αἰγίνης μετὰ τῆς Ἀττικῆς οἰκονομικῶς. . .	249
»	»	Συζήτησις Νομοσχ. περὶ διμήνου πιστώσεως. .	250

			Σελ.
Δεκεμβρ.	16	Συζήτησις τοῦ προϋπολογισ. καὶ ἀπολογισ. τῆς Γερουσίας	256
»	»	Τροπολογίαι τοῦ Κανονισμοῦ	256
»	17	Συζήτησις τοῦ Νομοσχεδ. περὶ ἑνὸς στρέμματος ἐθνικῆς γῆς εἰς τοὺς γεωργούς	257
»	»	Τροπολογίαι	259
»	18	Ἐξακολούθησις τοῦ ἰδίου Νομοσχ.	264
»	19	Ὁμοίως.	273
»	28	Ἐπιψήφισις αὐτοῦ	283
»	29	Εἰσαγ. προϋπολ. ἐσόδων καὶ ἐξόδων τοῦ 1847 .	285
»	»	Εἰσαγωγὴ Νομοσχ. περὶ τῆς ναυτικῆς δυνάμεως τοῦ 1847	297
»	30	Συζήτησις τοῦ Νομοσχ. περὶ τῆς δυνάμεως τοῦ στρατοῦ τῆς ξηρᾶς	299
»	»	Συζήτησις τοῦ Νομοσχ. περὶ τῆς ναυτ. δυνάμεως.	303
Ἰανουάρ.	5	Ἀνάγνωσις ἐγγράφων περὶ Αὐλικοῦ πένθους . .	308
»	»	Ἀνάγνωσις ἐγγράφων τοῦ Ὑπουργ. τῶν Στρατ. περὶ τοῦ ἀριθμοῦ τοῦ στρατοῦ τῆς ξηρᾶς . .	308
»	»	Ἄδεια ἀπουσίας	308
»	»	Περὶ διορισμοῦ Ἐπιτρ. ἐπὶ τοῦ προϋπ. τοῦ 1847.	308
»	»	Ἀνάγνωσις Νομοσχ. περὶ Ταχυδρ. διατιμήσεως.	314
»	»	Ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως τοῦ Νομοσχεδίου περὶ θανατώσεως τῶν χοίρων.	316
»	»	Συζήτησις καὶ ἐπιψήφισις τοῦ Νομοσχεδίου περὶ προσκολλήσεως τῆς ἐπαρχ. Αἰγίνης οἰκονομικῶς μετὰ τῆς ἐπαρχ. Ἀττικῆς.	319
»	8	Ἀνάγνωσις ἐγγράφου τοῦ Διευθυν. τῆς Τραπέζης.	321
»	»	Ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως τοῦ Νομοσχεδίου περὶ θανατώσεως τῶν χοίρων.	321
»	»	Ψήφισις αὐτοῦ	324
»	12	Ἄδειαι ἀπουσίας	326
»	»	Ἀνάγνωσις Διατάγματος περὶ διορισμοῦ τοῦ Ν. Σταματελοπούλου ὡς Γερουσιαστοῦ	326
»	»	Συζήτησις τοῦ Νομοσχ. περὶ Ταχυδ. διατιμήσεως.	327
»	13	Ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως τοῦ αὐτοῦ Νομοσχ.	333
»	»	Ψήφισις αοτοῦ	335
»	24	Ἀνάγνωσις ἐκθέσεως τῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ Νομοσχ. περὶ τῆς ἐκλογῆς τῶν ἐνόρκων . .	337
»	»	Ἀνάγνωσις Νομοσχ. περὶ τροπολογίας τοῦ ἄρθ. 8 τοῦ ὀργαν. τῶν Δικαστηρίων	340
»	»	Ἄδειαι ἀπουσίας. καὶ λοιπά	343
»	29	Ἀνάγνωσις ἐγγράφου τοῦ Κ. Ν. Παππαδούκα, προσφέροντος ἀντίτυπον τοῦ συγγράμματός του Ὁ Ἱππόδαμος	345
»	»	Συζήτησις τοῦ Νομοσχ. περὶ ἐνόρκων	345
Φεβρουαρ.	2	Ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως τοῦ αὐτοῦ Νομοσχεδίου, καὶ τροπολογίαι αὐτοῦ	357
»	»	Κλήρωσις πρεσβεύσ. διὰ τὴν τελετὴν τῆς 3 Φεβρ.	364

			Σελ.
Φεβρουα.	4	Ἐξακολούθησις τοῦ ἀνωτέρω Νομοσχεδίου. . .	364
»	5	Ἄδειαι ἀπουσίας	368
»	»	Εἰσαγωγὴ Νομοσχ. περὶ συστάσεως στενογραφικῆς ἕδρας ἐν τῷ Σχολείῳ τῶν τεχνῶν	368
»	»	Εἰσαγωγὴ Νομοσχεδ. περὶ περιθάλψεως τῶν ἐν Ἐρετρίᾳ Ψαριανῶν	369
»	9	Εἰσαγ. Νομοσχ. περὶ τοῦ ἐπὶ τῶν ζώων φόρου .	371
»	»	Ἀναβολὴ πῆς συζητήσεως τοῦ περὶ ἐνόρκων Νομοσχεδίου.	377
»	10	Ἀνάγνωσις διοικητικῆς διαδικασίας ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ ἐκλογῆς ἐνόρκων.	380
»	»	Συζήτησις Νομοσχ. περὶ στενογραφικῆς ἕδρας .	382
»	»	Συζήτησις Νομοσχ. περὶ περιθάλψεως τῶν ἐν Ἐρετρίᾳ Ψαριανῶν	383
»	»	Τροπολογία περὶ τῶν ὁρκωτικῶν καταλόγων . .	387
»	13	Ἀνάγνωσις ἐκθέσεως τῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ Νομοσχ. περὶ φόρου τῶν ζώων	391
»	»	Ἀνάγνωσις ἐγγράφου περὶ πένθους τῆς Αὐλῆς .	394
»	»	Ἄδεια ἀπουσίας.	394
»	»	Ἀνάγνωσις ἐκθέσεων τῆς ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν Ἐπιτροπῆς	394
»	14	Παρατηρήσεις περὶ τῆς μήπω γενομένης συντάξεως τῆς ἐκθέσεως τοῦ Γραφείου περὶ τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ Ν. Σταματελοπούλου ὡς Γερουσιαστοῦ .	400
»	»	Ἄδεια ἀπουσίας	401
»	»	Παρατηρήσεις ἐπὶ τῶν εἰς τὰ Ὑπουργεῖα ὑπὸ τῆς Γερουσίας διευθυνομένων ἀναφορ. τῶν πολιτῶν.	401
»	»	Συζήτησις ἐπὶ τοῦ Νομοσχ. περὶ φόρου τῶν ζώων.	402
»	»	Ἐπιψήφισις αὐτοῦ.	410
»	16	Ἀνάγνωσις ἐκθέσεως τῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ 1847 ἔτους	411
»	»	Συγχώνευσις τῶν τροπολογιῶν ἐπὶ τοῦ Νομοσχ. περὶ ὁρκωτικῶν καταλόγων	424
»	19	Ἄδειαι ἀπουσίας	426
»	»	Συζήτησις τοῦ περὶ ἐκλογῆς ἐνόρκων Νομοσχ. .	426
»	20	Ἄδειαι ἀπουσίας	435
»	»	Ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως ἐπὶ τοῦ Νομοσχ. περὶ ἐκλογῆς ἐνόρκων	436
»	»	Εἰσαγωγὴ Νομοσχ. προσδιορίζοντος τοὺς μισθοὺς τῶν Δικαστικῶν ὑπαλλήλων	446
»	24	Εἰσαγωγὴ Νομοσχ. περὶ ἀποικισμοῦ τῶν Κρητῶν.	449
»	»	Εἰσαγωγὴ Νομοσχ. περὶ ὑγειονομείων τῆς Γ΄. τάξεως τῆς Κορωνίδος καὶ Αἰγίνης.	451
»	»	Εἰσαγωγὴ Νομοσχ. περὶ διορισμοῦ ἰατρῶν εἰς τὰ θερμὰ λουτρὰ Κύθνου καὶ Ὑπάτης.	453
»	»	Ἐξακολούθησις τῆς συζητήτεως τοῦ Νομοσχ. περὶ ἐκλογῆς ἐνόρκων.	454
»	»	Ἐπιψήφισις αὐτοῦ.	456

			Σελ.
Φεβρουα.	24	Συζήτησις καὶ ἐπιψήφισις τοῦ Νομοσχεδίου περὶ μισθοδοσίας τῶν Δικαστικῶν ὑπαλλήλων . .	460
»	25	Συζήτησις τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐσόδων τοῦ ἔτους 1847.	461
»	»	Ἀναβολὴ τῆς συζητήσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τοῦ ἔτους 1847	476
»	28	Συζήτησις τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τοῦ ἔτους 1847.	477
»	»	Εἰσαγωγὴ Νομοσχεδ. περὶ τριμήνου πιστώσεως Ἰανουρ. Φεβρ. καὶ Μαρτ. 1848.	491
Μαρτίου	2	Ἐρωτήσεις περὶ τῆς μήπω εἰσαγωγῆς τῶν Νομοσχεδίων περὶ προσδιορισμοῦ τοῦ στρατοῦ τῆς ξηρᾶς καὶ Ναυτικῆς δυνάμεως, καὶ περὶ τῆς καθυστερ. τῶν μηνιαίων σιτηρεσ. τῶν ὑποτρόφ.	492
»	»	Ἐξακολούθησις τοῦ προϋπολογ. τῶν ἐξόδων τοῦ 1847 Ὑπουργ. Ἐσωτερ.	493
»	3	Συζήτησις τοῦ Νομοσχ. περὶ τριμήν. πιστώσεως.	510
»	»	Ἐπιψήφισις αὐτοῦ.	518
»	5	Ἐξακολούθησις τοῦ προϋπολογ. τῶν ἐξόδων τοῦ 1847 Ὑπουργ. Ἐσωτερ.	519
»	10	Κοινοποίησις τοῦ Προέδρου τοῦ Ὑπουργ. Συμβουλίου περὶ σχηματισμοῦ νέου Ὑπουργείου. . .	534
»	»	Συζήτησις τῶν ἐκθέσεων τῶν ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν Ἐπιτροπῶν	535
»	13	Ἀνάγνωσις προγράμ. τοῦ νέου Ὑπουργ. καὶ τῶν πινάκων τῆς οἰκονομικ. τοῦ Κράτους καταστάσ.	536
»	15	Ἐκλογὴ ὡς Γραμματέως τοῦ Γερουσιαστοῦ Κ. Ν· Χρυσογέλου	538
»	»	Εἰσαγωγὴ ἐκθέσεως ἐπὶ τῶν παρὰ τοῦ πρώην ἐπὶ τῶν Εσωτερικῶν Ὑπουργοῦ καθυποβληθέντων δικαιολογητικ. ἐγγράφων περὶ τῆς δαπάνης τῶν δρ. 220,000 δι' ἔξοδα τῆς δημοσ. ἀσφαλείας.	538
»	»	Ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως τοῦ προϋπολογ. Ὑπουργ. Ἐσωτερικῶν	541
»	16	Ἐξακολ. τῆς συζητ. τοῦ προϋπολ. Ὑπουρ. Ἐσωτ.	549
»	17	Ἐξακ. τῆς συζητ. τοῦ προϋπολ. Ὑπουργ. Στρατ.	559
»	18	Ἐξακ. τῆς συζητ. τοῦ προϋπολ. Ὑπουργ. Στρατ.	568
»	»	Ἐξακ. τῆς συζητ. τοῦ προϋπολ. Ὑπουργ. Ἐσωτ.	569
»	23	Προσδιορισμὸς τῆς ὥρας τῆς ἐνάρξ. τῶν Συνεδρ.	584
»	»	Συζήτησις τοῦ προϋπολ. τῶν ἐξόδων τῶν Ὑπουργείων Ἐσωτερικ. καὶ Στρατιωτικῶν	585
»	26	Ἀνάγνωσις ἐγγράφου τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν περὶ τοῦ τρόπου τῆς διανομῆς τῶν βοηθημάτων εἰς τοὺς ἐνδεεῖς	594
»	»	Εἰσαγωγὴ Νομοσχεδ. περὶ ἀποζημιώσεως τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης.	595
»	»	Συζήτησις τοῦ προϋπολ. τῶν ἐξόδων τῶν Ὑπουργείων Ναυτικῶν καὶ Οἰκονομικῶν	596

			Σελ.
Μαρτίου	29	Ἀνάγν. ἐκθέσεως τοῦ Γραφ. περὶ τῶν διατυπώσεων τοῦ ἐκδοθέντος Β. Διατάγματος περὶ τοῦ διορισμοῦ τοῦ Ν. Σταματελοπούλου ὡς Γερουσ.	602
»	»	Ὀρκοδοσία τοῦ Ν. Σταματελ. ὡς Γερουσιαστοῦ	603
»	»	Ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως τοῦ προϋπολογ. τῶν ἐξόδων τοῦ Ὑπουργ. τῶν Οἰκονομικῶν .	603
»	31	Ἀνάγνωσις ἐκθέσεως τῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ Νομοσχ. περὶ ἀποζημιώσεως τῆς ἐθν. Τραπέζ.	610
»	»	Ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως τοῦ προϋπολογ. τῶν ἐξόδων τῶν Ὑπουργ. Οἰκον. καὶ Εσωτερ.	611
»	»	Εἰσαγωγὴ Νομοσχ. περὶ συντάξεως τῆς Φωτεινῆς χήρας Πέτρου Μαυρομιχάλη	614
Ἀπριλίου	1	Ἄδεια ἀπουσίας.	616
»	»	Συζήτησις τοῦ Νομοσχ. περὶ ἀποζημιώσεως τῆς Ἐθνικ Τραπέζης	616
»	»	Ἐπιψήφισις αὐτοῦ.	623
»	»	Συζήτησις καὶ ἐπιψήφησις τοῦ Νομοσχεδ. περὶ συντάξεως τῆς χήρας Πέτρου Μαυρομιχάλη .	624
»	2	Ἄδεια ἀπουσίας.	626
»	»	Συζήτ. καὶ ἐπιψήφισις τοῦ Νομοσχ. περὶ διορισμοῦ δύω ἰατρῶν εἰς τὰ θερμὰ λουτρὰ Κύθνου καὶ Ὑπάτης	625
»	4	Εἰσαγωγὴ Νομοσχ. περὶ ἀναστολῆς τῆς ἐξαργυρώσεως τῶν Τραπεζ. γραμματίων	626
»	»	Συζήτησις αὐτοῦ.	628
		Ἐπιψήφισις αὐτοῦ.	634
»	6	Πρότασις περί τινος προσθήκης εἰς τὰ Πρακτικά.	635
»	»	Εἰσαγωγὴ Νομοσχ. περὶ ζωοκλοπ. καὶ ζωοκτον.	635
»	»	Συζήτησις ἐπὶ τοῦ ποσοῦ τῶν δραχ. 50,820 τοῦ προϋπολογισμοῦ διὰ περίθαλψιν 141 παλαιῶν Στρατιωτῶν	640
»	»	Ἐπιψήφισις τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων τοῦ ἔτους 1847	647
»	17	Ἄδειαι ἀπουσίας	651
»	»	Εἰσαγωγὴ Νομοσχ. περὶ φορολογίας τῶν προϊόντων τῆς γῆς διὰ τὸ ἔτος 1848	651
»	»	Ἄδειαι ἀπουσίας	651
»	»	Ἀπόφασις τῆς Γερουσίας περὶ τῆς καθυστερήσεως τῆς ἀποζημιώσεως τῶν ἄνευ ἀδείας ἀπόντων γερουσιαστῶν	»
»	»	Εἰσαγωγὴ τῶν φορολογ. Νομοσχ. διὰ τὸ 1848	»
		Συζήτησις αὐτοῦ	673
»	18	Ἐξακολούθησις τῆς συζητ. τοῦ αὐτοῦ Νομοσχ.	675
»	19	Ἐξακολούθησις τῆς αὐτῆς συζητήσεως	686
»	»	Ἐπιψήφισις αὐτοῦ	688
»	21	Ἄδεια ἀπουσίας	689
»	»	Ἐκθ. τῆς ἐπιτρ. ἐπὶ τοῦ Νομοσχ. περὶ ζωοκλοπίας καὶ ζωοκτονίας	»
»	22	Συζήτησις τοῦ ἀνωτέρω Νομοσχεδίου	690

			Σελ.
Ἀπριλίου	29	Παρατηρήσεις περὶ τῶν κατὰ τὴν Φθιώτιδα καὶ ἀλλαχοῦ ἀνταρσιῶν	700
Μαΐου	3	Εἰσαγωγὴ Νομοσχεδίου περὶ τριμήνου πιστώσεως.	712
»	»	» » περὶ φόρου τῶν μελισσίων	713
»	»	» » περὶ ἐκτάκτου πιστώσεως δραχ. 100,000 . .	715
»	5	Ἀνάγνωσις ἐκθέσεως τῆς ἐπιτροπῆς περὶ τῆς ἐκτάκτου πιστώσεως	717
»	»	Συζήτησις καὶ ψήφισις τοῦ Νομοσχεδ. περὶ τριμήνου πιστώσεως	718
»	»	Συζήτήσις καὶ ψήφισις τοῦ Νομοσχεδ. περὶ φόρου τῶν μελισσίων	718
»	»	Συζήτησις τοῦ 9 ἄρθρου τοῦ Νομοσχεδίου περὶ ζωοκλοπίας καὶ ζωοκτονίας	718
»	6	Εἰσαγωγὴ Νομοσχεδίου περὶ συμπληρώσεως τοῦ στρατοῦ τῆς γραμμῆς	727
»	»	Ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως τοῦ Νομοσχεδίου περὶ ζωοκλοπῆς καὶ ζωοκτονίας	729
»	»	Ἐπιψήφισις τοῦ Νομοσχεδίου τούτου	732
»	»	Συζήτ. τοῦ Νομοσχεδίου περὶ ἐκτάκτου πιςώσεως	»
»	»	Ἐπιψήφισις αὐτοῦ	734
»	8	Ἔκθεσις τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδ. περὶ συμπληρώσεως τοῦ στρατοῦ τῆς γραμμῆς . .	735
»	»	Ἄδεια ἀπουσίας	736
»	10	Ἄδεια ἀπουσίας	737
»	»	Παρατηρήσεις περὶ τῆς καταλήψεως τῶν ἐν τοῖς μεθορίοις Ἑλλην. στρατώνων ὑπὸ τῶν Ὀθωμ.	»
»	»	Συζήτησις τοῦ Νομοσχεδίου περὶ συμπληρώσεως τοῦ στρατοῦ τῆς γραμμῆς	740
»	»	Ἐπιψήφισις αὐτοῦ	750
»	19	Ἀνάγνωσις ἐγγράφου τοῦ Πρυτάνεως τοῦ Πανεπιστημίου περὶ τῆς ἐπετείου ἑορτῆς αὐτοῦ . . .	750
»	»	Ἄδεια ἀπουσίας	»
»	»	Κλήωσις ἐπιτροπῆς διὰ τὴν ἐπέτειον ἑορτὴν τῶν γενεθλίων τῆς Α. Μ.	751
Ἰουνίου	10	Ἄδεια ἀπουσίας.	752
»	»	Εἰσαγωγὴ Νομοσχεδίου περὶ ἐνόρκων	»
»	12	Ἄδεια ἀπουσίας	756
»	»	Ἔκθεσις τῆς ἐπιτ. ἐπὶ τοῦ Νομοσχ. περὶ ἐνόρκων	757
»	14	Συζήτ. τοῦ περὶ ἐκλογῆς ἐνόρκων Νομοσχεδίου .	759
»	»	Ἐπιψήφισις αὐτοῦ	767
»	23	Ἄδεια ἀπουσίας	»
»	»	Εἰσαγωγὴ Νομοσχεδίου περὶ προσδιορισμοῦ τοῦ στρατοῦ τῆς ξηρᾶς	768
»	26	Ἀνάγνωσις ἐγγράφου τοῦ Προέδρου τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου περὶ μεταρρυθμίσεως τοῦ Ὑπουργείου.	771
»	»	Ἄδεια ἀπουσίας	»

			Σελ.
Ἰουνίου	26	Ἔκθεσις τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδίου περὶ προσδιορισμοῦ τοῦ στρατοῦ τῆς ξηρᾶς . .	772
»	»	Παρατηρήσεις περὶ τῆς μεταρρυθμ. τοῦ ὑπουργείου	773
»	»	Εἰσαγωγὴ Νομοσχεδ. περὶ κυρώσεως τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων τοῦ 1848	775
»	»	Εἰσαγωγὴ Νομοσχεδ. πρὸς ἐξακολούθησιν τοῦ ἐπὶ τῆς προκυμαίας Πειραιῶς φόρου	776
»	»	Ἀνακάλυψις περὶ αὐθαιρέτου δαπάν. δρ. 160,000 ὁι ἔξοδα ὄφθεν δημοσίου ἀσφαλείας, δαπανηθέντα ὑπὸ τοῦ Κ. Ῥήγα Παλαμήδου	778
»	28	Πληροφορίαι τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργοῦ περὶ τοῦ διαληφθέντος ποσοῦ	779
»	»	Εἰσαγωγὴ Νομοσχ. περὶ συντάξ. τοῦ Α. Γ. Λευκίου	784
»	»	» » » τοῦ Δ. Μιχαλακοπούλου	785
»	»	» » περὶ τῆς ναυτικῆς Δυνάμεως	786
»	»	Συζήτησις τοῦ Νομοσχεδίου περὶ προσδιορισμοῦ τοῦ στρατοῦ τῆς ξηρᾶς	788
Ἰουλίου	1	Ἐξακολούθησις τῆς συζητήσ. τοῦ αὐτοῦ Νομοσχ.	796
»	»	Ἐπιψήφισις αὐτοῦ.	804
»	»	Συζήτησις τοῦ Νομοσχεδ. περὶ συντάξεως τοῦ Α. Γ. Λευκίου	»
»	»	Ἐπιψήφισις αὐτοῦ	802
»	»	Συζήτησις τοῦ Νομοσχεδίου περὶ συντάξεως τοῦ Δοσιθέου Μιχαλακοπούλου	»
»	»	Επιψήφισις αὐτοῦ	803
»	6	Ἀνάγνωσις ἐγγράφου περὶ αὐλικοῦ πένθους . .	804
»	»	Ἀνάγ. ἐκθέσεως τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ Νομοσχ. περὶ αὐξήσεως τοῦ προσωπικοῦ τῶν ἐφετῶν . .	805
»	7	Συζήτησις τοῦ Νομοσχεδίου περὶ μεταρρυθμίσεως τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ ὀργανισμοῦ τῶν δικαστηρίων.	807
»	»	Ἐπιψήφισις αὐτοῦ	811
»	»	Συζήτησις ἐπὶ τῆς ἐκ δρ. 121,342:01 γενομένης δαπάνης καθ' ὑπέρβασιν τοῦ προϋπολ τοῦ. 1847	»
»	12	Ἀνάγνωσις ἐγγράφων περὶ αὐλικοῦ πένθους καὶ ἄδειαι ἀπουσίας	821
»	»	Περὶ χορηγήσεως ἀποζημιώσεως εἰς τὸν Γερουσιαστὴν Γ. Νοταρᾶν	823
»	»	Ἀνάγ. ἐκθέσεως τῆς ἐπιτρ. ἐπὶ τοῦ Νομοσχ. περὶ προσδιορισμοῦ τῆς ναυτικῆς δυνάμεως	»
»	16	Ἀνάγνωσις ἐγγράφου τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν περὶ ἐπισπεύσεως τῆς συζητήσεως τοῦ Νομοσχεδ. περὶ τῆς προκυμαίας Πειραιῶς . .	825
»	»	Ἄδειαι ἀπουσίας	826
»	»	Συζήτησις τοῦ Νομοσχεδ. περὶ προσδιορισμοῦ τῆς ναυτικῆς δυνάμεως	»
»	»	Ἐπιψήφισις αὐτοῦ	827
»	»	Παρατηρήσεις περὶ τῆς εἰς τὸ μέλλον διοργανώσεως τῆς ναυτικῆς δυνάμεως	827

			Σελ.
Ἰουλίου	19	Εἰσαγωγὴ Νομοσχ. περὶ τῆς νόσου ὁ Σπυρόκωλος	831
»	»	Ἄδειαι ἀπουσίας	834
»	»	Ἔκθεσις τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ Νομοσχεδ. περὶ ἀποικισμοῦ τῶν Κρητῶν	»
»	23	Εἰσαγωγὴ Νομοσχ. περὶ μισθοδοσίας τῶν Εἰρηνοδικῶν, καὶ τῶν περὶ αὐτοῖς Γραμματέων . .	839
»	»	Ἀνάγωσις ἐκθέσεως τῆς Ἐπιτρ. ἐπὶ τοῦ Νομοσχ. περὶ τοῦ φόρου τῆς προκειμαίας τοῦ Πειραιῶς .	845
»	»	Ἀνάγνωσις ἐκθέσεως τῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ προϋπολογ. τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων τοῦ Κράτους διὰ τὸ ἔτος 1848.	846
»	26	Συζήτησις τοῦ Νομοσχεδίου περὶ τῆς προκυμαίας τοῦ Πειραιῶς	879
»	»	Ἐπιψήφισις αὐτοῦ	891
»	»	Ἔκθεσις τῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ Νομοσχ. περὶ τῆς νόσου ὁ Σπορόκωλος	891
»	»	Εἰσαγωγὴ Νομοσχ. περὶ ἐκτάκτου πιστώσεως ἐκ δραχ. 150,000 δι' ἔξοδα δημοσίου ἀσφαλείας .	893
»	27	Συζήτ. τοῦ Νομοσχ. περὶ τῆς νόσου Σπυρόκωλος.	894
»	»	Ἐπιψήφισις αὐτοῦ.	895
»	29	Εἰσαγωγὴ Νομοσχ. περὶ τριμήνου πιστώσεως .	896
»	»	» » περὶ τροποποιήσεως τοῦ ἄρθ. 34 § ά ἐδ. 2 τοῦ περὶ φορολογίας τῶν προϊόντων τῆς γῆς Νόμου.	344 897
»	»	Εἰσαγωγὴ Νομοσχ. περὶ ἐξορύξεως τοῦ κατὰ τὴν νῆσον Μῆλον γύψου.	898
»	30	Ἔθεσις τῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ Νομοχεδ. περὶ μισθοδοσίας τῶν Εἰρηνοδικῶν κτλ.	900
»	»	Συζήτησις τοῦ Νομοσχ. περὶ τριμήνου πιστώσεως	901
»	»	Ἐπιψήφισις αὐτοῦ.	902
»	»	Συζήτ. καὶ ἐπιψήφ. τοῦ Νομοσχ. περὶ ἐξορύξεως τοῦ κατὰ τὴν νῆσον Μῆλον γύψου.	902
»	»	Συζήτησις τοῦ Νομοσχ. περὶ τροποποιήσεως τοῦ ἄρθρ. 34 § ά ἐδ. 2 τοῦ φορολογικοῦ Νόμου. .	903
»	»	Ἐπιψήφισις αὐτοῦ.	904
»	31	Συζήτησις τοῦ Νομοσχεδ. περὶ μισθοδοσίας τῶν Εἰρηνοδικῶν κτλ.	904
»	»	Ἐπιψήφισις αὐτοῦ.	915
Αὐγούστου	2	Ἔκθεσις τῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ Νομοσχ. περὶ ἐκτάκτου πιστώσεως ἐκ δραχ. 150,000 . . .	915
»	»	Προσδιορισμὸς τῆς ἡμέρας περὶ συζητήσεως τοῦ προϋπολογ. τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων.	918
»	3	Συζήτησις τοῦ Νομοσχ. περὶ ἐκτάκτου πιστώσεως δραχ. 150,000.	919
»	»	Ἐπιψήφισις αὐτοῦ.	930
»	4	Συζήτ. τοῦ Νόμου περὶ τῶν ἐσόδων τοῦ Κράτους.	931
»	7	Εἰσαγωγὴ Νομοσχ. περὶ μεταρρυθμίσ. τοῦ ἀπὸ 4 Ἀπριλ. 1848 περὶ τῆς Ἐθν. Τραπέζης Νόμου.	945

			Σελ.
Αὐγούστου	7	Συζήτησις τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων . .	947
»	8	Συζήτησις Νομοσχ. περὶ παρατάσεως τῆς ἐξαργυρώσεως τῶν Τραπεζικῶν γραμματίων . . .	961
»	»	Ἐπιψήφισις αὐτοῦ.	969
»	9	Ἐξακολούθ. τῆς συζητ. τοῦ προϋπολ. τῶν ἐξόδων Ὑπουργ. Δικαιοσύνης	971
»	»	Ἐξακ. τῆς συζ. τοῦ προϋπ. τῶν ἐξόδ. Ὑπ. Ἐσωτ.	973
»	»	» » » » Ἐκκλ.	978
»	»	» » » » Στρατ.	979
»	»	» » » » Ναυτ.	980
»	10	» » » » Οἰκον.	985
»	»	Ἐπιψήφισις τοῦ προϋπολ. τῶν ἐξόδων τοῦ 1848.	996
»	»	Ἄδειαι ἀπουσίας	996
»	»	Εἰσαγωγὴ Νομοσχ. περὶ συμπληρ. πιστώσεως ἐκ δραχ. 14,500 ὑπαγομένης εἰς τὸ Κεφ. 3 τοῦ προϋπολ. τῶν ἐξόδων τοῦ Ὑπουρ. τῆς Δικαιοσ. διὰ τὸ ἔτος 1848.	997
»	11	Συζήτ. τοῦ ἀνωτέρω Νομοσχ. καὶ ἐπιψήφ. αὐτοῦ.	998
»	»	Ἔκθεσις Ἐπιτροπῆς περὶ Ταχυδρομ. συμβάσεως μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Ῥωσσίας.	999
»	»	Ἄδειαι ἀπουσίας	1005
»	13	Εἰσαγωγὴ Νομοσχ. περὶ ληψοδοσίας τῆς Ἑλλην. Κυβερνήσεως μετὰ τῆς Ἐθνικ. Τραπέζης. . .	1006
»	»	Εἰσαγ. Νομοσχ. περὶ ἐπεκτάσεως τοῦ ἀνωτάτου ὅρου κλάσεών τινων. τοῦ Β. Τάγμ τοῦ Σωτῆρος.	1008
»	»	Εἰσαγωγὴ Νομοσχ. περὶ συμπληρ. πιστώσεως ἐκ δραχ. 11050 ἐπὶ τοῦ προϋπολ. τῶν ἐξόδων τοῦ Ὑπουργ. τοῦ Β. Οἴκου καὶ τῶν Ἐξωτερικῶν διὰ τὸ 1848	1009
»	»	Συζήτησις Νομοσχ. περὶ Ταχυδρομ. συμβάσεως μεταξὺ Ἑλλάδ. καὶ Ῥωσσ. καὶ ἐπιψήφ. αὐτοῦ.	1010
»	14	Συζήτησις τοῦ Νομοσχεδ. περὶ ληψοδοσίας τῆς Ἑλλην. Κυβερνήσεως μετὰ τῆς Ἐθν. Τραπέζης.	1012
»	»	Ἐπιψήφις αὐτοῦ	1014
»	»	Συζήτησις καὶ ἐπιψήφισις τοῦ Νομοσχ. περὶ ἐπεκτάσεως τοῦ ἀνωτάτου ὅρου κλάσεών τινων τοῦ Β. Τάγματος τοῦ Σωτῆρος	1014
»	»	Συζήτ. καὶ ἐπιψήφ. τοῦ Νομοσχ. περὶ συμπληρωτικῆς πιστώσεως ἐκ δρ. 11050 εἰς τὸν προϋπολ. τοῦ Ὑπουργ. τῶν Ἐξωτερικῶν διὰ τὸ 1848. .	1014
»	»	Εἰσαγ. Νομοσχ. περὶ προσδιορισμοῦ τῆς μισθοδοσίας τῶν καταταχθησομένων Ὁροφυλάκων. . .	1015
»	16	Συζήτησις αὐτοῦ.	1017
»	»	Ἐπιψήφισις αὐτοῦ.	1018
»	26	Ἐκθέσεις τῆς ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν Ἐπιτροπῆς . .	1019
»	»	Ἄδειαι ἀπουσίας.	1023
»	»	Εἰσαγ. Νομοσχ. περὶ τροποποιήσεως τοῦ § 1 τοῦ ἄρθρ. 11 τοῦ ὀργανισμοῦ τῶν Δικαστηρίων . .	1023

			Σελ.
Αὐγούσου	27	Συζήτησις τοῦ ἀνωτέρω Νομοσχεδίου	1026
»	»	Μὴ παραδοχὴ αὐτοῦ	1029
»	»	Συζήτησις ἐπὶ τῶν ἐκθέσεων τῆς Ἐπιτροπῆς τῶν ἀναφορῶν.	1029
»	»	Ἄδεια ἀπουσίας.	1032
»	31	Ἔκθεσις τῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ Νομοσχ. περὶ ἀποικισμοῦ τῶν Κρητῶν	1033
Σεπτεμβ.	2	Συζήτησις αὐτοῦ.	1036
»	»	Ἐπιψήφισις αὐτοῦ.	1046
»	»	Κλήρωσις πενταμελοῦς Ἐπιτροπῆς διὰ τὴν ἐπέτειον Ἐθνικ. ἑορτὴν τῆς 3 Σεπτεμβρίου . . .	1046
»	7	Συζήτησις περὶ τῶν κατὰ τὴν Λακωνίαν ταραχῶν.	1047
»	»	Ἀνάγνωσις δύο ἐκ Λακωνίας ἐπιστολῶν. . . .	1049
»	10	Ἀνάγνωσις Β. Διατάγματος περὶ λήξεως τῆς Α'. Συνόδου τῆς Β'. Βουλευτικῆς Περιόδου. . . .	1055

ΤΕΛΟΣ.

Δημ. Βιβ.
2109

ΠΑΝΤΕΙΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
002000040009

